

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 15 02 25 05 002 8

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

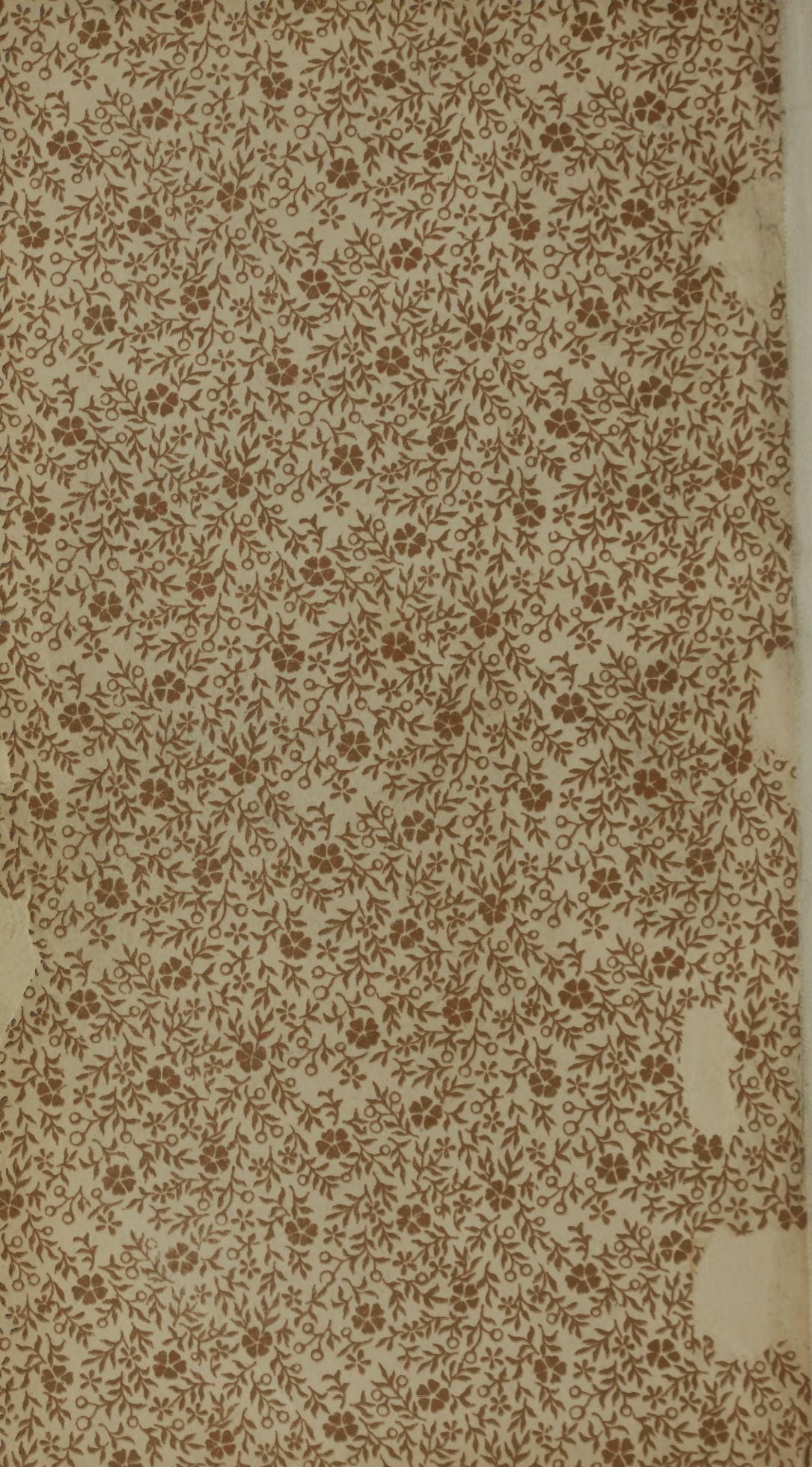
UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

S
715
1906a
v.2

Bible. O.T. Hebrew. 1906
Torah Nevi'im u-Khetuvim

לנד.

תורה נביאים וכתובים

BIBLIA HEBRAICA

ADJUVANTIBUS PROFESSORIBUS

G. BEER, F. BUHL, G. DALMAN, S. R. DRIVER, M. LÖHR,
W. NOWACK, I. W. ROTHSTEIN, V. RYSEL

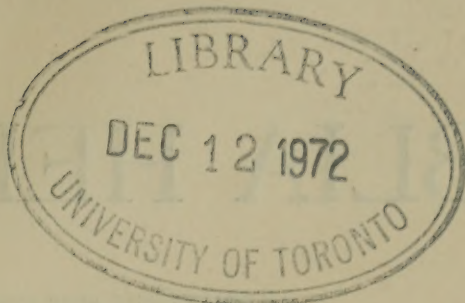
EDIDIT

RUD. KITTEL
PROFESSOR LIPSIENSIS

PARS II

LIPSIAE
J. C. HINRICHS
1906

PRAEPARAVERUNT IN PARTE II

LIBRUM JESAIAE EDITOR

LIBROS JEREMIAE ET EZECHIEL I. W. ROTHSTEIN, HALENSIS

LIBRUM DUODECIM PROPHETARUM (OPERA EDITORIS) W. NOWACK,
ARGENTINUS

LIBRUM PSALMORUM FR. BUHL, HAVNIENSIS

LIBROS PROVERBIORUM ET IOB G. BEER, ARGENTINUS

CANTICUM CANTICORUM G. DALMAN, HIEROSOLYMITANUS

LIBRUM RUTH ET THRENOS EDITOR

LIBRUM ECCLESIASTIS S. R. DRIVER, OXONIENSIS

LIBRUM ESTHER FR. BUHL

LIBROS DANIELIS, ESRAE ET NEHEMIAE M. LOEHR, VRATISLAVIENSIS

LIBRUM CHRONICORUM EDITOR

BS
715
1906a
V.2

JESAIA. ישעיה

1 יִחְזֹזוּ יִשְׁעֵיהֶוּ בֶן-אֲמוּץ אֲשֶׁר חָזָה עַל-יְהוּדָה וַיְרוּשָׁלַם בִּימֵי
עֲזִיָּהוּ יוֹתָם אֲחִיו יִחְזַקְיָהוּ מַלְכֵי יְהוּדָה:
2 שָׁמְעוּ שָׁמַיִם וְהָאָזְנוּ אָרֶץ כִּי יְהוָה דִּבֶּר
בָּנִים גִּדְּלָתִי וְרוֹמַמְתִּי וְהֵם פָּשְׁעוּ בִּי:
3 יָדַע שׁוֹר קָנָהוּ וַחֲמֹז אָבוֹם בַּעֲלָיו
יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע עַמִּי לֹא הִתְבּוֹנֵן:
4 הָיוּ נְזִיר חֲטָא עִם כָּבֵד עֹץ זָרַע מַרְעִים בָּנִים מִשְׁחִיתִים
עֲזָבוּ אֶת-יְהוָה גָּאֲעוּ אֶת-קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל נָזְרוּ אַחֲזָרִי:
5 עַל מֶה תָּכֹן עוֹד תוֹסִיפוּ סָרָה כָּל-רֹאשׁ לַחֲלִי וְכָל-לֵבב דָּוִי:
6 מִכְּרִגְלָו וְעַד-רֹאשׁ אֵין-כּוֹ מָתָם פָּצַע וַחֲבוּרָה וּמִכָּה טְרִיָּה
לֹא-זָרוּ וְלֹא חִפְּשׁוּ וְלֹא רִפְּקָה בַשָּׁמַיִם:
7 אֲרַעְכֶם שְׁמָמָה עָרִיכֶם שָׁרְפוֹת אֵשׁ אֲדַמְתְּכֶם לִגְדִּיכֶם
זָרִים אֲכָלִים אֹתָהּ וּשְׁמָמָה כְּמַהֲפַכַת זָרִים:
8 וְנִזְתַּרְהָ בַת-צִיּוֹן כְּסִפָּה בְּכָרֶם כְּמַלְוָנָה בְּמִקְשָׁה כְּעִיר נִצּוּרָה:
9 לִוְלִי יְהוָה צָבָאוֹת הִזְתִּיר לָנוּ שָׂרִיד כְּמַעֲט
כְּסִדִּים הָיִינוּ לַעֲמֻדָה דְּמִינוּ: ס
10 שָׁמְעוּ דְּבַר-יְהוָה קָצִינוּ סֵדֶם
הָאָזְנוּ תוֹרַת אֱלֹהֵינוּ עִם עֲמֻרָה:
11 לָמָּה-לִּי רַב-זִבְחֵיכֶם יֹאמֶר יְהוָה
שָׁבַעְתִּי עֲלֹזַת אֵילִים וַחֲלָב מְרִיאִים
וְדָם פָּרִים וּכְבָּשִׁים וְעִתוּדִים לֹא חָפַצְתִּי:
12 כִּי תִבְאוּ לִרְאוֹת פָּנַי
מִי־בִקֵּשׁ זֹאת מִיִּדְּכֶם רִמָּס חֲצָרִי:

Cp I, 3 ca 30MSS וְעָמִי שָׁלַח || 4^a > טל; prps נָדָרוּ א' al נֶכְסוֹ א' || 5 l? עַד (cf ψ 79,5) || 6 l? מָתָם; al תָּמִים ('א' בו' מ') <ABN> || 7^a 40MSS וְע' לֵשׁ || 8^b 1 ft נְצוּרָה (צור) || 9 > טל || II > ט || I2 IMS (cf S) לְרֹאוֹת.

13 לֹא תוֹסִיפוּ הִבִּיא מִנְחַת-שָׁוָא קִטְרֹת תוֹעֵבָה הִיא לִי
 חֲדָשׁ וְשִׁבְתָּ קְרָא מִקְרָא לֹא-אוֹכֵל אֲנִי וְעֲצָרָה:
 14 חֲדָשִׁיכֶם וּמוֹעֲדֵיכֶם שָׁנָאָה נַפְשִׁי
 הָיוּ עָלַי לְטָרַח גִּלְאַתִּי נָשָׂא:
 15 וּבִפְרֹשְׁכֶם כְּפִיכֶם אֲעֵלִים עֵינִי מִכֶּם
 גַּם כִּי-תִרְבוּ תִפְלֶה אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ
 וְדִיכֶם דְּמִים מְלֹאוּ: 16 רַחֲצוּ הַזְּבֹ
 הַסִּירוּ רֹעַ מֵעַלְלֵיכֶם מִגִּגְדִּי עֵינִי
 חֲדְלוּ הָרָע: 17 לִמְנוּ הַיָּטֵב דְּרָשׁוּ מִשְׁפָּט אֲשֶׁר־וּ חֲמוּץ
 שִׁפְטוֹ יִתּוֹם רִיבוֹ אֲלֻמְנָה: ׀
 18 לְכוּ-נָא וְנוֹכַחְתָּה יֹאמֶר יְהוָה
 אִם-יִהְיֶה חֲטֵאֵיכֶם כְּשֹׁנִים^a כְּשֶׁלֶג יִלְבִּינוּ
 אִם-יֹאדִימוּ כִּתּוּלָע כְּצֹמֶר יִהְיוּ:
 19 אִם-תֵּאָבֹדוּ וּשְׁמַעְתֶּם טוֹב הָאָרֶץ תֹּאכְלוּ:
 20 וְאִם-תִּמְאָנוּ וּמְרִיתֶם חֶרֶב תֹּאכְלוּ כִּי פִי יִהְיֶה דִבָּר: ׀
 21 אֵיכָה הֵיטָה לְזוֹנָה קִרְיָה גִּלְמָנָה
 מְלֵאֲתִי מִשְׁפָּט צָדֵק יֵלֵן בָּהּ וְעֵתָה מִרְצָחִים:
 22 כִּסְפָּךְ הָיָה לְסִיגִים סִבְאָךְ מְהוּל בְּמִים:
 23 שָׂרִיף סוֹזְרִים וְחִבְרֵי גִבּוֹרִים כָּלוּ אֹהֶב שָׁחַד וְדָהָר שְׁלֹמֹנִים
 יָתוֹם לֹא יִשְׁפֹּטוּ וְרֵיב אֲלֻמְנָה לֹא-יָבֹא אֲלֵיהֶם: 24 לָכֵן
 נָאֻם הָאֱדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת אֲבִיר יִשְׂרָאֵל
 הִזִּי אֲנַחֲם מִצְרֵי וְאַנְקָמָה מֵאוּיָבִי:
 25 וְאַשִּׁיבָה יָדִי עָלֶיךָ וְאַעֲרֹף כֶּבֶד סִיגֶיךָ וְאַסִּירָה כָּל-בְּדִילֶיךָ:
 26 וְאַשִּׁיבָה שִׁפְטֶיךָ כְּבִרְאשָׁנָה וְיַעֲצִיךָ כִּבְתַּחֲלָה
 אֲחִירֵי-כֵן יִקְרָא לָךְ עִיר הַצֹּדֵק קִרְיָה גִּלְמָנָה:
 27 צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפְדָּה וּשְׁבִיָּה בְּצֹדֶקָה:
 28 וְשֹׁבֵר פְּשָׁעִים וְחֲטָאִים יַחֲדוּ וְעֲזָבִי יִהְיֶה וְכָלוּ:
 29 כִּי יִבְשׁוּ מַאֲיָלִים אֲשֶׁר חֲמַדְתֶּם וְתַחֲפְרוּ מֵהַנְּגוֹת אֲשֶׁר בְּחִרְתֶּם:
 30 כִּי תִהְיֶה כְּאֵלֶּה גִבְלַת עֲלֶה וּכְנֶנֶה אֲשֶׁר-מִים אֵין לָהּ:

וְאִם || 17 6830 חֲמוּץ 1 prb 41 || 18 ^a 4MSS 6830 כְּשֹׁנִי || ^b mlt MSS Vrs ||
 21 68 + צִיּוֹן || 25 1 frt כֶּבֶד || 26 31MSS וְאִחַ || 27 68 וְשִׁבְיָה; prps וְשִׁבְיָה ||
 29 1 prb c 3MSS 68 תִּבְשׁוּ || 30 50MSS עֲלֵה || (חֲמַדּוֹ 68 postea) ||

¹⁶ וְעַל כָּל־אֲנִיּוֹת תְּרַשִּׁישׁ וְעַל כָּל־שְׁכִינֹת הַחֲמֻדָּה:

¹⁷ וְשֵׁחַ גְּבִתוֹת הָאָדָם וְשֹׁפֵל רוּם אֲנָשִׁים

וְנִשְׁגָּב יְהוָה לְבָדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא:

¹⁸ וְהָאֵלִילִים כָּלִיל יִחְלָף:

¹⁹ וְבָאוּ בַּמַּעֲרֹת צָרִים וּבַמַּחֲלוֹת עֹפֵר

מִפְּנֵי פֶחַד יְהוָה וּמִהֲרַר גְּאוֹנוֹ בְּקוֹמוֹ לַעֲרֹץ הָאָרֶץ:

²⁰ בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׁלַךְ הָאָדָם אֶת אֱלִילֵי כֶסֶף וְאֶת אֱלִילֵי זָהָב

אֲשֶׁר עָשׂוּ־לֹו לְהִשְׁתַּחֲוֹת ^b לַחֲפֹר פְּרוֹת ^b וּלְעַטְלָפִים:

²¹ לְבֹוא בַּנִּקְרוֹת הַצָּרִים וּבִסְעֵפֵי הַסְּלָעִים

מִפְּנֵי פֶחַד יְהוָה וּמִהֲרַר גְּאוֹנוֹ בְּקוֹמוֹ לַעֲרֹץ הָאָרֶץ:

²² תַּחֲלוּ לָכֶם מִן־הָאָדָם אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ כִּי בָמָּה נִחְשָׁב הוּא: פ

³ כִּי הִנֵּה הָאָדָם יְהוָה צְבָאוֹת מְסִיר מִירוּשָׁלַם וּמִיהוּדָה

מִשְׁעָן וּמִשְׁעִנָּה כָּל מִשְׁעָן־לָחֶם וְכָל מִשְׁעָן־מַיִם:

² גְּבוּר וְאִישׁ מִלְחָמָה שׁוֹפֵט וְנָבִיא וְקָסֵם וְזֶקֶן:

³ שַׂר־חַמָּשִׁים ^a וְנִשְׂוֹא פָנָיִם וְיוֹעֵץ ^b וְחָכֵם חֲרָשִׁים ^b וְגִבּוֹן לַחֹשׁ:

⁴ וְנָתַתִּי נְעָרִים שָׂרֵיהֶם וְתַעֲלוּקִים וּמִשְׁלוּ־בָם:

⁵ וְנִגַּשׁ הָעָם אִישׁ בְּאִישׁ וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ

יִרְהָבוּ הַנֶּעַר בְּזִמּוֹן וְהַנְּקִלָּה בְּנִכְבָּד:

⁶ כִּי־יִתְפַּשׂ אִישׁ בְּאֶחָיו בֵּית אָבִיו שְׂמִלָּה לָכֶּה קָצִין תִּהְיֶה־לָנוּ

^b וְהַמְּכַשְׁלָה הַזֹּאת ^b תַּחַת יַדְּךָ:

וְיֵשֶׁא בַּיּוֹם הַהוּא וּלְאֹמְרֵי

לֹא־אֶהְיֶה חֲבֹשׁ וּבִבִּיתִי אֵין לָחֶם וְאֵין שְׂמִלָּה

לֹא תִשְׁיֹמְנִי קָצִין עִם:

⁸ כִּי כָשְׁלָה יְרוּשָׁלַם וְיְהוּדָה נָפְלָה

כִּי־לִשְׁוֹנָם וּמַעֲלִילֵיהֶם אֶל־יְהוָה לְמִרוֹת עֲגִי כְבוֹדוֹ:

⁹ הַכֹּרֶת פְּנִיֵיהֶם עֲנֹתָה בָם וְחִטָּאתָם כִּסְּוָם הִגִּידוּ לֹא כִחְדוֹ

אֹזִי לְנִפְשָׁם כִּי־נִגְמְלוּ לָהֶם רָעָה:

¹⁰ אֹמְרוּ צָדִיק כִּי־טוֹב כִּי־פָרִי מַעֲלִילֵיהֶם יֹאכְלוּ:

|| באו 19 || 19 1 frt (cf 10) || —, cf ad 19 || 18 1 ? פו || 16 prps ספינות (cf Jon 1,5) ||

|| Cp 3, || 20 ^a 1 c 6^A עשה || ^{b-b} 6 φαρφαρωθ; 1 לחפרפרות || vs 22 >6^h ||

|| 1 ^{oo} frt crrp (vel add?) || 3 ^a prps חמשים || ^{b-b} 1 ? וחכם || 5 8MSS וגש ||

|| 6 ^a dl ? (m cs) || ^{b-b} 6 ומאכלתי || 1 || ^c 33MSS Q ידיך || 7 || 8 mlt אהיה ||

|| 9 || 9 prb add || 10 1 prb אשרי || 9 prps עיני || MSS

11 אֲזִי לְרָשָׁע רָע כִּי־נִמּוֹל יָדָיו יַעֲשֶׂה לּוֹ:
 12 עַמִּי נִנְשְׂיוּ מְעוּלָל וְנָשִׁים מָשְׁלוּ בּוֹ
 עַמִּי מֵאַשְׁרֵיךְ מִתְּעִים וְדָרְךְ אַרְחֲתִיךְ בִּלְעוּ:
 13 נֶצֶב לָרִיב יִהְיֶה וְעַמְּךָ לְדִין עַמִּים:
 14 יִהְיֶה בְּמִשְׁפָּט יָבוֹא עִם־זִקְנֵי עַמּוֹ וְשָׂרָיו
 וְאַתֶּם בְּעֶרְתֶּם הַכֶּרֶם גִּזְלַת הָעֲנִי בְּבִתְיָכֶם:
 15 מַלְכֶכֶם^a תִּדְכָּאוּ עַמִּי וּפְגִי עֲנִיִּים תִּטְחֲנוּ
 בָּאִם־אֲדֹנִי יִהְיֶה צְבָאוֹת^b:
 16 וַיֹּאמֶר יְהוָה יֵעַן כִּי גָבְהוּ בְּנוֹת צִיּוֹן
 וַתִּלְכְּנָה נְטוּנוֹת^a גָּרוֹן וּמִשְׁקֵרוֹת^b עֵינֵיהֶן
 הִלּוּד וְטַפּוּף תִּלְכְּנָה וּבְרַגְלֵיהֶם תַּעֲבֹסְנָה:
 17 וְשִׁפְתֵי אֲדֹנֵי קִדְקֹד בְּנוֹת צִיּוֹן וַיִּהְיֶה פִּתְהֶן^a יַעֲרָה:
 18 בַּיּוֹם הַהוּא יִסֹּר אֲדֹנִי אֶת תַּפְאֲרַת הָעֶכְסִים וְהַשְׁבִּיטִים וְהַשְׁהֲרָגִים:
 19 הַנְּטָפוֹת וְהַשְּׂרוֹת וְהָרַעְלוֹת:²⁰ הַפְּאֲרִים וְהַצִּעְדוֹת וְהַקְשָׁרִים וּבִתֵּי
 הַנֶּפֶשׁ וְהַלְחָשִׁים:²¹ הַטַּבָּעוֹת וְגִזְמֵי הָאָף:²² הַמַּחְלָצוֹת וְהַמַּעֲטָפוֹת
 וְהַמְטָפְחוֹת וְהַתְרִיטִים:²³ הַגְּלִיגִים וְהַסְדִּיגִים וְהַצְנִיפוֹת וְהָרִידִים:
 24 וְהָיָה
 תַּחַת בָּשָׂם מִקַּיִם יִהְיֶה וְתַחַת חֲגֶרֶת נִקְפָה
 וְתַחַת מַעֲשֶׂה מִקְשָׁה קִרְחָה וְתַחַת פְּתִיגִיל מַחְנֶרֶת שֶׁקַּיִם
 כִּי תַּחַת יָפִי:
 25 מִתִּיךְ בִּתְרֵב יִפְּלוּ וּגְבוּרָתְךָ בְּמִלְחָמָה:
 26 וְאַנּוּ וְאַבְּלִי פִתְחֶיהָ וְנִקְטָה לְאַרְץ תִּשָּׁב:
 4¹ וְהִחְזִיקוּ שִׁבְעַת נָשִׁים בְּאִישׁ אֶחָד בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר
 לַחֲמֵנוּ נֹאכָל וְשִׁמְלָתֵנוּ נִלְבָּשׁ רַק יִקְרָא שְׁמֵךְ עָלֵינוּ אֲסָף
 2² בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה צִמְחַת יִהְיֶה לְצִבִּי וּלְכָבוֹד
 וּפְרֵי הָאָרֶץ לְגִזְאוֹן וּלְתַפְאֲרַת לְפָלִיטַת יִשְׂרָאֵל:
 3 וְהָיָה הַנֶּשְׂאָר בְּצִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם קְדוֹשׁ יֹאמֶר לּוֹ כָּל־הַכֶּתוּב
 לַחַיִּים בִּירוּשָׁלַם:⁴ אִם וְרַחֵן אֲדֹנִי אֶת צֵאֵת בְּנוֹת־צִיּוֹן וְאֶת־דְּמֵי

12 ⑥ AΘ וְנָשִׁים || 13 l c ⑥ 8 עַמּוֹ || 15^a Q מִה־לֶּכֶם || ^{b-b} > ⑥^b (*) || 16^a Q
 נְטוּנוֹת, K גִּזְלַת || ^b nonn MSS 8 שׁ || 17. 18 mlt MSS יִהְיֶה || 17^a Or פִּתְהֶן;
 l frt תִּרְפָּתְהֶן || 23 ca 70 MSS 'וְהָ; ⑥ διαφανῆ λακωνικά (prps וְהַגְּלִיגִים [cf
 bab. *gulinu*]) || 24 8 כִּי־תַחַת || Cp 4, i 32 MSS Vrs לַחֲמֵנוּ.

5^a 1 frt c וְכָא 𐤒𐤕 || ^b ca 50MSS Edd —אִיהָ (מְגִרְשִׁיהָ) || ^{c-c} >10MSS
(Norzi); 1 prb כְּבוֹד || ^{d-d} prps : וְסִכָּהּ || 6^a prps (cf 𐤕^A) ||
וְהִיָּה || ^b dl? (>𐤕) || Cp 5, 4 2MSS Vrs לוֹ || 9 𐤕𐤕 + ἡκούσθη ἄρα; ins prb
(e נִשְׁמַע 'ל' נִשְׁבַּע) לְכֵן נִשְׁבַּע (cf 22,14); prps בְּאֲדֹנִי (*per dominum*) pro באֲדֹנִי ||
13 2MSS מִתִּי; prps מִזֶּה (Dt 32,24).

14 לָכֵן הִרְחִיבָה שְׂאוֹל נַפְשָׁהּ וּפָעָרָה פִּיהָ לְבִלִי-חָק
 וַיִּרְדּוּ הַדָּרָה וְהַמוֹנָה וּשְׂאוֹנָה וְעָלְזוּ בָּהּ:
 15 וַיִּשָּׂח אָדָם וַיִּשְׁפַּל-אִישׁ וַעֲיָנֵי גְבוּהִים תִּשְׁפָּלֶנָה:
 16 וַיִּנְבְּהוּ יְהוָה צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט וְהָאֵל הַקְדוֹשׁ נִקְדָּשׁ בַּצְּדָקָה:
 17 וַיִּרְעוּ כְּבָשִׁים בְּדִבְרָם וַחֲרָבוֹת מַחִים גָּרִים יֹאכְלוּ: ׀
 18 הוּא מִשְׁכֵּי הָעוֹן בַּחֲבִלֵי הַשָּׂוֵא^a וּכְעֲבוֹת^b הָעֲגֹלָה חֲטָאָה:
 19 הָאֱמֹלִים וְיִמְהָרוּ וַחֲיִישָׁה מַעֲשֵׂהָ לְמַעַן נִרְאָה
 וַתִּקְרַב וַתִּבְזֹאֶה עֲצַת קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וַיִּגְדָּעָה: ׀
 20 הוּא הָאֱמֹרִים לָרַע טוֹב וְלַטּוֹב רָע
 שָׁמַיִם חֲשָׁךְ לְאוֹר וְאוֹר לְחֹשֶׁךְ שָׁמַיִם מָר לְמַתּוֹק וּמַתּוֹק לְמָר: ׀
 21 הוּא חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם וְנִגְדּוּ פְּנֵיהֶם גְּבוּזִים: ׀
 22 הוּא גְבוּרִים לְשִׁתּוֹת יַיִן וְאֲנָשֵׁי-חֵיל לְמִסְדֵּי שָׂכָר: ׀
 23 מַצְדִּיקֵי רָשָׁע עֲקָב שָׁחַד וְצִדְקַת צְדִיקִים יִסִּירוּ מִמֶּנּוּ: ׀
 24 לָכֵן כָּאֵל לֹשֶׁן אִשׁ וְחֹשֶׁשׁ לְהִבָּה יִרְפָּה
 שָׂרָשָׁם כַּמֶּקַּח יִהְיֶה וּפְרָחָם כַּאֲבֵק יַעֲלֶה
 כִּי מָאֹסוּ אֶת תּוֹרַת יְהוָה צְבָאוֹת וְאֶת אִמְרַת קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל נֶאֱצָו:
 25 עַל-כֵּן חָרָה אַף-יְהוָה בְּעַמּוֹ וַיֵּט יָדוֹ עָלָיו וַיִּכֶּהוּ
 וַיִּרְגְּזוּ הַהָרִים וַתִּהְיֶי גְּבֻלָּתָם כַּסּוּחָה בְּקִרְבַּי חוּצוֹת
 בְּכָל-זֹאת לֹא-שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה:
 26 וַיִּשְׂא-גַם לַגּוֹיִם מִרְחוֹק וַיִּשְׂרַק לֹא מִקְצֵה הָאָרֶץ
 וַהֲגִה מִהֲרָה קֶל יְבוּא:
 27 אֵין-עֲנָה וְאֵין-כּוֹשֵׁל בּוֹ לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן
 וְלֹא נִפְתַּח אָזְנוֹ חֲלָצִיו וְלֹא נָתַק שִׁרְדּוֹ נִעְלָיו:
 28 אֲשֶׁר חָצִיו שְׁנוֹנִים וְכָל-קִשְׁתֹּתָיו דִּרְכוֹת
 פְּרִסּוֹת סוּסָיו בָּצָר נִחְשְׁבוּ וְנִלְגְּלוּ כַּסּוּפָה:
 29 שְׂאֵנָה לֹא כִלְבִּיָּא וּשְׂאֵג כַּכְּפִירִים וַיִּנְהָם
 וַיֵּאָחֵז טָרֶף וַיִּפְלִיט וְאֵין מַצִּיל:
 30 וַיִּנְהָם עָלָיו בַּיּוֹם הַהוּא בְּנִה-מֵתִים
 וַיִּנְבֹּט לְאָרֶץ וַהֲגִה-חֲשָׁךְ צָר וְאוֹר^a חֲשָׁךְ בַּעֲרִיפִיהָ: ׀

הַשּׁוֹר . . . הָעֲגֹלָה 18^a prps (???) חֲרָבוֹת 17^g (frt gl et l) גָּרִים 17^g || 16 & in illo ||
 14MSS 'וב' || 23 l c pauc MSS 'צדיק' || 24 & במק' || 25—30 trsp post
 10,4; ante 25 exc vs nonn || 26 l? לגוי cf לו' || 28 sic & mlt MSS 'ש' || 29 Q
 —(פִּיהָ ? vel) — פִּים 1^b || חֲשָׁךְ צָר וְאוֹר 1^{a-a} 30 || וּשְׂאֵג K, וּשְׂאֵג

6¹ בִּשְׁנַת-מוֹת הַמֶּלֶךְ עָזְיָהוּ וַאֲרָאָה אֶת-אֲדָנִי יוֹשֵׁב עַל-כִּסֵּא
 כָּם וְנִשָּׂא וְשׁוּלְיוֹ מַלְאִים אֶת-הַהִיכָל: ² שָׂרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ
 שֹׁשׁ כְּנָפִים שֹׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד בְּשָׁתַיִם וַיִּכְסֶּה פָנָיו וּבְשָׁתַיִם יִכְסֶּה
 רַגְלָיו וּבְשָׁתַיִם יַעֲוֹפֶה: ³ וַיִּקְרָא זֶה אֶל-זֶה וַאֲמַר
 אֲקֹדֶשׁ אֲקֹדֶשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מִלֵּא^b כָּל-הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:
 14 וַיִּנָּעוּ אִמּוֹת הַסָּפִים מִקּוֹל הַקּוֹרָא וְהַבֵּית יִמְלֵא עֶשְׂשׁוֹן: ⁵ וַאֲמַר
 אוֹיְלִי כִי-נִדְמִיתִי כִי אִישׁ טָמֵא-שְׁפָתַיִם אֲנִכִּי
 וּבִתְוֹךְ עִם-טָמֵא שְׁפָתַיִם אֲנִכִּי יוֹשֵׁב
 כִּי אֶת-הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת רָאוּ עֵינָי:
 6 וַיִּנָּעוּ אֵלַי אַחֲרֵי מִן-הַשָּׂרָפִים וּבִידָיו רִצְפָה בְּמִלְקָתַיִם לָקַח מֵעַל
 הַמִּזְבֵּחַ: ⁷ וַיִּנָּע עַל-פִּי וַאֲמַר
 הִנֵּה נִגַּע זֶה עַל-שְׁפָתַיִךְ וְסֵר עוֹנֶיךָ וְחָטָאתְךָ תִּכְפֹּר:
 8 וַאֲשַׁמְעֵ אֶת-קוֹל אֲדָנִי אֲמַר אֶת-מִי אֲשַׁלַּח וּמִי יִלְךְ-לָנוּ
 וַאֲמַר הִנֵּנִי שְׁלַחְנִי: ⁹ וַאֲמַר קֵךְ וַאֲמַרְתָּ לָעָם הַזֶּה
 שִׁמְעוּ שְׁמוּעַ וְאַל-תִּבְיִנוּ וְרָאוּ רָאוּ וְאַל-תִּדְּעוּ:
 10 הַשִּׁמְעֵן לִבְ-הָעָם הַזֶּה וְאִזְנוֹ הַכֶּבֶד וְעֵינָיו הַשֹּׁעַ
 פֶּן-יִרְאֶה בְּעֵינָיו וּבְאִזְנוֹ יִשְׁמָע וּלְבָבוֹ יִבִּין וְיִשָּׁב וְרָפָא לוֹ:
 11 וַאֲמַר עַד-מָתִי אֲדָנִי וַאֲמַר
 עַד אֲשֶׁר אִם-שָׂאוּ עָרִים מֵאִין יוֹשֵׁב
 וּבָתַיִם מֵאִין אָדָם וְהָאֲדָמָה תִּשָּׂאָה שְׁמָמָה:
 12 וְרַחֵק יְהוָה אֶת-הָאָדָם וּרְבֵה הָעֲזוּבָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ:
 13 וְעוֹד בָּהּ עֲשִׂירֶיהָ וְשָׁבָה וְהִיתָה לְבָעֵר כְּאֵלֶּה וְכֵאלֶּזֶן^a
 אֲשֶׁר בְּשִׁלְכָתָּ מִצֵּבֶת בָּם^b וְנָרַע קֹדֶשׁ מִצֵּבֶתָהּ: ^c פ
 7¹ וַיְהִי בַיּוֹם אֲחִזּוֹ בְּנֵי-יוֹתָם בֶּן-עֲזִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עָלָה רִצְיִן
 מֶלֶךְ-אַרָם וּפָקַח בֶּן-רַמְלִיָּהוּ מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַם לְמִלְחָמָה עָלֶיהָ
 וְלֹא יָכְלָה לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ: ² וַיִּגְדּוּ לְבֵית דָּוִד לֵאמֹר גִּתָּה אָרָם עַל-
 אֶפְרַיִם וַיִּנָּע לְבָבוֹ וּלְבָב עַמּוֹ כְּנֹעַ עֲצִי-יַעַר מִפְּגִי-רוּחַ: ³ ו
 3 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-יִשְׁעִיָּהוּ צֹא-נָא לְקִרְאֵת אֲחִזּוֹ אֶתָּה וְשָׂאֵר יוֹשְׁבֵי
 בִּגְדָךְ אֶל-קִצֵּה תַעֲלֵת הַבְּרֶכֶה הָעֲלִיזָה אֶל-מִסְלַת שְׂדֵה כּוֹכָם:
 Cp 6, i. 8 ca 100MSS יהוה || 3^{a-a} orig ? קדוש || 1^b ? מלאה, cf Vrs || 4¹ ?
 10 1 ? ושׁב || 11 1 prb c ט תשאר || 13^a ? dl (m cs) cf ^b 1^b 1 c ca 100MSS
 Seb (ט ?) בָּהּ (v quae expandit [משלחת] ramos suos) || ^{c-c} > ט^h 1 ? ק' ממ' ||
 Cp 7, i^a 1 ? c 2R 16,5 plur || ^b ? dl (>2R) || 2 prps נגאחה vel תנה || 3° prps אלי.

4 וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הַשְׁמֵר וְהַשְׁקֵט אֶל-תִּירָא וּלְבַבְךָ אֶל-יְהוָה מִשְׁנֵי
וְנִבְּזוֹת הָאָדָמִים הַעֲשֵׂנִים הָאֵלֶּה בְּחַר־יָאֵף רִצְיוֹן וְאָרֶם וּבְנִרְמְלִיהוּ:
5 לֵעַן כִּי-יַעֲזֹב עָלֶיךָ אָרֶם רָעָה אֶפְרַיִם וּבְנִרְמְלִיהוּ לֵאמֹר: 6 נַעֲלֶה
בִּיהֲדָה וּנְקִיִּצְנָה^a וּנְבַקֶּעֶנָה אֵלֵינוּ וְנַמְלִיךְ מֶלֶךְ בְּתוֹכָהּ אֶת בֶּן-
טַבָּאֵל^b: ׀

7 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה לֹא תָקוּם וְלֹא תִהְיֶה:

8 כִּי רֹאשׁ אָרֶם דָּמָשֶׁק וְרֹאשׁ דָּמָשֶׁק רִצְיוֹן

וּבַעֲזֹד שְׂשִׁים וְחֲמֵשׁ שָׁנָה יַחַת אֶפְרַיִם מַעַם:

9 וְרֹאשׁ אֶפְרַיִם שְׁמֶרֶץ וְרֹאשׁ שְׁמֶרֶץ בֶּן-רְמְלִיהוּ

אִם לֹא תִאֲמִינוּ כִּי^a לֹא תִאֲמִנוּ^b: ׀

10 וַיִּזְכֹּר יְהוִה דְּבַר אֶל-אֲחִזוּ לֵאמֹר: 11 שְׂאֵל-לִךְ אֹזֶת מַעַם יְהוִה

אֶלְהֵיךְ הַעֲמֵק שְׂאֵלָה אֹז הַגִּבָּה לְמַעַלָּה: 12 וַיֹּאמֶר אֲחִזוּ לֹא-אֲשַׁאֵל

וְלֹא-אֲנַסֶּה אֶת-יְהוִה: 13 וַיֹּאמֶר שְׁמַע־נָא בֵּית דָּוִד הַמַּעֲט מִכֶּם

הַלְּאֹזֶת אֲנָשִׁים כִּי תִלְאוּ גַם אֶת-אֶלְהֵי: 14 לָכֵן יִתֵּן אֲדֹנָי^a הוּא לָכֶם

אֹזֶת הַנָּה הַעֲלֵמָה^b הָרָה וְיִלְדֶת בֶּן וְקִרְאֵת^c שְׁמוֹ עֲמָנוּ אֵל: 15 חֲמָאָה

וּדְבַשׁ יֹאכֵל לְנַעֲתוֹ מָאוֹס בָּרַע וּבְחֹזֶר בְּטוֹב: 16 כִּי בְטָרֶם יֵדַע הַנַּעַר

מָאוֹס בָּרַע וּבְחֹזֶר בְּטוֹב תַּעֲזֹב הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתָּה קָץ מִפְּנֵי שְׁנֵי

מְלָכֶיהָ: 17 יָבִיא יְהוִה עָלֶיךָ וְעַל-עַמֶּיךָ וְעַל-בֵּית אָבִיךָ יָמִים אֲשֶׁר

לֹא-כָאוּ לְמִיּוֹם סוּר-אֶפְרַיִם מֵעַל יְהוִדָה אֶת מֶלֶךְ אַשּׁוּר: ׀

18 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׂרָאֵל יְהוִה לְזָנוּב

אֲשֶׁר בִּקְצָה יֹאדִי מִצְרַיִם וּלְדַבּוּרָה אֲשֶׁר בָּאָרֶץ אַשּׁוּר:

19 וּכְאוּ וְנָחִיו כָּלֶם בְּנִחְלֵי הַבְּתוֹת וּבְנִקְיֵי הַסְּלַעִים

וּבְכָל הַנַּעֲצוּצִים וּבְכָל הַנִּהְלָלִים:

20 בַּיּוֹם הַהוּא יִגְלַח אֲדֹנָי בְּתַעַר הַשְׂכִּיחָה בַּעֲבָרִי נָהָר בְּמֶלֶךְ אַשּׁוּר

אֶת-הָרֹאשׁ וְשַׁעַר הַרְגָלִים וְגַם אֶת-הַזֶּקֶן תִּסְפָּה: ׀

21 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִחְיֶה-אִישׁ עֲגֹלָת בָּקָר וּשְׁתֵּי-צֹאן:

22 וְהָיָה מֶרֶב עֲשׂוֹת חֶלֶב אֲכָל חֲמָאָה

כִּי-חֲמָאָה וּדְבַשׁ יֹאכֵל כָּל-הַנוֹתָר בְּקֶרֶב הָאָרֶץ:

4 b 6E aliter || 5 °° > 6E || 6 a 1 ? וּנְצִיקְנָה || b 1 ? טַבָּאֵל (cf 6 Ταβελ) ||

9 a prps כִּי (trsp) || b 6E (συνῆτε, *intelligetis*) || ix 1 c ΑΣΘ שְׂאֵלָה

(εις ἄδην) || 14 a ca 40MSS יְהוִה || b 6E ἡ παρθένος ΑΣΘ νεάνις || c nonn MSS ?

קִרְאֵת, 6BA ΑΣΘ καλέσεις, 6A καλέσει, 6Q*E vocabitis, 6 vocabitur; 1 6A ||

15 6E πρὶν ἢ γυνῶναι || 17. 20 °° add? || 22 °° > 6(*) ; 22a add?.

23 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא

יְהִיָּה כָל־מְקוֹם אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָׁם אֵלֶּךָ גִּפּוֹן בְּאֵלֶיךָ בָּסֶף
לְשִׁמּוֹר וּלְשִׁית יִהְיֶה:

24 בַּחֲצִים וּבִקְשֵׁת יָבֹא שָׁמָּה כִּי־שִׁמּוֹר וְשִׁית תִּהְיֶה כָל־הָאָרֶץ:

25 וְכָל הַהָרִים אֲשֶׁר בַּמַּעֲדָר יַעֲדֻּוּן

לֹא־תָבוֹא שָׁמָּה וְרָאתָ שִׁמּוֹר וְשִׁית

וְהָיָה לְמִשְׁלַח שׁוֹר וּלְמַרְמֶס שָׁה: ׀

8 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קַח־לְךָ גִּלְיוֹן גָּדוֹל וּכְתֹב עָלָיו בְּחֶרֶט אֲנֹשׁ

לְמַחֵר שָׁלַל חֶשׁ בָּז: 2 וְאָעִידָה לִּי עֲדִים גִּנְאֻמִּים אֶת אֹרֵיָה הַכֶּלֶן

וְאֶת־זִכְרֵיהֶו בֶּן יִבְרָכְיָהוּ: 3 וְאֶקְרַב אֶל־הַנְּבִיאָה וְתַהֲרֹ וְתִלְדֹ בֶן ׀

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קְרֹא שְׁמוֹ מֵהֵר שָׁלַל חֶשׁ בָּז: 4 כִּי בְטָרֶם יִדַּע

הַנֶּעַר קְרֹא אָבִי וְאִמִּי וְשָׂא אֶת־חֵיל דְּמָשֶׁק וְאֶת שָׁלַל שְׁמִרֹן לִפְנֵי

מֶלֶךְ אֲשׁוּר: ׀ 5 וַיִּסָּף יְהוָה דְּבַר אֵלַי עוֹד לֵאמֹר:

6 יֵעֵן כִּי מָאֵס הָעָם הַזֶּה אֶת מִי הַשְׁלַח הַהֲלָכִים לְאֹט

וּמִשְׁוֹשׁ אֶת־רָצִין וּבֶן־רַמְלָהוּ:

7 וְלִכֵּן הִנֵּה אֲדֹנָי מַעֲלָה עֲלֵיהֶם אֶת־מִי הַנֶּהָר הַעֲצוּמִים

אֶת־מֶלֶךְ אֲשׁוּר וְאֶת־כָּל־כְּבוֹדוֹ

וְעֲלָה עַל־כָּל־אֲפִיקָיו וְהִלָּךְ עַל־כָּל־גְּדוֹתָיו:

8 וְחָלַף בִּיהוּדָה שְׁטָף^a וְעָבַר עַד־צִוְּאָר וַיִּגֵּעַ

וְהָיָה מִטּוֹת כְּנָפָיו מָלֵא רֶחֶב־אֶרֶץ^b עַמּוּנוֹ אֵל: ׀

9 רָעוּ עַמִּים וַחֲתוּ וְהֶאֱזִינוּ כָּל מְרַחֲקֵי־אָרֶץ

הַתְּאֻזְרוּ וַחֲתוּ הַתְּאֻזְרוּ וַחֲתוּ:

10 עָצוּ עֵצָה וַתִּפֹּר דְּבָרוֹ דָּבָר וְלֹא יָקוּם כִּי עַמּוּנוֹ אֵל: ׀

11 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֵלַי בְּחִזְקַת הַיָּד וַיִּסְרְנִי מַלְכַת בְּדָרְךְ הָעָם־

הַזֶּה לֵאמֹר:

12 לֹא־תֹאמְרוּן קִשְׁר לְכָל אֲשֶׁר־יֹאמֶר הָעָם הַזֶּה קִשְׁר

וְאֶת־מִזְרָאוֹ לֹא־תִירָאוּ וְלֹא תַעֲרִיצוּ: [מַעֲרִיצְכֶם:

13 אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת אַתּוּ תִקְרִישׁוּ וְהוּא מִזְרָאֲכֶם וְהוּא

Cp 8, 21 c 6088 וְהָעִידָה 6 ° 1 prb וּמִסּוֹס מִפְּנֵי 8^a 18MSS וְשׁ^b prps
וְיִסְרְנִי מַלְכַת בְּדָרְךְ הָעָם־ [מַעֲרִיצְכֶם:] 9 62 דָּעוּ 9 || II sic 3 c mlt MSS; ca 40MSS Edd כֹּחַ || 12 prps
תִּקְרִישׁוּ in 12) קִשְׁר (retento 13 prps || קִרְשׁ vel קִרְשׁ

14 וְהָיָה^a לְמִקְדָּשׁ וּלְאַבְנָא^a נִגְף וּלְצוּר מִכְשׁוֹל לְשָׁנִי בְּתִי יִשְׂרָאֵל
לִפְתָּ וּלְמוֹקֵשׁ לְיוֹשֵׁב^b יְרוּשָׁלַם:

15 וּכְשָׁלוּ בָם רַבִּים וְנִפְּלוּ וְנִשְׁפָּרוּ וְנִזְקְשׁוּ וְנִלְכְּדוּ: ם
16 צוּר תַּעֲוִיָּה חֲתוּם תּוֹרָה בְּלִמְדֵי: 17 וְחִכִּיתִי לַיהוָה הַמִּסְתִּיר פָּנָיו
מִבֵּית יַעֲקֹב וְקוֹיֵתִי־לֹ: 18 הִנֵּה אֲנֹכִי וְהַיִּלְדִּים אֲשֶׁר נָתַן־לִי יְהוָה
לְאֵתוֹת וּלְמוֹפְתִים בְּיִשְׂרָאֵל מֵעַם יְהוָה צְבָאוֹת הַשָּׁכֵן בְּתֵר צִיּוֹן:
ם 19 וְכִי־יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם דִּרְשׁוּ אֶל־הָאֲבוֹת וְאֶל־הַיִּדְעָנִים הַמְצַפְצָפִים
וְהַמְהַלְלִים הַלֹּא־עִם אֶל־אֱלֹהֵיו יִדְרֹשׁ בְּעַד הַחַיִּים אֶל־הַמֵּתִים:

20 לְתוֹרָה וּלְתַעֲוִיָּה אִם־לֹא יֹאמְרוּ כְּדִבְרֵי הַזֶּה אֲשֶׁר אֵין־לֹ שְׁחֵר:

21 וְעָבַר בָּהּ נִקְשָׁה וְרָעַב וְהָיָה כִּי־יִרְעַב וְהִתְקַצֵּף

וְקָלַל בְּמִלְכוֹ וּבִאֱלֹהֵיו וּפָגַה לְמַעַלָּה: 22 וְאֶל־אֶרֶץ וּבֵיט

וְהִנֵּה צָרָה וְחִשְׁכָּה מְעוֹף צוּקָה וְאַפְלָה מְנֻדָּח:

23 כִּי לֹא^a מוֹעֵף לֹא־אֲשֶׁר מוֹצֵק לָהּ

^b בְּעֵת הָרֹאשׁוֹן הָקָל אֶרֶצָה זָבֻלוֹן וְאַרְצָה נַפְתָּלִי וְהָאֲחֵרֹן הַכְּבֹיד
דְּרֹךְ הַיָּם עָבַר הַיְרֹדֵן גְּלִיל הַגּוֹזִים:

9 הָעַם הַהֲלֹכִים בַּחֲשָׁד רָאוּ אֹזֶר גָּדוֹל

יֹשְׁבֵי בְּאֶרֶץ צִלְמוֹת אֹזֶר נָגַה עֲלֵיהֶם:

2 הַרְבִּיתָּ הַגּוֹי לֹא הִנְדַּלְתָּ הַשְׁמַחָה

שְׁמַחְתוּ לִפְנֵיךָ כְּשִׁמְחַת בִּקְצִיר

כַּאֲשֶׁר יִגִּילוּ בְּחִלְקֶם שָׁלָל:

3 כִּי וְאֶת־עַל סִבְלוֹ וְאֵת מִטָּה שְׁכֻמוֹ

שָׁבַט הַנִּגְשׁ בּוֹ הַחֲתָתָה כְּיוֹם מִדְּיוֹ:

4 כִּי כָל־סֹאזֵן סֹאן בְּרֹעַשׁ וְשִׁמְלָה מְגוֹלְלָה בְּדָמִים

וְהִיתָה לְשֹׁרֶפֶת מֵאֲכָלֶת אֵשׁ:

5 כִּי־יֵלֵד יֵלֵד־לָנוּ בֶן נָתַן־לָנוּ

וְתִהְיֶה הַמִּשְׁרָה עַל־שְׁכֻמוֹ וַיִּקְרָא^a שְׁמוֹ

פֶּלֶא יוֹעִין^b אֶל נִבּוֹר אַבִּי־עַד שׁוֹר־שָׁלוֹם:

6 לְסִרְבָּה הַמִּשְׁרָה וּלְשָׁלוֹם אֵין־קֵץ עַל־כִּפְסֵא דוֹד וְעַל־מִמְלַכְתּוֹ

14 ^{a-a} prps || לאבן || 20 ? exc vb nonn, cf 68 ||

23 ^a 1 ? הלא || ^b 8 hic incip cp 9 (sed frt secundum 8) || Cp 9, 2 ^o ca

20MSS Q88 הגוי לו || הגולה || 3 prps מוֹסֵת (58,6. 9) || 4 1 ? מְגַלָּה || 5 ^a 8

prb וַיִּקְרָא (καλεῖται) || ^{b-b} > 8B+MSS (*) 8 (habent pro his vb alia) || 6 25MSS

Q למרבה (לם dittogr). 1 frt (cf 8) רבה

צרי הר ט; שָׁרִי ר' || IO^{o-o} ca 40MSS (כְּי יאמרו) ex 8 vb nonn (exempl gr
 צין (pro צרה רצון); צרה || I2^a l c IMS המכה (al מכהו) || b > ט(*) || I6^a l
 frt יפשה (pr יפסח, vel ל? ישמה*; cf arab *samūḥa*, *clemens fuit*) || b frt dl
 (cf l) || I8^a dl; > ט || b l prb c ט נצתה (ט נתעה?) || c-c pips כמו אכלי
 רעו || I9^{a-2} trsp (om איש?) in fin vs I8 || b ט A^x (ἀδελφού) &

על-מי תנוסו לעזרה ואנה תעזבו בבודכם:
^aבִּלְתִּי כָרַעַתְחַת אֲסִירָה וְתַחַת הָרוּגִים יִפְּלוּ
בְּכָל-זֹאת לֹא-שָׁב אִפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה:^b ׀
⁵הָיָה אֲשׁוּר שָׁבַט אֲפִי וּמִטָּה-הָיָה בֵּינָם וְעָמִי:
⁶בְּגִזִּי חָנַף אֲשַׁלְּחֵנּוּ וְעַל-עַם עֲבַרְתִּי אֲצַוֵּנּוּ
לְשַׁלֵּל שָׁלָל וּלְבַז בֹּז וּלְשׂוֹמֵז מִרְמָס בְּתִמְרֵי חוּצוֹת:
⁷וְהָיָה לֹא-כֵן יִדְמָה וּלְבָבוֹ לֹא-כֵן יִחָשֵׁב
כִּי לְהַשְׁמִיד בְּלִבָּבוֹ וּלְהַכְרִית גּוֹיִם לֹא מַעֲטָה:⁸ כִּי יֹאמֶר
הֲלֹא שָׂרִי יַחֲדוּ מְלָכִים: ⁹הֲלֹא כְּכֹרֶכְמִישׁ בִּלְגָז
אִם-לֹא כְּאַרְפָּל חֲמַת אִם-לֹא כְּדַמְשֶׁק שְׁמֶרֶז:
¹⁰כֹּאֲשֶׁר מִצָּאָה יָדִי לְמַמְלַכַת הָאֱלִיל
וּפְסִילֵיהֶם מִירוּשָׁלַם וּמִשְׁמֶרֶז:
¹¹הֲלֹא כֹאֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְשֶׁמֶרֶז וּלְאֱלִילָהּ
כֵּן אַעֲשֶׂה לִירוּשָׁלַם וְלַעֲצָבֶיהָ: ׀
¹²וְהָיָה כִּי-יִבְצַע אֲדֹנִי אֶת-כָּל-מַעֲשָׂהוֹ בְּתֵר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם אֶפְקֹד
עַל-פְּרִי-גֵדֹל לִבָּב מִלֶּךְ-אֲשׁוּר וְעַל-תַּפְאֶרֶת רוֹם עֵינָיו: ¹³כִּי יֹאמֶר
בְּכַח יָדִי עָשִׂיתִי וּבְחֲכָמָתִי כִּי נִבְגַּזְתִּי
וְאֲסִירָה וְגִבּוֹלֹת עַמִּים וְעִתִּידֹתֵיהֶם^b שׁוֹשְׁתִּי
וְאֲזִיד^a כֹּאֲסִיר יוֹשְׁבִים:
¹⁴וְתִמְצָא בְּקֶן יָדִי לְתֵיל הָעַמִּים
וְכֹאסֶף בִּיעִים עֲזֹבוֹת כָּל-הָאָרֶץ אֲנִי אֶסְפְּתִי
וְלֹא הָיָה נֶגֶד כֶּנֶף וּפִצָּה פֶה וּמִצַּפְצָף:
¹⁵הִיתְפָּאֵר הַגִּרְזֹן עַל הַחֲצֵב בּוֹ אִם-יִתְגַּדֵּל הַפְּשׁוּר עַל-מְנִיפּוֹ
כִּהְיָה שָׁבַט אֶת-מְרִימוֹ^b בְּהָרִים מִטָּה לֹא-עֵץ:
¹⁶לָכֵן יִשְׁלַח הָאֲדֹן יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁמַנֵּי רִזּוֹן
וְתַחַת כְּבֹדוֹ יִקַּד יִקַּד כִּיקוֹד אִשׁ:

17 וְהָיָה אֹרֶז־יִשְׂרָאֵל לְאֵשׁ וּקְדוּשׁוֹ לְלֹהָבָה
וּבַעֲרָה וְאָכְלָה שִׁיתָּ וּשְׁמִירָו בְּיוֹם אֶחָד׃
18 וּכְבוֹד יַעֲרֹ וּכְרִמָּלוֹ מִגִּפְשׁ וְעַד־בָּשָׂר יִכְלֶה
וְהָיָה בְּמָסַם גִּסָּם׃

19 וּשְׂאֵר עֵץ יַעֲרֹ מִסֵּפֶר יִהְיוּ וְנָעַר יִכְתְּבֵם׃ ׀
20 וְהָיָה וּבְיָוִם הַהוּא

לְאִי־זוֹסִיף עוֹד שְׂאֵר יִשְׂרָאֵל וּפְלִיטַת בֵּית־יַעֲקֹב
לְהַשְׁעֵן עַל־מִבְּתָהּ וְנִשְׁעֵן עַל־יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּאַמֻּת׃
21 שְׂאֵר יָשׁוּב שְׂאֵר יַעֲקֹב אֶל־אֵל גְּבוּר׃
22 כִּי אִם־יְהוָה עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל כְּתוּל הַיָּם
שְׂאֵר יָשׁוּב בּוֹ כְּלִיזֹן חֲרוּץ שׁוֹטֵף צְדָקָה׃

23 כִּי כָלָה וְנִחְרָצָה אֲדָנִי יְהוָה צְבָאוֹת עֲשֵׂה בִקְרֹב כָּל־הָאָרֶץ׃ ׀
24 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדָנִי יְהוָה צְבָאוֹת אֶל־תִּירָא עַמִּי יֹשֵׁב צִיּוֹן מֵאֲשׁוּר
בַּשִּׁבְטִי יִכָּבֵה וּמִטָּהוּ יִשְׂאֵל־עָלֶיךָ בִּדְרוֹךְ מִצָּרִים׃ 25 כִּי־עוֹד מַעַט מִזֶּעַר
וְכָלָה זֶעֶם^a וְאִפִּי עַל־תְּבִלְתָּם׃ 26 וְעוֹרֵר עָלָיו יְהוָה צְבָאוֹת שׁוֹט
בְּמַכַּת מִדִּין בְּצוּר עוֹרֵב וּמִטָּהוּ עַל־הַיָּם וְנִשְׂאֵז בִּדְרוֹךְ מִצָּרִים׃
27 וְהָיָה וּבְיָוִם הַהוּא

יִסּוּר סִבְלֹז מֵעַל שִׁכְמֶךָ וְעָלֹז מֵעַל צִוְּאָרְךָ וְחִבְלֹ
עַל מִפְּגִי־שָׁמוֹן׃ 28 בָּא עַל־עֵינֶיךָ

עֶבֶר בְּמִגְרוֹן לְמִכְמָשׁ יִפְקִיד כְּלָיו׃
29 עֲבְרוּ מֵעִבְרָה גִּבְעֵי מְלֹז לָנוּ
חֲרָדָה הַרְמָה גִּבְעַת שְׂאוֹל נָסָה׃

30 צִהְלִי קוֹלְךָ בַּת־גִּלְיָם הַקְשִׁיבִי לַיִּשָּׁה
עֲנִיָּה עֲנִתוֹת׃ 31 גִּדְּדָה מִדְּמִנָּה

יִשְׁכְּבִי הַגְּבִים הַעִיזוּ׃ 32 עוֹד הַיּוֹם בְּגִבְבִּי לַעֲמֹד
יִגְפֹף יָדוֹ הַר בֵּית־צִיּוֹן גִּבְעַת יְרוּשָׁלַם׃ ׀

33 הִנֵּה הָאֲדוֹזָן יְהוָה צְבָאוֹת מִסְעָף פְּאֶרְהַ בְּמַעְרָצָה
וְרִמֵּי הַקּוֹזְמָה גִּדְּעִים וְהַגְּבִהִים יִשְׁפְּלוּ׃

18 ? (hapaxleg) || 23 °° 24 > 6^h(*) || 25 ^a 1 ? זְעִמִּי || ^b 2MSS עַד, 6MSS
צִוְּאָרְךָ יְחִידִל׃ עָלָה || 27 °° crp; prps || 26 > 6^h || עַל־תְּבִלִּי יָתֵם; תְּכִלִּיתִם
מִצָּפֶן שְׂדֵד || 28 & — || 30 1 c (6^h) S עֲנִיָּה || 32 1 c
פּוֹרָה || 33 ca 50MSS בֵּית || Q Vrs

- 34 וְנִקְחָהּ סִבְכִּי הַיַּעַר בְּבִרְזֵל וְהִלְבֵּנוּן בְּאַחֲרִיר יִפּוֹל: ס
- 11 וַיֵּצֵא חֹמֶר מִגִּזְעוֹ יֵשִׁי וְנִצֵּר מִשְׁרָשָׁיו יִפְרֹה: 11
- 2 וְנִחְתָּה עָלָיו רוּחַ יְהוָה רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דָּעַת וִירָאתָ יְהוָה:
- 3 וְהִרְיָחוּ^a בִּירְאתָ יְהוָה וְלֹא^b לְמִרְאֵה עֵינָיו יִשְׁפּוֹט וְלֹא לְמִשְׁמַע אָזְנוֹ יִזְכִּיחַ:
- 4 וְשֹׁפֵט בְּצֹדֶק דְּלִים וְהוֹכִיחַ בְּמִישׁוֹר לַעֲנוּי־אָרֶץ וְהִכָּה־אָרֶץ^b בְּשֶׁבֶט פִּיו וּבְרוּחַ שְׁפָתָיו יִמִּית רָשָׁע:
- 5 וְהָיָה צֶדֶק אֲזוּר מִתְּנָיו וְהָאֱמוּנָה אֲזוּר חֲלָצָיו:
- 6 וְגַר זֶאֱב עִם־כֶּבֶשׂ וְנֹמֵר עִם־גְּדִי יִרְבֵּץ וְעֹגֵל יִכְפִּיר וּמְרִיא־יַחְדּוֹ וְנִצֵּר קֶטֶן נִהְגָּ בָם:
- 7 וּפְרָה וְדֹב תִרְעִינָה יַחְדּוֹ יִרְבְּצוּ יִלְרִיחַן וְאַרְיֵה כִּפְקָר וְאֶכְל־תִּבְּרָן: ⁸ וְשִׁעֲשַׁע יִזְנֹק עַל־חֵר פֶּתֶן וְעַל מְאוֹרֶת צִפְעוֹנִי גָמוּל יִדּוּ הָדָה:
- 9 לֹא־יִירָעוּ וְלֹא־יִשְׁתִּיתוּ בְּכָל־חֵר קִדְשֵׁי כִּי־מִלֵּאָה הָאָרֶץ דָּעָה אֶת־יְהוָה כַּמִּים לַיָּם מְכַסִּים: ס
- 10 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא שָׁרֵשׁ יֵשִׁי אֲשֶׁר עִמָּד לְגַם עַמִּים אֵלָיו גּוֹיִם יִדְרָשׁוּ וְהָיְתָה מִנְחָתוֹ כְּבוֹד: פ
- 11 וְהָיְתָה בַּיּוֹם הַהוּא יוֹסִיף אֲדֹנָיִ^a וּשְׁנִית^b יָדוֹ לִקְנוֹת אֶת־שָׂאֵר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשְׁאַר מֵאֲשׁוּר וּמִמִּצְרַיִם וּמִפַּתְרוֹס וּמִכּוּשׁ וּמִעִילָם וּמִשִּׁנְעָר וּמִחֲמַת^c וּמֵאֵי הַיָּם:
- 12 וְנִשְׂא גַם לְגוֹיִם וְאֶסַף גִּדְחֵי יִשְׂרָאֵל וְנִפְצוֹת יְהוּדָה יִקְבֹּץ מֵאַרְבַּע בְּנִפּוֹת הָאָרֶץ:
- 13 וְסִרָה קִנְיַת אֶפְרַיִם וְצִרְרֵי יְהוּדָה יִכְרֹתוּ אֶפְרַיִם לֹא־יִקְנֶנָּה אֶת־יְהוּדָה וְיְהוּדָה לֹא־יִצֹּר אֶת־אֶפְרַיִם:
- 14 וְעָפּוּ בְכַתְּףָם פְּלִשְׁתִּים לִמָּה יַחְדּוֹ יִבְזּוּ אֶת־בְּנֵי־קִדְם אֲדוּם וּמוֹאָב מְשֻׁלָּח יָדָם וּבְנֵי עַמּוֹן מְשֻׁמְעָתָם:

34 1 frt (יפיל) || Cp II, 1 Vrs ascendet (יִפְרֹחַ) || 3 ^a εμπλήσει αὐτόν (יִפְרֹחַ בּוֹ יֵשִׁי) || ^b 44MSS ελυσσε לא || 4 ^a 1 ? לַעֲנוּי || 1 frt עָרֶץ || 5 Vrs חגור || 6 ^a ελ invers (et + βοσκηθήσονται) || 7 prps תִּרְעִינָה || 8 ^a cubile & caverna חור (1 ? מְעוֹנָת cf Am 3,4; al מְעָרָת [?]) || II ^a mlt MSS בְּכַתְּףָם || ^b ε του δείξαι; 1 ? שָׂאת || ^{c-c} > ^b (*) || 14 1 בְּכַתְּףָם.

¹⁵ וְהִתְרִים^a יְהוָה אֶת לְשׁוֹן יִם-מִצְרַיִם וְהִנִּיף יָדוֹ עַל-הַנָּהָר^b בְּעֵינָם
וְהִכְהִי לְשִׁבְעָה גְחָלִים וְהִדְרִיךְ בְּנַעֲלִים:

¹⁶ וְהִיתָה מִסְלָה לְשָׂאֵר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשְׂאֵר מֵאֲשׁוּר
כְּאֲשֶׁר הִיתָה לְיִשְׂרָאֵל בְּיוֹם עָלְתוֹ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:

¹² וַיֹּאמְרָתָּ בְּיוֹם הַהוּא

אֹדֶךָ יְהוָה כִּי אָנֹכֶתָּ בִּי יֹשֵׁב אִפְּךָ וַתִּנְחַמְנִי:

² הִנֵּה אֵל יִשׁוּעָתִי אֲבָטַח וְלֹא אֶפְחַד

כִּי-עֲזִי וּזְמֶרְתָּ^a יְהוָה^b יְהוָה וַיְהִי-לִי לְיִשׁוּעָה:

³ וּשְׂאֲבַתְּ-מִים בְּשִׁשּׁוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיִּשׁוּעָה:

⁴ וַיֹּאמְרָתָם בְּיוֹם הַהוּא הִזְדִּי לַיהוָה קָרָאוּ בְּשִׁמּוֹ

הִזְדִּיעוּ בְּעַמִּים עָלִילָתִיו הִזְכִּירוּ כִּי נִשְׁלַב שְׁמוֹ:

⁵ וַזְמַרְוּ יְהוָה כִּי גֵאוֹת עָשָׂה מִיַּדְעַת זֹאת בְּכָל-הָאָרֶץ:

⁶ צִהְלִי וְרִנִּי יוֹשֶׁבֶת צִיּוֹן כִּי-גָדוֹל בְּקִרְבֶּךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: פ

¹³ ¹ מִשָּׂא בָבֶל אֲשֶׁר חָזָה יִשְׁעֶיהָ בֶּן-אֲמוֹץ:

² עַל הַר-נִשְׁפָּה שְׂאוּ-גֵם הָרִימוּ קוֹל לָהֶם

הַנִּיפּוּ יָד וַיָּבֹאוּ פִתְחֵי גְדִיכִים:

³ אֲנִי צוֹיִתִּי לְמִקְדָּשִׁי

גַּם קָרָאתִי גְבוּרֵי לְאֹפִי עָלִיזֵי גֵאוֹתִי:

⁴ קוֹל הָמוֹן בְּהָרִים דְּמוֹת עֵם-רֹב

קוֹל שְׂאוֹן מִמְלָכוֹת גּוֹיִם גִּאֲסָפִים

יְהוָה צְבָאוֹת מִפְקֵד צָבָא מְלַחְמָה:

⁵ בָּאִים מֵאֶרֶץ מִרְחָק מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם

יְהוָה וּכְלֵי זַעֲמוֹ לְחַבֵּל כָּל-הָאָרֶץ:

⁶ הִלְלִילוּ כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה כֶּשֶׁד מִשְׁחֵי יָבוֹא:

⁷ עַל-כֵּן כָּל-יָדַיִם תִּרְפִּינָה

וְכָל-לֵבב אֲנֹשׁ יִמָּס: ⁸ וְנִבְהָלִי

צִירִים וְחֻבְלִים וְאַחֲזוֹן כִּי-זִלְזָה יְחִילוֹן

אִישׁ אֶל-רֵעֵהוּ וַתִּתְּמָהוּ פָּנֵי לְהָבִים פְּנִיָּהֶם:

וְהִתְרִים^a 15 Ⓢ(Ⓢ) ἐρημώσει; 1 יב — || ^{b-b} add ? Ⓢ30 frt ר' בעצם || Cp 12, 1 י וְהִנִּיף (et frt שב) || 2 ^a 2MSS Vrs —תי (cf Ex 15, 2) || ^b >Ⓢ^h(*) ; frt dl c nonn MSS; cf Vrs || 5 K מוֹדַעַת, Q מוֹדַעַת || Cp 13, 3 trsp huc לְאֹפִי et 1 frt מִקְדָּשִׁי || 4 1 מִמְלָכוֹת, cf Ⓢ || 8 deest vb ? cf Paseq.

9 הִנֵּה יוֹם־יְהוָה בָּא אֲכַזְרִי וְעֵבְרָה וַחֲרוֹן אַף
 לְשׁוֹם הָאָרֶץ לְשָׂמָה וַחֲטֹאֵיהֶם יִשְׁמִיד מִמֶּנָּה׃
 10 כִּי־כֹזְבֵי הַשָּׁמַיִם וּכְסִילֵיהֶם^b לֹא יִהְיוּ אוֹרָם
 חֹשֶׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ בְּצֹאתוֹ וַיָּרֶחַ לֹא־יָגִיעַ אוֹרוֹ׃
 11 וַיִּפְקְדֵנִי עַל־תֵּבֵל רָעָה וְעַל־רָשָׁעִים עֹנָם
 וְהַשְׁבֵּתִי גִּזְיוֹן זֹדִים וּגְאוֹת עָרִיצִים אֲשָׁפִיל׃
 12 אֲזִקֶּיר אֲנֹשׁ מִפֶּז וְאָדָם מִכֶּתֶם אוֹפִיר׃
 13 עַל־כֵּן שָׁמַיִם אֲרִגִּז וְתַרְעַשׁ הָאָרֶץ מִמְּקוֹמָהּ
 בְּעֵבֶרֶת יְהוָה צְבָאוֹת וּבְיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ׃
 14 וְהָיָה כְּצָבִי מִדָּח וּכְצֹאֵן וְאִין מִקֶּבֶץ
 אִישׁ אֶל־עַמּוֹ וַיִּפְּגוּ וְאִישׁ אֶל־אַרְצוֹ יָנוּסוּ׃
 15 כָּל־הַנִּמְצָא יִדְקֶר וְכָל־הַנִּסְפָּה יִפּוֹל בַּחֲרָב׃
 16 וְעַל־לֵיהֶם יִרְטָשׁוּ לְעֵינֵיהֶם יִשְׁסוּ בְּתֵיהֶם וּנְשֵׂיהֶם תִּשְׁגַּלְגְּלֶנָּה׃
 17 הִנֵּנִי מַעִיר עֲלֵיהֶם אֶת־מָרִי
 אֲשֶׁר־כִּסֶּף לֹא יִחְשְׁבוּ וְזָהָב לֹא יִחַפְּצוּ־בּוֹ׃
 18 וּקְשָׁתוֹת נְעָרִים תִּרְטָשְׁנָה^a
 וּפְרִי־בֶטֶן לֹא יִרְחֲמוּ עַל־בָּנִים לֹא־תַחֲנוּם עֵינָם׃
 19 וְהָיְתָה בָּבֶל צָבִי מִמְּלָכוֹת תִּפְאֶרֶת גִּזְיוֹן כְּשִׁדִּים
 כְּמַהֲפֹכֶת אֱלֹהִים אֶת־סֹדֶם וְאֶת־עַמֻּרָה׃
 20 לֹא־תִשָּׁב לְנֶצַח וְלֹא תִשָּׁפֵן עַד־דָּוָר וְדָוָר
 וְלֹא־יִהְיֶה שֵׁם עָרָבִי וְרָעִים לֹא־יִרְבְּצוּ שָׁם׃
 21 וְרִבְצוּ־שָׁם צִיִּים וּמִלְאוּ בְּתֵיהֶם אֲתִים
 וְשָׁכְנוּ שָׁם בָּנוֹת יַעֲזָה וּשְׁעִירִים יִרְקְדוּ־שָׁם׃
 22 וְעַנְהָ^a אִיִּים בְּאִלְמְנוּתָיו^b וְתַנִּים בְּתִיכְלֵי עֲגָג
 וְקָרֹב לְבוֹא עֵתָהּ וַיִּמְיָהּ לֹא יִמָּשְׁכוּ׃
 14 כִּי יִרְחַם יְהוָה אֶת־יַעֲקֹב וּבָתָר עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל וְהִנִּיחָם עַל־
 אֲדָמָתָם וְנִלְוָה הַגֵּר עֲלֵיהֶם וְנִסְפָּחוּ עַל־בֵּית יַעֲקֹב׃² וְלִקְחוּם עִמָּיִם
 וְהִבִּיאוּם אֶל־מְקוֹמָם וְהִתְנַחֲלוּם בֵּית־יִשְׂרָאֵל עַל אֲדָמַת יְהוָה

רַעֲתָהּ || 11 prps || 12 ^a ^b || 13 || 14 || 15 || 16 || 17 || 18 || 19 || 20 || 21 || 22 || 23 || 24 || 25 || 26 || 27 || 28 || 29 || 30 || 31 || 32 || 33 || 34 || 35 || 36 || 37 || 38 || 39 || 40 || 41 || 42 || 43 || 44 || 45 || 46 || 47 || 48 || 49 || 50 || 51 || 52 || 53 || 54 || 55 || 56 || 57 || 58 || 59 || 60 || 61 || 62 || 63 || 64 || 65 || 66 || 67 || 68 || 69 || 70 || 71 || 72 || 73 || 74 || 75 || 76 || 77 || 78 || 79 || 80 || 81 || 82 || 83 || 84 || 85 || 86 || 87 || 88 || 89 || 90 || 91 || 92 || 93 || 94 || 95 || 96 || 97 || 98 || 99 || 100 || 101 || 102 || 103 || 104 || 105 || 106 || 107 || 108 || 109 || 110 || 111 || 112 || 113 || 114 || 115 || 116 || 117 || 118 || 119 || 120 || 121 || 122 || 123 || 124 || 125 || 126 || 127 || 128 || 129 || 130 || 131 || 132 || 133 || 134 || 135 || 136 || 137 || 138 || 139 || 140 || 141 || 142 || 143 || 144 || 145 || 146 || 147 || 148 || 149 || 150 || 151 || 152 || 153 || 154 || 155 || 156 || 157 || 158 || 159 || 160 || 161 || 162 || 163 || 164 || 165 || 166 || 167 || 168 || 169 || 170 || 171 || 172 || 173 || 174 || 175 || 176 || 177 || 178 || 179 || 180 || 181 || 182 || 183 || 184 || 185 || 186 || 187 || 188 || 189 || 190 || 191 || 192 || 193 || 194 || 195 || 196 || 197 || 198 || 199 || 200 || 201 || 202 || 203 || 204 || 205 || 206 || 207 || 208 || 209 || 210 || 211 || 212 || 213 || 214 || 215 || 216 || 217 || 218 || 219 || 220 || 221 || 222 || 223 || 224 || 225 || 226 || 227 || 228 || 229 || 230 || 231 || 232 || 233 || 234 || 235 || 236 || 237 || 238 || 239 || 240 || 241 || 242 || 243 || 244 || 245 || 246 || 247 || 248 || 249 || 250 || 251 || 252 || 253 || 254 || 255 || 256 || 257 || 258 || 259 || 260 || 261 || 262 || 263 || 264 || 265 || 266 || 267 || 268 || 269 || 270 || 271 || 272 || 273 || 274 || 275 || 276 || 277 || 278 || 279 || 280 || 281 || 282 || 283 || 284 || 285 || 286 || 287 || 288 || 289 || 290 || 291 || 292 || 293 || 294 || 295 || 296 || 297 || 298 || 299 || 300 || 301 || 302 || 303 || 304 || 305 || 306 || 307 || 308 || 309 || 310 || 311 || 312 || 313 || 314 || 315 || 316 || 317 || 318 || 319 || 320 || 321 || 322 || 323 || 324 || 325 || 326 || 327 || 328 || 329 || 330 || 331 || 332 || 333 || 334 || 335 || 336 || 337 || 338 || 339 || 340 || 341 || 342 || 343 || 344 || 345 || 346 || 347 || 348 || 349 || 350 || 351 || 352 || 353 || 354 || 355 || 356 || 357 || 358 || 359 || 360 || 361 || 362 || 363 || 364 || 365 || 366 || 367 || 368 || 369 || 370 || 371 || 372 || 373 || 374 || 375 || 376 || 377 || 378 || 379 || 380 || 381 || 382 || 383 || 384 || 385 || 386 || 387 || 388 || 389 || 390 || 391 || 392 || 393 || 394 || 395 || 396 || 397 || 398 || 399 || 400 || 401 || 402 || 403 || 404 || 405 || 406 || 407 || 408 || 409 || 410 || 411 || 412 || 413 || 414 || 415 || 416 || 417 || 418 || 419 || 420 || 421 || 422 || 423 || 424 || 425 || 426 || 427 || 428 || 429 || 430 || 431 || 432 || 433 || 434 || 435 || 436 || 437 || 438 || 439 || 440 || 441 || 442 || 443 || 444 || 445 || 446 || 447 || 448 || 449 || 450 || 451 || 452 || 453 || 454 || 455 || 456 || 457 || 458 || 459 || 460 || 461 || 462 || 463 || 464 || 465 || 466 || 467 || 468 || 469 || 470 || 471 || 472 || 473 || 474 || 475 || 476 || 477 || 478 || 479 || 480 || 481 || 482 || 483 || 484 || 485 || 486 || 487 || 488 || 489 || 490 || 491 || 492 || 493 || 494 || 495 || 496 || 497 || 498 || 499 || 500 || 501 || 502 || 503 || 504 || 505 || 506 || 507 || 508 || 509 || 510 || 511 || 512 || 513 || 514 || 515 || 516 || 517 || 518 || 519 || 520 || 521 || 522 || 523 || 524 || 525 || 526 || 527 || 528 || 529 || 530 || 531 || 532 || 533 || 534 || 535 || 536 || 537 || 538 || 539 || 540 || 541 || 542 || 543 || 544 || 545 || 546 || 547 || 548 || 549 || 550 || 551 || 552 || 553 || 554 || 555 || 556 || 557 || 558 || 559 || 560 || 561 || 562 || 563 || 564 || 565 || 566 || 567 || 568 || 569 || 570 || 571 || 572 || 573 || 574 || 575 || 576 || 577 || 578 || 579 || 580 || 581 || 582 || 583 || 584 || 585 || 586 || 587 || 588 || 589 || 590 || 591 || 592 || 593 || 594 || 595 || 596 || 597 || 598 || 599 || 600 || 601 || 602 || 603 || 604 || 605 || 606 || 607 || 608 || 609 || 610 || 611 || 612 || 613 || 614 || 615 || 616 || 617 || 618 || 619 || 620 || 621 || 622 || 623 || 624 || 625 || 626 || 627 || 628 || 629 || 630 || 631 || 632 || 633 || 634 || 635 || 636 || 637 || 638 || 639 || 640 || 641 || 642 || 643 || 644 || 645 || 646 || 647 || 648 || 649 || 650 || 651 || 652 || 653 || 654 || 655 || 656 || 657 || 658 || 659 || 660 || 661 || 662 || 663 || 664 || 665 || 666 || 667 || 668 || 669 || 670 || 671 || 672 || 673 || 674 || 675 || 676 || 677 || 678 || 679 || 680 || 681 || 682 || 683 || 684 || 685 || 686 || 687 || 688 || 689 || 690 || 691 || 692 || 693 || 694 || 695 || 696 || 697 || 698 || 699 || 700 || 701 || 702 || 703 || 704 || 705 || 706 || 707 || 708 || 709 || 710 || 711 || 712 || 713 || 714 || 715 || 716 || 717 || 718 || 719 || 720 || 721 || 722 || 723 || 724 || 725 || 726 || 727 || 728 || 729 || 730 || 731 || 732 || 733 || 734 || 735 || 736 || 737 || 738 || 739 || 740 || 741 || 742 || 743 || 744 || 745 || 746 || 747 || 748 || 749 || 750 || 751 || 752 || 753 || 754 || 755 || 756 || 757 || 758 || 759 || 760 || 761 || 762 || 763 || 764 || 765 || 766 || 767 || 768 || 769 || 770 || 771 || 772 || 773 || 774 || 775 || 776 || 777 || 778 || 779 || 780 || 781 || 782 || 783 || 784 || 785 || 786 || 787 || 788 || 789 || 790 || 791 || 792 || 793 || 794 || 795 || 796 || 797 || 798 || 799 || 800 || 801 || 802 || 803 || 804 || 805 || 806 || 807 || 808 || 809 || 810 || 811 || 812 || 813 || 814 || 815 || 816 || 817 || 818 || 819 || 820 || 821 || 822 || 823 || 824 || 825 || 826 || 827 || 828 || 829 || 830 || 831 || 832 || 833 || 834 || 835 || 836 || 837 || 838 || 839 || 840 || 841 || 842 || 843 || 844 || 845 || 846 || 847 || 848 || 849 || 850 || 851 || 852 || 853 || 854 || 855 || 856 || 857 || 858 || 859 || 860 || 861 || 862 || 863 || 864 || 865 || 866 || 867 || 868 || 869 || 870 || 871 || 872 || 873 || 874 || 875 || 876 || 877 || 878 || 879 || 880 || 881 || 882 || 883 || 884 || 885 || 886 || 887 || 888 || 889 || 890 || 891 || 892 || 893 || 894 || 895 || 896 || 897 || 898 || 899 || 900 || 901 || 902 || 903 || 904 || 905 || 906 || 907 || 908 || 909 || 910 || 911 || 912 || 913 || 914 || 915 || 916 || 917 || 918 || 919 || 920 || 921 || 922 || 923 || 924 || 925 || 926 || 927 || 928 || 929 || 930 || 931 || 932 || 933 || 934 || 935 || 936 || 937 || 938 || 939 || 940 || 941 || 942 || 943 || 944 || 945 || 946 || 947 || 948 || 949 || 950 || 951 || 952 || 953 || 954 || 955 || 956 || 957 || 958 || 959 || 960 || 961 || 962 || 963 || 964 || 965 || 966 || 967 || 968 || 969 || 970 || 971 || 972 || 973 || 974 || 975 || 976 || 977 || 978 || 979 || 980 || 981 || 982 || 983 || 984 || 985 || 986 || 987 || 988 || 989 || 990 || 991 || 992 || 993 || 994 || 995 || 996 || 997 || 998 || 999 || 1000 || 1001 || 1002 || 1003 || 1004 || 1005 || 1006 || 1007 || 1008 || 1009 || 1010 || 1011 || 1012 || 1013 || 1014 || 1015 || 1016 || 1017 || 1018 || 1019 || 1020 || 1021 || 1022 || 1023 || 1024 || 1025 || 1026 || 1027 || 1028 || 1029 || 1030 || 1031 || 1032 || 1033 || 1034 || 1035 || 1036 || 1037 || 1038 || 1039 || 1040 || 1041 || 1042 || 1043 || 1044 || 1045 || 1046 || 1047 || 1048 || 1049 || 1050 || 1051 || 1052 || 1053 || 1054 || 1055 || 1056 || 1057 || 1058 || 1059 || 1060 || 1061 || 1062 || 1063 || 1064 || 1065 || 1066 || 1067 || 1068 || 1069 || 1070 || 1071 || 1072 || 1073 || 1074 || 1075 || 1076 || 1077 || 1078 || 1079 || 1080 || 1081 || 1082 || 1083 || 1084 || 1085 || 1086 || 1087 || 1088 || 1089 || 1090 || 1091 || 1092 || 1093 || 1094 || 1095 || 1096 || 1097 || 1098 || 1099 || 1100 || 1101 || 1102 || 1103 || 1104 || 1105 || 1106 || 1107 || 1108 || 1109 || 1110 || 1111 || 1112 || 1113 || 1114 || 1115 || 1116 || 1117 || 1118 || 1119 || 1120 || 1121 || 1122 || 1123 || 1124 || 1125 || 1126 || 1127 || 1128 || 1129 || 1130 || 1131 || 1132 || 1133 || 1134 || 1135 || 1136 || 1137 || 1138 || 1139 || 1140 || 1141 || 1142 || 1143 || 1144 || 1145 || 1146 || 1147 || 1148 || 1149 || 1150 || 1151 || 1152 || 1153 || 1154 || 1155 || 1156 || 1157 || 1158 || 1159 || 1160 || 1161 || 1162 || 1163 || 1164 || 1165 || 1166 || 1167 || 1168 || 1169 || 1170 || 1171 || 1172 || 1173 || 1174 || 1175 || 1176 || 1177 || 1178 || 1179 || 1180 || 1181 || 1182 || 1183 || 1184 || 1185 || 1186 || 1187 || 1188 || 1189 || 1190 || 1191 || 1192 || 1193 || 1194 || 1195 || 1196 || 1197 || 1198 || 1199 || 1200 || 1201 || 1202 || 1203 || 1204 || 1205 || 1206 || 1207 || 1208 || 1209 || 1210 || 1211 || 1212 || 1213 || 1214 || 1215 || 1216 || 1217 || 1218 || 1219 || 1220 || 1221 || 1222 || 1223 || 1224 || 1225 || 1226 || 1227 || 1228 || 1229 || 1230 || 1231 || 1232 || 1233 || 1234 || 1235 || 1236 || 1237 || 1238 || 1239 || 1240 || 1241 || 1242 || 1243 || 1244 || 1245 || 1246 || 1247 || 1248 || 1249 || 1250 || 1251 || 1252 || 1253 || 1254 || 1255 || 1256 || 1257 || 1258 || 1259 || 1260 || 1261 || 1262 || 1263 || 1264 || 1265 || 1266 || 1267 || 1268 || 1269 || 1270 || 1271 || 1272 || 1273 || 1274 || 1275 || 1276 || 1277 || 1278 || 1279 || 1280 || 1281 || 1282 || 1283 || 1284 || 1285 || 1286 || 1287 || 1288 || 1289 || 1290 || 1291 || 1292 || 1293 || 1294 || 1295 || 1296 || 1297 || 1298 || 1299 || 1300 || 1301 || 1302 || 1303 || 1304 || 1305 || 1306 || 1307 || 1308 || 1309 || 1310 || 1311 || 1312 || 1313 || 1314 || 1315 || 1316 || 1317 || 1318 || 1319 || 1320 || 1321 || 1322 || 1323 || 1324 || 1325 || 1326 || 1327 || 1328 || 1329 || 1330 || 1331 || 1332 || 1333 || 1334 || 1335 || 1336 || 1337 || 1338 || 1339 || 1340 || 1341 || 1342 || 1343 || 1344 || 1345 || 1346 || 1347 || 1348 || 1349 || 1350 || 1351 || 1352 || 1353 || 1354 || 1355 || 1356 || 1357 || 1358 || 1359 || 1360 || 1361 || 1362 || 1363 || 1364 || 1365 || 1366 || 1367 || 1368 || 1369 || 1370 || 1371 || 1372 || 1373 || 1374 || 1375 || 1376 || 1377 || 1378 || 1379 || 1380 || 1381 || 1382 || 1383 || 1384 || 1385 || 1386 || 1387 || 1388 || 1389 || 1390 || 1391 || 1392 || 1393 || 1394 || 1395 || 1396 || 1397 || 1398 || 1399 || 1400 || 1401 || 1402 || 1403 || 1404 || 1405 || 1406 || 1407 || 1408 || 1409 || 1410 || 1411 || 1412 || 1413 || 1414 || 1415 || 1416 || 1417 || 1418 || 1419 || 1420 || 1421 || 1422 || 1423 || 1424 || 1425 || 1426 || 1427 || 1428 || 1429 || 1430 || 1431 || 1432 || 1433 || 1434 || 1435 || 1436 || 1437 || 1438 || 1439 || 1440 || 1441 || 1442 || 1443 || 1444 || 1445 || 1446 || 1447 || 1448 || 1449 || 1450 || 1451 || 1452 || 1453 || 1454 || 1455 || 1456 || 1457 || 1458 || 1459 || 1460 || 1461 || 1462 || 1463 || 1464 || 1465 || 1466 || 1467 || 1468 || 1469 || 1470 || 1471 || 1472 || 1473 || 1474 || 1475 || 1476 || 1477 || 1478 || 1479 || 1480 || 1481 || 1482 || 1483 || 1484 || 1485 || 1486 || 1487 || 1488 || 1489 || 1490 || 1491 || 1492 || 1493 || 1494 || 1495 || 1496 || 1497 || 1498 || 1499 || 1500 || 1501 || 1502 || 1503 || 1504 || 1505 || 1506 || 1507 || 1508 || 1509 || 1510 || 1511 || 1512 || 1513 || 1514 || 1515 || 1516 || 1517 || 1518 || 1519 || 1520 || 1521 || 1522 || 1523 || 1524 || 1525 || 1526 || 1527 || 1528 || 1529 || 1530 || 1531 || 1532 || 1533 || 1534 || 1535 || 1536 || 1537 || 1538 || 1539 || 1540 || 1541 || 1542 || 1543 || 1544 || 1545 || 1546 || 1547 || 1548 || 1549 || 1550 || 1551 || 1552 || 1553 || 1554 || 1555 || 1556 || 1557 || 1558 || 1559 || 1560 || 1561 || 1562 || 1563 || 1564 || 1565 || 1566 || 1567 || 1568 || 1569 || 1570 || 1571 || 1572 || 1573 || 1574 || 1575 || 1576 || 1577 || 1578 || 1579 || 1580 || 1581 || 1582 || 1583 || 1584 || 1585 || 1586 || 1587 || 1588 || 1589 || 1590 || 1591 || 1592 || 1593 || 1594 || 1595 || 1596 || 1597 || 1598 || 1599 || 1600 || 1601 || 1602 || 1603 || 1604 || 1605 || 1606 || 1607 || 1608 || 1609 || 1610 || 1611 || 1612 || 1613 || 1614 || 1615 || 1616 || 1617 || 1618 || 1619 || 1620 || 1621 || 1622 || 1623 || 1624 || 1625 || 1626 || 1627 || 1628 || 1629 || 1630 || 1631 || 1632 || 1633 || 1634 || 1635 || 1636 || 1637 || 1638 || 1639 || 1640 || 1641 || 1642 || 1643 || 1644 || 1645 || 1646 || 1647 || 1648 || 1649 || 1650 || 1651 || 1652 || 1653 || 1654 || 1655 || 1656 || 1657 || 1658 || 1659 || 1660 || 1661 || 1662 || 1663 || 1664 || 1665 || 1666 || 1667 || 1668 || 1669 || 1670 || 1671 || 1672 || 1673 || 1674 || 1675 || 1676 || 1677 || 1678 || 1679 || 1680 || 1681 || 1682 || 1683 || 1684 || 1685 || 1686 || 1687 || 1688 || 1689 || 1690 || 1691 || 1692 || 1693 || 1694 || 1695 || 1696 || 1697 || 1698 || 1699 || 1700 || 1701 || 1702 || 1703 || 1704 || 1705 || 1706 || 1707 || 1708 || 1709 || 1710 || 1711 || 1712 || 1713 || 1714 || 1715 || 1716 || 1717 || 1718 || 1719 || 1720 || 1721 || 1722 || 1723 || 1724 || 1725 || 1726 || 1727 || 1728 || 1729 || 1730 || 1731 || 1732 || 1733 || 1734 || 1735 || 1736 || 1737 || 1738 || 1739 || 1740 || 1741 || 1742 || 1743 || 1744 || 1745 || 1746 || 1747 || 1748 || 1749 || 1750 || 1751 || 1752 || 1753 || 1754 || 1755 || 1756 || 1757 || 1758 || 1759 || 1760 || 1761 || 1762 || 1763 || 1764 || 1765 || 1766 || 1767 || 1768 || 1769 || 1770 || 1771 || 1772 || 1773 || 1774 || 1775 || 1776 || 1777 || 1778 || 1779 || 1780 || 1781 || 1782 || 1783 || 1784 || 1785 || 1786 || 1787 || 1788 || 1789 || 1790 || 1791 || 1792 || 1793 || 1794 || 1795 || 1796 || 1797 || 1798 || 1799 || 1800 || 1801 || 1802 || 1803 || 1804 || 1805 || 1806 || 1807 || 1808 || 1809 || 1810 || 1811 || 1812 || 1813 || 1814 || 1815 || 1816 || 1817 || 1818 || 1819 || 1820 || 1821 || 1822 || 1823 || 1824 || 1825 || 1826 || 1827 || 1828 || 1829 || 1830 || 1831 || 1832 || 1833 || 1834 || 1835 || 1836 || 1837 || 1838 || 1839 || 1840 || 1841 || 1842 || 1843 || 1844 || 1845 || 1846 || 1847 || 1848 || 1849 || 1850 || 1851 || 1852 || 1853 || 1854 || 1855 || 1856 || 1857 || 1858 || 1859 || 1860 || 1861 || 1862 || 1863 || 1864 || 1865 || 1866 || 1867 || 1868 || 1869 || 1870 || 1871 || 1872 || 1873 || 1874 || 1875 || 1876 || 1877 || 1878 || 1879 || 1880 || 1881 || 1882 || 1883 || 1884 || 1885 || 1886 || 1887 || 1888 || 1889 || 1890 || 1891 || 1892 || 1893 || 1894 || 1895 || 1896 || 1897

לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת וְהָיוּ שָׂבִים לְשִׁבְיָהֶם וְרָדוּ בְּגִשְׁיָהֶם: ³ וְהָיָה
 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה לָּךְ מַעֲצָבָהּ וּמִרְגָּזָהּ וּמִן־הָעֵבֶרָה הַקָּשָׁה אֲשֶׁר עָבַד־
 בָּךְ: ⁴ וְנִשְׁאַתָּ הַמַּשָּׁל הַזֶּה עַל־מֶלֶךְ בָּבֶל וְאָמַרְתָּ
 אֵיךְ שָׁבַת נָגַשׁ שַׁבְתָּה מְדֻהָבָה:
⁵ שָׁבַר יְהוָה מַטֵּה רָשָׁעִים שָׁבַט מַשְׁלִים:
⁶ מִכָּה עַמִּים בְּעֵבֶרָה מִכַּת בָּלְתִּי סָרָה
 רָדָה בְּאֶף גּוֹיִם מִדֶּהָ ^a בְּלִי חֲשֹׁךְ: ^b
⁷ גָּחָה שִׁקְטָה כָּל־הָאָרֶץ פָּצְחוּ רָנָה:
⁸ גַּם־בְּרוּשִׁים שָׁמְחוּ לָךְ אֲרָזִי לְבָגְזוֹן
 מֵאֵז שָׁכַבְתָּ לֹא־יַעֲלֶה הַכֶּרֶת עָלֵינוּ:
⁹ שָׁאוּל מִתַּחַת רָנָה לָךְ לִקְרֹאת בּוֹאֵךְ
 עֹזֵר לָךְ רְפָאִים כָּל־עֲתוּדֵי אָרֶץ
 הַקִּים מִכִּסְאוֹתָם כָּל מַלְכֵי גּוֹיִם:
¹⁰ כָּל־כֶּסֶף יַעֲנוּ וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיךָ
 גַּם־אַתָּה חֲלִיתָ כְּמוֹנוֹ אֵלֵינוּ גַּם־שָׁלַתָּ:
¹¹ הוֹרֵד שָׁאוּל גְּאוֹנָךְ הַמִּית גְּבֻלְךָ
 תַּחְתִּיךָ יִצַּע רָמָה וּמִכְסִּיךָ תִּזְלַעָה:
¹² אֵיךְ נִפְלַתָּ מִשָּׁמַיִם הִילַלְךָ ^a בֶּן־שֹׁחַר
 גִּגְדָּעַת לָאָרֶץ חוֹלֵשׁ עַל־^b גּוֹיִם:
¹³ וְאַתָּה אָמַרְתָּ בִּלְבָבְךָ הַשָּׁמַיִם אֵעֲלֶה
 מִמַּעַל לְכוֹכְבֵי־אֵל אֲרִים כִּסְאִי
 וְאֶשֶׁב בְּהַר־מֹזֵד בִּירְפָתִי צָפוֹן:
¹⁴ אֵעֲלֶה עַל־בְּמֹתִי עַב אֲדַמָּה לְעֵלְיוֹן:
¹⁵ אֵךְ אֵל־שָׁאוּל תוֹרֵד אֵל־יִרְפָּתִי־בֹר:
¹⁶ רֹאִיךָ אֵלֶיךָ יִשְׁגִּיחוּ אֵלֶיךָ יִתְבֹּנְנוּ
 הַזֶּה הָאִישׁ מִרְגִּזוֹ הָאָרֶץ מִרְעִישׁ מִמְּלָכוֹת:
¹⁷ שָׁם תִּבֹּל כַּמְדָּךְ וְעֲרִיוֹ ^a הָרֶם
^c אֲסִירָיו לֹא־פָתַח ^b בֵּיתָה: ¹⁸ כָּל־^c מַלְכֵי גּוֹיִם
 כָּל־כֶּסֶף שִׁכְבוּ בְּכָבוֹד אִישׁ בְּבֵיתוֹ:

Cp 14, 4 l c 68(6) מְרִהָבָה || 6 a l c 6 מְרִדָּתָה (cf 6) || b l frt חֲשֹׁךְ || 9 prps
 הִלָּל (int) || II 66MSS וּמִכְסִּיךָ || 12 a l c 6 (ἐωσφόρος, *Lucifer*) || הִלָּל || al הִלָּל ||
 b l frt כָּל (cf 6); al עַל־גִּיזוֹת || 14 Var^G בְּמֹתִי || 15 6 רָד — || 17 a l ? וְעֲרִיָּה || b l frt
 פָּתַח || 17/18 c-c 1 . . בֵּית הַכְּלָא: || al (minus recte) trsp : ad גּוֹיִם v 18.

19 וְאַתָּה הַשְׁלַכְתָּ מִקִּבְרִי^a בְּנִצֵּר^b נִתְעַב
 לִבְשׁ הָרָגִים מִטַּעֲנֵי חָרִב^c יוֹרְדֵי אֶל^d אֲבִנֵי-בֹר^e בְּפִנֵּי מוֹכֶם:
 20 לֹא-תַחַד אֹתָם בִּקְבוּרָה^a
 כִּי-אַרְצָךָ שָׁחֲתָ עִמָּךְ הָרִגְתָּ
 לֹא-יִקְרָא לְעוֹלָם זֶרַע מְרַעִים^b;
 21 הִכִּינוּ לִבָּנָיו מִטֶּבֶת בַּעֲוֹן אֲבוֹתָם^a
 בְּלִי-יִקְמוּ וַיִּרְשׁוּ אֶרֶץ וּמָלְאוּ פְּנֵי-תֵבֶל עָרִים^b;
 22 וְקִמַּתִּי עֲלֵיהֶם נֹאֵם יְהוָה צְבָאוֹת וְהִכְרַתִּי לְבָבָל שֵׁם וּשְׂאֵר וְנִין
 וְנָגִיד נֹאֵם-יְהוָה: ²³ וְשִׁמְתִּיהָ לְמוֹרֵשׁ קֶפֶד וְאֲנִמִּי-מִים וְטֹאטֹאתֶיהָ^a
 בְּמִטָּטֹא^b הַשָּׁמַיִם נֹאֵם יְהוָה צְבָאוֹת: ׀
 24 נִשְׁבַּע יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר
 אִם-לֹא כִּאֲשֶׁר דִּמַּיתִי כֵן הִיְתָה וְכִאֲשֶׁר יַעֲצִיתִי הִיא תִּקְוֶה:
 25 לְשֹׁכֵר אֲשׁוּר בְּאֶרְצִי וְעַל-הָרֵי אֲבוֹסָיו
 וְסֹר מֵעֲלֵיהֶם עָלָיו וְסִבְּלוּ מֵעַל שִׁכְמוֹ יָסוּר: [כָּל-הַגּוֹיִם:
 26 וְזֹאת הָעֲצָה הַיְעָצָה עַל-כָּל-הָאָרֶץ וְזֹאת הִיךְ הַנְּטוּיָה עַל-
 27 כִּי-יְהוָה צְבָאוֹת יַעַן וּמִי יִפֹּר וַיְדוּ הַנְּטוּיָה וּמִי יִשְׁבְּנָה: ׀
 28 בְּשֶׁנֶּת-מֹזֶת הַמֶּלֶךְ אֲחֻזָּה הִיא הַמֶּשָּׂא הַזֶּה:
 29 אֲלֵת־שִׁמְחִי פִלֶּשֶׁת פֶּלֶךְ כִּי נִשְׁבַּר שִׁבְט מִכָּד
 כִּי-מִשְׁרֵשׁ נִחַשׁ יֵצֵא צִפֶּע וּפְרִיז שָׂרָף מְעוֹפֵף:
 30 וַיִּרְעוּ בְּכוֹרֵי^a דָּלִיִּם וְאֲבִיוֹנִים לִבְטַח יִרְבְּצוּ
 וְהִמַּתִּי בָרָעֵב שְׂרָשֻׁךְ^b וּשְׂאֲרִיתֶךָ יִהְיֶה^c:
 31 הַלִּילִי שֶׁעַר זַעֲקֵי-עִיר נִמְזָג פִּלֶּשֶׁת פֶּלֶךְ
 כִּי מִצָּפוֹן עֹשֶׁן בָּא וְאִין בּוֹדֵד בְּמִזְעָדָיו:
 32 וּמִהָ-יַעֲנָה^a מִלֵּא-כִי-גֹיִם^b
 כִּי יְהוָה יִסַּד צִיּוֹן וּבָהּ יַחֲסוּ עַנְיֵי עַמּוֹ: ׀
 15 מִשָּׂא מוֹאֵב כִּי בְלִיל^a שָׁדָד עַר^b מוֹאֵב נִדְמָה
 כִּי בְלִיל^a שָׁדָד קִיר-מוֹאֵב נִדְמָה:

19^a א בְּהָרִים (pro בְּהָרוֹגִים[?]); 1 א || ^b prps בְּנָפֶל cf ΣΣ || ^{c-c} trsp in init
vs 20 || ^d Or על (1 [cf Hi 38,6] עַל-אֲדָנִי[?]) || 20^a frt gloss || ^b מָרַע || 21^a א ב^B
אֲבִיהֶם || ^b prps עֵיִים; add (gl) || 23^a Q^{MSS} וְטַתִּיה || ^b 3IMSS מִי – || 28 ב hic
incip cp 15 || 30^a 1 ? בְּכָרִי (al בְּהֶרְרִי) || ^b וְרַעְיָהּ (et antea הַמִּית) || ^c אָהָ׀ ||
31 prps בְּעֻמּוּדָיו (sed cf Ez 21,21) || 32^a ? exc vb (עָמִי[?]) || ^b 1 ? גּוֹיִם, vel ? exc
vb (פְּלִשְׁתִּים[?]) || Cp 15, 1^a 1 ? c טַטַּט בְּלִיל (sed cf 21,11) || ^b Var^G עָר־

^{a-2} 2 || עֲלָתָהּ בַּת דִּיבֹן 1 || (דִּיבֹן) ⚡ || יֵילִיל ? 1^b || ראש MSS 5^c || cf Jer 48,37 ||
^d ⚡, pl MSS ⚡ גְּדוּעָה (זָרַע ג') || תִּי 1^a 3 || —; exc frt vb (?) מִסְפֶּד (cf Jer 48,38;
⚡ + κόπτεσθε) || תִּי 1^b || — || cf 2^b 4 || לָבוּ ⚡ 5^a || בְּרִיחָה 1^b || לָבוּ ⚡ ||
^{c-c} frt add, cf Jer 48,34 || יַעֲרָעְרוּ 1^d || 8 || וּב' אֱלֹים 1^e || (Erelaim?) ||
9^a al loc דיבון (⚡) || Αἰνλ ⚡ || Αδαμα = אַדְמָה 1 || אֲאֻם ? || Cp ι6, ι^a Edd
⚡; וְשָׁלוּ 1 || (אַשְׁלַח ⚡) || ὥς ἐρπετὰ ἐπὶ τῇ γῆν = כְּרֶמֶשׂ לָאָרֶץ ||
prps מִלְאֲכֵי אָרֶץ || אֲשַׁכֵּר מו' א' ? 1 || בר pro ⚡ || "בֶּן" = ? || vs 2 ? trsp
ante ι || 3^a 1 c II MSS Q Vrs הִבִּיאִי || 1^b 1 c mlt MSS Q Vrs עֲשִׂי (K עֲשֹׂו)

[illegible]

אֲשֶׁר-בָּזְאוּ גְהִרִים אֶרְצוֹ: ³כָּל-יֹשְׁבֵי תֵבֶל וְשֹׁכְנֵי אֶרֶץ
 בְּנִשְׁאֲגִם הָרִים תִּרְאוּ וְכִתְקַע שׁוֹפָר תִּשְׁמְעוּ: ^ס
⁴כִּי לֵה אָמַר יְהוָה אֵלַי אֲשַׁקּוּטָה^א וְאַבִּיטָה בְּמִכּוּנֵי
 כְּתָם צֶחַ עָלֵי-אֹזֶר כְּעֵב טַל בְּתָם^ב קַצִּיר:
⁵כִּי-לִפְנֵי קַצִּיר כְּתָם-פָּרַח וּבֶסֶר גָּמַל יִהְיֶה נֹצֵחַ
 וְכִרְתַּת הַזִּלְזִלִּים בַּמִּזְמוֹת וְאֶת-הַנְּטִישׁוֹת הַסִּיר הַתּוֹ:
⁶יַעֲזֹבוּ יַחְדָּו לַעֲיֵט הָרִים וּלְבִהֶמַת הָאָרֶץ
 וְקָץ עָלָיו הָעֵיט וְכָל-בִּהֶמַת הָאָרֶץ עָלָיו תִּתְחַרֵּף: ^ס
⁷זָבַעַת הָהִיא וּבִלְשֵׁי לִיהוָה צְבָאוֹת עִם^א מְמַשֵּׁךְ וּמוֹרָט וּמַעַם נוֹרָא
 מִן-הָיָה וְהִלָּאָה נְוִי-קוֹרְקוֹ^ב וּמְבוֹסָה אֲשֶׁר בָּזְאוּ גְהִרִים אֶרְצוֹ אֶל-
 מְקוֹם שֵׁם-יְהוָה צְבָאוֹת הַר-צִיּוֹן: ^פ
19 ¹מִשָּׂא מַצְרִים

הִנֵּה יְהוָה רֹכֵב עַל-עֵב קַל וּבָא מַצְרִים
 וְנָעוּ אֵלָיו מַצְרִים מִפָּנָיו וּלְבָב מַצְרִים יָמַם בְּקֶרְבּוֹ:
²וְסִכְסְכֵתִי מַצְרִים בְּמַצְרִים וְנִלְחֲמוּ אִישׁ בְּאֶחָיו
 וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ עִיר בְּעִיר מִמְלָכָה בְּמִמְלָכָה:
³וְנִבְלָקָה רוּחַ-מַצְרִים בְּקֶרְבּוֹ וַעֲצָתוֹ אֲבִלַע
 וְדַרְשׁוּ אֶל-הָאֱלִילִים וְאֶל-הָאֱשִׁים וְאֶל-הָאֲבוֹת וְאֶל-הַיִּדְעָנִים:
⁴וְסִכְרֵתִי^א אֶת-מַצְרִים בְּיַד אֲדָנִים קִשָּׁה
 וּמִלֵּךְ עַז יִמְשַׁל־בָּם גֵּאֵם הָאֲדוֹן^ב יְהוָה צְבָאוֹת:
⁵וְנִשְׁתוּ-מֵיָם מֵהֵימָּה וְנִהָר יִתְרַב וַיִּבֶשׁ:
⁶וְהִקְאֲזִיחוּ^א גְהִרֹת הָלָלוּ וַחֲרָבוּ יֹאֲרִי מַצְוֹר^ב
 קִנְיָה וְסוֹף קָמְלוֹ: ⁷עָרֹת עַל-יְאֹזֶר עַל-פִּי יְאֹזֶר
 וְכָל מִזְרַע יְאֹזֶר יִבֶּשׁ גִּבָּהּ וְאִיגָנוּ:
⁸וְאָנּוּ הַדִּינִים וְאָבְלוּ כָל-מִשְׁלִיכֵי בִיְאֹזֶר חֲכָה
 וּפְרָשֵׁי מִכְמֶרֶת עַל-פְּנֵי-מַיִם אֲמַלְלוּ:
⁹וּבִשְׂשׁוֹ עֲבָדֵי פִשְׁתִּים שְׂרִיקוֹת^א וְאֲרָגִים חֹזְרִי:
¹⁰וְהָיוּ שְׂתִיתִיָּה מְדַבָּאִים^א כָּל-עֲשֵׂי שֹׁכֵר^ב אֲנִי-נִפְשׁ:

4 ^a Q^{MSS} קָמָה — K קוּמָה — ^b 12MSS טטס בָּיוֹם || 7 ^a 1 c טט ^b cf
 ad 2 || Cp 19, 3 ט παραθήσεται (וְנִבְלָקָה) || 4 ^a 1 frt (cf Ez 30,12) ||
^b >ט || 6 ^a 1 וְהָיוּ || ^b 1 ? מִצ' vel מִצ' || 7 ^a 1 וְעַבְשׁ כָּל-אֲחָיו vel וְעַבְשׁ כָּל-יָרֵק || 10 ^a 1 שְׂתִיתִיָּה
 cf ט || 9 ^a 1 ? שְׂרִיקוֹת cf טט || ^b 1 ? חֹזְרוֹ (τὸ βύσσον) || 10 ^a 1 שֹׁכֵר (τὸ ζυθον).
 cf 6^{B*} (ἐργαζόμενοι) 4^{MSS} (διαζόμενοι αὐτὰ) || ^b 1 ? שֹׁכֵר (τὸ ζυθον).

¹¹ אֲדֹאֲלִים שָׂרֵי צֶעַן חֲכָמֵי יַעֲצִי פִרְעָה עֲצָה נִבְעָרָה
אֵיךְ תֹּאמְרוּ אֶל־פִּרְעָה בֶּן־חֲכָמִים אָנִי בֶן־מַלְכֵי־קָדָם:

¹² אֵימָּה אֲפֹא חֲכָמֶיךָ וַיִּגִּידוּ נָא לָךְ

וַיִּדְעוּ מִה־יַּעֲצֵן יְהוָה צְבָאוֹת עַל־מִצְרַיִם:

¹³ נִזְאָלוּ שָׂרֵי צֶעַן נִשְׂאוּ שָׂרֵי גֶף

הִתְעוּ^a אֶת־מִצְרַיִם פֶּנֶת^b שְׂבָטֶיהָ:

¹⁴ יְהוָה מִסֵּךְ בְּקַרְפָּה רוּחַ עֲוֹנוֹם

וְהִתְעוּ אֶת־מִצְרַיִם בְּכָל־מַעֲשָׂהוּ כִּהִתְעוֹת שִׁבּוֹר בְּקִיאוֹ:

¹⁵ וְלֹא־יִהְיֶה לְמִצְרַיִם מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה רֹאשׁ וַיִּזְבֵּב כִּפָּה

[וְאִנְמוֹן:

¹⁶ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מִצְרַיִם כְּנָשִׁים וְחֶרֶד וּפְחָד מִפְּנֵי תְנוּפֹת יָד־

יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־הוּא מִנִּיף עֲלֵיוֹ: ¹⁷ וְהָיְתָה אֲדֹמַת יְהוּדָה לְמִצְרַיִם

לְחָזָא כֹּל אֲשֶׁר יִזְכֹּר אֶתָּה אֵלָיו וּפְחָד מִפְּנֵי עֲצַת יְהוָה צְבָאוֹת

אֲשֶׁר־הוּא יוֹעֵץ עֲלֵיוֹ: ¹⁸ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיוּ חֲמֵשׁ עָרִים בְּאֶרֶץ

מִצְרַיִם מִדְּבָרוֹת שֹׁפֶת כְּנָעַן וְנִשְׁבָּעוֹת לַיהוָה צְבָאוֹת עִיר הַחֶרֶם

וְאָמַר לְאַחַת: ¹⁹ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מִזִּבְחַ לַיהוָה בְּתוֹךְ אֶרֶץ

מִצְרַיִם וּמִצְבָּה אֶצֶל־גְּבוּלָהּ לַיהוָה: ²⁰ וְהָיְתָה לְאוֹת וּלְעֵד לַיהוָה צְבָאוֹת

בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם כִּי־יִצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה מִפְּנֵי לְחָצִים וַיִּשְׁלַח לָהֶם מוֹשִׁיעַ

וְרֹב וְהִצִּילָם: ²¹ וְנִזְדַּעַע יְהוָה לְמִצְרַיִם וַיִּדְעוּ מִצְרַיִם אֶת־יְהוָה בַּיּוֹם

הַהוּא וַעֲבָדוּ זִבְחַת וּמִנְחָה וְנִדְרוֹ־גִדֵּר לַיהוָה וְשָׁלְמוּ: ²² וַיִּנָּגַף יְהוָה

אֶת־מִצְרַיִם נִגָּף וּרְפּוּא וְשָׁבוּ עַד־יְהוָה וַנִּעֲתֶר לָהֶם וּרְפָאָם: ²³ בַּיּוֹם הַהוּא תִהְיֶה מִסְלָה מִמִּצְרַיִם אֲשׁוּרָה וּבֶאֱשׁוּר מִמִּצְרַיִם

וּמִצְרַיִם בְּאֲשׁוּר וַעֲבָדוּ מִצְרַיִם אֶת־אֲשׁוּר: ²⁴ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה

יִשְׂרָאֵל שְׁלִישִׁיָּה לְמִצְרַיִם וּלְאֲשׁוּר בְּרָכָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: ²⁵ אֲשֶׁר

בִּרְכּוֹ יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר בְּרוּךְ עַמִּי מִצְרַיִם וּמַעֲשֶׂה יְדֵי אֲשׁוּר

וְנִחַלְתִּי יִשְׂרָאֵל: פ

20¹ בַּשָּׁנָה בָּא תִרְתֵּן אֲשׁוּדָה בְּשָׁלַח אֹתוֹ סָרְגֹן מֶלֶךְ אֲשׁוּר

וַיִּלָּחֶם בְּאֲשׁוּד וַיִּלְכְּדָהּ: ² בָּעֵת הַהִיא דִּבֶּר יְהוָה בֶּיַד יִשְׁעִיהוּ בֶן־

אֲמוּץ לֵאמֹר לָךְ וּפִתַּחַת הַשֶּׁלַק מֵעַל מִתְנִיֶךָ וְנִעְלָךְ תַּחֲלֵץ מֵעַל רִגְלֶךָ

12 68 || וַיִּדְעוּ 13^a pl MSS Vrs || 17 || 18 ca 15 MSS Σ || פֶּנֶת 1 c 88 || 19 || 20 prps || 24 trsp ? post || 25 || Cp 20, 1 AΘ Σαραγυν; 6

(ἡλίου) 11 || 24 || 25 || 26 || 27 || 28 || 29 || 30 || 31 || 32 || 33 || 34 || 35 || 36 || 37 || 38 || 39 || 40 || 41 || 42 || 43 || 44 || 45 || 46 || 47 || 48 || 49 || 50 || 51 || 52 || 53 || 54 || 55 || 56 || 57 || 58 || 59 || 60 || 61 || 62 || 63 || 64 || 65 || 66 || 67 || 68 || 69 || 70 || 71 || 72 || 73 || 74 || 75 || 76 || 77 || 78 || 79 || 80 || 81 || 82 || 83 || 84 || 85 || 86 || 87 || 88 || 89 || 90 || 91 || 92 || 93 || 94 || 95 || 96 || 97 || 98 || 99 || 100 || 101 || 102 || 103 || 104 || 105 || 106 || 107 || 108 || 109 || 110 || 111 || 112 || 113 || 114 || 115 || 116 || 117 || 118 || 119 || 120 || 121 || 122 || 123 || 124 || 125 || 126 || 127 || 128 || 129 || 130 || 131 || 132 || 133 || 134 || 135 || 136 || 137 || 138 || 139 || 140 || 141 || 142 || 143 || 144 || 145 || 146 || 147 || 148 || 149 || 150 || 151 || 152 || 153 || 154 || 155 || 156 || 157 || 158 || 159 || 160 || 161 || 162 || 163 || 164 || 165 || 166 || 167 || 168 || 169 || 170 || 171 || 172 || 173 || 174 || 175 || 176 || 177 || 178 || 179 || 180 || 181 || 182 || 183 || 184 || 185 || 186 || 187 || 188 || 189 || 190 || 191 || 192 || 193 || 194 || 195 || 196 || 197 || 198 || 199 || 200 || 201 || 202 || 203 || 204 || 205 || 206 || 207 || 208 || 209 || 210 || 211 || 212 || 213 || 214 || 215 || 216 || 217 || 218 || 219 || 220 || 221 || 222 || 223 || 224 || 225 || 226 || 227 || 228 || 229 || 230 || 231 || 232 || 233 || 234 || 235 || 236 || 237 || 238 || 239 || 240 || 241 || 242 || 243 || 244 || 245 || 246 || 247 || 248 || 249 || 250 || 251 || 252 || 253 || 254 || 255 || 256 || 257 || 258 || 259 || 260 || 261 || 262 || 263 || 264 || 265 || 266 || 267 || 268 || 269 || 270 || 271 || 272 || 273 || 274 || 275 || 276 || 277 || 278 || 279 || 280 || 281 || 282 || 283 || 284 || 285 || 286 || 287 || 288 || 289 || 290 || 291 || 292 || 293 || 294 || 295 || 296 || 297 || 298 || 299 || 300 || 301 || 302 || 303 || 304 || 305 || 306 || 307 || 308 || 309 || 310 || 311 || 312 || 313 || 314 || 315 || 316 || 317 || 318 || 319 || 320 || 321 || 322 || 323 || 324 || 325 || 326 || 327 || 328 || 329 || 330 || 331 || 332 || 333 || 334 || 335 || 336 || 337 || 338 || 339 || 340 || 341 || 342 || 343 || 344 || 345 || 346 || 347 || 348 || 349 || 350 || 351 || 352 || 353 || 354 || 355 || 356 || 357 || 358 || 359 || 360 || 361 || 362 || 363 || 364 || 365 || 366 || 367 || 368 || 369 || 370 || 371 || 372 || 373 || 374 || 375 || 376 || 377 || 378 || 379 || 380 || 381 || 382 || 383 || 384 || 385 || 386 || 387 || 388 || 389 || 390 || 391 || 392 || 393 || 394 || 395 || 396 || 397 || 398 || 399 || 400 || 401 || 402 || 403 || 404 || 405 || 406 || 407 || 408 || 409 || 410 || 411 || 412 || 413 || 414 || 415 || 416 || 417 || 418 || 419 || 420 || 421 || 422 || 423 || 424 || 425 || 426 || 427 || 428 || 429 || 430 || 431 || 432 || 433 || 434 || 435 || 436 || 437 || 438 || 439 || 440 || 441 || 442 || 443 || 444 || 445 || 446 || 447 || 448 || 449 || 450 || 451 || 452 || 453 || 454 || 455 || 456 || 457 || 458 || 459 || 460 || 461 || 462 || 463 || 464 || 465 || 466 || 467 || 468 || 469 || 470 || 471 || 472 || 473 || 474 || 475 || 476 || 477 || 478 || 479 || 480 || 481 || 482 || 483 || 484 || 485 || 486 || 487 || 488 || 489 || 490 || 491 || 492 || 493 || 494 || 495 || 496 || 497 || 498 || 499 || 500 || 501 || 502 || 503 || 504 || 505 || 506 || 507 || 508 || 509 || 510 || 511 || 512 || 513 || 514 || 515 || 516 || 517 || 518 || 519 || 520 || 521 || 522 || 523 || 524 || 525 || 526 || 527 || 528 || 529 || 530 || 531 || 532 || 533 || 534 || 535 || 536 || 537 || 538 || 539 || 540 || 541 || 542 || 543 || 544 || 545 || 546 || 547 || 548 || 549 || 550 || 551 || 552 || 553 || 554 || 555 || 556 || 557 || 558 || 559 || 560 || 561 || 562 || 563 || 564 || 565 || 566 || 567 || 568 || 569 || 570 || 571 || 572 || 573 || 574 || 575 || 576 || 577 || 578 || 579 || 580 || 581 || 582 || 583 || 584 || 585 || 586 || 587 || 588 || 589 || 590 || 591 || 592 || 593 || 594 || 595 || 596 || 597 || 598 || 599 || 600 || 601 || 602 || 603 || 604 || 605 || 606 || 607 || 608 || 609 || 610 || 611 || 612 || 613 || 614 || 615 || 616 || 617 || 618 || 619 || 620 || 621 || 622 || 623 || 624 || 625 || 626 || 627 || 628 || 629 || 630 || 631 || 632 || 633 || 634 || 635 || 636 || 637 || 638 || 639 || 640 || 641 || 642 || 643 || 644 || 645 || 646 || 647 || 648 || 649 || 650 || 651 || 652 || 653 || 654 || 655 || 656 || 657 || 658 || 659 || 660 || 661 || 662 || 663 || 664 || 665 || 666 || 667 || 668 || 669 || 670 || 671 || 672 || 673 || 674 || 675 || 676 || 677 || 678 || 679 || 680 || 681 || 682 || 683 || 684 || 685 || 686 || 687 || 688 || 689 || 690 || 691 || 692 || 693 || 694 || 695 || 696 || 697 || 698 || 699 || 700 || 701 || 702 || 703 || 704 || 705 || 706 || 707 || 708 || 709 || 710 || 711 || 712 || 713 || 714 || 715 || 716 || 717 || 718 || 719 || 720 || 721 || 722 || 723 || 724 || 725 || 726 || 727 || 728 || 729 || 730 || 731 || 732 || 733 || 734 || 735 || 736 || 737 || 738 || 739 || 740 || 741 || 742 || 743 || 744 || 745 || 746 || 747 || 748 || 749 || 750 || 751 || 752 || 753 || 754 || 755 || 756 || 757 || 758 || 759 || 760 || 761 || 762 || 763 || 764 || 765 || 766 || 767 || 768 || 769 || 770 || 771 || 772 || 773 || 774 || 775 || 776 || 777 || 778 || 779 || 780 || 781 || 782 || 783 || 784 || 785 || 786 || 787 || 788 || 789 || 790 || 791 || 792 || 793 || 794 || 795 || 796 || 797 || 798 || 799 || 800 || 801 || 802 || 803 || 804 || 805 || 806 || 807 || 808 || 809 || 810 || 811 || 812 || 813 || 814 || 815 || 816 || 817 || 818 || 819 || 820 || 821 || 822 || 823 || 824 || 825 || 826 || 827 || 828 || 829 || 830 || 831 || 832 || 833 || 834 || 835 || 836 || 837 || 838 || 839 || 840 || 841 || 842 || 843 || 844 || 845 || 846 || 847 || 848 || 849 || 850 || 851 || 852 || 853 || 854 || 855 || 856 || 857 || 858 || 859 || 860 || 861 || 862 || 863 || 864 || 865 || 866 || 867 || 868 || 869 || 870 || 871 || 872 || 873 || 874 || 875 || 876 || 877 || 878 || 879 || 880 || 881 || 882 || 883 || 884 || 885 || 886 || 887 || 888 || 889 || 890 || 891 || 892 || 893 || 894 || 895 || 896 || 897 || 898 || 899 || 900 || 901 || 902 || 903 || 904 || 905 || 906 || 907 || 908 || 909 || 910 || 911 || 912 || 913 || 914 || 915 || 916 || 917 || 918 || 919 || 920 || 921 || 922 || 923 || 924 || 925 || 926 || 927 || 928 || 929 || 930 || 931 || 932 || 933 || 934 || 935 || 936 || 937 || 938 || 939 || 940 || 941 || 942 || 943 || 944 || 945 || 946 || 947 || 948 || 949 || 950 || 951 || 952 || 953 || 954 || 955 || 956 || 957 || 958 || 959 || 960 || 961 || 962 || 963 || 964 || 965 || 966 || 967 || 968 || 969 || 970 || 971 || 972 || 973 || 974 || 975 || 976 || 977 || 978 || 979 || 980 || 981 || 982 || 983 || 984 || 985 || 986 || 987 || 988 || 989 || 990 || 991 || 992 || 993 || 994 || 995 || 996 || 997 || 998 || 999 || 1000

(partim etiam antea רגליך 33 MSS Q Vrs || סָרְגֹן || 2 || 3 || 4 || 5 || 6 || 7 || 8 || 9 || 10 || 11 || 12 || 13 || 14 || 15 || 16 || 17 || 18 || 19 || 20 || 21 || 22 || 23 || 24 || 25 || 26 || 27 || 28 || 29 || 30 || 31 || 32 || 33 || 34 || 35 || 36 || 37 || 38 || 39 || 40 || 41 || 42 || 43 || 44 || 45 || 46 || 47 || 48 || 49 || 50 || 51 || 52 || 53 || 54 || 55 || 56 || 57 || 58 || 59 || 60 || 61 || 62 || 63 || 64 || 65 || 66 || 67 || 68 || 69 || 70 || 71 || 72 || 73 || 74 || 75 || 76 || 77 || 78 || 79 || 80 || 81 || 82 || 83 || 84 || 85 || 86 || 87 || 88 || 89 || 90 || 91 || 92 || 93 || 94 || 95 || 96 || 97 || 98 || 99 || 100 || 101 || 102 || 103 || 104 || 105 || 106 || 107 || 108 || 109 || 110 || 111 || 112 || 113 || 114 || 115 || 116 || 117 || 118 || 119 || 120 || 121 || 122 || 123 || 124 || 125 || 126 || 127 || 128 || 129 || 130 || 131 || 132 || 133 || 134 || 135 || 136 || 137 || 138 || 139 || 140 || 141 || 142 || 143 || 144 || 145 || 146 || 147 || 148 || 149 || 150 || 151 || 152 || 153 || 154 || 155 || 156 || 157 || 158 || 159 || 160 || 161 || 162 || 163 || 164 || 165 || 166 || 167 || 168 || 169 || 170 || 171 || 172 || 173 || 174 || 175 || 176 || 177 || 178 || 179 || 180 || 181 || 182 || 183 || 184 || 185 || 186 || 187 || 188 || 189 || 190 || 191 || 192 || 193 || 194 || 195 || 196 || 197 || 198 || 199 || 200 || 201 || 202 || 203 || 204 || 205 || 206 || 207 || 208 || 209 || 210 || 211 || 212 || 213 || 214 || 215 || 216 || 217 || 218 || 219 || 220 || 221 || 222 || 223 || 224 || 225 || 226 || 227 || 228 || 229 || 230 || 231 || 232 || 233 || 234 || 235 || 236 || 237 || 238 || 239 || 240 || 241 || 242 || 243 || 244 || 245 || 246 || 247 || 248 || 249 || 250 || 251 || 252 || 253 || 254 || 255 || 256 || 257 || 258 || 259 || 260 || 261 || 262 || 263 || 264 || 265 || 266 || 267 || 268 || 269 || 270 || 271 || 272 || 273 || 274 || 275 || 276 || 277 || 278 || 279 || 280 || 281 || 282 || 283 || 284 || 285 || 286 || 287 || 288 || 289 || 290 || 291 || 292 || 293 || 294 || 295 || 296 || 297 || 298 || 299 || 300 || 301 || 302 || 303 || 304 || 305 || 306 || 307 || 308 || 309 || 310 || 311 || 312 || 313 || 314 || 315 || 316 || 317 || 318 || 319 || 320 || 321 || 322 || 323 || 324 || 325 || 326 || 327 || 328 || 329 || 330 || 331 || 332 || 333 || 334 || 335 || 336 || 337 || 338 || 339 || 340 || 341 || 342 || 343 || 344 || 345 || 346 || 347 || 348 || 349 || 350 || 351 || 352 || 353 || 354 || 355 || 356 || 357 || 358 || 359 || 360 || 361 || 362 || 363 || 364 || 365 || 366 || 367 || 368 || 369 || 370 || 371 || 372 || 373 || 374 || 375 || 376 || 377 || 378 || 379 || 380 || 381 || 382 || 383 || 384 || 385 || 386 || 387 || 388 || 389 || 390 || 391 || 392 || 393 || 394 || 395 || 396 || 397 || 398 || 399 || 400 || 401 || 402 || 403 || 404 || 405 || 406 || 407 || 408 || 409 || 410 || 411 || 412 || 413 || 414 || 415 || 416 || 417 || 418 || 419 || 420 || 421 || 422 || 423 || 424 || 425 || 426 || 427 || 428 || 429 || 430 || 431 || 432 || 433 || 434 || 435 || 436 || 437 || 438 || 439 || 440 || 441 || 442 || 443 || 444 || 445 || 446 || 447 || 448 || 449 || 450 || 451 || 452 || 453 || 454 || 455 || 456 || 457 || 458 || 459 || 460 || 461 || 462 || 463 || 464 || 465 || 466 || 467 || 468 || 469 || 470 || 471 || 472 || 473 || 474 || 475 || 476 || 477 || 478 || 479 || 480 || 481 || 482 || 483 || 484 || 485 || 486 || 487 || 488 || 489 || 490 || 491 || 492 || 493 || 494 || 495 || 496 || 497 || 498 || 499 || 500 || 501 || 502 || 503 || 504 || 505 || 506 || 507 || 508 || 509 || 510 || 511 || 512 || 513 || 514 || 515 || 516 || 517 || 518 || 519 || 520 || 521 || 522 || 523 || 524 || 525 || 526 || 527 || 528 || 529 || 530 || 531 || 532 || 533 || 534 || 535 || 536 || 537 || 538 || 539 || 540 || 541 || 542 || 543 || 544 || 545 || 546 || 547 || 548 || 549 || 550 || 551 || 552 || 553 || 554 || 555 || 556 || 557 || 558 || 559 || 560 || 561 || 562 || 563 || 564 || 565 || 566 || 567 || 568 || 569 || 570 || 571 || 572 || 573 || 574 || 575 || 576 || 577 || 578 || 579 || 580 || 581 || 582 || 583 || 584 || 585 || 586 || 587 || 588 || 589 || 590 || 591 || 592 || 593 || 594 || 595 || 596 || 597 || 598 || 599 || 600 || 601 || 602 || 603 || 604 || 605 || 606 || 607 || 608 || 609 || 610 || 611 || 612 || 613 || 614 || 615 || 616 || 617 || 618 || 619 || 620 || 621 || 622 || 623 || 624 || 625 || 626 || 627 || 628 || 629 || 630 || 631 || 632 || 633 || 634 || 635 || 636 || 637 || 638 || 639 || 640 || 641 || 642 || 643 || 644 || 645 || 646 || 647 || 648 || 649 || 650 || 651 || 652 || 653 || 654 || 655 || 656 || 657 || 658 || 659 || 660 || 661 || 662 || 663 || 664 || 665 || 666 || 667 || 668 || 669 || 670 || 671 || 672 || 673 || 674 || 675 || 676 || 677 || 678 || 679 || 680 || 681 || 682 || 683 || 684 || 685 || 686 || 687 || 688 || 689 || 690 || 691 || 692 || 693 || 694 || 695 || 696 || 697 || 698 || 699 || 700 || 701 || 702 || 703 || 704 || 705 || 706 || 707 || 708 || 709 || 710 || 711 || 712 || 713 || 714 || 715 || 716 || 717 || 718 || 719 || 720 || 721 || 722 || 723 || 724 || 725 || 726 || 727 || 728 || 729 || 730 || 731 || 732 || 733 || 734 || 735 || 736 || 737 || 738 || 739 || 740 || 741 || 742 || 743 || 744 || 745 || 746 || 747 || 748 || 749 || 750 || 751 || 752 || 753 || 754 || 755 || 756 || 757 || 758 || 759 || 760 || 761 || 762 || 763 || 764 || 765 || 766 || 767 || 768 || 769 || 770 || 771 || 772 || 773 || 774 || 775 || 776 || 777 || 778 || 779 || 780 || 781 || 782 || 783 || 784 || 785 || 786 || 787 || 788 || 789 || 790 || 791 || 792 || 793 || 794 || 795 || 796 || 797 || 798 || 799 || 800 || 801 || 802 || 803 || 804 || 805 || 806 || 807 || 808 || 809 || 810 || 811 || 812 || 813 || 814 || 815 || 816 || 817 || 8

וַיַּעַשׂ כֵּן הַלֵּךְ עָרוֹם וַיִּחַף: פ
 עָבְדִי יִשְׁעִיהוּ עָרוֹם וַיִּחַף שְׁלֹשׁ שָׁנִים אֹזֹת וּמוֹפֶת עַל־מַצְרִים וְעַל־
 כּוֹשׁ: ⁴כֵּן יִגְהַג מֶלֶךְ־אֲשׁוּר אֶת־שָׁבִי מַצְרִים וְאֶת־נָלוֹת כּוֹשׁ גְּעָרִים
 וְזַקְנִים עָרוֹם וַיִּחַף וַחֲשׂוּפִי^a שֵׁת^b עֲרוֹת מַצְרִים: ⁵וַיַּחֲתוּ וַיִּבְשׂוּ מִכּוֹשׁ
 מִבְּטָם וּמִן־מַצְרִים תִּפְאָרְתָּם: ⁶וְאָמַר יוֹשֵׁב הָאֵי הַזֶּה בְּיָוִם הַהוּא־
 הִגְהִיכָה מִכְּטָנוֹ אֲשֶׁר גָּסְנוּ שָׁם לַעְזוֹזָה לְהַנְצִיל מִפְּנֵי מֶלֶךְ אֲשׁוּר
 וְאִיד נִמְלֹט אֲנַחְנוּ: פ
 21ⁱ מִשָּׂא מַדְבַּר־יָם

כְּסוּפּוֹת בְּנִגְבַּ לְחִלּוֹף
 מִמְּדָבָר בָּא מֵאֶרֶץ גּוֹרָאָה:
²חֲזוֹת קָשָׁה הִגְד־לִי
 הַבּוֹגֵד בּוֹגֵד וְהַשּׂוֹדֵד שּׂוֹדֵד
 עָלִי עֵילָם צוּרֵי מָדִי
 כָּל־אֲנַחְתָּהּ הַשְׁבַּתִּי:
³עַל־כֵּן מָלְאוּ מִתְּנֵי חִלְחָלָה
 צִירִים אֲחֻזּוֹנִי כְּצִירֵי יוֹלָדָה
 גְּעוּיָתִי מִשְׁמַע גְּבַה־לְתִי מִרְאֹזֹת:
⁴תַּעֲזֶה לְבָבִי פִלְצוֹת בְּעַתְּתָנִי
 אֶת גִּשְׁף חֲשָׁקִי שָׁם לִי לַחֲרָדָה:
⁵עָרֹךְ הַשְׁלִיחַן צָפָה הַצָּפוֹת אֲכֹל שָׂתָה
 קוֹמוּ הַשָּׂרִים מִשְׁתּוֹ מִגֵּן: ס
⁶כִּי כֹה אָמַר אֱלֹהֵי אֲדָנִי
 לֵךְ הָעֶמֶד הַמְצִפָּה אֲשֶׁר יִרְאֶה יְגִיד:
⁷וַיִּרְאֶה רֶכֶב צֶמֶד פָּרָשִׁים
 רֶכֶב חֲמֹר רֶכֶב גָּמָל
 וַהֲקָשִׁיב קָשָׁב רַב־קָשָׁב:
⁸וַיִּקְרָא אֲרִיָּה עַל־מְצִפָּה וְאֲדָנִי
 אֲנֹכִי עֶמֶד תָּמִיד יוֹמָם
 וְעַל־מִשְׁמַרְתִּי אֲנֹכִי נֹצֵב כָּל־הַלִּילוֹת:
⁹וְהִגְהִיכָה בָּא רֶכֶב אִישׁ צֶמֶד פָּרָשִׁים

4 ^a 1 prb כִּי — || ^{b-b} prb add(שֵׁת > ט) || 6 °° > ט^h(*) || Cp 21, 1 > ט; 1? מדברים ||
 2 sic M (ה raph); 1 frt חֲתָה — vel תִּי — ? || 5 B וּמ' (sic etiam C); prps מִשְׁכּוֹ
 (Ex 12,21) || 6 °° prps מְצִפָּה; 1 M || 8 1 frt הִרְאֶה al אִרְאֶה vel רָאֶה.

וַיַּעַן וַיֹּאמֶר גִּפְלָה גִּפְלָה בְּכָל
וְכָל-פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהָ שֹׁבֵר לָאָרֶץ:

¹⁰ מִדְּשֵׁתִי וּבֶן-נִרְנִי

אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי מֵאֵת יְהוָה צְבָאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַגִּדְתִּי לָכֶם: פ

¹¹ מִשָּׂא דוֹמָה אֵלַי קָרָא מִשְׁעִיר
שֹׁמֵר מִה-מְלִילָה שֹׁמֵר מִה-מְלִיל:

¹² אָמַר שֹׁמֵר אַתָּא בָּקֹר וְגַם-לִילָה

אִם-תִּבְעֵיוֹן בְּעִיוֹ שְׁבוּ אִתּוֹ: פ

¹³ מִשָּׂא בְּעָרֵב^a בִּיעַר בְּעָרֵב^b תִּלְיֵנוּ אֲרֻחוֹת דְּדָנִים:

¹⁴ לִקְרֹאת צִמָּא הִתְיוּ מִים

יִשְׁבִּי אֶרֶץ תִּימָא בְּלַחְמוֹ קָדְמוֹ נָדָד:

¹⁵ כִּי-מִפְּנֵי חֲרָבוֹת נָדְדוּ מִפְּנֵי חֲרָב נְטוּשָׁה

וּמִפְּנֵי קֶשֶׁת דְּרוּכָה וּמִפְּנֵי כֶּבֶד מִלְחָמָה: ס

¹⁶ כִּי-כֹה אָמַר אֱדֹנִי אֵלַי בְּעוֹד שְׁנָה שְׁנֵי שָׁכִיר וְכֹלָה כָּל-כְּבוֹד

קָדְרִי: ¹⁷ וַיִּשְׁאַר מִסְפַּר-קֶשֶׁת גְּבוּרִי בְּגִיד־קָדָר וּמַעֲטוֹ כִּי יִהְיֶה אֱלֹהֵי-

יִשְׂרָאֵל דִּבֶּר: פ ²² מִשָּׂא גִיא חֲזִיוֹן

מִה-לֶּךְ אִפּוּא כִּי-עָלִית בְּלֶךְ לַגְּזוֹת:

² תִּשְׁאֲזוֹת מִלֶּאֱה עִיר הַזְמִיָּה קָרִיָּה עֲלִיזָה

תִּלְלִיךָ לֹא תִלְלִי-חֲרָב וְלֹא מִתִּי מִלְחָמָה:

³ כָּל-קִצִּיגִיךָ נָדְדוּ יַחַד מִקֶּשֶׁת אֶסְרוּ^a

כָּל-גִּמְצָאֶיךָ^b אֶסְרוּ יַחַד מִרְחוֹק בְּרָחוּ:

⁴ עַל-כֵּן אָמַרְתִּי שְׁעוּ מִנִּי אֲמַרְר בִּבְכִי

אֶל-תִּאֲצִצוּ לְנַחֲמֵנִי עַל-שׁוֹד בֵּת-עַמִּי:

⁵ כִּי יוֹם מְהוּמָה וּמְבוֹסָה וּמְבוּכָה לְאֲדֹנֵי יְהוָה צְבָאוֹת

בְּגִי חֲזִיוֹן מִקְרָקֶר קָר וְשׁוֹעַ אֶל-הָהָר:

⁶ וַעֲיֹלָם נִשָּׂא אִשְׁפָּה בִּרְכָב אָדָם פִּרְשִׁים

וְקִיר עֲרָה מִגֹּן: ⁷ וַיְהִי מִבְּחַר-עֲמֻקִּיךָ

מִלֶּאֱוִי רָכַב וְהַפִּרְשִׁים שֵׁשׁ שָׁתִי הַשְׁעָרָה:

II ט. ἰδουμαίας || I3 ^{a-a} > ט || ^b Vrs בְּעָרֵב; 1 M || I4 1 c Vrs קָדְמוֹ ||
Cp 22, 3 ^{a-a} prps (ט σκληρῶς קָשֶׁת) אֲחִיזִים קָשֶׁת; 1 ftr סָרוּ pr אֶסְרוּⁱ, vel
(ftr rectius) trsp 3 αα et 3 ββ || ^b 1 prb (cf ט) כָּל-אֲמִצִּיךָ || 5 trsp huc ^a (nonn
vb add?) || 6 gl ? (prps עַל אָרֶם) 1 ftr c IoMSS וַפ' (cf ט + וַעֲמֹז).

8 וַיִּזַל אֶת מִסְדּוֹ יְהוּדָה וַתִּבְטַח בְּיוֹם הַהוּא אֶל־גִּשְׁשֵׁק בֵּית הַיָּעַר׃
 9 וְאֵת בְּקוֹעֵי עִיר־דָּוִד רְאִיתָם כִּי־רָבּוּ וַתִּקְבְּצוּ אֶת־מִי הַפְּרָכָה
 הַתַּחְתּוֹנָה׃ 10 וְאֶת־בְּתִי יְרוּשָׁלַם סִפְרָתָם וַתִּתְּצוּ הַבָּתִּים לְבַצֹּר
 הַחוּמָה׃ 11 וּמִקְנֶה עֲשִׂיתָם בֵּין הַתַּמְתִּים לְמִי הַפְּרָכָה הַיִּשְׁנָה
 וְלֹא הִבְטַחְתֶּם אֶל־עֲשִׂיָּה וַיִּצְרָה מִרְחֹק לֹא רְאִיתָם׃
 12 וַיִּקְרָא אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת בְּיוֹם הַהוּא
 לְבָכִי וּלְמִסְפָּד וּלְקִרְחָה וּלְחִגְרָשֶׁק׃
 13 וַיִּהְיֶה שִׁשְׁזוֹן וְשִׁמְחָה הִרְגוּ בָקָר וְשָׁחֲטוּ צֹאן
 אָכַל בָּשָׂר וְשָׁתוֹת גֵּיזִן אָכְלוּ וְשָׁתוּ כִּי מִחָר נָמוֹת׃
 14 וַנִּגְלָה בְּאֲזְנֵי יְהוִה צְבָאוֹת אִם־יִכְפַּר הָעוֹן הַזֶּה לָכֶם עַד־תִּמָּוֶן
 אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת׃ פ
 15 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת
 לְדֹבֵא אֶל־הַסֵּכֶן הַזֶּה עַל־שִׁבְנָא^b אֲשֶׁר עַל־הַבֵּית׃
 16 מֵה־לֶּךְ כֹּה וּמִי לֶךְ כֹּה כִּי־חֲצַבְתָּ לָךְ כֹּה קָבַר
 חֲצַבִי מְרוֹם קָבְרוֹ חֲקָקִי בִּסְלַע מִשְׁכָּן לִי׃
 17 הִגֵּה יְהוִה מִטְּטִילֶךָ מִטְּטִילָה גִבֹּר וְעֵטָה עָטָה׃
 18 צִנּוֹף וְצִנּוֹף צִנּוֹף כְּדֹר אֶל־אֶרֶץ רַחֲבֵת יָדַיִם
 שָׁמָּה תָמוֹת וְשָׁמָּה מִרְכָּבוֹת כְּבוֹדֶךָ קָלוֹן בֵּית אֲדֹנֶיךָ׃
 19 וַיְהִדְפִּיךָ מִמִּצְבֶּךָ וּמִמַּעַמְדֶּךָ וַיִּהְרַסְךָ׃
 20 וַיְהִי בְיוֹם הַהוּא וַקְרָאתִי לְעַבְדִּי לְאֱלֹהִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ׃
 21 וַהֲלַבְשֵׁתִיו כְּתִנְתֶּךָ וְאַבְגָּטֶךָ אֶחָזְקֶנִי וּמִמַּשְׁלֶתֶךָ אֶתֶּן בְּיָדִי
 וַיְהִי לְאֵב לְיוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם וּלְבֵית יְהוּדָה׃
 22 וַנִּתְּתִי מִפְתָּח בֵּית־דָּוִד עַל־שַׁכְמוֹ וּפֶתַח וְאִין סִגְרָא
 וְסִגְרָא וְאִין פֶּתַח׃ 23 וַתִּקְעֵתִי יָתֵד בְּמָקוֹם גִּאֲמֹן
 וַיְהִי לְכֶסֶף כְּבוֹד לְבֵית אָבִיו׃ 24 וַתִּלּוּ עָלָיו
 כָּל־כְּבוֹד בֵּית־אָבִיו הַצָּאצָאִים וְהַצְפִּיעוֹת כָּל כָּלִי הַקִּטּוֹן
 מִכָּלִי הָאֲנָנוֹת וְעַד כָּל־כָּלִי הַנִּבְּלִים׃
 25 בְּיוֹם הַהוּא נָאֻם יְהוִה צְבָאוֹת תָּמוּשׁ הֵיטֵד הַתְּקוּעָה בְּמָקוֹם גִּאֲמֹן
 וַנִּגְדַּעַה וַנִּפְלָה וַנִּכְרַת הַמַּעֲשֵׂא אֲשֶׁר־עָלֶיהָ כִּי יְהוִה דִּבֶּר׃ פ

11 > 6^h(*) || 14 °° > 6^h(*) || 15 ^a > 2MSS 6S || ^b 6L Somnas v Sobnas; 1
 'אל־ש' || 16b ? trsp ante 16a || 17 °° 1 ה'ג' טלטל ה'ג' (inf) et trsp : ad יהוה ||
 19 sv אה'.

23 ¹ מִשָּׂא צָר הִלִּילוּ אֲנִיּוֹת תְּרָשִׁישׁ^a כִּי־שָׁדַד מִבֵּית^b
 מְבוֹא מֵאֶרֶץ כְּתִים נִגְלָה־לָּמוֹ:
² וְדָמוֹ^a יֵשְׁבִי אִי סָחַר צִידוֹן
 עָבַר יָם מִלְּאוּד^b: וּבְכִמִּים רַבִּים^b
 זָרַע שָׂחַר קָצִיר יָאֹזַר תְּבוּאָתָהּ וְתִהְיֶה סָחַר גּוֹיִם:
⁴ בּוֹשֵׁי צִידוֹן כִּי־אָמַר יָם מָעוֹז הָיִים לֹא־מָר לֹא־תִלְתִּי וְלֹא־יִלְדָּתִי
 וְלֹא נִדְלָתִי בַּחֲוִירִים רוּמְמָתִי בַּתּוֹלָזֹת:
⁵ כִּי־אֲשֶׁר־שָׁמַע לְמַצְרַיִם יַחֲלִילוּ כְּשָׁמַע צָר:
⁶ עָבְרוּ תְּרָשִׁישָׁה הִלִּילוּ יֵשְׁבֵי אִי:
⁷ הִזְזֹאת לָכֶם עֲלִיזָה מִימֵי־קֶדֶם קִדְמָתָהּ
 וּבְלוּתָהּ רִנָּתָהּ מִרְחֹק לָגוֹר:
⁸ מִי יַעֲן זֹאת עַל־צָר הַמַּעֲטִירָה
 אֲשֶׁר סָחְרִיתָ שָׂרִים כְּנַעֲנִיתָ נִכְבְּדִי־אֶרֶץ:
⁹ יִהְיֶה צָבָאוֹת יַעֲצָה לְחַלֵּל גִּזְאוֹן^a
^b כָּל־צָבִי לְהַקְלִי^b כָּל־נִכְבְּדִי־אֶרֶץ:
¹⁰ עָבְרִי^a אֶרֶץ כִּי־אֶרֶץ^b בַּת־תְּרָשִׁישׁ אֵין מִנְחָה^c עוֹד:
¹¹ יָדוֹ נָטָה עַל־הָיִם הִרְגִּיו מִמְּלָכּוֹת
 יִהְיֶה צִנָּה אֶל־כְּנָעַן לִשְׁמֹד מַעֲזִינָה:
¹² וְיֹאמַר לֹא־תוֹסִיפִי עוֹד לַעֲלוֹז
 הַמַּעֲשָׂקָה בַּתּוֹלָת בַּת־צִידוֹן^a
 כְּתִיִּים^b קוֹמִי עָבְרִי גַם־שָׁם לֹא־יָנוּחַ לָךְ:
¹³ תֵּן אֶרֶץ כְּשָׂדִים^a זֶה הָעַם לֹא הָיָה אֲשׁוּר^b יִסְדָּה לְצִיִּים תְּקִימוֹ
 בַּחֲיָיו^c עוֹרְרוּ אֲרָמְנוֹתֶיהָ שְׁמָה לְמַפְלָה:
¹⁴ הִלִּילוּ אֲנִיּוֹת תְּרָשִׁישׁ כִּי שָׁדַד מַעֲזִכּוֹ: ׀
¹⁵ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא וְנִשְׁכַּחַת צָר שְׁבָעִים שָׁנָה כִּימֵי מֶלֶךְ אֶחָד מִלְּקֵץ
 שְׁבָעִים שָׁנָה יִהְיֶה לְצָר כְּשִׁירַת הַזֹּנוֹת:

Cp 23, I ^a ⲥ Καρχηδόνας & Carthaginis || ^b >ⲥ; 1 מַעֲזִכּוֹ cf I4 (trsp : cf ⲥ) ||
² ^a 1 דָּמוֹ vel נָדָמוֹ || ^{b-b} 1 frt: מִלְּאֻכּוֹ בְּמִים רַבִּים: (trsp :) || 3 °° prps קָצִירָו
 תְּבוּאָתָהּ (יאור) et ותהי gloss || 4 °° add || 5 יִשְׁמַע || 6 cf I^a || 8 prps
 הַמַּעֲטִירָה || 9 ^a 1 ? גִּזְאוֹן || ^{b-b} 1 ? invers (dl כל²) || 10 ^a 1 frt c ⲥ || ^b dl c
 ⲥ || ^c 1 frt מָחֹז (cf ⲥ) || 11 1 מַעֲזִינָה || 12 ^a ca I4MSS 1 צִיּוֹן || ^b K בְּתִיִּים Q
 || vs I3 dub; frt crp || 13 ^a orig ? כְּנַעֲנִים vel כְּתִיִּים (Vrs = Ⲑ) ||
^b trsp ? huc : (vb לא ה' אש' ?) || ^c K בַּחֲיָיו Q, בַּחֲיָיו ?

16 קָחִי כְנֹזֶר סָבִי עֵיר זֹנָה נִשְׁכָּחָה

הַיָּמִיבִי נִגְן הַרְבִּי-שִׁיר לְמַעַן תִּזְכְּרִי:

17 וַיְהִי מִקֵּץ שְׁבַעִים שָׁנָה וַפְקֹד יְהוָה אֶת-צֹר וְשָׁבָה לְאַתְנָנָה
וַזְנֶתָה אֶת-כָּל-מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ עַל-פְּנֵי הָאֲדָמָה: 18 וַיְהִי סִתְרָה
וְאַתְנָנָה קָדַשׁ לַיהוָה לֹא יֵאָצֵר וְלֹא יִחְסֹן כִּי לַיִּשְׁבָּיִם לִפְנֵי יְהוָה
יְהִי סִתְרָה לֵאכֹל לְשַׁבְּעָה וּלְמַכֶּסֶה עֲתִיק: פ

24 הִנֵּה יְהוָה בּוֹקֵק הָאָרֶץ וּבּוֹלֶקָה וְעֹנָה פָּלִיָּה

וְהַפִּיץ יִשְׁבִּיָּה: 12 וַיְהִי כַעַם כַּלְהָן כַּעֲבָד כְּאֲדָנָיו [נִשְׁאָב בּוֹ:
כַּשְׁפָּחָה כְּגִבְרָתָהּ כַּקּוֹנָה כַּמּוֹזָר ^a כַּמְלִיָּה כַּלִּיָּה ^a כַּנְשָׂה כַּאֲשֶׁר
3 הַבּוֹקֵם וְהַבּוֹקֵק הָאָרֶץ וְהַבּוֹזֵז וְהַבּוֹזֵז ^a כִּי יְהוָה דִּבֶּר ^b אֶת-הַדְּבָר הַזֶּה ^b:
4 אֲכַלָּה נִבְלָה ^a הָאָרֶץ אֲמַלְלָה ^a נִבְלָה תִבֵּל אֲמַלְלוּ מְרוֹם ^b עִם-הָאָרֶץ:
5 וְהָאָרֶץ חֲנִפָּה תַחַת יִשְׁבִּיָּה כִי-עֲבָרוּ תוֹרֹת חֲלָפוּ חֹק הִפְרוּ
6 עַל-כֵּן אֵלֶּה אֲכַלָּה אָרֶץ וַיֵּאֱשָׁמוּ יִשְׁבִּי בָּהּ [בְּרִית עוֹלָם:

עַל-כֵּן חָרוּ יִשְׁבִּי אָרֶץ וְנִשְׁאָר אֲנֹשׁ מְזֹעֵר:

7 אָבֵל תִּירוֹשׁ אֲמַלְלָה-נָּפֶן נֶאֱנָחוּ כָל-שִׁמְחֵי-לֵב:

8 שָׁבַת מְשׁוֹשׁ תִּפְּיִם חָדַל שְׂאוֹן עַלְיוֹתִים

שָׁבַת מְשׁוֹשׁ כְּנֹזֶר:

9 בְּשִׁיר לֹא יִשְׁתוּ-יַיִן וַיִּמָּר שִׁכָּר לְשִׁתּוֹ:

10 נִשְׁבָּרָה קְרִית-תֶּהוּ סִגְר כָּל-בֵּית מִבּוֹא:

11 צִוְּחָה עַל-הַיִּין בַּחוּצוֹת עֲרֹכָה כָּל-שִׁמְחָה

נָלָה מְשׁוֹשׁ הָאָרֶץ:

12 נִשְׁאָר בְּעִיר שִׁמָּה וּשְׂאִיָּה יִכְתֹּשׁ-שַׁעַר:

13 כִּי כֹה יְהִי בִקְרֵב הָאָרֶץ בְּתוֹךְ הָעַמִּים:

כְּנִקָּף זֹת כַּעֲלֵלָת אִם-כָּלָה בְּעִיר:

14 הִמָּה יִשְׁאוּ קוֹלָם יִרְנּוּ בְּגִאוֹן יְהוָה

צִהְלוּ מִיָּם ^a 15 עַל-כֵּן בְּאֵרִים כִּבְּדוּ יְהוָה

בְּאֵי הַיָּם שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ס

16 מִכְנָף הָאָרֶץ זִמְרַת שִׁמְעֵנוּ צְבִי לְצִדִּיק

17 1 — || Cp 24, 2 ^{a-a} ? add || ^b mlt MSS Edd נִשָּׂה (8) || 3 ^a trsp
huc הארץ || ^{b-b} dl (mtr cs) || 4 ^a dl (mtr cs) || ^b prps עם מְרוֹם, cf 18 et 21 ||
5 ^a add? || 6 6 πτωχοὶ εἶσονται (= M, cf arab *deminutus fuit*; al רָלוּ) ||
9 6 בְּשׁוּ || II prps (cf 636) עֲבָרָה; 1 prb M || 12 6 אָר —; 6 in 12 b al habet
text || 13 Var^G לָלֵת — || 14 ? trsp; post יהוה || 15 prps בְּאֵיִם cf 6; 1 M.

וְאָמַר רִזִּי-לִי רִזִּי-לִי אֲזִי לִי בְּגָדִים בְּגָדוֹ
וּבְגָד בּוֹגָדִים בְּגָדוֹ:

¹⁷ פָּחַד וּפָחַת וּפָחַ עָלָיו יוֹשֵׁב הָאָרֶץ:

¹⁸ וְהָיָה הַנֶּסֶם מִקּוֹל^a הַפָּחַד יִפֹּל אֶל-הַפָּחַת

וְהָעוֹלָה מִתּוֹךְ^a הַפָּחַת יִלָּכֵד בַּפָּחַת

כִּי-אַרְבּוּת^b מִמָּרוֹם נִפְתָּחוּ וַיִּרְעָשׁוּ מִזִּסְדֵּי אָרֶץ:

¹⁹ רָעָה^a הִתְרַעְעָה הָאָרֶץ^b פֹּרַר הִתְפּוֹרְרָה אָרֶץ^b מִזֶּמֶת הִתְמַזְמָטָה

²⁰ נֹזַע תִּנּוּעַ אָרֶץ כְּשֹׁכֹר וְהִתְנוּדְדָה כְּמַלּוּנָה [אָרֶץ:

וְכָבֵד עָלֶיהָ פִּשְׁעָהּ וְנִפְלָה וְלֹא-תוֹסִיף קוֹם: ׀

²¹ וְהָיָה בְּיוֹם הַהוּא יִפְקֹד יְהוָה עַל-צָבָא הַמָּרוֹם הַמָּרוֹם

וְעַל-מַלְכֵי הָאֲדָמָה עַל-הָאֲדָמָה: ²² וְאַסְפּוּ אִסְפָּה

אֲסִיר עַל-בֹּר וְסָגְרוּ עַל-מִסְגָּר וּמִלֵּב יָמִים יִפְקְדוּ:

²³ וְחִפְרָה הַלְבָנָה וּבֹשֶׁה הַחֲמָה כִּי-מֶלֶךְ יְהוָה צָבָאוֹת

בְּהָר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם וְגָדַד זִקְנָיו כְּבוֹד: ׀

²⁵ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲתָה אֲרוֹמָמְךָ אוֹדָה שְׁמֶךָ

כִּי עֲשִׂיתָ פֶלֶא עֲצוֹת מִרְחָק אֲמוּנָה אֱמֹן:

² כִּי שָׁמַתָּ מַעִיר^a לְגָל קָרִית בְּצוּרָה לְמַפְלָה

אֲרָמֹן זָרִים^b מַעִיר לְעוֹלָם לֹא יִבְנֶה:

³ עַל-כֵּן יִכְבְּדוּךָ עַם-עֲזֵי קָרִית גּוֹיִם עָרִיצִים יִירָאוּךָ:

⁴ כִּי-הָיִיתָ מַעֲזוֹ לְדָל מַעֲזוֹ לְאַבְיוֹן בְּצֹרָה

^a מִחֲסֶה מִזֶּרֶם צֶל מַחֲרֵב

כִּי רִיחַ עָרִיצִים כְּזֶרֶם קִיר^b: ⁵ בְּחָרֵב בְּצִיּוֹן

שְׂאוֹן זָרִים^c תִּכְנִיעַ חָרֵב בְּצֶל עֵב

זְמִיר עָרִיצִים יַעֲנֶה^d: ׀

⁶ וַיַּעֲשֶׂה יְהוָה צָבָאוֹת לְכָל-הָעַמִּים בְּהָר הַזֶּה

מִשְׁתֶּה שְׂמָנִים מִשְׁתֶּה שְׂמָרִים שְׂמָנִים מִמִּתִּים

שְׂמָרִים מִזֻּקָּקִים: ⁷ וּבִלְעַ בְּהָר הַזֶּה פְּגִי-הַלֹּט הַלֹּט

עַל-כָּל-הָעַמִּים וְהַמַּסְכָּה הַנְּסוּכָה עַל-כָּל-הַנּוֹיִם:

רע 1^a 19 || השמים ins ?^b || מן et מפני Jer 48:44s || תוך et קול pro^a 18 ~
Cp 25, || האסיר et אסף 1 22 || ארץ et הארץ dl^b || (dittogr) ||
2^a 1 העיר (vel ? מעוז) cf Vrs || זרים || 3 exc vb nonn (vel ? dl
|| ת' 1^d || 'ש' ו' pro גאון ו' 1 firt) || זרים || 1 קר || 4/5^{a-a} add || (קריית
6 Q^{MSS} ממחאים || 7 1 הלוט cf IS 21,10.

8 בָּלַע הַמּוֹת לִנְצַח

וּמַחָה אֲדֹנָי יְהוֹה דְּמַעַה מֵעַל כָּל-פָּנִים
וַחֲרַפְתָּ עִמּוֹ יָסִיר מֵעַל כָּל-הָאָרֶץ כִּי יְהוֹה דִּבֶּר: ם
9 וְאָמַר בְּיָוִם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ אֲנִי קִיְנוֹנוּ לָאֵל וַיִּזְשִׁיעֵנוּ
בִּיהוֹה קִיְנוֹנוּ לָאֵל בִּגְלִילָה וְנִשְׁמַחָה בִּישׁוּעָתוֹ:
10 כִּי־תִנּוּחַ יִדְּיָהוּהָ בְּהָר הַזֶּה וְנִדְּוֹשׁ מִזֶּאֱבָא תַחְתָּיו
כִּהְדוּשׁ מִתְבֵּן בְּמִי מְדַמְנָה: 11 וּפְרַשׁ יָדָיו בְּקֶרְבּוֹ
כַּאֲשֶׁר יִפְרֹשׁ הַשַּׁחַת לַשַּׁחֲזוֹת וְהַשְׁפִּיל גִּאֲוָתוֹ עִם אַרְבּוֹת יָדָיו:
12 וּמִבְצָר מִשֹּׁנָב חֲמַתִּידָא הַשַּׁח הַשְׁפִּילָה הַגִּיעַ לָאָרֶץ עַד-עֶפְרוֹ: ם
26 בְּיָוִם הַהוּא יוֹשֵׁר הַשִּׁיר־הַזֶּה בָּאָרֶץ יְהוּדָה
עִיר עַז־לָנוּ יִשׁוּעָה יִשִּׁית חֲזֻמוֹת וְחָל:
2 פִּתְחוּ שַׁעְרִים וַיָּבֹא גִזִּי־צְדִיק שֹׁמֵר אֱמָנִים:
3 וַיֵּצֵא סִמּוֹךְ תֵּצֵר שָׁלוֹם^b וּשְׁלוֹם כִּי בִהָ בָטוּחַ:
4 בְּטַחְתוּ בִיהוֹה עַד־יֵעָד כִּי בִיהוֹה יָהוֹה צֹר עֲזֻלָּמִים:
5 כִּי הַשַּׁח יִשְׁבִּי מְרוֹם קִרְיָה נִשְׁגָּבָה
יִשְׁפִּילָנָה יִשְׁפִּילָה עַד-אָרֶץ יִגִּיעָנָה עַד-עֶפְרוֹ:
6 תִּרְמָסְנָה רָגְלֵי רַגְלֵי עָנִי פִּעְמֵי דָלִים:
7 אֶרֶח לְצְדִיק מִיִּשְׂרָאֵל יִשְׁר׳ מַעְגָּל צְדִיק תִּפְלִם:
8 אֶף אֶרֶח מִשְׁפָּטִיד יְהוֹה קוִיגִיד לְשִׁמּוֹךְ וּלְזִכְרוֹת תִּגְאוֹת־נֶפֶשׁ:
9 נִפְשֵׁי אֹהֵיתֶךָ בִּלְיָלָה אֶף־רוּחִי בְּקֶרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךָ
כִּי כַּאֲשֶׁר^b מִשְׁפָּטִיד לָאָרֶץ צֶדֶק לְמִדּוֹ יִשְׁבִּי תִבֵּל:
10 יִחַן רָשָׁע בִּלְלִמְד צֶדֶק בָּאָרֶץ נִכְחוֹת יַעֲזֹל
וּבִלְיָרָאָה גִּאֲוֹת יְהוֹה: 11 יְהוֹה רַמָּה יִדְּךָ
בִּלְיָחֲזוֹן יַחֲזֹו וַיִּבְשׁוּ קִנְאֹת־עַם אֶף־אֵשׁ צָרִיד תֹּאכְלֵם:
12 יְהוֹה תִּשְׁפֹּת שָׁלוֹם לָנוּ כִּי גַם כָּל־מַעֲשֵׂינוּ פָּעִלָתָ לָנוּ:
13 יְהוֹה אֱלֹהֵינוּ^a בְּעֵלֵינוּ אֲדָנִים זִוְלָתֶךָ לְבַד־בְּדָ^b נִזְכִּיר שִׁמּוֹךְ:
14 מִתִּים בִּלְיָחִיו רַפָּאִים בִּלְיָקְמוֹ לָבֵן פִּקְדָתָ
וּתִשְׁמִיחֵם וּתִאֲבֹד כָּל־זִכְרָ לָמוֹ:

8 Θ 1Cor 15,54 בָּלַע (κατεπόθη) || 9 a-a add cf b-b || b-b > 6^{AK al} (deest etiam
'וַיִּזְ' || 10^a prps אֲוִיב || ^b Q 688 בָּמֹו 1 c K בְּמִי || 11 dub || 12^a 1? תִּיו — || ^b ?
dl || Cp 26, 3^a 1 יֵצֵא (Hex: ιεσορ) || ^b dl; > 688 (cf Paseq) || 4 dl? cf 6 et
12,2 || 5 > 6 (deest etiam 'עַד־אֵ' || 6 > 6 || 7 > 6 || 8 add? || 9^a 1? בְּבִקֶּר || ^b 6
מִתִּיחֵם || 14 prps לְבִדֶּךָ || 1^b 1? || 13^a add? || 11 add? || 10 ins? || 10 gloss? || בָּאֹר

7 1 (cf 68) הָרָגוֹי || 8 ^a Q^{MSS} בְּסִפְתָּהּ (בשל? gl?) || ^b 1? בְּקֶשׁ || 9 prps בֶּן לֹא.

נָשִׁים בָּאוֹת מְאִירוֹת אוֹתָהּ כִּי לֹא עִם־בִּינוֹת הוּא
עַל־כֵּן לֹא־יִרְחֲמֶנּוּ עֲשֵׂהוּ וַיִּצְרֻ לֹא יִתְנַנּוּ: ׀
וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִחְבֹּט יְהוָה מִשִּׁבְלֶת הַנֶּהָר
עַד־נַחַל מִצְרַיִם וְאַתֶּם תִּלְקְטוּ לְאַחַד אֶחָד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ׀
וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוּפָר גָּדוֹל¹³
וּבָאוּ הָאֲבָדִים בָּאֶרֶץ אֲשׁוּר וְהַגִּדִּיִּים בָּאֶרֶץ מִצְרַיִם
וְהִשְׁתַּחֲוּ לַיהוָה בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלַם: ׀
28¹ הוּא עֲטַר־גִּזְרֵי אֶפְרַיִם וְצִיֵּן נָבֵל צָבִי תִפְאֶרְתּוֹ
אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ גִּיא־שִׁמְנִים הַלּוּמִי יוֹן: ²הִנֵּה חֹזֵק וְאִמֵּן לְאֹדֹנִי
כְּזֶרֶם בָּרֵד שֶׁעַר קָטָב כְּזֶרֶם מַיִם כְּבִירִים שֹׁטְפִים
הַנִּיחַ לְאֶרֶץ בִּיד:
3 כְּרִגְלִים תִּרְמָסְנָה עֲטַר־גִּזְרֵי אֶפְרַיִם:
4 וְהָיְתָה צִיצֵת נָבֵל צָבִי תִפְאֶרְתּוֹ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ גִּיא־שִׁמְנִים
כְּכַוְנָה בְּטָרֶם קִיץ אֲשֶׁר יִרְאֶה הָרֹאֶה אוֹתָהּ
בְּעוֹדָה בְּכַפּוֹ יִבְלַעְנָה: ׀
5 בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה צְבָאוֹת
לְעֲטַר־צָבִי וּלְצִפִּירֶת תִּפְאֶרֶת לְשֹׂאֵר עַמּוֹ: [שְׁעָרָה:
6^a וְלָרוּחַ מִשְׁפָּט לְיוֹשֵׁב^b עַל־הַמִּשְׁפָּט^a וְלַגְבוּרָה מְשִׁיבִי^c מִלְחָמָה
7 וְגַם־אֵלֶּה בֵּין שָׁנֹו וּבִשְׁכָּר תָּעִו
כִּתְּנוּ וְנָבִיא שָׁנֹו בִּשְׁכָּר נִבְלָעוּ מִן־הַיֵּין
תָּעִו מִן־הַשְׁכָּר שָׁנֹו בָּרָאָה פָּקוּ פְּלִילִיָּה:
8 כִּי כָל־שְׁלַחֲנוֹת מִלְּאוֹ קִיָּא צֵאָה בְּלִי מְקוֹם: ׀
9 אֶת־מִי יִזְכֶּה דַּעַה וְאֶת־מִי יִבִּין שְׁמוּעָה
גְּמוּלִי מִחֲלָב עֵתִיקִי מִשְׁרִים:
10^b כִּי צוֹ לְצוֹ צוֹ לְצוֹ קוֹ לְקוֹ קוֹ לְקוֹ
זַעִיר שֵׁם זַעִיר שֵׁם:
11^c כִּי בִלְעָנִי שָׁפָה וּבִלְשׁוֹן אַחֲרַת יִדְבֹּר אֶל־הָעָם הַזֶּה:
12^d אֲשֶׁר אָמַר אֲלֵיהֶם זֹאת הַמְּנוּחָה הַנִּיחוּ לַעֲוֹן
וְזֹאת הַמְּרֻגָּעָה וְלֹא אָבוּא שְׁמוּעָה:

Cp 28, 1^{oo} prb dl (ex 4) || 2 mlt MSS Edd ליהוה || 3 1 || עטרת || 4 1 || רה — ||
6 ^{a-a} 1 c 4 MSS^W על-המשפט ליושב || ^b > ^b (*) || ^c 1 || למ' || 7 1 ?
אבו || 12 Q mlt MSS אבו.

12 וַיִּתֵּן הַסֵּפֶר עַל אֲשֶׁר לֹא־יָדַע סֵפֶר לֵאמֹר קָרָא נָא־זֶה וְאָמַר לֹא יָדַעְתִּי סֵפֶר: ׀

13 וַיֹּאמֶר אֲדֹנָיִךָ יֵעָן כִּי נִגַּשׁ^b הָעָם הַזֶּה בְּפִיִּי וּבִשְׁפָתַי כְּבֹדוֹנִי וּלְבֹז רַחֲקִי^d מִמֶּנִּי וְתִהְיֶינָה יְרֵאָתָם אֵתִי מִצֹּת אֲנָשִׁים מִלְּמֹדָה: 14 לָכֵן הִנֵּנִי יוֹסֵף^a לְהַפְלִיא^b אֶת־הָעַם־הַזֶּה הַפֶּלֶא וּפֶלֶא וְאִבְדָּה חֲכָמָת חֲכָמָיו וּבִינָת נְבִנָיו תִּסְתַּתֵּר: ׀

15 הִזֵּי הַמַּעֲמִיקִים מִיְהוָה לְסַתֵּר עֲצָה וְהִיָּה בְּמַחְשָׁבָה מַעֲשֵׂיהֶם וַיֹּאמְרוּ מִי רֹאֵנוּ וּמִי יָדַעְנוּ: 16 הַפְּכֶכֶם אִם־כָּתוּר הַיָּצָר יִחְשָׁב כִּי־יֹאמַר מַעֲשֶׂה לַעֲשֹׂהוּ לֹא עָשִׂנִי וַיָּצָר אָמַר לִיָּצְרוֹ לֹא הִבִּין: 17 הֲלֹא־עוֹד מַעַט מִזֶּעַר וְשָׁב לִבְנוֹן לְכַרְמֶל וְהַכְרַמֶּל לִיעֵר יִחְשָׁב: 18 וְשָׁמְעוּ בִּיזִם־הַהוּא הַחֲרָשִׁים וּבְרִי־סֵפֶר וּמֵאֶפֶל וּמִחֲשָׁבָה עֵינֵי עוֹרִים תִּרְאֶינָה:

19 וַיִּסְפּוּ עֲנוּיִם בִּיהוָה שִׁמְחָה וְאִבְיוֹנֵי אָדָם בְּקִדּוֹשׁ יִשְׂרָאֵל יִגִּילוּ: 20 כִּי־אָפֶס עָרִיץ וּכְלָה לֵץ וְנִכְרְתוּ כָּל־שֹׁקְדֵי אֶזְרוֹ: 21 מִחֲטִיֵּאֵי אָדָם בְּדָבָר וְלִמְזִכִּית בִּשְׁעַר יִקְשֹׁן וַיִּטּוּ בַתְּהוֹ צְדִיק: ׀ 22 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־בֵּית יַעֲקֹב אֲשֶׁר פָּדָה אֶת־אֲבֹתָהֶם לֹא־עָתָה יִבּוֹשׁ יַעֲקֹב וְלֹא עָתָה פָּנָיו יִחְזָרוּ^b:

23 כִּי בָּרָאתוֹ יִלְדֵּיו מַעֲשֶׂה יָדַי בְּקִרְבּוֹ יִקְדִּישׁוּ שְׁמִי וְהַקְדִּישׁוּ אֶת־קִדּוֹשׁ יַעֲקֹב וְאֶת־אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעֲרִיצוּ: 24 וַיִּדְעוּ תַעֲרִירוֹת בִּינָה וְרוֹנָנִים וְלִמְדוּ־לָקַח: ׀

30 הִזֵּי בָנִים סוֹרְרִים נֹאֲמִיָּהוּ לַעֲשׂוֹת עֲצָה וְלֹא מִנִּי וּלְנִסָּךְ מִסֶּכֶה וְלֹא רוּחִי לְמַעַן סִפּוֹת חֲטָאת עַל־חֲטָאת:

2 הַהֹלְכִים לָרֶדֶת מִצְרִים וּפִי לֹא שָׁאֲלוּ לַעֲזֹז בְּמַעֲזוֹ פִּרְעֹה וּלְחַסּוֹת בְּצֶל מִצְרַיִם: 3 וְהִיָּה לָכֶם מַעֲזוֹ פִּרְעֹה לְבָשֶׁת וְהַחֲסוֹת בְּצֶל־מִצְרַיִם לְכַלְמָה:

13 ^a pl MSS יהוה || ^b 20MSS Edd נגשׁ, 1 M || ^c huc trsp: (sic ^Bℓ, sed > ^{ANQ}ℓ[*], cf Matth 15,8,9; Iren, Cypr al) || ^d ℓ רחק || ^e ℓ (μδτην) בפיו ו || יו; cf Matth || 14 ^a 1 ? יוסף || ^{b-b} add || 21 1 ? יקשו || 22 ^a 1 || ^b ℓ (ἐντραπήσεται) || יחפרו || 23 add scribae || Cp 30, 1 cf ad Nu 32,14.

4^o 6 μάτην κομιδσους (יִנְעוּ) [I8MSS] (הָנָם); 1 5 K הַבָּאִישׁ Q
I8MSS הַבִּישׁ; prps (בָּלֶם) הַבִּיאוּ שִׁי 6^a prps (בְּהִמּוֹת) 6^b 1^c Q נָהָם ? 1^c Q
הַמִּשְׁבִּית 1; רָהַב הֵם שׁ 4MSS^W 7^o 4MSS חִילָהֶם vel חִילָהֶם 30MSS^{ca} d עִירִים
בְּעָקֶשׁ 1^b 1^b prb 6^h(*) 12^{a-a} לְעַד טִשׁ 1^c b וְעִ 8^a nonn MSS הַמִּשְׁבֶּת vel
13[?] add 14[?] 15[?] 16[?] trsp כִּי in stich sq (sed cf IR 3,22 s).

19 כִּי־עַם בְּצִיּוֹן יָשָׁב בִּירוּשָׁלַם בָּכוּ לֹא־תִבְכֶּה חֲנָן יַחֲנֶךָ לִקְוֹל זַעֲמֶךָ
כַּשְׁמַעְתָּ עֲנָךְ׃ 20 וְנָתַן לָכֶם אֲדֹנָי לֶחֶם צָר וַיִּמָּץ לֶחֶץ וּלֹא־יִכְנַף
עוֹד מִזִּיָּךְ וְהָיוּ עֵינֶיךָ רְאוּת אֶת־מִזְרִיָּךְ׃ 21 וְאַזְנֶיךָ תִּשְׁמַעֲנָה דְבַר
מִאֲחֵרֶיךָ׃ לֵאמֹר זֶה הַדֶּרֶךְ לָבוּ בּוֹ כִּי תֵאֱמִינוּ׃ וְכִי תִשְׁמְאוּלוּ׃
22 וְטִמְאַתֶּם׃ אֶת־צִפּוּי פְּסִילֵי כֶסֶף וְאֶת־אִפְסֹת מַסְכַּת זָהָב תִּזְרֹם
כִּמּוֹ דָּהָא׃ תֹּאמַר לוֹ׃ 23 וְנָתַן מִטָּר זֶרַעַךְ אֲשֶׁר־תִּזְרַע אֶת־הָאֲדָמָה
וּלֶחֶם תִּבְרֹאת הָאֲדָמָה וְהָיָה דָשֵׁן וּשְׁמֵן יִרְעֶה מִקְנֶיךָ בַּיּוֹם הַהוּא
כִּרְחֹב׃ 24 וְהָאֱלֹפִים וְהָעֵרִים עֲבָדֵי הָאֲדָמָה בְּלִיל חֲמִין יֹאכְלוּ
אֲשֶׁר־זָרָה בְּרַחַת וּבִמְזֻזָּה׃ 25 וְהָיָה עַל־כָּל־הָרָגָה וְעַל כָּל־גִּבְעָה
נִשְׁאָה פְּלָגִים יִבְלִי־מַיִם בַּיּוֹם הַהוּא רֹב בִּגְפָל מִגְדָּלִים׃ 26 וְהָיָה
אֹזֶר־הַלְבָנָה כְּאֹזֶר הַחֲמָה וְאֹזֶר הַחֲמָה יִהְיֶה שִׁבְעָתַיִם׃ כְּאֹזֶר
שִׁבְעַת הַיָּמִים׃ בַּיּוֹם הַהוּא תִּבְשֵׁן אֶת־שֶׁבֶר עֲמֹז וּמִחָן מִקְתוֹ
יִרְפֹּא׃

28 וְרוּחֹו כְּנִחַל שׁוֹטֵף עַד-צִנּוֹאֵר יִחַלָּה

33 כִּי־עָרוּךְ מֵאֵת מוֹלֵא תִּפְתָּהּ^a בִּגְּמֵ־הוּא^d לְמַלְךְ^c הַיּוֹכֵן הָעֲמִיק הָרֹחֵב

18 l prb c pc MSS יְרוּם || 19 l frt יֵשֵׁב || 20 6MSS רָךְ — || 21 a-a 1 ? יָבֵר ||
 23 ca צוֹאָה 1 ? || וּמֵמֶתָּה שֶׁל B⁸ || 22 a 1 c תִּימִינוּ 1 || (3,12) מֵאֲשֶׁרֶךְ ||
 45MSS מִקְנֶה || 24 l זָרָה || 26 ° add; > ^h(*) || 31 1 ? יָבָה || 32 a 1 c nonn
 MSS מוֹסֶרָה, vel pōtius מוֹסֶרָה || b-b ? > ^h(*) || c 1 c Q mlt MSS בָּם שֶׁ (K
 בָּה) || 33 a 1 c ΜΑΣΘΩΣ — מוֹל || b Σ(Θ) θαφεθ ^{al} loc ταφεθ; 1 frt תָּפַת ||
 c-c ? add || d K הוּא, Q הִיא.

מִדְרֹתָהּ אֵשׁ וְעֵצִים הִרְבָּה
 נִשְׁמַת יְהוָה כְּנֹחַל גִּפְרִית בְּעָרָה בָּהּ: פ
 31 יִהְיוּ הַיְּרֵדִים מִצְרִים לַעֲזֹרָה וְעַל-סוּסִים יִשְׁעֻנוּ
 וַיִּבְטְחוּ עַל-רֶכֶב כִּי רָב וְעַל פָּרָשִׁים כִּי-עֲצָמוּ מְאֹד
 וְלֹא שָׁעוּ עַל-קִנְדוּשׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת-יְהוָה לֹא דָרְשׁוּ:
 2 וְנִגְסָה-הוּא חֲכָם וַיָּבֵא רָע וְאֶת-דִּבְרָיו לֹא הִסִּיר
 וְקָם עַל-בֵּית מְרָעִים וְעַל-עֲזָרַת פְּעָלֵי אָוֶן:
 3 וּמִצְרִים אָדָם וְלֹא-אֵל וְסוּסֵיהֶם בָּשָׂר וְלֹא-רוּחַ
 וַיִּהְיֶה יִטָּה יָדוֹ וְכִשָּׁל עֲזָזוֹ וְנִפְלַע עֲזָר
 וַיִּחַדּוּ כָּלָם וַיִּכְלִיוּ: ס
 4 כִּי כֹה אָמַר-יְהוָה אֱלֹהֵי
 כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה הָאֲרִיָּה וְהַכֶּפִּיר עַל-מִרְפֹּז
 אֲשֶׁר יִקְרָא עָלָיו מְלֹא רַעִים
 מִקּוֹלָם לֹא יִחַת וּמִהַמּוֹנָם לֹא יַעֲגֶה
 כֵּן יִרְדֹּךְ יְהוָה צְבָאוֹת לְצַבָּא עַל-הֶרֶץ צִיּוֹן וְעַל-גִּבְעֹתֶיהָ:
 5 כַּצִּפְרִים עֲפֹת כֵּן יִגֹּן יְהוָה צְבָאוֹת עַל-יְרוּשָׁלַם
 גִּנְזֹן וְהִצִּיל פָּסוּחַ וְהַמְלִיט:
 6 שׁוּבוּ לֵאשֶׁר הֶעֱמִיקוּ סֶרֶה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
 7 כִּי בִיזֻם הָהוּא יִמְאֹסוּן אִישׁ אֶלְיָי כִּסְפוֹ
 וְאֶלְיָי זָהָב וְאֲשֶׁר עָשׂוּ לָכֶם יָדֵיכֶם חֲטָא:
 8 וְנִפְלַע אֲשׁוֹר בַּחֲרֹב לֹא-אִישׁ וְחֲרֹב לֹא-אָדָם תֹּאכְלֶנּוּ
 וְנָס לֹא מִפְּנֵי-חֲרֹב וּבַחֲוָרָיו לָמָס יִהְיוּ:
 9 וְסִלְעוֹ מִמִּגְדָּר יַעֲבֹר וְחֲתוּ מִגָּם שָׂרָיו
 נֶאֱמַר-יְהוָה אֲשֶׁר-אוֹר לֹא בְצִיּוֹן וְתִנּוֹר לֹא בִירוּשָׁלַם: ס
 32 1 הֵן לְצַדִּיק יִמְלֹךְ-מִלֶּךְ וּלְשָׁרִים לְמִשְׁפָּט יִשְׁרוּ:
 2 וְיִהְיֶה-אִישׁ כְּמַחְבֵּא-רוּחַ וְסִתֵּר זָרִם
 כְּפִלְגֵי-מִים בְּצִיּוֹן כָּצֵל סֹלַע-כֶּבֶד בְּאֶרֶץ עֵינָה:
 3 וְלֹא תִשְׁעִינָה עֵינֵי רְאִים וְאֲזִנֵי שְׁמַעִים תִּקְשַׁכְּנָה:
 4 וּלְבָב גִּמְהָרִים יִבִּין לְדַעַת וּלְשׁוֹן עֹלְגִים תִּמְהָר לְדַבֵּר צִחּוֹת:

Cp 31, 5 || לו Occ Q^{Or} לא K^{Or} 8 || 7 > 6^h (*) et וְהַמְלִיט || Cp 32, 1 || וְשָׁרִים 1 || 2 1 frt מִזֶּרֶם (exc vb? cf 6) || 3 1 תִּשְׁעִינָה (Qal) vel תִּשְׁעִינָה (Hof) cf Σ ἀμαυρωθήσονται v caligabunt || 4 gl?.

שָׁלַל כְּמוֹ 4 l frt || וְרַעְנוּ MSS c nonn 2 l c || כְּבִל' 1 b || בּוֹ

- וְהָיָה אֱמוּנַת עֲתִידָא^a
- חֶסֶן יְשׁוּעַת חֲכָמָת^b וְדַעַת יִרְאַת יְהוָה הִיא אֲזַצְרוּ^a: פ
- 7 הֵן אֲרָאֲלָם צַעֲקוּ חֲצָה מִלְּאֲכָנִי שְׁלוֹם מִרְיָבָיוֹן:
- 8 נִשְׁמָו מִסְּלוֹת שְׁבַת עֹבֵר אֶרֶץ
- הַפֶּר בְּרִית מָאָם עָרִים לֹא חָשַׁב אֲנֹשׁ:
- 9 אֲבָל אֲמַלְלָה אֶרֶץ הַחֲפִיר לְבָגֹן קָמַל
- הִיָּה הַשְׂרוֹן כְּעַרְכָּה וְנֶעַר בְּשֵׁן וְכַרְמֶל:
- 10 עֲתָה אֲקוּם יֹאמֵר יְהוָה עֲתָה אֲרוּמָם עֲתָה אֲנִשָּׂא:
- 11 תִּהְיוּ חֲשֵׁשׁ תִּלְדוּ קֶשׁ רֹחַכֶם אֵשׁ תֹּאכְלֶכֶם:
- 12 וְהָיוּ עַמִּים מִשְׁרָפוֹת שָׂדֵי קוֹצִים כְּסוּחִים בְּאֵשׁ יִצְתּוּ: ס
- 13 שִׁמְעוּ רְחוּקִים אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וְדַעוּ קְרוֹבִים גְּבֻרָתִי:
- 14 פִּתְחוּ בְּצִיּוֹן חֲטָאִים אֲחֻזָּה רַעְדָה חֲנָפִים
- מִי־וִנְנוּר לָנוּ אֵשׁ אֲזַכֶּלָה מִי־וִנְנוּר לָנוּ מוֹקְדֵי עוֹלָם:
- 15 חֲלָלָה צִדְקוֹת וְדָבָר מִיִּשְׂרָאֵל מֵאֵם בִּבְצַע מַעֲשֵׂקוֹת
- נֶעַר כְּפִיר מִתְמַךְ בַּשָּׂחַד אִטָּם אֲזַנּוּ מִשְׁמַע דְּמוֹם
- וְעַצֵּם עֵינָיו מֵרְאוֹת בְּרָע: 16 הוּא מְרוֹמִים יִשְׁכֹּן
- מַצְדּוֹת סֻלְעִים מִשְׁגָּבָיו לַחֲמוֹ נִתָּן מִיָּמָיו גִּיאֻמָּנִים:
- 17 מֶלֶךְ בִּיפְיוֹ תַּחְזִינָה עֵינֶיהָ תִּרְאִינָה אֶרֶץ מִרְחָקִים:
- 18 לִבָּהּ יִהְיֶה אִימָה אִיָּה סִפֵּר אִיָּה שָׁקַל אִיָּה סִפֵּר אֶת־הַמִּגְדָּלִים:
- 19 אֶת־עַם נֹעֵז לֹא תִרְאֶה עַם עֹמְקֵי שִׁפְהָ מִשְׁמוֹעַ גִּלְעָג לְשׁוֹן
- חֲזָה צִיּוֹן קְרִית מוֹעֲדָנוּ 20 [אֵין בִּינָה:
- עֵינֶיהָ תִּרְאִינָה יְרוּשָׁלַם גֹּה שֶׁאֲנִן אֶהֱל בִּלְיָצֵעַן
- בִּלְיָסַע וְתִדְתִּיו לְנִצָּח וְכָל־חֲבָלָיו בִּלְיָנִתְקוּ:
- 21 כִּי אִם־שֵׁם אֲדִיר יְהוָה לָנוּ מְקוֹם־גְּהִרִים^c יֹאמֵר רַחֲבֵי יָדַיִם
- בִּלְתִּלְךָ בּוֹ אֲנִי־שֵׁיט וְעִי אֲדִיר לֹא יַעֲבֹרְנוּ:
- 22 כִּי יְהוָה שִׁפְטָנוּ יְהוָה מַחֲקֵנוּ יְהוָה מִלִּפְנֵינוּ הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ:
- 23 נִשְׁשׁוּ חֲבָלֶיהָ בִּלְיָחֲזָקוֹ כֵּן־תִּרְנָם בִּלְפָרְשׁוֹ יָם
- אֲזִי חֲלַק עַד־שָׁלָל מְרִבָּה פִּסְחִים בְּזוֹו בּוֹ:
- 24 וּבִלְיֹאֵמֶר שָׁכֵן חֲלָתִי הָעַם הַיֹּשֵׁב בָּהּ נִשָּׂא עוֹן: פ

— לים 7 MSS 7 || חֲכָמָה 23 MSS^b || אוֹצְרָה et עֲתִידָא 1 frt; עֲתִידָא ca 50 MSS^a || לים 8 || שִׁמְעוּ 13 || רֹחִי כְמוֹ 1 || (מ) 10 sic || אֲבָלָה 9 || עֲרִים 1 || 8 || שֵׁם אֲדִיר (al) אֲפִיק 21 || מוֹעֲדֵנוּ 20 || יָדַעְנוּ et 1 || חֲטָאִים 24 || יִחְלַק עוֹר 23 || 23 || c gl || (vel 1 || 1 || מְקוֹר 1 || b

34¹ קָרְבוּ גוֹיִם לְשֹׁמֵעַ וּלְאֲמִים הַקְשִׁיבוּ
 תִשְׁמַע הָאָרֶץ וּמִלֵּאָה תִבֵּל וְכָל־צִאֲצָאִיהָ:
 2² כִּי קִצְף לִיהוָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם וַחֲמָה עַל־כָּל־צִבְאָם
 הַחֲרִימָם נִתְּנָם לטֶבֶחַ:
 3³ וְחָלְלֵיהֶם יִשְׁלְכוּ וּפְגַרֵיהֶם יַעֲלֶה בְּאֲשָׁם
 וְנִמְסּוּ הָרִים מִדָּמָם: 4⁴ וְנִמְקּוּ כָל־צִבְאָה הַשָּׁמַיִם
 וְנִנְלוּ כַסְפָּר הַשָּׁמַיִם וְכָל־צִבְאָם יִבּוֹל
 כַּנְבֵּל עָלֶיהָ מִגֶּפֶן וּכְנַבְלַת מִתְאֲנָה:
 5⁵ כִּי־רוֹתֶהָ בַשָּׁמַיִם חֲרִיבִי
 הִגֵּה עַל־אֲדוֹם תִּלְדֹּר וְעַל־עַם חֲרָמִיב לְמִשְׁפָּט:
 6⁶ תִּרְבַּ לִּיהוָה מִלֵּאָה דָם הַדִּשְׁנָה מִחֶלֶב
 מִדָּם כָּרִים וְעֵתוּדִים מִחֶלֶב כְּלִיֹּת אֵילִים
 כִּי זָבַח לִיהוָה בִּבְצֻרָה וַטֶּבַח גָּדוֹל בְּאֶרֶץ אֲדוֹם:
 7⁷ וַיִּירָדוּ רֵאשִׁימִים עִמָּם וּפָרִים עִם־אֲבִירִים
 וְרוֹתֶהָ אֶרֶצָם מִדָּם וְעַפְרָם^b מִחֶלֶב יִדְשֹׁן:
 8⁸ כִּי יֹזֵם נָקַם לִיהוָה שְׁנַת שְׁלוֹמִים לְרִיב צִיּוֹן:
 9⁹ וַיִּנְהַפְּכוּ נְחֻלֶּיהָ לְזָפֶת וְעַפְרָהּ לְגַפְרִית
 וַהֲיִתָּה אֶרֶצָה לְזָפֶת בְּעָרָה:
 10¹⁰ לִילָה וַיִּזְמַם לֹא^a תִכְבֶּה לְעוֹלָם יַעֲלֶה עֲשָׁנָה
 מִדְּדוֹר לְדוֹר תִּתְחַרֵּב^b לְנִצָּחַ נִצָּחִים^c אֵין עֹבֵר בָּהּ:
 11¹¹ וַיִּרְשׁוּהָ קָאֵת וְקַפֹּד וַיִּנְשׁוּף וְעָרַב יִשְׁכְּנוּ־בָהּ
 וַנִּטָּה עָלֶיהָ קוֹ־תֵהוּ וְאֲבִי־בָהּ: 12¹² חֲרִיתָ
 וְאֵין־שֵׁם מְלוּכָה יִקְרָאוּ וְכָל־שָׂרֶיהָ יִהְיוּ אַפָּס:
 13¹³ וְעִלְתָּה אֲרָמְנֶתֶיהָ סִירִים קִמּוּשׁ וַחֲזוּחַ בְּמִבְצָרֶיהָ
 וַהֲיִתָּה נֹהַ תַּנִּים חֲצִיר לִבְנוֹת יַעֲנֶה:
 14¹⁴ וּפְגַשׁוּ צִיִּים אֶת־אֲוִיִּם וְשַׁעִיר עַל־רַעְיָהּ וּקְרָא
 אֶדְ־שָׁם הַרְגִיעָה לִילִית וּמִצָּאָה לָהּ מְנוּחַ:

Cp 34, 2 exc vb ? expl gr החרם || 4 °° 1 frt : גְּבָעוֹת (trsp fin vs 3)
 (4aa > 6^b[*]) || 5^a 1 ? רֹתֶהָ || ^b prps י'תֵהוּ et חרמו || 7^a cf 5^a || ^b 1 ?
 רָה || 8 prps לְרִיב || 10^a 6 ולא (vb לִילָה וַיִּנְשׁוּף ad v 9 ducens [c al accent et
 stichor ord, sim in 10a]) || ^{b-b} 1 ? לְנִצָּחַ || ^{c-c} > 6^B al(*) || 11 ins prb יִהוּה ||
 12 ins c 6 וַהֲיִתָּה וַיִּהְיוּ || 13 1 c 6 חֲצִיר || 14 1 ? רָה—.

15 שְׁמָה^a קִנְיָה קִפּוּז וְתַמְלִט וּבִקְעָה וְדִנְיָה בְּצִלָּה^b
 אֲדָשִׁים נִבְקְעוּ נִיזֹת אִשָּׁה רְעוּתָהּ^c;
 16 דִּרְשׁוּ מֵעַל־סֶפֶר יְהוָה וּקְרָאוּ^a אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִעְדְּרָה
 אִשָּׁה רְעוּתָהּ לֹא פָקְדוּ^b כִּי־פִי^c הוּא צִוָּה וְרוּחוֹ הוּא קִבְּצוֹ;
 17 וְהוּא־הִפִּיל לָהֶן גּוֹזֵל וַיִּדּוּ חִלְקָתָהּ לָהֶם בִּקְוֹ
 עַד־עוֹלָם יִירָשׁוּהָ לְדוֹר וָדוֹר וּשְׁכֵנֹי־בָהּ;
 35 יִשְׁשׁוּם^a מִדְּבַר וְצִיָּה וְתִגַּל עֲרֻבָה וְתַפְרָח^b
 כַּחֲבַצְלֹת: ²פָּרַח תַּפְרָח וְתִגַּל אִף גִּילַת וְרִנָּן
 כְּבוֹד הַלְבִּנּוֹן נִתֵּן־לָהּ הֵנָּה הַכְרַמֶּל וְהַשָּׁרֹן
 תִּמָּה יִרְאוּ כְבוֹד־יְהוָה הֵנָּה אֱלֹהֵינוּ;
 3 חֲזָקוּ יָדִים רַפּוֹת וּבְרָפִים כְּשִׁלּוֹת אֲמָצוּ:
 4 אָמְרוּ לְגִמְהָרִי־לֵב חֲזָקוּ אֶל־תִּירְאוּ
 הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם^a נָקָם יָבֹא
 בְּגִמּוֹל אֱלֹהִים הוּא יָבֹא וַיִּשְׁעֲכֶם^c;
 5 אִזּוּ תַפְקַחְנָה עֵינֵי עוֹרִים וְאֲזִנֵּי חֲרָשִׁים תַּפְתַּחְנָה;
 6 אִזּוּ יִדְלַג כְּאֵיל פֶּסֶחַ וְתָרֵן לִשּׁוֹן אֵלֶם
 כִּי־נִבְקְעוּ בַּמִּדְבָּר מַיִם וּנְחָלִים בַּעֲרֻבָה;
 7 וְהָיָה הַשָּׂרֵב לֶאֱנָם וְצִמְאֻן לִמְבוּעֵי מַיִם
 בְּנוֹה תַנִּים רַבִּצָּה^a חֲצִיר^b לִקְנָה וְגִמָּא;
 8 וְהָיָה־שֵׁם מִסְּלוֹל וְדֹרֶךְ^a וְדֹרֶךְ הַקֹּדֶשׁ יִקְרָא לָהּ
 לֹא־יַעֲבֹרְנוּ טָמֵא^b וְהוּא־לְמוֹ^c הַלֵּךְ דֶּרֶךְ^b וְאֹוִילִים לֹא יִתְעוּ;
 9 לֹא־יִהְיֶה שֵׁם אֲרִיָּה וּפִרְיָן חִיּוֹת בְּלִי־עֹלָנָה^a לֹא תִמְצֹא־שֵׁם
 וְהִלְכוּ^b גִּמְוִלִים: ¹⁰וּפְדוּלֵי יְהוָה יִשְׁבּוּן
 וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וּשְׁמַחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם
 שִׁשּׁוֹן וּשְׁמַחָה יִשְׁיִנּוּ וְנָסוּ יַגְזֹן וְאִנְחָה;
 36 וַיְהִי בְּאַרְבַּעַ עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמֶלֶךְ חֲזַקְיָהוּ עָלָה סִנְחָרִיב מֶלֶךְ־
 אַשּׁוּר עַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתְּפָשֶׁם: ²וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ־אַשּׁוּר

15 ^a 1 שֵׁם || ^b 1 בְּצִיָּה || ^c ins (ex 16) לֹא פָקְדוּ || 16 ^a dl (mtr cs) || ^{b-b} dl ?
 cf 15^c || ^c ins c 5MSS יהוה (cf 6A) || 17 nonn MSS להן || Cp 35, 1 ^a 1 יִשְׁשׁוּ
 || יָבֹא || ^b ins נָקָם || 4 ^a ins לֵךְ || 2 12MSS (et צִלָּת — sine) || 1 תַּפְרָח: || 1MS ||
 חֲצִיר בְּנוֹת יַעֲנָה תִּהְיֶה || ^b 1 frt רַבִּצָּה || 1 [...] || 7 ^a 20MSS הֵ— || וִישׁ' || ^c 1
 34,13 || 8 ^a >18MSS 8; טָהוֹר || ^{b-b} frt add || ^c 1 prb לְעִמּוֹ et trsp ^a ad
 36 || 9 ^{a-a} add? || ^b huc trsp שֵׁם; cf 1MS 6A || Cp 36, 1 cf ad 2R 18,13.

אֶת־רַב־שָׁקָה מַלְכֵי־שׁוּשַׁלְמָה אֶל־הַמֶּלֶךְ חֲזַקְיָהוּ בְּחִילִי כְּבֹד יְיָ עֲמֹד
בְּתַעֲלֹת הַבִּרְכָּה הַעֲלִיזָה בְּמַסְלַת שְׂדֵה כֹּזֶם׃ ³ וַיֵּצֵא אֵלָיו אֲלִיקִים
בֶּן־חֲלָקְיָהוּ אֲשֶׁר עַל־הַבַּיִת וְשִׁבְנָא הַסֹּפֵר וַיֹּאחַז בֶּן־אַסָּף הַמִּזְכִּיר׃
⁴ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם רַב־שָׁקָה אִמְרוּ־נָא אֶל־חֲזַקְיָהוּ כֹה־אָמַר הַמֶּלֶךְ
הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אֲשׁוּר מָה הַבְּטָחוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר בְּטַחַת׃ ⁵ אֲמַרְתִּי אֲדֹ־
דְּבַר־שְׁפָתַיִם עֲצָה וּגְבוּרָה לְמַלְחָמָה עֲתָה עַל־מִי בְּטַחַת כִּי מְרֹדֶת
כִּי׃ ⁶ הִנֵּה בְּטַחַתִּי עַל־מִשְׁעַנְתִּי הִקְנֵה הִרְצִוִן הַזֶּה עַל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר
יִסְמְךָ אִישׁ עָלָיו וַיָּבֹא בְּכַפּוֹ וּנְקִבָה בֶּן פִּרְעָה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְכָל־
הַבְּטָחִים עָלָיו׃ ⁷ וְכִי־תֹאמַר אֵלַי אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּטַחְנוּ הֲלֹא
הוּא אֲשֶׁר הִסִּיר חֲזַקְיָהוּ אֶת־בְּמִתּוֹ וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וַיֹּאמֶר לַיהוָה
וּלְיְרוּשָׁלַם לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה תִּשְׁתַּחֲוּ׃ ⁸ וְעַתָּה הִתְעַרְבִי נָא אֶת־
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֲשׁוּר וְאֶתְנֶנָּה לָךְ אֲלָפִים סוּסִים אִם־תֹּכֵל לָתֵת לָךְ
רֶכֶבִּים עֲלֵיהֶם׃ ⁹ וְאִיךָ תָשִׁיב אֵת פְּנֵי פִתִּי אֶחָד עֲבָדִי אֲדֹנִי
הַקְטָנִים וְתַבְטַח לָךְ עַל־מִצְרַיִם לָרֶכֶב וּלְפָרָשִׁים׃ ¹⁰ וְעַתָּה הַמְּבַלְעָדִי
יְהוָה עָלִיתִי עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְהַשְׁחִיתָהּ׃ יְהוָה אָמַר אֵלַי עֲלֶה
אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהַשְׁחִיתָהּ׃ ¹¹ וַיֹּאמֶר אֲלִיקִים וְשִׁבְנָא וַיֹּאחַז
אֶל־רַב־שָׁקָה דְּבַר־נָא אֶל־עַבְדֶּיךָ אַרְמִיָּת כִּי שְׁמַעִים אֲנַחְנוּ וְאֶל־
תְּדַבֵּר אֲלֵינוּ יְהוּדִית בְּאֻזְנֵי הָעָם אֲשֶׁר עַל־חֻזְמָה׃ ¹² וַיֹּאמֶר רַב־שָׁקָה
הֲאֵל אֲדִינֶיךָ וְאֵלֶיךָ שְׁלַחְנִי אֲדֹנִי לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֲלֹא
עַל־הָאֲנָשִׁים הַיֹּשְׁבִים עַל־תְּחֻמָּה לְאַכֵּל אֶת־חֲרָאֵיהֶם^b וּלְשִׁתּוֹת אֶת־
שִׁנֵּיהֶם^c עִמָּכֶם׃ ¹³ וַיַּעֲמֹד רַב־שָׁקָה וַיִּקְרָא בְּקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית וַיֹּאמֶר
שְׁמַעוּ אֶת־דְּבָרֵי הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אֲשׁוּר׃ ¹⁴ כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ אֶל־
יִשָּׂא לָכֶם חֲזַקְיָהוּ כִּי לֹא־יִוָּכַל לְהַצִּיל אֶתְכֶם׃ ¹⁵ וְאֶל־יִבְטַח אֶתְכֶם
חֲזַקְיָהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר הֲצֵל יַצִּילֵנוּ יְהוָה לֹא תִנָּתֵן הָעִיר הַזֹּאת
בְּיַד מֶלֶךְ אֲשׁוּר׃ ¹⁶ אֶל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חֲזַקְיָהוּ כִּי כֹה אָמַר הַמֶּלֶךְ
אֲשׁוּר עֲשׂוּ־אֲתִי בִרְכָה וַצָּאוּ אֵלַי וְאָכְלוּ אִישׁ־גִּפְנוֹ וְאִישׁ תִּאֲנָתוֹ
וְשָׁתוּ אִישׁ מִי־בֹרֹז׃ ¹⁷ עַד־בָּאִי וְלִקְחֹתִי אֶתְכֶם אֶל־אָרֶץ כְּאַרְצְכֶם

וַיִּקְרָא אֶל־^a 3 || וַיַּעַל וַיָּבֹא || ^a 2R 18,17* || בְּחִילִי || ^a 23MSS ||
—|| ^a 2R 18,18* || 5 || 1 || c || ca 20MSS, 2R || ת ||
	^a 2R		6		עַתָּה		^b 2R		7		לָךְ									
	^a 2R		8		תֹּאמְרוּן		2R		9		אֶת־מֶלֶךְ		2R		10		תו			
	^a 2R		11		עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה		2R		12		אֵל		1		^a 1		K ?			
	^a 2R		13		מִימֵי רְגִלֵיהֶם		Q		שִׁנֵּיהֶם		K ?		^c		צוֹאֲתִים		Q		תְּרָאִיָּהִם	
	^a 2R		14		מֶלֶךְ		2R		15		כִּי		2R		16		^a 2R		17	

אֶרֶץ דָּגָן וְתִירֹשׁ אֶרֶץ לֶחֶם וְכֶרֶם: ¹⁸ פְּנֵי־יָסוֹת אֶתְכֶם חֲזָקְתִּהוּ
 לֵאמֹר יְהוָה יַצִּילֵנוּ הִהְצִילֵנוּ אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אִישׁ אֶת־אֶרְצוֹ מִיַּד מֶלֶךְ
 אֲשׁוּר: ¹⁹ אֵיךְ אֱלֹהֵי חֲמַת וְאַרְפָּד אֵיךְ אֱלֹהֵי סַפְרוֹנִים וְכִי־הִצִּילוּ
 אֶת־שֹׁמְרוֹן מִיָּדִי: ²⁰ מִי בְּכָל־אֱלֹהֵי הָאָרְצוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־הִצִּילוּ אֶת־
 אֶרֶץ מִדְי כִּי־יָצִיל יְהוָה אֶת־יְרוּשָׁלַם מִיָּדִי: ²¹ וַיַּחֲדִישׁוּ וְלֹא־עָנּוּ
 אֹתוֹ דָּבָר כִּי־מִצּוֹת הַמֶּלֶךְ הָיָא לֵאמֹר לֹא תַעֲנֶהוּ: ²² וַיָּבֹא
 אֱלִיָּקִים בֶּן־חֲלָקְיָהוּ אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וְשִׁבְנָא הַסֹּפֵר וַיֹּזְאֵחַ בֶּן־אֶסְפָּה
 הַמִּזְכִּיר אֶל־חֲזָקְתִּהוּ קְרוֹעֵי בְגָדִים וַיַּגִּידוּ לוֹ אֵת דְּבָרֵי רַב־שָׁקָה:
37 וַיְהִי כַשְׁמַלְע הַמֶּלֶךְ חֲזָקְיָהוּ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וַיִּתְּבֶם בַּשֹּׁק
 וַיָּבֹא בֵּית יְהוָה: ² וַיִּשְׁלַח אֶת־אֱלִיָּקִים אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וְאֶת־שִׁבְנָא
 הַסֹּפֵר וְאֶת זִקְנֵי הַכֹּהֲנִים מִתְּכַסִּים בַּשָּׂקִים אֶל־יִשְׁעֵיהֶוּ בֶּן־אֲמוֹן
 הַנָּבִיא: ³ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה אָמַר חֲזָקְיָהוּ יוֹם־צָרָה וְתוֹכַחַה וּנְאֻצָּה
 הַיּוֹם הַזֶּה כִּי בָאוּ בָנִים עַד־מִשְׁפָּר וְכַח אֵין לָלֶזְתָּ: ⁴ אוֹלֵי יִשְׁמַעֲ
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־דְּבָרֵי רַב־שָׁקָה אֲשֶׁר שָׁלַח מֶלֶךְ־אֲשׁוּר וַאֲדָנָיו
 לַחֲרָף אֱלֹהִים חַי וְהוֹכִיחַ בְּדִבְרֵים אֲשֶׁר שָׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְנִשְׁאֲתָ
 תִּפְלָה בְּעַד הַשְׂאֲרִית הַנִּמְצָאָה: ⁵ וַיָּבֹאוּ עֲבָדֵי הַמֶּלֶךְ חֲזָקְיָהוּ
 אֶל־יִשְׁעֵיהֶוּ: ⁶ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יִשְׁעֵיהֶוּ כֹה תֹאמְרוּן אֶל־אֲדָנֵיכֶם כֹּה
 אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵיךָ מִפְּנֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר נִדְּפוּ נַעֲרֵי
 מֶלֶךְ־אֲשׁוּר אוֹתִי: ⁷ הִנְנִי נֹתֵן בּוֹ רוּחַ וְשָׁמַע שְׁמוּעָה וְשָׁב אֶל־
 אֶרְצוֹ וְהִפְלַתִּיו בַּחֲרֹב בְּאֶרְצוֹ: ⁸ וַיָּשֶׁב רַב־שָׁקָה וַיִּמְצָא אֶת־
 מֶלֶךְ אֲשׁוּר נֹלָחַם עַל־לִבְנָה כִּי שָׁמַע כִּי נָסַע מֶלְכִּישׁ: ⁹ וַיִּשְׁמַע
 עַל־תִּרְהֻקָה מֶלֶךְ־כּוּשׁ לֵאמֹר יָצָא לְהִלָּחֶם אִתְּךָ
 וַיִּשְׁמַעֲ^b וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־חֲזָקְיָהוּ לֵאמֹר: ¹⁰ כֹּה תֹאמְרוּן אֶל־
 חֲזָקְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר אֱלֹהֵיךָ אֲשֶׁר אַתָּה בּוֹטָח בּוֹ
 לֵאמֹר לֹא תִנָּתֵן יְרוּשָׁלַם בְּיַד מֶלֶךְ אֲשׁוּר: ¹¹ הִנֵּה וְאַתָּה שָׁמַעְתָּ
 אֲשֶׁר עָשׂוּ מַלְכֵי אֲשׁוּר לְכָל־הָאָרְצוֹת לְהַחְרִימָם וְאַתָּה תִּנָּצֵל:
¹² הִהְצִילוּ אוֹתָם אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הִשְׁתַּחֲוִיתִי אֲבוֹתַי אֶת־גִּזְזֹן וְאַתָּה־
 חָזַן וְרָצַף וּבְנֵי־עֵדֹן^a אֲשֶׁר בְּתִלְשָׁרִי: ¹³ אֵיךְ מֶלֶךְ־חֲמַת וּמֶלֶךְ אֲרָפָד
 וּמֶלֶךְ לָעִיר סַפְרוֹנִים הִנֵּעַ וַעֲוָה: ¹⁴ וַיִּקָּח חֲזָקְיָהוּ אֶת־הַסִּפְרִים

18 >2R || 20 אֵיךְ אֱלֹהֵי אֶרֶץ שֹׁמְרוֹן || 19 ins (cf ad 2R 18,34) || הִהְצִיל הַצ' || 22 cf 3^b || Cp 37, 3 cf ad 2R 19,3 || 9^a Or 2R אֵל || 2R^b וַיָּשֶׁב (Θ + kai ... ἀπέστρεψε, sed ? origin) || 10° >2R^Θ || 12^a 2R^{ΘL} + kai || 2R^b cf ad 2R || 13 l ? הָעִיר (ל' מ' >2R^{ΘMSS}) || 14 l prb c Θ sing.

מִיַּד הַמַּלְאָכִים וַיִּקְרָאֵהוּ נִיֶּעַל בֵּית יְהוָה וַיִּפְרָשׂהוּ חִזְקִיָּהוּ לִפְנֵי
 יְהוָה: ¹⁵ וַיִּתְּפֹלֶל חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר: ¹⁶ יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל יֹשֵׁב הַכְּרֻבִּים אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ לְכָל מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ
 אַתָּה עֲשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ: ¹⁷ הִטָּה יְהוָה וְאָזְנְךָ וּשְׁמָע
 פֶּקֶח יְהוָה עֵינֶיךָ^a וּרְאֵה וּשְׁמָע אֶת כָּל־דְּבָרֵי סִנְחָרִיב אֲשֶׁר שָׁלַח
 לַחֲרָף אֱלֹהִים חַי: ¹⁸ אָמְנָם יְהוָה הַחֲרִיבוֹ^b מַלְכִי אֲשׁוּר אֶת־כָּל־
 הָאָרְצוֹת^b וְאֶת־אֲרָצָם: ¹⁹ וַיִּנָּתֶן אֶת־אֱלֹהֵיהֶם בְּאֵשׁ כִּי לֹא אֱלֹהִים
 הֵמָּה כִּי אִם־מַעֲשֵׂה יְדֵי־אָדָם עֵץ וְאֶבֶן וַיֵּאבְדּוּם: ²⁰ וְעַתָּה יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ הוֹשִׁיעֵנוּ^a מִיָּדוֹ וּיְדַעוּ כָּל־מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה יְהוָה^b
 לְבַדְּךָ: ²¹ וַיִּשְׁלַח יִשְׁעִיהוּ בֶן־אֲמוּץ אֶל־חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִתְפַּלֵּלְתָּ אֵלַי אֶל־סִנְחָרִיב מֶלֶךְ אֲשׁוּר: ²² וְעַתָּה

הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה עָלָיו

בָּזָה לְךָ לַעֲנָה לְךָ בְּתוֹלַת בֵּת־צִיּוֹן

אֲחֵרֶיךָ רֹאשׁ הַנִּיעָה בֵּת יְרוּשָׁלַם:

²³ אֶת־מִי חֲרַפְתָּ וַנְּגַדְפָּת וְעַל־מִי הִרִימְתָּה קוֹל

וּתְשֵׂא מְרוֹם עֵינֶיךָ אֶל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:

²⁴ בֶּיַד עֲבָדֶיךָ^a חֲרַפְתָּ וְאֲדָנֶיךָ^b וּתֹאמַר בְּרַב רַבְבֵי

אֲנִי עָלִיתִי מְרוֹם הָרִים יִרְבָּתִי לְכַנּוֹן

וְאֶכְרַת^d קוֹמַת אֲרָצוֹ מִבְּחַר בְּרוּשֵׁיו

וְאֲבֹא^d מְרוֹם^c קֶצֶו יַעַר בְּרַמְלֹז:

²⁵ אֲנִי קָרַתִּי וּשְׁתִּיתִי מַיִם^a

וְאַחֲרַב^b בְּכַף־פָּעָמִי כָּל יְאֵרִי מִצּוֹר:

²⁶ הֲלֹא־שָׁמַעַתָּ לְמַרְחֹזֶק אוֹתָה עֲשִׂיתִי

מִיָּמִי קָדָם וַיַּצַּרְתִּיהָ^a עַתָּה הִבֵּאתִיהָ

וּתְהִי^b לְהַשְׁאֹזֶת גְּלִים נָצִים עָרִים בְּצֻרוֹת:

²⁷ וַיִּשְׁבִּיהֶן קִצְרֵי־יָד חֲתוּ וּבָשׁוּ^a

הָיוּ עֹשֵׁב שָׂדֶה וִירַק דִּשָּׂא

חֲצִיר גִּזְזֹת וּשְׂדֵמָה^b לִפְנֵי קָמָה: ^c

הַנּוֹזִים || 16 >2R || 17 ^a 2R עֵינֶיךָ || ^b >2R || 18 ^a 1? — || ^b 1 c 13MSS 2R || 19 ^a 2R || 20 ^a 25MSS 2R + נָא || ^b ins c 2R אֱלֹהִים || 21 ^a 2R || 22 ^a 2R || 23 ^a 2R || 24 ^a 2R || 25 ^a ins c 2R || 26 ^a 1? || 27 ^a 2R || 28 ^a 2R || 29 ^a 2R || 30 ^a 2R || 31 ^a 2R || 32 ^a 2R || 33 ^a 2R || 34 ^a 2R || 35 ^a 2R || 36 ^a 2R || 37 ^a 2R || 38 ^a 2R || 39 ^a 2R || 40 ^a 2R || 41 ^a 2R || 42 ^a 2R || 43 ^a 2R || 44 ^a 2R || 45 ^a 2R || 46 ^a 2R || 47 ^a 2R || 48 ^a 2R || 49 ^a 2R || 50 ^a 2R || 51 ^a 2R || 52 ^a 2R || 53 ^a 2R || 54 ^a 2R || 55 ^a 2R || 56 ^a 2R || 57 ^a 2R || 58 ^a 2R || 59 ^a 2R || 60 ^a 2R || 61 ^a 2R || 62 ^a 2R || 63 ^a 2R || 64 ^a 2R || 65 ^a 2R || 66 ^a 2R || 67 ^a 2R || 68 ^a 2R || 69 ^a 2R || 70 ^a 2R || 71 ^a 2R || 72 ^a 2R || 73 ^a 2R || 74 ^a 2R || 75 ^a 2R || 76 ^a 2R || 77 ^a 2R || 78 ^a 2R || 79 ^a 2R || 80 ^a 2R || 81 ^a 2R || 82 ^a 2R || 83 ^a 2R || 84 ^a 2R || 85 ^a 2R || 86 ^a 2R || 87 ^a 2R || 88 ^a 2R || 89 ^a 2R || 90 ^a 2R || 91 ^a 2R || 92 ^a 2R || 93 ^a 2R || 94 ^a 2R || 95 ^a 2R || 96 ^a 2R || 97 ^a 2R || 98 ^a 2R || 99 ^a 2R || 100 ^a 2R || 101 ^a 2R || 102 ^a 2R || 103 ^a 2R || 104 ^a 2R || 105 ^a 2R || 106 ^a 2R || 107 ^a 2R || 108 ^a 2R || 109 ^a 2R || 110 ^a 2R || 111 ^a 2R || 112 ^a 2R || 113 ^a 2R || 114 ^a 2R || 115 ^a 2R || 116 ^a 2R || 117 ^a 2R || 118 ^a 2R || 119 ^a 2R || 120 ^a 2R || 121 ^a 2R || 122 ^a 2R || 123 ^a 2R || 124 ^a 2R || 125 ^a 2R || 126 ^a 2R || 127 ^a 2R || 128 ^a 2R || 129 ^a 2R || 130 ^a 2R || 131 ^a 2R || 132 ^a 2R || 133 ^a 2R || 134 ^a 2R || 135 ^a 2R || 136 ^a 2R || 137 ^a 2R || 138 ^a 2R || 139 ^a 2R || 140 ^a 2R || 141 ^a 2R || 142 ^a 2R || 143 ^a 2R || 144 ^a 2R || 145 ^a 2R || 146 ^a 2R || 147 ^a 2R || 148 ^a 2R || 149 ^a 2R || 150 ^a 2R || 151 ^a 2R || 152 ^a 2R || 153 ^a 2R || 154 ^a 2R || 155 ^a 2R || 156 ^a 2R || 157 ^a 2R || 158 ^a 2R || 159 ^a 2R || 160 ^a 2R || 161 ^a 2R || 162 ^a 2R || 163 ^a 2R || 164 ^a 2R || 165 ^a 2R || 166 ^a 2R || 167 ^a 2R || 168 ^a 2R || 169 ^a 2R || 170 ^a 2R || 171 ^a 2R || 172 ^a 2R || 173 ^a 2R || 174 ^a 2R || 175 ^a 2R || 176 ^a 2R || 177 ^a 2R || 178 ^a 2R || 179 ^a 2R || 180 ^a 2R || 181 ^a 2R || 182 ^a 2R || 183 ^a 2R || 184 ^a 2R || 185 ^a 2R || 186 ^a 2R || 187 ^a 2R || 188 ^a 2R || 189 ^a 2R || 190 ^a 2R || 191 ^a 2R || 192 ^a 2R || 193 ^a 2R || 194 ^a 2R || 195 ^a 2R || 196 ^a 2R || 197 ^a 2R || 198 ^a 2R || 199 ^a 2R || 200 ^a 2R || 201 ^a 2R || 202 ^a 2R || 203 ^a 2R || 204 ^a 2R || 205 ^a 2R || 206 ^a 2R || 207 ^a 2R || 208 ^a 2R || 209 ^a 2R || 210 ^a 2R || 211 ^a 2R || 212 ^a 2R || 213 ^a 2R || 214 ^a 2R || 215 ^a 2R || 216 ^a 2R || 217 ^a 2R || 218 ^a 2R || 219 ^a 2R || 220 ^a 2R || 221 ^a 2R || 222 ^a 2R || 223 ^a 2R || 224 ^a 2R || 225 ^a 2R || 226 ^a 2R || 227 ^a 2R || 228 ^a 2R || 229 ^a 2R || 230 ^a 2R || 231 ^a 2R || 232 ^a 2R || 233 ^a 2R || 234 ^a 2R || 235 ^a 2R || 236 ^a 2R || 237 ^a 2R || 238 ^a 2R || 239 ^a 2R || 240 ^a 2R || 241 ^a 2R || 242 ^a 2R || 243 ^a 2R || 244 ^a 2R || 245 ^a 2R || 246 ^a 2R || 247 ^a 2R || 248 ^a 2R || 249 ^a 2R || 250 ^a 2R || 251 ^a 2R || 252 ^a 2R || 253 ^a 2R || 254 ^a 2R || 255 ^a 2R || 256 ^a 2R || 257 ^a 2R || 258 ^a 2R || 259 ^a 2R || 260 ^a 2R || 261 ^a 2R || 262 ^a 2R || 263 ^a 2R || 264 ^a 2R || 265 ^a 2R || 266 ^a 2R || 267 ^a 2R || 268 ^a 2R || 269 ^a 2R || 270 ^a 2R || 271 ^a 2R || 272 ^a 2R || 273 ^a 2R || 274 ^a 2R || 275 ^a 2R || 276 ^a 2R || 277 ^a 2R || 278 ^a 2R || 279 ^a 2R || 280 ^a 2R || 281 ^a 2R || 282 ^a 2R || 283 ^a 2R || 284 ^a 2R || 285 ^a 2R || 286 ^a 2R || 287 ^a 2R || 288 ^a 2R || 289 ^a 2R || 290 ^a 2R || 291 ^a 2R || 292 ^a 2R || 293 ^a 2R || 294 ^a 2R || 295 ^a 2R || 296 ^a 2R || 297 ^a 2R || 298 ^a 2R || 299 ^a 2R || 300 ^a 2R || 301 ^a 2R || 302 ^a 2R || 303 ^a 2R || 304 ^a 2R || 305 ^a 2R || 306 ^a 2R || 307 ^a 2R || 308 ^a 2R || 309 ^a 2R || 310 ^a 2R || 311 ^a 2R || 312 ^a 2R || 313 ^a 2R || 314 ^a 2R || 315 ^a 2R || 316 ^a 2R || 317 ^a 2R || 318 ^a 2R || 319 ^a 2R || 320 ^a 2R || 321 ^a 2R || 322 ^a 2R || 323 ^a 2R || 324 ^a 2R || 325 ^a 2R || 326 ^a 2R || 327 ^a 2R || 328 ^a 2R || 329 ^a 2R || 330 ^a 2R || 331 ^a 2R || 332 ^a 2R || 333 ^a 2R || 334 ^a 2R || 335 ^a 2R || 336 ^a 2R || 337 ^a 2R || 338 ^a 2R || 339 ^a 2R || 340 ^a 2R || 341 ^a 2R || 342 ^a 2R || 343 ^a 2R || 344 ^a 2R || 345 ^a 2R || 346 ^a 2R || 347 ^a 2R || 348 ^a 2R || 349 ^a 2R || 350 ^a 2R || 351 ^a 2R || 352 ^a 2R || 353 ^a 2R || 354 ^a 2R || 355 ^a 2R || 356 ^a 2R || 357 ^a 2R || 358 ^a 2R || 359 ^a 2R || 360 ^a 2R || 361 ^a 2R || 362 ^a 2R || 363 ^a 2R || 364 ^a 2R || 365 ^a 2R || 366 ^a 2R || 367 ^a 2R || 368 ^a 2R || 369 ^a 2R || 370 ^a 2R || 371 ^a 2R || 372 ^a 2R || 373 ^a 2R || 374 ^a 2R || 375 ^a 2R || 376 ^a 2R || 377 ^a 2R || 378 ^a 2R || 379 ^a 2R || 380 ^a 2R || 381 ^a 2R || 382 ^a 2R || 383 ^a 2R || 384 ^a 2R || 385 ^a 2R || 386 ^a 2R || 387 ^a 2R || 388 ^a 2R || 389 ^a 2R || 390 ^a 2R || 391 ^a 2R || 392 ^a 2R || 393 ^a 2R || 394 ^a 2R || 395 ^a 2R || 396 ^a 2R || 397 ^a 2R || 398 ^a 2R || 399 ^a 2R || 400 ^a 2R || 401 ^a 2R || 402 ^a 2R || 403 ^a 2R || 404 ^a 2R || 405 ^a 2R || 406 ^a 2R || 407 ^a 2R || 408 ^a 2R || 409 ^a 2R || 410 ^a 2R || 411 ^a 2R || 412 ^a 2R || 413 ^a 2R || 414 ^a 2R || 415 ^a 2R || 416 ^a 2R || 417 ^a 2R || 418 ^a 2R || 419 ^a 2R || 420 ^a 2R || 421 ^a 2R || 422 ^a 2R || 423 ^a 2R || 424 ^a 2R || 425 ^a 2R || 426 ^a 2R || 427 ^a 2R || 428 ^a 2R || 429 ^a 2R || 430 ^a 2R || 431 ^a 2R || 432 ^a 2R || 433 ^a 2R || 434 ^a 2R || 435 ^a 2R || 436 ^a 2R || 437 ^a 2R || 438 ^a 2R || 439 ^a 2R || 440 ^a 2R || 441 ^a 2R || 442 ^a 2R || 443 ^a 2R || 444 ^a 2R || 445 ^a 2R || 446 ^a 2R || 447 ^a 2R || 448 ^a 2R || 449 ^a 2R || 450 ^a 2R || 451 ^a 2R || 452 ^a 2R || 453 ^a 2R || 454 ^a 2R || 455 ^a 2R || 456 ^a 2R || 457 ^a 2R || 458 ^a 2R || 459 ^a 2R || 460 ^a 2R || 461 ^a 2R || 462 ^a 2R || 463 ^a 2R || 464 ^a 2R || 465 ^a 2R || 466 ^a 2R || 467 ^a 2R || 468 ^a 2R || 469 ^a 2R || 470 ^a 2R || 471 ^a 2R || 472 ^a 2R || 473 ^a 2R || 474 ^a 2R || 475 ^a 2R || 476 ^a 2R || 477 ^a 2R || 478 ^a 2R || 479 ^a 2R || 480 ^a 2R || 481 ^a 2R || 482 ^a 2R || 483 ^a 2R || 484 ^a 2R || 485 ^a 2R || 486 ^a 2R || 487 ^a 2R || 488 ^a 2R || 489 ^a 2R || 490 ^a 2R || 491 ^a 2R || 492 ^a 2R || 493 ^a 2R || 494 ^a 2R || 495 ^a 2R || 496 ^a 2R || 497 ^a 2R || 498 ^a 2R || 499 ^a 2R || 500 ^a 2R || 501 ^a 2R || 502 ^a 2R || 503 ^a 2R || 504 ^a 2R || 505 ^a 2R || 506 ^a 2R || 507 ^a 2R || 508 ^a 2R || 509 ^a 2R || 510 ^a 2R || 511 ^a 2R || 512 ^a 2R || 513 ^a 2R || 514 ^a 2R || 515 ^a 2R || 516 ^a 2R || 517 ^a 2R || 518 ^a 2R || 519 ^a 2R || 520 ^a 2R || 521 ^a 2R || 522 ^a 2R || 523 ^a 2R || 524 ^a 2R || 525 ^a 2R || 526 ^a 2R || 527 ^a 2R || 528 ^a 2R || 529 ^a 2R || 530 ^a 2R || 531 ^a 2R || 532 ^a 2R || 533 ^a 2R || 534 ^a 2R || 535 ^a 2R || 536 ^a 2R || 537 ^a 2R || 538 ^a 2R || 539 ^a 2R || 540 ^a 2R || 541 ^a 2R || 542 ^a 2R || 543 ^a 2R || 544 ^a 2R || 545 ^a 2R || 546 ^a 2R || 547 ^a 2R || 548 ^a 2R || 549 ^a 2R || 550 ^a 2R || 551 ^a 2R || 552 ^a 2R || 553 ^a 2R || 554 ^a 2R || 555 ^a 2R || 556 ^a 2R || 557 ^a 2R || 558 ^a 2R || 559 ^a 2R || 560 ^a 2R || 561 ^a 2R || 562 ^a 2R || 563 ^a 2R || 564 ^a 2R || 565 ^a 2R || 566 ^a 2R || 567 ^a 2R || 568 ^a 2R || 569 ^a 2R || 570 ^a 2R || 571 ^a 2R || 572 ^a 2R || 573 ^a 2R || 574 ^a 2R || 575 ^a 2R || 576 ^a 2R || 577 ^a 2R || 578 ^a 2R || 579 ^a 2R || 580 ^a 2R || 581 ^a 2R || 582 ^a 2R || 583 ^a 2R || 584 ^a 2R || 585 ^a 2R || 586 ^a 2R || 587 ^a 2R || 588 ^a 2R || 589 ^a 2R || 590 ^a 2R || 591 ^a 2R || 592 ^a 2R || 593 ^a 2R || 594 ^a 2R || 595 ^a 2R || 596 ^a 2R || 597 ^a 2R || 598 ^a 2R || 599 ^a 2R || 600 ^a 2R || 601 ^a 2R || 602 ^a 2R || 603 ^a 2R || 604 ^a 2R || 605 ^a 2R || 606 ^a 2R || 607 ^a 2R || 608 ^a 2R || 609 ^a 2R || 610 ^a 2R || 611 ^a 2R || 612 ^a 2R || 613 ^a 2R || 614 ^a 2R || 615 ^a 2R || 616 ^a 2R || 617 ^a 2R || 618 ^a 2R || 619 ^a 2R || 620 ^a 2R || 621 ^a 2R || 622 ^a 2R || 623 ^a 2R || 624 ^a 2R || 625 ^a 2R || 626 ^a 2R || 627 ^a 2R || 628 ^a 2R || 629 ^a 2R || 630 ^a 2R || 631 ^a 2R || 632 ^a 2R || 633 ^a 2R || 634 ^a 2R || 635 ^a 2R || 636 ^a 2R || 637 ^a 2R || 638 ^a 2R || 639 ^a 2R || 640 ^a 2R || 641 ^a 2R || 642 ^a 2R || 643 ^a 2R || 644 ^a 2R || 645 ^a 2R || 646 ^a 2R || 647 ^a 2R || 648 ^a 2R || 649 ^a 2R || 650 ^a 2R || 651 ^a 2R || 652 ^a 2R || 653 ^a 2R || 654 ^a 2R || 655 ^a 2R || 656 ^a 2R || 657 ^a 2R || 658 ^a 2R || 659 ^a 2R || 660 ^a 2R || 661 ^a 2R || 662 ^a 2R || 663 ^a 2R || 664 ^a 2R || 665 ^a 2R || 666 ^a 2R || 667 ^a 2R || 668 ^a 2R || 669 ^a 2R || 670 ^a 2R || 671 ^a 2R || 672 ^a 2R || 673 ^a 2R || 674 ^a 2R || 675 ^a 2R || 676 ^a 2R || 677 ^a 2R || 678 ^a 2R || 679 ^a 2R || 680 ^a 2R || 681 ^a 2R || 682 ^a 2R || 683 ^a 2R || 684 ^a 2R || 685 ^a 2R || 686 ^a 2R || 687 ^a 2R || 688 ^a 2R || 689 ^a 2R || 690 ^a 2R || 691 ^a 2R || 692 ^a 2R || 693 ^a 2R || 694 ^a 2R || 695 ^a 2R || 696 ^a 2R || 697 ^a 2R || 698 ^a 2R || 699 ^a 2R

7 cf ad 21. 22 || 8 2R aliter || 9 ל? — פתם || 10 בדומה cf ψ 115, 17 || 11 a-2 1 prb c 2MSS יהוה || b 1 prb c 8MSS + MS^P חלד || 12 a 1 רעים || b ? trsp : ad בקר 13 || 13 a 1 שועתי cf ② || b-b add (dittogr) || 14 a K^{Or} פסים || b > ⑥ || c 1 ? (Hi 16, 20) || d mlt MSS אדני (? add) || e 1 עשׁ oppressio, cf ψ 119, 122; prps וְתַיִיגִי 1 || b-b ? 1 וכל || a ? 1 || vs 16 crrp || a ? 1 וְאִמְרֵלֹו || 15 a 1 הַקְּשִׁיבָה לִי וְעֲנֵנִי || b 1 חֲשַׁבְתָּ ⑥ || a 1 c ⑥ (*) || 17 a > ⑥ || 18 1 c חֲסִדָּךְ ⑥ || 21. 22 in 2R ante 7 || 21 a-2 2R וְיָחִי . . . וַיִּקְחוּ וַיִּשְׁמְנוּ || 22 2R + vb nonn (עליתי) . . .

39¹ בָּעֵת הַהִיא שָׁלַח מֶלֶךְ־בָּלָאֲדָן בְּלָאֲדָן מֶלֶךְ־בָּבֶל סְפָרִים
 בְּיָמֵנָהּ אֶל־חֲזַקְיָהוּ וַיִּשְׁמָע^c כִּי חָלָה וַיַּחְזֹק^d: ² וַיִּשְׂמַח עֲלֵיהֶם חֲזַקְיָהוּ
 וַיֵּרָאם אֶת־בֵּית נְכֹתָה^a אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַבְּשָׂמִים וְאֶת־
 הַשֶּׁמֶן הַטּוֹב וְאֶת כָּל־בֵּית כְּלָיו וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר נִמְצָא בְּאֻצְרוֹתָיו
 לֹא־הָיָה דָּבָר אֲשֶׁר לֹא־הָרָאם חֲזַקְיָהוּ בְּבֵיתוֹ וּבְכָל־מִמְשַׁלְתּוֹ:
³ וַיָּבֹא יֹשְׁעִיהוּ הַנָּבִיא אֶל־הַמֶּלֶךְ חֲזַקְיָהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מָה־אָמַרְוּ
 הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה וּמַאֲיִן יָבֹאוּ אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר חֲזַקְיָהוּ מֵאֶרֶץ רַחֲזָקָה
 בָּאוּ אֵלַי מִבָּבֶל: ⁴ וַיֹּאמֶר מָה רָאוּ בְּבֵיתְךָ וַיֹּאמֶר חֲזַקְיָהוּ אֶת
 כָּל־אֲשֶׁר בְּבֵיתִי רָאוּ לֹא־הָיָה דָּבָר אֲשֶׁר לֹא־הָרְאִיתִים בְּאֻצְרוֹתַי:
⁵ וַיֹּאמֶר יֹשְׁעִיהוּ אֶל־חֲזַקְיָהוּ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה צְבָאוֹת: ⁶ הִנֵּה יָמִים
 בָּאִים וְנִשְׂאָ כָּל־אֲשֶׁר בְּבֵיתְךָ וְאֲשֶׁר אֲצֻרוֹ אֲבִתֶיךָ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה
 בָּבֶל לֹא־יוֹתֵר דָּבָר אָמַר יְהוָה: ⁷ וּמִבְּנֵיךָ אֲשֶׁר יֵצְאוּ מִמֶּנּוּ אֲשֶׁר
 תוֹלִיד יִקְחוּ וְהָיוּ סְרִיסִים בְּהִיכַל מֶלֶךְ בָּבֶל: ⁸ וַיֹּאמֶר חֲזַקְיָהוּ אֶל־
 יֹשְׁעִיהוּ טוֹב דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ^a וַיֹּאמֶר כִּי יִהְיֶה^b שְׁלוֹם וָאַמֶּת
 בְּיָמָיו: ם

40¹ נִחֲמֻ נַחֲמֻ עַמִּי יֹאמֶר אֱלֹהֵיכֶם:
² דַּבְּרוּ עַל־לֵב יִירוּשָׁלַם וְקִרְאוּ אֵלָיָהּ
 כִּי מְלָאָה צְבָאָהּ כִּי נִרְצָה עֲוֹנָהּ
ם כִּי לָקַחְתָּ מִיַּד יְהוָה כַּפָּלִים בְּכָל־חַטֹּאתֶיהָ:
³ קוֹל קוֹרָא בַּמִּדְבָּר פָּנּוּ דֶּרֶךְ יְהוָה
 יִשְׂרוּ בַּעֲרֹבָה מִסְלָה לְאֱלֹהֵינוּ:
⁴ כָּל־זֵיֹא יִנְשָׂא וְכָל־הָר וְגִבְעָה יִשְׁפְּלוּ
 וְהָיָה הָעֶקֶב לְמִישׁוֹר וְהָרָכָסִים לְבִקְעָה:
⁵ וְנִגְלָה כְבוֹד יְהוָה וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר יִחְדּוּ כִּי פִי יְהוָה דִּבֶּר: ם
⁶ קוֹל אָמַר קוֹרָא וַאֲמָרָה מָה אֶקְרָא
 כָּל־הַבָּשָׂר חֲצִיר וְכָל־חֲסִדוֹ^b כָּצִיץ הַשָּׂדֶה:
⁷ יִבֶּשׂ חֲצִיר גִּבְלֵי צִיץ כִּי רוּחַ יְהוָה נִשְׁבָּה בּוֹ אֲכָן חֲצִיר הָעֵם:
⁸ יִבֶּשׂ חֲצִיר גִּבְלֵי צִיץ וּדְבַר־אֱלֹהֵינוּ יָקוּם לְעוֹלָם: ם

Cp 39, 1 ^a 8 || מראדך || ^b 6 + καὶ πρέσβεις || ^c 2R || כִּי שָׁמַע || ^d 2R || חֲזַקְיָהוּ ||
 2 ^a cf ad 2R 20, 13 || ^b >2R || 3 >2R || 8 ^{a-a} >2R ^{6B} || ^b 6 || γένεσθω ὁ || Cp 40,
 2 1 ? מְלָאָה || 3 >6 || 4 sic || 5 6 || וַיִּשְׁמַח עֲלֵיהֶם || 1 || (cf 52, 10) || 6 ^a 1 c 6 ||
 וַיֹּאמֶר || ^b 6 || δόξα ἀνθρώπου, 1Petr 1, 24 Orig δ. αὐτῆς, 6 gloria hominis, 6 gl.
 ejus, Aug al claritas ejus; 1 הוֹדוֹ vel הָדְרוֹ (al בְּהוֹדוֹ) || 7 ° ? add (vs 7 >6 6).
 Biblia.

9 על הר־גִּבָּה עַל־לֶךְ מִבְּשֶׁרֶת צִיּוֹן
 הָרִימִי בַלֵּחַ קוֹלְךָ מִבְּשֶׁרֶת יְרוּשָׁלַם הָרִימִי אֶל־תִּירְאִי
 אֲמַרְי לְעַרְי יְהוּדָה הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם:
 10 הִנֵּה אֲדַנִּי יְהוָה בַּחֲזֶק יָבוֹא וְזָרְעוּ מִשְׁלָה לּוֹ
 הִנֵּה שָׂכְרוּ אֹתוֹ וּפָעֲלָתוֹ לִפְנָיו:
 11 כָּרְעָה עֲדָרֹו יָרְעָה בְּזָרְעוֹ יִקְבֹּץ
 טְלָאִים וּבְחִיקוֹ יִשָּׂא עֲלֹזֹת יִגְהַל: ׀
 12 מִי־מִרְדֹּב בִּשְׁעָלֹו מִים וּשְׁמַיִם בְּנֶרֶת תִּפֹּן
 וְכָל בִּשְׁלֵשׁ עֶפְרַי הָאָרֶץ וְשָׁקַל בַּפֶּלֶם הָרִים
 וַיִּגְבְּעוּת בְּמֵאזְנָיִם:
 13 מִי־תִכֵּן אֶת־רוּחַ יְהוָה וְאִישׁ עֲצָתוֹ יוֹדִיעֵנּוּ:
 14 אֶת־מִי נֹזֵעַן וַיְבִינֶהוּ וַיִּלְמְדֵהוּ בְּאַרְחַ מִשְׁפָּט
 וַיִּלְמְדֵהוּ דַעַת וְדֶרֶךְ תְּבוּנֹת יוֹדִיעֵנּוּ:
 15 הֵן גּוֹיִם כָּמָר מִדְּלִי וְכִשְׁחַק מֵאֲזֵנַיִם נַחֲשָׁבוּ
 הֵן אֲיִים כְּדָק וַיִּזְלֹ: 16 וַלְבָבוֹן אֵין דִּי בָעֵר
 וַחֲתִיתוֹ אֵין דִּי עֲזָלָה: ׀
 17 כָּל־הַגּוֹיִם כָּאֵין נִגְדּוּ מֵאַפָּס וְתֵהוּ נַחֲשָׁבוּ־לוֹ:
 18 וְאַל־מִי תִדְמִינוּ אֵל וּמַה־דְּמוּת תַּעֲרֹכוּ־לוֹ:
 19 הַפֶּסֶל נֶסֶךְ חָרָשׁ וְצֹרֵף בְּזָהָב יִרְקַעֵנּוּ
 וִירְתֻקוֹת כֶּסֶף צוֹרֵף: 20 הַמִּסְכָּן תְּרוֹמָה עֵץ לֹא־יִרְקַב יִבְחָר
 חָרָשׁ חֲכָם יִבְקֹשׁ־לוֹ לְהַכִּין פֶּסֶל לֹא יִמוּט:
 21 הֲלֹוא תִדְעוּ הֲלֹוא תִשְׁמְעוּ הֲלֹוא הִגֵּד מֵרֹאשׁ לָכֶם
 הֲלֹוא הִבִּינוּתֶם מִזְסָדוֹת הָאָרֶץ:
 22 הַיֹּשֵׁב עַל־חוּג הָאָרֶץ וַיִּשְׁבִּיהַּ כְּחֻגִּים
 הַנּוֹטָה כְּדֹקָא שְׁמַיִם וַיִּמְתָּחֶם בְּאַהֲלָ לְשִׁבְתָּ:
 23 הַנּוֹתֵן רוֹזְנִים לְאֵין שְׁפָטִי אָרֶץ פָּתָהוּ עָשָׂה:
 24 אָף בַּל־נִפְעוּ אָף בַּל־זָרְעוּ אָף בַּל־שָׂרַשׁ בְּאָרֶץ נִזְעֵם
 וְגַם־נִשְׁפָּה בָּהֶם וַיִּכְשׁוּ וַיִּסְעֲרָה בְּקֶשׁ תִּשְׁאֵם: ׀
 25 וְאַל־מִי תִדְמִינוּנִי וְאַשׁוּהַ יֹאמַר קְדוֹשׁ:

10 l c 66 חזק || II? ° 1 בחיקו... יקבץ || 12 > 6AΘΣ? (πᾶσαν τὴν γῆν) ||
 14 ° add? (cf 6) || 15 l? ויזלו || 19 l יצף בו || 19b > 6 || 20 ° > 6;
 6 ὁμοίωμα κατεσκεύασεν (αὐτόν > ²MSS); 1 frt למכון תמונה (cf ad 41,7) ||
 21 frt l מִסְדוֹת || 22 ^a 6 ὡς καμάραν = כְּרִקִיעַ, 1 frt || ^b l? בְּאַהֲלָ.

26 שְׂאוּ-מַרְזֵם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי-בָרָא אֱלֹהִים
 הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר עֲבָאִים לְכֹלֶם בְּשֵׁם יְקֹרָא
 מֶרֶב אוֹנִים וְאִמִּין פֶּחַ אִישׁ לֹא גָעָדָר: ם
 27 לָמָּה תֹאמַר יַעֲקֹב וּתְדַבֵּר יִשְׂרָאֵל
 גִּסְתָּרָה דְרָכֵי מִיתָהּ וּמֵאלֹהֵי מִשְׁפָּטֵי יַעֲבֹדָר:
 28 הֲלֹוא יָדַעְתָּ אִם-לֹא שָׁמַעְתָּ
 אֱלֹהֵי עֹלָם וַיהוָה בּוֹרֵא קְצוֹת הָאָרֶץ
 לֹא יֵשֶׁף וְלֹא יִיגַע אֵין חֶקֶר לַתְּבוּנָתוֹ:
 29 נָתַן לַיֵּשֶׁף כֹּחַ וּלְאֵין אוֹנִים עֲצָמָה יִרְבֶּה:
 30 וַיַּעֲפּוּ נְעָרִים וַיִּגְעוּ וּבַחֲוָרִים כָּשׁוּל יִכְשֻׁלוּ:
 31 וְקוֹי יִהְיֶה יַחֲלִיפּוּ כָח יַעֲלוּ אֶבֶר כְּנִשְׁרִים
 יִרְוּצוּ וְלֹא יִיגְעוּ יִלְכוּ וְלֹא יֵעָפוּ: ם
 41 1 הִתְרִישׁוּ אֵלַי אֲנִים וּלְאִמִּים יַחֲלִיפּוּ כָח
 יִגְשׁוּ אֹז יִדְבְּרוּ יַחֲדוּ לְמִשְׁפָּט נִקְרְבָה:
 2 מִי הָעִיר מִמּוֹזֶחַ צֶדֶק יִקְרָאֶהוּ לְרִגְלָו
 יִתֵּן לַפְּגִיז גּוֹיִם וּמַלְכִים יִרְדָּא^a
 יִתֵּן^b כְּעַפְרָה חֲרָבוֹ כְּקֶשׁ נִדְף קִשְׁתּוֹ:
 3 יִרְדָּפֻם יַעֲבֹד שָׁלוֹם אֶרֶח בְּרִגְלָיו לֹא יָבוֹא:
 4 מִי־פָעַל וַעֲשֵׂה קִרָא תִדְרוֹת מֶרֶאֶשׁ
 אֲנִי יִהְיֶה רֹאשׁוֹן וְאֶת-אַחֲרָנִים אֲנִי-הוּא:
 5 רְאוּ אֲנִים וַיִּירָאוּ קְצוֹת הָאָרֶץ יַחֲדוּ קָרְבוּ נִי־אֲתִיוֹן:
 6 אִישׁ אֶת-דַּעְתּוֹ יַעֲזֹרוּ וּלְאֲתִיו יֹאמַר חֲזֹק:
 7 וַיִּחֲזַק חֲרָשׁ אֶת-צִרְף מַחֲלִיק פִּטְיִשׁ אֶת-הַזֶּלֶם פָּעַם
 אֹמַר לְדָבֶק טוֹב הוּא נִי־חֲזַקְתּוּ בְּמִסְמָרִים לֹא יִמוּט: ם
 8 וְאֵתָהּ יִשְׂרָאֵל עֲבָדֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר בַּחֲרִיתִּיךָ
 זָרַע אֲבָרְתָם אֲהִבִּי:
 9 אֲשֶׁר הִחְזַקְתִּיךָ מִקְצוֹת הָאָרֶץ וּמֵאֲצִילֶיהָ קִרָאֲתִיךָ
 וְאֹמַר לָךְ עֲבָדֵי-אֵתָהּ בַּחֲרִיתִּיךָ וְלֹא מֵאֲסִיתִיךָ:

ירד 1^a 2 || חרבים . . קשתם (cf 6), al (cf 6) יתנם ? 1^b || יחדו 6 || vel c 6 || יחדו pro יחדו 6 || vs 6. 7 || fit
 add; 6 || (יחדו למשפט + vel ? in fin vs + למשפט) || vs 6. 7 || fit
 coniung c 40,19, 20.

10 אל-תִּירָא כִּי-עֲמָךְ אָנִי אל-תִּשְׁתַּע כִּי-אֲנִי אֱלֹהֶיךָ

אִמְצִיתֶךָ אֶף-עֲזֹרְתֶךָ אֶף-תִּמְכֹּתֶיךָ בִּימִין צְדָקִי:

11 הֵן יִבְשׁוּ וַיִּבְלְמוּ כָּל הַנְּחָרִים בְּךָ

יִהְיוּ כָאֵין וַיֵּאבְדּוּ אֲנָשֵׁי רִיבֶךָ:

12 תִּבְקָשֶׁם וְלֹא תִמְצְאוּם אֲנָשֵׁי מִצְתֶךָ

יִהְיוּ כָאֵין וַיִּכָּאֲפֹס אֲנָשֵׁי מִלַּחֲמֶיךָ:

13 כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִחֲזִיק יְמִינֶךָ

הָאֵמַר לֶךְ אל-תִּירָא אֲנִי עֲזֹרְתֶךָ: ׀

14 אל-תִּירָאִי תוֹלַעַת יַעֲקֹב מִתִּי יִשְׂרָאֵל

אֲנִי עֲזֹרְתֶיךָ נְאֻם-יְהוָה וְנִגְאַלְךָ קָדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:

15 הִנֵּה שְׂמִתֶּיךָ לְמוֹרָגָׁא תִרְוֹץׁ חָדָשׁ בַּעַל פִּיפְיוֹת

תִּדְּוֹשׁ הָרִים וְתִדַּק וּנְבָעוֹת בְּמִץ תָּשִׁים:

16 תִּזְרֹם וְרוּחַ תִּשְׁאֹם וּסְעָרָה תִּפְיֵץ אֹתָם

וְאַתָּה תִּגִּיל בִּיהוָה בִּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלֵּל: ׀

17 הָעֲנִיִּים וְהָאֲבִיּוֹנִים מִבְּקָשִׁים מִיּוֹם וָאֵין לְשׁוֹנָם בְּצִמָּא נִשְׁתָּה

אֲנִי יְהוָה אֲעֲנֶם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא אֶעְזֹבָם:

18 אֶפְתַּח עַל-שְׂפִיִּים נְהִירוֹת וּבִתְרוֹךְ בְּקַעֲוֹת מַעֲיָנוֹת

אֲשִׁים מִדְּבַר לְאַנְס־מִים וְאַרְץ צִיָּה לְמוֹצְאֵי מִים:

19 אֲתֵן בַּמִּדְבָּר אֵרֹץ שֹׁמֶה וְהַדָּם וְעֵץ שָׁמֶן

אֲשִׁים בְּעֶרְכָּה בְּרוֹשׁ תִּדְהֶר וּתֵאשֹׁר יַחְדָּו:

20 לְמַעַן יֵרְאוּ וַיִּדְעוּ וַיִּשְׁמְעוּ וַיִּשְׁכַּלּוּ יַחְדָּו

כִּי יִדְ-יְהוָה עָשָׂתָה זֹאת וּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּרָאָה: ׀

21 קִרְבוּ רִיבְכֶם יֹאמַר יְהוָה הִגִּישׁוּ עֲצֻמוֹתֵיכֶם יֹאמַר מֶלֶךְ

22 יִגִּישׁוּׁא וַיִּגִּידוּ לָנוּ אֵת אֲשֶׁר תִּקְרִינָה [יַעֲקֹב:

הָרֵאשִׁנוֹת וְמָה הִנֵּה הִגִּידוּ וְנִשְׁמָחָה לְבָנוּ

וְנִדְעָה אַחֲרֵיתָןׁא אוֹ הִבָּאוֹת הַשְּׁמִיעֵנוּ:

23 הִגִּידוּ הָאֲתִינוֹת לְאַחֹר וְנִדְעָה כִּי אֱלֹהִים אַתֶּם

אֶף-תִּיטִּיבוּ וְתִרְעוּ וְנִשְׁתַּעַה וְנִרְאָ יַחְדָּו:

24 הֵן-אַתֶּם מֵאֵיןׁב וּפְעֻלְכֶם מֵאֲפַעׁc תוֹעֵבָהׁd יִבְחַר בְּכֶם: ׀

14 l רַמַּת (ὁ ὀλιγοστός) || 15 ^a Var^G רָג— || ^b firt add || 17 ? add || 19 trsp huc : || 21 prps עֲצֻבוֹתֵיכֶם (Hier *idola vestra*) || 22 ^a 1 ? c 688 וַיִּגִּישׁוּ || ^{b-b} trsp haec vb in fin vs || 23 Q וְנִרְאָה, K ? וְנִרְאָה || 24 ^a dl ? (mtr cs) || ^b 1 ? אֵין cf 29 (dittogr) || ^c 1 prb אֲפַס (מ), cf expl gr 40, 17 || ^d 1 ? תִּהְיוּ.

14 הלעו' || 15 prps לְצִיּוֹת || 16 ^a? add (בְּךָ) || ^b Var^G Vrs וְג' || ^c? trsp post וּמַעַ' || 17 כּוֹת־ || 19 ^a עֲבָרִי || ^{b-b} pro his vb ἄλλ' ἢ οἱ κυριεύοντες αὐτῶν = כְּמִשְׁלֵיהֶם || ^{c-c} > ^h(*) || Θ£ = £ || ^d 1? וְתַרְשָׁ? || sed haec vb (vel frt totus vs?) add esse vid || 20 ^a Q רְאוּת, K רְאִיתָ (טט plur) || ^b ט לְמִ' || ^c ca 60MSS 'ת, pc MSS תִּשְׁמְעוּ || 22 ^a 1 בְּחֹרִים || ^b 1? לְמִ' || 24 Q לְמִשְׁפָּה || 25 1 frt c חֲמַת טט || Cp 43, 1 ^a? dl (mtr cs) || ^b 1 frt c קְרֵאתִיךְ טט.

² כִּי־תַעֲבֹר בַּמִּים אֶתְּךָ אֲנִי וּבִגְהָרוֹת לֹא יִשְׁטָפוּךָ
כִּי־תֵלֵךְ בַּמֶּזְאֵשׁ לֹא תִכְזֶה וְלֹהֲבָה לֹא תִבְעַר־כָּךְ:

³ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעֶךָ
נָתַתִּי כַפָּרֶךְ מִצְרִים כּוֹשׁ וּסְבָא תַחְתֶּיךָ:

⁴ מֵאֲשֶׁר יִקְרָתְךָ בְּעֵינַי נִכְבְּדָתְךָ וְאֲנִי אֶהְבֶּתִּיךָ
וְאַתָּן אֲדֹם תַּחְתֶּיךָ וּלְאֲמִים תַּחַת נִפְשֶׁךָ:

⁵ אֶל־תִּירָא כִּי־אֶתְּךָ אֲנִי

מִמִּזְרַח אָבִיא זֶרְעֶךָ וּמִמַּעַרְב אֶקְבְּצֶךָ:

⁶ אִמְרָ לְצַפּוֹן תִּגֵּי וּלְתִימָן אֶל־תִּכְלָאִי

הָבִיאי בְנֵי מִרְחוֹק וּבְנוֹתַי מִקְצֵה הָאָרֶץ:

⁷ כָּל הַנִּקְרָא בִשְׁמִי וְלִכְבוֹדִי בְּרֹאֲתִיו יִצְרְתִּיו אֶפְעִשִׁיתִיו:

⁸ הוֹצִיא עַם־עוֹר וְעֵינַיִם יֹשׁ וְחֹרָשִׁים וְאֲזַנִּים לְמוֹ:

⁹ כָּל־הַנוֹלֵם נִקְבְּצוּ^a יַחְדָּו וַיֵּאסְפוּ לְאֲמִים

מִי בָהֶם יִיָּד זֹאת וְרֹאשֹׁנוֹת יִשְׁמִיעֵנוּ^b

וְתִגֵּי עֲדִיהֶם וַיִּצְדְּקוּ וַיִּשְׁמְעוּ וַיֹּאמְרוּ אַמֶּת:

¹⁰ אַתֶּם עֲדֵי נְאֻם־יְהוָה וְעַבְדֵּי^a אֲשֶׁר בְּחֻרְתִּי

לְמַעַן תִּדְעוּ^b וְתֵאמְרוּ^b לִי וְתִכְבְּדוּ^b כִּי־אֲנִי הוּא

לִפְנֵי לֹא־נִוצַר אֵל וְאַחֲרִי לֹא יִהְיֶה: ^פ

¹¹ אֲנֹכִי אֲנֹכִי יְהוָה וְאֵין מִבְּלַעְדִּי מוֹשִׁיעַ:

¹² אֲנֹכִי הַגִּדְתִּי וְהוֹשַׁעְתִּי וְהִשְׁמַעְתִּי וְאֵין בָּכֶם זָר

וְאַתֶּם עֲדֵי נְאֻם־יְהוָה וְאֲנִי־אֵל: ¹³ גַּם־מִיּוֹם אֲנִי הוּא

וְאֵין מִיָּדִי מַצִּיל אֶפְעֵל וּמִי יִשְׁבְּנָה: ^ס

¹⁴ כֹּה־אָמַר יְהוָה גְּאֻלְכֶם קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל

לְמַעַנְכֶם שְׁלַחְתִּי בְּכֹלָה וְהוֹרַדְתִּי בְּרִיחִים^a בְּלֹם

וּבְשָׂדִים^c בְּאֲנִיּוֹת^b רִנְתֶּם^c:

¹⁵ אֲנִי יְהוָה קְדוֹשְׁכֶם בּוֹרֵא יִשְׂרָאֵל מִלְּכֶכֶם: ^ס

¹⁶ כֹּה אָמַר יְהוָה הַנוֹתֵן בַּיָּם דָּרֶךְ וּבַמִּים עֵזִים נְתִיבָה:

¹⁷ הַמוֹצִיא רֶכֶב־דָּסוֹם תֵּיל וְעֹזוֹ יַחְדָּו

יִשְׁכְּבוּ בְלִי־יִקְוָמוּ דַּעְכוּ בַּפִּשְׁתָּה כְּבוֹ:

⁴ l frt אֲדַמֶּת 7 l c sv לִכְ 8 l vel הוֹצִיא 9 ^a l ? c 3 יִקְבְּצוּ^b 6
ἀναγγελεῖ ὑμῖν, l עֲנוּ— 10 ^a prps וְעַבְדֵּי^b l ? 11 'וַיֹּא', 'יָד', l ? 13 6 מעֹלָם 14 ^a 6 φεύγοντας (pr בֹּרְחִים) 15 ^b prps בְּאֲנִיּוֹת in lamentationibus
c-c 6 Mc. a A (L) ἐν κλοισὶς δεθήσονται; l ? (רִתְקוּם) 17 huc trsp א.

18 אֶל-תִּזְכְּרוּ רֹאשֵׁנוֹת וְקִדְמוֹת אֶל-תִּתְּבַנְנוּ;
 19 הִנְנִי עֹשֶׂה חֲדָשָׁה עִתָּה תִצְמַח הָלֹא תִדְעוּהָ
 אֲנִי אֲשִׁים בַּמִּדְבָּר דֶּרֶךְ בִּישִׁימוֹן נְהָרוֹת;
 20 תִּכְבְּלֵנִי חֵית הַשָּׂדֶה תַּנִּים וּבָנוֹת יַעֲנֶה
 כִּי-נִתְּתִי בַּמִּדְבָּר מִיִּם נְהָרוֹת בִּישִׁימוֹן
 לְהִשְׁקוֹת עִמִּי בַחֲרִירִי: 21 עִם-זֶה יֵצְאִי לִי תִהְלְתִּי יִסְפְּרוּ:
 22 וְלֹא-אֲתִי קִרְאתָ יַעֲקֹב כִּי-יִגְעֶתָ בִּי יִשְׂרָאֵל;
 23 לֹא-הֵבִיאתָ לִי שָׂה עֲלֹתִיךָ וְזִבְחִיךָ לֹא כִבַּדְתָּנִי
 לֹא הִעֲבַדְתִּיךָ בַּמִּנְחָה וְלֹא הִזְנַעְתִּיךָ בַּלְבוֹנָה;
 24 לֹא-קָנִיתָ לִּי בִכְסֶף^a קָנָה וְחָלַב זִבְחִיךָ לֹא הִרְוִיתָנִי^b
 אֲךָ הִעֲבַדְתָּנִי בַחֲטָאוֹתֶיךָ הִזְנַעְתָּנִי בַעֲוֹנוֹתֶיךָ;
 25 אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מִתָּה פִשְׁעֶיךָ לְמַעַנִי וְחֲטָאוֹתֶיךָ לֹא אֲזַכֵּר:
 26 הִזְכִּירְנִי נִשְׁפָּטָה יַחַד סֵפֶר אֶתָּה לְמַעַן תִּצְדָּק:
 27 אָבִיךָ הָרֹאשׁוֹן חָטָא וּמְלִיצֶיךָ פָּשְׁעוּ בִּי:
 28^a וַאֲחֵלָל שְׂרֵי קֹדֶשׁ^a וְאַתָּה^b לַחֲרֹם יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל לְגִדּוּפִים: פ
 44¹ וְעַתָּה שִׁמְעֵ יַעֲקֹב עֲבָדִי וְיִשְׂרָאֵל בְּחֶרְתִּי בּוֹ: ס
 2² כֹּה-אָמַר יְהוָה עֹשֶׂה וְיִצְרֶךָ מִבְּטֶן יַעֲזֹרֶךָ
 אֶל-תִּירָא עֲבָדֵי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל בְּחֶרְתִּי בּוֹ:
 3³ בִּי אֶצְקֶ-מִיִּם עַל-צִמָּא וְנוֹזְלִים עַל-יִבְשָׁה
 אֶצְקֶ רוּחִי עַל-זֶרְעֶךָ וּבִרְכָתִי עַל-צִאֲצָאֶיךָ;
 4⁴ וְצִמְחֻ בְּבֵין חֲצִיר כַּעֲרָבִים עַל-יְבֵלֵי-מִיִּם;
 5⁵ זֶה יֹאמֶר לַיהוָה אֲנִי וְזֶה יִקְרָא^a בְּשֵׁם-יַעֲקֹב
 וְזֶה יִכְתֹּב יְדוֹ לַיהוָה וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יִכְנֶה^b: פ
 6⁶ כֹּה-אָמַר יְהוָה מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל וְגֵאֲלוֹ יְהוָה צְבָאוֹת
 אֲנִי רֹאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדִי אֵין אֱלֹהִים:
 7⁷ וּמִי-כְמוֹנִי^a יִקְרָא וְיִגִּידָהּ וְיַעֲרֹכֶהָ לִּי
^b מְשׁוּמִי עִם-עֹלָם וְאַתִּיזֹת^b וְאֲשֶׁר תִּבְאֲנָה יִגִּידוּ לְמוֹ:^c

22 וְלֹא עֹ || 24^a ? add || ^{b-b} 1 frt c 25 אֲוִיתִי (ἐπεθύμησα) || 25 prb
 dl; vb וְחַט' לִמ' > 28^{a-a} 1 frt c' וְאֲ שְׁעִי ק' prps שְׁרִירָה קֹדֶשִׁי || 28^{a-a} 1 frt c' וְאֲ שְׁעִי ק' prps שְׁרִירָה קֹדֶשִׁי ||
 cf 6 (οἱ ἀρχοντες τὰ ἄγία μου) S || ^b 1 וְאֲ || Cp 44, 1 dl ? (mtr cs) || 2 4MSS
 6 וְיִשְׂרָאֵל || 4 1 c 6 (מִיִּם) || 5^a 1 c Σ יִקְרָא || 5^a 1 c Σ יִקְרָא || 5^a 1 c Σ יִקְרָא ||
^b 1 יִכְנֶה || 7^a ins c 6 יַעֲמַד (στήτω καὶ) || ^{b-b} 1 אֲתִיזֹת || 7^a ins c 6 יַעֲמַד (στήτω καὶ) ||
^c 1 c 6 לְנוֹ (ὁ ὕμν pr ἡμῖν?).

אֶל-תַּפְחָדוֹ וְאֶל-תַּרְהוּ^a הֵלֹא מֵאִזְּהֵם הַשְׁמַעְתִּיךָ וְהַנְדִּיתִי
 וְאַתָּם עֲדִי הִישׁ אֵלֶיךָ מִבְּלַעֲדִי וְאִין^b צוּר בְּלִיַּדְעָתִי:
 וַיִּצְרִי-פֶסֶל כָּלֶם תְּהוּ וַיַּחְמֹדִיָּהֶם בְּלִיַּדְעֵיהֶם וְעֲדִיָּהֶם הִמָּה בְּלִיַּדְעָאֵו
 וּבְלִיַּדְעָאֵו לְמַעַן יִבְשׁוּ¹⁰: מִי־יִצְרֵר אֵל וּפֶסֶל נִסְדָּךְ לְבִלְתִּי הוֹעִיל:
 הֵן כָּל-חֲבֵרָיו^a יִבְשׁוּ וְחֲרָשִׁים^b הִמָּה מֵאֲדָם יִתְקַבְּצוּ כָּלֶם יַעֲמֹדוּ
 יִפְחָדוּ וַיִּבְשׁוּ יָחַד¹²: חֲרָשׁ בְּרוֹזֶלִי מַעֲצָד וּפָעַל בַּפָּחִם וּבַמִּקְבֹּזֹת
 יִצְרֵהוּ וַיַּפְעִלְהוּ בְּזִרְעֵ כַחֲזִי גַם-רָעַב וְאִין כֹּחַ לֹא-שָׁתָה מִיָּם וַיַּעַף:
 חֲרָשׁ עֲצִים נָטָה קוֹ יִתְאַרְהוּ בְּשֹׁרֵד יַעֲשֶׂהוּ בַּמִּקְצָעוֹת וּבַמַּחֲוֹנָה
 יִתְאַרְהוּ וַיַּעֲשֶׂהוּ כְּתַבְנִית אִישׁ כְּתַפְאֶרֶת אָדָם לְשִׁבְתָּ בֵּית:
 לְכֶרֶת^a לֹא אֲרָזִים וַיִּקַּח תַּרְוָה וְאֵלֶזֶן וַיֹּאמֶן-לוֹ בַּעֲצֵי-יַעַר נָטַע אֲרָן^b
 וְנָשִׂים יִנְדֹּל¹⁵: וְהָיָה לְאָדָם לְבָעֵר וַיִּקַּח מֵהֶם וַיַּחֲם אֶף-יִשְׂרָאֵל וְאִפְּהָ
 לָחֶם אֶף-יַפְעֵל-אֵל וַיִּשְׁתַּחֲוֶה עֲשֶׂהוּ פֶסֶל וַיִּסְגְּדוּ-לְמוֹ: חֲצִיזִי שָׂרָף
 בְּמוֹ-אֵשׁ עַל-חֲצִיזִי^b בְּשֹׁרֵד יֹאכֵל וַיַּצֵּלָה^c צִלִּי וַיִּשְׁבַּע אֶף-יַחֲם וַיֹּאמֶר
 הֲאֵחַ חֲמוּזִי רָאִיתִי אֹדֶר¹⁷: וַיִּשְׁאַרִיתוּ לְאֵל עֲשֶׂה לְפֶסֶלֹי וַיִּסְגְּדוּ-לוֹ
 וַיִּשְׁתַּחֲוֶה וַיִּתְפַּלֵּל אֵלָיו וַיֹּאמֶר הַצִּילֵנִי כִּי אֵלִי אַתָּה: ׀¹⁸ לֹא
 יִדְעוּ וְלֹא יִבְיִנוּ כִּי טַח מְרֹאוֹת עֵינֵיהֶם מִהַשְׁכִּיל לְבָתָם: ׀¹⁹ וְלֹא-
 יֵשִׁיב אֶל-לְבָבוֹ וְלֹא תַעַת וְלֹא-תִבּוֹנֶה לְאֹמֶר חֲצִיזִי שָׂרָפְתִּי בְּמוֹ-אֵשׁ
 וְאִף אֶפִּיתִי עַל-גִּחְלִיזִי לָחֶם אֲצַלֶּה בְּשֹׁרֵד וְאִכֹּל וַיִּתְרֹד לְתוֹעֵבָה
 אֲעֲשֶׂה לְבֹל עֵץ אֶסְגֹּד: ׀²⁰ רַעְיָה אֶפְרַיִם הוֹתֵל הַטָּהוּ וְלֹא-יִצִּיל
 אֶת-נַפְשׁוֹ וְלֹא יֹאמֶר הֲלֹא-שָׂקֵר בִּימִינִי: ׀
 וְכִרְ-אֵלֶה יַעֲקֹב וַיִּשְׂרָאֵל כִּי עֲבָדִי-אַתָּה²¹
 יִצְרִיתִי עֲבָד-לִי אַתָּה יִשְׂרָאֵל^a לֹא תִנְשָׁנִי^b:
 מַחֲתִיתִי כַעֲב פֶּשַׁעֶיךָ וְכַעֲנָן חַטָּאתֶיךָ²²
 שׁוֹבָה אֵלַי כִּי נֹאֲלִיתִי:
 רָנּוּ שָׁמַיִם כִּי-עֲשֶׂה יְהוָה הֲרִיעוּ תַּחְתִּינוֹת אָרֶץ²³
 פָּצְחוּ הָרִים רִנָּה יַעַר וְכָל-עֵץ בּוֹ
 כִּי-נֹאֵל יְהוָה יַעֲקֹב וּבִישְׂרָאֵל יִתְפָּאֵר: ׀
 כֹּה-אָמַר יְהוָה גְּאֻלָּה וַיִּצְרֶךְ מִבְּטָן²⁴

8 ^a hapaxleg; 1? תָּרָאוּ || ^b 1 ואם (vel? dl בלִיד' cf 6A καὶ οὐκ ἦσαν [6BQ
 ἡκουσαν] τότε [עוד?]) || 9 sic M; dl || 11 ^a 1 frt חֲבֵרָיו (ψ 58,6; Dt 18,11) || ^b 1
 — שִׁיז || 12 ins frt c 6 יַחַד (Hif vbi תָּדַר) || 14 ^a 1 c 6 כֶּרֶת || ^b sic M; Q אֲרָן, K
 אָרִז (6 κύριος) || 16 ^a 42MSS Vrs וְעַל || ^b 1 גִּחְלִיזִי cf 19 et 63 || ^c trsp haec vb,
 cf 6 || 17 Q^{MSS} יִסְגְּדוּ || 21 ^a 36MSS וַיִּשׁ || ^b 1? תִּנְשָׁנִי prps תִּטְשֵׁנִי, cf Dt 32,15.

אֲנִכִּי יִהְיֶה עֲשֵׂה כָּל נִטָּה שָׁמַיִם לְבִדִּי
רַקַּע הָאָרֶץ מִיָּאֲתִי:

²⁵ מִפֶּר אֲתוֹת בְּדִים וְקִסְמִים יִהְיֶה לָּל

מְשִׁיב חַכְמִים אַחֲזֹר וְדַעְתָּם יִסְכְּלוּ:

²⁶ מְקִים דְּבַר עֲבָדָיו^a וְעֲצַת מְלָאכָיו יִשְׁלֹם

הָאֵמֶר לִירוּשָׁלַם תּוֹשֵׁב^b וְיִלְעָרִי יִהְיֶה תִּבְנִינָה^b וְחִרְבוּתִיהָ

²⁷ הָאֵמֶר לְצוּלָה תִּרְבִּי וְנִהְרִיתִי אֹזְבִישׁ: [אֶקְוֶם:]

²⁸ הָאֵמֶר לְכוֹרֶשׁ רַעִי^a וְכָל־חֲפָצֵי יִשְׁלֹם

וְלֹא־מֶר^b לִירוּשָׁלַם תִּבְנֶה וְהִיכֹל^c תִּסְדֹּ: ׀

⁴⁵ כֹּה־אָמַר יְהוָה^a לְמַשִּׁיחוֹ לְכוֹרֶשׁ אֲשֶׁר־הִחְזַקְתִּי בְיָמִינוֹ

לְרַד־לְפָנָיו גּוֹלִים וּמִתְּנֵי מְלָכִים אֶפְתַּח

לְפִתְחָהּ לְפָנָיו דְּלָתִים וּשְׁעָרִים לֹא יִסְגְּרוּ:

² אֲנִי לְפָנֶיהָ אֵלֶךְ וְהַדּוּרִים^a אֲוֹשֶׁר^b

דְּלָתוֹת נְחוֹשֶׁה אֲשַׁכֵּר וּבְרִיתִי בְרוּל אֲנַדֵּעַ:

³ וְנִתַּתִּי לָהּ אוֹצְרוֹת חֶשֶׁךְ וּמִטְמֵנִי מִסְתָּרִים

לְמַעַן תִּדְעַ כִּי אֲנִי יְהוָה הַקּוֹרֵא בְּשִׁמְךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

⁴ לְמַעַן עֲבָדִי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל בְּחִירִי

וְאֶקְרָא לָהּ בְּשִׁמְךָ אֲכַנְנָהּ וְלֹא יִבְעֲתַנִּי:

⁵ אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד זִוְלָתִי אֵין אֱלֹהִים

אֲאֲזִרָהּ וְלֹא יִדְעֲתַנִּי:

⁶ לְמַעַן יִדְעוּ מִמְּזֻרַח־שֶׁמֶשׁ וּמִמַּעַרְבָּהּ כִּי־אֶפֶס בִּלְעָדִי

אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד: ⁷ יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֶשֶׁךְ

עֲשֵׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא רָע אֲנִי יְהוָה עֲשֵׂה כָל־אֵלֶּה: ׀

⁸ תִּרְעִיפוּ שָׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁחַקִּים יִזְלוּ־צֶדֶק

תִּפְתַּח־אָרֶץ^a וּיִפְרוּ־יִשְׁעָ^b

וּצְדָקָה תִּצְמִיחַ לִחַד אֲנִי יְהוָה בְּרֹאֲתִיו: ׀

⁹ הִזֵּי רַב אֶת־לִצְרוֹ חֲרַשׁ אֶת־חֲרָשֵׁי אֲדָמָה

הֵיאֵמֶר חֲמָר לִיצְרוֹ מִה־תַּעֲשֶׂה וּפְעֻלָּהּ אֵין־יָדִים לֹא:

²⁴ l c K 3IMSS Edd טו מי אתי Q; מאתי || ²⁶ a l c ט^A עבדו || ^{b-b} frt add || ²⁸ a prps רעי, cf Sach 13,7* (1 frt מו) || ^b ? dl ו (vel l ? c טו האמר) || ^c l ולה || Cp 45, 1 א + δ θεός || ^b l ? לרד (= להזריר); prps vel להזריר || ² א טו והרים || ^b K אושר Q, אושר || ⁶ l ? כה — || 7 א + δ θεός || ⁸ a exc ? רחמה || ^b exc ? ושלום || ^c l ? תיה — || 9 — || ¹ לך . . ופעלו . . לך (טו).

10 הָיָה אָמַר לָאֵב מִה־תּוֹלִיד וּלְאִשָּׁה מִה־תְּחִילִין: ס
 11 כֹּה־אָמַר יְהוָה קְרוּשׁ יִשְׂרָאֵל וַיּוֹצֵרוּ
 הָאֲתִיּוֹת שְׂאֲלוּנִי עַל־כִּנְיָ וְעַל־פֶּעַל יָדִי תִצְוֹנִי:
 12 אֲנֹכִי עָשִׂיתִי אֶרֶץ וְאָדָם עָלֶיהָ בָּרָאתִי
 אֲנִי יָדִי גִטּוֹ שָׁמַיִם וְכָל־צִבְאָם צִוִּיתִי:
 13 אֲנֹכִי הִעִירְתִּהוּ בְצֹדֵק וְכָל־דֶּרֶכִּיו אִישׁוֹר
 הוּא־יִבְנֶה עִירִי וְגִלּוֹתַי יִשְׁלַח
 לֹא בִמְחִיר וְלֹא בְשֹׁחַד אָמַר יְהוָה צִבְאוֹת: ס
 14 כֹּה־אָמַר יְהוָה^a
 יִגִּיעַ^b מִצָּרִים וּסְחָר־כּוֹשׁ^b וּסְבָאִים אֲנֹשִׁי מִדָּה
 עֲלֶיךָ יַעֲבֹרוּ וְלֶךְ יִהְיֶה אַחֲרֶיךָ וְלָכוּ בְּזָקִים יַעֲבֹרוּ^c
 וְאַלֶיךָ יִשְׁתַּחֲוּוּ^d אֲלֶיךָ יִתְפַּלְּלוּ
 אֶךְ בְּךָ אֵל וְאֵין עוֹד אֶפֶס אֱלֹהִים:
 15 אֲכֹן אֲתָה אֵל מִסֵּתֶתֶר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעַ:
 16 בּוֹשׁוּ וְגַם־נִכְלְמוּ כָלֶם יַחְדָּו הִלְכוּ בְּכַלְמָה חֲרָשֵׁי צִירִים:
 17 יִשְׂרָאֵל נֹשַׁע בִּיהוָה תִּשׁוּעַת עוֹלָמִים
 לֹא־תִבְשׁוּ וְלֹא־תִכְלְמוּ עַד־עוֹלָמִי עוֹד: פ
 18 כִּי כֹה אָמַר־יְהוָה בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם הוּא הָאֱלֹהִים
 יוֹצֵר הָאָרֶץ וְעֹשֶׂה הוּא כּוֹנֵנָה
 לֹא־תִהְיֶה בְּרָאָה לְשֹׁבֶת יִצְרָה
 אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד:
 19 לֹא בִסֵּתֶר דִּבְרָתִי בְּמִקְוֶם אֶרֶץ חֹשֶׁךְ
 לֹא אִמְרָתִי לְזֹרַע יַעֲקֹב תִּהְיֶה בְּקִשּׁוּנִי
 אֲנִי יְהוָה דֹּבֵר צֶדֶק מִנִּיד מִיִּשְׂרָאֵל:
 20 הִקְבְּצוּ וְבֹאוּ הַתְּנַגְּשׁוּ יַחְדָּו פְּלִיטֵי הַגּוֹיִם
 לֹא יֵדְעוּ הַנְּשָׂאִים אֶת־עֵץ פֶּסֶלָם
 וּמִתְפַּלְּלִים אֶל־אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ:
 21 הַגִּידוּ וְהַגִּישׁוּ אֶף יוֹנֵעִצוּ יַחְדָּו
 מִי הַשְׁמִיעַ זֹאת מִקֶּדֶם מֵאֲזַנְתִּי הַגִּידָה

11 ° prps (cf 65,3) תִּשְׂאֲלוּנִי עַל־כִּנְיָ (הא' ?) || 14 ^a ⑥ + צִבְאוֹת || ^b prps
 אֲתָךְ || 15 1 frt || 16 28MSS Edd Vrs + ו || 17 1 frt || 18 ° 1 frt || 19 1 frt || 20 ° 1 frt || 21 ° 1 frt ||
 cf ^{MS}? (apud Sabatier ad loc) *in te* || 16 ° 1 frt || 17 ° 1 frt || 18 ° 1 frt || 19 ° 1 frt || 20 ° 1 frt || 21 ° 1 frt ||
 (ת' בְּקִשּׁוּ אֲנִי אֲנִי ⑥ vel ? c ⑥ בְּתִהְיֶה).

הָלוֹא אֲנִי יְהוָה וְאֵין-עוֹד אֱלֹהִים מִבְּלַעְדִּי
אֶל-צִדִּיק וּמוֹשִׁיעַ אֵין זִוְלָתִי:

²² פְּנוּ-אֵלַי וְהוֹשְׁעוּ כָל-אֶפְסֵי-אָרֶץ

כִּי אֲנִי-אֵל וְאֵין עוֹד: ²³ כִּי נִשְׁבַּעְתִּי

יֵצֵא מִפִּי צִדְקָה דְבָר וְלֹא יָשׁוּב

כִּי-לִי תִכְרַע כָּל-בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל-לָשׁוֹן:

²⁴ אַךְ בִּיהוָה אֵלִי אֲמַר^a צִדְקוֹת וְעַז

עֲדָיו יָבוֹא^b וַיִּבְשׂוּ כָל הַנְּחָרִים בּוֹ:

²⁵ בִּיהוָה יִצְדָּקוּ וַיִּתְּהַלְלוּ כָל-זֶרַע יִשְׂרָאֵל:

⁴⁶ כָּרַע בָּל קֶרֶם נָבוֹ הָיָה עֲצֵבֵיהֶם

לַחֲיָה וּלְבִהְמָה נִשְׁאֲתִיכֶם עֲמוּסוֹת מִשָּׂא לַעֲיִפָּה:

² קָרְסוּ כָרְעוּ וַיִּתְּדוּ לֹא יִכְלוּ מִלֵּט מִשָּׂא

וַנִּפְשֵׁם בַּשֹּׁבֵי הַלִּכָּה: ם

³ שָׁמְעוּ אֵלַי בֵּית יַעֲקֹב וְכָל-שְׂאֲרֵית בֵּית יִשְׂרָאֵל

הַעֲמִסִּים מִנִּי-כָטָן הַנְּשֹׂאִים מִנִּי-רָחֵם:

⁴ וְעַד-זִקְנָה אֲנִי הוּא וְעַד-שִׁיבָה אֲנִי אֶסְבֵּל

אֲנִי עֲלִיתִי^a וְאֲנִי אִשָּׂא וְאֲנִי^b אֶסְבֵּל וְאֶמְלִט: פ

⁵ לִמִּי תִדְמוּנִי וְתִשּׁוּ וְתִמְשְׁלֵנִי וְנִדְמָה:

⁶ הַזֵּלִים זָהָב מָפִים וְכֶסֶף בִּקְנָה יִשְׁקְלוּ

יִשְׁכְּרוּ צוּרָף וַיַּעֲשֶׂהוּ אֵל יִסְגְּדוּ אֶת-יִשְׁתַּחֲוּוּ:

⁷ וַיִּשְׂאֵהוּ עַל-כֹּתֶף יִסְבְּלֵהוּ וַיִּנְיַחֵהוּ תַּחְתִּיו וַיַּעֲמֵד מִמְּקוֹמוֹ לֹא יָמִישׁ

אֶת-יַצְעַק אֵלָיו וְלֹא יַעֲנֶה מִצָּרָתוֹ לֹא יוֹשִׁיעֵנּוּ: ם

⁸ זָכְרוּ-זֹאת וְהִתְאַשְׁשׁוּ הַשִּׁיבּוּ פּוֹשְׁעִים עַל-לֵב:

⁹ זָכְרוּ רֵאשִׁיטוֹת מַעֲזֹלָם כִּי אֲנִכִּי אֵל וְאֵין עוֹד אֱלֹהִים וְאֶפְסֵם בְּמוֹנֵי:

¹⁰ מִגִּיד מְרֹאשִׁית אַחֲרִית וּמִקֶּדֶם אֲשֶׁר לֹא-נִעְשָׂהוּ

אֲמַר עֲצִיתִי תָקוּם וְכָל-חִפְצֵי אֲעֲשֶׂה:

¹¹ קִרָּא מִמְזִרָה עֵיט מֵאָרֶץ מֶרְחָק אִישׁ עֲצָתוֹ

אֶת-דִּבְרֹתַי אֶת-אֲבִיאָנָה יִצְרָתִי אֶת-אֲעִישָׁנָה: ם

¹² שָׁמְעוּ אֵלַי אֲבִירֵי לֵב הָרְחוּקִים מִצִּדְקָה:

²³ ⑥(ℓ) + τὸν θεόν (τῷ θεῷ) sed cf Rom 14,11; Phil 2,11 || ²⁴ ^{a-2} ⑥ℓ
cf ad 23, 1 frt יאמר || ^b 1 c 21MSS Seb Vrs || Cp 46, 1 Vrs
— || 2 mlt MSS Edd ולא || ⁴ ^a prps עמסתי || ^b 20MSS ⑥ אני || 8 1 frt
c 8 התבוננו || 11 K עצתו, 1 c ⑥ תי — || 12 ⑥ אבירי.

13 קִרְבִּיתִי צִדְקָתִי לֹא תִרְחֶק וּתְשׁוּעָתִי לֹא תֵאָחֵז
 וְנָתַתִּי בְצִיּוֹן תְּשׁוּעָה לְיִשְׂרָאֵל תִּפְאָרְתִּי: ס
 47 יִרְדּוּ וְיִשְׁבּוּ עַל-עָפָר בְּתוֹלַת בַּת-בָּבֶל
 שְׁבִי-לְאַרְץ אֵין-כֶּסֶף בַּת-כַּשְׂדִּים
 כִּי לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ-לָךְ רַבָּה וַעֲנֶנָּה:
 2 קָחִי רַחֲמִים וְטַחֲנִי קֶמַח גְּלִי צִמְתְּךָ
 חֲשָׁפִי-שָׁבֶל גְּלִי-שֹׁזֵק עֲבָרִי גְהָרֹזֹת:
 3 תִּגַּל עֲרוֹתֶךָ גַּם-תִּרְאֶה חֲרָפְתְּךָ
 [קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:
 נִקֵּם אֶקַּח וְלֹא אֶפְגַּע^b אָדָם: ס 4 גְּאֻלָּנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ
 5 שְׁבִי דוֹמָם וּבֹאִי בַחֲשָׁךְ בַּת-כַּשְׂדִּים
 כִּי לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ-לָךְ גְּבֵרֶת מַמְלָכוֹת:
 6 קֶצְפְּתִי עַל-עַמִּי חִלְלֹתִי גִחְלֹתִי
 וְאַתָּנָם בִּידֶךָ לֹא-שָׁמַתְּ לָהֶם רַחֲמִים
 עַל-זִמְּן הַכְּבֹדֶתָ עָלֶיךָ מְאֹד:
 7 וְתֹאמְרִי לְעוֹלָם אֲהִיָּה גְבֵרֶת עַד^a
 לֹא-שָׁמַתְּ אֱלֹהָ עַל-לִבֶּךָ לֹא זָכַרְתְּ אַחֲרִיתָהּ^b:
 8 וַעֲתָה שְׁמַעֲי-זֹאת עֲדִינָה הִיוּשֶׁבֶת לְבָטָח
 הָאִמְרָה בְּלִבָּבָהּ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד
 לֹא אֲשִׁב אֶלְמִנָּה וְלֹא אֲדַע שְׂכוֹל:
 9 וְתִבְאֲנָה לָךְ שְׁתֵּי-אֱלֹהֵי רִנֶּה בְּיוֹם אֶחָד
 שְׂכוֹל וְאַלְמָן כְּתָמָם בָּאוּ עֲלֶיךָ
 בָּרַב כְּשָׁפִיד בַּעֲצַמַת חֲבִירֶךָ מְאֹד:
 10 וְתִבְטָחִי בְרַעְתְּךָ אִמּוֹתַי אֵין רֹאֲנִי
 חֲכַמְתְּךָ וְדַעְתְּךָ הִיא שׁוֹבְבָתְךָ
 וְתֹאמְרִי בְּלִבֶּךָ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד:
 11 וְבֹא עָלֶיךָ רָעָה לֹא תִדְעִי שְׁחִרָה
 וְתִפֹּל עָלֶיךָ הָזָה לֹא תוֹכְלִי בַפֶּה
 וְתִבְאֲ עָלֶיךָ פִּתְאֹם שְׂאֵה לֹא תִדְעִי:
 12 עַמְדִּי-גַּא בַחֲבִירֶיךָ וּבָרַב כְּשָׁפִיד

Cp 47, 3 ^a 9MSS לא || ^b 1 ? אָפְרַע (ⲉ παραδῶ pr παριδῶ?) || 3/4 ^a 1
 (cf ⲉ^A al εἶπεν [λέγει]) אָמַר גְּאֻלָּנוּ (8 hic incip cp 47) || 7 ^{a-a} 1 גְּבֵרֶת ||
^b 20MSS תִּדְ — || 9 ⲉ^{AQ} 8 פִּתְאֹם (prps תִּאֲמַם *gemina*) || 10 K^{Or} תִּי — || 11 1
 ? שְׁחִרָה cf ⲉ (inf = *deprecari*); prps שְׁחִרָה (?).

12 שָׁמַע אֵלַי יַעֲקֹב וַיִּשְׁרָאֵל מִקְרָאִי
 אֲנִי־הוּא אֲנִי רֹאשׁוֹן אֲפִי אֲנִי אַחֲרוֹן:
 13 אֶפְיָדִי יִסְדֶּה אֶרֶץ וַיִּמְיֵנִי טַפְתָּה שָׁמַיִם
 קִרָּא אֲנִי אֲלֵיהֶם יַעֲמְדוּ יַחְדָּו:
 14 הִקְבֵּצוּ כָלֶכֶם וּשְׁמָעוּ מִי בְהֵם^a הַגִּיד אֶת־אֱלֹה
 יְהוָה^b אֲהַבֹּז יַעֲשֶׂה חֲפָצוֹ בְּבָבֶל וַיִּזְעַזְעוּ בַּשָּׂדִים:^c
 15 אֲנִי אֲנִי דִבַּרְתִּי אֶפְיָקְרָאתִיו הִבְאֵתוּ וְהַעֲלִית דִּרְכּוֹ:
 16 קִרְבוּ אֵלַי שְׁמַעוּ־זֹאת
 לֹא מֵרֹאשׁ בִּסְתֵּר דִּבַּרְתִּי מֵעַת הַיּוֹתָה שֵׁם אֲנִי
 וַעֲתָה אֲדַנִּי יְהוָה שְׁלַחְנִי וְרוּחוֹ:^פ
 17 כֹּה־אָמַר יְהוָה גֵּאלֶךָ קְנוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִלְמַדְךָ לְהוֹעִיל
 מִדְרִיכְךָ בְּדֶרֶךְ תִּלְךָ:¹⁸ לֹוֹא הִקְשַׁבְתָּ לְמִצְוֹתַי
 וַיְהִי כַנְהֵר שְׁלוֹמְךָ וַצַּדִּיקְתָּ כְּגִלִּי הַיָּם:
 19 וַיְהִי כַחֲזוֹל וַיִּרְעֶךָ וַצִּאֲצֵאִי מִעֵידָה כַּמְעוֹתַיו^a
 לֹא־יִכְרַת וְלֹא־יִשְׁמַד שְׁמוֹ^b מִלְפָּנַי:
 20 צֵאוּ מִבָּבֶל בְּרַחוּ מִכַּשְׂדִּים
 בְּקוֹל רִנָּה הַגִּידוּ הַשְׁמִיעוּ זֹאת
 הוֹצִיאוּהָ עַד־קִצֵּה הָאָרֶץ
 אֲמָרוּ גֵּאלִי יְהוָה עֲבָדוֹ יַעֲקֹב:
 21 וְלֹא צִמְאוּ בַּחֲרִבוֹת הַזֹּלִיכִם
 מַיִם מִצּוֹר הַזֵּיל לָמוֹ
 נִיבְקַע־צוּר נִיזְבּוּ מַיִם:
 22 אֵין שְׁלוֹם אָמַר יְהוָה לַרְשָׁעִים:^פ
 49¹ שְׁמָעוּ אֵיִים אֵלַי וְהִקְשִׁיבוּ לְאָמִים מִרְחוֹק
 יְהוָה מִבֶּטֶן קִרְאֵנִי מִמַּעַי אֲמִי הַזְכִּיר שְׁמִי:
 2 וַיִּשְׂם פִּי כִתְרֵב חֲזָה בָּצֵל יָדוֹ הִחְבִּיאֵנִי
 וַיִּשְׁמְנֵנִי לַחֵץ בָּרוּר בְּאַשְׁפָּתוֹ הַסְתִּירָנִי:
 3 וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי־אֲתָה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּךְ אֶתְפָּאֵר:
 4 וַאֲנִי אֲמַרְתִּי לָרִיק יִנְעָתִי לְתַהוֹ וְהִבֵּל כְּתִי כְלִיתִי

12 pc MSS + עַבְדִּי || 14^a ca 40MSS בְּכֶם || ^b > 6 || ^c 1 כִּפִּי vel 1 (cf 6)
 15 1 c 6 וְהַזְעַזְעוּ || 16 1 frt וְאַת־רוּחוֹ || 19^a inc אֲנִי יִי שְׁלַחְתִּיהוּ וְאַת־רוּחוֹ || 1 frt וְהַזְעַזְעוּ || 1 frt וְהַזְעַזְעוּ (hapaxleg); || Cp 49, 3 > 1MS; dl?

אֲכֹן מִשְׁפָּטִי אֶת־יְהוָה וּפְעֻלָּתִי אֶת־אֱלֹהִי: ׀

5 וַעֲתָה^a אֶמַר יְהוָה יִצְרִי מִכְּטָן לַעֲבֹד לִי

לְשׁוֹבֵב יַעֲקֹב אֵלָיו וַיִּשְׂרָאֵל לֹא^b יֵאָסֶף

וְאֶכְבֹּד^c בְּעֵינֵי יְהוָה וְאֱלֹהֵי הָרָה עֵזִי:

6 וַיֹּאמֶר^a נָקַל מִהוֹיָתֶךָ לִי עֹבֵד לְהַקִּים אֶת־שִׁבְטִי יַעֲקֹב

וּנְצִירִי^b יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב וּנְתִיתִיךָ לְאֹזֶר גִּזְיִם

לְהַנִּיחַ יְשׁוּעָתִי עַד־קֶצֶה הָאָרֶץ: ׀

7 כֹּה אֶמַר־יְהוָה גֵּאל יִשְׂרָאֵל קְדוֹשׁ

לְבוֹהֶה־נֶּפֶשׁ לְמַתְעַב^b גִּזִּי לַעֲבֹד מְשָׁלִים^c

מַלְכִּים יִרְאוּ וְקָמוּ שָׁרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ

לְמַעַן יְהוָה אֲשֶׁר גָּאֹל קַדְשׁ יִשְׂרָאֵל וַיִּבְחָרֶךָ: ׀

8 כֹּה אֶמַר יְהוָה

בָּעֵת רְצוֹן עֲנִיתִיךָ וּבְיוֹם יְשׁוּעָה עֲזַרְתִּיךָ

וְאֶצְרֶךָ וְאֶתְּנֶךָ לְבְרִית עִם

לְהַקִּים אֶרֶץ לְהַנְחִיל נַחֲלֹת שְׁמֻמוֹת:

9 לֵאמֹר לְאַסּוּרִים צִאוּ לְאֲשֶׁר בַּחֲשׁוֹךְ הִגְלוּ

עַל־דְּרָכִים יִרְעוּ וּבְכָל־שִׁפְטִים מְרֵיתָם:

10 לֹא יִרְעֻבוּ וְלֹא יִצְמְאוּ וְלֹא־יִכָּסּוּ שָׁרֵב וְשִׁמְשֵׁשׁ

כִּי־מִרְחָמָם יִנְהַגֵּם וְעַל־מְבוּעֵי מַיִם יִנְהַלֵּם: *as it is in the*

11 וְשִׁמְתִּי כָל־הָרִי לְגֶרֶךְ וּמִסְלָתִי יִרְמוֹן: [מֵאֶרֶץ סִינַיִם:

12 הַגֵּה־אֵלֶּה מִרְחֹק יָבֹאוּ וְהַגֵּה־אֵלֶּה מִצָּפוֹן וּמִיָּם וְאֵלֶּה

13 רָגְזוּ שָׁמַיִם וְגִילֵי אֶרֶץ יִפְצְחוּ הָרִים רִגְהוּ

כִּי־נִתְּחָם יְהוָה עִמּוֹ וַעֲנִיו יִרְחָם: ׀

14 וְתֹאמַר צִיּוֹן עֲזָבֵנִי יְהוָה וְאֲדַנִּי שָׁכַחֲנִי:

15 הִתְשַׁכַּח אִשָּׁה עִילָה מִרְחָם בֶּן־בִּטְנָה

גַּם־אֵלֶּה תִּשְׁכַּחֲנָה וְאֲנֹכִי לֹא אֲשַׁכַּחֲךָ:

16 הֵן עַל־כַּפָּיִם חֲקִיתִיךָ חֲזַמְתִּיךָ נִגְדִי תִמְיֹד:

17 מִתְּהִי בְגִידְךָ מִתְּרִסְיֶיךָ וּמִתְּרִיבֶיךָ מִמֶּנּוּ יֵצְאוּ:

18 שְׂאִי־סָבִיב עֵינֶיךָ וּרְאִי כָּל־שֶׁמֶן נִקְבְּצוּ בְּאוֹר־לֶךְ

^a 5 10MSS 68 + כה || ^b 9 MSS QA || ^c 1 וא' || 6 ^a ? add; 68 + לי || ^b K

7 ^a 1 לבווי || ^b 1 למתעב || ^c prps משלם cf 42,19 || ונצירי Q, ונצירי

7/8 trsp ? huc 42,1—9 || 8 cf ad 42,6 || 9 ins c 6 כל- || 11 (6) 68 et

13 K ומסלת || 16 כפי 6 || 17 Var^P (6) 68(A) בנך.

חִי־אֲנִי נְאֻם־יְהוָה כִּי כָלֶם כְּעָרִי תִלְבָּשִׁי וְתִקְשְׁרִים כִּכְלָה׃
 19 כִּי חֲרַבְתִּיךָ וְשִׁמְמַתִּיךָ וְאֶרֶץ הָרִסְתִּיךָ
 כִּי עָתָה תִּצְרִי מִיּוֹשֵׁב וְרָחֲקוּ מִבְּלָעֶיךָ׃
 20 עוֹד וְאָמְרוּ בְּאָזְנוֹךָ בְּנִי שִׁכְלִיךָ
 צֹר־לִי הַמָּקוֹם גִּשְׁה־לִּי וְאִשְׁכָּה׃
 21 וְאָמַרְתָּ בִלְבָבְךָ מִי יֵלֶד־לִי אֶת־אֱלֹהָ
 וְאֲנִי שְׂכוּלָה וְנִלְמוּדָה^a גִּלְהָ וְסוּדָה^a וְאֱלֹהָ מִי גִדֹּל
 הֵן אֲנִי גִשְׁאֲרַתִּי לְבָדִי^b אֱלֹהָ אֵיפָה הֵם׃ פ
 22 כֹּה־אָמַר אֲדֹנִי יְהוָה
 הִנֵּה אֲשָׂא אֶל־גּוֹיִם יָדַי וְאֶל־עַמִּים אֲרִים נָסִי
 וְהִבִּיאוּ בְנִיךָ בַּחֲצֹן וּבִנְתֶיךָ עַל־כֶּתֶף תִּנְשָׂאנָה׃
 23 וְהָיוּ מַלְכִּים אִמְנִיךָ וְשָׂרֵי־תִיהֶם מִיִּנְיַקְתֶּיךָ
 אֲפִים אֶרֶץ יִשְׁתַּחֲוִי־לָךְ נִעֲפֹר רִגְלֶיךָ יִלְחָכוּ
 וְיִדְעוּתָ כִּי־אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־יִבָּשׁוּ קִנִּי׃
 24 הִיָּקַח מִגִּבּוֹר מַלְקוֹת וְאִם־שָׁבִי צִדִּיק וּמִלֵּט׃
 25 כִּי־כֹה וְאָמַר יְהוָה
 גַּם־שָׁבִי גִבּוֹר יִקָּח וּמַלְקוֹת עָרִיץ וּמִלֵּט
 וְאֶת־יְרִיבֶךָ אֲנִכִּי אֲרִיב וְאֶת־בְּנֶיךָ אֲנִכִּי אוֹשִׁיעַ׃
 26 וְהֶאֱכַלְתִּי אֶת־מוֹנִיךָ אֶת־בְּשָׂרָם וְכַעֲסִים דָּמָם יִשְׁכַּרוּן
 וְיִדְעוּ כָל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה מוֹשִׁיעֶךָ וְגֹאֲלֶךָ אֲבִיר יַעֲקֹב׃ ס
 50¹ כֹּה וְאָמַר יְהוָה
 אִי זֶה סֹפֵר כְּרִיתוֹת אִמְכֶם אֲשֶׁר שַׁלַּחְתִּיהָ
 אוֹ מִי מִנוֹשִׁי אֲשֶׁר־מִכְרַתִּי אֶתְכֶם לוֹ
 הֵן בְּעוֹנֵתֵיכֶם נִמְכַּרְתֶּם וּבִפְשָׁעֵיכֶם שַׁלַּחְתָּ אִמְכֶם׃
 2 מִדּוּעַ בָּאתִי וְאֵין אִישׁ קָרָאתִי וְאֵין עֲנָה
 הִקְצֹר קִצְרָה יָדִי מִפְּדוּת וְאִם־אֵין־כִּי כַח לְהַצִּיל
 הֵן בְּגִשְׁרָתִי אֲחִרִיב יָם אֲשִׁים נְהַרֹת מִדְּבָר
 תִּבְאֵשׁ^a דָּגְתָם מֵאֵין מַיִם וְתָמַת בַּצִּמָּא׃^b
 3 אֲלִבִּישׁ שָׂמִים קִדְרוֹת וְשֹׁק אֲשִׁים כְּסוּתָם׃ ס
 4 אֲדֹנִי יְהוָה נָתַן לִי לְשׁוֹן לַמּוֹדִים

18 ב' כ' || 19 exc vb nonn? || 21 ^{a-a} > 6 (*; frt add) || ^b mlt MSS 50 || 24 l
 prb c 30 || עָרִיץ cf 25 || 25 6 || רִיבֶךָ Cp 50, 2 ^a 6 || תִּבְשׁ ^b ins frt
 בְּהִמְתָּם.

לַדַּעַת לַעֲוֹת^a אֶת־יַעֲקֹב דִּבֵּר^b יַעֲיִיר בְּבִקְרֹ
 בְּבִקְרֹ יַעֲיִיר לִי אֶזֶן לִשְׁמָע כְּלִמּוּדִים:
 וְאֶדְגִּי יִהְיֶה פֶתַח־לִי אֶזֶן^{a5}
 וְאֶנְכִּי לֹא מָרִיתִי אַחֲזֹר לֹא נִסּוּגְתִּי:
 גּוֹרִי נָתַתִּי לְמַפִּים וּלְחַיִּי לְמַרְטִים⁶
 פָּנִי לֹא הִסְתַּרְתִּי מִכְלֻמוֹת וְרָק:
 וְאֶדְגִּי יִהְיֶה יַעֲזֹר־לִי עַל־כֵּן לֹא נִכְלַמְתִּי
 עַל־כֵּן שָׁמַתִּי פָנַי בְּחִלְמִישׁ וְאֶדַע כִּי־לֹא אֲבוֹשׁ:
 קָרוֹב מִצְדִּיקִי מִי־יָרִיב אֹתִי גַעֲמָדָה יַחַד
 מִי־בַעַל מִשְׁפָּטִי יִגֵּשׁ אֵלַי:
 הֵן אֶדְגִּי יִהְיֶה יַעֲזֹר־לִי מִי־הוּא יִרְשִׁיעֵנִי⁹
 הֵן כָּלֶם כְּבִגְד וּבְלוּ עָשׂוּ וְאִכְלָם:
 מִי בָכֶם יִרְאֵה יִהְיֶה שְׁמָע בְּקוֹל עַבְדּוֹ¹⁰
 אֲשֶׁר הִלְךְ חֲשָׁכִים וְאֵין נֹגֶה לוֹ
 יִבְטַח בְּשֵׁם יְהוָה וְיִשְׁעֵן בְּאַלְהָיו:
 הֵן כָּלֶם קָדַחִי אֵשׁ מֵאֲזִירִי זִקְוֹת¹¹
 לָכוּ וּבָאוּר אֲשַׁכֶּם וּבְזִיקוֹת בַּעֲרֹתֶם
 מִיָּדִי הִיִּתְהַצֵּאת לָכֶם לְמַעַצְבָּה תִּשְׁכַּבּוּן:
 שְׁמָעוּ אֵלַי רַדְפִּי צֶדֶק מִבְּקָשִׁי יִהְיֶה¹⁵¹
 הַבִּיטוּ אֶל־צוֹר הַצִּבְּתֶם וְאֶל־מִקְבַּת בּוֹר נִקְרַתֶּם:
 הַבִּיטוּ אֶל־אֲבֹרֹתֶם אֲבִיכֶם וְאֶל־שָׂרָה תַחֲזוּלְלֶם²
 כִּי־אַחַד קָרָאתִיו וְאֶבְרַכֶּהוּ וְאֶרְבֶּהוּ:
 כִּי־נָתַם יְהוָה צִיּוֹן נָתַם כָּל־חֲרֻבְתֶּיהָ³
 וַיִּשֶׁם מִדְּבָרָה כְּעֶדֶן וְעֶרְבַתָּה כְּגִן־יְהוָה
 שִׁשְׁזוֹן וְשִׁמְחָה יִמְצָא בָּהּ תוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה:
 תִּקְשְׁיָבוּ אֵלַי עֲמִי וְלֹאֲוִמִּי אֵלַי הֶאֱזִינוּ⁴
 כִּי תוֹרָה מֵאֹתִי תֵצֵא וּמִשְׁפָּטִי לְאֹזֹר עַמִּים
 אֲרָגִיעוּ: ⁵קָרוֹב צִדְקִי יֵצֵא יִשְׁעִי וְזִרְעִי עַמִּים יִשְׁפְּטוּ
 אֵלַי אֲיִים יִקְוּ וְאֶל־זִרְעִי יִיחַלּוּן:

4 ^a ? 1 לרעת c & (לא לפא) al, לַעֲנַת (את־חֲנָה ?) ^b trsp huc 5 ^{a-a} (formato
 ex 5 ^{a-a} + 4 ^{b-c} sticho) || 10 l prb c & שְׁמָע || 11 l מאירי (cf &S) || Cp 51, 1 gl? ||
 2 l c &S &S וְאֶל־שָׂרָה תַחֲזוּלְלֶם || 4 3 et 12MSS &S עַמִּים et ולאומים || 4/5 &S ἐγγίξει ταχύ;
 trsp : ad עַמִּים et 1 אַרְגִּיעַ אֲקִרִיב (cf Jer 49,19) || 5 ^{oo} add ? (cf mtr).

6 שְׂאוּ לְשָׁמַיִם עֵינֵיכֶם וְהִבִּיטוּ אֶל-הָאָרֶץ מִתַּחַת [יְמוּתוֹן
 כִּי-שָׁמַיִם כָּעָשָׁן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כַּבֵּנָד תִּבְלֶה וְיֹשְׁבֶיהָ כְּמוֹ-כֶן
 וְיִשְׁוּעָתִי לְעוֹלָם תִּהְיֶה וְצִדְקָתִי לֹא תִחָתֵּת: ׀
 7 שִׁמְעוּ אֵלַי יְדַעִי צֶדֶק עִם תּוֹרָתִי בְלִבָּם
 אֶל-תִּירְאוֹ חֲרַפַּת אָנוּשׁ וּמִגְדַּפְתָּם אֶל-תִּחַתּוֹ:
 8 כִּי כַבֵּנָד יֹאכְלֻם עֵשׂ וּכְצֹמֵר יֹאכְלֻם סֶם
 וְצִדְקָתִי לְעוֹלָם תִּהְיֶה וְיִשְׁוּעָתִי לְדֹר דֹּרִים: ׀
 9 עוֹרֵי עוֹרֵי לְבָשִׁי-עוֹז וְרוּעַ יְהוָה
 עוֹרֵי כַּיָּמִי קָדָם דֹּרוֹת עוֹלָמִים
 הֲלֹא אֶת־הִיא הַמִּתְצַבֶּת כְּהֵב מְחֻלָּלֶת תַּנּוּן:
 10 הֲלֹא אֶת־הִיא הַמִּתְחַרֶּבֶת יָם מִי תִהְיוּם רַבָּה
 הַשְׂמָה מִעַמֻּקֵּי-יָם דֶּרֶךְ לַעֲבֹר גְּאוּלִּים: ׀
 11 וּפְדוּיֵי יְהוָה יִשׁוּבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרָנָה [וְאִנְחָה: ׀
 וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל-רֹאשֵׁם שִׁשְׁזוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׁיָגוּן גָּסוּ יִגְזוֹן
 12 אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מְנַחֲמָכֶם מִי-אֶת וּתִירְאִי
 מֵאָנוּשׁ יְמוּת וּמִבֶּן-אָדָם חָצִיר יִנָּתֵן:
 13 וְתִשְׁכַּח יְהוָה עֲשׂוֹךְ נוֹטָה שָׁמַיִם
 וַיִּסַּד אֶרֶץ וַתִּפְחֹד תִּמְיֹד כָּל-הַיּוֹם
 מִפְּנֵי חֲמַת הַמִּצִּיק כַּאֲשֶׁר כּוֹנֵן לְהַשְׁחִית וְאֵיהָ חֲמַת הַמִּצִּיק:
 14 מִתֵּר צִעָה לְהַפְתָּח וְלֹא-יְמוּת לְשַׁחַת וְלֹא יִחָסֵר לַחֲמוֹ: 15 וְאֲנֹכִי
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ רִנֵּעַ הַיּוֹם וַיִּהְיֶה גִלּוֹי יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ: 16 וְאֲשֶׁם
 דִּבְרִי בְּפִיךָ וּבִעַל יָדֶיךָ כְּסִיתִיךָ לְנֹטֵעַ שָׁמַיִם וְלִיסַד אֶרֶץ וְלֹאמַר
 לְצִיּוֹן עֲמִי-אֶתָּה: ׀
 17 הַתְּעוֹרְבֵי הַתְּעוֹרְרֵי קוֹמִי יְרוּשָׁלַם
 אֲשֶׁר שְׁתִּית מִיַּד יְהוָה אֶת-כּוֹס חֲמָתוֹ
 אֶת-קִבְעַת כּוֹס הַתְּרַעֲלָה שְׁתִּית מִצִּית:
 18 אֵין-מִנְהֵל לָהּ מִכָּל-בָּנִים יִלְדָה
 וְאֵין מִחֲזִיק בִּידָה מִכָּל-בָּנִים גִּדְּלָה:
 19 שְׁתִּים הִנֵּה קָרָא תִיךָ מִי יָגוּד לָךְ

6 l prb c 66(6) תַּחְדָּל || 9 l c v (percussit) הַמִּתְצַבֶּת (cf Hi 26,12); 9b >6 ||
 10 l אֶת(ה) וּתִירְאֵה et מִנְחָמָה (cf 66) יָם דֶּרֶךְ || 12 l ? (cf 66) הַשְׂמָה (part) et
 c 8 לְנֹטָה || 17 gl, cf 6 et imprimis 66MS ab Ambros citat: *calicem enim
 ruinae bibisti.*

השׁוֹר וְהַשֹּׁכֵר וְהַרְעֵב וְהַחֲרֵב מִי אֲנִי־מִיָּד׃
²⁰ בְּיָדְךָ עֲלָפוּ שִׁכְבוֹ בְּרָאשׁ כָּל־חוּצוֹת׃ כִּתּוּב מִכְמָר
הַמְּלָאִים חֲמַת־יְהוָה גִּעַרְתָּ אֱלֹהֶיךָ׃
²¹ לָכֵן שִׁמְעִי־נָא זֹאת עֲנִיָּה וּשְׁכַרְתָּ וְלֹא מִיִּין׃ ׀
²² כֹּה־אָמַר אֲדֹנֶיךָ יְהוָה וְאֵלֶיךָ יִרְיֵב עֲמוֹ׃
הִנֵּה לִקְחָתִי מִיָּדְךָ אֶת־כּוֹס הַתַּרְעִילָה
אֶת־קַבְעֶת כּוֹס חֲמָתִי לֹא־תוֹסִיפִי לִשְׁתוֹתָה עוֹד׃
²³ וּשְׁמָתִיהָ בְיָד מוֹדֶיךָ׃
אֲשֶׁר־אָמְרוּ לְנִפְשֶׁךָ שְׁחִי וְנַעֲבֹרָה
וְנִשְׁיִמִי כְאֶרֶץ גִּדּוֹד וְכַחוּץ לַעֲבָרִים׃ ׀
52 עוֹרֵי עוֹרֵי לְבָשִׁי עֲזָב צִיּוֹן
לְבָשִׁי וּבִגְדֵי תַפְאֲרֹתֶיךָ יְרוּשָׁלַם עִיר הַקֹּדֶשׁ
כִּי לֹא יוֹסִיף יִבְאֶבְךָ עוֹד עָרַל וְטָמֵא׃
² הַתְנַעֲרִי מֵעַפָּר קוֹמִי שְׁבִי^a יְרוּשָׁלַם
הַתַּפְתְּחִי^b מִזֹּסְרֵי צוּאֲרֶךָ שְׁבִיָּה בַת־צִיּוֹן׃ ׀
3 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה חֲנֹם נִמְכַּרְתֶּם וְלֹא בְכֶסֶף תִּגְאָלוּ׃ ⁴ כִּי כֹה
אָמַר אֲדֹנֵי יְהוָה מַצְרִים יִרְדּוּ־עִמִּי בְּרָאשֵׁנָה לְגוֹר שֵׁם וְאֲשׁוּר
בְּאַפִּם עֲשֻׁקוּ׃ ⁵ וְעַתָּה מֶה־לִּי־פֶה נֹאֲמִי־יְהוָה כִּי־לָקַח עִמִּי חֲנֹם
מִשְׁלֹ^a יְהִילִילוּ^b נֹאֲמִי־יְהוָה וְתִמְיֹד כָּל־הַיּוֹם שְׁמִי מִנְּאֻץ׃ ⁶ לָכֵן
יִדַּע עַמִּי שְׁמִי לָכֵן בַּיּוֹם הַהוּא כִּי־אֲנִי־הוּא הַמְדַּבֵּר הַגָּנִי׃ ׀
7 מֶה־נָּאוּוּ עַל־הַהָרִים רִגְלֵי מְבַשֵּׁר
מִשְׁמִיעַ שְׁלוֹם מְבַשֵּׁר טוֹב מִשְׁמִיעַ יְשׁוּעָה
אָמַר לְצִיּוֹן ׀ מָלֶךְ אֱלֹהֶיךָ׃
8 קוֹל צִפִּיךָ נִשְׁאֹו קוֹל יַחְדּוֹ יִרְגְּנוּ
כִּי עֵין בְּעֵין יִרְאוּ בְּשׁוֹב יְהוָה צִיּוֹן׃
9 פִּצְחוּ רִנְנוּ יַחְדּוֹ חֲרָבוֹת יְרוּשָׁלַם
כִּי־נָחַם יְהוָה עַמּוֹ נֶאֱלַל יְרוּשָׁלַם׃
10 חֲשֹׁף יְהוָה אֶת־זְרוּעַ קִדְשׁוֹ לְעֵינֵי כָל־הַגּוֹיִם
וְרֹאוּ כָל־אֲפֹסֵי־אֶרֶץ אֶת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ׃

19 l c 6880 יג' || 20 ^{oo} add? || 22 cf 17 || 23 ins? וְכִיד מוֹדֶיךָ cf et 49,26 ||
Cp 52, 2 ^a prps שְׁבִיָּה || ^b Q Vrs חִי — 4 || 5 ^a K משלו Q, ליו — ||
^b frt crpp; & יתהללו? 1 frt יתהללו || ^c 1? מנאץ || 6 dl c 68(*) || 7? exc
vb || 8 1? כָּל־.

11 סורו סורו צאו משם טמא אל-תנגעו
 צאו מתוכה הברו גשאי כלי יהזה:
 12 כי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכו
 כי-הלך לפניכם יהזה ומאספכם אלהי ישראל: ס
 13 הגה ישכיל עבדי ירום וגשא וגבה מאד:
 14 באשר שממו עליך^a רבים
 בן-משחת^c מאיש מראהו ותארו מבני אדם:
 15 בן יזה גוים רבים עליו יקצצו מלכים פיהם
 כי אשר לא-ספר להם ראו ואשר לא-שמעו התבוננו:
 53 מי האמין לשמעתנו וזרוע יהזה על-מי נגלתה:
 2 ויעל ביזנך לפניו^a וכשרש מארץ ציה
 לא-תאר לו ולא הדר וגראהו^b ולא-מראהו וגחמדהו^c:
 3 גבזה וחדל אישים איש מכאבות וידוע חלי
 וכמסתר פנים ממנו גבזה ולא חשבנהו:
 4 אכן חלינו^a הוא גשא ומכאבינו^b סבלם
 ואנחנו חשבנהו נגוע מכה אלהים ומענה:
 5 והוא מחלל מפשעינו מדבא מעונותינו
 מוסר שלומנו עליו ובחברתו נרפא-לנו:
 6 בלנו בצאן תעינו איש לדרך פנינו
 ויהזה הפגיע בז את עון בלנו:
 7 גש והוא נענה ולא יפתח-פיו
 כשה לטבח יוכל וכרחל לפני גזייה
 נאלמה ולא יפתח פיו:
 8 מעצר ומשפט לקח ואת-דורו^a מי ישוחח
 כי נגזר מארץ חלים מפשע עמי^b נגע למו^c:
 9 ויתן את-רשעים קברו ואת-עשיר^a במתיו^b
 על לא-חמס עשה ולא מרמה בפיו:

13 > 62 || 14 ^a 1 c 23 עליו || ^b 1 ? כי vel trsp frt 14 a8b post 53,2 || ^c 1 prb
 משחת || 15 62 θαυμάσονται, prps ירגזו vel ישתחוו || Cp 53, 2 ^a prps
 לפנינו || ^b ? add || ^c cf 52,14^b || 4 ^a 9MSS חלינו || ^b ins c ca 20MSS 30
 הוא || 5 B + pl MSS מינו — || 8 ^a 1 ? דברו (al דרכו) || ^b prps עצים, sed Vrs =
 עשי רע || ^c 1 (cf 62 ηχθη εις θάνατον) נגע למות || 9 ^a 1 || ^b 1 c 6 במתו (vel ? בית-מותו); al במתו.

¹⁰ וַיְהִיָּה חֶפֶץ נִפְאֹר הַחֲלִי ^a אִם־תִּשָּׂא ^b אֶשֶׁם נִפְשׁוֹ
יִרְאֶה זָרַע יֶאֱרִיד יָמִים וְחֶפֶץ יִהְיֶה בִידּוֹ וְצִלָּהּ:
^{a 11} מַעֲמַל נִפְשׁוֹ יִרְאֶה ^b יִשְׁבַּע בְּדַעְתּוֹ

יִצְדִּיק צְדִיק עֲבָדֶי לְרַבִּים וְעֹנֹתָם הוּא יִסְבֹּל:
¹² לָכֵן אֲחַלֶּק־לּוֹ בְּרַבִּים וְאֶת־עֲצוּמִים יַחֲלַק שָׁלָל
תַּחַת אֲשֶׁר הֵעֲרָה לַמָּוֶת נִפְשׁוֹ וְאֶת־פִּשְׁעִים נִמְנָה
וְהוּא חֲטָא־רַבִּים נָשָׂא וּלְפִשְׁעִים יִפְגִּיעַ: פ

⁵⁴ רְנִי עֲקֶרֶה לֹא יִלְדָּה פִּצְחִי רְנָה וְצִהְלִי לֹא־חֲלָה
כִּי־רַבִּים בְּנֵי־שׁוֹמֵמָה מִבְּנֵי בְעוּלָה אָמַר יְהוָה:

² הִרְחִיבִי מִקְוֹם אֶהְלֶךְ וִירִיעוֹת מִשְׁכְּנוֹתַיִךְ וַיְטֹו אֶל־תַּחֲשֻׁכִּי
הֶאֱרִיכִי מִיִּתְרֶיךָ וַיִּתְּדֶיךָ חֲזָקִי: ³ כִּי־יָמִין וּשְׂמָאוֹל תִּפְרָצִי
וְזָרְעֶךָ גּוֹיִם יִירָשׁ וְעָרִים נִשְׁמֹות יִוָּשִׁיבוּ:

⁴ אֶל־תִּירָאִי כִּי־לֹא תִבּוֹשִׁי וְאֶל־תִּפְלָמִי כִּי לֹא תַחֲפִירִי
כִּי בִשֵּׁת עֲלוּמֶיךָ תִּשְׁכַּחִי וְחִרְפַּת אֲלֻמְנוֹתֶיךָ לֹא תִזְכְּרִי־עוֹד:
⁵ כִּי בְעֲלִיךָ עֲשִׂיךָ יִהְיֶה צְבָאוֹת שְׁמוֹ

וְגִאֲלֶךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֶלְתִּי כָל־הָאָרֶץ יִקְרָא:

⁶ כִּי־כֹאשָׁה עֲזוּבָה וְעַצוּבַת רוּחַ קָרָאךָ יִהְיֶה
וְאִשֶּׁת גְּעוּרִים כִּי תִמָּאֵס אָמַר אֱלֹהֶיךָ:

⁷ בְּרִנֵּעַ קָטָן עֲזוּבֶיךָ וּבְרַחֲמִים גְּדֹלִים אֶקְבָּצֶךָ:

⁸ בְּשִׁצְפָּה קָצַף הִסְתַּרְתִּי פָנַי רִנֵּעַ מִמֶּךָ

וּבְחֶסֶד עֲזָלָם רַחֲמֶיךָ אָמַר גִּאֲלֶךָ יִהְיֶה: ם

⁹ כִּי מִיָּה נָחָה נָאֵת לִי

אֲשֶׁר ^b נִשְׁבַּעְתִּי מִעֵבֶר מִי־נָח עוֹד עַל־הָאָרֶץ

כֵּן נִשְׁבַּעְתִּי מִקֶּצֶף עֲלֶיךָ וּמִגְּעֶר־בְּךָ:

¹⁰ כִּי הִהָרִים יִמּוּשׁוּ וְהַגְּבָעוֹת תִּמוּטְיֶנָּה

וְחִסְדִּי מֵאֲתָךְ לֹא־יִמּוּשׁ וּבְרִית שְׁלוֹמִי לֹא תִמוּט

אָמַר מְרַחֲמֶךָ יִהְיֶה: ם

¹¹ עֲנִיָּה סֶעֱרָה לֹא גִחַמָּה

cf 10^a dl ? vel l c ? בְּחֲלִי (cf 50) || ^b l c v (posuerit) || ^a ins ? || 11^a cf יִצִּילָהּ, al praem אֲזַר יִשְׁבַּע בְּדַעְתּוֹ (50) || ^{b-b} l frt c (50) || 12^a cf (cf 50) et trsp ad stichum sq (tum 'עב' עב' gl?) || ^c dl || Cp 54, 2 l c Vrs הִטִּי || 5 l ? || בְּעֲלִיךָ || 8 l frt בְּשִׁטְף || 9^{a-a} l c pc MSS ΣΘΣΘΣΘ כִּי־מִיָּה || בְּכָא^b 1^b.

הִנֵּה אֲנֹכִי מֵרְבִּיץ בַּפּוֹדֶה^a אֲבֹנֶיךָ וְיִסְדֹּתֶיךָ^b בַּסְּפִירִים:
וְשִׁמְתִי בְּדָכְךָ שִׁמְשֹׁתֶיךָ וְשַׁעֲרֶיךָ לְאַבְנֵי אֶקֶדָה¹²
וְכָל-גְּבוּלְךָ לְאַבְנֵי-חֶפֶץ: וְכָל-בְּנֶיךָ לְמוֹדֵי יְהוָה¹³
וְרֹב שָׁלוֹם בְּנֶיךָ: בַּעֲדָקָה תִּכְוֶנְנִי¹⁴
רַחֲמִי^b מֵעֶשֶׂק כִּי-לֹא תִירָאִי וּמִמַּחְתָּה כִּי לֹא-תִקְרַב אֵלֶיךָ:
תֵּן גֹּזֵר יְגֹזֵר אִפְסֵם מֵאוֹתֵי^a מִי-גֵר אֶתְּךָ^b עָלֶיךָ וּפֹזֵל:
הֵן אֲנֹכִי בִּרְאִיתִי חָרָשׁ נִפְתָּה בְּאֵשׁ פִּתָּם¹⁶
וּמוֹצִיא כָּלִי לְמַעֲשָׂהּ וְאֲנֹכִי בִּרְאִיתִי מִשְׁחִית לְחַבֵּל:
כָּל-כְּלִי יִוצֵר עָלֶיךָ לֹא יִצְלַח וְכָל-לִשׁוֹן תִּקְוֶם-אֶתְּךָ לְמַשְׁפָּט¹⁷
זֹאת נִחְלַת עֲבָדֵי יְהוָה וְצִדְקָתָם מֵאֵתִי נֶאֱמַר יְהוָה: ס [תְּרַשְׁעֵי
55 הִזִּי^a כָּל-צִמָּא לָבוֹ לַמִּים וְאֲשֶׁר אֵין-לֹו^b כֶּסֶף לָבוֹ^b
שָׁבְרוּ וְאָכְלוּ^c וּלְבוֹ שָׁבְרוּ^c בְּלֹא-כֶסֶף וּבְלֹא מַחִיר יֵין וְחֵלֶב:
2 לָמָּה תִשְׁקְלוּ-כֶסֶף בְּלֹא-לֶחֶם וַיִּגְיַעְכֶּם בְּלֹא לְשִׁבְעָה
שָׁמְעוּ שְׁמוֹעַ אֱלֹי וְאָכְלוּ-טוֹב וְתַתְּעַנֵּג בְּדָשָׁן גִּפְשָׁכֶם:
3 הִטּוּ אָזְנוֹכֶם וּלְבוֹ אֱלֹי שָׁמְעוּ וְתַחֲתִי גִפְשָׁכֶם
וְאַכְרַתָּה לָכֶם בְּרִית עוֹלָם חֲסִדֵי דָוִד הַנֶּאֱמָנִים:
4 הֵן עַד לְאוֹפְטִים נִתְּתִיו נְגִיד וּמִצִּוֶּה לְאֹמִים:
5 הֵן גֹּזֵי לֹא-תִדְעוּ תִקְרָא וְגֹזֵי לֹא-יִדְעוּ אֵלֶיךָ יִרְוּצוּ
לְמַעַן יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ וּלְקַדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פֶאֶרְךָ: ס
6 דְרָשׁוּ יְהוָה בְּהַמְצֹאוֹ קִרְאוּהוּ בְּהִיזְתוֹ קְרוֹב:
7 יַעֲזֹב רָשָׁע דְרָכָו וְאִישׁ אֶן מִחֲשַׁבְתּוֹ
וַיֵּשֶׁב אֱלֹהֵי-הָהָרָה וַיִּרְחַמְהוּ וְאֵל-אֱלֹהֵינוּ כִּי-יִרְבֶּה לְסִלּוֹחַ:
8 כִּי לֹא מִחֲשַׁבּוֹתֵי מִחֲשַׁבּוֹתֵיכֶם וְלֹא דְרָכֵיכֶם דְרָכֵי נֶאֱמַר יְהוָה:
9 כִּי-נִבְּהוּ שָׁמַיִם מֵאָרֶץ בֵּן גְּבָהוּ דְרָכֵי מִדְרָכֵיכֶם וּמִחֲשַׁבְתִּי
10 כִּי בְּאֲשֶׁר יִרְדֵּה הַגִּשָּׁם וְהַשֶּׁלֶג מִן-הַשָּׁמַיִם [מִמִּחֲשַׁבְתֵּיכֶם:
וְשִׁמָּה לֹא יִשׁוּב כִּי אִם-הִרְגָה אֶת-הָאָרֶץ
וְהוֹלִידָהּ וְהִצְמִיחָהּ וְנָתַן זֶרַע לִזְרַע וְלֶחֶם לֶאֱכֹל:
11 כֵּן יִהְיֶה דְבָרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי לֹא-יִשׁוּב אֱלֹי רִיקָם
כִּי אִם-עֲשֵׂה אֶת-אֲשֶׁר חָפְצָתִי וְהִצְלִית אֲשֶׁר שָׁלַחְתִּיו:

בְּנֶיךָ ? 13 || אֲבֹנֶיךָ וְיִסְדֹּתֶיךָ || b-b prps || 12 || בְּנֶפֶךְ 1 || a 1 || II

הִנֵּה Q, הֵן K || 16 || dl ? || b || 15 || מֵאֵתִי || a 1 || 14 || trsp ? || huc || 14 ||

4 || c || 1 || c || dl ; > || h(*) || 55, I || Cp || 17 || add ? ||

נֵצַא ? 11 || II || c || frt || 1 || g || Vrs || לְעַמִּים || Vrs ||

13 mlt MSS Q Vrs 'ות || Cp 56, 3 ל— || 5 l c Vrs למו || 6 l ? שמו ||
 7 טו + יְהִי || 9 huc trsp א || 10 a sic מ (צ maj), Q צפוי; 1 prb צפי || b l c
 טאAQΓ et II יִדְעוּ הַבֵּן || c pl MSS 'ח; 1 prb מ || II a-a 1 וְהֵם הָרְעִים; al
 trsp haec vb in 10 post צפי et dl vb 3sq (לֹא יִדְּ) (לֹא יִדְּ), cf 10^b || b > 6.

12 אֶתִּי אֶקְחָה־יֵינִי וְנִסְבָּאָה שִׁכְרִי
 וְהָיָה כִּזְהָ יוֹם מִחֵר גָּדוֹל יִתֵּר מְאֹד:
 57¹ הַצִּדִּיק אֲבֹד וְאִין אִישׁ שֵׁם עַל־לֵב
 וְאֲנִשִּׁי־חֶסֶד נְאֻסִים בְּאִין מִבֵּין
 כִּי־מִפְנֵי הִרְעָה נְאֻסָּה הַצִּדִּיק: ²יָבוֹא שְׁלוֹם^a
 יִנּוּחוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם ^bהִלֵּךְ נִכְחוּ: פ
 3 וְאַתֶּם קִרְבוּ־הֵנָּה בְּנֵי עֲנָנָה
 זָרַע מְנַאֲף וְתִזְנֶה: ⁴עַל־מִי תִתְעַנְּנוּ
 עַל־מִי תִרְחִיבוּ פֶה תִּאֲרִיכוּ לִשׁוֹן
 הִלּוּ־אַתֶּם וְלִדֵּי־פֶשַׁע זָרַע שִׁקָּר:
 5 הַנְּחִמִים בָּאֵלִים תַּחַת כָּל־עֵץ רִעְנוֹן
 שִׁחֲטוּ הַיִּלְדִּים בְּנִחְלִים תַּחַת סְעִפֵי הַסְּלָעִים:
 6 בְּחִלְקֵי־נַחַל חִלְקֶךָ הֵם הֵם גְּזֻרְלֶךָ
 גַּם־לָהֶם שִׁפְכֶתָּ נֶסֶךְ הַעֲלִית מִנְחָה הֲעַל אֱלֹהִים אֲנַחֲסִי:
 7 עַל הַר־גְּבוּלָה וְנִשְׂאָ שְׁמֹת מִשְׁכְּבֶךָ
 גַּם־שֵׁם עָלִית לִזְבַּח זֹבַח:
 8 וְאַחַר הַדִּלֵּת וְהַמְזוּזָה שְׁמֹת זְכָרוֹנֶךָ
 כִּי מֵאֲתִי^a גִּלִּית וְתַעֲלִי הִרְחַבְתָּ מִשְׁכְּבֶךָ
 וְתִכְרַת־^bלֶךָ מֵהֶם אֶתְבַּת מִשְׁכְּבָם^c יָד חֲזִית:
 9 וְתִשְׁרִי לְמַלְךָ בְּשִׁמּוֹן וְתִרְבִּי רִקְחִיד
 וְתִשְׁלַח־צִירְךָ עַד־מִרְחָק וְתִשְׁפִּילִי עַד־שְׂאוּל:
 10 בָּרֵב דְּרִבְךָ יִגְעַת לֹא אִמְרַת נִזְאָשׁ
 חִית יִדְךָ מִצֹּאת עַל־כֵּן לֹא חֲלִית:
 11 וְאַת־מִי דֹאגָת וְתִירָאִי כִּי תִכְזָּבִי
 וְאוֹתִי לֹא זָכַרְתָּ לֹא־שְׁמֹת עַל־לִבְךָ
 הֲלֹא אָנִי מִחֲשָׁה וּמַעֲלָם וְאוֹתִי לֹא תִירָאִי: ד
 12 אָנִי אֲנִיד צִדְקַתְךָ וְאַת־מַעֲשִׂיךָ
 וְלֹא יוֹעִילוּךָ: ¹³בְּזַעֲמֶךָ יִצִּילְךָ קִבּוּצֶיךָ
 וְאַת־כָּלָם יִשְׂאֲרוּחַ יִקְח־הֶבֶל

5 1 || (מְנַאֲפָת וְזִנָּה) al ות' 1 3 || כָּל־^b ins || huc ?^a trsp ? Cp 57, 2 || 8 12 ||
 c 6 || בְּתוֹךְ 6 || add ? 6 || 8 1 || מֵאֲתִי^b || 1 frt ותִּכְרַת^c || in fin vs et init vs 9
 || וְתִסְכִּי (ornasti unguento) 9 || cf Ez 16,25 s || 9 || וְתִרְבִּי אֶת־תּוֹנֶתְךָ אֶתֶם
 || 13 1 || מַעֲשִׂיךָ || ad trsp ? || 12 || וּמַעֲלָם (et negligens) || c 11 ||

14 וְאָמַר ט || 17^a βραχὺ τι; 1? רָבַע (בְּעֵינוּ) || 1^b 1^c טַט 'וָא || 1^c וְקֶצֶף 1 ||
 18^a prps וְאַנְחֵהוּ || 1^b huc trsp: || 19^a ins? אָנִי || 1^b K נֹב Q, גִּיב (1? נִיר)
 cf Hi 16,5) || 20^a 1? נִגְדַשׁ et וַיִּגְדַּר || 21^a ca 50MSS יְהוּה || Cp 58, 3 Vrs
 נָאֻם אֲרָנִי יְהוּה 6^a ins frt וְלֹא || 6^a ca 60MSS רֶשׁ ט || 4^a 1? c תַּפְצֹכֶם
 cf ט || 1^b 1^c טַט sing.

7 הָלֹא פָרַס לָרֹעַב לַחֲמֶךְ וְעֲנִיִּים מְרוּדִים^a תָּבִיא בֵּית
 כִּי־תִרְאֶה עָלֶם וְכִסִּיתוּ וּמִבְשָׂרָךְ לֹא^b תִתְעַלֵּם:
 8 אֲזִי יִבְקַע כְּשֹׁחַר אוֹרֶךְ וַאֲרֻכְתֶּךָ מִהֲרָה תִצְמַח
 וְהִלֵּךְ לִפְנֵיךְ צִדְקָךְ כְּבוֹד יְהוָה יֵאֱסָפֶךָ:
 9 אֲזִי תִקְרָא נִיהוּה יַעֲנֶה תִשְׁוַע וַיֹּאמֶר הִנְנִי
 אִם־תָּסִיר מִתּוֹכְךָ מוֹטָה שְׁלַח אֶצְבֶּע וְדַבֵּר־אֲוֹן:
 10 וְתִפְקֹד^a לָרֹעַב נַפְשֶׁךָ^b וְנַפֶּשׁ נַעֲנָה תִשְׁבִּיעַ
 וְזָרַח בַּחֲשֶׁךְ אוֹרֶךְ וַאֲפֻלְתֶּךָ כְּצִהָרִים:
 11 וְנִחַךְ יְהוָה תָּמִיד וְהִשְׁבִּיעַ בְּצַחֲצָחוֹת נַפְשֶׁךְ
 וְעֲצַמְתֶּךָ יִחְלִיץ^a וְהִיִּיתָ כְּגֵן רוֹהַ
 וּכְמוֹצֵא מַיִם^b אֲשֶׁר לֹא־יִכָּזֵבוּ מִיָּמָיו:
 12 וּבְגֵן מִמֶּךָ^a חֲרֻבוֹת עוֹלָם מוֹסְדֵי דוֹר־דּוֹר תִּקְוֶמָם
 וְקִרָּא לָךְ גֵּדֶר פֶּרִץ מְשׁוֹבֵב נְתִיבוֹת^b לְשָׁבֶת:
 13 אִם־תִּשְׁיֵב מִשְׁבֶּת רִגְלֶךָ עֲשׂוֹת^a תִּפְעֶךָ^b בְּיוֹם קָדְשִׁי
 וְקִרָּאתָ לְשָׁבֶת עֲגֹג לְקֹדֶשׁ יְהוָה^c מִכְּבֹד
 וּכְבֹּדוֹ מַעֲשׂוֹת דִּרְכֶּיךָ מִמְּצוֹא תִפְעֶךָ וְדַבֵּר דְּבָר:
 14 אֲזִי תִתְעַנֵּג עַל־יְהוָה וְהִרְפִּבְתִּיךָ עַל־בְּמוֹתַי אֲרֶץ
 וְהִאֲכַלְתִּיךָ גִּחְלַת יַעֲקֹב אֲבִיךָ כִּי פִי יְהוָה דְּבָר: ׀
 59 1 הֵן לֹא־קִצְרָה יַד־יְהוָה מִהוֹשִׁיעַ וְלֹא־כִבְדָּה אֲזִנּוֹ מִשְׁמֹעַ:
 2 כִּי אִם־עֲוֹנֵיתִיכֶם הֵיוּ מִבְּדָלִים בִּינְכֶם לְבִין אֱלֹהֵיכֶם
 וְחִטְאוֹתֵיכֶם הִסְתִּירוּ פָנִים מִכֶּם מִשְׁמֹעַ:
 3 כִּי כִפִּיתֶם נְאֻלּוֹ בָּדָם וְאַצְבְּעוֹתֵיכֶם בְּעוֹן
 שִׁפְתוֹתֵיכֶם דְּבָרו־שֶׁקֶר לְשׁוֹנְכֶם עוֹלָה תִהְיֶה:
 4 אִין־קִרָּא בְצֹדֵק וְאִין נִשְׁפָּט בְּאִמוּנָה
 בְּטוֹת עַל־תֵּהוּ וְדַבֵּר־שׁוֹא הָרָו עֲמַל וְהוֹלִיד אֲוֹן:
 5 בִּיצֵי צַפְעוֹנִי בִקְעוֹ וְקוֹרֵי עֶכְבִּישׁ יֵאֲלֵנוּ
 הָאֵכֵל מִבִּיצֵיהֶם יָמוֹת וְהוֹרֶה תִבְקַע אֶפְעָה:
 6 קוֹרִיהֶם לֹא־יִהְיוּ לְבָגֶד וְלֹא יִתְפָּסוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם
 מַעֲשֵׂיהֶם מַעֲשֵׂי־אֲוֹן וּפַעַל תָּמַם בְּכִפְיָהֶם:

7 ^a 1 ? ומרדים || 40MSS ^b אל || 8 1 ? (52,12) || יאספקד || 10 ^a 1 ? פק — || ^b 1
 c 11MSS 61S 61S לחמך || 11 ^a 1 יחליץ (ועצמתך) || ^b exc vb ? (חיים) || 12 ^a 1
 ישראל || 1 ^c — ציד MSS mlt ^b מע 6 || 13 ^a 1 c 6 — צות || ^b prps (60,10) || 14 Q^{MSS} במתי K במותי || Cp 59, 3 1 ? נגאלו || 5 1 ? רה —
 vel ? לחדש י"י

7 רגליהם לרע ירצו וימהרו לשפך דם גקי
 מחשבותיהם מחשבות און שד ושבר במסלותם:
 8 דרך שלום לא ידעו ואין משפט במעגלתם
 נתיבותיהם עקשו להם כל דרך בה לא ידע שלום:
 9 על-כן רחק משפט ממנו ולא תשיגנו צדקה
 נקוה לאור והנה חשך לנהגות באפלות נהלך:
 10 נגששה כעורים קיר וכאין עינים נגששה
 בשלנו בצחקרים כנשף באשמים כמתים:
 11 נהמה כדבים כלנו וכיונים הנה נהנה
 נקוה למשפט ואין לישועה רחקה ממנו:
 12 כירבו פשעינו נגדך ותטאותינו ענתה בנו
 כפשעינו אתנו ועונותינו ידענום:
 13 פשע וכחש ביהוה ונסוג מאחר אלהינו
 וברעשק^a וסרה^b הרז^c והנו^d מלב דברי-שקר:
 14 והסג אחזר משפט וצדקה מרחוק תעמד
 כירכשלה ברחוב אמת ונכחה לא-תוכל לבוא:
 15 ותתי האמת נעדרת וסר מרע משתולל
 וירא יהוה וירע בעיניו כיראין משפט:
 16 וירא כיראין איש וישתומם כי אין מפגיע
 ותושע לו זרעו וצדקתו היא סמכתהו:
 17 וילבש צדקה בשרון וכובע ישועה בראשו
 וילבש בגדי נקם תלבשת ויעט כמעיל קנאה:
 18 בעל גמלות בעל^a ישלם חמה לצריו גמול לאיביו^b לאיים גמול
 19 וייראו^a ממערב את-שם יהוה וממזרח-שמש את-כבודו
 כירבא כנהר^b צר רוח יהוה נססה בז:
 20 ובא לציון^a גואל ולשבר^b פשע ביעקב נאם יהוה:
 21 ויאני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליך ודברי אשר-
 שמתי בפיך לא-ימושו מפיהך ומפי זרעך ומפי זרעך אמר
 יהוה מעתה ועד-עולם: ׀

8 IMS Vrs בם || 10 ? *in vigore*; ins ? תיינו || 12 l וחתאותנו || 13 ^a 1 c & ?
 *עקש || ^b 1 ? הרז (dittogr ?) || ^c 1 ? והנו || 15 dub; trsp prb huc : || 17 dl (>טו) ||
 18 ^a 1 frt גמול cf 18b || ^{b-b} >ט(*), add || 19 ^a 1 c pl MSS Edd ויראו (a ראה) ||
^b 1 c טΑΣΘ כנ' || 20 ^a (ט?) Rom II,26 מצ' || ^b 1 c ט Rom מי' וישיב פ' מי' || 21 l אתם.

60¹ קוּמִי אֲזִירִי כִּי בָּא אֲזִיָּךְ וּכְבוֹד יְהוָה עָלֶיךָ זָרַח׃
 2 כִּי־הִנֵּה הִחֲשֵׁךְ יִכְסֶּה־אֶרֶץ וְעֶרְפֹּל לְאֻמִּים
 וְעֲלִיךָ יִזְרַח יְהוָה וּכְבוֹדוֹ עָלֶיךָ יֵרָאֶה׃
 3 וְהִלְכוּ גוֹיִם לְאֲזִיָּךְ וּמַלְכִּים לְנִגָּה זֶרְחֶךָ׃
 4 שְׂאִי־סִבִּיב עֵינֶיךָ וּרְאִי כָּל־מִן־נִקְבְּצוּ בְּאוֹלָךְ
 בְּנֵיךָ מִרְחוֹק יָבֹאוּ וּבְנִתֶיךָ עַל־צֶדֶק תִּתְאַמְנֶה׃
 5 אֲזִי תִרְאֶיָּה וְנִהְרֶתָּ וּפִתְחֶךָ וּרְחִיבָה לְבָבְךָ
 כִּי־יִהְיֶה־עָלֶיךָ הַמֶּזֶן וְיָם תֵּיל גוֹיִם יָבֹאוּ לָךְ׃
 6 שִׁפְעֶת גַּמְלִים תִּכְסֹּף בְּכָרִי מִדִּין וְעֵיפָה
 כָּל־מִשְׁבָּא יָבֹאוּ זֶהָב וְלִבְנָה יִשְׁאוּ
 וְתִהְיֶה־יְהוָה יִבְשָׁרוּ׃
 7 כָּל־צֶאֱן קֶדֶר יִקְבְּצוּ לָךְ אֵילֵי גִבְיֹת יִשְׁתַּוְּנוּ^a
 יַעֲלוּ^b עַל־רִצּוֹן^b מִזִּבְחִי וּבֵית תִּפְאָרְתִּי^c אֶפְאָר׃^d
 8 מִי־אֵלֶּה כָּעֵב תַּעֲוִיפִינָה וְכִיזִיִּים אֶל־אַרְבְּתֵיהֶם׃
 9 כִּי־לִי^a אֵלִים יְקוּוּ^a וְאַנְיֹת תִּרְשִׁישׁ בְּרֵאשִׁינָה^b
 לְהִבִּיא בְנֵיךָ מִרְחוֹק כְּסֶפֶם וְזָהָבִם אֲתָם
 לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פִאֲרֶךְ׃
 10 וּבְנֵי בְנֵי־גֹכָר חֲמַתֶּיךָ וּמַלְכֵיהֶם יִשְׁתַּוְּנוּ
 כִּי בְקֶצֶף הַכִּיתֶיךָ וּבְרִצּוֹנִי רַחֲמַתֶּיךָ׃
 11 וּפִתְחֹתֶיךָ^a שְׁעָרֶיךָ תִּמְיֹד יִזְמַם וְלִילָה לֹא יִסְגְּרוּ
 לְהִבִּיא אֵלֶיךָ חֵיל גוֹיִם וּמַלְכֵיהֶם נְהוֹנִים׃^b
 12 כִּי־הִנֵּנִי וְהַמַּמְלָכָה אֲשֶׁר לֹא־יַעֲבֹדֶיךָ יִאֲבֹדוּ וְהַגּוֹיִם תִּרְבּוּ יִחַרְבוּ׃
 13 כְּבוֹד תִּלְבָּנוּךְ אֵלֶיךָ יָבֹוא בְּרוֹשׁ תִּדְהָר וּתְאֲשׁוּר יִחַדּוּ
 לְפָאֵר מְקוֹם מִקְדָּשִׁי וּמְקוֹם רַגְלִי אֲכַבֵּד׃
 14 וְהִלְכוּ אֵלֶיךָ שְׂחוֹתֶיךָ בְּנֵי מַעֲנֶיךָ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ עַל־כַּפּוֹת רַגְלֶיךָ
 וְקִרְאוּ לָךְ עֵיר יְהוָה צִיּוֹן קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ [כָּל־מִנְגַּעֲצֶיךָ^a
 15 תַּחַת חֵיוֶתֶךָ עֲזוּבָה וּשְׁנוּאָה וְאֵין עוֹבֵר
 וּשְׂמִתֶּיךָ לְגִאֲזוֹן עוֹלָם מְשׁוֹשׁ נֹדֵד וְדוֹר׃

Cp 60, 2 l 'ח || 5^a mlt MSS תִּירָאִי; l M || ^b nonn MSS (ט?) וְרַהֲב; l M ||
 6 G^{AK*} + καὶ λίθον τιμίον (L = M) || 7^a G^L frt יִשְׁתַּוְּנוּךָ (ἔξουσι) || ^{b-b} l c
 4MSS G^L על לְרִצּוֹן || ^c G^L תִּפְלִי תִפְלִי || ^d l c G^L יִפְאָר, vel l פִּאֲרָר cf 13 ||
 9 ^{a-a} l frt יְקוּוּ צִיִּים || ^b 25MSS כְּב' כְּב' || 11^a l c G^L 33 וּנְפִתְחוּ וְנִפְתְּחוּ || ^b l גוֹהִיִּים ||
 13 ^{o-o} >G^h(*) || 14 ^{o-o} >G^h(*).

16 וַיִּזְכֹּקֶת חֶלֶב גּוֹיִם וְשֹׁד מַלְכִּים תִּינָקִי
 וַיִּדְעַת כִּי אֲנִי יְהוָה מוֹשִׁיעֶךָ וְגֹאֲלֶךָ אֲבִיר יַעֲקֹב:
 17 תַּחַת הַנְּחָשֶׁת אֲבִיא זָהָב וְתַחַת הַבְּרֹזֶל אֲבִיא כֶסֶף
 וְתַחַת הָעֵצִים נְחָשֶׁת וְתַחַת הָאֲבָנִים בְּרֹזֶל
 וְשִׁמְתִּי פָקֶדֶתְךָ שְׁלוֹם וְנִגְשִׁיךָ צְדָקָה:
 18 לֹא־יִשְׁמַע עוֹד חֲמָם בְּאַרְצֶךָ שֹׁד וְשָׂרָב בְּגִבּוֹלֶיךָ
 וְקָרָאת יְשׁוּעָה חֲזֹמֹתֶיךָ וְשִׁעְרֶיךָ תִּהְיֶה:
 19 לֹא־יִהְיֶה־לְךָ עוֹד הַשֶּׁמֶשׁ לְאוֹר יוֹמָם וּלְלַגְנָה תִּירָח לֹא־יֵאָרֵר
 וְהָיָה־לְךָ יְהוָה לְאוֹר עוֹלָם וְאֱלֹהֶיךָ לְתַפְאֶרְתְּךָ:
 20 לֹא־יָבוֹא עוֹד שִׁמְשׁוֹךְ וִירִחֶךָ לֹא יֵאָסֶף
 כִּי יְהוָה יִהְיֶה־לְךָ לְאוֹר עוֹלָם וְשָׁלְמוֹ יָמֵי אֲבֹלֶךָ:
 21 וְעַמְּךָ כָּלָם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ
 נֶצֶד מִטַּעַר^a מַעֲשֵׂה יָדַי^b לְהַתְּפָאֵר:
 22 הַקָּטָן יִהְיֶה לְאֵלֶף וְהַצָּעִיר לְגוֹי עָצוֹם
 אֲנִי יְהוָה בְּעֵתָהּ אֲחִישָׁנָה: פ
 61¹ רִיחַ אֲדָנִי יִהְיֶה עָלַי וְעֵן מִשְׁחָ יְהוָה אֹתִי
 לְבָשָׁר עֲזוּיִם שְׁלַחֲנִי לְחַבֵּשׁ לְגִשְׁבְּרֵי־לֵב
 לִקְרֹא לְשִׁבוּיָם וְדוֹר וּלְאִסּוּרִים^a פֶּקֶד־קוֹחַ^b:
 2 לִקְרֹא שְׁנַת־רָצוֹן לַיהוָה וַיּוֹם נָקָם לְאֱלֹהֵינוּ
 לְנַחֵם כָּל־אֲבֵלִים: ^a3 לְשׁוֹם לְאֲבֵלֵי צִיּוֹן^a לְתֵת לָהֶם פֶּאֶר תַּחַת
 שֶׁמֶן שִׁשׁוֹן תַּחַת^b אֲבֵל מַעֲטָה^b תִּהְיֶה תַּחַת רִיחַ כֹּהֵה [אֶפֶר
 וְקָרָא לָהֶם אֱלֹהֵי הַצֹּדֵק מִטַּעַר יְהוָה לְהַתְּפָאֵר:
 4 וּבָנָו חֲרִבּוֹת עוֹלָם שְׁמֻמוֹת רֹאשָׁנִים יְקוּמָמוּ
 וַחֲדָשׁוּ עָרֵי חָרֵב שְׁמֻמוֹת דּוֹר וָדוֹר:
 5 וְעַמְּדוֹ זָרִים וְרָעוּ צִאֲנֵכֶם וּבְנֵי גֵזֶר אֲפָרִיכֶם וְכִרְמִיכֶם:
 6 וְאַתֶּם כֹּהֲנֵי יְהוָה תִּקְרְאוּ מִשְׁרָתִי אֱלֹהֵינוּ יֹאמֶר לָכֶם
 חֵיל גּוֹיִם תֹּאכְלוּ וּבְכִבּוֹדֵם תִּתְנַמְרוּ:

16 Var^P וְשֹׁד; 1 frt וְשֹׁד || 19 dl; 60 + לילה post לְךָ || 21^a Q@38 al
 מַטַּעַי, K 1—; 1 prb יהוה || ^b 22 exc vb || יָדִיו 60 || 22 exc vb (יְדִבְרָתִי) || Cp 61,
 1^a 6 τυφλοῖς || ^b 1 c pl MSS Vrs פֶּקֶד־קוֹחַ (vel פֶּקֶחַ) || 2 huc trsp: ||
 3^{a-a} prb add || ^{b-b} 1 haec vb inverso ordine || ^c mlt MSS Edd אֱלִילִי || 6 prps
 תִּתְנַמְרוּ (cf 6 θαυμασθήσεσθε); al (תִּתְנַמְרוּ).

7 תַּחַת בְּשִׁתְכֶם^a מִשְׁנֶה וּכְלָמָה יִרְנוּ^b חִלְקֶם
 לִבֵּן בְּאַרְצֶם מִשְׁנֶה יִרְשׁוּ שְׁמַתַּת עוֹלָם תִּהְיֶה לָהֶם:
 8 כִּי אֲנִי יְהוָה אֱהָב מִשְׁפָּט שֹׁנֵא נָזַל בְּעוֹלָה
 וְנָתַתִּי פַעֲלָתָם בְּאַמֹּת וּבְרִית עוֹלָם אֲכַרֹּת לָהֶם:
 9 וְנוֹדַע בְּגוֹיִם זִרְעָם וְצִאצְאֵיהֶם בְּתוֹךְ הָעַמִּים
 כָּל־רְאִיֵּהֶם וּבִירוֹם כִּי הֵם זָרַע בְּרֵךְ יְהוָה:
 10 שׂוֹשׂ אֲשִׁישׁ בִּיהוָה תִּגַּל נִפְשִׁי בְּאֱלֹהֵי
 כִּי הִלְבִּישְׁנִי בְּגָדֵי־יֹשֶׁעַ מַעִיל צְדָקָה יַעֲטֵנִי^a
 כִּחַתָּן יִכְתֹּן^b פָּאֵר וְכִפְלָה תַעֲדָה כְּלִיהָ:
 11 כִּי כְאֲרֵץ תּוֹצִיא צִמְחָהּ וּכְנֶגַה זְרוּעֶיהָ תַצְמִיחַ
 כֵּן אֲדַגֵּי יְהוָה וְצִמְיֹחַ צְדָקָה וְתִהְיֶה נֶגֶד כָּל־הַגּוֹיִם:
 62¹ לְמַעַן צִיּוֹן לֹא אֲחַשֶׁה וּלְמַעַן יְרוּשָׁלַם לֹא אֲשַׁקּוּט
 עַד־יֵצֵא כְנֶגֶה צְדָקָה וִישׁוּעָתָה כְּלִפִּיד וּבָעַר:
 2 וְרָאוּ גוֹיִם צְדָקָךְ וְכָל־מְלָכִים כְּבוֹדָךְ
 וְקָרָא לָךְ שֵׁם חָדָשׁ אֲשֶׁר פִּי יְהוָה יִקְבְּנוּ:
 3 וְהָיִיתָ עֹטְרַת תִּפְאֶרֶת בִּיד־יְהוָה וְצִנּוֹף מְלוּכָה בִּכְר־אֱלֹהִיךָ:
 4 לֹא־יֹאמֶר לָךְ עוֹד עֲזוּבָה וּלְאַרְצֶךָ^a לֹא־יֹאמֶר עוֹד^a שְׁמָמָה^b
 כִּי לָךְ יִקְרָא חֲפְצִי־בָהּ וּלְאַרְצֶךָ בְּעוֹלָה
 כִּי־חֲפֵץ יְהוָה בָּךְ וְאַרְצֶךָ תִּבְעַל:
 5 כִּי־יִבְעַל^a בַּחֹר בְּתוֹלָה^b וּבְעֵלֹךְ בְּגִיד^b
 וּמִשׁוֹשׁ חֲתָן עַל־כֹּלָה יִשְׁיֵשׁ עֲלֶיךָ אֱלֹהִיךָ:
 6 עַל־חֲזוּמַתֶּיךָ יְרוּשָׁלַם הִפְקֹדְתִּי שְׁמֵרִים
 כָּל־הַיּוֹם וְכָל־הַלַּיְלָה תָמִיד לֹא יִחָשׂוּ
 הַמְזַכִּירִים אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָהֶם:
 7 וְאַל־תִּתְּנוּ הָמִי לֹז עַד־יִכְוֹנֵן
 וְעַד־יִשִּׁים אֶת־יְרוּשָׁלַם תִּהְיֶה בְּאַרְץ:
 8 גִּשְׁבַּע יְהוָה בְּיָמֵינוּ וּבְזִרְעֵנוּ
 אִם־אֵתָן אֶת־דְּגָנְךָ עוֹד מֵאֲכָל לְאִיבֶיךָ
 וְאִם־יִשְׁתִּי כְּנִי־נֹכַר תִּירוּשֶׁךָ אֲשֶׁר יִנְעַת בּוֹ:

7^a 1 || בְּשִׁתְכֶם || 10^a 1 || בְּעוֹלָה || 5 MSS || 8 1 c || (וְרָק) || יִרְשׁוּ || 1^b || כִּי בְשִׁתְכֶם || 1^a ||
 4^{a-3} frt || וְצִנּוֹף || Cp 62, 3 Q || vs II trsp ante 10? || 1^b || יְכִין || 1^b || עֲטֵנִי || vel יַעֲטֵנִי
 add (cf mtr) || 1^b || שְׁמָמָה || cf 54, 1 || 5^a 1 || בְּעַל (כ) || 1^{b-b} || יְכִין || 1^b || יְכִין || vel יְכִין || 1^b ||
 בְּנִי (ψ 147, 2).

צַר וּמִלְחָמָה ॥ ^c l c 66 ॥ לֹא ॥ ^b Q 17MSS לוֹ ; ॥ ^a huc trsp : 9 ॥ — לָנוּ

בְּאַהֲבָתוֹ וּבְחַמְלָתוֹ הוּא גֹאֲלָם
וַיִּנְשָׁלֵם וַיִּנְשָׂאֵם כָּל־יְמֵי עוֹלָם:
¹⁰ וַיְהִי מָרוּ וַעֲצָבוֹ אֶת־רוּחַ קָדְשׁוֹ
וַיַּהַפֵּךְ לָהֶם לְאוֹיֵב הוּא גֹלְחֵם־בָּם:
¹¹ וַיִּזְכֹּר יְמֵי־עוֹלָם ^a מִשָּׁה עֲמֹז
אֵינָהּ הַמַּעֲלֵם ^b מִיָּם אֶת רַעֲהָ ^c צֹאנֹו
אֵינָהּ הַשֵּׁם בְּקִרְבּוֹ אֶת־רוּחַ קָדְשׁוֹ:
¹² מוֹלִיד לְיָמִין מִשָּׁה זְרוּעַ תִּפְאָרְתּוֹ
בּוֹקֵעַ מִיָּם מִפְּנִיָּהֶם לַעֲשׂוֹת לוֹ שֵׁם עוֹלָם:
¹³ מוֹלִיכֵם בְּתֵהֱמוֹת פְּסוּם בַּמִּדְבָּר
לֹא יִכְשְׁלוּ: ¹⁴ כִּבְהִמָּה בַּבִּקְעָה תֵּדָד
רוּחַ יְהוָה תִּנְחֵנֵנוּ בֶן נְהַנֵּת עֲמֹךְ
לַעֲשׂוֹת לָךְ שֵׁם תִּפְאָרֶת:
¹⁵ הִבֵּט מִשָּׁמַיִם וַרְאָה מִזֶּבֶל קָדְשֶׁךָ וּתִפְאָרְתֶּךָ
אֵינָהּ קִנְיָאֲתֶךָ וּגְבוּרָתֶךָ ^a הַמִּזֵּן מַעֲיָד
וּרְחֻמֶיךָ ^b אֵלֵי הַתִּאֲפָקוֹ: ¹⁶ כִּי־אַתָּה אֲבִינוּ
כִּי אֲבִרָהֶם לֹא יִדְעֵנוּ וְיִשְׂרָאֵל לֹא יִפְרֹגֵנוּ
אַתָּה יְהוָה אֲבִינוּ גֹאֲלֵנוּ מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ:
¹⁷ לָמָּה תִתְעַנּוּ יְהוָה מִדְּרָכֶיךָ תִקְשִׁיחַ לִבֵּנוּ מִירְאָתֶךָ
שׁוּב לְמַעַן עֲבֹדֶיךָ שְׁבִטִי נִחַלְתֶּךָ:
¹⁸ לְמַצֵּעַר יִרְשׁוּ עִם־קָדְשֶׁךָ צָרִינוּ בּוֹסְסוּ מִקֶּדְשֶׁךָ:
¹⁹ הִיָּינוּ מֵעוֹלָם לֹא־מִשְׁלָתָ בָּם לֹא־נִקְרָא שְׁמֶךָ עֲלֵיהֶם
לֹא־קִרְעַת שָׁמַיִם יִרְדֹּת מִפְּנֶיךָ הָרִים נָזְלוּ:
⁶⁴ ¹ בְּקֶרַח אֵשׁ הַמְּסִים מִיָּם תִּבְעֶה־אֵשׁ
לְהוֹדִיעַ שְׁמֶךָ לְצִרְיֶךָ מִפְּנֶיךָ גּוֹיִם יִרְגָּזוּ:
² בַּעֲשׂוֹתֶךָ נִזְרָאוֹת לֹא נִקְוָה
יִרְדֹּת מִפְּנֶיךָ הָרִים נָזְלוּ: ³ וּמֵעוֹלָם לֹא־שָׁמְעוּ

¹⁰ 50MSS Vrs והוא || ¹¹ ^{a-a} >64; prps שְׁנוֹת דָּר וָדָר (Dt 32,7); nonn MSS
לְמַצֵּעַר || ^b 1 prb c pc MSS 64S — || ^c sic 8 c 64S; mlt MSS minus recte
רָעִי || ¹³ ^{oo} 6 ולא יכ' || trsp frt haec vb post תִּדָּד (14) || ¹⁴ Vrs תִּנְחֵנֵנוּ || ¹⁵ ^a 1
c 21MSS Vrs —רָתֶךָ (8) —(תִּדָּד) || ^{b-b} prps אֵלֵינוּ תִּתְאֲפֹק (cf 6 et 64,11) ||
8 עליהם: 1 || (לִמְ) יִרְשָׁנוּ הָרִים (64) לָמָּה צָעֲדוּ רַשְׁעִים 1 || ¹⁸ ^{oo} לְמַעַן || ¹⁷ 64 +
hic fin cp 63 invēnisse vid) || Cp 64, 2 ^{oo} gloss ex 63,19; trsp : ad שָׁמְעוּ.

לֹא הֶאֱזִינוּ^a עֵינַי לֹא-רָאִיתָהּ
 אֱלֹהִים זִוְלָתְךָ יַעֲשֶׂה^b לְמַחֲכֶה-לוֹ:
 4^a פָּנַעַת אֶת-שֵׁשׁ וַעֲשֶׂה^b צֶדֶק^c בְּדַרְכֶּיךָ יִזְכְּרוּךְ^c
 הֵן-אֲתָה קָצַפְתָּ וּנְחָטָא^d בָּהֶם עֹלָם וְנִשְׁעֶה^d:
 5 וְנִהְיִי כְשִׁמְאָה בְּלָנוּ וּכְבָּגָד עֵדִים כָּל-צִדְקָתֵינוּ
 וְנִבְלָא^a כַּעֲלָה בְּלָנוּ וְעֹנִינוּ^b כְּרוּחַ יִשְׁאָנוּ:
 6 וְאִין-קֹרָא בְּשִׁמְךָ מִתְעוֹרֵר לְהַחְזִיק בְּךָ
 כִּי-הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ מִפָּנֵינוּ וּתְמוּנָנוּ בְּיַד-עֹנִינוּ:
 7 וְעַתָּה יְהוָה אֲבִינוּ אֲתָה
 אֲנַחֲנוּ הַחֲמֵר וְאֲתָה יִצְרָנוּ וּמַעֲשֶׂה יָדְךָ בְּלָנוּ:
 8 אֶל-תִּקְצֹף יְהוָה עַד-מָאֵד וְאֶל-לֶעֶד תִּזְכֹּר עֹן
 הֵן הַבְּטִינָא עֲמֹךְ בְּלָנוּ: 9 עָרִי קִדְשְׁךָ הֵיוּ מִדְּבַר
 עֵינֶיךָ מִדְּבַר הַיְוָה יְרוּשָׁלַם שְׂמִמָּה:
 10 בֵּית קִדְשֵׁנוּ וְתַפְאֲרָתֵנוּ אֲשֶׁר הִלְלוּךָ אֲבֹתֵינוּ
 הָיָה לְשֹׁרֶפֶת אֵשׁ וְכָל-מַחֲמֹדֵינוּ הָיָה לְחָרְבָה:
 11 הָעַל-אֵלֶּה תִּתְאֲפֹק יְהוָה תַּחֲשֶׁה וְתַעֲנֵנוּ עַד-מָאֵד: פ
 65ⁱ גִּדְרִשְׁתִּי לָלוֹא שְׂאֵלוֹ^a נִמְצְאָתִי לֹא בְקִשְׁנִי
 אֲמַרְתִּי הִנֵּנִי הִנֵּנִי אֶל-גֹּזֵי לֹא-קִרְאָ^b בְּשִׁמִּי:
 2 פִּרְשִׁיתִי יָדַי כָּל-הַיּוֹם אֶל-עַם סוֹרֵר^c
 הַהֲלֹכִים הַדֶּרֶךְ לֹא-טוֹב אַחֵר מִחֲשַׁבְתֵּיהֶם:
 3 הָעָם הַמְכַעֲסִים אֹתִי עַל-פָּנַי תִּמְדוּ
 זִבְחִים בְּגִזּוֹת וּמִקְטָרִים עַל-הַלְבָּנִים:
 4 הַיֹּשְׁבִים בְּקִבְרִים וּבְנִצּוֹרִים^a יִלְּנוּ
 הָאֲכָלִים בְּשֶׁר הַחֲזִיר וּפִרְקָ^b פִּגְלִים כְּלִיהֶם:
 5 הָאֲמָרִים קָרַב אֵלֶיךָ אֶל-תִּגְשִׁי כִּי קִדְשְׁתִּיךָ
 אֵלֶּה עֵשֶׂן בְּאִפִּי אֵשׁ יִקְדֶּת כָּל-הַיּוֹם:
 6 הִנֵּה כְּתוּבָה לִפְנֵי לֹא אֲחַשֶׂה כִּי אִם-שִׁלְמִתִּי וְשִׁלְמִתִּי עַל-חִיקָם:

3^a 1 (trsp א) —, cf ICor 2,9 || ^b incert; cf 6 (prps וישע) || ^c Vrs
 4^a ins frt || לוֹ || ^{b-b} 1 c עשי || ^{c-c} 1 c עשו || ^{d-d} inc; prps
 5^a 1 (נבל a) || וְנִבְלָא || ^b mlt MSS || ^a 1 (נדרשע al) || בְּמַעֲלָנוּ וְנִפְשָׁע (cf 6
 7 MSS || 1 c 10 || (לְקַלְלָה עש 9 || כִּי + עש 8 || וְתִמְוִגְנוּ עש 1 c 7 MSS ||
 21 MSS + 1^B עש || ^a 3 MSS עש || ^b 1 c Vrs קרא vel
 5 1 || וּמִרְק Q || וּפִרְק K || ^b 1 c Vrs || ^a 4 || וּמִזְרָה + עש 2 || קרא
 6^a gl ? cf 7^b.

7 עֲזַנְתִּיכֶם^a וְעֹזֹת אֲבוֹתֵיכֶם^a וַחֲדָל אָמַר יְהוָה
 אֲשֶׁר קָטְרוּ עַל-הַהָרִים וְעַל-הַגְּבָעוֹת חֲרָפוּנִי
 וּמִדַּתִּי פָעַלְתֶּם רָאשֶׁנָּה^b עַל-חִיקֶם: ס
 8 כֹּה אָמַר יְהוָה כֹּאֲשֶׁר יִמָּצֵא הַתִּירוֹשׁ בְּאֲשָׁכּוֹל
 וְאָמַר אֶל-תִּשְׁחִיתֶהוּ כִּי בִרְכָה בּוֹ
 בֶּן אֵעֲשֶׂה לְמַעַן עֲבָדִי לְבִלְתִּי הִשְׁחִית הַכֹּל:
 9 וְהוֹצֵאתִי מִיַּעֲקֹב זֶרַע וּמִי־הִיּוּדָה יוֹרֵשׁ הָרִי
 וִירֵשׁוּהָ בְּחִירֵי וְעַבְדֵי יִשְׁכְּנוּ-שָׁמָּה:
 10 וְהָיָה הַשְּׂרוּזִן לְגֹה־צֹאן וְעֵמֶק עֲכוֹר לְרִבְצֵן בָּקָר
 לְעַמִּי אֲשֶׁר דִּרְשׁוּנִי:

11 וְאַתֶּם עֲזָבִי יְהוָה הַשֹּׁכֵחִים אֶת-הָר קִדְשִׁי
 הָעֲרֻכִים לְגַד שְׁלֹחַן וְהַמְּמַלְאִים לִמְנֵי מִמֶּסֶד:
 12 וּמִנִּיתִי אֶתְכֶם לַחֲרֹב וְכִלְכֶּם לַטֹּבַח תִּכְרְעוּ
 יַעַן קָרָאתִי וְלֹא עֲנִיתֶם דִּבַּרְתִּי וְלֹא שָׁמַעְתֶּם
 וַתַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינַי וּבִאֲשֶׁר לֹא-חָפְצָתִי בַּחֲרַתֶּם: פ
 13 לָכֵן כֹּה-אָמַר יְהוָה אֲדַנִּי יְהוָה
 הִנֵּה עַבְדִּי וַיֹּאכִלּוּ וְאַתֶּם תִּרְעָבוּ
 הִנֵּה עַבְדִּי יִשְׁתֵּי וְאַתֶּם תִּצְמָאוּ
 הִנֵּה עַבְדִּי יִשְׁמְחוּ וְאַתֶּם תִּבְשְׁאוּ:
 14 הִנֵּה עַבְדִּי יִרְגֹּז מִטּוֹב לֵב
 וְאַתֶּם תִּצְעַקוּ מִכָּאֵב לֵב וּמִשֹּׁבֵר רוּחַ תִּלְיִילוּ:
 15 וְהִנַּחְתֶּם שִׁמְכֶם לִשְׁבוּעָה לְבַחֲרֵי וְהִמִּיתָ אֲדַנִּי יְהוָה
 וְלַעֲבָדָיו יִקְרָא שֵׁם אַחֵר:

16 אֲשֶׁר^a הַמִּתְבָּרֵךְ בָּאָרֶץ יִתְבָּרֵךְ בְּאֵלֵהִי אָמֵן^b
 וְהַנִּשְׁבָּע בָּאָרֶץ יִשְׁבַּע בְּאֵלֵהִי אָמֵן^b

כִּי נִשְׁבַּחוּ הַצְּרוֹת הָרָאשִׁנוֹת וְכִי נִסְתָּרוּ מֵעֵינַי:
 17 כִּי-הִנְנִי בּוֹרֵא שָׁמַיִם חֲדָשִׁים וָאָרֶץ חֲדָשָׁה
 וְלֹא תִזְכְּרֶנָּה הָרָאשִׁנוֹת וְלֹא תִעֲלֶנָּה עַל-לֵב:
 18 כִּי-אִם-שִׁישׁוֹ וְגִילּוֹ^a עַד־עַד^a אֲשֶׁר אֲנִי בּוֹרֵא
 כִּי הִנְנִי בּוֹרֵא אֶת-יְרוּשָׁלַם גִּילָה וְעַמָּה מְשׁוֹשׁ:

7 ^a 1 c 𐤓𐤌𐤔𐤕𐤕𐤕𐤕 — 𐤀𐤌𐤍 || ^b >𐤓𐤌; 1 וְשִׁלְמַתִּי, cf ad 6 || ^c Q 8 nonn
 MSS 𐤓𐤌 עַבְדִּי || 14 1 ? תִּיל' (dl?) || 15 𐤓𐤌 יִקְרָא —; 1 frt יְהוָה ||
 16 ^a dl ? || ^b 1 אָמֵן || 18 ^{a-a} (𐤓𐤌)𐤔𐤕 וְגִ' || ^b ins על.

19 וְנִלְתִּי בִירוּשָׁלַם וְשִׁשְׁתִּי בְעַמִּי
 וְלֹא־יִשְׁמַע בָּהּ עוֹד קוֹל בְּכִי וְקוֹל זַעֲקָה:
 20 לֹא־יִהְיֶה מִשָּׁם עוֹד עוֹל יָמִים
 וְזָכָן אֲשֶׁר לֹא־יִמְלֹא אֶת־יָמָיו כִּי הִנָּעַר
 בֶּן־מֵאָה שָׁנָה יָמוּת וְהַחֹטֵא בֶּן־מֵאָה שָׁנָה יִקָּלֵל:
 21 וּבָנָיו בָּתִּים וַיֵּשְׁבוּ וְנָטְעוּ כֶרֶמִים וְאָכְלוּ פֵרִים:
 22 לֹא יִבְנוּ וְאַחֲרַיִם לֹא יִטְעוּ וְאַחֲרַיִם יֹאכְלוּ
 כִּי־כִימִי הָעֵץ יָמִי עַמִּי וּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם יִבְלוּ בַחֲיָרָי:
 23 לֹא יִגְעוּ לָרִיק וְלֹא יִלְדוּ לַבְּהֵלָה
 כִּי זָרַע בְּרוּכִי יִהְיֶה הָמָּה וְצִאֲצֵאֵיהֶם אִתָּם:
 24 וְיִהְיֶה טָרֶם יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וְאֲנִי אֲשַׁמְעֵם:
 25 וְאֲבִיטָלָה יָרְעוּ כְּאֶחָד וְאַרְיֶה כְּבֹקֶר וְאֶכְלֶה־תְּבֵן וְנָחַשׁ עַפְרָא לַחֲמוֹ
 לֹא־יָרְעוּ וְלֹא־יִשְׁתִּיתוּ בְּכָל־הָרָקָדָשִׁי אָמַר יְהוָה:
 66¹ בָּהּ אָמַר יְהוָה הַשָּׁמַיִם כֶּסֶף וְהָאָרֶץ הַדָּם רִגְלִי
 אִי־זָה בֵּית אֲשֶׁר תִּבְנוּ־לִי וְאִי־זָה מְקוֹם מְנוּחָתִי:
 2 וְאַת־כָּל־אַלֶּה יָדִי עָשִׂתָה וְיִתְּנוּ^a כָּל־אַלֶּה נְאֻם־יְהוָה
 וְאַל־זָה אֲבִיט אֶל־עֲנִי וְנִכְה־רוּחַ וְחָדַד עַל־דְּבָרִי:
 3 שׁוֹחֲטֵת הַשֹּׁר מִכַּה־אִישׁ זֹבֶחַ הַשֶּׁה עֹזֶרֶךָ פֶּלֶב
 מַעֲלָה מִנְחָתִי דֶם־חֲזִיר מִזְכִּיר לְבָנָה מִבְּרֶךְ אֵוֶן
 גַּם־הֵמָּה בָּחֲרוּ בְּדַרְכֵיהֶם וּבִשְׁקוּצֵיהֶם גִּפְשָׁם חֲפָצָה:
 4 גַּם־אֲנִי אֶבְחַר בְּתַעֲלָלֵיהֶם וּמִגִּוְרָתָם אֲבִיא לָהֶם
 יַעַן קָרָאתִי וְאֵין עֲזָה דְבָרָתִי וְלֹא שָׁמְעוּ
 וַיַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינָי וּבְאֲשֶׁר לֹא־חֲפָצְתִי בָּחֲרוּ:
 5 שָׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה הַחֲרָדִים אֶל־דְּבָרוֹ
 אָמְרוּ אֲחִיכֶם שִׁנְאִיכֶם
 מְגִדִּיכֶם לְמַעַן שְׁמִי יִכְבֹּד יְהוָה
 וְנִרְאָה בְּשִׁמְחַתְכֶם וְהֵם יִבְשׁוּ:
 6 קוֹל שְׁאֵזֶן מַעִיר קוֹל מְהִיבֵל
 קוֹל יְהוָה מִשְׁלֵם גָּמוּל לְאִיְבָיו:
 7^a בְּטָרֶם תַּחֲלִיל יִלְדָּה^b

20 ° prb gloss || Cp 66, 1 ? מק' || 2^a 63 וְלִי הָיוּ || 1^b 1 ? וְנִכְהָה || 1^c 1 c
 יִלְדָּה בֶן ? 1^b || וְהִיא ? ins^a 7 || יִכְבֹּד 1 c 5 || נִסְפָּד ? ins³ 3 || אֶל Or

בְּטָרִם יָבוֹא תִּבְלָה לָהּ וְהַמְלִיטָה זָכָר׃
 8 מִי־שָׁמַע בָּזֹאת מִי רָאָה בְּאֵלֶּה
 הַיּוֹתֵל אֶרְץ בְּנוֹם אַחֵד
 אִם־יִלְד גּוֹי פַּעַם אֶחָת
 כִּי־תֵלֶה גַם־יִלְדָּה צִיּוֹן אֶת־בְּנֵיהָ׃
 9 הֲאֲנִי אֲשַׁבֵּיר וְלֹא אֲזַלִּיד יֹאמַר יְהוָה
 אִם־אֲנִי הַמּוֹלִיד וְעֲצַרְתִּי אָמַר אֱלֹהֶיךָ׃ פ
 10 שְׁמַחֲו אֶת־יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ בָּהּ כָּל־אֲהֲבֶיהָ
 שִׁישׁוּ אֶתְּהָ מִשׁוֹשׁ כָּל־הַמְּתַאבְּלִים עָלֶיהָ׃
 11 לְמַעַן תִּינָקוּ וּשְׁבַעְתֶּם מִשֹּׁד תִּנְחַמְיָהּ
 לְמַעַן תִּמְצְוּ וְהִתְעַנְּגֶתֶם מִיּוֹז כְּבוֹדָהּ׃ ס
 12 כִּי־כֹה יֹאמַר יְהוָה הִנְנִי נֹטֶה־אֲלֶיהָ
 כְּנֶהֱרָ שָׁלוֹם וּכְנָחַל שׁוֹטֵף כְּבוֹד גּוֹיִם
 וַיִּנְקֹתֶם^a עַל־צֵד תִּנְשְׂאוּ^b וְעַל־בְּרָכִים תִּשְׁעֲשַׁעוּ׃
 13 כְּאִישׁ אֲשֶׁר אָמַז תִּנְחַמְנוּ בֶן אֲנָכִי אֲנַחֲמָכֶם וּבִירוּשָׁלַם
 14 וּרְאִיתֶם וְשֹׁשׁ לְבָבְכֶם וְעֲצֻמוֹתֵיכֶם כִּדְשָׁא תִפְרַחְנָה [תִּנְחַמְוּ׃
 וְנִזְדַּעַה יַד־יְהוָה אֶת־עֲבֹדֵי וְזַעַם אֶת־אֲבִיּוֹ׃ ס
 15 כִּי־הִנֵּה יְהוָה בָּאֵשׁ יָבוֹא וְכִסּוּפָה מִרְכַּבָּתוֹ
 לְהַשִּׁיב בַּחֲמָה אָפוֹ וְגַעַרְתּוֹ בְּלֶהֱבִי־אֵשׁ׃
 16 כִּי בָאֵשׁ יְהוָה נִשְׁפָּט וּבְחֶרֶב־אֶת־כָּל־בָּשָׂר וְרֶבֶו חֲלָלִי יְהוָה׃
 17 הַמְּתַקְדָּשִׁים וְהַמְּטַהֲרִים אֶל־הַגִּנּוֹת אַחֵר אַחֵר^a בְּתוֹךְ^b
 אֲכָלִי בָשָׂר הַחַיִּיר וְהַשֶּׁקֶץ וְהַעֲכָבֵר
 דִּי־חֲדָו יִסְפוּ נָאִם־יְהוָה׃ 18 וְאֲנָכִי מַעֲשִׂיהֶם וּמַחֲשַׁבְתֵּיהֶם בָּאָה לְקַבֵּץ
 אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וְהַלְשִׁנּוֹת וּבָאוּ וּרְאוּ אֶת־כְּבוֹדִי׃ 19 וְשִׁמְתִּי בָהֶם אוֹת
 וְשִׁלַּחְתִּי מֵהֶם פְּלִיטִים אֶל־הַגּוֹיִם תַּרְשִׁישׁ פּוֹל^a וְלֹד^b מִשְׁכִּי קִשְׁתִּי^c
 תִּבְלָה וַיִּגַּן הָאֲרִים הִרְחִקִים אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ אֶת־שִׁמְעִי וְלֹא־רָאוּ אֶת־

8 ins עם || 9 Seb I6MSS אָמַר || 10 ° 1 (cf 6) שְׁמַחֲו אֶת || 11 cf ad 60,16 ||
 12 ^a 1 (cf 6 τὰ παῖδια αὐτῶν) וַיִּנְקֹתֶהּ et trsp ^a ad גּוֹיִם || ^b 1 sg || 13 ° frt add ||
 15 2MSS 6 כָּאֵשׁ || 16 6 + כָּל־הָאָרֶץ + אֶת (בָּאֵשׁ . . אֶת) || 17 ^a 1 prb c K אַחֵד; Q mlt
 MSS + MS^P אַחֵת; 8030 אחד אחר אחד || ^b prps בְּתוֹךְ (vix recte) || ^c 1 prb
 מִבֵּיא pro מְבִיא || 18 ° trsp frt ad 17^d et 1 בָּא pro בָּאָה; al tantummodo || 19 וְשִׁמְתִּי בָהֶם אוֹת
 בָּאָה, vel c 60 (cf 80) 'וְשִׁמְתִּי בָהֶם' (ו) בָּאָה לְקַבֵּץ || 19 ^a 1 c 6 + MSS 6
 שְׁמִי || ^c 6 מִשְׁכִּי וְשִׁמְתִּי (Μοσχ και εις [pro kai πως]) || ^{b-b} 1 frt c 6 פּוֹל ||

כְּבוֹדִי וְהַגִּידוּ אֶת־כְּבוֹדִי בְּנוֹזִים: ²⁰וְהֵבִיאוּ אֶת־כָּל־אֲחֵיכֶם וְהַגִּידוּ
 הַנּוֹזִים וּמִנְחָה וְלִיהוָה בְּסוּסִים וּבְרֶכֶב וּבַעֲצִים וּבַפָּרָדִים וּבַפָּרָזוֹת
 עַל הַר קָדְשִׁי יְרוּשָׁלַם אָמַר יְהוָה כִּי־יָבִיאוּ בְּגִי יִשְׂרָאֵל אֶת־
 הַמִּנְחָה בְּכָל־טָהוֹר בֵּית יְהוָה: ²¹וְגַם־מֵהֶם אֶקַּח לְכֹהֲנִים לְלוֹיִם
 אָמַר יְהוָה:

²²כִּי כִּי־אֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה
 עֲמָדִים לִפְנֵי גֹאֲם־יְהוָה בֶּן יַעֲמֹד זֶרַעְכֶם וְשִׁמְכֶם:
²³וְהָיָה מִדֵּי־חֹדֶשׁ בְּחֹדֶשׁוֹ וּמִדֵּי שָׁבַת בְּשַׁבְּתוֹ
 יָבוֹא כָל־בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת לִפְנֵי אָמַר יְהוָה:
²⁴וַיֵּצְאוּ וַרְאוּ בְּפָנָיו הָאֲנָשִׁים הַפְּשָׁעִים בִּי
 כִּי תוֹלַעְתָּם לֹא תָמוּת וְאִשָּׁם לֹא תִכָּבֶּה
 וְהָיוּ דִרְאֹזִן לְכָל־בָּשָׂר:

21 mlt MSS Vrs 'ול'; 1 prb (cf ^L) לויים || 24 Or 'דר'.

- K = 7714, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000

JEREMIA. ירמיה

1 וַיְבָרֶךְ^a יְרֵמְיָהוּ בֶן-חֶלְקִיָּהוּ מֶן-הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר^b בָּעֲנָתוֹת בְּאֶרֶץ
בְּנֵימִן׃ ²אֲשֶׁר הָיָה דֹבֵר-יְהוָה אֵלָיו בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ בֶן-אֲמֹן מֶלֶךְ
יְהוּדָה בִּשְׁלֹשׁ-עֶשְׂרֵת שָׁנָה לְמָלְכוֹ׃ ³וַיְהִי בִימֵי יְהוֹשִׁיָּהוּ בֶן-
יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עַד-הֵם עֲשָׂתֵי-עֶשְׂרֵת שָׁנָה לְצִדְקִיָּהוּ בֶן-יֹאשִׁיָּהוּ
מֶלֶךְ יְהוּדָה עַד-גָּלוֹת יְרוּשָׁלַם בְּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי׃ ׀

4 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי^a לֵאמֹר^b:

5 בְּלִמָּה אֲצֻרָה^a בְּכֶטֶן יִדְעֶתִיךָ וּבִטָּרָם תֵּצֵא מִרְחֶם^b הַקֶּדְשִׁיךָ
נָבִיא לְנוֹיִם נִתִּיךָ⁶ וְאָמַר

אָהָל אֲדֹנָי יְהוָה הָיָה לֹא־יָדַעְתִּי דְבַר כִּי־נָעַר אָנֹכִי: ׀

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אֶל-תֹּאמָרָ^a נָעַר אֲנֹכִי

כִּי עַל־כָּל־אֲשֶׁר אֲשַׁלְחֶךָ תֵּלֶךְ ^cוְאֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲצִוְּךָ תַּדְבֵּר:

8 אֶל-תִּירָא מִפְּנֵיהֶם כִּי-אַתָּה אֲנִי לְהַצִּילָךְ

נֹאמִים־יְהוָה: 9 וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־יְדִידוֹ וַיַּנֵּעַ עַל־פִּי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי

הִנֵּה נָתַתִּי דְבָרִי בְּפִיךָ: ^aיֹאמְרָא הַפְקַדְתִּיךָ. הַיּוֹם הַזֶּה

על-הגוים ועל-הממלכות^ב לנתוש ולנתוץ ולהאבד ולהרוס^ס

[לְבָנוֹת וְלִנְטֹעַ: ם

יִיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לְאמֹר מָה־אַתָּה רֹאה יִרְמְיָהוּ^a וְאָמַר מִקָּל

שָׁקֵד אֲנִי רֹאֶה^b :¹² וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלֵי הִיטַבְתָּ לְרֹאזֹת כִּי־שָׁקֵד אֲנִי

עַל־דְּבָרֵי לַעֲשֹׂתוֹ: ׀

13 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי שְׁנֵית לֵאמֹר מָה אַתָּה רֹאֶה נֹאמֶר סִיר נְפוּתִי

תם 3 || καὶ ψαλει + ט^b || דְּבַר יְהוָה אֲשֶׁר הָיָה עַל (ἐπὶ) יְרֵמ' לט^a Cp I, I
אֲזָרָךְ Q^{MSS} 5 || ט^a = מ || ט^A = ט; || ט^b > ט; || מ = א; || ט^a אלוי ט^a 4 || מ = א; || ט^b > ט;
וְכָל-ט c^c 1 frt c || אֶל-ט c^b 1 c || ט 3 MSS 7 || מ = א; || ט^B > ט^b || מ = א; || אֶל' ט^a Io 9
sed^B ט^a II 18,7 || מ cf, ט^c || וְהַמִּמ' ט^B || ט^b > ט^A || אֶל' ט^a Io 9
|| מ = א; || ט^{b-b} > ט cf v 13; 24,3.

20 כִּי מַעֲוָלִים שִׁבַּרְתִּי^a עָלַיְךָ נִתְקַתִּי^a מִזִּסְרוֹתַיְךָ
 וְתֹאמְרִי לֹא אֶעֱבֹד^b כִּי עַל-כָּל-גִּבְעָה גִבְעָה וְתַחַת כָּל-עֵץ רַעֲזָן אֶת
 21 וְאַנְכִי נִטְעַתִּיךָ שׁוֹרֵק כָּלֶּה^a זֶרַע אָמַת
 וְאִיךָ גִּהַפְכָּתָ^b לִי סוּרִי הַגִּפֹּן גִּבְרִיָּה:^ם
 22 כִּי אִם-תִּכְבְּסִי בְּנֶתֶר וְתִרְבִּי-לָךְ בְּרִית
 נִכְתָּם עֹנֶךְ לִפְנֵי נֶאֱם אֲדַגִּי יִהְיֶה^b:
 23 אִיךָ תֹאמְרִי לֹא נִטְמַאתִי אַחֲרֵי^a הַבָּעִלִּים^b לֹא הִלַּכְתִּי
 רְאֵי דִרְכְּךָ^c בִּנְיָא דְעֵי מָה עָשִׂית
 בְּכֶרֶה קֶלֶה מִשְׁרַכַּת דִּרְכֶּיהָ: 24 פֶּרָא^a וְלִמָּד מִדְּבַר
 בָּאוֹת נִפְשׁוּ^b שְׂאֵפָה רוּחַ תִּאֲנֶתָה מִי יִשְׁיבְנָה
 כָּל-מִבְקָשֶׁיהָ לֹא יִיעָפוּ בְּחֻדְשָׁה^c וּמִצְאוֹנָה:
 25 מִנְעִי רִגְלְךָ מִיַּחַף וּגְוִרָנֶךָ^a מִצְמָאָה
 וְתֹאמְרִי^b נֹאשׁ לֹא^c כִּי-אֶהְבֵּתִי^d זָרִים וְאַחֲרֵיהֶם אֱלֹהִי:
 26 בְּבִשֶׁת גִּנְבִּי כִּי וּמִצָּא בֶן הַבִּישׁוֹ בֵּית^a יִשְׂרָאֵל
 הֵמָּה מַלְכֵיהֶם שָׁרֵיהֶם^b וְכֹהֲנֵיהֶם^c וּגְבִיאֵיהֶם:
 27 אֲמָרִים לַעֲץ אָבִי אֶתָּה וְלֶאֱבֹן אֶת יִלְדֹתַי^a
 כִּי-פָנּוּ אֵלַי עֶרְף^b וְלֹא פָנִים^c
 וּבָעִת רַעַתָּם וְאִמְרוּ קוֹמָה וְהוֹשִׁיעֵנו:
 28 וְאִיָּה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לָךְ יִקְוֹמוּ אִם-יוֹשִׁיעוּךָ בָּעִת רַעַתְךָ
 כִּי מִסֵּפֶר עֲרִידָה^ם אֱלֹהֶיךָ יִהְיֶה:
 29 לָמָּה תִּרְיָבוּ^a אֵלַי בְּלִבְכֶם^b פִּשְׁעֵתֶם כִּי נֶאֱסִי-יִהְיֶה:
 30 לִשְׂוֹא הַבֵּיתִי^a אֶת-בְּנֵיכֶם^a מוֹסֵר לֹא לִקְחוֹ^b
 אֲכַלָּה תִרְבְּכֶם^c גְּבִיאֵיכֶם בְּאַרְיָה מִשְׁחִיתִי: 31 תִּחְזֹר אֶתָּה^a

20 ^a 1 שִׁבַּרְתִּי et נִתְקַתִּי || ^b 1 c K cf 68 al; 68^B אֶעֱבֹד (sed σοι > 68^A);
 Q אֶעֱבֹד, id 6 || ^c כל > nonn codd KOr || 21 ^a Q^{MSS} בָּלִי || ^{b-b} crpp; prps
 || 22 ^a > 6 || ^b 6^A + אֱלֹהֶיךָ 68 || 23 ^a mlt MSS 68 || אֱלֹהִים + 68 || לְסוּרָה גִּפֹּן
 || 24 ^a Var^{Norzi} פֶּרָה; 1 frt c 68 || דִּרְכֶּיךָ || ^c Vrs הַבָּעִל 68 || וְאַחֲרֵי
 || ^b 1 c 89MSS Q 68 נִפְשָׁה || ^c 68 בְּדִרְכֶּיהָ || 25 ^a 1 c Q וּגְוִרָנֶךָ || ^b 68 וְתֹאמְרִי || ^c > 68 || ^d 68 ἡγαπήκει || ^e 68 ἐπορεύετο ||
 26 ^a prb 1 c 68 בְּנֵי || ^b frt 1 c ca 30MSS 68 וְשׁ || ^c frt 1 c mlt MSS
 || 27 ^a 1 c K יִלְדֹתַי cf 15, 10 Q mlt MSS Edd || (3) qui et
 antea אֲבִינוּ || ^b 68 עֶרְפָּם || ^c 68 פְּנֵיהֶם || 28 68 וְיִשְׁלָם || ^b 68 (non 68^A) + וְלִבְכֶם
 || 29 ^a 68 תִּדְבְּרוּ || ^b 68 (non 68^A) + וְלִבְכֶם || 30 ^{a-a} 1 prb אֲבֹתֵיכֶם || ^b 1 prb c 68 לִקְחֵתֶם || ^c 1 c 68 תִּרְבִּי ||
 31 ^{a-a} crpp; 1 frt c 68 וְיֹאמְרוּ et trsp huc :.

רֹאִי^b דְּבִרְיֵהוּנָה^c

הַמְדַּבֵּר^d הָיִיתִי לְיִשְׂרָאֵל אִם אֶרֶץ מֵאֲפִלְיָה
מִדּוּעַ אָמְרוּ עַמִּי^e יְרֵדוּ לֹא-נִבּוֹא עוֹד^f אֵלֶיךָ:
32 הַתְּשַׁכַּח בְּתוֹלָה עֲדִיָּה כִּלָּה קִשְׁרֶיהָ

וְעַמִּי שָׁכַחוּנִי יָמִים אֵין מִסְפָּר:

33 מֵה־^aתִּיטְבִי דְרָכֶיךָ^b לִבְקֶשׁ אֶהְבֶּה

^cלָכֵן גַּם אֶת-הָרְעוֹת לְמִדְתִּי^d אֶת-דְּרָכֶיךָ^e:

34 גַּם בְּכִנְפֶיךָ^a נִמְצְאוּ דָם^b נִפְשׁוֹת אֲבִיוֹנִים^c נִקְיִים

לֹא-בִמְחִתָּרֶת מִצְאָתִים כִּי עַל-כָּל-אֵלֶּה:

35 וְנִתְאֲמַרְי^a כִּי נִקְיִיתִי אֵיךְ שָׁב אִפּוֹ מִמֶּנִּי

הִנֵּנִי נִשְׁפָּט אוֹתְךָ עַל-אֲמָרְךָ^b לֹא תִטְאֲתִי:

36 מֵה־תִּזְלִי^a מֵאֵד לְשִׁנּוֹת אֶת-דְּרָכֶיךָ^b

גַּם מִמַּצְרִים תִּבְשִׂי בְּאֶשֶׁר-בִּשְׁתִּי מֵאֲשׁוּר:

37 גַּם מֵאֵת זֶה תִּצְאִי וְיִדְּךָ עַל-רֹאשְׁךָ

כִּי-מֵאֵס יְהוָה בְּמִבְטָחֶיךָ^b וְלֹא תִעֲלִיתִי לָהֶם:

3 וְלֹא-מֵרֶגֶץ תֵּן יִשְׁלַח אִישׁ אֶת-אִשְׁתּוֹ וְהִלְכָה מֵאִתּוֹ וְהָיְתָה לְאִישׁ-
אֲחֵר^b הַיּוֹשֵׁב אֵלֶיךָ^a עוֹד הָלֹזָא תִּחְנֹף תִּחְנֹף הָאָרֶץ^c הִיא וְאֶת זִנִּית
רַעִים רַבִּים וְשׁוֹב אֵלַי נֹאס־יְהוָה:

2 שְׂאִי-עֵינֶיךָ עַל-שָׁפָיִם וּרְאִי אֵיפֹה לֹא שָׁנְלָתָ^a

עַל-דְּרָכִים יִשְׁבֶּתָ לָהֶם כַּעֲרָבִי בַּמְדַּבֵּר

וּתְחַנֵּפִי אֶרֶץ בִּזְנוּתֶיךָ^b וּבִרְעֻתְךָ^c:

3 וַיִּמְנְעוּ רַבָּיִים וּמִלְקוֹשׁ לֹא הָיָה^a

וּמִצַּח אִשָּׁה^b זִזְנָה הָיָה לָךְ מֵאֲנֵת הַכֶּלֶם:

4 הָלֹזָא מֵעֵתָה^a קָרָאתִי לִי אָבִי אֲלֹף^c נִעְרִי אֶתָּה^e:

|| הַמְדַּבֵּר^d Var^{BG} || כֹּה אָמַר יְהוָה + 32 || שָׁמְעוּ || 31^b crp; 1 c Vrs || אֲמַרְתֶּם || 32 || 33 || 34 || 35 || 36 || 37 || 38 || 39 || 40 || 41 || 42 || 43 || 44 || 45 || 46 || 47 || 48 || 49 || 50 || 51 || 52 || 53 || 54 || 55 || 56 || 57 || 58 || 59 || 60 || 61 || 62 || 63 || 64 || 65 || 66 || 67 || 68 || 69 || 70 || 71 || 72 || 73 || 74 || 75 || 76 || 77 || 78 || 79 || 80 || 81 || 82 || 83 || 84 || 85 || 86 || 87 || 88 || 89 || 90 || 91 || 92 || 93 || 94 || 95 || 96 || 97 || 98 || 99 || 100 || 101 || 102 || 103 || 104 || 105 || 106 || 107 || 108 || 109 || 110 || 111 || 112 || 113 || 114 || 115 || 116 || 117 || 118 || 119 || 120 || 121 || 122 || 123 || 124 || 125 || 126 || 127 || 128 || 129 || 130 || 131 || 132 || 133 || 134 || 135 || 136 || 137 || 138 || 139 || 140 || 141 || 142 || 143 || 144 || 145 || 146 || 147 || 148 || 149 || 150 || 151 || 152 || 153 || 154 || 155 || 156 || 157 || 158 || 159 || 160 || 161 || 162 || 163 || 164 || 165 || 166 || 167 || 168 || 169 || 170 || 171 || 172 || 173 || 174 || 175 || 176 || 177 || 178 || 179 || 180 || 181 || 182 || 183 || 184 || 185 || 186 || 187 || 188 || 189 || 190 || 191 || 192 || 193 || 194 || 195 || 196 || 197 || 198 || 199 || 200 || 201 || 202 || 203 || 204 || 205 || 206 || 207 || 208 || 209 || 210 || 211 || 212 || 213 || 214 || 215 || 216 || 217 || 218 || 219 || 220 || 221 || 222 || 223 || 224 || 225 || 226 || 227 || 228 || 229 || 230 || 231 || 232 || 233 || 234 || 235 || 236 || 237 || 238 || 239 || 240 || 241 || 242 || 243 || 244 || 245 || 246 || 247 || 248 || 249 || 250 || 251 || 252 || 253 || 254 || 255 || 256 || 257 || 258 || 259 || 260 || 261 || 262 || 263 || 264 || 265 || 266 || 267 || 268 || 269 || 270 || 271 || 272 || 273 || 274 || 275 || 276 || 277 || 278 || 279 || 280 || 281 || 282 || 283 || 284 || 285 || 286 || 287 || 288 || 289 || 290 || 291 || 292 || 293 || 294 || 295 || 296 || 297 || 298 || 299 || 300 || 301 || 302 || 303 || 304 || 305 || 306 || 307 || 308 || 309 || 310 || 311 || 312 || 313 || 314 || 315 || 316 || 317 || 318 || 319 || 320 || 321 || 322 || 323 || 324 || 325 || 326 || 327 || 328 || 329 || 330 || 331 || 332 || 333 || 334 || 335 || 336 || 337 || 338 || 339 || 340 || 341 || 342 || 343 || 344 || 345 || 346 || 347 || 348 || 349 || 350 || 351 || 352 || 353 || 354 || 355 || 356 || 357 || 358 || 359 || 360 || 361 || 362 || 363 || 364 || 365 || 366 || 367 || 368 || 369 || 370 || 371 || 372 || 373 || 374 || 375 || 376 || 377 || 378 || 379 || 380 || 381 || 382 || 383 || 384 || 385 || 386 || 387 || 388 || 389 || 390 || 391 || 392 || 393 || 394 || 395 || 396 || 397 || 398 || 399 || 400 || 401 || 402 || 403 || 404 || 405 || 406 || 407 || 408 || 409 || 410 || 411 || 412 || 413 || 414 || 415 || 416 || 417 || 418 || 419 || 420 || 421 || 422 || 423 || 424 || 425 || 426 || 427 || 428 || 429 || 430 || 431 || 432 || 433 || 434 || 435 || 436 || 437 || 438 || 439 || 440 || 441 || 442 || 443 || 444 || 445 || 446 || 447 || 448 || 449 || 450 || 451 || 452 || 453 || 454 || 455 || 456 || 457 || 458 || 459 || 460 || 461 || 462 || 463 || 464 || 465 || 466 || 467 || 468 || 469 || 470 || 471 || 472 || 473 || 474 || 475 || 476 || 477 || 478 || 479 || 480 || 481 || 482 || 483 || 484 || 485 || 486 || 487 || 488 || 489 || 490 || 491 || 492 || 493 || 494 || 495 || 496 || 497 || 498 || 499 || 500 || 501 || 502 || 503 || 504 || 505 || 506 || 507 || 508 || 509 || 510 || 511 || 512 || 513 || 514 || 515 || 516 || 517 || 518 || 519 || 520 || 521 || 522 || 523 || 524 || 525 || 526 || 527 || 528 || 529 || 530 || 531 || 532 || 533 || 534 || 535 || 536 || 537 || 538 || 539 || 540 || 541 || 542 || 543 || 544 || 545 || 546 || 547 || 548 || 549 || 550 || 551 || 552 || 553 || 554 || 555 || 556 || 557 || 558 || 559 || 560 || 561 || 562 || 563 || 564 || 565 || 566 || 567 || 568 || 569 || 570 || 571 || 572 || 573 || 574 || 575 || 576 || 577 || 578 || 579 || 580 || 581 || 582 || 583 || 584 || 585 || 586 || 587 || 588 || 589 || 590 || 591 || 592 || 593 || 594 || 595 || 596 || 597 || 598 || 599 || 600 || 601 || 602 || 603 || 604 || 605 || 606 || 607 || 608 || 609 || 610 || 611 || 612 || 613 || 614 || 615 || 616 || 617 || 618 || 619 || 620 || 621 || 622 || 623 || 624 || 625 || 626 || 627 || 628 || 629 || 630 || 631 || 632 || 633 || 634 || 635 || 636 || 637 || 638 || 639 || 640 || 641 || 642 || 643 || 644 || 645 || 646 || 647 || 648 || 649 || 650 || 651 || 652 || 653 || 654 || 655 || 656 || 657 || 658 || 659 || 660 || 661 || 662 || 663 || 664 || 665 || 666 || 667 || 668 || 669 || 670 || 671 || 672 || 673 || 674 || 675 || 676 || 677 || 678 || 679 || 680 || 681 || 682 || 683 || 684 || 685 || 686 || 687 || 688 || 689 || 690 || 691 || 692 || 693 || 694 || 695 || 696 || 697 || 698 || 699 || 700 || 701 || 702 || 703 || 704 || 705 || 706 || 707 || 708 || 709 || 710 || 711 || 712 || 713 || 714 || 715 || 716 || 717 || 718 || 719 || 720 || 721 || 722 || 723 || 724 || 725 || 726 || 727 || 728 || 729 || 730 || 731 || 732 || 733 || 734 || 735 || 736 || 737 || 738 || 739 || 740 || 741 || 742 || 743 || 744 || 745 || 746 || 747 || 748 || 749 || 750 || 751 || 752 || 753 || 754 || 755 || 756 || 757 || 758 || 759 || 760 || 761 || 762 || 763 || 764 || 765 || 766 || 767 || 768 || 769 || 770 || 771 || 772 || 773 || 774 || 775 || 776 || 777 || 778 || 779 || 780 || 781 || 782 || 783 || 784 || 785 || 786 || 787 || 788 || 789 || 790 || 791 || 792 || 793 || 794 || 795 || 796 || 797 || 798 || 799 || 800 || 801 || 802 || 803 || 804 || 805 || 806 || 807 || 808 || 809 || 810 || 811 || 812 || 813 || 814 || 815 || 816 || 817 || 818 || 819 || 820 || 821 || 822 || 823 || 824 || 825 || 826 || 827 || 828 || 829 || 830 || 831 || 832 || 833 || 834 || 835 || 836 || 837 || 838 || 839 || 840 || 841 || 842 || 843 || 844 || 845 || 846 || 847 || 848 || 849 || 850 || 851 || 852 || 853 || 854 || 855 || 856 || 857 || 858 || 859 || 860 || 861 || 862 || 863 || 864 || 865 || 866 || 867 || 868 || 869 || 870 || 871 || 872 || 873 || 874 || 875 || 876 || 877 || 878 || 879 || 880 || 881 || 882 || 883 || 884 || 885 || 886 || 887 || 888 || 889 || 890 || 891 || 892 || 893 || 894 || 895 || 896 || 897 || 898 || 899 || 900 || 901 || 902 || 903 || 904 || 905 || 906 || 907 || 908 || 909 || 910 || 911 || 912 || 913 || 914 || 915 || 916 || 917 || 918 || 919 || 920 || 921 || 922 || 923 || 924 || 925 || 926 || 927 || 928 || 929 || 930 || 931 || 932 || 933 || 934 || 935 || 936 || 937 || 938 || 939 || 940 || 941 || 942 || 943 || 944 || 945 || 946 || 947 || 948 || 949 || 950 || 951 || 952 || 953 || 954 || 955 || 956 || 957 || 958 || 959 || 960 || 961 || 962 || 963 || 964 || 965 || 966 || 967 || 968 || 969 || 970 || 971 || 972 || 973 || 974 || 975 || 976 || 977 || 978 || 979 || 980 || 981 || 982 || 983 || 984 || 985 || 986 || 987 || 988 || 989 || 990 || 991 || 992 || 993 || 994 || 995 || 996 || 997 || 998 || 999 || 1000 ||

פ

5^a Q^{MSS} דַּבֶּרֶת || ^b sic pr ותוכלי, sed prb 5b crpp; prps וְהַנְּבִילִי לִי || 6^a טז

+ לִי || ^{b-b} 1 (cf 6d) הִלָּכָה (A + לָהּ?); dl היא || ^c 1 וַתֵּן || 7 ^a 6d וַתֵּת || ^b frt

1 c 6830 תשובי || c Q ותרא || 8 a 1 c IMS 8 ותרא; frt dl c 8 || b-b 6

היה $g^a \parallel \mathfrak{G}^e \parallel \text{cf Dt 24,1}$ בִּידִיקָה $\mathfrak{G}^d \text{ l c}$ לָהּ $+ \mathfrak{G}^c$ אֲשֶׁר נִמְצְאָה בְּאֲשֶׁר

>סו || ^{b-b} l c אֶסְתָּו : , וּתְחַנֵּךְ , sed frt c ט dl || יו ^a גַּם >טל || ^b >ט || ^c טס

מְכַל || ^{d-d} > 6 || II ^a > 6 || ^b 8 + אֲחֻזָּה || I2 ^a 6 + אֲלִי; prb sic 1 || ^b 680

וְלֹא || c 1 prb בָּךְ || u וְלֹא || e וְ + לָכֵם אַ עוֹד לָכֵם || sed prb l c דָּךְ ||

I3 l c ט שְׁמַעְתָּ || I5 l c רָעָה, cf 23,5 || I6^a ט יִשְׂרָאֵל, id 8^h

(marg) || ^b ט לא || ^{c-c} ט יִזְכֵּר. (לא ולא אט); pr עור IMSS; IMSS

בו עור || ^d פִּקְרָה || 17 ^a praem בְּיָמִים הָהֵם cf 33,15 || ^{b-b} > פּ
prb dl.

יְהוּדָה עַל-בֵּית יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ יַחְדָּו מֵאֶרֶץ צָפוֹן^a עַל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר
הִנָּחֵלְתִּי אֶת-אֲבוֹתֵיכֶם^b:

19 וַאֲנֹכִי אָמַרְתִּי אֵיךְ^a אֲשִׁיתֶךָ בִּבְנִים^b
וְאֶתֶּן-לְךָ אֶרֶץ חֲמֹדָה גִּחְלַת צִבִּי^c צְבָאוֹת גּוֹיִם
וְאָמַר אָבִי תִקְרָאוּ-לִי^d וּמֵאַחֲרֵי לֹא תָשׁוּבוּ:
20 אָכֵן^a בְּגִדָה אִשָּׁה מֵרַעָה^b כֵּן בְּגִדְתֶם^c בֵּי בֵית יִשְׂרָאֵל נְאֻם-יְהוָה:
קֹזֶל²¹

עַל-שָׁפִיִּים^a נִשְׁמָע בְּכִי תַחְנוּנֵי^b בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
כִּי הָעֵוֹ אֶת-דִּוְרְכֶם שָׁכַחוּ^c אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם^c:
22 שׁוּבוּ בְנִים שׁוֹבְכִים אֲרַפָּה^a מִשׁוֹבְתֵיכֶם^b
הִנָּנוּ אֲתָנוּ לָךְ^c כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:
23 אָכֵן לִשְׁקָר מִגִּבְעוֹת^a הַמָּזֶן הָרִים^b
אָכֵן בִּיהוָה אֱלֹהֵינוּ תִשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל:

24 וְהִבְשַׁת אֲכָלָה אֶת-יָגִיעַ^a אֲבוֹתֵינוּ מִנְּעוּרֵינוּ^b
אֶת-צֹאנֵם וְאֶת-בָּקָרָם אֶת-בְּנֵיהֶם^c וְאֶת-בָּנוֹתֵיהֶם:
25 נִשְׁכָּבָה בְּבִשְׁתָּנוּ וְתִכְסְּנוּ כְלָמָתָנוּ^a כִּי לִיהוָה אֱלֹהֵינוּ חָטָאנוּ
אֲנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ מִנְּעוּרֵינוּ וְעַד-הַיּוֹם הַזֶּה
וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְּקֹזֶל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:

4 אִם-תָּשׁוּבָה^a יִשְׂרָאֵל נְאֻם-יְהוָה אֵלַי תָּשׁוּב
וְאִם-תִּסָּיר שְׁקוּצֶיךָ^b מִפָּנַי וְלֹא תִגֹּד:
2 וְנִשְׁבַּעְתָּ חֵי-יְהוָה בְּאֵמֶת בְּמִשְׁפָּט וּבְצִדְקָה
וְהִתְבָּרְכוּ כֹּז גּוֹיִם וְכוּ יִתְהַלָּלוּ: ׀
3 כִּי-כֵן אָמַר יְהוָה לְאִישׁ יְהוּדָה וְלִירוּשָׁלַם
גִּירו לְכֶם גִּיר וְאֶל-תִּזְרְעוּ אֶל-קִצִּים:

18 ^a 18 + 16, 15 || ^b 1 c 18 || ^c 18 || ^d 18 || ^e 18 || ^f 18 || ^g 18 || ^h 18 || ⁱ 18 || ^j 18 || ^k 18 || ^l 18 || ^m 18 || ⁿ 18 || ^o 18 || ^p 18 || ^q 18 || ^r 18 || ^s 18 || ^t 18 || ^u 18 || ^v 18 || ^w 18 || ^x 18 || ^y 18 || ^z 18 ||
19 ^a 19 || ^b 19 || ^c 19 || ^d 19 || ^e 19 || ^f 19 || ^g 19 || ^h 19 || ⁱ 19 || ^j 19 || ^k 19 || ^l 19 || ^m 19 || ⁿ 19 || ^o 19 || ^p 19 || ^q 19 || ^r 19 || ^s 19 || ^t 19 || ^u 19 || ^v 19 || ^w 19 || ^x 19 || ^y 19 || ^z 19 ||
20 ^a 20 || ^b 20 || ^c 20 || ^d 20 || ^e 20 || ^f 20 || ^g 20 || ^h 20 || ⁱ 20 || ^j 20 || ^k 20 || ^l 20 || ^m 20 || ⁿ 20 || ^o 20 || ^p 20 || ^q 20 || ^r 20 || ^s 20 || ^t 20 || ^u 20 || ^v 20 || ^w 20 || ^x 20 || ^y 20 || ^z 20 ||
21 ^a 21 || ^b 21 || ^c 21 || ^d 21 || ^e 21 || ^f 21 || ^g 21 || ^h 21 || ⁱ 21 || ^j 21 || ^k 21 || ^l 21 || ^m 21 || ⁿ 21 || ^o 21 || ^p 21 || ^q 21 || ^r 21 || ^s 21 || ^t 21 || ^u 21 || ^v 21 || ^w 21 || ^x 21 || ^y 21 || ^z 21 ||
22 ^a 22 || ^b 22 || ^c 22 || ^d 22 || ^e 22 || ^f 22 || ^g 22 || ^h 22 || ⁱ 22 || ^j 22 || ^k 22 || ^l 22 || ^m 22 || ⁿ 22 || ^o 22 || ^p 22 || ^q 22 || ^r 22 || ^s 22 || ^t 22 || ^u 22 || ^v 22 || ^w 22 || ^x 22 || ^y 22 || ^z 22 ||
23 ^a 23 || ^b 23 || ^c 23 || ^d 23 || ^e 23 || ^f 23 || ^g 23 || ^h 23 || ⁱ 23 || ^j 23 || ^k 23 || ^l 23 || ^m 23 || ⁿ 23 || ^o 23 || ^p 23 || ^q 23 || ^r 23 || ^s 23 || ^t 23 || ^u 23 || ^v 23 || ^w 23 || ^x 23 || ^y 23 || ^z 23 ||
24 ^a 24 || ^b 24 || ^c 24 || ^d 24 || ^e 24 || ^f 24 || ^g 24 || ^h 24 || ⁱ 24 || ^j 24 || ^k 24 || ^l 24 || ^m 24 || ⁿ 24 || ^o 24 || ^p 24 || ^q 24 || ^r 24 || ^s 24 || ^t 24 || ^u 24 || ^v 24 || ^w 24 || ^x 24 || ^y 24 || ^z 24 ||
25 ^a 25 || ^b 25 || ^c 25 || ^d 25 || ^e 25 || ^f 25 || ^g 25 || ^h 25 || ⁱ 25 || ^j 25 || ^k 25 || ^l 25 || ^m 25 || ⁿ 25 || ^o 25 || ^p 25 || ^q 25 || ^r 25 || ^s 25 || ^t 25 || ^u 25 || ^v 25 || ^w 25 || ^x 25 || ^y 25 || ^z 25 ||
3 ^a 3 || ^b 3 || ^c 3 || ^d 3 || ^e 3 || ^f 3 || ^g 3 || ^h 3 || ⁱ 3 || ^j 3 || ^k 3 || ^l 3 || ^m 3 || ⁿ 3 || ^o 3 || ^p 3 || ^q 3 || ^r 3 || ^s 3 || ^t 3 || ^u 3 || ^v 3 || ^w 3 || ^x 3 || ^y 3 || ^z 3 ||

4 הַמָּלוּ לַיהוָה^a וְהִסְרוּ עַל־זוֹת^b לְבַבְכֶּם אִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם
פֶּן־תֵּצֵא כְּאֵשׁ חֲמָתִי^c וּבִעֲרָהּ וְאֵין מִכַּבָּהּ מִפְּנֵי רָע מַעֲלֵלֵיכֶם:

5 הַגִּידוּ בִיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַם הַשְּׁמִיעוּ וְאָמְרוּ^a
וּתְקַעוּ^b שׁוֹפָר בְּאַרְץ קְרָאוּ מִלֹּא:

וְאָמְרוּ^c הָאָסְפוּ וְנִבְזָאָה אֶל־עָרֵי הַמִּבְצָר:

6 שְׂאוּ־גִם צִינָה הָעִיזוּ אֶל־תַּעֲמֹדוֹ

כִּי רָעָה אָנֹכִי מִבִּיא מִצָּפוֹן וְשֹׁכֵר גְּדוֹל:

7 עֲלֶה אֲרִיָּה מִסִּבְכוֹ וּמִשְׁחִית גּוֹזִם נָסַע יֵצֵא מִמָּקְמוֹ

לָשׁוֹם אֲרִצְךָ לְשִׁמָּה עָרִיךָ תִּצְיָנָה מֵאֵין יוֹשֵׁב:

8 עַל־זֹאת חֲנְרוּ שָׁקִים סִפְרוּ וְהִלְלוּ

כִּי לֹא־שָׁב תִּרְצוֹן^a אֶף־יְהוָה מִמִּנּוּ^b:

9 וְהָיָה בַיּוֹם־הַהוּא נֶאֱסִי־יְהוָה יֹאבֵד לִב־הַמֶּלֶךְ וְלֵב הַשָּׂרִים וְנִשְׁמוֹ

הַכְּהֹנִים וְהַנְּבִאִים וְתָמָהּוּ: ¹⁰וְאָמְרָ^a אֲתָה וְאֲדַנִּי יְהוָה אֲכֹן הֵשָׂא

הַשָּׂאתָ לָעָם הַזֶּה וְלִירוּשָׁלַם לֵאמֹר שָׁלוֹם יְהִיָּה לָכֶם^b וְנִגְעָה^c חֶרֶב

עַד־הַנֶּפֶשׁ: ¹¹בָּעֵת הַהִיא יֹאמְרָ^a לָעָם־הַזֶּה וְלִירוּשָׁלַם רֵיחַ צַח^b

שָׁפִימָ^c בַּמִּדְבָּר דֶּרֶךְ בַּת־עַמִּי^d לֹא לִזְרוֹת וְלֹא לְהִבָּר^d: ¹²רוּחַ מִלֹּא

מֵאֲלֹהִים^a יִבֹּא לִי עֲתָה גַם־אֲנִי^b אֲדַבֵּר מִשְׁפָּטִים^c אוֹתָם:

¹³הִנֵּה הַבְּעֲנָנִים יַעֲלֶה וְכִסּוּפָה מִרְכְּבוֹתָיו

קָלוּ מִנְּשָׂרִים סוּסָיו אֹזִי לָנוּ כִּי שִׁדְדָנוּ:

¹⁴בְּכִסִּי מִרְעָה^a לִבְךָ יְרוּשָׁלַם לְמַעַן תִּשְׁאָעִי

עַד־מָתִי תִלְוִין^b בְּקִרְבְּךָ מַחֲשָׁבוֹת אוֹנָךְ:

¹⁵כִּי קוֹל מְגִיד מִדָּן^a וּמִשְׁמִיעַ^b אֶן מִתַּר אֶפְרַיִם:

¹⁶הַזְכִּירוּ לְגּוֹזִים הַנֵּה^a הַשְּׁמִיעוּ^b עַל־יְרוּשָׁלַם^b

נִצְרִים^c בָּאִים מֵאַרְץ הַמִּדְבָּר

4 ^a $\mathcal{A}sh$ לאלהיכם || ^b l c nonn MSS $\mathcal{M}SSshs$ עֲרַלְתָּ || ^c $\mathcal{A}sh$ חֲמָתִי || ^d $\mathcal{A}sh$ = $\mathcal{M}$ || 5 ^a $\mathcal{A}$ אָמְרוּ || ^b l c Q mlt MSS (σκληροκαρδίαν) || ^c $\mathcal{B}^k$ חֲמָתִי || ^d $\mathcal{A}sh$ = $\mathcal{M}$ || 6 ^a $\mathcal{A}$ נָסַע || ^b l c Q mlt MSS || ^c prb l c $\mathcal{B}$ אָמְרוּ || 7 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 8 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 9 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 10 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 11 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 12 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 13 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 14 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 15 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 16 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 17 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 18 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 19 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 20 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 21 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 22 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 23 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 24 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 25 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 26 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 27 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 28 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 29 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 30 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 31 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 32 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 33 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 34 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 35 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 36 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 37 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 38 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 39 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 40 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 41 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 42 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 43 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 44 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 45 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 46 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 47 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 48 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 49 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 50 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 51 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 52 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 53 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 54 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 55 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 56 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 57 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 58 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 59 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 60 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 61 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 62 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 63 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 64 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 65 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 66 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 67 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 68 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 69 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 70 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 71 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 72 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 73 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 74 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 75 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 76 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 77 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 78 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 79 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 80 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 81 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 82 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 83 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 84 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 85 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 86 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 87 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 88 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 89 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 90 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 91 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 92 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 93 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 94 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 95 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 96 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 97 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 98 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 99 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ || 100 ^a $\mathcal{A}$ = $\mathcal{M}$ ||

וַיִּתְּנוּ עַל-עָרֵי יְהוּדָה קוֹלָם: ¹⁷ כְּשֹׁמְרֵי שָׂדֵי
הָיוּ עָלֶיהָ מִסְכִּיב כִּי-אֲתִי מִרְתָּה נָאֻם יְהוָה:
¹⁸ דֶּרֶכְךָ^a וּמַעַלְלֶיךָ עָשׂוּ^b אֱלֹהֶ לְךָ
זֹאת רָעַתְךָ כִּי מָר כִּי נָגַע עַד-לִבְךָ: פ
¹⁹ מֵעַי וּמֵעִי^a וְאוֹחֹלָה^b קִירוֹת^c לְבִי
הִמָּה-לִּי לְבִי לֹא אֲחַרֵּשׁ
כִּי קוֹל שׁוֹפָר שָׁמַעְתִּי^d נִפְשִׁי תְרוּעַת מִלְחָמָה:
²⁰ שָׁכַר עַל-שָׁכַר נִקְרָא כִּי שִׁדְדָה כָּל-הָאָרֶץ
פָּתָאֻם שִׁדְדוּ אֱהִי רָגַע יָרִיעֵתִי:
²¹ עַד-מָתִי אֲרָאֶה-גַּם אֲשַׁמְעָה קוֹל שׁוֹפָר: פ
²² כִּי וְאוֹיֵל^a עָמִי אוֹתִי לֹא יָדְעוּ
בָּנִים סִכְלִים הִמָּה וְלֹא גְבוּרִים הִמָּה^b
חֲכָמִים הִמָּה לְהִדְעַ וּלְהִוָּיֵב לֹא יָדְעוּ: [אֲזָרָם:
²³ רָאִיתִי אֶת-הָאָרֶץ וְהִנֵּה-תָהוּ וְיָבֵהוּ וְאֶל-הַשָּׁמַיִם וְאִין
²⁴ רָאִיתִי הַהָרִים וְהִנֵּה רַעֲשִׁים וְכָל-הַגְּבוּעוֹת הִתְקַלְקְלוּ:
²⁵ רָאִיתִי וְהִנֵּה אִין הָאָדָם וְכָל-עוֹף הַשָּׁמַיִם נָדְדוּ:
²⁶ רָאִיתִי וְהִנֵּה הַכְּרָמֶל^a הַמְדַּבֵּר^b וְכָל-עָרָיו נִתְּצוּ^c
מִפְּנֵי יְהוָה מִפְּנֵי^d חֲרוֹן אַפָּי: ס
²⁷ כִּי-כֹה אָמַר יְהוָה
שָׁמָמָה תִּהְיֶה כָּל-הָאָרֶץ וְכָלָה לֹא אַעֲשֶׂה:
²⁸ עַל-זֹאת תֵּאָבֵל הָאָרֶץ וְקָדְדוּ הַשָּׁמַיִם מִמַּעַל
עַל כִּי-דִבַּרְתִּי זִמָּתִי וְלֹא נִחַמְתִּי וְלֹא-אֲשׁוּב מִמִּנָּה:
²⁹ מִקוֹל פָּרֶשׁ וְרִמָּה^a קָשֶׁת בְּרַחַת^b כָּל-הָעִיר
בָּאוּ בָּעֵבִים^d וּבְכַפְּסִים עָלוּ כָּל-הָעִיר עֲזוּבָה
וְאִין-יֹשֵׁב בָּהֶן אִישׁ: ³⁰ וְאֲתִי שְׂדוּד^b

עֲשֶׂה: ¹⁸ a 1 c 3MSS טסו דֶּרֶכְךָ || ^b sic B c mlt MSS Edd sed 17MSS || ^c sic Vrs || ^d sic Vrs || ^e sic Vrs || ^f sic Vrs || ^g sic Vrs || ^h sic Vrs || ⁱ sic Vrs || ^j sic Vrs || ^k sic Vrs || ^l sic Vrs || ^m sic Vrs || ⁿ sic Vrs || ^o sic Vrs || ^p sic Vrs || ^q sic Vrs || ^r sic Vrs || ^s sic Vrs || ^t sic Vrs || ^u sic Vrs || ^v sic Vrs || ^w sic Vrs || ^x sic Vrs || ^y sic Vrs || ^z sic Vrs || ^{aa} sic Vrs || ^{ab} sic Vrs || ^{ac} sic Vrs || ^{ad} sic Vrs || ^{ae} sic Vrs || ^{af} sic Vrs || ^{ag} sic Vrs || ^{ah} sic Vrs || ^{ai} sic Vrs || ^{aj} sic Vrs || ^{ak} sic Vrs || ^{al} sic Vrs || ^{am} sic Vrs || ^{an} sic Vrs || ^{ao} sic Vrs || ^{ap} sic Vrs || ^{aq} sic Vrs || ^{ar} sic Vrs || ^{as} sic Vrs || ^{at} sic Vrs || ^{au} sic Vrs || ^{av} sic Vrs || ^{aw} sic Vrs || ^{ax} sic Vrs || ^{ay} sic Vrs || ^{az} sic Vrs || ^{ba} sic Vrs || ^{bb} sic Vrs || ^{bc} sic Vrs || ^{bd} sic Vrs || ^{be} sic Vrs || ^{bf} sic Vrs || ^{bg} sic Vrs || ^{bh} sic Vrs || ^{bi} sic Vrs || ^{bj} sic Vrs || ^{bk} sic Vrs || ^{bl} sic Vrs || ^{bm} sic Vrs || ^{bn} sic Vrs || ^{bo} sic Vrs || ^{bp} sic Vrs || ^{bq} sic Vrs || ^{br} sic Vrs || ^{bs} sic Vrs || ^{bt} sic Vrs || ^{bu} sic Vrs || ^{bv} sic Vrs || ^{bw} sic Vrs || ^{bx} sic Vrs || ^{by} sic Vrs || ^{bz} sic Vrs || ^{ca} sic Vrs || ^{cb} sic Vrs || ^{cc} sic Vrs || ^{cd} sic Vrs || ^{ce} sic Vrs || ^{cf} sic Vrs || ^{cg} sic Vrs || ^{ch} sic Vrs || ^{ci} sic Vrs || ^{cj} sic Vrs || ^{ck} sic Vrs || ^{cl} sic Vrs || ^{cm} sic Vrs || ^{cn} sic Vrs || ^{co} sic Vrs || ^{cp} sic Vrs || ^{cq} sic Vrs || ^{cr} sic Vrs || ^{cs} sic Vrs || ^{ct} sic Vrs || ^{cu} sic Vrs || ^{cv} sic Vrs || ^{cw} sic Vrs || ^{cx} sic Vrs || ^{cy} sic Vrs || ^{cz} sic Vrs || ^{da} sic Vrs || ^{db} sic Vrs || ^{dc} sic Vrs || ^{dd} sic Vrs || ^{de} sic Vrs || ^{df} sic Vrs || ^{dg} sic Vrs || ^{dh} sic Vrs || ^{di} sic Vrs || ^{dj} sic Vrs || ^{dk} sic Vrs || ^{dl} sic Vrs || ^{dm} sic Vrs || ^{dn} sic Vrs || ^{do} sic Vrs || ^{dp} sic Vrs || ^{dq} sic Vrs || ^{dr} sic Vrs || ^{ds} sic Vrs || ^{dt} sic Vrs || ^{du} sic Vrs || ^{dv} sic Vrs || ^{dw} sic Vrs || ^{dx} sic Vrs || ^{dy} sic Vrs || ^{dz} sic Vrs || ^{ea} sic Vrs || ^{eb} sic Vrs || ^{ec} sic Vrs || ^{ed} sic Vrs || ^{ee} sic Vrs || ^{ef} sic Vrs || ^{eg} sic Vrs || ^{eh} sic Vrs || ^{ei} sic Vrs || ^{ej} sic Vrs || ^{ek} sic Vrs || ^{el} sic Vrs || ^{em} sic Vrs || ^{en} sic Vrs || ^{eo} sic Vrs || ^{ep} sic Vrs || ^{eq} sic Vrs || ^{er} sic Vrs || ^{es} sic Vrs || ^{et} sic Vrs || ^{eu} sic Vrs || ^{ev} sic Vrs || ^{ew} sic Vrs || ^{ex} sic Vrs || ^{ey} sic Vrs || ^{ez} sic Vrs || ^{fa} sic Vrs || ^{fb} sic Vrs || ^{fc} sic Vrs || ^{fd} sic Vrs || ^{fe} sic Vrs || ^{ff} sic Vrs || ^{fg} sic Vrs || ^{fh} sic Vrs || ^{fi} sic Vrs || ^{fj} sic Vrs || ^{fk} sic Vrs || ^{fl} sic Vrs || ^{fm} sic Vrs || ^{fn} sic Vrs || ^{fo} sic Vrs || ^{fp} sic Vrs || ^{fq} sic Vrs || ^{fr} sic Vrs || ^{fs} sic Vrs || ^{ft} sic Vrs || ^{fu} sic Vrs || ^{fv} sic Vrs || ^{fw} sic Vrs || ^{fx} sic Vrs || ^{fy} sic Vrs || ^{fz} sic Vrs || ^{ga} sic Vrs || ^{gb} sic Vrs || ^{gc} sic Vrs || ^{gd} sic Vrs || ^{ge} sic Vrs || ^{gf} sic Vrs || ^{gg} sic Vrs || ^{gh} sic Vrs || ^{gi} sic Vrs || ^{gj} sic Vrs || ^{gk} sic Vrs || ^{gl} sic Vrs || ^{gm} sic Vrs || ^{gn} sic Vrs || ^{go} sic Vrs || ^{gp} sic Vrs || ^{gq} sic Vrs || ^{gr} sic Vrs || ^{gs} sic Vrs || ^{gt} sic Vrs || ^{gu} sic Vrs || ^{gv} sic Vrs || ^{gw} sic Vrs || ^{gx} sic Vrs || ^{gy} sic Vrs || ^{gz} sic Vrs || ^{ha} sic Vrs || ^{hb} sic Vrs || ^{hc} sic Vrs || ^{hd} sic Vrs || ^{he} sic Vrs || ^{hf} sic Vrs || ^{hg} sic Vrs || ^{hi} sic Vrs || ^{hj} sic Vrs || ^{hk} sic Vrs || ^{hl} sic Vrs || ^{hm} sic Vrs || ^{hn} sic Vrs || ^{ho} sic Vrs || ^{hp} sic Vrs || ^{hq} sic Vrs || ^{hr} sic Vrs || ^{hs} sic Vrs || ^{ht} sic Vrs || ^{hu} sic Vrs || ^{hv} sic Vrs || ^{hw} sic Vrs || ^{hx} sic Vrs || ^{hy} sic Vrs || ^{hz} sic Vrs || ^{ia} sic Vrs || ^{ib} sic Vrs || ^{ic} sic Vrs || ^{id} sic Vrs || ^{ie} sic Vrs || ^{if} sic Vrs || ^{ig} sic Vrs || ^{ih} sic Vrs || ⁱⁱ sic Vrs || ^{ij} sic Vrs || ^{ik} sic Vrs || ^{il} sic Vrs || ^{im} sic Vrs || ⁱⁿ sic Vrs || ^{io} sic Vrs || ^{ip} sic Vrs || ^{iq} sic Vrs || ^{ir} sic Vrs || ^{is} sic Vrs || ^{it} sic Vrs || ^{iu} sic Vrs || ^{iv} sic Vrs || ^{iw} sic Vrs || ^{ix} sic Vrs || ^{iy} sic Vrs || ^{iz} sic Vrs || ^{ja} sic Vrs || ^{jb} sic Vrs || ^{jc} sic Vrs || ^{jd} sic Vrs || ^{je} sic Vrs || ^{jf} sic Vrs || ^{jj} sic Vrs || ^{jk} sic Vrs || ^{jl} sic Vrs || ^{jm} sic Vrs || ^{jn} sic Vrs || ^{jo} sic Vrs || ^{jp} sic Vrs || ^{jq} sic Vrs || ^{jr} sic Vrs || ^{js} sic Vrs || ^{jt} sic Vrs || ^{ju} sic Vrs || ^{jv} sic Vrs || ^{jw} sic Vrs || ^{jx} sic Vrs || ^{ky} sic Vrs || ^{kz} sic Vrs || ^{la} sic Vrs || ^{lb} sic Vrs || ^{lc} sic Vrs || ^{ld} sic Vrs || ^{le} sic Vrs || ^{lf} sic Vrs || ^{lg} sic Vrs || ^{lh} sic Vrs || ^{li} sic Vrs || ^{lj} sic Vrs || ^{lk} sic Vrs || ^{ll} sic Vrs || ^{lm} sic Vrs || ^{ln} sic Vrs || ^{lo} sic Vrs || ^{lp} sic Vrs || ^{lq} sic Vrs || ^{lr} sic Vrs || ^{ls} sic Vrs || ^{lt} sic Vrs || ^{lu} sic Vrs || ^{lv} sic Vrs || ^{lw} sic Vrs || ^{lx} sic Vrs || ^{ly} sic Vrs || ^{lz} sic Vrs || ^{ma} sic Vrs || ^{mb} sic Vrs || ^{mc} sic Vrs || ^{md} sic Vrs || ^{me} sic Vrs || ^{mf} sic Vrs || ^{mg} sic Vrs || ^{mh} sic Vrs || ^{mi} sic Vrs || ^{mj} sic Vrs || ^{mk} sic Vrs || ^{ml} sic Vrs || ^{mn} sic Vrs || ^{mo} sic Vrs || ^{mp} sic Vrs || ^{mq} sic Vrs || ^{mr} sic Vrs || ^{ms} sic Vrs || ^{mt} sic Vrs || ^{mu} sic Vrs || ^{mv} sic Vrs || ^{mw} sic Vrs || ^{mx} sic Vrs || ^{my} sic Vrs || ^{mz} sic Vrs || ^{na} sic Vrs || ^{nb} sic Vrs || ^{nc} sic Vrs || nd sic Vrs || ^{ne} sic Vrs || ^{nf} sic Vrs || ^{ng} sic Vrs || ^{nh} sic Vrs || ⁿⁱ sic Vrs || ^{nj} sic Vrs || ^{nk} sic Vrs || ^{nl} sic Vrs || ^{nm} sic Vrs || ⁿⁿ sic Vrs || ^{no} sic Vrs || ^{np} sic Vrs || ^{nq} sic Vrs || ^{nr} sic Vrs || ^{ns} sic Vrs || ^{nt} sic Vrs || ^{nu} sic Vrs || ^{nv} sic Vrs || ^{nw} sic Vrs || ^{nx} sic Vrs || ^{ny} sic Vrs || ^{nz} sic Vrs || ^{oa} sic Vrs || ^{ob} sic Vrs || ^{oc} sic Vrs || ^{od} sic Vrs || ^{oe} sic Vrs || ^{of} sic Vrs || ^{og} sic Vrs || ^{oh} sic Vrs || ^{oi} sic Vrs || ^{oj} sic Vrs || ^{ok} sic Vrs || ^{ol} sic Vrs || ^{om} sic Vrs || ^{on} sic Vrs || ^{oo} sic Vrs || ^{op} sic Vrs || ^{oq} sic Vrs || ^{or} sic Vrs || ^{os} sic Vrs || ^{ot} sic Vrs || ^{ou} sic Vrs || ^{ov} sic Vrs || ^{ow} sic Vrs || ^{ox} sic Vrs || ^{oy} sic Vrs || ^{oz} sic Vrs || ^{pa} sic Vrs || ^{pb} sic Vrs || ^{pc} sic Vrs || ^{pd} sic Vrs || ^{pe} sic Vrs || ^{pf} sic Vrs || ^{pg} sic Vrs || ^{ph} sic Vrs || ^{pi} sic Vrs || ^{pj} sic Vrs || ^{pk} sic Vrs || ^{pl} sic Vrs || ^{pm} sic Vrs || ^{pn} sic Vrs || ^{po} sic Vrs || ^{pp} sic Vrs || ^{pq} sic Vrs || ^{pr} sic Vrs || ^{ps} sic Vrs || ^{pt} sic Vrs || ^{pu} sic Vrs || ^{pv} sic Vrs || ^{pw} sic Vrs || ^{px} sic Vrs || ^{py} sic Vrs || ^{pz} sic Vrs || ^{qa} sic Vrs || ^{qb} sic Vrs || ^{qc} sic Vrs || ^{qd} sic Vrs || ^{qe} sic Vrs || ^{qf} sic Vrs || ^{qg} sic Vrs || ^{qh} sic Vrs || ^{qi} sic Vrs || ^{qj} sic Vrs || ^{qk} sic Vrs || ^{ql} sic Vrs || ^{qm} sic Vrs || ^{qn} sic Vrs || ^{qo} sic Vrs || ^{qp} sic Vrs || ^{qq} sic Vrs || ^{qr} sic Vrs || ^{qs} sic Vrs || ^{qt} sic Vrs || ^{qu} sic Vrs || ^{qv} sic Vrs || ^{qw} sic Vrs || ^{qx} sic Vrs || ^{qy} sic Vrs || ^{qz} sic Vrs || ^{ra} sic Vrs || ^{rb} sic Vrs || ^{rc} sic Vrs || rd sic Vrs || ^{re} sic Vrs || ^{rf} sic Vrs || ^{rg} sic Vrs || ^{rh} sic Vrs || ^{ri} sic Vrs || ^{rj} sic Vrs || ^{rk} sic Vrs || ^{rl} sic Vrs || ^{rm} sic Vrs || ^{rn} sic Vrs || ^{ro} sic Vrs || ^{rp} sic Vrs || ^{rq} sic Vrs || ^{rr} sic Vrs || ^{rs} sic Vrs || ^{rt} sic Vrs || ^{ru} sic Vrs || ^{rv} sic Vrs || ^{rw} sic Vrs || ^{rx} sic Vrs || ^{ry} sic Vrs || ^{rz} sic Vrs || ^{sa} sic Vrs || ^{sb} sic Vrs || ^{sc} sic Vrs || ^{sd} sic Vrs || ^{se} sic Vrs || ^{sf} sic Vrs || ^{sg} sic Vrs || ^{sh} sic Vrs || ^{si} sic Vrs || ^{sj} sic Vrs || ^{sk} sic Vrs || ^{sl} sic Vrs || ^{sm} sic Vrs || ^{sn} sic Vrs || ^{so} sic Vrs || ^{sp} sic Vrs || ^{sq} sic Vrs || ^{sr} sic Vrs || ^{ss} sic Vrs || st sic Vrs || ^{su} sic Vrs || ^{sv} sic Vrs || ^{sw} sic Vrs || ^{sx} sic Vrs || ^{sy} sic Vrs || ^{sz} sic Vrs || ^{ta} sic Vrs || ^{tb} sic Vrs || ^{tc} sic Vrs || ^{td} sic Vrs || ^{te} sic Vrs || ^{tf} sic Vrs || ^{tg} sic Vrs || th sic Vrs || ^{ti} sic Vrs || ^{tj} sic Vrs || ^{tk} sic Vrs || ^{tl} sic Vrs || ^{tm} sic Vrs || ^{tn} sic Vrs || ^{to} sic Vrs || ^{tp} sic Vrs || ^{tq} sic Vrs || ^{tr} sic Vrs || ^{ts} sic Vrs || ^{tt} sic Vrs || ^{tu} sic Vrs || ^{tv} sic Vrs || ^{tw} sic Vrs || ^{tx} sic Vrs || ^{ty} sic Vrs || ^{tz} sic Vrs || ^{ua} sic Vrs || ^{ub} sic Vrs || ^{uc} sic Vrs || ^{ud} sic Vrs || ^{ue} sic Vrs || ^{uf} sic Vrs || ^{ug} sic Vrs || ^{uh} sic Vrs || ^{ui} sic Vrs || ^{uj} sic Vrs || ^{uk} sic Vrs || ^{ul} sic Vrs || ^{um} sic Vrs || ^{un} sic Vrs || ^{uo} sic Vrs || ^{up} sic Vrs || ^{uq} sic Vrs || ^{ur} sic Vrs || ^{us} sic Vrs || ^{ut} sic Vrs || ^{uu} sic Vrs || ^{va} sic Vrs || ^{vb} sic Vrs || ^{vc} sic Vrs || ^{vd} sic Vrs || ^{ve} sic Vrs || ^{vf} sic Vrs || ^{vg} sic Vrs || ^{vh} sic Vrs || ^{vi} sic Vrs || ^{vj} sic Vrs || ^{vk} sic Vrs || ^{vl} sic Vrs || ^{vm} sic Vrs || ^{vn} sic Vrs || ^{vo} sic Vrs || ^{vp} sic Vrs || ^{vq} sic Vrs || ^{vr} sic Vrs || ^{vs} sic Vrs || ^{vt} sic Vrs || ^{vu} sic Vrs || ^{vv} sic Vrs || ^{vw} sic Vrs || ^{vx} sic Vrs || ^{vy} sic Vrs || ^{vz} sic Vrs || ^{wa} sic Vrs || ^{wb} sic Vrs || ^{wc} sic Vrs || ^{wd} sic Vrs || ^{we} sic Vrs || ^{wf} sic Vrs || ^{wg} sic Vrs || ^{wh} sic Vrs || ^{wi} sic Vrs || ^{wj} sic Vrs || ^{wk} sic Vrs || ^{wl} sic Vrs || ^{wm} sic Vrs || ^{wn} sic Vrs || ^{wo} sic Vrs || ^{wp} sic Vrs || ^{wq} sic Vrs || ^{wr} sic Vrs || ^{ws} sic Vrs || ^{wt} sic Vrs || ^{wu} sic Vrs || ^{wv} sic Vrs || ^{ww} sic Vrs || ^{wx} sic Vrs || ^{wy} sic Vrs || ^{wz} sic Vrs || ^{xa} sic Vrs || ^{xb} sic Vrs || ^{xc} sic Vrs || ^{xd} sic Vrs || ^{xe} sic Vrs || ^{xf} sic Vrs || ^{xg} sic Vrs || ^{xh} sic Vrs || ^{xi} sic Vrs || ^{xj} sic Vrs || ^{xk} sic Vrs || ^{xl} sic Vrs || ^{xm} sic Vrs || ^{xn} sic Vrs || ^{xo} sic Vrs || ^{xp} sic Vrs || ^{xq} sic Vrs || ^{xr} sic Vrs || ^{xs} sic Vrs || ^{xt} sic Vrs || ^{xu} sic Vrs || ^{xv} sic Vrs || ^{xw} sic Vrs || ^{xx} sic Vrs || ^{xy} sic Vrs || ^{xz} sic Vrs || ^{ya} sic Vrs || ^{yb} sic Vrs || ^{yc} sic Vrs || ^{yd} sic Vrs || ^{ye} sic Vrs || ^{yf} sic Vrs || ^{yg} sic Vrs || ^{yh} sic Vrs || ^{yi} sic Vrs || ^{yj} sic Vrs || ^{yk} sic Vrs || ^{yl} sic Vrs || ^{ym} sic Vrs || ^{yn} sic Vrs || ^{yo} sic Vrs || ^{yp} sic Vrs || ^{yq} sic Vrs || ^{yr} sic Vrs || ^{ys} sic Vrs || ^{yt} sic Vrs || ^{yu} sic Vrs || ^{yv} sic Vrs || ^{yw} sic Vrs || ^{yx} sic Vrs || ^{yy} sic Vrs || ^{yz} sic Vrs || ^{za} sic Vrs || ^{zb} sic Vrs || ^{zc} sic Vrs || ^{zd} sic Vrs || ^{ze} sic Vrs || ^{zf} sic Vrs || ^{zg} sic Vrs || ^{zh} sic Vrs || ^{zi} sic Vrs || ^{zj} sic Vrs || ^{zk} sic Vrs || ^{zl} sic Vrs || ^{zm} sic Vrs || ^{zn} sic Vrs || ^{zo} sic Vrs || ^{zp} sic Vrs || ^{zq} sic Vrs || ^{zr} sic Vrs || ^{zs} sic Vrs || ^{zt} sic Vrs || ^{zu} sic Vrs || ^{zv} sic Vrs || ^{zw} sic Vrs || ^{zx} sic Vrs || ^{zy} sic Vrs || ^{zz} sic Vrs ||

^dסוֹסְרִים מוֹזְנִים^a מַשְׁכִּים הָיוּ אִישׁ אֶל-אֵשֶׁת רֵעֻהוּ יִצְחָלוּ;
 ויתפ' טטטט^c || ? אנחתך cf I4,2 || ^b1 prb צוּחה || כחלה^a 3I^a 1 c ט ||
 ודעו >ט נא^{a-a} Cp 5, 1 || על-הרגי ש על-הרג' vel להרגנים ט^e || ט >נא^d ||
 ומב' טטט^c || sed frt omn dl || ודעו praem >ט איש^{b-b} || add || prb omn || >ט;
 נאם יהוה ט ואם^a || נאם יהוה ט || <Σ (^bΣ^h) || <Σ^d 1 c טט להם (ℓ peccatis eorum) || 2^a pr
 ca 20MSS ש אכן, ט διὰ τοῦτο οὐκ || 3^a >טטτ frt dl || ^b prb add || ^c 1 ומ'^c
 ? אף כי ט (vel על כי) בי ש (אולי?) σως ט אכן || 4^a frt 1 || וימאנו ? vel טט
 אלהים ט || ומ' ט^b || 5^a טט || אלהים ט^d || ומ' ט^c || לכן praem ט^b ||
 אכלח^a 7^a 1 c Q || וז' טט || 6 אכן בלם ש || + ט = v || sic l; frt et mtr cs || והנה
 זונת טט || ^d וזנת טט || v || ובבתי ט^c || ש MSS al || sic 29MSS Edd Vrs;
 8^a prb 1 c K^{Occ} || ? יתגורו (litigant) || κατέλυον) יתגוררו טט || 2MSS
 מוזני משכ' (= furentes circa feminas ℓ θηλυμανεῖς ט^b || מוזנים QK^{Or} מוזנים)

^b $\mathbb{G}^B$ היום: $\mathbb{G}^A \lambda S^h = \mathbb{M}$.

5 קומו ונעלה^a בלילה ונשחיתה ארמנותיה^b:

6 כי כה אמר יהוה צבאות^a

ברתי עצה^b ושפכו על-ירושלם סללה

היא העיר הפקד^c בלה^d עשק בקרבה:

7 בהקיר בור^a מימיה^b בן הקרה רעתה

חמס ושר ישמע בה על-פני תמיד חלי ומכה:

8 הנוסרי וירושלם פן-תקע נפשי ממך

פן-אשימך שממה ארץ לוא נושבה: פ

9 כה אמר יהוה צבאות^a

עולל ועוללו^b כגפן שארית ישראל

השב ידך^c כבוצר על-סלסלות^d:

10 על-מי אדברה ואעידה וישמעו^a

הנה ערלה אונם ולא יוכלו להקשיב

הנה בדבר-יהוה היה להם לחרפה לא^c יחפצו-בו:

11 ואת^a חמת יהוה^b מלאתי גלאיתי הכלי

שפך על-עולל בחוץ ועל סוד בחורים יחדו

כי-גם-איש עם-אשה ילכדו זקן עם-מלא ימים:

12 ונסבו בתיהם לאחרים שדות ונשים יחדו

כי-אטה את-ידי על-ישבי הארץ נאם-יהוה:

13 כי מקטנם ועד-גדולם כלו בוצע בצע

ומנביא ועד-כהן כלו עשה שקר:

14 וירפאו את-שבר עמי^a על-נקלה לאמר שלום

שלום ואין^b שלום: 15 הזכישו כי תועבה עשו

גם-בזש לא-יבזשו גם-הכלים^a לא ידעו

לכן יפלו בנפלים בעת-פקדתיים^b יכשלו אמר יהוה:

16 כה אמר יהוה

5 ^a 5B + עליה || ^b מוסדותיה 5 || 6 ^a > 5 || ^b sic Q^{Occ}, Q^{Or} 6MSS 5A 5B 5C || ^c 5A || ^d sic Occ, Q^{Or} כלו || frt 6b add || עצה || ^c 5A || ^c 5A || עוללו עוללו 5 || ^b 5A || ^a > 5 || 9 ^a > 5 || ^b 5A || ^c 5A || ^d 5A || סלסלות 5 || 10 ^a 1 c 5 || ^b 1 prb nil nisi 5 || ^c 48MSS || ^d 5A || ואת 5 || 11 ^a 5A || et vb sqq 2. prs fem; dl prb c 5 || את 5 || ^b 5A || ולא 5 || 12 ^a 5A || ^b 5A || ^c 5A || ^d 5A || ^e 5A || ^f 5A || ^g 5A || ^h 5A || ⁱ 5A || ^j 5A || ^k 5A || ^l 5A || ^m 5A || ⁿ 5A || ^o 5A || ^p 5A || ^q 5A || ^r 5A || ^s 5A || ^t 5A || ^u 5A || ^v 5A || ^w 5A || ^x 5A || ^y 5A || ^z 5A || ^{aa} 5A || ^{ab} 5A || ^{ac} 5A || ^{ad} 5A || ^{ae} 5A || ^{af} 5A || ^{ag} 5A || ^{ah} 5A || ^{ai} 5A || ^{aj} 5A || ^{ak} 5A || ^{al} 5A || ^{am} 5A || ^{an} 5A || ^{ao} 5A || ^{ap} 5A || ^{aq} 5A || ^{ar} 5A || ^{as} 5A || ^{at} 5A || ^{au} 5A || ^{av} 5A || ^{aw} 5A || ^{ax} 5A || ^{ay} 5A || ^{az} 5A || ^{ba} 5A || ^{bb} 5A || ^{bc} 5A || ^{bd} 5A || ^{be} 5A || ^{bf} 5A || ^{bg} 5A || ^{bh} 5A || ^{bi} 5A || ^{bj} 5A || ^{bk} 5A || ^{bl} 5A || ^{bm} 5A || ^{bn} 5A || ^{bo} 5A || ^{bp} 5A || ^{bq} 5A || ^{br} 5A || ^{bs} 5A || ^{bt} 5A || ^{bu} 5A || ^{bv} 5A || ^{bw} 5A || ^{bx} 5A || ^{by} 5A || ^{bz} 5A || ^{ca} 5A || ^{cb} 5A || ^{cc} 5A || ^{cd} 5A || ^{ce} 5A || ^{cf} 5A || ^{cg} 5A || ^{ch} 5A || ^{ci} 5A || ^{cj} 5A || ^{ck} 5A || ^{cl} 5A || ^{cm} 5A || ^{cn} 5A || ^{co} 5A || ^{cp} 5A || ^{cq} 5A || ^{cr} 5A || ^{cs} 5A || ^{ct} 5A || ^{cu} 5A || ^{cv} 5A || ^{cw} 5A || ^{cx} 5A || ^{cy} 5A || ^{cz} 5A || ^{da} 5A || ^{db} 5A || ^{dc} 5A || ^{dd} 5A || ^{de} 5A || ^{df} 5A || ^{dg} 5A || ^{dh} 5A || ^{di} 5A || ^{dj} 5A || ^{dk} 5A || ^{dl} 5A || ^{dm} 5A || ^{dn} 5A || ^{do} 5A || ^{dp} 5A || ^{dq} 5A || ^{dr} 5A || ^{ds} 5A || ^{dt} 5A || ^{du} 5A || ^{dv} 5A || ^{dw} 5A || ^{dx} 5A || ^{dy} 5A || ^{dz} 5A || ^{ea} 5A || ^{eb} 5A || ^{ec} 5A || ^{ed} 5A || ^{ee} 5A || ^{ef} 5A || ^{eg} 5A || ^{eh} 5A || ^{ei} 5A || ^{ej} 5A || ^{ek} 5A || ^{el} 5A || ^{em} 5A || ^{en} 5A || ^{eo} 5A || ^{ep} 5A || ^{eq} 5A || ^{er} 5A || ^{es} 5A || ^{et} 5A || ^{eu} 5A || ^{ev} 5A || ^{ew} 5A || ^{ex} 5A || ^{ey} 5A || ^{ez} 5A || ^{fa} 5A || ^{fb} 5A || ^{fc} 5A || ^{fd} 5A || ^{fe} 5A || ^{ff} 5A || ^{fg} 5A || ^{fh} 5A || ^{fi} 5A || ^{fj} 5A || ^{fk} 5A || ^{fl} 5A || ^{fm} 5A || ^{fn} 5A || ^{fo} 5A || ^{fp} 5A || ^{fq} 5A || ^{fr} 5A || ^{fs} 5A || ^{ft} 5A || ^{fu} 5A || ^{fv} 5A || ^{fw} 5A || ^{fx} 5A || ^{fy} 5A || ^{fz} 5A || ^{ga} 5A || ^{gb} 5A || ^{gc} 5A || ^{gd} 5A || ^{ge} 5A || ^{gf} 5A || ^{gg} 5A || ^{gh} 5A || ^{gi} 5A || ^{gj} 5A || ^{gk} 5A || ^{gl} 5A || ^{gm} 5A || ^{gn} 5A || ^{go} 5A || ^{gp} 5A || ^{gq} 5A || ^{gr} 5A || ^{gs} 5A || ^{gt} 5A || ^{gu} 5A || ^{gv} 5A || ^{gw} 5A || ^{gx} 5A || ^{gy} 5A || ^{gz} 5A || ^{ha} 5A || ^{hb} 5A || ^{hc} 5A || ^{hd} 5A || ^{he} 5A || ^{hf} 5A || ^{hg} 5A || ^{hi} 5A || ^{hj} 5A || ^{hk} 5A || ^{hl} 5A || ^{hm} 5A || ^{hn} 5A || ^{ho} 5A || ^{hp} 5A || ^{hq} 5A || ^{hr} 5A || ^{hs} 5A || ^{ht} 5A || ^{hu} 5A || ^{hv} 5A || ^{hw} 5A || ^{hx} 5A || ^{hy} 5A || ^{hz} 5A || ^{ia} 5A || ^{ib} 5A || ^{ic} 5A || ^{id} 5A || ^{ie} 5A || ^{if} 5A || ^{ig} 5A || ^{ih} 5A || ⁱⁱ 5A || ^{ij} 5A || ^{ik} 5A || ^{il} 5A || ^{im} 5A || ⁱⁿ 5A || ^{io} 5A || ^{ip} 5A || ^{iq} 5A || ^{ir} 5A || ^{is} 5A || ^{it} 5A || ^{iu} 5A || ^{iv} 5A || ^{iw} 5A || ^{ix} 5A || ^{iy} 5A || ^{iz} 5A || ^{ja} 5A || ^{jb} 5A || ^{jc} 5A || ^{jd} 5A || ^{je} 5A || ^{jf} 5A || ^{jj} 5A || ^{jk} 5A || ^{jl} 5A || ^{jm} 5A || ^{jn} 5A || ^{jo} 5A || ^{jp} 5A || ^{jq} 5A || ^{jr} 5A || ^{js} 5A || ^{jt} 5A || ^{ju} 5A || ^{jv} 5A || ^{jw} 5A || ^{jx} 5A || ^{jy} 5A || ^{jz} 5A || ^{ka} 5A || ^{kb} 5A || ^{kc} 5A || ^{kd} 5A || ^{ke} 5A || ^{kf} 5A || ^{kg} 5A || ^{kh} 5A || ^{ki} 5A || ^{kj} 5A || ^{kl} 5A || ^{km} 5A || ^{kn} 5A || ^{ko} 5A || ^{kp} 5A || ^{kq} 5A || ^{kr} 5A || ^{ks} 5A || ^{kt} 5A || ^{ku} 5A || ^{kv} 5A || ^{kw} 5A || ^{kx} 5A || ^{ky} 5A || ^{kz} 5A || ^{la} 5A || ^{lb} 5A || ^{lc} 5A || ^{ld} 5A || ^{le} 5A || ^{lf} 5A || ^{lg} 5A || ^{lh} 5A || ^{li} 5A || ^{lj} 5A || ^{lk} 5A || ^{ll} 5A || ^{lm} 5A || ^{ln} 5A || ^{lo} 5A || ^{lp} 5A || ^{lq} 5A || ^{lr} 5A || ^{ls} 5A || ^{lt} 5A || ^{lu} 5A || ^{lv} 5A || ^{lw} 5A || ^{lx} 5A || ^{ly} 5A || ^{lz} 5A || ^{ma} 5A || ^{mb} 5A || ^{mc} 5A || ^{md} 5A || ^{me} 5A || ^{mf} 5A || ^{mg} 5A || ^{mh} 5A || ^{mi} 5A || ^{mj} 5A || ^{mk} 5A || ^{ml} 5A || ^{mm} 5A || ^{mn} 5A || ^{mo} 5A || ^{mp} 5A || ^{mq} 5A || ^{mr} 5A || ^{ms} 5A || ^{mt} 5A || ^{mu} 5A || ^{mv} 5A || ^{mw} 5A || ^{mx} 5A || ^{my} 5A || ^{mz} 5A || ^{na} 5A || ^{nb} 5A || ^{nc} 5A || nd 5A || ^{ne} 5A || ^{nf} 5A || ^{ng} 5A || ^{nh} 5A || ⁿⁱ 5A || ^{nj} 5A || ^{nk} 5A || ^{nl} 5A || ^{nm} 5A || ⁿⁿ 5A || ^{no} 5A || ^{np} 5A || ^{nq} 5A || ^{nr} 5A || ^{ns} 5A || ^{nt} 5A || ^{nu} 5A || ^{nv} 5A || ^{nw} 5A || ^{nx} 5A || ^{ny} 5A || ^{nz} 5A || ^{oa} 5A || ^{ob} 5A || ^{oc} 5A || ^{od} 5A || ^{oe} 5A || ^{of} 5A || ^{og} 5A || ^{oh} 5A || ^{oi} 5A || ^{oj} 5A || ^{ok} 5A || ^{ol} 5A || ^{om} 5A || ^{on} 5A || ^{oo} 5A || ^{op} 5A || ^{oq} 5A || ^{or} 5A || ^{os} 5A || ^{ot} 5A || ^{ou} 5A || ^{ov} 5A || ^{ow} 5A || ^{ox} 5A || ^{oy} 5A || ^{oz} 5A || ^{pa} 5A || ^{pb} 5A || ^{pc} 5A || ^{pd} 5A || ^{pe} 5A || ^{pf} 5A || ^{pg} 5A || ^{ph} 5A || ^{pi} 5A || ^{pj} 5A || ^{pk} 5A || ^{pl} 5A || ^{pn} 5A || ^{po} 5A || ^{pp} 5A || ^{pq} 5A || ^{pr} 5A || ^{ps} 5A || ^{pt} 5A || ^{pu} 5A || ^{pv} 5A || ^{pw} 5A || ^{px} 5A || ^{py} 5A || ^{pz} 5A || ^{qa} 5A || ^{qb} 5A || ^{qc} 5A || ^{qd} 5A || ^{qe} 5A || ^{qf} 5A || ^{qg} 5A || ^{qh} 5A || ^{qi} 5A || ^{qj} 5A || ^{qk} 5A || ^{ql} 5A || ^{qm} 5A || ^{qn} 5A || ^{qo} 5A || ^{qp} 5A || ^{qq} 5A || ^{qr} 5A || ^{qs} 5A || ^{qt} 5A || ^{qu} 5A || ^{qv} 5A || ^{qw} 5A || ^{qx} 5A || ^{qy} 5A || ^{qz} 5A || ^{ra} 5A || ^{rb} 5A || ^{rc} 5A || rd 5A || ^{re} 5A || ^{rf} 5A || ^{rg} 5A || ^{rh} 5A || ^{ri} 5A || ^{rj} 5A || ^{rk} 5A || ^{rl} 5A || ^{rm} 5A || ^{rn} 5A || ^{ro} 5A || ^{rp} 5A || ^{rq} 5A || ^{rr} 5A || ^{rs} 5A || ^{rt} 5A || ^{ru} 5A || ^{rv} 5A || ^{rw} 5A || ^{rx} 5A || ^{ry} 5A || ^{rz} 5A || ^{sa} 5A || ^{sb} 5A || ^{sc} 5A || ^{sd} 5A || ^{se} 5A || ^{sf} 5A || ^{sg} 5A || ^{sh} 5A || ^{si} 5A || ^{sj} 5A || ^{sk} 5A || ^{sl} 5A || ^{sm} 5A || ^{sn} 5A || ^{so} 5A || ^{sp} 5A || ^{sq} 5A || ^{sr} 5A || ^{ss} 5A || st 5A || ^{su} 5A || ^{sv} 5A || ^{sw} 5A || ^{sx} 5A || ^{sy} 5A || ^{sz} 5A || ^{ta} 5A || ^{tb} 5A || ^{tc} 5A || ^{td} 5A || ^{te} 5A || ^{tf} 5A || ^{tg} 5A || th 5A || ^{ti} 5A || ^{tj} 5A || ^{tk} 5A || ^{tl} 5A || ^{tm} 5A || ^{tn} 5A || ^{to} 5A || ^{tp} 5A || ^{tq} 5A || ^{tr} 5A || ^{ts} 5A || ^{tt} 5A || ^{tu} 5A || ^{tv} 5A || ^{tw} 5A || ^{tx} 5A || ^{ty} 5A || ^{tz} 5A || ^{ua} 5A || ^{ub} 5A || ^{uc} 5A || ^{ud} 5A || ^{ue} 5A || ^{uf} 5A || ^{ug} 5A || ^{uh} 5A || ^{ui} 5A || ^{uj} 5A || ^{uk} 5A || ^{ul} 5A || ^{um} 5A || ^{un} 5A || ^{uo} 5A || ^{up} 5A || ^{uq} 5A || ^{ur} 5A || ^{us} 5A || ^{ut} 5A || ^{uu} 5A || ^{uv} 5A || ^{uw} 5A || ^{ux} 5A || ^{uy} 5A || ^{uz} 5A || ^{va} 5A || ^{vb} 5A || ^{vc} 5A || ^{vd} 5A || ^{ve} 5A || ^{vf} 5A || ^{vg} 5A || ^{vh} 5A || ^{vi} 5A || ^{vj} 5A || ^{vk} 5A || ^{vl} 5A || ^{vm} 5A || ^{vn} 5A || ^{vo} 5A || ^{vp} 5A || ^{vq} 5A || ^{vr} 5A || ^{vs} 5A || ^{vt} 5A || ^{vu} 5A || ^{vv} 5A || ^{vw} 5A || ^{vx} 5A || ^{vy} 5A || ^{vz} 5A || ^{wa} 5A || ^{wb} 5A || ^{wc} 5A || ^{wd} 5A || ^{we} 5A || ^{wf} 5A || ^{wg} 5A || ^{wh} 5A || ^{wi} 5A || ^{wj} 5A || ^{wk} 5A || ^{wl} 5A || ^{wm} 5A || ^{wn} 5A || ^{wo} 5A || ^{wp} 5A || ^{wq} 5A || ^{wr} 5A || ^{ws} 5A || ^{wt} 5A || ^{wu} 5A || ^{wv} 5A || ^{ww} 5A || ^{wx} 5A || ^{wy} 5A || ^{wz} 5A || ^{xa} 5A || ^{xb} 5A || ^{xc} 5A || ^{xd} 5A || ^{xe} 5A || ^{xf} 5A || ^{xg} 5A || ^{xh} 5A || ^{xi} 5A || ^{xj} 5A || ^{xk} 5A || ^{xl} 5A || ^{xm} 5A || ^{xn} 5A || ^{xo} 5A || ^{xp} 5A || ^{xq} 5A || ^{xr} 5A || ^{xs} 5A || ^{xt} 5A || ^{xu} 5A || ^{xv} 5A || ^{xw} 5A || ^{xx} 5A || ^{xy} 5A || ^{xz} 5A || ^{ya} 5A || ^{yb} 5A || ^{yc} 5A || ^{yd} 5A || ^{ye} 5A || ^{yf} 5A || ^{yg} 5A || ^{yh} 5A || ^{yi} 5A || ^{yj} 5A || ^{yk} 5A || ^{yl} 5A || ^{ym} 5A || ^{yn} 5A || ^{yo} 5A || ^{yp} 5A || ^{yq} 5A || ^{yr} 5A || ^{ys} 5A || ^{yt} 5A || ^{yu} 5A || ^{yv} 5A || ^{yw} 5A || ^{yx} 5A || ^{yy} 5A || ^{yz} 5A || ^{za} 5A || ^{zb} 5A || ^{zc} 5A || ^{zd} 5A || ^{ze} 5A || ^{zf} 5A || ^{zg} 5A || ^{zh} 5A || ^{zi} 5A || ^{zj} 5A || ^{zk} 5A || ^{zl} 5A || ^{zm} 5A || ^{zn} 5A || ^{zo} 5A || ^{zp} 5A || ^{zq} 5A || ^{zr} 5A || ^{zs} 5A || ^{zt} 5A || ^{zu} 5A || ^{zv} 5A || ^{zw} 5A || ^{zx} 5A || ^{zy} 5A || ^{zz} 5A ||

עמדו על-דרכים וראו ושאלו לנתיבות עולם
 ארצה דרך הטוב ולכו-בה ומצאו מרגוע לנפשכם ויאמרו לא גלך:
 17 והקמתי עליכם צפים הקשיבו לקול שופר ויאמרו לא נקשיב:
 18 לכן שמעו הגוים וידעי עדה את-אשר-בם: 19 שמעי הארץ
 הנה אנכי מביא רעה^a אל-העם הזה פרי מחשבותם^b
 כי על-דברי לא הקשיבו ותורת^c וימאסו-בה:
 20 למה-זה^a לי לבונה משבא תבוא^b וקנה הטוב^c מארץ מרחק
 עלויתכם לא לרצון וזכיתכם לא-ערבו לי: 21 לכן כה אמר יהוה
 הנני נתן אל-העם הזה מכשלים^a ובשלו בם^b
 אבות ובנים יחדו שכן ורעו ואבדו:^c ם 22 כה אמר יהוה
 הנה עם בא מארץ צפון^a וגוי גדול^b יעור מירכתי-ארץ:
 23 קשת וכידון יחזיקו אכזרי הוא^a ולא ירחמו^b
 קולם^c בים יהמה ועל-סוסים^d ירכבו
 ערוך^d פאיש^e למלחמה עליון בת-ציון:
 24 שמענו את-שמעו רפו ידינו
 צרה החזקתנו חיל ביולדה:
 25 אל-תצא^a השדה ובדרך אל-תלכי^b
 כי תרב לאיב מגור מסביב:
 26 בת-עמי חגרי-שק והתפלשי^a באפר
 אבל יחיד עשי-לך מספר תמורים
 כי פתאם יבא השד^b עלינו:^c
 27 בחזן נתתיו בעמי מבצר^a ותוע ובחנת את-דרכם:^b
 28 כלם סרי^a סוורים הלכי רכיל^b נחשת וברזל^b כלם משחיתים המה:^c

18 °-° crp; 10MSS A(S^h) וידעו ורעי עדריהם ט scil שמעו A kai γνῶτε
 μαρτυρίαν (עדות) τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς; 1 ? v 18 והעידו והעידו || 19 ^a רעת ט || ^b משובתם ט || ^c exc vb? || 20 ^a זה > ט || ^b ט ט ט ||
 תבאו || 22 ^{a-2} 1 || ואבדו Q ואבדו || ^c 1 c K יאבדו || ^c > ט; frt dl || 21 ^a ט || ^b מכשל > ט || ^c 1 c K מצפון || ^b > ט frt dl || 23 ^a 13MSS סט || ^c 1 m, vel sol אכזרים ||
 || ^b, c ט sg || ^{d-d} ט frt יערוך (ἐφ' ἡπι. κ. ἄρμασιν παρατάσσεται) || ^c 8MSS ||
 תצאי K תצאו || 24 ^a 1 c Q ט ט || 25 ^a 1 c Q ט ט || 26 ^a ט || ^b ט || 27 ^a crp?; prps מבצר sed ט || 28 ^a > ט ||
 || ^b 1 c Q Vrs תלכו K תלכי || 29 ^a crp?; prps מבצר sed ט || 30 ^a > ט || 31 ^a > ט || 32 ^a > ט || 33 ^a > ט || 34 ^a > ט || 35 ^a > ט || 36 ^a > ט || 37 ^a > ט || 38 ^a > ט || 39 ^a > ט || 40 ^a > ט || 41 ^a > ט || 42 ^a > ט || 43 ^a > ט || 44 ^a > ט || 45 ^a > ט || 46 ^a > ט || 47 ^a > ט || 48 ^a > ט || 49 ^a > ט || 50 ^a > ט || 51 ^a > ט || 52 ^a > ט || 53 ^a > ט || 54 ^a > ט || 55 ^a > ט || 56 ^a > ט || 57 ^a > ט || 58 ^a > ט || 59 ^a > ט || 60 ^a > ט || 61 ^a > ט || 62 ^a > ט || 63 ^a > ט || 64 ^a > ט || 65 ^a > ט || 66 ^a > ט || 67 ^a > ט || 68 ^a > ט || 69 ^a > ט || 70 ^a > ט || 71 ^a > ט || 72 ^a > ט || 73 ^a > ט || 74 ^a > ט || 75 ^a > ט || 76 ^a > ט || 77 ^a > ט || 78 ^a > ט || 79 ^a > ט || 80 ^a > ט || 81 ^a > ט || 82 ^a > ט || 83 ^a > ט || 84 ^a > ט || 85 ^a > ט || 86 ^a > ט || 87 ^a > ט || 88 ^a > ט || 89 ^a > ט || 90 ^a > ט || 91 ^a > ט || 92 ^a > ט || 93 ^a > ט || 94 ^a > ט || 95 ^a > ט || 96 ^a > ט || 97 ^a > ט || 98 ^a > ט || 99 ^a > ט || 100 ^a > ט ||

29 נָחַר^a מִפֶּחַ מֵאֵשׁ^b תָּם^b עֲפָרָת

לְשׂוֹא צָרָף צָרוּף וְרָעִים^c לֹא נִתְקוּ^d:

30 בְּסֶף נִמָּאס קָרְאוּ לָהֶם כִּי־מָאס יְהוָה בָּהֶם: פ

7^a הִדְבֵּר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר: ²עֲמֹד
בְּשַׁעַר בֵּית יְהוָה וּקְרֹאתָ שָׁם אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה וְאַמַּרְתָּ^a שְׁמָעוּ דְּבַר־
יְהוָה כָּל־יְהוּדָה^b הַבָּאִים בְּשַׁעְרִים הָאֵלֶּה לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַיהוָה^b: ס
3 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִיטִיבוּ דְרָכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם
וְאַשְׁכֵּנָה אֶתְכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה: ⁴אֶל־תִּבְטְחוּ לָכֶם אֶל־דִּבְרֵי הַשֹּׁקֶר^b
לֵאמֹר^c הִיבֵל יְהוָה הִיבֵל יְהוָה^d הִמָּה: ⁵כִּי אִם־הִיטִיב
תִּיטִיבוּ אֶת־דְּרָכֵיכֶם וְאֶת־מַעַלְלֵיכֶם אִם־עָשׂוּ תַעֲשׂוּ מִשְׁפָּט בֵּין אִישׁ
וּבֵין רֵעֵהוּ: ⁶גֵּר־יִתּוֹם^a וְאִלְמָנָה^b לֹא תַעֲשֻׁקוּ וְדָם נָקִי אֶל־תִּשְׁפְּכוּ
בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְאַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לֹא תִלְכוּ לְרַע לָכֶם: ⁷וְשִׁכַּנְתִּי
אֶתְכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה בְּאַרְץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבוֹתֵיכֶם לְמֹן־עוֹלָם וְעַד־
עוֹלָם: ⁸הִנֵּה אֲתֶם בְּטֹחִים לָכֶם עַל־דִּבְרֵי הַשֹּׁקֶר לְבַלְתִּי הוֹעִיל: ⁹הַגִּבּוֹ
רֵצִחַ וְנֹאֵף וְהַשֹּׁבֵעַ לַשֹּׁקֶר וְקַטֵּר לַבַּעַל וְהַלֹּךְ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים
אֲשֶׁר לֹא־יִדְעֶתֶם: ¹⁰וּבְאֲתָם וְעַמְדֹתֶם לִפְנֵי בַּיִת הַזֶּה^a אֲשֶׁר נִקְרָא־
שְׁמִי עָלָיו וְאַמַּרְתֶּם^b נִצַּלְנוּ לְמַעַן עֲשׂוֹת^b אֵת כָּל־הַתּוֹעֲבוֹת הָאֵלֶּה:
¹¹הַמַּעֲרַת פְּרָצִים הָיָה^a הַבַּיִת הַזֶּה^b אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו בְּעֵינֵיכֶם
גַּם אֲנֹכִי הִנֵּה רָאִיתִי נְאֻם־יְהוָה: ¹²כִּי לְכוּ־נָא אֶל־מְקוֹמִי אֲשֶׁר
בְּשִׁילֹו אֲשֶׁר שִׁכַּנְתִּי שְׁמִי שָׁם בְּרֹאשׁוֹנָה וְרֹאוּ אֵת אֲשֶׁר־עֲשִׂיתִי
לֹו מִפְּנֵי רַעַת עַמִּי יִשְׂרָאֵל: ¹³וְעַתָּה יַעַן עֲשׂוֹתְכֶם אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂים
הָאֵלֶּה^a נְאֻם־יְהוָה^a וְאִדְבַּר אֲלֵיכֶם^b הַשֹּׁכֶם וּדְבַר^b וְלֹא שְׁמַעְתֶּם
וְאַקְרָא אֶתְכֶם וְלֹא עֲנִיתֶם: ¹⁴וְעֲשִׂיתִי לְבַיִת אֲשֶׁר נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו
אֲשֶׁר אֲתֶם בְּטֹחִים בּוֹ וּלְמָקוֹם אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָכֶם וְלַאֲבוֹתֵיכֶם כֹּאֲשֶׁר
עֲשִׂיתִי לְשִׁלֹו: ¹⁵וְהִשְׁלַכְתִּי אֶתְכֶם מֵעַל פְּנֵי כֹאֲשֶׁר הִשְׁלַכְתִּי אֶת־
כָּל־אֲחֵיכֶם אֵת כָּל־זֶרַע אֲפֹרִים: פ

מֵאֲשַׁתָּם 29^a טט ? חֲדָל טט || b-b sic l c Q mlt MSS ט (prps תָּתָם), K (8 I vb) ||
(cf 8) || c טט וְרָעִים וְרָעָתָם || d טט נִתְקָה || 30 IMS טט קְרָאוּ || Cp 7,
I. 2 a-a > טט || b-b > טט || 3 > ט || 4 a 1 -עַל || b טט + ὅτι τὸ παραπλαν (A pseudo-
prophetæ) οὐκ ὠφελήσουσιν ὑμᾶς || c טט + לָכֶם || d-d > טט sed ט MSS 3h = m ||
c טט הוּא || 6 a טט וגר || b טט ויתום || c 29 MSS אל sed l et hic et
postea || 7 8 MSS וּשְׁכַנְתִּי || 8 טט והנה || 10 a > ט || b-b s ועשיתם || 11 a > ט || b-b טט ביתי || 13 a-a > ט || b-b > ט || 15 > טט.

16 וְאַתָּה אֶל-תַּתְּפַלֵּל וּבַעַד-הָעָם הַזֶּה וְאַל-תִּשָּׂא בַעַדָם רָנָה
וּתְפִלָּה וְאַל-תִּפְגַּע-בִּי כִי-אֵינְנִי שֹׁמֵעַ אֹתָךְ: 17 הַיֵּינָנִי רָאָה מֶה
הָמָּה עֹשִׂים בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחוּצוֹת יְרוּשָׁלַם: 18 הַבָּנִים מְלַקְטִים עֵצִים
וְהָאֲבוֹת מְבַעְרִים אֶת-הָאֵשׁ וְהַנָּשִׁים לָשׁוֹת בָּצֶק לַעֲשׂוֹת כּוֹנִים
לְמַלְכָּת הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּף נֹסְכִים לְאֱלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִיסֵנִי:
19 הֲאֵתִי הֵם מְכַעֲסִים נְאֻם-יְהוָה הֲלוֹא אַתֶּם לְמַעַן בָּשַׂת פְּנֵיהֶם: 20
לָכֵן כֹּה-אָמַר וְאֲנִי^a יְהוָה הִנֵּה אֲפִי וְחֲמָתִי נִתְּכָת אֶל-הַמָּקוֹם
הַזֶּה עַל-הָאָדָם וְעַל-הַבְּהֵמָה וְעַל-עֵץ הַשָּׂדֶה וְעַל-פְּרִי^d הָאָדָמָה
וּבְעֶרְהָ וְלֹא תִכְבֶּה: 21 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל עֲלוּתֵיכֶם סָפוּ עַל-זִבְחֵיכֶם וְאָכְלוּ בָשָׂר: 22 כִּי לֹא-דִבַּרְתִּי
אֶת-אֲבוֹתֵיכֶם וְלֹא צִוִּיתִים בְּיוֹם הוֹצִיאָ^a אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם^b עַל-
דִּבְרִי^b עֲזָלָה וְזָבַח: 23 כִּי אִם-אֶת-הַדְּבָר הַזֶּה צִוִּיתִי אוֹתָם לֵאמֹר
שִׁמְעוּ בְּקוֹלִי וְהִיִּיתִי לָכֶם לְאֱלֹהִים וְאַתֶּם תִּהְיוּ-לִי לְעָם וְהִלַּכְתֶּם
בְּכָל-הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אֶצְוֶה אֶתְכֶם לְמַעַן יִיטֵב לָכֶם: 24 וְלֹא שָׁמְעוּ^a וְלֹא-
הִטּוּ אֶת-אָזְנָם וַיִּלְכּוּ בְּמַעֲצוֹת בְּשָׂרוֹת^b לִבָּם הֲרַע וַיִּהְיוּ^c לְאֲחִזּוֹר
וְלֹא לְפָנִים: 25 לְמֶן-הַיּוֹם אֲשֶׁר יֵצְאוּ אֲבוֹתֵיכֶם^a מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד
הַיּוֹם הַזֶּה וְאֲשַׁלַּח אֵלֵיכֶם^b אֶת-כָּל-עֲבָדֵי הַנְּבִיאִים יוֹם הַשִּׁכְּמָה וְשָׁלַח:
26 וְלֹא שָׁמְעוּ אֵלַי וְלֹא הִטּוּ אֶת-אָזְנָם וַיִּקְשׁוּ אֶת-עַרְפָּם הֲרַעוּ
מֵאֲבוֹתָם: 27 וְדִבַּרְתָּ אֵלֵיהֶם^a אֶת-כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה^a וְלֹא יִשְׁמְעוּ
אֵלַי וְקִרְאתָ אֵלֵיהֶם וְלֹא יַעֲנוּכָה^b: 28 וְאָמַרְתָּ אֵלֵיהֶם^a זֶה הַגּוֹי
אֲשֶׁר לֹא-שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיוֹ^b וְלֹא לָקְחוּ מוֹסֵר אֲבָדָה הָאֲמוֹנָה
וְנִכְרְתָה^c מִפִּיהֶם: 29

29 גִּוִּי נִזְרָךְ^a וְהַשְׁלִיכִי וּשְׂאִי עַל-שִׁפְיָם קִינָה

כִּי מֵאִם יְהוָה נִיטָשׁ אֶת-דָּדוֹר עֲבָרְתוֹ^b: 30 כִּי-עָשׂוּ בְּנֵי-יְהוּדָה
הֲרַע בְּעֵינֵי נְאֻם-יְהוָה שָׁמוּ שְׁקוּצֵיהֶם בַּבַּיִת אֲשֶׁר-נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו

16 ^o καὶ μὴ ἀξίου τοῦ ἐλεθθῆναι αὐτοὺς καὶ μὴ εὐχου, sed cf II,14°;
'רנה ותפ' || 18 l c ΑΣΘυ (cf 6 ad 44,17sq) לְמַלְכָּת; 52MSS לְמַלְאכָת
6 hic τη στρατιᾶ τ. οὐρ. || 20 ^a >6X || ^b l c 6 (ἐπί) עַל || ^c 6 >על-כל-עץ ||
d 6A >על-כל-פרי || e-c 3MSS >מְכַבֶּה || 21 ^o >6L || 22 ^a l c Q mlt
MSS הוֹצִיאָ || ^{b-b} 6 (περί) 6S sol עַל || 24 ^a 6 + אֵלַי cf 26 || ^b >6L || ^c 7MSS
יוֹם || ^a 6S אֲבוֹתֵיהֶם || ^b IMS >אֵלֵיהֶם || ^c aut dl aut l c IMS (6)
6L ἡμέρας (gen.) || 26 >6S, prb dl || 27 ^{a-a} 6L אֶת-הַדְּבָר הַזֶּה || ^{b-b} >6L ||
28a >6S || 28 ^{a-a} >6, sed cf 27a || ^b >6 || ^c >6L || ^d Or מִפִּיהֶם || 29 ^a 6 >ראשך ||
^b 6 >עשה זאת.

לִטְמָאוֹ: ³¹וּבָנֹו בְּמֹזֶת^a הַתַּפֶּת^b אֲשֶׁר בְּנִיא בֶן־הַנֶּם לְשָׂרְף אֶת־בְּנֵיהֶם
וְאֶת־בְּנֵיהֶם בְּאֵשׁ אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִי^c וְלֹא עָלְתָה עַל־לְבִי: ³²ס לִכֹּן
הִנֵּה יָמִים בָּאִים נֹא־יִהְיֶה וְלֹא־יֹאמְרוּ^a עוֹד^b הַתַּפֶּת וְנִיא בֶן־הַנֶּם
כִּי אִם־נִיא הִהְרַגְתָּ וְקִבְּרוּ בַתַּפֶּת מֵאִין מְקוֹם: ³³וְהָיְתָה נִבְלַת
הָעָם הַזֶּה לְמֵאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ וְאִין מִחְרִיד:
³⁴וְהַשְׁבֵּתִי מֵעִירִי^a יְהוּדָה וּמִחֲצוֹת יְרוּשָׁלַם קוֹל שֹׁשׁוֹן וְקוֹל שִׁמְחָה
קוֹל חֲתָן וְקוֹל כְּלָה כִּי לְחָרָבָה תִּהְיֶה^b הָאָרֶץ: ⁸י בָּעֵת הַהִיא
נֹא־יִהְיֶה וְיִזְעִיאוּ אֶת־עַצְמוֹת מַלְכֵי־יְהוּדָה וְאֶת־עַצְמוֹת־שָׂרָיו וְאֶת־
עַצְמוֹת הַכֹּהֲנִים וְאֶת־עַצְמוֹת הַנְּבִיאִים וְאֶת־עַצְמוֹת יוֹשְׁבֵי־יְרוּשָׁלַם
מִקְבְּרֵיהֶם: ²וְשִׁטְחוּם לְשֶׁמֶשׁ וּלְיָרֵחַ^a וּלְכָל צָבָא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר
אֱהָבוּם וְאֲשֶׁר עָבְדוּם וְאֲשֶׁר הָלְכוּ אַחֲרֵיהֶם וְאֲשֶׁר דִּרְשׁוּם וְאֲשֶׁר
הִשְׁתַּחֲוּ לָהֶם לֹא יֵאָסְפוּ וְלֹא יִקְבְּרוּ לְדָמֶן^b עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה יִהְיוּ:
³וְנִבְחָרָה מוֹת מַחֲיִים לְכָל הַשָּׂאֲרִית הַנִּשְׁאָרִים מִן־הַמִּשְׁפָּחָה הָרַעָה^b
הַזֹּאת בְּכָל־הַמְּקוֹמֹת הַנִּשְׁאָרִים^c אֲשֶׁר הִדְחִיתִם שָׁם^d נֹאִם יִהְיֶה
צָבָאוֹת^d: ⁴וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם^a כֹּה^b אָמַר יְהוָה

הַיֹּפְלוֹ וְלֹא יָקוּמוּ^d אִם־יָשׁוּב^e וְלֹא יָשׁוּב:

⁵מִדּוֹעַ שׁוֹבְכָה^a בְּהָעָם הַזֶּה^b יְרוּשָׁלַם מִשְׁבָּה נִצָּחַת

הַחֲזִיקוּ בַתְּרִמִּית^d מֵאֲנִי לָשׁוּב:

⁶הַקִּשְׁבֵּתִי וְאֲשַׁמְעֵי לֹא־כֵן יִדְבְּרוּ אִין אִישׁ נָחֵם עַל־רַעְתּוֹ

לֵאמֹר מַה עָשִׂיתִי

כֹּלָה^b שָׁב בְּמִרְצוֹתָם^c כְּסוּם שׁוֹטֵף בְּמִלְחָמָה^d:

⁷נִם־חִסְדָּה בַשָּׁמַיִם^a יִדְעָה מוֹעֲדֶיהָ^b

וְתֵר וְסוֹם^c וְעָגוֹר^d שִׁמְרוּ אֶת־עֵת בִּאֲנָה

וְעַמִּי לֹא יִדְעוּ אֶת מִשְׁפָּט יְהוָה:

⁸אִיכָה תֹאמְרוּ^a חֲכָמִים אֲנַחְנוּ וְתוֹרַת יְהוָה אֲנַחְנוּ

31 ^a 32 ^a 33 ^a 34 ^a 35 ^a 36 ^a 37 ^a 38 ^a 39 ^a 40 ^a 41 ^a 42 ^a 43 ^a 44 ^a 45 ^a 46 ^a 47 ^a 48 ^a 49 ^a 50 ^a 51 ^a 52 ^a 53 ^a 54 ^a 55 ^a 56 ^a 57 ^a 58 ^a 59 ^a 60 ^a 61 ^a 62 ^a 63 ^a 64 ^a 65 ^a 66 ^a 67 ^a 68 ^a 69 ^a 70 ^a 71 ^a 72 ^a 73 ^a 74 ^a 75 ^a 76 ^a 77 ^a 78 ^a 79 ^a 80 ^a 81 ^a 82 ^a 83 ^a 84 ^a 85 ^a 86 ^a 87 ^a 88 ^a 89 ^a 90 ^a 91 ^a 92 ^a 93 ^a 94 ^a 95 ^a 96 ^a 97 ^a 98 ^a 99 ^a 100 ^a 101 ^a 102 ^a 103 ^a 104 ^a 105 ^a 106 ^a 107 ^a 108 ^a 109 ^a 110 ^a 111 ^a 112 ^a 113 ^a 114 ^a 115 ^a 116 ^a 117 ^a 118 ^a 119 ^a 120 ^a 121 ^a 122 ^a 123 ^a 124 ^a 125 ^a 126 ^a 127 ^a 128 ^a 129 ^a 130 ^a 131 ^a 132 ^a 133 ^a 134 ^a 135 ^a 136 ^a 137 ^a 138 ^a 139 ^a 140 ^a 141 ^a 142 ^a 143 ^a 144 ^a 145 ^a 146 ^a 147 ^a 148 ^a 149 ^a 150 ^a 151 ^a 152 ^a 153 ^a 154 ^a 155 ^a 156 ^a 157 ^a 158 ^a 159 ^a 160 ^a 161 ^a 162 ^a 163 ^a 164 ^a 165 ^a 166 ^a 167 ^a 168 ^a 169 ^a 170 ^a 171 ^a 172 ^a 173 ^a 174 ^a 175 ^a 176 ^a 177 ^a 178 ^a 179 ^a 180 ^a 181 ^a 182 ^a 183 ^a 184 ^a 185 ^a 186 ^a 187 ^a 188 ^a 189 ^a 190 ^a 191 ^a 192 ^a 193 ^a 194 ^a 195 ^a 196 ^a 197 ^a 198 ^a 199 ^a 200 ^a 201 ^a 202 ^a 203 ^a 204 ^a 205 ^a 206 ^a 207 ^a 208 ^a 209 ^a 210 ^a 211 ^a 212 ^a 213 ^a 214 ^a 215 ^a 216 ^a 217 ^a 218 ^a 219 ^a 220 ^a 221 ^a 222 ^a 223 ^a 224 ^a 225 ^a 226 ^a 227 ^a 228 ^a 229 ^a 230 ^a 231 ^a 232 ^a 233 ^a 234 ^a 235 ^a 236 ^a 237 ^a 238 ^a 239 ^a 240 ^a 241 ^a 242 ^a 243 ^a 244 ^a 245 ^a 246 ^a 247 ^a 248 ^a 249 ^a 250 ^a 251 ^a 252 ^a 253 ^a 254 ^a 255 ^a 256 ^a 257 ^a 258 ^a 259 ^a 260 ^a 261 ^a 262 ^a 263 ^a 264 ^a 265 ^a 266 ^a 267 ^a 268 ^a 269 ^a 270 ^a 271 ^a 272 ^a 273 ^a 274 ^a 275 ^a 276 ^a 277 ^a 278 ^a 279 ^a 280 ^a 281 ^a 282 ^a 283 ^a 284 ^a 285 ^a 286 ^a 287 ^a 288 ^a 289 ^a 290 ^a 291 ^a 292 ^a 293 ^a 294 ^a 295 ^a 296 ^a 297 ^a 298 ^a 299 ^a 300 ^a 301 ^a 302 ^a 303 ^a 304 ^a 305 ^a 306 ^a 307 ^a 308 ^a 309 ^a 310 ^a 311 ^a 312 ^a 313 ^a 314 ^a 315 ^a 316 ^a 317 ^a 318 ^a 319 ^a 320 ^a 321 ^a 322 ^a 323 ^a 324 ^a 325 ^a 326 ^a 327 ^a 328 ^a 329 ^a 330 ^a 331 ^a 332 ^a 333 ^a 334 ^a 335 ^a 336 ^a 337 ^a 338 ^a 339 ^a 340 ^a 341 ^a 342 ^a 343 ^a 344 ^a 345 ^a 346 ^a 347 ^a 348 ^a 349 ^a 350 ^a 351 ^a 352 ^a 353 ^a 354 ^a 355 ^a 356 ^a 357 ^a 358 ^a 359 ^a 360 ^a 361 ^a 362 ^a 363 ^a 364 ^a 365 ^a 366 ^a 367 ^a 368 ^a 369 ^a 370 ^a 371 ^a 372 ^a 373 ^a 374 ^a 375 ^a 376 ^a 377 ^a 378 ^a 379 ^a 380 ^a 381 ^a 382 ^a 383 ^a 384 ^a 385 ^a 386 ^a 387 ^a 388 ^a 389 ^a 390 ^a 391 ^a 392 ^a 393 ^a 394 ^a 395 ^a 396 ^a 397 ^a 398 ^a 399 ^a 400 ^a 401 ^a 402 ^a 403 ^a 404 ^a 405 ^a 406 ^a 407 ^a 408 ^a 409 ^a 410 ^a 411 ^a 412 ^a 413 ^a 414 ^a 415 ^a 416 ^a 417 ^a 418 ^a 419 ^a 420 ^a 421 ^a 422 ^a 423 ^a 424 ^a 425 ^a 426 ^a 427 ^a 428 ^a 429 ^a 430 ^a 431 ^a 432 ^a 433 ^a 434 ^a 435 ^a 436 ^a 437 ^a 438 ^a 439 ^a 440 ^a 441 ^a 442 ^a 443 ^a 444 ^a 445 ^a 446 ^a 447 ^a 448 ^a 449 ^a 450 ^a 451 ^a 452 ^a 453 ^a 454 ^a 455 ^a 456 ^a 457 ^a 458 ^a 459 ^a 460 ^a 461 ^a 462 ^a 463 ^a 464 ^a 465 ^a 466 ^a 467 ^a 468 ^a 469 ^a 470 ^a 471 ^a 472 ^a 473 ^a 474 ^a 475 ^a 476 ^a 477 ^a 478 ^a 479 ^a 480 ^a 481 ^a 482 ^a 483 ^a 484 ^a 485 ^a 486 ^a 487 ^a 488 ^a 489 ^a 490 ^a 491 ^a 492 ^a 493 ^a 494 ^a 495 ^a 496 ^a 497 ^a 498 ^a 499 ^a 500 ^a 501 ^a 502 ^a 503 ^a 504 ^a 505 ^a 506 ^a 507 ^a 508 ^a 509 ^a 510 ^a 511 ^a 512 ^a 513 ^a 514 ^a 515 ^a 516 ^a 517 ^a 518 ^a 519 ^a 520 ^a 521 ^a 522 ^a 523 ^a 524 ^a 525 ^a 526 ^a 527 ^a 528 ^a 529 ^a 530 ^a 531 ^a 532 ^a 533 ^a 534 ^a 535 ^a 536 ^a 537 ^a 538 ^a 539 ^a 540 ^a 541 ^a 542 ^a 543 ^a 544 ^a 545 ^a 546 ^a 547 ^a 548 ^a 549 ^a 550 ^a 551 ^a 552 ^a 553 ^a 554 ^a 555 ^a 556 ^a 557 ^a 558 ^a 559 ^a 560 ^a 561 ^a 562 ^a 563 ^a 564 ^a 565 ^a 566 ^a 567 ^a 568 ^a 569 ^a 570 ^a 571 ^a 572 ^a 573 ^a 574 ^a 575 ^a 576 ^a 577 ^a 578 ^a 579 ^a 580 ^a 581 ^a 582 ^a 583 ^a 584 ^a 585 ^a 586 ^a 587 ^a 588 ^a 589 ^a 590 ^a 591 ^a 592 ^a 593 ^a 594 ^a 595 ^a 596 ^a 597 ^a 598 ^a 599 ^a 600 ^a 601 ^a 602 ^a 603 ^a 604 ^a 605 ^a 606 ^a 607 ^a 608 ^a 609 ^a 610 ^a 611 ^a 612 ^a 613 ^a 614 ^a 615 ^a 616 ^a 617 ^a 618 ^a 619 ^a 620 ^a 621 ^a 622 ^a 623 ^a 624 ^a 625 ^a 626 ^a 627 ^a 628 ^a 629 ^a 630 ^a 631 ^a 632 ^a 633 ^a 634 ^a 635 ^a 636 ^a 637 ^a 638 ^a 639 ^a 640 ^a 641 ^a 642 ^a 643 ^a 644 ^a 645 ^a 646 ^a 647 ^a 648 ^a 649 ^a 650 ^a 651 ^a 652 ^a 653 ^a 654 ^a 655 ^a 656 ^a 657 ^a 658 ^a 659 ^a 660 ^a 661 ^a 662 ^a 663 ^a 664 ^a 665 ^a 666 ^a 667 ^a 668 ^a 669 ^a 670 ^a 671 ^a 672 ^a 673 ^a 674 ^a 675 ^a 676 ^a 677 ^a 678 ^a 679 ^a 680 ^a 681 ^a 682 ^a 683 ^a 684 ^a 685 ^a 686 ^a 687 ^a 688 ^a 689 ^a 690 ^a 691 ^a 692 ^a 693 ^a 694 ^a 695 ^a 696 ^a 697 ^a 698 ^a 699 ^a 700 ^a 701 ^a 702 ^a 703 ^a 704 ^a 705 ^a 706 ^a 707 ^a 708 ^a 709 ^a 710 ^a 711 ^a 712 ^a 713 ^a 714 ^a 715 ^a 716 ^a 717 ^a 718 ^a 719 ^a 720 ^a 721 ^a 722 ^a 723 ^a 724 ^a 725 ^a 726 ^a 727 ^a 728 ^a 729 ^a 730 ^a 731 ^a 732 ^a 733 ^a 734 ^a 735 ^a 736 ^a 737 ^a 738 ^a 739 ^a 740 ^a 741 ^a 742 ^a 743 ^a 744 ^a 745 ^a 746 ^a 747 ^a 748 ^a 749 ^a 750 ^a 751 ^a 752 ^a 753 ^a 754 ^a 755 ^a 756 ^a 757 ^a 758 ^a 759 ^a 760 ^a 761 ^a 762 ^a 763 ^a 764 ^a 765 ^a 766 ^a 767 ^a 768 ^a 769 ^a 770 ^a 771 ^a 772 ^a 773 ^a 774 ^a 775 ^a 776 ^a 777 ^a 778 ^a 779 ^a 780 ^a 781 ^a 782 ^a 783 ^a 784 ^a 785 ^a 786 ^a 787 ^a 788 ^a 789 ^a 790 ^a 791 ^a 792 ^a 793 ^a 794 ^a 795 ^a 796 ^a 797 ^a 798 ^a 799 ^a 800 ^a 801 ^a 802 ^a 803 ^a 804 ^a 805 ^a 806 ^a 807 ^a 808 ^a 809 ^a 810 ^a 811 ^a 812 ^a 813 ^a 814 ^a 815 ^a 816 ^a 817 ^a 818 ^a 819 ^a 820 ^a 821 ^a 822 ^a 823 ^a 824 ^a 825 ^a 826 ^a 827 ^a 828 ^a 829 ^a 830 ^a 831 ^a 832 ^a 833 ^a 834 ^a 835 ^a 836 ^a 837 ^a 838 ^a 839 ^a 840 ^a 841 ^a 842 ^a 843 ^a 844 ^a 845 ^a 846 ^a 847 ^a 848 ^a 849 ^a 850 ^a 851 ^a 852 ^a 853 ^a 854 ^a 855 ^a 856 ^a 857 ^a 858 ^a 859 ^a 860 ^a 861 ^a 862 ^a 863 ^a 864 ^a 865 ^a 866 ^a 867 ^a 868 ^a 869 ^a 870 ^a 871 ^a 872 ^a 873 ^a 874 ^a 875 ^a 876 ^a 877 ^a 878 ^a 879 ^a 880 ^a 881 ^a 882 ^a 883 ^a 884 ^a 885 ^a 886 ^a 887 ^a 888 ^a 889 ^a 890 ^a 891 ^a 892 ^a 893 ^a 894 ^a 895 ^a 896 ^a 897 ^a 898 ^a 899 ^a 900 ^a 901 ^a 902 ^a 903 ^a 904 ^a 905 ^a 906 ^a 907 ^a 908 ^a 909 ^a 910 ^a 911 ^a 912 ^a 913 ^a 914 ^a 915 ^a 916 ^a 917 ^a 918 ^a 919 ^a 920 ^a 921 ^a 922 ^a 923 ^a 924 ^a 925 ^a 926 ^a 927 ^a 928 ^a 929 ^a 930 ^a 931 ^a 932 ^a 933 ^a 934 ^a 935 ^a 936 ^a 937 ^a 938 ^a 939 ^a 940 ^a 941 ^a 942 ^a 943 ^a 944 ^a 945 ^a 946 ^a 947 ^a 948 ^a 949 ^a 950 ^a 951 ^a 952 ^a 953 ^a 954 ^a 955 ^a 956 ^a 957 ^a 958 ^a 959 ^a 960 ^a 961 ^a 962 ^a 963 ^a 964 ^a 965 ^a 966 ^a 967 ^a 968 ^a 969 ^a 970 ^a 971 ^a 972 ^a 973 ^a 974 ^a 975 ^a 976 ^a 977 ^a 978 ^a 979 ^a 980 ^a 981 ^a 982 ^a 983 ^a 984 ^a 985 ^a 986 ^a 987 ^a 988 ^a 989 ^a 990 ^a 991 ^a 992 ^a 993 ^a 994 ^a 995 ^a 996 ^a 997 ^a 998 ^a 999 ^a 1000 ^a

מדוע הכעסוני בפסליהם בהבלי נָכַר:
 עֲבַר קָצִיר בָּלָה קִיץ וְאַנְחָנוּ לֹא נוֹשָׁעֵנוּ:
 21 עַל-שָׁבַר בַּת-עַמִּי הַשְׁבַּרְתִּי^a קִדְרֹתִי שָׁמָּה הַחֲזַקְתִּנִּי^b:
 22 הַצָּרִי אֵין בְּגִלְעָד אִם-רָפָא אֵין שָׁם
 כִּי מְדוּעַ לֹא עָלְתָה אֲרֶכֶת בַּת-עַמִּי:
 23 מִי־יִתֵּן רֹאשִׁי מִים וְעֵינַי^a מְקוֹר דְּמָעָה
 וְאִבְכֶּה^b יוֹמָם וְלַיְלָה אֶת^c חֲלָלִי בַת-עַמִּי:
 9ⁱ מִי־יִתְּנֵנִי^a בַּמִּדְבָּר^b מְלוֹן אֲרָחִים^b
 וְאֶעֱזָבָה אֶת-עַמִּי וְאֶלְכָה מֵאֲתָם
 כִּי כָלָם מִנְּאֻפִּים עֲצַרְת בְּגָדִים:
 2 וַיִּדְרְכוּ אֶת-לִשְׁנָם קִשְׁתָּם^a שָׁקַר
 וְלֹא לְאִמּוּנָה^b גִּבְרֹי בְּאָרֶץ
 כִּי מִרְעָה אֶל-רְעָה וַיֵּצְאוּ וְאוֹתִי לֹא-יִדְעוּ^d נְאֻם-יְהוָה^d:
 3 אִישׁ מִרְעָהוּ הַשְׁמֵרוּ וְעַל-כָּל-אֶחָד אֶל-תִּבְטְחוּ
 כִּי כָל-אֶחָד עָקוֹב יַעֲקֹב וְכָל-רֶעַךְ רָכִיל יִהְלֶךְ:
 4 וְאִישׁ בְּרֵעָהוּ יִהְתָּלוּ^a וְאַמֶּת לֹא יִדְבְּרוּ
 לְמַדּוּ^b לְשׁוֹנָם דְּבַר-שָׁקַר^c הָעוֹהָה נִלְאוּ: 5 שִׁבְתֶּךָ בְּתוֹךְ מְרֻמָּה בְּמִרְמָה
 מֵאֲנוּ דַעַת-אוֹתִי נְאֻם-יְהוָה: 6 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת^a
 הַנִּנִּי צוֹרֶפֶם וּבַתְנִיתִים כִּי-אֵיךְ^b אֶעֱשֶׂה מִפְּנֵי^c בַּת-עַמִּי:
 7 חֵץ שׁוֹחֵט^a לְשׁוֹנָם מְרֻמָּה^b דְּבַר בְּפִיו^b
 שָׁלוֹם אֶת-רֵעֵהוּ יִדְבֹּר וּבִקְרָבוֹ יִשִּׁים אֲרָבוֹ:
 8 הָעַל-אֱלֹהִים לֹא-אֶפְקֹדֵבָם נְאֻם-יְהוָה
 אִם בְּנוֹי אֲשֶׁר-כָּזָה לֹא תִתְּנָם בְּפִשִּׁי: פ
 9 עַל-הַתְּרִים אֲשֶׁא^a בְּכִי וְנִהְיִי^b וְעַל-נְאֻזֹת מִדְבָּרִי קִינָה
 כִּי נִצַּתִּי^c מִבְּלִי-אִישׁ עֲבָר^d וְלֹא שָׁמְעוּ קוֹל מִקְנָה

19^c 68 ובה || 21^a >68; prb dl || ^b 6 חיל ביולדה + 6 || 22 dl c
 14MSS 68 || 23^a 2MSS Vrs עיני || ^b 6 (?) עמי הזנה + 6 || ^c pc MSS על cf 38 ||
 Cp 9, 1^a 68 יתן לי 68 || ^{b-b} 6 מלון אחרון 68 || 2^a 68 פקשת 68 || ^b 1 c 68
 אחיהם 68+B+MSS אחיכם 68 || 3^c 1 c 68 || ^{d-d} >68 || ^c Vrs גברה (v = m) || אמונה
 4^a 68 || 5^c >68 || 5^c העונו נלאו שב תוך בתוך 68 || 4bβ 5^a <68 || 6^a 68 יתל 68 ||
 6^a >68; 6^b 68 = m || ^b 68 איך || ^c 68 כה || ^d 68 רעת 68 רעת + 68 || dl 68
 את-עמי || ^{b-b} frt 1 c 68 || 7^a K 68 שוחט Q 78MSS 68 שוחט 68 || 7^a 68 מפני
 68 || ^b dl c 68 || 9^a frt 1 c 68 שאו 68 || 9^a frt 1 c 68 איבה (ἐχθρα) || ^c frt 1 c 68 || רברי פיהם
 68 || ^d >68 || ^c 1 c 68 לא.

מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם וְעַד-בְּהֵמָה נִדְדוּ הֵלְכוּ:
 וַנִּתְּתִי אֶת-יְרוּשָׁלַם לְגִלִּים מֵעוֹן^a תַּנִּים
 וְאֶת-עָרֵי יְהוּדָה אֲתָן שְׁמָמָה מִבְּלִי^b יוֹשֵׁב:
 מִי-הָאִישׁ הַחֲכָם וַיִּבֶן אֶת-זֹאת וַאֲשֶׁר דִּבֶּר פִּי-יְהוָה אֵלָיו וַיִּגְדֶּה
 עַל-מָה אֲבִדָה הָאָרֶץ נִצָּתָה כַּמִּדְבָּר מִבְּלִי עֹבֵר: ׀
 וַיֹּאמֶר יְהוָה^a עַל-עֲוֹנְכֶם אֶת-תּוֹרָתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיהֶם^b וְלֹא-
 שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי^c וְלֹא-הֵלְכוּ בָּהּ: ׀¹³ וַיִּלְכְּוּ אַחֲרֵי שְׁרָרוֹת לִבָּם וְאַחֲרֵי
 הַבְּעָלִים אֲשֶׁר לְמַדּוּם וָאֲבוֹתָם: ׀¹⁴ לָכֵן כֹּה-אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת^a
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֹאכִילִם^b אֶת-הָעָם הַזֶּה^b לַעֲנָה וְהַשְׁקִיתִים מִי-
 רֹאשׁ: ׀¹⁵ וְהַפִּיצוֹתִים בְּגוֹזִים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ^a הֵמָּה וָאֲבוֹתָם וְשִׁלַּחְתִּי
 אַחֲרֵיהֶם אֶת-הַחֶרֶב עַד בְּלֹאֲתִי אוֹתָם: ׀ פ
 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת^a הִתְבּוֹנְנִי^b וְקִרְאוּ לְמִקְוִנּוֹת וּתְבוֹאֲיָנָה
 וְאֶל-הַחֲכָמוֹת שְׁלַחוּ וּתְבוֹאֲנָה: ׀¹⁷ וּתְמַהֲרָנָה^a וְתִשְׁנָה עֲלֵינוּ^b נְהִי
 וְתִרְדְּנָה עֵינֵינוּ^c דְּמָעָה וְעַפְעָפִינוּ^d וְזִלְ-מַיִם:
 כִּי קוֹל נְהִי נִשְׁמָע מִצִּיּוֹן אֵיךְ שִׁדְּדוּ
 בְּשָׁנֵנוּ מְאֹד כִּי-עֲזַבְנוּ אֶרֶץ כִּי^b הִשְׁלִיכוּ^c מִשְׁכְּנֹתֵינוּ: ׀
 כִּי-שָׁמְעָה נָשִׁים דְּבַר-יְהוָה וְתִקַּח אֲזֻנָּכֶם דְּבַר-פִּי
 וּלְמַדְנָה בְּנִתִּיכֶם נְהִי וְאִשָּׁה רְעוּתָה קִינָה:
 כִּי-עָלָה מוֹת בְּחַלּוֹזֵינוּ^a בָּא בְּאַרְמְנוֹתֵינוּ^b
 לְהַכְרִית עוֹלָל מִחוּץ בַּחוּרִים מִרְחֻבוֹת:
 דְּבָרָה^a כֹּה נְאֻם-יְהוָה^b
 וְנִפְלָה^c נִבְלַת הָאָדָם בְּרָמֶן עַל-פְּנֵי הַשָּׂדֶה^d
 וּבְעֶמֶר מֵאַחֲרֵי הַקּוֹצֵר וְאֵין מְאַסֶּף: ׀²² כֹּה אָמַר יְהוָה
 אֶל-יְהִי הַלֵּל חֲכָם בְּחֻמָּתוֹ וְאֶל-יְהִי הַלֵּל הַגִּבּוֹר בְּגִבּוֹרָתוֹ

10 ^a 10 MSS א' || ^b 24 MSS מאין || 11 10 MSS א' || ^c 10 MSS א' || ^d 10 MSS א' ||
 12 ^a 10 MSS א' || ^b 10 MSS א' || ^c 10 MSS א' || ^d 10 MSS א' ||
 14 ^a 10 MSS א' || ^b 10 MSS א' || ^c 10 MSS א' || ^d 10 MSS א' ||
 16 ^a 10 MSS א' || ^b 10 MSS א' || ^c 10 MSS א' || ^d 10 MSS א' ||
 18 ^a 10 MSS א' || ^b 10 MSS א' || ^c 10 MSS א' || ^d 10 MSS א' ||
 20 ^a 10 MSS א' || ^b 10 MSS א' || ^c 10 MSS א' || ^d 10 MSS א' ||
 22 ^a 10 MSS א' || ^b 10 MSS א' || ^c 10 MSS א' || ^d 10 MSS א' ||
 22 mlt MSS Vrs (excl 10?) וְאֶל.

אֶל־יְהוָה לֵל עֲשִׂיר בַּעֲשָׂו: ²³כִּי אִם־בָּזָאת יִתְהַלֵּל הַמֶּתְהַלֵּל
הַשֹּׁכֵל וְיָדַע אוֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה חֶסֶד
מִשְׁפָּט^a וְצִדְקָה בָּאָרֶץ כִּי־בָאֵלָה חֲפָצָתִי^b נֶאֱמַר־יְהוָה: ׀
²⁴הִנֵּה יָמִים בָּאִים נֶאֱמַר־יְהוָה וּפְקַדְתִּי עַל־כָּל־מוֹל בַּעֲרָלָה: ²⁵עַל־מִצְרַיִם
וְעַל־יְהוּדָה^a וְעַל־אֲדָם וְעַל־בְּנֵי עַמּוֹן וְעַל־מוֹאָב^b וְעַל כָּל־קְצוּצֵי פָאֵה
הַיֹּשְׁבִים בַּמִּדְבָּר כִּי כָל־הַגּוֹיִם עָרְלִים^c וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל^d עָרְלִי־לֵב: ^dפ
¹⁰יִשְׁמְעוּ אֶת־הַדְּבָר^a אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה^b עֲלֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל: ²כֹּה אָמַר
^aאֶל־דִּרְדָּר^a הַגּוֹיִם אֶל־תִּלְמָדוּ^b וּמֵאֲתוֹת הַשָּׁמַיִם אֶל־תִּחְתּוּ [יְהוָה
כִּי־יִתְּנוּ^c הַגּוֹיִם מִהֶמָּה:]

3 כִּי־חֲקֹזֹתָ הָעַמִּים הַכֵּל הוּא כִּי־עַל מִיַּעַר כָּרְתֹו^c
מַעֲשֶׂה יְדִי^d חָרַשׁ בַּמַּעֲצָד^e : 4 בְּכֶסֶף וּבַזָּהָב יִפְתּוּ^a
בַּמִּסְמְרוֹת וּבַמִּקְבוֹת יַחְזֻקוּם^b וְלֹא יִפִּיק^c :
5^a כִּתְמוֹר מִקֶּשֶׁה הִמָּה וְלֹא יִדְבְּרוּ^a נִשְׂוֹא וְנִשְׂוֹא^b כִּי לֹא יִצְעְרוּ
אֶל־תִּירְאוּ מֵהֶם כִּי־לֹא יָרְעוּ וְגַם־הַיִּשִּׁיב אֵין אוֹתָם^c : ׀
6^e מֵאֵין כְּמוֹד יִהְיֶה נָדוּל אֶתָּה וְנָדוּל שְׁמֹךְ בְּגִבּוֹרָה :
7^f מִי לֹא יִרְאֶךָ מִלֶּךְ הַגּוֹיִם כִּי לֶךָ יֵאָתֶה כִּי בְּכָל־חֲכָמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל־
מַלְכוּתָם מֵאֵין כְּמוֹד :

8 וּבֹאֲחַת יִבְעֶרּוּ וַיִּכְסְלוּ מוֹסֵר הַבָּלִים עֵין הוּא:
90 בִסֶּךָ^a מִרְקָע^b מִתְרַשֵּׁישׁ יוֹבָא וְזִהֲבִי^c מֵאוּפִזִּי
d מַעֲשֵׂה תִרְשׁ וַיְדִי צוּרָה^d תִּכְלֹת וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁם^e
f מַעֲשֵׂה חֲכָמִים כָּלָם^f:

וַיִּהְיֶה אֱלֹהִים אִמָּת הוּא־אֱלֹהִים חַיִּים וּמְלִךְ עוֹלָם
מִקֶּצֶפוֹ תִרְעַשׂ הָאָרֶץ וְלֹא־יִכְלּוּ גּוֹיִם וְעַמּוֹת:

23^a 1 c Q^{Or} וּמִשְׁלָּח || b 1 c חַפְצֵי אֱלֹהִים || 24° 1 frt עֲרֵלִים שׁ; עֲרֵלָתָם שׁ; מוֹלֵי עֲרֵלָתָם שׁ
25^{d-d} 2^{a-a} 2 > B^K || b > S || b 1 c ἰδοὺματῶν || b 1 c בְּנֵי מוֹאב שׁ || c 24^h שׁ || c 25^h שׁ || c 26^h שׁ || c 27^h שׁ || c 28^h שׁ || c 29^h שׁ || c 30^h שׁ || c 31^h שׁ || c 32^h שׁ || c 33^h שׁ || c 34^h שׁ || c 35^h שׁ || c 36^h שׁ || c 37^h שׁ || c 38^h שׁ || c 39^h שׁ || c 40^h שׁ || c 41^h שׁ || c 42^h שׁ || c 43^h שׁ || c 44^h שׁ || c 45^h שׁ || c 46^h שׁ || c 47^h שׁ || c 48^h שׁ || c 49^h שׁ || c 50^h שׁ || c 51^h שׁ || c 52^h שׁ || c 53^h שׁ || c 54^h שׁ || c 55^h שׁ || c 56^h שׁ || c 57^h שׁ || c 58^h שׁ || c 59^h שׁ || c 60^h שׁ || c 61^h שׁ || c 62^h שׁ || c 63^h שׁ || c 64^h שׁ || c 65^h שׁ || c 66^h שׁ || c 67^h שׁ || c 68^h שׁ || c 69^h שׁ || c 70^h שׁ || c 71^h שׁ || c 72^h שׁ || c 73^h שׁ || c 74^h שׁ || c 75^h שׁ || c 76^h שׁ || c 77^h שׁ || c 78^h שׁ || c 79^h שׁ || c 80^h שׁ || c 81^h שׁ || c 82^h שׁ || c 83^h שׁ || c 84^h שׁ || c 85^h שׁ || c 86^h שׁ || c 87^h שׁ || c 88^h שׁ || c 89^h שׁ || c 90^h שׁ || c 91^h שׁ || c 92^h שׁ || c 93^h שׁ || c 94^h שׁ || c 95^h שׁ || c 96^h שׁ || c 97^h שׁ || c 98^h שׁ || c 99^h שׁ || c 100^h שׁ || c 101^h שׁ || c 102^h שׁ || c 103^h שׁ || c 104^h שׁ || c 105^h שׁ || c 106^h שׁ || c 107^h שׁ || c 108^h שׁ || c 109^h שׁ || c 110^h שׁ || c 111^h שׁ || c 112^h שׁ || c 113^h שׁ || c 114^h שׁ || c 115^h שׁ || c 116^h שׁ || c 117^h שׁ || c 118^h שׁ || c 119^h שׁ || c 120^h שׁ || c 121^h שׁ || c 122^h שׁ || c 123^h שׁ || c 124^h שׁ || c 125^h שׁ || c 126^h שׁ || c 127^h שׁ || c 128^h שׁ || c 129^h שׁ || c 130^h שׁ || c 131^h שׁ || c 132^h שׁ || c 133^h שׁ || c 134^h שׁ || c 135^h שׁ || c 136^h שׁ || c 137^h שׁ || c 138^h שׁ || c 139^h שׁ || c 140^h שׁ || c 141^h שׁ || c 142^h שׁ || c 143^h שׁ || c 144^h שׁ || c 145^h שׁ || c 146^h שׁ || c 147^h שׁ || c 148^h שׁ || c 149^h שׁ || c 150^h שׁ || c 151^h שׁ || c 152^h שׁ || c 153^h שׁ || c 154^h שׁ || c 155^h שׁ || c 156^h שׁ || c 157^h שׁ || c 158^h שׁ || c 159^h שׁ || c 160^h שׁ || c 161^h שׁ || c 162^h שׁ || c 163^h שׁ || c 164^h שׁ || c 165^h שׁ || c 166^h שׁ || c 167^h שׁ || c 168^h שׁ || c 169^h שׁ || c 170^h שׁ || c 171^h שׁ || c 172^h שׁ || c 173^h שׁ || c 174^h שׁ || c 175^h שׁ || c 176^h שׁ || c 177^h שׁ || c 178^h שׁ || c 179^h שׁ || c 180^h שׁ || c 181^h שׁ || c 182^h שׁ || c 183^h שׁ || c 184^h שׁ || c 185^h שׁ || c 186^h שׁ || c 187^h שׁ || c 188^h שׁ || c 189^h שׁ || c 190^h שׁ || c 191^h שׁ || c 192^h שׁ || c 193^h שׁ || c 194^h שׁ || c 195^h שׁ || c 196^h שׁ || c 197^h שׁ || c 198^h שׁ || c 199^h שׁ || c 200^h שׁ || c 201^h שׁ || c 202^h שׁ || c 203^h שׁ || c 204^h שׁ || c 205^h שׁ || c 206^h שׁ || c 207^h שׁ || c 208^h שׁ || c 209^h שׁ || c 210^h שׁ || c 211^h שׁ || c 212^h שׁ || c 213^h שׁ || c 214^h שׁ || c 215^h שׁ || c 216^h שׁ || c 217^h שׁ || c 218^h שׁ || c 219^h שׁ || c 220^h שׁ || c 221^h שׁ || c 222^h שׁ || c 223^h שׁ || c 224^h שׁ || c 225^h שׁ || c 226^h שׁ || c 227^h שׁ || c 228^h שׁ || c 229^h שׁ || c 230^h שׁ || c 231^h שׁ || c 232^h שׁ || c 233^h שׁ || c 234^h שׁ || c 235^h שׁ || c 236^h שׁ || c 237^h שׁ || c 238^h שׁ || c 239^h שׁ || c 240^h שׁ || c 241^h שׁ || c 242^h שׁ || c 243^h שׁ || c 244^h שׁ || c 245^h שׁ || c 246^h שׁ || c 247^h שׁ || c 248^h שׁ || c 249^h שׁ || c 250^h שׁ || c 251^h שׁ || c 252^h שׁ || c 253^h שׁ || c 254^h שׁ || c 255^h שׁ || c 256^h שׁ || c 257^h שׁ || c 258^h שׁ || c 259^h שׁ || c 260^h שׁ || c 261^h שׁ || c 262^h שׁ || c 263^h שׁ || c 264^h שׁ || c 265^h שׁ || c 266^h שׁ || c 267^h שׁ || c 268^h שׁ || c 269^h שׁ || c 270^h שׁ || c 271^h שׁ || c 27

אֲשֶׁר לֹא־יִדְעוּךָ וְעַל מִשְׁפָּחוֹתָ^a אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ
כִּי־אָכְלוּ אֶת־יַעֲקֹב וְאָכְלוּ^b וַיִּכְלְהוּ וְאֶת־נְדָוָהוּ הִשְׁמָו: פ
11 הִדְבֵּר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר: ²שְׁמַע־
אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וּדְבַרְתֶּם^b אֶל־אִישׁ יְהוּדָה וְעַל־יֹשְׁבֵי
יְרוּשָׁלַם: ³וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲרֹר הָאִישׁ
אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמָע אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת: ⁴אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם
בְּיוֹם הוֹצִיאִי־אֹתָם מֵאֶרֶץ־מִצְרַיִם מִכּוֹר הַבְּרָזִל לֵאמֹר שְׁמָעוּ בְּקוֹלִי
וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם^a כְּכֹל^b אֲשֶׁר־אֶצְוֶה אֶתְכֶם וְהִייתֶם לִי לְעָם וְאֲנִכִּי
אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים: ⁵לְמַעַן הָקִים אֶת־הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי
לְאֲבוֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וּדְבַשׁ כִּיֹּם הַזֶּה וְאָעַן וְאָמַר
אֲמֹן יְהוָה: פ ⁶וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קְרֹא אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַם לֵאמֹר שְׁמָעוּ אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת
וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם: ⁷כִּי הָעַד הָעֲדָתִי בְּאֲבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הָעֲלֹזְתִי אֹתָם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה הִשְׁכַּם וְהָעַד לֵאמֹר מָעוּ בְּקוֹלִי:
⁸וְלֹא שְׁמָעוּ וְלֹא־הִטּוּ אֶת־אָזְנָם וַיִּלְכּוּ אִישׁ בְּשִׁרְיוֹת לָבָם הִרְעוּ
וְאָבִיָּא עֲלֵיהֶם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת אֲשֶׁר־צִוִּיתִי לַעֲשׂוֹת וְלֹא
עָשׂוּ: פ ⁹וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי נִמְצָא־קִשְׁר בְּאִישׁ יְהוּדָה וּבְיֹשְׁבֵי
יְרוּשָׁלַם: ¹⁰שָׁבוּ עַל־עֹזֹת אֲבוֹתָם הַרְאשִׁנִּים אֲשֶׁר מָאֲנוּ לִשְׁמוֹעַ
אֶת־דִּבְרֵי וְהַמָּה^b הֵלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לַעֲבֹדָם הִפְרוּ בֵּית־
יִשְׂרָאֵל וּבֵית יְהוּדָה אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת־אֲבוֹתָם: פ ¹¹לָכֵן
כֹּה אָמַר יְהוָה הַגִּנִּי מִבִּיָּא אֲלֵיהֶם^a רָעָה אֲשֶׁר לֹא־יֻכְלוּ לַצָּאת
מִמֶּנָּה וְזָעְקוּ אֵלַי וְלֹא^b אֲשָׁמַע אֲלֵיהֶם: ¹²וְהֵלְכוּ עָרֵי יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי
יְרוּשָׁלַם וְזָעְקוּ אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הֵם מְקַטְרִים לָהֶם וְהוֹשִׁיעַ לֹא־
יִשְׁעוּ לָהֶם בְּעַת רָעָתָם: ¹³כִּי מִסְפָּר עָרֶיךָ הָיוּ אֱלֹהֶיךָ יְהוּדָה
וּמִסְפָּר חֻצוֹת יְרוּשָׁלַם שִׁמְתָם מִזְבְּחוֹת לִבְשֶׁת מִזְבְּחוֹת לְקַטֵּר
לַבַּעַל: פ ¹⁴וְאָתָּה אֶל־תִּתְּפִלֵּל בְּעַד־הָעָם הַזֶּה וְאֶל־תֵּשֶׂא בְּעַדָם
רָגָה וּתְפִלָּה כִּי־אֲיַנְנִי שִׁמָּע בְּעַת קְרָאָם אֵלַי בְּעַד רָעָתָם: פ

25 = Ps 79,6. 7 || ^a frt l c ca 20MSS Ps 79,6 25^{MSS} 3^h (marg) 2 ממלכות ||
^b dl c 3MSS 26 Ps 79,7 || Cp II, 2 ^a l c 8 שמע || ^b l aut c 8 ודברתם aut
c 28 אתם || ^c l c 16MSS 3 || צבאות 3^a || 4 > 26, prb dl; 8 ||
^b 26 28, sed 3^h = 11 || 5 שבו עתי 6 כל || 7/8, 26 > 26 ||
7 ^a mlt MSS ועד || 10 ^a l c 1 אל cf 28 || ^b 26 והנה המה || 11 ^a l c 1 עליהם ||
בעת 14 l c 34MSS Vrs || 12 > 28; 26 > 26 || 13 cf 2,28; 26 > 26 || 14 l c 34MSS Vrs || על־העם הזה || ^b Or ואל ||

¹⁵ מֵה לִידֵי־יָיָא בְּבֵיתִי עֲשׂוּתָהּ^b הַמְזֻמָּתָה^c
הַרְבִּים^d וּבִשְׂר־קָדָשׁ^e יַעֲבְרוּ מֵעֲלֶיךָ^f כִּי^h רָעַתְכִיⁱ אֶזְכָּר^k תַּעֲלֹזִי:
¹⁶ יָצִית רַעְנָן יִפֶּה פִּרְי־תֹאֵר קָרָא יְהוָה שְׁמֹךְ
לְקוֹל הַמּוֹלָה^b גְּדֹלָה^c
הַצִּית אֵשׁ עָלֶיהָ^e וְרָעוּ^d דְּלִיזְתֵּיוֹ:
¹⁷ וַיְהוָה צְבָאוֹת הַנוֹטֵעַ אוֹתָךְ וְיָבֵר עָלֶיךָ רָעָה בְּגִלְל רָעַת בֵּית־
יִשְׂרָאֵל וּבֵית יְהוּדָה אֲשֶׁר עָשׂוּ לָהֶם לְהַכְעִסְנִי לְקַטֵּר לְבַעַל: ׀
¹⁸ וַיְהוָה^a הוֹדִיעַנִי^b וְאָדַעַה^c אֶזְכָּר^d הַרְאִיתַנִּי^e מֵעֲלִיָּהֶם:
¹⁹ וְאַנִּי^a בִּכְבֹּשׁ אֶלּוֹף יוֹבֵל לַמִּבְזָח^b וְלֹא־יָדַעְתִּי כִּי־^b
עָלִי וְחֻשְׁבּוֹ מִחֻשְׁבוֹת^c נִשְׁחִיתָהּ^d עֵץ בְּלַחְמוֹ^e
וְנִכְרַתְנָו מֵאֶרֶץ חַיִּים וּשְׁמוֹ לֹא־יִזְכָּר עוֹד:
²⁰ וַיְהוָה^a צְבָאוֹת^b שֹׁפֵט צֶדֶק בָּתֵּן כְּלִיזֹת וְלֵב
אַרְצָה נִקְמָתוֹ מֵהֶם כִּי אֵלֶיךָ גִּלְתִּי אֶת־דִּרְבִּי: ׀
²¹ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה עַל־אֲנָשֵׁי עֲנֻתוֹת הַמְּבַקְשִׁים אֶת־נַפְשָׁךְ^a לֵאמֹר
לֹא תִגְבֹּא בְּשֵׁם יְהוָה וְלֹא תָמוּת בִּידְנֹוֹ: ׀^{a22} לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת^a הַנִּגְנִי פֶקֶד עָלֵיהֶם הַבְּחוּרִים^b יָמוּתוּ בַחֲרֹב בְּגִיָּהֶם^c וּבְנִתֵיהֶם
יָמוּתוּ בַרְעֵב: ²³ וּשְׂאֵרִית לֹא תִהְיֶה לָהֶם כִּי־אָבִיא רָעָה אֶל־אֲנָשֵׁי^b
עֲנֻתוֹת שְׁנֵת פִּקְדָתָם: ׀
¹² צִדִּיק אַתָּה יְהוָה כִּי אָרִיב אֵלֶיךָ אֵד מִשְׁפָּטִים אֲדַבֵּר אוֹתָךְ
מִדּוֹעַ דֶּרֶךְ רְשָׁעִים צִלְחָה שָׁלוֹ כָּל־בְּגִדִי בָגָד:
נִטְמַעְתֶּם גַּם־שִׁרְשׁוֹ יִלְכוּ גַם־עֲשׂוֹ פִרִי
קָרוֹב אַתָּה בְּפִיָּהֶם וְרַחֲזֹק מִכְּלִיתֵיהֶם:

15 crp; (A = M); a-a l prb c ט מה לִידֵי־יָיָא vel c SA 'למה יד' b 25MSS
עשתה, l c ט^b(ט) עֲשָׂתָה || c l c ט^c מִזְמָה || d l c ט הנְדָרִים = μη εὐχαὶ vel c
= adipes || e-e frt add || f l c Vrs יַעֲבְרוּ || g crp; ? = רעתֶיךָ cf i ||
h dl c ט^e || i l c 7MSS רעתֶיךָ, frt trsp loco מעליך || k l prb c ט^e אִם
|| l frt c ט תַּעֲוִי vel תַּעֲוִי (cf ט תַּעֲוִי || 16 a dl prb c ט ||
גְּדֹלָה הַצָּרָה עָלֶיךָ^c ט || c-c || 1 M || c-c ט eis φωνὴν περιτομῆς (S decreti) αὐτῆς; l M ||
(Var [sec M] ἀνήφθη πῦρ ἐπ' αὐτήν S על' (הוציאו א' על' || d ט^e ? בָּעֲרוּ S et
perdant || e ט^c ? דְּלִיזְתֵּיהָ || 17 > ט || 18 a ט^e וְאִתָּה + ו יהוה S || b ט^e הוֹדִיעַנִי ||
c ט^e וְאָדַעַה || d אֶזְכָּר || e ט^e רִאִיתִי || 19 a ט^e אֲנִי || b-b prb dl > ט || c ט^e
|| d Vrs נִשְׁחִיכָה || e prb l בְּלַחוּ || 20 a ט || b לָכוּ + et Vrs + לאמר || c ט^e מִחֻשְׁבּוֹ
|| d ט^e נִכְרַתְנָו || e ט^e וְאִם לֹא || c l c mlt MSS Vrs בְּיָדֵינוּ || 21 a ט^e נִפְשִׁי || b ט^e וְאִם לֹא || c l c mlt MSS Vrs בְּיָדֵינוּ ||
22 a-a > ט || b l c ט^e בַּחֲוָרִיָּהֶם || c ט^e וּבְנֵיהֶם || d ט^e וְאִם בְּ ? || 23 a l c IIMSS ט
|| b ט^e יוֹשְׁבֵי, sed cf 21 || Cp I2, 2 ט^e הוֹלְדוֹ (? יִלְדוֹ).

3 וְאַתָּה יְהוָה יַדְעָתָנִי תִרְאַנִי^a וּבַחֲנֻתִּי^b לִפְנֵי אֶתְךָ
 — הַתִּקְּמָה כְּצֹאן לְטִבְחָהּ^c וְהַקְדֵּשׁם לַיּוֹם הַרְגָהּ^d :
 4 עַד־סִתִּי תִאָּכַל הָאָרֶץ^a וְעָשָׂב כָּל־הַשָּׂדֶה^a יִיבֹשׁ מִרְעֶת
 יִשְׁבִּי־כָה סִפְתָּהּ בַּהֲמוֹת^b וְעוֹף כִּי אֲמָרוּ לֹא יִרְאֶה^c אֶת־אֲחֵרֵיתָנָו^d :
 5 כִּי^a אֶת־רִגְלִים וְרִצְתָהּ וַיִּלְאוּךָ^b וְאִיךָ^b תִּתְחַרָּה אֶת־הַסּוֹסִים^c
 וּבָאָרֶץ שָׁלוֹם^d אֲתָהּ בּוֹטְחִי^d וְאִיךָ תַעֲשֶׂה בְּגִזְזוֹן הַיַּרְדֵּן :
 6 כִּי גַם־אֲחִיךָ וּבֵית־אֲבִיךָ גַם־הִמָּה בְּגָדוּ כֶּךָ גַם־הִמָּה קָרְאוּ אֲחֵרִיךָ
 מִלֹּא אֶל־תִּאֲמֵן בָּם כִּי־יִדְבְּרוּ אֵלֶיךָ טוֹבוֹת : פ
 7 עֲזֹבְתִי אֶת־בֵּיתִי נָטַשְׁתִּי אֶת־נַחֲלָתִי
 נָתַתִּי אֶת־יְדֹדוֹת נַפְשִׁי^a בְּכַף אִיבִיָּה :
 8 הֵיטָה־לִּי נַחֲלָתִי כְּאִרְיָה בַיַּעַר
 נִתְּנָה עָלַי בְּקוֹזָה עַל־כֵּן שָׁנְאֵתִיָּה :
 9 הָעֵיט^a צָבֹועַ נַחֲלָתִי לִי הָעֵיט^b סָבִיב עָלַיָּה^c
 לָכֵן אֶסְפּוּ כָּל־חַיֵּי הַשָּׂדֶה הַתִּי^d לֶאֱכָלָהּ :
 10 רָעִים רַבִּים שָׁחַתּוּ כְרָמִי בְּסֹסוֹ אֶת־חֲלֻקָּתִי
 נִתְּנוּ אֶת־חֲלֻקַּת חֲמֹדֹתִי לַמְדַּבֵּר שְׁמָמָה :
 11 שְׁמָה^a לְשְׁמָמָה^a אֲכָלָה עָלַי שְׁמָמָה
 נִשְׁמָה כָּל־הָאָרֶץ כִּי אֵין אִישׁ שֶׁם עַל־לֵב^b :
 12 עַל־כָּל־שָׂפִים בַּמְדַּבֵּר בָּאוּ שֹׁדִדִּים
 כִּי חָרַב לַיהוָה אֲכָלָה מִקְצֵה־אָרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ אֵין שָׁלוֹם
 לְכָל־בָּשָׂר : 13 זָרְעוּ^a חֲטִיִּים וְקָצְרוּ קִצְרוֹ^b נִחְלוּ לֹא יוֹעִלוּ וּבָשׂוּ
 מִתְּבוֹאֲתֵיהֶם^c מִחֲרוֹן אַף־יִהְיֶה^c : פ 14 כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־
 כָּל־שֹׁכְנֵי הָרָעִים הַנִּגְעִים בְּנַחֲלָה^b אֲשֶׁר־הִנַּחֲלָתִי אֶת־עַמִּי אֶת־
 יִשְׂרָאֵל הִנְנִי נֹתֵשֶׁם מֵעַל אֲדָמָתָם וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה אֶתּוֹשׁ מִתּוֹכָם :
 15 וְיִהְיֶה אַחֲרֵי נִתְּשֵׁי אוֹתָם אֲשׁוּב וְרַחֲמָתִים וְהִשְׁבַּתִּים אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ

3 ^a prb dl c ט || ^b בח' ט || ^{c-c} > ט || ^d ט || הרגתם ט || 4 ^{a-a} 1 c ט^A || וכל־עשב ט^A ||
 5 ^a > ט || ^b ט || ארבותינו ט || 5 ^a > ט || ^c ט || בהמה ט || 3 MSS || 1 c ||
 6 ^a ט || ^b ט || (שְׁלוֹמָה ת' ט^A) || לא תבטח ט^B || 1 prb c || ^{d-d} 1 || סוס' ט || 1 c ||
 7 ^a ט || ^b ט || ידדתי ט || 8 1 || ידדתי ט || 1 || ידדתי ט || 7 ^a ט ||
 9 ^a ט || קולה 1 || 9 ^a ט || ונתנו ט || ^d > ט || על ט || ^b ט || ^c ט || ^d ט ||
 10 1 c || ca 20 MSS || ^a ט || ^b ט || נחלתי (mg) || 11 ^{a-a} ט || . || השמה (ετέθη) ; 1 c || ט ||
 12 1 || ^d 1 || ולא 37 MSS || ^a ט || קצרו ט || ^b ט || זרעו ט || 13 ^a ט || לבו 3 || ^b ט || שמה ל' ||
 14 ^a ט || ^b ט || מתפארתכם ט || — תיהם ט || ^{c-c} ט || ^d ט || ^e ט || ^f ט || ^g ט || ^h ט || ⁱ ט || ^j ט ||
 15 ^a ט || ^b ט || והשבתיים ט || 15 ט || ^a ט || ^b ט || ^c ט || ^d ט || ^e ט || ^f ט || ^g ט || ^h ט || ⁱ ט || ^j ט ||

13 כֹּה־אָמַר יְהוָה אֵלַי הֲלוֹךְ וְקִנִּיתָ לְךָ אֲנֹזָר פִּשְׁתִּים וְשִׁמְתָּו
עַל־מִתְנִיךְ וּבִמִּים לֹא תִבְאֶהוּ׃² וַאֲקַנְהָ אֶת־הָאֲנֹזָר כְּדִבְרֵי יְהוָה וְאֲשֶׁם
עַל־מִתְנִי׃ פ ³ וַיְהִי דִבְרֵי־יְהוָה אֵלַי שְׁנִיתָ לְאֹמֶר׃⁴ קַח אֶת־הָאֲנֹזָר
אֲשֶׁר קִנִּיתָ׃⁵ אֲשֶׁר עַל־מִתְנִיךְ וְקוּם לְךָ׃⁶ פָּרְתָה וְסִמְנֶהוּ שֵׁם בְּנִקִּיק
הַסֵּלַע׃⁷ וְאַלְךָ וְאִסְמִנְהוּ בַּפֶּרֶת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אוֹתִי׃⁸ וַיְהִי מִקֵּץ
יָמִים רַבִּים וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קוּם לְךָ פָּרְתָה וְקַח מִשָּׁם אֶת־הָאֲנֹזָר
אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְסִמְנוֹ־שֵׁם׃⁹ וְאַלְךָ פָּרְתָה׃¹⁰ וַאֲחַפֵּר וְאִקַּח אֶת־הָאֲנֹזָר
מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־סִמְנִיתִיו שֵׁמָּה׃¹¹ וְהִנֵּה נִשְׁחַת הָאֲנֹזָר׃¹² לֹא יִצְלַח
לְכָל׃ פ ¹³ וַיְהִי דִבְרֵי־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃¹⁴ כֹּה אָמַר יְהוָה כִּכָּה אֲשַׁחִית
אֶת־גִּזְאוֹן יְהוּדָה וְאֶת־גִּזְאוֹן יְרוּשָׁלַם׃¹⁵ הָעַם הַזֶּה הָרָע׃¹⁶ הַמֵּאֲנִים׃
לְשִׁמּוֹעַ אֶת־דִּבְרֵי׃¹⁷ הַהֲלָכִים בַּשְּׂרָרוֹת לָבָם׃¹⁸ וַיִּלְכּוּ אַחֲרַי אֱלֹהִים אֲחֵרִים
לְעַבְדָם וּלְהַשְׁתַּחֲוֹת לָהֶם וַיְהִי׃¹⁹ כָּאֲנֹזָר הַזֶּה אֲשֶׁר לֹא־יִצְלַח לְכָל׃²⁰ כִּי
כַּאֲשֶׁר יִדְבֹק הָאֲנֹזָר אֶל־מִתְנִי־אִישׁ בֶּן הַדְּבֻקָּתִי אֵלַי׃²¹ אֶת־כָּל־בֵּית
יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־בֵּית יְהוּדָה׃²² בְּנֵאִם־יְהוָה׃²³ לְהִיזוֹת לִי לְעָם וּלְשָׁם׃
וּלְתַהֲלָה וּלְתַפְאָרֶת וְלֹא שִׁמְעוּ׃²⁴ וַאֲמַרְתָּ׃²⁵ אֲלֵיהֶם אֶת־
הַדְּבַר הַזֶּה׃²⁶ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃²⁷ כָּל־גִּבּוֹל יִמְלֹא יִיָּן וְאֹמְרוּ׃
אֵלֶיךָ הִידוּעַ לֹא גִדַּע כִּי כָל־גִּבּוֹל יִמְלֹא יִיָּן׃²⁸ וַאֲמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־
אָמַר יְהוָה הִנְנִי מִמְלֹא אֶת־כָּל־יִשְׁבֵּי הָאָרֶץ הַזֹּאת וְאֶת־הַמְּלָכִים
הַיֹּשְׁבִים׃²⁹ לְדוֹד עַל־כִּסְאוֹ׃³⁰ וְאֶת־הַכֹּהֲנִים וְאֶת־הַנְּבִיאִים וְאֶת־כָּל־
יִשְׁבֵּי יְרוּשָׁלַם שְׂכָרוֹן׃³¹ וְנִפְצְתִים׃³² אִישׁ אֶל־אֲחִיו׃³³ וְהָאֲבוֹת וְהַבָּנִים׃
יַחְדוֹ׃³⁴ בְּנֵאִם־יְהוָה׃³⁵ לֹא־אֲחַמּוּל וְלֹא־אֲחֹס וְלֹא אֲרַחֵם מִהַשְׁחִיתָם׃ ס

16 ט דָּרָךְ || 17^a יִשׁוּבוּ || ^{b-b} > || Cp 13, 1 יָבֹא || 3 > IMS ט שְׁ(※) ||
4^{a-a} > || ^b וּלְךָ || 5 > || (S^b S^b AΘ = M) || 7^a ט + ποταμόν || ^b > S
sed Var^{BG} ט שָׁם cf v 6 || ^c > || ^d mlt MSS ולא prb sic 1 || 9/10^{a-a} ט
τὴν πολλὴν ταύτην (ὑβριν); prb dl et העם et הרע (trsp :) || 10^{b-b} > ||
^c 1 c S יהיו vel c טטו ויהיו (והיו) || II^{a-a} S^b※ (כל > ^B al); dl || ^{b-b} > ||
^{c-c} ט השם לַעַם, prb dl לעם ו || 12^{a-a} 1 c טא הנה אֶל־הָעָם || ^{b-b} > || ^c prb
1 c ט יאמרו אִם וְהָיָה || 13^a > || ^b 1 את || ^c 1 prb וְאֶת־הַשָּׁרִים || ^{d-d} add
cf 17,25 || ^e ט + וְהָיְתָה וְאֵת; frt sic 1 || 14^a ט ? וְהַפְּעִתִּים || ^{b-b} ט ואבתיים
אחמול || ^{c-c} ט trsp post ובניהם.

14 ^aאֲשֶׁר הָיָה ^aדְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ עַל־דְּבָרֵי הַבְּצֻרוֹת^b:
²אֲבֵלָה יְהוּדָה וּשְׁעָרֶיהָ אֲמָלְלוּ קַדְרֵי לְאָרֶץ וְצוֹתַת יְרוּשָׁלַם עָלְתָה:
³וְאֲדָרִיָּהֶם^a שָׁלַחַו צְעוּרִיהֶם^b לַמָּיִם בָּאוּ עַל־גִּבִּים לֹא־מָצְאוּ מַיִם
שָׁבוּ כְּלִיהֶם^d רִיקָם ^eבָּשׂוּ וְהִכְלִמוּ וַחֲפּוּ רֹאשָׁם:
⁴בְּעִבּוֹר־הָאֲדָמָה חָתָה^b כִּי לֹא־הָיָה גֶשֶׁם בָּאָרֶץ^c
בָּשׂוּ^d אֲפָרִים חֲפּוּ רֹאשָׁם:
⁵כִּי גַם־אֵילַת בִּשְׁוֹה יִלְדָה וְעֶזּוֹב כִּי לֹא־הָיָה דָּשָׁא:
⁶וּפְרָאִים עָמְדוּ עַל־שָׂפָיִם ^aשָׂאֲפוּ רוּחַ^a פְּתָגִים^b
כָּלוּ עֵינֵיהֶם כִּי־אֵין עֹשֶׁב:
⁷אִם־עֹזִינֵנוּ עָנּוּ בָנוּ יְהוָה עָשָׂה ^bלְמַעַן שְׂמֹךְ^b
כִּי־רָבּוּ מְשׁוֹבְתֵינוּ לָקָה^c חֲטָאנוּ:
⁸מִקּוֹה יִשְׂרָאֵל^a מוֹשִׁיעוֹ^b בָּעֵת צָרָה
לָמָּה תִּהְיֶה כִּגְר בָּאָרֶץ וּכְאֲחֻת־נָטָה לָלוֹן:
⁹לָמָּה תִּהְיֶה^a כְּאִישׁ גִּדְּהֶם^b כִּגְבוֹר־לֹא־יֻכַּל לְהוֹשִׁיעַ
וְאַתָּה בְּקִרְבָּנוּ יְהוָה וּשְׂמֹךְ עָלֵינוּ נִקְרָא אֶל־תַּנְחֲנוּ:
¹⁰כֹּה־אָמַר יְהוָה דַּעַם הַזֶּה כִּן^a אָתְּבוּ לָנוּעַ^b רַגְלֵיהֶם לֹא חֲשָׁכוּ
וְיִהְיֶה לֹא רֹצֵם עִתָּה יִזְכֹּר עוֹנֵם ^dוַיִּפְקֹד חֲטָאתָם^d:
¹¹וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אֶל־תִּתְּפֹלֵל בְּעַד־הָעָם הַזֶּה לְטוֹבָה: ¹²כִּי יֵצְמוּ אֵינֹנִי
שָׁמַעַ אֶל־רִנָּתָם וְכִי יַעֲלוּ עָלָה וּמִנְחָה אֵינֹנִי רֹצֵם כִּי בַחֲרֹב וּבְרָעַב
וּבְדָבָר אֲנִכִּי מְכִלָּה אוֹתָם: ¹³וַיֹּאמֶר אֲתָה וְאֲנִי־יְהוָה הֵזֶה הַנְּבִיאִים^b
אֲמָרִים לָהֶם לֹא־תִרְאוּ חֲרֹב וְרָעַב לֹא־יִהְיֶה לָכֶם כִּי־שְׁלוֹם אָמַת^d
אֲתֵן לָכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה: ¹⁴וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי שְׁקֹר הַנְּבִיאִים
נְבִאִים בְּשִׁמִּי לֹא שְׁלַחְתִּים וְלֹא צוּיִתִּים וְלֹא דְבַרְתִּי אֲלֵיהֶם תְּזוֹן
שְׁקֹר וְקָסָם וְאִלּוּלִי וְתִרְמוֹת^a לָכֶם הִמָּה מִתְּנַבְּאִים לָכֶם: ¹⁵לִכֹּן

Cp 14, 1 ^{a-a} 1 ויהי 1 b 1 c 1 ויהי 2 ^{a-a} 1 prb 3 ^a 1 c 1 ויהי 4 ^a 1 c 1 ויהי 5 ^a 1 c 1 ויהי 6 ^a 1 c 1 ויהי 7 ^a 1 c 1 ויהי 8 ^a 1 c 1 ויהי 9 ^a 1 c 1 ויהי 10 ^a 1 c 1 ויהי 11 ^a 1 c 1 ויהי 12 ^a 1 c 1 ויהי 13 ^a 1 c 1 ויהי 14 ^a 1 c 1 ויהי 15 ^a 1 c 1 ויהי 16 ^a 1 c 1 ויהי 17 ^a 1 c 1 ויהי 18 ^a 1 c 1 ויהי 19 ^a 1 c 1 ויהי 20 ^a 1 c 1 ויהי 21 ^a 1 c 1 ויהי 22 ^a 1 c 1 ויהי 23 ^a 1 c 1 ויהי 24 ^a 1 c 1 ויהי 25 ^a 1 c 1 ויהי 26 ^a 1 c 1 ויהי 27 ^a 1 c 1 ויהי 28 ^a 1 c 1 ויהי 29 ^a 1 c 1 ויהי 30 ^a 1 c 1 ויהי 31 ^a 1 c 1 ויהי 32 ^a 1 c 1 ויהי 33 ^a 1 c 1 ויהי 34 ^a 1 c 1 ויהי 35 ^a 1 c 1 ויהי 36 ^a 1 c 1 ויהי 37 ^a 1 c 1 ויהי 38 ^a 1 c 1 ויהי 39 ^a 1 c 1 ויהי 40 ^a 1 c 1 ויהי 41 ^a 1 c 1 ויהי 42 ^a 1 c 1 ויהי 43 ^a 1 c 1 ויהי 44 ^a 1 c 1 ויהי 45 ^a 1 c 1 ויהי 46 ^a 1 c 1 ויהי 47 ^a 1 c 1 ויהי 48 ^a 1 c 1 ויהי 49 ^a 1 c 1 ויהי 50 ^a 1 c 1 ויהי 51 ^a 1 c 1 ויהי 52 ^a 1 c 1 ויהי 53 ^a 1 c 1 ויהי 54 ^a 1 c 1 ויהי 55 ^a 1 c 1 ויהי 56 ^a 1 c 1 ויהי 57 ^a 1 c 1 ויהי 58 ^a 1 c 1 ויהי 59 ^a 1 c 1 ויהי 60 ^a 1 c 1 ויהי 61 ^a 1 c 1 ויהי 62 ^a 1 c 1 ויהי 63 ^a 1 c 1 ויהי 64 ^a 1 c 1 ויהי 65 ^a 1 c 1 ויהי 66 ^a 1 c 1 ויהי 67 ^a 1 c 1 ויהי 68 ^a 1 c 1 ויהי 69 ^a 1 c 1 ויהי 70 ^a 1 c 1 ויהי 71 ^a 1 c 1 ויהי 72 ^a 1 c 1 ויהי 73 ^a 1 c 1 ויהי 74 ^a 1 c 1 ויהי 75 ^a 1 c 1 ויהי 76 ^a 1 c 1 ויהי 77 ^a 1 c 1 ויהי 78 ^a 1 c 1 ויהי 79 ^a 1 c 1 ויהי 80 ^a 1 c 1 ויהי 81 ^a 1 c 1 ויהי 82 ^a 1 c 1 ויהי 83 ^a 1 c 1 ויהי 84 ^a 1 c 1 ויהי 85 ^a 1 c 1 ויהי 86 ^a 1 c 1 ויהי 87 ^a 1 c 1 ויהי 88 ^a 1 c 1 ויהי 89 ^a 1 c 1 ויהי 90 ^a 1 c 1 ויהי 91 ^a 1 c 1 ויהי 92 ^a 1 c 1 ויהי 93 ^a 1 c 1 ויהי 94 ^a 1 c 1 ויהי 95 ^a 1 c 1 ויהי 96 ^a 1 c 1 ויהי 97 ^a 1 c 1 ויהי 98 ^a 1 c 1 ויהי 99 ^a 1 c 1 ויהי 100 ^a 1 c 1 ויהי 101 ^a 1 c 1 ויהי 102 ^a 1 c 1 ויהי 103 ^a 1 c 1 ויהי 104 ^a 1 c 1 ויהי 105 ^a 1 c 1 ויהי 106 ^a 1 c 1 ויהי 107 ^a 1 c 1 ויהי 108 ^a 1 c 1 ויהי 109 ^a 1 c 1 ויהי 110 ^a 1 c 1 ויהי 111 ^a 1 c 1 ויהי 112 ^a 1 c 1 ויהי 113 ^a 1 c 1 ויהי 114 ^a 1 c 1 ויהי 115 ^a 1 c 1 ויהי 116 ^a 1 c 1 ויהי 117 ^a 1 c 1 ויהי 118 ^a 1 c 1 ויהי 119 ^a 1 c 1 ויהי 120 ^a 1 c 1 ויהי 121 ^a 1 c 1 ויהי 122 ^a 1 c 1 ויהי 123 ^a 1 c 1 ויהי 124 ^a 1 c 1 ויהי 125 ^a 1 c 1 ויהי 126 ^a 1 c 1 ויהי 127 ^a 1 c 1 ויהי 128 ^a 1 c 1 ויהי 129 ^a 1 c 1 ויהי 130 ^a 1 c 1 ויהי 131 ^a 1 c 1 ויהי 132 ^a 1 c 1 ויהי 133 ^a 1 c 1 ויהי 134 ^a 1 c 1 ויהי 135 ^a 1 c 1 ויהי 136 ^a 1 c 1 ויהי 137 ^a 1 c 1 ויהי 138 ^a 1 c 1 ויהי 139 ^a 1 c 1 ויהי 140 ^a 1 c 1 ויהי 141 ^a 1 c 1 ויהי 142 ^a 1 c 1 ויהי 143 ^a 1 c 1 ויהי 144 ^a 1 c 1 ויהי 145 ^a 1 c 1 ויהי 146 ^a 1 c 1 ויהי 147 ^a 1 c 1 ויהי 148 ^a 1 c 1 ויהי 149 ^a 1 c 1 ויהי 150 ^a 1 c 1 ויהי 151 ^a 1 c 1 ויהי 152 ^a 1 c 1 ויהי 153 ^a 1 c 1 ויהי 154 ^a 1 c 1 ויהי 155 ^a 1 c 1 ויהי 156 ^a 1 c 1 ויהי 157 ^a 1 c 1 ויהי 158 ^a 1 c 1 ויהי 159 ^a 1 c 1 ויהי 160 ^a 1 c 1 ויהי 161 ^a 1 c 1 ויהי 162 ^a 1 c 1 ויהי 163 ^a 1 c 1 ויהי 164 ^a 1 c 1 ויהי 165 ^a 1 c 1 ויהי 166 ^a 1 c 1 ויהי 167 ^a 1 c 1 ויהי 168 ^a 1 c 1 ויהי 169 ^a 1 c 1 ויהי 170 ^a 1 c 1 ויהי 171 ^a 1 c 1 ויהי 172 ^a 1 c 1 ויהי 173 ^a 1 c 1 ויהי 174 ^a 1 c 1 ויהי 175 ^a 1 c 1 ויהי 176 ^a 1 c 1 ויהי 177 ^a 1 c 1 ויהי 178 ^a 1 c 1 ויהי 179 ^a 1 c 1 ויהי 180 ^a 1 c 1 ויהי 181 ^a 1 c 1 ויהי 182 ^a 1 c 1 ויהי 183 ^a 1 c 1 ויהי 184 ^a 1 c 1 ויהי 185 ^a 1 c 1 ויהי 186 ^a 1 c 1 ויהי 187 ^a 1 c 1 ויהי 188 ^a 1 c 1 ויהי 189 ^a 1 c 1 ויהי 190 ^a 1 c 1 ויהי 191 ^a 1 c 1 ויהי 192 ^a 1 c 1 ויהי 193 ^a 1 c 1 ויהי 194 ^a 1 c 1 ויהי 195 ^a 1 c 1 ויהי 196 ^a 1 c 1 ויהי 197 ^a 1 c 1 ויהי 198 ^a 1 c 1 ויהי 199 ^a 1 c 1 ויהי 200 ^a 1 c 1 ויהי 201 ^a 1 c 1 ויהי 202 ^a 1 c 1 ויהי 203 ^a 1 c 1 ויהי 204 ^a 1 c 1 ויהי 205 ^a 1 c 1 ויהי 206 ^a 1 c 1 ויהי 207 ^a 1 c 1 ויהי 208 ^a 1 c 1 ויהי 209 ^a 1 c 1 ויהי 210 ^a 1 c 1 ויהי 211 ^a 1 c 1 ויהי 212 ^a 1 c 1 ויהי 213 ^a 1 c 1 ויהי 214 ^a 1 c 1 ויהי 215 ^a 1 c 1 ויהי 216 ^a 1 c 1 ויהי 217 ^a 1 c 1 ויהי 218 ^a 1 c 1 ויהי 219 ^a 1 c 1 ויהי 220 ^a 1 c 1 ויהי 221 ^a 1 c 1 ויהי 222 ^a 1 c 1 ויהי 223 ^a 1 c 1 ויהי 224 ^a 1 c 1 ויהי 225 ^a 1 c 1 ויהי 226 ^a 1 c 1 ויהי 227 ^a 1 c 1 ויהי 228 ^a 1 c 1 ויהי 229 ^a 1 c 1 ויהי 230 ^a 1 c 1 ויהי 231 ^a 1 c 1 ויהי 232 ^a 1 c 1 ויהי 233 ^a 1 c 1 ויהי 234 ^a 1 c 1 ויהי 235 ^a 1 c 1 ויהי 236 ^a 1 c 1 ויהי 237 ^a 1 c 1 ויהי 238 ^a 1 c 1 ויהי 239 ^a 1 c 1 ויהי 240 ^a 1 c 1 ויהי 241 ^a 1 c 1 ויהי 242 ^a 1 c 1 ויהי 243 ^a 1 c 1 ויהי 244 ^a 1 c 1 ויהי 245 ^a 1 c 1 ויהי 246 ^a 1 c 1 ויהי 247 ^a 1 c 1 ויהי 248 ^a 1 c 1 ויהי 249 ^a 1 c 1 ויהי 250 ^a 1 c 1 ויהי 251 ^a 1 c 1 ויהי 252 ^a 1 c 1 ויהי 253 ^a 1 c 1 ויהי 254 ^a 1 c 1 ויהי 255 ^a 1 c 1 ויהי 256 ^a 1 c 1 ויהי 257 ^a 1 c 1 ויהי 258 ^a 1 c 1 ויהי 259 ^a 1 c 1 ויהי 260 ^a 1 c 1 ויהי 261 ^a 1 c 1 ויהי 262 ^a 1 c 1 ויהי 263 ^a 1 c 1 ויהי 264 ^a 1 c 1 ויהי 265 ^a 1 c 1 ויהי 266 ^a 1 c 1 ויהי 267 ^a 1 c 1 ויהי 268 ^a 1 c 1 ויהי 269 ^a 1 c 1 ויהי 270 ^a 1 c 1 ויהי 271 ^a 1 c 1 ויהי 272 ^a 1 c 1 ויהי 273 ^a 1 c 1 ויהי 274 ^a 1 c 1 ויהי 275 ^a 1 c 1 ויהי 276 ^a 1 c 1 ויהי 277 ^a 1 c 1 ויהי 278 ^a 1 c 1 ויהי 279 ^a 1 c 1 ויהי 280 ^a 1 c 1 ויהי 281 ^a 1 c 1 ויהי 282 ^a 1 c 1 ויהי 283 ^a 1 c 1 ויהי 284 ^a 1 c 1 ויהי 285 ^a 1 c 1 ויהי 286 ^a 1 c 1 ויהי 287 ^a 1 c 1 ויהי 288 ^a 1 c 1 ויהי 289 ^a 1 c 1 ויהי 290 ^a 1 c 1 ויהי 291 ^a 1 c 1 ויהי 292 ^a 1 c 1 ויהי 293 ^a 1 c 1 ויהי 294 ^a 1 c 1 ויהי 295 ^a 1 c 1 ויהי 296 ^a 1 c 1 ויהי 297 ^a 1 c 1 ויהי 298 ^a 1 c 1 ויהי 299 ^a 1 c 1 ויהי 300 ^a 1 c 1 ויהי 301 ^a 1 c 1 ויהי 302 ^a 1 c 1 ויהי 303 ^a 1 c 1 ויהי 304 ^a 1 c 1 ויהי 305 ^a 1 c 1 ויהי 306 ^a 1 c 1 ויהי 307 ^a 1 c 1 ויהי 308 ^a 1 c 1 ויהי 309 ^a 1 c 1 ויהי 310 ^a 1 c 1 ויהי 311 ^a 1 c 1 ויהי 312 ^a 1 c 1 ויהי 313 ^a 1 c 1 ויהי 314 ^a 1 c 1 ויהי 315 ^a 1 c 1 ויהי 316 ^a 1 c 1 ויהי 317 ^a 1 c 1 ויהי 318 ^a 1 c 1 ויהי 319 ^a 1 c 1 ויהי 320 ^a 1 c 1 ויהי 321 ^a 1 c 1 ויהי 322 ^a 1 c 1 ויהי 323 ^a 1 c 1 ויהי 324 ^a 1 c 1 ויהי 325 ^a 1 c 1 ויהי 326 ^a 1 c 1 ויהי 327 ^a 1 c 1 ויהי 328 ^a 1 c 1 ויהי 329 ^a 1 c 1 ויהי 330 ^a 1 c 1 ויהי 331 ^a 1 c 1 ויהי 332 ^a 1 c 1 ויהי 333 ^a 1 c 1 ויהי 334 ^a 1 c 1 ויהי 335 ^a 1 c 1 ויהי 336 ^a 1 c 1 ויהי 337 ^a 1 c 1 ויהי 338 ^a 1 c 1 ויהי 339 ^a 1 c 1 ויהי 340 ^a 1 c 1 ויהי 341 ^a 1 c 1 ויהי 342 ^a 1 c 1 ויהי 343 ^a 1 c 1 ויהי 344 ^a 1 c 1 ויהי 345 ^a 1 c 1 ויהי 346 ^a 1 c 1 ויהי 347 ^a 1 c 1 ויהי 348 ^a 1 c 1 ויהי 349 ^a 1 c 1 ויהי 350 ^a 1 c 1 ויהי 351 ^a 1 c 1 ויהי 352 ^a 1 c 1 ויהי 353 ^a 1 c 1 ויהי 354 ^a 1 c 1 ויהי 355 ^a 1 c 1 ויהי 356 ^a 1 c 1 ויהי 357 ^a 1 c 1 ויהי 358 ^a 1 c 1 ויהי 359 ^a 1 c 1 ויהי 360 ^a 1 c 1 ויהי 361 ^a 1 c 1 ויהי 362 ^a 1 c 1 ויהי 363 ^a 1 c 1 ויהי 364 ^a 1 c 1 ויהי 365 ^a 1 c 1 ויהי 366 ^a 1 c 1 ויהי 367 ^a 1 c 1 ויהי 368 ^a 1 c 1 ויהי 369 ^a 1 c 1 ויהי 370 ^a 1 c 1 ויהי 371 ^a 1 c 1 ויהי 372 ^a 1 c 1 ויהי 373 ^a 1 c 1 ויהי 374 ^a 1 c 1 ויהי 375 ^a 1 c 1 ויהי 376 ^a 1 c 1 ויהי 377 ^a 1 c 1 ויהי 378 ^a 1 c 1 ויהי 379 ^a 1 c 1 ויהי 380 ^a 1 c 1 ויהי 381 ^a 1 c 1 ויהי 382 ^a 1 c 1 ויהי 383 ^a 1 c 1 ויהי 384 ^a 1 c 1 ויהי 385 ^a 1 c 1 ויהי 386 ^a 1 c 1 ויהי 387 ^a 1 c 1 ויהי 388 ^a 1 c 1 ויהי 389 ^a 1 c 1 ויהי 390 ^a 1 c 1 ויהי 391 ^a 1 c 1 ויהי 392 ^a 1 c 1 ויהי 393 ^a 1 c 1 ויהי 394 ^a 1 c 1 ויהי 395 ^a 1 c 1 ויהי 396 ^a 1 c 1 ויהי 397 ^a 1 c 1 ויהי 398 ^a 1 c 1 ויהי 399 ^a 1 c 1 ויהי 400 ^a 1 c 1 ויהי 401 ^a 1 c 1 ויהי 402 ^a 1 c 1 ויהי 403 ^a 1 c 1 ויהי 404 ^a 1 c 1 ויהי 405 ^a 1 c 1 ויהי 406 ^a 1 c 1 ויהי 407 ^a 1 c 1 ויהי 408 ^a 1 c 1 ויהי 409 ^a 1 c 1 ויהי 410 ^a 1 c 1 ויהי 411 ^a 1 c 1 ויהי 412 ^a 1 c 1 ויהי 413 ^a 1 c 1 ויהי 414 ^a 1 c 1 ויהי 415 ^a 1 c 1 ויהי 416 ^a 1 c 1 ויהי 417 ^a 1 c 1 ויהי 418 ^a 1 c 1 ויהי 419 ^a 1 c 1 ויהי 420 ^a 1 c 1 ויהי 421 ^a 1 c 1 ויהי 422 ^a 1 c 1 ויהי 423 ^a 1 c 1 ויהי 424 ^a 1 c 1 ויהי 425 ^a 1 c 1 ויהי 426 ^a 1 c 1 ויהי 427 ^a 1 c 1 ויהי 428 ^a 1 c 1 ויהי 429 ^a 1 c 1 ויהי 430 ^a 1 c 1 ויהי 431 ^a 1 c 1 ויהי 432 ^a 1 c 1 ויהי 433 ^a 1 c 1 ויהי 434 ^a 1 c 1 ויהי 435 ^a 1 c 1 ויהי 436 ^a 1 c 1 ויהי 437 ^a 1 c 1 ויהי 438 ^a 1 c 1 ויהי 439 ^a 1 c 1 ויהי 440 ^a 1 c 1 ויהי 441 ^a 1 c 1 ויהי 442 ^a 1 c 1 ויהי 443 ^a 1 c 1 ויהי 444 ^a 1 c 1 ויהי 445 ^a 1 c 1 ויהי 446 ^a 1 c 1 ויהי 447 ^a 1 c 1 ויהי 448 ^a 1 c 1 ויהי 449 ^a 1 c 1 ויהי 450 ^a 1 c 1 ויהי 451 ^a 1 c 1 ויהי 452 ^a 1 c 1 ויהי 453 ^a 1 c 1 ויהי 454 ^a 1 c 1 ויהי 455 ^a 1 c 1 ויהי 456 ^a 1 c 1 ויהי 457 ^a 1 c 1 ויהי 458 ^a 1 c 1 ויהי 459 ^a 1 c 1 ויהי 460 ^a 1 c 1 ויהי 461 ^a 1 c 1 ויהי 462 ^a 1 c 1 ויהי 463 ^a 1 c 1 ויהי 464 ^a 1 c 1 ויהי 465 ^a 1 c 1 ויהי 466 ^a 1 c 1 ויהי 467 ^a 1 c 1 ויהי 468 ^a 1 c 1 ויהי 469 ^a 1 c 1 ויהי 470 ^a 1 c 1 ויהי 471 ^a 1 c 1 ויהי 472 ^a 1 c 1 ויהי 473 ^a 1 c 1 ויהי 474 ^a 1 c 1 ויהי 475 ^a 1 c 1 ויהי 476 ^a 1 c 1 ויהי 477 ^a 1 c 1 ויהי 478 ^a 1 c 1 ויהי 479 ^a 1 c 1 ויהי 480 ^a 1 c 1 ויהי 481 ^a 1 c 1 ויהי 482 ^a 1 c 1 ויהי 483 ^a 1 c 1 ויהי 484 ^a 1 c 1 ויהי 485 ^a 1 c 1 ויהי 486 ^a 1 c 1 ויהי 487 ^a 1 c 1 ויהי 488 ^a 1 c 1 ויהי 489 ^a 1 c 1 ויהי 490 ^a 1 c 1 ויהי 491 ^a 1 c 1 ויהי 492 ^a 1 c 1 ויהי 493 ^a 1 c 1 ויהי 494 ^a 1 c 1 ויהי 495 ^a 1 c 1 ויהי 496 ^a 1 c 1 ויהי 497 ^a 1 c 1 ויהי 498 ^a 1 c 1 ויהי 499 ^a 1 c 1 ויהי 500 ^a 1 c 1 ויהי 501 ^a 1 c 1 ויהי 502 ^a 1 c 1 ויהי 503 ^a 1 c 1 ויהי 504 ^a 1 c 1 ויהי 505 ^a 1 c 1 ויהי 506 ^a 1 c 1 ויהי 507 ^a 1 c 1 ויהי 508 ^a 1 c 1 ויהי 509 ^a 1 c 1 ויהי 510 ^a 1 c 1 ויהי 511 ^a 1 c 1 ויהי 512 ^a 1 c 1 ויהי 513 ^a 1 c 1 ויהי 514 ^a 1 c 1 ויהי 515 ^a 1 c 1 ויהי 516 ^a 1 c 1 ויהי 517 ^a 1 c 1 ויהי 518 ^a 1 c 1 ויהי 519 ^a 1 c 1 ויהי 520 ^a 1 c 1 ויהי 521 ^a 1 c 1 ויהי 522 ^a 1 c 1 ויהי 523 ^a 1 c 1 ויהי 524 ^a 1 c 1 ויהי 525 ^a 1 c 1 ויהי 526 ^a 1 c 1 ויהי 527 ^a 1 c 1 ויהי 528 ^a 1 c 1 ויהי 529 ^a 1 c 1 ויהי 530 ^a 1 c 1 ויהי 531 ^a 1 c 1 ויהי 532 ^a 1 c 1 ויהי 533 ^a 1 c 1 ויהי 534 ^a 1 c 1 ויהי 535 ^a 1 c 1 ויהי 536 ^a 1 c 1 ויהי 537 ^a 1 c 1 ויהי 538 ^a 1 c 1 ויהי 539 ^a 1 c 1 ויהי 540 ^a 1 c 1 ויהי 541 ^a 1 c 1 ויהי 542 ^a 1 c 1 ויהי 543 ^a 1 c 1 ויהי 544 ^a 1 c 1 ויהי 545 ^a 1 c 1 ויהי 546 ^a 1 c 1 ויהי 547 ^a 1 c 1 ויהי 548 ^a 1 c 1 ויהי 549 ^a 1 c 1 ויהי 550 ^a 1 c 1 ויהי 551 ^a 1 c 1 ויהי 552 ^a 1 c 1 ויהי 553 ^a 1 c 1 ויהי 554 ^a 1 c 1 ויהי 555 ^a 1 c 1 ויהי 556 ^a 1 c 1 ויהי 557 ^a 1 c 1 ויהי 558 ^a 1 c 1 ויהי 559 ^a 1 c 1 ויהי 560 ^a 1 c 1 ויהי 561 ^a 1 c 1 ויהי 562 ^a 1 c 1 ויהי 563 ^a 1 c 1 ויהי 564 ^a 1 c 1 ויהי 565 ^a 1 c 1 ויהי 566 ^a 1 c 1 ויהי 567 ^a 1 c 1 ויהי 568 ^a 1 c 1 ויהי 569 ^a 1 c 1 ויהי 570 ^a 1 c 1 ויהי 571 ^a 1 c 1 ויהי 572 ^a 1 c 1 ויהי 573 ^a 1 c 1 ויהי

(cf 11^h); וַיִּפְּצוּ נַחֲשֶׁת? || I3 = I7,3 || ^a dl c 68 cf I7,3 || ^b >8; l frt c 6 מהיר.

וּבְכָל־גְּבוּלֶיךָ^d: 14° וְהָעִבְרִיתִי^a אֶת־אִיכֶיךָ^b בְּאֶרֶץ^c לֹא יָדַעְתָּ כִּי־אִשׁ
קָדְחָהּ בְּאִפִּי עָלֵיכֶם^d תִּוָּקֵד: ׀

15^a אַתָּה יָדַעְתָּ^a

יְהוָה זָכְרָנִי וּפְקֹדֹנִי^b וְהִנֵּקְסָם לִי^b מִיַּד־פִּי
אֶל־לְאֶרֶץ אַפְסָךָ^d תִּקְחֵנִי^f וְנָע שְׂאֵתִי^f עָלֶיךָ חֲרָפָה:
16 גִּמְצָאִי^a דְּבָרֶיךָ וְאֶכְלֵם^b וַיְהִי דְבָרֶיךָ^c לִי לְשִׁשּׁוֹן
וּלְשִׁמְחַת לִבִּי כִּי־נִקְרָא שִׁמְךָ עָלַי יְהוָה^d אֱלֹהֵי צְבָאוֹת^d:
17 לֹא־יִשְׁכַּבְתִּי בְּסוּד־מְשַׁחֲקִים וְאֶעֱלֹז^a מִפְּנֵי יָדְךָ
בְּיָד יִשְׁבַּתִּי כִּי־זַעַם מִלֹּאֲתָנִי^b:

18 לִמָּה^a הָיָה כְּאֲבִי נִצַּח^a וּמִכָּתִי אֲנוּשָׁה^b מִמָּאֲנָה הֲרָפָא^b
^c הָיוּ תְהִיָּה^c לִי כְמוֹ^d אֲכֹזב מִיָּם לֹא נֶאֱמָנוּ: ׀

19 לָבֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה

אִם־תָּשׁוּב^a וְאִשִּׁיבְךָ לְפָנַי^b תַּעֲמֹד
וְאִם־תֹּצֵא יָקָר מִזֹּלָל כְּפִי תִהְיֶה
יִשְׁבוּ הַמָּה אֵלַיךָ וְאַתָּה לֹא־תָשׁוּב אֲלֵיהֶם:
20 וּנְתַתִּיךָ לָעָם הַזֶּה לְחֹמַת גְּחֹשֶׁת בְּצוּרָה
וְנִלְחַמוּ אֵלַיךָ וְלֹא־יִוָּכְלוּ לָךְ כִּי־אַתָּה אָנֹכִי לְהוֹשִׁיעֶנָּה
וְלִהְיוֹתֶנָּה^c נְאֻם־יְהוָה:

21 וְהַצִּלְתִּיךָ מִיַּד רָעִים וּפִדְתִּיךָ מִכַּף עָרִיצִים: פ

16 יְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר:

2^a לֹא־תִקַּח לָךְ אִשָּׁה^b וְלֹא־יִהְיוּ לָךְ^d בָּנִים

וּבָנוֹת^d בְּמִקְוֹם הַזֶּה: 3 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה

עַל־הַבָּנִים וְעַל־הַבָּנוֹת הַיְלֹדִים בְּמִקְוֹם הַזֶּה

13^c 1 c 2MSS Vrs ככל cf 17,3 || 41MSS גְּבוּלֶיךָ || 14 = 17,4aβb || ^a Or 27MSS דְּתִי — cf 1 c 8MSS שְׂאֵתִי — = 17,4 || ^b 6 κύκλω (>S^h) τοῖς ἐχθροῖς σου || ^c mlt MSS Vrs + אִשָּׁר cf 17,4 || ^d 1 c nonn MSS עֲדֵעוֹלָם = 17,4 || 15 ^{a-a} >S^h || ^{b-b} S וְנִקְנִי; 1 frt וְנִקְמִנִי || ^d S אֶף || ^e >S^h || ^{f-f} 1 frt שְׂאֵתִי || 16 ^a 1 ? c S מִמָּאֲנִי; S שְׂמֵרִיתִי || ^b S שְׂמַעְתִּי S שְׂמֵרִיתִי || ^c S שְׂמַעְתִּי S שְׂמֵרִיתִי || ^d S שְׂמַעְתִּי S שְׂמֵרִיתִי || ^e S שְׂמַעְתִּי S שְׂמֵרִיתִי || ^f S שְׂמַעְתִּי S שְׂמֵרִיתִי || 17 ^a S וְאַחֲפֹז vel 28MSS Vrs דְּבָרֶיךָ || ^{d-d} dl, cf S || 18 ^{a-a} S οἱ λυποῦντές με (מְכַאֲבִי) κατισχύουσίν μου (נִצְחֹנִי); 1 prb מְכַאֲבִי עֲצָמִים cf S || ^{b-b} S אֶרְפָּא (מָאֵן); prb add || ^{c-c} S הָיִיתָ[ה] cf S (הָיָה הָיִיתָ) || ^d 1 prb c S כְּמִי || ^e >S^h || 19 ^a ins שְׂמַעְתִּי || 20 ^{o-o} >S^h || 21 >S^h || Cp 16, 1 >S^h, sed cf 2^b || 2 ^a >S^h || ^b S שְׂמַעְתִּי + יִשְׂרָאֵל || ^c S נָאִם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל || ^{d-d} S בֶּן וְבַת.

אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ צָפוֹן וּמִכָּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדִּיחָם^b שָׁמָּה
וְהַשְׁבֵּתִים^c עַל־אֲדָמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאֲבוֹתָם: ¹⁶ הִנְנִי שֹׁלַח
לְדוֹגִים^a רַבִּים נֹאֲמִי־יְהוָה וְדִיגּוֹם וְאַחֲרֵי־כֵן אֲשַׁלַּח^b לְרַבִּים צִידִים^b
וְצֹדוֹם מֵעַל כָּל־הָרֹ וּמֵעַל כָּל־גִּבְעָה וּמִנְקִיקֵי הַסְּלָעִים: ¹⁷ כִּי עֵינִי
עַל־כָּל־דֶּרֶכֶיהֶם לֹא נִסְתָּרוּ מִלִּפְנֵי וְלֹא־נִצְפָן עֲוֹנָם מִנֶּגֶד עֵינִי:
¹⁸ וְשִׁלַּמְתִּי רָאשֵׁיהֶם מִשְׁנֶה עֲוֹנָם וְחִטָּאתָם עַל חִלָּם אֶת־אֲרָצִי
בְּגִבְלֹת שְׁקוּצִיהֶם וְתוֹעֲבֹתֵיהֶם מִלֹּא אֶת־נַחֲלָתִי: ^פ

¹⁹ יְהוָה^a עֲזִי וּמַעֲזִי וּמְנוּסִי בַיּוֹם צָרָה^b
אֵלֶיךָ גּוֹיִם יָבֹאוּ מֵאֲפָסִי־אֶרֶץ וְיֹאמְרוּ
אֶדְ-שֶׁקֶר נָחֲלוּ אֲבוֹתֵינוּ הִבֵּל וְאִין־בָּם מוֹעִיל:
²⁰ הִיעֲשֶׂה־לּוֹ אָדָם אֱלֹהִים וְהִמָּה לֹא אֱלֹהִים:
²¹ לָכֵן הִנְנִי מוֹדִיעִם בַּפֶּעַם^a הַזֹּאת בְּאָזְרֵעַם^b
אֶת־יָדֵי וְאֶת־גְּבוּרָתִי וַיִּדְעוּ כִי־שָׁמִי יְהוָה: ^ס

¹⁷ חִטָּאת יְהוָה כְּתוּבָה בַּעֲט בְרוֹזֹל
בַּצִּפְרֹן שְׁמִיר חֲרוּשָׁה עַל־לוֹחַ לִבָּם
וְלִקְרָנוֹת^a מוֹבָחוֹתֵיכֶם^b: ² בְּזֹכֶר בְּגִיהֶם מוֹבָחוֹתָם^a וְאֲשִׁרֵיהֶם עַל־
בָּעֵץ רַעֲגָן עַל־גִּבְעוֹת הַגְּבוּהוֹת^d: ³ הָרָרִי בַשָּׂדֶה^a חִילָה^b כָּל־אֲצִרוֹתֶיךָ
לִבִּי אֶתָּן בְּמַתִּיךָ^d בְּחִטָּאת^c בְּכָל־גְּבוּלֶיךָ:
⁴ וְשִׁמְטָתָהּ וּבָךְ^a מִנַּחֲלָתְךָ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ
וְהַעֲבַדְתִּיךָ^b אֶת־אֵיכֶיךָ בָּאֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא־יִדְעָתָהּ
כִּי־אֵשׁ קִדְחָתָם^c בְּאִפִּי עַד־עוֹלָם תוֹקֵד^d: ^ס
⁵ כֹּה וְאָמַר יְהוָה

|| נִדְחוּ ¹⁵ ^a 3 בית cf 23,8 || ^b 1 c nonn MSS 38 ^a 3 בית cf 23,8 || ^c 1 prb c 3 והשבתים cf 23,8 || ^d 1 c Q לדוגים, sed prb ל dl || ^{b-b} 1 c 3
לצידים רבים, sed prb ל dl || ¹⁷ ^a 3 > 3^h || ¹⁸ > 3^h (3^h sine ast); prb dl ||
	19 ^a 3^B + אֶתָּה		^b 3 רעת		^{c-c} 3 3 ψευδῆ		²¹ ^a 1 c 3 3	
	^{b-b} prb 1 c 3 אֶת־יָדֵי וְאֶזְרֵעַם אֶת־נִי		Cp 17, 1-4 > 3		¹ ^a 1 c 3			
	^b 1 c ca 170MSS 38 ^a 3 — (תם) — תִּיהֶם		² ^{a-a} > 3; frt pr 'מז'					
	^b nonn MSS + כָּל־		^c ca 90MSS 38 וְעַל, prb 1 c 3					
	^d 1 ג'		³ ^{a-a} 1 prb וְהָרִים נִשְׁאִים		^b 3 aβb. 4 aβb = 15,13. 14		^c 1 c ca 240MSS	
38 ^a 3 כל (37MSS) לְבוֹ		^d > 3		^{e-e} 3 [ב]גב'		et trsp ante		^b 3 וְשִׁמְטָתָהּ לְבָדָהּ
	^c 3 קדחת		^d 3 קדחת		^e 3 קדחת		^f 3 קדחת	
	^d KOr תיקר		⁵ > 3.					

$\lambda \Sigma(8) \| 17 > 6^h(*) \| 18^a 1 \| 19^a > 6 \| Q$

עָלַי^b וְנִחַמְתִּי עַל-הָרָעָה אֲשֶׁר חָשַׁבְתִּי לַעֲשׂוֹת לִי: ⁹ וְרָנַע
אֲדַבֵּר עַל-נָוִי וְעַל-מַמְלָכָה לְבָנֹת וּלְנָטַע: ¹⁰ וְעָשָׂה הָרָעָה בְּעֵינַי
לְבַלְתִּי שָׁמַע בְּקוֹלִי וְנִחַמְתִּי עַל-הַטּוֹבָה אֲשֶׁר אָמַרְתִּי ^b לְהִיטִיב
אוֹתִי: ¹¹ וְעָתָה אֶמְרֶנָּה ^a אֶל-אִישׁ-יְהוּדָה וְעַל-יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם
לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה ^c הִנֵּה אֲנִכִּי יוֹצֵר עֲלֵיכֶם רָעָה וְחָשַׁב עֲלֵיכֶם
מִחֲשָׁבָה שׁוּבוּ זֵא אִישׁ מִדְּרָכּוֹ הָרָעָה וְהִיטִיבוֹ ^d דְּרָכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם:
¹² וְאָמְרוּ נֹאשׁ כִּי-אַחֲרַי מִחֲשָׁבוֹתֵינוּ נִלְךְ וְאִישׁ שְׁרָרוֹת לְבוֹ-הָרָע
נַעֲשֶׂה: ^פ

¹³ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה שְׂאֵל־נָא בְּנֹזִים מִי שָׁמַע בְּאָלָה
שְׁעָרֹת עֲשִׂתָה מֵאֵד בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל:
¹⁴ הִיעֲזֹב ^a מִצּוֹר שָׂדֵי ^a שָׁלַג לְבָנָן
אִם-יִנָּתְשׁוּ ^b מֵיָם זָרִים ^c קָרִים גִּזְלִים:
¹⁵ כִּי-שִׁבְחִנִּי עָמִי לְשׂוֹא יִקְטְרוּ
וַיִּכְשְׁלוּם ^a בְּדִרְכֵיהֶם שִׁבְלֵי ^b עֹזָם
לְלַכֵּת נְתִיבוֹת דֶּרֶךְ ^c לֹא סְלוּלָה:
¹⁶ לְשׁוֹם אֶרֶצָם לְשֹׁמֵה שְׁרוּקַת עֹזָם
כָּל עֹזְבֵר עָלֶיהָ יֵשֶׁם וַיִּגִּיד בְּרֹאשׁוֹ:
¹⁷ כְּרוּחַ-קָדִים אֲפִיצֵם לִפְנֵי אוֹיֵב ^b
^c עֶרְף וּלֹא-פָנִים ^c אֶרְאֵם ^d בְּנֹזִים אִתָּם: ^ם
¹⁸ וַיֹּאמְרוּ לָכֵן וְנִחַשְׁבָה ^a עַל-יִרְמְיָהוּ מִחֲשָׁבוֹת ^b כִּי לֹא-תֵאבֹד תּוֹרָה
מִכֶּהֱן וְעָצָה מִחֲכָם וְדָבָר מִנְּבִיא
לָכֵן וְנִכְהוּ ^c בְּלִשׁוֹן ^d וְאֶל-נִקְשִׁיבָה אֶל-כָּל-דְּבָרָיו:
¹⁹ הִקְשִׁיבָה יְהוָה אֵלַי וּשְׁמַע לְקוֹל יְרִיבִי:
²⁰ הִיִּשְׁלַם תַּחַת-טוֹבָה רָעָה ^c כִּי-כָרוּ שׁוּחָה לְנַפְשִׁי [מֵהֶם:
זָכַר וְעָמְדִי לִפְנֵיךְ לְדַבֵּר עֲלֵיהֶם טוֹבָה לְהָשִׁיב אֶת-חַמַּתְךָ
רִיבִי

לַעֲשׂוֹת לִי להיט' לו' 8b-b || הרעה K הרע 1c || 10a || 7a cf 9 || 8 cf לו' (להם 8) || 11a || 10a || 11b || 11c || 11d || 12a || 12b || 12c || 12d || 12e || 12f || 12g || 12h || 12i || 12j || 12k || 12l || 12m || 12n || 12o || 12p || 12q || 12r || 12s || 12t || 12u || 12v || 12w || 12x || 12y || 12z || 13a || 13b || 13c || 13d || 13e || 13f || 13g || 13h || 13i || 13j || 13k || 13l || 13m || 13n || 13o || 13p || 13q || 13r || 13s || 13t || 13u || 13v || 13w || 13x || 13y || 13z || 14a || 14b || 14c || 14d || 14e || 14f || 14g || 14h || 14i || 14j || 14k || 14l || 14m || 14n || 14o || 14p || 14q || 14r || 14s || 14t || 14u || 14v || 14w || 14x || 14y || 14z || 15a || 15b || 15c || 15d || 15e || 15f || 15g || 15h || 15i || 15j || 15k || 15l || 15m || 15n || 15o || 15p || 15q || 15r || 15s || 15t || 15u || 15v || 15w || 15x || 15y || 15z || 16a || 16b || 16c || 16d || 16e || 16f || 16g || 16h || 16i || 16j || 16k || 16l || 16m || 16n || 16o || 16p || 16q || 16r || 16s || 16t || 16u || 16v || 16w || 16x || 16y || 16z || 17a || 17b || 17c || 17d || 17e || 17f || 17g || 17h || 17i || 17j || 17k || 17l || 17m || 17n || 17o || 17p || 17q || 17r || 17s || 17t || 17u || 17v || 17w || 17x || 17y || 17z || 18a || 18b || 18c || 18d || 18e || 18f || 18g || 18h || 18i || 18j || 18k || 18l || 18m || 18n || 18o || 18p || 18q || 18r || 18s || 18t || 18u || 18v || 18w || 18x || 18y || 18z || 19a || 19b || 19c || 19d || 19e || 19f || 19g || 19h || 19i || 19j || 19k || 19l || 19m || 19n || 19o || 19p || 19q || 19r || 19s || 19t || 19u || 19v || 19w || 19x || 19y || 19z || 20a || 20b || 20c || 20d || 20e || 20f || 20g || 20h || 20i || 20j || 20k || 20l || 20m || 20n || 20o || 20p || 20q || 20r || 20s || 20t || 20u || 20v || 20w || 20x || 20y || 20z || 21a || 21b || 21c || 21d || 21e || 21f || 21g || 21h || 21i || 21j || 21k || 21l || 21m || 21n || 21o || 21p || 21q || 21r || 21s || 21t || 21u || 21v || 21w || 21x || 21y || 21z || 22a || 22b || 22c || 22d || 22e || 22f || 22g || 22h || 22i || 22j || 22k || 22l || 22m || 22n || 22o || 22p || 22q || 22r || 22s || 22t || 22u || 22v || 22w || 22x || 22y || 22z ||

אֶת־בָּשָׂר בְּנִיהֶם וְאֵת בָּשָׂר בְּנֵיהֶם וְאִישׁ בָּשָׂר־רַעְהוּ יֹאכְלוּ בְּמִצּוֹר
וּבְמִצּוֹק אֲשֶׁר יֵצִיקוּ לָהֶם אִיְבֵיהֶם^b וּמִבְקָשֵׁי נַפְשָׁם^b: ¹⁰ וְשִׁבְרַת
הַבֶּקֶקֶק לְעֵינַי הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים אוֹתָךְ: ¹¹ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם^a כֹּה־אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת^b כִּכָּה אֲשַׁבֵּר אֶת־הָעָם הַזֶּה וְאֶת־הָעִיר הַזֹּאת כֹּאֲשֶׁר
^c יִשְׁבֹּר אֶת־כָּלִי הַיּוֹצֵר^d אֲשֶׁר לֹא־יוּכַל לְהִרְפֶּה^e עוֹד^f וּבִתְפֹת יִקְבְּרוּ
מֵאֵין מָקוֹם לְקַבּוֹר^g: ¹² כֹּן־אֶעֱשֶׂה לְמָקוֹם הַזֶּה^b נָאִם־יְהוָה^b וְלִיּוֹשְׁבָיו
וְלִתְתֹּ^c אֶת־הָעִיר הַזֹּאת כְּתֹפֶת: ¹³ וְהָיוּ בְּתֵי יְרוּשָׁלַם וּבְתֵי מַלְכֵי
יְהוּדָה בְּמָקוֹם הַתְּפֹת הַטְּמֵאִים לְכָל הַבָּתִּים אֲשֶׁר קִטְּרוּ עַל־גִּלְתֵיהֶם
לְכָל צָבָא הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּף נִסְכִּים לְאֱלֹהִים אֲחֵרִים: ¹⁴ וַיָּבֹא
יִרְמְיָהוּ מִהַתְּפֹת אֲשֶׁר שָׁלְחוּ יְהוָה שָׁם לְהִנָּבֵא וַיַּעֲמֵד בַּחֲצַר בֵּית־
יְהוָה וַיֹּאמֶר אֶל־כָּל־הָעָם: ¹⁵ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^a
הִנְנִי מֵבִי^b אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְעַל־כָּל־עֲרֵיהָ^d אֶת כָּל־הָרַעָה אֲשֶׁר
דִּבַּרְתִּי עָלֶיהָ כִּי הִקְשׁוּ אֶת־עַרְפָם לְבַלְתִּי שְׁמוֹעַ אֶת־דִּבְרֵי:

20 וַיִּשְׁמַע פִּשְׁחוֹר בֶּן־אֹמֶר הַכֹּהֵן וְהוּא־פִקִּיד נָגִיד בְּבֵית־
יְהוָה אֶת־יִרְמְיָהוּ נָבִיא אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: ² וַיָּכֶה^a בַּפֶּשֶׁחַיִר אֶת
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא^b וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל־הַמַּהֲפָכֶת אֲשֶׁר^d בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן^d
הָעֶלְיוֹן אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה: ³ וַיְהִי מִמַּחֲזֹת^a וַיֵּצֵא פִשְׁחוֹר אֶת־
יִרְמְיָהוּ מִן־הַמַּהֲפָכֶת וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִרְמְיָהוּ לֹא פִשְׁחוֹר קָרָא יְהוָה
שְׁמִךְ כִּי אִם־מִגֹּזֶר מִסָּבִיב^b: ⁴ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה הִנְנִי גֹתְנֶךָ
לְמַגֹּזֶר לָךְ^a וְלְכָל־אֲהֲבֶיךָ וְנִפְלֹו בְּחֶרֶב אִיְבֵיהֶם וְעֵינֶיךָ רְאוֹת^b וְאֶת־
כָּל־יְהוּדָה אֶתְּן בְּיַד^c מֶלֶךְ־כָּבֹל וְהִגַּלְם^d בְּבִלָּה^e וְהָפַם בְּחֶרֶב: ⁵ וְנָתַתִּי
אֶת־כָּל־חֹסֶן הָעִיר הַזֹּאת וְאֶת־כָּל־יְגִיעָה^a וְאֶת־כָּל־יִקְרָה^a וְאֶת כָּל־
אוֹצְרוֹת מַלְכֵי יְהוּדָה אֶתְּן^c בְּיַד^d אִיְבֵיהֶם^e וּבְזֻזוֹם וּלְקַחוֹם^f וְהִבִּיאוֹם
בְּבִלָּה: ⁶ וְאֵתָה פִשְׁחוֹר^a וְכָל יוֹשְׁבֵי בֵיתוֹ תִּלְכוּ בַּשָּׁבִי וּבְבִל^b תִּבְּזוּ
וְשָׁם תָּמוּת וְשָׁם תִּקְבֹּר אֶתָה וְכָל־אֲהֲבֶיךָ אֲשֶׁר־נִבֵּאתָ לָהֶם
בַּשָּׁקָר: **פ**

9 ^{b-b} > 6 || II ^a > 6 || ^b > 6 || ^{c-c} 6 || יִשְׁבֹּר || ^d 6 || הָיָה || ^e mlt MSS
למקום, || ^f > 6^{Bk} || g-g > 6 || I2 ^a 6^{Bk} || כִּי כֹן || ^{b-b} sic 6^A; 6^{B+MSS} ante
6 post || ^{a-a} > 6 || I5 || מִטְמָאִים || 1 prb c 6 || מִטְמָאֵם || I3 || לָתֵת || ^c 6 || וְלִיּוֹשְׁבָיו ||
^a 6 || 2 || נָגִיד בֵּית || ^c 6 || I 20, Cp || וְעַל־כָּל־כְּפָרִיָּה || ^d 6 || עַל־1 || ^c 1 || מִבִּיא || ^b Q
	^{b-b} > 6		^c 1		אֶל־		^{d-d} 6		ἐν πύλῃ οἴκου ἀποτεταγμένου																	
	וְהִגַּלְם		^d 6		בְּיַד		^c 6		וְאֵתָה		cf 6		^b 6		לָךְ		^a 6		4		^b > 6^h		^{a-a} > 6		3	
	אִיְבֵיו		^c 6		בְּיַד		^d 6		dl		^c > 6		מֶלֶךְ		^b 6		5		וְהָבֵם		^f 6		^c > 6			
	^{f-f} > 6		(6^h sol		6		^a > 6		^b > 6		וּבְבִל		^{c-c} > 6^{Bk}		(6^h = 6).											

וְאֶל־הָעָם הָזֶה תֹּאמַר כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן לְפָנֵיכֶם אֶת־
 דֶּרֶךְ הַחַיִּים וְאֶת־דֶּרֶךְ הַמָּוֶת׃⁹ הַיֹּשֵׁב בְּעִיר הַזֹּאת יָמוּת בַּחֶרֶב
 וּבַרְעָב^a וּבַדָּבָר^b וְהַיֹּצֵא וְנָפַל^c עַל־הַפְּשָׁאִים הַצָּרִים עֲלֵיכֶם יַחְיֶה׃
 וְהַיֹּתֶה־לֹד־נַפְשׁוֹ לְשַׁלֵּל׃¹⁰ כִּי־שָׁמַתִּי פָנַי בְּעִיר הַזֹּאת לְרָעָה וְלֹא
 לְטוֹבָה׃ נֹאֵם־יְהוָה׃ בְּיַד־מֶלֶךְ בָּבֶל תִּנָּתֵן וּשְׂרָפָהּ בָּאֵשׁ׃
 וּלְבֵית^a מֶלֶךְ יְהוּדָה^b שָׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה׃¹² בֵּית דָּוִד כֹּה אָמַר יְהוָה
 דִּינִי לַבֹּקֶר מִשְׁפָּט^a וְהַצִּילוּ גְזוֹל מִיַּד עוֹשֶׁק^b
 פֶּן־תֵּצֵא כָאֵשׁ חֲמָתִי וּבַעֲרָה וְאִין מְכַבֶּה
 מִפְּנֵי רַע מַעֲלִייהֶם׃

Cp 2i, 2^a נא > 6 || ^b > 6 || ^c > 6; 1 c Θ $\sigma\tau\epsilon\upsilon$ אָתָנוּ (nonn MSS אתנו) ||
3 ς & המלך; prb sic 1; 6 מלך יהודה || 4^{a-a} > 6 || ^{b-b} > 6 || ^{c-c} > 6 || ^d 6
אל || ^{e-e} > 6 || 5^a 6 בָּאֵף || ^b > 6; $\varsigma^h\lambda = \mu$ || 6^a 6 אֶת־כָּל־י' || ^b 1 c 6 $\sigma\tau$
את || ^{c-c} > 6 || 7^a prb dl c 9MSS 6 ς || ^b 1 c 26MSS Vrs וּמִן || ^{c-c} > 6 ||
^d 1 c 6 בִּידִי || ^e > 6 sed cf 19,7. 9 || ^f 6 וְהֵבִים τ || ^g prb 1 c 6 $\epsilon\lambda$ אָחוּס cf 13,14 ||
^{h-h} > 6; prb 1 λ אָחֻמֶּל || ⁱ prb 1 c 6 אֲרַחֲמֵם (ϵ ארחם) || 9 cf 38,2 || ^a 19MSS
אל- ? || ^d 1 ? λ (6 $\pi\rho\omicron\varsigma\chi\omega\rho\eta\sigma\alpha\iota$) || ^c dl c 6 et 38,2 (ς 6 ברעב cf 38,2 || ^b > 6 $\varsigma^h\lambda$ || ^c dl c 6 et 38,2 (ς 6
6) || ^e 1 c 6 κ וְתִהְיֶה Q וְתִהְיֶה (firt add) || ^f 6 לו' || ^g > 6; sed 6 וְחִי' cf 38,2
($\varsigma^h\div$) || 10^{oo} > 6 || 11^a 6 בֵּית || ^b $\Lambda\Sigma$ + תאמר cf 8 ($\varsigma^h\div$) || 12^a 6 $\kappa\rho\iota\mu\alpha$
καὶ κατευθύνετε || ^b 6 $\sigma\tau$ עשקו sed cf 22,3 || ^c 1 c Q mlt MSS Vrs כם—

במקום אשר-הגלית אתו שם ימות ואת-הארץ הזאת לא-יראה עוד: ס

¹³ והי בנה^a ביתו בלא-צדק ועליותיו בלא משפט
ברעהו יעבד חנם ופעלו^b לא יתן-לו: ¹⁴ והאמר^a
באבנה-לית^b בית^c מדות^d נעליות מרווחים וקרע לו^e חלונות
וספון^g בארו ומשוח בששך: ¹⁵ התמלך כי אתה מתחנה בארץ
אביך הלוא אכל ושתה ועשה משפט וצדקה אז טוב לו^b: ¹⁶ הן
דון-עני ואביון אז טוב

הלא-היא^a הדעת^b אתי נאם-יהוה:
¹⁷ כי אין עיניך ולבך כי אם-על-בצעך
ועל-דם-הנלי לשפוך ועל-העשק^a ועל-המרוצה^b לעשות: פ
¹⁸ לכן כה-אמר יהוה אל-יהויקים בן-יאשיהו מלך יהודה^b
לא-יספך לו הוי אחי^c ויהי אחות^d
לא-יספך לו הוי ארון ויהי הדח^f:
¹⁹ קבורת חמור יקבר סחוב והשלך
מהלאה לשערי ירושלם: ס

²⁰ עלי הלבנון וצעקי ובבשן תני קולך
וצעקי מעברים כי נשברו כל-מאהביך:
²¹ דברתי אליך בשלותיך^a אמרת^b לא אשמע
זה דרבך מנעוריך כי לא-שמעת בקולי:
²² כל-רעיך תרעה^a-רוח^b ומאהביך בשבי ילכו
כי אז תבשי ונכלמת מכל רעתך^d:
²³ ישבתי^a בלבנון מקננתי^b בארזים
מה-גתנתי^d בבא-לך חבלים חילי פילדה:

12 ^b 12 || הגליתי 13 ^{a-a} 13 || הבנה 14 ^a 14 || קרעי 15 ^a 15 || ספון 16 ^a 16 || הוא 17 ^a 17 || רעה 18 ^a 18 || ישבתי 19 ^a 19 || ישבתי 20 ^a 20 || ישבתי 21 ^a 21 || ישבתי 22 ^a 22 || ישבתי 23 ^a 23 || ישבתי
12 ^b 12 || הגליתי 13 ^{a-a} 13 || הבנה 14 ^a 14 || קרעי 15 ^a 15 || ספון 16 ^a 16 || הוא 17 ^a 17 || רעה 18 ^a 18 || ישבתי 19 ^a 19 || ישבתי 20 ^a 20 || ישבתי 21 ^a 21 || ישבתי 22 ^a 22 || ישבתי 23 ^a 23 || ישבתי
12 ^b 12 || הגליתי 13 ^{a-a} 13 || הבנה 14 ^a 14 || קרעי 15 ^a 15 || ספון 16 ^a 16 || הוא 17 ^a 17 || רעה 18 ^a 18 || ישבתי 19 ^a 19 || ישבתי 20 ^a 20 || ישבתי 21 ^a 21 || ישבתי 22 ^a 22 || ישבתי 23 ^a 23 || ישבתי
12 ^b 12 || הגליתי 13 ^{a-a} 13 || הבנה 14 ^a 14 || קרעי 15 ^a 15 || ספון 16 ^a 16 || הוא 17 ^a 17 || רעה 18 ^a 18 || ישבתי 19 ^a 19 || ישבתי 20 ^a 20 || ישבתי 21 ^a 21 || ישבתי 22 ^a 22 || ישבתי 23 ^a 23 || ישבתי
12 ^b 12 || הגליתי 13 ^{a-a} 13 || הבנה 14 ^a 14 || קרעי 15 ^a 15 || ספון 16 ^a 16 || הוא 17 ^a 17 || רעה 18 ^a 18 || ישבתי 19 ^a 19 || ישבתי 20 ^a 20 || ישבתי 21 ^a 21 || ישבתי 22 ^a 22 || ישבתי 23 ^a 23 || ישבתי

24 חִי-אֲנִי נְאֻם-יְהוָה כִּי אֲסִי-הָיָה^b בְּנִיָּהוּ בְּיְהוֹזָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה
 חוֹתָם עַל-יָד יְמִינִי כִּי מִשָּׁם אֶתְקַנְךָ: 25 וּנְתַתִּיךָ בְּיָד מְבַקְשֵׁי
 נַפְשְׁךָ וּבְיָד אֲשֶׁר-אַתָּה יָגֹז מִפְּנֵיהֶם וּבְיָד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ-
 בָּבֶל וּבְיָד הַכַּשְׂדִּים: 26 וְהַטַּלְתִּי אֶתְךָ וְאֶת-אַמְךָ אֲשֶׁר יִלְדָּתְךָ עַל
 הָאָרֶץ אַחֲרַת^a אֲשֶׁר לֹא-יִלְדָתָם שָׁם וְשָׁם תָּמוּתוּ: 27 וְעַל-הָאָרֶץ
 אֲשֶׁר הֵם מְנַשְׂאִים אֶת-נַפְשָׁם לָשׁוּב שָׁם שָׁמָּה^b לֹא יָשׁוּבוּ: ׀
 28 הֶעֱצָבָה נְבוּזָה נַפּוּץ^b הָאִישׁ הַזֶּה בְּנִיָּהוּ דְאִם-כְּלִי^d אֵין חֶפֶץ בּוֹ
 מְדוּעַ הוּמָלוֹ^f הוּא וְזָרְעוֹ^g וְהַשְׁלָכֹה^h עַל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא-יִדְעוּ^h:
 29 אָרֶץ אָרֶץ אָרֶץ שְׁמַעִי דְּבַר-יְהוָה: ׀
 30 כֹּה וָאָמַר יְהוָה אֲבָתָבִי^a אֶת-הָאִישׁ הַזֶּה עֲרִירִי^c גֵּבֶר^d לֹא-יִצְלַח בְּיָמָיו
 כִּי לֹא יִצְלַח מִזְרָעוֹ אִישׁ יֵשֶׁב
 עַל-כִּפָּא דָוִד וּמוֹשֶׁל עוֹד בִּיהוּדָה: ׀

23 הִנֵּה רָעִים מְאֹדִים וּמַפְעִים אֶת-צֶאֱן מַרְעִיתִי^b נְאֻם-יְהוָה:
 לָכֵן כֹּה-אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל-הָרָעִים הָרָעִים אֶת-עַמִּי אֲתֶם
 הַפְעַלְתֶּם אֶת-צֶאֱנִי וַתַּדְחוּם וְלֹא פָקַדְתֶּם אֲתֶם הַנְּנִי פָקַד עֲלֵיכֶם
 אֶת-רָע^b מֵעֲלֵיכֶם נְאֻם-יְהוָה: 3 וְאֲנִי אֶקְבֹּץ אֶת-שְׂאֵרֵי צֶאֱנִי מִכָּל
 הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר-הִדְחֵתִי אֲתֶם שָׁם וְהַשְׁבֵּתִי^d אֶתְהֶן עַל-נֹהֶן וּפְרוֹ
 וּרְבוֹ: 4 וְהִקְמַתִי עֲלֵיהֶם רָעִים וְרָעוּם וְלֹא-יִירָאוּ עוֹד וְלֹא-יִיחַתּוּ וְלֹא
 יִפְקְדוּ נְאֻם-יְהוָה: ׀

5 הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם-יְהוָה וְהִקְמַתִי לְדָוִד צֶמַח צְדִיק^a
 וּמֶלֶךְ מֶלֶךְ וְהַשְׁכִּיל וַעֲשֵׂה מִשְׁפָּט וְצִדְקָה בָּאָרֶץ:
 6 בְּיָמָיו תִּשְׁעַה יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל^b יִשְׁכֹּן לְבִטָּח
 וְזֶה-שְׁמוֹ אֲשֶׁר-יִקְרָאוּ^c יְהוֹנָה וְצִדְקָנוּ: ׀
 7 לָכֵן הִנֵּה-יָמִים בָּאִים נְאֻם-יְהוָה וְלֹא-יִאֲמְרוּ עוֹד חִי-יְהוָה אֲשֶׁר

24 ^a >683 || ^b 1 c 6 היה יהיה || ^c >684 || 25 ^a dl c 6 || ^{b-b} >6; dl || ^c 1 c
 6 בְּיָדִי || 26 ^a 1 c 6 אָרֶץ || ^b >6 || ^c 6 (?) וְלִדְתָּ || 27 ^a 1 c 6 וְאֶל- || ^{b-b} >6;
 3 כי 6 || ^c 6 || ^{d-d} >685 || ^e >686 || ^f >687 || ^g >688 || ^h >689 || 28 ^a >689 || ^b >690 || ^{c-c} >691 || ^{d-d} >692 || ^e >693 || ^f >694 || ^g >695 || ^h >696 || 29 ^a >697 || ^b >698 || ^c >699 || ^d >700 || ^e >701 || ^f >702 || ^g >703 || ^h >704 || 30 ^{a-a} >705 || ^b >706 || ^c >707 || ^d >708 || ^e >709 || ^f >710 || ^g >711 || ^h >712 || 31 ^a >713 || ^b >714 || ^c >715 || ^d >716 || ^e >717 || ^f >718 || ^g >719 || ^h >720 || 32 ^a >721 || ^b >722 || ^c >723 || ^d >724 || ^e >725 || ^f >726 || ^g >727 || ^h >728 || 33 ^a >729 || ^b >730 || ^c >731 || ^d >732 || ^e >733 || ^f >734 || ^g >735 || ^h >736 || 34 ^a >737 || ^b >738 || ^c >739 || ^d >740 || ^e >741 || ^f >742 || ^g >743 || ^h >744 || 35 ^a >745 || ^b >746 || ^c >747 || ^d >748 || ^e >749 || ^f >750 || ^g >751 || ^h >752 || 36 ^a >753 || ^b >754 || ^c >755 || ^d >756 || ^e >757 || ^f >758 || ^g >759 || ^h >760 || 37 ^a >761 || ^b >762 || ^c >763 || ^d >764 || ^e >765 || ^f >766 || ^g >767 || ^h >768 || 38 ^a >769 || ^b >770 || ^c >771 || ^d >772 || ^e >773 || ^f >774 || ^g >775 || ^h >776 || 39 ^a >777 || ^b >778 || ^c >779 || ^d >780 || ^e >781 || ^f >782 || ^g >783 || ^h >784 || 40 ^a >785 || ^b >786 || ^c >787 || ^d >788 || ^e >789 || ^f >790 || ^g >791 || ^h >792 || 41 ^a >793 || ^b >794 || ^c >795 || ^d >796 || ^e >797 || ^f >798 || ^g >799 || ^h >800 || 42 ^a >801 || ^b >802 || ^c >803 || ^d >804 || ^e >805 || ^f >806 || ^g >807 || ^h >808 || 43 ^a >809 || ^b >810 || ^c >811 || ^d >812 || ^e >813 || ^f >814 || ^g >815 || ^h >816 || 44 ^a >817 || ^b >818 || ^c >819 || ^d >820 || ^e >821 || ^f >822 || ^g >823 || ^h >824 || 45 ^a >825 || ^b >826 || ^c >827 || ^d >828 || ^e >829 || ^f >830 || ^g >831 || ^h >832 || 46 ^a >833 || ^b >834 || ^c >835 || ^d >836 || ^e >837 || ^f >838 || ^g >839 || ^h >840 || 47 ^a >841 || ^b >842 || ^c >843 || ^d >844 || ^e >845 || ^f >846 || ^g >847 || ^h >848 || 48 ^a >849 || ^b >850 || ^c >851 || ^d >852 || ^e >853 || ^f >854 || ^g >855 || ^h >856 || 49 ^a >857 || ^b >858 || ^c >859 || ^d >860 || ^e >861 || ^f >862 || ^g >863 || ^h >864 || 50 ^a >865 || ^b >866 || ^c >867 || ^d >868 || ^e >869 || ^f >870 || ^g >871 || ^h >872 || 51 ^a >873 || ^b >874 || ^c >875 || ^d >876 || ^e >877 || ^f >878 || ^g >879 || ^h >880 || 52 ^a >881 || ^b >882 || ^c >883 || ^d >884 || ^e >885 || ^f >886 || ^g >887 || ^h >888 || 53 ^a >889 || ^b >890 || ^c >891 || ^d >892 || ^e >893 || ^f >894 || ^g >895 || ^h >896 || 54 ^a >897 || ^b >898 || ^c >899 || ^d >900 || ^e >901 || ^f >902 || ^g >903 || ^h >904 || 55 ^a >905 || ^b >906 || ^c >907 || ^d >908 || ^e >909 || ^f >910 || ^g >911 || ^h >912 || 56 ^a >913 || ^b >914 || ^c >915 || ^d >916 || ^e >917 || ^f >918 || ^g >919 || ^h >920 || 57 ^a >921 || ^b >922 || ^c >923 || ^d >924 || ^e >925 || ^f >926 || ^g >927 || ^h >928 || 58 ^a >929 || ^b >930 || ^c >931 || ^d >932 || ^e >933 || ^f >934 || ^g >935 || ^h >936 || 59 ^a >937 || ^b >938 || ^c >939 || ^d >940 || ^e >941 || ^f >942 || ^g >943 || ^h >944 || 60 ^a >945 || ^b >946 || ^c >947 || ^d >948 || ^e >949 || ^f >950 || ^g >951 || ^h >952 || 61 ^a >953 || ^b >954 || ^c >955 || ^d >956 || ^e >957 || ^f >958 || ^g >959 || ^h >960 || 62 ^a >961 || ^b >962 || ^c >963 || ^d >964 || ^e >965 || ^f >966 || ^g >967 || ^h >968 || 63 ^a >969 || ^b >970 || ^c >971 || ^d >972 || ^e >973 || ^f >974 || ^g >975 || ^h >976 || 64 ^a >977 || ^b >978 || ^c >979 || ^d >980 || ^e >981 || ^f >982 || ^g >983 || ^h >984 || 65 ^a >985 || ^b >986 || ^c >987 || ^d >988 || ^e >989 || ^f >990 || ^g >991 || ^h >992 || 66 ^a >993 || ^b >994 || ^c >995 || ^d >996 || ^e >997 || ^f >998 || ^g >999 || ^h >1000 || 67 ^a >1001 || ^b >1002 || ^c >1003 || ^d >1004 || ^e >1005 || ^f >1006 || ^g >1007 || ^h >1008 || 68 ^a >1009 || ^b >1010 || ^c >1011 || ^d >1012 || ^e >1013 || ^f >1014 || ^g >1015 || ^h >1016 || 69 ^a >1017 || ^b >1018 || ^c >1019 || ^d >1020 || ^e >1021 || ^f >1022 || ^g >1023 || ^h >1024 || 70 ^a >1025 || ^b >1026 || ^c >1027 || ^d >1028 || ^e >1029 || ^f >1030 || ^g >1031 || ^h >1032 || 71 ^a >1033 || ^b >1034 || ^c >1035 || ^d >1036 || ^e >1037 || ^f >1038 || ^g >1039 || ^h >1040 || 72 ^a >1041 || ^b >1042 || ^c >1043 || ^d >1044 || ^e >1045 || ^f >1046 || ^g >1047 || ^h >1048 || 73 ^a >1049 || ^b >1050 || ^c >1051 || ^d >1052 || ^e >1053 || ^f >1054 || ^g >1055 || ^h >1056 || 74 ^a >1057 || ^b >1058 || ^c >1059 || ^d >1060 || ^e >1061 || ^f >1062 || ^g >1063 || ^h >1064 || 75 ^a >1065 || ^b >1066 || ^c >1067 || ^d >1068 || ^e >1069 || ^f >1070 || ^g >1071 || ^h >1072 || 76 ^a >1073 || ^b >1074 || ^c >1075 || ^d >1076 || ^e >1077 || ^f >1078 || ^g >1079 || ^h >1080 || 77 ^a >1081 || ^b >1082 || ^c >1083 || ^d >1084 || ^e >1085 || ^f >1086 || ^g >1087 || ^h >1088 || 78 ^a >1089 || ^b >1090 || ^c >1091 || ^d >1092 || ^e >1093 || ^f >1094 || ^g >1095 || ^h >1096 || 79 ^a >1097 || ^b >1098 || ^c >1099 || ^d >1100 || ^e >1101 || ^f >1102 || ^g >1103 || ^h >1104 || 80 ^a >1105 || ^b >1106 || ^c >1107 || ^d >1108 || ^e >1109 || ^f >1110 || ^g >1111 || ^h >1112 || 81 ^a >1113 || ^b >1114 || ^c >1115 || ^d >1116 || ^e >1117 || ^f >1118 || ^g >1119 || ^h >1120 || 82 ^a >1121 || ^b >1122 || ^c >1123 || ^d >1124 || ^e >1125 || ^f >1126 || ^g >1127 || ^h >1128 || 83 ^a >1129 || ^b >1130 || ^c >1131 || ^d >1132 || ^e >1133 || ^f >1134 || ^g >1135 || ^h >1136 || 84 ^a >1137 || ^b >1138 || ^c >1139 || ^d >1140 || ^e >1141 || ^f >1142 || ^g >1143 || ^h >1144 || 85 ^a >1145 || ^b >1146 || ^c >1147 || ^d >1148 || ^e >1149 || ^f >1150 || ^g >1151 || ^h >1152 || 86 ^a >1153 || ^b >1154 || ^c >1155 || ^d >1156 || ^e >1157 || ^f >1158 || ^g >1159 || ^h >1160 || 87 ^a >1161 || ^b >1162 || ^c >1163 || ^d >1164 || ^e >1165 || ^f >1166 || ^g >1167 || ^h >1168 || 88 ^a >1169 || ^b >1170 || ^c >1171 || ^d >1172 || ^e >1173 || ^f >1174 || ^g >1175 || ^h >1176 || 89 ^a >1177 || ^b >1178 || ^c >1179 || ^d >1180 || ^e >1181 || ^f >1182 || ^g >1183 || ^h >1184 || 90 ^a >1185 || ^b >1186 || ^c >1187 || ^d >1188 || ^e >1189 || ^f >1190 || ^g >1191 || ^h >1192 || 91 ^a >1193 || ^b >1194 || ^c >1195 || ^d >1196 || ^e >1197 || ^f >1198 || ^g >1199 || ^h >1200 || 92 ^a >1201 || ^b >1202 || ^c >1203 || ^d >1204 || ^e >1205 || ^f >1206 || ^g >1207 || ^h >1208 || 93 ^a >1209 || ^b >1210 || ^c >1211 || ^d >1212 || ^e >1213 || ^f >1214 || ^g >1215 || ^h >1216 || 94 ^a >1217 || ^b >1218 || ^c >1219 || ^d >1220 || ^e >1221 || ^f >1222 || ^g >1223 || ^h >1224 || 95 ^a >1225 || ^b >1226 || ^c >1227 || ^d >1228 || ^e >1229 || ^f >1230 || ^g >1231 || ^h >1232 || 96 ^a >1233 || ^b >1234 || ^c >1235 || ^d >1236 || ^e >1237 || ^f >1238 || ^g >1239 || ^h >1240 || 97 ^a >1241 || ^b >1242 || ^c >1243 || ^d >1244 || ^e >1245 || ^f >1246 || ^g >1247 || ^h >1248 || 98 ^a >1249 || ^b >1250 || ^c >1251 || ^d >1252 || ^e >1253 || ^f >1254 || ^g >1255 || ^h >1256 || 99 ^a >1257 || ^b >1258 || ^c >1259 || ^d >1260 || ^e >1261 || ^f >1262 || ^g >1263 || ^h >1264 || 100 ^a >1265 || ^b >1266 || ^c >1267 || ^d >1268 || ^e >1269 || ^f >1270 || ^g >1271 || ^h >1272 || 101 ^a >1273 || ^b >1274 || ^c >1275 || ^d >1276 || ^e >1277 || ^f >1278 || ^g >1279 || ^h >1280 || 102 ^a >1281 || ^b >1282 || ^c >1283 || ^d >1284 || ^e >1285 || ^f >1286 || ^g >1287 || ^h >1288 || 103 ^a >1289 || ^b >1290 || ^c >1291 || ^d >1292 || ^e >1293 || ^f >1294 || ^g >1295 || ^h >1296 || 104 ^a >1297 || ^b >1298 || ^c >1299 || ^d >1300 || ^e >1301 || ^f >1302 || ^g >1303 || ^h >1304 || 105 ^a >1305 || ^b >1306 || ^c >1307 || ^d >1308 || ^e >1309 || ^f >1310 || ^g >1311 || ^h >1312 || 106 ^a >1313 || ^b >1314 || ^c >1315 || ^d >1316 || ^e >1317 || ^f >1318 || ^g >1319 || ^h >1320 || 107 ^a >1321 || ^b >1322 || ^c >1323 || ^d >1324 || ^e >1325 || ^f >1326 || ^g >1327 || ^h >1328 || 108 ^a >1329 || ^b >1330 || ^c >1331 || ^d >1332 || ^e >1333 || ^f >1334 || ^g >1335 || ^h >1336 || 109 ^a >1337 || ^b >1338 || ^c >1339 || ^d >1340 || ^e >1341 || ^f >1342 || ^g >1343 || ^h >1344 || 110 ^a >1345 || ^b >1346 || ^c >1347 || ^d >1348 || ^e >1349 || ^f >1350 || ^g >1351 || ^h >1352 || 111 ^a >1353 || ^b >1354 || ^c >1355 || ^d >1356 || ^e >1357 || ^f >1358 || ^g >1359 || ^h >1360 || 112 ^a >1361 || ^b >1362 || ^c >1363 || ^d >1364 || ^e >1365 || ^f >1366 || ^g >1367 || ^h >1368 || 113 ^a >1369 || ^b >1370 || ^c >1371 || ^d >1372 || ^e >1373 || ^f >1374 || ^g >1375 || ^h >1376 || 114 ^a >1377 || ^b >1378 || ^c >1379 || ^d >1380 || ^e >1381 || ^f >1382 || ^g >1383 || ^h >1384 || 115 ^a

הָעֵלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם׃ ⁸ כִּי אִם־חִי־יְהוָה אֲשֶׁר
הָעֵלָה וְאֲשֶׁר ^a הָבִיא אֶת־יָרֵעַ ^c בֵּית־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ צִפּוֹנָה וּמִכָּל
הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדְחִיתִים שָׁם וַיִּשְׁבּוּ עַל־אֲדָמָתָם׃ ׀

⁹ לַנְּבָאִים נִשְׁבַּר לְבִי בְקַרְבִּי רָחֳפוּ כָל־עֲצָמָתִי
הָיִיתִי כְּאִישׁ שָׁכוֹר ^b וּכְגִבֹר עֲבֹרֹ ^c יוֹן
מִפְּנֵי יְהוָה וּמִפְּנֵי דְבָרֵי קָדְשׁ׃

¹⁰ ^a כִּי מִנְּאֻפִּים מָלְאָה הָאֲרֶץ

כִּי־מִפְּנֵי אֱלֹהִים ^b אָבְלָה הָאֲרֶץ וַיָּבֹשׁוּ נְאֻזֹת מִדְּבַר
וַתִּהְיֶי מְרוּצָתָם רָעָה וַיִּגְבוֹרְתָם לֹא־כֵן׃ [יְהוָה׃

¹¹ כִּי־גַם־נָבִיא גַם־כֹּהֵן חָנָפוּ גַם־בְּבִיתִי מִצְאָתִי ^b רַעְתָּם ^c נְאֻם־

¹² לָכֵן יְהִי דְרָכָם לָהֶם כַּחֲלָקְלוֹתָ ^a בְּאַפְלָה יִדְחוּ ^b וַיִּגְפְּלוּ בָּהּ

כִּי־אָבִיא עֲלֵיהֶם רָעָה שְׁנַת פְּקֻדָּתָם ^c נְאֻם־יְהוָה׃ ׀

¹³ וּבְנָבִיאֵי שְׁמֹרֶן רָאִיתִי תַפְלָה הַנִּבְּאוּ בַּבַּעַל

וַיַּתְּעוּ אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ ׀

¹⁴ וּבְנָבִיאֵי יְרוּשָׁלַם רָאִיתִי שְׁעֵרוֹתָה נְאֻף וְהִלָּךְ בַּשֶּׁקֶר

וַחֲזָקוּ יָדָיו מְרָעִים ^a לְבַלְתִּי־שָׁבוּ ^b אִישׁ מִרְעֻתוֹ

הַיּוֹלֵי כָלָם בַּסֶּדֶם וַיִּשְׁבִּיהָ כַּעֲמֻרָה׃ פ

¹⁵ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עַל־הַנְּבָאִים

הַנְּבִי מֵאֲכִיל אוֹתָם לַעֲנָה וְהַשְׁקֵתִים מִי־רֹאשׁ

כִּי מֵאֵת נְבִיאֵי יְרוּשָׁלַם יֵצְאָה חֲנֻפָּה לְכָל־הָאֲרֶץ׃ ׀ [לָכֶם

¹⁶ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֵל־תִּשְׁמְעוּ עַל־דְּבָרֵי הַנְּבָאִים ^b הַנְּבָאִים

^c מִהַבְּלִים הַמָּה אֲתַכֶּם ^c חֲזֹזִן לָכֶם ^d יִדְבְּרוּ לֹא־מִפִּי יְהוָה׃

¹⁷ אֲמָרִים אֲמֹר־אֲנִי דְבַר ^b יְהוָה שְׁלוֹם יְהִי לָכֶם

וְכָל־הַלֵּךְ בַּשְּׁרָרוֹת לְבוֹי אֲמָרוֹ ^d לֹא־תָבוֹא עֲלֵיכֶם רָעָה׃

7 ^b ט בית (αὐτὸν?) || 8 ^{a-a} >ט; frt dl (Sh = m) || ^b ט + כל || ^c ז' >ס ||
בְּנִבְּט' ט' 9 ^a וַיִּשְׁכֶּם ט' || נְדָחוּ MSS ט' הִדְחִיתִים ט' || ^c 1 c ט' בְּנֵי || >ט, prb dl;
10 ^{a-a} >ט || הָרַר כְּבוֹדוֹ ט' || e-e || יִינוּ ט' || >ט, prb dl; || שְׁבוֹר ט' ||
11 ^{a-a} >ט || כֹּהֵן גַּם־נָבִיא ט' || >ט, prb dl; || אֱלֹהִים || 2MSS || >ט, prb dl; || אֱלֹהִים ||
12 ^a ט' || >ט, prb dl; || רָאִיתִי || >ט, prb dl; || >ט, prb dl; || >ט, prb dl; ||
13 ^a ט' || >ט, prb dl; || >ט, prb dl; || >ט, prb dl; || >ט, prb dl; || >ט, prb dl; ||
14 ^{a-a} >ט || >ט, prb dl; || >ט, prb dl; || >ט, prb dl; || >ט, prb dl; || >ט, prb dl; ||
15 ^a ט' || >ט, prb dl; || >ט, prb dl; || >ט, prb dl; || >ט, prb dl; || >ט, prb dl; ||
16 ^a 1 || >ט, prb dl; || >ט, prb dl; || >ט, prb dl; || >ט, prb dl; || >ט, prb dl; ||
17 ^a dl c Vrs, sed antea 1 c || >ט, prb dl; || >ט, prb dl; || >ט, prb dl; || >ט, prb dl; || >ט, prb dl; ||

והִרְעוֹת רַעוֹת מֵאֹד אֲשֶׁר לֹא־תִאֲכַלְנָה מִרְעֵב־ם
 4 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ⁵ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 בַּתְּאֲנִים הַטְּבוֹת הָאֵלֶּה בֶּן־אֲכִיר אֶת־נְלוֹת יְהוּדָה
 אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּי מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֶרֶץ כַּשְׂדִּים לְטוֹבָה:
 6 וְשִׁמְתִּי עֵינַי^a עֲלֵיהֶם לְטוֹבָה וְהִשְׁבַּתִּים^b עַל־הָאֶרֶץ הַזֹּאת^c
 וּבְנֵיתִים וְלֹא אֶהְרֵם^d וְנִטְעַתִּים וְלֹא אֶתְּוֹשׁ:
 7 וְנִתְּתִי לָהֶם לֵב לִדְעַת אֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה וְהִיוּ־לִי לְעָם וְאֲנִכִּי אֶהְיֶה
 לָהֶם לֵאלֹהִים כִּי־יֵשְׁבוּ אֵלַי בְּכָל־לֵבָם: ⁸ וְכַתְּאֲנִים הִרְעוֹת אֲשֶׁר
 לֹא־תִאֲכַלְנָה מִרְעֵב^a כִּי־כֹה^b אָמַר יְהוָה כֵּן אֶתֵּן אֶת־צַדִּיקֶיהוּ מִלֶּדֶ־
 יְהוּדָה וְאֶת־שָׂרָיו וְאֶת־שְׂאֵרֵי יְרוּשָׁלַם הַנִּשְׁאָרִים בְּאֶרֶץ הַזֹּאת
 וְהַיֹּשְׁבִים^d בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם: ⁹ וְנִתְּתִים לְזוּעָה^a לְרָעָה^b לְכָל מַמְלָכוֹת
 הָאֶרֶץ לְחִרְפָּה^c וּלְמָשָׁל לְשִׁנְיָה^d וּלְקַלְלָה בְּכָל־הַמְּקוֹמוֹת: אֲשֶׁר־
 אֲדִיחִם^f שָׁם: ¹⁰ וְשִׁלַּחְתִּי בָם אֶת־הַחֲרֹב אֶת־הָרָעָב וְאֶת־הַדָּבָר עַד־
 תִּמָּם מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם וּלְאֲבוֹתֵיהֶם: ¹¹ הִדְבָּר
 25° אֲשֶׁר־הָיָה עַל־יְרֵמְיָהוּ עַל־כָּל־עַם יְהוּדָה בַּשָּׁנָה
 הָרְבִיעִית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה^b הַיְשָׁנָה הָרִאשׁוֹנִית
 לְנְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל: ² אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶיְרֵמְיָהוּ הַנְּבִיא^a עַל־כָּל־עַם־
 יְהוּדָה וְאֵל כָּל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם לֵאמֹר: ³ מִן־שָׁלֹשׁ^a עֶשְׂרֵה שָׁנָה לִיֹּאשִׁיָּהוּ
 בֶּן־אֲמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה זֶה^b שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה^c הָיָה
 דְּבַר־יְהוָה אֵלַי וְאָדַבֵּר אֵלֵיכֶם אֲשֶׁכֶּם^d וְדִבֵּר^e וְלֹא שָׁמַעְתֶּם: ⁴ וְשִׁלַּח^a
 יְהוָה^b אֵלֵיכֶם אֶת־כָּל־עַבְדָּיו הַנְּבָאִים הַשֹּׁכֶם וְשִׁלַּח וְלֹא שָׁמַעְתֶּם
 וְלֹא־הִטִּיתֶם אֶת־אָזְנוֹכֶם^d לְשִׁמְעַם: ⁵ לֵאמֹר שׁוּבוּ־נָא^a אִישׁ מִדְּרָכּוֹ
 הָרָעָה וּמִרְעַע מֵעַל־לֵיכֶם וּשְׁבוּ עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר^b נָתַן יְהוָה^b לָכֶם
 וּלְאֲבוֹתֵיכֶם לְמִן־עוֹלָם וְעַד־עוֹלָם: ⁶ וְאֵל־תֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים

3^b 38 || מִרְעֵב || 6^a 4MSS 38 עֵינַי || 6^b prb 1 cf 38 || 7^c 38 +
 בְּעִיר || 8^a 38 || מִרְעֵב || 8^b >38 || 8^c 38 || 9^d 38 || לְטוֹבָה ||
 9^{d-d} 38 || בְּמִצְרַיִם || 9^a Q || לְזוּעָה || 1 c K || לְזוּעָה || 15,4 || 9^b >38, frt dl (38 ||
 38 praem || מְקוֹם || 9^c 38 || וְלֹא || 55MSS 38 || וְלֹא || 55 || (וּלְמָנוּד || 38 ||
 10^a 1 c 37MSS 38 || וְאֶת־ || 10^b >38; prb dl || Cp 25 cf cp 36 || 10^a 1 c 2IMSS 38 || אֵל־ || 10^{b-b} >38 (add; pr || נָה 1 הראשנית || 2^{a-a} >38 || 10^b 1 c 2IMSS 38 ||
 11^c 38 || הַשֹּׁכֶם || 16MSS 38 || 1 c 16MSS 38 || 11^b >38 || 11^{c-c} >38 || 11^a 38 || בְּשָׁלֹשׁ || 3^a 38 || 11^d >38 || 11^c >Or || 11^e >38 || vs 4 prb add e 7,25, 26 || 1 c 1 c 38 || 11^e 38 || 11^c 38 ||
 12^d 5MSS 38 || אֲנִיכֶם || 12^e >38 cf 7,26 || 12^a 5 || נָא || 12^{b-b} 1 c 38 || 12^b 38 || אֵל || 6^a 38.

35 וְאָבַד מָנוֹס מִן־הָרָעִים וּפְלִיטָה מֵאֲדִירֵי הַצָּאן:

36 קוֹל צִעָקַת הָרָעִים וַיִּלְלֵת אֲדִירֵי הַצָּאן

כִּי־שָׁרַד יְהוָה אֶת־מַרְעִיתָם: 37 וַנִּדְמּוּ נְאוֹת^a הַשָּׁלוֹם

מִפְּנֵי חֲרוֹן^b אַף־יְהוָה^b: 38 עָנָב כַּכְפִּיר^a סָכָו

כִּי־הָיְתָה אֶרֶצָם לְשִׁמָּה מִפְּנֵי חֲרוֹן^b הַיָּזָה^c ^dוּמִפְּנֵי חֲרוֹן אַפּוֹ^d: פ

26 בְּרֹאשִׁית מַמְלָכוֹת^a יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ ^bמֶלֶךְ יְהוּדָה^b הָיָה

הַדְּבָר הַזֶּה^c מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר^d: 2 כֹּה וָאָמַר יְהוָה עִמָּד בַּחֲצַר בֵּית־

יְהוָה וַדְּבַרְתָּ^a עַל־כָּל־עָרֶיךָ^b יְהוּדָה^c הַבָּאִים לְהַשְׁתַּחֲוֹת בֵּית־יְהוָה אֶת

כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ^d לְדַבֵּר אֲלֵיהֶם^d אֶל־תִּנְרַע דְּבָר: 3 אוֹלֵי

יִשְׁמְעוּ וַיָּשֻׁבוּ אִישׁ מִדְּרָכּוֹ הִרְעָה וְנִחַמְתִּי אֶל־הִרְעָה אֲשֶׁר אָנֹכִי

חָשַׁב לַעֲשׂוֹת לָהֶם מִפְּנֵי רָע מַעֲלָלֵיהֶם: 4 וָאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר

יְהוָה אִם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֵלַי לָלֶכֶת בְּתוֹרָתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם:

5 לְשִׁמָּע עַל־דְּבָרֵי עַבְדִּי הַנְּבִאִים אֲשֶׁר אָנֹכִי שִׁלַּח אֲלֵיכֶם וְהִשְׁמַעְתִּי^b

וְשִׁלַּח וְלֹא שָׁמַעְתֶּם: 6 וַנִּתְּנִתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה כְּשִׁלְחָה וְאֶת־הָעִיר

הַזֹּאת^a אֶתֵּן לְקָלָלָה לְכָל גּוֹי^b הָאָרֶץ: 7 וַיִּשְׁמְעוּ הַכֹּהֲנִים

וְהַנְּבִיאִים וְכָל־הָעָם אֶת־יְרֵמְיָהוּ מִדְּבַר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּבֵית

יְהוָה: 8 וַיְהִי וְכָכָלוֹת יְרֵמְיָהוּ לְדַבֵּר אֶת כָּל־אֲשֶׁר־צִוָּה^a יְהוָה לְדַבֵּר

אֶל־כָּל־הָעָם וַיִּתְּפֹשׁוּ אֹתוֹ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִיאִים וְכָל־הָעָם לֵאמֹר^c מוֹת

תָּמוּת: 9 מִדּוּעַ^a נִבִּיתָ^b בְּשֵׁם־יְהוָה לֵאמֹר כְּשִׁלְחֵי יְהִיָּה הַבַּיִת הַזֶּה

וְהָעִיר הַזֹּאת תִּחָרַב מֵאֵין יוֹשֵׁב וַיִּקְהֵל כָּל־הָעָם אֶל־יְרֵמְיָהוּ בְּבֵית

יְהוָה: 10 וַיִּשְׁמְעוּ וַיִּשְׁרִי יְהוָה אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה^a וַיַּעַלּוּ מִבַּיִת־

הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה וַיָּשֻׁבוּ בִּפְתַח שַׁעַר־יְהוָה^b הַחֲתָשׁ: 11 וַיֹּאמְרוּ

הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִיאִים אֶל־הַשָּׂרִים וְאֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר מִשְׁפַּט־מָוֶת

לְאִישׁ הַזֶּה כִּי נִבֵּא אֶל־הָעִיר הַזֹּאת כִּי־אֲשֶׁר שָׁמַעְתֶּם בְּאָזְנֵיכֶם:

12 וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ אֶל־כָּל־הַשָּׂרִים וְאֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר יְהוָה שְׁלַחְנִי

35. 36 al (מ)אילי? || 37 ^a שְׁאֵרִית? ^{b-b} ^c ^d al ^e frt = ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} ^{sm} ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} ^{tm} ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz}

עֲשֵׂה לָךְ מִזְסָרוֹת וּמִטּוֹת וַנִּתְּתָם עַל-צִוְאַרְךָ: ³ וְשַׁלַּחְתָּם אֶל-מֶלֶךְ
 אֲדוֹם וְאֶל-מֶלֶךְ מִצְרָיִם וְאֶל-מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן וְאֶל-מֶלֶךְ צֹר וְאֶל-מֶלֶךְ
 צִידוֹן ^b בְּיַד מְלָאכִים ^b הַבָּאִים יְרוּשָׁלַם אֶל-צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה:
⁴ וְצִוִּיתָ אֹתָם אֶל-אֲדֹנֵיהֶם לֵאמֹר כֹּה-אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל כֹּה תֹאמְרוּ אֶל-אֲדֹנֵיכֶם: ^{a5} אֲנִי עָשִׂיתִי אֶת-הָאָרֶץ ^b אֶת-
 הָאָדָם וְאֶת-הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי הָאָרֶץ ^b בְּכַחַי הַגָּדוֹל וּבְזִרְעִי
 הַנְּטוּיָה וַנִּתְּתִיהָ לְאִשָּׁר יִשְׂרָאֵל בְּעֵינַי: ^{a6} וְעַתָּה אֲנִי ^a נִתְּתִי ^b אֶת-כָּל-
 הָאֲרָצוֹת הָאֵלֶּה ^b בְּיַד נְבוּכַדְנֶאצַּר ^c מֶלֶךְ-בָּבֶל עֲבָדִי וְגַם אֶת-חֵית
 הַשָּׂדֶה ^c נִתְּתִי לוֹ לְעַבְדּוֹ: ⁷ וְעַבְדּוֹ אֶתוֹ כָּל-הַגּוֹיִם וְאֶת-בָּנָיו וְאֶת-
 בְּנֵי-בָנָיו עַד בֹּא-עֵת אֲרֻצּוֹ ^a גַּם-הוּא וְעַבְדּוֹ בּוֹ גּוֹיִם רַבִּים וּמְלָכִים
 גְּדוֹלִים: ⁸ וְהָיָה הַגּוֹי וְהַמְּמָלָכָה ^a אֲשֶׁר לֹא-יַעֲבֹדוּ אֶתוֹ אֶת-נְבוּכַדְנֶאצַּר
 מֶלֶךְ-בָּבֶל וְאֵת ^a אֲשֶׁר לֹא-יִתְּנוּ ^b אֶת-צִוְאוֹרֵי ^c בְּעַל מֶלֶךְ בָּבֶל בַּחֲרָב
 וּבַרְעָב וּבַדָּבָר ^d אֲפָקָד עַל-הַגּוֹי הַהוּא נֶאֱסָף-יְהוָה עַד-תִּמְכְּרִי אֹתָם ^f
 בְּיָדוֹ: ⁹ וְאַתֶּם אֱלֹהֵי-תַשְׁמְעוּ אֶל-נְבִיאֵיכֶם וְאֶל-קְסָמֵיכֶם וְאֶל חִלְמֵיכֶם ^a
 וְאֶל-עֲנִיְיִכֶם וְאֶל-כַּשְׁפֵּיכֶם אֲשֶׁר-הֵם אֹמְרִים ^b אֵלֵיכֶם לֵאמֹר ^b לֹא
 תַעֲבֹדוּ אֶת-מֶלֶךְ בָּבֶל: ¹⁰ כִּי שֹׁקֵר הֵם נְבִאִים לָכֵם לְמַעַן הִרְחִיק
 אֶתְכֶם מֵעַל אֲדֹמַתְכֶם וְהִדְחִיתִי אֶתְכֶם וַאֲבֹדְתֶם: ¹¹ וְהַגּוֹי אֲשֶׁר
 יָבִיא אֶת-צִוְאוֹרֵי בְּעַל מֶלֶךְ-בָּבֶל וְעַבְדּוֹ וְהַנְּחִיתִיו עַל-אֲדָמָתוֹ נֶאֱסָף-
 יְהוָה וְעַבְדָּהּ וַיֵּשֶׁב בָּהּ: ¹² וְאֶל-צִדְקִיָּה מֶלֶךְ-יְהוּדָה דִּבַּרְתִּי כָכָל-
 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר הִבִּיאוּ אֶת-צִוְאוֹרֵיכֶם בְּעַל מֶלֶךְ-בָּבֶל וְעַבְדּוֹ
 אֶתוֹ וְעַמּוֹ וְחָיוּ: ¹³ לָמָּה תָמוּתוּ אֵתָּה וְעַמְּךָ בַּחֲרָב בַּרְעָב וּבַדָּבָר
 כַּאֲשֶׁר דִּבַּר יְהוָה אֶל-הַגּוֹי אֲשֶׁר לֹא-יַעֲבֹד אֶת-מֶלֶךְ בָּבֶל: ^{a14} וְאֶל-
 תַּשְׁמְעוּ אֶל-דְּבָרֵי הַנְּבִאִים הָאֹמְרִים אֵלֵיכֶם לֵאמֹר ^a לֹא תַעֲבֹדוּ ^b אֶת-
 מֶלֶךְ בָּבֶל כִּי שֹׁקֵר הֵם נְבִאִים לָכֵם: ¹⁵ כִּי ^a לֹא שַׁלַּחְתִּים נֶאֱסָף-יְהוָה
 וְהֵם נְבִאִים ^b בְּשִׁמִּי לְשֹׁקֵר לְמַעַן הִדְחִי אֶתְכֶם וַאֲבֹדְתֶם אֹתָם

3 ^a 1 frt c 6x וְשַׁלַּחְתָּם || ^{b-b} 1 c 6 בְּיַד מְלָאכִים || ^c 6 || ^{sh} ÷) לְקִרְאָתָם + 6 ||
 4 >6 || 5 ^a 6 + כִּי || ^{b-b} >6 (^{sh} sol פְּנִי *) || 6 ^{a-a} >6 || ^{b-b} 6 ^{as} אֶת-הָאָרֶץ ||
 (6 ^{as} 6x + כָּל-) || ^{c-c} 6x וּגַם ... בִּיד * || ⁶ 6x לִנְבִי, sed 6x nonnisi || prb
 sic 1 || ^d >6x, prb add (6 ^B al לְעַבְדּוֹ) || ^{e-e} >6 || vs 7 >6 || ^a 6x al חֲמָתוֹ (in
 marg = M) || 8 ^{a-a} >6 || ^b 1 c 6 יִתְּנוּ || ^c 1 c 6 al רָם — || ^d >6 || ^{e-e} 1 c 6
 *) (6x sol לֵאמֹר) || ^{b-b} >6 || 9 ^a 1 c 6 חֲלָמֵיכֶם || 9 ^a 1 c 6 תִּתִּי אֹתָם? 6x תִּמְכְּרִי || ^{f-f} 6x עֲלֵיהֶם
 10 ^{oo} >6 || 11 ^{oo} >6 || 12 ^{oo} 6 ב' מ' || sed cf 6x || vs 13 >6 || ^a 1 c
 14 MSS 6x וְכִי || 14 ^{a-a} >6 || ^{b-b} 6x וְעַבְדּוֹ (6x al = M) || 15 ^a >6 || ^{b-b} 6x (cf
 6x) וְהַנְּחִיתִיו || ^c 6x הִדְחִיתִי.

והנביאים^d הנבאים לָכֶם: ^a16 וְאֶל-הַכֹּהֲנִים^b וְאֶל-כָּל-הָעָם הַזֶּה^b
 וַדְּבַרְתִּי לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי-תַשְׁמְעוּ אֶל-דְּבָרֵי נְבִיאֵיכֶם^c
 הַנְּבִיאִים לָכֶם לֵאמֹר הִנֵּה כָּלִי בֵּית-יְהוָה מוֹשְׁבִים מִבְּבֵלָה^d עֲתָה
 מֵהֵרָה^e כִּי שָׁקֵר הֵמָּה נְבִיאִים לָכֶם: ^f17 אֶל-תַּשְׁמְעוּ אֲלֵיהֶם עֲבָדֵי
 אֶת-מֶלֶךְ בָּבֶל וְחָיוּ לִמָּה תִּהְיֶה הָעִיר הַזֹּאת חֲרָבָה: ^g18 וְאִם-נְבִיאִים
 הֵם וְאִם-יֵשׁ דְּבַר-יְהוָה אִתָּם יִפְנְעוּ-נָא^a ^bבֵּיתָה^b עֲבָאוֹת^c לְבַלְתִּי-
 בָאוּ^c הַכֹּלִים הַנּוֹתְרִים בְּבֵית-יְהוָה וּבֵית^d מֶלֶךְ יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלַם
 בְּבֵלָה: ^e19 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה עֲבָאוֹת^a ^bאֶל-הַעֲמֻדִים וְעַל-הַיָּם
 וְעַל-הַמִּכְנֹזֹת^b וְעַל^c יָתֵר הַכֹּלִים^d הַנּוֹתְרִים בָּעִיר הַזֹּאת: ^e20 אֲשֶׁר
 לֹא-לָקַחְם נְכוּכַדְנֶאצַּר^a מֶלֶךְ בָּבֶל בְּגָלוֹתוֹ אֶת-יְכוֹנָנִיָּה^b בֶּן-יְהוֹיָקִים
 מֶלֶךְ-יְהוּדָה^c מִירוּשָׁלַם^d בְּבֵלָה וְאֵת כָּל-חֲרֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם: ^e21
 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה עֲבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל-הַכֹּלִים הַנּוֹתְרִים
 בְּבֵית^a יְהוָה וּבֵית^b מֶלֶךְ-יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם: ^c22 בְּבֵלָה יוֹבֵאוּ^a ^bוְשָׁמָּה
 יִהְיוּ עַד יוֹם פִּקְדֵי אִתָּם^b נְאֻם-יְהוָה וְהָעֲלִיתִים וְהַשְׁבֹּתִים אֶל-
 הַמָּקוֹם הַזֶּה: ^eפ

28 וַיְהִי וּבִשְׁנָה^a הַהִיא בְּרֹאשִׁית מַמְלַכֶּת צִדְקִיָּה^a מֶלֶךְ-יְהוּדָה
 בִּשְׁנַת הָרִבְעִית^b בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי אָמַר אֵלַי חֲנַנְיָה בֶן-עֲזֹרָה הַנְּבִיא
 אֲשֶׁר מִגְּבֻעוֹן בְּבֵית יְהוָה לְעֵינַי הַכֹּהֲנִים וְכָל-הָעָם לֵאמֹר: ^e2 כֹּה-
 אָמַר יְהוָה עֲבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר שְׁבַרְתִּי אֶת-עַל מֶלֶךְ בָּבֶל:
^g3 בְּעֹזר שְׁנָתִים יָמִים אֲנִי מְשִׁיב אֶל-הַמָּקוֹם הַזֶּה אֶת-כָּל-כָּלִי בְּיַת
 יְהוָה^c אֲשֶׁר לָקַח נְכוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ-בָּבֶל מִן-הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיְבִיאוּם
 בָּבֶל: ^e4 וְאֶת-יְכוֹנָנִיָּה^a בֶּן-יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ-יְהוּדָה^a וְאֶת-כָּל-גָּלוֹת יְהוּדָה
^cהַבָּאִים בָּבֶלָה אֲנִי מְשִׁיב אֶל-הַמָּקוֹם הַזֶּה נְאֻם-יְהוָה^c כִּי אֲשַׁבֵּר
 אֶת-עַל מֶלֶךְ בָּבֶל: ^e5 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָה הַנְּבִיא^a אֶל-חֲנַנְיָה הַנְּבִיא^b לְעֵינָי

וּלְאֵלֵה^b || 15 ^d 15 || 16 ^a 16 || 17 ^c 17 || 18 ^a 18 || 19 ^a 19 || 20 ^a 20 || 21 ^a 21 || 22 ^a 22 || 23 ^a 23 || 24 ^a 24 || 25 ^a 25 || 26 ^a 26 || 27 ^a 27 || 28 ^a 28 || 29 ^a 29 || 30 ^a 30 || 31 ^a 31 || 32 ^a 32 || 33 ^a 33 || 34 ^a 34 || 35 ^a 35 || 36 ^a 36 || 37 ^a 37 || 38 ^a 38 || 39 ^a 39 || 40 ^a 40 || 41 ^a 41 || 42 ^a 42 || 43 ^a 43 || 44 ^a 44 || 45 ^a 45 || 46 ^a 46 || 47 ^a 47 || 48 ^a 48 || 49 ^a 49 || 50 ^a 50 || 51 ^a 51 || 52 ^a 52 || 53 ^a 53 || 54 ^a 54 || 55 ^a 55 || 56 ^a 56 || 57 ^a 57 || 58 ^a 58 || 59 ^a 59 || 60 ^a 60 || 61 ^a 61 || 62 ^a 62 || 63 ^a 63 || 64 ^a 64 || 65 ^a 65 || 66 ^a 66 || 67 ^a 67 || 68 ^a 68 || 69 ^a 69 || 70 ^a 70 || 71 ^a 71 || 72 ^a 72 || 73 ^a 73 || 74 ^a 74 || 75 ^a 75 || 76 ^a 76 || 77 ^a 77 || 78 ^a 78 || 79 ^a 79 || 80 ^a 80 || 81 ^a 81 || 82 ^a 82 || 83 ^a 83 || 84 ^a 84 || 85 ^a 85 || 86 ^a 86 || 87 ^a 87 || 88 ^a 88 || 89 ^a 89 || 90 ^a 90 || 91 ^a 91 || 92 ^a 92 || 93 ^a 93 || 94 ^a 94 || 95 ^a 95 || 96 ^a 96 || 97 ^a 97 || 98 ^a 98 || 99 ^a 99 || 100 ^a 100 || 101 ^a 101 || 102 ^a 102 || 103 ^a 103 || 104 ^a 104 || 105 ^a 105 || 106 ^a 106 || 107 ^a 107 || 108 ^a 108 || 109 ^a 109 || 110 ^a 110 || 111 ^a 111 || 112 ^a 112 || 113 ^a 113 || 114 ^a 114 || 115 ^a 115 || 116 ^a 116 || 117 ^a 117 || 118 ^a 118 || 119 ^a 119 || 120 ^a 120 || 121 ^a 121 || 122 ^a 122 || 123 ^a 123 || 124 ^a 124 || 125 ^a 125 || 126 ^a 126 || 127 ^a 127 || 128 ^a 128 || 129 ^a 129 || 130 ^a 130 || 131 ^a 131 || 132 ^a 132 || 133 ^a 133 || 134 ^a 134 || 135 ^a 135 || 136 ^a 136 || 137 ^a 137 || 138 ^a 138 || 139 ^a 139 || 140 ^a 140 || 141 ^a 141 || 142 ^a 142 || 143 ^a 143 || 144 ^a 144 || 145 ^a 145 || 146 ^a 146 || 147 ^a 147 || 148 ^a 148 || 149 ^a 149 || 150 ^a 150 || 151 ^a 151 || 152 ^a 152 || 153 ^a 153 || 154 ^a 154 || 155 ^a 155 || 156 ^a 156 || 157 ^a 157 || 158 ^a 158 || 159 ^a 159 || 160 ^a 160 || 161 ^a 161 || 162 ^a 162 || 163 ^a 163 || 164 ^a 164 || 165 ^a 165 || 166 ^a 166 || 167 ^a 167 || 168 ^a 168 || 169 ^a 169 || 170 ^a 170 || 171 ^a 171 || 172 ^a 172 || 173 ^a 173 || 174 ^a 174 || 175 ^a 175 || 176 ^a 176 || 177 ^a 177 || 178 ^a 178 || 179 ^a 179 || 180 ^a 180 || 181 ^a 181 || 182 ^a 182 || 183 ^a 183 || 184 ^a 184 || 185 ^a 185 || 186 ^a 186 || 187 ^a 187 || 188 ^a 188 || 189 ^a 189 || 190 ^a 190 || 191 ^a 191 || 192 ^a 192 || 193 ^a 193 || 194 ^a 194 || 195 ^a 195 || 196 ^a 196 || 197 ^a 197 || 198 ^a 198 || 199 ^a 199 || 200 ^a 200 || 201 ^a 201 || 202 ^a 202 || 203 ^a 203 || 204 ^a 204 || 205 ^a 205 || 206 ^a 206 || 207 ^a 207 || 208 ^a 208 || 209 ^a 209 || 210 ^a 210 || 211 ^a 211 || 212 ^a 212 || 213 ^a 213 || 214 ^a 214 || 215 ^a 215 || 216 ^a 216 || 217 ^a 217 || 218 ^a 218 || 219 ^a 219 || 220 ^a 220 || 221 ^a 221 || 222 ^a 222 || 223 ^a 223 || 224 ^a 224 || 225 ^a 225 || 226 ^a 226 || 227 ^a 227 || 228 ^a 228 || 229 ^a 229 || 230 ^a 230 || 231 ^a 231 || 232 ^a 232 || 233 ^a 233 || 234 ^a 234 || 235 ^a 235 || 236 ^a 236 || 237 ^a 237 || 238 ^a 238 || 239 ^a 239 || 240 ^a 240 || 241 ^a 241 || 242 ^a 242 || 243 ^a 243 || 244 ^a 244 || 245 ^a 245 || 246 ^a 246 || 247 ^a 247 || 248 ^a 248 || 249 ^a 249 || 250 ^a 250 || 251 ^a 251 || 252 ^a 252 || 253 ^a 253 || 254 ^a 254 || 255 ^a 255 || 256 ^a 256 || 257 ^a 257 || 258 ^a 258 || 259 ^a 259 || 260 ^a 260 || 261 ^a 261 || 262 ^a 262 || 263 ^a 263 || 264 ^a 264 || 265 ^a 265 || 266 ^a 266 || 267 ^a 267 || 268 ^a 268 || 269 ^a 269 || 270 ^a 270 || 271 ^a 271 || 272 ^a 272 || 273 ^a 273 || 274 ^a 274 || 275 ^a 275 || 276 ^a 276 || 277 ^a 277 || 278 ^a 278 || 279 ^a 279 || 280 ^a 280 || 281 ^a 281 || 282 ^a 282 || 283 ^a 283 || 284 ^a 284 || 285 ^a 285 || 286 ^a 286 || 287 ^a 287 || 288 ^a 288 || 289 ^a 289 || 290 ^a 290 || 291 ^a 291 || 292 ^a 292 || 293 ^a 293 || 294 ^a 294 || 295 ^a 295 || 296 ^a 296 || 297 ^a 297 || 298 ^a 298 || 299 ^a 299 || 300 ^a 300 || 301 ^a 301 || 302 ^a 302 || 303 ^a 303 || 304 ^a 304 || 305 ^a 305 || 306 ^a 306 || 307 ^a 307 || 308 ^a 308 || 309 ^a 309 || 310 ^a 310 || 311 ^a 311 || 312 ^a 312 || 313 ^a 313 || 314 ^a 314 || 315 ^a 315 || 316 ^a 316 || 317 ^a 317 || 318 ^a 318 || 319 ^a 319 || 320 ^a 320 || 321 ^a 321 || 322 ^a 322 || 323 ^a 323 || 324 ^a 324 || 325 ^a 325 || 326 ^a 326 || 327 ^a 327 || 328 ^a 328 || 329 ^a 329 || 330 ^a 330 || 331 ^a 331 || 332 ^a 332 || 333 ^a 333 || 334 ^a 334 || 335 ^a 335 || 336 ^a 336 || 337 ^a 337 || 338 ^a 338 || 339 ^a 339 || 340 ^a 340 || 341 ^a 341 || 342 ^a 342 || 343 ^a 343 || 344 ^a 344 || 345 ^a 345 || 346 ^a 346 || 347 ^a 347 || 348 ^a 348 || 349 ^a 349 || 350 ^a 350 || 351 ^a 351 || 352 ^a 352 || 353 ^a 353 || 354 ^a 354 || 355 ^a 355 || 356 ^a 356 || 357 ^a 357 || 358 ^a 358 || 359 ^a 359 || 360 ^a 360 || 361 ^a 361 || 362 ^a 362 || 363 ^a 363 || 364 ^a 364 || 365 ^a 365 || 366 ^a 366 || 367 ^a 367 || 368 ^a 368 || 369 ^a 369 || 370 ^a 370 || 371 ^a 371 || 372 ^a 372 || 373 ^a 373 || 374 ^a 374 || 375 ^a 375 || 376 ^a 376 || 377 ^a 377 || 378 ^a 378 || 379 ^a 379 || 380 ^a 380 || 381 ^a 381 || 382 ^a 382 || 383 ^a 383 || 384 ^a 384 || 385 ^a 385 || 386 ^a 386 || 387 ^a 387 || 388 ^a 388 || 389 ^a 389 || 390 ^a 390 || 391 ^a 391 || 392 ^a 392 || 393 ^a 393 || 394 ^a 394 || 395 ^a 395 || 396 ^a 396 || 397 ^a 397 || 398 ^a 398 || 399 ^a 399 || 400 ^a 400 || 401 ^a 401 || 402 ^a 402 || 403 ^a 403 || 404 ^a 404 || 405 ^a 405 || 406 ^a 406 || 407 ^a 407 || 408 ^a 408 || 409 ^a 409 || 410 ^a 410 || 411 ^a 411 || 412 ^a 412 || 413 ^a 413 || 414 ^a 414 || 415 ^a 415 || 416 ^a 416 || 417 ^a 417 || 418 ^a 418 || 419 ^a 419 || 420 ^a 420 || 421 ^a 421 || 422 ^a 422 || 423 ^a 423 || 424 ^a 424 || 425 ^a 425 || 426 ^a 426 || 427 ^a 427 || 428 ^a 428 || 429 ^a 429 || 430 ^a 430 || 431 ^a 431 || 432 ^a 432 || 433 ^a 433 || 434 ^a 434 || 435 ^a 435 || 436 ^a 436 || 437 ^a 437 || 438 ^a 438 || 439 ^a 439 || 440 ^a 440 || 441 ^a 441 || 442 ^a 442 || 443 ^a 443 || 444 ^a 444 || 445 ^a 445 || 446 ^a 446 || 447 ^a 447 || 448 ^a 448 || 449 ^a 449 || 450 ^a 450 || 451 ^a 451 || 452 ^a 452 || 453 ^a 453 || 454 ^a 454 || 455 ^a 455 || 456 ^a 456 || 457 ^a 457 || 458 ^a 458 || 459 ^a 459 || 460 ^a 460 || 461 ^a 461 || 462 ^a 462 || 463 ^a 463 || 464 ^a 464 || 465 ^a 465 || 466 ^a 466 || 467 ^a 467 || 468 ^a 468 || 469 ^a 469 || 470 ^a 470 || 471 ^a 471 || 472 ^a 472 || 473 ^a 473 || 474 ^a 474 || 475 ^a 475 || 476 ^a 476 || 477 ^a 477 || 478 ^a 478 || 479 ^a 479 || 480 ^a 480 || 481 ^a 481 || 482 ^a 482 || 483 ^a 483 || 484 ^a 484 || 485 ^a 485 || 486 ^a 486 || 487 ^a 487 || 488 ^a 488 || 489 ^a 489 || 490 ^a 490 || 491 ^a 491 || 492 ^a 492 || 493 ^a 493 || 494 ^a 494 || 495 ^a 495 || 496 ^a 496 || 497 ^a 497 || 498 ^a 498 || 499 ^a 499 || 500 ^a 500 || 501 ^a 501 || 502 ^a 502 || 503 ^a 503 || 504 ^a 504 || 505 ^a 505 || 506 ^a 506 || 507 ^a 507 || 508 ^a 508 || 509 ^a 509 || 510 ^a 510 || 511 ^a 511 || 512 ^a 512 || 513 ^a 513 || 514 ^a 514 || 515 ^a 515 || 516 ^a 516 || 517 ^a 517 || 518 ^a 518 || 519 ^a 519 || 520 ^a 520 || 521 ^a 521 || 522 ^a 522 || 523 ^a 523 || 524 ^a 524 || 525 ^a 525 || 526 ^a 526 || 527 ^a 527 || 528 ^a 528 || 529 ^a 529 || 530 ^a 530 || 531 ^a 531 || 532 ^a 532 || 533 ^a 533 || 534 ^a 534 || 535 ^a 535 || 536 ^a 536 || 537 ^a 537 || 538 ^a 538 || 539 ^a 539 || 540 ^a 540 || 541 ^a 541 || 542 ^a 542 || 543 ^a 543 || 544 ^a 544 || 545 ^a 545 || 546 ^a 546 || 547 ^a 547 || 548 ^a 548 || 549 ^a 549 || 550 ^a 550 || 551 ^a 551 || 552 ^a 552 || 553 ^a 553 || 554 ^a 554 || 555 ^a 555 || 556 ^a 556 || 557 ^a 557 || 558 ^a 558 || 559 ^a 559 || 560 ^a 560 || 561 ^a 561 || 562 ^a 562 || 563 ^a 563 || 564 ^a 564 || 565 ^a 565 || 566 ^a 566 || 567 ^a 567 || 568 ^a 568 || 569 ^a 569 || 570 ^a 570 || 571 ^a 571 || 572 ^a 572 || 573 ^a 573 || 574 ^a 574 || 575 ^a 575 || 576 ^a 576 || 577 ^a 577 || 578 ^a 578 || 579 ^a 579 || 580 ^a 580 || 581 ^a 581 || 582 ^a 582 || 583 ^a 583 || 584 ^a 584 || 585 ^a 585 || 586 ^a 586 || 587 ^a 587 || 588 ^a 588 || 589 ^a 589 || 590 ^a 590 || 591 ^a 591 || 592 ^a 592 || 593 ^a 593 || 594 ^a 594 || 595 ^a 595 || 596 ^a 596 || 597 ^a 597 || 598 ^a 598 || 599 ^a 599 || 600 ^a 600 || 601 ^a 601 || 602 ^a 602 || 603 ^a 603 || 604 ^a 604 || 605 ^a 605 || 606 ^a 606 || 607 ^a 607 || 608 ^a 608 || 609 ^a 609 || 610 ^a 610 || 611 ^a 611 || 612 ^a 612 || 613 ^a 613 || 614 ^a 614 || 615 ^a 615 || 616 ^a 616 || 617 ^a 617 || 618 ^a 618 || 619 ^a 619 || 620 ^a 620 || 621 ^a 621 || 622 ^a 622 || 623 ^a 623 || 624 ^a 624 || 625 ^a 625 || 626 ^a 626 || 627 ^a 627 || 628 ^a 628 || 629 ^a 629 || 630 ^a 630 || 631 ^a 631 || 632 ^a 632 || 633 ^a 633 || 634 ^a 634 || 635 ^a 635 || 636 ^a 636 || 637 ^a 637 || 638 ^a 638 || 639 ^a 639 || 640 ^a 640 || 641 ^a 641 || 642 ^a 642 || 643 ^a 643 || 644 ^a 644 || 645 ^a 645 || 646 ^a 646 || 647 ^a 647 || 648 ^a 648 || 649 ^a 649 || 650 ^a 650 || 651 ^a 651 || 652 ^a 652 || 653 ^a 653 || 654 ^a 654 || 655 ^a 655 || 656 ^a 656 || 657 ^a 657 || 658 ^a 658 || 659 ^a 659 || 660 ^a 660 || 661 ^a 661 || 662 ^a 662 || 663 ^a 663 || 664 ^a 664 || 665 ^a 665 || 666 ^a 666 || 667 ^a 667 || 668 ^a 668 || 669 ^a 669 || 670 ^a 670 || 671 ^a 671 || 672 ^a 672 || 673 ^a 673 || 674 ^a 674 || 675 ^a 675 || 676 ^a 676 || 677 ^a 677 || 678 ^a 678 || 679 ^a 679 || 680 ^a 680 || 681 ^a 681 || 682 ^a 682 || 683 ^a 6

הַכְּהִנִּים^c וְלַעֲנִי כָּל־הָעָם^c הָעֹמְדִים בְּבֵית יְהוָה: ⁶וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָה
הַנָּבִיא^a אָמֵן כֵּן יַעֲשֶׂה יְהוָה יְקָם יְהוָה^b אֶת־דְּבָרֶיךָ^c אֲשֶׁר נִבֵּאתָ
לְהָשִׁיב כָּל־יְהוָה וְכָל־הַגּוֹלָה מִבָּבֶל אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה: ⁷וְאֶת־
^aשְׁמַע־נָא^b הַדְּבָר הַזֶּה^b אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹבֵר בְּאָזְנֶיךָ^c וּבְאָזְנֵי כָּל־הָעָם:
⁸הַנִּבְיָאִים אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵי וּלְפָנֶיךָ^a מִן־הָעוֹלָם וַיִּנָּבְאוּ אֵל־בְּאֲרָצוֹת
רְבוֹת וְעַל־מַמְלָכוֹת גְּדוֹלוֹת לְמַלְחָמָה וְלָרָעָה וּלְדָבָר^c: ⁹הַנָּבִיא אֲשֶׁר
יִנָּבֵא לְשָׁלוֹם בָּבֶא^a דְּבַר הַנָּבִיא^a יוֹדֵעַ^b הַנָּבִיא אֲשֶׁר־שָׁלַח^c יְהוָה
בְּאֶמְתוֹ: ¹⁰וַיִּקָּח חֲנַנְיָה הַנָּבִיא^a אֶת־הַמוֹזָטָה^b מֵעַל צִוָּאר יְרֵמְיָה
הַנָּבִיא^c וַיִּשְׁבְּרָהּ^d: ¹¹וַיֹּאמֶר חֲנַנְיָה לְעֲנִי כָּל־הָעָם לֵאמֹר כֹּה אָמַר
יְהוָה בְּכֹה אֲשַׁבֵּר אֶת־עַל־נִבְכַּדְנֶאצַּר^a מֶלֶךְ־בָּבֶל^b בְּעוֹד שְׁנָתַיִם
וַיָּמִים^b מֵעַל צִוָּאר כָּל־הַגּוֹיִם וַיִּלָּךְ יְרֵמְיָה הַנָּבִיא לְדֶרֶךְ: ¹²וַיְהִי
דְבַר־יְהוָה אֶל־יְרֵמְיָהוּ אַחֲרֵי שִׁבּוֹר חֲנַנְיָה הַנָּבִיא^a אֶת־
הַמוֹזָטָה^b מֵעַל צִוָּאר יְרֵמְיָה הַנָּבִיא^c לֵאמֹר^d: ¹³הַלֹּזֶךְ וְאֶמְרָתָּ אֶל־
חֲנַנְיָה לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה מוֹטָת עֵץ שִׁבְרָתָּ וְעָשִׂיתָ תַּחְתִּיהֶן
מוֹטוֹת בְּרוֹזָל: ¹⁴כִּי כֹה־אָמַר יְהוָה אֲצַבְּאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^a עַל בְּרוֹזָל
נָתַתִּי עַל־צִוָּאר וְכָל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה^b לְעֶבֶד אֶת־נִבְכַּדְנֶאצַּר^c מֶלֶךְ־בָּבֶל
^dוַיַּעֲבֹדְהוּ וְגַם אֶת־חֵית הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לוֹ^d: ¹⁵וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָה הַנָּבִיא^a
אֶל־חֲנַנְיָה הַנָּבִיא^b שְׁמַע־נָא חֲנַנְיָה^c לֹא־שָׁלַחְךָ יְהוָה וְאַתָּה^d הַבְּטַחְתָּ
אֶת־הָעָם הַזֶּה עַל־שָׁקֶר: ¹⁶לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הַנְּנִי מִשְׁלַחְךָ מֵעַל
פְּנֵי הָאֲדָמָה^a הַשָּׂנֶה אֶתָּה מֵת^a כִּי־סָרָה דְּבָרְךָ אֶל־יְהוָה^b: ¹⁷וַיָּמָת
חֲנַנְיָה הַנָּבִיא בַּשָּׁנָה הַהִיא בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי: ¹⁸

29 וְאַלֶּה דְּבַר־הַסֵּפֶר אֲשֶׁר שָׁלַח יְרֵמְיָה הַנָּבִיא^a מִירוּשָׁלַם אֶל־
יְתָר^b זֶקֶנִי הַגּוֹלָה וְאֶל־הַכְּהִנִּים וְאֶל־הַנָּבִיאִים^c וְאֶל־כָּל־הָעָם^d אֲשֶׁר
הִגְלָה נְבוּכַדְנֶאצַּר מִירוּשָׁלַם בְּבִלְתָּה: ²אַחֲרֵי צֵאת יְכִנְיָה־הַמֶּלֶךְ

5 ^{c-c} trsp (dl 1) c 5 ante (ו) לעיני הכ' || 6 ^a > 5 || ^b > 5 || ^c 1 c 15 MSS ||
וּלְפָנֶיכֶם 5 || 8 ^a 5 || —נִיכֶם 5 || ^c 5 || דְּבַר יְהוָה 5 || ^{b-b} 5 || שְׁמַעוּ 5 || ^{a-a} 7 || דְּבַרְךָ 5 ||
5 || דְּבָרוֹ 5 || 9 ^{a-a} 5 || הַדְּבָר 5 || 1 ft c 5 || וּלְרָעָה 5 || 1 c 23 MSS || 5 || ^{c-c} > 5 || עַל 1 ||
הַמוֹטָת 5 || ^b prb 1 c 5 || בְּעֵינֵי כָּל־הָעָם || 10 ^a > 5, sed + לָהֶם || 5 || ^c 5 || יָדְעוּ אֶת־
cf 13 || ^c > 5 || ^d 1 prb c 5 || —בֵּן || 11 ^a > 5 || ^{b-b} > 5 || 12 ^a > 5 || ^b 1 c 5 ||
נָבִי' || ^c 5 || ^{c-c} > 5 || 13 || צִוָּארוֹ 5 || ^d > 5 || 14 ^{a-a} > 5 (sed cf 5^b) || ^b dl c 5 || נָבִי' ||
|| *אל־חנ' || 15 ^a > 5 || ^b > 5; in 5^b etiam || 16 ^{a-a} 1 תְּמוֹת || 17 ^a > 5 || Cp 29, 1 ^a > 5 ||
cf Vrs || בַּשָּׁנָה הַזֹּאת תָּמוֹת || 16 ^{a-a} 1 || *נָא חנ' || ^d > 5 || אֶתָּה || ^{Ba} > 5 || 17 ^a > 5 || אל || pr על || 1 || *סרה || 5^b sol || ^{b-b} > 5 || et 17 ||
|| *מִירוֹש' בְּבִלְתָּה || 5^b sol || ^{d-d} > 5, || 1 || *vb nonn || 5 || ^c 5 || prb dl c 5 || יתר || ^b

וְהַגְבִּירָה וְהַפְּרִי־סִים שְׂרֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם וְהַחֲרָשׁ וְהַמַּסְגֵּר מִירוּשָׁלַם:
 3 בֵּיר אֲלַעֲשֶׂה בֶן-שָׁפָן וְנִמְרִיהַ בֶן-חֶלְקִיָּה אֲשֶׁר שָׁלַח צִדְקִיָּה מֶלֶךְ-
 יְהוּדָה אֶל-נְבוּכַדְנֶאצַּר^a מֶלֶךְ בָּבֶל בְּבִלְהָ לֵאמֹר^b: 4 כֹּה אָמַר יְהוָה

צְבָאוֹת^a אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְכָל-הַגּוֹלָה אֲשֶׁר-הִגְלִיתִי^c מִירוּשָׁלַם בְּבִלְהָ^d:

5 בָּנִי בָתִּים וְשָׁבוּ וְנָטְעוּ נִצּוֹת וְאָכְלוּ אֶת-פְּרִיָן:

6 קָחוּ^a נָשִׁים וְהוֹלִידוּ בָנִים וּבָנוֹת

וְקָחוּ לְבָנֵיכֶם נָשִׁים וְאֶת-בָּנוֹתֵיכֶם תָּנוּ לְאִנְשִׁים

^b וְתִלְדֶּנָּה בָנִים וּבָנוֹת^b וְרַבּוֹ-שֵׁם^c וְאֶל-תַּמְעָטוּ:

7 וְדַרְשׁוּ אֶת-שְׁלוֹם הָעִיר^a אֲשֶׁר הִגְלִיתִי אֶתְכֶם שָׁמָּה

וְהִתְפַּלְלוּ בַעֲדָהּ^b אֵל־יְהוָה כִּי בִשְׁלוֹמָהּ^c יִהְיֶה^d לָכֶם שְׁלוֹם: 8

כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^a אֶל-יִשְׂרָאֵל לָכֶם גְּבִיאֵיכֶם^b

אֲשֶׁר-בְּקִרְבְּכֶם וְקִסְמֵיכֶם^c וְאֶל-תַּשְׁמֵעוּ אֶל-חֲלֻמֹּתֵיכֶם אֲשֶׁר אֲתֵם

מַחְלָמִים: 9 כִּי בִשְׁקָרָהֶם גְּבִאִים לָכֶם בְּשֵׁמִי לֹא שְׁלַחְתִּים^c נְאֻם-

יְהוָה: 10 כִּי-כֹה אָמַר יְהוָה אֶל לְפִי^a מְלֹאת לְבָבִל שְׁבָעִים

שָׁנָה אֶפְקֹד אֶתְכֶם וְהִקְמַתִי עֲלֵיכֶם אֶת-דְּבָרִי^b הַטּוֹב^c לְהָשִׁיב אֶתְכֶם^d

אֶל-הַמָּקוֹם הַזֶּה: 11 כִּי אֲנֹכִי יִדְעָתִי אֶת-הַמַּחְשְׁבֹת אֲשֶׁר^a אֲנֹכִי^b

חָשַׁב עֲלֵיכֶם נְאֻם-יְהוָה^c מַחְשְׁבוֹת^d שְׁלוֹם וְלֹא לְרָעָה לָתֵת לָכֶם

אֲחֵרִית וְתִקְוָה^f:

12 וְקִרְאתֶם אֹתִי וְהִלַּכְתֶּם^a וְהִתְפַּלַּלְתֶּם אֵלַי^b וְשָׁמַעְתִּי אֲלֵיכֶם^b:

13 וּבִקְשַׁתֶּם אֹתִי וּמָצֵאתֶם^a כִּי תִדְרָשְׁנִי בְּכָל-לִבְבְּכֶם:

14 וְנִמְצָאתִי^a לָכֶם נְאֻם-יְהוָה וְשִׁבַּתִּי אֶת-שְׁבִיתְכֶם וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם

מִכָּל-הַגּוֹלִים וּמִכָּל-הַמְּקוֹמוֹת אֲשֶׁר הִדַּחְתִּי אֶתְכֶם שָׁם נְאֻם-יְהוָה

וְהִשְׁבַּתִּי אֶתְכֶם אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר-הִגְלִיתִי אֶתְכֶם מִשָּׁם^b: 15 כִּי אָמַרְתֶּם

הַקִּים לָנוּ יְהוָה גְּבִאִים בְּבִלְהָ: 16 כִּי-כֹה אָמַר יְהוָה אֶל-הַמֶּלֶךְ

|| 3 ^a > 3 נב' || ושרי || in M l c nonn MSS S (ירושלם) וכל-חר (S^h) 2

|| 6 ^a > 6 || וקחו || הַגְּלִתָּה || 1 frt c S || אֶל- || prb l 1 || על || 4 ^a > 4 || 8 ^b > 8 ||

|| 7 ^a 1 c S || הארץ || 7 ^a 1 c S || שם || c || > 8 || 8 ^a > 8 || ואל ישיאו || c || 8 ^a > 8 || הנבאים || 8 ^a > 8 || שְׁלֹמֶכֶם || e-c || 8 ^a > 8 || מִמֶּם || d > 8 ||

|| 9 ^a 1 c pc MSS S || שְׁקֹר || 9 ^a 1 c pc MSS S || חֲלָמִים || d l c S || לָכֶם קִם || c-c > 9 || ולא שט || b > 9 || עֲמִיכֶם || d > 9 ||

|| 10 ^a 1 prb (cf 25, 12) || וְהִיָּה כָמֹל || cf S || דְּבָרִי || c > 9 || רָעָה || f-f > 9 || מַחְשְׁבֹת || d > 9 || וְאִ || c-c > 9 ||

|| 12 ^a > 12 || וְעִנִּיתֶם || l c S || וְהִ || in M frt pr || 12 ^a > 12 || τὰ μετὰ ταῦτα || b-b > 8 ||

|| 14 ^a 1 frt c S || וְנִרְאִיתִי || 14 ^a 1 frt c S || אֹתִי || b > 8 || 13 ^a > 13 || sed || 13 ^a > 13 ||

|| 15 l c S || שָׁמָּה || Var^G c || שָׁם || et pr || שְׁבוּתְכֶם || in M l c Q || b-b > 8 ||

16-20 > 8.

הַיּוֹשֵׁב אֶל־כֶּסֶּא דָּוִד וְאֶל־כָּל־הָעָם הַיּוֹשֵׁב בְּעִיר הַזֹּאת אֲחֵיכֶם
אֲשֶׁר לֹא־יָצְאוּ אִתְּכֶם בְּגוֹלָה: ¹⁷ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הַנְּגִי מְשַׁלַּח
בָּם אֶת־הַחֶרֶב אֶת־הָרָעָב וְאֶת־הַדָּבָר וְנָתַתִּי אוֹתָם בְּתַאֲנִים
הַשְּׁעָרִים^b אֲשֶׁר לֹא־תִאֲכַלְנָה מִרָעָה: ¹⁸ וְהִדַּפְתִּי אַחֲרֵיהֶם בַּחֶרֶב בָּרָעָב^a
וּבַדָּבָר וּנְתַתִּים לַזּוֹעָה^b לְכָל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ לְאֵלֶּה וּלְשִׁמָּה וּלְשָׂרָקָה^c
וּלְחֶרֶף וּבְכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הִדַּחְתִּים שָׁם: ¹⁹ תַּחַת אֲשֶׁר־לֹא־שָׁמְעוּ
אֶל־דִּבְרֵי נְאֻם־יְהוָה אֲשֶׁר שָׁלַחְתִּי אֵלֵיהֶם^a אֶת־עַבְדִּי הַנְּבִאִים הַשֹּׁכֵם
וְשָׁלַח וְלֹא שָׁמַעְתֶּם^b נְאֻם־יְהוָה: ²⁰ וְאַתֶּם שָׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה כָּל־
הַגּוֹלָה אֲשֶׁר־שָׁלַחְתִּי מִירוּשָׁלַם בְּבָלָה: ²¹ כֹּה־אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^a אֶל־אֲחָאָב^c בֶּן־קוֹלִיָּה^c וְאֶל־צִדְקִיָּהוּ^d בֶּן־
מַעֲשִׂיָּה הַנְּבִאִים לָכֶם בְּשֵׁמי שֹׁקֵר הַנְּגִי וְנָתַן אֹתָם בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר
מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהִכָּם לְעֵינֵיכֶם: ²² וְלָקַחְתָּ^a מֵהֶם קִלְלָה לְכָל־גִּלּוֹת יְהוּדָה
אֲשֶׁר בְּבָבֶל לֵאמֹר יִשְׁמָךְ יְהוָה בְּצִדְקִיָּהוּ וּבְאֲחָאָב^c אֲשֶׁר־קָלַם מֶלֶךְ־
בָּבֶל בְּאֵשׁ: ²³ יֵעַן אֲשֶׁר עָשׂוּ נְבִלָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּנְאַפוּ אֶת־נַשִּׁי רַעֲיָהֶם
וַיַּדְבֵּרוּ דְּבַר בְּשֵׁמי שֹׁקֵר^a אֲשֶׁר לֹא צוּרִיתִם וְאֲנֹכִי הוֹיָדָע^b וְעַד נְאֻם־
יְהוָה: ²⁴ וְאֶל־שְׁמַעְיָהוּ הַנְּחֻלְמִי תֹאמַר^a לֵאמֹר^b: ²⁵ כֹּה־
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר^a יֵעַן אֲשֶׁר אֲתָהּ שָׁלַחְתָּ
בְּשִׁמְכָה^b סִפְרִים^c אֶל־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם וְאֶל־צִפְנִיָּה בֶן־
מַעֲשִׂיָּה הַכֹּהֵן וְאֶל כָּל־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר^a: ²⁶ יְהוָה נִתְּנָךְ כֹּהֵן תַּחַת
יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן לְהִיזֹת פְּקֻדִים בֵּית־יְהוָה לְכָל־אִישׁ מִשְׁנָע וּמִתְנַבֵּא
וְנִתְּתָה אֹתוֹ אֶל־הַמַּהְפֵּכֶת וְאֶל־הַצִּיּוֹן: ²⁷ וְעַתָּה לָמָּה לֹא גַעַרְתָּ
בִּירְמְיָהוּ הָעֹנֵתִי הַמִּתְנַבֵּא לָכֶם: ²⁸ כִּי עַל־כֵּן^a שָׁלַח אֲלֵינוּ^b בְּבָל
לֵאמֹר אֲרַכָּה הִיא בְּנוֹ בָּתִּים וְשָׁבוּ וְנִטְעוּ גִּזְוֹת וְאָכְלוּ אֶת־פְּרִיָהֶן:

16 ^a 1 על || 17 ^a 1 c 50 MSS *scu* ואת || ^b *crp*; A τὰ ἄβρωτα Σ τὰ ἔσχατα
(הַאֲחֵרִים?), nisi dl 1 prb (cf 24,2 et *scu*) הָרְעוֹת || ^c *s* מָרְעָן cf 24,2 || 18 ^a 1
c mlt MSS *Θsc* וְכ' || ^b Q לְזוֹעָה, 1 c K לְזוֹעָה || ^c pc MSS וְלִקְלָלָה ||
19 ^a 21 MSS אֲלֵיכֶם || ^b 1 c *s* cf *sb* שָׁמְעוּ || 20 *s* הִנְלָתָה || 21 ^{a-a} > *Θ*, *sb*
(בְּשֹׁקֵר) || ^b 1 c *Θ* על || ^{c-c} > *Θ* || ^d 1 c *Θ* וְעַל || ^{e-e} > *Θ* (in *ai* frt 1 c *AOs*) ||
^f > *Θ* || 22 ^a *Θ* וְלָקַחְתָּ || ^b prb 1 c *Θ* בְּכָל || ^c 1 c Q^{Or} וּבְאֲחָאָב || 23 ^a dl c *Θ* ||
^b Q וְשִׁי הֵנּוּ אָמַר || ^{a-a} *s* 24 || ^b *Θ* et 1 c *Θ* עַד || ^c *Θ* aliter || ^c > *Θ*, 1 frt c *s* סִפְרֵי cf
25 ^{a-a} > *Θ* (add?) || ^{b-b} *s* וְשָׁלַח בְּשִׁמְיָי || ^c > *Θ*, 1 frt c *s* סִפְרֵי cf
29 || ^{d-d} > *Θ*, prb add || ^{e-e} > *Θ*, frt dl || ^f *Θ* תֹּאמַר (εἰπέ); 1 *ai* || 26 ^{a-a} 1 c *Θs* *s*
[הַ] לֹא || ^{a-a} *Θ* 28 || ^a al habet text || 27 ^{a-a} *Θ* (בבית 42MSS) פְּקִיד בְּבֵית
(עַל־כֵּן) || ^b *Θ* πρὸς ὑμᾶς.

29 וַיִּקְרָא צִפְנִיָּה הַכֹּהֵן אֶת־הַסֵּפֶר הַזֶּה^b בְּאָזְנֵי יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא^c;
 30 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר: 31 שְׁלַח עַל־^aכָּל־הַגּוֹזְלֵה
 לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹ־שְׁמַעְיָה הַנַּחֲלָמִי יֵעָן אֲשֶׁר נָבֵא לָכֶם
 שְׁמַעְיָה וְאֲנִי לֹא שְׁלַחְתִּיו וַיִּבְטַח אֶתְכֶם עַל־שֹׁקֶר: 32 לָכֵן כֹּה־אָמַר
 יְהוָה הַנְּנִי פֶקֶד עַל־שְׁמַעְיָה הַנַּחֲלָמִי^a וְעַל־זִרְעוֹ לֹא־יִהְיֶה לוֹ^c אִישׁ
 יוֹשֵׁב^d 33 בְּתוֹדֵי־הָעָם הַזֶּה 34 וְלֹא־יִרְאֶה בְּטוֹב אֲשֶׁר־אֲנִי עֹשֶׂה לְעַמִּי^e
 נְאֻמ־יְהוָה כִּי־סָרָה דְּבַר עַל־יְהוָה^h פ

30 1 הַדְּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר: 2 כֹּה־אָמַר
 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פֶּתַח־לֶךְ^a אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי
 אֵלֶיךָ אֶל־סֵפֶר: 3 כִּי הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻמ־יְהוָה וְשִׁבְתִּי אֶת־שְׁבוֹת
 עַמִּי יִשְׂרָאֵל וַיְהוּדָה אָמַר יְהוָה וַהֲשִׁבְתִּים אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי
 לְאֲבֹתָם וַיִּרְשׁוּהָ: פ 4 וְאֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל
 וְאֶל־יְהוּדָה: 5 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה

קוֹל חֲרָדָה שְׁמַעְנוּ^b פֶּתַח וְאִין שְׁלוֹם:
 6 שְׁאֲלִי־נָא וּרְאוּ אִם־יִלְד זָכָר^b
 מִדּוֹעַ רְאִיתִי כָל־גִּבֹּר יָדָיו עַל־חֲלָצָיו בַּיּוֹלָדָה^c
 וְנִהַפְּכוּ כָל־פָּנִים לִירְקוֹן: 7 הֲזִי^a
 כִּי נִדּוּל הַיּוֹם הַהוּא מֵאִין^b כָּמָהוּ
 וְעַתָּה הוּא לִיעֶקֶב וּמִמָּנָה יוֹשֵׁעַ:
 8 וְהָיָה^a בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻמ־יְהוָה צְבָאוֹת^b
 אֲשֶׁבֶר עָלָיו מֵעַל צִוְּאָרְךָ^d וּמוֹסְרוֹתֶיךָ אֲנִתְּךָ
 וְלֹא־יַעֲבֹדוּ־כֹּו עוֹד זָרִים:

9 וַעֲבָדוּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִד מֶלֶכָם
 אֲשֶׁר אָקִים לָהֶם: פ

10 וְאֵתָה אֶל־תִּירָא עֲבָדֵי יַעֲקֹב נְאֻמ־יְהוָה וְאֶל־תַּחַת יִשְׂרָאֵל
 כִּי הַנְּנִי מוֹשִׁיעַךְ מִרְחוֹק וְאֶת־זִרְעֶךָ מֵאֶרֶץ שָׁבִים^a

29 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || 31 ^a 1 c nonn MSS 30 || ^b dl c 3 MSS 30 || ^c 1 c 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 32 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 33 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 34 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 35 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 36 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 37 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 38 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 39 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 40 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 41 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 42 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 43 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 44 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 45 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 46 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 47 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 48 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 49 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 50 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 51 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 52 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 53 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 54 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 55 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 56 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 57 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 58 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 59 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 60 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 61 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 62 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 63 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 64 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 65 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 66 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 67 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 68 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 69 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 70 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 71 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 72 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 73 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 74 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 75 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 76 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 77 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 78 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 79 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 80 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 81 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 82 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 83 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 84 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 85 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 86 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 87 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 88 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 89 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 90 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 91 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 92 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 93 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 94 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 95 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 96 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 97 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 98 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 99 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 || 100 ^a > 30 || ^b > 30 || ^c > 30 || ^d > 30 || ^e > 30 || ^f > 30 || ^g > 30 || ^h > 30 ||

וישב יעקב ושקט ושאנן ואין מחריד:
 11 כִּי־אַתָּה אָנִי נֶאֱמַרְיָהוּ לְהוֹשִׁיעַךָ כִּי אַעֲשֶׂה כָלָה בְּכָל־הַגּוֹיִם
 אֲשֶׁר הִפְצִיתִיךָ שָׁם אַךְ אַתָּה לֹא־אַעֲשֶׂה כָלָה וַיִּסְרְתִיךָ לַמִּשְׁפָּט
 וַנִּקֶּה לֹא אֲנִי: ׀ 12 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה
 אָנוּשׁ^b לְשִׁבְרוֹךְ^c נִתְּלָה מִכַּתֶּיךָ:
 13 אֵין־יָנֹן וַיִּנְךְ^a לְמִזֹּר רַפְאוֹת^a תַּעֲלֶה אֵין לָךְ:
 14 כָּל־מֵאֲהַבֶיךָ שִׁכְחוּךָ אוֹתָךְ לֹא יִדְרֹשׁ
 כִּי מִכַּת אוֹיֵב הִכִּיתִיךָ מוֹסֵר אֲכֹזְרִי
 עַל רֵב עֹנֶיךָ עֲצָמוֹ חֲטֹאתֶיךָ:
 15 מֵה־תִּזְעַק^a עַל־שִׁבְרוֹךְ אָנוּשׁ מִכַּאֲבֶךָ
 עַל־רֵב עֹנֶיךָ עֲצָמוֹ חֲטֹאתֶיךָ עֲשִׂיתִי^b אֵלֶּה לָךְ:
 16 לָכֵן כָּל־אֲכַלֶיךָ יֹאכְלוּ וְכָל־צָרֶיךָ^a בָּלֶם בְּשִׁבִי יִלְכוּ
 וְהָיוּ שֹׂאֲמִיךָ^b לַמִּשְׁפָּה וְכָל־בְּזוֹיךָ אֶתָּן לָבוֹ:
 17 כִּי אַעֲלֶה אֶרְכָּה לָךְ^a וּמִמְכּוֹתֶיךָ^b אֶרְפָּאךָ נֶאֱמַרְיָהוּ
 כִּי נִדְחָה קְרָאוּ לָךְ צִיּוֹן^c הִיא^d דִּרְשׁ אֵין לָהּ: ׀ 18 כֹּה אָמַר יְהוָה
 הַגְּנִי־שֵׁב שְׁבוֹת אֶהְיֶי^a יַעֲקֹב וּמִשְׁכְּנֹתֶיךָ^b אֶרְחֶם
 וְנִבְנְתָה עִיר עַל־תֵּלָה וְאַרְמֹזֶיךָ^c עַל־מִשְׁפָּטֹי וְיֹשֵׁב:
 19 וַיֵּצֵא מֵהֶם תּוֹדָה^a וְקוֹל מְשַׁחֲקִים
 וְהִרְבִּיתִים וְלֹא יִמָּעֹטוּ^b וְהִכְבַּדְתִּים וְלֹא יַעֲזֹרוּ:^b
 20 וְהָיוּ בְּנוֹי^b בְּקֶדֶם וַעֲדָתוֹ לִפְנֵי תִכּוֹן
 וּפִקְדוֹתַי^d עַל כָּל־לִחְצִיּוֹ: ׀ 21 וְהָיָה אֲדִירוֹ מִמֶּנּוּ^a
 וּמִשְׁלֹךְ מִקְרָבֹי^b יֵצֵא וְהִקְרַבְתִּיו וְנִגַּשׁ^d אֵלַי
 כִּי מִי הוּא־זֶה עֶרְבִי אֶת־לָבֹי לְגִשֶׁת אֵלַי נֶאֱמַרְיָהוּ^f:
 22 וְהִיתֶם לִי לְעָם וְאֲנִי אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים: ׀

12 ^a > 6 || ^b 6^{Bn} ἀνέστησα || ^c 1 c 6^A al 'שָׁב' || 13 cf 46,11 || ^{a-a} 8 לעֲוֹרָךְ
 sim 6; 6 εἰς ἀλγῆρόν ἰατρεύθης (רַפְאוֹת) || 14 > 6; 6 (cf 6^{IMS})
 לְשִׁלּוֹמֶיךָ; frt 1 || 15 ^a > 6; 15 ^b 6 trsp in 16 || ^a 1 תּוֹעֲקִי || ^b 6^{AΘS^hA} עֲשׂו cf 4,18 ||
 16 ^{a-a} 8 כלם > 8; 6 וְכָל־צָרֶיךָ יֹאכְלוּ || ^b 6^{Q^{MSS}} שִׁסְיָךְ prb 1 שִׁסְיָךְ || 17 ^{a-a} 6
 || ^b 6 מִמֶּכָּה נִתְּלָה cf 14,17 || ^c dub; 6 צִידְכֶם (θήρευμα ὑμῶν) ||
^d 6 + cf 8 אֲשֶׁר (?) || 18 ^a > 6 || ^b 6 וְנִגְלוֹתָיו || ^c 6 וְהָעָם 6 || 19 ^{a-a} 6 וַיֵּצֵאוּ ||
 —תָּם (6) || ^c 6 בְּנֵיהֶם 6 || ^b 6 וּבָאוּ 6 || 20 ^a 6 וְנִגְלוֹתָיו || ^{b-b} > 6 || וַיֵּצֵא 1; שָׁרִם (?) מִזֶּרֶם ||
^{d-d} > 6 || ^e 6 לִחְצִיָּהֶם || 21 ^{a-a} 6 (מֵהֶם) מִמֶּנּוּ + ἐπ' αὐτοῦς
 [add]; frt sic 1 cf 31,11 || ^{b-b} 6 מִקְרָבֹי || ^c 6 וּמִשְׁלֶם מִקְרָבֹי || ^d 6 κ. ἀπο-
 στρέψουσιν || ^e 6 ἔδωκεν || ^{f-f} 6^h * vs 22 > 6.

II^a 1 frt c ט גָּאָלוּ || ^b ט חוקים || I2^a 1 prb c בְּהַר טַעַם || ^b וּבָאוּ טַעַם ||
 MSS ἐκστήσονται; 1 frt וְרָנְנוּ idque antea dl || ^c ט על; prb sic 1 || ^d ט על
 ט על-אָרְץ || ^{e-e} ט פֶּרִי || I3^{a-a} ט plur || ^b ט בְּקֶהֱלָה || ^c 1 c 22MSS
 ט בְּה' || ^d ט יַחַד || ^e ט > || ^f ט אַנְדֵּל || sed c I4 conj || I4^a ט + ||
 1 מ || ^b dl c ט (S^h*) || ^{c-c} ט > || I5^a frt add || ^b frt 1 c ט ט וּבְכִי || ^{c-c} ט > ||
 d-d dl c ט A^{sh} || ^e 1 c Vrs אִנֶּם || I6^a ט B^a מְדַמְעָה || ^{b-b} ט > || I7^{a-a} ט > ||
 b-b ט aliter || ^c ט (S^h s ast) || I8^a ט + אֲנֹכִי || ^b ט אֶלְמָד || (לא מְלָמֵד ?) ||
^c (mtr cs) dl? || I9^a ט שְׁבִי || ^b frt 1 הוֹסְרִי || ^{c-c} ט בִּשְׁתַּטַּע || ^d ט על-יוֹם ||
 καὶ ὑπέδειξά σοι || 20^a ט S בֵּן || ^b ט > || ^c dl c ט S || ^d prb 1 c ט S ||
 2I^a ט B^a צִיּוֹן; frt 1 c ל צִפִּים cf S^h al codd^{min} || ^b ט > || ^c ט (cf LA) τιμω-
 ρίαν (e τιμωριμ?); 1 תַּמְרִים ?? ט במדבר.

רָגַע הַיָּם וַיִּהְיֶהמוּ גִלְיֹו יִהְיֶה צְבָאוֹת שְׁמוֹ:

36 אִם-יִמָּשׁוּ הַחֲקִים הָאֵלֶּה מִלִּפְנֵי נְאֻם-יְהוָה

גַּם זָרַע יִשְׂרָאֵל יִשְׁבְּתוּ מִהֵנֹת גֹּיִל לִפְנֵי כָל־הַיָּמִים:

^a37 כָּהִן אָמַר יְהוָה

אִם-יִמְדוּ^b שְׂמִימִם מִלְמַעְלָה^c וַיַּחֲקְרוּ^d מִזִּסְדֵּי-אָרֶץ לְמַטָּה

בְּמִלְחָמָהּ אֶת־יִשְׂרָאֵל עַל־כָּל־אֲשֶׁר עָשׂוּ^g נְאֻם־יְהוָה:

38 הָיָה יָמִים ^a נֶאֱמַר-יְהוָה וְנִבְנְתָה הָעִיר לַיהוָה מִמִּגְדַּל חֲנָנִי

עַד־שֶׁעַר הַפֶּנֶה: ^aוַיֵּצֵא ^aעַד קוֹה ^aהַמִּדָּה ^bנִגְדוּ ^bעַל ^cגִּבְעַת ^cרֶב־וֹנִם ^d

גַּעְתָּהּ: ⁴⁰וְכָל־הָעַמִּים הַפְּנִימִים וְהַיֵּשׁׁן ^dוְכָל־הַשְּׂרֵמוֹת ^aעַד־נִחַל קָדֹר

עַד־פֶּנֶת ^bשַׁעַר הַסּוּסִים מִזְרְחָה קִדְשׁ לַיהוָה ^cלֹא־יִנְתָּשׁ וּלֹא־יִהְיֶה

עוד לעולם: ם

32 ¹ הַדָּבָר אֲשֶׁר-הָיָה אֶל-יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בְּשָׁנָה הָעֲשִׂירִי

לְצִדְקָתָהּ מֶלֶךְ יִהְיֶה הַשָּׁנָה שְׁמֵנֶה-עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְנְבוֹכַדְרֶאצַּר

וְאִזְ^a חֵיל מֶלֶךְ כָּבֹד צָרִים עַל־יְרוּשָׁלַם וִירְמִיָּהוּ הַנְּבִיא^b הָיָה כָל־

בַּחֲצֵר הַמִּטְרָה אֲשֶׁר בֵּית מֶלֶךְ יְהוּדָה^d 3 אֲשֶׁר כְּלָאוֹ^c צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ

וַיֹּאמֶר מִדּוּעַ אַתָּה נִבֵּא לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי גֹ

אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וְלִכְרֶהָ׃^a וְצִדְקִיָּהוּ^a מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵ

וַיִּמְלֹךְ מִיָּד הַפְּשָׁדִים כִּי הִנָּתַן וַיִּנָּתֶן בְּיָד מַלְכ־בָּבֶל וּדְבַר־פִּיז עִם־פִּי

וַעֲשֵׂנוּ^b אֶת־עֵינָיו תִּרְאִינָה׃^{a5} וַיֵּלֶךְ אֶת־צְדָקִיָּהּ׃^b וְשֵׁם יְהוָה

עַד־פִּקְדֵי אֹתוֹ נֶאֱמַר יְהוָה כִּי תִלְחֲמוּ אֶת־הַבְּשָׁדִים לֹא תִצְלִיחוּ^d :

^{a6} וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ הִנֵּה ^a דְּבַר־יְהוָה אֵלַי ^b לֵאמֹר: ⁷ הִנֵּה חֲנַמְאֵל בֶּן־

שָׁלֹם יִהְיֶה בְּאֶרֶץ אֱלֹהֶיךָ לֵאמֹר קִנְיָה לָּךְ אֶת־שָׂדֶיךָ אֲשֶׁר בְּעִנְתֹת בִּי לֹ

מִשְׁפָּט הַנֶּאֱלָה לַקְּנוֹת: ⁸ וַיָּבֹא אֵלַי חֲנַמְאֵל בֶּן־דָּוִד ^a בֶּן־דָּוִד ^b בְּדָבָר יְהוָה

אֶל־תֵּצֵר הַמִּצְרָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו^c קֵנָה נָא^d אֶת־שָׂדֵי אֲשֶׁר־בַּעֲנָתוֹת^e

36 l c יִשְׁבֶּת אֶת || 37. ^{a-a} >ט || ^b ט יְרוֹמָז (יִשְׁפָּאֶתְהָ) || ^c טז נֶאֱמַר יְהוָה + ||

6L ταπεινωθη || e > L || f כל > 6L, add || g-g in 6LX trsp post ישראל || 38^a ins
 2MSS Q Yrs || b sic 6 Yrs (> mlt MSS) || 39^{a-a} > 6: 1 c K בזה ו בזה ||

48 MSS Q Vrs בָּאִים ||^b sic 4 Vrs (> mit MSS) || 39 > 3; 1 c K 11; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9; 10; 11; 12; 13; 14; 15; 16; 17; 18; 19; 20; 21; 22; 23; 24; 25; 26; 27; 28; 29; 30; 31; 32; 33; 34; 35; 36; 37; 38; 39; 40; 41; 42; 43; 44; 45; 46; 47; 48; 49; 50; 51; 52; 53; 54; 55; 56; 57; 58; 59; 60; 61; 62; 63; 64; 65; 66; 67; 68; 69; 70; 71; 72; 73; 74; 75; 76; 77; 78; 79; 80; 81; 82; 83; 84; 85; 86; 87; 88; 89; 90; 91; 92; 93; 94; 95; 96; 97; 98; 99; 100; 101; 102; 103; 104; 105; 106; 107; 108; 109; 110; 111; 112; 113; 114; 115; 116; 117; 118; 119; 120; 121; 122; 123; 124; 125; 126; 127; 128; 129; 130; 131; 132; 133; 134; 135; 136; 137; 138; 139; 140; 141; 142; 143; 144; 145; 146; 147; 148; 149; 150; 151; 152; 153; 154; 155; 156; 157; 158; 159; 160; 161; 162; 163; 164; 165; 166; 167; 168; 169; 170; 171; 172; 173; 174; 175; 176; 177; 178; 179; 180; 181; 182; 183; 184; 185; 186; 187; 188; 189; 190; 191; 192; 193; 194; 195; 196; 197; 198; 199; 200; 201; 202; 203; 204; 205; 206; 207; 208; 209; 210; 211; 212; 213; 214; 215; 216; 217; 218; 219; 220; 221; 222; 223; 224; 225; 226; 227; 228; 229; 230; 231; 232; 233; 234; 235; 236; 237; 238; 239; 240; 241; 242; 243; 244; 245; 246; 247; 248; 249; 250; 251; 252; 253; 254; 255; 256; 257; 258; 259; 260; 261; 262; 263; 264; 265; 266; 267; 268; 269; 270; 271; 272; 273; 274; 275; 276; 277; 278; 279; 280; 281; 282; 283; 284; 285; 286; 287; 288; 289; 290; 291; 292; 293; 294; 295; 296; 297; 298; 299; 300; 301; 302; 303; 304; 305; 306; 307; 308; 309; 310; 311; 312; 313; 314; 315; 316; 317; 318; 319; 320; 321; 322; 323; 324; 325; 326; 327; 328; 329; 330; 331; 332; 333; 334; 335; 336; 337; 338; 339; 340; 341; 342; 343; 344; 345; 346; 347; 348; 349; 350; 351; 352; 353; 354; 355; 356; 357; 358; 359; 360; 361; 362; 363; 364; 365; 366; 367; 368; 369; 370; 371; 372; 373; 374; 375; 376; 377; 378; 379; 380; 381; 382; 383; 384; 385; 386; 387; 388; 389; 390; 391; 392; 393; 394; 395; 396; 397; 398; 399; 400; 401; 402; 403; 404; 405; 406; 407; 408; 409; 410; 411; 412; 413; 414; 415; 416; 417; 418; 419; 420; 421; 422; 423; 424; 425; 426; 427; 428; 429; 430; 431; 432; 433; 434; 435; 436; 437; 438; 439; 440; 441; 442; 443; 444; 445; 446; 447; 448; 449; 450; 451; 452; 453; 454; 455; 456; 457; 458; 459; 460; 461; 462; 463; 464; 465; 466; 467; 468; 469; 470; 471; 472; 473; 474; 475; 476; 477; 478; 479; 480; 481; 482; 483; 484; 485; 486; 487; 488; 489; 490; 491; 492; 493; 494; 495; 496; 497; 498; 499; 500; 501; 502; 503; 504; 505; 506; 507; 508; 509; 510; 511; 512; 513; 514; 515; 516; 517; 518; 519; 520; 521; 522; 523; 524; 525; 526; 527; 528; 529; 530; 531; 532; 533; 534; 535; 536; 537; 538; 539; 540; 541; 542; 543; 544; 545; 546; 547; 548; 549; 550; 551; 552; 553; 554; 555; 556; 557; 558; 559; 560; 561; 562; 563; 564; 565; 566; 567; 568; 569; 570; 571; 572; 573; 574; 575; 576; 577; 578; 579; 580; 581; 582; 583; 584; 585; 586; 587; 588; 589; 590; 591; 592; 593; 594; 595; 596; 597; 598; 599; 600; 601; 602; 603; 604; 605; 606; 607; 608; 609; 610; 611; 612; 613; 614; 615; 616; 617; 618; 619; 620; 621; 622; 623; 624; 625; 626; 627; 628; 629; 630; 631; 632; 633; 634; 635; 636; 637; 638; 639; 640; 641; 642; 643; 644; 645; 646; 647; 648; 649; 650; 651; 652; 653; 654; 655; 656; 657; 658; 659; 660; 661; 662; 663; 664; 665; 666; 667; 668; 669; 670; 671; 672; 673; 674; 675; 676; 677; 678; 679; 680; 681; 682; 683; 684; 685; 686; 687; 688; 689; 690; 691; 692; 693; 694; 695; 696; 697; 698; 699; 700; 701; 702; 703; 704; 705; 706; 707; 708; 709; 710; 711; 712; 713; 714; 715; 716; 717; 718; 719; 720; 721; 722; 723; 724; 725; 726; 727; 728; 729; 730; 731; 732; 733; 734; 735; 736; 737; 738; 739; 740; 741; 742; 743; 744; 745; 746; 747; 748; 749; 750; 751; 752; 753; 754; 755; 756; 757; 758; 759; 760; 761; 762; 763; 764; 765; 766; 767; 768; 769; 770; 771; 772; 773; 774; 775; 776; 777; 778; 779; 780; 781; 782; 783; 784; 785; 786; 787; 788; 789; 790; 791; 792; 793; 794; 795; 796; 797; 798; 799; 800; 801; 802; 803; 804; 805; 806; 807; 808; 809; 810; 811; 812; 813; 814; 815; 816; 817; 818; 819; 820; 821; 822; 823; 824; 825; 826; 827; 828; 829; 830; 831;

5 aliter || 40^a l c mlt MSS Q^aA (cf שְׁדָה מוֹת שׁ || הַשְׁדָּמוֹת || ועד שׁ ||

וְלֹא ॥ Cp 32, 1 Q בְּשֵׁנָה K בְּשֵׁנָה ॥ 2 ^a אָ > 6 ^b > 6 ॥ ^c 1 ? בְּבִית ॥
 1-d אָ > 6 ॥ 3 אָ > 6 ॥ 4 ^{a-a} אָ > 6 ॥ ^b וְיִצְחָק ॥ 5 ^{a-a} prb 1 c אָ > 6 ॥ וְבִלְבָּלָה

יְהוָה יִלְכּוּ בְּרַגְלֵיהֶם וְיִשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ כִּי הוּא יֵשֶׁב עַל הַקְּדוֹשִׁים וְיִשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ כִּי הוּא יֵשֶׁב עַל הַקְּדוֹשִׁים

8 || ^b 8 8 אֶל־יָרְ sed cf 8 || 8 ^a 8 8 אֶל־יָרְ || ^{b-b} dl c 8 || ^c > 8 ^B ||

¹ > 6Sh; 6NA 77? || e-e add; in 6 post '77.

אֶרֶץ בְּנֵי־מִן כִּי לֹךְ מִשְׁפָּט הִירָשָׁה וְלֹךְ הַנְּאֻלָּה קִנְה־לֶךְ וְאִדַּע
 יִדְבַר־יְהוָה הוּא׃ 9 וְאִקְנָה אֶת־הַשָּׂדֶה מֵאֵת חֲנַמְאֵל^a בֶּן־דִּדִּי^b אֲשֶׁר
 עָנַתָּ^b וְאֲשַׁקְלָהּ לּוֹ^c אֶת־הַכֶּסֶף^c שִׁבְעָה שָׁקִלִים וַעֲשֶׂהָ הַכֶּסֶף^d׃
 וְאִכְתֹּב בְּסֵפֶר וְאַחֲתָם וְאַעֲד עֵדִים וְאֲשַׁקֵּל הַכֶּסֶף בְּמֵאזְנַיִם׃
 10 וְאִקַּח אֶת־סֵפֶר הַמִּקְנָה אֶת־הַחֲתוּם^a הַמִּצְוָה וְהַחֲקִים^b וְאֶת־הַגְּלוּיִם׃
 11 וְאִתֵּן^a אֶת־הַסֵּפֶר הַמִּקְנָה^a אֶל־בְּרוּךְ בֶּן־נְרִיָּה בֶּן־מַחֲסִיָּה לְעֵינַי
 חֲנַמְאֵל דִּדִּי^b וְלְעֵינַי^c הָעֵדִים הַכֹּתְבִים^c בְּסֵפֶר הַמִּקְנָה לְעֵינַי^d כָּל־
 יְהוּדִים הַיֹּשְׁבִים בְּחֶצֶר הַמִּטְרָה׃ 13 וְאַצְוֶה אֶת־בְּרוּךְ לְעֵינֵיהֶם
 אָמַר׃ 14 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^a לְקוֹחַ^b אֶת־הַסִּפְרִים
 וְאֵלֶּה^b אֶת סֵפֶר הַמִּקְנָה הַזֶּה וְאֵת הַחֲתוּם וְאֵת סֵפֶר הַגְּלוּיִ הַזֶּה׃
 15 גַּתָּם^d בְּכָל־חֶרֶשׁ לְמַעַן יַעֲמְדוּ יָמִים רַבִּים׃ 15 כִּי כֹה אָמַר
 יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^a עוֹד יִקְנוּ בְתִים^b וְשָׂדוֹת וְכִרְמִים בְּאֶרֶץ
 חֲזָאֵת׃ 16 וְאֶת־פֶּלֶל אֶל־יְהוָה אַחֲרֵי תַתִּי אֶת־סֵפֶר הַמִּקְנָה אֶל־
 בְּרוּךְ בֶּן־נְרִיָּה לֵאמֹר׃ 17 אֶהְיֶה אֲדֹנָיִה יְהוָה הִנֵּה^b וְאַתָּה עֹשִׂיתָ
 אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ בְּכַחַד הַגְּדוֹל וּבְזֶרְעַךְ הַנְּטִינָה לֹא־יִפְלֹא׃
 18 עֲשֵׂה חֶסֶד לְאֵלִפִּים וּמִשְׁלֵם עֲוֹן אֲבוֹת אֶל־חֵיק
 בְּנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם הָאֵל הַגְּדוֹל הַנְּבוֹר יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ 19 גְּדֹל
 הַעֲזָה וְרֹב הָעֲלִילָה^a אֲשֶׁר־עֵינֶיךָ פָקַחוֹת^c עַל־כָּל־דֶּרֶכִי בְנֵי אָדָם׃
 20 אֲשֶׁר־שָׁמַתְּ אֹתוֹת וּמִפְתִּים 20 אֲשֶׁר־שָׁמַתְּ אֹתוֹת וּמִפְתִּים
 בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה וּבִישְׂרָאֵל וּבְאָדָם וַתַּעֲשֶׂה־לֶךְ שֵׁם כִּיּוֹם
 הַזֶּה׃ 21 וַתַּצֵּא אֶת־עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים
 בְּיַד חֲזָקָה וּבְאֲזִוְעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָא גְּדוֹל׃ 22 וַתִּתֵּן לָהֶם אֶת־הָאָרֶץ
 הַזֹּאת אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לְאֲבוֹתָם לָתֵת לָהֶם אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וּדְבָשׁ׃

8 f-f 8 καὶ οὐ πρεσβύτερος || 9 a-a 8 שְׂדֵה חֲנִי (sh 'מאת חנ') || b-b dl c 8
 c-c dl c 8 || d l c 8 כֶּסֶף || 11 a dl || b-b dl c 8 || c-c frt dl c 8^B || 12 a-a QO
 'מ' סֵפֶר הַמִּ; 1 prb c 8 אֹתוֹ || b l c ca 10MSS 8 בֶּן־דִּדִּי || c-c cf 8; frt
 'וְהַכִּי' ca 50MSS 'ΑΣΕΣ הַכֹּתְבִים || d l c ca
 30MSS 88 וְלְעֵינַי || e prb dl c 8 || f l c 8 אֲשֶׁר || 14 a-a >8 || b-b dl c 8 || c-c prb
 c A dl; Sh הוּא, al cod etiam וְאֵת הַחֲתוּם || d l c 8^B וְנִתְּנוּ; 8A Sh וְנִתְּנָה
 e l c 8 || 15 a-a >8 || b in 8 post שְׂדוֹת || 17 a >8 || b >8 || c 88
 frt יִפְסֶה vel יִפְלֹא || d > nonn MSS cf 8 || 18 ∞ >8 (הוּא) conj c 19 || 19 a l
 88 pl, 8 + vb nonn || b >8 || c >8 add? || d כל || e QO
 'הָא' || f 8 בְּדֶרֶכוֹ cf 17, 10 || g-g >8 sed cf 17, 10 || 21 prb l c 88
 cf 8 || 22 ∞ >8.

[illegible]

בְּאִפִּי וּבְחִמָּתִי^b וּבְקֶצֶף^c גִּדּוֹל וְהִשְׁבַּתִּים אֶל-הַמָּקוֹם הַזֶּה וְהִשְׁבַּתִּים
 לְבַטָּח: ³⁸וְהָיוּ לִי לְעָם וְאֲנִי אֱהִיָּה לָהֶם לֵאלֹהִים: ³⁹וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב
 אֶחָד וְדַרְךְ אֶחָד^a לִירְאָה אוֹתִי כָּל-הַיָּמִים לְטוֹב^b לָהֶם וּלְבִנְיָהֶם
 אַחֲרֵיהֶם: ⁴⁰וְכִרְתִּי לָהֶם בְּרִית עוֹלָם אֲשֶׁר לֹא-אֲשׁוּב^a מֵאַחֲרֵיהֶם
 לְהִיטִיב אִתָּם^b וְאֶת-יִרְאָתִי אֶתֵּן בְּלִבָּכֶם לְבִלְתִּי סוּר מֵעָלַי: ⁴¹וְיִשְׁשַׁתִּי
 עֲלֵיהֶם^a לְהִטִּיב אוֹתָם וּנְטַעְתִּים בָּאָרֶץ הַזֹּאת בְּאֵמֶת^b בְּכָל-לְבִי וּבְכָל-
 נַפְשִׁי: ⁴²כִּי-כֹה אָמַר יְהוָה בְּאֲשֶׁר הִבֵּאתִי אֶל-^bהָעָם הַזֶּה אֶת
 כָּל-הָרָעָה הַגִּדּוֹלָה הַזֹּאת כֵּן אֲנֹכִי מֵבִיא עֲלֵיהֶם אֶת-כָּל-הַטּוֹיָבָה
 אֲשֶׁר אֲנֹכִי דֹבֵר עֲלֵיהֶם: ⁴³וְנִקְנְנָה^a הַשָּׁדָה^b בָּאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר^d אִתָּם
 אֲמָרִים^d שְׂמִמָּה הִיא מֵאִין אָדָם וּבִהְמָה נִתְּנָה^e בְּיַד^f הַפְּשָׁדִים: ⁴⁴שָׂדוֹת
 בְּכֶסֶף יִקְנוּ וְכֹתוֹב בְּסֶפֶר וְיִחַתּוּם וְהָעֵד עֲדִים בָּאָרֶץ בְּנִימָן וּבִסְבִיבֵי
 יְרוּשָׁלַם וּבְעָרֵי יְהוּדָה וּבְעָרֵי הַחֵר וּבְעָרֵי הַשְּׂפֵלָה וּבְעָרֵי הַנֶּגֶב כִּי-
 אֲשִׁיב אֶת-שְׁבוּתָם נְאֻם-יְהוָה: פ

33 יְהִי דְבַר-יְהוָה אֶל-יִרְמְיָהוּ שֹׁנִית וְהוּא עוֹדְנוּ עֲצוֹר בַּחֲצֵר
 הַמִּטְרָה לֵאמֹר: ²כֹּה-אָמַר יְהוָה עֲשֵׂה יְהוָה^a יוֹצֵר^b אוֹתָהּ לְהַכְנִיחָהּ
 יְהוָה וְשָׁמוֹ: ³קָרָא אֵלַי וְאָעַנְךָ וְאֶנִּידָה לָּךְ גִּדְלוֹת וּבְצֻרוֹת^a לֹא^b
 יֵדְעָתָם: ⁴כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^a עַל-בְּתִי הָעִיר הַזֹּאת
 וְעַל-בְּתִי מַלְכִּי^b יְהוּדָה הַנְּתָצִים אֶל-הַסְּלָלוֹת^c וְאֶל-הַחֲרֹב: ⁵בָּאִים^a
 לְהִלָּחֵם אֶת-^bהַפְּשָׁדִים וּלְמַלְאֵם^c אֶת-פְּגָרֵי הָאָדָם אֲשֶׁר-הִכִּיתִי בְּאִפִּי
 וּבְחִמָּתִי וְאֲשֶׁר הִסְתַּרְתִּי פָנַי^d מִהָעִיר הַזֹּאת^d עַל כָּל-רָעָתָם: ⁶הִנְנִי
 מַעֲלֶה-לָּהּ אֲרָכָה וּמִרְפָּא וּרְפָאִתִּים^a וְגִלְתִּי^b לָהֶם עֲתֶרֶת^c שְׁלוֹם
 וְאַמֶּת: ⁷וְהִשְׁבַּתִּי אֶת-שְׁבוּת יְהוּדָה וְאֶת שְׁבוּת יִשְׂרָאֵל וּבְנִתִים
 כִּבְרָאשָׁנָה: ⁸וְטַהַרְתִּים מִכָּל-עוֹנָם^a אֲשֶׁר חָטְאוּ-לִי וְסִלַּחְתִּי^b לְכוֹל-^c
 עוֹנֵתֵיהֶם אֲשֶׁר חָטְאוּ-לִי וְאֲשֶׁר^d פָּשְׁעוּ בִּי: ⁹וְיָתִיתָ לִּי^a לְשֵׁם שֹׁשׁוֹן^b

אָשִׁיב אֶת 40^a || וְלִי 38^b || אֶחָד 39^a || וְקִי 37^c || וְיָחִי 37^b ||
 כל) ובכל-לב ובכל-נפש 38^b || עֲלֵיהֶם + אִשָּׁ וּפְקָדוֹתֵי 41^a || 37^b ||
 שְׂדוֹת 38^b || עוֹד + 38^c || וְנִקְנְנָה 43^a || עַל 38^b || 38^a || 42^a ||
 וְנִי 38^c || 38^a || 38^b || 38^c || 38^d || 38^e || 38^f || 38^g || 38^h || 38ⁱ || 38^j || 38^k || 38^l || 38^m || 38ⁿ || 38^o || 38^p || 38^q || 38^r || 38^s || 38^t || 38^u || 38^v || 38^w || 38^x || 38^y || 38^z ||
 אֲשֶׁר 38^a || עֲשֵׂה [ה] אָרֶץ 38^a || 38^b || 38^c || 38^d || 38^e || 38^f || 38^g || 38^h || 38ⁱ || 38^j || 38^k || 38^l || 38^m || 38ⁿ || 38^o || 38^p || 38^q || 38^r || 38^s || 38^t || 38^u || 38^v || 38^w || 38^x || 38^y || 38^z ||
 אֲשֶׁר 38^a || 38^b || 38^c || 38^d || 38^e || 38^f || 38^g || 38^h || 38ⁱ || 38^j || 38^k || 38^l || 38^m || 38ⁿ || 38^o || 38^p || 38^q || 38^r || 38^s || 38^t || 38^u || 38^v || 38^w || 38^x || 38^y || 38^z ||
 (nisi add) || 38^a || 38^b || 38^c || 38^d || 38^e || 38^f || 38^g || 38^h || 38ⁱ || 38^j || 38^k || 38^l || 38^m || 38ⁿ || 38^o || 38^p || 38^q || 38^r || 38^s || 38^t || 38^u || 38^v || 38^w || 38^x || 38^y || 38^z ||
 — תִּיהֶּ 38^a || 38^b || 38^c || 38^d || 38^e || 38^f || 38^g || 38^h || 38ⁱ || 38^j || 38^k || 38^l || 38^m || 38ⁿ || 38^o || 38^p || 38^q || 38^r || 38^s || 38^t || 38^u || 38^v || 38^w || 38^x || 38^y || 38^z ||
 38^a || 38^b || 38^c || 38^d || 38^e || 38^f || 38^g || 38^h || 38ⁱ || 38^j || 38^k || 38^l || 38^m || 38ⁿ || 38^o || 38^p || 38^q || 38^r || 38^s || 38^t || 38^u || 38^v || 38^w || 38^x || 38^y || 38^z ||
 38^a || 38^b || 38^c || 38^d || 38^e || 38^f || 38^g || 38^h || 38ⁱ || 38^j || 38^k || 38^l || 38^m || 38ⁿ || 38^o || 38^p || 38^q || 38^r || 38^s || 38^t || 38^u || 38^v || 38^w || 38^x || 38^y || 38^z ||
 לְשֹׁשׁוֹן 38^a || 38^b || 38^c || 38^d || 38^e || 38^f || 38^g || 38^h || 38ⁱ || 38^j || 38^k || 38^l || 38^m || 38ⁿ || 38^o || 38^p || 38^q || 38^r || 38^s || 38^t || 38^u || 38^v || 38^w || 38^x || 38^y || 38^z ||

לְתִהְיֶה^c וְלִתְפָאֶרֶת לְכָל גּוֹיִם^d הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּ אֶת-כָּל-הַטּוֹבָה
 אֲשֶׁר אֲנִכִּי עָשָׂה אִתָּם^e וּפָתְחוּ וְרָגְזוּ עַל כָּל-הַטּוֹבָה וְעַל כָּל-הַשְּׁלֹם
 אֲשֶׁר אֲנִכִּי עָשָׂה לָהֶם^f: ׀ ¹⁰ כֹּה אָמַר יְהוָה עוֹד יִשְׁמַע בַּמְּקוֹם-הַזֶּה
 אֲשֶׁר אַתֶּם אֹמְרִים חֲרֵב הוּא מֵאִין אָדָם^a וּמֵאִין בְּהֵמָה^a בְּעָרֵי יְהוּדָה
 וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַם הַנִּשְׁמֹזֹת מֵאִין אָדָם^b וּמֵאִין יוֹשֵׁב^b וּמֵאִין בְּהֵמָה:
¹¹ קוֹל שֹׁשׁוֹן וְקוֹל שִׁמְחָה קוֹל חֲתָן וְקוֹל כָּלָה קוֹל אֹמְרִים הוֹדוּ אֶת-
 יְהוָה צְבָאוֹת כִּי-טוֹב יְהוָה^a כִּי-לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ מִבָּאִים^b תוֹדָה^c בֵּית
 יְהוָה כִּי-אֲשִׁיב אֶת-שְׁבוֹת-הָאָרֶץ כְּבָרָאשְׁנָה אָמַר יְהוָה: ׀ ¹² כֹּה
 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עוֹד^a יִהְיֶה^b בַּמְּקוֹם הַזֶּה הַחֲרֵב מֵאִין-אָדָם וְעַד-
 בְּהֵמָה^b וּבְכָל-עָרָיו נוֹה רָעִים מִרְבָּצִים צֶאֱן: ¹³ בְּעָרֵי הָהָר בְּעָרֵי
 הַשְּׁפֵלָה וּבְעָרֵי הַגֶּב וּבָאָרֶץ בְּנִימָן וּבְסִבְיָה וּרְוִשְׁלָם וּבְעָרֵי יְהוּדָה
 עַד תַּעֲבֹרְנָה הַצֹּאן עַל-יְדֵי מוֹנֶה אָמַר יְהוָה: ׀

¹⁴ הִנֵּה יָמִים בָּאִים נֹאֲם-יְהוָה וְהִקְמַתִּי אֶת-הַדְּבַר הַטּוֹב אֲשֶׁר
 דִּבַּרְתִּי אֶל-בֵּית יִשְׂרָאֵל וְעַל-בֵּית יְהוּדָה: ¹⁵ בְּיָמִים הָהֵם וּבַעֲת
 הַהִיא אֲצַמִּיחַ לְדוֹד צֶמַח צְדָקָה וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וְצְדָקָה בָּאָרֶץ: ¹⁶ בְּיָמִים
 הָהֵם תִּנְשָׁע יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם תִּשְׁכָּן לְבִטָּח וְזֶה^a אֲשֶׁר-יִקְרָא-לָהּ^b
 יְהוָה וְצִדְקָנוּ: ׀ ¹⁷ כִּי-כֹה אָמַר יְהוָה לֹא-יִכְרַת לְדוֹד אִישׁ יוֹשֵׁב
 עַל-כִּסֵּא בֵּית-יִשְׂרָאֵל: ¹⁸ וְלִכְהֻנִּים הַלְוִיִּם לֹא-יִכְרַת אִישׁ מִלִּפְנֵי
 מַעֲלָה עוֹלָה וּמִקְטִיר מִנְחָה וְעָשָׂה זָבַח כָּל-הַיָּמִים: ׀ ¹⁹ וַיְהִי
 דְּבַר-יְהוָה אֶל-יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר: ²⁰ כֹּה אָמַר יְהוָה אִם-תִּפְרוֹא אֶת-
 בְּרִיתִי הַיּוֹם וְאֶת-בְּרִיתִי הַלַּיְלָה וּלְבִלְתִּי^b הַיּוֹם יוֹמָם-וְלַיְלָה בְּעֵתָם:
²¹ גַּם-בְּרִיתִי תִפְרַ אֶת-דָּוִד עַבְדִּי מִהַיּוֹת-לִי בֶן מֶלֶךְ עַל-כִּסְאוֹ וְאֶת-
 הַלְוִיִּם הַכֹּהֲנִים מִשְׁרָתִי: ²² אֲשֶׁר^a לֹא-יִסְפֹּר צָבָא הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִמְד
 תּוֹל הַיָּם כִּן אֶרְבֶּה אֶת-יִרְעֵדָה עַבְדִּי וְאֶת-הַלְוִיִּם^b מִשְׁרָתִי אִתִּי: ׀
²³ וַיְהִי דְּבַר-יְהוָה אֶל-יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר: ²⁴ הֲלֹא רְאִיתָ מֶה-הָעַם הַזֶּה
 דִּבְרוּ לֵאמֹר שְׁתֵּי הַמִּשְׁפָּחוֹת אֲשֶׁר בָּחַר יְהוָה בָּהֶם וַיִּמְאָסֵם^a וְאֶת-

לָהֶם || ^g c 9 || ^h B 9 || ⁱ A 9 || ^j A 9 || ^k A 9 || ^l A 9 || ^m A 9 || ⁿ A 9 || ^o A 9 || ^p A 9 || ^q A 9 || ^r A 9 || ^s A 9 || ^t A 9 || ^u A 9 || ^v A 9 || ^w A 9 || ^x A 9 || ^y A 9 || ^z A 9 ||
 וּמִבְּרִיתִי || ^{a-a} 10 || ^{b-b} 10 || ^c 10 || ^d 10 || ^e 10 || ^f 10 || ^g 10 || ^h 10 || ⁱ 10 || ^j 10 || ^k 10 || ^l 10 || ^m 10 || ⁿ 10 || ^o 10 || ^p 10 || ^q 10 || ^r 10 || ^s 10 || ^t 10 || ^u 10 || ^v 10 || ^w 10 || ^x 10 || ^y 10 || ^z 10 ||
 עַל || ^a 14 || ^b 14 || ^c 14 || ^d 14 || ^e 14 || ^f 14 || ^g 14 || ^h 14 || ⁱ 14 || ^j 14 || ^k 14 || ^l 14 || ^m 14 || ⁿ 14 || ^o 14 || ^p 14 || ^q 14 || ^r 14 || ^s 14 || ^t 14 || ^u 14 || ^v 14 || ^w 14 || ^x 14 || ^y 14 || ^z 14 ||
	^a 15		^b 15		^c 15		^d 15		^e 15		^f 15		^g 15		^h 15		ⁱ 15		^j 15		^k 15		^l 15		^m 15		ⁿ 15		^o 15		^p 15		^q 15		^r 15		^s 15		^t 15		^u 15		^v 15		^w 15		^x 15		^y 15		^z 15	
	^a 17		^b 17		^c 17		^d 17		^e 17		^f 17		^g 17		^h 17		ⁱ 17		^j 17		^k 17		^l 17		^m 17		ⁿ 17		^o 17		^p 17		^q 17		^r 17		^s 17		^t 17		^u 17		^v 17		^w 17		^x 17		^y 17		^z 17	
	^a 18		^b 18		^c 18		^d 18		^e 18		^f 18		^g 18		^h 18		ⁱ 18		^j 18		^k 18		^l 18		^m 18		ⁿ 18		^o 18		^p 18		^q 18		^r 18		^s 18		^t 18		^u 18		^v 18		^w 18		^x 18		^y 18		^z 18	
	^a 22		^b 22		^c 22		^d 22		^e 22		^f 22		^g 22		^h 22		ⁱ 22		^j 22		^k 22		^l 22		^m 22		ⁿ 22		^o 22		^p 22		^q 22		^r 22		^s 22		^t 22		^u 22		^v 22		^w 22		^x 22		^y 22		^z 22	
	^a 24		^b 24		^c 24		^d 24		^e 24		^f 24		^g 24		^h 24		ⁱ 24		^j 24		^k 24		^l 24		^m 24		ⁿ 24		^o 24		^p 24		^q 24		^r 24		^s 24		^t 24		^u 24		^v 24		^w 24		^x 24		^y 24		^z 24	

עמי ונאצון מהנות עוד גוי לפניהם^b: ם 25 כה אמר יהוה אם-
לא בריתי יומם^a ולילה חקות^b שמים וארץ לא-שמתיו: 26 גם-זרע
יעקוב^a ודוד עבדי אמאם מקחת מזרעו משלים^b אל-זרע אברהם
ישחק ויעקב כִּי-אשוב^d את-שביתם ורחמתיים: פ

34 הדבר אשר-היה אל-ירמיהו מאת יהוה ונבוכדנאצר
מלך-בבל וכל-חילו וכל-ממלכות^a ארץ^b ממשלת ידו^c וכל-העמים^c
גלחמים על-ירושלם ועל-כל-עריה לאמר: 2 כה-אמר יהוה^a אליה
ישראל^a הלך ואמרת^b אל-צדקיהו מלך יהודה ואמרת אליו כה
אמר יהוה^c הנני נתן את-העיר הזאת ביד מלך-בבל^d ושרפה
באש: 3 ואתה לא תמלט מידו כי תפש תתפש וברד תנתן ועיניך
את-עיני מלך-בבל^a תראינה בופיהו את-פריך ידבר^b ובבל תבוא:
4 אך שמע דבר-יהוה צדקיהו מלך יהודה כה-אמר יהוה^a עליך
לא תמות בחרב: 5 בשלום תמות ובמשפחות^a אבותיך המלכים^b
הראשנים אשר-היו לפניך^c בן^d ישרפוי-לך ותזי אדון יספדו-לך
כידבר אני-דברתי נאם-יהוה: ם 6 וידבר ירמיהו הנביא^a אל-
צדקיהו מלך יהודה^b את כל-הדברים האלה בירושלם: 7 וחיל מלך-
בבל גלחמים על-ירושלם ועל כל-ערי יהודה הנותרות^b אל-לכיש
ואל-עזקה כי הנה נשארו בערי יהודה ערי מבצר:

8 הדבר אשר-היה אל-ירמיהו מאת יהוה אחרי כרת המלך
צדקיהו ברית את-כל-העם^a אשר בירושלם^b לקרא להם דורר:
9 לשלח איש את-עבדו ואיש את-שפחתו העברי והעבריה חפשים
לבילתי עבד-בם ביהודי אחיהו איש: 10 וישמעו^a כל-השרים וכל-
העם אשר-באו בברית לשלח איש את-עבדו ואיש את-שפחתו
חפשים לבילתי עבד-בם עוד וישמעו וישלחו^b: 11 וישובו אחרי-

24 ^b frt l c SΘ לפני || 25 ^a l יום cf 20; L (ad 25) in custodia die ac nocte
^b SΘ וח' || 26 ^{a-a} prb add (+ 1 sq) || ^b SΘ משל || ^c l על || ^d mlt MSS Q
אשוב, K אשוב || Cp 34, 1 ^a מ > ט || ^{b-b} ט ממשלתו || ^{c-c} > ט || 2 ^{a-a} > ט ||
^b prb dl c ט || ^{c-c} frt l c ט הנתן תנתן || ^d ט ולכדה + ושר' || ^b SΘ in marg
3 ^{a-a} prb l c ט עיניו cf 32,4 || ^{b-b} > ט B^a || 4 ^{a-o} > ט sed cf S^h || 5 ^a l c L^u al
sed cf S^h || ^d > ט || ^e prb l c ט יספדו || 6 ^a > ט || ^{b-b} l c ט המלך צ' || 7 ^a כל
> ט || ^b prb dl c ט sed cf S^h || ^c l c ט B^a ועל || ^d l ועל || 8 ^a כל > ט || ^{b-b} > ט B^a
לבילתי עבד-בם איש ביהודי (cf SΘ'ASΘ) || 9 ^{a-o} l prb (cf SΘ'ASΘ) || 10 ^a וישמעו, prb sic l || ^{b-b} > ט; dl prb וישמעו (> S^h) || 11 ^{a-a} > ט
prb dl; in al 45 MSS שלחו.

כֵּן וַיָּשִׁיבוּ אֶת־הָעֲבָדִים וְאֶת־הַשְּׁפָחוֹת אֲשֶׁר שָׁלְחוּ חֲפָשִׁים^a וַיִּכְבְּשׁוּם^b
 לַעֲבָדִים וְלַשְּׁפָחוֹת: פ¹² וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה
 לֵאמֹר: ¹³ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲנֹכִי כָרַתִּי בְרִית אֶת־
 אֲבוֹתֵיכֶם בַּיּוֹם הַזֶּה הוֹצֵאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים לֵאמֹר:
¹⁴ מִקֵּץ שִׁבְעָ שָׁנִים^a תִּשְׁלַחֵנוּ אִישׁ אֶת־אֶחָיו^b הָעֲבָרִי אֲשֶׁר־יִמְכַר לָךְ
 וְעַבְדְּךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וְשִׁלַּחְתּוּ חֲפָשִׁי מֵעַמֶּךָ וְלֹא־שָׁמְעוּ אֲבוֹתֵיכֶם^c
 אֵלַי וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנוֹם: ¹⁵ וַתֵּשְׁבוּ^a אַתֶּם^b הַיּוֹם וַתַּעֲשׂוּ^a אֶת־הַיֹּשֵׁר
 בְּעֵינַי לִקְרֹא דְרוֹר אִישׁ לְרֵעֵהוּ וַתִּכְרְתוּ^a בְּרִית לִפְנֵי בַּיִת אֲשֶׁר־
 נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו: ¹⁶ וַתֵּשְׁבוּ וַתַּחֲלִלּוּ אֶת־שְׁמִי וַתֵּשְׁבוּ^a אִישׁ אֶת־
 עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת־שְׁפָחְתּוֹ אֲשֶׁר־שִׁלַּחְתֶּם חֲפָשִׁים לִנְפֹשָׁם^b וַתִּכְבְּשׁוּ
 אַתֶּם לַהֲנוֹת^b לָכֶם לַעֲבָדִים וְלַשְּׁפָחוֹת: ס¹⁷ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה
 אַתֶּם לֹא־שָׁמַעְתֶּם אֵלַי לִקְרֹא דְרוֹר אִישׁ אֶת־אֶחָיו וְאִישׁ לְרֵעֵהוּ הִנְנִי
 קֹרֵא לָכֶם דְּרוֹר^b נְאֻם־יְהוָה^b אֶל־הַחֶרֶב אֶל־הַדֶּבֶר וְאֶל־הָרָעָב וְנָתַתִּי
 אֶתְכֶם לַזֹּעֵה^d לְכָל מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ: ¹⁸ וְנָתַתִּי אֶת־הָאֲנָשִׁים הָעֲבָרִים
 אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר לֹא־הִקִּימוּ אֶת־דְּבָרֵי הַבְּרִית^a אֲשֶׁר כָּרַתִּי לִפְנֵי
^b הָעֵגֹל אֲשֶׁר כָּרַתִּי לַשָּׁנִים וַיַּעֲבְרוּ בֵּין בְּתָרָיו: ¹⁹ שָׂרִי יְהוֹדָה
^a וְשָׂרִי יְרוּשָׁלַם הַסֹּרְסִים וְהַכֹּהֲנִים^b וְכָל עַם הָאָרֶץ^c הָעֲבָרִים בֵּין
 בְּתָרֵי הָעֵגֹל: ²⁰ וְנָתַתִּי אוֹתָם בְּיַד אִיבֵיהֶם וּבְיַד מִבְקָשֵׁי נַפְשָׁם^c
 וְהָיְתָה נִבְלָתָם לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ: ²¹ וְאֵת־
 צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־שָׂרָיו אֶתֵּן בְּיַד אִיבֵיהֶם^a וּבְיַד מִבְקָשֵׁי
 נַפְשָׁם וּבְיַד^a חֵיל^b מֶלֶךְ בָּכָל הָעָלִים^c מֵעַלֵּיהֶם^d: ²² הִנְנִי מַצִּיָּה נְאֻם־
 יְהוָה וְהַשְׁבַּתִּים אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְנִלְחַמּוּ עָלֶיהָ וּלְכוּ וְיִשְׂרָפָהּ
 בָּאֵשׁ וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה אֶתֵּן שְׁמֵמָה מֵאֵין יֹשֵׁב: פ

35 ¹ הַדֶּבֶר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בַּיּוֹם הַזֶּה יְהוֹשִׁיָּהוּ
 בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֵאמֹר: ² הֲלוֹךְ אֶל־בֵּית הַרְכָּבִים וְדִבַּרְתָּ
 אוֹתָם וְהִבֵּאתָם בֵּית יְהוָה אֶל־אֶחָת הַלְשָׁכוֹת וְהִשְׁקִית אוֹתָם יַיִן:

II^b 1 c Q וַיִּכְבְּשׁוּם, K וַיִּכְבְּשׁוּם || 12 °° dl c 6S || 13 °° >6 || 14 cf Dt
 15,1. 12 || ^a 6 שֵׁשׁ, sic 1 || ^{b-b} 6 תִּשְׁלַח אֶת־אֶחָיו || ^c >6 || 15 ^a 6 3. pers ||
^b >6 || 16 ^a 6 לְהָשִׁיב || ^{b-b} >6^{Bx} || 17 ^{a-a} frt dl c 6S || ^{b-b} >6 || ^c ca 90MSS
 6S & וְאֶל־ || ^d cf 15,4 || 18 ^{a-a} 6 בְּרִיתִי || ^{b-b} prb add, cf 6 || 19 ^{a-a} >6 || ^{b-b} 6
 וְהָעָם || ^{c-c} prb add, >6A || 20 °° prb dl c 6 || 21 ^{a-a} prb dl c 6 || ^b 1 c 6
 וְחֵיל || ^c 6^{Bx} לְעָלִים, 1 M || ^d 1MS 6 מֵעַלֵּיהֶם S עליהם || 22 6 הָאָרֶץ ||
 Cp 35, 2 °° prb dl c 6^{Bx}.

3 וְאַתָּה אֶת־יִאזְנִיָּה^a בֶּן־יִרְמְיָהוּ^b בֶּן־חֲבַצְנִיָּה^c וְאֶת־אֲחִיו וְאֶת־כָּל־
 בָּנָיו וְאֶת כָּל־בֵּית הַרְכָּבִים: 4 וְאַבְא אֹתָם בֵּית יְהוָה אֶל־לִשְׁכַּת
 בָּנָיָה חֲנָן^b בֶּן־יִגְדְּלִיָּהוּ^c אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־אַצֵּל לִשְׁכַּת^d הַשְּׂוֹיִם
 אֲשֶׁר מַמְעַל לִלְשַׁכַּת^d מַעֲשִׂיהוּ בֶּן־שָׁלֹם שֹׁמֵר הַסֵּף: 5 וְאַתָּן^a לִפְנֵי
 בָנֵי בֵית־הַרְכָּבִים^a גְּבַעִים^b מִלְּאִים^c יַיִן וְכִסּוֹת וְאָמַר אֲלֵיהֶם^d שְׁתּוּ־
 יַיִן: 6 וַיֹּאמְרוּ לֹא נִשְׁתֶּה־יַיִן כִּי יִזְנָב בֶּן־רָכָב אָבִינוּ צִוָּה עָלֵינוּ
 לֵאמֹר לֹא תִשְׁתּוּ־יַיִן אַתֶּם וּבְנֵיכֶם עַד־עוֹלָם: 7 וּבֵית לֹא־תִבְנוּ וְזֶרַע
 לֹא־תִזְרְעוּ וְכֶרֶם לֹא־תִטְעוּ וְלֹא יִהְיֶה לָכֶם כִּי בָּאֵהֲלִים תִּשְׁבּוּ כָל־
 יְמֵיכֶם לְמַעַן תִּחְיוּ יָמִים רַבִּים עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם גָּרִים
 שָׁם: 8 וְנִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוֹנָדָב^a בֶּן־רָכָב^a אָבִינוּ^b לְכָל אֲשֶׁר צִוָּנוּ^b לְבַלְתִּי
 שְׁתּוֹת־יַיִן כָּל־יְמֵינוּ אֲנַחְנוּ נְשִׁינוּ^c בָּנֵינוּ^d וּבְנֵיתֵינוּ: 9 וּלְבַלְתִּי בְנוֹת
 בָּתִּים לִשְׁבֹּתָנוּ^a וְכֶרֶם^b וְשָׂדֶה וְזֶרַע לֹא יִהְיֶה־לָּנוּ: 10 וְנִשְׁבַּב בָּאֵהֲלִים
 וְנִשְׁמַע וְנַעֲשֶׂה כְּכָל אֲשֶׁר־צִוָּנוּ יִזְנָב אָבִינוּ: 11 וַיְהִי בַּעֲלוֹת נְבוּכַדְרֶאצַּר
^a מֶלֶךְ־בָּבֶל^a אֶל־הָאָרֶץ וְנֹאמַר^c בָּאוּ וְנִבְּאוּ יְרוּשָׁלַם מִפְּנֵי חֵיל
 הַפְּשָׁדִים וּמִפְּנֵי חֵיל אָרֶם^d וְנִשְׁבַב בִּירוּשָׁלַם: 12 וַיְהִי דְבַר־
 יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר: 13 כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱצַבְאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^a
 הַלֵּךְ וְאָמַרְתָּ לְאִישׁ יְהוּדָה וּלְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם הֲלוֹא תִקְחוּ מוֹסֵר
 לְשֹׁמֵעַ אֶל־דְּבָרִי^b נְאֻם־יְהוָה^b: 14 הוֹקֵם אֶת־דְּבָרִי יְהוֹנָדָב בֶּן־רָכָב
 אֲשֶׁר־צִוָּה אֶת־בָּנָיו לְבַלְתִּי שְׁתּוֹת־יַיִן וְלֹא שְׁתּוּ^b עַד־הַיּוֹם הַזֶּה כִּי
 שָׁמְעוּ אֶת מִצְוַת אֲבִיהֶם^b וְאֲנֹכִי דִבַּרְתִּי אֲלֵיכֶם הַשָּׁבָם וְדִבַּר וְלֹא
 שָׁמַעְתֶּם אֲלֵי: 15 וְאַשְׁלַח אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־עַבְדֵי הַגְּבִיאִים^b הַשָּׁבָם
 וְשָׁלַח^b לֵאמֹר שָׁבוּ־נָא אִישׁ מִדְּרָכּוֹ הָרַעָה וְהִיטִיבוּ מַעֲלָלֵיכֶם
 וְאַל־תֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לַעֲבֹדָם וּשְׁבוּ אֶל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־
 נָתַתִּי לָכֶם וְלֹא־תִיכֶם וְלֹא תִסִּיתֶם אֶת־אֲזָנְכֶם וְלֹא שָׁמַעְתֶּם אֲלֵי: 16
 כִּי הִקִּימוּ בָנֵי יְהוֹנָדָב בֶּן־רָכָב אֶת־מִצְוַת אֲבִיהֶם אֲשֶׁר צִוָּם וְהָעָם

3 ^a 𐤇 lexovian pr leZ. || ^b 𐤇 lepeum (𐤇^A = M) 3 אמריה || ^c Or c 3 ||
 d כל dl c 𐤇 || 4 ^a 𐤇^B + iuvav uiou sed >𐤇^A || ^b 𐤇 ? חנניה || ^c 𐤇 3 נדליה ||
 d 𐤇 3 מלא || ^{a-a} prb l c 𐤇 לפניהם || ^b l c 𐤇 גביע || ^c dl c 𐤇 aut l c 𐤇 ||
 d >𐤇 || 7 ^a >𐤇 (et l sq) || 8 ^{a-a} >𐤇 || ^{b-b} frt dl c 𐤇 || c l c 𐤇 3 ונש || d frt
 l c 𐤇 3 וב' || 9 ^a 𐤇 שם || ^b 𐤇 לשכת שם || ^{a-a} >𐤇 || ^b l c Or nonn MSS 𐤇
 על || ^{c-c} 𐤇^B בוא ונבא (vel לכו ונ' ?); 𐤇^A shλ (?) נעלה, frt sic l vel c
 'ΑΣ לכו נב' || d 3 אדם 𐤇 Aσσυρίων || c l prb c 𐤇 שם || 12 l c 𐤇 אלי ||
 13 ^{a-a} >𐤇 || ^{b-b} >𐤇 || 14 ^{a-a} 𐤇 בני דבר || ^{b-b} >𐤇 (sed cf 3^b) || c >𐤇 ||
 15 ^a כל >𐤇 || ^{b-b} >𐤇 || c נא >𐤇 || d על (𐤇) || c >𐤇^B al || 16 ^a >𐤇.

הָזֶה לֹא שָׁמְעוּ אֵלַי: ¹⁷ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה ^a אֱלֹהֵי צְבָאוֹת^a
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^b הִנְנִי מֵבִיא אֶל־יְהוּדָה וְאֶל־כָּל־יּוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם אֶת
 כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עֲלֵיהֶם ^c יֵעֶן דִּבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם וְלֹא שָׁמְעוּ וְאֶקְרָא
 לָהֶם וְלֹא עָנּוּ: ¹⁸ וְלִבִּית הַרְקָבִים אָמַר יְרֵמְיָהוּ כֹה־אָמַר יְהוָה
 צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^b יֵעֶן אֲשֶׁר שָׁמַעְתֶּם ^c עַל־מִצְוֹת יְהוֹנָדָב^d
 אֲבִיכֶם ^e וְנִשְׁמַרְוּ אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי וְנִתְעָשׂוּ כָּל־אֲשֶׁר־צִוִּיתִי אֶתְכֶם:
¹⁹ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^a לֹא־יִכָּרֵת אִישׁ לְיוֹנָדָב^b
 בְּיִרְכָב עֶמֶד לִפְנֵי כָל־הַיָּמִים: ^c ׀

36 וַיְהִי^a בַשָּׁנָה הָרִבְעִית לַיהוִיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה
 הָיָה ^b הַדְּבָר הַזֶּה אֶל־יְרֵמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה^b לֵאמֹר: ^c קַח־לָךְ מִגִּלְת־
 סֵפֶר וְכַתְּבָתָּ אֵלֶיָּה ^a אֶת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ עַל־יִשְׂרָאֵל^b
 וְעַל־יְהוּדָה וְעַל־כָּל־הַגּוֹיִם מִיּוֹם דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ מִיָּמִי יֹאשִׁיָהוּ וְעַד
 הַיּוֹם הַזֶּה: ³ אֲוִלִי יִשְׁמְעוּ בֵּית יְהוּדָה אֶת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִכִּי
 חָשַׁב לַעֲשׂוֹת לָהֶם לְמַעַן יָשׁוּבוּ אִישׁ^a מִדֶּרֶכּוֹ הָרָעָה וְסִלַּחְתִּי ^b לְעֹנֵם
 וּלְחַטָּאתָם: ^c ׀ ⁴ וַיִּקְרָא יְרֵמְיָהוּ אֶת־בְּרוּךְ בֶּן־גִּרְיָה וַיְכַתֵּב בְּרוּךְ
 מִפִּי יְרֵמְיָהוּ אֶת כָּל־דְּבָרֵי יְהוָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלָיו עַל־מִגִּלְת־סֵפֶר:
⁵ וַיְצִיגֵה יְרֵמְיָהוּ אֶת־בְּרוּךְ לֵאמֹר אֲנִי עֹצֹר לֹא אוֹכֵל לֶחֶם בֵּית
 יְהוָה: ^a וּבָאתָ אֵתָּה ^a וְקִרְאתָ בַּמִּגְלָה ^b אֲשֶׁר־כָּתַבְתָּ מִפִּי אֶת־דְּבָרֵי
 יְהוָה^b בְּאָזְנִי הָעַם בֵּית יְהוָה בְּיָזִים צֹם וְגַם בְּאָזְנִי כָל־יְהוּדָה
 הַבָּאִים מִעַרְיָהֶם תִּקְרָאֵם: ^d ⁷ אֲוִלִי תִפֹּל תַּחֲנוּתָם לִפְנֵי יְהוָה וַיָּשׁוּבוּ
 אִישׁ^a מִדֶּרֶכּוֹ הָרָעָה כִּי־גָדוֹל הָאֵף וְתַחֲמָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־הָעַם
 הַזֶּה: ⁸ וַיַּעַשׂ בְּרוּךְ בֶּן־גִּרְיָה^a כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוִּיתִי יְרֵמְיָהוּ הַנְּבִיא^b לִקְרָא
 בַּסֵּפֶר דְּבָרֵי יְהוָה בֵּית יְהוָה: ^c ׀ ⁹ וַיְהִי בַשָּׁנָה הַחֲמִשִּׁית לַיהוִיָקִים^b
 בֶּן־יֹאשִׁיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה^c בַּחֲדָשׁ הַתְּשַׁעִי קָרְאוּ צֹם לִפְנֵי יְהוָה כָּל־
 הָעַם בִּירוּשָׁלַם וְכָל־הָעַם הַבָּאִים מִעַרִי יְהוּדָה בִּירוּשָׁלַם: ^d ¹⁰ וַיִּקְרָא
 בְּרוּךְ בַּסֵּפֶר אֶת־דְּבָרֵי יְרֵמְיָהוּ בֵּית יְהוָה בַּלְשָׁכַת גִּמְרִיָהוּ בֶן־

17 a-a > 6S (sed cf Sh) || b-b > 6S || c 1 על (6) || d 1 ועל || e prb dl c 6 ||
 f-f > 6 || 18 a-a > 6 sed + לכן || b-b > 6 || c 6 ב' ר' || d > 6 || e > 6 ||
 3. pers || f-f > 6 || 19 a-a > 6 || b 6 לְבִנֵי יוֹנָדָב || c-c 6 הָאָרֶץ || Cp 36,
 1 a > 6Bx || b-b prb l c 6 דִּבֶּר יְהוָה אֵלַי || 2 a 1 c 6 עָלֶיךָ || b prb l c 6Bx ||
 3 a > 6 (מִדְרָכָם 6) || b-b 6 plur || 4 > 6 frt dl || 5 6 φυλάσσομαι ||
 6 a-a > 6 || b-b prb dl c 6 || c 1 ? בְּבֵית || d 6 תִּקְרָא לָהֶם 6 || (= נְצֹר ?) ||
 7 a cf 3a || b 1 על (6) || 8 a-a > 6 || b > 6 || c 1 ? בְּבֵית || 9 a 6Bx ||
 10 a 1 ? בְּבֵית || b 6Bx || c-c > 6Bx || d-d 6Bx || וּבֵית יְהוּדָה || 10 a 1 ? בְּבֵית

שָׁפַן הַסֹּפֶר בַּחֲצֵר הָעֵלִיזֹן פָּתַח שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הַחֹדֶשׁ בְּאֲזִנִּי
 כָּל־הָעָם: ¹¹ וַיִּשְׁמַע מִכִּי־הוּ בֶן־גִּמְרִיָּהוּ בֶן־שָׁפָן אֶת־כָּל־דְּבָרֵי יְהוָה
 מֵעַל הַסֹּפֶר: ¹² וַיֵּרֶד בֵּית־הַמֶּלֶךְ עַל־לִשְׁכַּת הַסֹּפֶר וְהִנֵּה־שָׁם כָּל־
 הַשָּׂרִים וְיֹשְׁבִים אֲלִישְׁמַע הַסֹּפֶר וּדְלִיָּהוּ בֶן־שֹׁמַעִיהוּ וְאַלְנָתָן בֶּן־
 עֲכָבוֹר וּגְמַרְיָהוּ בֶן־שָׁפָן וְצִדְקִיָּהוּ בֶן־חֲנַנִּיָּהוּ וְכָל־הַשָּׂרִים: ׀
¹³ וַיֵּגֶד לָהֶם מִכִּי־הוּ אֶת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַע בְּקִרְאָ בְּרוּךְ בַּסֹּפֶר
 בְּאֲזִנִּי הָעָם:

¹⁴ וַיִּשְׁלַח כָּל־הַשָּׂרִים אֶל־בְּרוּךְ^a אֶת־יְהוֹדִי^b בֶּן־נְתַנְיָהוּ בֶן־שַׁלְמִיָּהוּ
 בֶן־בוּשִׁי לֵאמֹר הַמְּגִלָּה אֲשֶׁר קִרְאתָ בָּהּ בְּאֲזִנִּי הָעָם קָחָהּ בְּיָדְךָ
 וְלֹךְ: ¹⁵ וַיִּקַּח בְּרוּךְ^d בֶּן־גְּרִיָּהוּ^d אֶת־הַמְּגִלָּה בְּיָדוֹ וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם:
¹⁵ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו שָׁב^a נָא וּקְרֹאנָהּ^b בְּאֲזִנֵּינוּ וַיִּקְרָא בְרוּךְ בְּאֲזִנֵּיהֶם:
¹⁶ וַיְהִי כְשִׁמְעֵם אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים פָּתְחוּ^a אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וַיֹּאמְרוּ^b אֶל־
 בְּרוּךְ^b הַגִּיד נָגִיד לְמֶלֶךְ אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: ¹⁷ וְאֶת־בְּרוּךְ שָׁאֲלוֹ
 לֵאמֹר^a הַגִּיד־נָא לָנוּ^a אֵיךְ^b כָּתַבְתָּ אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה מִפִּי:
¹⁸ וַיֹּאמֶר לָהֶם^a בְּרוּךְ מִפִּי וַיִּקְרָא אֲלֵי^b אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה^c וַאֲנִי
 כָּתַב עַל־הַסֹּפֶר^c בְּיָדִי^d: ׀ ¹⁹ וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים אֶל־בְּרוּךְ לֵךְ הַסֵּתֵר
 אֶתְּהָ וַיִּרְמִיָּהוּ וְאִישׁ אֶל־יָדָע אִיפֹה אַתָּם: ²⁰ וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ חֲצֵרָה^a
 וְאֶת־הַמְּגִלָּה הַפְּקֻדֹּי בְּלִשְׁכַּת אֲלִישְׁמַע הַסֹּפֶר^b וַיִּגִּידוּ^c בְּאֲזִנִּי הַמֶּלֶךְ^c
 אֶת כָּל־הַדְּבָרִים: ^d

²¹ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אֶת־יְהוֹדִי לְקַחַת אֶת־הַמְּגִלָּה וַיִּקְחָהּ מִלִּשְׁכַּת
 אֲלִישְׁמַע הַסֹּפֶר^a וַיִּקְרָאָהּ יְהוֹדִי בְּאֲזִנִּי הַמֶּלֶךְ וּבְאֲזִנִּי כָל־הַשָּׂרִים
 הָעֹמְדִים מֵעַל^b הַמֶּלֶךְ: ²² וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בֵּית^a הַחֹרֶף^b בַּחֲדָשׁ הַתְּשִׁיעִי^b
^c וְאֶת־הָאָח^c לְפָנָיו מִבְּעֶרְתָּ: ²³ וַיְהִי וּפְקֻדֹּא^a יְהוֹדִי שָׁלַשׁ דָּלְתוֹת
 וְאַרְבָּעָה יְקֻרְעָה^b בְּתֵּעַר הַסֹּפֶר וְהַשֶּׁלֶךְ אֶל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר אֶל־הָאָח
 עֲדִיתָם כָּל־הַמְּגִלָּה עַל־הָאֵשׁ^d אֲשֶׁר עַל־הָאָח: ²⁴ וְלֹא פָּתְחוּ^a וְלֹא

10 ^b Sh* || 12 ^a l אל || ^b שלמיהו || ^c 6Bx וינתן || 13 ^a 6 ||
 14 ^a 6 || ^b 6Bx || ^c frt l וירד || ^d 6Bx || ^e 6Bx || ^f 1 c 6 ||
 15 ^a 6 || ^b 6 || ^c 6 || ^d 6 || 16 ^a 6A ουβεβουλευσαντο ||
 (נזעצז) || ^b dl c 6 || 17 ^a 6 || ^b 6B איה || ^c dl c 6 || 18 ^a 6 ||
 19 ^a 6Bx || ^b 6S + ורמיהו || ^c prb sic l || ^d 6 || 20 ^a l || (ה) חדרה (IR I, 15) || ^b 6 || ^c 6 || ^d ins c ca 45 MSS 6A36L ||
 21 ^a 6 || ^b l על || 22 ^a 15MSS בבית || ^b 6 || ^c 6 || ^d 6 || 23 ^a KOr בקר || ^b 6 || ^c 6 || ^d 6 || 24 ^a 6 || (εε) ἐζητησαν sed 6MSS ἐξέστησαν.

הָאָרֶץ הַזֹּאת: ²⁰וַעֲתָה ^aשָׁמַע־נָא ^aוְאֵדָנִי הַמֶּלֶךְ תִּפְלֶנָּה תַּחֲנֹתִי
 לִפְנֵיהֶּ וְאֶל־תִּשְׁבְּנִי בֵּית יְהוֹנָתָן הַסֹּפֵר וְלֹא אָמוּת שָׁם: ²¹וַיִּצְוֶה
 הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ ^aוַיַּפְקְדוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר ^bהַמִּטְרָה וְנָתַן לוֹ כֶּבֶר־
 לֶחֶם לַיּוֹם מִחוּץ הָאֲפִים עַד־תָּם כָּל־הַלֶּחֶם מִן־הָעִיר וַיָּשָׁב יִרְמְיָהוּ
 בַּחֲצַר הַמִּטְרָה: ³⁸וַיִּשְׁמַע שַׁפְטִיָּה בֶן־מִתְנִן וַיְגַדִּלְהוּ
 בֶן־פֶּשֶׁחֹר וַיּוֹכֵל ^aבֶּן־שַׁלְמִיָּהוּ ^bוּפִשְׁחֹר בֶּן־מִלְכִּיָּה ^bאֶת־הַדְּבָרִים
 אֲשֶׁר יִרְמְיָהוּ מְדַבֵּר אֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר: ²⁰כֹּה אָמַר יְהוָה הַיֹּשֵׁב
 בָּעִיר הַזֹּאת יָמוּת בַּחֲרֹב בָּרָעֵב ^aוּבַדָּבָר וְהִיצֵא אֶל־הַפְּשָׁדִים יַחְלֶה ^b
^cוְהִיתָה־לוֹ נַפְשׁוֹ ^dלְשָׁלָל וְחָי: ³כֹּה אָמַר יְהוָה הַנָּתַן תְּנָתָן
 הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד חֵיל מֶלֶךְ־בָּבֶל וּלְכָדָה: ⁴וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים ^aאֶל־
 הַמֶּלֶךְ יוֹמֵת נָא אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה כִּי־עַל־פָּנָיו ^cהוּא מְרַפָּא ^dאֶת־יָדֵי
 אֲנָשֵׁי הַמְּלָחָמָה הַנִּשְׁאָרִים וּבָעִיר הַזֹּאת וְאֵת יָדֵי כָל־הָעָם לְדַבֵּר
 אֲלֵיהֶם בַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה כִּי וְהָאִישׁ הַזֶּה אֵינָנו דֹּרֵשׁ לְשָׁלוֹם לָעָם הַזֶּה
 כִּי אִם־לָרָעָה: ⁵וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ ^aהִנֵּה־הוּא בְּיֹדְכֶם כִּי־אֵין
 הַמֶּלֶךְ יוֹכֵל ^bאֶתְכֶם דָּבָר: ⁶וַיִּקְחוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ ^aוַיִּשְׁלְכוּ אֹתוֹ אֶל־
 הַבּוֹר ^bוּמִלְכִּיָּהוּ בֶן־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בַּחֲצַר הַמִּטְרָה ^cוַיִּשְׁלְחוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ
 בַּחֲבָלִים ^dוּבַבּוֹר אֵין־מַיִם כִּי אִם־טֵיט וַיִּטְבַּע ^eיִרְמְיָהוּ בְּטֵיט: ^פ
⁷וַיִּשְׁמַע עֲבַד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי ^aאִישׁ סֹרִים ^aוְהוּא בְּבֵית הַמֶּלֶךְ כִּי־נָתַנּוּ
 אֶת־יִרְמְיָהוּ אֶל־הַבּוֹר וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב ^bבְּשַׁעַר בְּנִימָן: ⁸וַיֵּצֵא ^aעֲבַד־
 מֶלֶךְ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ ^aוַיְדַבֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר: ⁹וְאֵדָנִי הַמֶּלֶךְ ^aוְהָרְעוּ ^b
 הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֶת כָּל־אֲשֶׁר עָשׂוּ לִירְמְיָהוּ הַנְּבִיא אֶת אֲשֶׁר־
 הִשְׁלִיכוּ אֶל־הַבּוֹר וַיָּמָת תַּחֲתָיו ^bמִפְּנֵי הָרָעֵב כִּי אֵין הַלֶּחֶם עוֹד
 בָּעִיר: ¹⁰וַיִּצְוֶה הַמֶּלֶךְ אֶת עֲבַד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי ^aלֵאמֹר קַח בִּידְךָ מִזֶּה
 שְׁלִשִּׁים ^bאֲנָשִׁים וְהַעֲלִיתָ ^cאֶת־יִרְמְיָהוּ הַנְּבִיא ^cמִן־הַבּוֹר בְּטָרִם יָמוּת:

20 ^{a-a} dl ? c 6 vel ? l c S שָׁמַע־נָא || ^b ומה- 21 ^a > 6 || ^b 6 eis oikíav ||
 Cp 38, 1 ^a cf ad 37,3 || ^{b-b} > 6 || ^c 1 c 6 על || ^d > 6 || vs 2 cf 21,9 || ^a 1
 c 6 > לו || ^b 1 c K וְהִתָּה, mlt MSS Q וְהִתָּה, frt dl cf not sq || ^{c-c} > 6 ||
 frt dl et l וְהִתָּה cf 17 || ^{d-d} frt dl c S || 3 ^a + 6 || 4 ^a frt dl c 6 || ^b dl c
 15 MSS || ^{c-c} frt dl || ^d 1 c ca 10 MSS מְרַפָּה || ^e prb dl c 6 || 5 ^a > 6 ||
^{b-b} 1 prb (cf 6) אֲלֵיהֶם (?) vel לָהֶם || 6 ^{a-a} > 6 sed cf S^h || ^b 1 c 6 S al בּוֹר
 nisi nom propr sq add || ^{c-c} 1 c 6 אֹתוֹ וִישׁ sed prb add || ^d > 6 || ^e 6 > 6 ||
 f > 6 || 7 ^{a-a} > 6 prb add || ^b 6 ḥv || 8 ^{a-a} 6 אֲלִיוֹ sed cf S^h || ^b > 6 || 9 ^{a-a} > 6 ||
^{b-b} 6 הרעָה אֶת־אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לְהָמִית אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה 6 || 10 ^a dl c 6 ||
^b 1 שלשה || ^{c-c} 1 c 6 אֹתוֹ.

11 וַיִּקַּח עֶבֶד-מֶלֶךְ אֶת-הָאֲנָשִׁים בְּיָדָא וַיָּבֹא בֵּית-הַמֶּלֶךְ אֶל-תַּחַת
 הָאוֹצָר^b וַיִּקַּח מִשָּׁם בָּלוּי הַסְּחָבוֹת^c וּבָלוּי מַלְחִים^d וַיִּשְׁלַחם אֶל-
 יְרֵמְיָהוּ אֶל-הַבּוֹר בַּחֲבָלִים^e: 12 וַיֹּאמֶר אֶעֱבֹד-מֶלֶךְ הַפּוֹשִׁי אֶל-יְרֵמְיָהוּ^a
 שִׁים נָא בָּלוּיִי הַסְּחָבוֹת וְהַמַּלְחִים תַּחַת אַצְלוֹת יָדָיךָ^b מִתַּחַת
 לַחֲבָלִים וַיַּעַשׂ יְרֵמְיָהוּ כֵן: 13 וַיִּמְשְׁכוּ אֶת-יְרֵמְיָהוּ בַּחֲבָלִים וַיַּעֲלוּ
 אֹתוֹ מִן-הַבּוֹר וַיֵּשֶׁב יְרֵמְיָהוּ בַּחֲצָר הַמִּטְרָה: פ 14 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ
 צִדְקִיָּהוּ^a וַיִּקַּח^b אֶת-יְרֵמְיָהוּ הַנְּבִיא^c אֵלָיו אֶל-מְבוֹא הַשְּׁלִישִׁים^d אֲשֶׁר
 בְּבֵית יְהוָה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל-יְרֵמְיָהוּ שְׂאֵל אֲנִי אֶתְּךָ דָּבָר אֶל-
 תְּכַחַד מִמֶּנִּי דָבָר: 15 וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ אֶל-צִדְקִיָּהוּ כִּי אֲנִיד לָךְ הַלּוֹא
 הִמַּת תְּמִיתָנִי וְכִי אֵיעָצְךָ לֹא תִשְׁמַע אֵלָי: 16 וַיִּשָּׁבַע הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ^a
 אֶל-יְרֵמְיָהוּ^b בַּסֶּתֶר^c לֵאמֹר חִי-יְהוָה אֵת^d אֲשֶׁר עָשִׂה-לָּנוּ אֶת-הַנֶּפֶשׁ
 הַזֹּאת אִם-אֲמִיתְךָ וְאִם-אֲתַנְּךָ בְּיַד הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה^e אֲשֶׁר מִבְקָשִׁים
 אֶת-נַפְשֵׁךָ^f: פ 17 וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ^a אֶל-צִדְקִיָּהוּ^a כֹּה-אָמַר יְהוָה
 בְּאֱלֹהֵי צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^b אִם-יֵצֵא תֵצֵא אֶל-שָׂרֵי מֶלֶךְ-בָּבֶל וְחִיתָה
 נַפְשְׁךָ וְהָעִיר הַזֹּאת לֹא תִשָּׁרֵף בָּאֵשׁ וְחִיתָה אַתָּה וּבֵיתְךָ: 18 וְאִם
 לֹא-תֵצֵא^a אֶל-שָׂרֵי מֶלֶךְ בָּבֶל^a וְנִתְּנָה הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד הַכַּשְׂדִּים
 וּשְׂרָפוּהָ בָּאֵשׁ וְאַתָּה לֹא-תִמָּלֵט מִיָּדָם^b: פ 19 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
 צִדְקִיָּהוּ אֶל-יְרֵמְיָהוּ אֲנִי דָאג אֶת-הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר נָפְלוּ אֶל-הַכַּשְׂדִּים
 פֶּן-יִתְּנוּ אֹתִי בְיָדָם וְהִתְעַלְלוּ-בִּי: 20 וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ לֹא יִתְּנוּ^a
 שְׁמַע-נָא^b וּבִקּוֹל^c יְהוָה לֵאשֶׁר^d אֲנִי דָבָר אֵלָיְךָ וַיִּיטַב-לָךְ וְתָחִי
 נַפְשְׁךָ: 21 וְאִם-מָאֵן אַתָּה לֵצָאָת נָה הַדָּבָר אֲשֶׁר הִרְאֵנִי יְהוָה:
 22 וְהִנֵּה כָל-הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נִשְׂאָרוּ בְּבֵית מֶלֶךְ-יְהוָה מוֹצְאוֹת אֶל-
 שָׂרֵי מֶלֶךְ בָּבֶל וְהִנֵּה אִמֹּת

הַסִּיתוּךָ וַיִּכְלוּ לָךְ אֲנָשֵׁי שְׁלֹמֹה
 הַטְּבָעוּ^a בְּכֶץ רִגְלֶךָ^b נִכְנֹו אַחֲוֹר^c:

sed חבליים 6 d || סחכות 1 c c Q || אֶל-חֲצֵר הַמִּטְרָה 1 b-b || 6 a > 11 II
 13 || אֵלֶּה nil nisi 6 c || 1 b-b || 6 c dl prb a-2 || 12 || 6 > e || 12 cf
 מְבוֹא 1 d-d || 1 אתו 6 c 1 c- || 17, 37 cf || 6 ב || 6 c dl prb a || 14 || אתו
 16 || אֶל-הַמֶּלֶךְ 6 || 15 || וְאֶל-נָא 6 c 1 prb f || 6 אֵלָיו e-e || 6 השלישים
 6 b-b || 6 f-f || 6 הוּהָ 6 > s, KOr || 6 > e || 6 dl c ca 30 MSS Q 6 s || 6 אֵלָיו b-b || 6
 18 || יהוה צב' 6 s 9 MSS (אל' צב' sh) || 6 b-b || 6 אֵלָיו a-a || 17 dl || 6
 20 || נא 6 b || 6 c frt 1 c 6 s || 6 > 20 || 6 a 1 c 6 s || 6 > 19 || 6 b > c || 6
 22 || הטבעו 6 b mlt MSS 6 BA || 6 מָאֵן 21 || 6 אֲשֶׁר 21 || 6 c 1 d || 6 בְּדָבָר
 6 c || 6 רִגְלֶיךָ.

23 וְאֶת־כָּל־נָשִׁיךְ וְאֶת־בְּנִיךְ מוֹצֵאִים אֶל־הַכַּשְׂדִּים וְאֵתָהּ לֹא־תִמְלֹט
 מִיָּדָם^b כִּי בְיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל תִּתְּפֹשׂ וְאֶת־הָעִיר הַזֹּאת תִּשְׂרֹף^d בְּאֵשׁ׃
 24 וַיֹּאמֶר^a צִדְקִיָּהוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ אִישׁ אֶל־יָנֹעַ בְּדִבְרֵים־הָאֵלֶּה
 וְלֹא־תָמוּת׃ 25 וְכִי־יִשְׁמְעוּ הַשָּׂרִים כִּי־דִבַּרְתִּי אֵתָךְ וּבָאוּ אֵלֶיךָ
 וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ הַגִּידָה־נָא^a לָנוּ מִה־בְּדִבְרֶת אֶל־הַמֶּלֶךְ^b אֶל־תִּכְחַד מִמֶּנּוּ
 וְלֹא נָמִיתָךְ וּמִה־דִּבַּר אֵלֶיךָ הַמֶּלֶךְ׃ 26 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם מִפִּיל־אֲנִי
 תַחְנֹנִתִּי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ לְבַלְתִּי הִשִּׁיבֵנִי בֵּית יְהוֹנָתָן לָמוּת שָׁם׃ 27
 וַיָּבֹאוּ כָל־הַשָּׂרִים אֶל־יִרְמְיָהוּ וַיִּשְׁאַלּוּ אוֹתוֹ וַיַּגֵּד לָהֶם כָּל־הַדְּבָרִים
 הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּה^a הַמֶּלֶךְ וַיַּחֲרֹשׁוּ מִמֶּנּוּ^b כִּי לֹא־נִשְׁמַע הַדָּבָר׃
 28 וַיָּשָׁב יִרְמְיָהוּ בַחֲצַר הַמִּטְרָה עַד־יֹזם אֲשֶׁר־נִלְכְּדָה יְרוּשָׁלַם
 וְהָיָה בְּאֶשֶׁר נִלְכְּדָה יְרוּשָׁלַם׃ 39¹ בַּשָּׁנָה^a הַתְּשֻׁעִית
 לְצִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה^b בַּחֹדֶשׁ הָעֲשָׂרִי^b בָּא נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל
 וְכָל־חִילוֹ אֶל־יְרוּשָׁלַם וַיִּצְרוּ עָלָיו׃ 2 בַּעֲשֻׁתִּי־עֲשָׂרָה שָׁנָה לְצִדְקִיָּהוּ
 בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי^b בַּתְּשַׁעָה לַחֹדֶשׁ הִבְקַעָה הָעִיר׃ 3 וַיָּבֹאוּ כָל שָׂרֵי
 מֶלֶךְ־בָּבֶל וַיֵּשְׁבוּ בְּשַׁעַר הַתְּנוֹךְ^a גִּרְגָל שְׂרָאצַּר סַמְגַר־נָבֹז שְׂרָסְכִים^a
 רַב־סֹרִים גִּרְגָל^b שְׂרָאצַּר^c רַב־מֶגֶן וְכָל־שְׂאֵרֵי שָׂרֵי מֶלֶךְ בָּבֶל׃ 4 וַיְהִי
 בְּאֶשֶׁר רָאָם צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְכָל־אֲנָשֵׁי הַמְּלָחָמָה וַיִּבְרָחוּ וַיֵּצְאוּ
 לִילָה מִן־הָעִיר^a בְּרֹדֶךְ גֹּן הַמֶּלֶךְ בְּשַׁעַר בֵּין הַחֲמָתִים^a וַיֵּצְא^b בְּרֹדֶךְ
 הָעֲרֶבָה׃ 5 וַיִּרְדְּפוּ חֵיל־כַּשְׂדִּים אַחֲרֵיהֶם וַיִּשְׁגּוּ אוֹת־צִדְקִיָּהוּ בְּעֲרֻבוֹת
 יִרְחוֹ וַיִּקְחוּ אוֹתוֹ וַיַּעֲלֵהוּ אֶל־נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל רַבְלָתָה בְּאֶרֶץ
 חֲמַת וַיַּדְּבֵר אוֹתוֹ מִשְׁפָּטִים׃ 6 וַיִּשְׁחַט מֶלֶךְ בָּבֶל אוֹת־בְּנֵי צִדְקִיָּהוּ
 בְּרַבְלָה לְעֵינָיו וְאֵת כָּל־חֲרִי־יְהוּדָה שָׁחַט^b מֶלֶךְ בָּבֶל׃ 7 וְאֵת־עֵינֵי
 צִדְקִיָּהוּ עֹרַר וַיֹּאסְרֵהוּ בַּגָּשָׁשִׁים לְבִיָּא אוֹתוֹ בְּבָלָה׃ 8 וְאֵת־בֵּית

23 ^a > 6 || ^b > 6 || ^c את dl c 6S || ^d l c 7MSS 6S6T תִּשְׂרֹף || ^e > 6 ||
 24 ^{a-a} 6 || ^{b-b} > 6 || וְאֵתָהּ לֹא 6 || 25 ^a נָא || ^b > 6 || 26 ^a > 6 || ^b > 6 || דָּבָר יְהוָה 6 ||
 ut ^{c-c} (nonn codd = 6) || 27 ^a l c 13MSS 6S6T צִוָּה || ^b > 6 || 28 ^b > 5MSS 6S (6MSS 6S || וַיְהִי || Cp 39, 1. 2 prb add(*) cf 52,4ss || ^a 6B^a
 τῷ μὲν || ^{b-b} > 6B^a || ^c 6S + הוא cf 52,4 || ^d l c 2 || ^a 6S || ^b 3MSS 6S ||
 נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים [רַב־מֶגֶן] וְנְבוּשַׁזְנָן || 3 ^{a-a} l prb (cf 13) || ^b 6S || ^c 6S || ^d 6S || ^e 6S ||
 cf 6 . . kai Naβουσαχαρ || ^b l c 1 || ^a 6S || ^b 6S || ^c 6S || ^d 6S || ^e 6S || 4—13 > 6 ||
 4 ^{a-a} cf 52,7; 2R 25,4 AΘ6T תַּחְנוּנוֹת || ^b l c 12MSS 6S || ^c 6S || ^d 6S || ^e 6S || 5 3MSS
 6S + מעֲלִיו || cf 52,8; 2R 25,5 || 6 ^b prb add; > 2R 25,7 ||
 7 6S? שָׂרֵי cf 52,10 || ^{b-b} > 6; 6S = 6S + בְּרַבְלָה cf 52,10 || 7 6S + vb nonn
 cf 52,11⁶.

הַמֶּלֶךְ וְאֶת־בֵּיתָהּ הָעַם שָׁרְפוּ הַפְּשָׁדִים בָּאֵשׁ וְאֶת־חֹמֹתַי יְרוּשָׁלַם
 נִתְּצוּ: ⁹ וְאֵת יֵתֶר הָעַם הַנִּשְׁאָרִים בְּעִיר וְאֶת־הַנְּפִלִים אֲשֶׁר נָפְלוּ
 עָלָיו וְאֵת יֵתֶר הָעַם הַנִּשְׁאָרִים ^b הִגְלָה נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים בְּבָל:
¹⁰ וּמִן־הָעַם הַדֹּלִים אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם מְאֻמָּה הִשְׁאִיר נְבוּזַרְאֲדָן רַב־
 טַבָּחִים בְּאַרְץ יְהוּדָה וַיִּתֵּן לָהֶם פָּרָמִים וַיַּגְבִּים בֵּיזִם הַהוּא: ¹¹ וַיֵּצֵאוּ
 נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַל־יְרֵמְיָהוּ בֶן־נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים לֵאמֹר:
¹² קַח־נָנוּ וְעֵינֶיךָ שִׁים עָלָיו וְאַל־תַּעַשׂ לוֹ מְאֻמָּה רָעָה כִּי אִם ^b כְּאֲשֶׁר
 יֹדֵבֶר אֱלֹהֶיךָ כִּן עָשָׂה עִמּוֹ: ¹³ וַיִּשְׁלַח נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים וַיַּגְבִּיחוּ
 רַב־סֹרִים וַיַּגְדֵּל שְׂרָאָצַר רַב־מִגְוָה וְכָל רַב־יָבֵב מֶלֶךְ־בָּבֶל: ¹⁴ וַיִּשְׁלַחוּ
 וַיִּקְחוּ אֶת־יְרֵמְיָהוּ מִחֻצֵּי הַמִּטְרָה וַיִּתְּנוּ אֹתוֹ אֶל־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקֶם
 בֶּן־שָׁפָן לְהוֹצֵאתוֹ אֶל־הַבַּיִת וַיָּשֶׁב בְּתוֹךְ הָעַם: ¹⁵ וְאֵל־
 יְרֵמְיָהוּ הָיָה דְּבַר־יְהוָה בְּהִיתוֹ עֲצוּר בְּחֻצֵּי הַמִּטְרָה לֵאמֹר: ¹⁶ הַלֹּדֶךְ
 וְאַמְרָתְךָ לַעֲבֹד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי לֵאמֹרָה כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל הַנִּגְזָר מִבֵּר אֶת־דְּבָרִי אֶל־הָעִיר הַזֹּאת לָרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה
 וְהָיוּ לְפָנֶיךָ בֵּיזִם הַהוּא: ¹⁷ וְהַצִּלְתִּיךָ בֵּיזִם־הַהוּא אֲנִי־יְהוָה וְלֹא
 תִּנָּתֵן בֶּן־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אַתָּה יֹגֵז מִפְּנֵיהֶם: ¹⁸ כִּי מִלֹּט אֲמַלְטֶךָ
 וּבַחֲרֹב לֹא תִפֹּל וְהָיִיתָ לָךְ נִפְשֶׁךָ לְשָׁלָל כִּי־בַטַּחֲתָ כִּי אֲנִי־
 יְהוָה: ס

40 ¹ הַדְּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יְרֵמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה אַחֲרֵי שְׁלַח אֹתוֹ
 נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים מִן־הָרָמָה בְּקַחְתּוֹ ^a אֹתוֹ וְהוּא־אֶסּוּר ^b בְּאֲזֻקִּים
 בְּתוֹךְ כָּל־גָּלוּת יְרוּשָׁלַם וַיְהִי־הָיָה הַמִּנְגְּלִים בְּבָלָה: ² וַיִּקְחֵהוּ רַב־
 טַבָּחִים לְיְרֵמְיָהוּ ^b וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה אֱלֹהֶיךָ דִּבֶּר אֶת־הָרָעָה הַזֹּאת
 אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה: ³ וַיִּבְאֵהוּ ^a וַיַּעַשׂ יְהוָה ^b כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר כִּי־חֲטָאתֶם
 לַיהוָה וְלֹא־שָׁמַעְתֶּם בְּקוֹלִי וְהָיָה לָכֵן דְּבַר הַזֶּה: ⁴ וַעֲתָה הִנֵּה־

8 ^a 1 c S בְּמִי cf 52,13; 2R 25,9 || ^b SΘ חֹמֹת || ^c S + סְבִיב cf 52,14;
 2R 25,10 || 9 ^a 1 c 52,15 הָאֲמֹן || ^b dl cf 52,15; 2R 25,11 || 10 Θ (ὕδρευματα) υ
 וַיִּגְבִּיחוּ, frt 1 וַיַּגְבִּיחוּ || 11 ^a Or Θ אֵל || ^b >SΣV || 12 ^a sic ר || ^b dl אִם c mlt
 MSS et Q (S) (וְכָל אֲשֶׁר) || 13 ^a al MSS † in fine vb al נ parvum; 1 וַיַּגְבִּיחוּ
^b prb 1 שָׁרִי cf 3 || 14 ^a >Θ || 15 ^a >Θ || 16 ^a >Θ || ^b >Θ || ^c Q מִבְּיָא || ^d 1
 עַל (Θ) || ^e >Θ, frt add || 17 ^a >Θ || ^b אֲתִנְךָ || 18 >Θ || Cp 40, 1 ^a Θ
 בְּקַחְתָּ || ^b >Θ || ^c Q בְּאֲזֻקִּים, 1 c K בְּאֲזֻקִּים || ^d >Θ || ^e >Θ || 2 ^a prb 1 c Θ
 לֹא || ^b prb dl c Θ || ^c 1 עַל (Θ) || 3 ^a dl c Θ || ^b >Θ || ^c >Θ || ^d prb
 dl c Θ (in Θ 1 c QΛΘ (הַדְּבַר) || 4 ^a >Θ || וְהָיָה.

פִּתְחֵיךָ הַיּוֹם^b מִן־הָאֲזָקִים^c אֲשֶׁר עַל־יָדְךָ^d אִם־טוֹב בְּעֵינֶיךָ לָבוֹא
 אֵתִי בָּבֶל בָּא^e וְאֲשִׁים אֶת־עֵינִי עָלֶיךָ^f וְאִם־רָע בְּעֵינֶיךָ לָבוֹא־אֵתִי
 בָּבֶל חֲדָל רָאֵה כָּל־הָאָרֶץ לִפְנֶיךָ אֶל־טוֹב וְאֶל־הַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ לָלֶכֶת
 שָׁמָּה לָךְ^g: ⁵ וְעוֹדְנֹו לֹא־יָשׁוּב וְשָׁבָה^a אֶל־גְּדֻלָּתָהּ בֶּן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן
 אֲשֶׁר הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּעָרֶיךָ^b יְהוּדָה וְשָׁב אִתּוֹ בְּתוֹךְ הָעָם^c אוֹ^d
 אֶל־כָּל־הַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ לָלֶכֶת לָךְ וַיִּתֵּן־לּוֹ רַב־טַבָּחִים^e אֶרְחָה וּמִשְׁמַת
 וַיִּשְׁלַח־הוּא: ⁶ וַיָּבֹא יִרְמְיָהוּ^a אֶל־גְּדֻלָּתָהּ^b בֶּן־אֲחִיקָם^c הַמַּצְפֶּתָה וַיָּשָׁב
 אִתּוֹ בְּתוֹךְ הָעָם הַנִּשְׁאָרִים בָּאָרֶץ: ⁷ וַיִּשְׁמְעוּ כָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים^a
 אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה הָמָּה וְאֲנָשֵׁיהֶם כִּי־הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־גְּדֻלָּתָהּ^b בֶּן־
 אֲחִיקָם^c בָּאָרֶץ^d וְכִי־הִפְקִיד^e אִתּוֹ אֲנָשִׁים וְנָשִׁים^f וְטָף וּמִדֵּלֶת הָאָרֶץ
 מֵאֲשֶׁר לֹא־הִגְלוּ בָּבֶלָה: ⁸ וַיָּבֹאוּ אֶל־גְּדֻלָּתָהּ הַמַּצְפֶּתָה וַיִּשְׁמַע־אֵל^a
 בֶּן־נְתַנְיָהוּ וַיִּזְחַנּוּ וַיִּזְנְתוּ^b בְּנִי־קָרַח וּשְׂרָיָה בֶּן־תַּנְחֻמֶת וּבְגִי וְעוֹפִי^d
 הַנִּמְסָפִי וַיִּזְנְיָהוּ בֶּן־הַמַּעֲכָתִי הָמָּה וְאֲנָשֵׁיהֶם: ⁹ וַיִּשְׁבַּע לָהֶם גְּדֻלָּתָהּ
 בֶּן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן^a וְלֹאֲנָשֵׁיהֶם לֵאמֹר אֶל־תִּירָאוּ מֵעֲבֹוד^b הַכַּשְׂדִּים
 שָׁבוּ בָאָרֶץ וְעַבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל וַיִּטֵּב לָכֶם: ¹⁰ וְאַנִּי^a הִנְנִי יֹשֵׁב
 בַּמַּצְפָּה לַעֲמֹד לִפְנֵי הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר יָבֹאוּ אֵלֵינוּ^b וְאַתֶּם אִסְפוּ יַיִן
 וְקִיץ וְשֶׁמֶן וְשִׁמְרוּ בְּכֵלֵיכֶם וּשְׁבוּ בְּעָרֵיכֶם^c אֲשֶׁר־תִּפְשֹׁתֶם: ¹¹ וְגַם
 כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־בְּמִצְרָיִם וּבְבִנְיָ־עַמּוֹן וּבְאֲדוֹם וְאֲשֶׁר בְּכָל־הָאֲרָצוֹת^a
 שָׁמְעוּ כִּי־נָתַן מֶלֶךְ־בָּבֶל שְׂאֲרִית לַיהוּדָה וְכִי הִפְקִיד עֲלֵיהֶם אֶת־
 גְּדֻלָּתָהּ בֶּן־אֲחִיקָם^b בֶּן־שָׁפָן^a: ¹² וַיָּשָׁבוּ כָל־הַיְּהוּדִים מִכָּל־הַמְּקוֹמוֹת
 אֲשֶׁר גָּדְחוּ־שָׁם^a וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ־יְהוּדָה^b אֶל־גְּדֻלָּתָהּ הַמַּצְפֶּתָה וַיֵּאֲסְפוּ
 יַיִן וְקִיץ הַרְבֵּה מְאֹד: ¹³ וַיִּזְחַנּוּ בֶן־קָרַח וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר
 בַּשָּׂדֶה בָּאוּ אֶל־גְּדֻלָּתָהּ הַמַּצְפֶּתָה: ¹⁴ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲדַע תִּדַּע כִּי
 בְּעָלִים מֶלֶךְ בְּנִי־עַמּוֹן שָׁלַח^a אֶת־יִשְׁמַעְיָאל^b בֶּן־נְתַנְיָה^b לְהַפְתִּיךָ גִּפְשׁ
 וְלֹא־הָאֲמִין לָהֶם גְּדֻלָּתָהּ^c בֶּן־אֲחִיקָם: ¹⁵ וַיִּזְחַנּוּ בֶן־קָרַח^a אָמַר אֶל־

ראה 4 ^b > 6 || ^c 1' הא' cf 1^c || ^d 1 c 47MSS 6טו || יָדֶיךָ || ^e > 6^B || ^{f-f} > 6, ^{sh} ראה
 5 ^{a-a} crpp || ^b prb 1 c 6 || בָּאָרֶץ || ^c 6 + év γή louda(?) || (in M 1) *וג'
 6 ^a > 6 || ^{b-b} > 6 || ^c > 6 || 7 ^a 6 || החיל || ^{b-b} > 6 || ^{c-c} prb 1 c
 8 ^a 1 c 6MSS || ישמ' || ^b dl c 6MSS || הגלה || ^c > 6 || ^{e-e} > 6 || ונשיהם || ^d 6 || ונפקידו ||
 9 ^a 2R 25,23 || 1 c ca 35MSS 6ט || בן־ || ^d 1 frt c Q^{sh} 6ט || עופי || ^b 6 ||
 10 ^{a-a} > 6 cf 2R 25,24 || ^b 6 || מפני עבדי || 1 frt || ^c 6 || מעבדי || ^b 6 ||
 11 ^a 6 || הארץ || ^b 6 || עליכם || ^c 1 prb c 6 || בערים || ^a 6 ||
 12 ^{a-a} > 6 || ^{b-b} in 6 post גדליה || ^b 6 || אליך || ^{b-b} > 6 ||
 15 ^{a-a} > 6 || ^{c-c} > 6 ||

גְּדַלְיָהוּ בִּסְתֵר בַּמְצָפָה לֵאמֹר^b אֲלֶכָה גָּא וְאַכָּה אֶת־יִשְׁמַעְעָל בֶּן־
נְתַנְיָה^c וְאִישׁ לֹא יָדַע לָמָּה יִבְכֶּה נָפֶשׁ וְנָפְצוּ כָּל־יְהוּדָה הַנִּקְבָּצִים
אֵלָיו וְאַבְנֶה שְׂאֵרֵי יְהוּדָה: ¹⁶ וַיֹּאמֶר גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם^a אֶל־
וִיחָנָן בֶּן־קָרוֹחַ^b אֶל־תַּעֲשִׂי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה כִּי־שָׁקֵר אַתָּה וְדָבָר אֶל־
יִשְׁמַעְעָל: פ

41 וַיְהִי בַּחֹדֶשׁ הַשְּׂבִיעִי בָּא יִשְׁמַעְעָל בֶּן־נְתַנְיָה בֶן־אֱלִישַׁמַּע^a
מִזִּרְע הַמְּלוּכָה^b וְרֹבִי הַמֶּלֶךְ^b וַעֲשָׂרָה אַנְשִׁים אִתּוֹ אֶל־גְּדַלְיָהוּ בֶן־
אֲחִיקָם^c הַמְצַפָּתָה וַיֹּאכְלוּ שָׁם לֶחֶם יַחְדָּו בַּמְצָפָה: ² וַיִּקְם יִשְׁמַעְעָל
בֶּן־נְתַנְיָה^a וַעֲשָׂרַת הָאֲנָשִׁים וְאֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ וַיָּכּוּ אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶן־
אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן בַּחֲרֹב וַיָּמָת אִתּוֹ^b וְאֲשֶׁר־הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּאֶרֶץ:
³ וְיָאֵת כָּל־הַיְּהוּדִים וְאֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ^a אֶת־גְּדַלְיָהוּ^a בַּמְצָפָה וְאֶת־
הַכַּשְׂדִּים וְאֲשֶׁר נִמְצְאוּ־שָׁם^c אֶת אֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה הִכָּה יִשְׁמַעְעָל:

4 וַיְהִי בַיּוֹם הַשֵּׁנִי לַהֲמִית אֶת־גְּדַלְיָהוּ וְאִישׁ לֹא יָדַע: ⁵ וַיָּבֹאוּ
אֲנָשִׁים מִשְׁכָּם מִשְׁלֹו וּמִשְׁמֹרֶץ שְׂמָנִים אִישׁ מִגִּלְתֵי זָקָן וּקְרָעֵי
בְגָדִים וּמִתְגַּדְּדִים וּמִנְחָה וּלְבוֹנָה בְיָדָם לְהָבִיא בֵּית יְהוָה: ⁶ וַיָּצֵא
יִשְׁמַעְעָל בֶּן־נְתַנְיָה^a לְקִרְאָתָם^b מִן־הַמְצָפָה^b הַלֵּךְ וּבִכָּה^d וַיְהִי
כַּפְּנֹשׁ אֲתָם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם בָּאוּ אֶל־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם: ⁷ וַיְהִי
כַּבּוֹאֵם אֶל־תּוֹךְ הָעִיר וַיִּשְׁחָטֵם יִשְׁמַעְעָל בֶּן־נְתַנְיָה^a אֶל־תּוֹךְ^b הַבּוֹר
^c הוּא וְהָאֲנָשִׁים וְאֲשֶׁר־אִתּוֹ: ⁸ וַעֲשָׂרָה אַנְשִׁים נִמְצְאוּ־בָם וַיֹּאמְרוּ
אֶל־יִשְׁמַעְעָל אַל־תִּמָּתְנוּ כִּי־יִשְׁלָנוּ מִטְּמָנִים בַּשָּׂדֶה חֲטָיִם וּשְׁעָרִים
וְשָׁמֶן וְדָבָשׁ וַיַּחְדֵּל וְלֹא הָמִיתָם בַּתּוֹךְ אַחֵיהֶם: ⁹ וַיַּבּוֹר אֲשֶׁר הִשְׁלִיךְ
שָׁם^a יִשְׁמַעְעָל אֶת־כָּל־בְּנֵי הָאֲנָשִׁים^b וְאֲשֶׁר הִכָּה^c בְּיַד־גְּדַלְיָהוּ^c
הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ אִסָּא מִפְּנֵי בַעֲשָׂא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אִתּוֹ מִלֹּא
יִשְׁמַעְעָל בֶּן־נְתַנְיָהוּ^d חָלְלִים: ¹⁰ וַיֵּשֶׁב^a יִשְׁמַעְעָל אֶת־כָּל־שְׂאֵרֵי
הָעָם וְאֲשֶׁר^b בַּמְצָפָה אֶת־בָּנוֹת הַמֶּלֶךְ^c וְאֶת־כָּל־הָעָם הַנִּשְׁאָרִים

על 15 ^b > 16 ^{a-a} > 17 ^{b-b} > 18 ^c 1 c K תעש Q תעשה ^d > 19 ^c > 20 ^d > 21 ^c > 22 ^{b-b} > 23 ^c > 24 ^c > 25 ^c > 26 ^c > 27 ^c > 28 ^c > 29 ^c > 30 ^c > 31 ^c > 32 ^c > 33 ^c > 34 ^c > 35 ^c > 36 ^c > 37 ^c > 38 ^c > 39 ^c > 40 ^c > 41 ^c > 42 ^c > 43 ^c > 44 ^c > 45 ^c > 46 ^c > 47 ^c > 48 ^c > 49 ^c > 50 ^c > 51 ^c > 52 ^c > 53 ^c > 54 ^c > 55 ^c > 56 ^c > 57 ^c > 58 ^c > 59 ^c > 60 ^c > 61 ^c > 62 ^c > 63 ^c > 64 ^c > 65 ^c > 66 ^c > 67 ^c > 68 ^c > 69 ^c > 70 ^c > 71 ^c > 72 ^c > 73 ^c > 74 ^c > 75 ^c > 76 ^c > 77 ^c > 78 ^c > 79 ^c > 80 ^c > 81 ^c > 82 ^c > 83 ^c > 84 ^c > 85 ^c > 86 ^c > 87 ^c > 88 ^c > 89 ^c > 90 ^c > 91 ^c > 92 ^c > 93 ^c > 94 ^c > 95 ^c > 96 ^c > 97 ^c > 98 ^c > 99 ^c > 100 ^c > 101 ^c > 102 ^c > 103 ^c > 104 ^c > 105 ^c > 106 ^c > 107 ^c > 108 ^c > 109 ^c > 110 ^c > 111 ^c > 112 ^c > 113 ^c > 114 ^c > 115 ^c > 116 ^c > 117 ^c > 118 ^c > 119 ^c > 120 ^c > 121 ^c > 122 ^c > 123 ^c > 124 ^c > 125 ^c > 126 ^c > 127 ^c > 128 ^c > 129 ^c > 130 ^c > 131 ^c > 132 ^c > 133 ^c > 134 ^c > 135 ^c > 136 ^c > 137 ^c > 138 ^c > 139 ^c > 140 ^c > 141 ^c > 142 ^c > 143 ^c > 144 ^c > 145 ^c > 146 ^c > 147 ^c > 148 ^c > 149 ^c > 150 ^c > 151 ^c > 152 ^c > 153 ^c > 154 ^c > 155 ^c > 156 ^c > 157 ^c > 158 ^c > 159 ^c > 160 ^c > 161 ^c > 162 ^c > 163 ^c > 164 ^c > 165 ^c > 166 ^c > 167 ^c > 168 ^c > 169 ^c > 170 ^c > 171 ^c > 172 ^c > 173 ^c > 174 ^c > 175 ^c > 176 ^c > 177 ^c > 178 ^c > 179 ^c > 180 ^c > 181 ^c > 182 ^c > 183 ^c > 184 ^c > 185 ^c > 186 ^c > 187 ^c > 188 ^c > 189 ^c > 190 ^c > 191 ^c > 192 ^c > 193 ^c > 194 ^c > 195 ^c > 196 ^c > 197 ^c > 198 ^c > 199 ^c > 200 ^c > 201 ^c > 202 ^c > 203 ^c > 204 ^c > 205 ^c > 206 ^c > 207 ^c > 208 ^c > 209 ^c > 210 ^c > 211 ^c > 212 ^c > 213 ^c > 214 ^c > 215 ^c > 216 ^c > 217 ^c > 218 ^c > 219 ^c > 220 ^c > 221 ^c > 222 ^c > 223 ^c > 224 ^c > 225 ^c > 226 ^c > 227 ^c > 228 ^c > 229 ^c > 230 ^c > 231 ^c > 232 ^c > 233 ^c > 234 ^c > 235 ^c > 236 ^c > 237 ^c > 238 ^c > 239 ^c > 240 ^c > 241 ^c > 242 ^c > 243 ^c > 244 ^c > 245 ^c > 246 ^c > 247 ^c > 248 ^c > 249 ^c > 250 ^c > 251 ^c > 252 ^c > 253 ^c > 254 ^c > 255 ^c > 256 ^c > 257 ^c > 258 ^c > 259 ^c > 260 ^c > 261 ^c > 262 ^c > 263 ^c > 264 ^c > 265 ^c > 266 ^c > 267 ^c > 268 ^c > 269 ^c > 270 ^c > 271 ^c > 272 ^c > 273 ^c > 274 ^c > 275 ^c > 276 ^c > 277 ^c > 278 ^c > 279 ^c > 280 ^c > 281 ^c > 282 ^c > 283 ^c > 284 ^c > 285 ^c > 286 ^c > 287 ^c > 288 ^c > 289 ^c > 290 ^c > 291 ^c > 292 ^c > 293 ^c > 294 ^c > 295 ^c > 296 ^c > 297 ^c > 298 ^c > 299 ^c > 300 ^c > 301 ^c > 302 ^c > 303 ^c > 304 ^c > 305 ^c > 306 ^c > 307 ^c > 308 ^c > 309 ^c > 310 ^c > 311 ^c > 312 ^c > 313 ^c > 314 ^c > 315 ^c > 316 ^c > 317 ^c > 318 ^c > 319 ^c > 320 ^c > 321 ^c > 322 ^c > 323 ^c > 324 ^c > 325 ^c > 326 ^c > 327 ^c > 328 ^c > 329 ^c > 330 ^c > 331 ^c > 332 ^c > 333 ^c > 334 ^c > 335 ^c > 336 ^c > 337 ^c > 338 ^c > 339 ^c > 340 ^c > 341 ^c > 342 ^c > 343 ^c > 344 ^c > 345 ^c > 346 ^c > 347 ^c > 348 ^c > 349 ^c > 350 ^c > 351 ^c > 352 ^c > 353 ^c > 354 ^c > 355 ^c > 356 ^c > 357 ^c > 358 ^c > 359 ^c > 360 ^c > 361 ^c > 362 ^c > 363 ^c > 364 ^c > 365 ^c > 366 ^c > 367 ^c > 368 ^c > 369 ^c > 370 ^c > 371 ^c > 372 ^c > 373 ^c > 374 ^c > 375 ^c > 376 ^c > 377 ^c > 378 ^c > 379 ^c > 380 ^c > 381 ^c > 382 ^c > 383 ^c > 384 ^c > 385 ^c > 386 ^c > 387 ^c > 388 ^c > 389 ^c > 390 ^c > 391 ^c > 392 ^c > 393 ^c > 394 ^c > 395 ^c > 396 ^c > 397 ^c > 398 ^c > 399 ^c > 400 ^c > 401 ^c > 402 ^c > 403 ^c > 404 ^c > 405 ^c > 406 ^c > 407 ^c > 408 ^c > 409 ^c > 410 ^c > 411 ^c > 412 ^c > 413 ^c > 414 ^c > 415 ^c > 416 ^c > 417 ^c > 418 ^c > 419 ^c > 420 ^c > 421 ^c > 422 ^c > 423 ^c > 424 ^c > 425 ^c > 426 ^c > 427 ^c > 428 ^c > 429 ^c > 430 ^c > 431 ^c > 432 ^c > 433 ^c > 434 ^c > 435 ^c > 436 ^c > 437 ^c > 438 ^c > 439 ^c > 440 ^c > 441 ^c > 442 ^c > 443 ^c > 444 ^c > 445 ^c > 446 ^c > 447 ^c > 448 ^c > 449 ^c > 450 ^c > 451 ^c > 452 ^c > 453 ^c > 454 ^c > 455 ^c > 456 ^c > 457 ^c > 458 ^c > 459 ^c > 460 ^c > 461 ^c > 462 ^c > 463 ^c > 464 ^c > 465 ^c > 466 ^c > 467 ^c > 468 ^c > 469 ^c > 470 ^c > 471 ^c > 472 ^c > 473 ^c > 474 ^c > 475 ^c > 476 ^c > 477 ^c > 478 ^c > 479 ^c > 480 ^c > 481 ^c > 482 ^c > 483 ^c > 484 ^c > 485 ^c > 486 ^c > 487 ^c > 488 ^c > 489 ^c > 490 ^c > 491 ^c > 492 ^c > 493 ^c > 494 ^c > 495 ^c > 496 ^c > 497 ^c > 498 ^c > 499 ^c > 500 ^c > 501 ^c > 502 ^c > 503 ^c > 504 ^c > 505 ^c > 506 ^c > 507 ^c > 508 ^c > 509 ^c > 510 ^c > 511 ^c > 512 ^c > 513 ^c > 514 ^c > 515 ^c > 516 ^c > 517 ^c > 518 ^c > 519 ^c > 520 ^c > 521 ^c > 522 ^c > 523 ^c > 524 ^c > 525 ^c > 526 ^c > 527 ^c > 528 ^c > 529 ^c > 530 ^c > 531 ^c > 532 ^c > 533 ^c > 534 ^c > 535 ^c > 536 ^c > 537 ^c > 538 ^c > 539 ^c > 540 ^c > 541 ^c > 542 ^c > 543 ^c > 544 ^c > 545 ^c > 546 ^c > 547 ^c > 548 ^c > 549 ^c > 550 ^c > 551 ^c > 552 ^c > 553 ^c > 554 ^c > 555 ^c > 556 ^c > 557 ^c > 558 ^c > 559 ^c > 560 ^c > 561 ^c > 562 ^c > 563 ^c > 564 ^c > 565 ^c > 566 ^c > 567 ^c > 568 ^c > 569 ^c > 570 ^c > 571 ^c > 572 ^c > 573 ^c > 574 ^c > 575 ^c > 576 ^c > 577 ^c > 578 ^c > 579 ^c > 580 ^c > 581 ^c > 582 ^c > 583 ^c > 584 ^c > 585 ^c > 586 ^c > 587 ^c > 588 ^c > 589 ^c > 590 ^c > 591 ^c > 592 ^c > 593 ^c > 594 ^c > 595 ^c > 596 ^c > 597 ^c > 598 ^c > 599 ^c > 600 ^c > 601 ^c > 602 ^c > 603 ^c > 604 ^c > 605 ^c > 606 ^c > 607 ^c > 608 ^c > 609 ^c > 610 ^c > 611 ^c > 612 ^c > 613 ^c > 614 ^c > 615 ^c > 616 ^c > 617 ^c > 618 ^c > 619 ^c > 620 ^c > 621 ^c > 622 ^c > 623 ^c > 624 ^c > 625 ^c > 626 ^c > 627 ^c > 628 ^c > 629 ^c > 630 ^c > 631 ^c > 632 ^c > 633 ^c > 634 ^c > 635 ^c > 636 ^c > 637 ^c > 638 ^c > 639 ^c > 640 ^c > 641 ^c > 642 ^c > 643 ^c > 644 ^c > 645 ^c > 646 ^c > 647 ^c > 648 ^c > 649 ^c > 650 ^c > 651 ^c > 652 ^c > 653 ^c > 654 ^c > 655 ^c > 656 ^c > 657 ^c > 658 ^c > 659 ^c > 660 ^c > 661 ^c > 662 ^c > 663 ^c > 664 ^c > 665 ^c > 666 ^c > 667 ^c > 668 ^c > 669 ^c > 670 ^c > 671 ^c > 672 ^c > 673 ^c > 674 ^c > 675 ^c > 676 ^c > 677 ^c > 678 ^c > 679 ^c > 680 ^c > 681 ^c > 682 ^c > 683 ^c > 684 ^c > 685 ^c > 686 ^c > 687 ^c > 688 ^c > 689 ^c > 690 ^c > 691 ^c > 692 ^c > 693 ^c > 694 ^c > 695 ^c > 696 ^c > 697 ^c > 698 ^c > 699 ^c > 700 ^c > 701 ^c > 702 ^c > 703 ^c > 704 ^c > 705 ^c > 706 ^c > 707 ^c > 708 ^c > 709 ^c > 710 ^c > 711 ^c > 712 ^c > 713 ^c > 714 ^c > 715 ^c > 716 ^c > 717 ^c > 718 ^c > 719 ^c > 720 ^c > 721 ^c > 722 ^c > 723 ^c > 724 ^c > 725 ^c > 726 ^c > 727 ^c > 728 ^c > 729 ^c > 730 ^c > 731 ^c > 732 ^c > 733 ^c > 734 ^c > 735 ^c > 736 ^c > 737 ^c > 738 ^c > 739 ^c > 740 ^c > 741 ^c > 742 ^c > 743 ^c > 744 ^c > 745 ^c > 746 ^c > 747 ^c > 748 ^c > 749 ^c > 750 ^c > 751 ^c > 752 ^c > 753 ^c > 754 ^c > 755 ^c > 756 ^c > 757 ^c > 758 ^c > 759 ^c > 760 ^c > 761 ^c > 762 ^c > 763 ^c >

במצפה^d אשר הפקיד נבזר אדני רב-טבחים את-גדליהו בן-אחיקם
 וישבם ישמעאל בן-נתניה^f וילך לעבר אל-בני עמון: פ
 וישמע יוחנן בן-קרח וכל-שרי החילים^a אשר אתו את כל-הרעה
 אשר עשה ישמעאל^b בן-נתניה^b: ויקחו את-כל-האנשים^a וילכו
 להלחם^b עם-ישמעאל בן-נתניה^b וימצאו אתו אל-מים רבים אשר^d
 בגבעון: ויהי בראות כל-העם אשר את-ישמעאל את-יוחנן^a בן-
 קרח ואת כל-שרי החילים^c אשר אתו וישמחו: ויסבבו כל-העם
 אשר-שבה ישמעאל מן-המצפה^a וישבו וילכו אל-יוחנן בן-קרח:
 וישמעאל^a בן-נתניה^a נמלט בשמנה אנשים^b מפני יוחנן^b וילך אל-
 בני עמון: ויקח יוחנן^a בן-קרח וכל-שרי החילים^b אשר-
 אתו את כל-שאריה העם אשר השיב מאת ישמעאל^c בן-נתניה^c
 מן-המצפה אחר הנה את-גדליה בן-אחיקם^d גברים אנשי המלחמה
 ונשים וטף וסרסים אשר השיב מגבעון: וילכו וישבו בגרות^a
 במוהם^b אשר-אצל בית לחם ללכת לבוא^c מצרים: ויפגשו הפשדים
 כי יראו מפניהם כיהנה ישמעאל^a בן-נתניה^a את-גדליהו^b בן-
 אחיקם^b אשר-הפקיד מלך-בבל בארץ: פ

42 ויגשו כל-שרי החילים ויוחנן^a בן-קרח^b ויונייה בן-
 הושעיה^c וכל-העם מקטן ועד-גדול: ויאמרו^a אל-ירמיה הנביא
 תפלגא תחנתנו לפניך והתפלל בעדנו^b אליהוה אלהינו^c ואלהינו^d בעד
 כל-השאריה הזאת^d כי-נשאנו מעט מהרבה כאשר עיניך ראות
 אתנו: ויגדלנו יהוה אלהינו את-הדרך אשר גלד-בה ואת-
 הדרך אשר נעשה: ויאמר אליהם ירמיה הנביא^a שמעתי הגני
 מתפלל אליהוה אלהיכם בדבריהם והלל כל-הדרך אשר-יענה
 יהוה אתכם^d אנני לכם לא-אמנע מכם דבר: והמה אמרו אל-
 ירמיהו יהי יהוה פנו לעד אמת^a ונאמן אם-לא בכל-הדרך אשר

10 e > 6 || f-f > 6, nonn MSS || 11 a cf 13 c || b-b > 6 || 12 a 6 || מַחֲנִיהֶם (?) ||
 b-b 6 || עֲמוֹן || c 1 c 6 || עֶל- || d > 6 || 13 a-a > 6 || b כל > 6 || אֶבֶן || c 6 || הַחִיל ||
 d > 6 || 14 a-a > 6 || b > 6 || c-c > 6 || 15 a-a > 6 || b-b > 6 || 16 a-a > 6 || b 6 ||
 6 || e 6 || 3 MSS || גְּבוּרִים || cf 6 || 3 MSS || d > 6, prb et haec et vb sq add || c-c > 6, || הַחִיל ||
 τὰ λοιπὰ || 17 a crrp; firt 1 c 'A בגדרת || cf 6 || בגרנת || b 1 c mlt MSS et Q ||
 b-b > 6 || הַחִיל || a 6 || Cp 42, 1 || c > 6 || 18 a-a > 6 || b-b > 6 || K ? || c > 6 || אֶבֶן ||
 c-c 1 c 6 || וְעֹזְרִיהַ בֶּן-מַעֲשִׂיהַ || cf 43,2; 40,8 || 2 a 1 c 6 || et trsp post || וְעֹזְרִיהַ
 (trsp:) || b > 6 || c 2 MSS || אֶלְהִינוּ || d-d > 6 || כל > 6 || e prb dl c 6 ||
 3 4 MSS || אֶלְהִינוּ || 4 a > 6 || b 6 || אֶלְהִינוּ || c dl c 6 || d prb dl c 6 || 5 a 6 || צָדִיק ||

יִשְׁלַח־יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲלֵינוּ בֵּן נַעֲשֶׂה: ⁶אִם־טוֹב וְאִם־רָע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר אָנּוּ^b שְׁלָחִים אֶתְךָ אֵלָיו נִשְׁמַע לְמַעַן אֲשֶׁר יֵיטֵב־לָנוּ כִּי נִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: ⁷וַיְהִי מִקֵּץ עֶשְׂרֵת יָמִים וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יְרֵמְיָהוּ: ⁸וַיִּקְרָא אֶל־יוֹחָנָן^a בֶּן־קֶרֶחַ וְאֵל כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים^d אֲשֶׁר אִתּוֹ^d וְלָכָל־הָעָם לְמִקְטָן וְעַד־גָּדוֹל: ⁹וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלַחְתֶּם אֹתִי אֵלָיו לְהַפִּיל תַּחֲנוּתְכֶם לְפָנָיו: ¹⁰אִם־שׁוּב^a תֵּשְׁבוּ בָאָרֶץ הַזֹּאת וּבִגְיַתִי אֶתְכֶם וְלֹא אֶהְרֹם וְנִטְעַתִּי אֶתְכֶם וְלֹא אֶתּוֹשׁ כִּי נַחֲמַתִּי אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לָכֶם: ¹¹אֲל־תִּירְאוּ מִפְּנֵי מֶלֶךְ בָּבֶל אֲשֶׁר־אַתֶּם יֹרְאִים מִפְּנֵי אֲל־תִּירְאוּ מִפְּנֵי^a נְאֻם־יְהוָה כִּי־אַתְּכֶם אֲנִי לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וּלְהַצִּיל אֶתְכֶם מִיָּדוֹ: ¹²וְאַתֶּן לָכֶם רַחֲמִים וָרַחֵם אֶתְכֶם^a וְיֹהֲשִׁיב אֶתְכֶם^b אֲל־אֲדָמְתְּכֶם: ¹³וְאִם־אֲמַרִים אֲתֶם לֹא נִשְׁבַּ בָּאָרֶץ הַזֹּאת לְבִלְתִּי שִׁמַּע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: ¹⁴לֹאֲמַר לֹא^a כִּי אָרֶץ מַצְרַיִם נִבְּזָא אֲשֶׁר לֹא־נִרְאָה מִלְחָמָה וְקוֹל שׁוֹפָר לֹא נִשְׁמַע וְלִלְחָם לֹא־נִרְעַב וְשֵׁם נִשְׁבַּ: ¹⁵וְעַתָּה^a לָכֵן שְׁמַעוּ דְבַר־יְהוָה^c שְׁאֲרִית־יְהוּדָה^c כֹּה־אָמַר יְהוָה^d צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^d אִם־אַתֶּם שׁוֹמֵם תִּשְׁמֹון פְּגִיכֶם^f לְבָא מַצְרַיִם^f וּבִאתֶם לְגֹר שָׁם: ¹⁶וְהָיִיתָה^a הַחֲרָב אֲשֶׁר אֲתֶם יֹרְאִים מִפְּנֵי^b שֵׁם^c תִּשְׁיָג אֶתְכֶם בָּאָרֶץ מַצְרַיִם וְהָרַעַב אֲשֶׁר־אַתֶּם וְדֹאגִים מִפְּנֵי^d שֵׁם^c יִדְבֹק אֲחֵרֵיכֶם מַצְרַיִם^e וְשֵׁם תָּמֹתוּ: ¹⁷וַיְהִי^a כֹל־הָאֲנָשִׁים^b אֲשֶׁר־שָׁמְּוּ אֶת־פְּגִיחָם לְבָזָא מַצְרַיִם לְגֹר שָׁם יָמוּתוּ^c בַּחֲרָב בַּרְעֻב^d וּבִדְבָר^e וְלֹא־יָהִיָּה לָהֶם שְׂרִיד וּפְלִיט^f מִפְּנֵי הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִי מַבִּיא עֲלֵיהֶם: ¹⁸כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^a כַּאֲשֶׁר נִתְּןָ בְּאִפִּי וּבְחֻמַּתִּי עַל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם כֵּן תִּתֵּן חֻמַּתִּי עֲלֵיכֶם בְּבִאכֶם מַצְרַיִם וְהִיִּיתֶם לְאֵלָה וּלְשִׁמָּה וּלְקַלְלָה וּלְחַרְפָּה וְלֹא־תִרְאוּ עוֹד אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה: ¹⁹דְּבַר^a יְהוָה עֲלֵיכֶם שְׁאֲרִית־יְהוּדָה אֲל־תִּבְּאוּ

5 ^b יִשְׁלַח 6 ^a וְאִם 7 ^c אֲנִי Q^{Occ} Q^{Or} אֲנַחְנוּ Q^{Occ} 8 ^{a-a} 9 ^c וְאֵל־י 10 ^a 11 ^a f^{rt} d^l c 12 ^{a-a} 13 ^{b-b} f^{rt} c 14 ^{a-a} 15 ^a 16 ^a 17 ^a 18 ^{a-a} 19 ^a וְהָיִיתָה אֲשֶׁר אֲתֶם יֹרְאִים מִפְּנֵי שֵׁם תִּשְׁיָג אֶתְכֶם בָּאָרֶץ מַצְרַיִם וְהָרַעַב אֲשֶׁר־אַתֶּם וְדֹאגִים מִפְּנֵי שֵׁם יִדְבֹק אֲחֵרֵיכֶם מַצְרַיִם וְשֵׁם תָּמֹתוּ: כֹּל־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שָׁמְּוּ אֶת־פְּגִיחָם לְבָזָא מַצְרַיִם לְגֹר שָׁם יָמוּתוּ בַּחֲרָב בַּרְעֻב וּבִדְבָר וְלֹא־יָהִיָּה לָהֶם שְׂרִיד וּפְלִיט מִפְּנֵי הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִי מַבִּיא עֲלֵיהֶם: כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר נִתְּןָ בְּאִפִּי וּבְחֻמַּתִּי עַל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם כֵּן תִּתֵּן חֻמַּתִּי עֲלֵיכֶם בְּבִאכֶם מַצְרַיִם וְהִיִּיתֶם לְאֵלָה וּלְשִׁמָּה וּלְקַלְלָה וּלְחַרְפָּה וְלֹא־תִרְאוּ עוֹד אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה: דְּבַר יְהוָה עֲלֵיכֶם שְׁאֲרִית־יְהוּדָה אֲל־תִּבְּאוּ

מִצָּרִים^b יֵדַע תִּדְעוּ^c כִּי־הָעִידְתִּי בָכֶם הַיּוֹם^c: 20^c כִּי הִתְעַתִּים^a בְּנַפְשׁוֹתֵיכֶם
 כִּי־אַתֶּם שָׁלַחְתֶּם^b אֹתִי^c אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם^c לֵאמֹר הַתְּפַלֵּל בְּעַדְנוּ
 אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ^d וּכְלָל אֲשֶׁר יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בֵּן הַגֹּד־לָנוּ^e
 וְעֲשִׂינוּ: 21^a וְאָגַד לָכֶם הַיּוֹם^a וְלֹא שָׁמַעְתֶּם בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם^b וְלָכָל
 אֲשֶׁר־שָׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם^d: 22^c וְעַתָּה יֵדַע תִּדְעוּ^a כִּי בַּחֲרֹב בָּרָעַב^b וּבְדִבְרֵי
 תַּמּוּתַי^d בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר חָפַצְתֶּם לָבוֹא לָגוֹר שָׁם: ם 43ⁱ וַיְהִי
 כְּכַלּוֹת יִרְמְיָהוּ לְדַבֵּר אֶל־כָּל־הָעָם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם^b
 אֲשֶׁר שָׁלַח יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם^b אֵלֵיהֶם אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: ם
 2 וַיֹּאמֶר עֲזַרְיָה בֶן־הוֹשַׁעִיָּה^a וַיּוֹחֲנָן בֶּן־קֶרֶחַ וְכָל־הָאֲנָשִׁים הַזֵּדִים^b
 אֲמָרִים^c אֶל־יִרְמְיָהוּ^d שָׁקֵר אַתָּה מְדַבֵּר^e לֹא שָׁלַח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ^f
 לֵאמֹר לֹא־תָבֹאוּ מִצָּרִים לָגוֹר שָׁם: 3^c כִּי בָרוּךְ בֶּן־נְרִיָּה מִסִּית אֶתְּךָ
 בָּנוּ לְמַעַן תֵּת אֶתְנוּ בְּיַד־הַפְּשָׁדִים לְהָמִית אֶתְנוּ וְלַהֲגִלּוֹת אֶתְנוּ
 בָּבֶל: 4^c וְלֹא־שָׁמַע יוֹחֲנָן^a בֶּן־קֶרֶחַ^a וְכָל־שָׂרֵי הַחִילִים^b וְכָל־הָעָם בְּקוֹל
 יְהוָה לָשֶׁבֶת בָּאָרֶץ יְהוּדָה: 5 וַיִּקָּח יוֹחֲנָן^a בֶּן־קֶרֶחַ^a וְכָל־שָׂרֵי הַחִילִים^b
 אֶת כָּל־שְׂאֵרֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר־שָׁבוּ^c מִכָּל־הַגּוֹזִים אֲשֶׁר נָדְחוּ־שָׁם לָגוֹר
 בָּאָרֶץ יְהוּדָה: 6 אֶת־הַגְּבָרִים וְאֶת־הַנָּשִׁים וְאֶת־הַטָּף וְאֶת־בָּנוֹת^b
 הַמֶּלֶךְ וְאֶת כָּל־הַנָּפֶשׁ אֲשֶׁר הָיְתָה נְבוּזַרְאֲדָן^d רַב־טַבָּחִים^d אֶת־
 גִּדְלִיהוּ בֶן־אֲחִיקָם^c בֶּן־שָׁפָן וְאֶת יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא וְאֶת־בָּרוּךְ בֶּן־
 נְרִיָּהוּ: 7 וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ מִצְרַיִם כִּי לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה וַיָּבֹאוּ עַד־
 תַּחְפִּנְחָם: ם

8 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ בְּתַחְפִּנְחָם לֵאמֹר: 9 קַח בִּידְךָ^a אֲבָנִים
 גְּדוֹלוֹת וּטְמִנָתָם^b בַּמֶּלֶט בַּמִּלְבֵּן^b אֲשֶׁר^c בְּפֶתַח בֵּית־פְּרַעַה בְּתַחְפִּנְחָם
 לְעֵינֵי אֲנָשִׁים יְהוּדִים: 10 וְאָמַרְתָּ אֵלֵיהֶם^a כֹּה־אָמַר יְהוָה^b צְבָאוֹת
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^b הַגִּנִּי שִׁלַּח וְלָקַחְתִּי אֶת־נְבוּזַרְאֲדָן מֶלֶךְ־בָּבֶל עַבְדִּי^c
 וּשְׂמַתִּי^d כֶּסֶף מִמֶּעַל לְאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר טְמַנְתִּי וְנָטַח אֶת־

19^b frt l c 6 + וְעַתָּה || ^{c-c} > 6; prb add || 20^a Q הִתְעַתֶּם; l c 6 הִרְעַתֶּם ||
 b-b s וּשְׁלַחְתֶּם s^h אַתֶּם || ^{c-c} prb dl c 6A || ^d > 6 || ^{e-e} > 6 || 21^{a-a} > 6 ||
 b > 6 || ^c > 6 || ^d > 6 || 22^{a-a} > 6 || b l c Vrs' וְכָל־ || ^c dl c 6 || ^d cf 17^c || Cp 43, 1^a dl
 c 6 || b > 6^{Bx} || 2^a l c 6 מַעֲשֵׂה cf 42, 1 || b prb dl c 6 || ^c 1? || ^d ins
 c 6 || ^{e-e} frt dl c 6 || ^f l c 6 אֱלֵינוּ || 4. 5^{a-a} > 6 || b 6 || ^{c-c} 5 || ^c 5 ||
 nonnisi || 6^{a-a} 6 κ. τὰ λοιπὰ sed 6^{MSS} s^h νήπια || b s || בית ||
 c > 6^{Bx} || ^{d-d} > 6 || ^{e-e} > 6 || 9^a 6 || ^{b-b} 6 || ^c 6 || ^d 6 || ^e 6 || ^f 6 || ^g 6 || ^h 6 ||
 = בָּלֵט, frt sic l (בַּמִּלְבֵּן) add [ditto] || ^c dl c 6 || 10^a > 6 || b-b > 6 || ^c > 6 ||
 d l c 6 s וְשָׁם || ^e l prb c 6^{Bx} טְמַנְתָּ.

שְׁפִירוֹי עֲלֵיהֶם: ¹¹ וּבָאָה וְהָכָה אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר לַמּוֹת לַמּוֹת
וְאֲשֶׁר לִשְׂבִי לִשְׂבִי וְאֲשֶׁר לַחֲרֹב לַחֲרֹב: ¹² וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּבֵתִי ^b אֱלֹהֵי
מִצְרַיִם וְשָׂרְפָם וְשָׂבָם^c וְעָטָה אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם כַּאֲשֶׁר יַעֲטֶה הָרָעָה
אֶת־בְּגָדוֹ וַיֵּצֵא מִשֶּׁם^d בְּשָׁלוֹם: ¹³ וְשָׂבַר אֶת־מַצְבֹּת בֵּית שֶׁמֶשׁ^a אֲשֶׁר
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם^a וְאֶת־בֵּתִי אֱלֹהֵי־מִצְרַיִם^b יִשְׂרָף בָּאֵשׁ: פ

44 ¹ הִדְבַּר אֲשֶׁר־הִיָּה אֶל־יִרְמְיָהוּ אֵל^a כָּל־הַיְּהוּדִים הַיֹּשְׁבִים
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הַיֹּשְׁבִים^b בְּמִגְדֹּל וּבִתְחַפְנָתָם וּבְנָף^c וּבְאֶרֶץ פַּתְרוֹס
לֵאמֹר: ² כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת^a אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אַתֶּם רְאִיתֶם אֶת כָּל־
הָרָעָה אֲשֶׁר הִבֵּאתִי עַל־יְרוּשָׁלַם וְעַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה וְהַגָּם^c חֲרָבָה^d
הַיּוֹם הַזֶּה וְאֵין בָּהֶם יוֹשֵׁב: ³ מִפְּנֵי רָעַתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ לַהֲכַעֲסֵנִי
לִלְכֹת לְקָטֹר לַעֲבֹד^a לְאֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּם^b הֲמָה אַתֶּם
וְאַבְתִּיכֶם: ⁴ וְאֶשְׁלַח אֵלֵיכֶם אֶת־כָּל־עַבְדֵי הַנְּבִיאִים הַשְּׂכָרִים וְשִׁלַּח
לֵאמֹר אֲלֵינָא^b תַּעֲשׂוּ אֶת דְּבַר־הַתַּעֲבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר שָׁנֵאתִי: ⁵ וְלֹא
שָׁמְעוּ וְלֹא־הָיוּ אֶת־אָזְנָם לְשׁוֹב מִרַעְתָּם לְבִלְתִּי קָטֹר לְאֱלֹהִים
אֲחֵרִים: ⁶ וַתִּתֶּן חֲמָתִי וְאִפִּי וַתִּבְעַר בְּעָרֵי^a יְהוּדָה וּבַחֲצוֹת יְרוּשָׁלַם
וַתִּהְיֶינָה לַחֲרָבָה לְשִׁמְמָה^b כִּי־זֶה הָזֶה: ס ⁷ וְעַתָּה כֹּה־אָמַר יְהוָה
אֱלֹהֵי צְבָאוֹת^a אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^b לְמָה אַתֶּם עֹשִׂים רָעָה גְדוֹלָה אֵל־
נִפְשָׁתְכֶם לַהֲכָרִית לָכֶם אִישׁ־וְאִשָּׁה עוֹלָל וַיִּזְנֶק מִתּוֹךְ יְהוּדָה לְבִלְתִּי
הוֹתִיר לָכֶם שְׂאֵרִית: ⁸ לַהֲכַעֲסֵנִי בְּמַעֲשֵׂי^a יְדֵיכֶם לְקָטֹר לְאֱלֹהִים
אֲחֵרִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר־אַתֶּם בָּאִים לָגוֹר שָׁם^b לְמַעַן הַכְרִית
לָכֶם וּלְמַעַן הוֹתִיכֶם לְקַלְלָה וּלְחַרְפָּה בְּכָל־^c גּוֹי הָאָרֶץ: ⁹ הַשְׁכַּחְתֶּם^a
אֶת־רְעוֹת אֲבוֹתֵיכֶם וְאֶת־רְעוֹת מַלְכֵי יְהוּדָה וְאֶת רְעוֹת נָשָׁיו^b וְאֶת
רְעוֹתֵיכֶם^c וְאֶת רַעַת נָשִׁיכֶם^d אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבַחֲצוֹת
יְרוּשָׁלַם: ¹⁰ לֹא דָבָא^a עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְלֹא יֵרָאוּ^c וְלֹא־הִלְכוּ^d בְּתוֹרָתִי
וּבַחֲקֹתִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי לְפָנֵיכֶם וּלְפָנֵי אֲבוֹתֵיכֶם: פ ¹¹ לָכֵן כֹּה־

10 ^f Q שְׁפִירוֹי K וְרוֹ — || II 1 c Q וּבָא || 12 ^a 1 c שְׁטוּ || וְהִצִּית ^{b-b} ש
בֵּית ^b בְּתִיָּהם ש ^{b-b} אֲשֶׁר בָּאוֹן ש || 13 ^{a-a} ש || וְשָׂבָם ^c frt 1 || וְשָׂבָם ^c || אֱלֹהֵיהֶם
	Cp 44, 1 ^a 1 prb		עַל ^b שְׁטוּ		וְהִצִּית ^c > ש		2 ^a > ש		^b prb dl c ש							
	יָדְעָתֶם ש ^b		3 ^a dl c ש		^{c-e} frt dl c ש		וְהִנֵּה ש ^c		4 ^a כל > ש		^b נָא > ש		6 ^a ש		בְּשַׁעְרֵי ^b 1 c Vrs	
	7 ^a dl c nonn MSS Vrs		^{b-b} > ש		^c 1 עַל־ (ש)		8 ^a ca 50 MSS ש		שֶׁה־							
	אַתֶּם + ש ^a 9		לְכָל nonn MSS ש		^c cf ה' אַתֶּם (1)		^{b-b} prb add cf 7		שְׂרִיכֶם ^{c-c} dl c ש							
	10 ^a 1 c ש		וְלֹא ^b ש		^{c-c} > ש		^{d-d} > ש		11 ^a 1 c ש		וְהִצִּית ^{c-c} dl c ש		^{e-e} > ש		^f 1 frt c ש	

אָמַר יְהוָה אֱצָבֹאת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^a הִנְנִי שֵׁם פָּנַי^b בְּכֶם לְרָעָה וּלְהַכְרִית
 אֶת־כָּל־יְהוּדָה^b: ^{a12} וְלִקְחָתִי אֶת־שְׂאִרֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר־שָׁמוּ פָנֵיהֶם
 לְבֹזֹא אֶרֶץ־מִצְרַיִם לְגֹר שָׁם^a וְתָמוּ כָל^b בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפְלוּ^c בְּחֶרֶב
 בְּרָעַב^d יִתָּמוּ מִקָּטָן וְעַד־גָּדוֹל בְּחֶרֶב וּבְרָעַב יָמָתוּ וְהָיָה לְאֱלֹהֵי
 לְשָׁמָּה וּלְקַלְלָהּ וּלְחַרְפָּהּ^g: ¹³ וּפְקַדְתִּי עַל הַיּוֹשְׁבִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
 כַּאֲשֶׁר פְּקַדְתִּי עַל־יְרוּשָׁלַם בְּחֶרֶב בְּרָעַב^a וּבְדָבָר^b: ¹⁴ וְלֹא יִהְיֶה פְלִיט
 וְשָׂרִיד^a לְשְׂאִרֵי יְהוּדָה^b הַבָּאִים לְגֹר־שָׁם^b בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְלָשׁוּב^c
 אֶרֶץ יְהוּדָה אֲשֶׁר־הָמָּה מִנְּשָׂאִים אֶת־נַפְשָׁם לָשׁוּב לְשַׁבֵּת^d שָׁם
 כִּי־לֹא־יָשׁוּבוּ כִּי אִם־פְּלִטִים^f: ¹⁵ וַיַּעֲנוּ אֶת־יְרֵמְיָהוּ כָל־הָאֲנָשִׁים
 הַיְדֻעִים כִּי־מִקְטָרוֹת נְשִׂיהֶם^a לְאֱלֹהִים אֲחֵרִים^a וְכָל־הַנָּשִׁים הָעֹמְדוֹת^b
 קָהָל^c גָּדוֹל וְכָל־הָעָם הַיּוֹשְׁבִים בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם בִּפְתָרוֹם^d לֵאמֹר:
¹⁶ הִדְבַּר אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ אֵלֵינוּ בְּשֵׁם יְהוָה אֵינָנו שֹׁמְעִים אֵלֶיךָ: ¹⁷ כִּי
 עָשָׂה נַעֲשֶׂה אֶת־כָּל־הַדְּבָר וְאֲשֶׁר־יֵצֵא מִפִּינוּ לְקֹטֵר לְמַלְכָּתָ^a הַשָּׁמַיִם
 וְהַסִּיד^b־לָהּ נִסְכִּים כַּאֲשֶׁר עָשִׂינוּ אֲנַחְנוּ וְאַבְתִּינוּ מִלְכֵינוּ וְשָׂרֵינוּ
 בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַם וּנְשַׁבְע־לָחֶם וּנְהָיָה טוֹבִים וְרָעָה לֹא
 רָאִינוּ: ¹⁸ וּמִן־אִזְ חָדְלָנוּ לְקֹטֵר לְמַלְכָּתָ^a הַשָּׁמַיִם וְהַסִּיד־לָהּ נִסְכִּים^b
 חֲסֹרָנוּ כָּל וּבְחֶרֶב וּבְרָעַב תָּמָנוּ: ¹⁹ וְכִי־אֲנַחְנוּ מִקְטָרִים^b לְמַלְכָּתָ^c
 הַשָּׁמַיִם וְהַסִּיד^d־לָהּ נִסְכִּים הַמַּבְלַעְדִּי אֲנִשְׁנוּ עָשִׂינוּ לָהּ פִּגְנִים
 לְהַעֲצָבָהּ וְהַסִּיד־לָהּ נִסְכִּים: ²⁰ וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ אֶל־כָּל־הָעָם
 עַל־הַגְּבָרִים וְעַל־הַנָּשִׁים^a וְעַל־כָּל־הָעָם^b הָעֹנִים אִתּוֹ דָּבָר^c לֵאמֹר:
²¹ הֲלֹא אֶת־הַקֹּטֵר אֲשֶׁר קִטַּרְתֶּם בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַם
 אַתֶּם וְאַבּוֹתֵיכֶם מִלְכֵיכֶם^b וְשָׂרֵיכֶם וְעַם הָאָרֶץ אַתֶּם זָכַר יְהוָה
 וַתַּעֲלֶה עַל־לְבָבוֹ: ²² וְלֹא־יִוָּכַל יְהוָה עוֹד לְשֹׂאת מִפְּנֵי רָע מַעַלְלֵיכֶם
 מִפְּנֵי^a הַתַּעֲבָת אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם וַתְּהִי אֶרְצְכֶם לְחֶרֶב וּלְשָׁמָּה וּלְקַלְלָהּ

II a-a > 6 || b-b > 6 || I2 a-a > 6 || b > 6 || שְׂאִרֵי אֲשֶׁר || c > 6 || וּנְפְלוּ || g prb dl c
 cf 42, 17 || d l c mlt MSS Vrs 'וְכָ' || e-e > 6, partim > 6 || f > 6 || לְחַרְפָּה || g prb dl c
 6 cf f || I3 a cf I2^d || b dl c 6^{BS} || I4 a prb dl, cf 6 || b-b l frt c 6 || הַנָּשִׁים || c l
 c 6 || לְשׁוֹב || prb c 4MSS + אֶל־ (I4MSS בְּאֶרֶץ) || d dl c 6 || e > 6 || f l prb c
 6 || מַעֲטִים || I5 a-a > 6^{BS} || b > 6 || c prb l || קוֹל || d-d prb add (l c 6 || וּבִפְתָרוֹם) ||
 I7 a ca 30MSS || לְמַלְכָּתָ || sed l c 6 || לְמַלְכָּתָ || cf 7, 18 || b Or 'וְלֹ' || c 6 ||
 I8 a l c 6 || לְמַלְכָּתָ || b-b > 6 cf 17 || I9 a prb c 6 || Lsh (marg) praem
 || e prb dl c 6 || וְהַסִּיד || d l c 6 || וְהַסִּיד || e prb dl c 6 || וְהַסִּיד || e prb dl c 6 ||
 (24MSS || — || וְהַסִּיד || e prb dl c 6 || וְהַסִּיד || e prb dl c 6 || וְהַסִּיד || e prb dl c 6 ||
 20 a l c 6 || וְהַסִּיד || e prb dl c 6 || וְהַסִּיד || e prb dl c 6 || וְהַסִּיד || e prb dl c 6 ||
 21 a l c 6 || וְהַסִּיד || e prb dl c 6 || וְהַסִּיד || e prb dl c 6 || וְהַסִּיד || e prb dl c 6 ||
 22 a l c 6 || וְהַסִּיד || e prb dl c 6 || וְהַסִּיד || e prb dl c 6 || וְהַסִּיד || e prb dl c 6 ||

בִּמְאִין יוֹשֵׁב בְּהַיּוֹם הַזֶּה: ²³ מִפְּנֵי אֲשֶׁר קִטְרַתְּם וְאֲשֶׁר חֲטֵאתֶם לַיהוָה וְלֹא שָׁמַעְתֶּם בְּקוֹל יְהוָה וּבְחַקְתִּיו וּבְעִדּוֹתָיו לֹא הִלַּכְתֶּם עַל־כֵּן קָרָאת אֶתְכֶם הָרְעָה הַזֹּאת כִּיּוֹם הַזֶּה: פ ²⁴ וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ אֶל־כָּל־הָעָם וְאֶל כָּל־הַנָּשִׁים שָׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה בְּלִי־הוֹדָה אֲשֶׁר בָּאֶרֶץ מִצְרַיִם: ²⁵ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּאֶתְּכֶם וּבְנִיכֶם בְּפִיכֶם וּבִידֵיכֶם מִלֵּאתֶם וְלֵאמֹר עֲשֵׂה נַעֲשֵׂה אֶת־נְדָרֵינוּ אֲשֶׁר נִדְרָנוּ לְקִטֹּר לְמַלְכָּתָהּ הַשָּׁמַיִם וְלַהֲסֹד לָהּ נִסְכִּים הָקִים תְּקִימָנָהּ אֶת־נְדָרֵיכֶם וְעֲשֵׂה תַעֲשִׂינָהּ אֶת־נְדָרֵיכֶם: פ ²⁶ לָכֵן שָׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה כָּל־יְהוּדָה הַיֹּשְׁבִים בָּאֶרֶץ מִצְרַיִם הִנְנִי נֹשֵׁב עִתִּי בַשָּׁמַיִם הַגָּדוֹל אָמַר יְהוָה אִם־יִהְיֶה עוֹד שְׁמִי נִקְרָא בְּפִי כָל־אִישׁ יְהוּדָה אָמַר חִי־אֲדֹנִי יְהוָה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם: ²⁷ הִנְנִי שֹׁקֵד עֲלֵיהֶם לָרְעָה וְלֹא לְטוֹבָה וְתִמּוֹ כָל־אִישׁ יְהוּדָה אֲשֶׁר בָּאֶרֶץ־מִצְרַיִם בַּחֲרֹב וּבָרָעַב עַד־כְּלוּתָם: ²⁸ וּפְלִיטִי חָרַב יִשְׁבוּן מִן־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֶרֶץ יְהוּדָה בְּמַתִּי מִסְפָּר וַיִּדְּעוּ כָל־שְׂאֵרֵי יְהוּדָה הַבָּאִים לָאֶרֶץ־מִצְרַיִם לְגֹר שָׁם דְּבַר־מִי יָקוּם מִמֶּנִּי וּמִהֶם: ²⁹ וְזֹאת־לָכֶם הָאֵזֶת אֲנִי־יְהוָה כִּי־פָקַד אֲנִי עֲלֵיכֶם בְּמִקְדָּם הַזֶּה לְמַעַן תִּדְּעוּ כִּי קוֹם יָקוּמוּ דְּבָרִי עֲלֵיכֶם לָרְעָה: ס ³⁰ כֹּה־אָמַר יְהוָה הִנְנִי נָתַן אֶת־פְּרֻעַת חֲפָרַע מִלֶּךְ־מִצְרַיִם בְּיַד אִיכְיוֹ וּבְיַד מִבְקָשִׁי נִפְשׁוּ כַּאֲשֶׁר נָתַתִּי אֶת־צִדְקִיהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל אִיכְיוֹ וּמִבְקָשׁ נִפְשׁוּ: ס

45 יִדְּכָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְרֵמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־בְּרוּךְ בֶּן־נְרִיָּה בְּכַתְּבוֹ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה עַל־סֵפֶר מִפִּי יְרֵמְיָהוּ בַשָּׁנָה הַרְבֵּעִית לַיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֵאמֹר: ² כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲלֶיךָ בְּרוּךְ: ³ אָמַרְתָּ אֲזִי־נָא לִי כִי־יִסָּף יְהוָה יָגוֹן עַל־מִכְאֲבִי

22 b-b > 23 °° > 24 a כל > 25 a > 26 b dl c 27 c-c 1 דְּבָרֵיכֶם || 1 frt || 2 תְּקִימָנָהּ || 3 sic || 4 cf 17a || 5 ת' || 6 c 1 || 7 אֶתְנָה הַנָּשִׁים || 8 c 2 > 26 a prb dl c 2 || 9 b frt 1 c 3 + אֲשֶׁר בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם || 10 cf d-d et 27 || 11 אֶל־אֲר' || 12 et deinde 1 || 13 c 2 || 14 a-a frt dl c 2 || 15 > 27 || 16 > 28 || 17 a-a frt dl c 2 || 18 cf 14 || 19 c > 29 || 20 d-d 2B ol || 21 b-b 2 (ὀλίγοι ἀριθμοί) frt = || 22 cf 14 || 23 c > 29 || 24 a-a > 29 || 25 b-b > 29 || 26 c > 29 || 27 c > 29 || 28 c > 29 || 29 c > 29 || 30 c > 29 || 31 c > 29 || 32 c > 29 || 33 c > 29 || 34 c > 29 || 35 c > 29 || 36 c > 29 || 37 c > 29 || 38 c > 29 || 39 c > 29 || 40 c > 29 || 41 c > 29 || 42 c > 29 || 43 c > 29 || 44 c > 29 || 45 c > 29 || 46 c > 29 || 47 c > 29 || 48 c > 29 || 49 c > 29 || 50 c > 29 || 51 c > 29 || 52 c > 29 || 53 c > 29 || 54 c > 29 || 55 c > 29 || 56 c > 29 || 57 c > 29 || 58 c > 29 || 59 c > 29 || 60 c > 29 || 61 c > 29 || 62 c > 29 || 63 c > 29 || 64 c > 29 || 65 c > 29 || 66 c > 29 || 67 c > 29 || 68 c > 29 || 69 c > 29 || 70 c > 29 || 71 c > 29 || 72 c > 29 || 73 c > 29 || 74 c > 29 || 75 c > 29 || 76 c > 29 || 77 c > 29 || 78 c > 29 || 79 c > 29 || 80 c > 29 || 81 c > 29 || 82 c > 29 || 83 c > 29 || 84 c > 29 || 85 c > 29 || 86 c > 29 || 87 c > 29 || 88 c > 29 || 89 c > 29 || 90 c > 29 || 91 c > 29 || 92 c > 29 || 93 c > 29 || 94 c > 29 || 95 c > 29 || 96 c > 29 || 97 c > 29 || 98 c > 29 || 99 c > 29 || 100 c > 29 || 101 c > 29 || 102 c > 29 || 103 c > 29 || 104 c > 29 || 105 c > 29 || 106 c > 29 || 107 c > 29 || 108 c > 29 || 109 c > 29 || 110 c > 29 || 111 c > 29 || 112 c > 29 || 113 c > 29 || 114 c > 29 || 115 c > 29 || 116 c > 29 || 117 c > 29 || 118 c > 29 || 119 c > 29 || 120 c > 29 || 121 c > 29 || 122 c > 29 || 123 c > 29 || 124 c > 29 || 125 c > 29 || 126 c > 29 || 127 c > 29 || 128 c > 29 || 129 c > 29 || 130 c > 29 || 131 c > 29 || 132 c > 29 || 133 c > 29 || 134 c > 29 || 135 c > 29 || 136 c > 29 || 137 c > 29 || 138 c > 29 || 139 c > 29 || 140 c > 29 || 141 c > 29 || 142 c > 29 || 143 c > 29 || 144 c > 29 || 145 c > 29 || 146 c > 29 || 147 c > 29 || 148 c > 29 || 149 c > 29 || 150 c > 29 || 151 c > 29 || 152 c > 29 || 153 c > 29 || 154 c > 29 || 155 c > 29 || 156 c > 29 || 157 c > 29 || 158 c > 29 || 159 c > 29 || 160 c > 29 || 161 c > 29 || 162 c > 29 || 163 c > 29 || 164 c > 29 || 165 c > 29 || 166 c > 29 || 167 c > 29 || 168 c > 29 || 169 c > 29 || 170 c > 29 || 171 c > 29 || 172 c > 29 || 173 c > 29 || 174 c > 29 || 175 c > 29 || 176 c > 29 || 177 c > 29 || 178 c > 29 || 179 c > 29 || 180 c > 29 || 181 c > 29 || 182 c > 29 || 183 c > 29 || 184 c > 29 || 185 c > 29 || 186 c > 29 || 187 c > 29 || 188 c > 29 || 189 c > 29 || 190 c > 29 || 191 c > 29 || 192 c > 29 || 193 c > 29 || 194 c > 29 || 195 c > 29 || 196 c > 29 || 197 c > 29 || 198 c > 29 || 199 c > 29 || 200 c > 29 || 201 c > 29 || 202 c > 29 || 203 c > 29 || 204 c > 29 || 205 c > 29 || 206 c > 29 || 207 c > 29 || 208 c > 29 || 209 c > 29 || 210 c > 29 || 211 c > 29 || 212 c > 29 || 213 c > 29 || 214 c > 29 || 215 c > 29 || 216 c > 29 || 217 c > 29 || 218 c > 29 || 219 c > 29 || 220 c > 29 || 221 c > 29 || 222 c > 29 || 223 c > 29 || 224 c > 29 || 225 c > 29 || 226 c > 29 || 227 c > 29 || 228 c > 29 || 229 c > 29 || 230 c > 29 || 231 c > 29 || 232 c > 29 || 233 c > 29 || 234 c > 29 || 235 c > 29 || 236 c > 29 || 237 c > 29 || 238 c > 29 || 239 c > 29 || 240 c > 29 || 241 c > 29 || 242 c > 29 || 243 c > 29 || 244 c > 29 || 245 c > 29 || 246 c > 29 || 247 c > 29 || 248 c > 29 || 249 c > 29 || 250 c > 29 || 251 c > 29 || 252 c > 29 || 253 c > 29 || 254 c > 29 || 255 c > 29 || 256 c > 29 || 257 c > 29 || 258 c > 29 || 259 c > 29 || 260 c > 29 || 261 c > 29 || 262 c > 29 || 263 c > 29 || 264 c > 29 || 265 c > 29 || 266 c > 29 || 267 c > 29 || 268 c > 29 || 269 c > 29 || 270 c > 29 || 271 c > 29 || 272 c > 29 || 273 c > 29 || 274 c > 29 || 275 c > 29 || 276 c > 29 || 277 c > 29 || 278 c > 29 || 279 c > 29 || 280 c > 29 || 281 c > 29 || 282 c > 29 || 283 c > 29 || 284 c > 29 || 285 c > 29 || 286 c > 29 || 287 c > 29 || 288 c > 29 || 289 c > 29 || 290 c > 29 || 291 c > 29 || 292 c > 29 || 293 c > 29 || 294 c > 29 || 295 c > 29 || 296 c > 29 || 297 c > 29 || 298 c > 29 || 299 c > 29 || 300 c > 29 || 301 c > 29 || 302 c > 29 || 303 c > 29 || 304 c > 29 || 305 c > 29 || 306 c > 29 || 307 c > 29 || 308 c > 29 || 309 c > 29 || 310 c > 29 || 311 c > 29 || 312 c > 29 || 313 c > 29 || 314 c > 29 || 315 c > 29 || 316 c > 29 || 317 c > 29 || 318 c > 29 || 319 c > 29 || 320 c > 29 || 321 c > 29 || 322 c > 29 || 323 c > 29 || 324 c > 29 || 325 c > 29 || 326 c > 29 || 327 c > 29 || 328 c > 29 || 329 c > 29 || 330 c > 29 || 331 c > 29 || 332 c > 29 || 333 c > 29 || 334 c > 29 || 335 c > 29 || 336 c > 29 || 337 c > 29 || 338 c > 29 || 339 c > 29 || 340 c > 29 || 341 c > 29 || 342 c > 29 || 343 c > 29 || 344 c > 29 || 345 c > 29 || 346 c > 29 || 347 c > 29 || 348 c > 29 || 349 c > 29 || 350 c > 29 || 351 c > 29 || 352 c > 29 || 353 c > 29 || 354 c > 29 || 355 c > 29 || 356 c > 29 || 357 c > 29 || 358 c > 29 || 359 c > 29 || 360 c > 29 || 361 c > 29 || 362 c > 29 || 363 c > 29 || 364 c > 29 || 365 c > 29 || 366 c > 29 || 367 c > 29 || 368 c > 29 || 369 c > 29 || 370 c > 29 || 371 c > 29 || 372 c > 29 || 373 c > 29 || 374 c > 29 || 375 c > 29 || 376 c > 29 || 377 c > 29 || 378 c > 29 || 379 c > 29 || 380 c > 29 || 381 c > 29 || 382 c > 29 || 383 c > 29 || 384 c > 29 || 385 c > 29 || 386 c > 29 || 387 c > 29 || 388 c > 29 || 389 c > 29 || 390 c > 29 || 391 c > 29 || 392 c > 29 || 393 c > 29 || 394 c > 29 || 395 c > 29 || 396 c > 29 || 397 c > 29 || 398 c > 29 || 399 c > 29 || 400 c > 29 || 401 c > 29 || 402 c > 29 || 403 c > 29 || 404 c > 29 || 405 c > 29 || 406 c > 29 || 407 c > 29 || 408 c > 29 || 409 c > 29 || 410 c > 29 || 411 c > 29 || 412 c > 29 || 413 c > 29 || 414 c > 29 || 415 c > 29 || 416 c > 29 || 417 c > 29 || 418 c > 29 || 419 c > 29 || 420 c > 29 || 421 c > 29 || 422 c > 29 || 423 c > 29 || 424 c > 29 || 425 c > 29 || 426 c > 29 || 427 c > 29 || 428 c > 29 || 429 c > 29 || 430 c > 29 || 431 c > 29 || 432 c > 29 || 433 c > 29 || 434 c > 29 || 435 c > 29 || 436 c > 29 || 437 c > 29 || 438 c > 29 || 439 c > 29 || 440 c > 29 || 441 c > 29 || 442 c > 29 || 443 c > 29 || 444 c > 29 || 445 c > 29 || 446 c > 29 || 447 c > 29 || 448 c > 29 || 449 c > 29 || 450 c > 29 || 451 c > 29 || 452 c > 29 || 453 c > 29 || 454 c > 29 || 455 c > 29 || 456 c > 29 || 457 c > 29 || 458 c > 29 || 459 c > 29 || 460 c > 29 || 461 c > 29 || 462 c > 29 || 463 c > 29 || 464 c > 29 || 465 c > 29 || 466 c > 29 || 467 c > 29 || 468 c > 29 || 469 c > 29 || 470 c > 29 || 471 c > 29 || 472 c > 29 || 473 c > 29 || 474 c > 29 || 475 c > 29 || 476 c > 29 || 477 c > 29 || 478 c > 29 || 479 c > 29 || 480 c > 29 || 481 c > 29 || 482 c > 29 || 483 c > 29 || 484 c > 29 || 485 c > 29 || 486 c > 29 || 487 c > 29 || 488 c > 29 || 489 c > 29 || 490 c > 29 || 491 c > 29 || 492 c > 29 || 493 c > 29 || 494 c > 29 || 495 c > 29 || 496 c > 29 || 497 c > 29 || 498 c > 29 || 499 c > 29 || 500 c > 29 || 501 c > 29 || 502 c > 29 || 503 c > 29 || 504 c > 29 || 505 c > 29 || 506 c > 29 || 507 c > 29 || 508 c > 29 || 509 c > 29 || 510 c > 29 || 511 c > 29 || 512 c > 29 || 513 c > 29 || 514 c > 29 || 515 c > 29 || 516 c > 29 || 517 c > 29 || 518 c > 29 || 519 c > 29 || 520 c > 29 || 521 c > 29 || 522 c > 29 || 523 c > 29 || 524 c > 29 || 525 c > 29 || 526 c > 29 || 527 c > 29 || 528 c > 29 || 529 c > 29 || 530 c > 29 || 531 c > 29 || 532 c > 29 || 533 c > 29 || 534 c > 29 || 535 c > 29 || 536 c > 29 || 537 c > 29 || 538 c > 29 || 539 c > 29 || 540 c > 29 || 541 c > 29 || 542 c > 29 || 543 c > 29 || 544 c > 29 || 545 c > 29 || 546 c > 29 || 547 c > 29 || 548 c > 29 || 549 c > 29 || 550 c > 29 || 551 c > 29 || 552 c > 29 || 553 c > 29 || 554 c > 29 || 555 c > 29 || 556 c > 29 || 557 c > 29 || 558 c > 29 || 559 c > 29 || 560 c > 29 || 561 c > 29 || 562 c > 29 || 563 c > 29 || 564 c > 29 || 565 c > 29 || 566 c > 29 || 567 c > 29 || 568 c > 29 || 569 c > 29 || 570 c > 29 || 571 c > 29 || 572 c > 29 || 573 c > 29 || 574 c > 29 || 575 c > 29 || 576 c > 29 || 577 c > 29 || 578 c > 29 || 579 c > 29 || 580 c > 29 || 581 c > 29 || 582 c > 29 || 583 c > 29 || 584 c > 29 || 585 c > 29 || 586 c > 29 || 587 c > 29 || 588 c > 29 || 589 c > 29 || 590 c > 29 || 591 c > 29 || 592 c > 29 || 593 c > 29 || 594 c > 29 || 595 c > 29 || 596 c > 29 || 597 c > 29 || 598 c > 29 || 599 c > 29 || 600 c > 29 || 601 c > 29 || 602 c > 29 || 603 c > 29 || 604 c > 29 || 605 c > 29 || 606 c > 29 || 607 c > 29 || 608 c > 29 || 609 c > 29 || 610 c > 29 || 611 c > 29 || 612 c > 29 || 613 c > 29 || 614 c > 29 || 615 c > 29 || 616 c > 29 || 617 c > 29 || 618 c > 29 || 619 c > 29 || 620 c > 29 || 621 c > 29 || 622 c > 29 || 623 c > 29 || 624 c > 29 || 625 c > 29 || 626 c > 29 || 627 c > 29 || 628 c > 29 || 629 c > 29 || 630 c > 29 || 631 c > 29 || 632 c > 29 || 633 c > 29 || 634 c > 29 || 635 c > 29 || 636 c > 29 || 637 c > 29 || 638 c > 29 || 639 c > 29 || 640 c > 29 || 641 c > 29 || 642 c > 29 || 643 c > 29 || 644 c > 29 || 645 c > 29 || 646 c > 29 || 647 c > 29 || 648 c > 29 || 649 c > 29 || 650 c > 29 || 651 c > 29 || 652 c > 29 || 653 c > 29 || 654 c > 29 || 655 c > 29 || 656 c > 29 || 657 c > 29 || 658 c > 29 || 659 c > 29 || 660 c > 29 || 661 c > 29 || 662 c > 29 || 663 c > 29 || 664 c > 29 || 665 c > 29 || 666 c > 29 || 667 c > 29 || 668 c > 29 || 669 c > 29 || 670 c > 29 || 671 c > 29 || 672 c > 29 || 673 c > 29 || 674 c > 29 || 675 c > 29 || 676 c > 29 || 677 c > 29 || 678 c > 29 || 679 c > 29 || 680 c > 29 || 681 c > 29 || 682 c > 29 || 683 c > 29 || 684 c > 29 || 685 c > 29 || 686 c > 29 || 687 c > 29 || 688 c > 29 || 689 c > 29 || 690 c > 29 || 691 c > 29 || 692 c > 29 || 693 c > 29 || 694 c > 29 || 695 c > 29 || 696 c > 29 || 697 c > 29 || 698 c > 29 || 699 c > 29 || 700 c > 29 || 701 c > 29 || 702 c > 29 || 703 c > 29 || 704 c > 29 || 705 c > 29 || 706 c > 29 || 707 c > 29 || 708 c > 29 || 709 c > 29 || 710 c > 29 || 711 c > 29 || 712 c > 29 || 713 c > 29 || 714 c > 29 || 715 c > 29 || 716 c > 29 || 717 c > 29 || 718 c > 29 || 719 c > 29 || 720 c > 29 || 721 c > 29 || 722 c > 29 || 723 c > 29 || 724 c > 29 || 725 c > 29 || 726 c > 29 || 727 c > 29 || 728 c > 29 || 729 c > 29 || 730 c > 29 || 731 c > 29 || 732 c > 29 || 733 c > 29 || 734 c > 29 || 735 c > 29 || 736 c > 29 || 737 c > 29 || 738 c > 29 || 739 c > 29 || 740 c > 29 || 741 c > 29 || 742 c > 29 || 743 c > 29 || 744 c > 29 || 745 c > 29 || 746 c > 29 || 747 c > 29 || 748 c > 29 || 749 c > 29 || 750 c > 29 || 751 c > 29 || 752 c > 29 || 753 c > 29 || 754 c > 29 || 755 c > 29 || 756 c > 29 || 757 c > 29 || 758 c > 29 || 759 c > 29 || 760 c > 29 || 761 c > 29 || 762 c > 29 || 763 c > 29 || 764 c > 29 || 765 c > 29 || 766 c > 29 || 767 c > 29 || 768 c > 29 || 769 c > 29 || 770 c > 29 || 771 c > 29 || 772 c > 29 || 773 c > 29 || 774 c > 29 || 775 c > 29 || 776 c > 29 || 777 c > 29 || 778 c > 29 || 779 c > 29 || 780 c > 29 || 781 c > 29 || 782 c > 29 || 783 c > 29 || 784 c > 29 || 785 c > 29 || 786 c > 29 || 787 c > 29 || 788 c > 29 || 789 c > 29 || 790 c > 29 || 791 c > 29 || 792 c > 29 || 793 c > 29 || 794 c > 29 || 795 c > 29 || 796 c > 29 || 797 c > 29 || 798 c > 29 || 799 c > 29 || 800 c > 29 || 801 c > 29 || 802 c > 29 || 803 c > 29 || 804 c > 29 || 805 c > 29 || 806 c > 29 || 807 c > 29 || 808 c > 29 || 809 c > 29 || 810 c > 29 || 811 c > 29 || 812 c > 29 || 813 c > 29 || 814 c > 29 || 815 c > 29 || 816 c > 29 || 817 c > 29 || 818 c > 29 || 819 c > 29 || 820 c > 29 || 821 c > 29 || 822 c > 29 || 823 c > 29 || 824 c > 29 || 825 c > 29 || 826 c > 29 || 827 c > 29 || 828 c > 29 || 829 c > 29 || 830 c > 29 || 831 c > 29 || 832 c > 29 || 833 c > 29 || 834 c > 29 || 835 c > 29 || 836 c > 29 || 837 c > 29 || 838 c > 29 ||

וְעַל-אֱלֹהֶיהָ וְעַל-מַלְכֶיהָ וְעַל-פְּרָעָה^d וְעַל הַבְּטָחִים בּוֹ: ²⁶וַיִּנְתְּנִים
בְּיַד מִבְקָשֵׁי נַפְשָׁם וּבְיַד גְּבוּכַדְרָאצַּר מֶלֶךְ-בָּבֶל וּבְיַד עַבְדָּיו וְאַחֲרֵי-כֵן
תִּשְׁכַּן כִּימִי-קֹדֶם נְאֻם-יְהוָה: ׀

²⁷וְאַתָּה אֵל-תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב וְאַל-תַּחַת יִשְׂרָאֵל

כִּי הִנְנִי מוֹשְׁעֶךָ מִרְחֹק וְאַתָּה-זֹרְעָה מֵאֶרֶץ שְׁבִיִּם

וְשָׁב יַעֲקֹב וְשָׁקֵט וְשָׁאֲנָן וְאֵין מַחְרִיד: ׀

²⁸אַתָּה^a אֵל-תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב נְאֻם-יְהוָה כִּי אַתָּה אֲנִי^b כִּי אַעֲשֶׂה
כָּל־הַכָּל-הַנּוֹצִים^c וְאֲשֶׁר הִנְחִיתִיךָ שָׁמָּה וְאַתָּה לֹא-אַעֲשֶׂה כָל־
וַיִּסְרִיתִיךָ לַמִּשְׁפָּט וְנִקְּהָ לֹא אֲנַקֶּךָ: ׀

⁴⁷אֲשֶׁר הָיָה דְּבַר-יְהוָה אֶל-יִרְמְיָהוּ הַנְּבִיא^a אֶל-פְּלִשְׁתִּים

בְּיָמֵם וְכֹה פָּרַעַה אֶת-עֲזָה^c: ²כֹּה אָמַר יְהוָה

הַיָּה-מִיָּם עַל־יָם מִצְפּוֹן וְהָיָה לְנַחַל שׁוֹמֵךְ

וַיִּשְׁטְפוּ אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ עִיר וַיִּשְׁבִּי בָּהּ

וַזַּעֲקוּ הָאָדָם וְהַיִּלָּל כָּל יוֹשֵׁב הָאָרֶץ:

³מִקְּוֵל שְׁעֵמֶת פָּרִסוֹת אַבְרָיו מִרְעֵשׁ לִרְכָּבוֹ^a ^bהַמְזֹן גִּלְגָּלִי^b

לֹא-הִפְנֹו אָבוֹת אֶל-בָּנִים מִרְפִּיזֵן יָדִים:

⁴עַל-הַיּוֹם^a הַבֹּא לִשְׁדוֹד אֶת-כָּל-פְּלִשְׁתִּים

לְהַכְרִית^b לְצַר וּלְצִידוֹן כָּל שָׁרִיד עֶזְרָ^c

כִּי-שָׁדַד יְהוָה אֶת-פְּלִשְׁתִּים^d שְׁאֲרִית^e אִי כַפְתּוֹר:

⁵בָּאָה קָרְחָה אֶל-עֲזָה^a גְּדֻמָּתָה^b אֲשַׁקְלוֹן

שְׁאֲרִית עַמָּקִים^c עַד-מִתִּי תַתְּנוּדִי:

⁶הַיּוֹם^a יִחַרֵּב לִיהוָה^b עַד-אָנָּה לֹא תִשְׁקָטִי

הָאֶסְפִּי אֶל-תַּעֲרֹךְ הַרְגָּעִי וְדָמִי:

⁷אֵיךְ תִּשְׁקָטִי^a נִיהוּזָה צִוְּה-לָהּ

אֶל-אֲשַׁקְלוֹן וְאֶל-חֹף הַיָּם שָׁם יַעֲדָה: ׀

⁴⁸לְמוֹאָב כֹּה-אָמַר יְהוָה אֲבָאֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^a

26 > 6 || 27. 28 = 30, 10. II M (non 6) || 27 °° 6 משבקים cf 30, 10 ||
28 ^a > 6^B || ^b 6 + vb nonn, cf 50, 1 || ^c > 6^B 'הג' || Cp 47, I ^{a-a} > 6 || ^b l ||
(6) || ^{c-c} > 6 || 2 ca 40MSS Vrs וישבי || 3 ^a frt l c 6 שט מרכבתיו || ^{b-b} add ||
4 ^a 6 ביום || ^b 6 וזהכרתי || ^{c-c} l (cf 6) עזם || ^{d-d} > 6, ||
prb dl || ^{e-e} 6 האיים || 5 ^a l c 6 על || ^b 6 גר' || ^c 6 עזם, l frt c 6 ענקים ||
6 ^a > 6 || ^b 6 al יהוה || 7 ^a 6 שט תשקט || ^b 6 על (ו) || Cp 48, I ^{a-a} > 6.

הָיָה אֵלֶּי-נָבוֹ כִּי שָׁדָה הַבִּישָׁה^c גִּלְכָּדָה קְרִיתִים
 הַבִּישָׁה^d הַמִּשְׁנֶבֶת וַחֲתָה^d:
 2 אֵין עוֹד תִּהְיֶה^a מוֹאֵב בְּחִשְׁבֹּן^b חֲשָׁבוּ עָלֶיהָ רָעָה
 לָבוֹ וּנְכָרִיתָנָה מִגֹּי גַם-מִדָּמֶן תִּדְמִי אַחֲרֶיהָ תִּלְךָ חָרֵב:
 3 קוֹל צִעָקָה מִחֲרוֹגִים שָׁד וְשֹׁבֵר גָּדוֹל:
 4 גִּשְׁבָּרָה מוֹאֵב הַשְׁמִיעוּ^a זַעֲקָה^b צְעוּרִיהָ^c:
 5 כִּי מַעֲלָה הִלְחֹת^a בְּכִי יַעֲלֶה-בְּכִי^b
 כִּי בְמוֹרֵד חֲרוֹזִים צָרִי^c צִעֲקַת-שֹׁבֵר שָׁמְעוּ^d:
 6 גִּסּוּ מִלְטוֹ נַפְשְׁכֶם וְתִהְיֶנָּה^a כְּעֲרוּעָר^b בַּמִּדְבָּר:
 7 כִּי יֵעַן בְּטַחֲךָ בְּמַעֲשֶׂיךָ^a וּבְאַצְרוּתֶיךָ גַם-אַתָּה תִּלְכְּדִי
 וַיֵּצֵא כְּמִישָׁב^b בַּגּוֹלָה כְּהֶגְיוֹ וְשִׁרְיוֹ יַחֲדָיָה^c:
 8 וַיָּבֵא שָׂדֶךָ^a אֶל-כָּל-עִיר וְעִיר^c לֹא תִמְלֹט וְאֶבֶר הָעֵמֶק וְנִשְׁמַד
 הַמִּישֹׁר אֲשֶׁר^d אָמַר יְהוָה: 9 תִּגְנוּ-צִיץ^a לְמוֹאֵב כִּי נָצָא^b תִצָּא
 וְעָרֶיהָ^c לְשִׁמָּה תִהְיֶינָה מֵאֵין יוֹשֵׁב בָּהֶן:
 10 אֲרוּר עֹשֶׂה מְלָאכָתָה יְהוָה רְמִיָּה וְאֲרוּר מִגֵּעַ חֲרָבוֹ מִדָּם:
 11 שָׂאֵן מוֹאֵב מִנְעוּרָיו וְשִׁקֵּט הוּא אֶל-שִׁמְרָיו^a
 וְלֹא-הוֹרֵק מִכְּלִי אֶל-כְּלִי וּבַגּוֹלָה לֹא הִלָּךְ
 עַל-כֵּן עָמַד סָעֵמוֹ בּוֹ וְרִיחוֹ לֹא נָמַר: ׀
 12 לָכֵן הִגַּה-יָמִים בָּאִים נֹאם-יְהוָה וְשִׁלַּחְתִּי-לֹו צִעִים וְצִעָהוּ וְכָלְיוּ
 וְרִיקוֹ וְנִבְלִיָּהֶם יִנָּפְצוּ: 13 וּבֶשׁ מוֹאֵב מִכְּמוֹשׁ כְּאֲשֶׁר-בָּשׂוּ בֵּית
 יִשְׂרָאֵל מִבֵּית אֵל מִבְּטָחָם:
 14 אֵיךְ תֹאמְרוּ גִבּוֹרִים אֲנַחְנוּ וְאֲנָשֵׁי-חֵיל לְמַלְחָמָה:
 15 שָׂדֶךָ מוֹאֵב וְעָרֶיהָ^a עָלָה^b וּמִבְּחַר בַּחֲוָרָיו יִרְדּוּ לַטֶּבַח
 נֹאם-הַפֶּלֶךְ יְהוָה צָבָאוֹת שָׁמוֹ^c:
 16 קָרוֹב אִיד-מוֹאֵב לָבוֹא וְרַעְתּוֹ מִהֲרָה מָאֵד:

1 b l על (ט) || c > ט, frt dl || d-d crpp? cf ט^Bλ || 2 a prb l c ט תַּעֲלֶה (latp[ε]ia) ||
 b frt add, vel ? exc vb cf ט || 4 a l c 18MSS Vrs הֵשׁ || b > ט || c K צְעוּרִיהָ ||
 Q בּוֹ || 1 b l c 5 a l c Q שֶׁשׁ הִלְחִית cf Jes 15,5 || 5 a l c Q צִעָה cf Jes 15,5 || 1 c ט צִעִי ||
 cf Jes || c dl c ט Jes || d cf Jes 15,5; ט ἡκουσα(τε) || 6 a ?; prps וְתִחְיֶנָּה ||
 b ט א, frt l כְּעָרֵר cf 17,6 sv || 7 a-a ט בְּמַצְדוֹתֶיךָ (frt l) || b l c mlt MSS ||
 Q כְּמוֹשׁ || c K יַחֲדָיָה || 8 a ט שָׁד || b l c שָׁד || c > ט || c K יַחֲדָיָה ||
 d l c ט בָּא || 9 a ?; ט ὁσημεῖα || b l c Στ יָצָא || c ט שָׁד || c > ט || c K יַחֲדָיָה ||
 II a l על (ט) || b l c ט לֹא || 12 l c ט' א נְבָלְיוֹ || 15 a ט עִירוֹ || c שֶׁ || c > ט || c K יַחֲדָיָה ||
 b > ט; dl, vel l ? עָלָה cf 18 || c-c > ט || 16 ט יוֹם.

17 גָּדוּ לוֹ כָּל-סְבִיבָיו וְכָל־יָדָעִיב שָׁמוֹ
אָמְרוּ אִיכָּה^d נִשְׁבַּר מִטֶּה-עֵז מִקֵּל תִּפְאָרְתָּ:
18 רַדִּי מִכְבוֹד יִשְׁבִּי^a בְּצִמָּא^b יִשְׁבֶּת בֵּת־דִּיבּוֹן^d
כִּי-שׁוֹדֵד מוֹאֵב עָלָה בָךְ שַׁחַת מִבְּצָרֶיךָ:
19 אֶל־דָּרֶךְ עַמִּי וְצָפִי יוֹשֶׁבֶת עָרוֹעַר
שְׂאֵל־נָס וְנִמְלָטָה^b אָמְרִי מִהֲנִיתָה:
20 הִבִּישׁ מוֹאֵב כִּי־חָתָה^a הִלִּילִי וּזְעַק^b

הַגִּידוּ בְּאַרְנוֹן כִּי שָׁדֵד מוֹאֵב: 21 וּמִשְׁפָּט בָּא אֶל־אֶרֶץ הַמִּישֹׁר
אֶל־חֲלוֹן וְאֶל־יְהִצָּה וְעַל־מוֹפְעַת: 22 וְעַל־דִּיבּוֹן וְעַל־נְבוֹ וְעַל־בֵּית
דְּבָלָתִים: 23 וְעַל קְרִיתִים וְעַל־בֵּית גָּמוּל וְעַל־בֵּית מְעֹז: 24 וְעַל־
קְרִיזֹת וְעַל־בְּצָרָה וְעַל כָּל־עָרֵי אֶרֶץ מוֹאֵב הִרְחַקוֹת וְהִקְרִבוֹת:
25 נִגְדָּעָה קֶרֶן מוֹאֵב וּזְרָעוֹ נִשְׁבְּרָה נָאֻם יְהוָה:
26 הַשְׁבִּיָּהוּ כִּי עַל־יְהוָה הִגְדִּיל

וּסְפָק מוֹאֵב בְּקִיאוֹ וְהָיָה לְשֹׁחַק גַּם־הוּא:
27 וְנָאֻם לֹא־הַשְׁחָקָה הָיָה לָךְ יִשְׂרָאֵל בְּאִם־בְּנִיכִים^b גִּמְצָאָה^c כִּי־מְדִי
דְּבָרֶיךָ^d בּוֹ תִתְנַדֵּד: 28 עֲזָבוּ עָרִים וְשִׁכְנוּ בְּסֹלַע יִשְׁבִּי מוֹאֵב וְהָיוּ
כִּיּוֹנָה תִקְנֶן בְּעִבְרִי פִי־פָחַת:

29 שְׁמַעְנִי גְאוֹן־מוֹאֵב גֵּאָה מְאֹד גָּבְהוּ וְגִאוֹנִי וְגִאוֹתָיו וְרָם לְבוֹ:
30 אֲנִי יִדְעָתִי נָאֻם־יְהוָה^a עֲבַרְתָּ^b וְלֹא־כֵן בְּדִי
לֹא־כֵן עָשׂוֹ: 31 עַל־כֵּן עַל־מוֹאֵב אִלִּיל^a וְלִמוֹאֵב^b כָּלָה אֲזַעֲקָ אֶל־
אֲנָשֵׁי קִיר־חֲרָשׁ יְהִנֶּה:

32 מִבְּכִי יַעֲזֹר אֲבִיכָה לָךְ הַגִּפֹּן שִׁבְמָה

נְטִישְׁתִּיךָ עֲבְרוּ יָם עַד יָם יַעֲזֹר נִגְעוּ^d

17 ^a כל || ^b ὁ ἄ ἐκδοτε sed ὁ εἰδότες || ^d KOr אִיך || 18 ^a l c mlt
MSS QSS ושְׁבִי || ^b add ? prb crp, ὁ ἐν ὑγρασία ? S in ignominia
(בְּצָאָה) ? (vel l ? לְאֶרֶץ) || ^c > || ^d ὁ + נִשְׁבְּרָה || 19 ^a l c || ^b l c S
עַל || 20 ^a l c || ^b l c pl MSS QSS וּזְעַקוּ || 21 ^a ὁ || 22 ^a l c || ^b l c S
וְעַל־נְבוֹ || 23 ^a l c || ^b l c S || 24 > || 25 > || 26 > || 27 ^a l c S || ^b l c S
לְשֹׁחַק || 28 > || 29 ^a l c S || ^b l c S || 30 ^a l c S || ^b l c S || 31 ^a l c S || ^b l c S
עַל || 32 ^a l c S || ^b l c S || 33 ^a l c S || ^b l c S || 34 ^a l c S || ^b l c S || 35 ^a l c S || ^b l c S || 36 ^a l c S || ^b l c S || 37 ^a l c S || ^b l c S || 38 ^a l c S || ^b l c S || 39 ^a l c S || ^b l c S || 40 ^a l c S || ^b l c S || 41 ^a l c S || ^b l c S || 42 ^a l c S || ^b l c S || 43 ^a l c S || ^b l c S || 44 ^a l c S || ^b l c S || 45 ^a l c S || ^b l c S || 46 ^a l c S || ^b l c S || 47 ^a l c S || ^b l c S || 48 ^a l c S || ^b l c S || 49 ^a l c S || ^b l c S || 50 ^a l c S || ^b l c S || 51 ^a l c S || ^b l c S || 52 ^a l c S || ^b l c S || 53 ^a l c S || ^b l c S || 54 ^a l c S || ^b l c S || 55 ^a l c S || ^b l c S || 56 ^a l c S || ^b l c S || 57 ^a l c S || ^b l c S || 58 ^a l c S || ^b l c S || 59 ^a l c S || ^b l c S || 60 ^a l c S || ^b l c S || 61 ^a l c S || ^b l c S || 62 ^a l c S || ^b l c S || 63 ^a l c S || ^b l c S || 64 ^a l c S || ^b l c S || 65 ^a l c S || ^b l c S || 66 ^a l c S || ^b l c S || 67 ^a l c S || ^b l c S || 68 ^a l c S || ^b l c S || 69 ^a l c S || ^b l c S || 70 ^a l c S || ^b l c S || 71 ^a l c S || ^b l c S || 72 ^a l c S || ^b l c S || 73 ^a l c S || ^b l c S || 74 ^a l c S || ^b l c S || 75 ^a l c S || ^b l c S || 76 ^a l c S || ^b l c S || 77 ^a l c S || ^b l c S || 78 ^a l c S || ^b l c S || 79 ^a l c S || ^b l c S || 80 ^a l c S || ^b l c S || 81 ^a l c S || ^b l c S || 82 ^a l c S || ^b l c S || 83 ^a l c S || ^b l c S || 84 ^a l c S || ^b l c S || 85 ^a l c S || ^b l c S || 86 ^a l c S || ^b l c S || 87 ^a l c S || ^b l c S || 88 ^a l c S || ^b l c S || 89 ^a l c S || ^b l c S || 90 ^a l c S || ^b l c S || 91 ^a l c S || ^b l c S || 92 ^a l c S || ^b l c S || 93 ^a l c S || ^b l c S || 94 ^a l c S || ^b l c S || 95 ^a l c S || ^b l c S || 96 ^a l c S || ^b l c S || 97 ^a l c S || ^b l c S || 98 ^a l c S || ^b l c S || 99 ^a l c S || ^b l c S || 100 ^a l c S || ^b l c S || 101 ^a l c S || ^b l c S || 102 ^a l c S || ^b l c S || 103 ^a l c S || ^b l c S || 104 ^a l c S || ^b l c S || 105 ^a l c S || ^b l c S || 106 ^a l c S || ^b l c S || 107 ^a l c S || ^b l c S || 108 ^a l c S || ^b l c S || 109 ^a l c S || ^b l c S || 110 ^a l c S || ^b l c S || 111 ^a l c S || ^b l c S || 112 ^a l c S || ^b l c S || 113 ^a l c S || ^b l c S || 114 ^a l c S || ^b l c S || 115 ^a l c S || ^b l c S || 116 ^a l c S || ^b l c S || 117 ^a l c S || ^b l c S || 118 ^a l c S || ^b l c S || 119 ^a l c S || ^b l c S || 120 ^a l c S || ^b l c S || 121 ^a l c S || ^b l c S || 122 ^a l c S || ^b l c S || 123 ^a l c S || ^b l c S || 124 ^a l c S || ^b l c S || 125 ^a l c S || ^b l c S || 126 ^a l c S || ^b l c S || 127 ^a l c S || ^b l c S || 128 ^a l c S || ^b l c S || 129 ^a l c S || ^b l c S || 130 ^a l c S || ^b l c S || 131 ^a l c S || ^b l c S || 132 ^a l c S || ^b l c S || 133 ^a l c S || ^b l c S || 134 ^a l c S || ^b l c S || 135 ^a l c S || ^b l c S || 136 ^a l c S || ^b l c S || 137 ^a l c S || ^b l c S || 138 ^a l c S || ^b l c S || 139 ^a l c S || ^b l c S || 140 ^a l c S || ^b l c S || 141 ^a l c S || ^b l c S || 142 ^a l c S || ^b l c S || 143 ^a l c S || ^b l c S || 144 ^a l c S || ^b l c S || 145 ^a l c S || ^b l c S || 146 ^a l c S || ^b l c S || 147 ^a l c S || ^b l c S || 148 ^a l c S || ^b l c S || 149 ^a l c S || ^b l c S || 150 ^a l c S || ^b l c S || 151 ^a l c S || ^b l c S || 152 ^a l c S || ^b l c S || 153 ^a l c S || ^b l c S || 154 ^a l c S || ^b l c S || 155 ^a l c S || ^b l c S || 156 ^a l c S || ^b l c S || 157 ^a l c S || ^b l c S || 158 ^a l c S || ^b l c S || 159 ^a l c S || ^b l c S || 160 ^a l c S || ^b l c S || 161 ^a l c S || ^b l c S || 162 ^a l c S || ^b l c S || 163 ^a l c S || ^b l c S || 164 ^a l c S || ^b l c S || 165 ^a l c S || ^b l c S || 166 ^a l c S || ^b l c S || 167 ^a l c S || ^b l c S || 168 ^a l c S || ^b l c S || 169 ^a l c S || ^b l c S || 170 ^a l c S || ^b l c S || 171 ^a l c S || ^b l c S || 172 ^a l c S || ^b l c S || 173 ^a l c S || ^b l c S || 174 ^a l c S || ^b l c S || 175 ^a l c S || ^b l c S || 176 ^a l c S || ^b l c S || 177 ^a l c S || ^b l c S || 178 ^a l c S || ^b l c S || 179 ^a l c S || ^b l c S || 180 ^a l c S || ^b l c S || 181 ^a l c S || ^b l c S || 182 ^a l c S || ^b l c S || 183 ^a l c S || ^b l c S || 184 ^a l c S || ^b l c S || 185 ^a l c S || ^b l c S || 186 ^a l c S || ^b l c S || 187 ^a l c S || ^b l c S || 188 ^a l c S || ^b l c S || 189 ^a l c S || ^b l c S || 190 ^a l c S || ^b l c S || 191 ^a l c S || ^b l c S || 192 ^a l c S || ^b l c S || 193 ^a l c S || ^b l c S || 194 ^a l c S || ^b l c S || 195 ^a l c S || ^b l c S || 196 ^a l c S || ^b l c S || 197 ^a l c S || ^b l c S || 198 ^a l c S || ^b l c S || 199 ^a l c S || ^b l c S || 200 ^a l c S || ^b l c S || 201 ^a l c S || ^b l c S || 202 ^a l c S || ^b l c S || 203 ^a l c S || ^b l c S || 204 ^a l c S || ^b l c S || 205 ^a l c S || ^b l c S || 206 ^a l c S || ^b l c S || 207 ^a l c S || ^b l c S || 208 ^a l c S || ^b l c S || 209 ^a l c S || ^b l c S || 210 ^a l c S || ^b l c S || 211 ^a l c S || ^b l c S || 212 ^a l c S || ^b l c S || 213 ^a l c S || ^b l c S || 214 ^a l c S || ^b l c S || 215 ^a l c S || ^b l c S || 216 ^a l c S || ^b l c S || 217 ^a l c S || ^b l c S || 218 ^a l c S || ^b l c S || 219 ^a l c S || ^b l c S || 220 ^a l c S || ^b l c S || 221 ^a l c S || ^b l c S || 222 ^a l c S || ^b l c S || 223 ^a l c S || ^b l c S || 224 ^a l c S || ^b l c S || 225 ^a l c S || ^b l c S || 226 ^a l c S || ^b l c S || 227 ^a l c S || ^b l c S || 228 ^a l c S || ^b l c S || 229 ^a l c S || ^b l c S || 230 ^a l c S || ^b l c S || 231 ^a l c S || ^b l c S || 232 ^a l c S || ^b l c S || 233 ^a l c S || ^b l c S || 234 ^a l c S || ^b l c S || 235 ^a l c S || ^b l c S || 236 ^a l c S || ^b l c S || 237 ^a l c S || ^b l c S || 238 ^a l c S || ^b l c S || 239 ^a l c S || ^b l c S || 240 ^a l c S || ^b l c S || 241 ^a l c S || ^b l c S || 242 ^a l c S || ^b l c S || 243 ^a l c S || ^b l c S || 244 ^a l c S || ^b l c S || 245 ^a l c S || ^b l c S || 246 ^a l c S || ^b l c S || 247 ^a l c S || ^b l c S || 248 ^a l c S || ^b l c S || 249 ^a l c S || ^b l c S || 250 ^a l c S || ^b l c S || 251 ^a l c S || ^b l c S || 252 ^a l c S || ^b l c S || 253 ^a l c S || ^b l c S || 254 ^a l c S || ^b l c S || 255 ^a l c S || ^b l c S || 256 ^a l c S || ^b l c S || 257 ^a l c S || ^b l c S || 258 ^a l c S || ^b l c S || 259 ^a l c S || ^b l c S || 260 ^a l c S || ^b l c S || 261 ^a l c S || ^b l c S || 262 ^a l c S || ^b l c S || 263 ^a l c S || ^b l c S || 264 ^a l c S || ^b l c S || 265 ^a l c S || ^b l c S || 266 ^a l c S || ^b l c S || 267 ^a l c S || ^b l c S || 268 ^a l c S || ^b l c S || 269 ^a l c S || ^b l c S || 270 ^a l c S || ^b l c S || 271 ^a l c S || ^b l c S || 272 ^a l c S || ^b l c S || 273 ^a l c S || ^b l c S || 274 ^a l c S || ^b l c S || 275 ^a l c S || ^b l c S || 276 ^a l c S || ^b l c S || 277 ^a l c S || ^b l c S || 278 ^a l c S || ^b l c S || 279 ^a l c S || ^b l c S || 280 ^a l c S || ^b l c S || 281 ^a l c S || ^b l c S || 282 ^a l c S || ^b l c S || 283 ^a l c S || ^b l c S || 284 ^a l c S || ^b l c S || 285 ^a l c S || ^b l c S || 286 ^a l c S || ^b l c S || 287 ^a l c S || ^b l c S || 288 ^a l c S || ^b l c S || 289 ^a l c S || ^b l c S || 290 ^a l c S || ^b l c S || 291 ^a l c S || ^b l c S || 292 ^a l c S || ^b l c S || 293 ^a l c S || ^b l c S || 294 ^a l c S || ^b l c S || 295 ^a l c S || ^b l c S || 296 ^a l c S || ^b l c S || 297 ^a l c S || ^b l c S || 298 ^a l c S || ^b l c S || 299 ^a l c S || ^b l c S || 300 ^a l c S || ^b l c S || 301 ^a l c S || ^b l c S || 302 ^a l c S || ^b l c S || 303 ^a l c S || ^b l c S || 304 ^a l c S || ^b l c S || 305 ^a l c S || ^b l c S || 306 ^a l c S || ^b l c S || 307 ^a l c S || ^b l c S || 308 ^a l c S || ^b l c S || 309 ^a l c S || ^b l c S || 310 ^a l c S || ^b l c S || 311 ^a l c S || ^b l c S || 312 ^a l c S || ^b l c S || 313 ^a l c S || ^b l c S || 314 ^a l c S || ^b l c S || 315 ^a l c S || ^b l c S || 316 ^a l c S || ^b l c S || 317 ^a l c S || ^b l c S || 318 ^a l c S || ^b l c S || 319 ^a l c S || ^b l c S || 320 ^a l c S || ^b l c S || 321 ^a l c S || ^b l c S || 322 ^a l c S || ^b l c S || 323 ^a l c S || ^b l c S || 324 ^a l c S || ^b l c S || 325 ^a l c S || ^b l c S || 326 ^a l c S || ^b l c S || 327 ^a l c S || ^b l c S || 328 ^a l c S || ^b l c S || 329 ^a l c S || ^b l c S || 330 ^a l c S || ^b l c S || 331 ^a l c S || ^b l c S || 332 ^a l c S || ^b l c S || 333 ^a l c S || ^b l c S || 334 ^a l c S || ^b l c S || 335 ^a l c S || ^b l c S || 336 ^a l c S || ^b l c S || 337 ^a l c S || ^b l c S || 338 ^a l c S || ^b l c S || 339 ^a l c S || ^b l c S || 340 ^a l c S || ^b l c S || 341 ^a l c S || ^b l c S || 342 ^a l c S || ^b l c S || 343 ^a l c S || ^b l c S || 344 ^a l c S || ^b l c S || 345 ^a l c S || ^b l c S || 346 ^a l c S || ^b l c S || 347 ^a l c S || ^b l c S || 348 ^a l c S || ^b l c S || 349 ^a l c S || ^b l c S || 350 ^a l c S || ^b l c S || 351 ^a l c S || ^b l c S || 352 ^a l c S || ^b l c S || 353 ^a l c S || ^b l c S || 354 ^a l c S || ^b l c S || 355 ^a l c S || ^b l c S || 356 ^a l c S || ^b l c S || 357 ^a l c S || ^b l c S || 358 ^a l c S || ^b l c S || 359 ^a l c S || ^b l c S || 360 ^a l c S || ^b l c S || 361 ^a l c S || ^b l c S || 362 ^a l c S || ^b l c S || 363 ^a l c S || ^b l c S || 364 ^a l c S || ^b l c S || 365 ^a l c S || ^b l c S || 366 ^a l c S || ^b l c S || 367 ^a l c S || ^b l c S || 368 ^a l c S || ^b l c S || 369 ^a l c S || ^b l c S || 370 ^a l c S || ^b l c S || 371 ^a l c S || ^b l c S || 372 ^a l c S || ^b l c S || 373 ^a l c S || ^b l c S || 374 ^a l c S || ^b l c S || 375 ^a l c S || ^b l c S || 376 ^a l c S || ^b l c S || 377 ^a l c S || ^b l c S || 378 ^a l c S || ^b l c S || 379 ^a l c S || ^b l c S || 380 ^a l c S || ^b l c S || 381 ^a l c S || ^b l c S || 382 ^a l c S || ^b l c S || 383 ^a l c S || ^b l c S || 384 ^a l c S || ^b l c S || 385 ^a l c S || ^b l c S || 386 ^a l c S || ^b l c S || 387 ^a l c S || ^b l c S || 388 ^a l c S || ^b l c S || 389 ^a l c S || ^b l c S || 390 ^a l c S || ^b l c S || 391 ^a l c S || ^b l c S || 392 ^a l c S || ^b l c S || 393 ^a l c S || ^b l c S || 394 ^a l c S || ^b l c S || 395 ^a l c S || ^b l c S || 396 ^a l c S || ^b l c S || 397 ^a l c S || ^b l c S || 398 ^a l c S || ^b l c S || 399 ^a l c S || ^b l c S || 400 ^a l c S || ^b l c S || 401 ^a l c S || ^b l c S || 402 ^a l c S || ^b l c S || 403 ^a l c S || ^b l c S || 404 ^a l c S || ^b l c S || 405 ^a l c S || ^b l c S || 406 ^a l c S || ^b l c S || 407 ^a l c S || ^b l c S || 408 ^a l c S || ^b l c S || 409 ^a l c S || ^b l c S || 410 ^a l c S || ^b l c S || 411 ^a l c S || ^b l c S || 412 ^a l c S || ^b l c S || 413 ^a l c S || ^b l c S || 414 ^a l c S || ^b l c S || 415 ^a l c S || ^b l c S || 416 ^a l c S || ^b l c S || 417 ^a l c S || ^b l c S || 418 ^a l c S || ^b l c S || 419 ^a l c S || ^b l c S || 420 ^a l c S || ^b l c S || 421 ^a l c S || ^b l c S || 422 ^a l c S || ^b l c S || 423 ^a l c S || ^b l c S || 424 ^a l c S || ^b l c S || 425 ^a l c S || ^b l c S || 426 ^a l c S || ^b l c S || 427 ^a l c S || ^b l c S || 428 ^a l c S || ^b l c S || 429 ^a l c S || ^b l c S || 430 ^a l c S || ^b l c S || 431 ^a l c S || ^b l c S || 432 ^a l c S || ^b l c S || 433 ^a l c S || ^b l c S || 434 ^a l c S || ^b l c S || 435 ^a l c S || ^b l c S || 436 ^a l c S || ^b l c S || 437 ^a l c S || ^b l c S || 438 ^a l c S || ^b l c S || 439 ^a l c S || ^b l c S || 440 ^a l c S || ^b l c S || 441 ^a l c S || ^b l c S || 442 ^a l c S || ^b l c S || 443 ^a l c S || ^b l c S || 444 ^a l c S || ^b l c S || 445 ^a l c S || ^b l c S || 446 ^a l c S || ^b l c S || 447 ^a l c S || ^b l c S || 448 ^a l c S || ^b l c S || 449 ^a l c S || ^b l c S || 450 ^a l c S || ^b l c S || 45

על-קיצוֹד ועל-בצירֹדֶה שָׁדַד נָפַל:

וַיִּנָּאֶסְפָה שְׁמִתָּהּ וַיָּגֵל ^aמִכְרָמֶל וּמֵאָרֶץ מִזָּאֵב ^a

וַיִּזֶן מִיָּקָבִים ^bהַשְּׁבִתִי לֹא-יִדְרֹךְ הַיָּד ^c

^dהַיָּד לֹא הַיָּד ^d: ³⁴מִזְעָקָת חֲשָׁבֹן עַד-אֲלַעֲלָה עַד-יֵהֵן נָתַנּוּ קוֹלָם

מִצְעָר עַד-חֲרָגִים עֲנִלָּת ^aשְׁלֹשִׁיהָ בִּי גַם-מִי נִמְרִים לְמַשְׁמֹזֹת יֵהוּי:

³⁵וְהַשְּׁבִתִי לְמוֹזָאֵב ^aנְאֻם-יְהוָה מַעֲלָה ^bבָּמָה ^cוּמִקָּטִיר לְאֱלֹהֵיוֹ:

³⁶עַל-כֵּן לְבִי לְמוֹזָאֵב כַּחֲלָלִים יֵהֱמָה וּלְבִי אֶל-^aאֲנָשֵׁי קִיר-חֲרָשׁ ^b

כַּחֲלָלִים יֵהֱמָה עַל-כֵּן יִתְרַת ^cעֲשֵׂה אֲבֹדֹי ^d: ³⁷כִּי כָל-רֹאשׁ קָרָחָה

וְכָל-זָקֵן גִּרְעָה ^bעַל כָּל-יָדַיִם גִּדֹּת וְעַל-^dמִתְנִים שָׁק: ³⁸עַל כָּל-

גִּנּוֹת מִזָּאֵב וּבִרְחֻב־תִּיהָ ^bכָּלָה מִסְפָּד ^bכִּי-שִׁבְרָתִי ^cאֶת-מִזָּאֵב ^cכַּכְלִי

אִין-חֲפִץ בּוֹ נְאֻם-יְהוָה: ³⁹אֵיךְ חֲתָלָה הִלִּילוּ ^bאֵיךְ הִפְנָה-עָרָךְ מִזָּאֵב

בָּוֶשׁ וְהָיָה מִזָּאֵב לְשֹׁחֵק וּלְמַחֲתָה לְכָל-סְבִיבָיו: ⁴⁰כִּי-כֹה אָמַר

יְהוָה ^aהִנֵּה כִנְשֵׁר יִדְאָה וּפְרָשׁ כִּנְפָיו אֶל-^bמִזָּאֵב: ⁴¹נִלְכְּדָה הַקְרִיּוֹת

וְהַמְצֻדֹת נִתְפָּשָׁה ^aיְהִיָּה לֵב גְּבוּרֵי מִזָּאֵב בִּינוֹם הַהוּא כָּלֵב אִשָּׁה

מִצְרָה ^b: ⁴²וַיִּנְשָׁמַד מִזָּאֵב מֵעַם כִּי עַל-יְהוָה הִנְדִּיל:

⁴³פָּחַד וְפָחַת וְפָתַח עֲלֶיךָ יוֹשֵׁב מִזָּאֵב ^aנְאֻם-יְהוָה ^a:

⁴⁴הַנָּאִים ^aמִפְּנֵי הַפָּחַד יִפֹּל אֶל-הַפָּחַת

וְהָעֵלָה מִן-הַפָּחַת יִלְכֹּד בַּפָּח

כִּי-אָבִיא אֵלֶיהָ ^dאֶל-מִזָּאֵב שְׁנֵת פְּקֻדָּתָם ^eנְאֻם-יְהוָה ^e: ⁴⁵בְּצֹל

חֲשָׁבֹן עֲמָדֵי מִלְּחָ נָסִים ^a

כִּי-אִשׁ יֵצֵא מִחֲשָׁבֹן וְלִהְבָּה מִבֵּין סִחוּז

וּתֹאכַל פֶּאֶת מִזָּאֵב וְקִדְקֹד ^dבְּנֵי שְׂאוּז:

מִכְרָם 32 ^e 11MSS et Jes קָצַ || ^f Jes הַיָּד || 33 cf Jes 16,10 || ^{a-a} frt 1 מִזָּאֵב cf 6 || ^b Jes בִּיקְ || ^c 1 c (88) Jes הַיָּד || ^{d-d} crrp ? 6 οὐκ ἐποίησαν αἶδε || 34 cf Jes 15,4-6 || ^a 1 prb c 6 וְעַנְיָ || 35 ^a 6 מו' || ^b 6 עֵלָה || ^c prb dl; 6ΑΣΣ עַל-הַבָּמָה || 36 cf Jes 16,11; 15,7 || ^a 1 frt || ^b 6 חֲרָשׁ || ^c Jes || ^d prb 1 אֲבָדָה || 37 cf Jes 15,2. 3 || ^a 10MSS עַל-כָּל- || יִתְרָה || ^d 16MSS גִּדְעָה || ^{c-c} 1 c 6 וְכָל || ^d 15MSS 6L + כָּל || 38 cf Jes 15,3 || ^a 6 || ^{b-b} >6 || ^{c-c} >6^B || 39 ^a 6 חֲתוּ || ^b >6 || 40 ^a quae sequi = 49,22a; >6, add || ^b 1 c (Θ) || 41 ^a QOr נִתְפָּשׁוּ || ^{b-b} = 49,22b; >6, add || 43 = Jes 24,17 || ^{a-a} dl c 6 || 44 ^a 1 c KOrQ Vrs Jes 24,18 הַנֵּס, KOcc הַנֵּס; Jes praem (6) עַל 1 || ^b 6 מקול || ^c VarG 6 מתוך || ^d 6 אֵלָה, prb sic 1 || ^e 1 c 6 || ^f 6 בִּשְׁ || ^{g-g} dl c 6 || 45-47 >6 || 45 cf Num 21,28; 24,17b || ^{a-a} >6, pr 3MSS מִקְרִיּוֹת 1 c Num.Θ 6 יֵצֵאָה || ^b 1 c mlt MSS Num 21 מִפָּח 6 מִכָּה || ^d 6 וּבַתְּחִלָּה? (4MSS et Num 24 וּקְדָקֶד || 1 al.

46° אֲזַי־לֶךְ מִזֶּאֱב אֶבֶד^a עִם־כְּמוֹשׁ
כִּי־לָקְחוּ בְגִידִי בְשָׁבִי וּבְנִתִי בְשָׁבִיהָ:
47 וְשָׁבִיתִי שְׁבוֹת־מוֹאֵב בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נֶאֱמַר־יְהוָה
עַד־הֵנָּה מִשְׁפָּט מִזֶּאֱב: פ

49 וְלִבְנֵי עַמּוֹן כֹּה אָמַר יְהוָה
הַבָּנִים אֵין לְיִשְׂרָאֵל אִם־יִוֹרֵשׁ אֵין לוֹ
מִדּוֹעַ יִרַשׁ מִלְּכָם^a אֶת־גֹּד^b וְעַמּוֹ^c בְּעָרָיו יָשֹׁב: ² לָכֵן הִגַּה יָמִים
בָּאִים נֶאֱמַר־יְהוָה וְהִשְׁמַעְתִּי אֶל־רַבָּת בְּנֵי־עַמּוֹן^b תְּרוּעַת מִלְחָמָה
וְהִיתָה^d לְתֵל שְׁמָמָה^d וּבְנִתֶיהָ בָּאֵשׁ תִּצְתָּנָה
וְיִרַשׁ יִשְׂרָאֵל אֶת־יְרֻשָׁיו^g אָמַר יְהוָה: ³
הַיְלִילִי חֲשָׁבֹן כִּי שִׁדְדָה־עִי^a צַעֲקָנָה בְּנוֹת רַבָּה
חֲנֻנָּה שִׁלּוּם סִפְדָּנָה^b וְהִתְשַׁוְּטָנָה בְּגִדְרוֹת^c
כִּי מִלְּכָם^d בְּנוֹלָה יִלָּךְ כֹּה־נִיו וְשָׁרְיו־יִחְדּוּ: ⁴ מִה־תִּתֶּהּ לְלִי^a בְּעַמְּקִים
וְבַ עַמְּקֶיהָ^a הִבַּת הַשּׁוֹבְבָה^b הַבִּטְחָה בְּאַצְרֹתֶיהָ^c מִי יָבֹא אֵלַי^d:
⁵ הִנֵּנִי מֵבִיא עָלֶיךָ פָּחַד נֶאֱמַר־אֲדֹנִי יְהוָה צְבָאוֹת^a מִכָּל־סְבִיבוֹךְ
וְנִדְחִתָּם^b אִישׁ לִפְנָיו וְאֵין מִקְבֵּץ לְנֹדֶד^c: ⁶ וְאַחֲרֵי־כֵן אָשִׁיב אֶת־
שְׁבוֹת בְּנֵי־עַמּוֹן נֶאֱמַר־יְהוָה: ס ⁷ לְאַדּוּם כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת^a
הָאֵין עוֹד חֲכָמָה בְּתִימָן
אֶבְדָּה עֵצָה מִבָּנִים^c נִסְרַחָה^d חֲכָמָתָם:
⁸ נָסוּ הַפְּנוּי^a הַעַמְקוֹ לְשָׁבֶת וְשָׁבִי וְדָן
כִּי אִיד עָשׂוּ הִבְאֵתִי עָלָיו עַת פִּקְדוֹתֵיו^b:
⁹ אִם־בְּצָרִים בָּאוּ לָךְ לֹא יִשְׁאָרוּ עוֹלָלוֹת
אִם־גִּנְבִּים^b בְּקִילָה^c הִשְׁחִיתוּ דִּים^c:

10 כִּי־אֲנִי חֲשַׁפְתִּי^a אֶת־עֵשׂוֹ גִּלְיתִי אֶת־מִסְתָּרָיו וְנִחַבְתָּ^b לֹא יוֹכֵל

46 cf Num 21,29 || ^a 1 c IMS ΘSCLV Num אֶבְדָּה || Cp 49, 1 ^a 1 c 68v
מִלְּכָם cf IR 11,7 || ^b 6 || גִּלְעָד || ^c 1 frt וְעַמּוֹן || 2 ^a 1 c על (6) || ^{b-b} >6 || ^{d-d} 6 || εἰς
ἄβατον καὶ εἰς (>6^{al}) ἀπώλειαν || ^c 6 || וּבְמִתִּיהָ sed cf 3 || ^f 6 || יִרְשָׁתוּ ||
8-8 dl c 6 || 3 ^a עי >6^{al}; 1 frt שִׁדְדָתִי || ^b 6 || וּס' || 6^{al} al 8^h praem καὶ
ἐπιλημπτεύσασθαι(ε) (frt ex neohebr (שׁוֹמָה) || ^{c-c} >6 || ^d cf 1^a || 4 ^{a-a} ditto gr?
1 prb c 8 || בְּעַמְּקֶיהָ || ^b ?; 6 θυγ. ἰταμίας 8 filia dilecta (v delicata), frt 1
הַשְּׁאֲנָנָה || ^c pc MSS omn Vrs + הָאֶמְרָה || ^d 1 c 6 || עָלִי cf 5 || 5 ^{a-a} 1 c
6 sol יהוה || ^b 8MSS 8 || וְנִדְחִתָּם || ^c >6 || 6 || >6 || 7 ^a dl c 6 || ^b 6 ||
פִּקְדוֹתוֹ (6) || 8 || הַפְּנוּ 1 frt || 8 ^a frt 1 || סָרָה 6 || ^d 6 || מִנְּבָנִים 6 || ^c 1 c || אֵין
9 cf Ob 5 || ^a 6 || כִּי || ^{b-b} 6 || כִּנְי' || ^{c-c} 6 || יִשִּׁיתוּ יָדָם || 10 ^a prps חֲפִשְׁתִּי || ^b 1 c
וְנִחַבְתָּ 6

שָׁרָד וְרָעוּ וְאַחִיו^c וּשְׁכֵנָיו^d וְאִיגָנוּ^{II} עֲזָבָה^a
 יִתְמִיד אֲנִי אַחִיהַּ וְאֶלְמִנָתִיד עָלַי תִּבְטָחוּ^b פ
 כִּי־כֹה וָאָמַר יְהוָה הִנֵּה^a אֲשֶׁר־אֵין מִשְׁפָּטָם^b לְשִׁתּוֹת הַכּוֹס שְׁתּוֹ
 וְשִׁתּוֹ וְאַתָּה^c הוּא נָקָה^c תִּנָּקָה לֹא תִנָּקָה^d כִּי שָׁתָה תִשְׁתָּה^d: ¹³ כִּי
 בִי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי־לִשְׁמָה לְחִרְפָּה לְחִרְבָּה וְלִקְלָלָה תִּהְיֶה
 בְּצָרָה^b וְכָל־עָרֶיהָ תִּהְיֶינָה לְחִרְבוֹת עוֹלָם:
¹⁴ שְׁמוּעָה שָׁמַעְתִּי מֵאֵת יְהוָה וְצִיר בְּגוֹיִם שָׁלוּחַ^a
 בְּהִתְקַבְּצוֹ וּבְאוֹ^b עָלֶיהָ וְקוֹמוֹ לַמִּלְחָמָה:
¹⁵ כִּי־הִנֵּה^a קָטָן נְתִיתִיד בְּגוֹיִם בְּזוֹי בְּאָדָם:
¹⁶ תִּפְלָצֶתִיד^a בְּהִשְׁיֵא אֶתִיד^b וְזָוִן לִפְדֹּ
 שְׁכֵנִי בַחֲנוּי הַסֹּלַע תִּפְשִׁי מְרוֹם גִּבְעָה
 כִּי־תִנְבִּיֶה כְּנֹשֶׁר קִנְיָד מִשָּׁם אֲזִינִיד^c נְאֻם־יְהוָה:
¹⁷ וְהִיתָה אֲדוֹם לִשְׁמָה כָּל עֶבֶר עָלֶיהָ^a יֵשֶׁם וְיִשְׂרָק^b עַל־כָּל־מִכּוֹתֶיהָ^b:
¹⁸ בְּמַהֲפֹכֶת סוֹם וְעַמְרָה וּשְׁכֵנֶיהָ אָמַר יְהוָה לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ
 וְלֹא־יָגוּר בָּהּ בֶּן־אָדָם: ¹⁹ הִנֵּה כְּאִרְיָה יַעֲלֶה מִנְּאֻז הַיַּרְדֵּן אֶל־גִּוְהָ
 אִיתָן כִּי־אַרְגִּיעָה אֲרִיצְנִי^a מֵעָלֶיהָ וּמִי בַחֲזוֹר אֵלֶיהָ^b אֶפְקֹד כִּי מִי
 כְּמוֹנִי וּמִי יַעֲדֹנִי וּמִי־זֶה רָעָה אֲשֶׁר יַעֲמֹד לִפְנָי: ²⁰ לָכֵן שָׁמַעוּ
 עֲצַת־יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲן אֶל־אֲדוֹם וּמַחֲשַׁבּוֹתָיו אֲשֶׁר חָשַׁב אֶל־יֹשְׁבֵי
 תִּימָן אִם־לֹא יִסְתַּכּוּם^c צַעֲרִי הַצָּאן אִם־לֹא יֵשִׁים^d עָלֵיהֶם^c גִּוְהִים:
²¹ מִקּוֹל גִּפְלֹם רַעֲשָׁה הָאָרֶץ צַעֲקָה^a בַּיַּם־סוּף נִשְׁמַע קוֹלָהּ^b: ²² הִנֵּה
 כְּנֹשֶׁר^a יַעֲלֶה וְיִדְאָה וְיִפְרֹשׁ כְּנָפָיו עַל־בְּצָרָה^b וְהִיהָ לֵב גְּבוּרֵי אֲדוֹם
 בַּיּוֹם הַהוּא כָּלֵב אִשָּׁה מִצָּרָה^b: פ
²³ לִדְמָשֶׁק בּוֹשָׁה חֲמַת וְאַרְפָּד כִּי־שָׁמַעָה רָעָה שָׁמַעוּ
 נָמְנוּ בַיַּם דְּאָנָה^a הַשָּׁקֵט לֹא יוֹכֵל^c:

10 c-c 6 בְּרֹזַע אַחִיו || d ? frt dl || 11 a ? crpp; frt (cf 6) conjg c 10 et 1
 c-c >6 || להם משפט ? || b 6 || 12 a >6 || ואל ? || b 1 frt תִּבְטָחוּנָה vel dl || ואין עוזר:
 sed cf 25,29 || d-d >6 || 13 a prb dl c 6 || b 6 || בתוכה || 14 cf Ob 1 || a 6
 || ק' || 15 cf Ob 2 || c >6 et Ob; 1 c 6 || ק' || 15 cf Ob 2 || b-b 3 קומו נבאָה || 3
 a-a >6^{AK}, 1 c Ob הנה || 16 cf Ob 3. 4 || a > Ob || b-b 1 prb c Ob השיאָה ||
 c-c >6 || 17 cf 19,8 || a-a >6 || b-b >6 || 18 cf 50,40 || 19—21 cf 50,44—46 ||
 a 1 אריצים (50,44^Q) vel c 6 ארדפם || b 6 עליה || c KOr יעדנו || 20 a 1 c 6
 גויהם ca 60MSS || e (ישם) ישם || d 1 c 6 יסחבו || c 1 c 6 על || b 1 c 6 על
 frt c 50,45 גוה || 21 a cf 50,46^b || b >6 50,46; mlt MSS 6 קולם || 22 a-a prb dl
 c 6 || b-b = 48,11^{al} || 23 a >6 frt c ca 18MSS (cf Jes 57,20) 1 בים || b prb 1
 c 6 דאָנו || c-c = Jes 57,20.

²⁴ רַפְתָּהּ דַּמְשֶׁק הַפְּנִתָהּ לָנוּם וְרַטַט הַחֲזִיקָה^a
^b צָרָה וַחֲבָלִים אַחֲזָתָה כִּי־לָדָה^b;
²⁵ אֵיךְ לֹא־עָזְבָה עִיר^a תְּהִלָּה^c קִרִּית מְשֻׁשִׁי^d;
²⁶ לָכֵן יָפְלוּ בַחֲזִיקָה^a בְּרַחֲבֶיהָ וְכָל־אֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה^b יָדְמוּ^d בַּיּוֹם
הַהוּא^d נָאֻם יְהוָה צְבָאוֹת^e;
²⁷ וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת דַּמְשֶׁק וְאָכְלָה אֲרָמְנוֹת בֶּן־הַדָּד^e;
²⁸ לִקְדָּר וּלְמַמְלָכוֹת חֲצוֹר אֲשֶׁר הָכָה נְבוּכַדְרֶאצַּר^a מֶלֶךְ־בָּבֶל כֹּה אָמַר
קוֹמוּ עָלַי^b אֶל־קְדָר וְשִׁדְדוּ אֶת־בְּנֵי־קָדֶם^c [יְהוָה]
²⁹ אֲהַלִּיהֶם וְצֹאנָם יִקְחוּ וִירְעוּתִיהֶם וְכָל־כְּלִיהֶם
וְגַמְלִיהֶם יִשְׂאוּ לָהֶם וְקִרְאוּ עֲלֵיהֶם מְגוֹר מִסָּבִיב;
³⁰ נָסוּ גִדּוּ^a מֵאֵד^b הַעֲמִיקוּ^c לְשֹׁכֵת יִשְׁכְּבֵי חֲצוֹר^d נָאֻם־יְהוָה^d;
כִּי־יַעֲזֹב עֲלֵיכֶם נְבוּכַדְרֶאצַּר^a מֶלֶךְ־בָּבֶל עֵצָה וְחָשַׁב עֲלֵיהֶם מַחֲשָׁבָה;
³¹ קוֹמוּ עָלָיו אֶל־גְּזֵי שָׁלְיוֹ יוֹשֵׁב לְבִטָּח^b נָאֻם־יְהוָה^b
לֹא־דֹלְתִים וְלֹא־בְרִית לוֹ בְּדָד יִשְׁכְּנוּ;
³² וְהָיוּ גַמְלֵיהֶם לְבֹו וְהַמֶּזֶן מִקְנֵיהֶם לְשָׁלָל
וְזִרְיָתָם לְכָל־רוּחַ קְצוּצֵי פָאָה וּמִכָּל־עֲבָרָיו אָבִיא אֶת־אִידֶם נָאֻם־
יְהוָה^e;
³³ וְהָיְתָה חֲצוֹר לְמַעֲזֵן תַּנִּים שְׂמָמָה עַד־עוֹלָם
לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ וְלֹא־יִגְוֹר כֹּה בֶן־אָדָם^e;
³⁴ אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־עֵילָם בְּרֹאשִׁית
מַלְכוּת צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר^a כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת^a
הַנִּגְנִי שֹׁכֵר אֶת־קִשְׁת עֵילָם רֹאשִׁית גְּבוּרָתָם;
³⁶ וְהִבֵּאתִי אֶל־עֵילָם אַרְבַּע רוּחוֹת מֵאַרְבַּע קְצוֹת הַשָּׁמַיִם
וְזָרְתִּים לְכָל הַרְחָוֹת הָאָלָה וְלֹא־יִהְיֶה הַגְּזֵי^b אֲשֶׁר לֹא־יָבֹוא^c שָׁם
נִדְתִּי עוֹלָם^d;

²⁴ ^a 1? הָ— || ^{b-b} > 6, add || ²⁵ ^{a-a} prps לָהּ אִזִּי || ^b עִירִי || ^c Q תְּהִלָּתָהּ, frt c 6
dl || ^d 1 frt c ἈΣΘΕΝΕΙΣ מְשֻׁשׁ || ²⁶ cf 50,30 || ^a 6(S) בַּחֲזִיקָה || ^b מִלְחָמָתָהּ || ^c 50,30 ||
^c 6 πεισθύνται || ^{d-d} > 6 || ^e > 6 || ²⁷ cf ad 1R 15,18^e || ²⁸ ^a Q צָר— K חֲצוֹר— ||
^b 6 || ^c 1 c 6 || ^c 1 c 6 || ^c 1 c 6 || ^c 1 c 6 || ^c 1 c 6 || ^c 1 c 6 || ^c 1 c 6 || ^c 1 c 6 || ^c 1 c 6 ||
aut frt 1 מְהֵרָה || ^c 1 c 6 || ^c 1 c 6 || ^c 1 c 6 || ^c 1 c 6 || ^c 1 c 6 || ^c 1 c 6 || ^c 1 c 6 ||
aut frt dl c 6^{Bk} (Q et plus 100MSS 6^Aטַח עֲלֵיהֶם) || ³¹ cf Ez 38,11 || ^a 1 c 6 ||
^f frt dl c 6 || ^c 1 c 6 || ^c 1 c 6 || ^c 1 c 6 || ^c 1 c 6 || ^c 1 c 6 || ^c 1 c 6 || ^c 1 c 6 ||
^{b-b} > 6 || ³² 6^{Bk}טַח עֲלֵיהֶם, prps עֲמִיקָהּ || ³³ ^b cf v 18b || vs ³⁴ in
6 post v 39 || ³⁵ ^a > 6 || ^{b-b} 6^{Bk}טַח עֲלֵיהֶם || ³⁶ ^a 1 c 6 || ^b 1 c 6 || ^c 1 c 6 ||
frt c 17MSS 6^{Bk}טַח עֲלֵיהֶם || ^d 1 c Q mlt MSS Vrs עֵילָם (K עוֹלָם).

37 וְהִחַתַּתִּי אֶת־עַלְמָם^a לִפְנֵי אִיבֵיהֶם וּלְפָנַי^b מִבְקָשֵׁי נַפְשָׁם
וְהִבֵּאתִי עֲלֵיהֶם רָעָה אֶת־חֲרוֹן אַפִּי^c נֹאֲמִי־יְהוָה^c
וְשִׁלַּחְתִּי אַחֲרֵיהֶם אֶת־הַחֶרֶב עַד כְּלוֹתִי אוֹתָם^d: 38 וְשִׁמְתִי כִסְאִי
בְּעִלְמָם וְהִאֲבֹדְתִי מִשָּׁם מֶלֶךְ וְשָׂרִים^b נֹאֲמִי־יְהוָה^b: 39 וְהָיָה וּבְאַחֲרֵית
הַיָּמִים אָשׁוּב^a אֶת־שִׁבְתִּי^b עִלְמָם נֹאֲמִי־יְהוָה: פ
50 הִדְבָּר^a אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה^b אֶל־בָּבֶל^d אֶל־אֶרֶץ כַּשְׂדִּים בְּיַד
יְרֵמְיָהוּ הַנְּבִיא^d:

2 הַגִּידוּ בְּגוֹיִם וְהַשְׁמִיעוּ וְשִׂאוּ־זִם הַשְׁמִיעוּ^a אֶל־תִּבְחָדּוֹ
אִמְרוּ גִלְכָּדָה בְּכָל הַבִּישׁ^c כָּל חַת מְרֹדֶךְ^c
הַבִּישׁוּ עֲצָבֶיהָ חֲתוּ גִלּוּלֶיהָ^d: 3 כִּי עָלָה עָלֶיהָ גֹּזִי מִצָּפוֹן הוּא־
יָשִׁית אֶת־אֶרְצָהּ לְשָׂמָה וְלֹא־יִהְיֶה יוֹשֵׁב בָּהּ מֵאֲדָם וְעַד־בְּהֶמָה גִּדּוֹ
הִלְכוּ: 4 בְּיָמִים הַהֵמָּה וּבָעֵת הַהִיא^a נֹאֲמִי־יְהוָה^a יָבֹאוּ בְּגִי־יִשְׂרָאֵל
הַמָּה וּבְגִי־יְהוּדָה יַחְדָּו הִלְזוּ וּבָכוּ וַלְכוּ^b וְאֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם
יִבְקָשׁוּ:

5 צִיּוֹן יִשְׁאָלוּ דָרֶךְ הַנֶּהָ^b פְּנִיָּהֶם
בָּאוּ וְנָלְוּ^d אֶל־יְהוָה בְּרִית עוֹלָם לֹא תִשְׁכַּח: ס
6 צֹאן אֲבֹדוֹת^a הָיָה^b עִמִּי רַעִיָּהֶם הַתַּעֲוִם הָרִים^c שׁוֹבְבִים^d
מִהָר אֶל־גִּבְעָה הֶלְכוּ שָׁכְחוּ רִבְצָם:
7 כָּל־מִצְאֵיהֶם אֲכָלוּם וְצָרֵיהֶם אָמְרוּ לֹא נֹאשָׁם^a
תַּחַת אֲשֶׁר חָטְאוּ לַיהוָה גֹּוֹה־צֹדֵק וּמִקְוֶה^b אֲבֹתֵיהֶם יְהוָה^c:
8 גִּדּוּ^a מִתּוֹךְ בָּבֶל וּמֵאֶרֶץ כַּשְׂדִּים יֵצְאוּ^b
וְהָיוּ כְּעֹתוֹדִים לִפְנֵי־צֹאן: 9 כִּי הִנֵּה אֲנֹכִי מַעִיר וּמַעֲלָה^a עַל־בָּבֶל
קָה־לְגוֹיִם גְּדֹלִים מֵאֶרֶץ צָפוֹן וְעָרְכוּ לָהּ מִשָּׁם תִּלָּכֶד^d חֲצִיו כְּגִבּוֹר^d
מִשְׁפִּילִי לֹא יָשׁוּב רִיקָם:

37 ^{a-a} 1 prb c אָתָם || ^b prb dl c 6 || ^{c-c} >6 || ^{d-d} = 9,15 b; 6 חֲרָבִי ||
38 ^a 6 וְשִׁלַּחְתִּי || ^{b-b} >6 || 39 ^a 1 c K אָשׁוּב, Q אָשִׁיב, vel 1 frt c 6 וְשִׁבְתִּי ||
^b 1 c Q 'שִׁבּוֹת || Cp 50, 1 ^a 6 בְּרִי־יְהוָה || ^b >6 || ^c 1 c 6 עַל || ^{d-d} >6 (ca
20MSS 38 וְשִׁבּוֹת || 2 ^{a-a} >6 || ^b 1 c 6 וְשִׁבּוֹת || ^{c-c} 6 Βῆλος ἡ ἀπτόγητος ἡ τρυ-
φερά παρεδόθη M.; 1 prb 3 || ^{d-d} >6, prb add || 3 ^a >6, prb add cf 9.9 ||
4 ^{a-a} >6 || ^b >3 || ^c 6 אֶת־ || 5 ^a 6 εἰς Σ., v in S. || ^b >3, sed 6 ὡς ἔδωκε ἔδωκε
6 ^a frt 1 (c 3) אֲבֹדָה || ^b 1 c K 3 הָיָה, Q 3 || ^c 6 וְכָאוּ || ^d 6 וְנָסוּ || 6 ^a frt 1 (c 3) אֲבֹדָה || ^b 1 c K 3 הָיָה, Q 3 ||
7 ^a 6 שׁוֹבְבִים, K^{Occ} 6 שׁוֹבְבִים || ^d 1 c Or Q^{Occ} 6 (3) עַל־יְהוָה || ^c 1 c 6 הָיוּ || ^c 1 c 6 שׁוֹבְבִים ||
8 ^a 6 וְזָרוּ || ^b 1 c Q 3 צֹאן || ^c >6 || ^d 6 לְמִי || ^c >6 || 8 ^a 6 וְזָרוּ || ^b 1 c Q 3 צֹאן || ^c >6 || ^d 6 וְזָרוּ || ^c >6 ||
9 ^a >6 || ^b Or אֶל־ || ^c >6 || ^{d-d} 6 וְזָרוּ || ^c >6 || 9 ^a >6 || ^b Or אֶל־ || ^c >6 || ^{d-d} 6 וְזָרוּ || ^c >6 ||
^e sic 3 c 20MSS Edd 38, al מִשְׁפִּילִי.

¹⁰ וְהִיתָה כְּשָׂדִים לְשָׁלָל כָּל־שָׁלְלֶיהָ יִשָּׁבְעוּ נְאֻם־יְהוָה:

¹¹ כִּי תִשְׁמְחוּ^a בִּי תַעֲלוּ^b שְׂסִי בְחִלְתִּי

כִּי תִפְּוֹשׁוּ^d בַּעֲגָלָה דָּשָׂא^c וְתַצְהֲלִי^e בְּאִפְּיָרִים:

¹² בּוֹשָׁה אִמְכֶם מְאֹד תַּחֲפָרָה וְיִלְדִתְכֶם^a

הִגְהִי^b אַחֲרֵית גּוֹיִם מִדְּבַר^c צִיָּה^c וְעִרְבָה^c:

¹³ מִקְצָרָה יְהוָה לֹא תִשָּׁב וְהִיתָה שְׂמִמָּה כָּלָה^a

כָּל^b עֹבֵר עַל־בָּבֶל יִשָּׂם וְיִשְׂרָק^c עַל־כָּל־מְבוֹתֶיהָ:

¹⁴ עֲרֹכוּ עַל־בָּבֶל סָבִיב כָּל־דְּרָכֶי קִשְׁת

יְדֵי^a אֱלֹהֶיהָ אֶל־תַּחֲמִלּוּ אֶל־חֵץ^b כִּי לִיהוָה חֲטָאָה^b: ¹⁵ הֲרִיעוּ עָלֶיהָ

סָבִיב^a נִתְּנָה^b יָדָהּ גִּפְלוּ אֲשׁוּיֶתֶיהָ^c גִּהְרָסוּ חֻמוֹתֶיהָ כִּי^d גִּנְקַמְת

יְהוָה^d הִיא הִנֵּקְמוּ בָּהּ כַּאֲשֶׁר עָשִׂתָה עֲשׂוּ־לָהּ: ¹⁶ כָּרְתוּ זֹרְעֵ^a מִבָּבֶל

וְתִפְּרֹשׁ מִגָּל בָּעֵת קָצִיר^b מִפְּנֵי חֶרֶב הַיּוֹזָה אִישׁ אֶל־עַמּוֹ יִפְּגֹוּ וְאִישׁ

לְאַרְצוֹ יִגְוֹסוּ^b: ׀

¹⁷ שָׁה פְּזוּרָה יִשְׂרָאֵל אֲרֵיזֹת הִדְּיָחוּ^a

הָרֹאשׁוֹן אֶכְלֹו מֶלֶךְ אֲשׁוּר וְזֶה הָאֲחֵרוֹן עֲצָמוּ נְבוּכַדְרֶאצַּר^b מֶלֶךְ

בָּבֶל: ¹⁸ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱצַבֹּאת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^a הִנְנִי פִקֹּד

אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל וְאֶל־אַרְצוֹ כַּאֲשֶׁר פִּקֹּדְתִּי אֶל־מֶלֶךְ אֲשׁוּר: ¹⁹ וְיִשְׁבַּבְתִּי

אֶת־יִשְׂרָאֵל אֶל־נְזָהוּ וְרָעָה הַפְּרָמָלָה^a וְהַבִּשְׁשֹׁן^b וּבִתְרָ אֶפְרַיִם וְהַגִּלְעָד^c

תִּשָּׁבַע נִפְשׁוֹ: ²⁰ בְּיָמִים הָהֵם וּבְעֵת הַהִיא נְאֻם־יְהוָה^a יִבְקֹשׁ^b אֶת־

עֹן יִשְׂרָאֵל וְאִינָנוּ וְאֶת־חֲטָאת יְהוּדָה וְלֹא תִמְצָאֶנָּה כִּי אֶסְלַח

לְאַשֶׁר אֲשָׁאִיר: ׀

²¹ עַל־הָאָרֶץ מְרִתִּים עָלָה עָלֶיהָ וְאֶל־יּוֹשְׁבֶיהָ^c פִּקֹּד^d חֲרִיב^d וְהַחֲרִם

אֲחֵרֵיהֶם^e נְאֻם־יְהוָה וְעָשָׂה כָּכָל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ: ׀ ²² קוֹל מִלְחָמָה

בְּאַרְצָן^a וְשֹׁבֵר גְּדוֹלָב^b:

10 ° > 6 || 11 ^a 1 c Q Vrs תִּשְׁמְחוּ K חִי — || ^b 24MSS 38 וכי || ^c 1 c Q
בַּעֲגָלִים בְּדָשָׂא sed frt 1 c 6 תַּפְּוֹשׁוּ || ^d 1 c Q Vrs תַּעֲלוּ || ^e 1 c Q Vrs תַּעֲלוּ ||
sim 'A || ^f 1 c Q Vrs וְתַצְהֲלִי || 12 ^{a-a} 6^{BA} μήτηρ ἐπ' ἀγαθὰ || ^b > 6 || ^{c-c} > 6 ||
13 cf 49,17; 19,8 al || ^a frt dl || ^b 6 > 3 || ^c 6 plur || 14 ^a 1 c 4MSS 6 יְרוּ ||
^{b-b} > 6 || 15 ^a > 6 || ^b prps רָפְתָה cf 6 || ^c 1 c Q אֲשׁוּיֶתֶיהָ K אֲשׁוּיֶתֶיהָ ||
^{d-d} 6 מִן || 16 ^a 6 > 3 || ^{b-b} cf 46,16; Jes 13,14 (frt 1 c ca 60MSS Edd ||
17 ^a 1 c 6 > 3 || ^b > 6 || 18 ^{a-a} > 6 || ^b 1 c 6 > 3 || 19 ^a 6 > 3 ||
^b 1 || עָלָה (cf 3) || 21 ^a ins ? (cf 3) || יִבְקֹשׁוּ || 20 ^{a-a} > 6 || ^b > 6 || ^c 6 > 3 || ^d > 6 || ^e > 6 ||
1 c 6 > 3 || (trsp) חֲרִיב || 1 c 6 > 3 || (הָעִיר) הָעִיר || יּוֹשְׁבֵיהָ || ^d 6 > 3 || ^e > 6 || ^f 6 > 3 ||
בְּאַרְצָן כְּשָׂדִים + 6 || ^b > 6 || 22 ^a > 6 || ^b > 6 || (מִן) וְהַחֲרִיב || ^f 6 > 3 ||

אִיךָ נִגְדַע וַיִּשְׁכַּר פָּטִישׁ כָּל־הָאָרֶץ ²³
 אִיךָ הָיְתָה לְשֹׁמֵה בָּבֶל בְּגוֹיִם:
 אֶקְשְׁתִּי לָךְ^a וְגַם־נִלְכַּדְתָּ בָּבֶל וְאַתָּה לֹא יָדַעְתָּ
 נִמְצָאתָ וְגַם־נִתְּפַשְׁתָּ^b כִּי בִיהוּהָ הַתְּנָרִית:
 פָּתַח יְהוָה אֶת־אָזְנוֹ וַיִּזְעַק אֶת־כָּלִי זַעֲמוֹ ²⁵
 כִּי־מְלֹאכָה הִיא^a לֹא־נִי יְהוָה צְבָאוֹת^b בָּאָרֶץ בְּשָׂדִים:
 בָּאוּ־לָהּ מִקֵּץ^b פָּתַחוּ מִאֲבָסִיָּה^c סְלוּהָ^d כְּמוֹ־עֲרֻמִּים וְהִחְרִימוּהָ
 אֶל־תְּהִי־לָהּ שְׂאֲרִית: ²⁷ חָרְבוּ כָל־פְּרִיָּה יִרְדּוּ לַטֶּבֶת הוּא עָלֵיהֶם
 כִּי־בָא יוֹמָם עַת פְּקַדְתָּם: ²⁸ קוֹל גָּסִים וּפְלִטִים מֵאָרֶץ בָּבֶל לְהַגִּיד
 בְּצִיּוֹן אֶת־נִקְמַת יְהוָה^a אֱלֹהֵינוּ^b בְּנִקְמַת הַיִּכְלָזִים:
 תִּשְׁמָעוּ אֶל־בָּבֶל וְרָבִים^b כָּל־דֹּרְכֶיהָ קָשָׁת
 חֲנּוּ עָלֶיהָ סָבִיב אֶל־יְהִי־^d פְּלִיטָה
 שְׁלֹמוֹ לָהּ כִּפְעָלָהּ כָּכָל אֲשֶׁר עָשִׂתָה עֲשׂוּ־לָהּ כִּי אֶל־יְהוָה זָדָה אֶל־
 קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: ³⁰ לָכֵן יִפְּלוּ בַחֲזוֹרֶיהָ בְּרַחֲבֶיהָ וְכָל־אֲנָשִׁי מִלַּחֲמָתָהּ
 יִדְמוּ^a בְּיָמֶיהָ הַזֶּה^b גְּאֻם־יְהוָה: ׀
 הִנְנִי אֵלֶיךָ^a וְדוֹן גְּאֻם־אֲדַגִּיב יְהוָה צְבָאוֹת^c כִּי בָא יוֹמָךְ עַת
 וְכָשֶׁל וְדוֹן^a וְנָפַל וְאִין לֹא מְקִים ³²
 וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּעָרֶיךָ וְאָכְלָה כָּל־סָבִיבֶיךָ: ׀
 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת^a עֹשׂוֹקִים בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי־יְהוּדָה יַחְדָּו
 וְכָל־שְׂבִיֵּיהֶם הִחְזִיקוּ בָם מֵאֲנֹ^c שְׁלָחָם: ³⁴ גְּאֻלָּם^a וְחֹזֶק יְהוָה צְבָאוֹת
 שָׁמָּה רִיב וְרִיב אֶת־רִיבָם^b לְמַעַן הִרְגִיעַ אֶת־הָאָרֶץ וְהִרְגִּיו לְיֹשְׁבֵיהָ
 בָּבֶל: ³⁵ תָּרַב עַל־כְּשָׂדִים^a גְּאֻם־יְהוָה^a וְאֶל־יֹשְׁבֵיהָ בָּבֶל וְאֶל־^b
 שָׂרֶיהָ וְאֶל־חֲכָמֶיהָ: ³⁶ תָּרַב אֶל־הַפְּדִים וְנֹאֲלֹ^a תָּרַב אֶל־גְּבוּרֶיהָ
 וְחִתּוֹ: ³⁷ תָּרַב אֶל־סוֹסִיּוֹ וְאֶל־רִכְבּוֹ^a וְאֶל־כָּל־הָעָרֹב אֲשֶׁר בְּתוֹכָהּ

24 ^{a-a} εἰπιθήσονται σοι S נְכַשְׁלֶת || ^{b-b} >S || 25 ^a >S || ^b >S || 26 ^a S
 שְׁעָרֶיהָ S || ^c S מְקַצֶּה? cf 51,31 || in S^h; l? sec S || ^{b-b} S מוֹעֲדֶיהָ || כִּי בָאוּ
 28 ^{a-a} S || ^c S לָהֶם || 27 S (כְּמוֹ עֲרֻמָּה) ut nudam S || ^c S כְּמַעֲרָה || ^d S חֲקוּרָה ||
 ins ^d || דִּרְךָ || ^c S רִבִּים || ^b prb l || עַל || 29 ^a l c Or Vrs || ^{b-b} >S || נָקָם מִיְהוָה
 c Q mlt MSS Vrs || ^a S לָהּ cf 26 || 30 cf 49,26 || ^a S || ^{b-b} >S || 31 ^a l c
 32 ^a S || פְּקַדְתָּךְ S || ^d l c nonn MSS || ^c >S || ^b אֲדִי || ^b עָלֶיךָ ||
 S || 33 ^a >S || ^b S || ^c S סָבִיבוֹ || 34 ^a S || ^b S || ^c S || 35 ^{a-a} >S || ^b l c ||
 S || 36 ^{a-a} >S || ^b l c || ^c S || 37 ^a l c || ^b l c || ^c S || ^{c-c} l c ||
 sol (הָעָרֹב S) וְעַל S.

וְהָיוּ לְנָשִׁים^d תָּרַב אֶל־אוֹצְרוֹתֶיהָ וּבָזְזוּ^a: 38 תָּרַב^a אֶל־מִימֶיהָ וַיִּבְשּׁוּ
כִּי אֶרֶץ פְּסִילִים הִיא וּבָאִימִים^c יִתְהַלְּלוּ^d: 39 לָכֵן יֵשְׁבוּ צִיִּים^a אֶת־
אִיִּים^a וַיֵּשְׁבוּ בָּהּ בְּנוֹת יַעֲנָה^b וְלֹא־תִשָּׁב עוֹד לְנִצָּח^b וְלֹא^c תִשְׁכֹּן
עַד־דָּוָר וְדָר: 40 בְּמַהֲפֹכֶת אֱלֹהִים אֶת־סֹדֶם וְאֶת־עַמֶּרְהָ וְאֶת־
שִׁכְנֶיהָ נָאִם־יְהוָה לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ וְלֹא־יִגְדֹר בָּהּ בֶּן־אָדָם:

41 הִנֵּה עִם בָּא מִצָּפוֹן וְגָזִי נְדוּל וּמַלְכִּים רַבִּים יַעֲרוּ מִיַּרְכְּתֵי־אֶרֶץ:
42 קָשָׁת וְכִידָן יַחֲזִיקוּ אֲכֹזְרֵי הַמָּה^a וְלֹא יִרְחֲמוּ^b קוֹלָם בֵּינָם יִהְיֶה
וְעַל־סוֹסִים יִרְכָּבוּ עֲרוֹךְ^d כְּאִישׁ לַמִּלְחָמָה עָלֶיךָ בַּת־בְּבֶל: 43 שְׁמַע
מִלֶּךְ־בְּבֶל אֶת־שְׁמַעַם וְרַפּוּ יָדָיו צָרָה הַחֲזִיקְתָּהּ חֵיל בְּיוֹלָדָהּ: 44 הִנֵּה
כְּאִרְיָה יַעֲלֶה^a מִמִּנְאֹן הַיַּרְדֵּן^a אֶל־גִּנֵּה^b אֵיתָן כִּי־אַרְגִּיעָה אַרְוָעִם^c
מֵעָלֶיהָ וְיָמִי בְּחֹר^d אֱלִיָּה^c אֶפְקֹד כִּי מִי כְמוֹנִי וְיָמִי יוֹעֲדֵנִי וּמִי־זֶה
רָעָה אֲשֶׁר יַעֲמֹד לִפְנֵי: 45 לָכֵן שְׁמַעוּ עֲצַת־יְהוָה אֲשֶׁר יַעַן אֶל־
בְּבֶל וּמַחֲשַׁבּוֹתָיו אֲשֶׁר חָשַׁב^b אֶל־אֶרֶץ^b בְּשָׂדִים אִם־לֹא יִסְחָבוּם^c
צְעִירֵי הַצֹּאן אִם־לֹא יֵשִׁים^d עָלֵיהֶם נֹהָ: 46 מִקּוֹל נִתְפָּשָׁה בְּבֶל
נִרְעָשָׁה^a הָאֶרֶץ וּזְעָקָה^b בְּגוֹיִם נִשְׁמָע: פ

51 בָּהּ אָמַר יְהוָה הִנְנִי מַעִיר עַל־בְּבֶל וְאֶל־יֹשְׁבֵי^b לֵב קָמִי^b רוּחַ

מִשְׁחִית:

2 וַיִּשְׁלַחְתִּי לְבְּבֶל וְזָרוֹיִם^a וְיִבְקְקוּ אֶת־אַרְצָהּ

^b כִּי־הָיוּ^b עָלֶיהָ מִסְבִּיב בְּיוֹם רָעָה^c:

3 אֶל־יִירְדֵן^b יִירְדֵן^c הַיַּרְדֵּן קָשָׁתוֹ וְאֶל־יִתְעַל בְּסַרְיָנוֹ^d

וְאֶל־תַּחְמֻלוֹ אֶל־בְּתָרִיָּה הַתַּרְיָמוֹ כָּל־צָבָאָהּ:

4 וַיִּנְפְּלוּ חֲלָלִים בָּאֶרֶץ בְּשָׂדִים וּמִדְּקָרִים בְּחוֹצוֹתֶיהָ: 5 כִּי לֹא־אֶלְמָן

על ט 1 c || תרב 1 c s^a 38 || וּבָזְזוּ ט f || על ט 1 c || כנ' ט 37 ||
c frt 1 c s^a 39 || יִתְהַלְּלוּ ט s^a 39 || וּבָאִימִים א || בְּבֶל ט 42 ||
Jes 13,20 || לא ט d || עַד ט 40 = 49,18. 33 b || 41—43 cf 6,22—24 || 42 a ||
sed cf 6,23 || 44—46 cf 49,19 vel c || אַרְוָעִים c 1 vel c Q || נֹה ט b || מִן הַיַּרְדֵּן ט a-a 44 ||
49,19—21 || 45 a 1 c || עָלֶיהָ ט c 1 || וּבְחֹרִים וְכָל בָּת' ט d-d || אֶרְדָּם ט ||
cf 49,20 || 46 a 1 || רַעְשָׁה cf 49,21 || 1 c s || וּזְעָקָה Cp 51, 1 a 1 c nonn MSS ||
per figuram Atbasch = בְּשָׂדִים, sic ט 2 || 2 a-a || ὕβρις (זָרוֹיִם) ||
καὶ καθυβρίσουσιν Ἀσὺν וְזָרוֹיִם וְזָרוֹיִם, prb וְזָרוֹיִם add || b-b || nil nisi ||
cf 3,17, frt sic 1 || 1 c || רַעְתָּה ט 3 || a || 15 MSS Or s^a 3 || וְיָנַח (ne deponat) || c dl c Q mlt MSS Vrs || d || אל ||
b frt 1 c s || וְיָנַח (ne deponat) || c dl c Q mlt MSS Vrs || d || אל || f 1 || על ||
Or Vrs (cf a) || וְיָנַח || c-e frt 1 c s || וְיָנַח || f 1 || על ||

יִשְׂרָאֵל וַיְהִי־הָיָה מֵאֲלֹהֵי־יָׁמָּה צְבָאוֹת כִּי אֶרֶצְכֶם מְלֹאָה אֲשֶׁם
מִקְדּוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ ⁶ גַּם־וּמִתּוֹךְ בָּבֶל וּמִלְטוֹ אִישׁ נִפְשׁוֹ אֶל־תַּרְמוֹ
בַּעֲנָנָה כִּי עֵת נִקְמָתָהּ הִיא לַיהוָה׃ גָּמוּל הוּא מְשַׁלֵּם לָהּ׃

⁷ כּוֹס־זָהָב בָּבֶל בִּיד־יְהוָה מִשְׁכַּרְת כָּל־הָאָרֶץ

מִיַּיָּנָה שְׁתֵּי גִזִּים עַל־כֵּן יִתְהַלְלוּ גִזִּים׃

⁸ פִּתְאֹם נִפְלָה בָּבֶל וַתִּשְׁבֶּר הִילָלוּ עָלֶיהָ

קָחוּ צָרִי לְמִכְאוֹזָהּ אוֹלֵי תַרְפָּא׃ ⁹ רַפְּאֲנוּ אֶת־בָּבֶל וְלֹא נִרְפְּתָה
עֲזֹבוּתָהּ וְגִלְדָּהּ אִישׁ לְאֶרֶצוֹ כִּי־נִגַּע אֶל־הַשָּׁמַיִם מִשְׁפָּטָהּ וְנִשְׂאָ עַד־
שָׁחֲקִים׃ ¹⁰ הוֹצִיא יְהוָה אֶת־צִדְקִתָּנוּ בָּאוּ וְגַם־פָּרַח בְּצִיּוֹן אֶת־מַעֲשֵׂה
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ ¹¹ הֶבְרִיז הַחֲצִיִּם מִלְּאוֹ הַשְּׁלֹטִים׃ הָעִיר יְהוָה

אֶת־רוּחַ מַלְכֶּיָּהּ מִיָּי כִּי־עַל־בָּבֶל מִזִּמְתּוֹ׃ ^d לְהַשְׁחִיתָהּ כִּי־נִקְמַת יְהוָה
הִיא נִקְמַת הַיִּכְלוֹ׃ ¹² אֶל־חֲזֹמֹת בָּבֶל שְׂאוֹ־גִם הַחֲזִיקוּ הַמִּשְׁמֶר
הַקִּימוּ שְׁמֵרִים הִכִּינוּ הָאֲרָבִים כִּי גַם־זָמַם יְהוָה גַּם־עָשָׂה אֶת אֲשֶׁר־
דִּבֶּר אֶל־יֹשְׁבֵי בָבֶל׃ ¹³ שִׁכְנֵתִי עַל־מִים רַבִּים רַבַּת אוֹצְרוֹתָ׃ בָּא
קֶצֶף אִמַּת בַּעֲעֹד׃ ¹⁴ נִשְׁבַּע יְהוָה צְבָאוֹת בַּנִּפְשׁוֹ׃ ^d כִּי אִם־מִלְּאֲתִיד־

אָדָם בְּיָלֵק וְעָנִי עָלֶיךָ הִיָּד׃ ׀

¹⁵ עָשָׂה אֶרֶץ בְּכַחַז מִכֵּין תִּבֵּל בְּחִכְמָתוֹ וּבִתְבוּנָתוֹ נָטָה שָׁמַיִם׃

¹⁶ לְקוֹל תִּתִּיז הַמָּזֶן מִים בַּשָּׁמַיִם וַיַּעַל נִשְׁאִים מִקְצֵה־אֶרֶץ׃

בְּרָקִים לְמִטָּר עָשָׂה וַיּוֹצֵא רוּחַ׃ מֵאֲצֻרָתוֹ׃

¹⁷ נִבְעַר כָּל־אָדָם מִדַּעַת הַבִּישׁ כָּל־צֹרֶף מִפֶּסֶל׃

כִּי שָׁקַר נִסְכּוֹ וְלֹא־רוּחַ בָּם׃ ¹⁸ הִבֵּל הִמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתָעִים

בָּעֵת פִּקְדֹתָם יֹאבְדוּ׃

¹⁹ לֹא־כִאֲלָה תֵלֵק יַעֲקֹב כִּי־יוֹצֵר הַכֹּל הוּא׃

וּשְׁבֹט־נִחַלְתּוֹ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ ׀

5 ^a frt l c 538 מֵאֲלֹהֵיהֶם || ^b 5A יהוה || 6 ^a 5 || ?תַּרְמוֹ || ^b 53 נִקְמָתָהּ || ^c 53 צִדְקָתוֹ || 10 ^a 53 נִעְזָבָה || ^b 53 רַפְּיָנוּ || ^Q MSS || 7 dl c 538 || 8 frt dl || 9 ^a 53 מִיָּי || 11 ^a 53 הֶבְרִיזוּ || ^b 53 τὰς παρέρτας || ^c frt l c 538 מִלְּאוֹ || ^d 53 וְעַל־רֹב אֲצֻרָתֶיהָ || ^{b-b} 53 שִׁכְנֵתִי || ^Q MSS || 12 l c 53 עַל || 13 ^a K שִׁכְנֵתִי || ^b 53 שִׁכְנֵתִי || 14 ^a 53 כִּי || ^b 53 > || ^c 53 בְּזָרְעוֹ || ^{d-d} frt l c 53 אִם || ^{c-c} crpp; 53 עֵת פִּקְדֹת רַעֲתֶיהָ || 15-19 = 10, 12-16 || 15 ^a 53 praem יהוה || cf 10, 12 || ^b 53 בְּתִבֵּי || 16 ^{a-a} 53 εἰς φωνὴν ἔθετο 53 qui dedit vocem || ^b l c 53 et 10, 13 || ^c 53 φῶς, cf 10, 13 || 17 ^a 53 מִפֶּסֶל || cf 10, 14 || ^b 53 מִפֶּסֶל || 18 ^a 53 מַעֲשֵׂי || cf 10, 15 || 19 ^a 53 MSS (3) Σ + || cf 10, 16 || ^b 53 > || 27 MSS 53 = 10, 16.

20 מִפֶּן־אַתָּה לִי כָלִי מִלַּחֲמָה וְנִפְצַתִּי בְךָ גּוֹיִם וְהִשְׁחַתִּי בְךָ
מִמְלָכוֹת: 21 וְנִפְצַתִּי בְךָ סוֹם וְרָכְבוֹ וְנִפְצַתִּי בְךָ רֶכֶב וְרָכְבוֹ:
22 וְנִפְצַתִּי בְךָ אִישׁ וְאִשָּׁה^a וְנִפְצַתִּי בְךָ זָקֵן וְנָעִר^b וְנִפְצַתִּי בְךָ בַּחֹר
וּבְתוֹלָה: 23 וְנִפְצַתִּי בְךָ רֵעָה וְעֵדוֹ וְנִפְצַתִּי בְךָ אֶבֶר וְצַמְדוֹ וְנִפְצַתִּי
בְךָ פָחוֹת^a וּסְגָנִים^b: 24 וְשַׁלַּמְתִּי לְכָבֵל וּלְכָל וְיֹשְׁבֵי כְשָׁדִים אֶת כָּל־
רַעְתָם אֲשֶׁר־עָשׂוּ בְצִיּוֹן לְעִיבֵיכֶם נָאִם יְהוָה: ׀

25 הִנְנִי אֵלֶיךָ הָרַחֵם מִשְׁחִיתָ^a נָאִם־יְהוָה^b הַמְשַׁחֵת אֶת־כָּל־הָאָרֶץ
וְנִטִּיתִי אֶת־יָדִי עָלֶיךָ וְנִלְגַלְתִּיךָ מִן־הַסְּלָעִים וְנִתְתִּיךָ לְהָרָ^c שְׂרָפָה:
26 וְלֹא־יִקְחוּ מִמֶּךָ אֶבֶן לִפְנֵה וְאֶבֶן לְמוֹסְדוֹת^a

כִּי־שִׁמְמוֹת^b עוֹלָם תִּהְיֶה נָאִם־יְהוָה: 27 שְׂאוּ־נֶגֶם בָּאָרֶץ תִּקְעוּ
שׁוֹפָר בְּגוֹיִם קִדְּשׁוּ עָלֶיהָ גּוֹיִם הַשְׁמִיעוּ עָלֶיהָ מִמְלָכוֹת אַרְרָט מִנִּי־
וְאֲשַׁכְּנֶז פִּקְדוֹ עָלֶיהָ טַפְסָר^b הָעֶלֹ־סוֹם כִּילָק סִמָּר^d: 28 קִדְּשׁוּ עָלֶיהָ
גּוֹיִם אֶת־מַלְכֶיהָ^a מְדֵי אֶת־פָּחוֹתֶיהָ^b וְאֶת־כָּל־סִנְיָהָ^c וְאֶת כָּל־אָרֶץ
מִמִּשְׁלָתָהּ^d: 29 וְתִרְעַשׂ הָאָרֶץ וְתַחֵל כִּי קָמָה^b עַל־כָּבֵל מִחִשְׁבוֹת־
יְהוָה לְשׁוֹם אֶת־אָרֶץ בָּבֶל לְשִׁמָּה מֵאִין יוֹשֵׁב: 30 חֲדָלוּ גְבוּרֵי בָבֶל
לְהִלָּחֵם וְיָשְׁבוּ בַּמְּצֻדוֹת נִשְׁתַּה גְבוּרָתָם הֵיוּ לְנָשִׁים הִצִּיתוּ מִשְׁכְּנֹתֶיהָ
נִשְׁבְּרוּ בְּרִיחֶיהָ: 31 רַץ לִקְרֹאת־רֵץ יָרוּץ וּמַגִּיד לִקְרֹאת מַגִּיד לְהַגִּיד
לְמֶלֶךְ בָּבֶל כִּי־נִלְכְּדָה עִירוֹ מִקְצָה: 32 וְהַמַּעֲבְרוֹת^a נִתְּפְּשׁוּ וְאֶת־
הָאֲנָשִׁים^b שָׂרְפוּ בָּאֵשׁ וְאֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה גְּבָהִלוּ: ׀ 33 כִּי לֵה אָמַר
יְהוָה^a צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^a בַּת־בָּבֶל כְּנָן עַתָּה הִדְרִיכָה עוֹד מַעַט
וּבָאָה עַתָּה־הַקְצִיר לָהּ: 34 אֲכַלְנוּ הַמִּמְנוֹ^a גְּבוּכִידְרָאצִּיר מֶלֶךְ בָּבֶל
^b הִצִּיגְנוּ כָלִי רִיק^b בְּלַעְנוּ^c כִּתְּנִין מֵלֹא כִרְשׁוֹ מַעֲדָנָה^d הִדְיָחְנוּ:

35 חֲמָסִי וּשְׂאִרֵי^a עַל־בָּבֶל תֹּאמַר יֹשְׁבֵת צִיּוֹן

וְדַמִּי אֶל־יֹשְׁבֵי כְשָׁדִים תֹּאמַר יְרוּשָׁלַם: ׀

20 l כְּלִי || 22 ^{a-a} 6 in fine vs || ^{b-b} >6 || 23 ^a 6A פָּחוֹת || ^b 6BA וּסְגָנִים ||
25 ^a prb add vel crpp, 6 הַמְשַׁחֵת || ^{b-b} >6 || ^c 6 כְּהָר, frt 1 sol כְּשִׂרָפָה ||
26 ^a l c 6S לְמוֹסְדָה vel לְמוֹסְדָה || ^b l prb שִׁמְמוֹת cf 6S || 27 ^a 6 παρ' ἐμοῦ ||
^b 6 βελοστάσεις || ^c 6 + עָלֶיהָ || ^d >6, 6 הָמוֹן || 28 ^a l c 6S מֶלֶךְ || ^b l c 6S
15MSS || ^c קָמוּ QOr || ^b רַעֲשָׁה 6 || 29 ^a 6 וּמַעֲבְרוֹתֶיהָ || ^b 6S || 30 l frt c 6S וְנִתְּפְּשׁוּ ||
id 6S || 31 מִקְצָה 6S || 32 ^a 6 בְּתִי מֶלֶךְ 6 || ^b >6 ^{a-a} || 33 ? הִלְכוּ 6 || ^c 6 אֲנִימָה 6 || ^b 6
הִצִּיגְנוּ וְנו' || ^{b-b} l c Q cet 'א חֲלָקְנִי 6, אֲכַלְנוּ הַמִּמְנוֹ || 34 ^{a-a} l c Q MSS Vrs ||
6B al Α κατέλαβεν με σκότος-(1? σκευος) λεπτόν || ^c l c Q cet בְּלַעְנִי || ^d frt
1 וְשָׂרֵי (cf 20,8); prps 35 ^a l frt וְשָׂרֵי || ׀ || ^c l c nonn MSS 6 על.

36 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הַנְּגִידָה אֶת־רִיבְךָ וְנִקְמְתִי אֶת־נִקְמַתְךָ
וְהִחַרְבְּתִי אֶת־יִמָּהּ וְהוֹבִשְׁתִּי אֶת־מְקוֹרָהּ: 37 וְהָיְתָה בָּבֶל^a לְגָלוֹם
מִעֶזְרֵי־תַנִּים^a שָׁמָּה וְשָׂרָקָה^b מֵאֵין יוֹשֵׁב: 38 יִחַדּוּ^a בַּכְּפָרִים וּשְׁאֲנוֹ^b
נִעְרוּ^c בְּגוֹרֵי^d אַרְיֹזֹת: 39 בַּחֲמָם^a אֲשִׁית אֶת־מִשְׁתֵּיהֶם וְהַשְׁכַּרְתִּים
לְמַעַן יַעֲלוּ^b וְיִשְׁנֻ שְׁנַת־עוֹלָם וְלֹא יִקְצוּ נָאֻם יְהוָה: 40 אֲזִירֵיהֶם^a
בַּכְּפָרִים לְמִבּוֹחַ כְּאֵילִים^b עִם־עֲתוּדִים:

41 אֵיךְ גִּלְבָּגָה שִׁשְׁנָה^a וְתַתְּפֹשׁ^b תִּהְיֶה לַלְּהָאָרֶץ
אֵיךְ הָיְתָה לְשָׁמָּה בָּבֶל בְּגוֹזִים:

42 עָלָה עַל־בָּבֶל הַיּוֹם בְּהֶמְזוֹן גָּלוּ וְנִכְסְתָה:

43 הָיוּ עָרֶיהָ לְשָׁמָּה^a אָרֶץ צִיָּה וְעֶרְבָה

אָרֶץ לֹא־יֹשֵׁב בְּהֶן^c כָּל־אִישׁ וְלֹא־יַעֲבֹר בְּהֶן^c בֶּן־אָדָם: 44 וּפִקְדוֹתַי
עַל־בָּל בַּכְּבָּל^a וְהִצַּאתִי אֶת־בָּלְעוּ מִפִּי וְלֹא־יִנְהָרוּ אֵלָיו עוֹד גּוֹזִים
בְּגַם־חֻמַּת בָּבֶל גִּפְלָה^b:

45 צָאוּ מִתּוֹכָהּ עַמִּי וּמִלְטוֹ אִישׁ אֶת־נַפְשׁוֹ מִיְּהוָה:
46 וּפָן־יִרְדּוּ לְבַבְכֶּם וְתִירְאוּ בְּשִׁמוּעָה הַנִּשְׁמָעֶת בְּאָרֶץ וּבֵא^b בְּשִׁנָּה
הַשְּׁמוּעָה^c וְאַחֲרֵיוֹ^d בְּשִׁנָּה הַשְּׁמוּעָה^c וְחָמַם בְּאָרֶץ וּמִשְׁלֵ^f עַל־מִשְׁלֵ:
47 לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים וּפִקְדוֹתַי עַל־פְּסִילֵי בָבֶל וְכָל־אַרְצָהּ תִּבְזֹשׁ
וְכָל־חִלְלֶיהָ יִפְּלוּ בְּתוֹכָהּ: 48 וְרִנְנוּ עַל־בָּבֶל שָׁמַיִם וְאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר
בָּהֶם כִּי מִצָּפוֹן יָבוֹא־אֱלֹהֵה שְׁשׁוּדִידִים^b נְאֻם־יְהוָה: 49 גַּם־בָּבֶל לְגִפְלָ
חִלְלֵי יִשְׂרָאֵל^a גַּם־לְבָבָל^b נִפְּלוּ חִלְלֵי כָל־הָאָרֶץ: 50 פְּלִטִים^a מִחֲרֹב
הִלְכוּ אֶל־תַּעֲמָדוֹ וְזָכְרוּ מִרְחוֹק אֶת־יְהוָה וַיְרוּשָׁלַם תַּעֲלֶה עַל־
לְבַבְכֶּם: 51 בְּשָׁנֹו כִּי־שָׁמַעְנוּ חֲרָפָה^a בְּסִתָּה כְּלָמָה פָּגִינוּ כִּי^b בָּאוּ
זָרִים עַל־מִקְדָּשֵׁי בֵּית יְהוָה: פ 52 לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים^a נְאֻם־
יְהוָה^b וּפִקְדוֹתַי עַל־פְּסִילֶיהָ וּבְכָל־אַרְצָהּ יִאֲנֹק^d חִלָּל: 53 כִּי־תַעֲלֶה

37 cf 9,10 || a-a > 6 || b > 6 || 38 a > 86A al || b > 6 || c 6 || d nonn
MSS בְּגוֹרֵי || 39 a frt 1 c 8 בְּחָמָה || b 1 c 8 888888 || 40 a 6BA al imper ||
b 888888 || 41 cf 50,23 || a > 6 dl, 8 בָּבֶל (Atbasch) || b > 8 || 43 cf 50,40 || a > 6 ||
b dl c 888888 || c 888888 בְּהָ, prb sic 1 || d dl c 8MSS et 50,40 || e 888888 et 50,40
וּבָאָה || 44 a-a 6 || b-b > 6 || 45—48 > 6 || 46 a 888888 || b prb 1 || c Or
|| f 8 || g שְׁמִי אֲחֵרֵת || e וְאַחֲרֵי הַשְּׁנָה || d 1? בְּשִׁי הִיא שְׁמוּעָה || c-c
|| 48 a 1 c 5MSS Vrs יָבוֹאוּ || cf 53 || b 1 frt 'שֹׁד' || 53 || b 1 c 888888 ||
|| 49 a-a > 6 || b 6 || c 888888 || 50 a-a 1 frt לְכוּ || 51 || b 1 c 888888 ||
|| 52 a > 6BA || b-b > 6 || d אֶל־בֵּית ? || e אֶל־מִקְדָּשֵׁינוּ || b > 6 || c תַּרְפְּתָנוּ || 51
|| c 888888 || d 888888 || 53 a 888888 || b 888888 || c 888888 || d 888888 || e 888888 || f 888888 || g 888888 || h 888888 || i 888888 || j 888888 || k 888888 || l 888888 || m 888888 || n 888888 || o 888888 || p 888888 || q 888888 || r 888888 || s 888888 || t 888888 || u 888888 || v 888888 || w 888888 || x 888888 || y 888888 || z 888888 ||

בִּירוּשָׁלַם וַיְהוֹדָה^ב עַד־הַשְּׁלִיכֹו אוֹתָם מֵעַל פָּנָיו וַיִּמָּרֵד צִדְקִיָּהוּ בַּמֶּלֶךְ
בְּבָל׃ ¹⁴וַיְהִי בַשָּׁנָה הַתְּשַׁעִית לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי^א בָּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ
בָּא גְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל הוּא^ב וְכָל־חִילוֹ עַל־יְרוּשָׁלַם וַיִּחְנֹו עָלֶיהָ
וַיִּבְנוּ עָלֶיהָ דָּיק סָבִיב׃ ¹⁵וַתִּבָּא הָעִיר בַּמָּצוֹר עַד עֲשֵׂתִי עֶשְׂרֵה שָׁנָה
לְמָלְךְ צִדְקִיָּהוּ׃ ¹⁶בַּחֹדֶשׁ הָרִבִּיעִי בַתְּשַׁעַה לַחֹדֶשׁ וַיִּחְזַק הָרָעֵב בָּעִיר
וְלֹא־הָיָה לָחֶם לָעָם הָאָרֶץ׃ ¹⁷וַתִּבָּקַע הָעִיר^א וְכָל־אֲנָשֵׁי הַמְּלָחָמָה
יִבְרָחוּ וַיֵּצְאוּ מִהָעִיר^ב לֵילָה דָרָךְ שָׁעַר בֵּין־הַחֲמֹתַיִם אֲשֶׁר עַל־גִּן
הַמֶּלֶךְ וּכְשָׁדִים עַל־הָעִיר סָבִיב וַיִּלְכוּ דָרָךְ הָעֶרְבָה׃ ¹⁸וַיִּרְדּוּ פֹו חֵיל־
כַּשְׂדִים אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ וַיֵּשְׁבוּ^א אֶת־צִדְקִיָּהוּ^א בְּעֶרְבַת^ב יִרְחוֹ וְכָל־חִילוֹ^ו
נָפְצוּ מֵעַלָיו׃ ¹⁹וַיִּתְּפֹשׂוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲלוּ אוֹתוֹ אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל רַב־לָתָה
בְּאֶרֶץ חֲמַת^א וַיְדַבֵּר אוֹתוֹ מִשְׁפָּטִים׃ ¹⁰וַיִּשְׁחַט מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־בְּנֵי
צִדְקִיָּהוּ לְעֵינָיו וְגַם אֶת־כָּל־שָׂרָיו יְהוּדָה שָׁחַט בְּרַב־לָתָה׃ ¹¹וְאֶת־
שִׁנִּי צִדְקִיָּהוּ עוֹר וַיֹּאסְרֵהוּ בַנְּחָשְׁתַּיִם וַיִּבְאֵהוּ^א מֶלֶךְ־בָּבֶל^א בְּבִלְתָּ
וַיִּתְּנֵהוּ בְּבֵית־הַפִּקְדֹות עַד־יוֹם מוֹתוֹ׃ ¹²וּבַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי
בָּעָשׂוֹר^א לַחֹדֶשׁ^ב הָיָה שְׁנַת תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמָלְךְ גְּבוּכַדְרֶאצַּר
מֶלֶךְ־בָּבֶל^ב בָּא גְבוּזֶרֶאדָן רַב־טַבָּחִים עֹמֵד^ו לִפְנֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל בִּירוּשָׁלַם׃ ¹³
וַיִּשְׁרָף אֶת־בֵּית־יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֶת כָּל־בְּתֵי יְרוּשָׁלַם וְאֶת־
כָּל־בֵּית הַגָּדוֹל שָׂרָף^ו בָּאֵשׁ׃ ¹⁴וְאֶת־כָּל־חֹזַמַת יְרוּשָׁלַם סָבִיב^ב
נָתַצוּ כָל־חֵיל כַּשְׂדִים אֲשֶׁר אֶת־רַב־טַבָּחִים׃ ¹⁵וּמַדְלֹזַת הָעָם^א
וְאֶת־יֹתֵר הָעָם הַנְּשָׂאֲרִים בָּעִיר וְאֶת־הַנְּפִלִים אֲשֶׁר נָפְלוּ אֶל־מֶלֶךְ
בָּבֶל וְאֶת יֹתֵר הָאֻמּוֹן הַגָּלָה גְּבוּזֶרֶאדָן רַב־טַבָּחִים׃ ¹⁶וּמַדְלֹזַת^א
הָאָרֶץ הַשְּׂאִיר גְּבוּזֶרֶאדָן^ב רַב־טַבָּחִים^ו לְכַרְמִים וּלְיִגְבִים׃ ¹⁷וְאֶת־
עַמּוּדֵי הַנְּחָשֶׁת אֲשֶׁר לְבֵית־יְהוָה וְאֶת־הַמְּכֹנֹזֹת^ב וְאֶת־יָם הַנְּחָשֶׁת
אֲשֶׁר בְּבֵית־יְהוָה שִׁבְרוּ כַּשְׂדִים וַיֵּשְׁאוּ אֶת־כָּל־נְחָשְׁתָם^ו בְּבִלְתָּ׃

3^b 1 c 39 MSS 2R 24,20 **סע** וביה' || 4 cf 39,1; 2R 25,1 || ^a **הַתְּשִׁיעִי ט** ||
^b > **ט** id 39,1^{am} || 6 ^{oo} > **ט** 2R 25,3, *S mense quinto* || 7 ^a ins c 2R 25,4 **ט** ||
 (cf 39,4) **וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ** || ^{b-b} > **ט** 2R 25,4; in **מ** 1 וּבִכְרֹתוֹ || 8 ^{a-a} **ט** 2R **אָתוּ** || ^b **מִשְׁפָּט** 2R || 10 frt 1 c **S** et
 39,6 **חָרִי** || 11 ^{a-a} prb dl cf 39,6; 2R 25,7 || ^b 1 c K(**טע**) **בֵּית** Q **בֵּית** || 12 ^a 2R
 25,8 **בְּשִׁבְעָה** || ^{b-b} > **ט** || ^c **ט** 2R **עָבַד** (om 'לִפְ'); 2R **עִמָּד** || ^d frt 1 c 2R **יְרוּש'** ||
יִצ ^{oo} frt dl; 2R **גָּדוֹל** || 14 ^a **כָּל** > 39,8; 2R 25,10 || ^b > 39,8 || ^c > **ט** || 15 > **ט** ||
^{a-a} > 39,9; 2R 25,11 (add) || ^b 1 **עַל** cf 39,9; 2R || ^c 39,9 + **בָּבֶל** || 16 cf 39,10 ||
^a 1 c 2R 25,12 **וּמַדְלַת** (**ט**) **וְאֶת־יִתְרֵה הָעָם** || ^b > **ט** || ^{c-c} ?; cf 39,10 || 17 ^a 1 c nonn
 MSS Vrs **בְּבֵית** || ^b prps **הַפִּירוֹת** || ^c **ט** + **וַיָּבִיאוּ**.

18^a וְאֶת־הַסְּרוֹת וְאֶת־הַיַּעֲלִים וְאֶת־הַמִּזְמֹרוֹת^b וְאֶת־הַמִּזְרָקֹת^c וְאֶת־
הַכַּפּוֹת וְאֶת כָּל־כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־יִשְׁרְתוּ בָּהֶם לָקָחוּ¹⁹ וְאֶת־
הַסָּפִים וְאֶת־הַמַּחְתּוֹת^b וְאֶת־הַמִּזְרָקֹת^c וְאֶת־הַסִּירֹת וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת
וְאֶת־הַכַּפּוֹת וְאֶת־הַמִּנְקִיזֹת^d אֲשֶׁר זָהָב וְאֲשֶׁר־כָּסָף כָּסָף לָקַח
רַב־טַבָּחִים²⁰ הָעֲמוּדִים וְשָׁנִים הַיָּם הָאֶחָד^b וְהַבָּקָר שְׁנַיִם־עָשָׂר
נִחֲשֹׁת אֲשֶׁר־תַּחַת^b הַמִּכְנֹזֹת^c אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה
לֹא־הָיָה מִשְׁקָל לְנִחֲשֹׁתָם^d כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה^d²¹ וְהָעֲמוּדִים^a שְׁמֹנֶה־^b
עָשָׂר^b אִמָּה קוֹמָה^c הָעָמֹד הָאֶחָד^d וְחוּט שְׁתֵּים־עָשָׂר אִמָּה יִסְבְּנוּ
וְעָבְדוּ אַרְבַּע אַצְבָּעוֹת גָּבוֹב^d²² וְכִתְּרֹת עָלֵיוֹ^a נִחֲשֹׁת וְקוֹמַת הַפְּתִירָת
הָאֶחָת^b חֲמִשָּׁ אֲמוֹת וְשִׁבְכָה וְרִמּוֹנִים עַל־הַפְּתִירָת סָבִיב הַכֵּל
נִחֲשֹׁת וְכֹאֵלָה לָעָמֹד הַשְּׁנִי וְרִמּוֹנִים^d²³ וַיְהִי הָרַמְּנִים תִּשְׁעִים
וְשִׁשָּׁה רוּחָה^a כָּל־הָרַמְּנִים מֵאָה^c עַל־הַשִּׁבְכָה סָבִיב²⁴ וַיִּקַּח
רַב־טַבָּחִים אֶת־שָׂרִיָּה^a כֹּהֵן הָרֹאשׁ וְאֶת־צַפְנִיָּה^b כֹּהֵן הַמִּשְׁנָה
וְאֶת־שְׁלֹשֶׁת שְׁמָרֵי הַסֵּף²⁵ וּמִן־הָעִיר לָקָח^a סָרִיס^b אֶחָד אֲשֶׁר־
הָיָה^c פְּקִיד וְעַל־אֲנָשִׁי^d הַמִּלְחָמָה וְשִׁבְעָה אֲנָשִׁים מֵרָאִי פָנֶי־
הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר נִמְצְאוּ כְּעִיר וְאֶת סַפְרָה^b שָׂרִי הַצָּבָא הַמִּצְבָּא אֶת־עַם
הָאָרֶץ וְשָׁשִׁים אִישׁ מֵעַם הָאָרֶץ הַנִּמְצָאִים בְּתוֹךְ הָעִיר²⁶ וַיִּקַּח
אוֹתָם גְּבוּז־רֹאדָן רַב־טַבָּחִים וַיִּלְךְ אוֹתָם אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל רַב־לְתָה²⁷
וַיִּבְהֶה^a אוֹתָם מֶלֶךְ בָּבֶל וַיִּמְתֵּם^b בְּרַבְלָה בְּאָרֶץ חֲמַת וַיִּגְּלֵ יְהוּדָה
מֵעַל אֲדָמָתוֹ^c²⁸ זֶה הָעָם אֲשֶׁר הִגְלָה גְּבוּכַדְרֶאצַּר
בְּשָׁנַת־שִׁבְעָה יְהוּדִים שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְעֶשְׂרִים וְשִׁלְשָׁה^c ׀ בְּשָׁנַת
שְׁמֹנֶה עָשָׂר לְגְבוּכַדְרֶאצַּר מִירוּשָׁלַם נָפֶשׁ שְׁמוֹנֶה מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים

18 ^{a-a} > 6 || ^b 6 || וְהָעֲמֻדָה || ^c > 2R 25,14 || 19 ^a > 2R 25,15; 6 kai tà
σαφφωθ || ^b 6 τὰ μασμαρωθ cf 18 הַמִּזְמֹרוֹת || ^c > 6 || ^{d-d} > 2R 25,15 ||
20 ^a Q 'א, K2R 'הָא' || ^{b-b} > 2R 25,16 || ^c 6 ת' הַיָּם || cf 17^b || ^{d-d} > 6; aut dl
aut l c 2R לְנִחֲשֹׁת כָּל־ || 21 ^a > 2R 25,17 || ^{b-b} 6 35 = 2Ch 3,15 || ^c l c Q
קוֹמַת cf 2R || ^{d-d} > 2R, 6 סָבִיב pr גָּבוֹב || 22 ^a 6 עליהם || ^b > 2R || ^c 2R
(הַשְּׁנִי exc post שְׁמֹנֶה) 6 οκτώ || ^d 2R 25,17 עַל־הַשִּׁבְכָה 6 || 23 ^a > 3; 6 ἐν (vel τὸ ἐν) μέρος;
frt l מִיָּה אֶחָד cf 1R 7,20, vel ? הַיָּם ortum e אחת (cf 1R 7,17;
2Ch 3,16 et supra 21 חוּט) || ^b 6 praem וַיְהִי 6; 6 || ^c cf ? 2Ch 3,16;
1R 7,20 (מֵאוֹתִים); vel pr מֵאוֹת 1 מֵאוֹת || 24 ^a > 6 || ^b > 6 || 25 ^{a-a} > 6 || ^b 6 ||
נִשְׁאָרוּ 6 || ^c 6 || אֲנָשִׁי שֵׁם 6 || ^f 6 || וְנִחֲמָה 6 || ^c 2R פְּקִיד א' || ^{d-d} 6 || הוּא || 26
1 c 2R 25,19 || ^d 2R 25,17 עַל־הַשִּׁבְכָה 6 || 27 ^a 2R 25,21 וַיִּגְּלֵ || ^b > 6 || ^{c-c} > 6 ||
6 || 28—30 > 6 et 2R || 28 ^a 6 + לְמַלְכוּתוֹ || 29 nonn MSS 6 6 + הִגְלָה.

וּשְׁנָיִם: ³⁰בְּשָׁנָת שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים לְנְבוּכַדְרֶאצַּר הַגָּלָה נְבוּזַרְאֲדָן רַב־
 מַבְחִים יְהוּדִים נָפֶשׁ שִׁבְעַת מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה כָּל־נֶפֶשׁ אַרְבַּעַת
 אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: ³¹וַיְהִי בְשָׁלְשִׁים וְשִׁבְעַת שָׁנָה לְגָלוּת
 יְהוֹיָכֵן מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּשָׁנִים עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה^a לַחֹדֶשׁ נָשָׂא
 אֲוִיל מֹדַד מֶלֶךְ בָּבֶל בְּשָׁנָת מְלָכְתּוֹ^b אֶת־רֹאשׁ יְהוֹיָכֵן מֶלֶךְ־יְהוּדָה^c
 וַיֵּצֵא אֹתוֹ מִבֵּית הַכְּלִיא^d: ³²וַיַּדְבֵּר אִתּוֹ טָבוֹת וַיִּתֵּן אֶת־כֶּסֶּאֱ מִמֶּעַל
 לְכִסֵּא מְלָכִים^b אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּבָבֶל: ³³וְשָׁנָה אֶת בְּגָדֵי כִלְאוֹ וְאָכַל
 לֶחֶם לִפְנֵי תַמִּיד כָּל־יְמֵי חַיּוֹ: ³⁴וַאֲרֻחָתוֹ אֲרֻחַת תַּמִּיד נִתְּנָה־לּוֹ^a
 מֵאֵת מֶלֶךְ־בָּבֶל דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ^b עַד־יוֹם מוֹתוֹ^c כָּל יְמֵי חַיּוֹ:

^d 1 || וַיִּנְלַחְהוּ + ^B 6 || מָלְכוּ || ^c 1 || וַאֲרַבְעָה 6 וְשִׁבְעָה ^a 2R 25,27 || ^a 31 ||
^c 2R || כִּלְאוֹ (הַכְּלִיא Q) * כִּלְאוֹ || ^a 32 || ^B 6 || ^b 1 || ^c Q 2MSS et 2R 25,28 ||
 הַמְּלָכִים || ^a 33 || חַיּוֹ Q || ^a 34 || וְהָאֲרֻחָה נִתְּנָה לוֹ תַמִּיד 6 || ^a 34 || ^b 3 || ^b 3 || ^b 3 || ^b 3 ||
 25,30 || ^c 6 || ^c 6 ||

EZECHIEL. יחזקאל

1 וַיְהִי וּבְשָׁלְשִׁים שָׁנָה בְּרַבִּיעִי בַחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ וַאֲנִי בְּתוֹךְ-הַגּוֹלָה
 עַל-נְהַר-כְּבָר גִּפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם וַאֲרָאָה מִרְאֹת אֱלֹהִים: ² בַּחֲמִשָּׁה
 לַחֹדֶשׁ הָיָא הַשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לְגָלוֹת הַמֶּלֶךְ יוֹיָכִין: ³ הָיָה הַיָּהּ דְּבַר-
 יְהוָה אֶל-יְחִזְקָאל בֶּן-בוּזִי הַכֹּהֵן בְּאֶרֶץ פְּשָׁדִים עַל-נְהַר-כְּבָר וּבְהִי
 עָלָיו ^b שֵׁם יְדִי-יְהוָה: ⁴ וַאֲרָא וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה מִן-הַצָּפוֹן
 עָנָן ^a גָּדוֹל ^b וְאֵשׁ מִתְּלַקַּחַת ^c וְנִגְנָה לִּי סָבִיב וּמִתּוֹכָהּ פָּעִין הַחֲשָׁמַל
^d מִתּוֹךְ הָאֵשׁ: ⁵ וּמִתּוֹכָהּ דְמוּת אַרְבַּע חַיּוֹת וְזֶה מִרְאִיהֶן דְמוּת אָדָם
 לְהִנָּה: ⁶ וְאַרְבַּעַה פָּנִים לְאַחַת וְאַרְבַּע בְּנָפִים לְאַחַת לָהֶם:
⁷ וּרְגֵלֵיהֶם ^a רַגְלֵי ^b יִשְׂרָאֵל ^c וְכַף ^d רְגֵלֵיהֶם ^e כַּכֵּף רַגְלֵי עֹגֵל וְנִצָּצִים פָּעִין
 נַחֲשֵׁת קָלִיל: ⁸ וַיְדַר ^a אָדָם מִתַּחַת בְּנִפְיָהֶם עַל אַרְבַּעַת רַבְעֵיהֶם
 וּפְנִיָּהֶם וּבְנִפְיָהֶם ^b לְאַרְבַּעַתָּם: ⁹ חִבְרַת אִשָּׁה אֶל-אַחֻזָּתָהּ בְּנִפְיָהֶם
 לֹא-יִסְבּוּ בְּלִכְתָּן אִישׁ אֶל-עֵבֶר פָּנָיו יִלְכוּ: ¹⁰ וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פָּנֵי
 אָדָם ^a וּפָנֵי אִרְיָה אֶל-הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם וּפָנֵי-שׁוּר מִהַשְׂמָאוֹל לְאַרְבַּעַתָּן
 וּפָנֵי-נֶשֶׁר ^b לְאַרְבַּעַתָּן: ¹¹ וּפְנֵיָהֶם ^a וּבְנִפְיָהֶם פְּרֻדּוֹת מְלֻמַּעֲלָה ^b לְאִישׁ
 שְׁתֵּימֹ חֻבְרֹת אִישׁ ^d וּשְׁתֵּימֹ מְכַפּוֹת אֶת גּוּיָתִיהֶנָּה: ¹² וְאִישׁ אֶל-
 עֵבֶר פָּנָיו יִלְכוּ אֶל אֲשֶׁר יְהִי-שְׁמָה הָרוּחַ לְלַכֵּת יִלְכוּ לֹא יִסְבּוּ
 בְּלִכְתָּן: ¹³ וּדְמוּת ^a הַחַיּוֹת מִרְאִיהֶם ^b כְּגַחְלֵי-אֵשׁ בְּעֻזּוֹת כְּמִרְאָה

לשם = מִרְיָה

לשם

Cp 1, 3 ^{a-a} ^{scL} הָיָה וַיְהִי ^ט וַיְהִי ^ט || ^b 12MSS ^ט עָלֵי || ^c > ^ט, prb dl || 4 ^a 1 c
^ט || ^b ins c ^ט בָּהּ || ^{c-c} trsp c ^ט אַנְטֵ || ^{d-d} dl || 5 ^ט || > ^ט || ^b ins c ^ט בָּהּ || ^{c-c} trsp c ^ט אַנְטֵ || ^{d-d} dl || 5 ^ט || > ^ט ||
 6 ^{oo} 1 c ^ט || לְאַחַת || 7 ^a hic et in vs sqq pr ^ט et ^ט suff (c ^ט et MSS) 1 ||
 et || ^b > ^ט, frt dl || ^c ^ט || יִשְׂרָאֵל || frt l || ^d ^ט || πτερωτοί? || ^{e-e} > ^ט prb l-sol
 || ^b dl c || וַיְדַר ^ט וַיְדַר || 8 ^a 1 c Q MSS Edd || וּבְנִפְיָהֶם קְלוֹת || ^f 1 c ^ט || עֹגֵל
 || 9 ^{oo} > ^ט, add || 10 ^a prb ins || מִקְדָּם לְאַרְבַּעַתָּן || ^b prb exc || sed cf 11 ||
 11 ^a > ^ט prps || לְפָנֵיהֶם || ^b ins c ^ט || לְאַרְבַּעַתָּן || ^c > ^ט || ^d 1 || אֶל-אַחֻזָּתָהּ ||
 (^ט) cf 9 || ^e prps + מְלֻמַּעֲלָה cf ^ט || 12 ^a 1 c ^ט || וְלֹא || ^b dl c ^ט || 13 ^a 1 c
^ט || מִרְאָה || ^b 1 c ^ט || וּבְתוֹךְ ^ט.

הַלְפֹּדִים^c הָיָה^d מִתְּהַלְכֹת^e בֵּין הַחַיּוֹת וְנִגְהָ לְאִשׁ וּמִן־הָאִשׁ יֵצֵא
 בָּרֶק^f: ¹⁴וְהַחַיּוֹת רָצוּא וְשׁוֹב בְּמַרְאֵה הַבְּזָק: ¹⁵וְנֹאֲרָא הַחַיּוֹת^a
 וְהִנֵּה^b אֶזְרָא אֶחָד^b בְּאֶרֶץ אֶצֶל הַחַיּוֹת^c לְאַרְבַּעַת פָּנָיו: ¹⁶מַרְאֵה^a
 הָאֻפָּנִים וּמַעֲשֵׂיהֶם^b כְּעֵין תְּרִשִׁישׁ וּדְמוּת אֶחָד^c לְאַרְבַּעַתָּן וּמַרְאֵיהֶם^d
 וּמַעֲשֵׂיהֶם כְּאִשֹּׁר יִהְיֶה הָאֻפָּן בְּתוֹךְ הָאֻפָּן: ¹⁷עַל־אַרְבַּעַת רַבְעֵיהֶן
 בְּלִכְתָּם^b יִלְכוּ לֹא יִסְבוּ בְּלִכְתָּן^d: ¹⁸וְנִבְיָהֶן וְנִגְבָּה לָהֶם וְיִרְאֶה לָהֶם^e
 וְנִבְתָּם מִלֹּאֵת עֵינֵיהֶם סָבִיב לְאַרְבַּעַתָּן: ¹⁹וּבְלִכְתָּ הַחַיּוֹת יִלְכוּ הָאֻפָּנִים
 אֶצְלָם וּבִהְנֵשׂא הַחַיּוֹת מֵעַל הָאֶרֶץ יִנְשְׂאוּ הָאֻפָּנִים: ²⁰עַל־אִשֹּׁר
 יִהְיֶה־שָׁם^b הָרוּחַ לְלִכְתָּ יִלְכוּ שָׁמָּה הָרוּחַ לְלִכְתָּ^c וְהָאֻפָּנִים^d יִנְשְׂאוּ־
 לְעַמְתָּם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בְּאֻפָּנִים: ²¹בְּלִכְתָּם יִלְכוּ וּבְעַמְדָם יַעֲמִדוּ
 וּבִהְנֵשְׂאָם מֵעַל הָאֶרֶץ יִנְשְׂאוּ הָאֻפָּנִים לְעַמְתָּם כִּי רוּחַ הַחַיָּה
 בְּאֻפָּנִים: ²²וּדְמוּת עַל־רֹאשֵׁיהֶם^a הַחַיָּה^b רָקִיעַ^c כְּעֵין הַקֶּרֶחַ הַנּוֹרָא^d
 נִטְוִי עַל־רֹאשֵׁיהֶם מִלְמַעְלָה: ²³וְתַחַת הָרָקִיעַ בְּנִפְיֵיהֶם יִשְׂרוּת־אִשָּׁה
 אֶל־אַחֲתָהּ לְאִישׁ שְׁתֵּים מִכִּסּוֹת לְהִנָּה^b וּלְאִישׁ שְׁתֵּים מִכִּסּוֹת לְהִנָּה^c
 אֶת גּוֹיְתֵיהֶם: ²⁴וְאִשְׁמַע אֶת־קוֹל בְּנִפְיֵיהֶם כְּקוֹל מַיִם רַבִּים^a כְּקוֹל־
 שִׁדִּיָּה^a בְּלִכְתָּם^b קוֹל הַמָּלָה כְּקוֹל מַחְנֶה^b בְּעַמְדָם^c תִּרְפִּינָה כְּנִפְיֵיהֶן:
²⁵וַיְהִי־בִקְוֹל^{b-a} מֵעַל לָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁם בְּעַמְדָם תִּרְפִּינָה
 כְּנִפְיֵיהֶן^b: ²⁶וּמִמַּעַל^a לָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁם כְּמַרְאֵה אֶבֶן־סַפִּיר דְּמוּת
 כִּסֵּא^b וְעַל דְּמוּת הַכִּסֵּא דְּמוּת כְּמַרְאֵה אָדָם עָלָיו מִלְמַעְלָה: ²⁷וְנֹאֲרָא^a
^aכְּעֵין חֲשָׁמְלָה^b כְּמַרְאֵה־אִשׁ בֵּית־לָהּ סָבִיב^b מִמַּרְאֵה מִתְנָיו וּלְמַעְלָה
 וּמִמַּרְאֵה מִתְנָיו וּלְמַטָּה רְאִיתִי כְּמַרְאֵה־אִשׁ וְנִגְהָ לָּז סָבִיב: ²⁸כְּמַרְאֵה
 הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּעֵנָן בְּיוֹם הַנֶּשֶׁם כֵּן מַרְאֵה הַנִּגְהָ סָבִיב הוּא
 מַרְאֵה דְּמוּת כְּבוֹד־יְהוָה
 קוֹל מְדַבֵּר: ² וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם עֲמֵד עַל־רִגְלֶיךָ וְאִדְבַּר אֲתָךְ:

כב' 13 c 1 c 6 || לפ' d dl c 6; KOr || מִתְּהַלְכֹת c 1 c 6 || הוא || f ||
 14 >6, add || 15 a dl c 6 cf 4 || b-b 1? c 3 || אֻפָּנִים cf 16 || c-c 1 ||
 16 >6 || 17 a 1 || d dl c 6 || נִבְתָּם || נִבְתָּם || 18 >6 || d dl c 6 || וְנִבְתָּם ||
 19 >6 || 20 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 21 a 1 || אל' b 1 ||
 22 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 23 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 24 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 25 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 26 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 27 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 28 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 29 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 30 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 31 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 32 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 33 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 34 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 35 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 36 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 37 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 38 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 39 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 40 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 41 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 42 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 43 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 44 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 45 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 46 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 47 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 48 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 49 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 50 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 51 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 52 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 53 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 54 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 55 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 56 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 57 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 58 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 59 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 60 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 61 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 62 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 63 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 64 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 65 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 66 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 67 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 68 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 69 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 70 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 71 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 72 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 73 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 74 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 75 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 76 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 77 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 78 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 79 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 80 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 81 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 82 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 83 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 84 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 85 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 86 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 87 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 88 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 89 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 90 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 91 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 92 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 93 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 94 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 95 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 96 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 97 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 98 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS || 99 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||
 100 a 1 || אל' b 1 || שָׁמָּה || c-c dl c nonn MSS ||

וַתָּבֹא בִי רוּחַ^a בְּאֶשֶׁר דִּבֶּר אֵלַי^b וַתַּעֲמִדְנִי עַל-רִנְלִי וְאֶשְׁמַע^c אֶת
 מְדַבֵּר^c אֵלַי: ׀ ׀ ׀³ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן-אָדָם שׁוּלַח אֲנִי אוֹתְךָ אֶל-בְּנֵי^a
 יִשְׂרָאֵל בְּאֶל-גּוֹיִם^b הַמּוֹרְדִים^c אֲשֶׁר מֵרֹדוּ-בִי הֵמָּה וַאֲבוֹתָם^d פִּשְׁעוּ
 בִּי^d עַד-עַצֶּם הַזֶּה הַזֶּה: ׀ ׀ ׀⁴ וְהַבָּנִים קָשִׁי פָנִים וְחִזְקִי-לֵב אֲנִי שׁוּלַח
 אוֹתְךָ אֲלֵיהֶם^a וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי^b יְהוִה: ׀ ׀ ׀⁵ וְהֵמָּה אָמ-
 יִשְׁמְעוּ וְאִם-יִתְּדוּלוּ^b בִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה וַיִּדְעוּ כִּי נָבִיא הָיָה^c בְּתוֹכָם;
 ׀ ׀ ׀⁶ וְאַתָּה בֶּן-אָדָם אֶל-תִּירָא מֵהֶם וּמִדְבָּרֵיהֶם^a אֶל-תִּירָא^b בִּי
 סָרְבִים וְסִלְזִיגִים^c אוֹתְךָ^d וְאֶל-עַקְרָבִים אַתָּה יוֹשֵׁב מִדְבָּרֵיהֶם אֶל-
 תִּירָא וּמִפְּנֵיהֶם אֶל-תַּחַת כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה: ׀ ׀ ׀⁷ וּדְבַרְתָּ אֶת-דְּבָרֵי
 אֲלֵיהֶם אִם-יִשְׁמְעוּ וְאִם-יִתְּדוּלוּ^a בִּי מְרִי^b הֵמָּה: ׀ ׀ ׀⁸ וְאַתָּה
 בֶּן-אָדָם שִׁמַּע אֶת אֲשֶׁר-אָנִי מְדַבֵּר אֵלֶיךָ אֶל-תִּהְיֶה-מְרִי בְּבֵית הַמְּרִי
 פֶּעֶה פִּיךָ וְאָכַל אֶת אֲשֶׁר-אָנִי נָתַן אֵלֶיךָ: ׀ ׀ ׀⁹ וְאַרְאֶה וְהִנֵּה-יָד שְׁלֹחָה
 אֵלַי וְהִנֵּה-בּוֹ מִגֶּלֶת-סֶפֶר: ׀ ׀ ׀¹⁰ וַיִּפְרֹשׁ אוֹתָהּ לִפְנֵי וְהִיא כְּתוּבָה פָּנִים
 וְאַחֲזֹר וּכְתוּב אֲלֵיהָ^a קִינִים^b וְהִנֵּה וְהִי: ׀ ׀ ׀³ וַיֹּאמֶר אֵלַי
 בֶּן-אָדָם אֶת אֲשֶׁר-תִּמְצָא אָכֹל^a אָכֹל אֶת-הַמִּגֶּלֶת הַזֹּאת וְלֶךְ דִּבֶּר
 אֶל-בְּרִית^b יִשְׂרָאֵל: ׀ ׀ ׀² וְאַפְתָּח^a אֶת-פִּי וַיֵּאכְלֵנִי אֶת הַמִּגֶּלֶת הַזֹּאת^b:
³ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן-אָדָם^a בְּמִנְגָּה תֹאכַל וּמַעֲיָה תִמְלֹא^a אֶת הַמִּגֶּלֶת הַזֹּאת
 אֲשֶׁר אֲנִי נָתַן אֵלֶיךָ וְאָכְלָה^b וְתִהְיֶה בְּפִי כְּדָבָשׁ לְמַתּוֹק: ׀ ׀ ׀
⁴ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן-אָדָם לֶךְ-בֹּא אֶל-בְּרִית יִשְׂרָאֵל וּדְבַרְתָּ בְּדַבְּרֵי אֲלֵיהֶם:
⁵ כִּי לֹא אֶל-עַם עֲמָקִי שְׁפָה^a וְכִבְדֵּי לְשׁוֹן^a אַתָּה שְׁלֹחַ^b אֶל-בְּרִית
 יִשְׂרָאֵל^b: ׀ ׀ ׀⁶ לֹא^a וְאֶל-עַמִּים רַבִּים^b עֲמָקִי שְׁפָה וְכִבְדֵּי לְשׁוֹן^b אֲשֶׁר לֹא-
 תִשְׁמַע דְּבָרֵיהֶם^c אִם-לֹא^c אֲלֵיהֶם שְׁלַחְתִּיךָ הֵמָּה יִשְׁמְעוּ אֵלֶיךָ: ׀ ׀ ׀⁷ וּבֵרִית
 יִשְׂרָאֵל לֹא יֵאבְדוּ לִשְׁמַע אֵלֶיךָ כִּי-אֵינָם אֲבִים לִשְׁמַע אֵלַי כִּי כָל-

2 ^a 6 + καὶ ἀνέλαβέν με καὶ ἐξῆρπέν με EA cf 3,14 || ^{b-b} dl c 6 || ^{c-c} 1 ? c
 3 ^a prb 1 c 6 || ^{b-b} dl c 6 || ^c 6 + בִּי || ^{d-d} dl c 6 ||
 4 ^{a-a} > 6B, add || ^b dl c 6 || 5 ^a dl c 6 || ^b 6B || יַחְתּוּ (πτοηθῶσι) vel
 תַּחְרֹד || ^c 1 c 6 || 6 ^a 1 c 6 || וּמִפְּנֵיהֶם || ^b 1 c 6 || תַּחַת || ^c 1 c 6 ||
 (ἐκστῆς) || ^{c-c} 6 || סוֹרְבִים וְסוֹלִים? prps (cf 3) || ^d 6 || ἐπὶ σὲ
 κύκλῳ || ^c 1 c 6 || 7 ^a 6 || יַחְתּוּ (?) πτοηθ. cf 5) || ^b 1 c 27MSS Edd
 8 ^a 6 || 9 ^a prb 1 c 6 || וְהִיא || ^{io} ^a > 6B; ^b 6B || 10 ^a > 6B; ^b 6B ||
 αὐτήν vel ἐν αὐτῇ (בה cf 3) || ^b 1 c 6 || וְכַתּוּבָה בְּהָ || ^c frt 1 (cf
 3) || 2 ^a 6 || בְּנֵי || 22MSS || 3 ^{a-a} dl c 6 || ^b 1 c 22MSS || 4 ^a 6 || וְהִיא ||
 5 ^{a-a} ?; cf 6 || ^b 1 c 6 || וְאָכְלָה || ^c 1 ? c || Vrs 'מת'; A = 6 ||
 6 ^a 1 c 6 || 7 ^{a-a} prb dl c 6 || ^{b-b} add et dl || 8 ^a 1 c 6 || וְלֹא
^{b-b} dl c 6 || ^{c-c} prb 1 c 6 || וְאִם.

בית ישראל חוקי-מצח וקשי-לב הָמָה: ⁸ הִנֵּה^a נָתַתִּי אֶת-פְּנִיךָ
 חֻקִּים לַעֲמֹת פְּנִיָּהֶם וְאֶת-מִצְחָךְ חֻקָּב לַעֲמֹת מִצְחָם: ⁹ כְּשֹׁמֵר חֻק
 מִצֹּר^a נָתַתִּי מִצְחָךְ לֹא-תִירָא אוֹתָם^b וְלֹא-תַחַת מִפְּנֵיהֶם כִּי בֵּית מֶרֶץ
 הָמָה: ¹⁰ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן-אָדָם אֶת-כָּל-דִּבְרֵי אֲשֶׁר אָדָּבָר
 אֵלַיךְ קָח בְּלִבְכֶּךָ וּבְאָזְנֶיךָ שִׁמְעָ: ¹¹ וְלֹךְ בָּא אֶל-הַגּוֹזֵלָה אֶל-בְּנֵי עַמּוּךְ
 וּדְבַרְתָּ אֲלֵיהֶם וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אִם-יִשְׁמָעוּ
 וְאִם-יִחְדְּלוּ: ¹² וְתִשְׁאַלְנִי רוּחַ וְאֶשְׁמַע אַחֲרֵי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בְּרוּךְ
 כְּבוֹד-יְהוִה מִמְּקוֹמוֹ: ¹³ וְקוֹל^a בְּנֵי הַחַיּוֹת מִשִּׁיקוֹת אִשָּׁה אֶל-אֲחֹתָהּ
 וְקוֹל הָאוֹפְנִים לַעֲמָתָם וְקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל^b: ¹⁴ וְרוּחַ נִשְׁאַתָּנִי וְתִקְחָנִי
 וְאֵלַךְ מֶרֶץ בְּחֵמַת רוּחִי וַיְדִי-יְהוִה עָלַי חֻקָּה: ¹⁵ וַאֲבֹא אֶל-הַגּוֹזֵלָה
 תֵּל אֲבִיב הַיּוֹשְׁבִים אֶל-נְהֶר-כְּבָר^b וַאֲשֶׁר הָמָה יוֹשְׁבִים שָׁם^b וַאֲשַׁב
 שָׁם שְׁבַעַת יָמִים מִשָּׁמַיִם^c בְּתוֹכָם:

¹⁶ וַיְהִי^a מִקְצֵה שְׁבַעַת יָמִים^b וַיְהִי^c דְּבַר-יְהוִה אֵלַי לֵאמֹר:
¹⁷ בֶּן-אָדָם צִפֵּה נִתְתִּיךָ לְבֵית יִשְׂרָאֵל וְשִׁמְעַתָּ מִפִּי דָבָר וְהִזְהַרְתָּ
 אוֹתָם מִמּוֹנִי: ¹⁸ בְּאֹמְרֵי לְרָשָׁע מוֹת תָּמוּת^a וְלֹא הִזְהַרְתָּ וְלֹא דְבַרְתָּ
 לְהִזְהִיר^b רָשָׁע מִדֶּרֶךְ הָרָשָׁעָה^d לְחַיָּתוֹ^c הוּא רָשָׁע בְּעֹנְוֹ יָמוּת
 וְדָמוֹ מִידָה אֲבִקֶּשׁ: ¹⁹ וְאַתָּה כִּי-הִזְהַרְתָּ רָשָׁע וְלֹא-שָׁב מִרְשָׁעוֹ
 וּמִדֶּרֶךְ הָרָשָׁעָה הוּא בְּעֹנְוֹ יָמוּת וְאַתָּה אֶת-נַפְשְׁךָ הִצַּלְתָּ:
²⁰ וּבָשׁוּב צִדִּיק מִצְדָּקוֹ וַעֲשֵׂה עוֹל וְנָתַתִּי מִכְשׁוֹל לְפָנָיו
 הוּא יָמוּת כִּי לֹא הִזְהַרְתָּ בְּחַטָּאתָו יָמוּת וְלֹא^b תִּזְכְּרֶנָּה^c צִדְקָתוֹ^d
 אֲשֶׁר עָשָׂה וְדָמוֹ מִידָה אֲבִקֶּשׁ: ²¹ וְאַתָּה כִּי הִזְהַרְתָּ^a צִדִּיק לְבִלְתִּי
 חַטָּא צִדִּיק^b וְהוּא לֹא-חַטָּא^c חַיִּי^d יִחְיֶה כִּי גִזַּרְתָּ וְאַתָּה אֶת-נַפְשְׁךָ
 הִצַּלְתָּ: ס

²² וְתָהִי עָלַי שֵׁם יְדִי-יְהוִה וַיֹּאמֶר אֵלַי קוּם צֵא אֶל-הַבִּקְעָה וְשָׁם

8 ^a 6 וְהִנֵּה^a || ^b אֲחֻק 6 || 9 ^{a-a} prb dl c 6(*) || ^b 1 c 6 6 cf 2,6 ||
 II 8 וְיִחְדְּלוּ (?) || 12 id Vrs; sed 1 בְּרוּם || 13 ^a 6 6 καὶ ἰδὼν φωνήν ||
^b >6, frt dl et 1 הָרָעַשׁ || 14 prb dl c 6^B; 6^h 6 μετέωρος = מוֹרֶם (מרם)? ||
 15 ^a 1 c 6 על || ^{b-b} >2MSS 3, frt dl; K וְאֲשֶׁר Q mlt MSS וַאֲשַׁב || 16 ^a 3 וּמִן ||
^c frt 1 מִשָּׁמַיִם cf 3MSS ΑΣΘΕΥ; 6 6 ἀναστρεφόμενος || 17 ^a 3 וְהִזְהַרְתָּ ||
^b sic 3 (interv) || ^c >6, 1 c 3 הִיָּה || 18 ^a 6 תוֹמַת || ^b frt dl c 3 || ^c 1 frt c 3
 הָרָשָׁע || 19 ^a 1 c 6 הוּא || ^{c-e} 1 c 6 הוּא || ^d dl c 6 6 || ^{e-e} 1 c 6 הוּא || 20 ^a 1 מִצְדָּקָתוֹ || ^b 6 לא || ^c prb 1 c 3 תִּזְכְּרֶנָּה ||
 הוּא (trsp _א ad ומדרכו) || 21 ^a 1 c 3 וְאַתָּה || ^b dl c 6 6 || ^{c-e} >6 || 22 ^a 1 c Vrs הוּא || ^b dl c 6 6 ||
^c ins c 6 6 הצִדִּיק || ^d >3; frt 1 הוּא cf 19 || 22 dl c 6.

וְאֵתָהּ שָׁכַב עַל־צִדָּךְ הַשְּׁמָאֲלִי וְשִׁמְתָּ אֶת־עֵוֹן בֵּית־יִשְׂרָאֵל עָלָיו
מִסֵּפֶר הַיָּמִים אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו תִּשָּׂא^א אֶת־עֲוֹנָם: ⁵וְאֲנִי נָתַתִּי לָךְ
אֶת־שְׁנֵי עֲוֹנָם לְמִסְפֵּר יָמִים שְׁלֹש־מֵאוֹת וְתִשָּׂעִים יוֹם וְנִשְׂאתָ עֲוֹן
בֵּית־יִשְׂרָאֵל: ⁶וְכָלִיתָ אֶת־אֱלֹה וְשִׁכַּבְתָּ עַל־צִדָּךְ הַיְּמִינִי שְׁנִית^ב
וְנִשְׂאתָ אֶת־עֲוֹן בֵּית־יְהוּדָה אַרְבָּעִים יוֹם לְשָׁנָה^א יוֹם לְשָׁנָה^ב
נִתְתִּיר^ד לָךְ: ⁷וְאֶל־מִצּוֹר יְרוּשָׁלַם תִּכְיֶן פָּנֶיךָ וְזָרַעְךָ חֲשׂוּפָה וְנִבְאָתָה
עָלֶיהָ: ⁸וְהִנֵּה^א נָתַתִּי עָלֶיךָ עֲבוֹתִים וְלֹא־תִהְיֶךָ מִצִּדָּךְ אֶל־צִדָּךְ עַד־
כְּלוֹתֶךָ^ב יְמֵי מִצּוֹרֶךָ: ⁹וְאֵתָהּ קַח־לָךְ חֲטָיִין^א וְשָׁעִרִים וּפּוֹל וְעֲדָשִׁים
וְדָמִן וְכִסְמִים וְנִתְתָה אוֹתָם בְּכָלִי אֶחָד וְעָשִׂיתָ אוֹתָם לָךְ לֶלֶחֶם
מִסֵּפֶר הַיָּמִים אֲשֶׁר־אֵתָהּ שׁוֹכֵב עַל־צִדָּךְ^א שְׁלֹש־מֵאוֹת וְתִשָּׂעִים יוֹם^ב
תֹּאכְלֶנּוּ: ¹⁰וּמֵאֲכָלֶךָ אֲשֶׁר תֹּאכְלֶנּוּ בְּמִשְׁקוֹל^א עֶשְׂרִים שֶׁקֶל לַיּוֹם
מֵעַת עַד־עַת תֹּאכְלֶנּוּ: ¹¹וַיְמִים בְּמִשׁוֹרָה תִּשְׁתֶּה שְׁשִׁית הַיּוֹם מֵעַת עַד־
עַת תִּשְׁתֶּה: ¹²וְעֵנַת^א שְׁעָרִים תֹּאכְלֶנָּה^ב וְהִיא^א בְּגִלְלִי צֵאת^ד הָאֲדָם

הַחֶרֶד § ^{b-b} 27 ^a dl c ט || וְאַסְרֵיהֶן || ^b prps נָתַתִּי ^a 25 ^a prps ||
 לְבָנֵי ט ^b || עָלֶיהָ ט 3 || >ט ^b || וְשִׁמְתָּ ^a || Cp 4, 2 || יַחֲרֹד ||
 6 ^a 1 c || מָאָה ט 5 ^{o-o} || וְנִשְׁאָתָּ ט ^c || כָּמֶם ט ^b || וְנִשְׁאָתָּ ^a 4 ^a prps ||
 ט (στερεώ- ^b dl c || וְנָתַתִּי ט ^d || >ט ^{c-c} || 8 ^a 1 c || תַּחֲזִיק ט ^B || וְנָתַתִּי ^a ||
 מִלֹּט ט ^c || וְהִנֵּנִי ^A || חָטִים ^b || מִצֹּרִיךְ ^a || 9 ^a sic || & ||
 & || יִכְמֹן ט ^b || חָטִים ^a || 10 ^{o-o} || >S; c || אֲשֶׁר ^c || תֹּאכַל ^a || וְעַתָּה ^b 12 ^a ||
 & || תֹּאכַל ^c || & (S?) ^d || add (cf 15); dl c S.

תַּעֲנֶנָּה לְעִינֵיהֶם: פ 13 וַיֹּאמֶר^a יְהוָה בָּכָה וְאָכְלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
 אֶת־לֶחֶמָם^b טָמֵא בְּגוֹיִם^c אֲשֶׁר אָדִיתֶם שָׁם: 14 וַיֹּאמֶר אֱהִי אֲדֹנִי יְהוָה
 הִנֵּה נִפְשִׁי לֹא מִטְמָאָה^a וּנְבִלָה וּטְרֵפָה לֹא־אֲכַלְתִּי מִגְעוּרֵי וְעַד־
 עֵתָה וְלֹא־בָא בְּפִי בָשָׂר^b פָּגוּל: פ 15 וַיֹּאמֶר אֵלַי רֹאֵה נָתַתִּי לָךְ
 אֶת־צִפּוּעֵי הַבֶּקָר תַּחַת גִּלְגֵּי הָאָדָם וַעֲשִׂיתָ אֶת־לֶחֶמָךְ עֲלֵיהֶם:
 16 וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם הִנְנִי שֹׁבֵר מִטָּה־לֶּחֶם בִּירוּשָׁלַם וְאָכְלוּ־לֶחֶם
 בַּמֶּשְׁקָל וּבִדְאָגָה וַיִּמָּס בַּמְשׁוּרָה וּבְשִׁמְמוֹן יִשְׁתּוּ: 17 לְמַעַן יִחַסְרוּ
 לֶחֶם וַיִּמָּס וַיִּשְׁמָו אִישׁ וְאָחִיו וַיִּנָּמְקוּ בַּעֲוֹנָם: פ 5 וַיֹּאמֶר
 בֶּן־אָדָם קַח־לָךְ חֶרֶב חֲדָה תַּעֲרֶה הַגְּלִבִּים תִּקְחֶנָּה לָךְ וְהַעֲבַרְתָּ עַל־
 רֹאשׁוֹ וְעַל־זִקְנֹה וְלִקְחֶתָ לָךְ^b מֵאֲזֵנִי מֶשְׁקָל וְחִלְקֶתָם: 2 שְׁלֹשִׁית בָּאוּרָא^a
 תִּבְעִיר בְּתוֹךְ הָעִיר כַּמְלֵאת יָמִי הַמַּצּוֹר^b וְלִקְחֶתָ אֶת־הַשְּׁלֹשִׁית^c
 תִּבְהַב בַּחֶרֶב סְבִיבוֹתֶיהָ וְהַשְּׁלֹשִׁית תִּזְרָה לְרוּחַ^d וְיַחֲרֵב אֶרֶץ אַחֲרֵיהֶם: 3
 וְלִקְחֶתָ מִשָּׁם מַעַט מַעַט בַּמֶּסְפֶּר וְצָרְתָּ אוֹתָם בַּכִּנְפִּיד: 4 וּמִמֶּהֶם עוֹד
 תִּקַּח וְהַשְׁלַכְתָּ אוֹתָם אֶל־תוֹךְ הָאֵשׁ וְשָׂרַפְתָּ אוֹתָם בָּאֵשׁ מִמֶּנּוּ תֵצֵא־
 אֵשׁ אֶל־כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל: פ 5 כֹּה אָמַר אֲדֹנִי יְהוָה זֹאת
 יְרוּשָׁלַם בְּתוֹךְ הַגּוֹיִם שִׁמְתִּיהָ וּסְבִיבוֹתֶיהָ אֲרָצוֹת: 6 וַתֹּמַר אֶת־
 מִשְׁפָּטִי לְרִשְׁעָהָ מִן־הַגּוֹיִם וְאֶת־חֻקּוֹתַי מִן־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֶיהָ
 כִּי בַּמִּשְׁפָּטִי מֵאִסּוֹ וְחֻקּוֹתַי^b לֹא־הִלְכוּ בָּהֶם: פ 7 לָכֵן כֹּה־אָמַר
 אֲדֹנִי יְהוָה יַעַן הַמִּנְכֶּם^b מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיכֶם בַּחֻקּוֹתַי לֹא
 הִלַּכְתֶּם וְאֶת־מִשְׁפָּטִי לֹא עָשִׂיתֶם וּכְמִשְׁפָּטִי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיכֶם
 לֹא עָשִׂיתֶם: פ 8 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנִי יְהוָה הִנְנִי עֹלִיד^b גַּם־אֲנִי^b
 וַעֲשִׂיתִי בְּתוֹכָם מִשְׁפָּטִים לְעִינֵי הַגּוֹיִם: 9 וַעֲשִׂיתִי כֹךְ אֶת אֲשֶׁר לֹא־
 עָשִׂיתִי וְאֶת אֲשֶׁר־לֹא־אָעֲשֶׂה כְּמֹזְהוֹ עוֹד יַעַן כָּל־תוֹעֲבֵיתֶיךָ: פ
 10 לָכֵן אָבוֹת וְאָכְלוּ בְנִים בְּתוֹכָךְ וּבָנִים וְאָכְלוּ אָבוֹתָם וַעֲשִׂיתִי כֹךְ
 שְׁפָטִים וְזִרְתִּי אֶת־כָּל־שְׂאִרֵיךְ לְכָל־רוּחַ: פ 11 לָכֵן חִי־אֲנִי נְאֻם
 אֲדֹנִי יְהוָה אִם־לֹא יַעַן^b אֶת־מִקְדָּשִׁי טָמֵאת^c בְּכָל־שְׁקוּצִיד וּבְכָל־

12 c b גה — || 13 a 1 c ט וַאֲמַרְתָּ כֹה אָמַר || b prb dl c ט >Θ, prb
 add || 14 a prb ins c ט בְּטָמְאָה || b 1 c טו כְּלִבְךָ || 15 Q צִפּוּעֵי K, צִפּוּעֵי ||
 Cp 5, 1 a 1 frt c סל כְּתַעַר ט ὑπὲρ (ὥσπερ?) || b >Θ, frt dl || 2 a 1 אֵשׁ ||
 b-b dl || c 1 וְהִשָּׁל cf 12 || d-d prb add || 3 Vrs בַּכִּנְפִּיד || 4 1 c ט וַאֲמַרְתָּ ||
 5 dl c ט || 6 a prb add || b טsv וּבַח' || c >S || 7 a dl c ט || b crp; prb 1 (cf 6)
 8 cf ט(סθ) || c 1 frt c טסז וּבַח' || d dl c ca 30MSS nonn Edd ס ||
 8 a dl c ט || b-b dl c טס || c 1 ? שְׁפָטִים cf 10 || 9 1 c ט כָּל || 10 a ס
 בְּנֵיהֶם || b אָבוֹת || 11 a dl c ט || b 1 c Vrs וַיַּעַן אֲשֶׁר || c-c dl c ט.

תִּזְעַבְתִּיךָ וְגַם־אֲנִי אֲנָרַע^d וְלֹא־תַחֲסוּס עֵינִי וְגַם־אֲנִי לֹא אֲחַמּוֹל:
¹² שְׁלֹשֹׁתֶיךָ בְּדָבָר יָמוּתוּ וּבִרְעֵב יָכְלוּ בְּתוֹכְךָ וְהַשְׁלֵשִׁית בַּחֲרֹב יִפְלוּ
 סְבִיבוֹתֶיךָ וְהַשְׁלֵשִׁית לְכָל־רוּחַ אֲזָרָה וְחָרֹב אָרִיק אַחֲרֵיהֶם: ¹³ וְכָל־הָ
 אֲפִי^a וְהַנְּחֹתִי חֲמָתִי^a בָּם וְהַנְּחֹמָתִי^b וְיִדְעוּ^c כִּי־אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי
 בְּקִנְיָתִי בְּכָל־זִמְתִּי חֲמָתִי בָם: ¹⁴ וְאַתָּנֶךָ לְחֲרָבָה וּלְחֲרָפָה^a בְּגוֹיִם^b
 אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֶיךָ לְעֵינֵי כָל־עוֹבֵר: ¹⁵ וְהִיתָה^a חֲרָפָה וְגִדּוּפָה מוֹסֵר
 וּמִשְׁמָה^b לְגוֹיִם^c אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֶיךָ בַּעֲשׂוֹתִי כִּךְ שְׁפָטִים^d בְּאֶף וּבַחֲמָה
^d בְּתַכְחוֹת חֲמָה אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי: ¹⁶ בְּשַׁלְחִי אֶת־חֲצִי הָרָעֵב
 הָרָעִים^b בָּהֶם^c אֲשֶׁר־הֵיוּ^d לְמִשְׁחִית^e אֲשֶׁר־אֲשַׁלַּח אוֹתָם לְשַׁחֲתֶכֶם
 וְרָעַב אֶסֶף עֲלֵיכֶם וְשִׁבַּרְתִּי לָכֶם מַטֶּה־לֶּחֶם: ¹⁷ וְשַׁלַּחְתִּי עֲלֵיכֶם^a
 רָעַב וְחִיָּה רָעָה וְשִׁכְלֹךְ^b וְדָבָר וְדָם יַעֲבֹר־בְּךָ וְחָרֹב אָבִיא עָלֶיךָ^c אֲנִי
 יְהוָה דִּבַּרְתִּי: פ

6 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ² בֶּן־אָדָם שִׁים פָּנֶיךָ אֶל־הָרִי
 יִשְׂרָאֵל וְהִנֵּבֵא אֲלֵיהֶם^b: ³ וְאָמַרְתָּ הָרִי יִשְׂרָאֵל שְׁמָעוּ דְבַר־אֲדֹנָי^a
 יְהוָה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה לְהָרִים וּלְגִבְעוֹת לְאִפְּקִים וּלְגִיאֹת^b הַנְּגִי
 אֲנִי מֵבִיא עֲלֵיכֶם חָרֹב וְאִבְדֹתִי^d בְּמִזְמוֹתֵיכֶם: ⁴ וְנִשְׁמָו מִזִּבְחוֹתֵיכֶם
 וְנִשְׁבְּרוּ חֲמֻנֵיכֶם וְהַפְּלֵתִי חֲלָלֵיכֶם לִפְנֵי גִלּוּלֵיכֶם: ⁵ וְנָתַתִּי אֶת־
 פָּנָי בְּנִי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי גִלּוּלֵיהֶם וְזִרְתִּי אֶת־עַצְמוֹתֵיכֶם סְבִיבוֹת
 מִזִּבְחוֹתֵיכֶם: ⁶ כָּל־מִזְבְּחוֹתֵיכֶם הָעָרִים תַּחֲרֹבְנָה וְהַבְּמוֹת תִּישָׁמְנָה
 לְמַעַן יַחֲרֹבוּ וַיֵּאֱשָׁמוּ מִזִּבְחוֹתֵיכֶם וְנִשְׁבְּרוּ וְנִשְׁבְּתוּ^b גִּלּוּלֵיכֶם
 וְנִגְדְּעוּ חֲמֻנֵיכֶם וְנִמְחָזוּ מַעֲשֵׂיכֶם: ⁷ וְנִפְּל חָלָל בְּתוֹכְכֶם וַיִּדְעֻתֶם
 כִּי־אֲנִי יְהוָה: ⁸ וְהִזְתִּירְתִּי^a בַּהֲנוֹת לָכֶם פְּלִיטֵי חָרֹב בְּגוֹיִם בַּהֲזָרוֹתֵיכֶם^b
 בְּאַרְצוֹת: ⁹ וְזָכְרוּ פְּלִיטֵיכֶם אוֹתִי בְּגוֹיִם אֲשֶׁר נִשְׁבּוּ־שָׁם אֲשֶׁר־

II ^d QOr IoMSS ΣΣΣ אנגלך 1 c 6 (ἀπώσομαι σε) 23 cf 16,45⁶ ||
^e prb 1 c 6 לא || ^{f-f} 1 c 8 ולא 12 Or אָזְרָה 1 c 6 אֲזָרָה ||
¹³ ^{a-a} 6 sol וחמתי || ^b dl c 6 (dittogr?) || ^c prb 1 c 6 וידעת || ¹⁴ ^a dl c 6 ||
^b 6 לא ובנותיך prb 'א' סב' add || ¹⁵ ^a 1 c Vrs והיית || ^{b-b} crip; 6 στενακτή
 kai δηλαισθη; prps וּמִשְׁמָה וּמִשְׁמָה (?) || ^c nonn MSS 6 בג' || ^{d-d} >6 (*) || ^e 6 8
 והיו || ¹⁶ ^a 1 c 8 חצי הרעב || ^b >6 || ^c 1? בכם, vel בך || ^{d-d} 1 c 6 והיו ||
^{e-e} >6 prb add || ^f 1 לך cf 6 || ¹⁷ ^a 1 c עלך || ^b 6 kai τιμωρήσομαι σε ||
^c 6 + κυκλόθεν (מסביב) || Cp 6, 2 על || ^b 1 עליהם (6) || ³ ^a dl c 6 ||
^b Q ולנאות 1 c K ולנאות || ^c dl c nonn MSS 6 || ^d 6 לא ואבריו || ⁴ exc ? ||
 ונגדעו ונגדעו (cf 6) || ⁵ ^{o-o} >6 add || ⁶ ^a ΣΣΣ וישמו sed dl c 6 || ^b dl c
 6 || ^{c-c} >6, prb dl || ⁸ ^a >6, prps והיה sed cf 13 || ^b 1 תכם — || ⁹ ^a dl c 6.

[illegible]

7 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ²וַתֵּתֵךְ בֶּן־אָדָם^a כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִי
וַיְהִי לְאַדְמַת יִשְׂרָאֵל קֵץ בָּא^c הַקֵּץ עַל־אַרְבַּעַת^d בְּנִפְּוֹת הָאָרֶץ:
3^oעֲתָה^a הַקֵּץ עָלֶיךָ וּשְׁלַחְתִּי^b אִפִּי בְךָ^c וּשְׁפֹטִיתִיךָ כְּדֹרְכֶיךָ וְנִתְּתִי
עָלֶיךָ^a אֶת כָּל־תּוֹעֲבוֹתֶיךָ: ⁴וְלֹא־תִחוּס עֵינִי עָלֶיךָ^b וְלֹא אֶחְמוֹל^c בְּכִי
דֹרְכֶיךָ^c עָלֶיךָ אֲתֹן וְתוֹעֲבוֹתֶיךָ בְּתוֹכָךָ תִּהְיוּ וַיִּדְעֻתָם^d כִּי־אֲנִי
יְהוָה: ⁵כֹּה^a אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה^b רְעֵה^c אַחַת רְעֵה הִנֵּה בָּאָה:
6^aקֵץ בָּא^a בָּא הַקֵּץ הַקֵּץ^b אֲלֶיךָ^c הִנֵּה בָּאָה:^d ⁷בָּאָה הַצְפִּירָה
אֲלֶיךָ^a יוֹשֵׁב הָאָרֶץ בָּא הָעֵת קָרוֹב^b הַיּוֹם מְהוּמָה^c וְלֹא־תֵד הָרִים:^d
8עֲתָה מְקֻרֹב אֲשַׁפֵּךְ חֲמָתִי עָלֶיךָ וְכִלִּיתִי אִפִּי בְךָ וּשְׁפֹטִיתִיךָ
כְּדֹרְכֶיךָ וְנִתְּתִי עָלֶיךָ אֶת כָּל־תּוֹעֲבוֹתֶיךָ: ⁹וְלֹא־תִחוּס עֵינִי וְלֹא

9^b 1 vel וְשִׁבְרֵי cf ΑΣΘΕ vel prps בְּשִׁבְרֵי cf S; ὁ δὲ μῦθος || c-c dl
c ὁ || d-d dl c ὁ || e ὁ בכל 10^{a-a} > ὁ(*), prb dl || b-b > ὁ(*), prb dl ||
11^a dl c ὁ || b ὁ ἄρα ἄρα (εὐρε εὐρε) || c 1 על c ὁ || d dl c ὁ || e dl c ὁ
f ὁ || 12^a dl c ὁ || b 1 ? ὁ ἴσως (συντελεσθήσεται) || 13^a 1 c S
וְיָדְעוּ || b 1 c ὁ על || c-c > ὁ || d-d > ὁ || e prb dl c ὁ; S^h MSS = M || 14° S
terram hanc desolatam magis quam terr. Dibl.; 1 בָּרַךְ — . || Cp 7, 2^a ins
c ὁ S ἄμαρ || b dl c ὁ || c ins c 2 MSS ὁ בָּא cf S || d Q ἄρבע || 3. 4 = 8. 9;
in ὁ post 9 || 3^a ὁ + בָּא || b ὁ וְשִׁפְכֵתִי || c ὁ עֲלֶיךָ || 4^a ὁ לֹא || b > ὁ ||
c-c 12 MSS ὁ בְּדִרְכֶיךָ || d 1 c ὁ וְיָדְעֶתָ || 5^a 1 c ὁ כִּי כֹה || b dl c ὁ || c-c > ὁ;
ca 30 MSS ὁ אַחֵר pr תַּחַת S אחת || 6^{a-a} > ὁ || b dl c ὁ; S הֵצִיק ? || c 1 c ὁ
עֲלֶיךָ, cf 3a || d-d > ὁ || 7^{a-a} > ὁ, prb crrp; 1 ? ὁ הֵקֵץ כִּי בָא אֵלֶיךָ (Q^{Or}
הַיּוֹם יוֹם || nonn MSS ὁ אֵלֶיךָ) || b 1 c ὁ קָרַב || c-c S ὁ (וְ) יוֹם מָה; frt 1 יוֹם
'מָה' || d-d > S; frt 1 עַל-הַהָרִים cf 6, 2sq || 9^a ὁ לֹא.

אֶחָמוֹל בְּדַרְכֵיךָ^b עָלֶיךָ אָתָּן וְתוֹעֲבַתֶיךָ בְּתוֹכָךְ תִּהְיֶינָה וַיִּדְעֻתָם
כִּי אֲנִי יְהוָה מִבְּהִ: ^d10^a הִנֵּה הַיּוֹם^c הִנֵּה בָּאָה יִצְחָק הַצִּפּוֹרֶה^c צִץ
הַמִּטָּה פָּרַח הַזָּדוֹן: ^b11^a הַחֲמֹס^a בָּקָם לְמִטָּה^b רָשָׁע^c לֹא־מָהֵם וְלֹא
מִהְמוֹנָם^c וְלֹא מִהֶמָּהֶם וְלֹא־נָה בָהֶם: ^d12^a בָּא הָעֵת הַגִּיעָה^a הַיּוֹם
הַקּוֹנָה אֶל־יִשְׁמָח וְהַמּוֹזֵר אֶל־יִתְחַזֵּק^b כִּי חָרוֹן אֶל־כָּל־הַמּוֹנָה^b:
וְכִי הַמּוֹזֵר אֶל־הַמִּמְכָּר לֹא יֵשׁוּב יַעֲזוֹד בְּחַיִּים חַיִּתָּם כִּי־חֲזוֹן אֶל־
כָּל־הַמּוֹנָה לֹא יֵשׁוּב וְאִישׁ בַּעֲוֹנוֹ תִּתֵּנוּ לֹא־יִתְחַזֵּקוּ: ^a14^a תִּקְעוּ^a בְּתִקְעֵי^b
^cוְהִכִּין הַכֹּל וְאִין הַלֵּךְ לְמַלְחָמָה^c ^dכִּי חָרוֹנִי אֶל־כָּל־הַמּוֹנָה^d: ^a15^a הַחֲרֹב
בַּחוּץ וְהַדָּבָר וְהָרָעַב מִבֵּית אִשֶּׁר בַּשָּׂדֶה בַּחֲרֹב יָמוּת וְאִשֶּׁר בַּעִיר
רָעַב וְדָבָר יֵאָכְלוּ: ^b16^a וּפְלִטוּ^a פְּלִיטֵיהֶם וְהָיוּ אֶל־הַהָרִים^b כִּי־זָנְיָ
הַגִּיאֹת^c כָּל־הַמּוֹת^d אִישׁ בַּעֲוֹנוֹ: ^a17^a כָּל־הַיָּדִים תִּרְפִּינָה וְכָל־בְּרָכִים
תִּלְכְּנָה מֵיָם: ^a18^a וְחִגְרוּ שִׁקִּים וְכִסְתָּה אוֹתָם פְּלָצוֹת וְאֵל^a כָּל־פְּנֵים
בּוֹשָׁה^b וּבְכָל־רֹאשֵׁיהֶם^b קָרְחָה: ^a19^a כִּסְפָם בַּחוּצוֹת יִשְׁלִיכוּ וְזִהְבָם
^aלְנֶדֶה יִהְיֶה^a כִּסְפָם וְזִהְבָם לֹא־יֻכַּל לְהַצִּילָם בְּיוֹם עֲבָרַת יְהוָה^b
נִפְשָׁם לֹא יִשְׁעוּ וּמַעֲיָהֶם לֹא יִמְלָאוּ כִּי־מִכְשׁוֹל עֲוֹנָם הִיָּה: ^a20^a וְצָבִי
יִדְרִי^a לְנֶאֱזֹן שְׁמָתוֹ^b וְצִלְמִי תוֹעֲבַתָּם שְׁקוּצֵיהֶם^c עָשׂוּ בֹז עַל־כֵּן
נִתְּתִיו לָהֶם לְנֶדֶה: ^a21^a וְנִתְּתִיו בְּיַד־הַזָּרִים לְבֹז וּלְרָשָׁעֵי הָאָרֶץ לְשַׁלֵּל
וְחַלְלוּהָ: ^a22^a וְהִסְבַּתִּי פָנַי מֵהֶם וְחָלְלוּ אֶת־צִפּוֹנִי וּבִאֹר־בִּהָ^a פְּרִיעִים^b
וְחַלְלוּהָ: ^a23^a עָשָׂה הַרְתּוֹק^a כִּי הָאָרֶץ מְלֹאָה מִשְׁפָּט^b דָּמִים
וְהָעִיר מְלֹאָה חֲמָס: ^a24^a וְהִבֵּאתִי רָעִי גוֹיִם וַיִּרְשׁוּ אֶת־בְּתֵיהֶם^a
וְהַשְׁבַּתִּי^b גֵּאֹזִים עֲזוּרִים וְנִחְלְוּ מִקִּדְשֵׁיהֶם^d: ^a25^a קִפְּדָה־בָּא^a בָּא^b וּבִקְשׁוּ שְׁלוֹם

וְאֵין: ²⁶ הָיָה עַל-הַיָּדָה תָּבוֹא וְשָׁמָעָה אֶל-^a שְׁמוּעָה תִּהְיֶה וּבִקְשׁוּ
חֲזוֹן מִנְבִּיא ^b וְתוֹרָה תֵּאבֹד מִכֶּהֱן וְעֵצָה מִזִּקְנִים: ²⁷ ^a הַמֶּלֶךְ יִתְאַבֵּל
וְנָשִׂיא יִלְבָּשׁ שְׁמָמָה וְיָדֵי עַם-הָאָרֶץ תִּבְהַלְנָה מִדִּרְכָּם ^b אַעֲשֶׂה
אֹתָם וּבְמִשְׁפָּטֵיהֶם אֲשַׁפְּטֵם וַיֵּדְעוּ כִּי-אֲנִי יְהוָה: פ

8 וַיְהִי בַשָּׁנָה הַשְּׁשִׁית בַּשָּׁשִׁי ^a בַּחֲמִשָּׁה ^b לַחֹדֶשׁ אֲנִי יוֹשֵׁב
בְּבֵיתִי וְזִקְנֵי יְהוּדָה יוֹשְׁבִים לִפְנֵי וּתְפִלָּה ^c עָלַי שֵׁם ^d יְד אֲדֹנָיִי יְהוָה:
² וְאֶרְאֶה וְהִנֵּה דְמוּת כְּמֶרְאֶה-^a אֲשֶׁ ^b ^c מִמֶּרְאֶה מִתְנִיֹו וּלְמִטָּה אֲשֶׁ
וּמִסִּתְנִיֹו וּלְמַעְלָה כְּמֶרְאֶה-^d זָהָר כְּעֵין ^d הַחֲשַׁמְלָה: ³ וַיִּשְׁלַח תְּבִנִית ^a
וְיָד נִיקָחְנִי ^b בְּצִיצַת רֹאשִׁי ^b וַתֵּשֶׂא אֹתִי וְרוּחַ בֵּין-הָאָרֶץ וּבֵין הַשָּׁמַיִם
וַתִּבֹּא אֹתִי יְרוּשָׁלַּיִם בְּמֶרְאֹת ^c אֱלֹהִים אֶל-פֶּתַח שַׁעַר ^d הַפְּנִימִית-
הַפּוֹנֶה צְפוֹנָה אֲשֶׁר-שָׁם ^c מוֹשֵׁב סָמָל הַקִּנְיָה הַמְּקִנָה: ⁴ וְהִנֵּה-שָׁם
כְּבוֹד אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כְּמֶרְאֶה אֲשֶׁר רָאִיתִי בַּבִּקְעָה: ⁵ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן-
אָדָם שֵׂא-נָא עֵינֶךָ דֶּרֶךְ צְפוֹנָה וְאִשָּׁא עֵינִי דֶּרֶךְ צְפוֹנָה וְהִנֵּה
מִצָּפוֹן לִשְׁעַר הַמִּזְבֵּחַ ^a סָמָל הַקִּנְיָה ^b הָיָה בִּבְּאֶה: ^c ⁶ וַיֹּאמֶר
אֵלַי בֶּן-אָדָם ^a הֲרָאֶה אֹתָהּ ^a מִתְּהָם ^b עֹשִׂים תּוֹעֵבוֹת גְּדֹלוֹת ^c אֲשֶׁר בֵּית-
יִשְׂרָאֵל ^c עֹשִׂים פֹּה לְרַחֲקָה ^d מֵעַל מִקְדָּשִׁי וְעוֹד תָּשׁוּב־ תִּרְאֶה תּוֹעֵבוֹת
גְּדֹלוֹת: ⁷ וַיָּבֹא אֹתִי אֶל-פֶּתַח הַחֲצֵר וְהִנֵּה חֹר-אֶחָד
בְּקִיר: ⁸ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן-אָדָם חֲתֹר-^a נָא בְּקִיר ^a וְאַחֲתֵר בְּקִיר ^b וְהִנֵּה
פֶּתַח אֶחָד: ⁹ וַיֹּאמֶר אֵלַי בָּא וּרְאֵה אֶת-הַתּוֹעֵבוֹת הָרְעוֹת ^b אֲשֶׁר
הֵם עֹשִׂים פֹּה: ¹⁰ וְאָבֹא וְאֶרְאֶה וְהִנֵּה ^a כָּל-תְּבִנִית רָמַשׁ וּבִהְמָה
שֹׁקֵץ וְכָל-גִּלְגָּלִי בֵּית יִשְׂרָאֵל מִחֻקָּה עַל-הַקִּיר סְבִיב ^b וְסְבִיב:
¹¹ וְשִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי בֵּית-יִשְׂרָאֵל וַיֹּאזְנִיחֵם ^a בֶּן-שָׁפָן עִמָּד ^b בְּתוֹכָם
עֹמְדִים לִפְנֵיהֶם וְאִישׁ מִקְטָרְתּוֹ בְּיָדוֹ ^c וַעֲתֵר עֲנֵן-הַקְטָרֶת עֲלֶיהָ:

26 ^a 1 c 58 v על || ^b exc ? ואין; prps ולא ימצאו || 27 ^{a-a} > 5, prb add ||
וְתִהְיֶה ^a 1 c 58 v || ^b Cp 8, x ^a 5 בַּחֲמִשִּׁי || ^c Var^P בְּאֶחָד || ^d frt 1 c 58 v ||
^d dl c 58 v || ^e dl c 58 v || 2 ^a dl c 58 v || ^b 1 c 58 v אִישׁ || ^{c-c} 1 c 58 v מִמֶּרְאֵהוּ || ^{d-d} > 5 ||
1 ^c || ^e 1 || הַשֵּׁן || ^d 1 c 58 v || ^a Vrs דְּמוּת || ^{b-b} 5 || ^c 7MSS Vrs frt כְּמֶרְאֵה || ^d 1 c 58 v ||
cf (הַמִּקְנָה 3MSS Edd et מוֹשֵׁב || ^{f-f} 5 dl c 58 v || ^g 5 dl c 58 v || ^h 5 dl c 58 v || ⁱ 5 dl c 58 v ||
sed frt וְיָדֵי אֲשֶׁר וְיָדֵי || 4 2MSS 58 v || ^a 5 || יְהוָה || ^{b-b} dl ||
cf 5 || ^{a-a} 1 c 58 v || ^b Q || ^{c-c} dl c 58 v || ^d ? || prps לְרַחֲקָה || ^e dl ||
1 || וְאַחֲתֵר || ^b > 5, dl; frt 1 || עֲבָר || ^{a-a} > 5, dl; frt 1 || 7 || ^o > 5; dl || 8 ||
cf 5 || ^a 9 || ins ? || ^b dl c 1MS 5 || 10 || ^{a-a} prb add; ||
וְהַקְטָרֶת || ^{c-c} frt 1 || 5 || ^b dl c 58 v || ^a 11 || ^b > 5 || ^a 11 || ^b > 5 || ^a 11 || ^b > 5 ||
עֲנֵן; עֲלֶיהָ.

12 וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרֵאִיתָ בֶן-אָדָם אֲשֶׁר זָקַנִי בֵּית-יִשְׂרָאֵל עֲשִׂים בַּחֲשָׁד^a
 אִישׁ^b בְּחִדְרֵי מִשְׁכִּיתוֹ^b כִּי אֹמְרִים אֵין יְהוָה רָאָה אֹתָנוּ^c עֲזֹב יְהוָה
 אֶת-הָאָרֶץ: 13 וַיֹּאמֶר אֵלַי עוֹד תָּשׁוּב תִּרְאֶה תוֹעֲבוֹת גְּדֻלוֹת אֲשֶׁר-
 הָמָה עֲשִׂים: 14 וַיָּבֵא אֹתִי אֶל-פֶּתַח שַׁעַר בֵּית-יְהוָה^a אֲשֶׁר
 אֶל-הַצִּפּוֹנָה וְהִנֵּה-שָׁם הַנָּשִׁים^b יֹשְׁבוֹת מִבְּכוֹת אֶת-הַתְּמוּזָה: ׀
 15 וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרֵאִיתָ בֶן-אָדָם עוֹד תָּשׁוּב^a תִּרְאֶה תוֹעֲבוֹת גְּדֻלוֹת
 מֵאֵלֶּה: 16 וַיָּבֵא אֹתִי אֶל-חֹצֵר בֵּית-יְהוָה הַפְּנִימִית וְהִנֵּה-
 פֶּתַח^a הֵיכַל יְהוָה בֵּין הָאוֹלָם^b וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ כַּעֲשָׂרִים וַחֲמִשָּׁה^c אִישׁ
 אַחֲרֵיהֶם אֶל-הֵיכַל יְהוָה וּפְנֵיהֶם קִדְמָה וְהֵמָּה מִשְׁתַּחֲוִיִּתָם^d קִדְמָה^e
 לְשִׁמְשׁ: 17 וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרֵאִיתָ בֶן-אָדָם הֲנִקֵּל לְבַיִת יְהוָה מַעֲשׂוֹת
 אֶת-הַתוֹעֲבוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ-כֹה כִּי-מָלְאוּ אֶת-הָאָרֶץ חֲמָס וַיֵּשְׁבוּ^b
 לְהַכְעִיסֵנִי^b וְהִנֵּם שֹׁלְחִים אֶת-הַזְּמוּרָה אֶל-אַפָּם: 18 וְגַם-אֲנִי אַעֲשֶׂה^a
 בַּחֲמָה לֹא-תָחוּס עֵינִי וְלֹא אֶחְמוֹל^b וְקִרְאוּ בְּאָזְנִי קוֹל גְּדוֹל וְלֹא
 אֲשָׁמַע אוֹתָם^b:

9 וַיִּקְרָא בְּאָזְנִי קוֹל גְּדוֹל לֵאמֹר^a קָרְבוּ פְקָדוֹת^a הָעִיר^b וְאִישׁ
 כָּלִי מִשְׁחַתּוֹ בִּידּוֹ: 2 וְהִנֵּה שָׁשָׁה אַנְשִׁים בָּאִים מִדֶּרֶךְ-שֹׁעַר^a הָעֲלִיזִין
 אֲשֶׁר^b וּמִפְּנֵה^c צִפּוֹנָה וְאִישׁ כָּלִי מִפְּעוּז בִּידּוֹ וְאִישׁ-אַחַד בְּתוֹכָם
 לְבוּשׁ בָּדִים^d וְקִסְתָּ הַסֶּפֶר^e בְּמִתְנָיו וַיָּבֵאוּ וַיַּעֲמֵדוּ אֵצֶל מִזְבֵּחַ
 הַנְּחֹשֶׁת: 3 וּכְבוֹד אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נִעָלָה^a מֵעַל^b הַכְּרוּבִים^c אֲשֶׁר הָיָה
 עָלֵיו^d אֵל מִפְּתֹן הַבַּיִת וַיִּקְרָא אֶל-הָאִישׁ הַלְבָּשׁ הַבָּדִים אֲשֶׁר קִסְתָּ
 הַסֶּפֶר^e בְּמִתְנָיו: פ 4 וַיֹּאמֶר יְהוָה^a אֵלָיו^b עֲבֹר^c בְּתוֹךְ הָעִיר^c בְּתוֹךְ
 יְרוּשָׁלַם וְהַתִּיחַת^d תָּו עַל-מִצְחֹת הָאֲנָשִׁים הַנִּנְאָנִחִים וְהַנִּנְאָנִקִים
 עַל כָּל-הַתוֹעֲבוֹת הַנַּעֲשׂוֹת בְּתוֹכָהּ: 5 וְלֹאֲלֵהָ אָמַר בְּאָזְנִי עֲבְרוּ בָּעִיר
 אַחֲרָיו וְהָכּוּ עַל-תָּחוּס עֵינֵיכֶם^b וְאַל-תַּחֲמְלוּ: 6 זִקְנֹן בְּתוֹרָה^a וּבְתוֹלָה

12 ^a > 6^B; frt 1 c 6^{AX} פה || ^{b-b} 1 ? לשכתו || ^c dl c 6 cf 9,9 || 13 dl
 c 6 || 14 ^{a-a} 6 הפונה cf 6 || ^b 1 c 6 נשים || 15 ^a 6^{AX} + פה . . הנקל = v 17 aβ ||
^b dl c 6 || 16 ^a 1 frt ב'פ' 6, kai ἐπὶ τ. προθύρων || ^b cf 1R 6,3^a || ^c prb dl c 2MSS
 6 || ^d 1 c 15MSS משתחווים || ^e dl c 6 || 17 ^a 5MSS Edd 6^L + כָּל- || ^{b-b} > 6^L
 frt dl || ^c Tiq soph pr אפי vel אפי || 18 ^a 1 c 6 + להם vel אתם || ^{b-b} > 6^L dl ||
 Cp 9, 1 ^{a-a} 6 קרבה פקדות || ^{b-b} prb add cf 2 || 2 ^a 1 c 6 הש' || ^b dl || ^c 1 c
 6 הפנה || ^d 6 ποδῆρη (פסים) || ^{e-e} 6^L kai ζώνη σαπφείρου || 3 ^a 6^L 6^{AX}
 6 || ^b ?; 6^{AX} על cf 6 || ^c 1 c 6 הפרובים || ^d > 6; 1 c 6 עליהם || ^e cf 10,3 ||
^f > 6 || 4 ^a dl c 6 || ^b Q אלי nonn MSS 6^L אלי || ^{c-c} > 6 || ^d 6 ונתת || 5 ^a Q
 ובה' 6^L || ^b Q mlt MSS עינכם || 6 ^a 1 c 6 ובה' 6^L ||

יִטָּף וְנָשִׁים תִּהְרָגוּ לְמִשְׁחִית וְעַל-כָּל-אִישׁ^b אֲשֶׁר-עָלָיו הַתָּוֹ אֶל-
 תִּנְשׂוּ וּמִמִּקְדָּשִׁי תִּחַלּוּ וַיִּחַלּוּ בְּאָנָשִׁים הַזִּקְנִים^c אֲשֶׁר לִפְנֵי^d הַבַּיִת׃
 ׀ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם טַמְאוּ אֶת-הַבַּיִת וּמִלְאוּ אֶת-הַחֲצֵרוֹת^a חֲלָלִים
 וַיֵּצְאוּ וַיֵּצְאוּ וְהָכּוּ בְּעִיר^b׃⁸
 אָנִי^a וְאֶפְלָה^b עַל-פָּנָי וְאֶזְעַק וְאָמַר אֶהְיֶה אֲדֹנָיִי יְהוָה הַמִּשְׁחִית
 אֹתָהּ אֵת כָּל-שְׂאֲרֵית יִשְׂרָאֵל בְּשִׁפְכֶנָּךְ אֶת-חֲמַתְךָ עַל-יְרוּשָׁלַם׃
 וַיֹּאמֶר אֵלַי עוֹן בֵּית-יִשְׂרָאֵל וַיהוָה גָּדוֹל בְּמָאֹד מְאֹד וּתְמָלֵא^a
 הָאָרֶץ דָּמִים וְהָעִיר מְלֵאָה מָוֶת^b כִּי אָמְרוּ עֹזֵב יְהוָה אֶת-הָאָרֶץ
 וְאֵין יְהוָה רֹאֶה׃¹⁰ וְגַם-אָנִי לֹא-תָחוּס עֵינִי וְלֹא אֲחַמֵּל בְּרַכֵּם
 בְּרֹאשִׁם נִתְתִּי׃¹¹ וְהָיָה הָאִישׁ לְבוּשׁ הַבְּדִים^a אֲשֶׁר הִקְסֵת בְּמַתְנֵי^a
 מְשִׁיב דָּבָר לֵאמֹר עָשִׂיתִי כְּאֲשֶׁר^b צִוִּיתָנִי׃

10 וַיֹּארְאֶה וְהִנֵּה אֵל-הָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל-רֹאשׁ הַכְּרָבִים כְּאֶבֶן
 סָפִיר כְּמֵרָאָה^b דְּמוּת כְּסֵא נִרְאָה^c עֲלֵיהֶם^d׃² וַיֹּאמֶר אֶל-הָאִישׁ לְבַשׁ
 הַבְּדִים וַיֹּאמֶר^a בָּא אֶל-בִּינֹת לַגִּלְגָּל אֶל-תַּחַת לְכְּרוֹב^c וּמִלֵּא חֲפְנֶיךָ
 נְחֹלִי-אֵשׁ מִבִּינֹת לְכְּרָבִים וְזָרַק עַל-הָעִיר וַיָּבֹא לְעֵינַי׃³ וְהַכְּרָבִים
 עֹמְדִים^a מִימִין לַבַּיִת^a בְּבֹאוֹ הָאִישׁ וְהָעֶגְנוֹן מָלֵא אֶת-הַחֲצֵר הַפְּנִימִית׃
 וַיֵּרָם כְּבוֹד-יְהוָה מֵעַל הַכְּרוֹב^b עַל^c מִפְתָּן הַבַּיִת וּיְמִלֵּא הַבַּיִת
 אֶת-הָעֶגְנוֹן וְהַחֲצֵר מְלֵאָה אֶת-גְּבוּהַ כְּבוֹד יְהוָה׃⁵ וְקוֹל כְּנָפֵי הַכְּרָבִים
 נִשְׁמָע עַד-הַחֲצֵר הַחִיצוֹנָה כְּקוֹל אֵל-שָׁדַי בְּדַבְּרוֹ׃⁶ וַיְהִי בַּעֲוֹתָו אֶת-
 הָאִישׁ לְבָשׁ-הַבְּדִים לֵאמֹר קַח אֵשׁ מִבִּינֹת לַגִּלְגָּל מִבִּינֹת לְכְּרָבִים
 וַיָּבֹא וַיַּעֲמֵד אֶצֶל הָאוֹפֶן׃⁷ וַיִּשְׁלַח הַכְּרוֹב^a אֶת-יָדוֹ מִבִּינֹת לְכְּרָבִים^b
 אֶל-הָאֵשׁ אֲשֶׁר בִּינֹת הַכְּרָבִים^c וַיִּשָּׂא^d וַיִּתֵּן אֶל-חֲפְנֵי לְבַשׁ הַבְּדִים^d
 וַיִּקַּח וַיֵּצֵא׃⁸ וַיֵּרָא לְכְּרוֹבִים תְּבִנָתָם יַד-אֲדָם תַּחַת כְּנָפֵיהֶם׃
 וַיֹּארְאֶה וְהִנֵּה אַרְבַּעַה אוֹפְנִים אֶצֶל הַכְּרָבִים אוֹפֶן אֶחָד אֶצֶל

6 ^b אִישׁ prb dl c 6EVA || ^c prb dl; 6h*; 6A om אנשים || ^d 6Ew év τ. oik., sed dub || 7 ^a 6 החוצות sed l c 6 || ^{b-b} crrp; prb l c 3 (cf 6A) ויצאו והכו || 8 ^{a-a} add, dl c 6 (l vel c MSS 3E ואשאר vel c QOr MSS ונשא) || ^b 1 ואפל cf 1,28 || ^c dl c 6 || ^d dl c 6 || 9 ^a 6A כי מלאה prb l cf 7,23 || ^b crrp; 1 חמם cf 7,23 6 ἀδικίας (+ kai ἀκαθαρσίας) || 10 ^a 6B ולא || 11 ^{a-a} >3 || ^b 1 c K mlt MSS Vrs כאשר, Q al MSS אשר || Cp 10, 1 ^a 1 אשר 6A || ^b dl c 6 || ^c dl c 6 || ^d 6A עליו || 2 ^a >6(*) || ^b prb l c 6A אשר על || ^c 1 c 6 || ^d 6A על || 3 ^{a-a} ?; cf 4; 9,3 || ^b 1 c 6 (3) בבוא || 4 ^a ?; frt l ת' || ^c 1 c 6 || ^d 6A על || 5 ^a dl cf 9,3; frt l מעל || 6 ^a dl cf 9,3 || ^b 1 c 6 || ^c 6A על || 7 ^a dl cf 9,3 || ^b 1 c 6 || ^c 1 c 17MSS לכר = 2.6 || ^{d-d} add || 8 ^a ?; frt 6B + 6A || ^b prb l c Vrs דמות cf 8,3 || 9 ^a >3.

הַכְּרוֹב אֶחָד יִואוּפֶן אֶחָד אֶעֱלֶה הַכְּרוֹב אֶחָד^b וּמֵרָאָה הָאֻפְנִים
 כְּעֵין אֶבֶן תְּרָשִׁישׁ¹⁰ וּמֵרָאִיהֶם דְּמוּת אֶחָד לְאַרְבַּעַתָּם כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה
 הָאֻפֶּן בְּתוֹךְ הָאֻפֶּן¹¹ וּבְלִכְתָּם אֶל-אַרְבַּעַת רַבְעֵיהֶם יֵלְכוּ לֹא^a יִסְבוּ
 בְּלִכְתָּם^b כִּי הַמָּקוֹם^c אֲשֶׁר-יִפְנֶה הָרֹאשׁ אַחֲרָיו יֵלְכוּ לֹא^d יִסְבוּ
 בְּלִכְתָּם^e¹² וְכָל-בְּשָׂרָם^a וְנִבְהֶם^b וַיִּדְּיָהֶם וּכְנִפֵּיהֶם וְהָאֻפְנִים
 מְלֵאִים עֵינִים סָכִיב^c לְאַרְבַּעַתָּם אוֹפְנֵיהֶם^c¹³ לְאֻפְנִים לָהֶם קוֹרָא
 הַגִּלְגֹּל בְּאֻזְנֵי¹⁴ וְאַרְבַּעַה פָּנִים לְאֶחָד פָּנֵי^a הָאֶחָד פָּנֵי הַכְּרוֹב
 וּפָנֵי הַשְּׁנַיִם^b פָּנֵי אָדָם וְהַשְּׁלִישִׁי פָּנֵי אִרְיָה וְהָרְבִיעִי פָּנֵי-נֶשֶׁר^b
¹⁵וַיִּרְמּוּ הַכְּרוֹבִים הִיא הַחֲזִיהַ אֲשֶׁר רָאִיתִי בְּנֶהֱר־כְּבָר¹⁶ וּבְלִכְתָּ
 הַכְּרוֹבִים יֵלְכוּ הָאֻפְנִים אֶעֱלֶם וּבִשְׂאֵת הַכְּרוֹבִים אֶת-כְּנִפֵּיהֶם
 לָרוֹם מֵעַל הָאָרֶץ לֹא-יִסְבוּ הָאֻפְנִים^a גַּם-הֵם מֵאֶעֱלָם^b¹⁷ בְּעֶמְדָם
 יַעֲמְדוּ וּבְרוֹמָם יִרְמּוּ אוֹתָם כִּי רוּחַ חַתִּיָּה בָהֶם¹⁸ וַיֵּצֵא כְבוֹד
 יְהוָה מֵעַל מִפְתַּן הַבַּיִת וַיַּעֲמֵד עַל-הַכְּרוֹבִים¹⁹ וַיִּשְׁאֲלוּ הַכְּרוֹבִים
 אֶת-כְּנִפֵּיהֶם וַיִּרְמּוּ מִן-הָאָרֶץ לְעֵינֵי^a בְּצִאתָם וְהָאֻפְנִים^a לְעֶמְתָם
 וַיַּעֲמֵד^b פֶּתַח^c שַׁעַר בֵּית-יְהוָה הַקְּדֻמוֹנִי וּכְבוֹד אֱלֹהֵי-יִשְׂרָאֵל עָלֵיהֶם
 מְלֻמָּעָה²⁰ הִיא הַחֲזִיהַ אֲשֶׁר רָאִיתִי תַּחַת אֱלֹהֵי-יִשְׂרָאֵל בְּנֶהֱר־כְּבָר
 וְאֵדַע כִּי כְרוֹבִים הֵמָּה²¹ אַרְבַּעָה^a אַרְבַּעָה פָּנִים לְאֶחָד וְאַרְבַּעָה^b
 כְּנָפִים לְאֶחָד וְדְמוּת יְרֵי אָדָם תַּחַת כְּנִפֵּיהֶם²² וְדְמוּת פְּנֵיהֶם הֵמָּה
 הַפָּנִים אֲשֶׁר רָאִיתִי עַל-נֶהֱר־כְּבָר מֵרָאִיהֶם^a וְאוֹתָם^b אִישׁ אֶל-עֵבֶר
 פָּנָיו יֵלְכוּ:

11 וַתֵּשֶׂא אוֹתִי רוּחַ וַתִּבֹּא אֵתִי אֶל-שַׁעַר בֵּית-יְהוָה הַקְּדֻמוֹנִי
 הַפּוֹנֶה קְדִימָה וְהִנֵּה בִּפְתַח הַשַּׁעַר עֲשָׂרִים וַחֲמִשָּׁה אִישׁ וְאֵרָאָה
 בְּתוֹכָם אֶת-יָאוֹזָנָה בֶן-עֶזֶר וְאֶת-פְּלִטְיָהוּ בֶן-בְּנִיָּהוּ שְׂרֵי הָעָם^פ
²וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן-אָדָם אֵלֶּה הָאֲנָשִׁים הַחֹשְׁבִים אֹנִן וְהַיַּעֲצִים עֲצַת
 רָע בְּעִיר הַזֹּאת³ הָאֲמָרִים לֹא בְקָרוֹב בְּנוֹת בָּתִּים הִיא הַפִּיר

9 ^{b-b} > 6 cf 5 || 10 l אֶתֶת cf 6 || 11 ^a nonn MSS Edd 58^L v ולא || ^b > 5 ||
 c 1 אֶל־הֵמָּה || 12 ^{a-a} dl c 6 || ^b 1 ולא || ^e > 5 || 13 add || אוֹפִי || 14 > 6 ||
 vel (cf 1,18) וְנִבְהֶם || ^{c-c} 6^B לְאַרְבַּעַת הָאֻפְנִים || frt dl אֹפִי || 15 ?; > 6^B; prb l וְהַחֲזִיהַ || cf 20;
 16 > 6 || ^a prb dl c 5 || ^{b-b} prb l c 5 || 17 > 6 || ^a אֻפְנֵיהֶם || 18 ^a אֶתֶם || 19 ^{a-a} 5 (cf 5) וְנִבְהֶם || 20 > 6 ||
 frt v 15 add || 21 ^a > 6 || ^{b-b} > 6 || ^b 1 c 5 || 22 ^a dl c 6 || ^b 1 c 6 || 23 > 6 ||
 24 > 6 || 25 > 6 || 26 > 6 || 27 > 6 || 28 > 6 || 29 > 6 || 30 > 6 || 31 > 6 || 32 > 6 || 33 > 6 || 34 > 6 || 35 > 6 || 36 > 6 || 37 > 6 || 38 > 6 || 39 > 6 || 40 > 6 || 41 > 6 || 42 > 6 || 43 > 6 || 44 > 6 || 45 > 6 || 46 > 6 || 47 > 6 || 48 > 6 || 49 > 6 || 50 > 6 || 51 > 6 || 52 > 6 || 53 > 6 || 54 > 6 || 55 > 6 || 56 > 6 || 57 > 6 || 58 > 6 || 59 > 6 || 60 > 6 || 61 > 6 || 62 > 6 || 63 > 6 || 64 > 6 || 65 > 6 || 66 > 6 || 67 > 6 || 68 > 6 || 69 > 6 || 70 > 6 || 71 > 6 || 72 > 6 || 73 > 6 || 74 > 6 || 75 > 6 || 76 > 6 || 77 > 6 || 78 > 6 || 79 > 6 || 80 > 6 || 81 > 6 || 82 > 6 || 83 > 6 || 84 > 6 || 85 > 6 || 86 > 6 || 87 > 6 || 88 > 6 || 89 > 6 || 90 > 6 || 91 > 6 || 92 > 6 || 93 > 6 || 94 > 6 || 95 > 6 || 96 > 6 || 97 > 6 || 98 > 6 || 99 > 6 || 100 > 6 || 101 > 6 || 102 > 6 || 103 > 6 || 104 > 6 || 105 > 6 || 106 > 6 || 107 > 6 || 108 > 6 || 109 > 6 || 110 > 6 || 111 > 6 || 112 > 6 || 113 > 6 || 114 > 6 || 115 > 6 || 116 > 6 || 117 > 6 || 118 > 6 || 119 > 6 || 120 > 6 || 121 > 6 || 122 > 6 || 123 > 6 || 124 > 6 || 125 > 6 || 126 > 6 || 127 > 6 || 128 > 6 || 129 > 6 || 130 > 6 || 131 > 6 || 132 > 6 || 133 > 6 || 134 > 6 || 135 > 6 || 136 > 6 || 137 > 6 || 138 > 6 || 139 > 6 || 140 > 6 || 141 > 6 || 142 > 6 || 143 > 6 || 144 > 6 || 145 > 6 || 146 > 6 || 147 > 6 || 148 > 6 || 149 > 6 || 150 > 6 || 151 > 6 || 152 > 6 || 153 > 6 || 154 > 6 || 155 > 6 || 156 > 6 || 157 > 6 || 158 > 6 || 159 > 6 || 160 > 6 || 161 > 6 || 162 > 6 || 163 > 6 || 164 > 6 || 165 > 6 || 166 > 6 || 167 > 6 || 168 > 6 || 169 > 6 || 170 > 6 || 171 > 6 || 172 > 6 || 173 > 6 || 174 > 6 || 175 > 6 || 176 > 6 || 177 > 6 || 178 > 6 || 179 > 6 || 180 > 6 || 181 > 6 || 182 > 6 || 183 > 6 || 184 > 6 || 185 > 6 || 186 > 6 || 187 > 6 || 188 > 6 || 189 > 6 || 190 > 6 || 191 > 6 || 192 > 6 || 193 > 6 || 194 > 6 || 195 > 6 || 196 > 6 || 197 > 6 || 198 > 6 || 199 > 6 || 200 > 6 || 201 > 6 || 202 > 6 || 203 > 6 || 204 > 6 || 205 > 6 || 206 > 6 || 207 > 6 || 208 > 6 || 209 > 6 || 210 > 6 || 211 > 6 || 212 > 6 || 213 > 6 || 214 > 6 || 215 > 6 || 216 > 6 || 217 > 6 || 218 > 6 || 219 > 6 || 220 > 6 || 221 > 6 || 222 > 6 || 223 > 6 || 224 > 6 || 225 > 6 || 226 > 6 || 227 > 6 || 228 > 6 || 229 > 6 || 230 > 6 || 231 > 6 || 232 > 6 || 233 > 6 || 234 > 6 || 235 > 6 || 236 > 6 || 237 > 6 || 238 > 6 || 239 > 6 || 240 > 6 || 241 > 6 || 242 > 6 || 243 > 6 || 244 > 6 || 245 > 6 || 246 > 6 || 247 > 6 || 248 > 6 || 249 > 6 || 250 > 6 || 251 > 6 || 252 > 6 || 253 > 6 || 254 > 6 || 255 > 6 || 256 > 6 || 257 > 6 || 258 > 6 || 259 > 6 || 260 > 6 || 261 > 6 || 262 > 6 || 263 > 6 || 264 > 6 || 265 > 6 || 266 > 6 || 267 > 6 || 268 > 6 || 269 > 6 || 270 > 6 || 271 > 6 || 272 > 6 || 273 > 6 || 274 > 6 || 275 > 6 || 276 > 6 || 277 > 6 || 278 > 6 || 279 > 6 || 280 > 6 || 281 > 6 || 282 > 6 || 283 > 6 || 284 > 6 || 285 > 6 || 286 > 6 || 287 > 6 || 288 > 6 || 289 > 6 || 290 > 6 || 291 > 6 || 292 > 6 || 293 > 6 || 294 > 6 || 295 > 6 || 296 > 6 || 297 > 6 || 298 > 6 || 299 > 6 || 300 > 6 || 301 > 6 || 302 > 6 || 303 > 6 || 304 > 6 || 305 > 6 || 306 > 6 || 307 > 6 || 308 > 6 || 309 > 6 || 310 > 6 || 311 > 6 || 312 > 6 || 313 > 6 || 314 > 6 || 315 > 6 || 316 > 6 || 317 > 6 || 318 > 6 || 319 > 6 || 320 > 6 || 321 > 6 || 322 > 6 || 323 > 6 || 324 > 6 || 325 > 6 || 326 > 6 || 327 > 6 || 328 > 6 || 329 > 6 || 330 > 6 || 331 > 6 || 332 > 6 || 333 > 6 || 334 > 6 || 335 > 6 || 336 > 6 || 337 > 6 || 338 > 6 || 339 > 6 || 340 > 6 || 341 > 6 || 342 > 6 || 343 > 6 || 344 > 6 || 345 > 6 || 346 > 6 || 347 > 6 || 348 > 6 || 349 > 6 || 350 > 6 || 351 > 6 || 352 > 6 || 353 > 6 || 354 > 6 || 355 > 6 || 356 > 6 || 357 > 6 || 358 > 6 || 359 > 6 || 360 > 6 || 361 > 6 || 362 > 6 || 363 > 6 || 364 > 6 || 365 > 6 || 366 > 6 || 367 > 6 || 368 > 6 || 369 > 6 || 370 > 6 || 371 > 6 || 372 > 6 || 373 > 6 || 374 > 6 || 375 > 6 || 376 > 6 || 377 > 6 || 378 > 6 || 379 > 6 || 380 > 6 || 381 > 6 || 382 > 6 || 383 > 6 || 384 > 6 || 385 > 6 || 386 > 6 || 387 > 6 || 388 > 6 || 389 > 6 || 390 > 6 || 391 > 6 || 392 > 6 || 393 > 6 || 394 > 6 || 395 > 6 || 396 > 6 || 397 > 6 || 398 > 6 || 399 > 6 || 400 > 6 || 401 > 6 || 402 > 6 || 403 > 6 || 404 > 6 || 405 > 6 || 406 > 6 || 407 > 6 || 408 > 6 || 409 > 6 || 410 > 6 || 411 > 6 || 412 > 6 || 413 > 6 || 414 > 6 || 415 > 6 || 416 > 6 || 417 > 6 || 418 > 6 || 419 > 6 || 420 > 6 || 421 > 6 || 422 > 6 || 423 > 6 || 424 > 6 || 425 > 6 || 426 > 6 || 427 > 6 || 428 > 6 || 429 > 6 || 430 > 6 || 431 > 6 || 432 > 6 || 433 > 6 || 434 > 6 || 435 > 6 || 436 > 6 || 437 > 6 || 438 > 6 || 439 > 6 || 440 > 6 || 441 > 6 || 442 > 6 || 443 > 6 || 444 > 6 || 445 > 6 || 446 > 6 || 447 > 6 || 448 > 6 || 449 > 6 || 450 > 6 || 451 > 6 || 452 > 6 || 453 > 6 || 454 > 6 || 455 > 6 || 456 > 6 || 457 > 6 || 458 > 6 || 459 > 6 || 460 > 6 || 461 > 6 || 462 > 6 || 463 > 6 || 464 > 6 || 465 > 6 || 466 > 6 || 467 > 6 || 468 > 6 || 469 > 6 || 470 > 6 || 471 > 6 || 472 > 6 || 473 > 6 || 474 > 6 || 475 > 6 || 476 > 6 || 477 > 6 || 478 > 6 || 479 > 6 || 480 > 6 || 481 > 6 || 482 > 6 || 483 > 6 || 484 > 6 || 485 > 6 || 486 > 6 || 487 > 6 || 488 > 6 || 489 > 6 || 490 > 6 || 491 > 6 || 492 > 6 || 493 > 6 || 494 > 6 || 495 > 6 || 496 > 6 || 497 > 6 || 498 > 6 || 499 > 6 || 500 > 6 || 501 > 6 || 502 > 6 || 503 > 6 || 504 > 6 || 505 > 6 || 506 > 6 || 507 > 6 || 508 > 6 || 509 > 6 || 510 > 6 || 511 > 6 || 512 > 6 || 513 > 6 || 514 > 6 || 515 > 6 || 516 > 6 || 517 > 6 || 518 > 6 || 519 > 6 || 520 > 6 || 521 > 6 || 522 > 6 || 523 > 6 || 524 > 6 || 525 > 6 || 526 > 6 || 527 > 6 || 528 > 6 || 529 > 6 || 530 > 6 || 531 > 6 || 532 > 6 || 533 > 6 || 534 > 6 || 535 > 6 || 536 > 6 || 537 > 6 || 538 > 6 || 539 > 6 || 540 > 6 || 541 > 6 || 542 > 6 || 543 > 6 || 544 > 6 || 545 > 6 || 546 > 6 || 547 > 6 || 548 > 6 || 549 > 6 || 550 > 6 || 551 > 6 || 552 > 6 || 553 > 6 || 554 > 6 || 555 > 6 || 556 > 6 || 557 > 6 || 558 > 6 || 559 > 6 || 560 > 6 || 561 > 6 || 562 > 6 || 563 > 6 || 564 > 6 || 565 > 6 || 566 > 6 || 567 > 6 || 568 > 6 || 569 > 6 || 570 > 6 || 571 > 6 || 572 > 6 || 573 > 6 || 574 > 6 || 575 > 6 || 576 > 6 || 577 > 6 || 578 > 6 || 579 > 6 || 580 > 6 || 581 > 6 || 582 > 6 || 583 > 6 || 584 > 6 || 585 > 6 || 586 > 6 || 587 > 6 || 588 > 6 || 589 > 6 || 590 > 6 || 591 > 6 || 592 > 6 || 593 > 6 || 594 > 6 || 595 > 6 || 596 > 6 || 597 > 6 || 598 > 6 || 599 > 6 || 600 > 6 || 601 > 6 || 602 > 6 || 603 > 6 || 604 > 6 || 605 > 6 || 606 > 6 || 607 > 6 || 608 > 6 || 609 > 6 || 610 > 6 || 611 > 6 || 612 > 6 || 613 > 6 || 614 > 6 || 615 > 6 || 616 > 6 || 617 > 6 || 618 > 6 || 619 > 6 || 620 > 6 || 621 > 6 || 622 > 6 || 623 > 6 || 624 > 6 || 625 > 6 || 626 > 6 || 627 > 6 || 628 > 6 || 629 > 6 || 630 > 6 || 631 > 6 || 632 > 6 || 633 > 6 || 634 > 6 || 635 > 6 || 636 > 6 || 637 > 6 || 638 > 6 || 639 > 6 || 640 > 6 || 641 > 6 || 642 > 6 || 643 > 6 || 644 > 6 || 645 > 6 || 646 > 6 || 647 > 6 || 648 > 6 || 649 > 6 || 650 > 6 || 651 > 6 || 652 > 6 || 653 > 6 || 654 > 6 || 655 > 6 || 656 > 6 || 657 > 6 || 658 > 6 || 659 > 6 || 660 > 6 || 661 > 6 || 662 > 6 || 663 > 6 || 664 > 6 || 665 > 6 || 666 > 6 || 667 > 6 || 668 > 6 || 669 > 6 || 670 > 6 || 671 > 6 || 672 > 6 || 673 > 6 || 674 > 6 || 675 > 6 || 676 > 6 || 677 > 6 || 678 > 6 || 679 > 6 || 680 > 6 || 681 > 6 || 682 > 6 || 683 > 6 || 684 > 6 || 685 > 6 || 686 > 6 || 687 > 6 || 688 > 6 || 689 > 6 || 690 > 6 || 691 > 6 || 692 > 6 || 693 > 6 || 694 > 6 || 695 > 6 || 696 > 6 || 697 > 6 || 698 > 6 || 699 > 6 || 700 > 6 || 701 > 6 || 702 > 6 || 703 > 6 || 704 > 6 || 705 > 6 || 706 > 6 || 707 > 6 || 708 > 6 || 709 > 6 || 710 > 6 || 711 > 6 || 712 > 6 || 713 > 6 || 714 > 6 || 715 > 6 || 716 > 6 || 717 > 6 || 718 > 6 || 719 > 6 || 720 > 6 || 721 > 6 || 722 > 6 || 723 > 6 || 724 > 6 || 725 > 6 || 726 > 6 || 727 > 6 || 728 > 6 || 729 > 6 || 730 > 6 || 731 > 6 || 732 > 6 || 733 > 6 || 734 > 6 || 735 > 6 || 736 > 6 || 737 > 6 || 738 > 6 || 739 > 6 || 740 > 6 || 741 > 6 || 742 > 6 || 743 > 6 || 744 > 6 || 745 > 6 || 746 > 6 || 747 > 6 || 748 > 6 || 749 > 6 || 750 > 6 || 751 > 6 || 752 > 6 || 753 > 6 || 754 > 6 || 755 > 6 || 756 > 6 || 757 > 6 || 758 > 6 || 759 > 6 || 760 > 6 || 761 > 6 || 762 > 6 || 763 > 6 || 764 > 6 || 765 > 6 || 766 > 6 || 767 > 6 || 768 > 6 || 769 > 6 || 770 > 6 || 771 > 6 || 772 > 6 || 773 > 6 || 774 > 6 || 775 > 6 || 776 > 6 || 777 > 6 || 778 > 6 || 779 > 6 || 780 > 6 || 781 > 6 || 782 > 6 || 783 > 6 || 784 > 6 || 785 > 6 || 786 > 6 || 787 > 6 || 788 > 6 || 789 > 6 || 790 > 6 || 791 > 6 || 792 > 6 || 793 > 6 || 794 > 6 || 795 > 6 || 796 > 6 || 797 > 6 || 798 > 6 || 799 > 6 || 800 > 6 || 801 > 6 || 802 > 6 || 803 > 6 || 804 > 6 || 805 > 6 || 806 > 6 || 807 > 6 || 808 > 6 || 809 > 6 || 810 > 6 || 811 > 6 || 812 > 6 || 813 > 6 || 814 > 6 || 815 > 6 || 816 > 6 || 817 > 6 || 818 > 6 || 819 > 6 || 820 > 6 || 821 > 6 || 822 > 6 || 823 > 6 || 824 > 6 || 825 > 6 || 826 > 6 || 827 > 6 || 828 > 6 || 829 > 6 || 830 > 6 || 831 > 6 || 832 > 6 || 833 > 6 || 834 > 6 || 835 > 6 || 836 > 6 || 837 > 6 || 838 > 6 || 839 > 6 || 840 > 6 || 841 > 6 || 842 > 6 || 843 > 6 || 844 > 6 || 845 > 6 || 846 > 6 || 847 > 6 || 848 > 6 || 849 > 6 || 850 > 6 || 851 > 6 || 852 > 6 || 853 > 6 || 854 > 6 || 855 > 6 || 856 > 6 || 857 > 6 || 858 > 6 || 859 > 6 || 860 > 6 || 861 > 6 || 862 > 6 || 863 > 6 || 864 > 6 || 865 > 6 || 866 > 6 || 867 > 6 || 868 > 6 || 869 > 6 || 870 > 6 || 871 > 6 || 872 > 6 || 873 > 6 || 874 > 6 || 875 > 6 || 876 > 6 || 877 > 6 || 878 > 6 || 879 > 6 || 880 > 6 || 881 > 6 || 882 > 6 || 883 > 6 || 884 > 6 || 885 > 6 || 886 > 6 || 887 > 6 || 888 > 6 || 889 > 6 || 890 > 6 || 891 > 6 || 892 > 6 || 893 > 6 || 894 > 6 || 895 > 6 || 896 > 6 || 897 > 6 || 898 > 6 || 899 > 6 || 900 > 6 || 901 > 6 || 902 > 6 || 903 > 6 || 904 > 6 || 905 > 6 || 906 > 6 || 907 > 6 || 908 > 6 || 909 > 6 || 910 > 6 || 911 > 6 || 912 > 6 || 913 > 6 || 914 > 6 || 915 > 6 || 916 > 6 || 917 > 6 || 918 > 6 || 919 > 6 || 920 > 6 || 921 > 6 || 922 > 6 || 923 > 6 || 924 > 6 || 925 > 6 || 926 > 6 || 927 > 6 || 928 > 6 || 929 > 6 || 930 > 6 || 931 > 6 || 932 > 6 || 933 > 6 || 934 > 6 || 935 > 6 || 936 > 6 || 937 > 6 || 938 > 6 || 939 > 6 || 940 > 6 || 941 > 6 || 942 > 6 || 943 > 6 || 944 > 6 || 945 > 6 || 946 > 6 || 947 > 6 || 948 > 6 || 949 > 6 || 950 > 6 || 951 > 6 || 952 > 6 || 953 > 6 || 954 > 6 || 955 > 6 || 956 > 6 || 957 > 6 || 958 > 6 || 959 > 6 || 960 > 6 || 961 > 6 || 962 > 6 || 963 > 6 || 964 > 6 || 965 > 6

וַאֲנַחֲנוּ הַבָּשָׂר: ׀ 4 לָכֵן הִנָּבֵא עֲלֵיהֶם הִנָּבֵא בֶן-אָדָם: 5 וְתַפֵּל
עָלַי רוּחַ יְהוָה וַיֹּאמֶר אֵלַי אָמֹר כֹּה-אָמַר יְהוָה כֵּן אֲמַרְתֶּם בֵּית־
יִשְׂרָאֵל וּמַעֲלֹזֹת^b רֹחֲכֶם אֲנִי יִדְעֵתִיהָ: 6 הַרְבֵּיתֶם חֲלָלִיכֶם^a בְּעִיר
הַזֹּאת וּמִלֵּאתֶם חוֹצוֹתֶיהָ חֲלָלִי: ׀ 7 לָכֵן כֹּה-אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה
חֲלָלִיכֶם אֲשֶׁר שִׁמַּתֶּם^b בְּתוֹכָהּ הַמָּה הַבָּשָׂר וְהָיָה^c הַסִּיר וְאַתֶּכֶם
הוֹצִיא^d מִתּוֹכָהּ: 8 חָרַב יֵרֵאתֶם וְחָרַב אָבִיא עֲלֵיכֶם נָאִם אֲדֹנָיִי יְהוָה:
9 וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתּוֹכָהּ וְנָתַתִּי אֶתְכֶם בְּיַד-זָרִים וַעֲשִׂיתִי בְכֶם
שְׁפָטִים: 10 בְּחָרַב תִּפְּלוּ עַל-גְּבוּל יִשְׂרָאֵל אֲשַׁפּוּט אֶתְכֶם וַיִּדְעֵתֶם
כִּי-אֲנִי יְהוָה: 11 הָיָה לֹא-תִהְיֶה לָכֶם לְסִיר וְאַתֶּם תִּהְיוּ^a בְּתוֹכָהּ
לְבָשָׂר אֶל-גְּבוּל^b יִשְׂרָאֵל אֲשַׁפּוּט אֶתְכֶם: 12 וַיִּדְעֵתֶם כִּי-אֲנִי יְהוָה
אֲשֶׁר בִּחְקִי לֹא הִלַּכְתֶּם וּמִשְׁפָּטִי לֹא עֲשִׂיתֶם וּכְמִשְׁפָּטִי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
סָבִיבוֹתֵיכֶם עֲשִׂיתֶם: 13 וַיְהִי כֹה־נִבְאִי^a וּפְלִטָהוּ בֶן-בְּנִיָּה מֵת וְאֶפְלָ
עַל-פָּנָי וַאֲזַעקוּ קוֹל גָּדוֹל וַאֲמַר אֵהָה אֲדֹנָיִי יְהוָה כָּלָה אֶתָּה עֲשֵׂה
אֵת שְׂאֵרֵית יִשְׂרָאֵל: ׀

14 וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 15 בֶן-אָדָם אַחִיד אַחִידִי^a אֲנִשִּׁי
נֶאֱלָתִיד^b וְכָל-בֵּית יִשְׂרָאֵל כָּלָה אֲשֶׁר אָמְרוּ לָהֶם יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם רַחֲקוֹ^c
מֵעַל יְהוָה לָנוּ הָיָה^d נִתְּנָה הָאָרֶץ לְמוֹרָשָׁה: ׀ 16 לָכֵן אֲמַר^a כֹּה-
אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה כִּי הִרְחַקְתִּים בְּגוֹיִם וְכִי הִפְצִיצוֹתִים בְּאַרְצוֹת וְאֵהִי
לָהֶם לְמַקְדָּשׁ מַעֲט בְּאַרְצוֹת אֲשֶׁר-בָּאוּ שָׁם: ׀ 17 לָכֵן אֲמַר^a כֹּה-
אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִן-הָעַמִּים וְאִסַּפְתִּי אֶתְכֶם מִן-
הָאַרְצוֹת אֲשֶׁר נִפְצַצְתֶּם^d בָּהֶם וְנָתַתִּי לָכֶם אֶת-אֲדֹמַת יִשְׂרָאֵל: 18 וּבָאוּ-
שָׁמָּה וְהִסִּירוּ אֶת-כָּל-שְׁקוּצִיָּה וְאֶת-כָּל-תּוֹעֵבַתִּיהָ מִמֶּנָּה: 19 וְנָתַתִּי
לָהֶם לֵב אֶחָד וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם^b וְהִסְרֹתִי לֵב הָאֲבֹן
מִבְשָׂרָם וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב בָּשָׂר: 20 לְמַעַן בַּחֲקֹתִי יִלְכוּ וְאֶת-מִשְׁפָּטִי
יִשְׁמְרוּ וַעֲשׂוּ אֶתֶּם וְהָיוּ-לִי לְעָם וְאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים: 21 וְאֶל-

5 ^{a-a} S אַהֲבַתֶּם בְּנֵי ׀ ^b ט מַעֲצוֹת (διαβούλια) ׀ 6 ^a prb 1 מְתִיכֶם ט νεκρούς ὑμῶν ׀ ^b 1 ? c Vrs חֲלָלִים ׀ 7 ^a dl c ט ׀ ^b ט^B ἐπατάξατε ט^A ἐφο-
νεύσατε ׀ ^c K^{Or} והוא ׀ ^d 1 c ca 50MSS Edd Vrs אוֹצִיא ׀ 8 dl c ט ׀ 10 ^{oo} prb
add cf 11sq ׀ 11. 12 >ט^B ׀ 11 ^a 1 c ט^A ט לא ת ׀ ^b 1 על-ג' ׀ ^c MSS על-הרי ׀
12 ^{oo} add; ט^h(S^h)(*) ׀ 13 ^a Var כֹּה ׀ ^b dl c ט ׀ 15 ^a >5MSS ט^A ׀ ^b 1 c
ט^h3 גְּלוּתִיד ׀ ^c 1 חֲקוֹ ׀ ^d >ט; 1 ? הִלָּא לָנוּ ׀ 16 ^a >8MSS ט^h ׀ ^b dl c ט ׀
17 ^a >10MSS 3A ׀ ^b dl c ט ׀ ^c ט אֶתֶם ׀ ^d ט נִפְצַצְתִּים vel הִפְצִיצְתִּים ׀ ^e ט
בְּקִרְבְּכֶם ׀ 19 ^a 1 c 3MSS 3 חֲדָשׁ cf ט; ט^h אֶחָד ׀ ^b 1 c Or mlt MSS בְּקִרְבְּכֶם
(ἐν αὐτοῖς) ט^h ׀ 20 ט^A 3A (S^h÷) + נָאִם יְהוָה, frt sic 1 ׀ 21 add ?

לִבִּי שְׁקוּצֵיהֶם וְתוֹעֲבוֹתֵיהֶם לִבָּם הִלֵּךְ דְּרָכָם בְּרָאשִׁם נָתַתִּי נֶאֱמַר
 אֲדַנִּי יְהוָה: ²² וַיִּשְׁאֲלוּ הַכְּרוֹבִים אֶת־כְּנָפֵיהֶם וְהָאֲזָפָנִים
 לַעֲמֹתָם וּכְבוֹד אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל עָלֵיהֶם מִלְּמַעְלָה: ²³ וַיַּעַל כְּבוֹד יְהוָה
 מֵעַל תוֹךְ הָעִיר וַיַּעֲמֹד עַל־הָהָר אֲשֶׁר מִקֶּדֶם לָעִיר: ²⁴ וַיֹּרֶוּת נִשְׁאֲתָנִי
 וַתִּבְאֲנִי כְשִׁדְיָמָה^a אֶל־הַגּוֹזֵלָה^b בַּמֶּרְאָה בְּרוּחַ אֱלֹהִים^c וַיַּעַל מֵעָלַי^c
 הַמֶּרְאָה אֲשֶׁר רָאִיתִי: ²⁵ וַאֲדַבֵּר אֶל־הַגּוֹזֵלָה אֵת כָּל־דְּבָרֵי יְהוָה אֲשֶׁר
 הִרְאֵנִי: פ

12 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ² בֶּן־אָדָם בְּתוֹךְ^a בֵּית־הַמְּרִי
 אַתָּה יֹשֵׁב אֲשֶׁר עֵינִים לָהֶם לִרְאוֹת וְלֹא רָאוּ אָזְנִים^b לָהֶם לִשְׁמֹעַ
 וְלֹא שִׁמְעוּ כִּי בֵית מְרִי הֵם: ס ³ וְאַתָּה בֶּן־אָדָם עֲשֵׂה לָךְ כְּלִי
 גּוֹזֵלָה וְגִלְהָ^a יוֹמָם לַעֲיִנֵיהֶם וְגִלְתִּי^b מִמֶּקְוֹמִי אֶל־מֶקְוֶם אַחֵר לַעֲיִנֵיהֶם^c
 אוֹלִי וְרָאוּ כִּי בֵית מְרִי הֵמָּה: ⁴ וְהוֹצֵאתָ כְּלִיךָ כְּכִלִּי^a גּוֹזֵלָה יוֹמָם
 לַעֲיִנֵיהֶם וְאַתָּה תֵּצֵא בְּעֶרֶב לַעֲיִנֵיהֶם^b כְּמוֹצֵאִי גּוֹזֵלָה: ⁵ לַעֲיִנֵיהֶם
 חֲתַר־לָךְ^a בִּקּוּר וְהוֹצֵאתָ^b בּוֹ: ⁶ לַעֲיִנֵיהֶם^a עַל־כִּתְּףָהּ תִּשָּׂא בְּעֻלְתָּהּ^b
 תוֹצִיא^c פְּגִיזָה תִּכְסֶּה וְלֹא תִרְאֶה אֶת־הָאָרֶץ כִּי־מוֹזַפֶּת נִתְּתִידָה לְבֵית
 יִשְׂרָאֵל: ⁷ וְאַעֲשֶׂה בֵּין כָּאֲשֶׁר^a צִוִּיתִי^b כְּלִי הוֹצֵאתִי כְּכִלִּי גּוֹזֵלָה יוֹמָם
 וּבְעֶרֶב חֲתַר־תִּילִי בִּקּוּר בִּיד^c בְּעֻלְתָּהּ^d הוֹצֵאתִי עַל־כִּתְּףָהּ נִשְׂאֲתִי
 לַעֲיִנֵיהֶם: פ ⁸ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי בַּבֹּקֶר לֵאמֹר: ⁹ בֶּן־אָדָם הֲלֹא
 אָמְרוּ אֵלַיךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל בֵּית הַמְּרִי מָה אַתָּה עֹשֶׂה: ¹⁰ אָמַר אֲלֵיהֶם
 יְכֶה אָמַר אֲדַנִּי יְהוָה הַנְּשִׂיא הַמִּשָּׂא הַזֶּה בִּירוּשָׁלַם וְכָל־בֵּית
 יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־הֵמָּה בְּתוֹכָם: ¹¹ אָמַר^a אֲנִי מוֹפְתֵכֶם^a כָּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי בֵּין
 יַעֲשֵׂה לָהֶם בַּגּוֹזֵלָה בְּשָׂבִי^c יִלְכוּ: ¹² וְהַנְּשִׂיא אֲשֶׁר־בְּתוֹכָם^a אֶל־כִּתְּףָהּ
 יִשָּׂא בְּעֻלְתָּהּ^c וַיֵּצֵא^d בִּקּוּר יַחְתְּרוֹ^e לְהוֹצִיא^f בּוֹ פְּגִיזָה יַעֲזֹר^g אֲשֶׁר
 לֹא־יִרְאֶה^h לַעֲיִן הוּא^h אֶת־הָאָרֶץ: ¹³ וּפְרָשְׁתִּי אֶת־רַשְׁתִּי עָלָיו וְנִתְּפַשׁ

21 ^a crpp; prps וְאֵלָה אַחֲרֵי cf 20 || ^b dl c 20 || 23 ^{oo} crpp; 20 || 24 ^a 20 eis γήν X. frt 1 || ^b 20 eis γήν X. vel מַעַל פָּתַח וְג' מִפְּתַח הַשַּׁעַר [הַקְּדָמִי] || 24 ^a 20 eis γήν X. || 25 ^a 20 eis γήν X. || 26 ^a 20 eis γήν X. || 27 ^a 20 eis γήν X. || 28 ^a 20 eis γήν X. || 29 ^a 20 eis γήν X. || 30 ^a 20 eis γήν X. || 31 ^a 20 eis γήν X. || 32 ^a 20 eis γήν X. || 33 ^a 20 eis γήν X. || 34 ^a 20 eis γήν X. || 35 ^a 20 eis γήν X. || 36 ^a 20 eis γήν X. || 37 ^a 20 eis γήν X. || 38 ^a 20 eis γήν X. || 39 ^a 20 eis γήν X. || 40 ^a 20 eis γήν X. || 41 ^a 20 eis γήν X. || 42 ^a 20 eis γήν X. || 43 ^a 20 eis γήν X. || 44 ^a 20 eis γήν X. || 45 ^a 20 eis γήν X. || 46 ^a 20 eis γήν X. || 47 ^a 20 eis γήν X. || 48 ^a 20 eis γήν X. || 49 ^a 20 eis γήν X. || 50 ^a 20 eis γήν X. || 51 ^a 20 eis γήν X. || 52 ^a 20 eis γήν X. || 53 ^a 20 eis γήν X. || 54 ^a 20 eis γήν X. || 55 ^a 20 eis γήν X. || 56 ^a 20 eis γήν X. || 57 ^a 20 eis γήν X. || 58 ^a 20 eis γήν X. || 59 ^a 20 eis γήν X. || 60 ^a 20 eis γήν X. || 61 ^a 20 eis γήν X. || 62 ^a 20 eis γήν X. || 63 ^a 20 eis γήν X. || 64 ^a 20 eis γήν X. || 65 ^a 20 eis γήν X. || 66 ^a 20 eis γήν X. || 67 ^a 20 eis γήν X. || 68 ^a 20 eis γήν X. || 69 ^a 20 eis γήν X. || 70 ^a 20 eis γήν X. || 71 ^a 20 eis γήν X. || 72 ^a 20 eis γήν X. || 73 ^a 20 eis γήν X. || 74 ^a 20 eis γήν X. || 75 ^a 20 eis γήν X. || 76 ^a 20 eis γήν X. || 77 ^a 20 eis γήν X. || 78 ^a 20 eis γήν X. || 79 ^a 20 eis γήν X. || 80 ^a 20 eis γήν X. || 81 ^a 20 eis γήν X. || 82 ^a 20 eis γήν X. || 83 ^a 20 eis γήν X. || 84 ^a 20 eis γήν X. || 85 ^a 20 eis γήν X. || 86 ^a 20 eis γήν X. || 87 ^a 20 eis γήν X. || 88 ^a 20 eis γήν X. || 89 ^a 20 eis γήν X. || 90 ^a 20 eis γήν X. || 91 ^a 20 eis γήν X. || 92 ^a 20 eis γήν X. || 93 ^a 20 eis γήν X. || 94 ^a 20 eis γήν X. || 95 ^a 20 eis γήν X. || 96 ^a 20 eis γήν X. || 97 ^a 20 eis γήν X. || 98 ^a 20 eis γήν X. || 99 ^a 20 eis γήν X. || 100 ^a 20 eis γήν X. || 101 ^a 20 eis γήν X. || 102 ^a 20 eis γήν X. || 103 ^a 20 eis γήν X. || 104 ^a 20 eis γήν X. || 105 ^a 20 eis γήν X. || 106 ^a 20 eis γήν X. || 107 ^a 20 eis γήν X. || 108 ^a 20 eis γήν X. || 109 ^a 20 eis γήν X. || 110 ^a 20 eis γήν X. || 111 ^a 20 eis γήν X. || 112 ^a 20 eis γήν X. || 113 ^a 20 eis γήν X. || 114 ^a 20 eis γήν X. || 115 ^a 20 eis γήν X. || 116 ^a 20 eis γήν X. || 117 ^a 20 eis γήν X. || 118 ^a 20 eis γήν X. || 119 ^a 20 eis γήν X. || 120 ^a 20 eis γήν X. || 121 ^a 20 eis γήν X. || 122 ^a 20 eis γήν X. || 123 ^a 20 eis γήν X. || 124 ^a 20 eis γήν X. || 125 ^a 20 eis γήν X. || 126 ^a 20 eis γήν X. || 127 ^a 20 eis γήν X. || 128 ^a 20 eis γήν X. || 129 ^a 20 eis γήν X. || 130 ^a 20 eis γήν X. || 131 ^a 20 eis γήν X. || 132 ^a 20 eis γήν X. || 133 ^a 20 eis γήν X. || 134 ^a 20 eis γήν X. || 135 ^a 20 eis γήν X. || 136 ^a 20 eis γήν X. || 137 ^a 20 eis γήν X. || 138 ^a 20 eis γήν X. || 139 ^a 20 eis γήν X. || 140 ^a 20 eis γήν X. || 141 ^a 20 eis γήν X. || 142 ^a 20 eis γήν X. || 143 ^a 20 eis γήν X. || 144 ^a 20 eis γήν X. || 145 ^a 20 eis γήν X. || 146 ^a 20 eis γήν X. || 147 ^a 20 eis γήν X. || 148 ^a 20 eis γήν X. || 149 ^a 20 eis γήν X. || 150 ^a 20 eis γήν X. || 151 ^a 20 eis γήν X. || 152 ^a 20 eis γήν X. || 153 ^a 20 eis γήν X. || 154 ^a 20 eis γήν X. || 155 ^a 20 eis γήν X. || 156 ^a 20 eis γήν X. || 157 ^a 20 eis γήν X. || 158 ^a 20 eis γήν X. || 159 ^a 20 eis γήν X. || 160 ^a 20 eis γήν X. || 161 ^a 20 eis γήν X. || 162 ^a 20 eis γήν X. || 163 ^a 20 eis γήν X. || 164 ^a 20 eis γήν X. || 165 ^a 20 eis γήν X. || 166 ^a 20 eis γήν X. || 167 ^a 20 eis γήν X. || 168 ^a 20 eis γήν X. || 169 ^a 20 eis γήν X. || 170 ^a 20 eis γήν X. || 171 ^a 20 eis γήν X. || 172 ^a 20 eis γήν X. || 173 ^a 20 eis γήν X. || 174 ^a 20 eis γήν X. || 175 ^a 20 eis γήν X. || 176 ^a 20 eis γήν X. || 177 ^a 20 eis γήν X. || 178 ^a 20 eis γήν X. || 179 ^a 20 eis γήν X. || 180 ^a 20 eis γήν X. || 181 ^a 20 eis γήν X. || 182 ^a 20 eis γήν X. || 183 ^a 20 eis γήν X. || 184 ^a 20 eis γήν X. || 185 ^a 20 eis γήν X. || 186 ^a 20 eis γήν X. || 187 ^a 20 eis γήν X. || 188 ^a 20 eis γήν X. || 189 ^a 20 eis γήν X. || 190 ^a 20 eis γήν X. || 191 ^a 20 eis γήν X. || 192 ^a 20 eis γήν X. || 193 ^a 20 eis γήν X. || 194 ^a 20 eis γήν X. || 195 ^a 20 eis γήν X. || 196 ^a 20 eis γήν X. || 197 ^a 20 eis γήν X. || 198 ^a 20 eis γήν X. || 199 ^a 20 eis γήν X. || 200 ^a 20 eis γήν X. || 201 ^a 20 eis γήν X. || 202 ^a 20 eis γήν X. || 203 ^a 20 eis γήν X. || 204 ^a 20 eis γήν X. || 205 ^a 20 eis γήν X. || 206 ^a 20 eis γήν X. || 207 ^a 20 eis γήν X. || 208 ^a 20 eis γήν X. || 209 ^a 20 eis γήν X. || 210 ^a 20 eis γήν X. || 211 ^a 20 eis γήν X. || 212 ^a 20 eis γήν X. || 213 ^a 20 eis γήν X. || 214 ^a 20 eis γήν X. || 215 ^a 20 eis γήν X. || 216 ^a 20 eis γήν X. || 217 ^a 20 eis γήν X. || 218 ^a 20 eis γήν X. || 219 ^a 20 eis γήν X. || 220 ^a 20 eis γήν X. || 221 ^a 20 eis γήν X. || 222 ^a 20 eis γήν X. || 223 ^a 20 eis γήν X. || 224 ^a 20 eis γήν X. || 225 ^a 20 eis γήν X. || 226 ^a 20 eis γήν X. || 227 ^a 20 eis γήν X. || 228 ^a 20 eis γήν X. || 229 ^a 20 eis γήν X. || 230 ^a 20 eis γήν X. || 231 ^a 20 eis γήν X. || 232 ^a 20 eis γήν X. || 233 ^a 20 eis γήν X. || 234 ^a 20 eis γήν X. || 235 ^a 20 eis γήν X. || 236 ^a 20 eis γήν X. || 237 ^a 20 eis γήν X. || 238 ^a 20 eis γήν X. || 239 ^a 20 eis γήν X. || 240 ^a 20 eis γήν X. || 241 ^a 20 eis γήν X. || 242 ^a 20 eis γήν X. || 243 ^a 20 eis γήν X. || 244 ^a 20 eis γήν X. || 245 ^a 20 eis γήν X. || 246 ^a 20 eis γήν X. || 247 ^a 20 eis γήν X. || 248 ^a 20 eis γήν X. || 249 ^a 20 eis γήν X. || 250 ^a 20 eis γήν X. || 251 ^a 20 eis γήν X. || 252 ^a 20 eis γήν X. || 253 ^a 20 eis γήν X. || 254 ^a 20 eis γήν X. || 255 ^a 20 eis γήν X. || 256 ^a 20 eis γήν X. || 257 ^a 20 eis γήν X. || 258 ^a 20 eis γήν X. || 259 ^a 20 eis γήν X. || 260 ^a 20 eis γήν X. || 261 ^a 20 eis γήν X. || 262 ^a 20 eis γήν X. || 263 ^a 20 eis γήν X. || 264 ^a 20 eis γήν X. || 265 ^a 20 eis γήν X. || 266 ^a 20 eis γήν X. || 267 ^a 20 eis γήν X. || 268 ^a 20 eis γήν X. || 269 ^a 20 eis γήν X. || 270 ^a 20 eis γήν X. || 271 ^a 20 eis γήν X. || 272 ^a 20 eis γήν X. || 273 ^a 20 eis γήν X. || 274 ^a 20 eis γήν X. || 275 ^a 20 eis γήν X. || 276 ^a 20 eis γήν X. || 277 ^a 20 eis γήν X. || 278 ^a 20 eis γήν X. || 279 ^a 20 eis γήν X. || 280 ^a 20 eis γήν X. || 281 ^a 20 eis γήν X. || 282 ^a 20 eis γήν X. || 283 ^a 20 eis γήν X. || 284 ^a 20 eis γήν X. || 285 ^a 20 eis γήν X. || 286 ^a 20 eis γήν X. || 287 ^a 20 eis γήν X. || 288 ^a 20 eis γήν X. || 289 ^a 20 eis γήν X. || 290 ^a 20 eis γήν X. || 291 ^a 20 eis γήν X. || 292 ^a 20 eis γήν X. || 293 ^a 20 eis γήν X. || 294 ^a 20 eis γήν X. || 295 ^a 20 eis γήν X. || 296 ^a 20 eis γήν X. || 297 ^a 20 eis γήν X. || 298 ^a 20 eis γήν X. || 299 ^a 20 eis γήν X. || 300 ^a 20 eis γήν X. || 301 ^a 20 eis γήν X. || 302 ^a 20 eis γήν X. || 303 ^a 20 eis γήν X. || 304 ^a 20 eis γήν X. || 305 ^a 20 eis γήν X. || 306 ^a 20 eis γήν X. || 307 ^a 20 eis γήν X. || 308 ^a 20 eis γήν X. || 309 ^a 20 eis γήν X. || 310 ^a 20 eis γήν X. || 311 ^a 20 eis γήν X. || 312 ^a 20 eis γήν X. || 313 ^a 20 eis γήν X. || 314 ^a 20 eis γήν X. || 315 ^a 20 eis γήν X. || 316 ^a 20 eis γήν X. || 317 ^a 20 eis γήν X. || 318 ^a 20 eis γήν X. || 319 ^a 20 eis γήν X. || 320 ^a 20 eis γήν X. || 321 ^a 20 eis γήν X. || 322 ^a 20 eis γήν X. || 323 ^a 20 eis γήν X. || 324 ^a 20 eis γήν X. || 325 ^a 20 eis γήν X. || 326 ^a 20 eis γήν X. || 327 ^a 20 eis γήν X. || 328 ^a 20 eis γήν X. || 329 ^a 20 eis γήν X. || 330 ^a 20 eis γήν X. || 331 ^a 20 eis γήν X. || 332 ^a 20 eis γήν X. || 333 ^a 20 eis γήν X. || 334 ^a 20 eis γήν X. || 335 ^a 20 eis γήν X. || 336 ^a 20 eis γήν X. || 337 ^a 20 eis γήν X. || 338 ^a 20 eis γήν X. || 339 ^a 20 eis γήν X. || 340 ^a 20 eis γήν X. || 341 ^a 20 eis γήν X. || 342 ^a 20 eis γήν X. || 343 ^a 20 eis γήν X. || 344 ^a 20 eis γήν X. || 345 ^a 20 eis γήν X. || 346 ^a 20 eis γήν X. || 347 ^a 20 eis γήν X. || 348 ^a 20 eis γήν X. || 349 ^a 20 eis γήν X. || 350 ^a 20 eis γήν X. || 351 ^a 20 eis γήν X. || 352 ^a 20 eis γήν X. || 353 ^a 20 eis γήν X. || 354 ^a 20 eis γήν X. || 355 ^a 20 eis γήν X. || 356 ^a 20 eis γήν X. || 357 ^a 20 eis γήν X. || 358 ^a 20 eis γήν X. || 359 ^a 20 eis γήν X. || 360 ^a 20 eis γήν X. || 361 ^a 20 eis γήν X. || 362 ^a 20 eis γήν X. || 363 ^a 20 eis γήν X. || 364 ^a 20 eis γήν X. || 365 ^a 20 eis γήν X. || 366 ^a 20 eis γήν X. || 367 ^a 20 eis γήν X. || 368 ^a 20 eis γήν X. || 369 ^a 20 eis γήν X. || 370 ^a 20 eis γήν X. || 371 ^a 20 eis γήν X. || 372 ^a 20 eis γήν X. || 373 ^a 20 eis γήν X. || 374 ^a 20 eis γήν X. || 375 ^a 20 eis γήν X. || 376 ^a 20 eis γήν X. || 377 ^a 20 eis γήν X. || 378 ^a 20 eis γήν X. || 379 ^a 20 eis γήν X. || 380 ^a 20 eis γήν X. || 381 ^a 20 eis γήν X. || 382 ^a 20 eis γήν X. || 383 ^a 20 eis γήν X. || 384 ^a 20 eis γήν X. || 385 ^a 20 eis γήν X. || 386 ^a 20 eis γήν X. || 387 ^a 20 eis γήν X. || 388 ^a 20 eis γήν X. || 389 ^a 20 eis γήν X. || 390 ^a 20 eis γήν X. || 391 ^a 20 eis γήν X. || 392 ^a 20 eis γήν X. || 393 ^a 20 eis γήν X. || 394 ^a 20 eis γήν X. || 395 ^a 20 eis γήν X. || 396 ^a 20 eis γήν X. || 397 ^a 20 eis γήν X. || 398 ^a 20 eis γήν X. || 399 ^a 20 eis γήν X. || 400 ^a 20 eis γήν X. || 401 ^a 20 eis γήν X. || 402 ^a 20 eis γήν X. || 403 ^a 20 eis γήν X. || 404 ^a 20 eis γήν X. || 405 ^a 20 eis γήν X. || 406 ^a 20 eis γήν X. || 407 ^a 20 eis γήν X. || 408 ^a 20 eis γήν X. || 409 ^a 20 eis γήν X. || 410 ^a 20 eis γήν X. || 411 ^a 20 eis γήν X. || 412 ^a 20 eis γήν X. || 413 ^a 20 eis γήν X. || 414 ^a 20 eis γήν X. || 415 ^a 20 eis γήν X. || 416 ^a 20 eis γήν X. || 417 ^a 20 eis γήν X. || 418 ^a 20 eis γήν X. || 419 ^a 20 eis γήν X. || 420 ^a 20 eis γήν X. || 421 ^a 20 eis γήν X. || 422 ^a 20 eis γήν X. || 423 ^a 20 eis γήν X. || 424 ^a 20 eis γήν X. || 425 ^a 20 eis γήν X. || 426 ^a 20 eis γήν X. || 427 ^a 20 eis γήν X. || 428 ^a 20 eis γήν X. || 429 ^a 20 eis γήν X. || 430 ^a 20 eis γήν X. || 431 ^a 20 eis γήν X. || 432 ^a 20 eis γήν X. || 433 ^a 20 eis γήν X. || 434 ^a 20 eis γήν X. || 435 ^a 20 eis γήν X. || 436 ^a 20 eis γήν X. || 437 ^a 20 eis γήν X. || 438 ^a 20 eis γήν X. || 439 ^a 20 eis γήν X. || 440 ^a 20 eis γήν X. || 441 ^a 20 eis γήν X. || 442 ^a 20 eis γήν X. || 443 ^a 20 eis γήν X. || 444 ^a 20 eis γήν X. || 445 ^a 20 eis γήν X. || 446 ^a 20 eis γήν X. || 447 ^a 20 eis γήν X. || 448 ^a 20 eis γήν X. || 449 ^a 20 eis γήν X. || 450 ^a 20 eis γήν X. || 451 ^a 20 eis γήν X. || 452 ^a 20 eis γήν X. || 453 ^a 20 eis γήν X. || 454 ^a 20 eis γήν X. || 455 ^a 20 eis γήν X. || 456 ^a 20 eis γήν X. || 457 ^a 20 eis γήν X. || 458 ^a 20 eis γήν X. || 459 ^a 20 eis γήν X. || 460 ^a 20 eis γήν X. || 461 ^a 20 eis γήν X. || 462 ^a 20 eis γήν X. || 463 ^a 20 eis γήν X. || 464 ^a 20 eis γήν X. || 465 ^a 20 eis γήν X. || 466 ^a 20 eis γήν X. || 467 ^a 20 eis γήν X. || 468 ^a 20 eis γήν X. || 469 ^a 20 eis γήν X. || 470 ^a 20 eis γήν X. || 471 ^a 20 eis γήν X. || 472 ^a 20 eis γήν X. || 473 ^a 20 eis γήν X. || 474 ^a 20 eis γήν X. || 475 ^a 20 eis γήν X. || 476 ^a 20 eis γήν X. || 477 ^a 20 eis γήν X. || 478 ^a 20 eis γήν X. || 479 ^a 20 eis γήν X. || 480 ^a 20 eis γήν X. || 481 ^a 20 eis γήν X. || 482 ^a 20 eis γήν X. || 483 ^a 20 eis γήν X. || 484 ^a 20 eis γήν X. || 485 ^a 20 eis γήν X. || 486 ^a 20 eis γήν X. || 487 ^a 20 eis γήν X. || 488 ^a 20 eis γήν X. || 489 ^a 20 eis γήν X. || 490 ^a 20 eis γήν X. || 491 ^a 20 eis γήν X. || 492 ^a 20 eis γήν X. || 493 ^a 20 eis γήν X. || 494 ^a 20 eis γήν X. || 495 ^a 20 eis γήν X. || 496 ^a 20 eis γήν X. || 497 ^a 20 eis γήν X. || 498 ^a 20 eis γήν X. || 499 ^a 20 eis γήν X. || 500 ^a 20 eis γήν X. || 501 ^a 20 eis γήν X. || 502 ^a 20 eis γήν X. || 503 ^a 20 eis γήν X. || 504 ^a 20 eis γήν X.

אָמַר אֲדֹנָיִה יְהוָה הוּא עַל־הַנְּבִיאִים^b הַנִּבְּלִים^d אֲשֶׁר הָלְכִים אַחֲרֵי רֹחַם^d וּלְבַלְלֵתִי רָאוּ^e: 4 כְּשַׁעְלִים בְּחַרְבּוֹת נְבִיאֵיךָ יִשְׂרָאֵל הָיוּ: 5 לֹא עָלִיתֶם^b בְּפִרְצוֹת וּתְנִדְרוּ^b גֵּדֶר עַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל^c לַעֲמֹד בַּמִּלְחָמָה בְּיוֹם יְהוָה: 6 תִּחְזוּ שׂוּא וְקֶסֶם כְּזָבִי הָאֹמְרִים נֹאמְרֵיהֶם וַיְהוֶה לֹא שְׁלָחַם וַיַּחֲלֹו לָקִים דְּבָר: 7 הֲלוֹא^a מִחֲזֵה־שׂוּא חֲזִיתֶם וּמִקֶּסֶם כְּזָב אֹמְרֵתֶם^b וְאֹמְרִים נֹאמְרֵיהֶם וְאֲנִי לֹא דִבַּרְתִּי^b: 8 לָכֵן^a כֹּה אָמַר אֲדֹנָיִה יְהוָה יֵעַן וּדְבַרְכֶם שׂוּא וְחֲזִיתֶם^c כְּזָב לָכֵן^d הִנְנִי אֵלֵיכֶם^c נֹאמְרֵי יְהוָה: 9 וַהֲיִתְהָ^a יָדִי אֶל־הַנְּבִיאִים הַחֲזִים שׂוּא וְהַקְּסָמִים כְּזָב בְּסוּד^c עֲמִי לֹא־יִהְיוּ וּבִכְתָּב בֵּית־יִשְׂרָאֵל לֹא יִכְתְּבוּ וְאֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לֹא יָבֹאוּ וַיִּדְעֻתֶם^d כִּי אֲנִי אֲדֹנָיִה יְהוָה: 10 יֵעַן וּבִלְעַן הִטְעוּ אֶת־עַמִּי לֵאמֹר שָׁלוֹם וְאִין שָׁלוֹם^a וְהוּא בִנְה חֵיץ^a וְהִנֵּם^b טָחִים אֹתוֹ תִּפֹּל: 11 אָמַר אֶל־טָחִי תִּפֹּל וַיִּפֹּל^a הָיָה^b וַיִּגָּשׁ שׂוֹטֵף וְאַתְנָה^c אֲבָנִי אֶלְנָבִישׁ תִּפְלֹנָה וְרוּחַ סַעְרוֹת תִּבְקַע^d: 12 וְהִנֵּה נָפַל הַקִּיר הַלֵּא וְאָמַר אֵלֵיכֶם אֵינִי הַטִּית אֲשֶׁר טָחַתֶּם: 13 לָכֵן^a כֹּה אָמַר אֲדֹנָיִה יְהוָה וּבִקְעָתִי רוּחַ־סַעְרוֹת בַּחֲמָתִי וַיִּגָּשׁ שׂוֹטֵף בְּאִפִּי יְהוָה וְאֲבָנִי אֶלְנָבִישׁ בַּחֲמָה^b לְכֻלָּה^c: 14 וַהֲרִסְתִּי אֶת־הַקִּיר אֲשֶׁר־טָחַתֶּם תִּפֹּל וְהִנְעַתִּיהוּ אֶל־הָאָרֶץ וְנִגְלָה יִסְדּוֹ וְנִפְלָה^b וּכְלִיתֶם בְּתוֹכָהּ וַיִּדְעֻתֶם כִּי־אֲנִי יְהוָה: 15 וּכְלִיתִי אֶת־חֲמָתִי בַּקִּיר וּבְטָחִים אֹתוֹ תִּפֹּל וְאָמַר לָכֶם אִין^b הַקִּיר וְאִין^b הַטָּחִים אֹתוֹ: 16 בִּיאִי יִשְׂרָאֵל הַנְּבִאִים אֶל־יְרוּשָׁלַם וְהַחֲזִים לָהּ חֲזוֹן^b שָׁלֵם וְאִין שָׁלֵם נֹאמְרֵי יְהוָה: 17 וְאַתָּה בֶן־אָדָם שִׁים פְּנִיךָ אֶל־בְּנוֹת עַמֶּךָ הַמִּתְנַקְאוֹת מִלִּבָּהֶן וְהִנְבֵּא עֲלֵיהֶן: 18 וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִה יְהוָה הוּא לְמַתְפְּרוֹת

3 ^a dl c 6 || ^b >6; 1 c 4 || ^c crrp; 1 c 6 || ^{d-d} >6; add || ^{e-e} crrp; 1 מְפָרֵץ (Vrs =) וְלֹא נִדְרוּ || ^{b-b} 1 frt עֲמָדוֹ || 4 >6; 1 מְלָכִים || 5 ^a 1 ? c 6 || ^b >6; 1 מְלָכִים || 6 ^a >6; 1 קֶסֶם || ^{c-c} 6 || ^d >6; 1 קֶסֶם || 7 ^a >6; 1 מְלָכִים || ^{b-b} >6; 1 מְלָכִים || 8 ^a prb ins c 6 || ^b dl c 6 || ^c crrp? cf 6 || 9 ^a 1 c 6 || ^b 1 c Vrs || ^c >6; 1 מְלָכִים || ^d >6; 1 מְלָכִים || 10 ^a >6; 1 מְלָכִים || ^b >6; 1 מְלָכִים || 11 ^a dl c 6 || ^b >6; 1 מְלָכִים || 12 ^a dl c 6 || ^b >6; 1 מְלָכִים || 13 ^a dl c 6 || ^b >6; 1 מְלָכִים || 14 ^a dl c 6 || ^b >6; 1 מְלָכִים || 15 ^a 1 c 6 || ^b >6; 1 מְלָכִים || 16 ^a 6 || ^b >6; 1 מְלָכִים || 17 ^a dl c 6 || ^b >6; 1 מְלָכִים || 18 ^a dl c 6 || ^b >6; 1 מְלָכִים ||

בַּסִּתּוֹת עַל־כָּל־אֲצִלֵי יָדַי וְעִשּׂוֹת הַמִּסְפָּחוֹת עַל־רֹאשׁ כָּל־קוֹמָה
לְצוּרֵי נַפְשׁוֹת הַנִּפְשׁוֹת תְּצוּרְדָּנָה לְעַמִּי וּנְפָשׁוֹת לְכָנָה^h תַּחֲיִינָה:
19 וְתַחֲלִינָה אֹתִי אֶל־עַמִּי בְּשַׁעֲלֵי שְׁעוּרִים וּבַפְּתוּתִי לַחֵם לְהַמִּית
נַפְשׁוֹת אֲשֶׁר לֹא־תִמּוֹתְנָה וּלְתִיזוֹת נַפְשׁוֹת אֲשֶׁר לֹא־תַחֲיִינָה בְּכֹזְבְּכֶם
לְעַמִּי שְׁמַעִי כָזָב: ^ס 20 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי אֶל־
בַּסִּתּוֹתֵיכֶנָּה אֲשֶׁר אֶתְנָה מִצִּדּוֹת שָׁם אֶת־הַנִּפְשׁוֹת לְפָרְחוֹת^d
וּקְרַעְתִּי אֹתָם מֵעַל זִרְעֵיכֶם וּשְׁלַחְתִּי אֶת־הַנִּפְשׁוֹת אֲשֶׁר אִתָּם
מִצִּדּוֹת אֶת־נִפְשִׁים לְפָרְחוֹת^e: 21 וּקְרַעְתִּי אֶת־מִסְפַּחְתֵּיכֶם וְהִצַּלְתִּי
אֶת־עַמִּי מִיָּדְכֶן וּלֹא־יִהְיוּ עוֹד בְּיָדְכֶן לְמַצָּה וַיַּדְעֲתָן כִּי־אֲנִי יְהוִה:
22 יַעַן הַכָּאוֹת^a לְבִצְדִיק שֶׁקָּרִי וְאֲנִי לֹא הִכָּאֲבָתִיו וּלְחֹזֶק יָדִי רָשָׁע
לְבַלְתִּי־שׁוּב מִדְּרָכּוֹ הִרְעָה לְהַתִּיתוֹ^c: 23 לָכֵן שְׂוֹא לֹא תַחֲיִינָה וְקִסָּם
לֹא־תִקְסַמְנָה עוֹד וְהִצַּלְתִּי אֶת־עַמִּי מִיָּדְכֶן וַיַּדְעֲתָן כִּי־אֲנִי יְהוִה:

14 וַיָּבֹא אֵלַי אַנְשִׁים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּשְׁבוּ לִפְנֵי: ^פ 20 וַיְהִי
דְּבַר־יְהוִה אֵלַי לֵאמֹר 3 בֶּן־אָדָם הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה הֶעֱלוּ גְלוּלֵיהֶם עַל־
לִבָּם וּמִכְשׁוֹל עֲוֹנָם נָתְנוּ נֶכֶת פְּנֵיהֶם הָאֲדָרֶשׁ אֲדָרֶשׁ לָהֶם: 4 לָכֵן
אֲדַבֵּר־אֹתָם^a וְאָמַרְתִּי אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אִישׁ אִישׁ מִבֵּית
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יַעֲלֶה אֶת־גְּלוּלָיו אֶל־לְבָבוֹ וּמִכְשׁוֹל עֲוֹנוֹ יֵשִׁים נֶכֶת
פְּנָיו וְבָא אֶל־הַנְּבִיא^d אֲנִי יְהוִה נַעֲנִיתִי לוֹ^e כִּי כָרַב גְּלוּלָיו: 5 לְמַעַן
תִּפְשֵׁ אֶת־בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּלִבָּם^a אֲשֶׁר נִזְדָּרוּ מֵעָלֵי בְּגְלוּלֵיהֶם כָּלָם: 6
^פ 6 לָכֵן אָמַר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה שׁוּבוּ וְהָשִׁיבוּ
מֵעַל גְּלוּלֵיכֶם וּמֵעַל כָּל־תּוֹעֲבֹתֵיכֶם הָשִׁיבוּ פְּנֵיכֶם: 7 כִּי־אִישׁ אִישׁ
מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִהֶנֶךְ אֲשֶׁר־יָנִיד בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּנָּזֵר מֵאַחֲרֵי וַיַּעַל גְּלוּלָיו
אֶל־לְבָבוֹ וּמִכְשׁוֹל עֲוֹנוֹ יֵשִׁים נֶכֶת פְּנָיו וְבָא אֶל־הַנְּבִיא לְדָרֶשׁ־לּוֹ כִּי
אֲנִי יְהוִה נַעֲנֶה־לוֹ כִּי: 8 וַנִּתְּתִי פָנָי בְּאִישׁ הַהוּא וַהֲשַׁמְתִּיהוּ^c לְאֻזוֹת

18 ^b >S || ^c 1 c pc MSS SC יָדִים vel c 1 יָד || ^d Var^P SC על־כָּל || ^e SC
'הַנִּפְשׁוֹת' || ^f prb crpp; prps תְּצוּרְדָּנָה cf 19 || ^g prb add || ^h prb add || 19 SC
לְעַמִּי || 20 ^a dl c 1 || ^b 1 c 1 SC || ^c 1 c SC || ^d SC || ^e ?; prps
לְעַמִּי || ^f >S crpp; 1 (prps) אֹתָן תִּפְשֵׁם || ^g Vrs = M, sed prb add || 21 1
— || 22 ^a crpp; 1 הִכָּאֲבָתִיו vel הִכָּאֲבִי cf SCSC || ^b >S^B; frt add || ^c SCSC
ut vid לְחִיזוֹתוֹ || 23 1 frt וְכֹזֵב cf 6sq. 19 || Cp 14, 1 1 c 6MSS Vrs וַיָּבֹאוּ ||
2 ^b hic incip cp 14 || 3 ^o 1 frt sol הָאֲדָרֶשׁ || 4 ^a 1 frt הַנְּבִיא cf SC || ^b dl c 1 ||
^c 1 c cf 3 et SC || ^d S^h (*?) + בִּי לְדָרֶשׁ־לּוֹ || ^e K Q כֹּה בִּי 1 cf 7 et SC; SC
év oίς ἐνέχεται ἡ διδωτοια αὐτοῦ? || 5 ^a SC || ^b dl c 1 || 6 dl c 1 || 7 cf 4^c ||
8 ^a SC || ^b אִפִּי || ^c 1 c Vrs וַהֲשַׁמְתִּיהוּ || ^c 1 c וְלִמְשָׁל || ^c 1 c וְלִמְשָׁמָה SC לֹא וְלִמְשָׁל.

נָאֵם אֵלַי יְהוָה: פ

נָאֵם אֵלַי יְהוָה: פ

9^a 6 πλανήση || ^b >6 || 11 dl c 6 || 13 l וְשִׁלַּחְתִּי cf 19 || 14^a Q^{MSS} רְגִיזָל
 6S רִד || ^{b-b} l c 6 וְנִצְּלוּ || dl נפשמ || ^c dl c 6 || 15^a 1 או cf 17. 19 || ^b 2MSS
 וְשִׁלַּחְתִּי 6 και τιμωρήσομαι αὐτήν cf 48 || 16^a 1 c 32MSS 6S וְשִׁ || ^b dl
 c 6 || ^c 6 σωθήσονται || ^d 6 (ἀλλ' ἤ) 8v ה' אֵם כִּי || 18 dl c 6 || 19^a 1 c Or
 6 (ἐπί) על || ^b id Vrs, sed dub || 20^a Q^{MSS} רְגִיזָל 6S רִד || ^b dl c 6 || ^{c-c} 6 =
 16 || ^d 6 ὑπολειφθῶσιν || ^e 8 ה' אֵם כִּי || 21^a >6 || ^b dl c 6 || ^{c-c} >8; 6 ?
 כִּי || ^d 1 על c 6 || 22^a הִנֵּה >8, 8v tamen || ^b 6SΣ(8^b)8 מוֹצֵאִים
 6 + מְנַה || ^c 8 וְהָמָּה 6 המה || ^d 6^L -כָּל || ^e Or אֵל || ^f ?; 1 (על) אֵל ?
 8 6^{Bab} (mrg) AQ + (ה)רעה).

23 וַיִּנָּחֲמוּ אֹתְכֶם כִּי־תִרְאוּ אֶת־דִּרְכָּם וְאֶת־עֲלִילוֹתֶם וַיִּדְעֻתְּם כִּי לֹא חָגַם^a עֲשִׂיתִי אֶת כָּל־אֲשֶׁר־עֲשִׂיתִי בָּהֶם נָאֻם אֲדֹנָיִי יְהוָה: ׀

15 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ^{a2} בֶּן־אָדָם מִה־יְהִיָּה עַץ־הַגֶּפֶן מִכָּל־עֵץ הַזְּמוּרָה^b אֲשֶׁר הָיָה בַּעֲצֵי הַיָּעַר: ³ הִיָּקַח^a מִמֶּנּוּ עֵץ לַעֲשׂוֹת לְמִלְאכָה אִם־יִקְחוּ מִמֶּנּוּ וַיִּתֵּן לְתַלְוֹת עָלָיו כָּל־^bכָּלִי: ⁴ הִנֵּה לְאִשׁ נָתַן לְאֹכְלָה אֶת שְׁנֵי קְצוֹתָיו אֹכְלָה הָאִשׁ וְתוֹכוֹ נָתַן חִיצְלָה לְמִלְאכָה: ⁵ הִנֵּה^a בְּהִיוֹתוֹ^b תָּמִים לֹא יַעֲשֶׂה לְמִלְאכָה אֵף כִּי־אִשׁ אֹכְלָתָהּ וַיִּחַר וַיַּעֲשֶׂה^c עוֹד לְמִלְאכָה: ׀ ⁶ לָכֵן^a בָּה אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה בְּאֲשֶׁר עַץ־הַגֶּפֶן בַּעֲצֵי הַיָּעַר אֲשֶׁר־נָתַתִּיו^d לְאִשׁ לְאֹכְלָה כֵּן נָתַתִּי אֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם: ⁷ וַנָּתַתִּי אֶת־פָּנִי בָהֶם מִהָאִשׁ יֵצְאוּ וְהָאִשׁ תֹּאכֲלֵם וַיִּדְעֻתְּם כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּשׁוּמִי אֶת־פָּנִי בָהֶם: ⁸ וַנָּתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ שְׁמָמָה יַעַן מָעְלוּ מַעַל נָאֻם אֲדֹנָיִי יְהוָה: ׀

16 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ² בֶּן־אָדָם הִנֵּה אֶת־יְרוּשָׁלַם אֶת־תוֹעֲבוֹתֶיהָ: ³ וְאָמַרְתָּ בָּה אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה לִירוּשָׁלַם מְכַרְתִּיךָ וּמְלֹדֶתִיךָ מֵאָרֶץ הַכְּנַעֲנִי^b אֲבִיךָ הָאֲמֹרִי וְאָמַרְתָּ חֲתִית: ⁴ וּמִזְלוֹתֶיךָ^a בְּיוֹם הַחֲלָדָה אוֹתְךָ^b לֹא־כִבֶּת שְׂרֹךְ^b וּבָמִים לֹא־רָחַצְתָּ לְמַשְׁעִי וְהַמֶּלֶח לֹא הִמְלַחְתָּ וְהַחֲתָל לֹא חֲתַלְתָּ: ⁵ לֹא־חָסָה עָלֶיךָ עֵין לַעֲשׂוֹת לָךְ אַחַת מֵאֵלֶּה לְחַמְלָה עָלֶיךָ וּתְשַׁלְכִי אֶל־^bפָּנִי הַשָּׂדֶה בְּגֵעַל נִפְשֶׁךָ בְּיוֹם הַחֲלָדָה אֲתָךְ: ⁶ וְאָעֲבַר עָלֶיךָ וְאָרָאךָ מִתְבוֹסֶסֶת בְּדַמְיֶךָ^a וְאָמַר לָךְ בְּדַמְיֶךָ^b חַיִּי^d וְאָמַר לָךְ בְּדַמְיֶךָ חַיִּי^d: ⁷ רַבְּכָה^a פָּצַמְתָּ הַשָּׂדֶה נִתְּתִיךָ^b וְתִרְבִּי וְתִגְדְּלִי וְתִבְּזוּאִי^c בַּעֲדֵי עַדִּיִים^c שְׂדֵים^d נָלְנֹו וּשְׁעָרֶךָ צִמַּח וְאֶת עֵרֶם וְעָרְיָה: ⁸ וְאָעֲבַר עָלֶיךָ וְאָרָאךָ וְהִנֵּה עֵתְךָ עֵת הַדִּים וְאֶפְרַשׁ כְּנָפִי עָלֶיךָ וְאֶכְסֶה עָרוֹתֶךָ וְאֶשְׁבַּע לָךְ וְאֶבְזֹא בְּבִרְיֹת אֲתָךְ נָאֻם אֲדֹנָיִי יְהוָה וְתִהְיֶי־לִי: ⁹ וְאֶרְחַצְךָ בַּמַּיִם וְאֶשְׁטָף דָּמֶיךָ מֵעָלֶיךָ

23 ^a mlt MSS 'אל־ח' cf 6,10 || ^b dl c ⑥ || Cp 15, 2 ^a praem c ⑥ (⑥^h—) וְאֶתְהָ || ^b ⑥^B; v הַיָּעַר (עֲצֵי) cf 6, frt sic 1; tum אֲשֶׁר וּג' add et dl || 3 ^a l c ⑥ || הַיָּעֲשֶׂה || ^b > ⑤ || ^a > ⑤ cf ⑥ (ouðé) v || ^b ⑤ || וְהָ || ^c l c ⑥ (ei) ⑤ || הִיָּקַח || ^b > ⑤ || 5 ^a ins c ⑥ || אָמַר || ^b dl c ⑥ || ^c l c nonn MSS ⑤ (+ כל) || ^d prb l ⑥ || 6 ^a dl c ⑥ || 7 prb l c ⑥ || וַיִּדְעוּ || 8 dl c ⑥ || Cp 16, 2 ⑥ διαμάρτυραι τῆ 'l. || 3 ^a dl c ⑥ || ^b ⑥ ⑤ ⑤ || ^c l c ⑥ || אָמַרִי || 4 ^a ? || ^b ⑥ ouk ἔδησας (⑥^{Ah} .. σαν) τοὺς μαστούς σου || ^c ? add ? prb dl || 5 ^a l c ⑤ ⑤ || וְלֹא || ^b l c ⑥ || 6 ^a l c ⑥ ⑤ ⑤ || בְּדַמְיֶךָ cf 22 || ^b l c ⑥ || בְּדַמְיֶךָ || ^c ⑥ ⑤ ζωή ⑥ + σου || ^d dl c 5 MSS ⑤ || 7 ^a l c ⑥ ⑤ || וְרַבִּי (וְרַבִּית) || ^b dl c ⑤ || ^c ⑥ ?; prb l c ⑤ || בָּעֵת עַדִּים || ^d dl c ⑥ || 8 dl c ⑥ || 9 l c ⑤ ⑤ || בְּדַמְיֶךָ vel sol (cf ⑤) || ^d l c ⑥ ⑤ ⑤ || שְׂרֹךְ || 8 dl c ⑥ || 9 l c ⑤ ⑤ || בְּדַמְיֶךָ

וְאַסְכֹּךְ בַּשָּׁמֶן: ¹⁰ וְאַלְבֹּשֶׁךָ רִקְמָה וְאַנְעֹלְךָ תַּחֲשׁ וְאַחֲבֹשֶׁךָ בַּשֵּׁשׁ
וְאַכְסֹךְ מִשִּׁי: ¹¹ וְאַעֲדֶךָ עָדִי וְאַתְנֶה צְמִידִים עַל-יָדֶיךָ וְרִכְבִּיד עַל-
גְּרוֹנֶךָ: ¹² וְאַתָּן נָזִם^a עַל-אַפֶּךָ^b וְעִנִּילִים עַל-אַזְנוֹיֶךָ^c וְעֵטֶרֶת תַּפְאֶרֶת
בְּרֹאשְׁךָ: ¹³ וְתַעֲדִי זָהָב וְכֶסֶף וּמַלְבוּשֶׁךָ שִׁשִּׁי^a וּמִשִּׁי וְרִקְמָה סֵלֶת
וְדָבָשׁ וְשָׁמֶן אֲכַלְתִּי^b וְתִיפִי בְּמָאֵד מָאֵד^c וְתַצְלַחִי לְמַלּוּכָה: ¹⁴ וְיֵצֵא
לְךָ שֵׁם בְּנוֹיִם בְּיָפְיֶךָ כִּי כָלִיל הוּא בְּהֲדָרִי אֲשֶׁר-שָׁמַתִּי עָלֶיךָ נָאִם
אֲדֹנָי יְהוִה: ¹⁵ וְתַבְבִּטִי בְּיָפְיֶךָ וְתִזְנִי עַל-שִׁמְךָ וְתַשְׁפְּכִי אֶת-תְּזוֹנוֹתֶיךָ^a
עַל-כָּל-עוֹבֵר^b לִזְיָהִי: ¹⁶ וְתַקְחִי מִבְּגְדֶיךָ וְתַעֲשִׂי-לְךָ בְּמוֹת סֵלָאוֹת
וְתִזְנִי עֲלֵיהֶם לֹא בָאוֹת וְלֹא יִהְיֶה: ¹⁷ וְתַקְחִי כָלִי תַפְאֶרֶתְךָ מִזֶּהָבִי
וּמִכֶּסֶףִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לְךָ וְתַעֲשִׂי-לְךָ צִלְמִי זָכָר וְתִזְנִי-בָם: ¹⁸ וְתַקְחִי
אֶת-בְּגְדֵי רִקְמָתְךָ וְתַכְבִּסִּים וְשִׁמְנִי וְקִטְרֹתַי^a נָתַתִּי^b לַפְּנִיָּהִם: ¹⁹ וְלַחֲמִי
אֲשֶׁר-נָתַתִּי לְךָ סֵלֶת וְשָׁמֶן וְדָבָשׁ הֵאֲכַלְתִּיךָ^a וְנִתְּיָהוּ^b לַפְּנִיָּהִם לָרִיחַ
נִיחַח וַיְהִי נָאִם אֲדֹנָי יְהוִה: ²⁰ וְתַקְחִי אֶת-בְּגְדֶיךָ וְאֶת-בְּנוֹתֶיךָ
אֲשֶׁר יִלְדְּתִי לִי וְתַזְבְּחִים לָהֶם לֶאֱכֹל^b הַמַּעֲט מִתְּזוֹנוֹתֶיךָ: ²¹ וְתַשְׁחֲטִי
אֶת-בְּגִי^a וְתִתְּנִים בְּהַעֲבִיר אוֹתָם לָהֶם: ²² וְאַתָּה כָּל-תּוֹעֲבֹתֶיךָ^b
וְתִזְנוֹתֶיךָ^c לֹא זָכַרְתִּי אֶת-יָמַי נְעוּרֶיךָ בְּהִיוֹתְךָ עִירָם וְעָרְיָה
מִתְּבוֹסֶסֶת בְּדָמְךָ הָיִיתָ: ²³ וַיְהִי אַחֲרַי כָּל-רַעְתְּךָ^a אִזִּי אִזִּי לְךָ^b נָאִם
אֲדֹנָי יְהוִה: ²⁴ וְתַכְבִּי-לְךָ גֵּב וְתַעֲשִׂי-לְךָ רִמָּה בְּכָל-רֶחֱוֹב: ²⁵ אֶל-
כָּל-רֹאשׁ דֶּרֶךְ^a בְּנִית רִמָּתְךָ^b וְתַתַּעֲבִי אֶת-יָפְיֶךָ וְתַפְשְׁקִי אֶת-רִגְלֶיךָ
לְכָל-עוֹבֵר וְתַרְבִּי אֶת-תְּזוֹנוֹתֶיךָ: ²⁶ וְתִזְנִי אֶל-בְּנֵי-מִצְרַיִם שְׂכֻנֶיךָ
גִּדְלִי בָשָׂר וְתַרְבִּי אֶת-תְּזוֹנוֹתֶיךָ לְהַכְעִיסֵנִי: ²⁷ וְהִנֵּה נָטִיתִי יָדִי עָלֶיךָ
וְאַגְרַע חֲקֹךָ וְאַתְנֶךָ בְּנַפְשִׁי^b שְׁנֵאתֶיךָ^c בְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים הַנִּכְלָמוֹת
מִדֶּרֶךְ זִמְהָ: ²⁸ וְתִזְנִי אֶל-בְּנֵי אַשּׁוּר מִבְּלָתִי שְׂבַעֲתֶךָ וְתִזְנִים וְגַם

10 S וְאַחֲבֹשׁ מִתְּנִיךָ || II 6 וְאַשִּׁים cf LAS et Gn 24,47⁶; prb sic 1 ||
12 a-a S וְנִזְמִים || b אֲזִנֶיךָ || c S in fronte t. מִצְחֶךָ || 13 a 1 c Q^{Occ} K^{Or}
שֵׁשׁ || b Q אֲכַלְתִּי || c-c dl c 6 (S^h* cf Hier) || 14 dl c 6 || 15 a 1 MS 6 S תֶּךָ—||
b-b 1 ? c 6^h לֹא הָיִיתִי; sed prb dl c 6^B S || 16 °-° ?; prb add || 18 a Var (Naft)
וְקִטְרֹתַי || b Q נָתַתִּי || c dl ? v 18b || 19 a-a add ? dl ? || b prps נָתַתִּי || c >S, dl ||
d dl c 6 || 20 a >6 || b-b add ? (6 ὡς μικρὰ ἐξεπόρνευσας) cf 25^c || 21 a 8 MSS
6 בְּגִידֶיךָ || b >S || 22 a-a 6 וְאֵת עַל-כָּל || b >6 (S^h*), dl (c 1 sq) || c 1 c 6 תֶּךָ—||
d 1 c 6 וְלֹא || e Q וְזָכַרְתִּי || f >6^B; id 43 || g >S dl, 6 ἔζησας cf 6 || 23 a 1 MS
6 S רַעְתְּךָ || b-b >6 || c dl c 6 || 24 1 בְּמָה ? cf 16 || 25 a-a 1 frt c 6 S cf S
— תֶּךָ || Q^{MSS} תֶּךָ—, K⁶ S בְּמָה; 1 רִמָּתֶיךָ || b 1 MS 6 S רַעְתְּךָ || c 31 cf 31 וְרֹאשׁ כָּל-דֶּרֶךְ
מִדֶּרֶךְ תְּזוֹנוֹתֶיךָ || d-d vel dl vel 1 (cf S) שְׁנֵאתֶיךָ || c 6 בְּנִית || b S >S || a 27
28 ° >S, add (1 c 6 וְתִזְנִי).

לֹא שָׁבַעְתָּ: ²⁹ וַתִּרְבֵּי אֶת־תִּזְנוּתְךָ^a אֶל־אָרֶץ כְּנָעַן כַּשְׁדִּימָה וְגַם־
בְּזֹאת לֹא שָׁבַעְתָּ: ³⁰ מָה אֲמַלְה לְבִתְךָ^a גַּם אֲדַגִּי^b יִהְיֶה בַּעֲשׂוֹתְךָ
אֶת־כָּל־אֵלֶּה מַעֲשֵׂה אִשָּׁה זֹנֶה שְׁלֹטָתָ^c: ³¹ בְּבִנּוֹתֶיךָ^a גִּבּוֹר בְּרָאשׁ
כָּל־דָּרֶךְ וּרְמַתְךָ^b עֲשׂוֹתִי^c בְּכָל־דְּרוֹב וְלֹא־הָיִיתִי^d בַּזֹּנֶה לְקַלֵּם^e אֶתְנִן:
³² הָאִשָּׁה הַמִּנְאֶפֶת^a תַּחַת אִשָּׁה תִקַּח אֶת־זָרִים^b: ³³ לְכָל־זָנוֹת וַתִּנּוּ־
גִּדָּה^a וְאֵת נִתָּת^b אֶת־נִדְנִיָּה^b לְכָל־מְאֻהָבֶיךָ וַתִּשְׁחָדֵי אוֹתָם לְבֹא
אֵלֶיךָ מִסְכִּיב בְּתִזְנוּתֶיךָ^c: ³⁴ וַיְהִי־כֵךְ הִפָּךְ מִן־הַנָּשִׁים בְּתִזְנוּתֶיךָ^a
וַיֹּאחֲרֶיךָ לֹא זֹנֶה וּבְתִתְךָ אֶתְנִן וְאֶתְנִן לֹא נִתַּן־לָךְ^c וַתֵּהִי לְהִפָּךְ^c:
³⁵ לָכֵן זֹנֶה שִׁמְעִי דְּבַר־יְהוָה: פ ³⁶ כֹּה־אָמַר אֲדַגִּי^a יִהְיֶה יַעֲן
הַשִּׁפּוֹךְ^b גִּחְשִׁתְךָ^c וַתִּגְלֶה^d עֲרוֹתְךָ בְּתִזְנוּתֶיךָ עַל־מְאֻהָבֶיךָ וְיַעַל כָּל־
גִּלּוּלֵי תוֹעֲבוֹתֶיךָ^f וּכְדַמִּי^g בְּנִיךָ אֲשֶׁר^h נָתַתִּי לָהֶם: ³⁷ לָכֵן הִנְנִי מִקְבִּץ^a
אֶת־כָּל־מְאֻהָבֶיךָ אֲשֶׁר עָרְבַתָּ^b עֲלֵיהֶם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲהַבְתָּ עַל כָּל־
אֲשֶׁר שָׁנֵאת וּקְבַצְתִּי אֹתָם עָלֶיךָ מִסְכִּיב וּגְלִיתִי עֲרוֹתְךָ אֲלֵהֶם וְרָאוּ
אֶת־כָּל־עֲרוֹתֶיךָ: ³⁸ וּשְׁפַמְתִּיךָ מִשְׁפָּטִי^a גְּאֹפּוֹת וּשְׁפַכְתָּ דָּם^b וַיִּגְתְּתִיךָ
דָּם^b חֲמָה וּקְנֵאתָ: ³⁹ וַיִּגְתְּתִי אֹתְךָ בִּיָּדָם וַהֲרִסוּ גִבּוֹר וַיִּתְּצוּ רִמְתֶּיךָ
וַהֲפֹשִׁטוּ אוֹתְךָ בְּגִדֶיךָ וּלְקַחוּ כָּלִי תַפְאֲרֹתֶיךָ וַהֲנִיחוּךָ עֵירָם וְעִרְיָה:
⁴⁰ וַהֲעֵלּוּ עָלֶיךָ קָהָל וַהֲגִמּוּ אוֹתְךָ בְּאָבֹן וּבַתְּקוּף בְּחִרְבוֹתָם: ⁴¹ וּשְׁרָפוּ
בְּתִיךָ בָּאֵשׁ וַעֲשׂוּ־בְךָ שְׁפָטִים לְעֵינֵי נָשִׁים רַבּוֹת וַהֲשַׁבְתִּיךָ מִזֹּנֶה
וְגַם־אֶתְנִן לֹא תִתְּנִי־עוֹד: ⁴² וַהֲנַחֲתִי חֲמָתִי בְּךָ וְסָרָה קִנְאָתִי מִמֶּךָ
וְשִׁקְטִיתִי וְלֹא אֶכְעַס עוֹד: ⁴³ יַעֲן אֲשֶׁר לֹא־זָכַרְתִּי^a אֶת־יָמֵי נַעֲוִיֶיךָ
וַתִּרְגְּזִי־לִי בְּכָל־אֵלֶּה וְגַם־אֲנִי הָאֵל דִּרְבָּךְ וּבְרָאשׁ^d נָתַתִּי גַם אֲדַגִּי^b
יִהְיֶה וְלֹא עֲשִׂיתִי^e אֶת־הַזֹּמָה עַל כָּל־תוֹעֲבוֹתֶיךָ: ⁴⁴ הִנֵּה כָל־הַמַּשָּׁל

29^a mlt MSS Edd ט cf תיך — || ^b KOr לָלֶל- || ^c >ט(*) || dl || 30^{a-a} ?
 crrp; 2MSS אַמְלָלָה et ל? לִבְךָ; ט^B τί διαθῶ τὴν θυγατέρα σου A *foedera tua*;
 prps לְבִרְיִתֶךָ מַה לִּי (?) || ^b dl c ט || ^c ט שְׁלֹשֶׁת תַּנּוּתֶיךָ || 31^a l c nonn
 MSS שְׁשֶׁת בְּכִנּוּתֶךָ || ^b l ? וּבִמ' ט τ. βάσιν σου || ^c >S prb dl; Q עֲשִׂית || ^d Q
 הֵיית || ^e l קִבֵּץ vel לִכְנִים cf טΣΣ || 32^a ט (ט^h ÷) + ὁμοία σοι || ^b ט אֲתַנְנִים ||
 33^a frt l אֲתַנְנִים || ^{b-b} prb l אֲתַנְנֶה vel בְּנִיךָ — || ^c l c IMS טΣ — תֶּךָ || 34^a cf
 33^c || ^{b-b} >S, prb dl (לֹא >ט) || ^{c-c} >S, prb dl || 36^a dl c ט || ^b prps חֲשַׁפֶּךָ
 cf ט || ^c prps בְּשִׁתֶּךָ || ^d S וַתִּלְלִי || ^e l c ט אֶל- cf 26. 28 || ^{f-f} frt add || S mlt
 MSS Edd טט^L וּבְךָ; pr בְּנִיךָ וּבְר' בְּנִיךָ (prps וַיְגַדֵּנִיךָ) l frt וַאֲתַנְנֶיךָ ('וּבָאָת')
^h >S || ⁱ Q נָתַת || 37^a frt ins c ט^A עָלֶיךָ || ^b prb l עֲנִבְתָּ cf 23,5 || 38^a l משַׁפֵּט
 cf Vrs || ^{b-b} crrp? prps וְנִתַּתִּי בְּךָ || 39^a 4MSS רָמַתֶּךָ cf 31^b || 41^a ט^o וַאֲתַנְנֶיךָ ||
 43^a Q וְכָרַת || ^b l c Vrs וַתִּרְגְּזִי || ^c ?; >ט sed טΣ *ere* || ^d l c 3MSS טΣ
 עֲשִׂית || ^e dl c ט || ^f ט καὶ οὕτως S עַל-אֲשֶׁר; prb וְלֹא וְנ' add || S Q עֲשִׂית

עָלֶיךָ וּמָשַׁל לְאָמָר כְּאִמָּה בְּתָהּ: ⁴⁵ בַּת-אֲמֹן אֶת גַּעֲלָת אִשָּׁה וּבְנִיהָ
וְאַחֹת אַחֲזֵלָה אֶת אֲשֶׁר גַּעֲלוּ אֲנָשֶׁיהֶן וּבְנֵיהֶן אִמָּכָן חֲתִית וְאִבִּיכָן
אָמְרִי: ⁴⁶ וְאַחֲזֵלָה הַגְּדֹלָה שָׁמְרוֹן הִיא^a וּבְנוֹתֶיהָ הַיּוֹשֶׁבֶת עַל-
שְׂמֹאלוֹךָ^b וְאַחֲזֵלָה הַקְּטָנָה מִמֶּךָ^c הַיּוֹשֶׁבֶת מִיְמִינֶךָ סֹדֶם וּבְנוֹתֶיהָ:
⁴⁷ וְלֹא בְּדַרְכֵיהֶן הִלְכָה וּכְתוּעַבוֹתֶיהֶן^a עָשִׂיתִי^b כַּמַּעֲט קָטָן^c וַתִּשְׁחָתִי
מִהֶן^d בְּכָל-דְּרָכֶיךָ: ⁴⁸ תִּי-אֲנִי נָאִם אֲדֹנָי יְהוִה אִם-עָשִׂיתָ סֹדֶם אַחֲזֵלָה
הִיא וּבְנוֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת וּבְנוֹתֶיךָ: ⁴⁹ הִנֵּה-זֶה הָיָה^a עֵין סֹדֶם
אַחֲזֵלָה גֵּאוֹן שְׁבַע-לָחֶם וּשְׁלֹשָׁת הַשָּׁקֶט הָיָה לָהּ וּלְבְנוֹתֶיהָ וְיָד-
עָנִי וְאִבִּיוֹן לֹא הִחְזִיקָה: ⁵⁰ וַתִּגְבְּהִינָה וַתַּעֲשִׂינָה תוֹעֵבָה לְפָנַי
וְאָסִיר אֶתְהֶן כַּאֲשֶׁר רָאִיתִי: ⁵¹ וּשְׁמֹרוֹן כַּחֲצִי חֲטֹאתֶיךָ לֹא
חֲטָאָה וַתִּרְבִּי אֶת-תּוֹעֲבוֹתֶיךָ מִתְּנֶה^a וַתַּצְדִּקְלִי אֶת-אַחֲזֵלָה^b בְּכָל-
תּוֹעֲבוֹתֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתִי: ⁵² גַּם-אֶת־שְׂאֵי כְלִמָּתְךָ אֲשֶׁר פָּלַלְתָּ לְאַחֲזֵלָה^a
בְּחֲטֹאתֶיךָ אֲשֶׁר-הִתְעַבְתָּ מִהֶן תַּצְדִּקְנָה^b מִמֶּךָ וְגַם-אֶת בּוֹשֵׁי וּשְׂאֵי
כְלִמָּתְךָ בְּצַדִּיקְתְּךָ^c אַחֲזֵלָה^d: ⁵³ וּשְׁבָתִי אֶת-שְׁבוֹתֶהֶן^a אֶת-שְׁבִית^b
סֹדֶם וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת-שְׁבִית^b שְׁמֹרוֹן וּבְנוֹתֶיהָ וּשְׁבִית^c שְׁבִיתֶיךָ^d
בְּתוֹכָהֶנָּה: ⁵⁴ לְמַעַן תִּשְׂאֵי כְלִמָּתְךָ וְנִכְלָמְתָּ מִכָּל אֲשֶׁר עָשִׂיתָ בְּנִתְחַמֶּךָ
אִתָּךְ: ⁵⁵ וְאַחֲזֵלָה סֹדֶם וּבְנוֹתֶיהָ תִּשְׁבְּנוּ לְקִדְמָתָן וּשְׁמֹרוֹן וּבְנוֹתֶיהָ
תִּשְׁבְּנוּ לְקִדְמָתָן וְאֶת וּבְנוֹתֶיךָ תִּשְׁבְּנָה לְקִדְמָתָן: ⁵⁶ וְלֹא־הָיְתָה
סֹדֶם אַחֲזֵלָה לְשִׁמוּעָה בַּפִּיךָ בְּיוֹם גְּאוֹנֶיךָ: ⁵⁷ בְּטָרֶם תִּגְלֶה רַעַתְךָ^a
^b כִּמְזֹעַת חֲרָפַת בְּנוֹת^b אֲרָם^c וְכָל-סְבִיבוֹתֶיהָ^d בְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים הַשְּׂאֲטוֹת
אוֹתְךָ מִסְּבִיב: ⁵⁸ אֶת-זִמְתְּךָ וְאֶת-תּוֹעֲבוֹתֶיךָ אֶת נִשְׂאֲתִים נָאִם
יְהוִה: ⁵⁹ כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה וְעָשִׂיתָ אוֹתְךָ^d כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ
אֲשֶׁר-בָּנִית אֵלֶּה לְהַפֵּר בְּרִית: ⁶⁰ וְזָכַרְתִּי אֲנִי אֶת-בְּרִיתִי אוֹתְךָ בִּימִי
נְעוּרֶיךָ וְהִקִּימוֹתִי לְךָ בְּרִית עוֹלָם: ⁶¹ וְזָכַרְתָּ אֶת-דְּרָכֶיךָ^a וְנִכְלָמְתָּ

45 1 Vrs) אַחֲזֵלָה (Vrs) || 46 ^a KOr הוא || ^b שְׂמֹאל || ^c >|| 47 ^a IMS שְׂמֹאל
' ולא כת' || ^b Q עָשִׂיתָ || ^c dl c שְׂמֹאל; prps וְאֶת || ^d B (Hill) מִהֶן (id 52) || 48 dl c שְׂמֹאל ||
49 ^a שְׂמֹאל (πλήν) || ^b >|| ^c שְׂמֹאל וְהִחְזִיקוּ || 50 1 c IMS שְׂמֹאל+MSS ΑΣΘΗ
52 ^a Vrs || עָשִׂיתָ || ^c Q אַחֲזֵלָה; Q אַחֲזֵלָה || ^b 73MSS אַחֲזֵלָה || 51 ^a 2MSS מִמֶּךָ || רָאִיתָ
|| אַחֲזֵלָה || ^d 1 c 3MSS || ^c 1? || ^b καὶ ἐδικαίωσας αὐτάς || ^a 1 c K שְׁבוֹתֶהֶן, Q שְׁבִית || ^b 1 c Q שְׁבוֹת || ^c cf ^b sed 1 c שְׁבִית || ^a 1 c K
53 || ^a 1 c K שְׁבִית || 54 ^a 1 c nonn MSS שְׁבִית || 55 17MSS || ^a 1 c nonn MSS שְׁבִית || 56 ^a 1 c nonn MSS שְׁבִית || 57 ^a prps
|| גְּאוֹנֶיךָ || 58 ^a 1 c nonn MSS שְׁבִית || 59 ^a >|| ^b dl c שְׂמֹאל || ^c 1 c Q Vrs וְעָשִׂיתָ || sic 1 cf 37 || ^b >|| ^c 1 c
|| ^d 1 c mlt MSS שְׂמֹאל || 60 ^a >|| ^b dl c שְׂמֹאל || ^c 1 c Q Vrs וְעָשִׂיתָ || sic 1 cf 37 || ^b >|| ^c 1 c mlt MSS שְׂמֹאל || 61
|| ^a 1 c prps וְעָשִׂיתָ || ^b 1 c id 60 || ^c 1 c בְּרִיתִי || 61 ^a >|| ^b dl c שְׂמֹאל || ^c 1 c prps וְעָשִׂיתָ ||

הלא כנעת בָּהּ רִיחַ הַקְדִּים תִּבְשׁ יִבְשׁ^a עַל־עֲרֹנָתָ^b צִמְחָה תִּבְשׁ^c: ם
 11 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר:

12 אָמַר־נָא לְבֵית הַמָּוִרִי הֲלֹא יִדְעֶתֶם מִה־אֵלֶּה
 אָמַר הִנֵּה־בָּא מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלַם^b וַיִּקַּח אֶת־מִלְכָּהּ וְאֶת־שָׂרֶיהָ וַיָּבֵא
 אוֹתָם אֵלָיו^c בְּבִלָּה:

13 וַיִּקַּח מִזֶּרֶעַ הַמְּלוּכָה וַיִּכְרֹת אֹתָם בְּרִית
 וַיָּבֵא אֹתָם בָּאֵלֶּה וְאֶת־אֵילֵי הָאָרֶץ לָקַח:

14 לְהִיזֹת מִמִּלְכָּה שְׂפִלָּה^a לְבִלְתִּי הַתִּנְשָׂא^a
 לִשְׁמֹר אֶת־בְּרִיתוֹ לְעִמְדָּהּ^b:

15 וַיִּמְרֹד־בּוֹ לְשַׁלַּח^a מִלְּאָכָיו מִצִּרִים לְתַת־לּוֹ סוּסִים וְעַם־רַב
 הַיִּצְלָח הַיִּמְלִיט הָעִשָּׂה אֵלֶּה^b וַיַּהֲפֹר בְּרִית וּנְמִלֻט^b:

16 חִי־אֲנִי נְאֻם אֲדֹנָיִי יְהוָה אִם־לֹא בְּמָקוֹם הַמֶּלֶךְ הַמְּמַלִּיךְ אֹתָם אֲשֶׁר
 בָּזָה אֶת־אֲלֹתָיו וְאֲשֶׁר הִפָּר אֶת־בְּרִיתוֹ אֹתוֹ^b בְּתוֹךְ־בָּבֶל יָמוּת: 17 וְלֹא
 בְּחֵיל גָּדוֹל וּבִקְהָל רַב יַעֲשֶׂה אוֹתוֹ פְּרָעָה בְּמִלְחָמָה^a בְּשִׁפְךְ סִלְלָה
 וּבִבְנֹזֹת דִּיגָה לְהַכְרִית נַפְשׁוֹת רַבּוֹת^b: 18 וּבָזָה^a אֵלֶּה לְהַפֵּר בְּרִית וַהֲגִה^b
 נָתַן יָדוֹ וְכָל־אֵלֶּה עָשָׂה לֹא יִמְלֹט: ם 19 לָכֵן^a כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה
 חִי־אֲנִי אִם־לֹא אֲלֹתִי אֲשֶׁר בָּזָה

וּבְרִיתִי אֲשֶׁר הִפָּר^c וַיִּנְתְּנוּ^d בְּרֹאשׁוֹ:

20 וּפְרָשָׁתִי עָלָיו רִשְׁתִּי וַיִּנְתַּפֵּשׁ בְּמַצּוֹדָתִי^a

^b וַיַּהֲבִיאוּתִיהוּ בְּבִלָּה וַיִּשְׁפָּטֵתִי אֹתוֹ שֵׁם מַעְלֹז אֲשֶׁר מַעַל־בִּי^b: 21 וַיֹּאֲת
 כָּל־מִבְּרָחוֹ^c

בְּכָל־אֲנָפִיו בַּחֲרֹב יָפְלוּ וַהֲנִשְׂאָרִים לְכָל־רִיחַ וּפְרָשׁוֹ

וַיִּדְעֹתָם כִּי אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי: פ 22 כֹּה אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה

וּלְקַחְתִּי אֲנִי מִצִּמְרַת הָאָרֶץ^d הָרָמָה וַיִּנְתְּתִי^d מִרְאֵשׁ יִנְקוֹתָיו

[כִּד אֶקְטָר^e

10 ^a dl c 6^B 30 || ^b 1 גַּת — cf 7^f || ^c dl c 6^A 3 || 12 ^a 6^S praem || ^b 13 ^a 6^S in fine v 13 || ^b QOr לעמדו || ^c 14 ^a 6^S > || ^c > || ^b 15 ^a 6^S > || ^c > || ^b 16 ^a dl c 6 || ^b > || 17 ^a Vrs 'מלח' || ^b > || ^c 18 ^a 6^S > || ^b > || ^c 19 ^a 6^S > || ^b > || ^c 20 ^a 6^S > || ^b > || ^c 21 ^a 6^S > || ^b > || ^c 22 ^a 6^S > || ^b > || ^c 23 ^a 6^S > || ^b > || ^c 24 ^a 6^S > || ^b > || ^c 25 ^a 6^S > || ^b > || ^c 26 ^a 6^S > || ^b > || ^c 27 ^a 6^S > || ^b > || ^c 28 ^a 6^S > || ^b > || ^c 29 ^a 6^S > || ^b > || ^c 30 ^a 6^S > || ^b > || ^c 31 ^a 6^S > || ^b > || ^c 32 ^a 6^S > || ^b > || ^c 33 ^a 6^S > || ^b > || ^c 34 ^a 6^S > || ^b > || ^c 35 ^a 6^S > || ^b > || ^c 36 ^a 6^S > || ^b > || ^c 37 ^a 6^S > || ^b > || ^c 38 ^a 6^S > || ^b > || ^c 39 ^a 6^S > || ^b > || ^c 40 ^a 6^S > || ^b > || ^c 41 ^a 6^S > || ^b > || ^c 42 ^a 6^S > || ^b > || ^c 43 ^a 6^S > || ^b > || ^c 44 ^a 6^S > || ^b > || ^c 45 ^a 6^S > || ^b > || ^c 46 ^a 6^S > || ^b > || ^c 47 ^a 6^S > || ^b > || ^c 48 ^a 6^S > || ^b > || ^c 49 ^a 6^S > || ^b > || ^c 50 ^a 6^S > || ^b > || ^c 51 ^a 6^S > || ^b > || ^c 52 ^a 6^S > || ^b > || ^c 53 ^a 6^S > || ^b > || ^c 54 ^a 6^S > || ^b > || ^c 55 ^a 6^S > || ^b > || ^c 56 ^a 6^S > || ^b > || ^c 57 ^a 6^S > || ^b > || ^c 58 ^a 6^S > || ^b > || ^c 59 ^a 6^S > || ^b > || ^c 60 ^a 6^S > || ^b > || ^c 61 ^a 6^S > || ^b > || ^c 62 ^a 6^S > || ^b > || ^c 63 ^a 6^S > || ^b > || ^c 64 ^a 6^S > || ^b > || ^c 65 ^a 6^S > || ^b > || ^c 66 ^a 6^S > || ^b > || ^c 67 ^a 6^S > || ^b > || ^c 68 ^a 6^S > || ^b > || ^c 69 ^a 6^S > || ^b > || ^c 70 ^a 6^S > || ^b > || ^c 71 ^a 6^S > || ^b > || ^c 72 ^a 6^S > || ^b > || ^c 73 ^a 6^S > || ^b > || ^c 74 ^a 6^S > || ^b > || ^c 75 ^a 6^S > || ^b > || ^c 76 ^a 6^S > || ^b > || ^c 77 ^a 6^S > || ^b > || ^c 78 ^a 6^S > || ^b > || ^c 79 ^a 6^S > || ^b > || ^c 80 ^a 6^S > || ^b > || ^c 81 ^a 6^S > || ^b > || ^c 82 ^a 6^S > || ^b > || ^c 83 ^a 6^S > || ^b > || ^c 84 ^a 6^S > || ^b > || ^c 85 ^a 6^S > || ^b > || ^c 86 ^a 6^S > || ^b > || ^c 87 ^a 6^S > || ^b > || ^c 88 ^a 6^S > || ^b > || ^c 89 ^a 6^S > || ^b > || ^c 90 ^a 6^S > || ^b > || ^c 91 ^a 6^S > || ^b > || ^c 92 ^a 6^S > || ^b > || ^c 93 ^a 6^S > || ^b > || ^c 94 ^a 6^S > || ^b > || ^c 95 ^a 6^S > || ^b > || ^c 96 ^a 6^S > || ^b > || ^c 97 ^a 6^S > || ^b > || ^c 98 ^a 6^S > || ^b > || ^c 99 ^a 6^S > || ^b > || ^c 100 ^a 6^S > || ^b > || ^c 101 ^a 6^S > || ^b > || ^c 102 ^a 6^S > || ^b > || ^c 103 ^a 6^S > || ^b > || ^c 104 ^a 6^S > || ^b > || ^c 105 ^a 6^S > || ^b > || ^c 106 ^a 6^S > || ^b > || ^c 107 ^a 6^S > || ^b > || ^c 108 ^a 6^S > || ^b > || ^c 109 ^a 6^S > || ^b > || ^c 110 ^a 6^S > || ^b > || ^c 111 ^a 6^S > || ^b > || ^c 112 ^a 6^S > || ^b > || ^c 113 ^a 6^S > || ^b > || ^c 114 ^a 6^S > || ^b > || ^c 115 ^a 6^S > || ^b > || ^c 116 ^a 6^S > || ^b > || ^c 117 ^a 6^S > || ^b > || ^c 118 ^a 6^S > || ^b > || ^c 119 ^a 6^S > || ^b > || ^c 120 ^a 6^S > || ^b > || ^c 121 ^a 6^S > || ^b > || ^c 122 ^a 6^S > || ^b > || ^c 123 ^a 6^S > || ^b > || ^c 124 ^a 6^S > || ^b > || ^c 125 ^a 6^S > || ^b > || ^c 126 ^a 6^S > || ^b > || ^c 127 ^a 6^S > || ^b > || ^c 128 ^a 6^S > || ^b > || ^c 129 ^a 6^S > || ^b > || ^c 130 ^a 6^S > || ^b > || ^c 131 ^a 6^S > || ^b > || ^c 132 ^a 6^S > || ^b > || ^c 133 ^a 6^S > || ^b > || ^c 134 ^a 6^S > || ^b > || ^c 135 ^a 6^S > || ^b > || ^c 136 ^a 6^S > || ^b > || ^c 137 ^a 6^S > || ^b > || ^c 138 ^a 6^S > || ^b > || ^c 139 ^a 6^S > || ^b > || ^c 140 ^a 6^S > || ^b > || ^c 141 ^a 6^S > || ^b > || ^c 142 ^a 6^S > || ^b > || ^c 143 ^a 6^S > || ^b > || ^c 144 ^a 6^S > || ^b > || ^c 145 ^a 6^S > || ^b > || ^c 146 ^a 6^S > || ^b > || ^c 147 ^a 6^S > || ^b > || ^c 148 ^a 6^S > || ^b > || ^c 149 ^a 6^S > || ^b > || ^c 150 ^a 6^S > || ^b > || ^c 151 ^a 6^S > || ^b > || ^c 152 ^a 6^S > || ^b > || ^c 153 ^a 6^S > || ^b > || ^c 154 ^a 6^S > || ^b > || ^c 155 ^a 6^S > || ^b > || ^c 156 ^a 6^S > || ^b > || ^c 157 ^a 6^S > || ^b > || ^c 158 ^a 6^S > || ^b > || ^c 159 ^a 6^S > || ^b > || ^c 160 ^a 6^S > || ^b > || ^c 161 ^a 6^S > || ^b > || ^c 162 ^a 6^S > || ^b > || ^c 163 ^a 6^S > || ^b > || ^c 164 ^a 6^S > || ^b > || ^c 165 ^a 6^S > || ^b > || ^c 166 ^a 6^S > || ^b > || ^c 167 ^a 6^S > || ^b > || ^c 168 ^a 6^S > || ^b > || ^c 169 ^a 6^S > || ^b > || ^c 170 ^a 6^S > || ^b > || ^c 171 ^a 6^S > || ^b > || ^c 172 ^a 6^S > || ^b > || ^c 173 ^a 6^S > || ^b > || ^c 174 ^a 6^S > || ^b > || ^c 175 ^a 6^S > || ^b > || ^c 176 ^a 6^S > || ^b > || ^c 177 ^a 6^S > || ^b > || ^c 178 ^a 6^S > || ^b > || ^c 179 ^a 6^S > || ^b > || ^c 180 ^a 6^S > || ^b > || ^c 181 ^a 6^S > || ^b > || ^c 182 ^a 6^S > || ^b > || ^c 183 ^a 6^S > || ^b > || ^c 184 ^a 6^S > || ^b > || ^c 185 ^a 6^S > || ^b > || ^c 186 ^a 6^S > || ^b > || ^c 187 ^a 6^S > || ^b > || ^c 188 ^a 6^S > || ^b > || ^c 189 ^a 6^S > || ^b > || ^c 190 ^a 6^S > || ^b > || ^c 191 ^a 6^S > || ^b > || ^c 192 ^a 6^S > || ^b > || ^c 193 ^a 6^S > || ^b > || ^c 194 ^a 6^S > || ^b > || ^c 195 ^a 6^S > || ^b > || ^c 196 ^a 6^S > || ^b > || ^c 197 ^a 6^S > || ^b > || ^c 198 ^a 6^S > || ^b > || ^c 199 ^a 6^S > || ^b > || ^c 200 ^a 6^S > || ^b > || ^c 201 ^a 6^S > || ^b > || ^c 202 ^a 6^S > || ^b > || ^c 203 ^a 6^S > || ^b > || ^c 204 ^a 6^S > || ^b > || ^c 205 ^a 6^S > || ^b > || ^c 206 ^a 6^S > || ^b > || ^c 207 ^a 6^S > || ^b > || ^c 208 ^a 6^S > || ^b > || ^c 209 ^a 6^S > || ^b > || ^c 210 ^a 6^S > || ^b > || ^c 211 ^a 6^S > || ^b > || ^c 212 ^a 6^S > || ^b > || ^c 213 ^a 6^S > || ^b > || ^c 214 ^a 6^S > || ^b > || ^c 215 ^a 6^S > || ^b > || ^c 216 ^a 6^S > || ^b > || ^c 217 ^a 6^S > || ^b > || ^c 218 ^a 6^S > || ^b > || ^c 219 ^a 6^S > || ^b > || ^c 220 ^a 6^S > || ^b > || ^c 221 ^a 6^S > || ^b > || ^c 222 ^a 6^S > || ^b > || ^c 223 ^a 6^S > || ^b > || ^c 224 ^a 6^S > || ^b > || ^c 225 ^a 6^S > || ^b > || ^c 226 ^a 6^S > || ^b > || ^c 227 ^a 6^S > || ^b > || ^c 228 ^a 6^S > || ^b > || ^c 229 ^a 6^S > || ^b > || ^c 230 ^a 6^S > || ^b > || ^c 231 ^a 6^S > || ^b > || ^c 232 ^a 6^S > || ^b > || ^c 233 ^a 6^S > || ^b > || ^c 234 ^a 6^S > || ^b > || ^c 235 ^a 6^S > || ^b > || ^c 236 ^a 6^S > || ^b > || ^c 237 ^a 6^S > || ^b > || ^c 238 ^a 6^S > || ^b > || ^c 239 ^a 6^S > || ^b > || ^c 240 ^a 6^S > || ^b > || ^c 241 ^a 6^S > || ^b > || ^c 242 ^a 6^S > || ^b > || ^c 243 ^a 6^S > || ^b > || ^c 244 ^a 6^S > || ^b > || ^c 245 ^a 6^S > || ^b > || ^c 246 ^a 6^S > || ^b > || ^c 247 ^a 6^S > || ^b > || ^c 248 ^a 6^S > || ^b > || ^c 249 ^a 6^S > || ^b > || ^c 250 ^a 6^S > || ^b > || ^c 251 ^a 6^S > || ^b > || ^c 252 ^a 6^S > || ^b > || ^c 253 ^a 6^S > || ^b > || ^c 254 ^a 6^S > || ^b > || ^c 255 ^a 6^S > || ^b > || ^c 256 ^a 6^S > || ^b > || ^c 257 ^a 6^S > || ^b > || ^c 258 ^a 6^S > || ^b > || ^c 259 ^a 6^S > || ^b > || ^c 260 ^a 6^S > || ^b > || ^c 261 ^a 6^S > || ^b > || ^c 262 ^a 6^S > || ^b > || ^c 263 ^a 6^S > || ^b > || ^c 264 ^a 6^S > || ^b > || ^c 265 ^a 6^S > || ^b > || ^c 266 ^a 6^S > || ^b > || ^c 267 ^a 6^S > || ^b > || ^c 268 ^a 6^S > || ^b > || ^c 269 ^a 6^S > || ^b > || ^c 270 ^a 6^S > || ^b > || ^c 271 ^a 6^S > || ^b > || ^c 272 ^a 6^S > || ^b > || ^c 273 ^a 6^S > || ^b > || ^{c</}

וּשְׁתַּלְתִּי אֹנִי עַל הַר-גִּבְהַ וְתִלְוֶהָ: ²³ בְּהַר מְרוֹם^a יִשְׂרָאֵל אֲשַׁתְּלֶנּוּ
וְנָשָׂא עֲנָף וְעָשָׂה פְרִי^b וְהָיָה לְאֶרֶז אֲדִיר^c
וּשְׁכֵנָיו תַּחֲתָיו^d כָּל צִפּוֹר כָּל-כְּנָף^d בְּצֵל קְלִיזָתוֹ תִשְׁכְּנֶנָּה:
²⁴ וַיִּדְעוּ כָל-עַצֵּי הַשָּׂדֶה כִּי אֲנִי יְהוָה
הַשֹּׁפֵלִי וְעַן גִּבְהַ הַגִּבְהָתִי עֵץ שָׁפֵל
הוֹבֵשְׁתִּי עֵץ לֹחַ וְהִפְרַחְתִּי עֵץ יִבֹּשׁ
אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי: ^ס

18 וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ² מַה-לָּכֶם^a ^b אַתֶּם מְשֻׁלִּים אֶת-
הַמֶּשֶׁל הַזֶּה עַל-אֲדָמַת^c יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
אֲבוֹתַי נֹאכְלוּ^d בָּסָר וּשְׁנֵי הַבָּנִים תִּקְהִינָה:

³ חִי-אֲנִי נֹאם אֲדֹנָיִי יְהוָה אִם-יְהִיָּה לָכֶם^b עוֹד מֶשֶׁל^c הַמֶּשֶׁל הַזֶּה
בְּיִשְׂרָאֵל: ⁴ הֵן כָּל-הַנִּפְשׁוֹת לִי הֵנָּה כִּנְפֹשׁ הָאָב וּכְנֹפֶשׁ הַבֶּן לִי-
הֵנָּה הַנִּפְשׁ הַחַטָּאת הִיא תָמוּת: ⁵ וְאִישׁ כִּי-יְהִיָּה צַדִּיק
וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וְצִדְקָה: ⁶ אֶל-הַהָרִים^b לֹא אָכַל וְעֵינָיו לֹא נָשָׂא אֶל-
גְּלוּלֵי בֵית יִשְׂרָאֵל וְאֶת-אִשְׁת רֵעֵהוּ לֹא טָמֵא וְאֶל-אִשָּׁה נְדָה לֹא
יִקְרַב: ^ס ⁷ וְאִישׁ לֹא יוֹנֶה תְּבִלְתּוֹ חוּבָא^a יָשִׁיב גְּזֻלָּה לֹא יִגְזֹל
לְחֻמוֹ לְרַעֲב יִתֵּן וְעָרֹם יִכְסֶה-בְּגָדוֹ: ⁸ בְּנִשְׁדָּה לֹא-יִתֵּן וְתִרְבִּית לֹא
יִקַּח מֵעוֹל יָשִׁיב יָדוֹ מִשְׁפָּט אָמֵת יַעֲשֶׂה בֵּין אִישׁ לְאִישׁ: ⁹ בַּחֲקוֹתַי
יִתְלַךְ וּמִשְׁפָּטִי שָׁמֵר לַעֲשׂוֹת אֲמֵת^b צַדִּיק הוּא חָיָה יִחְיֶה נֹאם
אֲדֹנָיִי יְהוָה: ¹⁰ וְהוֹלִיד בֶּן-פְּרִיץ^a שִׁפְדָּה דָם וְעָשָׂה^b אֶת מַאֲחָד
מֵאֵלֶּה: ¹¹ וְהוּא אֶת-כָּל-אֵלֶּה לֹא עָשָׂה כִּי גַם^a אֶל-הַהָרִים^b אָכַל
וְאֶת-אִשְׁת רֵעֵהוּ טָמֵא: ¹² עֲנִי וְאֲבִיוֹן הַזֶּה גְּזֻלָּת גְּזֻלָּה לֹא
יָשִׁיב וְאֶל-הַגְּלוּלִים נָשָׂא עֵינָיו תּוֹעֵבָה עָשָׂה: ¹³ בְּנִשְׁדָּה נָתַן וְתִרְבִּית

22 ^f > S^u cf ^g || ^g crrp et dl; ^g καὶ κρεμάσω αὐτόν dittogr? =
וּשְׁתַּלְתִּי || 23 ^a > S^u || ^b ?; prps פֶּאֶרָה || ^c שֶׁל || ^{d-d} cf Gen 7,14; ^g B^e
'וכל-כ' || ^g כל צ' פִּנָּה || ^g add et dl || Cp 18, 1 ins c ^g S^u
בְּנִי || 2 ^a > S^u || ^{b-b} > ^g, prb dl || ^{c-c} 1 c ^g (cf 3) || ^d S^u אָכְלוּ cf Jer
31,29 || 3 ^a dl c ^g || ^b > S^u, dl || ^c frt dl || 4 1 הֵנָּה || ^g S^u || 5 ^g > S^u || 6 ^a 1
עַל || ^b prps הָדָם cf 33,25 || ^c S^u קִרַּב || 7 ^a crrp, prps שׁוּב; frt dl cf 12 ||
^b > S^u || 8 ^a ^g praem וְכִסְפוֹ || ^b prb 1 c S^u לְרַעֲהוּ || 9 ^a 1 c Vrs
|| 10. 11 a prb || ^b 1 c ^g אֵת et prb c S^u + אֵלֶּה || ^c dl c ^g || 10. 11 a prb
omn crrp; 1 ? אֵת-כָּל-אֵלֶּה || 10 ^a S^u S^u A רָשָׁע || ^c וְאִם יְהִיָּה רָשָׁע וְעָשָׂה אֵת-כָּל-אֵלֶּה ||
פֶּשַׁע || ^{b-b} crrp; ^g καὶ ποιοῦντα ἀμαρτήματα (^g A —ματα) ||
11 ^{a-a} > S^u et dl, ^g aliter || ^b 1 עַל (^g) || ^c prps הָדָם cf 6 || 12 1 גְּזֻלָּה (^g)
cf 7. 16).

13^a ט הִיא הוּא (trsp_א) || 14 >ס, prb dl; Q mlt MSS יִירָאָה ||
 טלס || 15 l c mlt MSS Edd Vrs וְהָאֵל || 16 'ב' >טס || 17^a l c ט מַעֲוָל
 cf 8 || 18^a l c טס וְאָבִיו טס || 19 >ס || 20^a >ט; KOr הוּא || 21^a K הַרְשָׁע || 22 >טל (ט^h*) || 23^a l c ca 20MSS
 חֲטָאתוֹ || 24 nonn MSS וְלֹא טס || 25 >טס || 26^a >ס || 27^a >ס || 28^a dl
 בְּמוֹת cf 32 || 29 dl c ט || 30 Q כִּי —, K MSS טס מִדְּרָכּוֹ || 31 ט + הַרְגָּה ||
 32 >טס, dl || 33 l c טס וְצִדְקָתוֹ || 34 K צִדְקָתוֹ || 35 >טס, dl || 36^a >ס || 37^a >ס || 38^a dl
 >ס || 39 dl c טס || 40 Vrs בְּעוֹל || 41 ins c ט בּוֹ || 42 >ס || 43^a >ס || 44^a dl
 c ט || 45 Q וְיֵשֶׁב || 46^a טל sg || 47 l c 4MSS טל sg || 48 mlt MSS ט pl.

II^a וַיְהִי־יָהּ לָהּ מַטּוֹת^a עֹז^b אֶל־שִׁבְטֵי^c מִשְׁלִים

וּתְנִיבָה קִוְּמָתוֹ עַל־^dבֵּין עֲבָתִים

וַיֵּרָא בְּנִבְהוּ בָּרֶב דְּלִיתָיו:

12 וּתְתַשׁ בַּחֲמָה לְאַרְץ הַשְּׁלֶכָה

וְרוּחַ הַקְּדִים הֹבִישׁ פְּרִיָּה^a הַתְּפָרְקוּ^b

וַיִּבְשׁוּ מִטָּה עֲזָה אֵשׁ אֲכָלָתָהּ:

13 וַעֲתָה שְׁתֹּלֶה^a בַּמִּדְבָּר בְּאַרְץ צִיָּה וַצִּמָּא^b: ׀

14 וּתַצֵּא אֵשׁ מִמִּטָּה^a בְּדִיָּה פְּרִיָּה^b אֲכָלָה

וְלֹא־הָיָה בָּהּ מִטָּה עֹז שִׁבְט לְמִשּׁוֹל

קִינָה הִיא וּתְהִי לְקִינָה: ׀

20 וַיְהִי וּבִשְׁנָה הַשְּׁבַעִית בַּחֲמִשִּׁי בַּעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בָּאוּ אַנְשִׁים

מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל לְדַרְשׁ אֶת־יְהוָה וַיָּשְׁבוּ לִפְנֵי: פ ׀ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה

אֵלַי לֵאמֹר: ³ בֶּן־אָדָם דִּבֵּר אֶת־זִקְנֵי^b יִשְׂרָאֵל וָאִמְרַת אֲלֵהֶם כֹּה

אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה הִלְדַּרְשׁ אֹתִי אַתֶּם בָּאִים חֵי־אֲנִי אִם־אֲדַרְשׁ לָכֶם

נָאִם אֲדֹנָי יְהוָה: ⁴ הִתְשַׁפֹּט אַתֶּם הִתְשַׁפֹּטוּ בֶּן־אָדָם אֶת־תּוֹעֵבֶת

אֲבוֹתֶם הַזֹּדִיעִם: ⁵ וָאִמְרַת אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה בְּיוֹם בַּחֲרִי

בְּיִשְׂרָאֵל^b וָאֲשָׂא יָדִי^b לְזַרְעַ בֵּית יַעֲקֹב וָאֲוֹדַע לָהֶם בְּאַרְץ מִצְרַיִם

וָאֲשָׂא יָדִי לָהֶם לֵאמֹר אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: ⁶ בְּיוֹם הַהוּא נִשְׂאֹתִי

יָדִי לָהֶם לְהוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶל־אַרְץ אֲשֶׁר־תִּרְתִּי^a לָהֶם זִבְתַּת

חֶלֶב וּדְבַשׁ צָבִי הִיא לְכָל־הָאֲרָצוֹת: ⁷ וָאִמַּר אֲלֵהֶם אִישׁ שְׁקוּצֵי עֵינָיו

הַשְּׁלִיכוּ וּבְגִלּוּלֵי מִצְרַיִם אֶל־תִּטְמְאוּ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: ⁸ וַיִּמְרוּ־בִי

וְלֹא אָבוּ לִשְׁמַע אֵלַי אִישׁ אֶת־שְׁקוּצֵי עֵינֵיהֶם לֹא הַשְּׁלִיכוּ וְאֶת־

גִּלּוּלֵי מִצְרַיִם לֹא עָזְבוּ וָאִמַּר לְשַׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם לְכָלֹת אִפִּי בָהֶם

בְּתוֹךְ אֶרֶץ מִצְרַיִם: ⁹ וָאֲעֵשׂ^a לְמַעַן שְׁמִי לְבַלְתִּי הַחֹלֵב לְעֵינֵי הַגּוֹיִם

אֲשֶׁר־הִמָּה בְּתוֹכָם^c אֲשֶׁר נִזְדַּעְתִּי אֲלֵיהֶם לְעֵינֵיהֶם^d לְהוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ

מִצְרַיִם: ¹⁰ וָאֲוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וָאֲבֵאֵם אֶל־הַמִּדְבָּר: ¹¹ וָאֶתָּן

לָהֶם אֶת־חֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטֵי הַזֹּדִעִתִּי אוֹתָם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אוֹתָם

II^{a-a} 1 frt (cf 6^B 1 et 12. 14) וַיְהִי לָהּ מִטָּה^b || ^b > 6^B || ^c עַל שִׁבְט^c || ^d 6

ἐν μέσῳ, frt dl || 12^a 6 τὰ ἐκλεκτὰ αὐτῆς; prps בְּדִיָּה || ^b 1 הַתְּפָרְקוּ || 6 ἐξεδι-

κλήθη (σαν) || ^c 1 c 6 || ^a 13 || ^b > 6 dl || 14^a frt 1 מִמִּטָּה ||

^b > 6, dl || ^c 3 + עוֹד || Cp 20, 1 || ^a 1 c 32MSS 6 || ^b > 6, dl || ^c 3 || ^d 5 ||

6 || ^a 5 || ^b > 6, dl || ^c 4 || ^d 5 || ^e 6 || ^f 6 || ^g 6 || ^h 6 || ⁱ 6 || ^j 6 || ^k 6 || ^l 6 || ^m 6 || ⁿ 6 || ^o 6 || ^p 6 || ^q 6 || ^r 6 || ^s 6 || ^t 6 || ^u 6 || ^v 6 || ^w 6 || ^x 6 || ^y 6 || ^z 6 ||

6 || ^a 6 || ^b 6 || ^c 6 || ^d 6 || ^e 6 || ^f 6 || ^g 6 || ^h 6 || ⁱ 6 || ^j 6 || ^k 6 || ^l 6 || ^m 6 || ⁿ 6 || ^o 6 || ^p 6 || ^q 6 || ^r 6 || ^s 6 || ^t 6 || ^u 6 || ^v 6 || ^w 6 || ^x 6 || ^y 6 || ^z 6 ||

הָאָדָם וְחִי בָהֶם: ¹² וְגַם אֶת־שִׁבְתוֹתַי נָתַתִּי לָהֶם לְהַיּוֹת לְאוֹת
 בִּינִי וּבִינֵיהֶם לָדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדָּשָׁם: ¹³ וַיֹּמְרוּ־בִי בֵּית־יִשְׂרָאֵל
 בַּמִּדְבָּר בַּחֲקוֹתַי לֹא־הָלְכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטִי מָאֲסוּ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתָם
 הָאָדָם וְחִי בָהֶם וְאֶת־שִׁבְתַּתִּי חָלְלוּ מְאֹד וְאָמַר לְשַׁפָּךְ חֲמַתִּי עֲלֵיהֶם
 בַּמִּדְבָּר לְכַלּוֹתָם: ¹⁴ וְאָעֲשֶׂה לְמַעַן שְׁמִי לְבַלְתִּי הַחֹל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם
 אֲשֶׁר הוֹצֵאתִים לְעֵינֵיהֶם: ¹⁵ וְגַם־אֲנִי^a נִשְׂאֵתִי יָדִי לָהֶם בַּמִּדְבָּר
 לְבַלְתִּי הֵבִיא אוֹתָם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי^b זִבַּת חֶלֶב וְדִבְשׁ צִבִּי
 הִיא לְכָל־הָאֲרָצוֹת: ¹⁶ וְעַן בַּמִּשְׁפָּטִי מָאֲסוּ^a וְאֶת־חֲקוֹתַי לֹא־הָלְכוּ
 בָּהֶם^a וְאֶת־שִׁבְתוֹתַי חָלְלוּ^b כִּי אַחֲרֵי גִלּוּלֵיהֶם לָבָם הִלְךְ: ¹⁷ וְתַחֲסֹם
 עֵינֵי עֲלֵיהֶם מִשַּׁחֲתָם וְלֹא־עָשִׂיתִי אוֹתָם כִּלָּה בַּמִּדְבָּר: ¹⁸ וְאָמַר אֶל־
 בְּנֵיהֶם בַּמִּדְבָּר בַּחוּקֵי אֲבוֹתֵיכֶם אֶל־תֵּלְכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטֵיהֶם אֶל־
 תִּשְׁמְרוּ וּבְגִלּוּלֵיהֶם אֶל־תִּטְמְאוּ: ¹⁹ וְאֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בַּחֲקוֹתַי לָכוּ
 וְאֶת־מִשְׁפָּטִי שִׁמְרוּ וַעֲשׂוּ אוֹתָם: ²⁰ וְאֶת־שִׁבְתוֹתַי קִדְּשׁוּ וְהָיוּ לְאוֹת
 בִּינִי וּבִינֵיכֶם לָדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: ²¹ וַיֹּמְרוּ־בִי הַבָּנִים
 בַּחֲקוֹתַי לֹא־הָלְכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטִי לֹא־שִׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אוֹתָם אֲשֶׁר
 יַעֲשֶׂה אוֹתָם הָאָדָם וְחִי בָהֶם אֶת־שִׁבְתוֹתַי חָלְלוּ וְאָמַר לְשַׁפָּךְ
 חֲמַתִּי עֲלֵיהֶם לְכַלּוֹת אֶפְרַיִם בָּם בַּמִּדְבָּר: ²² וְהִשְׁבַּתִּי אֶת־יָדִי^a וְאָעֲשֶׂה^b
 לְמַעַן שְׁמִי לְבַלְתִּי הַחֹל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אוֹתָם לְעֵינֵיהֶם:
²³ וְגַם־אֲנִי^c נִשְׂאֵתִי אֶת־יָדִי לָהֶם בַּמִּדְבָּר לְהַפִּיץ אֹתָם בַּגּוֹיִם וּלְזָרוֹת
 אוֹתָם בָּאֲרָצוֹת: ²⁴ עַן מִשְׁפָּטִי לֹא־עָשׂוּ וְחֲקוֹתַי מָאֲסוּ וְאֶת־
 שִׁבְתוֹתַי חָלְלוּ וְאַחֲרֵי גִלּוּלֵי אֲבוֹתָם הָיוּ עֵינֵיהֶם: ²⁵ וְגַם־אֲנִי^d נָתַתִּי
 לָהֶם חֲקִים לֹא טוֹבִים וּמִשְׁפָּטִים לֹא יָחִיו בָּהֶם: ²⁶ וְאַטְמָא אוֹתָם
 בַּמִּתְנֻנּוֹתָם בַּהֶעָבִיר כָּל־פֶּטֶר רָחַם לְמַעַן אֲשַׁמֵּם לְמַעַן אֲשֶׁר יִדְעוּ
 אֲשֶׁר אֲנִי יְהוָה: ²⁷ פ לָכֵן דִּבַּר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל^a בֶּן־אָדָם וְאָמַרְתָּ
 אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה עוֹד זֹאת נִדְפְּפוּ אוֹתִי אֲבוֹתֵיכֶם בַּמַּעַלָּם
 בִּי מַעַל: ²⁸ וְאַבִּיָּאֵם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׂאֵתִי אֶת־יָדִי לָתֵת אוֹתָהּ
 לָהֶם וַיֵּרְאוּ כָל־גִּבְעָה רָמָה וְכָל־עֵץ עֲבוֹת וַיִּזְכְּחוּ־שֵׁם^a אֶת־זִכְחֵיהֶם^a

12 ° וְאֲנִי^a 13 >S 14 S וְאֲחֻסִּים 15 a-a וְאֲנִי^a 16 a-a >S; 17 c וְאֲחֻסִּים 18 c וְאֲחֻסִּים 19 c וְאֲחֻסִּים 20 c וְאֲחֻסִּים 21 c וְאֲחֻסִּים 22 a-a >S; dl 23 ° וְאֲחֻסִּים 24 l וְאֲחֻסִּים 25 ° וְאֲחֻסִּים 26 ° >S (*) dl 27 a-a trsp prb c S post לָכֵן 28 a-a וְאֲחֻסִּים

b ins c 4MSS וְאֲחֻסִּים; וְאֲחֻסִּים || 16 a-a >S; 17 c וְאֲחֻסִּים || 18 c וְאֲחֻסִּים || 19 c וְאֲחֻסִּים || 20 c וְאֲחֻסִּים || 21 c וְאֲחֻסִּים || 22 a-a >S; dl || 23 ° וְאֲחֻסִּים || 24 l וְאֲחֻסִּים || 25 ° וְאֲחֻסִּים || 26 ° >S (*) dl || 27 a-a trsp prb c S post לָכֵן || 28 a-a וְאֲחֻסִּים

28 ^b l ? c S וַיִּקְרִיבוּ al c וַיַּעֲרֹכוּ || ^{c-c} > 30 prb dl || 29 prps הַבָּאִים (cf
 et neohbr הבאי *vanitas*); dl ? ה || 30 ^a dl c & || ^b prps בְּדִ || 31 ^a & ||
 וּבְרֵאשִׁית || ^b ins c & הָיָה || ^c dl c & || 32 ^a > S || ^b בָּא' & || 33 ^a & לָכֵן || ^b dl c & ||
 > 36 || ^{a-a} & AΛX אַתֶּם מֵאֲרִיץ || ^b dl c & || 37 ^a & cf & ||
 > 36 || ^b ?; בְּמִסְפָּר & || ^c dl c & || 38 ^a & בִּי || ^b l c
 nonn MSS Vrs יבֹאוּ || ^c & B κύριος κύριος || 39 ^a id & ipsum hic et abhinc sae-
 pissime || ^b > & || ^c & ἐξάρατε, prps הַעֲבִירוּ, sed ? || ^{d-d} ? & καὶ μετὰ ταῦτα εἰ
 μὴ; > S; l ? וְאַחֲרֵים (scil אלהים) cf IS 26,19 || 40 ^a cf 39 ^a || ^b ?; & εἰς
 τέλος || ^c > S, prb dl || ^d prb l c & S אֶפְקֹד || ^{e-g} S — הֵם || 41 l ב'.

אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשְׂאתִי אֶת־יָדִי לָתֵת אוֹתָהּ לַאֲבוֹתֵיכֶם: ⁴³ וַיִּזְכְּרֶתֶם־
שֵׁם אֶת־דְּרֹכֵיכֶם וְאֵת כָּל־עֲלִילוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר נִטְמַאתֶם בָּם וַיִּקְטַחְתֶּם
בַּפְּנִיכֶם בְּכָל־רְעוּזֵיכֶם ^b אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם^b: ⁴⁴ וַיִּדְעֶתֶם כִּי־אֲנִי יְהוָה
בַּעֲשׂוֹתִי אֹתְכֶם לְמַעַן שְׁמִי לֹא כִדְרֹכֵיכֶם הָרָעִים וּכְעֲלִילוֹתֵיכֶם
הַנִּשְׁחָתוֹת ^b בֵּית יִשְׂרָאֵל^b נֹאֵם אֲדֹנָיִי יְהוָה: ^c

21 ⁱ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ² בֶּן־אָדָם שִׁים פְּנִיךָ דְרָךְ^a תִּימָנָה
וְהִטָּף ^b אֶל־דָּרוֹם וְהִנָּבֵא אֶל־דֹּרֵעַר הַשְּׂדֵה^c נִגְבִּי: ³ וְאָמַרְתָּ לִיעָר הַנִּגְב
שָׁמַע דְּבַר־יְהוָה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה הִנְנִי מַצִּית־בְּךָ וְאֵשׁ וְאָכְלָה
בְּךָ כָּל־עֵץ־לֹחַ וְכָל־עֵץ וְבֶשֶׂר לֹא־תִקְבֶּה לַהֲבֵת שְׁלֹהֲבֵת^b וְנִצְרְבוּ־בָהּ
כָּל־פְּנִים מִנִּגְב צָפוֹנָה: ⁴ וְרָאוּ כָּל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה בַּעֲרִיתִי לֹא
תִקְבֶּה: ⁵ וְאָמַר אֲתָה אֲדֹנָיִי יְהוָה הִמָּה^b אֹמְרִים לִי הֲלֹא מִמַּשָּׁל
מִשָּׁלִים הוּא: ⁶ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ⁷ בֶּן־אָדָם שִׁים
פְּנִיךָ אֶל־יְרוּשָׁלַם וְהִטָּף ^c אֶל־מִקְדָּשִׁים^c וְהִנָּבֵא אֶל־אֲדָמַת יִשְׂרָאֵל:
⁸ וְאָמַרְתָּ לַאֲדָמַת יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי אֵלֶיךָ וְהוֹצֵאתִי חֲרָבִי
מִתַּעֲרָה וְהִכְרַתִּי מִמֶּךָ צִדִּיק וְרָשָׁע: ⁹ יַעַן אֲשֶׁר־הִכְרַתִּי מִמֶּךָ צִדִּיק
וְרָשָׁע^a לָכֵן תֵּצֵא חֲרָבִי מִתַּעֲרָה אֶל־כָּל־בָּשָׂר מִנִּגְב צָפוֹן^d: ¹⁰ וַיִּדְעוּ
כָּל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה הוֹצֵאתִי חֲרָבִי מִתַּעֲרָה לֹא תָשׁוּב עוֹד: ¹¹
וְאֲתָה בֶן־אָדָם הֶאֱנַח בְּשִׁבְרוֹן מְתָנִים^a וּבִמְרִירוֹת^b תֵּאָנַח לְעִינֵיהֶם:
¹² וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ עַל־מָה אַתָּה נֹאנַח וְאָמַרְתָּ^a אֶל־שְׁמוּעָה
כִּי־בָאָה וְנָמַס כָּל־לֵב וְרָפוּ כָּל־יָדַיִם וְכָהֲתָה כָּל־רוּחַ וְכָל־בְּרָכִים
תִּלְכָּנָה פִּיִם הִנֵּה בָּאָה וְנִהְיָתָה^c נֹאֵם אֲדֹנָיִי יְהוָה: ^c
¹³ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ¹⁴ בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר
יְהוָה^a אֹמֵר

חֲרֵב חֲרֵב הוֹחֲדָה וְגַם־מְרוֹטָה^d:

43 ^a >G || ^{b-b} >G(*) || 44 ^a G + כן || ^{b-b} >G || ^c dl c G || Cp 21, 2 ^a G
ἐπὶ || ^b G S ? הִבְטַם || ^c l c G על || ^d l c G על || ^e G ἡγοούμενον (שָׂר), l prb c
S אשר בִּנְגִב || ^f Or Var^P נִגְבָּה || 3 ^a id G^{BA}; >G^{AE} || ^b ?; (G) ἐξαφθεῖσα, id
S) || 5 ^a cf 20,39^a || ^b S S הִנָּם || 7 ^a c G praem frt הִנָּבֵא || ^b l c G על ||
^c S S ? הִבְטַם cf 2 || ^d l c G על || ^e l frt c 4MSS S מקדָּשִׁים cf G (sed cf Jer
51,51) || 8 MSS Edd E3E praem אֲדֹנָיִי || 9 ^{a-a} >G^{AE}, dittogr ? dl ? || ^b G
οὕτως || ^c l c G על || ^d l c Or צָפוֹנָה cf 3 || 10 S G^{AA} וְלֹא || 11 ^a G (S^b÷)
|| ^b G ἐν ὁδύναϊς = וּבְצִירִים vel רִיךְ || 12 ^a S + אֵלֵיהֶם || ^b l c G על ||
^c >G, dl || 14 ^a sic B; mlt MSS Edd אֲדֹנָיִי, Or al יהוה יהוה ||
^b >S || ^c >S S || ^d l מְרוֹטָה cf 15.

¹⁵ לַמַּעַן טַבַּח טַבַּח הַיּוֹחֵדָה לַמַּעַן^a הָיְהִי-לָהּ^a בָּרֶק מִרְטָה^b נָא. נָשִׁישׁ שָׁבַט בְּנֵי מֵאֶסֶת כָּל-עֵץ^b:

¹⁶ וַיִּתֵּן^a אֹתָהּ לַמִּרְטָה^b לַתֶּפֶשׁ בִּכְפֹּ

הִיא הַיּוֹחֵדָה חֶרֶב^d וְהָיָא מִרְטָה לַתֵּת אֹתָהּ בִּיד-הַזֶּרֶג: ¹⁷ זַעַק וְהִלֵּל בֶּן-אָדָם כִּי-הָיָא הָיְתָה בְּעַמִּי^a הָיָא בְּכָל-נְשֵׂאֵי יִשְׂרָאֵל^b מִגִּדְרֵי אֶל-חֶרֶב הָיוּ אֶת-עַמִּי לְכֹן סָפַק אֶל-יָרֵךְ: ¹⁸ כִּי בָחַן וּמָה אִם-גַּם-שָׁבַט מֵאֶסֶת^a לֹא יִהְיֶה נָאֻם אֲדָנִי יְהוָה: ¹⁹ וְאֹתָהּ בֶּן-אָדָם הַנִּבָּא וְהָךְ בָּרָךְ אֶל-כָּפֹ וְתַכְפֹּל^b חֶרֶב^c שְׁלִישֶׁתָּהּ^d

חֶרֶב חֲלָלִים הָיָא חֶרֶב חֲלָל הַגְּדוֹלֹה הַחֲרֹרֶת^e לָהֶם^g:

²⁰ לַמַּעַן וּלְמוֹגֵא^a לֵב^b וְהִרְבֵּה הַמִּכְשָׁלִים^c

עַל כָּל-שְׁעָרֵיהֶם^d

נָתַתִּי אֶבְחַת-חֶרֶב אֲחִי^e עֲשׂוּיָהּ לְבָרֶק מַעֲטָהּ לַטַּבַּח:

²¹ הַתְּאַחֲרִי^a הַיּוֹמִינִי הַשִּׁמִּי^b הַשְּׁמִילִי אָנָּה פָּנִיךְ מַעֲדוֹת:

²² וְגַם-אֲנִי

אָבָה כַּפִּי אֶל-כַּפִּי וְהַנִּיחֹתִי חֲמָתִי

אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי: ²³ וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ²⁴ וְאֹתָהּ בֶּן-אָדָם שִׁים-לָךְ שְׁנַיִם דְּרָכִים לְבֹא חֶרֶב מִלֶּךְ-בְּכָל מֵאֲרֶץ אֶחָד^a יֵצְאוּ שְׁנֵיהֶם וַיֵּד בְּרֹא^b בְּרֹאשׁ-הַדֶּרֶךְ עֵיר בְּרֹא^c: ²⁵ הַדֶּרֶךְ^a תֵּשִׁים לְבֹא חֶרֶב אֶת^b רֶבֶת בְּנִי-עֲמוּזָן וְאֶת-יְהוּדָה בִּירוּשָׁלַם^d בְּצוּרָה^e: ²⁶ כִּי-עָמַד מִלֶּךְ-בְּכָל אֶל-אֵם הַדֶּרֶךְ בְּרֹאשׁ שְׁנֵי הַדְּרָכִים לְקָסֶם-קָסָם קָלָקַל בַּחֲצִיִם שָׂאֵל בַּתְּרָפִים רָאָה בְּכַבֵּד: ²⁷ בְּיָמֵינוּ הָיְתָה הַקָּסָם יְרוּשָׁלַם^b לְשׁוֹם כָּרִים^b לַפֶּתַח פֶּה בְּרֹצֶחַ לְהָרִים קוֹל בַּתְּרוּעָה לְשׁוֹם כָּרִים עַל-

¹⁵ ^{a-a} crrp (vid >Sv); prps הָיְתָה vel הָהָל, prb 1 בָּרֶק (cf Ps 144,6) || ^{b-b} crrp || ¹⁶ ^a v dedi (וַיִּתֵּן) || ^b prps לַמִּרְטָה, al לַטַּבַּח || ^c כַּכְפּו || ^d dl || ¹⁷ ^{a-a} s ובכל || ^{b-b} >s || ^c 1 על (ט) || ¹⁸ ^{a-a} crrp || ¹⁹ ^a 1 c Or ט על || ^b 1 prb c ט ותכפל || ^c add? || ^d prb 1 ושלשת || cf v || ^{e-e} add? parenthesis? pr היא KOr; pr חלל הגדול || ^f 1 prb c ט (καὶ ἐκ-στήσεις) cf AS&V || ^g mlt MSS לָכֶם; 1? c ט אֲתָם || ²⁰ ^a 1? אֲתָם || ^b s& לָכֶם || ^c 1 c טס vel הַנִּבָּא || ^d 1 prb prps (cf ט) || ^{e-e} crrp; ט παραδέδονται εἰς σφάγια βομπαίας (ח' אֶל-טַבַּח) || ^f 1 מִרְטָה || ²¹ ^a ?; nonn MSS הַתְּאַחֲרִי ט διαπορεύου δέξινου = וְהַתְּעַבְרִי || ^b >ט(ט) || ^c dl || ²² ^a 1 אֶתָּה || ^b dl c ט (dittogr) || ^c 1 בְּרֹאשׁ et trsp in vs sq || ²³ ^a ins עֵיר || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 וְעַל vel וְעַל || ^d 1 c טס || ^e 1 וִיר' || ^f 1 c טס || ²⁴ ^a 1 על || ^b 1 בְּתוֹכָהּ || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ²⁵ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 וְעַל vel וְעַל || ^d 1 c טס || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ²⁶ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ²⁷ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ²⁸ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ²⁹ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ³⁰ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ³¹ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ³² ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ³³ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ³⁴ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ³⁵ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ³⁶ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ³⁷ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ³⁸ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ³⁹ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁴⁰ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁴¹ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁴² ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁴³ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁴⁴ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁴⁵ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁴⁶ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁴⁷ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁴⁸ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁴⁹ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁵⁰ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁵¹ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁵² ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁵³ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁵⁴ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁵⁵ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁵⁶ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁵⁷ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁵⁸ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁵⁹ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁶⁰ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁶¹ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁶² ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁶³ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁶⁴ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁶⁵ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁶⁶ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁶⁷ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁶⁸ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁶⁹ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁷⁰ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁷¹ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁷² ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁷³ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁷⁴ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁷⁵ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁷⁶ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁷⁷ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁷⁸ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁷⁹ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁸⁰ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁸¹ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁸² ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁸³ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁸⁴ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁸⁵ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁸⁶ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁸⁷ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁸⁸ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁸⁹ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁹⁰ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁹¹ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁹² ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁹³ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁹⁴ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁹⁵ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁹⁶ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁹⁷ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁹⁸ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ⁹⁹ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס || ¹⁰⁰ ^a 1 על || ^b 1 אֵל vel c טס על || ^c 1 c טס || ^d 1 על || ^e 1 c טס || ^f 1 c טס ||

שְׁעָרִים^ד לַשָּׁפָן סִלְלָה לִבְנוֹת^ה דִּיקָּה^ז וַהֲיָה לָהֶם בְּקָסוֹם^א שְׂוֹא
בְּעִינֵיהֶם^ב שְׁבַעֲי שְׁבַעוֹת לָהֶם^ב וְהוּא מִזְכִּיר עֵין לְהַתְּפֹשׁ^ס
לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי^א יְהוֹה יַעַן הִזְכַּרְכֶּם עֲוֹנֵיכֶם בְּהִגְלוֹת פְּשָׁעֵיכֶם
לְהִרְאוֹת חַטֹּאוֹתֵיכֶם בְּכָל^ב עֲלִילוֹתֵיכֶם^ג יַעַן הִזְכַּרְכֶּם^ג בְּכַף^ד תַּתְּפֹשׁוּ^ה
פ^פ וְאַתָּה חָלַל רִשְׁע נָשִׂיא יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּא יוֹמוֹ בַּעַת עֵין קָץ^ז
ס^ס כֹּה אָמַר אֲדֹנָי^א יְהוֹה הַסִּיר^ב הַמְצַנֶּפֶת וְהָרִים^ג הָעֵטֶרָה^ד וְנָתַתָּ
לֹא־זֹאת^ד הַשְּׁפֹלָה^ה הַגְּבִיָּה וְהַגְּבִיָּה^ו הַשְּׁפִילָה^ז עֹנָה^א עֹנָה^ב עֹנָה^ג אֲשִׁימָנָה^ד
עֲנִים־זֹאת לֹא הָיָה^ה עַד־בָּא אֲשֶׁר־לֹו^ד הַמִּשְׁפָּט וּנְתִיתֹור^ה פ^פ
וְאַתָּה בֶן־אָדָם הַנִּבָּא וְאַמַּרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי^א יְהוֹה אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן
וְאֶל־חִרְפָּתָם וְאַמַּרְתָּ חֲרֵב חֲרֵב פְּתוּחָה לְטַבַּח מְרוֹטָה^ב לְהַכִּיל לְמַעַן^ב
בָּרָק^ג בְּחִזּוֹת לֹךְ שְׂוֹא בְּקָסֶם־לֹךְ כְּזָב לָתֵת אוֹתָךְ^א אֶל־צִוְאָרֵי חֲלָלִי^ה
רִשְׁעִים אֲשֶׁר־בָּא יוֹמָם בַּעַת עֵין קָץ^ז ס^ס הִשָּׁב אֶל־תַּעֲרָה^ה בְּמִקְוֶם
אֲשֶׁר־נִבְרָאת בְּאָרֶץ מִכְרוֹתֶיךָ אֲשַׁפֵּט אֹתָךְ^ג וְשִׁפְכָתִי עָלֶיךָ זַעֲמִי
בְּאֵשׁ עֲבָרְתִי אֶפִּיחַ עָלֶיךָ וּנְתַתִּיךָ בְּיַד אֲנָשִׁים בְּעָרִים חֲרָשֵׁי מִשְׁחִיתִי
לֹאֲשׁ תִּהְיֶה לְאֹכְלָה דִּמְךָ יִהְיֶה בְּתוֹךְ הָאָרֶץ לֹא תִזְכְּרִי כִּי אָנִי
יְהוֹה דְּבָרְתִי^ה פ^פ

22 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ²וְאַתָּה בֶן־אָדָם הַתְּשַׁפֵּט
הַתְּשַׁפֵּט אֶת־עֵיר הַדָּמִים וְהוֹדַעְתָּהּ אֵת כָּל־תּוֹעֲבֹתֶיהָ: ³וְאַמְרָתָּ כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה ^aעֵיר שֶׁפָּכַת דָּם בְּתוֹכָהּ ^bלְבֹא עָתָה וְעֲשֵׂתָה גְלוּלִים
עָלֶיהָ ^cלְטִמְאָה: ⁴בְּדִמְךָ אֲשֶׁר־שִׁפַּכְתָּ אֲשַׁמֶּת וּבְגִלּוֹלֶיךָ אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ
טִמְאָת וּתְקַרִּיבִי יָמֶיךָ ^aוּתְבֹא ^bעַד־שְׁנוֹתֶיךָ עַל־כֵּן נִתְתִּיךָ חֲרָפָה
לְגֻלִּים ^dוְקָלְסָה לְכָל־הָאָרָצוֹת: ⁵הַקְרִבּוֹת ^aוְהִרְחַקוֹת מִמֶּךָ יִתְקַלְסוּ־בְךָ
טִמְאָת הַשֵּׁם רַבַּת הַמְּהוּמָה ^b: ⁶הִנֵּה נִשְׁאֵאֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ לְזֹרְעוֹ

27^d שְׁעָרֶיהָ $\S$ || ^c mlt MSS Edd $\S$ וּלְבָנוֹת $\S$ || 28^a Q בְּקֶסֶם $\S$ בְּקֶסֶם || 1 c $\S$ בְּקֶסֶם || ^{b-b} ?; $\S$ add || 29^a dl c $\S$ || ^b 2MSS $\S$ וְכָל || ^{c-c} > $\S$ || ^d 1 c $\S$ וְהַנְּבִיָּה || 31^a dl c $\S$ || ^b 1 הָסֵר || ^c 1 וְהָרָם || ^{d-d} > $\S$ || ^e 1 הַשְׁפִּילָה || ^f 1 וְהַנְּבִיָּה || $\S$ || 32^a $\S^{h*}$; $\S$ (לְעוֹל) || ^b נָם זֹאת לְעוֹנָה || $\S^{B^A}$ || ^{c-c} > $\S$; $\S^{B}$ οὐαὶ αὐτῇ τοιαύτη ἔσται || prps תְּהִיָּה בֹאֵת תְּהִיָּה sed ? || ^{d-d} $\S^{B\kappa}$ παραδώσω αὐτῇ ($\S^A$ αὐτήν) $\S$ || 33^a dl c $\S$ || ^{b-b} > $\S$; $\S$ εἰς συντέλειαν (sim $\S$), ἔγειρου δπως; || pr להכיל prps לְהַהֵל; 1 prb vel לְבָרַק vel בָּרַק || 34^a 1 אֹתָהּ || ^b 1 עַל || ^c 1 prb תְּלָלִים || cf $\S$ || 35^a dub; $\S$ ἀποστρεφε μὴ καταλύσης || 37^a 1 תְּהִיָּה || Cp 22, 2 dl c 4MSS $\S$ || 3^a $\S$ + אֹי ($\S$) cf 24,6 || ^b frt dl || ^c prb 1 c $\S$ בְּתוֹכָהּ || 4^a 1 (cf $\S$) יוֹמָךְ || ^b $\S$ וּתְבִאִי $\S$ || ^c 1 c 2MSS QOr $\S$ עַת $\S$ || ^d mlt MSS Edd בְּנִי || 5^a ins prb c $\S$ אֵלֶיךָ $\S$ || ^b $\S$ ἐν ταῖς ἀνομίαις || cf $\S$; frt 1 הוֹמָה.

סְרוּחֵי טְבוּלִים בְּרֹאשֵׁיהֶם מֵרָאָה שְׁלִישִׁים כָּלם בְּדָמוֹת בְּגֵי-בָבֶל¹⁵
 כְּשָׂדִים אֶרֶץ מוֹלְדָתָם: ¹⁶ וַתַּעֲגֹב^a עֲלֵיהֶם לְמִרְאָה עֵינֶיהָ וַתִּשְׁלַח
 מַלְאָכִים אֲלֵיהֶם כְּשָׂדִימָה: ¹⁷ וַיָּבֹאוּ אֵלֶיהָ בְּגֵי-בָבֶל^b לְמַשְׁכָּב הָדִים
 וַיִּטְמְאוּ אוֹתָהּ בְּתִזְנוּתָם וַתִּטְמְאֵם-כֶּם וַתִּקַּע נַפְשָׁהּ מֵהֶם: ¹⁸ וַתִּגְלֶה^a
 תִּזְנוּתֶיהָ^b וַתִּגְלֶה אֶת-עֲרוֹתָהּ וַתִּקַּע נַפְשִׁי מֵעָלֶיהָ כַּאֲשֶׁר נִקְעָה
 נַפְשִׁי מֵעַל אַחֲזָתָה: ¹⁹ וַתִּרְכָּב^a אֶת-תִּזְנוּתֶיהָ לְזַכֵּר אֶת-יָמֵי נְעוּרֶיהָ
 אֲשֶׁר זָנְתָה^b בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם: ²⁰ וַתַּעֲגֹב^b עַל פְּלִגְשֵׁיהֶם אֲשֶׁר בָּשָׂר-
 חֲמֹזִים בְּשָׂרָם וְזִמְתָּ סוּסִים וְרִמָּתָם: ²¹ וַתִּפְקֹדִי^a אֶת זִמְתָּ נְעוּרֶיךָ
 בְּעֲשׂוֹת^b מִמִּצְרַיִם^c דְּדִיד^d לְמַעַן שְׂרֵי נְעוּרֶיךָ: ׀ ²² לָכֵן
 אֶהְיֶיכָה כֶּה-אִמֹּר אֲדַנִּי יְהוָה הִנְנִי מַעִיר אֶת-מֵאֵהֶבֶךָ עָלֶיךָ אֵת
 אֲשֶׁר-נִקְעָה נַפְשָׁךְ מֵהֶם וְהִבֵּאתִים עָלֶיךָ מִסְבִּיב: ²³ בְּגֵי בָבֶל וְכָל-
 כְּשָׂדִים פְּקוּדִים וְשׂוֹעֵי וְקוֹעֵי כָל-בְּגֵי אֲשׁוּר אוֹתָם^b בַּחוּרֵי חֲמֹד פְּחוֹת
 וּסְגָנִים כָּלם שְׁלִישִׁים וְקִרְוָאִים רַבִּי סוּסִים כָּלם: ²⁴ וַיָּבֹאוּ עָלֶיךָ הָעָן^a
 רֶכֶב וְנִלְגָל וּבִקְהָל^b עַמִּים צָנָה וּמִגֵּן וְקִזְבֹּעַ^c יִשְׁמֹו עָלֶיךָ סְבִיב
 וְנָתַתִּי לַפְּנִיָּהֶם מִשְׁפָּט וּשְׁפָטוֹךְ בְּמִשְׁפָּטֵיהֶם: ²⁵ וְנָתַתִּי קִנְיָתִי בְּךָ
 וַעֲשׂוּ אוֹתָךְ בַּחֲמָה אַפְּךָ וְאֶזְנוֹךְ יִסִּירוּ וְאַחֲרִיתָךְ בַּחֲרֹב תִּפּוֹל הַמָּה
 בְּגִידֶךָ וּבְנוֹתֶיךָ יִקְחוּ וְאַחֲרִיתָךְ תֹּאכַל בָּאֵשׁ: ²⁶ וְהַפְּשִׁטוֹךְ אֶת-בְּגָדֶיךָ
 וְלִקְחוּ כָלִי תִפְאָרְתָךְ: ²⁷ וְהִשְׁבַּתִּי זִמְתְּךָ מִמֶּךָ וְאֶת-זִנוּתָךְ^a מֵאֶרֶץ
 מִצְרַיִם וְלֹא-תִשָּׂא עֵינֶיךָ אֲלֵיהֶם וּמִצְרַיִם לֹא תִזְכְּרֶי-עוֹד: ׀ ²⁸ כִּי
 כֹּה אִמֹּר אֲדַנִּי יְהוָה הִנְנִי גִתֶּנְךָ בְּיָד אֲשֶׁר שָׁנְאָת בְּיָד אֲשֶׁר-נִקְעָה
 נַפְשָׁךְ מֵהֶם: ²⁹ וַעֲשׂוּ אוֹתָךְ בְּשָׁנְאָה וְלִקְחוּ כָל-יָגִיעֶךָ וַעֲזֹבוּךָ עָרֶם
 וְעָרִיהָ וְנִגְלָה^a עָרֹת זִנוּיֶיךָ^b וְזִמְתְּךָ^c וְתִזְנוּתֶיךָ: ³⁰ עֲשֵׂה^a אֵלֶיהָ לֶךְ
 בְּזִנוּתָךְ אַחֲרֵי גִזְם^b עַל אֲשֶׁר-נִטְמְמָתָ^c בְּגִלּוּלֵיהֶם: ³¹ בְּיָדֶךָ אַחֲזָתָךְ
 הִלַּכְתָּ וְנָתַתִּי כּוֹסָה בְּיָדֶךָ: ׀ ³² כֹּה אִמֹּר אֲדַנִּי יְהוָה

¹⁵ ^b frt abhinc add || > 6 || prb dl || ¹⁶ ^a l c K וַתַּעֲגֹב Q, וַתַּעֲגֹב > 6 || ¹⁷ ^a add? || ¹⁸ ^a l prb c & וַתִּגְלֶה (תִּזְנוּתָהּ) || ¹⁹ ^a QOr וַתִּרְכָּב || ^{b-b} Var^G מֵאֶרֶץ || ^{b-b} crrp? frt l c & וַתִּרְכָּב || ²⁰ ^a l c nonn MSS וְהִבֵּאתִים || ²¹ ^a l c & וְהִשְׁבַּתִּי || ²² ^a l c & וְהִשְׁבַּתִּי || ²³ ^a l c & וְהִשְׁבַּתִּי || ²⁴ ^a l c & וְהִשְׁבַּתִּי || ²⁵ ^a l c & וְהִשְׁבַּתִּי || ²⁶ ^a l c & וְהִשְׁבַּתִּי || ²⁷ ^a l c & וְהִשְׁבַּתִּי || ²⁸ ^a l c & וְהִשְׁבַּתִּי || ²⁹ ^a l c & וְהִשְׁבַּתִּי || ³⁰ ^a l c & וְהִשְׁבַּתִּי || ³¹ ^a l c & וְהִשְׁבַּתִּי || ³² ^a l c & וְהִשְׁבַּתִּי ||

בַּיּוֹם אֲחֻזְתֶּךָ תִּשְׁתִּי הָעֵמֶקָה וְהַרְחֵבָה
 בַּתְּהִיָּה לַצֶּחֶק וּלְלַעֲגָה^b מִרְבָּה^c לְהַכִּיל:
 33 שְׁכָרוֹן^a וַיִּנּוֹן תִּמְלָאִי בַיּוֹם שְׁמָה^b וּבְשִׁמְמָה
 בַּיּוֹם אֲחֻזְתֶּךָ שְׁמָרוֹן^c:

34 וְשִׁתִּית אוֹתָהּ וּמִצִּית^a וְאֶת־חֲרָשֶׁיהָ תִּגְרָמִי^a
 בְּשִׁרְיֶךָ תִּגְתָּקִי^b כִּי אֲנִי דִּבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָיִי יְהוָה:
 35 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה יַעַן שָׁכַחְתָּ אוֹתִי וַתִּשְׁלִיכֵנִי אוֹתִי
 אַחֲרַי נֶגֶד וְגַם־אֶת שְׁאִי וּמִתֶּךָ וְאֶת־תִּזְנוּתֶיךָ:
 יְהוָה אֵלֵינוּ בְּנֶ־אָדָם הַתִּשְׁפּוֹט אֶת־אֶהְלֶה וְאֶת־אֶהְלִיבָה וְהִגֵּד לָהֶן
 אֶת תּוֹעֲבוֹתֵיהֶן: 37 כִּי נֹאפּוּ וְדָם בִּידֵיהֶן וְאֶת־גִּלּוּלֵיהֶן נֹאפּוּ^a וְגַם
 אֶת־בְּנֵיהֶן אֲשֶׁר יִלְדוּ־לִי הֵעֲבִירוּ לָהֶם^b לֶאֱכֹלָה^c: 38 עוֹד^a זֹאת עָשׂוּ
 לִי טִמְאוּ אֶת־מִקְדָּשִׁי^b בַּיּוֹם הַזֶּה וְאֶת־שִׁבְתּוֹתִי חָלְלוּ: 39 וּבְשִׁחַטְטָם
 אֶת־בְּנֵיהֶם לְגִלּוּלֵיהֶם וַיָּבֹאוּ אֶל־מִקְדָּשִׁי^a בַּיּוֹם הַזֶּה^a לְחַלְלֹו וְהִנֵּה־^b
 כֹּה עָשׂוּ בְּתוֹךְ בֵּיתִי: 40 וְאֵף כִּי תִשְׁלַחְנָה^b לַאֲנָשִׁים בָּאִים מִמֶּרְחֶק
 אֲשֶׁר^c מִלְּאָךְ שְׁלוֹחַ^c אֲלֵיהֶם וְהִנֵּה־בָאוּ לְאֲשֶׁר^d רָחֲצָה כְּחֹלֶת עֵינֶיךָ
 וְעָדִית עָדִי: 41 וַיִּשְׁבַּתְּ עַל־מִטָּה כְּבוֹדָה^a וְשִׁלַּחַן עָרוֹךְ לִפְנֵיהָ וּקְטָרְתִּי
 וְשִׁמְנִי^b שָׁמַת עָלֶיהָ^b: 42 וְקוֹל הַמּוֹץ^a שָׁלוּ^b בָּהּ וְאֶל־אֲנָשִׁים מִרְבֵּב אָדָם
 מִבָּאִים^b סוֹבָאִים^c מִמִּדְבָּר וַיִּתְּנוּ צְמִידִים אֶל־יְדֵיהֶן וַעֲטָרֹת תִּפְאָרֶת
 עַל־רֹאשֵׁיהֶן: 43 וְאָמַר^a לְבָלָה נְאֻפִים עַתָּה יִזְנֶה תִּזְנוּתִיהָ^a וְהִיא^b:
 44 וַיָּבֹאוּ אֲלֶיהָ כְּבֹא אֶל־אִשָּׁה זֹנָה בֵּן בָּאוּ אֶל־אֶהְלֶה וְאֶל־אֶהְלִיבָה
^b אִשָּׁת הַזֹּמָה^b: 45 וְאֲנָשִׁים צְדִיקִים הִמָּה^a יִשְׁפְּטוּ אוֹתָהֶם^b מִשְׁפָּט
 נְאֻפּוֹת וּמִשְׁפָּט שְׁפָכוֹת^c דָּם כִּי נֹאפַת הִנֵּה וְדָם בִּידֵיהֶן:
 46 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה הֵעֵלָה עֲלֵיהֶם^b קָהָל וְנָתַן אֹתָהֶן לַזֹּעֵה^c

32 ^{b-b} > 32 frt add || ^c 1 מִרְבָּה cf Σ || 33 ^a prps שְׁכָרוֹן || ^{b-b} > 3 ||
^c > 3, prb add || 34 ^{a-a} crrp; prps וְאֶת־שְׁמָרִיהָ תִּגְרָמִי || ^{b-b} prb dl c
 3 || ^c dl c 3 || 35 ^{oo} > 3; || 37 ^{a-a} 3 וְאֵת || ^b 3 לָהֶן || ^c 3
 3 || 38 ^a 1 (cf 3) וְעוֹד || ^{b-b} > 3, dl || 39 ^{a-a} > 3 || ^b > 3, 3 kai οτι ||
 40 ^a > 3^A cf 3 || ^b > 3, prb dl || ^{c-c} 3 שְׁלַחוּ || ^d 3 εὐθύς (cf neohebr
 cito) || 41 ^a 1 c 3 רְבוּדָה cf Prv 7,16 || ^{b-b} 3 שְׁמָחוּ בָּהֶם || 42 ^a 3 שִׁשּׁוֹן ||
 3 K נְשָׁמַע בָּהּ (?) בְּבִיתָהּ מִרְבֵּב אֲנָשִׁים בָּאִים || ^{b-b} crrp; frt 1
 3 ἀπονοίας || ^{b-b} crrp; frt 1 c mlt MSS || ^d 1 c על || 43 ^{a-a} crrp; prps c 3
 || ^b dittogr dl || (עַתָּה יִזְנוּ Q) בָּאֵלָה נֹאפּוּ מַעֲשֵׂי (frt כִּמְ cf 3) זֹנָה תִּזְנוּתָהּ
 44 ^a 1 c IMS Vrs || ^{b-b} 1 c 3 וַיָּבֹאוּ, sed prb add || ^{b-b} 1 c 3 לַעֲשׂוֹת זִמָּה || ^a > 3 || ^b 1
 c nonn MSS 3 וְנָתַן אֹתָהֶן (id 47) || ^c > 3 || 46 ^a > 3 || ^b 1 עֲלֵיהֶן || ^c K^{Or} לַזֹּעֵה.

47^a 1 c ט || וְגִנּוּם || ^b dl || c ?; frt 1 וְכִרּוֹת || ^d 1 בְּנִיחַ || ^e 1 c Var^G ||
 48 כּוֹמֶתֶה טַעַשׁ || 49^a ס || וְנִתְּתִי || ^b nonn MSS ס || יוֹדַעְתָּן || Cp 24, 2^a K
 (לְיוֹם מֶן־ט) || >ט, prb (ex עֵצִים?) crpp; dl || ^{c-c} >ט; dl ||
^d ט || על 3^a ט || ^b dl || c ט || >טס || ^d 1 ? בָּהּ cf 4 || 4^a 1 c טס || נִתְּתִים ||
^{b-b} add? >נ' || >ס || ^{c-c} ט ἐκσεσαρκισμένα ἀπὸ τ. ὁστών? dittogr? cf 5 || ^d >טס ||
 5^a 1 c טס || מִמְּב' || ^{b-b} ?; ט καὶ ὑπόκαιε || 1 ? || וְקִרוּחַ || ^c 1 (prps) הַעֲצִים || ^d 1
 נִתְ' || 6^a dl c ט || ^b ט || חֲלָאָה, prb 1 || ^c >ט || ^d ט || הוּצִיא || 7^a >ס || ^b ט ||
 שְׁמָתָהוּ || ^c שְׁמִכְתָּהוּ ט || 8^a >ס, dl || ^{b-b} prb add || 9^a dl c ט || ^{b-b} >ט(*) ||
^c frt 1 וגם || 10^{a-a} ?; prb 1 (cf ט) וְהִרְק הַמֶּרְק, 3MSS הִרְחַק || ^{b-b} >ט || 11^a ט ||
 הַנְחִלִים || ^b >ט.

תַּתֶּם חֲלֹאֲתָהּ: ^a12 תִּתְּאֲנִים הֲלֹאֲתָ וְלֹא־תִצָּא מִמֶּנָּה רַבָּתִי חֲלֹאֲתָהּ
[בָּאֵשׁ חֲלֹאֲתָהּ:]

¹³ בְּטִמְאֹתֶיךָ זִמָּה יַעַן טְהִרְתִּיךָ וְלֹא טְהִרְתָּ מִטִּמְאֹתֶיךָ
לֹא תִטְהַרְרִי עוֹד עַד־הִנֵּיתִי אֶת־תִּמְתִּי בָךְ: ¹⁴ אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי
בָּאֵהָ וְעָשִׂיתִי לֹא־אֶפְרַע וְלֹא־אֶחֹס ^b וְלֹא אֶנְתָּם בְּדֹרְכֶיךָ וְכַעֲלִילֹתֶיךָ
שִׁפְטוֹךָ ^c נָאֻם אֲדֹנָיִי יְהוָה: ׀ ¹⁵ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר:
¹⁶ בֶּן־אָדָם הִנְנִי לִקַּח מִמֶּךָ אֶת־מַחְמַד עֵינֶיךָ בְּמִגְפָּהָ וְלֹא תִסְפֹּד
וְלֹא תִבְכֶּה וְלֹא תִבּוֹא דְמַעַתְךָ: ¹⁷ הֲאֵנְקוּדִם יָמָתִים אֲבָלָה לֹא־
תַעֲשֶׂה פֶאֶרְךָ חֲבוּשִׁי עָלֶיךָ וְנַעֲלִיכָה תְּשִׁים בְּרַגְלֶיךָ וְלֹא ^d תַעֲטֶה
עַל־שִׁפְסָם וְלֶחֶם אֲנָשִׁים לֹא תֹאכַל: ¹⁸ וַיֹּאדָבֶר אֶל־הָעָם בְּבִקְרֹם וַתִּמָּת
אִשְׁתִּי בַעֲרֵב וְאֶעֱשׂ בְּבִקְרֹם כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי: ¹⁹ וַיֹּאמְרוּ אֵלַי הָעָם
הֲלֹא־תִגִּיד לָנוּ מַה־אֱלֹה בִּלְנֹו כִּי אַתָּה עָשִׂה: ²⁰ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם דְּבַר־
יְהוָה הָיָה אֵלַי לֵאמֹר: ²¹ אָמַר וּלְבֵית יִשְׂרָאֵל כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה
הִנְנִי מַחֲלֵל אֶת־מִקְדָּשִׁי גִּאֲזוֹן עֲזֹנְכֶם מִחֲמַד עֵינֵיכֶם וּמִחֲמַל ^b נַפְשֵׁיכֶם
וּבְנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר עֲזַבְתֶּם בַּחֲרֵב וּפְלוּ: ²² וְעָשִׂיתֶם כַּאֲשֶׁר
עָשִׂיתִי עַל־שִׁפְסָם לֹא תַעֲטוּ וְלֶחֶם אֲנָשִׁים לֹא תֹאכְלוּ: ²³ וּפִאֲרַכְכֶם ^a
עַל־רֵאשֵׁיכֶם וְנַעֲלִיכֶם בְּרַגְלֵיכֶם לֹא תִסְפְּדוּ וְלֹא תִבְכוּ וְנִמְקַתֶּם
בְּעֹנֻתֵיכֶם וְנִהְמַתֶּם ^b אִישׁ אֶל־אָחִיו: ׀ ²⁴ וְהָיָה יְחֻזְקָאֵל לָכֶם
לְמוֹפֶת כָּל אֲשֶׁר־עָשָׂה תַעֲשׂוּ בְּבוֹאָהּ וַיַּדְעֻתָם כִּי אֲנִי אֲדֹנָיִי יְהוָה:
²⁵ וְאַתָּה בֶּן־אָדָם הֲלֹא בְיוֹם קַחְתִּי מֵהֶם אֶת־מַעֲזָם ^c
מִשׁוּשִׁי תִפְאָרְתָם אֶת־מַחְמַד עֵינֵיהֶם וְאֶת־מַשָּׂא נַפְשָׁם ^b בְּנִיָּהֶם
וּבְנוֹתֵיהֶם: ²⁶ בְּיוֹם הַהוּא יָבוֹא הַפְּלִיט אֲלֶיךָ לְהַשְׁמָעוֹת אֲזָנִים:
²⁷ בְּיוֹם הַהוּא יִפְתַּח פִּיךָ אֶת־הַפְּלִיט וַתִּדְבֹּר וְלֹא תִאָּלֵם עוֹד וְהִיִּיתָ
לָהֶם לְמוֹפֶת וַיַּדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה: ׀

II ^c 6 בתוך || 12 ^{a-a} dl c 6 (dittogr) || ^b dub; prb dl || ^{c-c} prb l sol
כָּאֵשׁ cf v || 13 ^o prb l c 8 בְּטִי בְּזִמָּה || 14 ^a prb add || ^{b-b} prb dl c 6 ||
^c nonn MSS שִׁפְטֹתֶיךָ sed l c Vrs אֲשִׁפְטֹתֶיךָ || ^d dl c 6 || 16 ^a 6 év παρα-
τάξει subito; frt l בְּרַנֵּעַ vel כֶּרֶךְ || ^{b-b} >6 || 17 ^{a-a} trsp frt (מַתִּים) ||
^b 6 חֲבוּשִׁי || ^c >6 || ^d 6 לֹא || ^e l c 6 אֲזָנִים vel אֲבָלִים || 18 ^o dub; l ?
וְדִבַּרְתָּ (וְתִדְבֹּר ?) א' ה' לֵאמֹר; deinceps exc vb nonn cf 19 sqq || 19 ^a nonn
MSS וַיֹּאמֶר || ^{b-b} 2MSS 6 (*) 8 אֲשֶׁר || 21 ^a dl c 6 || ^b crpp; l וּמַשָּׂא cf 25 ||
22 cf 17^e || 23 ^a Var^G רִיכָם — || ^b 6 ΣΣ וְנִחַם sed ?; prps וְתִמְהָתָם || ^c 6 אֶת ||
24 dl c 6 || 25 ^{a-a} prb crpp; Vrs dub || ^{b-b} add ? || 26 ^o ?; frt l [לְהַשְׁמִיעַ] ||
27 ? 6 אֵל (πρός); l ? כָּבֹא cf 6.

וַיִּנָּקְמוּ^ו נָקָם^ד בְּשָׂאֵם בְּנִפְשׁ^ד לְמִשְׁחִית^א אִיבֹתָ עִוְלָם^י: לָכֵן כָּה
אָמַר אֱלֹהֵי^א יְהוָה הַגִּבִּי נֹטֵה יָדָי עַל־פְּלִשְׁתִּים וְהַכְרָתִי אֶת־כְּרֹתֵי

Cp 25, 2 על 3^a dl c 6 || 3^a dl c 6 || b-b 6 επεχάρητε ΕΛ || c 1 על c 6 || d 1 על c 6 || 4^a 6 ύμᾱς || b 6 (8) וישבו || 5^a prps ערי || b Var^P וירעו || 6^a dl c 6 || b-b >6S prb dl || c 6 על || 7^a S + יהוה [אדני] אמר || b >6(*) || c 1 c Q || d nonn MSS 6 בנ' || e-e frt dl et l האב' (trsp א) || 8^a dl c 6 || b sic B, Var א' || c dl c 6 || d 6^B + οὐχ; 1? הלא || e ישראל ויהודה 6 || 9^{a-a?} ולבני ע' || b 1 c Q KOr cf 6S 6 קרית ימה || 10^{a-a?}; frt add, S רבת || c-d ?; frt add, S praem 6 נת' || d >6(*) || 12^a dl c 6 || b dl c S cf 17 || c prb 1 וינקמו || cf IMS Vrs || d 1 c 6 נקום || 13^a dl c 6 || b 6 ωιδ-κόμενοι (ידרו) || 14 dl c 6 || 15^a dl c 6 || b 1 c S נק' cf 17 || c ויקימו 6 || d-d ?; S בש נפש || 6 επιχαίροντες ἐκ ψυχῆς; Σθ (ex) toto animo || e למחות 6 || f עד 6 || 16^a dl c 6.

וְהֶאֱבֹדְתִי אֶת־שְׂאֲרֵיתָ¹⁷ חֹף הַיָּם׃ וְעָשִׂיתִי בָם נִקְמֹת גְּדֹלוֹת
 בְּתוֹכָהֶן חֲמָה׃ וַיֵּדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתַתִּי אֶת־נִקְמָתִי בָּם׃ ׀
 26 וַיְהִי בַעֲשֻׁתִּי־עֲשָׂרָה שָׁנָה׃ בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה
 אֵלַי לֵאמֹר׃² בֶּן־אָדָם׃^א אֲשֶׁר־אָמְרָה^א צֹר עַל־יְרוּשָׁלַם׃

הָאֵח נִשְׁבְּרָה דְלִתּוֹת^ב הָעַמִּים

נִסְבָּה אֵלַי אִמְלָאָה^ג הַחֲרָבָה׃ ׀

³ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה

הִנְנִי עָלֶיךָ צֹר וְהֵעֲלִיתִי עָלֶיךָ

גֹּזִים רַבִּים כֹּה־עֲלֹת^ב הַיָּם לְגִלְיוֹ׃

⁴ וְשַׁחַתְנִי חֲמֹת צֹר^א וְהָרַסוּ מִגְדְּלֶיהָ^ב

וְסַחֲתִי עֶפְרָה מִמֶּנָּה וְנָתַתִּי אוֹתָהּ לְצִתִּיח סָלַע׃

⁵ מִשְׁטַח חֲרָמִים תִּהְיֶה בְּתוֹךְ הַיָּם

כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נָאִם אֲדֹנָיִי יְהוָה וְהָיְתָה לְבֹז לְגֹזִים׃

⁶ וּבְנוֹתֶיהָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בַּחֲרֹב תִּהְרָגְנָה

וַיֵּדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ ⁷ כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא

אֶל־צֹר נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל מִצָּפוֹן מֶלֶךְ מְלָכִים בָּסוּס וּבִרְכָב

וּבַפָּרָשִׁים וְקָהַל וְעַם־רָב׃^d

⁸ בְּנוֹתֶיךָ בַּשָּׂדֶה בַּחֲרֹב יִהָרֹג

וְנָתַן עָלֶיךָ דִּיֶּק וְשָׁפַךְ עָלֶיךָ סִלְלָה וְהָקִים עָלֶיךָ צִנְהָ׃

⁹ וּמַתִּי קָבְלוֹ^א יָתֹן בַּחֲמַתֶּיךָ

וּמִגְדְּלֶיךָ יִתֵּן בַּחֲרִבוֹתָיו׃^ב

¹⁰ מִשְׁפַּעַת סוּסָיו יִכְסֹּךְ אַבְקָם

מִקּוֹל יִפְרָשׁ וְנִלְגַל וּרְכָב׃^א

תַּרְעִשְׁנָה חֲמוֹתֶיךָ בְּבוֹאוֹ בַּשָּׁעָרֶיךָ

כַּמְבוּאִי עִיר מִבְּקָעָה׃

¹¹ בַּפָּרָסוֹת סוּסָיו יִרְמָס אֶת־כָּל־חֲמוֹתֶיךָ

16 ^b 6 יוֹשְׁבֵי (6^b÷) || 17 ^{oo} >6(*) || Cp 26, 1 6^A + בְּרֹאשׁוֹן, frt ins ||
 2 ^{a-a} prb l sol אָמַר cf 25,3. 8 || ^b ?; prb l רָבֵלֶת || ^c IMS נִמְלָאָה cf 66
 בַּעֲלֹת || 3 ^a dl c 6 || ^b 1 c Vrs (הַמְלָאָה), S *vastata est* (? נִשְׁאָתָה); 1 ? נִכְלָאָה || 4 ^{a-a} prps חֲמוֹתֶיךָ (?), sed postea 3. pers. || 5 dl
 c 66 || 6 dl c 6^B(*) cf 8 || 7 ^a dl c 6 || ^b 1 c על (6) || ^c 6 + הוא || ^{d-d} 6 ע ר ||
 frt add, cf 10; 38,4. 6. 7 || 8 ^a 6 וּבְנָה cf 6; S וְהָקִים || ^b 6 + κύκλω 6^A λ +
 σου || 9. ^a 6 קָבְלוֹ || ^b dub || 10 ^{a-a} frt l c 66 סוּסָיו וְנִלְגַלִּי רָכְבוֹ || ^b frt l
 c 6 (ὡς εἰσπορευόμενος εἰς), S כָּבֹא בָע׃

עמד בחרב יהרג
 ומצבות עזך לארץ תהרד:
 ושללתי חילך ובזזתי רכלתך¹²
 והרסתי חומותיך ובתי חמדתך ותצו
 ובאבניך ועצריך ועפרך בתוך מים ושימו^b:
 והשבתי המזן שיריך וקול כנורך לא ישמע עוד:
 ונתתיך לצחית סלע משטח חרמים תהיה^a
 לא תבנה^b עוד כי אני יהוה^c וברתי נאם אדני יהוה: פ
¹⁵ כה אמר אדני יהוה לצור הלא מקול מפלתך באנך חלל בהרג
 הרג בתוכך ורעשו האיים: ¹⁶ וירדו מעל בסאותם כל נשיאי הים
 והסירו את מעיליהם^b ואת בגדי רקמתם ופשטו חרדות^c וילבשו
 על הארץ ישבו וחרדו לרגעים ושממו עליך: ¹⁷ ונשאו עליך קינה
 ואמרו לך

איך אבדת נושבת מימים העיר ההללה

^d אשר היתה חזקה בים היא וישביה^d

אשר נתנו חתיתם^f לכל יושביה^g:

¹⁸ עתה יחרדו האויז יום מפלתך

ונבהלו האיים אשר בים מצאתך: ^c פ כי כה אמר אדני יהוה
 בתתי אתך עיר נחרבת כערים אשר לא נושבו בה עלות עליך
 את תהום וכסוף^b המים הרבים: ²⁰ והורדתיך את יורדי בור אל-
 עם עולם והושבתך בארץ תחתיות כחרבות מעולם^b את יורדי
 בור^c למען לא תשבי^d ונתתי צבי^d בארץ חיים: ²¹ בלחות אתנך
 ואינך^a ותבקשי ולא תמצאי^a עוד לעולם^b נאם אדני יהוה: פ
²⁷ ויהי דברייהוה אלי לאמר: ² ואתה בן-אדם שא על-צור
 קינה: ³ ואמרת לצור

II 1 c 6 (38) יוריד || I2 ^a 6 ושלל et vb sqq sing || ^b prb 1 c 6 (cf 8)
 ושלכו vel ... || I4 ^a >8, 1 c 6 טהי || ^b 1 c Vrs תבני || ^c dl c mlt MSS
 6A38L3A || ^d >6 || I5 ^{oo} prps חרב || I6 ^a 8 + מהם || ^b 6
 נשבת || I7 ^a >6A dl || ^b 1 c 6 6A נשבת ||
 חתיתה || ^f 1 c 6 נתנה || ^e 1 c 6 טהי || ^{d-d} >6A, frt add || ^c Var (cf Raschi) מימים ||
 מימים || ^{c-c} >6, frt add (1? מפרתך) || I8 ^a 1 האיים || ^b 1? c 8 טהי ||
 מיום || ^{b-b} 6 מ' ר' || ^a 1 c 6 אל || I9 ^a 1 c 6 טהי || ^{c-c} >6, frt add (1? מפרתך) ||
 ב' ב' 8 ב' ח' || ^{d-d} crrp; || ^{c-c} 8 ולא || ^{b-b} 6 ב' ח' || ^{a-a} >6 (*), prb add || ^{b-b} 1 עד עולם cf 27,36.

הַיִּשְׁבָּתִי^a עַל־מְבוֹאֵת^b לָם^b רָקֵלֶת הָעַמִּים
 אֶל־אֵיִם^c רַבִּים כֹּה אָמַר אֲדֹנָיִה^d יְהוָה
 צוֹר אֶת אֶמְרֶת אֲנִי כָלִילֶת יָפִי:
 בָּלֵב יָמִים גְּבוּלֶיךָ בְּיָדֶךָ כָּלְלוּ יָפִיךָ:⁴
 בְּרוּשִׁים מְשֻׁנָּר בָּנוּ לָךְ אֶת כָּל־לַחְתֵּי־ם^a
 אֲרִזִּים מְלַבְּנוֹן לָקָחוּ לַעֲשׂוֹת תָּרוֹן^c
 עֲלֶיךָ:^d אֲלוֹנִים מִבָּשָׁן עָשׂוּ מִשׁוּמִיךָ^a
 קִרְשֶׁךָ עָשׂוּ־שֹׁן^b בֶּת־אֲשָׁרִים^c מֵאֵי כֶּתִים:^d
 שֵׁשׁ בְּרֻקְמָה מִמְּצָרִים הָיָה מִפְּרִשֶׁךָ⁷
 לַהֲיוֹת לָךְ לָגֶם^a
 תִּכְלֶת^b וְאֶרְנָמֶן מֵאֵי אֱלִישָׁה הָיָה מִכֶּסֶף:^c
 יֹשְׁבֵי צִדּוֹן וְאֶרְדֹּר הָיוּ שָׁטִים לָךְ⁸
 חֲכָמֶיךָ צוּר^b הָיוּ בָךְ הִמָּה חֲבֻלֶיךָ:
 זָקְנֵי גָבֹל נַחֲכָמֶיהָ^a הָיוּ בָךְ מַחֲזִיקֵי בִדְקָךְ⁹
 כָּל־אֲנִיּוֹת הַיָּם וּמַלְחֵיהֶם הָיוּ בָךְ לַעֲרֹב מַעֲרֻבְךָ:^d
 פָּרִס וְלוֹד וּפּוֹל הָיוּ בְּחִילֶךָ אֲנָשִׁי מַלְחָמָתְךָ^a¹⁰
 מִגֵּן וְכוּבַע תִּלּוּ־בָךְ הִמָּה נִתְּנָה בְּדֶרֶךְ:
 בְּנֵי אֶרְדֹּר וְחִילֶךָ^a עַל־חֻמוֹתֶיךָ סָכִיב וְלִמְדִים^d בְּמִגְדֵּלֹתֶיךָ¹¹
 הָיוּ שְׁלִטֵּיהֶם תִּלּוּ עַל־חֻמוֹתֶיךָ סָכִיב הִמָּה כָּלְלוּ יָפִיךָ:¹² תִּרְשִׁישׁ
 סַחֲרֶתָךְ מֵרֵב כָּל־הָזֶן^b בְּכֶסֶף^c בְּרוֹל בְּדִיל וְעוֹפֶרֶת נִתְּנוּ עִזְבוֹנֶיךָ:^d
 יוֹן תּוֹבֵל^a וּמָשָׁךְ הִמָּה^b רָקֵלֶת בְּנַפֶּשׁ אָדָם וְכָלִי נַחֲשֶׁת^c נִתְּנוּ
 מַעֲרֻבְךָ:¹⁴ מִבֵּית תּוֹנִרְמָה סוֹסִים וּפָרָשִׁים וּפָרָדִים^a נִתְּנוּ עִזְבוֹנֶיךָ:^b
 בְּנֵי יִדְיָ רָקֵלֶת אֵיִם רַבִּים^b סַחֲרֶת יִדְיָ^b קִרְנוֹת שֹׁן וְהוֹבְנִים^c¹⁵

Cp 27, 3 ^a Q הַיִּשְׁבָּתִי K הַיִּשְׁבָּתִי || ^{b-b} 1 c 8 || מְבוֹא הַיָּם || ^{c-c} 8 || מֵאֵי || ^{b-b} 1 c 8 || וְאֶרְדֹּר || ^d > 8 || 4 || ^{a-a} 1 ? (dl בניך לך) (8MSS 8 || בְּנִיךָ || vel 1 ? || אֲרִזִּים || ^b 8 || — תִּיךָ — || ^a 1 prps || 5 || גְּדִלוֹךְ || al || גְּדִלִים: ג' || pro || ^c 8 || תִּרְנָה || ^d trsp (m cs) in 6; || ^a 6 || עֲצֵי || prb 1 || תִּרְנָה || ^c 8 || תִּרְנָה || frt 1 || תִּרְנָה || ^{a-a} 7 || כֶּתִים || ^d KOr || תֵּא' || vel || בְּתֵאשָׁרִים || ^{c-c} 1 c 8 || מֵאֵי || ^b frt dl || ^{b-b} 1 || וְנִשְׁאִיךָ || ^a 8 || מִכֶּסֶף || ^c 1 || ^a 8 || נִשְׁאִי || prps || 8 || נִשְׁאִי || praem || ^{b-b} 1 || בְּדִקְךָ || ^{c-c} > 8 || ^d 8 || בְּדִקְךָ || ^{a-a} 9 || ח' צֶמֶר || al || חֲכָמֵי מְצוֹר || ^c 8 || ^{a-a} 10 || add? m cs dl || ^b > 8 || ^a 11 || dub || ^b add? (cf 10); || vel 1 || וְחִילִים || ^c dl c 8 || ^a 8 || ^d ? || 8 || וְנִשְׁאִי || prps || וְנִשְׁאִי || ^{c-c} frt || ^a 13 || ^a 13 || כְּעוֹ || al || נִיךְ — || ^d nonn MSS || ^c 8 || כ' || ^a 14 || > 8 || ^{c-c} > 8 || ^a 14 || > 8 || ^b 14 || וְנִיךְ || ^c 15 || ^a 15 || ^b cf 12 || ^a 15 || ^b 15 || וְהוֹבְנִים || ^c Q || סַחֲרֵיךָ || 1 ? || סַחֲרֵיךָ || ^{b-b} 8 || רָדֶן ||

השיבו אֲשַׁכְּרֶךָ: ¹⁶אֲרָם^a סַחֲרֶתְךָ מִרְבַּ מַעֲשֵׂיֶיךָ^b בְּנִפְךָ אֲרֻמָּן^c
 וְרַקְמָה^d וּבוּיָי וְרֹאמֹת וּכְדָלָד נָתַנִּי בְּעֻבּוֹנֶיךָ: ¹⁷יְהוּדָה וְאַרְץ^a
 יִשְׂרָאֵל הֵמָּה רְכִלֶיךָ^b בְּחֹטֵי מְנִית^b וּפְנֵגָה^b וּדְבַשׁ וְשֶׁמֶן וְצָרִי נָתַנִּי
 מִעֲרֹבְךָ: ¹⁸וּמִשֶּׁק סַחֲרֶתְךָ^a בְּרַב מַעֲשֵׂיֶיךָ^a מִרְבַּ כָּל־הַזֶּן^c בִּינִי^d חֲלֹבֹן
 וְצִמְרָה^e צָחָר: ¹⁹וְיָדֶן וְיֹנָן^a מְאוּזָל בְּעֻבּוֹנֶיךָ נָתַנִּי בְּרוּל^b עֲשׂוֹת^c
 קִנְיָה^d וְקִנְיָה בְּמִעֲרֹבְךָ הִיָּה: ²⁰וְיָדֶן וְכִלְתָּךְ^a בְּבִגְדֵי־חֹפֶשׁ לְרַכְבָּה^b:
²¹עֶרֶב וְכָל־נְשֵׂאֵי קִדָּר הֵמָּה סַחֲרֵי יִדְדָךְ^a בְּכָרִים וְאֵילִים וְעֵתוּזִים
 בָּם סַחֲרֶיךָ: ²²וְכָל־שִׁבְאָה^a וְרַעְמָה^b הֵמָּה רְכִלֶיךָ^b בְּרֹאשׁ כָּל־בָּשָׂם^b
 וּבְכָל־אַבְנֵי יִקְרָה וְזָהָב נָתַנִּי עֻבּוֹנֶיךָ: ²³חֲתָן וְכִנְיָה וְעֹדֹן^a בְּרִכְלֵי
 שִׁבְאָה אֲשׁוּר^b כְּלָמֶד^c רְכִלְתָּךְ: ²⁴הֵמָּה רְכִלֶיךָ^a בְּמַכְלָלִים בְּגִלּוּמֵי^a
 תְּכֵלֶת וְרַקְמָה^b וּבִגְדֵי בְּרוּזִים^c בְּחִבְלִים חֲבָשִׁים וְאַרְזִים בְּמִרְכָּלְתָּךְ^d:
²⁵אֲנִיּוֹת תַּרְשִׁישִׁי^a שְׂרוּתֶיךָ^b מִעֲרֹבְךָ^c

וּתְמֻלָּאֵי וּתְכַבְּרֵי מְאֹד בָּלָב יָמִים:

²⁶בְּמִים רַבִּים הִבְאוּךָ הַשָּׁטִים^a אֶתְךָ

רוּחַ הַקָּדִים^b שְׁכַרְךָ בָּלָב יָמִים:

²⁷הַזֶּן וְעֻבּוֹנֶיךָ מִעֲרֹבְךָ^a מִלְחִיךָ וְחִבְלִיךָ

מִחֻזִּיקֶיךָ^b בְּדָךְךָ וְעָרְבִי מִעֲרֹבְךָ וְכָל־אֲנָשִׁי מִלְחַמָּתְךָ

אֲשֶׁר־בְּךָ^c וּבְכָל־קִהְלֶךָ אֲשֶׁר־בְּתוֹכְךָ

יִפְלֹז בָּלָב יָמִים בְּיוֹם מַפְלָתְךָ:

²⁸לְקוֹל זַעֲקַת חִבְלֶיךָ יִרְעָשׁוּ מִגְּשׁוֹת:

וּבְרִקְתָּ ¹⁶ a 1 c 6 MSS אֲרָם אֲרָם || ^b prb 1 c ט מִעֲרֹבְךָ || ^c > ט || ^d ?; prps עֻבּוֹנֶיךָ ||
 cf 28,13; ט + ἐκ θαρσεῖς, prps וְתַרְשִׁישׁ || ^e > ט || ^f 1 c nonn MSS ט וְיָדֶן || ^a 17
 וְיָדֶן || ^{b-b} prps וְנִכְאֹת; prb 1 || ^c prps וְיָדֶן; frt 1 || ^{a-a} 18 > ט;
 add || ^b > ט || ^c ט הַזֶּן || ^d ט יִין || ^e prps וְצָמֶן || ^f dl ? dittogr? || ^{a-a} 19 ט sol
 (מְאוּזָל) (13 MSS ט מְאוּזָל בְּרוּל || ^c (trsp fin vs) ט || ^{b-b} 1 ? || ^c 1 (prps) עֲשׂוֹת || ^d ט וְקִנְיָה || ^e > ט || ^f ט נָתַנִּי cf ט א || ^{a-a} 20
 חֲפִץ; 20 > ט || ^{b-b} prps סַחֲרֵיךָ cf ט || ^{a-a} 21 א 1 c ט סַחֲרֵיךָ || ^b > ט || ^b בְּבִגְדֵי (רַב ב' ט)
 || ^c 1 (prps) חֲפִץ || ^d ט וְקִנְיָה || ^e > ט || ^f ט נָתַנִּי cf ט א || ^{a-a} 22 א prb dl; prps חֲפִץ ||
 1 ? cf 21a, sed frt hic vel illic dl || ^a 23 א frt 1 c ט הֵמָּה || ^{b-b} prb 1 רְכִלֶיךָ || ^{b-b} > ט || ^c > ט || ^{d-d} ט וְאֵבֶן cf ט || ^a 24 א frt 1 וְכָל־מְדִי ||
 1 וְכָל־מְדִי || ^{a-a} 24 א φέροντες ἐμπορίαν || ^b > ט (*) || ^{c-c} ט θησ. ἐκλεκτούς cf ט sed ? || ^d dub; prps (רְכִלְתָּךְ) ||
 25 א ט ἐμποροὶ σου ? || ^b ?; ט ἐν τῷ πλήθει, prps c Α שְׂרוּתֶיךָ al לְךָ שְׂרוּתֶיךָ || ^c prb 1 c ט בְּמִעַ ||
 26 א mlt MSS הַשָּׁטִים || ^b 1 frt קָדִים cf Ex 10,13 || ^c > ט א || ^d 1 c mlt MSS ט וְכָל ||
 27 א 1 ? וְיָדֶן || ^b בְּדָךְ || ^{c-c} > ט א || ^d 1 c mlt MSS ט וְכָל || ^e > ט א || 28 Var מִגְּשָׁו, ט φόβω (φοβηθήσονται); 1 ? שְׂמִיךָ.

29 וַיֵּרְדּוּ מֵאֲנִיּוֹתֵיהֶם כָּל תַּפְשֵׁי מִשּׁוֹט
 מַלְאָכִים כָּל חֲבֻלֵי הַיָּם אֶל-הָאָרֶץ יַעֲמֻדוּ׃
 30 וְהַשְׁמִיעוּ עֲלֵיךָ בְּקוֹלָם וַיִּזְעֲקוּ מִרָחֶם
 וַיַּעֲלֵז עֹפֶר עַל-רֹאשֵׁיהֶם בְּאֶפֶר יִתְפַּלְשׁוּ׃
 31 וְהִקְרִיתִי אֵלֶיךָ^a קִרְחָא^b וַחֲגֹרֹו שָׁקִים
 וּבְכוּ אֵלֶיךָ^c בְּמַרְגָּפֶשׁ מִסַּפֵּד מָר׃
 32 וְנִשְׁאֲלוּ אֵלֶיךָ^a בְּנֵיהֶם^b קִינָה וְקוֹנְנוּ עֲלֶיךָ
 מִי כָצוֹר^c כְּדָמָה^d בְּתוֹךְ הַיָּם׃
 33 בִּצְאָת עֲזֹבוֹנֶיךָ מִיָּמִים^a הַשְׁבַּעַת עַמִּים רַבִּים^b
 בְּרַב הַזִּנִּיךָ^c וּמַעֲרֹבֶיךָ^d הַעֲשֵׂרֶת מַלְכֵי-אָרֶץ׃
 34 עֲתִי נִשְׁבַּרְתָּ^b מִיָּמִים^c בְּמַעֲמָקֵי-מַיִם
 מַעֲרֹבֶיךָ וְכָל-קִהְלֶךְ בְּתוֹכָךָ נָפְלוּ׃
 35 כָּל־^a יֹשְׁבֵי הָאָרְצִים שָׁמְמוּ עֲלֶיךָ
 וּמַלְכֵיהֶם שָׁעֲרוּ שָׁעַר^b רָעֲמוּ פָנִים^d׃
 36 סִתְּרִים בְּעַמִּים שָׁרְקוּ עֲלֶיךָ בִּלְהוֹזֹת הָיִיתִי
 וְאֵינֶךָ עַד-עוֹלָם׃ פ

28 וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃^a בֶּן-אָדָם אָמַר לְנָגִיד צֹר כֹּה-
 אָמַר וְאֲדַנִּי^b יְהוָה

יַעַן גָּבַה לְבָבְךָ וַתֹּאמֶר אֵל אֲנִי
 מוֹשֵׁב אֱלֹהִים יֹשְׁבִיתִי בְּלֵב יָמִים
 וַאֲתָה אָדָם וְלֹא-אֵל וַתִּתֵּן לְבָבְךָ בְּלֵב אֱלֹהִים׃
 3 אֲהַנֶּה חֲכָם אַתָּה מִדָּנְאֵל^b כָּל-סֻתּוֹם^c לֹא עֲמָמוֹךְ׃
 4 בְּחִכְמָתְךָ וּבִתְבוּנָתְךָ עָשִׂיתָ לָךְ חֵיל
 וַתַּעֲשֵׂ שֹׁהַב וְכֶסֶף בְּאֻצְרוֹתֶיךָ׃
 5 בְּרַב חֲכָמָתְךָ בִּרְכֻלָּתְךָ הִרְבִּיתָ חֵילְךָ
 וַיִּגְבַּה לְבָבְךָ בְּחֵילְךָ׃ פ

עלִיד^c 1 || —הָה Occ^b || עלִיד^c 1 || 31 > 30 || ראשם 30 || על 30 ||
 32 בְּנֵיהֶם 30 || sic 31; v *carmen lugubre*; nonn MSS Edd || עלִיד^c 1 || 32
 הַזִּנִּיךָ 30 || מִיָּמִים 33 || נְדָמָה (ע 30) || 1 || אֵיךְ צוֹר 1 || 32 ||
 32 || בָּיִם 30 || נִשְׁבַּרְתָּ 34 || עֲתָה (Vrs 34) || 1 || 34 || 34 ||
 35 || חֲמִירוֹ 35 || דְּמָעוֹ 35 || 35 || 35 || 35 || 35 ||
 36 || סִתְּרִים 36 || סִתְּרִים 36 || 36 || 36 || 36 || 36 ||
 36 || מִדָּנְאֵל 36 || מִדָּנְאֵל 36 || 36 || 36 || 36 || 36 ||
 36 || 36 || 36 || 36 || 36 || 36 ||

6 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה

יֵשֶׁן תִּתֶּנָּה אֶת־לִבְכֶּךָ כָּל־בְּלִבְּךָ אֱלֹהִים:

7 לָכֵן הִנְנִי מֵבִיא עָלֶיךָ זָרִים עָרִיצִי גִזִּים

וְהִרְקוּ חֲרֻבוֹתָם עַל־יָפִי^b חֲכַמְתָּךְ וְחָלְלוּ יִפְעֻתְךָ^c:

8 לְשַׁחַת וְיִרְדּוּךָ וּמָתָה מְמוֹתַי חָלָל בְּלִבְ יָמִים:

9 הָאָמַר תֹּאמַר אֱלֹהִים אֲנִי לִפְנֵי הָרִגְךָ^a

וְאַתָּה אָדָם וְלֹא־אֵל בֶּיךָ מִחֲלָלְךָ^b:

10 מוֹתִי עָרְלִים^a תָּמוּת^b בְּיַד־זָרִים^b

כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נָאֻם אֲדֹנָי יְהוִה: ¹¹ וַיְהִי דְבַר־יְהוִה אֵלַי

לֵאמֹר: ¹² בֶּן־אָדָם שָׂא קִנְיָה עַל־מֶלֶךְ צוּר וְאָמַרְתָּ לוֹ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי

יְהוִה אַתָּה חֻזְתָּם^b תִּכְנִית^c מְלָא חֲכָמָה^d וּכְלִיל יָפִי: ¹³ בְּעֵינָי בֶּן־

אֱלֹהִים הָיִיתָ כָּל־אֲבָנִי יָקָרָה מִסַּכְתֶּךָ^a אָדָם פְּטוּרָה וַיְהִלֵּם תַּרְשִׁישׁ

שָׁהָם וַיִּשְׁפֹּה סִפִּיר נֶפֶשׁ וּבִרְקַת וַיִּזְהַב^b מְלֹאכֶת תַּפְּשִׁיד^b וַיִּנְקְרִיךְ^c בְּךָ^d

בָּרוֹם הַבְּרָאָה פּוֹנְנִי: ¹⁴ אֵת^a כְּרוֹב^b מִמָּשַׁח הַסּוּכָךְ^b וַנִּתְתִּיד^c בְּהַר

קָדֵשׁ^d אֱלֹהִים הָיִיתָ בְּתוֹךְ אַבְנֵי־אֵשׁ הַתְּהַלְכָתָּ: ¹⁵ תָּמוּם אַתָּה

בְּדַרְכֶּיךָ מִיּוֹם הַבְּרָאָה עַד־נִמְצָא עוֹלָתָה בָּךְ: ¹⁶ בְּלִבְ רַבְלָתְךָ מְלוֹ^a

תִּזְכֶּכְ^b חֲמָם וַתַּחַטָּא וַאֲחַלְלָךְ^c מִהֵר אֱלֹהִים וַאֲבָדְךָ^d כְּרוֹב הַסּוּכָךְ^c

מִתּוֹךְ אַבְנֵי־אֵשׁ: ¹⁷ גָּבַה לְבָךְ בִּיפְיֶךָ שַׁחַת^a חֲכַמְתָּךְ עַל־יִפְעֻתְךָ^b

עַל־אֶרֶץ הַשְּׁלֹכְתִיד לִפְנֵי מְלָכִים נִתְתִיד לְרֹאזָה^c בָּךְ: ¹⁸ מָרַב עוֹנִיד^a

בְּעוֹל רַבְלָתְךָ חָלָלָת מִקֶּדְשִׁיד^b וַאֲזַע־אֵשׁ מִתּוֹכְךָ תִּיא אֲכַלְתָּךְ

וַאֲתַנְךָ לְאַפֵּר עַל־הָאֶרֶץ לְעֵינִי כָל־רֹאזִיד: ¹⁹ כָּל־יִזְדַּעִיד בְּעַפְּיִם שָׁמָמוּ

עָלֶיךָ בַּלְהוֹת הָיִיתָ וַאֲיִנָּה עַד־עוֹלָם: פ

20 וַיְהִי דְבַר־יְהוִה אֵלַי לֵאמֹר: ²¹ בֶּן־אָדָם שִׁים פָּנֶיךָ אֶל־צִידוֹן וְהִנָּבֵא

עָלֶיךָ: ²² וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה

6 dl c 6 || 7 ^a >S || ^b 6 ἐπὶ σὲ καὶ (>S) ἐπὶ τὸ κάλλ., frt dl יפִי || ^c 6 τὸ κάλλος σου || 8 ^{oo} add ? || 9 ^a mlt MSS Edd 6 הרגִיד || ^b sic mlt MSS (S) 6 הרגִיד || 10 ^{a-a} S זרים ער' ביד, frt orig sol זרים ביד cf ^{b-b} || ^{b-b} >S || (S) — sed l מחוללִיד || 11 ^{a-a} S זרים ער' ביד, frt orig sol זרים ביד cf ^{b-b} || ^{b-b} >S || c dl c 6 || 12 ^a >6A || ^b nonn MSS 6 חזתם (חזתם) || ^c nonn MSS Vrs חזתם || ^{d-d} >6, add ? || 13 ^a Var מִסַּכְךָ || ^{b-b} 6 ἐνέπλησας τ. θησαυρούς σου || c 6 κ. τ. ἀποθήκας σου || ^d >S || ^e crp ? ut vid >6S || 14 ^a 6 σὺ μετὰ τοῦ χ., S et eras cum Ch. || ^{b-b} >6(*) || c 6 אֵת || ^d add cf 16 || ^e prps בְּנִי־אֵל; id 16 || 15 >S(6?) || 16 ^a nonn MSS מלאו; prb l c 6 מלאַת || ^b 6 τὰ ταμειῖά σου, sim 6 || c 6 κ. ἐτραυματίσθης || ^d 6 κ. ἡγαγέν σε || ^e >6 || 17 ^a 6 διεφθάρη cf 6 || ^b 6 + (עונך) מִרַב עוֹנִיד (cf 18) || ^c 1 MS לְרֹאזָה || 18 ^a mlt MSS Edd על || ^b mlt MSS Edd מִקֶּדְשֶׁךָ, prps קֶדְשְׁךָ || 21 l על || 22 ^a dl c 6.

הִנְנִי עֲלֶיךָ צִדְדֹן וְנִכְבְּדָתִי בְּתוֹכְךָ^b
וַיֵּדְעוּ^c כִּי־אֲנִי יְהוָה בַּעֲשׂוֹתַי בָּהֶם^d שְׁפָטִים וְנִקְדָּשְׁתִּי בָהֶם^e ׀
וַיִּשְׁלַחַתִּי־בָהֶם^a דְּבַר וְדָם בְּחֻצוֹתֶיהָ^b
וְנִפְלָלָה^c חָלָל בְּתוֹכָהּ^d בְּחֶרֶב עָלֶיהָ מִסָּבִיב
וַיֵּדְעוּ^e כִּי־אֲנִי יְהוָה: ²⁴וְלֹא־יְהִיָּה עוֹד לְבֵית יִשְׂרָאֵל סֶלֶזֶן מִמֶּאִיר
וְקוֹץ מִכָּאֵב^a מִכָּל סְבִיבָתָם^a הַשְּׂאֲטִים אוֹתָם וַיֵּדְעוּ כִּי אֲנִי אֱלֹהֵי^b
יְהוָה: ׀ ²⁵כֹּה־אָמַר אֱלֹהֵי יְהוָה בְּקִצְצִי^b וְאֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל מִן־
הָעַמִּים אֲשֶׁר נִפְצוּ בָּם^d וְנִקְדָּשְׁתִּי בָּם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם וַיָּשְׁבוּ עַל־
אֲדָמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדֵי לִיעֶקֶב: ²⁶וַיָּשְׁבוּ עָלֶיהָ לְבַטֵּחַ וַכְּנוּ בְּתִים
וַנִּטְעוּ כְרָמִים וַיָּשְׁבוּ לְבַטֵּחַ בַּעֲשׂוֹתַי שְׁפָטִים בְּכָל הַשְּׂאֲטִים אֲתָם
מִסְבִּיבָתָם וַיֵּדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם: ׀
29 ¹בַּשָּׁנָה הָעֲשָׂרִית^a בַּעֲשָׂרֵי^b בָּשָׁנִים עָשָׂר^b לַחֹדֶשׁ הָיָה דְּבַר־יְהוָה
אֵלַי לֵאמֹר: ²בֶּן־אָדָם שִׁים פְּנִיךָ עַל־פְּרָעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְהִנֵּבֵא עָלָיו
וְעַל־מִצְרַיִם כָּלָהּ: ³דְּבַר^a וְאָמַרְתָּ כֹה־אָמַר וְאֱלֹהֵי יְהוָה
הִנְנִי עָלֶיךָ פְּרָעָה^c מֶלֶךְ־מִצְרַיִם׃
הַתַּנִּים^d הַגְּדוֹל הָרֶבֶץ בְּתוֹךְ יֶאֱרִי
אֲשֶׁר אָמַר לִי יֶאֱרִי וְאֲנִי עֲשִׂיתִנִּי׃
וַנִּתְּנִי^a חַחִימִם^b בְּלִחְיֶיךָ וְהַדְּבַקְתִּי דְּגַת־יֶאֱרִיךָ^c בְּקִשְׁקֹשֶׁתֶיךָ וְהָעֲלִיתִיךָ
מִתּוֹךְ יֶאֱרִיךָ^d וְאֵת כָּל־דְּגַת יֶאֱרִיךָ בְּקִשְׁקֹשֶׁתֶיךָ תִּדְבֹּק׃
וַנִּטְשֶׁתֶיךָ הַמִּדְבָּרָה אוֹתְךָ^a וְאֵת כָּל־דְּגַת יֶאֱרִיךָ^b
עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה תִּפּוֹל^c לֹא תִאָּסֵף וְלֹא תִקְבָּץ
לְתֵת הָאָרֶץ וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם נִתְּתֶיךָ לְאֹכְלָהּ׃
וַיֵּדְעוּ^e כִּי־אֲנִי יְהוָה
יַעַן הָיוּתָם מִשְׁעֶנֶת קִנָּה לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃

22 ^b כְּךָ || ^c prb 1 c 23 || ^d וַיֵּדְעוּ || ^e prb 1 c 24 || ^f כְּךָ || ^g MSS 24 || ^h כְּךָ || ⁱ MSS 24 || ^j כְּךָ || ^k MSS 24 || ^l כְּךָ || ^m MSS 24 || ⁿ כְּךָ || ^o MSS 24 || ^p כְּךָ || ^q MSS 24 || ^r כְּךָ || ^s MSS 24 || ^t כְּךָ || ^u MSS 24 || ^v כְּךָ || ^w MSS 24 || ^x כְּךָ || ^y MSS 24 || ^z כְּךָ || ^{aa} כְּךָ || ^{ab} כְּךָ || ^{ac} כְּךָ || ^{ad} כְּךָ || ^{ae} כְּךָ || ^{af} כְּךָ || ^{ag} כְּךָ || ^{ah} כְּךָ || ^{ai} כְּךָ || ^{aj} כְּךָ || ^{ak} כְּךָ || ^{al} כְּךָ || ^{am} כְּךָ || ^{an} כְּךָ || ^{ao} כְּךָ || ^{ap} כְּךָ || ^{aq} כְּךָ || ^{ar} כְּךָ || ^{as} כְּךָ || ^{at} כְּךָ || ^{au} כְּךָ || ^{av} כְּךָ || ^{aw} כְּךָ || ^{ax} כְּךָ || ^{ay} כְּךָ || ^{az} כְּךָ || ^{ba} כְּךָ || ^{bb} כְּךָ || ^{bc} כְּךָ || ^{bd} כְּךָ || ^{be} כְּךָ || ^{bf} כְּךָ || ^{bg} כְּךָ || ^{bh} כְּךָ || ^{bi} כְּךָ || ^{bj} כְּךָ || ^{bk} כְּךָ || ^{bl} כְּךָ || ^{bm} כְּךָ || ^{bn} כְּךָ || ^{bo} כְּךָ || ^{bp} כְּךָ || ^{bq} כְּךָ || ^{br} כְּךָ || ^{bs} כְּךָ || ^{bt} כְּךָ || ^{bu} כְּךָ || ^{bv} כְּךָ || ^{bw} כְּךָ || ^{bx} כְּךָ || ^{by} כְּךָ || ^{bz} כְּךָ || ^{ca} כְּךָ || ^{cb} כְּךָ || ^{cc} כְּךָ || ^{cd} כְּךָ || ^{ce} כְּךָ || ^{cf} כְּךָ || ^{cg} כְּךָ || ^{ch} כְּךָ || ^{ci} כְּךָ || ^{cj} כְּךָ || ^{ck} כְּךָ || ^{cl} כְּךָ || ^{cm} כְּךָ || ^{cn} כְּךָ || ^{co} כְּךָ || ^{cp} כְּךָ || ^{cq} כְּךָ || ^{cr} כְּךָ || ^{cs} כְּךָ || ^{ct} כְּךָ || ^{cu} כְּךָ || ^{cv} כְּךָ || ^{cw} כְּךָ || ^{cx} כְּךָ || ^{cy} כְּךָ || ^{cz} כְּךָ || ^{da} כְּךָ || ^{db} כְּךָ || ^{dc} כְּךָ || ^{dd} כְּךָ || ^{de} כְּךָ || ^{df} כְּךָ || ^{dg} כְּךָ || ^{dh} כְּךָ || ^{di} כְּךָ || ^{dj} כְּךָ || ^{dk} כְּךָ || ^{dl} כְּךָ || ^{dm} כְּךָ || ^{dn} כְּךָ || ^{do} כְּךָ || ^{dp} כְּךָ || ^{dq} כְּךָ || ^{dr} כְּךָ || ^{ds} כְּךָ || ^{dt} כְּךָ || ^{du} כְּךָ || ^{dv} כְּךָ || ^{dw} כְּךָ || ^{dx} כְּךָ || ^{dy} כְּךָ || ^{dz} כְּךָ || ^{ea} כְּךָ || ^{eb} כְּךָ || ^{ec} כְּךָ || ^{ed} כְּךָ || ^{ee} כְּךָ || ^{ef} כְּךָ || ^{eg} כְּךָ || ^{eh} כְּךָ || ^{ei} כְּךָ || ^{ej} כְּךָ || ^{ek} כְּךָ || ^{el} כְּךָ || ^{em} כְּךָ || ^{en} כְּךָ || ^{eo} כְּךָ || ^{ep} כְּךָ || ^{eq} כְּךָ || ^{er} כְּךָ || ^{es} כְּךָ || ^{et} כְּךָ || ^{eu} כְּךָ || ^{ev} כְּךָ || ^{ew} כְּךָ || ^{ex} כְּךָ || ^{ey} כְּךָ || ^{ez} כְּךָ || ^{fa} כְּךָ || ^{fb} כְּךָ || ^{fc} כְּךָ || ^{fd} כְּךָ || ^{fe} כְּךָ || ^{ff} כְּךָ || ^{fg} כְּךָ || ^{fh} כְּךָ || ^{fi} כְּךָ || ^{fj} כְּךָ || ^{fk} כְּךָ || ^{fl} כְּךָ || ^{fm} כְּךָ || ^{fn} כְּךָ || ^{fo} כְּךָ || ^{fp} כְּךָ || ^{fq} כְּךָ || ^{fr} כְּךָ || ^{fs} כְּךָ || ^{ft} כְּךָ || ^{fu} כְּךָ || ^{fv} כְּךָ || ^{fw} כְּךָ || ^{fx} כְּךָ || ^{fy} כְּךָ || ^{fz} כְּךָ || ^{ga} כְּךָ || ^{gb} כְּךָ || ^{gc} כְּךָ || ^{gd} כְּךָ || ^{ge} כְּךָ || ^{gf} כְּךָ || ^{gg} כְּךָ || ^{gh} כְּךָ || ^{gi} כְּךָ || ^{gj} כְּךָ || ^{gk} כְּךָ || ^{gl} כְּךָ || ^{gm} כְּךָ || ^{gn} כְּךָ || ^{go} כְּךָ || ^{gp} כְּךָ || ^{gq} כְּךָ || ^{gr} כְּךָ || ^{gs} כְּךָ || ^{gt} כְּךָ || ^{gu} כְּךָ || ^{gv} כְּךָ || ^{gw} כְּךָ || ^{gx} כְּךָ || ^{gy} כְּךָ || ^{gz} כְּךָ || ^{ha} כְּךָ || ^{hb} כְּךָ || ^{hc} כְּךָ || ^{hd} כְּךָ || ^{he} כְּךָ || ^{hf} כְּךָ || ^{hg} כְּךָ || ^{hi} כְּךָ || ^{hj} כְּךָ || ^{hk} כְּךָ || ^{hl} כְּךָ || ^{hm} כְּךָ || ^{hn} כְּךָ || ^{ho} כְּךָ || ^{hp} כְּךָ || ^{hq} כְּךָ || ^{hr} כְּךָ || ^{hs} כְּךָ || ^{ht} כְּךָ || ^{hu} כְּךָ || ^{hv} כְּךָ || ^{hw} כְּךָ || ^{hx} כְּךָ || ^{hy} כְּךָ || ^{hz} כְּךָ || ^{ia} כְּךָ || ^{ib} כְּךָ || ^{ic} כְּךָ || ^{id} כְּךָ || ^{ie} כְּךָ || ^{if} כְּךָ || ^{ig} כְּךָ || ^{ih} כְּךָ || ⁱⁱ כְּךָ || ^{ij} כְּךָ || ^{ik} כְּךָ || ^{il} כְּךָ || ^{im} כְּךָ || ⁱⁿ כְּךָ || ^{io} כְּךָ || ^{ip} כְּךָ || ^{iq} כְּךָ || ^{ir} כְּךָ || ^{is} כְּךָ || ^{it} כְּךָ || ^{iu} כְּךָ || ^{iv} כְּךָ || ^{iw} כְּךָ || ^{ix} כְּךָ || ^{iy} כְּךָ || ^{iz} כְּךָ || ^{ja} כְּךָ || ^{jb} כְּךָ || ^{jc} כְּךָ || ^{jd} כְּךָ || ^{je} כְּךָ || ^{jf} כְּךָ || ^{jj} כְּךָ || ^{jk} כְּךָ || ^{jl} כְּךָ || ^{jm} כְּךָ || ^{jn} כְּךָ || ^{jo} כְּךָ || ^{jp} כְּךָ || ^{jq} כְּךָ || ^{jr} כְּךָ || ^{js} כְּךָ || ^{jt} כְּךָ || ^{ju} כְּךָ || ^{jv} כְּךָ || ^{jw} כְּךָ || ^{jx} כְּךָ || ^{jy} כְּךָ || ^{jz} כְּךָ || ^{ka} כְּךָ || ^{kb} כְּךָ || ^{kc} כְּךָ || ^{kd} כְּךָ || ^{ke} כְּךָ || ^{kf} כְּךָ || ^{kg} כְּךָ || ^{kh} כְּךָ || ^{ki} כְּךָ || ^{kj} כְּךָ || ^{kl} כְּךָ || ^{km} כְּךָ || ^{kn} כְּךָ || ^{ko} כְּךָ || ^{kp} כְּךָ || ^{kq} כְּךָ || ^{kr} כְּךָ || ^{ks} כְּךָ || ^{kt} כְּךָ || ^{ku} כְּךָ || ^{kv} כְּךָ || ^{kw} כְּךָ || ^{kx} כְּךָ || ^{ky} כְּךָ || ^{kz} כְּךָ || ^{la} כְּךָ || ^{lb} כְּךָ || ^{lc} כְּךָ || ^{ld} כְּךָ || ^{le} כְּךָ || ^{lf} כְּךָ || ^{lg} כְּךָ || ^{lh} כְּךָ || ^{li} כְּךָ || ^{lj} כְּךָ || ^{lk} כְּךָ || ^{ll} כְּךָ || ^{lm} כְּךָ || ^{ln} כְּךָ || ^{lo} כְּךָ || ^{lp} כְּךָ || ^{lq} כְּךָ || ^{lr} כְּךָ || ^{ls} כְּךָ || ^{lt} כְּךָ || ^{lu} כְּךָ || ^{lv} כְּךָ || ^{lw} כְּךָ || ^{lx} כְּךָ || ^{ly} כְּךָ || ^{lz} כְּךָ || ^{ma} כְּךָ || ^{mb} כְּךָ || ^{mc} כְּךָ || ^{md} כְּךָ || ^{me} כְּךָ || ^{mf} כְּךָ || ^{mg} כְּךָ || ^{mh} כְּךָ || ^{mi} כְּךָ || ^{mj} כְּךָ || ^{mk} כְּךָ || ^{ml} כְּךָ || ^{mn} כְּךָ || ^{mo} כְּךָ || ^{mp} כְּךָ || ^{mq} כְּךָ || ^{mr} כְּךָ || ^{ms} כְּךָ || ^{mt} כְּךָ || ^{mu} כְּךָ || ^{mv} כְּךָ || ^{mw} כְּךָ || ^{mx} כְּךָ || ^{my} כְּךָ || ^{mz} כְּךָ || ^{na} כְּךָ || ^{nb} כְּךָ || ^{nc} כְּךָ || nd כְּךָ || ^{ne} כְּךָ || ^{nf} כְּךָ || ^{ng} כְּךָ || ^{nh} כְּךָ || ⁿⁱ כְּךָ || ^{nj} כְּךָ || ^{nk} כְּךָ || ^{nl} כְּךָ || ^{nm} כְּךָ || ⁿⁿ כְּךָ || ^{no} כְּךָ || ^{np} כְּךָ || ^{nq} כְּךָ || ^{nr} כְּךָ || ^{ns} כְּךָ || ^{nt} כְּךָ || ^{nu} כְּךָ || ^{nv} כְּךָ || ^{nw} כְּךָ || ^{nx} כְּךָ || ^{ny} כְּךָ || ^{nz} כְּךָ || ^{oa} כְּךָ || ^{ob} כְּךָ || ^{oc} כְּךָ || ^{od} כְּךָ || ^{oe} כְּךָ || ^{of} כְּךָ || ^{og} כְּךָ || ^{oh} כְּךָ || ^{oi} כְּךָ || ^{oj} כְּךָ || ^{ok} כְּךָ || ^{ol} כְּךָ || ^{om} כְּךָ || ^{on} כְּךָ || ^{oo} כְּךָ || ^{op} כְּךָ || ^{oq} כְּךָ || ^{or} כְּךָ || ^{os} כְּךָ || ^{ot} כְּךָ || ^{ou} כְּךָ || ^{ov} כְּךָ || ^{ow} כְּךָ || ^{ox} כְּךָ || ^{oy} כְּךָ || ^{oz} כְּךָ || ^{pa} כְּךָ || ^{pb} כְּךָ || ^{pc} כְּךָ || ^{pd} כְּךָ || ^{pe} כְּךָ || ^{pf} כְּךָ || ^{pg} כְּךָ || ^{ph} כְּךָ || ^{pi} כְּךָ || ^{pj} כְּךָ || ^{pk} כְּךָ || ^{pl} כְּךָ || ^{pm} כְּךָ || ^{pn} כְּךָ || ^{po} כְּךָ || ^{pp} כְּךָ || ^{pq} כְּךָ || ^{pr} כְּךָ || ^{ps} כְּךָ || ^{pt} כְּךָ || ^{pu} כְּךָ || ^{pv} כְּךָ || ^{pw} כְּךָ || ^{px} כְּךָ || ^{py} כְּךָ || ^{pz} כְּךָ || ^{qa} כְּךָ || ^{qb} כְּךָ || ^{qc} כְּךָ || ^{qd} כְּךָ || ^{qe} כְּךָ || ^{qf} כְּךָ || ^{qg} כְּךָ || ^{qh} כְּךָ || ^{qi} כְּךָ || ^{qj} כְּךָ || ^{ql} כְּךָ || ^{qm} כְּךָ || ^{qn} כְּךָ || ^{qo} כְּךָ || ^{qp} כְּךָ || ^{qq} כְּךָ || ^{qr} כְּךָ || ^{qs} כְּךָ || ^{qt} כְּךָ || ^{qu} כְּךָ || ^{qv} כְּךָ || ^{qw} כְּךָ || ^{qx} כְּךָ || ^{qy} כְּךָ || ^{qz} כְּךָ || ^{ra} כְּךָ || ^{rb} כְּךָ || ^{rc} כְּךָ || rd כְּךָ || ^{re} כְּךָ || ^{rf} כְּךָ || ^{rg} כְּךָ || ^{rh} כְּךָ || ^{ri} כְּךָ || ^{rj} כְּךָ || ^{rk} כְּךָ || ^{rl} כְּךָ || ^{rm} כְּךָ || ^{rn} כְּךָ || ^{ro} כְּךָ || ^{rp} כְּךָ || ^{rq} כְּךָ || ^{rr} כְּךָ || ^{rs} כְּךָ || ^{rt} כְּךָ || ^{ru} כְּךָ || ^{rv} כְּךָ || ^{rw} כְּךָ || ^{rx} כְּךָ || ^{ry} כְּךָ || ^{rz} כְּךָ || ^{sa} כְּךָ || ^{sb} כְּךָ || ^{sc} כְּךָ || ^{sd} כְּךָ || ^{se} כְּךָ || ^{sf} כְּךָ || ^{sg} כְּךָ || ^{sh} כְּךָ || ^{si} כְּךָ || ^{sj} כְּךָ || ^{sk} כְּךָ || ^{sl} כְּךָ || ^{sm} כְּךָ || ^{sn} כְּךָ || ^{so} כְּךָ || ^{sp} כְּךָ || ^{sq} כְּךָ || ^{sr} כְּךָ || ^{ss} כְּךָ || st כְּךָ || ^{su} כְּךָ || ^{sv} כְּךָ || ^{sw} כְּךָ || ^{sx} כְּךָ || ^{sy} כְּךָ || ^{sz} כְּךָ || ^{ta} כְּךָ || ^{tb} כְּךָ || ^{tc} כְּךָ || ^{td} כְּךָ || ^{te} כְּךָ || ^{tf} כְּךָ || ^{tg} כְּךָ || th כְּךָ || ^{ti} כְּךָ || ^{tj} כְּךָ || ^{tk} כְּךָ || ^{tl} כְּךָ || ^{tm} כְּךָ || ^{tn} כְּךָ || ^{to} כְּךָ || ^{tp} כְּךָ || ^{tq} כְּךָ || ^{tr} כְּךָ || ^{ts} כְּךָ || ^{tt} כְּךָ || ^{tu} כְּךָ || ^{tv} כְּךָ || ^{tw} כְּךָ || ^{tx} כְּךָ || ^{ty} כְּךָ || ^{tz} כְּךָ || ^{ua} כְּךָ || ^{ub} כְּךָ || ^{uc} כְּךָ || ^{ud} כְּךָ || ^{ue} כְּךָ || ^{uf} כְּךָ || ^{ug} כְּךָ || ^{uh} כְּךָ || ^{ui} כְּךָ || ^{uj} כְּךָ || ^{uk} כְּךָ || ^{ul} כְּךָ || ^{um} כְּךָ || ^{un} כְּךָ || ^{uo} כְּךָ || ^{up} כְּךָ || ^{uq} כְּךָ || ^{ur} כְּךָ || ^{us} כְּךָ || ^{ut} כְּךָ || ^{uu} כְּךָ || ^{uv} כְּךָ || ^{uw} כְּךָ || ^{ux} כְּךָ || ^{uy} כְּךָ || ^{uz} כְּךָ || ^{va} כְּךָ || ^{vb} כְּךָ || ^{vc} כְּךָ || ^{vd} כְּךָ || ^{ve} כְּךָ || ^{vf} כְּךָ || ^{vg} כְּךָ || ^{vh} כְּךָ || ^{vi} כְּךָ || ^{vj} כְּךָ || ^{vk} כְּךָ || ^{vl} כְּךָ || ^{vm} כְּךָ || ^{vn} כְּךָ || ^{vo} כְּךָ || ^{vp} כְּךָ || ^{vq} כְּךָ || ^{vr} כְּךָ || ^{vs} כְּךָ || ^{vt} כְּךָ || ^{vu} כְּךָ || ^{vv} כְּךָ || ^{vw} כְּךָ || ^{vx} כְּךָ || ^{vy} כְּךָ || ^{vz} כְּךָ || ^{wa} כְּךָ || ^{wb} כְּךָ || ^{wc} כְּךָ || ^{wd} כְּךָ || ^{we} כְּךָ || ^{wf} כְּךָ || ^{wg} כְּךָ || ^{wh} כְּךָ || ^{wi} כְּךָ || ^{wj} כְּךָ || ^{wk} כְּךָ || ^{wl} כְּךָ || ^{wm} כְּךָ || ^{wn} כְּךָ || ^{wo} כְּךָ || ^{wp} כְּךָ || ^{wq} כְּךָ || ^{wr} כְּךָ || ^{ws} כְּךָ || ^{wt} כְּךָ || ^{wu} כְּךָ || ^{wv} כְּךָ || ^{ww} כְּךָ || ^{wx} כְּךָ || ^{wy} כְּךָ || ^{wz} כְּךָ || ^{xa} כְּךָ || ^{xb} כְּךָ || ^{xc} כְּךָ || ^{xd} כְּךָ || ^{xe} כְּךָ || ^{xf} כְּךָ || ^{xg} כְּךָ || ^{xh} כְּךָ || ^{xi} כְּךָ || ^{xj} כְּךָ || ^{xk} כְּךָ || ^{xl} כְּךָ || ^{xm} כְּךָ || ^{xn} כְּךָ || ^{xo} כְּךָ || ^{xp} כְּךָ || ^{xq} כְּךָ || ^{xr} כְּךָ || ^{xs} כְּךָ || ^{xt} כְּךָ || ^{xu} כְּךָ || ^{xv} כְּךָ || ^{xw} כְּךָ || ^{xx} כְּךָ || ^{xy} כְּךָ || ^{xz} כְּךָ || ^{ya} כְּךָ || ^{yb} כְּךָ || ^{yc} כְּךָ || ^{yd} כְּךָ || ^{ye} כְּךָ || ^{yf} כְּךָ || ^{yg} כְּךָ || ^{yh} כְּךָ || ^{yi} כְּךָ || ^{yj} כְּךָ || ^{yk} כְּךָ || ^{yl} כְּךָ || ^{ym} כְּךָ || ^{yn} כְּךָ || ^{yo} כְּךָ || ^{yp} כְּךָ || ^{yq} כְּךָ || ^{yr} כְּךָ || ^{ys} כְּךָ || ^{yt} כְּךָ || ^{yu} כְּךָ || ^{yv} כְּךָ || ^{yw} כְּךָ || ^{yx} כְּךָ || ^{yy} כְּךָ || ^{yz} כְּךָ || ^{za} כְּךָ || ^{zb} כְּךָ || ^{zc} כְּךָ || ^{zd} כְּךָ || ^{ze} כְּךָ || ^{zf} כְּךָ || ^{zg} כְּךָ || ^{zh} כְּךָ || ^{zi} כְּךָ || ^{zj} כְּךָ || ^{zk} כְּךָ || ^{zl} כְּךָ || ^{zm} כְּךָ || ^{zn} כְּךָ || ^{zo} כְּךָ || ^{zp} כְּךָ || ^{zq} כְּךָ || ^{zr} כְּךָ || ^{zs} כְּךָ || ^{zt} כְּךָ || ^{zu} כְּךָ || ^{zv} כְּךָ || ^{zw} כְּךָ || ^{zx} כְּךָ || ^{zy} כְּךָ || ^{zz} כְּךָ ||

7^a prb 1 c Q mlt MSS Edd cf בָּכַף; K בְּכַפָּךְ || ^b בָּכַם שֵׁט בְּכַפָּךְ || ^c בָּכַף שֵׁט ||
 c 1 והמַעֲרָה cf S || 8 dl c ט || 9^a 1 c טַטְט אֶמְרֶךְ || ^b 1 prb c טַט —תִּי ||
 תִּי || 10^{a-a} 1 c ט וְעַל-עֲלִיךְ et c ט יֶאֱרָךְ || ^b 1 c טַט לְחֶרְבָּה || ^c טַט חֶרֶב ||
 prb dl c טַט || ^d 1 c ט וְשֵׁי cf ט || ^e prps לִם' vel סִנָּה (?) || 11^{oo} >SA;
 frt dl || 12^{a-a} ט אֶרְצָה || ^b dl c ט(*) || 13^a >ט(*) || ^b dl c ט || 14^a טַטְט
 וְהוֹשַׁבְתִּי || ^b 1MS טַטְט בָּנָי; 5MSS Edd 'אֶל-א' || ^c >ט, prb dl || 15^{a-a} >ט,
 prb add || ^b ט רְבוֹת || 16^a 1 c Vrs יִהְיוּ || ^b dl c ט || 18 1 ט עַל || 19^a >ט ||
^{b-b} >ט(*), prb add || 20^a ט בָּצַר, ט ἐπὶ Τύρον || ^{b-b} >ט^{BA}S, prb dl || ^c ט
 תַּצְמַח ט || 21 ט כֹּה אָמַר.

30 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ² בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ כֹה
אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה
חִלְלִילָהּ הִיא לַיּוֹם: ³ כִּי־קָרֹב יוֹם
וְקָרֹב יוֹם לַיהוָה יוֹם עָנָן עֵת גּוֹיִם וַיְהִי:
וּבָאָה חֶרֶב בְּמִצְרַיִם וַיְהִי תַחֲלָהּ בְּכּוֹשׁ
בְּנִפְלֵ תַחֲלֵל בְּמִצְרַיִם וְלָקְחוּ חֲמוֹנָהּ וְנִהְרְסוּ יְסֻדוֹתֶיהָ:
כּוֹשׁ וּפִיט וְלֹהֶם וְכָל־הָעָרֻב וְכוֹיֵב וּבְנֵי אֶרֶץ הַכְּנָתִית אִתָּם בְּחֶרֶב
יַפְלֹא: ⁶ כֹּה אָמַר יְהוָה
וְנִפְלֹ סַמְכֵי מִצְרַיִם וַיִּרְדּוּ גֵאוֹן עֲזָה
מִמִּנְדֹּל סוֹנֶה בְּחֶרֶב יַפְלֹ־כֹה נָאֻם אֲדֹנָיִי יְהוָה:
וְנִשְׁמַד בְּתוֹךְ אֲרָצוֹת נִשְׁמֹת וְעָרֵי בְּתוֹךְ־עָרִים נִחְרְבוֹת תִּהְיֶינָה:
וַיִּדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתַת־אֵשׁ בְּמִצְרַיִם וְנִשְׁבְּרוּ כָל־עֲזָרֶיהָ:
בְּיָדָם הָיָא יֵצְאוּ מִלְּאָכִים מִלִּפְנֵי בָצִים לְהַחֲרִיד אֶת־כּוֹשׁ בְּמִסַּח
וַיְהִי תַחֲלָהּ בָּהֶם בְּיָדָם מִצְרַיִם כִּי הִנֵּה בָּאָה: ⁹
כֹּה אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה וְהִשְׁבַּתִּי אֶת־הַמֶּזֶן מִצְרַיִם
בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל:
וְהָיָא וְעָמְדוּ אֹתוֹ עָרֵצֵי גּוֹיִם מִבָּאִים לִשְׁחַת הָאָרֶץ
וַיַּחֲרִקוּ חֲרֻבוֹתָם עַל־מִצְרַיִם וַיִּמְלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ חָלָל:
וַיִּנְתְּנִי יָאֵרִים תְּרֻבָּהּ וַיִּמְכְּרִי אֶת־הָאָרֶץ בְּיַד־רָעִים
וְהִשְׁבַּתִּי אֶרֶץ וּמְלָאָהּ
בְּיַד־זָרִים אֲנִי יְהוָה דְּבַרְתִּי: ¹³ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה וְהִאֲבֹדְתִי
נְלֹאִים

וְהִשְׁבַּתִּי אֱלִילִים מִנֶּפֶץ וְנִשְׂאִי מֵאֶרֶץ־מִצְרַיִם
לֹא יְהִי־עוֹד וַיִּנְתְּנִי יֹרָאָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:

Cp 30, 2 ^a dl c 6 | ^b >6 | 3 ^{a-a} >6A | ^b frt l c 63 דְּבַר | ^c >6^B (3^b*)
prb dl | ^d 62A πέρας (קץ?) | ^e >8 | 4 ^a 6? וְנִפְלֵ | ^{b-b} >6^B(*) , prb dl | 5 ^a 8
לֹב | 6 = M + לֹב? | ^b l c 3AZ הָעָרֻב | ^c >6 et crtp; prb l לֹב et trsp
post 74 cf ^a | ^d >6, prb dl | ^e ?; prb l הַכְּנָתִית, pr וּבְנֵי prps וְכָל | ^f >6 |
וְנִשְׁמַד | 6 ^{a-a} >6 dl | ^b 30 a turre | ^c cf 29,10 | ^d dl c 6 | 7 ^a 6
וְעָרֵיהָ | 9 ^a >6(*) dl | ^b l c 6 (σπεύδοντες, אָצִים, ^{MSB} εἰσσιμ?) 8
velociter | ^c dl c 6(*) | ^{d-d} 3 וְהִנֵּה | II ^a >6(*) | ^{b-b} 6 וּמְלָאָהּ prb
l | 12 ^a Var חֲרֻבָהּ | ^{b-b} >6^Bλ(*) , add? | 13 ^a 6 כֹּה | ^{b-b} >6(*)
add | ^c l c 6 אֱלִילִים | ^d 6 וְנִשְׂאִים | ^e 8 בָּאָ | ^{f-f} 6 וְהָיָא | ^{g-g} >6(*)
add?.

14 וְהַשְׁמַתִּי אֶת־פְּתוּחַם וְנָתַתִּי אֶשׁ בְּצַעַן
וְעָשִׂיתִי שְׁפָטִים בְּנָא:

15 וְשִׁפְכְּתִי חֲמָתִי עַל־סִין מְעוֹז מִצְרַיִם וְהִכְרַתִּי אֶת־הַמֶּזֶן נָא:
16 וְנָתַתִּי אֶשׁ בְּמִצְרַיִם חֹל תַּחִּיל^a סִין^b וְנָא תִהְיֶה לְהִבָּקַע^c וְנָפַ צָרִי
יִזְמֵם: 17 בְּחֹרֵי^a אֲזֹן^a וּפִי־בֶסֶת בְּחֶרֶב יִפְּלוּ וְהִנֵּה^b בַּשָּׂבִי תִלְכְּנָה:
18 וּבַת־חַפְנָתֶם חֲשָׁד^a הַיּוֹם בַּשְּׁבָר־שָׁם אֶת־מַטּוֹת^b מִצְרַיִם
וְנִשְׁבַּת־בָּהּ גִּאֲזוֹן עֲזָה הִיא^c עַנְן יִכְסֶּנָּה וּבְנוֹתֶיהָ בַּשָּׂבִי תִלְכְּנָה:
19 וְעָשִׂיתִי שְׁפָטִים בְּמִצְרַיִם וַיִּדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה: פ

20 וַיְהִי בְּאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּרֹאשׁוֹן בַּשָּׁבְעָה לַחֹדֶשׁ הָיָה דְּבַר־
יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 21 בֶּן־אָדָם אֶת־זִרְעוֹ^a פָּרַעַה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם שִׁבְרָתִי
^bוְהִנֵּה לֹא־חִבְשָׁה לָתֵת רַפְּאוֹת לָשׁוּם חֲתוּל לְחִבְשָׁה^c לַחֲזָקָה לְתַפְשׁ
בְּחֶרֶב: ס 22 לִכְן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי אֶל־פָּרַעַה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
וְשִׁבְרָתִי אֶת־זִרְעוֹתָיו^b אֶת־הַחֲזָקָה וְאֶת־הַנִּשְׁבָּרֹת^b וְהַפְּלִיתִי אֶת־
הַחֶרֶב מִיָּדוֹ: 23 וְהַפִּיצוֹתִי אֶת־מִצְרַיִם בְּגוֹיִם וְזָרִיתָם בְּאַרְצוֹת:
24 וְחִזְקוֹתַי אֶת־זִרְעוֹת מֶלֶךְ בָּבֶל וְנָתַתִּי אֶת־חֶרְפִּי בִידּוֹ וְשִׁבְרָתִי
אֶת־זִרְעוֹת פָּרַעַה וְנָאֵק גִּאֲקוֹת חָלָל לִפְנֵי: 25 וְהַחֲזָקוֹתִי אֶת־זִרְעוֹת
מֶלֶךְ בָּבֶל וְזִרְעוֹת פָּרַעַה תִּפְּלְנָה וַיִּדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתַתִּי חֶרְפִּי
בִּיד מֶלֶךְ־בָּבֶל וְנָטָה אוֹתָהּ אֶל־אַרֶץ מִצְרַיִם: 26 וְהַפִּיצוֹתִי אֶת־מִצְרַיִם
בְּגוֹיִם וְזָרִיתִי אוֹתָם בְּאַרְצוֹת וַיִּדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה: פ

31 וַיְהִי בְּאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה בַּשְּׁלִישִׁי בְּאַחֵד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְּבַר־
יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 2 בֶּן־אָדָם אָמַר אֶל־פָּרַעַה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְאֶל־הַמִּזְוָן
אֶל־מִי דְמִית בְּגִדְלָךְ: 3 הִנֵּה^a אֲשׁוּר אֲרֹז בְּלִבְנוֹן

יָפֵה עֲנָף וְחֶרֶשׁ מִצֵּל^b וּגְבֵה קוֹמָה

וּבֵין עֲבָתִים^c הָיְתָה צִמְרָתוֹ:

4 מִים גִּדְּלוּהוּ תִהְיוּם לְמִמֶּתְהוּ

אֶת־נִהְרֵתֶיהָ הִלֵּךְ^a סְבִיבוֹת מִטְעָה^b

14 680 || ארץ || 15 6 || נף || 16 ^a Q || תחול || ^b 6 Σὺν νη, 1 סון vel
סונה || ^{c-c} crp; 6 κ. διαχυθήσεται ὕδατα, prps || 17 ^{a-a} >S, 1
|| און || ^b הנה || 18 ^a prb 1 c Var חשך cf Vrs || ^b 1 c 6
|| זרעת || 21 ^a 6 || והיא || >S; 6 || היא || Occ Q^{Or} הוא || 22 ^a 1 c 6 || על || ^{b-b} ? frt add cf S || 24 ^{oo} 6
|| ולא || ^c frt dl c 6 || 25 1 || והביא אותה על־מצרים ובזו בזה ושלל שללה
|| עבות || 4 ^a 1 c 6 || עבות || ^c 1 c 6 || הוליקה || 4 ^a 1 c 6 || עבות || ^{b-b} >6^{BA}(*) dl || ^c 1 c 6 || תאשור || prps
|| מטעו || ^b 1 c 6 || מטעו ||

וְאֶת־תַּעֲלִיתָהּ שְׁלָחָה אֶל כָּל־עֲצֵי הַשָּׁדָה^d;
 5 עַל־כֵּן גָּבְהָא^a קָמְתוּ מִכָּל עֲצֵי הַשָּׁדָה^b וַתִּרְכְּבֶנָה סָרַעֲפֹתֵיו^b
 וַתֵּאָרְכְּנָה^c פִּאֲרֹתוֹ^d מִמֵּיִם רַבִּים בְּשִׁלְחוֹ:
 6 בְּסַעֲפֹתֵיו קִנְנֹו כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם
 וַתַּחַת פִּאֲרֹתֵיו יָלְדוּ כָּל חַיַּת הַשָּׁדָה
 וּבָצְלוּ יֹשְׁבֵיו^a כָּל־גּוֹיִם רַבִּים:
 7 וַיִּיָּיֶף^a בְּנִדְלוֹ בְּאֶרֶץ^b דְּלִיזֹתֵיו
 כִּי־הָיָה שָׁרְשׁוֹ אֶל־מַיִם רַבִּים:
 8 אֲרֻזִּים לֹא־עֲמָמָהוּ בְּגִן־אֱלֹהִים
 בְּרוֹשִׁים לֹא דָמּוּ אֶל־סַעֲפֹתֵיו
 וְעֲרַמִּנִים לֹא־הָיוּ כְּפִאֲרֹתֵיו
 כָּל־עֵץ בְּגִן־אֱלֹהִים לֹא־דָמָה אֵלָיו בִּיפְיוֹ:
 9 וַיִּפֹּה עֲשִׂיתֵיו^a בָּרַב דְּלִיזֹתֵיו וַיִּקְנֶאֱהוּ כָּל־עֲצֵי־עֵדֶן אֲשֶׁר־בְּגִן
 הָאֱלֹהִים: ׀ 10 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָיִי^a יְהוָה יָעַן אֲשֶׁר
 גָּבְהָתָ^b בְּקוֹמָתוֹ וַיִּתֵּן צִמְרָתוֹ אֶל־בֵּין עֲבוֹתַיִם^d וְרָם לִבָּבוֹ^e בְּגִבְהָיו:
 11 וְאֶתְגָּהוּ^a בֵּיד אֵל^b גּוֹיִם עָשׂוּ יַעֲשֶׂה לֹו בְּרָשָׁעוֹ גִּרְשָׁתִּיהוּ:
 12 וַיִּכְרַתְהוּ זָרִים עָרִיצֵי גּוֹיִם וַיִּשְׁאָהוּ אֶל־הַהָרִים וּבְכָל־גִּבְאוֹת
 נִפְלֹו דְלִיזֹתֵיו וַתִּשְׁבְּרֶנָּה פִּרְאֹתֵיו^c בְּכָל־אֶפְקֵי הָאָרֶץ וַיִּדְרֹו^d מֵעָלָיו
 כָּל־עֲמֵי הָאָרֶץ וַיִּשְׁאָהוּ: 13 עַל־מִפְּלֹתוֹ יִשְׁכְּנוּ כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וְאֶל־
 פִּרְאֹתֵיו הָיוּ כָּל חַיַּת הַשָּׁדָה: 14 לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־יִגְבְּהוּ בְּקוֹמָתָם כָּל־
 עֲצֵי־מַיִם וְלֹא־יִתְּנוּ אֶת־צִמְרָתָם אֶל־בֵּין עֲבֹתַיִם^a וְלֹא־יַעֲמִדוּ אֵלֵיהֶם^b
 בְּגִבְהָם כָּל־שְׁתֵּי מַיִם כִּי^d כָּל־גִּבְהָתָם לְמֹות אֶל־אָרֶץ תַּחֲתִית בְּתוֹךְ
 בְּנֵי אָדָם אֶל־זוֹרְדֵי בּוֹר: ׀ 15 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה בְּיוֹם רִדְתּוֹ

4 ^c prb ע' dl || ^d prps שָׁדָה || 5 ^a l c nonn MSS גְּבִיחָה || ^{b-b} > 6^B A (*);
 prb dl || ^c dub, frt orig וַתִּרְכְּבֶנָּה cf 4 || ^d Q תִּי — || ^e > 6, prb dl || 6 ^a l c
 nonn MSS Vrs יֹשְׁבוֹ || ^b frt dl c 8 || 7 ^a Ben Napht וַיִּיָּיֶף || ^b 6^B S, frt orig
 בָּרָם cf 5^c || 8 l c mlt MSS 'כְּפִאֲרֹת' || 9 ^{a-a} > 6 (*); || ^b dl c 6 || ^c > 8 cf 6;
 frt add || 10 ^a dl c 6 || ^b l c 8 גְּבִיחָה || ^c 8 בְּקוֹמָתוֹ || ^d l c 6 עֲבוֹת || cf 3 ||
 e-e 6 sol kai eîdov (וַיִּרְא); 1 ? וַיִּנָּא ? frt לבבו add || 11 ^a l וְאֶת' || ^b mlt MSS
 (Or אֵיל || ^{c-c} ? 6 κ. ἐποίησεν τὴν ἀπωλείαν αὐτοῦ, S et faciet (וְעֲשֶׂה) ei
 secundum peccatum eius et perdet eum (וְהַשְׁבִּיתוּ) || 12 ^a l c 6 עַל || ^b 6 כָּל ||
 c l פִּאֲרֹת cf 8 || ^d prps וַיִּדְרֹו, al וַיִּתְּרֹו || ^e prps וַיִּרְטְמוּ; frt irrepsit e 12 a; dl ||
 13 ^c l פִּאֲרֹת (6) וְעַל || 14 ^a l c 6 עֲבוֹת cf 3. 10 || ^b dub; > 6^B A (*); frt dl ||
 c-c prb add || ^d > 6^B A.

שאלה האבלתי כסתי^a עליו את-תהום ואמנע נהרותיה ויכלאו
מים רבים ואקדר^b עליו לבנון וכל-עצי השדה עליו^c עלפה^d: ¹⁶ מקול
מפלתו^a הרעשתי גוים^a בהורדי אתו שאלה את-יורדי בור וינחמו
בארץ תחתית^b כל-עצי-עדן מבתר וטוב^c-לבנון^d כל-שתי מים^d:
¹⁷ גם-הם אתו ירדו שאלה אל-חללי-חרב וזרעו^a ישוב^b בצלו^c בתוך
גוים^c: ¹⁸ אל-מי דמית^a ככה בכבוד ובגדל בעצי-עדן^a והורדת^b את-
עצי-עדן אל-ארץ תחתית בתוך ערלים תשכב את-חללי-חרב הוא
פרעה וכל-המוזה נאם אנני יהוה: פ

32 ויהי בשתי^a עשרה שנה בשני^b-עשר חדש באחד לחדש
היה דברי-יהוה אלי לאמר: ² בן-אדם שא קינה על-פרעה מלך-מצרים
ואמרת אליו^a כפיר גוים נדמית^a

ואתה פתנים^b בימים ותנח בנהרותיך^c
ותדלח-מים ברגליך ותרפש^d נהרותם: ס

3 בזה אמר אנני יהוה
ופרשתי עליך את-רשתי בקהל^b עמים רבים^c והעלונך^d בתרמי:
4 וגטשתיך^a בארץ^b על-פני^c השדה אטילך
והשכנתי עליך כל-עוף השמים^d והשבעתי ממך^e חית כל-הארץ:
5 וגתתי את-בשרך על-ההרים ומלאתי^a הגאיות^b רמותך:
6 והשקיתי^a ארץ צפתך^b מדמדך^c אל-ההרים^d ואפקים ופלאון^e ממך:
7 וכסיתי בכבדותך שמים והקדדתי את-כבדיהם
שמש בענן אכסנו וירח לא-יאיר אורו:
8 כל-מאורי אור בשמים אקדירם עליך

15 ^a dl c ⑥ || ^b ⑥^B κ. ἐσκοτάσεν (⑥^A ἐπένθησεν cf ⑥) || ^c > ⑥S || ^d l c
Vrs עלפו || 16 ^{a-a} ⑥ גרעשו הג' || ^b > ⑥, prb dl || ^c dl c ⑥(*) ||
^{d-d} id Vrs, sed prb add || 17 ^a ⑥S וזרעו? prps וזרעו || ^b prb l c ⑥ ישובי ||
^{c-c} crrp? || 18 ^{a-a} > ⑥(*) || add || ^b ⑥ κατάβηθι καὶ καταβιάσθητι ('רדה והור') ||
Cp 32, 1 ^a prb l c I3MSS ⑥S בעשתי || ^b 8MSS בשנים ⑥^B δεκάτω μ. ||
2 ^{a-a} prb crrp; exc? vb nonn || ^b l כתינן || ^c l prb בנהרותיך || ^d Var פס— ||
^e ⑥ τ. ποτ. σου || 3 ^a dl c ⑥ || ^b dl c ⑥(*) || ^{c-c} m cs dl || ^d l c ⑥(v) והעליתיך ||
4 ^a ⑥ וגטיתך || ^b trsp. (m cs) post השדה || ^c > ⑥; Or 'אל-פ' || ^d > ⑥^B; dl (m
cs) || ^{e-e} ⑥^B כל הא' || ^f ⑥ ἀπὸ τ. πλῆθους σου = מרויתך? (1? cf ⑥ || 6 ^a ⑥
^b > ⑥(*) || ^c ?; nonn MSS (תיך)—רמותך || ^d ⑥ הא' || ^e add? ⑥ ἀπὸ τ. πλῆθους σου = מרויתך? (1? cf ⑥ || 6 ^a ⑥
^{d-d} ⑥ והרים || ^e ⑥ על-ה' || ^f ⑥ ἐμπλήσω || ^f prps
מדמדך, sed (m cs) prb dl || 7 1? ⑥S בכבדותך || 8 ^a ⑥ συσκοτάσουσιν.

וַנִּתְּתִי חֶשֶׁךְ עַל-אַרְצְךָ^b נָאֻם אֲדֹנָי יְהוֹה:
 9 וְהִכְעַסְתִּי לֵב עַמִּים רַבִּים בְּהִבְיֵאִי שִׁבְרְךָ^a בְּנוֹזִים^b עַל-אַרְצוֹת^b אֲשֶׁר
 לֹא-יָדְעָתָם:^c 10 וְהַשְׁמוּתִי^a עָלֶיךָ עַמִּים רַבִּים וּמַלְכֵיהֶם יִשְׁעֲרוּ עָלֶיךָ^b
 שְׁעָרָם בְּעוֹפְפֵי חֲרָבִי עַל-פְּנֵיהֶם וְחָרְדוּ לְרֹנְעֵים אִישׁ לְנַפְשׁוֹ בְּיוֹם^d
 מַפְלָתָהּ: פ 11 כִּי^a כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוֹה חֲרַב מִלֶּךְ-בָּבֶל תִּבּוֹאֶה:
 12 בְּחֲרָבוֹת^a נְבוֹרִים אֶפִּיל הַמּוֹנֶה עָרִיצִי גֻזִּים כָּלָם
 וְשִׁדְדוּ אֶת-גִּזְאוֹן מִצְרַיִם וְנִשְׁמַד^b כָּל-הַמּוֹנֶה:
 13 וְהִאֲבֹדְתִי אֶת-כָּל-בְּהֶמְתָּהּ מֵעַל מַיִם רַבִּים
 וְלֹא תִדְלַחֶם רֶגֶל-אָדָם עוֹד וּפִרְסוֹת^b בְּהֶמָּה^c לֹא תִדְלַחֶם:^c
 14 אֲזִי^a אֲשַׁקֵּעַ^b מִימֵיהֶם וְנִהְרֹזְתָם בְּשֶׁמֶן אוֹלֶיךָ^c
 נָאֻם אֲדֹנָי יְהוֹה:^d
 15 בְּתֵתִי^a אֶת-אַרְץ מִצְרַיִם שְׁמָמָה וְנִשְׁמָה^b אֶרֶץ מִמְלָאָה^c
 בְּהַכּוֹתִי^d אֶת-כָּל-יֹשְׁבֵי בָהּ וַיִּדְעוּ כִּי-אֲנִי יְהוֹה:
 16 קִינָה הִיא^a וְקוֹנֵנוּתָהּ^b בְּנוֹת^c הַגֻּזִּים תְּקוֹנֶנָּה^d אוֹתָהּ עַל-מִצְרַיִם וְעַל-
 כָּל-הַמּוֹנֶה תְּקוֹנֶנָּה^d אוֹתָהּ נָאֻם אֲדֹנָי יְהוֹה: פ
 17 וַיְהִי בַשָּׁתִּי^a עֲשָׂרָה שָׁנָה^b בַּחֲמֵשָׁה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָיָה דְּבַר-יְהוֹה
 אֵלַי לֵאמֹר: 18 בֶּן-אָדָם נִהָא^a עַל-הַמּוֹן^b מִצְרַיִם וְהוֹרִדְתָּ^c אוֹתָהּ^d
 וּבְנוֹת גֻּזִּים

אֲדָרֶם^d אֶל-אַרְץ תַּחְתִּיזוֹת^c אֶת-יֹזְרֵי בּוֹר:

19 מִמֵּי נַעֲמַת^a רִדָּה וְהִשְׁכַּבָּה אֶת-עַרְלִים:

20 בְּתוֹךְ חֲלִל־חֶרֶב יָפְלוּ אֶת-חֶרֶב גְּתִנָּה^a מִשְׁכָּנוֹ^b אוֹתָהּ^c וְכָל-הַמּוֹנִיָּהּ^d:

21 וַיִּדְּבְרוּ^a לֹא אֵלַי^b נְבוֹרִים מִתּוֹךְ שְׂאוֹל אֶת-עֲזָרִיו וַיִּרְדּוּ שָׁכְנוֹ הָעַרְלִים^c

8 ^b 8^B הארץ || 9 ^a 1 c 8 שְׁבִיךָ || ^{b-b} 1 c 8 אֶל-אַרְץ || ^c 1 c 8 יָדַעַת ||
 10 ^a 8 וְהִשְׁמוּ || ^b >8(*)8 || ^c >8 || ^d 8 מִיּוֹם || 11 ^a >2MSS 8 || ^b dl c 8 ||
 12 ^a 8 בְּחֶרֶב; frt orig sol בְּנְבוֹרִים || ^b 8 נִשְׁפָּר || 13 ^a כל >8 || ^b 8 וְפִרְסַת ||
 8 (cf ^{c-c}) וְלֹא פִרְסַת || ^{c-c} >8; prps c 8 תִּרְפָּסֶם || 14 ^a 8 οὕτως (>8) τότῃ ||
 8 || 15 ^{a-a} prb dl c 8 || ^b 8 ἡσυχάσει || ^c 8 πορεύσονται || ^d dl c 8 || 16 ^a KOr הוא || ^b >8; 1 c
^b 1 c Vrs וְנִשְׁמָה || ^c frt 1 c 8 וּמֵל || ^d 8 בְּזוֹרוֹתֵי || 17 ^a 2MSS 8 בְּעֵשְׁתִּי || ^b ins c 8
 8 וְקוֹנֵנָתָהּ || ^c 1 c 8 וּב' || ^d 8 נִנְה — || 18 ^a 8 ? + נהי; 1 ? c 8 הִנְבָּא || ^b ? || ^c 8 וְשִׁבְרָהּ; frt orig וְאִמְרָהּ ||
^{d-d} dub; pr אֲדָרֶם 1 ? אֲדָרֶם vel (cf 19) דָּךְ || ^c 8MSS 8 (8?) תַּחְתִּיזוֹת ||
 31, 14 ss || ^f 1 c 24MSS 8 אֵל || 19 ^c crpp; frt orig עֲזָרָה (cf 24, 21; 33, 28) ||
 20 ^{a-a} >8; 8 sol אִתּוֹ || ^b 8 וּמ' || ^c >8 || ^d 8 אִתּוֹ ||
 21 ^a 8 וַיִּדְּבְרוּ || ^b mlt MSS Edd 8 אֵלַי || ^c + 8 בְּתוֹךְ.

. 22^{a-a} >ⲥ (l c ⲩ (סְבִיבוֹת קְבָרְתָּהּ || b-b >ⲥ; l נָפ' cf v 23 || 23^a ⲥ ékéī ||
b-b l ? נִקְבְּרוּ עַרְלִים vel (cf 24) ? יֵרְדוּ עַר' || c-c dittogr = 22; dl || d l c 3 MSS
ⲉⲗⲁⲧⲏⲙ חַתִּיתֶם || 24^a l נָפ' || b 9MSS ⲩⲥ cf ⲥ תַּחְתִּית || 25^{a-a} >ⲥ = 24 vel 26;
dittogr || b-b add ? ⲥⲥ נָתַנוּ ⲩ || 26^a ⲩⲥ || b ⲉⲗⲁⲧⲏ — || c l c ⲩⲥ
חַתִּית || QOr ⲩⲥ אֲשֶׁר ⲥ || f חָלְלִי l prb || e קְבָרְתָּהּ ⲩ || d l c ⲩⲥ סְבִיבוֹת
27^{a-a} ⲩ וַיֵּשׁ ; >ⲩ || b prb l נָפְלִים cf Gn 6,4 || c l c ⲩⲥ מַעוֹלָם
d ⲩⲥ מְלַחְמָה (ⲩ^h*) || e צַנְתָּם, frt צְנוֹת' (praeced וַתְּהִינָה || f l חַתִּיתֶם || g ⲩ
& בְּגֻבּוֹרָתָם, frt l || h-h ⲩⲥ בְּתִיָּהֶם || 28^{oo} dl c ⲩⲥ (*) (prps תִּקְבְּר) || 29^a l
c ⲩⲥ שָׂם || b dl frt c ⲩ; ⲩⲥ וּמ' ⲩ || c ⲩⲥ נָתַנוּ cf 25; ⲩ —; תָּה ⲩⲥ || d ⲩⲥ
(?—תָּם) >ⲩ || f mlt MSS ⲩⲥⲥⲐ אֵת || 30^a l c ⲩⲥ שָׂם || b >ⲥ^B, prb
dl || c nonn MSS ⲩⲥ גִּים — cf v; ⲩ אֲשֶׁר ⲩ || d >ⲥ || e ⲩⲥ חָלְלִי חֲרָב || VarP
|| f prps c Σ (ἡττηθέντες) תַּתִּים v parentes || g >ⲥ (*), prb add ||
31^a ⲩⲥ גִּים — || b-b >ⲥ (*), prb add || 32^a prb l נָתַן cf ⲩ || b l c K
חַתִּיתוּ.
Q חַתִּיתִי.

33 ¹ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ² בֶּן־אָדָם דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי־עַמּוּךְ
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶרֶץ כִּי־אָבִיא עָלֶיהָ חֶרֶב וּלְקַחְוָהּ עִם־הָאָרֶץ אִישׁ
אֶחָד מִקְצֵיהֶם^b וַנִּתְּנוּ אֹתוֹ לָהֶם לְצַפָּה: ³ וְרָאָה אֶת־הַחֶרֶב בָּאָה עַל־
הָאָרֶץ וַתִּקַּע בְּשׁוּפָר וַהֲזִיר אֶת־הָעָם: ⁴ וְשָׁמַע הַשָּׁמַע אֶת־קוֹל
הַשּׁוּפָר וְלֹא נִזְהָר וַתָּבוֹא חֶרֶב וַתִּקְרָאָהּ דָּמוֹ בְּרֹאשׁוֹ יְהִיָּה: ⁵ אֵת^a
קוֹל הַשּׁוּפָר שָׁמַע וְלֹא נִזְהָר דָּמוֹ כִּי יְהִיָּה וְהוּא נִזְהָר^b נִפְשׁוֹ מִלָּט:
⁶ וְהִצֵּפָה כִּי־רָאָה אֶת־הַחֶרֶב בָּאָה וְלֹא־תִקַּע בְּשׁוּפָר וְהָעָם לֹא־
נִזְהָר וַתָּבוֹא חֶרֶב^a וַתִּקַּח מֵהֶם נֶפֶשׁ^b הוּא בָּעוֹנֹנִי^b נִלְקָח וְדָמוֹ^c
מִיַּד־הַצֵּפָה אֲדָרָשׁ: פ ⁷ וְאַתָּה בֶּן־אָדָם צִפֵּה נִתְּתִידָּ לְבֵית יִשְׂרָאֵל
וְשָׁמַעְתָּ מִפִּי דָבָר^a וְהִזְהַרְתָּ אֹתָם מִמֶּנִּי: ⁸ בְּאֹמְרִי לְרָשָׁע רָשָׁע מוֹת
תָּמוּת וְלֹא דִבַּרְתָּ לְהִזְהִיר רָשָׁע מִדֶּרְכּוֹ הוּא רָשָׁע^b בָּעוֹנֹנִי יָמוּת וְדָמוֹ
מִיַּדְךָ אֲבִקֵּשׁ: ⁹ וְאַתָּה כִּי־הִזְהַרְתָּ רָשָׁע מִדֶּרְכּוֹ^a לְשׁוֹב מִמֶּנָּה^b וְלֹא־
שָׁב מִדֶּרְכּוֹ^c הוּא בָּעוֹנֹנִי יָמוּת וְאַתָּה נִפְשָׁךְ הִצַּלְתָּ: ׀
¹⁰ וְאַתָּה בֶּן־אָדָם אָמַר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֵּן אָמַרְתֶּם לֵאמֹר^a כִּי־
פָּשַׁעֲנוּ וַחֲטֵאתִינוּ עָלֵינוּ וּבָם אֲנַחְנוּ נִמְקִים וְאִידָּ נִחִיָּה: ¹¹ אָמַר
אֲלֵיהֶם חִי־אֲנִי נָאִים וְאֲדַנִּי יְהוָה אִם־אֶחְפֹּל בְּמוֹת הָרָשָׁע כִּי אִם־
בְּשׁוֹב רָשָׁע מִדֶּרְכּוֹ^b וַחֲיָה שׁוֹבֵי שׁוֹבֵי מִדֶּרְכֵיכֶם הָרָעִים וְלִמָּה תָמוּתוּ
בֵּית יִשְׂרָאֵל: ׀ ¹² וְאַתָּה בֶּן־אָדָם אָמַר אֶל־בְּנֵי־עַמּוּךְ צִדְקַת
הַצִּדִּיק לֹא תַצִּילֵנוּ בְּיוֹם פָּשַׁעוֹ^b וְרָשַׁעַת הָרָשָׁע^b לֹא־יִבְּשֵׁל בָּהּ^c בְּיוֹם
שׁוֹבֵי מִרָשָׁעוֹ וְצִדִּיק^d לֹא יוֹכֵל^e לַחֲיֹת^f בָּהּ^g בְּיוֹם חֲטָאתוֹ^h: ¹³ בְּאֹמְרִי
לַצִּדִּיק תְּחִה יָחִידָּ^a וְהוּא־בְּטַח^b עַל־צִדְקָתוֹ וְעָשָׂה עוֹל כָּל־צִדְקָתוֹ^c
לֹא תִזְכָּר וּבָעוֹלוֹ^d אֲשֶׁר־עָשָׂה כִּי־יָמוּת: ¹⁴ וּבְאֹמְרִי לְרָשָׁע מוֹת
תָּמוּת וְשָׁב מִחֲטָאתוֹ וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וְצִדְקָה: ¹⁵ חֲבַל^a יֵשִׁיב רָשָׁע^b
נִזְלָה^c יִשְׁלָם בְּחַקּוֹת^d הַחַיִּים הַלֵּךְ לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עוֹל חֲיוֹ יָחִידָּ לֹא־

33, 2 ^a 1 c טו || ולקח טו^b || מהם טז^b || 4 1 c טז || הח' טז^a || 5 ^a טז praeem || כִּי (>ε) ||
^b 1 c טז || הזִּהִיר || 6 ^a 1 c טז || הח' טז^{b-b} || (חָה) טז^c || הוּא בָּעוֹנֵה || τὸ αἶμα ἑᾶ + αὐτῆς^c ||
(= ε) || 7—9 cf 3,17—19 || 7 ^{a-a} >ε(*) sed cf 3,17 || 8 ^a dl c טז cf 3,18 ||
^b 1 c טז || הָר' || 9 ^a >ε || ^b מִדֶּרְכּוֹ || ^c >ε || 10 ^a >ε || ^b >ε || ^c טז || אִידָּ || 11 ^a dl
c טז || ^b ἑᾶ + τῆς πορνείας || ^c >ε(*) || 12 ^{a-a} >ε(*) || ^{b-b} טז || וְהָרָשָׁע ||
^{c-c} κακώση αὐτόν cf 11 || ^d prps || וְצִדְקַת הַצִּדִּיק || ^e >ε || ^f טז || יָחִידָּ ||
σωθήναι || ^g >ε || ^{h-h} >ε(*) || 13 ^{a-a} >ε^B || 1 c ἑᾶ || (s ast) || ח' תְּחִיָּה ||
^{b-b} טז || כִּי || 1 c Q || צִדְקָתוֹ || K || צִדְקָתוֹ || ^d 1 c טז || כִּי || ^e >ε ||
14 ε plur || 15 ^a טז || וְח' || ^b dl c טז || (ε^h*) || ^c טז || וְג' || ^d ε || וְג' || ^e nonn
MSS Vrs || וְלֹא ||

ימות: ¹⁶ כל־חטאתי^a אשר חטא^b לא תזכרנה לו^c משפט וצדקה
עשה חניו יחיה: ¹⁷ ואמר^b בני עמך לא יתכן דרך אדני^a והמה^b
ירפם לא־יתכן: ¹⁸ בשוב־צדיק מצדקתו ועשה עול ומת בהם:
¹⁹ ובשוב רשע מרשעתו ועשה משפט וצדקה עליהם^a הוא יחיה:
²⁰ ואמרתם^a לא יתכן דרך אדני^b איש בדרכיו אשפוט אתכם בית
ישראל: פ

²¹ ויהי בשתי עשרה שנה בעשרי בחמשה לחדש לגלותנו בא־
אלי הפליט מירושלם לאמר הפתה העיר: ²² ויד־יהוה היתה אלי^a
בערב לפני בוא הפליט^b ויפתח את־פי עד־בוא אלי בבקר ויפתח
פי ולא גאלמתי עוד: פ ²³ ויהי דבר־יהוה אלי לאמר: ²⁴ בן־אדם
ישבי התרבות האלה^a על־אדמת ישראל אמרים לאמר^b אחד היה
אברהם ויירש את־הארץ ואנחנו רבים^c לנו נתנה הארץ למורשה:
ס ²⁵ לכן אמר אליהם כה־אמר^a ואדני יהוה על־הדם^b ותאכלו
ועינכם^c תשאו אל־גלוליתכם ודם תשפכו^d והארץ תירשו: ²⁶ עמדתם
על־חרבכם עשיתן^a תועבה ואיש את־אשת^b רעהו טמאתם והארץ
תירשו: ס ²⁷ כה־תאמר אליהם כה־אמר אדני יהוה חי־אני אם־
לא אשר בחרבות^a בחרב ופלו ואשר על־פני השדה לחיה נתתיו^b
לאכלו^c ואשר במצודות ובמערות בדבר ימותו: ²⁸ ונתתי את־הארץ
שממה ומשמה ונשבת גאון עזה ושממו הרי ישראל מאין עובר:
²⁹ וידעו כי־אני יהוה בתתי את־הארץ שממה ומשמה על כל־
תועבתם אשר עשו: ס ³⁰ ואתה בן־אדם בני עמך הנדברים^a
בה אצל הקירות ובפתחי הבתים ודבר^c־תד את־אחד^c איש את־
אחיו לאמר באו־גא^d ושמעו^c מה הדבר^c היוצא מאת יהוה:
³¹ ויבואו אליך^a במבוא־עם^a וישבו לפניך עמי^b ושמעו את־דבריך

16 ^a 1 c Q חטאתיו, K חטאתו || ^b I I M S S S A עשה || ^c > 6(*) || 17 ^a M S S
עשה cf 6 || ^b 1 ? והנה || 18 6^A בן cf 8 || 19 ^a 6 S S A בהם || ^b > 8 || 20 ^a 6
' וזאת אשר א' || ^b M S S יהוה cf 6 || 21 1 c 8 M S S 6^{M S S} בַּעֲשִׂיתִי || 22 ^a 1 c 6
עלי || ^b > 6(*) || ^c > 6 || ^d prps (בואו) || 24 ^a prb dl c 6 || ^b > 6(*) ||
אלהם (25) usque ad (25) כה וג' || 25 ^a לא (הלא) נירש אתה 8 c-c ||
	26^B > 6		^b prps החרים cf 18,6		^c ca 80 M S S Edd עיניכם		^d 8							
	27 ^a 8		^b בַּח'		^c 6		^d 6		28 > 6^A		^a 1 c 18 M S S —תם		^b אש'	
	29 > 6^B		^a 1 c Var^P 6 S S לאכלה		30 > 6^B		^a prps 'נָדָב'		31 ^a > 6(*)					
	^b 1 c 6 S S ודברו		^c dl c 6(*)		^d נא		^e > 6(*)		^a > 6(*)		^b dl c 6 S.			
	^c > 6(*)		^d כמב'											

וְאוֹתָם לֹא יַעֲשׂוּ כִּי־עֹנְבִים^c בְּפִיהֶם^d הִמָּה עֲשִׂים^d אַחֲרָיִךְ בְּצַעֲמִי לָבִם
הַלֵּךְ^e: 32 וְהִנֵּךְ^a לָהֶם כְּשִׁיר^b עֹנְבִים^c יִפָּה קוֹל וּמִטָּב גִּגֵּן וְשָׁמְעוּ אֶת־
דְּבָרֶיךָ וַעֲשִׂים אִינָם אוֹתָם: 33 וּבִבְלָאָה הִנֵּה בָּאָה וַיִּדְעוּ כִּי נָבִיא הָיָה
בְּתוֹכָם: פ

34 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 2 בֶּן־אָדָם הִנֵּבֵא עַל־רוּעֵי יִשְׂרָאֵל
הִנֵּבֵא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם^a לְרָעִים כֹּה־אָמַר וְאָדָנִי יְהוָה הִזִּי רַעֲיִי יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר הָיָה רָעִים אוֹתָם הֲלֹא הֵצֵאן וַיִּרְעוּ הָרָעִים: 3 אֶת־הַחֲלָב^b
תֹּאכְלוּ וְאֶת־הַחֶמֶר תִּלְבְּשׁוּ^c הַבְּרִיאָה תִזְבְּחוּ הֵצֵאן^d לֹא תִרְעוּ: 4 אֶת־
הַנִּחְלֹת^a לֹא חִזַּקְתֶּם וְאֶת־הַחֻלָּה לֹא־רַפֵּאתֶם וְלֹנְשְׁבֶרֶת לֹא חִבַּשְׁתֶּם
וְאֶת־הַנִּדְחֹת לֹא הִשְׁבַּתֶּם וְאֶת־הָאֲבֵת לֹא בִקְשַׁתֶּם וּבִחְזָקָה^b רִדִיתֶם
אֹתָם וּבְכַפְרֶךָ: 5 וּתְפוּצִינָה^a מִבְּלִי רָעָה וּתְהִינָה לְאֹכְלָה לְכָל־חַיַּת
הַשָּׂדֶה וּתְפוּצִינָה^b: 6 יִשְׁגּוּ^a צֹאנִי בְּכָל־הַהָרִים וְעַל כָּל־גִּבְעָה רִמָּה
וְעַל כָּל־פְּנֵי הָאָרֶץ נִפְצוּ צֹאנִי^c וְאִין דּוֹרֵשׁ וְאִין מִבְקֵשׁ: פ 7 לָכֵן
רָעִים שָׁמְעוּ אֶת־דְּבַר יְהוָה: 8 חִי־אֲנִי נָאִם וְאָדָנִי יְהוָה אִם־לֹא יַעֲן
הַיּוֹת־צֹאנִי וְלָבֹו וּתְהִינָה צֹאנִי לְאֹכְלָה לְכָל־חַיַּת הַשָּׂדֶה מֵאִין רָעָה
וְלֹא־דָרְשׁוּ רַעֲיִי אֶת־צֹאנִי וַיִּרְעוּ הָרָעִים אוֹתָם וְאֶת־צֹאנִי לֹא רָעוּ:
9 לָכֵן הָרָעִים שָׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה: 10 כֹּה־אָמַר אָדָנִי יְהוָה הִנֵּנִי
אֶל־הָרָעִים וְדָרַשְׁתִּי אֶת־צֹאנִי מִיָּדָם וְהִשְׁבַּתִּים מִרְעוֹת^b צֹאן^c וְלֹא־
יִרְעוּ עוֹד הָרָעִים אוֹתָם^d וְהִצַּלְתִּי צֹאנִי מִפִּיהֶם וְלֹא־תִהְיֶין לָהֶם
לְאֹכְלָה: פ 11 כִּי^a כֹּה אָמַר אָדָנִי יְהוָה הִנֵּנִי־אֲנִי וְדָרַשְׁתִּי אֶת־
צֹאנִי וּבִקְרָתִים: 12 כְּבִקְרַת רָעָה^a עָדְרוּ^b בְּיֹזֶם הַיּוֹתוֹ בְּתוֹךְ־צֹאנֹו
נִפְרָשׁוֹת^b כֵּן אֲבַקֵּר אֶת־צֹאנִי וְהִצַּלְתִּי אֹתָהֶם מִכָּל־הַמְּקוֹמֹת אֲשֶׁר
נִפְצוּ שָׁם בְּיֹזֶם עֲנָן וְעַרְפֶּל: 13 וְהוֹצֵאתִים מִן־הָעַמִּים וּקְבַצְתִּים מִן־
הָאֲרָצוֹת וְהִבְיָאוֹתִים אֶל־אֲדֹמָתָם וְרַעֲיָתִים אֶל־הָרִי יִשְׂרָאֵל בְּאִפְיָקִים

שְׁקָצִים ט^f || ואח' טט^c 1 || c || ט^d dl || כְּבֹב ט || כְּבֹבִים ט^c 1 || 31
ט^c || ט^c || כְּשִׁיר prps^b || וְהִיֵּית ט^a 32 || dl || ט^c || מַעֲצֹת ט^c ||
הַחֲלָב ט^b || ט^c + idou^a || 3 || הִירְעוּ ט^{b-b} || dl || ט^a || Cp 34, 2 || עֹנְבִים
ט^c || 4 || וְאֶת־צֹאנִי ט^c || 1 prb || וְהִצַּ' ט^d nonn MSS || וְאֶת־ ט^c ins ||
הַנִּחְלָה || dl || ט^b || 5 || dl || ט^{c-c} || וּבִחְזָקָה ט^b || 1 || ט^b || הַנִּחְלָה
6 || dl || ט^c || וְהִצַּ' ט^b || dl || ט^c || וְהִצַּ' ט^b || dl || ט^c || וְהִצַּ' ט^b || dl || ט^c ||
עוד ט^b || ט^c || על 1 || 10 || dl || ט^c || 9 || dl || ט^c || וְהִצַּ' ט^b || dl || ט^c ||
וּבִקְרָתִים ט^c || ט^b || >ט^b || 11 || dl || ט^c || עוד + ט^c || >ט^c || dl || ט^c ||
בְּיֹזֶם הַיּוֹת בְּהִיֹּת prps || בְּיֹזֶם סְעָרָה ט^c || 1 || dub || >ט^{b-b} || בְּבִקְרַת רָעָה 1 || frt || 12 ||
ט^c || על 1 || 13 || ט^c || צֹאנֹו נפ

וּבְכָל מְּוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: ¹⁴ בְּמִרְעָה-טוֹב אֶרְעָה אֹתָם וּבְהָרִי מְרוֹם-
 יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה גֹהֶם שָׁם תִּרְבְּצָנָה בְּגֹה טוֹב וּמִרְעָה^b שָׁמָּה תִרְעִינָה
 אֶל-הָרִי יִשְׂרָאֵל: ¹⁵ אֲנִי אֶרְעָה צֹאנִי וְאֲנִי אֲרִבִּיצֵם נֶאֱמַר אֲדֹנִי יְהוָה:
¹⁶ אֶת-הָאֲבֹת אֲבַקֵּשׁ וְאֶת-הַנְּחֹת אֲשִׁיב וְלִנְשַׁבֵּרֶת אֲחַכֵּשׁ וְאֶת-
 הַחוּלָה אֲחַזֵּק וְאֶת-הַשְּׂמִנָה^a וְאֶת-הַחֹזֶקֶה אֲשַׁמִּיד^b אֶרְעָנָה^c בְּמִשְׁפָּט:
¹⁷ וְאֶתְנָה צֹאנִי כֹה אָמַר אֲדֹנִי יְהוָה הִנְנִי שֹׁפֵט בֵּין-שֵׁה לְשֵׁה לְאֵלִים
 וְלַעֲתוּדִים: ¹⁸ הַמַּעֲט מִכֶּם הַמִּרְעָה הַטּוֹב תִּרְעוּ וְיִתֵּר מִרְעִיכֶם תִּרְמְסוּ
 בְּרִגְלֵיכֶם וּמִשְׁקַע-מִים תִּשְׁתּוּ וְאֵת הַנּוֹתָרִים בְּרִגְלֵיכֶם תִּרְפְּשׁוּ:
¹⁹ וְצֹאנִי מִרְמָס רִגְלֵיכֶם תִּרְעִינָה וּמִרְפֵּשׁ רִגְלֵיכֶם תִּשְׁתִּינָה: ׀
²⁰ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנִי יְהוָה אֲלֵיהֶם^a הִנְנִי-אֲנִי וְשֹׁפֵטִי בֵּין-שֵׁה
 בְּרִיָּה^b וּבֵין שֵׁה רִזָּה: ²¹ יֵעַן בְּצַד וּבְכֹתֶף תִּהְיוּ וּבִקְרִינֵיכֶם תִּנְגְּחוּ
 כָּל-הַנְּחֹלֹת עַד אֲשֶׁר הִפִּיצוּתֶם אוֹתָנָה אֶל-הַחוּצָה: ²² וְהוֹשַׁעְתִּי
 לְצֹאנִי וְלֹא-תִהְיֶינָה עוֹד לָבוֹ וְשֹׁפֵטִי בֵּין שֵׁה לְשֵׁה: ²³ וְהַקִּימְתִּי
 עֲלֵיהֶם רֹעֶה אֶחָד וְרֹעֶה אֶתְהֶן אֶת עֲבָדֵי דָוִד^a הוּא יִרְעָה אֹתָם^a
 וְהוּא-יִהְיֶה לְהֶן^b לְרֹעֶה: ²⁴ וְאֲנִי יְהוָה אֶהְיֶה לָּהֶם לְאֱלֹהִים^a וְעֲבָדֵי
 דָּוִד^a נָשִׂיא בְּתוֹכָם^b אֲנִי יְהוָה דְּבַרְתִּי^b: ²⁵ וְכִרְתִּי לָהֶם^a בְּרִית שְׁלוֹם
 וְהִשְׁבַּתִּי חַיַּת-הָרְעָה מִן-הָאָרֶץ וְיָשְׁבוּ בַּמִּדְבָּר לְבִטָּח^b וְיִשְׁגּוּ בִּיעֲוִרִים:
²⁶ וְנָתַתִּי^a אוֹתָם וּסְבִיבוֹת גִּבְעָתִי^a בְּרִכָּה^b וְהוֹרֵדְתִּי הַגֶּשֶׁם בְּעֵתוֹ
 גִּשְׁמִי בְּרִכָּה יִהְיוּ: ²⁷ וְנָתַן עֵץ הַשָּׂדֶה אֶת-פְּרִיֹו וְהָאָרֶץ תִּתֵּן יְבוּלָהּ
 וְהָיוּ עַל-אֲדָמָתָם לְבִטָּח וְיִדְעוּ כִּי-אֲנִי יְהוָה בְּשִׁבְרִי אֶת-מִצּוֹת עָלָם
 וְהַצִּלְתִּים מִיַּד הָעֹבְדִים בָּהֶם: ²⁸ וְלֹא-יִהְיוּ עוֹד בּוֹ לְגוֹזִים וְחַיַּת הָאָרֶץ
 לֹא תֹאכְלֶם וְיָשְׁבוּ לְבִטָּח וְאֵין מַחְרִיד: ²⁹ וְהַקִּמְתִּי לָהֶם מַטֵּעַ לֵשֶׁם
 וְלֹא-יִהְיוּ עוֹד אֶסְפִּי רֹעֵב בָּאָרֶץ וְלֹא-יִשְׁאֲוּ עוֹד כָּלֶמֶת הַגּוֹזִים: ³⁰ וְיִדְעוּ
 כִּי-אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אֲתֵם^a וְהִמָּה עַמִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל נֶאֱמַר אֲדֹנִי יְהוָה:
³¹ וְאֶתְנָן צֹאנִי צֹאן מִרְעִיתִי אָדָם^c אֲתֵם אֲנִי^d אֱלֹהֵיכֶם נֶאֱמַר אֲדֹנִי יְהוָה: ׀

¹⁴ a 2MSS 6 cf 7 וּבְהָרִי || b וּבְמִרְעָה || c על 1 || ¹⁶ a-a dl c 6 (*) ||
 הָרָעִים + s || ¹⁸ וְאֶתְנָן הַצֹּאן || ¹⁷ 6BA 6 וְאֶר' || c 1 c Vrs || אֲשַׁמֵּר || c 1 c 6 ||
 וְכָל-הַנְּחֹלֹת הַפִּיצוּתֶם || ²¹ 6BA 6 בְּרִיָּה || b 1 c nonn MSS || ²⁰ a dl c 6 || b 1 c 6 || כִּי + 6 ||
 || ²² s + inter arietem et arietem cf 17 || ²³ a-a >6 (*), prb add || b 1 c mlt MSS ||
 לָהֶם || ²⁴ a-a 6 sol || דָּוִד || b-b >s || ²⁵ a 6 || לָדוּד || b >6, prb add || c 1 c Q mlt ||
 MSS Edd || רִבִּיבִים בְּעֵתוֹ || ²⁶ a-a crrp; prps (cf Vrs) || ²⁷ >6 || c >6 || ²⁸ 6BA 6 || 29 1 c 6 || שְׁלוֹם (מַטֵּעַ), al prps ||
 || b >6, frt add || c >6 || ³⁰ a dl c 6 || b dl c 6 || ³¹ a Var || וְאֶתְנָן || b 6 || וְצִ' || c dl c 6 ||
 || d 1 c 6 || וְאֲנִי || et c 15 MSS || 6BA 6 + יהוה.

שָׁמָּה תִּהְיֶה הָרָשָׁעִיר ^b וְכָל־אֲנוֹס ^b בְּלֶה ^c

וַיִּדְעוּ ^d כִּי־אֲנִי יְהוָה: ׀

36 וַיָּאָתָה בֶן־אָדָם הַנִּבָּא אֶל־הָרִי יִשְׂרָאֵל וַאֲמַרְתָּ הָרִי ^b יִשְׂרָאֵל
שָׁמָּעוּ דְּבַר־יְהוָה: ² כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה יֵעַן אָמַר הָאוֹיֵב עֲלֵיכֶם
הָאֵחַ וּבָמוֹת עוֹלָם לְמוֹרָשָׁה תִּיְתָה לָנוּ: ³ לָכֵן הַנִּבָּא וַאֲמַרְתָּ כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה יֵעַן וּבִלְעָן ^a שְׁמוֹת וְשֵׁאף אֶתְכֶם ^b מִסְכִּיב לְהַיּוֹתְכֶם
מוֹרָשָׁה לְשֹׂאֲרֵי הַגּוֹיִם וּתַעֲלוּ עַל־שַׁפַּת לָשׁוֹן וּדְבַת־עַם: ׀
⁴ לָכֵן הָרִי יִשְׂרָאֵל שָׁמָּעוּ דְּבַר־אֲדֹנָי יְהוָה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה
לְהָרִים וּלְגִבְעוֹת לְאַפִּיקִים ^b וּלְגִאֲיוֹת לְחֻרְבוֹת הַשְּׁמָמוֹת וּלְעָרִים
הַנִּעְזְבוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לְבוֹ ^c וּלְלַעַג לְשֹׂאֲרֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר מִסְכִּיב: ׀
⁵ לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה אִם־לֹא בָאֵשׁ קִנֵּאתִי דְּבַרְתִּי עַל־שֹׂאֲרֵי
הַגּוֹיִם וְעַל־אֲנוֹס בְּלֹא ^b אֲשֶׁר נָתַנוּ־אֶת־אֶרְצִי וְלָהֶם לְמוֹרָשָׁה ^c בְּשִׁמְחַת
כָּל־לִבִּי ^c בְּשֵׂאֵט נָפֶשׁ לְמַעַן מִנְרָשָׁה לְבוֹ ^d: ׀ ⁶ לָכֵן הַנִּבָּא עַל־
אֲדֹמַת יִשְׂרָאֵל וַאֲמַרְתָּ לְהָרִים וּלְגִבְעוֹת לְאַפִּיקִים ^a וּלְגִאֲיוֹת כֹּה־אָמַר
אֲדֹנָי יְהוָה הִנְנִי בִקְנֵאתִי וּבִחְמַתִּי דְּבַרְתִּי יֵעַן כְּלַמַּת גּוֹיִם נִשְׁאָתֶם:
׀ ⁷ לָכֵן ^a כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה ^a אֲנִי נִשְׁאָתִי אֶת־יָדִי ^b אִם־לֹא ^b
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לָכֶם מִסְכִּיב הִמָּה כְּלַמַּתְם יִשְׂאוּ: ⁸ וַאֲתֶם הָרִי יִשְׂרָאֵל
עֲנִפְכֶם ^a תִּתְּנוּ ^b וּפְרִיכֶם ^c תִּשְׂאוּ ^c לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל ^d כִּי קָרְבוּ לְבוֹא: ⁹ כִּי
הִנְנִי ^a אֲלֵיכֶם ^b וּפְנִיתִי אֲלֵיכֶם ^c וְנַעֲבַדְתֶּם וְנִזְרַעְתֶּם: ¹⁰ וְהִרְבִּיתִי
עֲלֵיכֶם אָדָם כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כָּל־הָעָרִים וְהַחֲרָבוֹת תִּבְנֶינָה:
¹¹ וְהִרְבִּיתִי עֲלֵיכֶם אָדָם וּבִהְמָה וּרְבוּ וּפְרוּ וְהוֹשַׁבְתִּי אֶתְכֶם
בְּקִדְמוֹתֵיכֶם וְהִיטַבְתִּי ^b מִרְאשְׁתֵּיכֶם וַיִּדְעֶתֶם כִּי־אֲנִי יְהוָה:
¹² וְהוֹלַכְתִּי ^a עֲלֵיכֶם אָדָם אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל וַיִּרְשׁוּ ^b וְהִיְתָ ^c לָהֶם
לְנַחֲלָה וְלֹא־תוֹסֵף ^d עוֹד לְשִׁבְלָם: ׀ ¹³ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי

15 ^{b-b} S ? וְאֵד' || ^c B¹² וְכָלָה || ^d 1 c S || וַיִּדְעָתָ || Cp 36, 1 ^a 1 c S || ^b S
'לָה' cf 6 || 2 || שְׁמָמוֹת S; 1 prb שְׁמָמַת cf 35,9 || 3 ^a 1 cf 13,10; >S(*) || ^{b-b} S
ἀντί τοῦ ἀτιμασθῆναι ὑμᾶς καὶ μισθῆναι ὑμᾶς; 1? (cf 6. 7) || כְּלַמַּתְם נִשְׁאָתֶם ||
4 ^a dl c S || ^b S 'וְלֹא' || ^c 1? לְבוֹ || 5 ^a id S || ^b 19MSS Edd Q^{Or} בְּלֶה ||
^{c-c} S sol בשמחה, prb dl כל cf S || ^{d-d} crp; prb 1 (cf 4) וּלְלַעַג וּלְבוֹ || 6 ^a S
'וְלֹא' || ^b dl c S || 7 ^{a-a} >S, frt dl || ^{b-b} S עַל || 8 ^a S עֲנִפְכֶם; nonn MSS
'עֲנִפִּי' || ^b >S(*) || ^{c-c} S καταφάσκει || ^d >S || 9 ^{a-a} S 'וְהִנְנִי' || ^b ins לָכֶם S || 12 ^a S ||
^{b-b} >S || ^c S 'עַל' || 10 Q^{MSS} כָּל || 11 ^{a-a} >S; add? || ^b ins לָכֶם S || 12 ^a S ||
תוֹסֵפוּ || ^d 1 c S || וְהִיְתֶם || ^c 1 c S || —כֶּם || ^b 1 c S || וְהוֹלַכְתִּי

יְהוָה יַעַן אֲמָרִים לָכֶם^a אֲכָלֶתֶם אָדָם אֶתִּי^b וּמִשְׁכַּלֶּת נַגִּיד^c הָיִיתִי:
 14 לָכֵן אָדָם לֹא-תֹאכְלִי עוֹד וְנַגִּיד^a לֹא תִכְשְׁלִי-עוֹד נָאִם אֲדַנִּי
 יְהוָה: 15 וְלֹא-אֲשַׁמֶּיַע אֶלְיָךְ^a עוֹד כְּלַמַּת הַגּוֹיִם וְחִרְפַּת עַמִּים לֹא
 תִשְׁאִי-עוֹד בְּנַגִּיד^b לֹא-תִכְשְׁלִי עוֹד^b נָאִם אֲדַנִּי יְהוָה: פ
 16 וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 17 בֶּן-אָדָם בֵּית יִשְׂרָאֵל יֹשְׁבִים עַל-
 אֲדָמָתָם וַיִּטְמְאוּ אוֹתָהּ בְּדַרְכָּם וּבַעֲלִילוֹתָם כְּטִמְאַת הַנִּדָּה הָיְתָה
 דְּרָכָם לִפְנֵי: 18 וְאֶשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם עַל-הַדָּם אֲשֶׁר-שָׁפְכוּ עַל-
 הָאָרֶץ וּבְגִלּוֹלֵיהֶם טִמְאוּהָ: 19 וְאֶפְיֵן אוֹתָם בַּגּוֹיִם וַיִּזְרוּ בָּאֲרָצוֹת
 בְּדַרְכָּם וּבַעֲלִילוֹתָם שִׁפְטִיתִים: 20 וַיִּבְזּוּ^a אֶל-הַגּוֹיִם^b אֲשֶׁר-בָּאוּ שָׁם^b
 וַיַּחֲלִלוּ אֶת-שֵׁם קָדְשִׁי^c בְּאֹמֶר לָהֶם^c עִם-יְהוָה אֱלֹהֵהּ וּמֵאֲרָצוֹ יֵצְאוּ:
 21 וַיֹּאחֲזֵל עַל-שֵׁם קָדְשִׁי אֲשֶׁר חָלְלָהוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר-בָּאוּ
 שָׁמָּה: ס 22 לָכֵן אֹמֶר לְבֵית-יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדַנִּי יְהוָה לֹא
 לְמַעַנְכֶם^b אֲנִי עֹשֶׂה בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי אִם-לְשֵׁם-קָדְשִׁי אֲשֶׁר חָלַלְתֶּם
 בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר-בָּאתֶם שָׁם: 23 וְקִדַּשְׁתִּי אֶת-שְׁמִי הַנְּדוּל הַמְּחָלָל בַּגּוֹיִם
 אֲשֶׁר חָלַלְתֶּם בְּתוֹכָם וַיִּדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי-אֲנִי יְהוָה^a נָאִם אֲדַנִּי יְהוָה^a
 בַּהִקְדָּשִׁי בְּכֶם^b לְעִינֵיהֶם^c: 24 וְלִקְחֹתִי אֶתְכֶם מִן-הַגּוֹיִם וּקְבַצְתִּי אֶתְכֶם
 מִכָּל-הָאֲרָצוֹת וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל-אֲדֹמְתְכֶם: 25 וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם
 מִים טְהוֹרִים וְטָהַרְתֶּם מִכָּל טִמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל-גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר
 אֶתְכֶם: 26 וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב חָדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֶתֶּן בְּקִרְבְּכֶם וְהִסְרֹתִי
 אֶת-לֵב הָאֵבֶן מִבְּשָׁרְכֶם וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב בָּשָׂר: 27 וְאֶת-רוּחִי אֶתֶּן
 בְּקִרְבְּכֶם וְעָשִׂיתִי אִתְּ^b אֲשֶׁר-בַּחֲקִי תִלְכוּ וּמִשְׁפָּטִי תִשְׁמְרוּ וְעָשִׂיתֶם^c:
 28 וַיֵּשְׁבֹתֶם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאַבְתִּיכֶם וְהִיִּיתֶם לִי לְעָם וְאֲנִי
 אֱהִיָּה לָכֶם לֵאלֹהִים: 29 וְהוֹשַׁעְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל טִמְאוֹתֵיכֶם וּקְרָאתִי
 אֶל-הַדָּגָן וְהַרְבִּיתִי אוֹתוֹ וְלֹא-אֶתֶּן עֲלֵיכֶם רָעָב: 30 וְהַרְבִּיתִי אֶת-פְּרִי
 הָעֵץ וְתִנּוּכַת הַשָּׂדֶה לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא תִקְחוּ עוֹד^b חִרְפַּת רָעָב
 בַּגּוֹיִם: 31 וְזָכַרְתֶּם^a אֶת-דִּרְכֵיכֶם הָרָעִים וּמַעֲלָלֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא-טוֹבִים

13 ^{a-a} 1 לך אָמַרְם § || ^b אֶתֶּן Q || ^c 1 c K Vrs נַגִּיד Q, נַגִּיד 14 ^a 1 c K Vrs
 || ^{b-b} dl c § (1 ut 13^c et 14^b) || ^c § || ^a 1 עלִיד Q || ^b תִּשְׁכְּלִי Q || ^c § || ^a 1 וְנַגִּיד Q, וְנַגִּיד
 18 ^{o-o} > §^B(*) || prb add || 19 § וְאֶפְיֵן || 20 ^a 1 c nonn MSS Vrs וַיִּבְזּוּ ||
 || ^{b-b} > §, frt dl || ^{c-c} 1 ? c § בְּאֹמֶר || 21 ins c § עֲלֵיהֶם || 22 ^a dl c §^B ||
 || ^b § לָכֶם || 23 ^{a-a} > §^B(*) || add || ^b nonn MSS בְּהֶם || ^c § et nonn MSS כֶּם — ||
 24 ^{o-o} 1 prb c nonn MSS § מִן-הָאֲרָ || 26 § év ûmiv || 27 ^a cf 26 || ^b prb dl
 cf §; § fva || ^c §^B(*) + אֶתֶם || 30 ^{a-a} § sol וְלֹא || ^b > §^B (§^B*) || 31 ^a §
 + שָׁם.

37 ^אהִיטָה עָלַי יְדִי־הוֹיָה וַיִּצְיֹאֲנִי בְרוּיָהּ יְהוָה וַיְנִיחֵנִי בְּתוֹךְ
הַבִּקְעָה וְהָיָא מְלֵאָה עֲצָמוֹת׃ ^בוְהָעִבִּירֵנִי עֲלֵיהֶם סָבִיב וְסָבִיב
הֵנָּה רַבּוֹת מְאֹד ^אעַל־פְּנֵי הַבִּקְעָה ^בוְהִנֵּה יִבְשׁוֹת מְאֹד׃ ^גוַיֹּאמֶר
אֵלַי בֶּן־אָדָם הִתְחַיֵּינָה הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וְאָמַר אֲדֹנָי יְהוָה אַתָּה
יֹדַעַת׃ ^דוַיֹּאמֶר אֵלַי הִנָּבֵא עַל־הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם
הָעֲצָמוֹת הַיְּבֵשׁוֹת שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה׃ ^הכֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה
לָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה הִנֵּה אֲנִי מֵבִיא בָכֶם רוּחַ וְחַיִּיתֶם׃ ^ווְנָתַתִּי עֲלֵיכֶם
גִּידִים וְהָעֲלֵתִי עֲלֵיכֶם בָּשָׂר וְקָרַמְתִּי עֲלֵיכֶם עוֹר וְנָתַתִּי בָכֶם רוּחַ
וְחַיִּיתֶם וַיִּדְעֻם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ^זוַנִּבְנֵאֲתִי כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי ^אוַיְהִי־קוֹל
כֶּה־נִּבְאִי וְהִנֵּה־רָעַשׁ וַתִּקְרְבוּ ^דעֲצָמוֹת עֶצֶם אֶל־עַצְמוֹ׃ ^הוַרְאִיתִי
וְהִנֵּה־עֲלֵיהֶם גִּידִים וּבָשָׂר עָלָה וַיִּקְרָם עֲלֵיהֶם עוֹר מִלְמַעְלָה וְרוּחַ
אָיִן בָּהֶם׃ ^ווַיֹּאמֶר אֵלַי הִנָּבֵא אֶל־הָרוּחַ הִנָּבֵא בֶן־אָדָם וְאָמַרְתָּ
אֶל־הָרוּחַ כֹּה־אָמַר וְאֲדֹנָי יְהוָה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בָּאִי הָרוּחַ וּפָתִי
בַּהֲרוּגִים הָאֵלֶּה וַיְחִי׃ ^ד^ווְהִנָּבֵאֲתִי ^אכַּאֲשֶׁר צִוִּנִי וַתְּבוֹא בָהֶם הָרוּחַ

32^a >ℳ || ^b ℑ + (*a viis v.*) *malis et non moriemini* || 33 prb dl cf 6
(ℬ?) || 35 >ℑ || 36 ℣ ℣ וְנָטַח || 37 cf 33 || Cp 37, 1^a ℣ וְהָיָה || ^b 1 ? c ℑ
|| בְּרוּחוֹ || ^c id Vrs, prb dl || ^d ℣ (℣^h÷) ׀ עֲצֻמוֹת אָדָם || 2^{a-a} ℑ בִּבְקֶן || ^b >ℬ^B; ^c
וְיֵשׁ׃ || 3 dl c ℣ || 4 nonn MSS ℣^{MSS} שְׂמַלְתְּךָ + בֵּין-אָדָם || 5^a dl c ℣ || ^b חַיִּים || ^c ℣^B
prb 1 || 6 רִוְחִי || 7^a 3MSS ℣ צִנְיִי || ^b >℣^B (℣^h*), dl || ^c 32MSS
|| פָּהֲנִי || ^d 1 || — רִבְנָה || ^e 2MSS הָעַץ || 8 1 c ℣ וַיִּקְרָם || 9^a 1 c ℣ || ^b dl
c ℣ || ^c >ℬ^B; (℣^h*) || ^d 2IMSS וְחַיִּי || 10^a prps וְנָבִיא

וַיִּחְיוּ וַיַּעֲמֻדוּ עַל־רִגְלֵיהֶם תִּלְבָּ^c גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד^c: ¹¹וַיֹּאמְרוּ
 אֵלַי בְּנֵי־אָדָם הַעֲצֻמוֹת הָאֵלֶּה כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל הֵמָּה הִנֵּה^a אֲמָרִים
 יִבְשׁוּ עֲצֻמוֹתֵינוּ וְאֶבְרָכָה^b תִּקְוֵנוּ נִגְזְרֵנוּ לָנוּ: ¹²לִכֵּן הִנֵּבֹא וְאָמַרְתָּ
 אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה הִנֵּה אֲנִי פֹתַח אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם וְהֵעֵלֵיתִי
 אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עִמִּי^c וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל־אֲדֹמַת יִשְׂרָאֵל: ¹³וַיֹּדַעְתֶּם
 כִּי־אֲנִי יְהוָה בִּפְתֹּחַי אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם וַיִּבְהַעְלוּתִי אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם
 עִמִּי: ¹⁴וְנָתַתִּי רוּחִי בְכֶם וְחִיִּיתֶם וְהִנַּחְתִּי אֶתְכֶם עַל־אֲדֹמַתְכֶם
 וַיֹּדַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי וַעֲשִׂיתִי נְאֻם־יְהוָה: ^פ

¹⁵וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ¹⁶וְאַתָּה^a בְּנֵי־אָדָם קַח־לָךְ עֵץ אֶחָד^b
 וּכְתֹב עָלָיו לִיהוּדָה וְלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרוֹ^c וְלִקְחָה^d עֵץ אֶחָד^e וּכְתֹב
 עָלָיו לְיוֹסֵף^f עֵץ אֶפְרַיִם^g וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל חֲבֵרוֹ: ¹⁷וְקָרַב אֲתָם
 אֶחָד אֶל־אֶחָד לָךְ לְעֵץ אֶחָד^a וְהָיוּ לְאֶחָדִים^b בִּידֶךָ: ¹⁸וְכֹאֲשֶׁר^a וְאָמְרוּ
 אֵלָיִךְ בְּנֵי עַמֶּךָ לֵאמֹר הֲלוֹא־תֵגִיד לָנוּ מִה־אֵלֶּה לָךְ: ¹⁹וַדַּבֵּר אֲלֵיהֶם
 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה הִנֵּה אֲנִי לֹקֵחַ אֶת־עֵץ יוֹסֵף אֲשֶׁר בֵּיד־אֶפְרַיִם
 וּשְׂכַרְתִּי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרוֹ^b וְנָתַתִּי אוֹתָם^c עָלָיו אֶת־עֵץ יְהוּדָה^d וְנַעֲשִׂיתֶם
 לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ אֶחָד בִּידֶיךָ: ²⁰וְהָיוּ הָעֵצִים^a אֲשֶׁר־תִּכְתֹּב עֲלֵיהֶם^b
 בִּידֶךָ לְעֵינֵיהֶם: ²¹וַדַּבֵּר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה הִנֵּה אֲנִי לֹקֵחַ
 אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֵּין הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִלְכוּ־שָׁם וּקְבַצְתִּי אֲתָם מִסָּבִיב
 וְהִבֵּאתִי אוֹתָם אֶל־אֲדֹמַתָּם: ²²וַעֲשִׂיתִי אֲתָם לְגוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ^a
 בְּהָרֵי יִשְׂרָאֵל וּמִלֶּךְ^b אֶחָד יִהְיֶה לְכֹלָם לְמֶלֶךְ^c וְלֹא יִהְיֶה־עוֹד לְשָׁנִי
 גּוֹיִם וְלֹא־יִחָצוּ עוֹד לְשָׁנִי מִמְּלָכּוֹת עוֹד: ²³וְלֹא יִטְמְאוּ עוֹד
 בְּגִלּוּלֵיהֶם^a וּבִשְׁקוּצֵיהֶם וּבְכָל פְּשָׁעֵיהֶם^a וְהוֹשַׁעְתִּי אֲתָם מִכָּל
 מוֹשְׁבֵיתֵיהֶם^b אֲשֶׁר חָטְאוּ בָהֶם וּמִהָרָתִי אוֹתָם וְהָיוּ־לִי לְעָם וְאֲנִי
 אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים: ²⁴וְעַבְדִּי דָוִד מֶלֶךְ^a עֲלֵיהֶם וְרוּעֶה אֶחָד^b יִהְיֶה

הַנֶּם || ¹⁰ ^b ⁶ συναγῶγη || ^{c-c} ⁶ 32 || ^(?) ^{רב} ^{מאד} ^{מאד} || ¹¹ ^a ⁶ וְהֵמָּה cf 30; prps ||
 לְהַעֲלוֹתִי || ¹² ^a ⁶ ^B (6^h*) || ^b ^{dl} ^c ⁶ || ^c ^{dl} ^c ⁶ (*) ³ || ¹³ ⁶ ⁶ ⁶ || ¹⁴ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁵ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁶ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁷ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁸ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁹ ^a ⁶ ⁶ || ²⁰ ^a ⁶ ⁶ || ²¹ ^a ⁶ ⁶ || ²² ^a ⁶ ⁶ || ²³ ^a ⁶ ⁶ || ²⁴ ^a ⁶ ⁶ ||
^b ¹ ^c ⁶ ⁶ ⁶ || ² ^a ⁶ ⁶ || ³ ^a ⁶ ⁶ || ⁴ ^a ⁶ ⁶ || ⁵ ^a ⁶ ⁶ || ⁶ ^a ⁶ ⁶ || ⁷ ^a ⁶ ⁶ || ⁸ ^a ⁶ ⁶ || ⁹ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁰ ^a ⁶ ⁶ || ¹¹ ^a ⁶ ⁶ || ¹² ^a ⁶ ⁶ || ¹³ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁴ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁵ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁶ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁷ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁸ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁹ ^a ⁶ ⁶ || ²⁰ ^a ⁶ ⁶ || ²¹ ^a ⁶ ⁶ || ²² ^a ⁶ ⁶ || ²³ ^a ⁶ ⁶ || ²⁴ ^a ⁶ ⁶ ||
^b ¹ ^c ⁶ ⁶ ⁶ || ² ^a ⁶ ⁶ || ³ ^a ⁶ ⁶ || ⁴ ^a ⁶ ⁶ || ⁵ ^a ⁶ ⁶ || ⁶ ^a ⁶ ⁶ || ⁷ ^a ⁶ ⁶ || ⁸ ^a ⁶ ⁶ || ⁹ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁰ ^a ⁶ ⁶ || ¹¹ ^a ⁶ ⁶ || ¹² ^a ⁶ ⁶ || ¹³ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁴ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁵ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁶ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁷ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁸ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁹ ^a ⁶ ⁶ || ²⁰ ^a ⁶ ⁶ || ²¹ ^a ⁶ ⁶ || ²² ^a ⁶ ⁶ || ²³ ^a ⁶ ⁶ || ²⁴ ^a ⁶ ⁶ ||
^b ¹ ^c ⁶ ⁶ ⁶ || ² ^a ⁶ ⁶ || ³ ^a ⁶ ⁶ || ⁴ ^a ⁶ ⁶ || ⁵ ^a ⁶ ⁶ || ⁶ ^a ⁶ ⁶ || ⁷ ^a ⁶ ⁶ || ⁸ ^a ⁶ ⁶ || ⁹ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁰ ^a ⁶ ⁶ || ¹¹ ^a ⁶ ⁶ || ¹² ^a ⁶ ⁶ || ¹³ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁴ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁵ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁶ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁷ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁸ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁹ ^a ⁶ ⁶ || ²⁰ ^a ⁶ ⁶ || ²¹ ^a ⁶ ⁶ || ²² ^a ⁶ ⁶ || ²³ ^a ⁶ ⁶ || ²⁴ ^a ⁶ ⁶ ||
^b ¹ ^c ⁶ ⁶ ⁶ || ² ^a ⁶ ⁶ || ³ ^a ⁶ ⁶ || ⁴ ^a ⁶ ⁶ || ⁵ ^a ⁶ ⁶ || ⁶ ^a ⁶ ⁶ || ⁷ ^a ⁶ ⁶ || ⁸ ^a ⁶ ⁶ || ⁹ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁰ ^a ⁶ ⁶ || ¹¹ ^a ⁶ ⁶ || ¹² ^a ⁶ ⁶ || ¹³ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁴ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁵ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁶ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁷ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁸ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁹ ^a ⁶ ⁶ || ²⁰ ^a ⁶ ⁶ || ²¹ ^a ⁶ ⁶ || ²² ^a ⁶ ⁶ || ²³ ^a ⁶ ⁶ || ²⁴ ^a ⁶ ⁶ ||
^b ¹ ^c ⁶ ⁶ ⁶ || ² ^a ⁶ ⁶ || ³ ^a ⁶ ⁶ || ⁴ ^a ⁶ ⁶ || ⁵ ^a ⁶ ⁶ || ⁶ ^a ⁶ ⁶ || ⁷ ^a ⁶ ⁶ || ⁸ ^a ⁶ ⁶ || ⁹ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁰ ^a ⁶ ⁶ || ¹¹ ^a ⁶ ⁶ || ¹² ^a ⁶ ⁶ || ¹³ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁴ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁵ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁶ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁷ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁸ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁹ ^a ⁶ ⁶ || ²⁰ ^a ⁶ ⁶ || ²¹ ^a ⁶ ⁶ || ²² ^a ⁶ ⁶ || ²³ ^a ⁶ ⁶ || ²⁴ ^a ⁶ ⁶ ||
^b ¹ ^c ⁶ ⁶ ⁶ || ² ^a ⁶ ⁶ || ³ ^a ⁶ ⁶ || ⁴ ^a ⁶ ⁶ || ⁵ ^a ⁶ ⁶ || ⁶ ^a ⁶ ⁶ || ⁷ ^a ⁶ ⁶ || ⁸ ^a ⁶ ⁶ || ⁹ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁰ ^a ⁶ ⁶ || ¹¹ ^a ⁶ ⁶ || ¹² ^a ⁶ ⁶ || ¹³ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁴ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁵ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁶ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁷ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁸ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁹ ^a ⁶ ⁶ || ²⁰ ^a ⁶ ⁶ || ²¹ ^a ⁶ ⁶ || ²² ^a ⁶ ⁶ || ²³ ^a ⁶ ⁶ || ²⁴ ^a ⁶ ⁶ ||
^b ¹ ^c ⁶ ⁶ ⁶ || ² ^a ⁶ ⁶ || ³ ^a ⁶ ⁶ || ⁴ ^a ⁶ ⁶ || ⁵ ^a ⁶ ⁶ || ⁶ ^a ⁶ ⁶ || ⁷ ^a ⁶ ⁶ || ⁸ ^a ⁶ ⁶ || ⁹ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁰ ^a ⁶ ⁶ || ¹¹ ^a ⁶ ⁶ || ¹² ^a ⁶ ⁶ || ¹³ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁴ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁵ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁶ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁷ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁸ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁹ ^a ⁶ ⁶ || ²⁰ ^a ⁶ ⁶ || ²¹ ^a ⁶ ⁶ || ²² ^a ⁶ ⁶ || ²³ ^a ⁶ ⁶ || ²⁴ ^a ⁶ ⁶ ||
^b ¹ ^c ⁶ ⁶ ⁶ || ² ^a ⁶ ⁶ || ³ ^a ⁶ ⁶ || ⁴ ^a ⁶ ⁶ || ⁵ ^a ⁶ ⁶ || ⁶ ^a ⁶ ⁶ || ⁷ ^a ⁶ ⁶ || ⁸ ^a ⁶ ⁶ || ⁹ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁰ ^a ⁶ ⁶ || ¹¹ ^a ⁶ ⁶ || ¹² ^a ⁶ ⁶ || ¹³ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁴ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁵ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁶ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁷ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁸ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁹ ^a ⁶ ⁶ || ²⁰ ^a ⁶ ⁶ || ²¹ ^a ⁶ ⁶ || ²² ^a ⁶ ⁶ || ²³ ^a ⁶ ⁶ || ²⁴ ^a ⁶ ⁶ ||
^b ¹ ^c ⁶ ⁶ ⁶ || ² ^a ⁶ ⁶ || ³ ^a ⁶ ⁶ || ⁴ ^a ⁶ ⁶ || ⁵ ^a ⁶ ⁶ || ⁶ ^a ⁶ ⁶ || ⁷ ^a ⁶ ⁶ || ⁸ ^a ⁶ ⁶ || ⁹ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁰ ^a ⁶ ⁶ || ¹¹ ^a ⁶ ⁶ || ¹² ^a ⁶ ⁶ || ¹³ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁴ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁵ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁶ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁷ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁸ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁹ ^a ⁶ ⁶ || ²⁰ ^a ⁶ ⁶ || ²¹ ^a ⁶ ⁶ || ²² ^a ⁶ ⁶ || ²³ ^a ⁶ ⁶ || ²⁴ ^a ⁶ ⁶ ||
^b ¹ ^c ⁶ ⁶ ⁶ || ² ^a ⁶ ⁶ || ³ ^a ⁶ ⁶ || ⁴ ^a ⁶ ⁶ || ⁵ ^a ⁶ ⁶ || ⁶ ^a ⁶ ⁶ || ⁷ ^a ⁶ ⁶ || ⁸ ^a ⁶ ⁶ || ⁹ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁰ ^a ⁶ ⁶ || ¹¹ ^a ⁶ ⁶ || ¹² ^a ⁶ ⁶ || ¹³ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁴ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁵ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁶ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁷ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁸ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁹ ^a ⁶ ⁶ || ²⁰ ^a ⁶ ⁶ || ²¹ ^a ⁶ ⁶ || ²² ^a ⁶ ⁶ || ²³ ^a ⁶ ⁶ || ²⁴ ^a ⁶ ⁶ ||
^b ¹ ^c ⁶ ⁶ ⁶ || ² ^a ⁶ ⁶ || ³ ^a ⁶ ⁶ || ⁴ ^a ⁶ ⁶ || ⁵ ^a ⁶ ⁶ || ⁶ ^a ⁶ ⁶ || ⁷ ^a ⁶ ⁶ || ⁸ ^a ⁶ ⁶ || ⁹ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁰ ^a ⁶ ⁶ || ¹¹ ^a ⁶ ⁶ || ¹² ^a ⁶ ⁶ || ¹³ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁴ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁵ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁶ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁷ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁸ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁹ ^a ⁶ ⁶ || ²⁰ ^a ⁶ ⁶ || ²¹ ^a ⁶ ⁶ || ²² ^a ⁶ ⁶ || ²³ ^a ⁶ ⁶ || ²⁴ ^a ⁶ ⁶ ||
^b ¹ ^c ⁶ ⁶ ⁶ || ² ^a ⁶ ⁶ || ³ ^a ⁶ ⁶ || ⁴ ^a ⁶ ⁶ || ⁵ ^a ⁶ ⁶ || ⁶ ^a ⁶ ⁶ || ⁷ ^a ⁶ ⁶ || ⁸ ^a ⁶ ⁶ || ⁹ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁰ ^a ⁶ ⁶ || ¹¹ ^a ⁶ ⁶ || ¹² ^a ⁶ ⁶ || ¹³ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁴ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁵ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁶ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁷ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁸ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁹ ^a ⁶ ⁶ || ²⁰ ^a ⁶ ⁶ || ²¹ ^a ⁶ ⁶ || ²² ^a ⁶ ⁶ || ²³ ^a ⁶ ⁶ || ²⁴ ^a ⁶ ⁶ ||
^b ¹ ^c ⁶ ⁶ ⁶ || ² ^a ⁶ ⁶ || ³ ^a ⁶ ⁶ || ⁴ ^a ⁶ ⁶ || ⁵ ^a ⁶ ⁶ || ⁶ ^a ⁶ ⁶ || ⁷ ^a ⁶ ⁶ || ⁸ ^a ⁶ ⁶ || ⁹ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁰ ^a ⁶ ⁶ || ¹¹ ^a ⁶ ⁶ || ¹² ^a ⁶ ⁶ || ¹³ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁴ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁵ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁶ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁷ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁸ ^a ⁶ ⁶ || ¹⁹ ^a ⁶ ⁶ || ²⁰ ^a ⁶ ⁶ || ²¹ ^a ⁶ ⁶ || ²² ^a ⁶

[illegible]

יְהוָה: ⁶וּשְׁלַחְתִּי-אֵשׁ בְּמִגְזָג וּבִישְׁבֵי הָאֵיִם לְבַטַח וַיֵּדְעוּ כִּי-אֲנִי
יְהוָה: ⁷וְאֶת-שֵׁם קְדֹשִׁי אֹדִיעַ בְּתוֹךְ עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְלֹא-אֲחַל אֶת-
שֵׁם-קְדֹשִׁי עוֹד וַיֵּדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי-אֲנִי יְהוָה קְדוֹשׁ בְּיִשְׂרָאֵל: ⁸הִנֵּה
בָּאָה וְנִהְיֹתָה נָאִם אֲדֹנָי יְהוָה הוּא הַיּוֹם אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי: ⁹וַיֵּצְאוּ
יִשְׁבֵי עָרֵי יִשְׂרָאֵל ^aוּבָעֲרוּ וְהִשְׁקוּ ^aבְּנֶשֶׁק וּמִגֶּן וּצְנָה ^bבְּקִשְׁת
וּבַחֲצִים וּבַמִּקֵּל יָד וּבַרְמָח וּבָעֲרוּ בָהֶם אֵשׁ שֶׁבַע שָׁנִים: ¹⁰וְלֹא-יִשְׁאוּ
עַצְמָם מִן-הַשָּׂדֶה וְלֹא יַחֲטִיבוּ מִן-הַיְעָרִים כִּי בְנֶשֶׁק יִבְעֲרוּ-אֵשׁ וְשָׁלְלוּ
אֶת-שְׁלִלֵיהֶם וּבָזְזוּ אֶת-בְּזוּזֵיהֶם נָאִם אֲדֹנָי יְהוָה: ¹¹וְהָיָה
בַּיּוֹם הַהוּא אֶתֶּן לְגוֹזֵל מִקְדָּשִׁם-שֵׁם ^aקָבַר בְּיִשְׂרָאֵל גַּי הָעֶבְרִים ^bקְדַמַּת
הַיָּם וְחִסְמַת הָיָה אֶת-הָעֶבְרִים וּקְבְּרוּ שֵׁם אֶת-גּוֹזֵל וְאֶת-כָּל-הַמּוֹנֶה
וּקְרָאוּ גַי הַמָּוֶן גּוֹזֵל: ¹²וּקְבְּרוּם בֵּית יִשְׂרָאֵל לְמַעַן טַהַר אֶת-הָאָרֶץ
שִׁבְעָה חֳדָשִׁים: ¹³וּקְבְּרוּ ^aכָּל-עַם הָאָרֶץ וְהָיָה לָהֶם לְשֵׁם יוֹם ^bהַקְּבָרִי
נָאִם אֲדֹנָי יְהוָה: ¹⁴וְאֲנָשֵׁי תְּמִיד יִבְדִּילוּ עֶבְרִים בָּאָרֶץ מִקְבְּרִים ^a
אֶת-הָעֶבְרִים ^bאֶת-הַנּוֹתְרִים עַל-פָּנָי הָאָרֶץ לְטַהֲרָה מִקְצֵה שִׁבְעָה-
חֳדָשִׁים יַחְקְרוּ: ¹⁵וְעָבְרוּ הָעֶבְרִים בָּאָרֶץ וְרָאָה עַצֶּם אָדָם וּבָגָה
אֶצְלוֹ צִיּוֹן עַד קִבְּרוּ אֹתוֹ הַמִּקְבְּרִים אֶל-גַּי הַמָּוֶן גּוֹזֵל: ¹⁶וְנָם שֵׁם-
עִיר הַמּוֹנֶה וְטַהְרוּ הָאָרֶץ: ¹⁷וְאֵתָה בֶן-אָדָם כֹּה-אָמַר וְאֲדֹנָי
יְהוָה אָמַר לְצַפּוֹר כָּל-כְּנָף וּלְכָל חֲתִית הַשָּׂדֶה הַקְּבָצוּ וּבִאוּ הָאֲסָפוּ
מִסְכִּיב עַל-זִבְחִי אֲשֶׁר אֲנִי זֹבַח לָכֶם זֹבַח גְּדוֹל עַל הָרֵי יִשְׂרָאֵל
וְאֲכַלְתֶּם בָּשָׂר וּשְׂתִיתֶם דָּם: ¹⁸בָּשָׂר גְּבוּרִים תֹּאכְלוּ וְדָם-נְשִׂאֵי
הָאָרֶץ תִּשְׁתּוּ אֵילִים כָּרִים וְעֵתוּדִים פְּרִים מְרִיאֵי בָשָׂן כָּלָם:
¹⁹וְאֲכַלְתֶּם-חֵלֶב לְשִׁבְעָה וּשְׂתִיתֶם דָּם לְשִׁפְרוֹן מִזִּבְחִי אֲשֶׁר-זִבַּחְתִּי
לָכֶם: ²⁰וּשְׁבַעְתֶּם עַל-שְׁלַחְנֵי סוֹם וְרִכְבָּ ^aגְּבוּר וְכָל-אִישׁ מִלְחָמָה
נָאִם אֲדֹנָי יְהוָה: ²¹וְנִתַּתִּי אֶת-כְּבוֹדִי בְּגוֹיִם וְרָאוּ כָל-הַגּוֹיִם אֶת-
מִשְׁפָּטִי אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וְאֶת-יָדִי אֲשֶׁר-שִׁמַּתִּי בָהֶם: ²²וַיֵּדְעוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל
כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם מִן-הַיּוֹם הַהוּא וְהִלָּאָה: ²³וַיֵּדְעוּ הַגּוֹיִם ^aכִּי

בָּא הוּא הַיּוֹם ? 8 8 MSS 8 אש' קד' 7 6 בגוג 6
|| 9 a-a prb l c 8 אש' 7 || b frt l c 8 וְחֲתִית || prps 'חנ' ||
|| 10 dl c 8 || 11 a 8 שם 7 || b ? || prps הַעֲבָרִים || c ? || prps אֶת-הַגִּיָּא || cf
|| 13 a l c 8 וּקְבְּרוּם || b frt l c 8 בִּי || c dl c 8 || 14 a 8 לְקַבֵּר || prps
|| 16 crrp || prps: al וְנָמַר הַמּוֹנֶה || al וּקְבְּרוּ || b dl c 8 || (vel מִתְקָרִים) ||
|| 17 crrp || frt c 8 trsp post הַשָּׂדֶה || dl אֲדֹנָי || 18 c 8 || 20 a 8 מְרִיאִים || cf 8 || b dl c 8 || 21 a 8 בָּכֶם || prps בגוג || 23 a 8
|| 20 a 8 מְרִיאִים || cf 8 || b dl c 8 || 21 a 8 בָּכֶם || prps בגוג || 23 a 8
|| 20 a 8 מְרִיאִים || cf 8 || b dl c 8 || 21 a 8 בָּכֶם || prps בגוג || 23 a 8

בְּעֵינֵיכֶם גָּלוּ בֵּית־יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר מָעְלוּ־בִי וְאֶסְתֵּר פָּנַי מֵהֶם
וְאֶתְנֶם בֵּינִי צָרִיכֶם וַיִּפְּלוּ בַּחֲרֹב כָּלָם: ²⁴ כִּטְמֵאתֶם וּכְפַשְׁעֵיהֶם
עָשִׂיתִי אִתְּםָם וְאֶסְתֵּר פָּנַי מֵהֶם: ²⁵ ס לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
עֲתָה אָשִׁיב אֶת־שְׁבִיתִי^a יַעֲקֹב וְרַחֲמֹתַי כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְקִנְיָתִי
לָשֶׁם קִדְשִׁי: ²⁶ וְנָשׂוּ^a אֶת־כָּל־מִתָּתָם^b וְאֶת־כָּל־מַעֲלָם אֲשֶׁר מָעְלוּ־בִי^c
בְּשִׁבְתָּם עַל־אֲדָמָתָם לִבְטַח וְאִין מִחֲרִיד: ²⁷ בְּשׂוֹכְבֵי אוֹתָם מִן־
הָעַמִּים וְקִבְצֹתֵי אוֹתָם מֵאַרְצוֹת אִיבֵיהֶם^a וְנִקְדָּשְׁתִּי בָם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם
רַבִּים: ²⁸ וַיֵּדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוִה אֱלֹהֵיהֶם בְּהַגְלֹתִי^a אוֹתָם אֶל־הַגּוֹיִם
^b וְכִנְסֹתִים אֶל־אֲדָמָתָם וְלֹא־אוֹתִיר עוֹד מֵהֶם שָׁם: ²⁹ וְלֹא־אֶסְתִּיר
עוֹד פָּנַי מֵהֶם אֲשֶׁר שָׁפַכְתִּי אֶת־רוּחִי עַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל נָאֻם אֲדֹנָי
יְהוִה: פ

40 ^a בְּעֵשְׂרִים וְחֲמֵשׁ שָׁנָה לְגָלוּתֵנוּ^b בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה^b בַּעֲשׂוֹר
לַחֹדֶשׁ בְּאַרְבַּע עָשָׂרָה שָׁנָה אַחֵר אֲשֶׁר הִכְתָּה הָעִיר בַּעֲצֻם הַיּוֹם
הַזֶּה הָיְתָה עָלַי יַד־יְהוִה וַיָּבֵא אוֹתִי שָׁמָּה: ² בְּמִרְאֹת אֱלֹהִים
הִבִּיאֵנִי^a אֶל־אַרְץ יִשְׂרָאֵל וַיְנִיחֵנִי אֶל־הַר גְּבוֹה מְאֹד וְעָלִיו כְּמִבְנֵה־
עִיר מְגֻנֵּב: ³ וַיָּבֵא^a אוֹתִי שָׁמָּה וְהִנֵּה־אִישׁ מֵרָאֵהוּ^b כְּמִרְאֵה נֶחֱשֶׁת^c
וּפְתִיל־פִּשְׁתִּים בִּידּוֹ וְקִנְיָה הַמִּדְּהָ^d וְהוּא עֹמֵד בַּשָּׁעַר: ⁴ וַיַּדְּבֹר אֵלַי
הָאִישׁ בֶּן־אָדָם רָאָה בְּעֵינָיָהּ וּבְאָזְנֶיהָ שָׁמַע וְשָׁיָם לִבָּהּ לְכָל אֲשֶׁר־
אֲנִי מֵרָאֵה אוֹתָךְ כִּי לְמַעַן הִרְאֹתְכָה הִבְּאֵתָה^a הִנֵּה^b הִגֵּד אֶת־כָּל־
אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה לְבֵית יִשְׂרָאֵל: ⁵ וְהִנֵּה חֲזֹמָה מִחוּץ
לְבֵית סָבִיב סָבִיב וּבִידּוֹ הָאִישׁ קִנְיָה הַמִּדְּהָ שֵׁשׁ־אַמּוֹת בְּאַמָּה וְטַפַּח
וַיִּמַּד אֶת־רֹחַב הַבִּנְיָן קִנְיָה אֶחָד וְקוֹמָתָה^b קִנְיָה אֶחָד: ⁶ וַיָּבֹאוּ^a
אֶל־שַׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקְּדִימָה וַיַּעֲלֶה^c בְּמַעְלָתוֹ^d וַיִּמַּד אֶת־סָף
הַשָּׁעַר קִנְיָה אֶחָד רֹחַב^e וְאֵת סָף אֶחָד קִנְיָה אֶחָד רֹחַב: ⁷ וְהָתָּא קִנְיָה

24 אִתָּם l || 25 ^a Q שְׁבוּת || ^b >6; frt l על || 26 ^a nonn MSS Q Vrs
וְנָשׂוּ; frt l K וְנָשׂוּ || ^b >6; frt l K וְנָשׂוּ || ^c >6; frt l K וְנָשׂוּ || ^d >6; frt l K וְנָשׂוּ ||
27 ^a >6; frt l K וְנָשׂוּ || ^b >6; frt l K וְנָשׂוּ || ^c >6; frt l K וְנָשׂוּ || ^d >6; frt l K וְנָשׂוּ ||
28 ^a l c >6; frt l K וְנָשׂוּ || ^b >6; frt l K וְנָשׂוּ || ^c >6; frt l K וְנָשׂוּ || ^d >6; frt l K וְנָשׂוּ ||
29 prb l || 2 ^a dl c >6; frt l K וְנָשׂוּ || ^b >6; frt l K וְנָשׂוּ || ^c >6; frt l K וְנָשׂוּ || ^d >6; frt l K וְנָשׂוּ ||
3 ^a KOr ויבוא || ^b >6; frt l K וְנָשׂוּ || ^c >6; frt l K וְנָשׂוּ || ^d >6; frt l K וְנָשׂוּ ||
4 ^a >6; frt l K וְנָשׂוּ || ^b >6; frt l K וְנָשׂוּ || ^c >6; frt l K וְנָשׂוּ || ^d >6; frt l K וְנָשׂוּ ||
5 ^a frt l >6; frt l K וְנָשׂוּ || ^b >6; frt l K וְנָשׂוּ || ^c >6; frt l K וְנָשׂוּ || ^d >6; frt l K וְנָשׂוּ ||
6 ^a prps ויביאני || ^b >6; frt l K וְנָשׂוּ || ^c >6; frt l K וְנָשׂוּ || ^d >6; frt l K וְנָשׂוּ ||
7 ^a >6; frt l K וְנָשׂוּ || ^b >6; frt l K וְנָשׂוּ || ^c >6; frt l K וְנָשׂוּ || ^d >6; frt l K וְנָשׂוּ ||

שְׁלוֹשָׁה מִפּוֹ וּשְׁלֹשָׁה מִפּוֹ וְאֵלּוֹ וְאֵלֶמּוֹ^a הָיָה^b כְּמִדַּת הַשָּׁעַר הָרִאשׁוֹן^c
 חֲמִשִּׁים אַמָּה אָרְכּוֹ וְרֹחְבוֹ^d חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים בָּאַמָּה: ²² וַחֲלוֹנֶיהָ^a וְאֵילָמֶיהָ^b
 וְתִימָרוֹ^a כְּמִדַּת הַשָּׁעַר^c אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקָּדִים וּבְמַעְלֹת שְׂבַע
 יַעֲלוּ-בָו וְאֵילָמֶיהָ^d לַפְּנִיָּהִם: ²³ וְשַׁעַר לַחֲצֵר הַפְּנִימִיָּה נֶגֶד הַשָּׁעַר לַצָּפוֹן
 וְלַקָּדִים^b וַיִּמָּד מִשְׁעַר אֶל-שְׁעַר מֵאָה אַמָּה: ²⁴ וַיִּזְלַכְנִי דֶּרֶךְ
 הַדְּרוֹם וְהִנֵּה-שְׁעַר דֶּרֶךְ^a הַדְּרוֹם וּמִדָּבֵי אֵילָיוֹ וְאֵילָמֹו כְּמִדּוֹת הָאֵלֶּה:
²⁵ וַחֲלוֹנֶיהֶם לֹא וְלֵאֱלָמֹו סָבִיב סָבִיב כִּהְחִלֵּנּוּת הָאֵלֶּה חֲמִשִּׁים אַמָּה
 אָרְךְ וְרֹחְבִי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אַמָּה: ²⁶ וּבְמַעְלֹת שְׂבַעַה עֲלוּתָו^a וְאֵילָמֹו
 לַפְּנִיָּהֶם^b וְתִמְרִים לֹא אֶחָד מִפּוֹ וְאֶחָד מִפּוֹ אֶל-אֵילָיוֹ: ²⁷ וְשַׁעַר לַחֲצֵר
 הַפְּנִימִיָּה דֶּרֶךְ^b הַדְּרוֹם וַיִּמָּד מִשְׁעַר אֶל-הַשָּׁעַר^c דֶּרֶךְ הַדְּרוֹם^d מֵאָה
 אַמּוֹת: ²⁸ וַיְבִיאֵנִי אֶל-חֲצֵר הַפְּנִימִיָּה בְּשַׁעַר הַדְּרוֹם וַיִּמָּד אֶת-
 הַשָּׁעַר הַדְּרוֹם^b כְּמִדּוֹת הָאֵלֶּה: ²⁹ וְתֵאֵן וְאֵלּוֹ^a וְאֵלֶמּוֹ כְּמִדּוֹת הָאֵלֶּה
 וַחֲלוֹנוֹת לֹא וְלֵאֱלָמֹו סָבִיב סָבִיב^b חֲמִשִּׁים אַמָּה אָרְךְ וְרֹחְבִי עֶשְׂרִים
 וְחֲמִשָּׁה אַמּוֹת^b: ³⁰ וְאֵלֶמּוֹת סָבִיב סָבִיב אָרְךְ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אַמָּה
 וְרֹחְבִי חֲמִשָּׁה אַמּוֹת: ³¹ וְאֵילָמֹו אֶל-חֲצֵר^a הַחִיצוֹנָה וְתִמְרִים אֶל-אֵילָיוֹ^b
^c וּבְמַעְלֹת שְׂמוֹנֶה מַעְלֹת^d: ³² וַיְבִיאֵנִי אֶל-הַחֲצֵר הַפְּנִימִיָּה דֶּרֶךְ
 הַקָּדִים וַיִּמָּד אֶת-הַשָּׁעַר כְּמִדּוֹת הָאֵלֶּה: ³³ וְתֵאֵן וְאֵלּוֹ וְאֵלֶמּוֹ כְּמִדּוֹת
 הָאֵלֶּה וַחֲלוֹנוֹת לֹא וְלֵאֱלָמֹו סָבִיב סָבִיב אָרְךְ חֲמִשִּׁים אַמָּה וְרֹחְבִי
 חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אַמָּה: ³⁴ וְאֵלֶמּוֹ לַחֲצֵר^a הַחִיצוֹנָה וְתִמְרִים אֶל-אֵילָיוֹ^b
 מִפּוֹ וּמִפּוֹ וּשְׂמוֹנֶה מַעְלֹת מַעְלֹת^c: ³⁵ וַיְבִיאֵנִי אֶל-שַׁעַר הַצָּפוֹן
 וַיִּמָּד כְּמִדּוֹת הָאֵלֶּה: ³⁶ תֵּאֵן אֵלּוֹ^a וְאֵלֶמּוֹ וַחֲלוֹנוֹת לֹא סָבִיב סָבִיב
 אָרְךְ חֲמִשִּׁים אַמָּה וְרֹחְבִי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אַמָּה: ³⁷ וְאֵילָיוֹ^a לַחֲצֵר^b

21^b prb add (>v) || ^c ῥ της βλέπουσ. κατὰ ἀνατ. || ^d 1 c ῥS וְרֹחְבוֹ || 22^a Q
 יו— || ^b 1 c Kv י—, sed dl cf 21a || ^{c-c} 1 כְּשַׁעַר cf ῥ || ^d 1 c K י—, id in vs
 sqq || ^e 1 c ῥ לפְּנִימָה || 23^a 1 מִית— || ^b 1 לֶךְ cf ῥ || 24^a >S; ῥ vid =
 20 || ^b prb exc vb nonn; frt 1 (c ῥ et 20. 21) אָרְכוֹ וְרֹחְבוֹ || 25° trsp ? in 24 (frt 1 c ῥS וְרֹחְבוֹ וְאֵלּוֹ וְאֵילָיוֹ || 26^{a-a} frt 1 c Sṽ = 22 b (Q עלוּתָו) || ^b 1 c ῥ לפְּנִימָה || ^c 1 על-אֵילָיוֹ || 27^a 1 מִית— || ^b 1 (cf 23) נֶגֶד שַׁעַר cf ^a || ^c 1 c ca 30MSS ῥ ש' ||
^{d-d} >S; dl || 28^a 1 מִית— || ^b >ῥ frt dl; 20MSS ῥ שַׁעַר הַדְּרוֹם || 29^{a-a} cf 24^c ||
^{b-b} prb hic add || vs 30 nonn MSS ῥ(*); dl || 31^a 1 הֵת' (ῥ) || ^b 1 על-אֵילָיוֹ || 32^o 1 prb (cf ῥ)
^{c-c} prb 1 מִעַל וְשִׁמְ' cf 34. 37 || ^d >ῥ(*); 1 frt c K מַעְלֹת || 33^o cf ad 29 || 34^a 1 c ῥ אֶל-הֵת' cf 31 || ^b cf 31^b ||
^c cf 31^d; ῥS sol לֹא || 35 prb 1 אֶת-הַשָּׁעַר cf 32 || 36^{a-a} 1 c QῥS ut 24^c ||
^b prb ins (cf 29. 33) כְּמִדּוֹת הָאֵלֶּה || ^c ins c ῥ (cf 29. 33) וְלֵאֱלָמֹו || ^{d-d} cf 29 ||
 37^a 1 c ῥ (cf 31. 34) וְאֵלֶמּוֹ || ^b cf 34^{a-c}.

הָאֵלִים שֵׁשׁ-אַמּוֹת רָחֵב מִפּוֹ וְשֵׁשׁ-אַמּוֹת רָחֵב-מִפֶּה רָחֵב הָאֵהָלִ: 2
 וְרָחֵב הַפֶּתַח עָשָׂר אַמּוֹת וְכַתְּפוֹת הַפֶּתַח חֲמֵשׁ אַמּוֹת מִפּוֹ וְחֲמֵשׁ
 אַמּוֹת מִפּוֹ וַיֵּמֶד אֲרָכּוֹ אַרְבָּעִים אַמָּה וְרָחֵב עֲשָׂרִים אַמָּה: 3 וַיָּבֹא^a
 לַפְּנִימָה וַיֵּמֶד אֵיל-הַפֶּתַח שְׁתֵּים אַמּוֹת וְהַפֶּתַח^b שֵׁשׁ אַמּוֹת וְרָחֵב^c
 הַפֶּתַח שְׁבַע אַמּוֹת^d: 4 וַיֵּמֶד אֶת-אֲרָכּוֹ עֲשָׂרִים אַמָּה וְרָחֵב עֲשָׂרִים
 אַמָּה אֶל-פָּנָי הַהֵיכָל וַיֹּאמֶר אֵלַי זֶה קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים: 5 וַיֵּמֶד^e
 קִיר הַבַּיִת שֵׁשׁ אַמּוֹת וְרָחֵב הַצֵּלַע^a אַרְבַּע אַמּוֹת סָבִיב סָבִיב^b
 לַבַּיִת סָבִיב^c: 6 וְהַצֵּלְעוֹת צֵלַע אֶל-צֵלַע^a שְׁלוֹשׁ וּשְׁלֹשִׁים פַּעַמִּים
 וּבָאוֹת בְּקִיר אֲשֶׁר-לַבַּיִת^d לַצֵּלְעוֹת סָבִיב סָבִיב לַהֲיוֹת אַחֲזוּיִם^e
 וְלֹא-יִהְיוּ אַחֲזוּיִם בְּקִיר הַבַּיִת: 7 וְרָחֲבָה^a וְנִסְבָּה^b לְמַעְלָה לְמַעְלָה
 לַצֵּלְעוֹת^d כִּי מוֹסֵב-הַבַּיִת^d לְמַעְלָה לְמַעְלָה סָבִיב סָבִיב לַבַּיִת^e עַל-
 בֶּן רָחֵב-לַבַּיִת לְמַעְלָה וְכֵן הִתְחַתְּנוּהָ גִּיעָלָה עַל-הָעֲלִיזָה לְתִיכּוֹנָהּ^g:
 8 וַרְאִיתִי לַבַּיִת גְּבֵה^b סָבִיב סָבִיב מִיִּסְדּוֹת הַצֵּלְעוֹת מְלוֹד^d הַקִּנָּה
 שֵׁשׁ אַמּוֹת אֲצִילָה^e: 9 וְרָחֵב^a הַקִּיר אֲשֶׁר-לַצֵּלַע^b אֶל-הַחוּץ^c חֲמֵשׁ
 אַמּוֹת וְאֲשֶׁר^d מִנְּחַ עֲבִית צֵלְעוֹת^e אֲשֶׁר לַבַּיִת^f: 10 וּבֵין הַלְּשָׁכוֹת רָחֵב
 עֲשָׂרִים אַמָּה סָבִיב לַבַּיִת סָבִיב סָבִיב: 11 וּפֶתַח^a הַצֵּלַע לְמִנְחַ פֶּתַח
 אֶחָד דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן וּפֶתַח אֶחָד לְדָרוֹם וְרָחֵב מְקוֹם^d הַמִּנְחַ חֲמֵשׁ
 אַמּוֹת סָבִיב סָבִיב^e: 12 וְהַבִּנְיָן אֲשֶׁר אֶל-פָּנָי הַגְּזֵרָה פֶּתַח דֶּרֶךְ-הַיָּם
 רָחֵב שְׁבַעִים אַמָּה וְקִיר הַבִּנְיָן חֲמֵשׁ-אַמּוֹת רָחֵב סָבִיב סָבִיב וְאֲרָכּוֹ
 תִּשְׁעִים אַמָּה: 13 וַיִּמְדֵּר אֶת-הַבַּיִת אֶרֶךְ מֵאָה וְהַגְּזֵרָה וְהַבִּנְיָן

Cp 41, 1^{oo} dl c ⑥ || 2 (4) cf 40,21^d || 3^a 1 prb וַיָּבֹא || ⑥ + vb nonn || ^b 1 frt
 'על || 5^a 1 || 41 || מִפֶּה וְשֵׁבַע אַמּוֹת מִפֶּה || ^d ins c ⑥ || וְכַתְּפוֹת || ^c 1 c ⑥ || וְרָחֵב הַפֶּ
 prb || הַיִּצְוִעַ cf 1R 6,5 || ^b >⑥; 1 (c ⑤?) || לַבַּיִת || ^{c-c} >⑥ (S^b*) || dl ? sed cf 10 || 6^a 1 c
 || וּמִגְרָעוֹת || ^c 1 c ⑥ (διδαστημα cf 1R 6,6) || שְׁלֹשִׁים שְׁלֹשׁ || ^{b-b} 1 c ⑥ cf ⑤⑥ || על || ^d 1 ? c ⑥
 || מִבֵּי || ^e exc prb aliq; ins ? || אֶל-הַחוּץ cf v 9 et ⑥ || 7^a dl ? c
 || וְנִסְבּוֹ (וְנִסְבּוֹ) vel (cf ^a) || וְנִסְבּוֹ (al) || וְנִסְבּוֹ || ^b 1 frt || הַצֵּלַע || ^c prps (cf ⑤) || (al) || וְנִסְבּוֹ || ^c prps (cf ⑤) || הַצֵּלַע || ^{d-d} 1 prb c ⑥ || כְּמוֹסָף מִהַקִּיר || ^{e-e} crpp? (ca
 40MSS Edd || הַבַּיִת || ⑥ δπως διαπλατύνεται ἄνωθεν cf ⑤⑥ || ^f 1 c ⑥ || וּמִן || ^g 1 c ⑥
 || עֲלֵי-הַתִּיכּוֹנָה וּמִן הַתִּיכּוֹנָה עַל-הָעֲלִיזָה || ^{g-g} 1 c ⑥ (cf ⑥) || 8^a crpp; prps || וְתָרָא cf ⑥; al || וְסָבִיב || frt sic 1 || ^b prps || גְּבֵה || ^c Q
	1R 6,8		מִלִּי		^d mlt MSS Edd		מִלִּי		^e ?		מִנְחַ		^f ?		>S		(1 ? ut 40,5 ba)			
	9^a 1 c ⑥		וְרָחֵב		^b prps		לַיִצְוִעַ		frt 1		^{c-c} ⑥		מִנְחַ		^d prb dl (dittoqr?)		1		וְרָחֵב	
	^{e-e} 1 ?		מִנְחַ		vs 10 prb trsp post 11; 1 pr		חֲמֵשׁ אַמּוֹת		^{f-f} ⑤		בֵּין צֵ'		^c		מִנְחַ		^{e-e} 1 ?			
	וְהַגְּזֵרָה		11		וּפֶתַח		^a 1 c ⑥		וּפֶתַח		^b 1 prb		הַיִּצְוִעַ		^{c-c} prb 1 c ⑤		(⑥?)			
	לַצָּפוֹן		^d frt dl		^{e-e} >S, prb dl		12^a 1		על		^b dl? cf ⑥		13		וְ— cf 12.					

וְקָרְבוּ אֶל-אֲשֶׁר לָעֵם: ¹⁵ וְכָלָה אֶת-מְדוֹת^a הַבַּיִת הַפְּנִימִי^b
וְהוֹצִיאֲנִי דֶרֶךְ הַשַּׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקְּדִים^c וּמִדְדוּ סָבִיב^c וּסָבִיב^d:
¹⁶ מִדְּרֹם הַקְּדִים^a בִּבְקִנְהָ הַמִּדְּהָ^a חֲמֵשׁ-מֵאוֹת^b קָנִים^c בִּבְקִנְהָ הַמִּדְּהָ^c
^d סָבִיב: ¹⁷ מִדְּרֹם הַקְּדִים^d הַצָּפוֹן חֲמֵשׁ-מֵאוֹת קָנִים^a בִּבְקִנְהָ הַמִּדְּהָ^b סָבִיב:
¹⁸ אֶת^b רֹחַ הַדְּרוֹם מִדְּרֹם^a חֲמֵשׁ-מֵאוֹת קָנִים^b בִּבְקִנְהָ הַמִּדְּהָ: ¹⁹ סָבִיב^a
אֶל-רֹחַ הַיָּם מִדְּרֹם^b חֲמֵשׁ-מֵאוֹת קָנִים^c בִּבְקִנְהָ הַמִּדְּהָ: ²⁰ לְאַרְבַּע
רוּחוֹת מִדְּרֹם^a חֲזָמָה^b לֹץ סָבִיב^b וְסָבִיב אַרְבַּע חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְרֹחַב חֲמֵשׁ
מֵאוֹת לְהַבְדִּיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ לַחֹל: ⁴³ וַיֹּזְלֻכְנִי אֶל-הַשַּׁעַר
שֶׁעַר אֲשֶׁר פָּנָה דֶּרֶךְ הַקְּדִים: ² וְהִנֵּה כְבוֹד יִשְׂרָאֵל בָּא מִדֶּרֶךְ
הַקְּדִים וְקוֹלוֹ בְּקוֹל מַיִם רַבִּים וְהָאֶרֶץ הָאִירָה מִכְבֹּדוֹ: ³ וַיִּכְמְרָאֶהָ
הַמֶּרְאָה אֲשֶׁר רָאִיתִי^a כַּמֶּרְאָה אֲשֶׁר-רָאִיתִי^b בְּבֹאִי^b לְשַׁחַת אֶת-הָעִיר
וּמֵרְאוֹת כַּמֶּרְאָה^c אֲשֶׁר רָאִיתִי אֶל-דָּגֵר כְּבֹר וְאֶפֶל אֶל-פָּנָיו: ⁴ וַיִּכְבֹּד
יְהוָה בָּא אֶל-הַבַּיִת דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקְּדִים: ⁵ וַתֵּשְׂאֵנִי
רוּחַ וַתְּבִאֵנִי אֶל-הַחֲצֵר הַפְּנִימִי וְהִנֵּה מָלֵא כְבוֹד-יְהוָה הַבַּיִת:
⁶ וַאֲשַׁמְעֵנִי מִדְּבַר אֱלֹהֵי מִהַבַּיִת וְאִישׁ הָיָה עֹמֵד אֵצֶל: ⁷ וַיֹּאמֶר אֵלַי
בֶּן-אָדָם אֶת-מְקוֹם כְּסָאִי וְאֶת-מְקוֹם כְּפֹת רִגְלֵי אֲשֶׁר^c אֲשַׁכֵּן-
שָׁם^c בְּתוֹךְ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם וְלֹא יִטְמְאוּ עוֹד בֵּית-יִשְׂרָאֵל שֵׁם
קֹדְשִׁי הַמָּה וּמִלְכִּיהֶם בְּזוּנוֹתָם וּבִפְגַּמֵּי מַלְכִּיהֶם בְּמִזְבְּחֵם: ⁸ בְּתֹתָם
סֹפֶם אֶת-סִפֵּי וּמִזְבֹּחֵתָם אֵצֶל מִזְבֹּחֵתִי וְהִקִּיר בֵּינִי וּבִינִיהֶם וְטִמְאוּ
אֶת-שָׁם קֹדְשִׁי בְּתוֹעֵבוֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ וְאָכַל אֶתֶם בְּאִפִּי: ⁹ עַתָּה
יִרְחָקוּ אֶת-זִנוּתָם וּפְגַמֵּי מַלְכִּיהֶם מִמֶּנִּי וְשִׁכַּנְתִּי בְּתוֹכָם לְעוֹלָם:
ס ¹⁰ אֶתְּהָ^a בֶּן-אָדָם הִגֵּד אֶת-בֵּית-יִשְׂרָאֵל אֶת-הַבַּיִת^b וְיִכְלְמוּ
מַעֲוֹנוֹתֵיהֶם^b וּמִדְּרֹם^c אֶת-תְּכֵנִית^c: ¹¹ וְאִם-נִכְלְמוּ מְכַל אֲשֶׁר-עָשׂוּ

וּמִדְּרֹם רֹחוֹת הַבַּיִת ? ^{c-c} 1 || מִפְּנִימָה ט ^b prb 1 c || מִדְּרֹם ט(ט?) ^a 1 frt c || 15
cf ט || ^d 1 frt + לְבָנִין cf ט || 16 ט + vb nonn || ^{a-a} dl c ט (cf ט) || ^b Q MSS Edd
מֵאוֹת, ins מֵאוֹת || ^c dl c ט || ^{d-d} 1 c ט || וּסָבִיב וּמִ ^a dl c ט || 17 ^{b-b} ut 16^{d-d},
sed 18 c ט trsp post 19 || 18 ^a prb dl, sed cf ט || ^b dl c ט || 19 ^{a-a} 1 || וּמִדְּרֹם
מִדְּהָ אֶחָת לְבָנִינוּ (cf ט) ^a 1 ? || 20 ^a 1 ? (cf ט) || ^c dl c ט || 20 ^a 1 ? (cf ט) ||
cf 15 || ^b 1 c ט || וְהִ ^{a-a} >S^U; 1 c ט sol וְהִמֶּרְאָה || 3 ^{a-a} >S^U; 1 c ט sol
^b 1 c 6MSS ט בְּבֹאֵי vel (prps) יְהוָה בְּבֹאֵי || ^{c-c} 1 frt וְכִמְ', sed cf ט || ^d 1
שָׁם ^{c-c} || וְהִ ? c ט || 7 ^a ט + הָרְאִיתִי || ^b 1 ? c ט || 6 ^a 1 c Vrs וְהִאֵל || 5 ^a 1 c ט ||
>S; 1 ? (cf ט) || שָׁם שְׁמִי שָׁם || ^d 1 c ט || בֵּית ט || ^e prb dl (dittogr vb sq?); ca 20MSS
ט || ^{b-b} add || ^{c-c} 1 || וְאִם-נִכְלְמוּ || 10 ^a 1 c 28MSS ט || וְעַתָּה || 9 ^a 1 c ט || בְּתוֹכָם ט || בְּמִי
c ט (ca 20MSS (תב) || וְהִמֶּרְאָהוּ (מִדְּרֹם) (prps) וְתִכְנִיתוֹ (תב) || 11 ^{a-a} frt 1 c ט ||

צורת^b הבית ותכונתו^c ומוצאו ומוצאיו^d וכל צורתו ואת כל-
חקתיו וכל צורתו וכל תורתו^e הודע אותם וכתב לעיניהם וישמרו
את כל צורתו ואת כל חקתיו ועשו אותם^f: ¹² זאת תורת
הבית על ראש החר כל גבולו סביב סביב קדש קדשים הגה^{b-c} זאת
תורת הבית^c: ¹³ ואלה^a מדות המזבח באמות^b אמה^c אמה^c וטפח
וחיק^d האמה ואמה רחב וגבולה^e אל^g שפתה סביב ורת האחר^h
וזה גב המזבח: ¹⁴ ומחיק הארץ^a עד העזרה התחתונה שתיים
אמות ורחב אמה אחת ומהעזרה הקטנה עד העזרה הגדולה ארבע
אמות ורחב האמה^b: ¹⁵ וההראל^a ארבע אמות ומהאראל^b ולמעלה
^c הקרנות ארבע: ¹⁶ והאראל^a שתיים עשרה ארך בשתיים עשרה
רחב רבוע אל^b ארבעת רבועי: ¹⁷ והעזרה^a ארבע עשרה ארך
בארבע עשרה רחב^b אל^c ארבעת רבועי והגבול^d סביב אותה^e
חצי האמה והחיק לה אמה סביב ומעלתה^f פנות^g קדים:
¹⁸ ויאמר אלי בן-אדם כה אמר אדני יהוה אלה חקות המזבח
ביום העשותו להעלות עליו עולה ולזרק עליו דם: ¹⁹ ונתתה אל-
הכהנים הלויים אשר הם מזרע צדוק הקרבים אלי נאם אדני יהוה
לשרתני פר בן-בקר לחטאת: ²⁰ ולקחתה^a מדמו ונתתה^a על-ארבע
קרנותיו^c ואל-ארבע פנות העזרה ואל-הגבול סביב וחטאת^a אותו
וכפרתהו: ²¹ ולקחתה^a את הפר החטאת ושרפו^b במפקד הבית מחוץ
למקדש: ²² וביום השני תקריב שעיר-עזים תמים לחטאת וחטאו
את המזבח כאשר חטאו בפר: ²³ בכלותה^a מחטא תקריב^b פר בן-
בקר תמים ואיל מן-הצאן תמים: ²⁴ והקרבתם^a לפני יהוה והשליכו
הכהנים עליהם מלח והעלו אותם עלה ליהוה: ²⁵ שבעת ימים

II ^b 1 ? וצרת^c || ^c dl ? c 6 (*) || ^d 1 ומבוא^e || ^e prb 1 c K צורתו^{f-f} dl c
nonn MSS 6 (1 K צורתו || ^g Q תורתיו || ¹² ^a ?; cf 6S || ^b 6A (*) 6 (cf 6) S
המה, prb 1 || ^{c-c} dl c 6 (*) S || ¹³ ^a S 'א || ^b 1 ? c 6 S באמה^c || ^c dl c 6 || ^d 1 c
S et ins c 6 ובה || ^e 1 'א || ^f 6 S — || ^g 1 על || ^h > 6S (אחת) || ⁱ 1 c 6
¹⁴ ^{a-a} 1 'ה' מח' (חיק) > S); prps (c 6) מראש החיק || ^b 1 c 6 S 'א || ¹⁵ ^a 1
הק' vel c 6 קר' 'א || ^{c-c} 1 vel 'א — || ^b mlt MSS ריאל || (cf 6S) ומהאראל
על-ארבעת || ^b ins prb הגדולה || ^a 17 ins prb על || ^b 1 c 6 S || ¹⁶ ^a Q cf 15 || ^a אמה
לה || ^d 6 + || ^c 1 רבועי והעזרה הקטנה שש עשרה ארך בשש עשרה רחב
^e prb crp; 1 ? (cf 13) על-שפתה || ^f 1 תיו — || ^g 1 c Vrs פנות || ¹⁸ ^a dl c 6 ||
קרנות המזבח || ^c 1 c 6 S אל || ^b Or || ¹⁹ ^a 6 3 plur || ²⁰ ^a 6 || cf 40,46 הקרב' || ^d 1 c 6
וקחו || ²² 6 || cf 20 || ^b 1 ושרפו || ^c 1 c 6 S (*) || ²¹ ^a cf 20 || ^e prb dl c 6 ||
frit 1 || ²³ ^a 1 ? וככלותם || ^b 6 cf 20 || ²⁴ ^a 1 ? (תם —) || ^b frit add.

תַּעֲשֶׂה שְׁעִיר־חַטָּאת לַיּוֹם וּפָר בֶּן־בָּקָר וְאֵיל מִן־הַצֹּאן תְּמִימִים
 יַעֲשׂוּ: ²⁶ שִׁבְעַת יָמִים יִכְפְּרוּ^a אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְסִתְּרוּ אֹתוֹ וּמָלְאוּ יָדוּ^b:
²⁷ וַיִּכְלוּ אֶת־הַיָּמִים^a וַהֲיָה בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי וַהֲלָאָה יַעֲשׂוּ הַכֹּהֲנִים
 עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֶת־עוֹלוֹתֵיכֶם וְאֶת־שְׁלֹמֵיכֶם וּרְצֹאתִי אֶתְכֶם נְאֻם אֲדֹנָי^b
 יְהוֹה: ׀ 44 וַיָּשֶׁב אֹתִי דֶרֶךְ שַׁעַר הַמִּקְדָּשׁ הַחִיצוֹן
 הַפְּנִה קָדִים וְהוּא סָגוּר: ² וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוֹה הַשַּׁעַר הַזֶּה סָגוּר יִהְיֶה
 לֹא יִפְתָּח וְאִישׁ לֹא־יָבֹא בּוֹ כִּי יִהְיֶה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בָּא בּוֹ וַהֲיָה
 סָגוּר: ³ אֶת־הַנְּשִׂא נְשִׂיא^b הוּא יֵשֶׁב־בּוֹ לֶאֱכֹל־לֶחֶם לִפְנֵי יְהוֹה
 מִדֶּרֶךְ אוֹלָם^d הַשַּׁעַר יָבֹוא וּמִדֶּרֶכוֹ יֵצֵא: ⁴ וַיְבִיאֲנִי דֶרֶךְ־שַׁעַר
 הַצִּפּוֹן אֶל־פְּנֵי הַבַּיִת וְאָרָא וַהֲנֵה מָלֵא כְבוֹד־יְהוֹה^b אֶת־בַּיִת יְהוֹה^b
 וְאֶפֶל אֶל־פְּנֵי: ⁵ וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוֹה^a בֶּן־אָדָם שִׁים לְבָךְ^b וְרֹאֵה בְּעֵינֶיךָ
 וּבְאָזְנֶיךָ שְׁמַע אֶת כָּל־אֲשֶׁר אֲנִי מְדַבֵּר אֲתָךְ לְכָל־חַקּוֹת^c בַּיִת־יְהוֹה^c
 וּלְכָל־תּוֹרֹתָיו^d וְשָׁמַת לְבָךְ^c לְמַבּוֹא הַבַּיִת בְּכָל מוֹצְאֵי הַמִּקְדָּשׁ:
⁶ וְאִמְרַת אֶל־מְרִי אֶל־בַּיִת יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוֹה רַב־לָכֶם
 מִכָּל־תּוֹעֲבוֹתֵיכֶם בַּיִת יִשְׂרָאֵל: ⁷ בִּהְבִּיאֲכֶם^a בְּנֵי־נָכָר עָרְלִי־לֵב
 וְעָרְלִי בָשָׂר לַהֲנוֹת בַּמִּקְדָּשׁ לְחַלְלוֹ^b אֶת־בֵּיתִי^b בַּהֲקָרִיבְכֶם אֶת־
 לֶחֶמִי חֵלֶב וָדָם וַיִּכְפְּרוּ^c אֶת־בְּרִיתִי^d אֶל כָּל־תּוֹעֲבוֹתֵיכֶם: ⁸ וְלֹא
 שָׁמַרְתֶּם מִשְׁמַרְת קִדְשִׁי^a וּתְשִׁימוּן^b לְשִׁמְרִי מִשְׁמַרְתִּי^c בַּמִּקְדָּשׁ
 לָכֶם: ׀ ⁹ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוֹה כָּל־בֶּן־נָכָר עָרֵל לֵב וְעָרֵל בָּשָׂר
 לֹא יָבֹוא אֶל־מִקְדָּשִׁי לְכָל־בֶּן־נָכָר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ¹⁰ כִּי
 אִם־הֲלוֹיִם אֲשֶׁר רָחֲקוּ מֵעָלַי בְּתַעֲזוֹת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר תַּעֲזוּ מֵעָלַי אַחֲרֵי
 גָּלוּיָהֶם וְנָשְׂאוּ עֹנָם: ¹¹ וַהֲיוּ בַּמִּקְדָּשׁ מִשְׁרָתִים^a פְּקֻדוֹת^b אֶל־
 שַׁעְרֵי הַבַּיִת^d וּמִשְׁרָתִים אֶת־הַבַּיִת^d הִמָּה יִשְׁחָטוּ אֶת־הָעוֹלָה וְאֶת־
 הַזֶּבֶחַ לָעֹם וְהִמָּה יַעֲמְדוּ לִפְנֵיהֶם^e לְשָׁרְתָם: ¹² יַעַן אֲשֶׁר יִשְׁרָתוּ^a אֹתָם

יְדִיהֶם 1? c 68 || יָדָיו Q (cf 28) K יְדָיו || וַיִּכְפְּרוּ 26^a KOr 68 || יַעֲשׂוּ 1? 25 ||
 אֲנִי 3^a 68 διότι; prps || Cp 44, 2 prb add || 27^{a-a} dl c 6 || 27 || cf 27 ||
 הַבַּיִת 1 c 68 || ב' י' 6^{b-b} || עַל 4^a 1 || cf 40,7^d || לְאָכֹל 6^d Q || 68 (*) dl c ||
 הַבַּיִת 1 c 68 || עַל־ (אֶל־) ל' 6^{c-c} || 1? c 6 || 5^a prb add || 5 || עַל 68 MSS || 1 c mlt ||
 6 || 6^{b-b} dl c 6 || לֵה' 7^a 6 || 7 || cf 7 || בֵּית־הַמִּדְבָּר (÷) 6 || dub^{e-e} || תּוֹרָתוֹ Q ||
 8 || 68 (*) >6^{a-a} || בְּכָל 68 MSS || 1 c >6^{d-d} || וְת' 68 vid (praeteristis) || וְת' 68 || 1 c ||
 9 || 68 (*) >6^a || 9 || et trsp in 9 || לְכָן 6^d 1 || לְשִׁמּוֹר מִשְׁמַרְת 6^{c-c} || מוֹם (prps) 1 ||
 10 || 68 (*) >6^{o-o} || 10 || בַּיִת 6^b || כָּל 68 || 11 || 1? (cf 68) || שְׁמָרִים vel שׁוֹעֲרִים || 11 || 1? ||
 12 || 68 (*) >6^{d-d} || עַל 6^c 1 || (מִקְדָּשׁ = dittogr?) || 12 || 68 (*) >6^b ||
 12^a 1 (cf 68) || שָׁר' ||

לפני גלוליהם והיו^b לבית־ישראל למכשול עון על־כן נשאתי ידי עליהם נאם אדני יהוה^c ונשאו עונם^c: ¹³ וְלֹא־יָנֻשׁוּ אֵלַי לְכַהֵן לִי וּלְנִשְׁתַּעַל־עַל־כָּל־קִדְשֵׁי^a אֶל־קִדְשֵׁי הַקִּדְשִׁים וְנִשְׁאֹו כְלִמָּתָם וְתוֹעֲבוֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ: ¹⁴ וְנִתַּתִּי^a אוֹתָם מִשְׁמֶרֶת הַבַּיִת לְכָל עֲבֹדָתוֹ וּלְכָל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה בּוֹ: ¹⁵ וְהַכֹּהֲנִים^a הַלְוִיִּם בְּנֵי צִדּוֹק אֲשֶׁר שָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת מִקְדָּשִׁי בַתְּעוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵעַלִי הֵמָּה יִקְרְבוּ אֵלַי לְשִׁרְתָּנִי וְעָמְדוּ לִפְנֵי לְהַקְרִיב לִי חֶלֶב וְדָם נָאֻם אֲדֹנָי יְהוֹה: ¹⁶ הֵמָּה יָבֹאוּ אֶל־מִקְדָּשִׁי וְהֵמָּה יִקְרְבוּ אֶל־שַׁלְחָנִי לְשִׁרְתָּנִי וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרְתִּי: ¹⁷ וְהָיָה בְּבֹאֵם אֶל־שַׁעְרֵי הַחֲצַר הַפְּנִימִית בְּנֵי פִשְׁתִּים וּלְבָשׁוּ וְלֹא־יַעֲלֶה עֲלֵיהֶם צִמְרֵי בְשָׁרָתָם וּבְשָׁעְרֵי הַחֲצַר הַפְּנִימִית וּבֵיתָהּ: ¹⁸ פֶּאֶרִי פִשְׁתִּים יִהְיוּ עַל־רֹאשָׁם וּמִכְנָסֵי פִשְׁתִּים יִהְיוּ עַל־מְתָנֵיהֶם לֹא יַחְגְּרוּ בִּיזֵעַ: ¹⁹ וּבִצְאָתָם אֶל־הַחֲצַר הַחִיצוֹנָה אֶל־הַחֲצַר הַחִיצוֹנָה אֶל־הָעַם וּפָשְׁטוּ אֶת־בְּגָדֵיהֶם אֲשֶׁר־הֵמָּה מְשָׁרְתָם בָּם וְהִנִּיחוּ אוֹתָם בַּלְשֹׁכֶת הַקֹּדֶשׁ וּלְבָשׁוּ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְלֹא־יִקְדָּשׁוּ אֶת־הָעַם בְּבְגָדֵיהֶם: ²⁰ וְרֹאשָׁם לֹא יִגְלֹחוּ וּפָרַע לֹא יִשְׁלָחוּ כְּסוּם יִכְסֻמוּ אֶת־רֹאשֵׁיהֶם: ²¹ וַיֵּינן לֹא־יִשְׁתּוּ כָּל־כֹּהֵן בְּבֹאֵם אֶל־הַחֲצַר הַפְּנִימִית: ²² וְאַלְמָנָה וְגִרּוּשָׁה לֹא־יִקְחוּ לָהֶם לְנָשִׁים כִּי אִם־בְּתוּלוֹת מִזֵּרַע בֵּית^a יִשְׂרָאֵל וְהָאֲלֻמָּנָה אֲשֶׁר תִּהְיֶה אֲלֻמָּנָה^b מִכֹּהֵן יִקְחוּ: ²³ וְאֶת־עַמִּי יִזְרוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחָל וּבֵין־טָמֵא לְטָהוֹר וְיִזְדַּעַם: ²⁴ וְעַל־דִּיבִי^a הֵמָּה יַעֲמְדוּ לְשֹׁפֵט^b בְּמִשְׁפָּטִי וּשְׁפָטָהוּ^c וְאֶת־תּוֹרָתִי וְאֶת־חֻקֹּתִי בְּכָל־מוֹעֲדֵי יִשְׁמְרוּ וְאֶת־שִׁבְתוֹתִי יִקְדָּשׁוּ: ²⁵ וְאַל־מָתָּה^a אָדָם לֹא יָבֹוא^b לְטָמְאָה כִּי אִם־לְאָב וּלְאֵם וּלְבֵן וּלְבַת לְאָח^c וּלְאֵחָוָת אֲשֶׁר־לֹא־הָיְתָה לְאִישׁ יִטְמָאוּ: ²⁶ וְאַחֲרֵי טָהֲרָתוֹ^a שִׁבְעַת יָמִים יִסְפְּרוּ־לּוֹ: ²⁷ וּבִיּוֹם בָּאוּ אֶל־הַקֹּדֶשׁ אֶל־הַחֲצַר הַפְּנִימִית לְשִׁרְתָּת בְּקֹדֶשׁ יִקְרִיב תִּשְׁאֲתוּ נָאֻם אֲדֹנָי יְהוֹה: ²⁸ וְהָיְתָה לָהֶם לְנִחְלָה^a אֲנִי

¹² ^b 1 l ויהיו (cf S) || ^{c-c} >G(*) || ¹³ ^a 1 c pc MSS אל || ^b dl c G || ^c G בתעוֹתָם G ^{e-e} ואל || ^d 1 c G || ¹⁴ ^a G ונתנו || ^b >G(*) || ¹⁵ ^a sic G (interv); G הב' || ^b G מְבִיתָה || ^c G + θυσαβ (cf 29 מְבִיתָה?) || ¹⁷ >G^B(*); dl ? vel l ? בית || ¹⁸ ^{oo} >S; add? mlt MSS ולא || ¹⁹ ^{oo} dl || ²² ^a dl c GS || ^b >G(*) || ¹ m || ²⁴ ^a ins ? c G דם || ^b Q mlt MSS לְמִשְׁפָּט K לְשֹׁפֵט || ^c Q Vrs וּשְׁפָטָהוּ (K וּשְׁפָטָהוּ) || ²⁵ ^a G נָפֶשׁ || ^b 1 c GS יָבֹאוּ || ^c 1 c nonn MSS GS וְ || ^d G ואי || ^c ins prb c S יִסְפְּרוּ || ²⁶ ^a 1 c S טָמְאָתוֹ || ^b 1 c IMS GS יִסְפְּרוּ || ^c ins prb c S וְ || ²⁷ ^{oo} dl c G(*) || ²⁸ ^{a-a} 1 c ו נחלה || ^c וְלֹא תִהְיֶה לָהֶם נִחְלָה.

נחלתם ואֲחֻזָּה לֹא־תִתְּנוּ^b לָהֶם בְּיִשְׂרָאֵל אֲנִי אֲחֻזָּתָם: ²⁹הַמִּנְחָה
וְהַחֲטָאת וְהַזֹּשֶׁם הֵמָּה יֹאכְלוּם וְכָל־חֵרֶם בְּיִשְׂרָאֵל לָהֶם יִהְיֶה:
³⁰וְרֹאשֵׁי כָל־בְּכוֹרֵי כָל וְכָל־תְּרוּמַת כָּל מִכַּל תְּרוּמוֹתֵיכֶם לִפְהֵגִים
יִהְיֶה וְרֹאשֵׁי עֲרִיסְתֵיכֶם תִּתְּנוּ לִפְהֵגִין לְהִנִּיחַ בְּרִכָּה אֶל־בֵּיתְךָ:
³¹כָּל־נִבְלָה וְטִרְפָּה מִן־הָעוֹף וּמִן־הַבְּהֵמָה לֹא יֹאכְלוּ הַכְּהֵנִים: פ
45 וּבְהַפִּילְכֶם אֶת־הָאָרֶץ בְּנִחְלָה תְּרִימוּ תְּרוּמָה לַיהוָה וּקְדֹשׁ
מִן־הָאָרֶץ אֶרֶץ חֲמֹשָׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אֲרָבָה^a וְרֹחַב עֲשָׂרֶה^b אֶלֶף קֹדֶשׁ־
הוּא^c בְּכָל־גְּבוּלָה סָבִיב: ²⁰יִהְיֶה^a מִזֶּה^b אֶל־הַקֹּדֶשׁ^b חֲמֵשׁ מֵאוֹת
בְּחֲמֵשׁ מֵאוֹת מֵרַבַּע סָבִיב וְחֲמִשִּׁים אַמָּה מִגֶּרֶשׁ לֹו סָבִיב: ³וּמִן־
הַמִּדֶּה הַזֹּאת תִּמְדֹּד אֶרֶץ חֲמֵשׁ^a וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְרֹחַב עֲשָׂרֶת אֲלָפִים
^bוּבִזְיִיהָ^b הַמִּקְדָּשׁ קֹדֶשׁ קִדְשִׁים: ⁴קֹדֶשׁ^a מִן־הָאָרֶץ הוּא^b לִפְהֵגִים
מִשְׁרָתִי הַמִּקְדָּשׁ יִהְיֶה^c הַקְּרָבִים לְשָׁרֵת אֶת־יְהוָה וְהָיָה לָהֶם מְקוֹם
לְבָתִּים^d וּמִקְדָּשׁ לְמִקְדָּשׁ^d: ⁵וְחֲמֹשָׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אֶרֶץ וְעֲשָׂרֶת
אֲלָפִים רָחֵב יִהְיֶה^a לָלוּיִם מִשְׁרָתִי הַבַּיִת לָהֶם לְאַחֲזָה^b עֶשְׂרִים
לְשָׁכֹת^b: ⁶וְאַחֲזֹת הָעִיר תִּתְּנוּ חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים רָחֵב וְאֶרֶץ חֲמֹשָׁה
וְעֶשְׂרִים אֶלֶף לְעֹמֶת תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ לְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה: ⁷וּלְנָשִׂיא
מִזֶּה וּמִזֶּה לְתְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וְלְאַחֲזֹת הָעִיר אֶל־פְּנֵי תְּרוּמַת־הַקֹּדֶשׁ
וְאֶל־פְּנֵי אֲחֻזַּת הָעִיר מִפְּאַת־יָם יָמָה וּמִפְּאַת קִדְמָה קִדְמָה וְאֶרֶץ
לְעֹמֹת^d אַחֲרֵי הַחֲלָקִים מִגְּבוּל יָם אֶל־גְּבוּל קִדְמָה: ⁸לְאַרְצָי יִהְיֶה^b־לֹו
לְאַחֲזָה בְּיִשְׂרָאֵל וְלֹא־יִזְנוּ עוֹד נְשִׂאֵי^c אֶת־עַמִּי וְהָאָרֶץ יִתְּנוּ לְבֵית־
יִשְׂרָאֵל לְשִׁבְטֵיהֶם: פ ⁹כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה רִב־לָכֶם נְשִׂאֵי
יִשְׂרָאֵל חֲמֵם וְשׂוֹד הַסִּירוֹ וּמִשְׁפָּט וּצְדָקָה עָשׂוּ הָרִימוּ גִרְשָׁתֵיכֶם
מֵעַל עַמִּי נָאִם אֲדֹנָי יְהוָה: ¹⁰מֵאֲזִנִּי־צֶדֶק וְאִפְתָּ־צֶדֶק וּבֵת־צֶדֶק יִהְיֶה
לָכֶם: ¹¹הָאִיפָה וְהַפֶּת תָּכֵן אֶחָד יִהְיֶה לְשֹׂאת^a מַעֲשֶׂר^b הַחֹמֶר הַבֵּת
וְעֲשִׂירֶת הַחֹמֶר הָאִיפָה אֶל־הַחֹמֶר יִהְיֶה מִתְּכַנְתּוֹ: ¹²וְהִשְׁקַל עֶשְׂרִים

Cp 45, || וְכָל || 31 l c 6 S || עַל־בְּתִיכֶם || 30 °° 1 c 6 cf S || תִּתְּנוּ || 28 b 6
I^a dl c 4 MSS Edd S || b 1 c 6 || עֶשְׂרִים || c 1 ? || היא || cf d || כל || d S ||
יהיה ? || קֹדֶשׁ || b-b 6 || וְהָיָה || a 1 c 6 cf S || 2 prb trsp post 4 || firt sic l || cf 6 ||
|| 3 a Q || חֲמֹשָׁה || b-b firt add || c > 6 S, dl || 4 a > 6 (*), dl || b 6 S || יהיה (firt orig +
|| 5 a Q || מִקְדָּשׁ לְמִקְדָּשׁ || al, ולמִגֶּרֶשׁ || cf 6 || d-d prps || c prb dl || (הוּא) ||
|| 7 a 1 || תִּתְּנוּ || 6 > S || (לְ) עֶרִים לְשָׁכֹת || b-b 1 c 6 || יהיה || 1 c K || וְהָיָה ||
|| c > S, prb dl (dittogr?) || מֵת — || d 1 c mlt MSS Edd || קֹדֶם || c 1 || ועַל || b 1 || עַל
|| 8 a prb dl c S || 6 trsp in 7 ('קֹדֶשׁ' לֹא) || b 1 c 6 || וְהָיָה || c 1 c 6 ||
|| נְשִׂאֵי יִשְׂרָאֵל || II a crrp ?, 1 ? || לָכֶם || cf 6 || b 1 prb || עֲשִׂירֶת ||

46 יְבֹה־אָמַר אֲדֹנִי יְהוָה שְׁעַר הַחֲצֵר הַפְּנִימִית הַפְּנִה קָדִים
 וְיִהְיֶה סָגוּר שֵׁשֶׁת יָמִי הַמַּעֲשֶׂה וּבָיִזם הַשֹּׁבֵת וּפְתָח וּבָיִזם הַחֲדָשׁ
 וּפְתָח: ² וּבָא הַנָּשִׂיא דֶּרֶךְ אוֹלָם^a הַשְּׁעַר מִחוּץ וְעָמַד עַל-מִזְוֵזוֹת^b
 הַשְּׁעַר וַעֲשׂוּ הַכֹּהֲנִים אֶת-עוֹלָתוֹ וְאֶת-שְׁלָמָיו וְהִשְׁתַּחֲוֶה עַל-מִפְתָּן
 הַשְּׁעַר וַיֵּצֵא וְהַשְּׁעַר לֹא-יִסָּגֵר עַד-הָעָרֶב: ³ וְהִשְׁתַּחֲוֶה עִם-הָאָרֶץ
 פֶּתַח הַשְּׁעַר הַהוּא בַּשֹּׁבֵתוֹת וּבַחֲדָשִׁים לִפְנֵי יְהוָה: ⁴ וְהָעֹלָה אֲשֶׁר-
 יִקְרֹב הַנָּשִׂיא לַיהוָה בָּיִזם הַשֹּׁבֵת שְׁשֶׁה כִּבְשִׁים תְּמִימִם וְאֵיל תְּמִים:
⁵ וּמִנְחָה^a אֵיפָה לְאֵיל וְלִכְבָּשִׁים מִנְחָה^b מִתַּת יָדוֹ וְשֶׁמֶן הֵינן לְאֵיפָה:
 ס ⁶ וּבָיִזם הַחֲדָשׁ פֶּר^a בֶּן-בֶּקָר^a תְּמִימִם^b וְשֵׁשֶׁת^c כִּבְשִׁים^d
 וְאֵיל תְּמִימִם^e יְהוּי: ⁷ וְאֵיפָה לֶפָר וְאֵיפָה לְאֵיל יַעֲשֶׂה מִנְחָה
 וְלִכְבָּשִׁים כַּאֲשֶׁר תִּשְׁגִּי יָדוֹ וְשֶׁמֶן הֵינן לְאֵיפָה: ⁸ וּבָבֹא הַנָּשִׂיא דֶּרֶךְ
 אוֹלָם^a הַשְּׁעַר יָבֹא וּבִדְרָכּוֹ יֵצֵא^b: ⁹ וּבָבֹא עִם-הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה
 בַּמִּזְעֵדִים הַבָּא דֶּרֶךְ שְׁעַר צָפוֹן לְהִשְׁתַּחֲוֹת יֵצֵא דֶּרֶךְ-שְׁעַר נֹגֵב
 וְהַבָּא דֶּרֶךְ-שְׁעַר נֹגֵב יֵצֵא דֶּרֶךְ-שְׁעַר צָפוֹנָה^a לֹא יָשׁוּב דֶּרֶךְ הַשְּׁעַר
 אֲשֶׁר-בָּא בּוֹ כִּי נִכְחוּ יֵצְאוּ: ¹⁰ וְהַנָּשִׂיא בְּתוֹכָם^a בָּבֹאֲם יָבֹא
 וּבִצְאָתָם^a יֵצְאוּ: ¹¹ וּבַחֲנִיָּם וּבַמִּזְעֵדִים תִּהְיֶה הַמִּנְחָה אֵיפָה לֶפָר
 וְאֵיפָה לְאֵיל וְלִכְבָּשִׁים מִתַּת יָדוֹ וְשֶׁמֶן הֵינן לְאֵיפָה: פ ¹² וְכִי-
 יַעֲשֶׂה הַנָּשִׂיא נִדְבָה עוֹלָה אוֹ-שְׁלָמִים נִדְבָה לַיהוָה וּפְתַח לוֹ אֶת-
 הַשְּׁעַר הַפְּנִה קָדִים וַעֲשֶׂה אֶת-עוֹלָתוֹ וְאֶת-שְׁלָמָיו כַּאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
 בָּיִזם הַשֹּׁבֵת וַיֵּצֵא וְסָגַר אֶת-הַשְּׁעַר אַחֲרֵי צֵאתוֹ: ¹³ וְכִבֵּשׁ בֶּן-שָׁנָתוֹ
 תְּמִים תַּעֲשֶׂה^a עוֹלָה לַיּוֹם בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר^b תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ: ^c
¹⁴ וּמִנְחָה תַּעֲשֶׂה^a עָלָיו בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר^b שְׁשִׁית הָאֵיפָה וְשֶׁמֶן שְׁלִישִׁית
 הֵהֵן לָרֶם אֶת-הַסֵּלֶת מִנְחָה לַיהוָה חֲקוֹת^c עוֹלָם^d תִּמִּיד: ¹⁵ וַעֲשׂוּ^a
 אֶת-הַכִּבֵּשׁ וְאֶת-הַמִּנְחָה וְאֶת-הַשֶּׁמֶן בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר^b עוֹלֹת תִּמִּיד: ס
¹⁶ יְבֹה־אָמַר אֲדֹנִי יְהוָה כִּי-יִתֵּן הַנָּשִׂיא מִתְּנָה לְאִישׁ מִבְּנָיו נִחְלָתוֹ^a

Cp 46, 2 ^a cf 40,7^d || ^b 688 vid מִפְתָּן || 5 ^a ש + יַעֲשֶׂה || ^b dl prb c
 8(6?) || 6 ^{a-a} >6 (*)8 || ^b 1 c 76MSS QOr Vrs תְּמִים || ^c QOr וְשֵׁשֶׁה || ^d ins
 prb c 8 תְּמִימִים || ^e 1 prb c 8 תְּמִים || ^f >8, 8 יְהוָה; vel dl (cf 4) vel 1 יַעֲשֶׂה
 (cf 7°) || 7 6 εἶσαι || 8 ^a cf 2^a || ^b KOr יֵצֵא || 9 ^a 1 c צָפוֹן || ^b 1 c plus 100MSS
 Q Vrs יֵצֵא || 10 ^{a-a} 8 בּוֹ כִּי || ^b 1 c 34MSS 8 יֵצֵא || 12 dl c
 8(*) cf 8 || 13 ^a 1 c nonn MSS 8 יַעֲשֶׂה || ^b >8 || ^{c-c} >8; 1 c pc MSS(?)
 8 יַעֲשֶׂה || 14 ^a 1 c 2MSS 8 יַעֲשֶׂה || ^b >8 || ^c 1 c nonn MSS Vrs חֲקוֹת ||
^d >8(*) || 15 ^a 1 c K cf 88L וַעֲשׂוּ; Q8W (cf 8) יַעֲשֶׂה || ^b >3MSS 8 ||
 16 ^a 1 c 8 מִנְּ.

הַיָּה לְבָנָיו תִּהְיֶה בְּאַחֲזָתָם הִיא בְּנִחָלָהּ¹⁷ וְכִי־יִתֵּן מִתָּנָה מִנִּחָלָתָא¹⁸
לְאַחֵר מִעֲבָדָיו וְהָיְתָה לוֹ עַד־שְׁנַת הַדָּוָר וּשְׁבַת¹⁹ לְנָשִׂיא אֹד נִחָלָתָא²⁰
בָּנָיו לָהֶם תִּהְיֶה²¹ וְלֹא־יִקַּח הַנָּשִׂיא מִנִּחָלָת הָעַם לְהוֹנֵתָם מֵאַחֲזָתָם
מֵאַחֲזָתָם יִנָּחַל אֶת־בָּנָיו לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־יִפְצֹו עִמִּי אִישׁ מֵאַחֲזָתָם²²
וַיְבִיאֵנִי בַּמְבוּאָה אֲשֶׁר עַל־כְּתָף הַשָּׁעַר אֶל־הַלְשָׁכוֹת²³ הַקֹּדֶשׁ
אֶל־הַכֹּהֲנִים²⁴ הַפְּנוּת צְפוּנָה וְהִנֵּה־שָׁם מְקוֹם בִּירְכָתָם יְמִינָה²⁵
וַיֹּאמֶר אֵלַי זֶה הַמְּקוֹם אֲשֶׁר יִבְשְׁלוּ־שָׁם הַכֹּהֲנִים אֶת־הָאֲשָׁם
וְאֶת־הַחֲטָאֹת אֲשֶׁר יֵאָפוּ אֶת־הַמִּנְחָה לְבִלְתִּי הוֹצִיא אֶל־הַחֲצֵר
הַחִיצוֹנָה לִקְדֹשׁ אֶת־הָעַם²⁶ וַיּוֹצִיאֵנִי אֶל־הַחֲצֵר הַחִיצוֹנָה
וַיַּעֲבֹרְנִי אֶל־אַרְבַּעַת מִקְצוֹעֵי הַחֲצֵר וְהִנֵּה חֲצֵר בְּמִקְצָע הַחֲצֵר חֲצֵר
בְּמִקְצָע הַחֲצֵר²⁷ בְּאַרְבַּעַת מִקְצָעַת הַחֲצֵר חֲצֵרוֹת קְטָרוֹת²⁸ אַרְבָּעִים²⁹
אַרְךָ וּשְׁלֹשִׁים³⁰ רָחֵב מִדָּה אֶחָת לְאַרְבַּעַתָּם מִהִקְצָעוֹת³¹ וְשׁוֹר³²
סָבִיב בָּהֶם³³ סָבִיב לְאַרְבַּעַתָּם וּמִבְשָׁלוֹת עֲשׂוּיֹת³⁴ מִתַּחַת הַטִּירוֹת
סָבִיב³⁵ וַיֹּאמֶר אֵלַי אֵלֶּה בֵּית הַמִּבְשָׁלִים אֲשֶׁר יִבְשְׁלוּ־שָׁם מִשְׁרָתִי
הַבֵּית אֶת־זִבְחַת הָעַם³⁶

47 וַיִּשְׁבְּנִי אֶל-פֶּתַח הַבַּיִת וְהִנֵּה-מַיִם וְצִאִים מִתַּחַת מִפְתָּן הַבַּיִת קוֹיָמָה^a כִּי-פָנִי הַבַּיִת קָדִים^a וְהַמַּיִם יֵרְדוּ מִתַּחַת^b מִפְתָּן הַבַּיִת^c הַיְמָנִית מִגֹּב לַמִּזְבֵּחַ: ²וַיֹּצִיאֲנִי הָרֹדֶף-שָׁעַר צְפוֹנָה וַיִּסְבְּנִי הָרֹדֶף חוּץ אֶל-שָׁעַר הַחוּץ הָרֹדֶף^a הַפּוֹנֶה קָדִים^b וְהִנֵּה-מַיִם מִפְּסִים מִן-הַקֶּתֶף הַיְמָנִית: ³בָּצָאת^a-הָאִישׁ קָדִים^b וְקוֹ בִּידוֹ וַיִּמָּד אֵלָּהּ בְּאַמָּה וַיַּעֲבֲרֵנִי בַמַּיִם מִן אֶפְסוֹסִים^d: ⁴וַיִּמָּד אֵלָּהּ וַיַּעֲבֲרֵנִי בַמַּיִם^b בְּרַגְלִים וַיִּמָּד אֵלָּהּ וַיַּעֲבֲרֵנִי מִן מִתְּנִים: ⁵וַיִּמָּד אֵלָּהּ^a נָחַל אֲשֶׁר לֹא-אוּכָל^b לָעֹבֵר כִּי-גָאוּ הַמַּיִם מִן שֹׁחוֹ נָחַל אֲשֶׁר לֹא-יַעֲבֹר: ⁶וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרֹאִית בּוֹ-אָדָם וַיִּזְכְּנִי וַיִּשְׁבְּנִי^a עַל-שֹׁפֶת הַנַּחַל:

16 ^{b-b} >S; 16^B בְּנִי (ט^A*—תם) אֲחִיָּה || 17 ^a >S(3^b*) || 1 וְשָׁבָה || 1 c
 ט 3 לַת— || 18 dl c ט(*) || 19 ^a 1 (cf ט) לִשְׁ || ^{b-b} 1 אֲשֶׁר לָבָה' cf ט 3 || c-c 1
 prb c K בְּיִרְכָתָם; ט κεχωρισμένους (ט^{MSS} + κατὰ θλ.) = ? (יָמָה) || 20 1
 vel c ט וְשָׁם, vel וְאֲשֶׁר et ins שָׁם post יָאֵמו cf 3 || 21 1 prb עַת— cf 22 ||
 22 ^a 1 c ט 3 cf Hier קִמְנוֹת || ^b frt ins c ט אָמָה || ^c sic מ; dl c ט 3 || 23 ^a 1
 prb וְסִירֹת; cf ט 3? || ^b 1 (cf ט) לָהֶם (vel ? סְבִיבוֹתָם) || ^c 1 עֲשׂוּיָה || 24 1 MS
 ט בְּתִי || Cp 47, 1 ^{a-a} >S, frt add || ^b dl c ט 3 || c-c 2 מִהֶכָּ' || 2 ^{a-a} 1 ? אֶל—
 וַיֵּצֵא || 3 ^a 1 prb מָה— || 4 ^a 1 פָּסִים; 1 ? א' || 5 ^{a-a} 1 nil
 vel ? וַיִּצְאָנִי || ^b ט 3 ? מִקְדָּם; 1 ? הִקְדָּמָה || ^c 1 וַיַּעֲבֹר || ^d 8 א' || 6 ^a >S(*) || dl ? || ^b > mlt MSS Edd; Or אֶל—
 cf 3^c || ^b 1 c ca 30 MSS ט מִי || ^c 1 cf 3^c; ins c 12 MSS ט 3 בְּמִים || 5 ^{a-a} 1 nil
 nisi וְלֹא || ^b 3 MSS ט cf 3 י' || 6 ^a >S(*) || dl ? || ^b > mlt MSS Edd; Or אֶל—

7 בְּשׁוֹבֵבְנִי וְהִנֵּה אֶל־שַׁפֶּת הַנַּחַל עֵץ רַב מְאֹד מִזֶּה וּמִזֶּה: 8 וַיֹּאמֶר
אֵלַי הַמַּיִם הָאֵלֶּה יּוֹצְאִים אֶל־הַגִּלְגָּל הַקֶּדְמוֹנָה וַיֵּרְדּוּ עַל־הָעֲרֶבָה
וַיִּבְאוּ הַיָּמָה אֶל־הַיָּמָה הַמּוֹצְאִים^a וַיִּרְפְּאוּ^b הַמַּיִם: 9 וְהִנֵּה כָּל־נֶפֶשׁ
חַיָּה אֲשֶׁר־יִשְׁרָץ אֶל־כָּל־אֲשֶׁר יִבּוֹא שָׁם נִחְלִיִם^b יִחְיֶה וְהִנֵּה הַדָּגָה
רַבָּה מְאֹד כִּי בָּאוּ שָׁמָּה הַמַּיִם הָאֵלֶּה וַיִּרְפְּאוּ^d וְחַי כָּל־אֲשֶׁר־יִבּוֹא
שָׁמָּה הַנַּחַל: 10 וְהִנֵּה^d יַעֲמִדוּ^a עָלָיו דְּוִגִים^b מֵעֵין גְּדִי וְעַד־עֵין עֲגֻלִים
מִשְׁטוֹחַ לַחֲרָמִים יִהְיוּ^c לְמִינָה^d תִּהְיֶה^e דְּנָתָם^f כְּדָגַת הַיָּם הַגָּדוֹל
רַבָּה מְאֹד: 11 בְּצִאֲתוֹ^a וַיִּבְּאוּ^b לֹא^c יִרְפְּאוּ לְמַלַּח נִתְּנוּ: 12 וְעַל־הַנַּחַל
יַעֲלֶה עַל־שַׁפֶּתוֹ מִזֶּה וּמִזֶּה כָּל־עֵץ־מֶאֱכָל לֹא־יִבּוֹל עָלָהוּ וְלֹא־יִתֶּם
פְּרִיז לַחֲדָשׁוֹי וַיִּכְּפֹר כִּי מִיָּמָיו מִן־הַמִּקְדָּשׁ הָמָּה יּוֹצְאִים וְהִנֵּה פְּרִיז
לְמֶאֱכָל וְעָלָהוּ לַתְּרוּפָה: פ

13 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה גֵּת^a גְּבוּל^b אֲשֶׁר תִּתֵּן־נַחֲלוֹ אֶת־הָאָרֶץ
לְשֹׁנִי עֲשֵׂר שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל יוֹסֵף חֲבָלִים^c: 14 וַיִּנְחַלְתֶּם אוֹתָהּ אִישׁ
כְּאֲחָיו אֲשֶׁר נָשְׂאתִי אֶת־יָדִי לַתֵּתָהּ לְאַבְתִּיכֶם וְנִפְלְאָה הָאָרֶץ הַזֹּאת
לָכֶם בְּנִחְלָה: 15 וְזֶה גְּבוּל הָאָרֶץ לְפָאֵת צִפּוֹנָה מִן־הַיָּם הַגָּדוֹל
הַדָּרָךְ חֲתָלָן לְבּוֹא^b צִדְדָה: 16 חֲמַת^a וּבְרוֹתָה סְבָרִים^b אֲשֶׁר בֵּין־גְּבוּל
דְּמֶשֶׁק וּבֵין גְּבוּל חֲמַת חֲצֵר הַתִּיכּוֹן אֲשֶׁר אֶל־גְּבוּל חוֹרֶן: 17 וְהִנֵּה
גְּבוּל מִן־הַיָּם חֲצֵר עֵינֹן גְּבוּל^a דְּמֶשֶׁק וּצְפּוֹן^b צִפּוֹנָה וּגְבוּל חֲמַת^c
וְאֵת^d פָּאֵת צְפּוֹן: 18 וּפָאֵת קָדִים^a מִבֵּין^b חוֹרֶן וּמִבֵּין^c דְּמֶשֶׁק
וּמִבֵּין^c הַגִּלְעָד וּמִבֵּין^c אָרֶץ יִשְׂרָאֵל הַיַּרְדֵּן מִגְּבוּל^d עַל־הַיָּם הַקֶּדְמוֹנִי
תִּמְדּוֹ^f וְאֵת^e פָּאֵת קְדִימָה: 19 וּפָאֵת גִּבְבִּי תִימָנָה מִתְּמֹר עַד־
מִי מְרִיבֹת^b קָדָשׁ נִחְלָה אֶל־הַיָּם הַגָּדוֹל וְאֵת^c פָּאֵת־תִּימָנָה גִּבְבֶּה:

הַמַּיִם הַחֲמוּצִים 8 ^{a-a} crpp; prps על 6^a || ^b 1 c 6 || ^c 1 c 6 || ^d 1 c 6 || ^e 1 c 6 || ^f 1 c 6 ||
הַמַּיִם || ^c 8 || הַנַּחַל || ^b 1 c Vrs || על 9^a || ^c 1 c 6 || ^d 1 c 6 || ^e 1 c 6 || ^f 1 c 6 ||
1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 ||
1 || ^a 1 || ^b 1 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x

20 וּפָאֲתֵימ הַיָּם הַגָּדוֹל מִגְּבֹול עַד־נֹכַח לְבֹוא חֶמֶת זֹאת
 פָּאֲתֵימִים: 21 וְחִלְקֶתֶם אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לָכֶם לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל:
 22 וְהָיָה^a תַּפְלוּ אוֹתָהּ בְּנִחְלָה לָכֶם וּלְהַגְרִים הַגָּרִים בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר־
 הוֹלְדוּ בָנִים בְּתוֹכְכֶם וְהָיוּ לָכֶם^b כְּאֹזֶרֶת בְּבִגְיִי יִשְׂרָאֵל אֶתְכֶם וַיִּפְּלוּ^d
 בְּנִחְלָה בְּתוֹךְ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: 23 וְהָיָה בְּשִׁבְטֵי אֲשֶׁר־גָּר הַגֵּר אִתּוֹ
 שָׁם תִּתְּנוּ נַחֲלָתוֹ נֹאֵם אֲדֹנָי יְהוִה: 48 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת
 הַשִּׁבְטִים מִקְצֵה צִפּוֹנָה^a אֶל־יָד^a דֶּרֶךְ־חֲתָלָן לְבֹוא־חֶמֶת חָצֵר עֵינָן
 גְּבוּל^b דְּמִשְׁק צִפּוֹנָה אֶל־יָד חֶמֶת^d וְהָיוּ־לָוּ פָּאֲת־קָדִים הַיָּם^d דָּן
 אֶחָד: 2 וְעַל גְּבוּל דָּן מִפָּאֲתֵי קָדִים עַד־פָּאֲתֵי יָמָה אֲשֶׁר אֶחָד: 3 וְעַל
 גְּבוּל אֲשֶׁר מִפָּאֲתֵי קָדִים וְעַד־פָּאֲתֵי־יָמָה נִפְתָּלִי אֶחָד: 4 וְעַל גְּבוּל
 נִפְתָּלִי מִפָּאֲתֵי קָדִים וְעַד־פָּאֲתֵי־יָמָה מְנַשֶּׁה אֶחָד: 5 וְעַל גְּבוּל מְנַשֶּׁה
 מִפָּאֲתֵי קָדִים וְעַד־פָּאֲתֵי־יָמָה אֶפְרַיִם אֶחָד: 6 וְעַל גְּבוּל אֶפְרַיִם מִפָּאֲתֵי
 קָדִים וְעַד־פָּאֲתֵי־יָמָה רְאוּבֵן אֶחָד: 7 וְעַל גְּבוּל רְאוּבֵן מִפָּאֲתֵי קָדִים
 עַד־פָּאֲתֵי־יָמָה יְהוּדָה אֶחָד: 8 וְעַל גְּבוּל יְהוּדָה מִפָּאֲתֵי קָדִים עַד־
 פָּאֲתֵי יָמָה תְּהִיָּה הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר־תְּרִימוּ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֵלֶּף רֹחַב
 וְאָרְז כְּאֶחָד הַחֲלָקִים מִפָּאֲתֵי קָדִים וְעַד־פָּאֲתֵי־יָמָה וְהָיָה הַמִּקְדָּשׁ
 בְּתוֹכָהּ: 9 הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תְּרִימוּ לַיהוָה אָרְז חֲמִשָּׁה
 וְעֶשְׂרִים אֵלֶּף וְרֹחַב עֶשְׂרֵת אֲלָפִים: 10 וְלֹאֲלֶה תְּהִיָּה תְּרוּמַת־הַקֹּדֶשׁ
 לַכֹּהֲנִים צִפּוֹנָה חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֵלֶּף וְיָמָה רֹחַב^a עֶשְׂרֵת אֲלָפִים
 וְקָדִים רֹחַב^b עֶשְׂרֵת אֲלָפִים וְגִזְבָּה אָרְז^b חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֵלֶּף
 וְהָיָה מִקְדָּשׁ־יְהוָה^c בְּתוֹכוֹ: 11 לַכֹּהֲנִים הַמִּקְדָּשׁ מִבִּגְיִי צִדּוֹק אֲשֶׁר
 שָׁמְרוּ מִשְׁמֶרֶתִי אֲשֶׁר לֹא־תֵעוּ בְּתַעֲזוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּאֲשֶׁר תֵּעוּ
 הַלְוִיִּם: 12 וְהָיְתָה לָהֶם תְּרוּמָתָהּ מִתְּרוּמַת הָאָרֶץ קֹדֶשׁ קֹדָשִׁים אֲלֵי־
 גְּבוּל הַלְוִיִּם: 13 וְהַלְוִיִּם^a לַעֲמַת גְּבוּל הַכֹּהֲנִים חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֵלֶּף
 אָרְז וְרֹחַב עֶשְׂרֵת אֲלָפִים כָּל־אָרְז חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֵלֶּף וְרֹחַב
 עֶשְׂרֵת אֲלָפִים: 14 וְלֹא־יִמְכְּרוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא יִמְרֹב^b וְלֹא יַעֲבֹר^c רֹאשִׁית

20 1? c 68 מִגְּבוּל || 21 >8 || 22 ^a dl cf 60 (= ? והפלתם) 8? || ^b >8 || ^{c-c} 8
 sol וּגְ' || ^b 1 prb c 8 || ^{a-a} 1 מִן־הַיָּם cf 47,17 || ^d 1 c 88 וַיִּפְּלוּ || ^d 1 c 88 || ^d 1 c 88 בְּבִגְיִי
 c 1 על || ^{d-d} crp; 1 prb וְעַד־פָּאֲתֵי־יָמָה || ^c 1 c 88 et 3ss ||
 2 1 ועד || id 4. 5. 7. 8 || 9 ^o 1 אֵלֶּף cf 45,16 || 10 ^a >8, prb add ||
^b >8, prb add || ^{c-c} 8 וְהָיָה הַמִּקְדָּשׁ || 11 ^o 1 c 88 וְהָיָה הַמִּקְדָּשׁ || 12 ^a sic 41;
 1 c 5MSS cf 88 וְהָיָה הַמִּקְדָּשׁ || ^b 1 c 88 וְהָיָה הַמִּקְדָּשׁ || 13 ^a 1 c 88 וְהָיָה הַמִּקְדָּשׁ || ^c 1 c 88 וְהָיָה הַמִּקְדָּשׁ ||
 1 c 88 וְהָיָה הַמִּקְדָּשׁ || 14 ^a 1 c 88 וְהָיָה הַמִּקְדָּשׁ || ^b 1 c 88 וְהָיָה הַמִּקְדָּשׁ || ^c 1 c 88 וְהָיָה הַמִּקְדָּשׁ ||
 (K יַעֲבֹר) || ^c 1 c 88 וְהָיָה הַמִּקְדָּשׁ || ^b 1 c 88 וְהָיָה הַמִּקְדָּשׁ || ^a 1 c 88 וְהָיָה הַמִּקְדָּשׁ ||
 (יַעֲבִיר).

15 Q בְּתוֹכוֹ || 16^a dl c מ (dittoqr) || ^b 1 c 6MSS וּפְ || 18^{a-2} prb dl
(dittoqr); prps (al + לְאַחֲרָהּ) לְעִיר || ^b Q(ס) —תו; K(ט) —תה || 19^a ט
(dittoqr); prb 1 || ^b 1 c ט —ה (plur MSS יַעֲבֹדוּהוּ) || 20^a ?; >ס; 1 ? מְרַבֵּעַת vel
עַל || ^b 1 c ט וְאֵת (ט) vel ? || 21^a ins prb (prps) קְדִימָה || ^b 1 c >ס; ט
(καὶ); dl || ^d 1 c nonn MSS עַד ט || ^e 1 c ט הָ' || ^f exc ? יְהִיָּה || ^g Q —כו ||
22^a 1 prb וְאֵחַ || ^b 1 ? הַקָּדָשׁ || ^c ט plur || ^{d-d} >ס; prb add || 23 1 ועד (cf 2)
id 24–27 || 28^a >ט(?) ס || ^{b-b} 1 prb הֵן' (ס =) יְהִיָּה (סס *finis eius*) || ^c 2MSS
ס; עַד; 1 ?; עַל; וּמִ' || ^d 1 c 2MSS עַד || 29 1 c 3MSS בְּנִי ט.

30 וְאֵלֶּה תּוֹצְאֹת הָעִיר^a מִפֶּתַח צָפוֹן^b חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים
 מִדָּה: 31 וְשָׁעֲרֵי הָעִיר עַל-שְׁמוֹת שְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל^a שְׁעָרִים^b שְׁלוֹשָׁה
 צָפוֹנָה^c שָׁעַר רְאוּבֵן אֶחָד שָׁעַר יְהוּדָה אֶחָד שָׁעַר לֵוִי אֶחָד: 32 וְאֵלֶּ-
 פֶּתַח^a קְדִימָה חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים^b וְשָׁעֲרִים שְׁלֹשָׁה וְשָׁעַר^c
 יוֹסֵף אֶחָד שָׁעַר בִּנְיָמִן אֶחָד שָׁעַר דָּן אֶחָד: 33 וּפֶתַח-נִגְבָּה חֲמֵשׁ
 מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים מִדָּה וְשָׁעֲרִים שְׁלֹשָׁה שָׁעַר שִׁמְעוֹן אֶחָד שָׁעַר
 יִשָּׁשְׁכָר אֶחָד שָׁעַר זְבוּלֹן אֶחָד: 34 פֶּתַח-יָמָה^a חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת
 אֲלָפִים^b שְׁעָרֵיהֶם^c שְׁלֹשָׁה שָׁעַר דָּד אֶחָד שָׁעַר אֲשֶׁר אֶחָד שָׁעַר
 נִפְתָּלִי אֶחָד: 35 סָבִיב שְׁמֹנֶה עָשָׂר אֵלֶּף וְשֵׁם-הָעִיר מִיּוֹם יְהוָה וְשָׁמָּה:

30^a cf 31^{a-a} || 31^{a-a} trsp prb in 30 post הָעִיר ||
 31^b l וְשָׁ || 32^{a-a} l prb וּפֶ || 33^b exc (cf 30. 33 8) מִדָּה || 34^c l c 11 MSS
 Vrs 'ש' || 35^a l c nonn MSS Vrs 'וּפֶ' || 36^b ins c 11 MSS מִדָּה || 37^c l c 11 MSS וְשָׁעֲרִים ||
 38^{oo} crrp?; l ? שָׁמָּה cf 6 et Jes 60,14.

HOSEA. הוֹשֵׁעַ

1 וְדַבֵּר יְהוָה וְאֵשֶׁר הָיָה אֶל־הוֹשֵׁעַ בֶּן־בְּאֹרִי בַיָּמִי עֲזָרָה יוֹתָם
אֶתָּו יְחֻזְקִיָּה מֶלֶכִּי יְהוּדָה וּבִיָּמִי יִרְבְּעָם בֶּן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃
^{a2} תַּחֲלֹת דְּבַר־יְהוָה בְּהוֹשֵׁעַ^a ^b וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הוֹשֵׁעַ
לֵךְ קַח־לָךְ אִשָּׁת זְנוּנִים וַיִּלְדוּ זְנוּנִים
כִּי־זָנָה תִּזְנֶה הָאָרֶץ מֵאַחֲרֵי יְהוָה׃
³ וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח אֶת־גִּמְרֵם בַּת־דִּבְלַיִם וַתַּהַר וַתֵּלֶד־לּוֹ בָּן׃⁴ וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֵלָיו
קְרָא שְׁמוֹ יִזְרְעָאל כִּי־עוֹד מְעַט
וּפְקַדְתִּי אֶת־דָּמִי יִזְרְעָאל עַל־בֵּית יְהוּא
וְהִשְׁבַּתִּי מִמְּלָכוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל׃⁵ וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא
וּשְׁבַרְתִּי אֶת־קִשְׁתִּי יִשְׂרָאֵל בְּעֶמֶק יִזְרְעָאל׃
⁶ וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּת וַיֹּאמֶר לּוֹ
קְרָא שְׁמָהּ לֹא רַחֲמָה כִּי לֹא אוֹסִיף עוֹד
אַרְחֵם אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי־נָשָׂא אִשָּׁא לָהֶם׃
⁷ וְאֶת־בֵּית^a יְהוּדָה אַרְחֵם וְהוֹשַׁעְתִּים בִּיהוָה אֱלֹהֵיהֶם
וְלֹא אוֹשִׁיעִם בְּקִשְׁתִּי וּבַחֲרֹב וּבְמַלְחָמָה^b בְּסוּסִים וּבַפָּרָשִׁים׃
⁸ וַתִּגְמַל אֶת־לֹא רַחֲמָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד בָּן׃⁹ וַיֹּאמֶר
קְרָא שְׁמוֹ לֹא עֲמִי כִּי אַתֶּם לֹא עֲמִי וְאֲנִכִּי לֹא־אֶהְיֶה לָכֶם׃
2 וְהָיָה מִסְפָּר בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּתוֹל הָיִם
אֲשֶׁר לֹא־יִמָּד וְלֹא יִסָּפֵר
וְהָיָה בְּמִקְוֶם אֲשֶׁר־יֹאמַר לָהֶם לֹא־עֲמִי אַתֶּם
וַיֹּאמֶר לָהֶם בְּנֵי אֱלֹהִים׃

Cp 1, 1 [∞] prb add redact (al 2 ^{a-a} add habent) || 2 ^b sic mlt MSS
(interv) || 3 Var ^{E3} וַתַּהַר || vs 7 add? || 7 ^a 6^{(B?)A} בְּנֵי || ^b frt dl || 9 [∞] 1 אֱלֹהֵיהֶם ||
cf 6 42-44 Origen Aug || Cp 2, 1-3 prb add; al trsp 1-3 post 25.

וְנִקְבְּצוּ בְּגִי-יְהוּדָה וּבְגִי-יִשְׂרָאֵל וַיִּחְדּוּ
 וְשָׁמוּ לָהֶם רֹאשׁ אֶחָד
 וְעָלוּ מִן-הָאָרֶץ כִּי גָדוֹל יוֹם יוֹרְעָאֵל:
 אָמְרוּ לְאַחִיכֶם^a עָמִי וּלְאַחֲזֻרֵיכֶם^b רַחֲמָה:
 אָרִיבוּ בְּאַמְכֶם רִיבוּ כִּי-הָיָא לֹא אִשְׁתִּי^b וְאֶנְכִי לֹא אִשְׁתָּה^b
 וְתִסֵּר זְנוּיָהּ מִפְּנֶיהָ וְנִאֲפֹכֶיהָ מִבֵּין שְׁדֶיהָ:
 פֶּן-אֶפְשִׁיטָנָה עֲרֻמָּה וְהִצַּגְתִּיהָ כְּיוֹם הַיִּלְדָּה
 וְשָׁמַתִּיהָ כַּמִּדְבָּר וְשָׂתָהּ בָּאָרֶץ צִיָּה וְהִמַּתִּיהָ בְּצָמָא:
 וְאֶת-בְּנֶיהָ לֹא אָרַתֶם כִּי-בָנֵי זְנוּנִים הֵמָּה:
 כִּי זָנְתָה אִמָּם הִזְבִּישָׁה הִזְרַתֶם כִּי אִמָּה אֵלֶכָּה אַחֲרֵי מֵאֲהָבִי
 נָתַנִּי לַחֲמִי וּמִיָּמִי צִמְרִי וּפִשְׁתִּי שָׁמְנִי וְשִׁקּוּיִי:
 לָכֵן הִגְדִּי-שֹׁךְ אֶת-דִּרְכָךְ בַּסִּירִים
 וְנִדְרֹתִי אֶת-גִּדְּרָה וּנְתִיבוֹתֶיהָ לֹא תִמְצָא:
 וְרִדְפָה אֶת-מֵאֲהָבֶיהָ וְלֹא-תִשֹּׁג אִתָּם וּבִקְשַׁתֶּם וְלֹא תִמְצָא
 וְאִמָּה אֵלֶכָּה וְאִשׁוּבָה אֶל-אִישִׁי הָרֹאשֹׁן כִּי טוֹב לִי אִזּוּ מֵעַתָּה:
 וְהָיָא לֹא יָדָעָה כִּי אֶנְכִי נָתַתִּי לָהּ¹⁰
 הִדְגָּן וְהַתִּירוֹשׁ וְהִיִּצְהָר וְכֶסֶף הַרְבֵּיתִי לָהּ וְזָהָב עָשׂוּ לַבַּעַלִּי:
 לָכֵן אֲשׁוּב וְלִקְחֹתִי דִגְנִי בְעֵתוֹ וְתִירוֹשִׁי בְּמִזְעָרוֹ
 וְהִצַּלְתִּי צִמְרִי וּפִשְׁתִּי לְכֶסֶת אֶת-עֲרוֹתֶיהָ:
 וְעַתָּה אֲגִלָּה אֶת-נִבְלָתָהּ לְעֵינֵי מֵאֲהָבֶיהָ וְאִישׁ לֹא-יִצְלָנָה מִיָּדִי:¹²
 וְהִשְׁבַּתִּי כָל-מְשׁוּשָׁה חֲגָה חֲדָשָׁה וְשִׁבְתָּהּ וְכָל מִזְעָרָהּ:¹³
 וְהִשְׁמַתִּי גִפְנָה וְתַאנָּתָה אֲשֶׁר אִמָּה
 אֶתְנָה^a הִמָּה לִי אֲשֶׁר נָתַנִּי-לִי מֵאֲהָבִי
 וְשָׁמַתִּים לִיעָר וְאֶכְלָתֶם חֵית הַשָּׂדֶה^b:
 וּפִקְדֹתַי עָלֶיהָ אֶת-יָמֶי הַבָּעֲלִים אֲשֶׁר תִּקְטִיר^a לָהֶם
 וְתַעֲד^b נִזְמָה וְחִלִּיתָהּ וְתִלְךְ אַחֲרַי מֵאֲהָבֶיהָ
 וְאֵתִי שִׁכַּחָה נֶאֱמַר-יְהוָה:
 לָכֵן הִנֵּה אֶנְכִי מִפְּתִיָּה וְהִלַּכְתִּיהָ הַמִּדְבָּר וְדִבַּרְתִּי עַל-לִבָּהּ:¹⁶

2 prps הארצות || 3^a 1 c 6 לאחיכם || 4^a 8 hic incip
 cp 2 || ^{b-b} prb add || 8 1 c 1 דרכיה vel דרכיה cf נתיבותיה et 63 || 9 1 c 6 (3?)
 תמצאם || 10 °° frt dl || 11 6 לבתי כס' || 12 °° add || 13 °° add || 14^a 1
 frt אתנן || ^b 6 + kai ta ptereivà tou ouravou kai ta érpeta tēs tēs ||
 15^a 1 תקטיר cf 4, 13. 11, 2 || ^b 8 ות'.

17 וְנָתַתִּי לָהּ אֶת־כְּרֹמֶיהָ^a מִשָּׁם וְאֶת־עֶמֶק עֲכוֹר לִפְתַּח תְּקוּהָ
וְעָנְתָהּ^b שְׁמָהּ כִּימִי גְעוּרֶיהָ וּכְנוֹם עֲלוֹתָהּ מֵאֲרֵץ מִצְרַיִם: ׀
18 וְהָיָה בַּיּוֹם־הַהוּא גֹאֲם־יְהוָה תִּקְרָאִי אִישִׁי וְלֹא־תִקְרָאִי לִי עוֹד
[בְּעֵלִי:]

19 וְהִסְרֹתִי אֶת־שְׁמוֹת הַבָּעֲלִים מִפִּיהָ וְלֹא־יִזְכְּרוּ עוֹד בְּשֵׁמָם:
20 וְכִרְתִּי לָהֶם^a בְּרִית^b בַּיּוֹם הַהוּא^b עִם־חַיֵּת הַשָּׂדֶה וְעִם־עוֹף
[הַשָּׁמַיִם]

וְרָמַשׁ הָאֲדָמָה וְקִשְׁת וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה אֲשַׁבֵּר מִן־הָאָרֶץ
וְהַשְׁכַּבְתִּים^c לְבַטָּח: 21 וְאֲרֻשְׁתִּידָּ לִי לְעוֹלָם^b וְאֲרֻשְׁתִּידָּ^a לִי^b בְּצֹדֶק
[וּבְמִשְׁפָּט]

וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים: 22 וְאֲרֻשְׁתִּידָּ^a לִי בְּאַמוּנָה וּיְדַעַת^b אֶת־יְהוָה: ׀
23 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶעֱנֶה גֹאֲם־יְהוָה אֶעֱנֶה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְהֵם
[יַעֲנֵנו אֶת־הָאָרֶץ:]

24 וְהָאָרֶץ תַּעֲנֶה אֶת־הַדָּגָן וְאֶת־הַתִּירֹשׁ וְאֶת־הַיִּצְהָר^a וְהֵם יַעֲנֵנו
[אֶת־יִזְרְעָאֵל:]

25 וְיִזְרַעְתִּיהָ לִי בָאָרֶץ וְרַחֲמַתִּי אֶת־לֹא רַחֲמָה וְאִמְרַתִּי
לֹא־עֲמִל עִמִּי־אָתָּה וְהוּא יֹאמֶר אֱלֹהִי: ׀

3 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי עוֹד לָךְ אֶהְיֶה אִשָּׁה אֲהַבְתָּ רַע וּמִנָּאֶפֶת
כָּאֲהַבְתָּ יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהֵם פְּנִימִם אֱלֹהִים אַחֲרִים וְאֲהַבִּי
אִשִּׁישִׁי עֲנָבִים: 2 וְאֶכְרַתָּ לִי בְחִמְשָׁה עָשָׂר כֶּסֶף וְחֹמֶר שְׁעָרִים וְלִתְּךָ
שְׁעָרִים: 3 וְאֹמַר אֵלֶיהָ יָמִים רַבִּים תִּשְׁבִּי לִי לֹא תִזְנִי וְלֹא תִהְיִי
לְאִישׁ וְגַם־אֲנִי אֵלֶיךָ:

4 כִּי יָמִים רַבִּים יִשְׁבּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין מְלֶכֶךְ וְאֵין שָׂר
וְאֵין זָבַח וְאֵין מִצְבָּה וְאֵין אֶפֶוד וְתַרְפִּים:

5 אַחֲרֵי יִשְׁבּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וּבִקְשׁוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם
וְאֶת־דָּוִיד מֶלֶכָם וּפָחְדוּ אֱלֹהֵיָהּ וְאֶל־טוֹבָו בְּאַחֲרִית הַיָּמִים: ׀

תִּקְרָא לְאִשָּׁה וְלֹא תִקְרָא עוֹד 18 ^{o-o} frt 1 || וְעָלְתָה prps ^b || וְשִׁמְתִּי אֶת־ 1 ^{a-a} 17
לְבָעֲלִים cf 6 καλέσει με ὁ ἀνὴρ μου καὶ οὐ κ. με ἔτι Βααλείμ ('י add?) || 19 1
בְּשִׁמְתָם cf 6 || 20 ^a frt 1 || לָהּ || ^{b-b} add? || 1 וְהַשְׁכַּבְתִּיהָ cf 6 (κατοικίω) σε, ΣΘ frt
בְּצֹדֶק וּבְמִשְׁפָּט || 21 ^a 1 prb (bis) — תִּיהָ || ^{b-b} add (nonn) || 22 ^a 1 || תִּיהָ || ^b frt 1
add habent [om 1 sq], al post haec vb ins (וארשתיה) || 23 > 6, dl; frt נאם־יהוה add || 24 ^{o-o} add? ||
25 prps וְיִזְרַעְתִּיהָ || Cp 3, 1 6 אֲהַבְתָּ || 3 ins לֹא אָבוֹא, aut 1 לָךְ.

4¹ שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי רִיב לִיהוָה עִם־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
 כִּי אֵין־אֱמֶת וְאֵין־חֶסֶד וְאֵין־דַּעַת אֱלֹהִים בָּאָרֶץ:
 2² אֲלֹהִים וּכְחָשׁ וּרְצַח וְגִנְבָּה וְנֶאֱפָף פְּרָצוּ וְדָמִים בְּדָמִים נָגְעוּ:
 3³ עַל־כֵּן וַתֵּאָכֵל הָאָרֶץ וַאֲמָלַל כָּל־יֹשֵׁב בָּהּ
 בַּחֲתִית הַשָּׂדֶה וּבְעֹזַף הַשָּׁמַיִם וְגַם־דָּגֵי הַיָּם יֹאֲסֹפוּ:
 4⁴ אֵךְ אִישׁ אֶל־יָרֵב וְאֶל־יֹזֶכֶת אִישׁ יַעֲמֹךְ בְּמִרְיֵי כַהֵן:
 5⁵ וְכָשַׁלְתָּ הַיּוֹם^a וְכָשַׁל גַּם־נָבִיא עִמָּךְ לֵילָה
 וְדָמִיתִי^b אִמָּךְ^c: 6⁶ גִּדְמוּ עִמִּי מִבְּלֵי הַדַּעַת^a
 כִּי^b אֲתָה הַדַּעַת^b מְאֹסָה וְאִמָּאֲסָא^c מִכֶּתֶן לִי
 וַתִּשְׁכַּח תּוֹרַת אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁכַח בְּנִיךָ גַם־אֲנִי:
 7⁷ כָּרַבְּם בֶּן חֲטָאוֹ־לִי בְּבוֹדֶם בְּקִלְזֹן אֲמִיר:
 8⁸ חֲטָאת עִמִּי יֹאכְלוּ וְאֶל־עֲוֹנָם יִשְׁאוּ נִפְשׁוֹ:
 9⁹ וַיְהִי כַעַם פִּכְהֵן
 וַיִּקְדַּמְתִּי עָלָיו וְרָכִיו וּמַעֲלָלָיו אָשִׁיב לוֹ:
 10¹⁰ וַאֲכָלוּ וְלֹא יִשְׁפְּעוּ הַזֵּנוּ^a וְלֹא יִפְרָצוּ
 כִּי־אֶת־יְהוָה עֲזָבוּ לְשֹׁמֵר^b: 11¹¹ זָנוּת^a וַיִּזְנוּ^b וַתִּירוּשׁ יִקְח־לֵב:
 12¹² עִמִּי בָעֲצוּ יִשְׁאָל וּמִקְלֹז יִגִּיד לוֹ
 כִּי רוּחַ זָנוּנִים הִתְעָה וַיִּזְנוּ מִתַּחַת אֱלֹהֵיהֶם:
 13¹³ עַל־רֹאשֵׁי הַהָרִים יִזְבְּחוּ וְעַל־הַנִּבְעוֹת יִקְטְרוּ
 תַּחַת אֱלֹזִין וּלְבָנָה וְאֲלֹהִים כִּי טוֹב צִלָּה
 עַל־כֵּן תִּזְנֶינָה בְּנוֹתֵיכֶם וּכְלוֹתֵיכֶם תִּנָּאֲפְנָה:
 14¹⁴ לֹא־אֶפְקֹד עַל־בְּנוֹתֵיכֶם כִּי תִזְנֶינָה וְעַל־כְּלוֹתֵיכֶם כִּי תִנָּאֲפְנָה
 כִּי־הֵם עִם־הַזָּנוֹת יִפְרְדוּ וְעִם־הַקְּדָשׁוֹת יִזְבְּחוּ וְעִם לֹא־יִבִּין
 15¹⁵ אִם־זִנָּה אֲתָה יִשְׂרָאֵל אֶל־יֹאשָׁם יְהוּדָה
 [וְלִבָּט:]

Cp 4, 2 1 וּפְרָץ (trsp א) || vs 3 nonn add habent || 4¹ aut כְּמוֹךְ וְעִם כְּכֹמֶר וְנָבִיא כְּכֹהֵן (cf 6 δ λαός μου) aut [כהן] הַכֹּהֵן ||
 5⁵ aut כִּי בְּנֵי גִדְמוּ || 6⁶ prps וְדָמִיתִי || 7⁷ crrp?; prps וְאִמָּאֲסָם || 8⁸ a-a 1 וְכָשַׁלְתָּ יוֹמָם || 9⁹ cf 6 || 10¹⁰ b prps וְדָמִיתִי || 11¹¹ c 1 c Q וְאִמָּאֲסָה (mlt MSS) || 12¹² a-a frt dl (nonn 5. 6 a add habent) || 13¹³ b 1 frt אֶת־הַדַּעַת || 14¹⁴ a 1 frt || 15¹⁵ a 1 frt || 16¹⁶ b 1 frt || 17¹⁷ a 1 frt || 18¹⁸ a 1 frt || 19¹⁹ a 1 frt || 20²⁰ a 1 frt || 21²¹ a 1 frt || 22²² a 1 frt || 23²³ a 1 frt || 24²⁴ a 1 frt || 25²⁵ a 1 frt || 26²⁶ a 1 frt || 27²⁷ a 1 frt || 28²⁸ a 1 frt || 29²⁹ a 1 frt || 30³⁰ a 1 frt || 31³¹ a 1 frt || 32³² a 1 frt || 33³³ a 1 frt || 34³⁴ a 1 frt || 35³⁵ a 1 frt || 36³⁶ a 1 frt || 37³⁷ a 1 frt || 38³⁸ a 1 frt || 39³⁹ a 1 frt || 40⁴⁰ a 1 frt || 41⁴¹ a 1 frt || 42⁴² a 1 frt || 43⁴³ a 1 frt || 44⁴⁴ a 1 frt || 45⁴⁵ a 1 frt || 46⁴⁶ a 1 frt || 47⁴⁷ a 1 frt || 48⁴⁸ a 1 frt || 49⁴⁹ a 1 frt || 50⁵⁰ a 1 frt || 51⁵¹ a 1 frt || 52⁵² a 1 frt || 53⁵³ a 1 frt || 54⁵⁴ a 1 frt || 55⁵⁵ a 1 frt || 56⁵⁶ a 1 frt || 57⁵⁷ a 1 frt || 58⁵⁸ a 1 frt || 59⁵⁹ a 1 frt || 60⁶⁰ a 1 frt || 61⁶¹ a 1 frt || 62⁶² a 1 frt || 63⁶³ a 1 frt || 64⁶⁴ a 1 frt || 65⁶⁵ a 1 frt || 66⁶⁶ a 1 frt || 67⁶⁷ a 1 frt || 68⁶⁸ a 1 frt || 69⁶⁹ a 1 frt || 70⁷⁰ a 1 frt || 71⁷¹ a 1 frt || 72⁷² a 1 frt || 73⁷³ a 1 frt || 74⁷⁴ a 1 frt || 75⁷⁵ a 1 frt || 76⁷⁶ a 1 frt || 77⁷⁷ a 1 frt || 78⁷⁸ a 1 frt || 79⁷⁹ a 1 frt || 80⁸⁰ a 1 frt || 81⁸¹ a 1 frt || 82⁸² a 1 frt || 83⁸³ a 1 frt || 84⁸⁴ a 1 frt || 85⁸⁵ a 1 frt || 86⁸⁶ a 1 frt || 87⁸⁷ a 1 frt || 88⁸⁸ a 1 frt || 89⁸⁹ a 1 frt || 90⁹⁰ a 1 frt || 91⁹¹ a 1 frt || 92⁹² a 1 frt || 93⁹³ a 1 frt || 94⁹⁴ a 1 frt || 95⁹⁵ a 1 frt || 96⁹⁶ a 1 frt || 97⁹⁷ a 1 frt || 98⁹⁸ a 1 frt || 99⁹⁹ a 1 frt || 100¹⁰⁰ a 1 frt || 101¹⁰¹ a 1 frt || 102¹⁰² a 1 frt || 103¹⁰³ a 1 frt || 104¹⁰⁴ a 1 frt || 105¹⁰⁵ a 1 frt || 106¹⁰⁶ a 1 frt || 107¹⁰⁷ a 1 frt || 108¹⁰⁸ a 1 frt || 109¹⁰⁹ a 1 frt || 110¹¹⁰ a 1 frt || 111¹¹¹ a 1 frt || 112¹¹² a 1 frt || 113¹¹³ a 1 frt || 114¹¹⁴ a 1 frt || 115¹¹⁵ a 1 frt || 116¹¹⁶ a 1 frt || 117¹¹⁷ a 1 frt || 118¹¹⁸ a 1 frt || 119¹¹⁹ a 1 frt || 120¹²⁰ a 1 frt || 121¹²¹ a 1 frt || 122¹²² a 1 frt || 123¹²³ a 1 frt || 124¹²⁴ a 1 frt || 125¹²⁵ a 1 frt || 126¹²⁶ a 1 frt || 127¹²⁷ a 1 frt || 128¹²⁸ a 1 frt || 129¹²⁹ a 1 frt || 130¹³⁰ a 1 frt || 131¹³¹ a 1 frt || 132¹³² a 1 frt || 133¹³³ a 1 frt || 134¹³⁴ a 1 frt || 135¹³⁵ a 1 frt || 136¹³⁶ a 1 frt || 137¹³⁷ a 1 frt || 138¹³⁸ a 1 frt || 139¹³⁹ a 1 frt || 140¹⁴⁰ a 1 frt || 141¹⁴¹ a 1 frt || 142¹⁴² a 1 frt || 143¹⁴³ a 1 frt || 144¹⁴⁴ a 1 frt || 145¹⁴⁵ a 1 frt || 146¹⁴⁶ a 1 frt || 147¹⁴⁷ a 1 frt || 148¹⁴⁸ a 1 frt || 149¹⁴⁹ a 1 frt || 150¹⁵⁰ a 1 frt || 151¹⁵¹ a 1 frt || 152¹⁵² a 1 frt || 153¹⁵³ a 1 frt || 154¹⁵⁴ a 1 frt || 155¹⁵⁵ a 1 frt || 156¹⁵⁶ a 1 frt || 157¹⁵⁷ a 1 frt || 158¹⁵⁸ a 1 frt || 159¹⁵⁹ a 1 frt || 160¹⁶⁰ a 1 frt || 161¹⁶¹ a 1 frt || 162¹⁶² a 1 frt || 163¹⁶³ a 1 frt || 164¹⁶⁴ a 1 frt || 165¹⁶⁵ a 1 frt || 166¹⁶⁶ a 1 frt || 167¹⁶⁷ a 1 frt || 168¹⁶⁸ a 1 frt || 169¹⁶⁹ a 1 frt || 170¹⁷⁰ a 1 frt || 171¹⁷¹ a 1 frt || 172¹⁷² a 1 frt || 173¹⁷³ a 1 frt || 174¹⁷⁴ a 1 frt || 175¹⁷⁵ a 1 frt || 176¹⁷⁶ a 1 frt || 177¹⁷⁷ a 1 frt || 178¹⁷⁸ a 1 frt || 179¹⁷⁹ a 1 frt || 180¹⁸⁰ a 1 frt || 181¹⁸¹ a 1 frt || 182¹⁸² a 1 frt || 183¹⁸³ a 1 frt || 184¹⁸⁴ a 1 frt || 185¹⁸⁵ a 1 frt || 186¹⁸⁶ a 1 frt || 187¹⁸⁷ a 1 frt || 188¹⁸⁸ a 1 frt || 189¹⁸⁹ a 1 frt || 190¹⁹⁰ a 1 frt || 191¹⁹¹ a 1 frt || 192¹⁹² a 1 frt || 193¹⁹³ a 1 frt || 194¹⁹⁴ a 1 frt || 195¹⁹⁵ a 1 frt || 196¹⁹⁶ a 1 frt || 197¹⁹⁷ a 1 frt || 198¹⁹⁸ a 1 frt || 199¹⁹⁹ a 1 frt || 200²⁰⁰ a 1 frt || 201²⁰¹ a 1 frt || 202²⁰² a 1 frt || 203²⁰³ a 1 frt || 204²⁰⁴ a 1 frt || 205²⁰⁵ a 1 frt || 206²⁰⁶ a 1 frt || 207²⁰⁷ a 1 frt || 208²⁰⁸ a 1 frt || 209²⁰⁹ a 1 frt || 210²¹⁰ a 1 frt || 211²¹¹ a 1 frt || 212²¹² a 1 frt || 213²¹³ a 1 frt || 214²¹⁴ a 1 frt || 215²¹⁵ a 1 frt || 216²¹⁶ a 1 frt || 217²¹⁷ a 1 frt || 218²¹⁸ a 1 frt || 219²¹⁹ a 1 frt || 220²²⁰ a 1 frt || 221²²¹ a 1 frt || 222²²² a 1 frt || 223²²³ a 1 frt || 224²²⁴ a 1 frt || 225²²⁵ a 1 frt || 226²²⁶ a 1 frt || 227²²⁷ a 1 frt || 228²²⁸ a 1 frt || 229²²⁹ a 1 frt || 230²³⁰ a 1 frt || 231²³¹ a 1 frt || 232²³² a 1 frt || 233²³³ a 1 frt || 234²³⁴ a 1 frt || 235²³⁵ a 1 frt || 236²³⁶ a 1 frt || 237²³⁷ a 1 frt || 238²³⁸ a 1 frt || 239²³⁹ a 1 frt || 240²⁴⁰ a 1 frt || 241²⁴¹ a 1 frt || 242²⁴² a 1 frt || 243²⁴³ a 1 frt || 244²⁴⁴ a 1 frt || 245²⁴⁵ a 1 frt || 246²⁴⁶ a 1 frt || 247²⁴⁷ a 1 frt || 248²⁴⁸ a 1 frt || 249²⁴⁹ a 1 frt || 250²⁵⁰ a 1 frt || 251²⁵¹ a 1 frt || 252²⁵² a 1 frt || 253²⁵³ a 1 frt || 254²⁵⁴ a 1 frt || 255²⁵⁵ a 1 frt || 256²⁵⁶ a 1 frt || 257²⁵⁷ a 1 frt || 258²⁵⁸ a 1 frt || 259²⁵⁹ a 1 frt || 260²⁶⁰ a 1 frt || 261²⁶¹ a 1 frt || 262²⁶² a 1 frt || 263²⁶³ a 1 frt || 264²⁶⁴ a 1 frt || 265²⁶⁵ a 1 frt || 266²⁶⁶ a 1 frt || 267²⁶⁷ a 1 frt || 268²⁶⁸ a 1 frt || 269²⁶⁹ a 1 frt || 270²⁷⁰ a 1 frt || 271²⁷¹ a 1 frt || 272²⁷² a 1 frt || 273²⁷³ a 1 frt || 274²⁷⁴ a 1 frt || 275²⁷⁵ a 1 frt || 276²⁷⁶ a 1 frt || 277²⁷⁷ a 1 frt || 278²⁷⁸ a 1 frt || 279²⁷⁹ a 1 frt || 280²⁸⁰ a 1 frt || 281²⁸¹ a 1 frt || 282²⁸² a 1 frt || 283²⁸³ a 1 frt || 284²⁸⁴ a 1 frt || 285²⁸⁵ a 1 frt || 286²⁸⁶ a 1 frt || 287²⁸⁷ a 1 frt || 288²⁸⁸ a 1 frt || 289²⁸⁹ a 1 frt || 290²⁹⁰ a 1 frt || 291²⁹¹ a 1 frt || 292²⁹² a 1 frt || 293²⁹³ a 1 frt || 294²⁹⁴ a 1 frt || 295²⁹⁵ a 1 frt || 296²⁹⁶ a 1 frt || 297²⁹⁷ a 1 frt || 298²⁹⁸ a 1 frt || 299²⁹⁹ a 1 frt || 300³⁰⁰ a 1 frt || 301³⁰¹ a 1 frt || 302³⁰² a 1 frt || 303³⁰³ a 1 frt || 304³⁰⁴ a 1 frt || 305³⁰⁵ a 1 frt || 306³⁰⁶ a 1 frt || 307³⁰⁷ a 1 frt || 308³⁰⁸ a 1 frt || 309³⁰⁹ a 1 frt || 310³¹⁰ a 1 frt || 311³¹¹ a 1 frt || 312³¹² a 1 frt || 313³¹³ a 1 frt || 314³¹⁴ a 1 frt || 315³¹⁵ a 1 frt || 316³¹⁶ a 1 frt || 317³¹⁷ a 1 frt || 318³¹⁸ a 1 frt || 319³¹⁹ a 1 frt || 320³²⁰ a 1 frt || 321³²¹ a 1 frt || 322³²² a 1 frt || 323³²³ a 1 frt || 324³²⁴ a 1 frt || 325³²⁵ a 1 frt || 326³²⁶ a 1 frt || 327³²⁷ a 1 frt || 328³²⁸ a 1 frt || 329³²⁹ a 1 frt || 330³³⁰ a 1 frt || 331³³¹ a 1 frt || 332³³² a 1 frt || 333³³³ a 1 frt || 334³³⁴ a 1 frt || 335³³⁵ a 1 frt || 336³³⁶ a 1 frt || 337³³⁷ a 1 frt || 338³³⁸ a 1 frt || 339³³⁹ a 1 frt || 340³⁴⁰ a 1 frt || 341³⁴¹ a 1 frt || 342³⁴² a 1 frt || 343³⁴³ a 1 frt || 344³⁴⁴ a 1 frt || 345³⁴⁵ a 1 frt || 346³⁴⁶ a 1 frt || 347³⁴⁷ a 1 frt || 348³⁴⁸ a 1 frt || 349³⁴⁹ a 1 frt || 350³⁵⁰ a 1 frt || 351³⁵¹ a 1 frt || 352³⁵² a 1 frt || 353³⁵³ a 1 frt || 354³⁵⁴ a 1 frt || 355³⁵⁵ a 1 frt || 356³⁵⁶ a 1 frt || 357³⁵⁷ a 1 frt || 358³⁵⁸ a 1 frt || 359³⁵⁹ a 1 frt || 360³⁶⁰ a 1 frt || 361³⁶¹ a 1 frt || 362³⁶² a 1 frt || 363³⁶³ a 1 frt || 364³⁶⁴ a 1 frt || 365³⁶⁵ a 1 frt || 366³⁶⁶ a 1 frt || 367³⁶⁷ a 1 frt || 368³⁶⁸ a 1 frt || 369³⁶⁹ a 1 frt || 370³⁷⁰ a 1 frt || 371³⁷¹ a 1 frt || 372³⁷² a 1 frt || 373³⁷³ a 1 frt || 374³⁷⁴ a 1 frt || 375³⁷⁵ a 1 frt || 376³⁷⁶ a 1 frt || 377³⁷⁷ a 1 frt || 378³⁷⁸ a 1 frt || 379³⁷⁹ a 1 frt || 380³⁸⁰ a 1 frt || 381³⁸¹ a 1 frt || 382³⁸² a 1 frt || 383³⁸³ a 1 frt || 384³⁸⁴ a 1 frt || 385³⁸⁵ a 1 frt || 386³⁸⁶ a 1 frt || 387³⁸⁷ a 1 frt || 388³⁸⁸ a 1 frt || 389³⁸⁹ a 1 frt || 390³⁹⁰ a 1 frt || 391³⁹¹ a 1 frt || 392³⁹² a 1 frt || 393³⁹³ a 1 frt || 394³⁹⁴ a 1 frt || 395³⁹⁵ a 1 frt || 396³⁹⁶ a 1 frt || 397³⁹⁷ a 1 frt || 398³⁹⁸ a 1 frt || 399³⁹⁹ a 1 frt || 400⁴⁰⁰ a 1 frt || 401⁴⁰¹ a 1 frt || 402⁴⁰² a 1 frt || 403⁴⁰³ a 1 frt || 404⁴⁰⁴ a 1 frt || 405⁴⁰⁵ a 1 frt || 406⁴⁰⁶ a 1 frt || 407⁴⁰⁷ a 1 frt || 408⁴⁰⁸ a 1 frt || 409⁴⁰⁹ a 1 frt || 410⁴¹⁰ a 1 frt || 411⁴¹¹ a 1 frt || 412⁴¹² a 1 frt || 413⁴¹³ a 1 frt || 414⁴¹⁴ a 1 frt || 415⁴¹⁵ a 1 frt || 416⁴¹⁶ a 1 frt || 417⁴¹⁷ a 1 frt || 418⁴¹⁸ a 1 frt || 419⁴¹⁹ a 1 frt || 420⁴²⁰ a 1 frt || 421⁴²¹ a 1 frt || 422⁴²² a 1 frt || 423⁴²³ a 1 frt || 424⁴²⁴ a 1 frt || 425⁴²⁵ a 1 frt || 426⁴²⁶ a 1 frt || 427⁴²⁷ a 1 frt || 428⁴²⁸ a 1 frt || 429⁴²⁹ a 1 frt || 430⁴³⁰ a 1 frt || 431⁴³¹ a 1 frt || 432⁴³² a 1 frt || 433⁴³³ a 1 frt || 434⁴³⁴ a 1 frt || 435⁴³⁵ a 1 frt || 436⁴³⁶ a 1 frt || 437⁴³⁷ a 1 frt || 438⁴³⁸ a 1 frt || 439⁴³⁹ a 1 frt || 440⁴⁴⁰ a 1 frt || 441⁴⁴¹ a 1 frt || 442⁴⁴² a 1 frt || 443⁴⁴³ a 1 frt || 444⁴⁴⁴ a 1 frt || 445⁴⁴⁵ a 1 frt || 446⁴⁴⁶ a 1 frt || 447⁴⁴⁷ a 1 frt || 448⁴⁴⁸ a 1 frt || 449⁴⁴⁹ a 1 frt || 450⁴⁵⁰ a 1 frt || 451⁴⁵¹ a 1 frt || 452⁴⁵² a 1 frt || 453⁴⁵³ a 1 frt || 454⁴⁵⁴ a 1 frt || 455⁴⁵⁵ a 1 frt || 456⁴⁵⁶ a 1 frt || 457⁴⁵⁷ a 1 frt || 458⁴⁵⁸ a 1 frt || 459⁴⁵⁹ a 1 frt || 460⁴⁶⁰ a 1 frt || 461⁴⁶¹ a 1 frt || 462⁴⁶² a 1 frt || 463⁴⁶³ a 1 frt || 464⁴⁶⁴ a 1 frt || 465⁴⁶⁵ a 1 frt || 466⁴⁶⁶ a 1 frt || 467⁴⁶⁷ a 1 frt || 468⁴⁶⁸ a 1 frt || 469⁴⁶⁹ a 1 frt || 470⁴⁷⁰ a 1 frt || 471⁴⁷¹ a 1 frt || 472⁴⁷² a 1 frt || 473⁴⁷³ a 1 frt || 474⁴⁷⁴ a 1 frt || 475⁴⁷⁵ a 1 frt || 476⁴⁷⁶ a 1 frt || 477⁴⁷⁷ a 1 frt || 478⁴⁷⁸ a 1 frt || 479⁴⁷⁹ a 1 frt || 480⁴⁸⁰ a 1 frt || 481⁴⁸¹ a 1 frt || 482⁴⁸² a 1 frt || 483⁴⁸³ a 1 frt || 484⁴⁸⁴ a 1 frt || 485⁴⁸⁵ a 1 frt || 486⁴⁸⁶ a 1 frt || 487⁴⁸⁷ a 1 frt || 488⁴⁸⁸ a 1 frt || 489⁴⁸⁹ a 1 frt || 490⁴⁹⁰ a 1 frt || 491⁴⁹¹ a 1 frt || 492⁴⁹² a 1 frt || 493⁴⁹³ a 1 frt || 494⁴⁹⁴ a 1 frt || 495⁴⁹⁵ a 1 frt || 496⁴⁹⁶ a 1 frt || 497⁴⁹⁷ a 1 frt || 498⁴⁹⁸ a 1 frt || 499⁴⁹⁹ a 1 frt || 500⁵⁰⁰ a 1 frt || 501⁵⁰¹ a 1 frt || 502⁵⁰² a 1 frt || 503⁵⁰³ a 1 frt || 504⁵⁰⁴ a 1 frt || 505⁵⁰⁵ a 1 frt || 506⁵⁰⁶ a 1 frt || 507⁵⁰⁷ a 1 frt || 508⁵⁰⁸ a 1 frt || 509⁵⁰⁹ a 1 frt || 510⁵¹⁰ a 1 frt || 511⁵¹¹ a 1 frt || 512⁵¹² a 1 frt || 513⁵¹³ a 1 frt || 514⁵¹⁴ a 1 frt || 515⁵¹⁵ a 1 frt || 516⁵¹⁶ a 1 frt || 517⁵¹⁷ a 1 frt || 518⁵¹⁸ a 1 frt || 519⁵¹⁹ a 1 frt || 520⁵²⁰ a 1 frt || 521⁵²¹ a 1 frt || 522⁵²² a 1 frt || 523⁵²³ a 1 frt || 524⁵²⁴ a 1 frt || 525⁵²⁵ a 1 frt || 526⁵²⁶ a 1 frt || 527⁵²⁷ a 1 frt || 528⁵²⁸ a 1 frt || 529⁵²⁹ a 1 frt || 530⁵³⁰ a 1 frt || 531⁵³¹ a 1 frt || 532⁵³² a 1 frt || 533⁵³³ a 1 frt || 534⁵³⁴ a 1 frt || 535⁵³⁵ a 1 frt || 536⁵³⁶ a 1 frt || 537⁵³⁷ a 1 frt || 538⁵³⁸ a 1 frt || 539⁵³⁹ a 1 frt || 540⁵⁴⁰ a 1 frt || 541⁵⁴¹ a 1 frt || 542⁵⁴² a 1 frt || 543⁵⁴³ a 1 frt || 544⁵⁴⁴ a 1 frt || 545⁵⁴⁵ a 1 frt || 546⁵⁴⁶ a 1 frt || 547⁵⁴⁷ a 1 frt || 548⁵⁴⁸ a 1 frt || 549<

ואל־תבאו הגלגל ואל־תעלו בית און^a
 ואל־תשבשו^b חִי־הוה:
 16^a כִּי כִפְרָה סִרְהָ סִרְהָ יִשְׂרָאֵל^a עֲתָה יָרַעַם יְהוָה^b כִּכְבֹּשׁ
 17^a תְּבוּרָה^a עֲצָבִים אִפְרַיִם^b הִנָּח־לֹו: 18^a סָר סְבֵאָם^b [בְּמִרְחָב:
 הַזֶּה הַזֶּה^a אֲהָבוּ הָבוּ^c קָלוֹן מִגִּיָּה:^d
 19^a עָרַר רוּחַ אוֹתָהּ בִּכְנִפֶּיהָ וַיִּבְשּׁוּ מִזִּבְחוֹתָם^b: ׀
 5^a שָׁמְעוּ־זאת הַכֹּהֲנִים וְהַקְשִׁיבוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל
 וּבֵית הַמֶּלֶךְ הָאֲזִינוּ כִּי לָכֶם הַמִּשְׁפָּט
 כִּי־פָח הָיִיתֶם לַמִּצָּפָה וְרַשַׁת פְּרוּשָׁה עַל־תְּבוּרָה:
 2^a וַיִּשְׁחָטָה שָׁטִים^a הָעַמִּיקוּ וַאֲנִי^b מוֹסֵר לְכֻלָּם^c:
 3^a אֲנִי יַדְעֵתִי אִפְרַיִם וַיִּשְׂרָאֵל לֹא־נִכְחַד מִמֶּנִּי
 כִּי עֲתָה^a הַזִּנִּיתָ^b אִפְרַיִם נִטְמָא יִשְׂרָאֵל:
 4^a לֹא יִתְּנוּ מַעֲלִילֵיהֶם לָשׁוּב אֶל־אֱלֹהֵיהֶם
 כִּי רוּחַ זְנוּנִים בְּקִרְבָּם וְאֶת־יְהוָה לֹא יָדְעוּ:
 5^a וַעֲנָה גֹאזֵן־יִשְׂרָאֵל בְּפִגְלוֹ וַיִּשְׂרָאֵל^a וְאִפְרַיִם יִכְשְׁלוּ בְּעֹזָם
 כְּשֶׁלֶב^b גַּם־יְהוּדָה עִמָּם:
 6^a בְּצֹאנָם וּבְבִקְרָם יִלְכוּ לִבְקֹשׁ אֶת־יְהוָה וְלֹא יִמָּצְאוּ
 חֶלֶץ מֵהֶם: זְבִיהֶהָ^a בָּגְדוּ^b כִּי־בָנִים^b זָרִים יִלְדוּ
 עֲתָה יֹאכְלֻם חֹדֶשׁ^c אֶת־חֻלְקֵיהֶם: ׀
 8^a תִּקְעוּ שׁוֹפָר בְּגִבְעָה חֲצֹצֶרֶה בְּרִמָּה
 הָרִיעוּ בֵּית אֹון^a אַחֲרֵיד^b בְּנִימִין:
 9^a אִפְרַיִם לִשְׁמָה תִּהְיֶה בַּיּוֹם תִּזְכָּחַהּ
 בְּשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל הוֹדַעְתִּי נֶאֱמָנָה:

15^a 1 frt אל cf Am 5,5 (15 a frt add) || ^b ins? שבע cf Am 5,5; 8,14 ||
 16^a dl? || ^{b-b} add || 17^a 1 frt תָּבוּר cf Jes 44,11 || ^{b-b} (17/18) 1 סְבֵאָם ||
 cf Vrs || 18^{a-a} 1? זֶה וְזֶה et ins frt מִאֲחֵרֵי || ^c dl || ^d ^B ἐκ πυράγματος αὐτῆς
 (ἑ^A αὐτῶν); 1 frt מִגִּאָּנָם cf 5,5 || 19^a ^U σὺ εἶ (אֵתָה); 1 frt אוֹתָם (sed 19 a prb
 crp) || ^b 1 c nonn MSS (pl MSS sine מ) מִמִּזְבְּחוֹתָם cf ^U 3^U et 8,11 ||
 Cp 5, 2 ^{a-a} 1 וְשַׁחַת הַשָּׁטִים (סִט) || ^b prps וְאִין || ^c לְכֻלָּם ^U 3^a 1 אֵתָה ||
^b 1 frt זִנִּיתָ cf 4,10. 12 (vs 3 b frt add) || 4^a 1 יִתְּנוּ (vs 4 b nonn add
 habent) || 5^a frt dl || ^b 1 וְכֶשֶׁל aut יִכְשֹׁל, cf ^U (frt fin vs est add) || 6^a 1 חֲצִצְרָה
 et trsp: ad יִמָּצְאוּ || 7^a 1 כִּי כִי cf ^U || ^{b-b} 1 וּבָנִים || ^c crp; ^U ἐρυσίβη =
 et trsp: 1 frt יַחֲרִיב et praem mtr cs מִשְׁחִית || 8^a cf 4,15 || ^b crp; ^U ἐξέστη
 cf 11,11: 1? יִתְרַד aut הִתְרַדוּ cf Am 3,6.

10^a 1 אֵל cf postea שם || ^b 1 c Q שְׁעוֹרִיָּה || ^c 1 זָנִית aut זָנָה || ^d 1 dl ||
 v 11 add || Cp 7, 1^a dl ו || ^b 1 c 6 רַעַת (praem frt וַיִּדְעָתִי) || ^{c-c} frt add ||
^d ins בְּבֵית (cf 6 πρὸς αὐτόν [pro oĩkon]) || ^e 6 פֶּשַׁט || 21? וְנִי – || 3 1 מִשְׁחָו ||
 4^{oo} 1 בָּעֵר הֵם אִפְהוּ (prb v 4 add) || 5^a prps הֵם (trsp :) || ^b prps וְשָׂרִינוּ ||
 al יִין || ^{c-c} crrp; prps מִיּוֹם מָלְכוּ... || ^{c-c} || 6^a 1 קָרַח, aut קָרָב ||
 (sine לבם) || ^b dl, aut 1 בָּעֵר בָּם || ^c 1 אִפְהָם cf 6S || 8 1 frt יָבֹל || 9 1 ||
 על רַעַתָם || ^{b-b} 1 frt אֲאָמְרָם = אִמְרָם, prps אִיפְרָם || 12^a 1 || v 10 frt add ||
 cf 6 τῆς θλίψεως αὐτῶν.

14 וְלֹא-זָעְקוּ אֵלַי בְּלִפְנֵי יְיָ לִילּוֹ ^a עַל-מִשְׁכַּבּוֹתָם
 עַל-דָּגָן וְתִירֹשׁ וְתַנּוּרָיו יִסּוּרוּ ^d בִּי:
 15 וְאֲנִי יִפְתִּי חֲזָקָתִי וְרוּעַתָם וְאֵלַי יִחְשְׁבוּ-רָע:
 16 יָשׁוּבוּ ^a לֹא עָלַי הָיָה בְּקִשְׁת רַמְיָה
 יִפְּלוּ בְּתֹרֵב שָׂרִיָּהֶם מִזֵּעַם ^b
 לְשׁוֹנָם ^c נֹזֵל עֲנָם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:
 8 ^a אֶל-חֶכֶךְ שֹׁפָר ^a כַּנָּשָׁר עַל-בֵּית יְהוָה
 יַעַן עָבְרוּ בְרִיתִי וְעַל-תּוֹרָתִי פָשְׁעוּ ^b:
 2 לִי יִזְעָקוּ אֱלֹהֵי יַדְעֻנֹּךְ יִשְׂרָאֵל ^b:
 3 וְנָח יִשְׂרָאֵל טוֹב אוֹיֵב יִרְדָּפוּ ^b:
 4 הֵם הִמְלִיכוּ וְלֹא מִמֶּנִּי הִשִּׁירוּ וְלֹא יִדְעוּתִי
 כִּסְפָּם וְזִהְבָּם עָשׂוּ לָהֶם עֲצָבִים לְמַעַן יִכְרֹת:
 5 וְנָחָה ^a עֲגֻלָּה שְׁמֶרֶץ תָּרָה אִפִּי בָם
 6 עַד-מָתִי לֹא יוֹכְלוּ נִקְוֹן: ^a בִּי מִיִּשְׂרָאֵל וְהוּא חָרַשׁ עָשָׂהוּ וְלֹא
 אֱלֹהִים הוּא
 כִּי-שֹׁכְבִים יִהְיֶה עֲגֻל שְׁמֶרֶץ:
 7 כִּי רוּחַ יִזְרְעוּ וְסוּפָתָה יִקְצְרוּ
 קָמָה אֵין-לֹו ^a צֶמַח בְּלִי יַעֲשֶׂה ^b-קָמַח
 אוֹלֵי יַעֲשֶׂה זָרִים יִבְלַעְהוּ:
 8 נִבְלַע יִשְׂרָאֵל ^a עֵתָה הֵינִי ^b בְּגוֹיִם כַּכֵּלִי אֵין-תִּפְּחֵן בִּי:
 9 כִּי-הִמָּה עָלוּ אֲשׁוּר ^a פָּרָא בּוֹדֵד לֹו ^a אִפְרַיִם ^b הִתְנֹו ^c אֲהָבִים:
 10 גַּם כִּי-יִתְּנֹו בְּגוֹיִם עֵתָה אֶקְבָּצֵם ^a

14 ^a l יִילּוֹ || ^b crrp, 1 ? מִזְבְּחֹתָם || ^c 1 c 12MSS יִתְנַדְּרוּ cf 6 katē-
 témnovnto || ^d 1 יִסּוּרוּ et frt antea סָר, cf 15 init יִסְרֵי || 15 > 6; prb dl || 16 ^{a-a} 1
 מִזְעָמִי שִׁפְטִיהֶם || ^{b-b} 1 ? לִבְעַל cf 6 (εἰς οὐδέν = אֵל אֵל) 3 et 9, 10; 13, 1 || ^{c-c} crrp, 1 frt לַעֲנָה || Cp 8, 1 ^{a-a} crrp; 6 (εἰς κόλπον αὐτῶν
 [חֶסֶד] ὡς ὕψος) vid leg כַּעֲפָר pr שֹׁפָר || 7 prb כַּנָּשָׁר et שֹׁפָר (7) sunt variant ||
^{b-b} frt add (al vv 1. 2 add hab) || 2 ^a 1 c 6 אֱלֹהִים || ^b > 6 3 || 3 ^a 6 + כִּי ||
^b frt 1 יִרְדָּפוּ aut יִרְדָּפֻם || 4 6 3 4 יִכְרֹתוּ || 5 ^a 1 aut וְנָחָה aut אֲנִי ||
^b 5 b. 6 a frt add || 6 dl 1 || 7 ^a 1 ? לָהֶם || ^b 1 aut עָשָׂה cf 7, 8 aut תַּעֲשֶׂה; frt autem
 קָמָה dl ut לוֹ ad יִשְׂרָאֵל v 3 (cf 8) respic. Quae cum ita sint, 1 sing vb 7 a
 (7 bβ frt add) || 8 ^a cf ad 9 || ^b 1 ? הָיָה, sed cf ^a || 9 ^{a-a} prps: trsp haec vb ad
 8 ^a et 1 אִפְרַיִם pro פָּרָא cf 6 || ^b 1 מִצְרַיִם cf v 13; 7, 11 || ^c frt 1 יִתְּנֹו (id frt
 in 10a) || 10 ^a frt crrp; frt 1 אֶקְבָּצֵם seu אֶפְצָצֵם (nonn 10a add habent).

וַיִּחְדְּלוּ מִעֵט מִמַּשָּׁח מֶלֶךְ שָׁרִים^b;
 כִּי־הִרְבֵּה אֲפָרִים מִזְבָּחוֹת לַחֲטָא הָיוּ־לָו מִזְבָּחוֹת לַחֲטָא¹¹;
 אֲכָתוּב־לָו^a רָבוּ תוֹרָתִי^b כְּמוֹ־זֶר נִחְשְׁבוּ^c;
 זָבַחְתִּי הִבְהִי יִזְבְּחוּ^a בָּשָׂר וַיֹּאכְלוּ¹³;
 יִהְיֶה לֹא רָעַם^b עִתָּה יִזְכָּר^c עֲוֹנָם וַיִּפְקֹד^d חַטָּאתָם
 הִמָּה מִצְרִים יָשׁוּבוּ^e:¹⁴ וַיִּשְׁכַּח יִשְׂרָאֵל אֶת־עֲשָׂהוּ וַיִּבֶן הִיכָלוֹת
 וַיִּהְיֶה הִרְבֵּה עָרִים בְּצִירוֹת וּשְׁלַח־תִּי־אֵשׁ בְּעָרָיו וְאָכְלָה אֶרְמִנְתִּיהָ;
 9 אֶל־תִּשְׁמַח יִשְׂרָאֵל^a אֶל־גִּיל^a כְּעַמִּים^a כִּי זָנִיתָ מֵעַל אֱלֹהֶיךָ^b
 אֶתְּבַת אֶתְנֹן עַל כָּל־גִּרְנוֹת דָּגָן;
 גִּרְן וַיִּקֶּב לֹא יִרְעַם^a וְתִירוֹשׁ יִכְחַשׁ בָּהּ^b;
 לֹא יֵשְׁבוּ בְּאֶרֶץ יִהְיֶה וְשָׁב אֲפָרִים מִצְרִים³
 וּבִאֲשׁוֹר טָמֵא יֵאָכְלוּ;
 לֹא־יִסְכּוּ לַיהוָה וַיִּזֹּן וְלֹא יַעֲרְבוּ־לָו זִבְחֵיהֶם⁴
 כְּלָחֶם אוֹזִיִּם לָהֶם^b
 כָּל־אֲכָלָיו יִטְמָאוּ כִּי־לַחֲמֵם לְנַפְשָׁם לֹא יָבוֹא בֵּית יִהְיֶה;
 מֵה־תַּעֲשֹׂי לְיוֹם מוֹעֵד וּלְיוֹם חַג־יִהְיֶה;⁵
 כִּי־הִנֵּה אֵהְלֹכוּ מִשׁוֹד^a מִצְרִים תִּקְבְּצֵם^b מִן תִּקְבְּרָם
 מִחֲמַד לְכַסְפָּם^c קִימוֹשׁ^d יִירָשֶׁם חוֹת בְּאֵהְלֵיהֶם;
 7 בָּאוּ וַיְמִי הַפִּקְדָּה^a בָּאוּ יְמֵי הַשְׁלָם^a יָדְעוּ יִשְׂרָאֵל
 אֲנִיל הַנְּבִיא מִשְׁנַע אִישׁ הָרוּחַ עַל כָּב עֲוֹנָךְ^b וְרִבָּה מִשְׁטֵמָה^b;
 8 צִפָּה אֲפָרִים עִם־אֱלֹהֵי נָבִיא

10 b-b Var^{EaP} וַיִּ; 1 c 6 וַיִּחְדְּלוּ מִעֵט מִמַּשָּׁח מֶלֶךְ שָׁרִים וַיִּ (6 kai kopá-
 σουσιν μικρόν τοῦ χρίειν βασιλεία καὶ ἄρχοντας cf 7,3. 13,10 || 11 frt
 dl || 12 a Q^{MSS} אֲכָתוּב || b-b frt 1 רַב תוֹרָתִי (Q רַבִּי K רָבוּ) || 13 a-a frt 1
 וַיִּזְבְּחוּ וַיֹּאכְלוּ || b-b frt add || c 1 אֲזָכָר cf 12 || d 1 וַיִּפְקֹד cf 12 || e-e frt
 add cf 9,3 et 6; (6 + kai ἐν Ἀσσυρίοις ἀκάθαρτα φάγονται) || v 14 prb
 add || Cp 9, 1 a-a 6 אֶל־תִּגְל || b-b frt add || 2 a 1 c 6 יִרְעַם οὐκ ἔγρω || b 1
 c mlt MSS 6 בָּם || 4 a 1 יַעֲרְכוּ cf Lev 1,8. 12 || b 1 לַחֲמֵם, al v 4b. 5
 add hab || 5 6 לִימִי || 6 a-a 1 aut הִלְכִים אֲשׁוֹר || b-b frt var
 vb sequ לַכַּסְפָּם, al prpon מִחֲמַדֵּיהֶם et לַכַּסְפָּם || c-c 1 מִן תִּקְבְּרָם || d sic 6; al קְמוֹשׁ (ש) || 7 a-a 1 frt (mtr cs) sol וְהַשְׁלָם || b-b crrp?;
 frt 1 וְאִשְׁמָתָם (et עֲוֹנָם pro עֲוֹנְךָ) aut תָּדָה— cf 6 || 8 ° prb crrp, num
 c fin vs 7 conjg: מִשְׁטֵמַת הַצִּפָּה בְּבֵית אֱלֹהֵיו; al conjg יִדְעוּ יִשְׂרָאֵל c vs 8aa
 et prpon [יִדְעוּ] אֲפָרִים [יִדְעוּ] (ad יִדְעוּ cf 6 κακωθήσεται =
 יִרַע v 8 = אוֹיֵל הַנְּבִיא v 7), sed incertum.

פַּח יְקוֹשׁ עַל-כָּל-דִּרְכָיו מִשְׁטֵמָה בְּבֵית אֱלֹהֵיו:

⁹ הָעֲמִיקוּ שַׁחַתוּ^a כִּימֵי הַגְּבֻעָה

^b וַיִּזְכּוּר עוֹנָם וַיִּפְקֹד חַטֹּאותֵם:^פ

¹⁰ כְּעֹנְבִים בַּמִּדְבָּר מֵצֵאתִי יִשְׂרָאֵל

כְּבִכּוּרָה בַת־אֲנָה בְּרֹאשִׁיתָהּ^a רָאִיתִי אֲבוֹתֵיכֶם

הָמָּה בָּאוּ בְעַל-פְּעוֹר וַיִּנָּזְרוּ לַבִּשְׁת׃^ב

וַיִּהְיוּ שְׁקוּצִים כְּאַהֲבָם:

¹¹ אֶפְרַיִם כְּעוֹף יִתְעוּפֶף כְּבוֹדָם

מִלֵּדָה וּמִבֶּטֶן וּמִהֲרִיזוֹן:

¹² כִּי אִם יִגְדְּלוּ אֶת-בְּנֵיהֶם וְשִׁכְּלָתִים מֵאֲדָם

כִּי-גַם-אֹזִי לָהֶם בְּשׁוּרֵי מַהֶם:

¹³ אֶפְרַיִם כַּאֲשֶׁר-רָאִיתִי לְצוֹר^a שְׁתוּלָה^ב בְּנוֹה^ג

וְאֶפְרַיִם^ד לְהוֹצִיא^ה אֶל-הַרְגֵּה בָנָיו:

¹⁴ תֵּן-לָהֶם יְהוָה מַה-תִּתֵּן

תֵּן-לָהֶם רֶחֶם מִשְׁפִּילָה^א וְשָׂדִים צִמְקִים:

¹⁵ כָּל-רַעְתָּם בַּגִּלְגָּל כִּי-שֵׁם שְׁנֵאֲתִים

עַל רַע מַעַלְלֵיהֶם מִבֵּיתִי אֲגַרְשֵׁם

לֹא אוֹסֵף אֶהְבֶּתָם כָּל-שְׂרֵיהֶם סוֹרְרִים:

¹⁶ הִבֵּה אֶפְרַיִם שְׂרָשֻׁם יָבֵשׁ

יֶפְרִי בְלִי-יַעֲשׂוּן׃

גַּם כִּי יִלְדוּן וְהִמַּתִּי מִחֲמַדִּי בְטָנָם:

¹⁷ וּמֵאִסָּם אֱלֹהֵי כִי לֹא שָׁמְעוּ לִי וַיִּהְיוּ נִדְדִים בְּגוֹיִם: ^ד

¹⁰ יָגֶפֶן בּוֹקֵק יִשְׂרָאֵל פְּרִי יִשׁוּהָ^א לִי

כָּרֵב לְפָרִיז^ב הַרְבֵּה לְמִזְבְּחוֹת^ג

כְּטוֹב לְאַרְצוֹ הַטִּיבוּ מִצְבוֹת:

²⁰ חָלַק לִבָּם עֲתָה יִאֲשֻׁמוּ^א

9 ^a prb 1 שַׁחַתוּ || ^{b-b} add ex 8,13 || 10 ^a frt add || ^b frt 1 לַבְעַל cf 7,16. 13,1 || ante v 12 frt ins v 16 b || v 12 b frt add || 13 crpp; prps: אֶפְרַיִם כַּאֲשֶׁר: אֶפְרַיִם רָאִיתִי לְצוֹר שֵׁת לֵה בָנָיו וְהוּא יִשְׂרָאֵל הוֹצִיא לְהַרְגָה בָנָיו: שֵׁת לֵה לְצוֹר (θήραν) || ^b 6 frt 1 לְצוֹר || ^a 6 לְצוֹר בְּנוֹתָיו וְיֵשׁ לְהוֹ לְהוֹ בְּנוֹ (παρέστησαν) || ^c 6 בְּנוֹ || ^d 1 prb יִשְׂרָאֵל || ^{e-c} 6 prb לְהַרְגָה vel אֱלֹהֵי (εἰς ἀποκέντησιν) || v 14 add? || ^a 8 מֵשׁ (!) || 15 1 אוֹסֵף || 16 ∞ frt add (Q כל K לוֹ פָּרִיז || 17 6 אֱלֹהִים || Cp 10, 1 ^a frt 1 נִאֲוָה cf 6 εὐθηνῶν || ^b frt 1 פָּרִיז || ^c ל dl || v 2 a frt add || 2 ^a 6 יִשְׁמוּ (ἀφανισθήσονται).

הוא יֵעָרֶף מִזִּבְחוֹתָם^b יִשְׁדָּד מִצְבוֹתָם^c;
³ כִּי עָתָה יֹאמְרוּ אֵין מֶלֶךְ לָנוּ
^a כִּי לֹא יִרְאֵנוּ אֶת־יְהוָה^a וְהִמְלִיךְ^b מֶה־יַּעֲשֶׂה־לָּנוּ;
⁴ דְּבָרֵי^a דְּבָרִים אֱלוֹת שׁוֹא
 בָּרַת בָּרִית^b וּפָרַח בְּרֹאשׁ מִשְׁפָּט^b עַל תְּלָמִי שָׂדִי^c;
⁵ לְעִנְלוֹת^a בֵּית אֹנָן^b יְגוּרוּ שִׁכְנֵי^c שְׁמֶרֶן
 כִּי־אֲבִל^d עָלָיו עֲמֹז וּכְמָרִי
 עָלָיו^e וְיִלְוִי עַל־כְּבוֹדוֹ כִּי־גִלָּה מִמֶּנּוּ;
⁶ גַּם־אֹזֹתָי^a לְאִשּׁוֹר יוֹכֵל^a מִנְחָה^b לְמֶלֶךְ יִרְבִּי^b
 בְּשָׁנָה^c אֶפְרַיִם יִקַּח וַיִּבּוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מִעֲצָתוֹ^d;
⁷ נִדְמָה^a שְׁמֶרֶן מַלְכָּה^a בְּקֶצֶף^b עַל־פְּנֵי־מַיִם^c [מִזִּבְחוֹתָם
⁸ וַיִּשְׁמְדוּ בְּמֹזַת^a אֹנָן חֲטָאתָ^a יִשְׂרָאֵל קֹזֶן וְדֹרְשֵׁר יַעֲלֶה^b עַל־
 וַיֹּאמְרוּ לְהָרִים כְּסֹונֵנוּ וּלְגִבְעֹת נִפְלוּ עָלֵינוּ;
⁹ מִמִּי הַגִּבְעָה^a חֲטָאתָ יִשְׂרָאֵל שֵׁם עֲמֹדֵי לֹא־תִשְׁיָגֶם בַּגִּבְעָה^a
¹⁰ בְּאֹזֹתַי^a וַאֲסָרָם^b וַאֲסָפוּ^b עֲלֵיהֶם עֲפִים
 בְּאֲסָרָם^c לִשְׁתִּי עֵינֹתָם^d ¹¹ וַאֲפָרַיִם עִנְלוֹתָ מִלְּמֶדָה אֶתְּבִיתִי לְדֹשׁ
 וַאֲנִי עֲבָרְתִּי^a עַל־טֹוב צִוְּאָהָ
 אֲרַכִּיב אֶפְרַיִם יַחְרוֹשׁ יְהוָה^b יִשְׁדֹּד־לֹו יַעֲקֹב;
¹² זָרְעוּ לָכֶם לְצִדְקָה קִצְרוּ לְפִי־חֶסֶד
 גִּירוּ לָכֶם גִּיר וְעַתָּה לְדָרוֹשׁ אֶת־יְהוָה
 עַד־יָבֹוא וַיִּזְרֶה^b צֶדֶק לָכֶם;
¹³ תִּרְשָׁתֶם^a רָשָׁע עֹלְלָתָה קִצְרֹתָם^b

2 ^b frt l תיו — ^c frt l תיו — 3 ^{a-a} prb add || ^b exc vb? || 4 ^a l דבר cf 6 ||
 b-b crrp: aut l משפח vel aliud huiusmodi nomen (cf Jes 5,7) pro משפט, aut
 והפך לראש cf Am 5,7. 6,12 || ^{c-c} num fin vs ex 12,12 insert ? (al totum v 4
 add hab) || 5 ^a l לעגל cf 6 || ^b frt l אל cf 4,15. 5,8 || ^c l c 6 || ^d prb
 || ^e add || ^f l ילילו || 6 ^a l c 6 || ^b cf 5,13 || ^c frt l בשת || ^d l
 || ^{a-a} frt l שמרון || ^b 6 Θ σπύραρον v(6) spuma || 8 ^{a-a} add ||
^b frt add || 9 ^{a-a} frt add; l .. כימי הגבעה מלחמה || ^b l c mlt MSS
 cf 13 || 10 ^a 6AQ (ἡλθεν pro) ἡλθον, quare frt l באתי || ^{b-b} prb l
 וַאֲסָרָם Q^{MSS} עונתם Q עינתם (K עונתם 6 || ^c frt l c 6 || ^d l c 6 ||
 וַאֲסָרָם (עונתם); frt fin vrs add? || 11 ^a prps על העברתי || ^b dl || v 12 nonn add
 habent || 12 ^a 6 (φως γυνώσεως) || ^b 6 (γενήματα δικαιοσύνης) פרי ||
 cf 6 || 13 ^a prps קצרו והמה חרשו || cf 6 ἵνα τί = למה || ^b prps קצרו.

אֲכַלְתֶּם פְּרִי־כֶחָשׁ כִּי־בִטַחְתָּ בְּדֹרְכֶיךָ בְּלֵב גְּבוּרִיךָ^d וְקָאִם^a
 שְׂאוֹן בְּעֵמִיק^b
 וְכָל־מִבְצָרֶיךָ^c יוֹשֵׁד^d בְּשֹׁד שְׁלֹמֹן בֵּית אַרְבָּאל^f
 בְּיוֹם מַלְחָמָה^g אִם עַל־בָּנִים רָשָׁה:
¹⁵ פָּכָה עָשָׂה^a לָכֶם בֵּית־אֵל^b
 מִפְּנֵי רַעַת רַעַתְכֶם בִּשְׁחָר־גְּדֻמָּה גְּדֻמָּה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל:
 11 כִּי גַעַר יִשְׂרָאֵל וְאַהֲבָהּ וּמִמְצָרִים קָרָאתִי לִבִּי:
² קָרָאוּ^a לָהֶם בֶּן הַלְכוֹ מִפְּנֵיהֶם^b לְבַעֲלִים יִזְבְּחוּ וּלְפִסְלִים
³ וְאַנְכִי תַרְגְּלֹתִי לְאַפְרִים^a קָחֻם עַל־זְרוּעֹתַי^a [וְקִטְרוֹן:
 וְלֹא יָדְעוּ^b כִּי רָפָאתִים:
⁴ בְּחִלֵּי אָדָם^a אֲמַשְׁכֶּם בַּעֲבֹתוֹת אֲהַבָּה
 וְאַהֲיָה לָהֶם^b בְּמִרְמֵי עַל עַל לַחִיָּה^b וְאֵט^c אֱלֹיו^d אֲזַכִּיל^e 5 לֹא
 יָשׁוּב^a אֶל־אַרְצָא^a מִצְרִים וְאֲשׁוּר הוּא מִלְכּוֹ כִּי מֵאֲנֹו לָשׁוּב^b:
⁶ וְחָלָה חֶרֶב בְּעֵרְיוֹ וְכָלְתָה בְּדִיוֹ^a וְאָכְלָה מִמַּעֲצוֹתֵיהֶם^b: פ
 וְעַמִּי תְלוּאִים לְמִשׁוֹבְתִי וְאֶל־עַל יִקְרָאֶהּ יָחַד לֹא יִרְוֹמָם:
⁸ אֵיךְ אֶתְנַן אֲפִרִים אֲמַגְנֶךָ יִשְׂרָאֵל
 אֵיךְ אֶתְנַן כְּאֻדְמָה אֲשִׁימֶךָ בַּעֲבָאִים
 נִהַפְּךָ עָלַי לְבִי יָחַד נִכְמְרוּ נְחוּמִי:
⁹ לֹא אֶעֱשֶׂה חֲרוֹן אַפִּי לֹא אָשׁוּב לְשַׁחַת אֲפִרִים
 כִּי אֵל אֲנִכִּי וְלֹא־אִישׁ בְּקִרְבְּךָ קָדוֹשׁ וְלֹא אָבוֹא בְּעִיר:
¹⁰ אַחֲרֵי יְהוָה יִלְכוּ בְּאַרְיֵה יִשְׂאֵן

13 ^c prps וְאָכְלוּ || ^d 1 c 6^A בְּקִרְבְּךָ (prb v 13b add) || 14 ^a 1 וְקָאִם || ^b 1
 בְּעִרְיָה vel בְּעִרְיָהם cf 13 || ^c frt 1 מִבְצָרֶיךָ || ^d prb 1 יוֹשֵׁד || ^e Var^E 1.2.3 שְׂ; prps
 בֵּית 1 c 6 || ^f 6^B λεποβαλα; nonn vb g-g add hab || 15 ^a 1 c 6 אֶעֱשֶׂה || ^b 1 c 6
 מִפְּנֵי רַעַת רַעַתְכֶם add || Cp II, 1 c 6 || ^c frt 1 בְּשֹׁד vel בְּשֹׁד cf Jes 28,2; frt 1 בְּשֹׁד || ^d 1 c 6
 מִפְּנֵי הֵם || ^e 1 c 6 || ^f 1 c 6 || ^g 1 c 6 || ^h 1 c 6 || ⁱ 1 c 6 || ^j 1 c 6 || ^k 1 c 6 || ^l 1 c 6 || ^m 1 c 6 || ⁿ 1 c 6 || ^o 1 c 6 || ^p 1 c 6 || ^q 1 c 6 || ^r 1 c 6 || ^s 1 c 6 || ^t 1 c 6 || ^u 1 c 6 || ^v 1 c 6 || ^w 1 c 6 || ^x 1 c 6 || ^y 1 c 6 || ^z 1 c 6 || ^{aa} 1 c 6 || ^{ab} 1 c 6 || ^{ac} 1 c 6 || ^{ad} 1 c 6 || ^{ae} 1 c 6 || ^{af} 1 c 6 || ^{ag} 1 c 6 || ^{ah} 1 c 6 || ^{ai} 1 c 6 || ^{aj} 1 c 6 || ^{ak} 1 c 6 || ^{al} 1 c 6 || ^{am} 1 c 6 || ^{an} 1 c 6 || ^{ao} 1 c 6 || ^{ap} 1 c 6 || ^{aq} 1 c 6 || ^{ar} 1 c 6 || ^{as} 1 c 6 || ^{at} 1 c 6 || ^{au} 1 c 6 || ^{av} 1 c 6 || ^{aw} 1 c 6 || ^{ax} 1 c 6 || ^{ay} 1 c 6 || ^{az} 1 c 6 || ^{ba} 1 c 6 || ^{bb} 1 c 6 || ^{bc} 1 c 6 || ^{bd} 1 c 6 || ^{be} 1 c 6 || ^{bf} 1 c 6 || ^{bg} 1 c 6 || ^{bh} 1 c 6 || ^{bi} 1 c 6 || ^{bj} 1 c 6 || ^{bk} 1 c 6 || ^{bl} 1 c 6 || ^{bm} 1 c 6 || ^{bn} 1 c 6 || ^{bo} 1 c 6 || ^{bp} 1 c 6 || ^{bq} 1 c 6 || ^{br} 1 c 6 || ^{bs} 1 c 6 || ^{bt} 1 c 6 || ^{bu} 1 c 6 || ^{bv} 1 c 6 || ^{bw} 1 c 6 || ^{bx} 1 c 6 || ^{by} 1 c 6 || ^{bz} 1 c 6 || ^{ca} 1 c 6 || ^{cb} 1 c 6 || ^{cc} 1 c 6 || ^{cd} 1 c 6 || ^{ce} 1 c 6 || ^{cf} 1 c 6 || ^{cg} 1 c 6 || ^{ch} 1 c 6 || ^{ci} 1 c 6 || ^{cj} 1 c 6 || ^{ck} 1 c 6 || ^{cl} 1 c 6 || ^{cm} 1 c 6 || ^{cn} 1 c 6 || ^{co} 1 c 6 || ^{cp} 1 c 6 || ^{cq} 1 c 6 || ^{cr} 1 c 6 || ^{cs} 1 c 6 || ^{ct} 1 c 6 || ^{cu} 1 c 6 || ^{cv} 1 c 6 || ^{cw} 1 c 6 || ^{cx} 1 c 6 || ^{cy} 1 c 6 || ^{cz} 1 c 6 || ^{da} 1 c 6 || ^{db} 1 c 6 || ^{dc} 1 c 6 || ^{dd} 1 c 6 || ^{de} 1 c 6 || ^{df} 1 c 6 || ^{dg} 1 c 6 || ^{dh} 1 c 6 || ^{di} 1 c 6 || ^{dj} 1 c 6 || ^{dk} 1 c 6 || ^{dl} 1 c 6 || ^{dm} 1 c 6 || ^{dn} 1 c 6 || ^{do} 1 c 6 || ^{dp} 1 c 6 || ^{dq} 1 c 6 || ^{dr} 1 c 6 || ^{ds} 1 c 6 || ^{dt} 1 c 6 || ^{du} 1 c 6 || ^{dv} 1 c 6 || ^{dw} 1 c 6 || ^{dx} 1 c 6 || ^{dy} 1 c 6 || ^{dz} 1 c 6 || ^{ea} 1 c 6 || ^{eb} 1 c 6 || ^{ec} 1 c 6 || ^{ed} 1 c 6 || ^{ee} 1 c 6 || ^{ef} 1 c 6 || ^{eg} 1 c 6 || ^{eh} 1 c 6 || ^{ei} 1 c 6 || ^{ej} 1 c 6 || ^{ek} 1 c 6 || ^{el} 1 c 6 || ^{em} 1 c 6 || ^{en} 1 c 6 || ^{eo} 1 c 6 || ^{ep} 1 c 6 || ^{eq} 1 c 6 || ^{er} 1 c 6 || ^{es} 1 c 6 || ^{et} 1 c 6 || ^{eu} 1 c 6 || ^{ev} 1 c 6 || ^{ew} 1 c 6 || ^{ex} 1 c 6 || ^{ey} 1 c 6 || ^{ez} 1 c 6 || ^{fa} 1 c 6 || ^{fb} 1 c 6 || ^{fc} 1 c 6 || ^{fd} 1 c 6 || ^{fe} 1 c 6 || ^{ff} 1 c 6 || ^{fg} 1 c 6 || ^{fh} 1 c 6 || ^{fi} 1 c 6 || ^{fi} 1 c 6 || ^{gj} 1 c 6 || ^{gk} 1 c 6 || ^{gl} 1 c 6 || ^{gm} 1 c 6 || ^{gn} 1 c 6 || ^{go} 1 c 6 || ^{gp} 1 c 6 || ^{gq} 1 c 6 || ^{gr} 1 c 6 || ^{gs} 1 c 6 || ^{gt} 1 c 6 || ^{gu} 1 c 6 || ^{gv} 1 c 6 || ^{gw} 1 c 6 || ^{gx} 1 c 6 || ^{gy} 1 c 6 || ^{gz} 1 c 6 || ^{ha} 1 c 6 || ^{hb} 1 c 6 || ^{hc} 1 c 6 || ^{hd} 1 c 6 || ^{he} 1 c 6 || ^{hf} 1 c 6 || ^{hg} 1 c 6 || ^{hh} 1 c 6 || ^{hi} 1 c 6 || ^{hj} 1 c 6 || ^{hk} 1 c 6 || ^{hl} 1 c 6 || ^{hm} 1 c 6 || ^{hn} 1 c 6 || ^{ho} 1 c 6 || ^{hp} 1 c 6 || ^{hq} 1 c 6 || ^{hr} 1 c 6 || ^{hs} 1 c 6 || ^{ht} 1 c 6 || ^{hu} 1 c 6 || ^{hv} 1 c 6 || ^{hw} 1 c 6 || ^{hx} 1 c 6 || ^{hy} 1 c 6 || ^{hz} 1 c 6 || ^{ia} 1 c 6 || ^{ib} 1 c 6 || ^{ic} 1 c 6 || ^{id} 1 c 6 || ^{ie} 1 c 6 || ^{if} 1 c 6 || ^{ig} 1 c 6 || ^{ih} 1 c 6 || ⁱⁱ 1 c 6 || ^{ij} 1 c 6 || ^{ik} 1 c 6 || ^{il} 1 c 6 || ^{im} 1 c 6 || ⁱⁿ 1 c 6 || ^{io} 1 c 6 || ^{ip} 1 c 6 || ^{iq} 1 c 6 || ^{ir} 1 c 6 || ^{is} 1 c 6 || ^{it} 1 c 6 || ^{iu} 1 c 6 || ^{iv} 1 c 6 || ^{iw} 1 c 6 || ^{ix} 1 c 6 || ^{iy} 1 c 6 || ^{iz} 1 c 6 || ^{ja} 1 c 6 || ^{jb} 1 c 6 || ^{jc} 1 c 6 || ^{jd} 1 c 6 || ^{je} 1 c 6 || ^{jf} 1 c 6 || ^{jj} 1 c 6 || ^{kg} 1 c 6 || ^{kh} 1 c 6 || ^{ki} 1 c 6 || ^{kl} 1 c 6 || ^{km} 1 c 6 || ^{kn} 1 c 6 || ^{ko} 1 c 6 || ^{kp} 1 c 6 || ^{kq} 1 c 6 || ^{kr} 1 c 6 || ^{ks} 1 c 6 || ^{kt} 1 c 6 || ^{ku} 1 c 6 || ^{kv} 1 c 6 || ^{kw} 1 c 6 || ^{kx} 1 c 6 || ^{ky} 1 c 6 || ^{kz} 1 c 6 || ^{la} 1 c 6 || ^{lb} 1 c 6 || ^{lc} 1 c 6 || ^{ld} 1 c 6 || ^{le} 1 c 6 || ^{lf} 1 c 6 || ^{lg} 1 c 6 || ^{lh} 1 c 6 || ^{li} 1 c 6 || ^{lj} 1 c 6 || ^{lk} 1 c 6 || ^{ll} 1 c 6 || ^{lm} 1 c 6 || ^{ln} 1 c 6 || ^{lo} 1 c 6 || ^{lp} 1 c 6 || ^{lq} 1 c 6 || ^{lr} 1 c 6 || ^{ls} 1 c 6 || ^{lt} 1 c 6 || ^{lu} 1 c 6 || ^{lv} 1 c 6 || ^{lw} 1 c 6 || ^{lx} 1 c 6 || ^{ly} 1 c 6 || ^{lz} 1 c 6 || ^{ma} 1 c 6 || ^{mb} 1 c 6 || ^{mc} 1 c 6 || ^{md} 1 c 6 || ^{me} 1 c 6 || ^{mf} 1 c 6 || ^{mg} 1 c 6 || ^{mh} 1 c 6 || ^{mi} 1 c 6 || ^{mj} 1 c 6 || ^{mk} 1 c 6 || ^{ml} 1 c 6 || ^{mn} 1 c 6 || ^{mo} 1 c 6 || ^{mp} 1 c 6 || ^{mq} 1 c 6 || ^{mr} 1 c 6 || ^{ms} 1 c 6 || ^{mt} 1 c 6 || ^{mu} 1 c 6 || ^{mv} 1 c 6 || ^{mw} 1 c 6 || ^{mx} 1 c 6 || ^{my} 1 c 6 || ^{mz} 1 c 6 || ^{na} 1 c 6 || ^{nb} 1 c 6 || ^{nc} 1 c 6 || nd 1 c 6 || ^{ne} 1 c 6 || ^{nf} 1 c 6 || ^{ng} 1 c 6 || ^{nh} 1 c 6 || ⁿⁱ 1 c 6 || ^{nj} 1 c 6 || ^{nk} 1 c 6 || ^{nl} 1 c 6 || ^{nm} 1 c 6 || ^{no} 1 c 6 || ^{np} 1 c 6 || ^{nq} 1 c 6 || ^{nr} 1 c 6 || ^{ns} 1 c 6 || ^{nt} 1 c 6 || ^{nu} 1 c 6 || ^{nv} 1 c 6 || ^{nw} 1 c 6 || ^{nx} 1 c 6 || ^{ny} 1 c 6 || ^{nz} 1 c 6 || ^{oa} 1 c 6 || ^{ob} 1 c 6 || ^{oc} 1 c 6 || ^{od} 1 c 6 || ^{oe} 1 c 6 || ^{of} 1 c 6 || ^{og} 1 c 6 || ^{oh} 1 c 6 || ^{oi} 1 c 6 || ^{oj} 1 c 6 || ^{ok} 1 c 6 || ^{ol} 1 c 6 || ^{om} 1 c 6 || ^{on} 1 c 6 || ^{oo} 1 c 6 || ^{op} 1 c 6 || ^{oq} 1 c 6 || ^{or} 1 c 6 || ^{os} 1 c 6 || ^{ot} 1 c 6 || ^{ou} 1 c 6 || ^{ov} 1 c 6 || ^{ow} 1 c 6 || ^{ox} 1 c 6 || ^{oy} 1 c 6 || ^{oz} 1 c 6 || ^{pa} 1 c 6 || ^{pb} 1 c 6 || ^{pc} 1 c 6 || ^{pd} 1 c 6 || ^{pe} 1 c 6 || ^{pf} 1 c 6 || ^{pg} 1 c 6 || ^{ph} 1 c 6 || ^{pi} 1 c 6 || ^{pj} 1 c 6 || ^{pk} 1 c 6 || ^{pl} 1 c 6 || ^{pm} 1 c 6 || ^{pn} 1 c 6 || ^{po} 1 c 6 || ^{pp} 1 c 6 || ^{pq} 1 c 6 || ^{pr} 1 c 6 || ^{ps} 1 c 6 || ^{pt} 1 c 6 || ^{pu} 1 c 6 || ^{pv} 1 c 6 || ^{pw} 1 c 6 || ^{px} 1 c 6 || ^{py} 1 c 6 || ^{pz} 1 c 6 || ^{qa} 1 c 6 || ^{qb} 1 c 6 || ^{qc} 1 c 6 || ^{qd} 1 c 6 || ^{qe} 1 c 6 || ^{qf} 1 c 6 || ^{qg} 1 c 6 || ^{qh} 1 c 6 || ^{qi} 1 c 6 || ^{qj} 1 c 6 || ^{qk} 1 c 6 || ^{ql} 1 c 6 || ^{qm} 1 c 6 || ^{qn} 1 c 6 || ^{qo} 1 c 6 || ^{qp} 1 c 6 || ^{qq} 1 c 6 || ^{qr} 1 c 6 || ^{qs} 1 c 6 || ^{qt} 1 c 6 || ^{qu} 1 c 6 || ^{qv} 1 c 6 || ^{qw} 1 c 6 || ^{qx} 1 c 6 || ^{qy} 1 c 6 || ^{qz} 1 c 6 || ^{ra} 1 c 6 || ^{rb} 1 c 6 || ^{rc} 1 c 6 || rd 1 c 6 || ^{re} 1 c 6 || ^{rf} 1 c 6 || ^{rg} 1 c 6 || ^{rh} 1 c 6 || ^{ri} 1 c 6 || ^{rj} 1 c 6 || ^{rk} 1 c 6 || ^{rl} 1 c 6 || ^{rm} 1 c 6 || ^{rn} 1 c 6 || ^{ro} 1 c 6 || ^{rp} 1 c 6 || ^{rq} 1 c 6 || ^{rr} 1 c 6 || ^{rs} 1 c 6 || ^{rt} 1 c 6 || ^{ru} 1 c 6 || ^{rv} 1 c 6 || ^{rw} 1 c 6 || ^{rx} 1 c 6 || ^{ry} 1 c 6 || ^{rz} 1 c 6 || ^{sa} 1 c 6 || ^{sb} 1 c 6 || ^{sc} 1 c 6 || ^{sd} 1 c 6 || ^{se} 1 c 6 || ^{sf} 1 c 6 || ^{sg} 1 c 6 || ^{sh} 1 c 6 || ^{si} 1 c 6 || ^{sj} 1 c 6 || ^{sk} 1 c 6 || ^{sl} 1 c 6 || ^{sm} 1 c 6 || ^{sn} 1 c 6 || ^{so} 1 c 6 || ^{sp} 1 c 6 || ^{sq} 1 c 6 || ^{sr} 1 c 6 || ^{ss} 1 c 6 || st 1 c 6 || ^{su} 1 c 6 || ^{sv} 1 c 6 || ^{sw} 1 c 6 || ^{sx} 1 c 6 || ^{sy} 1 c 6 || ^{sz} 1 c 6 || ^{ta} 1 c 6 || ^{tb} 1 c 6 || ^{tc} 1 c 6 || ^{td} 1 c 6 || ^{te} 1 c 6 || ^{tf} 1 c 6 || ^{tg} 1 c 6 || th 1 c 6 || ^{ti} 1 c 6 || ^{tj} 1 c 6 || ^{tk} 1 c 6 || ^{tl} 1 c 6 || ^{tm} 1 c 6 || ^{tn} 1 c 6 || ^{to} 1 c 6 || ^{tp} 1 c 6 || ^{tq} 1 c 6 || ^{tr} 1 c 6 || ^{ts} 1 c 6 || ^{tt} 1 c 6 || ^{tu} 1 c 6 || ^{tv} 1 c 6 || ^{tw} 1 c 6 || ^{tx} 1 c 6 || ^{ty} 1 c 6 || ^{tz} 1 c 6 || ^{ua} 1 c 6 || ^{ub} 1 c 6 || ^{uc} 1 c 6 || ^{ud} 1 c 6 || ^{ue} 1 c 6 || ^{uf} 1 c 6 || ^{ug} 1 c 6 || ^{uh} 1 c 6 || ^{ui} 1 c 6 || ^{uj} 1 c 6 || ^{uk} 1 c 6 || ^{ul} 1 c 6 || ^{um} 1 c 6 || ^{un} 1 c 6 || ^{uo} 1 c 6 || ^{up} 1 c 6 || ^{uq} 1 c 6 || ^{ur} 1 c 6 || ^{us} 1 c 6 || ^{ut} 1 c 6 || ^{uu} 1 c 6 || ^{uv} 1 c 6 || ^{uw} 1 c 6 || ^{ux} 1 c 6 || ^{uy} 1 c 6 || ^{uz} 1 c 6 || ^{va} 1 c 6 || ^{vb} 1 c 6 || ^{vc} 1 c 6 || ^{vd} 1 c 6 || ^{ve} 1 c 6 || ^{vf} 1 c 6 || ^{vg} 1 c 6 || ^{vh} 1 c 6 || ^{vi} 1 c 6 || ^{vj} 1 c 6 || ^{vk} 1 c 6 || ^{vl} 1 c 6 || ^{vm} 1 c 6 || ^{vn} 1 c 6 || ^{vo} 1 c 6 || ^{vp} 1 c 6 || ^{vq} 1 c 6 || ^{vr} 1 c 6 || ^{vs} 1 c 6 || ^{vt} 1 c 6 || ^{vu} 1 c 6 || ^{vv} 1 c 6 || ^{vw} 1 c 6 || ^{vx} 1 c 6 || ^{vy} 1 c 6 || ^{vz} 1 c 6 || ^{wa} 1 c 6 || ^{wb} 1 c 6 || ^{wc} 1 c 6 || ^{wd} 1 c 6 || ^{we} 1 c 6 || ^{wf} 1 c 6 || ^{wg} 1 c 6 || ^{wh} 1 c 6 || ^{wi} 1 c 6 || ^{wj} 1 c 6 || ^{wk} 1 c 6 || ^{wl} 1 c 6 || ^{wm} 1 c 6 || ^{wn} 1 c 6 || ^{wo} 1 c 6 || ^{wp} 1 c 6 || ^{wq} 1 c 6 || ^{wr} 1 c 6 || ^{ws} 1 c 6 || ^{wt} 1 c 6 || ^{wu} 1 c 6 || ^{wv} 1 c 6 || ^{ww} 1 c 6 || ^{wx} 1 c 6 || ^{wy} 1 c 6 || ^{wz} 1 c 6 || ^{xa} 1 c 6 || ^{xb} 1 c 6 || ^{xc} 1 c 6 || ^{xd} 1 c 6 || ^{xe} 1 c 6 || ^{xf} 1 c 6 || ^{xg} 1 c 6 || ^{xh} 1 c 6 || ^{xi} 1 c 6 || ^{xj} 1 c 6 || ^{xk} 1 c 6 || ^{xl} 1 c 6 || ^{xm} 1 c 6 || ^{xn} 1 c 6 || ^{xo} 1 c 6 || ^{xp} 1 c 6 || ^{xq} 1 c 6 || ^{xr} 1 c 6 || ^{xs} 1 c 6 || ^{xt} 1 c 6 || ^{xu} 1 c 6 || ^{xv} 1 c 6 || ^{xw} 1 c 6 || ^{xx} 1 c 6 || ^{xy} 1 c 6 || ^{xz} 1 c 6 || ^{ya} 1 c 6 || ^{yb} 1 c 6 || ^{yc} 1 c 6 || ^{yd} 1 c 6 || ^{ye} 1 c 6 || ^{yf} 1 c 6 || ^{yg} 1 c 6 || ^{yh} 1 c 6 || ^{yi} 1 c 6 || ^{yj} 1 c 6 || ^{yk} 1 c 6 || ^{yl} 1 c 6 || ^{ym} 1 c 6 || ^{yn} 1 c 6 || ^{yo} 1 c 6 || ^{yp} 1 c 6 || ^{yq} 1 c 6 || ^{yr} 1 c 6 || ^{ys} 1 c 6 || ^{yt} 1 c 6 || ^{yu} 1 c 6 || ^{yv} 1 c 6 || ^{yw} 1 c 6 || ^{yx} 1 c 6 || ^{yy} 1 c 6 || ^{yz} 1 c 6 || ^{za} 1 c 6 || ^{zb} 1 c 6 || ^{zc} 1 c 6 || ^{zd} 1 c 6 || ^{ze} 1 c 6 || ^{zf} 1 c 6 || ^{zg} 1 c 6 || ^{zh} 1 c 6 || ^{zi} 1 c 6 || ^{zj} 1 c 6 || ^{zk} 1 c 6 || ^{zl} 1 c 6 || ^{zm} 1 c 6 || ^{zn} 1 c 6 || ^{zo} 1 c 6 || ^{zp} 1 c 6 || ^{zq} 1 c 6 || ^{zr} 1 c 6 || ^{zs} 1 c 6 || ^{zt} 1 c 6 || ^{zu} 1 c 6 || ^{zv} 1 c 6 || ^{zw} 1 c 6 || ^{zx} 1 c 6 || ^{zy} 1 c 6 || ^{zz} 1 c 6 ||

^b 1? וְעַם || ^c 1 frt (c 6?) נֶאֱמַר (hic finis cp II in 8) || 2 ^a 1 c וְשׂוּא || ^{b-b} 1
 אֶפְקֶד || ^b 1? יַעֲקֹב || יִשְׂרָאֵל || 3 ^a 1 יוֹבֵל: רִיב || ^{c-c} 1 2/3 יְרֵבּוּ בְּרִית
 אֲשֵׁית || 5 ^a 1 אֶת- || cf v 4 fin || ^b 1 עָמוּ || 6 num ו dl? || 7 1 prb בְּאַהֲלֶיהָ || cf
 v 10 || 8 ^a dl || ^b 1 frt לַעֲקֹב || ^c trsp huc אַפְרַיִם || ex 9 || 9b 6 לֹא ||
 כָּמוֹ מִי-עַד || 10 ^a 1 frt לֹא עֹן || pro לְעֹן || 1 sic aut יִמְצְאוּ-לוֹ עֹן אֲשֶׁר תִּמְצָא
 Hi 20,4 || 11 ^a 1 אֵל- || cf 6 || ^b fin vs crrp, sed inc quid 1 || 12 ^a 1 בְּנִי || ^{b-b} add ||
 עֲשׂוּ || ^d 6 שְׂרִים (ἀρχοντες); prb 1 לְשִׂרִים.

14 וּבִנְיָא הָעֵלָה יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וּבִנְיָא נִשְׁמָר׃ 15 הַכְּעִים
אֶפְרַיִם תִּמְרוּרִים

וּדְמִיו עָלָיו יוֹשֵׁשׁ וְחִרְפָּתוֹ יֵשֵׁיב לֹו אֲדָנָיו׃
13 כִּדְבַר אֶפְרַיִם רִתָּת^a נִשְׂא^b הוּא בְיִשְׂרָאֵל
וַיֵּאשָׁם^c בְּבַעַל וַיָּמָת׃

2 וַעֲתָה וַיִּזְכְּרוּ לְחַטָּא וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם מַסָּכָה
מִכֶּסֶּפֶס בְּתַבּוּנָם^a עֲצָבִים מַעֲשֵׂה חֲרָשִׁים כָּלָה
לָהֶם^b הֵם אֲמָרִים זִבְתִּי^c אָדָם עֲנָלִים יִשְׁקֹון^d׃
3 לָכֵן יִהְיוּ^a כַּעֲנַן־בֹּקֶר וְכִטָּל מִשְׁכִּים הַלֵּךְ^a

כַּמֶּץ יִסְעַר^b מִגֶּרֶן וּכְעָשָׁן מֵאֲרָבָה׃
4 וַיֵּאנְכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ^c מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
וְאֱלֹהִים זִוְלָתִי לֹא תִדַּע וּמוֹשִׁיעַ אֲנִי בִלְתִּי׃

5 אֲנִי יִדְעֵתִיךָ בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ תְּלָאוּבוֹת׃
6 כְּמַרְעִיתָם^a וַיִּשְׁבְּעוּ וַיִּשְׁבְּעוּ נִירָם לָבָם^b עַל־כֵּן שִׁכְחוּנִי^b׃

7 וַיֵּאֱהִי^a לָהֶם כְּמוֹ־שֹׁחַל כְּנֹמֶר עַל־דֶּרֶךְ אֲשׁוּר׃
8 אֶפְרַיִם כְּכֹב שֹׁחַל^a וַיִּאֲקָרַע סִגּוֹר לָבָם^a

וַיֵּאֱכֹלֵם שֵׁם כָּל־יָא^b חֵיַת הַשָּׂדֶה תִּבְקַעֵם׃
9 שִׁחֲתֵךְ יִשְׂרָאֵל^a בִּי־בִי^b בְּעִזְרֵךְ^c׃

10 אֱהִי^a מַלְכֶךָ אִפּוּא וַיִּזְשִׁיעֶךָ^b בְּכָל־עֲרִידָה וַיִּשְׁפֹּטִיךָ^b
אֲשֶׁר אֲמַרְתָּ תִּנְה־לִּי מֶלֶךְ וְשָׂרִים^c׃

11 אֶתֶּן־לְךָ מֶלֶךְ בְּאִפִּי וְאֶקַּח בְּעִבְרָתִי׃
12 צָרוּר עֵינָן אֶפְרַיִם צְפוּנָה חֲטָאָתוֹ׃

13 חֲבָלִי יִזְלָה וַיָּבֹאוּ לֹו הוּא־בֵן לֹא חָכָם
בִּי־עֵת^b לֹא־יַעֲמִד בְּמִשְׁבֵּר בָּנִים׃

vs 15 crrp; pro תִּמְרוּרִים 15 καὶ παρώργισεν; יוֹשֵׁשׁ 15 ἐκχυθήσεται, quare
prps הַכְּעִיסֵנִי אֶפְרַיִם וּמִרְנִי יִשְׂרָאֵל | וּדְמִיו עָלָיו אֲשַׁפֵּךְ וְחִרְפָּתוֹ אֵשֵׁיב לֹו cf
1. pers in 11 || Cp 13, 1^a Ἀφρίκη Σ τρόμος cf 13; 15 δικαιώματα (= דָּת vel
כְּתֻמּוֹת || 1^b נִשְׂא vel נִשְׂא || 1 וַיִּשְׁמָם 15 || 2^a 1 c 15 vel כְּתֻמּוֹת || 3^{a-a} frt
(κατ' εἰκόνα) || 1^b ins? vel 1? אֱלֹהִים cf 14,4 et ^c, ^d || 1^c 1? עֲזָרִי || ^d dl? || 3^{a-a} frt
add cf 6,4 || 1^b 1 יִסְעַר || 4 15 + vb nonn || 5 1 c 15 רַעֲתִיךָ cf 6^a || 6^a 1 frt
אֲשׁוּר || 7^a 1 c 15 וַיִּשְׁפֹּטִיךָ || 8^{a-a} 1? אֶקְרַעֵם כְּנֹמֶר || 1^b 1 c 15 וַיִּשְׁפֹּטִיךָ || 9^a 1 c 15 כְּפִירִי יַעַר
prb 1 אֲשַׁקֵּד cf Jer 5,6 || 8^{a-a} 1? אֶקְרַעֵם כְּנֹמֶר || 1^b 1 c 15 וַיִּשְׁפֹּטִיךָ || 9^a 1 c 15 כְּפִירִי יַעַר
10^a 1 אֱהִי? (dl אִפּוּא) || 1^b 1 וַיִּשְׁפֹּטִיךָ || 10^a 1 אֱהִי? (dl אִפּוּא) || 1^b 1 וַיִּשְׁפֹּטִיךָ || 10^a 1 אֱהִי? (dl אִפּוּא) ||
c-c add? || 13^a 1 והוא || 1^b 1 כָּעֵת.

14 מִיַּד שְׂאוֹל אֶפְדֹם מִמּוֹת אֲנָאֶלֶם
 אֱהִי דְבָרֶיךָ^b מוֹת אֱהִי קִטְבֶּךָ שְׂאוֹל
 גֶּחֶם יִסְתֵּר מֵעֵינַי:

15 כִּי הוּא בֵּין אֲחִים יִפְרִיא^a יָבוֹא קָדִים^b לְרוּחַ יְהוָה מִמִּדְבָּר^b
 עֲלֶה וַיָּבוֹשׁ מְקוֹרוֹ וַיִּתְּרֵב^d מֵעֵינָיו
 הָיָה יִשְׁסֶה אוֹצַר כָּל־כְּלֵי חֲמֻדָּה:

14 תִּתְּשֶׁם^a שְׁמֹרֶן^b כִּי מָרְתָה בְּאֱלֹהֶיהָ^b בַּחֲרֵב יָפְלוּ
 עֲלֵיהֶם יִרְטָשׁוּ וְהִרְיוֹתִיו יִבְקָעוּ:^פ

2 שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל עַד יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בְּעוֹנֶךָ:

3 קָחֻ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל־יְהוָה

אִמְרוּ אֵלָיו כָּל־^a תַּשֵּׂא עוֹן

וְקַח־^b טוֹב וְנִשְׁלָמָה פָּרִים^c שְׁפָתֵינוּ:

4 אֲשׁוּר לֹא יוֹשִׁיעֵנוּ עַל־סוֹם לֹא נִרְכָּב

וְלֹא־נֹאמַר עוֹד אֱלֹהֵינוּ לַמַּעֲשֶׂה יָדֵינוּ אֲשֶׁר־כָּךְ יִרְתֶּם יְתוֹם:

5 אֲרָפֶא מִשׁוֹבְתָם אֶהְבֶּם נִדְבָה^c כִּי שָׁב אִפִּי מִמֶּנּוּ:

6 אֱהִיָּה כַּטֹּל לְיִשְׂרָאֵל יִפְרַח כִּשְׂשׁוֹשָׁנָה

וַיִּךְ^a שָׁרָשָׁיו בְּלִבָּנוֹן^b: וַיִּלְכּוּ יוֹנְקוֹתָיו

וַיְהִי כְנִית הוֹדוֹ וְרִיחַ לֹו בְּלִבָּנוֹן:

8 וַיִּשְׁבּוּ יִשְׁבֵּי^a בְּצִלּוֹ^b יִחְיֶי דָגָן^c

וַיִּפְרְחוּ כִנְפֵן זִכְרוֹ^d בֵּינָן לְבָנוֹן:

9 אֲפָרִים מַה־לִּי^a עוֹד לַעֲצָבִים אֲנִי בְּעֲנִיתִי וַאֲשׁוּרֵנוּ^b

אֲנִי בְּכַרְוֹשׁ רֵעֵנִן מִמֶּנִּי פָרוּךְ גִּמְצָא:

10 מִי חָכָם וַיִּבֶן אֱלֹה גִבּוֹן וַיִּדְעֶם

כִּי יִשְׂרָאֵל דָּרְכָה יְהוָה וְעַד־קִים יִלְכּוּ בָּם וּפְשָׁעִים יִכְשְׁלוּ בָּם:

14 ^a cf 10^a || ^b mlt MSS sine י || 15 ^{a-a} i אֶחָד מִפְּרִיא (Var^{E3} al אֲחִים) ||
 תִּשָּׁם || Cp 14, 1 ^a ט וַיִּחְרִיב || ^d 1 c וַיִּזְכֹּשׁ || ^c 1 c || ^{b-b} add? ||
 וְנִקְחָה 1 ^b || כָּל 1 ^a || 3 || וְהִרְיוֹתִיהֶם תִּבְקַעְנָה || ^c prps || ^{b-b} prb add || (שָׁמַם) ||
 כְּאֲרוּסִים? 1 ^b || 6 ^a incert || 5 ^{oo} prb add || 4 ^{oo} prb add || פָּרִי 1 c ||
 8 ^a 1 c || וַיִּשְׁבּוּ 1 c || בְּצִלּוֹ 1 c || וַיִּפְרְחוּ 1 c || (καὶ) μεθυσθήσονται = וַיִּשְׁכְּרוּ || ^{c-c} ||
 9 ^a 1 c || לוֹ 1 c || 9 ^a 1 c || (al יִשְׁכְּרוּ cf ט?) || עַד־קִים || ^d 1 || דָּגָן || 1 frt ||
 עַד־קִים || ^{b-b} 1 frt || וַאֲשׁוּרֵנוּ || ^{b-b} 1 frt || וַאֲשׁוּרֵנוּ || ^{b-b} 1 frt ||

יואל JOEL.

- 1 יְדַבֵּר־יְהוָה אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִזְחָל בֶּן־פֶּתוּאֵל:
 2 שָׁמְעוּ־זאת הַזִּקְנִים וְהָאֲזִינוּ כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
 הַהִיְתָה זאת בְּיָמֵיכֶם וְאִם בְּיָמֵי אֲבוֹתֵיכֶם:
 3 עָלֶיהָ לִבְנֵיכֶם סִפְרוּ וּבְנֵיכֶם לִבְנֵיהֶם וּבְנֵיהֶם לְדֹר אַחֵר:
 4 יִתֵּר הַנֶּזֶם אֶכֶּל הָאָרֶץ וְיִתֵּר הָאָרֶץ אֶכֶּל הַיֵּלֶק
 וְיִתֵּר הַיֵּלֶק אֶכֶּל הַחֶסֶל:
 5 הִקְיֹצוּ שָׁפְזִים^a וּבָכוּ וְהִלְלוּ כָּל־שְׁתֵּי יַיִן
 עַל־עֲסִים כִּי נִכְרַת מִפִּיכֶם^b:
 6 כִּי־נֹזֵי עָלָה עַל־אֶרֶץ עֲצֹם וְאֵין מִסְפָּר
 שְׁנֵי שָׁנֵי אֶרֶץ וּמִתְלַעֶזֶת לְבִיא לֹא־
 7 שָׁם גִּפְנֵי לְשֹׁמֵה וּתְאֲנָתִי לִקְצֹפָה
 חֲשֹׁף חֲשֹׁפָה וְהַשְׁלִיךְ הַלְבִּינוּ שְׁרִינֶיהָ:
 8 אֵלֶי כָּבְתוּלָה חֲגֶרֶת־שֶׁקַּע עַל־בָּעַל נְעוּרֶיהָ:
 9 הִכְרַת מִנְחָה וְנִסָּד מִבֵּית יְהוָה
 אֲבָלוּ הַכֹּהֲנִים מִשְׁרָתִי יְהוָה:
 10 שָׁדַד שָׁדָה אֲבָלָה אֲדָמָה
 כִּי שָׁדַד דָּגָן הַזֵּבִישׁ תִּירוּשׁ אֲמָלָל יִצְהָר:
 11 הַבִּישׁוּ אֲכָרִים הִלִּילוּ כְרָמִים
 עַל־חֲטָה וְעַל־שַׁעֲרָה כִּי אֲבָד קִצִּיר שָׁדָה:
 12 הִגְפֹּן הַזֵּבִישָׁה וְהַתְּאֵנָה אֲמָלָלָה
 רִמֹּן גַּם־תָּמָר וְתַפּוּחַ כָּל־עֵצֵי הַשָּׂדֶה יִבְשׁוּ
 כִּי־הִבִּישׁ שִׁשּׁוֹן מִן־בְּגֵי אָדָם:
 13 חֲגֹרוּ וּסְפְרוּ הַכֹּהֲנִים הִלִּילוּ מִשְׁרָתִי מִזִּבְחַת
 בָּאוּ לִינוּ בַשָּׁקִים מִשְׁרָתִי אֱלֹהֵי
 כִּי נִמְנַע מִבֵּית אֱלֹהֵיכֶם מִנְחָה וְנִסָּד:

Cp I, I 628 בתואל || 3 ^a frt add || 5 ^a 6(£) + ἐξ οἴνου αὐτῶν || ^b 6 + εὐφροσύνη καὶ χαρά: exc ? vb nonn || 6 ^a prps כלביא cf 62 || 7 ^a 1 ? והשלך || 8 6£ + πρὸς μέ || 9 1 c 6^{MSS} (= L) מזבח ut v 13 || 13 1 c 6£ אלהים.

14 קָדְשׁוֹ-צוֹם קָרָאוּ עֲצָרָה
 אִסְּפוּ זִקְנִים כָּל יִשְׂרָאֵל הָאָרֶץ
 בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְנַעֲקוּ אֶל-יְהוָה:
 15 אָתָּה לְיוֹם כִּי קָרָוּב יוֹם יְהוָה וְכִשָּׁד מִשְׁנֵי יָבוֹא:
 16 הֲלֹא נִגַּד עֵינֵינוּ אֲכָל נִכְרַת
 מִבֵּית אֱלֹהֵינוּ שְׁמִיחָה וְגִיל:
 17 ^aעָבְשׁוּ פְּרוֹזוֹת תַּחַת מְגֻרְפְּתֵיהֶם
 נִשְׁמְרוּ אֲצִרוֹת נִהְרְסוּ מִמְּגֻרֹת ^bכִּי הִבִּישׁ דָּגוֹן:
 18 ^aמֶה-נִּגְאֲנָחָה בַּהֲמָה ^aנִבְלֹב ^bעֲדָרִי בָקָר
 כִּי אֵין מְרֻעָה לָהֶם גַּם-עֲדָרֵי הָצֹאן נִאֲשָׁמוּ:
 19 אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא

כִּי אִשׁ אָכְלָה נָאוֹת מִדָּבָר
וְלֹהֲבָה לִהְיוֹת כָּל-עֵצֵי הַשָּׂדֶה:
גַּם-בְּהֵמוֹת שָׂדֶה תַעֲרוֹג אֵלֶיךָ²⁰
כִּי יִבְשׁוּ אַפִּיקֵי מַיִם וְאִשׁ אָכְלָה נָאוֹת הַמִּדְבָּר: פ
תִּקְעוּ שׁוֹפָר בְּצִיּוֹן וְהִרְעוּ בְּהַר קֹדְשִׁי¹ 2
יִרְגְּזוּ כָּל וְשָׁבִי הָאָרֶץ כִּי-בָא יוֹם-יְהוָה
כִּי קְרוֹב: ² יוֹם חֹשֶׁךְ וְאִפְלָה יוֹם עָנָן וְעָרְפָּל
כִּשְׁחַר פָּרֶשׁ עַל-הַהָרִים עִם רֶב וְעֲצוֹם
כְּמַהוּ לֹא נִהְיָה מִן-הָעוֹלָם וְאַחֲרָיו לֹא יוֹסֵף
עַד-שָׁנֵי דָוָר וְדָוָר:
³ לִפְנֵי אָכְלָה אִשׁ וְאַחֲרָיו תִּלְחַט לִהְבֶּה
בֶּן-עֵדֶן הָאָרֶץ לִפְנֵי וְאַחֲרָיו מִדְּבַר שְׁמֵמָה
וְגַם-פְּלִיטָה לֹא-תִיָּתֵה לוֹ:
⁴ כִּמְרֹאֶה סוֹסִים מְרֹאֶהוּ וּכְפָרָשִׁים בֶּן יְרוּצִין:
⁵ כְּקוֹל מְרִכְבוֹת עַל-רֹאשֵׁי הַהָרִים יִרְקְדוּן
כְּקוֹל לֵהֵב אִשׁ אָכְלָה קֶשׁ
כְּעִם עֲצוֹם עֶרְוֹד מִלְחָמָה:

עֲכָם(ש)ו (ἐσκήρτησαν) פָּרוֹת תַּחַת רַפְּתֵיהֶם (מרפתיהם) 17 ^{a-2} crp; ⑥
(etiam ⑧ hab פָּרוֹת, sed frt 1 פָּרְדוֹת vel פָּרְדִים, reliquum c ⑥) || ^b 1 מְגֵרוֹת ⑥
cf Hgg 2,19 || 18 ^{a-2} ⑥ τί ἀποθήσομεν ἑαυτοῖς = מָה נִנְחָה בְּהֶמָּה || ^b ⑥
ἐκλαυσαν = בָּכוּ, sed 1 ⑥ || ^c ⑥ נִשְׁמָו (ἠφανίσθησαν) cf Hos 14,1^a || 20 frt 1
בְּהֶמָּה || Cp 2, 1 trsp fin vrs post וְעֹרֶפֶל v 2 || 2 1 יוֹסֵף.

6 מִפָּנָיו יִחִילוּ עַמִּים כָּל־פָּנִים קִבְּצוּ פָּאֲרוּרִי:
 7 כְּנִבְזִירִים יִרְצֹן כְּאִנְשֵׁי מִלְחָמָה יַעֲלוּ חוֹמָה
 וְאִישׁ בְּדֶרְכִּי יִלְכֹן וְלֹא יַעֲבֹטֹן אֶרְחוֹתָם:
 8 וְאִישׁ אֲחִירֹ לֹא יִדְחֲקֹן גִּבֹּר בְּמַסְלָתוֹ יִלְכֹן
 וּבְעַד הַשָּׁלַח יִפְּלוּ לֹא יִבְצְעוּ:
 9 בְּעִיר יִשְׁקוּ בַּחוֹמָה יִרְצֹן בַּבָּתִּים יַעֲלוּ
 בְּעַד הַחֲלוּצִים יָבֹאוּ בַּגִּבֹּב:
 10 לִפְנֵי רָגֹזָה אֶרֶץ רָעָשׁוּ שָׁמַיִם
 שֶׁמֶשׁ וַיִּרָח קָדְרוֹ וְכוֹכָבִים אָסְפוּ נִגְהָם:
 11 וַיִּדְוָה גֹתֵן קוֹלוֹ ^aלִפְנֵי חֵילוֹ ^aכִּי רַב מְאֹד מִחֲזָהוּ
 כִּי ^bעָצוֹם עָשָׂה וּבָרָא ^bכִּי־גָדוֹל יוֹם־יְהוָה
 וְנֹרָא מְאֹד וּמִי יִכְלֵנוּ:
 12 וְגַם־עֲתִידָה נֹאם־יְהוָה שָׁבוּ עָדִי בְּכָל־לִבְבְּכֶם
 וּבְצֹם וּבִבְכִי וּבְמַסְפָּד: ¹³וְקִרְעוּ לִבְבְּכֶם וְאֶל־בְּגֵדֵיכֶם
 וּשׁוּבוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כִּי־חֲנוּן וְרַחוּם הוּא
 אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְנִחָם עַל־הִרְעָה:
 14 מִי יוֹדַע יָשׁוּב וְנִחָם וְהַשָּׂאִיר אַחֲרָיו בְּרָכָה
 מִנְחָה וְנֶסֶד לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם: ׀
 15 תִּקְעוּ שׁוֹפָר בְּצִיּוֹן קִדְשׁו־צֹם קִרְאוּ עֲצָרָה:
 16 אָסְפוּ־עָם קִדְשׁוּ קָהֶל
 קִבְּצוּ ^aזִקְנִים אָסְפוּ עוֹלָלִים וַיִּזְנְקִי ^bשָׂדִים
 יֵצֵא חֲתָן מִסִּדְרֹו וְכֻלָּה מִחֻפָּתָה:
 17 בֵּין הָאוֹלָם וּלְמַזְבֵּחַ יִבְּרוּ הַכֹּהֲנִים מִשְׁרָתִי יְהוָה
 וַיֹּאמְרוּ חוֹסֶה יְהוָה עַל־עַמּוֹ וְאֶל־תִּתֵּן נִחֲלָתְךָ לְחִרְפָּה
 לְמַשְׁלָבָם גּוֹלִים לָמָּה וַיֹּאמְרוּ בָּעַמִּים אֵיךְ אֱלֹהֵיהֶם:
 18 וַיִּקְנֵא יְהוָה לָאָרֶץ וַיַּחֲמַל עַל־עַמּוֹ: ¹⁹וַיַּעַן יְהוָה וַיֹּאמֶר לְעַמּוֹ
 הִנְנִי שֹׁלַח לָכֶם אֶת־הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר וּשְׁבַעְתֶּם אֹתוֹ וְלֹא־
 אֶתֵּן אֶתְכֶם עוֹד חִרְפָּה בְּגוֹיִם: ²⁰וְאֶת־הַצִּפּוֹנִי אֶרְחִיק מֵעַלְיֶכֶם
 וְהִנְחִיתִיו אֶל־אֶרֶץ צִיָּה וּשְׁמָמָה אֶת־פָּנָיו אֶל־הַיָּם הַקָּדְמָנִי וְסָפוּ

7 frt l יַעֲתוֹן (Θ ἐκκλίνουσιν) || 8 Θ ἀφ'έξεται (יִרְחֲקִין) || 11 ^{a-a} add? || ^{b-b} Θ ε
 ὅτι ἰσχυρὰ ἔργα λόγων αὐτοῦ = עֲצִמָּה מַעֲשֵׂי דְבָרוֹ || 12 Θ + δ θεός ὑμῶν ||
 15 θ hic incip cp 2 || 16 ^a θ קִבְּצוּ || ^b Θ om ו || 17 cf 1R 6,3^a.

אֶל־הַיָּם הָאֲחֵרִים וְעָלָה בְּאִשׁוֹ וְתַעַל צַחְנָתוֹ כִּי הִגְדִּיל לַעֲשׂוֹת׃
 21 אֶל־תִּרְאֵי אֲדָמָה גִּילִי וּשְׂמַחִי כִּי־הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת׃

22 אֶל־תִּירְאוּ בַּהֲמוֹת שָׂדֵי כִּי דָשְׁאוּ נֶאֱזוֹת מִדְּבַר
 כִּי־עֵץ נָשָׂא פִרְיוֹ תֵּאֱנֶה וְגִפֶּן נָתַנוּ חִילָם׃

23 וּבְגִי צִיּוֹן גִּילוּ וּשְׂמַחוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
 כִּי־נָתַן לָכֶם אֶת־הַמִּזְרָה^a לַעֲדָקָה

וַיִּזְרַד לָכֶם נֶשֶׁם מִזְרָה^b וּמִלְקוֹשׁ בְּרָאשׁוֹן׃

24 וּמִלְאוּ הַגְּרָנוֹת בַּר וְהַשִּׁיקוּ הַיָּקְבִים תִּירוֹשׁ וַיִּצְהְרוּ

25 וְשִׁלַּמְתִּי לָכֶם אֶת־הַשָּׂנִים אֲשֶׁר אָכַל הָאֲרָבָה הַיָּלֶק וְהַחֲסִיל
 וְהַגִּזָּם חִילִי הַגָּדוֹל אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּי בָכֶם׃

26 וְאִכַּלְתֶּם אָכּוֹל וּשְׂבֹעַ וְהִלַּלְתֶּם אֶת־שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם

אֲשֶׁר־עָשָׂה עִמָּכֶם לְהַפְלִיא וְלֹא־יִבְשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם׃ 27 וַיִּיַדְעֻתֶם
 כִּי בִקְרֵב יִשְׂרָאֵל אֲנִי

וְאֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאִין עוֹד וְלֹא־יִבְשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם׃ 8

3 וְהִנֵּה אַחֲרֵי־כֵן אֲשַׁפּוֹד אֶת־רוּחִי עַל־כָּל־בָּשָׂר

וְנִבְּאוּ בְּנִיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם זִקְנֵיכֶם חֲלֻמוֹת יַחֲלֹמוּ

בַּחֲוִירֵיכֶם חֲזִינֹת יִרְאוּ׃ 2 וְגַם עַל־הַעֲבָדִים

וְעַל־הַשְּׁפָחוֹת בְּיָמִים הָהֵמָּה אֲשַׁפּוֹד אֶת־רוּחִי׃

3 וְנָתַתִּי מִזִּפְתִּים בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ דָּם וְאִשׁ וְתַמְרוֹת עֶשֶׂן׃

4 הַשֶּׁמֶשׁ יִהְיֶה לְחֹשֶׁךְ וְהַיָּרֵחַ לְדָם לְפָנַי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל

[וְהַנּוֹרָא׃]

5 וְהָיָה כָּל אֲשֶׁר־יִקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה וּמִלֵּט כִּי בְהִרְצִיּוֹן

וּבִירוּשָׁלַם תִּהְיֶה פְּלִיטָה כַּאֲשֶׁר אָמַר יְהוָה

וּבְשָׂרֵי־יָדַיִם אֲשֶׁר יְהוָה קָרָא׃

4 כִּי הִנֵּה בְּיָמִים הָהֵמָּה וּבָעֵת הַהִיא אֲשֶׁר אָשׁוּב אֶת־שִׁבּוֹת יְהוּדָה

וִירוּשָׁלַם׃ 2 וְקִבַּצְתִּי אֶת־כָּל־הַגּוֹזִים וְהַזֹּרְדִּים אֶל־עִמְקֵי יְהוֹשָׁפָט

וְנִשְׁפָּטְתִּי עִמָּם שָׁם עַל־עַמִּי וְנִחַלְתִּי יִשְׂרָאֵל

אֲשֶׁר פָּזְרוּ בַּגּוֹזִים וְאֶת־אֲרָצִי חָלְקוּ׃

3 וְאֶל־עַמִּי יִדּוּ גֹזֵל וַיִּתְּנוּ הִילָל בַּזֹּנָה

20 ° add cf Jes 34,3; Am 4,10, frt etiam לעשות add cf v 21 ||

23 ^a 6 τὰ βρώματα cf S² A = הַמְּזוֹן || ^b 1 frt c 34 MSS יוֹרָה || ^c 1 c 6 s s בְּרָאשׁוֹן

vel בְּרָאשׁוֹנָה || 26 ° frt add cf 27 fin || 27 6 + ετι || Cp 3, 4 ° add? || 5 ^{BA}

καὶ εὐαγγελιζόμενοι = וּמְבַשְּׂרִים || Cp 4, 1 c K אָשׁוּב, Q אָשׁוּב.

וְהִילָחָה מְכָרוֹ בֵּין וַיִּשְׁתּוּ: ס 4 וְגַם מִה־אַתֶּם לִי צָר וְצִדּוֹן וְכָל
גְּלִילוֹת פְּלֶשֶׁת הִגְמֹל אֶתֶם מִשְׁלָמִים עָלַי וְאִם־גְּמָלִים אֶתֶם עָלַי קָל
מִהֲרָה אָשִׁיב גְּמָלְכֶם בְּרָאשְׁכֶם: 5 אֲשֶׁר־בְּסָפִי וַיִּזְהָבִי לִקְחָתְכֶם וּמִחֲמַדֵּי
הַטֹּבִים הִבֵּאתֶם לְהִכָּלֵכֶם: 6 וּבִגְנִי יְהוּדָה וּבִגְנִי יְרוּשָׁלַם מְכַרְתֶּם
לְבִגְנֵי הַיּוֹנִים לְמַעַן הִרְחִיקֶם מֵעַל גְּבוּלָם: 7 הִגְנִי מֵעִירָם מִן־הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר־מְכַרְתֶּם אֶתֶם שָׁמָּה וְהִשְׁבֹּתִי גְמָלְכֶם בְּרָאשְׁכֶם: 8 וּמְכַרְתִּי
אֶת־בְּנֵיכֶם וְאֶת־בָּנוֹתֵיכֶם בְּיַד בִּגְנֵי יְהוּדָה וּמְכַרְתֶּם לְשָׂבָאִים אֶל־גְּזֵי
רְחוֹק כִּי יִהְיֶה דִבָּר: פ

9 קְרָאוּ־זֹאת בְּנוֹזִים קִדְשׁוּ מִלְחָמָה הֲעִירוּ הַגְּבוּרִים
וְגִשּׁוּ יַעֲלֹו כָּל אֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה: 10 פָּתוּ אֶתִּיכֶם לְחֻרְבוֹת
וּמִזְמֹרוֹתֵיכֶם לְרַמָּחִים הַחֲלָשׁ יֹאמְרוּ גְבוּרֵי אֲנִי:
11 עוֹשׂוּ^a וּבָאוּ כָּל־הַגּוֹזִים מִסָּבִיב וְנִקְבְּצוּ^b שָׁמָּה
הַנִּתְחַת יְהוָה גְּבוּרֵיךָ^c:

12 יַעֲזֹרוּ וַיַּעֲלֹו הַגּוֹזִים אֶל־עֶמֶק יְהוֹשָׁפָט
כִּי שָׁם אָשִׁיב לְשֹׁפֵט אֶת־כָּל־הַגּוֹזִים מִסָּבִיב:
13 שְׁלַחוּ מִגֹּל כִּי בָשָׁל קָצִיר בָּאוּ רֹדוּ
כִּי־מִלֵּאָה נָתַתְּ הַשִּׁיקוּ הַיִּקְבִּים כִּי רַבָּה רַעְתָּם:
14 הַמִּנִּים הַמִּנִּים בְּעֶמֶק הַחֲרוֹץ כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה בְּעֶמֶק
15 שְׁמֵשׁ וַיִּרַח קִדְרוֹ וְלִכְבִּים אָסְפוּ נִגְהָם:
16 וַיִּהְיֶה מִצִּיּוֹן יִשְׁאָג וּמִירוּשָׁלַם יִתֵּן קוֹלֹו
וְרַעֲשׂוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ וַיִּהְיֶה מַחֲסָה לְעַמּוֹ
וּמַעֲזוֹ לְבִגְנֵי יִשְׂרָאֵל:

17 וַיִּידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שֹׁכֵן בְּצִיּוֹן הִר־קִדְשִׁי
וְהָיְתָה יְרוּשָׁלַם קֹדֶשׁ וְזָרִים לֹא־יַעֲבְרוּ־בָה עוֹד:
18 וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא

יִסְפוּ הַהָרִים עֹסִים וְהַגְּבָעוֹת תִּלְכְּנָה חֲלָב
וְכָל־אֶפְרָיִם יְהוּדָה יִלְכוּ מִיָּם וּמֵעֵין
מִבֵּית יְהוָה יֵצֵא וְהִשְׁקָה אֶת־גֶּחַל הַשָּׁטִיִּם:

19 מִצִּיּוֹן לְשֹׁמְמָה תִּהְיֶה וְאֵדוֹם לְמַדְבָּר שֹׁמְמָה תִּהְיֶה^a

8 8 εἰς αἰχμαλωσίαν = לְשָׁבִי || IX^a l עוֹרוּ cf v 12 יַעֲזֹרוּ et v 9 הֲעִירוּ ||
b 1 ? וְהִקְבְּצוּ || c 6 ὁ πρῶτος ἔστω μαχητής, frt = הַנּוֹחַ (neohbr = man-
suetus) יְהוָה גְבוּרֵי (num 11b add?) || 19^a dl.

מִחֲמֹם בְּנֵי יְהוּדָה ^bאֲשֶׁר־שָׁפְכוּ דַם־נָקִיָּא בָּאֲרָצָם:
 20 וַיַּהֲרֹגָהּ לְעוֹלָם תִּשָּׁב וִירוּשָׁלַם לְדוֹר וָדוֹר:
 21 וְנִקִּיתִי ^aדָּמָם לֹא־נִקִּיתִי ^bוַיַּהֲרֹגָהּ שָׁכֵן בְּצִיּוֹן:

עמוס. AMOS.

1 ¹דְּבַר־יְעֹזֶבֶד עֲמוֹס אֲשֶׁר־הָיָה בְּנִקְנִדִּים מִתְּקוּעַ אֲשֶׁר חָזָה עַל־יִשְׂרָאֵל
 בִּימֵי יְעֹזֶבֶד מַלְכ־יְהוּדָה וּבִימֵי יִרְבֵּעָם בֶּן־יִזְבָּשׁ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל שְׁנָתַיִם
 לִפְנֵי הַרְעֵשׁ: ²וַיֹּאמֶר

יְהוָה מִצִּיּוֹן יִשְׁאָג וּמִירוּשָׁלַם יִתֵּן קוֹלוֹ
 וְאָבְלוּ גִּזְזוֹת הָרָעִים וַיִּבֶשׁ רֹאשׁ הַכְּרָמָל: ³כֹּה אָמַר יְהוָה

עַל־שִׁלְשָׁה פְּשָׁעֵי דָמָשֶׁק וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אָשִׁיבֶנּוּ

עַל־דֹּשֶׁשׁ בַּחֲרָצוֹת הַכְּרָמָל אֶת־הַגִּלְעָד:

4 וְשִׁלַּחְתִּי אִישׁ בְּבֵית חֲזָאֵל וְאָכְלָה אֲרָמְנוֹת בֶּן־הַרְדִּי:

5 וְשִׁכַּרְתִּי בְּרִית דָּמָשֶׁק וְהִכַּרְתִּי יוֹשֵׁב מִבְּקַעַת־אֲוֹן

וְתוֹמָךְ שֹׁבֵט מִבֵּית עֲדֹן וְגָלוּ עִם־אָרָם קִירָה

אָמַר יְהוָה: ⁶כֹּה אָמַר יְהוָה

עַל־שִׁלְשָׁה פְּשָׁעֵי עֲזָה וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אָשִׁיבֶנּוּ

עַל־הַגִּלְזוֹתָם גִּלְזוֹת שְׁלֹמֹה לְהַסְגִּיר לְאַדּוֹם:

7 וְשִׁלַּחְתִּי אִישׁ בַּחֲזוֹמַת עֲזָה וְאָכְלָה אֲרָמְנוֹתֶיהָ:

8 וְהִכַּרְתִּי יוֹשֵׁב מֵאֲשֻׁדּוֹד וְתוֹמָךְ שֹׁבֵט מֵאֲשַׁקְלֹן

וְהַשִּׁיבֹתִי יָדַי עַל־עֲקָרוֹן וְאָבְדוּ שְׁאֲרֵית פְּלִשְׁתִּים

אָמַר אֲדֹנֵי יְהוָה: ⁹כֹּה אָמַר יְהוָה

עַל־שִׁלְשָׁה פְּשָׁעֵי־צָר וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אָשִׁיבֶנּוּ

עַל־הַסְגִּירָם גִּלְזוֹת שְׁלֹמֹה לְאַדּוֹם וְלֹא זָכְרוּ בְּרִית אֲחִים:

10 וְשִׁלַּחְתִּי אִישׁ בַּחֲזוֹמַת צָר וְאָכְלָה אֲרָמְנוֹתֶיהָ:

11 כֹּה אָמַר יְהוָה

עַל־שִׁלְשָׁה פְּשָׁעֵי אֲדוֹם וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אָשִׁיבֶנּוּ

עַל־רִדְפוֹ בַּתָּרֵב אֲחִיו וְשִׁתָּת רַחֲמָיו

19 ^{b-b} frt add || 21 ^a 1 c 6 (ἐκζητήσω) S וְנִקִּמְתִּי || ^b frt 1 וְנִקִּמְתִּי.

Cp I, 4 cf IR 15, 18^c || 5 ^{c-c} trsp frt post עֲדֹן מִבֵּית (al stichor ord) ||

6—8 frt add || 8 dl c 6 cf 5, 15; 2, 3.

וַיִּטְרֹף^a לְעַד אַפּוֹ וַעֲבָרְתוּ^b שְׁמֵרָה נֶצַח^b:

וַיִּשְׁלַחְתִּי אִישׁ בְּתִימָן וְאָכְלָה אֲרָמְנוֹת בְּצֹרָה: ם

13 בָּה אָמַר יְהוָה

עַל-שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעַי בְּנִי-עֲמֹן וְעַל-אַרְבָּעָה לֹא אָשִׁיבֶנּוּ

עַל-בִּקְעָם הַרְזֹת הַגִּלְעָד לְמַעַן הִרְחִיב אֶת-נְבוּלָם:

14 וַהֲצִיִּיתִי אִישׁ בְּחוֹמַת רָבָה וְאָכְלָה אֲרָמְנוֹתֶיהָ

בְּתִרְוּעָה בְּיוֹם מִלְחָמָה בְּסֶעַר בְּיוֹם סוּפָה:

15 וְהִלָּךְ מִלִּבָּם בְּגוֹלָה הוּא וְשָׂרָיו יַחְדָּו

אָמַר יְהוָה: ם 2 בָּה אָמַר יְהוָה

עַל-שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעַי מוֹאָב וְעַל-אַרְבָּעָה לֹא אָשִׁיבֶנּוּ

עַל-שָׂרְפוֹ עֲצָמוֹת מִלֶּךְ-אָדָם לְשִׂיד:

2 וַיִּשְׁלַחְתִּי-אִישׁ בְּמוֹאָב וְאָכְלָה אֲרָמְנוֹת הַקְּרִיּוֹת

וּמַת בְּשֹׂאוֹן מוֹאָב בְּתִרְוּעָה בְּקוֹל שׁוֹפָר:

3 וַהֲכִרְתִּי שׁוֹפֵט מִקְרָבָה^a וְכָל-שָׂרֶיהָ^b אֶהְרֹג עִמּוֹ

אָמַר יְהוָה: ם 4 בָּה אָמַר יְהוָה

עַל-שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעַי יְהוּדָה וְעַל-אַרְבָּעָה לֹא אָשִׁיבֶנּוּ

עַל-מֵאֲסָם אֶת-תּוֹרַת יְהוָה וְחֻקָּיו לֹא שָׁמְרוּ

וַיִּתְּעוּם כּוֹזְבֵיהֶם אֲשֶׁר-הִלְכוּ אֲבוֹתָם אַחֲרֵיהֶם:

5 וַיִּשְׁלַחְתִּי אִישׁ בִּיהוּדָה וְאָכְלָה אֲרָמְנוֹת יְרוּשָׁלַם: ם

6 בָּה אָמַר יְהוָה

עַל-שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעַי יִשְׂרָאֵל וְעַל-אַרְבָּעָה לֹא אָשִׁיבֶנּוּ

עַל-מִכְרָם בְּכֶסֶף צְדִיק וְאֲבִיּוֹן בְּעֶבֶר גְּעִלִים:

7 הַשָּׂאִפִּים^a בְּעַל-עַפְרָאֲרֵי^b בְּרֹאשׁ דָּלִים^c וַיִּדְרֹךְ עֲנֻיִם וַיִּטּוּ

וְאִישׁ וְאִבּוֹ יִלְכוּ אֶל-הַנְּעִרָה לְמַעַן חָלָל אֶת-שֵׁם קְדָשִׁי:

8 וְעַל-בְּגָדִים חִבְלִים וַיִּטּוּ אֶעֱלֶה כָל-מִזְבֵּחַ

וַיִּינַן עֲנוּשִׁים יִשְׁתּוּ בֵּית אֱלֹהֵיהֶם:

9 וְאֲנֹכִי הַשְׁמַדְתִּי אֶת-הָאָמָרִי מִפְּנֵיהֶם אֲשֶׁר כָּנְּבָה אֲרָזִים גְּבָהוּ

II ^a 1 c 80 וַיִּטּוּ cf Jer 3,5 || ^{b-b} 1 c 8 וַיִּטּוּ cf Jer 3,5 || Cp 2, 2 1 c nonn MSS 888 ובקול || 3 ^a frt 1 מִקְרָבָה cf v 2 || ^b frt 1 שָׂרָיו || 7 ^a 1 c 8 הַשָּׂאִפִּים || ^{b-b} add cf 8 καὶ ἐκονδύλιζον εἰς κεφαλὰς πτωχῶν, cui translationi posterior inseruit τὰ πατοῦντα ἐπὶ τὸν χοῦν τῆς γῆς || ^{c-c} prps וַיִּדְרֹכוּ פְּנֵי עֲנוּיִם cf Jes 3,15 (vel 1 frt " וַיִּדְּרִין עַ" || 8 frt 1 על dl || 9 nonn MSS מִפְּנֵיהֶם.

וְחֶסֶן הוּא כְּאֱלֹהִים וְאֲשַׁמִּיד פְּרִיז מַמְעַל וְשָׁרְשׁוֹ מִתַּחַת:
 וְאַנְכִי הֶעֱלִיתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֶזְלָד אֶתְכֶם¹⁰
 בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה לְרֶשֶׁת אֶת-אֶרֶץ הָאֱמֹרִי:
 וְאַתֶּם מִבְּנֵיכֶם לְנִבְיָאִים וּמִבְּחֹרֵיכֶם לְנָזִירִים¹¹
 הָאֵף אֵין-זֹאת בְּנִי יִשְׂרָאֵל נְאֻם-יְהוָה: [תִּנְבְּאוּ:
 וְתִשְׁקֹוּ אֶת-הַנְּזִירִים יֵין וְעַל-הַנְּבִיאִים צוִיתֶם לֵאמֹר לֹא¹²
 - הִנֵּה אֲנִכִּי מֵעִיק^a תַּחְתִּיכֶם^c כְּאֲשֶׁר תַּעֲיֹק^b הָעִגְלָה^c הַמְּלֹאָה
 וְאַבְד מְנוֹם מִקָּל וְחֹזֶק לֹא-יֵאֱמָן כִּתּוֹ¹⁴
 וְנִבֹּר לֹא-יִמְלֹט נִפְשׁוֹ: וְתִפֹּשׂ הַקֶּשֶׁת לֹא יַעֲמֹד
 וְקַל בְּרִגְלָיו לֹא יִמְלֹט וְרֹכֵב הַסּוּס לֹא יִמְלֹט נִפְשׁוֹ:
 וְאַמִּין לִבּוֹ בַּנְּבוּזִים עָרוֹם יָנוֹס בְּיוֹם-הַהוּא נְאֻם-יְהוָה: ם
 3 וְשִׁמְעוּ אֶת-הַדְּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עֲלֵיכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל^b עַל
 כָּל-הַמִּשְׁפָּחָה^c אֲשֶׁר הֶעֱלִיתִי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר:
 2 רֶבַךְ אֶתְכֶם יִדְעָתִי מִכָּל מִשְׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה
 עַל-כֵּן אֶפְקֹד עֲלֵיכֶם אֵת כָּל-עֲוֹנוֹתֵיכֶם:
 3 הִילַכּוּ שָׁנִים יַחְדָּו בְּלֹתִי אִם-נִוְעָדוּ:
 4 הִישָׁאֵג אֲרִיָּה בִיעֵר וְטָרַף אֵין לוֹ
 הִיתָן כְּפִיר קֹזֶל מִמְעַנְתּוֹ בְּלֹתִי אִם-לָכָד:
 5 הִתְפַּל צִפּוֹר עַל-פֶּתַח הָאֶרֶץ וּמוֹקֵשׁ אֵין לָהּ
 הִיעֲלָה-פֶתַח מִן-הָאֲדָמָה וְלָכָד לֹא יִלְכָּד:
 6 אִם-יִתְקַע שׁוֹפָר בְּעִיר וְעַם לֹא יִחַרְדּוּ
 אִם-תִּתְהַיֶּה רָעָה בְּעִיר וִיהוָה לֹא עֲשָׂה:
 7 כִּי לֹא יַעֲשֶׂה אֲדָנִי יְהוָה דְּבָר
 כִּי אִם-גִּלָּה סוֹדוֹ אֶל-עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים:
 8 אֲרִיָּה שָׁאֵג מִי לֹא יִירָא
 אֲדָנִי יְהוָה דִּבֶּר מִי לֹא יִנְבֵּא:

II ° add? cf ad I2 || v I2 frt mtr causa add; si Am v I2 scrips,
 II b [נאמיי] ישראל בני יואת בני ישראל post v I2 trsp || I3^a frt I מִפִּיק ||^b frt
 I תפוק vel I frt pro^{c-c} sol כעגלה || I4—I6 MSS non totum textum habent;
 num v I5 add? || I5 I c טעט ימלט (vel ? dl ימ' || I6 ° B^B kai ó kpa-
 ταιός ου ην εύρησει την καρδίαν αυτού (B^Qmg ηύρέθη καρδία) έν δυναστείαις,
 quare frt post לבו ins ימצא (לא ימוג') (frt add) || Cp 3, I^a mlt MSS בית ||
^{b-b} add, aut tantum^{b-c} add || 3 ט εὖν ην γυρωπίσωσιν εαυτούς = נוֹדְעוּ ||
 4 frt dl mtr cs || 5 פח > ט || frt 6b trsp ante 6a.

9 הַשְׁמִיעוּ עַל־אַרְמְנוֹת בְּאַשְׁדּוֹד^a וְעַל־אַרְמְנוֹת בְּאַרְץ מִצְרַיִם
וְאַמְרוּ^b הָאֶסְפוּ עַל־הָרִי שְׁמֹרֹן וְרְאוּ מְהוֹמַת רְבוֹת בְּתוֹכָהּ
וְעֹשׂוֹקִים בְּקִרְבָּהּ^d:

10 וְלֹא־יָדְעוּ עֲשׂוֹת־נִכְלָהָ^a נְאֻם־יְהוָה^a הָאֲזַרְיִים חֲמָס וְשׁוֹד
11 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה אֲדֹנֵי יְהוָה צַר וְסָבִיב^a הָאָרֶץ^b [בְּאַרְמְנוֹתֵיהֶם^b:
וְהוֹרִיד מִמֶּנָּה עֶזְרָה וְנָבְזוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ:

12 כֹּה אָמַר יְהוָה בְּאַשְׁרֵי יֵצִיל הָרָעָה מִפִּי הָאָרֶץ
שְׁתֵּי כְרָעִים אִזּוּ כְּדֹל־אֶזֶן כִּן יִנְצְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
הַיֹּשְׁבִים בְּשְׁמֹרֹן בַּפֶּאֶת^a מִטָּה וּבְדַמְשֶׁק^b עָרְשׁוֹ:

13 שְׁמָעוּ וְהִעִידוּ בְּבֵית יַעֲקֹב נְאֻם־אֲדֹנֵי יְהוָה אֱלֹהֵי הַעֲבָאוֹת:
14 כִּי בְיָזַם פִּקְדֵי פֶשַׁע־יִשְׂרָאֵל עָלָיו^a וּפְקֻדָּתִי עַל־מִזְבְּחוֹתָיו^b בֵּית־אֵל
וְנִגְדְעוּ קִרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ וְנִפְּלוּ לָאָרֶץ:

15 וְהַפִּיתִי בֵּית־הַחֹרֶף עַל־בֵּית הַקִּיץ וְאֶבְרִי בְּתֵי הַשֶּׁן
וְסָפוּ בְּתִים רַבִּים^a נְאֻם־יְהוָה: ׀

4 שְׁמָעוּ הַדְּבַר הַזֶּה פְּרוֹת הַבָּשָׂן אֲשֶׁר בְּתֵר שְׁמֹרֹן
הָעֹשְׂקוֹת דָּלִים הָרַעְצוֹת אֲבִיזָיִים הָאֲמָרוֹת לְאֲדִינֵיהֶם הַבִּיאוּהָ
וְנִשְׁתָּה:

2 נִשְׁבַּע אֲדֹנֵי יְהוָה בְּקֹדְשׁוֹ כִּי הִנֵּה יָמִים בָּאִים עֲלֵיכֶם^b
וְנִשְׂא אֶתְכֶם^c בַּעֲנוֹת וְאַחֲרִיתְכֶן בְּסִירוֹת^d דִּוְנָה:

3 וּפְרָעִים^d תַּעֲזָאנָה^a אִשָּׁה נִגְדָה^b וְהִשְׁלַכְתָּנָה הַהִרְמוֹנָה^b נְאֻם־
4 בָּאוּ בֵּית־אֵל וּפִשְׁעוּ הַנִּלְכָּל הָרָבוּ לַפֶּשַׁע [יְהוָה:

וְהִבִּיאוּ לְבָקָר זִבְחֵיכֶם לְשִׁלֶּשֶׁת יָמִים מֵעֲשָׂרְתֵיכֶם:

5 וְקָטַר מִחֲמֵן תּוֹדָה וְקִרְאוּ גְדֻבוֹת הַשְׁמִיעוּ

כִּי בֶן אֶהְבֶּתֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנֵי יְהוָה:

9 ^a בְּאַשְׁדּוֹד || ^b frt dl || ^c 1 c הַר cf 4,1 || ^{d-d} add? || 10 ^{a-a} add || ^b frt
add || 11 ^a 1 יִסְכֵּב (prps מִסְכִּיב הָאֵ) || ^b הָ אֶרֶץ = σου הָ אֶרֶץ || ^c 1 אֶרֶץ ||
12 ^a crrp, num 1 בַּעֲפִית cf Jes 21,5? || ^b crrp, nonn MSS שָׁק —; 1 frt בְּרִכְשֵׁת
cf Jes 30,6 || v 13 frt add; || ^c prb אֲדֹנֵי non leg (ad בית יַעֲקֹב cf 9,8b [add], Am
scripsit בית יִשְׂרָאֵל 3,1; 5,1. 4) || 14 ^a dl? || ^b num plur מִזְבְּחוֹת recte trad? ||
cf Ez 27,15 et (בְּתֵי הַשֶּׁן) || Cp 4, 1 לְאֲדִינֵיהֶן || 2 ^a > || ^b 1 עֲלִיכֶן || ^c nonn
prpon aut אֶתְכֶן || ^{d-d} prps וְנִשְׂאוּ אֶתְכֶן || ^{d-d} prps וְנִשְׂאוּ אֶתְכֶן || 3 ^a frt 1 תַּעֲזָאנָה cf || ^{b-b} crrp, sed incert quid l, nonn
prpon וְהִשְׁלַכְתָּנָה cf || 4 prb 1 וְהִרְבוּ || 5 1 וְקָטַר.

וְנָם־אֲנִי נָתַתִּי לָכֶם נִקְוֹן שְׁנִים בְּכָל־עֲרִיכֶם
וְחָסַר לָחֶם בְּכָל מְקוֹמֵיכֶם וְלֹא־שָׁבַתְם עֲדִי נָא־יְהוָה:
וְנָם אֲנִכִּי מִנְעַתִּי מִכֶּם אֶת־הַנֶּשֶׁם בְּעוֹד שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים לִקְצִיר
וְהַמְטַרְתִּי עַל־עֵיר אַחַת וְעַל־עֵיר אַחַת לֹא אֲמַטִּיר חִלְקָה אַחַת
תִּמְטֹר וְחִלְקָה אֲשֶׁר־לֹא־תִמְטֹר^b עָלֶיהָ תִּיבֹשׁ:⁸ וְנָעוּ שְׂתֵימִם שְׁלֹשׁ
עָרִים אֶל־עֵיר אַחַת

לְשִׁתּוֹת מֵיָם וְלֹא יִשְׁבְּעוּ וְלֹא־שָׁבַתְם עֲדִי נָא־יְהוָה:
וְהַכִּיתִי אֶתְכֶם בַּשֶּׁדֶפּוֹן וּבִיִּרְקוֹן הַרְבּוֹת גִּנּוּתֵיכֶם וְכַרְמֵיכֶם
וְתֵאנִיכֶם וְזִיתֵיכֶם יֹאכַל הַגִּזְמִים וְלֹא־שָׁבַתְם עֲדִי נָא־יְהוָה:
¹⁰ שְׁלַחְתִּי בָכֶם דָּבָר^a בְּנֶדֶךְ מִצְרִים^a הִרְגַּתִּי בַחֲרֹב בְּחִוְרֵיכֶם^b
עִם שְׁבִי סוּסֵיכֶם^c

וְאֶעֱלֶה בְּאֵשׁ^d מִחֲנִיכֶם וּבְאַפְכֶם^e וְלֹא־שָׁבַתְם עֲדִי נָא־יְהוָה:
¹¹ הִפְכִּיתִי בָכֶם כְּמַהֲפַכַת אֱלֹהִים אֶת־סֶדֶם וְאֶת־עַמָּרָה
וְתַהֲיוּ כְּאוֹד מִצָּל מִשְׁרָפָה וְלֹא־שָׁבַתְם עֲדִי נָא־יְהוָה:
¹² לָכֵן כֹּה אֶעֱשֶׂה־לָּךְ יִשְׂרָאֵל עֲקֹב כִּי־נָאֵת אֶעֱשֶׂה־לָּךְ הַכּוֹן לִקְרֹאת־
אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל:¹³ כִּי הִנֵּה

יֹצֵר הָרִים^a וּבֹרֵא רוּחַ וּמַגִּיד לָאָדָם מִה־שִׁחוֹ
עֹשֶׂה שֶׁחֶר עֵיפָה^b וְדֹרֵךְ עַל־בִּמְתִּי אֶרֶץ
יְהוָה אֱלֹהֵי־צִבְאוֹת שְׁמוֹ:
ס

⁵ שָׁמְעוּ אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אֲנִכִּי נִשְׂא עֲלֵיכֶם קִינָה בֵּית
יִשְׂרָאֵל:

² נִפְלָה לֹא־תוֹסֶף קוֹם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל

נִשְׁשָׂה עַל־אֲדָמָתָה אֵין מְקִימָה:
ס

³ כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה^a

הָעִיר הַיִּצְאָת אֵלֶּף תִּשְׁאִיר מֵאָה

וְהַיִּצְאָת^b מֵאָה תִּשְׁאִיר עֶשְׂרֵה לְבֵית יִשְׂרָאֵל:
ס

⁴ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה לְבֵית יִשְׂרָאֵל

דִּרְשׁוּנִי וְחִיוּ:⁵ וְאֶל־תִּדְרְשׁוּ בֵּית־אֵל

6 668 || קהיון || al v 7. 8, al tantum vb תיבש add hab || 7 ^a 1 ?
וְהַמְטַרְתִּי || ^b 1 c 6 || אֲמַטִּיר || 9 1 frt || הִתְרַבְּתִּי || 10 ^{c-c} frt add; al ^{a-a} vel ^{b-b} add
hab || ^d nonn MSS || בָּאֵשׁ || ^e 1 || בְּאֵפְכֶם || 13 ^a 6 βροντήν = רָעַם || ^b 1 c 6
וְהָעִיר הַיִּצְאָת || ^b prps || לְבֵית יִשְׂרָאֵל || Cp 5, 3 ^a trsp huc verba || וְעֵיפָה ||

וְהַגִּלְגָּל לֹא תִבְאוּ וּבָאֵר שִׁבְעַ לֹא תַעֲבְרוּ
 כִּי הַגִּלְגָּל גִּלְגָּל וְגִלְגָּל וּבֵית אֵל יְהוָה לְאֹנָן:
 6 וְדָרְשׁוּ אֶת־יְהוָה וְחִיו פֶּן־יִצְלַח בָּאֵשׁ בֵּית יוֹסֵף
 וְאָכְלָה וְאִין־מִכְבָּה לְבֵית־אֵל:^b
 7 הֵהָפְכִים לְלַעְנָה מִשְׁפָּט וְצִדְקָה לְאֶרֶץ הַנִּיחֹו:
 8 עֲשֵׂה כִמָּה וּכְסִיל וְהַפֶּךְ לְבַקֵּר צִלְמוֹת
 וְיוֹם לַיְלָה הַחֲשִׁיד הַקּוֹרֵא לְמִי־הֵיִם
 וַיִּשְׁפְּכֶם עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ יְהוָה שָׁמוֹ:
 9 הַמִּבְלִיגָּ שָׁד^b עַל־עֵז וְשָׁד עַל־מִבְעַר יָבוּזָ:^c
 10 שָׁנְאוּ בִשְׁעַר מוֹזְכִּיחַ וְדָבַר תָּמִים יִתְעַבּוּ:
 11 לָכֵן יֵעַן בּוֹשְׁסֵכֶם^a עַל־דָּל^b וּמִשְׁאֵת־בֵּר^b תִּקְחֻ מִפִּנּוֹ
 בְּתִי גִזִּית בְּנִיתֶם וְלֹא־תִשְׁבוּ בָם
 כְּרִמִּי־חֶמֶד נִטְעַתֶם וְלֹא תִשְׁתּוּ אֶת־יֵינֶם:
 12 כִּי יִדְעֹתִי רַבִּים פִּשְׁעֵיכֶם וַעֲצָמִים חֲטָאֵיכֶם
 צָרִי צָדִיק לִקְחִי כֶפֶר וְאַבְיוֹנִים בִּשְׁעַר הַטּוֹ:
 13 לָכֵן הַמִּשְׁכִּיל בָּעֵת הַהִיא יֵדֵם כִּי עֵת רָעָה הִיא:
 14 דָּרְשׁוּ־טוֹב וְאַל־רָע לְמַעַן תַּחֲיוּ וַיְהִי־כֵן
 יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת אֲתֶכֶם כַּאֲשֶׁר אָמַרְתֶּם:
 15 שָׁנְאוּ־רָע וְאָהְבוּ־טוֹב וְהִצִּינוּ בִשְׁעַר מִשְׁפָּט
 אוֹלֵי יַחֲנֹן יְהוָה אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת שְׁאֲרִית יוֹסֵף:^c
 16 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת אֲדֹנָי^a
 בְּכָל־רַחֲבוֹת מִסְפֹּד וּבְכָל־חִוְצוֹת וְאִמְרוּ הִזֵּהוּ
 וּקְרָאוּ אֶבֶר אֶל־אֲבֵל^b וּמִסְפֹּד אֶל־יֹדְעֵי גִהִי:
 17 וּבְכָל־כְּרָמִים מִסְפֹּד כִּי־אֶעֱבֹר בְּקִרְבָּךְ אָמַר יְהוָה:^c
 18 הִוֵּי הַמִּתְאֲוִים אֶת־יוֹם יְהוָה לְמַה־זֶּה לָכֶם יוֹם יְהוָה
 הוּא־תִשָּׁף וְלֹא־אֲזוּר:

5 Am vrs 5 sic non scrips; al ובאר שבע לא תעברו, al v 5 b add habent ||
 6 ^a כּאש crrp, l aut להב אש aut יצת באש || ^b 6 לביית ישראל || num
 add, quod conjg c v 7, cujus init perdit est? || 7 prps: ante ההפכים
 cf 5,18; 6,1 || 9 ^a crrp, l frt המפיל cf 6^{B(A)} (δ) διαρῖπν = ^b 1
 c 6 שבר || ^c 1 c 6 יביא cf Σ38 || 11 ^a 1 כוסכם || ^{b-b} 1 frt ומשאת ||
 12 1 חטאיכם cf Jes 1,18 || 15 add || 16 ^a > 6 || ^{b-b} 1 ? ואל־מספד (al אבל
 dl) ומספד

19 כַּאֲשֶׁר יָנוּס אִישׁ מִפְּנֵי הָאָרִי וּפָנְעוּ הָרֶב
 וּבָא הַבֵּית וְסִמָּךְ יָדוֹ עַל-הַקִּיר וּנְשָׁכּוּ הַנְּחֹשׁ:
 20 הֲלֹא-חֲשָׁךְ יוֹם יִהְיֶה וְלֹא-אֹזֶר וְאֶפֶס וְלֹא-נִגְהָ לּוֹ:
 21 שְׁנֵאתִי מְאֹסֶתִי חַיִּיכֶם וְלֹא אֲרִיחַ בַּעֲצֹרֹתֵיכֶם:
 22 כִּי אִם-תֵּעָלוּ-לִי עֲלֹזַת
 וּמִנְחֹתֵיכֶם לֹא אֲרִצֶּה וְשָׁלֵם מְרִיאֵיכֶם לֹא אֶבִּיט:
 23 הֲסֹר מִעָלַי הַמֶּזֶן שְׁרִיד וְזִמְרַת נְבִלִיד לֹא אֲשַׁמַּע:
 24 וַיִּנָּל בַּמִּים מִשֶּׁפֶט וַיִּדְקָה כְּנַחַל אֵיתָן:
 25 הַזִּבְחִים וּמִנְחָה הַגִּשְׁתִּם-לִי בַמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה בֵּית יִשְׂרָאֵל:
 26 וּנְשֵׂאתֶם אֶת סִבּוֹת^a מַלְכְּכֶם וְאֵת כִּיּוֹן^b עַלְמֵיכֶם כּוֹכַב אֱלֹהֵיכֶם
 אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם לָכֶם:
 27 וְהִנֵּלְתִּי אֶתְכֶם מִהַלְאָה לְדַמְשֶׁק אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי-צִבְאוֹת שְׁמוֹ:
 6¹ הִזֵּי הַשְּׂאֲנָנִים בְּצִיּוֹן^a וְהַבְּטָחִים בְּהַר שְׁמֶרֶן
 נִקְבִּי רֹאשֵׁית הַגּוֹזִים^b וּבָאוּ לָהֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל:
 2 עֲבְרוּ כְלָנָה^a וּרְאוּ וּלְכוּ מִשָּׁם חֶמֶת רַבָּה וּרְדּוּ גַת-פְּלִשְׁתִּים הַטּוֹבִים^b
 מִן-הַמְּמַלְכוֹת הָאֵלֶּה אִם-רַב^c גְּבוּלָם מְגֻבְּלָם:
 3 הַמִּנְדִּים^a לַיּוֹם רָע וַתִּגִּישׁוּן שַׁבָּת^b חֶמֶס:
 4 הַשֹּׁכְבִים עַל-מִטּוֹת שֵׁן וּסְרָחִים עַל-עֲרֻשְׁתָּם
 וְאֹכְלִים פָּרִים מִצֹּאן וַעֲנָלִים מִתּוֹךְ מִרְבֵּק:
 5 הַפְּרָטִים עַל-פִּי הַגִּבֹּל כְּדֹיֵד חֲשָׁבוּ לָהֶם כְּלִי-שִׁיר:
 6 הַשֹּׁתִים בְּמִזְרְקֵי יֵין וְרֹאשֵׁית שְׂמָנִים יִמְשְׁחוּ
 וְלֹא נִחְלוּ עַל-שֹׁכֵר יוֹסֵף:
 7 לָכֵן עֲתָה יִגְלוּ בְּרֹאשׁ גָּלִים וְסֹר מְרוֹחַ סְרוּחִים:
 8 נִשְׁבַּע אֲדֹנָיִי יְהוָה בְּנַפְשׁוֹ
 בְּנֹאם-יְהוָה אֱלֹהֵי צִבְאוֹת^b מִתְאַבֵּ^c אֲנִכִּי אֶת-גִּזְאוֹן יַעֲקֹב

22 frt 1 וְשָׁלֵמִי cf 6 || 23 frt 1 נְבִלֵיכֶם .. שִׁירֵיכֶם .. הִסִּירוּ || 25 °- frt add;
 al בית (cf sing) et וּמִנְחָה || 26 ^a 1 סִבּוֹת || ^b 1 כִּיּוֹן || 26 ^a 1 סִבּוֹת || 26 ^a 1 סִבּוֹת || 26 ^a 1 סִבּוֹת ||
 cf 6 Παῖσαν (ex Καῖσαν) cf 8 || °-c 6 habet אֱלֹהֵיכֶם post כּוֹכַב || gloss ||
 27 add (8 apud 5,27 incip cp 6) || Cp 6, 1 ^a 1 frt בֵּית יִשְׂרָאֵל || ^{b-b} crrp? ||
 2 ^a > 6^B al, 6^{MSS} (8) εἰς Χαλάν(ν)ην cf ad Jes 10,9 (Gn 10,10) || ^b ins
 אֶתְכֶם || °-c 1 גְּבוּלָם מְגֻבְּלָם || 3 ^a 6^{Ash} in mrg εὐχόμενοι =
 כְּלִי פֶלֶ- || 5 b crrp?, 1 frt שֶׁבֶט (?) || 5 b crrp?, 1 frt שֶׁבֶט (?) || 5 b crrp?, 1 frt שֶׁבֶט (?) ||
 vel dl (mtr cs) [כלי] || prps בְּשִׁיר || 6 °-c 6 διυλισμένον ||
 οἶνον = מִזְרֶק || 8 ^a dl c 6 || ^{b-b} > 6; frt ex fin v 7 trspos || °-c 1 מִתְעַב.

וְאַרְמְנָתָיו שִׁנְאוֹתַי וְהַסְגֵּרְתִּי עִיר וּמְלָאָה:
 9 וְהָיָה אִם־יִזְכְּרוּ עֲשָׂרָה אַנְשִׁים בְּבֵית אֶחָד וּמָתוּ:
 10 וַיִּשְׁאָלוּ דֹדָיו וּמִסְפָּרָא^a לְהוֹצִיא עֲצָמִים מִן־הַבָּיִת
 וְאָמַר לְאִשָּׁר בִּירְכָתִי הַבַּיִת הָעוֹד עִמָּךְ וְאָמַר
 אָפֶס וְאָמַר הֵם כִּי לֹא לְהִזְכִּיר בְּשֵׁם יְהוָה:
 11 כִּי־הִנֵּה יְהוָה מֵצִיָּה
 וְהִכָּה הַבַּיִת הַגָּדוֹל רְסִיסִים וְהַבַּיִת הַקָּטָן בְּקַעִים:
 12 הַיִּרְצוֹן בְּסֻלֵּעַ סוּסִים אִם־יִיחָרוּשׁ בְּבִקְרִים
 כִּי־הִפְכָתֶם לְרֹאשׁ מִשָּׁפֶט וּפְרִי צִדְקָה לְלַעְנָה:
 13 הַשְׂמָחִים לֹלֵא רֹבֵר
 הָאֲמֹרִים הַלּוֹא בְּחֻזְקָנוּ לְקַחְנוּ לָנוּ קְרָנִים:
 14 כִּי הִנְנִי מְקִים עֲלֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל^a נְאֻם־יְהוָה אֱלֹהֵי הַצְבָּאוֹת^a גִּזִּי
 וְלַחֲצוֹ אֶתְכֶם מִלְּבֹא חֲמַת עַד־נַחַל הָעַרְבָה:^b
 7¹ כֹּה הָרֵאנִי אֲדֹנָיִי יְהוָה וְהִנֵּה יוֹצֵר^b גִּבִּי
 בַּתְּחִלַּת עֲלֹת הַלֶּקֶשׁ וְהִנֵּה־לֶקֶשׁ אַחֵר גִּזִּי הַמֶּלֶךְ:² וְהָיָה אִם־
 כָּלָה לֶאֱכֹל אֶת־עֵשֶׂב הָאָרֶץ וְאָמַר
 אֲדֹנָיִי יְהוָה סִלַּח־נָא מִי יָקוּם יַעֲקֹב כִּי קָטָן הוּא:
 3 נָתַם יְהוָה עַל־זֹאת לֹא תִהְיֶה אָמַר יְהוָה:
 4 כֹּה הָרֵאנִי אֲדֹנָיִי יְהוָה וְהִנֵּה קָרָא^b לָרֹב בָּאֵשׁ^b
 אֲדֹנָיִי יְהוָה וְתֹאכַל אֶת־תְּהוֹם רַבָּה וְאָכְלָה אֶת־תְּחִלָּתָהּ:⁵ וְאָמַר
 אֲדֹנָיִי יְהוָה חִדַּל־נָא מִי יָקוּם יַעֲקֹב כִּי קָטָן הוּא:
 6 נָתַם יְהוָה עַל־זֹאת גַּם־הִיא לֹא תִהְיֶה אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה:
 7 כֹּה הָרֵאנִי^a וְהִנֵּה אֲדֹנָיִי נֹצֵב
 עַל־חֲזֹמַת אֲנָךְ וּבִידֹי אֲנָךְ:⁸ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי
 מַה־אַתָּה רֹאֶה עֲמוֹס וְאָמַר אֲנָךְ וַיֹּאמֶר אֲדֹנָיִי
 הִנְנִי שָׂם אֲנָךְ בְּקֶרֶב עַמִּי יִשְׂרָאֵל

ישאור דודו vel (?) ונשאור דוד (?) מספר prps; MSS מִשׁ; 2^a prb 10
 יחֲרֹשׁ 1 || 12 || vs II frt trsp ante 9 || ונשאור (ונשא) דודים וסלים || מספר
 1 || 13 || לא דבר || 2S 17,27; 9,4S¹⁰ (Λωδαβαρ [Λαδαβαρ])
 14^a dl c 6^{AQ} || b frt 1 הערבים (Jes 15,7) cf 6 τοῦ χειμάρρου τῶν δυσμῶν
 Cp 7, 1^a > 6^{AQ} || b 6 || יצר || 2 || 2 || crp, frt 1 מכלה || 4^a > 6^B ||
 b-b 1 frt אש || להב אש; prps || קרה לרב אש || c frt add, cf 6 || 7^a ins ? אדני
 יהוה (6 + Κύριος) || b > 6 || 8 exc ? vb.

לֹא־אִזְסִיף עוֹד עֲבוֹר לֹא: ⁹וְנִשְׁמֹו בְּמֹזוֹת יִשְׁחָק

וּמִקְדָּשֵׁי יִשְׂרָאֵל יִחַרְבוּ וְקִמְתִּי עַל־בֵּית יִרְבְּעָם בְּחָרְבִּי: ¹⁰וַיִּשְׁלַח אֲמַצְיָה כְּתָן בֵּית־אֵל אֶל־יִרְבְּעָם מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר קִשְׁר עָלֶיךָ עֲמוֹס בְּקֶרֶב בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא־תוּכַל הָאָרֶץ לְהִכִּיל אֶת־כָּל־דְּבָרָיו: ¹¹כִּי־כֹה אָמַר עֲמוֹס

בְּחָרְבַּי מוֹת יִרְבְּעָם וַיִּשְׂרָאֵל גָּלָה וַיִּגְלָה מֵעַל אֲדָמָתוֹ: ¹²וַיֹּאמֶר אֲמַצְיָה אֶל־עֲמוֹס חֲזֵה לָךְ בְּרַחֲלֶךָ אֶל־אָרֶץ יְהוּדָה וְאָכַל־שֵׁם לֶחֶם וְשֵׁם תִּנְבָּא: ¹³וּבֵית־אֵל לֹא־תִזְסִיף עוֹד לְהִנָּבֵא כִּי מִקְדָּשׁ־מֶלֶךְ הוּא וּבֵית מַמְלָכָה הוּא: ¹⁴וַיַּעַן עֲמוֹס וַיֹּאמֶר אֶל־אֲמַצְיָה לֹא־נִבְיָא אֲנִי וְלֹא בֶן־נִבְיָא אֲנִי^a כִּי־בֹקֶר^b אֲנִי^a וּבוֹזֵלִם שֹׁקֵמִים: ¹⁵וַיִּקְחֵנִי יְהוָה מֵאַחֲרֵי הַצֹּאן וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה

לָךְ הִנָּבֵא אֶל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל: ¹⁶וַעֲתָה שָׁמַע דְּבַר־יְהוָה אַתָּה אָמַר לֹא תִנְבָּא עַל־יִשְׂרָאֵל וְלֹא תִשָּׁיף עַל־בֵּית יִשְׁחָק: ¹⁷לָכֵן כֹּה־ אָמַר יְהוָה אֲשֶׁתֶּךָ בְּעִיר תִּזְנֶה

וּבִגְיָה וּבִנְתִּיךָ בְּחָרְבַּי וַיִּפְּלוּ וְאֲדָמָתְךָ בְּחִבְלֵי תַחֲלָק וְאַתָּה עַל־אֲדָמָה טְמֵאָה תָמוּת וַיִּשְׂרָאֵל גָּלָה וַיִּגְלָה מֵעַל אֲדָמָתוֹ: ⁸כֹּה הִרְאֵנִי אֲדֹנָי יְהוָה וְהִנֵּה כְּלוֹב קָיִץ: ^[פ]

²וַיֹּאמֶר מֶה־אַתָּה רֹאֶה עֲמוֹס וַאֲמַר כְּלוֹב קָיִץ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי בָּא הַקֶּץ אֶל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל לֹא־אִזְסִיף עוֹד עֲבוֹר לֹא: ³וְהִילִילוּ שִׁירוֹתָ^a הֵיכַל בַּיּוֹם הַהוּא בָּנִים אֲדֹנָי יְהוָה^b רַב הַפֶּגֶר בְּכָל־מְקוֹם ^[השְׁלִיךְ הָס: ^ס]

⁴שָׁמְעוּ־זֹאת הַשָּׂאִפִּים^a אֲבִיזֹן וְלִשְׁבִּית^b עֲנִי־אָרֶץ: ⁵לֵאמֹר מָתִי יַעֲבֹר הַחֹדֶשׁ וְנִשְׁבְּרָה שִׁבְרָ^a וְהַשְׁבֵּת וְנִפְתַּח־הַבֹּר לְהַקְטִין אִיפָּה וּלְהַנְדִּיל שֶׁקֶל וּלְעוֹת^b מֵאֲזֵנֵי מִרְמָה: ⁶לְקַנּוֹת בְּכֶסֶף דָּלִים וְאֲבִיזֹן בְּעֲבוֹר גַּעְלִים^a וּמִפֶּל בֹּר נִשְׁבִּיר^b: ⁷נִשְׁבַּע יְהוָה בְּגִזְזוֹן יַעֲקֹב אִם־אֲשַׁכַּח לְנֹצַח^a כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם^b: ⁸הֲעַל זֹאת לֹא־תִרְגְּזוּ הָאָרֶץ וְאָבַל כָּל־יֹשֵׁב בָּהּ

¹⁴ ^a frt dl || ^b 1 נוקר cf 6 (αἰπόλος) 2 || ¹⁷ ^a prb add || Cp 8, 3 ^a 1 ?
⁴ ^a ? = ^b prb add || ^c 1 frt: הַשְׁלִיךְ: et dl הם (init stichi perdit?) || ⁵ ^a ? =
 השָׂאִפִּים cf 2,7 || ^b dub; 6 (καὶ) καταδυναστεύοντες, frt = הַעֲשִׂיקִים cf 4,1 ||
^c K עֲנִי Q עֲנִי || ⁵ ^a >6 || ^b prps לְעוֹת (?) || ⁶ ^a frt add ex 2,6 cf 2,7 ||
^b 1 frt להִשְׁבִּיר || ⁷ ^a dl? || ^b 6 מַעֲשִׂיכֶם cf v 4.

וְעָלְתָה כְּאֵלָה^a כְּלָה וְנִגְרָשָׁה^b וְנִשְׁקָה^c כִּי־אֶזֶר מִצָּרִים: ׀
 9 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא נָאֻם אֲדֹנִי יְהוָה
 וְהִבֵּאתִי הַשֶּׁמֶשׁ בַּצֹּהָרִים וְהַחֲשֵׁכְתִי לְאָרֶץ בַּיּוֹם אֶזֶר:
 10 וְהִפְכֵתִי חַיִּיכֶם לְאֵבֶל וְכָל־שִׁירֵיכֶם לְקִינָה
 וְהָעִלִיתִי עַל־כָּל־מִתְנִים שֹׁק וְעַל־כָּל־רֹאשׁ קָרְחָה
 וְשִׁמְתִיהָ בְּאֵבֶל יָחִיד וְאַחֲרִיתָהּ בַּיּוֹם מָר: ׀
 11 הִנֵּה וַיָּמִים בָּאִים נָאֻם אֲדֹנִי יְהוָה וְהִשְׁלַחְתִּי רָעַב בְּאָרֶץ
 לֹא־רָעַב לֶלֶחֶם וְלֹא־צָמָא לַמַּיִם כִּי אִם־לִשְׁמֹעַ אֶת דְּבָרִי יְהוָה:
 12 וְנָעוּ מַיִם עַד־יָם וּמִצָּפוֹן וְעַד־מִזְרָח יִשׁוּטְטוּ
 לְבַקֵּשׁ אֶת־דְּבַר־יְהוָה וְלֹא יִמָּצְאוּ:
 13 בַּיּוֹם הַהוּא תִתֵּן עֲלֵפְנָהּ הַבְּתוּלוֹת הַיְּפֹת וְהַבְּחוּרִים בְּצִמָּא:
 14 הַנִּשְׁבָּעִים^a בְּאִשְׁמַת שִׁמְרוֹן^a
 וְאָמְרוּ חֵי אֱלֹהֶיךָ דָּן וְחֵי דָרְךָ^b בְּאֶרֶשֶׁבֶע
 וְנִפְלוּ וְלֹא־יָקוּמוּ עוֹד:^c ׀
 9 רְאִיתִי אֶת־אֲדֹנִי נֹצֵב עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיֹּאמֶר הֵךְ הַכֹּפֶתֶזֶר
 וַיַּרְעִשׁוּ^b הַסָּפִים^c וּבְצָעֶם בְּרֹאשׁ^c כָּלֶם וְאַחֲרֵיתָם בַּחֲרֹב אֶהְרֹג
 לֹא־יָנוּס לָהֶם זֶם וְלֹא־יִמָּלֵט לָהֶם פְּלִיט:² אִם־יִחַתְּרוּ
 בְּשֹׂאֹל מִשָּׁם יָדִי תִקְחֶם וְאִם־יַעֲלוּ הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם אֶזְרִיחֶם:
 3 וְאִם־יִחַבְּאוּ בְּרֹאשׁ הַכְּרָמִל מִשָּׁם אֶחַפֵּשׁ וּלְקַחְתִּים
 וְאִם־יִסְתָּרוּ^a מִנְּגִד עֵינֵי^a בְּקִרְקַע הַיָּם מִשָּׁם^b אֶצְוֶה אֶת־הַנֶּחֱשׁ
 4 וְאִם־יִלְכּוּ בִשְׂבִי לִפְנֵי אִיבֵיהֶם מִשָּׁם אֶצְוֶה אֶת־הַחֲרֹב
 וְהִרְגָתָם וְשִׁמְתִי עֵינִי עֲלֵיהֶם לָרַעַה וְלֹא לְטוֹבָה:
 5 וְאֲדֹנִי יְהוָה הַצְבָּאוֹת הַנּוֹגֵעַ בְּאָרֶץ וּתְמוֹנָה
 וְאֵבֶלוּ כָּל־יֹשְׁבֵי בָהּ:
 וְעָלְתָה כִּי־אֵל כְּלָה וְנִשְׁקָה כִּי־אֶזֶר מִצָּרִים:

8^a 1 c ca 20MSS 638 כִּי־אֶזֶר cf 9,5 || ^b add cf 6 et 9,5 || ^c 1 c Q MSS
 וְנִשְׁקָה cf 9,5 (נִשְׁקָה) || al v II. 12, al tantum IIb. 12b add, IIa. 12a
 autem verba prophetae, quae supersunt, habent || II 1 c 638 דָּבָר cf 12 || 12
 וְנִשְׁקָה || 13 dl? || 14^{a-a} frt origin בָּאֵל בֵּית־אֵל || ^b frt 1 דָּרְךָ cf 6
 וְנִשְׁקָה || 13 dl? || 14^{a-a} frt origin בָּאֵל בֵּית־אֵל || ^b frt 1 דָּרְךָ cf 6
 ὁ θεός σου || ^{c-c} prps וְנִשְׁקָה וְנִשְׁקָה || Cp 9,
 I^a crpp, nonn leg וְנִשְׁקָה et וַיֹּאמֶר post הַסָּפִים trspon || ^b prps וַיַּרְעִשׁוּ || ^{c-c} 8
 Var^P וְנִשְׁקָה; prps וַיַּרְעִשׁוּ || cf 6 vel וַיַּרְעִשׁוּ || al pro 3 primis stichi
 vbis leg (cf I^a) וַיֹּאמֶר אֱבָה || 2 dl || 3^{a-a} frt add || ^b dl || 4 dl || 5^{a-a} frt add ex 8,8

6^a 1 עֲלִיתוֹ (Q מַעְלֹתָיו) || ^{b-b} nonn add hab cf 4,13; 5,8 || 8^{oo} trsp
post האדמה || 9^{oo} add? || 10^{oo} 1 תִּגַּשׁ וְתִקְדֶּם עֲדֵינוּ cf 6 εφ' ἡμᾶς
(ins frt in fin יהוה נאם) || 11 1 c 6 וְהִרְסִיתֶיהָ || 13 1 c 6 הַחֹרֶשׁ.

עבדיה OBADIA.

1 חֲזֹן עַבְדִּיָּה ^a כֹּה־אָמַר אֲדָנִי יְהוָה לְאַדֹּם
 שְׂמוּעָה שְׁמַעְנִי ^b מֵאֵת יְהוָה וְצִיר בְּגוֹיִם שְׁלַח
 קוֹמוּ וְנִקְוָמָה עָלֶיהָ ^c לְמַלְחָמָה:
 2 הִנֵּה קָטָן נְתִתִּיךָ בְּגוֹיִם בְּצוּרֵי אֶתֶּה מְאֹדִּי:
 3 יֵרֶדוֹן לִבְךָ הַשִּׁיאֵךְ
 שִׁכְנִי בַחֲנוּי־סֶלַע מְרוֹם ^b שְׁבִתּוֹ
 אִמְרָ בְּלִבּוֹ מִי יֵרֶדְנִי אֶרֶץ:
 4 אִם־תִּגְבִּיָּה כְּשֶׁשֶׁר ^a ^b וְאִם־בֵּין כּוֹכָבִים
 שָׁיִם ^c קִנְיָךְ מִשָּׁם אֲזִרְדֶּךָ נְאֻם־יְהוָה:
 5 אִם־נִגְבִּים בָּאוּ־לְךָ אִם־שׂוֹדֵדֵי לַיִלָּה אֵיךְ גִּדְּמִיתָהּ הֲלֹא יִגְבּוּ־רֵי
 אִם־בְּצָרִים בָּאוּ לְךָ הֲלֹא יִשְׁאִירוּ עַלְלוֹת:
 6 אֵיךְ נִחַפְשׁוּ עֵשׂוּ נִבְעוּ מִצְפּוֹנָיו:
 7 עַד־הַגְּבוּל שְׁלַחוֹךְ כָּל אֲנָשִׁי בְרִיתְךָ הַשִּׁיאֵךְ ^a
 יִכְלוּ לְךָ אֲנָשִׁי שְׁלָמְךָ לַחֲמֶךָ ^b יִשְׁיִמוּ מְזוֹרֶ־תַּחְתִּיךָ ^d אֵין תִּבְוֶנָה כּוֹ ^d:
 8 הֲלֹא בְיוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה
 וְהִאֲבֹדְתִי חֲכָמִים מְאֹדִם וְתִבְוֶנָה מֵהָר עֵשׂוּ:
 9 וְחִתּוֹ נִבְוִירָךְ ^a תִּימָן לְמַעַן יִכְרֹת־אִישׁ מֵהָר עֵשׂוּ מִקָּטָל ^b:
 10 מִחֲמַם אֲחִיךָ יַעֲקֹב תִּכְסֶּךָ בּוֹשָׁה וְנִכְרַתָּ לְעוֹלָם:
 11 בְּיוֹם עֲמֻדָךְ מִנְּגֵד בְּיוֹם שְׁבוֹת זָרִים חִילוֹ
 וְנִכְרָים בָּאוּ שְׁעָרוֹ וְעַל־יְרוּשָׁלַם יָדוּ גִזְלָל
 גַּם־אֶתֶּה כְּאַחֵד מֵהֶם:
 12 וְאַל־תֵּרָא בְיוֹם־אַחִיךָ בְּיוֹם נִכְרוֹ
 וְאַל־תִּשְׁמַח לִבְנֵי־יְהוּדָה בְּיוֹם אָבְדָם
 וְאַל־תִּגְדֹּל פִּיךָ בְּיוֹם צָרָה:

1 ^{a-a} nonn add hab || ^b 6 et Jer 49,14 שְׁמַעְתִּי || ^c ? עָלָיו cf v 2; exc vb ?
 (expl gr הַתְּקַבְּצוּ) cf Jer || 2 ^o 1 prb c Jer 49,15 בְּאָדָם (cf בְּגוֹיִם) || 3 ^a Jer +
 תִּפְלָצְתָּךְ || ^b 1 c 680 מְרוֹם || 4 ^a Jer + קִנְיָךְ || ^{b-b} > Jer || ^c 1 תִּשְׁיִים cf
 || 5 ^o prb add cf Jer 49,9 || v 6 add? || 7 ^a trsp : (mlt MSS וְ) ||
^b > 6, prb ex שלמך crpp || ^c crpp?, prps מְדוֹר (?) cf Dan 4,22. 29; 5,21 || ^{d-d} trsp
 post והוא in 8 || 9 ^a frt 1 נִבְוִירָךְ || ^b מִקָּטָל conjg c init vs 10 (cf 680), sed gloss
 ad מחמם || 11 1 c K שְׁעָרוֹ cf v 13 || vs 12 frt add cf ad 13; frt dl יום.

13 אֶל-תְּבוּא בִשְׁעַר-עַמִּי בְיוֹם אִידָם^a
 אֶל-תָּרֵא גַם-אֶתָּה בְּרַעְתּוֹ^b בְּיוֹם אִידוֹ
 וְאֶל-תְּשַׁלַּחנָּה^c בְּחִילוֹ בְּיוֹם אִידוֹ^d;
 14 וְאֶל-תַּעֲמֹד עַל-הַפֶּרֶק לְהַכְרִית אֶת-פְּלִיטוֹ
 וְאֶל-תַּסְגֵּר שְׂרִידָיו בְּיוֹם צָרָה:
 15 כִּי-קָרֹב יוֹם-יְהוָה עַל-כָּל-הַגּוֹיִם
 פֶּאֶשֶׁר עָשִׂיתָ יַעֲשֶׂה לָּךְ גִּמְלוֹתָ יָשׁוּב בְּרֹאשֶׁךָ:
 16 כִּי בִּאֲשֶׁר שְׁתִּיתֶם עַל-הָר קָדְשִׁי יִשְׁתּוּ כָל-הַגּוֹיִם תִּמְיֹד^a
 וְשָׁתוּ וְלָעוּ^b וְהָיוּ כְּלֹא הָיוּ:
 17 וּבָהָר צִיּוֹן תִּהְיֶה פְּלִיטָה וְיִהְיֶה קָדְשִׁי^a וִירֵשׁוּ בֵּית יַעֲקֹב אֶת
 [מִזְרָשֵׁיהֶם^b]
 18 וְיִהְיֶה בֵּית-יַעֲקֹב אֵשׁ וּבֵית יִזְסָף לְהָבָה
 וּבֵית עֲשׂוֹ לִקֵּשׁ וְהָלְקוּ בָהֶם וְאֶכְלוּם
 וְלֹא-יִהְיֶה שְׂרִיד לְבֵית עֲשׂוֹ כִּי יִהְיֶה דִבָּר:
 19 וִירֵשׁוּ הַגָּבֹב אֶת-תֵּר עֲשׂוֹ^a וְהִשְׁפִּילָה^b אֶת-פְּלִשְׁתִּים^b
 וִירֵשׁוּ אֶת-שָׂדֶה אֶפְרַיִם וְאֶת שָׂדֶה שִׁמְרוֹן וּבְנֵימָן אֶת-הַגִּלְעָד:
 20 וְגִלְתָּ הַחֹל-הַזֶּה לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר-כִּנְעָנִים עַד-צָרְפָּת וְגִלְתָּ
 יְרוּשָׁלַם אֲשֶׁר בְּסִפְרָד יֵרֵשׁוּ אֶת עָרֵי הַגָּבֹב:²¹ וְעָלּוּ מִזְשִׁיעִים בָּהָר
 צִיּוֹן לִשְׁפֹט אֶת-תֵּר עֲשׂוֹ וְהִיְתָה לִיהוָה הַמְּלוּכָה:

JONA. יונה

1 וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֶל-יֹנָה בֶן-אָמְתִּי לֵאמֹר:² קוּם לֵךְ אֶל-
 נִינְוָה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וּקְרָא עָלֶיהָ כִּי-עָלְתָה רָעָתָם לִפְנֵי:³ וַיִּקָּם
 יֹנָה לְבָרֶךְ תְּרִשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה וַיֵּרֶד יָפוֹ וַיִּמְצָא אֲנִיָּה וּבָאָה

נָכְרוּ et ברעתו pro בְּאֶחֶיךָ^b nonn prpn sec 12a || 13^a frt 1 אִידוֹ cf v 12a ||
 pro אִידוֹ cf v 12 || 1^c 1 תִּשְׁלַח יָד || 1^d 1 אֶבְדוֹ cf 6 ἀπωλείας αὐτῶν ||
 15b conjg c v 14, 15a conjg c v 16 || 16^a mlt MSS סָבִיב; 6^{As} pro ... יִשְׁתּוּ ||
 17^{a-a} frt וְנָעוּ || 17^b 1 frt c Vrs מִזְרָשֵׁיהֶם || 19^{a-a} add || 1^b add || 1^{c-c} add ||
 20 crrp cf 20 אשר כנענים, sed incert quid 1; nonn prpn יֵרֵשׁוּ pro אשר¹, frt
 21 crrp, frt את הר עשו add; 1
 c 6AΘS מוֹשְׁעִים aut מוֹשְׁעִים pro מוֹשְׁעִים.

תְּרַשִׁישׁ וַיִּתֵּן שִׁכְרָהּ וַיֵּרֶד בָּהּ לָבוֹא עִמָּהֶם תְּרַשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה:
 4 וַיִּהְיֶה הַטִּיל רוּחַ־גְּדוּלָּה אֶל־הַיָּם וַיְהִי סַעַר־גְּדוּל בָּיָם
 וַהֲאִנְיָה חֹשֶׁבֶה לֵּהשָׁבֵר: 5 וַיִּירָאוּ הַמַּלְחִים וַיִּזְעֻקוּ אִישׁ אֶל־אֱלֹהָיו
 וַיִּטְּלוּ אֶת־הַכֵּלִים אֲשֶׁר בָּאִנְיָה אֶל־הַיָּם לְהִקָּל מַעַלְיָהֶם וַיִּזְנֶה יֶרֶד
 אֶל־יֶרֶכְתִּי הַסְּפִינָה וַיִּשְׁכַּב וַיִּרְדָּם: 6 וַיִּקְרַב אֵלָיו רַב הַחֵבֶל וַיֹּאמֶר
 לוֹ מַה־לָּךְ גִּרְתָּם קוֹם קִרְא אֶל־אֱלֹהֶיךָ אוֹלִי וַתַּעֲשֶׂת הָאֱלֹהִים לָנוּ
 וְלֹא נֹאכְדָּה: 7 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ לָכוּ וְנִפְּלֶה גּוֹרְלוֹת וְנִגְדָּעָה
 בְּשִׁלְמֵי הָרַעָה הַזֹּאת לָנוּ וַיִּפְּלוּ גּוֹרְלוֹת וַיִּפֹּל הַגּוֹזֵל עַל־יִזְנָה:
 8 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הַגִּיד־נָא לָנוּ בְּאֲשֶׁר לְמִי־הָרַעָה הַזֹּאת לָנוּ מֶה־
 פָּלֵאכֶתְךָ וּמֵאֵינָן תָּבוֹא מֶה אֶרְצֶךָ וְאִי־מִזֶּה עִם אָתָּה: 9 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
 עֲבְרִי אֲנֹכִי וְאֵת־יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲנִי יֵרָא אֲשֶׁר־עָשָׂה אֶת־הַיָּם
 וְאֵת־הַיַּבָּשָׁה: 10 וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים יִרְאָה גְדוּלָּה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מֶה־
 זֹאת עָשִׂיתָ כִּי־יָדְעוּ הָאֲנָשִׁים כִּי־מִלִּפְנֵי יְהוָה הוּא בֵּרַח כִּי הַגִּיד
 לָהֶם: 11 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מֶה־נַּעֲשֶׂה לָּךְ וַיִּשְׁתַּק הַיָּם מִעֲלֵינוּ כִּי
 הַיָּם הוֹלֵךְ וְסַעַר: 12 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׂאוּנִי וְהִטִּילְנִי אֶל־הַיָּם וַיִּשְׁתַּק
 הַיָּם מִעֲלֵיכֶם כִּי יוֹדַע אֲנִי כִּי בְשָׁלִי הַסַּעַר הַגְּדוֹל הַזֶּה עֲלֵיכֶם:
 13 וַיַּחֲתִירוּ הָאֲנָשִׁים לְהָשִׁיב אֶל־הַיַּבָּשָׁה וְלֹא יָכְלוּ כִּי הַיָּם הוֹלֵךְ
 וְסַעַר עֲלֵיהֶם: 14 וַיִּקְרָאוּ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמְרוּ אֲנֵה יְהוָה אֱלֹהֵי־נָא נֹאכְדָּה
 בְּנַפְשׁ הָאִישׁ הַזֶּה וְאֶל־תֵּתֵן עָלֵינוּ דָּם נִקְיָא כִּי־אַתָּה יְהוָה כְּאֲשֶׁר
 חָפַצְתָּ עָשִׂיתָ: 15 וַיִּשְׂאוּ אֶת־יִזְנָה וַיִּטְּלוּהָ אֶל־הַיָּם וַיַּעֲמֵד הַיָּם מִזְעָפוֹ:
 16 וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים יִרְאָה גְדוּלָּה אֶת־יְהוָה וַיִּזְבְּחוּ־זִבְחַת לַיהוָה וַיִּדְּרוּ
 גִּדְרִים: 2 וַיִּמְן יְהוָה דָּג גְּדוֹל לִבְלַע אֶת־יִזְנָה וַיְהִי
 יִזְנָה בְּמַעֵי הַדָּג שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלוֹת: 2 וַיִּתְּפֹלֵל יִזְנָה אֶל־
 יְהוָה אֱלֹהָיו מִמַּעַי הַדָּגָה: 3 וַיֹּאמֶר

קָרָאתִי מִצָּרָה לִי אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵנִי

מִבְּטָן שְׂאוֹל שְׁוַעֲתִי שָׁמַעְתָּ קוֹלִי:

4 וַתִּשְׁלִיכְנִי מִצּוֹלָה^b בְּלִבִּב יָמִים וְנָהָר יִסְכַּבְנִי

כָּל־מִשְׁבְּרֶיךָ וְנִגְלִיךָ עָלַי עָבְרוּ:

Cp I, 8 °° prb add (explic vbor v 7 לנו וְהָיָה הַדָּג לִי צִיָּה) || IO °° add? ||
 I3 ΘΣΘ frt הארץ cf Θ I,13 πρὸς τὴν γῆν, 2,11 ἐπὶ τὴν ἑρπύνην || I6 nonn
 et ליהוה add habent || Cp 2, 4 ^a num ante ותשליכני nonn verba
 exc? || ^b מצולה explic vb בלבב ימים.

לקצבי הרים הארץ? b 1 || בקצבי al לקצוי 7^a 1 frt || 5 1 c Θ אף || conjg c vs 6b || c-c prb crpp, prps: לארץ מחתיות אל-עם עולם || 9^a 1 frt || בקהל io 1? || Cp 3, 4 ט ετι τρεις ημεραι ΑΣΘΛ τεσσαράκοντα || 4 nonn huc trsp 4,5 || 8 ∞ frt add.

קָדַמְתִּי לַבְּרִיחַ תְּרַשִּׁישָׁה כִּי יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ וְרַחוּם אַרְךָ
 אֲפִים וְרִבְחָסָד וְנָחָם עַל־הָרָעָה: ³וַעֲתָה יְהוָה קַח־נָא אֶת־נַפְשִׁי
 מִמֶּנִּי כִּי טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי: ⁴וַיֹּאמֶר יְהוָה הֵיטֵב חָרָה לָךְ: ⁵וַיֵּצֵא
 יוֹנָה מִן־הָעִיר וַיֵּשֶׁב מִקֶּדֶם לָעִיר וַיַּעַשׂ לוֹ שָׁם סֶכֶה וַיֵּשֶׁב תַּחְתֶּיהָ
 בָּצֵל עַד אֲשֶׁר יֵרָאֶה מֵה־יְהוָה בָּעִיר: ⁶וַיִּמָּן יְהוָה אֱלֹהִים קִיקְיוֹן
 וַיַּעֲלֹמַעַל לַיוֹנָה לְהַיּוֹת צֶלַע לְרֹאשׁוֹ לְהַצִּיל לוֹ מִרָעָתוֹ וַיֵּשְׁמַח
 יוֹנָה עַל־הַקִּיקְיוֹן שִׂמְחָה גְדוֹלָה: ⁷וַיִּמָּן הָאֱלֹהִים תּוֹלַעַת בַּעֲלוֹת
 הַשָּׁחַר לִמְחַרֵּת וַתֵּךְ אֶת־הַקִּיקְיוֹן וַיִּבָּשׁ: ⁸וַיְהִי וּפְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּמָּן
 אֱלֹהִים רֵיחַ קָדִים חֲרִישִׁית^a וַתֵּךְ הַשֶּׁמֶשׁ עַל־רֹאשׁ יוֹנָה וַיִּתְּעַלֶּף
 וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ לָמוֹת וַיֹּאמֶר טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי: ⁹וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
 אֶל־יוֹנָה הֵיטֵב חָרָה־לָּךְ עַל־הַקִּיקְיוֹן וַיֹּאמֶר הֵיטֵב חָרָה־לִּי עַד־
 מוֹת: ¹⁰וַיֹּאמֶר יְהוָה אַתָּה חֹסֵף עַל־הַקִּיקְיוֹן אֲשֶׁר לֹא־עֲמִלְתָּ בּוֹ
 וְלֹא גִדַּלְתָּ שְׁבֹן־לֵילָה הִנֵּה וּבֹן־לֵילָה אֶבֶד: ¹¹וַאֲנִי לֹא אֲחֹס עַל־
 גִּינוֹהַ הָעִיר הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר יִשְׁכְּבָה הָרַבָּה מִשְׁתִּים־עֹשֶׂה רַבּוֹ אֲדָם
 אֲשֶׁר לֹא־יָדַע בֵּין־יָמִינוֹ לְשִׁמְאֻלוֹ וּבִהְמָה רַבָּה:

MICHA. מִיכָה

1 יְדַבֵּר־יְהוָה וְאֲשֶׁר הָיָה אֶל־מִיכָה הַמִּרְשָׁתִּי בִּימֵי יוֹתָם אֲחִי
 יְחִזְקִיָּה מֶלֶכִּי יְהוּדָה אֲשֶׁר חָזָה עַל־שְׁמֶרֶז וַיְרוּשָׁלַם:
²שָׁמְעוּ עַמִּים כָּלֶם הַקְּשִׁיבִי אֶרֶץ וּמְלָאָה
 וַיְהִי אֲדָגִי יְהוָה בָּכֶם לְעַד אֲדָנִי מֵהִיכַל קֹדֶשׁוֹ:
³כִּי־הִנֵּה יְהוָה יֵצֵא מִמָּקְמוֹ וַיֵּרֶד וַיֵּרֶךְ עַל־בְּמוֹתֵי־אֶרֶץ:
⁴וַיִּנָּמְסוּ הַהָרִים תַּחְתָּיו וְהָעִמָּקִים יִתְבַּקְּעוּ
 כַּדּוֹנֵג מִפְּנֵי הָאֵשׁ כָּמִים מְגֵרִים בְּמוֹרָד:

principium blunovius

Cp 4, 5 nonn בָּצֵל add habent (cf 6) et versum post 3,4 trsp || 6 ° prb
 add (1 ? להצילו pro להציל לו (להציל), vel 1 sol להציל לו (τοὺς σκιδZeiv) || v 8 trsp
 fit ante 6 || 8 ^a fit 1 חֲרִישִׁית.

Cp 1, 1 ° add redact? || al 2—5 a al 5 b add prpn || 2 ^a dl? || 3 l c
 Q^{MSS} בְּמוֹתִי, K בְּמוֹתִי.

5 בַּפֶּשַׁע יַעֲקֹב כָּל־זֹאת וּבַחַטָּאוֹת^a בֵּית יִשְׂרָאֵל^b
 מִי־פֶשַׁע יַעֲקֹב הַלֹּזֵא שְׁמֹרֶץ
 וּמִי בְמִזְוֹת יְהוּדָה הַלֹּזֵא יְרוּשָׁלַם:
 6 וְשִׁמְתִי שְׁמֹרֶץ לְעֵי הַשָּׂדֶה לְמַטְעֵי כָרֶם
 וְהִנֵּרְתִי לְגִי אֲבָנִיָּה וַיִּסְדִּיָּה אֲנִלָּה:
 7 וְכָל־פְּסִילֶיהָ יִפְתּוּ וְכָל־אֲתִנְיָהָ^a יִשְׁרְפוּ
 בָּאֵשׁ וְכָל־עַצְבֶּיהָ אֲשֵׁים שְׁמָמָה
 כִּי מֵאֲתָנָן זִזְנָה קִבְּצָה^b וְעַד־אֲתָנָן זִזְנָה יָשׁוּבוּ:
 8 עַל־זֹאת אֶסְפְּדָה וְאִילִילָה אִילָכָה^a שִׁלְלָה^b וְעָרֹם
 אֶעֱשֶׂה מִסְפֹּד פִּתְנִים וְאֶבֶל כִּבְנוֹת יַעֲנָה:
 9 כִּי אֲנוּשָׁה מִכּוֹתֶיהָ כִּי־בָאָה עַד־יְהוּדָה
 נָגַע עַד־שַׁעַר עָמִי עַד־יְרוּשָׁלַם:
 10^a בְּנֹת אֶל־תִּגְדֵּיהֶן^a בָּכוּ^b אֶל־תִּבְכוּ בְּבֵית לַעֲפָרָה עֹפֵר הַתִּפְלָשְׁתִּי:
 11^a עֲבָרִי לָכֶם יוֹשֶׁבֶת שֹׁפִיר עָרִיָּה־בִּשְׁת׃ לֹא יִצְאָה יוֹשֶׁבֶת צֶאֱזָן
 מִסְפֹּד בֵּית הָאֶצֶל יִקַּח מִכֶּם עֲמֻדָתוֹ^b:
 12 כִּי־תִלָּה^a לְטוֹב יוֹשֶׁבֶת מְרוֹת
 כִּי־יִרְדֶּ רֵעַ מֵאֵת יְהוָה לְשַׁעַר^b יְרוּשָׁלַם:
 13 רִתָּם הִמְרַבָּה לְרָכֶשׁ יוֹשֶׁבֶת לְכִישׁ
 רֵאשִׁית חַטָּאת הִיא לְבַת־צִיּוֹן
 כִּי־בָךְ נִמְצְאוּ פֶשַׁעֵי יִשְׂרָאֵל:
 14 לָכֵן^a תִּתְּנִי שְׁלוֹחִים עָלַי מִזִּרְשֵׁת נֹת
 בְּתִי אֲכַזִּיב לְאֶכָזֵב לְמַלְכִּי^b יִשְׂרָאֵל:
 15 עַד^a הִירְשֵׁ^b אֲבִי לִךְ^c יוֹשֶׁבֶת מְרֻשָּׁה

5 ^a 1 c ט טח חטאת cf § || ^b 1 ? יהודה cf 5 b || ^c 1 c ט טח Hie בית cf § ||
 6 ^b 6 ὁπωροφυλάκιον cf ad 3, 12 et Jer 26, 18; 1 ליער cf Ez 21, 2, al עי add ex
 3, 12 hab et לשדה prpn || v 7 add? || 7 ^a 1 frt אשריה cf 5, 13 || ^b 1 c ט טח
 קבצו || 8 ^a 1 c Q אלקה || ^b 1 c Q שולל, K שילל || 9 1 c ט טח מפתה || v 10—15
 nonn add hab || 10 ^{a-a} prb add ex 2S 1, 20; 6 frt תגדילו (μη μεγαλύνεσθε),
 8 quare prps (תחדון) תגילו 8 || ^b prps בעכו, sed inc;
 Vrs prb = 41, prb ante בכו nom loci exc || ^c 1 c ט טח התפלשו cf Q
 (K לשתי) || 11 a crpp, sed inc quid 1 (ט non hab בשת) || ^b 6 πληγὴν ὀδύνης
 quod frt crpp ex πληγὴν αὐτῆς cf § = עמדתו pro מפתו || 12 ^a frt 1 יחלה ||
^b nonn MSS ט טח לשערי || 13 frt crpp; 6 ψόφος (= המון) § || 14 ^{a-a} prps עליך ינתנו — עליך || 15 ^a 1 c ט טח עד || ^b frt crpp ex nom loci,
 sed inc ex quo || ^{c-c} ? 1 אבילך.

עַד-עֲדָלָם יָבֹוא^d כְּבוֹד יִשְׂרָאֵל:

קִרְתִּי וְגִזִּי עַל-בְּנֵי תַעֲנוּגִיךָ¹⁶

הִרְחַבִּי קִרְחַתְךָ כְּנֶשֶׁךְ כִּי גָלוּ מִמּוֹךְ: ם

2¹ הִזִּי חֲשָׁבִי-אֲנֹן וַיַּעֲלֵי רָעַ עַל-מִשְׁכַּבּוֹתָם

בְּאֹזֶר הַבֶּקֶר יַעֲשֶׂהָ כִּי יִשְׁ-לֹאֵל יָדָם:

2² וַחֲמָדוֹ שְׂדוֹת וְגָזְלוֹ וּבָתִּים וְנִשְׁאָו

וַעֲשָׂקוֹ גִּבֹּר וּבֵיתוֹ אִישׁ וְנִחַלְתּוֹ: ם

3³ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי חֹשֵׁב^a עַל-הַמִּשְׁפָּחָה הַזֹּאת^a רָעָה
אֲשֶׁר לֹא-תִמְצָא מִשָּׁם צִוְּאֲרֹתֵיכֶם וְלֹא תִלְכוּ רוּמָה^b כִּי עַתָּה רָעָה
[הִיא^b]

4⁴ בְּיָמִים הָהֵוא יֵשֵׁא עֲלֵיכֶם מִשָּׁל וְנָהָה נָהִי נִהְיָה^a אָמַר^b

שְׂדוֹד נִשְׁדָּנוּ^{dc} חֶלֶק עַמִּי יִמִּיר^e אֵיךְ יִמִּישׁ לִי^f

לְשׁוֹכֵב שְׂדִינִי יַחֲלֶק^g:

5⁵ לָכֵן לֹא-יִהְיֶה לָּךְ מִשְׁלִיךְ חֶבֶל בְּגוֹרֵל בִּקְהֵל יְהוָה:

6⁶ אֶל-תִּטְּיֹפוּ וַיִּטְּיֹפוּ^a לֹא-יִטְּיֹפוּ לְאַלֶּה

לֹא יִסָּג^b כָּלמוֹת: 7⁷ הָאֲמֹר^a בֵּית-יַעֲקֹב

הַקָּצֵר רוּחַ יְהוָה אִם-אַלֶּה מַעֲלָלוֹ

הָלוֹא דְּבָרִי^b יִיטִיבוּ עִם^c הַיִּשְׂרָאֵל הַזֶּה^c:

8⁸ וְאַתְמוֹל^a עַמִּי לְאוֹיֵב יִקְוֹמִם^b מִמּוֹל שְׁלֹמָה^c אָדָר^d

תַּפְּשֻׁטוֹן מַעֲבָרִים בָּטַח שׁוֹכֵי מִלְחָמָה:

9⁹ גִּישִׁי עַמִּי תַנְרָשׁוֹן מִבֵּית^a תַעֲנוּגִיָּה^b

מַעַל עַל־לִיָּה^b תִּקְחוּ הַדְרֵי לְעוֹלָם:

10¹⁰ קוֹמוּ וּלְכוּ כִּי לֹא-זֹאת הַמְּנוּחָה

15^{d-d} crrp || 16 frt exc vb || Cp 2, 1^{oo} add || 2 8 et mlt MSS וְאִישׁ ||
3^{a-a} add || ^{b-b} add || 4^a dl cf 6C (dittogr) || ^b 1 לאמר cf 6C3 (add?) || ^{c-c} 1 prb

חֶלֶק עַמִּי יִמֹד בְּחֶבֶל וְאִין מִשִּׁיב

לְשׁוֹכֵבִינוּ שְׂדִינִי יַחֲלֶק שְׂדוֹד נִשְׁדָּנוּ

^{d-d} trsp in fin vs 4 || ^c 6 κατεμετρήθη || ^{f-f} 6 καὶ οὐκ ἦν ὁ κωλύσων αὐτόν cf 3 ||
8 1 יחלק || v 5 frt add || 6^a crrp cf A || ^b frt crrp, prps ישינ || 7^a crrp aut
add || ^b 1 c 6 דבריו || ^{c-c} frt הלך dl, vel frt 1 עמו cf ad 8 || 8^a crrp; frt
1 ואתם (dl עמי, add ex 7) || ^b frt 1 תקומו cf תפשמון || ^c 1 שלמים ||
trsp א, prps etiam מעל pro ממול, sed cf Num 22,5 || ^d prb dl (interpreta-
ment vbi שלמה) || ^e prb 1 שבי || 9^a 1 מבני cf 1, 16 et עלליה || ^b frt 1 תענוגיהן
et עלליהן cf 6 (αὐτῶν) C3.

בַּעֲבוּר טַמְאָה^a בַּתְּחַבֵּל וְחַבֵּל^b נִמְרָץ^c:

11 לוֹ-אִישׁ הָלָךְ רוּחַ וְשֹׁקֵר כָּזָב

אֶטָּף לֹךְ לַיִן וְלִשְׁכָּר וְהָיָה מִטִּיף הָעַם הַזֶּה:

12 אֶטָּף אֶאֱסֹף יַעֲקֹב בְּלֹךְ^a קִבֵּץ אֶקְבֵּץ שְׁאֵרֵי יִשְׂרָאֵל

יַחַד אֲשִׁימְנוּ כִצְאֵן בְּצִרְהָ^b כַּעֲדָר בְּתוֹךְ^c הַדְּבָר וְתִהְיֶמְנָה^c מֵאֲדָם:

13 עָלָה הַפָּרִיץ לַפְּנִיָּהם פָּרְצוּ וַיַּעֲבְרוּ שָׁעַר וַיֵּצְאוּ כֹז

וַיַּעֲבֹר מִלֵּכָם לַפְּנִיָּהם וַיְהִי בְּרֹאשָׁם: ׀

3 וַיֹּאמֶר שְׁמַעוּ-נָא רָאשֵׁי יַעֲקֹב וּקְצִינֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל

הַלְזֹא לָכֶם לָרַעַת אֶת-הַמִּשְׁפָּט: [עֲצֹמוֹתָם:

2 שְׁנָאֵי טוֹב וְאֶהְבִּי רָעָה גִזְלֵי עוֹרֶם מַעֲלִיָּהם וּשְׂאֲרָם מַעַל

3 וְאֲשֶׁר אָכְלוּ שְׂאֵר עַמִּי וְעוֹרֶם מַעֲלִיָּהם הַפְּשִׁיטוּ דָּאת-עֲצֹמֹתֵיהֶם

וּפָרְשׁוּ בְּאֶשֶׁר בַּפִּיר וּבִבְשָׁר בְּתוֹךְ קִלְחָת: [פָּצְחוּ

4 אֲזֹ וַיַּעֲקֹוּ אֶל-יְהוָה וְלֹא יַעֲנֶה אוֹתָם

וַיִּסְתֵּר פָּנָיו מֵהֶם בָּעֵת הַהִיא בְּאֶשֶׁר הִרְעוּ מַעֲלִיָּהֶם: ׀

5 כֹּה אָמַר יְהוָה עַל-הַנְּבִיאִים הַמַּתְעִים אֶת-עַמִּי

הַנִּשְׁכָּחִים בְּשִׁנְיָהֶם וּקְרָאוּ שָׁלוֹם

וְאֲשֶׁר לֹא-יָתֵן עַל-פִּיהֶם וּקְדָשׁוֹ עָלָיו מִלְחָמָה:

6 לָכֵן לִילָה לָכֶם מַחֲזוֹן וְחִשְׁכָּה לָכֶם מִקְסָם

וּבָאָה הַשְׁמֵשׁ עַל-הַנְּבִיאִים וּקְנָר עֲלֵיהֶם הַיּוֹם:

7 וּבִשְׁנוֹ הַחֲזִים וְחִפְרוּ הַקְּסָמִים

וַעֲטוּ עַל-שִׁפְפָם כָּלָם כִּי אֵין מַעֲנֶה אֱלֹהִים:

8 וְאוֹלָם אֲנֹכִי מִלֵּאֲתִי כַח אֶת-רוּחַ יְהוָה וּמִשְׁפָּט וּגְבוּרָה

לַהֲגִיד לִיעֲקֹב פִּשְׁעוֹ וּלְיִשְׂרָאֵל חַטָּאתוֹ: ׀

9 שְׁמַעוּ-נָא זֹאת רָאשֵׁי בֵּית יַעֲקֹב וּקְצִינֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל

הַמַּתְעִבִּים מִשְׁפָּט וְאֵת כָּל-הַיִּשְׁרָה יַעֲקֹשׁוּ:

10 בִּנְה צִיּוֹן בְּדָמִים וַיְרוּשָׁלַם בְּעוֹלָה:

10 ^a sic (טַמְאָה) 8 c MS^{E2} in marg, edd Venet 1518. 1521; Var^{E1.2} Norzi, Ibn Ezra, Kimchi טַמְאָה || טַמְאָה || ^{b-b} crrp, frt 1 תְּחַבְּלוּ תְּחַבֵּל cf 6 || ^c 1 נִמְרָץ || 11 1 הָלָךְ cf 1S 14,30; Jes 63,19 || 12 ^a 1 בְּלֹךְ cf 6 || ^b 1 frt בְּצִרְהָ || Cp 3, 2 1 c (cf arab *sīra*) 6 é v θλίψει || ^{c-c} prb crrp, 1 הַדְּבָר וְתִהְיֶמְנָה || 3 1 c Q רָע cf Am 5,14 (רָעָה) || 2b add cf v 3, frt v 2b post v 5a trsp || 3 1 c 68 כְּשֶׁאֵר; prb etiam v 3b add || 4 ^{oo} add cf mtr || 6 1 וְחִשְׁכָּה cf Jes 8,22 || 8 ^{oo} frt add cf not accus, quae deest ante משפט וגבורה et כח || 10 1 c 68 בְּנִי.

11 רְאֵשִׁיָּהּ וּבְשָׁחַד יִשְׁפֹּטוּ וְכִהְיֶה בְּמִחְרֵי יוֹרֵי
 וּנְבִיאֶיהָ בְּכֶסֶף יִקְסְמוּ וְעַל־יְהוָה יִשְׁעֲנוּ לֵאמֹר
 הֲלֹא יְהוָה בְּקִרְבָּנוּ לֹא־תָבוֹא עָלֵינוּ רָעָה׃
 12 לָכֵן בְּגִלְלָתְכֶם צִיּוֹן שָׂדֶה תִּחְרַשׁ וִירוּשָׁלַם
 עֵינָיָהּ תִּהְיֶה וְהָרַר הַבָּיִת לְבִמְזוֹתָ יָעַר׃ פ
 4 וְהָיָה וּבְאַחֲרֵי הַיָּמִים^a יִהְיֶה הָרַר בֵּית־יְהוָה
 נִכּוֹן בְּרֹאשׁ הַהָרִים וְנִשְׂאָהּ^c מִנְּבָעוֹת
 וְנִהְרֻ^d עָלֶיהָ עַמִּים^d׃ 2 וְהָלְכוּ גּוֹיִם רַבִּים וְאָמְרוּ
 לָכֵן וְנִנְעָלָה אֶל־הַר־יְהוָה וְאֶל־בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
 וַיִּזְלְנוּ מִדֶּרֶכָיו וְנִגְלָה בְּאַחֲחֵיו
 כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וְדִבֶּר יְהוָה מִירוּשָׁלַם׃
 3 וְשִׁפְטוּ בֵּין עַמִּים רַבִּים^a וְהוֹכִיחַ^b לְגוֹיִם עַצְמִים^b עַד־רִחּוֹק^c
 וְכִתְּתוּ חֲרֻב־תִּיָּהֶם לְאַתִּים וְחֲנִיתֵיהֶם לְמִזְמוֹת
 לֹא־יִשְׁאֲרוּ גּוֹי אֶל־גּוֹי חֶרֶב וְלֹא־יִלְמְדוּן עוֹד מִלְחָמָה׃
 4 וַיֵּשְׁבוּ אִישׁ תַּחַת גִּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֵנָתוֹ וְאֵין מִחֲרִיד
 בִּי־פִי יְהוָה צְבָאוֹת דִּבֶּר׃
 5 כִּי כָל־הָעַמִּים יִלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהָיו
 וַאֲנַחְנוּ נִלְכֶּה בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד׃ ם
 6 בָּיִזִם הָהוּא נָאִם־יְהוָה אִסְפָּה הַצִּלְעָה
 וְהַנִּדְחָה אֶקְבְּצָהּ וְאֲשֶׁר הִרְעֵיתִי׃
 7 וְשִׁמְתִּי אֶת־הַצִּלְעָה לְשֹׂאֲרֵיתָ וְהַנִּהְלָאָה לְגוֹי עֲצוֹם
 וּמִלֶּךְ יְהוָה עָלֶיהֶם בִּהְרֵי צִיּוֹן מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ ם
 8 וְאֵתָה מִגְדַּל־עֶדֶר עַפְלָ בַת־צִיּוֹן עֲדִידָה תֵּאֲתָה
 וּבָאָה הַמִּמְשָׁלָה הַרְאֵשְׁנָה מִמְּלֶכֶת לְבַת יְרוּשָׁלַם׃
 9 עֲתָה לָמָּה תִּרְעִי רַע הַמֶּלֶךְ אֵין־כֶּךָ
 אִם־יוֹעֵצְךָ אֶבְדָּ בִּי־הַחֲזִיקְךָ חֵיל בִּיזְלָהּ׃

12 ^a 1 עַיִם cf ad 1,6 et Jer 26,18 || ^b prb 1 לְכַמַּת (Θ εἰς [ὡς] ἄλλος) sed cf
 ad Jer 26,18 || Cp 4, 1 ^a Jes 2,2 huc trspon נִכּוֹן (al stichor ord) || ^b >Θ, cf
 ad Jes || ^c > Jes || ^{d-d} 30MSS Jes אֱלֹו כָּל־הַגּוֹיִם || 2 Jes עַמִּים || 3 ^{a-a} Jes
 הגוים || ^{b-b} Jes רַבִּים || ^{c-c} prb add, cf mtr || 7 1 frt הַנִּחְלָה; Vrs vid leg
 מַמְלָכָה ut 6, Hier prb consentit c 8 || 8 ^o 1 prb בֵּית־יִשְׂרָאֵל cf מַמְלָכָה sine
 artic; al מַמְלָכָה לְבַת יְרוּשָׁלַם et וּבָאָה glossam hab (ex marg in text trans-
 pos) || 9 frt add.

10 חוֹלֵי וְנָחִי בֵּת-צִיּוֹן בְּיוֹלָדָה
 כִּי עָתָה תִּצְאֵי מִקְרָהּ וְשָׁכֵנֶת בַּשָּׂדֶה
 וּבָאת עַד-בָּבֶל שָׁם תִּנְעָלִי
 שָׁם יִגְאָלְךָ יְהוָה מִכַּף אֵיבֶיךָ:
 11 וְעָתָה גָּאֲסֻפוּ עָלֶיךָ גּוֹיִם רַבִּים
 הָאֹמְרִים תַּחֲנֹף^a וְתַחֲזִי בְּצִיּוֹן עֵינֵינוּ^b:
 12 וְהָמָּה לֹא יָדְעוּ מַחֲשָׁבוֹת יְהוָה
 וְלֹא הִבִּינוּ עֲצָתוֹ כִּי קִבְּצָם בְּעֶמֶר גִּרְנָה:
 13 קוֹמִי וְדוּשִׁי בֵּת-צִיּוֹן כִּי קִרְגָּךְ אֲשִׁים בְּרוֹל
 וּפְרַסְתִּיךָ אֲשִׁים נְחוּשָׁה וְהִדְקוֹת עַמִּים רַבִּים
 וְהִחְרַמְתִּי^a לַיהוָה בָּצָעַם וְחִילָם לְאֹדוֹן כָּל-הָאָרֶץ^b:
 14 עָתָה תִּתְנַדְּדִי בֵּת-גְּדוּד^a מְצוֹר שָׁם^b עָלֵינוּ
 בַּשֶּׁבֶט יִפּוּ עַל-הַלְחִי אֶת שִׁפְטִי^c יִשְׂרָאֵל: ׀
 5 1 וְאַתָּה^a בֵּית-לָחֶם אֲפָרָתָה צָעִיר^a לַהֲיוֹת^b בְּאֶלְפֵי יְהוָה
 מִמֶּךָ לִי יֵצֵא^c לַהֲיוֹת מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל
 וּמוֹצֵאתִיו מִקֶּדֶם מִימֵי עוֹלָם:
 2 לָכֵן יִתְּנָם עַד-עַתָּה יוֹלָדָה יִלְדָה
 וְיִתֵּר אֲחִיו יִשׁוּבוּן עַל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
 3 וְעֹמֶד וְרֹעֶה בָּעֵז יְהוָה בְּגֹאֲוֹן שָׁם יְהוָה אֱלֹהָיו
 וְיָשְׁבוּ כִּי-עָתָה יִגְדֹּל עַד-אֲפֹסֵי-אָרֶץ:
 4 וְהָיָה זֶה שְׁלוֹם
 אֲשׁוּר כִּי-יָבֹא בְּאַרְצֵנוּ וְכִי יִדְרֹךְ בְּאַרְמְנוֹתֵינוּ
 וְהִקְמֵנוּ עָלָיו שִׁבְעָה רָעִים וְשִׁמְנָה נְסִיכֵי אָדָם:
 5 וְרָעוּ אֶת-אָרֶץ אֲשׁוּר בְּחֶרֶב וְאֶת-אָרֶץ גְּמָרֻד
 בְּפִתְחֶיהָ^a וְהִצִּיל^b מֵאֲשׁוּר כִּי-יָבֹא בְּאַרְצֵנוּ וְכִי יִדְרֹךְ בְּגִבּוֹלֵנוּ: פ
 6 וְהָיָה שְׂאֲרִית יַעֲקֹב^b בְּקֶרֶב עַמִּים רַבִּים

10 frt crrp, al ופָּעִי cf Jes 42,14, al וְהֶאֱנַחֲתִי, al וְהִנֵּי cf Jer 48,31 || II^a prps
 תִּסְתַּחֲף ||^b 4MSS שְׁכָנוּ עֵינֵינוּ || 13^a 1 c Vrs וְהִחְרַמְתִּי cf Jer 2,33 al ||^b hic fin cp 4
 in B || 14^a prb crrp, 1 ? הִתְנַדְּדִי ||^b 1 c שְׁכָנוּ שָׁמוּ cf יִפּוּ ||^c 6 frt שֶׁבֶט cf τὰς
 πύλας τοῦ ἱερ.; 1 M || Cp 5, 1^{a-a} 1 הִצִּיעִיר (IMS אֲפָרָתָה) cf 6
 καὶ σὺ Βηθλεεμ οἶκος Ἐφραθα (6²¹MSS + μὴ), prb Βηθλεεμ add ||^b prb add ||
 6^A + ἡγούμενος || 2^a 1 אֶל || 4 1 (cf 6S) בְּאַרְמְנוֹתֵינוּ || 5^a num 1 בְּפִתְחָה? cf
 Ps 55,22; 'AE'V in lanceis eius ||^b frt 1 וְהִצִּילוּ(נו) || 6 6(S) + בְּגוֹיִם cf v 7.

כַּטֵּל מֵאֵת יְהוָה כְּרִבִּיּוֹם עָלִי-עֶשֶׂב
 אֲשֶׁר לֹא-יִקְוֶה לְאִישׁ וְלֹא יִיחַל לִבִּנִי אָדָם:
 7 וְהָיָה שְׂאִרִית יַעֲקֹב בְּגוֹיִם בְּקֶרֶב עַמִּים רַבִּים
 כְּאֲרִיָּה בְּבִהְמוֹת יַעַר כַּכְפִּיר בְּעֵדְרֵי-צֹאן
 אֲשֶׁר אִם-עֶבֶר וְרֶמֶס וְטָרֵף וְאִין מִצִּיל:
 8 תָּרַם יָדָהּ עַל-צִרְיָהּ וְכָל-אִיבֶיהָ וּפְרָתוֹ: ׀
 9 וְהָיָה בִּיזֶם תְּהוֹא נֶאֱמַר-יְהוָה
 וְהִכְרַתִּי סוּסֶיהָ מִקֶּרְבָּהּ וְהִאֲבִדְתִּי מִרְכַּבְתֶּיהָ:
 10 וְהִכְרַתִּי עָרֵי אֶרֶץ וְהִרְסֹתִי כָל-מִבְצָרֶיהָ:
 11 וְהִכְרַתִּי כְשָׁפִים מִיָּדָהּ וּמַעֲזָנִים לֹא יִהְיוּ-לָהּ:
 12 וְהִכְרַתִּי פְסִילֶיהָ וּמַצְבּוֹתֶיהָ מִקֶּרְבָּהּ
 וְלֹא-תִשְׁתַּחֲוֶה עוֹד לְמַעֲשֵׂה יָדָהּ:
 13 וְנִתְּשֹׁתִי אֲשִׁירֶיהָ מִקֶּרְבָּהּ וְהִשְׁמַדְתִּי עָרֶיהָ:
 14 וְעָשִׂיתִי בָאֵף וּבְחִמָּה נָקָם אֶת-הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא שָׁמְעוּ: פ
 6 1 שָׁמְעוּ-נָא אֶת־^a אֲשֶׁר-יְהוָה אָמַר
 קוֹם רִיב אֶת-הַהָרִים וְתִשְׁמַעְנָה הַגְּבָעוֹת קוֹלָהּ:
 2 שָׁמְעוּ הָרִים אֶת-רִיב יְהוָה וְהִאֲתָנִים מִסְּדֵי אֶרֶץ
 כִּי רִיב לִיהוָה עִם-עַמּוֹ וְעִם-יִשְׂרָאֵל יִתּוֹכַח:
 3 עַמִּי מִה-עָשִׂיתִי לָהּ וּמִה הִלְאָתִיהָ עֲנֶה בִּי:
 4 כִּי הִעֲלֵתִיהָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמִבְּרִית עֲבָדִים פָּדִיתִיהָ
 וְאֶשְׁלַח לִפְנֶיהָ אֶת-מֹשֶׁה אֶהְרֹן וּמִרְיָם: 5 עַמִּי
 וְכִרְנָה מִה-יַעֲזִיב בָּלֶק מֶלֶךְ מִצְרָיִם וּמִה-עֲנָה אֹתוֹ בְּלֹעַם בֶּן-בְּעֹזַר
 מִן-הַשָּׂטִיִּם עַד-הַגִּלְגָּל לְמַעַן דַּעַת צְדָקוֹת יְהוָה:
 6 בִּמְהֵרָה אֶקְדֶּם יְהוָה אֶפְיָ לְאֱלֹהֵי מָרוֹם
 הֶאֱקַדְמֵנּוּ בְּעוֹלוֹת בַּעַנָּלִים בְּנֵי שָׁנָה:
 7 הִרְצָה יְהוָה בְּאַלְפֵי אֵילִים בְּרִבְבוֹת גַּחְלֵי-שֹׁמֶן
 הִאֲתַן בְּכוֹרֵי פִשְׁעֵי פָרִי בִטְנֵי חַטָּאת נִפְשֵׁי:
 8 הִגִּיד לָהּ אָדָם מִה-טוֹב וּמִה-יְהוָה דּוֹרֵשׁ מִמֶּנָּה
 כִּי אִם-עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וְאַהֲבַת תְּחֵד וְהִצְנַע לִכְת עִם-אֱלֹהֶיהָ: ׀

אָמַר et 1 הִדְבֵּר ^a ins? Cp 6, 1 || 2Ch 24, 18 cf עֲצִיבֶיהָ 13 || תָּרוֹם 8 1
 2 1 אֵל־^b 1 c || ^B ἀκούσατε δι' λόγον κύριος κύριος εἶπεν || ^B אָמַר, cf pro
 (v indicabo). || 8 1 c || 5 ^o prb add || עֲנֶה בִּי 8 ^o || 3 || וְהִאֲוִינִי

9 קָוֹל יְהוָה לְעִיר יִקְרָא^a וְתוֹשִׁיָהּ יִרְאֶה שְׂמֹךְ^a שְׁמָעוּ מִטָּה^b וּמִי יַעֲדָהּ:
 10 עוֹד^b הָאֵשׁ^a בֵּית רָשָׁע^b אֲצֻרוֹת רָשָׁע^b וְאִפְתָּ רִזְזוֹן וְעוֹמָה:
 11 הָאֲזֻכָּה בְּמֵאזְנֵי רָשָׁע וּבְכִיס אֲבָנֵי מֶרְמָה:
 12 אֲשֶׁר עֲשִׂירֶיהָ מָלְאוּ חֶמֶס וְיִשְׁבִּיָּהּ דִּבְרוֹ-שֶׁקֶר^a
 וְלִשְׁוֹנָם רְמִיָּה בְּפִיהֶם^b:
 13 וְגַם-אֲנִי הִחֲלִיתִי הַכּוֹתָךְ הַשָּׁמַם עַל-חַטָּאוֹתֶיךָ:
 14 אַתָּה תֹאכַל וְלֹא תִשְׂבָּע^a
 וְיִשְׁחַדְךָ^b בְּקִרְבְּךָ וּתְסַגֵּ וְלֹא תִפְלִיט
 וְאֲשֶׁר תִּפְלֹט לַחֲרֹב אֶתָּן:
 15 אַתָּה תִזְרַע וְלֹא תִקְצֹר
 אַתָּה תִדְרֹךְ-זֵית וְלֹא-תִסּוֹךְ שֶׁמֶן וְתִירוֹשׁ וְלֹא תִשְׁתֶּה-יַיִן:
 16 וְיִשְׁתַּמְּרָ^a חֲקוֹת עֲמֹרֵי וְכָל מַעֲשֵׂה בֵית-אֲחָאֵב^b
 וְתִלְכוּ בְּמַעֲצוֹתֶם^b לְמַעַן תִּתִּי אֶתְךָ לְשִׁמָּה וְיִשְׁבִּיָּהּ לְשֶׁרָקָה
 וְחִרְפַּת עַמִּי תִשָּׂאוּ^c: פ
 7 אֲלֵלִי לִי כִי הָיִיתִי בְּאֶסְפִּי-קוֹץ בְּעֹלֹלֹת בָּצִירⁱ
 אֵין-אֲשַׁכּוֹל לֶאֱכֹל בְּכוֹרָה אֹתָהּ נִפְשִׁי:
 2 אֲבָד חֲסִיד מִן-הָאָרֶץ וְיִשָּׁר בְּאָדָם אֵין
 כָּלָם לְדָמִים יֵאָרְבוּ אִישׁ אֶת-אֲחִיהוּ יַעֲזוּדוּ חֲרָם:
 3 עַל-הָרַע כְּפִיִּם לְהִיטִיב^a הָשָׁר שָׁאֵל^b וְהִשְׁפֹּט בִּשְׁלוֹם^b
 וְהַגְדוֹל דָּבָר הַנֶּת^c נִפְשׁוֹ הוּא^d וַיַּעֲבֹתוּהָ:
 4 טוֹבָם בְּחֹדֶק יִשְׂרָאֵל מִמְּסוּכָה^b
 יוֹם^c מִצְפִּינָה^d פִּקְדֹתֶיךָ בָּאָה עֲתָה תִהְיֶה מְבוֹכָתָם:

9 ^{a-a} add cf שְׂמֹךְ (l יִרְאֶה cf Ps 86,11) || 9/10 ^{b-b} l וּמִי יַעֲדָהּ cf 6 ||
 10 ^a mlt MSS האֵשׁ al האֵשׁ (cf 6); 1 האֵשׁ cf Thr 3,17 || ^{b-b} רָשָׁע add, l
 אֲצֻרוֹת || 11 l הָאֲזֻכָּה cf v numquid iustificabo? || 12 ^{a-a} num trsp post
 v 9 fin? || ^{b-b} frt add cf Ps 120,2. 3 || 13 l c ΘΑΟΣ הִחֲלִיתִי || 14 ^{a-a} prb
 trsp ante v 15 || ^b crpp; 6 vid leg יִחְשֶׁךְ (c ex sequi ortum?); v et
 humiliatio tua; prps וְאֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ חֲסִיד cf fin vrs || 16 ^a l c ΘΣΘ ותִּשְׁמַר ||
^{b-b} frt add cf 2. pers plur et mtr || ^{c-c} frt add cf 2. pers plur (l c עַמִּים 6) ||
 Cp 7,1 prps נִפְשׁ cf 6 || 2 prps חֲנָם || 3 ^{a-a} l הִיטִיבוּ cf 6 ||
^{b-b} add cf mtr || ^c l הוֹתוּ cf Prv 10,3 || ^{d-d} frt l וְהִמְשִׁפֹּט || ^e prb l וַיַּעֲבֹתוּהָ ||
 vel וַיַּעֲבֹתוּ cf Am 8,5 || 4 ^a l יִשְׂרָאֵל cf טוֹבָם || ^b l מִמְּסוּכָה cf בְּחֹדֶק et 5Σ (ὡς
 εἰς ἐμπαράμους) || ^c l c 6 הוּא || ^d prb add cf mtr et fin vrs, nonn etiam
 מְבוֹכָתָם cf פִּקְדֹתֶיךָ || ^e l יוֹם add hab ||

5 אֶל־תִּאֲמִינוּ בְרַע אֶל־תִּבְטְחוּ בְּאֱלֹהִי
 מִשִּׁכְּבֶת חִיקָךְ שֹׁמֵר פֶּתַח־פִּיךָ:
 6 כִּי־בֶן מִנְבֵּל אָב בֵּת קָמָה בְּאִמָּה
 כָּלָה בְּחִמְתָּהּ אִיבִי אִישׁ אֲנָשִׁי בֵּיתוֹ:
 7 וְאֲנִי בִיהוָה אֶצְפֶּה אוֹתִילָה לְאֱלֹהֵי יִשְׁעִי
 יִשְׁמְעֵנִי אֱלֹהֵי:
 8 אֶל־תִּשְׁמְחִי אִיבֹתִי לִי כִּי נִפְלֵתִי קָמָתִי
 כִּי־אֲשֹׁב בַּחֲשָׁךְ יִהְיֶה אֹזֶר לִי: ׀
 9 זַעַף יִהְיֶה אִשָּׁא כִּי חָטָאתִי לָךְ
 עַד אֲשֹׁר יָרִיב רִיבִי וְעַשָּׂה מִשְׁפָּטִי
 וְיִצִּיאֲנִי לְאוֹר אֲרָאָה בְּצִדְקָתוֹ:
 10 וְתִרְאֵה אִיבֹתִי וְתִכְסֶּה בּוֹשָׁה
 הָאִמְרָה אֵלַי אִי־יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ
 עֵינִי תִרְאִינָה בָּהּ עֲתָה תִּהְיֶה לְמִרְמָסׁ ^bכְּטִיט חוּצוֹתׁ: ^b
 11 יוֹםׁ ^aלְבָנֹת גְּדִירֶיךָ ^bיוֹם תִּהְיֶה יִרְחַק־חֶקֶךָׁ:
 12 יוֹם הוּא וְעִדֶּיךָ ^aיָבוֹאׁ ^bלְמִנִּי אֲשׁוֹר וְעִרִיׁ ^cמִצּוֹר
 וְלִמְנִי מִצּוֹר וְעַד־נָהָר וַיָּם מַיִם וְהָרָהּ ^dהָהָרׁ:
 13ׁ וְהִיִּתָּה הָאָרֶץ לְשִׁמְמָה עַל־יֹשְׁבֶיהָ מִפְּרִי מַעֲלִיָּהֶם: ׀
 14 רֵעָה עִמָּךְ בְּשִׁבְטֶךָ צֹאן נִחְלָתֶךָ
 שִׁכְנִי לְבָדֵד יַעַר בְּתוֹךְ פְּרָמֵל
 יִרְעוּ בִּשְׁן וּגְלַעַד כִּימֵי עוֹלָם:
 15 כִּימֵי צִאתֶךָ ^aמֵאֶרֶץ מִצְרַיִםׁ ^aאֲרָאֲנוּ ^bנִפְלְאוֹתׁ:
 16 יִרְאוּ גִזִּים וַיִּבְשׁוּ מִכָּל גְּבוּרָתָם
 יִשְׁיִמוּ יָד עַל־פִּהּ אֲזִינֵיהֶם תִּחְרַשְׁנָה:
 17 יִלְחֲכוּ עֹפֹר כְּנָחָשׁ כְּזַחֲלֵי אֶרֶץ
 וַיִּנָּזוּ מִמֶּסְגְּרֹתֵיהֶם אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַיִּפְחָדוּ וַיִּרְאוּ מִמֶּךָׁ:
 18 מִי־אֵל כָּמוֹךָ נִשְׂאָ עוֹן וְעֵבֶר עַל־פִּשְׁעוֹ לִשְׂאֲרִית נִחְקָתוֹׁ
 לֹא־תִחְזֹק לַעַד אַפּוֹ כִּי־חֲפֵץ חֶסֶד הוּאׁ:

10 ^a 1 ? אִיָּהּ || ^{b-b} prb add cf Ps 18,43; Jes 10,6 (Jes 5,5. 28,18) || 11 ^a 1
 12 ut init v 12 || ^b 1 גְּדִירֵי cf vv 9. 10 || ^c 1 וְהוּא ut init v 12 || ^d 1 frt
 12 ^a 1 וְעִרִי || ^b 1 c 6^{B^A} יָבוֹא || ^c 1 וְעִרִי || ^d 1 מְהֵרָה cf 6 || vs 13 nonn
 conjg c 18b. 19a || 14 frt 1 שִׁכְנִי || 15 ^{a-a} 1 c 6 מִצְרַיִם || ^b prps הִרְאֵנוּ
 17 ^{oo} add cf ממך et mtr || 18 ^{oo} add cf כִּמוֹךָ et mtr.

19 יִשׁוּב יִרְחֲמֵנוּ יִכְבֹּזֵשׁ עֲוֹנֹתֵינוּ
וְתִשְׁלִיךְ^a בְּמַצְלוֹת יָם כָּל־חַטָּאתָם^b;
20 תִּתֵּן אֲמַת לִיעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם
אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתִּינוּ מִיְּמֵ קֶדֶם:

NAHUM. נחום

1 מִשָּׂא נִינֻה סֶפֶר חֲזֹן נַחֻם הָאֱלֹקָשִׁי:
(א) 2 אֵל קִנּוּא וְנִקְמָ^a יְהוָה נִקֵּם יְהוָה^b וּבָעַל חֲמָה
(ג?) 3 נִקֵּם יְהוָה לְצָרָיו וְנוֹטֵר הוּא לְאִיְכִיו:
3^a יְהוָה אֶרֶךְ אַפִּים וְגָדוֹל־כֹּחַ^a וְנִקְמָה לֹא יִנְקָה יְהוָה^b
(ב) 4 בְּסוּפָהּ וּבִשְׁעָרֶיהָ דָּרְכוּ וְעָנָן אֲבָק רָגְלוֹ:
(ג) 4 גּוֹעֵר בָּיִם וַיִּבְשֻׁהוּ^a וְכָל־הַנְּהָרוֹת הִחְרִיב
(ד?) 5 אֲמָלָ^b בָּשָׁן וְכַרְמֶל וּפְרַח לִבְנוֹן אֲמָלָל:
(ה) 5 הָרִים רָעִשׁוּ מִמֶּנּוּ וְהַגְּבָעוֹת הִתְמַגְּגוּ
(ו) 6 וַתִּשָּׂא^b הָאָרֶץ מִפָּנָיו וַתִּבְלֵ^c וְכָל־יֹשְׁבֵי בָהּ:
(ז) 6 לִפְנֵי^a זַעֲמוֹ מִי יַעֲמוֹד וּמִי יָקוּם בַּחֲרוֹן אַפּוֹ
(ח) 7 חֲמַתּוֹ נִתְּכָה כָאֵשׁ וְהַצִּירִים נִתְּצוּ מִמֶּנּוּ:
(ט) 7 טוֹב יְהוָה לְמַעֲזוֹ בְּיוֹם צָרָה
(י) 8 וַיִּדְעַ^b חֲסִי כּוֹ: וּבִשְׁטָף עֲבָרָ^a
(כ) 9 כָּלָה יַעֲשֶׂה מְקוֹמָהּ^b וְאִיְכִיו יִרְדֹּף־חֲשָׁד:

19^a prps תשליך || ^b prps חטאתינו ||

Cp 1, 2^a add cf 6 || ^b add cf 6; al dl c 6 || c v 2b al add, al ex vs 9 trspos habent cf 10^a || 3^{a-a} al add, al ex vs 9 trspos habent; pro וְגָדְל־ || cf Ps 145,8; 103,8; Ex 34,6; Jo 2,13; Jon 4,2; Q וְגָדְל־ || ^{b-b} al add, al ex vs 9 trspos hab || 4^a 1 וַיִּבְשֻׁהוּ || ^b crp cf fin vs; al דָּאָב || (cf Jer 31,12. 25), al דָּבָאוּ (cf Jes 19,10), al דָּלוּ (cf Jes 38,14) prpon || 5^a 1 c 6 || ^b 1 וַתִּשָּׂא || ^c frt dl || 6^a 1 לִפְנֵי || ^b 1 לִפְנֵי || ^c 1 ante et conjg c 1 ante || 7^a 1 לְקוֹי מַעֲזוֹ || ^b 1 prb נִצָּתוּ || ^c 1 prb נִצָּתוּ || ^b 1 לִפְנֵי || ^c 1 ante et conjg c 1 ante || 8^a ins vb ut יַצִּילָם || ^b 1 c Vrs (יִמְלִטָם) יִשְׁמְרָם || ^c 1 c Vrs יִדְעַ יְהוָה || ^b 1 c Vrs יִדְעַ יְהוָה || ^c 1 prb יִדְעַ יְהוָה || ^b 1 c Vrs יִדְעַ יְהוָה ||

5 בַּחֲוֹצוֹת יִתְהוֹלְלוּ הָרֶכֶב יִשְׁתַּקְשְׁקוּן בְּרַחְבּוֹת
 מִרְאִיהֶן בְּלִפְיָם בְּבָרָקִים יִרְצְצוּ:
 6 יִזְכֹּר אֲדִירָיו יִכָּשְׁלוּ בְּהַלִּיכוֹתֵם
 יִמְהָרוּ חֲזֻמָּתָהּ וְהָכֵן הַפֶּכֶךְ:
 7 שְׁעָרֵי הַנְּהָרוֹת נִפְתָּחוּ וְהַיִּכָּל נִמּוֹג:
 8 וְהַצֵּב^a גִּלְתָּהּ הָעֲלֵתָהּ וְאַמְהָתֶיהָ מִנְּהֻגָתָהּ
 בִּקְצוֹל יוֹנִים מִתַּפְפּוֹת^c עַל־לִבְבָהּ^d: ם
 9 וְנִינְוָה כְּבִרְכַּת־מַיִם^a מִימֵי הָיָא וְהִמָּה^a נָסִים
 עֲמָדוֹ עָמְדוּ^b וְאִין מִפְּנֶה:
 10 בָּזוּ כֶסֶף בָּזוּ זָהָב וְאִין קֶצֶה לְתַכּוּנָהּ
 פָּבֵד מִכָּל כְּלֵי חֲמֻדָּה:
 11 בּוֹקָה וּמְבוֹקָה וּמְבֻלָּקָה וְלֵב נִמָּס וּפֶקַ בְּרָפִים
 וַחֲלָחֵלָה בְּכָל־מִתְנִים וּפְגִי כָּלֶם קִבְּצוּ פְּאֻרוֹר:
 12 אִיָּה מַעֲזֵן אֲרִיּוֹת וּמִרְעָה^a הוּא לַפָּרִים
 אֲשֶׁר הֵלֵךְ אֲרִיָּה לְבִיא^b שָׁם נֹור אֲרִיָּה וְאִין מִתְרִיד:
 13 אֲרִיָּה טָרַף בְּרִי גִרְתִּיו וּמִתְנַק לְלִבָּאֲתִיו
 נִמְלֵא־טָרֶף חֲרִיו וּמַעֲנִתִיו טָרְפָה:
 14 הִנְנִי אֵלַיִךְ נֶאֱמַר יִהְיֶה צָבָאוֹת וְהִבְעֵרְתִּי בַעֲשָׁן^a רִכְבָּהּ^b
 וּכְפִירֶיךָ תֹאכַל חֲרִב^c
 וְהִכְרַתִּי מֵאֶרֶץ טָרְפֶךָ וְלֹא־יִשְׁמַע עוֹד קוֹל מְלֹאכְכָה^d: פ
 3 הוֹי עִיר דָּמִים^a כָּלָה בַּחֲשׁ פֶּרֶק מְלָאָה
 לֹא יָמִישׁ טָרְפָה^b:
 2 קוֹל שׁוֹט וְקוֹל רַעַשׁ אֶזְנָן וְסוֹם דֹּהֵר
 וּמִרְכָּבָה מְרַקְדָּה: 3 פָּרַשׁ מַעֲלָה
 וְלֵהָב חֲרִב וּבִרְקַח חֲנִית וְרַב חָלָל וְכַבֵּד פִּגְרֵהּ
 וְאִין קֶצֶה לְגוֹיָהּ יִכָּשְׁלוּ^a בְּגוֹיֹתֵם^b:

5 1 מִרְאִיהֶם || 6 ° frt crp (descriptio impetus in Niniven continuatur);
 Q כָּתָם—, K כוֹתָם— || 8 ^a frt crp, num 1 ? וְהַשְׁגֵּל || ^b ins ? הַגּוֹת cf mtr
 et Jes 38,14; 59,11 || ^c 6 φθεγγόμεναι = מַצְפִּצְפוֹת || ^d 1 לְבַבְהֶן || 9 ^{a-a} prb
 וּמַעֲרָה || 12 ^a 1 prb קָחוּ לָכֶם || 10 ins frt vb ut כָּלֶם || ^b ins יֹאמְרוּ cf mtr || 1 מִימֵיהָ
 || 14 ^a 1 frt בָּאֵשׁ cf Jes 9,17 || ^b crp; 8 רִבְּדָה, prps רִבְּדָה || ^{c-c} frt add || ^d 1 מְלֹאכְכֶיךָ cf ה(וי) init vs sequ || Cp 3, 1 ^a trsp ad כָּלָה cf
 mtr || ^b frt post טָרַף nonn vb exc; ins ? וְאִין־קֶצֶה לְטָרְפָה || 3 ^a 1 c K יִכָּשְׁלוּ
 (וְכָשְׁלוּ) || ^b 1 בְּגוֹיֹת cf (מִרְכָּבָה) vs sequ.

4 מֶרֶב זִנְיֹנִי זִזְנָה טוֹבַת חֵן בַּעֲלַת כְּשָׁפִים
 הַמְכַרְת גּוֹיִם בְּזִנְיָהּ וּמִשְׁפָּחוֹת בְּכִשְׁפֶּיהָ:
 5 הִנְנִי אֵלֶיךָ נָאִם יְהוָה צְבָאוֹת וְגִלְתִּי שׁוּלְיֶךָ עַל־פָּנֶיךָ
 וְהִרְאִיתִי גוֹיִם מֵעַרְךָ וּמִמְלָכוֹת קְלוֹנֶיךָ:
 6 וְהִשְׁלַכְתִּי עָלֶיךָ שָׁקָצִים וְנִבְלָתֶיךָ וְשִׁמְתֶיךָ כְּרָאִי:
 7 וְהָיָה כָּל־רֹאשֶׁךָ יִדּוּד מִפֶּה
 וְאָמַר שְׂדֵדָה גִּינָה מִי יָגִיד לָהּ
 מֵאֵין אֲבָקָשׁ מִנְחָמִים לָךְ:
 8 הִתִּיטְבִּי מִנָּא אֲמֹן הִישָׁבָה בְּיוֹאֲרִים
 9 מִיִּם סָבִיב לָהּ^a אֲשֶׁר־חִיל^b יָם מִיָּם חִזְמָתָהּ:
 9 כְּדֹשׁ עֲצָמָה^a וּמִצְרִיִּם^b וְאֵין קֶצֶה פֹּט וְלוֹבִים הָיוּ בְּעִזְרָתָךְ:
 10 גַּם־הִיא לִגְלָה הִלְכָה בְּשָׁבִי
 גַּם עָלְיָהּ יִרְשָׁשׁוּ^a בְּרָאשׁ כָּל־חוֹצוֹת
 וְעַל־נִכְבְּדֶיהָ^b יָדוּ גּוֹרֵל וְכָל־גְּדוּלָּיהָ רָתְקוּ בְּזָקִים:
 11 גַּם־אֶת תְּשַׁכְרִי תָהִי גַעֲלָמָה
 גַּם־אֶת תְּבַקְשִׁי מְעוֹז מְאוֹיֵב:
 12 כָּל־מִבְצָרֶיךָ תֵּאֲנִים עִם־בְּפוּרִים
 אִם־יִזְעוּ וְנִפְּלוּ עַל־פִּי אוֹכֵל:
 13 הִנֵּה עֹמֶד^a נָשִׁים בְּקִרְבְּךָ לְאִיְכֶיךָ פֶּתַח גִּפְתָּחוּ שְׁעָרֵי אֶרֶץ
 אֲכָלָה אִשׁ בְּרִיחֶיךָ^b:
 14 מִי מִצּוֹר שְׂאֲבִי־לָךְ חֲזָקִי מִבְצָרֶיךָ
 בְּאִי בְטִיט וּרְמָסִי בַחֲמֶר הַחֲזִיקִי מִלְּבֹן:
 15 שָׁם תֹּאכְלֶךָ אִשׁ תִּכְרִיתֶךָ חֶרֶב
 תֹּאכְלֶךָ כִּילָק^a הַתְּכַבְּדִי^b כִּילָק הַתְּכַבְּדִי כְּאַרְבָּה:
 16 הַרְבִּיתָ^a וְכָלֶיךָ מִכּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם
 כִּילָק פֶּשֶׁט וַיַּעַרְבֶּךָ^b: 17 מִנְּזָרֶיךָ כְּאַרְבָּה וְטַפְסָרֶיךָ^a כְּנֹזֵב גּוֹבִי^a

4 l frt המְשַׁכְּרֶת || 7 l c 6 לָהּ || 8 ^{a-a} add ad vb sequ || ^b l חִילָה cf חִזְמָתָהּ ||
^c 1 מִיָּם || 9 ^a 1 c 6 עֲצָמָה || ^b frt add; conjg קֶצֶה c וְאֵין פֹּט cf 6, quare
 prb l לפֹּט cf 2, 10; 3, 3 || ^c 1 c 6 בְּעִזְרָתָהּ || 10 ^a 1 ? רִשְׁשׁוּ cf הִלְכָה et ידו || ^b 6
 habet ante כל ante גְּדוּלָּיהָ, frt autem dl כל ante גְּדוּלָּיהָ || 12 l prb עֹמֶד cf mtr
 et 13^a || 13 ^a prb dl cf בְּקִרְבְּךָ et ad 12 || ^{b-b} frt trsp post בְּקִרְבְּךָ || 14 l frt בּוֹסִי
 cf Sach 10, 5 || 15 ^{a-a} add (prps תִּכְלֶיךָ) || ^b 1 הַתְּכַבְּדִי || 16 ^a 1 הַרְבִּיתָ cf הַתְּכַבְּדִי
 v 15 || ^{b-b} prb add || 17 ^{a-a} 1 כְּנֹזֵב.

הַחוֹנִים בְּגִדְהֶם בְּיוֹם קָרָה
שֶׁמֶשׁ זָרְחָה^b וַיִּזְוֹד^b וְלֹא^b נִזְדַּע מִקֶּדֶם^a
אִיִּם^d: 18 נָמוּ רַעִיָּה^a מֶלֶךְ אֲשׁוּר^b יִשְׁכְּנוּ^c אֲדִירָה^d
נִפְשׁוֹ עִמָּהּ^f עַל־הַהָרִים וְאִין מִקְבֵּץ:
אִין־כֶּתֶה^a לְשִׁבְרָהּ^b נִחְלָה מִכְתָּרָה^c 19
כָּל־שִׁמְעֵי שִׁמְעֶה^d תִּקְעוּ כָּה
עֲלֶיהָ^e כִּי עַל־מִי לֹא־עֲבָרָה רַעַתָּהּ^f תָּמִיד:

HABAKUK. חבקוק

1 הַמֶּשָׁא אֲשֶׁר חָזָה חֶבְקוֹק הִנְבִּיאַ:
2 עַד־אָנָּה יִהְיֶה שׁוֹנְעֵתִי וְלֹא תִשְׁמַע
אֲזַעֲק אֱלֹהִי חֶמֶס וְלֹא תוֹשִׁיעַ:
3 לָמָּה תִרְאֵנִי אֲנִי וְעַמִּל תִּבְיט^a
וְשׁוּד וְחֶמֶס לִנְגִדִי^b וַיְהִי רִיב וּמִדּוֹן וְשֹׂא^b:
4 עַל־כֵּן תִּפְוֹג^a תּוֹרָה וְלֹא־יֵצֵא לְנֹצַח מִשְׁפָּט
כִּי רָשָׁע מִכְתִּיר^b אֶת־הַצְדִּיק עַל־כֵּן יֵצֵא^c מִשְׁפָּט מֵעֵקֶל:
5 רְאוּ בְּגוֹיִם^a וְהִבִּיטוּ וְהִתְמַהוּ תִמְהוּ
כִּי־פֶעַל פֶּעַל^b בְּיָמֵיכֶם לֹא תֵאֱמִינוּ כִּי יִסְפָּר:
6 כִּי־הִנֵּנִי מְקִיִּם אֶת־הַכַּשְׂדִּים הַגּוֹי הַמֵּר וְהַנִּמְהָר
הַהוֹלֵךְ לְמִרְחַב־אָרֶץ לָרֶשֶׁת מִשְׁכָּנוֹת לֹא־לוֹ:
7 אֱלֹם וְנוֹרָא הוּא מִמֶּנּוּ מִשְׁפָּטוֹ וְשֹׂאתוֹ יֵצֵא:
8 וְקָלוּ מִגְּמִרִים סוּסָיו וַחֲדוּ מִזֹּאבֵי עָרֵב וּפִשְׁאוֹ פָּרְשָׁיו
וּפִרְשָׁיו^b מִרְחוֹק יָבֹאוּ יַעֲפוּ כְנֶשֶׁר חֵשׁ לֹאֲכֹל: ׀

sed post 17^{b-b} 1 לא- וְנִדְּרוּ לֹא- || 1^c מקומם: || 1^d אי et conjg c vs 18 cf 6 οὐαὶ αὐτοῖς,
vs semper allocutio ad Niniven || 1^c 1 frt רַעֲיָה cf 18^a 1 || 1^{b-b} frt add, quoniam usque ad hunc
|| 1^c 1 prb יִשְׁנוּ (vel שָׁכְבוּ cf 6 ἐκοίμισεν) || 1^d 1 frt
|| 1^e 1 frt נִפְצוּ || 1^f 1 frt עֵמֶךְ || 19^a 1 גְּהָה || 1^b 1 לשְׁכַרְךָ || 1^c 1 מִכְתָּה || 1^d 1 שְׂמֻעָה ||
add. כִּי עָלְמִי לֹא-עֲבֹרָה רַעְתָּךְ תַּמִּיד || 1^f 1 עָלֶיךָ; || 1^e aut dl cf mtr aut l || 1^c
Cp 1, 3^a 1 ? c א' || 1^{b-b} 1 frt sol וּמִדּוֹן וּרִיב || 4^a crpp?; || 6 διεσκέδασται
cf Ps 119, 126 διεσκέδασαν τὸν νόμον (ח) תִּפְרָה || 1^b crpp?;
|| 6 καταδυναστεύει: || 1 ? מְכָרִית cf 1^c dl || 5^a 1 c בְּגָדִים || 1^b aut l אֶפְעָל ||
aut praem c || 7 אָנִי || 7^{oo} prps מְשַׁפֵּט (ושאתו dl cf mtr) || 8^a dl || 1^b dl c ||

9 כָּלָה לְחַמֵּס יָבוֹא ^a מִנִּמְת פְּנִיָּהֶם קָרִימָה
 בִּיֶאֱסֹף כְּחֹל שָׁבִי^b: ¹⁰ וְהוּא בַּמְּלָכִים יִתְקַלֵּם וְרוֹזְנִים מִשְׁחָק לֹא
 הוּא לְכָל־מִבְּצָר יִשְׁחָק וַיִּצְבֹּר ^a עֶפֶר וַיִּלְכְּדָהּ^b:
 11 ^a אֲזוּ חֲלָף רוּחַ וַיַּעֲבֹר וְאַשֶּׁם^a זֶיב כְּחוֹ לֵאלֹהִי:
 12 ^a הֲלֹא אַתָּה מִקִּדְּם יְהוָה ^a אֱלֹהֵי קְדָשִׁי^a
 לֹא נִמּוּת^b יְהוָה לְמִשְׁפָּט שִׁמְתּוֹ וְצוּר לְהוֹכִיחַ יִסְדָּתּוֹ:
 13 מִהֲזֹר עֵינָיִם מֵרְאוֹת רָע וְהַבִּיט אֶל־עַמֶּל לֹא תוּכַל
 לָמָּה תִּבְיֹט בּוֹגְדִים
 תַּחֲרִישׁ בְּבֹלַע רָשָׁע צַדִּיק מִמֶּנּוּ:
 14 וְתַעֲשֶׂה אָדָם כְּדָגֵי הַיָּם כְּרֶמֶשׁ לֹא־מִשָּׁל בּוֹ:
 15 כָּלָה ^a בְּחִכָּה הָעֹלָה^a יִגְרֹהוּ בְּחֶרְמוֹ וַיֶּאֱסָפֶהוּ בְּמִכְמֶרְתּוֹ
 בִּלְכָן יִשְׁמַח וַיִּגִּיל^b: ¹⁶ עַל־כֵּן יִזְבַּח לְחֶרְמוֹ וַיִּקְטֹּר לְמִכְמֶרְתּוֹ
 כִּי בִהְיֶה שֶׁמֶן חֲלָקוֹ וּמֵאֲכָלוֹ בְּרָאָה^a:
 17 ^a הֲעַל כֵּן יִרִיק חֶרְמוֹ^b וְתִמִּיד לְהַרְגֵּנָה גּוֹיִם לֹא יִחְמוֹל: ^ם
 2 ^a עַל־מִשְׁמֶרְתִּי אֶעֱמְדָה וְאֶתִּיצֶבֶה עַל־מִצּוֹר^a
 וְאֶצְפָּה לְרְאוֹת מֵה־יִדְבָּר־בִּי וּמֵה אָשִׁיב^b עַל־תּוֹכַחְתִּי:
 2 וַיַּעֲנֵנִי יְהוָה וַיֹּאמֶר כָּתֹב חֲזוֹן
 וּבֹאֵר עַל־הַלְחֹזֶת לְמַעַן יְרוּץ קוֹרֵא בּוֹ:
 3 כִּי עוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֵד וַיִּפְתַּח^a לִקְצֹץ וְלֹא יִכָּזֵב
 אִם־יִתְמַהֲמַה חֶכֶם לֹא כִּי־בֹא יָבֹא לֹא^b יֵאָחֵר:
 4 הִנֵּה עֹפְלָה לֹא־יִשְׁרָה נִפְשׁוֹ בּוֹ וְצַדִּיק בְּאִמוּנָתּוֹ יִחְיֶה:
 5 ^a וַיֹּאף כִּי־הִינֵן בְּגֵד גִּבֹּר יִהִיר וְלֹא יִנּוּה^b

9 ^{a-a} crrp || ^{b-b} prb gloss ad 2,5 (יֶאֱסֹף), nam stichus justo longior, cf etiam vv 10. 15 || 10 ^a 1 וַיִּצְבֹּר || ^b 1 וַיִּלְכְּדָהּ || 11 prb add cf perf et impf cons || ^a 1 וַיִּשְׁמַח || ^b dl || ^c 1 ? הוּא — || 12 ^a usque ad קְדָשִׁי et v 13 conjg c 2—4 || 12 ^{a-a} 1 קְדָשִׁי || ^a אֱלֹהֵי cf 6 || ^{b-b} glossa ad 12 b (ἄνεγ Tiq sof pro 'ת' (לא ת' || 12 ^b add et frt conjg c v 11 cf suff ו, quod refert ad subj v 11 || 13 prb ins כְּבֹגֵד cf בְּבֹלַע רָשָׁע; num etiam יהוה post תִּבְיֹט ins ? cf mtr || v 14 ss continuant v 5—10 || 14 1 וַיַּעֲשֶׂה || 15 ^{a-a} add cf parall חֶרְמוֹ et 16 || 16 ^{b-b} prb add cf 6 || 16 num hic v add? || ^a 1 בְּרָא cf הֵאֱחִי v 17 || 17 ^{a-a} crrp; cf 15 b. 16 a; 1 הֵלַעֲלֵם || ^b 1 חֶרְמוֹ cf Ex 15,9; Ez 5,2. 12; 12,14; 28,7 || ^c 1 aut יִהְיֶה pro להֵרֵג aut יִהְיֶה pro יִחְמוֹל || Cp 2, 1—4 continuant 1,2—4. 12 a. 13 || 1 ^a prb crrp; cf ad Nah 2,2^b || ^b 1 וַיִּשְׁבֵּי cf 3 || 3 ^a 1 frt וַיִּפְתַּח || ^b nonn MSS 6 ולא || 4 ^{a-a} prb crrp, nonn MSS עֹפְלָה cf 6 ἐὰν ὑποστείληται Ἄ ἰδοὺ πωχλευομένου, sc̄ radicem עוֹל leg?; prps רָשָׁע עֹפְלָה || 5 ^{a-a} 1 ? sol הוּא || ^b prps יִהְיֶה vel יִנּוּחַ

אֲשֶׁר הִרְחִיב כִּשְׂאֹל נִפְשׁוֹ וְהוּא כְּמֹנֶת וְלֹא יִשְׁפָּע
 וַיֵּאֱסֹף אֵלָיו כָּל־הַגּוֹיִם וַיִּקְבֹּץ אֵלָיו כָּל־הָעַמִּים:
 6 הִלְזֹא־אֵלֶּה כָּל־עָלְיוֹ מִשָּׁל יִשְׂאֹו וּמִלִּיצָה חִידוֹת לֹו וַיֵּאמֶר^a
 הִזֵּי הַמִּרְבָּה לֹא־לֹו^b עַד־מָתִי^b וּמִכְבִּיד עָלָיו עֲבָטִים:
 7 הִלְזֹא פָתַע יָקוֹמוֹ גִּשְׁכִּיךְ וַיִּקְצֹו מִזְעֻזְעִיךְ
 וְהִיִּיתָ לְמִשְׁסוֹת לְמוֹ:
 8 כִּי־אַתָּה שְׁלוֹתָ גּוֹיִם רַבִּים יִשְׁלֹוךְ כָּל־יִתֵּר עַמִּים
 מִדְּמֵי אָדָם וַחֲמֹס־אֶרֶץ קָרִיָּה וְכָל־יִשְׁבֵּי בָּהּ:
 9 הִזֵּי בִצֵּעַ בִּצֵּעַ רָע לְבֵיתוֹ^o
 לָשׂוֹם בְּמִרוֹם קִנּוֹ לְהַנְצֵל מִכַּף־רָע:
 10 יַעֲצֶתָ בִּשְׁתִּי לְבֵיתְךָ קָצוֹת־עַמִּים רַבִּים וַחֲזֹטָא נִפְשָׁךְ:
 11 כִּי־אֲבֹן מִקִּיר תִּזְעַק וְכָפִים מַעַץ יַעֲנֶנָּה:
 12 הִזֵּי בְנֵה עִיר בְּדָמִים וְכוֹזֵן קָרִיָּה בַּעֲוֹלָה: [בְּדִי־רִיק יַעֲפוּ:
 13 הִלְזֹא הִנֵּה מֵאֵת יְהוָה צְבָאוֹת וַיִּיגְזֹעַ עַמִּים בְּדִי־אֵשׁ וּלְאֲמִים
 14 כִּי תִמְלֹא הָאֶרֶץ לְדַעַת אֶת־כְּבוֹד יְהוָה כַּמִּים יִכְסּוּ עַל־יָם:
 15 הִזֵּי מִשְׁקָה רַעְהוֹ^a מִסִּפְחַת חֲמָתְךָ^a וְאֶפֶס שִׁכָּר
 לְמַעַן הִבִּיט עַל־מַעֲוִיָּהֶם:
 16 שִׁבְעַת קָלוֹן מִכְּבוֹד^a שְׁתָּה גַם־אַתָּה וְהָעָרֶל^b
 תִּסּוֹב עָלֶיךָ כּוֹס יִמִּין יְהוָה וְקִימָלוֹן עַל־כְּבוֹדְךָ:
 17 כִּי חֲמֹס לְבָנוֹן יִכְסֹף וְשֹׁד בְּהִמּוֹת יַחֲתוּן^a
 מִדְּמֵי אָדָם וַחֲמֹס־אֶרֶץ קָרִיָּה וְכָל־יִשְׁבֵּי בָּהּ:
 18 מִה־הַזְעִיל פָּסַל כִּי פָסְלוּ יִצְרוּ מִסִּכָּה וּמִזְבֵּחַ שִׁקָּר
 כִּי בִטָּח יִצֹּר יִצְרָא^a עָלָיו לַעֲשׂוֹת אֱלִילִים אֱלֹמִים:
 19 הִזֵּי אֲמַר לַעֲיֵן הַקִּיצָה עוֹרֵי לְאֲבָן דּוֹמָם
 הִוּא יוֹרֶה הִנֵּה־הוּא תַפּוּשׁ זֶהָב וְכֶסֶף וְכָל־רוֹחַ אֵין בְּקִרְבּוֹ:

וַיֵּאמְרוּ^a 1 6 || v 6 add habent || usque ad 5 b וַיֵּאֱסֹף^c 5 || nonn vs 5 c
 || al v 7 b. 8 add habent, al tantum v 8 b || 9 ° frt fragm hemistichi
 secundi, prps (קָצוֹתִי) קָצוֹת cf Am 3, 10 || 10 b crpp cf mtr, 1 frt
 || 13 ° prb add || v 14 prb add et cum illo add v 13 conjg
 || 15 °-a 1 מִסִּפְחַת חֲמָתְךָ cf Sach 12, 2 || ° 1 prb אֶפֶס et prb trspon
 post רַעְהוֹ cf mtr || ° 1 מַעֲוִיָּהֶם cf Na 3, 5 || 16 °-a trsp ad fin vs || ° 1
 || °-c crpp; (כּוֹס הַתַּרְעֵלָה) 22 || 17 ° 1 c Vrs יַחֲתוּךָ || °-b add cf v 8 b || trsp frt
 || 18 °-a 1 יִצְרוּ || 19 ° prb add cf mtr.

14 גִּנְקַבְתָּ בְּמִטְיָא^a רֹאשׁ^b פְּרִזוֹ^c יִסְעָרוּ
 לִהְפִּיצֵנִי עַל־יְצֹתָם כְּמוֹ^c לֶאֱכֹל עָנִי בַּמִּסְתָּר:
 15° יִדְרֹכְתָּ בֵּינָם סוּסֶיךָ חֲמֹר מַיִם רַבִּים:
 16 שְׁמַעְתִּי וּתְרַגְזוּ בְּטִנִּי לְקוֹל צִלְלוֹ שִׁפְתֵּי
 יִבּוֹא רֶקֶב בַּעֲצָמֵי וְתַחְתִּי אֲרִגְזוֹ אֲשֶׁר^a
 אֲנֹת^b לְיוֹם צָרָה לַעֲלֹת לָעֵם יְגוּדְנוּ^d:
 17° כִּי־תֵאֱנֶה לֹא־תִפְרָח^a וְאִין יִבּוֹל בַּגִּפְנִים
 כַּחַשׁ מַעֲשֵׂה־זֵית וּשְׂדֵמֹת^b לֹא־עֲשֵׂה אֶכֶל
 גִּזְרֹ^c מִמִּכְלָה צֹאן וְאִין בָּקָר בִּרְפָתִים:
 18 וְנֹאֲנִי בִיהוָה אֶעֱלֹזָה אֲגִילָה בְּאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
 19 יִהְיֶה אֲדֹנָי חִילִי וַיִּשָּׁם רִגְלִי כְּאֵילָן
 וְעַל־בְּמוֹתַי יִדְרֹכֵנִי
 לְמִנְצָה בְּנִינֹתַי^b:

ZEPHANIA. צפניה

1 יְדַבֵּר־יְהוָה וְאֲשֶׁר־הָיָה אֶל־צַפְנִיָּה בֶן־פוּשִׁי בֶן־גְּדַלְיָה בֶן־אֲמַרְיָה
 בֶּן־חִזְקִיָּה בִּימֵי יְאֲשִׁיָּהוּ בֶן־אֲמֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה:
 2 אָסַף אָסַף^a כָּל מַעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה נְאֻם־יְהוָה:
 3 אָסַף^a אָדָם וּבְהֵמָה אָסַף^a עֹזֶף־הַשָּׂמִימִם
 וְדֹגֵי הַיָּם^b וְהַמְכַשְׁלֹת אֶת־הָרִשָּׁעִים וְהַכְרַתִּי אֶת־הָאָדָם מֵעַל פְּנֵי
 הָאֲדָמָה נְאֻם־יְהוָה^b:
 4 וְנָטִיתִי יָדִי עַל־יְהוּדָה וְעַל כָּל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם

14^a 1 בְּמִטְיָה seu בְּמִטְוִתִּי cf v 9 || ^b 1 frt ראשו || ^{c-c} prb crrp; prps
 הִמְרוּ (Q פְּרִזוֹ) יִסְעָרוּ כְּמוֹ | לִהְפִּיצֵנִי עָלָה צָבָאם (עֲמָם)
 (ταρδύσσοντες, ^{MS} ἐταρδάχθη) || 16^{a-a} crrp; 1 prb אֲשֹׁרִי cf ^{BA} ἡ ξείς
 μου || ^b 1 ? אֲאֶנֶח || ^c 1 עֵם || ^d 1 (cf ^{MS}) יְגוּדְנִי cf 14 || v 17—19 frt add ||
 17^a 1 c ^{MS} תִּפְרָה || ^b 1 frt c ^{MS} וְשָׂדֶה || ^c 1 גִּזְרָה || 18 prps וְאִין; nonn v 18
 finem psalmi habent || 19^a 1 c ^{MS} (ה) בְּמוֹת || ^b 1 c ^{MS} בְּנִינֹת cf Ps 4, 1; 6, 1;
 54, 1; 55, 1; 67, 1; 76, 1.

Cp I, 2. 3^a 1 אָסַף seu אָאֶסַף cf אָסַף || ^{b-b} add; 1 frt וְהַכְשַׁלְתִּי aut וְהַשְׁמַדְתִּי
 pro 'והמ'; num etiam הים ודגיו add?

והכרתי^a מן המקום הזה^a את שאר^b הפעל את^c שם הכמרים
 ואת המשתתנים על הננות לצבא השמים^d [עם הכהנים^d:
 ואת המשתתנים הנשבעים^a ליהוה^b והנשבעים^c במלכם^d:
 ואת הנסונים מאחרי יהוה ואשר לא בקשו את יהוה ולא^{6a}
 הם מפני אדני יהוה כי קרוב יום יהוה^{7a} [דרשהו:
 כִּי־הֵכִין יְהוָה זֶבַח הַקָּדִישׁ קִרְאִיו:
 וְיִהְיֶה בַּיּוֹם זֶבַח יְהוָה^a וּפְקַדְתִּי עַל־הַשָּׂרִים וְעַל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ
 וְעַל כָּל־הַלְבָּשִׁים^c מִלְּבוּשׁ גְּבָרִי:
 וּפְקַדְתִּי עַל כָּל־הַדּוֹלֵג עַל־הַמִּפְתָּן בַּיּוֹם הַהוּא⁹
 הַמִּמְלָאִים בֵּית אֲדֹנֵיהֶם חֶמֶס וּמִרְמָה:
 וְיִהְיֶה בַּיּוֹם הַהוּא נָאִם־יְהוָה¹⁰
 קוֹל צִעָקָה מִשְׁעַר הַדָּגִים וַיִּלְלָה מִן־הַמִּשְׁנָה
 וּשְׁבַר גָּדוֹל מִהַגְבָּעוֹת: ¹¹ הִילִילוּ יִשְׁבִּי הַמִּכְתָּשׁ
 כִּי נִדְמָה כָּל־עַם כְּנָעַן נִכְרְתוּ כָּל־נְטִילֵי כֶסֶף: ¹²
 וְיִהְיֶה בָּעֵת הַהִיא אֲחַפְּשׁ^a אֶת־יְרוּשָׁלַם בַּגְּרוֹת^b וּפְקַדְתִּי עַל־
 הַקַּפָּאִים עַל־שִׁמְרֵיהֶם הָאֹמְרִים בַּלְבָּכֶם
 לֹא־יִיטִיב יְהוָה וְלֹא יָרֶע:
 וְיִהְיֶה חֵילֶם לְמִשְׁפָּה וּבְתִיהֶם לְשִׁמְמָה¹³
 וּבְנֵי בָתִּים וְלֹא יֵשְׁבוּ וְנִטְעוּ כִרְמִים וְלֹא יִשְׁתּוּ אֶת־יַיִנָם:
 קָרוֹב יוֹם־יְהוָה הַגָּדוֹל קָרוֹב וּמִהֵרָ^a מֵאֵד
 קוֹל^b יוֹם יְהוָה מֵרָ^c צֶרֶחַ שֵׁם^d גְּבוּר:
 יוֹם עֲבָרָה תִּיּוֹם הַהוּא יוֹם צָרָה וּמִצּוֹקָה¹⁵
 יוֹם שֹׂאָה וּמִשׁוּאָה יוֹם חֶשֶׁךְ וְאַפְלָה
 יוֹם עָנָן וְעֶרְפָּל: ¹⁶ יוֹם שׁוֹפָר וּתְרוּעָה
 עַל הָעָרִים הַבְּצֻרוֹת וְעַל הַפְּנוֹת הַגְּבוּהוֹת:

4 ^{a-a} dl cf 4a et mtr || ^b ט prb שם || ^c טס ואת || ^{d-d} prb add >ט^h(*);
 §^h tantum in marg || 5 ^a dl || ^b prps לִירֵחַ cf Dt 17,3; Jer 8,2; Hi 31,26 cf
 etiam והכרתי v 4 || ^c frt dl || cf not ^a || ^d l frt c ט 22. 36. 51 סט במלכם cf ad
 iR II,5 || v 6 frt add || v 7 nonn trspon ante 2 || 8 ^{a-a} frt add: con-
 tinuat והכרתי v 4 || ^b ט בית || ^c l frt הלבש cf הדולג v 9 et postea מלבוש ||
 9 ^{oo} dl cf ordinem vb || 12 ^{a-a} l prb sol ואחפש || ^b ט בנר || ^c prps השאננים
 cf Am 6,1; Jes 37,29; Jer 48,11 || 14 ^a l וממהר || ^b frt קרוב || ^c l המר ||
^d prps גם.

17 וְהִצַּרְתִּי לָאָדָם וְהִלְכּוּ כַּעֲוִירִים ^a כִּי לִיהוָה חֲטָאוּ

וּשְׁפָדוּ דָמָם כַּעֲפֹר וּלְחֶמֶם בְּגָלִילִים:

18 גַּם-בְּסִפֶּם גַּם-זִהְרָם לֹא-יִכָּבֵל לְהִצִּילָם

^a בְּיוֹם עֲבֹכֶת יְהוָה וּבְאֵשׁ קִנְאָתוֹ תֹאכַל כָּל-הָאָרֶץ

כִּי כָלָה אֶדְ^b גְּבֻהָהָ ^c יַעֲשֶׂה ^d אֵת כָּל-יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: ס

2 ^a הִתְקַוְּשׁוּ וְקוֹשׁוּ ^a הַגֹּי לֹא נִכְסְפָ^b:

2 ^b בְּטָרָם ^a לָדֹת חֶקֶר ^a כְּמִן עֶבֶר ^b יוֹם ^c

^d בְּטָרָם לֹא-יָבֹא עֲלֵיכֶם חֲרוֹן אַף-יְהוָה

בְּטָרָם לֹא-יָבֹא עֲלֵיכֶם יוֹם אַף-יְהוָה: ^d

3 בְּקִשְׁוֹ אֶת-יְהוָה כָּל-עַנְוֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר מִשְׁפָּטוֹ פָּעָלוֹ

בְּקִשְׁוֹ-צִרְק בְּקִשְׁוֹ עֲנָה אוֹלֵי תִסְתָּרוּ בְּיוֹם אַף-יְהוָה:

4 כִּי עֲזָה עֲזוּבָה תִּהְיֶה וְאִשְׁקָלוֹן לְשִׁמְמָה

אֲשִׁדּוּד בְּצִהָרִים יִגְרְשׁוּהָ וְעֶקְרוֹן תִּעַקֵּר: ס

5 הֲוִי יֹשְׁבֵי חֶבֶל הַיָּם גֹּי כְּרָתִים ^a דִּבְרֵי-יְהוָה עֲלֵיכֶם

כְּנֻעַן ^b אָרֶץ פְּלִשְׁתִּים ^c וְהֶאֱבֹדְתִּיךָ מֵאֵין יוֹשֵׁב:

6 וְהִיתָה ^a חֶבֶל הַיָּם ^b גֵּת כְּרָת ^c רָעִים וְגִדְרוֹת צֹאן:

7 וְהָיָה חֶבֶל ^a לְשֹׁאֲרֵי בֵית יְהוּדָה

עֲלֵיהֶם יִרְעוּ ^b כִּבְתִּי אִשְׁקָלוֹן בְּעֹרֶב יִרְבְּצוּן

כִּי יִפְקְדֶם יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְיָשֹׁב שְׁבוֹתָם: ^d

8 שְׁמַעְתִּי חֲרַפַּת מוֹאָב וְגִדְפִי בְּנֵי עַמּוֹן

אֲשֶׁר חֲרַפּוּ אֶת-עַמִּי וַיִּגְדִּילוּ עַל-גְּבוּלָם:

9 לָבֶן חִירָאֲנִי נֹאם יְהוָה צְבָאוֹת ^a אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל

כִּי מוֹאָב כִּסְדָם תִּהְיֶה וּבְנֵי עַמּוֹן כְּעַמּוּדָה

מִמֶּשֶׁק ^b חָרוֹל וּמִכְרָה-מִלַּח ^c וּשְׁמָמָה עַד-עוֹלָם

שֹׁאֲרֵי עַמִּי יָבוֹזִים וַיִּתֵּר גֹּי יִגְתָּלוּם:

17 ^{a-a} add cf והצרתִי et mtr || 18 ^{a-a} nonn add hab sed cf postea || ^b l c 55

אף || ^c frt l בְּהִלָּה || ^d frt l אַעֲשֶׂה, sed frt totus vs 18 add || Cp 2, 1 ^{a-a} prps

הַתְּבוֹשְׁשׁוּ וְבוֹשׁוּ || ^{b-b} frt crpp || 2 ^{a-a} l c 56 לֹא תִהְיֶה || ^b l c 56 עֶבֶר || ^c dl c 56 ||

^{d-d} frt add; 56^h hab tantum ^{d-c} (+ יום ante 'ח), translationem ultimi stichi c ast ||

5 ^{a-a} add || ^b dl || ^{c-c} trsp post יוֹשֵׁב cf mtr || 6 ^a וְהִיתָ^l || ^{b-b} dl; >56 || ^c dl; >56 ||

56^h Kρῆτη || 7 ^a l c 55 הַיָּם חֶבֶל cf 6 || ^b l prb עַל-הַיָּם, sed עַל-הֵימ יִרְעוּן || trsp post

בְּחֶרְבוֹת || ^{c-c} prps וְהָיָה חֶבֶל וְגו' || nonn hunc stich trspon ante עֲרִיד

|| ^d Q שְׁבִיתֶם, K שְׁבוּ || 8 l c 56 גְּבוּלֵי cf 56^h || 9 ^a frt dl ||

^b prps aut קִימוֹשׁ (Hos 9,6) aut מוֹרֵשׁ (Jes 14,23) || ^c l frt מְלוֹחַ (Hi 30,4).

10 זאת להם תחת גאונם כי חרפו ויגדלו על-עם יהוה צבאות:
 11 נורא יהוה עליהם כי רזה את כל-אלהי הארץ
 וישתחוו-לו איש ממקומו כל איני הגוים:
 12 גם-אתם כושים חללי חרבי המה:
 13 וינט ידו^a על-צפון ויאבד^b את-אשור
 וישם^c את-נינה לשממה ציה במדבר:
 14 ורבעו בתוכה עדרים כל-חיתו-גוי^a
 גם-קאת גם-קפד בכפתריה ילינו
 קול^b ישורר בחלון חרב^c בסף
 כ^d כי ארזה ערה^d: 15 זאת העיר העליונה היושבת לבטח
 האמרה בלבבה אני ואפסי עוד
 איך היתה לשמה מרבץ לחיה
 כל עובר עליה ישרק יגיע ידו: ם
 3 הוי מוראה ונגאלה העיר היונה:
 2 לא שמעה בקול לא לקחה מוסר
 ביהוה לא בטחה אל-אלהיה לא קרבה:
 3 שריה בקרבה אריות שאגים
 שפטיה ואבי ערב לא גרמו לבקר:
 4 נביאיה פתזים אנשי בגדות
 כהניה חללו-קדש חמסו תורה:
 5 יהוה צדיק בקרבה לא יעשה עולה
 בבקר בבקר משפטו יתן לאור^a לא נעדר
 ולא-יודע עול^b בשת:
 6 הכרתי גוים נשמו פנותם
 התרבותי חוצותם מבלי עובר
 נצדו עריהם מבלי-איש מאין יושב:

10 dl ? mtr cs || 11 prb crrp; prps aut יכרית cf 6 εὐλεθεύσει aut
 נאאבד^b et ואשה ידי 13 ^{a-a} aut 1 חרבו aut 1 12 aut 1 רזה) ירזה (הסיר) יסיר
 et ^c ואשים fin vs 12 dl || 14 ^a גוי prb crrp cf גם, num 1 הארץ post
 חיתו cf 6 ? ^b prps כוס(?) || ^c ערב cf Jes 34, 11 || ^{d-d} dub; num fin huius
 vs ex init sequentis ort? || v 15 add? || Cp 3, 3 ° nonn add habent ||
 4 ° frt add || 5 ^a 1 ? באור || ^{b-b} prps נודע עול || ^c frt add cf ad 19 ||
 6 ° add cf mtr et מאין יושב.

7 אֲמַרְתִּי אֶךְ־תִּירָאִי אוֹתִי תִקְחִי מוֹסֵר
 וְלֹא־יִכְרַת מְעוֹנָה כֹּל אֲשֶׁר־פָּקַדְתִּי עָלֶיהָ
 אָכֵן הַשְׁכִּימוּ הַשְׁחִיתוּ כֹּל עַל־לוֹתָם:
 8 לָכֵן חֲבוּ־לִי גֵאִם־יְהוָה לְיוֹם קוֹמִי לְעַד^b
 כִּי מִשְׁפָּטִי לְאַסֹּף גּוֹיִם לְקַבְּצִי מִמַּלְכוֹת
 לִשְׁפֹךְ עֲלֵיהֶם זַעֲמִי כֹל חֲרוֹן אַפִּי
 כִּי בָאֵשׁ קִנְאָתִי תֹאכַל כָּל־הָאָרֶץ:
 9 כִּי־אֵז אֶהְפֹּךְ אֶל־עַמִּים שְׂפָה בְרוּרָה
 לִקְרֹא כָלֶם בְּשֵׁם יְהוָה לְעִבְדוֹ שָׂכֵם אֶחָד:
 10 מֵעַבְר לְנִהְרֵי־כּוּשׁ עֲתִרִי בַת־פּוּצִי וּבְלוֹן מִנְחָתִי:
 11 בְּיוֹם הַהוּא לֹא תִבּוֹשׁוּ מִכָּל עַל־לוֹתֶיךָ אֲשֶׁר פָּשַׁעְתָּ בִּי
 כִּי־אֵזוּ אֶסִּיר מִקִּרְבְּךָ עַלְיוֹי גֵּאוֹתֶיךָ
 וְלֹא־תוֹסִפִּי לְגִבְהָה עוֹד בְּהֵר קֹדְשִׁי:
 12 וְהִשְׁאַרְתִּי בְּקִרְבְּךָ עַם עָנִי וְדָל
 וְחָסוּ בְּשֵׁם יְהוָה: 13 שְׂאֲרִית יִשְׂרָאֵל
 לֹא־יַעֲשׂוּ עוֹלָה וְלֹא־יִדְבְּרוּ כְזָב
 וְלֹא־יִמָּצֵא בִּפְיָהֶם לִשְׁוֹן תַּרְמִית
 כִּי־הִמָּה יִרְעוּ וְרִבְצוּ וְאֵין מַחֲרִיד: 14
 14 רְגֵל בַּת־צִיּוֹן הִרְעוּ יִשְׂרָאֵל
 שְׂמִחִי וְעַלְיוֹ בְּכָל־לֵב בַּת יְרוּשָׁלַם:
 15 הִסִּיר יְהוָה מִשְׁפָּטֶיךָ^a פִּגְמָה אִיבֹךְ^b
 16 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְיְהוָה בְּקִרְבְּךָ לֹא־תִרְאֶי^d רַע עוֹד: 17
 17 בְּיוֹם הַהוּא יֹאמֶר לִירוּשָׁלַם אֶל־תִּירָאִי צִיּוֹן אֶל־יִרְפוּ יָדֶיךָ:
 17 יְהוָה אֶלְתֶּיךָ בְּקִרְבְּךָ גִּבּוֹר יוֹשִׁיעַ
 יִשְׁיֵשׁ עֲלֶיךָ בְּשִׂמְחָה יִחְרִישׁ בְּאַהֲבָתוֹ יִגִּיל עֲלֶיךָ בְּרִנָּה:
 18 נִוְנִי מִמוֹעֵד אֶסְפְּתִי מִמֶּךָ הֵיוּ מִשְׁאֵת עָלֶיהָ חֲרָפָה:
 19 הִנְנִי עֹשֶׂה^a אֶת־כָּל־מַעֲשֶׂיךָ^b בְּעֵת הַהִיא

7 1 c 68 מעיניה || 8 a 1 c 6 חבי || b 1 c 68 לעד || c 1 c 68 לקבץ ||
 10 °° crp || 12 trsp fin vrs post ורל || 14 6 θυγατερ Ιερουσαλημ || 15 a 1
 15 a 1 cf מִשְׁפָּטֶיךָ cf איבך || b 1 c 68 68 איבך || c-c 1 sol מלך cf 68A βασιλεύσει ὁ
 κύριος ἐν μέσῳ σου || d sic 6 c 68; mlt MSS תִּירָאִי || 17 °° prb add, prps
 18 °° 18 אספתי legere et c v 17 fin conjg videtur; prps v 18 18 יחריש
 19 a frt כלה exc || b-b add ex 20.

יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם^b בִּירְאוֹ הָעַם מִפְּנֵי יְהוָה: ¹³וַיֹּאמֶר חֲגִי מִלֶּאךְ
יְהוָה בְּמִלְאָכוֹת יְהוָה לָעַם לֵאמֹר אֲנִי אֲתֹכֶם נְאֻם־יְהוָה: ¹⁴וַיַּעַר
יְהוָה אֶת־רוּחַ זָרְבָבֶל בֶּן־שִׁלְתִּיאֵל פָּתַח יְהוּדָה וְאֶת־רוּחַ יְהוֹשֻׁעַ
בֶּן־יְהוֹצָדָק הִכְתִּין הַגָּדוֹל וְאֶת־רוּחַ כָּל שְׂאֲרֵית הָעַם נִבְּאוּ וַיַּעֲשׂוּ
מִלְאָכָה בְּבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵיהֶם: ¹⁵כִּיּוֹם^a עָשְׂרִים וָאַרְבָּעָה
לַחֹדֶשׁ בַּשָּׁשִׁי^b

בַּשָּׁנָה שְׁתִּים לְדָרְיוֹשׁ הַמֶּלֶךְ: ²בַּשְּׁבִיעִי בַּעֲשָׂרִים וָאֶחָד
לַחֹדֶשׁ הָיָה דְּבַר־יְהוָה בִּיד־חֲגִי הַנְּבִיא לֵאמֹר: ²אָמַר־נָא אֶל־זָרְבָבֶל
בֶּן־שִׁלְתִּיאֵל פָּתַח יְהוּדָה וְאֶל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הִכְתִּין הַגָּדוֹל וְאֶל־
שְׂאֲרֵית הָעַם לֵאמֹר: ³מִי בְכֶם הַנִּשְׁאָר אֲשֶׁר רָאָה אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה
בְּכַבּוּדוֹ הָרִאשׁוֹן וְמָה אַתֶּם רֹאִים אִתּוֹ עַתָּה הֲלֹוא כְּמָהוּ כָּאִין
בְּעֵינֵיכֶם: ⁴וְעַתָּה חֲזַק זָרְבָבֶל נְאֻם־יְהוָה וְחֲזַק יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק
הִכְתִּין הַגָּדוֹל וְחֲזַק כָּל־עַם הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה וַעֲשׂוּ כִּי־אֲנִי אֲתֹכֶם
נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת: ⁵אֶת־הַדְּבָר אֲשֶׁר־כָּרַתִּי אֲתֹכֶם בְּצִאתְכֶם מִמִּצְרָיִם
וְרוּחִי עֹמֶדֶת בְּתוֹכְכֶם אֶל־תִּירְאוּ: ⁶כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
עוֹד אֶחָת מַעַט הָיָה וְאֲנִי מַרְעִישׁ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וְאֶת־הַיָּם
וְאֶת־הַחֲרֻבָּה: ⁷וְהִרְעַשְׁתִּי אֶת־כָּל־הַגּוֹלִים וּבָאוּ חֲמֻדַּת כָּל־הַגּוֹיִם
וּמִלֵּאֲתֵי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה כְּבוֹד אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: ⁸לִי הַכֶּסֶף וְלִי
הַזָּהָב נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת: ⁹גָּדוֹל יִהְיֶה כְבוֹד הַבַּיִת הַזֶּה הָאֲחֵרוֹן
מִן־הָרִאשׁוֹן אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וּבִמְקוֹם הַזֶּה אֶתֵּן שְׁלֹום נְאֻם יְהוָה
צְבָאוֹת: פ

¹⁰בַּעֲשָׂרִים וָאַרְבָּעָה לַתְּשִׁיעִי בַּשָּׁנָה שְׁתִּים לְדָרְיוֹשׁ הָיָה דְּבַר־
יְהוָה בִּיד־חֲגִי הַנְּבִיא לֵאמֹר: ¹¹כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שְׂאֵל־נָא אֶת־
הַכֹּהֲנִים תּוֹרָה לֵאמֹר: ¹²הֵן וְיִשְׂאֵא־אִישׁ בְּשֶׁר־קֹדֶשׁ בְּכִנְיָה בְּגָדוֹ וְנָגַע
בְּכִנְפוֹ אֶל־הַלֶּחֶם וְאֶל־הַנֶּזֶד וְאֶל־הַיֵּין וְאֶל־שֶׁמֶן וְאֶל־כָּל־מֵאֲכָל
הַיִּקְדָּשׁ וַיַּעֲנוּ הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמְרוּ לֹא: ¹³וַיֹּאמֶר חֲגִי אִם־יִנָּע טֹמֵא־נִפְשׁ

12 b 1 (cf 6S8b) || אליהם || v 13 add cf חגי מלאך יהוה et חגי הנביא I, 1. 12;
cf 13b et 2, 4b || 15 a 1 מיום || b dl || Cp 2, 21 c 6S וְאֶל־כָּל־ cf I, 12. 14 || 5 °° > 6;
gloss ad אחת אני || 6 dl; 6 ετι ἀπαξ ἐγω (σείω) = עוד אחת אני || 7 1 c 6 חמדת cf ובאו et Gn 27, 15 || 9 6 + και εἰρήνην ψυχῆς εἰς περιποίησιν
παντὶ τῷ κτιζοντι [1 ζητοῦντι?] τοῦ ἀναστῆσαι τὸν ναὸν τοῦτον = וְשִׁלּוֹת נֶפֶשׁ
(frt ex Esr 9, 9b) || (לחיות כל־היום) (למחיה לכל־היום) לקומם התיכל הזה ||
10 6S Edd אל־ (sic B) erat lectio cod Hilleliani cf 3C.

בְּכָל־אֵלֶּה הִיטָמָא וַיַּעֲנוּ הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמְרוּ וַיִּטָּמָא: ¹⁴ וַיַּעַן חֲנַי וַיֹּאמֶר
 בֶּן־הָעַם־הַזֶּה וּבֶן־הַגּוֹי הִזֶּה לִפְנֵי נְאֻם־יְהוָה וְכֵן כָּל־מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם
 וְאֲשֶׁר יִקְרִיבוּ שָׁם טָמֵא הוּא: ¹⁵ וַעֲתָה שִׁימוּ־נָא לִבְבְּכֶם מִן־הַיּוֹם
 הַזֶּה וּמַעַלָּה מִטָּרֶם שׁוּם־אֶבֶן אֶל־אֶבֶן בַּהִיכָל יְהוָה: ¹⁶ מִהַיּוֹתֶם^a
 בָּא^b אֶל־עֲרֹמַת עֲשָׂרִים וַהֲיִתָּה עֲשָׂרָה בָּא^b אֶל־הַיִּקְב לַחֲשֹׁף חֲמִשִּׁים
 פּוּרָה^c וַהֲיִתָּה עֲשָׂרִים: ¹⁷ הִפֵּיתִי אֶתְכֶם בַּשָּׂדֶפֶן וּבִירְקוֹן וּבִבְרָד אֶת
 כָּל־מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם וְאִין־אַתֶּכֶם^a אֵלַי נְאֻם־יְהוָה: ¹⁸ שִׁימוּ־נָא לִבְבְּכֶם
 מִן־הַיּוֹם הַזֶּה וּמַעַלָּה^a מִיּוֹם עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה לַתְּשִׁיעִי^c לְמִן־הַיּוֹם
 אֲשֶׁר־יִסַּד הִיכַל־יְהוָה^a שִׁימוּ לִבְבְּכֶם^b: ¹⁹ הָעוֹד הַזֶּרַע בְּפִגְמוֹהָ וְעוֹד־^a
 הַגֶּפֶן וְהַתְּאֵנָה וְהָרְמוֹן וְעֵץ תְּזִית לֹא נִשְׂא^b מִן־הַיּוֹם הַזֶּה אֲבָרָה: ²⁰
 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה וּשְׁנִית אֶל־חֲנַי בְּעֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ לֵאמֹר:
²¹ אֹמֶר אֶל־זִרְבָּבֶל פַּחַת־יְהוּדָה לֵאמֹר אֲנִי מַרְעִישׁ אֶת־הַשָּׂמִים וְאֶת־
 הָאָרֶץ: ²² וְהִפְכֵתִי כִפְא מַמְלָכוֹת וְהַשְׁמַדְתִּי חֹזֶק מַמְלָכוֹת^a הַגּוֹיִם
 וְהִפְכֵתִי מִרְכָּבָה וְנִכְבְּיָה וִירֹדוּ סוֹסִים וְנִכְבְּיָהֶם אִישׁ בַּחֲרֹב אֲחִיו^b:
²³ בָּיִת^a הַיּוֹם הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה צְבָאוֹת אֶקְחָד זִרְבָּבֶל בֶּן־שָׁאֲלִימָאֵל עַבְדִּי
 נְאֻם־יְהוָה וְשִׁמְתִּיד בַּחֲזֹתָם כִּי־בִנְן בְּחִרְתִּי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת:

SACHARIA. זכריה

1 ¹ וַיַּחֲדֹשׁ הַשָּׁמַיִם בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרוּשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־
 זְכַרְיָה בֶּן־בְּרַכְיָה בֶן־עֲדֹנָי הַנָּבִיא לֵאמֹר: ² קֶצֶף יְהוָה עַל־אֲבוֹתֵיכֶם
 קֶצֶף: ³ וְאִמְרַת אֱלֹהִים כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שׁוּבוּ אֵלַי נְאֻם יְהוָה
 צְבָאוֹת וְאֲשׁוּב אֵלֵיכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: ⁴ אֶל־תִּתְּנוּ כְּאֲבֹתֵיכֶם

¹⁴ 14 1 + ενεκεν τῶν λημμάτων αὐτῶν τῶν ὀρθρινῶν (יַעַן לְקַחְתֶּם שָׁחַר) = יַעַן [נִשְׂאָם] נִשְׂאָתֶם פָּנִים; vel 1? προσώπων pr ὀρθ. = ὀδυνηθήσονται ἀπὸ προσώπου πόνων αὐτῶν, καὶ ἐμισείτε ἐν πύλαις ἐλέγχον-
 τας cf Am 5,10, sed omnia add || ¹⁶ ^a 1 מה(מִי)־הֵייתֶם (cf 16 τίνας ἦτε) et trsp
 huc: || ^b 1 bis בא cf 1,9 || ^c prb glossa ad היקב || v 17 add = Am 4,9 || ^a prb
 1 ולא שבְּתֶם cf Am 4,9 et 16 καὶ οὐκ ἐπεστρέψατε || ¹⁸ ^{a-a} add cf v 15 b (vel
 sol ^{a-c} add) || ^{b-b} conjg c v 19 cf 16 || ¹⁹ ^a 16 ועָד || ^b 16 נִשְׂאָם || ins? כִּי אִם
²² ^a nonn ממלכות add hab || ^b frt vb ut יפלו exc || ²³ ins? לִי.

Cp 1, 1 frt exc dies mensis || 2 16 גדול cf 7,12.

אֲשֶׁר קָרְאוּ-אֵלֵיהֶם הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
שׁוּבוּ נָא מִדְּרֻכֵיכֶם הָרָעִים וּמַעֲלִילֵיכֶם הָרָעִים וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא-
הִקְשִׁיבוּ אֵלַי נְאֻם-יְהוָה: ⁵ אֲבֹתֵיכֶם אִי-הָיָה וְהַנְּבִיאִים הַלְעֹלָם
יָחִיו: ⁶ אַךְ וַדְּבַרְי וַחֲפִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת-עַבְדִּי הַנְּבִיאִים הַלּוֹא הִשְׁיִנוּ
אֲבֹתֵיכֶם וַיִּשׁוּבוּ וַיֹּאמְרוּ כֹּאֲשֶׁר זָמַם יְהוָה צְבָאוֹת לַעֲשׂוֹת לָנוּ
כַּדְרֵכֵינוּ וּכְמַעֲלֵינוּ כֵּן עָשָׂה אֲתָנוּ: ⁷

⁷ בְּיוֹם עֲשָׂרִים וָאַרְבָּעָה לַעֲשֵׂתִי-עֶשֶׂר חֹדֶשׁ הוּא-חֹדֶשׁ שְׁבַט בִּשְׁנַת
שְׁתַּיִם לְדָרְיוֹשׁ הָיָה דְּבַר-יְהוָה אֶל-זְכַרְיָה בֶן-בִּרְכַּיָּהוּ בֶן-עֲדֹנָא הַנְּבִיא
לֵאמֹר: ⁸ רְאִיתִי הַלֵּילָה וְהִנֵּה-אִישׁ רֹכֵב עַל-סוּסִים אֲדָם וְהוּא^a עֹמֵד
בֵּין הַהַדְסִים^b אֲשֶׁר בַּמַּצְלָה וְאַחֲרָיו סוּסִים אֲדָמִים^c שְׂרָקִים^d וּלְבָנִים:
⁹ וַיֹּאמֶר מֶה-אֵלֶּה אֲדָגִי וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי אֲנִי אֶרְאֶךָ
מֶה-הֵמָּה אֵלֶּה: ¹⁰ וַיַּעַן הָאִישׁ הָעֹמֵד בֵּין-הַהַדְסִים וַיֹּאמֶר אֵלֶּה אֲשֶׁר
שָׁלַח יְהוָה לְהַתְּחַלֵּךְ בָּאָרֶץ: ¹¹ וַיַּעַנֵּנִי אֶת-מַלְאָךְ יְהוָה הָעֹמֵד בֵּין
הַהַדְסִים וַיֹּאמְרוּ הַתְּחַלְכְּנוּ בָאָרֶץ וְהִנֵּה כָל-הָאָרֶץ יִשְׁכַּת וְשִׁקְסַת:
¹² וַיַּעַן מַלְאָךְ-יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה צְבָאוֹת עַד-מָתִי אֲתָה לֹא-תִרְחַם
אֶת-יְרוּשָׁלַם וְאֵת עָרֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר זִעְמָתָה זֶה שְׁבָעִים שָׁנָה: ¹³ וַיַּעַן
יְהוָה אֶת-הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי דְּבָרִים טוֹבִים וְדְבָרִים נְחֻמִּים: ¹⁴ וַיֹּאמֶר
אֵלַי הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי קְרָא לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת קְנֵאתִי
לִירוּשָׁלַם וּלְצִיּוֹן קְנֵאתִי גְדוּלָּה: ¹⁵ וְקִצְף גְּדוּלִּי אֲנִי קִצְף עַל-הַנּוֹסִים
הַשְׂאֲנָנִים אֲשֶׁר אֲנִי קָצַפְתִּי מֵעַט וְהִמָּה עֲזָרוּ לָרָעָה: ¹⁶ לָכֵן
כֹּה-אָמַר יְהוָה שְׁבַתִּי לִירוּשָׁלַם בְּרַחֲמִים בֵּיתִי יִבְנֶה בָּהּ נְאֻם יְהוָה
צְבָאוֹת וְקוֹה יִנְטָה עַל-יְרוּשָׁלַם: ¹⁷ עוֹד וְקָרָא לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת עוֹד תְּפוּצְנָה עָרֵי מְטוֹב וְנָחֻם יְהוָה עוֹד אֶת-צִיּוֹן וּבְחֵר עוֹד
בִּירוּשָׁלַם: ¹⁸

² וַיֵּשֶׂא אֶת-עֵינָי וַיֹּרָא וְהִנֵּה אַרְבַּע קַרְנֹת: ² וַיֹּאמֶר אֶל-הַמַּלְאָךְ
הַדֹּבֵר בִּי מֶה-אֵלֶּה וַיֹּאמֶר אֵלַי אֵלֶּה הַקַּרְנֹת אֲשֶׁר זָרִי אֶת-יְהוּדָה
אֶת-יִשְׂרָאֵל וִירוּשָׁלַם: ³ וַיִּרְאֵנִי יְהוָה אַרְבָּעָה חֲרָשִׁים: ⁴ וַיֹּאמֶר
מֶה אֵלֶּה בָּאִים לַעֲשׂוֹת וַיֹּאמֶר לֵאמֹר אֵלֶּה הַקַּרְנֹת אֲשֶׁר-זָרִי אֶת-

¹ 8^{a-a} add || 7° || ומעליל' K, ומעלל' cf MS^P et 6; Q וממעלליכם 1 4
^b 6 habet 4 colores cf 6,1 || ^c 6 habet 4 colores cf 6,2s || ^d sic 8; mlt MSS ש' || v 10 add || 11° 1 prb האיש || 12° 1 prb
cf 6,2s || 16 1 c K וקוה, Q וקו || 17 1 ? c 6 ורחם cf v 12. 16
(sed etiam Jes 51,3) || Cp 2, 2° add cf 4.

לאמר: ⁷כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אִם־בְּדֶרֶךְ תֵּלֵךְ וְאִם אֶת־מִשְׁמַרְתִּי תִשְׁמָר וְגַם־אֶתָּה תִּנְיִן אֶת־בֵּיתִי וְגַם תִּשְׁמָר אֶת־חֲצָרִי וְנִתַּתִּי לָךְ מִהַלְכִּים בֵּין הָעַמִּדִּים הָאֵלֶּה: ⁸שָׁמַע־נָא יְהוֹשֻׁעַ הִכְתֵּן הַגָּדוֹל אֶתָּה וְרַעְיוֹךְ הַיֹּשְׁבִים לִפְנֶיךָ כִּי־אֲנֹשִׁי מוֹפֶת הָמָּה כִּי־הִנְנִי מֵבִיא אֶת־עַבְדִּי צִמְחָ: ⁹כִּי הִנֵּה הָאֶבֶן אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ עַל־אֶבֶן אַחַת שִׁבְעָה עֵינַיִם הִנְנִי מִפְתִּיחַ פֶּתָחָהּ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וּמִשְׁתִּי אֶת־עֹן הָאָרֶץ־הַזֹּאת בְּיוֹם אֶחָד: ¹⁰סֵם בְּנוֹם הַיּוֹם הַזֶּה צְבָאוֹת תִּקְרְאוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ אֶל־תַּחַת גִּפֶּן וְאֶל־תַּחַת תְּאֵנָה:

4 ¹וַיָּשֻׁב הַמֶּלֶאךָן הַדָּבָר בִּי וַיַּעֲרֵנִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר־יַעֲזֹר מִשְׁנָתוֹ: ²וַיֹּאמֶר אֵלַי מָה אַתָּה רֹאֶה וַיֹּאמֶר^a רְאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרָתָ זֶהָ בָּלָה וְגִלְיָה^b עַל־רֹאשָׁהּ וּשְׁבָעָה נִרְתִּיהָ^c עָלֶיהָ שִׁבְעָה^d וּשְׁבָעָה מוֹצְקוֹת לְנִרוֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁהּ: ³וּשְׁנַיִם זִיתִּים עָלֶיהָ אֶחָד מִימִין הַגִּלְיָה וְאֶחָד עַל־שְׂמֹאלָהּ: ⁴וַאֲנִי וְאֶעֱן וַאֲמַר אֶל־הַמֶּלֶאךָן הַדָּבָר בִּי לֵאמֹר מָה אֵלֶּה אֲדָנִי: ⁵וַיַּעֲן הַמֶּלֶאךָן הַדָּבָר בִּי וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲלוֹא יָדַעְתָּ מָה־הָמָּה אֵלֶּה וַאֲמַר לֹא אֲדָנִי: ⁶וַיַּעֲן וַיֹּאמֶר אֵלַי לֵאמֹר זֶה דְּבַר־יְהוָה אֶל־זִרְבָּבֶל לֵאמֹר לֹא בְחִיל וְלֹא בְכֹחַ כִּי אִם־בְּרוּחִי אֲמַר יְהוָה צְבָאוֹת: ⁷מִי־אַתָּה ה־הַגָּדוֹל לִפְנֵי זִרְבָּבֶל לְמִישׁוֹר וְהוֹצִיא אֶת־הָאֶבֶן הָרֹאשֶׁה^b תִּשְׁאֲלוֹת תָּן וְתֵן לָהּ: פ

⁸וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ⁹יְדִי זִרְבָּבֶל יִסְדּוּ הַבַּיִת הַזֶּה וַיִּדְּיוּ תִּבְצַעְנָה וַיִּדְעֻתָּ כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם: ¹⁰כִּי מִי בֹא לְיוֹם קִטְנוֹת וּשְׂמֹחוּ וּרְאוּ אֶת־הָאֶבֶן הַבְּרִיל בְּיַד זִרְבָּבֶל שִׁבְעָה־אֵלֶּה עֵינַי יְהוָה הָמָּה מְשׁוֹטְטִים בְּכָל־הָאָרֶץ: ¹¹וַאֲנִי וַאֲמַר אֵלַי מָה־שָּׂנִי הַזִּיתִים הָאֵלֶּה עַל־יְמִין הַמְּנוֹרָה וְעַל־שְׂמֹאלָהּ: ¹²וַאֲנִי וַאֲמַר אֵלַי מָה־שָּׂנִי הַזִּיתִים שְׂבָלִי הַזִּיתִים אֲשֶׁר בְּיַד שְׂנֵי צַנְתְּרוֹת הַזֶּהָב הַמְּרִיקִים מֵעֲלֵיהֶם הַזֶּהָב: ¹³וַיֹּאמֶר אֵלַי לֵאמֹר הֲלוֹא יָדַעְתָּ מָה־

7 || מִהַלְכִּים 1 || 8 dl כי (ex ult conson praeced vb ortum) || v 10 nonn add hab || Cp 4, 2 ^a 1 c Q Vrs וַאֲמַר || ^b 1 c 6 וְגִלְיָה || ^c 1 c 6 נִרוֹת || ^d dl c 6 || ^e 1 frt עָלֶיהָ || 3 || מִימִינָה 1 || 6 verba יהוה || 7 ^{a-a} 1 frt אֶת־הָהָר לֵאמֹר || in 10 continuant vb וַיֹּאמֶר אֵלַי לֵאמֹר || in 6 || 7 ^{a-a} 1 frt אֶת־הָהָר וּשְׁמָתִי אֶת־הָהָר || ^b 1 frt et frt הַתִּשְׁאֲלוֹת || 9 || אֵלֵיכֶם cf וַיִּדְעֻתָּם 1 || nonn 9b add habent (9a. 10 Jahve loqu) || 10 frt crp || v 12 prb add (v 13 contin v 11).

אֵלֶּה וְאָמַר לֹא אֲדַנִּי: ¹⁴וַיֹּאמֶר אֵלֶּה שְׁנֵי בְנֵי-הַיְצִהָר הָעֹמְדִים עַל-
אֲדָוֶן כָּל-הָאָרֶץ: פ

5 ¹וַיָּשׁוּב וַאֲשָׁא עֵינֵי וַאֲרָאָה וְהִנֵּה מְגִלָּה עָפָה: ²וַיֹּאמֶר אֵלֵי
מֶה אַתָּה רֹאֶה וְאָמַר אֲנִי רֹאֶה מְגִלָּה עָפָה אֲרֻכָּה עֲשָׂרִים בָּאַמָּה
וְרַחְבָּה עֶשֶׂר בָּאַמָּה: ³וַיֹּאמֶר אֵלֵי זֹאת הָאֵלֶּה הַיּוֹצֵאת עַל-פְּנֵי כָל-
הָאָרֶץ כִּי כָל-הַגִּזְבִּי ^aמִזֶּה כְּמִזְהָ ^aנָקָה וְכָל-הַנִּשְׁפָּע ^bמִזֶּה כְּמִזְהָ ^a
נָקָה: ⁴הַיּוֹצֵאתֶיהָ נָאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וּבָאָה אֶל-בֵּית הַגִּזְבִּי וְאֶל-
בֵּית הַנִּשְׁפָּע בִּשְׁמִי לִשְׁקֹר וּלְנֶה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ וְכִלְתּוּ וְאֶת-עַצְוֵי
וְאֶת-אֲבָנָיו: ם

⁵וַיֵּצֵא הַמֶּלֶאךָ הַדִּבֵּר בִּי וַיֹּאמֶר אֵלֵי שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה מָה
הַיּוֹצֵאת הַזֹּאת: ⁶וַאֲמַר מֶה-הִיא ^aוַיֹּאמֶר זֹאת הָאֵיפָה הַיּוֹצֵאת ^a
וַיֹּאמֶר זֹאת עֵינֶיךָ ^bבְּכָל-הָאָרֶץ: ⁷וְהִנֵּה כֶּכֶר עֹפֶרֶת נִשְׂאת וּזֹאת
אִשָּׁה אַחַת יוֹשֶׁבֶת בְּתוֹךְ הָאֵיפָה: ⁸וַיֹּאמֶר זֹאת הָרִשְׁעָה וַיִּשְׁלַךְ
אֹתָהּ אֶל-תּוֹךְ הָאֵיפָה וַיִּשְׁלַךְ אֶת-אֲבָן הָעֹפֶרֶת אֶל-פִּיהָ: ם
⁹וַאֲשָׁא עֵינֵי וַאֲרָא וְהִנֵּה שְׁתֵּים נָשִׁים יוֹצֵאוֹת וְרוּחַ בְּכַנְפֵיהֶם
וְלִהְנֶה כְּנָפִים כְּכַנְפֵי הַחֲסִידָה וְתִשְׁנֶה אֶת-הָאֵיפָה בֵּין הָאָרֶץ וּבֵין
הַשָּׁמַיִם: ם ¹⁰וַאֲמַר אֶל-הַמֶּלֶאךָ הַדִּבֵּר בִּי אָנֹכִי הִמָּה מוֹלֶכֶת
אֶת-הָאֵיפָה: ¹¹וַיֹּאמֶר אֵלֵי לְבָנוֹת-לֵה בֵּית בְּאֶרֶץ שְׁנַעַר וְהוֹכֵן ^a
וְהַנִּיחָה ^bשָׁם עַל-מִכְנָתָה: פ

6 ¹וַיָּשׁוּב וַאֲשָׁא עֵינֵי וַאֲרָאָה וְהִנֵּה אַרְבַּע מִרְכָּבוֹת יוֹצֵאוֹת מִבֵּין
שְׁנֵי הַהָרִים וְהַהָרִים הָרִי נִחֲשֶׁת: ²בְּמִרְכָּבָה הָרִאשֹׁנָה סוֹסִים
אַדְמִים וּבְמִרְכָּבָה הַשֵּׁנִית סוֹסִים שְׁחֹרִים: ³וּבְמִרְכָּבָה הַשְּׁלִישִׁית
סוֹסִים לְבָנִים וּבְמִרְכָּבָה הָרְבִיעִית סוֹסִים בְּרָדִים אֲמָצִים: ⁴וַאֲעַן
וַאֲמַר אֶל-הַמֶּלֶאךָ הַדִּבֵּר בִּי מֶה-אֵלֶּה אֲדַנִּי: ⁵וַיַּעַן הַמֶּלֶאךָ וַיֹּאמֶר
אֵלֵי אֵלֶּה אַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם יוֹצֵאוֹת מִהַתִּיצֵב עַל-אֲדָוֶן כָּל-
הָאָרֶץ: ⁶אֲשֶׁר-בָּהָּ ^aהַסּוֹסִים הַשְּׁחֹרִים יוֹצֵאוֹם אֶל-אֶרֶץ צָפוֹן וְהַלְבָּנִים
יוֹצֵאוֹ אֶל-אַחֲרֵיהֶם ^bוְהַבְּרָדִים יוֹצֵאוֹ אֶל-אֶרֶץ הַתִּימָן: ⁷וְהָאֲמָצִים ^a

Cp 5, 3 ^{a-a} 1 bis כְּמָה cf 7,3 || ^b ins בִּשְׁמִי לִשְׁקֹר cf 4 || 5 prb הָאֵיפָה ||
6 ^{a-a} add || ^b 1 c 6 עֵינֶיךָ (ἡ δὲ οὐκία αὐτῶν) || 7 1 c 6 וְהִנֵּה || ix ^a frt add
(ditto gr?; 6 וְהִנֵּה) || ^b 1 c 6 וְהַנִּיחָה || Cp 6, 3 add (ex v 7 insert) || 5 1 לְאַרְבַּע
cf vb praeced (ה) אֵל || 6 ^{a-a} frt add (vs 5 de הַמִּרְכָּבוֹת, vs 6 de הַסּוֹסִים
loquitur) || ^b frt 1 הָרִי הַקָּדָם || 7 ^a 1 הָאֲדָמִים || אֶרֶץ הַקָּדָם (colorem non
signific).

יֵצְאוּ^b וַיִּבְקְשׁוּ לָלֶכֶת לְהַתְּהַלֵּךְ בָּאָרֶץ וַיֹּאמֶר לָכֵן הִתְהַלְכוּ בָּאָרֶץ
וּתְהַלְכֶנָּה בָּאָרֶץ: ⁸וַיִּזְעַק אֹתִי וַיִּדְבֹּר אֵלַי לֵאמֹר רֵאָה הַיּוֹצְאִים
אֶל־אָרֶץ צָפוֹן הַנִּיחוּ^a אֶת־רוּחִי^b בָּאָרֶץ צָפוֹן: פ

⁹וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ¹⁰לָקוּחַ מֵאֵת הַגּוֹלָה מִחֻלְדֵי מֵאֵת
טוֹבִיָּה וּמֵאֵת יִדְעִיָּה^a וּבָאֵת אֶתָּה בִּיזִם הַהוּא^a ^bוּבָאֵת בֵּית^b יִשְׁשִׁיָּה
בֶּן־צִפְנִיָּה אֲשֶׁר־בָּאוּ מִבָּבֶל: ¹¹וְלָקַחְתָּ כֶּסֶף־זֶהָב וְעָשִׂיתָ עֲטָרוֹת^a
^bוְשִׁמְתָּ בְּרֹאשׁ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל^b: ¹²וַאֲמַרְתָּ אֵלָיו^a
לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר הִנֵּה־אִישׁ צִמַח שָׁמוֹ וּמִתְחַתּוֹ
יִצְמַח^b וּבִנָּה אֶת־הַיִּכָּל יְהוָה^b: ¹³וְהוּא יִבְנֶה אֶת־הַיִּכָּל יְהוָה וְהוּא־
יֵשֵׁא הוּד וְיֵשֵׁב וּמִשָּׁל עַל־כְּסֹאֹ וְהָיָה^a כֹּהֵן עַל־כְּסֹאֹ^b וְעָצַת שְׁלוֹם
תִּהְיֶה בֵּין שְׁנֵיהֶם: ¹⁴וְהָעֲטָרוֹת^a תִּתְּיָה לְחֶלֶם^b וּלְטוֹבִיָּה וְלִידְעִיָּה
וּלְחֹן בֶּן־צִפְנִיָּה לְזִכְרוֹן בְּהִיכָל יְהוָה: ¹⁵וְיַחֲזִיקוּם וַיָּבֹאוּ וּבְנֵי בְּהִיכָל
יְהוָה יִידְעֶתֶם כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם^a ^bוְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ
תִּשְׁמָעוּן בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם^b: ס

7 ¹וַיְהִי בִשְׁנַת אַרְבַּע לְדָרְיוֹשׁ הַמֶּלֶךְ^a הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵל־זְכַרְיָה^a
בְּאַרְבַּעַה לַחֹדֶשׁ הַתְּשַׁעִי בְּכֶסֶל^b: ²וַיִּשְׁלַח בֵּית־אֱלֹ^a שְׂרָאָצַר וּרְגָם^b
מֶלֶךְ וַאֲנָשָׁיו לַחֲלוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה: ³לֵאמֹר אֶל־הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר
לְבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת וְאֶל־הַנְּבִיאִים לֵאמֹר הֲאֵבֶכֶה בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי
הַנֶּזֶר כְּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי זֶה כְּמָה שְׁנַיִם: ס ⁴וַיְהִי דְבַר־יְהוָה צְבָאוֹת
אֵלַי לֵאמֹר: ⁵אָמַר אֶל־כָּל־עַם הָאָרֶץ וְאֶל־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר כִּי־צִמְתָּם
וּסְפֹד בַּחֲמִישִׁי וְזֶה שִׁבְעִים שָׁנָה הָעוֹם צִמְתָּנִי אָנִי: ⁶וְכִי
תֹאכְלוּ וְכִי תִשְׁתּוּ הֲלֹוא אִתְּם הָאֲכָלִים וְאִתְּם הַשְׁתִּים: ⁷הֲלֹוא

7 ^b frt ins אֶל־אָרֶץ הַמַּעֲרָב || 8 ^a 6 || וְהִנֵּחוּ || ^b 1 יהוה, angelus interpres loquitur, lector aliquis ¹ esse abbrev יהוה oblitus est || 10 ^{a-a} add || ^{b-b} 1 ומאת cf מאת ante טוביה et ידעיה et הגולה (בית dittogr) || 11 ^a 1 וְהָעֲטָרוֹת cf תהיה v 14 || ^{b-b} add, proph unam coronam, quam Serub accipiat, facere jussus est || 12 ^a 1 אֵלֵיהֶם cf v 10 || ^{b-b} frt add || 13 ^a prb ins וְהָעֲטָרוֹת cf שניהם fin vs || ^b 1 c 6 מימינו cf fin vs 13a || 14 ^a 1 וְלִישְׁשִׁיָּה cf תהיה || ^b 1 c 8 לְחֻלְדֵי cf 10 et 6 τοῖς ὑπομένουσιν (αὐτόν) || ^c 1 וְלִישְׁשִׁיָּה cf 10 (prb v 14 add) || 15 ^{a-a} add cf v 12 וְאִתְּם אֵלֵיהֶם || ^{b-b} prb add et fin vs 15b exc || Cp 7, 1 ^{a-a} add cf אל־זכריה et אלי v 4; 6,9; 8,18; vb וְנִי contin init vs || ^b add || 2 prb בית־אל conjg c שְׂרָאָצַר (ש'); אנשים (aut את־רגם || ^b 1 אֶל־שְׂרָאָצַר? signif unum nomen; num 1 אֶל־שְׂרָאָצַר בית־אל שְׂרָאָצַר pro (ואנשיו) || 5 1 זֶה cf v 3.

אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר קָרָא יְהוָה בְּיַד הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים בְּהִיּוֹת
 יְרוּשָׁלַם יֹשֶׁבֶת וּשְׁלֹחַ וְעִרְיָה סְבִיבֹתֶיהָ וְהַגִּבּוֹ וְהַשְׁפֵּלָה יֹשֵׁב:
 ם 8^ו וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־זַכְרְיָה לֵאמֹר: 9 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
 לֵאמֹר מִשְׁפַּט אָמֶת שְׁפָטוּ וְחֹסֵד וְרַחֲמִים עֲשׂוּ אִישׁ אֶת־אֶחָיו:
 10 וְאַל־מָנָה וִיתּוֹם גֵּר וְעָנִי אֶל־תַּעֲשִׁקוּ וְרַעַת אִישׁ אֶחָיו אֶל־תַּחֲשֹׁבוּ
 בְּלִבְבְּכֶם: 11 וַיִּמָּאֲנוּ לְהַקְשִׁיב וַיִּתְּנוּ כֶּתֶף סָרְתָּ וְאַזְנֵיהֶם הִכְפִּידוּ
 מִשְׁמוֹעַ: 12 וְלָכֶם שָׁמוּ שְׁמִיר מִשְׁמוֹעַ אֶת־הַתּוֹרָה וְאֶת־הַדְּבָרִים
 אֲשֶׁר שָׁלַח יְהוָה צְבָאוֹת בְּרוּחוֹ בְּיַד הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים וַיְהִי קֶצֶף
 גָּדוֹל מֵאֵת יְהוָה צְבָאוֹת: 13 וַיְהִי כֹאֲשֶׁר־קָרָא וְלֹא שָׁמְעוּ בֵּן יִקְרָאוּ
 וְלֹא אֲשַׁמְעַם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: 14 וְאַסְעֶרֶם עַל כָּל־הַנּוֹזִים אֲשֶׁר לֹא־
 יִדְעוּם וְהָאָרֶץ נִשְׁמָה אַחֲרֵיהֶם מִעֶבֶר וּמִשֶּׁבַע וַיִּשְׁימוּ אֶרֶץ־חֲמֹדָה
 לְשִׁמָּה: ם 8^ו וַיְהִי דְבַר־יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר: 2 כֹּה אָמַר
 יְהוָה צְבָאוֹת קִנְיָתִי לְצִיּוֹן קִנְיָתָה גְדוֹלָה וְחֲמָה גְדוֹלָה קִנְיָתִי לָהּ:
 ם 3 כֹּה אָמַר יְהוָה שְׁכֵנִי אֶל־צִיּוֹן וְשִׁכְנֹתִי בִּתְּוֹךְ יְרוּשָׁלַם וְנִקְרְאָהָ
 יְרוּשָׁלַם עִיר הָאֱמֶת וְהָרִי־יְהוָה צְבָאוֹת הָרִי הַקֹּדֶשׁ: ם 4 כֹּה אָמַר
 יְהוָה צְבָאוֹת עַד יֵשְׁבוּ זָקֵנִים וְזִקְנוֹת בְּרַחְבוֹת יְרוּשָׁלַם וְאִישׁ מִשְׁעֲנֹתוֹ
 בְּיָדוֹ מֶלֶכַּ יָמִים: 5 וּרְחֲבוֹת הָעִיר יִמְלְאוּ יְלָדִים וְיִלְדוֹת מִשְׁחָקִים
 בְּרַחְבֹּתֶיהָ: ם 6 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת כִּי יִפְלֹא בְּעֵינִי שְׂאֲרֵית
 הָעָם הַזֶּה בְּיָמִים הָהֵם גַּם־בְּעֵינִי יִפְלֹא נָאִם יְהוָה צְבָאוֹת: ם
 7 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הַנִּנִּי מוֹשִׁיעַ אֶת־עַמִּי מֵאֶרֶץ מִזְרַח וּמֵאֶרֶץ
 מְבוּאָה הַשָּׁמֶשׁ: 8 וְהִבֵּאתִי אֹתָם וְשִׁכְנֹו בִּתְּוֹךְ יְרוּשָׁלַם וְהָיוּ־לִי לְעָם
 וְאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים בְּאֱמֶת וּבִצְדָקָה: ם 9 כֹּה־אָמַר יְהוָה
 צְבָאוֹת תַּחֲזֹקְנָה יְדֵיכֶם הַשְׁמַעִים בְּיָמִים הָאֵלֶּה אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
 מִפִּי הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר בִּיּוֹם יִסֹּד בֵּית־יְהוָה צְבָאוֹת הַהִיכָל לְהַבְנוֹתִי:
 10 כִּי לִפְנֵי הַיָּמִים הָהֵם^a שָׁכַר הָאָדָם לֹא נִהְיָה וּשְׁכָר הַבְּהֵמָה אֵינָנָה
 וְלִיזְעָא וּלְבָא אֵין־שְׁלוֹם מִן־הָעִיר וְאֲשַׁלַּח^b אֶת־כָּל־הָאָדָם אִישׁ בְּרַעְהוֹ:
 11 וְעָתָה לֹא כְיָמִים הָרִאשֹׁנִים אֲנִי לְשְׂאֲרֵית הָעָם הַזֶּה נָאִם יְהוָה
 צְבָאוֹת: 12 כִּי־יִזְרַע הַשְּׁלוֹם הַגָּפֹן תִּתֵּן פְּרִיָּה וְהָאָרֶץ תִּתֵּן אֶת־
 יְבוּלָהּ וְהַשָּׁמִים יִתְּנוּ טֶלֶם וְהַנְּחִלָּתִי אֶת־שְׂאֲרֵית הָעָם הַזֶּה אֶת־

7 1 c 6 אֵל = אֵלָה || al v 8, al 8. 9 a add hab cf זכריה et vs 9b, qui
 contin 7 || 14 l ואסערם || Cp 8, 6 ° num add ex 10? || 7 ° prb השמש (> 6)
 trsp post מורח et l מבוואו || 9 ° prb add cf בימים האלה et ביום
 6S מיום || 10 a prps האלה || 12 ° 1 ואלשלח || 12 ° 1 ארעה שלום cf 6.

כָּל־אֱלֹהִים: ¹³ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הָיִיתָם קָלֶלָה בְּגוֹיִם בֵּית יְהוּדָה וּבֵית
 יִשְׂרָאֵל בֶּן אוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וְהָיִיתָם בְּרֻכָּה אֶל־תִּירָאוּ תַחֲנוּקָה יְדֵיכֶם:
 ׀ ¹⁴ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת כֹּאֲשֶׁר זָמַמְתִּי לַהֲרֹעַ לָכֶם בְּהַקְצִיף
 אֶבְתִּיכֶם אֲתִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וְלֹא נִחַמְתִּי: ¹⁵ בֶּן שִׁבְתִּי זָמַמְתִּי
 בְּיָמִים הָאֵלֶּה לְהִיטִיב אֶת־יְרוּשָׁלַם וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה אֶל־תִּירָאוּ:
¹⁶ אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ דְבָרוֹ אִמֵּת אִישׁ אֶת־רְעֵהוּ אִמֵּת
 וּמִשְׁפַּט שְׁלוֹם שְׁפָטוּ בְּשַׁעְרֵיכֶם: ¹⁷ וְאִישׁ וְאִת־רַעַת רַעֲהוּ אֶל־תַּחֲשִׁבוּ
 בְּלִבְכֶם וּשְׁבַעַת שֶׁקֶר אֶל־תֹּאמְרוּ כִּי אֶת־כָּל־אֱלֹהֵי אֲשֶׁר שָׁנְאֵתִי
 נֹאֲמִי־יְהוָה: ׀ ¹⁸ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה צְבָאוֹת אֵלַי לֵאמֹר: ¹⁹ כֹּה־אָמַר
 יְהוָה צְבָאוֹת צֹם הָרְבִיעִי וְצֹם הַחֲמִישִׁי וְצֹם הַשְּׁבִיעִי וְצֹם
 הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה לְבֵית־יְהוּדָה לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה וּלְמַעֲדִים טוֹבִים
 וְהָאִמֵּת וְהַשְׁלוֹם אֶהְיֶה: ׀ ²⁰ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עַד אֲשֶׁר
 יָבֹאוּ עַמִּים וְיֹשְׁבֵי עָרִים רַבּוֹת: ²¹ וַיְהִלְכוּ וַיֹּשְׁבוּ אֶחָת אֶל־אֶחָת
 לֵאמֹר גָּלְכָה הַלֹּזֶץ לְחַלּוֹת אֶת־פָּנַי יְהוָה וּלְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת
 אֱלֹכֶה גַם־אֲנִי: ²² וַיָּבֹאוּ עַמִּים רַבִּים וְגוֹיִם עֲצוּמִים לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה
 צְבָאוֹת בִּירוּשָׁלַם וּלְחַלּוֹת אֶת־פָּנַי יְהוָה: ׀ ²³ כֹּה־אָמַר יְהוָה
 צְבָאוֹת בְּיָמִים הָהֵמָּה אֲשֶׁר יַחְזִיקוּ עֲשָׂרָה אַנְשִׁים מִכָּל לְשָׁנוֹת
 הַגּוֹיִם וְהַחֲזִיקוּ בְּכַנְף אִישׁ יְהוּדִי לֵאמֹר גָּלְכָה עִמָּכֶם כִּי שָׁמַעְנוּ
 אֱלֹהִים עִמָּכֶם: ׀

9 מִשָּׂא דְבַר־יְהוָה

^a בְּאַרְצָן חֲדָרָךְ וּדְמַשֶּׁק מִנְחָתוֹ
 כִּי לִיהוָה ^b עֵינִי אֲדֹם ^c וְכָל שְׂבָטֵי יִשְׂרָאֵל: ² וְגַם־חֲמַת תִּגְבַּל־בָּהּ
 צֹר וְצִידוֹן כִּי חֲכָמָה מְאֹד:
³ וְתִבֶּן צֹר מְצוֹר לָהּ וְתִצְבֹּר־כֶּסֶף בַּעֲפֹר
 וְחֲרוֹץ כְּטִיט חוֹצוֹת:
⁴ תִּהְיֶה אֲדֹנִי יוֹרֵשָׁנָה וְהָכָה בֵּינָם חִילָה
 וְהָיָה בָּאֵשׁ תִּאָּכַל:
⁵ תִּרְאֵה אֲשַׁקְלוֹן וְתִירְאֵה וְעֵזָה וְתַחֲתִיל מְאֹד
 וְעַקְרוֹן כִּי־הוֹבִישׁ מִבְּטָה וְאַבְדׁ מֶלֶךְ מַעֲזָה

13 °° frt add || 16 dl (ex 7,9) || 17 prb dl cf 6 || Cp 9, 1 ^a ins יהוה ||

b-b 1 prb אדם || c-c add (cf 2 ביה) || 2 1 c 6 חכמו || 5 1 מבטחה ||

cf 6^A (ἀπὸ τῆς ἐλπίδος).

וַאֲשַׁקְלוֹן לֹא תֵשֵׁב: ⁶וַיָּשֶׁב מִמֶּזֶר בְּאַשְׁדּוֹד
וְהִכְרַתִּי נֶאֱזֵן פְּלִשְׁתִּים:
וְהִסְרַתִּי דָמוֹ מִפִּיּוֹ וְשִׁקְצִיו מִבֵּין שָׁנָיו
וְנִשְׁאָר גַּם־הוּא לֹא־תִהְיֶה וְהָיָה כְּאַלְף בִּיהוּדָה
וְעֶקְרוֹן כִּיבוּסִי:
⁸וְחִנִּיתִי לְבֵיתִי מִצִּבְחָה מֵעֵבֶר וּמִשֵּׁב וְלֹא־יַעֲבֹר עָלֵיהֶם עוֹד נִגְשׁ כִּי־
עָתָה רָאִיתִי בְּעֵינַי: פ

⁹גִּילִי מְאֹד בַּת־צִיּוֹן הָרִיעִי בֵּת יְרוּשָׁלַם
הִנֵּה מִלִּפְנֵי יָבוֹא לָךְ צִדִּיק וְנוֹשָׁע הוּא
עָנִי וְרֹכֵב עַל־חֲמֹזֹר וְעַל־עֵיר בֶּן־אַתְנֹזַת:
¹⁰וְהִכְרַתִּי־רֶכֶב מֵאַפְרַיִם וְסוּם מִירוּשָׁלַם
וְנִכְרַתָּה קֶשֶׁת מִלַּחְמָה וְדִבְרַ שְׁלוֹם לְגוֹיִם
וּמִשְׁלֹ מַיִם עַד־יָם וּמִנְהָר עַד־אֶפְסַי־אַרְצָן:
¹¹גַּם־אַתָּה בְּנִם בְּרִיתְךָ שְׁלַחְתִּי אֲסִירְךָ מִבּוֹר אֲיֵן מַיִם בּוֹ:
¹²שׁוּבוּ לִבְצֻרוֹן אֲסִירֵי הַתְּקוּהָ גַם־הַיּוֹם מִגִּיד מִשְׁנֵה אֲשִׁיב לָךְ:
¹³כִּי־דִרְכָתִּי לֹי יְהוּדָה קֶשֶׁת מִלֵּאתִי אֶפְרַיִם
וְעִזְרַתִּי בְנִיךָ צִיּוֹן^a עַל־בְּנִיךָ^b יוֹן וְשִׁמְתִּיךָ כְּחֶרֶב גִּבּוֹר:
¹⁴וְיִהְיֶה עָלֵיהֶם יְרָאָה וַיֵּצֵא כְּבָרֶק חֲצֹו
וְאֲדַנִּי יִהְיֶה בְּשׁוֹפָר יִתְקַע וְהָלַךְ בְּסַעֲרוֹת תִּימָן: פ
¹⁵יְהוּדָה צְבָאוֹת^a יוֹן עָלֵיהֶם וְאָכְלוּ^b וְכִבְּשׁוּ^c אֲבְנֵי־קָלַע
וְשָׁתוּ הַמּוֹד^d כְּמוֹ־יֵין וּמִלֵּאֹ כְּמוֹזֶקֶץ בְּזוֹרִית מִזְבֵּחַ: פ
¹⁶וְהוֹשִׁיעֵם יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם^a בְּיוֹם הַהוּא^a בְּצֹאן עֲמֹז^b כִּי אֲבְנֵי־
[גִּזֹר מִתְנוּסָסוֹת עַל־אֲדָמָתוֹ:
¹⁷כִּי מֵה־טוֹבוֹ^a וּמֵה־יִפְיוֹ^b דָּגָן בְּחֹרִיִם^c וְתִירוֹשׁ יִנּוּבֵב^d בְּתִלּוֹת:

וְהִכְרַתִּי 10 l c 6 || וּמִשְׁעָ 9 l c 6 || (v 8? gloss ad 10) || 8 l frt מִצִּבְחָה || 7 l 1 כְּאַלְף ||
cf || 11 ~ add cf mtr || 12b frt crpp; 12ba ἀντὶ μιᾶς ἡμέρας παροικεσίας σου = תַּחַת יוֹם מְגוּרֶיךָ, sed cf 2. pers pl 12 a et 2. pers fem sing 12 b;
prps 12aa וְשָׁבוּ לָךְ צִיּוֹן || 13 a frt add cf mtr || b 63 בְּנֵי cf ΑΣ, sed prb וְיָכְלוּ dl cf עליהם v 14 || 14 אֲדַנִּי dl cf mtr || 15 a frt add || b 1 prb וְיָכְלוּ
אֲבְנֵי || c-c pro וְשָׁלְטוֹן || (καταναλώσουσιν = יָכְלוּ) cf Gn 41,30; Jes 32,10; 16 וְשָׁלְטוֹן || d crpp, 16AQ+MSS τὸ αἶμα αὐτῶν cf 8b
1 בְּנֵי, sed inc quid 1 pro קָלַע || 16 a-a add cf mtr || b-b crpp; nonn ins יִרְעָה et leg בְּצֹאן Hier = דָּמָם || c dl? || 17 a 1 טוֹבָה || b 1 יִפְיָה || c prb
add || d 1 frt יִנּוּבֵב ||

- 10¹ שָׁאֲלוּ מִיְהוָה מָטָר בְּעֵת מִלְקוּשׁ יְהוָה עֲשֵׂה חֲוִיּוֹם
 וּמִטֶּר-גֶּשֶׁם יִתֵּן לָהֶם לְאִישׁ עֲשֵׂב בַשָּׂדֶה:
 2 כִּי הִתְרַפִּים וּבְרוּ-אֹנָן וְהַקּוֹסְמִים תָּזוּ שֶׁקֶר
 וְחִלְמוֹת הַשּׁוֹא יִדְּבֻרוּ הֶבֶל יִנְחֲמוּן
 עַל-כֵּן נִסְעוּ כְּמוֹ-צֹאן יַעֲנֻ כִּי-אֵין רַעָה: פ
 3 עַל-הָרָעִים חָרָה אִפִּי וְעַל-הַעֲתוּדִים אֶפְקוֹד
 כִּי-פָקֵד יְהוָה צְבָאוֹת^a אֶת-עֲדָרָו^b אֶת-בֵּית יְהוּדָה^b וְשֵׁם אוֹתָם
 [כְּסוּם הַזֶּדֶז בַּמִּלְחָמָה:^c
 4 מִמֶּנּוּ פָנָה מִמֶּנּוּ יִתָּד מִמֶּנּוּ קָשָׁת מִלְחָמָה
 מִמֶּנּוּ יֵצֵא כָל-נֹגֶשׁ
 5 יַחְדָּו: וְהָיוּ כְּגִבֹרִים^a בְּזִסִּים בְּטִיט^b חוֹצוֹת בַּמִּלְחָמָה
 וְלִלְחָמוֹ כִּי יְהוָה עִמָּם וְהִבִּישׁוּ רִכְבֵּי סוּסִים:
 6 וְגִבֹּרְתִי אֶת-בֵּית יְהוּדָה וְאֶת-בֵּית יוֹסֵף אוֹשִׁיעַ
 וְהוֹשִׁיבוֹתֵם^a כִּי רַחֲמָתִים וְהָיוּ כְּאִשֶּׁר לֹא-זִנְחָתִים
 כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱנֶם:^b
 7 וְהָיוּ כְּגִבּוֹר אֶפְרַיִם וְשָׁמַח לִבָּם כְּמוֹ-יֵיִן
 וּבִגְיֵיהֶם יֵרָאוּ וְשִׁמְחוּ יָגֵל לִבָּם בִּיהוָה:
 8 אֲשַׁרְקָה לָהֶם וְאֶקְבָּצֵם כִּי פְדִיתִים וְרָבוּ כְּמוֹ רָבוּ:
 9 וְאֶזְרְעֵם^a בְּעַמִּים^b וּבְמִרְחָקִים וּזְכֹרֹנִי^b וְחִי^c אֶת-בְּנֵיהֶם וְשָׁבוּ:
 10 וְהִשְׁבוֹתִים מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמֵאֲשׁוּר אֶקְבָּצֵם
 וְאֶל-אֶרֶץ גִּלְעָד וּלְבָנוֹן^a אָבִיָּאם וְלֹא יִמָּצֵא לָהֶם:
 11 וְעִבְרָ^a בָּיִם צָרָה^b וְהִכָּה בֵּיָם גְּלִים^c וְהִבִּישׁוּ כָּל מְצוֹלֹת יְאֹזֵר
 וְהוֹרֵד גֹּאֲזֵן אֲשׁוּר וְשָׁבַט מִצְרַיִם יָסוּר:
 12 וְגִבֹּרְתֵים בִּיהוָה וּבִשְׁמוֹ יִתְהַלְכוּ^{ab} נָאִם יְהוָה: ס
 11 פָּתַח לְבָנוֹן דִּלְתִּיד וְתֹאכַל אֵשׁ בְּאַרְזִידָה:
 12 הִלָּל בְּרוּשׁ כִּי-נִפְלְ אֶרֶז אֲשֶׁר אֲדִירָם שִׁדְדוֹ^a
- Cp 10, 1 ^{oo} prb add cf mtr || 2 b add (l c 6 יַעֲנֻ pro יַעֲנֻ) || 3 ^a add ||
^{b-b} add || ^c add || 4 יַחְדָּו conjg c 5, et dl והיו (vel l? הָיוּ) || 5 ^a l 1 || ^b l 1 ||
^a l 1 || ^{b-b} add || 8 ^{oo} add || 9 ^a l 1 || ^{b-b} nonn add hab ||
^c l c 6 || 10 ^a frt add cf mtr || 11 ^a l c 6 || ^{b-b} l 1 || ^c l c 6 ||
^{c-c} prb add (interpolator legit צָרָה, cujus nominis glossa est והכה בים גלים
[ex והכה בים חילה 9,4 orta]) || 12 ^{a-a} prb add, cf וגברתם et ביהוה; prps
sed cf יהוה נאם fin vs || ^b l c 6 || יתהללו || Cp 11, 2 ^{a-a} prb add
cf אשר אדירים et v 3a.

12 ¹מֶשָׁא דְּבִרְיָהוּזָה עַל־יִשְׂרָאֵל נֶאֱמַר יְהוָה נָטָה שָׁמַיִם וַיִּסַּד אָרֶץ
וַיִּצַּר רוּחַ־אֲדָם בְּקֶרְבּוֹ:

²הִנֵּה אֲנִכִּי שָׁם אֶת־יְרוּשָׁלַם סִף־רֶעַל
לְכָל־הָעַמִּים סָבִיב יוֹגֶם עַל־יְהוּדָה יְהוָה בְּמִצּוֹר עַל־יְרוּשָׁלַם:
³וְהָיָה בַּיּוֹם־הַהוּא אֲשִׁים אֶת־יְרוּשָׁלַם אֲבָן מַעֲמָסָה
לְכָל־הָעַמִּים כָּל־עַמֻּסְיָה שְׂרֹט־יִשְׂרָאֵל וְנֶאֱסָפוּ עָלֶיהָ כָּל־גִּזְיֵי הָאָרֶץ:
⁴בַּיּוֹם הַהוּא ^aנֶאֱמַר יְהוָה ^aאָבָה כָּל־סוֹם בַּתְּמָהוּן וְרָכְבוֹ בַּשָּׁנְעוֹן
וְעַל־בֵּית יְהוּדָה אֶפְקַח אֶת־עֵינַי וְכָל־סוֹם ^bהָעַמִּים אָבָה בְּעוֹרוֹן ^b:
⁵וְאָמְרוּ אֲלֵפֵי ^aיְהוּדָה בְּלִבָּם ^bאֲמָצָה לִי ^bיִשְׁבִּי יְרוּשָׁלַם
בִּיהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵיהֶם:

⁶בַּיּוֹם הַהוּא אֲשִׁים אֶת־אֲלֵפֵי ^aיְהוּדָה בְּכִיזֹר אֵשׁ בַּעֲצִים
וּבְלִפְיֵד אֵשׁ בַּעֲמִיר וְאָכְלוּ עַל־יִמִּין וְעַל־שְׂמֹאל
אֶת־כָּל־הָעַמִּים סָבִיב וַיִּשְׁבָּה יְרוּשָׁלַם עוֹד תַּחְתִּיהָ בִּירוּשָׁלַם ^b:
⁷וְהוֹשַׁע יְהוָה אֶת־אֶחָדִי יְהוּדָה בְּרֹאשָׁנָה לְמַעַן לֹא־תִגָּדַל
תַּפְאֶרֶת בֵּית־דָּוִד וְתַפְאֶרֶת יֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם עַל־יְהוּדָה:
⁸בַּיּוֹם הַהוּא יִגַּן יְהוָה בְּעַד יוֹשְׁבֵי ^aיְרוּשָׁלַם
וְהָיָה הַנִּכְשֵׁל בָּהֶם ^bבַּיּוֹם הַהוּא ^bכְּדוֹיד וּבֵית דָּוִד כְּאַלְהֵים
כְּמֶלֶךְ יְהוָה לִפְנֵיהֶם:

⁹וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא אֲבִיקֵשׁ לְהַשְׁמִיד אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם
הַבָּאִים עַל־יְרוּשָׁלַם:
¹⁰וַיִּשְׁפָּכְתִּי עַל־בֵּית דָּוִד וְעַל יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם רוּחַ חַן וְתַחֲנוּנִים
וְהִבִּיטוּ אֵלַי אֶת אֲשֶׁר־דִּקְרוּ
וַסְּפְנוּ עָלָיו כְּמִסְפֹּר עַל־תִּיחִיד וְהִמָּר עָלָיו
כְּהִמָּר עַל־הַבְּכוֹר:

¹¹בַּיּוֹם הַהוּא יִגָּדַל הַמִּסְפֹּר בִּירוּשָׁלַם כְּמִסְפֹּר הַדְּרָמֹן
בְּבִקְעַת מְגִדוֹן: ¹²וַסְּפֶנָה הָאָרֶץ מִשְׁפָּחוֹת מִשְׁפָּחוֹת לְבָד

Cp 12, 2 crrp; nonn dl על ¹(sed cf ad יהיה 14,14, ubi Juda fem est); ^{2A} καὶ ἔσται περὶ οὗ ἐπὶ λερουσαλημ, quare al ^{oo} add hab et leg מצור ||
³ ^{oo} prb add, 'וְנֶאֱסָפוּ וְנֹ' contin v 3aaβ || ⁴ ^{a-a} et ⁴ ^b (סוֹם et בעוֹרוֹן) add ||
vs 5 frt add, nam v 6 contin v 4b || ⁵ ^a 1 אֲלֵפֵי || ^{b-b} crrp; ⁶ εὐρήσονται
(cf ⁷) ἑαυτοῖς τοὺς κατοικοῦντας; prps 'נִמְצָא חֵיל י', al 'אֲמָצָה לִישְׁבֵי י' cf ⁸ ||
⁸ ^a 1 c ⁸ יִשְׁבֵי cf בָּהֶם || ⁹ ^a 1 c ⁹ יִשְׁבֵי cf בָּהֶם || ¹⁰ ^a 1 c ¹⁰ יִשְׁבֵי cf בָּהֶם ||
^{b-b} add || ¹⁰ ^{oo} crrp; ^{10MSS} (= L) εἰς δὲ ἐξεκέντησαν = אֲשֶׁר (אַל-) cf Joh
19,37, sed frt אֶת ¹ rudimenta nominis martyris.

מִן־הָעִיר: ³וַיֵּצֵא יְהוָה וּנְלַחֵם בְּגוֹיִם הָהֵם כְּיוֹם הַלְחָמָו בְּיוֹם
 קָרָב: ⁴וַעֲמְדוּ רַגְלָיו אֲבִיּוֹם־הַהוּא^a עַל־הַר הַזֵּיתִים^b אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
 יְרוּשָׁלַם מִקְדָּם^b וּנְבַקְעַ הַר הַזֵּיתִים מִחֲצִיזוֹ^c מִזִּרְחָה וְלִמָּה גִיא
 גְּדוֹלָה מְאֹד^d וּמֵשׁ חֲצִי הַהָר צָפוֹנָה וְחֲצִיזוֹ נִגְבָּה: ⁵וַיִּנְסָתָם^a גִּיא־
 הָרִי^b כִּי־יָנִיעַ גִּי־הָרִים^c אֶל־אֶצֶל^d וַיִּנְסָתָם כַּאֲשֶׁר נִסָּתָם מִפְּנֵי הָרָעַשׁ
 בְּיָמַי עֲזִיזָה מֶלֶךְ־יְהוּדָה^d וּבֹא יְהוָה אֱלֹהֵי כָל־קְדָשִׁים עִמָּדָם: ⁶
 וְהָיָה בְּיוֹם הַהוּא לֹא־יִהְיֶה אֹזֶר^a יִקְרָוֶת יִקְפְּאוּן^b:
 וְהָיָה יוֹם־אֶחָד הֵוא יִדְרַע לִיהוָה לֹא־יוֹם וְלֹא־לַיְלָה וְהָיָה
 [לְעֵת־עָרֵב יִהְיֶה־אֹזֶר:

⁸וְהָיָה בְּיוֹם הַהוּא יֵצֵאוּ מִיַּם־חַיִּים מִירוּשָׁלַם

חֲצִיִם אֶל־הַיָּם הַקְדָּמוֹנִי וְחֲצִיִם אֶל־הַיָּם הָאֲחֵרוֹן

בְּקִיץ וּבַחֲרֹף יִהְיֶה: ⁹וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ

בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

¹⁰וַיִּסּוּב כָּל־הָאָרֶץ בְּעָרְבָה^a

מִגִּבְעַ לְרָמוֹן נִגְב יְרוּשָׁלַם וּרְאֵמָה וַיִּשְׁבָּה תַּחְתִּיהָ

לְמִשְׁעַר בְּנִימָן עַד־מְקוֹם שַׁעַר הָרֹאשׁוֹן^c עַד־שַׁעַר הַפְּנִיִם וּמִגִּדֵּל

תְּנַנְאֵל^b עַד יִקְבִי הַמֶּלֶךְ:

¹¹וַיִּשְׁבּוּ כָהֵן וְחֵרֶם לֹא יִהְיֶה־עֹזֵד וַיִּשְׁבָּה יְרוּשָׁלַם לְבָטָח: ¹²

וַיִּזְאֲתוּ וַתִּהְיֶה הַמִּגְפָּה אֲשֶׁר יִגָּף יְהוָה אֶת־כָּל־הָעַמִּים

אֲשֶׁר צָבְאוּ עַל־יְרוּשָׁלַם

הַמֶּקֶד וּבִשְׂרוֹ וְהוּא עֹמֵד עַל־רַגְלָיו וְעֵינָיו תִּמְקְנָה בְּחִירְיָהֶן

וּלְשׁוֹנָן תִּמְקַ בְּפִיהֶם:

¹³וְהָיָה בְּיוֹם הַהוּא תִּהְיֶה מְהוֹמַת־יְהוָה רַבָּה בָּהֶם

וְהִחְזִיקוּ אִישׁ יַד רֵעֵהוּ

וְעָלְתָה יָדוֹ עַל־יַד רֵעֵהוּ: ¹⁴וְגַם־יְהוּדָה תִּלָּחֵם בִּירוּשָׁלַם

וְאִסְףָּ חֵיל כָּל־הַגּוֹיִם סָבִיב זָהָב וְכֶסֶף

וּבִנְיָדִים לָרֵב מְאֹד:

³ ^{oo} add cf v 2 || ⁴ ^{a-a} et ^{b-b} add, frt etiam ^{c-c} add || ⁵ ^a l c MSS^P E³
 ΣΣΣ || ^b frt crpp cf גִּי הָרִים; prps גִּיהֶנֶם || ^{c-c} prb crpp, sed inc quid
 l || ^{d-d} add || ^e frt l אֱלֹהֵיָהּ || ^f l c ΣΣ וְכָל־ || ^g l c ΣΣ עִמָּו || ⁶ ^a l חוֹם ||
^{b-b} l c ΣΣΣ (Q וְקָרָוֶת וְקִפְּאוּן) || ⁷ ^{oo} add || ⁸ l יְהוֹי || ¹⁰ ^a ?
 exc vb nonn || ^{b-b} prps add || ^{c-b} l prb תִּפְנָה || cf Jer
 31,38 || ¹¹ ^{oo} prb add || ¹² l בְּפִיהֶן || ¹³. ¹⁴ add (v 15 contin v 12).

15 וְכֵן תִּהְיֶה מִגִּפַּת הַסּוּם הַפָּרֵד הַגָּמֹל וְהַחֲמוֹר
 וְכָל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּמִּחְנוֹת הַהֵמָּה בַּמִּגִּפָּה הַזֹּאת: ׀
 16 וְיִהְיֶה כָל־הַנוֹתָר מִכָּל־הַגּוֹזִים הַבָּאִים עַל־יְרוּשָׁלַם
 וְעָלוּ מִדִּי שָׁה בַשָּׁנָה
 לְהַשְׁתַּחֲוֹת לַמֶּלֶךְ יִהְיֶה צְבָאוֹת וְלָחַג אֶת־חַג הַסְּפֹדֹת:
 17 וְיִהְיֶה אֲשֶׁר לֹא־יַעֲלֶה
 מֵאֵת מִשְׁפְּחוֹת הָאָרֶץ אֶל־יְרוּשָׁלַם לְהַשְׁתַּחֲוֹת לַמֶּלֶךְ יִהְיֶה צְבָאוֹת
 וְלֹא עֲלִיהֶם יִהְיֶה הַנָּשֹׁם:
 18 וְאִם־מִשְׁפַּחַת מִצְרַיִם לֹא־תַעֲלֶה וְלֹא בָּאָה^a וְלֹא עֲלִיהֶם^a תִּהְיֶה
 אֲשֶׁר יִגַּף יִהְיֶה אֶת־הַגּוֹזִים^b אֲשֶׁר לֹא יַעֲלוּ לָחַג אֶת־חַג הַסְּפֹדֹת^b:
 19 וְזֹאת תִּהְיֶה חֲטָאת מִצְרַיִם וְחֲטָאת כָּל־הַגּוֹזִים אֲשֶׁר לֹא יַעֲלוּ
 לָחַג אֶת־חַג הַסְּפֹדֹת:
 20 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה עַל־מַצְלוֹת הַסּוּם קֹדֶשׁ לַיהוָה
 וְיִהְיֶה הַסִּירוֹת בְּבֵית יִהוָה בַּמִּזְבְּחִים לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ:
 21 וְיִהְיֶה כָל־סִיר בִּירוּשָׁלַם וּבִיהוּדָה קֹדֶשׁ לַיהוָה צְבָאוֹת
 וּבָאוּ כָל־הַנִּזְבָּחִים וְלָקְחוּ מֵהֶם וּבִשְׁלוּ בָהֶם
 וְלֹא־יִהְיֶה כֹנֵעַנִי עוֹד בְּבֵית־יִהוָה צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא:

MALEACHI. מלאכי

1 מִשָּׂא דְבַר־יִהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל בְּיַד מְלָאכִי:
 2 אֶהְבְּתִי אֶתְכֶם אָמַר יִהוָה וְאַמְרַתֶּם בְּמִה אֶהְבְּתֵנוּ
 הֲלֹא־אֵת עָשׂוּ לִיעֲקֹב גַּם־יִהוָה
 וְאֶהֱבֵ אֶת־יַעֲקֹב: 3 וְאֶת־עָשׂוּ שִׁנְאַתִּי וְאֲשִׁים אֶת־הָרִיו שְׂמִמָּה
 וְאֶת־נַחֲלָתוֹ לַתְּנוֹת מִדְּבָר:
 4 כִּי־תֹאמַר אֲדוֹם רִשְׁשָׁנוּ וְנָשׁוּב וְנִבְנֶה חֲרֻבוֹת
 כֹּה אָמַר יִהוָה צְבָאוֹת הֵמָּה יִבְנוּ וְאֲנִי אֶהְרֹם
 וְקִרְאוּ לָהֶם גְּבוּל רִשְׁעָה וְהָעַם אֲשֶׁר־זָעַם יִהְיֶה^b עַד־עוֹלָם^b:

18 ^{a-a} dl c 68 et 1 וְעֲלִיהֶם || ^{b-b} add || 20 1 כָּל || 21 ^o add?

Cp I, I 6 מְלָאכִי || 2 frt ins צְבָאוֹת || 3 1? c 63^{MSS} (εἰς δώματα) גִּוֹת cf
 4 ^a 6 וְקִרְאוּ || ^{b-b} add.

^c ins c טבאאות || I4 ^a dl frt; טבנדרו || ^b mlt MSS ליהוה || ^{c-c} add.

ושלחתי בכם את-המארה וארותי את-ברכותיכם^a
 ויגם ארותי כי אינכם שמים על-לב^b;
 3 הגני גער^a לכם את-הזרע^b וזריתי פרש על-פניכם
 פרש חגיכם^c וינשא אתכם אליו^d;
 4 וידעתם כי שלחתי אליכם את המצנה הזאת
 להיות בריתי את-לוי אמר יהוה צבאות:
 5 בריתי היתה אתו החיים והשלום ואתגם-לו^a
 מזרא וייראני^a ומפני שמי נחת^b הוא;
 6 תזרת אמת היתה בפיהו ועולה לא-נמצא בשפתי
 בשלום ובמישור הלך אתי ורבים השיב מעון;
 7 כי-שפתי כהן ישמרו-דעת ותורה יבקשו מפיהו
 כי מלאך יהוה-צבאות הוא;
 8 ואתם סרתם מן-הדרך הכשלתם רבים בתורה
 שחתם ברית הלוי אמר יהוה צבאות:
 9 וגם-אני נתתי אתכם גבזים ושפלים לכל-העם
 כפי אשר אינכם שמרים את-דרכי ונשאים פנים בתורה:
 10 הלוא אב אחד לכלנו הלוא אל אחד בראנו
 מדוע גבד איש באחיו לחלל ברית אבותינו;
 11 בגדה יהודה ותועבה געשתה^a בישראל^a כירושלם
 כי חלל יהודה קדש יהוה אשר אהב^b ובעל בת-אל נכר^c יכרת^c
 יהוה לאיש אשר יעשנה ער ועונה מאהלי יעקב ומגיש מנחה
 ליהוה צבאות:
 13 וזאת שנית^a תעשו בפסות^b דמעה את-מוזבח יהוה^c בכי נאנקה^c
 מאין עוד פנות אל-המנחה ולקחת רצון מידכם:
 14 ונאמרתם על-מה על-כי יהוה העיד בינך
 ובין ואשת געורך אשר אתה בגדתה בה
 והיא חברתך ואשת בריתך:

Cp 2, 2^a 1 c 6 ברכתכם cf ארותיה || b-b add cf 2 a || 3^a 1 גע cf 6 ἀφορίζω
 = גרע || b 1 c Vrs הזרע || c-c add (prps וזכיתם) || d-d prb add cf Am 4,2 (prps
 ונשאתכם מאלי || 4 1 לחיות cf Hab 3,2 || 5^{a-a} 1 frt מוראי וי || b prps וחת vel
 || 7 prb add (v 8 contin v 6: 6. 8 loquitur Jahve, v 7 de Jahve) || 8 exc vb
 ? vel 1 || 9 ויש || 9 1 דרכי cf פני || 10 1 גבד || 11 a-a dl || b 1 ? אהבו || 12 6 εως και ταπει-
 νωθη = עד, quare prps עד, al prpon שרש וענף pro ער ועונה cf 3,19 || 13^a 6
 שנית = שנת, sed prb add || b frt 1 ותכסו || c-c gloss || 14^{c-c} add cf vv 11. 12.

15 וְלֹא־אֶחָד עָשָׂה וּשְׂאֵר^b רוּחַ לֹי^c
 וּמִה הָאֶחָד מִבְּקֵשׁ זָרַע אֱלֹהִים
 וְנִשְׁמַרְתֶּם בְּרוּחֲכֶם^d וּבְאִשֶׁת נְעוּרֵיכֶם^e אֶל־יִבְגְּדוּ:
 16 כִּי־שִׁנְאָה^a שַׁלַּח^b אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^b וְכִסְּהָ^c חֻמֹּם עַל־לְבוּשׁוֹ
 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת^d וְנִשְׁמַרְתֶּם בְּרוּחֲכֶם וְלֹא תִבְגְּדוּ:
 17 הַזִּנְעוּתִם יְהוָה בְּדַבְרֵיכֶם וְאַמְרֹתֶם בְּמִה הַזִּנְעֵנוּ
 בְּאַמְרֹכֶם כָּל־עֲשֵׂה רָע טוֹב וּבְעֵינֵי יְהוָה
 וּבְהֶם הוּא חֹפֵץ אוֹ אֵיָה אֱלֹהֵי הַמִּשְׁפָּט:
 3 הִנְנִי שֹׁלַח מַלְאָכִי וּפְנֵה־דֶרֶךְ לִפְנֵי
 וּפְתָאֵם יָבוֹא אֶל־הִיכָלוֹ הָאֲדֹנָיִם^a וְאַשְׁר־אַתֶּם מִבְּקָשִׁים
 וּמִלֵּאדָה^b הַבְּרִית אֲשֶׁר אַתֶּם חֹפְצִים הִנֵּה־בָא
 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת:
 2 וּמִי מְכַלְכֵּל אֶת־נְיוֹם בּוֹאֵז וּמִי הַעֲמִיד בְּהַרְאוֹתָיו
 כִּי־הוּא כָאִשׁ מְצֹרֶף וּבְבִרְיֹת מְכַבְּסִים:
 3 וַיָּשֻׁב מְצֹרֶף וּמִטְהַר כֶּסֶף^a וּמִטְהַר אֶת־בְּגֵדֵי־לֹוֹ
 וְזָקַק אֹתָם בְּזָהָב וּבְכֶסֶף וְהָיוּ לִיהוָה^b מְגִישֵׁי מִנְחָה בְּצִדְקָה:
 4 וְעָרְבָה לִיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם כִּי־מִי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קֹדֶמְנִיּוֹת:
 5 וְקִרְבֹּתִי אֲלֵיכֶם לְמִשְׁפָּט וְהָיִיתִי עַד מִמָּחָר
 בְּמִכְשָׁפִים וּבְמִנְאָפִים וּבְנִשְׁבָּעִים לְשֹׁקֵר
 וּבְעֹשֵׂי שְׂכָר־שְׂכִיר אֲלֻמָּה וַיִּתּוּם וּמִטִּי־גֵר
 וְלֹא יִרְאוּנִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת:
 6 כִּי אֲנִי יְהוָה לֹא שִׁנִּיתִי וְאַתֶּם בְּגִי־יַעֲקֹב לֹא כָלִיתֶם:
 7 לְמִיָּמִי אֲבִתִּיכֶם סִרְתֶּם מִחְקִי וְלֹא שְׁמַרְתֶּם^a
 שׁוּבוּ אֵלַי וְאֲשׁוּבָה אֲלֵיכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת^b
 וְאַמְרֹתֶם בְּמִה נָשׁוּב: ^{a8} הִיִּקְבַּע אָדָם אֱלֹהִים^a כִּי אַתֶּם קֹבְעִים^b אֹתִי
 וְאַמְרֹתֶם בְּמִה קֹבְעֵנוּ^c הַמַּעֲשֵׂר וְהַתְּרוּמָה:
 9 בְּמִאֲרָה אַתֶּם נֹאדִים וְאַתִּי אַתֶּם קֹבְעִים^a הַגְּזִי כִלְזִי^b:

15 ^a 1 frt הלא || ^b 1 frt וּשְׂאֵר cf ^c || ^c 1 frt לְנוּ (prps לֹו) || ^{d-d} 1 frt (הָיִיתִי לֹו) || ^e 1 frt נְעוּרֵיו || ^a 1 frt שִׁנְאָתִי || ^{b-b} prb add || ^c frt וְנִשְׁמַר בְּרוּחֹו || ^c 1 frt & || ^e 1 frt נְעוּרֵיו || ^a 1 frt שִׁנְאָתִי || ^{b-b} prb add || ^c frt וְנִשְׁמַר בְּרוּחֹו || ^{d-d} 1 frt trsp post תִּבְגְּדוּ || Cp 3, 1 ^{a-a} prps לִי הִדְּוֹו cf IS 24,16 || ^b prps וּמִלְדָה || ^a dl cf כֶּסֶף || ^b 1 frt לִי; id 4 || ^a dl || ^b 6 || מִשְׁפָּט + 6 || ^b prps וּמִלְדָה || ^a dl cf עֲקָבִים || ^b 1 || הִיעָקֵב || ^c 1 frt & || ^a 1 frt שְׁמַרְתֶּם || ^b add ? cf mtr || ^{a-a} 8 || add ? cf add 9; || ^c 1 frt & || ^a 1 frt עֲקָבֵנוּ || ^c 1 frt & || ^a 1 frt עֲקָבִים || ^b 1 || הִיעָקֵב || ^a 1 frt & || ^a 1 frt עֲקָבִים || ^{b-b} add.

10 הָבִיאוּ אֶת־כָּל־הַמַּעֲשֹׂר אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים וַיְהִי
 טָרֶף בְּבֵיתִי וּבְחֲנוּנֵי נָא בָּזֹאת אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
 אִם־לֹא אֶפְתַּח לָכֶם אֶת־אֲרָבוֹת הַשָּׁמַיִם וַהֲרִיקִיתִי לָכֶם בִּרְכָה
 עַד־בְּלִי־דִי: 11 וְנָעַרְתִּי לָכֶם בָּאֵכֶל וְלֹא־יִשְׁתַּח לָכֶם
 אֶת־פָּרִי הָאֲדָמָה וְלֹא־תִשְׁכַּל לָכֶם הַגֶּפֶן בַּשָּׂדֶה
 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: 12 וְאֲשֶׁרוּ אֶתְכֶם כָּל־הַגּוֹיִם
 כִּי־תִהְיוּ אִתָּם אֶרֶץ חֶפֶץ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: ׀
 13 חֲזֹקוּ עָלַי וּדְבַרְכֶם אָמַר יְהוָה וְאִמַּרְתֶּם מִה־נִּדְבַּרְנוּ עָלֶיךָ:
 14 אִמַּרְתֶּם שׁוּא עֲבַד אֱלֹהִים וּמִה־בָּצַע כִּי שָׁמְרָנוּ מִשְׁמֶרֶתוֹ
 וְכִי הִלְכְנוּ קִנְיָנִית מִפְּנֵי יְהוָה צְבָאוֹת: 15 וְעַתָּה אֲנַחְנוּ מֵאֲשֶׁרִים
 נִסְּמִנְכֶנוּ עָשִׂי רִשְׁעָה גַם בְּחֲנוּ אֱלֹהִים וַיִּמְלְטוּ: [וְגוֹיִם
 16 אֲזַי] 16 נִדְבָרוּ וַיֵּרְאוּ יְהוָה אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וַיִּקְשַׁב יְהוָה וַיִּשְׁמַע
 וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זִכְרוֹן לִפְנֵיָו ^b לִירְאֵי יְהוָה ^b וּלְחֹשְׁבֵי שְׂמוֹ:
 17 וַיְהִי לִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לַיּוֹם אֲשֶׁר אָנִי עֹשֶׂה סִגְלָה
 וְחִמְלָתִי עֲלֵיהֶם כְּאֲשֶׁר יַחְמֹל אִישׁ עַל־בְּנוֹ הָעֶבֶד אֹתוֹ:
 18 וְשִׁבְתֶּם וַיֵּרְאוּ אֵתְכֶם בֵּין צְדִיק לְרָשָׁע בֵּין עֶבֶד אֱלֹהִים לְאִשֶׁר לֹא
 19 כִּי־הִנֵּה הַיּוֹם בָּא בַּעַר כַּתָּנוּר וַיְהִי כָל־זֵדִים [עֲבָדָיו: ׀
 וְכָל־עֹשֶׂה רִשְׁעָה קָשׁ וְלֹהֹט אִתָּם הַיּוֹם הַבֹּא
 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר לֹא־ יַעֲזֹב לָהֶם שָׂרֵשׁ וְעֵנָף:
 20 וַיִּזְרְחָה לָכֶם יֵרֵא שְׁמִי שֶׁמֶשׁ צִדְקָה וּמִרְפָּא בִּכְנַפֶּיהָ
 וַיֵּצְאֲתֶם וּפְשַׁתֶּם כְּעָגְלֵי מִרְבָּק:
 21 וַיַּעֲסוּתֶם רִשְׁעִים כִּי־יִהְיוּ אֶפֶר תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלֵיכֶם
 בַּיּוֹם אֲשֶׁר אָנִי עֹשֶׂה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: ׀
 22 וְזָכְרוּ תִזְכֹּרֶת מֹשֶׁה עַבְדִּי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתוֹ
 בַּחֲרֹב עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל חֲקִים וּמִשְׁפָּטִים:
 23 הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֶת־אֱלֹהֵי הַנִּבְיָא
 לִפְנֵי בֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא:
 24 וְהָשִׁיב לִב־אֲבוֹת עַל־בָּנִים וְלִב־בָּנִים עַל־אֲבוֹתָם
 פֶּן־אֲבֹא וְהִכִּיתִי אֶת־הָאָרֶץ חֲרָם:

10 add? || 13 dl? || 14 frt 1 מפניו (dl יהוה צבאות) || 15 ° 1? מאשרים ||
 16 a 6 ταῦτα (כה vel בזאת) || b-b 1 ליראיו || c 1? ולחבביו vel ולשבתיו || 17 dl? ||
 (prps לעם pro ליום) || 18 ° add? || 19 frt 1 c 6 יעזוב || 21 > 6 || 24 1? בניהם.

תהלים. PSALMI.

1¹⁰ אֲשֶׁר־יֵאָשֵׁר אֲשֶׁר־לֹא הָלַךְ בַּעֲצַת רָשָׁעִים
 וּבְדֶרֶךְ חַטָּאִים לֹא עָמַד וּבְמוֹשָׁב לָעִים לֹא יָשָׁב:
 2 כִּי־וָאֵם בְּתוֹרַת יְהוָה חָפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יִהְיֶה יוֹמָם וּלְיָלָה:
 3 וְיִהְיֶה כְּעֵץ שָׁתוּל עַל־פְּלִיגֵי מַיִם
 אֲשֶׁר פָּרִיזוּ וַיִּתֵּן בְּעֵתוֹ וְעָלְהוּ לֹא־יִבּוֹל
 וְכָל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה יִצְלִיחַ:
 4 לֹא־כֵן הָרָשָׁעִים^a
 כִּי אִם־כִּפְמֹץ אֲשֶׁר־תִּדְפְּנוּ רֹיחַ^b:
 5 עַל־כֵּן לֹא־יִקְמוּ רָשָׁעִים בַּמִּשְׁפָּט וְחַטָּאִים בַּעֲדַת צְדִיקִים:
 6 כִּי־יִזְדַּע יְהוָה דֶּרֶךְ^a צְדִיקִים וְדֶרֶךְ רָשָׁעִים תִּאבֹּד^b:
 2¹ לָמָּה רָגַשׁוּ גוֹיִם וְלֹא־מִיָּם יִהְיוּ־רִיק:
 2² יִתְּצֻבוּ^a מַלְכֵי־אֶרֶץ וְרוֹזְנִים גּוֹסְדוּ־יַחַד^b
 עַל־יְהוָה וְעַל־מְשִׁיחוֹ^c:
 3 גִּנְתָּקָה אֶת־מִזְבְּרוֹתֵימוֹ וְנִשְׁלִיכָה מִמֶּנּוּ עֲבַתִּימוֹ:
 4 יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם יִשְׁחַק אֹדְנֵי יִלְעַג־לָמוֹ:
 5 אֹז יִדְבַּר אֱלִימוֹ בְּאִפּוֹ וּבְחִרוֹנוֹ יִבְהַלְמוֹ:
 6 וְאֲנִי^a נִסְכָּתִי מִלְכֵי^a עַל־צִיּוֹן הִר־קֹדְשִׁי^b:
 7 אֲסַפְּרָה אֶל חֶק יְהוָה^a
 אֲמַר אֱלֹהֵי^b בְּנֵי אֲתָה אֲנִי הַיּוֹם יִלְדִתִּיךָ:
 8^a שְׂאֵל מִמֶּנִּי וְאֶתְּנָה גּוֹיִם גִּחְלָתְךָ^b וְאַחֲזֹתְךָ אֶפְסֵי־אֶרֶץ^b:

Ps 1, 1 mtr incert || 2 prps בְּיִרְאָת || 3 > Jer 17,8 || 4^a 6 || לא כן || 6^b || יִתְּצֻבוּ || 2^a prps יִהְיוּ || Ps 2, 1 prps יִאבֹּד || 6^a frt dl || מִפְּנֵי הָאֶרֶץ +
 cf 83,4 || 6^b prps נִוְעֵדוּ || c-c frt add || 3 Or מִמֶּנּוּ || 4 mlt MSS יהוה || 6^{a-a} 6 || יְהוָה || 7^{a-a} trsp || קֹדְשׁוֹ || 6^b || (נִסְכָּתִי מִלְכֵי ?) || 8^a frt vb exc et || 8^{b-b} prps אֲמַרְתִּי || (שְׂאֵל מ' || vel dl ||
 accent, sed frt add ||

- 9 תַּרְעִם בְּשִׁבְט בְּרוּל כִּכְלִי יוֹצֵר תִּנְפָצִים:
 10 וְעֵתָה מַלְכִּים הַשְׁכִּילוּ הַנִּסְרוּ שְׁפָטִי אֶרֶץ:
 11 עֲבְדוּ אֶת־יְהוָה בִּירְאָה וְגִילוּ בִרְעָדָה: 12 נִשְׁקוּ־בָרֹ
 פֶּן־יֵאָנֶף וְתֵאָבְדוּ דָרֶךְ כִּי־יִבְעַר כְּמַעַט אִפּוֹ
 אֲשֶׁר־י קָל־תּוֹסִי בּוֹ:
 3 1 מִזְמוֹר לְדָוִד בְּבָרְחוֹ מִפָּנָי אֲבִשְׁלוֹם בְּנִי:
 2 יְהוָה מִה־רִבּוֹ צָרִי רַבִּים קָמִים עָלַי:
 3 רַבִּים אֹמְרִים לְנַפְשִׁי אִין יִשׁוּעָתָה לֹא^a בִּאלֹהִים^b סֵלָה:
 4 וְאַתָּה יְהוָה מִגֵּן בַּעֲדִי כְבוֹדִי וּמִרִים רֹאשִׁי:
 5 קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶקְרָא וַיַּעֲנֵנִי מִהֵר קִדְשׁוֹ סֵלָה:
 6 אֲנִי שָׁכַבְתִּי וְאִישָׁנָה הִקִּיצוּתִי כִי יְהוָה יִסְמְכֵנִי:
 7 לֹא־אִירָא מִרִבְבוֹת עִם אֲשֶׁר סָכִיב שְׁתוֹ עָלַי:
 8^a קוֹמָה יְהוָה הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהֵי^a
 כִּי־הִכִּיתָ אֶת־כָּל־אֹיְבֵי לִחִי שְׁנֵי רָשָׁעִים שִׁבְרָתָ:
 9 לִיהוָה הִישׁוּעָה עַל־עַמּוֹ בִּרְכָתְךָ סֵלָה:
 4 1 לְמִנְצָח בְּגִינֹת מִזְמוֹר לְדָוִד:
 2 בְּקִרְאִי עָנֵנִי וְאֱלֹהֵי צַדִּיק בְּצֹר הִרְחַבְתָּ לִּי חֲנֻנִי וְשָׁמַע תַּפְלִתִּי:
 3 בְּנִי־אִישׁ עַד־מָה כְּבוֹדִי לְכַלְמָה תִּאֶהְבּוֹן רִיק תִּבְקָשׁוּ כִזָּב סֵלָה:
 4 וְדַעוּ כִּי־הַפִּלָּה^a יְהוָה^b חֲסִיד לֹא^b יְהוָה יִשְׁמַע בְּקִרְאִי אֱלֹהֵי:
 5 רָגֹז וְאֶל־תִּתְחַטֵּא אִמְרוּ בְּלִבְבְּכֶם עַל־מַשְׁכְּבְּכֶם וְדַמּוּ סֵלָה:
 6 זָבָחוֹ וּזְבַח־צֶדֶק וּבִטְחוֹ אֶל־יְהוָה:
 7 רַבִּים אֹמְרִים מִי־יִרְאֶנּוּ טוֹב גָּסַת־עֲלֵינוּ אֹזֶר פָּנֶיךָ יְהוָה^b:
 8 נִתְתָּה שְׂמִיחָה בְּלִבִּי מַעַת דִּנְגָם וְתִירוּשָׁם רַבּוֹ:
 9 בְּשָׁלוֹם יַחֲדָו אֲשַׁכְּבָה וְאִישָׁן כִּי־אַתָּה יְהוָה לְבָדָד לְבָטַח
 [תוֹשִׁיבֵנִי:
 5 1 לְמִנְצָח אֶל־הַנְּחִילֹת מִזְמוֹר לְדָוִד:
 2 אֹמְרֵי הָאֲנִינָה וְיְהוָה בִּינָה הִנִּינִי:

9 6 Hie 8 תַּרְעִם || 10 IMS 6 כִּל־ש' || 11 IMS 6 + לו cf Hie, sed frt dl וגילו || 12 ° apud Hie *nescu bar*; 6 ὁπδεασθε παιδείας v *adorate pure* || Ps 3, 3 ^a > 6^B; 8 *tibi* || ^b 6 + αὐτοῦ 8 *tuo* || 4 frt dl || 8 ^{a-a} frt add || ^b frt dl || Ps 4, 2 6 עָנֵנִי || 3 ° 6 לָמָּה 6 (ἐνδοεοί μου) Hie 'לכ' || 7 > 1 || 7 ^a pro נִשָּׂא; 4 ^a mlt MSS הַפִּלָּה || ^{b-b} prb 1 לִי חֲסִידוֹ cf 31,22 || 5 6 8 > 1 || 5 6 8 > 1 || 7 ^a pro נִשָּׂא; 6 ἐσημειώθη (נִסָּה) || ^b frt c 8 conjg || 9 ° frt dl לבטח vel לבדד; IMS לבדד || Ps 5, 1 6 τῆς κληρονομουσης, ἌΣ Hie נַחֲלָת.

3 הַקְשִׁיבָה לְקוֹל שׁוֹעֵי מַלְכִי וְאַלֹהֵי
 כִּי־אֵלֶיךָ אֶתְפַּלֵּל: 4 יְהוָה בִּקְרָא^a תִשְׁמַע קוֹלִי
 בִּקְרָא אֶעֱרֹךְ־לְךָ וְאַצְפֶּה:^b
 5 כִּי לֹא אֶל־חֶפֶץ רָשָׁע אַתָּה לֹא יִגְרֹךְ רַע:
 6 לֹא־יִתְיַצְּבוּ הַזִּלְלִים לִגְדּוֹד עֵינֶיךָ
 שִׁנְאֶת כָּל־פַּעְלֵי אָוֶן: 7 תִּאֲבֹד דְּבָרִי כֶזֶב
 אִישׁ־דַּמִּים וּמְרֹמָה יִתְעַב וְיִהְיֶה:
 8 וְאֲנִי בְּרַב חֶסֶדְךָ אֲבֹא בֵיתְךָ
 אֲשַׁתְּחֶנָּה אֶל־הַיִּכַל־קֹדֶשְׁךָ בִּירְאָתְךָ:
 9 יְהוָה וְנִחַנִּי בַּצְדָקָתְךָ לְמַעַן שׁוֹרְרֵי
 הַיָּשָׁר^a לִפְנֵי^b דִּרְכְּךָ:^c
 10 כִּי אֵין בְּפִיהוּ נְכוֹנָה קִרְבָּם הַנוֹת
 קִבְּר־פְּתוֹת גְּרוֹגִם לְשׁוֹנָם יַחֲלִיקוּן:
 11 הָאֲשִׁימָם וְאֱלֹהִים יַפְלוּ מִמַּעַצוֹתֵיהֶם
 בְּרַב פִּשְׁעֵיהֶם הִדִּיחֵמוּ כִּי־מְרוּ בָךְ:
 12 וַיִּשְׁמְחוּ כָל־חוֹסֵי בָךְ לְעוֹלָם יִרְנְנוּ
 וְתִסְבֶּךָ^a עָלֵימוֹ^b וַיַּעֲלֶצוּ בָךְ אֲהַבֵּי שְׂמֶךָ:
 13 כִּי־אַתָּה תִּבְרַךְ צִדִּיק יְהוָה^a כַּצִּנֹּה^b רָצוֹן תַּעֲטֹרְנוּ:^c
 6¹ לְמִנְצָח בְּגִינוֹת עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד:
 2 יְהוָה אֶל־בְּאֶפְסֶךָ תִּזְכִּיתֵנִי וְאֶל־בַּחֲמַתְךָ תִּיַּסְרֵנִי:
 3 חַנּוּנִי יְהוָה כִּי אֲמַלֵּל אֲנִי רַפְּאֵנִי יְהוָה כִּי נִבְהֵלוּ עַצְמִי:
 4 וַנִּפְשִׁי נִבְהֵלָה מְאֹד וְאַתָּה יְהוָה עֲד־מָתִי:
 5 שׁוּבָה יְהוָה חֲלֹצָה נַפְשִׁי הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן חֲסֶדְךָ:
 6 כִּי אֵין בַּמּוֹת זְכָרְךָ בְּשֹׂאֵל מִי יוֹדֶה־לָּךְ:
 7 יִגְעַתִּי וַיִּבְּאֵנִחֵתִי^a
 אֲשַׁחֲהָ בְּכָל־לֵילָה מִמָּתִי בְּדַמְעָתִי עֵרְשִׁי אִמָּסָה:
 8 עָשָׂשָׁה מִכַּעַם עֵינַי עָתְקָה^a בְּכָל־צוּרֵרִי:^b

4 ^{a-a} frt dl יהוה et conjg בקר c אתפ' || ^b prb vb exc || 5 frt dl || 7 frt
 dl || 9 ^a K הושר, Q תישר || ^b 2MSS 6^{AB} al לפניך || ^c 6^{AB} al דרכי; prb vb
 exc || 10 l c Vrs בפימו || 11 6^{Hie} || 12 ^a l תסב sine ן vel הסב ||
^b trsp א || 13 ^a frt dl || ^b prps בפניך, frt dl || ^c Var^G || Ps 6,
 3 prb dl || 5 prb dl || 6 6 || 7 prb vb exc || 8 ^a Vrs עתקתי || ^b prps
 בקלמת.

9 סורו ממני כל־פְּעָלִי אֲנִי כִי־שָׁמַע יְהוָה קוֹל בְּכִי:

10 שָׁמַע יְהוָה תַּחֲנֻנִּי יְהוָה תַּפְלְתִּי יִקַּח:

11 יִבְשׁוּ וַיִּבְהֲלוּ מְאֹד כָּל־אֹיְבֵי יֹשְׁבוּ יִבְשׁוּ רָגַע:

7 יִשְׁנִיזוּן לְדָוִד אֲשֶׁר־שָׁר לַיהוָה עַל־דְּבָרֵי־כֹשׁ בְּיָמֵי:

2 יְהוָה אֱלֹהֵי בֶן חֲסִיתִי הוֹשִׁיעֵנִי מִכָּל־רָדְפִי וְהַצִּילֵנִי:

3 פֶּן־יִטְרֹף בְּאַרְיֵה גַּפְשִׁי פֶּרֶק וְאֵין מִצִּיל:

4 יְהוָה אֱלֹהֵי אִם־עָשִׂיתִי זֹאת אִם־יֵשׁ־עוֹל בְּכַפִּי:

5 אִם־גִּמְלַתִּי שְׁלֹמִי^a רַע וְאַחֲלָצָה^b צוּרְרִי^c רִיקָם:

6 יִרְחַק^a אוֹיְבִי גַּפְשִׁי וַיִּשָּׁג וִירְמָס לְאַרְץ חַיִּי

וּבְכוּדִי^b וְלַעֲפָר יִשְׁכֵּן סֵלָה: [צְוִיָּה:

7 קְוִמָה יְהוָה וּבְאַפָּךְ הִנָּשֵׂא בְּעִבְרוֹת צוּרְרֵי וְעוֹרָה אֵלֶי^a מִשְׁפָּט^b

8 וְעַד־תָּלַם לְאֻמִּים תִּסְבֶּבֶךְ וְעָלֶיָה לְמָרוֹם שׁוֹבָה: 9 יְהוָה יִדִּין עַמִּים

9 שְׁפָטֵנִי יְהוָה כְּצִדִּיק וּכְתַמִּי עָלֶי:

10 יִגְמַר־נָא רַע וְרָשָׁעִים וּתְכוֹנֵן צִדִּיק

וּבִתְנֹ^b לְבוֹת וּכְלִיזֹת אֱלֹהִים צִדִּיק:

11 מִגִּנִּי עַל־אֱלֹהִים מוֹשִׁיעַ יִשְׂרָאֵל:

12 אֱלֹהִים שׁוֹפֵט צִדִּיק וְאֵל זֶעֶם בְּכָל־יוֹם:

13 אִם־נָא יָשׁוּב תִּרְבֵּוּ וּלְטוֹשׁ קִשְׁתּוֹ רֹדֶף וַיִּכּוֹנֶנֶה:

14 וְלוֹ הַכִּין כְּלֵי־מוֹת חֲצִיז לְדֹלָקִים יַפְעַל:

15 הִנֵּה יַחֲבֵל־אֵין וְהָרָה עֹמֶל וַיֵּלֶד שָׁקֶר:

16 בּוֹר בָּרָה וַיַּחֲפְּרֶהוּ וַיַּפֵּל בְּשַׁחַת יַפְעַל:

17 יָשׁוּב וְעָמְלוֹ בְּרָאשׁוֹ וְעַל קְדָקְדוֹ חֲמָסוֹ יִרֹד:

18 אֹדֶה יְהוָה כְּצִדִּיק וְאֹמְרָה שֵׁם־יְהוָה עֲלִיזוֹן:

8 לְמִנְצָה עַל־הַגִּתִּית מִזְמוֹר לְדָוִד:

2 יְהוָה אֲדַגִּינוּ מִה־אֲדִיר שְׁמֶךְ בְּכָל־הָאָרֶץ

אֲשֶׁר תִּגְה הָרֹדֶף עַל־הַשָּׁמַיִם:

II prb dl (c ?) || Ps 7, 1 6ΑΣΘ Hie כושי cf 2S 21,21ss || 3 6 פֶּרֶק || 5 ^a 6 Hie שוֹלְמִי || ^b 38 וְאַחֲלָצָה || ^c 6 Hie צוּרְרִי || 6 ^a sic AI; 1 יִרְדָּף (c pl MSS) vel יִרְדָּף || ^b 1 ? וּבְכַדִּי || 7 ^a 6 אֵלֶי || mtr cs ante הִנָּשֵׂא וְעוֹרָה אֵלֶי || 8 prps שָׁבָה; mtr v 7—9a incert || trsp? || ^b 6 ἐν προορδγματι ψ = 3 || 8 prps שָׁבָה; mtr v 7—9a incert || 10 ^a prb 1 יִגְמַר || ^b 1 > 6 38 Hie || 14 6 τοῖς καιομένοις = 3 || 15 1 > 6 || Ps 8, 1 6Σ Hie הַגִּתִּית || 2 crrp; 6 ὅτι ἐπήρθη, Hie qui posuisti, 38 qui dedisti.

- 3 מִפִּי עוֹלָלִים וְיִנְקִיּוֹת יִסְדֹּתָ עוֹ לְמַעַן צוֹרֶיךָ
 לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם:
 [בּוֹנֵנָתָה:
 4 כִּי־אֶרְאֶה שְׁמִיךְ מַעֲשֶׂה אֲצַבְעֶיךָ יָרֵחַ וְכּוֹכָבִים אֲשֶׁר
 5 מִה־אֲנוֹשׁ כִּי־תִזְכְּרֵנוּ וּבֶן־אָדָם כִּי תִפְקְדֵנוּ:
 6 וּתְחַסְרֵהוּ מֵעַט מֵאֱלֹהִים וְכְבוֹד וְהָדָר תַּעֲטֶרְהוּ:
 7 תִּמְשִׁילֵהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ כָּל־שֵׁתָה תַּחַת־רַגְלָיו:
 8 צִנְיָהּ וְאַלְפִים בָּלֶם וְגַם בְּהִמּוֹת שָׂדֵי:
 9 צִפּוֹר שָׁמַיִם וְדָגֵי הַיָּם עֹבֵר אַרְחוֹת יָמִים:
 10 יִהְיֶה אֲדֹנָינוּ מִה־אֲדִיר שְׁמוֹךְ בְּכָל־הָאָרֶץ:
 9 ¹ לְמַנְצָח עַל־מוֹת לִבֶּן מִזְמוֹר לְדָוִד:
 (א) ² אֲזִידָה יְהוָה בְּכָל־לִבִּי אֲסַפְּדָה כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ:
³ אֲשַׁמְחָה וְאֶעֱלֶצָה בְּךָ אֲזַמְּרָה שְׁמוֹךְ עַל־יוֹן:
 (ב) ⁴ בְּשׁוּב־אוֹיְבֵי אַחֲזֹר וּבְשָׁלוֹ וְיֹאבְדוּ מִפְּנֶיךָ:
⁵ כִּי־עָשִׂיתָ מִשְׁפָּטִי וְדִינִי יִשְׁבֹּתָ לְכַסֵּא שׁוֹפֵט צֶדֶק:
 (ג) ⁶ נִעְרַת גִּזְיִם אֲבָדְתָּ רָשָׁע שְׁמֵם מַחִיתָ לְעוֹלָם וְעַד:
⁷ הָאוֹיֵב יִתְמוּ חֲרָבוֹתָ^a לִנְצַח וְעָרִים^b נִתְשָׁתָ^c אֲבָד זִכְרָם^d
 (ה) ⁸ הַמָּהָ: ⁸ וְיִהְיֶה לְעוֹלָם יֵשֵׁב כּוֹנֵן לְמִשְׁפַּט כְּסֹא:
⁹ וְהוּא יִשְׁפֹּט־תַּבֵּל בְּצֶדֶק יִדִּין לְאֲמִים בְּמִישְׁרִים:
 (ו) ¹⁰ וְיִהְיֶה יְהוָה מִשְׁנֵב לְדָד מִשְׁנֵב לְעֵתוֹת בִּצְרָה:
¹¹ וְיִבְטַחַו בְּךָ יוֹדְעֵי שְׁמוֹךְ כִּי לֹא־עֲזָבְתָּ דְרָשֶׁיךָ יְהוָה:
 (ז) ¹² וּמָרוּ לְיִהְיֶה יֵשֵׁב צִיּוֹן הַגִּידוּ כְּעַמִּים עֲלִילוֹתָיו:
¹³ כִּי־דֹרֵשׁ דָּמִים אוֹתָם זָכַר לֹא־שָׁכַח צַעֲקַת עֲנִיִּים:
 (ח) ¹⁴ תִּחַנְּנֵנִי^a יְהוָה וְרֹאֶה עֲנִי מִשְׁנֵאֵי^b מְרוֹמָי מִשְׁעָרֵי־מוֹת:
¹⁵ לְמַעַן אֲסַפְּדָה כָּל־תְּהִלָּתֶיךָ בְּשִׁעְרֵי בֵּת־צִיּוֹן אֲגִילָה בִּישׁוּעָתֶךָ:

4 Or 66 מַעֲשֵׂי || 7 mlt MSS בְּמַעֲשֶׂה || 8 17MSS צִנְיָה || 9 Hie מִיָּם ||
 Ps 9, 1 ^{oo} sim Σ Hie; mlt MSS על־עוֹלָמוֹת לִבֶּן, Εβρ^h αλμωθ βεν, 6 υπέρ τῶν
 κρυφίων τοῦ υἱοῦ = עַל־עוֹלָמוֹת לִבֶּן || 6 firt dl; stich
 prb exc || 7 ^a 6MSS et 66 חֲרָבוֹת, Εβρ^h αρβωθ || ^b prps שְׁרָשָׁם || ^c compl
 MSS נִתְשָׁתָ || ^d totus vs.crrp; 1 firt שְׁרָשָׁם : . . . . ||
 דָּמִים הָאוֹיֵב לְחֲרָבוֹת נִצָּח. : . . . . || ^e prb אֲבָדוּ vel sim vb
 exc; trsp : cf ^d || 8 firt dl; al c vs 7 conjg || 9 ^{oo} IMS 66 וְלֹאֲמִים || 10 Var
 || 11 firt dl || 13 K עֲנִיִּים, Q עֲנִיִּים || 14 ^a compl MSS תִּחַנְּנֵנִי || ^b prps
 מְרוֹמָי || 15 1 c compl MSS תְּהִלָּתֶךָ, al c Vrs
 תְּהִלָּתֶךָ; post צִיּוֹן trsp ?.

(א) ¹⁶טַבְעוּ גוֹיִם בְּשַׁחַת עָשׂוּ בְּרִשְׁת־זוֹ טָמְנוּ גִלְגָּדָה רַגְלָם:
¹⁷נִזְדַּע וַיהוָה מִשְׁפָּט עָשָׂה ^aבְּפַעַל בְּפִיּוֹ ^aנוֹקֵשׁ ^bרָשָׁע הַגִּיּוֹן סָלָה:
 (י) ¹⁸יָשׁוּבוּ רָשָׁעִים לִשְׂאוֹלָה ^aכָּל־גּוֹיִם שִׁכְחִי אֱלֹהִים ^b:
 (כ) ¹⁹כִּי לֹא לִנְצַח יִשְׁכַּח אַבְיֹן תִּקְנֹת עֲנִיִּים ^aתֹּאבֵד לְעַד ^b:
²⁰קוֹמָה יְהוָה אֲלִיעֵזֶר אֲנֹשׁ יִשְׁפָּטוּ גּוֹיִם עַל־פְּנֵיָהּ:
²¹שִׁיתָה יְהוָה מוֹרָה ^aלָהֶם יִדְעוּ גוֹיִם ^bאֲנֹשׁ הַמָּה סָלָה:
 (ל) ¹⁰ ^a1 לָמָּה יְהוָה תַּעֲמֹד בְּרַחוּק ^bתַּעֲלִים לַעֲתוֹת בַּצָּרָה:
²בִּגְאוֹת רָשָׁע יִדְלַק עָנִי יִתְפָּשׂוּ ^aוּבְמִזְמוֹת זֶה חֲשָׁבוּ ^b:
³כִּי־הִלָּל ^aרָשָׁע עַל־תְּאוֹנֹת נַפְשׁוֹ וּבִצֵּעַ ^bבְּרוּךְ ^c:
 נֶאֱמַר וַיהוָה ^d: ^a4 רָשָׁע כְּנֶבֶה אָפוּ בַל־יִדְרֹשׁ אֵין אֱלֹהִים כָּל־מִזְמוֹתָיו:
⁵יִחַלּוּ ^aדְּרָכָו וּבְכָל־עֵת מָרוֹם מִשְׁפָּטֵיָהּ מִגִּגְיוֹ
 כָּל־צוּרָיו יִפֹּחַ בָּהֶם ^a6 אָמַר בָּלְבוּ בַל־אֲמוֹט
 לָזֶר וְזֶר אֲשֶׁר לֹא־בִרְעָ:
 (ב) ⁷ ^aאֱלֹהִים פִּיהוּ ^bמָלֵא וּמִרְמוֹת וְתֵדָה ^cתַּחַת לְשׁוֹנוֹ עָמַל וְאֵין:
⁸יָשָׁב וּבְמִאֲדָב חֲצִירִים ^aבְּמִסְתָּרִים יִהְיֶה ^bנָקִי עֵינָיו לַחֲלֻכָה ^c
 יִצְפְּנוּ ^d:
⁹יִאֲרֹב בְּמִסְתָּר וּבְאֲרֵיהֶ בִּסְכָה יִאֲרֹב ^aלַחֲטוֹף עָנִי יִיחַטֵּף עֲנִיִּים
¹⁰וְדָכָה יֵשֶׁח וְנָפַל בְּעִצּוֹמָיו ^bחֲלָקָאִים ^c: [בְּמִשְׁכּוֹ בְּרִשְׁתּוֹ:
¹¹אָמַר בָּלְבוּ שִׁכַּח אֵל הַסִּתִּיר פָּנָיו בַּל־רָאָה לִנְצַח:
 (ק) ¹² ^aקוֹמָה יְהוָה אֵל ^aנִשְׂא יָדָךְ אֶל־תִּשְׁכַּח עֲנִיִּים ^b:

16 ^{oo} prps בְּרִשְׁתָּם || 17 ^{a-a} prps בְּכַפְיוֹ || ^b 1 c Vrs נוֹקֵשׁ || 18 ^a frt v^b exc || ^b stich exc; ? v 21 huc trsp || 19 ^a K עֲנִיִּים, Q עֲנִיִּים || ^b frt dl || 21 ^a 9MSS מוֹרָא; 6S מוֹרָה; frt 1 שְׁמֵרָה (141,3) || ^b frt dl || Ps 10, 1 ^a Ps 10 c 6 et 4MSS c Ps 9 conjg || ^b 6 מְרַחוֹק || ^c 1 תַּתְּעֵלֶם || 2 ^a frt 1 יִתְפָּשׂוּ || ^b frt 1 חֲשָׁב || 3 ^a 6S הִלָּל || ^{b-b} frt 1 נִפְשׁוֹ בִצֵּעַ || ^c 6 בְּרוּךְ || ^d trsp: c 6 || 4 ^a v 4—10 crrp || ^b compl MSS כְּנֶבֶה || 5 ^a pc MSS 6S יִחַלּוּ; frt 1 יִצְלִיחַ || ^b K דְּרָכָו, Q דְּרָכָיו || 6 prps אֲשֶׁב, al אֲשָׁרִי, 6 אֲשֶׁר ante v 7 habet || 7 ^a frt dl || ^{b-b} prps מִרְמוֹת || ^c Var וְתוֹדָה || 8 ^a prps חֲלָכָה a || ^b 6 Hie לְהִרְגַּל || ^c pr לְחִילָה; 1 c 6 (τὸν πένητα) 6S לְחִילָה a || ^d prps יִצְפְּנוּ cf 37,32 (6 ἀποβλέπουσιν) || 9 ^a frt dl || ^{b-b} frt dl || ^c vel בְּרִשְׁתּוֹ || 10 ^a K וְדָכָה vel וְדָכָה cf ΑΣ θαλασθεῖς, Hie et con- fractus, Q וְדָכָה c 6, cf 6 ταπεινώσει αὐτόν || ^b 6 ἐν τῷ αὐτόν κατακυριεύ- σαι = בְּעִצּוֹ || ^c pro כָּאִים; 1 חֲלָקָה a חֲלָקָאִים || 8, vel 6 (א) dittogr || 11 frt post אֵל trsp || 12 ^a 6A al 6S אֵלִי; prps דָּךְ (= תִּשָּׁה) || ^b K עֲנִיִּים, Q עֲנִיִּים; prb vb exc.

¹³על־מה נאץ רשע ואלהים אמר בלבז לא תדרש:

(ו) ¹⁴ראתה כִּי־אתה ועמל וכעס¹ תביט לתת בידך^b
עליך יענב חלכה^c יתום^d אתה והיית עוזר:

(ש) ¹⁵שבר זרוע רשע ורע^a תדרוש^b רשעו בל־תמצא^c:

¹⁶יהיה מלך עולם ועד אבדו גוים מארצו:

(ת) ¹⁷תאנת עניים^a שמעת יהיה^b תכין לָבָם^b תקשיב אזנך:

¹⁸לשפט יתום ורך בל־יוסף עוד לערץ אנוש מן־הארץ:

¹¹למנצח^a לדוד

ביהיה וחסיתי איך תאמרו לנפשי גודו^b הרבם^c צפור:

²כִּי הגה הרשעים ידרכון קשת כוננו חצם על־יתר
לירות במו־אפל לישרי־לב:

³כִּי השתות יהרסון צדיק מה־פעל:

⁴יהיה ובהיכל קדשו יהיה בשמים כסאו

עיניו יחזו עפעפיו יבחנו בגי אדם:

⁵יהיה צדיק יבחן ורשע ואתב חמס שנאה נפשו:

⁶ימטר על־רשעים פחים^a אש וגפרית^b ורוח זלעפות מנת

⁷כִּי־צדיק יהיה צדקות אהב ישר יחזו פנימו: [בוסם]

¹²למנצח על־השמינית מזמור לדוד:

²הושיעה יהיה כִּי־גמר חסיד^a כִּי־פסו^b אמונים מבגי אדם:

³שוא וידברו איש את־רעהו שפת חלקות בלב ולב ידברו:

⁴יברת יהיה כל־שפתי חלקות לשון מדברת גדולות:

⁵אשר אמרו וללשננו גביר שפתינו אתנו מי אדון לנו:

⁶משד עניים מאנקת אביונים עתה אקום ואמר יהיה

אשית בי־שע יפיה לוי:

¹⁴ ^a frt dl || ^b compl MSS 68 בידך || ^c cf 8^c || ^d prps ויתום c a conjg;

frt a et b trsp || ^e frt l עזרו || ¹⁵ ^a trsp ^a c 6 Hie || ^b Var Q תדרש^c || ^c prps

ימצא cf AZ || ¹⁶ IoMSS 6 לעולם || ¹⁷ ^a 2MSS עניים || ^{b-b} 6 την ετοιμασίαν

της καρδιάς αὐτῶν; prb subst latet || ¹⁸ frt dl || Ps II, I ^a 6 + εἰς

^b K גודו, Q et compl MSS Vrs נודי || ^c Vrs הר כמו vel הרים כ || 2 6 βέλη =

חצים || 4 ^{AB} al + εἰς τὸν πένητα, 6 Pap Lond ^{Sh} + εἰς τὴν οἰκουμένην, frt

l לתלך || 5 ^o 1 frt c 6 ורשע || 6 ^a Σ ἀνθρακας, l פחם vel פחמי

c אש conjg || ^b frt dl, cf Gn 19,24 || Ps 12, 2 ^a prps חסד || ^b prps

pc MSS פצו || 3 compl MSS אל, 6 πρὸς || 5 6 την γλώσσαν ἡμῶν = 3;

prps לשננו sine ל || 6 ^o 6 παρησιασμοι ἐν αὐτῷ, Σ ἐμφανές, 3 aperte;

prps אופיע לו.

15 יִמְזוֹר לַדָּוִד

יִהְיֶה מִיָּגוֹר בְּאֵלֶיךָ^a מִי־יִשְׁכֹּן בְּהַר קִדְשֶׁךָ:

²הוֹלֵךְ תָּמִים וּפַעַל צֶדֶק וְדָבַר אֱמֶת בְּלִבּוֹ:

³לֹא־יָגֵל וְעַל־לִשְׁנוֹ

לֹא־עָשָׂה לְרַעְהוּ רָעָה וְחִרְפָּה לֹא־נָשָׂא עַל־קִרְבּוֹ:

⁴נִבְזָה וּבְעֵינָיו נִמְאָס^a וְאֶת־יְרֵאֵי יְהוָה יִכְבֹּד

נִשְׁבַּע לְהַרְעֵב^b וְלֹא יִמַּר: ⁵בִּסְפוֹ לֹא־נָתַן בְּנִשְׁךָ

וְשָׁחַד עַל־נֶפְקִי לֹא לָקַח

עָשָׂה אֵלֶּה לֹא יִמּוֹט לְעוֹלָם:

16 מִכְתָּם לַדָּוִד

שְׁמַרְנִי אֵל כִּי־חֲסִיתִי בְךָ: ²אָמַרְתָּ לַיהוָה אֲדִנִּי^b אַתָּה טוֹבֹתִי בִלְ-

עֲלֶיךָ: ³לְקַדוֹשִׁים אֲשֶׁר־בְּאֶרֶץ הַמָּה וְאֲדִירֶי^a כָּל־חֲפְצֵי־בָם: ⁴יִרְבּוּ^a

עַצְבוֹתָם^b אַחֲרֵי מָהֳרָם^b

בִּלְאִסְיֹךְ נִסְכֵּיהֶם מִדָּם וּבִלְאִשָּׂא אֶת־שְׁמוֹתָם עַל־שִׁפְתֵי:

⁵יִהְיֶה מִנְּת־חֲלָקִי וְכוֹסִי אַתָּה תוֹמִיךְ גּוֹרְלִי:

⁶חֲבָלִים נָפְלוּ־לִי בְנִעִימִים אֶף־נִחַלְתָּ שְׁפָרָה עָלִי:

⁷אֶבְרַךְ אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי אֶף־לִילֹזֹת יִסְרֹנִי כְלִיזֹתִי:

⁸שְׁוִיתִי יְהוָה לְנִגְדִי תָמִיד כִּי מִיָּמִינִי בִלְאִמּוֹט:

⁹לָכֵן וְשָׁמַח^a לִבִּי וַיִּגַּל בְּבוֹדֶי^b אֶף־בְּשׂוֹרֵי יִשְׁכֹּן לְבִטָּח:

¹⁰כִּי לֹא־תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשָׂאֹל לֹא־תֵתֶן חֲסִידֶיךָ לְרֹאזֹת שָׁחַת:

¹¹תוֹדִיעֵנִי אֶרֶח חַיִּים שִׁבַּע שְׁמַחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ

נַעֲמֹזת בִּימִינֶךָ נִצַּח:

[שִׁפְתֵי מְרָמָה:]

17 תַּפְלָה לַדָּוִד

שְׁמַעַה יְהוָה וַצֹּדֶק הִקְשִׁיבָה רִנָּתִי הַאֲזִינָה תַּפְלָתִי בְּלֹא

Ps 15, 1 ^a compl MSS בְּאֵלֶיךָ || ^b 46MSS 68 Hie וְיָמִי || 3 frt 1 subst ||

4 ^a 6 πονηρευόμενος = מָרַע vel sim; prb recte || ^b 6 τῷ πλησίον αὐτοῦ =

אֲדִנִּי || Ps 16, 2 ^a nonn MSS אָמַרְתִּי vel אָמַרְתָּ ut recte 68 Hie || ^b

3 vel לִיהוָה frt dl || ^c Σ Hie 6 non sine te, prps בְּלַעֲדֶיךָ; cf ad v 3 ||

3 ^a 9MSS אֲדִירִי sine 1 || ^b v 3 crpp; 6 τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ

ἐθαυμάστωσεν πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς = לְקַדוֹשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרְצָה

בְּלִיעַל כָּל־קִדְשֵׁים אֲשֶׁר et v 3 בִּלְעֵלֶיךָ; prps pro הָאֲדִיר כָּל חֲפָצוֹ בָּם

אֲתָרִים... || ^{b-b} prb crpp; prps || 4 ^a 8 || בְּהָרֵי הַמָּה וְאֲדִירִים כָּל־חֲפָצוֹ בָּם

?בְּבִדִּי || ^b יִשְׁמַח || 9 ^a MSS || נִחַלְתִּי || 6 || תוֹסִיף || al תוֹמִיךְ || 5 || הִמְרִיו ||

cf 7,6 || 10 K חֲסִידֶיךָ, Q, mlt MSS Vrs חֲסִידֶיךָ || 11 Θ שִׁבַּע || Ps 17, 1 6

δικαιοσύνης μου, A Hie צֹדֶק.

² מִלִּפְנֵיךְ מִשְׁפָּטִי יֵצֵא עֵינֶיךָ תַּחֲזִיגָה מִיִּשְׂרָאֵל
³ בְּתַנִּתָּ לְבִי וּפָקַדְתָּ לִּילָה צָרְפַתְנִי בִלְתִּמְצָא זִמְתִּי^a
 בִּלְיַעֲבֹר־פִּי^b: ⁴ לִפְעֻלֹת אָדָם בְּדָבָר שִׁפְתֶיךָ אֲנִי שִׁמְרֵתִי^a
 אֲרֻחֹת פָּרִיץ^b: ⁵ תִּמְדָּךְ אֲשׁוּרִי בִמְעֻלֹתֶיךָ בִלְנִמּוֹטוֹ פְּעָמָי:
⁶ אֲנִי־קִרְאתֶיךָ כִּי־תַעֲנֵנִי אֵל הַט־אָזְנְךָ לִי שִׁמַּע אִמְרָתִי:
⁷ הִפְלֵה^a חֲסִדֶיךָ מוֹשִׁיעַ חוֹסִים^b מִמֹּת קִזְמוֹמִים בְּיַמִּינְךָ:
⁸ שִׁמְרֵנִי כְּאִישׁוֹן בַּת־עֵינַן בְּצֹל כְּנָפֶיךָ תִּסְתִּירֵנִי:
⁹ מִפְּנֵי רָשָׁעִים זֶו שְׁדוֹנִי אִיבִי בְּנִפְשׁ יִקִּיפוּ עָלַי:
¹⁰ חִלְבִּמוֹ סָגְרוּ פְּיָמוֹ דִּבְרוּ בִנְאוֹת:
¹¹ אֲשֶׁרֵנוּ^a עָתָה סִבְבוּנִי^b עֵינֵיהֶם יִשִּׁיתוּ לִנְטוֹת בְּאַרְצִי:
¹² דְּמִינוּ בְּאֵרִיהַ יִכְסֹף לְטָרֶף וְכִכְפִּיר יֵשֵׁב בְּמִסְתָּרִים:
¹³ קוֹמָה יִהְיֶה קִדְמָה פָּנָיו תִּכְרִיעָהוּ פִּלְטָה לִפְשֵׁי מְרָשָׁע חֲרָבָה:
¹⁴ מִמֶּתִים יִדָּךְ וַיִּהְיֶה מִמֶּתִים מִחֶלֶד חֲלָקֶם בְּחַיִּים^a
 וּצְפִינָךְ^b תִּמְלֹא^c בְּטָנָם יִשְׁבְּעוּ בָּגִים וְהִנִּיחוּ יָתָם לְעוֹלֵלֵיהֶם:
¹⁵ אֲנִי בְּצָרָק אֶחֱזֶה פָּנֶיךָ אֲשַׁבְּעָה בְּהִקְיִן תִּמְוִינָתְךָ:
 18 ¹ לִמְנַצָּח לַעֲבֹד יִהְיֶה לְדוֹד אֲשֶׁר דִּבֶּר וַיִּהְיֶה אֶת־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה
 הַזֹּאת בְּיוֹם הַצִּיל־יְהוָה אוֹתוֹ מִכַּף כָּל־אֹיְבָיו וּמִיַּד שָׂאוֹל: ² וַיֹּאמֶר
 אֲרַחֲמֶךָ יְהוָה חֲזָקִי:
³ יִהְיֶה וְסָלַעִי וּמִצּוֹדֹתַי וּמִפְּלִטִי^a אֵלַי צוּרִי אֶחָסֶה־בּוֹ
 מִגְּנִי וּקְרֹן יִשְׁעֵי מִשְׁגַּבִּי^b:
⁴ מִהָלָל אֶקְרָא יְהוָה וּמִן־אִיבֵי אוֹשָׁע:

2 Θ οἱ ὀφθαλμοί μου || 3 ^a 1 c Θ ΑΣ Hie $\S$ זִמְתִּי vel זִמְתִּי et trsp accent ||
^b prb crrp || 4 ^a trsp: cf 2S 18,12, vel 1 נִשְׁמַרְתִּי || ^b prb crrp, 1 מִצּוֹדֹתַי vel
 tale quid || 5 frt 1 תִּמְכּוֹ vel תִּמְדָּךְ אֲשׁוּרִי || 7 ^a mlt MSS הִפְלֵא || ^b Θ
 τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ || 10 prps לִבְמוֹ חִלֵּב || 11 ^a mlt MSS אֲשֶׁרֵנוּ, IMS
 אֲשֶׁרֵנוּ, Θ ἐκβαλόντες με (aram אֲשֶׁרֵנוּ), $\S$ laudaverunt me (אֲשֶׁרֵנוּ), Hie
 incedentes adversum me (id); prps יִשְׁרֹנִי || ^b K Θ S Hie recte סִבְבוּנִי, Q
 et mlt MSS Θ סִבְבוּנִי || 12 Θ ὑπέλαβόν με = דְּמִינוּ; prps דְּמִינוּ c v 11 conjg ||
 13 prb c v 14 conjg || 14 ^{a-a} crrp; pro מִמֶּתִים¹⁻² (Var^B מִמֶּתִים) Θ ἀπὸ
 ἐχθρῶν (1 νεκρῶν = מִמֶּתִי) et ἀπὸ ὀλίγων (sic Θ ^B marg), $\S$ Ἀ ἀπὸ τεθνηκότων
 bis (= מִמֶּתִים), Hie a viris ... qui mortui sunt; pro חֲלָקֶם Θ חֲלָקֶם || ^b K
 וּצְפִינָךְ, Q וּצְפִינָךְ || ^c Θ S תִּמְלֹא || Ps 18, 1 compl MSS c 2S 22,1 וּמִכַּף
 2 ^{o-o} > 2S (prps אֲרַחֲמֶךָ) || 3 ^a 15MSS 2S + לִי, sed frt dl || ^b ? dl (vel dl ?
 מִגְּנִי) et ins וּמִנּוֹסִי מִחֶמֶס תִּשְׁעֵנִי cf 2S.

5 אֶפְפוּנִי חֲבִלֵי־מוֹת^b וְגַחְלִי^c בְּלִיעַל יִבְעֲתוּנִי:

6 חֲבִלִי שְׂאוּל סִבְבּוֹנִי קִדְמוֹנִי מִזְקְשֵׁי מוֹת:

7 בְּצַר־לִי וְאֶקְרָא יְהוָה וְאֶל־אֱלֹהֵי אֲשׁוּעַ

יִשְׁמַע^a מֵהִיכְלוֹ קוֹלִי וְשׁוּעָתִי לִפְנֵי^b וְתָבֹא בְּאֲזְנוֹי: [לֹא:

8 וְתִתְנַעַשׂ^a וְתִרְעַשׂ הָאָרֶץ וּמוֹסְדֵי הָרִים^b יִרְגְּזוּ וְיִתְנַעַשׂוּ כִּי־תִרָה

9 עֵלְהָ עֶשֶׂן וּבָאפוּ וְאֶש־מִפִּי תֹאכַל גַּחְלִים בְּעָרוֹ מִמֶּנּוּ:

10 וַיֵּט שָׁמַיִם וַיִּרֶד וְעָרְפֹל תַּחַת רַגְלָיו:

11 וַיִּרְכַּב עַל־כְּרוֹב וַיַּעַף וַיָּבֹא עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ:

12 וַיֵּשֶׁת׃ חֶשֶׁךְ^a סִתְרוֹ^b סִבִּיבוֹתָיו סִפְתּוֹ^d חֶשְׁכַּת־מַיִם עָבִי^f שְׁחָקִים^b:

13 מִזְנֶה נִגְנְזוּ עָבָיו עָבְרוּ בָרֹד וְגַחְלֵי־אֵשׁ:

14 וַיִּרְעַם^a בְּשָׁמַיִם^b וַיְהִי וַיִּתֵּן קֶלֶד^c בָּרֹד וְגַחְלֵי־אֵשׁ:

15 וַיִּשְׁלַח חֲצִיּוֹ וַיִּפְיֹצַם וַיִּבְרָקִים רָב^b וַיְהַמֵּם:

16 וַיִּרְאוּ וַאֲפִיקֵי מוֹם^a וַיִּגְלוּ^b מוֹסְדוֹת תֵּבֵל

מִבְּעֶרְתָּהּ יְהוָה מִנְשַׁמַּת רוּחַ אַפְּדִי^d:

17 וַיִּשְׁלַח מִמָּרוֹם יִקְחֵנִי וּמִשְׁנֵי מַמִּיִם רַבִּים:

18 וַיַּצִּילֵנִי מֵאִיְבֵי עַז וּמִשְׁנֵאֵי^b כִּי־אֶמְצֶה מִמֶּנִּי:

19 וַיִּקְדְּמוּנִי בַיּוֹם אִידִי וַיְהִי־יְהוָה לְמִשְׁעַן לִי:

20 וַיּוֹצִיאֵנִי לַמֶּרְחָב וַיַּחְלִצֵנִי מִכַּף תַּחֲבִי:

21 וַיַּגְמִלֵנִי יְהוָה בְּצַדִּיק^a כָּבֹד^b יָדַי יִשִּׁיב לִי:

22 כִּי־שִׁמְרָתִי דִרְכֵי יְהוָה וְלֹא־רָשָׁעַתִּי מֵאֲלֹהֵי:

23 כִּי כָל־מִשְׁפָּטָיו לִנְגִדִי וְחֻקְתָּיו לֹא־אֶסִּיר מִנֵּי:

24 וַיֹּאדֵּי תַמִּים עִמּוֹ וַאֲשַׁתְּמֹר מַעֲוִי:

25 וַיִּשָּׁב־יְהוָה לִי בְצַדִּיק כָּבֹד יָדַי לִנְגִיד עֵינָיו:

26 עַם־חֲסִיד תִּתְחַסֵּד עַם־גִּבּוֹר תִּתַּמָּה תִּתַּמָּם:

5 ^a 1 c 2S, ^b משבר, 2S^{GL} || ^c 2S sine 1 || 6 2S || 7 ^a 2S וישמע ||
^b dl cf 2S || 8 ^a 2S^Q ויתנעש || ^{b-b} 2S מוסדות השמים || 11 10MSS 2S וירא ||
^c > 2S || ^d 2S סכות; 1 || ^e 2S חשרת || ^f 1 frt עבי || 12 ^a 2S וישת || ^{b-b} crpp || ^c 2S || 13 ^a 2S בפרו גחלי || ^b 2S מיש || ^c dl c 2S || 14 ^a 2S (עבים 6 Hie) עביו || ^b 2S חצים || ^c dl c 2S || 15 ^a 2S חצים || ^{b-b} 2S ויהם ||
^c 2S^Q || 16 ^a 2S ים || ^b 2S sine 1 || ^c 2S בגעררת || ^d 2S אפו || 18 ^a 2S ויצא למרחב אתי || 19 ^a 2S ל || 20 ^a 1 c 2S || 21 ^a 2S ויצא למרחב אתי || 22 ^a 2S חסיד || 23 ^a 2S חסיד || 24 2S melius וואשתמרה || 26 2S גבור, frt add.

47 תִּי־יְהוָה וּבְרִיךְ צוּרִי וַיְרוֹם אֱלֹהֵי יִשְׁעִי:

48 הָאֵל הַנּוֹתֵן נִקְמוֹת לִי וַיְדַבֵּר עִמָּי תַחְתִּי:

49 מִפְּלִטִי^a מֵאִיבֵי אֶרֶץ^b מִן־קִמִּי תְרוֹמֶמְנִי^c מֵאִישׁ חָמָס^d תַּצִּילֵנִי:

50 עַל־כֵּן וְאִזְדָּךְ בְּגוֹיִם וַיְהוָה וְלִשְׁמֶךָ אֲזַמְּרָה:

51 מִגִּדְלִי יִשְׁוּעוֹת מְלִכִּי וְעָשָׂה חֶסֶד לְמַשִּׁיחִי

לְדָוִד וְלִזְרַעוֹ עַד־עוֹלָם:

19¹ לְמִנְצַח מוֹמָזֹר לְדָוִד:

2 הַשָּׁמַיִם מִסִּפְרִים כְּבוֹד־אֵל וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מִגִּיד הַרְקִיעַ:

3 יוֹם לַיּוֹם וַיַּבֵּעַ אָמָר וְלֵילָה לְלֵילָה יַחְוֶה־דַּעַת:

4 אֵין־אָמָר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי גִשְׁמֵעַ קוֹלָם:

5 בְּכָל־הָאָרֶץ וַיֵּצֵא קוֹם^a וּבִקְצֵה תִּבֵּל מְלִיָּהֶם

לְשֹׁמֵשׁ^b שָׁם־אֶהֱל בָּהֶם^c:

6 וַיְהוּא בַּחֲתָן יֵצֵא מִחֻפָּתוֹ יִשִּׁישׁ כְּגִבּוֹר לְרוּץ אָרֶחַ:

7 מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצֵאוֹ וּתְקוּפָתוֹ עַל־קְצוֹתָם

וְאֵין נִסְתָּר מִחֻפָּתוֹ:

8 תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ

עֲדוֹת יְהוָה נְאֻמָּנָה מִחֻכְמַת פִּתִּי:

9 פִּקּוּדֵי יְהוָה יִשְׂרָאֵל מְשֻׁמְחֵי־לֵב

מַצֵּנֶת יְהוָה בָּרָה מֵאִירַת עֵינָיִם:

10 יִרְאֵת יְהוָה וְטַהוֹרָה עֹמֶדֶת לְעַד

מִשְׁפָּטֵי־יְהוָה אֱמֶת צִדְקוֹ יַחֲדוֹ:

11 הַנִּחְמָדִים מוֹדֵב וּמִפֹּי רֹב

וּמִתּוֹקִים מִדְּבַשׁ וְנִפֶּת צוּפִים:

12 גַּם־עֲבֹדְךָ נִזְהָר בָּהֶם בְּשִׁמְרָם עֲקֹב רֹב:

13 שְׁגִיאוֹת מִי־יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת נִקְנִי:

14 גַּם מוֹלִים^a וְחֹשֶׁךְ עֲבֹדְךָ אֶל־יִמְשְׁלוּ־בִי^b

אֲזֹ אֵיתָם וְנִקְיִתִּי מִפֶּשַׁע רֹב:

15 יְהִי לְרִצּוֹן אִמְרֵי־פִי וְהִגִּינוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

מאיבי ט c 1^b || ומציאי 2S^a 49 || ורודד vel ומרד prps, ומרד 2S^a 48
 חמס 2S^a 50 || חמס 2S^d 44 || cf. ad c-c || trsp accent; אף
 בים prps c || ול MSS pl^b || קולם prps a Ps 19, 5 || יהוה בגוים לשמך
 מורים ט a 14 || trsp a et b 13 || ומפז Var II || עד ט 18MSS 7 || בתהום
 תמיד + ט 15 || אף trsp || Var^{Ken} c || ב 8^b

20 ¹לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד:

²יַעֲנֶנָּה יְהוָה בַּיּוֹם צָרָה יִשְׁגָּבֶךָ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב:

³יִשְׁלַח-עֲזָרָךְ מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָ:

⁴יִזְכֹּר כָּל-מִנְחָתְךָ^a וְעֹלֹתֶיךָ^b יִדְשָׁנָה^c סֵלָה:

⁵יִתֵּן-לְךָ כָּל־בָּבֶכְךָ וְכָל-עֲצָתְךָ יִמְלֵא:

⁶נִרְנָנָה וּבִישׁוּעָתְךָ וּבִשְׁם-אֱלֹהֵינוּ נִגְדָּל

יִמְלֵא יְהוָה כָּל-מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ:

⁷עֲתָה יִדְעָתִי כִּי הוֹשִׁיעַ יְהוָה מִשִּׁיחִי

יַעֲנֶהוּ מִשְׁמִי קֹדֶשׁוֹ בְּגִבּוֹרֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ:

⁸אֱלֹהִים בָּרֶכֶב וְאֱלֹהִים בַּסּוּסִים וְאֶנְחֵנוּ בִשְׁם-יְהוָה^a אֱלֹהֵינוּ נִזְכִּיר^b:

⁹הִמָּה כָּרְעוּ וּנְפְלוּ וְאֶנְחֵנוּ קָמְנוּ וְנִתְעוֹדֵד:

¹⁰יְהוָה הוֹשִׁיעָה^a הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנִי^b בַּיּוֹם-קִרְאָנוּ:

21 ¹לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד:

²יְהוָה בָּעֲזָתְךָ יִשְׁמַח-מֶלֶךְ וּבִישׁוּעָתְךָ מַה-יִּגְדֵּל^b מְאֹד:

³תֵּאֲנֹת לְבוֹ נִתְתָּה לָּו וְאֶרֶשֶׁת שְׂפָתָיו כַּל-מִנְעֵת סֵלָה:

⁴כִּי-תִקְדָּמְנוּ בְּרִכּוֹת טוֹב תִּשְׁתִּי לְרֹאשׁוֹ עֲטֹרַת פָּז:

⁵חַיִּים וְשָׂאֵל מִמֶּךָ^a נִתְתָּה לָּו אֶרֶךְ יָמִים עֹלָם^b וְעַד:

⁶נִגְדָּל כְּבוֹדוֹ בִישׁוּעָתְךָ הוֹד וְהָדָר תִּשְׁנֶה עָלָיו:

⁷כִּי-תִשְׁתַּחֲוֶה בְּרִכּוֹת לְעַד תִּתְחַדָּהוּ כְּשִׁמְחָה אֶת-פָּנֶיךָ:

⁸כִּי-הַמֶּלֶךְ בִּטְחָ בִּיהוָה וּבְתִסְד עָלָיו בַּל-יִמּוּט:

⁹תִּמְצֵא יָדָךְ לְכָל-אֹיְבֶיךָ יְמִינְךָ תִּמְצֵא שֹׁנְאֶיךָ:

¹⁰תִּשְׁתַּמּוּ וּכְתֹנוּר אֵשׁ לַעַת פָּנֶיךָ יְהוָה כָּאֵפוֹ יִבְלַעֻם וְתֹאכְלֻם

¹¹פְּרִימוֹ מֵאֶרֶץ תִּאָּבֵד וְזֶרַעֻם מִבְּנֵי אָדָם: [אֵשׁ:]

¹²כִּי-נָטוּ עָלֶיךָ רֶגֶל חֲשָׁבוּ מִזְמָה בַּל-יִוָּכְלוּ:

¹³כִּי תִשְׁתַּמּוּ שָׂכָם בְּמִיתָרֶיךָ תִּכְוֶנֶן עַל-פָּנֶיךָ:

¹⁴רוּמָה יְהוָה בָּעֲזָתְךָ נִשְׁרִיה וְנִזְמָרָה גִּבּוֹרָתְךָ:

Ps 20, 3 frt 1 מִקֹּדֶשׁ || 4 ^a mlt MSS מִנְחָתְךָ || 6 Hie מִנְחָתְךָ || ^b 4MSS 38
 וְעֹלֹתֶיךָ || ^c prb 1 יִדְשָׁנָה || 5 5MSS 6^a al 3 + יהוה || 6 6 μεγαλυνθησόμεθα
 (נִגְדָּל vel נִגְדִיל); prps נִגִּיל || 7 ΑΣ Hie 3 בְּגִבּוֹרֹת cf 21,14 || 8 ^a >6^a ||
^b 6MSS μεγαλυνθησόμεθα 3 fortes sumus, frt 1 נִגְבִּיר || 10 ^a trsp || ^b 1 c 6
 Hie 1) עֲנֵנוּ vel הוֹשִׁיעַ in a || Ps 21, 2 ^a >6S Hie || ^b K יִגִּיל Q יִגִּיל || 5 ^a ?
 dl || ^b pc MSS לְעוֹלָם || 7 1? תִּרְוָהוּ || 9 prps תִּמְחֶץ || 10 ^a frt gl || 12 pc
 MSS 6^a מִזְמָת || 14 MSS 6 Hie גִּבּוֹרָתְךָ.

(ὁ τὴν ταπείνωσίν μου, sim ΣΣ *humiliationem meam*), al עֲרֻנִי.

24 יִרְאֵי יְהוָה הִלְלוּהוּ כָּל־זֶרַע יַעֲקֹב כִּבְדוּהוּ
וְגִדְּרוּ^a מִמֶּנּוּ כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל^a:

25 כִּי לֹא־בָזָה^a וְלֹא שָׁקַץ עֲנֹת^b עֲנִי

וְלֹא־הִסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ^c וּבִשְׂוֹעַי^c אֵלָיו שָׁמַע:

26 מֵאֲתֶרְךָ תִּהְלָתִי בִקְהֵל רַב נִדְרֵי אֲשָׁלֵם נֶגֶד יִרְאִיו:

27 וְאֶכְלוּ עֲנֻיִם וְיִשְׁבְּעוּ יִהְלְלוּ יְהוָה דִּרְשׁוּ

יְחִי לְבַבְכֶּם לְעֹד:

28 יִזְכְּרוּ וְיִישְׁבוּ אֶל־יְהוָה כָּל־אֲפִסֵּי־אָרֶץ

וְיִשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנָיֶךָ כָּל־מְשַׁפְּחוֹת גּוֹיִם:

29 כִּי לַיהוָה תִּמְלֹכָה וּמִשָּׁל בְּגוֹיִם:

[לֹא^c תִּיָּה^d:

30 אֶכְלוּ וְיִשְׁתַּחֲוּוּ כָּל־דֹּשְׁנֵי־אָרֶץ לְפָנָיו יִכְרְעוּ כָּל־יֹזְרֵי עֶפְרַי וְנִפְשׁוּ^b

31 זֶרַע^a יַעֲבֹדְנוּ יִסְפֹּר^b לְאֹתָנִי לְדֹרֹר^c: 32 יִבְאֵר^a וַיְגִידוּ עֲדֻקָּתוֹ לְעַם נֹלָד

23 מִזְמוֹר לְדָוִדⁱ [כִּי עָשָׂה^b:

יְהוָה רָעִי לֹא אֶחָסֵד: 2 בְּנִצָּנוֹת דָּשָׂא^a יִרְבִּיצָנִי

עַל־מִי מְנוּחַת יִנְהַלְנִי^b: 3 גִּפְשִׁי יִשׁוּבֵב

יִנְחֵנִי בְּמַעְגְלֵי־צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ:

4 גַּם כִּי־אֵלֶיךָ בָּגִיא צִלְמוֹת לֹא־אֵירָא רָע

^a כִּי־אַתָּה עֲמָדִי שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעֲנֶתְךָ תִּמָּה יִנְחֵמֵנִי^b:

5 תַּעֲרֹךְ לְפָנַי וּשְׁלֹחַן נֶגֶד צִרְיָ

דִּשְׁנָתְךָ בְּשֶׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסֵי רוּיָה:

6 אַךְ וְטוֹב וְחֶסֶד וְרַחֲמוֹנֵי כָּל־יָמֵי חַיִּי

וְשִׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה לְאָרֶץ יָמִים:

24 לְדָוִד מִזְמוֹרⁱ

לַיהוָה הָאָרֶץ וּמִלֹּאֶה תִּבְלֵ וְיִשְׁבִּי בָהּ:

2 כִּי־הוּא עַל־יָמִים יֹסְדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יִכּוֹנְנָהּ:

3 מִי־יַעֲלֶה בְּהַר־יְהוָה וּמִי־יָקוּם בְּמָקוֹם קֹדֶשׁוֹ:

24 ^{a-a} frt add || ^b KOr (non Or^{Ka}) 5 יְגִדְּרוּ || 25 ^a frt vb exc || ^b 1? (ל) עֲנֹת ||

^{c-c} 6 מִמֶּנִּי וּבִשְׂוֹעַי 5 || 27 5 αὐτῶν, sim S || 28 1MS 5S Hie לְפָנָיו ||

29 1c 5S מ' 5S || 30 ^a 1 יש' 5S || ^b pc MSS 5E' 5S וְנִפְשִׁי || ^c pc MSS 5ΑΣΘ 5S

דֹּר, || ^c prb 1c 5S יִסְפֹּר || ^b prb 1c 5S וְרָעִי || 31 ^a 5S חִיָּה || ^d Vrs חִיָּה || לֹא Hie

al || 32 ^a 1c 5S et c דֹּר || ^b 5S + יהוה || Ps 23, 2 ^a 5S || 6 5S וְיִנְהַלְנִי || ^b prps יִנְחֵנִי || ^{a-a} frt dl; trsp || 4 ^{a-a} frt dl; trsp || ^b trsp || שֶׁם = ἐκέλ +

בְּהַר S || 3 1MS S || Ps 24, 2 > 5S || 3 1MS S || וְיִשְׁבְּתִי 1, וְשִׁבְתִּי (cf S 5 Hie et habito) ||

4 נָקִי כַפִּים וּבֶרֶךְ לֵבָב אֲשֶׁר וְלֹא-נִשְׂאָ לִשְׂוֹא^a נַפְשׁוֹ^b
 וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה^c:

5 וְיִשָּׂא בִרְכָה מֵאֵת יְהוָה וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ:

6 זֶה דֹּר וְדָרְשׁוֹ^a מִבְּקִשֵׁי פָנֶיךָ^b יַעֲקֹב סֵלָה:

7 שְׂאֹו שְׁעָרִים וְרֹאשֵׁיכֶם וְהַנְּשָׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיִּבְזֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד:

8 מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יִהְיֶה עֲזוֹז וְגִבּוֹר יִהְיֶה גִבּוֹר מִלְחָמָה:

9 שְׂאֹו שְׁעָרִים וְרֹאשֵׁיכֶם וְשְׂאֹו פִתְחֵי עוֹלָם וַיִּבְזֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד:

10 מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יִהְיֶה^a צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סֵלָה^b:

25 לְדָוִד

(א) אֱלֹהֶיךָ יִהְיֶה נַפְשִׁי אֲשָׂא:

(ב) 2 אֱלֹהֵי בֶן בְּטַחְתִּי אֶל-אֲבוֹשָׁה אֶל-יַעֲלֹצִי אֲזִיבִי לִי:

(ג) 3 גַּם כָּל-קִרְיָה לֹא יִבְשׁוּ הַבּוֹזְנִים רִיקָם:

(ד) 4 דִּדְרִיכֶךָ יִהְיֶה הַזִּדְעָנִי אֲרַחֲתֶיךָ לְמִדְנִי:

(ה) 5 הִדְרִיכְנִי בְּאַמְתְּךָ וְלִמְדִנִי כִי-אַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׁעִי

[ו] אֲוֹתְךָ קִוִּיתִי כָל-הַיּוֹם:

(ז) 6 זָכַר-רַחֲמֶיךָ יִהְיֶה וְחִסְדֶּיךָ^b כִּי מַעֲלָם הַמָּה:

(ח) 7 חֲטָאוֹת נַעֲוִירִי וּפִשְׁעֵי^a אֶל-תִּזְכֹּר^b כִּפְחִסְדְּךָ זָכַר-לִי-אַתָּה

לְמַעַן טוֹבֶכָה יִהְיֶה^b:

(ט) 8 טוֹב-וַיִּשֶׁר יִהְיֶה עַל-כֵּן^a יוֹרֵה חֲטָאִים^b בְּדֶרֶךְ:

(י) 9 יִדְרֶךָ עֲנֻיִם בְּמִשְׁפָּט וַיִּלְמַד עֲנֻיִם דְּרָכֹו:

(כ) 10 כָּל-אַרְחֻזֹת יִהְיֶה חֶסֶד וְאַמֶּת לְנַצְרִי בְרִיתֹו וְעֹדֶתִיו:

(ל) 11 לְמַעַן-שִׂמְךָ יִהְיֶה וְסִלְחָתָ לְעוֹנֵי כִי רַב-הוּא:

(מ) 12 מִיֵּזֶה הָאִישׁ יֵרָא יִהְיֶה יוֹרֵנוּ בְּדֶרֶךְ יִבְחָר:

(נ) 13 נַפְשׁוֹ בְּטוֹב תִּלְוִן וְזָרְעוֹ יִירֹשׁ אֶרֶץ:

(ס) 14 סוֹד יִהְיֶה לִירֵאָיו וּבְרִיתֹו לְהוֹדִיעֵם:

(ע) 15 עֵינֵי תָמִיד אֶל-יְהוָה כִּי הוּא-יוֹצִיא מִרְשַׁת רַגְלִי:

4 ^a mlt MSS 1 min || ^b K mlt MSS Vrs נַפְשׁוֹ, Q compl MSS נַפְשִׁי, 1 K ||
^{c-c} frt add || 6 ^a K דְּרָשׁוֹ, 1 c Q דְּרָשׁוֹ, ^{MSS} ^{sh} יהוה || ^b 6 ^a K פָּנֵי אֱלֹהֵי ||
 2 MSS ⁸ אֱלֹהֵי || ^a frt ins || 10 ^a frt ins || 7 cf || 10 ^a frt ins || 9 1 c pl MSS וְהַנְּשָׂאוּ ||
 2 MSS ⁸ אֱלֹהֵי || ^a frt recte || 9 1 c pl MSS וְהַנְּשָׂאוּ || 7 cf || 10 ^a frt ins || 7 cf || 10 ^a frt ins ||
^b >6 || Ps 25, 1 prb vb nonnulla exc; prps 5c huc trsp || 2 dl || 3 frt 1 ||
 5 4 MSS ⁸ וְאֹתְךָ || ^a frt stich exc, cf ad 7 et ad 1 || 6 ^a Var זָכַר ||
^b frt c ^b conjg, al dl יהוה || ^c ^B || 7 ^a prb dl c ⁸ || ^{b-b} prb ^b vel ^c dl; frt ||
^c post 5 trsp || 8 ^a frt dl || ^b ? 1 || חֲטָאִים || 9 frt 1 בְּמִשְׁפָּט || 10 ^a frt 1 ||
 14 ? 1 || לָהֶם יוֹדִיעַ || al ins חֶפֶץ.

שִׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה כָּל־יְמֵי חַיִּי^b
 לַחֲזוֹת בְּנֹעַם־יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ:
 כִּי יִצְפְּנֵנִי וּבִסְכָּה^a בְּיוֹם^b רָעָה
 יִסְתַּרְנִי בְּסִתְרֵהָ אֶהְיֶה בְּצֹר יְרוּמָּמִי:
 וְעֵתָהּ יְרוּם^a רֹאשִׁי עַל אֹיְבֵי סָבִיבוֹתַי^b
 וְאֶזְבַּחַהּ בְּאֶהְלֹו זִבְחֵי תְרוּעָה
 אֲשִׁירָה וְאֶזְמָרָה לַיהוָה:
 שָׁמַע־יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא וְחָנְנִי וַעֲנֵנִי:
 לֵךְ וְאָמַר לְבִי בִקְשׁוּ פָנַי אֶת־פָּנֶיךָ יְהוָה אֲבַקֵּשׁ:
 אַל־תִּסְתַּר פָּנֶיךָ וּמִמֶּנִּי^c
 אַל תִּטֹּב־בְּאֵף עֲזָרְתִי הָיִיתִי
 אַל־תִּטְשֵׁנִי וְאַל־תִּעְזֹבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי:
 כִּי־אָבִי וְאֹמְרֵי עֲזֹבוּנִי וַיהוָה יֹאסֶפְנִי:¹⁰
 הִזְרֵנִי יְהוָה דְּרָכָךָ¹¹
 וְנַחֲנִי בְּאַרְחַ מִישׁוֹר לְמַעַן שׁוֹרְרֵי:
 אַל־תִּתְּנֵנִי^a בְּגִפָּשׁ צָרִי¹²
 כִּי קָמוּ־כִי עַד־יִשְׁקֹר^b וַיִּפַּח חֲמָם^b:
 לֹא־לֹא הֶאֱמַנְתִּי לִרְאוֹת בְּטוֹב־יְהוָה בְּאַרְץ חַיִּים:¹³
 קִנְיָה אֶל־יְהוָה חֲזֹק וַיֵּאֱמֶן לִבִּי וְקִנְיָה אֶל־יְהוָה:¹⁴
 28 יִלְדָּד^c

^a אֵלֶיךָ יְהוָה^b וְאֶקְרָא צוּרִי אַל־תִּחַרֶשׁ מִמֶּנִּי
 פֶּן־תִּחַשֶׁה מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־נוֹרְדֵי בּוֹר:
² שָׁמַע^a קוֹל תַּחֲנוּנִי בְּשׁוּעֵי אֵלֶיךָ
 בְּנִשְׁאֵי יָדַי^b אַל־דְּבִיר קִדְשֶׁךָ:
³ אַל־תִּמְשַׁכְּנִי עִם־רָשָׁעִים וְעִם־פְּעֵלֵי אָוֶן
 דְּבַרִּי שָׁלוֹם עִם־רַעֲיֵיהֶם וְרָעָה בְּלִבָּבָם:

4 ^{b-b} ? add cf 23,6 || 5 ^a mlt MSS ם min; Σ בקסה, Q Vrs בסקו || ^b mlt
 MSS ם min || 6 ^a 6Σ Hie ירים || ^b 6 סבבתי (c seq conjg); 1 frt אסבבה ||
 7 1 > mlt MSS 6Σ || 8 ^o prb crpp || 9 frt vbb exc || 11 frt vbb exc; al
 om 'ש' || 12 ^a frt ins c Hie יהוה || ^{b-b} 1 ? לי || 13 sic 11 (c punct);
 >5MSS; 6 לו c 12 conjg; Hie 8 ego autem; frt dl, vel post יהוה vbb
 exc (vel 1 ? ולא) || 14 ^o prb dl || Ps 28, 1 ^a mtr incert || ^b frt dl || 2 ^a 6
 Hie + יהוה || ^b ? ins יהוה.

4 תִּן-לָהֶם כַּפֶּעַלָם וּכְרַע מַעֲלֵיהֶם
 א^a כַּמַּעֲשֶׂה^b יְדֵיהֶם תֵּן לָהֶם הַשֵּׁב גְּמוּלָם לָהֶם:^a
 5 כִּי לֹא יִבְיִנוּ אֶל-פַּעֲלָתָא יִהְיֶה וְאֶל-מַעֲשֶׂה^b יָדָיו
 יִהְרָסוּם וְלֹא יִבְנֶם^d:
 6 בָּרוּךְ יְהוָה כִּי-שָׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנָי:
 7 יִהְיֶה וְעָנִי וּמִגְנִי בּוֹ בִטָּח לִבִּי
 וְנַעֲזַרְתִּי^a נִיעֲלֹז^b לִבִּי וּמַשִּׁירִי אֶהְדָּנִי:
 8 יִהְיֶה עֶז-לִמּוֹ וּמַעֲזוֹ יִשׁוּעוֹת מַשִּׁיחוֹ הוּא:
 9 הוֹשִׁיעָה וְאֶת-עַמּוֹ וּבָרֵךְ אֶת-גִּלְתָּךְ
 וְרַעַם וְנִשְׂאֵם עַד-הָעוֹלָם:
 29 מִזְמוֹר לְדָוִד

הָבִי לַיהוָה בָּנֵי אֱלֹהִים
 הָבִי לַיהוָה כְּבוֹד וָעֹז:
 2 הָבִי לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ
 הַשְׁתַּחֲוִי לַיהוָה בְּהִדְרַת-קִדְשׁ:
 3 קוֹל יְהוָה עַל-הַמָּיִם אֶל-הַכְּבוֹד הָרָעִים
 יְהוָה עַל-מָיִם רַבִּים:
 4 קוֹל-יְהוָה בִּכְחַ קוֹל יְהוָה בְּהַדָּר:
 5 קוֹל יְהוָה שֹׁכֵן אַרְזִים
 וַיִּשְׁבֵּר יְהוָה אֶת-אַרְצוֹ הַלְבִּנּוֹן:
 6 וַיִּרְקִיחֵם כְּמוֹ-עֵגֶל לְבִנּוֹן
 וְשָׂרִיזוֹן כְּמוֹ בֶן-רֶאמִים:
 7 קוֹל-יְהוָה חָצֵב לַהֲבֹת אֵשׁ:
 8 קוֹל יְהוָה יַחֲלִי מִדְבָּר
 יַחֲלִי יְהוָה מִדְבָּר קִדְשׁ:
 9 קוֹל יְהוָה וַיַּחֲלֵל אֵילָנֹת
 וַיַּחֲשֹׁף יַעֲרֹת

4 ^{a-a} >S || ^b 2MSS 𐤔𐤀𐤕 כַּמַּעֲשִׂי || 5 ^a 10MSS A פַּעֲלָתָא || ^b 2MSS 𐤔𐤀𐤕
 מַעֲשִׂי || ^c 𐤔 Hie 'תה' || ^d 𐤔 Hie 'תב' || 7 ^a trsp accent; frt ו dl; >S || ^b 𐤔
 ἀνέθαιεν, S *germinavit*, E' ἐκρατύνη = וַיַּחֲלֵץ || 𐤔 + ה̣ ὁρᾷ μου καὶ =
 וַיִּשְׁבֵּר יְהוָה אֶת-אַרְצוֹ הַלְבִּנּוֹן || 8 l c 8MSS 𐤔𐤕 לַעֲמֹז; Hie *mea*, Θ ἡμῶν || Ps 29, 1 9MSS
 2 || ^a 𐤔 ἐν αὐτῇ ἀγία αὐτοῦ (קִדְשׁוֹ) (בְּחַדְצוֹתָא *קִדְשׁוֹ) || 3 ^c seq conjg || 6 prb
 וַיַּחֲשֹׁף; trsp 𐤕 || 9 prps יַעֲלֹת (al אֵילָנֹת pro אֵילָנֹת); frt vb exc vel dl קוֹל יְהוָה וַיַּחֲשֹׁף.

וּבְהִיכָלוֹ כָּלוֹ אָמַר כְּבוֹד:

¹⁰ יְהוָה לַמַּבּוּל יֵשֶׁב

וַיֵּשֶׁב יְהוָה מֶלֶךְ לְעוֹלָם:

¹¹ יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן

יְהוָה וַיְבָרֶךְ אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

30 ¹ מִזְמוֹר שִׁיר־חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד:

² אֲרוּמָמֶךָ יְהוָה כִּי דָלִיתִנִּי וְלֹא־שִׁמְחָתָ אִיבִי לִי:

³ יְהוָה אֱלֹהֵי שְׁוַעֲתִי אֱלֹהֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי:

⁴ יְהוָה הַעֲלִיתָ מִן־שָׂאוֹל נַפְשִׁי חֲיִיתִנִּי מִיּוֹרְדֵי בּוֹר:

⁵ וַזְמַרְנוּ לַיהוָה חֲסִידָיו וַהֲוֹדוּ לִזְכֹּר קִדְשׁוֹ:

⁶ כִּי רָגַע וּבִאפֹֿן חַיִּים בָּרָצוּנוּ בְּעָרֵב יִלִּין כָּכִי וְלִבִּקֶּר רָגַה:

⁷ וַנֵּאֲנִי אָמַרְתִּי בְּשָׁלוֹי בַּל־אֲמוּט לְעוֹלָם:

⁸ יְהוָה בָּרָצוֹנֶךָ הַעֲמַדְתָּה לְהַרְרִי עֹז הַסִּתְרָתָ פָּנֶיךָ הִנֵּיתִי נִבְהָל:

⁹ אֱלֹהֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא וְאֶל־אֹדְנִי אֶתְחַנֵּן:

¹⁰ מִה־בִּצָּע בְּדַמִּי בְּרִדְתִּי אֶל־שֹׁחַת הַיּוֹדֵךְ עֹפֶר הַיְגִיד אֶמְתִּיק:

¹¹ שָׁמַע־יְהוָה וַחֲנֻנִי ^b יְהוָה הִיָּה־עֲזָר לִי:

¹² הִפְכָּתָ מִסִּפְדִּי לְמַחֹל לִי פִתַּחְתָּ שִׁקְי וַתִּאֲזָרְנִי שִׁמְחָה:

¹³ לְמַעַן וַיִּזְמַרְךָ כְּבוֹד וְלֹא יָדָם יְהוָה אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אֲוֹדְךָ:

31 ¹ לְמִנְצָח מִזְמוֹר לְדָוִד:

² בְּדִי־יְהוָה חֲסִיתִי אֶל־אֲבוֹשָׁה לְעוֹלָם

בַּעֲדָקָתְךָ פִּלְטִנִּי: ³ הִטָּה אֵלַי וְאָזְנֶךָ

מִהִרָה הִצִּילֵנִי ^a הִיָּה לִי לְצוֹר־מַעֲזוֹ ^b:

לְבֵית מַצּוֹדוֹת לְהוֹשִׁיעֵנִי: ⁴ כִּי־סִלַּעַי וּמַצּוֹדְתִי אֶתָּה

וּלְמַעַן שִׁמְךָ ^a תִּנָּחֲנִי וַתִּנְהַלֵּנִי ^b: ⁵ תִּזְצִיאֵנִי מִרְשַׁת זֶו טָמְנוּ לִי

כִּי אֶתָּה מַעֲזוֹי: ⁶ בְּיָדְךָ אֶפְקִיד רוּחִי

פְּדִיתָה אוֹתִי יְהוָה אֵל אֱמֶת: ⁷ שָׁנְאַתִּי הַשְׁמָרִים הַכְּלִי־שׂוֹא

וְאֲנִי אֶל־יְהוָה בִּטְחָתִי: ⁸ אֲגִילָה וְאֶשְׁמְחָה בְּתִסְרָךְ

Ps 30, 4 K ΘΟΥΣ מְיוֹרְדֵי, Q MSS ΑΣ Hie & מְיוֹרְדֵי; 1 K || 6 prps נָגַע ||
8 prb crrp, & לְהַרְרִי, & τῷ καλλει μου & gloria mea = (sic IMS) ||
9 mlt MSS יהוה, & אֱלֹהֵי || 11 ^a & שָׁמַע || ^b & חֲנֻנִי || & & הִיָּה || 13 & ἡ δόξα
μου || Ps 31, 2 & + καὶ ἐξελού με (וְהִצִּילֵנִי) || 3 ^a IMS + יהוה, frt recte; hic
et in vv sqq trsp: || ^b E' מַעֲזוֹ || 4 ^a IMS & + יהוה || ^{b-b} & me consolatus est;
prb dl vb || 5 prb 1 מַעֲזוֹי || 7 1 c IMS et Vrs שָׁנְאַת.

אֲשֶׁר רָאִיתָ אֶת-עֲנִי יִדְעַתָּ בְּצָרוֹת נַפְשִׁי:
 9 וְלֹא הִסְתַּרְתִּי בֵּינִי-אֹיֵב הַעֲמַדְתָּ בְּמִרְחָב רִגְלִי:
 10 חָנְנִי יְהוָה כִּי צָרָה לִי עָשָׂשָׁה בְּכַעַס^a עֵינַי^b נַפְשִׁי וּבִטְנִי^b:
 11 כִּי כָלוּ בִּגְדֹנִי חַיִּי וּשְׁנוֹתַי בְּאַנְחָה
 כָּשָׁל בְּעוֹנִי^a כַּחַי וְעַצְמִי עָשָׂשׁוּ^b:
 12 מִכָּל-צָוָרִי הֵייתִי חֲרָפָה וְלִשְׁכְּנִי מֵאֹד
 וּפְתַח לְמִידָעִי רָאִי בַּחוּץ גִּדְּדוּ מִמֶּנִּי:
 13 גִּשְׁכַּחְתִּי כִּמֶּת מֶלֶךְ הָיִיתִי כְּכֹלִי אֶבֶד:
 14 כִּי שָׁמַעְתִּי וּדְבַת רַבִּים מְגֹזֵר מִסָּבִיב
 בַּהֲוֹסֶם יָחַד עָלַי לִקְחַת נַפְשִׁי זִמְמוּ:
 15 וַיֵּאֲנִי וְעֲלִידָה בְּטַחְתִּי יְהוָה אֲמַרְתִּי אֱלֹהֵי אֲתָה:
 16 בִּידָדָה עֲתִיתִי הִצִּילָנִי מִיַּד-אֹיְבִי וּמִרְדְּפִי:
 17 הָאִירָה פָנָיָה עַל-עֲבֹדָה הוֹשִׁיעֲנִי בַּחֲסִדָּה:
 18 יְהוָה אֱלֹהֵי-אֲבוֹשָׁה כִּי קִרְאתִיךָ יִבְשׁוּ רִשְׁעִים יִדְמוּ לְשֹׂאזִל:
 19 תִּתְּלַמְנָה שִׁפְתֵי שֹׁקֵר הַדְּבָרוֹת עַל-צִדִּיק עָלְתָה בְּגִאוֹה וּבְזוֹז:
 20 מִה רַב-טוֹבָךָ אֲשֶׁר-צָפַנְתָּ לִּירְאִיךָ
 פָּעִלְתָּ לַחֹסִים בְּךָ נִגַּד בְּנִי אָדָם:
 21 תִּסְתִּירֵם וּבִסְתֵּר פָּנֶיךָ מִרְכְּסֵי-אִישׁ
 תַּצְפֶּנֶם בְּסִכָּה מִרִיב לְשָׁנוֹת:
 22 בָּרוּךְ יְהוָה כִּי הִפְלִיא חֲסִדּוֹ^b לִי^c בְּעִיר מְצֹרֶה^d:
 23 וַיֵּאֲנִי וַאֲמַרְתִּי בַּחֲפוּזִי נִגְרַזְתִּי מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ
 אֲכֹן שָׁמַעְתָּ קוֹל תַּחֲנוּנִי בְּשׁוּעֵי אֱלֹהֶיךָ:
 24 אֶהְיֶה אֶת-יְהוָה כָּל-חֲסִידָיו אֲמוּנִים נֹצֵר יְהוָה
 וּמִשְׁלָם עַל-יָתֵר עֲשָׂה גִאוֹה:
 25 חֲזָקוּ וַיֵּאֲמֵן לְבַבְכֶּם כָּל-הַמִּיחָלִים לַיהוָה:
 32 יִלְדֹד מִשְׁכָּבִיל^a
 אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי^b-פֶשַׁע כְּסוּי חַטָּאה:

10 ^a 10MSS מִכַּעַס || ^{b-b} frt dl || 11 ^a 1 c 6S בְּעֵנִי vel c Σ בְּעֵנִי || ^b prb
 crp || 12 prps מְגֹזֵר vel מְגֹזֵר || 15 frt dl || 16 prps
 20 3MSS 6 + יְהוָה || 22 ^a 4MSS אֲשֶׁר || ^b S *electos (sibi elegit)*, E'
 ὁσίου αὐτοῦ || ^c > 6, S לוֹ || ^{d-d} prps מְצֹרֶה || 23 14MSS נִגְרַזְתִּי, 2MSS
 נִגְרַשְׁתִּי cf Jon 2,5 || Ps 32, 1 ^a mtr incert || ^b Sexta נִשְׁוִי.

אֲשֶׁר־יָאֲדָם לֹא־יִחָשֵׁב יְהוָה לֹו עֵוֹן
וְאֵין בְּרוּחוֹ רַמְיָה:

כִּי הִחֲרַשְׁתִּי בְּלוֹ עֲצָמִי בְּשֹׁאֲנָתִי כָל־הַיּוֹם:

דִּכְּוִיזָמָם וְלִילָה תִכְבֵּד עָלַי יָהּ

נִהְפָּךְ^a לְשֹׁדִי^b בְּחִרְבֵּנִי^c קִוִּץ^d סָלָה:

חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ^a וְעוֹנִי לֹא־כִסִּיתִי

אִמְרָתִי אֹדָה עָלַי^b בְּשָׁעִי לִיהוָה

וְאַתָּה נָשֵׂאתָ עוֹן חֲטָאתִי סָלָה^d:

עַל־זֹאת יתְפַלֵּל כָּל־חֲסִיד וְאֱלֹהֶיךָ

לַעֲת מַצּוֹא רֹק לְשֹׁטֶף מִים רַבִּים אֱלֹוֹ לֹא יִגִּיעוּ:

אֲתָה וְסִתָּר^a לִי מִצָּר תִּצְרֵנִי

רְגִי פֶלֶט^b תְּסֻבְּבֵנִי סָלָה:

אֲשַׁכִּילֶךָ וְאֹזְרֶךָ בְּדֶרֶךְ־נֹו תִלָּךְ

אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינִי: [בָּל קִרְבִּי אֱלֹהֶיךָ:

אֶל־תִּהְיֶה^a וּכְסוּם כִּפְרֶךָ אֵין הִבִּין בְּמִתְגַּזְרֵסָן עֲדִיו לְבָלוֹם

רַבִּים מְכַאֲזִים לְרָשָׁע

וְהַבּוֹטָח בִּיהוָה חֲסִד יְסֻבְּבֵנוּ:

שְׁמָחוּ בִיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים

וְהִרְגִּינוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב:

33ⁱ יִרְגֵנוּ צְדִיקִים בִּיהוָה לְיֹשְׁרִים נֹאנָה תִהְלֶה:

הַזֶּדֶן לִיהוָה בְּכָנּוֹר בְּגִבֹּל עָשׂוֹר וּמְרוֹלֹו:

שִׁירֵי־לֹו שִׁיר חֲדָשׁ הֵיטִיבוּ נֶגֶן בְּתִרוּעָה:

כִּי־יִשָּׁר דְּבַר־יְהוָה וְכָל־מַעֲשָׂהוּ בְּאֱמוּנָה:

אֶהָב צִדְקָה וּמִשְׁפָּט חֲסִד יְהוָה מְלֵאכָה הָאָרֶץ:

בְּדַבֵּר יְהוָה שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיו כָּל־צְבָאִים:

כִּנֹּס בְּיַד מִי הַיָּם נָתַן בְּאֹצְרוֹת תְּהוֹמֹת:

יִירָאוּ מִיהוָה כָּל־הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ יִגְוִרוּ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֶל:

לְפִי^a 3 compl MSS בְּלוֹ 4^a 6 ἑστράφην Hie *versatus sum*; IMS +

6 ὤσθ' Hie לְשֹׁדִי^b 8 לְשֹׁדִי^c 9 ὀ; IMS בְּחִרְבֵּנִי^c cf ΣΘ 10 קִוִּץ^d 11 פְּשָׁעִי

12 > 6A 13 5^a 6 ἐννύπτια 14^b 2MSS 15 ὀ 16 pc MSS 17 6A Hie

18 > Hie 19 6^{oo} crrp; prps מִצָּר קוֹל ש' 20 לעֲת מַצּוֹק vel לעֲת מַצּוֹק מִצּוֹק

21^a 22 סִתָּר^{b-b} crrp, 6A Hie 23 רְגִי פ' 24 רְגִי 25 8 ἑπιστηριῶ = אִיעֲצָה

26 Prv 16,30 27 9^a 2MSS 28 תִּהְיֶה^{b-b} prb crrp 29 Ps 33, 1 30 ὤס' + 31 pc MSS

32 8 frt dl. 33 כִּנֹּס = 34 7 l c Vrs 35 בְּדַבְרוֹ 36^{oo} frt l 37 חֲסִידוֹ 38^{oo} frt l 39 5^{oo} 40 לִיהוָה

- 9 כִּי הוּא אָמַר וַיֵּהִי הוּא-צִוָּה וַיַּעֲמֵד:
 10 יִהְיֶה הַפִּיר עֲצַת נֹזִים הִנֵּיא מַחֲשָׁבוֹת עַמִּים:
 11 עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם תִּעֲמַד מַחֲשָׁבוֹת לְבֹ לְדָר וְדָר:
 12 אֲשֶׁרִי הִנּוּי אֲשֶׁר-יִהְיֶה אֱלֹהֵי הָעָם וּבָחַר לְנַחֲלָה לֹז:
 13 מַשְׁמִים הַבֵּיט יְהוָה רְאָה אֶת-כָּל-בְּנֵי הָאָדָם:
 14 מִמִּכּוֹן-שִׁבְתּוֹ הַשְׁגִּית אֶל כָּל-יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ:
 15 הַיַּצֵּר יַחַד לֵבָם הַמְבִּין אֶל-כָּל-מַעֲשֵׂיהֶם:
 16 אֵין-הַמִּלֵּךְ נוֹשָׁע בְּרֶב-חַיִל גָּבוֹר לֹא-יִנָּצַל בְּרֶב-כֹּחַ:
 17 שֶׁקֶר הַסּוֹס לְתַשׁוּעָה וּבְרֶב חֵילוֹ לֹא יִמְלֹט:
 18 הִנֵּה עֵין יְהוָה אֶל-יִרְאָיו לְמִנְחָלִים לְחֶסֶדוֹ:
 19 לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם וּלְחַיֹּתָם בְּרָעַב:
 20 נַפְשָׁנוּ חֲכָתָה לִיהוָה עֲזָרְנוּ וּמִגִּבּוֹנוּ הוּא:
 21 כִּי-בֹ יִשְׁמַח לִבָּנוּ כִּי בָשָׂם קִדְשׁוֹ בְּטַחָנוּ:
 22 יִהְיֶה-חֶסֶדְךָ יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לָךְ:
 34 וְלִדּוֹד בְּשִׁנּוֹתָיו אֶת-טַעֲמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיִּגְרָשֶׁהוּ וַיִּלָּךְ:
 (א) 2 אֲבָרְכָה אֶת-יְהוָה בְּכָל-עֵת תָּמִיד תִּהְלֶתוּ בִּפִּי:
 (ב) 3 בִּיהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וַיִּשְׁמְחוּ:
 (ג) 4 גִּדְּלוּ לִיהוָה אֲתִי וּנְרוֹמְמָה שִׁמּוֹ יַחְדּוֹ:
 (ד) 5 דַּרְשֵׁתִי אֶת-יְהוָה וְעֲנֵנִי וּמִכָּל-מִגְוֵרוֹתֵי הַצִּילָנִי:
 (ה) 6 הַבִּיטוּ^a אֵלָיו^b וְנִהְרֹו^c וּפְנִיָהֶם^d אֶל-יַחְפָּרוּ:
 (ו) 7 זֶה עָנִי קְרָא וַיִּהְיֶה שֹׁמֵעַ וּמִכָּל-צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעֵנוּ:
 (ח) 8 חֲנֵה מִלֵּאד־יְהוָה סֹבִיב לִירְאָיו וַיַּחֲלָצֵם:
 (ט) 9 טַעֲמוּ וּרְאוּ כִי-טוֹב יְהוָה אֲשֶׁרִי הַגִּבֹּר יַחֲסֶה-בּוֹ:
 (י) 10 יִרְאוּ אֶת-יְהוָה קִדְשׁוֹ כִּי-אֵין מַחֲסוֹר לִירְאָיו:
 (כ) 11 כִּפְּרִים^a רָשׁוּ וְרָעִבוּ וְדָרְשׁוּ יְהוָה לֹא-יַחֲסְרוּ כָל-טוֹב^b:
 (ל) 12 לְכוּ-בְנִים שִׁמְעוּ-לִי יִרְאַת יְהוָה אֲלַמְּדָכֶם:
 (ט) 13 מִי־הָאִישׁ הִחְפֵּץ חַיִּים אֲהַב יָמִים לְרֹאוֹת טוֹב:
 (ג) 14 נִצֵּר לְשׁוֹנֶה מִרַּע וְשִׁפְתָיו מִדְּבַר מִרְמָה:
 (ס) 15 סוֹר מִרַּע וַעֲשֵׂה-טוֹב בִּקְשׁ שָׁלוֹם וְרִדְפֵהוּ:

9 וַיַּעֲמֵד S || 12 dl ? || 14 IMS קִדְשׁוֹ || 15 יַחַד S || 17 יִמְלֹט S || 18 IMS
 S || Ps 34, 6 ^a 1 c 8MSS (S) AS Hie הַבִּיטוּ ^b 1 frt ^c cf ^a; 1 c
 S AS Hie וְנִהְרֹו ^d 1 c S Hie וּפְנִיָהֶם || 7 ^a 1 prb וְשִׁמְעַה || 9 prb dl || 11 ^a prps
 וְדָרְשׁוּ || vel 1 כל טוב || ^b dl כִּפְּרִים (f), al כִּפְּרִים.

(ע) ¹⁶עֲנֵי יְהוָה אֶל־צְדִיקִים וְאֲזַנּוֹ אֶל־שׁוֹעֲתָם:
 (פ) ¹⁷פָּנֵי יְהוָה בַּעֲשֵׂי רָע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זָכָרָם:
 (צ) ¹⁸צַעֲקוּ וַיהוָה שָׁמַע וּמִכָּל־צָרוֹתֵם הִצִּילָם:
 (ק) ¹⁹קָרֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־דַּכְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ:
 (ר) ²⁰רַבּוֹת רַעוֹת צָדִיק וּמִכָּל־ם יִצִּילֵנוּ יְהוָה:
 (ש) ²¹שֹׁמֵר כָּל־עֲצֻמָּתָיו אֶתֶּת מֵהֲנֶה לֹא נִשְׁבָּרָה:
 (ת) ²²תְּמוֹתֶת רָשָׁע רָעָה וְשֹׁנְאֵי צָדִיק יֹאשְׁמוּ:
²³פָּדָה יְהוָה נַפְשׁ עַבְדּוֹ וְלֹא יֹאשְׁמוּ כָל־הַחַסִּים בּוֹ:
35 ^aלְדוֹד

רִיבָה יְהוָה אֶת־יְרִיבָיו^b לֶחֶם אֶת־לֶחֶמִי:
²הִחֲזֹק מִגֵּן וְצַנָּה וְקוֹמָה בְּעֵרְתִּי:
³וְהִרְק חֲנִית וְסֶגֶר^a לְקִרְאֵת רֹדְפִי
 אֲמַר^b לְנַפְשִׁי יִשְׁעֲתֶךָ אֲנִי:
⁴וַיִּבְשׁוּ וַיִּכָּלְמוּ מִבִּקְשֵׁי נַפְשִׁי
 וַסִּגּוּ אַחֲזֹר וַיִּחַפְּרוּ חֲשָׁבֵי רַעְתִּי:
⁵יִהְיוּ כַּמֶּן לִפְנֵי־רוּחַ^a וּמִלֶּאךְ יְהוָה^a הַדּוֹחָה^b:
⁶וַיִּהְיוּ־דֹרְכֵם חֲשָׁד^a וַחֲלֻלָּתֵךְ^b וַיִּהְיוּ^b רֹדְפֵם:
⁷כִּי־חֲנָם טָמְנוּ־לִי שִׁחַת^a רִשְׁתָּם חֲנָם^b חֲפָרוּ לְנַפְשִׁי:
^aתְּבוֹאָתָהּ שׁוֹאָה לֹא־יִדְעָ^a
 וְרִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר־טָמַן תִּלְכְּדוּ בְּשׁוֹאָה^b וּפֶל־בָּהּ:
⁹וְנַפְשִׁי תִגִּיל בִּיהוָה תִּשְׁוֶשׁ בִּישׁוּעָתוֹ:
¹⁰כָּל עֲצֻמָּתִי וְתִאמְרָנִי יְהוָה מִי כָמוֹךָ
 מִצִּיל עֲנִי מִחֲזֹק מִמֶּנּוּ וְעֲנִי וְאֲבִיוֹן מִגִּזְלוֹ:
¹¹יְקוֹמוּן עֲדֵי חֲמָם אֲשֶׁר לֹא־יִדְעָתִי וְשֹׁאֲלוֹנִי:
¹²וְשִׁלְמוֹנִי רָעָה תַּחַת טוֹבָה שְׂכֹל לְנַפְשִׁי:
¹³וְאֲנִי וּבְחֻלּוֹתֵם לְבוֹשֵׁי שֹׁק עֲנִיתִי בְצֹם נַפְשִׁי

16 trsp 16 et 17 || 18 68 + צְדִיקִים, 1 al || 21 2MSS 6 + יהוה || 22 68
 רִיבֵי || 8MSS 8 || מְזֹמֹר || Ps 35, 1^a 6^A || פָּדָה || 23 68 Hie || תְּמוֹתֵת ||
 2 pl MSS לַע' || 3^a prps וְסֶגֶר (σάραρις) || ^b frt vb exc || 5^{a-a} ? 1 || וּמִלֶּאכֹו || ^b 1 c
 6 || וְהִרְק || 7^a prb dl c 8 || וְשֹׁאָה || ^{b-b} ? 1 || וְשִׁלְמוֹנִי || 8^{a-a} ? dl (cf Jes 47, 11)
 1 || וְשִׁחַת || cf 8 || 2MSS 6 חֲפָרוּ || ^c 2MSS 6 חֲפָרוּ || 10 frt dl || 11 ? dl || 12 mlt MSS שְׂכֹל || 3MSS
 vel vbb exc || ^b frt 1 || בְּשׁוֹאָה || 13 frt dl || שֹׁק || al שֹׁקְרוּ || 13 frt dl.
 שְׂכֹל cf Σ ἀντεστραμμένα; prps נָכוֹל, al שֹׁקְרוּ || 13 frt dl.

וּתְפַלְתִּי עַל־חִיקִי תָשׁוּב: ¹⁴ כָּרַע כָּאֵח לִי
הִתְהַלַּכְתִּי^a בְּאֶבֶל־אֵם^b קָדַר שַׁחֲתִי:
¹⁵ וּבְצִלְעֵי שִׁמְחוּ וְנֶאֱסָפוּ^a נֶאֱסָפוּ עָלַי גִּכִּים^b וְלֹא יִדְעֵתִי^a
קָרְעוּ^c וְלֹא־דָמוּ: ¹⁶ בְּתִנְפִּי^a לָעֲנִי מַעֲזוּג^b
חָרָק^c עָלַי שְׁנִימוּ: ¹⁷ אֲדֹנָי^a בְּמָה תִּרְאֶה
הַשִּׁיבָה גַּפְשִׁי מִשְׁאִיָּהֶם^b מִכְּפִירִים יְחִידָתִי:
¹⁸ אֲזִידָךְ בְּקֶהֱל רַב בְּעַם עֲצוּם אֶהְלֶלְךָ:
¹⁹ אֶל־יִשְׁמְחוּ־לִי אֵיבֵי שֹׁקֵר שִׁנְאֵי חַנָּם יִקְרְצוּ־עֵינָי:
²⁰ כִּי לֹא שְׁלוֹם יִדְבְּרוּ וְעַל רִגְעֵי־אָרֶץ
דִּבְרֵי מִרְמוֹת יַחֲשֹׁבוּ: ²¹ וַיִּרְחִיבוּ עָלַי פִּיָּהֶם
אָמְרוּ הֲאֵחָהּ הֵאֵת רֵאתָה עֵינֵינוּ:
²² רֵאִיתָה^a יְהוָה אֶל־תַּחֲרֹשׁ אֲדֹנִי אֶל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי^b:
²³ הָעִירָה וְהַקִּיצָה לְמִשְׁפָּטִי אֱלֹהִי וְאֲדֹנִי לְרִיבִי:
²⁴ שִׁפְטֵנִי בְּצִדְקָךְ^a יְהוָה אֱלֹהִי^b וְאֶל־יִשְׁמְחוּ־לִי^c:
²⁵ אֶל־יֹאמְרוּ בְּלִבָּם הֵאֵת גִּפְשִׁינוּ^a
אֶל־יֹאמְרוּ בְּלַעֲנוּהוּ^b:
²⁶ יִבְשׁוּ וַיַּחֲפְרוּ וַיַּחֲדֹ שִׁמְחִי רַעְתִּי
יִלְבְּשׁוּ־בִשָּׁת וּכְלָמָה הַמְגִדִּילִים עָלַי:
²⁷ יִרְנֶנּוּ וַיִּשְׁמְחוּ^a חֲפָצֵי צִדְקִי וַיֹּאמְרוּ תָמִיד
יִגְדֵּל יְהוָה^b הַחֲפֹץ שְׁלוֹם עַבְדּוֹ:
²⁸ וְלִשְׁוֹנֵי תִהְיֶה צִדְקָךְ כָּל־הַיּוֹם תִּהְלֶתְךָ:
36 ¹ לְמִנְצָח לַעֲבֹד־יְהוָה לְדוֹד:
² נֶאֱם־פֶּשַׁע לְרָשָׁע בִּקְרֹב לְבָי^a אֵין־פֶּחַד אֱלֹהִים לַגִּיד עֵינָיו:
³ כִּי־הִחְלִיק אֱלֹוֵ בְּעֵינָיו לְמִצָּא עֲוֹנוֹ לְשָׁנָא:
⁴ דִּבְרֵי־פִיו אֶון וּמְרָמָה חָדַל לְהַשְׁכִּיל לְהִיטִיב:

¹⁴ ^a prb trsp ^a || ^{b-b} ⑥(\$)\$ בְּאֶבֶל; prps אֵם || ¹⁵ ^{a-a} crrp et frt dl
(cf 11) || ^b prps נֶכְרִים || ^c ⑥ קָרְעוּ; prps קָרְאוּ || ¹⁶ ^a crrp; ⑥ ἐπείρασθν με
לָעֲנִי מ' || ^{b-b} 1MS חֲרָפוֹנִי, al בְּחָרְפָה, al בְּחָנְךָ prps (c 15 conjg), al
לָעֲנִי לְעָנִי vel ל' לָעֲנִי || ^c frt 1 חָרָק || ¹⁷ ^a ? dl || ^b frt 1 מִשְׁאִיָּהֶם, al
1 c ⑥ לָעֲנִי לְעָנִי || ¹⁹ ^{oo} ? dl || ²⁰ 1 frt || ²¹ frt dl || ²² ^a prps וְאֵתָה || ^b frt dl (vel
מִשְׁאִיָּהֶם || ²³ frt dl (vel וְהַקִּיצָה || ²⁴ ^a pc MSS בְּצִדְקָתְךָ || ^b frt dl || ^c 1MS
אֲדֹנִי || ²⁵ ^a mlt MSS נִפְשֵׁינוּ || ^{b-b} frt dl || ²⁷ ^a frt Var || ^b frt trsp accent ||
Ps 36, 2 ^{a-a} ⑥ פֶּשַׁע לְרָשָׁע || ^b 1 prb c pc MSS ⑥ Hie \$ לְבוֹ || 3 prps וְל',
al dl.

5 אָנוּ וַיִּחַשְׁבּוּ עַל־מִשְׁכָּבוֹ
 וַיִּתְּצוּ עַל־דֶּרֶךְ לֹא־טוֹב רָע לֹא יִמָּאֵס:
 6 יִהְיֶה בְּהַשְׁמִים חֲסִדֶּךָ אֱמוּנָתְךָ עַד־שְׁחָקִים:
 7 צִדְקַתְךָ בְּהַרְרֵי־אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ תִּהְיֶה רַבָּה
 אָדָם וּבְהִמָּה תוֹשִׁיעַ יִהְיֶה:
 8 מִה־יִּקְרַח חֲסִדֶּךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצַל כְּנָפֶיךָ יִחְסִיוּ:
 9 יִרְוֶין מִדָּשֶׁן בֵּיתְךָ וְנַחֵל עֲדָנֶיךָ תִּשְׁקֶם:
 10 כִּי־עֲמֶךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאֹזְרֶךָ נִרְאָה־אֹזֶר:
 11 מִשֶּׁן חֲסִדֶּךָ לִידְעֶיךָ וְצִדְקַתְךָ לִישְׂרֵי־לֵב:
 12 אֶל־תְּבוֹאֲנִי רָגֶל גֹּאֲוָה וַיִּדְרָשׁעִים אֶל־תִּנְדְּנִי:
 13 שָׁם גָּפְלוּ פְעָלֵי אָנוּ דָּחוּ וְלֹא־יָכְלוּ קוֹם:
 37¹ לְדָוִד

(א) אֶל־תִּתְחַר בְּמַרְעִים אֶל־תִּקְצֹא בַעֲשֵׂי עוֹלָה:
 2 כִּי בַחֲצִיר מִהֲרָה יִמְלוּ וּכְיֶרֶק דָּשָׁא יִבּוֹלוּ:
 (ב) 3 בְּטַח בִּיהִיָּה וַעֲשֵׂה־טוֹב שְׁכֹן־אָרֶץ וִרְעָה אֱמוּנָה:
 4 וְהִתְעַנֵּג עַל־יְהוָה וַיִּתֵּן־לֹךְ מִשְׁאֲלַת לִבְךָ:
 (ג) 5 נֹזֵל עַל־יְהוָה דִּרְכֶּךָ וּבְטַח עָלָיו וְהוּא יַעֲשֶׂה:
 6 וְהוֹצִיא כְּאוֹר צִדְקֶךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ בַּצְּהָרִים:
 (ד) 7 דָּוִם וְיִהְיֶה וְהִתְחַלֵּל לָךְ:
 אֶל־תִּתְחַר בְּמַצְלִית דִּרְכּוֹ בְּאִישׁ עֹשֶׂה מְזֻמּוֹת:
 (ה) 8 תִּהְרֶף מֵאָף וְעֵזֵב חֲמָה אֶל־תִּתְחַר אֶדְ־לִהְרֶע:
 9 כִּי מַרְעִים יִכְרֹתוּן וְקוֹץ יִהְיֶה תִּמָּה יִירָשׁוּ־אָרֶץ:
 (ו) 10 וְעוֹד מַעַט וְאֵין רֶשַׁע וְהִתְבּוֹנְנָת עַל־מְקוֹמוֹ וְאִי־נָנוּ:
 11 וְעֵנִים יִירָשׁוּ־אָרֶץ וְהִתְעַנְּנוּ עַל־רֵב שְׁלוֹם:
 (ז) 12 זִמָּם רֶשַׁע לְצַדִּיק וְחָרָק עָלָיו שְׁנָיו:
 13 אֲדָנִי יִשְׁחַקְלֹו כִּי־רָאָה כִּי־בָא יוֹמוֹ:
 (ח) 14 חֲרִב וּפְתַחוּ רִשְׁעִים^a וְדִרְכּוֹ קִשְׁתָּם לְהַפִּיל עָנִי וְאִכְיוֹן^a לְמִבּוֹת
 15 חֲרָבָם תְּבוֹא בְלָבָם וְקִשְׁתוֹתָם תִּשְׁבֶּרְנָה:

6 prps עַד־שְׁמִים cf 57,11 vel ש' גְּבַה cf Hi 22,12 || 7 frt c 8 conjg ||
 vs 8 mtr incert (prps לְבָנִי) || 12 prps תְּבוֹנִי || Ps 37, 1 pl MSS Vrs
 וְאֵל || 6 mlt MSS מִשְׁפָּטֶיךָ || 7 frt vbb exc; cf ad 14 || 8 °° prps dl (cf 7) ||
 9 frt dl || 13 6MSS בָּא || 14 ^{a-a} frt dl; al 'וא' c 7 conjg || ^b 18MSS
 6 לב; Hie corde in via.

- (ט) 16 טוֹב־מַעַט לַצַּדִּיק מִהֶמוֹן רָשָׁעִים רָבִים:
 17 כִּי זְרוּעוֹת רָשָׁעִים תִּשְׁבְּרָנָה וְסוּמָן צַדִּיקִים יִהְיֶה:
 (י) 18 יִזְדַּע יְהוָה יְמֵי תַמִּימָם וְנִתְּלָתָם לְעוֹלָם תִּהְיֶה:
 19 לֹא־יִבְשׁוּ בַּעַת רַעַה וּבִימֵי רַעְבּוֹן יִשְׁבְּעוּ:
 (כ) 20 כִּי רָשָׁעִים וַיֹּאבְדוּ^a
 וַאֲבִי יְהוָה בִּפְקֹד בְּרִים^b כָּלוּ בַּעֲשׂוֹן^c כָּלוּ:
 (ל) 21 לֹהֶה רָשָׁע וְלֹא יִשְׁלָם וְצַדִּיק חֲזָן וְנוֹתָן:
 22 כִּי מְבָרְכִיו יִירָשׁוּ אֶרֶץ וּמִקְלָיו^b יִכְרֹתוּ:
 (מ) 23 מִיִּהְיֶה מַצְעֲדֵי־גִבּוֹר כֹּזְנֵנוּ וְדַרְכּוֹ יִחַפֵּן:
 24 כִּי־יִפֹּל לֹא־יִוָּטֵל כִּי יִהְיֶה סוּמָן יָדָיו: [לֶחֶם]:
 (נ) 25 גַּעַר וְהִיתִי גַם־תִּקְנָתִי וְלֹא רָאִיתִי צַדִּיק גָּעֹז:^a וְזָרְעוֹ מִבֶּקֶשׁ־
 26 כָּל־הַיּוֹם חֲזָן וּמְלֹה וְזָרְעוֹ לְבָרְכָה:
 (ס) 27 סוֹר מָרַע וַעֲשֵׂה־טוֹב וּשְׁכֵן לְעוֹלָם:
 28 כִּי יִהְיֶה וְאֶהָב מִשְׁפָּט וְלֹא־יַעֲזֹב אֶת־חֲסִידָיו
 (ע) 29 לְעוֹלָם נִשְׁמְרוּ^b וְזָרַע רָשָׁעִים נִכְרָת:
 30 צַדִּיקִים יִירָשׁוּ־אֶרֶץ וַיִּשְׁכְּנוּ לְעַד עָלֶיהָ:
 (פ) 31 פִּי־צַדִּיק יִהְיֶה חֲכָמָה וְלִשׁוֹנוֹ תְּדַבֵּר מִשְׁפָּט:
 32 תּוֹרַת אֱלֹהִיו בְּלִבּוֹ לֹא תִמְעַד אֲשֶׁרִיו:
 (צ) 33 צוּפָה רָשָׁע לַצַּדִּיק וּמִבֶּקֶשׁ לְהַמִּיתוֹ:
 34 יְהוָה לֹא־יַעֲזֹבֵנוּ בִּידָיו וְלֹא יִרְשִׁיעֵנוּ בְּהַשְׁפָּטוֹ:
 (ק) 35 קִנְיָה אֱלֹהִי־הוּא וַיִּשְׁמֹר דְּרָכָיו
 וַיְרוּמְמוּ לְרֵשֶׁת אֶרֶץ בְּהַכְרַת רָשָׁעִים תִּרְאֶה:
 (ר) 36 רָאִיתִי רָשָׁע עָרִיץ וּמִתְעַזֵּה^b כְּאֹזֶרֶת רַעְנָן:^c
 37 וַיַּעֲבֹר וְהִנֵּה אֵינָנו וְאִבְקָשָׁהּ וְלֹא נִמְצָא:
 (ש) 38 שְׁמֵרָתָם וּרְאֵה^b יִשְׂרָאֵל כִּי־אַחֲרִית לְאִישׁ שָׁלוֹם:
 39 וּפְשָׁעִים נִשְׁמְרוּ יַחְדָּו אַחֲרִית רָשָׁעִים נִכְרָתָה:

16 6 Hie S רב || 18 frt dl || 20 ^a frt hemistich exc; cf 25 || ^{b-b} prb crtp;
 6 כ' בְּרוֹם || Σ Hie בְּרִים; prps בְּרִים || ^c compl MSS 6 Hie S בַּעֲשׂוֹן ||
 22 ^a 6 || ^b מְבָרְכִיו || 23 ^{oo} l frt ד' בּוֹנֵנוּ, al || 25 ^{oo} prps ||
 trsp post 20a || 26 prps וּזְכָרוּ; frt vb exc || 27 ins c 6 וְעַד vel ||
 28 ^a ins c 6NA (ἀνομοί) עוֹלָם || ^b l c 6 נִשְׁמְרוּ || 34 prb hmsuch exc; cf ad 40 ||
 35 ^a 6 (S^{Aphr}) ὑπερψευδόμενον, prps עָלִין = עָלִיו || ^b 6 (S^{Aphr}) ἐπαίρουμενον,
 prps מִתְעַלָּה || ^{c-c} l prb c 6 S^{Aphr} בְּאֶרֶץ הַלְבָּנוֹן || 36 l c 6 Hie S וַאֲעֹבֵר ||
 37 ^a l c 6 Hie S תָּם || ^b l וְרַעַה || ^c l c 6 Hie S יִשְׂרָאֵל.

(ת) ³⁹ וַיִּשְׁוּעַת צְדִיקִים מִיְּהוָה מְעֹזָם^b בַּעַת צָרָה:
⁴⁰ וַיַּעֲזֹרֵם יְהוָה וַיַּפְלֹטֵם וַיַּפְלֹטֵם^a מִרְשָׁעִים וּוְשִׁיעִים^b
 כִּי־חָסוּ בוֹ:

38 ¹ מִזְמוֹר לְדָוִד לְהַזְכִּיר:

² יְהוָה אֱלֹהֵי־בְקָצָפֶךָ תִּזְכִּיחֵנִי וּבְחַמְתֶּךָ תִּסְרְגֵנִי:

³ כִּי חָצִיךָ נָחֲתוּ בִי וַתִּנָּחַת עָלַי יָדְךָ: [חֲטָאתִי:]

⁴ אֲיִן־מָתָם בְּבִשְׂרִי מִפְּנֵי זַעֲמֶךָ אֲיִן־שָׁלוֹם בַּעֲצָמֵי מִפְּנֵי

⁵ כִּי עֹנֵנִתִי עָבְרוּ רֹאשִׁי כַּמָּשָׂא כְבֹד וּכְבוֹדִי מִמֶּנִּי:

⁶ הִבְאִישׁוּ נִמְקוּ חֲבוּרָתִי מִפְּנֵי אֹלְתִי: ⁷ נִגְעוּתִי^a

שְׁחֹתִי^b עַד־מָאֹד כָּל־חַיִּים קָדְרוּ הִלְכָתִי:

⁸ כִּי־כִסְלִי מָלְאוּ נִקְלָה וְאִין מָתָם בְּבִשְׂרִי:

⁹ גִּפּוֹנָתִי וְגִדְפִיתִי^a עַד־מָאֹד שְׁאֲנִתִי מִנְהַמַּת לִבִּי^b:

¹⁰ יָאֲדָנִי נִגְדָךָ כָּל־תַּאֲוָתִי וְאִנְחָתִי מִמֶּךָ לֹא־נִסְתָּרָה:

¹¹ לִבִּי סִחַרְחַר עֲזָבָנִי כֹחִי וְאוֹר־עֵינַי גַּם־הֵם אֲיִן אֶתִּי:

¹² אֶהְבִּי וְיֹרְעִי^a מִנִּגְדִּי נִגְעִי^b יַעֲמֹדוּ^c וְקִרְוֵבִי מִרְחַק עֲמֹדוּ:

¹³ וַיִּנְקְשׁוּ מִבִּקְשֵׁי נַפְשִׁי וְדֹרְשֵׁי רַעְתִּי^a דִּבְרוּ^b הָיוּת וּמִרְמוֹת

[כָּל־חַיִּים וְהִגּוּ:

¹⁴ וְאֲנִי כִחַרְשׁ לֹא אֶשְׁמַע וְכֹאֲלִים לֹא יִפְתַּח־פִּי:

¹⁵ וַיֹּאֲהִי בְּאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־שָׁמַע וְאִין בְּפִיו תִּזְכָּחוֹת:

¹⁶ כִּי־לֹךְ יְהוָה הִזְחֵלְתִּי אֶתָּה תַעֲנֶה אֲדָנִי אֱלֹהִי:

¹⁷ כִּי־אָמַרְתִּי פֶן־יִשְׁמַחוּ־לִי בְּמוֹט רַגְלִי עָלִי הִגְדִּילוּ:

¹⁸ כִּי־אֲנִי לַצֹּלַע נִכּוֹן וּמִכְאוֹזִי נִגְדִי תָמִיד:

¹⁹ כִּי־עֹנֵנִי אֲגִיד אֲדַאֵג מִחֲטָאתִי:

²⁰ וְאִיבֵי חַיִּים עֲצָמוּ וְרַבּוֹ שָׁנְאִי שָׁקֵר:

²¹ וּמִשְׁלָמִי רָעָה תַחַת מַזְבֵּחַ יִשְׁמְנוּנִי תַחַת רְדוּפֵי־טוֹב^b:

39 ^a dl 1 c pc MSS Hie § || ^b l prb מְעֹזָם || 40 ^{a, b} > Hie; prps trsp
 וַתִּנָּחַת ט 3 || וְאֵל ב' et Vrs || Ps 38, 2 l c compl MSS || 4 ^a pc MSS § וְאִין || 6 trsp : c § || 7 ^a prps
 || 8 MSS § וְנִגְדָתִי || 9 ^a 8MSS || 10 prb l לְבִיא || 11 ט^a αὐτό || מִנִּגְדִּי נִגְעוּ (נִגְשׁוּ) || 12 prb dl (vel dl אֶהְבִּי) || 13 ^a frt vb exc; al del וַיִּנְקְשׁוּ || 14 frt l || 15 ^a frt add || 16 mlt MSS יהיה; frt
 cf Gn 19,19; Jes 49,20 || 17 ^a frt vb exc; al del וַיִּנְקְשׁוּ || 18 ^a frt add || 19 ^a frt add || 20 l חֲנֹם || 21 ^a K רְדוּפִי, Q רְדוּפִי || ^b MSS + και ἀπέριωσαν
 με τὸν ἀγαπητὸν ὡσεὶ νεκρὸν ἐβδελυγμένον = הִשְׁלִיכוּנִי יָחִיד כְּפָגֵר נִתְעַב.

22 אֶל-תַּעֲזֹבֵנִי יְהוָה אֱלֹהֵי אֶל-תִּרְחַק מִמֶּנִּי:

23 חַוֶּשֶׁה לַעֲזָרָתִי אֲדֹנָי תִּשְׁוַעְתִּי:

39 1 לַמִּנְצָח לִידִיתוֹן מִזְמוֹר לְדָוִד:

2 אֲמַרְתִּי אֲשַׁמְרָה דְּרַכִּי מִחֲטָא בִלְשׁוֹנִי

אֲשַׁמְרָה-לִפִּי מִחֲסוֹם בְּעַד רָשָׁע לִנְגְדִי:

3 נֶאֱלַמְתִּי דוֹמִיָּה^a הִחֲשִׁיתִי^b מִטּוֹב וּכְאֹבִי נֶעֱכַר:

4 חֶם-לִבִּי בִּקְרָפִי בִּהְגִּינִי תִבְעַר-אֵשׁ דְּבַרְתִּי בִלְשׁוֹנִי:

5 הִזְדִּיעֲנִי יְהוָה וּקְצִי וּמִדַּת יָמַי מֵה-הָיָא

אֲדַעָה מֵה-חֲדָל אֲנִי:

6 הִנֵּה טַפְחוֹתַי וַנִּתְתָּה יָמִי וְחִלְקִי כְּאֵין נִגְדָה

אֶךְ-כָּל-הַקֵּל כָּל-אָדָם נֶצַב^b סָלָה:

7 אֶךְ-בְּצִלָּם וַיִּתְּהֶלֶךְ-אִישׁ אֶךְ-הַקֵּל יִהְיֶיּוּ

יִצְבֹּר וְלֹא-יִרְע מִי-אִסְפָּם:

8 וַעֲתָה מֵה-קִנְיָתִי^a אֲדַגֵּי^b תִזְחַלְתִּי לָךְ הִיא:

9 מִכָּל-פִּשְׁעֵי הִצִּילָנִי חֲרַפְתָּ נָכַל אֶל-תִּשְׁיִמְנִי:

10 נֶאֱלַמְתִּי לֹא אֶפְתַּח-פִּי כִּי אַתָּה עָשִׂיתָ:

11 הֶסֶר מֵעָלַי נִגְעָה מִתִּנְבֹּתִי^a יָדְךָ^b אֲנִי כָלִיתִי:

12 בְּתוֹכָחֹת עַל-עוֹן וַיִּסְרֹת אִישׁ

וַתִּמָּס כַּעַשׁ חֲמוּדוֹ אֶךְ הַקֵּל כָּל-אָדָם סָלָה:

13 שָׁמְעָה תִּפְלָתִי וַיְהוָה וְשִׁוְעָתִי וַהֲאֻזִּנָּה

אֶל-דַּמְעָתִי אֶל-תִּתְחַרֵּשׁ

כִּי גַר אָנֹכִי עַמֶּךָ תוֹשֵׁב בְּכָל-אֲבוֹתַי:

14 הִשָּׁע מִמֶּנִּי וְאֲבִלִינָה בְּטָרִם אֵלֶיךָ וְאִינְנִי:

40 1 לַמִּנְצָח לְדָוִד מִזְמוֹר:

2 קִנְיָה קִנְיָתִי^a יְהוָה וַיֵּט אֵלַי וַיִּשְׁמַע שִׁוְעָתִי^b:

3 וַיַּעֲלֵנִי מִבּוֹר שְׁאוֹן מִטְּיֹם הַיֵּן

Ps 39, 1 K לִידִיתוֹן, Q^a לִידוֹתוֹן || 2 1 frt אֲשִׁימָה vel אֲשִׁימָה vel אֲתַנָּה, ὁ ἐθέμην || 3 ^a ὁ ἐταπεινώθη, S in maestitia fui, T tacebam || ^b frt gl || 4–6 forma mtr inc || 5 compl MSS וְאֲדַעָה || 6 ^a > compl MSS cf 12; S sicut vapor; prps עַל הַקֵּל vel לְהַקֵּל || ^b > 12 || 7 ? vb exc; 1 ? יִצְ' יְהִימָה הוֹן יִצְ' || 8 ^a ὁ ὑπομονή μου = תִּקְוָתִי || ^b mlt MSS יְהוָה || 9 prps שְׁאִפִּי || 10 2MSS et Vrs וְלֹא || 11 ^a ὁ τῆς ἰσχύος, prps מִנְבֹּרֶת || ^b pc MSS S יָדֶיךָ || 14 1 שְׁעָה || Ps 40, 2 ^a compl MSS + אֵל || ^{b-b} frt dl.

ויקם על־סלע רגלי כֹּזֵן אֲשֶׁרִי:
 4 וַיִּתֵּן בְּפִי שִׁיר חֲדָשׁ תְּהִלָּה לְאַלְהֵינוּ
 יֵרָאוּ רַבִּים וַיִּירָאוּ וַיִּבְטְחוּ בִּיהוָה:
 5 אֲשֶׁרִי הִגִּדְרָה אֲשֶׁר־שָׁם יְהוָה מִבְּטַח
 וְלֹא־פָנָה אֶל־הַהִים וְשָׁטִי כָזָב:
 6^a רַבּוֹת עֲשִׂיתָ וְאַתָּה^a יְהוָה אֱלֹהֵי^b
 פְּלֹאֲתֶיךָ וּמַחֲשַׁבְתֶּיךָ אֱלֵינוּ אֵין וְעַד אֵלֶיךָ
 אֲנִידָה וְאֶדְבָּרָה עֲצָמוֹ מִסֶּפֶר:
 7^a זָבַח וּמִנְחָה וְלֹא־חֲפֶצֶת^a אֲזַנִּים בְּרִית לִי^b עֲזָלָה וַחֲטָאָה לֹא^a שְׁאַלְתָּ:
 8 אֲזִי אָמַרְתִּי הִנֵּה־בֹאֲתִי^a בְּמִגְלַת־סֶפֶר כְּתוּב עָלַי^b:
 9 לַעֲשׂוֹת־רְצוֹנְךָ אֱלֹהֵי חֲפֶצְתִּי וְתוֹרַתְךָ בְּתוֹךְ מַעֵי:
 10^a בְּשִׁרְתִּי צִדְקָה וּבִקְהֵל רֹב הִנֵּה שִׁפְתִּי לֹא אֶכְלָא יְהוָה אַתָּה
 11 צִדְקַתְךָ^a לֹא־כִסִּיתִי וּבְתוֹךְ לִבִּי אֲמוֹנֵנְתְּ וּתְשׁוּעָתְךָ אֲמַרְתִּי
 לֹא־כִחַדְתִּי חֲסִדְךָ וְאַמְתָּךְ לִקְהֵל^b רֹב:
 12 אַתָּה יְהוָה לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי
 חֲסִדְךָ וְאַמְתָּךְ תָּמִיד יִצְרוּנִי:
 13 כִּי אֶפְפוּ־עָלַי רָעוֹת עַד־אֵין מִסֶּפֶר
 הַשִּׁינּוּנִי עֲוֹנָתִי וְלֹא־יִכְלָתִי לְרָאוֹת
 עֲצָמוֹ מִשְׁעֲרֹת רֹאשִׁי וּלְבִי עֲזָבָנִי:
 14 רָצָה יְהוָה לְהַצִּילָנִי יְהוָה לְעֲזָרְתִּי חֹשֶׁה:
 15 יִבְשׁוּ וַיַּחֲפְרוּ וַיַּחֲדֹ^a מִבְּקָשִׁי נַפְשִׁי לְסִפּוֹתָה^b
 יִסָּנוּ אַחֲזֹר וַיִּכְלָמוּ חֲפָצֵי רַעְתִּי:
 16 יִשְׁמוּ^a עַל־עַקֵּב בְּשִׁתָּם הָאֲמָרִים לִי^b הֵאָח וְהָאָח:
 17 יִשְׁשִׁשׁוּ וַיִּשְׁמְחוּ וּבִךְ כָּל־מִבְּקָשֶׁיךָ
 וְאֲמָרוּ תָּמִיד יִגְדֵּל יְהוָה אֱלֹהֵי תְשׁוּעָתְךָ:
 18 וְאֲנִי וְעַנִּי וְאֲבִיּוֹן אֲדַנִּי^a יַחֲשֹׁב־לִי^b
 עֲזָרְתִּי וּמִפְּלִטִי אַתָּה אֱלֹהֵי^d אֶל־תֵּאָחֵר:

5 SS שם || 6 mtr inc || a ? 1 אֲמָנוּ || b 1 MS S אֱלֹהֵינוּ || 7 ss mtr inc || a 1 ?
 לֹא || b-b ? || 8 a-a 1 ? ה' הִבֵּאתִי || b-b gl ? || in 10 et 11 mtr inc || 11 a 6 B al
 צִדְקָתִי cf 10 || b compl MSS בְּקֵהל || 12 frt ins הִמָּה cf 23,4; 43,3 || 14 prb
 dl || 15 a >S et 70,3; 1 m || b dl cf 70,3 || 16 a 6 יִשְׁבוּ, 70,4 יִשְׁבוּ || b dl cf
 70,4 || c frt dl || 17 a mlt MSS Vrs 70,5 וַיֹּאמְרוּ || 18 a 70,6 אֱלֹהִים (pro יהוה) ||
 b-b 70,6 חוֹשֶׁה־לִּי || c 70,6 עֲזָרִי, 1 frt עֲזָרִי || d 70,6 יהוה.

41¹ לִמְנַצַּח מִזְמוֹר לְדָוִד:

2 אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל־דָּל בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יְהוָה:

3 יְהוָה^a וַיִּשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ וַאֲשֶׁר^b בָּאָרֶץ וְאֶל־תִּתְּנֵהוּ^c בְּנַפְשׁ אִיבָיו:

4 יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל־עֶרֶשׁ דָּוִי כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הַפִּכָּת בְּחִלּוֹ:

5 אֲנִי אֹמְרֵתִי יְהוָה חֲנֻנִי רַפָּאָה נַפְשִׁי כִּי־חֲטָאתִי לָךְ:

6 אֹיְבֵי וַאֲמָרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת וְאָבַד שְׁמוֹ:

7 וְאִם־בָּא לְרֹאוֹת וְשׂוֹא יִדְבָּר לְבֹי יִקְבֹּץ־אָנֹן לֹי יֵצֵא לַחוּץ יִדְבָּר:

8 יִחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל־שֹׁנְאֵי עָלַי וַיִּחְשְׁבוּ רָעָה לִי:

9 וַיְדַבֵּר־בְּלִיעַל יִצּוֹק^a בּוֹ^b וַאֲשֶׁר^c שָׁכַב לֹא־יִזְסִיף לָקוּם:

10 גַּם־אִישׁ שְׁלֹמִי וַאֲשֶׁר־בְּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמִי הַגָּדִיל עָלַי עֵקֶב:

11 וְאַתָּה יְהוָה חֲנֻנִי וְהַקִּימְנִי וַאֲשַׁלְמָה לָהֶם:

12 בְּנֹאת יַדְעֵתִי כִּי־חֲפָצָתָ בִּי כִּי לֹא־יִרְיעַ אִיבֵי עָלַי:

13 וְאַנִּי בְּתַמִּי תִמְכָּתָ בִּי וַתַּצִּיבְנִי לְפָנֶיךָ לְעֹזֶלֶם:

14 בָּרוּךְ יְהוָה וְאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהַעֲוָלִם וְעַד הַעֲוָלִם

אָמֵן וְאָמֵן:

ספר שני

42¹ לִמְנַצַּח מִשְׁכִּיל לְבְּנִי־קֶרַח:

2 בְּאֵיל^a תַּעֲרַג עַל־בְּאִפְקֵי־מַיִם

כֵּן נַפְשִׁי תַעֲרַג אֱלֹהִים:

3 צִמְאָה נַפְשִׁי וְלֹא־לֵהִי לְאֵל^a תִּי^b

מָתִי אָבֹא וְאֶרְאָה פָּנֵי אֱלֹהִים:

4 הֵיטֵה־לִּי דְמַעְתִּי לֶחֶם יוֹמָם וּלְיָלָה

בֹּאֲמֹר אֵלַי כָּל־חַיִּים אֵיךְ אֱלֹהִיךָ:

5 אֵלֶּה אֲזַכָּרָה וַאֲשַׁכָּח עָלַי נַפְשִׁי

כִּי אֶעֱבֹר בַּסֶּף אֲדֹמִים^a עַד־בֵּית אֱלֹהִים

בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה הִמְזִין חֲזָנִי:

Ps 41, 2 6 + καὶ πένητα וְאִבְיוֹן || 3^a prb dl || ^b K אֲשֶׁר, Q mlt MSS וַאֲשֶׁר; 1 frt וַאֲשֶׁר || ^c 6Σ Hie 3 יָתִי || 4 frt crp || 5 prps קֶרַחְתִּי || 6 l frt || 7 trsp accent || 8 frt crp || 9^a 6 κατέθεντο, Hie infundebant, 3 cogitant = יִצְקוּ frt recte || ^b >3, Hie sibi, 6 kat' εὐνοῖ frt recte || ^c frt dl || 10 frt trsp post || 11 frt ins עֵקֶב || Ps 42, 2^a 1 frt אֵילָת (בְּאֵשֶׁר) || ^b prps אֵל; sed 1 prb 4 || ^c 3Σ יהוה || 3^a >IMS 6^B al 3 || ^b 1 frt תִּי cf 9 || ^c 1 c || 4 4MSS 3 בְּאֶמְרָם cf 11 || 5^a Vrs בַּסֶּף (בְּסֶף); prps בְּסֶד || ^b 1 frt אֲדֹמִים, 6 θαυμαστής, 3 fortis, 1 prb אֲדֹמִים || ^c 1 frt אֲדֹמִים || ^b A

6^a pc MSS שׁס' ומה'ת' cf 12; 43,5 || ^b שׁס' ישועת || ^c 1 c pc MSS אׁס
 וְאִי, trsp : || 7^a IMS אׁס + יהוה; 1 || ^b IMS שׁס' וְחֶרְמוֹן; trsp ^a || ^c prps
 הָר || v 9 frt add || ^a 5MSS תְּהִלָּה || ^b compl MSS שׁס' חִי cf 3 || 10 2MSS
 וְנִחְמִי cf 43,2 || 11 6MSS Σ כָּר', prps כִּרְקָב || 12^a IMS שׁס' ישועת || ^{b-b} שׁס'
 אֵלֶּה, pc MSS (et אׁ) פָּנִיו א' vel פָּנִיו וְא', cf 6 || Ps 43, 1 compl MSS
 recte c Ps 42 conjg; שׁס' + לְדוֹד, 4MSS + לְדוֹד || ^a prb in finem vs
 trsp || ^{b-b} שׁס' trsp || 2 1 frt מְעוֹי || 3^a 3MSS = שׁס' יִנְחִמוּנִי || ^b KOr יבואוני
 Q אֲנִילָה || 4^a 4MSS Hie מוֹבְחָד || ^b IMS שְׁמַחְתִּי frt recte || ^c frt 1 אֲנִילָה
 et conjg c seq || 5^a שׁס' ישועת || ^{b-b} 2MSS אׁ פָּנִיו א'.

- פֶּעַל פִּעֲלָתָּ בְיָמֵיהֶם בְּיָמֵי קֹדֶם: ^a3 אֲתָהּ וַיִּדְּךָ^a |
 נֹזִים הִזְרַשְׁתָּ^b וַתִּטְעֵם תִּרְעַ^c לְאֲמִים וַתִּשְׁלַח־ם:^d |
 4 כִּי לֹא בַחֲרָבָם יִרְשׁוּ-אֶרֶץ וַיִּזְרְעוּ לֹא-הוֹשִׁיעָהּ לָמוֹ |
 כִּי-יִמְיִנָּה וַיִּזְרְעֶךָ וְאוֹר פִּנְיֶךָ כִּי רָצִיתָם: |
 5 אֲתָהּ-הִוא מֶלֶכִּי אֱלֹהִים צִוְּהָ יִשׁוּעוֹת יַעֲקֹב: |
 6 בְּךָ צִרְיָנוּ נִגְנַח בְּשִׁמְךָ נִבּוֹם קָמִינוּ: |
 7 כִּי לֹא בִקְשָׁתִי אֲבִטַח וְחָרָבִי לֹא תוֹשִׁיעֵנִי: |
 8 כִּי הוֹשַׁעְתָּנוּ מִצָּרֵינוּ וּמִשְׁנֵאֵינוּ הִבִּישׁוֹת: |
 9 בְּאֱלֹהִים הִלָּלְנוּ^a כָּל-הַיּוֹם וּשְׁמֶךָ^b וְלִעוֹלָם נִזְדָּה סֵלָה: |
 10 אִף-זִנְחָתָ^b וַתְּכַלִּימָנוּ וְלֹא-תֵצֵא^c בְּצַבֹּאוֹתֵינוּ: |
 11 תִּשְׁיבְנוּ אַחֲזֹר מִנִּי-צָר וּמִשְׁנֵאֵינוּ שָׁסוּ לָמוֹ: |
 12 תִּתְּנֵנוּ כִּצָּאן מֵאֲכָל וּבְנוֹזִים זָרִיתָנוּ: |
 13 תִּמְכַּר-עַמְּךָ בְּלֹא-הוֹן וְלֹא רִבִּית בְּמַחֲרֵיהֶם: |
 14 תִּשְׁימָנוּ חֲרָפָה לְשִׁכְנֵינוּ לַעַג וְקֶלֶם לְסִבִּיבוֹתֵינוּ: |
 15 תִּשְׁימָנוּ מָשָׁל בְּנוֹזִים מִנּוֹד-רָאשׁ בְּלֹא־מִים: |
 16 כָּל-הַיּוֹם כָּלִמְתִּי נִגְדִי וּבִשְׁת פִּנִּי כִסְתָּנִי: |
 17 מִקּוֹל מַחֲרָף וּמִגִּדָּף מִפְּנֵי אוֹיֵב וּמִתַּנְקָם: |
 18 כָּל-זֹאת בָּאתָנוּ וְלֹא שָׁכַחְנוּךָ וְלֹא-שָׁקְרָנוּ בְּבְרִיתֶךָ: |
 19 לֹא-נָסוּג אַחֲזֹר לִבֵּנוּ וַתִּטֵּא^a אֲשֵׁרֵינוּ^b מִנִּי אֲרֻחֶךָ: |
 20 כִּי דָבִיתָנוּ בְּמִקְדָּם תִּנִּים וַתִּכָּס עֲלֵינוּ בְּצִלְמוֹת: |
 21 אִם-שָׁכַחְנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ וּנְפָרַשׁ כַּפֵּינוּ לֹאל זָר: |
 22 הֲלֹא אֱלֹהִים יַחֲקֹר-זֹאת כִּי-הִוא יָדַע תַּעֲלָמוֹת לֵב: |
 23 כִּי-עָלֶיךָ הִרְגָנוּ כָּל-הַיּוֹם נָחַשְׁבָנוּ כִּצָּאן טִבְחָה: |
 24 עֲוֹהָה וּלְמָה תִּישָׁן וְאֵדְנִי^a הִקְיָצָה אֶל-תִּזְנֶחַ^b לְנִצָּח:^c |
 25 לְמָה-פָּנִיךָ תִּסְתִּיר תִּשְׁכַּח עֲנִיָנוּ וּלְחַצְנוּ: |
 26 כִּי שָׁחָה לַעֲפָר נִפְשָׁנוּ דָּבָקָה לָאָרֶץ בְּטַנָּנוּ: |
 27 קוֹסָה עֲזָרְתָה לָנוּ וּפִדְנוּ לְמַעַן חֲסֶדְךָ:

Ps 44, 2 compl MSS בְּיָמֵי || 3 ^{a-a} prps : אֲתָתִיךָ; trsp : || ^b prps שְׁרַשְׁתָּ
 vel שְׁרַשְׁתָּ || ^c prps תִּגְדֶּע vel תִּרְעַ vel תִּגְרַשׁ || ^d frt l וַתִּשְׁתַּלֵּם || 5 ^a l c 5(A)S
 || 4 MSS S || אִף || 10 ^a IMS || וּבִשְׁמֶךָ || 9 ^a || הִלָּלְנוּ || 9 ^a || וְאֱלֹהֵי מִצְוָה
 || וַתִּטֵּא || 19 ^a || לָנוּ || 11 4 MSS Hie S || אֱלֹהִים || 7 MSS 5(A)l + || זִנְחָתָנוּ
 || 24 ^a mlt MSS || אֲשֵׁרֵנוּ || 24 ^a mlt MSS || יהוה; prb dl || ^b IMS || תִּשְׁכַּח || S fac nos
 errare cf 59,12 || ^c >S || 27 IMS || חֲסֶדְךָ || S || שְׁמֶךָ.

Ps 45, 1^a 6 τῶν ἀλλοιωθησομένων (שְׁשֻׁנִים) || 6^b MSS יְדִידוֹת 3^{MSS}
 יְדִידָת = Ἀ προσφιλίας || 2¹ frt מַעֲשֵׂי || 3¹ frt יָפִית (יָפוּ), al יָפִיפִית 5^a >2^{MSS}
 Hie 2^{MSS}, frt recte 6 (וְהִדְרָךְ [imp]) trsp : || ^{b-b} 1^{MSS} אֶס וְעֲנֹת צ' Hie 6
 וְצ' || ^c 1^a ? וְעֲנֹהּ || ^c 1^a ? וְתוֹר כְּנֹ? (c תַּחֲצִיךְ conjg); 6^a ? וְתוֹרָתָךְ || 6^a ? crrp; 6 + וְ
^b crrp; prps כְּלוּ || 7^a prps יִהְיֶה (pro יְהוּה = אֱלֹהִים) || ^b prps מַעַד || 8¹
 מַחֲבֵרֶךְ, vel frt מַכְלִיח' || 9^a >1^{MSS}, 6 ἀπό, Σ εἰς || ^b = מְנִים cf Sir 39, 15 ||
 10^a 8 בִּינְךָ; prps בְּקִירוֹתֶיךָ, בְּקוֹרוֹתֶיךָ, לְקִרְאָתָךְ || ^b prps נִצְבּוּ c a conjg ||
 12—16 forma mtr inc || 12^a 6^{AB} al καὶ προσκυνήσουσιν || 13^{a-a} frt crrp, 1 >
 1^{MSS}; 6^{AB} al θυγατέρες Τύρου; 1 ? וְכָא צ' (יָר) || ^b ? 1 ? עֲמֶךָ (vel עֲמֶךָ ל' pro
 עִם כָּל) || 14^a 1^{MSS} 6^B al בְּבוֹדָה || ^b frt 1 פְּגִינִים || ^c 6 6 Hie לְבוֹשָׁה || 15^a 6 אֶס
 c 14 conjg, frt recte || ^b 2^{MSS} לָהּ || 16^a frt dl || ^b frt 1 בְּגִיל (trsp א) ||
 18 6^{AB} al וַיִּכְיֶרּוּ, 6 נִוְכִיחָה 6.

46¹ לִמְנַצֵּחַ לְבַנֵּי־קֶרַח עַל־עֲלָמוֹת שִׁיר:

² אֱלֹהִים לָנוּ מִחֶסֶד וְעֹז עֲזָרָה בְּצָרוֹת נִמְצָא מָאֵד:
³ עַל־כֵּן לֹא־נִירָא בְּהַמִּיר אָרֶץ וּבְמוֹט הָרִים בְּלֵב יַמִּים:
⁴ יִהְיֶמוּ^a יִחַמְרוּ מִימּוֹ יִרְעֲשׁוּ־הָרִים בְּגִיאֹתָ^b סֵלָה:
⁵ נָהָר פָּלְגָיו יִשְׁמְחוּ עִיר־אֱלֹהִים קֹדֶשׁ מִשְׁכְּנֵי עֲלִיזֹן:
⁶ אֱלֹהִים בִּקְרָבָה בַּל־תִּמּוֹט יַעֲזֶרֶה אֱלֹהִים לַפְּנוֹת בְּקָר:
⁷ הָמוּ גִזִּים מָטוּ מִמְּלָכוֹת נָתַן בְּקוֹלֹ תְמוּגָה אָרֶץ:
⁸ יִהְיֶה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׁגֵּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה:
⁹ לָכֵן תָּזוּ מִפְּעֻלֹת יְהוָה^a אֲשֶׁר־שָׁם שְׁמוֹת בְּאָרֶץ^b:

¹⁰ מִשְׁבִּית מִלְחָמוֹת עַד־קֶצֶה הָאָרֶץ

קָשֶׁת יִשְׁבֵּר וּקְצֵץ חֲנִית עֲגֹלֹת יִשְׁרָף בָּאֵשׁ:

¹¹ הִרְפּוּ וְדָעוּ כִּי־אֲנֹכִי אֱלֹהִים אֲרוֹם בְּגוֹזִים אֲרוֹם בְּאָרֶץ:

¹² יִהְיֶה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׁגֵּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה:

47¹ לִמְנַצֵּחַ לְבַנֵּי־קֶרַח מִזְמוֹר:

² כָּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־כַף הִרְעוּ לְאֱלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה:
³ כִּי־יִהְיֶה עֲלִיזֹן נוֹרָא מֶלֶךְ נָדוּל עַל־כָּל־הָאָרֶץ:
⁴ יִדְבֹּר עַמִּים תַּחֲתֵינוּ וּלְאֻמִּים תַּחַת רַגְלֵינוּ:
⁵ יִבְחַר^a־לָנוּ אֶת־נִחְלָתָנוּ^b אֶת גֵּאֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר־אָהֵב סֵלָה:
⁶ עֲלָה אֱלֹהִים בְּתִרְעוּעָה יִהְיֶה בְּקוֹל שׁוֹפָר:
⁷ זַמְּרוּ אֱלֹהִים זַמְּרוּ זַמְּרוּ לְמִלְכֵנוּ זַמְּרוּ:
⁸ כִּי מֶלֶךְ כָּל־הָאָרֶץ אֱלֹהִים זַמְּרוּ מִשְׁכִּיל:
⁹ מֶלֶךְ אֱלֹהִים עַל־גִּזִּים אֱלֹהִים^b יֵשֵׁב עַל־כִּסֵּא קֹדֶשׁ:
¹⁰ נִדְּבִי עַמִּים וְנֶאֱסָפוּ עִם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
 כִּי לְאֱלֹהִים מִגְּבִי־אָרֶץ מָאֵד נִעְלָה:

48¹ שִׁיר מִזְמוֹר לְבַנֵּי־קֶרַח:

² נָדוּל יִהְיֶה וּמִהֲלָל מָאֵד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ

Ps 46, 1 pc MSS עֲלָמוֹת, עֲלָמוֹת, עֲלָמוֹת || 3 prps בְּהַמוֹן || 4^a frt vb exc || ^b ins יַעֲקֹב... יְהוָה cf 8. 12 || 5° קֹדֶשׁ מִשְׁכְּנֵנוּ || 6 frt vb exc || 9 mlt MSS אֱלֹהִים || ^{b-b} prps dl || 10 θουεοὺς || (יַעֲזֹרֹת) || 7 nonn || נִחְלָתָנוּ || 8 mlt MSS + עַל, frt recte || 9^a 2MSS + כָּל || לְאֱלֹהִים || ^b frt dl || 10^a 6S עִם; prps עִם || מִן || 1 || Ps 48, 2^a frt dl et 1 נָדוּלָה וּמִהֲלָלָה מָאֵד עִיר אֱלֹהֵינוּ.

הֲרִקְדָּשׁוֹ^b: ³יִפָּה נֹף מְשֹׁשׁ כָּל־הָאָרֶץ
 הֲרִצִּיזוֹן יִרְכָּתִי צָפוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ רֵב:
⁴אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נִזְדַּע לְמִשְׁגָּב:
⁵כִּי־הִגָּה הַמְּלָכִים נִזְעְרוּ עֲבָרוּ יַחְדָּו:
⁶הִתְפָּה רָאוּ כֵן תִּמְהוּ נִבְהָלוּ נִחְפְּזוּ:
⁷רָעָה אַחְזָתָם שֵׁם חֵיל בִּיזְלָהָ:
⁸בְּרוּחַ^a קָדִים^b תִּשְׁכַּר אֲנִיּוֹת תִּרְשִׁישׁ:
⁹בְּאֲשֶׁר שָׁמְעֵנוּ וְכֵן רָאִינוּ בְּעִיר־יְהוָה צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ
 אֱלֹהִים יְכוֹנְנָה עַד־עוֹלָם סֵלָה:
¹⁰דְּמִינוּ אֱלֹהִים חֲסִידָהּ בְּקָרֵב הִיכָלָהּ:
¹¹כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים בֵּן תִּהְלֶתְךָ עַל־קְצוֹי־אָרֶץ
 צֹדֵק מְלָאָה יְמִינָהּ^b: ¹²יִשְׁמַח הֲרִצִּיזוֹן
 תִּגְלָגָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיהָ:
¹³סִבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ סָפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ:
¹⁴שִׁיתוּ לְבָבָם לְחִילָהּ^a פִּסְגּוֹ אֲרָמְנוֹתֶיהָ
 לְמַעַן^b תִּסְפְּרוּ לְדֹר אַחֲרָיוֹן: ¹⁵כִּי זֶה אֱלֹהֵינוּ^a
 אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד הוּא יְגַהֲגֵנוּ
 עַל־מֹת^b:

49 ¹לְמַנְצָח לְבְנֵי־קָרַח מִזְמוֹר:
²שְׁמַעֲנוּ־זֹאת כָּל־הָעַמִּים הֶאֱזִינוּ כָּל־יֹשְׁבֵי חָלָד:
³גַּם־בְּנֵי אָדָם גַּם־בְּנֵי־אִישׁ יָחַד עָשִׂיר וְאַבְיוֹן:
⁴פִּי יִדְבַר חֲכָמוֹת וְהִגֹּת לְבִי תְבוּנוֹת:
⁵אֲטָה לְמַשָּׁל אֲזִנִּי אֶפְתָּח בְּכִנּוֹר חִידָתִי:
⁶לִמָּה אִירָא בִימֵי רָע^a עֹן עֲקָבִי^b יִסּוּבְנִי^b:
⁷הִבְטָחִים עַל־חֵילָם וּבְרַב עֲשָׂרָם יִתְהַלְלוּ:
⁸אֲחֹ^a לֹא־פָנָה וּפָנָה^b אִישׁ לֹא־יִתֵּן לְאֱלֹהִים כְּפָרוֹ:

² ^b trsp: || 6 4MSS נִפְחָווּ || 7 >SS || 8 ^a pc MSS בְּרוּחַ || ^b trsp ^a ||
 9 ^{oo} crp || 11 ^a l c pc MSS אֶל vel l || ^b trsp: || 12 IMS 6S+ יהוה ||
 14 ^a compl MSS לְחִילָהּ || ^b frt dl || 15 ^a >6 || ^b mlt MSS עֲלָמוֹת, 6A εἰς τοὺς
 αἰῶνας (עֲלָמוֹת), 6 עֲלָמוֹת; 1 עַל עֲלָמוֹת et conjg c 49,1 || Ps 49, 2 IMS
 חָדַל || 4 Ἐβρ^h οὐαγῖθ = וְהִגִּית || 6 ^a frt l אָרָא cf Jes 41,23 || ^{b-b} Ἐβρ^h αὐν
 ακουββαει ισουββουει = עֹן עֲקָבִי יִסּוּבְנִי frt recte || ^c 6 עֲקָבִי || 8 ^a prb l c
 8MSS אֶךְ || ^b prb l יִפָּה.

9^a וַיִּקְרָא בְּדִינוֹן נַפְשָׁם^a וַיַּחְדֵּל לְעוֹלָם: 10° וַיַּחֲזִיק עוֹד לְנֶצַח לֹא יִרְאֶה
 11 כִּי יִרְאֶה וַיַּחֲזִיק חַכְמִים יָמוּתוּ יָחַד כְּסִיל וּבַעַר יֵאָבְדוּ [הַשָּׁחַת:
 וְעֹזְבוּ לְאַחֲרֵים חִילָם: 12 קָרְבָם^a בְּתִימוֹז וּלְעוֹלָם
 מִשְׁכַּנְתָּם לְדוֹר וָדָר קָרְאוּ בְשִׁמוֹתָם עָלֵי אֲדָמוֹת:^b
 13 וְאָדָם בִּיקָר בֶּל־יִלְוֶן^a נִמְשָׁל בְּבִהְמוֹת נְדָמוֹ:^b
 14 זֶה דְרָכָם בְּסֵל לָמוֹ וְאַחֲרֵיהֶם^a בְּפִיָּהֶם יִרְצוּ^b סֵלָה:
 15^a בַּצָּאן לְשֹׂאֵל שְׂתוֹ^b מוֹת יִרְעֶם^c וַיִּרְדּוּ בָם יִשְׂרָאֵל לַבִּקָּר^c וְצִירָם^d
 [לְבִלּוֹת שֹׂאֵל מִזֶּבֶל^c לֹא:^a
 16 אֲדֹ-אֱלֹהִים יִפְדֶּה-גִּפְשִׁי מִיַּד-שָׂאֵל כִּי יִקְחֵנִי סֵלָה:
 17 אֶל-תִּירָא^a כִּי-יַעֲשֶׂר אִישׁ כִּי-יִרְכָּה^b כְּבוֹד בֵּיתוֹ:
 18 כִּי לֹא בְמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל לֹא-יִרְדּוּ אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ:
 19 כִּי-גִפְשׁוֹ בַּחַיּוֹ יִבְרָךְ^a וַיִּזְדַּק^b כִּי-תִיטִיב לָךְ:^c
 20 תִּבְאֵא^a עַד-דְּדוֹר אֲבוֹתָיו עַד-נֶצַח לֹא יִרְאֶה-אֹזֶר:
 21 אָדָם בִּיקָר וְלֹא יִבִּין^b נִמְשָׁל בְּבִהְמוֹת נְדָמוֹ:^c
 50¹ מִזְמוֹר לְאַסָּף

אֱלֹהִים יִהְיֶה דָבָר וַיִּקְרָא-אֶרֶץ
 מִמְּזִרַח-שֶׁמֶשׁ עַד-מִבְּאוֹ:
 2 מִצִּיּוֹן מִכְּלָל־פִּי אֱלֹהִים הִזְפִּיעַ:
 3^a בָּא אֱלֹהֵינוּ^b וְאֶל-יִתְרָשׁ^a
 אֲשֶׁר-לִפְנֵינוּ תֹאכַל וְסִבִּיכּוֹ נִשְׁעָרָה^c מָאֵד:
 4 וַיִּקְרָא אֶל-הַשָּׁמַיִם מֵעַל וְאֶל-הָאָרֶץ לָדִין עִמּוֹ:
 5 אֶסְפוּ-לִי חֲסִידֵי^a בְּרִיתִי בְּרִיתִי עָלֵי-זִבְחַת:
 6 וַיִּגִּידוּ^a שָׁמַיִם צִדְקוֹ כִּי-אֱלֹהִים שֹׁפֵט^b הוּא סֵלָה:

9^{a-a} frt dl || ^b 6 Hie ויקר || ^{c-c} crrp; frt l ועד לעולם ויחי; trsp ^a ||
 11 frt crrp || 12^a 1 c 688 קרבים vel קרבים || ^b 1 MS 6 אדמותם ? trsp stich
 post 11 || 13^a 688 יבין cf 21 || ^b 3 MSS נדמה 6 kai ἀπομίσθη αὐτοῖς = 8.
 Hie et exaequatus est || 14^a frt l אחרותם cf Hi 8,13 vel אחריתם || ^{b-b} A
 Hie ירצו || ^{c-c} prps יחתו vel שחו || ^b prps || 15^{a-a} crrp || ^b prps || 16 trsp ^a || 17^a 1 ? תרא cf Prv 23,31 || ^b 1 ? ירבה || ^c frt trsp ||
 18^a 6 Hie יברך || ^b 1 MS 688 ויזדק || ^c 2 MSS 688 לו 1 || 20^a prb 1 בא ||
 vel אבותיה || ^b 6 Hie 8 יראה || 21^a 2 MSS לא al בל ו > Vrs || ^b compl
 MSS ילין cf 13 || ^c cf ad 13 || Ps 50, 2 prb vb exc || 3^{a-a} frt add || ^b 4 MSS
 ברייתו || ^b לו חסידיו 6 || 5^{a-a} 6 מפעל || 4 1 c 1 MS נס || ^c mlt MSS אלהים 8
 6^a 1 ? וי || ^{b-b} 1 frt משפט אלהי משפט.

7 שְׁמַעַה עִמִּי וְאַדְבָּרָה יִשְׂרָאֵל וְאָעִידָה בְּךָ

אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ אָנֹכִי:

8 לֹא עַל-זִבְחֶיךָ אוֹכִיחֶךָ וְעוֹלֹתֶיךָ לִנְגִדִי תִמִּיד:

9 לֹא-אֶקַח מִבֵּיתְךָ פֶּר מִמֶּכְלֵאֲתֶיךָ עֲתוּדִים:

10 כִּי-לִי כָל-חַיַּת-יָעַר בְּהֵמוֹת בְּהֶרְרֵי-אֶלֶף:

11 יַדְעָתִי כָל-עוֹף הָרָיִם^a וְיִזְיֹב^b שְׁדֵי עֲמָדִי:

12 אִם-אָרַעַב לֹא-אֹמַר לָךְ כִּי-לִי תָבֵל וּמִלֹּאָה:

13 הָאוֹכֵל בֶּשָׂר אֲבִירִים וְדָם עֲתוּדִים אֲשַׁתֶּה:

14 זָבַח לְאֱלֹהִים תֹּזֶחַ וְשִׁלְמָה לְעֹלִזֹן נִדְרֶיךָ:

15 וְקָרָאֲנִי בַיּוֹם צָרָה אֲחַלֶּצֶךָ וְתִכְבְּדֵנִי:

16 וְלֹא-שָׁעוּ אֱלֹהִים^a

מִה-לָּךְ לִסְפָּר^b חֲסִי וּתְשֹׂא בְרִיתִי עָלַי-פִּיד:

17 וְאַתָּה שִׁנֵּאתָ מוֹסֵר וּתְשַׁלֵּךְ דְּבָרִי אַחֲרֶיךָ:

18 אִם-רָאִיתָ גִּבּוֹר וּתְרַץ^a עִמּוֹ וְעַם מְנַאֲפִים חֲלַקְךָ^b:

19 פִּיד שְׁלַחַת בְּרַעַה וְלִשְׁוֹנֶךָ תַּצְמִיד מְרָמָה:

20 תִּשָּׁב בְּאֲחִידָה תִּדְבֹּר בְּבֶן-אִמֶּךָ תִּתֵּן-דָּפִי:

21 אֵלֶּה עֲשִׂיתָ וְיִהְיֶה חֲרָשְׁתִּי דְפוּת הַיּוֹת-אֱהִיָּה כְמוֹךָ

אוֹכִיחֶךָ וְאֶעְרַכְכָּה^b לְעֵינֶיךָ^c: 22 בִּינוּ-נָא זֹאת שִׁכְתִּי אֱלֹהִים

פֶּן-אֶטְרֹף וְאֵין מַצִּיל:

23 זָבַח תֹּזֶחַ וְכִבְדֵנִי וְשִׁם דָּרְךָ אֶרְאֶנּוּ בִישַׁע אֱלֹהִים:

51 לִמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: 2 בְּבוֹא-אֱלֹוִי נָתַן הַנְּבִיא כְּאֶשֶׁר-בָּא

אֶל-בֵּת-שָׁבַע:

3 תִּנְנִי אֱלֹהִים כַּחסְדֶּךָ^a כָּכָב רַחֲמֶיךָ מִתָּה פִּשְׁעִי^b:

4 הִרְבָּה כִּפְסֹנִי מִעוֹנִי וּמִחַטָּאתִי טִהַרְנִי:

5 כִּי-פִשְׁעִי^a אָנִי אֲדַע וְחַטָּאתִי נִגִּידִי^b תִּמִּיד:

10 °° prps 'א (vel בְּהֶרְרִי) al ב' אל || 11 ^a שְׁמַעַה || 4 ^b MSS
וְיִזְיֹב cf 6 ὤπαιότης || 15 ? וְאֶכְבְּדֶךָ 91,15; 6 + סָלָה || 16 ^{a-a} extra mtr || ^b S
סָפַר vel סָפְרִי || 18 ^a שְׁמַעַה || 1 et frt dl עִמּוֹ || ^b שְׁמַעַה + ἐτίθει ||
20 1 ? בִּשְׁת 21 ^a 6 ἀνομίαν = 0S (הַיּוֹת); prb dl (הַיּוֹת = הַיּוֹת) || ^b S
וְאֶעְרַכְכָּה frt recte || 22 1MS שְׁמַעַה || 23 °° crp; pl MSS
שְׁמַעַה 'ד' prps 'ד' וְשִׁם 'ד' וְיִשָּׁר 'ד' וּמִשְׁלָם נָדָר, וְשִׁלְמָה נִדְרִיו ||
Ps 51, 3 ^a 1MS כַּחסְדֶּיךָ, 2MSS בְּח' || ^b פִּשְׁעִי || 4 K הִרְבָּה, Q compl
MSS לִנְיָ || 5 ^a שְׁמַעַה || ^b 7MSS

6 לֵךְ לְבִרְךָ וְחָטָאתִי וְהָרַע בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי
 לְמַעַן תַּצְדֵּק בְּדִבְרֶךָ^b תִּזְכֶּה בְּשִׁפְטֶךָ:
 7 הֵן-בְּעֵזֶן חוֹלָלְתִּי וּבְחָטָא יַחְמִתֵּנִי אָמִי:
 8 הֵן-אִמַּת תַּפְצֵת בְּטָחוֹת וּבְסִתָּם חֲכָמָה תוֹדִיעֵנִי:
 9 תַּחֲטִּאֵנִי בְּאֵזֹב וְאֶטְהַר תִּכְבֹּסֵנִי וּמִשְׁלַג אֲלֹכִין:
 10 תִּשְׁמִיעֵנִי שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה תִּגְלָגֵה עֲצָמוֹת דִּבִּית:
 11 הִסְתַּר פָּנֶיךָ מִחֲטָאִי וְכָל-עוֹנְתִי מַחֶה:
 12 לֵב טָהוֹר בְּרָא-לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן חִדָּשׁ בְּקִרְבִּי:
 13 אַל-תִּשְׁלִיכֵנִי מִלִּפְנֶיךָ וְרוּחַ קָדְשְׁךָ אַל-תִּקַּח מִמֶּנִּי:
 14 הִשִּׁיבָה לִּי שִׁשׁוֹן יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִסְמְכֵנִי:
 15 אֲלַמְּדָה פִּשְׁעִים דְּרָכֶיךָ וְחָטָאִים אֵלֶיךָ יָשׁוּבוּ:
 16 הֲצִילֵנִי מִדְּמִים וְאֱלֹהִים אֱלֹהֵי תְשׁוּעָתִי תִרְגֵּן לְשׁוֹנֵי צַדִּיקְךָ:
 17 אֲדֹנִי שִׁפְתֵי תִפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ:
 18 כִּי-לֹא תִחַפֵּץ זִבַּח וְאַתָּנָה^b עֹלָה לֹא תִרְצֶה:
 19 זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נְשָׁפָרָה לֵב-נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה^a אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה^b:
 20 הִיטִיבָה בְּרִצּוֹנְךָ אֶת-צִיּוֹן תִּבְנֶה חֳמוֹת יְרוּשָׁלַם:
 21 אֲזַ תִּחַפֵּץ זִבְחֵי-צֶדֶק עֹלָה וְכִלְיִל אֲזַ יַעֲלוּ עַל-מִזְבִּיחְךָ פָּרִים:
 52¹ לְמִנְצַח מִשְׁכֵּל לְדָוִד: ² בְּבֹא הָאֲדָמָי וַיִּגַּד לְשָׂאוֹל וַיֹּאמֶר
 לוֹ בָּא רִזָּד אֶל-בֵּית אַחִימֶלֶךְ:
 3 מֵה-^aתִּתְהַלֵּל בְּרָעָה הַגְּבוּר^b חֶסֶד אֱלִי^c
 כָּל-הַיּוֹם: ^d 4 הָיוֹת תִּחְשָׁב
 לְשׁוֹנֶךָ כִּתְעַר מְלֹאֲשׁ עָשָׂה רְמִיָּה:
 5 אֶהְבֵּת רָע מִטּוֹב שִׁקְרוּ^a מִדְּבַר צֶדֶק^a סֵלָה^b:
 6 אֶהְבֵּת כָּל-דְּבָרֵי-כָלֵעַ לְשׁוֹן מְרִמָּה:
 7 גַּם-אֵל יִתְצַדֵּק לְנֶצַח יִחְתָּךְ^a וַיִּסְתַּחֲ מֵאֱהֵל
 וּשְׂרָשָׁךְ^b מֵאֶרֶץ חַיִּים^c סֵלָה:

6 ^a IMS לְבִד || ^b compl MSS ΣΣ Hie בְּדִבְרֶיךָ (S בְּדִבְרֶיךָ) frt recte || ^c frt
 vb exc || 8 Σ conjg c b, >S (ובסתם gl?) || 10 S תִּשְׁמִיעֵנִי || 15 compl MSS
 דִּבְכָּךְ, S *viam tuam* || 16 ^{o-o} frt dl || 18 ^a Σ לא, 1 א || ^b 1 וְאַתָּנָה (trsp א ||
^c prps תִּרְצֶה || 19 ^{a-a} נִשְׁבֵּר vel נִדְכָּה c S dl || ^b ΣΣ יְבִזָּה || 20 2MSS וְרוּחַ, Σ
 Hie אֲבִימֶלֶךְ || 21 ^{o-o} צ' ו' vel עֹלָה ו' dl || Ps 52, 2 2MSS Σ Hie אֲבִימֶלֶךְ ||
 3 ^a 2MSS אֵל || ^b prps (cf ^{c-c}) תִּתְנַבֵּר; trsp א || ^{c-c} S חֶסֶד frt recte || ^d vb
 exc || 5 ^{a-a} 1? מִדְּבַר צֶדֶק || ^b trsp סֵלָה ad 6 || 6 pc MSS רְמִיָּה || 7 ^a A Hie Σ
 וּשְׂרָשָׁךְ; frt dl (vel וַיִּסְתַּחֲךָ) || ^b Σ וּשְׂרָשָׁךְ || ^c prb vb exc.

8 וַיִּרְאוּ צְדִיקִים וַיִּירְאוּ וַעֲלִיו יִשְׁחָקוּ:

9 הִנֵּה הַגִּבּוֹר לֹא־יָשִׁים אֱלֹהִים מְעֻזָּו^b
וַיִּבְטַח בְּרַב עֲשָׂרוֹ וְעַז בְּהוֹתוֹ^c:

10 וַיֹּאנִי וּפְנֵית רַעְנָן בְּבֵית אֱלֹהִים
בְּטַחְתִּי בַחֲסֵד־אֱלֹהִים עֹלָם וָעֶד:

11 אֲזִדְּךָ לְעֹלָם כִּי עָשִׂיתָ^a

וַיִּאֲקֹה^b שְׁמֶךָ^c כִּי־טוֹב^c נִגַּד חֲסִידֶיךָ^d:

53 1 לְמִנְצָה עַל־מַחֲלַת מִשְׁכִּיל לְדָוִד:

2 אָמַר נָבֵל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים

הַשְׁחִיתוֹ וְהִתְעִיבוֹ^a עָוֹל^b אֵין עָשָׂה־טוֹב:

3 אֱלֹהִים מִשְׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל־בְּנֵי־אָדָם

לִרְאוֹת הַיֵּשׁ מִשְׁכִּיל דָּרַשׁ אֶת־אֱלֹהִים:

4^a כָּלֹ סֶגֶם יַחֲדוּ נִאֲלָחוּ אֵין^b עָשָׂה־טוֹב

אֵין גַּם־אֶחָד:

5 הֲלֹא־יָדְעוּ^a פְּעֻלָּי אֲנִי^b אֲכַלֵּי עֲמִי אֲכָלוּ לֶחֶם^b אֱלֹהִים^c לֹא קָרְאוּ:

6 שֵׁם וּפָחַדוֹ־פָחַד^a לֹא־הָיָה פָּחַד^a כִּי־אֱלֹהִים^b פָּזַר עֲצֻמוֹת חֲנֹךְ

הַבִּישְׁתָּה^b כִּי־אֱלֹהִים מְאֻסָּם^c:

7 מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יִשְׁעוֹת^a יִשְׂרָאֵל בְּשׁוֹב אֱלֹהִים^b שְׁבוּת עַמּוֹ

יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל:

54 1 לְמִנְצָה בְּנִינָת מִשְׁכִּיל לְדָוִד: 2 בְּבֹא הַזִּיפִים וַיֹּאמְרוּ לְשָׂאוֹל

הֲלֹא דָוִד מִסִּתְּתָר עִמָּנוּ:

3 אֱלֹהִים בְּשִׁמְךָ הוֹשִׁיעֵנִי וּבִגְבוּרַתְךָ תְּדִינֵנִי:

4 אֱלֹהִים שְׁמַע תְּפִלָּתִי הִאֲזִינָה לְאִמְרֵי־פִי:

5 כִּי זָרִים וְקָמוּ־עָלַי וְעָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי

לֹא שָׁמוּ אֱלֹהִים לִנְגָדָם סֵלָה:

8 3MSS § וַיִּשְׁמְחוּ, al וַיִּרְאוּ || 9^a 2MSS + אֲשֶׁר ||^b frt 1 מעוזו ||^c 1 c §
||^d pl || לדור דורים §^{c-c} MSS § וַאֲקָרָא vel וַאֲחִינָה ||^b prps ||^a vb exc || II || בְּהוֹנוּ
MSS || עֲלִילָה || 14,1 ||^b 1 c 7MSS || cf 14,1 || 1 ||^a mlt MSS > || Ps 53, 2 || חֲסִידֶיךָ ||
4^{a-a} 14,3 || סָר ||^b IMS § || וַאֲזִין || 5^a pc MSS || יָדְעוּ ||^a mlt MSS §^c 14,4 ||
+ ||^{b-b} cf ad 14,4 || יהוה ||^c compl MSS || 6^{a-a} > nonn MSS, cf 14,5 ||
^{b-b} crpp; 14,5 sq || עֲצַת־עָנִי תְּבִישׁוּ ||^c compl MSS || 7^a nonn || עֲצַת עָנִי תְּבִישׁוּ כִּי יהוה מְחַסְּהוּ ||^c compl MSS ||
MSS § Hie § 14,7 || יִשְׁוֹעַת ||^b compl MSS §^B || יהוה || Ps 54, 5 nonn ||
MSS § וְדִים || cf 86,14.

17 אֲנִי אֱלֹהִים אֶקְרָא וַיְהִי וַיִּשְׁמַעֲנִי:
 18 עָרַב וּבָקַר וַצְהָרִים אֲשִׁיחָה וְאַהֲמָה
 וַיִּשְׁמַע קוֹלִי: 19 פָּדָה^a בְּשָׁלוֹם גִּפְשִׁי
 מִקֶּרֶב^b לִי כִי־בָרְבִּים הָיוּ עִמָּדִי:
 20 וַיִּשְׁמַע אֱלֹהֵינוּ וַיֵּשֶׁב קֹדֶם סֵלָה
 אֲשֶׁר אֵין חֲלִיפוֹת לָמוֹ וְלֹא יֵרָאוּ אֱלֹהִים:
 21 שָׁלַח יָדָיו^a בְּשִׁלְמוֹ^b חָלַל בְּרִיתוֹ:
 22 חָלְקוֹ^a וּמַחְמַאת^b פִּי וּקֶרֶב־לִבּוֹ^c
 רָפוּ דְבָרָיו מִשְׁמֹן וְהִמָּה פֶתַח־חַיֹּת:
 23 הַשֵּׁלֶךְ עַל־יְהוָה וַיַּהֲבֶךְ וְהוּא יַכְלִילֶךְ
 לֹא־יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט לְצַדִּיק:
 24 וְאַתָּה אֱלֹהִים וּתְזַרְדֵּם לְבָאֵר^a שִׁחַת
 אֲנָשֵׁי דָמִים וּמְרֹמָה לֹא־יִחָצוּ יְמֵיהֶם
 וְאֲנִי אֲבַטַח־בְּךָ^b:

56 1 לְמַנְצָח וְעַל־יְזִנַּת אֲלֵם רַחֲקִים לְדוֹר מִכְתָּם בְּאַחֲזוֹ אוֹתוֹ
 פִּלְשְׁתִּים בְּגַת:

2 חֲנָנִי אֱלֹהִים כִּי־שָׁאֲפָנִי אֲנֹשׁ כָּל־הַיּוֹם לַחֵם יִלְחָצֵנִי:
 3 שָׁאֲפוּ שׁוֹרְרֵי כָל־הַיּוֹם כִּי־רָבִים לַחֲמִים לִי מְרוֹם:
 4 יוֹם אִירָא אֲנִי אֵלֶיךָ אֲבַטַח: 5 בָּאֱלֹהִים אֶהְלֵל דִּבְרוּ
 בָּאֱלֹהִים בְּטַחְתִּי לֹא אִירָא מִה־יַּעֲשֶׂה בְּשׂוֹר לִי:
 6 כָּל־הַיּוֹם דִּבְרִי יַעֲצֹבוּ עָלַי כָּל־מַחֲשַׁבְתָּם לָרָע:
 7 17 גִּירוּ וַיִּצְפִּינוּ^b הִמָּה^a עֲקָבִי יִשְׁמְרוּ כִּי־אֲשֶׁר קָנוּ גִפְשִׁי:
 8 עַל־אֹנִן פִּלְט־לָמוֹ^b בָּאֵף עַמִּים הוֹדֵד אֱלֹהִים:
 9 נִדִּי סִפְרָתָה אַתָּה שִׁימָה^a דְּמַעְתִּי בְּנֶאֱדָךְ^b הֲלֹא בְּסִפְרָתְךָ^b:
 10 אֲזוּ וַיִּשְׁוּבוּ אוֹיְבֵי אַחֲזוֹר בְּיוֹם אֶקְרָא זֶה־יִזְעָתִי כִי־אֱלֹהִים לִי:

17 אֱלֹהִים || 18 IMS § ואשמע; frt l וי' || 19 ^a frt l יפדה; trsp א || ^b frt
 crrp || 20 °° l c § § ישב יענמו || 21 ^a nonn MSS § ידו, § manum || ^b l
 מחמאת || 22 ^a l חלק (vel c § § פניו pro פיו) || ^b l c 2MSS Σ Hie § מחמאת
 vel מחמאת || ^c dl et l frt בלבד || 23 אֶהְבֶּךָ, Hie caritatem tuam ||
 24 ^a l בור vel באר || ^b § + יהוה || Ps 56, 1 ט τὼν ἀγίων || 3 §
 ἀπὸ ὑψους (מרום); prps מר || 5 § דְּבָרִי; Hie דְּבָר cf II || 6 frt crrp ||
 7 ^{a-a} crrp || ^b K יצפינו, Q et MSS יצפוני || ^c compl MSS § לנפשי || 8 ^a §
 Hie § אֵין vel אֵין; prps אֵין || ^b A פלט; prps פלם || 9 ^a l c § § שִׁימָה
 vel שמת || ^{b-b} frt gl (בספרתך pro בנאדך) || 10 °° frt dl.

11 בָּאֱלֹהִים אֶהְלֵל דָּבָר ° בְּיְהוָה אֶהְלֵל דְּבָרָיִם:
 12 בָּאֱלֹהִים בְּטַחֲתִי לֹא אֵירָא מִה־יַּעֲשֶׂה אָדָם לִי:
 13 עָלַי אֱלֹהִים נִדְרֶיךָ אֲשַׁלֵּם תּוֹדֹת לָךְ:
 14 כִּי הִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת^a הִלֵּא רַגְלִי מִדֶּחִי^a לְהַתְּהִלְךָ לִפְנֵי
 אֱלֹהִים^b בְּאֹזֶר הַחַיִּים^b:
 57 1 לִמְנַצֵּחַ אֱלֹהֵי־תַשְׁחֹת לְדָוִד מִכְתָּם בְּבִרְחוֹ מִפְּנֵי־שָׂאוֹל בַּמַּעֲרָה:
 2 חָגַנִי אֱלֹהִים וַחֲנֹנִי כִּי בָךְ חִסִּיהַ נַפְשִׁי
 וּבְצֶל־כְּנָפֶיךָ אֶחְסֶה עַד יַעֲבֹר הַיּוֹזֵת:
 3 אֶקְרָא לָאֱלֹהִים עֲלִיזֹן לֹאֵל גִּמְרָ עָלַיִ: [וְאַמְתּוֹ: 5 נַפְשִׁי^a]
 4 יִשְׁלַח מַשְׁמַיִם^a וַיּוֹשִׁיעֵנִי חֲרָף שְׂאֲפִי סִלָּה^b יִשְׁלַח אֱלֹהִים חֲסִדּוֹ
 בְּתוֹךְ לְבָאִם אֲשַׁכְּבָה לְהָטִים בְּגִי־אָדָם
 שְׂנִיָּהֶם חֲנִית וְחַצִּים וְלִשׁוֹנָם חֶרֶב תִּדָּה:
 6 רֹמְמָה עַל־הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ:
 7 רָשַׁת הַכִּינּוֹ לַפַּעַמִּי ° כִּפְּףָ נַפְשִׁי
 כָּרוּ לִפְנֵי שִׁיחָה נָפְלוּ בְּתוֹכָה סִלָּה:
 8 נָצְוֹן לִבִּי אֱלֹהִים^a נָצְוֹן לִבִּי^a
 אֲשִׁירָה וְאַזְמִירָה^b: 9 עֲוֶרָה כְּבוֹדִי^a
 עֲוֶרָה הַגָּבֹל^b וְכִנּוֹר אַעֲיֶרָה שָׁחַר:
 10 אֲזִידֶךָ בְּעַמִּים וְאֲדַנִּי^a אֲזַמְּרֶךָ^b בְּלִאֲמִים:
 11 כִּי־גִדַּל עַד־שָׁמַיִם חֲסִדֶךָ וְעַד־שְׁתָּקִים אֲמַתֶּךָ:
 12 רֹמְמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ:
 58 1 לִמְנַצֵּחַ אֱלֹהֵי־תַשְׁחֹת לְדָוִד מִכְתָּם:
 2 הָאֲמִנָּם אֵלֶם אֶדָק תִּדְבְּרוּן מִי־שָׁרִים תִּשְׁפָּטוּ בְּגִי אָדָם:
 3 אֶף־בְּלִבִּי^a עֲזַלְתָּ^b תַּפְעֲלוֹן^c בָּאָרֶץ^d חֲמָם יְדִיכֶם תַּפְלִסוֹן^d:
 4 זָרוּ רַשְׁעִים מִרְחֹם תַּעֲוִי^a מִבֶּטֶן דְּבָרִי^b קִזָּב:
 5 חֲמַת־לָמוֹ כְּדָמוֹת חֲמַת־נִחַשׁ כְּמוֹ־פֶתֶן חָרַשׁ יֵאָטֵם אֲזִנּוֹ:

11 °° frt dl; cf 5 || 14 ^{a-a} frt gl cf 9 || ^{b-b} frt Var || Ps 57, 3 6AE' + סִלָּה ||
 4/5 ^{a-a} crrp, frt 1 וַיּוֹשִׁיעַ מִכָּף שְׂאֲפִי נַפְשִׁי || 4 ^b > 6 || 7 °° frt 1 כִּהִי ||
 8 ^{a-a} > 108,2 || ^b frt ins לָךְ cf 68; trsp : || 9 ^{a-a} prb crrp; IMS 3 כְּבוֹדִי ;
 108,2 יהוה || 10 ^a 108,4 ה || ^b dl אֶתָּה כ' prps (68 in gloria mea); אֶף־כ' ||
^b mlt MSS 108,4 וְאִ || 11 108,5 מַעַל || 12 108,6 וְעַל || Ps 58, 2 6 Hie
 תַּפְלִלוֹן || ^c frt 1 בַּעֲלוֹן || ^b 38 אֶל || ^a frt 1 3 בְּלִכְם || 1 אֵלֶם || אֵלֶם ||
^{d-d} 1 6 6OE' 38 תַּפְלִסוֹן || 4 ^a frt c a conjg || ^b frt 1 6 דְּבָרוֹ.

כְּמוֹ חֲצִיר ל 8 ^{a-a} || נָתַן שֹׁט || מְתַלְעוֹת nonn MSS || הָרַם שֹׁט 7 ^a ||
 et talpa 8 ^c || תַּמַּם MSS 5 ^b || שְׂכָלוֹ nonn MSS 9 ^a || חֲצִיו QSS חֲצוֹ K ^b || יִתְמַלֵּל
 כִּפְיוֹ שֹׁט 11 || תְּרוּל et חוֹה || סִרְיָתָהֶם S IMS 10 ^a || וְאָשׁוֹת
 יְגוּרוֹ IMS 4 ^a || יֵהוּה nonn MSS שֹׁט IMS 2 || וַיִּשְׁמַר שֹׁט 1 Ps 59,
 8 ^a || עֹנִי ^b || עֹנִי 5 ^a || עֹנִי 1 prb ^b || אֱלֹהֵי 3MSS אֱלֹהֵי IMS ^b ||
 אֲמַרְהָ S ^b || 18 cf || Vrs et compl MSS עֹנִי 10 ^a || חֲרָפוֹת ^{b-b} ||
 חֲסָדִי S Q mlt MSS חֲסָדִי S Hie K ^b || אֱלֹהֵי Hie 2MSS 1 ^a || 18 cf ||
 אֵל תִּתְּנֵם || אֵל, al dl || אֵל תִּתְּנֵם, al dl || 12 ^{a-a} || K 1 ||
 13 ^a Σ Hie in || מִגְּנֵמוֹ ? ^c || וְהִנֵּדְמוֹ ^d || תִּתְּנֵם || 44,24 cf ||
 peccato, et propter culpam; prb vs crrp.

וּמֵאֵלָהּ וּמִכְּחַשׁ יִסְפְּרוּ: ¹⁴ כֵּלָה בְּחִמָּה כֵּלָה וְאֵיגְמוּ
וַיִּדְעוּ כִּי־אֱלֹהִים מִשַּׁל בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה:
¹⁵ וַיֵּשְׁבוּ לָעָרִב יִהְיוּ כְכֹלֵב וַיִּסְוּבוּ עִיר:
¹⁶ הִמָּה יְנוּעִין^a לֹאכֹל אִם־לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיִנוּ^b:
¹⁷ וַיֹּאנִי וְאֲשִׁיר עֲזָרָה וַאֲרָנָן לְבָקָר חֲסִידָךְ
כִּי־הָיִיתָ מִשְׁגָּב לִי וּמִזֹּס בְּיוֹם צָר־לִי:
¹⁸ עֲזָרָה^a אֱלֹהֶיךָ אֲזַמְּרָה כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁגָּבִי
אֱלֹהֵי חֲסִידֶיךָ^b:

60 ¹ לְמִנְצָח עַל־שׁוֹשַׁן עֲדוֹת מִכְתָּם לְדוֹד לְלַמֵּד: ² בְּהִצֹּתוֹ אֶת
אֲבָם נְהָרִים וְאֶת־אֲרָם צֹבָה וַיֵּשֶׁב יוֹאָב וַיִּךְ אֶת־אֲדָוָם בְּגִיא־מֶלֶח
שָׁנִים עָשָׂר אָלֶף:

³ אֱלֹהִים זִנְחָתָנוּ פָּרַצְתָּנוּ אֲנַפְתָּ תִּשְׁוֹבֵב לָנוּ:
⁴ הִרְעַשְׁתָּה אָרֶץ פְּצַמְתָּה^a רָפָה^b שְׁבָרֶיהָ כִּי־מָטָה:
⁵ הִרְאִיתָ עַמֶּךָ קֶשֶׁה הִשְׁקִיתָנוּ יַיִן תִּרְעַלָּה:
⁶ נָתַתָּה לִירְאִיךָ גַם לְהִתְנוֹסֵם מִפְּנֵי קֶשֶׁט סֵלָה:
⁷ לְמַעַן יִחַלְצוּ וַיְדִידֶךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינֶךָ וַעֲנֵנוּ: [אֲמַדָּד:
⁸ אֱלֹהִים וַדְּבַר בְּקָדְשׁוֹ אֲעִלְזָה אֲחַלְקָה שְׁכֵם וְעַמְּךָ סִבּוֹת
⁹ לִי גִלְעָד וְלִי מִנְשָׁה וְאֶפְרַיִם מִעֵזוֹ רֹאשִׁי יְהוּדָה מִחֻקֶּיךָ:
¹⁰ מוֹאָב וְסִיר רַחֲצִי עַל־אֲדָוָם אֲשַׁלֵּךְ נַעֲלִי עָלַי^a פְּלִשְׁתִּי הַתְּרוּעָעִי^b:
¹¹ מִי יוֹבִילָנִי עִיר^a מְצֹר^b מִי נִתְּנִי^c עַד־אֲדָוָם:
¹² הֲלֹא־אָתָּה^a אֱלֹהִים זִנְחָתָנוּ וְלֹא־תֵצֵא אֱלֹהִים^b בְּצַבָּאוֹתֵינוּ:
¹³ הִבָּה־לָנוּ עֲזָרַת מִצָּר וְשׂוֹא תִשׁוּעַת אָדָם:
¹⁴ בְּאֱלֹהִים נַעֲשֶׂה־חֵיל וְהוּא יָבוֹם צָרֵינוּ:

61 ¹ לְמִנְצָח עַל־גִּיטָה לְדוֹד:
² שִׁמְעָה אֱלֹהִים רִנָּתִי הִקְשִׁיבָה תִּפְלָתִי:

¹⁴ ° frt 1 בְּחִמָּתְךָ || ¹⁵ > 6ΣΘΣ cf 7 || ¹⁶ ^a K יְנוּעִין Q יְנוּעִין || ^b 1 c 6
יקדמני א' י' et ins 1 אֱלֹהֵי חֲסִידוֹ || ¹⁸ ^a > Hie || ^{b-b} 1 חֲסִידוֹ || ¹ A Hie יְנוּעִין vel יְלִינוּ || ³ frt 1 שׁוֹבֵב ||
|| 2 6Σ בְּהִצֹּתוֹ || ⁴ nonn MSS פְּצַמְתָּה || ^a al פְּצַמְתָּה || ^b pro רָפָה || ⁵ prps הִרְאִיתָ || ⁶ trsp א' ||
|| 7 K וַעֲנֵנוּ, Q mlt MSS Vrs וַעֲנֵנִי cf 108,7 || ⁸ trsp accent; 108,8⁶ ψψωθή-
σομαι, Σ fortis sum; prps אֲעִלְזָה || ¹⁰ ^a 1 c 3Σ 108,10 עָלִי || ^b 1 c 3Σ 108,10
עָלִי || ¹¹ ^a prps עַד || ^b 108,11 מְצֹר || ^c 1 יְנַחֲנִי || ¹² ^a > 108,12 || ^b > Σ 3
|| ¹⁴ nonn MSS קָמִינוּ || Ps 61, 1 compl MSS Vrs גִּיטָה.

3 מִקְצֵה הָאָרֶץ אֱלֹהֶיךָ אֶקְרָא בְּעֶטֶף לִבִּי
בְּצוּר־אֲרוֹם מִמֶּנִּי^a תִּנְחֲנִי^b:

4 כִּי־הֵייתָ מַחֲסֶה לִּי מִגְדֹּל־עוֹ מִפְּנֵי אוֹיֵב:

5 אֲנִירָה בְּאֵלֶיךָ עוֹלָמִים אַחֲסֶה בְּסִתְרֵךְ כְּנָפֶיךָ סֶלָה:

6 כִּי־אַתָּה אֱלֹהִים שָׁמַעְתָּ לְנַדְרֵי נִתְתָּ יְרֵשֶׁת יִרְאֵי שִׁמְךָ:

7 יָמִים עַל־יָמֵי־מֶלֶךְ תּוֹסִיף שְׁנוֹתָיו כְּמוֹ־דָר וָדָר:

8 יֵשֶׁב עוֹלָם לִפְנֵי אֱלֹהִים חֶסֶד וָאֱמֶת מִן יִנְצְרָהוּ:

9 בֶּן־אֲזוּמָרָה שִׁמְךָ לְעַד לְשִׁלְמֵי נְדָרֵי יוֹם וָיוֹם:

62¹ לְמִנְצַח עַל־יְדוּתוֹן מוֹמְזוֹר לְדָוִד:

2 אֲךְ אֶל־אֱלֹהִים דּוּמִיָּה^a נִפְשִׁי^b מִמֶּנּוּ יִשׁוּעָתִי:

3 אֲךְ־הוּא צוּרִי וַיִּשׁוּעָתִי מִשְׁגָּבִי לֹא־אֲמוּזֵט רַבָּה:

4 עַד־אֲנִי תַהוֹתְתוּ עַל־אִישׁ תִּרְצָחוּ^a כָּל־כֶּם^b כְּקִיר נָטוּי

5^c גִּדֹּר הַדְּחִינִיָּה: אֲךְ מִשְׁאֲתוֹ^a וַיַּעֲצוּ לַהֲדִיחַ

יִרְצוּ^b כְּזָב^c בְּפִי^d יִבְרָכוּ וּבִקְרָבָם יִקְלֹו־סֶלָה:

6 אֲךְ לְאֱלֹהִים דּוּמִי נִפְשִׁי כִּי־מִמֶּנּוּ תִקְוָתִי:

7 אֲךְ־הוּא צוּרִי וַיִּשׁוּעָתִי מִשְׁגָּבִי לֹא אֲמוּזֵט:

8 עַל־אֱלֹהִים יִשְׁעִי וּכְבוֹדִי צוּר־עֲזָרִי^b

מַחֲסִי בָּאֱלֹהִים: 9 בְּטַחּוֹ בּוֹ בְּכָל־עֵת וָעַם

שִׁפְכוּ־לִפְנָיו לִבְבָּכֶם אֱלֹהִים מַחֲסֶה־לָּנוּ סֶלָה:

10 אֲךְ הִבֵּל בְּגִי־אָדָם כְּזָב בְּגִי־אִישׁ

בְּמֵאזְנִים לַעֲלוֹת הָאָמָה מֵהִבֵּל יַחַד:

11 אֶל־תִּבְטְחוּ בְּעֶשֶׂק וּבִגְזֹל אֶל־תִּהְבְּלוּ^a

תִּיל^b כִּי־יִגּוֹב וְאֶל־תִּשְׁתּוֹ לֵב:

12 אַחַת וּדְבָר אֱלֹהִים שְׁתִּים־זוֹ שִׁמְעָתִי

3^{a-a} 6 || תְּרוֹמְמִי 6 || prps תִּנְחֲנִי || 6 1 frt אֲרֵשֶׁת cf 2I,3 || 7 1 frt בְּמוֹ vel
עַל־ 6AZ Hie, לִידוּתוֹן || Ps 62, 1^{oo} pc MSS >2 MSS Σ Hie; frt dl || 8 || כִּימִי ||
3 || תִּקְוָתִי || 6^c || כִּי + MSS 6S || nonn MSS || 2^a 6 || דּוּמִי || 2 || יְדִיתוֹן ||
4^a Var תִּרְצָחוּ, תִּרְצָחוּ, תִּרְצָחוּ; frt dl (1 תִּצְרָחוּ = תַּהוֹתוֹתוֹ) || 5^a 6 || מִשְׁאֲתוֹ, Hie מִשְׁאֲתוֹ; prb
|| 5 || כְּגִ' 1 (?) || תִּרְצָחוּ, תִּרְצָחוּ; frt post לַהֲדִיחַ trsp || 6^a 6 || בְּפִימִי || 6S ||
|| 6 || בְּפִימִי || 6S || in mendacio || 1^d c || 6 || יִרְצוּ || 6 || dl (Var pro יִרְצוּ) || 6^b ||
6 pc MSS || 2 || 8^a IMS || צוּרִי || 6 || robur meum || 9^{oo} || עֲזָרִי || 6 ||
|| 10 || תִּבְטְחוּ || 5MSS || 11^a || תִּבְטְחוּ || 5MSS || 12 || שְׁתִּים־זוֹ שִׁמְעָתִי ||
12 compl MSS || שְׁמִעָתִי.

כִּי עָז לֵאלֹהִים: ¹³ וּלְךָ־אֲדָנִי חֶסֶד
 כִּי־אַתָּה תִּשְׁלַם לְאִישׁ כְּמַעֲשָׂהוּ:
 63 ¹ מִזְמוֹר לְדָוִד בְּהִיזְתּוֹ בְּמִדְבַּר יְהוּדָה:
² אֱלֹהִים אֱלִי אַתָּה אֲשַׁחֲרֶךָ צִמְאָה לְךָ נַפְשִׁי
 כְּמָה לְךָ בְּשָׂרִי בָאָרֶץ צִיָּה וְעֵינַי ^b בְּלִי־מַיִם:
³ בֶּן בִּקְדָּשׁ חֲזִיתֶךָ לְרֹאזֹת עֵזֶךָ וּכְבוֹדֶךָ:
⁴ כִּי־טוֹב חֶסֶדֶךָ מִחַיִּים שִׁפְתֵי יִשְׁבְּחוּנֶךָ:
⁵ בֶּן אֲבִרְכֶךָ בְּחַיִּי בְּשִׁמְךָ אֵשׁא כִפִּי:
⁶ כְּמֹז חֶלֶב וְדֶשֶׁן תִּשְׁבַּע נַפְשִׁי וְשִׁפְתֵי רִנָּנוֹת יִהְלֵל־פִּי:
⁷ אִם־זִכְרֹתֶיךָ עַל־יְצוּעֵי בָּאֲשִׁמּוֹזֹת אֶהְגֶּה־כֶּךָ:
⁸ כִּי־הֵייתָ עֲזָרְתָה לִּי וּבְצֹל כְּנָפֶיךָ אֲרִנֹּן:
⁹ דִּבַּקְהָ נַפְשִׁי אֲחִירֶךָ כִּי תִמְכָּה יְמִינֶךָ:
¹⁰ וְהִמָּה לְשׁוֹאָה יִבְקָשׁוּ נַפְשִׁי יָבֹאוּ בְּתַחְתִּיזֹת הָאָרֶץ:
¹¹ וַיִּגְרְהוּ עַל־יְדֵי־חֶרֶב מָגֵת שְׁעָלִים יִהְיוּ:
¹² וְהִמְלִיךְ יִשְׁמַח בְּאֱלֹהִים יִתְהַלֵּל כָּל־הַנִּשְׁבָּע בּוֹ
 כִּי יִסְכַּר פִּי דוֹבְרֵי־שָׁקֶר:
 64 ¹ לְמִנְצֹחַ מִזְמוֹר לְדָוִד:
² שְׁמַע־אֱלֹהִים קוֹלִי בְּשִׁיתִי מִפֶּחַד אֹזִיב תֵּצֵר חַיִּי:
³ תִּסְתִּירֵנִי מִסּוּד מְרָעִים מְרִגֶּשֶׁת פְּעָלִי אֲוֹן:
⁴ אֲשֶׁר שָׁנְנוּ כִּתְרֹב לְשׁוֹנֵם דָּרְכוּ חֵצִים דִּבֵּר מֶרֶ:
⁵ לִירֵת בְּמִסְתָּרִים תָּם פִּתְאֹם יִזְהוּ וְלֹא יִירָאוּ: [וַיִּרְאֶה־לְמוֹז^b]:
⁶ יִחְזָקוּ־לְמוֹז ^a דִּבֵּר רָע יִסְפְּרוּ לְטִמְזֹן מוֹקְשִׁים אֲמָרוּ מִי
⁷ יִתְפַּשּׁוּ ^b עוֹלֹת תִּמְנוּ ^c חִפְשׁ מִחִפְשׁ וְקָרַב ^d אִישׁ וְלֵב עָמָק:
⁸ וַיִּרֹם אֱלֹהִים חֵץ פִּתְאֹם ^a הָיוּ מִכְתָּם^b:
⁹ וַיִּכְשִׁילֵהוּ עֲלִימוֹ ^a לְשׁוֹנֵם
 וַתִּנּוֹדוּ ^b כָּל־רֵאָה ^c בָּם: ¹⁰ וַיִּירָאוּ ^a כָּל־אֲנָם

צִיָּה ^b frt dl vel dl || Ps 63, 2 ^a 1 prb c pc MSS § כא' || ¹³ frt ins יהוה ||
 לְשׁוֹאָה || 10 || 91,1 || אֶתְלָנִן || 8 || 1 prb || אַךְ || 7 prps || 6 || 143,6 || עִיפָה || 1 et
 || 11 || 1 frt c || יִגְרוּ || al || יִגְרוֹם || Ps 64, 5 || יִרָאוּ || 6 ^{a-a} ? dl (gl ad
 4?) || ^b Hie § לָנוּ || 7 ^a vs crrp || ^b 2MSS Vrs || ^c הִפְשׁוּ || mlt MSS || מִמְנוּ ||
 אֲנִשׁ || prps || עָרַב || וְקָרַב || 8 || 1MS, 2MSS || עוֹלֹתֵמוּ || prps || תִּמְנוּ || Hie §
 וַיִּכְשִׁילֵמוּ || עֲלִי || 9 ^{a-a} crrp, prps || מִכְתָּם || prps || עָקַב || 8 ^a trsp ||
 וַיִּירָאוּ || 10 ^a compl MSS || רָאִי || c compl MSS || וַתִּנּוֹד || 2MSS ^b

וַיִּזְדוּ פֶּעַל אֱלֹהִים וּמַעֲשֵׂהוּ^b הַשְׁכִּילוֹ:
 יִשְׁמַח צְדִיק בִּיהוָה וְחִסָּה בּוֹ וַיִּתְהַלֵּל כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:
 65¹ לִמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד שִׁיר:
 2 לֵךְ דָּמִיָּה^a תִּהְיֶה אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן
 וּלֵךְ יִשְׁלֹם־גִּדְרָהּ^b:
 3 שָׁמַע^a תִּפְלֶה עֲדִידָה^b כָּל־בָּשָׂר וַיָּבֹאוּ^c:
 4^a דְּבָרֵי עֲזֹנָתָה^a גָּבְרוּ מִנִּי^b פִּשְׁעֵינוּ אֶתְּהָ תִכְפָּרֵם:
 5 אֲשֶׁר־יִתְבַּחַר וְיִתְקַרֵּב יִשְׁכֵּן חֲצָרֶיךָ^a
 גִּשְׁבָּעָה בְּטוֹב בֵּיתְךָ קָדֵשׁ^b הִיכָלְךָ:
 6 גִּדְרָאוֹת וּבָצֵדֶךָ תַּעֲנֶנּוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ
 מִבִּטָּח כָּל־קַצְוֵי־אֶרֶץ וַיִּם רַחֲקִים:
 7 מִכֵּין הָרִים בְּכַחַז נֶאֱזָר בְּגִבּוֹרָה:
 8 מִשְׁבִּיחַ שְׁאוֹן וַיִּמִּים שְׁאוֹן גְּלִיָּהֶם וַהֲמֹן לְאֻמִּים:
 9 וַיִּירָאוּ וַיִּשְׁבִּי קַצּוֹת מֵאוֹתֶיךָ
 מוֹצְאֵי בָקָר וְעֹרֵב תְּרִנִּיִּם:
 10 פָּקֶדֶת הָאֶרֶץ וַתִּשְׁקָקָהּ^a רַבָּת^b תַּעֲשֹׁנָה
 פִּלַּג אֱלֹהִים מָלֵא מִיָּם תִּכְוִן דָּגָנָם^c דִּי־כֵן תִּכְנֶנָּה^d:
 11^a תִּלְמִיָּה רִוְהָ נַחַת גִּדְדָהּ בְּרִיכִים^b תִּמְגַּנְנָה צִמְחָהּ תִּבְרָךְ:
 12 עֲטֹרֶת שְׁנַת טוֹבֶתְךָ וּמַעֲגָלֶיךָ יִרְעֲפוּ דָשֵׁן:
 13 יִרְעֲפוּ נְאוֹת מִדְּבַר וְגִל גִּבְעוֹת תַּחֲגֹרְנָה:
 14 לִבְשׁוֹ כְרִים וְהִצָּאן וְעַמְקִים יַעֲטֹפוּ־בָר
 יִתְרוֹעְעוּ אַף־יִשְׁירוּ:
 66¹ לִמְנַצֵּחַ שִׁיר מִזְמוֹר
 הָרִיעוּ לְאֱלֹהִים כָּל־הָאֶרֶץ: 2 וַזְּמְרוּ כְבוֹד־שִׁמּוֹ^a שִׁימוֹ^b כְבוֹד^c תִּהְלֹתוֹ:^a
 3 אֲמָרוּ לְאֱלֹהִים מַה־נּוֹרָא מַעֲשֵׂיךָ בְּרָב עֲזֹךְ יִכְחָשׁוּ־לָךְ אֲבִיךָ:
 4 כָּל־הָאֶרֶץ וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לָךְ^a וַיִּזְמְרוּ־לָךְ^b וַיִּזְמְרוּ שִׁמְךָ סִלָּה:

10^b § ומעשה ידיו || Ps 65, 2^a 1 c Vrs דמיה || ^b ins c MSS
 מנו ט || ^b a-a ? dl || 4 || יבא 'AE' || עדי 'AE' || ^b שמע § Hie || 3^a || בירושלם
 5^a 5 MSS חצרך || ^b קדש ט || 6 1 prb ואים || 8 § יתמון ט || dl 'ג' ש' vel 'ר' ו' ||
 9 vb exc || 10 Vrs frt ותשקה || ^b רבת ט || הרבת c Sh || דגנה d-d || ט ||
 οὕτως ἡ ἐτοιμασία σου cf 10,17; prb dl || 11^a forma mtr incert || ^b nonn
 MSS שירו || 14 prps תציר, al dl || Ps 66, 2^{a-a} frt dl || ^b § וזמרו, prps
 vel שיתו || ^c § כבוד || 3 1 frt יכחשו || 4^a 1 לך || ^b 1 לך et trsp א.

7 אֶרֶץ נִתְּנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ:

8 יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ כָּל־אֶפְסֵי־אֶרֶץ:

68 1 לַמִּנְצָח לְדוֹד מִזְמוֹר שִׁיר:

2 יִקְוּ אֱלֹהִים יִפּוּצוּ אוֹיְבָיו וַיְנוֹסוּ מִשְׁנֵאוֹ מִפְּנֵיו:

3 כִּהְנִיף^a עֵשֶׂן תִּהְנֶף^b כִּהְמָס דֹּגַג מִפְּנֵי־אֵשׁ

4 וַיִּדְיָקוּם יִשְׁמְחוּ יַעֲלֶצוּ^a לִפְנֵי אֱלֹהִים וַיִּשְׁשֻׁ^b בְּשִׁמְחָה:

5 שִׁירוֹ לְאֱלֹהִים זִמְרוּ שִׁמּוֹ^a סֵלוֹ לָרֶכֶב בַּעֲרֹבוֹת^b

6 בֵּיתָ^c שִׁמּוֹ^d וַעֲלֹנוּ לִפְנֵיו:

7 אֲבִי יִתְּזִים וְדִין אֲלֻמָּנוֹת אֱלֹהִים בְּמַעֲזֵן קֹדֶשׁ:

8 אֱלֹהִים מוֹשִׁיב^a יְחִידִים וּבֵיתָ מוֹצִיא אֲסִירִים בְּכוֹשָׁרוֹת^b

9 אֲדֹנֵי־סוֹרָרִים שִׁכְנוּ צִחִיחָה^d:

10 אֱלֹהִים בָּצָאתָ לִפְנֵי עַמָּךְ בַּצֵּעֲדָה בִּישִׁימוֹן סֵלָה:

11 אֶרֶץ רַעֲשָׁה אֶף־שָׁמַיִם נָטְפוּ מִפְּנֵי אֱלֹהִים

12 יְהִי סִינִי מִפְּנֵי אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

13 נָשַׁם גִּדְּבוֹת תִּנְיָף^a אֱלֹהִים^b נִחַלְתָּ וְנִלְאָה אַתָּה כּוֹנֵנְתָה^b:

14 חִיתָךְ יִשְׁבוּ־בָהּ תִּכְוֶן בְּטוֹבֶתָּה^b לַעֲנִי אֱלֹהִים:

15 אֲדֹנֵי יִתֵּן־אֱמֶר הַמְּבֹשְׁרוֹת צָבָא רָב:

16 מַלְכֵי צָבָאוֹת יִדְּדוּן וַיִּדְּדוּן^b וַיְנוֹת־בָּיִת תַּחֲלֹק שָׁלָל:

17 אִם־תִּשְׁכַּחוּ בֵּין שְׁפָתַיִם

בְּנִפְי יוֹנָה נִחַפָּה בַּבֶּסֶף וְאֶבְרוֹתֶיהָ בִּירְקָרֶק חֲרוּץ:

18 בְּפָרֶשׁ^b שִׁדְיִי מַלְכִּים בָּהּ תִּשְׁלַג בְּצִלְמוֹן^a:

19 הֲר־אֱלֹהִים הֲר־בִּשּׁוֹן הֲר־גִּבְגָּנִים הֲר־בִּשּׁוֹן:

20 לָמָּה וַתִּרְצְדוּן הָרִים גִּבְגָּנִים הָהָר חָמַד אֱלֹהִים לְשִׁבְתּוֹ

Ps 68, 2 compl MSS Vrs וַיִּ 3^a sic M, 1 כִּהְנִיף || Vrs ἐκλιπέτωσαν,

deficient (תִּהְנֶף); 2MSS תִּנְיָף; 1 frt תִּנְיָפְנוּ רוּחַ תִּנְיָף || c pc MSS 6 +

4^a pl MSS 5 וַיִּ; frt ante וַיִּשְׁשֻׁ trsp || b 3MSS 6^{MSS} > 5^a 5MSS

6 pc MSS שִׁמְחוּ || d prps בָּרְכוּ || c 6 κύριος; prps בַּעֲבוֹת || b 1 ? || b 2

7^a 1 prb מְשִׁיב || b 2MSS שִׁמּוֹ || c nonn MSS אֵשׁ || d 6 ὁμοίως

8 et Hie autem || d 6 ἐν τάφοις (?) (צִחִיחָה) || 9 > IMS 8^b; prps 'עַ, al

10^a prps תִּשְׁשֻׁ || b-b prps כּוֹנֵנְתָּ || 11^a IMS 6 יִשְׁבוּ || 12

12 6 τοῖς εὐαγγελιζομένοις || 13^a 6 ὁ βασι-

λεύς; nonn MSS מַלְאָכֵי || b > pc MSS 6^{MSS} || 14 > prb crrp || 15^{a-a} prb

crpp || b 2MSS 'בֶּפֶ.

34 לָרֶכֶב בְּשָׁמַי שְׁמֵי־קֶדֶם הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל עֹז:

35 תָּנֻנוּ עֹז לְאֱלֹהִים

עַל־יִשְׂרָאֵל גִּאֲוָתוֹ וְעֹזוֹ בַּשָּׁחֲקִים: 36 גִּזְרָא אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשֶׁיךָ

אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נָתַן וְעֹז וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם

בְּרוּךְ אֱלֹהִים:

69 1 לִמְנַצֵּחַ עַל־שׁוֹשְׁנִים לְדוֹד:

2 הִזְשִׁיעֵנִי אֱלֹהִים כִּי בָּאוּ מִים עַד־נַפְשִׁי:

3 טָבַעְתִּי וּבִיּוֹן מְצוּלָה וְאִין מַעֲמֹד

בְּאֵתִי בַּמַּעֲמָקִי־מִים וְשִׁבְלַת שְׁטָפְתָּנִי:

4 יִגְעַתִּי בְּקֶרְאִי נָחַר גִּרְוֹנִי

כָּלֹו עֵינַי מִיַּחַל לְאֱלֹהֵי:

5 רַבּוֹ מִשְׁעָרוֹת רֹאשִׁי שֹׁנְאֵי חֲנָם

עָצְמוּ מִצְמִיתִי^a אִיבֵי שֶׁקֶר

אֲשֶׁר לֹא־גִזְלָתִי^b אִזּוּ אֲשִׁיב^b:

6 אֱלֹהִים אַתָּה יָדַעְתָּ לְאוֹלָתִי וְאֲשֻׁמוֹתַי מִמֶּנֶּה לֹא־נִכְחָדוּ:

7 אֶל־יָבֶשׁוּ בִי וְקוֹיֶךָ אֲדַגִּי יִהְיֶה צָבָאוֹת

אֶל־יִכְלָמוּ בִי מִבְּקָשֶׁיךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

8 כִּי־עָלֶיךָ נִשְׁאֵתִי חֲרָפָה כִּסְתָה כְּלָמָה פִּנִּי:

9 מוֹזֹר הֵייתִי לְאָחִי וְנִכְרִי לִבְנֵי אִמִּי:

10 כִּי־קִנְאָת בֵּיתְךָ אִכְלָתָנִי וְחֲרָפוֹת חוֹרְפֶיךָ נִפְלֹו עָלַי:

11 וְאִכְבַּחַ בְּצוֹם נַפְשִׁי וְתָהִי לְחֲרָפוֹת לִי:

12 וְאִתָּנָה לְבוֹשֵׁי שָׁק וְאֵהִי לָהֶם לְמַשָּׁל:

13 יִשְׁיַחוּ בִי יוֹשְׁבֵי שָׁעַר וְנִגְזְזוֹת שׁוֹתֵי שֶׁכָּר:

14 וְנֹאנִי תִפְלֹתִי־לָךְ וְיִהְיֶה עֵת רְצוֹן אֱלֹהִים^a בְּרַב־חַסְדֶּיךָ עֲנֵנִי

בְּאַמַּת יִשְׁעֶךָ^b: 15 הֲצִילָנִי מִטֵּיט וְאֶל־אֲטָבָעָה

אֲנַצֵּלָה מִשֹּׁנְאֵי וּמִמַּעֲמָקֵי־מִים: 16 אֶל־תִּשְׁטַפְּנִי שִׁבְלַת מִים

35 frt l השמים cf Dt 33,26 || 36 mlt MSS ΣΣΘ ממקדשך Hie in sanctuario suo (במקדשו); 69 εὖ ἐν τοῖς ὁσίοις (MSS ἁγίοις) αὐτοῦ (בְּקֶדְשׁוֹ); 1 ממקדשו || Ps 69, 1 cf ad 45,1; 60,1 || 4 Var^B 69 מִיַּחַל || 5 ^a 1 מִן + ? (מִצְמִית?), 8 ^b 11 מִצְמִית || ^{b-b} prb crrp; prps א' אֲנִי || 7 dl c 69^{AB} al || 9 prps וְרַכְּמִי || 11 69 καὶ συνέκαμψα (MSS συνεκάλυψα), 8 et humiliavi; prb l וְאֶעֱנֶה || 13 69 καὶ εἰς ἐμὲ ἔψαλλον (?) (וְנִגְזְזוּ לִי) || 14 ^{a-a} frt dl (Var); pro וְעֵת ר' אֶת רַצְוֹנִי || ^b trsp : || 15 ^{a-a} crrp; frt dl אֲנַצֵּלָה et l מ' שֹׁנְאֵי vel מְשֹׁנְאֵי; al dl ו' מִשְׁנְאֵי; trsp :.

וְאֶל־תִּבְלַעְנִי מְצִלָּה וְאֶל־תֹּאטֶר־עָלַי בָּאֵר פִּיָּה׃
 17 עֲנֵנִי יְהוָה כִּי־טוֹב חֶסֶדְךָ כָּרֵב רַחֲמֶיךָ פָּנֶה אֵלַי׃
 18 וְאֶל־תִּסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵעַבְדְּךָ כִּי־צַר־לִי מְהֵרָה עֲנֵנִי׃
 19 קָרְבָה אֶל־נַפְשִׁי גְאֻלָּה לְמַעַן אֵיכִי פָדֵנִי׃
 20 אֲתָה יָדַעְתָּ חֲרַפְתִּי וּבִשְׁתִּי וּכְלַמְתִּי גִגְדֶּךָ כָּל־צוּרָי׃
 21 חֲרַפָּה וּשְׁבָרָה לִבִּי וְאֶנְשָׁה^a
 וְאַקְוָה לְגִיד^b וְאֵין וְלִמְנַחֲמִים וְלֹא מִצָּאתִי׃
 22 וַיִּתְּנוּ בְּכָרוּתִי רֹאשׁ וְלִצְמָאִי יִשְׁקוּנִי חֶמֶץ׃
 23 יְהִי־שְׁלֹחָנָם לִפְנֵיהֶם לֶפֶת וְלִשְׁלוֹמִים לְמוֹקֶשׁ׃
 24 תַּחֲשַׁכְנָה עֵינֵיהֶם מֵרְאוֹת וּמִתְנִיָּהֶם תִּמִּיד הַמָּעַד׃
 25 שִׁפְךָ־עֲלֵיהֶם זַעֲמֶךָ וַחֲרוֹן אַפֶּךָ יִשְׁיָגֵם׃
 26 תִּהְי־טִירָתָם גִּשְׁמָה בְּאֶהְלִיהֶם אֶל־יְהִי יֹשֵׁב׃
 27 כִּי־אַתָּה^a אֲשֶׁר־הִכִּיתָ רִדְפוֹ וְאֶל־מִכָּאוֹב חָלְלִיךָ^b יִסְפְּרוּ׃
 28 תִּגְה־עוֹן עַל־עוֹנָם וְאֶל־יָבֹאוּ בְּצַדִּיקְךָ׃
 29 יִמְחוּ מִסֵּפֶר חַיִּים וְעַם צַדִּיקִים אֶל־יִכְתְּבוּ׃
 30 וְאֲנִי עֲנִי וְכוֹאֵב יִשׁוּעָתְךָ אֱלֹהִים תִּשְׁגָּבֵנִי׃
 31 אֶהְלֵלָה שֵׁם־אֱלֹהִים בְּשִׁיר וְאֶגְדִּלְנוּ בַּתוֹדָה׃
 32 וְתִיטֵב לַיהוָה מִשׁוֹר פֶּרֶא^a מִקֶּרֶן מִפְּרִיס^b׃
 33 רְאוּ^a עֲנוּיִם וּשְׁמַחוּ^b דְּרָשִׁי אֱלֹהִים וִיתִי^c לְבַבְכֶּם׃
 34 כִּי־שָׁמַע^a אֶל־אֲבוֹנִים יְהוָה וְאֶת־בִּסְיוֹ^b לֹא בָזָה׃
 35 יִהְלֹלוּהוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ יָמִים וְכָל־רִמָּשׁ בָּם׃
 36 כִּי אֱלֹהִים יִזְשִׁיעַ צִיּוֹן וַיִּבְנֶה עָרֵי יְהוּדָה
 וַיֵּשְׁבוּ שָׁם יִירָשׁוּהָ׃
 37 וַיִּזְרַע עַבְדּוֹ יִגְחֹלֶה וְאֶהְבִּי שְׁמוֹ יִשְׁכְּנוּ־בָהּ׃
 70¹ לְמַנְצָח לְדָוִד לְהַזְכִּיר׃
 70² אֱלֹהִים לְהַצִּילֵנִי יְהוָה^b לְעֹזְרֹתִי חֹשֶׁה׃

17 °° 1 כְּמוֹב || 20 °° frt 1 גִּגְד || 21^a prb vb exc; prps 'וָא' וּמִפֶּת נַפְשִׁי וָא' ||
 17^b 1 c Vrs לְגִד || 23 ΘΑΣΘ Hie וְשְׁלוֹמִים S; לְשְׁלוֹמִים S; prb recte || 23^a 1 c Vrs לְגִד ||
 26 5MSS לְשִׁמָּה || 27^a 1 אֶת || 1^b IMS חָלְלִיךָ S (dolor) occisi, Θ τῶν τραυ-
 μάτων μου || 1^c 1 c Θ יִסְפְּרוּ || 30 >Θ^{ac,a}; Θ^{AB} al פָּנֶיךָ || 32^a trsp
 accent || 1^b pl MSS וּמִ || 33^a nonn MSS וְרָאוּ; prb 1 רְאוּ || 1^b mlt MSS וּשְׁמַחוּ;
 prb 1 וּשְׁמַחוּ || 1^{c-c} Θ ו' דְּרָשִׁי; prb 1 יְהִי || 34^a 1 c Θ שָׁמַע Hie || 1^b nonn
 MSS וְאֶל || 1^c prps חֲסִידוֹ || 36 °° gloss ad 37? || Ps 70, 2 40, 14 + רָצָה || 1^b frt dl.

3 יִבְשׁוּ וַיִּחַפְּרוּ מִבְּקָשִׁי נַפְשִׁי

יִסְגּוּ אַחֲזָר וַיִּכְלְמוּ חֲפָצַי רַעְתִּי:

4 יִשׁוּבוּ^a עַל-עֵקֶב בָּשָׁתָם הָאֲמָרִים^b הָאֵחָד הָאֵחָד^c:

5 וַיִּשְׁשׂוּ וַיִּשְׁמְחוּ בָךְ כָּל-מִבְּקָשֶׁיךָ

וַיֹּאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל אֱלֹהִים^a אֱלֹהֵי יִשְׁוֹעֲתְךָ^b:

6 וַאֲנִי וְעַנִּי וְאֲבִיוֹן אֱלֹהִים חוֹשָׁה לִי

עֲזָרָא^a וּמִפְלָטִי אַתָּה יְהוָה^b אֶל-תֵּאֱחָר:

71¹⁰ בָּךְ-יִהְיֶה חֲסִיתִי אֶל-אֲבוֹשָׁה לְעוֹלָם:

2 בְּצַדִּיקְתְּךָ תַּצִּילֵנִי וּתְפַלֵּטֵנִי הַמֶּלֶךְ-אֱלִי אֲזַנֶּךָ

וְהוֹשִׁיעֵנִי: 3 הָיָה לִי לְעֹז מְעוֹן^a

^b לְבֹא תָמִיד צָרִיתָ^b לְהוֹשִׁיעֵנִי כִּי-סִלַּעַי וּמִצּוֹדֹתַי אַתָּה:

4 אֱלֹהִי פִלְטֵנִי מִיַּד רָשָׁע מִכַּף מְעַנֵּל וּחֹזֶמֶן:

5 כִּי-אַתָּה תִקְוֹתַי אֲדַגֵּי יְהוָה מִבִּטְחִי מִנְּעוּרַי:

6 עָלֶיךָ נִסְמַכְתִּי מִבָּטָן מִמַּעַי אֲמִי אַתָּה גּוֹזֵר^a

בָּךְ תִּהְלֶתִי^b תָּמִיד:

7 בְּמוֹצַת הַיָּתִי לְרַבִּים וְאַתָּה מַחֲסִי-עוֹ:

8 יִמְלֹא פִי תִהְלֶתְךָ כָּל-הַיּוֹם תִּפְאֶרְתְּךָ:

9 אֶל-תִּשְׁלִיכֵנִי לַעֲתָ זִקְנָה בְּכָלֹת כָּחִי אֶל-תַּעֲזֹבֵנִי:

10¹⁰ כִּי-אֲמָרוּ^a אוֹיְבֵי לִי וְשֹׁמְרֵי נַפְשִׁי גּוֹעֲצוּ וַיַּחֲדוּ^b:

11 לֵאמֹר אֱלֹהִים עֲזָבוּ רִדְפוּ וְתִפְשׁוּהוּ כִּי-אֵין מַצִּיל:

12 אֱלֹהִים אֶל-תִּרְחַק מִמֶּנִּי אֱלֹהִי לְעֹזְרָתִי חִישָׁה:

13 יִבְשׁוּ וַיִּכְלְמוּ^a שֹׁמְרֵי נַפְשִׁי יַעֲמֻ חֲרָפָה וּכְלָמָה^b מִבְּקָשִׁי רַעְתִּי^c:

14 וַאֲנִי תָּמִיד אֵיחָל וְהוֹסַפְתִּי עַל-כָּל-תִּהְלֶתְךָ^a:^b

15 פִּי וַיִּסְפֹּר צַדִּיקְךָ כָּל-הַיּוֹם תִּשְׁוֹעֲתְךָ

כִּי לֹא יִדְעָתִי סִפְרוֹת:

3 40,15 + יחד || 4^a 3MSS § (cf ④) יִשְׁמוּ; IMS יִבְשׁוּ; cf ad 40,16 ||

^b nonn MSS ⑥ § ④ + לִי cf 40,16 || ^c frt dl || 5^a mlt MSS יהוה; cf ad 40,17 ||

^b compl MSS תִּשְׁ || 6^a nonn MSS עֲזָרְתִּי cf 40,18 || ^b nonn MSS אֱלֹהֵי;

cf ad 40,18 || Ps 71, 1 26MSS Ps c 70 conjg; ⑥ + τῷ Δαυεῖδ (S^h + ψαλμός) ||

2 prb vb exc, cf 31,3; trsp : || 3^a 1 c compl MSS ⑥ § ④ = 31,3 || ^{b-b} 1 c

31,3 ⑥ || 4 pc MSS ⑥^B al § אֱלֹהִים || 5 trsp ① || 6^a 22,10 גֹּחִי ||

prps || ^b Σ || 7 || 10^a prps אָרְבוּ || ^b prb dl || 11 prb dl ||

12 K חִישָׁה, Q חוֹשָׁה || 13^a 1 c pl MSS יִכְלְמוּ cf 35,4; prb dl || ^b >S || ^{c-c} ? dl,

cf 24 || 14^a >S § || ^b 'AZ Hie § תִּהְלֶתְךָ || 15 pc MSS סְפֹרָת vel סְפֹרָה § sing.

16 אָבּוּא בְּגִבּוֹרֹת אֲדַגִּי יִהְיֶה אֲזַכִּיר צְדָקָתְךָ לְבִדָּה:
 17 אֱלֹהִים לְמִדְתָּנִי מִנְעוּרִי וְעַד-הֵנָּה אֲנִיד נִפְלְאוֹתֶיךָ:
 18 וְגַם עַד-זִקְנָה וְשִׁיבָה אֱלֹהִים אֶל-תַּעֲזֹבֵנִי [עַד-מָרוֹם]
 עַד-אֲנִיד וְרוּעֶךָ לְדֹר לְכָל-יָבוּא גְבוּרָתְךָ: 19 וְצְדָקָתְךָ אֱלֹהִים
 אֲשֶׁר-עָשִׂיתָ גְדֻלּוֹת אֱלֹהִים מִי כְמוֹךָ:
 20 אֲשֶׁר^a הִרְאִיתָנוּ^b וְצָרוֹת רַבּוֹת וְרָעוֹת^c תָּשׁוּב תַּחֲיִינוּ^d
 וּמִתְהוֹמֹזוֹת הָאָרֶץ תָּשׁוּב תַּעֲלֵנוּ^f:
 21 תִּרְבֵּה גְדֻלָּתִי^a וְתִסָּבֵב^b תִּנְחַמְנִי:
 22 גַּם-אֲנִי אֹדֶךָ בְּכָל-גִּבּוֹל אֲמַתְךָ אֱלֹהֵי
 אֲזַמְרָה לָךְ בְּכָנֹר קָדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:
 23 תִּרְנְנָה שִׁפְתֵי כִי אֲזַמְרָה-לְךָ וְנִפְשִׁי אֲשֶׁר פָּדִיתָ:
 24 גַּם-לְשׁוֹנִי כָל-הַיּוֹם תִּהְיֶה צְדָקָתְךָ
 כִּי-בָשׁוּ כִי-חָפְרוּ מִבִּקְשֵׁי רַעְתִּי:
 72 וְלִשְׁלָמָה^a

אֱלֹהִים מִשְׁפָּטֶיךָ^b לְמַלְךְ תָּנוּ וְצְדָקָתְךָ לְבֵן-מֶלֶךְ:
 2 יִרְוֶן עֲמֹךְ בְּצֶדֶק וְעֲנִיָּה בְּמִשְׁפָּט:
 3 יִשְׂאוּ הָרִים שְׁלוֹם לְעַם וְגִבּוֹרֹת בְּצֶדֶקָה:
 4 יִשְׁפֹּט וְעֲנִי-עַם יוֹשִׁיעַ לִבְנֵי אֲבִיוֹן
 וְיִדְכָּא עוֹשֶׁק:
 5 יִירָאוּךָ עַם-שָׁמֶשׁ וְלִפְנֵי יָרֵחַ דָּוִד דּוֹרִים:
 6 יִירֹד כְּמַטֵּר עַל-גִּזְרֵי כָרְבִיבִים זִרְיָהָ אֶרֶץ:
 7 יִפְרַח בְּיָמָיו צִדִּיק^a וְרַב^b שְׁלוֹם עַד-בְּלִי יָרַח^c:
 8 וְיִירֹד מִיָּם עַד-יָם וּמִנְהַר עַד-אֶפְסֵי-אֶרֶץ:
 9 לְפָנָיו יִכְרְעוּ צִיִּים וְאִיבָיו עָפָר יִלְחֲכוּ:
 10 מַלְכֵי תִרְשִׁישׁ וְאַיִים מִנְחָה יִשְׁיבוּ

16 15 MSS Vrs בְּגִבּוֹרֹת || 18 ° 1 c S אֲבּוּא vel c 6 לְדֹר וְבוּא || trsp : ||
 19 prps עוֹלָם || 20 ^a frt dl (6^{BA} בָּא) || ^b KA הִרְאִיתָנוּ Q6SΘ Hie S הִרְאִיתָנִי ||
^c frt dl || ^d K Hie 6 תַּחֲיִינוּ, Q6S תַּחֲיִינוּ || ^e prb l וּמִתְהוֹמֹזוֹת || ^f K Hie 6
 תַּעֲלֵנוּ, Q6S תַּעֲלֵנוּ || 21 ^{a-a} crpp; 6 πλεονάσας τὴν δικαιοσύνην (al μεγα-
 λωσύνην) σου || ^b 6 Hie S prb וְתָשׁוּב || וְתִסָּבֵב || 23 ° prb crpp; 1 ? . . פִּי ||
 Ps 72, 1 ^a 5 MSS om; 3 MSS Ps c 71 conjg || ^b 1 c 6 Hie S מִשְׁפָּטְךָ || 2 6
 6 || וְיִירָד || 5 1 c 6 || 4 ° frt dl || 5 1 c 6 || וְעָלוּ ג' צ' || 3 ° 1 frt || וְיִרְוֶן || לְדָוִד
 vel || וְרוּפּו || 7 ^a 1 c 3 MSS 6 Hie S צֶדֶק || זֶרֶם = hbr רוּף || יִרְוֶן (רוּפִי) ||
^b 1 frt וְרַב vel || וְרַב || c 1 frt חק ut Jes 5,14; 24,5 || 9 S אִיִּים || 1 frt צָרִיו.

מִלְכֵי שָׁבָא וְסָבָא אֲשֶׁכֶּר יִקְרִיבוּ:

¹¹ וַיִּשְׁתַּחֲוֶי-לֹו כָל-מְלָכִים כָּל-גִּזְוִים יַעֲבֹדוּהוּ:

¹² כִּי-יֵצֵל אֲבִיזֹן מִשּׁוּעַ וְעֲנִי וְאִין-עֹזֵר לֹו:

¹³ יָחַם עַל-דָּל וְאֲבִיזֹן וְנַפְשׁוֹת אֲבִיזְנִים יוֹשִׁיעַ:

¹⁴ מִתְּוֹד וּמִחֶמֶם^a יִגָּאֵל נַפְשָׁם וַיִּקָּר דָּמָם^b בְּעֵינָיו:

¹⁵ וַיַּחֲי וַיִּתֵּן-לֹו מִזֶּהָב שָׁבָא^c

וַיִּתְּפֹלֵל בְּעֶדְוֹ תָמִיד כָּל-הַיּוֹם יִבְרַכְנָהוּ:

¹⁶ יִהְי פֶּסֶת-פֶּר וּבְאֶרֶץ בְּרָאשׁ הָרִים יִרְעַשׁ^b כָּל-בְּנֵי פְרִיז^c

[וַיִּצְצוּ מֵעִיר בְּעֶשֶׂב הָאֶרֶץ:

¹⁷ יִהְי שָׁמוֹ וְלַעֲזֹלָם לִפְנֵי-שָׁמֶשׁ יִנָּי^b שָׁמוֹ

וַיִּתְּבַרְכוּ בֹו כָּל-גִּזְוִים^c וַאֲשֶׁרֵהוּ:

¹⁸ בְּרוּךְ וַיהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבָדּוֹ:

¹⁹ וּבְרוּךְ וְשֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעֹלָם וַיִּמְלֹא כְבוֹדוֹ אֶת-כָּל-הָאֶרֶץ

אָמֵן וְאָמֵן:

²⁰ כָּלֹו תִפְלֹות^b דָּוִד בֶּן-יִשְׁשִׁי^a

סֵפֶר שְׁלִישִׁי

73 מִזְמוֹר לְאַסָּף¹

אֲךְ טוֹב לְיִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים לְבָרִי לִבִּי:

² וַאֲנִי בְּמַעַט נָטוּי^a רָגְלִי כָּאִין שִׁפְכָה^b אֲשֶׁרִי:

³ כִּי קִנְאֹתִי בַּהֲזִלָּלִים שָׁלוֹם רָשָׁעִים אָרָאָה:

⁴ כִּי אִין חֲרָצְבוֹת לְמוֹתָם וּבְרִיא אוֹלָם:

⁵ בְּעֶמֶל אֲנוֹשׁ אֵינִימוֹ וְעַם-אָדָם לֹא יִנְגָּעוּ:

⁶ לָכֵן עֲנַקְתָּמוֹ גִּיאָה יַעֲטֹף-שִׁית חֶמֶם לָמוֹ:

⁷ יֵצֵא מִחֶלֶב עֵינָיו עָבְרוּ מִשְׁפָּנוֹת לִבִּי:

⁸ יִמְיָקוּ וַיִּדְבְּרוּ בְרַע עָשָׁק^b מִמָּרוֹם יִדְבְּרוּ:

⁹ שִׁתִּי בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם וּלְשׁוֹנָם תִּתֵּלֶךְ בָּאֶרֶץ:

¹² 6 Hie 8 מִשּׁוּעַ || ¹⁴ ^a frt dl || ¹⁵ 60 שָׁמֶם || ¹⁵ ° prb add || ¹⁶ ^a prps
שִׁפְכָה || ^b frt crrp; huc frt trsp : || ^{c-c} prb crrp; prps ו' יִפְרוּ || ¹⁷ ^a l frt
יִנְוִן || ^b K יִנָּי, Q pl MSS (6 ξστω τὸ ὄνομα αὐτοῦ εὐλογημένον) || ^b K יִנָּי, Q pl MSS
IMS יִבֹּן || ^{c-c} 6 + πασαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, l et trsp post
תְּהִלֹות || ¹⁸ < 5MSS 68 || ²⁰ ^{a-a} > 7MSS || ^b 6 οἱ ὕμνοι, frt || ^a K
Ps 73, l frt לְיִשְׂרָאֵל vel l לְיִשְׂרָאֵל et ins (וְאֵנִי) post לִבִּי || ² ^a K
7 l || שִׁית c conjg || ⁶ לָמוֹ תָם || ⁴ 1 שִׁפְכוּ Q שִׁפְכָה || ^b K נָטוּי || Q Vrs
prb c 68 עֵינָיו || ⁸ ^a IMS יִמְיָקוּ; prps יִמְיָקוּ || ^b trsp || ^a 6 || ⁹ l frt מִתְּהִלָּה.

10 לָכֵן^c יָשִׁיב^a עַמִּי^b הַלֵּם^c וּמִי^d מֵלֵא יִמְצֹא^e לָמוֹ:
 11 וְאָמְרוּ אִיכָה יָדַע־אֵל וַיֵּשׁ דָּעָה בְּעֵלְיוֹן:
 12 הִנֵּה־אֵלֶּה רְשָׁעִים וְשִׁלּוֹי עוֹלָם הַשְׁגִּי־חֵיל:
 13 אַךְ־רִיק זָכִיתִי לִבִּי וְאַרְחֵץ בְּנִקְנֹז כַּפִּי:
 14 וְאֵתִי גָנוּעַ כָּל־הַיּוֹם וְתוֹכַחְתִּי לִבְקָרִים:
 15 אִם־אֶמְרָתִי אֶסְפְּרָה כְּמוֹ^b הִנֵּה רוֹר בְּגִיד בְּגָדַי:
 16 וְאַחֲשֹׁבָה^a לִדְעַת זֹאת עָמַל הִיא^b בְּעֵינַי:
 17 עַד־אָבוֹא אֶל־מִקְדָּשֵׁי־אֵל אֲבִינָה לְאַחֲרִיתָם:
 18 אַךְ בַּחֲלָקוֹת תִּשְׁתִּית לָמוֹ הִפְלֹתָם לְמִשְׁוֹאוֹת:
 19 אֵיךְ הָיוּ לְשֹׁמֵה כְרָנֵעַ סָפוּ תָמוּ מִן־בִּלְהוֹת:
 20 כַּחֲלוֹם מִהָקִיץ אֲדָנִי^a בְּעִיר^b וְצִלָּמָם תִּבְוָה:
 21 כִּי יִתְחַמֵּץ לִבִּי וְכִלְיוֹתַי אֲשַׁתּוֹנָן:
 22 וְאֲנִי־בֶעַר וְלֹא אֲדַע בְּהִמּוֹת הָיִיתִי עִמּוֹךְ:
 23 וְאֲנִי תָמִיד עִמּוֹךְ אֲחֻזָּת בִּיד יְמִינִי:
 24 בַּעֲצָתְךָ תִּנְחַנִּי וְאֲחֹר כְּבוֹד תִּקְחַנִּי:
 25 מִי־לִי בַשָּׁמַיִם וְעִמּוֹךְ לֹא־חָפְצָתִי בָאָרֶץ:
 26 כָּלָה שְׂאִרִי וּלְבָבִי צוֹר־לִבִּי וְחִלְקִי אֱלֹהִים לְעוֹלָם:
 27 כִּי־הִנֵּה רַחֲקִידָא יֹאבְדוּ הַצִּמְתָּה כָּל־זוֹנֶה מִמּוֹךְ:
 28 וְאֲנִי^a וְקִרְבַּת אֱלֹהִים לִי־טוֹב שְׁתִּי וּבְאֲדָנִי יִהְיֶה^b מַחֲסִי
 לְסֹפֵר כָּל־מַלְאכֹתֶיךָ:
 74¹ מִשְׁפִּיל לְאֶסֶף

לָמָּה אֱלֹהִים זָנַחְתָּ לְנֶצַח יַעֲשֵׂן אִפְּךָ בְּצֹאן מְרֵיתֶךָ:
 2 זָכַר עֲדָתְךָ וְקָנִיתָ קֹדֶם גָּאֵלְתָּ שִׁבְט נַחֲלָתְךָ הִרְצִיזֵן זֶה
 [שְׁכָנְתָּ בּוֹ]

3 הָרִימָה בַּעֲמִידָא לְמִשְׁאוֹת נֶצַח כָּל־הָרַע אוֹיֵב בַּקֹּדֶשׁ:
 4 שְׁאֲנִי צוֹרְרִידָא בִּקְרִב מוֹעֲדָךְ^a שְׁמוֹ אוֹתָתָם אֹתוֹת^b:

יָשׁוּב עַם^{c-c} crpp; prps עַמִּי^b 63 || יָשׁוּב^b MSS Vrs mlt Q יָשִׁיב^a K 10
 וּמִי^d Hie, וְיָמִי^d 6 || 2MSS 63 Hie מִלְחָם^d || מִלְחָם^d וְיִשְׁבְּעוּ לָחֶם^d al, אֱלֹהִים
 כְּמוֹ^b 1 c Vrs מִצֹּא^a 14 || 1 frt יִמְצֹא^a || 1 prb et al; יִמְצֹא^a 8
 וְהוֹכַחְתִּי^a 15 || 1 frt וְהוֹכַחְתִּי^a || 1 c Var^B 16 || כְּמוֹ הִנֵּה^a (הִנֵּה)
 וְהָיָה^a 20 || 1 frt הָיָה^a || K 20 || וְהָיָה^a || 1 c Var^B 16 || כְּמוֹ הִנֵּה^a (הִנֵּה)
 וְאַחֲרִידָא^a 24 || 1 frt בְּהִמּוֹת^a || 1 ? 22 || בְּעִיר^a || 1 frt 7, 17; al, יִהְיֶה^a; trsp^a ||
 קִרְבָּתְךָ^a 28 || 1 frt dl || 26 || 25 prb vb exc || אֲרַח כִּי^a al, בִּיד
 מִפְּלֹאֲתֶיךָ^a 74, 2 || Ps 74, 2 || 28 || 26 || 25 prb vb exc || אֲרַח כִּי^a al, בִּיד
 מוֹעֲדֶיךָ^a 4 || 1 frt || 4 || 28 || 26 || 25 prb vb exc || אֲרַח כִּי^a al, בִּיד

5 יִוָּדַע^a כַּמְבִּיא^b לְמַעַלָּה בְּסִבְךָ-עַץ קְרָדְמוֹת:

6 וְעַתָּה^a פְּתוּחִיָּה^b יַחַד בְּכִשְׁלִי^c וְכִילָפוֹת^d יְהִלְמוּן:

7 שְׁלַחְו בָּאֵשׁ מִקְדָּשְׁךָ לְאַרְץ חֲלָלוֹ מִשְׁכַּן-שְׁמֶךָ:

8 אָמְרוּ בְּלִבָּם נִינָם^a יַחַד שָׂרְפוּ^b כָּל-מוֹעֲדֵי-אֵל בְּאַרְץ:

9 אֶת־וֹתֵינוּ לֹא-רָאִינוּ אִין-עוֹד נָבִיא וְלֹא-אֶתְנֹו יוֹדַע עַד-מָה:

10 עַד-מָתִי אֱלֹהִים יַחַרְף צָר יִנָּאֵץ אוֹיֵב שְׁמֶךָ לְנֶצַח:

11 לָמָּה תִּשְׁיֵב יָדְךָ^a וַיִּמְיֶנְךָ מִקְרָב חֻקְךָ^b כִּלְהָ^c:

12 וְאֱלֹהִים^a מִלְכֵי^b מִקְדָּם פֶּעַל יִשׁוּעוֹת בְּקִרְבִּי הָאָרֶץ:

13 אֶתְּה פּוֹרֶרֶת בְּעֵזְךָ יָם שְׁבַרְתָּ רָאשֵׁי תַנִּינִים עַל-הַמַּיִם:

14 אֶתְּה רִצְצָתָ רָאשֵׁי לוֹיִתָן תַּתְּנֵנוּ מֶאֱכָל לְעַם לְצִיִּים:

15 אֶתְּה בִקְעֶתָ מַעַיִן וְנַחַל אֶתְּה הוֹבִשְׁתָּ נְהִרוֹת אִיתָן:

16 לָךְ יוֹם אֶף-לָךְ לִילָה אֶתְּה הִכִּינוֹתָ מֵאוֹר וְשֶׁמֶשׁ:

17 אֶתְּה הִצַּבְתָּ כָּל-גְּבוּלוֹת אָרֶץ קוֹץ וְחָרָף אֶתְּה יִצְרָתָם:

18 זָכַר-זֹאת אוֹיֵב חֲרָף וַיְהִיָּה וְעַם-נָבָל נֶאֱצַו שְׁמֶךָ:

19 אֶל-תִּתֵּן לַחַיִּיתָ^a נֶפֶשׁ תוֹרְךָ^b תִּית עֲנִיָּיִךְ אֶל-תִּשְׁפַח לְנֶצַח:

20 הִבֵּט לְבָרִית^b כִּי מָלְאוּ מִחֲשַׁבְי-אָרֶץ נְאוֹת חֲמָס^a:

21 אֶל-יֹשְׁבֵי^a בְּךָ נִכְלָם^b עָנִי וְאֶבְיוֹן יִהְלָלוּ שְׁמֶךָ:

22 קוֹמָה אֱלֹהִים רִיבָה רִיבָה זָכַר חֲרָפְתָּךְ מִנִּי-נָבָל כָּל-הַיּוֹם:

23 אֶל-תִּשְׁפַח קוֹל צִרְיֶיךָ שְׁאוֹן קָמֶיךָ עוֹלָה תָמִיד:

75¹ לְמַנְצָה אֶל-תִּשְׁחַת מִזְמוֹר לְאַסָּף שִׁיר:

2 הַיּוֹדִינוּ לָךְ אֱלֹהִים הַיּוֹדִינוּ וְקָרָוב שְׁמֶךָ סִפְרוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ:

3 בִּי אָקַח מוֹעֵד אֲנִי מִיִּשְׂרָאֵל אֲשַׁפֵּט:

4 גְּמוּזִים אָרֶץ וְכָל-יֹשְׁבֶיהָ אֲנִכִּי תִכְנִיתִי עֲמוּדֶיךָ סִלָּה:

5 ^a crp et frt c 4 conjg; prps יִגְדְּעוּ al יִרְעוּ || ^b ὁ ἄθυστος, Hie כַּמְבִּיא || 6 ^a K וְעַתָּה, Q וְעַתָּה; crp, prps נִגְדַּעַת al מִקְלַעַת || ^b פְּתוּחִיָּה, S פְּתוּחִיָּה || 7 pc MSS וְכִילָפוֹת, 2MSS וְכִילָפוֹת || ^c mlt Var in MSS || ^d pl MSS וְכִילָפוֹת || 8 ^a S perdamus eos; prps נִכְלָם al נִינָם || ^b καταπαύσμεν (IMS κατακαύσμεν) S perdamus || 9 אֶתְּנוּ || 10 ^a frt ins יְהוָה, al יְהוָה || 11 ^a frt ins יְהוָה, al יְהוָה || 12 ^a l frt 'א' וְאֶתְּה א' || ^b מִלְכֵי || 13 ^a l frt תִּכְלָא et תִּכְלָא || 14 prps לְעַם * (dl מאכל), al לְצִיִּים sine ל || 15 l prb בְּכָל- || 16 ^a Hie לְחַיִּיתָ || 17 frt לְהוֹת || 18 ^a l frt לְשַׁחַת || 19 ^a l frt לְשַׁחַת || 20 ^{a-a} crp || ^b לְבָרִיתְךָ || 21 ^a יֹשֵׁב || ^b וְנִי || 22 Ps 75, 2 || 23 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 24 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 25 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 26 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 27 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 28 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 29 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 30 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 31 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 32 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 33 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 34 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 35 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 36 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 37 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 38 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 39 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 40 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 41 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 42 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 43 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 44 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 45 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 46 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 47 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 48 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 49 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 50 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 51 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 52 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 53 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 54 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 55 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 56 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 57 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 58 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 59 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 60 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 61 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 62 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 63 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 64 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 65 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 66 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 67 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 68 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 69 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 70 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 71 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 72 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 73 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 74 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 75 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 76 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 77 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 78 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 79 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 80 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 81 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 82 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 83 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 84 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 85 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 86 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 87 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 88 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 89 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 90 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 91 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 92 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 93 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 94 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 95 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 96 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 97 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 98 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 99 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 100 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 101 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 102 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 103 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 104 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 105 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 106 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 107 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 108 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 109 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 110 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 111 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 112 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 113 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 114 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 115 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 116 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 117 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 118 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 119 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 120 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 121 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 122 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 123 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 124 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 125 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 126 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 127 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 128 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 129 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 130 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 131 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 132 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 133 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 134 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 135 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 136 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 137 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 138 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 139 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 140 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 141 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 142 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 143 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 144 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 145 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 146 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 147 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 148 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 149 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 150 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 151 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 152 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 153 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 154 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 155 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 156 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 157 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 158 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 159 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 160 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 161 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 162 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 163 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 164 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 165 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 166 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 167 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 168 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 169 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 170 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 171 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 172 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 173 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 174 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 175 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 176 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 177 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 178 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 179 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 180 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 181 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 182 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 183 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 184 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 185 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 186 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 187 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 188 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 189 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 190 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 191 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 192 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 193 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 194 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 195 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 196 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 197 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 198 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 199 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 200 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 201 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 202 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 203 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 204 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 205 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 206 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 207 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 208 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 209 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 210 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 211 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 212 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 213 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 214 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 215 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 216 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 217 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 218 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 219 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 220 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 221 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 222 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 223 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 224 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 225 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 226 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 227 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 228 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 229 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 230 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 231 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 232 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 233 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 234 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 235 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 236 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 237 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 238 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 239 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 240 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 241 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 242 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 243 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 244 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 245 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 246 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 247 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 248 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 249 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 250 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 251 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 252 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 253 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 254 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 255 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 256 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 257 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps 75, 2 || 258 ^a S וְנִי || ^b וְנִי || Ps

5 אֶמְרָתִי לְהוֹלִלִים אֶל־תִּהְיוּ וְלִרְשָׁעִים אֶל־תִּרְיֻמוּ קָרוֹן;
 6 אֶל־תִּרְיֻמוּ לְמָרוֹם קִרְנֵכֶם תִּדְבְּרוּ בְּצוֹאֵר עֵתְק;
 7 כִּי לֹא מִמוּצָא וּמִמַּעַרְב וְלֹא מִמִּדְבָּר^a הָרִים^b;
 8 כִּי־אֱלֹהִים שֹׁפֵט זֶה יִשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים;
 9 כִּי כֹס בְּיַד־יְהוָה^a וַיִּין חֶמֶר^a וּמָלֵא מִסֶּךָּ
 וַיִּגַּר מִזֶּה^b אֶדְ־שִׁמְרִיהָ וּמִצּוֹ יִשְׁתּוֹ^c כָּל רִשְׁעֵי־אָרֶץ;
 10 וַיֹּאנִי אֲנִיד לְעַלֵּם אֲזַמְרָה לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב;
 11 וְכָל־קִרְנֵי רִשְׁעִים אֲנִידֵעַ תִּרְוַמְמָנָה קִרְנוֹת צַדִּיק;
 76¹ לְמִנְצָח בְּנִיגַת מִזְמוֹר לְאַסָּף שִׁיר;
 2 נִודַע בִּיהוּדָה אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל נִדָּל שִׁמּוֹ;
 3 וַיְהִי בְשָׁלֹם סוּכּוֹ וּמַעֲזֻנְתּוֹ בְּצִיּוֹן;
 4 שִׁמָּה שֹׁבֵר רִשְׁפֵי־קֶשֶׁת מִגֵּן וַחֲרֹב וּמִלַּחֲמָה סֶלָה;
 5^a נֶאֱזָר^b אֶתָּה אֲדִיר מִהַרְרֵי־טָרֶף^c: 6 אֲשַׁתּוּלְלוּ^a אֲבִירֵי לֵב
 נָמוּ שִׁנְתֶּם^b וְלֹא־מִצָּאוּ כָל־אֲנָשֵׁי־חֵיל וַיִּדְּהֶם;
 7 מִגַּעֲרַתְךָ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב נִרְדָּם וְרָכַב וְסוּסִם;
 8 אֶתָּה^a נִזְרָא אֶתָּה וּמִי־יַעֲמֹד לְפָנֶיךָ מֵאִז^b אֶפְדָּ;
 9 מִשְׁמִימִים הִשְׁמַעְתָּ דִּין אָרֶץ יִרְאָה וּשְׁקָטָה;
 10 בְּקוֹם־לִמְשַׁפֵּט אֱלֹהִים לְהוֹשִׁיעַ כָּל־עַנְיֵי־אָרֶץ סֶלָה;
 11 כִּי־חֲמַת^a אָנֹכָם תִּזְדַּךְ שְׁאֵרִית חֲמַת^b תַּחֲגֹר^c;
 12 נִדְּרוּ וּשְׁלֹמוֹ^a לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם^a כָּל־סִבִּיבָיו יִבְלֹוּ שְׁנֵי לְמוֹרָא^b;
 13 יִבְצֹר רוּחַ נְגִידִים נִזְרָא לְמַלְכֵי־אָרֶץ;
 77¹ לְמִנְצָח עַל־יְדִיתוֹן לְאַסָּף מִזְמוֹר;
 2 קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְאֶצְעָקָה קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלַי;
 3 בְּיוֹם צָרָתִי אֲדַנִּי דָרְשָׁתִי יְדִי^a וְלִילָה נִגָּרָה^b וְלֹא תִפּוֹג
 מֵאֲנָה הִנֵּתָם נַפְשִׁי:

6 l prb c 6 (κατὰ τοῦ θεοῦ) בצור || 7^a compl MSS ממדבר || 8^b > MSS; prps ומדברים || 9^{a-a} prb l חמר || 9^b trsp accent, sed forma mtr incert; 6S + אל־זה || 10 l c 6 אגיל || 11 ? l תנדע vel ינדע (vel 11 c 3sq conjg) || Ps 76, 3 Var סכו || 5^a vs prb crpp || 5^b Θ cf 6 נזרא cf 8 || 6^c 6 αἰνωμένων || 6^a 6S + כל || 7^b trsp || 7^c compl MSS רכב וס' IMS ר' ס' frt l || 8^a frt dl || 8^b prps מעו || 10 6^{MSS} τῇ καρδίᾳ || 11^a ? || 11^b ? || 11^c 6 (ἐορτάσει σοι) תחנך vel תחוג לך prb recte || 12^{a-a} frt dl יהוה || 12^b 6 τῷ φοβερῷ c 13 conjg; Σ למורה; frt dl || 13 6 πνεύματα || Ps 77, 1 K || 13^a 3 oculum meum || 13^b 6 נגדה || 2 6 Hie 8 > 1 || 3 6 ידותון Qc ידיתון

4 אֶזְכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמִיָּה אֲשִׁיחָה וְיִתְעַשֶּׂה רוּחִי סֵלָה׃
 5 אֲחֻזֹּת שְׁמֹרוֹת עֵינַי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר׃
 6 חֲשַׁבְתִּי יָמִים מִקֵּדָם שָׁנוֹת עֹלָמִים׃^a 7 אֶזְכְּרָה׃
 8 נִגְנֵנְתִּי^b בַלִּילָה עִם־לִבִּי אֲשִׁיחָה וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי׃
 9 הִלְעֹלָמִים יִזְנַח וְאֲדַנִּי וְלֹא־יִסִּיף לְרִצּוֹת עוֹד׃
 10 הָאָפֶס לִנְצַח חֲסִדֹּי גָמַר אֲמַר לְדָר וְדָר׃
 11 הַשִּׁכַּח תַּנּוֹת אֵל אִם־קִפֵּץ בָּאָף רַחֲמָיו סֵלָה׃
 12 וְאָמַר חֲלוּתִי הִיא שָׁנוֹת יָמִין עֲלִיּוֹן׃
 13 אֶזְכִּיר^a מֵעַל־יָיָה כִּי־אֶזְכְּרָה מִקֵּדָם פִּלְאֲדָ׃^b
 14 וְהִנֵּיתִי בְּכָל־פְּעֻלָּתִי וּבַעֲלִילוֹתַי אֲשִׁיחָה׃
 15 אֱלֹהִים בִּקְדֹשׁ דִּרְבָּךְ מִי־אֵל גָּדוֹל בְּאֱלֹהִים׃
 16 אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פֶלֶא הוֹדַעְתָּ בַעֲמִים עוֹד׃
 17 גִּאֲלֹת בְּזִרְעֵ עַמְּךָ בְּנֵי־יִעֲקֹב וַיֹּסֶף סֵלָה׃
 18 יִרְאֹהֶם מִיָּם וְאֱלֹהִים רָאוּהֶם מִיָּם יִחִילוּ אֵף יִרְגְּזוּ תַהֲמוֹת׃
 19 זָרְמוּ מִיָּם וְעִבּוֹת קוֹל נָתְנוּ שִׁחָקִים אֶף־תִּחַצִּיךְ יִתְהַלְכוּ׃
 20 קוֹל רַעֲמֶךָ בַּגִּלְגָּל הָאִירוּ בְּרָקִים תִּבְלֵ רָגְזָה וַתִּרְעַשׂ הָאָרֶץ׃
 21 בָּיִם דִּרְבָּךְ^a וּשְׁבִילֶיךָ^b בְּמִים רַבִּים וְעִקְבוֹתֶיךָ לֹא נִדְּעוּ׃
 22 נִתִּיתָ כִצָּאֵן עַמְּךָ בֵּיד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃
 78ⁱ מִשְׁכִּיל לְאֶסֶף

הָאֻנִּיָּה עָמִי תִזְרְתִּי הֵטוּ אָזְנְכֶם לְאִמְרֵי־פִי׃
 2 אֶפְתָּחָה בְּמִשַּׁל פִּי אֲבִיעָה חִידוֹת מִנִּי־קִדְּם׃
 3 אֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ וַנִּדְּעֵם וְאֲבוֹתֵינוּ סִפְרוּ־לָנוּ׃
 4 לֹא נִכְחַד^a מִבְּנֵיהֶם לְדָר אַחֲרוֹן מִסִּפְרֵים
 תַהֲלֹזֵת יִהְיֶה^b וְעִזּוֹנוֹ^c וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה׃
 5 וַיָּקֶם עֲדוֹת וַיַּעֲקֹב וַתִּזְרַח שֶׁם בְּיִשְׂרָאֵל
 אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדִיעֵם לְבְנֵיהֶם׃

5 Σ Hie אֲחֻזֹּת; prps אֲחֻזֹּת || 7^a trsp : c 6ΣS; 1 frt אֶזְכִּיר || 8^b 6 kai éue-
 λέτησα, 1 הִנֵּיתִי || 9^c 1 c 6ΣΘ Hie S' וְאֵת || 8 mlt MSS ה maj; frt 1 הִלְעֹלָמִים ||
 9 1 frt אֲחֻזֹּת || 11^a A Hie חֲלוּתִי frt recte || 12^a K אֶזְכִּיר, Q Vrs אֶזְכִּיר; frt
 crp || 13^b compl MSS Vrs פִּלְאֲדָ || 13 compl MSS 6ΣS 6 פְּעֻלָּתִי || 15 1 אֵל ||
 16 6S בְּזִרְעֶךָ || 19^{MSS} Hie S בְּרָקֶיךָ || 20^a ins frt יִהְיֶה || 20^b K וּשְׁבִילֶיךָ, Q
 compl MSS 6 וּשְׁבִילֶיךָ || Ps 78, 1 S אֻנִּיָּה || 4^a 6 Hie נִכְחַד, frt recte
 (frt 1 וְלֹא) || 7^b trsp || 2^c 2MSS וְעִזּוֹ.

6 לַמַּעַן יֵדְעוּ דָּוָר אַחֲרוֹן בְּנִים יוֹלְדוּ
 יִקְמוּ וַיִּסְפְּרוּ לְבְנֵיהֶם: 7 וַיִּשְׁמֹוּ בֵּאלֹהִים כְּסֶלֶם
 וְלֹא יִשְׁכַּחוּ מַעַלְלֵי־אֵל וּמַצֹּתָיו וּנְצָרוּ:
 8 וְלֹא יִהְיוּ כְּאֲבוֹתָם דֹּר סוּרָר וּמִרְהָ
 דֹּר לֹא־הִכִּין^a לָבוֹ וְלֹא־נִאֲמְנָה אֶת־^b אֵל רוּחוֹ:
 9 בְּנֵי־אֲפֹרִים נוֹשְׁקִי^a רֹמִי־קִשְׁת׃ הִפְכוּ בַיּוֹם קָרֵב:
 10 לֹא שָׁמְרוּ בְרִית אֱלֹהִים וּבְתוֹרָתוֹ מֵאֲנוּ לִלְכֹת:
 11 וַיִּשְׁכַּחוּ עֲלִילוֹתָיו וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר הָרָאם:
 12 נִגְדוּ אֲבוֹתָם עֲשֵׂה פֶלֶא בְּאָרֶץ מִצְרַיִם שִׁדְה־צִעֲוִן:
 13 בָּקַע יָם וַיַּעֲבִירֵם וַיַּצַּב־מִים כְּמוֹ־נָד:
 14 וַיַּנְחֵם בַּעֲנַן יוֹמָם וְכָל־הַלַּיְלָה בְּאֹר אֵשׁ:
 15 יִבְקַע צָרִים בַּמִּדְבָּר וַיִּשְׁקֵא^a בְּתַהֲמוֹת^b רִבְהָ:
 16 וַיַּיּוֹצֵא נוֹזְלִים מִסֶּלַע וַיּוֹרֵד בְּנִהְרוֹת מִיָּם:
 17 וַיַּיּוֹסִיפוּ עוֹד לַחֲטֹא־לֹ לַמְּרוֹת עֲלִיּוֹן בַּצִּיָּה:
 18 וַיִּנְסוּ־אֵל בְּלִבָּבָם לִשְׁאֹל־אֶכֶל לִנְפֹשָׁם:
 19 וַיִּנְדְּבוּ בֵּאלֹהִים אֲמָרוּ הַיּוֹכֵל אֵל לַעֲרֹךְ שְׁלֹחַן בַּמִּדְבָּר:
 20 הֵן הִכָּה־צִוֹר וַיַּיּוֹבִי מִיָּם וּנְחָלִים יִשְׁטַפוּ
 הַגִּם־לֶחֶם וַיּוֹכֵל תַּת אִם־יִכִּין שְׁאֵר לְעַמּוֹ:
 21 לִכְן^a שָׁמַע יְהוָה וַיַּתְעֲבֹר וְאֵשׁ נִשְׁקָה בִיעָקֵב
 וַיִּנֶּם־אָף עָלָה בְּיִשְׂרָאֵל^b:
 22 כִּי לֹא הֶאֱמִינוּ בֵּאלֹהִים וְלֹא כִסְּחוּ בִישׁוּעָתוֹ:
 23 וַיַּצּוּ שְׁחָקִים מִמֶּעַל וּדְלָתֵי שָׁמַיִם פָּתַח:
 24 וַיִּמְטֹר עֲלֵיהֶם מִן לֶאֱכֹל וּדְגַן־שָׁמַיִם נָתַן לָמוֹ:
 25 לֶחֶם אֲבִירִים אֶכֶל אִישׁ צִידָה שְׁלַח לָהֶם לְשִׁבְעָ:
 26 יִסַּע קָדִים בְּשָׁמַיִם וַיִּנְהַג בְּעֵזוֹ תִּימָן:
 27 וַיִּמְטֹר עֲלֵיהֶם כַּעֲפַר שָׁאֵר וּכְחֹזַל יָמִים עוֹף כָּנָף:
 28 וַיַּפֵּל בְּקֶרֶב מַחֲנֶהוּ סָבִיב לְמִשְׁכַּנְתּוֹ:
 29 וַיֵּאָכְלוּ וַיִּשְׁבְּעוּ מְאֹד וַתֵּאָוֹתָם יָבֹא לָהֶם:

6 trsp ; al dl יולדו || 8 ^a nonn MSS הבין || ^b compl MSS אל ||
 vs 9 prb add || ^a 3MSS נוקשי; aut 'נ' aut רומי dl ? || 12 ? 1 עֲנִיָּהֶם || 13 6(s) 6
 נִד, 1 M || 15 ^a 6 κ. ἐπότησεν αὐτούς || ^b mlt MSS בַּת' || 1 M || ^c 1 frt עֲרֵכָה ||
 17 1 frt לַמְּרוֹת || 19 prb dl || 21 ^a frt dl, cf 59 || ^{b-b} frt add || 25 frt dl ||
 27 frt dl || 28 6 Hie 8 (פֶּלֶא) וַיַּפֵּל.

30 לֹא־זָרוּ מִתְּאֵוָתָם עוֹד אֲכָלָם בְּפִיהֶם: ³¹ וְאֵן אֱלֹהִים וְעָלָה בָהֶם
 וַיִּהְרֹג בְּמִשְׁמָנֵיהֶם וּבַחֲוֵרֵי יִשְׂרָאֵל הִכְרִיעַ:
 32 בְּכָל־זֹאת חֲטֹאֵי־עוֹד וְלֹא הֶאֱמִינוּ בִּנְפִלְאוֹתָיו:
 33 וַיַּכְלִי־בִתְהַבֵּל יְמֵיהֶם וּשְׁנוֹתָם בִּבְהֵלָה:
 34 אִם־הִרְגָם וּדְרָשׁוּהוּ וְשָׁבוּ וְשִׁחֲרוּ־אֵל:
 35 וַיִּזְכְּרוּ כִי־אֱלֹהִים צוּרָם וְאֵל עֲלִיּוֹן גֹּאֲלָם:
 36 וַיִּפְתּוּהוּ בְּפִיהֶם וּבִלְשׁוֹנָם יִכְזְבוּ־לוֹ:
 37 וּלְבָבָם לֹא־נִכְזַן עִמּוֹ וְלֹא נֶאֱמְנוּ בִּבְרִיתוֹ:
 38 וְהוּא רַחוּם וְיִכְפֹּר עוֹן וְלֹא־יִשְׁחִית
 וְהִרְבָּה לְהַשִּׁיב אַפּוֹ וְלֹא־יָעִיר כָּל־חַמַּתּוֹ:
 39 וַיִּזְכֹּר כִּי־בָשָׂר הֵמָּה רֵיחַ הַזֶּלֶךְ וְלֹא יָשׁוּב:
 40 בְּמָה יִמְרוּהוּ בַּמִּדְבָּר יַעֲצִיבוּהוּ בִישִׁימוֹן:
 41 וַיָּשׁוּבוּ וַיִּגְסּוּ אֵל וּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל הִתְיוּ:
 42 לֹא־זָכְרוּ אֶת־יְדֵי יוֹם אֲשֶׁר־פָּדָם מִגִּי־צָר:
 43 אֲשֶׁר־שָׂם בְּמִצְרַיִם אֹתוֹתָיו וּמוֹפְתָיו בְּשֹׁדֵה־צֹעַן:
 44 וַיַּהֲפֹךְ לָדָם יְאֹרֵיהֶם וַיַּגְדִּילֵהֶם בְּלִישְׁתִּיוֹן:
 45 יִשְׁלַח בָּהֶם עָרֹב וַיֹּאכְלֵם וַיַּצְרִידֵם וַתִּשְׁחִיתֵם:
 46 וַיִּתֵּן לַחֲסִיל יְבוּלָם וַיִּגְיַעַם לְאַרְבֶּה:
 47 וַיַּהֲרֹג בַּבֶּרֶד גִּפְגָּם וְשִׁקְמוֹתָם בַּחֲנָמַל:
 48 וַיִּסְגֵּר לַבֶּרֶד בְּעִירָם וּמִקְנֵיהֶם לְרֹשָׁפִים:
 49 יִשְׁלַח־בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ עֲבָרָה וְזַעַם וַצָּרָה
 מְשַׁלַּחַת מִלְּאֲכֵי רָעִים:
 50 יִפְלֹס נְתִיב לְאַפּוֹ לֹא־תִשָּׂד מִמּוֹת נַפְשָׁם
 וְחִיתָם לְדָבָר הַסְּגִיר:
 51 וַיִּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּמִצְרַיִם^a רֹאשִׁית אֲזִנִּים^b בְּאֶהֱלִי־חָם:
 52 וַיִּסַּע כִּצְאוֹן עִמּוֹ וַיִּגְהָם פֶּעֶזֶר בַּמִּדְבָּר:
 53 וַיִּגְנָחֵם לְבַטַּח וְלֹא פָחַדוּ וְאֶת־אֹיְבֵיהֶם כָּסָה הַיָּם:
 54 וַיִּבְיֵאֵם אֶל־גִּבּוֹל קִדְשׁוֹ הִרְ־זָה קִנְיָתָהּ יְמִינוֹ:
 55 וַיִּגְרֹשׁ מִפְּנֵיהֶם גּוֹזִים וַיִּפְּלֵם בַּחֲבֵל נַחֲלָה

31 ° frt add || 45 frt dl || 48 2MSS בַּבֶּרֶד, IMS Σ frt recte ||

49 IMS מִלְּאֲכֵי || 50 pc MSS 'בֵּא || 51 ^a ב >2MSS & || ^b 3MSS (ט)Σ&τ
 52 Var || 54 & δρoc.

וְעַל־מַמְלָכוֹת^b אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ׃
7 כִּי אָכַל אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־גִּוְהוֹ הַשְּׁמוּ׃
8 אֶל־תִּזְכֹּר־לָנוּ עֹנֹת רֵאשִׁינִים מֵהָר יִקְדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי נִלְוֵנוּ
9 עֲזָרְנוּ וְאֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שִׁמְךָ
וְהִצִּילָנוּ וּכְפָר עַל־חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שִׁמְךָ׃
10 לְמַה וַיֹּאמְרוּ^a הַגִּזִּים^b אֵיךְ אֱלֹהֵיהֶם
יִדְעַע בְּגִימִים^c לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דָּם־עֲבָרֶיךָ הַשְּׁפוּד׃
11 תִּבְּזֹא לְפָנֶיךָ אֲנָקַת אֲסִיר כְּגֹדֶל זְרוּעֶךָ הִזְתֵּר בְּנֵי תְמוּתָהּ׃
12 וְהָשִׁיב לִשְׂכַנֵּינוּ שְׂבָעִתִּים אֶל־חִיקָם חֲרָפְתָּם אֲשֶׁר חָרְפוּךָ אֲדָנִי׃
13 וַיִּנְאֲחֵנוּ עִמָּךְ וַיִּצְאֻן מִרְעִיתֶךָ גִּידָה לָךְ לְעֹלָם לְדֹר וָדֹר נִסְפָּר
[תְּהַלְתֶּךָ׃]
80 1 לְמַנְצָח אֶל־שִׁשְׁנִים עֲדוֹת לְאַסָּף מִזְמוֹר׃
2 רָעָה יִשְׂרָאֵל הִאֲזִינָה נִהְגַּ בְּצֹאן יוֹסֵף
יֹשֵׁב הַכְּרוֹמִים הִזְפִּיעָה׃ 3 לְפָנֵי אֶפְרַיִם וּבְנֵימֵן וּמְנַשֶּׁה
עֲזָרָה אֶת־גְּבוּרָתֶךָ וּלְכָה לִישַׁעְתָּה לָנוּ׃
4 אֱלֹהִים הִשִּׁיבָנוּ וְהָאֵר פָּנֶיךָ וְנוֹשָׁעָה׃
5 יִהְיֶה אֱלֹהִים^a צְבָאוֹת עַד־מָתִי עֲשֵׂנָה בְּתַפְלַת^b עִמָּךְ׃
6 הֵאֱכַלְתָּם^a לֶחֶם דִּמְעָה^b וַתִּשְׁקְמוּ בְּדִמְעוֹת שְׁלִישׁ׃
7 תִּשְׁיַמְנוּ מְדוּן^a לִשְׂכַנֵּינוּ וְאֹיְבֵינוּ יִלְעָנוּ־לָמוֹז׃^b
8 אֱלֹהִים צְבָאוֹת הִשִּׁיבָנוּ וְהָאֵר פָּנֶיךָ וְנוֹשָׁעָה׃
9 גִּפֶּן מִמַּצְרִים תִּסִּיעַ תִּגְרֹשׁ גִּזִּים וַתִּטְעָה׃
10 פָּנִיתָ לְפָנֶיךָ וַתִּשְׁרֹשׁ שְׂרָשִׁיךָ וַתִּמְלֵא־אָרֶץ׃
11 כִּסְּו הָרִים צִלָּה וַעֲנַפֶּיךָ אֲרִז־אֵל׃
12 תִּשְׁלַח קַצִּירֶיךָ עַד־יָם וְאֶל־נָהָר יִזְנְקוּתֶיךָ׃
13 לְמַה פָּרַצְתָּ גְּדִרֶיךָ וְאָרוּךְ כָּל־עַבְרֵי דָרְךָ׃
14 יִכְרַס־מִנָּה חֲזִיר מִיֵּצֵר^a וַיִּזִּיב^b שָׂרֵי יַרְעֵנָה׃
15 אֱלֹהִים צְבָאוֹת שׁוּב נָא הִבֵּט מִשְׁמַיִם וּרְאֵה

8 frt dl || אָכְלוּ || 7 1 c nonn MSS Vrs Jer 10,25 || משפחות || 6 b Jer 10,25 ||
הִמָּר || 11 1 c s || בגזים, Q בגזים || 4 MSS || 4 b יאמר || 10 a IMS ||
צְבָאוֹת || 4 ins c s || 3 ? dl || 2 ? 1 || 1 cf ad 45,1 || Ps 80,1 || prb vbb exc || 13
הֵאֱכַלְתָּנוּ || 6 a || 6 Hie || 6 c עֲבָרֶיךָ || 5 a prb dl || 5 prps || 5 b || 8 cf ||
Hie || 6 2MSS || 7 a prps || 7 ותשקנו || 6 c || 6 Hie || 6 b frt crrp, prps ||
|| 14 a sic || 14 prps || 11 ותמלא || 10 2MSS || 10 || לנו || 8 s || 15 || ויזי || 15 °° prps 1 ut 4. 8. 20. ||

וּפָקֹד גִּפְּן זֹאת: ¹⁶ וְכָנֶה^a אֲשֶׁר-נִטְעָה יְמִינָךְ
יְעַל-בֶּן אֲמֻצָּתָה לָךְ:^b

¹⁷ שָׂרְפָה^a בָּאֵשׁ כְּסוּחָה^b מִגִּיעַת פִּגְיָךְ יֶאֱבֹדוּ:
¹⁸ תִּהְיֶיךָ עַל-אִישׁ יְמִינָךְ עַל-בֶּן-אָדָם אֲמֻצָּת לָךְ:
¹⁹ וְלֹא-נִסּוּג מִמֶּךָ תִּחְיֶינוּ וּבְשִׁמְךָ נִקְרָא:
²⁰ יִהְיֶה אֱלֹהִים צְבָאוֹת הַשִּׁיבָנוּ הָאֵל פִּגְיָךְ וְנוֹשְׁעָה:
¹ 8 לְמִנְצֶחַ עַל-הַגִּתִּית לְאַסָּף:

² הֲרִינֵנוּ לְאֱלֹהִים עֲזָנוּ הֲרִיעוּ לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב:

³ שְׁאוּ-זִמְרָה וּתְנוּ-תָף כְּנוֹר גַּעִים עִם-גָּבֹל:

⁴ תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּכֶסֶה לַיּוֹם חֲגִנּוּ:

⁵ כִּי חָק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב:

⁶ עֲדוֹת וּבִיהוֹסָף שָׁמוֹ בְּצֵאתוֹ^a עַל-אַרְץ^a מִצְרַיִם
שָׁפַת לֹא-יִדְעָתִי אֲשַׁמֶּע:^b

⁷ הַסִּירוֹתִי^a מִסָּבֵל שְׁכֻמוֹ כָּפִיו מְדוּד^b תַּעֲבֹרְנָה:

⁸ בְּצִרָה קְרֹאת וְאַחֲלֹצֶךָ אֲעִנֶךָ בְּסֶתֶר רַעַם

אֲבַחֲנֶךָ עַל-מִי מְרִיבָה סֵלָה:

⁹ שִׁמְעַע עָמִי וְאַעֲיֶדָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אִם-תִּשְׁמַע-לִי:

¹⁰ לֹא-יִהְיֶה בָךְ אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נָכָר:

¹¹ אֲנִכִּי וַיִּהְיֶה אֱלֹהֶיךָ הַמַּעֲלֶךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם

הַרְחֵב-פִּיךָ וְאַמְלֵאֵהוּ:

¹² וְלֹא-שִׁמְעַע עָמִי לְקוֹלִי יִשְׂרָאֵל לֹא-אָבָה לִי:

¹³ וְאַשְׁלַחֵהוּ בְּשִׁרְיוֹת לִבָּם יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם:

¹⁴ לֹא עָמִי שִׁמְעַע לִי יִשְׂרָאֵל בְּדַרְכֵי יִהְלִכוּ:

¹⁵ בְּמַעַט אוֹיְבֵיהֶם אֲכַנֶּיעַ וְעַל-צָרֵיהֶם אֲשִׁיב יָדִי:

¹⁶ מִשְׁנֵאֵי יִהְיֶה יִכְחַשׁוּ-לּוֹ וַיְהִי עֲתָם לְעוֹלָם:

¹⁷ וַיֵּאֱכִילֵהוּ^a מִחֶלֶב חֶטֶה וּמִצֹּר^b דָּבַשׁ אֲשַׁבִּיעֶךָ:

¹ 8 מִזְמוֹר לְאַסָּף

אֱלֹהִים נֶצֶב בַּעֲדַת-אֵל בִּקְרֹב אֱלֹהִים יִשְׁפָּט:

¹⁶ ^a sic M (C maj); prb crrp, prps (cf 6) וְכֹנֶנָה c 15 conjg || ^{b-b} dl (= 18b)
¹⁷ ^a prps שָׂרְפָה || ^b prps כְּסוּחָה || 18 frt dl || 20 dl || Ps 81, 1 6 + ψαλμός
4 mlt MSS חֲיִינוּ S, חֲיִינוּ || 6 ^a 6 Hie מֵאֶרֶץ || ^{b-b} 6 Hie S שִׁמְעַע
7 ^a 6 Hie הַסִּיר || ^b nonn MSS מְדוּד || 6 בְּדוּד || ^c 6 תַּעֲבֹרְנָה || 14 l frt שִׁמְעַע
16 ^a prps וַיֵּשְׁלוּ || 17 ^a 1 וַיֵּאֱכִילֵהוּ vel וַיִּזְכֵּלֵהוּ cf Hos 11,4
^b prps וּמִצֹּר (sed cf Dt 32,13) || ^c 1 c 1MS (cf S) אֲשַׁבִּיעֵהוּ (6 Hie αὐτοῦς)

עַד־מְתִי תִשְׁפְּטוּ־עוֹל וּפְנֵי רָשָׁעִים תִּשְׁאוּ־סֵלָה: ²
שִׁפְטוּ־דָל וְיִתּוֹם עָנִי וְרֹשׁ הַצְּדִיקוֹ: ³
פִּלְטוּ־דָל וְאַבְיוֹן מִיַּד רָשָׁעִים הַצִּילוּ: ⁴ [אָרֶץ:
לֹא יִדְעוּ וְלֹא יָבִינוּ בַּחֲשֻׁכָּה יִתְהַלְכוּ יִמּוּטוּ כָּל־מוֹסְדֵי ⁵
אֲנִי־אֹמְרָתִי אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי עֲלִיּוֹן כָּלְכֶם: ⁶
אֲכֹן כָּאָדָם תָּמוּתוֹן וּכְאֶחָד הַשָּׂרִים תִּפְלוּ: ⁷
קוֹמָה אֱלֹהִים שִׁפְטָה הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה תִּגְחַל בְּכָל־הַגּוֹיִם: ⁸
83 ¹ שִׁיר מִזְמוֹר לְאַסָּף:
אֱלֹהִים אֱלֹהֵי־מִלְכָּךְ אֱלֹהֵי־תַחֲרֹשׁ וְאֱלֹהֵי־תִשְׁקֹט אֵל: ²
כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יַהֲמִינוּ וּמִשְׁנָאִיךָ גִּשְׁאוּ רָאשׁ: ³
עַל־עַמֶּךָ יַעֲרִימוּ סוֹד וְיִתְעַצּוּ עַל־צְפוּנֶיךָ: ⁴
אָמְרוּ ^a לָכוּ וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי וְלֹא־יִזְכָּר שֵׁם־יִשְׂרָאֵל עוֹד: ⁵
כִּי גִזְעוּ לֵב יִחַדּוּ עָלֶיךָ בְּרִית וּכְתוּ: ⁶
אֱהִלִּי אָדָם וַיִּשְׁמְעוּ אֱלֹהִים מוֹעֵב וְהַגִּירִים: ⁷
גִּבְלִי וְעַמּוֹן וְעַמְלֹק פִּלָּשֶׁת עַם־נִשְׁבִּי צוּר: ⁸
גַּם־אֲשׁוּר גִּלְגָּה עַמָּם הָיוּ זָרְעוּ לִבְנֵי־לֹוֹט סֵלָה: ⁹
עָשְׂתָה־לָּהֶם כְּמֹדֶן בְּסִיסְרָא כִּי־כִין בְּגִחַל קִישׁוֹן: ¹⁰
נִשְׁמְדוּ בַּעֲיֹן־דָּאֵר הָיוּ דָּמֶן לְאַדְמָה: ¹¹
שִׁיתָמוּ ^a גְּדִיבָמוּ כַּעֲרָב וּכְזֹאֵב ^b וּכְזֹבַח וּכְצִלְמֶנֶע ^b כָּל־נְסִיכָמוּ: ¹²
אֲשֶׁר אָמְרוּ גִירָשָׁה לָנוּ אֵת גְּאוֹתָ אֱלֹהִים: ¹³
אֱלֹהֵי שִׁיתָמוּ כַּגִּלְגָּל כֶּקֶשׁ לִפְנֵי־רוּחַ: ¹⁴
כְּאֵשׁ תִּבְעַר־יַעַר וְכִלְהֹכָה תִּלְהַט הָרִים: ¹⁵
בֶּן תִּרְדָּפֶם בְּסַעֲרָךָ וּבְסוּפֹתֶךָ תִּבְהַלֵּם: ¹⁶
מִלֹּא פְּגִיחֵם קָלוֹן וַיִּבְקְשׁוּ שָׁמַיִךָ יְהוָה: ¹⁷
יִבְשׁוּ וַיִּבְהָלוּ עַד־עַד וַיִּחַפְּרוּ וַיִּאֲבָדוּ: ¹⁸
וַיִּדְעוּ כִּי־אַתָּה שָׁמַיִךָ יְהוָה לִבְרָךְ עֲלִיּוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ: ¹⁹
84 ¹ לְמַנְצֶחַ עַל־הַנְּתִיחַ לִבְנֵי־קֶרַח מִזְמוֹר:
² מִה־יִּידֻדוֹת מִשְׁפְּנוֹתֶךָ יְהוָה צְבָאוֹת:

Ps 82, 3 ° 68 trsp || 6 frt dl || 7 prps הַשָּׂדִים, al הָרָשִׁים || 8 prps תַּמְשַׁל ||
Ps 83, 4 'AΣ Hie צְפוּנֶיךָ || 5 ^a prb dl || ^b frt dl || 6 ° prb 1 'אֶחָד וְע' || 10 frt
dl || 12 ^a 1 frt c 6 שִׁית vel dl נָד' || ^{b-b} ? add || 13 1 ? גִּוְהַ vel גִּוְהַ || 14 frt
vb exc || 17 ° prb post-18 trsp || 18 frt vb exc || 19 ° frt dl.

3 נִכְסְפָהּ וְנִסְכְּלָתָהּ וַנִּפְשֵׁי לַחֲצֹצֹת יְהוָה
 לִבִּי וּבִשְׁרֵי יִרְגְּנוּ אֶל־אֵל חַי:
 4 גַּם־צִפּוֹר וּמִצָּאָה בַּיֵּת וּדְרוֹר וְקֹן^a וְלָהּ [וְאֵלֶיהִי:
 5 אֲשֶׁר־שָׁתָה אֶפְרָחֶיהָ אֶת־מִזְבְּחֹתֶיהָ יְהוָה צְבָאוֹת מִלְכִּי
 אֲשֶׁרִי וְיֹשְׁבֵי בֵיתִךָ עֹזֵד יִהְיֶה לָּךְ סֵלָה:
 6 אֲשֶׁרִי אָדָם עֹזֵלֹי בְךָ מִסְּלוֹת בְּלִבָּם:
 7 עֲבָרִי^a וּבְעַמֶּק הַבְּכָא^b מִעֵינַי^c יִשִּׁיתוּהוּ^d
 גַּם־בְּרָכּוֹת יַעֲטֶה מוֹרָה:
 8 יִלְכוּ מִתִּילָ^a אֶל־חִילָ^a יִרְאֶה אֶל־אֱלֹהִים בְּעֵינָיו: [סֵלָה:
 9 יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת שְׁמִעָה תַּפְלִי הַאֲזִינָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
 10 מִגִּנְנוּ רָאָה אֱלֹהִים וְהִבִּט פָּנָי מִשִּׁיחָךְ:
 11 כִּי טֹב־נֶזֶם בַּחֲצִיךָ מֵאֵלֶּף
 בַּחֲרֹתִי^a הִסְתַּוְּפָה בְּבֵית אֱלֹהֵי^b מִדּוֹר בְּאֵהֱלֵי־רֶשַׁע:
 12 כִּי שָׁמַשׁ וּמוֹנֵן יְהוָה אֱלֹהִים
 תָּן וְכָבוֹד יִתֵּן יְהוָה לֹא יִמְנַע־טוֹב לַהֲלָכִים בְּתַמִּים:
 13 יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁרִי אָדָם בִּטָּח בְּךָ:
 85¹ לִמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קָרַח מִזְמוֹר:
 2 רָצִיתָ יְהוָה אֶרֶץ שְׁכֵנֹת שְׁכֹבֹת יַעֲקֹב:
 3 גִּשְׁאֵת עָנָן עָמָד כְּסִיתָ כָּל־חַטָּאתָם סֵלָה:
 4 אִסַּפְתָּ כָּל־עֲבֹרֹתֶיךָ הִשִּׁיבֹת מִחֲרוֹן אַפֶּיךָ:
 5 שׁוּבִינוּ^a אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְהַפֵּר^b כַּעֲסֶךָ עִמָּנוּ:
 6 הִלְעֹלֵם תִּאֲנֶף־בָּנוּ תִּמְשֹׁךְ אֶפְךָ לְדָר וְדָר:
 7 הֲלֹא אַתָּה תָּשׁוּב תַּחֲיִינוּ וְעַמֶּךָ יִשְׁמַחוּ־בְךָ:
 8 הֲרַאנוּ יְהוָה חֲסִידֶךָ וְיִשְׁעֶךָ תִּתֵּן־לָנוּ:
 9 אֲשַׁמְעָה מַה־יִּדְבָּר^a הֲאֵלֹהֵי^b כִּי וַיִּדְבָּר שְׁלוֹם אֶל־עַמּוֹ
 וְאֶל־חֲסִידָיו^c וְאֶל־יֹשְׁבֵי לְכִסְלָה^c:

Ps 84, 3 1 גם vel ׀ cf 6 Hie S || 4^a mlt MSS p maj || 5^b mtr incert || 5 6
 εις τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων (עַד יְעָרִי עַד) || 6 6 ἀναβάσεις, frt 1 מַעְלֹת ||
 7^a IMS עוֹבְרִים || 7^b MSS הִבְכָּה, Vrs *fletus* || 8^c 3 מְעוֹן, 1 11 || 8^d IMS 6
 2MSS יִשִּׁיתוּהוּ || 8^a prps תִּיל || 8^b 3 אֵל || 1 frt יִרְאוּ sine
 אל || 11^a prps בַּחֲדָרִי (trsp acc) || 2^b MSS 3 אֱלֹהִים || 3^c prps עֲשֵׂה || Ps 85,
 2 K שְׁכֹנֹת, Q שְׁכִית || 5^a prps שׁוּב || 5^b prps וְהִסֵּר || 7 6 הֲאֵל || 9^a 6 +
 בִּי || 6^b frt dl || 6^{c-c} 6 καὶ (ἐπὶ) τοὺς ἐπιστρέφοντας πρὸς αὐτὸν καρδίαν; 1 frt
 וְאֶל־יֹשְׁבֵי לְכִסְלָה (vel לְכִסְלָה לְכִסְלָה).

¹⁰ אֶךְ קָרוֹב לִירְאֵי יִשְׁעוֹ לִשְׁכֵן כְּבוֹד בְּאַרְצֵנוּ:

¹¹ חֶסֶד-וָאֱמֶת נִפְגְּשׁוּ צֶדֶק וְשָׁלוֹם נִשְׁקוּ:

¹² אֱמֶת מֵאֲרִץ תַּצְמַח וְצֶדֶק מִשָּׁמַיִם נִשְׁקֶף:

¹³ גַּם-יְהוָה יִתֵּן הַטּוֹב וְאַרְצֵנוּ תֵּתֵן יְבוּלָהּ:

¹⁴ צֶדֶק לִפְנֵי יְהוָה וְיִשָּׁם לְדָרֶךְ פְּעֻמּוֹ:

86 תִּפְלֶה לְדָוִד

¹ הַטָּה-יְהוָה אֲזִנֶּךָ עֲגָנִי כִי-עָנִי וְאֲבִיזֵן אָנִי:

² שָׁמְרָה נַפְשִׁי כִי-חָסִיד אָנִי הוֹשַׁע עַבְדְּךָ אֱתָהּ אֱלֹהֵי הַבּוֹטָח אֱלֹהֶיךָ:

³ חֲנִנִי אֲדַלֵּי כִי-אֱלֹהֶיךָ אֶקְרָא כָּל-הַיּוֹם:

⁴ שָׁמַח גִּפְשׁ עַבְדְּךָ כִי-אֱלֹהֶיךָ אֲדַלֵּי נַפְשִׁי אֲשָׂא:

⁵ כִּי-אַתָּה אֲדַלֵּי טוֹב וְסֶלָח וְרַב-חֶסֶד לְכָל-קִרְאֶיךָ:

⁶ הַאֲזִינָה יְהוָה תִּפְלְתִּי וְהִקְשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנֹתַי:

⁷ בְּיָוִם צָרָתִי אֶקְרָאָךְ כִּי תַעֲנֵנִי:

⁸ אֵין-כְּמוֹךָ בָּאֱלֹהִים וְאֲדַלֵּי וְאֵין כַּמַּעֲשִׂיךָ:

⁹ כָּל-גּוֹיִם וְאֲשֶׁר עָשִׂיתָ יִבְּאוּ וְיִשְׁתַּחֲוּוּ לִפְנֶיךָ אֲדַלֵּי וְיִכְבְּדוּ לְשִׁמְךָ:

¹⁰ כִּי-גִדּוֹל אַתָּה וַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדְּךָ:

¹¹ הוֹרֵנִי יְהוָה וְדִרְכְּךָ אֶתֵּלֵךְ בְּאַמְתְּךָ יְחִיד לִבִּי לִירְאָה שִׁמְךָ:

¹² אֲדַדְּךָ וְאֲדַלֵּי אֱלֹהֵי בְּכָל-לִבִּי וְאֶכְבֶּדֶה שִׁמְךָ לְעוֹלָם:

¹³ כִּי-חֶסֶדְךָ גִּדּוֹל עָלַי וְהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשְׂאוֹל תַּחֲתֶיךָ:

¹⁴ אֱלֹהִים וְאֲדִים קָמוּ עָלַי וַעֲדַת אֶרֶצִּים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי

וְלֹא שָׁמוּךְ לִנְגֹדָם:

¹⁵ וְאַתָּה אֲדַלֵּי אֱלֹהִים וְחַנּוּן אַרְךָ אֲפִים וְרַב-חֶסֶד וְאֱמֶת:

¹⁶ פָּנֶיךָ אֵלַי וְחֲנִנִי

תִּגְהַעֲזֶנֶךָ לְעַבְדְּךָ וְהוֹשִׁיעָה לְבֶן-אִמְתְּךָ:

¹⁷ עֲשֵׂה-עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה

וְיִרְאוּ שֹׁנְאָי וְיִבָּשׁוּ כִי-אַתָּה יְהוָה עֲזַרְתָּנִי וְנִחַמְתָּנִי:

87 לְבִגְדֵי-קָרַח מִזְמוֹר שִׁיר

¹ יְסוֹדֵתָו בְּהַר-רִי-קֹדֶשׁ: ² אֶתֵּב יְהוָה שְׁעָרֵי צִיּוֹן מִכָּל מִשְׁכְּנוֹת יַעֲקֹב:

³ נִכְבְּדוֹת מִדְּבַר בְּךָ עֵיר הָאֱלֹהִים סֶלָה:

⁴ אֲזַכִּיר וְרֵב וּבָבֶל לִידְעֵי הִנֵּה פִלֶּשֶׁת וְצָר עִם-כּוּשׁ זֶה יִלְד-שָׁם:

14 1 frt וְשָׁלוֹם || Ps 86, 1 mtr incert || 2 ° frt post 3 a trsp || 3 pl MSS

יהוה || 5 nonn MSS יהוה || 6 pl MSS לְקוֹל || 11 68 יְחִיד (a חדרה) || 14 cf

54,5 || Ps 87, 1 frt vb exc; mtr incert || 4 6 אֲזַכֵּר.

5 וְלִצִּיּוֹן^a יֹאמַר אִישׁ^a וְאִישׁ יִלְד־בָּהּ^b וְהוּא יִכְוֶנֶנָּה עַל־יוֹן^b;
 6 יִהְיֶה יִסְפָּר בְּכִתּוֹב עִמָּם זֶה יִלְד־שָׁם סֵלָה;
 7 וְשָׂרִים^a בְּחִלָּלִים כָּל־מַעֲיָנִי^b בָּךְ;
 88 יִשִּׁיר מִזְמוֹר לְבָנֵי קָרַח לְמִנְצָח עַל־מַחֲלַת לַעֲנוֹת מִשְׁפִּיל
 לַהֲיָמוֹן הָאֲזָרְחִי:

2 יִהְיֶה אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי יוֹם־לְעֲקָתִי בְּלִילָה נִגְדָּךְ;
 3 תָּבוֹא לִפְנֶיךָ תִּפְלְתִי הַטָּה אֲזַנְךָ לְרִנָּתִי;
 4 כִּי־שָׁבַעַה בְּרַעְוֹת נִפְשִׁי וְחִי לִשְׂאוֹל הַנִּיעֹו;
 5 נִחַשְׁבֹּתִי עִם־יֹדְדֵי בּוֹר הָיִיתִי כַּגִּבּוֹר אֵין־אֵוֶל;
 6 בַּמָּתִים^a הִפְשִׁי^b כְּמוֹ חִלָּלִים שְׁכַבְי קָבֹר
 אֲשֶׁר לֹא־זָכַרְתָּם עוֹד וְהִמָּה מִיָּדְךָ נִגְזָרִי;
 7 שִׁתַּנִּי בְּבוֹר תַּחֲתִיּוֹת בְּמַחֲשָׁפִים בְּמַצְלוֹת;
 8 עָלִי סִמְכָה חֲמָתְךָ וְכָל־מִשְׁבָּרֶיךָ עֲנִיתָ סֵלָה;
 9 הִרְתַּקְתָּ מִיָּדַי מִמֶּנִּי שִׁתַּנִּי תוֹעֲבֹת לָמוֹ
 כָּלֹא וְלֹא אֵצֶא: ¹⁰ עֵינֵי דָאֲכָה מִבִּי־עֵנִי
 קָרָאתִיךָ יְהוָה בְּכָל־יוֹם שִׁטְחֹתִי אֵלֶיךָ כַּפִּי;
 11 הִלַּמְתִּים תַּעֲשֶׂה־פֶלֶא אִם־יִפְאִים יִקְוּמוּ וַיִּזְדוֹךְ סֵלָה;
 12 הִיִּסְפָּר בִּקְבֹר חֲסִידְךָ אֲמוֹנֶתְךָ בְּאֲבָדוֹן;
 13 הִיִּוָּדַע בְּחֶשֶׁךְ פֶּלֶאךָ וְצִדְקָתְךָ בְּאָרֶץ נִשְׁיָה;
 14 וַאֲנִי וְאֵלֶיךָ יְהוָה שׁוֹעֵתִי וּבִבְקָר תִּפְלְתִי תִקְדָּמְךָ;
 15 לָמָּה יְהוָה תִּזְנַח נִפְשִׁי תִסָּתֵר פִּנִּיךָ מִמֶּנִּי;
 16 עֵנִי אֲנִי וְגוֹעַ מִגֶּעַר נִשְׁאֵתִי אֲמִידָּה אֲפִוְנָה;
 17 עָלִי עָבְרוּ חֲרוֹזֶיךָ בָּעוֹתֶיךָ צִמְתָּוִנִי;
 18 סִבּוּנִי בָּמִים כָּל־הַיּוֹם הִקִּיפוּ עָלִי יָחַד;
 19 הִרְתַּקְתָּ מִמֶּנִּי אֶהָב וְרַע^a מִיָּדַי מַחֲשָׁךְ^b:

5 ^{a-a} 1? אִישׁ אִם אִמַּר אִישׁ (אִם [צִיּוֹן] א' א' ט) אִם אִמַּר אִישׁ? ^{b-b} ? c I conjg ||
 6 frt I בְּכִתָּב (ט al év γραφή) || 7 ^a nonn MSS טS שָׂרִים (י) || 5 MSS Σ
 (עוֹן) 1 frt (a vb) מַעֲיָנִי; מַעֲנִי; טS ἡ κατοικία, טS מַעֲנִי; prps מַעֲוֹנוֹ vel מַעֲוֹנָם, al מַעֲנִי;
 אֱלֹהֵי שׁוֹעֵתִי יוֹמָם צִעֲקָתִי 1? || 2 ^o Ps 88, 1 טA τῷ Ἰσραὴλ(ε)ίτη || 8 1 frt
 בְּצִלְמוֹת טS 7 || נִחַשְׁבֹּתִי, נִמְשָׁלְתִי, הִשְׁבֹּתִי || ^b crrp; prps בְּמִ? || 6 ^a 1? || 14 prb dl ||
 15 prb dl || 16 1? אֲפִוְנָה, al נִשְׁאֵתִי et dl אֲפִוְנִי? || 17 ^a > טB+MSS ||
^{b-b} טS τοὺς γυνωστοὺς μου ἀπὸ ταλαιπωρίας (מַחֲשָׁךְ); nonn MSS מַחֲשָׁךְ; Hie
 S notos meos abstulisti (S a me) a חֲשָׁךְ; frt I חֲשָׁכָה.

20^a sic Vrs; MSS לְתַסִּידָה || ^b fnt 1 גִּזְרֵי, al עוֹ.

27 הוּא יִקְרָאֵנִי אָבִי אֶתָּה אֱלֹהִי וְצוּר יִשׁוּעָתִי:
 28 אֶפְאֲנֵנִי בְכוֹר אֶתְנֶהוּ עָלָיו לְמַלְכ־אֶרֶץ:
 29 לְעוֹלָם אֲשַׁמֹּר־לּוֹ חֲסִדִּי וּבְרִיתִי גִּאֲמֹנֶת לּוֹ:
 30 וְשִׁמְתִּי לְעַד זִרְעוֹ וְכִסְאוֹ בִּימֵי שָׁמַיִם:
 31 אֲסִי-יַעֲזֹבּוּ בְּנָיו תּוֹדֹתַי וּבְמִשְׁפָּטִי לֹא יִלְכוּן:
 32 אֲסִי-חֲקֹתַי יִחַלְלוּ וּמִצּוֹתַי לֹא יִשְׁמְרוּ:
 33 וּפְקֻדּוֹתַי בְּשֶׁבֶט פֶּשַׁעַם וּבִגְנָעִים עֲוֹנָם:
 34 וְחֲסִדִּי לֹא-אֶפְרִיר מֵעַמּוֹ וְלֹא אֲשַׁקֵּר בְּאִמּוֹנֹתַי:
 35 לֹא-אֶחַלֵּל בְּרִיתִי וּמוֹצֵא שִׁפְתִּי לֹא אֲשַׁנֶּה:
 36 אַחַת נִשְׁבַּעְתִּי בְּקֹדֶשִׁי אֲסִי-לָדוֹד אֲכַזֵּב:
 37 זִרְעוֹ לְעוֹלָם יִהְיֶה וְכִסְאוֹ בְּשֶׁמֶשׁ גִּדְּדִי:
 38 בִּירֵחַ יִכּוֹן עוֹלָם^a וְיַעַד בְּשֶׁחֶק^b גִּאֲמֹן סֵלָה:
 39 וְאַתָּה זִנְחָתָ וּתְמַאֵס הִתְעַבְרָתָ עַם-מִשְׁיַחְדָּךְ:
 40 גִּאֲרָתָהּ בְּרִית עֲבָדֶיךָ חֲלָלָתָ לְאֶרֶץ נִזְרוֹ:
 41 פָּרַצְתָּ כָּל-גִּדְרֹתָיו שִׁמְתָּ מִבְּצָרָיו מִחֲתָה:
 42 שָׁסְהוּ כָּל-עַבְרֵי דָרְךָ הָיָה חֲרָפָה לְשִׁכְנָיו:
 43 הִרְמֹזָתָ יָמִין צִרְיוֹ הִשְׁמַחְתָּ כָּל-אֲזִיבָיו:
 44 אֶפְיָתָ-שִׁיב צוּר חֲרָבָו וְלֹא תִקְמָתוֹ בַּמִּלְחָמָה:
 45 הַשִּׁבְתָּ מִטָּהְרָו וְכִסְאוֹ לְאֶרֶץ מִגְרָתָה:
 46 הִקְצַרְתָּ יָמֵי עֲלוֹמָיו הִעֲטִיתָ עָלָיו בּוֹשָׁה סֵלָה:
 47 עַד-מָה יִהְיֶה תִסְתַּר לְנֶצַח תִּבְעַר כְּמוֹ-אֵשׁ חֲמָתְךָ:
 48 זָכַר-אֲנִי^a מַה-חֲלָד^c עַל-מַה-שָּׂוָא בָּרָאתָ כָּל-בְּנֵי-אָדָם:
 49 מִי גָבַר יִחְיֶה וְלֹא יִרְאֶה-מָוֶת יִמְלֹט נַפְשׁוֹ מִיַּד-שָׂאוֹל סֵלָה:
 50 אֵיךְ חֲסִדֶיךָ הָרָאשִׁנִּים וְאֲדֹנִי נִשְׁבַּעְתָּ לָדוֹד בְּאִמּוֹנָתְךָ:
 51 זָכַר אֲדֹנִי חֲרַפְתָּ עֲבָדֶיךָ^a שָׂאתִי בְּחִיקִי^c כְּלִי-רַבִּים^c עַמִּים^b:
 52 אֲשֶׁר חֲרַפּוּ אֲזִיבֶיךָ וַיִּהְיֶה אֲשֶׁר חֲרָפוּ עֲקָבוֹת מִשְׁיַחְדָּךְ:
 53 בְּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

29 K אֲשַׁמֹּר Q אֲשַׁמֵּר || 34 l c 13MSS Hie S אָסִיר cf 2S 7,15 ||
 38 ^a 16MSS 'לע' || ^{b-b} 1 frt וּבְעַד שֶׁחֶק || 44 prps אַחֲזָר, al מֵצָר || 45 mlt
 MSS מִטָּהְרָו, 17MSS מִטָּהְרוּ ut AZ Hie S; 1 prb מִיָּדוּ || 47 cf ad 79,5 ||
 48 ^a IMS + גָּא || ^b prb 1 אֲדֹנִי || ^{c-c} nonn MSS מחלד, IMS מִהֲחִלָּד = 'A Hie
 S; IMS מה חלד אני, IMS מה חלד אני || ^d dl c Hie || 50 pl
 MSS יהוה || frt 1 אֲשֶׁר (trsp א) || 51 ^a 24MSS S עֲבָדֶיךָ || ^{b-b} crpp || ^{c-c} 'A Hie
 omnes iniquitates, S omnes meditationes; frt 1 כְּלִמָּתָ || v 53 >2MSS.

ספר רביעי

90 ¹תפלה למשה איש-האלהיםאֲדַנִּי ^bמַעֲזוֹן ^aאֶתָּה הָיִיתָ לָנוּ ^bבְּרָרָה וְדָרָה:²בְּטָרִם הָרִים יִלְדוּ וּתְחַלֵּל אֶרֶץ וְתִבֵּל

וּמַעֲזֹלִם עַד-עֹלָם אֶתָּה אֵל:

³תָּשָׁב אֲנוֹשׁ עַד-דָּכָא וְתֹאמַר ^aשׁוּבוּ בְנֵי-אָדָם: [בְּלִילָה:⁴כִּי אֵלֶּךָ שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כִּי־זָמַם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר וְאֶשְׁמֹרָה⁵וְזָרַמְתָּם שָׁנָה ^aיִהְיוּ בְּבִקְרָא ^bכְּחֶצִיר יַחְלָה:⁶בְּבִקְרָא יִצְיִץ וְיַחְלָה לְעָרֵב יִמְזַלֵּל וְיִבֹּשׁ:⁷כִּי-כָלִינוּ בְּאִפְּךָ וּבְחֶמְתְּךָ נִבְהָלְנוּ:⁸שֵׁת עֲוֹנֹתֵינוּ לִנְגִידֶךָ עָלֵמָנוּ לְמֹאזַר פְּנִיֶךָ:⁹כִּי כָל-יָמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרֹתֶיךָ כָּלִינוּ ^bשָׁנִינוּ כְּמֹזֶה-הָנָה: ^c¹⁰יָמֵי-שָׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבָעִים שָׁנָה וְאִם בְּנִבְוֹתָ שְׁמוֹנִים שָׁנָה

וְרָהֳבָם עָמַל וְאֵין כִּי-גִזַּח חַיִּשׁ וְנִעְפָּה:

¹¹מִי-יֹדַע עֲזוֹ אִפְּךָ וְכִירְאֹתֶיךָ עִבְרֹתֶיךָ:¹²לְמִנּוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנִבָּא לִבִּי חֲכָמָה:¹³שׁוֹבָה יְהוָה עַד-מָתִי וְהִנָּחֵם עַל-עֲבֹרֶיךָ:¹⁴שִׁבְעֵנוּ בְּבִקְרָא חֲסִידֶיךָ וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמָחָה בְּכָל-יָמֵינוּ:¹⁵שִׁמְחָנוּ כִּימֹזַת עֲנִיתָנוּ שָׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה:¹⁶יִירָאָה אֶל-עֲבֹרֶיךָ פִּעֲלֶיךָ וְהִדְרֹךְ עַל-בְּנֵיהֶם:¹⁷וְיִהְיֶה נָעַם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ ^aעָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כֹּזֶנֶת ^aכָּלִינוּ ^bעָלֵינוּ¹יֵשֵׁב בְּסֶתֶר עֲלִיזִין בְּצֵל שִׁדִּי וְתִלְזִינָן: 91²אֲמַר לַיהוָה מַחְסִי וּמַצֻּדָּתִי אֱלֹהִי אֲבַטַח-בּוֹ:³כִּי הוּא יִצִּילֵךְ מִפֶּתַח יָקוֹשׁ מִדְּבַר הַוֹּת:⁴בְּאֲבִרְתּוֹ וַיִּסָּךְ לָךְ וְתַחַת-כַּנְפָּיו תִּחְסֶה

Ps 90, 1 ^a frt 1 c pc MSS 6 מעוז; al pro ^{b-b} huc trsp אל אתה e 2 fin ||
^c pl MSS 21 c 6ΑΣΣ (Pol.) || v 3 trsp? post 4 || ^{a-a} 1? דכאז תאמר ||
 4 frt 1 עבר || 5 ^{a-a} crpp; 6Σ זרמתם שנה; prps זרמתם שנה ||
 al כי כל 9 ^{a-a} || 8 mlt MSS 'A Hie עלמינו || זרע מתם שנה ||
 10 Vrs frt ורבים || 11 ^c 6Σ aranea, 1? גוגה || 12 ^o 'ΑΣ Hie 8 וירא ומי ירא 1 frt ומיראת
 17 ^a frt c 17 || 16 mlt MSS 6Σ פעליך || 13 nopr MSS עבדך || ונבא בלב 1 frt
 2 MSS dl || ^{b-b} frt c 3 MSS 6B dl || Ps 91, 1 frt ישב; al praem 'י אשרי ||
 2 1 c Hie 8 אמר, 6 εpei || 3 6ΣΣ מדבר frt recte cf 6.

צָנָה וְסַחֲרָה אִמְתּוֹ:

5 לֹא-תִירָא מִפֶּחַד לַיְלָה מִחַץ יַעֲוֶף יוֹמָם:

6 מִדְּבַר בָּאֶפֶל יִהְיֶה מִקָּטָב יִשׁוּד צָהָרִים:

7 יִפֹּל מִצִּדָּה וְאֶלָּף וּרְבֵבָה מִיְמִינָה

אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ:

8 רֶק בְּעִינֶיךָ תִּבְיֹט וְשִׁלְמַת רָשָׁעִים תִּרְאֶה:

9 כִּי-אַתָּה יְהוָה מַחֲסִי^a עָלְיוֹן שְׁמֹתָ מִעֲזֻנָּה^b:

10 לֹא-תִאֲנֶה אֵלֶיךָ רָעָה וְנָנַע לֹא-יִקְרַב בְּאֵהָלֶךָ:

11 כִּי מִלֵּאכָיו יִצְוֶה-לֶךְ לְשִׁמְרָה בְּכָל-דְּרָכֶיךָ:

12 עַל-כַּפֵּיָם יִשְׁאֹנֶנָּה פֶן-תִּגָּף בְּאֶבֶן רִגְלָהּ:

13 עַל-שַׁחַל וּפֶתֶן תִּדְרֹךְ תִּרְמָס כְּפִיר וְתַנִּין:

14 כִּי בִי חֹשֶׁק וְאַפְלָטָהוּ אֲשַׁנְבְּהוּ כִּי-יָדַע שָׁמַי:

15 יִקְרָאֵנִי וְיִאֲנֶנִּהוּ עֲמוֹ-אֲנֹכִי^a בְּצָרָתָ^b אֲחַלְצֶהוּ וְאִכְבְּדֶהוּ:

16 אֲרֹךְ יָמִים אֲשַׁבִּיעֶהוּ וְאֶרְאֶהוּ בִישׁוּעָתִי:

92¹ מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת:

2 טוֹב לְהוֹדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עָלְיוֹן:

3 לְהַגִּיד בְּבֶקֶר חֲסִדֶּךָ וְאֲמוֹנָתְךָ בְּלִילוֹת:

4 עָלִי-עָשׂוֹר וְעָלִי-גָבֵל עָלִי הַגִּיזִן בְּכִנּוֹר:

5 כִּי שִׂמַּחְתָּנִי יְהוָה^a בְּפַעֲלֶךָ^b בְּמַעֲשֵׁי יְדֶיךָ אֲרִגּוֹ:

6 מִה-גִּדְלִי מַעֲשִׂיךָ יְהוָה מֵאֹד עֲמָקוּ מַחֲשַׁבְתֶּיךָ:

7 אִישׁ-בָּעַר לֹא יָדַע וְכֹסִיל לֹא-יִבִּין אֶת-זֹאת:

8 בְּפֶרֶחַ רָשָׁעִים בְּמוֹ-עֵשֶׁב וַיִּצְיָצוּ כָל-פְּעָלֵי אֱוֹן

לְהַשְׁמֵד עַד-יָעַד: ⁹ וְאַתָּה מְרוֹם לְעֵלָם יְהוָה^b:

10 כִּי הִגָּה אִיבִיד וַיְהוָה כִּי-הִגָּה אִיבִיד יֹאבְדוּ יִתְפָּרְדּוּ כָל-

11 וְתִרְם^a כִּרְאִים קִרְנֵי בְּלָתִי^b בְּשִׁמּוֹן רַעֲנָן: [פְּעָלֵי אֱוֹן:

12 וְתִבְט עֵינֵי בְשׂוֹרִי^a בְּקָמִים עָלִי מְרַעִים^b תִּשְׁמַעְנָה אָזְנִי:

13 צָדִיק כְּתֹמֵר יִפְרַח כְּאֶרֶז בְּלִבְנוֹן יִשְׁגֶּה:

4 °° prps post 7 trsp || 6 ט וְשִׁד || 9 a 1 prb מַחֲסִי; al אִמְתָּה pro אַתָּה ||

b 1 frt מִעֲזֻנָּה || 10 pl MSS בְּאֵהָלֶיךָ || 13 ט ἀσπίδα, 1 ? זַחַל || 15 a Or^{Ka} אֲנֹכִי ||

b frt dl || 16 cf 50,23; prps וְאֶרְאֶהוּ || Ps 92, 5 a prb dl || b pl MSS שֶׁ בְּפַעֲלֶיךָ ||

c pl MSS 8 בְּמַעֲשֵׂה || 9 a ט ὁ ψιστος, frt 1 מְרָמָם || b prb dl || 10 °° >3 MSS

8^B frt recte || 11 a ט וְתִרְם || 12 b טΣ (γῆρας, παλαιώσις) Hie בְּלָתִי || 1

frt c 8 בְּלָתִנִּי || 12 a prb 1 c Vrs בְּשׂוֹרִי || b-b prb 1 בְּמְרַעִים vel בְּקָמִי.

14 שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה בְּחִצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ:

15 עוֹד יִנְבֹּךְ בְּשִׁיבָה דְּשָׁנִים וְרַעְנָנִים יִהְיוּ:

16 לַהֲגִיד כִּי־יֵשֶׁר יְהוָה צְדִיק וְלֹא־עֲלָתָה בּוֹ:

93 ¹ יְהוָה מֶלֶךְ גָּאוֹת לָבַשׁ ^a לִבְשׁ יְהוָה ^a עַז הַתְּאוֹר

אֶת־תְּבוֹן ^b תִּבְל בַּל־תִּמְצוֹט: ² נִבְּזוֹן כְּסֶאֱמָן מֵאֵז מַעֲזֵלִם אֹתָהּ:

3 נִשְׂאוּ נְהִירוֹת יְהוָה נִשְׂאוּ נְהִירוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהִירוֹת דְּכָרִים:

4 מִקְלֹזֹת מַיִם רַבִּים אֲדִירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אֲדִיר בַּמָּרוֹם יְהוָה:

5 עֲדֹתֶיךָ גָּאֻמָּנוּ מְאֹד לְבֵיתֶךָ נִאֲוָה־קֹדֶשׁ יְהוָה לְאַרְךָ יָמִים:

94 ¹ אֶל־נִקְמֹת יְהוָה אֵל נִקְמֹת הַזְּפִיעַ:

2 הַנָּשָׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ הָשֵׁב גָּמוּל עַל־גָּאִים:

3 עַד־מָתִי רָשָׁעִים יְהוָה עַד־מָתִי רָשָׁעִים יַעֲלֹזוּ:

4 יִבִּיעוּ יִדְבְּרוּ עָתֶק יִתְאַמְרוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן:

5 עֲמָךְ יְהוָה יִדְכָּאוּ וְנִחַלְתָּ יַעֲנוּ:

6 אֲלֻמָּנָה וְגֵר יִהְיוּ וִיתוֹמִים יִרְצָחוּ:

7 וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה־יְיָ וְלֹא־יִבִּין אֶלְתֵּי יַעֲקֹב:

8 בִּינוּ בַּעֲרִים בָּעַם וְכִסִּילִים מָתִי תִשְׁכִּילוּ:

9 הַנִּטֵּעַ אֵזֶן הֲלֹא יִשְׁמַע אִם־יֵצֵר עֵין הֲלֹא יִבִּיט:

10 הִסֵּךְ גּוֹיִם הֲלֹא יוֹכִיחַ הַמְּלֻמָּד אָדָם דָּעַת:

11 יְהוָה יִדַּע מַחֲשָׁבוֹת אָדָם כִּי־תִמָּה הַבָּל:

12 אֲשֶׁר־הִנָּבֵר אֲשֶׁר־תִּסְרְנוּ ^a יְיָ וּמִתּוֹרַתֶךָ ^b תִּלְמָדְנוּ:

13 לְהִשְׁקִיט לֹא מִימֵי רַע עַד יִכָּרֶה לְרָשָׁע שַׁחַת:

14 כִּי וְלֹא־יִטַּשׁ יְהוָה עַמּוֹ וְנִחַלְתּוּ לֹא יַעֲזֹב:

15 כִּי־עַד־צֶדֶק ^a יָשׁוּב מִשְׁפָּט וְאַחֲרָיו ^b כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

16 מִי־יָקוֹם לִי עִם־מְרָעִים מִי־יִתְנֹצֵב לִי עִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן:

17 לוּלִי יְהוָה עֲזָרְתָה לִּי כְּמַעֲטָה שָׁכְנָה דּוֹמָה נִפְשִׁי:

18 אִם־אֲמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי חֲסִדֶּךָ יְהוָה יִסְעָדֵנִי:

19 בְּרַב שְׂרָעַפִּי בְּקִרְבִּי תִנְחַוְמֶיךָ יִשְׁעִשְׁעוּ נִפְשִׁי:

20 הִיתְחַבֵּךְ כְּסֵא הַנּוֹת יֵצֵר עֲמָל עַל־חֶק:

תִּבְן Ps 93, 1 ^{a-a} frt dl || ^b l c Vrs || עוֹלָתָה K || עוֹלָתָה Q mlt MSS || Ps 94, 1 || 5 prps || נִוָּה || 4 ^{o-o} prb l || מִשְׁ אֲדִיר || 2 prb vb exc || cf 75,4 || 12 ^a prb dl || ^{b-b} prps || מוֹת יְהוָה || 15 ^a S8 || צֶדֶק || 16 frt dl || 17 frt dl. || וְאַחֲרֵיתָ לִּי ? 1 ^b

- ²¹ וַיְגִדּוּ^a עַל־גִּפְשׁ צָדִיק^b וַיְדַם נָקִי^b יִרְשִׁיעוּ:
²² וַיְהִי יְהוָה לִי לְמִשְׁגָּב וְאֱלֹהִי לְצוּר מַחְסִי: [אֱלֹהֵינוּ^d:
²³ וַיֵּשֶׁב^a עֲלֵיהֶם וְאֶת־אֲזָנָם וּבִרְעָתָם^b יַצְמִיתָם^c וַיַּצְמִיתָם^d יְהוָה
95 ¹ לָכֵן נִרְנְנָה לַיהוָה נִרְיַעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ:
² נִקְדַּמָּה פָנֵינוּ בַתּוֹדָה בְּזִמְרוֹת נִרְיַע לֹא:
³ כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמִלֹּךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־אֱלֹהִים:
⁴ אֲשֶׁר^a בִּידּוֹ מַחְקֵר־אָרֶץ וְתוֹעֲפּוֹת הָרִים לֹא:
⁵ אֲשֶׁר־לֹא הָיָם וְהוּא עָשָׂהוּ וַיַּבְשֵׁת יַדָּיו יַצְרוּ:
⁶ בָּאוּ נִשְׁתַּחֲוִה וְנִכְרַעָה נִבְרָכָה^a לַפְּנֵי־יְהוָה^b עֲשֵׂנוּ:
⁷ כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ^a עִם מְרַעֲיָתוֹ וְצֶאן יִדּוּ^a
 הַיּוֹם אִם־בְּקִלּוֹ תִשְׁמָעוּ:
⁸ אֶל־תִּקְשׁוּ לִבְבְּכֶם כַּמְרִיבָה כִּי־זֶם מֹפֶה בַּמִּדְבָּר:
⁹ אֲשֶׁר נִסּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם בְּחִזְוֵנִי גַם־רָאוּ פַעְלִי:
 אֲרַבְעִים שָׁנָה וְאָקוּם בְּדוֹר^a
 וְאָמַר^b עִם תַּעֲי לִבִּי הֵם וְהֵם לֹא־יִדְעוּ דַּרְכִּי:
 אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי בְּאִפִּי אִם־יָבֹאוּ אֶל־מְנוּחָתִי:
96 ¹ שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ שִׁירוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ:
² שִׁירוּ לַיהוָה בָּרֻכוּ שְׁמֹו בְּשָׁרוֹ מִיּוֹם־לְיוֹם יִשׁוּעָתוֹ:
³ סִפְרוּ כְּנוֹזִים כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים גִּפְּלֹאוֹתָיו:
⁴ כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמִהַלֵּל מְאֹד נִזְרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים:
⁵ כִּי כָל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים נִיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה:
⁶ הוֹדוּ־וְהִדְר לִפְנֵינוּ עֲזוֹ וְתִפְאַרֶת^a בְּמִקְדָּשׁוֹ^b:
⁷ הִבּוּ לַיהוָה מִשְׁפָּחוֹת עַמִּים הִבּוּ לַיהוָה כְּבוֹד וְעֲזוֹ:
⁸ הִבּוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמֹו שְׂאוּ־מִנְחָה וּבָאוּ לְחַצְרוֹתָיו:
⁹ הִשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהִדְרַת־קֹדֶשׁ חִילוּ מִפְּנֵיו כָּל־הָאָרֶץ:

21 ^a mlt MSS וַיְגִדּוּ; 1 prb c וַיְגִדּוּ cf 59,4 || ^{b-b} 1 ? וְהֵם וְנִי || 23 ^a Hie *restitues* || ^b 6A al וְכָר' || ^c Hie *perdes*; dl c nonn MSS 6 || ^{d-d} frt dl || Ps 95,
 3 frt dl || 4 ^a frt dl || ^b 6 τὰ πέπατα, מְרַחֲקִי || 5 frt dl, || 6 ^a frt dl (Var) vel
 dl || 7 ^{a-a} frt 1 c IMS 8 עָמּוֹ וְצֶאן מ' cf 100,3 || ^b frt vb exc || ^c 1 frt כְּלִי ||
 10 ^a vb exc; 6 Hie 8 הַהוּא בְּדוֹר סוֹרֵר וּמְרָה prps בְּדוֹר סוֹרֵר cf 78,8 || ^b frt dl ||
 c IMS עַד, 6 &el || Ps 96, 2 1Ch 16,23 אֱלִילִים || 6 ^a 4MSS וְתִדְוָה = 1Ch
 16,27 || ^b 4MSS בְּמִקְמֹו = 1Ch || 8 5MSS לִפְנֵינוּ = 1Ch 16,29 || 9 pl MSS
 מִלְּפָנָיו = 1Ch 16,30.

^a10 אֲמָרוּ בְּנוֹת יְהוָה מִלֶּךְ אֶת־תַּכּוֹן^c תִּבֵּל בַּל־תִּמְצוֹת
יָרִין עַמִּים בְּמִישְׁרִים^d:

¹¹ יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ יִרְעוּ הָיִם וּמִלֵּאֵי:

¹² יִעָלֶז שׁוֹרֵי^a וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ אִזּוּ יִרְנְנוּ כָּל־עֲצֵי־עֵר^b:

¹³ לִפְנֵי יְהוָה וְכִי כֹא^b בְּאֵל לִשְׁפֹט^c הָאָרֶץ

^dיִשְׁפֹט־תִּבֵּל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בְּאִמּוֹנָתוֹ:

⁹⁷ יְהוָה מִלֶּךְ תִּגַּל הָאָרֶץ יִשְׁמְחוּ אֲיִים רַבִּים:

² עֲנֵן וְעַרְפֶּל סָבִיבוֹ צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מִכּוֹן כְּסֵאוֹ:

³ אֵשׁ לִפְנֵי תֵלֶךְ וְתִלְהֹט סָבִיב צִרְיוֹ:

⁴ הָאֵירוֹ בְּרָקִיו תִּבֵּל רֵאֲתָה וְתִחַל הָאָרֶץ:

⁵ הָיִים כְּדוֹגַג גִּמְסוּ מִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ:

⁶ הַגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צֶדֶק וְרֹאוּ כָל־הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ:

⁷ יִבְשׁוּ כָל־עֲבָדֵי פֶסֶל הַמֶּתְהַלְלִים בְּאֵלִילִים הַשֹּׁתְחוֹתָיו לֹא כָל־

[אֱלֹהִים:

⁸ שִׁמְעָה וְתִשְׁמַח וְצִיּוֹן וְתִגְלָנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה:

⁹ כִּי־אֲתָה יְהוָה עָלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ מֵאֵד נִעְלִית עַל־כָּל־אֱלֹהִים:

¹⁰ אֶהְיֶה יְהוָה שְׁנֵאוֹב^a רַע שֹׁמֵר נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו מִיַּד רָשָׁעִים

¹¹ אֲזוּר זֶרַע לְצַדִּיק וְלִישְׂרֵי־לֵב שִׁמְחָה:

¹² שִׁמְחוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה וְהוֹדוּ לְזִכָּר קִדְשׁוֹ:

⁹⁸ מִזְמוֹר^a

שִׁירוֹ לַיהוָה וְשִׁיר חֲדָשׁ כִּי־נִפְלְאוֹת עָשָׂה

הוֹשִׁיעָה־לּוֹ יְמִינוֹ וְזִרְעוֹ קִדְשׁוֹ:

² הוֹדִיעַ יְהוָה יְשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹזִים גִּלָּה צִדְקָתוֹ:

³ זִכָּר חֲסִדּוֹ וְאִמּוֹנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל

רֹאוּ כָל־אֲפִסֵּי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ:

⁴ תִּרְעֶינָה לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ פִּצְחוּ וִירְנְנוּ וְזָמְרוּ:

⁵ זָמְרוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה:

¹⁰ ^{a-a} >6MSS; 1Ch 16,31 post הארץ 11 || ^b 1Ch 16,31 || ^c 1 cf 93,1 ||
^{d-d} dl c 1Ch || ¹² ^{a-a} 1Ch 16,32 יעלי השנה || ^b >8MSS 1Ch 16,33 || ^c 1MS
היערים 1Ch || היער || ¹³ ^a 1Ch 16,33 מלפני || ^{b-b} > mlt MSS & 1Ch, cf 98,9 ||
^c 1Ch + את || ^{d-d} >1Ch || Ps 97, 2 frt dl || 3 frt 1 לעצמו || 4 Var ומהל ||
⁵ ^{oo} prb dl || v 9 pl vbb dl || ¹⁰ ^a prb 1 אהב || ^b 1 c nonn MSS & 11 1
c 1MS & Hie & et frt על || Ps 98, 1 ^a & + τῷ Δαυείδ || ^b prps
עורו ורוע || 2 frt dl || 3 & + לעקב || 5 >9MSS &.

6 בְּחִצְצֹרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְהוָה:

7 יִרְעֶם הַיָּם וּמִלֵּאזׁ תִּבְל וַיִּשְׁבִּי בָהּ:

8 נִהְרֹות יִמְחֹאוּ־כָף יֶחֶד הָרִים יִרְנְנוּ:

9 אֲלִפְנֵי־יְהוָה^a כִּי בָא^b לְשֹׁפֵט הָאָרֶץ

יִשְׁפֹּט־תִּבְל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בְּמִישָׁרִים:

99¹ יְהוָה מֶלֶךְ יִרְנְנוּ עַמִּים יֹשֵׁב כְּרוּבִים תִּנּוּט^b הָאָרֶץ:

2 יְהוָה בְּצִיּוֹן גָּדוֹל וְרָם הוּא עַל־כָּל־הָעַמִּים: 3 יִזְכְּרוּ שְׁמֶךָ גָּדוֹל

קְדוֹשׁ הוּא: [וְנוֹרָא

4 וְעוֹז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אֱהָב אֶתְּה כּוֹנֵנֶת מִישָׁרִים

מִשְׁפָּט וְצִדְקָה בְּיַעֲקֹב^b וְאַתָּה עָשִׂיתָ:

5 רוֹמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוִי לַהֲדָם רָגְלוֹ

קְדוֹשׁ הוּא:

6 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְכָל־הַנָּבִי וְשִׁמְוֵאל בְּקִרְאֵי שְׁמוֹ

קָרְאִים אֶל־יְהוָה וְהוּא יַעֲנֵם:

7 בְּעַמּוּד עָנָן יִדְבָּר אֲלֵיהֶם שְׁמֵרוּ עֲדֹתָיו וְחַק נֶתֶן־לָמוֹ:

8 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶתְּה עֲבִיתָם

אֵל נִשָּׂא הָיִיתָ לָהֶם וְנִקְּם עַל־עֲלִילוֹתָם:

9 רוֹמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוִי לַהֲר קְדוֹשׁ

כִּי־קְדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:

100¹ מִזְמוֹר לַתּוֹדָה

הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ: 2 עֲבְדוּ אֶת־יְהוָה בְּשִׂמְחָה בָּאוּ לִפְנֵי

[בְּרִנָּה:

3 דָּעוּ כִּי־יְהוָה הוּא אֱלֹהִים הוּא עָשָׂנוּ וְלֹא אֲנִיָּהנוּ עֲמוֹ וְצֹאן מִרְעִיתוֹ:

4 בָּאוּ שְׁעָרָיו וּבִתְּוֹדָה חֲצֹרְתָיו בִּתְהִלָּה תוֹדוּ לוֹ בְּרָכוּ שְׁמוֹ:

5 כִּי־טוֹב יְהוָה לַעֲוִלָם חֲסִדּוֹ וְעַד־דֹּר וָדֹר אֲמוֹנָתוֹ:

101¹ לְדָוִד מְזִמֵּר

חֲסִד־וּמִשְׁפָּט אֲשִׁירָה^a לָךְ יְהוָה^b אֲזַמְּרָה:

2 אֲשַׁכִּילָה^a וּבְדֶרֶךְ תָּמִים^b מִתִּי תִבְּוֹא^b אֵלַי

6 frt dl || 9^{a-a} > 6^B || ^b 6^A al + כא cf 96,13 || Ps 99, 1^a mtr incrt ||
^b prps תמוג al תמוט || 2³ MSS אלהים || 4^a frt crrp (? conjg c 3 [וְעוֹ] || ^b trsp
 וְנִקְּם (נקה) vel וְנִקְּם (א) || 8 prb 1 וְנִקְּם || 3⁵ MSS 6^A al praem כִּי || 5³ MSS מִישָׁרִים ||
 Ps 100, 3 6^{SS} 8 וְלֹא; 1 c Q compl MSS 'A Hie 6 וְלֹא || Ps 101, 1^a prps
 אֲשַׁכִּילָה (dl אומרה) || ^{b-b} frt crrp. || 2^a pc MSS 6 אֲשַׁכִּילָה || ^b prps אֲדָנִי ||

¹⁴ אֶתֶּה תִּקּוּם תִּרְחֹם צִיּוֹן כִּי-עַת לַחֲנֻנָּה כִּי-בָא מוֹעֵד:

3^a Vrs עֵשָׂה ||^b Var שָׁמַיִם || 4 frt l לֵב || 5^a K מְלוֹשְׁנִי, Q מְלֻשְׁנִי, Or^{Ka} מְלוֹשְׁנִי, l K ||^{b-b} 6 אָתָּה לֹא אָבִיל; prps אָתָּה לֹא אָבִיל || Ps 102, 4 pl MSS 6 Hie 6 קָע' || 5^{oo} frt vb dl (vel trsp? 5 b et 6b) || 6 prb vb exc (בִּי?) || 7 5 MSS מְהוֹלְלִי || 8^a 8 בּוֹדֵד; prps וְאַהֲמִיָּה ||^b 7 MSS 9 נוֹדֵד || Or^{Ka} 9 מְהוֹלְלִי || 10^a nonn MSS בֵּל ||^b prb 1 וְשִׁקְוִי || 12 prb 1 c 6 Hie 8 נָטִיִּי || 13^a frt dl ||^b nonn MSS 13 בְּסֶאֱדָה (ו) cf Thr 5, 19 || 14 Or^{Ka} לְחַוֹּנָה.

15 כִּי־רָצוּ עֲבָדֶיךָ אֶת־אֲבִיָּהּ וְאֶת־עַפְרָה יַחֲנֹנוּ׃
 16 וַיִּירָאוּ גֵוִים אֶת־שֵׁם יְהוָה וְכָל־מַלְכֵי הָאָרֶץ אֶת־כְּבוֹדֶךָ׃
 17 כִּי־בָנָה יְהוָה צִיּוֹן נִרְאָה בְּכְבוֹדוֹ׃
 18 בָּנָה אֶל־תְּפִלַּת הָעֲרֵעַר וְלֹא־בָזָה אֶת־תְּפִלָּתָם׃
 19 תִּכְתֹּב זֹאת לְדֹר אַחֲרָיו וְעַם נִבְרָא יִהְלִי־יָהּ׃
 20 כִּי־הִשְׁקִיף מִמְרוֹם קִדְשׁוֹ יְהוָה מִשְׁמַיִם אֶל־אָרֶץ הַבֵּיט׃
 21 לִשְׁמַע אֲנֶקֶת אֲסִיר לִפְתֹּחַ בִּנְיָ תְמוֹתֶיהָ׃
 22 לְסַפֵּר בְּצִיּוֹן שֵׁם יְהוָה וְתִהְיֶה לְבִירוֹשָׁלָּם׃
 23 בְּהִקְבֹּץ עַמִּים יַחַד וּמַמְלָכוֹת לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה׃
 24 עֲנֵה בִּדְרוֹךְ בָּחוּר^a קַצֵּר יָמַי׃²⁵ אֲמַר אֵלַי^b
 אֶל־תַּעֲלֵנִי בַּחֲצֵי יָמַי בְּדֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֶיךָ׃
 26 לַפָּנִים הָאָרֶץ יִסְדֶּתָּ וּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ שָׁמַיִם׃
 27 הִמָּה וַיֹּאבֲדוּ וְאַתָּה תַעֲמֹד וְכָל־ם כִּבְיָד יִבְלוּ׃
 כָּל־בֹּשׁ תִּחְלִיפֵם וַיַּחֲלֹפוּ׃²⁸ וְאַתָּה־הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתְּמוּ׃
 29^c בִּנְיָ־עֲבָדֶיךָ יִשְׁכֹּנוּ וְזֶרַע־ם לַפְּנֶיךָ יִכּוֹן׃

103¹ לְדֹדוֹ׃

בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְכָל־קִרְבִּי אֶת־שֵׁם קִדְשׁוֹ׃
 2 בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְאֶל־תִּשְׁכַּחִי כָל־גִּמְלוֹתָיו׃
 3 הַסֵּלַח לְכָל־עֲוֹנוֹכִי הָרַפָּא לְכָל־תַּחֲלוּאֵיכִי׃
 4 הַגּוֹאֵל מִשַּׁחַת חַיִּיכִי הַמַּעֲטִירִי חֶסֶד וּרְחֻמִּים׃
 5 הַמְשַׁבֵּיעַ בַּטּוֹב עֲדֶיךָ תִּתְחַדֵּשׁ בַּנֶּשֶׁר גְּעוּרֵיכִי׃
 6 עֲשֵׂה צְדָקוֹת יְהוָה וּמִשְׁפָּטִים לְכָל־עֲשׂוּקִים׃
 7 וַיִּזְדִּיעַ דְּרָכָיו לְמֹשֶׁה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל־לִזְוֵיתוֹ׃
 8 רַחוּם וְחַנּוּן יְהוָה אֲרֹךְ אַפִּים וְרַב־חֶסֶד׃
 9 לֹא־לִגְצַח יָרִיב וְלֹא לַעֲזֹלָם יִטּוֹר׃
 10 לֹא כַחַטָּאֵינוּ עָשָׂה לָנוּ וְלֹא כְעֹנֹתֵינוּ גָּמַל עָלֵינוּ׃
 11 כִּי כִנְבִיָּה שָׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ גִּבֹּר חֲסִדּוֹ עַל־יִרְאָיו׃
 12 בִּרְחֹק מִזֶּרֶחַ מִמַּעַרְב הִרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת־פִּשְׁעֵינוּ׃
 13 בִּרְחֹם אָב עַל־בָּנִים רַחֵם יְהוָה עַל־יִרְאָיו׃

16 cf Jes 59,19^a || 17 frt vb exc || 20 frt post הִשְׁקִיף trsp || 24^a K⁶
 קַצֵּר יָמַי אֲמַר || 25^{b-b} crrp, prb trsp ; || 26 Q mlt MSS Σ Hie 26 בָּחִי, 1 Q || 27 Var 27 ante 22 trsp || Ps 103, 3 nonn MSS
 אֵלַי (אֲמַר) || 28 Var יִתְּמוּ || 29 ? ante 22 trsp || Ps 103, 3 nonn MSS
 מִמֶּנּוּ || 12 Or^{Ka} || 13 גִּבֹּר, frt 1 || 11 עֲרִכִי || 5 עֲוִיכִי || 6

14 כִּי־הוּא יָדַע וַיִּצְרֵנוּ זָכוֹר כִּי־עָפָר אָנַחְנוּ:
 15 אָנוּשׁ כַּחֲצִיר יָמָיו כַּצִּיץ הַשָּׂדֶה כֵּן יִצְיֵן:
 16 כִּי רוּחַ עֲבָרָה־בּוֹ וַאֲיָגָנוּ וְלֹא־יִפְרֹנוּ עוֹד מְקוֹמָיו:
 17 וַיִּחַסֵּד יְהוָה מְעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם עַל־יִרְאָיו וַיִּצְדָּקְתוּ לִבְנֵי בָנִים:
 18 לְשִׁמְרֵי בְרִיתוֹ וּלְזִכְרֵי פִקְדּוֹי לַעֲשׂוֹתָם:
 19 יְהוָה בְּשִׁמּוֹם הַכִּין כֶּסֶּאָו וּמִלְכוּתוֹ בְּכָל מַשְׁלָה:
 20 בָּרְכוּ יְהוָה מִלְּאֲכָיו גִּבְרֵי כַח עֲשֵׂי דְבָרוֹ^b לְשִׁמְעַע בְּקוֹל דְּבָרוֹ:^b
 21 בָּרְכוּ יְהוָה כָּל־צְבָאוֹ מִשְׁרָתוֹ עֲשֵׂי רְצוֹנוֹ:
 22 בָּרְכוּ יְהוָה כָּל־מַעֲשָׂיו בְּכָל־מְקוֹמֹת מְמִשְׁלָתוֹ
 בָּרְכֵי נַפְשֵׁי אֶת־יְהוָה:
 104ⁱ בָּרְכֵי נַפְשֵׁי אֶת־יְהוָה
 יְהוָה אֱלֹהֵי גִדְלַת מֶאֶד הוֹד וְהִדְר לְבָשֶׁת: ²עֲטָה אֹזֶר בְּשִׁלְמָה
 נֹטָה שָׁמַיִם פִּירִיעָה: ³הַמְקַרָה בְּפוֹם עַל־יִזְתּוֹ
 הַשֶּׁם־עֲבִים רְכוּבוֹ הַמְהַלֵּךְ עַל־פְּנֵי־רוּחַ:
 4 עֲשֵׂה מִלְּאֲכָיו רוּחוֹת מִשְׁרָתוֹ אֵשׁ לֶהֱט:
 5 יִסֹּד־אָרֶץ עַל־מְכוּנֶיהָ בַּל־תִּמְוֹט עוֹלָם וְעוֹד:
 6 תַּהוֹם כַּלְבוּשׁ כְּסִיתוֹ עַל־הָרִים יַעֲמְדוּ־מַיִם:
 7 מִן־גִּיעֲרֹתָהּ יְנוֹסוּן מִן־קוֹל רַעַמָּהּ יִחַפְּזוּ:
 8 יַעֲלֹו הָרִים יִרְדּוּ בְּקַעֲצוֹת אֶל־מְקוֹם זֶה וַיִּסֹּדֶתָ לָהֶם:
 9 גִּבּוֹל־שִׁמְתָּ בַל־יַעֲבְרוּן בַּל־יִשְׁבּוּן לַכִּסּוֹת הָאָרֶץ:
 10 הַמְשַׁלַּח מַעֲיָנִים בְּגִחְלִים^a בֵּין הָרִים יִהְלִכוּן:^b
 11 יִשְׁקוּ כָּל־חַיֹּתָיו שָׁדֵי יִשְׁבְּרוּ פְּרָאִים צִמָּאִם:
 12^a עֲלֵיהֶם עוֹף־הַשָּׁמַיִם יִשְׁכּוּן מִבֵּין עֲפָאִים^a וַיִּתְּנוּ־קוֹל:
 13 מִשְׁקָה הָרִים מִעֲלִיזָתוֹ מִפְּרֵי מַעֲשֵׂיָהּ תִּשְׁבַּע הָאָרֶץ:
 14 מִצְמִיחַ חֲצִיר לִבְהֶמָּה וְעֵשֶׂב לַעֲבֹדָתָהּ^a הָאֵדָם
 לְהוֹצִיא לֶחֶם מִן־הָאָרֶץ:^b וַיִּיַן וַיִּשְׁלַח לִבְב־אָנוּשׁ
 לְהַצְהִיל פָּגִים מִשָּׁמֶן וְלֶחֶם לִבְב־אָנוּשׁ יִסְעֹד:
 16 יִשְׁבַּעֵי עֵצִי יְהוָה אֲרָזִי לִבְנוֹן אֲשֶׁר נָטַע:

17 ° frt l עד־עוֹלָם || 18 frt vb exc || 19 ? dl || 20 ^a 4MSS 6 + כָּל ||
 6 6 || יסֹד || 5 Hie 6 || זֶה || 4 prps הַנּוֹטָה || Ps 104, 2 frt l || 3 ° prb dl c ||
 11 IMS 8 || מַיִם || 6 ° || בְּנִי || 10 ° frt l || 8 ° frt add || 8 ° || כִּסּוֹת; || frt l || כִּסְתָהּ ||
 13 ° prb crp, || 13 ° || עֲפָאִים, Q, עֲפָאִים || K || 16 || post || 12 trsp || v || צִמָּאִים ||
 16 || 6 || 16 || ad || האֵדָם || 2 || trsp || לַעֲבֹדָתָהּ || 14 ° || 135,7 || cf || מִנְשֵׁאִיךְ || 1 ?

- 17 אֲשֶׁר־שָׁם צַפְרִים יִקְנְנוּ חֲסִידָה בְּרוּשִׁים^b בֵּיתָה:
 18 הָרִים הַגְּבוּהִים לַיַּעֲלִים סִלְעִים מַחֲסֶה לְשֹׁפְנִים:
 19 עָשָׂה יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים שֶׁשֶׁשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ:
 20 תִּשְׁתַּחֲשֹׁד נִיהִי לַיְלָה בּוֹ-תִרְמָשׁ כָּל-תִּיתוֹ-יַעַר:
 21 הַכְּפִירִים שֹׁאֲנִים לְטָרֶף וּלְבָקֶשׁ מֵאֵל אָכְלָם:
 22 תִּזְרַח הַשֶּׁשֶׁשׁ יֵאָסְפוּן וְאֵל-מְעֹנָתָם יִרְבְּצוּן:
 23 יֵצֵא אָדָם לַפֵּעֶלֶז וְלַעֲבֹדָתוֹ עַד־עָרֵב: [קִנְיָנָה:
 24 מִה־רָבוּ מַעֲשֵׂיךָ וַיְהִיָּה כָּל־בְּחִכְמָה עֲשִׂיתָ מְלָאָה הָאָרֶץ
 25 זֶה וְהֵם גְּדוֹל וְרוּחַב יָדַיִם שֵׁם־רַמְשׁ וְאֵין מִסְפָּר חַיּוֹת
 26 שֵׁם אֲנִיּוֹת יִהְלֹכוּן לִוְיָתָן זֶה־יִצְרַתָּ לְשַׁחֲקֵהּ בּוֹ:
 27 כָּל־אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּן לָתֵת אָכְלָם בְּעֵתוֹ:
 28 תִּתֵּן לָהֶם יִלְקֻטוֹן תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׁבְּעוֹן טוֹב:
 29 תִּסְתִּיר פְּנִיָּךְ יִבְהִלּוּן תִּסְפֶּה רוּחָם יִגְוְעוּן וְאֵל־עַפְרָם יִשׁוּבוּן:
 30 תִּשְׁלַח רוּחְךָ יִבְרָאוּן וְתִחַדֶּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה:
 31 יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׁמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו:
 32 הַמִּבֵּיט לָאָרֶץ וַתִּרְעַד יָגַע בְּהָרִים וַיַּעֲשֻׁנוּ:
 33 אֲשִׁירָה לַיהוָה בְּחַיֵּי אֲזַמְרָה לְאֱלֹהֵי בְעֹזִי:
 34 יַעֲרֹב עָלָיו שִׁיחֵי אֲנֹכִי אֲשַׁמֵּחַ בִּיהוָה:
 35 יִתְמוּ חַטָּאִים מִן־הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים עֹד^a אֵינָם
 בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה הַלְלוּ־יְהוָה^b:
 105¹ הוֹדִי לַיהוָה קִרְאוּ בְּשִׁמּוֹ הוֹדִיעוּ בְּעֲמִים עֲלִילוֹתָיו:
 2 שִׁירוּ־לֹז וּזְמְרוּ־לֹז שִׁיחוּ בְּכָל־נִפְלְאוֹתָיו:
 3 הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קְדֹשׁוֹ יִשְׁמַח לֵב מִבְּקֵשֵׁי יְהוָה:
 4 וְרָשׁוּ יְהוָה וְעֹזוֹ בִּקְשׁוֹ פָּנָיו תִּמְיֹד:
 5 זַכְּרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר־עָשָׂה מִפְתּוֹ וּמִשְׁפָּטֵי־כֹחוֹ:
 6 זָרַע אֲבָרָתָם^a עֲבְדוּ^b בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו:
 7 הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו:

17 ^a >6A Hie S || ^b frt 1 בראשם cf 6 ἡγείται αὐτῶ || 19 'ΑΣ 'ידע
 24 mlt MSS קניניה || 35 ^a 6 ὥστε = עד || ^b mlt MSS Edd הללויה >1MS
 S; 6 ante 105,1 || Ps 105, 4 6 וְעֹזוֹ, 1 || 5 1Ch 16,12 פיהו || 6 ^a non
 MSS 1Ch 16,13 ישראל || ^b עבדו || ^c 1 c 2MSS בחירו (vel עבדו).

וַיַּעֲמִידָהּ לַיעֲקֹב לְחֶק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עֹלָם: 10

12 בְּהִיזְתָּם מִתִּי מִסֵּפֶר כְּמַעַט וְנָרִים בָּהֶ:

14 לֹא־הֵנִיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקָם וַיִּזְכֹּךְ עֲלֵיהֶם מַלְכִּים:

16 וַיִּקְרָא רָעַב עַל-הָאָרֶץ כָּל-מִטֵּה-לֶחֶם שָׁבַר:

18 עָנִי בִכְבֹּל רַגְלָיו^a בָּרָזַל^b בָּאָה נַפְשׁוֹ^c:

20 שָׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתְּרֶהוּ מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתָּחֵהוּ:

22 ^aלְאֶסֶר ^bשָׂרָיו בְּנִפְשׁוֹ ^cוְזָקָנָיו יַחֲכֶם:

24 וַיִּפֹּר אֶת-עֲמוֹ מְאֹד וַיַּעֲצֵמֵהוּ מִצָּרָיו:

26 שִׁלַּח מֹשֶׁה עֲבָדָיו אֶתְרוֹן אֲשֶׁר בֶּתֶר-בֹּן:

28 שֶׁלַח חֵשֶׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ וְלֹא-מָרוּ^a אֶת-דְּבָרָיו^b:

30 שָׁרֵץ אֶרֶץ צִפְרָדַּיִם בְּתִדְרֵי מַלְכֵיהֶם:

32 נתן ושמיהם פרד אש להבות בארצם:

33 וַיֵּךְ גַּפְנִים וְתַאֲנִתָּם וַיִּשְׁכַּר עֵץ גְּבוּלָם:

34 אָמַר וַיָּבֹא אַרְבֵּה וְזֶלַק וְאֵין מִסְפָּר:

|| וְכֵן' MSS I Ch 16,22 || אִישׁ, al לְאִישׁ, I Ch 16,21 MSS nonn || בְּהִיּוֹתְכֶם ||

לִּימָר || ^b l c Vrs פִּנָּה || ^c frt vb exc || 25 ^A al לְבוֹ || 26 ^A al Hie לוֹ || 27 ^a l

c Vrs שם || ^{b-b} prps במצרים prb recte || 28 ^{a-a} טס > לא; prps וימרו al

וַיַּעֲלוּ אֶל פְּרָאֵם (הֵם) (? prps 30 || דָּבָרוֹ Q80, דָּבָריו K^b || וְלֹא שָׁמְרוּ

35 וַיֹּאכַל כָּל-עֵשָׂב בָּאָרֶץ וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
 36 וַיֵּךְ כָּל-בְּכוֹר בָּאָרֶץ וְרָאשֵׁי לָכָל-אוֹנָם:
 37 וַיֹּצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאֲיֵן בְּשִׁבְטֵי כוֹשֵׁל:
 38 שָׂמַח מִצָּרִים בְּצִאתָם כִּי-נָפַל פַּחַדָּם עֲלֵיהֶם:
 39 פָּרַשׁ עָנָן לְמִסָּד וְאֵשׁ לְהָאִיר לַיְלָה:
 40 שָׁאֵל^a וַיָּבֵא^b שָׁלוֹם^c וְלֶחֶם שָׂמִים^d יִשְׁבִּיעֵם:
 41 פָּתַח צֹר וַיִּזְוְבוּ מַיִם הִלְכוּ בַּצִּזּוֹת נָהָר:
 42 כִּי-זָכַר אֶת-דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת-אַבְרָהָם עַבְדּוֹ:
 43 וַיֹּצֵא עִמּוֹ בְּשִׁשּׁוֹן בְּרָנָה אֶת-בְּחִירָיו:
 44 וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת נָזִים וַעֲמַל לְאֻמִּים יִרְשׁוּ:
 45 בַּעֲבוּר וַיִּשְׁמְרוּ חֻקּוֹ וְתוֹרָתוֹ יִגְדְּלוּ
 הִלְלוּ-יְהוָה:

106 ¹ הִלְלוּ יְהוָה

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי-טוֹב כִּי לַעֲזֹלָם חֲסִדּוֹ:
 2 מִי יִמְלֵל גְּבוּרֹת יְהוָה וְשִׁמְיֵה כָּל-תְּהִלָּתוֹ:
 3 אֲשֶׁר־יִשְׁמְרֵי מִשְׁפָּט עֲשֵׂה צְדָקָה בְּכָל-עֵת:
 4 וְזָכְרֵנָּה^a יְהוָה^b בְּרָצוֹן עִמָּךְ פִּקְדֹנֵי^c בִּישׁוּעֶתְךָ: [נִחַלְתָּךְ:
 5 לְרָאשֵׁי וּבְטֹבֶת בְּחִירֶיךָ לְשִׂמְחָה בְּשִׂמְחַת גּוֹיֶיךָ לְהִתְהַלֵּל עִם-
 6 חֲטָאֵנוּ עִם-אֲבוֹתֵינוּ הֶעֱוִינוּ הִרְשָׁעֵנוּ:
 7 אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְוֹת^a לֹא-הִשְׁפִּילוּ גִפְלֹאֲתֶיךָ
 לֹא זָכְרוּ אֶת-רַב חֲסִדֶיךָ וַיִּמְרוּ^b עַל-יָם בַּיָּם-סוּף:
 8 וַיֹּצִיעֵם לְמַעַן שְׁמוֹ לְהוֹדִיעַ אֶת-גְּבוּרָתוֹ:
 9 וַיִּגְעַר בַּיָּם-סוּף וַיַּחַרֵּב וַיִּזְלִיכֵם בַּתְּהוֹמוֹת כַּמִּדְבָּר:
 10 וַיִּשְׁעֵם מִיַּד שׁוֹנָא וַיִּגְאָלֵם מִיַּד אוֹיֵב:
 11 וַיִּכְסּוּ-מַיִם צָרִיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נֹתַר:
 12 וַיֹּצִיֵנוּ בְּדַבְּרוֹ וַיִּשִׁירוּ תְהִלָּתוֹ:
 13 מִהָרָו שָׁכְחוּ מַעֲשָׂיו לֹא-חֲכָוּ לַעֲצָתוֹ:

35 prps וַיִּכַּל || 36 pl MSS (S) בְּמִצְוֹת || 40 ^a l c Vrs שָׁאֵל || 7 MSS S
 וַיִּתְּנֵם || 44 ^o frt l || 43 S בְּחִירָיו || 2 MS ^d מִשְׁ || 45 > S || Ps 106, 1 > 8 MSS S || 2 S Hie S תְּהִלָּתוֹ || 3 l c nonn MSS
 Vrs עָשִׂי || 4 ^a 2 MSS S'ΑΣΘΕ' וְזָכְרֵנוּ || ^b frt dl || ^c 2 MSS S פִּקְדֹנֵי || 6 pl MSS
 S praem 1 || 7 ^a prb vb exc || ^{b-b} S עֲלִיָּם || 1 frt עֲלִיָּם || 13 l c
 S וְלֹא.

- 14 וַיִּתְּאוּ תַּאֲוָה בַּמִּדְבָּר וַיִּנְסוּ־אֶל בִּישִׁימוֹן:
 15 וַיִּתֵּן לָהֶם שְׂאֵלָתָם וַיִּשְׁלַח רִצּוֹן בַּנֶּפֶשׁ:
 16 וַיִּקְנְאוּ לַמָּשָׁה בַּמַּחֲנֶה לְאַהֲלֵן קָדוֹשׁ יְהוָה:
 17 תִּפְתַּח־אֶרֶץ וּתְבַלַּע דָּתָן וְתַכָּם עַל־עֲדַת אֲבִירָם:
 18 וּתְבַעַר־אֵשׁ בַּעֲדָתָם לְהַבִּיהָ תִּלְהַט רְשָׁעִים:
 19 יַעֲשׂוּ־עָגֹל בַּחֲרֹב וַיִּשְׁתַּחֲוּ לַמַּסְכָּה:
 20 וַיִּמְרֹוּ אֶת־כְּבוֹדָם בַּתְּבִנִית שָׁזָר אֲכָל עֵשֶׂב:
 21 שָׁכְחוּ אֶל מְוֹשִׁיעֵם עֲשֵׂה גְדֻלָּת בַּמִּצָּרִים:
 22 גַּפְלָאוֹת בָּאֶרֶץ חָם נֹרְאוֹת עַל־יַם־סוּף:
 23 וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידָם לוֹלֵי מָשָׁה בְּחִירֹו
 עֶמֶד בַּפָּרֶץ לִפְנֵי לְהַשִּׁיב חַמָּתֹו מִהַשְׁחִית:
 24 וַיִּמָּאֶסוּ בָּאֶרֶץ חֲמֻדָּה לֹא־הָאֱמִינוּ לְדַבְּרוֹ:
 25 וַיִּרְגְּנוּ בְּאַהֲלֵיהֶם לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה:
 26 וַיִּשְׂא יָדוֹ לָהֶם לְהַפִּיל אוֹתָם בַּמִּדְבָּר:
 27 וּלְהַפִּיל זֶרַעַם בְּגוֹיִם וּלְזָרוֹתָם בָּאֲרָצוֹת:
 28 וַיַּצְמִדוּ לְבַעַל פְּעֹז וַיֹּאכְלוּ זִבְחֵי מִתִּים:
 29 וַיִּכְעִסוּ בַּמַּעֲלָלִיהֶם וּתְפָרֶץ־בָּם מִגִּפָּה:
 30 וַיַּעֲמִד פִּינָחָם וַיַּפְלֵל וַתַּעֲצֹר הַמִּגִּפָּה:
 31 וַתַּחֲשֹׁב לוֹ לַצִּדָּקָה לְדָר וָדָר עַד־עוֹלָם:
 32 וַיִּקְצִיפוּ^a עַל־מִי מְרִיבָה וַיִּרְעַ^b לְמֹשֶׁה בַּעֲבוּרָם:
 33 כִּי־הִמְרוּ אֶת־רוּחוֹ וַיִּבְטְאוּ בַּשְּׁפָתָיו:
 34 לֹא־הִשְׁמִידוּ אֶת־הָעַמִּים אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה לָהֶם:
 35 וַיִּתְּעַרְבוּ בְּגוֹיִם וַיִּלְמְדוּ מַעֲשֵׂיהֶם:
 36 וַיַּעֲבְדוּ אֶת־עַצְבֵּיהֶם וַיִּהְיוּ לָהֶם לְמוֹקֵשׁ:
 37 וַיִּזְבְּחוּ אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בָּנוֹתֵיהֶם לַשָּׂדִים:
 38 וַיִּשְׁפְּכוּ דָם נָקִי דַם־בְּנֵיהֶם וּבָנוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר זָבְחוּ לַעֲצָבִי
 כִנְעֹן וַתַּחֲנֹף הָאֶרֶץ בְּדָמִים:
 39 וַיִּטְמְאוּ בַּמַּעֲשִׂיהֶם וַיִּזְנוּ בַּמַּעֲלָלִיהֶם:
 40 וַיַּחֲרֹאֲף יְהוָה בַּעֲמֹו וַיִּתְּעַב אֶת־גִּחְלָתֹו:

15 prps *רִצּוֹן cf 6 et Nu 11,20 || 20 Tiq soph pro כְּבוֹדוֹ 6^A al τὴν δόξαν
 αὐτοῦ, al αὐτῶν || 25 nonn MSS ולא 27 1 לְהַפִּיץ cf Ez 20,23 || 29 6MSS
 6 Hie 8 וַיִּכְעִסוּהוּ || 32 ^a 6 8 וְהוּ — || ^b 8 וַיִּרְעַ || 33 1 ? הִמְרָה || 36 nonn
 MSS וַיִּהְיִ || 38 ^{oo} prb gl.

41 וַיִּתְּנֵם בְּיַד-גֹּזִים וַיִּמְשְׁלוּ בָהֶם שְׁנֵאֵיהֶם:
 42 וַיִּלְחָצוּם אוֹיְבֵיהֶם וַיִּכְנְעוּ תַּחַת יָדָם:
 43 פְּעָמִים רַבּוֹת יִצְּלֻם וְהִמָּה יִמְרוּ בַּעֲצָתָם^a בַּיָּמָבָּ^b בַּעֲוֹנָם^b:
 44 וַיִּירָא בַּעַר לָהֶם בְּשִׁמְעוֹ אֶת-רִנָּתָם:
 45 וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ וַיִּנָּחֵם^a כָּרַב חֲסָדָו^b:
 46 וַיִּתֵּן אוֹתָם לְרַחֲמִים לִפְנֵי כָל-שׂוֹבֵייהֶם:
 47 הוֹשִׁיעֵנו^a אֱלֹהֵינוּ^a וְקַבְּצֵנוּ^b מִן-הַגֹּזִים
 לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קְדוֹשְׁךָ לְהַשְׁתַּבַּח בְּתִהְלָתְךָ:
 48 בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן-הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם
 וְאָמַר כָּל-הָעַם אֱמֹן^a
 הִלְלִי-יָהּ^b:

ספר חמישי

107 יִהְיוּ לִיהוָה כִּי-טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסָדָו:
 2 וְאָמְרוּ גֵּאוּלֵי יְהוָה אֲשֶׁר גָּאֵלָם מִיַּד-צָר:
 3 וּמִמַּאֲרָצוֹת קָבְצָם מִמִּזְרַח וּמִמְעַרְב מִצָּפוֹן וּמִיָּם:
 4 תַּעֲרֵא^a בַּמִּדְבָּר בִּישִׁימוֹן דֶּרֶךְ^b עִיר מוֹשֵׁב לֹא מִצְאוֹ:
 5 רַעֲבִים גַּם-צִמְאִים נִפְשָׁם בָּהֶם תִּתְעַטֵּף:
 6 וַיִּצְעֲקוּ אֶל-יְהוָה בַּעַר לָהֶם מִמִּצְוֹתֵיהֶם וַיִּצְלָם:
 7 וַיִּדְרִיכֵם בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵלֶכֶת אֶל-עִיר מוֹשֵׁב:
 8 יוֹדוּ לִיהוָה חֲסָדָו וְנִפְלְאוֹתָיו לְבָנֵי אָדָם:
 9 כִּי-הִשְׁבִּיעַ נֶפֶשׁ שִׁקְקָה וְנֶפֶשׁ רָעָבָה מִלֹּא-טוֹב:
 10 יִשְׁבִּי חֲשֹׁךְ וְצִלְמוֹת אֲסִירֵי עֲנִי וּבְרוֹזל:
 11 כִּי-הִמְרוּ אִמְרֵי-אֵל וַעֲצַת עֲלִיזִן נֶאֱצוּ:
 12 וַיִּכְנַע בַּעֲמַל לִבָּם כָּשְׁלוּ וְאִין עֶזֶר:
 13 וַיִּזְעֲקוּ אֶל-יְהוָה בַּעַר לָהֶם מִמִּצְוֹתֵיהֶם וַיִּשְׁעֵם:
 14 וַיִּצִּיאֵם מִחֲשֹׁךְ וְצִלְמוֹת וּמִזִּסְרוֹתֵיהֶם יִנָּתֵק:
 15 יוֹדוּ לִיהוָה חֲסָדָו וְנִפְלְאוֹתָיו לְבָנֵי אָדָם:
 16 כִּי-שָׁבַר דִּלְתוֹת נַחֲשֶׁת וּבְרִיתִי בְרוֹזל גִּדָּע:

43 ^a 1 frt בעצתו || ^{b-b} prb gl || ^c 1 וימקו cf Lv 26,39 || 44 ^{IMS} 6^A al + κύριος || 45 ^a 3 וינחם || ^b K חסדו, Q mlt MSS 38 חסדיו || 47 ^{a-a} 1Ch 16,35 || ^b 1Ch + ויהצילנו || 48 ^a 3 Hie + אמן || ^b >3; 6 ante 107.1 || Ps 107, 3 prps מימין || 4 ^a 1 תלי cf 10. 23 || ^b 1 דרך et trsp ^a c 63 || 8 6 Hie חסדו, 3 חסדו || 12 6 ויכנע || 15 ut 8.

- 17 אֲוִלִּים מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעֵם וּמַעֲוֹנֹתֵיהֶם יִתְּעֶנּוּ:
 18 כָּל־אֶכֶל תִּתְּעֵב נַפְשָׁם וַיִּנִּיעוּ עַד־שַׁעְרֵי מוֹת:
 19 וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בְּצָר לָהֶם מִמַּצְקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם:
 20 יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּרְפָּאֵם וַיִּמְלֹט מִשְׁחִיתוֹתָם:
 21 וַיִּזְדוּ לַיהוָה חֲסִידָיו וַנִּפְלְאוּתָיו לִבְנֵי אָדָם:
 22 וַיִּזְבְּחוּ זִבְחֵי תוֹדָה וַיִּסְפְּרוּ מַעֲשָׂיו בְּרִנָּה:
 23° וַיִּזְרְדֵי הַיָּם בְּאַנְיֹת עֲשֵׂי מְלָאכָה בַּמִּים רַבִּים: c
 24 הַמָּה רָאוּ מַעֲשֵׂי יְהוָה וַנִּפְלְאוּתָיו בְּמַצּוֹלָה: c
 25 וַיֹּאמֶר וַיַּעֲמֵד^a רוּחַ סֶעֱרָה וַתִּרְוּמֹם^b גִּלְיוֹ: c
 26 וַיַּעֲלֵי שָׁמַיִם יִרְדּוּ תְהוֹמֹת נַפְשָׁם בְּרַעַה תִּתְמוּנָה: c
 27 וַיִּחַוּגוּ וַיִּנִּיעוּ בַּשִּׁכּוֹר וְכָל־חֲכָמָתָם תִּתְבַּלֵּעַ: c
 28 וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בְּצָר לָהֶם וּמִמַּצְוֹקֹתֵיהֶם יוֹצִיאֵם:
 29 וַיִּקֶּם סֶעֱרָה לְדָמָמָה וַיִּחַשּׁוּ גִלְיָהֶם:
 30 וַיִּשְׁמְחוּ כִּי־יִשְׁתַּקּוּ וַיִּנָּחֵם אֶל־מַחֲזוֹ חֲפָצָם:
 31 וַיִּזְדוּ לַיהוָה חֲסִידָיו וַנִּפְלְאוּתָיו לִבְנֵי אָדָם:
 32 וַיִּרְוּמֻמוּהוּ בְקַהֲל־עַם וּבְמוֹשָׁב זִקְנִים יִהְלֹוּהוּ:
 33 וַיִּשֶׁם נְהִרֹת לְמִדְבָּר וּמִצְאֵי מַיִם לְצִמְאֻן:
 34 אֶרֶץ פָּרִי לְמַלְחָה מְרֻעַת יוֹשְׁבֵי בָהּ:
 35 וַיִּשֶׁם מִדְבָּר לְאַנְס־מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמִצְאֵי מַיִם:
 36 וַיִּזְשָׁב שָׁם רַעֲבִים וַיִּכְזֹנְנוּ עִיר מוֹשָׁב:
 37 וַיִּזְרְעוּ שְׂדוֹת וַיִּטְעוּ כְרָמִים וַיַּעֲשׂוּ פְרִי תְבוּאָה:
 38 וַיְבָרְכֵם וַיִּרְבּוּ מְאֹד וּבִהְמָתָם לֹא יִמָּעִיט:
 39 וַיִּמָּעִטוּ וַיִּשְׁאָחוּ מַעֲצָר רָעָה וַיִּגְזֹן:
 40° שִׁפְךָ בּוֹז עַל־נְדִיבִים וַיִּתְּעֵם בְּתֵהוּ לֹא־דֶרֶךְ: c
 41 וַיִּשְׁגֹּב אֲבִיוֹן מַעֲזָנִי וַיִּשֶׁם כָּצֹאן מִשְׁפָּחוֹת:
 42 וַיֹּרְאוּ יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁמְחוּ וְכָל־עוֹלָה קִפְצָה פִּיהָ:
 43 מִי־חֲכָם וַיִּשְׁמַר־אֱלֹה וַיִּתְּבוּנְנוּ חֲסִדֵי יְהוָה:

17 crpp; IMS אֲוִלִּים, Ⓢ ἀντελαβετο αὐτῶν; prps אֲמִלִּים vel חוֹלִים ||
 20 l מִשְׁחַת תִּתָּם (al וַיִּמְלֹטֵם) || 21 ut 8 || 23—27 sic #1 (נ invers) || 24 pl
 MSS מַעֲשֵׂה || 25 ^a Ⓢ וַיַּעֲמֵד || ^b Ⓢ Ⓢ מִם — || 26 frt dl || 27 pl MSS וַיִּחַוּגוּ, l
 frt וַיִּחַוּגוּ || 29 l prb c Ⓢ הַיָּם || 30 l frt שְׁתַּקּוּ || 31 ut 8 || 37 frt dl || 39 l
 frt vb exc || v 40 frt add cf Hi 12, 21. 24, vel trsp ante 39 cf נ
 invers || 43 l c Hie Ⓢ וַיִּתְּבוּנוּ.

108 ¹שִׁיר מִזְמוֹר לְדָוִד:²נִכְזָן לִבִּי אֱלֹהִים^aאֲשִׁירָה וְאֶזְמְרָה אֶת־כְּבוֹדִי^b:³עֹרָה הַגָּבֹל וְכִנּוֹר אֲעִירָה שָׁחַר:⁴אֹדֹךְ בַּעֲמִים וַיהוָה^a וְאֶזְמְרָךְ^b בְּלֵאמִים:⁵כִּי־גִדּוֹל מֵעַל־שָׁמַיִם תִּסְדֹּךְ וְעַד־שָׁחֲקִים אֲמַתִּךְ:⁶רוּמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים וְעַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ:⁷לִמְעַן יַחַלְצִינוּ יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינָךְ וְעֲנֵנוּ:⁸אֱלֹהִים וְדַבֵּר בְּקֹדֶשׁוֹ אֲעִלֶזָה אֶחְלֶקָה שָׁכֶם וְעַמֶּךָ סִכּוֹת אֲמַדֵּךְ:⁹לִי גִלְעָד וְלִי^a מִנְשָׁה וְאֶפְרַיִם מַעֲזֹי רֹאשִׁי יְהוּדָה מַחְקִי^b:¹⁰מִזֶּבֶב וְסִיר רַחֲצִי עַל־אֲדָמָה אֲשִׁלֶּךְ נַעְלִי עַל־פְּלִשְׁתִּים אֲתַרְעַע:¹¹מִי וְכִלְנִי עִיר מִבְּצָר^a מִי נִחַנִּי^b עַד־אֲדָמָה:¹²הֲלֹא־אֱלֹהִים זִנְחִתָּנוּ וְלֹא־תֵצֵא אֱלֹהִים^b בַּעֲבֹאתֵינוּ:¹³הִבֵּה־לָנוּ עֲזֶרְתָּ מִצָּר וְשׂוֹא תִשׁוּעַת אָדָם:¹⁴בְּאֱלֹהִים נַעֲשֶׂה־חֵיל וְהוּא יְבוֹס צָרֵינוּ:109 ¹לְמִנְצַח לְדָוִד מִזְמוֹר

אֱלֹהִי תִהְיֶה לִי אֵל־תַּחֲרָשׁ:

²כִּי פִי רָשָׁע^a וּפִי־מִרְמָה^b עָלַי פִּתְחוּ^c דִּבְרוּ אֵתִי לְשׁוֹן שָׁקֶר:³וְדַבְרִי שִׁנְאָה סִבְבוּנִי וַיִּלַּחֲמוּנִי חֲנָם:⁴תַּחַת־אֲהַבְתִּי יִשְׁטְנוּנִי וְאֲנִי תִפְלֶה:⁵וַיִּשְׁמֹו^a עָלַי רָעָה תַּחַת טוֹבָה וְשִׁנְאָה תַּחַת אֲהַבְתִּי:⁶הִפְקֵד עָלָיו רָשָׁע וְשָׁטָן יַעֲמֵד עַל־יְמִינֹו:⁷בְּהִשָּׁפְטוֹ יֵצֵא רָשָׁע וְתִפְלֹתָו תִּהְיֶה לְחִטָּאה:⁸יְהִיוּ־יָמָיו מַעֲטִים פִּקְדָתוֹ יִקַּח אַחֵר:⁹יְהִיוּ־בָנָיו יִתּוּמִים וְאִשְׁתּוֹ אֶלְמָנָה:

Ps 108, 1 pc MSS לְאַסָּף || 2 ^a ins c 5 MSS וְסִיר נִכְזָן cf 57,8 || ^{b-b} cf ad 57,8sq; IMS 'אֶת־כִּי'; IMS c וְסִיר 'כִּי'; nonn MSS + עֹרָה כְּבוֹדִי, IMS + עֹרָה כְּבוֹדִי || 4 ^a 57,10 אֲדֹנִי || ^b c pc MSS et 57,10 dl 1 || 5 l c 8 et 57,11 || 6 dl 1 c 57,12 || 7 K וְעֲנֵנוּ, Q Vrs וְעֲנֵנִי, cf 60,7 || 8 IMS ואעלה, וְעֲנֵנוּ || 9 ^a mlt MSS וְסִיר Hie cf 60,9 || ^b cf ad 60,9 || 11 ^a pl MSS מִצָּר cf ad 60,11 || ^b 1 יִנְחֵנִי || 12 ^a nonn MSS וְסִיר c 60,12 + אֶתָּה || ^b >6MSS, cf ad 60,12 || Ps 109, 2 ^a 1 רָשָׁע || ^{b-b} ? dl || ^c וְסִיר Hie פִּתּוּחַ vel נִפְתָּח || 4 l ? אֶת־כִּי cf 8 || v 5 frt dl (gl) || ^a 1 frt וְיִשְׁכְּבוּ cf 8 || 9 ins ? תִּהְיֶה.

10 וְנָעַן וְנָעוּ בְּנָיו וּשְׁאֵלוּ^a וְדָרְשׁוּ^b מִתְּרַבּוּתֵיהֶם:

11 וַיִּנְקֹשׁ נֹשֶׁה לְכָל־אֲשֶׁר־לָו וַיִּבְזּוּ זָרִים וַיִּנְעוּ:

12 אֲלֵיהֶם־לָו מִשֶּׁן חֶסֶד וְאֵלֶי־הִי חֹזֵן לִיתוּמָיו:

13 יְהִי־אֲחֵרִיתוֹ לַהֲכָרִית בְּדֹר אַחֲרָ^a וַיַּחַ שְׁמִם^b:

14 וַיִּזְכֹּר עֵינָן אֲבֹתָיו אֶל־יְהוָה וַחֲטֹאת אֲמֹז אֶל־תַּמָּח:

15 יְהִיוּ נִגְדֵי־יְהוָה תָּמִיד וַיִּכְרַת^a מֵאֶרֶץ זָכָרָם^b:

16 וַעֲן אֲשֶׁר לֹא־זָכַר עֲשׂוֹת חֶסֶד

וַיִּדְרֹף אִישׁ־עַנִי וְאֶבְיוֹן וַנִּכָּאֶה^a לָבָב לְמוֹתָת^b:

17 וַיֹּאחֲזֵב קָלְלָה וַתְּבוֹאֶהוּ^a וְלֹא־חָפֵץ בְּבִרְכָּהּ וַתִּרְתַּק^b מִמֶּנּוּ:

18 וַיִּלְבָּשׁ קָלְלָה כְּמָדוֹ וַתִּבֹּא כַּמִּים בְּקֶרְבּוֹ

וְכִשְׁמֹן בַּעֲצֻמוֹתָיו:

19 תִּהְיֶה־לָו כְּבִגְד וַעֲטָה וְלִמְזַח תָּמִיד יִחְנָה:

20 זֹאת וּפְעֻלַּת שְׁטָנִי מֵאֵת יְהוָה וְהַדְּבָרִים רָעַע לִנְפְשִׁי:

21 וְאַתָּה יְהוָה אֲדֹנִי עֲשֵׂה־אֵתִי לְמַעַן שְׁמֹךְ^a כִּי־טוֹב^b

חֶסֶדְךָ הַצִּילָנִי:

22 כִּי־עַנִי וְאֶבְיוֹן אָנֹכִי וְלִבִּי חָלַל בְּקֶרְבִּי:

23 כִּצֹּל בְּנִטּוֹתָיו נִהְלַכְתִּי נִגְעַרְתִּי כְּאַרְבֶּה:

24 בְּרַכִּי כְּשֶׁלוֹ מֵצוּם וּבְשָׁרִי כִתְשׁ מִשְׁמֹן:

25 וְאֲנִי הִיִּיתִי חֲרֻפָּה לָהֶם וְרֵאיוֹנִי וַיִּנְעוּן רֹאשָׁם:

26 עֲזָרְנִי יְהוָה אֱלֹהֵי הוֹשִׁיעֲנִי כִחֶסֶדְךָ:

27 וַיִּדְעוּ כִּי־יָדְךָ זֹאת אֵתָהּ יְהוָה עֲשִׂיתָהּ:

28 יִקְלְלוּ־הַמָּוֶה וְאַתָּה תִּבְרַךְ קִמּוּ וַיִּבְשׁוּ וַעֲבָדְךָ יִשְׁמַח:

29 וַיִּלְבָּשׁוּ שׂוֹטְנֵי כְלָמָה וַיַּעֲטוּ כַּמְעִיל בְּשָׂתָם:

30 אֲוֹדָה יְהוָה מֵאֵד בְּפִי וּבִתְנוּף רַבִּים אֶהְלֵלָנוּ:

31 כִּי־יַעֲמֵד לִימִין אֶבְיוֹן לְהוֹשִׁיעַ מִשְׁפָּטִי נַפְשִׁי:

110 יִלְדוּד מְזֻמָּר

^a נָאִם יְהוָה וְלֹאֲדֹנִי שָׁב לִימִינִי

10 ^a dl ? || ^b 1 c 6 || יִגְרְשׁוּ || 11 1 frt יַחַשׁ cf 6 Hie (*scrutetur*), al יִבְקֹשׁ;
 1 ? יִנְקֹשׁ cf arab נִקֵּשׁ || 13 ^a 1 c 6 || אָחָד || ^b 1 c pl MSS 6 Hie שְׁמוֹ ||
 14 °° prb dl c 5 || 15 ^a 2MSS 6 Hie וַיִּכְרַת || ^b 6^A al וְזָכַר || 16 ^a 1 c 6 AS
 Hie וַיִּנְכָּא (frt נָכָה Var pr נָכָא) || ^b 5 לְמוֹתָת || 17 ^a 1 c 6 Hie וְת' || ^b 1 c 6
 Hie וְת' (id in 18) || ^c frt dl || 20 °° dl ? || 21 ^{a-a} prb 2 vbb dl || ^b 1 c 6 כְּטוֹב ||
 22 1 prb c 6 חֹלַל (a חוּל) || 25 frt dl || 26 pc MSS כָּח; frt vb exc ||
 28 °° 1 c 6 קָמִי וַיִּבְשׁוּ || 31 1 frt מִשְׁפָּטִי vel מִשְׁפָּטוֹ || Ps 110, 1 ^a mtr incrt.

עֲד־אֲשִׁית אִיבִיךָ^b הַנֶּחֱם לְרַגְלֶיךָ^b;
 מִטָּה עֲזָךְ יִשְׁלַח יְהוָה מִצִּיּוֹן רִדָּה בְּקֶרֶב אִיבִיךָ;
 עֲמָךְ^a נִדְבַת בְּיוֹם חֵילֶךְ^a
 בְּהִדְרִי^b קָדַשׁ מִרְחֹם מִשְׁחָר^c דָּלָךְ^d טַל יִלְדָּתֶךָ^d;
 נִשְׁבַּע יְהוָה וְלֹא יִנָּחֵם^a
 אַתָּה כִּתְּנָה לְעוֹלָם עַל־דִּבְרֹתֶי מִלְּפִי־צָדִק;
 אֲדַגֵּי עַל־יְמִינֶךָ מִחֵץ בְּיוֹם־אִפּוֹ מַלְכִּים;
 יִדְּיוֹ בְּגוֹיִם מָלָא נְוִיזוֹת^a מִחֵץ רָאשׁ^b עַל־אָרֶץ רַבָּה;
 מִנְּחַל בְּדֶרֶךְ יִשְׁתָּה^a עַל־כֵּן יָרִים^b רָאשׁ^c;

111 תִּלְלוּ יְהוָה

- (א) אֲזַכֵּר יְהוָה בְּכָל־לֵב
 (ב) בְּסֹדֶר יִשְׁרִים וְעֵדָה;
 (ג) גְּדֻלִּים מַעֲשֵׂי יְהוָה²
 (ד) דְּרוֹשִׁים לְכָל־חַפְצֵיהֶם;
 (ה) הוֹדִיָּהֶנּוּ פִּעְלֹי³
 (ו) וְצִדְקָתוֹ עֲמֶדֶת לְעֵד;
 (ז) זָכַר עֲשֵׂה לְנִפְלְאוֹתָיו⁴
 (ח) חֲנוּן וְרַחֲמִים יְהוָה;
 (ט) טָרַף נָתַן לִירָאִיו⁵
 (י) יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ;
 (כ) כִּחַ מַעֲשֵׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ⁶
 (ל) לֵתֵת לָהֶם נִחְלַת גּוֹיִם;
 (מ) מַעֲשֵׂי יָדָיו אֲמַת וּמִשְׁפָּט^b
 (נ) נִאֲמָנִים כָּל־פְּקוּדָיו;
 (ס) סְמוּכִים לְעֵד לְעוֹלָם⁸
 (ע) עֲשׂוּיִם בְּאֵמֶת וַיִּשָּׁר;

I^b ל⁹ MSS || 2 6S 'ור, prps רִדָּה || 3^a 6AE' עֲמָךְ || ^b mlt MSS Σ Hie
 בְּהִדְרִי frt recte || ^c 'Eβρ^h μεσσααρ 6S מִשְׁחָר || frt מ dittogr || ^{d-d} >6 || ^e 'Eβρ^h
 ιελεθεεχ, pl MSS 6S יִלְדָּתֶךָ || pr יִלְדָּתֶךָ... מִשְׁחָר לְמִלָּךְ prps מִשְׁחָרֶיךָ לְמִלָּךְ
 יִלְדָּתֶיךָ || 4 nonn MSS דְּבָרָתוֹ, 2MSS דְּבָרֵת || 5 pl MSS יְהוָה || 6^a 'ΑΣ Hie
 6MSS 3 || ^b IMS נְוִיזוֹת || ^{a-a} prps יִשְׁקָה || 7^{a-a} prps רָאשִׁים 6 ראשִׁי || ^b IMS נְוִיזוֹת || ^c 2MSS 3 ראשִׁי || 3MSS + תִּלְלוּיָהּ (2 om 111,1) || Ps 111, 2 IMS
 וַיִּשָּׁר || ^a pl MSS Hie 3 מַעֲשֵׂה || ^{b-b} frt unum vb dl || 8 l c Vrs וַיִּשָּׁר.

- (פ) 9 פָּדוּת וּשְׁלַח לְעַמּוֹ
 (צ) צוּה־לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ
 (ק) קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ:
 (ר) 10 רְאֵשִׁית חֲכָמָה^a וַיֵּרָאֵת יְהוָה
 (ש) שָׁכַל טוֹב לְכָל־עֲשִׂיהֶם^b
 (ת) תִּהְלֹתוֹ עֲמֻדַת לָעֵד:
 112ⁱ תִּלְלוּ יְהוָה

- (א) אֲשֶׁר־אִישׁ יֵרָא אֶת־יְהוָה
 (ב) בְּמַצּוֹתָיו חָפֵץ מְאֹד:
 (ג) 2 גִּבּוֹר^a בְּאַרְץ^b יְהוָה זִרְעוֹ
 (ד) דּוֹר יִשְׂרָאֵל יִבְרָךְ:
 (ה) 3 הוֹן־וְעֶשֶׂר בְּבֵיתוֹ
 (ו) וְצִדְקָתוֹ עֲמֻדַת לָעֵד:
 (ז) 4 זָרַח^a בַּחֲשֶׁךְ אֹרֶךְ^a לְיִשְׂרָאֵל
 (ח) חֲנוּן וְרַחוּם וְצַדִּיק^b:
 (ט) 5 טוֹב־אִישׁ חוֹנֵן וּמְלֹה
 (י) יִכְלֹל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט:
 (כ) 6 כִּי־לְעוֹלָם לֹא־יִמּוֹט
 (ל) לְזִכֹּר עוֹלָם יְהוָה צַדִּיק:
 (מ) 7 מְשֻׁמוּעָה רָעָה לֹא יֵרָא
 (נ) נִכּוֹן לָבוֹ בְּטַח בִּיהוָה:
 (ס) 8 סֶמוֹךְ לָבוֹ לֹא יֵרָא
 (ע) עַד אֲשֶׁר־יֵרָאֶה בְּצַרּוֹ:
 (פ) 9 פִּזְרוּ־נִתְּן לְאֶבְיוֹנִים
 (צ) צִדְקָתוֹ עֲמֻדַת לָעֵד
 (ק) קָרְנוֹ תִּרְוֹם בְּכִבּוֹד:
 (ר) 10 רִשָּׁע יֵרָאֶה וְכָעֵם
 (ש) שִׁנּוּי יִחַר־קֶם וְנִמֵּם
 (ת) תִּאֲזוּת רָשָׁעִים תִּאֲבֹד:

	גִּבּוֹר^a prps Ps 112, 2		עֲשִׂיהֶם^b Hie § prb		6		1,7 Prv cf דַּעַת prps^a 10																					
	6 prb		49,9 Sir cf דְּרָכָיו^b		5		1		דְּל		1		בְּ		4		4		dl		2							
	10 prb		1		תִּקְוָה cf		13,8 Hi		28,10 Prv		7		1		dl		7		trsp		7		dl		1		vel	

113 יִתְּלֵלוּ יְהוָה:

הִלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה יִתְּלֵלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה^b:
 יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבָרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:
 מִמְּזוֹרַת־שָׁמַשׁ עַד־מְבוֹאוֹ מִהִלָּל שֵׁם יְהוָה:
 אֲרָם עַל־כָּל־גּוֹיִם וְיְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ:
 מִי כִּיהְוָה אֱלֹהֵינוּ הַמִּגְבִּיהִי לַשָּׁבֹת:
 הַמִּשְׁפִּילִי לְרֹאשׁוֹת בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:
 מִקִּימִי מַעַפֵּר דָּל מֵאֲשַׁפֵּת יָרִים אֲבִיוֹן:
 לְהוֹשִׁיבִי^a עִם־גְּדִיבִים^b עִם גְּדִיבִי^c עִמּוֹ^d:
 מוֹשִׁיבִי וְעֹקֶרֶת הַבָּיִת אִם־הַבָּנִים^a שְׂמֵחָה
 הִלְלוּהָ^b:

114 יִבְצָאֵת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לַעֲזִי:

הִיְתָה יְהוּדָה לְקֹדֶשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמְּשֻׁלוֹתָיו:
 הָיִים רָאָה וַיָּגֶם הַיַּרְדֵּן יִסָּב לְאַחֲזֹר:
 הַהָרִים רָקְדוּ כְּאִילִים גִּבְעוֹת כְּבְנֵי־צֹאן:
 מִה־לֶּךְ הָיִים כִּי תָגֹם הַיַּרְדֵּן תִּסָּב לְאַחֲזֹר:
 הַהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאִילִים גִּבְעוֹת כְּבְנֵי־צֹאן:
 מִלִּפְנֵי אֲדוֹן חוֹלֵי אֶרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב:
 הַהִפְכִי הַצּוֹר אֲנִים־מִיִּם חֲלָמִישׁ לְמַעֲיָנוֹ־מִיִּם:
 115 לֹא לָנוּ וְיְהוָה לֹא־לָנוּ כִּי־לְשִׁמְךָ תֵּן כְּבוֹד עַל־חֲסִדְךָ עַל־
 לִמָּה וְאִמְרוּ הַגּוֹיִם אֵיךְ־נָא אֱלֹהֵיהֶם:
 וְאֵלֵהֵינוּ בְּשָׁמַיִם כָּל אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה:
 עֲצִבֵיהֶם בָּסָף וְזָהַב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם:
 פֶּה־לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ:
 אֲזָנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ אָף לָהֶם וְלֹא יִרְחִיחוּ:
 יְדֵיהֶם וְלֹא יִמְשֹׁן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יִתְּלָכוּ לֹא־יִהְיוּ בְּגִרוֹנָם:
 בְּמֹוֹתָם יִהְיוּ עֹשִׂיהֶם כָּל אֲשֶׁר־בָּטַח בָּהֶם:

Ps 113, 1 ^a ὁ ἄσθ Hie עֲבָדִים, Ἐβρ^h ἀβδ^h || ^{b-b} ὁ MSS שָׁמוּ || 6 ^a frt post 5 a trsp || 7 1S 2,8 מִקִּים || 8 ^a ὁ S Hie לְהוֹשִׁיבִי || ^{b-b} >IMS S; cf 1S 2,8 || ^c prps || ^d S || 9 ^a dl frt ה || ^b ὁ ante 114,1 || Ps 114, 7 Vrs ἐσαλεύθη || ^c contramescit || Ps 115 pl MSS ὁ Hie S c Ps 114 conjg || 1 mlt MSS Vrs praem || 4 ὁ Hie S τὰ εἰδωλα τῶν ἐθνῶν cf 135,15 || 6 B (135,17^{mr}) אָף || 7 ὁ Hie χείρας ἔχουσιν, πόδας ἔ. = לָהֶם ut 5sq.

^a9 וְיִשְׂרָאֵל בְּטַח^b בִּיהוָה עֲזָרָם וּמִגֹּגֶם הוּא:

¹⁰ בֵּית אֱהֱלֹן בְּטַחוּ בִיהוָה עֲזָרָם וּמִגֹּגֶם הוּא:

¹¹ יִרְאֵי יְהוָה בְּטַחוּ בִיהוָה עֲזָרָם וּמִגֹּגֶם הוּא: [אֱהֱלֹן:

¹² יְהוָה וְכִרְנוּ יִבְרַךְ יִבְרַךְ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל יִבְרַךְ אֶת־בֵּית

¹³ יִבְרַךְ יִרְאֵי יְהוָה הַקְטָנִים עִם־הַגְּדֹלִים:

¹⁴ יִסְפָּה יְהוָה עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם:

¹⁵ בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

¹⁶ הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי־אָדָם:

¹⁷ לֹא הַמָּתִים יִהְלֹלוּ־יָהּ וְלֹא כָל־יִרְדֵּי דוּמָה:

¹⁸ וַאֲנַחְנוּ^a וְנִבְרַךְ יְהוָה מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם

הַלְלוּ־יָהּ^b:

116 ¹ אֶהְבֵּתִי^a כִּי־שָׁמַע וַיהוָה אֶת־קוֹלִי^b תַחֲנוּנִי:

² כִּי־הִטָּה אָזְנוֹ לִי וּבִרְמִי אָקְרָא:

³ אֶפְפוּנִי וְחִבְלֵי־מָוֶת וּמִצָּרֵי שָׁאוֹל מִצָּאוּנִי צָרָה וַיִּגְזֹן אֶמְצָא:

⁴ וּבִשְׁם־יְהוָה אָקְרָא אָנֹה יְהוָה מַלְטָה נַפְשִׁי:

⁵ תַּנּוּן יְהוָה וְצִדִּיק וְאֱלֹהֵינוּ מִרְחָם:

⁶ שָׁמַר פִּתְּאִים יְהוָה דָּלַתִּי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ:

⁷ שׁוּבִי נַפְשִׁי לְמִנוּחֶיכִי כִּי־יְהוָה גָּמַל עָלַיִכִּי:

⁸ כִּי תִלְצֶת^a נַפְשִׁי מִמָּוֶת^b אֶת־עֵינַי^c מִן־דַּמְעָה^d אֶת־רַגְלִי^d מִדָּחִי:

⁹ אֶתְחַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים:

¹⁰ הֵאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר^a אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד:

¹¹ אֲנִי אָמַרְתִּי בַחֲפוּז כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב:

¹² מִה־אֲשִׁיב לַיהוָה כָּל־תַּגְּמוֹלוֹתַי עָלַי:

¹³ כּוֹס־יִשׁוּעוֹת אֲשָׂא וּבִשְׁם יְהוָה אָקְרָא:

¹⁴ נִגְדְרִי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נִגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוּזִי:

¹⁵ יִקָּר בְּעֵינֵי יְהוָה חַמּוּתָהּ לַחֲסִידָיו:

9 ^a 21MSS 63 praem בית cf 12 et 135,19 || ^b 1 c 6 (S) || 10 1 c (6) S
 בְּטַחוּ || 11 1 c 6 S || 18 ^a 6 + oi ζῶντες || ^b 6 Hie ante 116,1 || Ps 116,
 1 ^a prps וּמִצָּרֵי שָׁאוֹל, al 'יש' כי יהוה || ^b prb 1 c 6 Hie S קול (vel קולי) ||
 2 ^{MSS} κ. ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ S בְּיוֹם; 1 ? וּבִשְׁם יי || 3 prps וּמִצָּרֵי || sic
 4 pro פְּתָאִים || 7 S חֲכִי—(sg) || 8 ^a 6 Hie S^{U+MSS} חֲלָץ || ^{b-b} >S, frt b vel c
 Var || ^c 6 Hie עֵינֵי || ^d 6 Hie S רַגְלִי || 9 56,14 || 10 novum ps 6 Hie
 inchoant (19MSS v 12); 6 praem Αλληλουια; hic vs prb crpp || ^a 1 ? 'יד' ||
 11 'A Hie כֹּזֵב || 14 ^{oo} 6A al recte om, cf 18 || 15 1 frt תַּמּוּתָהּ.

- 16 אָנָה יְהוָה כִּי־אֲנִי עֲבָדְךָ^a
 אֲנִי עֲבָדְךָ בֶּן־אֲמָתְךָ פָּתַחְתָּ לְמוֹסְרִי:
 17 לֹךְ־אֲזַבַּח זִבְחַת תוֹדָה וּבִשְׁם יְהוָה אֶקְרָא:
 18 גִּדְרִי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם גִּנְדֶּה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ:
 19 בְּחַצְרוֹת וּבֵית יְהוָה בְּתוֹכָךְ^a יְרוּשָׁלַם
 הִלְלוּ־יְהוָה^b:
 117 הִלְלוּ אֶת־יְהוָה כָּל־גּוֹיִם שִׁבְחוּהוּ כָל־הָאֲמִיּוֹת:
 כִּי גָבַר עָלֵינוּ חֲסִדּוֹ וְאֲמַת־יְהוָה לְעוֹלָם
 הִלְלוּ־יְהוָה:
 118 הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:
 2 וְאֶמְרֵנָּא יִשְׂרָאֵל^a כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:
 3 וְאֶמְרֵנָּא בֵּית־אֱהֱרֹן כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:
 4 וְאֶמְרֵנָּא יִרְאֵי יְהוָה כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:
 5 מִן־הַמַּעַר קִרְאתִי יְהוָה עֲנֵנִי בְּמִרְחַב יְהוָה:
 6 יְהוָה לִי לֹא אִירָא מִה־יַּעֲשֶׂה לִּי אָדָם:
 7 יְהוָה לִי בְּעֲזָרִי וְאֲנִי אֶרְאֶה בְּשִׁנְאָי:
 8 טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטָח בְּאָדָם:
 9 טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטָח בַּגִּדִּיכִים:
 10 כָּל־גּוֹיִם סִבְּבוּנִי בִשְׁם יְהוָה כִּי אֲמִילָם:
 11 סִבְּבוּנִי גַם־סִבְּבוּנִי בִשְׁם יְהוָה כִּי אֲמִילָם:
 12 סִבְּבוּנִי כְּדֹבְרִים דֹּעֲכוֹ^a כְּאֵשׁ קוֹצִים^b בִּשְׁם יְהוָה כִּי אֲמִילָם:
 13 דָּחַתָּ דַּחִיתָנִי לַנֶּפֶל וַיְהוָה עֲזָרָנִי:
 14 עֲזֵי וְזִמְרַת יְהוָה וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה:
 15 קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאַהֲלֵי צַדִּיקִים
 יִמִּין יְהוָה עֲשֶׂה חֵיל: 16 יִמִּין יְהוָה רִוּמָמָה^a יִמִּין יְהוָה עֲשֶׂה
 17 לֹא־אֲמוֹת כִּי־אֲחִיָּה וְאֶסְפֹּר מַעֲשֵׂי יְהוָה:
 :[חֵיל^b]

16 ^{a-a} prb crrp || ^b >S || 19 ^a 1? בְּתוֹכִי cf 135,9 || ^b >S, S ante 117,1 ||
 Ps 117, 2 >S, S ante 118,1 || Ps 118, 2 ^a S + בֵּית cf 115,9 || ^b S v 2. 3. 4 + כִּי
 || 5 sic B c Hie S^c, mlt MSS Edd בְּמִרְחַבִּיהָ, S εἰς πλατυσμόν; a v 5
 nonn MSS nov ps inchoant || 6 S + בְּעֲזָרִי cf 7 || 10 prps אֲפִילָם || 12 ^a S
 || בִּשְׁם יְהוָה כִּי אֲמִילָם, ins 'א' דוֹנָג prps post דוֹנָג 1 frt κηρίον, καὶ ἐξεκαύθησαν, 1 frt בְּעֲזָרִי
 || 13 1 frt c S Hie גִּדְרִיתִי || 14 = וְזִמְרַתִּי, sic IMS et Vrs ||
 16 ^a S + me; Hie excelsa || ^{b-b} frt c S^{MSS} dl || 17 mlt MSS מַעֲשֶׂה.

18 יִסַּר וַיִּסְרֵנִי יְהוָה וְלִפְנוֹת לֹא נִתְּנֵנִי:
 19 פִּתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־צֶדֶק אֲבֹא־בָם אֲזַכֶּה יְהוָה:
 20 זֶה־הַשַּׁעַר לַיהוָה צְדִיקִים יָבֹאוּ בּוֹ:
 21 אֲזַכֶּה כִּי עֲנִיתֵנִי וַתְּהִי־לִי לִישׁוּעָה:
 22 אֲכֹן מֵאִסּוּ הַבּוֹזִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה:
 23 מֵאֵת יְהוָה הִיְתָה זֹאת הִיא נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ:
 24 זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נִגִּילָה וְנִשְׂמַחָה בּוֹ:
 25 אֲנֹא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא אֲנֹא יְהוָה הַצְלִיחָה נָא:
 26 בְּרוּךְ הַבּוֹא בְּשֵׁם יְהוָה בְּרַכּוּכֶם מִבֵּית יְהוָה:
 27 אֱלֹהֵי־יְהוָה וַיֵּאָרָא^a לָנוּ
 אִסְרוּ־חַג^b בַּעֲבָתִים^c עַד־קְרָנוֹת הַמִּזְבֵּחַ:
 28 אֵלֵי אֶתָּה וְאֲזַכֶּה אֱלֹהֵי אֲרוֹמְמֶךָ:
 29 הִזְנוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:
 119 (א) 1 אֲשֶׁר־י תִּמְיִמ־דֶּרֶךְ הַהֲלָכִים בְּתוֹרַת יְהוָה:
 2 אֲשֶׁר־י נִצְרִי עוֹלָתִי בְּכָל־לֵב יִדְרְשׁוּהוּ:
 3 אֵף לֹא־פָעַלְו עוֹלָה בְּדַרְכֵּי הַלְכוּ:
 4 אֶתָּה צִוִּיתָה פִּקְדֶּיךָ לִשְׁמֹר מְאֹד:
 5 אֲחִלִּי יִכְנוּ דְרָכַי לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ:
 6 אֲנִי לֹא־אֲבוֹשׁ בְּהַבִּיטִי אֶל־כָּל־מַצּוֹתֶיךָ:
 7 אֲזַכֶּה בִּנְשׂוֹר לִבִּי בְּלִמּוֹדֵי מִשְׁפָּטֵי צִדְקָךָ:
 8 אֶת־חֻקֶּיךָ אֲשֶׁמֶר אֶל־תַּעֲזֹבֵנִי עַד־מָוֶד:
 9 (ב) 9 בַּמָּה יִזְכֶּה־נַּעַר אֶת־אֲרָחוֹ לִשְׁמֹר כְּדִבְרֶךָ:
 10 בְּכָל־לִבִּי דִרְשָׁתִּיךָ אֶל־תִּשְׁגֵּנִי מִמַּצּוֹתֶיךָ:
 11 בְּלִבִּי צַפְנֹתִי אִמְרָתֶךָ לְמַעַן לֹא אֶחְטֹא־לָךְ:
 12 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה לְמַדְנִי חֻקֶּיךָ:
 13 בְּשִׁפְתֵי סִפְרָתִי כָל מִשְׁפָּטֵי־כִּיֶּךָ:
 14 בְּדֶרֶךְ עֲדוּתֶיךָ שִׁשְׁתִּי^a כְּעַל^b כָּל־הַזֶּן:
 15 בַּפִּקּוּדֶיךָ אֲשִׁיחָה וְאִבִּיטָה אֶרְחֹתֶיךָ:

21 1 ? עֲנִיתֵנִי || 23 1 frt נִפְלְאוֹת cf 6 'A Hie § || 25 nonn MSS novum
 ps inchoant (al a 26) || 27 ^a 1 >IMS § || ^b 1 ? חַג || ^c vel בְּעֵרְבִים || Ps 119,
 8 trsp ? post אֲשֶׁמֶר || 9 pl MSS בְּדִבְרֶיךָ, IMS בְּדִבְרֶיךָ, IMS בְּדִבְרֶיךָ; Vrs
 sine כ || 11 nonn MSS 6 § אִמְרָתֶיךָ || 13 6MSS § צִדְקָה || 14 ^a 8 ש' ||
^b 1 frt מַעַל cf 72. 127.

- 16 בַּחֲקֹתֶיךָ אֲשַׁתְּעָשֶׂע לֹא אֲשַׁכַּח דְּבָרְךָ;
 17 (ג) גָּמַל עַל-עֲבֹדְךָ אֶחָיָה וְאֲשַׁמְרָה דְּבָרְךָ;
 18 גַּל-עֵינַי וְאֶבִּיטָה נְפִלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ;
 19 גַּר אֲנֹכִי בָאָרֶץ אֶל-תַּסְתֵּר מִמֶּנִּי מִצֹּתֶיךָ;
 20 גִּרְסָה נִפְשִׁי לְתַאֲבָה אֶל-מִשְׁפָּטֶיךָ בְּכָל-עֵת;
 21 גִּעְרָתִּי זָרִים^a אֲרוּרִים^b הַשָּׁנִים מִמִּצֹּתֶיךָ;
 22 גָּלָה^a מֵעָלַי חֲרָפָה וְכוֹז^b כִּי עֲדֹתֶיךָ נִצַּרְתִּי;
 23 גַּם יֵשְׁבוּ שָׂרִים כִּי גִדְּבֻרוֹ עֲבֹדְךָ יֵשִׁית בַּחֲקִיךָ;
 24 גַּם-עֲדֹתֶיךָ שֹׁשְׁעֵי אַנְשֵׁי עֲצָתִי;
 25 (ד) דְּבַקָּה לַעֲפָר נִפְשִׁי חֲיָנִי בְּדִבְרֶיךָ;
 26 דִּרְכֵי סִפְרֹתִי וְתַעֲזָנִי לִמְדֹנִי חֲקִיךָ;
 27 דִּרְךָ-פִּקּוּדֶיךָ הִבִּינִי וְאֲשִׁיחָה בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ;
 28 דִּלְפָּה נִפְשִׁי מִתּוֹנָה קִיַּמְנִי בְּדִבְרֶיךָ;
 29 דִּרְךָ-שֹׁקֵר הָסַר מִמֶּנִּי וְתוֹרָתְךָ תִּנְנִי;
 30 דִּרְךָ-אֱמוּנָה בָּחַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ שְׁוִיתִי;
 31 דִּבְקָתִי בְּעֲדוֹתֶיךָ יְהוָה אֶל-תִּבְיִשְׁנִי;
 32 דִּרְךָ-מִצֹּתֶיךָ אֲרוּץ כִּי תִרְחִיב לִבִּי;
 33 (ה) הוֹרֵנִי יְהוָה דִּרְךָ חֲקִיךָ וְאֲצַרְנָה עֵקֶב;
 34 הִבִּינִי וְאֲצַרָה תּוֹרָתְךָ וְאֲשַׁמְרָנָה בְּכָל-לֵב;
 35 הִדְרִיכֵנִי בְּנִתִּיב מִצֹּתֶיךָ כִּי-כֹז חֲפָצָתִי;
 36 הִס־לִבִּי אֶל-עֲדוֹתֶיךָ וְאֶל אֶל-בְּצָע;
 37 הֶעֱבֵר עֵינַי מֵרְאוֹת שָׂוָא בְּדִרְכְּךָ חֲיָנִי;
 38 הִקָּם לַעֲבֹדְךָ אִמְרָתְךָ אֲשֶׁר לִירְאָתְךָ;
 39 הֶעֱבֵר חֲרָפָתִי^a אֲשֶׁר יִגְרָתִּי^a כִּי^b מִשְׁפָּטֶיךָ טוֹבִים;
 40 הִגֵּה תִאֲבָתִי לִפְקוּדֶיךָ בְּעִדְקָתְךָ חֲיָנִי;
 41 (ו) יִיבֹאֵנִי חֶסֶדְךָ יְהוָה תִּשְׁוַעְתֶּךָ כְּאִמְרָתְךָ;

16 mlt MSS 68 Hie דְּבָרֶיךָ || 17 mlt MSS Vrs דְּבָרֶיךָ || 19 S עֲמָךְ cf 39,13 || 21 ^a 4MSS זָרִים, IMS גִּזִּים || ^b 68 Hie c הַשׁ conjg || 22 ^a 1 c Vrs גָּל || ^b prb dl c S || 23 S רְשָׁעִים || 24 6 + τὰ δικαιώματά σου || 25 pl MSS 6 דִּבְרֶיךָ, pc MSS דִּבְרֶיךָ || 28 pl MSS דִּבְרֶיךָ, 4MSS 6 בְּרִי || 30 prb 1 אוֹתִי; 6 נִשְׁתִּי || 32 1? אֲרָצָה || 37 pl MSS בְּדִרְכֶיךָ, 1 c 2MSS 6 בְּדִרְכֶיךָ cf 3. 25 || 38 prps לִירְאֶיךָ || 39 ^{a-a} >S || ^b > Hie || 41 ^a 6 וִיבֹאֵנִי חֶסֶדְךָ.

42 וְאֶעֱנֶה חֲרִפִּי דָּבַר כִּי־בִטַּחְתִּי בְּדַבְרְךָ^b:

43 וְאֶל־תִּצֹל מִפִּי דְבַר־אֱמֶת^a עַד־מָאד^a כִּי לְמִשְׁפָּטֶךָ^b יִחַלְתִּי:

44 וְאֲשַׁמְרָה תּוֹרַתְךָ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

45 וְאֶתְהַלֵּכָה בְּרַחֲבָהּ כִּי פִקְדֶיךָ דִּרְשָׁתִּי:

46 וְאֶדְבַּרְהָ בְּעֹדְתֶיךָ נֶגֶד מְלָכִים וְלֹא אֲבוֹשׁ:

47 וְאֲשַׁתְּעָשֶׂע בְּמִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי:

48 וְאֲשָׂא כַּפִּי אֶל־מִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי וְאֲשִׁיחָה בַּחֲקֶיךָ:

49 (י) זָכַרְדָּבָר לְעַבְדְּךָ עַל אֲשֶׁר יִחַלְתָּנִי:

50 זָאת נַחֲמָתִי בְּעֲנִי כִּי אִמַּרְתָּךְ חִיתָנִי:

51 זָדִים הִלִּיצֵנִי^a עַד־מָאד^b מִתּוֹרַתְךָ לֹא נָטִיתִי:

52 זָכַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ מֵעוֹלָם יְיָהוָה וְאֶתְנַחֵם:

53 זִלְעָפָה אֶחְזַתְנִי מִרְשָׁעִים עֲזָבִי תּוֹרַתְךָ:

54 זָמְרוֹת הַיּוֹלֵי חֲקֶיךָ בְּבֵית מְגוּרֵי:

55 זָכַרְתִּי בְלִילָה שִׁמְךָ יְהוָה וְאֲשַׁמְרָה תּוֹרַתְךָ:

56 זָאת הִי־תֵהֱלִי כִּי פִקְדֶיךָ נִצַּרְתִּי:

57 (ח) חָלַקְנִי יְהוָה אִמַּרְתִּי לִשְׁמֹר דְּבָרֶיךָ:

58 חָלִיתִי פִנֶּיךָ בְּכָל־לֵב חֲנֻנִי בְּאִמַּרְתְּךָ:

59 חֲשַׁבְתִּי דְרָכֵי וְאֲשִׁיבָה רַגְלִי אֶל־עֹדְתֶיךָ:

60 חֲשַׁשְׁתִּי וְלֹא הִתְמַהֲמַהְתִּי לִשְׁמֹר מִצְוֹתֶיךָ:

61 חֲבַלִּי רִשָּׁעִים עֲזָנִי תּוֹרַתְךָ לֹא שָׁכַחְתִּי:

62 חֲצוֹת־לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפָּטֶי צִדְקָה:

63 חֲבַר אָנִי לְכָל־אֲשֶׁר יִרְאוּךָ וּלְשִׁמְרֵי פִקְדֹנֶיךָ:

64 חֲסִדְךָ יְהוָה מְלֵאָה הָאָרֶץ חֲקֶיךָ לְמִדְנִי:

65 (ט) טוֹב עָשִׂיתָ עִם־עַבְדְּךָ יְהוָה בְּדַבְרְךָ:

66 טוֹב טַעַם וְדַעַת לְמִדְנִי כִּי בְּמִצְוֹתֶיךָ הִאֲמַנְתִּי:

67 טָרָם אֶעֱנֶה אָנִי שִׁגְגָּה וְעֵתָה אִמַּרְתָּךְ שְׁמַרְתִּי:

68 טוֹב־אֵתָה וּמִטִּיב לְמִדְנִי חֲקֶיךָ:

69 טָפְלוּ עָלַי שִׁקָּר זָדִים אָנִי בְּכָל־לֵב וְאֶצַּר פִּקְדֹנֶיךָ:

42 ^a 6 Hie § חֲרִפִּי || ^b pl MSS 68 בְּדַבְרֶיךָ || 43 ^{a-a} dl c § || ^b mlt MSS
 דְּבָרֶיךָ 49 68 || אֶל־מִצְׁ אֱלִיךָ pr || 48 ^{o-o} prb dl; al || מָאד + 6 || 47 || לְמִשְׁפָּטֶיךָ
 § || 51 ^a § ? אֶלְצֵנִי || ^{b-b} > § || 57 Hie בְּדַבְרֶיךָ 6A al τὸν νόμον σου ||
 58 nonn MSS || 65 || עֲזָרְוִנִי al, עֲזָרְתִּי pc MSS || 61 || דְּרָכֶיךָ 6 || 59 || חֲנִינִי 58
 || 66 prb dl || 69 ^{o-o} prb dl.

- 70 מַפֶּשׂ כַּחֲלָב^a לִבָּם אֲנִי תוֹרַתְךָ שֶׁעָשִׂיתִי^b;
 71 מִזֶּבֶלִי כִי־עָנִיתִי לְמַעַן אֲלַמֵּד חֻקֶּיךָ;
 72 מִזֶּבֶלִי תוֹרַת־פִּיךָ מֵאֲלֹפֵי זָהָב וְכֶסֶף;
 73 (י) יָדִיךָ עָשׂוּנִי וַיְכַוְנֵנִי הִבִּינִי וְאֲלַמְּדָה מִצֻּרֶיךָ;
 74 יִרְאֶיךָ יִרְאוּנִי וַיִּשְׂמְחוּ^a כִּי לְדִבְרֶךָ^b יַחֲלֹתִי;
 75 יַדְעֹתִי יְהוָה כִּי־צִדֵּק מִשְׁפָּטֶיךָ וְאֱמוּנָה עָנִיתָנִי;
 76 יְהִי־נָא חֶסֶדְךָ לְנַחֲמָנִי כְּאִמְרַתְךָ לְעַבְדְּךָ;
 77 יִבְאֹנִי רַחֲמֶיךָ וְאַחִיָּה כִּי־תוֹרַתְךָ שֶׁעָשִׂיתִי;
 78 יִבְשׂוּ זֵדִים כִּי־שָׁקַר עֲוֹנוֹנִי אֲנִי אֲשִׁיחַ בְּפִקְדֶיךָ;
 79 יִשְׁוּבוּ לִי יִרְאֶיךָ וַיִּדְעוּ עֲדֹתֶיךָ;
 80 יְהִי־לִבִּי תָמִים בְּחֻקֶּיךָ לְמַעַן לֹא אֲבוֹשׁ;
 81 (כ) כָּלֹתָה לְתִשׁוּעָתְךָ נַפְשִׁי לְדִבְרֶךָ יַחֲלֹתִי;
 82 כָּלִי עֲנִי לְאִמְרַתְךָ לֵאמֹר מָתִי תִנַּחֲמָנִי;
 83 כִּי־הָיִיתִי כְּנֹאד בְּקִיטּוֹר חֻקֶּיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי;
 84 כְּמָה יָמֵי־עַבְדְּךָ מָתִי תַעֲשֶׂה בְרֹדְפֵי מִשְׁפָּט;
 85 כָּרוּלִי זָדִים שִׁיחֹת אֲשֶׁר לֹא כְּתוֹרַתְךָ;
 86 כָּל־מִצֻּרֶיךָ אֱמוּנָה שָׁקַר רִדְפוּנִי עֲזָרָנִי;
 87 כְּמַעַט כָּלִונִי בְּאָרֶץ וְאֲנִי לֹא־עֲזַבְתִּי פִקְדֶיךָ;
 88 בְּחֶסֶדְךָ חִנִּי וְאַשְׁמְדָה עֲדוֹת פִּיךָ;
 89 (ל) לְעוֹלָם יְהוָה דְּבָרְךָ נִצָּב בַּשָּׁמַיִם;
 90 לָדָר וְדֹר אֱמוּנָתְךָ^a בּוֹנֵנֶת אֶרֶץ^b וְתַעֲמֹד;
 91 לְמִשְׁפָּטֶיךָ עֲמֹד^a הַיּוֹם כִּי הַכֹּל עֲבָרֶיךָ;
 92 לֹלֵל תוֹרַתְךָ שֶׁעָשִׂיתִי אֲזִי אֲבָדְתִּי בְּעֵנָי;
 93 לְעוֹלָם לֹא־אֲשַׁכַּח פִּקְדֶיךָ כִּי־כֶם חִיִּיתָנִי;
 94 לֵךְ־אֲנִי הוֹשִׁיעֵנִי כִּי פִקְדֻנֶיךָ דִּרְשָׁתִּי;
 95 לִי קִנּוּ רָשָׁעִים לְאַבְדָּנִי עֲלִיתֶיךָ אֶתְבוֹנוּ;
 96 לְכֹל־תִּכְלֶה רְאִיתִי קֶץ רַחֲבָה מִצֻּרֶיךָ מְאֹד;
 97 (מ) מֶה־אֶתְבַּתִּי תוֹרַתְךָ כָּל־הַיּוֹם הִיא שִׁיחֹתִי;

70 ^a IMS c 6S כְּחָלָב || ^b prps שֶׁעָשִׂיתִי || 74 ^a SMSS et cognoscent || ^b pl
 MSS 6 לְדִבְרֶיךָ || 75 Hie מִדָּ— || 79 K וַיִּדְעוּ, Q pl MSS 6 Hie S וַיִּדְעִי, l Q
 81 6^{nc}.a al רִיךְ || 85 nonn MSS 'בֵּת || 86 >S || 90 ^a prb l אִמְרַתְךָ || ^{b-b} l
 ? || 95 Hie S הָיוּ מְכַלְכְּלֵי || ^{b-b} prps לְמִשְׁפָּטְךָ עֲמַד 6 || 91 ^{a-a} 91 בּוֹנֵנֶת בְּאָרֶץ ?
 מְלֹאכָה || 96 Var ? pr קֶץ; al מְלֹאכָה.

- 98 מֵאִיבִי תַחֲכַמְנִי מִצֹּתְךָ כִּי לְעוֹלָם הִיא־לִי:
 99 מִכָּל־מַלְמַדֵּי הַשָּׂפָלָתִי כִּי עֲדוֹתֶיךָ שִׂיחָה לִּי:
 100 מִזִּקְנִים אֶתְבוֹנֵן כִּי פִקְדֹנֶיךָ נִצַּרְתִּי:
 101 מִכָּל־אָרֶחַ רָע כְּלֹאֲתִי רַגְלִי לְמַעַן אֲשַׁמֵּר דְּבָרְךָ:
 102 מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא־סָרְתִי כִּי־אַתָּה הוֹרַתְנִי:
 103 מִה־נִּמְלָצוּ לַחֲכִי אִמְרָתְךָ מִדְּבַשׁ לִפִּי:
 104 מִפִּקְדֹנֶיךָ אֶתְבוֹנֵן עַל־כֵּן שִׁנֵּאתִי וְכָל־אָרֶחַ שָׁקֵר:
 105 (ג) נֶר־לְרַגְלִי^a דְּבָרְךָ^b וְאוֹר לְנִתְיַבְתִּי:
 106 נִשְׁבַּעְתִּי וְאַקְיִמָּה לְשֹׁמֵר מִשְׁפָּטִי צְדָקָה:
 107 נִבְעַנְיִתִּי עַד־מָאֹד יְהוָה חֲיִנִּי כִדְבָרְךָ:
 108 נִדְּבֹזַת פִּי רָצָה־נָא יְהוָה וּמִשְׁפָּטֶיךָ לְמַדְנִי:
 109 נִפְשִׁי בְּכַפִּי תָמִיד וְתוֹרָתְךָ לֹא שָׁכַחְתִּי:
 110 נִתְּנוּ רִשְׁעִים פֶּחַ לִי וּמִפִּקְדֹנֶיךָ לֹא תָעִיתִי:
 111 נִתְּלִיתִי עֲדוֹתֶיךָ לְעוֹלָם כִּי־שִׁשּׁוֹן לִבִּי הִמָּה:
 112 נָטִיתִי לִבִּי לַעֲשׂוֹת חֲקִיךָ לְעוֹלָם עֲקֹב:
 113 (ס) סַעֲפִים שִׁנֵּאתִי וְתוֹרָתְךָ אֶהְבֵּתִי:
 114 סִתְּרִי וּמִגְנִי אֶתָּה לְדְבָרְךָ יַחֲלִיתִי:
 115 סוּרוּ מִמֶּנִּי מְרַעִים וְאַצְרֵה מִצּוֹת אֱלֹהֵי:
 116 סִמְכְנִי כְּאִמְרָתְךָ וְאַחִיָּה וְאֶל־תִּבְיֹשְׁנִי מִשִּׁבְרִי:
 117 סַעֲדֵנִי וְאוֹשַׁעָה וְאַשְׁעָה בְּחֻקֶּיךָ תָּמִיד:
 118 סָלִית כָּל־שׁוֹנִיִּם^a מִחֻקֶּיךָ כִּי־שָׁקֵר תִּרְמִיתָם^b:
 119 סִיגִים הַשִּׁבְתָּ כָּל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ לָכֵן אֶהְבֵּתִי עֲדוֹתֶיךָ:
 120 סָמַר מִפִּתְחוֹךָ בְּשָׂרִי וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ יִרְאֵתִי:
 121 (ע) עֲשִׂיתִי מִשְׁפָּט וְצֶדֶק בִּלְתִּיחַנִּי לַעֲשׂוֹקִי:
 122 עָרַב עֲבֹדְךָ לְטוֹב אֶל־יַעֲשֻׁקְנִי זָדִים:
 123 עֵינִי כָּלִי לִישׁוּעָתְךָ וּלְאִמְרַת צְדָקָה:
 124 עָשָׂה עִם־עַבְדְּךָ כְּחֻסְדְּךָ וְחֻקֶּיךָ לְמַדְנִי:
 125 עַבְדְּךָ־אֲנִי הִבִּינִנִי וְאַדְעָה עֲדוֹתֶיךָ:

98 l frt c IMS מִצֹּתְךָ || 99 S עֲדוֹתְךָ || 101 pl MSS Vrs דְּבָרֶיךָ ||
 103 5MSS 6S אִמְרָתֶיךָ || 105^a IMS 6S לְרַגְלִי ||^b pl MSS דְּבָרֶיךָ ||^c 6S
 לְנִתְיַבְתִּי || 111 l frt c Hie נִתְּלִיתִי || 116 nonn MSS AS 'בָּא || 117 l prb c Vrs
 וְאַשְׁמַעֲשֵׂעַ || 118^a Var שִׁנִּים ||^b prb l c 6S Hie S *תִּרְמִיתָם || 119 l c 3MSS
 'AS Hie הַשִּׁבְתָּ (חֲשִׁבְתָּ 6) || 121 6MSS עֲשִׂיתָ cf S (*faciens*) || 122 prps דְּבָרֶיךָ.

126 עַת לַעֲשׂוֹת לַיהוָה הִפְרוּ תוֹרָתְךָ:
 127 עַל-בֶּן אֶתְבָּתִּי מִצִּוְתֶיךָ מִזֶּהָב וּמִפָּז:
 128 עַל-בֶּן^a כָּל-פְּקוּדֵי כָל^a יִשְׂרָאֵל^b כָּל-אַרְח שֶׁקֶר שָׁנְאֵתִי:
 129 (פ) פְּלֹאוֹת עֲדוּתֶיךָ עַל-בֶּן נִצְרָתָם גִּפְשִׁי:
 130 פֶּתַח^a דְּבָרֶיךָ^b יֹאִיר^c מִבֵּין^d פְּתִיִּים:
 131 פִּי-פָעַרְתִּי וְאַשְׁאֵפָה כִּי לְמִצְוֹתֶיךָ יֹאבְתִּי:
 132 פָּנָה-אֵלַי וְתַגֵּנִי כְּמִשְׁפָּט לְאַהֲבֵי שְׁמֶךָ:
 133 פַּעֲמֵי הֶכֶן בְּאִמְרָתְךָ וְאַל-תִּשְׁלַט-בִּי כָל-אֹנוֹן:
 134 פָּדַנִי מֵעֶשֶׂק אָדָם וְאַשְׁמְרָה פְּקוּדֶיךָ:
 135 פָּנֶיךָ הָאֵר בְּעִבְדְּךָ וְלִמְדֵנִי אֶת-חֻקֶּיךָ:
 136 פִּלְגֵי-מִים יִרְדּוּ עֵינַי עַל לֹא-שֹׁמְרוֹ תוֹרָתְךָ:
 137 (צ) צַדִּיק אַתָּה יְהוָה וְיֹשֶׁר מִשְׁפָּטֶיךָ:
 138 צִוִּיתָ צֶדֶק עֲדוּתֶיךָ וְאַמּוּנָה מָאֵד:
 139 צִמְתָּתִנִּי קִנְיָתִי^a כִּי-שָׁכַחְתָּ דְּבָרֶיךָ^b צָרִי:
 140 צְרוּפָה אִמְרָתְךָ מָאֵד וְעִבְדְּךָ אֶהְבֶּה:
 141 צַעִיר אָנֹכִי וְנִבְזָה פִּקְדוֹיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי:
 142 צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת:
 143 צִרְיָמָצוֹק מִצְאוֹנִי מִצְוֹתֶיךָ שָׁעֲשָׁעִי:
 144 צֶדֶק עֲדוּתֶיךָ לְעוֹלָם הִבִּינִי וְאַחִיָּה:
 145 (ק) קִרְאֵתִי בְּכָל-לֵב עֲנֵנִי יְהוָה חֻקֶּיךָ אֶצְרָה:
 146 קִרְאֵתֶיךָ הוֹשִׁיעֵנִי וְאַשְׁמְרָה עֲדוּתֶיךָ:
 147 קִנְיָתִי בְּנִשְׁפָּה^a וְאַשְׁוָעָה לְדְבָרֶיךָ^b יִחַלְתִּי:
 148 קִדְמוֹ עֵינִי אֲשִׁמְרוֹת לְשִׁיחַ בְּאִמְרָתְךָ:
 149 קוֹלִי שִׁמְעָה^a כְּחֹסֶדְךָ יְהוָה^a כְּמִשְׁפָּטְךָ^b חִינִי:
 150 קִרְבוּ רִדְפֵי זִמָּה מִתּוֹרָתְךָ רַחֲקוּ:
 151 קִרְבֵּי אַתָּה יְהוָה וְכָל-מִצְוֹתֶיךָ אֱמֶת:

126 ל >1MS Hie || 128 ^{a-a} 1 c 6 Hie לְכָל-פְּקוּדֵיךָ vel לֵפ' || ^b 1 frt יִשְׂרָאֵל ||
 130 ^a Σ Hie *ostium* (פֶּתַח); S פֶּתַח || ^b S דְּבָרֶיךָ || ^c S הָאֵר || ^d Hie S הֶכֶן ||
 133 16MSS ט כָּא' || 137 pc MSS ט חֻקֶּיךָ || 138 Hie S^B עֲדוּתֶיךָ || 145 frt ad
 139 ^a ט קִנְיָתְךָ cf 69,10 || ^b mlt MSS S דְּבָרֶיךָ || 144 S עֲדוּתֶיךָ || 146 trsp || 146 S עֲדוּתֶיךָ || 147 ^a prps נִשְׁפָּה || ^b K לְדְבָרֶיךָ, Q Hie S לְדְבָרֶיךָ ||
 148 nonn MSS ט חֻקֶּיךָ || 149 ^{a-a} ט S trsp; 9MSS י כָּח' || ^b 11MSS
 רִדְפֵי || 150 1 c 12MSS Σ Hie S רִדְפֵי.

2^a יְהוָה^a הִצִּילָה נַפְשִׁי מִשְׁפַּת־שָׁקֶר מִלְשׁוֹן^b רִמְיָה:
 3^a מִתִּתֵּן^a לָךְ וּמִתִּסְיָ^b לָךְ לְשׁוֹן^c רִמְיָה:
 4 חֲצִי גִבּוֹר שְׁנוּנִים עִם גִּחְלִי רִתְמוֹם:
 5 אוֹיֵה־לִּי כִי־גִרְתִּי מִשָּׁן^a
 שְׁכַנְתִּי עִם־אֱהִלִּי קָדָר:^b
 6 רַבַּת שְׁכֻנַּת־לָהּ נַפְשִׁי עִם שׁוֹנָא שָׁלוֹם:
 7 אֲנִי־שָׁלוֹם וְכִי^a אֲדַבֵּר הִמָּה^b לַמַּלְחָמָה:
 121ⁱ שִׁיר לַמַּעֲלוֹת

אֲשָׁא עֵינֵי אֶל־הַהָרִים מֵאֵין יִבֹּא עֲזָרִי:
 2 עֲזָרִי מֵעַם יְהוָה עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:
 3 אֲלִי־תֵן לַמּוֹט רִגְלֶךָ^a אֶל־יָנוֹם שְׁמֶרְךָ:^b
 4 הִנֵּה לֹא־יָנוֹם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל:
 5 יְהוָה שְׁמֶרְךָ^a יְהוָה צִלְּךָ^b עַל־יַד יְמִינֶךָ:
 6 יוֹמָם הַשֶּׁשֶׁשׁ לֹא־יִכָּבֶה וַיְרֹחַ בַּלַּיְלָה:
 7 יְהוָה יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל־רָע יִשְׁמֹר אֶת־נַפְשְׁךָ:
 8 יְהוָה יִשְׁמֹר־צִאתְךָ וּבֹאֶךָ מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:
 122ⁱ שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד

שְׁמַחְתִּי בְּאֲמָרִים לִי בֵּית יְהוָה גִּלְדָּה:
 2 עֲמֻדוֹת הָיוּ רִגְלֵינוֹ^a בְּשַׁעְזוֹךָ^b יְרוּשָׁלַם:
 3 יְרוּשָׁלַם הַבְּנוּיָה כְּעִיר שְׁחֻכְרָה־לָהּ יַחְדָּו:
 4 שֹׁשֶׁם עָלוּ שְׁבָטִים שְׁבָטֵי־יָהּ
 עֲדוֹת לְיִשְׂרָאֵל לְהוֹדוֹת לְשֵׁם יְהוָה:
 5 כִּי שָׁמָּה וַיִּשְׁבּוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפַּט כְּסֵאוֹת לְבֵית דָּוִד:
 6 שְׁאֵלוּ שָׁלוֹם יְרוּשָׁלַם יִשְׁלִיֹּנִי^a אֶהְבִּידָ^b:
 7 יְהִי־שָׁלוֹם בְּחִילְךָ שְׁלוֹהָ בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ:

Ps 120, 2 ^a dl; al dl ר' מִלְשׁוֹן || ^b cf 3^c || 3 ^a 6 Hie יִמֵּן || ^b IMS יוסף ||
 גִּרְתִּי מִשָּׁן || ^c A' לְשׁוֹן || 5 ^a 1? מִשְׁכִּי קֶשֶׁת || ^b vb exc ?, vel *δ* Var pro מִשָּׁן ||
 6 8MSS 6 Hie 8 שׁוֹנָא || 7 ^a 1? >2MSS, וכי || >IMS Hie 8 || ^b pl MSS
 וְאֵל || Ps 121, 1 8 עֲזָרִי || 3 ^a pl MSS רִגְלֶיךָ || ^b pl MSS 6 Hie 8
 5 ^a 6 Hie יִשְׁמְרֶךָ || ^{b-b} 1? וְצִלְּךָ vel יִצֵּל לָךְ || 6 prps וְקָרַח || 8 frt dl ||
 Ps 122, 1 >2MSS 6^A al Hie 6 || 2 ^a 8 רִגְלֵי || ^b 1? c 6 בְּשַׁעְרֵי ||
 Hie ἡς ἡ μετοχὴ αὐτῆς = שְׁחֻכְרָה vel שְׁחֻכְרָה לָהּ || 4 trsp ^ (1? י' ||
 5 ^a frt 1 vb dl || 6 ^a 6 καὶ εὐθηνία(v) τοῖς = וְשְׁלוֹהָ לְ || ^b IMS אֶהְבִּידָ ||
 7a et 7b frt trsp.

⁸ לִמְעַן אֶתִּי וְרַעֲי אֲדַבְּרָה-נָא שְׁלוֹם בְּךָ:

⁹ לִמְעַן בֵּית-יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקֶּשֶׁה טוֹב לְךָ:

¹²³ ¹ שִׁיר הַמַּעֲלוֹת

אֵלֶיךָ נִשְׁאַתִּי אֶת-עֵינַי הִישָׁבִי בַשָּׁמַיִם:

² הֲנֵה כְּעֵינַי עֲבָדִים אֶל-יְד אֲדוֹנֵיהֶם

כְּעֵינַי שִׁפְחָה אֶל-יְד גְּבֻרָתָהּ°

כֵּן עֵינָיו אֶל-יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַד שִׁיחַנְנוּ:

³ חֲנֲנוּ יְהוָה חֲנֲנוּ כִּי-רַב שָׁבַעְנוּ בּוֹ:

⁴ רַבַּת שָׁבַעַה-לָּהּ נִפְשָׁנוּ^a הִלְעַג הַשָּׂאֲנָנִים^a הִבּוֹז לְנֶאֱיוֹנִים^b:

¹²⁴ ¹ שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד

לוֹלִי יְהוָה שְׁתִּיה לָנוּ יֹאמַר-נָא יִשְׂרָאֵל:

² לוֹלֵא יְהוָה שְׁתִּיה לָנוּ בָקוּם עָלֵינוּ אָדָם:

³ אֲזִי חַיִּים בָּלַעְנוּ בַּחֲרוֹת אַפִּם בָּנוּ:

⁴ אֲזִי הַמִּים שִׁטְפוּנוּ נִחַלָּה עָבַר עַל-נִפְשָׁנוּ:

⁵ אֲזִי עָבַר עַל-נִפְשָׁנוּ הַמִּים הַיּוֹדוֹנִים:

⁶ בָּרוּךְ יְהוָה שְׁלֹא נִתְּנָנוּ טָרֶף לְשֹׁנֵיהֶם:

⁷ נִפְשָׁנוּ כְּצֹפֹר נִמְלֹטָה מִפֶּת יוֹקְשִׁים

הַפֶּת נִשְׁבֵּר וְנִאֲנַחְנוּ נִמְלֹטָנוּ:

⁸ עֲזָרְנוּ בְּשֵׁם יְהוָה עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

¹²⁵ ¹ שִׁיר הַמַּעֲלוֹת

הַבְּטָחִים בִּיהוָה כִּי-הִרְצִינוּ לֹא-יִפְּזֹט

לְעוֹלָם יֹשֵׁב: ² יִירוּשָׁלַם הָרִים סָבִיב לָהּ

וְיְהוָה סָבִיב לְעַמּוֹ מִעַתָּה וְעַד-עוֹלָם:

³ כִּי^a לֹא יִנּוּחַ^b שִׁבְט הָרָשָׁע^c עַל גּוֹזֵל הַצַּדִּיקִים

לִמְעַן לֹא-יִשְׁלַחוּ הַצַּדִּיקִים^d בַּעֲוֹלָתָהּ יְדֵיהֶם:

⁴ הִיטִיבָהּ יְהוָה לְטוֹבִים וְלִישָׁרִים בְּלִבּוֹתָם: [יִשְׂרָאֵל:]

⁵ וְהַמַּטִּים עָקְלָקְלוּתָם יוֹלִיכֶם יְהוָה אֶת-פְּעֻלֵי הָאָוֶן שְׁלוֹם עַל-

8 frt dl cf 9 || Ps 123, 2 °° dl ? vel vb exc || 3 dl ? || 4 ^{a-a} τὸ ὄνειδος τοῖς εὐθνοῦσιν; frt dl (Var) || ^b K לְנֶאֱיוֹנִים, Q לְנֶאֱיוֹנִים; l K c Vrs || Ps 124, 1 >3MSS ^A al Hie || vs 4 frt dl (= 5) || 6 trsp ^a || 7 °° frt dl, vel vb exc || Ps 125, 1 °° nonn MSS ^s בָּהֶר; trsp frt : post יִפְּזֹט et l יִפְּזֹט; al יִפְּזֹט et יִפְּזֹט; et יִפְּזֹט in 2 || 2 ^s Hie frt recte c i conjg || 3 ^a dl ? || ^b l prb c ^s יִפְּזֹט || ^c 3MSS (^s) ^s הָרָשָׁע || ^d frt dl || 5 °° frt dl.

126¹ שִׁיר הַמַּעֲלֹת

בְּשׁוּב יְהוָה אֶת־שִׁיבֹת צִיּוֹן הָיִינוּ כַּחֲלָמִים:
 אֲזִי וּמִלֵּא שְׁחֹזק פִּינִי וּלְשׁוֹנִי רָגַהּ²
 אֲזִי וְאָמַרְנוּ בְּנוֹזִים הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִם־אֱלֹהִים:
 הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הֵייוֹנוּ שְׂמֵחִים:
 שׁוֹבֶהָ³ יְהוָה אֶת־שְׁבוּתֵנוּ^b כַּאֲפִיקִים בְּנִגְבִּי:
 הִזְרַעִים בְּדַמְעָה בְּרָגָה יִקְצְרוּ:
 הִלְלֹד וַלֵּד וּבִכְלָה נִשָּׂא מִשָּׁד־הַזֶּרַע⁶
 כְּאִיבָא בְּרָגָה נִשָּׂא אֶל־מִתִּי:^a

127¹ שִׁיר הַמַּעֲלֹת לְשִׁלְמֹה^a

אִם־יְהוָה וְלֹא־יִבְנֶה בֵּית שׂוֹא עֲמֹלוֹ בְּזֻזִּיו בָּזָא^b
 אִם־יְהוָה לֹא־יִשְׁמֹר־עִיר שׂוֹא וּשְׁקָד שׁוֹמֵר:
 שׂוֹא לָכֶם מִשְׁכְּבִימִ קוֹם מֵאַחֲרֵי־שֶׁבֶת²
 אֲכָלִי לֶחֶם הָעֶצְבִּים בֶּן יִתֵּן לִידֵּיָו שֵׁנָא:
 הִנֵּה נִחַלֵּת יְהוָה בָּנִים שְׁכָר פְּרִי הַבֶּטֶן:³
 כַּחֲצִים בֵּיד־נִבּוֹר כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים:⁴
 אֲשֶׁר־הַנִּבֵּר^a אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת־אֲשַׁפְתּוֹ מֵהֶם⁵
 לֹא־יִבְשׁוּ^b כִּי־יִדְבְּרוּ אֶת־אִיבִים בַּשָּׁעַר:

128¹ שִׁיר הַמַּעֲלֹת

אֲשֶׁר־כָּל־יֵרָא יְהוָה תִּהְלֶךְ בְּדַרְכָּיו:
 יִנְיַע כַּפִּיָּה כִּי תֹאכַל אֲשֶׁרֶיהָ וּטוֹב לָהּ:²
 אֲשַׁתָּהּ וּכְנָפֶן פְּרִיָּהּ בִּירְכָתִי בֵּיתָהּ³
 בְּנֶיהָ כַּשְׁתְּלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשִׁלְחָנָהּ:
 הִנֵּה כִי־בֵן יִכְרֹךְ נִבֵּר יֵרָא יְהוָה:⁴
 יִבְרַכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן וְרָאָה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַם כָּל יְמֵי חַיֶּיהָ:⁵
 וְרָאָה בְּנִים לְבָנֶיהָ שְׁלֹום עַל־יִשְׂרָאֵל:⁶

129¹ שִׁיר הַמַּעֲלֹת

רַבַּת צָרְרוּנִי מִנְּעוּרֵי יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל:
 רַבַּת צָרְרוּנִי מִנְּעוּרֵי נָם לֹא־יִכְלֹ לִי:

Ps 126, 1 1 prb שְׁבִית || 2 frt dl || 3 frt dl || 4 ^a 1 ? שֶׁב || ^b K שְׁבוּתֵנוּ Q, שְׁבוּתֵנוּ || 2 ⁶ Hie || 2 בָּנִים ^{b-b} MSS || 3 ^a > 6 || Ps 127, 1 ^a > 6 || 6 ^{o-o} prb 1 מִשָּׁד || שְׁבִיתֵנוּ || 3 ⁶ S || 3 לִידֵּיָו || 5 ^a > 6 ^{MSS} || 5 ^b frt l יִבְשׁוּ || 6 ^a vel יִבְשׁוּ || ^c frt crrp; prps || 6 ⁶ S || Ps 128, 2 > 6 || 4 > 6 Hie S.

3 על-גְּבִי חֲרָשׁוֹ חֲרָשִׁים הָאֵרִיכוּ לְמַעֲנֹתָם:
 4 יִהְיֶה צִדִּיק קָצֵץ עֲבֹת רָשָׁעִים:
 5 וַיִּבְשׁוּ וַיִּסָּנוּ אַחֲזָר כָּל שְׁנֵאֵי צִיּוֹן:
 6 יִהְיוּ כַחֲצִיר גִּנּוֹת^a שְׂקֻדַּת שְׁלֶף^b יִבֹּשׁ^c:
 7 שְׁלֹא מֵלֵא כִפּוֹ קוֹצֵר וַחֲצֵנוּ מְעַמָּר:
 8 וְלֹא אָמְרוּ הָעֹבְרִים בְּרַכַּת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
 בְּרַכְנוּ אֹתְכֶם בְּשֵׁם יְהוָה:

130¹ שִׁיר הַמַּעֲלֹת

מִמַּעַמְקִים קָרָאתִיךָ יְהוָה: ²אֲדֹנָי שְׁמַעַה בְּקוֹלִי
 תִּהְיֶינָה אָזְנוֹיךָ קְשָׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי:
 3 אִם-עֲוֹנוֹת תִּשְׁמְרֶינָה^a אֲדֹנָי מִי יַעֲמֵד:
 4 כִּי-עֲמֹךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּזְכָּר:
 5 קִנִּיתִי יְהוָה קִנְיָתָה^a נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ^b
 הִזְחַלְתִּי: ⁶נַפְשִׁי לֹא-דָנָי^a מִשְׁמְרִים לְבַקֵּר^b שְׂמֵרִים לְבַקֵּר^b:
 7 יִחַל יִשְׂרָאֵל אֶל-יְהוָה כִּי-עַם-יְהוָה הַחֲסִד וְהַרְבֵּה עַמּוֹ פְּדוּת:
 8 וְהוּא יַפְדֶּה אֶת-יִשְׂרָאֵל מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו:

131¹ שִׁיר הַמַּעֲלֹת לְדָוִד

יְהוָה וְלֹא-גִבּוֹה לִבִּי וְלֹא-רָמוּ עֵינַי
 וְלֹא-הִלַּכְתִּי וּבִגְדָלוֹת וּבִגְפָלָאוֹת מִמְּנִי:
 2 אִם-לֹא שׁוֹיִתִּי וְדוֹמַמְתִּי^a נַפְשִׁי בְּגִמְלָה עָלַי אֲמֹ ^bבְּגִמְלָה עָלַי^a
 3 יִחַל יִשְׂרָאֵל אֶל-יְהוָה מִעֲתָה וְעַד-עוֹלָם: [נַפְשִׁי^b]

132¹ שִׁיר הַמַּעֲלֹת

זְכוּר-יְהוָה לְדָוִד אֶת כָּל-עֲנֻתָיו:
 2 אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַיהוָה נָזֵר לְאַבְיֵר יַעֲקֹב:
 3 אִם-אָבֹא בְּאֵהָל בֵּיתִי אִם-אֶעֱלֶה עַל-עֶרְשׁ יְצוּעִי:
 4 אִם-אֶתֵּן שֹׁנֵת לְעֵינַי לְעַפְעַפִּי תְנוּמָה:

Ps 129, 3 KE' גִּיתָם Q, לְמַעֲנֹתָם — 4 αὐχένα(ς) (pro σχοίνους?) ||
 6^a nonn MSS גִּנּוֹת || ^{b-b} prb l תִּשְׁמְרֶינָה; al שְׂקֻדַּת חֶלֶף || ^c prb dl ||
 Ps 130, 2 dl || 3^a >IMS, & tu || ^b pl MSS יהוה || 4^a MSS ΣΘ (= תוֹרָה)
 לְדִבְרָה^a || ^b 1 prb c || 5^a 1? קִנִּיתִי || 6^a al || trsp :
 תוֹרָה, Hie thira, 1 Ed תִּירָא; 1 || 7 prps יִחַל cf 6^a al || Ps 131,
 1 >6^a MSS Hie || 2^a nonn MSS וְדוֹמַמְתִּי; firt unum vb dl || ^{b-b} dl ? || ^{b-c} 6Σ
 שֹׁנֵת || Ps 132, 1 || עֲנֻתָיו || 4 mlt MSS שֹׁנֵת.

5 עַד־אֲמָצָא מְקוֹם לַיהוָה מְשַׁכְּנֹת לְאֲבִיר יַעֲקֹב:

6 הִנֵּה־שָׁמַעְנוּהָ בְּאִפְרָתָה מְצֹאנוּהָ בְּשִׁדְי־יַעַר:

7 נִבְּרָאָה לְמִשְׁכְּנֹתַי נָשְׁתַּחֲוֶה לְהֵדָם רִגְלָיו:

8 קוֹיָמָה יְהוָה לְמִנוּחַתָּךְ אֹתָהּ וְאֶרְצוֹן עֲזָךְ:

9 בְּהִנֵּךְ יִלְבָּשׁוּ־צִדִּיק^a וְחִסְדִּיךָ יִרְגְּנוּ^b:

10 בְּעֶבֶר דָּוִד עֲבָדְךָ אֶל־תָּשֵׁב פָּנַי מִשִּׁיחָךְ:

11 נִשְׁבַּע־יְהוָה לְדָוִד אִמָּתִי לֹא־יָשׁוּב מִמֶּנָּה

מִפָּרִי בִטְנְךָ אֲשִׁית לְכֶסֶּא־לְךָ:

12 אִם־יִשְׁמְדוּ בְנִיךָ וּבְרִיתִי וְעֲלִיתִי זֹז אֶלְמָדָם

גַּם־בְּנֵיהֶם עַד־יָעַד יֵשְׁבוּ לְכֶסֶּא־לְךָ:

13 כִּי־בָחַר יְהוָה בְּצִיּוֹן אֹזֶה לְמוֹשָׁב לֹז:

14 זֹאת־מִנוּחַתִּי עַד־יָעַד פֶּה אֲשַׁב כִּי אוֹתִיהָ:

15 צִיָּה בָרַךְ אֲבִירָה אֲבִיוֹנִיהָ אֲשַׁבִּיעַ לֶחֶם:

16 וְכִהְנִיהָ אֲלַבִּישׁ יֵשַׁע וְחִסְדִּיהָ רִגְן יִרְגְּנוּ:

17 שֵׁם אֲצַמִּית קֶרֶן לְדָוִד עֲרַכְתִּי זֶר לְמַשִּׁיחִי:

18 אוֹיְבָיו אֲלַבִּישׁ בָּשֶׁת וְעָלָיו יַצִּיץ נִזְרוֹ:

133¹ שִׁיר הַמַּעֲלֹת לְדָוִד

הִנֵּה מִה־טוֹב וּמִה־נָּעִים שִׁבְתָּ אַחִים גַּם־יַחַד:

2 כַּשֵּׁמֶן הַטוֹב וְעַל־הָרֹאשׁ יָדָד עַל־הַזָּקֵן

זֶקֶן־אֶהְיֶה שִׁירָד עַל־פִּי מִדֹּדָיו:

3 כַּסֵּל־חֶרְמוֹן שִׁירָד עַל־הַרְרֵי צִיּוֹן

כִּי שֵׁם וְצִוְּהָ יְהוָה אֶת־הַבְּרָכָה חַיִּים עַד־הָעוֹלָם:

134¹ שִׁיר הַמַּעֲלֹת

הִנֵּה וּבִרְכוּ אֶת־יְהוָה כָּל־עַבְדֵי יְהוָה

הָעֹמְדִים בְּבֵית־יְהוָה^a בְּלִילֹת^b:

2 שְׂאוּ־יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ וּבִרְכוּ אֶת־יְהוָה:

3 יְבָרְכֶךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

6 pl MSS בְּשִׁדְיָה 8 2Ch 6,41 לְנוּחָךְ 9^a 2Ch 6,41 תִּשְׁוָעָה^b prb praem
 11 prb vb || יְהוָה אֱלֹהִים + 2Ch 6,42 || יִשְׁמְחוּ בְּטוֹב 2Ch 6,41 || cf 16; רִגְן
 exc || 12 6 || וְעֲלִיתִי 15 prps || צִיּוֹן 18 6 Hie 3 נִזְרוֹ || Ps 133, 1 >2MSS
 6^{MSS} Hie 6 || 2 1 frt שִׁירָד 3^{oo} unum vb frt dl || Ps 134, 1^{a-a} 6 (6^A al +)
 135,2 || cf בְּחִצְרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ^b 6 Hie c 2 conjg; frt vb exc.

135 יִהְיֶה לָהּ

הִלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה הִלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה:
 2 שְׁעָמִידִים בְּבֵית יְהוָה בְּחִצּוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ:
 3 הִלְלוּ־יָהּ כִּי־טוֹב יְהוָה וּמְרוּ לְשִׁמּוֹ כִּי נָעִים:
 4 כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לֹו יָהּ יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ:
 5 כִּי אָנֹכִי יָדַעְתִּי כִּי־נִדְּוַל יְהוָה וְאֲדַגִּינוּ מִכָּל־אֱלֹהִים:
 6 כָּל־אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהוָה עָשָׂה בַשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ בַּיָּמִים וְכָל־תַּהֲמוֹת:
 7 מַעֲלֵה נְשָׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ בָּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה מְוַצֵּא־רוּחַ
 8 שֶׁהָפָה בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה: [מֵאֻצְרוֹתָיו:
 9 שָׁלַח אוֹתָתָּה וּמִפְתֵּי־בְתוּכָי מִצְרַיִם בַּפֶּרֶעַה וּבְכָל־עַבְדָּיו:
 10 שֶׁהָפָה גִּזְיִם רַבִּים וְהָרַג מְלָכִים עֲצוּמִים:
 11 לְסִיחֹון וּמֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וְלַעֲזוּג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן
 וְלִכָּל מַמְלָכוֹת כְּנָעַן:
 12 וְנָתַן אֶרֶצָם נַחֲלָה גְּחֻלָּה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ:
 13 יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָה זִכְרֶךָ לְדֹר־דֹּר:
 14 כִּי־יִדְּיוּ יְהוָה עַמּוֹ וְעַל־עַבְדָּיו יִתְנַחֵם:
 15 עֲצָבֵי הַגּוֹיִם כִּסֹּף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם:
 16 פָּה־לָהֶם וְלֹא יִדְּבֻרוּ עֵינִים לָהֶם וְלֹא יֵרְאוּ:
 17 אֲזִנִּים לָהֶם וְלֹא יֶאֱזִינוּ אָף אֵין־יִשְׁרֹות בְּפִיהֶם:
 18 כְּמוֹתֶם יִהְיוּ עֹשִׂיהֶם כָּל־אֲשֶׁר־בְּמַחַת בָּהֶם:
 19 בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה בֵּית אֱהֲרֹן בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה:
 20 בֵּית הַלֵּוִי בָרְכוּ אֶת־יְהוָה יֵרָאִי יְהוָה בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה:
 21 בָּרוּךְ יְהוָה וּמִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלַם
 הִלְלוּ־יָהּ:

136 הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:

2 הוֹדוּ לְאֱלֹהֵי הַאֱלֹהִים כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:
 3 הוֹדוּ לְאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:
 4 לַעֲשֵׂה גִפְלָאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבָדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:
 5 לַעֲשֵׂה הַשָּׁמַיִם בְּתַבְנִיגָה כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:

Ps 135, 5 °° frt crpp || 6 nonn MSS וּבְכָל Seb || 7 Jer 10,13; 51,16
 וְיֹוצֵא || 9 1 ? בְּתוֹכִי (c jod compag) || 15 4MSS 6 Hie מַעֲשֵׂי || 17 1MS
 c 115,6 יִשְׁמְעוּ || 21 6 ante 136,1 || Ps 136, 4 °° prb unum vb dl.

- 6 לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמַּיִם כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 7 לַעֲשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 8 אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמַמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 9 אֶת־הַיָּרֵחַ וְכּוֹכָבִים^a לְמַמְשֶׁלֶת^b בַּלַּיְלָה כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 10 לְמַכָּה מִצְרַיִם בְּבְכוּרֵיהֶם כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 11 וַיִּצְאָ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 12 בֵּינָה חֲזָקָה וּבִזְרוּעַ נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 13 לְגִזְרֵי יַם־סוּף לְגִזְרִים כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 14 וַיַּעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 15 וַיִּנְעַר פְּרָעָה וַחֲלִילוֹ בַּיּוֹם־סוּף^c כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 16 לְמִזְלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 17 לְמַכָּה מְלָכִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 18 וַיַּהֲרֹג מְלָכִים אֲדִירִים כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 19 לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֲמֹרִי כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 20 וּלְעֹוג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 21 וַיִּנָּתֶן אֶרֶצָם לְגַחֲלָה כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 22 גַּחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 23 שִׁבְשֵׁפְלָנוּ זָכַר לָנוּ כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 24 וַיַּפְרֶקֶנוּ מִצְרֵינוּ כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 25 נָתַן לָחֶם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 26 הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמַיִם כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 137¹ עַל גְּהֵרוֹת^a בְּכָל שֵׁם יִשְׁבְּנוּ גַם־בְּכִינוּ בְּזִכְרָנוּ אֶת־צִיּוֹן:
 2 עַל־עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תָּלִינוּ כְּגֵרוֹתֵינוּ:
 3 כִּי שָׁם וּשְׁאֵלֵינוּ^a שׁוֹבֵינוּ דְּבַר־יְשׁוּר וְתוֹלְלֵינוּ^b שְׂמִיחָה
 שִׁירוֹ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן:
 4 אֵיךְ נִשִּׁיר אֶת־שִׁיר־יְהוָה עַל אֲדָמַת נָכָר:
 5 אִם־אֲשַׁכְּחֶךָ יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי:
 6 תִּדְּבֶק לְשׁוֹנִי לְחֻכִּי אִם־לֹא אֲזַכְּרִי
 אִם־לֹא אֵעֲלֶה אֶת־יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמִיחָתִי:

9^a frt dl || 15^b Vrs לְמַמְשֶׁלֶת || 17 frt dl, vel וַחֲלִילוֹ || 21 frt
 hemistisch exc cf 135,11 || Ps 137, 1 6 + לְדוֹד || 3^a 8 — || 137^b prps
 שׁוֹלְלֵינוּ || 5 6 Hie תִּשְׁכַּח || 6 prps תִּכְחַשׁ.

זָכַר יְהוָה לְבָרִי אֲדוֹם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלַם
הַנֹּמְרִים עָרוּ וְעָרוּ עַד הַיָּסוֹד בָּהֶ:
בֵּת-בָּכָל הַשְׁדֻדָּה^a אֲשֶׁר־יִשְׁלַם-לָךְ^b
אֶת-גְּמוּלָךְ שְׁנִמְלֶתָ לָנוּ:
אֲשֶׁר־יִשְׁיֹאחוּ וְנִפְּץ אֶת-עַלְלֶיךָ אֶל-הַסִּלַּע:

138^a יְלֻדָּה¹

אֲדֹכָה^b בְּכָל-לְבִי נֹגֵד אֱלֹהִים אֲזַמְרֶךָ:
אֲשַׁתְּחִיזָה אֶל-הֵיכַל קֹדֶשְׁךָ וְאֹדָה אֶת-שִׁמְךָ עַל-חַסְדֶּךָ וְעַל-אַמְתֶּךָ^a
[כִּי-הִגְדַּלְתָּ^b עַל-כָּל-שִׁמְךָ אִמְרַתְךָ^b:

3 בְּנוֹם קָרָאתִי וַתַּעֲנֵנִי תִרְהַבְנִי בְּנִפְשִׁי עֹז: [יְהוָה

4 יִזְדוֹךְ יְהוָה כָּל-מַלְכֵי-אֶרֶץ כִּי שָׁמְעוּ אִמְרֵי-פִידִי: 5 וַיִּשְׁיֹרֵי בְּדַרְכֵי
כִּי גָדוֹל כְּבוֹד יְהוָה: 6 כִּי־יָרָם יְהוָה וּשְׁפַל יִרְאָה וְגִבָּה מִפָּרֶחֶק
[יִידַע^b:

7 אִם-אֵלֶיךָ בִּיקָרֵב צָרָה תִּתֵּנִי^a עַל אֶף^a אֵיבִי תִשְׁלַח יָדְךָ^b וְתוֹשִׁיעֵנִי
[יִמִּינֶךָ:

8 יְהוָה יִגְמַר בְּעָרֵי יְהוָה חַסְדֶּךָ לְעוֹלָם מַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֶל-תִּרְרֶיךָ:

139¹ לְמַנְצַח לְדוֹד מִזְמוֹר

יְהוָה חִקְרַתְנִי וַתִּדַּע:

2 אֵתָהּ^a יָדַעְתָּ שִׁבְתִּי וְקוֹמִי בִּנְתָה לְרַעִי^b מִרְחֹזֶק:

3 אֲרִיתִי וְרִבְעִי זָרִיתִּי וְכָל-דִּרְכֵי הַסִּבְנָתָה:

4 כִּי אֵין מְלָה בְּלִשׁוֹנִי הֵן יְהוָה יִדַּעְתָּ כֻּלָּהּ:

5 אֲחֹזֵר וְקִדְמִי צִרְתָּנִי וַתִּשֶׁת עָלַי כַּפְּכָה:

6 פְּלִאִיָּה^a נָעַת^b מִמֶּנִּי נִשְׁגָּבָה לֹא-אוּכַל לָהּ:

7 אֲנָה אֵלֶיךָ מְרִיחָךְ וְאֲנָה מִפְּגִיד אֶבְרַח:

7 frt dl || 8^a ΣΣΘ השְׁדוּדָה || b-b trsp ante בת et dl c ? || Ps 138, 1^a > A
Sexta || b ins c nonn MSS et Vrs יהוה || 2^{a-a} frt dl || b-b crrp; 6 Hie
ΣMSS שם pr שְׁמֶךָ; prps שְׁמִיךָ al dl שְׁמֶךָ vel אִמְרַתְךָ || 3 prb crrp; 6
πολυωρῆσεις με; 'A Hie dilatabis (a רחב), S multiplicasti (a רבה) || 4 frt
dl || 6^a dl ? || b pr יִידַע ?; 1 יָרַע cf Hi 34,24, al יִגְדַּע || 7^{a-a} nonn MSS אֶף על
2MSS om אֶף; trsp ? אֶף ante בִּיקָרֵב et dl אִם אֵלֶיךָ || b nonn MSS יָדֶיךָ ||
8 pl MSS S מַעֲשֵׂה; 4MSS S praem ו || Ps 139, 2^a frt dl || b nonn
MSS לְדַעִי || 5^{oo} 6ΑΣ Hie S c 4 conj; 1 6 || 6^a K פְּלִאִיָּה, Q פְּלִאִיָּה ||
b 1 prb הַנִּדְעָתָה; 6S ἡ γυνὴ σου.

8 אִם-אֶסֶק שְׁמִים שָׁם אַתָּה וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַגֵּךְ:
 9 אֲשֶׁא כְנָפֵי-שָׁחַר אֲשַׁכְנֶה בְּאַחֲרִית יוֹם:
 10 גַּם-שָׁם יֵדֶךָ תִּנְחֵנִי וְתֹאחֲזֵנִי יְמִינֶךָ:
 11 וְאָמַר אֶד-תִּשָּׁךְ יְשׁוּפֵנִי^a וְלִילָה אֲזִר^b בְּעֵדְנִי:
 12 גַּם-חֲשֵׁךְ לֹא-יַחֲשִׂיד מִמֶּנִּי וְלִילָה כִּיֹּם יֵאִיר פֶּחַשִׁיכָה כְּאוֹרָה:
 13 כִּי-אַתָּה קִנִּיתָ כְּלִיתִי תִסְכְּנִי בְּבֵטֶן אִמִּי:
 14^a אֲזִידֶךָ עַל כִּי גִזְרָאוֹת נִפְלִיתִי^b גִּפְלָאִים מַעֲשֵׂיךָ^a
 וְנִפְשִׁי יִרְעַת מָאֵד:^c
 15 לֹא-נִכְחַד עֲצָמִי מִמֶּנִּי אֲשֶׁר-עָשִׂיתִי בְּסֶתֶר רָקִמָתִי בְּתַחֲתִיזוֹת
 16 גְּלִמִּי^a וְרָאוּ עֵינֶיךָ וְעַל-סִפְרֶךָ כָּלָם יִכְתְּבוּ
 יָמִים^b יִצְרוּ וְלֹא^c אֶחָד בָּהֶם:^d
 17 וְלִי מִה-יִקְרֶי רַעִיד אֵל מִה עֲצָמוֹ רָאשִׁיהֶם:
 18 אֶסְפֹּרם מִתּוֹל יִרְבּוֹן הִקִּיצֵתִי וְעוֹדִי עִמָּךְ:
 19 אִם-תִּקְטֹל אֱלֹהִי וְרָשָׁע וְאַנְשֵׁי רָמִים סוֹרוּ^b מִנִּי:^c
 20 אֲשֶׁר יִמְרוּךְ^a לְמִזְמָה נִשְׁוֹא^b לְשׁוֹא עָרִיד:^c
 21 הֲלוֹא-מִשְׁנֵאִיד יְהוָה^a וְאֲשַׁנָּא וְכִתְקוֹמִיד^b אֶתְקוֹטֹט:
 22 תִּכְלִית שִׁנְאָה שִׁנְאָתִים לְאִיכִים הָיוּ לִי:
 23 חֲקַרְנִי אֵל וְדַע לִבִּי בְּחִנִּי וְדַע שְׂרַעֲפִי:
 24 וְרָאָה אִם-יִרְדֶּךָ-עֲצָב^b בִּי וְגִחֵנִי בְּדֶרֶךְ עוֹלָם:^c
 140¹ לְמִנְצַח מִזְמוֹר לְדָוִד:
 2 חֲלַצְנִי יְהוָה מֵאֲדָם רָע מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצֹרְנִי:
 3 אֲשֶׁר חָשְׁבוּ רַעוֹת בִּלְבָב כָּל-יוֹם יִגְדְּרוּ מִלְחָמוֹת:
 4 שִׁנְנוּ לְשׁוֹנֵם כְּמוֹ-נֶחֱשׁ חֲמַת עֲכָשׁוֹב תַּחַת שִׁפְתֵימוֹ סָלָה:
 5 שִׁמְרֵנִי יְהוָה וְיִמְדֵּי רָשָׁע מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצֹרְנִי
 אֲשֶׁר חָשְׁבוּ לְדַחֹת פִּעְמִי:⁶ טִמְנוּ-גִּלְאִים פֶּתַח לִי

9 9S || 10 frt 1 || 11^a prb 1 || יְשׁוּפֵנִי || 12^{a-a} prb || יִסְגֹר || prps || 13^a prps || יִדְעָתָּה מָאֵד || 14^{a-a} dl || 15^a prps || יִדְעָתָּה מָאֵד || 16^a 1 || 17^a 1 || 18^a 1 || 19^a 1 || 20^a 1 || 21^a 1 || 22^a 1 || 23^a 1 || 24^a 1 || 25^a 1 || 26^a 1 || 27^a 1 || 28^a 1 || 29^a 1 || 30^a 1 || 31^a 1 || 32^a 1 || 33^a 1 || 34^a 1 || 35^a 1 || 36^a 1 || 37^a 1 || 38^a 1 || 39^a 1 || 40^a 1 || 41^a 1 || 42^a 1 || 43^a 1 || 44^a 1 || 45^a 1 || 46^a 1 || 47^a 1 || 48^a 1 || 49^a 1 || 50^a 1 || 51^a 1 || 52^a 1 || 53^a 1 || 54^a 1 || 55^a 1 || 56^a 1 || 57^a 1 || 58^a 1 || 59^a 1 || 60^a 1 || 61^a 1 || 62^a 1 || 63^a 1 || 64^a 1 || 65^a 1 || 66^a 1 || 67^a 1 || 68^a 1 || 69^a 1 || 70^a 1 || 71^a 1 || 72^a 1 || 73^a 1 || 74^a 1 || 75^a 1 || 76^a 1 || 77^a 1 || 78^a 1 || 79^a 1 || 80^a 1 || 81^a 1 || 82^a 1 || 83^a 1 || 84^a 1 || 85^a 1 || 86^a 1 || 87^a 1 || 88^a 1 || 89^a 1 || 90^a 1 || 91^a 1 || 92^a 1 || 93^a 1 || 94^a 1 || 95^a 1 || 96^a 1 || 97^a 1 || 98^a 1 || 99^a 1 || 100^a 1 || 101^a 1 || 102^a 1 || 103^a 1 || 104^a 1 || 105^a 1 || 106^a 1 || 107^a 1 || 108^a 1 || 109^a 1 || 110^a 1 || 111^a 1 || 112^a 1 || 113^a 1 || 114^a 1 || 115^a 1 || 116^a 1 || 117^a 1 || 118^a 1 || 119^a 1 || 120^a 1 || 121^a 1 || 122^a 1 || 123^a 1 || 124^a 1 || 125^a 1 || 126^a 1 || 127^a 1 || 128^a 1 || 129^a 1 || 130^a 1 || 131^a 1 || 132^a 1 || 133^a 1 || 134^a 1 || 135^a 1 || 136^a 1 || 137^a 1 || 138^a 1 || 139^a 1 || 140^a 1 || 141^a 1 || 142^a 1 || 143^a 1 || 144^a 1 || 145^a 1 || 146^a 1 || 147^a 1 || 148^a 1 || 149^a 1 || 150^a 1 || 151^a 1 || 152^a 1 || 153^a 1 || 154^a 1 || 155^a 1 || 156^a 1 || 157^a 1 || 158^a 1 || 159^a 1 || 160^a 1 || 161^a 1 || 162^a 1 || 163^a 1 || 164^a 1 || 165^a 1 || 166^a 1 || 167^a 1 || 168^a 1 || 169^a 1 || 170^a 1 || 171^a 1 || 172^a 1 || 173^a 1 || 174^a 1 || 175^a 1 || 176^a 1 || 177^a 1 || 178^a 1 || 179^a 1 || 180^a 1 || 181^a 1 || 182^a 1 || 183^a 1 || 184^a 1 || 185^a 1 || 186^a 1 || 187^a 1 || 188^a 1 || 189^a 1 || 190^a 1 || 191^a 1 || 192^a 1 || 193^a 1 || 194^a 1 || 195^a 1 || 196^a 1 || 197^a 1 || 198^a 1 || 199^a 1 || 200^a 1 || 201^a 1 || 202^a 1 || 203^a 1 || 204^a 1 || 205^a 1 || 206^a 1 || 207^a 1 || 208^a 1 || 209^a 1 || 210^a 1 || 211^a 1 || 212^a 1 || 213^a 1 || 214^a 1 || 215^a 1 || 216^a 1 || 217^a 1 || 218^a 1 || 219^a 1 || 220^a 1 || 221^a 1 || 222^a 1 || 223^a 1 || 224^a 1 || 225^a 1 || 226^a 1 || 227^a 1 || 228^a 1 || 229^a 1 || 230^a 1 || 231^a 1 || 232^a 1 || 233^a 1 || 234^a 1 || 235^a 1 || 236^a 1 || 237^a 1 || 238^a 1 || 239^a 1 || 240^a 1 || 241^a 1 || 242^a 1 || 243^a 1 || 244^a 1 || 245^a 1 || 246^a 1 || 247^a 1 || 248^a 1 || 249^a 1 || 250^a 1 || 251^a 1 || 252^a 1 || 253^a 1 || 254^a 1 || 255^a 1 || 256^a 1 || 257^a 1 || 258^a 1 || 259^a 1 || 260^a 1 || 261^a 1 || 262^a 1 || 263^a 1 || 264^a 1 || 265^a 1 || 266^a 1 || 267^a 1 || 268^a 1 || 269^a 1 || 270^a 1 || 271^a 1 || 272^a 1 || 273^a 1 || 274^a 1 || 275^a 1 || 276^a 1 || 277^a 1 || 278^a 1 || 279^a 1 || 280^a 1 || 281^a 1 || 282^a 1 || 283^a 1 || 284^a 1 || 285^a 1 || 286^a 1 || 287^a 1 || 288^a 1 || 289^a 1 || 290^a 1 || 291^a 1 || 292^a 1 || 293^a 1 || 294^a 1 || 295^a 1 || 296^a 1 || 297^a 1 || 298^a 1 || 299^a 1 || 300^a 1 || 301^a 1 || 302^a 1 || 303^a 1 || 304^a 1 || 305^a 1 || 306^a 1 || 307^a 1 || 308^a 1 || 309^a 1 || 310^a 1 || 311^a 1 || 312^a 1 || 313^a 1 || 314^a 1 || 315^a 1 || 316^a 1 || 317^a 1 || 318^a 1 || 319^a 1 || 320^a 1 || 321^a 1 || 322^a 1 || 323^a 1 || 324^a 1 || 325^a 1 || 326^a 1 || 327^a 1 || 328^a 1 || 329^a 1 || 330^a 1 || 331^a 1 || 332^a 1 || 333^a 1 || 334^a 1 || 335^a 1 || 336^a 1 || 337^a 1 || 338^a 1 || 339^a 1 || 340^a 1 || 341^a 1 || 342^a 1 || 343^a 1 || 344^a 1 || 345^a 1 || 346^a 1 || 347^a 1 || 348^a 1 || 349^a 1 || 350^a 1 || 351^a 1 || 352^a 1 || 353^a 1 || 354^a 1 || 355^a 1 || 356^a 1 || 357^a 1 || 358^a 1 || 359^a 1 || 360^a 1 || 361^a 1 || 362^a 1 || 363^a 1 || 364^a 1 || 365^a 1 || 366^a 1 || 367^a 1 || 368^a 1 || 369^a 1 || 370^a 1 || 371^a 1 || 372^a 1 || 373^a 1 || 374^a 1 || 375^a 1 || 376^a 1 || 377^a 1 || 378^a 1 || 379^a 1 || 380^a 1 || 381^a 1 || 382^a 1 || 383^a 1 || 384^a 1 || 385^a 1 || 386^a 1 || 387^a 1 || 388^a 1 || 389^a 1 || 390^a 1 || 391^a 1 || 392^a 1 || 393^a 1 || 394^a 1 || 395^a 1 || 396^a 1 || 397^a 1 || 398^a 1 || 399^a 1 || 400^a 1 || 401^a 1 || 402^a 1 || 403^a 1 || 404^a 1 || 405^a 1 || 406^a 1 || 407^a 1 || 408^a 1 || 409^a 1 || 410^a 1 || 411^a 1 || 412^a 1 || 413^a 1 || 414^a 1 || 415^a 1 || 416^a 1 || 417^a 1 || 418^a 1 || 419^a 1 || 420^a 1 || 421^a 1 || 422^a 1 || 423^a 1 || 424^a 1 || 425^a 1 || 426^a 1 || 427^a 1 || 428^a 1 || 429^a 1 || 430^a 1 || 431^a 1 || 432^a 1 || 433^a 1 || 434^a 1 || 435^a 1 || 436^a 1 || 437^a 1 || 438^a 1 || 439^a 1 || 440^a 1 || 441^a 1 || 442^a 1 || 443^a 1 || 444^a 1 || 445^a 1 || 446^a 1 || 447^a 1 || 448^a 1 || 449^a 1 || 450^a 1 || 451^a 1 || 452^a 1 || 453^a 1 || 454^a 1 || 455^a 1 || 456^a 1 || 457^a 1 || 458^a 1 || 459^a 1 || 460^a 1 || 461^a 1 || 462^a 1 || 463^a 1 || 464^a 1 || 465^a 1 || 466^a 1 || 467^a 1 || 468^a 1 || 469^a 1 || 470^a 1 || 471^a 1 || 472^a 1 || 473^a 1 || 474^a 1 || 475^a 1 || 476^a 1 || 477^a 1 || 478^a 1 || 479^a 1 || 480^a 1 || 481^a 1 || 482^a 1 || 483^a 1 || 484^a 1 || 485^a 1 || 486^a 1 || 487^a 1 || 488^a 1 || 489^a 1 || 490^a 1 || 491^a 1 || 492^a 1 || 493^a 1 || 494^a 1 || 495^a 1 || 496^a 1 || 497^a 1 || 498^a 1 || 499^a 1 || 500^a 1 || 501^a 1 || 502^a 1 || 503^a 1 || 504^a 1 || 505^a 1 || 506^a 1 || 507^a 1 || 508^a 1 || 509^a 1 || 510^a 1 || 511^a 1 || 512^a 1 || 513^a 1 || 514^a 1 || 515^a 1 || 516^a 1 || 517^a 1 || 518^a 1 || 519^a 1 || 520^a 1 || 521^a 1 || 522^a 1 || 523^a 1 || 524^a 1 || 525^a 1 || 526^a 1 || 527^a 1 || 528^a 1 || 529^a 1 || 530^a 1 || 531^a 1 || 532^a 1 || 533^a 1 || 534^a 1 || 535^a 1 || 536^a 1 || 537^a 1 || 538^a 1 || 539^a 1 || 540^a 1 || 541^a 1 || 542^a 1 || 543^a 1 || 544^a 1 || 545^a 1 || 546^a 1 || 547^a 1 || 548^a 1 || 549^a 1 || 550^a 1 || 551^a 1 || 552^a 1 || 553^a 1 || 554^a 1 || 555^a 1 || 556^a 1 || 557^a 1 || 558^a 1 || 559^a 1 || 560^a 1 || 561^a 1 || 562^a 1 || 563^a 1 || 564^a 1 || 565^a 1 || 566^a 1 || 567^a 1 || 568^a 1 || 569^a 1 || 570^a 1 || 571^a 1 || 572^a 1 || 573^a 1 || 574^a 1 || 575^a 1 || 576^a 1 || 577^a 1 || 578^a 1 || 579^a 1 || 580^a 1 || 581^a 1 || 582^a 1 || 583^a 1 || 584^a 1 || 585^a 1 || 586^a 1 || 587^a 1 || 588^a 1 || 589^a 1 || 590^a 1 || 591^a 1 || 592^a 1 || 593^a 1 || 594^a 1 || 595^a 1 || 596^a 1 || 597^a 1 || 598^a 1 || 599^a 1 || 600^a 1 || 601^a 1 || 602^a 1 || 603^a 1 || 604^a 1 || 605^a 1 || 606^a 1 || 607^a 1 || 608^a 1 || 609^a 1 || 610^a 1 || 611^a 1 || 612^a 1 || 613^a 1 || 614^a 1 || 615^a 1 || 616^a 1 || 617^a 1 || 618^a 1 || 619^a 1 || 620^a 1 || 621^a 1 || 622^a 1 || 623^a 1 || 624^a 1 || 625^a 1 || 626^a 1 || 627^a 1 || 628^a 1 || 629^a 1 || 630^a 1 || 631^a 1 || 632^a 1 || 633^a 1 || 634^a 1 || 635^a 1 || 636^a 1 || 637^a 1 || 638^a 1 || 639^a 1 || 640^a 1 || 641^a 1 || 642^a 1 || 643^a 1 || 644^a 1 || 645^a 1 || 646^a 1 || 647^a 1 || 648^a 1 || 649^a 1 || 650^a 1 || 651^a 1 || 652^a 1 || 653^a 1 || 654^a 1 || 655^a 1 || 656^a 1 || 657^a 1 || 658^a 1 || 659^a 1 || 660^a 1 || 661^a 1 || 662^a 1 || 663^a 1 || 664^a 1 || 665^a 1 || 666^a 1 || 667^a 1 || 668^a 1 || 669^a 1 || 670^a 1 || 671^a 1 || 672^a 1 || 673^a 1 || 674^a 1 || 675^a 1 || 676^a 1 || 677^a 1 || 678^a 1 || 679^a 1 || 680^a 1 || 681^a 1 || 682^a 1 || 683^a 1 || 684^a 1 || 685^a 1 || 686^a 1 || 687^a 1 || 688^a 1 || 689^a 1 || 690^a 1 || 691^a 1 || 692^a 1 || 693^a 1 || 694^a 1 || 695^a 1 || 696^a 1 || 697^a 1 || 698^a 1 || 699^a 1 || 700^a 1 || 701^a 1 || 702^a 1 || 703^a 1 || 704^a 1 || 705^a 1 || 706^a 1 || 707^a 1 || 708^a 1 || 709^a 1 || 710^a 1 || 711^a 1 || 712^a 1 || 713^a 1 || 714^a 1 || 715^a 1 || 716^a 1 || 717^a 1 || 718^a 1 || 719^a 1 || 720^a 1 || 721^a 1 || 722^a 1 || 723^a 1 || 724^a 1 || 725^a 1 || 726^a 1 || 727^a 1 || 728^a 1 || 729^a 1 || 730^a 1 || 731^a 1 || 732^a 1 || 733^a 1 || 734^a 1 || 735^a 1 || 736^a 1 || 737^a 1 || 738^a 1 || 739^a 1 || 740^a 1 || 741^a 1 || 742^a 1 || 743^a 1 || 744^a 1 || 745^a 1 || 746^a 1 || 747^a 1 || 748^a 1 || 749^a 1 || 750^a 1 || 751^a 1 || 752^a 1 || 753^a 1 || 754^a 1 || 755^a 1 || 756^a 1 || 757^a 1 || 758^a 1 || 759^a 1 || 760^a 1 || 761^a 1 || 762^a 1 || 763^a 1 || 764^a 1 || 765^a 1 || 766^a 1 || 767^a 1 || 768^a 1 || 769^a 1 || 770^a 1 || 771^a 1 || 772^a 1 || 773^a 1 || 774^a 1 || 775^a 1 || 776^a 1 || 777^a 1 || 778^a 1 || 779^a 1 || 780^a 1 || 781^a 1 || 782^a 1 || 783^a 1 || 784^a 1 || 785^a 1 || 786^a 1 || 787^a 1 || 788^a 1 || 789^a 1 || 790^a 1 || 791^a 1 || 792^a 1 || 793^a 1 || 794^a 1 || 795^a 1 || 796^a 1 || 797^a 1 || 798^a 1 || 799^a 1 || 800^a 1 || 801^a 1 || 802^a 1 || 803^a 1 || 804^a 1 || 805^a 1 || 806^a 1 || 807^a 1 || 808^a 1 || 809^a 1 || 810^a 1 || 811

6^a נִשְׁמָטוּ בִידֵי-סֹלַע שְׁפִטִּיהֶם וּשְׁמָעוּ אִמְרֵי כִי נִעְמֹו:
7^a כְּמֹו פִלַח^b וּבִקְעָ^c בְּאָרֶץ נִפְזָרוּ עֲצָמֵינוּ^d לְפִי שְׂאוּל:
8^a כִּי אֵלֶיךָ יִהְיֶה אֲדֹנָי עֵינַי בְּכֹה חֲסִיתִי אֶל-תֵּעַר גִּפְשִׁי:
9^a שְׁמֹרֵנִי מִיַּד פֶּחַ^a יִקְשׁוּ לִי וּמִקְשׁוֹת^b פַּעֲלֵי אֹוֹן:
10^a יִפְּלוּ בְּמִכְמַרְיֹו^a רַשְׁעִים יִתְּדוּ^b אֲנֹכִי עַד-אֲעֹבֹד:

6^a prps וְנִבְּלִים || 6^b + לְרַגְלִי frt recte; trsp א || 7 dl c § || 9^a Var^G מִאֲנִי || 6^b ἀπό τῆς ἐπιθυμίας μου || 6^c § וְאִשְׁרֵי וְאִמּוֹ || 1^a ? 1^b ? 1^c μή ποτε ὑψωθῶσιν; 1^a ? 1^b ? 1^c אֶל יְרִימוֹ || 1^d > 6^a 1^a ; 1^b ? 1^c cf 27,6; prb trsp : || 10^a frt 1 ראשם || 10^b prb crpp; 6^c τοῦ κυκλώματος αὐτῶν, Hie *conviviarum eorum* || 10^c K יְמֹוטוֹ, Q Vrs יְמִימוֹ || 10^d prb יְמֹוטוֹ cf 11,6 || 10^{b-b} 1 prb c 6^c Hie גִּחְלִי אִשׁ || 10^c 6^c Hie תַּפַּ' || trsp א || 10^d 1MS במהורות cf ἄλλος: ἐσπευσμένως || 12^a 1 c 6^c Hie § תָּמַם; frt a et b trsp || 12^b prps תַּת לְמוֹ פָּתַת || 13^a 1 c Q et pl MSS יִדְעֵתִי || 13^b prb vb exc || Ps 141, 1 אֶת הַקְּשִׁיבָה || 13^c 6^c εἰς λόγους || 13^d prps קוֹל תַּחֲנוּנֵי 6^c || 3^a 1 frt שְׁמֶרָה || 3^b 1 frt נִצְרָה || 4^a 6^c εἰς λόγους || 4^b prps שְׁנֵאת || 2MSS 6^c במנעימיהם || 5^a > § || 5^b 6^c רָשַׁע || 5^c mlt MSS יָנִיא || 5^{d-d} crpp || vs 6 crpp || 7^a crpp || 7^b 6^c פָּלַח || 7^c 6^c יִבְקַע, יִבְקַע || 7^d 6^c τὰ ὁσῶτα αὐτῶν || 8 pc MSS אֱלֹהִים || 9^a prps פָּחוּזִים, cf § *jactatorium* || 9^b 1 c 6^c וּמִ' || 10^a sic 6^c Hie; § במִּכְמֹרֵיהֶם || 10^b 6^c κατὰ μόνας εἰμί; Σ Hie § c a conjg.

142 ¹ מִשְׁכִּיל לְדָוִד בְּהִיזָתוֹ בַּמַּעֲרָה תַּפְלָה:
² קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֲזַעַק קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶתְחַנֵּן:
³ אֲשַׁפֵּךְ לִפְנֵי שִׁיתִי צָרָתִי לִפְנֵי אֲנִיד:
⁴ בַּהֲתַעֲטֹף עָלַי רוּחִי וְאַתָּה יִדְעַת נִתִּיבָתִי
בְּאַרְחֵנוּ אֶהְלֶךְ טָמְנוּ פֶּחַ לִי:
⁵ הַבֵּיט יָמִין וּרְאֵה וְאִין־לִי מְכִיר
אֲבֹד מִנוֹם מַמְנִי אֵין דּוֹרֵשׁ לְנַפְשִׁי:
⁶ וְעָקַתִּי אֵלֶיךָ יְהוָה אֲמַרְתִּי^a אַתָּה מַחְסֵי
חַלְקִי בָאָרֶץ הַחַיִּים^b:
⁷ הִקְשִׁיבָה וְאַל־רַנְתִּי כִּי־דָלוּתִי מָאֹד
הִצִּילֵנִי מִדּוֹפִי כִּי אֲמַצּוּ מַמְנִי:
⁸ הִוְצִיָּאָה מִמִּסְגֵּר וּנְפֹשִׁי לְהוֹדוֹת אֶת־שִׁמְךָ
כִּי יִכְתְּרוּ צַדִּיקִים כִּי תִגְמַל עָלַי:

143 ¹ מִזְמוֹר לְדָוִד
יְהוָה וּשְׁמַע תַּפְלָתִי הַאֲזִינָה אֶל־תַּחֲנוּנִי בְּאַמְנִתְךָ עֲזָנִי
² וְאַל־תִּבְזֹא בַּמִּשְׁפָּט אֶת־עַבְדְּךָ כִּי לֹא־יִצְדַּק לִפְנֶיךָ כָּל־חַי:
³ כִּי רָדַף אוֹיֵב וּנְפֹשִׁי דָּבָא לָאָרֶץ חִיתִי הוֹשִׁיבֵנִי בְּמַחֲשָׁבִים
⁴ וּתְתַעֲטֹף עָלַי רוּחִי בְּתוֹכִי וְשִׁתּוֹמֵם לְבִי:
⁵ זָכַרְתִּי יָמִים^a וּמִקֵּדֶם הִגִּיתִי בְּכָל־פְּעֻלָּה^b בַּמַּעֲשֵׂה יְדִידָה אֲשׁוּחָח:
⁶ פָּרַשְׁתִּי יָדַי אֵלֶיךָ נַפְשִׁי וּפְאָרֶץ־עֵינֶיךָ לֶךְ סֵלָה:
⁷ מִהֵרָ עֲזָנִי וְיְהוָה פָּלְתָה רוּחִי
אֶל־תִּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמְנִי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יָרְדֵי בּוֹר:
⁸ הִשְׁמִיעֵנִי בִּפְקֹר וּמִסְדֶּךְ כִּי־בֵךְ בְּטַחַתִּי
הוֹדִיעֵנִי דְרָדְנוּ אֵלֶיךָ כִּי־אֵלֶיךָ נִשְׁאַתִּי נַפְשִׁי:
⁹ הִצִּילֵנִי מֵאִיְבֵי וְיְהוָה אֵלֶיךָ כִּסֹּתִי:
¹⁰ לִמְדֵנִי לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי
רוּחֶךָ טוֹבָה תִּנְחֵנִי בָאָרֶץ מִישׁוֹר:

Ps 142, 4 6S נְתִיבָתִי || 5 prb 1 וְרָאָה || al שְׁמָאֵל || 6 ^a frt dl || ^b frt vb
exc || 8 prps כִּי || Ps 143, 1 3 בְּאַמְרֶתְךָ || 2 3 תִּבְזֹא || 3 ^{oo} add c Thr 3,6? ||
5 ^a 3 יהוה || ^b nonn MSS Vrs פְּעֻלָּה || ^c nonn MSS 6 Hie בַּמַּעֲשֵׂי || 6 pl
MSS כִּסֹּתִי || 7 2MSS 3 + כִּי || 9 IMS חִסִּיתִי, Hie *protectus sum* = כִּסֹּתִי;
prps כִּסִּיתִי || 10 nonn MSS בְּאֶרֶץ, pc בְּדֶרֶךְ = 3.

¹¹לִמְעַן־שָׁמַךְ יְהוָה^a תַּחֲיִינִי בְּצִדְקָתְךָ^b וְתוֹצִיא מִצָּרָה נַפְשִׁי:
¹²וּבְחֶסֶדְךָ תַּצְמִית אֵיבִי וְהֶאֱבֹדָה כָּל־צָרִי נַפְשִׁי
 כִּי אֲנִי עֲבָדְךָ:

144 יְלֹדְדוּ .

בְּרוּךְ יְהוָה וְצוּרִי
 הַמְלִמֵּךְ יָדִי לְקַרֵּב אֶצְבְּעוֹתַי לַמְלָחָמָה:
²חֶסֶדְךָ^a וּמִצֻּדְתִּי מִשְׁגָּבִי^b וּמִפְּלִטִי לִי^b
 מִגְּנִי וּבֹו חֲסִיתִי הִרְוֹדֵר^c עִמִּי^d תַּחֲתִי:^e
³יְהוָה מֶה־אֲדָם וְתִדְעָהוּ בֶן־אָנוּשׁ וְתַחֲשָׁבֶהוּ:
⁴אֲדָם לַהֲבֵל דָּמָה יָמָיו כְּצֵל עוֹבֵר:
⁵יְהוָה הִט־שְׁמִיךְ וְתִרְדַּךְ גַּע בְּהַרִים וַיַּעֲשֵׂנוּ:
⁶בְּרוּךְ בְּרָק וְתַפִּיצָם שְׁלַח חֲצִיךָ וְתַהַמָּם:
⁷שְׁלַח יְדִיךָ^a מִמָּרוֹם^b פָּצְנִי וְהִצִּילֵנִי^b מִמָּוִם רַבִּים^c מִיַּד בְּנֵי
 [גִּכְרִי:^c
⁸אֲשֶׁר פִּיהֶם דֶּבַר־שׂוֹא וַיִּמְיָנָם יָמִין שְׁקֵר:
⁹אֱלֹהִים שִׁיר חֲדָשׁ אֲשִׁירָה לָךְ בְּגִבֹּל עֲשׂוֹר וְזִמְרָה־לָךְ:
¹⁰הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים הַפּוֹצֵה אֶת־דָּוִד עַבְדּוֹ^a
 מִחֶרֶב רָעָה^b: ¹¹פָּצְנִי¹¹ וְהִצִּילֵנִי מִיַּד בְּנֵי־גִכְרִי
 אֲשֶׁר פִּיהֶם דֶּבַר־שׂוֹא וַיִּמְיָנָם יָמִין שְׁקֵר:
¹²אֲשֶׁר^a בְּנִינִי^b וּפְגַמְעִים מְגַדְּלִים בְּנִעוּרֵיהֶם^c
 בְּנוֹתֵינוּ^d כְּזוֹלָת מְחַטָּבוֹת תִּבְגֵּית הַיִּכָּל:
¹³מְזוֹנֵינוּ^a מְלֵאִים מִפִּיקִים מִזֶּן אֶל־זֶן
 צֹאנֵינוּ^b מְאֻלִּפוֹת מְרַבָּבוֹת בְּחֻצֹתֵינוּ:
¹⁴אֶלּוּפֵינוּ^a מְסֻכָּלִים^b אֵין פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת^b וְאֵין צֹחֶה בְּרַחֲבֵינוּ:
¹⁵אֲשֶׁר הָעָם שִׁפְכָה לּוֹ אֲשֶׁר הָעָם שִׁיהוָה אֱלֹהָיו:

II ^a frt dl || ^b 6 c תַּחֲיִינִי conjg; dl ? || Ps 144, 2 ^a prps חֲסִינִי || חֲזָקִי, סִלְעִי, חֲסִינִי || ^{b-b} cf 18,3; לי >4MSS || ^c Var^G הִרְוֹדֵר, IMS הִרְוֹדָה; cf 18,48 || ^d l c compl MSS A Hie 88 עִמִּים cf 18,48 || ^e pc MSS תַּחֲתִי vel K תַּחֲתִי || 3 nonn MSS 5 ובֶן || 5 2MSS 6MSS עִמִּים cf 18,10 || 7 ^a pl MSS Vrs 8 frt dl || ^{b-b} dl frt unum vb vel l תַּחֲשָׁבֶהוּ cf 18,17 || ^{c-c} frt dl cf 11 || 8 frt dl || 10 ^a IMS 10MSS עֲבָדְךָ || ^b trsp : c 6 || 12 ^a prb dl || ^b 6MSS בְּנִינִי || יָהֵם—^c prps בְּעִרְוָתָם || ^d pc MSS c 6MSS בְּנוֹתֵיהֶם || 13 ^a 6MSS יָהֵם || ^b l 6MSS צֹאנֵנוּ || ^c prps מְזוֹנֵינוּ || ^b l 6MSS ut supra || 14 ^a 6MSS ut supra || ^{b-b} frt crp.

145 יְתַהַלֵּה לַדָּוָד

- (א) אֲדוֹמֶמָה אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ וְאֶבְרַכָּה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד:
- (ב) בְּכָל־יּוֹם אֶבְרַכְךָ וְאֶהְלֵלָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד:
- (ג) בְּדוֹל יִהְיֶה וּמִהֲלֵל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֶקֶר:
- (ד) דָּוָד לְדָוִד יִשְׁבֹּת מַעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרָתֶיךָ יִגִּידוּ:
- (ה) הָדָר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדְבָרֶיךָ^a נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה^c:
- (ו) וַעֲזֹזוּ נִזְרָאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ וּגְדֻלּוֹתֶיךָ אֲסַפְּרֶנָּה:
- (ז) זָכָר רַב^a-טוֹבָךָ יִבְיְעוּ וְצַדִּיקְתֶּךָ^b יִרְגְּנוּ:
- (ח) חֲנוּן וְרַחוּם יִהְיֶה אֲרָךְ אֲפִים וּגְדֻלַּת־חֶסֶד:
- (ט) טוֹב־יִהְיֶה לְכָל יִרְחָמִיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו:
- (י) יוֹדוּךָ יִהְיֶה כָּל־מַעֲשֵׂיךָ וְחִסְדֶּיךָ יִבְרַכּוּכָה:
- (כ) כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ וּגְבוּרָתֶךָ יִדְבְּרוּ:
- (ל) לְהוֹדִיעַ^a לִבִּנִי הָאָדָם^a גְּבוּרָתוֹ^b וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ^c:
- (מ) מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל־דָּוָד נָדָר:
- (ס) סוֹמֵךְ יִהְיֶה לְכָל־הַנִּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים:
- (ע) עֵינַי־כָּל אֵלֶיךָ יִשְׁגְּרוּ וְאַתָּה נֹתֵן־לָהֶם אֶת־אֲכָלָם בְּעֵתוֹ:
- (פ) פּוֹתֵחַ אֶת־יָדְךָ^a וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן:
- (צ) צַדִּיק יִהְיֶה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחִסִּיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו:
- (ק) קָרוֹב יִהְיֶה לְכָל־קִרְאוֹ לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת:
- (ר) רָצוֹן־יִרְאוּ יַעֲשֶׂה וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם:
- (ש) שׁוֹמֵר יִהְיֶה אֶת־כָּל־אֲהַבָּיו וְאֶת כָּל־הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד:
- (ת) תַּהַלֵּת יִהְיֶה יִדְבָּר־כִּי וְיִבְרַךְ כָּל־בָּשָׂר שֶׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

146 הִלְלוּ־יָהּ

הִלְלִי נַפְשִׁי אֶת־יִהְיֶה:

אֶהְלֵלָה יִהְיֶה בְּחַיִּי אֲזַמְּרָה לְאֵלֹהֵי בְּעֹזִי:

Ps 145, 1 frt dl || 5 ^{a-a} 1 ? כְּבוֹד הַדָּר || ^b 1 c ט וְיִדְבְּרוּ || ^c וְיִשְׁחֹו 1 || 6 K וּגְדֻלּוֹתֶיךָ vel וּגְדֻלּוֹתֶיךָ Q mlt MSS ΘΘΣΣ וּגְדֻלְתֶּךָ || 7 ^a 1 c ט וְיִדְבְּרוּ || 8 K וּגְדֻלַּת־ || 9 Θ τοῖς ὑπομένουσιν (= לְכָל pr || ^b Σ Hie וְצַדִּיקְתֶּךָ || 11 Hie וּגְבוּרָתֶךָ || 12 ^{a-a} 1 ? לְאָדָם || ^b ΘΣ גְּבוּרָתֶךָ Hie || (ג) נִזְרָאוֹתֶיךָ יִהְיֶה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחִסִּיד || 13 ins c 1MS Θ Hie || מַלְכוּתֶךָ || 15 dl c Θ cf 104,27 || 16 ^a 1 c ט אֶת || ^b mlt MSS Θ Hie || 18 frt dl || 19 frt dl אֶת || 20 ^{a-a} dl יִהְיֶה vel יִהְיֶה || 21 ^{a-a} add; nonn MSS + הִלְלוּ־יָהּ cf 115,18.

3 אֶל־תִּבְטְחוּ בַגִּדִּיבִים בְּבֶן־אָדָם וְשֹׁאִין לוֹ תִשׁוּעָה:
 4 אֲתַצֵּא רוּחוֹ^a יֵשֵׁב לְאֲדָמָתוֹ^b בְּנוֹם הֵהוּא אֲבָנוֹ^b עֲשֵׂתִנְתִּיו:
 5 אֲשֵׁרִי שָׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ שִׁבְרוֹ עַל־יְהוָה אֱלֹהָיו:
 6 עָשָׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם
 הַשֹּׁמֵר אֱמֶת לְעוֹלָם: 7 עָשָׂה מִשְׁפָּט וּלְעֹשִׂיקִים
 נָתַן לֶחֶם לְרַעֲבִים יְהוָה מַתִּיר אֲסוּרִים:
 8 יְהוָה וּפָקַח עֵינָיו יְהוָה זָקָף כְּפוּפִים
 יְהוָה אֱהָב צְדִיקִים: 9 יְהוָה וְשֹׁמֵר אֶת־גִּרִּים
 יִתֹּם וְאֶלְמָנָה יַעֲזֹד וְדֶרֶךְ רָשָׁעִים יַעֲזֹת:
 10 יִמְלֹךְ יְהוָה וְלְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר
 הִלְלוּ־יָהּ:

147¹ הִלְלוּ יָהּ

a בִּי־טוֹב זִמְרָה^b c אֱלֹהֵינוּ בִּי־נָעִים נְאוּהָ^c תְּהִלָּה:
 2 בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם יְהוָה גִּדְּחִי יִשְׂרָאֵל יִכְנֹס:
 3 הַרוֹפֵא לְשִׁבְרוֹי לֵב וּמַחֲבֹשׁ לְעִצְבוֹתָם:
 4 מוֹזֵנָה מִסֶּפֶר לְכּוֹכְבִּים לְכֹלֵם שְׁמֹת יִקְרָא:
 5 גִּדּוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב־כֹּחַ לְתִבְּוֹנָתוֹ אֵין מִסֶּפֶר:
 6 מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְהוָה מִשְׁפִּיל רָשָׁעִים עַד־אָרֶץ:
 7 עֲנֵנוּ לַיהוָה בְּתוֹדָה זִמְרוּ לֵאלֹהֵינוּ בְּכִנּוֹר:
 8 הַמְכֹּסֶה שָׁמַיִם וּבְעָבִים הַמְכִּין לָאָרֶץ מָטָר
 הַמְצַמֵּיחַ הַרִים חֲצִיר:
 9 נוֹתֵן לְבַהֲמָה לַחֲמָה לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ:
 10 לֹא בְּגִבּוֹרַת הַסּוֹם יַחֲפִץ לֹא־בִשְׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה:
 11 רוֹצֵה יְהוָה אֶת־יִרְאָיו אֶת־הַמִּי־חַלִּים לַחֲסֹדוֹ:
 12 שֹׁבֵתִי יְרוּשָׁלַם אֶת־יְהוָה הִלְלִי אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן:
 13 כִּי־חֹזֵק בְּרִיחִי שְׁעָרֶיךָ בִּרְךְ בְּנִיךָ בְּקִרְבֶּךָ:
 14 הַשֵּׁם־גְּבוּלְךָ שָׁלוֹם חֵלֶב חֲטִיִּים יִשְׂבִּיעֶךָ:
 15 הַשֵּׁלַח אֲמָרְתוֹ אָרֶץ עַד־מְהֵרָה יִרוּץ דְּבָרוֹ:

Ps 146, 4 ^{a-a} IMcc 2,63 כִּי || ^{b-b} IMcc וְאֲבָנוֹ || 6 Hie S + כָּל־ || 10 > 6 S ||
 Ps 147, 1 ^a 6 + αἰνεῖτε τὸν κύριον = הִלְלוּ־יָהּ || ^b prps זִמְרוּ || ^{c-c} 6 τῷ θεῷ
 ἡμῶν ἡδυνθεῖν = ? לֵאלֹהֵינוּ נְאוּהָ || 8 6 + אֲדָם || 8 prb haec
 vel sim exc || 12 6 Hie + הִלְלוּ־יָהּ; 6 Hie S novum ps inchoant.

16 הַנָּתַן שֶׁלֶג בַּצֶּמֶר כָּפֹר כְּאֶפֶר יַפְזֹר:
 17 מִשְׁלֵיךְ קָרְחוֹ כְּפִתִּים לִפְנֵי קָרְתּוֹ מִי יַעֲמֹד:
 18 יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּמָּסּוּ יֹשְׁבֵי רוֹחוֹ וַיָּלֹדוּ מָיִם:
 19 מִגִּיד דְּבָרוֹ לִיעֲקֹב חֲקִיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל:
 20 לֹא עָשָׂה כֵן וְלֹכֵל-גֹּזִי וּמִשְׁפָּטִים בְּלִי-יָדָעוֹם
 הַלְלוּ-יְהוָה:

148 ¹הַלְלוּ יְהוָה

הַלְלוּ אֶת-יְהוָה מֶן-הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְרוֹמִים:
 2 הַלְלוּהוּ כָּל-מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל-צָבָאוֹ:
 3 הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וַיָּרָח הַלְלוּהוּ כָּל-כּוֹכָבֵי אֹרֶךְ:
 4 הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְהַיָּם אֲשֶׁר וּמַעַל הַשָּׁמַיִם:
 5 יְהַלְלוּ אֶת-שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא צִוָּה וַיִּבְרָאוּ:
 6 וַיַּעֲמִידֵם לְעֵד לְעוֹלָם חֶק-נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר:
 7 הַלְלוּ אֶת-יְהוָה מֶן-הָאָרֶץ תַּנִּינִים וְכָל-תַּהֲמוֹת:
 8 אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטּוֹר רוּחַ סַעֲרָה עֹשֶׂה דְבָרוֹ:
 9 הַהָרִים וְכָל-גִּבְעוֹת עֵץ פָּרִי וְכָל-אֲרָזִים:
 10 הַחִיָּה וְכָל-בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף:
 11 מַלְכֵי-אָרֶץ וְכָל-לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל-שֹׁפְטֵי אָרֶץ:
 12 בַּחוּרִים וְגַם-בְּתוּלוֹת זָקֵנִים עַם-גִּעְרִים:
 13 יְהַלְלוּ אֶת-שֵׁם יְהוָה כִּי-נִשְׁגַּב שִׁמּוֹ לְבָדּוֹ
 הוֹדּוֹ עַל-אָרֶץ וּשְׁמָיו: ¹⁴וַיִּרָם קָרָן וְלַעֲמֹז
 תַּהֲלָה לְכָל-חֲסִידָיו לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל עִם קָרְבָּו^b
 הַלְלוּ-יְהוָה:

149 ¹הַלְלוּ יְהוָה

שִׁיר לַיהוָה שִׁיר תְּהַדֵּשׁ תַּהֲלִתּוֹ בְּקִתְלֵ חֲסִידִים:
 2 יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעַשְׂיוֹ בְּגִי-צִיּוֹן יִגִּילוּ בַּמִּלָּכִם:
 3 יְהַלְלוּ שִׁמּוֹ בְּמַחֲזֹל בְּתַף וְכִנּוֹר יִזְמְרוּ-לוֹ:
 4 כִּי-רוֹצֶה יְהוָה בַּעֲמֹז יִפְאֵר עֲנֻוִים בִּישׁוּעָה:
 5 יַעֲלִזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יִרְנְנוּ עַל-מִשְׁכַּבּוֹתָם:

17 ¹ prps מִיִּם יַעֲמֹדוּ (tunc l לקרתו) || 19 K דְּבָרוֹ, Q & דְּבָרָיו || 20 l c
 יַעֲבֹרוּ || 6 fit צָבָאוֹ || Q Vrs צָבָאוֹ || 2 K צָבָאוֹ || Ps 148, 1 > Hie § || יָדַעַם ||
 vel passiv || 14 ^a § וַיִּרָם || ^b prps קָרְבָּו || ^c > § || Ps 149, 1 > Hie §.

6 וְיִמְּזוּת אֶל בְּנוֹנָם וְחָרַב פִּיפְנוֹת בְּיָדָם:
 7 לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בְּנוֹיָם תּוֹכְחוֹת בְּלִאָמִים:
 8 לְאַסֹּר מַלְכֵיהֶם בְּזֻקִים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בְרוֹזָל:
 9 לַעֲשׂוֹת בָּהֶם^a מִשְׁפָּט כְּתוֹב הָדָר הוּא לְכָל־תַּסִּידֵיו
 הִלְלוּ־יָהּ^b:

150 יִהּ^a

הִלְלוּ־אֱלֹ^b בְּקֹדֶשׁוֹ הִלְלוּהוּ בְּרִקְיעַ עֲזוֹ:
 2 הִלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרֵתָיו^a הִלְלוּהוּ כְּרֹב^b גְּדֻלּוֹ:
 3 הִלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפָר הִלְלוּהוּ בְּנִבְל וּבְנֹזֶר:
 4 הִלְלוּהוּ בְּתֶף וּמַחֲזֵל הִלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעִגָּב:
 5 הִלְלוּהוּ בְּעֶלְעִל־שֹׁמֶעַ הִלְלוּהוּ בְּעֶלְעִל תְּרוּעָה:
 6 כָּל הַנְּשָׁמָה תִּהְלֵל יָהּ
 הִלְלוּ־יָהּ:

9^a frt dl || ^b >6 Hie § || Ps 150, 1^a >3MSS Hie § || ^b Hie § יָהּ ||
 2^a § בְּגִבּוֹרָתוֹ || ^b 7MSS § כְּרֹב || 6 >6^A al Hie §.

PROVERBIA. משלי

- 1 מְשָׁלִי שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃
2 לְדַעַת חֲכָמָה וּמוֹסֵר לְהַבִּין אֲמָרֵי בִינָה׃
3 לְקַחַת מוֹסֵר הַשֶּׁכֶל צָדֵק וּמִשְׁפָּט וּמִשְׁרִים׃
4 לְתַתּ לַפִּתְאִים עֲרֻמָּה לִנְעוּר דַּעַת וּמִזְמָה׃
5 יִשְׁמַע חָכָם וַיִּזְסַף לָקַח וְנָבִזִין תַּחְבֻּלוֹת יִקְנֶה׃
6 לְהַבִּין מִשָּׁל וּמְלִיצָה דְּבָרֵי חֲכָמִים וַחֲדוּתָם׃
7 יִרְאֶת יְהוָה רֵאשִׁית דַּעַת חֲכָמָה וּמוֹסֵר אֲוִילִים בָּזוּ׃
8 שָׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אָבִיד וְאֶל־תִּטָּשׁ תּוֹרַת אִמָּה׃
9 כִּי לֹוִית חֵן הֵם לְרֹאשׁוֹ וְעֲנָקִים לְגִרְגָּתֶיהָ׃
10 בְּנֵי אִם־יִפְתּוּד חֲטָאִים אֶל־תִּבְא׃^{II} אִם־יֹאמְרוּ^a
לָכֶה אֲתָנוּ נִאָּרְבֶּה לָדָם^b נַצְפְּנָה לְנָקִי חָנָם׃
12 נִבְלָעִם כִּשְׂאוֹל חַיִּים וְתַמּוּמִים כְּיֹודֵי בֹור׃
13 כְּלִי־חַיִּין יִקָּר נִמְצָא נִמְלֵא בְּתִינוּ שָׁלָל׃
14 גִּזְרֵלָה תִּפְּל בְּתוֹכֵנוּ כִּים אֶחָד יִהְיֶה לְכָלֵנוּ׃
15 בְּנֵי־אֶל־תִּלָּךְ בְּדֶרֶךְ אֲתָם מִנַּע רִגְלֶךְ מִנְּתִיבָתָם׃^b
16 כִּי רִגְלֵיהֶם לָרַע יִרְצוּ וַיִּמְחְרוּ לְשִׁפּוֹדָדָם׃
17 כִּי־חָנָם מִזְרָה^a הִרְשֵׁת^b בְּעֵינֵי כָל־בַּעַל^c כַּנָּף׃

Multi loci huius libri in S secundum G et in T secundum S translati vel redacti sunt || Cp I, 1^{oo} l ? c ט אֲשֶׁר מְלַךְ בָּי' (sed cf Qoh I, 1); 2MSS^{Ken} י' עַל || 3 cf I5, 33; ט (στροφαὺς λόγων Sap Sal 8, 8 = ?) סוֹכֵר מוֹסֵר || IO^{oo} ca 60 MSS ט אֱלִיתאבה, pc MSS א(י)תבא; prb dl m cs (= 'וה' || IO^{oo} ca 60 MSS ט אֱלִית v I5?) || II^a nonn vb exc, exempli gr לֵאמֹר לָךְ cf ט ||^b I לָתֶם ||^c cf I, 18; ψ IO, 8; 56, 7; vel l ? in his 4 loc form a צפה *insidiari* || I4 prps כּוֹס cf ψ I6, 5 || I5^a dl c ט ||^b I c 4 (+ 7 defect) MSS Vrs מְנַחֵיב(י)תָם || I6^{oo} = Jes 59, 7; Rm 3, 15; >ט^{B&A} (G^A_{n.c.} a + i3 MSS s^h = ח) || I7^a I מְזוֹרָה || a מור *extendere* ||^b dl ה ||^c 4 MSS בעלי טט.

18 וְהֵם לְדָמָם^a יֵאָרְבוּ יִצְפְּנוּ^b לְנַפְשָׁתָם:
 19 כֵּן אֲרָחוֹת^a כָּל-בָּצַע בָּצַע אֶת-נַפְשׁ בְּעַלְיוֹ^b יִקַּח: ׀
 20 חֲכָמוֹת בְּחוּץ^a תִּרְנָה^b בְּרַחְבוֹת תֵּתֵן קוֹלָהּ:
 21 בְּרֹאשׁ הַמִּיּוֹת^a תִּקְרָא^b בְּפִתְחֵי שְׁעָרִים בְּעִיר אֲמַרְיָה תֹאמַר^b:
 22 עַד-מָתִי וּפְתִיִם תִּתְּנֶנּוּ^a פְּתִי^b וְלֹצִים לְצוֹן חֲמָדִי לָהֶם^c
 וְכִסְיִלִּים יִשְׁנֹאוּ-דַּעַת^d: 23 תָּשׁוּבוּ לְתוֹכְחָתִי
 הִנֵּה אֲבִיעָה לָכֶם רוּחִי אֲזִיעָה דְּבָרִי אֶתְכֶם:
 24 יַעַן קָרָאתִי וְתִמְאַנּוּ נָטִיתִי יָדִי וְאֵין מִקְשִׁיב:
 25 וְתִפְרָעוּ כָל-עֲצָתִי וְתוֹכַחְתִּי לֹא אֲבִיתֶם:
 26 גַּם-אֲנִי בְּאִידְכֶם אֲשַׁחֵק אֶלְעַג בָּבֹא פִּתְחֵיכֶם:
 27 בָּבֹא כְּשֹׂאוֹהָ^a וּפִתְחֵיכֶם וְאִידְכֶם כְּסוּפָה יֵאָתֶה^b בָּבֹא עֲלֵיכֶם צָרָה
 [וְצוּקָה^b: 28 אֲזִי יִקְרָאֲנִי וְלֹא אֶעֱנֶה יִשְׁחַרְנֵנִי וְלֹא יִמְצָאֲנִי:
 29 תִּתַּחַת כִּי-שְׁנֹאוֹ דַּעַת וִירָאתָ יְהוָה לֹא בָחָרוּ:
 30 לֹא-אָבֹוּ לַעֲצָתִי נִאֲצִו כָּל-תוֹכַחְתִּי:
 31 וַיֵּאָכְלוּ מִפְּרִי דָרְכָם וּמִמְעַצְתֵּיהֶם יִשְׁבְּעוּ:
 32 כִּי מְשׁוֹבֶת פְּתִיִם תִּהְרָגֶם וְשִׁלּוֹת כִּסְיִלִּים תִּאֲבָדֶם:
 33 וְשָׁמַע לִי יִשְׁכֹּן-בְּטַח וְשָׁאֲנִן מִפֶּחַד רָעָה: ׀
 2 בְּנֵי אִם-תִּקַּח אֲמָרִי וּמִצּוֹתַי תִּצְפֹּן אֶתָּה:
 2 לְהִקְשִׁיב לְחֻכְמָה אֲזַנְךָ תִּטֶּה לְבָבְךָ לְתַבּוּנָה:
 3 כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא לְתַבּוּנָה תֵּתֵן קוֹלְךָ:
 4 אִם-תִּבְקֶשְׁנָה כַּסֶּף וְכַמְטָמָנִים תַּחֲפֹשְׁנָה:
 5 אֲזִי תִבִּין יִרְאתָ יְהוָה וְדַעַת אֱלֹהִים תִּמְצָא:
 6 כִּי-יְהוָה יִתֵּן חֻכְמָה מִפִּי דַעַת וְתַבּוּנָה:
 7 וְצִפֹּן לִישָׁרִים תוֹשִׁיָה מִזֵּן לְהִלְכִי תָם:
 8 לְנֹצֵר אֲרָחוֹת מִשֹּׁפֵט וְדֶרֶךְ חֲסִידֹו יִשְׁמַר:

18 ^a 18 אחרית cf 18 אחרית (IMS^{Ken}) vel לְדָמִים; 1 ? M || ^b cf 11^c || 19 ^a 1 frt אחרית cf 19 אחרית || ^b 19 אחרית || ^c 19 אחרית || ^d 19 אחרית || 20 ^a 20 אחרית || ^b 20 אחרית || ^c 20 אחרית || ^d 20 אחרית || 21 ^a 21 אחרית || ^b 21 אחרית || ^c 21 אחרית || ^d 21 אחרית || 22 ^a 22 אחרית || ^b 22 אחרית || ^c 22 אחרית || ^d 22 אחרית || 23 ^a 23 אחרית || ^b 23 אחרית || ^c 23 אחרית || ^d 23 אחרית || 24 ^a 24 אחרית || ^b 24 אחרית || ^c 24 אחרית || ^d 24 אחרית || 25 ^a 25 אחרית || ^b 25 אחרית || ^c 25 אחרית || ^d 25 אחרית || 26 ^a 26 אחרית || ^b 26 אחרית || ^c 26 אחרית || ^d 26 אחרית || 27 ^a 27 אחרית || ^b 27 אחרית || ^c 27 אחרית || ^d 27 אחרית || 28 ^a 28 אחרית || ^b 28 אחרית || ^c 28 אחרית || ^d 28 אחרית || 29 ^a 29 אחרית || ^b 29 אחרית || ^c 29 אחרית || ^d 29 אחרית || 30 ^a 30 אחרית || ^b 30 אחרית || ^c 30 אחרית || ^d 30 אחרית || 31 ^a 31 אחרית || ^b 31 אחרית || ^c 31 אחרית || ^d 31 אחרית || 32 ^a 32 אחרית || ^b 32 אחרית || ^c 32 אחרית || ^d 32 אחרית || 33 ^a 33 אחרית || ^b 33 אחרית || ^c 33 אחרית || ^d 33 אחרית ||

¹² כִּי אֶת־אֲשֶׁר יֵאָהֵב יִהְיֶה יוֹכִיחַ וְכָאֵב^b אֶת־בֶּן יִרְצֶה:

¹³ אֲשֶׁר־אָדָם מֵצֵא חֲכָמָה וְאָדָם יִפִּיק תְּבוּנָה:

¹⁴ כִּי טוֹב סָחָרָה מִסָּחֶר־כֶּסֶף וּמִחֲרוֹץ תְּבוּאַתָּה:

¹⁵ יִקְרָה הִיא מִפְּנִיִּים^a וְכָל־חֲפָצֶיהָ^b לֹא יִשׁוּבָהּ^c:

¹⁶ אֲרֹךְ יָמִים בְּיָמֶינָהּ בְּשִׁמְאוּלָהּ עֶשֶׂר וְכְבוֹד^d:

¹⁷ דֶּרֶכֶיהָ דְרָכֵי־נָעִם וְכָל־נְתִיבֶיהָ שָׁלוֹם:

¹⁸ עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחְזִיקִים בָּהּ וְתַמְכִּיהָ מֵאֲשֶׁר־ס

¹⁹ יִהְיֶה בְּחֲכָמָה יִסֹּד־אָרֶץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם בְּתְבוּנָהּ:

²⁰ בְּדַעַתּוֹ תִּהְיוּמוֹת נִבְקָעוּ וְשִׁחְקִים יִרְעֻפוּ־טל:

²¹ בְּנֵי^a אֱלֹהִים^b מֵעִינֶיהָ^a נִצֵּר תִּשְׁמְרָהּ וּמִזְמָה:

²² וַיְהִיו חַיִּים לְנֶפֶשׁ וְחַן לְגִרְגָּתֶיהָ:

²³ אִזּוֹ תִלְךָ לְבִטָּח דֶּרֶכָּךְ וְרִגְלְךָ לֹא תִגְזֹף:

²⁴ אִם־תִּשְׁכַּח לֹא תִפְחֹד וְשִׁכְכָתָּ וְעָרְבָה שְׁנֵתָךְ:

²⁵ אֲלֹתֶירָא מִפִּחַד פִּתְאֹם וּמִשְׁאֵת רָשָׁעִים כִּי תָבֹא:

²⁶ כִּי־יִהְיֶה יִהְיֶה בְּכֶסֶלְךָ וְשֹׁמֵר רִגְלְךָ מִלֵּכָד:

²⁷ אֲלֵת־מִנְע־טוֹב מִבְּעָלֶיהָ^a בְּהִיזֹת לֹאל יִדְּךָ^b לַעֲשׂוֹת:

²⁸ אֲלֵת־אֹמֶר לְרַעֲיוֹךָ^a וְלֶךְ וָשׁוּב וּמִחֹר אֲתֹן וַיֵּשׁ אֶתְךָ^b:

²⁹ אֲלֵת־חֲרָשׁ עַל־רַעַךְ רָעָה וְהוּא־יִזְשֹׁב לְבִטָּח אֶתְךָ:

³⁰ אֲלֵת־תָּרוֹב עִם־אָדָם חֲנָם אִם־לֹא גִמְלָךְ רָעָה:

³¹ אֲלֵת־תִּקְנָא בְּאִישׁ חָמֵס וְאֵל־תִּבְחֹר בְּכָל־דֶּרֶכָיו:

³² כִּי תִזְעַבֵת יִהְיֶה גָלוֹז וְאֵת־יִשְׁרִים סוּדוֹ:

³³ מֵאֲרֶת יִהְיֶה בְּבֵית רָשָׁע וְגִוָּה צְדִיקִים יִבְרָךְ:

³⁴ אִם־לִלְצִים^a הוּא־יִלְיִץ וְלִעֲנָוִים^b יִתֵּן־חֶן:

³⁵ כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחִלוּ וְכִסְיִלִּים מָרִים קָלוּזִן: ס

12 ^a >IMS^{Ken}; frt dl || ^b 1 c ⑥ וְכָאֵב cf Hi 5,18 || 13 1 c ⑥ וְאִישׁ (IMS^{Ken})
 vel וְאִנּוּשׁ || 15 ^a 1 c Q Vrs מִפְּנִיִּים 8,11; K מִפְּנִיִּים || ^b 1 c IMS Vrs חֲפָצִים 8,11 ||
^c 8,11; Est 7,4; vel 1 לָהּ ? || 16 ⑥ + add || 18 1 מאֲשֶׁרִים vel וְתַמְכָּהּ || 21 ^{a-a} frt
 trsp post וּמוֹמָה || ^b 1 c IMS^{Ken} (cf Vrs) יִלּוּ = יִלּוּ (אִלּוּ) vel יִלּוּ || 24 1 c ⑥
 || 25 1 ? פִּתְאֹם || 26 1 c ⑥ מִסְלִיתֶךָ || 27 ^a prps מִרַעֲיוֹךְ; 1 frt c ⑥ ἐνδὲν לוֹ מִבְּעִי לוֹ || ^b 1 c mlt MSS Q יִדְּךָ || 28 ^a >⑥;
 1 Q לְרַעַךְ (K) || 30 1 c Q תָּרוֹב; K תָּרוֹב vel תָּרוֹב || 31 1 c ⑥ + add || 33 ca 20MSS ⑥ וְיִבְרָךְ || 34 ^{a-a} crpp; c Vrs
 cf 24,19; ψ 37,1 || 35 cf 14,29; Jes 57,14; Ez 45,9; 1 ? vel מָרִים (a Hos 4,7), vel
 וְלִעֲנָוִים ⑥; K וְלִעֲנָוִים ⑥; prb totus vs add || ^b 1 c Q וְלִעֲנָוִים ⑥; K וְלִעֲנָוִים ⑥;
 (14,18), vel יִרְשִׁים (Jes 57,13).

- 4¹ שָׁמְעוּ בָנִים מוֹסֵר אָב וְהִקְשִׁיבוּ לְדַעַת בֵּינָה:
 2² כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אֶל־תַּעֲזֹבוּ:
 3³ כִּי־בֶן הָיִיתִי לְאָבִי רַךְ וְיָחִיד^a לִפְנֵי^b אִמִּי:
 4⁴ וַיִּרְנֵי וַיֹּאמֶר לִי יִתְמָד־דְּבָרִי לְבָד שְׁמֹר מִצְוֹתַי וְחַיָּה:
 5⁵ קָנָה חֲכָמָה קָנָה בֵּינָה^a אֶל־תִּשְׁכַּח^b וְאֶל־תֵּט מֵאִמְרֵי־פִי:
 6⁶ אֶל־תַּעֲזֹבָה וְתִשְׁמָרְךָ אֶהְבֶּךָ וְתִצְרָךְ:
 7⁷ רֹאשִׁית חֲכָמָה^a קָנָה חֲכָמָה וּבְכָל־קִנְיָנָךְ קָנָה בֵּינָה:
 8⁸ סִלְסִלָה וְתִרְוַמְמָךְ תִּכְבֹּדְךָ כִּי תַחְבֹּקְנָה:
 9⁹ תִּתֵּן לְרֹאשֶׁךְ לְוִית־תָּן עֹטֶרֶת תִּפְאָרֶת תַּמְגְּנֶךָ: ׀
 10¹⁰ שָׁמַע בְּנֵי וְקָח^a אִמְרֵי וַיִּרְבוּ לָךְ שָׁנוֹת חַיִּים:
 11¹¹ בְּדֶרֶךְ חֲכָמָה הִרִיתִיךָ הַדְּרָכֶיךָ בְּמַעְגְלֵי־יִשְׁרָאֵל:
 12¹² בְּלִכְתֶּךָ לֹא־יִצֹר צַעֲדֶךָ וְאִם־תִּדְוִץ לֹא תִכָּשֶׁל:
 13¹³ הַחֲזֹק בְּמוֹסֵר אֶל־תִּרְךָ נִצְרָה כִּי־הִיא חַיִּיךָ:
 14¹⁴ בְּנֶאֱרַח רָשָׁעִים אֶל־תִּבּוֹא וְאֶל־תֵּאֱשֹׁר בְּדֶרֶךְ רָעִים:
 15¹⁵ פְּרָעָהּ אֶל־תַּעֲבֹר־בּוֹ שְׁטָה מַעֲלִיו וְעֵבֵר:
 16¹⁶ כִּי לֹא יִשְׁנֹו אִם־לֹא יָרְעוּ וְנִגְזְלָה שְׁנָתָם אִם־לֹא יִכְשֹׁלוּ:
 17¹⁷ כִּי לַחֲמוֹ לֶחֶם רָשָׁע וַיֵּין חֲמָסִים יִשְׁתּוּ:
 18¹⁸ וְאֶרֶח צְדִיקִים כְּאֹזֶר גָּהֶה הֹלֵךְ וְאֹזֶר^a עַד־נִכְזָן^a הַיּוֹם:
 19¹⁹ דֶּרֶךְ רָשָׁעִים כְּאֶפְלָה לֹא יָדְעוּ בְּמָה יִכָּשְׁלוּ: ׀
 20²⁰ בְּנֵי לְדַבְרֵי הַקְּשִׁיבָה לְאִמְרֵי הַט־אֲזַנְךָ:
 21²¹ אֶל־יִלְדֵי מַעֲיִנֶיךָ שְׁמֹרֵם בְּתוֹךְ לִבְבְּךָ:
 22²² כִּי־חַיִּים הֵם לְמַצְאֵיהֶם וּלְכָל־בְּשָׂרוֹ מִרְפָּא:
 23²³ מְכַל־מִשְׁמֹר נֹצֵר לְבָד כִּי־מִמֶּנּוּ תוֹצֵאֹת חַיִּים:
 24²⁴ הֶסֶר מִמֶּךָ עֲקָשׁוֹת פֹּה וּלְצוֹת שְׁפָתִים הִרְחַק מִמֶּךָ:
 25²⁵ עֵינֶיךָ לִנְכַח יִבְיטוּ וְעַפְעָפֶיךָ יִיטְרוּ גִגְדְּךָ:

Cp 4, 3^a ט וְיָדִיד ? || ^b mlt MSS Edd לִבְנֵי || 4 > ט || 5^{a-a} > ט (sed inest in 4^{ac}. a+4^{MSS} post אֶל־תִּשְׁכַּח, in 4^A post פִּי; 4^{MSS} = 4c + 5a) et prb dl || ^{b-b} > ט; aut dl 4c-5b, aut l 4b, וְחַיָּה et ins postea 1/2 stich et ante אֶל־תִּשְׁכַּח nonn vb (expl cs כִּנִּי || vs 6 trsp post 7 || v 7 > ט (excl 10^{MSS}) || 7^a l 1 בְּחָךְ || 8 סִלְסִל = שִׁלְשֵׁל catenare || 10 8 hic incip cp 4 || 10^a prps לָקַח || 13 מוֹסֵר alias masc ! || 14 l Qal ut 9,6, vel l ? תֵּאֱשֹׁר = תִּשְׁרָא || 15 ט 3 מְרַעְמוּ ? || 16 l c Q ט וְיָכְשִׁילוּ 2Ch 25,8; K וְיָכְשִׁילוּ || v 18 trsp post 19 || ^{a-a} ? עַד נִכְזָן || 21 l וְיָלוּ cf 3,21 || 22 ט 1 בְּשָׂרָם || 23 l 1 בְּשָׂרָם || 25 l c ט וְעֵינֵיךָ וְעַפְעָפֶיךָ וְיָטְרוּ.

27 6 + add || Cp 5, 1^a 1 לְחֻמָּה cf 2,2 || 2^a 1 לְתַבּוּנָה || 2^a ins frt עֲלֶיךָ cf 2,11 || 2^{b-b} 1 frt יִנְצְרוּךְ וְדַעַת שְׁפָתֵיךְ (cf 6 et 14,3) || 3^c 6 + add || 4 1 c 2 MSS^{Ken} פִּיפִיּוֹת ? cf Jes 41,15; ψ 149,6 || 6^a 1 c Vrs בֵּל vel לֹא || 6^{b-b} add ? || 7 1 c 6 הוֹנֶה ? || 7^c 6 הוֹנֶה et postea שָׁמַע et תִּסְוֹר cf 5,1. 20 || 9^a 6 Ζωήν σου = תִּיָּה || 9^b 6 לְנִכְרִים || 11 1 c 6 וְנִחַמְתָּ || 13 66 MSS לְקוֹל || 16 = הִיפ' vel ins c 6^B (μή) || 18^a 6 (idia) לְבִדְךָ || 18^b 1 c 12 MSS 6^{MS} Vrs בָּא || 19 ante vel post 1^{a-a} 1/2 stich exc; 6 post תִּן ὁμιλείτω σοι || 20^b prps הִדִּיָּה cf 7,18 et 6^{Venet} || 20^c sic Occ, Or יְרוּיָךְ || 20 dl frt c 6 m cs || 22^{a-o} dl (gloss cf 6 ἀνδρα) || 23 1 frt (c 6 ἐξερῖφη vel ἀπώλετο) יִפְּפָה vel יִגּוּעַ.

- 6¹ בְּנֵי אִם-עֲרִבְתָּ לְרַעָה תִקְעֶתָ לִזְרָ בְּפִידָה^a;
 2 נֹקֶשֶׁת בְּאִמְרֵי-פִידָה נִלְכְּדָתָ בְּאִמְרֵי-פִידָה;
 3 עֲשֵׂה זֹאת וְאִפּוֹא^a בְּנֵי וְהִנְעַלְ^b כִּי בָאתָ בְּכַף-רַעָה
 לָךְ הִתְרַפֵּס^d וְיִרְהַב רַעֲיִידָה^e;
 4 אֶל-תִּתֵּן שִׁנָּה לְעֵינֶיךָ וְתִנוּמָה לְעַפְפִּידָה;
 5 הִנְעַל כַּעֲבִי מִידָה^a וְכִצְפּוֹר^b מִידָה יִקְוֶשׁ^b;
 6 לָךְ אֶל-נִמְלָה עֲצָל רָאָה דְרִכֶּיהָ וְחִכָּם;
 7 אֲשֶׁר אֵין-לָהּ קֶצִין^a שֹׁטֵר^b וּמִשְׁלָב;
 8 תִּכְיֶן בְּקוֹץ לַחֲמָה אֲנִירָה בְּקֶצִיר מֵאֲכָלָהּ;
 9 עַד-מָתִי עֲצָל וְתִשְׁכַּב מָתִי תִקּוּם מִשְׁנֵתָךְ;
 10 מַעַט שָׁנוֹת מַעַט תִּנוּמוֹת מַעַט וְחִבְק יָדַי לִשְׁכַּב;
 11 וּבֹא-כִמְחֶלֶךְ רֹאשְׁךָ וּמַחֲסֶרְךָ כְּאִישׁ מָגֵן;
 12 אָדָם בְּלִיעַל אִישׁ אֶוֹן הוֹלֵךְ עֲקֻשׁוֹת פֶּה;
 13 קֶרֶן בְּעֵינָיו מוֹלֵל בְּרִגְלוֹ מִזָּה בְּאֶצְבָּעֵתָיו;
 14 תִּהְפְּלוֹת וּבְלָבוֹ חֲרָשׁ רַע^a בְּכָל-עֵת^c מִדְּנִים יִשְׁלַח^d;
 15 עַל-כֵּן פֶּתָאִם יָבוֹא אִידוֹ פֶּתַע יִשְׁכַּר וְאֵין מִרְפָּא;
 16 שֶׁש־הֵנָּה שָׁנָא יִהְיֶה וְשָׁבַע תוֹעֲבֹת נִפְשׁוֹ;
 17 עֵינָיִם רְמוֹת לִשׁוֹן שֹׁקֵר וְיָדַיִם שֹׁפְכוֹת דָּם-נָקִי;
 18 לֵב חֲרָשׁ מַחֲשָׁבוֹת אֶוֹן רִגְלָיִם מִמְּהֵרֹת לְרוֹץ לְרַעָה;
 19 יָפִיתָ בְּזֹבִים עַד שֹׁקֵר וּמִשְׁלַח מִדְּנִים בֵּין אֲחִים;
 20 נִצֹּר בְּנֵי מִצּוֹת אָבִיךָ וְאֶל-תִּפְשׁ תוֹרַת אִמְךָ;
 21 קִשְׁרָם עַל-לִבְךָ תִּמְיֵד עֲנֹם עַל-גְּרִגְרֶתָךְ; [תְּשִׁיחֶךָ;
 22 בַּהֲתִהְלֶכְךָ וּתְנַחֶה אֹתָךְ בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ וְיִהְיֶה קִיצוֹתָ הִיא
 23 כִּי נָרַ מִצּוֹה וְתוֹרָה אֹזֵר וְדָרְךָ תִּחִים תּוֹכְחוֹת מוֹסֵר;

Cp 6, 1—19 add || 1^a 1 c mlt MSS Edd Vrs בְּכָךְ || 2^{oo} 1 c 6 בְּשִׁפְתֶיךָ || 3^{a-a} 6 אֲצִנֶךָ ? || 3^{b-b} dl ? vel 'ב' vel 'והנ' dl ? || 1^c 1 c 6 לָכֵה m cs ? || 1^d 1 c 6 (μὴ ἐκλυόμενος) || וְאֶל-תִּתְרַפֶּה || 1^{e-e} frt stich alter (1 וְיִרְהַבָּה) || 1^f 6 + δν ἐν-γυήσω || 5^a 1 c מִצִּיד (cf 6 ἐκ βρόχων = מִמְצוֹד) || 5^{b-b} 5—6 MSS יִקְ מִפָּח יִקְ || מִתְהַלֵּךְ || 7^a 1 c קֶצִין || 7^{b-b} = 1/2 stich ? || 8 6 + nonn stichos || 11 24, 34 מִתְהַלֵּךְ || 13^a K 6 בְּעֵינָיו, Q 3 6 — || 13^b K 6 בְּרִגְלוֹ, Q 6 — לוֹ || 13^c Q 3 6 בְּאֶצְבָּעֵתָיו, עַת 1^c || 14^a c jg חֲרָשׁ || 14^b > 1 MS^{Ken}; dl || 16 1 c Q תוֹעֲבֹת, K בֹּת — || 16^{d-d} c jg c עַת, K מִדְּנִים vel מִדְּנִים, Q || 16 1 c Q תוֹעֲבֹת, K בֹּת — || 18 dl לְרוֹץ (> 1 MS^{Ken} et frt 6) || 22^{oo} frt dl; al 1^{oo} trspon post 23 || 23 1 MS —חת ו 6 6; תּוֹכַחַת.

24^a 1 c 6(A) רַע cf Hos 3,1 || ^b 1 frt c (6 ?) שֶׁוּן || 26^{oo} 1 frt
הוֹנָה || 27 = *incendit* ? || v 29 frt gloss || 30^a 1 c nonn MSS
הָלֹא || ^{b-b} frt gloss (לִנְגֹב et cjg יִגְנוֹב c כי יִגְנוֹב || 32 dl ? ||
Cp 7, 1 6 + add || v 5 = 2,16 (add ?) || 6^a 1 frt c Vrs 'מָח || ^b 6 שֶׁ ||
ins frt הַבְּטָתִי || ^c 6 שֶׁ et antea § אֲשַׁנֵּב (6 εἰς τὰς πλατείας) ||
7^a 5 MSS^{Ken} וְאֵרָא || 8 § וְתִרָא et postea § וְתִבִּין > 6 || ^b trsp frt post
בַּתְּאֵשׁ || 8 1 c Vrs פָּנָה || 9^a 1 frt בְּעָרֵב cf Jdc 19,9 || ^b 1 frt in
tempore cf 20,20 || 10^a 1 frt c הָאֵשָׁה || ^b 1 frt לוֹט cf Gn 38,14 || 11 prps
וּסְבֵבֶת cf Cant 3,2. 3.

14 זָכַרְתִּי שְׁלָמִים עָלַי הַיּוֹם שְׁלָמָתִי נִדְרִי:
 15 עַל-בֶּן יֵצְאֵתִי לִקְרֹאתָךְ לְשֹׁתֵר פְּנִיךָ וְאִמְצֹאָךְ:
 16 מְרִבִּים רִבֵּיתִי עַרְשִׁי תִשְׁכּוֹת אִטּוֹן מִצָּרִים: ׀
 17 גִּפְתִּי^a מִשְׁכְּבִי מִרְ^b אֲהֵלִים וְקִנְמוֹן:
 18 לָכֵה נְרוֹה זָרוִים עַד-הַבֶּקֶר נִתְעַלְסָה בְּאֲהָבִים:
 19 כִּי אֵין הָאִישׁ בְּבֵיתוֹ הֶלֶךְ בְּדֶרֶךְ מִרְחֹק:
 20 צָנֹר הִפְסֹף לָקַח בִּידוֹ לַיּוֹם הִפְסֹא יָבֹא בֵיתוֹ:
 21 הִטָּתוֹ בְּרֹב לִקְחָהּ בַּחֲלֹק שְׁפָתֶיהָ תִּדְיַחְנוּ:
 22 תִּזְלַךְ אַחֲרֶיהָ פֶּתָאֵם^a בְּשׁוֹר אֶל-טֹבַח יָבֹא^b
 f וְכַעֲכֵם^c אֶל-מוֹסֵר^d אֱוִיל^e: 23 עַד יִפְלֹחַ חֵץ בְּבִדּוֹ
 a כְּמֹתֶר צָפֹר אֶל-פֶּתַח^a
 b וְלֹא-יָדַע כִּי-בִנְפֹשׁ הוּא^b:
 24 וְעֵתָהּ בָּנִים שִׁמְעוּ-לִי וְהִקְשִׁיבוּ לְאִמְרֵי-פִי:
 25 אֶל-יִשְׁשַׁף אֶל-דִּרְכֶּיהָ לִבָּהּ אֶל-תִּתֵּעַ בְּנִתִּיבוֹתֶיהָ:
 26 כִּי-רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָה וְעַצְמִים כָּל-הִרְגִּיהָ:
 27 דִּרְכֵּי שְׂאוֹל בֵּיתָהּ וְרֹדוֹת אֶל-חֲדָרֵי-מָוֶת:
 8 i הֲלֹא-חֲכָמָה תִּקְרָא וְתִבְוֶנָה תִּתֵּן קוֹלָהּ:
 2 בָּרָא-שִׁמְרָמִים^a עַל־דֶּרֶךְ^a בֵּית^b נְתִיבוֹת נִצָּבָה:
 3 לִיד-שְׁעָרִים לִפְתָּחַת מְבֹא פִתְחִים תִּלְוֶנָה:
 4 אֲלֵיכֶם אִישִׁים אֲקָרָא וְקוֹלִי אֶל-בְּנֵי אָדָם:
 5 הִבִּינוּ פִתְאִים עֲרָמָה וְכִסְיִלִּים הִבִּינוּ לֵב:
 6 שִׁמְעוּ כִּי-נִגִּידִים^a אֲדַבֵּר וּמִפֶּתַח^b שְׁפָתֵי מִי־שָׁרִים:
 7 כִּי-אַמֶּת יִהְיֶה חֲכָי וְתוֹעֵבַת שְׁפָתֵי רָשָׁע:
 8 בְּצֹדֵק כָּל-אִמְרֵי-פִי אֵין בָּהֶם נִפְתָּל וְעִקָּשׁ:
 9 כָּלֵם נִכְחִים לַמִּכִּין וְיִשְׁרִים לַמִּצְאִי דַעַת:

16 prps הִטִּיתִי cf 6 ἔστρωκα (?) || 17 ^a 1 c Vrs נִטְפָּתִי || ^b trsp c Vrs ^a ad
 et 1 c Vrs et 3 MSS^{Ken} וְאֵהֵלִים || 18 frt = *edamus, fruamur* (cf arab
 ? et Cant 5,1). Ante vel post 18 duo hemistichi exc || 22 ^a 6 κεκρωθείς
 cf 3 || ^b 6 (v) וְבֹא || ^c 6 ἔσθω, וּבְכָבֶשׂוּ, וּבְכָלֵב || 1 c Vrss מִי־סֹר || ^e 6 ἔσθω
 || ^f prps כָּאֵיל אֶל-מוֹסֵר עֲכֵם || 23 ^{a-a} trsp frt post 22 et 23 ^{b-b}
 post 22 פֶּתָאֵם || 24 1 c 6 שִׁמְעוּ, וְהִקְשִׁיבוּ || Cp 8, 2 ^{a-a} > 6 || ^b 1 frt c
 6 (v) ἀνὰ μέσον בֵּיתוֹךְ cf 8,20 || 3 cf 1,20; prb in 8,1—3 stichus (v 3
 > 1 MS^{Ken}) dl cf 1,20—21 || 5 1 c 6 ἐνθεσθε הִבִּינוּ || 6 ^a prps נִכְחִים cf 8,9 ||
^b 1? וּמִפֶּתַח (1 MS^{Ken}) || 7 ^{a-a} 1 c 6 שְׁפָתֵי (vel וְתוֹעֵבָה לִי cf 12,22.

¹⁰ קָחוּ מוֹסְרֵי וְאֶל-כֶּסֶף וְדַעַת מִחֲרוֹץ נִבְחָר:

¹¹ כִּי-טוֹבָה חֲכָמָה מִפְּנִינִים וְכָל-חֲפָצִים לֹא יִשְׁוּוּ-בָּהּ:

¹² אֲנִי חֲכָמָה שִׁכְנֵתִי^a עֲרֻמָּה^b וְדַעַת מִזְמוֹת^b אֲמַצָּא:

¹³ יִירָאֵת יְהוָה שְׁנֵאת רַע וְגֵאוֹן וְדֶרֶךְ רַע וּפִי תִהְיֶה כַּת

¹⁴ לִי-עֶצָה וְתוֹשִׁיָּה אֲנִי בִינָה לִי גְבוּרָה:

[שְׁנֵאתִי:

¹⁵ בִּי מַלְכִּים וּמַלְכוּ וְרוֹזְנִים יַחְזִקְוּ צֶדֶק:

¹⁶ בִּי שָׂרִים יִשְׁרוּ וְנִדְיָבִים^a כָּל-שִׁפְטֵי^a אֶרֶץ^b:

¹⁷ אֲנִי אֶהְבֵּיהָ^a אֶהֱבֵב^b וּמִשְׁחֲרֵי יִמְצָאֵנִי:

¹⁸ עֲשֶׂר-וְכָבוֹד אֶתִּי הֵזֵן עָלַי וְצִדְקָה:

¹⁹ טוֹב פְּרִי מִחֲרוֹץ וּמִפֶּה וְתִבְוַאתִי מִכֶּסֶף נִבְחָר:

²⁰ בְּאֶרֶח-צִדְקָה אֶהְלֹךְ בְּתוֹךְ נְתִיבַת מִשְׁפָּט:

²¹ לִהְנָחִיל אֶהְבִּי יֵשׁ וְאֶצְרֵתֵיהֶם אֲמַלֵּא: ׀

²² יְהוָה קִנְנִי רֵאשִׁית^a דִּרְכּוֹ^b קֹדֶם מִפְּעֻלּוֹ מֵאִז:

²³ מֵעוֹלָם^a נִסְכָּתִי^b מֵרֹאשׁ מִקֹּדֶם-אֶרֶץ:

²⁴ בְּאֵין-תִּהְיֶה מִזְמוֹת חוֹלְלֵתִי בְּאֵין-מַעֲיָנוֹת נִכְבְּדֵי-מָוֶם:

²⁵ בְּמִטָּרִם הָרִים הִטְבַּעוּ לִפְנֵי גְבוּעוֹת חוֹלְלֵתִי:

²⁶ עַד-לֹא עָשָׂה אֶרֶץ וְחוֹצוֹת^a וְרֹאשׁ^b עֶפְרוֹת תִּבֵּל:

²⁷ בְּהִכְיָנוּ שָׁמַיִם שֵׁם אֲנִי בְּחֻקִּי^a חֹג עַל-פְּנֵי תְהוֹם^b:

²⁸ בְּאֲמַצּוֹ שִׁחְקִים מִמַּעַל בְּעֻזּוֹ עֵינֹת תְהוֹם:

²⁹ בְּשׁוֹמְזוֹ לַיִם וְחָקֹז וּמִיִּם לֹא יַעֲבְרוּ-פִּי^a בְּחוֹקִי^b מוֹסְרֵי אֶרֶץ:

³⁰ וְאֶהְיֶה אֶצְלוֹ אֱמוּנָה^a וְאֶהְיֶה שְׁעִשׂוּעִים^b יוֹם וַיּוֹם מִשְׁחַקָּת

[לְפָנָיו בְּכָל-עֵת:

10 l c IMS^{Ken} 𐤔𐤕 מוֹסֵר || 12 ^a cf שָׁכֵן *vicinus* || ^{b-b} 1 ? דַּעַת וּמִזְמוֹת cf (𐤔𐤕 et) 1,4 || 13 ^{a-a} prb dl || 14 l c 𐤔𐤕 לִי et postea וְלִי (2MSS^{Ken}). Trsp v 14 post 12 || 16 ^{a-a} 1 frt c 𐤔 יִשְׁפְּטוּ || ^b mlt MSS Edd 𐤔𐤕 צֶדֶק; prps *תִּרְיִץ *iuste* (?) || 17 ^a 1 c Q Vrs אֶהְבִּי; K אֶהְבֵּיהָ || ^b = אֶהֱבֵב; trsp v 17 post 13 vel l invers || 19 sic Occ et Or^{Ka} || 21 𐤔 + 1 stichum || 22 ^a mlt MSS 𐤕 maj; 𐤔𐤕 Hie 'כֶּר' || ^b 1 c 𐤔𐤕 דִּרְכּוֹ || ^c > 𐤔𐤕 || 23 ^a ins frt c IMS^{Ken} אֲנִי || ^b cf ψ 2,6; 𐤔 (sim 𐤔𐤕A) = נִסְכָּתִי; prps נִסְכָּתִי cf ψ 139,13 || 24 l c 𐤔 τὰς πηγὰς (cf Hi 38,16⁶) גְּבִי Hi 28,11; 38,16 || 26 ^a prps תִּצִּיר et antea עֲשֵׂתָהּ || ^b 1 רִסְסִי cf Cant 5,2 vel ורסס et *contudit*; al ודשא || 27 ^a prps בְּחֻגּוֹ — cf 𐤕 — sed cf Hi 26,10 || ^b 𐤕 ἀνέμωv || 28 l c Vrs בְּעֻזּוֹ || 29 ^{a-a} > 𐤕^B || ^b 1 frt c 𐤕 1/3 stich v 29 dl (secundum al exc vb nonn) || 30 ^a *opifex* (𐤔𐤕) = שְׁעִשׂוּעִי 𐤔𐤕 || ^b 𐤕 alumnuš || ^b אֱמוּנָה cf Cant 7,2 vel אֱמוּנָה; A אֱמוּנָה ||

- 31 מִשְׁחָקָת בְּתַבֵּל אֶרְצוּ וְשַׁעֲשְׁעִי אֶת־בְּגִי אָדָם: ׀
 32 וְעֵתָהּ בָּנִים שִׁמְעוּ־לִי^a וְאֲשֶׁרִי דָרְכִי יִשְׁמְרוּ^b:
 33 שִׁמְעוּ מוֹסֵר וְחֲכָמוֹ וְאַל־תִּפְרְעוּ:
 34 אֲשֶׁרִי אָדָם שִׁמְעֵ לִי לְשָׁקֵד עַל־דִּלְתָתִי יוֹם וָיוֹם לְשֹׁמֵר מְזֻזֹת
 35 כִּי מִצְאֵי מִצְאֵי חַיִּים וַיִּפֹּק רָצוֹן מִיְהוָה: [פְּתַחִי:
 36 וְחֲטָאֵי חֲמָס נִפְשׁוּ כָּל־מִשְׁנָאֵי אֲהָבוֹ מוֹת: ׀
 9 חֲכָמוֹת בִּגְנֹתָהּ בֵּיתָהּ חֲצִבָּה עֲמוּדֶיהָ שִׁבְעָה:
 2 טַבְחָהּ טַבְחָהּ מִסְכָּה יִיגָה אֶף עֲרֻכָּה שְׁלֹחָנָהּ:
 3 שְׁלָחָהּ גַּעְרֶתֶיהָ תִּקְרָא^a עַל־פִּי מַרְמִי קָרַת:
 4 מִי־פָתִי יִסֹּר הִנֵּה חֲסֹר־לֵב אֲמָרָה לּוֹ:
 5 לָכוּ לַחֲמוּ בְּלַחֲמִי וְשָׂתוּ בַיּוֹן מִסְכָּתִי:
 6 עֲזֹבוּ פְתָאִים וְחָיו וְאֲשֶׁרִי בִדְרֹךְ בִּיגָה:
 7 יִסֹּר וְלֹץ לָקַח לּוֹ קֶלֶן וּמוֹזִיָּה לְרָשָׁע מוֹמוֹ:
 8 אַל־תִּזְכֶּה לֵץ פֶּן־יִשְׁנֹאֵךְ הִזְכֶּה לְחֹכֶם וַיַּאֲהִבֶךָ:
 9 תֵּן לְחֹכֶם וַיִּחַפְּס־עוֹד הִזְדַּע לְצִדִּיק וַיּוֹסֶף לָקַח:
 10 תִּחְלֹל חֲכָמָה וִירָאתָ יְהוָה וְדַעַת קְדָשִׁים בִּיגָה:
 11 כִּי־בִי יִרְבוּ יָמָיִךְ וַיּוֹסִיפוּ לָךְ שָׁנוֹת חַיִּים:
 12 אַם־חֲכָמָתָ חֲכָמָתָ לָךְ וְלֹצֶתָ לְבַדֶּךָ תִּשָּׂא:
 13 אֲשֶׁת^a בְּסִילוֹת הַזִּמְיָה פְּתִיּוֹת^b וּבִל־יִדְעָה מָה:
 14 וַיִּשְׁבָּה לִפְתָּח בֵּיתָהּ עַל־כֶּפֶס מַרְמִי קָרַת:
 15 לִקְרָא לְעַבְרֵי דֶרֶךְ הַמִּישׁוֹרִים אֲרֻחוֹתָם:
 16 מִי־פָתִי יִסֹּר הִנֵּה וְחֲסֹר־לֵב וְאֲמָרָה לּוֹ:
 17 מִים גְּנוּבִים וּמִתְקוֹ וְלֶחֶם סֶתֶרִים יִנָּעַם:
 18 וְלֹא־יִדַּע כִּי־רָפְאִים שֵׁם בְּעַמְּקֵי שָׂאוֹל קִרְאִיהָ: ׀

31 nonn vb v 30—31 — frt ואהיה שעשועים — dl; יום יום trsp pos
 32 ^{a-a} prb dl || ^{b-b} trsp c 6 post 34 || לִי || v 33 c 6 dl || 35 ^o I
 הַצִּיבָה (cf 6S); 1 c Qטז מִצְאֵי מִצְאֵי || Cp 9, 1 c 6 (ὕπηρεισεν)
 3 ^a c jg c 6 frt c 6 על־נפִי; 3טז תִּקְרָאִינָה || ^b dl ? || 4 S אֲמָרָה || 6 nomer
 abstractum = 6AΘΣ ἀποσσύνην ? || 7 prps בְּלָמָה || 9 6 δίδου . . ἀπορμή
 (3ט); 6 אֶלֶף || 10 6 + add; v 7—10 6 add; v 9—10 >MS^{Ken} 166, 10—1:
 >MS^{Ken} 45 || 11 prps וַיּוֹסִיפוּ || 12 6 + add || 13 ^a dl vel 1 אֲשֶׁה post
^b prps וּמִפְתָּה (cf 6), quod frt c 6 conjg c 6 המִיָּה || ^c 1 ? מְאוּמָה; 6^{AU} בְּלָמָה
 6 מִכְתָּא || 16 6 S אֲמָרָה (1. pers) || 18 6 + add.

10¹ מְשָלֵי שְׁלֹמֹה

בֶּן חָכָם יִשְׁמַח-אָב וּבֶן כָּסִיל תּוֹנֵת אִמּוֹ:
²לֹא-יִזְעִילוּ אוֹצְרוֹת רָשָׁע וְצַדִּיקָה תַצִּיל מַמּוֹת:
³לֹא-יִרְעִיב יְהוָה גֹּפֶשׁ צַדִּיק וְהוֹת רָשָׁעִים יְהוָה:
⁴רֹאשׁ^a עֲשֵׂה^b כַּף-דְּמִיָּה וְיֵד חֲרוּצִים תַּעֲשִׂיר:^c
⁵אֲנִי בִקְיֹץ בֶּן מִשְׁכָּל גִּדָּם בִּקְצִיר בֶּן מִכִּישׁ:
⁶בְּרֻכּוֹת^a לְרֹאשׁ צַדִּיק וּפִי^b רָשָׁעִים יִכְסֶה חֶמֶס:^d
⁷זָכַר צַדִּיק לְבִרְכָּה וְשֵׁם רָשָׁעִים יִרְקָב:
⁸חֶכֶם-לֵב יִקַּח מִצּוֹת וְאִוִּיל שְׁפָתַיִם יִלְבֹּט:
⁹הוֹלֵךְ בָּתָם יִלְךְ בֶּטָח וּמַעֲקֹשׁ דָּרְכוֹ יוֹדֵעַ:
¹⁰קָרַץ עֵין וְתֵן עֲצָבֶת וְאִוִּיל שְׁפָתַיִם יִלְבֹּט:^e
¹¹מְקוֹר חַיִּים פִּי צַדִּיק וּפִי רָשָׁעִים יִכְסֶה חֶמֶס:
¹²שִׁנְאָה תַעֲרַךְ מִדְּגִים וְעַל כָּל-פֹּשְׁעִים תִּכְסֶּה אֲהַבָּה:
¹³בְּשִׁפְתָי גִּבּוֹן תִּמְצֵא חֲכָמָה^a וְשִׁבְט לִגְוִי חֶסֶד-לֵב:^b
¹⁴חֲכָמִים יִצְפְּנוּ-דַּעַת וּפִי אִוִּיל מַחֲתָה קִרְבָּה:
¹⁵הוֹן עֲשִׂיר קָרִית עֲזֹז מַחֲתַת דָּלִים רִישׁם:
¹⁶פָּעִלַת צַדִּיק לְחַיִּים תְּבוּאָת רָשָׁע לְחַטָּאת:
¹⁷אֶרֶח לְחַיִּים שׁוֹמֵר מוֹסֵר וְעֹזֵב תּוֹכַחַת מִתְּעֵה:
¹⁸מִכְסֶּה^a שִׁנְאָה שְׁפָתֵי-שֹׁקֵר^b וּמוֹצֵא^c לִבָּה הוּא כָסִיל:
¹⁹בְּרֵב דְּבָרִים לֹא יַחְדִּל-פֶּשַׁע וְחוֹשֵׁךְ שְׁפָתָיו מִשְׁכָּל:
²⁰בֶּסֶף גִּבְחָר^a לְשׁוֹן צַדִּיק לֵב רָשָׁעִים כְּמַעֲטָה:^b
²¹שְׁפָתֵי צַדִּיק יִרְעוּ^a רַבִּים וְאִוִּילִים בְּחֶסֶד-לֵב^b יָמוּתוּ:
²²בְּרֻכַּת יְהוָה הִיא תַעֲשִׂיר וְלֹא-יִזְסֹף עֲצָב עִמָּה:
²³כִּשְׁחֹק^a לְכָסִיל עֲשׂוֹת זִמָּה וְחֲכָמָה^b לְאִישׁ תְּבוּנָה:

Cp 10, 1^{oo} > 68 || 3 3 c MSS Edd בּוֹגְרִים || 4^a 1 c Vrs רֹאשׁ cf 6, 11 ||

^b 1 c v עֲשֵׂה || ^c 6 + add || 6^a 6 + κυρίου || ^b prps וּפְרִי וּפְרִי (?) || ^c prps יִקַּב 1 || 7 1 || ^d 6 πένθος ἄνθρωπος; prps וְחָמָה (?); cf ad ^{c, d} Hab 2, 17 || 7 1 || יִתְעֵה || vel יִנְקֵב || 9 1 frt יִרְעֵה vel יִמְעֵד cf 25, 19; ψ 26, 1; al minus bene יִתְעֵה || 10^{oo} = 8b; 6 δ δὲ ἐλέγχων μετὰ παβήσας εἰρηνοποιεῖ || 13^{a-a} > 6^B || ^b 6 || 16 prps לְמַחֲתָה vel לְמוֹת || 18^a prps מִכְסֶּה || ^b 1 c 6 || יִשָּׁר vel יִשָּׁר || 20^a 6 frt (πεπυρωμένος) || גִּבְחָן || ^b prps צַדִּיק cf 16, 13 || ^c 1 frt וּמוֹצֵא || 20^a 6 || 21^a 4MSS 6 || יִדְעוּ || ^b 1 frt בְּחֶסֶד vel גִּמְאָם (?) || 1 frt בְּמַעֲה, 'quasi obolus' || 21^a 4MSS 6 || יִדְעוּ || ^b 1 frt בְּחֶסֶד vel בְּחֶסֶד cf Vrs || ^c > 6 || 23^a 12MSS 6 || בֶּשׂ || ^b prps וּבְחֶמָה.

- 24 מְנוּרַת רָשָׁע הִיא תְּבַאֲנוּ וְתֵאוֹת צְדִיקִים יִתֵּן;
 25 כְּעֶבֶר סוּפָה וְאֵין רָשָׁע וְצָדִיק יִסּוּד עוֹלָם;
 26 בְּחֶמֶץ וְלִשְׁנִים וְכַעֲשָׁן לְעֵינַיִם כֵּן הָעֵצָל לְשִׁלְחָיו;
 27 יִרְאֵת יְהוָה תּוֹסִיף יָמִים וּשְׁנוֹת רָשָׁעִים תִּקְצְרֶנָּה;
 28 תּוֹחֶלֶת צְדִיקִים שְׂמִיחָה וְתִקְנוֹת רָשָׁעִים תֹּאבֵד;
 29 מַעֲזוֹ לָתֵם דְּרֹךְ יְהוָה וּמַחֲתָה לְפַעְלִי אֹוֹן;
 30 צָדִיק לְעוֹלָם בִּלְיָמוּט וְרָשָׁעִים לֹא יִשְׁכְּנוּ-אָרֶץ;
 31 כִּי-צָדִיק יָנוּב חֲכָמָה וּלְשׁוֹן תְּהַפְּכוֹת תִּבְרָתָהּ;
 32 שִׁפְתֵי צָדִיק יִדְעוּן רָצוֹן וְפִי רָשָׁעִים תְּהַפְּכוֹת;
 11 מֵאֲזֵנֵי מֶרְמֶה תּוֹעֵבֶת יְהוָה וְאָכַן שְׁלֵמָה רָצוֹנוֹ;
 2 בָּא זֶדוֹן וַיִּבֹּא קָלוֹן וְאֶת-צְנוּעִים חֲכָמָה;
 3 תִּמְתָּ יִשְׂרָיִם תִּנְחָם וְסִלָּהּ בְּגָדִים וְשִׁדָּם^{ab};
 4 לֹא-יִעֲלֶה הוֹן בְּיוֹם עֲבָרָה וְצָדִיקָה תַּצִּיל מָמוֹת;
 5 צָדִיקָת תָּמִים תִּישָׂר דְּרָכָהּ וְבִרְשָׁעָתָהּ יִפֹּל רָשָׁע;
 6 צָדִיקָת יִשְׂרָיִם תַּצִּילֶם וּבְהִנֹּת בְּגָדִים יִלְבְּדוּ;
 7 בְּמוֹת אָדָם רָשָׁע תֹּאבֵד^a תִּקְנָה וְתּוֹחֶלֶת אֲזִינִים^b אֲבָדָה;
 8 צָדִיק מַצְרֶה נִחְלָץ וַיִּבֹּא רָשָׁע תַּחֲתָיו;
 9 בְּפֶה^a חֲנָף יִשְׁחַת^b רַעְהוֹ וּבִזְעַת צְדִיקִים יִחְלָצוּ;
 10 בְּטוֹב צְדִיקִים תַּעֲלֶץ קִרְיָה וּבִבְאֵד רָשָׁעִים רָגָה^c;
 11 בְּבִרְכַּת יִשְׂרָיִם תִּרְוֶם קִרְתָּהּ וּבְפִי רָשָׁעִים תִּהְרָם;
 12 בִּזְ-לִרְעָהוּ חֲסֵר-לֵב וְאִישׁ תְּבוּנוֹת יַחֲרִישׁ;
 13 הוֹלֵךְ רָכִיל מְנַלֶּה-סּוּד וְנֶאֱמַן-דֹּוֹת מְכַסֶּה דְּבָר;
 14 בְּאֵין תַּחֲבֻלוֹת יִפְלֶעֱם וְתִשׁוּעָה בְּרַב יוֹעֵץ;
 15 רָע-יָרוּעַ כִּי-עָרַב זָר וְשִׁנְאָה תּוֹקְעִים בּוֹמֶט;
 16 אִשֶּׁת-חַן תִּתְמַךְ כְּבוֹד^a וְעֵרִיצִים^b יִתְמַכּוּ-עֶשֶׂר;
 17 גִּמְלָה נִפְשׁוֹ אִישׁ חֲסֵד וְעֹבֵר שְׂאוֹז אֲכַזְרִי;

24 6 δεκτική; 5^A + add post מְנוּרַת et יִתֵּן || 26 6 הָעֵצָל || 29 l c Vrs
 לָתֵם || 32 6 hic incip cp 11 || ^a 6 MSS 6 Venet יִרְעוּן. Trsp frt 31 b post 32 a et
 32 b post 31 a || Cp 11, 3 ^{a-a} > 6; pr ^{a-a} 6 sim ac 10 b || ^b l c Q 33 יִשְׁדָּם K
 וְשִׁדָּם vel וְשִׁדָּם || v 4 > 6 || 6 l frt c Vrs וּבְהִנֹּת || v 7 inc || ^{a-a} 6 δικαίου οὐκ
 ἄλλυται; רָשָׁע > 2 MSS^{Ken} || ^b 6 אֲזִינִים vel אֲזִינִים || 9 ^a 6 בְּפִי || ^b 6 שִׁחַת ||
 וַיִּבֹּא קָלוֹן אִשָּׁה שְׁנֵאת 6 || 16 ^a ins c 6 || 15 l רָע || 16 ^a ins c 6 || 10 ^{oo} > 6, cf ad 3 || 11 ^{oo} > 6 || 15 l רָע || 16 ^a ins c 6 || 17 5 MSS^{Ken} 2 Edd Vrs חֲסִיד
 et יִתְמַכּוּ יִתְמַכּוּ || ^b l c 6 וְחֵרִיצִים || 17 5 MSS^{Ken} 2 Edd Vrs חֲסִיד.

18 רָשָׁע עֲשָׂה פֶּעֶל־תִּשְׁקָר וְזָרַע צָדִיקָה שֹׁכֵר אֶמֶת:
 19 כִּי־צִדִּיקָה לַחַיִּים וּמִרְדָּף רָעָה לְמוֹתוֹ^b:
 20 תּוֹעֵבֶת יִהְיֶה עַקְשֵׁי־לֵב וְרִצּוֹנוֹ תַמְיָמִי דָרָךְ:
 21 יָד לַיָּד לֹא־יִנָּקֶה רָע וְזָרַע צַדִּיקִים נִמְלֵט:
 22 גִּינוֹם זָהָב בְּאֵף חֲזִיר אִשָּׁה יָפָה וְסִרְתָּ טָעַם:
 23 תִּמְאֲוֹת צַדִּיקִים אֲדֹמָה תִּקְנֹת רָשָׁעִים עֲבָרָה:
 24 יֵשׁ מִפֶּזֶר וְנוֹסֵף עוֹד וְחֹשֶׁךְ מֵיֶשֶׁר אֲדֹמָה־לְמַחְסוֹר:
 25 נִפְש־בִּרְכָּה תִדְּשֵׁן וּמִרְוֶה גַם־הוּא יוֹרָא:
 26 מִנֶּעַ בָּר יִקְבְּהוּ לְאוֹם וּבִרְכָּה לְרֹאשׁ מִשְׁבִּיר:
 27 שֹׁחַר^a טוֹב יִבְקֹשׁ^b רָצוֹן וְדָרַשׁ רָעָה תִּבְזָאֲנוּ:
 28 בּוֹטָח בְּעֶשְׂרוֹ הוּא יִפּוֹל^a וְכַעֲלָה^b צַדִּיקִים יִפְרָחוּ:
 29 עֹבֵר בֵּיתוֹ יִנְחַל־רוּחַ יַעֲבֹד אֲוִיל לַחֲכָם־לֵב:
 30 פֶּרִי־צַדִּיק^a עֵץ חַיִּים וְלֶקַח נִפְשׁוֹת חֲכָם^b:
 31 תֵּן צַדִּיק בְּאַרְץ יִשְׁלָם אֵף כִּי־רָשָׁע וְחוֹטֵא:
 12 אֱהָב מוֹסֵר אֱהָב דַּעַת וְשׂוֹנֵא תוֹכַחַת בָּעַר:
 2 טוֹב יִפִּיק רָצוֹן מִהֲוֶה וְאִישׁ מִזְמוֹת יִרְשִׁיעַ:
 3 לֹא־יִכּוֹן אָדָם בְּרָשָׁע וְשֹׁרֵשׁ צַדִּיקִים בְּלִי־מוֹט:
 4 אִשֶּׁת חֵיל עֲטֹרַת בַּעֲלָהּ וְכִרְקַב בַּעֲצֻמּוֹתָיו מְבִישָׁה:
 5 מִחֲשָׁבוֹת צַדִּיקִים מִשְׁפָּט תַּחֲבֹלוֹת רָשָׁעִים מִרְמָה:
 6 דִּבְרֵי רָשָׁעִים אֲרֻב־דָּם וּפִי יִשְׁרִים יִצְלִים:
 7 הַפּוֹד רָשָׁעִים וְאִינָם וּבֵית צַדִּיקִים יַעֲמֹד:
 8 לִפְנֵי־שֹׁכְלוֹ יִהְלֹל־אִישׁ וְנִעְוָה־לֵב יִהְיֶה לְבוֹז:
 9 טוֹב גִּקְלָה וְעֹבֵד לֹז מִמֶּתֶכֶּפֶד וְחֹסֵר־לֶחֶם:
 10 יוֹדֵעַ צַדִּיק גִּפְשׁ בְּהִמָּתוֹ וְרַחֲמֵי רָשָׁעִים אֲכֹרִי:
 11 עֹבֵד אֲדָמָתוֹ יִשְׁבַּע־לֶחֶם וּמִרְדָּף רִיקִים חֹסֵר־לֵב:
 12 חֲמֹד רָשָׁע^a מִצּוֹד רָעִים וְשֹׁרֵשׁ צַדִּיקִים יִתֵּן^b:

18 1? שֹׁכֵר || 19 ^a IMS 68 || 21 ^b Vrs || 22 ^a Or^{Ka} || 23 1? אֲבָדָה || 24 prps מִעֶשֶׂר (?) || 25 1? יִרְוֶה vel יִרְוֶה וּמִאֲרָרָה גַם־הוּא תוֹאֵר || 26 mlt MSS et Or^{Ka} (יִרְוֶה). Vel hemistich 1? || 27 ^a 6 || 28 ^a 1? || 29 ^b 1? || 30 ^a 1? || 31 dub; || 32 ^a 1? || 33 ^b 1? || 34 ^c 1? || 35 ^d 1? || 36 ^e 1? || 37 ^f 1? || 38 ^g 1? || 39 ^h 1? || 40 ⁱ 1? || 41 ^j 1? || 42 ^k 1? || 43 ^l 1? || 44 ^m 1? || 45 ⁿ 1? || 46 ^o 1? || 47 ^p 1? || 48 ^q 1? || 49 ^r 1? || 50 ^s 1? || 51 ^t 1? || 52 ^u 1? || 53 ^v 1? || 54 ^w 1? || 55 ^x 1? || 56 ^y 1? || 57 ^z 1? || 58 ^{aa} 1? || 59 ^{ab} 1? || 60 ^{ac} 1? || 61 ^{ad} 1? || 62 ^{ae} 1? || 63 ^{af} 1? || 64 ^{ag} 1? || 65 ^{ah} 1? || 66 ^{ai} 1? || 67 ^{aj} 1? || 68 ^{ak} 1? || 69 ^{al} 1? || 70 ^{am} 1? || 71 ^{an} 1? || 72 ^{ao} 1? || 73 ^{ap} 1? || 74 ^{aq} 1? || 75 ^{ar} 1? || 76 ^{as} 1? || 77 ^{at} 1? || 78 ^{au} 1? || 79 ^{av} 1? || 80 ^{aw} 1? || 81 ^{ax} 1? || 82 ^{ay} 1? || 83 ^{az} 1? || 84 ^{ba} 1? || 85 ^{bb} 1? || 86 ^{bc} 1? || 87 ^{bd} 1? || 88 ^{be} 1? || 89 ^{bf} 1? || 90 ^{bg} 1? || 91 ^{bh} 1? || 92 ^{bi} 1? || 93 ^{bj} 1? || 94 ^{bk} 1? || 95 ^{bl} 1? || 96 ^{bm} 1? || 97 ^{bn} 1? || 98 ^{bo} 1? || 99 ^{bp} 1? || 100 ^{bq} 1? || 101 ^{br} 1? || 102 ^{bs} 1? || 103 ^{bt} 1? || 104 ^{bu} 1? || 105 ^{bv} 1? || 106 ^{bw} 1? || 107 ^{bx} 1? || 108 ^{by} 1? || 109 ^{bz} 1? || 110 ^{ca} 1? || 111 ^{cb} 1? || 112 ^{cc} 1? || 113 ^{cd} 1? || 114 ^{ce} 1? || 115 ^{cf} 1? || 116 ^{cg} 1? || 117 ^{ch} 1? || 118 ^{ci} 1? || 119 ^{cj} 1? || 120 ^{ck} 1? || 121 ^{cl} 1? || 122 ^{cm} 1? || 123 ^{cn} 1? || 124 ^{co} 1? || 125 ^{cp} 1? || 126 ^{cq} 1? || 127 ^{cr} 1? || 128 ^{cs} 1? || 129 ^{ct} 1? || 130 ^{cu} 1? || 131 ^{cv} 1? || 132 ^{cw} 1? || 133 ^{cx} 1? || 134 ^{cy} 1? || 135 ^{cz} 1? || 136 ^{da} 1? || 137 ^{db} 1? || 138 ^{dc} 1? || 139 ^{dd} 1? || 140 ^{de} 1? || 141 ^{df} 1? || 142 ^{dg} 1? || 143 ^{dh} 1? || 144 ^{di} 1? || 145 ^{dj} 1? || 146 ^{dk} 1? || 147 ^{dl} 1? || 148 ^{dm} 1? || 149 ^{dn} 1? || 150 ^{do} 1? || 151 ^{dp} 1? || 152 ^{dq} 1? || 153 ^{dr} 1? || 154 ^{ds} 1? || 155 ^{dt} 1? || 156 ^{du} 1? || 157 ^{dv} 1? || 158 ^{dw} 1? || 159 ^{dx} 1? || 160 ^{dy} 1? || 161 ^{dz} 1? || 162 ^{ea} 1? || 163 ^{eb} 1? || 164 ^{ec} 1? || 165 ^{ed} 1? || 166 ^{ee} 1? || 167 ^{ef} 1? || 168 ^{eg} 1? || 169 ^{eh} 1? || 170 ^{ei} 1? || 171 ^{ej} 1? || 172 ^{ek} 1? || 173 ^{el} 1? || 174 ^{em} 1? || 175 ^{en} 1? || 176 ^{eo} 1? || 177 ^{ep} 1? || 178 ^{eq} 1? || 179 ^{er} 1? || 180 ^{es} 1? || 181 ^{et} 1? || 182 ^{eu} 1? || 183 ^{ev} 1? || 184 ^{ew} 1? || 185 ^{ex} 1? || 186 ^{ey} 1? || 187 ^{ez} 1? || 188 ^{fa} 1? || 189 ^{fb} 1? || 190 ^{fc} 1? || 191 ^{fd} 1? || 192 ^{fe} 1? || 193 ^{ff} 1? || 194 ^{fg} 1? || 195 ^{fh} 1? || 196 ^{fi} 1? || 197 ^{fi} 1? || 198 ^{gj} 1? || 199 ^{gk} 1? || 200 ^{gl} 1? || 201 ^{gm} 1? || 202 ^{gn} 1? || 203 ^{go} 1? || 204 ^{gp} 1? || 205 ^{gq} 1? || 206 ^{gr} 1? || 207 ^{gs} 1? || 208 ^{gt} 1? || 209 ^{gu} 1? || 210 ^{gv} 1? || 211 ^{gw} 1? || 212 ^{gx} 1? || 213 ^{gy} 1? || 214 ^{gz} 1? || 215 ^{ha} 1? || 216 ^{hb} 1? || 217 ^{hc} 1? || 218 ^{hd} 1? || 219 ^{he} 1? || 220 ^{he} 1? || 221 ^{hf} 1? || 222 ^{hg} 1? || 223 ^{hh} 1? || 224 ^{hi} 1? || 225 ^{hi} 1? || 226 ^{hj} 1? || 227 ^{hk} 1? || 228 ^{hl} 1? || 229 ^{hm} 1? || 230 ^{hn} 1? || 231 ^{ho} 1? || 232 ^{hp} 1? || 233 ^{hq} 1? || 234 ^{hr} 1? || 235 ^{hs} 1? || 236 ^{ht} 1? || 237 ^{hu} 1? || 238 ^{hv} 1? || 239 ^{hw} 1? || 240 ^{hx} 1? || 241 ^{hy} 1? || 242 ^{hz} 1? || 243 ^{ia} 1? || 244 ^{ib} 1? || 245 ^{ic} 1? || 246 ^{id} 1? || 247 ^{ie} 1? || 248 ^{ie} 1? || 249 ^{if} 1? || 250 ^{ig} 1? || 251 ^{ih} 1? || 252 ^{ih} 1? || 253 ⁱⁱ 1? || 254 ^{ij} 1? || 255 ^{ik} 1? || 256 ^{il} 1? || 257 ^{im} 1? || 258 ⁱⁿ 1? || 259 ^{io} 1? || 260 ^{ip} 1? || 261 ^{iq} 1? || 262 ^{ir} 1? || 263 ^{is} 1? || 264 ^{it} 1? || 265 ^{iu} 1? || 266 ^{iv} 1? || 267 ^{iw} 1? || 268 ^{ix} 1? || 269 ^{iy} 1? || 270 ^{iz} 1? || 271 ^{ja} 1? || 272 ^{jb} 1? || 273 ^{jc} 1? || 274 ^{jd} 1? || 275 ^{je} 1? || 276 ^{je} 1? || 277 ^{jf} 1? || 278 ^{jh} 1? || 279 ^{ji} 1? || 280 ^{ji} 1? || 281 ^{jj} 1? || 282 ^{jk} 1? || 283 ^{jl} 1? || 284 ^{jm} 1? || 285 ^{jn} 1? || 286 ^{jo} 1? || 287 ^{jp} 1? || 288 ^{jq} 1? || 289 ^{jr} 1? || 290 ^{js} 1? || 291 ^{jt} 1? || 292 ^{ju} 1? || 293 ^{jv} 1? || 294 ^{jw} 1? || 295 ^{jx} 1? || 296 ^{ky} 1? || 297 ^{ky} 1? || 298 ^{ky} 1? || 299 ^{ky} 1? || 300 ^{ky} 1? || 301 ^{ky} 1? || 302 ^{ky} 1? || 303 ^{ky} 1? || 304 ^{ky} 1? || 305 ^{ky} 1? || 306 ^{ky} 1? || 307 ^{ky} 1? || 308 ^{ky} 1? || 309 ^{ky} 1? || 310 ^{ky} 1? || 311 ^{ky} 1? || 312 ^{ky} 1? || 313 ^{ky} 1? || 314 ^{ky} 1? || 315 ^{ky} 1? || 316 ^{ky} 1? || 317 ^{ky} 1? || 318 ^{ky} 1? || 319 ^{ky} 1? || 320 ^{ky} 1? || 321 ^{ky} 1? || 322 ^{ky} 1? || 323 ^{ky} 1? || 324 ^{ky} 1? || 325 ^{ky} 1? || 326 ^{ky} 1? || 327 ^{ky} 1? || 328 ^{ky} 1? || 329 ^{ky} 1? || 330 ^{ky} 1? || 331 ^{ky} 1? || 332 ^{ky} 1? || 333 ^{ky} 1? || 334 ^{ky} 1? || 335 ^{ky} 1? || 336 ^{ky} 1? || 337 ^{ky} 1? || 338 ^{ky} 1? || 339 ^{ky} 1? || 340 ^{ky} 1? || 341 ^{ky} 1? || 342 ^{ky} 1? || 343 ^{ky} 1? || 344 ^{ky} 1? || 345 ^{ky} 1? || 346 ^{ky} 1? || 347 ^{ky} 1? || 348 ^{ky} 1? || 349 ^{ky} 1? || 350 ^{ky} 1? || 351 ^{ky} 1? || 352 ^{ky} 1? || 353 ^{ky} 1? || 354 ^{ky} 1? || 355 ^{ky} 1? || 356 ^{ky} 1? || 357 ^{ky} 1? || 358 ^{ky} 1? || 359 ^{ky} 1? || 360 ^{ky} 1? || 361 ^{ky} 1? || 362 ^{ky} 1? || 363 ^{ky} 1? || 364 ^{ky} 1? || 365 ^{ky} 1? || 366 ^{ky} 1? || 367 ^{ky} 1? || 368 ^{ky} 1? || 369 ^{ky} 1? || 370 ^{ky} 1? || 371 ^{ky} 1? || 372 ^{ky} 1? || 373 ^{ky} 1? || 374 ^{ky} 1? || 375 ^{ky} 1? || 376 ^{ky} 1? || 377 ^{ky} 1? || 378 ^{ky} 1? || 379 ^{ky} 1? || 380 ^{ky} 1? || 381 ^{ky} 1? || 382 ^{ky} 1? || 383 ^{ky} 1? || 384 ^{ky} 1? || 385 ^{ky} 1? || 386 ^{ky} 1? || 387 ^{ky} 1? || 388 ^{ky} 1? || 389 ^{ky} 1? || 390 ^{ky} 1? || 391 ^{ky} 1? || 392 ^{ky} 1? || 393 ^{ky} 1? || 394 ^{ky} 1? || 395 ^{ky} 1? || 396 ^{ky} 1? || 397 ^{ky} 1? || 398 ^{ky} 1? || 399 ^{ky} 1? || 400 ^{ky} 1? || 401 ^{ky} 1? || 402 ^{ky} 1? || 403 ^{ky} 1? || 404 ^{ky} 1? || 405 ^{ky} 1? || 406 ^{ky} 1? || 407 ^{ky} 1? || 408 ^{ky} 1? || 409 ^{ky} 1? || 410 ^{ky} 1? || 411 ^{ky} 1? || 412 ^{ky} 1? || 413 ^{ky} 1? || 414 ^{ky} 1? || 415 ^{ky} 1? || 416 ^{ky} 1? || 417 ^{ky} 1? || 418 ^{ky} 1? || 419 ^{ky} 1? || 420 ^{ky} 1? || 421 ^{ky} 1? || 422 ^{ky} 1? || 423 ^{ky} 1? || 424 ^{ky} 1? || 425 ^{ky} 1? || 426 ^{ky} 1? || 427 ^{ky} 1? || 428 ^{ky} 1? || 429 ^{ky} 1? || 430 ^{ky} 1? || 431 ^{ky} 1? || 432 ^{ky} 1? || 433 ^{ky} 1? || 434 ^{ky} 1? || 435 ^{ky} 1? || 436 ^{ky} 1? || 437 ^{ky} 1? || 438 ^{ky} 1? || 439 ^{ky} 1? || 440 ^{ky} 1? || 441 ^{ky} 1? || 442 ^{ky} 1? || 443 ^{ky} 1? || 444 ^{ky} 1? || 445 ^{ky} 1? || 446 ^{ky} 1? || 447 ^{ky} 1? || 448 ^{ky} 1? || 449 ^{ky} 1? || 450 ^{ky} 1? || 451 ^{ky} 1? || 452 ^{ky} 1? || 453 ^{ky} 1? || 454 ^{ky} 1? || 455 ^{ky} 1? || 456 ^{ky} 1? || 457 ^{ky} 1? || 458 ^{ky} 1? || 459 ^{ky} 1? || 460 ^{ky} 1? || 461 ^{ky} 1? || 462 ^{ky} 1? || 463 ^{ky} 1? || 464 ^{ky} 1? || 465 ^{ky} 1? || 466 ^{ky} 1? || 467 ^{ky} 1? || 468 ^{ky} 1? || 469 ^{ky} 1? || 470 ^{ky} 1? || 471 ^{ky} 1? || 472 ^{ky} 1? || 473 ^{ky} 1? || 474 ^{ky} 1? || 475 ^{ky} 1? || 476 ^{ky} 1? || 477 ^{ky} 1? || 478 ^{ky} 1? || 479 ^{ky} 1? || 480 ^{ky} 1? || 481 ^{ky} 1? || 482 ^{ky} 1? || 483 ^{ky} 1? || 484 ^{ky} 1? || 485 ^{ky} 1? || 486 ^{ky} 1? || 487 ^{ky} 1? || 488 ^{ky} 1? || 489 ^{ky} 1? || 490 ^{ky} 1? || 491 ^{ky} 1? || 492 ^{ky} 1? || 493 ^{ky} 1? || 494 ^{ky} 1? || 495 ^{ky} 1? || 496 ^{ky} 1? || 497 ^{ky} 1? || 498 ^{ky} 1? || 499 ^{ky} 1? || 500 ^{ky} 1? || 501 ^{ky} 1? || 502 ^{ky} 1? || 503 ^{ky} 1? || 504 ^{ky} 1? || 505 ^{ky} 1? || 506 ^{ky} 1? || 507 ^{ky} 1? || 508 ^{ky} 1? || 509 ^{ky} 1? || 510 ^{ky} 1? || 511 ^{ky} 1? || 512 ^{ky} 1? || 513 ^{ky} 1? || 514 ^{ky} 1? || 515 ^{ky} 1? || 516 ^{ky} 1? || 517 ^{ky} 1? || 518 ^{ky} 1? || 519 ^{ky} 1? || 520 ^{ky} 1? || 521 ^{ky} 1? || 522 ^{ky} 1? || 523 ^{ky} 1? || 524 ^{ky} 1? || 525 ^{ky} 1? || 526 ^{ky} 1? || 527 ^{ky} 1? || 528 ^{ky} 1? || 529 ^{ky} 1? || 530 ^{ky} 1? || 531 ^{ky} 1? || 532 ^{ky} 1? || 533 ^{ky} 1? || 534 ^{ky} 1? || 535 ^{ky} 1? || 536 ^{ky} 1? || 537 ^{ky} 1? || 538 ^{ky} 1? || 539 ^{ky} 1? || 540 ^{ky} 1? || 541 ^{ky} 1? || 542 ^{ky} 1? || 543 ^{ky} 1? || 544 ^{ky} 1? || 545 ^{ky} 1? || 546 ^{ky} 1? || 547 ^{ky} 1? || 548 ^{ky} 1? || 549 ^{ky} 1? || 550 ^{ky} 1? || 551 ^{ky} 1? || 552 ^{ky} 1? || 553 ^{ky} 1? || 554 ^{ky} 1? || 555 ^{ky} 1? || 556 ^{ky} 1? || 557 ^{ky} 1? || 558 ^{ky} 1? || 559 ^{ky} 1? || 560 ^{ky} 1? || 561 ^{ky} 1? || 562 ^{ky} 1? || 563 ^{ky} 1? || 564 ^{ky} 1? || 565 ^{ky} 1? || 566 ^{ky} 1? || 567 ^{ky} 1? || 568 ^{ky} 1? || 569 ^{ky} 1? || 570 ^{ky} 1? || 571 ^{ky} 1? || 572 ^{ky} 1? || 573 ^{ky} 1? || 574 ^{ky} 1? || 575 ^{ky} 1? || 576 ^{ky} 1? || 577 ^{ky} 1? || 578 ^{ky} 1? || 579 ^{ky} 1? || 580 ^{ky} 1? || 581 ^{ky} 1? || 582 ^{ky} 1? || 583 ^{ky} 1? || 584 ^{ky} 1? || 585 ^{ky} 1? || 586 ^{ky} 1? || 587 ^{ky} 1? || 588 ^{ky} 1? || 589 ^{ky} 1? || 590 ^{ky} 1? || 591 ^{ky} 1? || 592 ^{ky} 1? || 593 ^{ky} 1? || 594 ^{ky} 1? || 595 ^{ky} 1? || 596 ^{ky} 1? || 597 ^{ky} 1? || 598 ^{ky} 1? || 599 ^{ky} 1? || 600 ^{ky} 1? || 601 ^{ky} 1? || 602 ^{ky} 1? || 603 ^{ky} 1? || 604 ^{ky} 1? || 605 ^{ky} 1? || 606 ^{ky} 1? || 607 ^{ky} 1? || 608 ^{ky} 1? || 609 ^{ky} 1? || 610 ^{ky} 1? || 611 ^{ky} 1? || 612 ^{ky} 1? || 613 ^{ky} 1? || 614 ^{ky} 1? || 615 ^{ky} 1? || 616 ^{ky} 1? || 617 ^{ky} 1? || 618 ^{ky} 1? || 619 ^{ky} 1? || 620 ^{ky} 1? || 621 ^{ky} 1? || 622 ^{ky} 1? || 623 ^{ky} 1? || 624 ^{ky} 1? || 625 ^{ky} 1? || 626 ^{ky} 1? || 627 ^{ky} 1? || 628 ^{ky} 1? || 629 ^{ky} 1? || 630 ^{ky} 1? || 631 ^{ky} 1? || 632 ^{ky} 1? || 633 ^{ky} 1? || 634 ^{ky} 1? || 635 ^{ky} 1? || 636 ^{ky} 1? || 637 ^{ky} 1? || 638 ^{ky} 1? || 639 ^{ky} 1? || 640 ^{ky} 1? || 641 ^{ky} 1? || 642 ^{ky} 1? || 643 ^{ky} 1? || 644 ^{ky} 1? || 645 ^{ky} 1? || 646 ^{ky} 1? || 647 ^{ky} 1? || 648 ^{ky} 1? || 649 ^{ky} 1? || 650 ^{ky} 1? || 651 ^{ky} 1? || 652 ^{ky} 1? || 653 ^{ky} 1? || 654 ^{ky} 1? || 655 ^{ky} 1? || 656 ^{ky} 1? || 657 ^{ky} 1? || 658 ^{ky} 1? || 659 ^{ky} 1? || 660 ^{ky} 1? || 661 ^{ky} 1? || 662 ^{ky} 1? || 663 ^{ky} 1? || 664 ^{ky} 1? || 665 ^{ky} 1? || 666 ^{ky} 1? || 667 ^{ky} 1? || 668 ^{ky} 1? || 669 ^{ky} 1? || 670 ^{ky} 1? || 671 ^{ky} 1? || 672 ^{ky} 1? || 673 ^{ky} 1? || 674 ^{ky} 1? || 675 ^{ky} 1? || 676 ^{ky} 1? || 677 ^{ky} 1? || 678 ^{ky} 1? || 679 ^{ky} 1? || 680 ^{ky} 1? || 681 ^{ky} 1? || 682 ^{ky} 1? || 683 ^{ky} 1? || 684 ^{ky} 1? || 685 ^{ky} 1? || 686 ^{ky} 1? || 687 ^{ky} 1? || 688 ^{ky} 1? || 689 ^{ky} 1? || 690 ^{ky} 1? || 691 ^{ky} 1? || 692 ^{ky} 1? || 693 ^{ky} 1? || 694 ^{ky} 1? || 695 ^{ky} 1? || 696 ^{ky} 1? || 697 ^{ky} 1? || 698 ^{ky} 1? || 699 ^{ky} 1? || 700 ^{ky} 1? || 701 ^{ky} 1? || 702 ^{ky} 1? || 703 ^{ky} 1? || 704 ^{ky} 1? || 705 ^{ky} 1? || 706 ^{ky} 1? || 707 ^{ky} 1? || 708 ^{ky} 1? || 709 ^{ky} 1? || 710 ^{ky} 1? || 711 ^{ky} 1? || 712

- 13 בִּפְשַׁע שְׁפָתַיִם מוֹקֵשׁ^a רָע וַיֵּצֵא מִצָּרָה צָדִיק^b;
 14 מִפְּרִי פִי-אִישׁ יִשְׁבַּע-טוֹב וּגְמוּל יְדֵי-אָדָם יֵשׁוּב לּוֹ;
 15 דֶּרֶךְ אֲוִיל יִשָּׁר בְּעֵינָיו וְשָׁמַע לְעֵצָה חָכָם;
 16 אֲוִיל בָּיִם יוֹדַע פַּעֲסוֹ וְכֶסֶה קִלְזוֹן עָרוֹם;
 17 יִפְתִּיחַ אֲמוֹנָה וַיֵּיךְ צָדִק וְעַד שְׁקָרִים מִרְמָה;
 18 יֵשׁ בּוֹטָה כַּמְדַּקְרוֹת חָרֵב וּלְשׁוֹן חֲכָמִים מִרְפָּא;
 19 שְׁפֹת-אֱמֶת תִּבְּזוֹן לְעַד וְעַד-אֲרִיזָה לְשׁוֹן שָׁקֶר;
 20 מִרְמָה בְּלִב-חֲרָשֵׁי רָע וּלְיַעֲצֵי שָׁלוֹם שִׁמְחָה;
 21 לֹא-יֵאָנֶה לְצָדִיק כָּל-אֹן וְרָשָׁעִים מְלֹאוּ רָע;
 22 תוֹעֵבֶת יִהְיֶה שְׁפֹתֵי-שָׁקֶר וְעֹשֵׂי אֲמוֹנָה רְצוֹנוֹ;
 23 אָדָם עָרוֹם כֶּסֶה דָּעַת וְלֵב כָּסִילִים יִקְרָא אֲוִילָת;
 24 יַד-חֲרוּצִים תִּמְשָׁו וְרַמְיָה תִּהְיֶה לָמָס;
 25 דֹּאנָה בְּלִב-אִישׁ יִשְׁחַנָּה וְדָבָר טוֹב יִשְׁמַחֲנָה;
 26^a יֵתֵר מִרְעָה^a צָדִיק^b וְדֶרֶךְ רָשָׁעִים תִּתְעַם;
 27 לֹא-יִחַלְדָּה^a רַמְיָה צִידוֹ^b וְהוֹן-אָדָם יִקְרָ חָרוּץ;
 28 בְּאֵרֶח צִדְקָה חַיִּים וְדֶרֶךְ נְתִיבָה^a אֵל-מָוֶת;
 13¹ בֶּן חָכָם מוֹסֵר^a אָב^b וְלֹץ לֹא-שָׁמַע גְּעָרָה;
 2 מִפְּרִי פִי-אִישׁ נֹאכַל טוֹב וְנִפְשׁ בְּגָדִים חָמָס;
 3 נֹצֵר פִּיו שֹׁמֵר גִּפְשׁוֹ פֶשַׁק שִׁפְתָּיו מִחֲתָה-לוֹ;
 4 מִתְאַנֶּה וְאֵין נִפְשׁוֹ עֲצָל וְנִפְשׁ חֲרָצִים תִּדְשֹׁן;
 5 דֹּבֵר-שָׁקֶר יִשְׁנָא צָדִיק וְרָשָׁע יִבְאִישׁ וַיִּחְפִּיר;
 6^a צִדְקָה תִּצָּר תִּם-דֶּרֶךְ וְרָשָׁעָה^a תִּסְלַף חֲטָאת;
 7 יֵשׁ מִתְעַשֵּׂר וְאֵין כָּל מִתְרוֹשֵׁשׁ וְהוֹן רָב;
 8 כֹּפֵר נִפְשׁ-אִישׁ עֲשָׂרָה וְרָשׁ לֹא-שָׁמַע גְּעָרָה;

13^a 1 c 6 נוקש vel מוקש || ^b 6 + add || 14 K ישוב, Q ישיב || 16 1 c Vrs
 יודע || 17 1 ? יפית || 18 sic Occ, Or בוטא (Or^{Ka} בוטח) || 21 cf ψ 91,10; 6
 נאנה || 22 1 c 25 MSS 6 ועשה || 25 1 תשחנו vel תשחנה || Jes 25,12;
 26,5) et תשחנו || 26^{a-a} 1 מרעהו || cf Hi 39,8 || ^b 6¹⁶MSS A + 12,10b
 et postea 6 + 13,21a || 27^a hap leg || ^b = צידה || ^{c-c} 1 c 6S invers cf
 1,13; 24,4 et 1 frt לאדם || 28^a 6 μνησικακωv = עברה ? v devium; 1 frt לא
 טוב (cf 16,29; ψ 36,5; Jes 65,2) vel נתעב || ^b 1 c 25 MSS Vrs אל- || Cp 13,
 1^a 1 MS^{Ken} 6S ישמע; 1 מוסר || ^b 1 אהב cf 12,1 || 27 MSS 6S ישבע cf 12,14 ||
 4 frt dl (cf 6Sv) et 1 antea מתאנה nisi mavis נפש || 5 1 יביש cf 19,26 ||
 v 6 > 6^B || ^a 1 MS^{Ken} 6A ורשעים || 8 prps מצא גאלה (?).

- 9 וְאִזְר־צִדִּיקִים יִשְׁמַח^a וְנִרְשָׁעִים יִדְעוּ^b:
 10 רַק־בְּזִדּוֹן יִתֵּן מִצָּה וְאֶת־גִּזְעֵימ^b חֲכָמָה:
 11 הֵזִן מִהֶבֶל^a יִמָּעַט וְקִבֵּץ^b עַל־יָד יִרְבֶּה^c:
 12 תִּזְחַלֵּת מִמִּשְׁכָּה מִחֲלֵה־לֵב וְעַץ חַיִּים תִּאֲוָה בָּאָה:
 13 בְּזוֹ לִדְבַר יִתְּכַל לֹא^a וַיֵּרָא מִצָּוָה הוּא יִשְׁלֹם^b:
 14 תִּזְכֹּרֶת חֲכָם מִקְזֹר חַיִּים לְסוֹר מִמִּקְשֵׁי מוֹת:
 15 שְׂכָל־טוֹב יִתֵּן־חֵן וְדֶרֶךְ בְּנֵדִים אֵיתָן^b:
 16 כָּל־עָרוֹם^a יַעֲשֶׂה בְדַעַת^b וְכִסִּיל יִפְרֹשׁ אֹזֶלֶת:
 17 מִלֵּאָדָּה רָשָׁע יִפְלֵא^a בְּרָע וְצִיר אֱמוּנִים מִרְפָּא:
 18 רִישׁ וְקִלּוֹן פֹּרַע מוֹסֵר וְשֹׁמֵר תִּזְכַּחַת יִכְבֹּד:
 19 תִּאֲוָה גְּהִיָּה תַעֲרֹב לִנְפֹשׁ וְתִזְעֶבֶת כְּסִילִים סוֹר מִרַע:
 20 הֵלֹךְ אֶת־חֲכָמִים וְחָכְם וְרָעָה כְּסִילִים יִרְוֶע:
 21 חֲטָאִים תִּרְבֶּה רָעָה וְאֶת־צִדִּיקִים יִשְׁלֹם־טוֹב:
 22 טוֹב יִנְחִיל בְּנֵי־בָנִים וְצָפוֹן לְצִדִּיק חֵיל חֲזָא:
 23 רַב־אֶכֶל נִיר רְאָשִׁים וַיֵּשׁ לְסִפָּה בְּלֹא מִשְׁמָח:
 24 חוֹשֶׁךְ שִׁבְמוֹ שׁוֹנֵא בָּנוֹ וְאֶהְבּוֹ שִׁחְרוֹ מוֹסֵר:
 25 צִדִּיק אֶכֶל לְשֹׁבַע נִפְשׁוֹ וְכַטֵּן רָשָׁעִים תַּחֲסֹר:
 14 חֲכָמוֹת^a גָּשִׁים^b בִּנְתָה בֵּיתָה וְאֹזֶלֶת בִּידֶיהָ תַּהַרְסֶנּוּ:
 2 הוֹלֵךְ בִּישְׁרוֹ יֵרָא יִהְיֶה וְגִלּוֹז דְּרָכָיו בּוֹזֵהוּ:
 3 בְּפִי־אוֹיֵל תִּטֵּר גְּאוּהָ^a וְשִׁפְתָי חֲכָמִים תִּשְׁמֹרֶם^b:
 4 בָּאֵין אֱלֹפִים^a אֲבוֹס^b בָּר וְרַב־תְּבוּאוֹת בְּכַח שׁוֹר:
 5 עַד אֱמוּנִים לֹא יִכְזֹב וַיִּפִּית פְּזֻזִּים עַד שֶׁקֶר:
 6 בִּקְשׁ־לֵץ חֲכָמָה וְאֵין וְדַעַת לְנִבּוֹן נֶקֶל:
 7 לֵךְ מִנֶּגֶד לְאִישׁ כְּסִיל^a וְיִבֹל־דַּעַת^b שִׁפְתֵי־דַעַת:

9 ^a ⑥ (διὰ παντός) לְנִצָּח; IMS יִצְמַח; 1 יִרְחַח || ^b ⑥ + add || 10 ^a inc; ⑥
 וְקִבֵּץ || ^b 1 c ⑥ מִבְּהֵל cf 20,21^Q || 11 ^a 1 c ⑥ וְצָפוֹן cf 11,2 || ^b 1 c ⑥ רַק vel רַע
 12 ^c 1 c Vrs יִרְבֶּה; ⑥ + add || 13 ^a frt dl || ^b 1 c ⑥ וְשִׁלֹם; ⑥ + add || 15 ^a ⑥ +
 add = add ⑥ 9,10 || ^b 1 c ⑥ (ἐν ἀπωλείᾳ) אֵידִם || 16 ^a ⑥ כל || ^{b-b} 1 c (IMS^{K^{en}})
 17 ^a 1 c ⑥ מִלֵּאָדָּה שֶׁקֶר || ^b 1 c ⑥ יִפְלֵא || 19 inter 19 a et 19 b
 prb stichus exc || 20 1 c K הֵלֹךְ cf Jer 51,50 et וְחָכְם (⑥), Q(⑥) שִׁבְמוֹ
 et (⑥) רָשָׁעִים (⑥) רָשָׁעִים (⑥) רָשָׁעִים (⑥) רָשָׁעִים (⑥) רָשָׁעִים (⑥) רָשָׁעִים (⑥) רָשָׁעִים (⑥)
 21 1 frt c ⑥ וְשִׁלֹם || 23 prps רָשָׁעִים (⑥) רָשָׁעִים (⑥) רָשָׁעִים (⑥) רָשָׁעִים (⑥) רָשָׁעִים (⑥) רָשָׁעִים (⑥)
 al antea אֶכֶל || Cp 14, 1 ^a 1 c חֲכָמוֹת cf 1,20 || ^b dl || 2 1 c IMS Vrs
 3 ^a cf ψ 36,12 sed 1 frt בָּוָה cf 10,13 || ^b 1 c IMS^{K^{en}} Vrs תִּשְׁמֹרוֹם || 4 ^a mlt
 MSS ⑥ maj || ^b prps אֶפְסִם cf 14,28 (בָּר = frumentum) || 7 ^a ⑥ כל || ^{b-b} ⑥
 וְכָלִי דַעַת cf 20,15.

חֲכָמָה עָרוֹם הֵבִין דְּרָכָו וְאוֹלֹת בְּסִילִים מְרָמָה׃
 9^a אוֹלִים יִלִּין אֲשָׁם וּבֵין יִשְׁרִים רָצוֹן׃
 10 לֵב יוֹדֵעַ מָרַת^a נִפְשׁוֹ וּבִשְׁמַחְתּוֹ לֹא־יִתְעַרֵּב זָר׃
 11 בֵּית רָשָׁעִים יִשְׁמַד וְאֵהָל יִשְׁרִים יִפְרֹיֹת׃
 12 יֵשׁ דֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי־אִישׁ וְאַחֲרִיתָהּ דְּרָכֵי־מוֹת׃
 13 גַּם־בִּשְׁתָּק וּכְאֹב־לֵב וְאַחֲרִיתָהּ שְׂמֵחָה תוֹנָה׃
 14 מִדְּרָכָיו יִשְׁבַּע סוֹג לֵב וּמַעֲלָיו אִישׁ טוֹב׃
 15 פִּתִּי יֵאֱמִין לְכָל־דֹּבָר וְעָרוֹם יֵבִין לֹא־שָׂרוֹ׃
 16 חֲכָם יֵרָא וְסָר מִרָע וּכְסִיל מִתְעַבֵּר וּבוֹטָח׃
 17 קֶצֶר־אֲפִים יַעֲשֶׂה אוֹלֹת וְאִישׁ מְזֻמּוֹת יִשְׁנָא׃
 18 נִחְלֹי^a פְּתָאִים אוֹלֹת נְעֻרוֹמִים וּכְתָרוֹ^b דַּעַת׃
 19 שָׂחוּ רָעִים לִפְנֵי טוֹבִים וְרָשָׁעִים עַל־שַׁעְרֵי צְדִיק׃
 20 גַּם־לִרְעֵהוּ יִשְׁנָא רֶשַׁע וְאַהֲבֵי עֲשִׂיר רַבִּים׃
 21 בְּזוֹ־לִרְעֵהוּ חוֹטֵא וּמַחֲוֹנֵן עֲנִיִּים אֲשָׁרָיו׃
 22 הֲלוֹא־יִתְעוֹ^b תְּרָשִׁי רָע וְחֶסֶד וְאַמֶּת^c תְּרָשִׁי^d טוֹב׃
 23 בְּכָל־עֶצֶב יִהְיֶה מוֹתָר וּדְבַר־שִׁפְתַּיִם אֶדְ־לִמְחָסוֹר׃
 24 עֲטֹרַת חֲכָמִים עֲשָׂרָם^a אוֹלֹת^b בְּסִילִים אוֹלֹת׃
 25 מִצִּיל נִפְשׁוֹת עַד אֲמֵת וַיִּפֹּחַ בְּזָבִים מְרָמָה׃
 26 בּוֹרֵאת יֵהוּזָה מִבִּטְחֻעָיו וּלְבָנָיו יֵהוּזָה מִתְסָה׃
 27 יִרְאֵת יֵהוּזָה מְקוֹר חַיִּים לְסוֹר מִמֶּקְשֵׁי מוֹת׃
 28 בְּרֶב־עַם הִדְרַת־מֶלֶךְ וּבְאַפָּס לֹאִם מַחֲתֵת רְזוֹן׃
 29 אֶרֶץ אֲפִים רַב־תְּבוּנָה וּקְצֵר־רוּחַ מְרִים אוֹלֹת׃
 30 חַיִּי בְּשָׂרִים לֵב מְרָפָא וּרְקֵב עֲצֻמּוֹת קִנְיָה׃
 31 עֲשֶׂק דָּל חֲרָף עֲשָׂהוּ וּמִכְבוֹז חָגַן אֲבוּזוֹ׃

v 9 crrp || 10^a sic M, id 11,21; 15,1 || ^b 6 וְ(וִין) || 11 6^b יַעֲמַד cf 12,7 || 12 l
 frt c 6 וְ(רְכִתִּי־מ' (cf 7,27); sic 6 etiam 16,25 || 13 l וְאַחֲרִית || 14 l וּמַמְעֲלָיו ||
 15 ^{oo} 1 frt (*responsum*) = יָבִין לְתִשׁוּבָה cf 6 εἴρηται εἰς μετάνοιαν || 16 6³³
 מִתְעַרֵּב || 17 6 יִשָּׂא || 18^a 1 frt c 6 נִחְלֹי cf Nu 34,17; Jos 19,49 || ^b = *expectare faciunt* (cf A ἀναμενοῦσι = יִכְתָּרוּ Hi 36,2), S *dividunt* || 21 l c K Vrs
 הַיָּדְעוּ . . חֶסֶד ? 1 יָדְעוּ 6 || ^b 1 יִשָּׂא > 6 (לֹא); 6³³ > 6 || 22^a > 6 6; עֲנִיִּים, Q עֲנִיִּים ||
 23^c prps אֶת־ (?) || ^d prps לַח (?) || 24^a 1 c 6 (πανουργος) עֲרָמָה || ^b 1 וְלֹוֹת || 25 prps מְרָמָה (?); 1 frt מְרָמָה cf syr רָמָה = διαβόλειν || 26 prps
 4,9 (cf 6) || 27 6 תוֹרַת cf 13,14 || 28^a 1 frt דֶּרֶךְ cf 20,29 || ^b 1 c Vrs רְזוֹן || 29 cf
 3,35; 6 ισχυρός = ?

- 32 בִּרְעֵתוֹ יִדְחָה רָשָׁע וְחִסָּה בְּמוֹתָיו צָדִיק׃
 33 בְּלֵב גִּבּוֹן תִּנּוּחַ חֲכָמָה וּבִקְרֹב כְּסִילִים^a תִּדְעֶֽב׃
 34 צִדְקָה תְרוֹמֶם-גּוֹי וְחֶסֶד לְאֲמִים חֲטָאת׃
 35 רִצּוֹן-מֶלֶךְ לַעֲבֹד מִשְׁכָּל וְעִבְרָתוֹ תִּהְיֶה מִבִּישׁ׃
 15¹ מַעֲנֶה-רֹדֶף יִשׁוּב^a חֲמָה וְדִבְר־עֶצֶב יַעֲלֶה^b-אָף׃
 2² לְשׁוֹן חֲכָמִים תִּיטִיב דַּעַת וּפִי כְסִילִים יַבִּיעַ אוֹלֹת׃
 3³ בְּכָל-מָקוֹם עֵינַי יִהְיֶה צִפּוֹת רָעִים וּטוֹבִים׃
 4⁴ מִרְפָּא לְשׁוֹן עֵץ חַיִּים וְסֵלֶף בָּהּ שֹׁכֵר בְּרוּחַ׃
 5⁵ אוֹיֵל יִנְאֵץ מוֹסֵר אֲבִיו וְשֹׁמֵר תּוֹכַחַת יַעֲרֹם׃
 6⁶ בֵּית צָדִיק חֶסֶן רַב וּבִתְבוּאַת^b רָשָׁע נֶעֱכֶרֶת^c׃
 7⁷ שִׁפְתֵי חֲכָמִים יִזְרוּ דַּעַת וְלֵב כְּסִילִים לֹא-כֵן׃
 8⁸ זָבַח רָשָׁעִים תּוֹעֵבֶת יִהְיֶה וּתְפִלַּת יֹשְׁרִים רִצּוֹנוֹ׃
 9⁹ תּוֹעֵבֶת יִהְיֶה דֶרֶךְ רָשָׁע וּמִדְּרֹךְ צִדְקָה יֵאָהֵב׃
 10¹⁰ מוֹסֵר רֵעַ לַעֲזֹב אֶרֶץ שׁוֹנֵא תּוֹכַחַת יָמוּת׃
 11¹¹ שְׂאוּל וְאַבְדּוֹן גִּגֹּד יִהְיֶה אָף כִּי-לְבוֹת בְּנֵי-אָדָם׃
 12¹² לֹא יֵאָהֵב-לֵץ הֹזֵק לֹא אֶל-חֲכָמִים לֹא יֵלֵךְ׃
 13¹³ לֵב שֹׁמֵחַ יִיטֵב פָּנִים וּבֶעֱצָבֹת-לֵב רוּחַ נִכְאָה׃
 14¹⁴ לֵב גִּבּוֹן יִבְקֹשׁ-דַּעַת וּפְנֵי כְסִילִים יִרְעֶה אוֹלֹת׃
 15¹⁵ כָּל-יָמָיו עֲנִי רָעִים וְטוֹב-לֵב מִשְׁתַּה תִּמְיֹד׃
 16¹⁶ טוֹב-מַעַס בִּירְאֵת יִהְיֶה מְאוּצֵר רַב וּמַהוֹמָה בּוֹ׃
 17¹⁷ טוֹב אֶרֶתֶת יֶרֶק וְאַהֲבַת-שֵׁם מִשׁוֹר אֲבוֹים וּשְׁנֹאֵה-בּוֹ׃
 18¹⁸ אִישׁ חֲמָה יִנְרֶה מְדוֹן וְאַרְךְ אֲפִים יִשְׁקִיט רִיב׃
 19¹⁹ דֶּרֶךְ עֶצֶל כְּמִשְׁכַּת^a חֶדֶק וְאַרְחַ יֹשְׁרִים^b סֵלְלָה׃
 20²⁰ בֶּן חָכֵם יִשְׁמַח-אֵב וּכְסִיל אָדָם בּוֹזֶה אִמּוֹ׃
 21²¹ אוֹלֹת שֹׁמְחָה לַחֲסֵר-לֵב וְאִישׁ תְּבוּנָה יִישַׁר-לֶכֶת׃
 22²² הַפֶּר מַחֲשָׁבוֹת בְּאֵין סוֹד וּבְרַב יוֹעֲצִים תִּקּוּם׃

32 l c 33 בְּתַמּוֹ || 33^a prps (?) כְּסִילִים cf ψ 38,8; Hi 15,27 || ^b dub; 33 ou διαγινώσκεται, cf 33 שְׁמִיּוֹתָא תְּתִידַע || 34 l c 35 וְחֶסֶד || 35 l c 36 (ἀφαιρείται cf 15,1 36 ἀπόλλυσιν) || Cp 15, 1^a cf Jes 9,11; ψ 78,38 || ^b cf ψ 78,31 || 2 l תִּשְׁתִּיף || 4 l frt רוּחַ cf Jes 65,14 || 6^a prps בְּבֵית || ^b prps וּתְבוּאַת (8MSS) || ^c l frt נִכְרַת vel נֶעֱכֶרֶת cf ^a et ^b || 7 Σ יִצְרוּ cf 20,28 || 12 36 אֶת- || 14 l c Q Vrs וּפִי, K וּפְנֵי || 19^a l c 36 (ἐστρωμέναι) || ^b l c 36 || 20 ° cf Gn 16,12; 8MSS 36 וּבִן-כְּסִיל || 22 36 + βουλή.

- 16 קָנָה^a חֲכָמָה מִה־טוֹב מִתְרוּץ. וְקָנֹת בַּיָּזָה נִבְחַר מִכֶּסֶף;
 17 מִסֵּלֶת יִשְׂרָיִם סוּר מִרָעָה שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ נִצֵּר דִּרְכּוֹ;
 18 לִפְנֵי־שֹׂכֵר גָּאוֹן וּלְפָנַי כְּשֹׁלֵן גְּבוּה רֹחַ;
 19 טוֹב שְׂפִלְרוּת אֶת־עֲנָיִים מִחֶלֶק שָׁלָל אֶת־גֵּאִים;
 20 מִשְׁכִּיל עַל־דָּבָר וּמִצָּא־טוֹב וּבִזְמַת בִּיהוּזָה אֲשֶׁרְיוֹ;
 21 לְחֶכֶם־לֵב וְקָרָא גִבּוֹן וּמִתֵּק שְׁפָתַיִם יִסִּיף לָקַח;
 22 מִקְדּוֹר חַיִּים שֶׁכֵּל בְּעָלָיו וּמוֹסֵר אֲוִלִים אֲוִלֹת;
 23 לֵב הָכֶם יִשְׁכִּיל פִּיהוּ וְעַל־שְׁפָתָיו יִסִּיף לָקַח;
 24 צוּף־דִּבְשׁ אִמְרֵי־גֵעַם מִתּוֹק לִנְפֶשׁ וּמִרְפָּא לְעַצֵּם;
 25 יֵשׁ דֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי־אִישׁ וְאַחֲרִיתָהּ דִּרְכֵי־מוֹת;
 26 נִפְשׁ עֲמַל עֲמָלָה לֹא כִי־אָכַף עָלָיו פִּיהוּ;
 27 אִישׁ בְּלִיעֵל כְּרָה^a רָעָה וְעַל־שְׁפָתָיו^b כָּאֵשׁ צָרָבָת;
 28 אִישׁ תִּהְפֹּכּוֹת יִשְׁלַח מְדוֹן וְנִרְנָן מִפְּרִיד אֱלוֹף;
 29 אִישׁ חָמֶס יִפְתָּה רָעָהוּ וְהִזְלִיכוֹ בְּדֶרֶךְ לֹא־טוֹב;
 30 עֵצָה^a עֵינָיו לַחֲשֹׁב^b תִּהְפֹּכּוֹת קֶרֶן שְׁפָתָיו כִּלְה רָעָה;
 31 עֲטֹרַת תְּפָאֶרֶת שִׁיבָה בְּדֶרֶךְ צִדְקָה תִּמְצָא;
 32 טוֹב אֶרֶךְ אַפִּים מִגִּבּוֹר וּמִשָּׁל בְּרוּחוֹ מִלֵּב עִיר;
 33 בַּחִיק יוֹטֵל אֶת־הַגּוֹרֵל וּמִיָּהוּזָה כָּל־מִשְׁפָּטוֹ;
 17¹ טוֹב פֶּת חֲרָבָה וְשִׁלּוֹה־כָּה מִבֵּית מֶלֶא זִבְחֵי־רִיב;
 2 עֶבֶד מִשְׁכִּיל יִמְשׁוֹל בֶּבֶן מִבֵּישׁ וּבִתְוֹךְ אֲחִים יַחֲלַק נִחְלָה;
 3 מִצִּרְף לִכְסֶף וְכוֹר לִזְהָב וּבִתֵּן לַבּוֹת יְהוּזָה;
 4 מִרָעָה מִקְשִׁיב עַל־שִׁפְת־אָוֶן שֹׁקֵר^a מִזִּין^b עַל־לִשׁוֹן הָוֶת;
 5 לַעֲגֹל לָרֶשׁ חֲרָף עֲשָׂהוּ שֹׁמֵחַ לֵאמֹר^a לֹא יִנָּקֶה^b;
 6 עֲטֹרַת זִקְנִים בְּנֵי בָנִים וְתִפְאֶרֶת בָּנִים אֲבוֹתָם;
 7 לֹא־נֹאמָה לְנִבֵּל^a שְׁפַת־יִתְר^b אֵף כִּי־לִנְדִיב שִׁפְת־שֹׁקֵר;
 8 אֲבֹן־חֵן הַשְׁחֹד בְּעֵינָי בְּעָלָיו אֶל־כָּל־אֲשֶׁר יִפְגֶּה וְשֹׁכִיל;
 9 מִכֶּסֶף־פֶּשַׁע מִבִּקֵּשׁ אֲהַבָה וְשִׁנָּה בְּדָבָר מִפְּרִיד אֱלוֹף;

16^a 11MSS קָנָה; 1 c 1MS ט קָנָה || ^b dl || 17 ט + add || 19 1 c Q עֲנָיִים, || פֹּר (16,30) ט ^a || 22 1 c ט 8 לְבַע' || 25 °° cf 14,12 || 26 inc || 27^a ט (16,30) || עֲנָיִים K ||
 עֲצֵם || 28 sic 11 (1 min); Or^{Ka} וְנִרְנָן || 30^a cf ψ 32,8; prps ? || תִּזוֹ — Q || 31 1 c ט 11 יִחֲשֹׁב || Cp 17, 4^a prps (?) מִשְׁקֵר cf 1S 15,29 || ^b = מאוֹזֵן
 Jes 33,15 || 5^a 1 f1t c ט 11 לֵאמֹר || ^b ט + add || 6 ט + add (= 6^A post 17,4) || 7^a prps נָבִין, sed cf Jes 32,5 || ^b inc; .ט πικρα = יִשָּׁר ?

- 10 תַּחַת^a נַעֲרָה בַּמִּבִּין^b מִהֲכֹזֶת כָּסִיל מֵאָה:
 11 אֶךְ-מִרִי יִבְקֹשׁ-רָע וּמִלֶּאךְ אֲכֹזְרִי יִשְׁלַח-כּוֹ:
 12 פָּגוּשׁ דָּב שֶׁכּוֹל בְּאִישׁ וְאֶל-כָּסִיל בְּאוֹלָתוֹ:
 13 מֵשִׁיב רָעָה תַּחַת טוֹבָה לֹא-תִמְיֹשׁ רָעָה מִבֵּיתוֹ:
 14 פּוֹטֵר מִים^a רֹאשִׁית מָדוֹן וּלְפָנָי הִתְנַלַּע^b הָרִיב גָּטוּשׁ^b:
 15 מִצְדִּיק רָשָׁע וּמִרְשִׁיעַ צְדִיק תּוֹעֵבֶת יִהְיֶה גַם-שְׁנֵיהֶם:
 16 לָמָּה-זֶּה מִתּוֹר בֶּיד-כָּסִיל לִקְנוֹת חֲכָמָה וְלֵב-אִיֹן:
 17 בְּכָל-עֵת אֲהַב הָרָע וְאֶח לְצָרָה יוֹלֵד:
 18 אָדָם חֹסֵר-לֵב תִּקַּע בָּהּ עֹרֵב עֲרֹפָה לְפָנָי רָעָהוּ:
 19 אֲהַב פֶּשַׁע אֲהַב מִצָּה מִגְבִּיָּה פִתְחוֹ מִבְּקֹשׁ-שָׁבֵר:
 20 עֲקֹשׁ-לֵב לֹא יִמְצָא-טוֹב וְנִהפֹךְ בְּלִשׁוֹנוֹ יַפּוֹל בְּרָעָה:
 21 יֵלֵד כָּסִיל לְתוֹנָה^a לוֹ וְלֹא יִשְׁמַח אָבִי נָבֵל^b:
 22 לֵב שֹׂמֵחַ יֵיטֵב גִּיהָ וְרוּחַ נִכְאָה תִּבְכֶּשׁ-גִּרָם:
 23 שֹׁחַד מִחֶק רָשָׁע יִקַּח לְהַטּוֹת אֲרָחוֹת מִשְׁפָּט:
 24 אֶת-פָּנָי מִבֵּין חֲכָמָה וְעֵינַי כָּסִיל בְּקִצֵּה-אָרֶץ:
 25 כַּעַס לֹאבִיו בֵּין כָּסִיל וּמִמֶּר לְיוֹלְדָתוֹ:
 26 גַּם עָנּוּשׁ לְצְדִיק לֹא-טוֹב לְהַכּוֹת נְדִיבִים עַל-יִשְׁרָ:
 27 חוֹשֵׁךְ אֲמָרוּ יוֹדֵעַ דַּעַת וְקֶר-רוּחַ אִישׁ תִּבּוּנָה:
 28 גַּם אִוִּיל מִחֲרִישׁ חֶכֶם יִחַשֵׁב אִטֵּם שֹׁפְתֵיו נָבוֹן:
 18 לְתֹאזָה יִבְקֹשׁ גִּפְרֹד בְּכָל-תּוֹשִׁיָּה יִתְנַלַּע:
 2 לֹא-יִחַפֵּץ כָּסִיל בְּתִבּוּנָה כִּי אִם-בְּהִתְנַלּוֹת לְכוֹ:
 3 בְּכוֹא-רָשָׁע בָּא גַם-כּוֹזֵוֹ וְעַם-קִלּוֹן חֲרָפָה:
 4 מִים עֲמֻקִּים דִּבְרֵי פִי-אִישׁ נָחַל נִבֵּעַ מְקוֹר חֲכָמָה:
 5 שֹׂאת פְּנֵי-רָשָׁע לֹא-טוֹב לְהַטּוֹת צְדִיק בְּמִשְׁפָּט:
 6 שֹׁפְתֵי כָסִיל יִבְאוּ בְּרִיב וּפְיוֹ לְמַהֲלָמוֹת יִקְרָא:
 7 פִי-כָסִיל מִחֲתָה-לוֹ וּשְׁפָתָיו מוֹקֵשׁ גִּפְשׁוֹ:
 8 דִּבְרֵי גִרְוֹן כְּמַתְּלֵה-מִים^a וְהֵם יִרְדּוּ חֲדָרֵי-בֶטֶן:

10 ^a radix תחת (חתת) || ^b לב מבין || 11 ^a איש ? || 13 K ריב || 14 ^a 1 c ט ? מלים || ^{b-b} dub; ט σῶσις καὶ μᾶχη = תמוש, Q תמוש || 16 ט + 19b + 20b || 17 ט + add ? || 21 ^a 1 frt תונה || ^b ט + add || 22 1 גנה vel גויה cf 38 || 24 ^a Var^G בקץ הארץ || 26 1 prb יתר cf ψ 31,24 || 27 1 c K וקר, Q יקר || 28 > 38 || Cp 18, 1 1 prb c ט (προφάσις) לתאנה cf Jdc 14,4 || 2 1 frt c ט (ἀπορροσύνη) בהוללות || 4 1 frt c 8MSS ט חיים || pr v 8 ט 19,15 || ^a 1 frt formam vbi חלה dulce esse cf 26,22⁶.

- 9 גם מתרפה במלאכתו אח הוא לבעל משחית:
 10 מגדל-עז שם יהוה בוי-רוץ צדיק ונשגב:
 11 הון עשיר קרית עוז וכחומה נשגבה במשפתו:
 12 לפני-שבר יגבה לב-איש ולפני כבוד ענוה:
 13 משיב דבר בטרם ישמע אולת היא-לו וכלמה:
 14 רוח-איש יכלכל מחלהו ורוח נכאה מי ישאנה:
 15 לב גבון יקנה-דעת ואזן חכמים תבקש-דעת:
 16 מתן אדם ירחיב לו ולפני גדלים ינחנו:
 17 צדיק הראשון בריבו יבא רעהו וחקרו:
 18 מדונים ישיבת הנזל ובין עצומים יפריד:
 19 אח נפשע^a מקרית-עז^b ומדונים^c כבריח ארמון:
 20 מפרי פי-איש תשבע בטנו תבואת שפתיו ישבע:
 21 מות וחיים ביד-לשון ואהביה יאכל פריה:
 22 מצא אשה^a מצא טוב ויפק רצון מיהוה^b:
 23 תחנונים ידבר-רש ועשיר יענה עזות:
 24 איש^a רעים להתרועע^b ויש אהב דבק מאח:
 19¹ טוב רש הזלך בתמו מעקש שפתיו^a והוא כסיל^b:
 2 גם בלא-דעת נפש לא-טוב ואין ברגלים חוטא:
 3 אולת אדם תסלף דרכו ועל-יהוה יזעף לבו:
 4 הון יסיף רעים רבים ודל מרעהו יפרד:
 5 עד שקרים לא ינקה ויפית כוזבים לא ימלט:
 6 רבים יחלו פני-גדיב וכל-הרע לאיש מתן:
 7 כל אחי-רש ושנאהו אף כי מרעהו^a רחקו ממנו^b
 [מרדף^d אמרים לא-המה^c:
 8 קנה-לב אהב נפשו שמר תבונה למצא-טוב:
 9 עד שקרים לא ינקה ויפית כוזבים יאבד:

10 prps ירום || 11 in $\mathfrak{S}\mathfrak{S}\mathfrak{U}$ a שכך = סכך || 14 $\mathfrak{U}$ (θεράπων φρόνιμος)
 מחלהו || 15 l frt בינה vel מומה cf $\mathfrak{U}$ || 17 l c Q ובא, K יבא || 19^a dub; $\mathfrak{S}\mathfrak{S}\mathfrak{U}$
 נושע || $\mathfrak{S}\mathfrak{S}\mathfrak{U}$ ב' ק' || ^c Q ומדונים, K ומדונים || 20 sic Occ et
 Or^{Ka} || 22^a 1MS^{Ken} (ras) $\mathfrak{S}\mathfrak{S}\mathfrak{U}^{\text{MSS}}$ + מוכה || ^b $\mathfrak{U}$ + add || v 23—19,2 > $\mathfrak{U}$ ||
 24^a 1 c MSS^G $\mathfrak{S}\mathfrak{S}\mathfrak{U}$ יש || ^b $\mathfrak{U}^{\text{MSS}}$ $\mathfrak{S}\mathfrak{S}\mathfrak{U}$ להתרעות; l m || Cp 19, 1^a l c ca 40MSS
 $\mathfrak{S}\mathfrak{S}\mathfrak{U}$ et 28,6 דרכיו || ^b l c $\mathfrak{S}$ et 28,6 עשיר || 4 = *amicus eius* || 7^a = מרעהו || ^b $\mathfrak{U}$
 + 3 hemistichos; tertius δ πολλὰ κακοποιῶν τελεσιουργεῖ κακίαν vid pars
 altera ^{c-c} || ^d $\mathfrak{U}$ $\delta\varsigma$ δὲ ἐπεθίζει || ^e K $\mathfrak{U}$ לא, Q לו || ^f $\mathfrak{U}$ σωθήσεται.

- 10 לֹא-נֶאֱמָרָה לְכַסִּיל תַּעֲנוּג אִם כִּי-לַעֲבֹד וּמִשָּׁל בְּשָׂרִים:
 11 שֶׁכֶּל אָדָם הָאָרִיךְ אָפוּ וְתַפְאֲרָתוֹ עֲבַר עַל-פֶּשַׁע:
 12 גֵּהֶם בְּכַפִּיר זַעַף מֶלֶךְ וּכְטַל עַל-עֵשֶׁב רְצוֹנוֹ:
 13 הַנּוֹת לְאֲבִיו בֶּן כָּסִיל וְדִלָּף טֹרֵד מִדִּינִי אִשָּׁה:
 14 בֵּית וְהוֹן נִחְלַת אֲבוֹת וּמִיָּהוּהָ אִשָּׁה מִשְׁכָּלֶת:
 15 עֲצָלָה תַפִּיל תַרְדֵּמָה וְנִפְשׁ רַמְיָה תִרְעָב:
 16 שֹׁמֵר מִצְוַת שֹׁמֵר נִפְשׁוֹ בַּזֹּהָה^a דִּרְכֵּיו^b יוֹמֶת^c:
 17 מִלֹּהֶה יִהְיֶה חֲזוֹן דָּל וְנִמְלֹז יִשְׁלֹם-לֹז:
 18 יֹסֵר בֶּנֶךְ כִּי-יֵשׁ תַקְנוֹהָ וְאֶל-הַמִּיתָוֹ אֶל-תִּשָּׂא נִפְשׁוֹ:
 19 גִּרְלָה^a חֲמָה נִשָּׂא עֵנֶשׁ^b כִּי אִם-תִּצְלִי וְעוֹד תּוֹסֶף^b:
 20 שִׁמְעַע עֲצָה וְקִבֵּל מוֹסֵר לְמַעַן תִּחְבֶּם בְּאֲחֵרֶיךָ:
 21 רַבּוֹת מִחֲשָׁבוֹת בְּלִב־אִישׁ וְעֲצַת יְהוָה הִיא תִקּוּם:
 22 תִּבְאֹת אָדָם חֶסֶדוֹ וְטוֹב-רֹשׁ מֵאִישׁ כָּזָב:
 23 יִרְאֵת יְהוָה לַחַיִּים וְשִׁבְעַע יֵלִין בַּל-יִפְקֹד רָע:
 24 טֶמֶן עֲצָל יָדוֹ בַּצִּלְחַת גַּם-אֶל-פִּיהוֹ לֹא יִשְׁיבֶנָּה:
 25 לֶץ תִּכָּה וּפְתִי יַעֲרֵם וְהוֹכִיחַ לְנִבּוֹן וּבֵין דָּעֵת:
 26 מִשְׁדֹּד-אֵב יִבְרִיחַ אִם בֶּן מִבִּישׁ וּמַחְפִּיר:
 27 חֲדַל-בְּנִי לִשְׁמַע מוֹסֵר לְשִׁנּוֹת מֵאֲמַר־דָּעֵת:
 28 עַד בְּלִיעַל יֵלִין מִשְׁפָּט וּפִי רָשָׁעִים יִבְלַע-אֹוֹן:
 29 נִכְוֹנוֹ לִלְצִים שְׁפָטִים וּמִהֲלֻמוֹת לָגוּ כָסִילִים:
 20¹ לֶץ הֵינִי הֵמָּה שֹׁכֵר וְכָל-שָׁנָה בֹּז לֹא יִחְבֶּם:
 2² גֵּהֶם בְּכַפִּיר אֵימָת^a מֶלֶךְ מִתַּעֲבָרוֹ^b חוֹטֵא^c נִפְשׁוֹ:
 3 כְּבוֹד לְאִישׁ שִׁבַת מְרִיב וְכָל-אֹוִיל יִתְגַּלַּע:
 4 מִחֲרָף עֲצָל לֹא יִחָרֵשׁ יִשְׁאֵל בִּקְצִיר וְאֵין:
 5 מִים עִמָּקִים עֲצָה בְּלִב־אִישׁ וְאִישׁ תְּבוּנָה יִדְלָנָה:
 6 רַב־אָדָם יִקְרָא אִישׁ חֶסֶדוֹ וְאִישׁ אֱמוּנִים מִי יִמָּצֵא:

II 1 c SAΘ הָאָרִיךְ || 16^a 1 c Vrs ובזה || ^b prps דָּכַר cf 13,13 || ^c KSΘ
 וְיָמָת, QO^c || 18^{oo} Θ εἰς δὲ ὕβριν (= אֶל-זֶדוֹן ?); 1 frt AI || 19^a Θ SΘ^c נָבַר; 1 c
 QO^{cc} גִּדְלָה (QOrOrKa); K גִּרָל || ^{b-b} crpp || 20 prps בְּאֲחֵרֶיךָ || 22 1 c Θ
 וְשִׁנּוֹת 27 || (בְּחִצֵּן) Θ εἰς τὸν κόλπον (αὐτοῦ) || 24 Θ || יִפְחֹד ? 23 1 || תְּבוּאוֹת
 (cf Θ) || 28 1 || יִבְיַע (יָלַע) || 29 OrKa שְׁפָטִים; 1 c Θ שׁוֹטִים vel שְׁכָטִים Cp 20,
 2^a prps אִמֵּר vel אִמְרִי (אִמְרָת) || ^b = is qui eum lacessit ? || ^c cf 8,36:
 prps חָמַם cf ibidem || 3 1 frt c Θ שׁוֹב; prps שִׁבַת || 4 KΘ יִשְׁאֵל QSa ||
 6^{oo} SΘ^c חָסֵד וְחָסֵד חָסֵד (א' חָסֵד) || 1 ? AI.

7 מִתְּהִלָּךְ בְּתִמְזוֹ צִדִּיק אֲשֶׁרִי בָגִינוּ אַחֲרָיו:
 8 מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל-כִּסֵּא־דִין מִזְרָה בְּעֵינָיו כָּל-רָע:
 9 מִי־אָמַר זִכְרִיתִי לִבִּי טָהֲרִיתִי מִחַטָּאתִי:
 10^a אָבִן וְאָבִן אִיפָּה וְאִיפָּה תוֹעֵבֶת יִהְיֶה גַם-שְׁנֵיהֶם:
 11 גַּם בְּמַעֲלָיו יִתְנַכֵּר-נָעַר אִם-יֶןֶד וְאִם-יֹשֶׁר פִּעְלֹו:
 12 אֲנִן שֹׁמֵעַת וְעֵין רֹאֶה יִהְיֶה עֲשֵׂה גַם-שְׁנֵיהֶם:
 13 אֶל-תִּתְּאֶהֱב שְׁנָה פֶן-תִּוְרָשׁ^a פָּקַח עֵינֶיךָ שִׁבַּע-לֶחֶם:
 14^a רַע רַע יֹאמַר הַקּוֹנֶה וְאֹזֵל לוֹ אִזּוֹ יִתְּהַלֵּל:
 15 יֵשׁ זֶהָב וְרֶכֶת-פְּנִינִים וְכָלִי יִקָּר שְׁפִתֵי-דָעַת:
 16 יִלְקַח-בִּגְדֹו כִּי-עָרַב זָר וְבָעַד נִכְרִים חִבְּלָהוּ:
 17 עָרַב לְאִישׁ לֶחֶם שֹׁקֵר וְאַחֵר יִמְלֹא-פִיהוּ חֲצָץ:
 18 מִחֲשָׁבוֹת בַּעֲצָה תִפּוֹן וּבִתְחִבָּלוֹת עֲשֵׂה מִלְחָמָה:
 19 גְּזֹלָה סוֹד הוֹלֵךְ רַכִּיל וּלְפָתָה שֹׁפְתִיו לֹא תִתְּעָרֵב:
 20 מִקָּלֵל אָבִיו וְאִמּוֹ יִדְעֵךְ גֵּרוֹ בְּאִישׁוֹן חֲשָׁד:
 21 גִּחְלָה מִבְּחִלָּת בְּרֹאשׁוֹנָה וְאַחֲרִיתָהּ לֹא תִבְרָךְ:
 22 אֶל-תֹּאמַר אֲשֶׁלְמָה-רַע קִנְיָה לִיהִזָּה וַיִּשָּׁע לָךְ:
 23 תוֹעֵבֶת יִהְיֶה אָבִן וְאָבִן וּמֵאֲזִנִּי מִרְמָה לֹא-טוֹב:
 24 מִיִּהְיֶה מַצְעֲדֵי-גֶבֶר וְאָדָם מִה-יִבִּין דָּרְכּוֹ:
 25 מוֹקֵשׁ אָדָם יִלְעַע קָדֵשׁ וְאַחֵר גְּדִרִים לְבָקֵר:
 26 מִזְרָה רְשָׁעִים מֶלֶךְ חָכִם וַיִּשָּׁב^a עֲלֵיהֶם אוֹפֶן^b:
 27 גֵּר יִהְיֶה נִשְׁמַת אָדָם חִפְּשׁ כָּל-חֲדָרֵי-בֵטֶן:
 28 חֶסֶד וְאֵמֶת יִצְרוּ-מֶלֶךְ וְסָעַד בְּחֶסֶד כִּסְאוֹ:
 29 תִּפְאָרֶת בַּחֲוִירִים כָּחֶם וַהֲרָר זִקְנִים שִׁיבָה:
 30 חֲבָרוֹת פָּצַע תִּמְרִיק בָּרַע וּמִפּוֹת חֲדָרֵי-בֵטֶן:
 21¹ פִּלְגֵי-מַיִם לִב-מֶלֶךְ בִּיד־יִהְיֶה עַל-כָּל-אֲשֶׁר יִחַפֵּץ יִטְנֶוּ:
 2² כָּל-דֶּחֶךְ אִישׁ יֵשֶׁר בְּעֵינָיו וְתִכֵּן לִבּוֹת יִהְיֶה:
 3 עֲשֵׂה צִדְקָה וּמִשְׁפָּט נִבְחָר לִיהִזָּה מִזִּבְחַת:

10—13 6 post 22 || II 6 דָּרְכּוֹ; 1 ? M || 13^a שֶׁט תוֹרָשׁ a רוֹשׁ cf IS 2,7 ||
^b 1 frt c Vrs 'ושב' || 14—19 > 6 || 16 Q 6 נִכְרִיָּה; 1 c K 6 נִכְרִים vel c S 6 נִכְרִי ||
 18 prps 20 K 6 שֹׁן בְּאִישׁוֹן; 1 c Q 6 בְּאִישׁוֹן cf 7,9 || 21 1 c ca 50 MSS
 mlt Edd Q 6 שֶׁט מִבְּחִלָּת, K מִבְּחִלָּת || 25 a לעַע cf Hi 6,3 ? || 26^a 1 ? וַיִּשָּׁב ||
^b prps 27 cf ψ 94,23 || 27 prps ? נִצָּר || 28 1 c 6 בְּצִדָּק 6 || 30 °° dub (K
 תִּקְרִינָה ב' (σουαντᾱ κακοῖς); 1 ? c 6 (—רוק Q, תִּמְרִיק).

- 31 סוֹם מוֹכֵן לַיּוֹם מִלֶּחֶמָה וְלַיהוָה הַתְּשׁוּעָה:
 22 1 נִבְחַר שֵׁם מַעֲשֵׂר רַב מִכֶּסֶף וּמִזָּהָב תָּן טוֹב:
 2 עֲשִׂיר וָרֶשׁ נִפְגְּשׁוּ עֲשֵׂה כָלֶם יְהוָה:
 3 עָרוֹם וְרָאָה רָעָה וַיִּסְתָּר וּפְתָיִים עָבְרוּ וַנִּעֲנְשׁוּ:
 4 עֵקֶב עֲנָוָה יִרְאֵת יְהוָה עֲשֵׂר וְכָבוֹד וַחַיִּים:
 5 צַנִּים^a פְּתִים^b בְּדֶרֶךְ עֲקָשׁ שׁוֹמֵר נִפְשׁוֹ יִרְחַק מֵהֶם:
 6 חֲנֹךְ לַנֶּעַר עַל־פִּי דְרָכָו גַּם כִּי־יִזְקִין לֹא־יִסּוּר מִפָּנָה:
 7 עֲשִׂיר בְּרָשִׁים יִמְשׁוֹל וְעַבְד לֹהֵה לְאִישׁ מְלֹוָה:
 8 זֹרֵעַ עוֹלָה יִקְצוֹר־אָוֶן וְשֹׁבֵט^b עֲבָרָתָו^c יִכְלֶה^d:
 9 טוֹב־עֵין הוּא יִבְרָךְ כִּי־נָתַן מִלֶּחֶמָו לִדָּל:
 10 גֵּרֶשׁ לֹץ וַיֵּצֵא מִדּוֹן וַיִּשְׁבֹּת דֵּין וּקְלוֹן:
 11 אֲהַב^a טְהוֹר־לֵב^b לֵב^c תָּן שְׁפָתָיו רַעְהוּ^d מִלֶּךְ:
 12 עֵינָיו יְהוָה נִצְרוּ דַעַת וַיִּסְלֹף דְּבָרֵי בְגֵד:
 13 אָמַר עֲצֹל אָרִי בַחוּץ בְּתוֹךְ רַחֲבוֹת אֲרָצָה:
 14 שׁוֹחֶה עֲמָקָה פִּי זָרוֹת^a זָעוֹם יְהוָה יִפּוֹל־שָׁם^b:
 15 אֲוִלֹת קְשׁוּרָה בְּלֵב־נֶעַר שֹׁבֵט מוֹסֵר יִרְחִיקָנָה מִפָּנָו:
 16 עֲשֵׂק דָּל לְהַרְבוֹת לוֹ נָתַן לְעֲשִׂיר אֶדְ-לִמְחִסּוֹר:
 17 אֵט אֲזַנֹּה וְשָׁמַע דְּבָרֵי חֲכָמִים וְלִבָּהּ תַּשְׁעִית לְדַעְתִּי^b:
 18 כִּי־נָעִים כִּי־תִשְׁמְרֶם בְּבִטָּנָה יִכְנוּ יַחֲדוֹ עַל־שְׁפָתֶיךָ:
 19 לַהֲיוֹת בִּיהוָה מִבִּטָּחָה הוֹדַעְתִּיךָ הַיּוֹם אֶף־אֲתָה:
 20 הֲלֹא^a כִּתְבֹתִי לָךְ^b שְׁלֹשׁוֹם^c בְּמַעֲצוֹת וְדַעַת:
 21 לְהוֹדִיעֶךָ קִשְׁטִי^a אֲמַרְי אֲמַת^a לְהָשִׁיב אֲמָרִים^b אֲמַת לְשִׁלְחֶךָ:
 22 אֶל־תִּגְזֹל־דָּל כִּי כָל־הוּא וְאֶל־תִּדְכָּא עָנִי בַשָּׁעַר: ׀

Cp 22, 1 טט + טז || 3 K וַיִּסְתָּר (vel 'וי'), Q וַיִּסְתָּר cf 27,12 || 4 l וַיִּרְ' || 5^a prps (?) צַנִּים (נִשְׁבָּא) cf Hi 18,9 || 6 v וַיִּפ' || 7 l c Vrs וַיִּפ' || 8^a K יִקְצוֹר, Q יִקְצֹר || 9^b prps ? וְשֹׁבֵט et frumentum || 10^c עֲבָדָתוֹ || 11^d inc; ט || 12^a K וְהוֹר, Q וְהוֹר || 13^a ins c ט יהוה (cf טט) || 14^b K וְהוֹר, Q וְהוֹר || 15^c ins c ט (δεκτοὶ δὲ αὐτῷ πάντες ἄμωμοι [MSS + ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν]) (vel וְנִצְוָנוּ כָּל תַּמִּימִים (תַּמִּימִי דֶרֶךְ) || 16^d frt nonn vb exc || 17^e l ? c ט || 18^a K וְהוֹר, Q וְהוֹר || 19^b K וְהוֹר, Q וְהוֹר || 20^c ins c ט (δεκτοὶ δὲ αὐτῷ πάντες ἄμωμοι [MSS + ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν]) (vel וְנִצְוָנוּ כָּל תַּמִּימִים (תַּמִּימִי דֶרֶךְ) || 21^a ins frt לְאֲמָרִי (cf 4,20; ט invers) et l אֲזַנֹּה et חֲכָמִים: || 22^b l חֲכָמִים: || 23^c l חֲכָמִים: || 24^d l חֲכָמִים: || 25^e l חֲכָמִים: || 26^f l חֲכָמִים: || 27^g l חֲכָמִים: || 28^h l חֲכָמִים: || 29ⁱ l חֲכָמִים: || 30^j l חֲכָמִים: || 31^k l חֲכָמִים: || 32^l l חֲכָמִים: || 33^m l חֲכָמִים: || 34ⁿ l חֲכָמִים: || 35^o l חֲכָמִים: || 36^p l חֲכָמִים: || 37^q l חֲכָמִים: || 38^r l חֲכָמִים: || 39^s l חֲכָמִים: || 40^t l חֲכָמִים: || 41^u l חֲכָמִים: || 42^v l חֲכָמִים: || 43^w l חֲכָמִים: || 44^x l חֲכָמִים: || 45^y l חֲכָמִים: || 46^z l חֲכָמִים: || 47^{aa} l חֲכָמִים: || 48^{ab} l חֲכָמִים: || 49^{ac} l חֲכָמִים: || 50^{ad} l חֲכָמִים: || 51^{ae} l חֲכָמִים: || 52^{af} l חֲכָמִים: || 53^{ag} l חֲכָמִים: || 54^{ah} l חֲכָמִים: || 55^{ai} l חֲכָמִים: || 56^{aj} l חֲכָמִים: || 57^{ak} l חֲכָמִים: || 58^{al} l חֲכָמִים: || 59^{am} l חֲכָמִים: || 60^{an} l חֲכָמִים: || 61^{ao} l חֲכָמִים: || 62^{ap} l חֲכָמִים: || 63^{aq} l חֲכָמִים: || 64^{ar} l חֲכָמִים: || 65as l חֲכָמִים: || 66^{at} l חֲכָמִים: || 67^{au} l חֲכָמִים: || 68^{av} l חֲכָמִים: || 69^{aw} l חֲכָמִים: || 70^{ax} l חֲכָמִים: || 71^{ay} l חֲכָמִים: || 72^{az} l חֲכָמִים: || 73^{ba} l חֲכָמִים: || 74^{bb} l חֲכָמִים: || 75^{bc} l חֲכָמִים: || 76^{bd} l חֲכָמִים: || 77^{be} l חֲכָמִים: || 78^{bf} l חֲכָמִים: || 79^{bg} l חֲכָמִים: || 80^{bh} l חֲכָמִים: || 81^{bi} l חֲכָמִים: || 82^{bj} l חֲכָמִים: || 83^{bk} l חֲכָמִים: || 84^{bl} l חֲכָמִים: || 85^{bm} l חֲכָמִים: || 86^{bn} l חֲכָמִים: || 87^{bo} l חֲכָמִים: || 88^{bp} l חֲכָמִים: || 89^{bq} l חֲכָמִים: || 90^{br} l חֲכָמִים: || 91^{bs} l חֲכָמִים: || 92^{bt} l חֲכָמִים: || 93^{bu} l חֲכָמִים: || 94^{bv} l חֲכָמִים: || 95^{bw} l חֲכָמִים: || 96^{bx} l חֲכָמִים: || 97^{by} l חֲכָמִים: || 98^{bz} l חֲכָמִים: || 99^{ca} l חֲכָמִים: || 100^{cb} l חֲכָמִים: || 101^{cc} l חֲכָמִים: || 102^{cd} l חֲכָמִים: || 103^{ce} l חֲכָמִים: || 104^{cf} l חֲכָמִים: || 105^{cg} l חֲכָמִים: || 106^{ch} l חֲכָמִים: || 107^{ci} l חֲכָמִים: || 108^{cj} l חֲכָמִים: || 109^{ck} l חֲכָמִים: || 110^{cl} l חֲכָמִים: || 111^{cm} l חֲכָמִים: || 112^{cn} l חֲכָמִים: || 113^{co} l חֲכָמִים: || 114^{cp} l חֲכָמִים: || 115^{cq} l חֲכָמִים: || 116^{cr} l חֲכָמִים: || 117^{cs} l חֲכָמִים: || 118^{ct} l חֲכָמִים: || 119^{cu} l חֲכָמִים: || 120^{cv} l חֲכָמִים: || 121^{cw} l חֲכָמִים: || 122^{cx} l חֲכָמִים: || 123^{cy} l חֲכָמִים: || 124^{cz} l חֲכָמִים: || 125da l חֲכָמִים: || 126^{db} l חֲכָמִים: || 127^{dc} l חֲכָמִים: || 128^{dd} l חֲכָמִים: || 129de l חֲכָמִים: || 130^{df} l חֲכָמִים: || 131^{dg} l חֲכָמִים: || 132^{dh} l חֲכָמִים: || 133^{di} l חֲכָמִים: || 134^{dj} l חֲכָמִים: || 135^{dk} l חֲכָמִים: || 136^{dl} l חֲכָמִים: || 137^{dm} l חֲכָמִים: || 138^{dn} l חֲכָמִים: || 139do l חֲכָמִים: || 140^{dp} l חֲכָמִים: || 141^{dq} l חֲכָמִים: || 142^{dr} l חֲכָמִים: || 143^{ds} l חֲכָמִים: || 144^{dt} l חֲכָמִים: || 145^{du} l חֲכָמִים: || 146^{dv} l חֲכָמִים: || 147^{dw} l חֲכָמִים: || 148^{dx} l חֲכָמִים: || 149^{dy} l חֲכָמִים: || 150^{dz} l חֲכָמִים: || 151^{ea} l חֲכָמִים: || 152^{eb} l חֲכָמִים: || 153^{ec} l חֲכָמִים: || 154^{ed} l חֲכָמִים: || 155^{ee} l חֲכָמִים: || 156^{ef} l חֲכָמִים: || 157^{eg} l חֲכָמִים: || 158^{eh} l חֲכָמִים: || 159^{ei} l חֲכָמִים: || 160^{ej} l חֲכָמִים: || 161^{ek} l חֲכָמִים: || 162^{el} l חֲכָמִים: || 163^{em} l חֲכָמִים: || 164^{en} l חֲכָמִים: || 165^{eo} l חֲכָמִים: || 166^{ep} l חֲכָמִים: || 167^{eq} l חֲכָמִים: || 168er l חֲכָמִים: || 169^{es} l חֲכָמִים: || 170^{et} l חֲכָמִים: || 171^{eu} l חֲכָמִים: || 172^{ev} l חֲכָמִים: || 173^{ew} l חֲכָמִים: || 174^{ex} l חֲכָמִים: || 175^{ey} l חֲכָמִים: || 176^{ez} l חֲכָמִים: || 177^{fa} l חֲכָמִים: || 178^{fb} l חֲכָמִים: || 179^{fc} l חֲכָמִים: || 180^{fd} l חֲכָמִים: || 181^{fe} l חֲכָמִים: || 182^{ff} l חֲכָמִים: || 183^{fg} l חֲכָמִים: || 184^{fh} l חֲכָמִים: || 185^{fi} l חֲכָמִים: || 186^{fi} l חֲכָמִים: || 187^{gj} l חֲכָמִים: || 188^{gk} l חֲכָמִים: || 189^{gl} l חֲכָמִים: || 190^{gm} l חֲכָמִים: || 191^{gn} l חֲכָמִים: || 192^{go} l חֲכָמִים: || 193^{gp} l חֲכָמִים: || 194^{gq} l חֲכָמִים: || 195^{gr} l חֲכָמִים: || 196^{gs} l חֲכָמִים: || 197^{gt} l חֲכָמִים: || 198^{gu} l חֲכָמִים: || 199^{gv} l חֲכָמִים: || 200^{gw} l חֲכָמִים: || 201^{gx} l חֲכָמִים: || 202^{gy} l חֲכָמִים: || 203^{gz} l חֲכָמִים: || 204^{ha} l חֲכָמִים: || 205^{hb} l חֲכָמִים: || 206^{hc} l חֲכָמִים: || 207^{hd} l חֲכָמִים: || 208^{he} l חֲכָמִים: || 209^{hf} l חֲכָמִים: || 210^{hg} l חֲכָמִים: || 211^{hh} l חֲכָמִים: || 212^{hi} l חֲכָמִים: || 213^{hj} l חֲכָמִים: || 214^{hk} l חֲכָמִים: || 215^{hl} l חֲכָמִים: || 216^{hm} l חֲכָמִים: || 217^{hn} l חֲכָמִים: || 218^{ho} l חֲכָמִים: || 219^{hp} l חֲכָמִים: || 220^{hq} l חֲכָמִים: || 221^{hr} l חֲכָמִים: || 222^{hs} l חֲכָמִים: || 223^{ht} l חֲכָמִים: || 224^{hu} l חֲכָמִים: || 225^{hv} l חֲכָמִים: || 226^{hw} l חֲכָמִים: || 227^{hx} l חֲכָמִים: || 228^{hy} l חֲכָמִים: || 229^{hz} l חֲכָמִים: || 230^{ia} l חֲכָמִים: || 231^{ib} l חֲכָמִים: || 232^{ic} l חֲכָמִים: || 233^{id} l חֲכָמִים: || 234^{ie} l חֲכָמִים: || 235^{if} l חֲכָמִים: || 236^{ig} l חֲכָמִים: || 237^{ih} l חֲכָמִים: || 238ⁱⁱ l חֲכָמִים: || 239^{ij} l חֲכָמִים: || 240^{ik} l חֲכָמִים: || 241^{il} l חֲכָמִים: || 242^{im} l חֲכָמִים: || 243ⁱⁿ l חֲכָמִים: || 244^{io} l חֲכָמִים: || 245^{ip} l חֲכָמִים: || 246^{iq} l חֲכָמִים: || 247^{ir} l חֲכָמִים: || 248^{is} l חֲכָמִים: || 249^{it} l חֲכָמִים: || 250^{iu} l חֲכָמִים: || 251^{iv} l חֲכָמִים: || 252^{iw} l חֲכָמִים: || 253^{ix} l חֲכָמִים: || 254^{iy} l חֲכָמִים: || 255^{iz} l חֲכָמִים: || 256^{ja} l חֲכָמִים: || 257^{jb} l חֲכָמִים: || 258^{jc} l חֲכָמִים: || 259^{jd} l חֲכָמִים: || 260^{je} l חֲכָמִים: || 261^{jf} l חֲכָמִים: || 262^{jg} l חֲכָמִים: || 263^{jh} l חֲכָמִים: || 264^{ji} l חֲכָמִים: || 265^{jj} l חֲכָמִים: || 266^{jk} l חֲכָמִים: || 267^{jl} l חֲכָמִים: || 268^{jm} l חֲכָמִים: || 269^{jn} l חֲכָמִים: || 270^{jo} l חֲכָמִים: || 271^{jp} l חֲכָמִים: || 272^{jq} l חֲכָמִים: || 273^{jr} l חֲכָמִים: || 274^{js} l חֲכָמִים: || 275^{jt} l חֲכָמִים: || 276^{ju} l חֲכָמִים: || 277^{jv} l חֲכָמִים: || 278^{jw} l חֲכָמִים: || 279^{jx} l חֲכָמִים: || 280^{ky} l חֲכָמִים: || 281^{ky} l חֲכָמִים: || 282^{ky} l חֲכָמִים: || 283^{ky} l חֲכָמִים: || 284^{ky} l חֲכָמִים: || 285^{ky} l חֲכָמִים: || 286^{ky} l חֲכָמִים: || 287^{ky} l חֲכָמִים: || 288^{ky} l חֲכָמִים: || 289^{ky} l חֲכָמִים: || 290^{ky} l חֲכָמִים: || 291^{ky} l חֲכָמִים: || 292^{ky} l חֲכָמִים: || 293^{ky} l חֲכָמִים: || 294^{ky} l חֲכָמִים: || 295^{ky} l חֲכָמִים: || 296^{ky} l חֲכָמִים: || 297^{ky} l חֲכָמִים: || 298^{ky} l חֲכָמִים: || 299^{ky} l חֲכָמִים: || 300^{ky} l חֲכָמִים: ||

- כִּי־יְהִיָּה יָרִיב רִיבָם וְקָבַע אֶת־קִבְעֵיהֶם נֶפֶשׁ: 23
 אֶל־תִּתְּרַע אֶת־בָּעַל אָף וְאֶת־אִישׁ חִמּוֹת לֹא תָבֹא: 24
 פֶּן־תֵּאֲלַף אֲרָחָתוֹ וְלִקְחַת מִזֶּקֶשׁ לְנִפְשֶׁךָ: 25
 אֶל־תִּהְיֶה בְּתִקְעֵי־כָף בְּעָרְבִים מִשָּׁאוֹת: 26
 אִם־אֵין־לָךְ לְשֹׁלֵם לָמָּה יִקְחֹ מִשְׁכָּבְךָ מִתַּחֲתֶיךָ: 27
 אֶל־תִּסַּג גְּבוּל עוֹלָם אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבוֹתֶיךָ: 28
 חַיִּית אִישׁ מִהֵר בְּמִלֵּאכָתוֹ לִפְנֵי־מַלְכִים יִתְיַצֵּב בַּל־
 יִתְיַצֵּב לִפְנֵי חֲשָׁכִים: 29
 כִּי־תֵשֵׁב לְלִחוֹם אֶת־מוֹשֵׁל בֵּין תָּבִין אֶת־אֲשֶׁר לִפְנֶיךָ: 23
 וְשִׁמַּת שָׂכִין בְּלֶעָד אִם־בָּעַל נֶפֶשׁ אֶתָּה: 2
 אֶל־תִּתָּאוּ^b לְמַטְעֻמּוֹתָיו^a וְהוּא לֶחֶם כְּזָבִים: 3
 אֶל־תִּיגַע לְהַעֲשִׂיר^a מִבִּינָתְךָ תְּחַלֵּץ: 4
 הִתְעוּף^a עֵינֶיךָ^b בּוֹ וְאִינְנוּ 5
 כִּי עָשָׂה^c יַעֲשֶׂה־לּוֹ כְּנָפִים כְּזֹשֶׁר וְעִיף^d הַשָּׁמַיִם: 6
 אֶל־תִּלְחֹם אֶת־לֶחֶם רַע עֵין וְאֶל־תִּתָּאוּ לְמַטְעֻמּוֹתָיו: 6
 כִּי וּכְמוֹ־שָׁעָר^b בְּנִפְשׁוֹ^a כֶּן־הוּא^c 7
 אֲכֹל וְשָׂתָה יֹאמַר לָךְ וְלָבֹז בַּל־עֲמֹד: 8
 פִּתְחָךְ־אֲכַלֶּתָּ תִּקְיֹאנָה וְשִׁחַתְךָ דְּבָרֶיךָ הַנְּעִימִים: 8
 בָּאֲזָנֶי כָסִיל אֶל־תִּדְבֹּר כִּי־יָבוֹז לְשֹׁכֵל מִלִּיד: 9
 אֶל־תִּסַּג גְּבוּל עוֹלָם וּבְשָׂרֵי יְתוּזִים אֶל־תִּבָּא: 10
 כִּי־נִגְאַלְם חֲזֹק הוּא־יָרִיב אֶת־רִיבָם אֶתָּה: 11
 הִבִּיֵּאָה לְמוֹסֵר לִבְךָ וְאֲזַנְךָ לְאַמְרֵי־דָעַת: 12
 אֶל־תִּמְנַע מִנְּעַר מוֹסֵר כִּי־תִכְנֹו בְשֹׁבֵט לֹא יָמוֹת: 13
 אֶתָּה בְּשֹׁבֵט תִּכְנֹו וְנִפְשׁוֹ מִשָּׁאוֹל תִּצִּיל: 14

23 prps אֶת־עֲקִבֵיהֶם וְעָקַב cf ad Mal 3,8 || 25 l c Q Vrs אֲרָחָתוֹ, K חָתוּ — ||
 27 °° l frt c 68 יִקְחוּ || 29 °° frt dl (gloss) nisi 29 a nonn vb exc et totus
 v ex 2 stich compos est || Cp 23, 2 dub; Θ τῷ λαφυρῇ σου || 3 ^{a-a} = 6b prb
 dl || ^b 8 —, id 6 || ^{c-c} prb trsp post 8a || 4 ^a 68 תִּיגַע || ^b 68 לְהַעֲשִׂיר, l frt
 dl || ^{c-c} trsp frt post 9a || 5 ^a K הִתְעוּף, Q עִיף; —; Θ ἐὰν ἐπιστήσης, sim
 68; 1 ? m cf עֲפָעִים || ^b עֵינֶיךָ || ^c prps (?) עָשָׂר cf 4^b ||
^d K 68 ועִיף, l c Q יְעוּף || 6 >MS^{Ken} 76 et dl c 68 7 ^{a-a} crpp || ^b 68
 שָׁעָר, 68 שָׁעָר (= coniecturare [Σ]?) || ^{c-c} frt reliquiae 1/2 stichi secundi ||
 8 °° trsp post 9b || 10 l אֶלְמָנָה vel עוֹלָיִם pro עוֹלָיִם *egentes* (cf arab עֵיל) ||
 11 conjg c 6 חֲזֹק et l c 6 וִירִיב || 12 K 68 אֲזַנְךָ, Q 68 —.

- 15 בְּנֵי אִם־תִּכְבֶּם לִבְךָ יִשְׁמַח לְבִי נִם־אֲנִי:
 16 וְתַעֲלֹזָנָה כְּלִיזְמִי בְּדַבֵּר שְׁפָתַי מִיִּשְׁרָיִם:
 17 אֶל־יִקְנֶא לִבְךָ בַּחֲטָאִים כִּי אִם־בִּירְאֵת־יְהוָה כָּל־הַיּוֹם:
 18 כִּי אִם־יֵשׁ אַחֲרִיתָּ^b וְתִקְוֹתֶךָ לֹא תִכְרֶת:
 19 שְׁמַע־אַתָּה^a בְּנֵי וַחֲכָם וְאִשָּׁר^b בְּדֶרֶךְ לִבְךָ^b:
 20 אֶל־תִּהְיֶה בְּסִבְא־יֵינִן בְּזִלְלִי בִשָּׁר לָמוֹ:
 21 כִּי־סִבָּא וְזוּלִל יוֹרֵשׁ וְקָרְעִים תִּלְבִּישׁ נֹמֶה:
 22 שְׁמַע לְאָבִיךָ זֶה יִלְדֶּךָ וְאֶל־תִּבְזֹּז כִּי־זִקְנָה אַמְּךָ:
 23^a אַמֶּת קִנְיָה וְאֶל־תִּמְכֹּר חֲכָמָה וּמוֹסֵר וּבִינָה:
 24^a גִּדּוּל יְגוּל^a אָבִי צַדִּיק יוֹלֵד^b חָכָם וַיִּשְׁמַח^c בּוֹ:
 25 יִשְׁמַח־אָבִיךָ וְאַמְּךָ וְתִגַּל יוֹלְדֶתָּךְ:
 26 תִּנְהַג־בְּנֵי לִבְךָ לִי^a וְעֵינֶיךָ דָּרְכֵי תִרְצֶנָּה^b:
 27 כִּי־שׁוֹחֲתָה עֲמָקָה זִזְנָה וּבָאָר צָרָה נָכְרִיָּה:
 28 אַף־הִיא כְּחֹתָף תֵּאָרֵב וּבִזְנוּדִים בְּאָדָם תּוֹסִיף:
 29 לָמִי אֲזִי לָמִי אָבוֹי^a לָמִי מְדוּנִים^b וְלָמִי־שִׁיחַ
 לָמִי פָצְעִים חֲנָם לָמִי חִכָּלֹת עֵינָיִם:
 30 לְמַאֲחָרִים עַל־הַיֵּינִן לְבָאִים לַחֲקוֹז מִמֶּסֶד:
 31 אֶל־תֵּרָא יוֹן כִּי יִתְאַדָּם כִּי־יִתֵּן בְּכִיס^a עֵינָיו^b
 וְתִהְיֶה בְּמִיִּשְׁרָיִם^c: 32 אַחֲרִיתוֹ כְּנִחְשׁ יִשְׁדֶּךָ^a וְכִצְפָּעֵנִי יִפְרֹשׁ^b:
 33 עֵינֶיךָ יִרְאוּ זָרוֹת וְלִבְךָ יִדְבֹּר תִּהְפֹּכּוֹת:
 34 וְהִיִּיתָ בְּשֹׁכֵב^a בְּלִבִּים^b וְכִשְׁכֹּב בְּרָאשׁ חִבְלִי^b:
 35 הַפּוֹנֵי בַל־חֲלִיתִי^a הִלְמוּנִי בַל־יִדְעֵתִי^b
 מִתִּי אֶקְרִיץ^c אֲזִסִּיף אֲבַקֶּשְׁנוּ עוֹד:
 24^a אֶל־תִּקְנֶא בְּאֲנָשֵׁי רָעָה וְאֶל־תִּתְאֹז לְהַיּוֹת אֲתָם:

|| לך טשט || ins c || 18^a ins frt c || 17 prps ? ירא את- cf 24,21 || 19^a prps ? עתה || 20^b 1 frt || 21^b 1 frt || 22^a 1 frt || 23^a 1 frt || 24^a 1 frt || 25^a 1 frt || 26^a 1 frt || 27^a 1 frt || 28^a 1 frt || 29^a 1 frt || 30^a 1 frt || 31^a 1 frt || 32^a 1 frt || 33^a 1 frt || 34^a 1 frt || 35^a 1 frt || 36^a 1 frt || 37^a 1 frt || 38^a 1 frt || 39^a 1 frt || 40^a 1 frt || 41^a 1 frt || 42^a 1 frt || 43^a 1 frt || 44^a 1 frt || 45^a 1 frt || 46^a 1 frt || 47^a 1 frt || 48^a 1 frt || 49^a 1 frt || 50^a 1 frt || 51^a 1 frt || 52^a 1 frt || 53^a 1 frt || 54^a 1 frt || 55^a 1 frt || 56^a 1 frt || 57^a 1 frt || 58^a 1 frt || 59^a 1 frt || 60^a 1 frt || 61^a 1 frt || 62^a 1 frt || 63^a 1 frt || 64^a 1 frt || 65^a 1 frt || 66^a 1 frt || 67^a 1 frt || 68^a 1 frt || 69^a 1 frt || 70^a 1 frt || 71^a 1 frt || 72^a 1 frt || 73^a 1 frt || 74^a 1 frt || 75^a 1 frt || 76^a 1 frt || 77^a 1 frt || 78^a 1 frt || 79^a 1 frt || 80^a 1 frt || 81^a 1 frt || 82^a 1 frt || 83^a 1 frt || 84^a 1 frt || 85^a 1 frt || 86^a 1 frt || 87^a 1 frt || 88^a 1 frt || 89^a 1 frt || 90^a 1 frt || 91^a 1 frt || 92^a 1 frt || 93^a 1 frt || 94^a 1 frt || 95^a 1 frt || 96^a 1 frt || 97^a 1 frt || 98^a 1 frt || 99^a 1 frt || 100^a 1 frt || 101^a 1 frt || 102^a 1 frt || 103^a 1 frt || 104^a 1 frt || 105^a 1 frt || 106^a 1 frt || 107^a 1 frt || 108^a 1 frt || 109^a 1 frt || 110^a 1 frt || 111^a 1 frt || 112^a 1 frt || 113^a 1 frt || 114^a 1 frt || 115^a 1 frt || 116^a 1 frt || 117^a 1 frt || 118^a 1 frt || 119^a 1 frt || 120^a 1 frt || 121^a 1 frt || 122^a 1 frt || 123^a 1 frt || 124^a 1 frt || 125^a 1 frt || 126^a 1 frt || 127^a 1 frt || 128^a 1 frt || 129^a 1 frt || 130^a 1 frt || 131^a 1 frt || 132^a 1 frt || 133^a 1 frt || 134^a 1 frt || 135^a 1 frt || 136^a 1 frt || 137^a 1 frt || 138^a 1 frt || 139^a 1 frt || 140^a 1 frt || 141^a 1 frt || 142^a 1 frt || 143^a 1 frt || 144^a 1 frt || 145^a 1 frt || 146^a 1 frt || 147^a 1 frt || 148^a 1 frt || 149^a 1 frt || 150^a 1 frt || 151^a 1 frt || 152^a 1 frt || 153^a 1 frt || 154^a 1 frt || 155^a 1 frt || 156^a 1 frt || 157^a 1 frt || 158^a 1 frt || 159^a 1 frt || 160^a 1 frt || 161^a 1 frt || 162^a 1 frt || 163^a 1 frt || 164^a 1 frt || 165^a 1 frt || 166^a 1 frt || 167^a 1 frt || 168^a 1 frt || 169^a 1 frt || 170^a 1 frt || 171^a 1 frt || 172^a 1 frt || 173^a 1 frt || 174^a 1 frt || 175^a 1 frt || 176^a 1 frt || 177^a 1 frt || 178^a 1 frt || 179^a 1 frt || 180^a 1 frt || 181^a 1 frt || 182^a 1 frt || 183^a 1 frt || 184^a 1 frt || 185^a 1 frt || 186^a 1 frt || 187^a 1 frt || 188^a 1 frt || 189^a 1 frt || 190^a 1 frt || 191^a 1 frt || 192^a 1 frt || 193^a 1 frt || 194^a 1 frt || 195^a 1 frt || 196^a 1 frt || 197^a 1 frt || 198^a 1 frt || 199^a 1 frt || 200^a 1 frt || 201^a 1 frt || 202^a 1 frt || 203^a 1 frt || 204^a 1 frt || 205^a 1 frt || 206^a 1 frt || 207^a 1 frt || 208^a 1 frt || 209^a 1 frt || 210^a 1 frt || 211^a 1 frt || 212^a 1 frt || 213^a 1 frt || 214^a 1 frt || 215^a 1 frt || 216^a 1 frt || 217^a 1 frt || 218^a 1 frt || 219^a 1 frt || 220^a 1 frt || 221^a 1 frt || 222^a 1 frt || 223^a 1 frt || 224^a 1 frt || 225^a 1 frt || 226^a 1 frt || 227^a 1 frt || 228^a 1 frt || 229^a 1 frt || 230^a 1 frt || 231^a 1 frt || 232^a 1 frt || 233^a 1 frt || 234^a 1 frt || 235^a 1 frt || 236^a 1 frt || 237^a 1 frt || 238^a 1 frt || 239^a 1 frt || 240^a 1 frt || 241^a 1 frt || 242^a 1 frt || 243^a 1 frt || 244^a 1 frt || 245^a 1 frt || 246^a 1 frt || 247^a 1 frt || 248^a 1 frt || 249^a 1 frt || 250^a 1 frt || 251^a 1 frt || 252^a 1 frt || 253^a 1 frt || 254^a 1 frt || 255^a 1 frt || 256^a 1 frt || 257^a 1 frt || 258^a 1 frt || 259^a 1 frt || 260^a 1 frt || 261^a 1 frt || 262^a 1 frt || 263^a 1 frt || 264^a 1 frt || 265^a 1 frt || 266^a 1 frt || 267^a 1 frt || 268^a 1 frt || 269^a 1 frt || 270^a 1 frt || 271^a 1 frt || 272^a 1 frt || 273^a 1 frt || 274^a 1 frt || 275^a 1 frt || 276^a 1 frt || 277^a 1 frt || 278^a 1 frt || 279^a 1 frt || 280^a 1 frt || 281^a 1 frt || 282^a 1 frt || 283^a 1 frt || 284^a 1 frt || 285^a 1 frt || 286^a 1 frt || 287^a 1 frt || 288^a 1 frt || 289^a 1 frt || 290^a 1 frt || 291^a 1 frt || 292^a 1 frt || 293^a 1 frt || 294^a 1 frt || 295^a 1 frt || 296^a 1 frt || 297^a 1 frt || 298^a 1 frt || 299^a 1 frt || 300^a 1 frt || 301^a 1 frt || 302^a 1 frt || 303^a 1 frt || 304^a 1 frt || 305^a 1 frt || 306^a 1 frt || 307^a 1 frt || 308^a 1 frt || 309^a 1 frt || 310^a 1 frt || 311^a 1 frt || 312^a 1 frt || 313^a 1 frt || 314^a 1 frt || 315^a 1 frt || 316^a 1 frt || 317^a 1 frt || 318^a 1 frt || 319^a 1 frt || 320^a 1 frt || 321^a 1 frt || 322^a 1 frt || 323^a 1 frt || 324^a 1 frt || 325^a 1 frt || 326^a 1 frt || 327^a 1 frt || 328^a 1 frt || 329^a 1 frt || 330^a 1 frt || 331^a 1 frt || 332^a 1 frt || 333^a 1 frt || 334^a 1 frt || 335^a 1 frt || 336^a 1 frt || 337^a 1 frt || 338^a 1 frt || 339^a 1 frt || 340^a 1 frt || 341^a 1 frt || 342^a 1 frt || 343^a 1 frt || 344^a 1 frt || 345^a 1 frt || 346^a 1 frt || 347^a 1 frt || 348^a 1 frt || 349^a 1 frt || 350^a 1 frt || 351^a 1 frt || 352^a 1 frt || 353^a 1 frt || 354^a 1 frt || 355^a 1 frt || 356^a 1 frt || 357^a 1 frt || 358^a 1 frt || 359^a 1 frt || 360^a 1 frt || 361^a 1 frt || 362^a 1 frt || 363^a 1 frt || 364^a 1 frt || 365^a 1 frt || 366^a 1 frt || 367^a 1 frt || 368^a 1 frt || 369^a 1 frt || 370^a 1 frt || 371^a 1 frt || 372^a 1 frt || 373^a 1 frt || 374^a 1 frt || 375^a 1 frt || 376^a 1 frt || 377^a 1 frt || 378^a 1 frt || 379^a 1 frt || 380^a 1 frt || 381^a 1 frt || 382^a 1 frt || 383^a 1 frt || 384^a 1 frt || 385^a 1 frt || 386^a 1 frt || 387^a 1 frt || 388^a 1 frt || 389^a 1 frt || 390^a 1 frt || 391^a 1 frt || 392^a 1 frt || 393^a 1 frt || 394^a 1 frt || 395^a 1 frt || 396^a 1 frt || 397^a 1 frt || 398^a 1 frt || 399^a 1 frt || 400^a 1 frt || 401^a 1 frt || 402^a 1 frt || 403^a 1 frt || 404^a 1 frt || 405^a 1 frt || 406^a 1 frt || 407^a 1 frt || 408^a 1 frt || 409^a 1 frt || 410^a 1 frt || 411^a 1 frt || 412^a 1 frt || 413^a 1 frt || 414^a 1 frt || 415^a 1 frt || 416^a 1 frt || 417^a 1 frt || 418^a 1 frt || 419^a 1 frt || 420^a 1 frt || 421^a 1 frt || 422^a 1 frt || 423^a 1 frt || 424^a 1 frt || 425^a 1 frt || 426^a 1 frt || 427^a 1 frt || 428^a 1 frt || 429^a 1 frt || 430^a 1 frt || 431^a 1 frt || 432^a 1 frt || 433^a 1 frt || 434^a 1 frt || 435^a 1 frt || 436^a 1 frt || 437^a 1 frt || 438^a 1 frt || 439^a 1 frt || 440^a 1 frt || 441^a 1 frt || 442^a 1 frt || 443^a 1 frt || 444^a 1 frt || 445^a 1 frt || 446^a 1 frt || 447^a 1 frt || 448^a 1 frt || 449^a 1 frt || 450^a 1 frt || 451^a 1 frt || 452^a 1 frt || 453^a 1 frt || 454^a 1 frt || 455^a 1 frt || 456^a 1 frt || 457^a 1 frt || 458^a 1 frt || 459^a 1 frt || 460^a 1 frt || 461^a 1 frt || 462^a 1 frt || 463^a 1 frt || 464^a 1 frt || 465^a 1 frt || 466^a 1 frt || 467^a 1 frt || 468^a 1 frt || 469^a 1 frt || 470^a 1 frt || 471^a 1 frt || 472^a 1 frt || 473^a 1 frt || 474^a 1 frt || 475^a 1 frt || 476^a 1 frt || 477^a 1 frt || 478^a 1 frt || 479^a 1 frt || 480^a 1 frt || 481^a 1 frt || 482^a 1 frt || 483^a 1 frt || 484^a 1 frt || 485^a 1 frt || 486^a 1 frt || 487^a 1 frt || 488^a 1 frt || 489^a 1 frt || 490^a 1 frt || 491^a 1 frt || 492^a 1 frt || 493^a 1 frt || 494^a 1 frt || 495^a 1 frt || 496^a 1 frt || 497^a 1 frt || 498^a 1 frt || 499^a 1 frt || 500^a 1 frt || 501^a 1 frt || 502^a 1 frt || 503^a 1 frt || 504^a 1 frt || 505^a 1 frt || 506^a 1 frt || 507^a 1 frt || 508^a 1 frt || 509^a 1 frt || 510^a 1 frt || 511^a 1 frt || 512^a 1 frt || 513^a 1 frt || 514^a 1 frt || 515^a 1 frt || 516^a 1 frt || 517^a 1 frt || 518^a 1 frt || 519^a 1 frt || 520^a 1 frt || 521^a 1 frt || 522^a 1 frt || 523^a 1 frt || 524^a 1 frt || 525^a 1 frt || 526^a 1 frt || 527^a 1 frt || 528^a 1 frt || 529^a 1 frt || 530^a 1 frt || 531^a 1 frt || 532^a 1 frt || 533^a 1 frt || 534^a 1 frt || 535^a 1 frt || 536^a 1 frt || 537^a 1 frt || 538^a 1 frt || 539^a 1 frt || 540^a 1 frt || 541^a 1 frt || 542^a 1 frt || 543^a 1 frt || 544^a 1 frt || 545^a 1 frt || 546^a 1 frt || 547^a 1 frt || 548^a 1 frt || 549^a 1 frt || 550^a 1 frt || 551^a 1 frt || 552^a 1 frt || 553^a 1 frt || 554^a 1 frt || 555^a 1 frt || 556^a 1 frt || 557^a 1 frt || 558^a 1 frt || 559^a 1 frt || 560^a 1 frt || 561^a 1 frt || 562^a 1 frt || 563^a 1 frt || 564^a 1 frt || 565^a 1 frt || 566^a 1 frt || 567^a 1 frt || 568^a 1 frt || 569^a 1 frt || 570^a 1 frt || 571^a 1 frt || 572^a 1 frt || 573^a 1 frt || 574^a 1 frt || 575^a 1 frt || 576^a 1 frt || 577^a 1 frt || 578^a 1 frt || 579^a 1 frt || 580^a 1 frt || 581^a 1 frt || 582^a 1 frt || 583^a 1 frt || 584^a 1 frt || 585^a 1 frt || 586^a 1 frt || 587^a 1 frt || 588^a 1 frt || 589^a 1 frt || 590^a 1 frt || 591^a 1 frt || 592^a 1 frt || 593^a 1 frt || 594^a 1 frt || 595^a 1 frt || 596^a 1 frt || 597^a 1 frt || 598^a 1 frt || 599^a 1 frt || 600^a 1 frt || 601^a 1 frt || 602^a 1 frt || 603^a 1 frt || 604^a 1 frt || 605^a 1 frt || 606^a 1 frt || 607^a 1 frt || 608^a 1 frt || 609^a 1 frt || 610^a 1 frt || 611^a 1 frt || 612^a 1 frt || 613^a 1 frt || 614^a 1 frt || 615^a 1 frt || 616^a 1 frt || 617^a 1 frt || 618^a 1 frt || 619^a 1 frt || 620^a 1 frt || 621^a 1 frt || 622^a 1 frt || 623^a 1 frt || 624^a 1 frt || 625^a 1 frt || 626^a 1 frt || 627^a 1 frt || 628^a 1 frt || 629^a 1 frt || 630^a 1 frt || 631^a 1 frt || 632^a 1 frt || 633^a 1 frt || 634^a 1 frt || 635^a 1 frt || 636^a 1 frt || 637^a 1 frt || 638^a 1 frt || 639^a 1 frt || 640^a 1 frt || 641^a 1 frt || 642^a 1 frt || 643^a 1 frt || 644^a 1 frt || 645^a 1 frt || 646^a 1 frt || 647^a 1 frt || 648^a 1 frt || 649^a 1 frt || 650^a 1 frt || 651^a 1 frt || 652^a 1 frt || 653^a 1 frt || 654^a 1 frt || 655^a 1 frt || 656^a 1 frt || 657^a 1 frt || 658^a 1 frt || 659^a 1 frt || 660^a 1 frt || 661^a 1 frt || 662^a 1 frt || 663^a 1 frt || 664^a 1 frt || 665^a 1 frt || 666^a 1 frt || 667^a 1 frt || 668^a 1 frt || 669^a 1 frt || 670^a 1 frt || 671^a 1 frt || 672^a 1 frt || 673^a 1 frt || 674^a 1 frt || 675^a 1 frt || 676^a 1 frt || 677^a 1 frt || 678^a 1 frt || 679^a 1 frt || 680^a 1 frt || 681^a 1 frt || 682^a 1 frt || 683^a 1 frt || 684^a 1 frt || 685^a 1 frt || 686^a 1 frt || 687^a 1 frt || 688^a 1 frt || 689^a 1 frt || 690^a 1 frt || 691^a 1 frt || 692^a 1 frt || 693^a 1 frt || 694^a 1 frt || 695^a 1 frt || 696^a 1 frt || 697^a 1 frt || 698^a 1 frt || 699^a 1 frt || 700^a 1 frt || 701^a 1 frt || 702^a 1 frt || 703^a 1 frt || 704^a 1 frt || 705^a 1 frt || 706^a 1 frt || 707^a 1 frt || 708^a 1 frt || 709^a 1 frt || 710^a 1 frt || 711^a 1 frt || 712^a 1 frt || 713^a 1 frt || 714^a 1 frt || 715^a

- 2 כִּי־שׁוֹד יִהְיֶה לָבָם וְעָמַל שְׁפָתֵיהֶם תִּדְבַּרְנָה:
 3 בַּחֲכָמָה יִבְנֶה בַּיִת וּבִתְבוּנָה יִתְכַּוֵּן:
 4 וּבִדְעַת חֲדָרִים יִמְלֹא: כָּל־הֶזֶן יִקְרֶה וְנָעִים:
 5 גִּבְר־חֲכָם בַּעֲזָא^a וְאִישׁ דָּעַת^b מֵאֲמִין־כָּח^b:
 6 כִּי^a בִּתְחַבְּלוֹת תַּעֲשֶׂה־לָּךְ^b מִלְחָמָה וְתִשׁוּעָה בְּרַב יוֹעֵץ:
 7 וְרֵאמֹזֹת לְאֹיִל חֲכָמוֹת^a בִּשְׁעָר לֹא יִפְתַּח־פִּיהוּ:
 8 מִחֲשָׁב לְהִרְעֹ לוֹ בַּעַל־מִזְמוֹת יִקְרָאוּ:
 9 זִמְתָּ אֲנִילָת חֲטָאת וְתוֹעֵבָת לְאָדָם לֵץ:
 10 הִתְרַפִּיתָ בְּיוֹם צָרָה צָר כַּחֲכָה:
 11 הִצֵּל לִקְחִים לָמוֹת וּמָטִים לְהָרֹג אִם־תַּחֲשׂוּךְ:
 12^a כִּי־תֹאמַר הֵן לֹא־יִדְעֵנִי זֶה הֲלֹא־תִכֵּן לְבוֹתוֹ הוּא־יִבְיִין^a
 וְנִצָּר^b גַּפְשֶׁךָ הוּא יִדַּע וְהָשִׁיב לְאָדָם כַּפֶּעַל:
 13 אֲכַל־בְּנֵי דָבֶשׁ כִּי טוֹב וְנִפְתָּ מָתוֹק עַל־חֶכְךָ:
 14^a בֶּן־וִדְעָה^b חֲכָמָה לְנֶפֶשְׁךָ^a
 15^c אִם־מִצָּאת וְיִישׁ אַחֲרֶיךָ וְתִקְנֶתְךָ לֹא תִכְרֹת^c: ם
 15 אֶל־תֵּאָרֵב רָשָׁע לְנוֹה צָדִיק אֶל־תִּשְׁתַּדֵּד רִבְצוֹ:
 16 כִּי שִׁבְעוֹ וּפֹל צָדִיק וְקָם וְרָשָׁעִים יִכָּשְׁלוּ בְרָעָה:
 17 בְּנִפְל אוֹיְבֶיךָ אֶל־תִּשְׁמַח וּבִכְשָׁלוֹ אֶל־יִגַּל לְבָךְ:
 18 פֶּן־יִרְאֶה יְהוָה וְרַע בְּעֵינָיו וְהָשִׁיב מֵעַלְיוֹ אָפוֹ:
 19 אֶל־תִּתְחַר בַּמְרָעִים אֶל־תִּקְנֵא בְרָשָׁעִים:
 20 כִּי לֹא־תִהְיֶה אַחֲרֶיךָ לָרַע נֹר רָשָׁעִים יִדְעוּךָ:
 21 יִרְאֵ־אֶת־יְהוָה בְּנֵי וּמִלֶּךְ עַם־שׂוֹנִים אֶל־תִּתְעַרֵּב:
 22 כִּי־פִתְאֹם יָקוּם^a אָדָם וּפִיד שְׁנֵיהֶם מִי יוֹדַע^b:

23 גַּם־אֵלֶּה לְחֲכָמִים

הַכָּר־פָּנִים בְּמִשְׁפָּט^b בַּל־טוֹב:

24 אָמַר וְלָרָשָׁע צָדִיק אֶתָּה יִקְבְּהוּ עַמִּים יִזְעַמּוּהוּ לְאֻמִּים:

2 שׁוֹא 6 || 5^a 1 c 635 || מַעֲזוֹ 635 || 6^a et 635 || מֵאֲמִין־כָּח || 7 crp; prps חֲכָמָה (?) דְּמוֹת ל' חֲכָמָה || 9 1 c Vrs אֹיִל
 (IMS^{Ken} יִם) || v 10 crp || 12^{a-a} frt gl || 14^{a-a} frt vb nonn || וְנִצָּר || 15^{c-c} prb gloss || 15 dl (gl) || 17 1 c Q Vrs אוֹיְבֶיךָ
 cf 17b, K בִּיךָ — || 21 °° 6 || עַל־שְׁנֵיהֶם אֶל־תִּתְעַרֵּב || 22^a 6 || יָקוּם (τίσονται
 τοὺς ἀσεβεῖς) || 6 + 11 (6 13) (hemi)stichos; deinde 30,1—14^a; trsp frt 22
 post 19 || 23^a 6 || הַכָּר־ || 6 nonn vb exc cf 28,21.

25 וְלִמְזֻכִּיחִים יִנָּעַם וְעֲלֵיהֶם תִּבְּזֹא בְרַכַּת־טוֹב:

26 שְׁפָתַיִם יִשָּׁק מְשִׁיב דְּבָרִים גִּלְחִים:

27 הֵכֵן בַּחוּץ מִלֹּאכֶתֶךָ וְעֵתְדָה בַּשָּׂדֶה לָךְ
אַחֲרֵי וּבְנִית בֵּיתְךָ:

28 אֶל־תִּהְי עַד־חֲנָם^a בְּרַעַךְ וְהַפְתִּית^b בַּשְּׁפָתֶיךָ:

29 אֶל־תֹּאמַר כִּי־אֲשֶׁר עָשָׂה־לִּי כֵן אַעֲשֶׂה־לּוֹ אֲשִׁיב לְאִישׁ כִּפְעָלוֹ:

30 עַל־שָׂדֶה אִישׁ־עֶצֶל עֲבַרְתִּי וְעַל־כָּרִם אָדָם חֲסַר־לֵב:

31 וְהִנֵּה עָלָה כָּלוֹ קַמְשׁוֹנִים^a כִּסּוּ פָנָיו חֲרָלִים

^b וַיִּגְדֵּר אֲבָנָיו גִּהְרָסָה:

32 וְאַחֲזָה אֲנֹכִי אֲשִׁית לְכִי רָאִיתִי לִקְחָתִי מוֹסֵר:

33 מְעַט שָׁנוֹת מְעַט תְּנוּמוֹת מְעַט וְחֶבֶק יָדַי לְשֹׁכֵב:

34^a וּבֹא־מֵתִילֶךָ^a רִישְׁךָ וּמִחֲסָרֶיךָ^b כִּי־אִישׁ מָגֵן: פ

25 גַּם־אֵלֶּה מִשְׁלֵי שְׁלָמָה^a אֲשֶׁר הֶעֱתִיקוּ אַנְשֵׁי^b וְחֻקָּהּ מִלֶּךָ־

יְהוּדָה:

2 כְּבֹד אֱלֹהִים הִסְתֵּר דְּבָר וּכְבֹד מְלָכִים חָקֵר דְּבָר:

3 שָׁמַיִם לָרוֹם וָאָרֶץ לָעֶמֶק וְלֵב מְלָכִים אֵין חָקֵר:

4 הִגְזוּ סִינִיִּים מִכֶּסֶף וַיִּצְאָ^a לְצַרְרָה^b כְּלִי:

5 הִגְזוּ רָשָׁע לִפְנֵי־מֶלֶךְ וַיִּכּוֹן בַּצֶּדֶק כֶּסֶף:

6 אֶל־תִּתְּהַדָּר לִפְנֵי־מֶלֶךְ וּבִמְקוֹם גְּדֹלִים אֶל־תִּעַמֹּד:

7 כִּי טוֹב אִמְרֶיךָ עָלָה הִנֵּה^a מִהַשְׁפִּילֶךָ לִפְנֵי גְדִיב^b

^c אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ^{cd}: 8 אֶל־תִּצָּא^a לָרֹב^b מִתֵּר^c

פֶּן^d מִהַתְּעַשֶׂה בְּאַחֲרִיתָהּ בְּהִכָּלִים אֶתְךָ רַעַךְ:

9 רִיבֶךָ רִיב אֶת־רַעַךְ וְסוֹד אַחֲרֵי אֶל־תִּגְלֹ:

10 פְּנִי־חֲסֹדֶךָ^a שִׁמְעֵ וְדַבֵּתְךָ לֹא תִשׁוּב^b:

26 dl ? m cs || 27 frt nonn vb (prps אֲשֶׁה) exc || 28 ^a 1 c 6 IMSK^{en} חָמָס || ^b Or^{Ka} והפתיית 1 c 6 ואל־תפתת vel cf Prv 20,19 ||
29 ^{oo} nonn vb (m cs) dl || 31 ^a 6 ש || ^b hemistich prb exc || 34 6 hic incip
cp 25 || ^a 1 c ca 20MSS (cf 6,11) כְּמִתְלֶךָ || ^b 1 c ca 100MSS et Vrs ומחסריך || ^c in
6 hic 30,15—31,9^{fm} Cp 25, 1 ^a 6 + αἱ ἀδιάκριτοι || ^b 6 οἱ φίλοι || 4 ^a 1 c
Vrs וַיִּצָּא cf 5 b || ^{b-b} 1 frt c 6 (καθαρὸν ἅπαν) גִּצְרָה כָּלוֹ || 7 ^a 1 הִנֵּה || ^b 1
: גְּדִיב || ^{c-c} conjg frt c Σψ c 8 vel dl ? (gloss) || ^d 6 + λείρε || 8 ^a prps תִּצָּא
cf 7^{c-c} || ^b Σ לָרֹב || ^c ? 1 מִתֵּר || ^d dl vel 1 כִּי, nisi post פֶּן hemistich
exc cf 7^{c-c} || 9 6 לְאַחֲרֵי || 10 ^a dub || ^b 6 + add.

- 11 תפוחי^a זהב במשכיות^b כסף דָּבַר דְּבַר עַל־אֶפְנֵי:
- 12 גִּזְם זֶהב וְחִל־כֶּתֶם מוֹכִיחַ חָכֶם עַל־אֶזֶן שְׁמֹעַת:
- 13 כְּצֶנֶת־שֶׁלֶג וּבִזֹם^b קָצִיר צִיר גִּאֲמֹן לְשִׁלְחֵי וְנִפְשׁ אֲדָנָי
- 14 נְשִׂאִים וְרוּחַ וְנָשָׁם אִין אִישׁ מִתְהַלֵּל בְּמַתַּת־שָׁקֶר: [יְשִׁיב^c:
- 15 בְּאֶרֶץ אֲפִים יִפְתָּה קֶלֶן וְלִשׁוֹן רָכָה תִּשְׁבֶּר־גֵּרָם:
- 16 דִּבְשׁ מִצֵּאת אֶכֶל דִּיךְ פֶּן־תִּשְׁבַּעְנוּ וְהִקְאֵתוּ:
- 17 הִקֵּר רִגְלֶךָ מִבֵּית רַעֲךָ פֶּן־יִשְׁבַּעְךָ וּשְׁנֵאֲךָ:
- 18 מִפִּיךָ וְחֶרֶב וְחֵץ שָׁנוֹן אִישׁ עֲנָה בְרַעְיוֹ עַד שָׁקֶר:
- 19 שֵׁן רָעָה^a וְרִגְלֵ מוֹעֵדֶת^b מִבְּטָח^c בּוֹגֵד בְּיוֹם צָרָה: [לִב־רָע:
- 20 מוֹעֵד־בִּגְדֹ וּבְיוֹם קָרָה^a חֲמִץ^b עַל־גִּתְרֹ^c וְשֶׁר בְּשׂוּרִים עַל
- 21 אִם־רָעִב שְׁנֵאֲךָ הִאֲכִילֵהוּ לֶחֶם^a וְאִם־צָמָא הִשְׁקֵהוּ מַיִם^b:
- 22 כִּי גִחִלִים אֶתָּה חֲתָה עַל־רֹאשׁוֹ וַיִּהְיֶה יִשְׁלֵם־לָךְ:]ס
- 23 רוּחַ צִפּוֹן תִּתְחַלֵּל נָשָׁם וּפְנִים גִּזְעָמִים לִשׁוֹן סֹתֵר:
- 24 טוֹב שֹׁבֵת עַל־פֶּנֶת־גֵּג מֵאֲשֶׁת מְדוֹנִים וּבֵית חֶבֶר:
- 25 מַיִם קָרִים עַל־נִפְשׁ עֵינָה וְשִׁמוּעָה טוֹבָה מֵאֶרֶץ מְרִחָק:
- 26 מַעֲנִין גִּרְפָּשׁ וּמִקְדֹר מִשְׁחָת צִדִּיק מֵט לִפְנֵי־רָשָׁע: ס
- 27 אֶכֶל דִּבְשׁ הִרְבּוֹת^a לֹא־טוֹב וְחִקֵּר בְּבָרֶם כְּבוֹד^b:
- 28 עִיר פְּרוּצָה אִין חֲזֹמָה אִישׁ אֲשֶׁר אִין מַעְצֵר לְרוּחוֹ:
- 26¹ בְּשֶׁלֶג וּבִקִּיץ וּבְמָטָר בִּקְצִיר בֶּן לֹא־נָאוֹה לְכִסִּיל כְּבוֹד:
- 2² כְּצִפּוֹר לָנוּד בְּדִרְדֹר לְעוֹף בֶּן קִלְלַת חֲנָם לֹא תָבֹא:
- 3 שׁוֹט לְסוּם מִתֵּג לְחֲמוֹר וְשֹׁבֵט לָנוּ כְּסִילִים:
- 4 אֶל־תֵּעַן כְּסִיל כְּאוֹלֵתוֹ פֶּן־תִּשְׁוֶה־לּוֹ גַּם־אֶתָּה:
- 5 עֲנָה כְּסִיל כְּאוֹלֵתוֹ פֶּן־יִהְיֶה חָכֶם בְּעֵינָיו:

II^a prps פתוחי^b 6^b ἐν ὀρμίσκῳ; SE frt *במשכיות^a משך (*plana*); בשוכות
prps ||^c ?; Σ ἐν καιρῷ αὐτοῦ || I2 6 (λόγος) ? הוכיח || I3^a l c 6 || כצאת^b ||^b l
בחם cf 6 et Jes 18,4 ||^{c-c} (>IMSK^{en}) add; vel antea vel postea 1/2 stichus
exc || I5 l frt קצף vel קצף || I8 l c 6 (δόπαλον) מפץ || I9^a l frt רעה (cf
6) ||^b l frt מועדת ||^c >6; dl ? cf 20 || 20^{a-a} nunc Var ad I9 צרה —
(excepto מבטח), sed frt crrp ex textu hebr, quem continet 6 20a בבגד
כסם בבגד ||^c l frt c 6 ? חמץ יצק ante ||^b ins ורקב לעץ פן תוגת איש מבלה לבו:
(ἐλκει) נתק || 2I^a dl c 6 SV ||^b dl c 6 S || 24 cf 23,29^b || 27^a l frt c Vrs
הרבה ||^{b-b} crrp; 6 (τιμῶν δὲ χρῆ.) || Cp 26, 2 l c K6
ומ' || 3 ca 40MSS Vrs לו Q לא.

6 מִקְצֶה רְגֵלִים חָמֵס שָׁתָה שֹׁלַח דְּבָרִים בְּיַד-כָּסִיל:
 7 וְלִי שָׁקִים מִפֶּסַח וּמִשָּׁל בְּפִי כָסִילִים:
 8 בְּצִרּוֹרָא אֶבֶן בְּמַרְגָּמָה^b בֶּן-נֹתָן לְכָסִיל כְּבוֹד:
 9 חֲזוּת עָלָה בְּיַד-שָׁפֹר וּמִשָּׁל בְּפִי כָסִילִים:
 10 רֶבֶא מְחֹזֵל-כָּל^b וְשֹׁכֵר כָּסִיל וְשֹׁכֵר עֲבָרִים:
 11 בְּכֹלֵב שָׁב עַל-קֶאֱז כָּסִיל שׁוֹנָה בְּאוֹלָתוֹ:
 12 רָאִיתִי אִישׁ חָכֵם בְּעֵינָיו תִּקְוָה לְכָסִיל מִמֶּנּוּ:
 13 אָמַר עֲצֵל שָׁחַל בְּדֶרֶךְ אָרִי בֵּין הָרַחֲבוֹת:
 14 הִדְלֹת תִּפְסֹב עַל-צִירָה וְעֲצֵל עַל-מִטָּתוֹ:
 15 טָמֵן עֲצֵל יָדוֹ בְּצִלְחַת נִלְאָה לְהַשִּׁיבָה אֶל-פִּיו:
 16 חָכֵם עֲצֵל בְּעֵינָיו מְשַׁבְּעָה מְשִׁיבֵי טַעַם:
 17 מִחֲזִיק בְּאֻזֵּי-כָּלֵב עֲבָר^b מִתְּעַבֵּר^c עַל-רִיב לֹא-לִי:
 18 בְּמַתְלֵהֶלָה הִירָה זָקִים חֲצִים^a וּמֹת^b:
 19 בֶּן-אִישׁ רַמָּה אֶת-רַעְהוּ וְאָמַר הֲלֹא-מִשְׁתַּק אָנִי:
 20 בְּאַפִּס עֲצִים תִּכְבֶּה-אֵשׁ וּבֶאֱזִן גִּרְזֵן יִשְׁתַּק מְדוֹן:
 21 פֶּתַח^a לְגִנְחִלִים וְעֲצִים לֹאֵשׁ וְאִישׁ מְדוֹנִים^b לְחִרְחָר־רִיב: ם
 22 וְדַבְרִי גִרְזֵן בְּמַתְלֵהֶמָּים וְהֵם יִרְדּוּ חֲדָרֵי-בָטָן:
 23 כֶּסֶף סִיגִים^a מִצִּפֶּה עַל-חֶרֶשׁ שְׁפָתַיִם דֹּלְקִים^b וְלִב־רָע:
 24 בְּשִׁפְתּוֹ יִנְכָּר שׁוֹנָא וּבִקְרָבוֹ יִשִּׁית מְרָמָה:
 25 כִּי-יִחַנּוּ קוֹלוֹ אֶל-תֹּאמָנֵי-בֹי כִי שִׁבְעַת תּוֹעֲבוֹת בְּלָבוֹ:
 26 תִּכְסֶּה שֹׁנָאָה בְּמִשְׁאֹן תִּגְלֶה רַעְתּוֹ בְּקֶהֱל:
 27 כִּרְה־שַׁחַת בָּהּ יִפּוֹל וְגוֹלֵל אֶבֶן אֵלָיו תִּשׁוּב:
 28 לְשׁוֹן-שָׁקֵר יִשְׁנָא דָּכָיו וַיִּפֶּה חֶלֶק יַעֲשֶׂה מִדְּחָה:
 27¹ אֶל-תִּתְּהִלֵּל בְּיוֹם מִחָר כִּי לֹא-תִדַּע מֶה-יֵלֵד יוֹם:
 2² יִתְלַלֵּךְ זֶר וְלֹא-פִיד נִכְרִי וְאֶל-שְׁפָתֶיךָ:

6 °° crp || 7 prps דלוי || 8 ^a 1 frt בצורר || ^b dub; 1? *gemma* ||
 10 ^a = *sagittarius* || ^b trsp huc frt עבָרִים || ^c 1 frt (c *sc*) || 11 *sc* || 12 4MSS || 13 רָאִיתִי || 17 ^a 1 frt c *sc* (κέκρου) || ^b >3MSS^{Ken} et
 + Sir 4,21 || 18 4MSS || 19 רָאִיתִי || 20 רָאִיתִי || 21 ^a 1 frt c *sc* || 22 ^a 1 frt c *sc* || 23 ^a 1 frt dl || ^b 1 c *sc* (λεῖα) || 24 1
 dl (cf *sc*) vel conjg c כלב || ^c 1 c *sc* || 25 ^a 1 frt dl || ^b 1 c *sc* || 26 Or^{Ka} || 27 1 c Vrs Q || 28 Var^B (Kimli) || 29 *sc* || 30 *sc* || 31 *sc* || 32 *sc* || 33 *sc* || 34 *sc* || 35 *sc* || 36 *sc* || 37 *sc* || 38 *sc* || 39 *sc* || 40 *sc* || 41 *sc* || 42 *sc* || 43 *sc* || 44 *sc* || 45 *sc* || 46 *sc* || 47 *sc* || 48 *sc* || 49 *sc* || 50 *sc* || 51 *sc* || 52 *sc* || 53 *sc* || 54 *sc* || 55 *sc* || 56 *sc* || 57 *sc* || 58 *sc* || 59 *sc* || 60 *sc* || 61 *sc* || 62 *sc* || 63 *sc* || 64 *sc* || 65 *sc* || 66 *sc* || 67 *sc* || 68 *sc* || 69 *sc* || 70 *sc* || 71 *sc* || 72 *sc* || 73 *sc* || 74 *sc* || 75 *sc* || 76 *sc* || 77 *sc* || 78 *sc* || 79 *sc* || 80 *sc* || 81 *sc* || 82 *sc* || 83 *sc* || 84 *sc* || 85 *sc* || 86 *sc* || 87 *sc* || 88 *sc* || 89 *sc* || 90 *sc* || 91 *sc* || 92 *sc* || 93 *sc* || 94 *sc* || 95 *sc* || 96 *sc* || 97 *sc* || 98 *sc* || 99 *sc* || 100 *sc* || 101 *sc* || 102 *sc* || 103 *sc* || 104 *sc* || 105 *sc* || 106 *sc* || 107 *sc* || 108 *sc* || 109 *sc* || 110 *sc* || 111 *sc* || 112 *sc* || 113 *sc* || 114 *sc* || 115 *sc* || 116 *sc* || 117 *sc* || 118 *sc* || 119 *sc* || 120 *sc* || 121 *sc* || 122 *sc* || 123 *sc* || 124 *sc* || 125 *sc* || 126 *sc* || 127 *sc* || 128 *sc* || 129 *sc* || 130 *sc* || 131 *sc* || 132 *sc* || 133 *sc* || 134 *sc* || 135 *sc* || 136 *sc* || 137 *sc* || 138 *sc* || 139 *sc* || 140 *sc* || 141 *sc* || 142 *sc* || 143 *sc* || 144 *sc* || 145 *sc* || 146 *sc* || 147 *sc* || 148 *sc* || 149 *sc* || 150 *sc* || 151 *sc* || 152 *sc* || 153 *sc* || 154 *sc* || 155 *sc* || 156 *sc* || 157 *sc* || 158 *sc* || 159 *sc* || 160 *sc* || 161 *sc* || 162 *sc* || 163 *sc* || 164 *sc* || 165 *sc* || 166 *sc* || 167 *sc* || 168 *sc* || 169 *sc* || 170 *sc* || 171 *sc* || 172 *sc* || 173 *sc* || 174 *sc* || 175 *sc* || 176 *sc* || 177 *sc* || 178 *sc* || 179 *sc* || 180 *sc* || 181 *sc* || 182 *sc* || 183 *sc* || 184 *sc* || 185 *sc* || 186 *sc* || 187 *sc* || 188 *sc* || 189 *sc* || 190 *sc* || 191 *sc* || 192 *sc* || 193 *sc* || 194 *sc* || 195 *sc* || 196 *sc* || 197 *sc* || 198 *sc* || 199 *sc* || 200 *sc* || 201 *sc* || 202 *sc* || 203 *sc* || 204 *sc* || 205 *sc* || 206 *sc* || 207 *sc* || 208 *sc* || 209 *sc* || 210 *sc* || 211 *sc* || 212 *sc* || 213 *sc* || 214 *sc* || 215 *sc* || 216 *sc* || 217 *sc* || 218 *sc* || 219 *sc* || 220 *sc* || 221 *sc* || 222 *sc* || 223 *sc* || 224 *sc* || 225 *sc* || 226 *sc* || 227 *sc* || 228 *sc* || 229 *sc* || 230 *sc* || 231 *sc* || 232 *sc* || 233 *sc* || 234 *sc* || 235 *sc* || 236 *sc* || 237 *sc* || 238 *sc* || 239 *sc* || 240 *sc* || 241 *sc* || 242 *sc* || 243 *sc* || 244 *sc* || 245 *sc* || 246 *sc* || 247 *sc* || 248 *sc* || 249 *sc* || 250 *sc* || 251 *sc* || 252 *sc* || 253 *sc* || 254 *sc* || 255 *sc* || 256 *sc* || 257 *sc* || 258 *sc* || 259 *sc* || 260 *sc* || 261 *sc* || 262 *sc* || 263 *sc* || 264 *sc* || 265 *sc* || 266 *sc* || 267 *sc* || 268 *sc* || 269 *sc* || 270 *sc* || 271 *sc* || 272 *sc* || 273 *sc* || 274 *sc* || 275 *sc* || 276 *sc* || 277 *sc* || 278 *sc* || 279 *sc* || 280 *sc* || 281 *sc* || 282 *sc* || 283 *sc* || 284 *sc* || 285 *sc* || 286 *sc* || 287 *sc* || 288 *sc* || 289 *sc* || 290 *sc* || 291 *sc* || 292 *sc* || 293 *sc* || 294 *sc* || 295 *sc* || 296 *sc* || 297 *sc* || 298 *sc* || 299 *sc* || 300 *sc* || 301 *sc* || 302 *sc* || 303 *sc* || 304 *sc* || 305 *sc* || 306 *sc* || 307 *sc* || 308 *sc* || 309 *sc* || 310 *sc* || 311 *sc* || 312 *sc* || 313 *sc* || 314 *sc* || 315 *sc* || 316 *sc* || 317 *sc* || 318 *sc* || 319 *sc* || 320 *sc* || 321 *sc* || 322 *sc* || 323 *sc* || 324 *sc* || 325 *sc* || 326 *sc* || 327 *sc* || 328 *sc* || 329 *sc* || 330 *sc* || 331 *sc* || 332 *sc* || 333 *sc* || 334 *sc* || 335 *sc* || 336 *sc* || 337 *sc* || 338 *sc* || 339 *sc* || 340 *sc* || 341 *sc* || 342 *sc* || 343 *sc* || 344 *sc* || 345 *sc* || 346 *sc* || 347 *sc* || 348 *sc* || 349 *sc* || 350 *sc* || 351 *sc* || 352 *sc* || 353 *sc* || 354 *sc* || 355 *sc* || 356 *sc* || 357 *sc* || 358 *sc* || 359 *sc* || 360 *sc* || 361 *sc* || 362 *sc* || 363 *sc* || 364 *sc* || 365 *sc* || 366 *sc* || 367 *sc* || 368 *sc* || 369 *sc* || 370 *sc* || 371 *sc* || 372 *sc* || 373 *sc* || 374 *sc* || 375 *sc* || 376 *sc* || 377 *sc* || 378 *sc* || 379 *sc* || 380 *sc* || 381 *sc* || 382 *sc* || 383 *sc* || 384 *sc* || 385 *sc* || 386 *sc* || 387 *sc* || 388 *sc* || 389 *sc* || 390 *sc* || 391 *sc* || 392 *sc* || 393 *sc* || 394 *sc* || 395 *sc* || 396 *sc* || 397 *sc* || 398 *sc* || 399 *sc* || 400 *sc* || 401 *sc* || 402 *sc* || 403 *sc* || 404 *sc* || 405 *sc* || 406 *sc* || 407 *sc* || 408 *sc* || 409 *sc* || 410 *sc* || 411 *sc* || 412 *sc* || 413 *sc* || 414 *sc* || 415 *sc* || 416 *sc* || 417 *sc* || 418 *sc* || 419 *sc* || 420 *sc* || 421 *sc* || 422 *sc* || 423 *sc* || 424 *sc* || 425 *sc* || 426 *sc* || 427 *sc* || 428 *sc* || 429 *sc* || 430 *sc* || 431 *sc* || 432 *sc* || 433 *sc* || 434 *sc* || 435 *sc* || 436 *sc* || 437 *sc* || 438 *sc* || 439 *sc* || 440 *sc* || 441 *sc* || 442 *sc* || 443 *sc* || 444 *sc* || 445 *sc* || 446 *sc* || 447 *sc* || 448 *sc* || 449 *sc* || 450 *sc* || 451 *sc* || 452 *sc* || 453 *sc* || 454 *sc* || 455 *sc* || 456 *sc* || 457 *sc* || 458 *sc* || 459 *sc* || 460 *sc* || 461 *sc* || 462 *sc* || 463 *sc* || 464 *sc* || 465 *sc* || 466 *sc* || 467 *sc* || 468 *sc* || 469 *sc* || 470 *sc* || 471 *sc* || 472 *sc* || 473 *sc* || 474 *sc* || 475 *sc* || 476 *sc* || 477 *sc* || 478 *sc* || 479 *sc* || 480 *sc* || 481 *sc* || 482 *sc* || 483 *sc* || 484 *sc* || 485 *sc* || 486 *sc* || 487 *sc* || 488 *sc* || 489 *sc* || 490 *sc* || 491 *sc* || 492 *sc* || 493 *sc* || 494 *sc* || 495 *sc* || 496 *sc* || 497 *sc* || 498 *sc* || 499 *sc* || 500 *sc* || 501 *sc* || 502 *sc* || 503 *sc* || 504 *sc* || 505 *sc* || 506 *sc* || 507 *sc* || 508 *sc* || 509 *sc* || 510 *sc* || 511 *sc* || 512 *sc* || 513 *sc* || 514 *sc* || 515 *sc* || 516 *sc* || 517 *sc* || 518 *sc* || 519 *sc* || 520 *sc* || 521 *sc* || 522 *sc* || 523 *sc* || 524 *sc* || 525 *sc* || 526 *sc* || 527 *sc* || 528 *sc* || 529 *sc* || 530 *sc* || 531 *sc* || 532 *sc* || 533 *sc* || 534 *sc* || 535 *sc* || 536 *sc* || 537 *sc* || 538 *sc* || 539 *sc* || 540 *sc* || 541 *sc* || 542 *sc* || 543 *sc* || 544 *sc* || 545 *sc* || 546 *sc* || 547 *sc* || 548 *sc* || 549 *sc* || 550 *sc* || 551 *sc* || 552 *sc* || 553 *sc* || 554 *sc* || 555 *sc* || 556 *sc* || 557 *sc* || 558 *sc* || 559 *sc* || 560 *sc* || 561 *sc* || 562 *sc* || 563 *sc* || 564 *sc* || 565 *sc* || 566 *sc* || 567 *sc* || 568 *sc* || 569 *sc* || 570 *sc* || 571 *sc* || 572 *sc* || 573 *sc* || 574 *sc* || 575 *sc* || 576 *sc* || 577 *sc* || 578 *sc* || 579 *sc* || 580 *sc* || 581 *sc* || 582 *sc* || 583 *sc* || 584 *sc* || 585 *sc* || 586 *sc* || 587 *sc* || 588 *sc* || 589 *sc* || 590 *sc* || 591 *sc* || 592 *sc* || 593 *sc* || 594 *sc* || 595 *sc* || 596 *sc* || 597 *sc* || 598 *sc* || 599 *sc* || 600 *sc* || 601 *sc* || 602 *sc* || 603 *sc* || 604 *sc* || 605 *sc* || 606 *sc* || 607 *sc* || 608 *sc* || 609 *sc* || 610 *sc* || 611 *sc* || 612 *sc* || 613 *sc* || 614 *sc* || 615 *sc* || 616 *sc* || 617 *sc* || 618 *sc* || 619 *sc* || 620 *sc* || 621 *sc* || 622 *sc* || 623 *sc* || 624 *sc* || 625 *sc* || 626 *sc* || 627 *sc* || 628 *sc* || 629 *sc* || 630 *sc* || 631 *sc* || 632 *sc* || 633 *sc* || 634 *sc* || 635 *sc* || 636 *sc* || 637 *sc* || 638 *sc* || 639 *sc* || 640 *sc* || 641 *sc* || 642 *sc* || 643 *sc* || 644 *sc* || 645 *sc* || 646 *sc* || 647 *sc* || 648 *sc* || 649 *sc* || 650 *sc* || 651 *sc* || 652 *sc* || 653 *sc* || 654 *sc* || 655 *sc* || 656 *sc* || 657 *sc* || 658 *sc* || 659 *sc* || 660 *sc* || 661 *sc* || 662 *sc* || 663 *sc* || 664 *sc* || 665 *sc* || 666 *sc* || 667 *sc* || 668 *sc* || 669 *sc* || 670 *sc* || 671 *sc* || 672 *sc* || 673 *sc* || 674 *sc* || 675 *sc* || 676 *sc* || 677 *sc* || 678 *sc* || 679 *sc* || 680 *sc* || 681 *sc* || 682 *sc* || 683 *sc* || 684 *sc* || 685 *sc* || 686 *sc* || 687 *sc* || 688 *sc* || 689 *sc* || 690 *sc* || 691 *sc* || 692 *sc* || 693 *sc* || 694 *sc* || 695 *sc* || 696 *sc* || 697 *sc* || 698 *sc* || 699 *sc* || 700 *sc* || 701 *sc* || 702 *sc* || 703 *sc* || 704 *sc* || 705 *sc* || 706 *sc* || 707 *sc* || 708 *sc* || 709 *sc* || 710 *sc* || 711 *sc* || 712 *sc* || 713 *sc* || 714 *sc* || 715 *sc* || 716 *sc* || 717 *sc* || 718 *sc* || 719 *sc* || 720 *sc* || 721 *sc* || 722 *sc* || 723 *sc* || 724 *sc* || 725 *sc* || 726 *sc* || 727 *sc* || 728 *sc* || 729 *sc* || 730 *sc* || 731 *sc* || 732 *sc* || 733 *sc* || 734 *sc* || 735 *sc* || 736 *sc* || 737 *sc* || 738 *sc* || 739 *sc* || 740 *sc* || 741 *sc* || 742 *sc* || 743 *sc* || 744 *sc* || 745 *sc* || 746 *sc* || 747 *sc* || 748 *sc* || 749 *sc* || 750 *sc* || 751 *sc* || 752 *sc* || 753 *sc* || 754 *sc* || 755 *sc* || 756 *sc* || 757 *sc* || 758 *sc* || 759 *sc* || 760 *sc* || 761 *sc* || 762 *sc* || 763 *sc* || 764 *sc* || 765 *sc* || 766 *sc* || 767 *sc* || 768 *sc* || 769 *sc* || 770 *sc* || 771 *sc* || 772 *sc* || 773 *sc* || 774 *sc* || 775 *sc* || 776 *sc* || 777 *sc* || 778 *sc* || 779 *sc* || 780 *sc* || 781 *sc* || 782 *sc* || 783 *sc* || 784 *sc* || 785 *sc* || 786 *sc* || 787 *sc* || 788 *sc* || 789 *sc* || 790 *sc* || 791 *sc* || 792 *sc* || 793 *sc* || 794 *sc* || 795 *sc* || 796 *sc* || 797 *sc* || 798 *sc* || 799 *sc* || 800 *sc* || 801 *sc* || 802 *sc* || 803 *sc* || 804 *sc* || 805 *sc* || 806 *sc* || 807 *sc* || 808 *sc* || 809 *sc* || 810 *sc* || 811 *sc* || 812 *sc* || 813 *sc* || 814 *sc* || 815 *sc* || 816 *sc* || 817 *sc* || 818 *sc* || 819 *sc* || 820 *sc* || 821 *sc* || 822 *sc* || 823 *sc* || 824 *sc* || 825 *sc* || 826 *sc* || 827 *sc* || 828 *sc* || 829 *sc* || 830 *sc* || 831 *sc* || 832 *sc* || 833 *sc* || 834 *sc* || 835 *sc* || 836 *sc* || 837 *sc* || 838 *sc* || 839 *sc* || 840 *sc* || 841 *sc* || 842 *sc* || 843 *sc* || 844 *sc* || 845 *sc* || 846 *sc* || 847 *sc* || 848 *sc* || 849 *sc* || 850 *sc* || 851 *sc* || 852 *sc* || 853 *sc* || 854 *sc* || 855 *sc* || 856 *sc* || 857 *sc* || 858 *sc* || 859 *sc* || 860 *sc* || 861 *sc* || 862 *sc* || 863 *sc* || 864 *sc* || 865 *sc*

- 3 כְּבֹד אָבִן וְנָטַל הַחֹזֶל וְכַעַם אֲוִיל כְּבֹד מִשְׁנֵיהֶם:
 4 אֲכַזְרִיּוֹת חֲמָה וְשֹׁטֵף אָף וּמִי יַעֲמֹד לִפְנֵי קִנְאָה:
 5 מוֹכָה תוֹכַחַת מְגִלָּה מֵאַהֲבָה מִסְתַּתֵּר:
 6 נְאֻמִּים פָּעֵעִי אוֹהֵב וְנִעְתָּרוֹת נְשִׁיקוֹת שׂוֹנֵא:
 7 נִפְשׁ שְׁבַעַה תָּבוּס גֶּפֶת וְנִפְשׁ רָעָה כָּל־מֶר מְחֹזֵק:
 8 כְּצַפּוֹר נֹדֶדֶת מִן־קִנְיָה בֶן אִישׁ נֹדֵד מִמְקוֹמוֹ:
 9 שֶׁמֶן וְקִטְרֶת יִשְׁמַח־לֵב וּמִתֵּק רֵעֵהוּ מַעֲצַת־נִפְשׁ:
 10 רֵעֵךְ וְרֵעָה^a אֲבִיךָ אֶל־תַּעֲזֹב^b וּבֵית אֲחִיךָ^c אֶל־תָּבוֹא בְּיוֹם אִידֶךָ^d
 טוֹב שָׂכָן קְרוֹב^f מֵאֵח רְחוֹק:
 11 חֲכָם בְּנֵי וְשֹׁמֵחַ לִבִּי וְאִשִּׁיכָה חֲרָפִי דָּבָר:
 12 עָרוֹם וְרָאָה רֵעָה נִסְתָּר פְּתָאִים עָבְרוּ נִעְנָשׁוּ:
 13 קַח־בְּגָדוֹ כִּי־עָרַב זֶר וּבָעֵד נִכְרִיָּה חֲבֵלָהּ:
 14 מְכַרְךָ רֵעֵהוּ וּבְקוֹל גְּדוֹל בְּבִקְרֵי הַשָּׂכִּים קָלָלָה תַּחֲשֹׁב לוֹ:
 15 גִּלְף טוֹרֵד בְּיוֹם סִגְרִיר וְאִשֶּׁת מְדוֹנִים^a נִשְׁתַּתָּה^b:
 16 צַפְנִיָּה צִפְנִיּוֹת וְשֶׁמֶן יִמִּינוּ יִקְרָא:
 17 בְּרוֹזַל בְּבְרוֹזֵל יַחַד^a וְאִישׁ יַחַד^b פְּגִי־רֵעֵהוּ:
 18 נִצֵּר תֵּאֱנָה יֹאכֵל פְּרִיָּה וְשֹׁמֵר אֲדָנָיו יִכְבֹּד:
 19 בְּמִים הַפְּנִים לַפְּנִים בֶּן לֵב הָאָדָם לָאָדָם:
 20 שְׂאוֹל וְאַבְדָּה^a לֹא תִשְׁבַּעְנָה וְעֵינֵי הָאָדָם לֹא תִשְׁבַּעְנָה^b:
 21 מִצֵּרֶף לִכְסֵף וְכוֹר לְזָהָב וְאִישׁ לִפִּי מִהֲלָלוֹ:
 22 אִם־תִּכְתּוֹשׂ אֶת־הָאוִיל וּבִמְכַתֵּשׁ בְּתוֹךְ הָרִיפּוֹת בַּעֲלִי
 לֹא־תִסּוֹר מֵעָלָיו אוֹלָתוֹ: ׀
 23 יָדַע תִּדַּע פְּנֵי צֹאנֶךָ שֵׂית לִבְךָ לַעֲדָרִים^a:

6 l frt c ⑥ (ἡ ἐκούσια [? ex iketiká = ④]) || 9 ^{oo} crrp, l c ⑥ (κατα-
 πήγνυται δὲ ὑπὸ συμπτωμάτων) || 10 ^a l c Q וְרַע; Occ^K וְרַעָה, KOr^{Ka} וְרַעָה || ^b l תַּעֲזֹב || ^c l frt אֵח || ^d prb
 dl || ^e l אִידֶךָ: || ^f l קְרוֹב || I2 l c I3 MSS^{Ken} 38 et וְנִסְתָּר || I4 MSS^{Ken} וְנִעְנָשׁוּ || I5 ^a cf 23,29 || ^b l נִשְׁתַּתָּה || v I6 crrp; ⑥ יִקְרָא || I7 ^a l c ⑥ יַחַד (⑥ יַחַד) || ^b l c ⑥ יַחַד || I9 l c ⑥ (ὡς περ [οὐχ] ὁμοία)
 תוֹעֲבַת יְהוָה עֲצָה עֵינָיו וּבְסִילִים עֵינֵי לְשׁוֹן: || ^b ⑥ + || 20 ^a Q דָּן — vel דָּן — || ^b ⑥ || 21 ⑥ 38 מִהֲלָלוֹ || 22 nonn vb m cs dl (prb in ④ exc) || 23 a et 23 b ⑥ invers || ^a l frt c ⑥ לַעֲדָרִיךָ.

24 כִּי לֹא לְעוֹלָם חָסוֹן וְאִם-גָּזֹר^a לְדֹר דָּוָר^c:
 25 נָלֶה^a חֲצִיר וְנִרְאָה^b דֶּשֶׁא וְנֶאֱסָפוּ עֲשׂוֹת הָרִים:
 26 כְּבָשִׂים לְלִבּוֹשֶׁךָ וּמַחֲרִיר שָׂדֶה עֲתוּדִים:
 27 וְדִי וְחֶלֶב עֲזִים לְלַחֲמֶךָ לֶלֶחֶם בֵּיתֶךָ וְחַיִּים לְנַעֲרוֹתֶיךָ:
 28 נִסּוּ^a וְאִין-רָדָף רָשָׁע וְצִדִּיקִים^b כַּכִּפּוּר יִבְטַח:
 2 כַּפָּשַׁע אֶרֶץ רַבִּים^a שָׂרִיָּה^c וּבְאָדָם מִבֵּין^d יָדַע בֶּן יֶאֱרִיךְ^d:
 3 גִּבֹּר^a רֶשַׁע^b וְעָשָׂק דָּלִים מָטָר סֹתֵף וְאִין לֶחֶם:
 4 עֲזָבִי תוֹרָה וְהִלְלוּ רָשָׁע^a וְשִׁמְרֵי תוֹרָה יִתְּגַרוּ בָם^b:
 5 אֲנָשֵׁי-רָע לֹא-יִבְיֶנּוּ מִשֹּׁפֵט וּמִבִּקְשֵׁי יְהוָה יִבְיֶנּוּ כָל:
 6 טוֹב-רֶשׁ הוֹלֵךְ בְּתַמּוֹ מַעֲקָשׁ דֹּרְכִים וְהוּא עָשִׁיר:
 7 נֹצֵר תוֹרָה בֶּן מִבֵּין וְרָעָה זֹלָלִים וְכָלִים אָבִיו:
 8 מִרְבֵּה הֹנֹן בְּנִשְׁךָ וּבִתְרִבִּית לְחוֹנֵן דָּלִים יִקְבְּצֶנּוּ:
 9 מִסִּיר אֲזֹנוֹ מִשֹּׁמֵעַ תוֹרָה גַּם-תִּפְלֹתוֹ תוֹעֵבָה:
 10 מִשְׁנֶה יִשְׂרָאֵל בְּדֶרֶךְ רָע בִּשְׁחֻתוֹ^a הוּא-יִפּוֹל^b וְתַמִּימִים יִנְחֲלוּ-
 11 חֲכָם בְּעֵינָיו אִישׁ עָשִׁיר וְדָל מִבֵּין יִחְקְרוּנוּ: [טוֹב^b:
 12 בְּעֵלֶץ צִדִּיקִים רַבָּה תִּפְאַרֶת וּבִקְוֹם רָשָׁעִים יִחַפֵּשׂ אָדָם:
 13 מִכֶּסֶף פֶּשַׁעוֹ לֹא יִצְלִיחַ וּמִזֹּדֶה וְעֹזֵב יִרְחָם:
 14 אֲשֶׁרִי אָדָם מִפֶּתַח תִּמְדִּי וּמִקְשָׁה לָבוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה:
 15 אֲרִי-נָהֵם וְדָב שׂוֹקֵק מוֹשֵׁל רָשָׁע עַל עַם-דָּל:
 16 נָגִיד^a חֶסֶד תִּבְנוּת^b וְרַב^c מַעֲשָׂקוֹת שִׁנְאִי^d בָּצַע יֶאֱרִיךְ יָמִים:
 17 אָדָם^a עָשָׂק בְּדָם-נִפְשׁ^b עַד-בֹּר^b יָנוּם אֶל-יִתְמָכוּ-בּוֹ^c:
 18 הוֹלֵךְ תָּמִים יוֹשֵׁעַ וְנִעְקָשׁ דֹּרְכִים יִפּוֹל בְּאַחֶת^b:
 19 עֹבֵד אֲדָמָתוֹ יִשְׁבַּע-לֶחֶם וּמְרַדֵּף רֵיקִים יִשְׁבַּע-רִישׁ:

24 ^a 1 c 6S ואין || ^b dub; prps ? אצר || ^{c-c} K לדור דור Q לד' ור' ||
 25 ^a prps נלה || ^b 6 και κερείς; 1 frt ונרעה; prps מנאת (ψ 23,2) || 27 dl c
 6 || Cp 28, 1 ^a 1 c 6 נם (MSKen 46) || ^b 1 c 6 וצדיק (5MSS) || 2 ^a 1 c 6
 עריץ || ^b 1 c 6 ריבים vel ריבות || ^c 1 c 6 יעורו vel תעורנה || ^{d-d} 1 c 6 (κατα-
 σβέσει αὐτάς) ידעכן (Var >6) || 3 ^a 6 גבור || ^b 6 רשע ?; 1 frt עשיר ||
 4 ^a 6 רשע 6 רשע (in pausa) || ^b 1 c 6 בו || 6 6S דרכיו 6S —, 6 ? = 6 ||
 7 6S ורעה sed cf 13,20 || 8 6S ובתרבות Q 6S ות' prb dl (gloss) || 9 1 frt c
 6S מסייר || 10 ^a 1 c 6 בשהתו (cf 4MSSKen) || ^{b-b} dl (add); 6 post טוב + i hemi-
 stich || 12 6 ἀλίσκουται (= 6, vel = יתפש ?); 1 6 cf v 28 || 16 ^a frt dl ||
 17 ^a sic 6 שנא Q שנאי K; ושא ^d 1 c Vrs רב || ^c 1 c Vrs תבואות || ^b 6
 (7 min) || ^{b-b} dub; 6 ערכו || ^c 6 + add || 18 ^a cf v 6 || ^b 6²MSS εις κακά;
 1 c 6S (בנומצא) בשהת vel בפתח:

- 20 אִישׁ אֱמוּנָה רַב־בְּרָכוֹת וְאֵין לִהְעָשִׂיר לֹא יִנְקָה;
 21 הַכֹּר־פָּנִים לֹא־טוֹב וְעַל־פֶּת־לֶחֶם יִפְשַׁע־גִּבֹּר;
 22 נִבְהֵל לַהֲזִין אִישׁ רַע עֵין וְלֹא־יֹדַע כִּי־חֹסֶר יִבְאֶנּוּ;
 23 מֹזִיקֵי אָדָם אַחֲרֵי חַן וּמִצָּה מִמַּחֲלִיק לְשׁוֹן;
 24 גּוֹזֵל אֲבִיו וְאִמּוֹ וְאָמַר אֵין־פֶּשַׁע חֶבֶר הוּא לֹאִישׁ מִשְׁחִית;
 25 רַחֲב־גִּפֶּשׁ יִגְרֶה מְדוֹן וּבִטָּח עַל־יְהוָה יִדְשֹׁן;
 26 בּוֹטָח בְּלִבּוֹ הוּא כֶסֶל וְהוֹלֵךְ בְּחִכְמָה הוּא יִפְלֹט;
 27 נוֹתֵן לָרֶשׁ אֵין מַחֲסוֹר וּמַעֲלִים עֵינָיו רַב־מֵאֲרוֹת;
 28 בָּקוּם רָשָׁעִים יִסְתַּר אָדָם וּבְאֲבָדָם יִרְבוּ צַדִּיקִים;
 29 ¹אִישׁ תּוֹכְחוֹת מִקֶּשֶׁה־^bעֶרְף פֶּתַע יִשְׁכַּר וְאֵין מִרְפָּא;
 2 ^aבְּרָכוֹת צַדִּיקִים יִשְׁמַח הָעָם וּבִמְשָׁל רָשָׁע^b יִאֲנַח עָם;
 3 אִישׁ־אֲהָב חֲכָמָה יִשְׁמַח אֲבִיו וְרָעָה זִזְנוֹת יִאֲבֹד־הוֹן;
 4 מֶלֶךְ בִּמְשָׁפֹט יַעֲמִיד אֶרֶץ וְאִישׁ תְּרוֹמֹת יִהְרַס־נָה;
 5 גִּבֹּר מַחֲלִיק עַל־רָעָהוּ רָשָׁת פּוֹרֵשׁ עַל־פַּעֲמָיו;
 6 בִּפְשַׁע^a אִישׁ רַע מוֹקֵשׁ^b וְצַדִּיק יִרוֹן^c וְשִׁמְחָה;
 7 יִדַּע צַדִּיק דִּין דָּלִים רָשָׁע לֹא־יִבִּין דָּעַת;
 8 אֲנִשֵּׁי לָצוֹן יִפְּחוּ קִרְיָה וְחֲכָמִים יִשִּׁיבוּ אָף;
 9 אִישׁ־חֶכֶם נִשְׁפָּט אֶת־אִישׁ^a אָוִיל וְרָגַז וְשָׁחַק וְאֵין נַחַת^b;
 10 אֲנִשֵּׁי דָמִים יִשְׁנְאוּ־תָם וְיִשְׁאָרִים יִבְקָשׁוּ נִפְשׁוֹ;
 11 כָּל־רוּחוֹ יוֹצִיא כֶסֶל וְחֶכֶם בְּאַחֲזָרָה^a יִשְׁבַּח־נָה^b;
 12 מִשָּׁל מִקְשִׁיב עַל־דְּבַר־שָׁקֶר כָּל־מִשְׁרָתוֹ רָשָׁעִים;
 13 רֶשֶׁת וְאִישׁ תִּכְכִּים נִפְגָּשׁוּ מֵאִיר עֵינֵי שְׁנֵיהֶם יִהְיֶה;
 14 מֶלֶךְ שׁוֹפֵט בְּאֵמֶת דָּלִים כָּסָאוֹ לְעַד יִכּוֹן;
 15 שֹׁבֵט וְתוֹכַחַת יִתֵּן חֲכָמָה וְנָעַר מִשְׁלַח מִבֵּישׁ אִמּוֹ;
 16 בְּרָכוֹת רָשָׁעִים יִרְבֶּה־פֶּשַׁע וְצַדִּיקִים בְּמִפְלֹתָם יִרְאוּ;

21 ut 24,23 || 22 חסד || 23 ὁδοῦς אָרְחוֹ, coram illo >S; 1 frt שוֹנָא (IMS^{Ken}) et trsp post לשון || 24 dl (gloss vel Var) || Cp 29, 1^a 1? אַחֲרֵיו בְּבִרְכוֹת (ἐγκωμιαζομένων) || 2^a 6 (מִקְשָׁה) || 2^b 1 c 5 MSS Vrs רָשָׁעִים || 3 3 וְרָעָה cf 28,7 || 4 6 (παρνόμος) prps בְּרָדוֹת || 5^b 1 c 5 MSS Vrs רָשָׁעִים || 6^a 6 בִּפְשָׁעוּ || prps בִּפְשָׁע vel בִּפְשָׁע || 7^c prps ? (חתת) || 8^a 9 (IMS^{Ken}) || 9^a frt dl || 10^b 1 c 6 (καταπτήσσει) (שֶׁ) || 11^a 1 frt חֲרוֹנוֹ || 12^b 1 c 6 (ταπεινέται) יִחַשֵׁד cf 28 יִשְׁכַּחנָה; MS^{Ken} 95 יִשְׁכַּחנָה || 16 prps בְּרָדוֹת cf 29,2.

17 יִסֹּר בְּנֶדֶךְ וַיְנִיחֵהוּ וַיִּתֵּן מַעֲדָנִים לְנַפְשׁוֹ׃
 18 בָּאֵין חֲזוֹן יִפְרַע עִם וְשֹׁמֵר תּוֹרָה אֲשֶׁרֶהוּ׃
 19 בְּדִבְרִים לֹא־יִנָּסֵר עַבְדֹּ כִּי־יָבִין וְאֵין מַעֲנָה׃
 20 חֲזִיתָ אִישׁ אֵץ בְּדִבְרָיו תִּקְוָה לִכְסִיל מִמֶּנּוּ׃
 21 מִפֶּנֶק^a מִנְעֵר עַבְדּוֹ^b וְאַחֲרִיתוֹ יִהְיֶה מָנוֹן׃
 22 אִישׁ־אֶף יִגְרֶה מְדוֹן וּבַעַל חֲמָה רֹב־פֶּשַׁע׃
 23 גִּיאֹת אָדָם תִּשְׁפִּילֵנּוּ וּשְׁפַל־רוּחַ יִתְמַךְ כְּבוֹד׃
 24 חֲזֹלֶק עִם־גִּנְבַּ שׁוֹנֵא נַפְשׁוֹ אֱלֹהִי יִשְׁמַע וְלֹא יִיָּד׃
 25 חֲרֹדֶת אָדָם יִתֵּן מוֹקֵשׁ וּבוֹטֵחַ בִּיהוָה יִשְׁגֹּב׃
 26 רַבִּים מְבַקְשִׁים פְּנֵי־מוֹשֵׁל וּמִיהוָה מִשְׁפָּט־אִישׁ׃
 27 תּוֹעֵבֶת צְדִיקִים אִישׁ עוֹל וְתוֹעֵבֶת רָשָׁע יִשְׂרָרֶךְ׃ ם

30^a 1 אֲדַבְרִי וְאֶגֹּר בִּן־יָקָה^a הַמֶּשֶׁא^b

נָאֻם הַגִּבֹּר לְאִיתִיאל^c לְאִיתִיאל וְאָכַל^d׃
 2 כִּי בָעַר אֲנֹכִי מֵאִישׁ וְלֹא־בִינַת אָדָם לִי׃
 3 וְלֹא־לְמַדְתִּי חֲכָמָה וְדַעַת קְדָשִׁים אֲדַע׃
 4 מִי עָלָה־שָׁמַיִם וַיִּירָד מִי אֶסְפִּי־רוּחַ וּבָחַפְנִי^a
 מִי צָרַר־מַיִם וּבִשְׁמָלָה מִי הִקִּים^b כָּל־אֶפְסֵי־אָרֶץ
 מִה־שָׁמַיִם וּמִה־שָׁם־בָּנוּ^c כִּי תִדַּע׃
 5 כָּל־אֲמַרְתָּ אֱלֹהִי צְרוּפָה מִגֵּן הוּא לְחוֹסִים בּוֹ׃
 6 אֶל־תּוֹסֶפֶת עַל־דִּבְרָיו פִּן־יִזְכִּית בֶּךָ וּגְבוּבָתָ׃ ם
 7 שְׁתִּים שְׁאֵלְתִי מֵאֲתָךְ אֶל־תִּמְנַע מִמֶּנִּי בְּטָרִם אֲמוֹת׃
 8 שְׂוֹא וּדְבַר־כָּזָב הִרְחֵק מִמֶּנִּי
 רֹאשׁ וְעֶשֶׂר אֶל־תִּתֵּן־לִי הִטְרִיפֵנִי לַחֵם חֲקִי׃
 9 פֶּן־אֲשַׁבֵּעַ וּכְחַשְׁתִּי וְאֲמַרְתִּי מִי יִהְיֶה^a
 וּפֶן־אֲוַרֶשׁ^b וּגְגַבְתִּי וְתַפְשִׁיתִי שֵׁם אֱלֹהִי׃ ם

18 ὁ ἐξηγητής || 19 1 c ὁ (ὕπακούσεται) SC מעֲנָה || 21^a 1 c ὁ (ὅς κατα-
 σπαταλᾷ) || מִפֶּנֶק || 1 c ὁ (οἰκέτης ἔσται) || יַעֲבֹד || 1 c ὁ (ὀδυνηθήσεται)
 frt מאָן vel מאָנון (= מָנוֹן); prps בִּיגוֹן || 22 ὁ ἐξώρυσεν || Cp 30 ὁ post
 cp 26 || 1^{a-2} ὁ וְקָחָם || דִּבְרֵי גֹר בְּנֵי וְקָחָם || 1 c ὁ μετανόει; prps מִשְׁאֵא vel הַמֶּשֶׁא || 1 c ὁ
 frt bis אֶל לְאִיתִי אֵל (3MSS); prps (minus bene) אֶל לְאִיתִי אֵל || 1 c ὁ וְאָכַל || 1 c ὁ
 (Ex 39,32) || 3^{a-2} 1 c ὁ וְאֶל לְמַד אֲתִי (vel לְמַדְנִי) || 4^a ὁ בָּחַצְנוּ || 1 c ὁ
 et pos ὁ et pos ὁ (Ex 39,32) || 5^a ὁ et dl ? (gloss ex Hi 38,5 ?) || 5 ὁ
 θεοῦ; 1 ? יהוה cf ψ 18,31 || 8 1 frt כּוֹזֵב et מִמֶּנִּי || 9^a ὁ יִהְיֶה || b cf ad 20,13.

- 10 אל-תִּלְשֵׁן עֶבֶד אֶל-אֲדֹנָיו פֶּן-יִקְלָלֶךָ וְאַשְׁמֶתָ:
 11 דָּוָר אֲבִיו יִקְלָל וְאֶת-אִמּוֹ לֹא יִבְרָךְ:
 12 דָּוָר טָהוֹר בְּעֵינָיו וּמִצָּאתוֹ לֹא רַחֵץ:
 13 דָּוָר מִה־דָּמּוֹ עֵינָיו וְעַפְעָפִיו יִנְשָׂאוּ:
 14 דָּוָר חֲרֻבּוֹת שִׁנָּיו וּמֵאֲכָלוֹת מִתְלַעֲתוֹ
 לֵאכֹל עֲנִיִּים מֵאֶרֶץ וְאֲבִיוֹנִים מֵאָדָם: ׀
 15 אֲלֻלֹקָה וְשֹׁתֵי בְנוֹת הַבַּיִת^a הַבַּיִת^b
 שְׁלוֹשׁ הֵנָּה לֹא תִשְׁבַּעְנָה אֲרָבַע לֹא-אָמְרוּ הֵזֶן:
 16 שְׂאוֹל^a וְעֶזְרָה^b רַחֵם אֶרֶץ לֹא-שִׁבְעָה מַיִם וְאִשׁ לֹא-אָמְרָה הֵזֶן:
 17 עֵין תִּלְעַג לְאָב וְתִבּוֹ לִיקָה-תֶּאֱמַר
 וְיָקְרוּהָ עֲרֹב־נַחַל וְיֹאכְלוּהָ בְנֵי-נִשְׁוֹר: ׀
 18 שְׁלֹשָׁה הֵמָּה נִפְלְאוּ מִמֶּנִּי וְאֲרָבַע לֹא יִדְעָתִים:
 19 דֶּרֶךְ הַנִּשְׁוֹר בְּשִׁמּוֹם דֶּרֶךְ נָחֵשׁ עָלֵי צוּר
 דֶּרֶךְ-אֲנִיָּה בְּלִבִּיִּם וְדֶרֶךְ גִּבּוֹר בְּעִלְמָה:
 20 בֶן וְדֶרֶךְ אִשָּׁה מִנְּאֻפֹּת אֲכָלָה וּמִחֲתָה פִּיהָ וְאָמְרָה לֹא-פָעַלְתִּי אָוֶן:
 21 תַּחַת שְׁלוֹשׁ רִנּוֹה אֶרֶץ וְתַחַת אֲרָבַע לֹא-תוּכַל שְׂאֵת:
 22 תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלֹךְ וְנָכַל כִּי יִשְׁבַּע-לָחֶם:
 23 תַּחַת שְׁנוּאָה כִּי תִבְעַל וְשִׁפְחָה כִּי-תִירֶשׁ^a גְּבוֹרָתָהּ: ׀
 24 אֲרָבַעַה הֵם קִטְנֵי-אֶרֶץ וְהֵמָּה חֲכָמִים מִחֲכָמִים:
 25 הַנְּמָלִים עִם לֹא-עֵז וַיִּכְיֵנוּ בְּקִוִּץ לַחֲמָם:
 26 שְׁפָנִים עִם לֹא-עֵצוֹם וַיִּשְׁיִמוּ בִּסְלַע בֵּיתָם:
 27 מֶלֶךְ אֵין לְאֲרָבָה וַיֵּצֵא חֶצֶן כָּלוֹ:
 28 שְׁמֵמִית בִּידָיִם תִּתְפַּשׁ וְהִיא בְּהִיכְלִי מֶלֶךְ:
 29 שְׁלֹשָׁה הֵמָּה מִיִּטְיָבִי צַעַד וְאֲרָבַעַה מִיִּטְבִּי^b לָכֵת:
 30 לִישׁ גְּבוֹר בְּבִהֶמָּה וְלֹא-יָשׁוּב מִפְּנֵי-כָל:
 31 וְזִוְיָר מִתַּנִּים אוֹ-תִישׁ וּמֶלֶךְ אֶלְקוֹם^a עִמּוֹ:

10 l c Q אֲדֹנָיו, K נו— || 14 l frt מֵאֲדָמָה || 15 ^{a-a} crpp || ^b ⑥ τρεῖς ||
^c mlt MSS ב min || 16 ^a nonn vb exc || ^b ⑥ ξρκος (pro ξρκως) || 17 l c
 ⑥ (ῥῆρας) לְקִיָּה (hebetudo) vel לִקְנֵת (v 17 add) || 18 l c Q וְאֲרָבַעַה,
 K וְאֲרָבַע || v 20 add || 21 dl c ⑥ || 23 a et b in ⑥ invers || ^a ⑥
 (ἐκβδλη) תוֹרֶשׁ (1MS^{Ken}) vel תִּגְרֶשׁ || 24 l c ⑥ שׁוֹ מִחֲכָמִים || 28 l c ⑥
 (εὐδλωτος ὤν) תִּתְפַּשׁ || 29 ^a dl ? || ^b ⑥ מִטְ^a || 30 ⑥ מִבְּהִי || v 31 crpp || ^a sic
 Occ; Or אֶלְקוֹם (v); prps קָם תִּחִל.

אִם־נִבְלָתָהּ בְּהִתְנַשָּׂא וְאִם־זִמּוֹתָ יָד לָפָה: ³²
 כִּי מִיִּן חֶלֶב יִזְצִיא חֲמָאָה וּמִיִּן־אֶף יִזְצִיא דָם ³³
 וּמִיִּן אֲפִים יִזְצִיא רִיב: ׀

31 יְדַבְּרִי^a לְמוֹאֵל^b מֶלֶךְ מִשָּׂא^c אֲשֶׁר־יִסְרְתוּ אִמּוֹ:
 מַה־בְּרִי וּמַה־בֶּרֶכְטִי וְמַה בֶּר־נְדָרִי:
 אֶל־תִּתֵּן לְנָשִׁים חֵילֶךְ וְדַרְכֶיךָ לְמַחֲזוֹת מְלָכִין:
^{a4} אֶל לְמַלְכִּים וְלְמוֹאֵל^a אֶל לְמַלְכִּים שְׁתוּ־יֵין וְלַרֹזְזִים אֹיֵב שָׂכָר:
 פֶּן־יִשְׁתָּה וְיִשְׁכַּח מִחֻקֶּךָ וְיִשְׁנָה דֵּין כָּל־בְּנֵי־עַנְי:
 תִּגְדּוּ־שָׂכָר לְאוֹבֵד וְיֵין לְמִרֵי גִפְשׁ:
 יִשְׁתָּה וְיִשְׁכַּח רִישׁוֹ וְעַמּוֹ לֹא יִזְכֹּר־עוֹד:
 פֶּתַח־פִּיךָ לְאֵלִים אֶל־דֵּין כָּל־בְּנֵי חַלּוֹף:
 פֶּתַח־פִּיךָ שְׁפֹט־צֶדֶק וְדִין עָנִי וְאֲבִיוֹן: ׀

(א) ¹⁰ אֶשֶׁת חֵיל מִי יִמְצָא וְרָחֵק מִפְּנִינִים מִכְרָה:
 (ב) ¹¹ בְּטַח בָּהּ לֵב בַּעֲלָהּ וְשָׁלָל לֹא יִחְסֹר:
 (ג) ¹² גְּמֻלָּתָהּ טוֹב וְלֹא־רָע כָּל יְמֵי חַיֶּיהָ:
 (ד) ¹³ דֶּרֶשָׁה צֶמֶר וּפִשְׁתִּים וְתַעַשׂ בְּתַפְּסֵן כַּפֵּיהָ:
 (ה) ¹⁴ הִי־תָהּ כְּאֲנִיּוֹת סוֹחֵר מִמֶּרְחֵק תָּבִיא לַחֲמָה:
 (ו) ¹⁵ וְתִתֵּן בְּעוֹד לַיְלָה וְתִתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחֵק לְנַעֲרֹתֶיהָ:
 (ז) ¹⁶ זִמְמָה שָׂדֶה וְתִקְחָהּ מִפְּרִי כַּפֵּיהָ גִטָּע כָּרֶם:
 (ח) ¹⁷ חֲגִנָּה בַּעֲזוֹ מִתְּנִיָּה וְתִאֲמָץ זְרוּעֹתֶיהָ:
 (ט) ¹⁸ טַעֲמָה כִּי־טוֹב סִחָהּ לֹא־יִכָּבֵה בְּלִיל גִּרָה:
 (י) ¹⁹ יָדֶיהָ שֹׁלְחָה בְּפִישׁוֹר וְכַפֵּיהָ תִּמְכּוּ פֶלֶךְ:
 (כ) ²⁰ כִּפָּה פֶּרֶשָׁה לְעַנְי וְיָדֶיהָ שֹׁלְחָה לְאֲבִיוֹן:
 (ל) ²¹ לֹא־תִירָא לְבֵיתָהּ מִשִּׁלֵּג כִּי כָל־בֵּיתָהּ לִבְשׁ שָׁנִים:
 (מ) ²² מִרְבָּדִים עֲשֵׂתֶה־לָּהּ שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁה:

|| לְמוֹאֵל^b 31, 1 || דַּבְּרִי^a 31, 1 || Cp 31, 1 || 32 °° crrp || 33 °° add vel var || 3 dub; || לְנָחִים 3; || מֶלֶךְ מִשָּׂא^c 1 (cf 33) || v 2 dub; in 3 + nonn stich || 3 dub; || לְנָחִים 3; || לְמַחֲזוֹת 4 || 4 b hic incip cp 31 || ^{a-4} prb || Var || ^b K או 1? c Q ט; || vel 1 frt אוה (אוה) || 5 3 plur || 8 inc; || prps: || v 10—31^{fr} in 3 post 31 29,27 || 11 ins frt: || לָהּ cf 3 ה τοιαύτη || 13 33 33 || 15 °° frt dl m cs, al dl לנערותיה || 16 K גטע, Q Vrs || 17 3 + εις εἶπον || 18 K בליל, || 19 dub || 21 prb || 22 6MSS^{Ken} שני; || שנים 3; || 1? שן vel שיש? || Q בלילה || 19 dub || 21 6MSS^{Ken} שני; || שנים 3; || 1? שן vel שיש? ||

- (ג) ²³ נודע בשערים בעלה בשבתו עם-זקני-ארץ:
 (ס) ²⁴ סנין עשתה ותמכר ויחנור נתנה לפני-עני:
 (ע) ²⁵ עז-יהדר לבושה ותשחק ליום אחרון:
 (פ) ²⁶ פיה פתחה בחכמה ותורת-חסד על-לשונה:
 (צ) ²⁷ צופיה הילכות ביתה ולחם עצלות לא תאכל:
 (ק) ²⁸ קמו בניה ויאשרוה בעלה ויהללה:
 (ר) ²⁹ רבות בנות עשו חיל ואת עלית על-כלנה:
 (ש) ³⁰ שקר החן והכל היפי ^a אשה וראת-יהוה ^a היא ^b תהלל:
 (ת) ³¹ תנו-לה מפרי ידיה ויהללה בשערים מעשיה:

v 25 (ע) in 6 post 26 (פ) cf Thr 2—4^{al} || 27 l c Q Vrs הליכות, K
 הילכות || 30 ^{a-a} l c 6 אשת בינה vel sim || ^b >2MSS; dl ?.

IOB. איוב

1 ¹ אִישׁ הָיָה בְּאֶרֶץ-עֹזִי^a אִיּוֹב שְׁמוֹ וְהָיָה הָאִישׁ הַהוּא תָם וְיָשָׁר וִירָא^b אֱלֹהִים וְסָר מִרָע׃ ² וַיִּוָּלְדוּ לוֹ שִׁבְעָה בָנִים וְשָׁלֹשׁ בָּנוֹת׃ ³ וַיְהִי מִקְנֵהוּ שִׁבְעַת אֲלָפֵי-צֹאן וְשָׁלֹשׁת אֲלָפֵי גָמְלִים וְחֲמִשׁ מֵאוֹת צֹמֶד-בָּקָר וְחֲמִשׁ מֵאוֹת אֲתוֹנוֹת וְעֶבְדָּה רַבָּה מְאֹד וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּא גָדוֹל מִכָּל-בְּנֵי-קָדָם׃ ⁴ וְהָלְכוּ בָנָיו וַעֲשׂוּ מִשְׁתָּה בֵּית־אִישׁ יוֹמָז וְשָׁלְחוּ וְקָרְאוּ לְשָׁלֹשׁת^b אֶחָדֵיהֶם לֵאמֹר וְלִשְׁתּוֹת עִמָּהֶם׃ ⁵ וַיְהִי כִי הִקְיפוּ יְמֵי הַמִּשְׁתָּה וַיִּשְׁלַח אִיּוֹב וַיִּקְדָּשׁם וְהִשְׁכִּים בַּבֹּקֶר וַהֲעֵלָה עֲלוֹת מִסֹּפֶר כָּלָם^a כִּי אָמַר אִיּוֹב

אוֹלֵי תִטָּאוּ בָנִי וּבִרְכוּ^b אֱלֹהִים בְּלִבְבְּכֶם כַּכָּה וַעֲשֵׂה אִיּוֹב כָּל-הַיָּמִים׃ ׀ ⁶ וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בָנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל-יְהוָה וַיָּבֹאוּ גַם-הַשָּׁטָן בְּתוֹכָם׃ ⁷ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-הַשָּׁטָן מֵאֵין תָּבֹא וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת-יְהוָה וַיֹּאמֶר מִשּׁוֹט בְּאָרֶץ וּמִהַתְהַלֵּךְ בָּהּ׃ ⁸ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-הַשָּׁטָן

הֲשִׁמָּתָ לְבָדָּךְ עַל-עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין כְּמַהוּ בְּאָרֶץ

אִישׁ תָּם וְיָשָׁר וִירָא אֱלֹהִים וְסָר מִרָע׃

⁹ וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת-יְהוָה וַיֹּאמֶר

הֲתִנָּם יִרָא אִיּוֹב אֱלֹהִים׃

¹⁰ הֲלֹא אָתָּה שִׁכַּתָּ^a בְּעָדָי וּבְעַד-בֵּיתָי וּבְעַד כָּל-אֲשֶׁר-לִי מִסָּבִיב

מַעֲשֵׂה^b יָדָי בְּרִכָּתָּהּ וּמִקְנֵהוּ פָּרָץ בְּאָרֶץ׃

¹¹ וְאוֹלָם שָׁלַח-נָא יָדְךָ וְנָע בְּכָל-אֲשֶׁר-לִי

אִם-לֹא עַל-פָּנֶיךָ יִבְרָכְךָ׃

^{1/5} fere huius libri >Ⓞ || Cp I, I ^a Ⓞ (Αὐσιτοῖ) עֹזִי || ^b dl c 2MSS^{Ken} Ⓞ
 1 cf I,8; 2,3 || 4 ^a dl ? c Ⓞ || ^b dl c MS^{Ken} 157 ת || 5 ^a Ⓞ + add || ^b correctio
 vel euphemismus pr גִּדְּךָ, מָאס, נָאץ, קָלָל vel שָׁכַח cf Vrs et ψ I0,3; I R
 21,10. 13 || 8 16MSS^{Ken} אֵל cf 2,3 || 10 ^a 4MSS^{Ken} סִכַּת || ^b Ⓞ Ⓞ Ⓞ — || II cf 5^b.

הַשְׁמַתָּ לַבֶּךָ אֶל-עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ בָאָרֶץ
אִישׁ תָּם וְיָשָׁר יִרְאֵה אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע
וַעֲדָנוּ מִחֲזִיק בְּתַמָּתוֹ נִתְּסִיתָנִי בּוֹ לְבַלְעוֹ תַנָּם:

4 וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת-יְהוָה וַיֹּאמֶר

עֹזר בְּעַד-עֹזר וְכָל אֲשֶׁר לְאִישׁ יִתֵּן בְּעַד נַפְשׁוֹ:
5 אִוֵּלָם שָׁלַח-נָא יָדְךָ וְנָע אֶל-עַצְמוֹ וְאֶל-בְּשָׁרוֹ
אִם-לֹא אֶל-^aפָּנֶיךָ יִבְרַכְךָ^b:

6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-הַשָּׁטָן הִנֵּנוּ בֵּינֵנוּ אֵךְ אֶת-נַפְשׁוֹ שָׁמַר: 7 וַיֵּצֵא
הַשָּׁטָן מֵאֶת פְּנֵי יְהוָה וַיֵּךְ אֶת-אִיּוֹב בַּשָּׁחִין רָע מִכָּף רִגְלוֹ עַד
קֶדְקֶדוֹ: 8 וַיִּקַּח-לּוֹ חֶרֶשׁ לְהִתְנַדֵּד בּוֹ וְהוּא יֹשֵׁב בַּתּוֹד-הָאָפֶר:
9 וַתֹּאמֶר לּוֹ אִשְׁתּוֹ^a

עֲדֶךָ מִחֲזִיק בְּתַמָּתְךָ בִּרְכֶךָ^b אֱלֹהִים וּמָת:

10 וַיֹּאמֶר אֵלָיָה

כִּדְבַר אַחַת^a הַנִּבְלֹת תִּדְבְּרִי נָם^b

אֶת-הַטּוֹב נִקְבַּל מֵאֶת הָאֱלֹהִים וְאֶת-הָרָע לֹא נִקְבַּל
בְּכָל-נְאֻת לֹא-חָטָא אִיּוֹב בְּשִׁפְתָיו: 11 וַיִּשְׁמְעוּ שְׁלֹשֶׁת יָרֵעֵי
אִיּוֹב אֶת כָּל-הָרָעָה הַזֹּאת^a הַבָּאָה^b עָלָיו וַיִּבְאוּ אִישׁ מִמָּקוֹמוֹ אֶל-יָפוֹ
הַתִּימָנִי וּבִלְיָד^c הַשּׁוּחִי^d וְצוּפָר הַנַּעֲמָתִי וַיַּנְעֲדוּ יַחְדָּו לָבוֹא לָגוֹד-
לּוֹ וּלְנַחֲמֹ: 12 וַיִּשְׁאוּ אֶת-עֵינֵיהֶם מִרְחוֹק וְלֹא הִכִּירוּהוּ וַיִּשְׁאוּ קוֹלָם
וַיִּבְכּוּ וַיִּקְרְעוּ אִישׁ מְעָלוֹ וַיִּזְרְקוּ עָפָר עַל-רִאשֵׁיהֶם הַשְׁמִימָה:
13 וַיִּשְׁבּוּ אֹתוֹ לָאָרֶץ^a שִׁבְעַת יָמִים^b וַיִּשְׁבַּעַת לִילּוֹת^b וַאֲיֵן-דִּבֵּר אֵלָיו
דְּבָר כִּי רָאוּ כִּי-גָרַל הַכָּאֵב מְאֹד: 3 וַאֲחֵרֵי-כֵן פָּתַח אִיּוֹב אֶת-פִּיהוּ
וַיִּקְלָל אֶת-יוֹמוֹ: פ 2 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמֶר:

3 יָאֵבֵד יוֹם אֲוִלָּד בּוֹ וַיְהִי־לִּי אִמָּר^a תָּרָה^b גָּבַר^c:

4 הַיּוֹם הַזֶּה הָיָה^a יְהִי חֲשֹׁךְ^b אֶל-יָדְרָשׁוֹ אֱלֹהִים^c מִמַּעַל וְאֶל-תּוֹפַע
[עָלָיו נִתְּרָה:]

5 ^a 40MSS^{Ken} על cf I, 11 || ^b cf I, 5^b || 7 K⁶ וע' Q⁵⁸ || 9 ^a 6 + add ||
^b cf I, 5^b || 10 ^a 2MSS ⁸ + מן || ^b ins אֵת m cs (trsp :) || 11 ^a >6 || ^b l c 6
הַבָּאָה || c 6 Balδaδ || ^d 6 ó Σαυχαίων τύραννος || c 6 ó Meivaiwv βασι-
λεός = המענתי = המעוניי || 12 >6 et dl ? || 13 ^a >2MSS^{Ken} 6 et
dl ? || ^{b-b} >6 et dl ? || Cp 3, 2 ^{a-a} c 6 prb dl; 3 hic incip cp 3 || 3 ^{a-a} prps
וַיִּבְכּוּ || 1 ? אָמִי pr || ^b 6 (idou) הָרָה (הָרִי = הֵנָּה ?) || c 6 וְכָר cf
Jer 20, 15; 1 ? 4 || 4 ^{a-a} 6 ή vùξ εκείνη || ^{b-b} prb add || c 6 ó κύριος.

- 5 יִגְאֹלֶהוּ^a תִּשְׁךְ וְעֲלֻמוֹת^b תִּשְׁכֹּן-עָלָיו עֲנֶנָּה^c יִבְעֶתְהוּ^e
 [בְּמִרְיָד^d יוֹם:]
 6 תִּלְיָלָה הֵהוּא יִקְתְּהוּ אֶפְלָא^a אֶל-יַחֲדָב^b בְּיָמֵי שָׁנָה בְּמִסְפַּר יָרְחִים
 [אֶל-יָבֵא:]
 7 הִנֵּה תִלְיָלָה הֵהוּא יְהִי גִלְמוֹד אֶל-תְּבוּא רִנָּה בּוֹ:
 8 יִקְבְּהוּ אֲרִי-יוֹם^a הֶעֱתִידִים עֲרַב^b לְוִיתָן:
 9 יִחְשְׁכוּ כּוֹכְבֵי נִשְׁפּוֹ^a יִקּוּ-לְאֹזֶר וְאֵין^a וְאֶל-יִרְאֶה^b בְּעַפְפֵּי-
 [שָׁתֵר:]
 10 כִּי לֹא סָגַר דִּלְתִּי בְטָנִי נִיִּסְתֵּר עֲמָל מֵעֵינַי:
 11 לָמָּה לֹא מָרַחֵם אֲמוֹת מִבֶּטֶן יִצְאָתִי וְאֶנּוּעַ:
 12 מִדּוּעַ קִדְמוֹנִי בִרְבִּים וּמַה-שָּׂדִים כִּי אֵינְק:
 13 כִּי-עָתָה שָׁכַבְתִּי וְאֶשְׁקֹזֹת יִשְׁנֹתִי אֲזוּרִי־לִי:
 14 עִם-מַלְכִּים וְיַעֲצִי אֶרֶץ הַבָּנִים חֲרֻבּוֹת לָמוֹ:
 15 אֲזוּ עִם-שָׂרִים זָהָב לָהֶם הַמַּמְלָאִים בְּתִיָּהֶם בְּסֹף:
 16 אֲזוּ כְנָפַל טָמוֹן^a בְּלֹא אֶהְיֶה^b כְּעֵלָלִים לֹא-רָאוּ אֹזֶר:
 17 שָׁם רָשָׁעִים חָדְלוּ רָגְזוּ וְשָׁם יִנּוּחוּ יִגִּיעִי כַח:
 18 יַחַד אֲסִירִים שְׂאֲנָנִי לֹא שָׁמְעוּ קוֹל נִגְשׁ:
 19 קָטַן וְגָדוֹל שָׁם הוּא וְעָבַד חֲפָשִׁי מֵאֲדָנָיו:
 20 לָמָּה יִתֵּן לְעֲמָל אֹזֶר וְחַיִּים לְמָרִי נֶפֶשׁ:
 21 הַמַּחֲכִים לְמוֹת וְאֵינָנִי וַיַּחֲפְּרוּהוּ מִמַּטְמוֹנִים:
 22 הַשְׁמֹתִים אֶל־יִגְלִי יִשְׁיֶשׁוּ כִּי יִמְצְאוּ-קִבְרִי:
 23 לִגְבֹר אֲשֶׁר-דָּרְבּוּ נִסְתָּרָה וַיִּסְךְ אֱלֹהִים בְּעֶדְוִי:
 24 כִּי-לִפְנֵי^a לַחֲמִי אֲנִי־תִבָּא וַיִּתְּכּוּ כַּמּוֹם שְׂאֲנֹתִי:
 25 כִּי פָחַד פָּחַדְתִּי וַיֵּאֲתֵנִי וְאֲשֶׁר יִגְרָתִי יָבֵא לִי:
 26 לֹא שָׁלוֹתִי וְלֹא-שָׁקֵטִי וְלֹא-נִחָתִי וַיָּבֵא רָגְזִי ׀

5 ^a = ינעל cf אשכנז || ^b prps מות—(vel מות) || ^c prps יתעב || ^d 6 κατα-
 παθεῖν cf v 8 אררי; prps סגריר cf במ' || ^{e-e} prb dl (= 8a) || 6 ^{a-a} prb
 dl; al היום pr הלילה || ^b 1 c ΣΣ יחד cf Gn 49,6 || 7 dl c IMS 68v || 8 ^a prps
 || ^b 1 frt c IMS^{Ken} לע' cf 15,24 || 9 ^{a-a} prb dl (gloss) || ^b 1 ירא || 10 6
 || יעם || 1? || 15 ^a = 1? || 15 arab haram = pyramida || 14 crpp; || כר' || 11 || יסיר
 || 16 ^a 6 ἐκπορευόμενον || ^{b-b} 6 ἐκ μητρὸς μητρός; pone v 16 pr v 12? vel,
 si in loco servatur, frt לא ante אה' c MS^{Ken} 99 dl, cf 10,19; prps לא ה' ||
 17 prps רעש' cf Jer 4,24 || 20 1 c ΣΣ יתן || 21 1 c 68v כמט' || 22 1 ||
 cf MS^{Ken} 80 et 3 || v 24 add ? || ^a 1? לפי.

4 יִגִּיעַן אֱלִיפָז הַתִּימָנִי וַיֹּאמֶר:
 2 הַנֶּסֶה^a דָּבַר אֱלֹהִי תִלְאָה^b וַעֲזַר בְּמַלְיָן מִי יוֹכֵל:
 3 הִנֵּה יִסְרֹת רַבִּים וַיָּדִים רַפּוֹת תִּחְזָק:
 4 כּוֹשֵׁל יִקְיָמוּן מַלְיָה וּבְרָכִים כְּרַעְזוֹת תִּאֲמָץ:
 5 כִּי עָתָה יִתְּבוֹא אֱלֹהִי וּתִלְאָ תִּגַּע עֲדִיד וּתִבְהֵל:
 6 הֲלֹא יֵרָאֶתְךָ כְּסִלְתְּךָ תִּקְנוֹתְךָ וְתָם דִּרְכֶּיךָ:
 7 זִכְר־נָא מִי הוּא נָקִי אֲבָד וְאִיפָה יִשְׁרִים נִכְחָדוּ:
 8 כֹּאֲשֶׁר רָאִיתִי חֲרָשֵׁי אֹון וְזָרְעֵי עֵמֶל יִקְצְרוּהוּ:
 9 מִנִּשְׁמַת אֱלֹהִי יֵאבְדוּ וּמְרוֹת אִפּוֹ יִכְלוּ:
 10 שְׂאֲנַת אֲרִיָּה וְקוֹל שֹׁחַל וְשֵׁנֵי כְּפִירִים נִתְּעוּ:
 11 לִישׁ אֲבָד מִבְּלִי-טָרֶף וּבְגִי לָבִיא יִתְּפָרְדּוּ:
 12 וְאֵלֵי דָבַר יִגָּב וּתִקַּח אֲזִנִּי שִׁמְץ מִנְּהוּ:
 13 בְּשַׁעֲפִים מַחֲזִיזוֹת לִילָה בְּנִפֹל תִּרְדָּמָה עַל-אֲנָשִׁים:
 14 פָּחַד קָרָאֲנִי^a וְרַעְדָּה וְרַב עֲצָמוֹתִי הִפְחִיד^b:
 15 וְרוּחַ עַל-פָּנַי יִחַלֶּף תִּסְמָר^a שְׁעָרַת^b בְּשָׂרִי:
 16 יַעֲמֹד^a וְלֹא-אֶפִּיר מֵרֹאֶהוּ
 תִּמְוִנָה לִנְגֹד עֵינֵי^b בְּדִמְמָה וְקוֹל^b אֲשַׁמְעֶה:
 17 הֶאֱנֹוֹשׁ מֵאֲלֹהִי יִצְדָּק אִם-מַעֲשָׂהוּ יִסְהַר-גֹּבֵר:
 18 הֵן בְּעִבְדּוֹ לֹא יֵאֱמִין וּבְמִלֻּאֲכָיו יֵשִׁים תִּהְלָה:
 19 אִף שִׁכְנִי בְּתִי-חֹמֶר אֲשֶׁר-בְּעֶפֶר יִסֻּדִם
 יִדְפְּאוּם לִפְנֵי-עֵשׁ: 20 מִבָּקֶר לָעֶרֶב
 יִכְתּוּ מִבְּלִי מִשִּׁים לִנְצַח יֵאבְדּוּ:
 21 הֲלֹא-נִסָּע יִתְרָם^a בָּם^b וְמוֹתוֹ וְלֹא בְּחִכְמָה:
 5 קָרָא-נָא הָיֵשׁ עֲזֹנָךְ וְאֶל-מִי מִקְדָּשִׁים תִּפְנֶה:
 2 כִּי לֵאחֻיִל יִהְרַג-כַּעֲשׂ וּפִתָּה תִּמָּית קִנְיָה:

Cp 4, 2 ^a 1 frt c 6 (πολλὰκις) הַרְבֵּה cf Qoh 1,16; al minus bene נסה =
 וְנָשָׂא cf AΘΣ || ^b 1 frt c 6 (ἐν κόπῳ) תִּלְאָה cf ^a || 6 trsp ו ante תִּק (תִּק)
 5MSS 6S) vel תִּק post דָּר || 14 ^a = קָרָנִי || ^b 1 c 6 (διέσεισεν) cf
 ψ 29,8 || 15 ^a 1 ? תִּסְמָר cf ψ 119,120 || ^b = 6 τριχες; al — horror cf 6 ||
 16 ^a hic nonn vb exc ? || ^{b-b} 1 invers ? cf IR 19,12 || 18 απ. γράφομ. 1 ? הִתְלָה*
 (a תלל) = error || 19 6 — אִם — (cf MS^{Ken} 117); 1 frt c 20 יִדְכָּאוּ (cf MS^{Ken} 111
 וִדְכָּאוּ). In v 19 vel 20 prb nonn vb exc || 21 ^a prps יִתְרָם || ^b 20 מֵהֶם ||
 Cp 5, v 1 add || 2 22MSS^{Ken} כַּעֲשׂ כַּעַם.

- 3 אֲנִי רָאִיתִי אֲנִיל מִשְׁרֵשׁ^a וְאֶקְוֶב^b נֹהוּ פְתָאם:
 4 וַיִּרְחֲקוּ בְנָיו מִיֵּשַׁע וַיִּדְכְּאוּ בְשַׁעַר וְאִין מִצִּיל:
 5 אֲשֶׁר קָצִירָא^a וְרָעַב יֹאכֵל^b וְאֶל-מִצְנִים וְקִחָהוּ^b וְשִׂאף צַמִּים^c
 6 כִּי וְלֹא-יֵצֵא מֵעַפְרָא אֹן וּמֵאֲדָמָה לֹא-יֵצֵמַח עֹמֶל:
 7 כִּי-אָדָם לְעֹמֶל יוֹלֵד^a וּבְנֵי-רֶשֶׁף^b יִגְבִּיהוּ עוֹף:
 8 אֵילָם אֲנִי אֲדַרְשׁ אֶל-אֵל וְאֶל-אֱלֹהִים אֲשִׁים דְּבַרְתִּי:
 9 עֲשֵׂה גְדֻלוֹת וְאִין חֶקֶר^c נְפִלְאוֹת עַד-אִין מִסְפָּר:
 10 הִנֵּתָן מָטָר עַל-פְּנֵי אָרֶץ וְשִׁלַּח מַיִם עַל-פְּנֵי חוּצוֹת:
 11 לָשׁוּם שְׂפָלִים לְמָרוֹם וְקִדְרִים שָׁגְבוּ יֵשַׁע:
 12 מִפֶּר מַחֲשָׁבוֹת עֲרוֹמִים וְלֹא-תַעֲשִׂינָה יְרִיהֶם תַּשְׁיָה:
 13 לֵכֶד חֲכָמִים בְּעֹרְמָם וַעֲצַת נְפִתְלִים נִמְהָרָה:
 14 יִזְמַם יַפְגְּשׁוּ-חֶשֶׁד וְכָלִילָה יִמְשָׁשׁוּ בַצְהָרִים:
 15 וַיֵּשַׁע^a מִחֶרֶב מִפִּיהֶם^b וּמִיד חֶזֶק אֲבִיוֹן:
 16 וַתֵּתִי לְדָל תִּקְנָה וְעֵלְתָה קַפְצָה פִּיהָ:
 17 הִנֵּה אֲשֶׁרִי אֲנוֹשׁ יוֹכְתְנוּ אֱלֹהִים וּמוֹסֵר שְׂדֵי אֶל-תַּמָּאם:
 18 כִּי הוּא יִכְאִיב וַיַּחֲבֹשׁ וַיִּמְחֹץ וַיִּדָּו תַּרְפִּינָה:
 19 בְּשֵׁשׁ צָרוֹת יִצִּילֶךָ וּבִשְׁבַע וְלֹא-יִגַּע בְּךָ רָע:
 20 בְּרָעַב פִּדּוֹךְ מִמּוֹת וּבְמִלְחָמָה מִיַּד חֶרֶב:
 21 בְּשׁוֹט לָשׁוֹן תִּחַבֵּא וְלֹא-תִירָא מִשּׁוֹד כִּי יָבוֹא:
 22 לֵשֶׁד וּלְכַפֵּן תִּשְׁחַק וּמַחֲנֵת הָאָרֶץ אֶל-תִּירָא:
 23 כִּי עִם-אֲבִנֵי הַשָּׂדֶה^b בְּרִיתְךָ וַחֲתַת הַשָּׂדֶה הַשְׁלֵמָה-לָךְ:
 24 וַיִּדְעַת כִּי-שְׁלוֹם אֱהִלֶךָ וּפְקֻדַּת גְּלוֹךְ וְלֹא תַחֲסֹא:
 25 וַיִּדְעַת כִּי-רַב זֶרַעְךָ וְצֹאצְאֶיךָ כַּעֲשָׁב הָאָרֶץ:
 26 תִּבְּוֹא בְּכָלֹחַ אֶל־קִבְרִי כַּעֲלוֹת גִּדִּישׁ בְּעֵתוֹ:

3 ^a 1 frt מִשְׁרֵשׁ || ^b 1 c 6S וְרַקֵּב vel וִיר' || 4 dl ? || 5 ^a 1 c 6S קָצִירוּ || ^{b-b} dl
 (dupl) || ^c 1 c 8S צַמִּים (= צִמְאִים) || ^d MS^{Ken} 95 חֶלֶקֶם || 1 frt חֶלֶקֶם cf Ez
 25,4 et antea וְשִׂאפוּ vel frt melius וְשִׂאפוּ || 7 ^a 6S וְיֹלֵד || 1 יוֹלֵד || ^b 6S τυπός =
 ? נָשָׂר || 9 16MSS^{Ken} 6S וְג' || v 10 add || 11 1 frt c 3 בִּי || 13 MS^{Ken} 89
 6S — || 14 6S שָׁם || 1 יִגְשָׁשׁוּ || 15 ^a 1 יֵשׁ || ^b dl (>6; ca 20MSS
 6S פִּיהֶם), vel 1 מִפִּי חֶרֶב || ins עֲנִי vel יָתוֹם || al מִחֶרֶב (?) || 17 dl c 5MSS
 6S || 18 1 c Q Vrs וַיִּדָּו (וִידָו K) || 19 1 c 6S מִשׁ || 21 1 c MS^{Ken} 196
 6S מִשׁ || v 22 dl (dupl) || 23 ^a dl || ^b 2MSS^{Ken} הָאָרֶץ; prps הָאֲדָמָה ||
 24 6S בְּחֵלֶךָ || 25 8MSS 6S הַשָּׂדֶה || 26 prps בְּחֵלֶךָ.

27 l c שְׁמַעְנָהּ || Cp 6, 2 l c Q שְׁמַעְנָהּ || והִתִּי || 4 l c שְׁמַעְנָהּ ||
 לְרִנּוֹעַ || cf I R 18, 18 || 5 dl c שְׁמַעְנָהּ || 6 dl frt c שְׁמַעְנָהּ || 7 a שְׁמַעְנָהּ (παύσασθαι)
 הָמוּ || et trsp ^{b-b} post יַעֲרוֹנִי v 4 ? || ^{c-c} crrp ?; שְׁמַעְנָהּ || ה' בְּרִיתָ לְבִי (א) || prps
 חֲלָמוֹן || gloss aram (ad חֲלָמוֹת cf v 6) (??) || 8 a l frt c שְׁמַעְנָהּ || ות' || ^b prps
 || 9 dl frt l c שְׁמַעְנָהּ || 10 a l c 3 MSS שְׁמַעְנָהּ (MS^{Ken} 191 וְזֹאת || ^{b-b} l
 || ^{c-c} dl (add) || 12 ins frt הוּא || cf (אם) v 13 ||
 13 a-a l c שְׁמַעְנָהּ || הִנֵּה אֵין (al הָאֵין || ^b l frt עֲזָרְתָּה || ^c l ? c שְׁמַעְנָהּ ||
 14 l frt c שְׁמַעְנָהּ || לְפָשׁ || prps ? לְנִמֶּס || vel לְמִאֵס || 15 dl c שְׁמַעְנָהּ || et l antea
 || 17 l frt שְׁרָב || et postea בָּחַם || 18 a l c IMS יִלְפָתוּ || ^b l c
 MS^{Ken} 32 || אֲזָרְחוֹת || 19 l אֲר' || 20 a l ? לְבָשׁוּ בִשֶׁת || ^b l c שְׁמַעְנָהּ || 21 a l
 || ^b Q לוֹ || K לֹא || l c IMS שְׁמַעְנָהּ || לִי.

22 הִכִּי־אִמַּרְתִּי הִבּוּ לִי וּמִכַּחֲכֶם שִׁחֲדוּ בְעֵדֵי:
 23 וּמִלְטוֹנִי מִיַּד־צָר וּמִיַּד עֲרִיצִים תִּפְדּוּנִי:
 24 הֲוֹרֵנִי וְנֹאֲנִי אֶחָרִישׁ וּמִה־שִׁנִּיתִי הִבֵּינוּ לִי:
 25 מִה־נִּמְרָצוֹ^a אִמְרֵי־יֵשׁר וּמִה־יִּזְכִּית הִזְכַּח מִבָּם^b:
 26 הִלְהִיזְכַּח מַלְּיִם תַּחֲשָׁבוּ וְלִרְוַח אִמְרֵי נֹאֲשׁ:
 27 אֵף^a עַל־יָתוֹם^a תִּפְּלוּ^b וְתִכְרוּ^c עַל־רֵיעֶכֶם:
 28 וְעַתָּה הִזְאִילוּ פְּנוּ־בִי וְעַל־פְּנֵיכֶם אִם־אֶכְזָב:
 29 שָׁבוּ נָא אֶל־תְּהִי עוֹלָה^a וְשָׁבִי עוֹד צְדָקִי־בָהּ^b:
 30 הִישָׁב־בְּלִשׁוֹנִי עוֹלָה אִם־חִכִּי לֹא־יִבִּין הָוֹת:
 7¹ הֲלֹא־צָבָא לֶאֱנוֹשׁ עַל־אֶרֶץ וְכִימִי שָׁכִיר וְיָמִיו:
 2² כְּעֶבֶד וְשֹׂאֲף־צֹל וְכִשְׁכִּיר יִקְוָה כְּעֹלָו:
 3 בֶּן הַנֶּחֱלָתִי לִי^a יֶרֶח־שָׁוֵא וְלִילֹת עֹמֵל מִנּוּ^b־לִי:
 4 אִם־שָׁכַבְתִּי וְאִמַּרְתִּי מִתִּי^a אֲקוּם^b וּמִדֹּד־עָרִב וְשָׁבַעְתִּי נְדָרִים
 5 לְבֹשׁ בְּשָׂרִי רִמָּה וְנִישָׁא^a עָפָר^b עוֹרִי רִנֵּעַ וַיִּמָּאֵם^c: [עַד־נִשְׁשָׁף:
 6 יָמִי קָלוּ מִנִּי־אָרֶג וַיִּכְלוּ בְּאָפֶס תִּקְוָה:
 7 וְזָכַר^c בִּי־רוּחַ חַיִּי לֹא־תָשׁוּב עֵינִי לִרְאוֹת טוֹב:
 8 לֹא־תִשׁוּרְנִי עֵין רָאִי עֵינֶיךָ בִּי וְאִינֶנִּי:
 9 כָּלָה^a עֲנֹן^b וַיִּלָּךְ כֵּן יוֹרֵד שָׁאוֹל לֹא יַעֲלֶה:
 10 לֹא־יָשׁוּב עוֹד לְבֵיתוֹ וְלֹא־יִפְרִנּוּ עוֹד מְקוֹמוֹ:
 11 גַּם־אֲנִי לֹא אֶחֱשֹׁךְ פִּי אֲדַבְּרָה בְּצַר רוּחִי אֲשִׁיחָה בְּמַר נִפְשִׁי:
 12 הַיּוֹם־אֲנִי אִם־תִּגִּין כִּי־תִשִּׁים עָלַי מִשְׁמֶר:
 13 כִּי־אִמַּרְתִּי תִנְחַמְנִי עֲרִשִׁי יֵשׂא בְּשִׁיתִי מִשְׁכָּבִי:
 14 וְחַתַּתְנִי בַחֲלָמוֹת וּמַחֲזִינוֹת תִּבְעֶתְנִי:
 15 וְתִבְחָר מִחֲנֹק נִפְשִׁי מוֹת מַעֲצָמוֹתִי:
 16 מֵאִסְתִּי לֹא־לַעֲלֹם אֲחִיהַ חֲדַל מִפְּנֵי כִי־הֶבֱל יָמִי:
 17 מִה־אֶנוֹשׁ כִּי תִגְדְּלֵנוּ וְכִי־תִשִּׁית אֵלָיו לִבֶּךָ:

25^a 1 c MS^{Ken} 150 & נִמְלָצוּ cf ψ 119, 103 vel נִרְצוּ || ^b 1 frt חֲכָם || 26 prps (?)
 וְתִכְרוּ (ἐνδάλλεσθε) || ^c 1 frt c & תִּפְּלוּ & || ^b 1 c & עָלִי תָם || ^{a-a} 1 frt || 27 וְלִדִּית ||
 29^a Q & שָׁבוּ; K וְשָׁבִי; dl (dupl) || ^b > MS^{Ken} 259 & ; 1 frt יבֵּא cf &
 συνέρχεσθε; al בִּי || Cp 7, 1 c Q & ; על || 3^a > MS^{Ken} 30 et dl (m cs) ||
 וְאִם קָמְתִי & et ins c & וְאֲקוּם || ^b 1 frt יוֹם || ^a 4 ins c & מְנוּ || ^b 1 frt c &
 מִתִּי || 5^a mlt MSS ג min; K וְנִישָׁא, Q וְנִישָׁא || ^b dl (gloss) || ^c 1 c 1 MS
 & || 7 ins frt c & נָא || ^a 9 1 frt עֹלָה || ^b MS¹⁰¹² & עֲשֵׂן || II ° dl (m
 cs) cf & || 15 מַעֲצָבוֹתִי 1 ||

18 וַתִּפְקְדֵנוּ לְבִקְרִים לְרִנָּעִים תִּבְחַנֵּנוּ:

19 בְּמָה לֹא־תִשְׁעָה מִמֶּנִּי לֹא־תִרְפְּנִי עַד־בְּלִעִי רָקִי:

20 חָטָאתִי מָה אֶפְעַל לָךְ נֹצַר הָאָדָם לָמָּה שְׁמַתְנִי לְמִפְנֵעַ לָךְ

21 וּמָה לֹא־תִשָּׂא פִשְׁעִי וְתַעֲבִיר אֶת־עֹנִי [וְאֵהִיָּה עָלַי לְמִשָּׂא־

כִּי־עֲתָה לַעֲפָר אֲשַׁכֵּב וְשַׁחַרְתִּנִּי וְאִינֶנִּי: ס

8 יֵנִיעַן בְּלֶדֶד הַשּׁוּחִי וַיֹּאמֶר:

2 עַד־אֲנִי תִמְלֹל־אֱלֹה וְרוּחַ כְּבִיר אִמְרִי־פִיד:

3 הֲאֵל יַעֲוֶה מִשְׁפָּט וְאִם־שֹׁדֵי יַעֲוֶה־צֶדֶק:

4 אִם־בְּגִיד חֲטָאוֹ־לֹ וַיִּשְׁלַחֵם בְּיַד־פִּשְׁעִים:

5 אִם־אֶתָּה תִּשְׁחַר אֶל־בִּלְאָל וְאֶל־שֹׁדֵי תִתְחַנֵּן:

6 אִם־עַד וַיִּשָּׂר אֶתָּה כִּי־עֲתָה יַעִיר עָלֶיךָ וְשָׁלֵם נִגַּת צֶדֶקךָ:

7 וְהִנֵּה רֵאשִׁיתְךָ מִצֶּעַר וְאַחֲרִיתְךָ יִשְׁגָּה מָאֵד:

8 כִּי־שָׁאֵל־נָא לָדָר רִישׁוֹן^a וְכֹזֵן^b לַחֲקֹר אֲבוֹתָם:

9 כִּי־תִמְזֹל^a אֲנִי וְלֹא נִדַּע^b כִּי צָלַב^b יִמִּינוּ עַל־אָרֶץ:

10 הֲלֹא־הֵם יִזְרוּד נֶאֱמָרוּ לָךְ וּמִלָּפָם יֵצִיאוּ מַלְאִים:

11 תִּינָאֶה־גִּמְא בְּלֹא בִצָּה יִשְׁגָּה־אֲחוֹ בְּלִי־מִים:

12 עֲדֵנוּ בָּאֲבוֹ לֹא יִקְטֹף וְלִפְנֵי כָל־חֲצִיר יִיבֹשׁ:

13 כֵּן אֲרֻחֹת כָּל־שֹׁכְחֵי אֵל וְתִקְוַת חֲנָף תֵּאָבֵד:

14 אֲשֶׁר־יִקְוֹט בְּסֻלּוֹ וּבֵית עֹפְכִישׁ מִבְּטָחוֹ:

15 יִשְׁעַן עַל־בֵּיתוֹ וְלֹא יַעֲמֹד יַחֲזִיק בּוֹ וְלֹא יָקוּם:

16 רָטֵב הוּא לִפְנֵי־שֹׁמֵשׁ וְעַל־גִּנָּתוֹ יִזְנֹקְתוֹ תִּצָּא:

17 עַל־גֵּל שָׂרָשָׁיו יִסְבְּכוּ בֵּית^a אֲבָנִים יִחַזֶּה^b:

18 אִם־יִבְלָעֵנוּ מִמְּקָמוֹ וְכִחַשׁ בּוֹ לֹא רֵאִיתִיד:

19 הֵן־הוּא מִשּׁוֹשׁ^b דִּרְכּוֹ וּמַעֲפָר אֲחֵר יִצְמָחוֹ:

19 l c 688 ערמה; al כי מה || 20 a-a dl (add); sequitur למה שמתני; Cp 8, 3 prps || למה למטרה || c prps || עליך || c 2MSS^{Ken} 6 || b Tiq soph; 1 c 2MSS^{Ken} 6 || 5 a-a 1 c 6 || ואתה || b dl, vel 1 || 6 ° 6 δεή- || 33,27 vel יעקש (cf 6) || 7 1 c 8 || שניאה || 8 a Q ראשון || b prps (cf 8) || 9 a-a 1 frt c 6 || מת- || b-b 1 c 8 || וכצל || 10 1 c 14MSS 688 || ויא || v 10 || 11 ins frt c Vrs || 12 1 c 13 || אחרית || cf 8,7 || 13 1 frt קוים || קוים || 14 1 frt קוים || קוים || 15 1 frt קוים || קוים || 16 1 frt קוים || קוים || 17 a MS^{Ken} 259 || בין || b 1 frt c 6 || יחיה || prps || יחיה = יחיה || 18 1 frt c 6 || יחיה || prps || יחיה = יחיה || 19 a 1 frt c 6 || יחיה || prps || יחיה = יחיה || 20 1 frt c 6 || יחיה || prps || יחיה = יחיה ||

20 הֵן־אֵל לֹא יִמָּאס־תָּם וְלֹא יִחְזִיק בְּיַד־מְרָעִים:

21 עַד־יִמְלֶה^a שְׁחֹק^b פִּיךָ וּשְׁפָתֶיךָ תְרוּעָה:

22 שְׁנֵאִידִי יִלְבָּשׁ־בִּגְדֵי וְאֶהֱלֶה רַשָּׁעִים אִיגָנוּ: ס

9 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמֶר:

2 אֲמַנָּם יַדַּעְתִּי כִי־כֵן וּמִה־יִצְדַּק אֲנוֹשׁ עִם־אֵל:

3 אִם־יִחְפֹּץ לָרִיב עִמּוֹ לֹא יַעֲנֶנּוּ אַחַת מִנִּי־אֱלֹהִים:

4 חֶכֶם לֵבָב וְאִמְיֹץ כַּחַם מִי־הִקְשָׁה אֱלֹהֵי וַיִּשְׁלָם:

5 הַמַּעֲתִיק הָרִים וְלֹא יִדְעוּ^a אֲשֶׁר^b הִפְכָּם^c בְּאִפּוֹ:

6 הַמַּרְגִּיז אֶרֶץ מִמְקוֹמָהּ וְעִמּוּדֶיהָ יִתְפַּלְצוּן:

7 הָאֹמֶר לְחֹרֶם וְלֹא יוֹרֵחַ וּבָעֵד כּוֹכָבִים יַחֲתֹם:

8 נִטָּה שָׁמַיִם לִבְדּוֹ וְדוֹרֹךְ עַל־בִּמְתֵי יָם:

9 עָשָׂה עֵשׂ כְּסִיל^a וְכִימָה^b וַחֲדָרֵי תִמָּן:

10 עָשָׂה גְדֻלּוֹת עַד־אֵין חֶקֶר וְנִפְלְאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר:

11 הֵן יַעֲבֹר עָלַי וְלֹא אֶרְאֶה^a וְיִחַלֶּף^b וְלֹא־אֶבִּין לּוֹ:

12 הֵן יַחֲתֹף מִי וַיִּשְׁבְּנֵנוּ מִי־יֹאמֶר אֱלֹהֵי מִה־תַּעֲשֶׂה:

13 אֱלֹהֵי לֹא־יָשִׁיב אִפּוֹ תַחֲתּוֹ שְׁחָתּוֹ עֲזָרֵי רָהֵב:

14 אִף כִּי־אֲנֹכִי אֶעֱנֶנּוּ אֲבַחֲרָה דְּבָרֵי עִמּוֹ:

15 אֲשֶׁר^a אִם־עֲדַקְתִּי לֹא אֶעֱנֶה^b לְמִשְׁפָּטִי אֶתְחַנֵּן:

16 אִם־קִרְאתִי וַיַּעֲנֵנִי לֹא אֶאֱמִין כִּי־יֹאמֵן קוֹלִי:

17 אֲשֶׁר־בִּשְׁעָרָהּ^a יִשׁוּפְנִי^b וְהִרְבָּה פָּעֲעֵי חֲנָם:

18 לֹא־יִתְּנֵנִי הַשֵּׁב רוּחִי כִי יִשְׁבְּעֵנִי מִמּוֹרִים:

19 אִם־לֵכַח אִמְיֹץ הִנֵּה^a וְאִם־לְמִשְׁפָּט מִי יוֹעִידֵנִי^c:

20 אִם־אֶצְדַּק פִּי^a יִרְשִׁיעֵנִי תָם אֲנִי וַיַּעֲקֹשְׁנִי^b:

21 תָם־אֲנִי לֹא־אֲדַע נִפְשִׁי אִמָּאס חַיִּי: ^a22 אַחַת הִיא

^bעַל־כֵּן אֶמְרֵתִי תָם וְרַשָּׁע הוּא מְכַלֶּה^c:

23 אִם־שׁוֹט^a יָמִית פֶּתָאִם לְמִסַּת^b נִקְיִם וְלַעֲגִ:

21 ^a 1 עד || ^b = ימלא; sv ימ' || Cp 9, 5 ^a 1? c s s || ^b dl c s || ^c 1? c s
 וּב' s s s || ^b 1 c s || ^c 1? c s || ^a 1? c s || ^b 1 c s || ^c 1? c s || ^a 1? c s || ^b 1 c s || ^c 1? c s ||
 cf ^a || 8 3MSS || ^b 1 c s || ^c 1? c s || ^a 1? c s || ^b 1 c s || ^c 1? c s ||
 cf ^a || 15 ^a dl c s || ^b dl c s || ^c 1? c s || ^a 1? c s || ^b dl c s || ^c 1? c s ||
	16 1 c s		^a 1? c s		^b dl c s		^c 1? c s		^a 1? c s		^b dl c s		^c 1? c s	
	17 ^a s s		^b prps		^c 1? c s		^a 1? c s		^b dl c s		^c 1? c s			
	18 3MSS		^a 1? c s		^b dl c s		^c 1? c s		^a 1? c s		^b dl c s		^c 1? c s	
	19 ^a 1 c s		^b dl c s		^c 1? c s		^a 1? c s		^b dl c s		^c 1? c s			
	20 ^a prps		^b dl c s		^c 1? c s		^a 1? c s		^b dl c s		^c 1? c s			
	21 ^a 1? c s		^b dl c s		^c 1? c s		^a 1? c s		^b dl c s		^c 1? c s			
	22 ^a 1? c s		^b dl c s		^c 1? c s		^a 1? c s		^b dl c s		^c 1? c s			
	23 ^a 1 frt		^b 1 c s		^c 1? c s		^a 1? c s		^b dl c s		^c 1? c s			

13 וְאַלֶּה צִפְנֹת בְּלִבְכֶּךָ יִדְעֵתִי כִּי־נָצַת עִמָּךְ:
 14 אִם־חָטָאתִי וְשִׁמְרַתִּנִּי וּמַעֲזֵנִי לֹא תִנְקֶנִּי: [עֲנִי^a:
 15 אִם־רָשָׁעִתִּי אֲלֵלִי לִי וְצִדְקָתִי לֹא־אֶשָּׂא רֹאשִׁי ^aשִׁבְעַת קָלֹזִן וְרָאָה^b
 16 ^aוְיִנָּאָה^b כִּשְׁחַל תִּצְוֹנִי^a וְתָשֹׁב תִּתְפַּלֵּא בִּי: 17 תַּחֲדָשׁ עֲדִידִי^a
 וְתִרְבַּ כַּעֲשֹׂךְ עִמָּדִי ^cחֲלִיפֹת וְצִבָּא^d עִמָּי: [נִגְדִי^b:
 18 וְלִמָּה מֵרַחֵם הִצַּאתָנִי אֲנֹנֶעַ וְעֵין לֹא־תִרְאֵנִי:
 19 כִּי־אֲשֹׁר לֹא־הֵייתִי אֱהִיָּה מִכֶּטֶן לִקְבֹּר אוֹכֵל:
 20 הֲלֹא־מַעַט אֵימִי יַחֲדֵל^{ab} יִשִּׁית^c מִמֶּנִּי וְאַבְלִיגָה מִעֵט:
 21 כְּטָרִם אֵלֶךְ וְלֹא אֲשׁוּב אֶל־אַרֶץ חֹשֶׁךְ וְצִלְמוֹת:
 22 אֶרֶץ עֲפָתָהּ וּכְמוֹ אֶפֶל צִלְמוֹת וְלֹא סִדְרִים וְתַפֵּעַ כְּמוֹ־אֶפֶל: ׀
 11 יִיַעֲזֹב צִפְרִי הַנֶּעֱמָתִי וַיֹּאמֶר:
 2 הֲרֵב דְּבָרִים לֹא יַעֲנֶה וְאִם־אִישׁ שֹׁפְתִים יַצְדֵּק:
 3 בְּדִידִי^a מִתִּים^b יַחֲרִישׁוּ וְתִלְעֹג וְאֵין מִכֶּלֶם:^c
 4 וְתֹאמַר נָךְ לִקְחָ^a וְכֹר הֵייתִי בְּעִינֶיךָ^b:
 5 וְאוּלָם מִי־יִתֵּן אֱלֹהֵי דְבָר וַיִּפְתַּח שֹׁפְתֵיו עִמָּךְ:
 6 וַיִּגְדֵּלֶךָ וְתַעֲלָמוֹת חֲכָמָה כִּי־כַפְלִים^a לְתוֹשִׁיָּהּ
 וְיֹדַע^c כִּי־יִשָּׂה לָךְ אֱלֹהֵי מַעֲיָגָךָ^b:
 7 הִחֲקֹר אֱלֹהֵי תַמְצָא אִם עַד־תִּכְלִית שְׁדֵי תַמְצָא:
 8 גִּבְתִּי שָׁמַיִם מִה־תִּפְעַל עֲמָקָה מִשְׁאוֹל מִה־תִּדְעַ:
 9 אֶרְבֶּה מֵאֶרֶץ מִדְּבָר וְרִחְבָּהּ מִגִּיָּים:
 10 אִם־יִחַלֶּךָ וַיִּסְגֵּר וַיִּקְהֵל וּמִי יִשִּׁיבֵנוּ:
 11 כִּי־הוּא יֹדַע מִתִּי־שׁוֹא וַיִּרְא־אֵוִן וְלֹא יִתְבּוֹנֵן:

14 [שמ'] > שס || 15 ^{a-a} dl (gloss ?) || ^b > ש; ורנה || > ש; 1 עני || 16 ^{a-a} dl ? ||
^b ? > ש; ש; ואג' || prps ? תג' || 17 ^a ש עלי || ^b ש τὴν ἑτασίμ μου (ש^A σου) =
(נגעך) (נגעך); 1 ^a et ^b מ ? || ^{c-c} crpp; 1 c ש (ἐπήγαγες δὲ ἐπ' ἐμέ πειρατήρια)
(= ש) עלי || ותחלה צבא || ^d KOr יצבא, QOr וצבא || 18 ins c ש ולא || 20 ^{a-a} 1
c ש חלדי, vel ימי ותלדי cf ψ 39,6 || ^b Ku ותחל, Q(ח) ותחל || ^c K וישית
1 c Q וישית nisi praeferens שבת vel c שס (ἑασον) שעה cf 7,19⁶ || 22 ש φέγγος
= צהרים vel נהרה; totus v 22 frt dl (repetitio); al dl אפל צלמות ||
Cp II, 2 1 c שסש הרב || 3 ^a 1 מב' vel c S(v) לב' vel על-ב' || ^b S מתים ||
^c 1 c S לה vel c Sⁱ מכהה || 4 ^a 1 לבתי cf ש || ^b ש בעיניו || בעיני. Ante
v 4 frt v 7 trsp || 6 ^a 1 כפלים = כפלאים vel פלים || ^{b-b} add || ^c 1 c Vrs ויתדע
7 1 frt תצא || 8 ^{o-o} 1 c Hie ו גבהה מש' || 9 1 מדה || v 10 vid ex vb lobi
esse, cf MS^{Ken} 34 inter v 7 et 8 vsum 12,14 continens || II prps ולו (cf שס)

¹² וְאִישׁ גָּבוֹב וְלֵבָב וְעִיר פָּרָא אָדָם וְיֶלֶד:

¹³ אִם-אֶתָּה הִכְלִינֹתָ לִבִּי וּפִרְשַׁת אֲלִי כַפִּי:

¹⁴ אִם-אֲנִי אֲבִידָה הִרְחִיקָהוּ^a וְאֵל-תִּשְׁכַּן^c בְּאֶהְלִי^d עֲלֶיהָ:

¹⁵ כִּי-אֲנִי תִשָּׂא פְנֵיךָ מִמּוֹם^b וְהִיטָה מְצָק^c וְלֹא תִירָא:

¹⁶ כִּי-אֶתָּה^b עָמַל תִּשְׁכַּח בְּמִים עֲבָרוּ תִזְכֹּר:

¹⁷ וּמַצְהָרִים יָקוּם חֲלָד^a תַּעֲפֶה^b בִּבְקָר תִּהְיֶה:

¹⁸ וּבִטְחָתָ כִּי-יֵשׁ תִּקְוָה וְחִפְרָתָ לִבְטַח תִּשְׁכַּב:

¹⁹ וְרִבְצָתָ וְאִין מִחֲרִיד^c

וְחָלוּ פְנֵיךָ רַבִּים: ²⁰ וְעֵינֵי רָשָׁעִים תִּכְלִינָה

וּמְנוֹס אֶבֶד מִנֶּהֱם וְתִקְוָתָם מִפֶּתַח-נֶפֶשׁ: ׀

12 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמֶר:

² אָמֵנָם כִּי אַתֶּם-עֵם וְעַמְכֶּם תִּמּוֹת חֲכָמָה: [אֱלֹהִי:]

³ גַּם-לִי לֵבָב וּבְמוֹזֶם^a לֹא-נִפְלְ אֲנֹכִי מִכֶּם^a וְיָאת-מִי-אֵין^b כְּמוֹ-

⁴ שָׁחַק לְרַעְהוּ וְאַהֲיָה^a קָרָא לְאֵלֹהִים וַיַּעֲנֶהוּ שָׁחֹק^b צָדִיק

תָּמִים: ⁵ לִפְיִד^a בּוֹזֵב^b לַעֲשֹׂתוֹת^c שָׂאֲנָן נִכּוֹן לְמוֹעֲדֵי^d רָגֵל:

⁶ יִשְׁלִי^a אֱהָלִים וּלְשָׂדִים וּבִטְחוֹת לְמִרְגְּזֵי אֵל

לְאַשֶׁר הֵבִיא אֱלֹהִים בְּיָדוֹ^b:

⁷ וַיֹּאמְרוּ שְׂאֵל-נָא בַּהֲמוֹת^b וְתִרְךָ וְעוֹף הַשָּׁמַיִם וַיַּגִּד-לָךְ:

⁸ אֲנִי שִׁיחַ לְאַרְצֶךָ וְתִרְכָּךָ^b וַיִּסְפְּרוּ לָךְ דִּגְי הַיָּם:

⁹ מִי לֹא-יֵנַע בְּכָל-אֱלֹהִים כִּי יִדְיָהוּהָ עָשָׂתָה זֹאת:

¹⁰ אֲשֶׁר בָּיְדוֹ גִּפְשׁ כָּל-חַי וְרוּחַ כָּל-בֶּשֶׂר-אִישׁ:

¹¹ הֲלֹא-אֲנִי מִלֵּין תִּבְחָן וְחָדָא כָּל יָטַעִם-לִי:

¹² כִּי-שִׁישִׁים חֲכָמָה וְאַרְךָ יָמִים תִּבּוֹנָה:

12 ° 1 frt עזר ולמד vel למד ׀ אדם ׀ 13 ? 11 ׀ 14 a-a prps
 מִירְךָ הִרְחִיק cf 22,23 ׀ b prps ׀ c 1 c 6AΘΣϯ תִּשְׁכַּן ׀ d 1 c 4IMSS Vrs
 בְּאֶהְלִי ׀ 15 a dl c 8ϯ ׀ b 6 ׀ c 1 c 6AΘΣϯ (cf 11,16), >S et dl ? ׀ c 8 stabilis; 1 ? c 8
 מְצָק ׀ 16 a c 8 dl ? cf 15a ׀ b 1 c 8 ׀ c 1 c 6AΘΣϯ (cf a ׀ 17 a 1 c 6(6) חֲלָד ׀ b 1 c
 3MSS 8ϯ תַּעֲפֶה ׀ 18 ° ? ; 8 aliter; >S ׀ 19 ° dl (gloss) ׀ Cp 12,
 2 prps וְהָעֵם, al עֲרָמִים ׀ 3 a-a >S et dl (add ex 13,2) ׀ b-b 8 ׀ c 1 c 6AΘΣϯ וְיָאתָ
 4 a 1 c 8ϯ יָהִי ׀ b 6 + אִישׁ ׀ c 1 c 6 ׀ d 1 c 6AΘΣϯ וְיָהִי ׀ 5 a cf 30,24 ׀ b 1 c 6AΘΣϯ
 c 6 ׀ d 1 c 8ϯ לַעֲשֹׂתוֹת ׀ e 1 c 6AΘΣϯ לְמוֹעֲדֵי ׀ 6 a prps שְׂלֹם cf 5,24 ׀ b-b inc; 1 ?
 7 a dl ? ׀ b 1 c 6AΘΣϯ וְתִרְכָּךָ al dl ׀ 8 edv σοι εἰπωσιν ׀ 9 7MSS (+ 1MS ad marg)
 = 12,8 ׀ 8 a-a 1 אֲרָץ ׀ b 1 c 6AΘΣϯ וְחִלִּי ׀ 10 7MSS (+ 1MS ad marg) ׀ 11 v II sequitur v 3 ׀ 12 prps
 הָכִי שְׁנַיִם ׀ v II sequitur v 3 ׀ 12 prps

12 זְכַרְנִיכֶם מִשְׁלִי-אֶפֶר לְגַבִּי-חֹמֶר גְּבִיכֶם:

13 הִחְרִישׁוּ מִמֶּנִּי^a וְאִדְבַּרְהָ-אֲנִי וַיַּעֲבֹר עָלַי מָה^b:

14 עַל-מָה. אֲשֶׁא בְּשָׂרִי בְּשֹׁנִי וְנִפְשִׁי אֲשִׁים בְּכַפִּי:

15 הֵן יִקְטְלֵנִי לֹא אֵיחָל אֶדְ-דָּרְכִי אֶל-פָּנָיו אוֹכִיחַ:

16 גַּם-הוּא-לִי לִישׁוּעָה כִּי-לֹא לִפְנָיו חֲגָף יָבוֹא:

17 שְׁמַעוּ שְׁמוֹעַ מִלְּתִי וְאַחֲוֹתִי בְּאֻזְנֵיכֶם:

18 הִנֵּה-נָא עֲרַכְתִּי מִשְׁפָּט יִדְעֹתִי כִּי-אֲנִי אֶצְדָּק:

19 מִי-הוּא יָרִיב עִמָּדִי כִּי-עָתָה אֲחִירִישׁ וְאֶנּוּעַ:

20 אֶדְ-שִׁתִּים אֶל-תַּעֲשׂ עִמָּדִי אֲזוּ מִפְּנֶיךָ לֹא אֶסְתֵּר:

21 בְּפֶךְ מַעְלֵי הַרְחֵק וְאִמְתִּיךָ אֶל-תִּבְעַתִּי:

22 וְקֹרָא וְאֲנִכִּי אֶעֱנֶה אוֹ-אֲדַבֵּר וְהִשִּׁיבֵנִי:

23 בְּמָה לִי עֲוֹנוֹת וְחַטָּאוֹת פֶּשַׁעִי וְחַטָּאתִי הִדְעֵנִי:

24 לָמָּה-פָּנִיךָ תִּסְתִּיר וְתִחַשְׁבֵּנִי לְאוֹיֵב לָךְ:

25 הֶעֱלָה גִבְּךָ תַּעֲרוֹץ וְאֶת-קֶשׁ יָבֶשׁ תִּרְדֹּף:

26 כִּי-תִכְתֵּב עָלַי מִרְּוֹת וְתוֹרִישֵׁנִי עֲוֹנוֹת נְעוּרָי:

27 וְתִשֶּׁם בְּפֶד וּרְגְלִי וְתִשְׁמֹר כָּל-אַרְחֹתַי עַל-שָׂרָשָׁי רַגְלִי תִתְחַקֶּה:

28^a וְהוּא כְּרָקֵב^a יִבְלֶה כְּבָגֵד אֲכָלוּ עֵשׂ:

14ⁱ אָדָם יִלְוֶה אִשָּׁה קֶצֶר יָמִים וּשְׁבַע-רָגְזוֹ:

2^a בְּצִיץ יֵצֵא^a וַיִּמָּלֵב^b וַיִּבְרַח כָּצֵל וְלֹא יַעֲמֹד:

3 אַף-עַל-זֶה פִּקְחָתָ עֵינֶיךָ וְאַתִּי^a תָּבִיא בְּמִשְׁפָּט עִמָּךְ^b:

4^a מִי־יִתֵּן טְהוֹר מַטָּמָא לֹא אֶחָד: [וַיַּעֲבֹר^a:

5 אִם-חֲרוּצִים וַיָּמִיו מִסְפֵּר-חֲדָשָׁיו אִתְּךָ^a תִּקְוִי^b עֲשִׂיתָ^c וְלֹא

6 שְׁעָה מַעֲלִיו וַיִּתְּחַל עַד-יִרְצֶה כְּשֹׁכִיר יוֹמוֹ:

7 כִּי יֵשׁ לְעֵץ תִּקְוָה^a אִם-יִכְרֹת וְעוֹד יִחְלִיף וַיִּנְקֹתוֹ לֹא תִחְדָּל:

8 אִם-יִזְקִין בְּאַרְץ שָׂרָשׁוֹ וַיִּבְעַפֵּר יָמוֹת גִּזְעוֹ:

13^a dl ? c 6 || ^b ins frt יַעֲבֹר et dl עַל-מָה 14 (dittogr) || 14⁵ MSS 6^A(K)
 15^a MSS 6^a || 15¹ ? c K לא; Q6AS6 || 17¹ c 6 || totus v 17
 dl || 18¹ c 1 IMS^{Ken} 6 || 23¹ °° 1 frt עוֹן וּפֶשַׁע cf 6 et dl פֶּשַׁעִי || 25¹ ||
 27¹ °° add ex 33,11 ? || v 28 trsp post 14,3 vel 2 || ^a 1 c 6 ἀσάψ (= S)
 Cp 14, 2^a prps יִצְמַח || ^b prps וַיִּבֵּל || 3^a 1 c 6 וְאִתּוֹ || ^b dl ? ||
 v 4 >MS^{Ken} 17; add (B hic incip cp 14) || 5^{a-a} dl ? m cs || ^b K חָקוּ,
 Q6L6 || חוֹק || ^c cf 28,26; 6S6 || 6¹ c 1 MS^{Ken} 245 || וַיִּחְדָּל ||
 7^a hic vel post ^b inter 1 et עוֹד (MS^{Ken} 196 6S6 || וְעוֹד pr 'וע') frt nonn vb
 exc (m cs).

9 מֵרִיחַ מִים יִפְרַח^a וְעָשָׂה קָצִיר^b כְּמוֹ-נִטְעַע:
 10 וְיִגְבֵּר יָמוּת וַיִּחַלֵּשׁ וַיִּגָּנַע אָדָם וְאִיזוֹ:
 11 אֲזָלוּ-מִים מִנִּיִּים וְנָהָר יִחָרֵב וַיִּבֶשׁ:
 12 וְאִישׁ שָׁכַב וְלֹא-יָקוּם^a עַד-בֹּלְתִי^b שָׁמַיִם לֹא יִקְצֹצוּ^c וְלֹא-
 13 מִי יִתֵּן בְּשֹׂאֵל תַּצְפִּנִּי תִסְתִּירֵנִי עַד-שׁוּב אִפְּךָ
 תֵּשִׁית לִי חֶק וְתִזְכְּרֵנִי:
 14 אִם-יָמוּת גְּבֹר הִיחִיָּה
 כָּל-יָמֵי צָבָאִי אֶיֱחָל עַד-בֹּזֵא חֲלִיפָתִי:
 15 תִּקְרָא וְאֲנֹכִי אֶעֱנֶךָ לְמַעַשְׂה יְדִידֶךָ תִּכְסֶּף:
 16 כִּי-עָתָה צַעֲדִי^a תִּסְפּוֹר לֹא-תִשְׁמָזוֹר^b עַל-חַטָּאתִי:
 17 תָּתֵם בְּצִוּוֹר פִּשְׁעִי וְתִטְפֹּל עַל-עוֹנִי:
 18 וְאוֹלָם הֶרֶם-נִזְפֹּל^a וַיִּבֹּל^b וְצוֹר יַעֲתֶק מִמָּקְמוֹ:
 19 אֲבָנִים וְשִׁחֲקוֹ מִים תִּשְׁטֹף-סִפִּיחִיָּה עַפְר־אָרֶץ
 וְתִקְנֹת אָנוּשׁ הָאֲבֹדָת:
 20 תִּתְקַפְּהוּ לְנֶצַח וַיִּהְלֶךְ מִשְׁנֶה פָנָיו וַתִּשְׁלַחְהוּ:
 21 וַיִּכְבְּדוּ בָנָיו וְלֹא יָדַע וַיִּצְעְרוּ וְלֹא-יָבִין לָמוֹ:
 22 אֶךְ-בְּשָׂרוֹ עָלָיו יִכָּאֵב וְנִפְשׁוֹ עָלָיו תִּאָּבֵל:
 15 וַיַּעַן אֱלִיפֹז הַתִּימָנִי וַיֹּאמֶר:
 2 הֶחָכֶם יַעֲנֶה דַעַת-רוּחַ וַיִּמְלֵא קָדִים בְּטָנוֹ:
 3 הִזְכַּח בְּדָבָר לֹא יִסְכּוֹן וּמַלִּים לֹא-יִזְעִיל בָּם:
 4 אֶף-אַתָּה תִּפְרַ יִרְאֶה וְתִנָּרַע שְׂיִחָה לִפְנֵי-אֵל:
 5 כִּי יֵאָלֶף עֲוֹנֶךָ פִּיד וְתִבְחַר לְשׁוֹן עֲרוּמִים:
 6 יִרְשִׁיעֶךָ פִּיד וְלֹא-אֲנִי וְשִׁפְתֶיךָ יַעֲנוּ-בְךָ:
 7 הִרְאִישׁוֹן^a אָדָם תִּוָּלֵד וּלְפָנַי גְּבָעוֹת^b חֹזְלֹלֶת:
 8 הִבְסֹד אֱלֹהִים תִּשְׁמַע וְתִנָּרַע אֵלֶיךָ חֲכָמָה:
 9 מֵה-יָדַעְתָּ וְלֹא גִדַּע תִּבִּין וְלֹא-עֲמָנִי הָיָא:
 10 גַּם-שָׁכַב גַּם-יָשַׁשׁ בָּנִי כְּבִיר מֵאֲבִיךָ יָמִים:
 11 הִמְעַט מִמֶּךָ תִּנְחֹמְזוֹת אֵל וְדָבָר לֹא־ט עִמָּךְ:

9 ^a 1? יִפְרַח || ^b 1? קָצִיר cf סעיף || 10 6S ואין (MS574) vel ואיננו ||
 v II add || 12 ^{a-a} frt post v 19 האבדת trsp || ^b 1 c ΑΘΣΣΑ בִּלְת || ^c 1 c 6^A
 (= Θ?) וְ, וְקִיץ v || 14 prps מִשְׁנָתוֹ יַעַר || 15 1? תִּכְסֶּף || 16 ^a 3+ לֹא;
 1 m || ^b 1 c 6 תַּעֲבֹר || 18 ^a 1 נָפֹל || ^b 1 c 6S יִפֹּל || 19 1? *procella* סִפִּיחָה ||
 Cp 15, 3 6? הוֹ || v 6 ante 13 trsp || 7 ^a K הִרְאִי || ^b prps? גְּבָהִים ||
 8 1 frt c 3 וְתִנָּלָה.

12 מִה־יִקְחֶךָ לְבָבְךָ וּמִה־יִרְזָמוֹן עֵינֶיךָ:
 13 כִּי־תָשִׁיב אֶל־אֵל רֹחֶךָ וְהִצֵּאתָ מִפִּיךָ מִלִּין^b:
 14 מִה־אֲנוּשׁ כִּי־יִזְכֶּה וְכִי־יִצְדָּק יִלְוֶה אִשָּׁה:
 15 הֵן בִּקְדָּשׁוֹ לֹא יֵאֱמִין וְשָׁמַיִם לֹא־זָפוּ בְּעֵינָיו:
 16 אָף כִּי־נִתְעַב וְנִאֲלַח אִישׁ־שֹׁתֶה כַּמִּים עוֹלָה:
 17 אַחֲרָיִךָ שִׁמְעֵלִי וְזֶה־חֲזִיתִי וְאִסְפָּרָה:
 18 אֲשֶׁר־חֲכָמִים יִגִּידוּ וְלֹא כִּכְחוֹ מֵאֲבוֹתָם:
 19 לָהֶם לְבָבָם נִתְּנָה הָאָרֶץ וְלֹא־עָבַר זֶר בְּתוֹכָם:
 20 כָּל־יָמֵי רָשָׁע הוּא מִתְחַזֵּל וּמִסֵּפֶר שָׁנִים נִצָּפְנוּ לְעָרְיָן:
 21 קָזַל־פְּתָרִים בְּאָזְנוֹ בְּשָׁלוֹם שׁוֹרֵד יְבוֹאֵנוּ:
 22 אֶל־יֵאֱמִין שׁוֹב מִנִּי־חֶשֶׁךְ וְצָפוּ^b הוּא אֶל־חֶרֶב:
 23 נִדָּד^a הוּא לִלְחָם^b אֵיכָה^c יִדְּעוּ כִּי־נִכְזֹן בִּירוֹד^d [לְפִידוֹר^b:
 24 יוֹם־חֶשֶׁךְ^e: יִבְעֶתְהוּ^a צָר וּמִצּוֹקָה^a תִּתְקַפְּהוּ^b בְּמַלְךְ וְעֵתִיד
 25 כִּי־נִטָּה אֶל־אֵל יָדוֹ וְאֶל־שָׁנֵי יוֹתָנָבָר:
 26 יִרוּץ אֱלֹהֵי בְּצוּאָר^b בְּעֵבִי גִבִּי מִגִּבּוֹר^c:
 27 כִּי־כִסֶּה פָּנָיו בְּחֹלָבוֹ וַיַּעַשׂ פִּימָה עָלֵי־כֶסֶל:
 28 וַיִּשְׁכֹּן וְעָרִים נִכְחָזוֹת בְּתִים לֹא־יֵשְׁבוּ לָמוֹ^a:
 29 אֲשֶׁר הִתְעַתְּדוּ לַגָּלִים^b: לֹא־יַעֲשֶׂר וְלֹא־יִקְוֶה חֵילוֹ
 30 וְלֹא־יִשָּׂא לָאָרֶץ מִגָּלִים^b: לֹא־יִסּוֹר וּמִנִּי־חֶשֶׁךְ^a
 יוֹנֻקְתוּ תִּיבֵשׁ שִׁלְהֶבֶת וַיִּסּוֹר^b בְּרוֹת^c פִּי^d:
 31 אֶל־יֵאֱמִין בְּשֹׁן נִתְעָה^a כִּי־שָׂוָא תִּהְיֶה תְּמוֹרָתוֹ^b:

12 ἀπαξ γραφόμενον; 1 frt c 5 MSS SC ירמוֹן vel c MS^{Ken} 89 Θ (ἐπήνευ-
 καν) || ירמוֹן || 13 ^a = על (et antea תְּשִׁיב (?) || ^b prps מְרִי || 17 dl 1 c Θ SV || 18 1
 ' כחדום אב' || 20 1 ? c Θ SV מתהזלל vel מתהלל || 21 Θ שד; 1 ? M || 22 ^{a-a} 1
 ? לא יסור מ' ח' ? || 15,30 (= Var ?) || ^b 1 c Θ (= ἐντέταται ?) || ^c 1 c Θ
 אֶל־יָדֵי || 23 ^a 1 c Θ (κατατέτακται δέ) וְנָעַד || ^b 1 c Θ לָל' || ^c 1 c Θ (τυψίν)
 24 || 1 c Θ לאיד cf 18,12 vel פִּידוֹ cf 31,29 || ^{e-e} conjg c Θ יִבְעֶתְהוּ (sic) || 24 ||
 24 ^{a-a} conjg c Θ c (תתקפהו) (sic) || ^{b-b} dl ? gloss ad 26 ? || 25 ^a et ^b 1 c Θ
 26 ^a 1 c MS^{Ken} 117 גִּבּוֹר || ^b prps בְּצוּר 16,14 || ^{c-c} prps וּמִגִּבּוֹר (?) cf Ez
 23,24 etc || 28 ^a prps לעד vel לעולם cf Jes 13,20; v 25—28 excepto 28 c (nisi
 gloss) prb add || ^{b-b} conjg frt c 29 || ^c Θ ἄλλοι (Θ^{MS} 160 ἄλλότριτοι) ἀποί-
 σονται = לְוָרִים, quod frt 1 et antea הִתְעַתְּדוּ ? || 29 ^a Θ SV יִשָּׂא || ^b crrp; Θ
 σκιδν; frt nonn vb exc || 30 ^{a-a} cf v 22 || ^b 1 c Θ (ἐκπέσοι) וַיִּשּׁוֹר a נָשָׂא * *deci-*
dere || ^c 1 c ב' || ^d 1 c Θ (αὐτοῦ τὸ ἄνθος) פָּרְחוּ || 31 ^{a-a} prps נָמְעוּ
 (melius בשוא a נשא); v 31 dl (add) || ^b prps וְמוֹרָתוֹ.

16 בְּדִי־ שָׁאֵל תִּרְדְּגָה אִם־יִחַד עַל־עֹפֹר נִחַת^b :

[illegible]

4 וְאַף־אִמָּנָם שְׁנִיתִי אֹתִי תֵּלִין מְשׁוֹנָתִי:

5 אִם־אִמָּנָם^a עָלַי תִּגְדִּילוּ וְתוֹכִיחוּ עָלַי חֲרָפְתִּי^b:

6 דְּעוּ־אִפּוֹ כִּי־אֱלֹהֵי עֹתָנִי וּמִצּוּדוֹ עָלַי הִקְיָה:

7 הֵן אֲצַעֲקָה חֶמֶס וְלֹא אֶעֱנֶה אֲשׁוּעַ וְאִין מִשְׁפָּט:

8 אֲרַחֲתִי גֶדֶר וְלֹא אֶעֱבֹר וְעַל־נְתִיבוֹתַי חֲשֹׁךְ יֵשִׁים:

9 כְּבוֹדִי מֵעַלִי הִפְשִׁיט נֹיֶסֶר עֲטָרַת רֹאשִׁי:

10 וַיִּתְּצֵנִי סָבִיב וְאֵלֶךְ וַיִּסַּע כָּעֵץ תְּקוּתִי:

11 וַיִּנָּחֵר^a עָלַי אִפּוֹ וַיַּחֲשֹׁבֵנִי לֹז כְּצִירוֹ^b:

12 יָחַד וַיָּבֹאוּ גְדוּדָיו וַיִּסָּלְדוּ עָלַי דְּרָכָם וַיַּחֲנוּ סָבִיב לְאַהֲלִי:

13 אֲחִי מֵעַלִי הִרְחִיק^a וַיִּדְּעִי^b אֶדְ־זְרוֹ^b מִמֶּנִּי:

14 חֲדָלּוּ קְרוֹבֵי וּמִידְעִי שִׁכְחוּנִי: 15 קָרִי בֵּיתִי

וְאַמְהַתִּי לִזְר תַּחֲשֹׁבֵנִי נִכְרִי הֵייתִי בְּעֵינֵיהֶם:

16 לְעִבְדִּי קָרָאתִי וְלֹא יַעֲנֶה בְּמוֹ־פִי אֶתְחַנֵּן־לּוֹ:

17 רוּחִי זָרָה לְאַשְׁתִּי וַחֲנַתִּי לִבִּנִי בִטָּנִי:

18 גַּם־עוֹלִים מָאִסוּ בִּי אֶקְוֶמָה וַיִּדְּבְרוּ־בִּי:

19 תַּעֲבֹבֵנִי כָל־מְתֵי סוּדִי וְזֶה־אֶהְבֵּתִי נְהַפְכוּ־בִּי:

20 בְּעֹזִירִי וּבְבִשְׁרִי^a דִּבְקָה^b עֲצָמִי וְאַתְמַלֵּטָה^c בְּעֹזֹר שְׁנִי^c:

21 חֲלָנִי חֲנַנִי אֲתָם רַעִי כִּי יִדְ־אֱלֹהֵי נִנְעָה בִּי:

22 לָמָּה תִּרְדָּפֵנִי כְמוֹ־אֵל וּמִבִּשְׁרִי לֹא תִשָּׁבְעוּ:

23 מִי־יִתֵּן אִפּוֹ וַיִּכְתְּבוּ^a מְלִי^b מִי־יִתֵּן^c בִּסְפָר וַיַּחֲקֹב:

24 בְּעֵט־בְּרוֹל וְעַפְרַת לָעֵד^a בְּצֹר יַחֲצִבּוּ^b:

25 וַאֲנִי יִדְעֵתִי נֹאֲלִי חִי וְאַחֲרוֹן עַל־עַפְרָה יָקוּם:

26 וְאַחֲרָ עוֹרִי^a עוֹרִי^b נִקְפּוּ־זֹאת^c וּמִבִּשְׁרִי^d אֶחֱזֶה אֱלֹהֵי:

27 אֲשֶׁר אֲנִי^a וְאַחֲזֶה־לִּי^b וְעֵינֵי רֹאִי^c

וְלֹא־זָר כָּלֹז כְּלִיתִי בַחֲקִי^d:

4 vel כְּצֹר 1 c b || וַיִּנָּחֵר 1 a || בְּחֲרָפָה 1 c b || 5 dl ? || גֶּה 1 c || 6 vel כְּצֹר 1 c b || אֶקְוֶמָה 1 c b || 7 vel כְּצֹר 1 c b || 8 vel כְּצֹר 1 c b || 9 vel כְּצֹר 1 c b || 10 vel כְּצֹר 1 c b || 11 vel כְּצֹר 1 c b || 12 vel כְּצֹר 1 c b || 13 vel כְּצֹר 1 c b || 14 vel כְּצֹר 1 c b || 15 vel כְּצֹר 1 c b || 16 vel כְּצֹר 1 c b || 17 vel כְּצֹר 1 c b || 18 vel כְּצֹר 1 c b || 19 vel כְּצֹר 1 c b || 20 vel כְּצֹר 1 c b || 21 vel כְּצֹר 1 c b || 22 vel כְּצֹר 1 c b || 23 vel כְּצֹר 1 c b || 24 vel כְּצֹר 1 c b || 25 vel כְּצֹר 1 c b || 26 vel כְּצֹר 1 c b || 27 vel כְּצֹר 1 c b ||

28 כִּי תֹאמְרוּ מִה־נִּרְדָּף־לִי וְשָׁרַשׁ דָּכָר נִמְצָא־בִּי:

29 גִּּוְרוֹ לָכֶם ׀ מִפְּנֵי־חֶרֶב ^a כִּי־חֲמָה ^b עֲוֹנוֹת חֶרֶב ^a

^c לִמְעַן תִּדְעוּן ^d שְׂדֵיךָ ^c: ׀

20 וַיַּעַן צוּפֵר הַנֶּעֱמָתִי וַיֹּאמֶר:

2 לָכֵן ^a שָׁעַפִּי יִשִּׁיבוּנִי ^b וְכַעְבוּר ^c דְּחֹשִׁי בִּי ^d:

3 מוֹסֵר כְּלָמָתִי אֲשַׁמֶּעַ וְרוּחַ ^a מִבִּינָתִי ^b יַעֲנֵנִי:

4 הִזָּאתָ יָדְעָתָ מִנִּי־עַד מִנִּי שִׁים ^b אָדָם עַל־אָרֶץ:

5 כִּי רִנַּנְתָּ רָשָׁעִים מִקְרֹב וְשִׁמַּחְתָּ חֲנָף עַד־רִנָּע:

6 אִם־יַעֲלֶה לְשָׁמַיִם שִׁיָּאֹז וְרֹאשׁוֹ לָעֵב וַיַּעַ:

7 בְּגִלְלוֹ לִגְזַח יֹאבֵד רָאִיו יֹאמְרוּ אִי־זֶ:

8 בְּחִלּוֹם יַעוֹף וְלֹא יִמְצָאָהוּ ^a וַיִּדְד־בְּ כַחֲזִיזִין לִילָה:

9 עֵין שְׁזַפְתּוֹ וְלֹא תוֹסִיף וְלֹא־עוֹד תִּשׁוּרְנוּ ^a מִקּוֹמוֹ:

10 בְּנֵיו יִרְצוּ ^a דָּלִים וַיִּדְּיוּ ^b תִּשְׁבְּנָה אוֹנֵיו:

11 עֲצֻמוֹתָיו מָלְאוּ עֲלוֹמוֹ וְעִמּוֹ עַל־עֶפֶר תִּשְׁכַּב:

12 אִם־תִּמְתִּיק בְּפִיו רָעָה וַיִּכְחִידָנָה תַּחַת לְשׁוֹנוֹ:

13 יִחַמַּל עָלֶיהָ וְלֹא יַעֲזֹבָנָה וַיִּמְנַעְנַה בְּתוֹךְ חֲכוֹ:

14 לַחֲמוֹ בְּמַעְיוֹ נִהְפָּךְ מְרוֹת פְּתָנִים בְּקֶרְפוֹ:

15 חֵיל בָּלַע וַיִּקְאֲנוּ מִבֶּטְנוֹ יִרְשָׁנוּ אֵל:

16 רֹאשׁ־פְּתָנִים יִיגַק תִּהְרָגָהוּ לְשׁוֹן אִפְעָה:

17 אֶל־יִרְא בַּפְּלָגוֹת נִהְרֵי נִחְלֵי דָבָשׁ וְחִמְאָה:

18 מְשִׁיב ^a יַנֵּעַ ^b וְלֹא יִבְלַע ^c בְּחֵיל תְּמוֹרָתוֹ וְלֹא יַעֲלֶם ^d:

19 כִּי־רֹצֵץ עֲזֹב ^a דָּלִים בֵּית הָזֵל וְלֹא יִבְנֶהוּ ^b:

28 l c ca 100MSS ΘϷ || 29 ^{a-a} crrp; Θ θυμὸς γὰρ ἐπ' ἀνόμους ἐπελεύσεται = כִּי־ח' עוֹלִים תְּבוֹא || ^b Ϸ ultor; prps הֲמָה || ^{c-c} add ? || ^d 1MS Ϸ יִדְעוּן || ^e ΚΑΘΕΣΤΩ שְׂדֵיךָ, Q שְׂדֵיךָ, Ϸ שְׂדֵיךָ; prps שְׂדֵי cf Ϸ et Ϸ^A || Cp 20, 2 ^a Ϸ לא כֵּן || ^b prps יִרְהִיבוּנִי || ^c ins זאת vel || ^{d-d} 1 frt לָכֵן || 3 ^a 1 frt וְהוֹכַח || ^b 1 c Ϸ מִבִּינָה (= sine intelligentia) || ^c 1 תַּעֲ || 4 ^a 1 c MS³⁷⁹ || 5 ^a 1 frt c Ϸ שְׂדֵיךָ || ^b 1 c Ϸ נִמְצָא || 6 prps שְׂדֵיךָ || 7 ^a 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^b 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^c 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^d 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^e 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^f 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^g 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^h 1 c Ϸ יִרְצוּ || ⁱ 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^j 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^k 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^l 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^m 1 c Ϸ יִרְצוּ || ⁿ 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^o 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^p 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^q 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^r 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^s 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^t 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^u 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^v 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^w 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^x 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^y 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^z 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{aa} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ab} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ac} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ad} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ae} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{af} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ag} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ah} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ai} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{aj} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ak} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{al} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{am} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{an} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ao} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ap} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{aq} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ar} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{as} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{at} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{au} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{av} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{aw} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ax} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ay} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{az} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ba} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{bb} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{bc} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{bd} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{be} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{bf} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{bg} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{bh} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{bi} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{bj} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{bk} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{bl} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{bm} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{bn} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{bo} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{bp} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{bq} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{br} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{bs} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{bt} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{bu} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{bv} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{bw} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{bx} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{by} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{bz} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ca} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{cb} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{cc} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{cd} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ce} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{cf} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{cg} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ch} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ci} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{cj} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ck} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{cl} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{cm} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{cn} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{co} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{cp} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{cq} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{cr} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{cs} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ct} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{cu} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{cv} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{cw} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{cx} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{cy} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{cz} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{da} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{db} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{dc} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{dd} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{de} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{df} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{dg} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{dh} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{di} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{dj} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{dk} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{dl} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{dm} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{dn} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{do} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{dp} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{dq} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{dr} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ds} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{dt} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{du} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{dv} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{dw} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{dx} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{dy} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{dz} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ea} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{eb} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ec} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ed} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ee} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ef} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{eg} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{eh} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ei} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ej} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ek} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{el} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{em} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{en} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{eo} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ep} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{eq} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{er} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{es} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{et} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{eu} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ev} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ew} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ex} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ey} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ez} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{fa} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{fb} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{fc} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{fd} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{fe} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ff} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{fg} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{fh} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{fi} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{fi} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{gj} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{gk} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{gl} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{gm} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{gn} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{go} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{gp} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{gq} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{gr} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{gs} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{gt} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{gu} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{gv} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{gw} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{gx} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{gy} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{gz} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ha} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hb} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hc} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hd} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{he} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hf} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hg} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hh} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hi} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hi} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ij} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ik} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{il} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{im} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ⁱⁿ 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{io} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ip} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iq} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ir} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{is} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{it} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iu} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iv} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iw} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ix} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iy} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iz} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ja} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jb} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jc} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jd} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{je} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jf} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hg} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hh} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hi} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hi} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ij} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ik} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{il} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{im} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ⁱⁿ 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{io} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ip} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iq} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ir} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{is} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{it} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iu} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iv} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iw} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ix} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iy} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iz} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ja} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jb} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jc} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jd} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{je} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jf} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hg} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hh} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hi} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hi} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ij} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ik} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{il} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{im} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ⁱⁿ 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{io} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ip} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iq} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ir} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{is} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{it} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iu} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iv} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iw} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ix} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iy} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iz} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ja} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jb} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jc} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jd} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{je} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jf} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hg} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hh} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hi} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hi} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ij} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ik} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{il} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{im} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ⁱⁿ 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{io} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ip} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iq} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ir} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{is} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{it} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iu} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iv} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iw} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ix} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iy} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iz} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ja} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jb} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jc} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jd} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{je} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jf} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hg} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hh} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hi} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hi} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ij} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ik} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{il} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{im} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ⁱⁿ 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{io} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ip} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iq} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ir} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{is} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{it} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iu} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iv} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iw} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ix} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iy} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iz} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ja} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jb} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jc} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jd} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{je} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jf} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hg} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hh} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hi} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hi} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ij} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ik} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{il} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{im} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ⁱⁿ 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{io} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ip} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iq} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ir} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{is} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{it} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iu} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iv} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iw} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ix} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iy} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iz} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ja} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jb} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jc} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jd} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{je} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jf} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hg} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hh} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hi} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hi} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ij} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ik} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{il} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{im} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ⁱⁿ 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{io} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ip} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iq} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ir} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{is} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{it} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iu} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iv} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iw} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ix} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iy} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iz} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ja} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jb} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jc} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jd} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{je} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jf} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hg} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hh} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hi} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hi} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ij} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ik} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{il} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{im} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ⁱⁿ 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{io} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ip} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iq} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ir} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{is} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{it} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iu} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iv} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iw} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ix} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iy} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iz} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ja} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jb} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jc} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jd} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{je} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jf} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hg} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hh} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hi} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hi} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ij} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ik} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{il} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{im} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ⁱⁿ 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{io} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ip} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iq} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ir} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{is} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{it} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iu} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iv} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iw} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ix} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iy} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iz} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ja} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jb} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jc} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jd} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{je} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jf} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hg} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hh} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hi} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{hi} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ij} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ik} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{il} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{im} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ⁱⁿ 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{io} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ip} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iq} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ir} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{is} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{it} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iu} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iv} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iw} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ix} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iy} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{iz} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{ja} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jb} 1 c Ϸ יִרְצוּ || ^{jc} 1 c Ϸ יִרְ

- 12 יִשְׁאוּ כִתְף וְכִנּוּר וַיִּשְׁמְחוּ לְקוֹל עוֹגֵב:
 13 יִבְלוּ^a בְּטוֹב יְמֵיהֶם וּבְרָגַע^b שְׂאוֹל יַחְתּוּ:
 14 וַיֹּאמְרוּ לֹא סוּר מִמֶּנּוּ וְדַעַת דָּרְכֶיךָ לֹא תִפְּצֶנּוּ:
 15 מִה־שָׁנִי כִי־גַעַבְדֶּנּוּ וּמִה־נֹּעִיל כִּי גִפְנֵע־בּוֹ:
 16 הֵן לֹא^a בִּידֶם טוֹבִים עֲצַת רָשָׁעִים רַחֲקָה מִנִּי^b:
 17 כִּמְהָ וְנִרְרָשָׁעִים יִדְעֶךָ וַיָּבֹא עָלֵינוּ אִידֶם
 חֲבָלִים יִחַלֵּק^a בְּאִפּוֹ^b:
 18 יִהְיוּ כִתְבֵן לִפְנֵי־רוּחַ וְכִמֶּץ גִּנְבָתוֹ סוּפָה:
 19 אֱלֹהֵי יַעֲפֹךְ לִבְנֵי אֹזֶן יִשְׁלַם אֱלֹהֵי וִידַע:
 20 יִרְאוּ עֵינָיו כִּידוֹ וּמַחֲמַת שִׁדֵּי יִשְׁתָּה:
 21 כִּי מִה־תִּפְּצוּ בְּבֵיתוֹ אַחֲרָיו וּמִסֵּפֶר חֲדָשׁוֹ תִּצְעוּ:
 22 הֲלֹאֵל יִלְמַד־הֲדַעַת וְהוּא רָמִים^b יִשְׁפּוּט:
 23 זֶה יָמוּת בְּעַצֶּם תָּמוֹ כִּלּוֹ שְׁלֹאֲגֶן^a וְשָׁלִיו^b:
 24 עֲטִינִיו^a מִלֹּאֵן חֲלָב^b וּמִת עֲצֻמוֹתָיו יִשְׁקָה:
 25 וְזֶה יָמוּת בְּגִפְשׁ מָרָה וְלֹא־אֲכַל בְּטוֹבָה:
 26 יִחַד עַל־עַפְרֵי יִשְׁכְּבוּ וְרִמָּה תִכְסֶּה עֲלֵיהֶם:
 27 הֵן יִדְעָתִי מַחֲשַׁבוֹתֵיכֶם וּמִזְמוֹת עָלַי תִּחְקְסוּ:
 28 כִּי תֹאמְרוּ אֵיךָ בֵּית־נָדִיב וְאֵיךָ אֶהְיֶה וּמִשְׁכָּנֹת רָשָׁעִים:
 29 הֲלֹא שְׁאֵלְתֶם עוֹבְרֵי דֶרֶךְ וְאַתֶּם לֹא תִנְכְּרוּ:
 30 כִּי^a לְיוֹם אִיד^a יִחַשְׁדָּה רַע לְיוֹם^b עֲבָרוֹת^c יוֹבְלוֹ^d:
 31 מִי־יִנִּיד עַל־פָּנָיו דֶּרֶכּוֹ וְהוּא־עֹשֶׂה מִי יִשְׁלַם־לוֹ:
 32 וְהוּא לִקְבָרוֹת יוֹבֵל וְעַל־גְּדִישׁ יִשְׁקוֹד:
 [אֵין מִסְפָּר:
 33 מִתְקוֹ לֹא רִגְבִי גָחַל וְאַחֲרָיו כָּל־אָדָם יִמְשֹׁד וְלִפְנָיו
 34 וְאִיד תִּנְחַמוּנֵי הַבֵּל וְתִשׁוּבַתִּיכֶם גִּשְׁאֵר־מַעַל: ׀

12 l c ca 30 MSS Θ S C Vrs K; יבִּלוּ^b = Θ εν δε ἀναπαύσει Θ; vel l וּבְרָגַע^c || 13^a l c Q Vrs K; יבִּלוּ^b = Θ εν δε ἀναπαύσει Θ; vel l וּבְרָגַע^c || 14 Or מִמֶּנּוּ || (נחת a) || 16^{a-2} dl c Θ לא vel l הֲלֹא || 17^a Θ (ἐξουσιον αὐτούς) || 18^a Θ || 19^a אל || 20 απ. γραφ.; prps פִּירוֹ || 21 l frt חֲרָצוֹ cf 14,5 || 22^a prps יִלְמַד || 23^a l c MS^{Ken} 76 שֶׁא || 24^a απ. γραφ.; Θ τὰ δὲ ἔγκατα; prps עֲטֻמוֹ femora || 25 l frt c Θ S חֲלָב cf^a || 27 l ? תִּחְרְשׁוּ, al תִּחְפְּשׁוּ || 28 frt dl c MS^{Ken} 111 ו || 30^a l א' nisi praeferes || 31^b l ביום sed cf^d || 32^d l וְיָמֵי cf 30^d || 33^o dl (add).

24 ¹ מִדּוּעַ מִשְׁדִּי לֹא־נִצְפְּנוּ עֲתִים וְיָדְעוּ^b לֹא־חָזוּ יָמִיו^c:

² גְּבוּלוֹת יִשְׁגּוּ^b עֲדָר גָּזְלוֹ וַיִּרְעוּ^c:

³ חֲמֹר יִתְזַמֵּם יִנְהֲגוּ יַחְבְּלוּ שׁוֹר אֲלֻמָּנָה:

⁴ יִטּוּ אֲבִינִים מִדֶּרֶךְ יִתְד חָבָאוּ עֲנִי־אַרְץ:

⁵ הֵן פְּרָאִים בַּמִּדְבָּר יֵצְאוּ בַּפִּעֲלָם^b

מִשְׁחָרֵי לַטָּרֶף עֲרֵבָה לֹץ לָחֶם לִנְעָרִים^d:

⁶ בַּשָּׂדֶה בְּלִילֹץ יִקְצִירוּ^b וְכָרֶם רִשְׁעִי^c יִלְקָשׁוּ:

⁷ עָרֹם וְלִינוּ מִבְּלִי לְבוֹשׁ וְאֵין כְּסוּת בַּקֶּרֶה:

⁸ מִזֶּרֶם הָרִים יִרְטְבוּ וּמִבְּלִי מַחֲסֶה תִּבְקֹו צוּר:

⁹ יִגְזְלוּ מִשְׁדֵּר יָתוֹם וְעַל־^b עֲנִי יַחְבְּלוּ:

¹⁰ עָרֹם הֵלְכוּ בְּלִי לְבוֹשׁ וְיִרְעִיבִים נִשְׁאוּ עֹמֶר^c:

¹¹ בֵּין־שׁוֹרֹתָם^b וַיִּצְהִירוּ^a יִקְבִּים דָּרְכוּ וַיִּצְמָאוּ^c:

¹² מִיֶּעִיר מָתִים^a וַיִּנְאָקוּ^b וַיִּנְפֹּשׁ־חַלְלִים^c תִּשְׁוַע

^d וְאֵלֹהִים לֹא־יִשְׁעִים תִּפְלֶה^d:

¹³ תִּקְמָה הִיוּ בַּמִּדְבָּר אֹזֶר לֹא־הִכִּירוּ דֶּרֶכִּיו

וְלֹא יִשְׁבּוּ בְּנִתִיבֹתָיו:

¹⁴ לְאֹזֶר^a יָקוֹם רוֹצֵחַ יִקְטֹל־^b עֲנִי וְאֲבִיזֹן^b

וּבְלִילָה יִהְיֶה כִנְגֹב^c:

¹⁵ וְעֵינַי נֹאֵף וְשִׁמְרָה נִשְׁפָּף לֵאמֹר לֹא־תִשׁוּרְנִי עֵינַי

וְסִתֵּר פָּנַי יִשִּׁים:

¹⁶ חֲתֹר בַּחֲשָׁד בָּתִּים יוֹמָם תִּתְמוּ־לָמוּ^a לֹא־יִדְעוּ אֹזֶר^b:

Cp 24, 1 ^a dl c 2MSS ⑥ || ^b Q וַיִּדְעוּ; K וַיִּדְעוּ vel וַיִּדְעוּ || ^c 1 frt יָמִיו ||
² ^a ⑥ antea (ἀσεβείς) רָעִים, quod frt 1 pr וַיִּדְעוּ v 1; v (alii) הִמָּה cf יָמִיו v 1
 (cf etiam v 5 et 13) || ^b = יִפְסִיגוּ || ^c >S, ⑥ וַרְעוּ, 1? ④ || 4 ⑥ S S v Occ Or^K
 עֲנִי || ⑥ Or^Q עֲנִי || 5 ^a ⑥ S הִקָּה, v alii quasi || ^b 1 frt c 7MSS Σ S v ⑥ 'לֶפֶ' || ^c 1 frt
 בְּלִיל (πρὸ ὥρας) || 6 ^a 1 c ⑥ || לָרַעְבִּים || 1 frt לִנְגָעַי (?) || ^d prps (?) לֹא || al (לִלְחָם)
 (MS^{Ken} 147 בלילא) || ^b K וַיִּקְצִירוּ, Q וַיִּקְצִירוּ || ^c 1 frt עֲשִׂיר; trsp v 10—11 post v 6 ||
 7 S MS^{Ken} 100 יִלִּין, dl 7a vel 10a (Var) || 9 ^a 1 c ⑥ (ἀπὸ μαστοῦ) מִשְׁדֵּר ||
^b 1 וְעַל, v 9 Var ad v 2—3 || v 10 et 11 trsp post v 6 || 11 ^{a-a} Var ad בַּשָּׂדֶה ||
 וּבָתִּים || 12 ^a 1 c ⑥ || וַיִּנְמָאוּ || ^c 1 frt — תִּים || MS⁵⁸ || 6? v בְּלִילוֹ יִקְצִירוּ ||
 MS¹⁹³ S מָתִים || ^b 1 c ⑥ (ἐξεβάλλοντο) נִקְאוּ cf Jon 2, 11 || ^c 1 c ⑥ || עֲלָלִים ||
^{d-d} ⑥ αὐτὸς δὲ διὰ τί τοῦτων ἐπισκοπήν οὐ πεποίηται || ^c prps יִשְׁמַע || ^f 1
 frt c 2MSS S (⑥?) תִּפְלֶה || 13 MS¹ S וְלָכֵן, 4MSS S וַיִּשְׁבּוּ || 14 ^a 1 c ⑥ || לְעֵרֵב ||
^{b-b} prps? וַיִּצְרוּ || ^{c-c} 1 c ⑥ || יִהְיֶה ג' || 16 ^a 1 c S חֲתִים vel antea חֲתִירוּ || ^b ins
 frt יִתְדוּ ex v 17.

17 כי יחדיו בקר^a למו צלמות^d ביי־פיר^b בלהות^c צלמות^d:
 18 קל־הוא^b על־פני־מים^a

תקלל חלקתם^d בארץ^e לא־יפנה^f ידרך^f פרמים^f:
 19 ציה גס־חם וגולו^a מימי־שלו^b שאול חטאי^b:

20 ישפחהו^a רחם^a ומתקו^a רפה^b עוד לא־יזכר
 ותשבר כעץ עולה:

21 רעה עקרה לא תלד ואלמנה לא ייטיב:
 22 ומשך אבירים^a בכחו

יָקוֹם^b ולא־יִאֱמִין בַּחַיִּין^c: 23 יתן־לֹו לְבַטח^b וישען^c
 ויעניהו על־דרכיהם^d:

24 רזמו^a מעט וראינו^b והמכו^c בכל^d יקפצון^c
 ובראש שבילת ימלו^f:

25 ואם־לא אפו מי וכזיבני וישם^a לאל^b מלתי: ם
 25 ויען בלדד השחי ויאמר:

2 המשל ופחד עמו עשה שלום במרומו:

3 הַיֵּשׁ מִסֹּפֶר לְגִדּוּדָיו וְעַל־מִי לֹא־יָקוֹם אוֹתָהוּ:

4 ומה־יצדק אנוש עם־אל ומה־יזפה ילוד אשה:

5 הֵן עַד־יֵרַח וְלֹא יִאֱהִיל^b וְכֹזָבִים לֹא־זָכוּ בְּעֵינָיו:

6 אף כִּי־אָנוּשׁ רַמָּה וּבֶן־אָדָם תּוֹלָעָה: ם

26 וינען איוב ויאמר:

2 מה־עזרת ללא־כח הושעת זרוע לא־עז:

3 מה־יעצת ללא חכמה ותשיה לרֹב הודעת:

4 את־מי הגדת מלין ונשמת־מי יצאה ממך:

17 ^a 1 c S בקרו || ^b 1 רי || ^c 1 frt הליכות || ^d 1 vel sim עלטה || 18 ^{a-a} crpp; ^{e-e} prps (?) — תו || ^d 1 לִפְנֵי יוֹמָם || ^{c-c} prps (?) קלו || ^{b-b} 1 frt || 17 ? || conjg c v || 19 ^a prps ? יגולוה || ^{f-f} dl ? cf ^{e-e}; al פרמם || ^{e-e} = מ || 20 ^{a-a} 1 מקמו || ^b 1 רמה || 21 1 c & הרע || 18 ^{e-e} || ^{b-b} dl ? || ^c prps יתתו || 22 ^a 1 c & (ἀδυνάτους) אבדים || ^b 1 frt ימק || (= & οὐκ εὔ ἐποίησεν ?) || 23 ^a 1 c & (μαλακισθείς ?) ידכה vel יתץ || ^{b-b} 1 c || 3 MSS & שט בתייו || 24 ^a 1 c & רזמו || ^b 1 c & וינען || ^c & & לא יבטח || ^{d-d} crpp; & (ἀλλὰ πεσειται νόσω) ויעני יהיה || 25 ^a 1 frt c 2 MSS ^{Ken} ימל || ^f 1 ימל || יקטר prps יקפץ; יקבצון ^e MS ^{Ken} 223 || 26 ^a 1 c & לאל || prps לאן. Ex toto cp 24 v 25 reliquiae orationis Iobi ? || Cp 25, 1 ^{o-o} MS ^{Ken} 196 איוב || 3 1 c & (ἐνεδρα παρ' αὐτοῦ) ארכו || 5 ^a & יעד || ^b 1 c MS ^{Ken} 249 & איהל || Cp 26, 3 1 frt לרך.

5^a prps יְחֹלּוּ לוֹ || ^b prps וַיַּחֲתוּ; al וּשְׁכ' מִשְׁכָּן; v 5—II > 6^h(*) || 9^a 1
כָּפוּ || ^b 1 c ca 70MSS טַחַטְּ כָּפָא vel כָּפָה = כָּפָאָה || ^c forma mixta ex כָּפוּ
et פָּרַשׁ (1) || 10^{a-a} 1 c טַחַטְּ חָק חָק cf Prv 8,27 || ^b prps יָעַד || 12^a 8
וַיָּבִיאוּ וַיִּבְרְכּוּ || ^b 1 Q וַיִּבְרְכּוּ || 13^{a-a} 6 (κλειθρα δὲ οὐρανοῦ δεδοίκασι αὐτόν)
וַיִּבְרְכּוּ || ^b KΘ 14^a KΘ דָּרְכוּ, Q888 דָּרְכוּ || ^b KΘ888 וַיִּבְרְכּוּ ||
Q — רָתִיו || ^c 6 + ὁπότε ποιήσει || ^{d-d} add; prb cp 26 ex oratione Bildadi et
frt 26,2—4 ante et 26,5—14 post 25,2—6 trsp || Cp 27, 1^{o-o} 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֵּא
cf cp 26 || 4 1 c 10MSS תָּהָה || 5^{a-a} > 8 || ^b > MS^{Ken} 180 6 et frt dl; trsp v 3
post v 5 ? || 6^a 11MSS טַחַטְּ אַרְפָּה || ^b 1 frt יַחֲרָךְ; prps יַחֲפָר || 8^{a-a} 1
וַיִּבְרְכּוּ || et dl (gloss) || ^b 8 8 ('לא') || 10^a 1 c 9MSS^{Ken} 8 אֶל־אֱלֹהִים
vel c 6 || ^{b-b} 1 c 6 (cf 8) יַעֲתֶר־לוֹ || 11 1 frt אַתָּה מֶה־ || (cf 6); v 2—6 et
12 restant ex oratione Iobi, v 7—II, 13—23 prb ex oratione Zophari.

13 וְהַחֲלֹק-אֲדָם רָשָׁע^b עַם-אֱלֹ^b וְנַחֲלַת עֲרִיצִים^c מִשְׁדֵּי יִקְחוּ:
 14 אֲמִירָבוּ בָנוּ לְמוֹ-חֶרֶב וְצֹאצְאוֹ לֹא יִשְׁבְּעוּ-לָחֶם:
 15 שְׂרִידָיו^a בַּמָּוֶת^b יִקְבְּרוּ וְאַלמִנְתִּי^c לֹא תִבְכֶּינָה:
 16 אֲמִי-צֶבֶר כַּעֲפָר כֶּסֶף וְכַחמֶר יָכִין מִלְבוֹשׁ:
 17 יָכִין וְצִדִּיק יִלְבָּשׁ וְכֶסֶף נָקִי יַחֲלֹק:
 18 בָּנָה כַּעֲשׂ בֵּיתוֹ וְכֶסֶף עָשָׂה נֶצֶר:
 19 עֲשִׂיר יִשְׁכֹּב וְלֹא יֵאָסֶף עֵינָיו פָּקַח וְאִינְנוּ:
 20 תִּשְׁיַגְהוּ בַּמִּים בְּלִהּוֹת לַיִלָּה נִנְבְּתוּ סוּפָה:
 21 יִשְׁאָהוּ קָדִים וַיִּלָּךְ וַיִּשְׁעֲרֵהוּ מִמְּקוֹמוֹ:
 22 וַיִּשְׁלַךְ עָלָיו וְלֹא יַחֲמֹל מִיָּדוֹ בְּרוּחַ יִבְרַח:
 23 וַיִּשְׁפֹּק^a עָלֵימוֹ^b כַּפִּימוֹ^c וַיִּשְׁרַק^d עָלָיו מִמְּקוֹמוֹ^e:
 28ⁱ כִּי יֵשׁ לְכֶסֶף מוֹצֵא וּמָקוֹם לְזָהָב יִזְקוּ:
 2^j בְּרוֹזַל מַעֲפָר יִקָּח וְאֶבֶן יִצוּק נְחוֹשֶׁה:
 3^k קֶזֶן וְשֵׁם לַחֲשָׁד וּלְכָל-תַּכְלִית הוּא^b חוֹקֵר אֲבֹן אֶפֶל וְצִלְמוֹת:
 4^l פֶּרֶץ נַחַל^a מִעַם-נָר^a הַנִּשְׁכָּתִים מִנִּי-רֶגֶל^b בְּדָלוּ מֵאֲנוּשׁ נְעוּ^b:
 5^m אֶרֶץ מִמֶּנָּה יֵצֵא-לָחֶם וְתַחֲתֶיהָ נִהְפָּד כְּמוֹ-אֵשׁ:
 6ⁿ מְקוֹם-סִפִּיר אֲבִינָה וְעַפְרַת זָהָב לֹז:
 7° גְּתִיב לֹא-יִדְעוּ עֵיט וְלֹא שְׁזוּפְתוֹ עֵין אִיָּה:
 8^p לֹא-הִדְרִיכוּהוּ בְּנִי-שֹׁחֵן לֹא-עָדָה עָלָיו שֹׁחַל:
 9^q בַּחֲלָמִישׁ שָׁלַח יָדוֹ הֶפֶד מִשְׁרַשׁ הָרִים:
 10^r בַּצּוּרוֹת יֹאדִים בִּקְעָ וְכָל-יֶקֶר רָאֲתָה עֵינָיו:
 11^s מִבְּכִיָּה נִהְרֹת חֲבֹשׁ^b וְתַעֲלָמָה^c יֵצֵא אוֹר:
 12^t וְהַחֲכָמָה מֵאֵין תִּמְצָא וְאִי זֶה מְקוֹם בִּינָה:
 13^u לֹא-יִדְעַע אֲנוּשׁ עֲרֻכָּה וְלֹא תִמְצָא בְּאֶרֶץ הַחַיִּים:

13^a frt dl || ^{b-b} 1 ? מַאֲל (ע dittogr ?) || ^c 1 עֲרִיץ (ם dittogr) et יִקָּח ||
 15^a sic B Or; mlt MSSQ שְׂרִידָיו^K 17— || ^b ins לא || ^c 1 c שֵׁם— et postea
 16 || 16 Θ χριστιον || 18 1 c שֵׁם כַּעֲבִישׁ cf 8,14 || 19 1 c שֵׁם || 20 1
 — cf ^a || קו ? 1 ? || ^d 1 c כַּפִּים || ^e 1 c עָלָיו || ^f 1 c (= 'ים') יִשְׁפֹּקוּ || 23^a 1 ? || יוֹמָם vel בְּיוֹם
^c prps מְקוֹמוֹ (?), al מִתְקַמְמוּ || Cp 28, 2^a 1 frt יִקָּח et יִצוּק || 3^a 1 dl ? c
 2MSS^{Ken} || ^b dl frt et 1 חֶקֶר || 4^{a-a} frt 1 מְרַגְבִּים || ^{b-b} add; ex al con-
 textu ? || 6 1 ? וְעַפְרָה (dl לו); 1 v 12 etiam ante v 1 et post v 6 || 11^a 1
 נִבְכִי cf Prv 8,24 vel מִבְּכִי = 16 βδθη ? || ^b 1 c חֲבֹשׁ || ^c 1 מָה—; trsp
 frt 11a post 10a et v 24 post v 11 || 12 1 ? תְּבוּא (cf MS^{Ken} 150) ut 20 (cf
 ad 6) || 13 1 c שֵׁם דִּרְכָּה.

- 14 תְּהוֹם אָמַר לֹא בִי־הָיָא וַיֵּם אָמַר אֵין עֲמָדִי:
 15 לֹא־יִתֵּן סָגוֹר תַּחְתֶּיהָ וְלֹא יִשְׁקַל בְּסָף מְחִירָהּ:
 16 לֹא תִסְלָה בִבְתָם אוֹפִיר בְּשֶׁהֶם יָקָר וּסְפִיר:
 17 לֹא־יַעֲרֹכְנָה זָהָב וְזָכוּכִית וּתְמוֹרֶתָה כְּלִי־פֶזֶז:
 18 רֵאמוֹת וְנָבִישׁ לֹא יִזְכָּר וּמִשְׁדֵּךְ חֲכָמָה מִפְּנִינִים:
 19 ^aלֹא־יַעֲרֹכְנָה פִטְדַת־כּוֹשׁ ^a ^bבְּבִתָּם טָהוֹר לֹא תִסְלָה ^b:
 20 וְהַחֲכָמָה מֵאֵין תִּבּוֹא וְאִי זֶה מְקוֹם בִּינָה:
 21 וְנִנְעֵלְמָה ^aמֵעֵינִי כֹל־חַי ^bוּמַעֲזוֹף הַשָּׁמַיִם נִסְתָּרָה:
 22 אֲבִדוֹן וּמוֹת אָמְרוּ בְּאַזְנוֹנוֹ שְׁמַעְנוּ שְׁמַעָה:
 23 אֱלֹהִים הִבִּין דְּרָבָה וְהוּא יָדַע אֶת־מְקוֹמָהּ:
 24 כִּי־הוּא לִקְצוֹת־הָאָרֶץ וַיָּבִיט תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם יִרְאֶה:
 25 לַעֲשׂוֹת לָרוּחַ מִשְׁקָל וַיִּמּוֹם תִּכַּן בְּמִדָּה:
 26 בַּעֲשׂוֹתוֹ לִמָּטָר חֶק וְלִדְרוֹךְ לַחֲזִיו קָלוֹת:
 27 אֲזַי רָאָה וַיִּסְפְּרָה ^aהִכִּינָה ^bוְגַם־חֲקָרָה:
 28 וַיֹּאמְרוּ לְאַדָּם ^aהֵן יִרְאֵת אֲדָנִי ^bהִיא חֲכָמָה וְסוֹר מִרַע בִּינָה:
 29 ¹וַיִּסַּף אִיּוֹב שְׂאֵת מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר:
 2 מִי־יִתְּנִי כִּנְרֵי־קָדָם כִּימִי אֱלוֹהִי וּשְׁמִרְנִי:
 3 בְּהִלּוֹ גָּרוּ עָלַי רֹאשִׁי לְאוֹרוֹ אֵלֶיךָ חֲשָׁךְ:
 4 כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי בִימֵי חֲרָפִי ^aבְּסוֹד ^bאֱלוֹהִי עָלַי אֶהְלִי:
 5 בַּעֲדוֹ שְׂדֵי עֲמָדִי סְבִיבוֹתִי נָעָרִי:
 6 בְּרִתְחָן הִלִּכִי בַחֲמָה ^aוְצוֹר ^bיָצוּק עֲמָדִי ^cפִּלְגֵי־שָׁמֹן:
 7 בַּצָּאֲתִי שָׁעַר עַל־קִרְתִּי בְּרָחוֹב אֲכִין מוֹשְׁבִי:
 8 רָאוּנִי נְעָרִים וְנַחֲבָאוּ וַיִּשְׁיִשִׁים קָמוּ עִמָּדוֹ:
 9 שָׂרִים עֲצָרוּ בַמַּלְאִים וְכָף יִשְׁיִמוּ לִפְיָהֶם:

14 1 אָמְרָה || 15 1 f¹ סָגוֹר || 16 = תסלא cf Thr 4,2 || 17 1 MSS ΘΣϷ
 בְּלִי; MS^{Ken} 153 || 18 1 ? וּמִשְׁדֵּךְ cf Θ || 19 ^{a-a} Var ad 17a ||
^{b-b} Var ad 16a || 21 ^a dl 1 c ϷϷ || ^b 1 תִּיהָ || 23 5 MSS Ϸ הִבִּין || 24 ^o 1 f¹
 הָבִי || 25 ϷϷ הָעֲשָׂה || 27 ^a 1 || ^b 5 MSS || יִסְפְּרָה || 28 ^a >MS^{Ken} 378 || ^b >MS^{Ken} 76 || ^c >2MSS^{Ken}, 4MSS^{Ken} יהוה
 אֲדָנִי; ca 100MSS^{Ken} יהוה; prps יִרְאֵת (pr 'ראת א'); v 28 add || Cp 29,
 1 ^o prps וַיֹּאמֶר אִיּוֹב || 3 1 בְּהִלּוֹ vel בְּהִתְלּוֹ || 4 ^a prps ? חֲסִדוֹ || 5 ^a = בְּחִמָּה pauc MSS ϷϷ || ^b dl
 חֲסִדוֹ || 6 ^a = בְּחִמָּה || 7 ^b 1 c ϷϷ בְּסוֹד cf 1,10 || 8 ^a = בְּחִמָּה || 9 ^{c-c} 1 f¹ יָצוּק עֲמָדִי || (Var ad יָצוּק).

5 1 גוי; postea vb exc? || 6 14MSS בערוץ || 7 1 יספחו || 30,9ss
sequuntur 29,7ss; 30,2—8 add || 11^a 1 c Q8⁸ יתרי; K8⁸ 1— || ^b prps ודגלי
(cf רגלי v 12) || ^c 1 c Θ שלח (שלח); al פתחו ויעני || 12^a 25MSS פרוח
^{b-b} dl (Var cf v 11^b et ^c) || 13^{a-a} crrp; prps יהרסו מעגלי (cf תלצו מעילי ט)
^{b-b} crrp; prps אלי עטרו רמו (cf βέλεσιν αὐτοῦ κατηκόντισέν με) 1S 23,26,
al לעצר ל' || 15^a 1 c טס נהפכו (נהפ') vel c MS^{Ken} 32 תהפך || ^b 1 c ט תרדף
vel תנדרף || ^c nonn MSS נתיבותי; 1 frt מוכתי = ט ἐλπίς? || 16^a dl? (dittogr)
^b prps אמי (?) || 17 dl? c ט (מחלי ט), al dl לילה et 1 גקר || 18^a 1? c ט ותפש
al (?) ותחבא et antea ב"פחש (בקרקב) || ^b prps בשרי (?) || 19^a ins? אל
^b 1? c ולא תת' ט עמדת || 20^a 1 c MS^{Ken} 196 עמדת || ^b 1 c MS⁵⁹³ ואל תת'; al מהתב' ||
21 ט תשטמני || 22 1 c K תשנה; al c Θ(Q) מתשיה || 23 cf 1,21; prps (?)
לא תשיבני || 24^a 1? c טבע, al אס-לא בעני אש' || ^{b-b} 1? c לה ישנע (= לא), al לא
נושע || 25^a 1? c בכי vel? בבית || ^b 1? c גפשו || ^c 1? c לאבד || 26 > 88 et dl?

27 מַעַי רָתַחְוּ וְלֹא-רָמוּ קִדְמָנִי יְמִי-עֲנִי:
 28 קִדְרָה הִלַּכְתִּי בְּלֹא חֲמָה^a קָמַתִּי בִקְהֵל^b אֲשׁוּעַ:
 29 אֲחַ הָיִיתִי לַתְּנִינִים וְרָע לִבְנוֹת יַעֲנָה: ׀
 30 עֲזָרִי שָׁחַר מֵעָלַי וְעֲצָמֵי-חֲרָה מִנִּי-חָרָב:
 31 וַיְהִי לֵאבֹל כְּנָרִי וְעָנְבִי לְקוֹל בָּכִים:
 31¹ בְּרִית כָּרַתִּי לְעֵינַי וַיִּמָּה אֲתַבּוֹזֵן עַל-בְּתוּלָה:
 31² וַיִּמָּה חָלַק אֱלֹהִים מִמֶּעַל וַנִּחַלֶּת שְׁדֵי מַמְרוּמִים:
 3 הֲלֹא-אִיד לְעוֹלָה וְזָכַר לְפַעְלֵי אֲוֹן:
 4 הֲלֹא-הוּא יִרְאֶה דְרָכִי וְכָל-צַעְדִּי יִסְפּוֹר:
 5 אִם-הִלַּכְתִּי עִם-שׂוֹא וַתִּחַשׁ^b עַל-מִרְמָה רַגְלִי:
 6 יִשְׁקָלֵנִי בְּמֵאזְנֵי-צֶדֶק וַיִּדַּע אֱלֹהִים תַּמְתִּי: [דַּבֵּק מֵאוֹם^c]:
 7 אִם-תִּטָּה אֲשֶׁרִי^a מִנִּי תִדְרֹךְ^a וְאַחַר עֵינִי הִלֵּךְ לִבִּי^c וַיִּכְכַּפִּי
 8 אֲזִרְעָה וְאַחַר יֹאכֵל^a וַיִּצְאָצְאִי יִשְׂרָשׁוּ^b:
 9 אִם-נִפְתָּה לִבִּי עַל-אִשָּׁה וְעַל-פֶּתַח רַעִי אֲרַבְתִּי:
 10 תִּטְּתֶן^a לְאַחַר אִשְׁתִּי וְעָלֶיהָ יִכְרַעוּן אֲחֵרִין^b:
 11 כִּי-הוּא^a זִמָּה וְהִיא^b עֵוֹן פְּלִילִים^c:
 12 כִּי^a אִשׁ הִיא עַד-אֲבִדוֹן תֹּאכֵל וּבְכָל-תְּבוּאָתִי תִשְׂרָשׁ^b:
 13 אִם-אֲמַאֵם מִשְׁפָּט עֲבָדִי וְאֲמַתִּי בָרָבָם עֲמָדִי:
 14 וַיִּמָּה אֲעֲשֶׂה כִּי-יָקוּם אֵל וְכִי-יִפְקֹד מֶה אֲשִׁיבָנּוּ:
 15 הֲלֹא-בִבְטָן עֲשֵׂנִי עֲשָׂהוּ וַיִּכְנְנוּ בָרַחַם אֶחָד:
 16 אִם-אֲמַנֶּע מִחֶפֶץ דָּלִים וְעֵינִי אֲלַמְנָה אֲכַלָּה:
 17 וְאֲכַל פֶּתִי לִבְדִּי וְלֹא-אֲכַל יִתּוֹם מִמֶּנָּה:
 18 כִּי מִנְּעוּרִי גִדְלָנִי כְּאָב וּמִבְטָן אִמִּי אֲנִחֶנָּה:
 19 אִם-אֲרֹאֶה אוֹבֵד מִבְּלִי לְבוֹשׁ וְאִין כְּסוֹת לְאַבְיוֹן:
 20 אִם-לֹא בְּרִכּוּנִי חֲלָצוּ וּמִגֹּז כְּבָשִׁי יִתְחַמֵּם:

28 ^{a-a} 1 חֲמָה ב; prps פְּלִי-תִיּוֹם || ^b 1 frt בָּקוֹל (לי) || Cp 31, 1 ^o 1 frt
 'וְתַחַשׁ' || ^b = ? אֲנָשִׁי ^a 5 || ^{a-a} 3 ins ? נָכוֹן; v 1—4 > ^h(*) et dl ? cf 9ss || ^a 5 ins ? אֲנָשִׁי || ^b =
^c = אֵל || ^{a-a} 7 || ^a 7 מִנִּי דְרֹךְ vel מִן-הַדְרֹךְ || ^b K Or MS^{Ken} 658 מֵאוֹמָה || ^{c-c} prb
 dl || ^a 8 ? ins כל || ^b 1 frt יִשְׂרָשׁוּ || ^a 8 רֹשׁ; ^h + ἐπι ῥῆς || 10 ^a 1 frt תִּטְּתֶן ||
^b 11 MSS^{Ken} — יִם || 11 ^a 1 c Q הוּא, frt vb exc || ^b 1 c Q והוּא || ^{c-c} constructio
 mixta ex עוֹן פְּלִילִי (quod 1 c ca 20MSS) et || 12 ^a dl ? || ^b 1 frt
 וַיִּכְנְנוּ || 14 1 c ^h (ἐτασίμ μου ποιῆται) יָקוּם (cf ad 18) || 15 1 (cf 15) ||
 vel — וַיִּכְנְנוּ || 18 trsp v 14 ante v 18 et 1 גִּדְלָנִי et נָחֲנִי || 20 ^o prps וְלֹא.

21 אִם־הִנִּיפוֹתַי עַל־יָתוֹם יָדִי כִי־אֶרְאֶה בְשַׁעַר עֲזֹרָתִי:
 22 כִּתְּפִי מִשְׁכָּמָה תִּפּוֹל וְאֶזְרְעִי מִקְנֶה תִּשָּׁבֵר:
 23 כִּי פָחַד אֵלַי אִיד אֶל־ וּמִשְׁאֲתוֹ לֹא אוֹכֵל:
 24 אִם־שָׁמַתִּי זָהָב בְּסֻלִּי וְלִפְתָּם אֲמַרְתִּי מִבְּטָחִי:
 25 אִם־אֲשַׁמַּח כִּי־רַב חִילִּי וְכִי־כִבִּיר מִצָּאָה יָדִי:
 26 אִם־אֶרְאֶה אֹזֶר כִּי יִהְיֶה וְיִרְחַח יִקָּר הַלֵּךְ:
 27 וַיִּנָּפֶת בַּסֵּתֶר לְבִי וַתִּשָּׁק יָדִי לְפִי:
 28 גַּם־הוּא עָנָן פְּלִילִי כִי־כַחֲשָׁתִּי לֹאֵל מִמָּעַל:
 29 אִם־אֲשַׁמַּח בְּפִיד מִשְׁנָאִי וְהִתְעַזְּרֹתִי כִי־מִצָּאוֹ רַע:
 30 וְלֹא־נָתַתִּי לַחֲטָא חֲכִי לִשְׁאֹל בְּאֵלָה נַפְשׁוֹ:
 31 אִם־לֹא אֲאָמְרוּ מִתִּי אֶהְיֶה מִי־יִתֵּן מִבְּשָׁרוֹ לֹא נִשְׁבָּע:
 32 בַּחוּץ לֹא־יִלִּין גָּר וְלֹתִי לְאַרְח אֲפַתַּח:
 33 אִם־כִּסִּיתִי כְאָדָם^a פֶּשַׁעִי^b לְטַמּוֹן בְּחֻבִּי עֲוֹנִי^b:
 34 כִּי אֶעְרוֹץ וְהִמּוֹן רָבָה וּבְיוֹז־מִשְׁפָּחוֹת יַחְתִּנִּי וְאָדָם לֹא־
 אֲצַא פֶּתַח:
 35 מִי יִתֵּן־לִי^a שִׁמְעַ לִּי הֵן תְּהִי שִׁדְּי יַעֲנֵנִי
 וְיִסְפָּר כְּתֹב אִישׁ רִיבִי:
 36 אִם־לֹא עַל־שֹׁכְמִי אֲשַׁאֲנֵנִי אֶעֱנֶנּוּ עֲטָרוֹת לִי:
 37 מִסִּפֵּר צַעֲדֵי אֲגִידֵנּוּ כְמוֹ נָגִיד אֲקַרְבֵּנּוּ:
 38 אִם־עָלִי אֲדַמְתִּי תִזְעַק וְיִיחַד תִּלְמִידָהּ יִבְכּוּן:
 39 אִם־כָּתַח אֲכַלְתִּי בְלִי־כֶסֶף וְנִפְשׁ בְּעֻלְיָהּ הִפְחַתִּי:
 40 תַּחַת חֲטָה וַיֵּצֵא חוֹחַ וַתַּחַת־שְׁעָרָה בְּאִשָּׁה
 תִּמּוֹ דִּבְרֵי אִיּוֹב: פ

32 יִישָׁבְתוּ שְׁלֹשֶׁת^a הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה^a מַעֲנוֹת אֶת־אִיּוֹב כִּי הוּא
 צָדִיק בְּעֵינָיו^b: ס 2 וַיִּיחַר אֵף וְאֵלֶיהוּא בֶן־כְּרִכְאֵל^a הַבּוֹזִי^b מִמִּשְׁפַּחַת
 רֶם בְּאִיּוֹב חָרָה אָפוֹ עַל־צִדְקוֹ נִפְשׁוֹ מֵאֱלֹהִים: 3 וּבְשְׁלֹשֶׁת רַעֲיוֹ

cf וַיִּנָּפֶת 27 cf Dt 11,16, sed 1 frt 21 cf 23 || עַל־יָתוֹם 21 || 32 1 c
 Hi 31,9; Jer 20,7 || v 28 frt ante 23 trsp || 29 || וַהֲרִיעֹתִי 31 dl ? || 32 1 c
 || 33 || 35 || gloss || 35 || 36 1 c 2MSS^{Ken} || 38—40 post v 32
 || 40 || Cp 32, 1 || 2 || 3 || 4 || 5 || 6 || 7 || 8 || 9 || 10 || 11 || 12 || 13 || 14 || 15 || 16 || 17 || 18 || 19 || 20 || 21 || 22 || 23 || 24 || 25 || 26 || 27 || 28 || 29 || 30 || 31 || 32 || 33 || 34 || 35 || 36 || 37 || 38 || 39 || 40 || 41 || 42 || 43 || 44 || 45 || 46 || 47 || 48 || 49 || 50 || 51 || 52 || 53 || 54 || 55 || 56 || 57 || 58 || 59 || 60 || 61 || 62 || 63 || 64 || 65 || 66 || 67 || 68 || 69 || 70 || 71 || 72 || 73 || 74 || 75 || 76 || 77 || 78 || 79 || 80 || 81 || 82 || 83 || 84 || 85 || 86 || 87 || 88 || 89 || 90 || 91 || 92 || 93 || 94 || 95 || 96 || 97 || 98 || 99 || 100 || 101 || 102 || 103 || 104 || 105 || 106 || 107 || 108 || 109 || 110 || 111 || 112 || 113 || 114 || 115 || 116 || 117 || 118 || 119 || 120 || 121 || 122 || 123 || 124 || 125 || 126 || 127 || 128 || 129 || 130 || 131 || 132 || 133 || 134 || 135 || 136 || 137 || 138 || 139 || 140 || 141 || 142 || 143 || 144 || 145 || 146 || 147 || 148 || 149 || 150 || 151 || 152 || 153 || 154 || 155 || 156 || 157 || 158 || 159 || 160 || 161 || 162 || 163 || 164 || 165 || 166 || 167 || 168 || 169 || 170 || 171 || 172 || 173 || 174 || 175 || 176 || 177 || 178 || 179 || 180 || 181 || 182 || 183 || 184 || 185 || 186 || 187 || 188 || 189 || 190 || 191 || 192 || 193 || 194 || 195 || 196 || 197 || 198 || 199 || 200 || 201 || 202 || 203 || 204 || 205 || 206 || 207 || 208 || 209 || 210 || 211 || 212 || 213 || 214 || 215 || 216 || 217 || 218 || 219 || 220 || 221 || 222 || 223 || 224 || 225 || 226 || 227 || 228 || 229 || 230 || 231 || 232 || 233 || 234 || 235 || 236 || 237 || 238 || 239 || 240 || 241 || 242 || 243 || 244 || 245 || 246 || 247 || 248 || 249 || 250 || 251 || 252 || 253 || 254 || 255 || 256 || 257 || 258 || 259 || 260 || 261 || 262 || 263 || 264 || 265 || 266 || 267 || 268 || 269 || 270 || 271 || 272 || 273 || 274 || 275 || 276 || 277 || 278 || 279 || 280 || 281 || 282 || 283 || 284 || 285 || 286 || 287 || 288 || 289 || 290 || 291 || 292 || 293 || 294 || 295 || 296 || 297 || 298 || 299 || 300 || 301 || 302 || 303 || 304 || 305 || 306 || 307 || 308 || 309 || 310 || 311 || 312 || 313 || 314 || 315 || 316 || 317 || 318 || 319 || 320 || 321 || 322 || 323 || 324 || 325 || 326 || 327 || 328 || 329 || 330 || 331 || 332 || 333 || 334 || 335 || 336 || 337 || 338 || 339 || 340 || 341 || 342 || 343 || 344 || 345 || 346 || 347 || 348 || 349 || 350 || 351 || 352 || 353 || 354 || 355 || 356 || 357 || 358 || 359 || 360 || 361 || 362 || 363 || 364 || 365 || 366 || 367 || 368 || 369 || 370 || 371 || 372 || 373 || 374 || 375 || 376 || 377 || 378 || 379 || 380 || 381 || 382 || 383 || 384 || 385 || 386 || 387 || 388 || 389 || 390 || 391 || 392 || 393 || 394 || 395 || 396 || 397 || 398 || 399 || 400 || 401 || 402 || 403 || 404 || 405 || 406 || 407 || 408 || 409 || 410 || 411 || 412 || 413 || 414 || 415 || 416 || 417 || 418 || 419 || 420 || 421 || 422 || 423 || 424 || 425 || 426 || 427 || 428 || 429 || 430 || 431 || 432 || 433 || 434 || 435 || 436 || 437 || 438 || 439 || 440 || 441 || 442 || 443 || 444 || 445 || 446 || 447 || 448 || 449 || 450 || 451 || 452 || 453 || 454 || 455 || 456 || 457 || 458 || 459 || 460 || 461 || 462 || 463 || 464 || 465 || 466 || 467 || 468 || 469 || 470 || 471 || 472 || 473 || 474 || 475 || 476 || 477 || 478 || 479 || 480 || 481 || 482 || 483 || 484 || 485 || 486 || 487 || 488 || 489 || 490 || 491 || 492 || 493 || 494 || 495 || 496 || 497 || 498 || 499 || 500 || 501 || 502 || 503 || 504 || 505 || 506 || 507 || 508 || 509 || 510 || 511 || 512 || 513 || 514 || 515 || 516 || 517 || 518 || 519 || 520 || 521 || 522 || 523 || 524 || 525 || 526 || 527 || 528 || 529 || 530 || 531 || 532 || 533 || 534 || 535 || 536 || 537 || 538 || 539 || 540 || 541 || 542 || 543 || 544 || 545 || 546 || 547 || 548 || 549 || 550 || 551 || 552 || 553 || 554 || 555 || 556 || 557 || 558 || 559 || 560 || 561 || 562 || 563 || 564 || 565 || 566 || 567 || 568 || 569 || 570 || 571 || 572 || 573 || 574 || 575 || 576 || 577 || 578 || 579 || 580 || 581 || 582 || 583 || 584 || 585 || 586 || 587 || 588 || 589 || 590 || 591 || 592 || 593 || 594 || 595 || 596 || 597 || 598 || 599 || 600 || 601 || 602 || 603 || 604 || 605 || 606 || 607 || 608 || 609 || 610 || 611 || 612 || 613 || 614 || 615 || 616 || 617 || 618 || 619 || 620 || 621 || 622 || 623 || 624 || 625 || 626 || 627 || 628 || 629 || 630 || 631 || 632 || 633 || 634 || 635 || 636 || 637 || 638 || 639 || 640 || 641 || 642 || 643 || 644 || 645 || 646 || 647 || 648 || 649 || 650 || 651 || 652 || 653 || 654 || 655 || 656 || 657 || 658 || 659 || 660 || 661 || 662 || 663 || 664 || 665 || 666 || 667 || 668 || 669 || 670 || 671 || 672 || 673 || 674 || 675 || 676 || 677 || 678 || 679 || 680 || 681 || 682 || 683 || 684 || 685 || 686 || 687 || 688 || 689 || 690 || 691 || 692 || 693 || 694 || 695 || 696 || 697 || 698 || 699 || 700 || 701 || 702 || 703 || 704 || 705 || 706 || 707 || 708 || 709 || 710 || 711 || 712 || 713 || 714 || 715 || 716 || 717 || 718 || 719 || 720 || 721 || 722 || 723 || 724 || 725 || 726 || 727 || 728 || 729 || 730 || 731 || 732 || 733 || 734 || 735 || 736 || 737 || 738 || 739 || 740 || 741 || 742 || 743 || 744 || 745 || 746 || 747 || 748 || 749 || 750 || 751 || 752 || 753 || 754 || 755 || 756 || 757 || 758 || 759 || 760 || 761 || 762 || 763 || 764 || 765 || 766 || 767 || 768 || 769 || 770 || 771 || 772 || 773 || 774 || 775 || 776 || 777 || 778 || 779 || 780 || 781 || 782 || 783 || 784 || 785 || 786 || 787 || 788 || 789 || 790 || 791 || 792 || 793 || 794 || 795 || 796 || 797 || 798 || 799 || 800 || 801 || 802 || 803 || 804 || 805 || 806 || 807 || 808 || 809 || 810 || 811 || 812 || 813 || 814 || 815 || 816 || 817 || 818 || 819 || 820 || 821 || 822 || 823 || 824 || 825 || 826 || 827 || 828 || 829 || 830 || 831 || 832 || 833 || 834 || 835 || 836 || 837 || 838 || 839 || 840 || 841 || 842 || 843 || 844 || 845 || 846 || 847 || 848 || 849 || 850 || 851 || 852 || 853 || 854 || 855 || 856 || 857 || 858 || 859 || 860 || 861 || 862 || 863 || 864 || 865 || 866 || 867 || 868 || 869 || 870 || 871 || 872 || 873 || 874 || 875 || 876 || 877 || 878 || 879 || 880 || 881 || 882 || 883 || 884 || 885 || 886 || 887 || 888 || 889 || 890 || 891 || 892 || 893 || 894 || 895 || 896 || 897 || 898 || 899 || 900 || 901 || 902 || 903 || 904 || 905 || 906 || 907 || 908 || 909 || 910 || 911 || 912 || 913 || 914 || 915 || 916 || 917 || 918 || 919 || 920 || 921 || 922 || 923 || 924 || 925 || 926 || 927 || 928 || 929 || 930 || 931 || 932 || 933 || 934 || 935 || 936 || 937 || 938 || 939 || 940 || 941 || 942 || 943 || 944 || 945 || 946 || 947 || 948 || 949 || 950 || 951 || 952 || 953 || 954 || 955 || 956 || 957 || 958 || 959 || 960 || 961 || 962 || 963 || 964 || 965 || 966 || 967 || 968 || 969 || 970 || 971 || 972 || 973 || 974 || 975 || 976 || 977 || 978 || 979 || 980 || 981 || 982 || 983 || 984 || 985 || 986 || 987 || 988 || 989 || 990 || 991 || 992 || 993 || 994 || 995 || 996 || 997 || 998 || 999 || 1000

חָרָה אָפּוֹ עַל אֲשֶׁר לֹא־מָצָאוּ מַעֲנֶה וַיִּרְשָׁעוּ^a אֶת־אֵיזֹב^b: 4 וַאֲלִיהֶוּ
חִכָּה אֶת־אֵיזֹב בְּדַבָּרִים כִּי זִקְנִים־הָמָּה מִמֶּנּוּ לַיָּמִים: 5 וַיֵּרָא
אֵלֵיהוּא כִּי אֵין מַעֲנֶה בְּפִי שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים וַיַּחַר אָפּוֹ: 6

וַיַּעַן וַאֲלִיהוּא בֶן־בְּרַכְאֵל הַבּוֹזִי וַיֹּאמֶר

צָעִיר אָנִי לַיָּמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים

עַל־כֵּן זָחַלְתִּי וַאֲיָא מַחֲוֹת דַּעֲי אַתְכֶּם:

7 אָמַרְתִּי יָמִים יִדְבָּרוּ וְרַב שָׁנִים יִדְעוּ חֲכָמָה:

8 אָכֵן רוּחַ־הָיָא בְּאִגּוֹשׁ וְנִשְׁמַת שְׁנֵי תַבִּינָם:

9 לֹא־דַבְּרִים יַחַכְמוּ וְזִקְנִים יִבְיֶנוּ מִשְׁפָּט:

10 לָכֵן אָמַרְתִּי שְׁמַעְהָ־לִּי^a בְּאַחֲוָה דַּעֲי אַף־אָנִי^b:

11 הֵן הִזְחַלְתִּי וְלִדְבָרִיכֶם אֲזִין^a עַד־תִּבּוֹנְתִיכֶם

בְּעַד־תַּחֲקִירוֹן מַלְיָן^b: 12 וְעֵדִיכֶם^a אֶתְבֹּנֶנּוּ

וְהִנֵּה אֵין לְאֵיזֹב מוֹכִיחַ עוֹנָה אָמְרוּ מִכֶּם:

13 פֶּן־תֹּאמְרוּ מִצָּאנוּ חֲכָמָה אֶל יִדְפָּנוּ לֹא־אִישׁ:

14 וְלֹא־עֲרָךְ^a אֵלַי^b מַלְיָן וּבְאִמְרִיכֶם לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ:

15 חֲתוּ לֹא־עָנּוּ עוֹד הָעֲתִיקוּ מִהֶם מַלְיָם:

16 וְהִזְחַלְתִּי כִּי־לֹא יִדְבָּרוּ כִּי עָמְדוּ לֹא־עָנּוּ עוֹד:

17 אֲעִנָּה אַף־אָנִי חֲלָקִי אַחֲוָה דַּעֲי אַף־אָנִי:

18 כִּי^a מַלְתִּי^b מַלְיָם הִצִּיקְתָּנִי רוּחַ בְּטָנִי:

19 הִנֵּה^a בְּטָנִי כִּיִּין לֹא־יִפְתַּח פִּאֲבוֹת חֲדָשִׁים יִבְקַע^b:

20 אֲדַבְּרָה וַיְרוּחַ־לִּי אֶפְתַּח שִׁפְתִּי וְאֲעִנָּה:

21 אֶל־גָּא אֲשָׁא פְּנֵי־אִישׁ וְאֶל־אָדָם לֹא אֲכַנֶּה:

22 כִּי לֹא יִדְעָתִי אֲכַנֶּה כִּמְעַט יִשְׁאַנִּי עֲשָׂנִי:

33 וְאוֹלָם שָׁמַע־גָּא אֵיזֹב מַלְי וְכָל־דַּבְּרֵי הָאֲזִינָה:

2 הִנֵּה־גָא פִּתְחָתִי כִּי דַבְּרָה לְשׁוֹנִי בְּחִפְזִי:

3^a MS 23 s c. c A* Sh (marg) (ἐθεντο αὐτὸν εἶναι εὐσεβῆ) 1? cf I^b

^b Tiq soph pr האלהים (MS^{Ken} 683) || 4 6 frt δοῦναι ἀπόκρισιν; 1 frt בְּדַבָּרִים
et trsp (c 6?) ante את־אֵיזֹב || 6 1 frt אֶת' || 8 crrp ? ex יהוה; prps אל
cf Σ || 9 1 c 6S(v) רַב יָמִים; prps שָׁבִים || 10^a 2MSS 6S—עו || ^{b-b} = 17 b:
dl v 10 et trsp v 15—17 post v 9 || 11^a = אֲזִין (5MSS^{Ken}) || ^{b-b} et 12^{a-a} 1
invers || ^b S' || 13 MS^{Ken} 245 'יהר', Ken 207 'ירד' || 14^a S אַעֲרָךְ || ^b 2MSS
|| 17 1 אַעֲ || 18^a 1 frt אֲנִכִּי || ^b Q ca 20MSS מְלֹאֲתִי; v 18 trsp post v 14
19^a 1 הֵן || ^b 1 תִּבְ' || 21^a prps ? וְאֵף אֶל.

3 יִשְׂרָאֵל־לִבִּי אֲמַרְי וְדַעַת^b שְׁפָתַי בְּרוּר מִלֵּלוֹ:

4 רֹחַ־אֵל עָשָׂתִנִּי^b וְנִשְׁמַת שְׁנֵי תַחֲיִנִי^a:

5 אִם־תּוּכַל הַשִּׁיבֵנִי עֲרֹכָה לִפְנֵי הַתִּיַצְבָּה:

6 הֲיִרְאֵנִי כַפִּידָה לְאֵל מִחֲמַר קִרְצָתִי גַם־אֲנִי:

7 הִנֵּה אֵימָתִי לֹא תִבְעַתְךָ וְאִכְפִּי^a עָלֶיךָ לֹא־יִכְבֹּד^b:

8 אֲךָ אֲמַרְתָּ בְּאָזְנִי וְקוֹל מִלִּין אֲשָׁמַע:

9 נָךְ אֲנִי בְּלִי פֶשַׁע תָּרַף אֲנִכִּי וְלֹא עָוֹן לִי:

10 הֵן תְּנוּאוֹת^b עָלַי יִמָּצֵא יַחֲשַׁבְנִי לְאוֹיֵב לִי:

11 יֵשֶׁם בַּסֵּד רַגְלִי יִשְׁמַר כָּל־אֲרָחָתִי:

12 הֲיִרְאֵת לֹא־צִדְקָתָהּ אֶעְנֶה^a כִּי־יִרְבֶּה^b אֱלֹהֵי מַאֲנוֹשׁ:

13 מִדּוּעַ אֵלָיו רִיבוֹת כִּי כָל־דִּבְרָיו לֹא יַעֲנֶה:

14 כִּי־בִאֲחַת יִדְבֹר־אֵל וּבִשְׂתִים לֹא יִשׁוּרְנֶה:

15 בַּחֲלוֹם וּחִזְיוֹן^a לֵילָה בִּנְפֹל תִּרְדָּמָה עַל־אֲנָשִׁים^b בַּתְּנוּמוֹת

16 אֲזִי יִגְלֶה אֲזֵן אֲנָשִׁים וּבְמִסְרָם^a יַחֲתֵם^b: [עַל־ מִשְׁכָּב:

17 לְהַסִּיר אָדָם מִעֲשֵׂה^a וְיִגְוֶה מִגִּבֹּר יִכְסֶּה^b:

18 יַחֲשֹׁךְ גִּפְשׁוֹ מִנִּי־שַׁחַת וְחִיתוֹ מִעֵבֶר בְּשֻׁלַּח:

19 וְהוֹכַח^a בְּמִכְאוֹב עַל־מִשְׁכָּבוֹ^b וְרִיב^c עֲצָמָיו אֲתֹן^d:

20 וְזֶה־מָתוֹ חִיתוֹ לָחֵם וְנִפְשׁוֹ מֵאֲכָל תַּאֲוָה:

21 יִכָּל בְּשָׂרוֹ מֵרָאִי^a וְשִׁפִּי^b עֲצָמָתִיו לֹא רָאִי^c:

22 וּתִקְרַב לַשַּׁחַת גִּפְשׁוֹ וְחִיתוֹ לְמִמָּתִים:

23 אִם־יֵשׁ עָלָיו מִלֶּאֲךָ מִלִּין אֶחָד מִנִּי־אֶלֶף

Cp 33, 3 ^a 1 רָחַשׁ (ψ 45,2); prps יִשְׁק (Jo 2,24) || ^{b-b} 1 דַּעַת > S; אֲמַרְי דַּעַת > S

4 ^{a-a} dl (Var ad 32,8 et 33,6) || ^b S עוֹרְרָתִנִּי || 5 ins c ט (πρὸς ταῦτα) || אֵלָה ? אֵלָה

6 1 ? אֵל || 7 ^a 1 c ט וְכִפִּי || 8 1 c ט S מִלִּידָה || 9 mlt MSS ח min ||

10 ^a 1 והוא || ^b 1 תוֹאֲנוֹת || 11 ^{o-o} dl (= 13,27) add || 12 ^{a-a} 1 c ט תִּאֲמַר ||

13 1 רִי — (ט) || מַעֲלִים ? prps; מַעֲזֹלָם || ^b ט צִדְקָתִי (צִעֲקָתִי prps) וְלֹא אֶעֱנֶה

14 1 c S (repetit) יִשְׁנָה vel יִשְׁכָּנָה || 15 ^a 1 c 6MSS ט S בַּח' ||

16 dl c ט ²⁶¹ = 4,13 || 16 ^a 1 frt c ט (ἐν εἶδεσιν φόβου τοιούτοις) ||

17 ^a 1 c ט S יַחֲתֵם || 17 ^a 1 c ט S בְּמִסְרָם; al וּבְמַעֲרִיצִים; (וּבְמִזְרָא' =

וְנִגְוָה (וְנִגְוָה = מַג') || 18 prps בְּשֻׁלָּה || 19 ^a 1 (cf ט S) || אֲזִי יִכְחֶנּוּ ||

20 1 c ט S || 20 1 c ט S ἐνάρκῃσεν || 21 ^a 1 || וְזֶה־מָתוֹ || 22 ט ἐν ᾧ; prps ?

23 al נָאוֹ וְנָאוֹ ? prps || שַׁחַת (tabes) || וְשָׁכַח vel וְשָׁכַח || 1 c Q וְשָׁכַח || ^b K מְרִי

לְמוֹ מִתִּים ? prps || 22 ט ἐν ᾧ; prps ? || 22 ט (dupl) || 22 ט ἐν ᾧ; prps ?

לְמוֹ מִתִּים ? prps || 22 ט ἐν ᾧ; prps ? || 22 ט ἐν ᾧ; prps ?

לַהֲגִיד^a לְאָדָם יִשְׂרָאֵל^b: 24 וַיַּחֲזֶנּוּ וַיֹּאמֶר
 פְּדֵהוּ^a מִיַּד שַׁחַת מַצְאֵתִי כֶפֶר^b:
 25 רִטֹּפֶשׁ בְּשָׂרוֹ מִנְעַר יָשׁוּב^b לִימִי עֲלוּמָיו:
 26 יַעֲתֵר אֶל־אֱלֹהֵי וַיִּרְצֶהוּ וַיֵּרָא^a פָּנָיו בְּתִרְוּעָה
 וַיֵּשֶׁב^b לְאִנּוּשׁ עֲדָקָתוֹ: 27 יִשְׂרָאֵל^a וְעַל־אֲנָשִׁים וַיֹּאמֶר
 חֲטָאתִי וַיִּשָּׁר הָעֲוִיּוֹתִי וְלֹא־שָׁוָה לִי^b:
 28 פָּדָה גִּפְשִׁי^a מִמַּעַבְר בַּשַּׁחַת^b וַחֲתִיתִי בְּאוֹר תִּרְאָה:
 29 הֵן־כָּל־אֱלֹהֵי יִפְעַל־אֵל פְּעָמָם שְׁלֹשׁ עַם־גִּבֹּר:
 30 לְהָשִׁיב^a גִּפְשׁוֹ מִנִּי־שַׁחַת^b לְאֹזֶר בְּאוֹר^b הַחַיִּים:
 31 הִקְשֵׁב אֵיזֹב שָׁמַע־לִי הִחֲרַשׁ וְאִנְכִי אֲדַבֵּר:
 32 אִם־יִשְׁמְלִין הַשִּׁיבָנִי רִבֹּר כִּי־תַפְצֵתִי עֲדָקָה:
 33 אִם־אֵין אַתָּה שָׁמַע־לִי הִחֲרַשׁ וְאֶאֱלָפֶךָ חֲכָמָה:
 34 וַיַּעַן אֱלֹהֵימָהּ וַיֹּאמֶר:
 2 שָׁמַעְנוּ חֲכָמִים מִלִּי וַיִּדְעִים הָאֲזִינוּ לִי:
 3 כִּי־אֲזֶן מִלִּין תִּבְחֶן וְחֶד יִטַּעַם לֵאכֹל:
 4 מִשְׁפָּט גִּבְחָרָה־לָּנוּ נִדְעָה בִּינִינוּ מִה־טוֹב:
 5 כִּי־אָמַר אֵיזֹב עֲדָקָתִי וְאֵל הַסִּיר מִשְׁפָּטִי:
 6 עַל־מִשְׁפָּטִי אֲכֹזֵב^a אֲנֹשׁ חֲצִי^b בְּלִי־פֶשַׁע:
 7 מִי־גִבֹּר כְּאֵיזֹב יִשְׁתַּה־לָּעַג כְּמָיִם:
 8 וְאַרְחַ לַחֲבֵרָה עַם־פְּעָלִי אֲוֶן וְלִלְכֶת עַם־אֲנָשֵׁי־רָשָׁע:
 9 כִּי־אָמַר לֹא יִסְכֹּן־גִּבֹּר בְּרָצָתוֹ עַם־אֱלֹהִים:
 10 לָכֵן^a וְאֲנָשִׁי לִבִּי שָׁמַע־לִי
 חָלָלָה לֵאֵל מִרְשָׁע^b וּשְׁדֵי^c מַעֲוֹל^d:
 11 כִּי פָעַל אָדָם יִשְׁלֹם־לּוֹ וּכְאֶרְחָ אִישׁ יִמְצָאֵנוּ:

23 ^a 1 frt c ט וַיִּגִּיד || ^b 1 c ט מוֹסְרוֹ || ט + in v 23—24 || 24 ^a 1 c nonn MSS
 'פָּדָהוּ || al minus bene פְּדֵהוּ || ^b ins [ל]נִפְשׁוֹ || 25 ^a 1 frt יִטֹּפֶשׁ || ^b 1 יָשׁוּב ||
 26 ^a 1 frt וַיִּרְאֶהוּ || ^b 1 וַיִּסְפֹּר vel וַיִּבְשֹׁר || 27 ^a 1 יִשְׂרָאֵל || ^b ins (c ט ?) כְּעֻנִי vel
 1 וַחֲתִיתִי || 28 ^a 1 c KΘS גִּפְשִׁי et גִּפְשִׁי || 29 ^a 1 c KΘS גִּפְשִׁי et גִּפְשִׁי || 30 ^a 1 c S הַשִּׁיב vel מִשְׁ || ^{b-b} prps (?) לְאִיר
 3. pers || ^b 2 MSS^{Ken} בְּשִׁלַּח || 31—33 trsp ante || 32 ^a 1 c S בְּאוֹר || pr באֹר || 33 ^a 1 c S בְּאוֹר || pr באֹר || 34, 16 ? || Cp 34, v 1 dl ? || 3 ^a 1 c S לֵאכֹל vel לֵאכֹל || cf 12, 11; ? trsp v 3
 post 33, 33 || 6 ^a prps אֲכֹזֵב || ^b prps מִחֲצִי || 10 ^a frt nonn vb exc ||
^b 1 c ט מִרְשָׁע || ^c 1 c ט וּשְׁדֵי || ^d 1 c מַעֲוֹל || ט τὰ πρὸς τὸ δίκαιον || 11 ^a 1 c ט
 כִּי כִפֹּ.

12 אֶף־אֲמַנָם אֶל לֹא־יִרְשִׁיעַ וְשָׂדֵי לֹא־יַעֲנֹת מִשְׁפָּט:
 13 מִי־פָקֵד עָלָיו אֲרֻצָּה^a וּמִי שָׁם^b תִּבְלֵ בָלָה:
 14 אִם־יִשְׁיִם^a אֵלָיו לְבֹד^b רוּחוֹ^c וְנִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יֹאסֶף:
 15 יִגְנוֹעַ כָּל־בָּשָׂר יַחַד וְאָדָם עַל־עַפְרָיִשׁוֹב:
 16 וְאִם־בִּינָה^b שָׁמְעָה־זֹאת הִאֲזִינָה לְקוֹל מְלִי:
 17 הֲאֵף שׁוֹנֵא מִשְׁפָּט יַחֲבֹזשׁ וְאִם־צָדִיק כִּבִּיר תִּרְשִׁיעַ:
 18 הֲאֹמַר לְמֶלֶךְ בְּלִיעַל רָשָׁע אֶל־גְּדִיבִים:
 19 אֲשֶׁר לֹא־נִשְׂא פָנָי שָׁרִים וְלֹא נִכְרַשְׁוֹעַ לִפְנֵי־דָל
 כִּי־מַעֲשֵׂה יָדָיו כָּלָם: 20 רָנַע וַיִּמָּתוֹ וַחֲצוֹת לַיְלָה
 יִגְעֲשׂוּ עִם^a וַיַּעֲבְרוּ^b וַיִּסְרוּ אֲבִיר^b לֹא בִיד:
 21 כִּי־עִינָיו עַל־דְּרָכֵי־אִישׁ וְכָל־צַעֲדָיו יִרְאֶה:
 22 אֵין חֲשֹׁךְ וְאֵין צִלְמוֹת לְהַסְתֵּר שָׁם פַּעֲלֵי אָוֶן:
 23 כִּי לֹא עַל־אִישׁ יִשְׁיִם עוֹד לְהִלָּךְ אֶל־אֵל בְּמִשְׁפָּט:
 24 יִרְעַע כִּבְיִירִים לֹא־חֲקַר וַיַּעֲמֵד אַחֲרֵים תַּחְתָּם:
 25 אֲלֹכִים יִכִּיר מַעֲבָדֵיהֶם וְהִפְךָ לַיְלָה^a
 וַיִּדְכְּאוּ^b: 26 תַּחַת־רִשְׁעִים^a סִפְקָם^b בְּמָקוֹם רָאִים:
 27 אֲשֶׁר^a עַל־בֶּן סֵרוֹ מֵאַחֲרָיו וְכָל־דְּרָכָיו לֹא הִשְׁכִּילוֹ^a:
 28 לְהִבְיֹא עָלָיו^a צַעֲקַת־דָּל וְצַעֲקַת^b עֲנִיִּים יִשְׁמַע:
 29 וְהוּא יִשְׁקֹט^a וּמִי יִרְשָׁע וַיַּסְתֵּר פָּנָים וּמִי יִשׁוּרְנוֹ^b
 וְעַל־גֹּזֵי וְעַל־אָדָם יַחַד^c: 30 מִמֶּלֶךְ אָדָם חָנָף^a מִמֶּקְשֵׁי^b עִם:
 31 כִּי אֶל־אֵל הֲאֹמֵר נִשְׁאֲתִי^a לֹא אֲחַבֵּל^b: 32 בְּלַעֲדִי
 אֲחִיזָה^a אֶתְּהָ הֲרָנִי אִם־עוֹל פָּעַלְתִּי לֹא אִסִּיף:

12 1 יִרְשָׁע || 13 ^a 1 אֲרֻצָּה (MSKen 173 צו—) || ^b ins עליו vel 1 שְׁמֵר; al trsp
 13 ex 14 post שָׁם et leg בתבל || 14 ^a 1 c 5 MSS Or^K וְשִׁיב שָׁם; QOcc Or
 14 || ^b dl || ^c conjg c אֵלָיו || 16 ^a 23 MS praem ὑπολαβὼν δὲ Ελιους
 λέγει. Trsp frt huc 33,31—33 + 34,3 || ^b 1 c 23 MSS בִּינָה || 17 prps יִרְשָׁע ||
 18 1 c MS³⁴⁹ 23 האמר || 19 1 ? הִכִּיר || 20 ^a 1 שוועים || ^{b-b} 1 c 2 ויסורו ||
 (MSKen 248) אַבִּירִים (MSKen 17) || 23 1 יוֹשֵׁם מוֹעֵד vel יִשׁ מ' || 25 ^{a-a} dl (Var
 ad 20—21) ? || ^b conjg c 23 c v 26 || 26 ^a prps וְרִשְׁעֵם; al רִסְקִים || ^b conjg
 c 'רא' || 27 ^{a-a} dl (gl) || ^b et אשר Var || 28 ^a = 2 MSS אֵלָיו || ^b 1
 וְשׁוֹנֵא vel וְשׁוֹנֵת || 29 ^a 1 c MSKen 235 יִשְׁקוֹט || ^b 1 frt וַיִּסְרְנוֹ || ^c prps יִפְקֵד vel
 אָמַר et אָמַר || 30 ^{a-a} ? dl (gl) || ^b 1 frt מַעֲקֵשׁ || 31 ^a 1 frt c 1 האמר vel 1 יַעֲר
 antea אֶל־אֵלָה || ^b 1 frt הִתְנַשְּׂאֲתִי || ^c ins עוֹד ex בלעדי v 31 et dl ||
 32 ^a ? 1 c 2 וְאִם חֲטָאֲתִי.

33 הַמַּעֲמָדִי יִשְׁלַמְנָה^a כִּי־מֵאֲסַת^b
 כִּי־אַתָּה תִּבְחַר וְלֹא־אֲנִי וּמִה־יִדְעַת דְּבָר:
 34 אֲנִשִּׁי לִבִּי וְאָמְרוּ לִי וְגִבֹּר חֲכָם שָׁמַע לִי:
 35 אֵיזֹב לֹא־בִדְעַת יִדְבָּר וְדִבְרָיו לֹא בַהֲשָׁכִיל:
 36 אֲבִי^a יִבְתֵּן^b אֵיזֹב עַד־נֶצֶחַ עַל־תְּשֻׁבַת בְּאֲנָשִׁי־אָוֶן:
 37 כִּי יֹסֵף עַל־חַטָּאתָו פֶּשַׁע^a בִּינִינוּ יִסְפֹּק^a וַיִּרְבַּ^b אֲמָרָיו
 35¹ וַיַּעַן אֱלֹהָיו וַיֹּאמֶר:
 2 הִזֹּאת חֲשַׁבְתָּ לְמִשְׁפָּט אֲמַרְתָּ צִדְקִי מֵאֵל:
 3 כִּי־תֹאמַר מִה־יִּסְכֹּן־לָךְ מִה־אֲעִיל מִחַטָּאתִי:
 4 אֲנִי אֲשִׁיבֶךָ מֶלֶךְ וְאַתָּה־רַעִיָּה עֲמֹד:
 5 הִבַּט שָׁמַיִם וּרְאָה וְשׁוּר שְׁחָקִים נָבְהוּ מִמֶּךָ:
 6 אִם־חַטָּאת מִה־תִּפְעֹל־בּוֹ וְרַבּוּ פִשְׁעֶיךָ מִה־תַּעֲשֶׂה־לָּו:^b
 7 אִם־צִדְקָתְךָ מִה־תִּתֵּן־לָו אוֹ מִה־פִּי־דֶךְ יִקַּח:
 8 לְאִישׁ־כְּמוֹד רִשְׁעָה וּלְבֶן־אָדָם צִדְקָתְךָ:
 9 מְרֹזַע עֲשׂוּקִים^a יִזְעִיקוּ יִשְׁוּעוּ מִזִּרְזֹעַ רַבִּים^b:
 10 וְלֹא־אָמַר אִיהָ אֱלֹהֶה עֲשֵׂי נָתַן זְמֻנוֹת בְּלִילָה:
 11 מִלִּפְנֵי מִבְּהֻמוֹת אֶרֶץ וּמִעֹף הַשָּׁמַיִם יִחַכְּמֶנּוּ:
 12 שָׁם יִצְעֲקוּ וְלֹא יַעֲנֶה מִפְּנֵי גִּזְאוֹן רָעִים:
 13 אֲדֹ־שׁוֹא לֹא־יִשְׁמַע וְאֵל יִשְׁחִי לֹא יִשְׁוֹרְנָה:
 14 אַף כִּי־תֹאמַר לֹא תִשׁוּרְנֵנוּ דִּין^a לִפְנֵינוּ וּתְחַלֵּל^b לָו:
 15 וְעַתָּה כִּי־אֵין פֶּקֶד^a אִפּוֹ וְלֹא־יִדְעַע בִּפְשׁ^b מָאֵד:
 16 וַאֲיֹזֵב הִבֵּל יִפְצֶה־פִּיהוּ בְּבִלִי־דַעַת מֶלֶךְ וַיִּכְבֹּר:
 36¹ וַיֹּסֵף אֱלֹהִיוֹא וַיֹּאמֶר:
 2 כִּתְּרִלִי זַעִיר וְאַחֲוֶךָ כִּי־עוֹד לְאַלְוֶה מְלִים:
 3 אֶשָּׂא דַעִי לְמִרְחֹק וּלְפַעֲלִי אֶתֶן־צֶדֶק:

33^a 1 frt יִשְׁלַמְנָה || ^b prps מֵאֲסַת et ins תִּבְחַתוּ sed 1 prb || 36^a 6 ou
 μὴν δὲ ἀλλὰ = אֲכַל, אֵלִם, 1 ? || ^b 6 μάθε; prps ? יִדְבָּר || ^c 1 frt c 3 MSS
 4 || ^a לִי || 3 || צִדְקָתִי || 37^{a-a} dl ? || ^b = וַיִּרְבֶּה || Cp 35, 2 l c 3 || 37 || ^a בָּא || 37 ||
 + שלשת || 6^a 2 MSS^{Ken} || 8 || ^b dl ? || 8 || trsp v 16 post 8 || 9^a MS³⁶⁸
 et אָמְרוּ || 10 || ^b 1 || רַבִּים vel בְּבִירִים || trsp v 9 ante v 12 || 10 || 3 || אָמְרוּ ||
 || 11 || ^a 1 || דּוֹם cf ψ 37,7 || 14 || ? || רַנּוֹ vel שְׁפַת ? || 13 || ins ? || 13 || מֵאֲלִפְנֵינוּ || 11 || עֲשִׂינוּ ||
 || 15 || ^{a-a} 1 c || 15 || אֵין פֶּקֶד || 15 || ^b 1 c || 15 || בִּפְשָׁע || 15 || cf ad 8 et 36,1 ||
 16 ca 20 MSS || 16 || יִכְבִּיד || 16 || Cp 36, 1 || trsp ante 35,15 et conjg 35,15 c 36,2 ||
 2 || 6 (ἐν ἐμοί, scilicet) לאֱלֹהִיוֹא; ins frt לִי post עוֹד.

4 כִּי־אֲמַנָם לֹא־שָׁקַר מִלִּי תָמִים דַּעְוֹת עַמּוֹךְ:

5 הֵן־אֵל ^aבְּכִיר וְלֹא־יִמָּאס ^bבְּכִיר כַּח לֵב: ⁶לֹא־יַחֲיֶה רָשָׁע

וּמִשְׁפָּט עֲנִיִּים יִתֵּן: ⁷לֹא־יִגְרַע מִצְדִּיק עֵינָיו^a

וְאֵת־מַלְכִּים לִכְסֹא וַיִּשְׁבֵּם לְנֹצַח וַיִּגְבְּהוּ:

8 וְאִם־אֲסוּרִים בְּזָקִים יִלְכְּדוּן בַּחֲבִל־עֵנִי:

9 וַיִּגַּד לָהֶם פַּעֲלָם וּפִשְׁעֵיהֶם כִּי יִתְגַּבְּרוּ:

10 וַיִּגַּל אֲזָנָם לְמוֹסֵר וַיֹּאמֶר כִּי־יִשׁוּבֹן מֵאֵוֶן: [בְּנַעֲיָמִים^b:

11 אִם־יִשְׁמְעוּ וַיַּעֲבְדוּ יִכְלֹו^a יְמֵיהֶם בְּטוֹב וּשְׁנֵיהֶם^b

12 וְאִם־לֹא יִשְׁמְעוּ^a בְּשִׁלַּח^b יַעֲבְרוּ וַיִּגְוְעוּ בְּבִלִי דַעַת:

13 וַיַּחֲנִפ־לֵב יִשְׁיִמוּ אָף לֹא יִשְׁוְעוּ כִּי אֲסָרָם:

14 תָּמַת^a בְּנָעַר נִפְשָׁם וַיַּחֲתֵם בְּקִדְשִׁים^b:

15 וַיַּחֲלֵץ עֲנִי בְּעִנְיוֹ וַיִּגַּל בַּלַּחַץ אֲזָנָם:

16 וַיֹּאף^a הַסִּיתָךְ^b וּמִפִּי־צָר

רָחַב לֹא־מוֹצֵק תַּחֲתֶיהָ^c וַנַּחַת שִׁלְחָנְךָ מֵלֹא דָשֹׁן:

17 וַדִּין־רָשָׁע מֵלֹאֶת דִּין^a וּמִשְׁפָּט יִתְמָכוּ^b:

18 כִּי־חֲמָה^a פִּן־יִסִּיתָךְ בְּשֹׁפֵק^b וּרְב־כָּפָר אֱלִי־יִטָּךְ

19 הַיַּעֲרָךְ שׁוֹעֵד לֹא בָצָר וְכָל מֵאֲמָצִי־כַח:

20 אֶל־תִּשְׁאָף הַלִּילָה לַעֲלֹזֹת עַמִּים תַּחֲתָם:

21 הַשָּׁמַר אֶל־תִּפְּן אֶל־אֵוֶן כִּי עַל־זֶה בְּחִרְתָּ מַעֲנִי:

22 הֵן־אֵל יִשְׁגִּיב^a בְּכַחוֹ מִי כְמָהוּ מוֹרָה^b:

23 מִי־פָקַד עָלָיו דְּרָכָו וּמִי־אָמַר פָּעֲלָתָ עוֹלָה:

24 זָכַר כִּי־תִשְׁנִיא פָּעֲלָו אֲשֶׁר שָׂרְרוּ אֲנָשִׁים:

25 כָּל־אָדָם חֲזוּ־בּוֹ אֲנֹשׁ יִבִּיט מִרְחוֹק:

26 הֵן־אֵל שְׁנִיא וְלֹא גִדַּע מִסֵּפֶר שְׁנָיו וְלֹא־חִקְרָ:

5 ^{a-a} dl (Var ad לב . . כביר) || ^{b-b} dl כַּח et l לב et conjg c ימאס ||
 7 ^a l 1 (cf 36,15⁶) vel צָדֵק מַעֲנוּ || ^b l 1 וְאִם || 11 ^a ca 70MSS || יב' || ^{b-b} dl
 mtr cs || 12 ^a dl ? || ^b cf 33,18 || 13 prps וַיִּשְׁיִמוּ || 14 ^a 18MSS^{Ken} || תַּמּוֹת ||
^b 15 l c 15 — || 16 ^a l 1 וְאֵת || ^b l 1 הַסִּיעֵד et trsp huc וַנַּחַת ||
 e sticho sq || ^c prps תַּחֲתֶיהָ, al תַּחֲתָךְ || 17 ^a dl (Var) || ^b l 1 תַּמְכֵךְ et
 antea 18 ^a prps (?) לַחֲמָה, al לַחֲמָה vel כְּחָמָה || dl frt כי et l
 תַּמָּה ^b prps (?) מִשְׁפָּק || dl frt ב || 19 l frt יִשְׁעֵךְ || al (?) שִׁיתָךְ et לוֹ ||
 v 20 crrp || 21 l 1 עוֹלָה || 22 ^a l frt יִשְׁנִי (ב dittogr ?) || ^b 26 δυνάστης (מָרָא);
 l ? || v 26 dl (add).

27 ^a בִּי יִנְרַע ^a נִטְפִי-מִים ^a יִזְקוּ ^b מָטָר לְאֹדוּ:
 28 ^a אֲשֶׁר-יִזְלוּ ^a שְׁחָקִים יִרְעֻפוּ עָלָיו אָדָם רָב:^b
 29 ^a אֶף אִם-יִבִּין מִפְּרִשֵׁי-עֵב ^b תִּשְׁאֹזֹת ^c סִכְתּוֹ:
 30 הֵן-פָּרַשׁ עָלָיו אֹזְרוֹ ^a וְשָׂרְשֵׁי הַיָּם ^b כָּסָה:
 31 כִּי-בָם יִדְּיוּ עַמִּים יִתֵּן-אֶכְלָל לַמִּכְבִּיר:
 32 ^a עַל-כַּפֵּימָס כָּסָה-אֹזַר וַיִּצֹו עָלֶיהָ ^a בַּמִּפְנֶעֶ:^b
 33 יִגִּיד עָלָיו רַעוּ ^a מִקְנֶה ^b אֶף ^c עַל-עֹזְלָהּ:^d
 37 ^a אֶף-לְזֹאת ^a יִחַרְדַּד לִבִּי ^b וְיִתֵּר מִמְּקוֹמוֹ:
 2 שִׁמְעוּ שִׁמְעוּ בְּרַגְזוֹ קִלְזוֹ וְהִגָּה מִפִּיו יֵצֵא:
 3 תַּחַת-כָּל-הַשָּׁמַיִם יִשְׁרָהוּ וְאֹזְרוֹ עַל-כַּנְפוֹת הָאָרֶץ:
 4 אַחֲרָיו וְיִשְׁאַנְקוּלָּהּ ^a יִרְעֵם בְּקוֹל גְּאוֹנוֹ
 וְלֹא יַעֲקֹבֵם ^b כִּי-יִשְׁמַע קוֹלּוֹ:
 5 יִרְעֵם אֵל בְּקוֹלוֹ נִפְלְאוֹת עֲשֶׂה גְדֹלוֹת וְלֹא גִדַּע:
 6 כִּי לִשְׁלֹג וַיֹּאמֶר הִנֵּה אֶרֶץ ^a וְנָשָׂם מָטָר וְנָשָׂם מִמְּרוֹת ^b עֲזוֹ:^c
 7 בִּיד-כָּל-אָדָם יִחַתּוּם לְדַעַת כָּל-אֲנָשִׁי ^a מַעֲשָׂהוּ:
 8 וְתִבּוֹא תִיָּה בְּמוֹ-אֶרֶב וּבְמַעֲזֹנְתֶיהָ תִשְׁכֵּן:
 9 מִן-הַחֲדָר ^a תִּבּוֹא סוּפָה וּמִמְזֹרִים ^b קָרָה:
 10 מִנְשֵׁמַת-אֵל וּתֵן-קָרָח וְרַחֲב מַיִם בְּמוֹצָק:
 11 אֶף-בְּרִי ^a יִטְרִיחַ ^b עֵב יִפְיִץ עֲנָן ^c אֹזְרוֹ:
 12 וְהוּא מְסֻבּוֹת ^a מִתְהַפֵּךְ בְּתַחֲבוּלָתוֹ:^b

27 ^{a-a} 1 || ^b prps יִזְקוּ vel יִזְקוּ || ^c prps 'מֵא; al לְנֹאדוּ et antea
 28 ^a 1 || ^b MSKen 245 || ^c 1 || ^d 1 || ^e 1 || ^f 1 || ^g 1 || ^h 1 || ⁱ 1 || ^j 1 || ^k 1 || ^l 1 || ^m 1 || ⁿ 1 || ^o 1 || ^p 1 || ^q 1 || ^r 1 || ^s 1 || ^t 1 || ^u 1 || ^v 1 || ^w 1 || ^x 1 || ^y 1 || ^z 1 || ^{aa} 1 || ^{ab} 1 || ^{ac} 1 || ^{ad} 1 || ^{ae} 1 || ^{af} 1 || ^{ag} 1 || ^{ah} 1 || ^{ai} 1 || ^{aj} 1 || ^{ak} 1 || ^{al} 1 || ^{am} 1 || ^{an} 1 || ^{ao} 1 || ^{ap} 1 || ^{aq} 1 || ^{ar} 1 || ^{as} 1 || ^{at} 1 || ^{au} 1 || ^{av} 1 || ^{aw} 1 || ^{ax} 1 || ^{ay} 1 || ^{az} 1 || ^{ba} 1 || ^{bb} 1 || ^{bc} 1 || ^{bd} 1 || ^{be} 1 || ^{bf} 1 || ^{bg} 1 || ^{bh} 1 || ^{bi} 1 || ^{bj} 1 || ^{bk} 1 || ^{bl} 1 || ^{bm} 1 || ^{bn} 1 || ^{bo} 1 || ^{bp} 1 || ^{bq} 1 || ^{br} 1 || ^{bs} 1 || ^{bt} 1 || ^{bu} 1 || ^{bv} 1 || ^{bw} 1 || ^{bx} 1 || ^{by} 1 || ^{bz} 1 || ^{ca} 1 || ^{cb} 1 || ^{cc} 1 || ^{cd} 1 || ^{ce} 1 || ^{cf} 1 || ^{cg} 1 || ^{ch} 1 || ^{ci} 1 || ^{cj} 1 || ^{ck} 1 || ^{cl} 1 || ^{cm} 1 || ^{cn} 1 || ^{co} 1 || ^{cp} 1 || ^{cq} 1 || ^{cr} 1 || ^{cs} 1 || ^{ct} 1 || ^{cu} 1 || ^{cv} 1 || ^{cw} 1 || ^{cx} 1 || ^{cy} 1 || ^{cz} 1 || ^{da} 1 || ^{db} 1 || ^{dc} 1 || ^{dd} 1 || ^{de} 1 || ^{df} 1 || ^{dg} 1 || ^{dh} 1 || ^{di} 1 || ^{dj} 1 || ^{dk} 1 || ^{dl} 1 || ^{dm} 1 || ^{dn} 1 || ^{do} 1 || ^{dp} 1 || ^{dq} 1 || ^{dr} 1 || ^{ds} 1 || ^{dt} 1 || ^{du} 1 || ^{dv} 1 || ^{dw} 1 || ^{dx} 1 || ^{dy} 1 || ^{dz} 1 || ^{ea} 1 || ^{eb} 1 || ^{ec} 1 || ^{ed} 1 || ^{ee} 1 || ^{ef} 1 || ^{eg} 1 || ^{eh} 1 || ^{ei} 1 || ^{ej} 1 || ^{ek} 1 || ^{el} 1 || ^{em} 1 || ^{en} 1 || ^{eo} 1 || ^{ep} 1 || ^{eq} 1 || ^{er} 1 || ^{es} 1 || ^{et} 1 || ^{eu} 1 || ^{ev} 1 || ^{ew} 1 || ^{ex} 1 || ^{ey} 1 || ^{ez} 1 || ^{fa} 1 || ^{fb} 1 || ^{fc} 1 || ^{fd} 1 || ^{fe} 1 || ^{ff} 1 || ^{fg} 1 || ^{fh} 1 || ^{fi} 1 || ^{fi} 1 || ^{gj} 1 || ^{gk} 1 || ^{gl} 1 || ^{gm} 1 || ^{gn} 1 || ^{go} 1 || ^{gp} 1 || ^{gq} 1 || ^{gr} 1 || ^{gs} 1 || ^{gt} 1 || ^{gu} 1 || ^{gv} 1 || ^{gw} 1 || ^{gx} 1 || ^{gy} 1 || ^{gz} 1 || ^{ha} 1 || ^{hb} 1 || ^{hc} 1 || ^{hd} 1 || ^{he} 1 || ^{hf} 1 || ^{hg} 1 || ^{hh} 1 || ^{hi} 1 || ^{hj} 1 || ^{hk} 1 || ^{hl} 1 || ^{hm} 1 || ^{hn} 1 || ^{ho} 1 || ^{hp} 1 || ^{hq} 1 || ^{hr} 1 || ^{hs} 1 || ^{ht} 1 || ^{hu} 1 || ^{hv} 1 || ^{hw} 1 || ^{hx} 1 || ^{hy} 1 || ^{hz} 1 || ^{ia} 1 || ^{ib} 1 || ^{ic} 1 || ^{id} 1 || ^{ie} 1 || ^{if} 1 || ^{ig} 1 || ^{ih} 1 || ⁱⁱ 1 || ^{ij} 1 || ^{ik} 1 || ^{il} 1 || ^{im} 1 || ⁱⁿ 1 || ^{io} 1 || ^{ip} 1 || ^{iq} 1 || ^{ir} 1 || ^{is} 1 || ^{it} 1 || ^{iu} 1 || ^{iv} 1 || ^{iw} 1 || ^{ix} 1 || ^{iy} 1 || ^{iz} 1 || ^{ja} 1 || ^{jb} 1 || ^{jc} 1 || ^{jd} 1 || ^{je} 1 || ^{jf} 1 || ^{jh} 1 || ^{ji} 1 || ^{jk} 1 || ^{jl} 1 || ^{jm} 1 || ^{jn} 1 || ^{jo} 1 || ^{jp} 1 || ^{jq} 1 || ^{jr} 1 || ^{js} 1 || ^{jt} 1 || ^{ju} 1 || ^{jv} 1 || ^{jw} 1 || ^{jx} 1 || ^{ky} 1 || ^{kz} 1 || ^{la} 1 || ^{lb} 1 || ^{lc} 1 || ^{ld} 1 || ^{le} 1 || ^{lf} 1 || ^{lg} 1 || ^{lh} 1 || ^{li} 1 || ^{lj} 1 || ^{lk} 1 || ^{ll} 1 || ^{lm} 1 || ^{ln} 1 || ^{lo} 1 || ^{lp} 1 || ^{lq} 1 || ^{lr} 1 || ^{ls} 1 || ^{lt} 1 || ^{lu} 1 || ^{lv} 1 || ^{lw} 1 || ^{lx} 1 || ^{ly} 1 || ^{lz} 1 || ^{ma} 1 || ^{mb} 1 || ^{mc} 1 || ^{md} 1 || ^{me} 1 || ^{mf} 1 || ^{mg} 1 || ^{mh} 1 || ^{mi} 1 || ^{mj} 1 || ^{mk} 1 || ^{ml} 1 || ^{mn} 1 || ^{mo} 1 || ^{mp} 1 || ^{mq} 1 || ^{mr} 1 || ^{ms} 1 || ^{mt} 1 || ^{mu} 1 || ^{mv} 1 || ^{mw} 1 || ^{mx} 1 || ^{my} 1 || ^{mz} 1 || ^{na} 1 || ^{nb} 1 || ^{nc} 1 || nd 1 || ^{ne} 1 || ^{nf} 1 || ^{ng} 1 || ^{nh} 1 || ⁿⁱ 1 || ^{nj} 1 || ^{nk} 1 || ^{nl} 1 || ^{nm} 1 || ⁿⁿ 1 || ^{no} 1 || ^{np} 1 || ^{nq} 1 || ^{nr} 1 || ^{ns} 1 || ^{nt} 1 || ^{nu} 1 || ^{nv} 1 || ^{nw} 1 || ^{nx} 1 || ^{ny} 1 || ^{nz} 1 || ^{oa} 1 || ^{ob} 1 || ^{oc} 1 || ^{od} 1 || ^{oe} 1 || ^{of} 1 || ^{og} 1 || ^{oh} 1 || ^{oi} 1 || ^{oj} 1 || ^{ok} 1 || ^{ol} 1 || ^{om} 1 || ^{on} 1 || ^{oo} 1 || ^{op} 1 || ^{oq} 1 || ^{or} 1 || ^{os} 1 || ^{ot} 1 || ^{ou} 1 || ^{ov} 1 || ^{ow} 1 || ^{ox} 1 || ^{oy} 1 || ^{oz} 1 || ^{pa} 1 || ^{pb} 1 || ^{pc} 1 || ^{pd} 1 || ^{pe} 1 || ^{pf} 1 || ^{pg} 1 || ^{ph} 1 || ^{pi} 1 || ^{pj} 1 || ^{pk} 1 || ^{pl} 1 || ^{pm} 1 || ^{pn} 1 || ^{po} 1 || ^{pp} 1 || ^{pq} 1 || ^{pr} 1 || ^{ps} 1 || ^{pt} 1 || ^{pu} 1 || ^{pv} 1 || ^{pw} 1 || ^{px} 1 || ^{py} 1 || ^{pz} 1 || ^{qa} 1 || ^{qb} 1 || ^{qc} 1 || ^{qd} 1 || ^{qe} 1 || ^{qf} 1 || ^{qh} 1 || ^{qi} 1 || ^{qj} 1 || ^{qk} 1 || ^{ql} 1 || ^{qm} 1 || ^{qn} 1 || ^{qo} 1 || ^{qp} 1 || ^{qq} 1 || ^{qr} 1 || ^{qs} 1 || ^{qt} 1 || ^{qu} 1 || ^{qv} 1 || ^{qw} 1 || ^{qx} 1 || ^{qy} 1 || ^{qz} 1 || ^{ra} 1 || ^{rb} 1 || ^{rc} 1 || rd 1 || ^{re} 1 || ^{rf} 1 || ^{rg} 1 || ^{rh} 1 || ^{ri} 1 || ^{rj} 1 || ^{rk} 1 || ^{rl} 1 || ^{rm} 1 || ^{rn} 1 || ^{ro} 1 || ^{rp} 1 || ^{rq} 1 || ^{rr} 1 || ^{rs} 1 || ^{rt} 1 || ^{ru} 1 || ^{rv} 1 || ^{rw} 1 || ^{rx} 1 || ^{ry} 1 || ^{rz} 1 || ^{sa} 1 || ^{sb} 1 || ^{sc} 1 || ^{sd} 1 || ^{se} 1 || ^{sf} 1 || ^{sg} 1 || ^{sh} 1 || ^{si} 1 || ^{sj} 1 || ^{sk} 1 || ^{sl} 1 || ^{sm} 1 || ^{sn} 1 || ^{so} 1 || ^{sp} 1 || ^{sq} 1 || ^{sr} 1 || ^{ss} 1 || st 1 || ^{su} 1 || ^{sv} 1 || ^{sw} 1 || ^{sx} 1 || ^{sy} 1 || ^{sz} 1 || ^{ta} 1 || ^{tb} 1 || ^{tc} 1 || ^{td} 1 || ^{te} 1 || ^{tf} 1 || ^{tg} 1 || th 1 || ^{ti} 1 || ^{tj} 1 || ^{tk} 1 || ^{tl} 1 || ^{tm} 1 || ^{tn} 1 || ^{to} 1 || ^{tp} 1 || ^{tq} 1 || ^{tr} 1 || ^{ts} 1 || ^{tt} 1 || ^{tu} 1 || ^{tv} 1 || ^{tw} 1 || ^{tx} 1 || ^{ty} 1 || ^{tz} 1 || ^{ua} 1 || ^{ub} 1 || ^{uc} 1 || ^{ud} 1 || ^{ue} 1 || ^{uf} 1 || ^{ug} 1 || ^{uh} 1 || ^{ui} 1 || ^{uj} 1 || ^{uk} 1 || ^{ul} 1 || ^{um} 1 || ^{un} 1 || ^{uo} 1 || ^{up} 1 || ^{uq} 1 || ^{ur} 1 || ^{us} 1 || ^{ut} 1 || ^{uu} 1 || ^{uv} 1 || ^{uw} 1 || ^{ux} 1 || ^{uy} 1 || ^{uz} 1 || ^{va} 1 || ^{vb} 1 || ^{vc} 1 || ^{vd} 1 || ^{ve} 1 || ^{vf} 1 || ^{vg} 1 || ^{vh} 1 || ^{vi} 1 || ^{vj} 1 || ^{vk} 1 || ^{vl} 1 || ^{vm} 1 || ^{vn} 1 || ^{vo} 1 || ^{vp} 1 || ^{vq} 1 || ^{vr} 1 || ^{vs} 1 || ^{vt} 1 || ^{vu} 1 || ^{vv} 1 || ^{vw} 1 || ^{vx} 1 || ^{vy} 1 || ^{vz} 1 || ^{wa} 1 || ^{wb} 1 || ^{wc} 1 || ^{wd} 1 || ^{we} 1 || ^{wf} 1 || ^{wg} 1 || ^{wh} 1 || ^{wi} 1 || ^{wj} 1 || ^{wk} 1 || ^{wl} 1 || ^{wm} 1 || ^{wn} 1 || ^{wo} 1 || ^{wp} 1 || ^{wq} 1 || ^{wr} 1 || ^{ws} 1 || ^{wt} 1 || ^{wu} 1 || ^{wv} 1 || ^{ww} 1 || ^{wx} 1 || ^{wy} 1 || ^{wz} 1 || ^{xa} 1 || ^{xb} 1 || ^{xc} 1 || ^{xd} 1 || ^{xe} 1 || ^{xf} 1 || ^{xg} 1 || ^{xh} 1 || ^{xi} 1 || ^{xj} 1 || ^{xk} 1 || ^{xl} 1 || ^{xm} 1 || ^{xn} 1 || ^{xo} 1 || ^{xp} 1 || ^{xq} 1 || ^{xr} 1 || ^{xs} 1 || ^{xt} 1 || ^{xu} 1 || ^{xv} 1 || ^{xw} 1 || ^{xy} 1 || ^{xz} 1 || ^{ya} 1 || ^{yb} 1 || ^{yc} 1 || ^{yd} 1 || ^{ye} 1 || ^{yf} 1 || ^{yg} 1 || ^{yh} 1 || ^{yi} 1 || ^{yj} 1 || ^{yk} 1 || ^{yl} 1 || ^{ym} 1 || ^{yn} 1 || ^{yo} 1 || ^{yp} 1 || ^{yq} 1 || ^{yr} 1 || ^{ys} 1 || ^{yt} 1 || ^{yu} 1 || ^{yv} 1 || ^{yw} 1 || ^{yx} 1 || ^{yy} 1 || ^{yz} 1 || ^{za} 1 || ^{zb} 1 || ^{zc} 1 || ^{zd} 1 || ^{ze} 1 || ^{zf} 1 || ^{zg} 1 || ^{zh} 1 || ^{zi} 1 || ^{zj} 1 || ^{zk} 1 || ^{zl} 1 || ^{zm} 1 || ^{zn} 1 || ^{zo} 1 || ^{zp} 1 || ^{zq} 1 || ^{zr} 1 || ^{zs} 1 || ^{zt} 1 || ^{zu} 1 || ^{zv} 1 || ^{zw} 1 || ^{zx} 1 || ^{zy} 1 || ^{zz} 1 || ^{aa} 1 || ^{ab} 1 || ^{ac} 1 || ^{ad} 1 || ^{ae} 1 || ^{af} 1 || ^{ag} 1 || ^{ah} 1 || ^{ai} 1 || ^{aj} 1 || ^{ak} 1 || ^{al} 1 || ^{am} 1 || ^{an} 1 || ^{ao} 1 || ^{ap} 1 || ^{aq} 1 || ^{ar} 1 || ^{as} 1 || ^{at} 1 || ^{au} 1 || ^{av} 1 || ^{aw} 1 || ^{ax} 1 || ^{ay} 1 || ^{az} 1 || ^{ba} 1 || ^{bb} 1 || ^{bc} 1 || ^{bd} 1 || ^{be} 1 || ^{bf} 1 || ^{bg} 1 || ^{bh} 1 || ^{bi} 1 || ^{bj} 1 || ^{bk} 1 || ^{bl} 1 || ^{bm} 1 || ^{bn} 1 || ^{bo} 1 || ^{bp} 1 || ^{bq} 1 || ^{br} 1 || ^{bs} 1 || ^{bt} 1 || ^{bu} 1 || ^{bv} 1 || ^{bw} 1 || ^{bx} 1 || ^{by} 1 || ^{bz} 1 || ^{ca} 1 || ^{cb} 1 || ^{cc} 1 || ^{cd} 1 || ^{ce} 1 || ^{cf} 1 || ^{cg} 1 || ^{ch} 1 || ^{ci} 1 || ^{cj} 1 || ^{ck} 1 || ^{cl} 1 || ^{cm} 1 || ^{cn} 1 || ^{co} 1 || ^{cp} 1 || ^{cq} 1 || ^{cr} 1 || ^{cs} 1 || ^{ct} 1 || ^{cu} 1 || ^{cv} 1 || ^{cw} 1 || ^{cx} 1 || ^{cy} 1 || ^{cz} 1 || ^{da} 1 || ^{db} 1 || ^{dc} 1 || ^{dd} 1 || ^{de} 1 || ^{df} 1 || ^{dg} 1 || ^{dh} 1 || ^{di} 1 || ^{dj} 1 || ^{dk} 1 || ^{dl} 1 || ^{dm} 1 || ^{dn} 1 || ^{do} 1 || ^{dp} 1 || ^{dq} 1 || ^{dr} 1 || ^{ds} 1 || ^{dt} 1 || ^{du} 1 || ^{dv} 1 || ^{dw} 1 || ^{dx} 1 || ^{dy} 1 || ^{dz} 1 || ^{ea} 1 || ^{eb} 1 || ^{ec} 1 || ^{ed} 1 || ^{ee} 1 || ^{ef} 1 || ^{eg} 1 || ^{eh} 1 || ^{ei} 1 || ^{ej} 1 || ^{ek} 1 || ^{el} 1 || ^{em} 1 || ^{en} 1 || ^{eo} 1 || ^{ep} 1 || ^{eq} 1 || ^{er} 1 || ^{es} 1 || ^{et} 1 || ^{eu} 1 || ^{ev} 1 || ^{ew} 1 || ^{ex} 1 || ^{ey} 1 || ^{ez} 1 || ^{fa} 1 || ^{fb} 1 || ^{fc} 1 || ^{fd} 1 || ^{fe} 1 || ^{ff} 1 || ^{fg} 1 || ^{fh} 1 || ^{fi} 1 || ^{fj} 1 || ^{fk} 1 || ^{fl} 1 || ^{fm} 1 || ^{fn} 1 || ^{fo} 1 || ^{fp} 1 || ^{fq} 1 || ^{fr} 1 || ^{fs} 1 || ^{ft} 1 || ^{fu} 1 || ^{fv} 1 || ^{fw} 1 || ^{fx} 1 || ^{fy} 1 || ^{fz} 1 || ^{ga} 1 || ^{gb} 1 || ^{gc} 1 || ^{gd} 1 || ^{ge} 1 || ^{gf} 1 || ^{gg} 1 || ^{gh} 1 || ^{gi} 1 || ^{gj} 1 || ^{gk} 1 || ^{gl} 1 || ^{gm} 1 || ^{gn} 1 || ^{go} 1 || ^{gp} 1 || ^{gq} 1 || ^{gr} 1 || ^{gs} 1 || ^{gt} 1 || ^{gu} 1 || ^{gv} 1 || ^{gw} 1 || ^{gx} 1 || ^{gy} 1 || ^{gz} 1 || ^{ha} 1 || ^{hb} 1 || ^{hc} 1 || ^{hd} 1 || ^{he} 1 || ^{hf} 1 || ^{hg} 1 || ^{hi} 1 || ^{hj} 1 || ^{hk} 1 || ^{hl} 1 || ^{hm} 1 || ^{hn} 1 || ^{ho} 1 || ^{hp} 1 || ^{hq} 1 || ^{hr} 1 || ^{hs} 1 || ^{ht} 1 || ^{hu} 1 || ^{hv} 1 || ^{hw} 1 || ^{hx} 1 || ^{hy} 1 || ^{hz} 1 || ^{ia} 1 || ^{ib} 1 || ^{ic} 1 || ^{id} 1 || ^{ie} 1 || ^{if} 1 || ^{ig} 1 || ^{ih} 1 || ⁱⁱ 1 || ^{ij} 1 || ^{ik} 1 || ^{il} 1 || ^{im} 1 || ⁱⁿ 1 || ^{io} 1 || ^{ip} 1 || ^{iq} 1 || ^{ir} 1 || ^{is} 1 || ^{it} 1 || ^{iu} 1 || ^{iv} 1 || ^{iw} 1 || ^{ix} 1 || ^{iy} 1 || ^{iz} 1 || ^{ja} 1 || ^{jb} 1 || ^{jc} 1 || ^{jd} 1 || ^{je} 1 || ^{jf} 1 || ^{jh} 1 || ^{ji} 1 || ^{jk} 1 || ^{jl} 1 || ^{jm} 1 || ^{jn} 1 || ^{jo} 1 || ^{jp} 1 || ^{jq} 1 || ^{jr} 1 || ^{js} 1 || ^{jt} 1 || ^{ju} 1 || ^{jv} 1 || ^{jw} 1 || ^{jx} 1 || ^{ky} 1 || ^{kz} 1 || ^{la} 1 || ^{lb} 1 || ^{lc} 1 || ^{ld} 1 || ^{le} 1 || ^{lf} 1 || ^{lg} 1 || ^{lh} 1 || ^{li} 1 || ^{lj} 1 || ^{lk} 1 || ^{ll} 1 || ^{lm} 1 || ^{ln} 1 || ^{lo} 1 || ^{lp} 1 || ^{lq} 1 || ^{lr} 1 || ^{ls} 1 || ^{lt} 1 || ^{lu} 1 || ^{lv} 1 || ^{lw} 1 || ^{lx} 1 || ^{ly} 1 || ^{lz} 1 || ^{ma} 1 || ^{mb} 1 || ^{mc} 1 || ^{md} 1 || ^{me} 1 || ^{mf} 1 || ^{mg} 1 || ^{mh} 1 || ^{mi} 1 || ^{mj} 1 || ^{mk} 1 || ^{ml} 1 || ^{mn} 1 || ^{mo} 1 || ^{mp} 1 || ^{mq} 1 || ^{mr} 1 || ^{ms} 1 || ^{mt} 1 || ^{mu} 1 || ^{mv} 1 || ^{mw} 1 || ^{mx} 1 || ^{my} 1 || ^{mz} 1 || ^{na} 1 || ^{nb} 1 || ^{nc} 1 || nd 1 || ^{ne} 1 || ^{nf} 1 || ^{ng} 1 || ^{nh} 1 || ⁿⁱ 1 || ^{nj} 1 || ^{nk} 1 || ^{nl} 1 || ^{nm} 1 || ⁿⁿ 1 || ^{no} 1 || ^{np} 1 || ^{nq} 1 || ^{nr} 1 || ^{ns} 1 || ^{nt} 1 || ^{nu} 1 || ^{nv} 1 || ^{nw} 1 || ^{nx} 1 || ^{ny} 1 || ^{nz} 1 || ^{oa} 1 || ^{ob} 1 || ^{oc} 1 || ^{od} 1 || ^{oe} 1 || ^{of} 1 || ^{og} 1 || ^{oh} 1 || ^{oi} 1 || ^{oj} 1 || ^{ok} 1 || ^{ol} 1 || ^{om} 1 || ^{on} 1 || ^{oo} 1 || ^{op} 1 || ^{oq} 1 || ^{or} 1 || ^{os} 1 || ^{ot} 1 || ^{ou} 1 || ^{ov} 1 || ^{ow} 1 || ^{ox} 1 || ^{oy} 1 || ^{oz} 1 || ^{pa} 1 || ^{pb} 1 || ^{pc} 1 || ^{pd} 1 || ^{pe} 1 || ^{pf} 1 || ^{pg} 1 || ^{ph} 1 || ^{pi} 1 || ^{pj} 1 || ^{pk} 1 || ^{pl} 1 || ^{pm} 1 || ^{pn} 1 || ^{po} 1 || ^{pp} 1 || ^{pq} 1 || ^{pr} 1 || ^{ps} 1 || ^{pt} 1 || ^{pu} 1 || ^{pv} 1 || ^{pw} 1 || ^{px} 1 || ^{py} 1 || ^{pz} 1 || ^{qa} 1 || ^{qb} 1 || ^{qc} 1 || ^{qd} 1 || ^{qe} 1 || ^{qf} 1 || ^{qh} 1 || ^{qi} 1 || ^{qj} 1 || ^{qk} 1 || ^{ql} 1 || ^{qm} 1 || ^{qn} 1 || ^{qo} 1 || ^{qp} 1 || ^{qq} 1 || ^{qr} 1 || ^{qs} 1 || ^{qt} 1 || ^{qu} 1 || ^{qv} 1 || ^{qw} 1 || ^{qx} 1 || ^{qy} 1 || ^{qz} 1 || ^{ra} 1 || ^{rb} 1 || ^{rc} 1 || rd 1 || ^{re} 1 || ^{rf} 1 || ^{rg} 1 || ^{rh} 1 || ^{ri</}

11 וַיֹּאמֶר עַד-כֹּה תִבּוֹא^a וְלֹא תִסֹּף וּפֹא^b יִשִּׁית בְּנֶאֱזוֹן^c גִּלְדִּי:

12 הַמִּימָה צִוִּיתָ^a בָּקֶר^b יִדְעָתָה שְׁחַר^b מִקְמוֹ:

13 לֵאחֹז בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וַיִּנְעֲרוּ רַשְׁעִים מִמֶּנָּה:

14 תַּתְּהַפֵּךְ כְּחֶמֶר חוֹתָם וַיִּתְּצֻבוּ כְמוֹ לְבוֹשׁ:

15 וַיִּמְנַע מִרַשְׁעִים אֲזָרָם וַיִּזְרַע רָמָה תִּשְׁבֵּר: ׀

16 הִבָּאת עַד-נִבְכִיִּים וּבַחֲקֹר תִּהְיוּם הִתְהַלַּכְתָּ:

17 הִנְגַּלְוִי לָךְ שְׁעֵרֵי-מוֹת וְשְׁעָרֵי צְלָמוֹת תִּרְאֶה^b:

18 הִתְבַּנַּנְתָּ עַד-רִחְבֵי-אָרֶץ הִגֵּד אִם-יִדְעָתָ כֻּלָּה^b:

19 אִי-יָדָה הַדֶּרֶךְ יִשְׁפֹּן-אֹזֶר וְחֶשֶׁד אִי-יָדָה מִקְמוֹ:

20 כִּי תִקְחֶנּוּ אֶל-גְּבוּלוֹ וְכִי תִבְנוּ נְתִיבוֹת בֵּיתוֹ:

21 יִדְעָתָ כִּי-אֵז תוֹלֵד וּמִסְפַּר יָמָי רַבִּים:

22 הִבָּאת אֶל-אֲצִרוֹת שֶׁלֶג וְאֲצִרוֹת בָּרָד תִּרְאֶה:

23 אֲשֶׁר חֲשַׁכְתִּי לַעֲת-צֶר לַיּוֹם קָרֹב וּמִלְחָמָה:

24 אִי-יָדָה הַדֶּרֶךְ^a יַחֲלֹק אֹזֶר^b יַפְסֹן^c קָדִים^d עַל-יִשְׂרָאֵל:

25 מִי-פִלֵּג לִשְׁטֹף תַּעֲלֶה וְהַדֶּרֶךְ לַחֲנוּז קִלּוֹת:

26 לְהַמְטִיר עַל-אָרֶץ לֹא-אִישׁ מְדַבֵּר לֹא-אָדָם בּוֹ:

27 לְהַשְׁבִּיעַ שָׁאָה וּמִשְׁאָה וּלְהַצְמִית מִצָּא דָשָׂא:

28 הַיֵּשׁ-לְמִטָּר אֵב אֹז מִי-הוֹלִיד אֶנְגִּילִי-טַל:

29 מִבֶּטֶן מִי יֵצֵא הַקֶּרֶחַ וּכְפֹר שָׁמַיִם מִי יִלְדוּ:

30 בְּאָבֶן מַיִם יִתְחַבְּאוּ וּפְגִי תִהְיוּם יִתְלַכְדוּ:

31 הִתְקַשֵּׁר מַעַדְנוֹת^a כִּימָה אוֹ-מִשְׁכּוֹת^b כְּסִיל תִּפְתַּח:

32 הִתְצִיא מִזְרוֹת בַּעֲתוֹ וְעֵישׁ^a עַל-בְּנֵיהֶם תִּנְחָם^b:

33 הִדְעָתָ חֲקוֹת שָׁמַיִם אִם-תִּשְׁמַע מִשְׁטָרוֹ בָּאָרֶץ:

34 הִתְרִים לַעֲב קוֹלְךָ וְשִׁפְעַת-מַיִם תִּכְסֶּךָ:

35 הִתְשַׁלַּח בְּרָקִים וַיִּלְכוּ וַיֹּאמְרוּ לָךְ הִנֵּנוּ:

11 ^a dl (m cs), al dl תסוף ולא תסוף || ^b l ובה (cf 6 ἀλλ' ἐν σεαυτῇ) || ^{c-c} l יִשִּׁית גִּלְדִּי vel יִשְׁבִּית גִּלְדִּי || 12 ^{a-a} 6 הַמִּימָה צִוִּיתִי || ^{b-b} Q הַמִּימָה צִוִּיתִי || 13 sic 11 (ע suspens); prps רַשְׁעִים (?) || 14 l frt ותצבע || 15 cf 13 || 17 ^a l frt c וְשְׁעֵרֵי || 18 ^a l ? על = אל || ^b l c 6 (πόση) כֶּמֶה; trsp 16—18 ante 21 || 19 dl ? ה || 20 ^a l תִּנְחָה || ^b l תִּנְחָה = תִּבְיָנוּ || 22 prps וְאֲצִרֵי || 24 ^a dl c || 27 ^a l מִצִּיָּה || ^b l c 6 (πρόση) קִיטָר || ^c 6 S יַפְסֹן || ^d prps קָדִים || 28 dl ? || 30 ^a invers ?; pr יִתְחַבְּאוּ al יִתְחַבְּאוּ (cf תִּמְאָה) || 31 ^a prps || 32 ^a cf 9,9 || ^b l ? תִּנְחָם || 33 l הִידִי || 34 l c 6 (ὕπακούσεται σου) תַּעֲנֶךָ.

36 מִי־שֶׁת בַּטְחוֹת^a חֲכָמָה אִז מִי־נָתַן לִשְׁכֹּנֶי בִינָה:
 37 מִי־יִסְפֹּר שְׁחָקִים בְּחֲכָמָה וְנִבְּלִי שָׁמַיִם מִי יִשְׁכִּיב:
 38 בְּצֹקֶת עֶפֶר לְמוֹצֵק וּרְגָבִים יִדְבֹּקוּ:
 39 הִתְצֹוד לְלִבִּיא טָרֶף וְחַיֵּת בְּפִירִים תִּמְלֹא:
 40 כִּי־יִשְׁחֹו בְּמַעֲזוֹת^a יִשְׁבּוּ בִסְפָה^b לְמוֹ־אָרֶב:
 41 מִי יִכִּין לְעֹרֵב לַיָּדוּ כִּי־יִלְדוּ אֶל־אֵל יִשְׁוּעוּ יִתְּעוּ לְבִלִי־אָכֵל:
 39 ¹ הִידְעָתָ^a עַת^b לִדַּת יַעֲלִי־סַלַע חֲלָל אֵילֹת תִּשְׁמֹר:
 2 תִּסְפֹּר יִרְחִים תִּמְלֹאנָה וִידְעָתָ עַת לִדְתָנָה:
 3 תִּכְרַענָה יִלְדֵיהֶן תִּפְלַחנָה חֲבִלֵיהֶם תִּשְׁלַחנָה:
 4 יִחַלְמוּ^a בְּנֵיהֶם יִרְבּוּ בְּבָר^b יִצְאוּ וְלֹא־שָׁבוּ לְמוֹ^b:
 5 מִי־שֶׁלַח פָּרָא חֲפָשִׁי וּמִסְרוֹת עָרוֹד מִי פִתַּח:
 6 אֲשֶׁר־שָׁמְתִי עֲרֵבָה בֵּיתוֹ וּמִשְׁכְּנוֹתָיו מִלְחָה:
 7 יִשְׁחַק לְהַמְזִין קִרְיָה תִשְׁאֹזֹת נֹזֵשׁ לֹא יִשְׁמַע:
 8 יִתּוֹר הָרִים מְרַעְהוֹ וְאַחַר כָּל־יָרוֹק יִדְרוֹשׁ:
 9 הִיאֲבִה הַיָּם עֲבָדָךְ אִם־יִלִּין עַל־אֲבוֹסָךְ:
 10 הִתְקַשְׁר־רִים בְּתֵלִם עֲבַתוֹ^a אִם־יִשְׁגֹּד עֲמָקִים^b אַחֲרֶיךָ:
 11 הִתְבַּטְּחוּ כֹז כִּי־רַב כַּחוֹ וְתַעֲזֹב אֵלָיו יִנִּיעֶךָ:
 12 הִתְאֲמִין כֹּז כִּי־יִשׁוּב^a זִרְעֶךָ^b וְגִרְנָךְ יֵאָסֶף:
 13 כִּנְי־רִנְנִים^a גַּעֲלֶסָה^b אִם־אֲבָרָה חֲסִידָה^c וְנִצָּה:
 14 כִּי־תַעֲזֹב לְאָרֶץ בְּצִיָּה וְעַל־עֶפֶר תַּחֲמֹם:
 15 וְתִשְׁכַּח כִּי־רָגַל תִּזְוֶרָה וְחַיֵּת הַשָּׂדֶה תִּדְוֹשָׁה:
 16 הִקְשִׁיחָ^a בְּנִיָּה לְלֹא־לָהּ^b לָרִיק יִנִּיעָה בְּלִי־פָחַד:
 17 כִּי־הִשָּׂה אֵלֶיהָ חֲכָמָה וְלֹא־חָלַק לָהּ בְּבִינָה:
 18 כַּעַת^a בְּמָרוֹם^b תִּמְרִיא^c תִּשְׁחַק לְפֹסִם וּלְרַכְבּוֹ:

36 ^a inc || ^b inc; prps לִפְסָא (?) || 37 prps יִפְרֹשׁ; יִשְׁפֹּר || 38 1? formam a
 צֶק || 40 ^a 1 c ט בְּמַעֲזוֹת || ^b 1 frt בְּסִפָּה || 41 1 frt יִפְעוּ || Cp 39, 1 ^a 1
 frt הִידְעָתָ || ^b ? dl (dittoqr), nisi praeferens תִּאֲנַת pr עַת לִדַּת || 2 1? dl
 יִנְמְלוּ cf 4 ^a 1? || —הֵן IIMSS^{Ken} || 3 dl ? (gl); al et ילדיהן invers; Jes 18,5 || ^{b-b} > ט^h(*) || 8 1 c ט וְיִתּוֹר || 10 ^{a-a} 1 עֲבַת || cf 8; עֶקֶב =
 collum cf aram עֲנָקָא || ^b 1 c ט (σου αὐλακας) תְּלָמִים (תְּלָמִיד) cf 31,38
 et ^{a-a} || 12 ^a 1 K et וְיִשׁוּב; יִשְׁבּוּ || ^b 1 frt וְזִרְעֶךָ et postea גִּרְנָךְ (acc loci) vel
 גִּרְנָה vel לְגַר || 13 ^a 1 יַעֲנִים cf Thr 4,3 || ^b 1 frt נִקְלָסָה || ^c 1 frt חֲסִידָה ||
 14 1 תִּנְחֹם || 16 ^a 1 c 2MSS^{Ken} תִּקְ || ^b 1 כֹּלָא || 18 ^a 1 כַּעַת || ^b 1 בְּמָרוֹם || al
 בְּמָרוֹן || ^c απ. γραφ.; 1 frt תִּמְהָר; v 13—18 > ט^h(*), add.

- 19 הַתֵּתֶן לְסוֹם גְּבוּרָה הַתִּלְכִּישׁ צוּאָרָו רַעְמָה:
 20 הַתְּרַעִישְׁנוּ כְּאַרְבֶּה הוּד גִּחְרָו אִימָה:^a
 21 יִחַפְּרוּ^a בְּעֶמֶק וַיִּשְׁיֹשׁ בְּכַח^b יֵצֵא לְקִרְאֵת־נָשֶׁק:
 22 יִשְׁחַק לַפֶּחַד וְלֹא יַחַת וְלֹא־יָשׁוּב מִפְּנֵי־חֶרֶב:
 23 עָלָיו תִּרְגֶּה אֲשַׁפֶּה לָּהֶב חֲנִית וְכִדּוֹן:
 24 בְּרַעַשׁ וּרְגִז וְנִמְא־אָרֶץ וְלֹא יֵאֱמִין^a בִּי־קוֹל^b שׁוֹפָר:
 25 בְּדֵי שֹׁפָר וַיֹּאמֶר הָאֵח וּמֶרְחֹזֶק יָרִית מִלְחָמָה רַעַם שָׁרִים
 26 הַמְבִינֶתָּ יֶאֱבֶר־נָץ יִפְרֹשׁ כְּנָפָו לְתִימֹן:
 27 אִם־עַל־פִּיךָ יִגְבִּיֶה נֶשֶׁר^a וְכִי־יָרִים קִנּוּ^b:
 28 סָלַע יִשְׁכֵּן וַיִּתְּלֶנּוּ עַל־שֵׁן־סָלַע וּמִצּוּדָה:
 29 מִשָּׁם חָפַר־אָכַל לְמֶרְחֹזֶק עֵינָיו וּבִיטּוֹ:
 30 וַיֹּאפְרוּ וַיַּעֲלֵעֻדָם וּבִאֲשֶׁר חָלְלִים שָׁם הוּא:
 40¹ וַיַּעַן יְהוָה אֶת־אֱיֹיֵב וַיֹּאמֶר:
 2 הָרַב עִם־שְׂדֵי יִסּוּר מִזְכִּית אֱלֹהִים יַעֲגֶגֶה:
 3 וַיַּעַן אֱיֹיֵב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמֶר:
 4 תֵּן קִלְתִּי מֶה אֲשִׁיבָךְ יָדִי שְׁמַתִּי לְמוֹ־פִי:
 5 אַחַת דִּבַּרְתִּי וְלֹא אֶעֱנֶה וּשְׁתִּים וְלֹא אוֹסִיף:
 6 וַיַּעַן־יְהוָה אֶת־אֱיֹיֵב מִנֹּסְעָה וַיֹּאמֶר:
 7 אֲזֶרְנָא כְּגֶבֶר^a חֲלַצֶיךָ אֲשַׁאֲלֶךָ וְהוֹדִיעֵנִי:
 8 הֲאֵפִי תִפָּר מִשְׁפָּטִי תִרְשִׁיעֵנִי לְמַעַן תִּצְדָּק:
 9 וְאִם־יִרְוַע כְּאֵל לֶךְ וּבְקוֹל כְּמָהוּ תִרְעַם:
 10 עֲדֶה־נָּא גִּזְאוֹן וְגִבָּה וְהוֹד וְהִדָּר תִּלְבָּשׁ:
 11 הִפֵּץ עֲבָרוֹת^a אִפְּךָ וּרְאָה^b כָּל־גִּאָּה וְהִשְׁפִּילָהּ:
 12 רְאָה^a כָּל־גִּאָּה^b הַכְּנִיעָהּ^c וְהִדָּךְ^d רְשָׁעִים תַּחֲתָם:
 13 טָמְנָם בְּעַפָּר יַחַד פָּנִיהֶם חֲבוּשׁ בְּטָמוֹן:

19 ἀπαξ γραφόμενον; 1 frt עצמה || 20^{a-a} prps גחרה אמה sed 1 prb ||
 21^{a 1 c} 58 יחפור || ^b conjg c 5 יצא || 22 1 c 3 MSS ס פחת (cf 5 βασιλει
 [פחה a פחת]) || 23° 1 ? תרן האש' || 24^a prps יימין (et ins ישמאל al
 וְלֹא יִשְׁמָאֵל) || 27^{a-a} dl (gloss ex Jer 49,16) || ^b dl (ditto) || ^{c-c} conjg
 c 27 || 28° dl (Var ad שן־סלע et conjg c ויתלנן) || 30 1 c
 AZS ילעלעו || Cp 40, v 1 > MS^{Ken} 431 58(*) frt dl || 5 1 אשנה; c 40,2—5 c
 42,2sq || v 6 = 38,1 et dl || v 7 = 38,3 et dl || 8—14 trsp post
 40,2 || 11^a 8 ע' || ^b > 5 et dl (cf 12) || ^c dl 1 c 8 MSS^{Ken} 5 || 12^a > 5 et dl ? ||
^b 1 גבה vel וד cf 5 || ^c 15 MSS^{Ken} 58 והכ' || ^d 1 frt והדך (a רכך), prps והדך ||
^c 5 παραχρημα = 11 ? vel = פתאם ?, prps מתחתם vel מתחיק.

- 4^a לֹא־אֶחָרִישׁ בְּדַוִּי^b וּדְבַר־גְּבוּרֹתַי וְחֵין עֲרֹפִי:
 5 מִי־גָלָה פָּנַי לְבוֹשׁוֹ בְּכָפֶל רֹסְנוֹ מִי יָבוֹא:
 6 דִּלְתִי פָּנָיו מִי פִתְּחָ סְבִיבוֹת שֹׁנָיו אֵימָה:
 7 גִּאֲוָה^a אֶפִּיקִי מִנְגִּים^b סִגּוֹר חוֹתָם צָרִי^b:
 8 אֶחָד בְּאֶחָד יִגָּשׁוּ וְרוּחַ לֹא־יָבֹא בִּינֵיהֶם:
 9 אִישׁ־בְּאֶחֱיוֹ יִדְבֹּקוּ יִתְלַכְדוּ וְלֹא יִתְפָּרְדּוּ:
 10 עֲטִישְׁתִּיו תִּהְלֵ אֹזֶר וְעֵינָיו כַּעֲפַע־שֹׁחַר:
 11 מִפִּיו לִפְיֵדִים יִהְלְכוּ כִידוּדֵי אִשׁ יִתְמַלְטוּ:
 12 מִנְחִירָיו יֵצֵא עֲשָׁן כְּדוֹד נֶפֶת וְאִגְמֹן:
 13 גִּפְשׁוֹ גִּחְלִים תִּלְהֹט וְלֵהָב מִפִּיו יֵצֵא:
 14 בְּצִוְאָרוֹ יִלִּין עֹז וְלִפְנָיו תִּדּוּן^a דָּאֶבֶה^b:
 15 מִפְּלִי בִשְׂרָוֹ דְּבִקּוֹ^b יֵצֵאק עָלָיו בַּל־יִמּוֹט^c:
 16 לְבוֹ יֵצֵאק כְּמוֹ־אֶבֶן^a וְיֵצֵאק^b כְּפֶלֶחַ תַּחֲתִית:
 17 מִשְׁתֹּי יִגְרוּ אֱלִים^b מִשְׁבָּרִים^c יִתְחַטְּאוּ^d:
 18 מִשִּׁינָהוּ חָרַב בְּלִי תִקּוּם חֲנִית מִסַּע^b וְשִׁרְיָה^c:
 19 יִחַשֵׁב לְתֶבֶן בְּרוּל לְעֵץ רִקְבֹן נְחוּשָׁה:
 20 לֹא־יִבְרִיחֵנוּ בִן־קֶשֶׁת לִקֵּשׁ גִּהַפְכוּלֹ אֲבִי־קָלַע:
 21 בְּקֶשׁ גִּחְשָׁבוֹ^b תוֹתָהּ וְיִשְׁחַק לְרַעַשׁ כִּידוֹן:
 22 תַּחֲתִיוֹ תִדּוּדֵי חֶרֶשׁ^b יִרְפֹּד חֲרוּץ עָלֵי־טִיט:
 23 יִרְתִּית בְּפִיר מְצוּלָה יִם יִשִּׁים בְּמִרְקָחָה:
 24 אֶחָרָיו יֵאִיר^b נְתִיב^c יִחַשֵׁב^d תַּהוֹם לְשִׁיבָה^e:
 25 אֵין־עַל־עַפְר מְשָׁלוֹ^a הֶעֱשׂוּ לְבִל־חֶת^b:

4^a Q^Oc לוֹ || ^b Si v 4 cum 4I, I—3 conjg, 1 frt יַחֲדֵשׁ || ^c prps עָדִיו || ^d prps
 וְאַרְבֵּר sed cf אחריש || ^e prps גְּבוּרָתוֹ || ^f ?; prps וְחֵיל; al הוֹן cf ^c 5 1 c
 6 (θώρακος) סְרִינוֹ || 6 § פּוֹ || 7^a 1 c 6 אֶבֶן || ^{b-b} 1 c 6 צָר || 8 1 c § סִגּוֹר חוֹתָם צָר ||
 וְרוּחַ || v 9 > MS^{Ken} 34 6^h(*) , dl (Var) || 10 1 שְׁתוֹ — || 11 § יִלְהֹמוֹ || 12 1 c § וְאִגְמֹן
 (ן) dittogr || 13 1 c 6 MSS בְּנִי || 14^a 1 c 1 IMSS 6 תְּרוּץ || ^b 1 c 6 (ἀπωλεία)
 15^a dub || ^b 1 c 6 6 דְּבִקּוֹ || ^{c-c} > 6^h(*) dl || 16^{a-a} dl (gl) || ^b dl (Var) ||
 17^a 1 IMSS^{Ken} מִשְׁתֹּי (= מִשְׁתֹּי vel מִשְׁתֹּי) || ^b prps (?) || ^c cf גִּלִּים; 1 אֱלִים ||
 vel אֱלִים || ^c prps מִשְׁבָּרִים vel מִשְׁבָּרִים יִם || ^d 1 c § מִשְׁנֵי גְבוּרִים ||
 18^a 1 c MS^{Ken} 180 6 תֵּשׁ || ^b dub; § יִשָּׂא || ^c 1 frt וְשִׁרְיָה || 19 1 frt
 חֶרֶשׁ et postea תַּחֲתִית || 20^a 1 c § כְּקֶנֶה || ^b 1 לוֹ || 22^a prps תַּחֲתִית ||
 cf 60Σ || ^{b-b} incert; frt crrp || 23 1 frt יִשִּׁים || 24^a 6 — || ^b prps (?) ||
 לִיבָשָׁה §, לְשִׁבְיָה §, θ frt לְשִׁבְיָה || ^c prps נְתִיבוֹ || ^d 1 frt c § יִחַשֵׁב || ^e prps וְאֹזֶר ||
 prps (?) || 25^a 1 c 6 מְשָׁלוֹ || ^{b-b} 1 חֶת || לְבַעַל חֶת.

26 אֶת־כָּל־נַפְשׁוֹ יִרְאֶה^b הוּא מֶלֶךְ עַל־כָּל־בְּנֵי־שָׁחֵץ^c :

42¹ וַיַּעַן אֵיזָבֵל אֶת־יְהוָה וַיֹּאמֶר:

יָדַעְתָּ^a כִּי־כָל¹ תֹּכֵל² וְלֹא־יִבְצֹר³ מִמֶּךָּ מִזְמָה^b:

^a מִי זֶה ^b מַעֲלִים עֵצָה ^a לִי־דַעַת ^b לִבְנֵי הַנְּדָתִי וְלֹא אָבִין נִפְלְאוֹת מִפְּנֵי

4° שִׁמְעֵ-נָא וְאַנְכִי אֲדַבֵּר אֲשַׁאלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי: [וְלֹא אֲדַע:

5 לִשְׁמַע-אֶזְנוֹן שְׁמַעְתִּיךָ וְעַתָּה עֵינִי רֹאאֲתָךְ:

6 עַל-כֵּן אֲמַאֵם וְנִחַמְתִּי עַל-עַפְרָא וְאַפְרָ:

וַיְהִי אֲמַר דְּבַר יְהוָה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־אִיזֹב וַיֹּאמֶר יְהוָה

אל־אליפז התימני חרה אפי בה ובשני רעיה כִּי לא דפרתם אֵלַי

נִכְזָנָה בְּעַבְדֵי אִיּוֹב׃⁸ וְעַתָּה קָחוּ-לָכֶם שְׁבַע-פְּרִים וְשִׁבְעָה אֵילִים

וּלְכוּ אֶל-עַבְדִּי אִיזֵב וְהַעֲלִיתֶם עֲזֹלָה בְּעַדְכֶם וְאִיזֵב עַבְדִּי יִתְפַּלֵּל

עֲלֵיכֶם כִּי^a אִם-פָּנִיו אֵשׁא לְבַלְתִּי עֲשׂוֹת עִמָּכֶם נִבְלָה כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם

אלי^b נכונה בעברי איזב: 9 וילכו אליפז התימני ובלדד השוחי צפר

הנעמתי ויעשו כאשר דבר אליהם יהוה וישא את-פני אייב:

וַיְהִי־זֶה אֶת־שְׁבִית־אִיּוֹב בְּהַתְּפַלֵּל בְּעַד רָעָהּ^b וַיִּסַּף יְהוָה אֶת־

כֹּל־אֲשֶׁר לֹא־יָבִיב לְמִשְׁנָה: 11 וַיָּבֹאוּ אֵלָיו כָּל־אֲחֵיו וְכָל־אֲחֵי־תָיִו וְכָל־

וַיִּדְעוּ לְפָנִים וַיֹּאכְלוּ עִמּוֹ לֶחֶם בְּבֵיתוֹ וַיִּגְדּוּ לוֹ וַיִּנְחֲמוּ אֹתוֹ עַל

כָּל־הָרֶעָה אֲשֶׁר־הֵבִיא יְהוָה עָלָיו וַיִּתְּנוּ־לּוֹ אִישׁ קִשְׁיָטָה אַחַת וְאִישׁ

לָלוּ וַיִּהְיוּ אֵת־אֲחֵרִית אֵיזֵב מֶרֶשֶׁתּוֹ וַיִּהְיֶי-¹²

אֶרְבַּעָה עֶשְׂרֵי אֲלֵף וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים וּמֵאִים וְאַלְפֵי-צֶמֶד בְּקָר וְאַלְפֵי

אֲמֹנֹתָ: ¹³וַיִּהְיֶה-לָּו שְׁבַעֲנָה בָנִים וְשְׁלוֹשׁ בָּנוֹת: ¹⁴וַיִּקְרָא שְׁם-הָאֵחָת

^a יִמְיָמָהּ וְשֵׁם הַשָּׁנִית מְצִיעָה וְשֵׁם הַשְּׁלִישִׁית קֶרֶן הַפִּנּוּד: I5 וְלֵאמֹר נִמְצָא

וְשִׁים יְנוּת כְּבִנּוּת אֵינֶם כְּכֹל־הָאָרֶץ וַיִּהְיוּ לָהֶם^b אֲבוֹתָם^b וְנָחֵלָה בְּתוֹמָם

[illegible]

בְּנֵי וְאֶת־בְּנֵי בְנוֹי¹⁶ אַרְבַּעַּה בָּרוּת: ¹⁷וְיִמֵּת אֲלֵיכֶם זְמַן וְשָׁבַע יָמִים:

26 a | אָמַן | b | יִרְאָה | c | שְׂרָפָה || Cn 42 v I d | 2 a | אֶל־וְרָס |

K ידעת ^b 1 c מְאוֹמָה 3 ^{a-a} add ex 38,2 || ^b ins c MS^{Ken 100} שֶׁ בְּמַלִּים

v 4 add || 6^{oo} conj c על-עפר et l c 6 (ἐτάκην) אָמַם (\$ *silebo*) et ins antea,

m cs, **הַיָּמִים** || **עָלִי** ⁷ || **אֵם** (mlt MSS) || **עָלִי** ⁸ || **c** mlt MSS **עָלִי** || **וְ** ⁹ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁰ || **וְ** ¹¹ || **יִשְׁמְעוּ** ¹² || **וְ** ¹³ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁴ || **וְ** ¹⁵ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁶ || **וְ** ¹⁷ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁸ || **וְ** ¹⁹ || **יִשְׁמְעוּ** ²⁰ || **וְ** ²¹ || **יִשְׁמְעוּ** ²² || **וְ** ²³ || **יִשְׁמְעוּ** ²⁴ || **וְ** ²⁵ || **יִשְׁמְעוּ** ²⁶ || **וְ** ²⁷ || **יִשְׁמְעוּ** ²⁸ || **וְ** ²⁹ || **יִשְׁמְעוּ** ³⁰ || **וְ** ³¹ || **יִשְׁמְעוּ** ³² || **וְ** ³³ || **יִשְׁמְעוּ** ³⁴ || **וְ** ³⁵ || **יִשְׁמְעוּ** ³⁶ || **וְ** ³⁷ || **יִשְׁמְעוּ** ³⁸ || **וְ** ³⁹ || **יִשְׁמְעוּ** ⁴⁰ || **וְ** ⁴¹ || **יִשְׁמְעוּ** ⁴² || **וְ** ⁴³ || **יִשְׁמְעוּ** ⁴⁴ || **וְ** ⁴⁵ || **יִשְׁמְעוּ** ⁴⁶ || **וְ** ⁴⁷ || **יִשְׁמְעוּ** ⁴⁸ || **וְ** ⁴⁹ || **יִשְׁמְעוּ** ⁵⁰ || **וְ** ⁵¹ || **יִשְׁמְעוּ** ⁵² || **וְ** ⁵³ || **יִשְׁמְעוּ** ⁵⁴ || **וְ** ⁵⁵ || **יִשְׁמְעוּ** ⁵⁶ || **וְ** ⁵⁷ || **יִשְׁמְעוּ** ⁵⁸ || **וְ** ⁵⁹ || **יִשְׁמְעוּ** ⁶⁰ || **וְ** ⁶¹ || **יִשְׁמְעוּ** ⁶² || **וְ** ⁶³ || **יִשְׁמְעוּ** ⁶⁴ || **וְ** ⁶⁵ || **יִשְׁמְעוּ** ⁶⁶ || **וְ** ⁶⁷ || **יִשְׁמְעוּ** ⁶⁸ || **וְ** ⁶⁹ || **יִשְׁמְעוּ** ⁷⁰ || **וְ** ⁷¹ || **יִשְׁמְעוּ** ⁷² || **וְ** ⁷³ || **יִשְׁמְעוּ** ⁷⁴ || **וְ** ⁷⁵ || **יִשְׁמְעוּ** ⁷⁶ || **וְ** ⁷⁷ || **יִשְׁמְעוּ** ⁷⁸ || **וְ** ⁷⁹ || **יִשְׁמְעוּ** ⁸⁰ || **וְ** ⁸¹ || **יִשְׁמְעוּ** ⁸² || **וְ** ⁸³ || **יִשְׁמְעוּ** ⁸⁴ || **וְ** ⁸⁵ || **יִשְׁמְעוּ** ⁸⁶ || **וְ** ⁸⁷ || **יִשְׁמְעוּ** ⁸⁸ || **וְ** ⁸⁹ || **יִשְׁמְעוּ** ⁹⁰ || **וְ** ⁹¹ || **יִשְׁמְעוּ** ⁹² || **וְ** ⁹³ || **יִשְׁמְעוּ** ⁹⁴ || **וְ** ⁹⁵ || **יִשְׁמְעוּ** ⁹⁶ || **וְ** ⁹⁷ || **יִשְׁמְעוּ** ⁹⁸ || **וְ** ⁹⁹ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁰⁰ || **וְ** ¹⁰¹ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁰² || **וְ** ¹⁰³ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁰⁴ || **וְ** ¹⁰⁵ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁰⁶ || **וְ** ¹⁰⁷ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁰⁸ || **וְ** ¹⁰⁹ || **יִשְׁמְעוּ** ¹¹⁰ || **וְ** ¹¹¹ || **יִשְׁמְעוּ** ¹¹² || **וְ** ¹¹³ || **יִשְׁמְעוּ** ¹¹⁴ || **וְ** ¹¹⁵ || **יִשְׁמְעוּ** ¹¹⁶ || **וְ** ¹¹⁷ || **יִשְׁמְעוּ** ¹¹⁸ || **וְ** ¹¹⁹ || **יִשְׁמְעוּ** ¹²⁰ || **וְ** ¹²¹ || **יִשְׁמְעוּ** ¹²² || **וְ** ¹²³ || **יִשְׁמְעוּ** ¹²⁴ || **וְ** ¹²⁵ || **יִשְׁמְעוּ** ¹²⁶ || **וְ** ¹²⁷ || **יִשְׁמְעוּ** ¹²⁸ || **וְ** ¹²⁹ || **יִשְׁמְעוּ** ¹³⁰ || **וְ** ¹³¹ || **יִשְׁמְעוּ** ¹³² || **וְ** ¹³³ || **יִשְׁמְעוּ** ¹³⁴ || **וְ** ¹³⁵ || **יִשְׁמְעוּ** ¹³⁶ || **וְ** ¹³⁷ || **יִשְׁמְעוּ** ¹³⁸ || **וְ** ¹³⁹ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁴⁰ || **וְ** ¹⁴¹ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁴² || **וְ** ¹⁴³ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁴⁴ || **וְ** ¹⁴⁵ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁴⁶ || **וְ** ¹⁴⁷ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁴⁸ || **וְ** ¹⁴⁹ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁵⁰ || **וְ** ¹⁵¹ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁵² || **וְ** ¹⁵³ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁵⁴ || **וְ** ¹⁵⁵ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁵⁶ || **וְ** ¹⁵⁷ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁵⁸ || **וְ** ¹⁵⁹ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁶⁰ || **וְ** ¹⁶¹ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁶² || **וְ** ¹⁶³ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁶⁴ || **וְ** ¹⁶⁵ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁶⁶ || **וְ** ¹⁶⁷ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁶⁸ || **וְ** ¹⁶⁹ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁷⁰ || **וְ** ¹⁷¹ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁷² || **וְ** ¹⁷³ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁷⁴ || **וְ** ¹⁷⁵ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁷⁶ || **וְ** ¹⁷⁷ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁷⁸ || **וְ** ¹⁷⁹ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁸⁰ || **וְ** ¹⁸¹ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁸² || **וְ** ¹⁸³ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁸⁴ || **וְ** ¹⁸⁵ || **יִשְׁמְעוּ** ¹⁸

I_3 frt forma mixta ex שבען (= 2×7) et שבעה

(sic 11MSS) || I4 l frt יְמוּזָה || I5^a l c 2MSS^{Ken} צִאוּ— ||^b 4MSS לָהֶן,

5 MSS אֲבִיהֶן, 3 MSS אֲחֵיהֶן || 16^a 70 et postea τα δε πάντα ἐτη ἐλθόν
210 (6^{MSS} 248) || ^b K וְיָרָא || ^c ins? וּבְנֵיהֶם || 17 70 + add.

[illegible]

שיר השירים

CANTICUM CANTICORUM.

- 1 ¹שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשֹׁלֵמָה:
- 2 ²וַיִּשְׁקֶנִי מִנְשִׁיקוֹת פִּיהוּ^b כִּי-טוֹבִים דְּדִידְךָ מִיָּין:
- 3 ³לְרִיחַ שְׁמִנֶיךָ טוֹבִים^a שֶׁמֶן תוֹרֵק^b שְׁמֶךָ עַל-כֵּן עֲלָמוֹת אֲהַבּוּךָ:
- 4 ⁴מִשְׁכְּנִי אַחֲרֶיךָ^a נְרוּצָה הִבִּיאֲנִי הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו^c
- נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בְּךָ נִזְכֶּרָה^d דְּדִידְךָ מִיָּין^e מִיִּשְׁרָיִם אֲהַבּוּךָ:
- 5 ⁵שָׁחֲרָה אָנִי וְנָאִיָּה בָּנוֹת יְרוּשָׁלַם
- כָּאֵהָלִי קָדָר כִּירֵעוֹת שְׁלֹמֹה:
- 6 ⁶אֶל-תִּרְאֵנִי שְׁאֲנִי שְׁחַחְרַחֲת שִׁשׁוֹפְתָנִי הַשֶּׁמֶשׁ
- בְּנִי אִמִּי נַחֲרוּ-בִי שְׁמֹנִי נִטְרָה אֶת-הַפְּרָמִים כְּרָמִי שְׁלִי
- [לֹא נִטְרָתִי:
- 7 ⁷הַגִּידָה לִּי שְׂאֵהָבָה נִפְשִׁי^a אֵיכָה תִרְעָה^a אֵיכָה תִרְבִּיץ בַּצֹּהְרִים
- שְׁלֹמֹה אֵתִיָּה כְּעַמִּיָּה^b עַל עֲדָרֵי חֲבֵרֶיךָ: ׀
- 8 ⁸אִם-לֹא תִדְעִי לָךְ הִיפָּה בְּנָשִׁים
- צֹא-יִלָּךְ בְּעֶקְבֵי הַצֹּאן וְרַעֲלִי אֶת-גְּדִיתֶיךָ^c עַל מִשְׁכְּנוֹת הָרָעִים: ׀
- 9 ⁹לְסִסְתִּי בִּרְכָבִי פָרָעָה דַּמִּיתֶיךָ רַעֲיָתִי:
- 10 ¹⁰נָאוּ לְחִילֶיךָ בַּתּוֹרִים צִוְּאֶךָ בַּחֲרוּזִים:
- 11 ¹¹תּוֹרֵי זֶהָב נַעֲשֶׂה-לָּךְ עִם נִקְרוֹת הַכֶּסֶף:
- 12 ¹²עַד-שֶׁהַמֶּלֶךְ בְּמִסְבּוֹ נִרְדִּי נָתַן רִיחוֹ:
- 13 ¹³צִרּוֹר הַמָּר וְדוּדִי לִי בֵּין שְׁדֵי יֵלִין:

Cp I, I sic M || 2 ^a 1 נִשְׁקֶנִי || ^b 1 פִּיהוּ || 3 ^{a-a} m cs dl, טו || 4 ^a טו +
 וְרִיחַ שְׁמִנֶיךָ מִכֶּל-טו || 4 ^a טו +
 בְּשָׁמִים cf 4, 10 || ^b frt 1 מוֹרֵק, ὁ ἐκκενωθὲν, v *effusum*; vel 1 תִּמְרוֹק || 4 ^a טו +
 נִשְׁכָּרָה || ^b 1 c s הִבִּיאֲנִי || ^c 1 c s חֲדָרֶךָ, sing etiam ὁ || ^d prps נִשְׁכָּרָה ||
 e-e add; cf mtr || 5 1 שְׁלֹם (שְׁלֹם) || 6 ° add, cf mtr || 7 ^{a-a} m cs dl ||
^b 1 כְּעַמִּיָּה vel c s s כְּעַמִּיָּה || 8 ° add, cf mtr || 9 sic Occ, Or לְסוֹסְתִי ||
 prps לְסוֹסְתִי || 12 1 frt נִרְדִּי.

- 14 אֲשַׁלֵּל הַכֶּפֶר וְדוּדִי לִי בְּכַרְמִי עֵין גִּדִּי: ם
 15 הִנֵּךְ יָפָה רַעֲיָתִי הִנֵּךְ יָפָה עֵינֶיךָ יוֹנִים:
 16 הִנֵּךְ יָפָה דוּדִי אֶף נָעִים^a אֶף-עֲרֻשָׁנוּ רַעֲנָנָה^b:
 17 קָרוֹת בְּתִינוּ^a אֲרָזִים רְחִיטָנוּ^b בְּרוֹתִים:
 2 אֲנִי חֲבַצֶּלֶת הַשָּׂרֹז שׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים:
 2 בְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹתִים בֵּן רַעֲיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת:
 3 כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיָּעַר בֵּן דוּדִי בֵּין הַבָּנִים
 בְּצִלּוֹ חֲמֻמָּתִי וַיִּשְׁבַּתִּי וּפְרִיז מְתוֹק לַחֲכִי:
 4 הִבִּיאֲנִי אֶל-בֵּית הַיָּוֵן וְדִגְלוּ עָלַי אֲהַבָּה:
 5 סִמְכוּנִי^a בְּאִשִּׁישׁוֹת^b רַפְּדוּנִי^d בְּתַפּוּחִים^d
 כִּי-חִוֵּלַת אֲהַבָּה אֲנִי:
 6 שְׁמַאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי וַיְמִינוּ תַּחֲבֻקְנִי:
 7 הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בָּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצַבָּאוֹת אֹז בְּאֵילוֹת הַשָּׁדָה
 אִם-תַּעֲרִירֶנּוּ וְאִם-תַּעֲזֹרְרֶנּוּ אֶת-הָאֲהַבָּה^a עַד שְׁתַּחֲפֹץ: ם
 8 קוֹל דוּדִי הִנֵּה-זֶה בָּא
 מְדַלֵּג עַל-תְּהָרִים מְקַפֵּץ עַל-הַגְּבָעוֹת:
 9 דוֹמָה דוּדִי לְצִבִּי אֹז לְעֶפֶר הָאֵילָּים^a
 הִנֵּה-זֶה עוֹמֵד^b אַחֵר בְּתֵלָנוּ
 מִשְׁנֵיתוֹ מִן-תַּחֲלֹנוֹת מִצִּיץ^d מִן-הַחֲרָקִים:
 10 עֲנָה דוּדִי וְאָמַר לִי קוֹמִי לִךְ רַעֲיָתִי^b יַפְתִּי וְלִכִּי-לֶךְ:
 11 כִּי-הִנֵּה הִסְתָּר עֲבָר הַגֶּשֶׁם חָלַף הַלֶּךְ לֹז: [בְּאַרְצִנוּ:
 12 הַנִּצָּנִים נִרְאוּ בְּאֶרֶץ אֶת הַזִּמְרִי הַגִּיעַ^a וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע
 13 הַתְּאֵנָה חֲנֻטָּה פָּנִיהָ וְהַגְּפָנִים סִמְדָּר^a נָתַנוּ רִיחַ
 קוֹמִי לִכִּי^b רַעֲיָתִי יַפְתִּי וְלִכִּי-לֶךְ: ם

15 ^{oo} m cs dl? || 16 ^{a-a} m cs dl? || ^b ⑥ σύσκιος v *floridus* S רציפא ||
 17 ^a 1 c S ביתנו || ^b ⑧ c nonn MSS רחיטנו, 1 c Q רחיטנו || Cp 2,
 3 MS^B תמדתי || 4 1 עליו || 5 ^a 1 סמכני || ^b sic 1, ⑧ באשישות || ^c 1 רפדני ||
^d 1 בתפוחים || ^{c-c} add, cf mtr et 5,8 || v 7 m cs frt 1
 השבעתי אתכם בנות באילות השדה
 אם תעירו את האהבה עד שתחפץ
 7 ^a prps c ⑤ אהבה || 9 ^{a-a} dl, cf v 17 || ^b sic Occ, Or עמד, >⑥^B || ^c prps
 + || ⑥^c יונתי + || ^b ⑤ extra mtr (vel dl?) || ^d prps אציץ || 10 ^{a-a} Q הסתיו (השתו) || ^b mlt MSS והלך || 12 ^{a-a} m cs dl ||
 יונתי + || 13 ^a m cs dl? || ^b 1 c Q לך || ^c ⑥ יונתי.

14 יִזְנֹתִי בְּחִנּוֹי הַסֵּלַע בְּסֹתֵר הַמְּדִרָה
 הָרֹאֵינִי אֶת-מְרֹאֵיךְ הַשָּׁמַיִם אֶת-קוֹלְךָ
 כִּי-קוֹלְךָ עָרֵב וּמְרֹאֵיךָ^b נְאוּהָ: ׀
 15 אֶחְזוּ-לִנִּי שְׁעִלִים שְׁעִלִים קַטְנִים
 מִחֻבְלִים כְּרָמִים וּכְרָמֵינוּ סְמֹדִר:
 16 דוּדִי לִי וְאֲנִי לָו הִרְעָה בְּשׁוֹשְׁנִים:
 17 עַד שְׁיִפּוֹחַ הַיּוֹם וְנָסוּ^a הַצִּלְלִים
 ׀ סב דְּמַה-לָּךְ דוּדִי לְצִבִּי^b
 אִזְּ לַעֲפָר הָאֵילִים עַל-הָרִי בְּתֹרֶד:^d ׀
 3 1 עַל-מִשְׁכְּבִי בְּלִילֹת בִּקְשָׁתִי אֶת שְׁאֵהְבָה נִפְשִׁי בְּקִשְׁתִּי
 2 אֶקְוֶמָה נָא וְאֶסֹבְבָה בְּעִיר בְּשׁוֹקִים וּבְרַחְבוֹת
 אֶבְקֹשָׁה אֶת שְׁאֵהְבָה נִפְשִׁי בְּקִשְׁתִּי וְלֹא מִצְאָתִיו:
 3 מִצְאוֹנִי הַשְּׁמֵרִים הַסִּבְּבִים בְּעִיר אֶת שְׁאֵהְבָה נִפְשִׁי רְאִיתָם:
 4 כַּמַּעֲט שֶׁעָבַרְתִּי מֵהֶם עַד שֶׁמִּצְאָתִי אֶת שְׁאֵהְבָה נִפְשִׁי
 אֶחְזָתִיו וְלֹא אֶרְפָּנוּ^a
 ׀ עַד-שֶׁהִבֵּאתִיו אֶל-בֵּית אִמִּי וְאֶל-חֹדֶר הַזֹּרְתִּי:^b
 5 הַשְּׁבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּעֶבְאוֹת אִזְּ בְּאֵילֹת הַשָּׁדָה
 אִם-תִּעֲרֹוּ וְאִם-תִּעֲזָרְרִי אֶת-הָאֵהְבָה עַד שֶׁתִּחַפֵּן: ׀
 6 ׀ מִי זֹאת^a עָלָה מִן-הַמְּדִבְרָ בְּתִימְרוֹת^b עֵשֶׂן
 מִקְטֶרֶת מֵר וּלְבוּזָה מִכָּל אֶבְקַת-רוֹכֵל:
 7 הִנֵּה מִטָּתִי שֶׁלְשִׁלְמָה שְׁשִׁים גְּבָרִים סָבִיב לָהּ מִגְּבֵרֵי יִשְׂרָאֵל:
 8 כָּלֵם אֶחָדִי חָרֵב מִלְמָדִי מִלְחָמָה
 אִישׁ חָרְבוּ עַל-יִרְכּוֹ מִפֶּחֶד בְּלִילֹת: ׀
 9 אֶפְרִיזֹן עָשָׂה לִי הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מַעֲצֵי הַלְבָנוֹן:
 10 עֲמוּדָיו עָשָׂה כֶסֶף רִפְדָתוֹ זָהָב
 ׀ מִרְכָּבוֹ אֶרְנָמָן תּוֹכּוֹ רְצוּף אֵהְבָה^b מִבְּנוֹת יְרוּשָׁלַם:

14 ^a pl MSS הַשָּׁמַיִם, Var^G etiam הַשָּׁמַיִם || ^b 1 c K ומְרֹאֵיךְ; Q mlt
 MSS ומְרֹאֵךְ || 17 ^a 1 c 8 וְנָסוּ || ^{b-b} frt 1 לְצִבִּי || cf 8, 14 ||
^c Var^G אֶל || ^d prps בְּשָׁמַיִם ut 8, 14 || Cp 3, 1 ° add cf mtr et cf 2 || 2 sic
 Occ, Or ואֶסֹבְבָה || 3 ex 5, 7, frt 1 מִצְאָתִי || 4 ^a frt ins נִפְשִׁי || 5
^{b-b} dl, ex 8, 2 || v 5 frt dl, ex 2, 7 || 6 ^{a-a} 1 מִהֲזֹאת || ^b 20 MSS כתִּמְרַת (sing
 ? cf Vrs), 1 בְּתִימְרוֹת || 7 ° m cs dl || 9 ° m cs dl aut שְׁלֹמֹה ||
 10 ^{a-a} trsp post אֵהְבָה || ^b 1 הַבָּנִים || ^{c-c} dl, cf ad 11.

11 צֹאנָהּ^b וְרֹאֵינָהּ^c בְּנוֹת צִיּוֹן^d בְּמֶלֶךְ שְׁלֹמֹה^e

בַּעֲטָרָה שֶׁעָטְרָהּ לֹא אָמוֹ^f בְּיוֹם חֲתָנָתָו וּבְיוֹם שְׂמֹחַת לְבוֹי^g ׀

4 הִנֵּךְ יָפָה רַעֲיָתִי^a הִנֵּךְ יָפָה^a עֵינֶיךָ יוֹזִים^b מִבָּעַד לְצַמְתְּךָ^b

שַׁעֲרֶךָ^c כַּעֲדָר הָעֲזִים שֶׁגָּלְשׁוּ^d מִתֵּר גִּלְעָד^d׃

2 שִׁנִּיךָ^e כַּעֲדָר הַקְּצוּבוֹת שֶׁעָלוּ מִן־הַרְחֻצָּה^a

שֶׁכֶּלֶם מִתְאַיְמוֹת וְשִׁכְלָה^b אֵין בָּהֶם׃

3 כְּחוֹט הַשָּׁנִי שִׁפְתוֹתֶיךָ וּמִדְבָּרְךָ נְאוּה

כִּפְלַח הָרִמּוֹן רִקְתָּךְ מִבָּעַד לְצַמְתְּךָ׃

4 כִּמְנַדֵּל דָּוִיד צֹאֲרֶךְ בָּנוֹי לְתַלְפִּיזֹת^a

אַלֶּף הַמִּגֵּן תָּלוּי^b עָלָיו כֹּל שְׁלֹטֵי הַגְּבָרִים׃

5 שִׁנִּי^a שְׁרִיךְ כֶּשֶׁנִי עֶפְרַיִם^b תְּאוֹמֵי צִבְיָה^c הָרָעִים בְּשׂוֹשָׁנִים^c׃

6 עַד שִׁיפּוֹת הַיּוֹם וְנָסוּ הַצִּלְלִים

אַלְךָ לִי אֶל־הַר הַמּוֹר וְאֶל־גִּבְעַת הַלְבוֹנָה׃

7 כָּלֶךְ יָפָה רַעֲיָתִי וַיּוֹם אֵין בָּךְ׃ ׀

8 אֲתִי^a מִלְבָּנוֹן כֶּלֶה אֲתִי^b מִלְבָּנוֹן תְּבֹאִי

תְּשׁוּרִי מֶרֶאשׁ אֲמָנָה מֶרֶאשׁ שְׁנִיר וְחֶרְמוֹן

מִמַּעֲנוֹת אֲרִיזֹת מִהַרְרֵי גְמָרִים׃ [מִצִּוּרֶיךָ׃

9 לִבִּבְתִּי אַחֲתִי כֶלֶה^a לִבִּבְתִּי^b בָּאֲחֶךָ מַעֲיִנֶךָ בָּאֲחֶךָ עֲנֹק^d

10 מִה־יָפוּ דָדֶיךָ אַחֲתִי כֶלֶה^a מִה־טָבוּ דָדֶיךָ מִיּוֹן

וְרִיחַ שְׁמִנֶיךָ מִכָּל־בְּשָׂמִים^b׃

11 נָפֶת תִּטְפֶּנָּה שִׁפְתוֹתֶיךָ כֶלֶה^a דְּבִשׁ^b וְחֶלֶב תַּחַת לְשׁוֹנְךָ

וְרִיחַ^c שְׁלֹמֹתֶיךָ כְּרִיחַ לְבָנוֹן^d׃ ׀

12 גֵּן נָעוֹל אַחֲתִי כֶלֶה גֵּל^b נָעוֹל^c מַעֲיֵן חֲתוּם׃

II ^a ins e v Io בנות ירושלם || ^b Var^M c 8 צֹאנָה || ^c Var^B וְרֹאֵינָהּ || ^{d-d} dl ביום || ^f m cs dl aut בנות ירושלם צאנה | וראינה במלך || ^e m cs dl; 1 || ^g Cp 4, 1 ^{a-a} m cs dl || ^{b-b} m cs dl (e v 3) || ^c Var^G שַׁעֲרֶךָ || ^{d-d} l c ca IoMSS 6 ut 6,5 || 2 ^a sic B-Asch, B-Napht Var^M הַרְחֻצָּה || ^b Var^M שכלה || 3 Var^M ומדברריך || 4 ^a l לתליות || ^{c-c} dl, ex 2,16 || cf Gn 27,3 || ^b frt dl m cs || 5 ^a dl || ^b MS^{Hill} עֶפְרַיִם || ^c sic 8; pl MSS Edd שניר || 6 ^o dl, cf 2,17 || 8 ^a l c אֲתִי אֲתִי || ^b l אחתי || ^c sic 8; pl MSS Edd עֲנֹק || 9 ^{a-a} add cf mtr || ^b sic Occ, Or לכבתיני || ^c Q בְּאֲחֶת || ^d Var^M עֲנֹק, frt dl || Io ^a m cs dl || ^{b-b} trsp in v II || II ^a dl m cs || ^b dl frt m cs || ^c dl m cs || ^d ins e v Io וְרִיחַ שְׁמִנֶיךָ מִכָּל־בְּשָׂמִים || v 12 trsp frt post v 15 || ^a mlt MSS ג maj || ^b l c mlt MSS 6 טט || ^c dl m cs.

13^a שְׁלַחֲיָךְ^a פָּרְדָם רְמוּזִים עִם^b פְּרֵי מִגְדִּים^c כְּפָרִים עִם־גִּרְדִּים:

14 גִּרְדֵּי וְכִרְפָם^a קָנָה וְקִנְמוֹן עִם כָּל־עֵצִי לְבוֹנָה

^b מֶרֶץ וְאֶהְלוֹת עִם כָּל־רֹאשֵׁי בָשָׂמִים:

15^a מִעֵינַי גִּלְגִּים^a בָּאָר מִיָּם חַיִּים וְגִזְלִים^b מִן־לִבְנוֹן:

16 עֲוִירֵי צִפּוֹן וּבֹאֵי תִימָן

הַפִּיחֵי גִנִּי יִזְלוּ בְשָׁמִיר

יָבֵא דוּדִי לִגְנוֹ וְיֹאכַל פְּרֵי מִגְדֵּיו:

5^a בָּאתִי לִגְנִי^a אֶחְתִּי כָלָה^b אֶרְיִתִּי מוֹרִי עִם־בָּשָׁמִי

אֶכְלֵתִי יַעֲרִי עִם־דְּבָשִׁי שְׁתִּיתִי יַיִנִי עִם־חֶלְבִי

אֶכְלוּ רָעִים שְׁתֵּי וְשָׁכְרוּ דוּדִים: ׀

2^a אֲנִי יֹשֶׁנָּה^a וְלִבִּי עָר קָוָל וְדוּדִי דוּפֶק

פֶּתַח־חַיִּלִּי אֶחְתִּי רַעֲיִתִי יִזְנֵתִי תִמְתִּי

שָׂרָאשִׁי^b גִּמְלָא־מָל קִנְצוֹתִי רְסִיסִי^d לִילָה:

3 פִּשְׁטָטִי אֶת־כְּתָנִתִּי אֵיכָכָה אֶלְבָּשָׁנָה

רַתְּצֵתִי אֶת־רִגְלִי אֵיכָכָה אֶטְנַפִּם:

4 דוּדִי שָׁלַח יָדוֹ מִן־הַחֹר^a וּמַעֲי הָמוּ עָלָיו^b:

5 קָמַתִּי אֲנִי לִפְתָּח לְדוּדִי^a וְיָדִי גִטְפוֹ־מֹזֶר

וְאַעֲבֹעֵתִי מֹזֶר עָבֵר^b עַל כַּפּוֹת הַמִּנְעוּל^b:

6 פֶּתַח־חַיִּי אֶי לְדוּדִי וְדוּדִי תִמַּק עָבֵר נִפְשִׁי יֵצֵאָה בְּדַבְרוֹ־

בְּקִשְׁתִּיהוּ וְלֹא מִצְאֲתִיהוּ קִרְאֲתִיו וְלֹא עָנְנִי:

7 מִצְאֲנִי הַשְּׂמֵרִים הַסִּבְכִּים בְּעִיר הַכּוֹנֵי פִצְעוֹנִי

גִּשְׂאוֹ אֶת־רִידִי מִעָלִי שְׁמֵרֵי הַחֲמוֹת:

8 הַשְׁבַּעֲתִי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם^a אִם־תִּמְצְאוּ אֶת־דוּדִי

מִה־תִּגִּידוּ לוֹ^b שְׁחוּלַת אֶהְבֶּה אֲנִי:

9 מִה־דוֹדֶךָ מִדּוֹד הִיפָּה בְּנָשִׁים

13^a prps לְחִיִּיךְ || ^b ins כָּל־ || ^{c-c} add, cf mtr || 14^a dl || ^{b-b} frt dl || ^c ins
וְכִרְפָם || 15^{a-a} frt l || ^b Var^M וְגִזְלִים || ^c huc trsp frt v 12 || Cp 5, 1^a prps
לִנְנִי || ^b dl || ^c l c וְשֵׁנוֹ שְׁטוֹ || 2^a Var^B יִשְׁיָנָה || ^b pl MSS sine Dag || ^c Var^M
בְּדִלָת || ^b sic sine Dag, l קִנְצוֹתִי || ^d melius רִשִׁישִׁי || 4^a prps ins || ^b sic
Hill, l c mlt MSS Edd עָלִי, prps ins e v 6 בְּדַבְרוֹ et l versum:

דוּדִי שָׁלַח יָדוֹ מִן הַחֹר בְּדִלָת

וּמַעֲי הָמוּ עָלִי נִפְשִׁי יֵצֵאָה בְּדַבְרוֹ

5^a dl m cs, prps ins הַמִּנְעוּל || ^{b-b} prps dl cf ^a || 6^a dl, cf v 4 || 7^a frt
dl m cs || 8^{a-a} l m cs בְּנוֹת || ^b l m cs לְדוּדִי.

מה-דודך מדוד שפכה השבעתנו:

¹⁰ דודי צה ואדום דגול מרכבה: ם

¹¹ ראשו בתם פז קנצותיו^b תלתלים^c שחרות כעורב:

¹² עיניו כיונים על-אפיקי מים

רחצות בחלב ושבות על-מלאת:

¹³ לתיו^a כערוגת^b הבשם מגדלות^c מרקחים^d

שפתותיו שושנים נטפות מור עבר:

¹⁴ ידיו גלילי זהב ממלאים בתרשיש

מעיו עשת שן מעלפת ספירים:

¹⁵ שוקיו עמודי שש מיסדים על-אדני-פז

מראהו בלבנון בחור כארזים:

¹⁶ חכז ממתיקים וכלז מחמדים

זה דודי וזה רעי בגות ירושלם: ם

6 ¹ אנה הלך דודך היפה בנשים

אנה פנה דודך ונבקשנו עמך:

² דודי ירד לגזו לערוגת^a הבשם

^b לרעות בגנים^b וללקט שושנים:

³ אני לדודי ודודי לי הרעה בשושנים: פ

⁴ יפה את רעיתי בתרצה^a נאנה בירושלם ^bאימה בגדנלות^b:

⁵ הסבי^a עיניך מנגדי שהם הרהיבני

^b שעריך כעדר העזים שגלשו מן-הגלעד:

⁶ שניך כעדר הרחלים שעלו מן-הרחצה

שכלם מתאימות ושכלה אין בהם:

⁷ כפלח הרמון רקתך מבעד לצמדתך:

⁸ ששים המה^a מלכות ושמים פילגשים ^bהעלמות אין מספר^b:

⁹ אחת היא יונתי^a תמתי

אחת היא לאמה ברה היא לילדתה

קנצותיו¹ sine Dag, ¹ Var^M ופז² || ^a m cs l c 11 || השבעתנו³ ⁹ l m cs dl || ^c prb l 1 || דלתיו⁴ || ^a 13 || לתיו⁵ || ^b l c pl MSS 13 || כערוגת⁶ || ^c neohbr || חנו⁷ || ^a 16 prps || אדיר⁸ || ^a 15 prps || מרקחים || ^d sic B-Asch, B-Napht || ^a 16 prps || ^a 30MSS || לערוגת⁹ || ^{b-b} prps || לראות בגנים || ^a 4 prps dl (?) || ^{b-b} m || ^a 5 || ^a Var^{BM} || הסבי || ^a 5b—7 ex 4,1b. 2. 3b || ^a 8 prps || לשלמה || ^{b-b} m cs dl || ^a 9 m cs ins || אחת היא ||

ד רְאוּהָ בָנוֹת וַיֵּאשְׁרוּהָ מַלְכוֹת וּפִילָגְשִׁים^b וַיִּהְיוּ לָלוּהָ:
 10^a מִי־זֹאת^a הַנִּשְׁקָפָה כְּמוֹ-שָׁחַר יָפָה כְּלָבָה
 בָּרָה כַחֲמָה אִימָה כְּגִדְּלוֹת^b:
 11 אֶל-גִּנֹּת אֲגוֹז יִרְדְּתִי לִרְאוֹת בְּאֲבִי הַנַּחֲל
 לִרְאוֹת הַפְּרָחַה הַגֶּפֶן הַנָּצוּי הָרִמְּגִים:
 12^a לֹא יִדְעֵתִי נַפְשִׁי שָׁמַתְנִי^a מִרְכָּבוֹת עַמִּי^a גְּדִיב^b:
 7^a שׁוּבִי^a שׁוּבִי^a הַשְׁוֹלְמוֹת שׁוּבִי^a שׁוּבִי^a וְנִחְזֶה-בְּךָ
 מִה־תִּחְזוּ בַשְׁוֹלְמוֹת כְּמַחֲלַת^b הַמַּחֲגִּים^c:
 2^a מִה־יָפוּ פַעֲמוֹךְ בְּנִעְלִים בֵּת-גְּדִיב
 חֲמוּקֵי יִרְכֹּךְ כְּמוֹ^a חֲלָאִים מַעֲשֶׂה^b יְדֵי אֲמֹן^c:
 3^a שָׁרְרֶךָ^a אֲנִן הַסֹּהֶר^b אֶל־יִחְסֹר הַמִּזְג
 בְּסַגֶּךָ עֲרַמַת חֲטִים סוּגָה בַשְׁוֹשָׁנִים:
 4^a שִׁנִּי^a שְׁרִיךְ כִּשְׁנֵי עֶפְרַיִם^b תִּאֲמִי צְבִיָּה:
 5^a צִוְּאָרְךָ כְּמִגְדַל הַשֹּׁן
 עֵינֶיךָ בְּרָכוֹת בְּחֻשְׁבֹּן עַל-שַׁעַר בֵּת-רַבִּים
 אַפְךָ כְּמִגְדַל הַלְּבָנוֹן צוּפָה פָּנֶי דָמָשֶׁק:
 6^a רֹאשֶׁךָ עָלֶיךָ כְּכַרְמֶל^a וְדִלְתָ^b רֹאשֶׁךָ כְּאַרְנָמָן מֶלֶךְ אֲסוּר בְּרֹהֲטִים:
 7^a מִה־יָפִית וּמִה־נִּעְמָת אֲהַבָּה^a בַּת־עֲנוּגִים^b:
 8^a זֹאת קוֹסְמֶתְךָ דִּמְתָּה לְתָמָר וְשְׁרִיךְ לֹא־שָׁכְלוֹת:
 9^a אֲמַרְתִּי אֶעֱלֶה בְּתָמָר^a אֲחֻזָּה בְּסִנְסִנוּי
 וַיְהִי-גֵא שְׁרִיךְ כְּאֲשַׁכְּלוֹת^b הַגֶּפֶן^c וְרִיחַ אַפְךָ כַּתְּפוּחִים:
 10^a וְחֲלָךְ כִּיִּין הַטּוֹב^a הוֹלֵךְ לְדוּדֵי^b לְמִישְׁרַיִם^a וְדוֹבֵב שִׁפְתֵי יִשְׁנִים:
 11^a אֲנִי לְדוּדֵי וְעָלִי תִשׁוּקְתּוֹ:
 12^a לִבָּה דוּדֵי נִצָּא הַשֹּׁהַ נְלִינָה בַּכְּפָרִים:
 13^a נִשְׁפִּימָה לְכַרְמִים נִרְאָה אִם-פְּרָחַה הַגֶּפֶן

9^b m cs dl? || 10^{a-a} prps dl || ^b prps כְּנִגְל = plan Mars || 12^{a-a} prps
 (עֲמִינֶדֶב טוּ עֲמִינֶדֶב || ^b dl, ex 7,2 (pl MSS et Hill) מְרַהֵב בֵּת עַמִּי
 Cp 7, 1^a prps שְׁבִי, sed recte שׁוּבִי || ^b l c ca 50MSS || ^c prps c טו
 שָׁרְרֶךָ || 3^a prps אֲמֹן || ^c 8 || מַעֲשִׂי || ^b sic Occ, Or || 2^a m cs dl || 1? || 1 || המִּחְגִּים
 1 || שְׁרִיךְ || ^b prps הַסֹּהֶר, cf סִתְרַת Est 1,6 || 4^a dl || ^b MS^{Hill} || עֶפְרַיִם || 5^a ins
 || 1 || כְּכַרְמֶל || ^b l c 3 || אֲהַבָּה || 7^a || 1 || ^b dl || 5 || 6^{a-a} m cs dl cf 5 || 6 || רֹאשֶׁךָ עָלִיו כְּכַרְמֶל
 || 8 || בֵּת תַּעֲנוּגִים || 8 || m cs dl || 9^a || בְּתָמָר || ^b Var^M || כֹּאשׁ || ^c dl m
 cs || 10^{a-a} m cs dl || ^b prps לְחֻכִּי || 12 prps בַּכְּפָרִים cf 13^a || 13^a prps dl.

פֶּתַח הַסֶּמֶדֶר הַנָּצוּ הָרְמוּנִים

^bשֵׁם אֶתֶן אֶת־דָּרִי לָךְ:

¹⁴הַדּוֹדָאִים נָתַנּוּ־רִיחַ וְעַל־פֶּתַח־נֹז כָּל־מִגְדִּים

חֲדָשִׁים גַּם־יִשְׁגִּים דּוֹדִי צִפְנֹתִי לָךְ:

⁸מִי יִתְנֶנָּה כָּאֵחַ לִי יוֹנֵק שָׂרִי אִמִּי

אֲמַצְאָה בַּחוּץ אֲשַׁקֶּה גַם לֹא־יָבוֹז לִי:

²אָנֹה־נָךְ אֲבִיאָךְ^b אֶל־בֵּית אִמִּי תִלְמָדְנִי

אֲשַׁקֶּה מִיָּין הָרֶקֶת מַעֲסִים רַמְנִי^d:

³שָׁמַלְוֹ תַּחַת רַאשִׁי^a וַיִּמְנֹו תַּחֲבֻקְנִי:

⁴הַשֹּׁבְעָתִי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם

מִה־תַּעֲרִוּוּ וּמִה־תַּעֲרֹוּ אֶת־הָאֲהָבָה^b עַד שֶׁתַּחֲפֹץ: ם

⁵מִי זֹאת עָלָה מִן־הַמִּדְבָּר מִתְרַפֶּקֶת עַל־דּוֹדָהּ

תַּחַת הַתְּפוּיֹת עוֹרֶרְתִּיהָ^a שָׁמָּה חִבְלָתָהּ^b אִמָּךְ^c ^dשָׁמָּה חִבְלָהּ

⁶שִׁימְנִי כַחוֹתֶם עַל־לֶבֶךְ כַחוֹתֶם^a עַל־זִרְעֶךָ

כִּי־עֲזָה כַמֹּנֹת אֲהַבָּה קָשָׁה כַשְׂאוֹל קִנְיָה

רִשְׁפִּיהָ רִשְׁפִּי^b אֵשׁ שִׁלְהִבְתִּיהָ^c:

⁷מִים רַבִּים^a לֹא יוּכְלוּ לַכְבוֹת אֶת־הָאֲהָבָה^b וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטְפוּהָ

אִם־יִתֵּן אִישׁ אֶת־כָּל־הוֹן בֵּיתוֹ בְּאֲהָבָה^c בּוֹז וּבּוֹזוֹ לּוֹ: ם

⁸אֲחוֹת לָנוּ קִטְנָה וְשָׁנִים אֵין לָהּ

מִה־נַּעֲשֶׂה לְאַחוֹתֵנוּ^a בַּיּוֹם^b שִׁידְבַּר־בָּהּ:

⁹אִם־חֲזוּמָה הִיא נִבְנָה עָלֶיהָ^a טִירַת כֶּסֶף^a

וְאִם־דִּלְתָּהּ הִיא נַעֲזוּר^b עָלֶיהָ לּוֹחַ אֲרוֹז^c:

¹⁰אֲנִי חֲזוּמָה וְשָׂרִי כַמִּגְדָּלוֹת^a

אִז הִיִּתִּי בְעֵינָיו^b כַּמוֹצֵאת^c שָׁלוֹם: ם

13 ^{b-b} dl m cs || 14 פֶּתַח־נֹז || Cp 8, 1 > 8 || 2 ^a sic B-Asch, B-Napht
רְמוּנִים || ^b m cs dl || ^c dl, 1 c 8 || וְאֵל תָּדַר הוֹרֵתִי || cf 3,4 || ^d 1 c mlt MSS
|| v 3 add ex 2,6 || ^a mlt MSS לְרֹאשִׁי || v 4 add, cf 2,7 || ^a sic B-Napht, B-Asch
1, תַּחֲבֻקְנִי || ^b Edd nonn c 8 || עוֹרֶרְתִּיהָ || 5 ^a 1 || הָאֲהָבָה || ^b prps תַּעֲרִוּוּ
	6 ^a prps		יִלְדָּתָהּ		1, יִלְדָּתָהּ		^c Var^B c 8		אִמָּךְ		1		חִבְלָתָהּ	
	^b Var^M sine Dag		^c sic B-Asch; 1 c B-Napht et mlt MSS		כַּצְמִיד									
	אֶת הָאֲהָבָה		dl, לַכְבוֹתָהּ		1		^{b-b}		7 ^a m cs dl		שִׁלְהִבְתִּיהָ		praem, שְׁלֵהֲבַת יָהּ	
	^c prps dl m cs		8 ^a nonn MSS לְאַחוֹתֵנוּ		^b Var^G		בַּיּוֹם		9 ^{a-a} frt m cs					
dl		כֶּסֶף		1		טִירָה		^b prps 1		נַעֲזוּר		^c frt m cs dl		10 ^a dl c 8
	בְּעֵינָיו		^c prps כַּמוֹצֵאת		ut Var^{BJ}.									

וְקָנֹתִי מִהַנּוֹת לְאִישׁ כִּי אָמַרְתִּי יֵשׁ-לִי תַקְוָה גַם הָיִיתִי הַלֵּילָה^b
 לְאִישׁ וְגַם יָלַדְתִּי בָנִים: ¹³ הִלָּתָן וַתִּשְׁכַּרְנָה עַד אֲשֶׁר יִגְדְּלוּ הִלָּתָן
 תַּעֲזֹנָה לְבִלְתִּי הָיוֹת לְאִישׁ אֵל בְּנֹתִי כִי-מֶר-לִי מְאֹד מִכֶּם כִּי-
 יֵצֵאה בִי יַד-יְהוָה: ¹⁴ וַתִּשְׁלָנָה קוֹלָן וַתִּבְכִּינָה עוֹד וַתִּשָּׂק עֲרֹפָה
 לַחֲמוּמָתָהּ וְרוֹת דָּבָקָה בָּהּ: ¹⁵ וַתֹּאמֶר הִנֵּה שָׁבָה יְבֻמָּתְךָ אֶל-עַמָּה
 וְאֶל-אֱלֹהֶיהָ שׁוּבִי אַחֲרֵי יְבֻמָּתְךָ: ¹⁶ וַתֹּאמֶר רות אֶל-תַּפְנְעֵי-בִי
 לְעֹזְבֶיךָ לְשׁוּב^b מֵאַחֲרֶיךָ כִּי אֶל-אֲשֶׁר^c תֵּלְכִי אֵלָיו וּבְאִשֶּׁר תִּלְיִנִי אֵלָיו
 עִמָּךְ עִמִּי וְאֶל־הֵיךְ אֱלֹהֵי: ¹⁷ בְּאִשֶּׁר תָּמוּתִי אָמוּת וְשֵׁם אֲקָבֶר כֹּה
 יַעֲשֶׂה יְהוָה לִי וְכֹה יִסֹּף כִּי הַמּוֹת וּפְרִיד בִּינִי וּבִינְךָ: ¹⁸ וַתֵּרָא כִי-
 מִתְאַמְצָת הִיא לָלֶכֶת אִתָּה וַתַּחְדֹּל לְדַבֵּר אֵלֶיהָ: ¹⁹ וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶם^a
 עַד-בּוֹאָנָה בֵּית לָחֶם^b וַיְהִי כְּבֹאָנָה בֵּית לָחֶם^b וַתֵּהֶם כָּל-הָעִיר
 עֲלֵיהֶן וַתֹּאמְרָנָה^d הִנֵּאתָ נַעֲמִי: ²⁰ וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶן אֶל-תִּקְרָאנָה לִי
 נַעֲמִי קְרָאנִי לִי מָרָא כִי-הִמָּר שָׂדֵי לִי מְאֹד: ²¹ אֲנִי מְלָאָה הִלְכָתִי
 וְרִיקָם הֵשִׁיבֵנִי יְהוָה לָמָּה תִקְרָאנָה לִי נַעֲמִי וַיְהִי עַנָּה בִּי וְשָׂדֵי
 הָרַע-לִי: ²² וַתָּשָׁב נַעֲמִי וְרוֹת הַמּוֹאָבִיָּה כָּל־תָּהָה עִמָּה הַשָּׁבָה^a מִשְׁדֵּי^b
 מוֹאָב וְהָמָּה בָּאוּ בֵּית לָחֶם בַּתְּחִלַּת קִצִּיר שְׁעָרִים:

2 ¹ וַיִּלְנְעֵמִי מִיָּדָה לְאִישָׁה אִישׁ גִּבּוֹר חָיִל מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ וְשִׁמּוֹ
 בָּעֵז: ² וַתֹּאמֶר רות הַמּוֹאָבִיָּה אֶל-נַעֲמִי אֲלֵכָה-נָא הַשָּׂדֶה וְאֶלְקָטָה
 בַּשִּׁבָּלִים אַחֲרֵי אֲשֶׁר אֲמַצֵּא-חֵן בְּעֵינָיו וַתֹּאמֶר לָהּ לְכִי בָתִּי: ³ וַתֵּלֶךְ
 וַתִּבּוֹא^a וַתִּלְקָט בַּשָּׂדֶה אַחֲרֵי הַקִּצְרִים וַיִּקֶּר מִקְרָהָ חֲלָקַת הַשָּׂדֶה^b
 לְבָעֵז אֲשֶׁר מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ: ⁴ וְהִנֵּה-בָעֵז בָּא מִבֵּית לָחֶם וַיֹּאמֶר
 לְקוֹצְרִים יְהוָה עִמָּכֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יְבָרְכֶךָ יְהוָה: ⁵ וַיֹּאמֶר בָּעֵז לְנַעֲרָה
 הַנֹּצֵב עַל-הַקּוֹצְרִים לָמִי הַנַּעֲרָה הִזָּאת: ⁶ וַיַּעַן הַנַּעֲרָה הַנֹּצֵב עַל-
 הַקּוֹצְרִים וַיֹּאמֶר^a נַעֲרָה מוֹאָבִיָּה^a הִיא הַשָּׁבָה^b עִם-נַעֲמִי מִשְׁדֵּי^c
 מוֹאָב: ⁷ וַתֹּאמֶר אֶלְקָטָה-נָא וְאֶסְפְּתִי בַּעֲמֹרִים אַחֲרֵי הַקּוֹצְרִים
 וַתִּבּוֹא וַתַּעֲמֹד מֵאֹז^a הַבֶּקֶר וְעַד-עֶתָה^b וַיְהִי שְׁבֹתָהּ הַבֵּית^b מְעֻט:
⁸ וַיֹּאמֶר בָּעֵז אֶל-רוֹת הֲלֹוא שְׂמַעְתָּ בָתִּי אֶל-תֵּלְכִי לְלָקֵט בַּשָּׂדֶה אַחֲרֵי

12 ^b >G^S || 14 S + וַתָּשָׁב וַתֵּלֶךְ cf G || 15 G + δὴ καὶ οὐ cf S ||
 16 ^a G + ἥ || ^b VarJ לְסוֹר || ^c G^B + οὐ || 19 ^a mlt MSS — || ^{b-b} >G^{BA}; G^L
 .. כְּבֹאָה || ^c G^{BA} עָלֶיהָ || ^d G^L וַתֹּאמֶר || 20 >G^L || 21 G^S עָנָה || 22 ^a 1
 אֲשֶׁר || ^b VarJ + >G^{BS} || 3 ^a >G^{BS} || מוֹדַע K, מוֹדַע Q, 2, Cp || ^b cf 1^b || ^b הַשָּׁבָה ?
 4 S שְׁלוֹם || 6 ^{a-a} G^{BAL+MSS} הַנִּי' הַנִּי' || ^b cf 1,22 || ^c cf 1,1^b || 7 ^a 1 (cf G^S)
 (וְלֹא שָׁבָה הַבֵּית S) וְלֹא שְׁבֹתָהּ בַּשָּׂדֶה G || ^{b-b} 1 c || מֵאֹז

וְגַם לֹא תַעֲבוּרִי מִזֶּה וְכֵה תִדְבָּקִין עִם־נַעֲרָתִי: ⁹ עֵינֶיךָ בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר־
יִקְצְרוּ וְהִלַּכְתָּ אַחֲרֵיהֶן הֲלֹא צִוִּיתִי אֶת־הַנָּעָרִים לְבִלְתִּי נָגֶעַךְ וְצִמָּת
וְהִלַּכְתָּ אֶל־הַבָּלִים וְשָׂתִית מֵאֲשֶׁר יִשָּׂאֲבוּן הַנָּעָרִים: ¹⁰ וְתַפֵּל עַל־
פָּנֶיהָ וְתִשָּׁתְחוּ אַרְצָה וְתֹאמַר אֵלָיו מִדּוּעַ מָצָאתִי חַן בְּעֵינֶיךָ
לְהַפְרֹנִי וְאֲנֹכִי נָכְרִיָּה: ¹¹ וַיַּעַן בָּעֵז וַיֹּאמֶר לָהּ הִגִּד הִגִּד לִי כָּל־
אֲשֶׁר־עָשִׂית אֶת־חֲמוּתְךָ וְאֶתְרִי מִזֶּה אִישׁךָ וְתַעֲזָבִי אֲבִיךָ וְאִמְךָ
וְאֶרֶץ מוֹלַדְתְּךָ וְתִלְכִי אֶל־עַם אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ תַּמּוּל שְׁלֹשׁ: ¹² וַיִּשְׁלַם
יְהוָה פָּעֻלְךָ וְתִהְיֶה מִשְׁכַּרְתְּךָ שְׁלָמָה מֵעַם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־
בָּאת לַחֲסוֹת תַּחַת־כְּנָפָיו: ¹³ וְתֹאמַר אִמְצֵא־חַן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנִי כִּי
נִחַמְתָּנִי וְכִי דִבַּרְתָּ עַל־לֵב שִׁפְחָתְךָ וְאֲנֹכִי לֹא אֶהְיֶה כַּאֲחֶת שִׁפְחָתֶיךָ:
¹⁴ וַיֹּאמֶר לָהּ בָּעֵז לָעֵת הָאֵכֶל גִּשְׁי הֶלֶם וְאִכְלָת מִן־הַלֶּחֶם וְטַבְלָת
פָּתְךָ בַּחֲמִין וְתִשָּׁב מִצֵּד הַקִּצְרִים וַיִּצְבֹּט^b לָהּ קָלִי וְתֹאכַל וְתִשָּׁבַע
וְתִתֵּר: ¹⁵ וְתִקֶּם לְלֶקֶט וַיִּצֹּ בָּעֵז אֶת־נַעֲרָיו לֵאמֹר גַּם בֵּין הָעַמְּרִים
תִּלְקֹט וְלֹא תְכַלִּימוּהָ: ¹⁶ וְגַם שָׁל־תִּשְׁלֹו לָהּ מִן־הַצִּבְּתִּים וְעִזְבֹתֶם
וְלֶקֶטָה וְלֹא תִגְעְרוּ־בָהּ: ¹⁷ וְתִלְקֹט בַּשָּׂדֶה עַד־הָעֶרֶב וְתַחֲבֹט אֶת־
אֲשֶׁר־לֶקֶטָה וַיְהִי כַּאֲיֶפֶה שְׁעָרִים: ¹⁸ וְתִשָּׂא וְתִבּוֹא הָעִיר וְתִרָא
חֲמוּתָהּ אֶת אֲשֶׁר־לֶקֶטָה וְתוֹצֵא וְתִתֵּן־לָהּ אֶת אֲשֶׁר־הוֹתֵרָה מִשְׁבָּעָה:
¹⁹ וְתֹאמַר לָהּ חֲמוּתָהּ אֵיפֹה לֶקֶטָת הַיּוֹם וְאַנָּה עָשִׂית יְהִי מִכִּירְךָ
בָּרוּךְ וְתִגִּד לַחֲמוּתָהּ אֶת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָה עִמּוֹ וְתֹאמַר שֵׁם הָאִישׁ
אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמּוֹ הַיּוֹם בָּעֵז: ²⁰ וְתֹאמַר נַעֲמִי לְכָלְתָּה בָּרוּךְ הוּא לַיהוָה^a
אֲשֶׁר לֹא־עָזַב חֲסִדּוֹ אֶת־הַחַיִּים וְאֶת־הַמֵּתִים וְתֹאמַר לָהּ נַעֲמִי קְרֹוב
לָנוּ הָאִישׁ מִגְּאֻלָּנוּ^b הוּא: ²¹ וְתֹאמַר רוּת הַמֹּאֲבִיָּה גַם וְכִי־אָמַר אֵלַי עִם־
הַנָּעָרִים אֲשֶׁר־לִי תִדְבָּקִין עַד אִם־כָּלוּ אֶת כָּל־הַקִּצְרִי אֲשֶׁר־לִי: ²² וְתֹאמַר
נַעֲמִי אֶל־רוּת כָּלְתָה טוֹב בְּתִי כִּי תִצְאִי עִם־נַעֲרוֹתָיו וְלֹא יִפְגְּעוּ־בְךָ
בַּשָּׂדֶה אַחֵר: ²³ וְתִדְבָּק בְּנַעֲרוֹת בָּעֵז לְלֶקֶט עַד־כָּלוֹת קִצְרֵי־הַשְּׁעָרִים
וְקִצְרֵי הַחֲטִים וְתִשָּׁב אֶת־חֲמוּתָהּ: ³ וְתֹאמַר לָהּ

¹³ > ^{BA} S; prps לֹא (?) || ¹⁴ ^a ^{BA} ἡ δὲ ὤρα ^L melius τῇ ὤρᾳ || ^b ^ε (ἐβού-
πισεν) וַיִּצְבֹּט? cf ¹⁶ || ¹⁸ ¹? c ² MSS sv וְתִרָא אֶת־ || ¹⁹ ^ε (S) אָנָּה om עִמּוֹ ||
et וְתִשָּׁב ^ε MSS l c pc || ²³ ¹ c pc MSS || אֶל־חֲמוּתָהּ ^ε S || ²¹ ² mlt MSS וַיִּנּוּ || ²⁰ ^a S יהוה || ^b mlt MSS וַיִּרְדֵּתִי || ³ Q וַיִּרְדֵּתִי || ^a Q Cp 3, 3 || ^b Q וַיִּרְדֵּתִי || ^c IMS אֶל || ^a Q Cp 3, 3 || ^b Q וַיִּרְדֵּתִי || ^c IMS אֶל ||

אל-תִּנְדְּעִי לְאִישׁ עַד כִּלְתּוֹ לֶאֱכַל וּלְשִׁתּוֹת: ⁴ וַיְהִי בְשָׁכְבוֹ וַיֵּדַעַת
 אֶת-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁכַּב-שָׁם וּבָאָת וּגְלִיתָ^a מִרְגְּלָתוֹ וּשְׁכַבְתִּי^b וְהוּא
 יִנְיֵד לָךְ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשִׂין: ⁵ וַתֹּאמֶר^a אֵלֶיהָ כָּל אֲשֶׁר-תֹּאמְרִי^b אַעֲשֶׂה:
⁶ וַתֵּרֶד הַגֵּרָן וַתַּעַשׂ כְּכָל אֲשֶׁר-צִוְתָהּ חֲמוּזָתָה: ⁷ וַיֵּאָכֵל בָּעֶז וַיִּשָּׁת
 וַיִּיטֵב לָבֹז וַיָּבֹא לִשְׁכַב בַּקֶּצֶה הָעֶרְמָה וַתֵּבֹא בָלֵט וַתִּגַּל מִרְגְּלָתוֹ
 וַתִּשְׁכַּב: ⁸ וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה וַיִּיחָרֵד הָאִישׁ וַיִּלְפַּת וַהֲנֶה אִשָּׁה
 שֹׁכֶבֶת מִרְגְּלָתוֹ: ⁹ וַיֹּאמֶר מִי-אַתָּה וַתֹּאמֶר אֲנֹכִי רֹת אִמְתְּךָ וּפִרְשָׁתְךָ
 כְּנָפְךָ עַל-אַמְתְּךָ כִּי גָאֵל אָתָּה: ¹⁰ וַיֹּאמֶר בְּרוּכָה אַתָּה לַיהוָה בְּתִי
 הַיִּטֵּבֶת חֲסִדְךָ הָאֲחֵרוֹן מִן-הָרֵאשֹׁן לְבִלְתִּי-לָכֶת אַחֲרֵי הַבְּחוּרִים
 אִם-דָּל וְאִם-עָשִׁיר: ¹¹ וַעֲתָה בְתִי אֶל-תִּירְאִי כָּל אֲשֶׁר-תֹּאמְרִי^a
 אַעֲשֶׂה-לָּךְ כִּי יוֹדַע כָּל-שֹׁעֵר^b עִמִּי כִּי אִשָּׁת חֵיל אַתָּה: ¹² וַעֲתָה כִּי
 אֲמַנָּם כִּי אִם גָּאֵל אֲנֹכִי וְגַם יֵשׁ גָּאֵל קְרוֹב מִמֶּנִּי: ¹³ לִינִי הַלַּיְלָה
 וְהִיא בִּבְקָר אִם-יִגְאָלָךְ טוֹב וְגָאֵל וְאִם-לֹא יַחֲפֹץ לְגָאֵלָךְ וַיִּגְאָלְתִּיךָ
 אֲנֹכִי חִי-יְהִיזָה שְׁכָבִי עַד-הַבֹּקֶר: ¹⁴ וַתִּשְׁכַּב מִרְגְּלָתָ^a עַד-הַבֹּקֶר וַתִּקַּם
 בְּטָרוֹם^b וַיִּכֹּר אִישׁ אֶת-רַעְהוּ וַיֹּאמֶר^c אֶל-יֹדַע כִּי-בָאָה הָאִשָּׁה הַגֵּרָן:
¹⁵ וַיֹּאמֶר הִבִּי הַמַּטְפַּחַת אֲשֶׁר-עָלֶיךָ וְאַחֲזִי-בָהּ וַתֹּאחֲזֶה בָּהּ וַיִּמַּד
 שֵׁשׁ-שָׁעִרִים וַיִּשֵּׁת עָלֶיהָ וַיָּבֹא הָעִיר: ¹⁶ וַתֵּבֹא אֶל-חֲמוּזָתָה וַתֹּאמֶר
 מִי-אַתָּה בְתִי וַתִּגְדֹּלָהּ אֵת כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה-לָּהּ הָאִישׁ: ¹⁷ וַתֹּאמֶר
 שֵׁשׁ-הַשָּׁעִרִים הָאֵלֶּה גָּתָן לִי כִּי אָמַר... אֶל-תֵּבֹאוּ רִיקִם אֶל-חֲמוּזָתְךָ:
¹⁸ וַתֹּאמֶר שְׁבִי בְתִי עַד אֲשֶׁר תִּדְּעִין אֵיךְ יִפֹּל דָּבָר כִּי לֹא יִשְׁקֹט
 הָאִישׁ כִּי-אִם-כָּלָה הַדָּבָר הַיּוֹם: ⁴ וַיַּעַז עָלָה הַשָּׁעַר
 וַיִּשָּׁב שָׁם וַהֲנֶה הַגּוֹאֵל עָבַר אֲשֶׁר דָּבַר-בָּעֶז וַיֹּאמֶר סוּרָה שְׁבָה-
 פֹּה פִּלְגִי אֶלמִנִּי וַיִּסֵּר וַיֵּשֶׁב: ² וַיִּקָּח עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי הָעִיר
 וַיֹּאמֶר שְׁבוּ-פֹה וַיִּשְׁבוּ: ³ וַיֹּאמֶר לְגָאֵל חֲלָקֶת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר לְאַחֵינוּ
 לְאֵילִימְלֹךְ מִכְרָתָ^a נַעֲמִי הַשְּׁבָה^b מִשָּׂדֶה מוֹאֵב: ⁴ וַאֲנִי אֲמַרְתִּי אֲנִי
 אֲזַנֵּךְ לֵאמֹר קָנָה גֵּרָה הַיֹּשְׁבִיִּם וַיִּגְדּוּ זִקְנֵי עִמִּי אִם-תִּגְאָל גָּאֵל וְאִם-
 לֹא וַיִּגְאָל^a הַיְּיֹדָה לִי וְאֶדְעָ^b כִּי אֵין זִוְלָתְךָ לְגָאֹל וְאֲנֹכִי אַחֲרֶיךָ

4 ^a > S || ^b K תִּי—, cf 3^b || 5 ^a ⑥ + Pouθ || ^b Q mlt MSS ⑥^L S④ + אֵלִי ||
 7 > ⑥^B || 9 mlt MSS Or כְּנָפְךָ; l ⑥ || 11 ^a 10MSS ④ S④ + אֵלִי || ^b ④ S φολή ||
 12 > Q mlt MSS; dl || 13 sic ④ (ל maj) || 14 ^a Q תִּי— || ^b K בְּטָרוֹם, Q
 בְּטָרוֹם || ^c ⑥^{BA} + בָּעֶז || ^a ⑥^L + לָהּ || 15 ca 50MSS S④ וַתֵּבֹא (prb recte) || 17 Q④
 + אֵלִי || Cp 4, 1 ^o S מה לו וַיֹּאמֶר לוֹ מָה S || 3 ^a ⑥ η δέδοται (. . τη), ⑥^{MSS} melius
 ἀπέδοτο (⑥¹⁵ . . η) || ^b cf I, 22^a || 4 ^a l c mlt MSS Vrs תִּגְאָל || ^b Q עָה—.

וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֲנֹאֵל: ⁵ וַיֹּאמֶר בָּעֵז בְּיוֹם-קִנּוּתְךָ הַשָּׂדֶה מִיַּד נַעֲמִי
וּמֵאֵת^a רֹות הַמּוֹאָבִיָּה אֲשֶׁת-הַמֶּת קִנִּיתִי^b לְהֶקֶם שְׁם-הַמֶּת עַל-
נַחֲלָתוֹ: ⁶ וַיֹּאמֶר הַגָּאֵל לֹא אוֹכַל לְגָאֹל-לִי פֶן-אַשְׁחִית אֶת-נַחֲלָתִי
גָאֹל-לָךְ אַתָּה אֶת-גָּאֻלְתִּי כִּי לֹא-אוֹכַל לְגָאֹל: ⁷ וַיֹּזֶאת^c לְפָנַי בְּיִשְׂרָאֵל
עַל-הַגָּאֻלָּה וְעַל-הַתְּמוּדָה לְקַיֵּם כָּל-דְּבַר שְׁלֹף אִישׁ גַּעֲזוֹ וְנָתַן לְרַעְהוּ
וַיִּזְאת הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל: ⁸ וַיֹּאמֶר הַגָּאֵל לְבָעֵז גִּיה-לָךְ וַיִּשְׁלֹף גַּעֲזוֹ:
⁹ וַיֹּאמֶר בָּעֵז לְזִקְנָיִם וְכָל-הָעָם עֲדִים אַתֶּם הַיּוֹם כִּי קִנִּיתִי אֶת-כָּל-
אֲשֶׁר לְאֵלִימֶלֶךְ וְאֵת כָּל-אֲשֶׁר לְכִלְיוֹן וּמַחֲלוֹן מִיַּד נַעֲמִי: ¹⁰ וְגַם
אֶת-רֹות הַמּוֹאָבִיָּה אִשְׁתִּי מַחֲלוֹן קִנִּיתִי לִי לְאִשָּׁה לְהֶקֶם שְׁם-הַמֶּת
עַל-נַחֲלָתוֹ וְלֹא-יִכְרֹת שְׁם-הַמֶּת מֵעַם אָחִיו וַיִּמְשַׁעַר מִקְדָּמוֹ עֲדִים
אַתֶּם הַיּוֹם: ¹¹ וַיֹּאמְרוּ כָל-הָעָם אֲשֶׁר-בַּשָּׂעַר^a וַיִּהְיוּקְנִים עֲדִים^a וַיִּתְּן
יְהוָה אֶת-הָאִשָּׁה הַבָּאָה אֶל-בֵּיתָךְ כְּרַחֵל וּכְלָאָה אֲשֶׁר בָּנּוּ שְׁתֵּיהֶם
אֶת-בֵּית יִשְׂרָאֵל וַעֲשֵׂה-חֵיל בְּאַפְרָתָה^b וַיִּקְרָא-שֵׁם^b בְּבֵית לָחֶם:
¹² וַיְהִי בֵיתָךְ כְּבֵית פָּרִץ אֲשֶׁר-יָלְדָה תָמָר לַיהוָה מִן-הַזֶּרַע אֲשֶׁר
יִתֵּן יְהוָה לָךְ מִן-הַנְּעֻרָה הַזֹּאת: ¹³ וַיִּקַּח בָּעֵז אֶת-רֹות וַיִּתְּהִי-
לָּהּ לְאִשָּׁה^b וַיָּבֹא אֵלֶיהָ^a וַיִּתֵּן יְהוָה לָּהּ הַרְיוֹן וַיִּתְּלַד בָּן: ¹⁴ וַתֹּאמְרָנָה
הַנָּשִׁים אֶל-נַעֲמִי בְּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר לֹא הִשְׁבִּית לָךְ גָּאֹל הַיּוֹם וַיִּקְרָא
שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל: ¹⁵ וַיְהִי לָךְ לְמָשִׁיב זָפֶשׂ וּלְכָלְכַל אֶת-שִׁיבְתָךְ כִּי
כָלְתָךְ אֲשֶׁר-אַהֲבָתְךָ יָלְדָתוֹ אֲשֶׁר-הִיא טוֹבָה לָךְ מִשְׁבַּעַה בָּנִים:
¹⁶ וַתִּקַּח נַעֲמִי אֶת-הַיָּלֵד וַתִּשְׁתַּהּוּ בַּחֲיקָהּ וַתְּהִי-לָּהּ לְאִמָּנָה:
¹⁷ וַתִּקְרָאנָהּ לֹא הַשְׁכֵּנֹת שֵׁם לֵאמֹר יֵלֶד-בֶּן לְנַעֲמִי וַתִּקְרָאנָה שְׁמוֹ
עוֹבֵד הוּא אֲבִי-יֹשִׁי אֲבִי דָּוִד: פ

¹⁸ וַיֹּאֲלֶה תּוֹלְדוֹת פָּרִץ פָּרִץ הוֹלִיד אֶת-חֲצֹרֹן: ¹⁹ וַחֲצֹרֹן הוֹלִיד
אֶת-רָם וְרָם הוֹלִיד אֶת-עַמִּינָדָב: ²⁰ וַעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת-נַחֲשֹׁן
וְנַחֲשֹׁן הוֹלִיד אֶת-שִׁלְמָה: ²¹ וְשִׁלְמֹן הוֹלִיד אֶת-בָּעֵז וּבָעֵז הוֹלִיד
אֶת-עוֹבֵד: ²² וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת-יֹשִׁי וַיִּשִׁי הוֹלִיד אֶת-דָּוִד:

לְגָאֹל- 6 Q || רִנִּית ^a 5 a 1 c v s || גַּם אֵת cf I MS^{Ken} || ^b 1 c Q pl MSS Vrs || וְלָכַל 7 ||
7 || + τὸ δικάϊωμα || 8 || + καὶ ἔδωκεν αὐτῇ || 9 1 c I MS || 10 || .. φυλῆς λαοῦ αὐτοῦ || II ^{a-a} c || trsp et ins || אָמְרוּ || ^{b-b} 1 frt || שְׁמָךְ ||
15 8 || וַיִּקְרָא שְׁמָךְ || 14 ^{o-o} 1 frt (cf 7) || ^{a-b} > ^B || ^{a-a} > ^B || 13 || (7 καὶ ἔσται) || 18 ss cf I Ch 2, 10ss || 19 || ^{BA} Appav || ^L 3 v || Απαμ cf Mt 1, 3 || 20. 21 || ^B ||
—ב— || 18 ss cf I Ch 2, 10ss || 19 || ^{BA} Appav || ^L 3 v || Απαμ cf Mt 1, 3 || 20. 21 || ^B || Σαλμαν (bis); nonn MSS bis || מָה —, al bis || מִן —.

THRENI. איכה

- 1 (א) ¹ איכה וישבה בדרך העיר רבתי עם
היתה כאלמנה^a רבתי בגוים
שרתי במדינות היתה למס^b;
(ב) ² בכו תככה בלילה ודמעתה על לחיה
אין לה מנחם מפל-אהביה
כל-רעה בנדה ביה היו לה לאיבים;
(ג) ³ גלתה יהודה מעני ומרב עבדה
היא ישבה בגוים לא מצאה מנוח
כל-דרךיה השיגוה בין המצרים;
(ד) ⁴ דרכי ציון אבלות^a מבלי באי^a מועד
כל-שעריה שוממין כהניה נאנחים
בתולתיה נוגות^b והיא מר-לה;
(ה) ⁵ היו צריה לראש איביה שלו
כיהיה הונה על-רב פשעה
עלליה הלכו שבי לפני-צר;
(ו) ⁶ נוצא^a מן בת-ציון^b כל-הדרה
היו שריה כאילים^c לא-מצאו מרעה
נילכו בלא-כח לפני רודף;
(ז) ⁷ זכרה ירושלם ימי עניה ומרודיה
^a כל מחמדיה אשר היו מימי קדם
בנפל עמה ביד-צר ואין עוזר לה
ראוה צרים שחקו על-משבתה^b;
(ח) ⁸ חטא חטאה ירושלם על-כן^a לנידה^b היתה
כל-מכבדיה הזילוה כי-ראו ערותה
גם-היא נאנחה נתשב אחר:

Cp 1, 1 ^a trsp א ad עם || ^b 8 post singulos vs habet spatium || 2 30
מבאי || 4 ^{a-a} 1 ? מוצריה || 3 30 ^A al των θλιβόντων αὐτήν; prps מוצריה || 4 ^{a-a} 1 ? מבאי ||
^b = נו' ? (sed cf Zeph 3, 18 ^M); 6 ^a 30 ^A Cp1 נוצא || 7 ^{a-a} frt gloss || ^b inc; prps משבתיה || 8 ^{a-a} dl ||
^{b-b} Q מבת || ^c 30 כאילים || 7 ^{a-a} frt gloss || ^b inc; prps משבתיה || 8 ^{a-a} dl ||
^b 1 לנידה cf 17 et A.

(ט) ⁹ טַמְאַתָּה בְּשׁוּלֶיךָ לֹא זָכְרָה אַחֲרִיתָהּ
 וַתֵּרֶד פְּלָאִים אֵין מִנְחָם לָהּ
 רָאָה יְהוָה אֶת-עֲנִי כִי הִגְדִּיל אוֹיֵב:
 (י) ¹⁰ יָדוּ פָּרֶשׁ צָר עַל כָּל-מַחְמֹדֶיךָ
 כִּי-רָאִתָּה גּוֹיִם בָּאוּ מִקִּדְשָׁהּ
 אֲשֶׁר צִוִּיתָה לֹא-יָבֹאוּ בִקְהֵל לָךְ:
 (כ) ¹¹ כָּל-עַמָּה נֶאֱנָחִים מִבְּקָשִׁים לֶחֶם
 נָתַנוּ מַחְמֹדֶיךָ בְּאֶכָל לְהָשִׁיב נַפְשׁ
 רָאָה יְהוָה וְהִבִּיטָהּ כִּי הִיטִי זֹלָלָה:
 (ל) ¹² ^a לֹא אֱלֹיִכֶם ^a כָּל-עַבְרֵי דָרְךָ הִבִּיטוּ וַיֵּרְאוּ
 אִם-יֵשׁ מִכָּאוֹז בְּמִכְאֲבִי אֲשֶׁר עֲזָלָל לִי
 אֲשֶׁר הוֹגְהָ ^b יְהוָה בְּיוֹם תַּרְזֹן אָפוּ:
 (מ) ¹³ מִמָּרוֹם שָׁלַח-אֵשׁ בְּעֶצְמֹתַי וַיִּרְדָּנָה
 פָּרֶשׁ רֶשֶׁת לְרַגְלִי הִשִּׁיבֵנִי אַחֲזֹר
 נִתְּנָנִי שִׁמְמָה כָּל-הַיּוֹם דָּוָה:
 (נ) ¹⁴ נִשְׁקָדָּה ^a עָלַי ^b פֶּשַׁעִי בִידּוֹ יִשְׁתַּרְנֵנוּ
 עָלַי ^c עַל-צוּאָרַי הַכָּשִׁיל בָּחִי
 נִתְּנָנִי אֲדָנִי בִידֶיךָ ^d לֹא-אוֹכֵל קוֹם:
 (ס) ¹⁵ סָלָה כָּל-אֲבִירָיִי אֲדָנִי בְּקֶרְבִּי
 קָרָא עָלַי מוֹעֵד לִשְׂבַר בַּחוּרָי
 גַּת דָּבָר אֲדָנִי לִבְתוּלֹת בֵּת-יְהוּדָה:
 (ע) ¹⁶ ^e עַל-אַלֹּהִים אֲנִי בּוֹכֶיָה עֵינַי וְעֵינִי יִרְדָּה פְּוִים
 כִּי-רָחַק מִפָּנַי מִנְחָם מִשִּׁיב נַפְשִׁי
 הָיוּ בְנֵי שׁוֹמְמִים כִּי גָבַר אוֹיֵב:
 (פ) ¹⁷ פָּרָשָׁה צִיּוֹן בִּידֶיךָ אֵין מִנְחָם לָהּ
 צוּהָ יְהוָה לִיעֲקֹב סִבִּיבּוֹ צָרּוֹ
 הִיטָה יְרוּשָׁלַם לְנִדָּה בִּיגִיָּהֶם:
 (צ) ¹⁸ צָרִיק הָיָה יְהוָה כִּי פִיהוּ מָרִיתִי

11 K מַחְמֹדֶיךָ || 12 ^{a-a} sic M (l min); crrp; O oi (pr oi?) πρὸς ὑμᾶς, Σ ὡ ὑμεῖς, V o vos; prps לֹא אֱלִי (trsp accent); l frt sol לָכֶם (sc יְדִבְרֹתִי) vel sol לָכֶם || ^b 1? הוֹגְהָ cf OS || 13 וַיִּרְדָּנָהּ Σ v (erudit me) || 14 ^a sic 27MSS OSV; B c mlt MSS נִשְׁקָדָה; prps נִקְשָׁה || ^b 36 על || ^c prps ins על || ^d O + ὁδύνας (dittogr) || 16 dl c 5MSS Vrs.

וַיִּרְבּ בְּבֵית־יְהוָה תַּאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה׃
 (ו) ⁶ וַיִּחַמֶּם כִּנּוֹךְ שִׁכּוֹ^b שַׁחַת מַעְדוֹ
 שָׁכַת יְהוָה וּבְצִיּוֹן מוֹעֵד וּשְׁכַת
 וַיִּנָּאץ בְּזַעַם־אָפוֹ מֶלֶךְ וְכֹהֵן׃
 (ז) ⁷ זָנְחָה אֲדֹנָי וּמִזְבְּחוֹ גָאֵר מִקִּדְשׁוֹ
 הִסְגִּיר בְּיַד־אֹיֵב חֹמַת אֲרַמְנוֹתֶיהָ
 קוֹל גָּתָנוּ בְּבֵית־יְהוָה כִּיּוֹם מוֹעֵד׃
 (ח) ⁸ חָשַׁב יְהוָה וְלֹהֶשְׁחִית חֹמַת בֵּת־צִיּוֹן
 גָּמָה קוֹ לֹא־הָשִׁיב יָדוֹ מִבָּלַעַ
 וַיֵּאבֶל־חַל וְחֹמָה יַחֲדוֹ אֲמָלְלוּ׃
 (ט) ⁹ טָבְעוּ^a בְּאֶרֶץ שַׁעְרֶיהָ אֶבֶד וּשְׁכָר^b בְּרִיחֶיהָ
 מַלְכָּה וּשְׂרָיָה בְּגוֹיִם אֵין תּוֹרָה
 גַּם־נְבִיאֶיהָ לֹא־מָצְאוּ חֲזוֹן מִיְהוָה׃
 (י) ¹⁰ יָשְׁבוּ לָאָרֶץ וַדְמוּ זִקְנֵי בֵּת־צִיּוֹן
 הָעָלוּ עֶפֶר עַל־רֹאשָׁם חֲגֹרוּ שָׁקִים
 הִזְרִידוּ לָאָרֶץ רֹאשָׁן בְּתוֹלַת יְרוּשָׁלַם׃
 (כ) ¹¹ כָּלוּ בְדַמְעוֹת עֵינֵי חֲמֻרְמוֹ מַעֵי
 נִשְׁפָּךְ לָאָרֶץ כְּבִדִּי^a עַל־שָׂכָר בֵּת־עַמִּי
 בַּעֲטָר^b עֲזִילָל וַיִּזְנַק בְּרַחֲבוֹת קִרְיָה׃
 (ל) ¹² לֹא־אִמַּתְם וַאֲמָרוּ אֵיךְ דָּגַן נִגְיִן
 בַּהֲתַעֲטָפָם כִּחְלָל בְּרַחֲבוֹת עִיר
 בַּהֲשַׁתְּפָךְ נַפְשָׁם אֶל־חֵיק אִמַּתָּם׃
 (מ) ¹³ מָה־אֶעֱוֹדֶךָ^a מָה־ב^b אֲדַמָּה־לָּךְ הִבֵּת יְרוּשָׁלַם
 מָה אֲשׁוּה־לָּךְ וַאֲנַחֲמֶךָ בְּתוֹלַת בֵּת־צִיּוֹן
 כִּי־נָדוּל כִּי־סָד שִׁבְרֶךָ מִי יִרְפָּא־לָּךְ׃
 (נ) ¹⁴ נְבִיאֶיךָ חֲזוּ לָךְ שְׂוָא וְתַפֵּל
 וְלֹא־גָלוּ עַל־עֹנֶךָ לְהָשִׁיב שְׁבִיתֶךָ
 וַיַּחֲזוּ לָךְ מִשְׁאֲזוֹת שְׂוָא וּמִדּוּחָם׃

6 ^a sic || ^b כִּנּוֹךְ; 1? כִּנּוֹכָה, sed cf ^b || ^b prb = מִשְׁכָּתוֹ || 7 cf Sion v 6 || 9 ^a sic
 || ^b dl || 10 1? י' || 11 ^a שלס כְּבִדִּי || ^b = בְּה'; 1 frt בַּעֲטָר || 12 dl ||
 13 ^a K אָעוּ, Q אָעִי, 1 frt c ש' אֶעֱרֶךְ || ^b pl MSS Vrs וְמָה || ^c שלס ωώσε ||
^d 6 super te (מִמֶּךָ) || 14 Q שְׁבִיתֶךָ, K שְׁבִיתֶךָ.

15^a 62 στέφανος *corona* (cf syr כלילא) || ^{b-b} dl (mtr cs); al 'שִׂיא' et
הָעִיר del || v 16 (ע) 5MSS S post 17 (פ) || 16^a 1 frt c טס בלעגניה || ^b 1 ? ק' ||
18^{a-a} 1 לך צעקי; prps (קלך) || ^b 1 בַּתּוֹלַת; prps הָמִי || ^c mlt MSS
טס ואל || ^d 37MSS טעניך || 19^a Q בלילה || ^b mlt MSS יהוה || ^{c-c} frt
add || 21^a 1 ? בַּח' || ^b mlt MSS Vrs ולא || 22 1 frt מְנוֹרִים, prps מְנוֹרֵי (a
גור = *timere*) cf v qui terrerent me || Cp 3, 1 טס ראה.

- 3 אָךְ בִּי יֵשֶׁב יִהְפֹּךְ יָדוֹ כָּל־הַיּוֹם:
 4 (ב) בָּלָה בְּשָׂרִי וְעוֹזִי שִׁבְרַע עֲצָמוֹתַי:
 5 בָּגָה עָלַי וַיִּקָּף רֹאשׁ וּתְלָאָה:
 6 בְּמַחֲשָׁכִים הוֹשִׁיבָנִי כְּמַתִּי עוֹלָם:
 7 (ג) גָּדַר בְּעָדִי וְלֹא אֵצֵא הַכְּבִיד נִחְשָׁתִי:
 8 גַּם כִּי אֲזַעַק וְאֲשׁוּעַ שְׁתָּם^a תִּפְלֹתִי^b:
 9 גָּדַר וַיִּרְכֵּי בְּגָזִית נְתִיבַתִּי עוֹה:
 10 (ד) דָּב אַרְבֵּי הוּא לִי אֲרִיה בְּמַסְתָּרִים:
 11 דִּרְכֵי סוֹרֵר וַיִּפְשַׁחֲנִי שָׁמְנִי שׁוֹמֵם:
 12 דָּרַךְ קִשְׁתּוֹ וַיַּצִּיבָנִי כַּמָּטְרָא לַחֲקִין:
 13 (ה) הִבִּיא בְּכֻלִּיתִי בְּנִי אֲשַׁפְתּוֹ:
 14 הֵייתִי שֹׁחֵק לְכָל־עַמִּי נְגִינָתָם כָּל־הַיּוֹם:
 15 הִשְׁבִּיעַנִי בְּמַרְוֵרִים הֲרוֹנִי לַעֲנָה:
 16 (ו) וַיִּגְרַם בְּחֻצַּיִן שָׁנִי הַכְּפִישָׁנִי בְּאֶפֶר:
 17 וַתִּזְנַח מִשְׁלֹם נַפְשִׁי נִשְׁתִּי מִזִּבָּה:
 18 וַאֲמַר אֶבְדָּ נַצְחִי וַתּוֹחַלְתִּי מִיְּהוָה:
 19 (ז) זָכַר־עֲנִי וּמַרְוֵי לַעֲנָה וְרֹאשׁ:
 20 זָכֹר תִּזְכּוֹר וַתִּשְׁחַח עָלַי נַפְשִׁי:
 21 זָאת אָשִׁיב אֶל־לִבִּי עַל־כֵּן אוֹחִיל:
 22 (ח) חֲסַדִּי יְהוָה כִּי לֹא־תִמְנָה^a כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמָיו^b:
 23 חֲדָשִׁים לִבְקָרִים רַבָּה אֲמוֹנָתָה:
 24 חָלַקְנִי יְהוָה אֲמַרְהָ נַפְשִׁי עַל־כֵּן אוֹחִיל לֹו:
 25 (ט) מִזֵּב יְהוָה לִקְוֹ לְנַפֵּשׁ תִּדְרָשְׁנוּ:
 26 מִזֵּב וַיִּנְחֵל וְדוֹמָם לַתְּשׁוּעַת יְהוָה:
 27 מִזֵּב לְגִבֹּר כִּי־יִשָּׂא עַל בְּנֵעוּרָיו:
 28 (י) יֵשֶׁב בְּדָד וַיִּדָּם כִּי נָטַל עָלָיו:
 29 יִתֵּן בַּעֲפָר פִּיהוּ אוֹלֵי יֵשׁ תִּקְוָה:

5 ^{oo} dub; 6 IMS 6va || תלאה וי' ראשי וי' ראשי ת' prps; ראשי 6; 7 ^a mlt MSS 'ם (שְׁתָּם 8); 8 ^a non audivit || 9 ^b prps 'מַת' || 10 ^b spinis || 11 Q
 עֲמִים || 12 ^c 10 MSS 50 MSS || 13 ^c 10 MSS 39 MSS, prb recte || 14 ^c 1 prb c Seb ca 50 MSS 50 MSS || 15 ^c 1 c
 17 ^c 1 c 6 || 18 ^c 1 c 6 || 19 ^c 1 c 6 || 20 Q וַתִּזְנַח (אֲשַׁחַח), K יִתְ—; prps וַיִּתְ— || 21 ^c 1 c
 IMS 6^{pl} 3 || 22 ^b trsp ? post חֲדָשִׁים || 23 ^c 1 c 6 || 24 ^c 1 c 6 || 25 Q לְקוֹי || 26 ^c 1 c 6
 מִנְּ— || 27 ^c 1 c 6 || 28 ^c 1 c 6 || 29 ^c 1 c 6 || 30 ^c 1 c 6 || 31 ^c 1 c 6 || 32 ^c 1 c 6 || 33 ^c 1 c 6 || 34 ^c 1 c 6 || 35 ^c 1 c 6 || 36 ^c 1 c 6 || 37 ^c 1 c 6 || 38 ^c 1 c 6 || 39 ^c 1 c 6 || 40 ^c 1 c 6 || 41 ^c 1 c 6 || 42 ^c 1 c 6 || 43 ^c 1 c 6 || 44 ^c 1 c 6 || 45 ^c 1 c 6 || 46 ^c 1 c 6 || 47 ^c 1 c 6 || 48 ^c 1 c 6 || 49 ^c 1 c 6 || 50 ^c 1 c 6 || 51 ^c 1 c 6 || 52 ^c 1 c 6 || 53 ^c 1 c 6 || 54 ^c 1 c 6 || 55 ^c 1 c 6 || 56 ^c 1 c 6 || 57 ^c 1 c 6 || 58 ^c 1 c 6 || 59 ^c 1 c 6 || 60 ^c 1 c 6 || 61 ^c 1 c 6 || 62 ^c 1 c 6 || 63 ^c 1 c 6 || 64 ^c 1 c 6 || 65 ^c 1 c 6 || 66 ^c 1 c 6 || 67 ^c 1 c 6 || 68 ^c 1 c 6 || 69 ^c 1 c 6 || 70 ^c 1 c 6 || 71 ^c 1 c 6 || 72 ^c 1 c 6 || 73 ^c 1 c 6 || 74 ^c 1 c 6 || 75 ^c 1 c 6 || 76 ^c 1 c 6 || 77 ^c 1 c 6 || 78 ^c 1 c 6 || 79 ^c 1 c 6 || 80 ^c 1 c 6 || 81 ^c 1 c 6 || 82 ^c 1 c 6 || 83 ^c 1 c 6 || 84 ^c 1 c 6 || 85 ^c 1 c 6 || 86 ^c 1 c 6 || 87 ^c 1 c 6 || 88 ^c 1 c 6 || 89 ^c 1 c 6 || 90 ^c 1 c 6 || 91 ^c 1 c 6 || 92 ^c 1 c 6 || 93 ^c 1 c 6 || 94 ^c 1 c 6 || 95 ^c 1 c 6 || 96 ^c 1 c 6 || 97 ^c 1 c 6 || 98 ^c 1 c 6 || 99 ^c 1 c 6 || 100 ^c 1 c 6 || 101 ^c 1 c 6 || 102 ^c 1 c 6 || 103 ^c 1 c 6 || 104 ^c 1 c 6 || 105 ^c 1 c 6 || 106 ^c 1 c 6 || 107 ^c 1 c 6 || 108 ^c 1 c 6 || 109 ^c 1 c 6 || 110 ^c 1 c 6 || 111 ^c 1 c 6 || 112 ^c 1 c 6 || 113 ^c 1 c 6 || 114 ^c 1 c 6 || 115 ^c 1 c 6 || 116 ^c 1 c 6 || 117 ^c 1 c 6 || 118 ^c 1 c 6 || 119 ^c 1 c 6 || 120 ^c 1 c 6 || 121 ^c 1 c 6 || 122 ^c 1 c 6 || 123 ^c 1 c 6 || 124 ^c 1 c 6 || 125 ^c 1 c 6 || 126 ^c 1 c 6 || 127 ^c 1 c 6 || 128 ^c 1 c 6 || 129 ^c 1 c 6 || 130 ^c 1 c 6 || 131 ^c 1 c 6 || 132 ^c 1 c 6 || 133 ^c 1 c 6 || 134 ^c 1 c 6 || 135 ^c 1 c 6 || 136 ^c 1 c 6 || 137 ^c 1 c 6 || 138 ^c 1 c 6 || 139 ^c 1 c 6 || 140 ^c 1 c 6 || 141 ^c 1 c 6 || 142 ^c 1 c 6 || 143 ^c 1 c 6 || 144 ^c 1 c 6 || 145 ^c 1 c 6 || 146 ^c 1 c 6 || 147 ^c 1 c 6 || 148 ^c 1 c 6 || 149 ^c 1 c 6 || 150 ^c 1 c 6 || 151 ^c 1 c 6 || 152 ^c 1 c 6 || 153 ^c 1 c 6 || 154 ^c 1 c 6 || 155 ^c 1 c 6 || 156 ^c 1 c 6 || 157 ^c 1 c 6 || 158 ^c 1 c 6 || 159 ^c 1 c 6 || 160 ^c 1 c 6 || 161 ^c 1 c 6 || 162 ^c 1 c 6 || 163 ^c 1 c 6 || 164 ^c 1 c 6 || 165 ^c 1 c 6 || 166 ^c 1 c 6 || 167 ^c 1 c 6 || 168 ^c 1 c 6 || 169 ^c 1 c 6 || 170 ^c 1 c 6 || 171 ^c 1 c 6 || 172 ^c 1 c 6 || 173 ^c 1 c 6 || 174 ^c 1 c 6 || 175 ^c 1 c 6 || 176 ^c 1 c 6 || 177 ^c 1 c 6 || 178 ^c 1 c 6 || 179 ^c 1 c 6 || 180 ^c 1 c 6 || 181 ^c 1 c 6 || 182 ^c 1 c 6 || 183 ^c 1 c 6 || 184 ^c 1 c 6 || 185 ^c 1 c 6 || 186 ^c 1 c 6 || 187 ^c 1 c 6 || 188 ^c 1 c 6 || 189 ^c 1 c 6 || 190 ^c 1 c 6 || 191 ^c 1 c 6 || 192 ^c 1 c 6 || 193 ^c 1 c 6 || 194 ^c 1 c 6 || 195 ^c 1 c 6 || 196 ^c 1 c 6 || 197 ^c 1 c 6 || 198 ^c 1 c 6 || 199 ^c 1 c 6 || 200 ^c 1 c 6 || 201 ^c 1 c 6 || 202 ^c 1 c 6 || 203 ^c 1 c 6 || 204 ^c 1 c 6 || 205 ^c 1 c 6 || 206 ^c 1 c 6 || 207 ^c 1 c 6 || 208 ^c 1 c 6 || 209 ^c 1 c 6 || 210 ^c 1 c 6 || 211 ^c 1 c 6 || 212 ^c 1 c 6 || 213 ^c 1 c 6 || 214 ^c 1 c 6 || 215 ^c 1 c 6 || 216 ^c 1 c 6 || 217 ^c 1 c 6 || 218 ^c 1 c 6 || 219 ^c 1 c 6 || 220 ^c 1 c 6 || 221 ^c 1 c 6 || 222 ^c 1 c 6 || 223 ^c 1 c 6 || 224 ^c 1 c 6 || 225 ^c 1 c 6 || 226 ^c 1 c 6 || 227 ^c 1 c 6 || 228 ^c 1 c 6 || 229 ^c 1 c 6 || 230 ^c 1 c 6 || 231 ^c 1 c 6 || 232 ^c 1 c 6 || 233 ^c 1 c 6 || 234 ^c 1 c 6 || 235 ^c 1 c 6 || 236 ^c 1 c 6 || 237 ^c 1 c 6 || 238 ^c 1 c 6 || 239 ^c 1 c 6 || 240 ^c 1 c 6 || 241 ^c 1 c 6 || 242 ^c 1 c 6 || 243 ^c 1 c 6 || 244 ^c 1 c 6 || 245 ^c 1 c 6 || 246 ^c 1 c 6 || 247 ^c 1 c 6 || 248 ^c 1 c 6 || 249 ^c 1 c 6 || 250 ^c 1 c 6 || 251 ^c 1 c 6 || 252 ^c 1 c 6 || 253 ^c 1 c 6 || 254 ^c 1 c 6 || 255 ^c 1 c 6 || 256 ^c 1 c 6 || 257 ^c 1 c 6 || 258 ^c 1 c 6 || 259 ^c 1 c 6 || 260 ^c 1 c 6 || 261 ^c 1 c 6 || 262 ^c 1 c 6 || 263 ^c 1 c 6 || 264 ^c 1 c 6 || 265 ^c 1 c 6 || 266 ^c 1 c 6 || 267 ^c 1 c 6 || 268 ^c 1 c 6 || 269 ^c 1 c 6 || 270 ^c 1 c 6 || 271 ^c 1 c 6 || 272 ^c 1 c 6 || 273 ^c 1 c 6 || 274 ^c 1 c 6 || 275 ^c 1 c 6 || 276 ^c 1 c 6 || 277 ^c 1 c 6 || 278 ^c 1 c 6 || 279 ^c 1 c 6 || 280 ^c 1 c 6 || 281 ^c 1 c 6 || 282 ^c 1 c 6 || 283 ^c 1 c 6 || 284 ^c 1 c 6 || 285 ^c 1 c 6 || 286 ^c 1 c 6 || 287 ^c 1 c 6 || 288 ^c 1 c 6 || 289 ^c 1 c 6 || 290 ^c 1 c 6 || 291 ^c 1 c 6 || 292 ^c 1 c 6 || 293 ^c 1 c 6 || 294 ^c 1 c 6 || 295 ^c 1 c 6 || 296 ^c 1 c 6 || 297 ^c 1 c 6 || 298 ^c 1 c 6 || 299 ^c 1 c 6 || 300 ^c 1 c 6 || 301 ^c 1 c 6 || 302 ^c 1 c 6 || 303 ^c 1 c 6 || 304 ^c 1 c 6 || 305 ^c 1 c 6 || 306 ^c 1 c 6 || 307 ^c 1 c 6 || 308 ^c 1 c 6 || 309 ^c 1 c 6 || 310 ^c 1 c 6 || 311 ^c 1 c 6 || 312 ^c 1 c 6 || 313 ^c 1 c 6 || 314 ^c 1 c 6 || 315 ^c 1 c 6 || 316 ^c 1 c 6 || 317 ^c 1 c 6 || 318 ^c 1 c 6 || 319 ^c 1 c 6 || 320 ^c 1 c 6 || 321 ^c 1 c 6 || 322 ^c 1 c 6 || 323 ^c 1 c 6 || 324 ^c 1 c 6 || 325 ^c 1 c 6 || 326 ^c 1 c 6 || 327 ^c 1 c 6 || 328 ^c 1 c 6 || 329 ^c 1 c 6 || 330 ^c 1 c 6 || 331 ^c 1 c 6 || 332 ^c 1 c 6 || 333 ^c 1 c 6 || 334 ^c 1 c 6 || 335 ^c 1 c 6 || 336 ^c 1 c 6 || 337 ^c 1 c 6 || 338 ^c 1 c 6 || 339 ^c 1 c 6 || 340 ^c 1 c 6 || 341 ^c 1 c 6 || 342 ^c 1 c 6 || 343 ^c 1 c 6 || 344 ^c 1 c 6 || 345 ^c 1 c 6 || 346 ^c 1 c 6 || 347 ^c 1 c 6 || 348 ^c 1 c 6 || 349 ^c 1 c 6 || 350 ^c 1 c 6 || 351 ^c 1 c 6 || 352 ^c 1 c 6 || 353 ^c 1 c 6 || 354 ^c 1 c 6 || 355 ^c 1 c 6 || 356 ^c 1 c 6 || 357 ^c 1 c 6 || 358 ^c 1 c 6 || 359 ^c 1 c 6 || 360 ^c 1 c 6 || 361 ^c 1 c 6 || 362 ^c 1 c 6 || 363 ^c 1 c 6 || 364 ^c 1 c 6 || 365 ^c 1 c 6 || 366 ^c 1 c 6 || 367 ^c 1 c 6 || 368 ^c 1 c 6 || 369 ^c 1 c 6 || 370 ^c 1 c 6 || 371 ^c 1 c 6 || 372 ^c 1 c 6 || 373 ^c 1 c 6 || 374 ^c 1 c 6 || 375 ^c 1 c 6 || 376 ^c 1 c 6 || 377 ^c 1 c 6 || 378 ^c 1 c 6 || 379 ^c 1 c 6 || 380 ^c 1 c 6 || 381 ^c 1 c 6 || 382 ^c 1 c 6 || 383 ^c 1 c 6 || 384 ^c 1 c 6 || 385 ^c 1 c 6 || 386 ^c 1 c 6 || 387 ^c 1 c 6 || 388 ^c 1 c 6 || 389 ^c 1 c 6 || 390 ^c 1 c 6 || 391 ^c 1 c 6 || 392 ^c 1 c 6 || 393 ^c 1 c 6 || 394 ^c 1 c 6 || 395 ^c 1 c 6 || 396 ^c 1 c 6 || 397 ^c 1 c 6 || 398 ^c 1 c 6 || 399 ^c 1 c 6 || 400 ^c 1 c 6 || 401 ^c 1 c 6 || 402 ^c 1 c 6 || 403 ^c 1 c 6 || 404 ^c 1 c 6 || 405 ^c 1 c 6 || 406 ^c 1 c 6 || 407 ^c 1 c 6 || 408 ^c 1 c 6 || 409 ^c 1 c 6 || 410 ^c 1 c 6 || 411 ^c 1 c 6 || 412 ^c 1 c 6 || 413 ^c 1 c 6 || 414 ^c 1 c 6 || 415 ^c 1 c 6 || 416 ^c 1 c 6 || 417 ^c 1 c 6 || 418 ^c 1 c 6 || 419 ^c 1 c 6 || 420 ^c 1 c 6 || 421 ^c 1 c 6 || 422 ^c 1 c 6 || 423 ^c 1 c 6 || 424 ^c 1 c 6 || 425 ^c 1 c 6 || 426 ^c 1 c 6 || 427 ^c 1 c 6 || 428 ^c 1 c 6 || 429 ^c 1 c 6 || 430 ^c 1 c 6 || 431 ^c 1 c 6 || 432 ^c 1 c 6 || 433 ^c 1 c 6 || 434 ^c 1 c 6 || 435 ^c 1 c 6 || 436 ^c 1 c 6 || 437 ^c 1 c 6 || 438 ^c 1 c 6 || 439 ^c 1 c 6 || 440 ^c 1 c 6 || 441 ^c 1 c 6 || 442 ^c 1 c 6 || 443 ^c 1 c 6 || 444 ^c 1 c 6 || 445 ^c 1 c 6 || 446 ^c 1 c 6 || 447 ^c 1 c 6 || 448 ^c 1 c 6 || 449 ^c 1 c 6 || 450 ^c 1 c 6 || 451 ^c 1 c 6 || 452 ^c 1 c 6 || 453 ^c 1 c 6 || 454 ^c 1 c 6 || 455 ^c 1 c 6 || 456 ^c 1 c 6 || 457 ^c 1 c 6 || 458 ^c 1 c 6 || 459 ^c 1 c 6 || 460 ^c 1 c 6 || 461 ^c 1 c 6 || 462 ^c 1 c 6 || 463 ^c 1 c 6 || 464 ^c 1 c 6 || 465 ^c 1 c 6 || 466 ^c 1 c 6 || 467 ^c 1 c 6 || 468 ^c 1 c 6 || 469 ^c 1 c 6 || 470 ^c 1 c 6 || 471 ^c 1 c 6 || 472 ^c 1 c 6 || 473 ^c 1 c 6 || 474 ^c 1 c 6 || 475 ^c 1 c 6 || 476 ^c 1 c 6 || 477 ^c 1 c 6 || 478 ^c 1 c 6 || 479 ^c 1 c 6 || 480 ^c 1 c 6 || 481 ^c 1 c 6 || 482 ^c 1 c 6 || 483 ^c 1 c 6 || 484 ^c 1 c 6 || 485 ^c 1 c 6 || 486 ^c 1 c 6 || 487 ^c 1 c 6 || 488 ^c 1 c 6 || 489 ^c 1 c 6 || 490 ^c 1 c 6 || 491 ^c 1 c 6 || 492 ^c 1 c 6 || 493 ^c 1 c 6 || 494 ^c 1 c 6 || 495 ^c 1 c 6 || 496 ^c 1 c 6 || 497 ^c 1 c 6 || 498 ^c 1 c 6 || 499 ^c 1 c 6 || 500 ^c 1 c 6 || 501 ^c 1 c 6 || 502 ^c 1 c 6 || 503 ^c 1 c 6 || 504 ^c 1 c 6 || 505 ^c 1 c 6 || 506 ^c 1 c 6 || 507 ^c 1 c 6 || 508 ^c 1 c 6 || 509 ^c 1 c 6 || 510 ^c 1 c 6 || 511 ^c 1 c 6 || 512 ^c 1 c 6 || 513 ^c 1 c 6 || 514 ^c 1 c 6 || 515 ^c 1 c 6 || 516 ^c 1 c 6 || 517 ^c 1 c 6 || 518 ^c 1 c 6 || 519 ^c 1 c 6 || 520 ^c 1 c 6 || 521 ^c 1 c 6 || 522 ^c 1 c 6 || 523 ^c 1 c 6 || 524 ^c 1 c 6 || 525 ^c 1 c 6 || 526 ^c 1 c 6 || 527 ^c 1 c 6 || 528 ^c 1 c 6 || 529 ^c 1 c 6 || 530 ^c 1 c 6 || 531 ^c 1 c 6 || 532 ^c 1 c 6 || 533 ^c 1 c 6 || 534 ^c 1 c 6 || 535 ^c 1 c 6 || 536 ^c 1 c 6 || 537 ^c 1 c 6 || 538 ^c 1 c 6 || 539 ^c 1 c 6 || 540 ^c 1 c 6 || 541 ^c 1 c 6 || 542 ^c 1 c 6 || 543 ^c 1 c 6 || 544 ^c 1 c 6 || 545 ^c 1 c 6 || 546 ^c 1 c 6 || 547 ^c 1 c 6 || 548 ^c 1 c 6 || 549 ^c 1 c 6 || 550 ^c 1 c 6 || 551 ^c 1 c 6 || 552 ^c 1 c 6 || 553 ^c 1 c 6 || 554 ^c 1 c 6 || 555 ^c 1 c 6 || 556 ^c 1 c 6 || 557 ^c 1 c 6 || 558 ^c 1 c 6 || 559 ^c 1 c 6 || 560 ^c 1 c 6 || 561 ^c 1 c 6 || 562 ^c 1 c 6 || 563 ^c 1 c 6 || 564 ^c 1 c 6 || 565 ^c 1 c 6 || 566 ^c 1 c 6 || 567 ^c 1 c 6 || 568 ^c 1 c 6 || 569 ^c 1 c 6 || 570 ^c 1 c 6 || 571 ^c 1 c 6 || 572 ^c 1 c 6 || 573 ^c 1 c 6 || 574 ^c 1 c 6 || 575 ^c 1 c 6 || 576 ^c 1 c 6 || 577 ^c 1 c 6 || 578 ^c 1 c 6 || 579 ^c 1 c 6 || 580 ^c 1 c 6 || 581 ^c 1 c 6 || 582 ^c 1 c 6 || 583 ^c 1 c 6 || 584 ^c 1 c 6 || 585 ^c 1 c 6 || 586 ^c 1 c 6 || 587 ^c 1 c 6 || 588 ^c 1 c 6 || 589 ^c 1 c 6 || 590 ^c 1 c 6 || 591 ^c 1 c 6 || 592 ^c 1 c 6 || 593 ^c 1 c 6 || 594 ^c 1 c 6 || 595 ^c 1 c 6 || 596 ^c 1 c 6 || 597 ^c 1 c 6 || 598 ^c 1 c 6 || 599 ^c 1 c 6 || 600 ^c 1 c 6 || 601 ^c 1 c 6 || 602 ^c 1 c 6 || 603 ^c 1 c 6 || 604 ^c 1 c 6 || 605 ^c 1 c 6 || 606 ^c 1 c 6 || 607 ^c 1 c 6 || 608 ^c 1 c 6 || 609 ^c 1 c 6 || 610 ^c 1 c 6 || 611 ^c 1 c 6 || 612 ^c 1 c 6 || 613 ^c 1 c 6 || 614 ^c 1 c 6 || 615 ^c 1 c 6 || 616 ^c 1 c 6 || 617 ^c 1 c 6 || 618 ^c 1 c 6 || 619 ^c 1 c 6 || 620 ^c 1 c 6 || 621 ^c 1 c 6 || 622 ^c 1 c 6 || 623 ^c 1 c 6 || 624 ^c 1 c 6 || 625 ^c 1 c 6 || 626 ^c 1 c 6 || 627 ^c 1 c 6 || 628 ^c 1 c 6 || 629 ^c 1 c 6 || 630 ^c 1 c 6 || 631 ^c 1 c 6 || 632 ^c 1 c 6 || 633 ^c 1 c 6 || 634 ^c 1 c 6 || 635 ^c 1 c 6 || 636 ^c 1 c 6 || 637 ^c 1 c 6 || 638 ^c 1 c 6 || 639 ^c 1 c 6 || 640 ^c 1 c 6 || 641 ^c 1 c 6 || 642 ^c 1 c 6 || 643 ^c 1 c 6 || 644 ^c 1 c 6 || 645 ^c 1 c 6 || 646 ^c 1 c 6 || 647 ^c 1 c 6 || 648 ^c 1 c 6 || 649 ^c 1 c 6 || 650 ^c 1 c 6 || 651 ^c 1 c 6 || 652 ^c 1 c 6 || 653 ^c 1 c 6 || 654 ^c 1 c 6 || 655 ^c 1 c 6 || 656 ^c 1 c 6 || 657 ^c 1 c 6 || 658 ^c 1 c 6 || 659 ^c 1 c 6 || 660 ^c 1 c 6 || 661 ^c 1 c 6 || 662 ^c 1 c 6 || 663 ^c 1 c 6 || 664 ^c 1 c 6 || 665 ^c 1 c 6 || 666 ^c 1 c 6 || 667 ^c 1 c 6 || 668 ^c 1 c 6 || 669 ^c 1 c 6 || 670

30 יתן למכּהוּ לְחִי יִשְׁבַּע בְּחֶרֶף:

(כ) 31 כִּי לֹא יִזְנַח לְעוֹלָם אֲדָנִי:

32 כִּי אִם־הוֹזֶה וְרַחֵם כָּל־בְּרִי חֲסִדּוֹ:

33 כִּי לֹא עָנָה מַלְכוֹ וַיִּגָּה בְּנִי־אִישׁ:

(ל) 34 לְדַבָּא תַּחַת רַגְלָיו כָּל אֲסִירֵי אֶרֶץ:

35 לְהַטּוֹת מִשְׁפָּט־גֹּבֶר גֹּבֶר פָּנֵי עֲלִיּוֹן:

36 לְעוֹתֶֽאֱדָם בְּרִיבּוֹ אֲדָנִי לֹא רָאָה^b:

(מ) 37 מִי זֶה אָמַר וַתְּהִי אֲדָנִי לֹא צוּה:

38 מִפִּי עֲלִיּוֹן לֹא תֵצֵא הָרְעוֹת וְהַטּוֹב:

39 מִה־יִּתְאוּגֵן אָדָם תִּי גֹבֶר עַל־חַטָּאוֹ:

(ג) 40 נִחַפְּשָׁה דְרָכֵינוּ^a וְנִחְקְרָה^b וְנִשׁוּבָה עַד־יְהוָה:

41 נִשְׂא לִבֵּנוּ^a אֶל־כַּפִּים אֶל־אֵל בִּשְׁמַיִם:

42 נִחַנּוּ פִשְׁעֵנוּ וּמִרִינוּ אַתָּה לֹא סִלַּחַת:

(ס) 43 סִכַּתָּה בְּאֶף וַתִּרְדָּפֵנוּ הָרַגְתָּ לֹא חֲמַלְתָּ:

44 סִכַּתָּה בְּעֵנָן לֶךְ מִעֲבוּר תִּפְלָה:

45 סִחִי וּמָאוֹס תְּשִׁימֵנוּ בְּקֶרֶב הָעַמִּים:

(פ) 46 פָּצוּ עֵלֵינוּ פִּיהֶם כָּל־אִיבֵינוּ:

47 פָּחַד וּפְחַת^a הָיָה לָנוּ הַשָּׂאת^b וְהַשָּׁבֵר:

48 פָּלְגֵי־מַיִם תִּרְדַּ עֵינֵי עַל־שָׁבֵר בַּת־עַמִּי:

(ע) 49 עֵינֵי גִגְרָה וְלֹא תִדְמָה מֵאֵין הַפְּנוֹת:

50 עַד־יִשְׁקִיף וַיֵּרָא יְהוָה מִשְׁמַיִם:

51 עֵינֵי עוֹלָלָה^a לְנַפְשִׁי^b כָּל בְּנוֹת עִירֵי:

(צ) 52 צוּד צְדוּנִי בַּצִּפּוֹר אִיבֵי חַנָּם:

53 צָמְתוּ בַּבוֹר תִּי וַיִּדּוּ־אֶבֶן בִּי:

54 צָפוּ־מַיִם עַל־רֹאשִׁי אֲמַרְתִּי גִגְזַרְתִּי:

(ק) 55 קָרָאתִי שִׁמְךָ יְהוָה מִבוֹר תַּחְתִּיּוֹת:

31 Var^G יהוה; exc vb, cf 33 בני איש || 32 Q^{MSS} יו — || 33 pro ויגה (pl MSS חטאו || 36 ^a mlt MSS ע min || ^b εἶπεν, prps רצה; l prb || 39 K⁶ חטאו || 40 ^a חטאיו || 41 ^a mlt MSS — קרה || 42 prps || 43 mlt MSS Vrs ולא || v 46—48 (פ) || 47 ^a κ. θυμός (וחרון?), ^b τρόμος, θάμβος, 6MSS S post 49—51 (ע) || 48 ^a εἰς, cum || 49 ^a εἰς, cum || 50 prps עדי vel עד־כי || 51 ^a prps עולל יהוה || 52 ^b l ? (מבכות vel frt מבנות || 53 ^b l ? (מבכות || 54 ^b l ? (מבכות || 55 ^b l ? (מבכות || 56 ^b l ? (מבכות || 57 ^b l ? (מבכות || 58 ^b l ? (מבכות || 59 ^b l ? (מבכות || 60 ^b l ? (מבכות || 61 ^b l ? (מבכות || 62 ^b l ? (מבכות || 63 ^b l ? (מבכות || 64 ^b l ? (מבכות || 65 ^b l ? (מבכות || 66 ^b l ? (מבכות || 67 ^b l ? (מבכות || 68 ^b l ? (מבכות || 69 ^b l ? (מבכות || 70 ^b l ? (מבכות || 71 ^b l ? (מבכות || 72 ^b l ? (מבכות || 73 ^b l ? (מבכות || 74 ^b l ? (מבכות || 75 ^b l ? (מבכות || 76 ^b l ? (מבכות || 77 ^b l ? (מבכות || 78 ^b l ? (מבכות || 79 ^b l ? (מבכות || 80 ^b l ? (מבכות || 81 ^b l ? (מבכות || 82 ^b l ? (מבכות || 83 ^b l ? (מבכות || 84 ^b l ? (מבכות || 85 ^b l ? (מבכות || 86 ^b l ? (מבכות || 87 ^b l ? (מבכות || 88 ^b l ? (מבכות || 89 ^b l ? (מבכות || 90 ^b l ? (מבכות || 91 ^b l ? (מבכות || 92 ^b l ? (מבכות || 93 ^b l ? (מבכות || 94 ^b l ? (מבכות || 95 ^b l ? (מבכות || 96 ^b l ? (מבכות || 97 ^b l ? (מבכות || 98 ^b l ? (מבכות || 99 ^b l ? (מבכות || 100 ^b l ? (מבכות || 101 ^b l ? (מבכות || 102 ^b l ? (מבכות || 103 ^b l ? (מבכות || 104 ^b l ? (מבכות || 105 ^b l ? (מבכות || 106 ^b l ? (מבכות || 107 ^b l ? (מבכות || 108 ^b l ? (מבכות || 109 ^b l ? (מבכות || 110 ^b l ? (מבכות || 111 ^b l ? (מבכות || 112 ^b l ? (מבכות || 113 ^b l ? (מבכות || 114 ^b l ? (מבכות || 115 ^b l ? (מבכות || 116 ^b l ? (מבכות || 117 ^b l ? (מבכות || 118 ^b l ? (מבכות || 119 ^b l ? (מבכות || 120 ^b l ? (מבכות || 121 ^b l ? (מבכות || 122 ^b l ? (מבכות || 123 ^b l ? (מבכות || 124 ^b l ? (מבכות || 125 ^b l ? (מבכות || 126 ^b l ? (מבכות || 127 ^b l ? (מבכות || 128 ^b l ? (מבכות || 129 ^b l ? (מבכות || 130 ^b l ? (מבכות || 131 ^b l ? (מבכות || 132 ^b l ? (מבכות || 133 ^b l ? (מבכות || 134 ^b l ? (מבכות || 135 ^b l ? (מבכות || 136 ^b l ? (מבכות || 137 ^b l ? (מבכות || 138 ^b l ? (מבכות || 139 ^b l ? (מבכות || 140 ^b l ? (מבכות || 141 ^b l ? (מבכות || 142 ^b l ? (מבכות || 143 ^b l ? (מבכות || 144 ^b l ? (מבכות || 145 ^b l ? (מבכות || 146 ^b l ? (מבכות || 147 ^b l ? (מבכות || 148 ^b l ? (מבכות || 149 ^b l ? (מבכות || 150 ^b l ? (מבכות || 151 ^b l ? (מבכות || 152 ^b l ? (מבכות || 153 ^b l ? (מבכות || 154 ^b l ? (מבכות || 155 ^b l ? (מבכות || 156 ^b l ? (מבכות || 157 ^b l ? (מבכות || 158 ^b l ? (מבכות || 159 ^b l ? (מבכות || 160 ^b l ? (מבכות || 161 ^b l ? (מבכות || 162 ^b l ? (מבכות || 163 ^b l ? (מבכות || 164 ^b l ? (מבכות || 165 ^b l ? (מבכות || 166 ^b l ? (מבכות || 167 ^b l ? (מבכות || 168 ^b l ? (מבכות || 169 ^b l ? (מבכות || 170 ^b l ? (מבכות || 171 ^b l ? (מבכות || 172 ^b l ? (מבכות || 173 ^b l ? (מבכות || 174 ^b l ? (מבכות || 175 ^b l ? (מבכות || 176 ^b l ? (מבכות || 177 ^b l ? (מבכות || 178 ^b l ? (מבכות || 179 ^b l ? (מבכות || 180 ^b l ? (מבכות || 181 ^b l ? (מבכות || 182 ^b l ? (מבכות || 183 ^b l ? (מבכות || 184 ^b l ? (מבכות || 185 ^b l ? (מבכות || 186 ^b l ? (מבכות || 187 ^b l ? (מבכות || 188 ^b l ? (מבכות || 189 ^b l ? (מבכות || 190 ^b l ? (מבכות || 191 ^b l ? (מבכות || 192 ^b l ? (מבכות || 193 ^b l ? (מבכות || 194 ^b l ? (מבכות || 195 ^b l ? (מבכות || 196 ^b l ? (מבכות || 197 ^b l ? (מבכות || 198 ^b l ? (מבכות || 199 ^b l ? (מבכות || 200 ^b l ? (מבכות || 201 ^b l ? (מבכות || 202 ^b l ? (מבכות || 203 ^b l ? (מבכות || 204 ^b l ? (מבכות || 205 ^b l ? (מבכות || 206 ^b l ? (מבכות || 207 ^b l ? (מבכות || 208 ^b l ? (מבכות || 209 ^b l ? (מבכות || 210 ^b l ? (מבכות || 211 ^b l ? (מבכות || 212 ^b l ? (מבכות || 213 ^b l ? (מבכות || 214 ^b l ? (מבכות || 215 ^b l ? (מבכות || 216 ^b l ? (מבכות || 217 ^b l ? (מבכות || 218 ^b l ? (מבכות || 219 ^b l ? (מבכות || 220 ^b l ? (מבכות || 221 ^b l ? (מבכות || 222 ^b l ? (מבכות || 223 ^b l ? (מבכות || 224 ^b l ? (מבכות || 225 ^b l ? (מבכות || 226 ^b l ? (מבכות || 227 ^b l ? (מבכות || 228 ^b l ? (מבכות || 229 ^b l ? (מבכות || 230 ^b l ? (מבכות || 231 ^b l ? (מבכות || 232 ^b l ? (מבכות || 233 ^b l ? (מבכות || 234 ^b l ? (מבכות || 235 ^b l ? (מבכות || 236 ^b l ? (מבכות || 237 ^b l ? (מבכות || 238 ^b l ? (מבכות || 239 ^b l ? (מבכות || 240 ^b l ? (מבכות || 241 ^b l ? (מבכות || 242 ^b l ? (מבכות || 243 ^b l ? (מבכות || 244 ^b l ? (מבכות || 245 ^b l ? (מבכות || 246 ^b l ? (מבכות || 247 ^b l ? (מבכות || 248 ^b l ? (מבכות || 249 ^b l ? (מבכות || 250 ^b l ? (מבכות || 251 ^b l ? (מבכות || 252 ^b l ? (מבכות || 253 ^b l ? (מבכות || 254 ^b l ? (מבכות || 255 ^b l ? (מבכות || 256 ^b l ? (מבכות || 257 ^b l ? (מבכות || 258 ^b l ? (מבכות || 259 ^b l ? (מבכות || 260 ^b l ? (מבכות || 261 ^b l ? (מבכות || 262 ^b l ? (מבכות || 263 ^b l ? (מבכות || 264 ^b l ? (מבכות || 265 ^b l ? (מבכות || 266 ^b l ? (מבכות || 267 ^b l ? (מבכות || 268 ^b l ? (מבכות || 269 ^b l ? (מבכות || 270 ^b l ? (מבכות || 271 ^b l ? (מבכות || 272 ^b l ? (מבכות || 273 ^b l ? (מבכות || 274 ^b l ? (מבכות || 275 ^b l ? (מבכות || 276 ^b l ? (מבכות || 277 ^b l ? (מבכות || 278 ^b l ? (מבכות || 279 ^b l ? (מבכות || 280 ^b l ? (מבכות || 281 ^b l ? (מבכות || 282 ^b l ? (מבכות || 283 ^b l ? (מבכות || 284 ^b l ? (מבכות || 285 ^b l ? (מבכות || 286 ^b l ? (מבכות || 287 ^b l ? (מבכות || 288 ^b l ? (מבכות || 289 ^b l ? (מבכות || 290 ^b l ? (מבכות || 291 ^b l ? (מבכות || 292 ^b l ? (מבכות || 293 ^b l ? (מבכות || 294 ^b l ? (מבכות || 295 ^b l ? (מבכות || 296 ^b l ? (מבכות || 297 ^b l ? (מבכות || 298 ^b l ? (מבכות || 299 ^b l ? (מבכות || 300 ^b l ? (מבכות || 301 ^b l ? (מבכות || 302 ^b l ? (מבכות || 303 ^b l ? (מבכות || 304 ^b l ? (מבכות || 305 ^b l ? (מבכות || 306 ^b l ? (מבכות || 307 ^b l ? (מבכות || 308 ^b l ? (מבכות || 309 ^b l ? (מבכות || 310 ^b l ? (מבכות || 311 ^b l ? (מבכות || 312 ^b l ? (מבכות || 313 ^b l ? (מבכות || 314 ^b l ? (מבכות || 315 ^b l ? (מבכות || 316 ^b l ? (מבכות || 317 ^b l ? (מבכות || 318 ^b l ? (מבכות || 319 ^b l ? (מבכות || 320 ^b l ? (מבכות || 321 ^b l ? (מבכות || 322 ^b l ? (מבכות || 323 ^b l ? (מבכות || 324 ^b l ? (מבכות || 325 ^b l ? (מבכות || 326 ^b l ? (מבכות || 327 ^b l ? (מבכות || 328 ^b l ? (מבכות || 329 ^b l ? (מבכות || 330 ^b l ? (מבכות || 331 ^b l ? (מבכות || 332 ^b l ? (מבכות || 333 ^b l ? (מבכות || 334 ^b l ? (מבכות || 335 ^b l ? (מבכות || 336 ^b l ? (מבכות || 337 ^b l ? (מבכות || 338 ^b l ? (מבכות || 339 ^b l ? (מבכות || 340 ^b l ? (מבכות || 341 ^b l ? (מבכות || 342 ^b l ? (מבכות || 343 ^b l ? (מבכות || 344 ^b l ? (מבכות || 345 ^b l ? (מבכות || 346 ^b l ? (מבכות || 347 ^b l ? (מבכות || 348 ^b l ? (מבכות || 349 ^b l ? (מבכות || 350 ^b l ? (מבכות || 351 ^b l ? (מבכות || 352 ^b l ? (מבכות || 353 ^b l ? (מבכות || 354 ^b l ? (מבכות || 355 ^b l ? (מבכות || 356 ^b l ? (מבכות || 357 ^b l ? (מבכות || 358 ^b l ? (מבכות || 359 ^b l ? (מבכות || 360 ^b l ? (מבכות || 361 ^b l ? (מבכות || 362 ^b l ? (מבכות || 363 ^b l ? (מבכות || 364 ^b l ? (מבכות || 365 ^b l ? (מבכות || 366 ^b l ? (מבכות || 367 ^b l ? (מבכות || 368 ^b l ? (מבכות || 369 ^b l ? (מבכות || 370 ^b l ? (מבכות || 371 ^b l ? (מבכות || 372 ^b l ? (מבכות || 373 ^b l ? (מבכות || 374 ^b l ? (מבכות || 375 ^b l ? (מבכות || 376 ^b l ? (מבכות || 377 ^b l ? (מבכות || 378 ^b l ? (מבכות || 379 ^b l ? (מבכות || 380 ^b l ? (מבכות || 381 ^b l ? (מבכות || 382 ^b l ? (מבכות || 383 ^b l ? (מבכות || 384 ^b l ? (מבכות || 385 ^b l ? (מבכות || 386 ^b l ? (מבכות || 387 ^b l ? (מבכות || 388 ^b l ? (מבכות || 389 ^b l ? (מבכות || 390 ^b l ? (מבכות || 391 ^b l ? (מבכות || 392 ^b l ? (מבכות || 393 ^b l ? (מבכות || 394 ^b l ? (מבכות || 395 ^b l ? (מבכות || 396 ^b l ? (מבכות || 397 ^b l ? (מבכות || 398 ^b l ? (מבכות || 399 ^b l ? (מבכות || 400 ^b l ? (מבכות || 401 ^b l ? (מבכות || 402 ^b l ? (מבכות || 403 ^b l ? (מבכות || 404 ^b l ? (מבכות || 405 ^b l ? (מבכות || 406 ^b l ? (מבכות || 407 ^b l ? (מבכות || 408 ^b l ? (מבכות || 409 ^b l ? (מבכות || 410 ^b l ? (מבכות || 411 ^b l ? (מבכות || 412 ^b l ? (מבכות || 413 ^b l ? (מבכות || 414 ^b l ? (מבכות || 415 ^b l ? (מבכות || 416 ^b l ? (מבכות || 417 ^b l ? (מבכות || 418 ^b l ? (מבכות || 419 ^b l ? (מבכות || 420 ^b l ? (מבכות || 421 ^b l ? (מבכות || 422 ^b l ? (מבכות || 423 ^b l ? (מבכות || 424 ^b l ? (מבכות || 425 ^b l ? (מבכות || 426 ^b l ? (מבכות || 427 ^b l ? (מבכות || 428 ^b l ? (מבכות || 429 ^b l ? (מבכות || 430 ^b l ? (מבכות || 431 ^b l ? (מבכות || 432 ^b l ? (מבכות || 433 ^b l ? (מבכות || 434 ^b l ? (מבכות || 435 ^b l ? (מבכות || 436 ^b l ? (מבכות || 437 ^b l ? (מבכות || 438 ^b l ? (מבכות || 439 ^b l ? (מבכות || 440 ^b l ? (מבכות || 441 ^b l ? (מבכות || 442 ^b l ? (מבכות || 443 ^b l ? (מבכות || 444 ^b l ? (מבכות || 445 ^b l ? (מבכות || 446 ^b l ? (מבכות || 447 ^b l ? (מבכות || 448 ^b l ? (מבכות || 449 ^b l ? (מבכות || 450 ^b l ? (מבכות || 451 ^b l ? (מבכות || 452 ^b l ? (מבכות || 453 ^b l ? (מבכות || 454 ^b l ? (מבכות || 455 ^b l ? (מבכות || 456 ^b l ? (מבכות || 457 ^b l ? (מבכות || 458 ^b l ? (מבכות || 459 ^b l ? (מבכות || 460 ^b l ? (מבכות || 461 ^b l ? (מבכות || 462 ^b l ? (מבכות || 463 ^b l ? (מבכות || 464 ^b l ? (מבכות || 465 ^b l ? (מבכות || 466 ^b l ? (מבכות || 467 ^b l ? (מבכות || 468 ^b l ? (מבכות || 469 ^b l ? (מבכות || 470 ^b l ? (מבכות || 471 ^b l ? (מבכות || 472 ^b l ? (מבכות || 473 ^b l ? (מבכות || 474 ^b l ? (מבכות || 475 ^b l ? (מבכות || 476 ^b l ? (מבכות || 477 ^b l ? (מבכות || 478 ^b l ? (מבכות || 479 ^b l ? (מבכות || 480 ^b l ? (מבכות || 481 ^b l ? (מבכות || 482 ^b l ? (מבכות || 483 ^b l ? (מבכות || 484 ^b l ? (מבכות || 485 ^b l ? (מבכות || 486 ^b l ? (מבכות || 487 ^b l ? (מבכות || 488 ^b l ? (מבכות || 489 ^b l ? (מבכות || 490 ^b l ? (מבכות || 491 ^b l ? (מבכות || 492 ^b l ? (מבכות || 493 ^b l ? (מבכות || 494 ^b l ? (מבכות || 495 ^b l ? (מבכות || 496 ^b l ? (מבכות || 497 ^b l ? (מבכות || 498 ^b l ? (מבכות || 499 ^b l ? (מבכות || 500 ^b l ? (מבכות || 501 ^b l ? (מבכות || 502 ^b l ? (מבכות || 503 ^b l ? (מבכות || 504 ^b l ? (מבכות || 505 ^b l ? (מבכות || 506 ^b l ? (מבכות || 507 ^b l ? (מבכות || 508 ^b l ? (מבכות || 509 ^b l ? (מבכות || 510 ^b l ? (מבכות || 511 ^b l ? (מבכות || 512 ^b l ? (מבכות || 513 ^b l ? (מבכות || 514 ^b l ? (מבכות || 515 ^b l ? (מבכות || 516 ^b l ? (מבכות || 517 ^b l ? (מבכות || 518 ^b l ? (מבכות || 519 ^b l ? (מבכות || 520 ^b l ? (מבכות || 521 ^b l ? (מבכות || 522 ^b l ? (מבכות || 523 ^b l ? (מבכות || 524 ^b l ? (מבכות || 525 ^b l ? (מבכות || 526 ^b l ? (מבכות || 527 ^b l ? (מבכות || 528 ^b l ? (מבכות || 529 ^b l ? (מבכות || 530 ^b l ? (מבכות || 531 ^b l ? (מבכות || 532 ^b l ? (מבכות || 533 ^b l ? (מבכות || 534 ^b l ? (מבכות || 535 ^b l ? (מבכות || 536 ^b l ? (מבכות || 537 ^b l ? (מבכות || 538 ^b l ? (מבכות || 539 ^b l ? (מבכות || 540 ^b l ? (מבכות || 541 ^b l ? (מבכות || 542 ^b l ? (מבכות || 543 ^b l ? (מבכות || 544 ^b l ? (מבכות || 545 ^b l ? (מבכות || 546 ^b l ? (מבכות || 547 ^b l ? (מבכות || 548 ^b l ? (מבכות || 549 ^b l ? (מבכות || 550 ^b l ? (מבכות || 551 ^b l ? (מבכות || 552 ^b l ? (מבכות || 553 ^b l ? (מבכות || 554 ^b l ? (מבכות || 555 ^b l ? (מבכות || 556 ^b l ? (מבכות || 557 ^b l ? (מבכות || 558 ^b l ? (מבכות || 559 ^b l ? (מבכות || 560 ^b l ? (מבכות || 561 ^b l ? (מבכות || 562 ^b l ? (מבכות || 563 ^b l ? (מבכות || 564 ^b l ? (מבכות || 565 ^b l ? (מבכות || 566 ^b l ? (מבכות || 567 ^b l ? (מבכות || 568 ^b l ? (מבכות || 569 ^b l ? (מבכות || 570 ^b l ? (מבכות || 571 ^b l ? (מבכות || 572 ^b l ? (מבכות || 573 ^b l ? (מבכות || 574 ^b l ? (מבכות || 575 ^b l ? (מבכות || 576 ^b l ? (מבכות || 577 ^b l ? (מבכות || 578 ^b l ? (מבכות || 579 ^b l ? (מבכות || 580 ^b l ? (מבכות || 581 ^b l ? (מבכות || 582 ^b l ? (מבכות || 583 ^b l ? (מבכות || 584 ^b l ? (מבכות || 585 ^b l ? (מבכות || 586 ^b l ? (מבכות || 587 ^b l ? (מבכות || 588 ^b l ? (מבכות || 589 ^b l ? (מבכות || 590 ^b l ? (מבכות || 591 ^b l ? (מבכות || 592 ^b l ? (מבכות || 593 ^b l ? (מבכות || 594 ^b l ? (מבכות || 595 ^b l ? (מבכות || 596 ^b l ? (מבכות || 597 ^b l ? (מבכות || 598 ^b l ? (מבכות || 599 ^b l ? (מבכות || 600 ^b l ? (מבכות || 601 ^b l ? (מבכות || 602 ^b l ? (מבכות || 603 ^b l ? (מבכות || 604 ^b l ? (מבכות || 605 ^b l ? (מבכות || 606 ^b l ? (מבכות || 607 ^b l ? (מבכות || 608 ^b l ? (מבכות || 609 ^b l ? (מבכות || 610 ^b l ? (מבכות || 611 ^b l ? (מבכות || 612 ^b l ? (מבכות || 613 ^b l ? (מבכות || 614 ^b l ? (מבכות || 615 ^b l ? (מבכות || 616 ^b l ? (מבכות || 617 ^b l ? (מבכות || 618 ^b l ? (מבכות || 619 ^b l ? (מבכות || 620 ^b l ? (מבכות || 621 ^b l ? (מבכות || 622 ^b l ? (מבכות || 623 ^b

- 56 קוֹלִי שְׁמַעַת אֶל-תַּעֲלֶם אֲזַנְךָ לְרוּחֹתִי^a לְשׁוּעָתִי^b;
 57 קִרְבֶּת בְּנוֹם אֶקְרָאךָ אִמְרַת אֶל-תִּירָא:
 58 רִבֶּת אֲדַגִּי רִיבִי גַפְשִׁי גָאֵלֶת חַיִּי;
 59 רְאִיתָה יְהוָה עֲוֹתַי שְׁפָטָה מִשְׁפָּטִי;
 60 רְאִיתָה כָּל-נִקְמָתָם כָּל-מַחֲשַׁבְתָּם לִי;
 61 שְׁמַעַת חֲרָפְתָּם יְהוָה כָּל-מַחֲשַׁבְתָּם עָלַי;
 62 שָׁפַתִּי קָמִי וְהִגִּיזֶנָם עָלַי כָּל-הַיּוֹם;
 63 שִׁבְתָּם וְקִימָתָם הִבִּיטָה אֲנִי מִגִּינָתָם;
 64 תָּשִׁיב לָהֶם גְּמוּלַת יְהוָה כַּמַּעֲשֵׂה יְדֵיהֶם;
 65 תִּתֵּן לָהֶם מִגִּנַּת-לֵב תִּאֲלָתֶךָ לָהֶם;
 66 תִּרְדֶּךָ בְּאֶף וְתִשְׁמַדֵּם מִתַּחַת שָׁמַיָא יְהוָה^b;
 4 (א) ¹ אִיכָה יוֹעַם^a זָהָב יִשְׁנָא^b הַכֶּתֶם הַטּוֹב
 תִּשְׁתַּפְּכֶנָּה אֲבָנֵי-קֹדֶשׁ בְּרָאשׁ כָּל-חֻצּוֹת;
 (ב) ² בְּגִי צִיּוֹן הַיְקָרִים הַמְּסֻלָּאִים בַּפֹּז
 אִיכָה נִחְשְׁבוּ לְגִבְלֵי-חָרֶשׁ מַעֲשֵׂה יְדֵי יוֹצֵר;
 (ג) ³ גַּם-תִּנְיֹן^a תִּלְצוּ שָׂדֵה הַיְנִיקוֹ^b גְּוִרֵיהֶן
 בַּת-עַמִּי לְאַכְזֹר^d כִּי עֲנִים^d בַּמִּדְבָּר;
 (ד) ⁴ דָּבַק לְשׁוֹן יוֹגֵק אֶל-חֻכּוֹ בַּצִּמָּא
 עוֹלָלִים שָׂאֲלוּ לָחֶם פָּרֶשׁ אֵין לָהֶם;
 (ה) ⁵ הָאֲכָלִים לְמַעַדְנִים נִשְׁמּוּ בַּחֻצּוֹת
 הָאֲמָנִים עָלַי תוֹלַע חִבְקוֹ אֲשַׁפְּתוֹת;
 (ו) ⁶ וַיִּגְדֵּל עֵינָן בַּת-עַמִּי מִחֻטָּאת סֶדֶם
 הִתְפַּכָּה כְּמוֹ-רִגַע וְלֹא-תָלוּ בָּהּ יְדֵים;
 (ז) ⁷ זָכּוּ גְזִירֶיהָ^a מִשְׁלָג צָחוּ מִחֻלָּב
 אֲדָמוּ עֵצִים^b מִפְּנִינִים סָפִיר גִּזְרָתָם;
 (ח) ⁸ חֲשֹךְ מִשְׁחֹרַת תִּאֲרָם לֹא נִפְרוּ בַּחֻצּוֹת

56 ^a 1 frt לְצוֹחֲתִי (cf 6 dénoiv) || ^b dl (Var); 27MSS וִל, 57 לְשׁוּעָתִי, 58 dl || 60 27MSS עָלַי (dl mtr cs) || 61 pl MSS לִי; dl || 63 6A
 מִגִּנָּתָם, 64 1MS 3 גְּמֻלָּתָם || 65 56 תִּלְצוּהָ || 66 ^a 1 c
 6Qmg 3 שְׁמִיךְ || ^b dl c 6MSS || Cp 4, 1 ^a 66 obscuratum est || ^b frt = luxit,
 cf arab (trsp:) || 2 2MSS 66 — || 3 ^a Q תִּנְיֹן || ^b 8 הִנֵּי || ^c ins ? c 3 הִתָּה ||
 d-d 1 c Q mlt MSS Edd 66 3 בִּיעָנִים; K dub || 5 1 vel dl לָחֶם עֲדָנִים ||
 6 = sine hominum opera cf 6 ἐπὶ νόεσσαν || 7 ^a 1 גְּזִירָה || ^b 1 frt עוֹרֶם (אַרְם),
 prps נִן' || ^c dub; prps מַעֲצֵם פִּנִּי.

צַפֹּד עוֹרֶם עַל-עַצְמָם יִבֶּשׁ הָיָה כְּעֵץ:

(ט) 9 מוֹבִים הָיוּ חֲלִי-חֶרֶב מִחֲלֵי רַעַב

שֶׁהֵם יוֹבֵוּ מִדְּקָרִים מִתְּנוּבוֹת שְׂדֵי:

(י) 10 יָדֵי נָשִׁים רַחֲמָנוֹת בְּשָׁלוֹ יִלְדֶיהֶן

הָיוּ לְכָרוֹת לָמוֹ בְּשֹׁבֵר בַּת-עַמִּי:

(כ) 11 כָּלָה יְהוָה אֶת-חֲמָתוֹ שָׁפַךְ חֲרוֹן אַפּוֹ

וַיִּצֵּת-אֵשׁ בְּצִיּוֹן וַתֹּאכַל יִסְדֹתֶיהָ:

(ל) 12 לֹא הֶאֱמִינוּ מַלְכֵי-אַרְץ וְכָל יֹשְׁבֵי תֵבֶל

כִּי יָבֹא צָר וְאוֹיֵב בְּשַׁעְרֵי יְרוּשָׁלַם:

(מ) 13 מִחֲטָאת נְבִיאֶיהָ עֹנֶת כְּהִנִּיָּה

הַשֹּׁפְכִים בְּקִרְבָּה דָם צַדִּיקִים:

(נ) 14 נָעוּ עוֹרִים^b בַּחוּצוֹת נִגְאָלוּ בָדָם

בְּלֹא יוֹכְלוּ יָגֵעוּ בִּלְבָשֵׁיהֶם:

(ס) 15 סוּרוּ טָמֵא אֶקְרָאוּ לָמוֹ סוּרוּ אֶל-תִּנְעוּ

כִּי נָצוּ^b גַם-נָעוּ^c אָמְרוּ בְּגוֹזִים^c לֹא יוֹסְפוּ לָנוּר:

(פ) 16 פָּנֵי יְהוָה חִלָּקֶם^a לֹא יוֹסִיף^b לְהַבִּיטֵם

פָּנֵי כְהֲנִים לֹא נִשְׁאוּ^c זִקְנִים^d לֹא חֲנָנוּ:

(ע) 17 עוֹדִינָה תִכְלִינָה עֵינֵינוּ אֶל-עֲזָרָתָנוּ הִבֵּל

בַּצִּפּוֹתָנוּ צָפִינוּ אֶל-גּוֹי לֹא יוֹשֵׁעַ:

(צ) 18 צָדוּ צַעֲדֵינוּ מַלְכַת בְּרַחֲבֵינוּ

קָרַב קִצְנוֹ מָלְאוּ יָמֵינוּ כִּי-בָא קִצְנוֹ:

(ק) 19 קָלִים הָיוּ רִדְפֵינוּ מִנְּשָׂרֵי שָׁמַיִם

עַל-הַהָרִים דָּלְקָנוּ בַּמִּדְבָּר אָרְבוּ לָנוּ:

(ר) 20 רוּחַ אֶפְיָנוּ מָשִׁיחַ יְהוָה נִלְכַּד בַּשְּׁחִיתוֹתָם

אֲשֶׁר אָמְרָנוּ בְּצֵלוֹ גִּתִּיה בְּגוֹזִים:

(ש) 21 שִׁישִׁי וְשִׁמְחִי בַת-אֲדוֹם יוֹשְׁבֵתִי^a בְּאַרְץ עוֹץ^b

9 ^{oo} dub; prps מוֹקְדִים בָּת' (?) || 10 l ? לְכָרוֹת || 12 l c Q כָּל || K וְכָל ||
 14 ^a mlt MSS נ min || ^b frt add, vel l frt עֹבְרִים (ὁ ἐρχόμενος αὐτῆς) ||
 15 ^{a-a} add ? || ^b IMS^{Ken} נִצְוָו (ἀνήφθησαν) || ^c iurgati sunt; l ? נָדוּ ||
^{c-c} add || 16 cf ad 3,46 || ^a 2MSS חִלָּקֶם; prps הִלָּקֶם || ^b prps יוֹסִיפוּ ||
^c l sing || ^d l prb c ^B נְבִיאִים || 17 Q Or עוֹדִינוּ || 1 prb עֲדִימָה (al עוֹד
 vel עֲדִימָה = עֲדִימָה) || 18 ^{oo} l frt sol קָצְנוּ || 20 l בַּשְּׁחִיתָם cf ὁ ἐν τ. δια-
 φθοραῖς αὐτῶν (ὁ ἐν τ. ἡμῶν) || 21 ^a Q יוֹשְׁבֵתִי, K יוֹשְׁבֵתִי || ^{b-b} ^{excl} 9MSS Cpl
 om עוֹץ & in Geth.

גַּם-עַלֶּיךָ תַעֲבֹר-כֹּזֵם תִּשְׁכַּרְי וְתִתְעָרִי:

(ת) ²²תַּם-עֲוֹנֶךָ בֵּת-צִיּוֹן לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתְךָ.

פָּקֵד עֲוֹנֶיךָ בֵּת-אֲדָוָה גְּלָה עַל-חַטָּאתֶיךָ: ׀

5 וְזָכַר יְהוָה מִהָיְתָה לָנוּ תְּבִיטָה וּרְאָה אֶת־חַרְפֹּתֵינוּ:

נַחֲלַתְנוּ נְהַפְכָה לְזָרִים בְּתִינוּ לְנֹכָרִים:

3 יְתוּמִים הָיִינוּ אֵין אָב אִמֵּנוּ כְּאֶלְמָנוֹת:

4 מִיָּמֵינוּ בְּכֶסֶף שְׁתֵּינוּ עֲצִינוּ בְּמַחִיר יִבְאוּ:

5^a עַל-צִוְּאֵי אֶרֶץ אֱלֹהֵינוּ^a נִרְדָּפְנוּ^b יִנְעֲנוּ^c לֹא הוֹנַח-לִנּוּ:

6 מִצָּרִים נִתְּנוּ יָד אֲשׁוּר לִשְׁבַע לָחֶם:

7 אֲבֹתֵינוּ חֲטְאוּ אֵינָם אֲנַחְנוּ עֲוֹנֵתֵיהֶם סָבְלָנוּ:

8 עבדים משלו בָּנוּ פֶּרֶק אֵין מִידָם:

9 בַּנְפִּשְׁנוֹ^a נָבִיא לַחֲמֹנוּ מִפְּנֵי חָרֵב^b הַמִּדְבָּר:

10 עֲזַרְנוּ כִּתְנוּר נִכְמְרוּ מִפְּנֵי זִלְעָפוֹת רַעֲב:

II נשים בציזן ענף בתלת בערי יהודה:

12 שָׂרִים בִּידָם נִתְּלוּ פְּנֵי זָקֵנִים לֹא נִהְדְּרוּ:

¹³ בחורים טחון נשאו ונערים בעץ כשלו:

14 זקנים משער שבתו בחורים מנגינתם:

15 שבת משוש לבנו נהפך לאבל מחולנו:

16 גְּפִלָּה עֲסַרְתָּ רֹאשִׁנוּ אֲדִי-נָא לָנוּ כִּי חֲטָאנוּ:

17 על-זה היה דוה לבנו על-אלה חשכו עינינו:

18 על הר-ציון ששמים שועלים הלכו-בו:

19 אָמַת יְהוָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב בְּסֵאתָ לְדוֹר וָדוֹר:

20 למה לנצח תשכחנו תעזבנו לארץ ימים:

^aהַשִּׁיבָנוּ יְהוָה אֵלֵינוּ וְנִשְׁכַּח
^bחֲדָשׁ יְמֵינוּ כְּקֶדֶם:

22 בִּי אֵם-מֵאֵם מֵאֲסֻנִּי מִצִּדְּמִי עֲלִינוּ עַד-מֵאֵד:

Cp 5, 1 K הָבִישׁ, Q הַבִּישָׁה || 2 exc vb ? || 3 Q וְאִין || 4 6^{BA}
aliter (מִיָּמִינוּ); 1 M cf 6^Q Sixt 2 || 5 a-a 6 conjg c 4; Σ praem ζυγός: prps
עַל-עַל-צ' (mlt MSS יָנוּ) || ^b prps מִפְּנֵי (= *iugum*) *נִיר (?) || ^c Q וְלֹא || 6 6^E
לָהֶם || 7 1 c Q Var^G 280(2) וְאִין (et וְאִין?) || 9 ^a mlt MSS יָנוּ || ^b prps
חֶרֶב (?) ; 2 *gladii et . .* || 10 1 c pl MSS עֲוִרֵינוּ vel melius c 6 נִבְכֵּר עֲוִירֵינוּ ||
13 6 κλαυθμόν, 7 *impudice abusi sunt* || 18 sic 8 c Or; pl MSS^K שֶׁשָּׂמַם ||
19 6 280 וְאִין || 21 ^a Or אֲדָנִי; dl ? vel יְהוָה vel אֱלֹהִים || ^b Q בָּהּ—.

ECCLESIASTES. קהלת

1 יְדַבְּרֵי קְהִלַּת בְּנֵי־דָוִד מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם:

²הֶבֶל הַבָּלִים אָמַר קֹהֵלֶת הֶבֶל הַבָּלִים הַכֹּל הֶבֶל:

3 מה-יתרון לאדם בכל-עמלו שיעמל תחת השמש:

4 וְדָוִד הָלַךְ וְדָוָר בָּא וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עֲמִידָתָ:

וַיִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶל-מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף

זֹרֶת הוּא שֵׁם: ⁶הוֹלֵךְ אֶל-דְּרוֹם וּסוּבָב אֶל-צָפוֹן

סוֹבֵב וּסְבֵב הַזֶּלֶךְ הָרוּחַ וְעַל-סְבִיבֹתָיו שֹׁב הָרוּחַ:

7 כָּל־הַנְּחָלִים הֹלְכִים אֶל־הַיָּם וְהַיָּם אֵינֶנּוּ מֵלֵא

אֶל-מָקוֹם שֶׁהִנַּחְלִים הַלְכִים שֶׁם הֵם שָׁבִים לִלְכֹת:

8 כָּל-הַדְּבָרִים יִגְעִים לֹא-יֻכַּל אִישׁ לְדַבֵּר

לֹא-תִשָּׁבַע עַיִן לְרֵאוֹת וְלֹא-תִמָּלֵא אֵזֶן מִשְׁמַע:

9מה-שהיה הוא שיהיה ומה-שנעשה הוא שיעשה ואין כל-חדש

תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ: ¹⁰יֵשׁ דְּבַר שִׁיאֲמַר רֹאֵה-זֶה חֲדָשׁ הוּא כְּבֹר הִיא

לְעֵלְמִים אֲשֶׁר הָיָה מִלְּפָנֶינוּ: ^{II} אֵין זְכָרוֹן לְרָאשִׁים וְגַם לְאַחֲרָיִם

שִׁיחֵי לֹא־יִהְיֶה לָהֶם זִכְרוֹן עִם שִׁיחֵי לְאַחֲרֶנָּה: ׀

אֲנִי קָהֵלֶת הָיִיתִי מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלַם: ¹³ וְנָתַתִּי אֶת־

לְפִי לְדָרוֹשׁ וּלְתוֹר בְּחֻכְמָה עַל^a כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה תַּחַת הַשָּׁמַיִם^b הוּא וְ

עֲנִינוּ רַע נָתַן אֱלֹהִים לִבִּנִּי הָאָדָם לַעֲנֹת בּוֹ: ¹⁴ וְרָאִיתִי אֶת-כָּל-

הַמַּעֲשִׂים שֶׁנַּעֲשׂוּ תַּחַת הַשָּׁמַשׁ וְהַגֵּה הַכֹּל יִרְעוּת רִיחַ:

15 מַעֲוֹת לֹא־יֻכַּל לְתַקֵּן^a וַחֲסָרוֹן לֹא־יֻכַּל לְהַמְנִיחַ^b:

16 וַיִּבְרָתִי אֲנִי עִם־לִבִּי לֵאמֹר אֲנִי הִנֵּה הִגְדַּלְתִּי וְהוֹסַפְתִּי חֲכָמָה

עַל כָּל־אֲשֶׁר־הָיָה לִפְנֵי עַל־יְרוּשָׁלַם וְלִבִּי רָאָה הַרְבֵּה חֲכָמָה וְנִדְעָתָ:

וַיֹּאמֶרָה לְבִי לְדַעַת אֲחֻכְמָהּ^a וְדַעַת הַלְלוֹת^b וּשְׂכָלוֹת^c יְדַעְתִּי שְׁנֵים-יָזָה¹⁷

הוא רעיון רות:

18 כִּי בָרַב חֲכָמָה רַב־כֶּעָם וַיִּוְסֶיף דַּעַת יוֹסֶיף מִכָּאוֹב:

Cp 1, 5. ^{oo} 1 (c MSS^w) ואל־מקומו שואף || 10 5MSS הִיו || 13 ^a Or להַמְלוֹת || ^b 57MSS שָׁמַשׁ; cf 1,3. 9 etc || 15 ^a 1 prb לְהַתְּקֵן || ^b prps הוֹלִילוֹת || 16 140MSS בִּירוּשָׁלַם (2,7) || 17 ^{a-a} 1 וְדַעַת || ^b 1 c nonn MSS וּסְבִילוֹת (10,13) || ^c mlt MSS וּסְבִילוֹת.

2 ואמרתי אני בלבי לכה-נא אנסכה בשמחה וראה בטוב
 והנה גם-הוא הבל: ² לשחוק אמרתי מהולל ולשמחה מה-זה
 עשה: ³ תרתי בלבי למשוד בין את-בשרי ולבי נהג בחכמה
 ולא תז בסכלות עד אשר-אראה אי-זה טוב לבני האדם אשר יעשו
 תחת השמים מספר ימי חייהם: ⁴ הנדלתי מעשי בגייתי לי בתים
 נטעתי לי פרמים: ⁵ עשיתי לי גנות ופרדסים ונטעתי בהם עץ כל-
 פרי: ⁶ עשיתי לי ברכות מים להשקות מהם יער צומח עצים:
⁷ קניתי עבדים ושפחות ובני-בית תיה^b לי גם מקנה^c בקר וצאן
 הרבה תיה לי מכל שהיו^d לפני בירושלם: ⁸ כנסתי לי גם-כסף
 וזהב וסגלת מלכים והמדינות עשיתי לי שרים ושורות ותענוות
 בני האדם שדה ושדות: ⁹ ונדלתי והוספתי מכל שהיה לפני
 בירושלם אף חכמתי עמדה לי: ¹⁰ וכל אשר שאלו עיני לא אצלתי
 מהם לא-מנעתי את-לבי מכל-שמחה כי-לבי שמח מכל-עמלי
 וזה-תיה חלקי מכל-עמלי: ¹¹ ופניתי אני בכל-מעשי שעשו ידי
 ובעמל שעמלתי לעשות והנה הכל הבל ורעות רוח ואין יתרון
 תחת השמש:

¹² ופניתי אני לראות חכמה והוללות^a וסכלות כי מה^b האדם
 שיבוא אחרי הפלך את אשר-כבר עשהו: ¹³ וראיתי אני שיש
 יתרון לחכמה מן-הסכלות ביתרון האזר מן-החשד:

¹⁴ החכם עיניו בראשו והכסיל בחשד הולך
 וידעתי גם-אני שמקרה אחד יקרה את-כלם: ¹⁵ ואמרתי אני בלבי
 במקרה הכסיל גם-אני יקרני ולמה חכמתי אני אז יתר ודברתי
 בלבי שגם-זה הבל: ¹⁶ כי אין זכרון לחכם עם-הכסיל לעולם בשכר
 הימים הבאים הכל נשכח ואין ימות החכם עם-הכסיל: ¹⁷ ושנאתי
 את-החיים כי רע עלי המעשה שנעשה תחת השמש כי-הכל הבל
 ורעות רוח: ¹⁸ ושנאתי אני את-כל-עמלי שאני עמל

Cp 2, 3 ²MSS 680 השמש || 7 ^a 29MSS + לי || ^b 1MS היו || ^c 8 Val^B
 Kimchi מקנה || ^d 87MSS שהיה; cf 9; 1,16 || 8 ^{oo} textus et sensus perincert;
 6 οἰνοχόον καὶ οἰνοχόας (שדה ושדות) sed voc aram שרא notionem vini
 per se haud exprimit, cf ①; ② pincernae et propinatrices; 'A κυλικιον καὶ
 κυλικια, ③ scyphos et urceos in ministerio ad vina fundenda: ? 1 שרה ושורות ||
 12 ^a 1 prb והוללות (cf ad 1,17) || ^b ins frt יעשה || ^c 68MSS 680 עשהו ||
 15 >2MSS 680; prps אני אז תרתי (cf 3).

תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ שֶׁאֵנִיחֵנוּ לָאָדָם שִׁיחִיָּה אַחֲרֵי: ¹⁹וּמִי יוֹדַע הַחֲכָם
יִהְיֶה אֹז סָכָל וַיִּשְׁלַט בְּכָל-עַמְלֵי שְׁעַמְלָתִי וְשִׁחַכְמָתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ
גַּם-זֶה הִבֵּל: ²⁰וּסְבוֹתַי אָנִי לִיאֵשׁ אֶת-לִבִּי עַל כָּל-הָעַמֵּל שְׁעַמְלָתִי
תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: ²¹כִּי-יֵשׁ אָדָם שֶׁעַמְלֹ בְּחֻכְמָה וּבְדַעַת וּבְכִשְׁרוֹן וּלְאָדָם
שֶׁלֹּא עָמַל-בּוֹ יִתְּנֵנוּ חֶלְקוֹ גַּם-זֶה הִבֵּל וְרָעָה רַבָּה: ²²כִּי מִה־הָיָה
לְאָדָם בְּכָל-עַמְלֹ וּבְרַעֲיוֹן לְבֹ שֶׁהוּא עָמַל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: ²³כִּי כָל-
יָמָיו מִכָּאֲבִים וְכָעַם עֲנָנוּ גַם-בְּלִילָה לֹא-שָׁכַב לְבֹ גַם-זֶה הִבֵּל הוּא:
²⁴אֵין-טוֹב בָּאָדָם ^aשִׁיאֲכַל ^bוְשָׁתָה וְהָרָאָה אֶת-נַפְשׁוֹ טוֹב בְּעַמְלֹ
גַּם-זֶה רָאִיתִי אָנִי כִּי מִיַּד הָאֱלֹהִים הוּא: ²⁵כִּי מִי יֵאָכֵל וּמִי יִתּוֹשׁ ^a
חֻץ מִמֶּנִּי: ²⁶כִּי לְאָדָם שֶׁטוֹב לִפְנָיו נָתַן חֻכְמָה וְדַעַת וְשִׁמְחָה
וְלַחֲוִטָא נָתַן עֲנָן לְאֶסֶף וּלְכָנוּס לָתֵת לְטוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים גַּם-זֶה
הִבֵּל וְרַעוּת רִיחַ:

3 ¹לְכָל זְמַן וְעַת לְכָל-חֶפֶץ תַּחַת הַשָּׁמַיִם: ׀

עַת לָלֶדֶת ²	וְעַת לָמוּת
עַת לְטַעַת	וְעַת לְעֻקּוֹר נְטוּעַ:
עַת לְהִרְוֹג ³	וְעַת לְרַפּוֹא
עַת לְפָרוֹץ	וְעַת לְבָנוֹת:
עַת לְבִכּוֹת ⁴	וְעַת לְשִׁחּוֹק
עַת סָפּוֹד	וְעַת רִקּוֹד:
עַת לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים ⁵	וְעַת כְּנוּס אֲבָנִים
עַת לְחִבּוֹק	וְעַת לְרִחֵק מִחֻבֵּק:
עַת לְבַקֵּשׁ ⁶	וְעַת לְאַבֵּד
עַת לְשִׁמּוֹר	וְעַת לְהַשְׁלִיךְ:
עַת לְקַרְוֵעַ ⁷	וְעַת לְתַפּוֹר
עַת לְחֻשׁוֹת	וְעַת לְדַבֵּר:
עַת לְאַהֲבַ ⁸	וְעַת לְשָׂנֵא
עַת מִלְחָמָה	וְעַת שְׁלוֹם: ׀

⁹מִה־יִּתְרוֹן הָעוֹשֶׂה בְּאִשֶּׁר הוּא עָמַל: ¹⁰רָאִיתִי אֶת-
הָעֲנָן אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים לְבָנֵי הָאָדָם לְעֲנוֹת בּוֹ: ¹¹אֶת-הַכֹּל עָשָׂה
יִפָּה בְּעֵתוֹ גַּם אֶת-הָעֵלֶם נָתַן בְּלִפְסֵי מִבְּלִי אֲשֶׁר לֹא-יִמָּצֵא הָאָדָם

20 mlt MSS ׀ + וְשִׁחַכְמָתִי (cf 19) || 24 ^a 1 prb c ׀ ל' (cf 22; 6,12; 8,15) ||

^b 1 c 8MSS ׀ Hier מִמֶּנִּי || 25 ^a ׀ יִשְׁתָּה || ^b 1 c 8MSS ׀ מִשׁ' cf 3,22; etiam 3,12; 8,15 ||

אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר־עָשָׂה הָאֱלֹהִים מֶרֶאֶשׁ וְעַד־סוֹף: ¹² יָדַעְתִּי כִּי אֵין טוֹב בָּם כִּי אִם־לְשִׁמּוֹחַ וְלַעֲשׂוֹת טוֹב בְּחַיָּו: ¹³ וְגַם כָּל־הָאָדָם שִׂיאֲכַל וְשָׂתָה וְרָאָה טוֹב בְּכָל־עֲמָלוֹ מִתַּת אֱלֹהִים הִיא: ¹⁴ יָדַעְתִּי כִּי כָל־אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם עָלָיו אֵין לְהוֹסִיף וּמִמֶּנּוּ אֵין לִגְרַע וְהָאֱלֹהִים עָשָׂה שִׁירָאוֹ מִלִּפְנֵי: ¹⁵ מִה־שֶּׁהָיָה כִּבְרָה הוּא וְאֲשֶׁר לְהָיוֹת כִּבְרָה הִיָּה וְהָאֱלֹהִים יִבְקֹשׁ אֶת־נִדְרָף:

¹⁶ וְעוֹד רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ מְקוֹם הַמִּשְׁפָּט שָׁמָּה הָרָשָׁע וּמְקוֹם הַצֶּדֶק שָׁמָּה הָרָשָׁע: ¹⁷ אָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי אֶת־הַצִּדִּיק וְאֶת־הָרָשָׁע יִשְׁפֹּט הָאֱלֹהִים כִּי־עַתָּה לְכָל־חֹפֶץ וְעַל כָּל־הַמַּעֲשֶׂה שֵׁם: ¹⁸ אָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי עַל־דִּבְרַת בְּנֵי הָאָדָם לְבָרֶם הָאֱלֹהִים וּלְרְאוֹת שֵׁהֶם בְּהִמָּה הֵמָּה לָהֶם: ¹⁹ כִּי ^aמִקְרָה בְּנֵי־הָאָדָם וּמִקְרָה ^aבְּהִמָּה וּמִקְרָה ^bאֶחָד לָהֶם כָּמוֹת זֶה בֶּן מוֹת זֶה וְרוּחַ אֶחָד לְכָל וּמוֹתָר הָאָדָם מִן־הַבְּהִמָּה אֵין כִּי הַכֹּל הִבָּל: ²⁰ הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶל־מְקוֹם אֶחָד הַכֹּל הֵיָה מִן־הָעֶפֶר וְהַכֹּל שָׁב אֶל־הָעֶפֶר: ²¹ מִיָּיָה יוֹדַע רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם ^bהָעֵלָה הִיא לְמַעַלָּה וְרוּחַ הַבְּהִמָּה הִירָדָתָה ^bהִיא לְמַטָּה לָאָרֶץ: ²² וְרָאִיתִי כִּי אֵין טוֹב מֵאֲשֶׁר יִשְׁמַח הָאָדָם בְּמַעֲשָׂיו כִּי־הוּא חָלָקוֹ כִּי מִי יִבְיֹאֲנוּ לְרְאוֹת בָּמָה שִׁיְהִיָּה אַחֲרָיו:

4 וְשִׁבְתִּי אֲנִי וְאָרָאָה אֶת־כָּל־הָעֹשִׂקִים אֲשֶׁר גַּעֲשִׂים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה וְדַמְעַת הָעֹשִׂקִים וְאֵין לָהֶם מִנְחָם וּמִיָּד עֹשְׂקֵיהֶם כָּח וְאֵין לָהֶם מִנְחָם: ² וְשִׁבְתָּ אֲנִי אֶת־הַמָּתִים שֶׁכִּבְרָ מָתוּ מִן־הַחַיִּים אֲשֶׁר הֵמָּה חַיִּים עַדְנָה: ³ וְטוֹב מִשְׁנִיָּהֶם אֶת אֲשֶׁר־עָדוֹן לֹא הִיָּה אֲשֶׁר לֹא־רָאָה אֶת־הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה אֲשֶׁר גַּעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ:

4 וְרָאִיתִי אֲנִי אֶת־כָּל־עֹמֶל וְאֶת כָּל־כַּשְׂרוֹן הַמַּעֲשֶׂה כִּי הִיא קִנְיַת־אִישׁ מִרְעָהוּ גַם־זֶה הִבָּל וְרַעוּת רוּחַ:

5 הַכֹּסִיל חָבַק אֶת־יָדָיו וְאָכַל אֶת־בָּשָׂרוֹ:

6 טוֹב מֵלֹא כֹף נָחַת מִמָּלֵא חֲפָנִים עֹמֵל וְרַעוּת רוּחַ:

7 וְשִׁבְתִּי אֲנִי וְאָרָאָה הַכֹּל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: ⁸ יֵשׁ אֶחָד וְאֵין שְׁנֵי גַם בֶּן וְאִחַ אֵין־לוֹ וְאֵין קֵץ לְכָל־עֲמָלוֹ גַם־עֵינָיו לֹא־תִשְׁבַּע עֹשֶׂר וּלְמִי אֲנִי עֹמֵל וּמַחֲסֹר אֶת־נַפְשִׁי מִטּוֹבָה גַם־זֶה הִבָּל וְעַנְיָן רַע הוּא:

Cp 3, 12 °° frt add || 16 prps הפֶּשַׁע || 17 1 frt שֵׁם || 18 °° Var^B Kimchi || מקְרָה || 19 a-a 1 c 33 וּמִקְרָה ב' הָא' וּמִקְרָה || b 1 c 41 MSS 33 מקְרָה || 21 a 60 MSS 33 וּמִי || b-b 1 c 33 הִירָדָתָה ... הָעֵלָה || Cp 4, 2 1 frt וְשִׁבְתִּי || 8 1 c Q 33 עֵינָיו; Ku עֵינָיו.

9 טובים השנים מן־האחד אשר יש־להם שכר טוב בעמלם: 10 כי אם־יפלו האחד^a יקים את־חברו ואילו^b האחר שיפל ואין שני להקרימו: 11 גם אם־ישכבו שנים וחם להם ולאחד איך יחם: 12 ואם־יתקפו האחד השנים יעמדו נגדו והחוטא המושלש לא במהרה ינתק: 13 טוב ילד מסכן וחכם ממלך זקן וכסיל אשר לא־ידע להזהר עוד: 14 כי־מבית הסוּרים יצא למלך כי גם במלכותו נולד רש: 15 ראיתי את־כל־החיים המהלכים תחת השמש עם הילד השני אשר יעמד תחתיו: 16 אין־קץ לכל־העם לכל אשר־היה לפניהם גם האחרונים לא ישמחו־בו כי־גם־זה הבל ורעיון רוח: 17 שמר רגליך^a באשר תלך אל־בית האלהים וקרוב לשמע מתת^b הכסילים זבח^b כי־אינם יודעים^c לעשות רע:

5 אל־תבהל על־פיה ולבה אל־ימהר להוציא דבר לפני האלהים כי האלהים בשמים ואתה על־הארץ על־כן יהיו דבריך מעטים: 2 כי בא החלום ברב ענין וקול כסיל ברב דברים: 3 באשר תדור נדר לאלהים אל־תאחר לשלמו כי אין חפץ בכסילים את אשר־תדור שלם: 4 טוב אשר לא־תדור משתדור ולא תשלם: 5 אל־תתן את־פיה לחטוא את־בשורך ואל־תאמר לפני הפל־אד^a כי שגגה היא למה יקצר האלהים על־קולך וחבל את־מעשה^b ידיך: 6 כי ברב חלמות ובהבלים ודברים הרבה כי את־האלהים ירא: 7 אם־עשק רש וגזל משפט וצדק תראה במדינה אל־תתמה על־החפץ כי גבה מעל גבה שמר וגבהים עליהם: 8 ויתרון ארץ בכל היא מלך לשדה געבד:

9 אהב כסף לא־ישבע כסף ומי־אהב בהמון לא תבואה גם־זה הבל: 10 ברבות הטובה רבו אוכליה ומה־כשרון לבעליה כי אם־ראית עיניו:

11 מתוקה שנת העבד אם־מעט ואם־הרבה יאכל והשבע לעשיר

10 ^{a-a} prps || יפל האחד השני || ^b 1 c cdd mlt || 14 1 c nonn MSS
 זבח || ^{b-b} s || רגליך || K; רגלך || MSS 130 Q || 17 ^a 1 c Q || 15 ? add || האסורים ||
 הכסילים || ^c ? ins || כי אם || vel 1 ? מלעשות || *quominus* .. (idioma Mischnicum, huius libri sermoni haud absonum) || Cp 5, 5 ^a || האלהים || MSS 7 ^b ||
 Or || ^a || מעשי || 6 ^{oo} latet ut vid crrp; prps ודברים הבלים || pr 'וד' || etiam
 המון || 9 1 prb || הוא || Q; היא || 8 || (cf 2) ברב ענין חלומות והבלים בדברים
 (ditto gr); prps etiam (cf || ממון || 10 1 prb c Q || ראית || K; ראות ||

אִינְנוּ מִנִּיחַ לוֹ לִישׁוֹן: ¹² יֵשׁ רָעָה חוֹלָה רְאִיתִי תַחַת
הַשָּׁמֶשׁ עֹשֶׂה שְׁמֹר לְבַעֲלוֹ לְרַעְתּוֹ: ¹³ וְאֶבֶד הָעֵשֶׂר הֵהוּא בְּעִנְיָן
רָע וְהוֹלִיד בֶּן וְאִין בִּידּוֹ מְאוֹמָה: ¹⁴ כְּאִשֶּׁר יָצָא מִבֶּטֶן אִמּוֹ עָרוֹם
יָשׁוּב לְלֶכֶת כְּשֶׁבֶא וּמְאוֹמָה לֹא־יֵשָׁא בְּעִמְלוֹ שִׁילָךְ בִּידּוֹ: ¹⁵ וְגַם־זֶה
רָעָה חוֹלָה כָּל־עֲמַת שְׂבָא בֶן יֶלֶךְ וּמִה־יִתְרוֹן לוֹ שִׁיעֵמַל לְרוּחַ: ¹⁶ גַּם
כָּל־יָמָיו בַּחֲשָׁךְ יֹאכֵל וְכַעַס תְּרִבָּה וְחִלּוֹ: ^a וְקֶצֶף:
¹⁷ הִנֵּה אֲשֶׁר־רָאִיתִי אֲנִי טוֹב אֲשֶׁר־יָפָה ^a לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִרְאוֹת
טוֹבָה בְּכָל־עִמְלוֹ שִׁיעֵמַל תַּחַת־הַשָּׁמֶשׁ מִסֶּפֶר יְמֵי־חַיָּו אֲשֶׁר־נָתַן־
לוֹ הָאֱלֹהִים כִּי־הוּא חֵלְקוֹ: ¹⁸ גַּם כָּל־הָאָדָם אֲשֶׁר נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים
עֹשֶׂה וְנִבְכָּסִים וְהַשְׁלִיטוֹ לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ וְלִשְׁתּוֹת אֶת־חֵלְקוֹ וְלִשְׁמַח
בְּעִמְלוֹ זֶה מַתַּת אֱלֹהִים הִיא: ¹⁹ כִּי לֹא תְרִבָּה יוֹזֵר אֶת־יָמָיו חַיָּו
כִּי הָאֱלֹהִים מַעֲנֶה בְּשִׂמְחַת לִבּוֹ:

6 ¹ יֵשׁ רָעָה אֲשֶׁר רְאִיתִי תַחַת הַשָּׁמֶשׁ וְרִבָּה הִיא עַל־הָאָדָם:
² אִישׁ אֲשֶׁר יִתֶּן־לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׂה וְנִבְכָּסִים וְכָבוֹד וְאִינְנוּ חֶסֶד לְנַפְשׁוֹ
מִכָּל אֲשֶׁר־יִתְּאֹזֶה וְלֹא־יִשְׁלִיטֵנוּ הָאֱלֹהִים לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ כִּי אִישׁ נִכְרִי
יֹאכְלֵנוּ זֶה הֶבֶל וְחֵלִי רָע הוּא: ³ אִם־יִזְלִיד אִישׁ מֵאָה וְשָׁנִים רַבּוֹת
וְחַיָּה וְרַב וְשִׁיחָיו יְמֵי־שָׁנָיו וְנַפְשׁוֹ לֹא־תִשְׁבַּע מִן־הַטּוֹבָה וְגַם־
קְבוּרָה לֹא־הִיְתָה לוֹ אֲמָרְתִּי טוֹב מִמֶּנּוּ הַנֶּפֶל: ⁴ כִּי־בִהְבֵּל בָּא
וּבַחֲשָׁךְ יֵלֶךְ וּבַחֲשָׁךְ שָׁמּוֹ וְכִסָּה: ⁵ גַּם־שָׁמֶשׁ לֹא־רָאָה וְלֹא יֵדַע נֶחֱת
לְזֶה מִזֶּה: ⁶ וְיָאֵלוּ חַיָּה אֵלֶּי שָׁנִים פְּעָמִים וְטוֹבָה לֹא רָאָה הֵלֵא
אֶל־מְקוֹם אֶחָד הַכֹּל הוֹלֵךְ:

7 כָּל־עִמְלַת הָאָדָם לְפִיָּהּ וְגַם־הַנֶּפֶשׁ לֹא תִמְלָא:
⁸ כִּי מִה־יִּזְתֵּר לְחֻכָּם מִן־הַכֶּסֶל מִה־לַּעֲנִי יוֹדַע לַהֲלֹךְ נֶגֶד הַחַיִּים:
⁹ טוֹב מִרְאֵה עֵינַיִם מִהֲלֹךְ־נַפֶּשׁ גַּם־זֶה הֶבֶל וְרַעוֹת רוּחַ:
¹⁰ מִה־שִׁחָה כָּבֵד נִקְרָא שָׁמוֹ וְנוֹדַע אֲשֶׁר־הוּא אָדָם וְלֹא־יִוָּכַל לְדִין
עִם שֶׁהַתִּקְוָה מִמֶּנּוּ: ¹¹ כִּי יִשְׁדַּבְּרִים תְּרִבָּה מִרְבִּים הֶבֶל מִה־יִּזְתֵּר
לְאָדָם: ¹² כִּי מִי־יִודַע מִה־טוֹב לְאָדָם בְּחַיִּים מִסֶּפֶר יְמֵי־חַיָּו הֶבֶל
וְיַעֲשֶׂם כִּצֵּל אֲשֶׁר מִי־יִגִּיד לְאָדָם מִה־יִּהְיֶה אַחֲרָיו תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: ¹³

בַּחֲשָׁךְ וְאֶבֶל וְכַעַס 16 ^{a-a} 1 c 6 || פְּלַעֲמַת 15 1 prb || שִׁילָךְ 14 68Σ Hier ||
עֵנָה 19 ? 1 || חַיָּו 1 c Q ^b || אֲנִי טוֹב אֲשֶׁר יָפָה 17 ^{a-a} ? 1 || תְּרִבָּה וְחֵלִי ||
מִי־יִודַע 8 prps || וְרַבִּים יִהְיוּ 3 ^{o-o} prps || חוֹלָה (cf 5,12) || Cp 6, 1 20MSS + ||
שֶׁהוּא תִקְוָה ex שֶׁהִיא K fit שֶׁתִּקְוָה 10 Q Or (cf 2,22).

7^a טוֹב שֵׁם מִשְׁמָן טוֹב וַיּוֹם הַמּוֹת מִיּוֹם הַיּוֹלָדוֹ^b:

2 טוֹב לָלֶכֶת אֶל-בֵּית-אָבִל מְלָכָה אֶל-בֵּית מִשְׁתֶּה

בְּאִשֶּׁר הוּא סוֹף כָּל-הָאָדָם וְהָיָה יָתֵן אֶל-לְבָבוֹ:

3 טוֹב כַּעַס מִשְׁחֹק כִּי-כָרַע פָּנִים יֵיטֵב לֵב:

4 לֵב חֲכָמִים בְּבֵית אָבִל וְלֵב כְּסִילִים בְּבֵית שְׂמִיחָה:

5 טוֹב לִשְׁמַע גְּעֵרָת חֲכָם מֵאִישׁ שֹׁמֵעַ שִׁיר כְּסִילִים:

6 כִּי כָקוֹל הַסִּירִים תַּחַת הַסִּיר כֵּן שֹׁחַק הַכְּסִיל וְגַם-זֶה הֶבֶל:

7^a כִּי הָעֶשֶׂק יְהוֹלֵל חֲכָם וַיֹּאבֵד אֶת-לֵב מִתְּנָה^b:

8 טוֹב אַחֲרִית דְּבַר מֵרֵאשִׁיתוֹ טוֹב אֶרֶץ-רוּחַ מִגְּבֵה רוּחַ:

9 אֶל-תִּבְתֵּל בְּרוּחָהּ לִכְעוֹס כִּי כַעַס בְּחִיק כְּסִילִים יָגוּחַ:

10 אֶל-תֹּאמַר מָה הִיא שְׁהִימִים הָרֵאשִׁנִּים הֵיוּ טוֹבִים מֵאֵלֶּה

כִּי לֹא מִחֲכָמָה שָׁאֵלָה עַל-זֶה:

11 טוֹבָה חֲכָמָה עִם-גִּנְחָלָה וַיִּתֵּר לִרְאִי הַשֶּׁמֶשׁ:

12^a כִּי בְצֵל הַחֲכָמָה בְּצֵל הַכְּסִף וַיִּתְּרוּן דַּעַת הַחֲכָמָה תַּחֲיָה בְּעָלֶיהָ:

13 רְאֵה אֶת-מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים כִּי מִי יוֹכֵל לַתְּקֹן אֶת אֲשֶׁר עָוְתוּ:

14 בְּיוֹם טוֹבָה הִיָּה בְטוֹב וּבְיוֹם רָעָה רָעָה רְאֵה גַם אֶת-זֶה לַעֲפֹת-זֶה

עֲשֵׂה הָאֱלֹהִים עַל-דְּבַרְתָּ שְׁלֹא יִמָּצֵא הָאָדָם אַחֲרָיו מְאוּמָה:

15 אֶת-הַכֹּל רְאִיתִי בְיָמַי הֶבְלִי יֵשׁ צָדִיק אֶבֶד בְּצַדְקוֹ וַיֵּשׁ רָשָׁע

מֵאֲרִיךְ בְּרַעְיוֹנוֹ: 16 אֶל-תִּתֵּי צָדִיק הַרְבֵּה וְאֶל-תִּתְּחַפֵּם

וַיִּתֵּר לָמָּה תִשְׁוֹמֵם: 17 אֶל-תִּרְשָׁע הַרְבֵּה וְאֶל-תִּתֵּי סָכָל לָמָּה תָמוּת

כִּלָּא עֲתִיד: 18 טוֹב אֲשֶׁר תִּתְּחַזַּק בְּזֶה וְגַם-מִזֶּה אֶל-תִּנָּח אֶת-יָדְךָ כִּי-

רְאֵה אֱלֹהִים יֵצֵא אֶת-כָּלָם: 19 הַחֲכָמָה תַּעֲזוּ לַחֲכָם מַעֲשֶׂהָ

שְׁלִיטִים אֲשֶׁר הֵיוּ בְּעִיר: 20 כִּי אָדָם אֵין צָדִיק בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה-

טוֹב וְלֹא יִחָטֵא: 21 גַם לְכָל-הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יִדְּבֹרוּ אֶל-

תִּתֵּן לִבְךָ אֲשֶׁר לֹא-תִשְׁמַע אֶת-עֲבֹדְךָ מִקְלָלְךָ: 22 כִּי גַם-פְּעָמִים

רַבּוֹת יִדַּע לִבְךָ אֲשֶׁר גַּם-אַתָּה קִלְלָהּ אַחֲרֵיהֶם: 23 כִּלְ-זֶה

נִסִּיתִי בַחֲכָמָה אִמְרָתִי אַחֲכָמָה וְהִיא רַחֲזָה מִמֶּנִּי: 24 רַחֲזָה מִה-

שְׁהִיָּה וְעַמְקָה וְעַמְקָה מִי יִמָּצְאוּנוּ: 25 סְבוֹתִי אֲנִי וּלְבִי^a

Cp 7, 1^a sic M (M maj) || ^b prps הַיּוֹלָדָה cf 6S || 2 sic Q^{Or}; K^{Or} הַמִּשְׁתֶּה ||

7^a frt vb quaedam exc, expl gr (Prv 16,8) | מֵרֵב תְּבוּאוֹת || טוב מְעַט בְּצַדְקָה | מֵרֵב תְּבוּאוֹת ||

7^a frt vb quaedam exc, expl gr (Prv 16,8) | מֵרֵב תְּבוּאוֹת || טוב מְעַט בְּצַדְקָה | מֵרֵב תְּבוּאוֹת ||

7^a frt vb quaedam exc, expl gr (Prv 16,8) | מֵרֵב תְּבוּאוֹת || טוב מְעַט בְּצַדְקָה | מֵרֵב תְּבוּאוֹת ||

7^a frt vb quaedam exc, expl gr (Prv 16,8) | מֵרֵב תְּבוּאוֹת || טוב מְעַט בְּצַדְקָה | מֵרֵב תְּבוּאוֹת ||

7^a frt vb quaedam exc, expl gr (Prv 16,8) | מֵרֵב תְּבוּאוֹת || טוב מְעַט בְּצַדְקָה | מֵרֵב תְּבוּאוֹת ||

לָדַעַת וּלְתוֹר וּבִקֵּשׁ חֲכָמָה וַחֲשַׁבּוֹן וּלְדַעַת רָשָׁע כָּסֶל וְהַסְכָּלוֹת
הוֹלָלוֹת^b: ²⁶ וּמוֹצֵא אֲנִי מֵר מִפְּנוֹת אֶת־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הִיא מְצוּדִים
וְחֲרָמִים לְבָהּ אֲסוּרִים יָדֶיהָ טוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים יִמְלֹט מִמָּנָה וְחוֹטֵא
יִלְכָּד בָּהּ: ²⁷ רָאָה זֶה מִצָּאתִי אֲמָרָה קִהַלְתִּי אַחַת לְאַחַת לְמִצָּא
חֲשַׁבּוֹן: ²⁸ אֲשֶׁר עוֹד־בִּקְשָׁה נַפְשִׁי וְלֹא מִצָּאתִי אָדָם אֶחָד מֵאֻלָּף
מִצָּאתִי וְאִשָּׁה בְּכָל־אֵלֶּה לֹא מִצָּאתִי: ²⁹ לְבַד רָאִה־זֶה מִצָּאתִי אֲשֶׁר
עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם יִשָּׁר וְהִמָּה בִקְשׁוֹ חֲשַׁבְנוֹת רַבִּים:

8 ¹ מִי בְהִחְכָּם וּמִי יוֹדֵעַ פֶּשֶׁר דְּבָר

חֲכָמָת אָדָם תֹּאמִיר פָּנָיו וְעַז פָּנָיו יִשְׁנָא:

² אֲנִי פִי־מֶלֶךְ שָׁמַר וְעַל דְּבַרְת שְׁבוּעַת אֱלֹהִים: ³ אֶל־תִּבְהַל מִפָּנָיו
תֵּלֶךְ אֶל־תַּעֲמֹד בְּדָבָר רָע כִּי כָל־אֲשֶׁר יַחֲפִץ יַעֲשֶׂה: ⁴ בְּאֲשֶׁר דִּבֶּר־
מֶלֶךְ שְׁלֹטוֹן וּמִי יֹאמַר־לוֹ מִה־תַּעֲשֶׂה:

⁵ שׁוֹמֵר מִצְוָה לֹא יֵדַע דְּבָר רָע וְעַת וּמִשְׁפָּט יֵדַע לֵב חָכָם:

⁶ כִּי לְכָל־חָפֶץ יֵשׁ עַת וּמִשְׁפָּט כִּי־רַעַת הָאָדָם רַבָּה עָלָיו: ⁷ כִּי־אֵינְנוּ
יֹדַע מִה־שִׁיחִיָּה כִּי כָאֲשֶׁר יִהְיֶה מִי יֵנִיד לוֹ: ⁸ אֵין אָדָם שְׁלִיט
בְּרוּחַ לְכָל־זֶה אֶת־הָרוּחַ וְאֵין שְׁלֹטוֹן בְּיוֹם הַפְּנוֹת וְאֵין מִשְׁלַחַת
בְּמִלְחָמָה וְלֹא־יִמְלֹט רָשָׁע אֶת־בְּעָלָיו: ⁹ אֶת־כָּל־זֶה רָאִיתִי וְנִתְּזוֹן
אֶת־לִבִּי לְכָל־מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה תַּחַת הַשָּׁמַיִם עַת אֲשֶׁר שָׁלַט
הָאָדָם בָּאָדָם לָרַע לוֹ:

¹⁰ וּבִכֵּן רָאִיתִי רָשָׁעִים קִבְּרִים וְכָאוּ^a וּמִמְקוֹם^b קְדוֹשׁ יִהְלְכוּ^c
וַיִּשְׁתַּבְּחוּ^d בְּעִיר אֲשֶׁר כָּן־עָשׂוּ גַם־זֶה הִבֵּל: ¹¹ אֲשֶׁר אֵין־נַעֲשֶׂה^a
פִּתְגָם^b מַעֲשֶׂה^c הָרַעַה מִהֵרָה עַל־כֵּן מָלֵא לֵב בְּנֵי־הָאָדָם בָּהֶם לַעֲשׂוֹת
רָע: ¹² אֲשֶׁר חָטָא עָשָׂה רָע מֵאֵת וּמֵאֲרִיךְ לוֹ כִּי גַם־יֹדַע אֲנִי אֲשֶׁר
יִהְיֶה־טוֹב לִירָאִי הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יִירָאוּ מִלִּפְּנָיו: ¹³ וְטוֹב לֹא־יִהְיֶה
לְרָשָׁע וְלֹא־יֵאֲרִיךְ יָמִים כָּצֵל אֲשֶׁר אֵינְנוּ יִרָא מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים: ¹⁴ יֵשׁ־
הִבֵּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר וַיֵּשׁ צְדִיקִים אֲשֶׁר מִגִּיעַ אֱלֹהִים

25 ^b 1 prb הוֹלָלוֹת (cf ad 1,17) || 26 1 prb וְאִי || 27 ° 1 אָמַר הַקִּהַלְתִּי cf; aut praem 2 || ועַז פָּנָיו יִשְׁנָא cf Thr 4,1^b; Cp 8, 1 ? יִשְׁנָא || 12,8 || 3 116MSS su וְאֵל || 4 17MSS || אֶת־ (אֲנִי pro) 5 ° 15MSS 6 מִשְׁפָּט || 9 6 || לְהִרְעֵ 10 ^a 1 saltem וּמִמְקוֹם, vel || 1 vel c 26MSS (incl cod Hill) || קִבְּרִים מוֹכָאִים 6 || 1 c ? ; וְכָאוּ || 11 ^a 1 יִשְׁתַּבְּחוּ || 20MSS ΑΣΘ su, minus bene, || 1 c 1 ° וּמִמְקוֹם קָדַשׁ || 12 1 c 6 || מַעֲשֶׂה (su) 6 || 1 prb (cf 6) || 13 5MSS^w || 1 c 5 || נַעֲשֶׂה ||

ולבי ראה || אֶת־ mire Cp 9, I^a 1I8MSS || בְּכָל־? I7 1 sed prps וְלַחֹר; cf I,13; 2,3; 7,25) || I/2^{c-c} 1 c (6)Σט בְּאִשֵּׁר הָבָל : לפניהם הָבָל : בחמא Var^B || וְלָרַע טט 2^a ins c (הבֵּל cum הבֵּל etiam 7,26; 8,12; 9,18 || 3^a 1 prb וְהוֹלִלוּת (cf ad I,17) || b 1 prb c Σ ואַחֲרֵיתָם 4 l c Q 22MSS טטס יַחְבֵּר (בַּר— MS¹⁰); K יִבְחַר . 9^{a-a} dl c 7MSS סט (errore repet) || b sic Q^{Or}; K^{Or} היא || io^{-o} MSS^w לעשות בכחך.

בְּחַכְמָה עָשָׂה כִּי אֵין מַעֲשֶׂה וְחִשְׁבוֹן וְדַעַת וְחִכְמָה בְּשֹׂאֵל אֲשֶׁר
אֶתָּה הַלֵּךְ שָׁמָּה:

¹¹ שָׁכַתִּי וְרָאָה תַּחַת-הַשָּׁמַשׁ כִּי לֹא לִקְלִים הַמְרֹזֵץ וְלֹא לְגִבּוֹרִים
הַמְלַחֲמָה וְגַם לֹא לְחַכְמִים לַחֵם וְגַם לֹא לְגִבּוֹנִים עֹשֶׁר וְגַם לֹא
לַיָּדָעִים חַן כִּי-עֵת נִפְגַּע יִקְרָה אֶת-כָּלָם: ¹² כִּי גַם לֹא-יָדַע הָאָדָם
אֶת-עֵתוֹ כִּדְגִים שְׁנֹאחֲזִים בַּמַּצּוֹתָה רָעָה^a וְכִצְפֹּרִים הַאֲחֻזּוֹת בַּפֶּח
כֹּהֶם וְיוֹקֵשִׁים^b בְּנֵי הָאָדָם לַעֵת רָעָה כְּשֶׁתִּפּוֹל עֲלֵיהֶם פֶּתָאֵם:

¹³ גַּם-זֶה רָאִיתִי חֲכָמָה תַּחַת הַשָּׁמַשׁ וְגִדּוּלָהּ הִיא אֵלַי: ¹⁴ עִיר
קִטְנָה וְאֲנָשִׁים בָּהּ מַעֲט וּבָא אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל וְסָבַב אֶתָּה וּבָנָה
עָלֶיהָ מְצוּרִים גְּדֹלִים: ¹⁵ וּמִצָּא בָּהּ אִישׁ מִסְכֵּן חָכֵם וּמִלֹּט-הָיָה
אֶת-הָעִיר בְּחֲכָמָתוֹ וְאָדָם לֹא זָכַר אֶת-הָאִישׁ הַמִּסְכֵּן הַהוּא:
¹⁶ וְאָמַרְתִּי אֲנִי טוֹבָה חֲכָמָה מִגִּבּוֹרָה וְחֲכָמָה הַמִּסְכֵּן בְּזוּיָהּ וּדְבָרָיו
אֵינָם נִשְׁמָעִים:

¹⁷ דְּבָרֵי חֲכָמִים בְּנַחַת נִשְׁמָעִים מִזְעָקָת מוֹשֵׁל בַּכְּסִילִים:
¹⁸ טוֹבָה חֲכָמָה מִכָּלִי קָרֵב וְחוֹטֵא אֶחָד יֵאָבֵד טוֹבָה הִרְבָּה:
10 ¹ זְבוּבֵי מוֹת וּבְאִישׁ^a יִבְיַע^b שָׁמֶן רוֹקֵחַ יִקָּר מִחֲכָמָה מִכְּבוֹד^c
² לֵב חָכֵם לִימִינוֹ וְלֵב כְּסִיל לְשִׁמְאֹל:
³ וְגַם-בְּדֶרֶךְ כְּשֶׁהִסְכֵּל הַלֵּךְ לְבוֹ חֶסֶד וְאָמַר לְכָל סֶכֶל הוּא:
⁴ אִם-רוֹחַ הַמּוֹשֵׁל תַּעֲלֶה עָלָיו מִקְדֻמָּה אֶל-תַּנַּחַ כִּי מִרְפָּא וַיִּנַּח
חֲטָאִים גְּדֹלִים:

⁵ יֵשׁ רָעָה רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמַשׁ כִּשְׁנֵי שְׂרָפָה שִׂיִּצָּא מִלִּפְנֵי הַשָּׁלִיט:
⁶ נָתַן הַסֶּכֶל^a בְּמִרוֹמִים^b רַבִּים וְעֹשִׂירִים בַּשָּׁפֶל יֵשְׁבוּ:
⁷ רָאִיתִי עֲבָדִים עַל-סוּסִים וְשָׂרִים הֹלְכִים בַּעֲבָדִים עַל-הָאָרֶץ:
⁸ חָפַר גּוֹמֵץ בּוֹ יִפּוֹל וּפָרָץ גָּדָר יִשְׁכְּנוּ נָחָשׁ:
⁹ מִסִּיעַ אֲבָנִים יַעֲצֹב בָּהֶם בּוֹקֵעַ עֵצִים יִסְכֵּן בָּם:
¹⁰ אִם-קִתְּהָ הַבְּרוֹל וְהוּא לֹא-פָנִים קִלְקֵל
וְחִילִים יִגְבֹּר וַיִּתְרוֹן הַכְּשִׁיר חֲכָמָה:
¹¹ אִם-יִשָּׂא הַנֶּחֱשׁ בְּלוֹא-לֶחֶשׁ וְאֵין יִתְרוֹן לְבַעַל הַלְשׁוֹן:

¹² ^a ? dl (dittoqr ex linea inf) || ^b ? l נוקשים || ¹⁴ l c 2 MSS 6320
מצורים (Dt 20,20; Jes 29,3) || ¹⁵ 114 MSS 6A^u וחכם || ¹⁸ prps וחטא || Cp 10,
¹ ^a l יבאישו || ^b dl (dittoqr) c 632 || ^c 124 MSS 30 ומכ: prps החכמה ויקר
במ' ¹ || ^b הסכל 6 ^a 632AS || כשסכל Q plur MSS || תאבד 3 ||
10 ∞ prps חכמה הכשיר; prps ח' הכשיר.

12 וְזָכַר אֶת-בּוֹרְאֵיךָ בַּיּוֹם בְּחִירוֹתֶיךָ עַד אֲשֶׁר לֹא-יָבֹאוּ יְמֵי הָרָעָה
וְהִנֵּיעוּ שָׁנִים אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵין-לִי בָהֶם חֶפֶץ:
2 עַד אֲשֶׁר לֹא-תַחֲשֶׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ וְהָאֹזֶר וְהַזֵּיתָה וְהַפּוֹכְכִים
וְשָׁבוּ הָעֵבִים אַחֵר הַגִּשָּׁם:
3 בַּיּוֹם שִׁינְעוּ שְׁמֵרֵי הַבַּיִת וְהַתְּעוֹתָו אֲנָשֵׁי הַחֵיל
וּבִטְלוּ הַטַּחֲנוֹת כִּי מַעֲטוֹ וַחֲשָׁכּוּ הָרְאוֹת בְּאַרְבּוֹת:
4 וְסָגְרוּ דְלָתַיִם בַּשּׁוּק בַּשֶּׁפֶל קוֹל הַטַּחֲנָה
וְיָקוּם לְקוֹל הַצֹּפּוֹר וַיִּשְׁחוּ כָּל-בָּנוֹת הַשִּׁיר:
5 גַּם מִגְּבֹהַ יִירָאוּ^a וְחַתַּחֲתִים בְּדֹרֶךְ
וַיִּנָּאֶץ^b הַשֶּׁקֶר וְיִסְתַּבֵּל^c הַחֲזָב וְתִפְרָה^d הָאֲבִיזָה
כִּי-הִלֵּךְ הָאָדָם אֶל-בֵּית עֲלָמוֹ וְסָבְבוּ בַשּׁוּק הַסּוֹפְדִים:
6 עַד אֲשֶׁר לֹא-יִרְחֹק^a תֵּבֵל הַפֶּסֶף וְתָרִץ^b גִּלְתִּי הַזֶּהב
וְתִשָּׁבֵר כֹּד עַל-הַמִּבְּוֵעַ וְנָרִץ הַגִּלְגָּל אֶל-הַבּוֹר:
7 וַיֵּשֶׁב^a הָעֶפֶר עַל-הָאָרֶץ כִּשְׁהִיָּה וְהָרִיחַ תִּשׁוּב אֶל-הָאֱלֹהִים
8 הֵבֵל הֵבֵלִים אָמַר הַקּוֹהֶלֶת הַכֹּל הֵבֵל: [אֲשֶׁר נִתְּנָה:
9 וַיִּתֵּר שְׁהִיָּה קֹהֶלֶת חֲכָם עוֹד לְמֹד-דַּעַת אֶת-הָעָם וְאֵזֶן וְחֹקֶר
תִּקֵּן מִשְׁלִים הַרְבֵּה: ¹⁰ בִּקְשׁ קֹהֶלֶת לְמַצָּא דְבַר-יַחֲפֹץ וְכָתוּב יִשָּׁר
דְּבָרֵי אִמָּת:
¹¹ דְּבָרֵי חֲכָמִים כְּדַרְבָּנוֹת וּכְמִשְׁמְרוֹת נְטוּעִים בְּעֵלֵי אִסְפוֹת נִתְּנוּ
מִרְעָה אֶחָד:
¹² וַיִּתֵּר מִהֶמָּה בְּנֵי הַזֶּהֶר עֲשׂוֹת סִפְרִים הַרְבֵּה אֵין קֵץ וְלֹהֵג
[הַרְבֵּה יִנְעַת בָּשָׂר:
¹³ ^a סוּף^a דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע^b אֶת-הָאֱלֹהִים יֵרָא וְאֶת-מִצּוֹתָיו שְׁמֹר
כִּי-זֶה כָּל-הָאָדָם: ¹⁴ כִּי אֶת-כָּל-מַעֲשֶׂה
הָאֱלֹהִים יִבֹּא בְּמִשְׁפָּט עַל כָּל-נִעְלָם אִם-טוֹב וְאִם-רָע:

Cp 12, 1 cdd plur בּוֹרְאֵךְ || 4 Var^B, male, וְיָקוּם || 5 ^a 1 prb || ^b 1 prb || ^c 28MSS וְיִסְתַּבֵּל || ^d voc incert: prps וְתִפְרָה (*albis capparis flosculis canos senis significantibus*) || ^e Or על || 6 ^a 1 c || ^b 1 prb || ^c 28MSS יִנְתַּק || K || ^a 1 prb || ^b mlt MSS || ^c 1 prb || ^d 1 prb || ^e 1 prb || ^f 1 prb || ^g 1 prb || ^h 1 prb || ⁱ 1 prb || ^j 1 prb || ^k 1 prb || ^l 1 prb || ^m 1 prb || ⁿ 1 prb || ^o 1 prb || ^p 1 prb || ^q 1 prb || ^r 1 prb || ^s 1 prb || ^t 1 prb || ^u 1 prb || ^v 1 prb || ^w 1 prb || ^x 1 prb || ^y 1 prb || ^z 1 prb || ^{aa} 1 prb || ^{ab} 1 prb || ^{ac} 1 prb || ^{ad} 1 prb || ^{ae} 1 prb || ^{af} 1 prb || ^{ag} 1 prb || ^{ah} 1 prb || ^{ai} 1 prb || ^{aj} 1 prb || ^{ak} 1 prb || ^{al} 1 prb || ^{am} 1 prb || ^{an} 1 prb || ^{ao} 1 prb || ^{ap} 1 prb || ^{aq} 1 prb || ^{ar} 1 prb || ^{as} 1 prb || ^{at} 1 prb || ^{au} 1 prb || ^{av} 1 prb || ^{aw} 1 prb || ^{ax} 1 prb || ^{ay} 1 prb || ^{az} 1 prb || ^{ba} 1 prb || ^{bb} 1 prb || ^{bc} 1 prb || ^{bd} 1 prb || ^{be} 1 prb || ^{bf} 1 prb || ^{bg} 1 prb || ^{bh} 1 prb || ^{bi} 1 prb || ^{bj} 1 prb || ^{bk} 1 prb || ^{bl} 1 prb || ^{bm} 1 prb || ^{bn} 1 prb || ^{bo} 1 prb || ^{bp} 1 prb || ^{bq} 1 prb || ^{br} 1 prb || ^{bs} 1 prb || ^{bt} 1 prb || ^{bu} 1 prb || ^{bv} 1 prb || ^{bw} 1 prb || ^{bx} 1 prb || ^{by} 1 prb || ^{bz} 1 prb || ^{ca} 1 prb || ^{cb} 1 prb || ^{cc} 1 prb || ^{cd} 1 prb || ^{ce} 1 prb || ^{cf} 1 prb || ^{cg} 1 prb || ^{ch} 1 prb || ^{ci} 1 prb || ^{cj} 1 prb || ^{ck} 1 prb || ^{cl} 1 prb || ^{cm} 1 prb || ^{cn} 1 prb || ^{co} 1 prb || ^{cp} 1 prb || ^{cq} 1 prb || ^{cr} 1 prb || ^{cs} 1 prb || ^{ct} 1 prb || ^{cu} 1 prb || ^{cv} 1 prb || ^{cw} 1 prb || ^{cx} 1 prb || ^{cy} 1 prb || ^{cz} 1 prb || ^{da} 1 prb || ^{db} 1 prb || ^{dc} 1 prb || ^{dd} 1 prb || ^{de} 1 prb || ^{df} 1 prb || ^{dg} 1 prb || ^{dh} 1 prb || ^{di} 1 prb || ^{dj} 1 prb || ^{dk} 1 prb || ^{dl} 1 prb || ^{dm} 1 prb || ^{dn} 1 prb || ^{do} 1 prb || ^{dp} 1 prb || ^{dq} 1 prb || ^{dr} 1 prb || ^{ds} 1 prb || ^{dt} 1 prb || ^{du} 1 prb || ^{dv} 1 prb || ^{dw} 1 prb || ^{dx} 1 prb || ^{dy} 1 prb || ^{dz} 1 prb || ^{ea} 1 prb || ^{eb} 1 prb || ^{ec} 1 prb || ^{ed} 1 prb || ^{ee} 1 prb || ^{ef} 1 prb || ^{eg} 1 prb || ^{eh} 1 prb || ^{ei} 1 prb || ^{ej} 1 prb || ^{ek} 1 prb || ^{el} 1 prb || ^{em} 1 prb || ^{en} 1 prb || ^{eo} 1 prb || ^{ep} 1 prb || ^{eq} 1 prb || ^{er} 1 prb || ^{es} 1 prb || ^{et} 1 prb || ^{eu} 1 prb || ^{ev} 1 prb || ^{ew} 1 prb || ^{ex} 1 prb || ^{ey} 1 prb || ^{ez} 1 prb || ^{fa} 1 prb || ^{fb} 1 prb || ^{fc} 1 prb || ^{fd} 1 prb || ^{fe} 1 prb || ^{ff} 1 prb || ^{fg} 1 prb || ^{fh} 1 prb || ^{fi} 1 prb || ^{fj} 1 prb || ^{fk} 1 prb || ^{fl} 1 prb || ^{fm} 1 prb || ^{fn} 1 prb || ^{fo} 1 prb || ^{fp} 1 prb || ^{fq} 1 prb || ^{fr} 1 prb || ^{fs} 1 prb || ^{ft} 1 prb || ^{fu} 1 prb || ^{fv} 1 prb || ^{fw} 1 prb || ^{fx} 1 prb || ^{fy} 1 prb || ^{fz} 1 prb || ^{ga} 1 prb || ^{gb} 1 prb || ^{gc} 1 prb || ^{gd} 1 prb || ^{ge} 1 prb || ^{gf} 1 prb || ^{gg} 1 prb || ^{gh} 1 prb || ^{gi} 1 prb || ^{gj} 1 prb || ^{gk} 1 prb || ^{gl} 1 prb || ^{gm} 1 prb || ^{gn} 1 prb || ^{go} 1 prb || ^{gp} 1 prb || ^{gq} 1 prb || ^{gr} 1 prb || ^{gs} 1 prb || ^{gt} 1 prb || ^{gu} 1 prb || ^{gv} 1 prb || ^{gw} 1 prb || ^{gx} 1 prb || ^{gy} 1 prb || ^{gz} 1 prb || ^{ha} 1 prb || ^{hb} 1 prb || ^{hc} 1 prb || ^{hd} 1 prb || ^{he} 1 prb || ^{hf} 1 prb || ^{hg} 1 prb || ^{hh} 1 prb || ^{hi} 1 prb || ^{hj} 1 prb || ^{hk} 1 prb || ^{hl} 1 prb || ^{hm} 1 prb || ^{hn} 1 prb || ^{ho} 1 prb || ^{hp} 1 prb || ^{hq} 1 prb || ^{hr} 1 prb || ^{hs} 1 prb || ^{ht} 1 prb || ^{hu} 1 prb || ^{hv} 1 prb || ^{hw} 1 prb || ^{hx} 1 prb || ^{hy} 1 prb || ^{hz} 1 prb || ^{ia} 1 prb || ^{ib} 1 prb || ^{ic} 1 prb || ^{id} 1 prb || ^{ie} 1 prb || ^{if} 1 prb || ^{ig} 1 prb || ^{ih} 1 prb || ⁱⁱ 1 prb || ^{ij} 1 prb || ^{ik} 1 prb || ^{il} 1 prb || ^{im} 1 prb || ⁱⁿ 1 prb || ^{io} 1 prb || ^{ip} 1 prb || ^{iq} 1 prb || ^{ir} 1 prb || ^{is} 1 prb || ^{it} 1 prb || ^{iu} 1 prb || ^{iv} 1 prb || ^{iw} 1 prb || ^{ix} 1 prb || ^{iy} 1 prb || ^{iz} 1 prb || ^{ja} 1 prb || ^{jb} 1 prb || ^{jc} 1 prb || ^{jd} 1 prb || ^{je} 1 prb || ^{jf} 1 prb || ^{jj} 1 prb || ^{kg} 1 prb || ^{kh} 1 prb || ^{ki} 1 prb || ^{kj} 1 prb || ^{kl} 1 prb || ^{km} 1 prb || ^{kn} 1 prb || ^{ko} 1 prb || ^{kp} 1 prb || ^{kq} 1 prb || ^{kr} 1 prb || ^{ks} 1 prb || ^{kt} 1 prb || ^{ku} 1 prb || ^{kv} 1 prb || ^{kw} 1 prb || ^{kx} 1 prb || ^{ky} 1 prb || ^{kz} 1 prb || ^{la} 1 prb || ^{lb} 1 prb || ^{lc} 1 prb || ^{ld} 1 prb || ^{le} 1 prb || ^{lf} 1 prb || ^{lg} 1 prb || ^{lh} 1 prb || ^{li} 1 prb || ^{lj} 1 prb || ^{lk} 1 prb || ^{ll} 1 prb || ^{lm} 1 prb || ^{ln} 1 prb || ^{lo} 1 prb || ^{lp} 1 prb || ^{lq} 1 prb || ^{lr} 1 prb || ^{ls} 1 prb || ^{lt} 1 prb || ^{lu} 1 prb || ^{lv} 1 prb || ^{lw} 1 prb || ^{lx} 1 prb || ^{ly} 1 prb || ^{lz} 1 prb || ^{ma} 1 prb || ^{mb} 1 prb || ^{mc} 1 prb || ^{md} 1 prb || ^{me} 1 prb || ^{mf} 1 prb || ^{mg} 1 prb || ^{mh} 1 prb || ^{mi} 1 prb || ^{mj} 1 prb || ^{mk} 1 prb || ^{ml} 1 prb || ^{mn} 1 prb || ^{mo} 1 prb || ^{mp} 1 prb || ^{mq} 1 prb || ^{mr} 1 prb || ^{ms} 1 prb || ^{mt} 1 prb || ^{mu} 1 prb || ^{mv} 1 prb || ^{mw} 1 prb || ^{mx} 1 prb || ^{my} 1 prb || ^{mz} 1 prb || ^{na} 1 prb || ^{nb} 1 prb || ^{nc} 1 prb || nd 1 prb || ^{ne} 1 prb || ^{nf} 1 prb || ^{ng} 1 prb || ^{nh} 1 prb || ⁿⁱ 1 prb || ^{nj} 1 prb || ^{nk} 1 prb || ^{nl} 1 prb || ^{nm} 1 prb || ^{no} 1 prb || ^{np} 1 prb || ^{nq} 1 prb || ^{nr} 1 prb || ^{ns} 1 prb || ^{nt} 1 prb || ^{nu} 1 prb || ^{nv} 1 prb || ^{nw} 1 prb || ^{nx} 1 prb || ^{ny} 1 prb || ^{nz} 1 prb || ^{oa} 1 prb || ^{ob} 1 prb || ^{oc} 1 prb || ^{od} 1 prb || ^{oe} 1 prb || ^{of} 1 prb || ^{og} 1 prb || ^{oh} 1 prb || ^{oi} 1 prb || ^{oj} 1 prb || ^{ok} 1 prb || ^{ol} 1 prb || ^{om} 1 prb || ^{on} 1 prb || ^{oo} 1 prb || ^{op} 1 prb || ^{oq} 1 prb || ^{or} 1 prb || ^{os} 1 prb || ^{ot} 1 prb || ^{ou} 1 prb || ^{ov} 1 prb || ^{ow} 1 prb || ^{ox} 1 prb || ^{oy} 1 prb || ^{oz} 1 prb || ^{pa} 1 prb || ^{pb} 1 prb || ^{pc} 1 prb || ^{pd} 1 prb || ^{pe} 1 prb || ^{pf} 1 prb || ^{pg} 1 prb || ^{ph} 1 prb || ^{pi} 1 prb || ^{pj} 1 prb || ^{pk} 1 prb || ^{pl} 1 prb || ^{pm} 1 prb || ^{pn} 1 prb || ^{po} 1 prb || ^{pp} 1 prb || ^{pq} 1 prb || ^{pr} 1 prb || ^{ps} 1 prb || ^{pt} 1 prb || ^{pu} 1 prb || ^{pv} 1 prb || ^{pw} 1 prb || ^{px} 1 prb || ^{py} 1 prb || ^{pz} 1 prb || ^{qa} 1 prb || ^{qb} 1 prb || ^{qc} 1 prb || ^{qd} 1 prb || ^{qe} 1 prb || ^{qf} 1 prb || ^{qg} 1 prb || ^{qh} 1 prb || ^{qi} 1 prb || ^{qj} 1 prb || ^{qk} 1 prb || ^{ql} 1 prb || ^{qm} 1 prb || ^{qn} 1 prb || ^{qo} 1 prb || ^{qp} 1 prb || ^{qq} 1 prb || ^{qr} 1 prb || ^{qs} 1 prb || ^{qt} 1 prb || ^{qu} 1 prb || ^{qv} 1 prb || ^{qw} 1 prb || ^{qx} 1 prb || ^{qy} 1 prb || ^{qz} 1 prb || ^{ra} 1 prb || ^{rb} 1 prb || ^{rc} 1 prb || rd 1 prb || ^{re} 1 prb || ^{rf} 1 prb || ^{rg} 1 prb || ^{rh} 1 prb || ^{ri} 1 prb || ^{rj} 1 prb || ^{rk} 1 prb || ^{rl} 1 prb || ^{rm} 1 prb || ^{rn} 1 prb || ^{ro} 1 prb || ^{rp} 1 prb || ^{rq} 1 prb || ^{rr} 1 prb || ^{rs} 1 prb || ^{rt} 1 prb || ^{ru} 1 prb || ^{rv} 1 prb || ^{rw} 1 prb || ^{rx} 1 prb || ^{ry} 1 prb || ^{rz} 1 prb || ^{sa} 1 prb || ^{sb} 1 prb || ^{sc} 1 prb || ^{sd} 1 prb || ^{se} 1 prb || ^{sf} 1 prb || ^{sg} 1 prb || ^{sh} 1 prb || ^{si} 1 prb || ^{sj} 1 prb || ^{sk} 1 prb || ^{sl} 1 prb || ^{sm} 1 prb || ^{sn} 1 prb || ^{so} 1 prb || ^{sp} 1 prb || ^{sq} 1 prb || ^{sr} 1 prb || ^{ss} 1 prb || st 1 prb || ^{su} 1 prb || ^{sv} 1 prb || ^{sw} 1 prb || ^{sx} 1 prb || ^{sy} 1 prb || ^{sz} 1 prb || ^{ta} 1 prb || ^{tb} 1 prb || ^{tc} 1 prb || ^{td} 1 prb || ^{te} 1 prb || ^{tf} 1 prb || ^{tg} 1 prb || th 1 prb || ^{ti} 1 prb || ^{tj} 1 prb || ^{tk} 1 prb || ^{tl} 1 prb || ^{tm} 1 prb || ^{tn} 1 prb || ^{to} 1 prb || ^{tp} 1 prb || ^{tq} 1 prb || ^{tr} 1 prb || ^{ts} 1 prb || ^{tt} 1 prb || ^{tu} 1 prb || ^{tv} 1 prb || ^{tw} 1 prb || ^{tx} 1 prb || ^{ty} 1 prb || ^{tz} 1 prb || ^{ua} 1 prb || ^{ub} 1 prb || ^{uc} 1 prb || ^{ud} 1 prb || ^{ue} 1 prb || ^{uf} 1 prb || ^{ug} 1 prb || ^{uh} 1 prb || ^{ui} 1 prb || ^{uj} 1 prb || ^{uk} 1 prb || ^{ul} 1 prb || ^{um} 1 prb || ^{un} 1 prb || ^{uo} 1 prb || ^{up} 1 prb || ^{uq} 1 prb || ^{ur} 1 prb || ^{us} 1 prb || ^{ut} 1 prb || ^{uu} 1 prb || ^{uv} 1 prb || ^{uw} 1 prb || ^{ux} 1 prb || ^{uy} 1 prb || ^{uz} 1 prb || ^{va} 1 prb || ^{vb} 1 prb || ^{vc} 1 prb || ^{vd} 1 prb || ^{ve} 1 prb || ^{vf} 1 prb || ^{vg} 1 prb || ^{vh} 1 prb || ^{vi} 1 prb || ^{vj} 1 prb || ^{vk} 1 prb || ^{vl} 1 prb || ^{vm} 1 prb || ^{vn} 1 prb || ^{vo} 1 prb || ^{vp} 1 prb || ^{vq} 1 prb || ^{vr} 1 prb || ^{vs} 1 prb || ^{vt} 1 prb || ^{vu} 1 prb || ^{vv} 1 prb || ^{vw} 1 prb || ^{vx} 1 prb || ^{vy} 1 prb || ^{vz} 1 prb || ^{wa} 1 prb || ^{wb} 1 prb || ^{wc} 1 prb || ^{wd} 1 prb || ^{we} 1 prb || ^{wf} 1 prb || ^{wg} 1 prb || ^{wh} 1 prb || ^{wi} 1 prb || ^{wj} 1 prb || ^{wk} 1 prb || ^{wl} 1 prb || ^{wm} 1 prb || ^{wn} 1 prb || ^{wo} 1 prb || ^{wp} 1 prb || ^{wq} 1 prb || ^{wr} 1 prb || ^{ws} 1 prb || ^{wt} 1 prb || ^{wu} 1 prb || ^{wv} 1 prb || ^{ww} 1 prb || ^{wx} 1 prb || ^{wy} 1 prb || ^{wz} 1 prb || ^{xa} 1 prb || ^{xb} 1 prb || ^{xc} 1 prb || ^{xd} 1 prb || ^{xe} 1 prb || ^{xf} 1 prb || ^{xg} 1 prb || ^{xh} 1 prb || ^{xi} 1 prb || ^{xj} 1 prb || ^{xk} 1 prb || ^{xl} 1 prb || ^{xm} 1 prb || ^{xn} 1 prb || ^{xo} 1 prb || ^{xp} 1 prb || ^{xq} 1 prb || ^{xr} 1 prb || ^{xs} 1 prb || ^{xt} 1 prb || ^{xu} 1 prb || ^{xv} 1 prb || ^{xw} 1 prb || ^{xx} 1 prb || ^{xy} 1 prb || ^{xz} 1 prb || ^{ya} 1 prb || ^{yb} 1 prb || ^{yc} 1 prb || ^{yd} 1 prb || ^{ye} 1 prb || ^{yf} 1 prb || ^{yg} 1 prb || ^{yh} 1 prb || ^{yi} 1 prb || ^{yj} 1 prb || ^{yk} 1 prb || ^{yl} 1 prb || ^{ym} 1 prb || ^{yn} 1 prb || ^{yo} 1 prb || ^{yp} 1 prb || ^{yq} 1 prb || ^{yr} 1 prb || ^{ys} 1 prb || ^{yt} 1 prb || ^{yu} 1 prb || ^{yv} 1 prb || ^{yw} 1 prb || ^{yx} 1 prb || ^{yy} 1 prb || ^{yz} 1 prb || ^{za} 1 prb || ^{zb} 1 prb || ^{zc} 1 prb || ^{zd} 1 prb || ^{ze} 1 prb || ^{zf} 1 prb || ^{zg} 1 prb || ^{zh} 1 prb || ^{zi} 1 prb || ^{zj} 1 prb || ^{zk} 1 prb || ^{zl} 1 prb || ^{zm} 1 prb || ^{zn} 1 prb || ^{zo} 1 prb || ^{zp} 1 prb || ^{zq} 1 prb || ^{zr} 1 prb || ^{zs} 1 prb || ^{zt} 1 prb || ^{zu} 1 prb || ^{zv} 1 prb || ^{zw} 1 prb || ^{zx} 1 prb || ^{zy} 1 prb || ^{zz} 1 prb ||

ESTHER. אסתר

1 וַיְהִי בַיּוֹם אֲחַשְׁוֵרוּשׁ^a הָוָא^b אֲחַשְׁוֵרוּשׁ^b הַמֶּלֶךְ מֵהַדּוּ וְעַד-
כּוֹשׁ שֶׁבַע^d וְעָשָׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה: ² בַּיּוֹמִים הָהֵם כָּשְׁבַת¹ הַמֶּלֶךְ
אֲחַשְׁוֵרוּשׁ עַל כֶּסֶף מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה: ³ בַּשָּׁנָה שְׁלֹשׁ
לְמָלְכוֹ עָשָׂה מִשְׁתֵּה לְכָל-שָׂרָיו וְעַבְדָּיו^a חֵילוֹ פָּרָס^b וּמְדֵי הַפְּרָתִים
וְשָׂרֵי הַמְּדִינֹת לִפְנָיו: ⁴ בַּהֲרֹאתוֹ^a אֶת-עֶשֶׂר כְּבוֹד^b מַלְכוּתוֹ וְאֶת-
יָקָר^c תַּפְאֶרֶת גְּדוּלָּתוֹ יָמִים רַבִּים שְׂמוֹנִים וּמֵאָת יוֹם: ⁵ וּבְמָלְאוֹת^a
הַיָּמִים הָאֵלֶּה עָשָׂה הַמֶּלֶךְ לְכָל-הָעָם הַנִּמְצָאִים בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה
לְמַגְדוֹל וְעַד-קֶטֶן מִשְׁתֵּה שִׁבְעַת יָמִים בְּחֶצֶר גִּנַּת בֵּיתֵן הַמֶּלֶךְ:
6^a וְכָסֶף וּתְכֵלֶת אַחֲזוּ בְּחֻב־כּוֹץ וְאַרְגָּמָן עַל-גִּלְדֵי כֶסֶף
וְעִמּוּדֵי שֵׁשׁ מִטּוֹת^b וְזָהָב וְכֶסֶף עַל רֹצֶפֶת^c בַּהֲטִי-וֶשֶׁשׁ וְדָר^d וּסְחָרָת:
7 וְהַשְׁקוֹת בְּכֵלִי זָהָב וְכֵלִים מִכֵּלִים שׁוֹנִים וַיֵּין מַלְכוּת רַב כִּיד
הַמֶּלֶךְ: ⁸ וְהַשְׁתִּיָּה כֹדֶת אֵין אִגָּם כִּי-כֵן וַיִּסַּד הַמֶּלֶךְ עַל כָּל-רֶב בֵּיתוֹ
לַעֲשׂוֹת כְּרִצּוֹן אִישׁ-וְאִישׁ: ⁹ גַּם וְשָׂתִי הַמֶּלֶכָה עָשְׂתָה
מִשְׁתֵּה נָשִׁים בֵּית הַמַּלְכוּת אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוּשׁ: ¹⁰ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
כְּטוֹב לִב־הַמֶּלֶךְ בִּיּוֹן אֹמֶר^a לְמַהוּמָן^b בִּזְתָּא חֲרֹב־נָא^c בְּנִתָּא וַאֲבִנִתָּא^d
זֹתָר וְכֹרְפָס^e שִׁבְעַת הַסְּרִיסִים הַמְּשָׁרְתִים אֶת-פְּנֵי הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוּשׁ:
11 לְהָבִיא אֶת-וְשָׂתִי הַמֶּלֶכָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּבִתָּר מַלְכוּת לְהִרְאוֹת
הָעַמִּים וְהַשָּׂרִים אֶת-יָפְיָהּ כִּי-טוֹבַת מְרָאָה הִיא: ¹² וְתִמְאָן הַמֶּלֶכָה
וְשָׂתִי לְבוֹא בְּדָבָר הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּיַד הַסְּרִיסִים וַיִּקְצֹץ הַמֶּלֶךְ מָאֹד
וַחֲמָתוֹ בַּעֲרָה בּוֹ: ¹³ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לַחֲכָמִים יִדְעִי הָעֲתִים כִּי-
כֵן דָּבָר הַמֶּלֶךְ לִפְנֵי כָל-יְדֵיעֵי דַת וְדִין: ¹⁴ וְהִקְרַב^a אֵלָיו^b כְּרִשְׁנָא^c

Cp I, I ^a Ὁ Ἀρταξέρξης (Ὁ Ἀσσυνηρος) || ^{b-b} >2MSS v || ^c s + בן || ^d s
> שבע || cf Dn 6,2 || 3 ^a prps ins ושרי || ^b Var^M פרס || ^{c-c} s et magnates
regis coram eo et magnates urbium || 4 ^a prps תם— || ^b s וכו' || ^c Var^G יקר ||
5 Q ויבמלאות || 6 ^a sic m (n maj) || ^b s ימ' || ^c B. Asch רצפת, B. Naft רצפת ||
^d >s || ^e Ὁ πόδα (ורד) || 8 s בד' || 9 >s || 10 ^{a-c} Ὁ Ἀμιν, Μαζαν, Θappa (Οαπε-
βωα), Βωραζη, Ζαθολθα (Ζηβαθαθα), Αβαταζα, Θαραβα (Αθαβας); & Maosma
(Maosinan), (N)arbona, (N)abattha, Zathi (Azatai), Achedes (Cedes),
Thares (Tharas), T(h)arecta || ^b s eunuchis || ^c s רחבונא || ^d s אנבותא ||
(s^A אבונתא + תרש || ^c s ברכש || 13 prps הדתים || 14 ^a s et qui propinqui
erant, v erant autem primi et proximi || ^{b-h} Ὁ Ἀρκεσαιο, Σαρσαθαιος
(Σαρπεσθεος), Μαλησεαρ; & Mardochoaeus, Soratheas, Pabat(h)aleus, Malesar
(Malesath), Mucheas || ^c s ברנשי s^A ברשני.

שֶׁתֶּרֶד אֲדַמְתָּא תְּרַשִׁישׁ מָרְסִי מְרֻסָּנָא מְמוּכָן שְׁבַעַת שְׂרִי פָרְסִי
 וּמְדִי נִרְאִי פָנֵי הַמֶּלֶךְ הַיִּשְׁכְּבִים רְאֵשְׁנָה בְּמַלְכוּתִי: ¹⁵ כִּדְת מָה-לַעֲשׂוֹת
 בְּמַלְכָּה וְשִׁתִּי עַל אֲשֶׁר לֹא-עָשְׂתָה אֶת-מֶאֱמַר הַמֶּלֶךְ אַחֲשֹׁרוּשׁ בֶּיֶן
 הַפָּרְסִיִּים: ׀ ¹⁶ וַיֹּאמֶר מֹמְכָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים לֹא עַל-הַמֶּלֶךְ
 לְבַדּוֹ עֲוֹתָה וְשִׁתִּי הַמַּלְכָּה כִּי עַל-כָּל-הַשָּׂרִים וְעַל-כָּל-הָעַמִּים אֲשֶׁר
 בְּכָל-מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ אַחֲשֹׁרוּשׁ: ¹⁷ כִּי-יֵצֵא דְבַר-הַמַּלְכָּה עַל-כָּל-
 הַנָּשִׁים לְהַבְנוֹת בַּעֲלֵיהֶן בְּעִינֵיהֶן בְּאֶמְרָם הַמֶּלֶךְ אַחֲשֹׁרוּשׁ אָמַר
 לְהַבִּיא אֶת-וְשִׁתִּי הַמַּלְכָּה לִפְנָיו וְלֹא-בָאָה: ¹⁸ וְהַיּוֹם הַזֶּה תֵּאֱמַרְנָה
 שָׁרוֹת פָּרְסִי-וּמְדִי אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת-דְּבַר הַמַּלְכָּה לְכָל שְׂרֵי הַמֶּלֶךְ
 וְכִדִּי בְּנִיּוֹן וְקֶצֶף: ¹⁹ אִם-עַל-הַמֶּלֶךְ טוֹב יֵצֵא דְבַר-מַלְכוּת מִלִּפְנָיו
 וַיִּכְתֹּב בְּדִתִּי פָרְסִי-וּמְדִי וְלֹא יַעֲבֹר אֲשֶׁר לֹא-תִבְּזֹא וְשִׁתִּי לִפְנֵי
 הַמֶּלֶךְ אַחֲשֹׁרוּשׁ וּמַלְכוּתָהּ יִתֵּן הַמֶּלֶךְ לְרַעוּתָהּ הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה:
²⁰ וַנִּשְׁמַע פְּתָנָם הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר-יַעֲשֶׂה בְּכָל-מַלְכוּתוֹ כִּי רָבָה הָיָה וְכָל-
 הַנָּשִׁים יִתְּנוּ יָקָר לְבַעֲלֵיהֶן לְמַגְדֹּל וְעַד-קֶסֶן: ²¹ וַיִּיטֹב הַדָּבָר בְּעִינֵי
 הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כְּדִבְרֵי מְמוּכָן: ²² וַיִּשְׁלַח סָפְרִים אֶל-
 כָּל-מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ אֶל-מְדִינָה וּמְדִינָה כְּכַתְּבָהּ וְאֶל-עַם וְעַם כְּלִשְׁוֹנוֹ
 לְהֵיוֹת כָּל-אִישׁ שֹׁרֵר בְּבֵיתוֹ וּמִדְּבַר כְּלִשְׁוֹן עַמּוֹ: ׀

2 אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כִּשְׁדֹּךְ חֲמַת הַמֶּלֶךְ אַחֲשֹׁרוּשׁ זָכַר אֶת-
 וְשִׁתִּי וְאֶת אֲשֶׁר-עָשְׂתָה וְאֶת אֲשֶׁר-נִגְזַר עָלֶיהָ: ² וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי-
 הַמֶּלֶךְ מִשְׁרָתָיו יִבְקְשׁוּ לַמֶּלֶךְ נַעֲרוֹת בְּתוּלוֹת טוֹבוֹת מְרָאָה: ³ וַיִּפְקֹד
 הַמֶּלֶךְ פְּקִידִים בְּכָל-מְדִינֹת מַלְכוּתוֹ וַיִּקְבְּצוּ אֶת-כָּל-נַעֲרָה בְּתוּלָה
 טוֹבַת מְרָאָה אֶל-שׁוּשַׁן הַבִּירָה אֶל-בֵּית הַנָּשִׁים אֶל-יָד הַגָּאָה סָרִיס
 הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וְנִתְּזוֹן תַּמְרֻקִיהֶן: ⁴ וְהַנַּעֲרָה אֲשֶׁר תִּיטֹב בְּעִינֵי
 הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ תַּחַת וְשִׁתִּי וַיִּיטֹב הַדָּבָר בְּעִינֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ כֵּן: ׀
⁵ אִישׁ יְהוּדִי הָיָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה וְשִׁמּוֹ מָרְדֳּכָי בֶּן יֹאִיר בֶּן-שִׁמְעִי
 בֶּן-קִישׁ אִישׁ יְמִינִי: ⁶ אֲשֶׁר הִגְלָה מִירוּשָׁלַם עַם-הַגָּלָה אֲשֶׁר הִגְלָתָהּ

רמוס s || ארמת s^A, ארמות s^c || שתר s^A, אשתר s, שתר^d Var^G 14
 s^A מוס || s || מסריא s || h || מעוכן s || i > s || j-j s qui sedebant coram rege et
 apparebant coram eo in porta regni || 16 Q ממוכן cf 14; 16 (Joseph. Arch.
 II, 193) Μουχαιος 16L Βουχαιος, 16 Micheus (Mardochaeus) || 17 Var^M
 || 18 firt crpp || 20 ut 17 || 22 °° pips עמו || Cp 2, 1 16B +
 oukéri, 1 16 || 2 s ומ' || 3 a Var^G נערה || b Var^G הגא s, הגא cf 8, 16 (8) Γαι ||
 c Var^G תמרזקיהן || 5 Var^M מרדכי, sic s ubique exc 4, 12; 16 Μαρδοχαιος,
 s מורדכי || 6 °° > 16, 1 16.

19 וַיִּהְיֶה קֶבֶץ בְּתוֹלוֹת שָׁנִית וּמִרְדֵּי יֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ: 20 אֵין אִסְתֵּר מִנֵּדַת מוֹלֶדֶתָּהּ וְאֶת-עַמָּהּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה עֲלֶיהָ מִרְדֵּי וְאֶת-

7 & הדם > 6 || 11 ^{a-a} IMS ב'ח || ^b nonn MSS לה || 12 ^{a-a} frt dl c 6 || ^b & dies || 14 ^a > 8, frt 1 מִשְׁנָה || ^b Or עַל- || ^c Var^G שְׁעִשְׁנוּ & שְׁנִשְׁנִשְׁרִי & Γαι || 15 & אביחל, &^A אביחיל, 6 Αμιναδαβ sed 4 *Abihel* (*Chihel*) || 16 ^a 6 τω̄ δωδεκάτω || ^b 6 Αδαρ || 19 ^{oo} > 6; v 19 prb crrp cf 21.

מֵאֵמֶר מֶרְדֳּכָי אֶסְתֵּר עָשָׂה כַּאֲשֶׁר הָיְתָה בְּאִמְנָה אִתּוֹ: ׀
 21 בַּיָּמִים הָהֵם וּמֶרְדֳּכָי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר-הַמֶּלֶךְ קִצָּף בְּגָתוֹן וְתָרַשׁ שְׁנֵי-
 סְרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשְׁמַרְי הַפֶּתַח וַיִּבְקֹשׁוּ לִשְׁלַח יָד בַּמֶּלֶךְ אַחֲשֻׁרֶשׁ:
 22 וַיִּוָּדַע הַדָּבָר לְמֶרְדֳּכָי וַיֵּגֶד לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לְמֶלֶךְ
 בְּשֵׁם מֶרְדֳּכָי: 23 וַיִּבְקֹשׁ הַדָּבָר וַיִּמָּצֵא וַיִּתְּלוּ שְׁנֵיהֶם עַל-עֵץ וַיִּכְתֹּב
 בְּסֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: ׀

3 1 אֲתֵר וְהַדְּבָרִים הָאֵלֶּה גִּדְּל הַמֶּלֶךְ אַחֲשֻׁרֹּשׁ אֶת-הָמֶן בֶּן-
 הַמְּדֵתָא^a הָאֲגֻנִי^b וַיִּנְשְׂאֵהוּ וַיִּשֶׂם אֶת-כְּסָאוֹ מֵעַל כָּל-הָעָרִים אֲשֶׁר
 אִתּוֹ: 2 וְכָל-עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר-בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ כְּרָעִים וּמִשְׁתַּחֲוִיִּם
 לְהָמָן כִּי-כֵן צִוָּה-לּוֹ הַמֶּלֶךְ וּמֶרְדֳּכָי לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה: 3 וַיֹּאמְרוּ
 עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר-בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ לְמֶרְדֳּכָי מִדּוּעַ אַתָּה עוֹזֵר אֶת
 מִצְוַת הַמֶּלֶךְ: 4 וַיְהִי בְּאַמְרָם אֵלָיו יוֹם וַיּוֹם וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם
 וַיִּגִּידוּ לְהָמָן לְרְאוּת הַנְּעֻמָּה וְדָבָר מֶרְדֳּכָי כִּי-הִגִּיד לָהֶם אֲשֶׁר-הוּא
 יְהוּדִי: 5 וַיִּרְא הָמָן כִּי-אֵין מֶרְדֳּכָי כְּרַע וּמִשְׁתַּחֲוֶה לּוֹ וַיִּפְלֹא הָמָן
 חֲמָה: 6 וַיִּכְדּוּ בְּעֵינָיו לִשְׁלַח יָד בְּמֶרְדֳּכָי לְכוּד כִּי-הִגִּידוּ לּוֹ אֶת-עַם
 מֶרְדֳּכָי וַיִּבְקֹשׁ הָמָן לְהַשְׁמִיד אֶת-כָּל-הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל-מְלָכוֹת
 אַחֲשֻׁרֹּשׁ עִם מֶרְדֳּכָי: 7 בַּחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא-חֲדָשׁ נִיסָן בְּשָׁנָה שְׁתִּיתִים
 עָשָׂרָה לְמֶלֶךְ אַחֲשֻׁרֹּשׁ הַפִּיל פּוּר הוּא הַגּוֹזֵל לִפְנֵי הָמָן מִיּוֹם
 לַיּוֹם וּמִחֲדָשׁ לְחֲדָשׁ שְׁנָיִם-עָשָׂר הוּא-חֲדָשׁ אָדָר: ׀ 8 וַיֹּאמֶר הָמָן
 לְמֶלֶךְ אַחֲשֻׁרֹּשׁ יִשְׁנֹו עִם-אֶחָד מִפָּזָר וּמִפָּרָד בֵּין הָעַמִּים בְּכָל
 מְדִינֹות מְלָכוֹתָךְ וְדַתִּיהֶם שְׁנוֹת מִכָּל-עַם וְאֶת-דַּתִּי הַמֶּלֶךְ אֵינָם
 עוֹשִׂים וְלִמְלָךְ אֵין-שׁוּה לְהַנִּיחָם: 9 אִם-עַל-הַמֶּלֶךְ טוֹב יִכְתֹּב לְאַבְדָם
 וְעֲשֻׁרֹת אֲלָפִים כְּכַר-כֶּסֶף אֲשַׁקּוֹל עַל-יְדֵי עַשִׂי הַמַּלְאָכָה לְהָבִיא
 אֶל-גִּנְגִּי הַמֶּלֶךְ: 10 וַיִּסֶּר הַמֶּלֶךְ אֶת-טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתְּנָהּ לְהָמָן
 בֶּן-הַמְּדֵתָא הָאֲגֻנִי צֶרֶר הַיְּהוּדִים: 11 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהָמָן הַכֶּסֶף
 נָתַתִּין לָךְ וְהָעָם לַעֲשׂוֹת בּוֹ כַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ: 12 וַיִּקְרָאוּ סִפְרֵי
 הַמֶּלֶךְ בַּחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן בְּשָׁלוּשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ וַיִּכְתֹּב בְּכָל-אֲשֶׁר-

21 ^{a-a} >Θ, Θ^a marg Βαραθαν και Θαρας, Jos. Arch. 11,207 Βαραθως και Θεοθεστος c Var, f *Bartageus et Thedestes* || ^b Or אחשורוש || Cp 3, 1 ^a 3
 על- 5 6MSS 3+ || 4 Q כְּסָמָר || 5 6MSS 3+ || 6 prps || 7 וַיִּבֹּז || 7 prb ins יוֹם לְחֲדָשׁ עָשָׂר יוֹם לְחֲדָשׁ || 8 וַיִּקְרָאוּ סִפְרֵי
 και επεσεν ο κληρος εις την τεσσαρεσκαideκατην (sic) του μηνός || 9 Or אֶל.

צוה הָמֶן אֶל אַחֲשֵׁרֶפֶת הַמֶּלֶךְ וְאֶל-הַפָּחוֹת אֲשֶׁר עַל-מְדִינָה
וּמְדִינָה וְאֶל-שָׂרֵי עַם וְעַם מְדִינָה וּמְדִינָה בְּכַתְּבָהּ וְעַם וְעַם כָּל־שָׂנֵי
בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אַחֲשֵׁרֶשׁ נִכְתָּב וְנִחְתָּם בְּמַכְרֵת הַמֶּלֶךְ: ¹³ וַיִּנְשְׁלוּ
סָפְרִים בְּיַד הָרָצִים אֶל-כָּל-מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ לְהַשְׁמִיד לְהַרְגֹּת וּלְאַבֵּד
אֶת-כָּל-הַיְּהוּדִים מִנֶּעַר וְעַד-זָקֵן טָף וְנָשִׁים בָּיוֹם אֶחָד בְּשִׁלּוּשֵׁה
עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים-עָשָׂר הוּא-חֹדֶשׁ אָדָר וּשְׁלָלָם לְבָזוּ: ¹⁴ פֶּתִישָׁן
הַכְּתָב לְהַגִּיתָן דָּת בְּכָל-מְדִינָה וּמְדִינָה גִּלּוּי לְכָל-הָעַמִּים לְהַנֹּת
עֲתִידִים לַיּוֹם הַזֶּה: ¹⁵ הָרָצִים יֵצְאוּ דְחוּפִים בְּדָבָר הַמֶּלֶךְ וְהָדָת
נִתְּנָה בְּשׁוֹשָׁן הַבִּירָה וְהַמֶּלֶךְ וְהָמֶן יֵשְׁבוּ לִשְׁתּוֹת וְהָעִיר שׁוֹשָׁן
נְבוֹכָה: ׀

4 ¹ וּמֶרְדֵּכִי יָדַע אֶת-כָּל-אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה וַיִּקְרַע מְרֹדְכִי אֶת-בְּגָדָיו
וַיִּלְבַּשׁ שָׂק וַאֲפֹר וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר וַיִּזְעַק וַעֲקָה גְדוּלָּה וּמְרָה:
² וַיָּבֹאוּ עַד לִפְנֵי שַׁעַר-הַמֶּלֶךְ כִּי אֵין לָבֹא אֶל-שַׁעַר הַמֶּלֶךְ בְּלִבוֹשׁ
שָׂק: ³ וּבְכָל-מְדִינָה וּמְדִינָה מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר-הַמֶּלֶךְ וּדְתוּ מִיָּע
אֲבָל גְּדוּל לַיְּהוּדִים וְצוֹם וּבְכִי וּמִסְפֹּד שָׂק וַאֲפֹר יָצַע לְרַבִּים:
⁴ וַתְּבֹאוּ אֵינָה ^a בְּנִעְרוֹת אֶסְתֵּר וּסְרִיסָיָה ^b וַיַּגִּידוּ לָהּ וַתַּתְּחִלְתִּל הַמֶּלֶכָּה
מְאֹד וַתִּשְׁלַח בְּגָדִים לְהַלְבִּישׁ אֶת-מֶרְדֵּכִי וּלְהַסִּיר שָׂקוֹ מֵעָלָיו וְלֹא
קִבַּל: ⁵ וַתִּקְרָא אֶסְתֵּר לְהִתְדָּ ^a מִסְרִיסֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר הָעֶמִיד ^b לִפְנֵיהָ
וַתַּצְוֶהוּ עַל-מֶרְדֵּכִי לְדַעַת מַה-זֶּה וְעַל-מַה-זֶּה: ⁶ וַיֵּצֵא הֵתָךְ אֶל-
מֶרְדֵּכִי אֶל-דֶּרֶכֹּב הָעִיר אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר-הַמֶּלֶךְ: ⁷ וַיַּגִּדְלוּ מֶרְדֵּכִי
אֶת כָּל-אֲשֶׁר קָרָהוּ וְאֵת פִּרְשֵׁת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר אָמַר הָמֶן לְשָׂקוֹל
עַל-גִּנְגִּי הַמֶּלֶךְ בַּיְּהוּדִים לְאַבְדָם: ⁸ וְאֵת-פֶּתִישָׁן כְּתָב-הָדָת אֲשֶׁר-
נָתַן בְּשׁוֹשָׁן לְהַשְׁמִידָם נָתַן לוֹ לְהַרְאוֹת אֶת-אֶסְתֵּר וּלְהַגִּיד לָהּ וּלְצַנּוֹת
עָלֶיהָ לָבֹא אֶל-הַמֶּלֶךְ לְהִתְחַנֵּן לוֹ וּלְבַקֵּשׁ מִלִּפְנֵי עַל-עַמָּה:
⁹ וַיָּבֹא הֵתָךְ וַיַּגִּד לְאֶסְתֵּר אֶת דְּבָרֵי מֶרְדֵּכִי: ¹⁰ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לְהִתְדָּ
וַתַּצְוֶהוּ אֶל-מֶרְדֵּכִי: ¹¹ כָּל-עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְעַם מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ יָדְעִים
אֲשֶׁר כָּל-אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יָבֹא-אֶל-הַמֶּלֶךְ אֶל-הַחֲצֵר הַפְּנִימִית
אֲשֶׁר לֹא-יִקְרָא אֶתְּ דָּתוֹ לְהָמִית לָבֵד מֵאֲשֶׁר יוֹשִׁיט-לוֹ הַמֶּלֶךְ

¹² cf 2,21 || ¹⁴ Var^G עֲתִידִים || ¹⁵ Var^G שׁוֹשָׁן || Cp 4, 4 K וַתְּבֹאוּ אֵינָה, ^a Var^B לְהִתְדָּ, ^b S *eunuchi Esther* || וַתְּבֹאוּ אֵינָה Q
Αχραθαιον (Αχραθεον) || ^b S עָמַד || 7 K בַּיְּהוּדִים, Q בַּיְּהוּדִים.

אֶת־שָׂרֵבִיט הַזֶּהָב וְחִיָּה וְאֲנִי לֹא נִקְרָאתִי לְבֹזֵא אֶל־הַמֶּלֶךְ זֶה
שְׁלוֹשִׁים יוֹם: ¹² וַיַּעֲדוּ לְמֶרְדֳּכָי אֶת דְּבָרֵי אֶסְתֵּר: ¹³ וַיֹּאמֶר מֶרְדֳּכָי
לְהָשִׁיב אֶל־אֶסְתֵּר אֶל־תְּנֻמִּי בְּנִפְשֶׁךָ לְהַמְלִיט בֵּית־הַמֶּלֶךְ מִכָּל־
הַיְּהוּדִים: ¹⁴ כִּי אִם־הִחֲרַשׁ תַּחֲרִישִׁי בָּעֵת הַזֹּאת רִנּוּחַ וְהַצֵּלָה יַעֲמֹד
לַיְּהוּדִים מִמָּקוֹם אֲחֵר וְאַתָּה וּבֵית־אָבִיךָ תִּאֲבְדוּ וּמִי יוֹדֵעַ אִם־לַעֲת
כְּזֹאת הִנָּעַת לַמַּלְכוּת: ¹⁵ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לְהָשִׁיב אֶל־מֶרְדֳּכָי: ¹⁶ לֵךְ
כְּנוֹס אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים הַנִּמְצָאִים בְּשׁוֹשָׁן וְצוּמוּ עָלַי וְאַל־תֹּאכְלוּ
וְאַל־תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לַיְלָה וַיּוֹם גַּם־אֲנִי וְנִעַרְתִּי אֲצוּם כֵּן
וּבִכֵּן אֲבֹזֵא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא־כָדָת וְכֹאֲשֶׁר אֲבָדְתִּי אֲבָדְתִּי: ¹⁷ וַיַּעֲבֹר
מֶרְדֳּכָי וַיַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוְּתָה עָלָיו אֶסְתֵּר:

5 וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַתִּלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת וַתַּעֲמֹד בַּחֲצַר
בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַפְּנִימִית גִּבַּח בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא
מַלְכוּתוֹ בְּבֵית הַמַּלְכוּת גִּבַּח פֶּתַח הַבַּיִת: ² וַיְהִי כִּרְאוֹת הַמֶּלֶךְ
אֶת־אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עֹמֶדֶת בַּחֲצַר נִשְׁאַה חֵן בְּעֵינָיו וַיִּזְשֹׁט הַמֶּלֶךְ
לְאֶסְתֵּר אֶת־שָׂרֵבִיט הַזֶּהָב אֲשֶׁר בְּיָדוֹ וַתִּקְרַב אֶסְתֵּר וַתִּגַּע בְּרֹאשׁ
הַשָּׂרֵבִיט: ³ וַיֹּאמֶר לָהּ הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וּמַה־בִּקְשָׁתְךָ
עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וַיִּנָּתֶן לָךְ: ⁴ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב
יָבֹזֵא הַמֶּלֶךְ וְהָמֶן הַיּוֹם אֶל־הַמִּשְׁתָּה אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לּוֹ: ⁵ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ מִהֲרוּ אֶת־הָמֶן לַעֲשׂוֹת אֶת־דְּבַר אֶסְתֵּר וַיָּבֵא הַמֶּלֶךְ וְהָמֶן
אֶל־הַמִּשְׁתָּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר: ⁶ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר בְּמִשְׁתָּה
הַיּוֹם מַה־שְּׂאֵלְתְךָ וַיִּנָּתֶן לָךְ וּמַה־בִּקְשָׁתְךָ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וַתַּעַשׂ:
⁷ וַתַּעַן אֶסְתֵּר וַתֹּאמֶר שְׂאֵלְתִי וּבִקְשָׁתִי: ⁸ אִם־מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶי
הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב לָתֵת אֶת־שְׂאֵלְתִי וְלַעֲשׂוֹת אֶת־בִּקְשָׁתִי
יָבֹזֵא הַמֶּלֶךְ וְהָמֶן אֶל־הַמִּשְׁתָּה אֲשֶׁר אַעֲשֶׂה לָּהֶם וּמִחֵר אַעֲשֶׂה
כְּדָבָר הַמֶּלֶךְ:

⁹ וַיֵּצֵא הָמֶן בַּיּוֹם הַהוּא שִׂמְחָ וְטוֹב לֵב וְכִרְאוֹת הָמֶן אֶת־מֶרְדֳּכָי
בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְלֹא־קָם וְלֹא־נָע מִפָּנָיו וַיִּמְלֹא הָמֶן עַל־מֶרְדֳּכָי חֲמָה:
¹⁰ וַיִּתְּאֶפֶק הָמֶן וַיָּבֹזֵא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּשְׁלַח וַיָּבֵא אֶת־אֶהֱבִיו וְאֶת־זֶרֶשׁ

¹² ^a 1 frt וַיַּעֲדוּ || ^b sic B, cf ad 1,5 || ¹⁴ S + *vocata es et* || ¹⁶ ^a 1 > compl
MSS || ^b mlt MSS S וְגַם || ¹⁷ IMS S כָּל || Cp 5, 1 frt vb exc || 2 B.
Naft. פְּרָאוֹת || 4 > nonn MSS S || 8 ^a מָחָר || 10 G Ζωσάρρα (Ζωσάρα),
Joseph. Arch. 11,245 Ζαράσα (Γαζασα, Γαζαρα), & Zosarra.

אֶשְׁתּוֹ: ¹¹וַיִּסְפָּר לָהֶם הָמֶן אֶת־כְּבוֹד עֲשָׂרָו וְרַב בָּגְיוֹ וְאֵת כָּל־
אֲשֶׁר גָּדְלוֹ הַמֶּלֶךְ וְאֵת אֲשֶׁר נִשְׂאָז עַל־הַשָּׂרִים וְעַבְדֵי הַמֶּלֶךְ:
¹²וַיֹּאמֶר הָמֶן אַף לֹא־הֵבִיאָה אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתָּה
אֲשֶׁר־עָשְׂתָה כִּי אִם־אוֹתִי וְגַם־לְמַחֵר אָנִי קְרוֹאֶלָה עִם־הַמֶּלֶךְ:
¹³וְכָל־זֶה אֵינְנוּ שׁוֹה לִי בְכָל־עֵת אֲשֶׁר אָנִי רֹאֶה אֶת־מַרְדֵּכִי הַיְּהוּדִי
יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ: ¹⁴וַתֹּאמֶר לוֹ זָרַשׁ אֶשְׁתּוֹ וְכָל־אֲהָבָיו יַעֲשׂוּ־עֵץ
גִּבֵּה חֲמִשִּׁים אַמָּה וּבִבְקָר וְאָמַר לַמֶּלֶךְ וַיִּתְּלוּ אֶת־מַרְדֵּכִי עָלָיו
וּבֹא עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתָּה שְׂמַח וַיִּטֵּב הַדְּבַר לִפְנֵי הָמֶן וַיַּעַשׂ
הָעֵץ: ׀

6 ¹בַּלִּילָה הַהוּא גִּדְּדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לְהָבִיא אֶת־סֹפֵר
הַזְכָּרֹנוֹת דְּבָרֵי הַיָּמִים וַיִּהְיוּ נִקְרָאִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: ²וַיִּמְצָא כְּתוּב
אֲשֶׁר הֵנִיד מַרְדֵּכִי עַל־בִּגְתָּנָא וְתַרְשֵׁ שֵׁנִי סְרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשְׁמָרֵי
הַסֵּף אֲשֶׁר בִּקְשׁוּ לְשַׁלַּח יָד בַּמֶּלֶךְ אַחֲשֵׁרוּשׁ: ³וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מֶה־
נַעֲשֶׂה יָקָר וַיְגִדוּלָה לְמַרְדֵּכִי עַל־זֶה וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ מִשְׁרָתָיו
לֹא־נַעֲשֶׂה עִמּוֹ דְּבַר: ⁴וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מִי בַּחֲצֵר וְהָמֶן בָּא לַחֲצֵר
בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַחִיצוֹנָה לֵאמֹר לַמֶּלֶךְ לְתִלּוֹת אֶת־מַרְדֵּכִי עַל־הָעֵץ
אֲשֶׁר־הִכִּין לוֹ: ⁵וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֵלָיו הִנֵּה הָמֶן עֹמֵד בַּחֲצֵר
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ יָבוֹא: ⁶וַיָּבוֹא הָמֶן וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ מֶה־לַּעֲשׂוֹת
בְּאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרָו וַיֹּאמֶר הָמֶן בְּלִבּוֹ לִמִּי יַחֲפֹץ הַמֶּלֶךְ
לַעֲשׂוֹת יָקָר יוֹתֵר מִמֶּנִּי: ⁷וַיֹּאמֶר הָמֶן אֶל־הַמֶּלֶךְ אִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ
חָפֵץ בִּיקְרָו: ⁸וַיָּבִיאוּ לְבוּשׁ מַלְכוּת אֲשֶׁר לְבִשְׁבוּ הַמֶּלֶךְ וְסוּם אֲשֶׁר
רָכַב עָלָיו הַמֶּלֶךְ וַאֲשֶׁר נָתַן כֶּתֶר מַלְכוּת בְּרֹאשׁוֹ: ⁹וַנִּתֵּן הַלְבוּשׁ
וְהַסּוּם עַל־יַד־אִישׁ מִשְׁרֵי הַמֶּלֶךְ הַפְּרָתָמִים וְהַלְבִּשׁוּ אֶת־הָאִישׁ
אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרָו וְהַרְפִּיבֵהוּ עַל־הַסּוּם בְּרִתּוֹב הָעִיר וְקִרְאוּ
לִפְנֵיו בְּכָה יַעֲשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרָו: ¹⁰וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
לְהָמֶן מֶה־רָחַק אֶת־הַלְבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּם בְּאֲשֶׁר דְּבַרְתָּ וַעֲשֶׂה־כֵּן
לְמַרְדֵּכִי הַיְּהוּדִי הַיּוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ אֶל־תַּפְּל דְּבַר מִכָּל אֲשֶׁר
דְּבַרְתָּ: ¹¹וַיִּקַּח הָמֶן אֶת־הַלְבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּם וַיַּלְבֵּשׁ אֶת־מַרְדֵּכִי
וַיַּרְפִּיבֵהוּ בְּרִתּוֹב הָעִיר וַיִּקְרָא לִפְנָיו בְּכָה יַעֲשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ
חָפֵץ בִּיקְרָו: ¹²וַיָּשֶׁב מַרְדֵּכִי אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְהָמֶן גִּדְּתָה אֶל־

II^a pc MSS + כָּל־ || ^b S || וְכָל־ע' || 14 nonn MSS § בְּעִינֵי || Cp 6, 2 °° cf 2,21 || 9 Var^G וְהַלְבִּישׁוּ.

ביתו אכל וחקויו ראש: ¹³ ויספר המן לזרש אשתו ולכל-אֶהָבָיו
את כל-אשר קרהו ויאמרו לו חכמיו וזרש אשתו אם מזרע
היהודים מרדכי אשר החלוצות לנפל לפניו לא-תוכל לו כי-נפול
תפול לפניו:

¹⁴ עודם מדברים עמו וסריסי המלך הגיעו ויבהלו להביא את-
המן אל-המשתה אשר-עשתה אסתר: ⁷ ¹ ויבא המלך והמן
לשטות עם-אסתר המלכה: ² ויאמר המלך לאסתר גם ביזם השני
במשתה הזין מה-שאלתך אסתר המלכה ותנתן לך ומה-בקשתך
עד-חצי המלכות ותעש: ³ ונתען אסתר המלכה ותאמר אם-מצאתי
תן בעיניך המלך ואם-על-המלך טוב תנתן לי נפשי בשאלתי
ועמי בבקשתי: ⁴ כי נמכרנו אני ועמי להשמיד להרוג ולאבד
ואלו לעבדים ולשפחות נמכרנו החושתי כי אין ^a הצר שוה ^a בנזק
המלך: ⁵ ¹⁵ ויאמר המלך אחשוורוש ויאמר לאסתר המלכה מי
הוא זה ואי-זה הוא אשר-מלאו לבו לעשות כן: ⁶ ונתאמר אסתר
איש צר ואויב המן הרע הזה והמן גבעת מלפני המלך והמלכה:
⁷ והמלך קם בחמתו ממשתה הזין אל-גנת הבית והמן עמד לבקש
על-נפשו מאסתר המלכה כי ראה כי-כלתה אליו הרעה מאת
המלך: ⁸ והמלך שב מגנת הבית אל-בית המשתה הזין והמן נפל
על-הפטה אשר אסתר עליה ויאמר המלך הֲגַם לִכְבוֹשׁ אֶת-
המלכה עמי בבית הדבר יצא מפני המלך ופני המן חפו: ⁹ ויאמר
חֲבוּנָה אחד מן-הסריסים לפני המלך גם הנה-העץ אשר-עשה
המן למרדכי אשר דבר-טוב על-המלך עמד בבית המן גבה
חמשים אמה ויאמר המלך תלהו עליו: ¹⁰ ויתלו את-המן על-העץ
אשר-הכין למרדכי וחתת המלך שככה: ⁸ ¹ ⁸ ביזם ההוא נתן
המלך אחשוורוש לאסתר המלכה את-בית המן צרר היהודים
ומרדכי בא לפני המלך כי-הגידה אסתר מה הוא-לה: ² ויסר
המלך את-טבעתו אשר העביר מהמן ויתנה למרדכי ותשם אסתר
את-מרדכי על-בית המן: ⁵

14 S (cursores) רצי || Cp 7, 4 ^{a-a} prps הַצֵּלָה שוה; 1 M (הַצֵּר = calamitas) || ^b B בזק || 6 Var^G גִּבְעַת || 8 8 diētpdπη, 1 frt חפרו || 9 S רחבונה || cf I, 10, 8 Βουραθαν (Bouzaθav) 8^L Αγαθας (Γαβουθας), Joseph. Arch. II, 261. 266 Αβουχαδας (Σαβουχαδας cet), 8^L Buzatas (Buguas) || Cp 8, 1 cf 4, 7 || 2 4 MSS + ידו מעל.

3 וַתִּזְכֹּר אֶסְתֵּר וַתְּדַבֵּר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַתִּפְּל לִפְנֵי רַגְלָיו וַתִּבְכֶּה
 וַתַּחֲנוּן לֵאמֹר לְהַעֲבִיר אֶת־רַעַת הַמֶּן הָאֵנִי וְאֵת מַחֲשַׁבְתּוֹ אֲשֶׁר
 חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים: 4 וַיִּזְשַׁט הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר אֶת שְׂרָבֶט הַזָּהָב וַתִּקֶּם
 אֶסְתֵּר וַתַּעֲמֵד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: 5 וַתֹּאמֶר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם־
 מַצָּאתִי חַן לִפְנָיו וְכָשֶׁר הִדְבָּר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְטוֹבָה אֲנִי בְּעֵינָיו
 יִכְתֹּב לְהַשִּׁיב אֶת־הַסְּפָרִים מַחֲשַׁבֶּת הַמֶּן בֶּן־הַמֶּלֶךְ הָאֵנִי אֲשֶׁר
 כָּתַב לְאַבְדֹּת אֶת־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ: 6 כִּי אֵיכָכָה
 אוֹכַל וְרֹאֲתִי בְּרָעָה אֲשֶׁר־יִמָּצֵא אֶת־עַמִּי וְאֵיכָכָה אוֹכַל וְרֹאֲתִי
 בְּאַבְדֵּן מוֹלֶדְתִּי: 7 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אַחֲשׁוּרָשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה
 וּלְמִרְדָּכָי הַיְּהוּדִי הִנֵּה בֵּית־הַמֶּן נִתְּתִי לְאֶסְתֵּר וְאֵתוֹ תֵּלֵךְ עַל־הַעֵץ
 עַל אֲשֶׁר־שָׁלַח יָדוֹ בַּיְּהוּדִים: 8 וְאַתָּם כָּתְבוּ עַל־הַיְּהוּדִים כַּטּוֹב
 בְּעֵינֵיכֶם בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ וַחֲתֻמוֹ בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ כִּי־כָתַב אֲשֶׁר־נִכְתָּב
 בְּשֵׁם־הַמֶּלֶךְ וְנִחְתָּמוֹ בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ אֵין לְהַשִּׁיב: 9 וַיִּקְרְאוּ סְפָרֵי־
 הַמֶּלֶךְ בַּעֲת־הָהִיא בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי הוּא־חֹדֶשׁ סִינֹן בְּשָׁלוּשָׁה וְעֶשְׂרִים
 בּוֹ וַיִּכְתֹּב בְּכָל־אֲשֶׁר־צִוָּה מִרְדָּכָי אֶל־הַיְּהוּדִים וְאֵל הָאֲחַשְׁדָּרְפָּנִים
 וְהַפַּחְחוֹת וְשָׂרֵי הַמְּדִינֹת אֲשֶׁר מִחֲדָו וְעַד־כּוּשׁ שִׁבְעֵי וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה
 מְדִינָה מְדִינָה וּמְדִינָה כְּכַתְּבָהּ וְעַם וְעַם כָּל־שָׁנָה וְאֵל־הַיְּהוּדִים כְּכַתְּבָם
 וְכָל־שָׁנָה: 10 וַיִּכְתֹּב בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אַחֲשׁוּרָשׁ וַיַּחֲתֵם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ
 וַיִּשְׁלַח סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים בְּסוּסִים^a וְכָבִי הָרָכָשׁ הָאֲחַשְׁתָּרְגָּנִים^c
 בְּגֵי הָרַמָּכִים: 11 אֲשֶׁר נָתַן הַמֶּלֶךְ לַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־עִיר וְעִיר
 לְהַקְהֵל וְלַעֲמֹד עַל־נַפְשָׁם לְהַשְׁמִיד^a וְלְהַלְגֵּי^b וְלֹאֲבֹד אֶת־כָּל־חֵיל עַם
 וּמְדִינָה הַצָּרִים אֹתָם טָף וְנָשִׁים וְשָׁלָלָם לְבוֹז: 12 בַּיּוֹם אֶחָד בְּכָל־
 מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ אַחֲשׁוּרָשׁ בְּשָׁלוּשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־
 חֹדֶשׁ אָדָר: 13 פֶּתַשְׁגָּן הַכָּתָב לְהַנְתֵּן דָּת בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה גִּלּוּי
 לְכָל־הָעַמִּים וְלַהֲיוֹת הַיְּהוּדִים^a עֲתוּדִים^b לַיּוֹם הַזֶּה לְהַנָּקֵם מֵאִיְּבֵיהֶם:
 14 הָרָצִים^a וְכָבִי הָרָכָשׁ הָאֲחַשְׁתָּרְגָּנִים^b יֵצְאוּ מִבְּהֵלִים וּדְחוּפִים בְּדַבַּר
 הַמֶּלֶךְ וְהִדָּת נִתְּנָה בְּשׁוֹשָׁן הַבִּירָה: 15 וּמִרְדָּכָי יֵצֵא מִלִּפְנֵי
 הַמֶּלֶךְ בְּלָבוּשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת וְחֹזֶר וְעֹטְרָת זָהָב גְּדוּלָּה וְתַכְרִיךְ בּוּץ

4 Or שְׂרָבִיט 5 mlt MSS § + כָּל־ 6 2MSS תָּמָּ 7 ^a cf 2,21 || ^b cf 4,7 ||
 9 ^a 6 τῷ πρώτῳ || ^b 6 Νισαυ || 10 ^a cf 2,21 || ^b § et per (בְּיַד) veredariorum ||
^c > § || 11 ^a § ול' || ^b nonn MSS § om ו' || 13 ^a cf 4,7 || ^b K עֲתוּדִים Q
 עֲתוּדִים || 14 ^a § + et veredariorum || ^b > §.

וּבְשֵׁן וְהָעִיר שׁוֹשָׁן צִהְלָה וְשָׁמְחָה: ¹⁶ לַיהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשָׁמְחָה וְשֵׁן וִיקָר: ¹⁷ וּבְכָל-מְדִינָה וּמְדִינָה וּבְכָל-עִיר וְעִיר מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר-הַמֶּלֶךְ וּדְתוֹ מָנִיעַ שָׁמְחָה וְשֵׁשׁ לַיהוּדִים מִשְׁתָּה וַיּוֹם טוֹב וְרָבִים מֵעַמִּי הָאָרֶץ מִתִּיָּהוּדִים כִּי-נָפַל פַּחַד-הַיְּהוּדִים עֲלֵיהֶם:

9 ¹ וּבְשָׁנִים עָשָׂר חָדָשׁ הוּא-תָדֵשׁ אֲדָר בְּשָׁלוּשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ אֲשֶׁר הִגִּיעַ דְּבַר-הַמֶּלֶךְ וּדְתוֹ לַהֲעֲשׂוֹת בַּיּוֹם אֲשֶׁר שָׁבְרוּ אִיבֵי הַיְּהוּדִים לְשָׁלוֹם בָּהֶם וְנִהְפָּזָה הוּא אֲשֶׁר יִשְׁלְטוּ הַיְּהוּדִים הַמָּה בְּשָׁנָאֵיהֶם: ² נִקְהְלוּ הַיְּהוּדִים בְּעָרֵיהֶם בְּכָל-מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ אַחֲשֹׁרוֹשׁ לְשַׁלַּח יָד בַּמִּבְקָשִׁי רַעְתָם וְאִישׁ לֹא-עָמַד לִפְנֵיהֶם כִּי-נָפַל פַּחַדָּם עַל-כָּל-הָעַמִּים: ³ וְכָל-שָׂרֵי הַמְּדִינֹת וְהָאֲחֻשְׁדּוּרָפָנִים וְהַפַּחֲזֹת וְעַשְׂי הַמֶּלָּאכָה אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ מִנְּשָׂאִים אֶת-הַיְּהוּדִים כִּי-נָפַל פַּחַד-מֶרְדֳּכָי עֲלֵיהֶם: ⁴ כִּי-נָדוּל מֶרְדֳּכָי בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְשָׁמְעוּ הוֹלֵךְ בְּכָל-הַמְּדִינֹת כִּי-הָאִישׁ מֶרְדֳּכָי הוֹלֵךְ וְנָדוּל: ⁵ וַיָּבֹאוּ הַיְּהוּדִים בְּכָל-אִיבֵיהֶם מִכַּת-חֶרֶב וְהָרָג וְאֶבֶן וַיַּעֲשׂוּ בְּשָׁנָאֵיהֶם כְּרָצוֹנָם: ⁶ וּבְשׁוֹשָׁן הַבֵּיָרָה הָרְגוּ הַיְּהוּדִים וְאֶבֶר חֲמֵשׁ מֵאוֹת

אִישׁ:	17° וְאֶת	פְּרִשְׁנִידָתָא ^a	וְאֶת
דְּלָפּוֹן ^b	וְאֶת	אַסְפָּתָא ^c	8° וְאֶת
פּוֹרְתָא ^a	וְאֶת	אַדְלִיא ^b	וְאֶת
אַרִידָתָא ^c	9° וְאֶת	פְּרַמְשָׁתָא ^a	וְאֶת
אַרִיסִי ^b	וְאֶת	אַרְדִּי ^c	וְאֶת

וַיּוֹתֵא^d: ¹⁰ עֲשֶׂרֶת בְּנֵי הָמֶן בֶּן-הַמֶּדָּתָא צָרַר הַיְּהוּדִים הָרְגוּ וּבְבִירָה לֹא שָׁלְחוּ אֶת-יָדָם:

¹¹ בַּיּוֹם הַהוּא בָּא מִסְפָּר הַהֲרוּגִים בְּשׁוֹשָׁן הַבֵּיָרָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: ¹² וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאַסְתֵּר הַמֶּלֶכָה בְּשׁוֹשָׁן הַבֵּיָרָה הָרְגוּ הַיְּהוּדִים וְאֶבֶר חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ וְאֶת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי-הָמֶן בְּשָׂאֵר מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ:

Cp 9, 2 β nonn MSS ב'פ || 3 $\mathcal{S}$ *regis* || 7—9 sic $\mathfrak{A}$ || 7 ^a sic $\mathfrak{A}$ (ת min), $\mathcal{S}$ Δελφων || ^a $\mathcal{S}$ דילכון, $\mathcal{S}^A$ דילכון || ^b $\mathcal{S}$ דלכון, $\mathcal{S}^A$ Δελφων || $\mathcal{S}$ פאסά (Φαγα, Φασα) || 8 ^a $\mathcal{S}$ פרטלט, $\mathcal{S}^A$ פרלט, $\mathcal{S}$ Παράδαθα (Βαράδαθα, Παρααθα) || ^b $\mathcal{S}$ דליא, $\mathcal{S}$ Βαρεα (Βαρσα, Βαρελ) || ^c $\mathcal{S}$ דירא, $\mathcal{S}^A$ פיסות, $\mathcal{S}$ Σαρβαχα || 9 ^a sic $\mathfrak{A}$ (שת min; β tantum ש min), $\mathcal{S}$ פיסות, $\mathcal{S}^A$ פרסמות, $\mathcal{S}$ Μαρμασιμ(ν)α || ^b $\mathcal{S}$ דיסי, $\mathcal{S}$ Πουφαιον (Πουφανον) || ^c $\mathcal{S}$ Var^G אדירי, $\mathcal{S}$ אדרי, $\mathcal{S}$ Αρσαιον (Αρσεον) || ^d sic $\mathfrak{A}$ (1 maj, 1 min), $\mathcal{S}$ זות, $\mathcal{S}$ Ζαβου-θαιον (Ζαβουγαθα, Ζαβουδεθαιον).

מִה עָשׂוּ וּמִה־שְׂאֵלֶתָךְ וַיִּנָּתֶן לָךְ וּמִה־בִּקְשֶׁתְךָ עוֹד וַתַּעַשׂ: ¹³ וַתֹּאמֶר
אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִנָּתֶן גַּם־מִחֹר לַיהוּדִים אֲשֶׁר בְּשׁוֹשָׁן
לַעֲשׂוֹת כִּדְת הַיּוֹם וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמֶן יִתְּלוּ עַל־הָעֵץ: ¹⁴ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ לַהֲעֲשׂוֹת כִּן וַתִּנָּתֶן דָּת בְּשׁוֹשָׁן וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמֶן תָּלוּ:
¹⁵ וַיִּקְהָלוּ הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־בְּשׁוֹשָׁן גַּם בַּיּוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר
וַיַּהֲרֹגוּ בְּשׁוֹשָׁן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אִישׁ וּבְבִזָּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם:

¹⁶ וַשָּׂאֵר הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּמִדְיָנוֹת^a הַמֶּלֶךְ נִקְהָלוּ וַעֲמַד עַל־נַפְשָׁם
וְנִזְוָה^b מֵאִיְבֵיהֶם וְהַרְוֹג בְּשִׁנְאֵיהֶם^c חֲמִשָּׁה וּשְׁבַעִים אָלֶף וּבְבִזָּה לֹא
שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם: ¹⁷ בַּיּוֹם־שְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וְנִזְוָה בְּאַרְבָּעָה
עָשָׂר בּוֹ וַעֲשָׂה אֹתוֹ יוֹם מְשֻׁתָּה וּשְׂמֻחָה: ¹⁸ וַיְהִי־הַיּוֹדִים^a אֲשֶׁר־בְּשׁוֹשָׁן
נִקְהָלוּ בְּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר בּוֹ וּבְאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וְנִזְוָה בְּחֲמִשָּׁה עָשָׂר
בּוֹ וַעֲשָׂה^b אֹתוֹ יוֹם מְשֻׁתָּה וּשְׂמֻחָה: ¹⁹ עַל־כֵּן הַיְּהוּדִים הַפְּרוּזִים
הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי הַפְּרוּזוֹת עָשִׂים אֵת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר
שְׂמֻחָה וּמְשֻׁתָּה וַיּוֹם טוֹב וּמְשָׁלַח מְנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ:

²⁰ וַיִּכְתֹּב מְרֹדְכִי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־
הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אַחֲשֻׁרוֹשׁ הַקְּרוּבִים וְהַרְחוֹקִים:
²¹ לְקַיֵּם עֲלֵיהֶם לַהֲנוֹת עֲשִׂים אֵת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וְאֵת
יוֹם־חֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ בְּכָל־שָׁנָה וּשְׁנָה: ²² כִּי־יָמִים אֲשֶׁר־נָחֻוּ בָהֶם
הַיְּהוּדִים מֵאִיְבֵיהֶם וְהַחֲדָשׁ אֲשֶׁר נִהַפְּדוּ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשְׂמֻחָה וּמֵאֲבָל
לַיּוֹם טוֹב לַעֲשׂוֹת אוֹתָם יְמֵי מְשֻׁתָּה וּשְׂמֻחָה וּמְשָׁלַח מְנוֹת אִישׁ
לְרֵעֵהוּ וּמִתְּנוֹת לְאֶבְיָנִים: ²³ וְקִבְּלוּ^a הַיְּהוּדִים אֵת^b אֲשֶׁר־הִחֲלוּ לַעֲשׂוֹת
וְאֵת^b אֲשֶׁר־כָּתַב מְרֹדְכִי אֲלֵיהֶם: ²⁴ כִּי הָמֶן בֶּן־הַמֶּדְיָתָא הָאֲנֹכִי צָרַר
כָּל־הַיְּהוּדִים חֹשֵׁב עַל־הַיְּהוּדִים לְאַבְדָּם וְהַפֶּלֶל פּוֹר הוּא הַנּוֹזֵל
לְהַסֵּם וּלְאַבְדָּם: ²⁵ וּבְבִאָה^a לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ אָמַר עַם־הַסֵּפֶר יָשׁוּב מִחֲשַׁבְתּוֹ
הָרָעָה אֲשֶׁר־חֹשֵׁב עַל־הַיְּהוּדִים עַל־רָאשָׁיו וְתָלוּ^b אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל־
הָעֵץ: ²⁶ עַל־כֵּן קָרְאוּ לַיָּמִים הָאֵלֶּה פּוּרִים^a עַל־שֵׁם הַפּוֹר^b עַל־כֵּן^b

¹² pl MSS om ו || ¹⁴ 3MSS & + עַל־הָעֵץ || ¹⁵ cf 4,7 || ¹⁶ ^a nonn MSS
|| ^b prps וְהִנֵּקֶם vel וְנִקְוֶם || ^{c-c} 6 μυρίους πεντακισχιλίου || ¹⁷ Q^{MSS}
הַפְּרוּזִים || ¹⁸ ^a cf 4,7 || ^b ut 17 || ¹⁹ K הַפְּרוּזִים, 1 Q הַפְּרוּזִים ||
²⁰ 2MSS כָּל־הַ || ²² 3MSS בִּי || ²³ ^a pl MSS וְקִבְּלוּ cf 27 || ^{b-b} dl prb
c 6 || ^c pl MSS עֲלֵיהֶם, sic & (post הַיְּהוּדִים) || ²⁴ ^a >4MSS || ^b Var
וְתָלוּ || ²⁵ ^a Or וּבְבִאָה, & et cum Esther ingressa esset; crrp || ^b 1
²⁶ ^a 6^{AB} Φουραι, 6^{MSS} Φουρουμει, 6^L Φουρδαia, Joseph. Arch. 11,295
φουρεας (φουραιας cet) || ^{b-b} >&.

על־כָּל־דְּבָרֶיָּהּ הָאֵנֶרֶת הַזֹּאת וּמֵה־רָאוּ^d עַל־כָּכָה^d וּמֵה הִנִּיעַ אֲלֵיהֶם:
 27 קִימוֹ^a וְקָבַל^b הַיְּהוּדִים וְעַל־זֶרַעַם וְעַל כָּל־הַנְּלוּיִם עֲלֵיהֶם
 וְלֹא יַעֲבֹר^c לַהֲנוֹת עֲשִׂים אֶת־שְׁנֵי הַיָּמִים הָאֵלֶּה בְּכַתְּבָם וּכְזִמְנָם^d
 בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה: 28 וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים בְּכָל־דָּוָר וְדָוָר
 מִשְׁפָּחָהּ וּמִשְׁפָּחָהּ מְדִינָהּ וּמְדִינָהּ וְעִיר וְעִיר וַיִּמְי הַפּוֹרִים הָאֵלֶּה
 לֹא יַעֲבְרוּ מִתּוֹךְ הַיְּהוּדִים וְזָכְרָם לֹא־יִסּוּף מִזֶּרַעַם: פ 29 וְנִתְּכָתֵב^a
 אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה בֶּת־אֲבִיתָיִל^b וּמֶרְדֵּכִי הַיְּהוּדִי^b אֶת־כָּל־תִּקְוָה לְקַיֵּם אֶת
 אֲנֶרֶת הַפָּרִים הַזֹּאת הַשְּׁנִית^c: 30 וַיִּשְׁלַח^a סְפָרִים אֶל־כָּל־הַיְּהוּדִים
 אֶל־שִׁבְעַ וְעֲשָׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה מְלָכוֹת^b אַחֲשֻׁרוּשׁ וְדְבָרִי שְׁלוֹם
 וְאַמֶּת: 31 לְקַיֵּם אֶת־יָמֵי הַפָּרִים הָאֵלֶּה בְּזִמְנֵיהֶם כְּאֲשֶׁר קִיִּם עֲלֵיהֶם
 מֶרְדֵּכִי הַיְּהוּדִי וְאַסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְכְאֲשֶׁר קִימוֹ עַל־נַפְשָׁם וְעַל־זֶרַעַם
 דְּבָרִי הַצּוֹמֹת וְזַעֲקָתָם: 32 וּמֵאֲמַר אֶסְתֵּר קַיִם דְּבָרִי הַפָּרִים הָאֵלֶּה
 וְנִכְתָּב בַּסֵּפֶר: ם

10 וַיִּשְׁם הַמֶּלֶךְ אַחֲשֻׁרֶשׁ מֵם עַל־הָאָרֶץ וְאֵיִי הַיָּם: 2 וְכָל־מַעֲשֵׂה
 תִּקְפוֹ וּגְבוּרָתוֹ וּפְרָשֶׁת גְּדֻלַּת מֶרְדֵּכִי אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ הַמֶּלֶךְ הִלּוּא־הֶם
 כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דְּבָרִי הַיָּמִים לְמַלְכֵי מִנִּי וּפָרָם: 3 כִּי וּמֶרְדֵּכִי הַיְּהוּדִי
 מִשָּׁנָה לְמֶלֶךְ אַחֲשֻׁרוּשׁ וְגִדּוֹל לַיְּהוּדִים וְרָצוּי לְרֹב אֲחִיו וְרֵשׁ טוֹב
 לַעֲמֹ וְדָבָר שְׁלוֹם לְכָל־זֶרַעֻ:

26 ^c crpp || ^{d-d} >S || 27 ^a >S || ^b K וקבל vel וקבל, Q mlt MSS || וקבלו ||
^c l ? יַעֲבֹרוּ vel יַעֲבֹר (vel l ? antea ולא) || ^d S בִּזְ || 28 ^{oo} >S || 29 ^a sic
 maj || ^{b-b} prps dl (30 וַיִּשְׁלַח) || ^c >S; prps dl || 30 ^a Sv et miserunt ||
^b l ? בְּמ' || 31 ^{oo} prps dl || Cp 10, 1 Q אַחֲשֻׁרוּשׁ, Or אַחֲשֻׁרוּשׁ || 2 B.
 Naft. מַעֲשֵׂה || 3 ^{oo} >S.

DANIEL. דניאל

1¹ בשנת שלוש למלכות יהויקים מלך־יהודה בא נבוכדנאצר
מלך־בבל ירושלם ויצר עליה: ² ויתן אדני בידו את־יהויקים מלך־
יהודה ומקצת^a כל בית־האלהים ויביאם ארץ־שנער^b בית־אלהיו^b
ואת־הכלים הביא בית אוצר אלהיו: ³ ויאמר המלך לאשפנז^a
רב סריסיו להביא מבני ישראל ומזרע^b המלוכה ומן־הפרתמים:
⁴ ילדים אשר אין־בהם כל־מאום^a וטובי מראה ומשכלים בכל־
חכמה וידעי דעת ומביני מדע ואשר כח בהם לעמד בהיכל
המלך וללמדם ספר ולשון כשדים: ⁵ וימן להם המלך דבר־יום
ביומו מפת־בג^a המלך ומיין משתיו^b ולגדלם שנים שלוש ומקצתם
יעמדו לפני המלך: ⁶ ויהי בהם מבני יהודה דניאל חנניה מישאל
ועזריה: ⁷ וישם להם שר הסריסים שמות נישם^a לדניאל בלמשאצר
ולחנניה שדרך^b ולמישאל מישד ולעזריה עבד נגז: ⁸ וישם
דניאל על־לבו אשר לא־יתנאל בפת־בג המלך וביין משתיו ויבקש
משר הסריסים אשר לא יתנאל: ⁹ ויתן האלהים את־דניאל לחסד
ולרחמים לפני שר הסריסים: ¹⁰ ויאמר שר הסריסים לדניאל ירא
אני את־אדני המלך אשר מנה את־מאכלכם ואת־משתיתכם אשר
למה יראה את־פניכם זעפים מן־הילדים אשר כגילכם וחיבתם את־
ראשי למלך: ¹¹ ויאמר דניאל אל־המלצר אשר מנה שר הסריסים
על־דניאל חנניה מישאל ועזריה: ¹² גס־נא את־עבדיך ימים
עשרה ויתנו־לנו מן־הזרעים ונאכלה ימים ונשתה: ¹³ ויראו לפניך

Cp I, I al loc huj libr ubiquie sine & cf v 18 || 2^a Var^G ומקצת cf v 15.
18 || ^{b-b} frt add, sed prb tot v 2b add || 3^a Θ Αβιεσδρι S^h Ασφα-
veZ || ^b 12MSS מזרע || 5^a sic B c Hill; Var^G מפת־בג || ^{b-b} prb trsp ante
ו ימן || 6 Seb ויהיו || 7^a >ΘΘ || ^b frt crrp pro *Marduk* || ^c prb pro *Nebo* ||
8 cf v 5. 13. 15. 16 || 11 °° Θ Αβιεσδρι τῷ ἀναδειχθέντι ἀρχιευνοῦχῳ Θ
Αμελσαδ θ *Malasar* S *mēšīzār* || 12 cf v 16 וזרענים.

מֵרָאיוּ וּמֵרָאָה הַיְלָדִים הָאֲכָלִים אֶת פֶּתֶבַּגַּ הַמֶּלֶךְ וְכֹאֲשֶׁר תִּרְאֶה
עֲשֵׂה עִם־עַבְדֶּיךָ: ¹⁴ וַיִּשְׁמַע לָהֶם לִדְבַר הַזֶּה וַיִּנָּסֶם יָמִים עֲשָׂרָה:
¹⁵ וּמִקְצַת יָמִים עֲשָׂרָה נִרְאָה מֵרָאִיָּהם טוֹב וּבְרִיאֵי בָשָׂר מִן־כָּל־
הַיְלָדִים הָאֲכָלִים אֶת פֶּתֶבַּגַּ הַמֶּלֶךְ: ¹⁶ וַיְהִי הַמֶּלֶצֶר נִשְׂא אֶת־פֶּתֶבַּגְּכֶם
וַיֵּין מִשְׁתֵּיהֶם וַיִּתֵּן לָהֶם זֶרְעִיִם: ¹⁷ וַהֲיָלְדִים הָאֵלֶּה אַרְבַּעְתֶּם
נָתַן לָהֶם הָאֱלֹהִים מִדָּע וְהַשְׁכֵּל בְּכָל־סֵּפֶר וְחִכְמָה וַדְּנִיָּאל הֵבִין
בְּכָל־חֲזוֹן וְחִלְמוֹת: ¹⁸ וּלְמִקְצַת הַיָּמִים אֲשֶׁר־אָמַר הַמֶּלֶךְ לְהֵבִיאֵם
וַיָּבִיאוּם שָׂר הַסְּרִיסִים לִפְנֵי נְכֻכְדַּנְצָר: ¹⁹ וַיְדַבֵּר אֹתָם הַמֶּלֶךְ וְלֹא
נִמְצָא מִכֵּלָם כְּדְנִיָּאל חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וְעִזְרִיָּה וַיַּעֲמֵדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ:
²⁰ וְכָל דְּבַר ^a חִכְמַת בִּינָה ^a אֲשֶׁר־בִּקֵּשׁ מֵהֶם הַמֶּלֶךְ וַיִּמְצְאוּם
עֲשֹׂר יָדוֹת עַל כָּל־הַחֲרָטְמִים הָאֲשָׁפִים ^b אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְכוּתוֹ: ²¹ וַיְהִי
דְנִיָּאל עַד־שְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ הַמֶּלֶךְ: ^c 2 וַיְבַשְּׁנַת שְׁתֵּי־^a
לְמַלְכוּת נְכֻכְדַּנְצָר חָלֶם נְכֻכְדַּנְצָר חִלְמוֹת וַתִּתְפַּעֵם רוּחוֹ וַשְּׁנֵתוּ
נִהְיֹתָה ^b עָלָיו: ² וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְקָרֹא לַחֲרָטְמִים וְלְמַכְשָׁפִים
וּלְכַשְׂדִּים לְהַגִּיד לַמֶּלֶךְ חִלְמוֹתָיו וַיָּבֹאוּ וַיַּעֲמֵדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: ³ וַיֹּאמֶר
לָהֶם הַמֶּלֶךְ חֲלוֹם חִלְמוֹתִי וַתִּתְפַּעֵם רוּחִי לִדְעַת אֶת־הַחֲלוֹם: ⁴ וַיְדַבְּרוּ
הַכַּשְׂדִּים לַמֶּלֶךְ אַרְמִיתָה ^a

מִלֵּבָא לְעַלְמִין חַיִּי אָמַר חִלְמָא לְעַבְדֶּיךָ ^b וּפִשְׁרָא נַחוּא: ⁵ עֲנֵהָ ^a
מִלֵּבָא וְאָמַר לְכַשְׂדִּיָּא ^b מַלְתָּה מְנִי אֲזִדָּא ^c הֵן לֹא תִהְיֶה עוֹפְנִי חִלְמָא
וּפִשְׁרָה הַדְּמִין תִּתְעַבְדּוּן וּבְתִיכּוֹן נְוֹלִי יִתְשַׁמוּן: ⁶ וְהֵן חִלְמָא וּפִשְׁרָה
תִּתְחַלּוּן מִתְּגֵן וּנְבֻזָּבָה וַיִּקֶּר שְׁלִיָּא תִקְבְּלוּן מִן־קַדְמִי לָהֵן חִלְמָא
וּפִשְׁרָה חֲחוּנִי: ⁷ עֲנֵנִי תִנְיָנוּת וְאִמְרִין מִלֵּבָא חִלְמָא יֹאמַר לְעַבְדּוֹהִי
וּפִשְׁרָה נִתְחַוָּה: ⁸ עֲנֵה מִלֵּבָא וְאָמַר מִן־יָצִיב יָדַע אֲנִי עֲדָנָא
אַנְתּוֹן זַבְגִּין כְּלִקְבֵּל דִּי חֲזִיתוֹן דִּי־אֲזִדָּא מְנִי מַלְתָּא: ⁹ דִּי הֵן
חִלְמָא לֹא תִהְיֶה עֲנִי חֲדָה־הִיא נְתַכּוֹן וּמִלָּה כְּדָבָה וּשְׁחִיתָהּ
הַזְמַנְתּוֹן לְמֹאמֶר קַדְמִי עַד דִּי עֲדָנָא יִשְׁתַּנָּא לָהֵן חִלְמָא אָמְרוּ לִי
וְאִנְדַּע דִּי פִשְׁרָה תִתְחַוָּנִי: ¹⁰ עֲנֵנִי כַשְׂדִּיָּא קַדְמ־מִלֵּבָא וְאִמְרִין לֹא־

¹³ pro תִּרְאֶה || ¹⁵ 7 MSS OX om || ¹⁶ cf v 11 || ²⁰ ^{a-a} 66 חִכְמָה וּבִינָה || ^b 1 c
¹² MSS Vrs והֲשָׁפִים || ²¹ prb nonn vb exc || Cp 2, 1 ^a prps עֲשָׂרָה, cf
1,3. 5. 18 || ^b 66 éréveto; prps נִדְדָה, cf 6,19; Gn 31,40; Est 6,1 || ⁴ ^a prb
add || ^b K לעַבְדֶּיךָ, Q לעַבְדֶּךָ || ⁵ ^a prps עֲנֵה, cf 3,24 || ^b K דִּיאִ—, Q דִּיאִ—, id
v 10 || ^c Var^G אֲזִדָּא || ⁷ 88 וּפִשְׁרָה || ⁸ 88 ubique 'ק; 1 prb ubique
|| ⁹ K הַזְמַנְתּוֹן vel הַזְמַן, Q pl MSS הַזְמַנְתּוֹן aut הַזְמַנְתּוֹן (8 mire: 'הַזְמַן).

10^a l יבל cf 3,29; 5,16 || ^b Var^G שאל || ^c אשף ? || 11^a Var^G K ואהרן ||
Q ואחרן || ^b Var^G גה — || 12 dub, prps נסם (?) || 15 Hill מהתצפה id 3,22 ||
16^a Var^G זמן || ^b Var^G ינתן || 20 א —, id 23 || 22 K ונהירא, 1 c Q MSS
ונהורא || 23^a pc MSS אבהתי || ^b prps יהבת || 24^a dl c 10MSS Θ || ^b Var^G
העלני || 25^a mlt MSS + די || ^{b-b} prb add.

שְׁמָה בְּלִטְשָׁאצָר הָאִתִּיד כְּהֵל לְהוֹדַעְתָּנִי חֲלָמָא דִּי־חַזִּית וּפְשָׁרָה:
 27 עֲנֵה דְנִיָּאל קִדָּם מַלְכָּא וְאָמַר רָזָא דִּי־מַלְכָּא שְׁאֵל לָא חֲכִימִין
 אֲשָׁפִין חֲרַטְמִין גְּזִרִין יִכְלִין לְהַחְזִיגָה לְמַלְכָּא: 28 בְּרָם אִיתִי אֱלֹהֵי
 בְּשָׁמְיָא גְּלָה רָזִין וְהוֹדַע לְמַלְכָּא גְּבוּכְדַּנְצַר מָה דִּי לְהוּא בְּאַחֲרִית
 יוֹמִיָּא ^aחֲלָמְדָּ בְּיַחְזִיר רֹאשְׁדָּ עַל־מִשְׁכַּבְּדָּ ^bדְּנָה הוּא: ^a פ 29 אֲנַתָּה
 מַלְכָּא רַעֲיוֹנִידָּ ^bעַל־מִשְׁכַּבְּדָּ סִלְקוּ מָה דִּי לְהוּא ^cאַחֲרִי דְנָה וְגִלָּא
 רָזִיָּא הוֹדַעְדָּ מַה־דִּי לְהוּא: 30 וְאַנְהָ לָא בְּחֻכְמָה דִּי־אִיתִי בִּי מִן־
 כָּל־חִיָּיָא רָזָא דְנָה גְּלִי לִי לְהֵן עַל־דְּבִרְתָּ דִּי פְשָׂרָא לְמַלְכָּא יְהוֹדַעוּן
 וְרַעֲיוֹנִי לִבְכָּד תַּנְדַּע: 31 אֲנַתָּה מַלְכָּא חֲזָה חַזִּית וְאֵלֹו צִלָּם
 חַד שְׁלִיָּא צִלְמָא דְכֵן רַב וְזִינָה יִתִּיר קֶאֱם לְקַבְּלָד וְרוּהָ דְחִיל: 32 הוּא
 צִלְמָא רֹאשָׁה דִּי־דִתְבָּ סָב חֲזוּהִי וְדַרְעוּהִי דִּי כֶסֶף מְעוּהִי וְיִרְכַּתָּה
 דִּי נָחַשׁ: 33 שְׁקוּהִי דִּי פְרוּזַל רְגִלוּהִי מִנְהוֹן דִּי פְרוּזַל וּמִנְהוֹן דִּי חֶסֶף:
 34 חֲזָה חַזִּית עַד דִּי תַתְּנוּרַת אֲבָן ^aדִּי־לָא בִידִין וּמַחַת ^bלְצִלְמָא עַל־
 רְגִלוּהִי דִּי פְרוּזַל וְחֶסֶפָא וְהִדְקַת ^cהַמּוֹן: 35 בְּאַרְיִין דְּקוּ כְּתִידָה
 פְּרוּזַלָּ חֶסֶפָא נָחַשָׁא כֶסֶפָא וְנִהָבָא וְהוּזַל כְּעוּר מִן־אַדְרִי־קִישׁ
 וּנְשָׂא הַמּוֹן רוּחָא וְכָל־אַתֵּר לֹא־הִשְׁתַּכַּח לְהוֹן וְאַבְנָא ^aדִּי־מַחַת
 לְצִלְמָא הֵנָּה לְטוּר רַב וּמִלְּאֵת כָּל־אַרְעָא: 36 דְּנָה חֲלָמָא וּפְשָׁרָה
 גֹּאמֵר קִדָּם־מַלְכָּא: ^a פ 37 אֲנַתָּה מַלְכָּא מִלְּדָּ מַלְכִּיָּא דִּי אֱלֹהֵי שְׁמִיָּא
 מַלְכוּתָא חֲסִנָּא וְתַקְפָּא וְיִקְרָא יְהִב־לָדָּ: 38 וּבְכָל־דִּי דְאַרְיִין בְּגִי־
 אֲנִישָׁא חִיּוֹת בְּרָא וְעוֹף־שְׁמִיָּא יְתִב בִּידָדָּ וְהִשְׁלִטָּד בְּכָל־הוֹן אֲנַתָּה־
 הוּא רֹאשָׁה דִּי דִתְבָּא: 39 וּבְתַרְדָּ תַקּוּם מַלְכוּ אַחֲרִי אַרְעָא ^aמִנְדָּ
 וּמַלְכוּ תְּלִיתִיָּא ^bאַחֲרִי דִּי נָחַשָׁא דִּי תִשְׁלֹט בְּכָל־אַרְעָא: 40 וּמַלְכוּ
 רְבִיעִיָּא ^aתְּהוּא תַקִּיפָה כְּפִרְזָלָא כָּל־קַבְּלָד דִּי פְרוּזַלָּ מְהֻדָּק וְחִשְׁלָּ
 כָּלָא ^bוּכְפִרְזָלָא דִּי־מִרְעַע ^cכָּל־אַלִּין תַּדָּק וְתִרְעָ: 41 וְדִי־חַזִּיתָהּ רְגִלִּיָּא
 וְאַעֲבַעְתָּא ^aמִנְהוֹן חֶסֶף דִּי־פָחַר וּמִנְהוֹן פְּרוּזַל מַלְכוּ פְּלִיגָה תְּהוּהָ
 וּמִן־נַעֲבַתָּא דִּי־פְרוּזַלָּ לְהוּא־בָּה כָּל־קַבְּלָד דִּי חַזִּיתָהּ פְּרוּזַלָּ מְעַרְב

26 K הָאִתִּיד, Q הָאִתִּיד || 28 ^{a-a} add; > 6 || ^{b-b} ex 7,1 || v 29 add || ^a K קֶאֱם, 3I Var^G K || לָה' ^b — קָדָה, Q גִּידָה, id v 31. 37 cet || ^b K גִּידָה, Q אֲנַתָּה, id 41s || מִנְהוֹן וּמִנְהוֹן, Hill מִנְהוֹן וּמִנְהוֹן; Q מִנְהוֹן וּמִנְהוֹן || 33 K קֶאֱם || 34 ^a prb ins c 60 מְטוּרָא (cf 45) || ^b Var^G וּמַחַת, id 35 || ^c 6 וְהִדְקַת, id 45 || 35 Var^G אַרְעָא, Q || 39 ^a K דְּרִין, Q דְּרִין || 38 K וּמַלְתָּ aut וּמִלְתָּ || 40 ^a K רְבִיעִיָּא, Q רְבִיעִיָּא || ^{b-b} prb add; > 0 || 41 ^a prb add.

בַּחֲסָף טִינָא^b: 42° וְאַצְבָּעַת רַגְלָא מִנְהוֹן פְּרוּל וּמִנְהוֹן חֲסָף מִן־קֶצֶת
מַלְכוּתָא תַּהוֹה תְּקִיפָה וּמִנָּה תַּהוֹא תְּבִירָה: 43^a דִּי חֲזִית פְּרוּלָא
מַעֲרֵב בַּחֲסָף טִינָא^b מִתְעַרְבִין לַהוּן בִּזְרַע אֲנָשָׁא וְלֹא־לַהוּן דְּבָקוֹן
דְּגַה עִם־דְּגַה הָא־כְּדִי פְרוּלָא לֹא מִתְעַרְב עִם־חֲסָפָא: 44^a וּבְיוֹמֵיהוֹן
דִּי מַלְכִּיא אֲנוּן יְקוּם אֱלֹה שְׁמִיא מַלְכוּ דִּי לְעֻלְמִין לֹא תִתְחַפֵּל
וּמַלְכוּתָהּ לְעַם אַחֲרָן לֹא תִשְׁתַּבֵּק תִּדָּק וְתִסָּף כָּל־אֲלִין מַלְכוּתָא
וְהִיא תִקְוָם לְעֻלְמִיא: 45^a כָּל־קַבֵּל דִּי־חֲזִית דִּי מִשְׁוֹרָא אֶתְנַזְרֶת אֲבָן
דִּי־לֹא בִידִין וְהִדְקַת פְּרוּלָא נַחֲשָׁא חֲסָפָא כְּסָפָא וְדַהֲבָא אֱלֹה רַב
הוֹדַע לְמַלְכָּא מַה דִּי לַהוֹא אַחֲרֵי דְגַה וְיַצִּיב חֲלָמָא וּמַהִימָן פִּשְׁרָה:
ס 46^a בְּאֲדִין מַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר נָפַל עַל־אֲנַפּוּזֵי וּלְדַנְיָאֵל סָגֵד
וּמִנְחָה וְנִיחָחוּן אָמַר לְנִסְכָּה לָהּ: 47^a עֵנָה מַלְכָּא לְדַנְיָאֵל וְאָמַר מֶדֶן
קִשְׁטָא דִּי אֱלֹהִכּוֹן הוּא אֱלֹה אֱלֹהֵינוּ וּמֶרָא מַלְכִּין וְגַלְה רַזְיוֹן דִּי יִכְלָת
לְמַגְלָא רִזָּא דְגַה: 48^a אֲדִין מַלְכָּא לְדַנְיָאֵל רַבִּי וּמִתְלָן רַבְרָבִין שְׁגִיאוֹן
יִתְב־לָהּ וְהַשְׁלִימָה עַל כָּל־מְדִינַת בָּבֶל וְרַב־סַנְגִּין עַל כָּל־חַפְיָמִי
בָּבֶל: 49^a וְדַנְיָאֵל בָּעָא מִן־מַלְכָּא וּמִנִּי עַל עֲבִידָתָא דִּי מְדִינַת בָּבֶל
לְשַׁדְרָךְ מִישָׁךְ וְעֶבֶד נִגְזַר וְדַנְיָאֵל בִּתְרַע מַלְכָּא: ס

3^a 1 נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא^b עֶבֶד צֶלַם דִּי־דַהֲב רומה אֲמִין שְׁתִּין פְּתִיחָה
אֲמִין שֵׁת אֲקִימָה בְּבִקְעַת דּוּרָא^c בְּמְדִינַת בָּבֶל: 2^a וּנְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא^a
שִׁלַּח לְמַכְנָשׁ^b וְלֹא־חֲשַׁדְרַפְנִיא סַנְגִּיא וּפְחֻתָּא אֲדַרְגֻזְרִיא גְדַבְרִיא
דְּתַבְרִיא תַּפְתִּיא^c וְכָל שְׁלֹטְנֵי מְדִינַתָּא לְמַתָּא לְחַנְכַּת צֶלְמָא דִּי הַקִּים
נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא: 3^a בְּאֲדִין מִתְכַּנְשִׁין אַחֲשַׁדְרַפְנִיא סַנְגִּיא וּפְחֻתָּא
אֲדַרְגֻזְרִיא גְדַבְרִיא דְּתַבְרִיא תַּפְתִּיא וְכָל שְׁלֹטְנֵי מְדִינַתָּא לְחַנְכַּת
צֶלְמָא דִּי הַקִּים נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא וְקִאֲמִין^a לְקַבֵּל צֶלְמָא^b דִּי הַקִּים
נְבֻכַדְנֶצַּר: 4^a וְכַרְזָא קִרָּא בְּחִיל לְכוֹן אֲמִרִין עֲמֻמִּיא אֲמִיא וְלִשְׁנִיא:
5^a בְּעַדְנָא דִּי־תִשְׁמְעוּן קַל^a קִרְנָא מְשׁוֹקִיָּתָא קִיתָרִם^b סַבְכָּא^c פְּסִנְתִּירִין

41^b frt add, >Θ || v 42. 43 prb add || 43^a 1 c mlt MSS Q Vrs ||
^b frt add, >Θ || ^c Var^G הָא כְּדִי || 45° 1 aut c ΘΘ 'נ' חֲסָפָא aut c v 35
 || v 49 propter cp 3 add ? || Cp 3, 1^a ΘΘ + ετους οκτωκαιδεκατου ||
^b Θ + διοικῶν πόλεις καὶ χώρας καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς
 γῆς ἀπὸ Ἰνδικῆς ἕως Αἰθιοπίας || ^c Θ τοῦ περιβόλου, Θ Δεεῖρα || 2^a Θ +
 βασιλέων καὶ κυριέων τῆς οἰκουμένης ὅλης || ^b ins c Θ אֲמִיא ||
 Q, וְקִאֲמִין || 3^a K תַּפְתִּיא^{MSS}, תַּפְתִּיא^K || cf v 4. 7 et Paseq || ^c KMSS ||
 Q, קִיתָרִם || ^b K קִיתָרִם || ^a Var^G קַל || ^{b-b} >Θ || 5^a ||
 Q, קִיתָרִם || id 7. 10. 15 || ^c Var^G שַׁבְכָּא.

סוּמְפָנְיָה וְכָל זַנְי זְמָרָא תַפְלוּן וְתַסְגְּדוּן לְצֶלֶם דִּהֲבָא דִּי הַקִּים
נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא: ⁶ וּמִן־דִּי־לֹא יִפֹּל וְיִסְגַּד בֵּה־שַׁעֲתָא יִתְרָמָא לְגֹזֵא־
אֲתוֹן נוֹרָא יִקְדָּתָא: ⁷ כָּל־קִבְל דְּנָה בֵּה זְמָנָא כְּדִי שְׁמַעִין כָּל־עַמְמֵי־א
קַל קַרְנָא מְשֻׁרְקִיתָא קִיתָרְס שְׂבָכָא פְּסַנְתְּרִין וְכָל זַנְי זְמָרָא נְפֻלִין
כָּל־עַמְמֵי־אֻמִּיָּא וְלִשְׁנֵי־א סְגִדִין לְצֶלֶם דִּהֲבָא דִּי הַקִּים נְבוּכַדְנֶצַּר
מַלְכָּא:

⁸ כָּל־קִבְל דְּנָה בֵּה־זְמָנָא קִרְבוּ גְבָרִין כְּשַׁדְּאִין וְאָכְלוּ קִרְצִיהוֹן
דִּי יְהוּדִיָּא: ⁹ עֲנֹ וְאַמְרִין לְנְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא מַלְכָּא לְעֻלְמִין חַיִּי:
¹⁰ אֲנִתָּה מַלְכָּא שְׁמַת טַעַם דִּי כָל־אַנְשֵׁי־דִי־יִשְׁמַע קַל קַרְנָא מְשֻׁרְקִיתָא
קִיתָרְס שְׂבָכָא פְּסַנְתְּרִין וְסִיפְנֵי־א וְכָל זַנְי זְמָרָא יִפֹּל וְיִסְגַּד לְצֶלֶם
דִּהֲבָא: ¹¹ וּמִן־דִּי־לֹא יִפֹּל וְיִסְגַּד יִתְרָמָא לְגֹזֵא־אֲתוֹן נוֹרָא יִקְדָּתָא:
¹² אִיתִי גְבָרִין יְהוּדָאִין דִּי־מִנִּית יִתְהוֹן עַל־עֲבִידַת מְדִינַת בָּבֶל
שְׁדַרְךָ מִישַׁךְ וְעֶבֶד נְגֹו גְבָרִיָּא אֵלֶךְ לֹא־שְׁמוּ עֲלֶיךָ ^b מַלְכָּא טַעַם
לֹא־לְהִיךְ ^c לֹא פִלְחִין וּלְצֶלֶם דִּהֲבָא דִּי הַקִּימַתָּ לֹא סְגִדִין: ¹³ בְּאֲדִין
נְבוּכַדְנֶצַּר בְּרַגְזוֹ וְחָמָא אָמַר לְהִיתָּיָה לְשְׁדַרְךָ מִישַׁךְ וְעֶבֶד נְגֹו בְּאֲדִין
גְבָרִיָּא אֵלֶךְ הִיתִיו קָדָם מַלְכָּא: ¹⁴ עֲנֵה נְבוּכַדְנֶצַּר וְאָמַר לְהוֹן הַצֵּדָא
שְׁדַרְךָ מִישַׁךְ וְעֶבֶד נְגֹו לֹא־לְהִי לֹא אִיתִיכוֹן פִּלְחִין וּלְצֶלֶם דִּהֲבָא
דִּי הַקִּימַתָּ לֹא סְגִדִין: ¹⁵ כְּעֹן הֵן אִיתִיכוֹן עֲתִידִין ^b דִּי בַעֲדָנָא דִּי־
תִּשְׁמַעִין קַל קַרְנָא מְשֻׁרְקִיתָא קִיתָרְס שְׂבָכָא פְּסַנְתְּרִין וְסוּמְפָנְיָה
וְכָל זַנְי זְמָרָא תַפְלוּן וְתַסְגְּדוּן לְצֶלֶמָא דִּי־עֲבַדְתָּ וְהֵן לֹא תַסְגְּדוּן
בֵּה־שַׁעֲתָא תִתְרָמוּן ^c לְגֹזֵא־אֲתוֹן נוֹרָא יִקְדָּתָא ^d וּמִן־הוּא אֱלֹהֵי דִי
יִשְׁיֹבְנָכוֹן מִן־דִּי־: ¹⁶ עֲנֹ שְׁדַרְךָ מִישַׁךְ וְעֶבֶד נְגֹו וְאַמְרִין לְמַלְכָּא
נְבוּכַדְנֶצַּר לֹא־חֲשָׁחִין אֲנַחְנָא עַל־דְּנָה פִתְגָם לְהַתְּבוּתָךְ: ¹⁷ הֵן אִיתִי
אֱלֹהֵנָּא דִי־אֲנַחְנָא פִלְחִין יְכָל לְשִׁיזְבוּתָנָא מִן־אֲתוֹן נוֹרָא יִקְדָּתָא
וּמִן־יֶדְךָ מַלְכָּא יִשְׁיֹב: ¹⁸ וְהֵן לֹא יָדִיעַ לְהוּא־לְךָ מַלְכָּא דִּי לֹא־לְהִיךְ
לֹא־אִיתְנָא פִלְחִין וּלְצֶלֶם דִּהֲבָא דִּי הַקִּימַתָּ לֹא נִסְגַּד: ¹⁹ בְּאֲדִין
נְבוּכַדְנֶצַּר הַתְּמִלִי חָמָא וּצֶלֶם אֲנַפּוּהִי אֲשַׁתְּנוּ ^a עַל־שְׁדַרְךָ מִישַׁךְ

6 Var^G וּמִן־ || 7 1 c 15 MSS Vrs וְסוּמְפָנְיָא, cf v 5. 10. 15 ||
8 ^a >Θ || 10 K וְסִיפְנֵי־א, Q וְסִיפְנֵי־א || 12 ^a Hill לֹא־ || ^b K עֲלֶיךָ, Q עֲלֶיךָ ||
9 K הִיאֻדָּא || 13 1 || 14 Θ διὰ τῆ; Θ(8) εἰ ἀληθῶς, frt 1 || 15 ^a Hill כְּעֹן || ^b Hill עֲתִידִין || ^c Var^G מִן־ || ^d 8 יְקִי, id 17 || ^e sic Θ^A (sed
v 17 χεῖρός), Θ^B יְדִי (sed v 17 χεῖρῶν) || 16 Var^G חֲשָׁחִין || 18 Var^G Q
אֲשַׁתְּנִי, K אִיתְנָא || 19 ^a K אֲשַׁתְּנוּ aut אֲשַׁתְּנִי, Q אֲשַׁתְּנִי.

וַעֲבַד נְגוּ עָנָה וְאָמַר לְמוֹצָא לְאִתּוֹנָא חֲדָ-שַׁבְּעָה עַל־דִּי חֲזָה לְמוֹזִיָּה:
 20 וּלְגַבְרִין גְּבַר־חַיִּל דִּי בְחִילָה אָמַר לְכַפְתָּה לְשֹׁדְרָךְ מִיִּשְׁדָּךְ וְעַבְדָּךְ נְגוּ
 לְמַרְמָא לְאַתּוֹן נוֹרָא יְקַדְתָּא: 21 בְּאַדִּין גְּבַרִיא אֱלֹךְ כִּפְתּוֹ^a בְּסַרְבְּלִיהוֹן
 פְּטִישִׁיהוֹן^b וְכַרְבְּלָתְהוֹן וּלְבָשִׁיהוֹן^c וּרְמִיו לְגֹזֵא-אַתּוֹן נוֹרָא יְקַדְתָּא:
 22 כָּל-קַבְלָ דָּנָה מִן-דִּי מַלְתָּ מַלְכָּא מַחְצָפָה וְאַתּוֹנָא אֹזְנָה יִתְרִיָּה
 גְּבַרִיא אֱלֹךְ דִּי הִסְקוֹ לְשֹׁדְרָךְ מִיִּשְׁדָּךְ וְעַבְדָּךְ נְגוּ קִטְלָ הַמֶּזֶן שְׂבִיבָא
 דִּי נוֹרָא: 23 וְגְבַרִיא אֱלֹךְ תִּלְתְּהוֹן שֹׁדְרָךְ מִיִּשְׁדָּךְ וְעַבְדָּךְ נְגוּ נִפְלוּ
 לְגֹזֵא-אַתּוֹן-נוֹרָא יְקַדְתָּא מְכַפְתִּין: 24 אֲדִין גְּבוּכְדַּנְצַר מַלְכָּא
 תָּוָה וְקָם בְּהִתְבַּהֲלָה עָנָה וְאָמַר לְהַדְבֹּדְהִי הָלֹא גְבַרִין תִּלְתָּה
 רְמִינָא לְגֹזֵא-נוֹרָא מְכַפְתִּין עָנִין^b וְאָמְרִין לְמַלְכָּא יִצִּיבָא מַלְכָּא:
 25 עָנָה וְאָמַר הָא-אַנְה חֲזָה גְבַרִין אַרְבַּעַת שָׁרִין מְהֻלְכִין בְּגֹזֵא-נוֹרָא
 וְחַבְלָ^b לֹא-אִיתִי בְּהוֹן וְרוּחַ דִּי רַב־עֵינָא^c דְּמָה לְבַר-אַלְהִין: 26
 בְּאַדִּין קָרַב גְּבוּכְדַּנְצַר לְתַרְעֵ אַתּוֹן נוֹרָא יְקַדְתָּא עָנָה וְאָמַר שֹׁדְרָךְ
 מִיִּשְׁדָּךְ וְעַבְדָּךְ נְגוּ עַבְדּוּהִי דִּי-אַלְהָא עָלִיָּא פְקוּ וְאַתּוּ בְּאַדִּין גְּפָקִין
 שֹׁדְרָךְ מִיִּשְׁדָּךְ וְעַבְדָּךְ נְגוּ מִן-גֹּזֵא נוֹרָא: 27 וּמִתְכַּנְּשִׁין אַחֲשֹׁדְרִפְנֵיָא
 סִגְנֵיָא וּפְחֹתָא וְהַדְבְּרִי מַלְכָּא חֲזִין לְגְבַרִיא אֱלֹךְ דִּי לֹא-שָׁלַט נוֹרָא
 בְּגִשְׁמֵהוֹן וּשְׁעַר רִאשֵׁהוֹן לֹא הִתְחַדָּךְ וְסַרְבְּלִיהוֹן לֹא שָׁגוּ וְרִית
 נֹור לֹא עָדַת בְּהוֹן: 28 עָנָה גְּבוּכְדַּנְצַר וְאָמַר בְּרִיךְ אֱלֹהֵהוֹן דִּי-שֹׁדְרָךְ
 מִיִּשְׁדָּךְ וְעַבְדָּךְ נְגוּ דִּי-שָׁלַח מַלְאָכָה וּשְׁיֻזְבָּ^a לְעַבְדּוּהִי דִּי הִתְרַחֲצוּ
 עֲלֻזְהִי וּמַלְתָּ מַלְכָּא שְׁגִיו וַיִּתְּבוּ גִשְׁמִיהוֹן^b דִּי לֹא-יִפְלַחוּן וְלֹא-יִסְגְּדוּן
 לְכָל-אַלְהָ לָהֶן לְאַלְהֵהוֹן: 29 וּמִנֵּי שָׁיִם טַעֲם דִּי כָל-עַם אָמָה וְלִשְׁן
 דִּי-יֹאמַר שָׁלָה עַל-אַלְהֵהוֹן דִּי-שֹׁדְרָךְ מִיִּשְׁדָּךְ וְעַבְדָּךְ נְגוּא הִדְמִין יִתְעַבְדָּ
 וּבִיתָה גְּזִלִי וּשְׁתוּתָה כָּל-קַבְלָ דִּי לֹא אִיתִי אֵלָה אַחֲרֹן דִּי-יִכְּלָ לְהַצִּלָּה
 כְּדָנָה: 30 בְּאַדִּין מַלְכָּא הִצִּלָּח לְשֹׁדְרָךְ מִיִּשְׁדָּךְ וְעַבְדָּךְ נְגוּ בְּמַדִּינַת כְּבָל: 2

19^b 18MSS Θ עד || 21^{a-a} ⑥ ἔχοντες τὰ ὑποδήματα αὐτῶν καὶ τὰς
 τῖδρας αὐτῶν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν, σὺν τῷ ἱματισμῷ αὐτῶν, Θ σὺν
 τοῖς παραβάροις αὐτῶν καὶ τῖδραις καὶ περικνημῖσι; פְּטִישִׁיהוֹן prb add ||
^b K פְּטִישִׁיהוֹן aut פְּטִישִׁיהוֹן, Q פְּטִישִׁיהוֹן; id K^{Or} et Q^{Or} || v 23 (= v 21) frt
 add, ut interv inter v 22 et 24 expleretur || 24^a cur N. turbatus ? ⑥ + καὶ
 ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν βασιλέα ὑμνοῦντων αὐτῶν καὶ ἐστὼς ἐθεώρει
 αὐτοὺς ζῶντας, Θ + καὶ N. ἤκουσεν ὑμνοῦντων αὐτῶν || ^b prps עָנִין ||
 25^a prps מְהֻלְכִין cf 4,26 || ^b Var^G וְחַבְלָ, cf 6,24 || ^c K עָנָה—, Q עָנָה— ||
 26 K עָלִיָּא, Q עָלִיָּא, id 32 || 28^a ⑥ וּשְׁיֻזְבָּ || ^b K מִיְהוֹן—, Q מִיְהוֹן— || 29 K
 שָׁלָה aut שָׁלָה aut שָׁלָה (pro שְׁאֵלָה) Q שָׁלוּ.

31 נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶכָא לְכַל־עַמְמַיָּא אַמְיָא וְלִשְׁנַיָּא דִּי־דְאָרִין בְּכַל־
אַרְעָא שְׁלַמְכוֹן יִשְׁנָא: 32 אַתִּיָּא וְתַמְהִיָּא דִּי עֲבַד עִמִּי אֱלֹהָא עֲלִיָּא
שְׁפָר קֳדָמִי לְהַחְיֶיהָ:

33 אַתּוּהִי בְּמָה רַבְרְבִין וְתַמְהִיָּה בְּמָה תְּקִיפִין
מַלְכוּתָהּ מַלְכוּת עָלַם וְשִׁלְטָנָה עִם־דֶּר וְדֶר:

4 1 אֲנִה נְבוּכַדְנֶצַּר שְׁלַה הָיִית בְּבִיתִי^b וְרַעְנָן בְּהִיכְלִי: 2 תְּחַלֵּם
חֲזִית וִידַחְלַנְגִּי וְהִרְהִרִין עַל־מִשְׁכְּבִי וְחִזּוּי רֹאשִׁי וּבְהִלְנְגִי: 3 וּמִנִּי
שִׁים טַעַם לְהַנְעִלָה קֳדָמִי לְכַל חִכְמֵי בָּבֶל דִּי־פֶשַׁר חֲלָמָא יְהוּדַעְנִי:
4 בְּאֲרִין עֲלִלִין^a חֲרַטְמַיָּא אֲשַׁפִּיָּא בְּשִׂדְיָא^b וְגִזְרִיָּא וְחֲלָמָא אָמַר אֲנִה
קֳדָמִיהוֹן וּפִשְׁרָה לֹא־מִהוּדַעִין לִי: 5 וְעַד אַחֲרִין^a עַל קֳדָמִי דְנִיָּאל^b
דִּי־שְׁמָה בְּלִטְשַׁאצֹּר כְּשֵׁם אֱלֹהֵי וְדִי רוּח־אֱלֹהִין קֳדִישִׁין בָּהּ וְחֲלָמָא
קֳדָמִיהִי אָמַרְת: 6 בְּלִטְשַׁאצֹּר רַב חֲרַטְמַיָּא דִּי וְאֲנִה יָדַעְת דִּי רוּח־
אֱלֹהִין קֳדִישִׁין בָּהּ וְכִלְרִזוּ לֹא־אָנֹס לָךְ חֲזוּי חֲלָמִי דִּי־חֲזִית וּפִשְׁרָה
אָמַר: 7 וְחִזּוּיָּא רֹאשִׁי עַל־מִשְׁכְּבִי חֲזָה הָיִית

וְאֵלֹי אֵילָן בְּגִזָּא אַרְעָא וְרוּמָה שְׁגִיָּא:

8 רַבָּה אֵילָנָא וְתַקְפָּ וְרוּמָה יִמְטָא לִשְׁמַיָּא
וְחֲזוּתָהּ לְסוּף כָּל־אַרְעָא:

9 עֲפִיָּה שְׁפִיר וְאַנְבָּה שְׁגִיָּא וּמִזּוֹן לְכֹל־אֲבָהָה

תַּחְתּוּהִי תַטְלִיל חֲזִית בָּרָא וּבַעֲנָפוּהִי יִדְרוֹן צִפְרֵי שְׁמַיָּא
וּמִנָּה יִתְזִין כָּל־בִּשְׂרָא:

10 חֲזָה הָיִית בְּחִזּוּי רֹאשִׁי עַל־מִשְׁכְּבִי וְאֵלֹי עִיר וְקֳדִיש מִן־שְׁמַיָּא
נָחַת: 11 קָרָא בְּחִיל וְכֵן אָמַר

גִּזְרוּ אֵילָנָא וְקַצְצוּ עֲנָפוּהִי אֶתְרוּ עֲפִיָּה וּבִכְרוּ אֲנָבָה

תַּגְד חֲזוּתָא מִן־תַּחְתּוּהִי וְצִפְרִיָּא מִן־עֲנָפוּהִי: [דִּי בְרָא^a

12 בְּרֵם עַקֵּר שְׂרִשׁוּהִי בְּאַרְעָא שְׁבָקוּ וּבְאַסּוּר דִּי־פְרוּזֵל וּנְחָשׁ בְּדַתָּא

31 ^a 9MSS + שְׁלַח, 3MSS S + כתב || ^b K דָּרִין, Q דָּרִין || 33 ^o ψ 145, 13 ||
Cp 4, 1 ^a Θ + ετους δεκακαιδεκατου της βασιλειας N. ειπεν (>Θ) ||
^b Var^G בְּבִיתִי || ^c ΘΘΑ ἐπὶ τοῦ θρόνου μου (>Θ^B) || v 3—6 >Θ: v 3—5 add
prius, cf 15; v 6 posterius, cf 2, 5 || 4 ^a K עֲלִין, Q עֲלִין || ^b cf 2, 5^b || 5 ^a K
עַל קֳדָמִי, Q אַחֲרִין, Var^G K et Q אַחֲרִין, aut Q אַחֲרִין || ^{b-b} 1 c Var^G דְּנִיָּאל ||
דְּנִיָּאל || v 7 conjg c v 2 || ^a frt l c v 10 בְּחִזּוּי aut וּבְחִזּוּי || 8 Θ ἡ δρασὶς Θ τὸ
κύτος αὐτοῦ, cf 17; 1 frt חֲזוּרָה; prps trsp c עֲפִיָּה || 9 K יִדְרוֹן, Q יִדְרוֹן ||
11 prb l c v 9. 18 תַּחְתּוּהִי || 12 ^{a-a} frt add, cf v 20.

12^{b-b} ut a-a || 13 K אָנוּשָׂא, id 14, 1c Q אָנְשָׂא, cf 22 || 14^a Var^G וּבִמְאֹמֶר || ^b 1
 c 2,30 עַל- || ^c K עֲלִיָּא Q עֲלָאָה, id 21 cet || ^d laps calam; 1 אָנְשָׂא || ^e K עֲלִיָּה
 aut עֲלִיָּה, Q עֲלָה || 15^a 6 + καὶ ἀναστὰς τὸ πρῶτὶ ἐκ τῆς κοίτης μου ἐκά-
 λεσσα τὸν Δ. κτλ. textus ab auctore vv 3—5 mutatus || ^b K פִּשְׁרָא, Q
 פִּשְׁרָה, nonn MSS K et Q פִּשְׁרָא aut (פִּשְׁרָה) || 16^a 14MSS Edd בֶּשׁ ||
^{b-b} prb add, >60 || ^c K —רָא, Q —רָה || ^d K מְרָאִי, Q מְרִי, id 21 || ^e K
 —אִיד, Q —אִיד || ^f K —רִיד, Q —רִיד || v 17 s in forma metr script esse vid,
 cf v 8 s || 17^a cf ad 8 || ^b 7MSS לִסּוּף כָּל- || 19^a K רְבִית aut רְבִית ||
^b 10MSS 60 כָּל-אַרְעָא || 20^{o-o} fit add, cf v 12 || 21 Var^G K מְסִת, Q
 מַסֵּת || 22 K עֲלִיד, Q עֲלִד.

דִּי שְׁלֹטֵן שְׁמִיָּא: ²⁴ לְהֵן מַלְכָּא מַלְכִּי יִשְׁפֹּר עָלֶיךָ וְחֲטִיָּה^a בְּצִדְקָה פְּרֹק
וְעִוְיָתְךָ בְּמִתָּן עֲנִין הֵן תִּהְיֶה אֲרֻכָּה לְשָׁלוֹתְךָ^b: ²⁵ כָּלָא מָטָא עַל-
נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא: פ ²⁶ לִקְצֵת יִרְחִין תְּרִי-עֶשֶׂר עַל-הֵיכַל
מַלְכוּתָא דִּי בָּבֶל מִהֶלֶךְ הָיָה: ²⁷ עָנָה מַלְכָּא וְאָמַר הֲלֹא דָא-הִיא
בָּבֶל רַבְתָּא דִּי-אַנְהָ בְּנִיתָהּ לְבֵית מַלְכוּ בְּתַקְרָה חֲסִנִּי וְלִיקַר הֲדָרִי:
²⁸ עֹזֵד מַלְתָּא בְּפִם מַלְכָּא קָל מִן-שְׁמִיָּא נָפַל לָךְ אֲמַרִין נְבוּכַדְנֶצַּר
מַלְכָּא מַלְכוּתָהּ עֲדַת מִנָּה: ²⁹ וּמִן-אִנְשָׁא לָךְ טָרְדִין וְעַם-חַיּוֹת פְּרָא
מִדְּרֹךְ עֲשָׂבָא כְּתוּרִין לָךְ יִטְעֲמוּן וְשִׁבְעָה עֶדְנִין יִחְלְפוּן עָלֶיךָ עַד דִּי-
תִּגְדַּע דִּי-שְׁלִיט עָלֶיךָ בְּמַלְכוּת אִנְשָׁא וּלְמִן-דִּי יִצְבֹּא וְתִגְנֶה: ³⁰ בַּה-
שְׁעָתָא מַלְתָּא סַפַּת עַל-נְבוּכַדְנֶצַּר וּמִן-אִנְשָׁא טָרִיד וְעֲשָׂבָא כְּתוּרִין
וְאֵכֶל וּמִטָּל שְׁמִיָּא גִשְׁמָה יִצְטָבַע עַד דִּי שַׁעְרָה כְּנִשְׁרִין^a רַבָּה
וְסַפְרוּזֵהּ כְּצַפְרִין^b: ס ³¹ וְלִקְצֵת יוֹמִיָּא אֲנָה נְבוּכַדְנֶצַּר עֵינִי וְלִשְׁמִיָּא
נִטְלָת וּמִנְדַּעֵי עָלֵי יָתוּב וְלַעֲלִיָּא בְּרַכְתָּ וּלְחִי עֲלִמָּא שְׁבַחְתָּ וְהִדְרַתָּ
דִּי שְׁלֹטְנָה שְׁלֹטֵן עָלֵם וּמַלְכוּתָהּ עַם-דֶּר וְדָר^b:

³² וְכָל-דְּאָרִי^a אֲרַעָא כָּלָה חֲשִׁיבִין וְכַמְצִבִּיה עֲבַד בְּחִיל שְׁמִיָּא^b וְדְאָרִי^a
וְלֹא אִיתִי דִּי-יִמְחָא בִידָהּ וְיֹאמַר לָהּ מָה עֲבַדְתָּ: [אֲרַעָא^b
³³ בַּה-זִּמְנָא מִנְדַּעֵי וְיָתוּב עָלֵי^a בִּלְיִקְרָם מַלְכוּתִי הֲדָרִי וְזִיוִי יָתוּב עָלֵי^b
וְלִי הֲדָרִי וְרַבְרַבִּי יִבְעֹז^d וְעַל-מַלְכוּתִי הֲתִקְנִתָּ וְרָבִי יִתִּירָה הֲוִסַּפְתָּ-
לִי: ³⁴ כְּעֵן אֲנָה נְבוּכַדְנֶצַּר מִשְׁפַּח וּמְרוּמָם וּמִהֲדַר לְמַלְכָּה שְׁמִיָּא דִּי
כָּל-מַעֲבָדֵהּ קִשּׁוּט וְאַרְחָתָהּ דִּין וְדִי מַהֲלָכִין בְּגִזָּה יָכֹל לְהַשְׁפִּילָה: ס
5 ¹ בְּלִשְׁאֲצָר מַלְכָּא עֲבַד לַחֲם רַב לְרַבְרַבְנוּזֵהּ יֶאֱלֹף וְלִקְבֵּל אֶלְפָּא
חֲמָרָא שְׁתָּה: ² בְּלִשְׁאֲצָר אָמַר וּבִטְעָם תִּמְרָא לְהִיתִּיָּה לְמֵאנִי דִּהֲבָא
וְכִסְפָּא דִּי הִנֵּפֶק נְבוּכַדְנֶצַּר אֲבוּהִי מִן-הֵיכָלָא דִּי בִירוּשָׁלַם וְיִשְׁתָּזֵן
בְּהֹזֵן מַלְכָּא וְרַבְרַבְנוּזֵהּ שְׁנִלְתָהּ וְלַחְנָתָהּ^b: ³ בְּאִזִּין הִיתָיו מֵאנִי
דִּהֲבָא דִּי הִנֵּפֶקוּ מִן-הֵיכָלָא דִּי-בֵּית אֱלֹהָא^b דִּי בִירוּשָׁלַם וְאִשְׁתָּיו

24 ^a K וחטִיָּה, 1 c Q וחטִיָּה || 26 ^b hic || לְשָׁלוֹתְךָ 4 MSS || וחטִיָּה 1 c Q וחטִיָּה || incip cp 4 || 27 Var^G בְּנִיתָהּ, 1 c Var^{E3S} בְּנִיתָהּ || 30 ^a Θ ως λεόντων || ^b Θ ὡσεὶ λέοντος; v 30 fin Θ I. pers, v 25—30 init Θ = M 3. ps || 31^a—33^a frt add || ^{b-b} cf 3,33; ψ 145,13 || 32 ^a K דְּאָרִי, וְדְאָרִי, Q דְּאָרִי, וְדְאָרִי || ^{b-b} add || 33 ^a cf 31^a || ^{b-b} prb gloss ad v 33 fin || ^c Var^S וְלִיקַר, cf v 27 || ^d Var^G וְיִבְעֹז, Var^S וְיִבְעֹז || ^e Var^G הֲתִקְנִתָּ aut הֲתִקְנִתָּ || 34 ^a Θ in hoc v textum quamquam longiorem, tamen antiquiorem praebere videtur || ^b 1 || Cp 5, 1 Var^G לַחֲם || 2 ^a Var^G לַחֲם—, id postea || ^{b-b} M Θ > Θ || 3 ^a ins prb c Θ וְכִסְפָּא || ^{b-b} v om, Θ בית om.

בְּהוֹן מִלְכָּא וּרְבִרְבֻזֵּי שְׁנִלְתָּהּ וּלְחַנְתָּהּ: ⁴ אֲשֶׁתִּי חֲמֵרָא וְשִׁבְחוּ
 לֵאלֹהֵי דְהֶבֶא וְכֶסֶף אֶחָד פְּרוּזָא אֶעָא וְאַבְנָא: ⁵ בְּה־שַׁעְתָּה
 נִפְקוּ אֶצְבָּעוֹן דִּי יִדְ-אֲנָשׁ וְכַתְבֵּן לִקְבֵּל גְּבַרְשָׁתָא עַל-גִּירָא דִּי-כַתֵּל
 הִיכְלָא דִּי מִלְכָּא וּמִלְכָּא חֲזָה פֶּסֶם יֵדָא דִּי כְּתִיבָה: ⁶ אֲדִין מִלְכָּא
 זִיזְהִי שְׁנוּהִי ^a וְרַעֲיָנָהּ יִבְהִלֻּנָּהּ וְקִטְרֵי חֲרָצָה מִשְׁתְּרִין וְאַרְכְּבָתָה ^b
 דָּא לְדָא נִקְשֹׁן: ⁷ קֵרָא מִלְכָּא בְּחִיל לְהַעֲלָה לְאַשְׁפִּיא פְּשָׁדִיא ^a וְגִזְרָא
 עָנָה מִלְכָּא וְאָמַר וְלַחֲכִימִי בְּכָל דִּי כְּלֵאֲנָשׁ דִּי-יִקְרָה כְּתִיבָה דְּנָה
 וּפְשָׁרָה יַחֲוֹנְנִי אֲרֻגּוֹנָא יִלְבֹּשׁ וְהַמוֹנִיכָא ^b דִּי-דְהֶבֶא עַל-צִוְּאָרָה
 וְתַלְתִּי ^c בְּמַלְכוּתָא יִשְׁלֹט: ⁸ אֲדִין עֲלִין ^b כָּל חֲכִימִי מִלְכָּא ^{ac}
 וְלֹא-כֹהֲלִין כְּתָבָא לְמַקְרָא וּפְשָׁרָה לְהוֹדְעָה לְמִלְכָּא: ⁹ אֲדִין מִלְכָּא
 בְּלִשְׁאֲצֹר שָׁנִיא מִתְּבַהֵל וְזִיזְהִי שְׁנִין עֲלוּזִי וּרְבִרְבֻזֵּי מִשְׁתַּבְּשִׁין:
¹⁰ מִלְכָּתָא לִקְבֵּל מַלְי מִלְכָּא וּרְבִרְבֻזֵּי לְבֵית מִשְׁתָּא עֲלָתָא ^a עֲנָתָא ^b
 מִלְכָּתָא וְאַמְרַת מִלְכָּא לְעִלְמִין חִיזִי אֶל-יִבְהִלֻּד רַעֲיוֹנָךְ ^c וְזִיזְהִי ^d
 אֶל-יִשְׁתַּנּוּ: ¹¹ אִיתִי גְבַר בְּמַלְכוּתָךְ דִּי רוּחַ אֱלֹהִין קְדִישִׁין בְּהִ
 וּבְיוֹמֵי אַבּוּד גְּהִירוֹ וְשַׁכְלָתָנּוּ ^a וְחֲכָמָה כְּחֻכְמַת-אֱלֹהִין ^a הַשְׁתַּכַּחַת
 בְּהִ וּמִלְכָּא גְּבַדְדָּנְצֹר אַבּוּד רַב חֲרָטְמִין אֲשַׁפִּין פְּשָׁדִיאִין גְּזִרִין
 הַקִּימָה ^b אַבּוּד מִלְכָּא ^b: ¹² כָּל-קָבָל דִּי רוּחַ וְיִתִּירָא ^a וּמַנְדַּע וְשַׁכְלָתָנּוּ
 מִפְּשָׁר ^b חֲלָמִין וְאַחֲרִית אַחֲרִין וּמִשְׁרָא ^b קִטְרִין הַשְׁתַּכַּחַת בְּהִ בְּדִנְיָאֵל
 דִּי-מִלְכָּא שֵׁם-שִׁמְיָה בְּלִשְׁאֲצֹר כְּעֵן דְּנִיָּאֵל יִתְקַרֵּי וּפְשָׁרָה יִתְחַוָּה:
¹³ בְּאֲדִין דְּנִיָּאֵל הָעַל קַדָּם מִלְכָּא עָנָה מִלְכָּא וְאָמַר לְדִנְיָאֵל
 אֲנִתָּה-הוּא דְּנִיָּאֵל דִּי-מִן-בְּנֵי גְלוּתָא דִּי יְהוּד דִּי הִיתִי מִלְכָּא אָבִי
 מִן-יְהוּד ^b: ¹⁴ וְשִׁמְעַת עֲלִידָא ^a דִּי רוּחַ אֱלֹהִין ^b בְּךָ וְגִהִירוֹ וְשַׁכְלָתָנּוּ
 וְחֲכָמָה יִתִּירָה הַשְׁתַּכַּחַת בְּךָ: ¹⁵ וְכַעַן הָעַלְוּ קַדְמִי חֲכִימִיא אֲשַׁפִּיא
 דִּי-כְתִיבָה דְּנָה יִקְרוּן וּפְשָׁרָה לְהוֹדְעָתִי וְלֹא-כֹהֲלִין פְּשָׁר-מִלְתָּא
 לְהַתִּירָה: ¹⁶ וְאַנָּה שִׁמְעַת עֲלִידָא דִּי-תּוֹכֵל ^a פְּשָׁרִין ^b לְמַפְשָׁר וְקִטְרִין
 לְמִשְׁרָא כְּעֵן הֵן תּוֹכֵל ^a כְּתָבָא לְמַקְרָא וּפְשָׁרָה לְהוֹדְעוֹתִנִי אֲרֻגּוֹנָא

5 K ^a || וְאַרְכְּבָתָה ^b Var^G || שְׁנִין עֲלוּזִי 9 v c l 6 || גְּפָקָה Q, נִפְקוּ K ⁵
 וְתַלְתִּי aut וְתַלְתִּי prps ^c || וְהַמוֹנִיכָא Q, וְהַמוֹנִיכָא K ^b || פְּשָׁדִיא Q, פְּשָׁדִיא
 כָּבָל || ^c mlt MSS || עֲלִין Q, עֲלִין K ^b || 8 ^{a-a} trsp ante v 7 b || 9 v 16. 29 cf
 וְזִיזְהִי K ^d || — קִיךְ Q, — גִּידָא K ^c Var^G || עֲנָתָא ^b Var^G || עֲלָתָא Q, עֲלָתָא K ^a io
 מִפְּשָׁר (vel מִפְּשָׁר v c l 1 ^b) || 12 ^a 6 αἰὼν, cf 6, 4 || ^{b-b} add; >Θ || 11 ^{a-a} >Θ || וְזִיזְהִי Q
 et (וּמִפְּשָׁר prb) || 13 ^a cf 2, 29 ^a || ^{b-b} >Θ || 14 ^a Q || עֲלִידָא id 16 ||
 חֲלָמִין prps ^b || תּוֹכֵל Q c l 1 || תּוֹכֵל K ^a 16 || קְדִישִׁין MSS 9 ^b

תִּלְבַּשׁ וְהַמוֹנִיכָא^d דִּי־הֶבְאָ עַל־צוּאָרְךָ^c וְתִלְתָּא^d בְּמַלְכוּתָא תִּשְׁלֹט:
 17 בְּאִדִּין עָנָה דְּנִיָּאל וְאָמַר קִדְּם מַלְכָּא^a מִתְנַתְּךָ לָךְ לְהוֹיָן וּנְבֻזַּדְנֶתָךְ
 לְאַחֲרֵן הֵב^a בְּרִם כְּתָבָא אֶקְרָא לְמַלְכָּא וּפִשְׁרָא^b אֲהוּדַעְנָה: 18 אֲנִתָּה^a
 מַלְכָּא אֱלֹהָא עֲלִיָּא^b מַלְכוּתָא וּרְבוּתָא וִיקְרָא וְהִדְרָא יִהְיֶה לְנִבְכַּדְנֶצַּר
 אֲבוּךָ: 19 וּמִן־רְבוּתָא דִּי יִהְיֶה־לָּהּ כָּל עַמְמֵיָא אֲמִיָּא וְלִשְׁנֵיָא הָנוּ
 זֹאעִין וְנַחֲלִין מִן־קַדְמוּהִי דִּי־הָנֹא צָבָא הָנָה קָטַל וְדִי־הָנָה צָבָא
 הָנָה מַחָא וְדִי־הָנָה צָבָא הָנָה מְרִים וְדִי־הָנֹא צָבָא הָנֹא מִשְׁפָּל:
 20 וְכִדְיָ רִם לִבְבָּהּ וּרְוִחָהּ תִּקְפַּת לְהַזְדָּה הַנְּחַת מִן־כְּרִסָּא מַלְכוּתָהּ
 וִיקְרָהּ הָעֲדִיו מִנָּה: 21 וּמִן־בְּנֵי אֲנָשָׁא טָרִיד וּלְבַבָּהּ עַם־חַיּוֹתָא
 שְׂוִיָּא וְעַם־עֲרֻדֵּיָא מְדוּרָה עֲשָׂבָא כְּתוּרִין יִטְעִמוּנָהּ וּמִטַּל שְׂמִיָּא
 גִּשְׁמָה יִצְטַבַּע עַד דִּי־יֵדַע דִּי־שְׁלִיט אֱלֹהָא עֲלִיָּא בְּמַלְכוּתָא אֲנָשָׁא
 וּלְמִן־דִּי יִצְבָּא יִהְקִים^b עֲלֵיהּ^c: 22 וְאֲנִתָּה בְּרָהּ בְּלִשְׁאֲצָר לֹא הִשְׁפִּילַת
 לְבַבָּךְ כֹּל־קִבְּלָךְ דִּי כָל־דָּנָה יִדְעַת: 23 וְעַל מְרָא־שְׂמִיָּא הִתְרוּמְמַתָּ
 וּלְמֵאנִיָּא דִּי־בִיתָהּ הִיִּתִּיו קַדְמִיָּךְ^a וְאֲנִתָּה וּרְבִרְבְּנֶיךָ^b שְׁגִלְתָּךְ וּלְחַנְתָּךְ
 חֲמֵרָא שְׁתִּין בְּהוֹן וְלֹאֲלֵהּ כִּסְפָּא וְהֶבְא גִחְשָׁא פְרוּזָא אֲעָא
 וְאִבְנָא דִּי לֹא־חֲזִין וְלֹא־שְׁמַעִין וְלֹא יִדְעִין שְׁבַחָתָּ וְלֹאֲלֵהּ דִּי־
 גִּשְׁמָתָךְ בִּידָהּ וְכָל־אַרְחַתָּךְ לָהּ^c לֹא הִדְרַת: 24 בְּאִדִּין מִן־קַדְמוּהִי
 שְׁלִיחַ פִּסָּא דִּי־יֵדָא וְכְתָבָא דְנָה רְשִׁים: 25 וְדָנָה כְּתָבָא דִּי רְשִׁים
 מִנָּה מִנָּה^a תִּקַּל וּפְרָסִין^b: 26 דָּנָה פִּשְׁר־מִלְתָּא מִנָּה מִנָּה־אֱלֹהָא
 מַלְכוּתָךְ וְהַשְׁלֵמָה: 27 תִּקַּל תִּקְלָתָא^a בְּמֵאנִיָּא^b וְהַשְׁתַּכַּחַת חֲסִיר:
 28 פְּרִסַת מַלְכוּתָךְ וְהִיבַת לְמַדִּי וּפְרָס: 29 בְּאִדִּין וְאָמַר בְּלִשְׁאֲצָר
 וְהִלְבַּשׁוּ לְדִנְיָאל אֲרֻגָּנָא וְהַמוֹנִיכָא דִּי־הֶבְא עַל־צוּאָרָהּ וְהִכְרִזוּ
 עֲלוּהִי דִי־לְהוּא שְׁלִיט תִּלְתָּא בְּמַלְכוּתָא: 30 בְּהַּ בְּלִילִיָּא קָטַל
 בְּלִשְׁאֲצָר מַלְכָּא כְּשָׂדִיָּא: פ 6 וְדִרְיֹשׁ מְדִיָּא^a קָבַל מַלְכוּתָא
 בְּכַר שְׁנִין שְׁתִּין וְתַרְתִּין^b:

16 ^c Θ + vb nonn, cf Θ v 7 || ^d cf ad 7 || 17 ^{a-a} >Θ, cf 29 || ^b 1 c 5 MSS
 Θ וּפִשְׁרָה || 18 ^a >Θ || ^b cf 4,13^c, id 21 || 19 K וְאֲעִין, Q וְיֵעִין || 20 1 c 38
 וִיקְרָה || 21 ^a 1 c K שְׂוִי aut שְׂוִי, Q שְׂוִי || ^b Var יִהְקִים, Θ δώσει αὐτήν || ^c K
 עֲלֵיהּ || 22 Var^S הִשְׁפִּילַת || 23 ^a K מִיָּךְ—, Q מִיָּךְ— || ^b K גִּיָּךְ—, Q
 —גִּיָּךְ || ^c conjg (c Θ) הִדְרַת || 24 ^{a-a} Θ μανη, id 30 || ^b Θ φαρῆς, cf
 v 28^a; Θ ἐξήρται || 27 ^a Var^S sine א || ^b Var^{BG} בְּמֵאנִיָּא || v 29 cf 7 || 30 K
 וְכְשָׂדִיָּא, Q כְּשָׂדִיָּא || Cp 6, 1 ^a K מְדִיָּא, Q מְדִיָּא, Θ om, S^A rex Persarum ||
 b-b Θ πλήρης τῶν ἡμερῶν καὶ ἔνδοξος ἐν γῆραι.

2 שִׁפְרָ קָדָם דְּרִיּוֹשׁ וְהָקִים עַל־מַלְכוּתָא לְאַחַשְׁדֵּרְפָּנִיא מֶמְּאָה
 וְעִשְׂרִין דִּי לְהֹן בְּכָל־מַלְכוּתָא: 3 וְעָלָא מִנְהוֹן סָרְכִין תְּלָתָה דִּי
 דְּנִיָּאל חָד מִנְהוֹן דִּי־לְהֹן אַחַשְׁדֵּרְפָּנִיא אֱלֹין יַהֲבִין לְהוֹן טַעְמָא
 וּמִלְכָּא לֹא־לְהוּא נָזַק: 4 אֲדִין דְּנִיָּאל דָּגָה הוּא מִתְנַצַּח עַל־סָרְכִיא
 וְאַחַשְׁדֵּרְפָּנִיא כָּל־קָבֵל דִּי רִיחַ יִתִּירָא בֵּיהּ וּמִלְכָּא עֲשִׂית לְהַקְמוּתָהּ
 עַל־כָּל־מַלְכוּתָא: פ 5 אֲדִין סָרְכִיא וְאַחַשְׁדֵּרְפָּנִיא הָיוּ בְּעִין^א עָלָה
 לְהַשְׁכָּחָה לְדְּנִיָּאל מִצַּד מַלְכוּתָא וְכָל־עָלָה וּשְׁחִיתָהּ לֹא־יִכְלִין לְהַשְׁכָּחָה
 כָּל־קָבֵל דִּי־מַהֲיָמֵן הוּא^ב וְכָל־שָׁלוֹ וּשְׁחִיתָהּ לֹא הִשְׁתַּכַּחַת עֲלֵיהִי^ב:
 6 אֲדִין גְּבַרְיָא אֱלֹךְ אֲמַרְיוֹן דִּי לֹא נִהַשְׁכַּח לְדְּנִיָּאל דָּגָה כָּל־עָלָא לְהֹן
 הַשְׁכָּחָא עֲלֹהִי בְּדַת אֱלֹהֵהּ: ס 7 אֲדִין סָרְכִיא וְאַחַשְׁדֵּרְפָּנִיא
 אֱלֹן הִרְגִּישׁוּ עַל־מִלְכָּא וְכֵן אֲמַרְיוֹן לֵה דְּרִיּוֹשׁ מִלְכָּא לְעֶלְמִין חַיִּי:
 8 אֲתִיעֲטוּ כָּל־סָרְכֵי מַלְכוּתָא סְגִיָּא וְאַחַשְׁדֵּרְפָּנִיא הִדְּבַרְיָא וּפְתוּרָא
 לְקִיּוּמָה קִיָּם מִלְכָּא וּלְתַקְפָּה אֲסַר דִּי כָּל־דִּי־יִבְעָה בְּעוּ מִן־כָּל־אֱלֹהֵהּ
 וְאַנְשׁ עַד־יוֹמִין תְּלָתִין לְהֹן מִנְּךְ מִלְכָּא יִתְרָמָא לְגַב אַרְיוּתָא: 9 כְּעֵן
 מִלְכָּא תַקִּים אֲסַרָא וְתַרְשָׁם כְּתָבָא דִּי לֹא לְהַשְׁנִיָּה כְּדַת־מְדִי וּפְרַס
 דִּי־לֹא תַעֲדָא: 10 כָּל־קָבֵל דָּגָה מִלְכָּא דְּרִיּוֹשׁ רִשָּׁם כְּתָבָא וְאַסְרָא:
 11 וְדְּנִיָּאל כְּדִי יָדַע דִּי־רִשָּׁם כְּתָבָא עַל לְבִיתָהּ וְכוּיִן פְּתִיחוּ
 לֵה בְּעִלְיָתָה גִּגְד יְרוּשָׁלַם וּזְמַנִּין תְּלָתָה בְּיוֹמָא הוּא וּבְרַךְ עַל־בְּרַכּוּזָהּ
 וּמִצָּלָא וּמוֹדָא קָדָם אֱלֹהֵהּ כָּל־קָבֵל דִּי־הוּא עָבַד מִן־קַדְמַת דָּגָה:
 12 אֲדִין גְּבַרְיָא אֱלֹךְ הִרְגִּישׁוּ^א וְהַשְׁכָּחוּ לְדְּנִיָּאל בְּעָה וּמִתְחַנְּנִי^ב קָדָם
 אֱלֹהֵהּ: 13 בְּאֲדִין קָרְבוּ וְאַמְרִין קָדָם־מִלְכָּא^א עַל־אֲסַר מִלְכָּא^א הִלָּא
 אֲסַר רִשְׁמָתָה דִּי כָּל־אַנְשׁ דִּי־יִבְעָא מִן־כָּל־אֱלֹהֵהּ וְאַנְשׁ עַד־יוֹמִין
 תְּלָתִין לְהֹן מִנְּךְ מִלְכָּא יִתְרָמָא לְגַב אַרְיוּתָא עֲנָה מִלְכָּא וְאַמְרַי יַעֲיָבָא
 מִלְתָּא כְּדַת־מְדִי וּפְרַס דִּי־לֹא תַעֲדָא: 14 בְּאֲדִין עֲנֹו וְאַמְרִין קָדָם
 מִלְכָּא דִּי דְּנִיָּאל דִּי מִן־כְּנִי גְלוּתָא דִּי יְהוּדָא לֹא־שָׁם עֲלִיד מִלְכָּא
 טַעֲם וְעַל־אַסְרָא דִּי רִשְׁמָתָה וּזְמַנִּין תְּלָתָה בְּיוֹמָא בְּעָא בְּעִיתָהּ:
 15 אֲדִין מִלְכָּא כְּדִי מִלְתָּא שְׁמַע שְׁגִיָּא בְּאַשׁ עֲלֹזִיהּ וְעַל דְּנִיָּאל שָׁם כָּל

2 °° 68^A 127, Θϑ = M || 4 6 ἄγιον cf 5,12 || 5 ^a sic Occ, Q^{Or} בָּעֵן ||
 b-b prb add || 7 6 προσήλθοσαν Θ παρέστησαν, & קרבו || 8 >6 || v 9 >6 ||
 II l c II MSS הוּא || 12 ^a 6 ἐτήρησαν Θ παρετήρησαν, ϑ curiosius
 inquirentes || ^b 6 + τρις τῆς ἡμέρας καθ' ἐκάστην ἡμέραν (> Θ) ||
 13 °° frt add, >6Θ, 6 + Δαρεῖε βασιλεῦ, Θ + βασιλεῦ || 14 °° 6 τὸν
 φίλον σου.

לְשִׁיזְבוּתָהּ וְעַד מַעְלֵי שְׁמֶשָׁא הָיָה מִשְׁתַּדֵּר לְהַצְלוּתָהּ: ¹⁶ בְּאֲדִין
 גְּבַרְיָא אֱלֹהֵי הַרְגָּשׁוּ עַל-מַלְכָּא וְאַמְרִין לְמַלְכָּא דַּע מַלְכָּא דִּי-דַת
 לְמַדְי וּפְרִס דִּי-כָל-אַסְר וְקָם דִּי-מַלְכָּא יְהָקִים לָא לְהַשְׁנִיָּה: ¹⁷ בְּאֲדִין
 מַלְכָּא אָמַר וְהִיתִּי לְדִנְיָאֵל וּרְמֹז לְגַבְא דִּי אַרְיוּתָא עָנָה מַלְכָּא
 וְאָמַר לְדִנְיָאֵל אֱלֹהֶיךָ דִּי אֲנִתָּה פִּלְח־לָהּ בְּתִדְרָא הוּא יִשְׁיזְבֻנְךָ:
¹⁸ וְהִיתִּית אֲבָן חֲדָה וְשִׁמְתָּ^a עַל-פָּס גַּבְא וְחַתְמָה^b מַלְכָּא בְּעֻזְקָתָהּ
 וּבְעֻזְקָתָהּ רִבְרְבָנֹזְהִי דִּי לֹא-תִשְׁנָא צָבֹו בְּדִנְיָאֵל: ¹⁹ אֲדִין אֱזַל
 מַלְכָּא לְהִיכְלָהּ וּבֵת טוֹת^a וְדַחֲנוֹ^b לֹא-הִנְעִל קְדָמוּהִי וְשִׁנְתָּהּ^c נִדְתָּ
 עֲלוּזָהִי: ²⁰ בְּאֲדִין מַלְכָּא בִּשְׁפָר פְּרָא^a יָקִים בְּנִגְהָא^b וּבִהַתְּבַהֲלָהּ לְגַבְא
 דִּי-אַרְיוּתָא אֱזַל: ²¹ וּבְמַקְרָבָהּ^a לְגַבְא לְדִנְיָאֵל בְּקַל עֲצִיב^b זַעַק^c עָנָה
 מַלְכָּא וְאָמַר לְדִנְיָאֵל^a דִּנְיָאֵל עֲבַד אֱלֹהָא חַיָּא אֱלֹהֶיךָ דִּי אֲנִתָּה פִּלְח־
 לָהּ בְּתִדְרָא הִיכַל לְשִׁיזְבוּתָהּ מִן-אַרְיוּתָא: ²² אֲדִין דִּנְיָאֵל עִם-מַלְכָּא
 מָלַל מַלְכָּא לְעַלְמִין חַיִּי: ²³ אֱלֹהֵי שְׁלַח מַלְאָכָה וּסְגַר פֶּס אַרְיוּתָא
 וְלֹא חִבְלוּנִי כָּל-קָבֵל דִּי קְדָמוּהִי זָכַר הַשְׁתַּכַּחַת לִי וְאַף קְדָמוּיךָ
 מַלְכָּא חִבּוּלָה לֹא עֲבַדְתָּ: ²⁴ בְּאֲדִין מַלְכָּא שָׁנִיא טָאֵב עֲלוּזָהּ וּלְדִנְיָאֵל
 אָמַר לְהַנְסִקָה מִן-גַּבְא וְהַפֵּק דִּנְיָאֵל מִן-גַּבְא וְכָל-חֻבֵּל לֹא-הַשְׁתַּכַּח
 בָּהּ דִּי הִימֵן בְּאַלְהָהּ: ²⁵ וְאָמַר מַלְכָּא וְהִיתִּי גְּבַרְיָא אֱלֹהֵי דִּי-אַכְלוּ
 קַרְצוּהִי דִּי דִּנְיָאֵל וּלְגַב אַרְיוּתָא רְמֹז אֲנִין בְּגִיתָּו וּגְשִׁיתָּו וְלֹא-
 מָטוּ לְאַרְעִית גַּבְא עַד דִּי-שְׁלִטוּ בְּהוֹן אַרְיוּתָא וְכָל-גְּרַמִּיתָּו הִדְקִי:
 ס ²⁶ בְּאֲדִין דְּרִיוֹשׁ מַלְכָּא כָּתַב לְכָל-עַמְמֵיָא אַמְיָא וְלִשְׁנֵיָא דִּי-
 דְּאָרִין בְּכָל-אַרְעָא שְׁלַמְכּוֹן יִשְׁגָּא: ²⁷ מִן-קְדָמִי שִׁים טַעֵם דִּי^a בְּכָל-
 שְׁלִטֹן מַלְכוּתִי לְהוֹן^b זֹאעִין וְדַחֲלִין מִן-קָדָם אֱלֹהָהּ דִּי-דִנְיָאֵל
 דִּי-הוּא אֱלֹהָא חַיָּא וְקִים לְעַלְמִין
 וּמַלְכוּתָהּ דִּי-לֹא תִתְחַבֵּל וְשְׁלִטָנָה עַד-סוּפָא:
²⁸ מִשְׁיזְב וּמַצֵּל וְעַבַד אֲתִין וְתַמְהִין
 בְּשִׁמְיָא וּבְאַרְעָא דִּי שִׁיזְב לְדִנְיָאֵל מִן-יַד אַרְיוּתָא:

²⁹ וְדִנְיָאֵל דָּנָה הַצֵּלַח בְּמַלְכוּת דְּרִיוֹשׁ וּבְמַלְכוּת כּוֹרֶשׁ פְּרָסִיָא: פ

¹⁵ 8 c nonn MSS מעלי, al falso מעלי || ¹⁶ > Θ || ¹⁷ Var⁶ K אלהיך, al falso אלהיך || ¹⁸ a l frt ושמתי || ^b Var^G וחתמה || ^c l c nonn MSS et Θ קת, Θ = M || ¹⁹ a Θ νῆστις Θ ἀδειπνος || ^b sic Occ; Q^{Or} ודחון; >Θ, Θ ἐδέσματα || ^c nonn MSS ושמתי || ²⁰ a sic M (2 min et maj), Or בשפר || ^b prb add || ²¹ a 25 MSS וכן || ^b Θ μετὰλη Θ ἰσχυρὰ || ^{c-c} >ΘΘ || ²³ K מיד, Q מיד || ²⁶ K דארין, Q דורין || ²⁷ a-a >Θ || ^b Θ + πάντες οἱ ἄνθρωποι (>Θ) || ^c K וזעין, Q וזעין || ²⁹ K פרסיה, Q פרסיה.

7ⁱ בשנת חֲזָה^a לְבִלְאִשְׁצַר מֶלֶךְ בָּבֶל דָּנִיֵּאל חָלַם חֲזָה^b וְחִזּוֹן
 רָאָה^b עַל־מִשְׁכְּבָהּ בְּאֶדְוִין חֲלֵמָא כְּתַב^c רָאִשׁ מַלְיָן אָמַר^c: ^{a2}עֲנֶה
 דָּנִיֵּאל וְאָמַר^a חֲזָה הָיִית בְּחִזּוֹי עִם־לִילְיָא^b וְאִדּוּ אַרְבַּע רוּחֵי שְׁמַיָּא
 מְגִיחוֹן לִימָא רַבָּא: ³וְאַרְבַּע חִזּוֹן רַבְרָבֹן סִלְקוֹן מִן־ימָא שְׁנִין דָּא
 מִן־דָּא: ⁴קְדַמְיָתָא כְּאַרְיֶה וְנַפְיִן דִּי־נִשְׂר לָהּ חֲזָה הָיִית עַד דִּי־
 מְרִיטוֹ גַּפְיָה וְנִטְיִלַת מִן־אַרְעָא וְעַל־רִגְלִין כְּאַנְשׁ הַקִּימַת וּלְבַב
 אָנְשׁ יִהְיִב לָהּ: ⁵וְאַדּוּ חִזּוֹה^a אַחְרֵי תַנְיָנָה^a דְּמִיָּה לִדְבּ וְלִשְׁטַר־חַד
 הַקִּמַת^b וְתִלַת עֲלֵעִין בְּפִמָּה בֵּין שְׁנֵיָה^c וְכֵן אָמְרִין לָהּ קוּמִי אֲכָלִי
 בִּשְׂר שְׁנֵיָא: ⁶בְּאַתֵּר דְּנָה חֲזָה הָיִית וְאַדּוּ אַחְרֵיָה^a כְּנִמְר וְלָהּ נַפְיִן
 אַרְבַּע דִּי־עֹרַף עַל־גְּבִיָּה^b וְאַרְבַּעַה רֵאשִׁין לְחִיּוּתָא וְשִׁלְטָן יִהְיִב לָהּ: ^c
⁷בְּאַתֵּר דְּנָה חֲזָה הָיִית בְּחִזּוֹי לִילְיָא וְאַדּוּ חִזּוֹה רְבִיעִיָּא^a דְּחִילָהּ
 וְאַיִמְתָּנִי^b וְתַקִּיפָא וְיִמְרָה וְשְׁנִין דִּי־פְרוֹזֶל לָהּ רַבְרָבֹן אֲכָלָהּ וּמִדְּקָה^d
 וְשִׁאֲרָא בְּרִגְלֵיָה^e רַפְסָה וְהִיא מִשְׁנֵיהּ מִן־כָּל־חִיּוּתָא דִּי קְדַמְיָה^f
 וְקִרְגִּין עֶשֶׂר לָהּ: ⁸מִשְׁתַּכֵּל הָיִית בְּקִרְנֵיָא וְאִלוּ קִרְן אַחְרֵי זַעִירָה
 סִלְקַת^a בִּינִיחוֹן^b וְתִלַת מִן־קִרְנֵיָא קְדַמְיָתָא אֶתְעַקְרוּ^c מִן־קְדַמְיָה^d
 וְאִלוּ עֵינִין כְּעִיגַי אָנְשָׁא בְּקִרְנָא־דָּא וּפִסּוּ מִמֶּלֶךְ רַבְרָבֹן:
 9 חֲזָה הָיִית

עַד דִּי כְּרִסוֹן רִמּוֹי וְעֵתִיק יוֹמִין יִתֵּב
 לְבוּשָׁה וּבְתִלַג חֲזָר וְשַׁעַר רֵאשָׁה כְּעֶמֶר נָקָא

כְּרִסִּיָה שְׁבַבִּין דִּי־נֹר גִּלְגִּלוּהִי נֹר דְּלֶק:

10 נְהָר דִּי־נֹר נִגִּד וְנִפְלָא מִן־קְדַמְיָהִי

אַלְף אֲלִפִּים^b יִשְׁמְשׁוּנָה וְרַבֵּן רַבָּן קְדַמְיָהִי יְקוּמוּן

דִּינָא יִתֵּב וְסַפְרִין פְּתִיחוּ:

II חֲזָה הָיִית בְּאֶדְוִין מִן־קַל מַלְיָא רַבְרָבָתָא דִּי קִרְנָא מִמֶּלְלָה^b חֲזָה
 הָיִית^b עַד דִּי קְטִילַת חִיּוּתָא וְהוּבַד גִּשְׁמָה וְיִהְיִבַת לִקְדַת אִשָּׁא:

Cp 7, 1 ^a Θ τρίτω || ^{b-b} frt add || ^{c-c} >Θ, add ? || 2 ^{a-a} >ΘΘ, prb add ||
^{b-b} >Θ, add ? || 3 >Θ || 4 K גִּבְיָה aut גִּבְיָה, Q גִּבְיָה || 5 ^{a-a} aut 'א c ΘS aut
 שְׁנֵיָה || שְׁנֵיָה, Q שְׁנֵיָה || ^c K שְׁנֵיָה || cf v 4 || ^c K שְׁנֵיָה || ^c K שְׁנֵיָה ||
 ת' c Θ dl || ^b l c nonn MSS מִת ("הק"), cf v 4 || ^c K שְׁנֵיָה || ^{c-c} >Θ || 7 ^a K —, Q
 6 ^a ΘΘ + θηρίων || ^b K גִּבְיָה aut גִּבְיָה, Q גִּבְיָה || ^{c-c} >Θ || 7 ^a K —, Q
 — עֶאֱה || ^b B וְאַמְתָּנִי || ^c v 19 + וְשִׁפְרֵיהּ דִּי־נִחֲשׁ || ^d Var^G וּמִדְּקָה || ^e K
 סִלְקַת || 8 ^a 1 || ^c K קְדַמְיָה || קְדַמְיָה, Q קְדַמְיָה || ^f K — לָהּ || — לָהּ, Q — לָהּ ||
^b K הִזִּין || — הִזִּין, Q — הִזִּין || ^c K אֶתְעַקְרוּ || אֶתְעַקְרוּ, Q אֶתְעַקְרוּ || ^{d-d} cf v 7, Θ δι'
 αὐτοῦ || 9 ΘΘ ἐτέθησαν || 10 ^a >Θ; Θ καὶ ἐξεπορεύετο ... ποταμὸς πυρός ||
^b K אֲלִפִּים, l c Q אֲלִפִּין || ^c Q רַבְבִּין || 11 ^a >Θ || ^{b-b} >Θ; v b >S.

¹² וַשָּׂאֵר חַיּוֹתָא הָעֵדִי שְׁלֹטְנָהוֹן וְאַרְכָּה בְּחַיִּין יְתִיבַת לְהוֹן עַד-
זְמַן^b וְעַד: ¹³ חֲזוּה הָיִית בְּחַזוֹן לִילְיָא

וְאַרְו עִם-עַנְנֵי שְׁמַיָּא כְּבַר אֲנָשׁ אֲתָה הוּא
וְעַד-עֵתִיק וְזַמְיָא מָטָה וְקַדְמוּהִי הַקְרְבוּהִי:

¹⁴ וְלָהּ יִהְיֶה שְׁלֹטֹן וְיִקָּר וּמִלְכוּ וְכָל עַמְמַיָּא
אֲמַיָּא וְלִשְׁנַיָּא לָהּ יִפְלָחוּן שְׁלֹטְנָה שְׁלֹטֹן עָלֵם
דִּי-לֹא יַעֲזֶה וּמִלְכוּתָהּ דִּי-לֹא תִתְחַבֵּל: ׀

¹⁵ אֲתַכְרִית רוּחִי אֲנִה דְנִיָּאל בְּגוֹ דְנִדְנָה וְחַזוֹן רֵאשִׁי יְבַהֲלֵנִי:
¹⁶ קִרְבַּת עַל-חַד מִן-קְאֲמַיָּא וְיִצִּיבָא אֲבָעָא-מִנֶּה עַל-כָּל-דְּנָה וְאֶמַר-לִי
וּפֶשֶׁר מַלְיָא יְהוּדַעְנִי: ¹⁷ אֲלִין חַיּוֹתָא רַבְרַבְתָּא דִּי אֲנִין אַרְבַּע
אַרְבַּעַה מַלְכִין^a יְקוּמוּן מִן-אַרְעָא^b: ¹⁸ וְיִקְבְּלוּן מִלְכוּתָא קַדִּישִׁי עַלְיוֹנִין^a
וְיַחְסְנוּן מִלְכוּתָא^b עַד-עֲלָמָא וְ^b עַד עָלֵם עַלְמַיָּא: ¹⁹ אֲדִין צְבִית לִיעֲבָא^a
עַל-חַיּוֹתָא רַבִּיעִיתָא דִּי-הָיִית שְׁנִיָּה מִן-כָּלְהוֹן^b דְּחִילָהּ וְיִתְרָה שְׁנִיָּה^c
דִּי-פְרוֹזֵל וְסַפְרִיָּה^d דִּי-נָחַשׁ אֲכָלָה מִדְּקָה^e וְשִׂאֲרָא בְּרַגְלִיָּה רַפְסָה:
²⁰ וְעַל-קִרְנַיָּא עֶשֶׂר דִּי בְּרֹאשָׁה וְאַחֲרֵי דִּי סִלְקַת וּגְפֻלָּא^a מִן-קַדְמִיָּה^b
תִּלְתָּ וְקִרְנָא דְכֹן וְעֵינִין^c לָהּ וּפֶם מִמֶּלֶךְ רַבְרָבֹן וְחַזוֹה רַב מִן-
חֲבֵרְתָהּ: ²¹ חֲזוּה הָיִית וְקִרְנָא דְכֹן עֲבָרָא קָרַב עִם-קַדִּישִׁין וְיִכְלָה
לְהוֹן: ²² עַד דִּי-אַתָּה עֵתִיק וְזַמְיָא וְדִנְיָא^a יִהְיֶה לְקַדִּישִׁי עַלְיוֹנִין^b וְזַמְנָא
מָטָה וּמִלְכוּתָא הֶחֱסֵנוּ קַדִּישִׁין: ²³ כֵּן אֲמַר

חַיּוֹתָא רַבִּיעִיתָא מִלְכוּ רַבִּיעִיָּא תְּהוּא בְּאַרְעָא
דִּי תִשְׁנָא מִן-כָּל-מִלְכוּתָא וְתֵאכֹל כָּל-אַרְעָא

וְתִדְוִשְׁנָה וְתִדְקַנָּה: ²⁴ וְקִרְנַיָּא עֶשֶׂר מִנֶּה מִלְכוּתָא

עֶשְׂרָה מַלְכִין יְקָמוּן וְאַחֲרָן יְקוּם אַחֲרֵיהוֹן

וְהוּא יִשְׁנָא מִן-קַדְמִיָּא וְתִלְתָּה מַלְכִין יִהְשָׁפֵל:

²⁵ וּמִלִּין לְעַד עֲלִיָּא^a יִמְלֹל וְלְקַדִּישִׁי עַלְיוֹנִין^b יִבְלָא^c

12 ^{a-a} ὁ καὶ τοὺς κύκλῳ αὐτοῦ || ^b l c Var^G זמן || 13 ὁ ἐπὶ, ὁ μετὰ ||
14 >Θ; praem ? 'מל' || 15 ^o prps בְּגוֹ דְנִדְנָה vel c ט בְּגוֹ דְנָה || 17 ^a ΘΘ βασι-
λείαι || ^{b-b} ὁ αἱ ἀπολοῦνται ἀπὸ τῆς γῆς, Θ = αἱ + αἱ ἀρθήσονται ||
18 ^a ΘΘS ? עַלְיוֹנָא || ^{b-b} dl c ΘΘ || 19 ^a prps יִצִּיבָא || ^b K בְּלָהוֹן, Q בְּלָהִין ||
^c K שְׁנִיָּה aut שְׁנִיָּה, Q שְׁנִיָּה || ^d K רִיָּה — aut רִיָּה, Q רִיָּה — || ^e cf v 7 ||
20 ^a K לו —, Q לָה — || ^b cf v 7 || ^c dl c ΘΘS || 22 ^a prps ins וְשִׁלְטָנָא ||
cf v 14. 26 s || ^b cf v 18 || 23 K יָא —, Q אָה — || 24 ὁ τῆς βασιλείας, ὁ αὐτοῦ ||
25 ^a K עֲלִיָּא, Q עֲלָה || ^b cf v 18 || ^c S נבלא.

וַיִּסְכַּר לְהַשְׁנִיָּה זְמַנִּין וְזֹת וַיְתִיבֶכּוּן בִּידָה
עַד-עֶדֶן וְעֶדְנִין וּפְלַג עֶדֶן:

26 וַיִּדְנֶא יִתְבּ וּשְׁלֹטְנָה יְהֻדָּון לְהַשְׁמָדָה וּלְהַזְכָּדָה עַד-סוּפָא:

27 וּמַלְכוּתָא וּשְׁלֹטְנָא וּרְבוּתָא דִּי מַלְכוּת תַּחֲזֹת כָּל-שְׁמִיָּא

יְהוּבִית לְעַם קַדִּישֵׁי עֲלִיזִין מַלְכוּתָהּ מַלְכוּת עָלַם

וְכָל שְׁלֹטְנָא לָהּ יִפְלָחוּן וַיִּשְׁתַּמְעוּן:

28 עַד-נְכָה סוּפָא דִּי-מַלְתָּא אָנָּה דְנִיָּאל שְׁמִיָּא וְרַעֲיוֹנֵי יְבִהּלָנִי וְזִינוּ

יִשְׁתַּנּוּן עָלֵי וּמַלְתָּא בְּלָבִי נִטְרַת: פ

8 בְּשַׁנַּת שְׁלוֹשׁ לְמַלְכוּת בִּלְשַׁאצַּר הַמֶּלֶךְ חָזוֹן נִרְאָה אֵלַי אֲנִי

דְנִיָּאל אַחֲרֵי הַנִּרְאָה אֵלַי בְּתַחֲלָה: ^{a2} וַאֲרָאֵה בְּחֻזּוֹן וַיְהִי בְּרֵאשִׁיתִי^a

וְאֲנִי בְּשׁוֹשַׁן הַבִּירָה^b אֲשֶׁר בְּעֵלָם הַמִּדְיָנָה^c וַאֲרָאֵה בְּחֻזּוֹן וְאֲנִי

הָיִיתִי^d עַל-אוּבָל אוּלִי^{d1}: ³ וַאֲשָׂא עֵינַי וַאֲרָאֵה וְהִנֵּה אוּלִי^a אֶחָד עֹמֵד

לִפְנֵי הָאֵבֶל וְלֹא קַרְנִים וְהַקְרָנִים גְּבוּהוֹת וְהָאֶחָת גְּבוּהָה מִן-הַשְּׁנִית

וְהַגְּבוּהָה עָלָה בְּאַחֲרֶנָּה^b: ⁴ רָאִיתִי אֶת-הָאֵיל מְנִיחָ^a יָמָה וְצַפּוֹנָה

וְנִגְבָּה וְכָל-חַיּוֹת לֹא-יַעֲמָדוּ לִפְנָיו וְאִין מַצִּיל^b מִיָּדוֹ וַעֲשֵׂה כְרַצּוֹ

וְהַגְדִּיל: ⁵ וְאֲנִי הָיִיתִי מִבֵּין וְהִנֵּה צְפִיר-הָעִזִּים^a בָּא מִן-הַמַּעֲרָב

עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ^c וְאִין נוֹגֵעַ בְּאָרֶץ^c וְהַצְפִּיר קָרַן חֲזוֹת^d בֵּין עֵינָיו:

⁶ וַיָּבֹא עַד-הָאֵיל בְּעַל הַקְרָנִים אֲשֶׁר רָאִיתִי עֹמֵד לִפְנֵי הָאֵבֶל וַיִּרָץ

אֵלָיו בְּחֶמֶת כַּחוֹ: ⁷ וַרְאִיתִיו מְנִיעַ וְאֶצֶּל^a הָאֵיל וַיִּתְמַרְמֵר אֵלָיו וַיִּךְ

אֶת-הָאֵיל וַיִּשְׁכַּר אֶת-שְׁתֵּי קַרְנָיו וְלֹא-הָיָה כֹחַ בְּאֵיל לַעֲמֹד לִפְנָיו

וַיִּשְׁלִיכֵהוּ אֶרֶצָה וַיִּרְמָסֵהוּ וְלֹא-הָיָה מַצִּיל^b לְאֵיל מִיָּדוֹ: ⁸ וְצְפִיר

הָעִזִּים הַגְּדִיל עַד-מְאֹד וַיַּכְעֲצֻמוּ נִשְׁבָּרָה הַקָּרָן הַגְּדֹלָה וַתַּעֲלֶנָּה

חֲזוֹת אַרְבַּע תַּחְתִּיָּה לְאַרְבַּע רוֹחוֹת הַשָּׁמַיִם: ⁹ וּמִן-הָאֶחָת

מֵהֶם^a יֵצֵא^b קָרָן-אֶחָת מַצְעִירָה^c וַתַּגְדִּיל יֵתֵר אֶל-הַנֶּגֶב וְאֶל-הַמִּזְרָח

וְאֶל-הַצָּבִי^d: ¹⁰ וַתַּגְדֵּל עַד-צָבָא הַשָּׁמַיִם וַתִּפֹּל אֶרֶצָה מִן-הַצָּבָא וּמִן-

25 ^d ὅ παραδοθήσεται πάντα, ὅ δοθήσεται || ^e Var^G עֶדְנִין || 26 ὅ + καὶ
 βουλευσονται > ὅ || 27 cf v 18 || 28 ^o ὅ in fine v 27 ἕως καταστροφῆς τοῦ
 λόγου; frt סופא add? || Cp 8, 1 Var^G בְּלֹאשְׁצַר || 2 ^{a-a} > ὅ || ^b ὅ τῇ
 πόλει, ὅ τῇ βάρει || ^{c-c} > ὅ || ^{d-d} ὅ πρὸς τῇ πύλῃ Αἰλαμ, ὅ ἐπὶ τοῦ Οὐβαλ ||
 3 ^a ὅ + μέγαν > ὅ || ^b > ὅ || 4 ^a ὅ + πρὸς ἀνατολὰς > ὅ || ^b ὅ ὁ
 5 ^a ὅ ὅ ἐזים || ^b > ὅ || ^{c-c} > ὅ || ^d > ὅ, prps חֲזוֹת aut c ὅ חֲזוֹתָה || 6 ὅ אָפוּ ||
 7 ^a ὅ πρὸς, ὅ ἕως || ^b cf v 4 || 8 l c ὅ אַחֲרוֹת || 9 ^a mlt MSS מֵהֶן || ^b Seb
 וְאֶל-הַצָּבִי || ^{c-c} prps אַחֲרֵת צְעִירָה || ^d ὅ ק' אַחֲרֵת צְעִירָה, ὅ (δύναμιν) הַצָּבָא, cf 11, 16. 41
 אָרֶץ הַצָּבִי.

הַכּוֹכָבִים וְתַרְמָסִם: ¹¹וְעַד שָׁר־הַצָּבָא הַגָּדִיל וּמִמֶּנּוּ הָרִים^a הַתְּמִיד
וְהַשִּׁלָּךְ מִכּוֹן^b מִקְדָּשׁוֹ: ¹²וְצָבָא^a תִּנְתֵּן^b עַל־הַתְּמִיד בַּפֶּשַׁע וְתִשְׁלַךְ^c
אִמָּת^d אֶרְצָה וְעִשְׂתָּהּ וְהַצְלִיחָה: ¹³וְאִשְׁמַעְיָה אֶחָד־קְדוֹשׁ מְדַבֵּר
וַיֹּאמֶר אֶחָד קְדוֹשׁ לַפְּלִמּוֹנִי הַמְדַּבֵּר עַד־מָתִי הַחֲזוֹן הַתְּמִיד^a וְהַפֶּשַׁע^b
שִׁמְם תֵּת^b וְקָדֵשׁ וְצָבָא^c מִרְמָס: ¹⁴וַיֹּאמֶר אֵלָי עַד עָרֵב בֶּקֶר אֱלֹפִים
וְשִׁלַּשׁ מֵאוֹת וְנִצְדָק קָדֵשׁ: ¹⁵וַיְהִי בְּרֹאשִׁי אֲנִי דְנִיָּאל

אֶת־הַחֲזוֹן וְאִבְקֶשְׁהָ בִּינָה וְהִנֵּה עָמַד לִנְגִדִי כְּמֵרָאָה גָּבֵר: ¹⁶וְאִשְׁמַע
קוֹל־אָדָם בֵּין אוֹלָי וַיִּקְרָא וַיֹּאמֶר גְּבִרְיָאֵל הִבֵּן לְהֵלֹז אֶת־הַמֵּרָאָה:
¹⁷וַיָּבֹא אֶצֶל עָמְדִי וּבִבְאוֹ נִבְעָתִי וְאִפְלָה עַל־פְּנֵי וַיֹּאמֶר אֵלַי הִבֵּן
בֶּן־אָדָם כִּי לַעֲתִיקָן הַחֲזוֹן: ¹⁸וּבִדְבָרוֹ עָמִי נִרְדַּמְתִּי עַל־פְּנֵי אֶרְצָה
וַיִּנְעֵ־בִי וַיַּעֲמִידֵנִי עַל־עָמְדִי: ¹⁹וַיֹּאמֶר הֲנִנִי מוֹדִיעֶךָ אֶת אֲשֶׁר־יְהִיָּה
בְּאַחֲרִית הַזֶּעַם כִּי לְמוֹעֵד קָץ: ²⁰הָאֵיל אֲשֶׁר־רָאִיתָ בְּעַל הַקְּרָנִים
מִלְכֵי מְדִי וּפְרָס: ²¹וְהַצִּפִּיר הַשָּׁעִיר מִלֶּךְ יוֹן וְהַקָּרְן הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר
בֵּין־עֵינָיו הוּא הַמֶּלֶךְ הָרָאשׁוֹן: ²²וְהַנְּשֻׁבֶרֶת וְהַעֲמֻדָּה אַרְבַּע תַּחְתֵּיהָ
אַרְבַּע מַלְכֻּיּוֹת מִנּוּיָא^a יַעֲמֻדָּנָה^b וְלֹא בִכְחוֹ:

²³וּבְאַחֲרִית מַלְכוּתָם כְּהֵתָם הַפִּשְׁעִים יַעֲמַד מִלֶּךְ עַד־פָּנִים
וּמִבֵּין חִידוֹת: ²⁴וְעֶצֶם כַּחוֹ^a וְלֹא בִכְחוֹ^a וְנִפְלְאוֹת יִשְׁחִית^b
וְהַצְלִיחַ וְעָשָׂה וְהִשְׁתִּית עֲצוּמִים^c וְעַם־קְדוֹשִׁים: ²⁵וְעַל־שִׁכְלוֹ
וְהַצְלִיחַ מֵרָמָה בִּידּוֹ וּבִלְבָבוֹ יִגְדִּיל וּבִשְׁלוֹהָ יִשְׁתִּית רַבִּים
^bוְעַל שַׁר־שָׂרִים^b יַעֲמַד וּבְאַפָּס יָד יִשְׁבֵּר:

²⁶וּמֵרָאָה הָעָרֵב וְהַבֶּקֶר אֲשֶׁר גָּאֵר אִמָּת הוּא
וְאִתָּה סֵתָם הַחֲזוֹן כִּי לְיָמִים רַבִּים:

²⁷וְאֲנִי דְנִיָּאל נְהִיִּיתִי וְנִחְלִיתִי יָמִים^b וְאִקּוּם וְאִעֲשֶׂה אֶת־מְלָאכַת
הַמֶּלֶךְ וְאִשְׁתַּוּמָם עַל־הַמֵּרָאָה^c וְאִין מִבֵּין: ׀

9 בְּשָׁנָת אַחַת לְדָרְיוֹשׁ בֶּן־אַחַשְׁוֶרֶשׁ מִזְרַע מְדִי אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ

v 11 60 alium text praebent || ^a K הרים, 1 c Q הרם || ^b 2MSS מקום ||
12 ^a >60, prb dl || ^b 1 frt c 60 וינתן || ^c 1 c 60 ט 60 || ^d 60 || וְהַשִּׁלָּךְ וְתִשְׁלַךְ ||
13 ^a ins c 60 מורם || ^{b-b} prps c 60 נהן || וּפֶשַׁע שִׁמְם נָהָן || 14 1 c 60 ס אליו || 16 60 Ουβαλ || 19 60 + η
ex 60, quod gloss ad וְקָדֵשׁ || 20 60 מֶלֶךְ || 21 prb add, 60 וְצִפִּי הָעֵצִים || 22 ^a 1 c 60 מְנוֹי || ^b 1
c 2MSS תַּעֲמֻדָּנָה || 23 60 ס הפשעים || 24 ^{a-a} >60, frt add || ^b prps יִדְבֵּר ||
cf 11,36 || ^{c-c} c 60 dl cf 25 || 25 ^a ins c 60 קְדוֹשִׁים || ^{b-b} 60 ἐπὶ ἀπωλείας
ἀνδρῶν (60 πολλῶν) || 27 ^a prb c 60 dl || ^b >60, 6MSS 60 + רַבִּים || ^c Var^G
הַמֵּרָאָה.

עַל מַלְכוּת כְּשָׂדִים: ²בְּשָׁנָה אַחַת לְמָלְכוֹ אָנִי דָנִיֵּאל בִּינְתִי
בְּסִפְרִים מִסְפָּר הַשָּׁנִים אֲשֶׁר הָיָה דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָה הַנָּבִיא
לְמַלְאוֹת לְחֻרְבוֹת יְרוּשָׁלַם שְׁבָעִים שָׁנָה: ³וְאַתָּנָה אֶת־פָּנַי אֶל־
אֲדֹנֵי הָאֱלֹהִים לְבַקֵּשׁ תַּפְּלָה וְתַחֲנוּגִים בְּצוּם וְשֹׁק וְאַפְרִי:
⁴וְאַתָּפִלֶּלָה לַיהוָה אֱלֹהֵי וְאַתְּוֶדָּה וְאַמְרָה אֲנִי אֲדֹנֵי הָאֵל הַגָּדוֹל
וְהַנּוֹרָא שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֲסֵד לְאַהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָיו: ⁵חֲטָאֵנוּ
וְעִוְיָנוּ וְהִרְשָׁעָנוּ וּמִרְדְּנוּ וְסוּר מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ: ⁶וְלֹא שָׁמַעְנוּ
אֶל־עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר דִּבְּרוּ בְּשִׁמְךָ אֶל־מַלְכֵינוּ שָׂרֵינוּ וְאַבְתֵּינוּ
וְאֵל כָּל־עַם הָאָרֶץ: ⁷לָךְ אֲדֹנֵי הַצִּדְקָה וְלָנוּ בִּשְׁת׃ הַפְּסִים כִּי־זֶם
הַזֶּה לֹא־יֵשׁ יְהוּדָה וְלִישְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וְלְכָל־יִשְׂרָאֵל הַקְּרֹבִים וְהַרְחֻקִים
בְּכָל־הָאָרְצוֹת אֲשֶׁר הִדְחַתָּם שָׁם בְּמַעַלְם אֲשֶׁר מָעַלְוּ־בְךָ: ⁸אֲדֹנֵי
לָנוּ בִּשְׁת׃ הַפְּסִים לְמַלְכֵינוּ לְשָׂרֵינוּ וְלְאַבְתֵּינוּ אֲשֶׁר חֲטָאֵנוּ לָךְ:
⁹לְאֲדֹנֵי אֱלֹהֵינוּ הַרְחֻמִים וְהַסְלַחְנוֹת כִּי מִרְדְּנוּ בְּזֶם: ¹⁰וְלֹא שָׁמַעְנוּ
בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָלֶכֶת בְּתוֹרֹתֶיךָ אֲשֶׁר־נָתַן לְפָנֵינוּ בְּיַד עֲבָדֶיךָ
הַנְּבִיאִים: ¹¹וְכָל־יִשְׂרָאֵל עָבְרוּ אֶת־תּוֹרָתְךָ וְסוּר לְבַלְתִּי שִׁמּוֹעַ
בְּקִלְךָ וּתְתִיךָ עָלֵינוּ הָאֱלֹהִים וְהַשְׁבָּעָה אֲשֶׁר כְּתוּבָה בְּתוֹרַת מֹשֶׁה
עַבְד־הָאֱלֹהִים כִּי חֲטָאֵנוּ לָךְ: ¹²וְיָרְקָם אֶת־דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר־דִּבַּר עָלֵינוּ
וְעַל־שִׁפְטֵינוּ אֲשֶׁר שִׁפְטוּנוּ לְהָבִיא עָלֵינוּ רָעָה גְדוֹלָה אֲשֶׁר לֹא־
נַעֲשִׂיתָה תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם כִּי־אֲשֶׁר נַעֲשִׂיתָה בִּירוּשָׁלַם: ¹³כִּי־אֲשֶׁר
כְּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת בָּאָה עָלֵינוּ וְלֹא־חָלִינוּ
אֶת־פָּנֵינוּ וְיְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָשׁוּב מִעֲוִינֵינוּ וְלַהֲשִׁיבֵנוּ בְּאַמְתְּךָ: ¹⁴וְיִשְׁקֹד
יְהוָה עַל־הָרָעָה וְיִבְיֹאֶה עָלֵינוּ כִּי־צָדִיק יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו
אֲשֶׁר עָשָׂה וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְּקוֹל: ¹⁵וְעַתָּה אֲדֹנֵי אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ
אֶת־עַמְּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּתְעַשִּׂי־לָךְ שָׁם כִּי־זֶם הַזֶּה חֲטָאֵנוּ
רָשָׁעֵנוּ: ¹⁶אֲדֹנֵי כְּכָל־צִדְקָתְךָ יֵשֶׁב־נָא אִפְּךָ וְחַמְתְּךָ מֵעִירְךָ יְרוּשָׁלַם
הַר־קְדִּישׁ כִּי בַחֲטָאֵינוּ וּבַעֲוִנוֹת אֲבֹתֵינוּ יְרוּשָׁלַם וְעַמְּךָ לְחַרְפָּה
לְכָל־סִבִּיבֵתֵינוּ: ¹⁷וְעַתָּה שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֶל־תַּפְּלַת עֲבָדֶיךָ וְאֶל־תַּחֲנוּגֵינוּ

Cp 9, 2 ^a >Θ || 5 K הִרְשָׁעָנוּ Q הִרְשָׁעָנוּ || 7 ^a Or כִּי־זֶם || ^b >Θ ||
8 ^a mlt MSS יהוה || ^b Or וְלִשְׁרֵינוּ || 9 ^a Or לַיהוָה || ^b >Θ || 10 ^a Θ
τῷ νόμῳ σου || ^b Θ + ἐν ὧν Μωσῆς >Θ || 11 ^a 7MSS וְסוּר || ^b ΘΘ3
|| ^c ΘΘ = M, prps c pl MSS לָךְ || 12 ^a K דִּבְרֵינוּ Q דִּבְרֵינוּ || ^b >Θ ||
13 ^a frt dl || ^b 39MSS SΛ מִעֲוִנֵינוּ || 16 ^a 11MSS ΘΥΑ בכל || ^b Var^G
צִדְקָתְךָ.

10 ¹ בשנת שלוש^a לכורש מלך פרס דבר נגלה לדניאל אשר-
 נקרא שמו בלמשאצר^b ואמת הדבר וצבא גדול ובין את-הדבר
 ובינה לו במראה: ² בימים ההם אני דניאל הייתי מתאבל
 שלשה שבועים ימים: ³ לחם חמדות לא אכלתי ובשר ויין לא-בא
 אל-פי וסוד לא-סכתי עד-מלאת שלשת שבועים ימים: ⁴ ובינזם
 עשרים וארבעה לחדש הראשון ואני הייתי על-יד הנהר הגדול
 והוא חזקל: ⁵ ואשא את-עיני וארא והנה איש-אחד לבוש בדים
 ומתניו חגרים בכתם אופז: ⁶ וגויתו כתרשיש ופליו כמראה ברק
 ועינו כלפידי אש וזרעתי ומרגלתי^a בעין נחשת קלל^b וקול דבריו
 כקול המזון: ⁷ וראיתי אני דניאל לבדי את-המראה והאנשים אשר-
 היו עמי לא ראו את-המראה אבל חרדה גדלה נפלה עליהם ויברחו
 בהחבא: ⁸ ואני נשארתי לבדי ואראה את-המראה הגדלה הזאת
 ולא נשאר-בי כח והודי נהפך עלי למשחית ולא עצרתי כח:
⁹ ואשמע את-קול דבריו^a וכשמעי את-קול דבריו^a ואני^b הייתי
 נרדם^c על-פני^c ופני^d ארצה: ¹⁰ והנה-יד נגעה בי ותניעני^a על-
 ברקי^b ובפות ידי^b: ¹¹ ויאמר אלי דניאל איש-חמדות הבן בדברים
 אשר אנכי דבר אליך ועמד על-עמוד כי עתה שלחתי אליך ובדברך
 עמי את-הדבר הזה עמדותי מרעיד: ¹² ויאמר אלי אל-תירא דניאל
 כי מן-היום הראשון אשר נתת את-לבך להבין ולהתענות לפני
 אליך נשמעו דבריך ואני באתי בדברך: ¹³ וישרו מלכות פרס
 עמד לנגדי עשרים ואחד יום והנה מיכאל אחד השנים הראשנים
 בא לעזרני ואני נותרתי^a שם אצל^b מלכי פרס: ¹⁴ ובאתי
 להבינך את אשר-יקרה^a לעמך באחרית הימים כי-עוד חזון
 לימים^b: ¹⁵ ובדברך עמי בדברים האלה נתתי פני ארצה
 ונאלמתי: ¹⁶ והנה בדמות^a בני^b אדם נגע על-שפתי ואפתח-פי
 ואדברה ואמרה אל-העמד לנגדי ואני במראה נהפכו צירי עלי

Cp 10, 1 ^a τῷ πρώτῳ || ^b Var^G בלמשאצר || 2 > 4 || 4 ^a f^o add || 5 Θ =
 M, prps c 5 MSS אופר aut ופו vel ופו || 6 ^a Θ οἱ πόδες Θ τὰ σκέλη || ^b Θ
 ἐξαστραπτῶν Θ στίλβοντος || 7 f^o להחבא, Θ ἐν σπουδῇ ΘS ἐν φόβῳ ||
 8 ^a f^o add || 9 ^{a-a} > 8 MSS Θ || ^b > ΘS || ^{c-c} > Θ || ^d > ΘS || 10 ^a Θ Θ ויעירני ||
^{b-b} > Θ; Θ ἐπὶ τὰ ἰχνη τῶν ποδῶν μου || 12 3 MSS ΘΘΑ + יהוה || 13 ^a 1 c
 ΘΘ הותרתי || ^b ins c ΘΘ שר || ^c Θ τοῦ βασιλέως S = Θ, Θ βασιλείας ||
 14 ^a 1 c K^{MSS} יקרה, Q^{MSS} יקרא || ^b 1 f^o c ΘΘ לימים || 16 ^a ins f^o c Θ יד ||
^b 1 f^o c ΘΘ בן-דן.

וְלֹא עָצַרְתִּי כֹחַ: ¹⁷ וַיְהִיךָ יוֹכַל עֶבֶד אֲדֹנִי זֶה^a לְדַבֵּר עִם-אֲדֹנִי זֶה^b
וְאֲנִי מִעַתָּה^c לֹא-יַעֲמֹד-בִּי כֹחַ וּנְשָׁמָה לֹא נִשְׁאַרְה־בִּי: ¹⁸ וַיִּסָּפֶה
וַיִּנְעֶבְכִי כְּמֵרָאָה אָדָם וַיַּחֲזֹקֵנִי: ¹⁹ וַיֹּאמֶר אֶל-תִּירָא אִישׁ-חֲמֻדּוֹת
שָׁלוֹם לָךְ חֲזֹק וַחֲזֹק וּכְדַבְּרוּ עִמִּי הַתְּחַזְּקֵתִי וְאָמְרָה יְדַבֵּר אֲדֹנִי בִּי
חֲזֻקְתָּנִי: ²⁰ וַיֹּאמֶר הִנֵּלְעָתָ לְמָה-בָּאתִי אֵלֶיךָ וְעַתָּה אָשׁוּב לְהִלָּחֵם
עִם-שָׂר פָּרֶס וְאֲנִי יוֹצֵא וְהִנֵּה שָׂר-יִוֵּן בָּא: ²¹ אָבֵל אֲנִיד לָךְ אֶת-
הָרָשׁוּם בְּכֶתֶב אֲמֶת וְאִין אֶחָד מִתְּחַזֵּק עִמִּי עַל-אֱלֹהֵי כִי אִם-מִיכָאֵל
שָׂרְכֶם: ^ס ¹¹ וְאֲנִי בְּשֵׁנִת אֶתֶת לְדַרְיוֹשׁ הַמֶּדִּי^a עֲמִדִּי^b לְמַחֲזִיק
וּלְמַעֲזוֹ לֹי: ² וְעַתָּה אֲמֶת אֲנִיד לָךְ

^a הֵנִי-עוֹד שְׁלֹשָׁה מַלְכִים עֲמִדִּים לְפָנָם וְהָרְבִיעִי יַעֲשִׂיר עֲשָׂר-
גְּדוֹל מִכָּל וּכְחֻזְקָתוֹ^b בְּעֲשָׂרוֹ יַעֲרִי^c הַכָּל אֶת מַלְכוּת יוֹן: ³ וְעַמֵּד
מֶלֶךְ גְּבוֹר וּמֶשֶׁל מִמֶּשֶׁל רַב וְעֵשָׂה כְּרֻצָּנוֹ: ⁴ וּכְעַמְדוֹ^a תִּשְׁבֵּר
מַלְכוּתוֹ וְתַחֲזֵק לְאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם^b וְלֹא לְאַחֲרִיתוֹ^b וְלֹא כְּמֶשֶׁל
אֲשֶׁר מֶשֶׁל בִּי תִנָּתֵשׁ מַלְכוּתוֹ וְלֹא אַחֲרִים מִלְּבַד-אֱלֹהֵי: ⁵ וַיַּחֲזֹק
מֶלֶךְ-הַגִּבּוֹר^a וּמִן-שָׂרִיו^b וַיַּחֲזֹק^c עָלָיו וּמֶשֶׁל מִמֶּשֶׁל רַב מִמֶּשֶׁלָּתוֹ: ^d
⁶ וּלְקֵץ שָׁנִים יִתְחַפְּרוּ וּבֵת מֶלֶךְ-הַגִּבּוֹר תִּבּוֹא אֶל-מֶלֶךְ הַצָּפוֹן לַעֲשׂוֹת
מִישָׁרִים וְלֹא-תַעֲזָר כּוֹחַ הַזְּרוּעַ וְלֹא יַעֲמֹד וְזִרְעוֹ^a וְתִנָּתֵן הִיא
וּמִבִּיאֶיהָ^b וְהִילָּדָה^c וּמַחֲזֻקָה בְּעֵתִים: ^d ⁷ וְעַמֵּד מִנְּצָר שָׂרִישֶׁיָה כְּנֹז^a
וַיָּבֹא אֶל-הַחִיל וַיָּבֹא בְּמַעֲזוֹ מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְעֵשָׂה בָּהֶם^b וְהַחֲזִיק:
⁸ וְגַם אֱלֹהֵיהֶם עִם-נִסְכֵּיהֶם עִם-כָּלִי חֲמֻדָּתָם כֶּסֶף וְזָהָב בִּשְׁבִי יָבֹא
מִצֻּרִים וְהוּא שָׁנִים יַעֲמֹד מִמֶּלֶךְ הַצָּפוֹן: ⁹ וַיָּבֹא בְּמַלְכוּת מֶלֶךְ הַגִּבּוֹר
וַיִּשָּׁב אֶל-אֲדָמָתוֹ: ¹⁰ וּבְנֵי^a יִתְנָרוּ וְאַסְפֹּנִי^b הַמִּזֵּן חִילִים רַבִּים
וַיָּבֹא בּוֹא^c וְשָׁטָף וְעָבַר וַיִּשָּׁב וַיִּתְנָרוּ^d עַד-מַעֲזָה: ¹¹ וַיִּתְמַרְמֶר מֶלֶךְ

17 ^a >ΘΘ || ^b >Θ || ^c frt c Θ מַעֲדָתִי prps מַרְעָדָה aut מַבְעָתָה || 19 l prb
c 5MSS ΘΘ וְאַמֵּץ || 21 l invers v 20. 21b; 11,1b. 21a || Cp II, 1 ^{a-a} add,
Var^G הַמֶּלֶךְ pro הַמֶּדִּי || ^b l עַמֵּד || ^c l לִי || 2 ^a oratio angeli in forma metr ? cf
11,12ss. 21ss; 12,1ss || ^b 29MSS וּבְחֻזְקָתוֹ ΘΘ בְּחֻזְקוֹ (כ) ? || ^c al K ועִיר, Q ועִיר;
ΘΘ ἐπαναστήσεται || ^{d-d} Θ παντὶ βασιλεῖ Ἑλλήνων, Θ πᾶσαις βασιλείαις Ἑ.,
S^h אֲרֵץ יוֹן || 3 2MSS גְּדוֹל || 4 ^a 23MSS וּכְעַמְדוֹ prps וּכְעַצְמוֹ || ^{b-b} Θ ||
8 וְלֹא כְּחַרְבוֹ Θ = M || 5 ^a l הַגִּבּוֹר || ^b trsp ^a cf ^a || ^c l c ΘΘ יַחֲזֹק || ^d >Θ ||
6 ^a prb l c ΘΘ זִרְעוֹ || ^b 26MSS וּמִבִּיאָה || ^c Θ om, Θ καὶ ἡ νεᾱνίς, prps
|| ^d frt trsp in init v 7 || 7 ^{a-a} l (cf ΘΘ) || 7 ^{a-a} l (cf ΘΘ) || ^d frt trsp in init v 7 ||
^b Θ מִהוּמָה || 10 ^a l c K וּבְנֵי, Q וּבְנֵי || ^{b-b} l c Θ וְאַסְפֹּנִי || ^c l c 13MSS
מַעֲזוֹ || ^d Q || וַיִּתְנָרוּ K et Q וַיִּתְנָרוּ, Var^G K וַיִּתְנָרוּ, Q וַיִּתְנָרוּ || ^d l c Q בּוֹ ||

הַנֶּגֶב וַיָּצֵא וַנִּלְתֶּם עִמּוֹ עַם־מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְהָעֶמִיד הַמִּזֶּן רָב וַנִּתֵּן
הַהֶמְזִן בִּידּוֹ: ¹² וַנִּשָּׂא הַהֶמְזִן יָרוֹם לִבּוֹ וְהַפִּיל רַבָּאוֹת וְלֹא יַעֲזֹז:
¹³ וַיִּשָּׁב מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְהָעֶמִיד הַמִּזֶּן רַב מִן־הָרֶאשׁוֹן וּלְקֹץ הָעֵתִים^a
שָׁנִים יָבֹוא בּוֹא^b בְּחִיל גָּדוֹל וּבִרְכוּשׁ רָב: ¹⁴ וּבָעֵתִים הָהֵם רַבִּים
יַעֲמְדוּ עַל־מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וּבְנֵי פָרִיצֵי עֲמָךְ יִנְשְׂאוּ לְהָעֶמִיד חֲזֹן וּנְכַשְׁלוּ:
¹⁵ וַיָּבֹא מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וַיִּשְׁפֹּךְ סוּלָלָה וּלְכָד עִיר מִבְּצֻרוֹת^a וַיִּזְרַעוֹת
הַנֶּגֶב לֹא יַעֲמְדוּ^c וְעַם מִבְּחָרָיו וְאִין^c כָּח לַעֲמֹד: ¹⁶ וַיַּעַשׂ הַבָּא אֵלָיו
כְּרֻצָּנוֹ וְאִין עֲזָמָד לְפָנָיו וַיַּעֲמֵד בְּאַרְץ־הַצָּבִי וּכְלָה^b בִּידּוֹ: ¹⁷ וַיִּשְׁלֹם
פָּנָיו לְבֹא בְּתַקָּף כָּל־מַלְכוּתוֹ וַיִּשְׁרִים^a עִמּוֹ וַעֲשָׂה^b וּבֵת הַנְּשִׁים^c
יִתֵּן־לָו לְהַשְׁחִיתָהּ וְלֹא תַעֲמֹד וְלֹא־לָו^d תִּהְיֶה: ¹⁸ וַיִּשָּׁב^a וּפָנָיו לְאִיִּים
וּלְכָד רַבִּים וְהַשְׁבִּית קֶצֶין חֲרַפְתּוֹ^b לָו בְּלִיתִי^b חֲרַפְתּוֹ יִשְׁיב לָו:
¹⁹ וַיִּשָּׁב פָּנָיו לְמַעֲוֵי אֶרֶצוֹ וּנְכַשֵּׁל וּנְפֹל וְלֹא יִמָּצֵא: ²⁰ וַיַּעֲמֵד
עַל־כְּנֹז מַעֲבִיר נֹזֵשׁ הָדָר מַלְכוּת וּבִימִים אַחֲדִים יִשְׁכַּר וְלֹא בְּאִפִּים
וְלֹא בְּמַלְחָמָה: ²¹ וַיַּעֲמֵד עַל־כְּנֹז נִבְזָה וְלֹא־נִתְּנָו עָלָיו תּוֹד
מַלְכוּת וּבָא בְּשִׁלָּה וְהַחֲזִיק מַלְכוּת בְּחִלְקִלְקוֹת: ²² וַיִּזְרַעוֹת הַשִּׁטָּף^a
יִשְׁטָפוּ^b מִלְּפָנָיו וַיִּשְׁכְּרוּ וְגַם^b נָגִיד בְּרִית: ²³ וּמִן־הַתַּחֲבָרוֹת אֵלָיו
יַעֲשֶׂה מְרֻמָּה וְעִלָּה וְעֶצֶם בְּמַעַט־נֹזִי: ²⁴ בְּשִׁלָּה וּבְמַשְׁמַנֵּי מְדִינָה
יָבֹוא וַעֲשֶׂה אֲשֶׁר לֹא־עָשׂוּ אֲבֹתָיו וְאֲבֹת אֲבֹתָיו בְּזָה וּשְׁלָל וּרְכוּשׁ
לָהֶם יִבְזֹזר וְעַל מִבְּצָרִים יִחַשֵּׁב מִחֲשָׁבָתוֹ וְעַד־עַתָּה: ²⁵ וַיַּעֲרֹ
כָחוֹ וּלְכָבֹז עַל־מֶלֶךְ הַנֶּגֶב בְּחִיל גָּדוֹל וּמֶלֶךְ הַנֶּגֶב יִתְגַּרֶה לְמַלְחָמָה
בְּחִיל־גָּדוֹל וְעֶצֶם עַד־מָאָד וְלֹא יַעֲמֹד כִּי־יִחַשְׁבוּ עָלָיו מִחֲשָׁבוֹת:
²⁶ וְאֵכְלִי פִתְבָּנֹז יִשְׁבְּרוּהוּ וְחִילֹו יִשְׁטָוֶף וּנְפֹלֹו חֲלָלִים רַבִּים:
²⁷ וּשְׁנֵיהֶם הַמְּלָכִים לִבָּבָם לְמַעַ וְעַל־שִׁלְחַן אֶחָד כֹּזֵב יִדְּבֹרוּ וְלֹא
תִצְלַח כִּי־עוֹד קֶץ לְמוֹעֵד: ²⁸ וַיִּשָּׁב אֶרֶצוֹ בִּרְכוּשׁ גָּדוֹל וּלְכָבֹז עַל־
בְּרִית קָדֶשׁ וַעֲשֶׂה וְשָׁב לְאַרְצוֹ: ²⁹ לְמוֹעֵד יָשׁוּב וּבָא בְּנֶגֶב
וְלֹא־תִהְיֶה כְּרֹאשְׁנָה וְכֹאחֲרוֹנָה: ³⁰ וּבָאוּ בֹז צִיִּים כְּתִים וּנְכָאָה

11 °° frt add || 12 K וְרוֹם, Q וְרִם || 13 ^a frt add || ^b 1 c mlt MSS בו ||
ועמו יברח ואין || 14 Var^G יִנְשְׂאוּ || 15 ^a Θ πόλεις ὀχυράς || ^b >ΘΘ || ^{c-c} prps וְעַם בְּחָרָיו אִין || 16 ^a Θ om, Θ τοῦ σαβειρ || ^b ΘΘ וְכָלָה || 17 ^a 1
וְיִשְׁלֹם || 18 ^a Q וְיִשְׁלֹם || ^b 1 c ΘΘ & εἶπε || ^c εἶπε || ^d dl frt c Θ לו || 19 ^a Q וְיִשְׁלֹם || ^{b-b} εἶπε ἐν ὄρκῳ: prps שְׁבָעֵתִים ||
Var^G K et Q וַיִּשָּׁב aut K et Q וְיִשְׁלֹם || ^{b-b} εἶπε ἐν ὄρκῳ: prps שְׁבָעֵתִים || 22 ^a 1 הַשִּׁטָּף || ^{b-b} 1 גַּם מִלְּפָנָיו וַיִּשְׁכְּרוּ || 24 trsp in fin v 23 || 26 Var^G
פִּתְבָּנֹז.

וַיָּשָׁב וַיֹּזְעַם עַל-בְּרִית-קֹדֶשׁ וַעֲשָׂה וַיָּשָׁב וַיִּבֶן עַל-עֲזֹבֵי בְרִית קֹדֶשׁ:
 31 וַיִּזְעַם מִמֶּנּוּ יַעֲמֹדוּ וַחֲלָלוּ הַמִּקְדָּשׁ הַמְעֻזָּא^a וְהַסִּירוּ הַתְּמִיד וַנִּתְּנוּ
 הַשְׁקֻנִּים מִשָּׁמַם:^b 32 וּמִרְשִׁיעֵי בְרִית יַחֲנִיף בַּחֲלָקוֹת וְעַם יִדְעִי אֱלֹהֵיו
 יַחֲזִקוּ וַעֲשׂוּ: 33 וּמִשְׁפִּילֵי עָם יִבְנוּ לָרָבִים וַנִּכְשְׁלוּ בַּחֲרָב וּבִלְהֻבָּה
 בַּשָּׂבִי וּבִבְזָה יָמִים: 34 וּבַהֲפֹשֵׁלָם יַעֲזְרוּ עֶזֶר מַעֲט וְנָלוּ עֲלֵיהֶם
 רָבִים בַּחֲלָקוֹת: 35 וּמִן-הַמִּשְׁפִּילִים יִכְשְׁלוּ לַעְרוֹף בָּהֶם וּלְבָרָר
 וּלְלָבֵן עַד-עֵת קֵץ כִּי-עוֹד לְמוֹעֵד: 36 וַעֲשָׂה כְרַצְנוּ הַמֶּלֶךְ
 וַיִּתְּרוּם וַיִּתְּגַדֵּל עַל-כָּל-אֵל וְעַל אֵלִים יִדְבָּר גְּפֻלָּאוֹת וְהַעֲלִיחַ
 עַד-כָּלָה וְעַם כִּי גַחֲרָה גַעֲשָׂתָה: 37 וְעַל-אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו לֹא יִבִּין
 אֶעֱלֵ-חֲמַדַּת נָשִׁים^a בְּעַל-כָּל-אֱלֹהֵי^b לֹא יִבִּין כִּי עַל-כָּל יִתְגַּדֵּל:
 38 וְלֹאֱלֹהֵי מַעֲזִים עַל-כֵּן יִכְבֹּד וְלֹאֱלֹהֵי אֲשֶׁר לֹא-יִדְעֶהוּ אֲבֹתָיו יִכְבֹּד
 בְּזִהְבָה וּבִכְסָף וּבָאֵבֶן יִקְרָה וּבַחֲמֻדוֹת: 39 וַעֲשָׂה לְמַבְצְרֵי מַעֲזִים עִם-
 אֱלֹהֵי גֵזֶר אֲשֶׁר הַפִּיר^b יִרְבֶּה כְּבוֹד וְהַמִּשְׁכֵּל בְּרָבִים וְאֲדָמָה יַחֲלַק
 בַּמִּחִיר: 40 וּבִעֵת קֵץ יִתְנַגַּח עַמּוֹ מֶלֶךְ הַנִּגָּב וַיִּשְׁתַּעַר עָלָיו
 מֶלֶךְ הַצָּפוֹן בְּרִכְבּ וּבַפָּרָשִׁים וּבָאֵנִיּוֹת רַבּוֹת וּבָא בְּאַרְצוֹת וּשְׁטַף
 וַעֲבָר: 41 וּבָא בְּאַרְץ הַצִּבִּי וּרְבּוֹת^a יִכְשְׁלוּ וְאֱלֹהֵי יִמְלִטוּ מִיָּדוֹ אָדָם
 וּמוֹאָב וְרֵאשִׁית^b בְּנֵי עַמּוֹן: 42 וַיִּשְׁלַח יָדוֹ בְּאַרְצוֹת וְאַרְץ מִצְרַיִם
 לֹא תִהְיֶה לְפִלִּיטָה: 43 וּמִשְׁלַל בְּמִכְמֹנֵי הַזֶּהָב וְהַכֶּסֶף וּבְכָל חֲמֻדוֹת
 מִצְרַיִם וְלִבְנֵים וְנָשִׁים בְּמַצְעָדָיו: 44 וּשְׁמַעוֹת יִבְהֻלֶהוּ מִמִּזְרַח וּמִצָּפוֹן
 וַיָּצֵא בַּחֲמָא גְדֻלָּה לְהַשְׁמִיד וּלְהַחֲרִים רַבִּים: 45 וַיִּשְׁטַע אֱהֲלֵי^a אֲפֻדָּנוֹ
 בֵּין יָמִים^b לְתֵרֶם צָבִי-קֹדֶשׁ וּבָא עַד-קִצּוֹ וְאִין עֲזָר לֹא:

12 וּבִעֵת הַהִיא יַעֲמֹד מִיכָאֵל הַשָּׂר הַגָּדוֹל

הָעֹמֵד עַל-בְּנֵי עַמּוֹ וְהִיתָה עֵת צָרָה

אֲשֶׁר לֹא-נִהְיָתָה מִהֲנֻחַ גְּזִי עַד הָעֵת הַהִיא

וּבִעֵת הַהִיא יִמְלִט עַמּוֹ כָּל-הַנִּמְצָא כְּתוּב בַּסֵּפֶר:

וּרְבִים מִיִּשְׁנֵי אֲדָמַת-עֶפֶר יִקִּיצוּ

אֵלֶּה לְחַיֵּי עוֹלָם וְאֵלֶּה לְחֻרְפוֹת לְדִרְאוֹן עוֹלָם:

רַבִּים^a 33 pl MSS Edd + || cf 12,11 || השָׁמַם^b prb 1 || המְעֻזָּא^a 31 ||
 עִם^a 39 || >Θ^{b-b} || id || 3(υ) || 37 || 35 l frt || וּלְלָבֵן ||
 וְשִׁאֲרֵית^a 41 || >Θ^b || frt 1 c s || וּרְבּוֹת^a 41 || יִכְבֹּד^a K et Q || יִכְבֹּד^a Q, הַפִּיר^b K ||
 Cp 12, || על הַר^c Θ || הָיִם^b s || אֵהָלוּ^a 45 || 44 >Θ ||
 2 frt gl.

וְהַמְשָׁכִילִים יִזְהָרוּ כִּזְהַר הָרָקִיעַ

וּמַצְדִּיקֵי הָרָבִים כַּכּוֹכְבִּים לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאַתָּה דָּנִיָּאל סֵתֶם הַדְּבָרִים וַחֲתָם הַסֵּפֶר עַד־עַתָּה קֵץ יִשְׁטַטוּ
רָבִים וְתִרְבֶּה הַדָּעַת:

וְרֹאֲיֹתִי אֲנִי דָּנִיָּאל וְהִנֵּה שְׁנַיִם אַחֲרִים עֹמְדִים אֶחָד הִנֵּה
לְשַׁפַּת הַיָּאֵר וְאֶחָד הִנֵּה לְשַׁפַּת הַיָּאֵר: ⁶וַיֹּאמֶר לְאִישׁ לְבוּשׁ הַבָּדִים
אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמִימֵי הַיָּאֵר עַד־מָתִי קֵץ הַפְּלָאוֹת: ⁷וַאֲשַׁמֶּע אֶת־
הָאִישׁ לְבוּשׁ הַבָּדִים אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמִימֵי הַיָּאֵר וְיָרֵם יְמִינוֹ וְשִׁמְאֹלוֹ
אֶל־הַשָּׁמַיִם וַיִּשָּׁבַע בְּחַי הָעוֹלָם כִּי לְמוֹעֵד מוֹעֲדִים וַחֲצִי וּכְכֹלֹת
נִפְץ יַד־עַם־קָדֵשׁ תִּכְלִינָה כָּל־אֱלֹהִים: ⁸וַיֹּאנִי שְׁמַעְתִּי וְלֹא אָבִין
וְאַמְרָה אֲדַנִּי מָה אַחֲרִית אֱלֹהִים: ⁹וַיֹּאמֶר לֵךְ דָּנִיָּאל כִּי־סֵתֶמְתִּים
וַחֲתָמְתִּים הַדְּבָרִים עַד־עַתָּה קֵץ: ¹⁰יִתְבָּרְרוּ וַיִּתְּלַבְּנוּ וַיִּצְרְפוּ רָבִים
וְהַרְשִׁיעוּ רָשָׁעִים וְלֹא יָבִינוּ כָּל־רָשָׁעִים וְהַמְשָׁכִילִים יָבִינוּ: ¹¹וּמַעַתָּה
הוֹסֵר הַתָּמִיד וְלִתְתָּ ^aשְׁקוּץ שִׁמְם יָמִים אֶלֶף מֵאָתִים וְתִשְׁעִים:
¹²אֲשֶׁר־יִמְחָקֶה וַיִּגִּיעַ לְיָמִים אֶלֶף שָׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה:
¹³וְאַתָּה לֵךְ לִקְצֵן וְתִגְוֹחַ ^aוְתַעֲמֹד לְגִרְלָךְ ^bלְקֵץ הַיָּמִין:

|| וּכְכֹלֹת יַד נִפְץ 6 c 7 || וַיֹּאמֶר 6 || cf 6 || וְתִרְבִּינָה הָרַעַת prps 4
v IIS add || ^a 1 frt c 6 || וְנִתְּנָן || I3 ^{a-a} 66 (καὶ) ἀναπαύου; 66 + εἶτι
γὰρ (εἰσιν) ἡμέραι (καὶ ὥραι) εἰς ἀναπλήρωσιν συντελείας || ^b 6 ἐπὶ τὴν
δόξαν σου.

עזרא נחמיה. ESRA. NEHEMIA.

1^ו וּבִשְׁנַת אֶחָת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרֶס לְכָלוֹת דְּבַר־יְהוָה מִפִּי יִרְמְיָה הָעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ כָּרַשׁ מֶלֶךְ־פָּרֶס וַיַּעֲבֹר־קוֹל בְּכָל־מַלְכוּתוֹ וְגַם־בְּמִכְתָּב לֵאמֹר: ² כֹּה אָמַר כָּרַשׁ מֶלֶךְ פָּרֶס כָּל מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהוּא־פָקֵד עָלַי לִבְנוֹת־לֹו בַּיִת בִּירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה: ³ מִי־בִכְּכֶם מִכָּל־עַמּוֹ^א יְהִי^ב אֱלֹהֵיוֹ עַמּוֹ וַיַּעַל לִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וַיְבִן אֶת־בַּיִת יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם: ⁴ וְכָל־הַנְּשָׂאִר מִכָּל־הַמִּקְמוֹת אֲשֶׁר הוּא גָר־שָׁם יִנְשְׂאוּהוּ אַנְשֵׁי מִקְמוֹ בְּכֶסֶף וּבָזָהָב וּבְרָכּוֹשׁ וּבְבִהֶמָּה עִם־הַנְּדָבָה לְבַיִת הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם: ⁵ וַיִּקְוִמוּ רָאשֵׁי הָאֲבוֹת לִיהוּדָה וּבְנֵימָן וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְכָל הָעִיר הָאֱלֹהִים אֶת־רוּחוֹ לַעֲלוֹת לִבְנוֹת אֶת־בַּיִת יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם: ⁶ וְכָל־סְבִיבֵיתֵיהֶם חִזְקוּ בְיָדֵיהֶם ^א בְּכָל־כֶּסֶף^ב בָּזָהָב בְּרָכּוֹשׁ וּבְבִהֶמָּה ^ב וּבַמִּנְדָּנוֹת לְבָד^ב עַל־כָּל־הַתְּנָדָב: ^ז וְהַמֶּלֶךְ כָּוָשׁ הוֹצִיא אֶת־כָּל־יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצִיא נְבוּכַדְנֶצַּר מִירוּשָׁלַם וַיִּתֶּנָּם בְּבַיִת אֱלֹהֵיוֹ: ⁸ וַיּוֹצִיֵאם כָּוָשׁ מֶלֶךְ פָּרֶס עַל־יַד מַתְרַדָּת הַנְּזִבֵּר וַיִּסְפְּרֵם לִשְׁשַׁבֵּצַר הַנְּשִׂיא לִיהוּדָה: ^ט וְאַלֶּה מִסְפָּרָם אֲנִרְטָלִי זָהָב שְׁלֹשִׁים אֲנִרְטָלִי־כֶסֶף אֶלֶף מֵחֻלָּפִים תִּשְׁעָה וְעֶשְׂרִים: ^י כְּפוֹרִי זָהָב שְׁלֹשִׁים כְּפוֹרִי כֶסֶף מֵשְׁנָיִם

In libro Esra ubique Θ = Εσδρ α, Θ^L = versio Luciana huius libri; $\Theta\beta$ = Εσδρ β, $\Theta^L\beta$ = vers Luc h l || Cp I, I 2Ch 36,22 Θ^{BA} 2,1 Θ^L 2,1 כְּפִי || ³ ^a Θ^{108} 2,5 Θ^L 2,3 + δς προθυμείται τοῦ πορευθῆναι || ^b 2Ch 36,23 יהוה, Θ^{BA} 2,5 Θ^L 2,3 ἔστω, $\Theta^{BA\beta}$ 1,3 $\Theta^L\beta$ 1,3 καὶ ἔσται || ⁶ ^{a-a} 1 c Θ^{BA} 2,8 Θ^L 2,6 || ⁷ 1 frt (trsp α) וּבְנִדְכוּת לָרֵב || ^{b-b} 1 prb c Θ^B 2,8 Θ^L 2,6 || ⁸ mlt MSS לִשְׁשַׁבֵּצַר (Θ^B 2,9 μετήγαγεν, $\Theta^{A\Theta^L}$ 2,7 μετήνευκεν) || ⁹ 1 frt (id postea); Θ^B 2,11 Σαραμασσάρω Θ^{Aa} Σαραβ... $\Theta^{A\beta}$ 1,8 Σασαβ... in al codd forma nom graec variatur; cf ad ICh 3,18 || ¹⁰ crrp, 1 frt (cf Θ^B 2,12) אֶלְפִים; sed numeri (v 9s) in Θ et Θ^L varii sunt, item summae (v 11) in Θ (2499 seu 4499 pro 5400) et Θ (5469), in Θ^L summa deest.

אַרְבַּע מֵאוֹת וְעֶשְׂרֵה כִּלִּים אַחֲרֵים אֵלֶּיךָ: ¹¹ כָּל־כִּלִּים לָזֶהב וְלַכָּסֶף
חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת הָכֹל הָעֵלָה שֶׁשֶׁבַּצָר עִם הָעֲלֹת
הַגִּזְלָה מִבָּבֶל לִירוּשָׁלַם: ² וְאַלֶּה וּבְנֵי הַמִּדְיָנָה הָעֲלִים
מִשְׁבִּי הַגִּזְלָה אֲשֶׁר הִגִּילָה נְבוּכַדְנֶצַּר^a מִלֶּד־בָּבֶל לְבָבֶל וַיָּשׁוּבוּ
לִירוּשָׁלַם וַיְהִי־הָיָה^b אִישׁ לְעִירָו: ² אֲשֶׁר־בָּאוּ עִם־זֶרְבָבֶל יִשׁוּעַ נְחֻמְיָה
שָׂרְיָה^a רַעֲלָיָה^b מֶרְדֳּכִי בִלְשָׁן מִסְפָּר^c בְּנֵי רַחֲוִם^d בַּעְנָה^e

מִסְפָּר אֲנָשֵׁי עִם יִשְׂרָאֵל: ³ בְּנֵי פֶרְעֹשׁ אֲלָפִים מֵאָה שִׁבְעִים
וּשְׁנָיִם: ⁴ בְּנֵי שַׁפְטָיָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם: ⁵ בְּנֵי
אֶרֶח׃ שִׁבְעַת מֵאוֹת חֲמִשָּׁה וּשְׁבָעִים: ⁶ בְּנֵי־פַחַת מֵאָב לְבְנֵי
יִשׁוּעַ יוֹאָב^a אֲלָפִים שְׁמֹנֶה מֵאוֹת וּשְׁנָיִם עָשָׂר: ⁷ בְּנֵי עֵילָם
אֵלֶּיךָ מֵאֲתִים חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה: ⁸ בְּנֵי זַחְוָא תִּשְׁעַת מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים
וּחֲמִשָּׁה: ⁹ בְּנֵי זַכָּי שִׁבְעַת מֵאוֹת וּשְׁשִׁים: ¹⁰ בְּנֵי בְנִיָּה^a
שִׁשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם: ¹¹ בְּנֵי בְכִי שִׁשׁ מֵאוֹת עָשָׂרִים
וּשְׁלֹשָׁה: ¹² בְּנֵי עִזְיָד אֵלֶּיךָ מֵאֲתִים עָשָׂרִים וּשְׁנָיִם: ¹³ בְּנֵי
אֶלְנִיקָם שִׁשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וּשְׁשָׁה: ¹⁴ בְּנֵי בְנָי אֲלָפִים
חֲמִשִּׁים וּשְׁשָׁה: ¹⁵ בְּנֵי עֲדִין אַרְבַּע מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה:
¹⁶ בְּנֵי־אֶטֶר לִיתְחַזְקִיָּה תִּשְׁעִים וּשְׁמֹנֶה: ¹⁷ בְּנֵי בְצִי שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת עָשָׂרִים וּשְׁלֹשָׁה: ¹⁸ בְּנֵי יוֹרָה מֵאָה וּשְׁנָיִם עָשָׂר: ¹⁹ בְּנֵי
חָשִׁם מֵאֲתִים עָשָׂרִים וּשְׁלֹשָׁה: ²⁰ בְּנֵי גִבְרָת תִּשְׁעִים

II 1 c 6 2, 13 6 I, II 6 I, II 6 Cp 2 = Neh 7 (= N), 6—73 a et 6
5, 7—45 6 libid || I^a K נְבוּכַדְנֶצַּר Q N 6 נְצָר — ||^b N 6 וַיְהִי־הָיָה || 2^a 1 c N 7
עִירָוִיָּה (6^B 5, 8 Ζαχαίου) ||^b 1 c N 7 רַעֲמִיָּה (6 5, 8 Πησαίου 6 Δεμίου) et ins c
N 7 6 5, 8 נְחֻמְיָה ||^c N 7 מִסְפָּרָת cf 6 5, 8; sed 6^L = 6 ||^d N 7 6 5, 8 נְחֻמְיָה ||^e N
6^B Ποείμου cf 6^{Aa} ||^e 6^{BA} 5, 8 (cf 6^L) + τῶν προηγούμενων αὐτῶν || 5^{oo} N
10 6^L 5, 10: 652 6^{BA} 756 || 6^a 1 c N II 6^{A(B)} 5, II וַיָּוָב || 6^L = 6 ||^{b-b} N II:
2818 6^B 5, II: 2802; sed 6^{AL} = 6 || 8^{oo} N 13: 845 || 10^a N 15 6^{BAL}
5, 12 = 6 ||^{b-b} N 6^{BA} 648; sed 6^L = 6 || II^{oo} N 16: 628 6^B 5, 13: 633;
sed 6^{AL} = 6 || 12^{oo} N 17: 2322 6^B 5, 13: 1322 6^A 3622 6^L 2272 || 13^{oo} N 18:
667 6^B 5, 14: 37 6^A 647 6^L = 6 || 14^{oo} N 19: 2067 6^B 5, 14 2606 6^{AL} 2066 ||
15^{oo} N 20: 655 6^L 5, 14: 654 6^{BA} = 6 || v 16 6^{BA} 5, 15 υἱοὶ Ἀζηρ ΕΖεκίου,
υἱοὶ Κεϊλαν καὶ Ἀζητας 67 υἱοὶ Ἀζαρου 432, v 16 υἱοὶ Ἀννείς 101 υἱοὶ Ἀρομ;
sed 6^L = 6 || 17 = N 23: ^{oo} N 324 6^{BAL} 5, 16 = 6 || 18 N 24 תְּרִיף 6^A
5, 16 Ἀρσιφουρειθ II 2, 6^B Ἀρσιφουρειθ numer deest, 6^L = 6 || 19 = N 22;
N ^{oo} 328, 6 deest, 6^L 5, 16 = 6 || 20 N 25 6^L 5, 16 גִּבְעֹן 6 om 6^{BA} 5, 17 +
υἱοὶ Βαιτηρους 3005.

וַחֲמִשָּׁה: ׀ ׀ 21^a בְּנֵי בֵית-לָחֶם^a מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה: ׀ ׀ 22^b אֲנָשִׁי
 נִטְפָּה^b חֲמִשִּׁים וּשְׁשָׁה: ׀ ׀ 23^a אֲנָשִׁי עֲנָתוֹת^b מֵאָה עֶשְׂרִים
 וּשְׁמֹנֶה: ׀ ׀ 24^a בְּנֵי עֲזֻמָּוֹת^a אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם: ׀ ׀ 25^a בְּנֵי קְרִית
 עָרִים^b כַּפִּירָה וּבִאֲרוֹת שִׁבְעַת מֵאוֹת וָאַרְבָּעִים וּשְׁלֹשָׁה: ׀ ׀ 26^a בְּנֵי
 הָרָמָה וְנָבֶע בֶּשֶׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וָאֶחָד: ׀ ׀ 27^a אֲנָשִׁי מִכָּמֶם מֵאָה
 עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם: ׀ ׀ 28^a אֲנָשִׁי בֵית-אֵלָה וְהָעֵי^b מֵאוֹתִים עֶשְׂרִים
 וּשְׁלֹשָׁה: ׀ ׀ 29^a בְּנֵי נָבוֹ חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם: ׀ ׀ 30^a בְּנֵי מִגְבִּישׁ מֵאָה
 חֲמִשִּׁים וּשְׁשָׁה: ׀ ׀ 31^a בְּנֵי עֵילָם אַחֵר אֶלֶף מֵאוֹתִים חֲמִשִּׁים
 וָאַרְבָּעָה: ׀ ׀ 32^a בְּנֵי חָלֶם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וָעֶשְׂרִים: ׀ ׀ 33^a בְּנֵי-לֹד
 חֲדָיד וְאוֹנֹי שִׁבְעַת מֵאוֹת עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה: ׀ ׀ 34^a בְּנֵי יֶרֶחוֹ שְׁלֹשׁ
 מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה: ׀ ׀ 35^a בְּנֵי סִנְאָה שְׁלֹשָׁת אֲלָפִים וּשְׁשׁ
 מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים: ׀ ׀

36^a הַכֹּהֲנִים בְּנֵי יִדְעִיָה לְבֵית יִשׁוּעַ^a תִּשְׁעַת מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁלֹשָׁה: ׀ ׀
 ׀ ׀ 37^a בְּנֵי אֶמֶר אֶלֶף חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם: ׀ ׀ 38^a בְּנֵי פִשְׁחוֹר אֶלֶף
 מֵאוֹתִים אַרְבָּעִים וּשְׁבַעָה: ׀ ׀ 39^a בְּנֵי חָלֶם אֶלֶף וּשְׁבַעָה עֶשְׂרִים: ׀ ׀
 40^a הַלְוִיִּם בְּנֵי-יִשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל^b לְבָנֵי הַזֹּדִיָּה^b שִׁבְעִים וָאַרְבָּעָה: ׀ ׀
 41^a הַמְשֻׁרָּרִים בְּנֵי אֶסָּף מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנֶה: ׀ ׀
 42^a בְּנֵי הַשְּׁעָרִים^a בְּנֵי-שְׁלֹם בְּנֵי-אֶטֶר בְּנֵי-טַלְמֵן בְּנֵי-עֶקֹב בְּנֵי
 חֲסִיטָא בְּנֵי שִׁבִּי הַכֹּל^b מֵאָה שְׁלֹשִׁים וְתִשְׁעָה: ׀ ׀

43^a הַנְּתִינִים בְּנֵי-צִיחָא בְּנֵי-חֲשׁוּפָא בְּנֵי טַבְּעוֹת: ׀ ׀ 44^a בְּנֵי-קַרְלֶם

21. 22 = N 26: a-a נִטְפָּה וַחֲמִשָּׁה 188 || b-b GL 5,18 υιοι Netw-
 φατι 116 || c-c BA 5,18: 55 || 23 a GL 5,18 υιοι || b-b BA 158 || 24 a-a N 28
 BA 5,18 אֲנָשִׁי בֵית-ע' || b-b B om, A = M, GL 142 || 25 a N 29 BA 5,19
 GL υιοι || b 1 c VarG N 26 אֲנָשִׁי || c BA 5,20 + οι Χαδιασαι και Αμμιδιοι
 422 || 26 a N 30 BA 5,20 אֲנָשִׁי GL υιοι || b-b GL 623 || 28 a Or בֵּית־אֵל ||
 b BA 5,21 om || c-c N 32: 123 GL 5,20: 223 BA 52 || 29 ° N 33 בְּנֵי נָבוֹ
 אַחֵר, BA om, GL 5,21 = M || 30 N om GL = M; ° B 5,21 Νειφεις A
 υιοι Φινεις || 31 ° BA om || 32 ° id || 33 = N 37: ° 721 GL 5,22: 750,
 BA = M || 34 = N 36: ° B 5,22: 245, N GL AL = M || 35 ° N 38: 3930,
 B 5,23: 3301, A 3330, GL = M || 36 a BA 5,24 + εις τους υιους Σαναβεις (B)
 Ανασειβ (A) || b-b B 872 A 972 N 39 GL 5,24 = M || 37 ° B 5,24: 252
 GL N 40 = M || 39 ° B 5,25: 217 GL AL N 42 = M || 40 a prb 1 c N 43
 לְקַדְמִיאֵל, B 5,26 (υ. Ιησουεις) Κοδοήλου A και Καδμιήλου GL (υ. Ιησου)
 κ. Κεδμηλ || b-b N לְבָנֵי לְהוֹדִיָּה GL (K.) και Βάννου και Σουδίου: prps
 לק' לְבָנֵי vel לה' לְבָנֵי; GL = M || 41 ° N 44 A 5,27: 148, BL = M ||
 42 a-a 1 c N 45 BA 5,28 הַשְּׁעָרִים, GL = M || b > N || c-c N: 138.

בְּנֵי־סִיעָהָ בְּנֵי פְדֹזִין: ⁴⁵בְּנֵי־לִבְנָה בְּנֵי־חֲנָנִה בְּנֵי עֲקֹבִי: ⁴⁶בְּנֵי־
חֲנָנִי בְּנֵי־שְׁמֵלִי^b בְּנֵי חֲנָן: ⁴⁷בְּנֵי־גִדְלָה בְּנֵי־גִחַר בְּנֵי רֹאֵה: ⁴⁸בְּנֵי־
רִצִּין בְּנֵי־נְקֻדָּא בְּנֵי גִזִּים: ⁴⁹בְּנֵי־עֲזָא בְּנֵי־פֶסֶח בְּנֵי בְּסִי: ⁵⁰בְּנֵי־
אֶסְנָה^a בְּנֵי־מַעֲוִיָּים בְּנֵי נְפִי־סִים^b: ⁵¹בְּנֵי־בִקְבוֹק בְּנֵי־חִקּוּפָא בְּנֵי־
חֲרָתוֹר: ⁵²בְּנֵי־בַעֲלֹת בְּנֵי־מַחֲיָא בְּנֵי חֲרָשָׁא: ⁵³בְּנֵי־בִרְקוֹס בְּנֵי־
סִיסְרָא בְּנֵי־תַמַּח: ⁵⁴בְּנֵי נָצִיחַ בְּנֵי חֲטִיפָא:

⁵⁵בְּנֵי עֲבָדֵי שְׁלֹמֹה בְּנֵי־סִטִּי בְּנֵי־הַסְפֶּרֶת^a בְּנֵי פְרוּדָא^b: ⁵⁶בְּנֵי־
יַעֲלָה בְּנֵי־דִרְקוֹן בְּנֵי גִדְלָה: ⁵⁷בְּנֵי שְׁפִטָּיָה בְּנֵי־חֲטִיל בְּנֵי פִכְרַת
הַצִּבְיִים^a בְּנֵי אֲמִי^b: ⁵⁸כָּל־הַנְּתִיבִים וּבְנֵי עֲבָדֵי שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
תְּשָׁעִים וּשְׁנָיִם: ׀ ⁵⁹וְאַלֶּהָ הָעֲלִיִּם מִתַּל מֶלֶח תַּל חֲרָשָׁא כְּרוֹב
אֲדוֹן^a אֲמַר^b וְלֹא יִכְלוּ לַהֲגִיד בֵּית־אֲבוֹתָם וְזֶרַעָם אִם מִי־שְׂרָאֵל הֵם:
⁶⁰בְּנֵי־דִלְיָה בְּנֵי־טוֹבִיָּה בְּנֵי נְקֻדָּא שְׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם: ׀ ׀
⁶¹וּמִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים בְּנֵי חֲבִיָּה^b בְּנֵי הַקּוֹזִין בְּנֵי בְרוּזִי אֲשֶׁר לָקַח
מִבָּנוֹת בְּרוּזִי הַגִּלְעָדִי אִשָּׁה^c וַיִּקְרָא עַל־שֵׁמָם: ⁶²אֵלֶּה בְּקֶשׁוֹ כְּתָבָם
הַמְּתִיחִשִּׁים וְלֹא נִמְצְאוּ וַיִּגְאֻלוּ מִן־הַכֹּהֲנָה: ⁶³וַיֹּאמֶר הַתַּרְשֶׁתָּא
לָהֶם אֲשֶׁר לֹא־יֵאָכְלוּ^a מִקֶּדֶשׁ הַקֹּדֶשִׁים^a עַד עַמּוּד כַּהֵן^b לְאוֹרִים וּלְתָמִים:
⁶⁴כָּל־הַקֹּהֶל כָּאֶחָד אַרְבַּע רַבּוּא אֲלָפִים שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת שָׁשִׁים: ⁶⁵מִלְּבַד
עֲבָדֵיהֶם וְאִמְהַתֵּיהֶם אֵלֶּה^a שִׁבְעַת אֲלָפִים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים
וּשְׁבַעַה וְלָהֶם^b מִשְׁרָרִים וּמִשְׁרָרוֹת^b מֵאֲתִים^c: ⁶⁶סוֹסִיָּהֶם שִׁבַּע מֵאוֹת
שְׁלֹשִׁים וּשְׁשָׁה פְרִדֵּיהֶם מֵאֲתִים אַרְבָּעִים וּחֲמִשָּׁה: ⁶⁷גְּמִלֵיהֶם אַרְבַּע
מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וּחֲמִשָּׁה חֲמֵרִים שִׁשַּׁת אֲלָפִים שִׁבַּע מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים: ׀ ׀
⁶⁸וּמִרְאֵשֵׁי הָאֲבוֹת בְּבוּזָאם לְבֵית יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם הַתְּנֻדְבוֹ
לְבֵית הָאֱלֹהִים לְהַעֲמִידוֹ עַל־מְכוּנּוֹ: ⁶⁹כָּכֹחַם נִתְּנוֹ לְאוֹצֵר הַמְּלָאכָה
זָהָב וְדָרְמָזִיִּים שְׁש־רַבָּאוֹת וְאַלְף וְכֶסֶף מְנִים חֲמִשַּׁת אֲלָפִים וְכֹתֶנֶת

44 N 47 סִיעָא ^B 5,29 Σουα ^A Σουσα ^L lwσα || 45 <N 48 (BAL 5,30 u. Akouδ[β]) || 46 a-a BAL 5,30 >N || ^b l c QN 5,30 שְׁלֹמִי 2,46 Σαμααν || 50 a-a BAL 5,31 >N || ^b K BA 5,31 גְּפִיִּים, Q N 52 לְפִיִּים || 52 pl MSS מַחֲיָא || 55 ^a N 57 סְפֶרֶת (BAL) 5,33 = M || ^b N 57 BA 5,33 פְּרִדָּא || 57 ^a BA 5,34 nom 8 >M || ^b l c N 59 (B) 5,34 אֲמֹן || 59 ^a N 61 לְאִשָּׁה ^c Seb || ^b ח' || ^c וּמִן || 61 ^a N 63 BA 5,38 || 62 N 64 נִמְצָא, sed cf ibid || 63 a-a prps c 5,40 מִן־הַקֹּדֶשִׁים || ^b l c N 65 שִׁבַּעַת c אֵלֶּה || 65 ^a conjg || ^{b-b} incert || ^c ins c N 67 BA 5,41 חֲמִיָּהֶם || 67 parallelism cs 1 frt || וּחֲמִשָּׁה.

כִּהְנִים מֵאָה: ׀ 70 וַיָּשָׁבוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם^a וּמִן־הָעָם^a וְהַמְּשָׁרְרִים
וְהַשְּׂוֹעֲרִים וְהַנְּתִינִים בְּעָרֵיהֶם^b וְכָל־יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם^b: ׀
3 וַיָּנֶעַ הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וּבִגְיִי יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵים^a ׀^b וַיֵּאָסְפוּ^c הָעָם
כְּאִישׁ אֶחָד אֶל־יְרוּשָׁלַם: ׀ 2 וַיָּקֶם^a יִשׁוּעַ בֶּן־יֹזָבֶדֶק וְאֶחָיו הַכֹּהֲנִים
וְזָרְבָבֶל בֶּן־שָׁאֲלִיתָאֵל וְאֶחָיו וַיִּבְנוּ אֶת־מִזְבֵּחַ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְהַעֲלוֹת
עָלָיו עֹלֹת כַּכְּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים: ׀ 3 וַיִּבְנוּ הַמִּזְבֵּחַ
עַל־מְכוֹנָתוֹ^a כִּי בְּאִמָּה^b עָלִיהֶם מַעֲמֵי הָאֲרָצוֹת^c וַיַּעֲלֵ^d עָלָיו עֹלֹת
לַיהוָה עֹלֹת לִבְקָר וְלַעֲרֹב: ׀ 4 וַיַּעֲשׂוּ אֶת־חֹג הַסִּפּוֹת כַּכְּתוּב וְעֹלֹת^a
יוֹם בְּיוֹם בְּמִסְפָּר^b כַּמִּשְׁפָּט^c ׀ דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ^d: ׀ 5 וְאַחֲרֵי־כֵן עָלָתָה
תְּמִיד וּלְחֻדָּשִׁים וּלְכָל־מוֹעֲדֵי יְהוָה הַמְקֻדָּשִׁים וּלְכָל מִתְנַדֵּב נִדְבָה
לַיהוָה: ׀ 6 מִיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הֵחֵלּוּ לְהַעֲלוֹת עֹלֹת לַיהוָה
וְהִיכַל יְהוָה לֹא יוֹסֵד: ׀ 7 וַיִּתְּנוּ־כֶסֶף לַחֲצָבִים וּלְחֹרָשִׁים וּמֵאֲכָל
וּמִשְׁתֵּה וּשְׁמֵן לַצִּדִּימִים וּלְצֹרִים לְהָבִיא עֲצֵי אֲרָזִים מִן־הַלְבָּנוֹן אֲלֵיהֶם
יָפֹא כְּרִשְׁיוֹן כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס עָלֵיהֶם: ׀ 8 וּבִשְׁנָה הַשְּׁנִית לְבוֹאֵם
אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים לִירוּשָׁלַם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי הֵחֵלּוּ זָרְבָבֶל בֶּן־שָׁאֲלִיתָאֵל
וַיִּשׁוּעַ בֶּן־יֹזָבֶדֶק וּשְׁאָר אֲחֵיהֶם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכָל־הַבָּאִים מִהַשְּׁבִי
יְרוּשָׁלַם וַיַּעֲמִידוּ אֶת־הַלְוִיִּם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה לְנַצַּח עַל־
מְלֹאכֶת בֵּית־יְהוָה: ׀ 9 וַיַּעֲמֵד יִשׁוּעַ בֶּנְיָו וְאֶחָיו קְדַמִּיאֵל וּבִנְיָו בְּנֵי־
יְהוּדָה^a כְּאַחֵד לְנַצַּח עַל־עֲשֵׂה^b הַמְּלֹאכָה בְּבֵית הָאֱלֹהִים^c בְּנֵי חֲנָנִיד
בְּנֵיהֶם וְאַחֵיהֶם הַלְוִיִּם: ׀ 10 וַיִּסְדּוּ^a הַבָּנִים אֶת־הִיכַל יְהוָה
וַיַּעֲמִידוּ^b הַכֹּהֲנִים מְלָבָשִׁים בַּחֲצֹצְרוֹת וְהַלְוִיִּם בְּנֵי־אָסָף בְּמַצְלֹתִים
לְהַלֵּל אֶת־יְהוָה^c עַל־יְדֵי דָוִיד מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל: ׀ 11 וַיַּעֲנוּ בְּהַלֵּל וּבְהַזְדֹּת
לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי־לַעֲזוֹלָם חֲסִדּוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל וְכָל־הָעָם הֲרִיעוּ תְרוּעָה
גְּדוּלָה בְּהַלֵּל לַיהוָה עַל הַסֵּד בֵּית־יְהוָה: ׀ 12 וְרַבִּים מִהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
וְרֹאשֵׁי הָאֲבוֹת הַזִּקְנִים^a אֲשֶׁר רָאוּ אֶת־הַבַּיִת הָרָאשׁוֹן בְּיִסְדּוֹ^b זֶה
הַבַּיִת בְּעֵינֵיהֶם בָּכִים בְּקוֹל גָּדוֹל וְרַבִּים בַּתְרוּעָה בְּשִׁמְחָה לְהָרִים

70 ^{a-a} frt trsp ante || ^{b-b} frt add || Cp 3, 1 ^a 1 c N 73 Vrs
18MSS בעריהם || ^b mlt MSS interv || ^c N 8, 1 + כל- || 2 ^a 6MSS בתורת
וַיִּתְּנוּקו 5,49 ^c ins ? c ^a 3 || ^a 3 || ^a 3 || ^a 3 || ^a 3 || ^a 3 || ^a 3 || ^a 3 ||
3 || ^a 3 || ^a 3 || ^a 3 || ^a 3 || ^a 3 || ^a 3 || ^a 3 ||
4 || ^a 8MSS Vrs ועלות || ^b 6BA om || ^c mlt MSS כמשפט
d-d prb add || 9 || ^a 1 הודויה cf 2,40 || ^b 1 c mlt MSS עשי || ^{c-c} frt add || 10 || ^a 1 ?
|| ^b 1 c 13MSS Vrs וַיַּעֲמֵדוּ || ^c nonn MSS ליהוה aut אל־יהוה 6BA
5,57 + וְהַזְדֹּת || 12 || ^a 12MSS והוקנים || ^b trsp : ad הראשון.

קול: ¹³ ואין העם מכירים קול תרועת השמחה לקול בכי העם
 כי העם מריעים תרועה גדולה והקול נשמע עד-למרחוק: פ
 4 וישמעו צרי יהודה ובנימן כי-בני הנזלה בונים היכל ליהוה
 אלהי ישראל: ² ויגשו אל-זרבל ואל-ראשי האבות ויאמרו להם
 נבנה עמכם כי ככם נדרוש לאלהיכם ולא אנחנו זבחים מימי
 אסר חדן מלך אשור המעלה אתנו פה: ³ ויאמר להם זרבל וישוע
 ושאר ראשי האבות לישראל לא-לכם ולנו לבנות בית לאלהינו
 כי אנחנו יחד נבנה ליהוה אלהי ישראל כאשר צונו המלך פורש
 מלך-פרס: ⁴ ויהי עם הארץ מרשים ידו עם-יהודה ומבליהם אותם
 לבנות: ⁵ וסכרים עליהם וזעזים להפר עצתם כל-ימי פורש מלך
 פרס ועד-מלכות דריוש מלך פרס:

⁶ ובמלכות אחשורוש בתחלת מלכותו כתבו שמנה על-ישרי
 יהודה וירושלם: ⁷ ובימי ארתחששתא^a כתב בשלם מתרדת
 טבאל ושאר כנות^b על-ארתחששתא מלך פרס וכתב הנשתון
 כתוב ארמית ומתרגם ארמית: ⁸ רחום בעל-טעם ושמשי
 ספרא כתבו אנרא חדא על-ירושלם לארתחששתא מלכא כנמא:
⁹ ארין^a רחום בעל-טעם ושמשי ספרא ושאר כנותהון דינא
 ואפרסתכיא טרפליא אפרסוא ארכוי^b בבליא שושנכיא דהוא^c
 עלמא: ¹⁰ ושאר אמא די הגלי אסנפר רבא ויקרא והותב המו
 בקריה די שמרין ושאר עבר-נהרה וכענת: ¹¹ דנה פרשגן
 אנרתא די שלחו עלוהי על-ארתחששתא מלכא^a עבדי^b אנש
 עבר-נהרה וכענת: ¹² ידיע להנא למלכא די יהודא די סלקו
 מן-לותד עלינא אתו לירושלם קרייתא מרדתא ובאישתא^a כנין
^b ושורי^c אשכללו^b ואשיא^c יחיתו^d: ¹³ כען ידיע להנא למלכא די הן
 קרייתא דך תתבנא ושוריא ישתכללון מנדה בלו והלך לא ינתון
 ואפתם מלכים תהנזק: ¹⁴ כען כל-קבל די-מלח היכלא מלחנא
 וערנת מלכא לא-אריה לנא למחזא על-דנה שלחנא והזענא
 למלכא: ¹⁵ די יבקר בספר דכנניא די אבהתך ותהשכח בספר

¹³ prps מקול מכירים || Cp 4, 21 c Q ולו ³ > 5,68 56; frt add || 41 c Q
 —לם 8 > 56; prb add || 8 > 56; id postea || ^b 1 c Q כנותיו || ^a ששתא 7 > 56; id postea || 9 > 56; dl ? || ^b 1 c Q ארכוי || ^c דהיא 1 c 56 || ^d יחיתו 1 c 56 || 10 c 56 ||
 ושורי^c אשכללו^b ובשתא || ^b 1 c Q || 12 > 56; crrp || 14 cf ad Dan 2,8 || 15 prps יתבקר.

9^a 1 לְמִבְּנִיָּה ||^b cf 3^c || 10^a שְׁמֶהֱת ||^b Var^G בְּרֹאשֵׁיהֶם || 11 Q לְמֵאמֵר ||^b 12^a Q בְּסִדְאָה ||^b Var^G וְעִמָּה || 13 cf ad 3 || 14^a 6^{BA} 17 לְהִיבְלָה ||^b 6^{BA} 15 אֵלָה ||^c 6^{BA} + Ζοροβαβελ καί || 15^a Q אֵל, K אֵלָה ||^b Var^S אַחַת || 17^{a-a} prb add ||^b 1 c mlt MSS 6, 21 דִּי || Cp 6, 1^{a-a} prps גְּנוּיָא דִּי סְפְרִיא ||^b dl? || 3^a nonn MSS דִּיבִי ||^{b-b} crrp (prps) וְאֶשְׁתִּי ||^c 1? אֶרְבָּה || 4 1 c 6 תֵּד.

בֵּית־אֱלֹהִים דִּי דְהִבָּה וְכִסְפָּא דִּי נְבוּכַדְנֶצַּר הִנְפִּק מִן־הִיכְלָא דִּי־
 בִּירוּשָׁלַם וְהִיבֵל לִבְבַל יִתְּיִבּוּן וְיִהְיֶה לְהִיכְלָא דִּי־בִירוּשָׁלַם לְאַתְרָה
 וְתַחַת בְּבִית אֱלֹהִים: ⁶ כְּעֵן תִּתְּנִי פֶתַח עֲבַר־נְהֵרָה שְׂתַר בּוּזְנִי
 וּכְנֻתֵהוּן אֶפְרָסְכֻּא דִּי בְעֵבֶר נְהֵרָה רְחִיקוֹן^b הֵוּ מִן־תַּמָּה: ⁷ שְׁבִקוּ
 לְעִבְדֵת בֵּית־אֱלֹהִים דְּךָ פֶתַח יְהוּדִיא וְלִשְׁבִי יְהוּדִיא בֵּית־אֱלֹהִים
 דְּךָ וּבְנוּן עַל־אַתְרָה: ⁸ וּמִנֵּי שִׁים טַעַם לְמָא דִּי־תַעֲבֹדוּן עִם־
 שְׁבִי יְהוּדִיא אֵלֶךְ לְמִכְנָא בֵּית־אֱלֹהִים דְּךָ וּמִנְכְּסֵי מְלָכָא דִּי מִדַּת
 עֲבַר נְהֵרָה אֶסְפְּרָנָא נִפְקֶתָא תְּהוּא מְתִיבָא לְגַבְרִיא אֵלֶךְ דִּי־לָא
 לְבַטְלָא: ⁹ וּמָה חֲשָׁן וּבְנֵי תוֹרִין וְדַכְרִין וְאַמְרִין וְלַעֲלוֹן וְלַאֲלָה
 שְׁמִיא חֲנֻטִין מְלַח וְחִמְר וּמִשַׁח כְּמֵאמֶר כְּהִנֵּי דִי־בִירוּשָׁלַם לְהוּא
 מְתִיב לְהֵם יוֹם וְיוֹם דִּי־לָא שְׁלוֹ: ¹⁰ דִּי־לֵהוּן מְהֻקְרֵין נִיחוּסִין
 לְאַלָה שְׁמִיא וּמַצְלִין לְחַיִּי מְלָכָא וּבְנוֹהֵי: ¹¹ וּמִנֵּי שִׁים טַעַם דִּי כָל־
 אִנְשֵׁי דִי יִהְשָׁנָא פִתְגָמָא דְּנָה יִתְנַסַּח אַע מִן־בֵּיתָה וְזִקְרָה יִתְמַחָא
 עֲלֵהִי וּבֵיתָה נִוְלוּ יִתְעַבֵּד עַל־דְּנָה: ¹² וְאַלְהָא דִּי־שָׁכַן שְׁמָה תַּמָּה
 יִמְנָר כָּל־מְלָךְ וְעַם דִּי וְיִשְׁלַח יְדָה לְהַשְׁנִיָּה לְחַפְלָה בֵּית־אֱלֹהִים דְּךָ
 דִּי בִירוּשָׁלַם אֲנָה דְּרִיּוֹשׁ שְׁמַת טַעַם אֶסְפְּרָנָא יִתְעַבֵּד:

¹³ אֲדִין תִּתְּנִי פֶתַח עֲבַר־נְהֵרָה שְׂתַר בּוּזְנִי וּכְנֻתֵהוּן לְקַבֵּל דִּי־
 שְׁלַח דְּרִיּוֹשׁ מְלָכָא כְּנָמָא אֶסְפְּרָנָא עֲבָדוּ: ¹⁴ וְשְׁבִי יְהוּדִיא בְּנִין
 וּמַצְלִחִין בְּנִבּוּאָת חַיִּי נְבִיאָה^a וְזִכְרִיָּה בֶר־עֲדוּא^b וּבְנֵי וְשְׁכָלְלוּ מִן־
 טַעַם אֱלֹהִים יִשְׂרָאֵל וּמִטַּעַם כּוֹרֶשׁ וְדְרִיּוֹשׁ^c וְאַרְתַּחשֶׁשְׁתָּא מְלָךְ פָּרְסִים:
¹⁵ וְשִׁינְיָא^a בֵּיתָה דְּנָה עַד יוֹם תִּלְתָּה^b לִירַח אֲדָר^c דִּי־תִיא^d שְׁנַת־
 שֵׁת לְמַלְכוּת דְּרִיּוֹשׁ מְלָכָא: ¹⁶ וְעֲבָדוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּהִנֵּי וְלִוְיָא
 וְשָׂאֵר בְּנֵי־נְלוּתָא חֲנַפֶּת בֵּית־אֱלֹהִים דְּנָה בְּחֻדוֹה: ¹⁷ וְהִקְרְבוּ לְחֲנַפֶּת
 בֵּית־אֱלֹהִים דְּנָה תוֹרִין מָאָה דַּכְרִין מָאָה אֲמִרִין אַרְבַּע מָאָה
 וְצִפּוּרִי עֶזֶר לְחֻטִּיא עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל תְּרִי עֶשֶׂר לְמִנֵּי שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל:
¹⁸ וְהִקְיִמוּ כְהִנֵּי אֶפְרָתָהוּן וְלִוְיָא בְּמַחֲלֻקְתָּהוּן עַל־עִבְדֵת אֱלֹהִים
 דִּי בִירוּשָׁלַם כְּכַתֵּב סֵפֶר מִשָּׁה: ¹⁹ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־הַגּוֹלָה אֶת־
 הַפֶּסַח בְּאַרְבַּעַה עֶשֶׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן: ²⁰ כִּי הִטְהָרוּ^a הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם^b

6 ^a cf ad 5,3, id 13 || ^b Var^G רחיקין || 7 ins c 6 זרבל || 9 Var^G כְּהִנֵּי || 14 ^a Q נְבִיאָה, 6 7,3 om || ^b 6 + נְבִיאָה || ^{c-c} prb add || 15 ^a Q וְשִׁינְיָא, 1 c 6 6 = 6, 6 7,5 ות || ^c prb exc nonn vb || ^{d-d} prps עֶשֶׂר תְּרִי הוּא || 16 Q^{MSS} וְלִוְיָא id 18 cet || 17 1 c Q הל' || 19 2MSS + יוֹם || 20 ^a Var^{GB} הִטְהָרוּ || ^b 1' || לחטאה

בְּאֶחָד בָּלֶם טְהוֹרִים וַיִּשְׁחָטוּ הַפֶּסַח לְכָל-בְּנֵי הַנּוֹלָה וְלֹא־חִיָּהֶם
הַכֹּהֲנִים וְלָהֶם^c: ²¹וַיֹּאכְלוּ^a בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הַשְּׂבִיִּים מִהַנּוֹלָה וְכָל הַנִּבְדֵּל
מִמִּצְרַיִם גּוֹיִי^b הָאָרֶץ אֱלֹהֵם לִדְרֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ²²וַיַּעֲשׂוּ
חֲגֵ-מִצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה כִּי שִׂמְחָתָם יְהוָה וְהָסֵב לֵב מֶלֶךְ־
אֲשׁוּר עֲלֵיהֶם לְחֹנֵק וַיְדַהֵם בְּמִלְאכַת בֵּית־הָאֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: פ
7 וַיֹּאחֲזֵר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בַּמְּלָכוֹת אֶרֶת־חַשְׁשֻׁמָּא מֶלֶךְ־פָּרַס
עֲזָרָא בֶן־שֵׁרְיָה בֶן־עֲזַרְיָה בֶן־חֶלְקִיָּה: ²⁰בֶן־שְׁלוֹם בֶן־צְדוֹק בֶן־
אֲחִישׁוֹב: ³בֶן־אַמְרִיָּה בֶן־עֲזַרְיָה בֶן־מְרִיזָה: ⁴בֶן־זִרְחִיָּה בֶן־עֲזִי בֶן־
בְּקִי: ⁵בֶן־אַבְשֻׁועַ בֶן־פִּינְחָס בֶן־אַלְעָזָר בֶן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הָרִאשׁוֹ:
⁶הוּא עֲזָרָא עָלָה מִבָּבֶל וְהוּא־סֹפֵר מַהִיר בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר־נָתַן
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן־לוֹ הַמֶּלֶךְ כִּיד־יְהוָה אֱלֹהָיו עָלָיו כָּל
בִּקְשָׁתוֹ: ם ⁷וַיַּעֲלוּ מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְהַמְּשָׁרְרִים
וְהַשָּׁעֲרִים וְהַנְּתִינִים אֶל־יְרוּשָׁלַם בְּשָׁנַת־שִׁבְעָה לְאַרְתַּחשֶׁשְׁתָּא הַמֶּלֶךְ:
⁸וַיָּבֹא יְרוּשָׁלַם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי^b הָיָא שָׁנַת הַשְּׂבִיעִית לַמֶּלֶךְ: ⁹כִּי
בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא יוֹם הַמַּעֲלָה מִבָּבֶל וּבְאֶחָד לַחֹדֶשׁ
הַחֲמִישִׁי בָּא אֶל־יְרוּשָׁלַם כִּיד־אֱלֹהָיו הַטּוֹבָה עָלָיו: ¹⁰כִּי עֲזָרָא
הַכֵּין לָבֹז לְדָרֹשׁ אֶת־תּוֹרַת יְהוָה וּלְעֲשׂוֹת וּלְלַמֵּד בְּיִשְׂרָאֵל חֹק
וּמִשְׁפָּט: ם ¹¹וַזָּה וּפְרָשָׁנָן הַנִּשְׁתָּנוֹן אֲשֶׁר נָתַן הַמֶּלֶךְ אֶרֶת־חַשְׁשֻׁמָּא
לְעֲזָרָא הַכֹּהֵן הַסֹּפֵר סֹפֵר דְּבָרֵי מִצְוֹת־יְהוָה וְחֻקָּיו עַל־יִשְׂרָאֵל:
ם ¹²אַרְתַּחשֶׁשְׁתָּא מֶלֶךְ מַלְכִּיאָ לְעֲזָרָא כִּהְנָא סֹפֵר דָּתָא דִּי־אַלְהָה
שְׁמִיאָ גְּמִיר וּכְעֲנִתָּ: ¹³מִנִּי שִׁים טַעֲם^c דִּי כָל־מִתְנַדֵּב בַּמְּלָכוֹתִי
מִן־עַמָּה יִשְׂרָאֵל וּכְהִנּוּחִי וְלוֹיָא לְמַהֲדָּ לִירוּשָׁלַם עַמּוּדָּ יְהָ: ¹⁴כָּל־
קָבֵל דִּי מִן־קֳדָם מַלְכָּא וְשִׁבְעַת יַעֲטָהִי שְׁלִיחַ לְבַקֵּרָה עַל־יְהוּד
וְלִירוּשָׁלַם בְּדַת אֱלֹהֶךָ דִּי בִידְךָ: ¹⁵וְלִהְיִבְלָה כֶּסֶף וְדָהָב דִּי־מִלְכָּא
וַיַּעֲזוּחִי הַתְּנַדְּבוֹ לְאַלְהָה יִשְׂרָאֵל דִּי בִירוּשָׁלַם מִשְׁכְּנָה: ¹⁶וְכָל כֶּסֶף
וְדָהָב דִּי תַּהֲשִׁיכַח בְּכָל מְדִינַת בָּבֶל עִם הַתְּנַדְּבוֹת עַמָּא וּכְהִנּוּא
מִתְנַדְּבִין לְבֵית אֱלֹהֵהֶם דִּי בִירוּשָׁלַם: ¹⁷כָּל־קָבֵל דִּנְהָ אֶסְפְּרָנָא
תַּקְנָא בְּכֶסֶף דִּנְהָ תוֹרִין וּדְכָרִין אִמְרִין וּמִנְחָתָהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן וּתְקַרְבַּ

20 ^{c-c} add ? || 21 ^a ὄβ + הַפֶּסַח || ^b Hill גִּי' || 22 A פָּרַס || Cp 7, 1 ὄβ^{BA}
8,1 + προσέβη ὄβ ἀνέβη || 2SS cf ad 1Ch 5,29 ss; 6,33 ss || 8 ^a 1 c 3MSS
Vrs וַיָּבֹאוּ || ^b prb exc nonn vb, cf 6,15 || 9 1 frt יוֹם || 12 ^{oo} ὄβ(ἔ^L) τετέ-
λεστο(ται) (δ)λότος και ἡ ἀπόκρισις, ὄ 8,9 χαίρειν || 13 ^{oo} Var^G מִנִּי שִׁים טַעֲם.

77⁺

זְבוּדִיָּה בֶן־מִיכָאֵל וְעֶמְּזוּ שְׁמָנִים הַזְּכָרִים: ׀ ׀ 9 מִבְּנֵי יוֹאָב עֲבָדִיָּה
 בֶּן־יְחִיאֵל וְעֶמְּזוּ מֵאֲתָיִים וְשְׁמָנֶה עָשָׂר הַזְּכָרִים: ׀ ׀ 10 וּמִבְּנֵי שְׁלוֹמִית
 בֶּן־יוֹסֶפֶת וְעֶמְּזוּ מֵאָה וְשָׁשִׁים הַזְּכָרִים: ׀ ׀ 11 וּמִבְּנֵי בְכִי זְכָרִיָּה
 בֶּן־בְּכִי וְעֶמְּזוּ עֶשְׂרִים וְשְׁמָנֶה הַזְּכָרִים: ׀ ׀ 12 וּמִבְּנֵי עֲזָרָה וַחֲנָן
 בֶּן־הַקָּטָן וְעֶמְּזוּ מֵאָה וְעֶשְׂרֶה הַזְּכָרִים: ׀ ׀ 13 וּמִבְּנֵי אֲדַנִּיקָם
 אַחֲרָנִים^a וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם אֲלִיפֶלֶט יְעֹאֵל^b וְשִׁמְעִיָּה וְעֶמְּזוּ שְׁבַעִים הַזְּכָרִים: ׀ ׀
 14 וּמִבְּנֵי בְגִי עֻתִי וְזַבְּוֹד^a וְעֶמְּזוּ^b שְׁבַעִים הַזְּכָרִים: ׀ ׀
 15 וְאַקְבָּצִים אֶל־הַנְּהָר הַבָּא אֶל־אֶהֱוָא וּנְחַנְהָ שֵׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה
 וְאַבִּינָה בָּעָם וּבְכֹהֲנִים וּמִבְּנֵי לֹוי לֹא־מַצְאָתִי שָׁם: ׀ ׀ 16 וְאַשְׁלַחָה
 לְאַלְיָעָזָר לְאַרְיָאֵל לְשִׁמְעִיָּה וּלְאַלְנָתָן וּלְיָרִיב וּלְאַלְנָתָן וּלְנָתָן וּלְזְכָרִיָּה
 וּלְמִשְׁלֵם רֹאשִׁים וּלְיִזְרִיב וּלְאַלְנָתָן מְבִינִים: ׀ ׀ 17 וְאַוְצָאָה^a אוֹתָם עַל־
 אֲדָו הָרֹאשׁ בְּכֶסֶף יֵא הַמָּקוֹם וְאַשִׁימָהּ בְּפִיהֶם דְּבָרִים לְדַבֵּר אֶל־
 אֲדָו אַחֲיוֹ^b הַנְּתוּנִים^c בְּכֶסֶף יֵא הַמָּקוֹם לְהַבִּיא־לָנוּ מִשְׁרָתִים לְבֵית
 אֱלֹהֵינוּ: ׀ ׀ 18 וַיָּבִיאוּ לָנוּ כִּיד־אֱלֹהֵינוּ הַטּוֹבָה עֲלֵינוּ אִישׁ שָׁכַל מִבְּנֵי
 מַחֲלֵי בֶן־לֹוי בֶּן־יִשְׂרָאֵל וְשִׁרְבִיָּה וּבְנֵיהּ וְאַחֲיוֹ שְׁמָנֶה עָשָׂר: ׀ ׀ 19 וְאֶת־
 חֲשִׁבְיָה וְאֶת־^a יִשְׁעִיָּה מִבְּנֵי מֶרְרִי אַחֲיוֹ^b וּבְנֵיהֶם עֶשְׂרִים: ׀ ׀
 20 וּמִן־הַנְּתוּנִים שְׁנָתָן דָּוִיד וְהַשָּׂרִים לַעֲבֹדֶת הַלְוִיִּם נְתִינִים מֵאֲתָיִים
 וְעֶשְׂרִים כָּלָם נָקְבוּ בְשִׁמוֹת: ׀ ׀ 21 וְאַקְרָא שֵׁם צוֹם עַל־הַנְּהָר
 אֶהֱוָא לְהַתְּעִנּוֹת לִפְנֵי אֱלֹהֵינוּ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ דָּרֹךְ יִשְׁרָה לָנוּ וּלְטַפָּנוּ
 וּלְכָל־רִכּוּשָׁנוּ: ׀ ׀ 22 כִּי בִשְׁתִּי לִשְׂאֹל מִן־הַמֶּלֶךְ חֵיל וּפְרָשִׁים לְעֹזְרָנוּ
 מֵאוֹיֵב בְּדָרֹךְ כִּי־אֲמַרְנוּ לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר יִד־אֱלֹהֵינוּ עַל־כָּל־מִבְּקָשׁוֹ
 לְטוֹבָה יַעֲזֹר וְאַפּוֹ עַל כָּל־עֲזָבָיו: ׀ ׀ 23 וּנְצַוְמָה וּנְבַקֶּשֶׁה מֵאֱלֹהֵינוּ
 עַל־זֹאת וַיַּעֲתֵר לָנוּ: ׀ ׀ 24 וְאַבְדִּילָה מִשְׁרֵי הַכֹּהֲנִים שְׁנַיִם עָשָׂר לְשִׁרְבִיָּה
 חֲשִׁבְיָה וְעֶמְּזוּ מֵאֲחֵיהֶם עֶשְׂרֶה: ׀ ׀ 25 וְאַשְׁקוּלָה לָהֶם אֶת־הַכֶּסֶף
 וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַכֵּלִים תְּרוּמַת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ הַהִרִימוּ הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲצִי
 וְשִׁרְיוֹ וְכָל־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָאִים: ׀ ׀ 26 וְאַשְׁקָלָה עַל־יָדָם כֶּסֶף כְּכָרִים שֵׁשׁ־

g 1 c nonn MSS Vrs וּמִבְּנֵי || 10 ins c 8,36 8BA בְּנֵי || 11 prps c 8L
 8,37 8Lβ בקי || 12 38MSS 8 וְעֶשְׂרִים || 13 ^a dub; 8BA 8,39 האחרנים || ^b Q
 יעואל K יעי || 14 ^a Q וזכור K, וזבד; frt add || ^b sic mlt MSS Edd Vrs,
 8 pc MSS 8 וְעֶמְּזוּ || 16 ^a 8,43 (8L) om || 17 ^a 1 c Q mlt MSS וְאַצְוָה
 K וְאַוְצָאָה || ^b 1 c 8,45 וְאַחֲיוֹ || ^c Q הַנְּתִינִים prb dl || 18 1 frt שִׁרְבִיָּה ||
 19 ^a 1 c 8 וְאֶת || ^b 1 c 8L 8,19 8,47 וְאַחֲיהֶם || 22 ^a 8,52 om || 24 ^a 1
 c 8,54 וְשִׁי וְח' || 25 Q וְאַשְׁקָלָה.

מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים וּכְלִי-כֶסֶף מֵאָה לְכַכָּרִים זָהָב מֵאָה כֶּכֶר׃ ²⁷ וּכְפָרִי
 זָהָב עֲשָׂרִים לְאֹדְרָכָנִים אֶלֶף וּכְלִי נְחֹשֶׁת מִצֵּהָב טוֹבָה׃ ^a שָׁנִים ^b
 חֲמוֹדֹת בְּזָהָב׃ ²⁸ וַאֲמָרָה אֱלֹהִים אַתֶּם קָדַשׁ לַיהוָה וְהַפְּלִים קָדַשׁ
 וְהַכֶּסֶף וְהַזָּהָב נִדְכָּה לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם׃ ^c ²⁹ שִׁקְנוּ וְשִׁמְרוּ
 עַד-תִּשְׁקְלוּ לִפְנֵי שְׂרֵי הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְשְׂרֵי-הָאֲבוֹת לְיִשְׂרָאֵל
 בִּירוּשָׁלַם הַלְשָׁכוֹת בֵּית יְהוָה׃ ³⁰ וְקִבְּלוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם מִשְׁקַל
 הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב וְהַפְּלִים לְהָבִיא לִירוּשָׁלַם לְבֵית אֱלֹהֵינוּ׃ ^d ³¹ וְנִסְעָה
 מִנְהָר אֲהִיָּא בְּשָׁנִים עֶשֶׂר לַחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן לָלֶכֶת יְרוּשָׁלַם וַיַּד אֱלֹהֵינוּ
 הָיְתָה עָלֵינוּ וַיַּצִּילֵנוּ מִכַּף אוֹיֵב וְאוֹרֵב עַל-הַדֶּרֶךְ׃ ^e ³² וְנִבְּאוּ יְרוּשָׁלַם
 וְנִשָּׁב שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה׃ ³³ וּבַיּוֹם הָרִבִּיעִי נִשְׁקַל הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב וְהַפְּלִים
 בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ עַל יַד-מִרְמוֹת בֶּן-אוּרִיָּה הַכֹּהֵן וְעִמּוֹ אֶלְעָזָר בֶּן-פִּינְחָס
 וְעִמָּהֶם יוֹזָבֵד בֶּן-יִשׁוּעַ וְנוֹעֲדִיָּה בֶן-בְּנָי הַלְוִיִּם׃ ³⁴ בְּמִסְפָּר בְּמִשְׁקָל ^a
 לְכָל וַיִּכְתֹּב כָּל-הַמִּשְׁקָל ^b בְּעֵת הַהִיא׃ ^c ³⁵ תָּבִיאוּ מִהַשְּׂבִי בְנֵי-
 הַגּוֹלָה׃ הִקְרִיבוּ עֹלוֹת לַאֲלֹהֵי יִשְׂרָאֵל פָּרִים שְׁנַיִם-עֶשֶׂר עַל-כָּל-
 יִשְׂרָאֵל אֵילִים וְתִשְׁעִים וְשֵׁשָׁה כִּבְשִׂים שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה צִפִּירֵי חַטָּאת
 שְׁנַיִם עֶשֶׂר הַכֹּל עֹלָה לַיהוָה׃ ³⁶ וַיִּתְּנוּ וְאֶת-דָּתִי הַמִּלֶּכֶד לְאַחֲשֹׁדָרְפָּנִי
 הַמִּלֶּכֶד וְפַחְזוֹת עֶבֶר הַנֶּהָר וְנִשְׂאוּ ^d אֶת-הָעָם וְאֶת-בֵּית הָאֱלֹהִים׃ ^e
9 וּבְכָלֹת אֵלֶּה נִגְשׂוּ אֵלַי הַשָּׂרִים לֵאמֹר לֹא-נִבְדְּלוּ הָעָם יִשְׂרָאֵל
 וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם מִעַמִּי הָאָרְצוֹת כְּתֹעֲבֹתֵיהֶם ^a לִכְנַעְנִי הַחֲתִי הַפְּרָזִי
 הַיְבוּסִי הָעַמֻּנִי הַמַּאֲכִי הַמַּעֲרִי וְהָאֲמֹרִי׃ ^b ² כִּי-נִשְׂאוּ מִבְּנֵי־הָעָם לָהֶם
 וּלְבָנֵיהֶם וְהִתְעַרְבוּ זָרַע הַקָּדָשׁ בְּעַמִּי הָאָרְצוֹת וַיַּד הַשָּׂרִים וְהַסֹּנְגִים
 הָיְתָה בַּמַּעַל הַזֶּה רָאשׁוֹנָה׃ ³ וַיִּכְשַׁמְעִי אֶת-הַדְּבָר הַזֶּה קָרַעְתִּי
 אֶת-בִּגְדִי וּמַעֲלִי וְאֶמְרָטָה מִשְׁעַר רֹאשִׁי וּזְקָנִי וְאַשְׁבָּה מִשׁוּמָם׃
⁴ וְאֵלַי יֹאסְפוּ כָּל חֵרֵד בְּדַבְּרֵי אֱלֹהֵי-יִשְׂרָאֵל עַל מַעַל הַגּוֹלָה וְאֲנִי
 יֹשֵׁב מִשׁוּמָם עַד לְמִנְחַת הָעֶרֶב׃ ⁵ וּבְמִנְחַת הָעֶרֶב קָמְתִי מִתְעַנִּיתִי
 וּבִקְרָעֵי בִגְדִי וּמַעֲלִי וְאֶכְרַעָה עַל-בֶּרֶכִי וְאֶפְרָשָׁה כַּפִּי אֶל-יְהוָה
 אֱלֹהֵי׃ ⁶ וַאֲמָרָה אֱלֹהֵי בִשְׁתִּי וְנִכְלַמְתִּי לְהָרִים אֱלֹהֵי ^a פְּנֵי אֱלֹהֵי כִי
 עֲוֹנֹתֵינוּ רַבּוּ לְמַעַלָּה רֹאשׁ ^b וְאַשְׁמַתְנוּ גְּדֹלָה עַד לַשָּׁמַיִם׃ ⁷ מִיָּמִי

26 frt exc numerus || 27 ^a טוֹבָה 1 || ^b dub, cf Vrs || 28 ט 8,57 ט^β אֲבֹתֵינוּ ||
 29 l c ט 8,58 ט^β בְּלִשְׁכוֹת || 30 prps || 34 ^a l c ט 8,62 ט^β וּבְמִשְׁקָל ||
^{b-b} prb c ט^{BAβ} conjg c הַבָּאִים v 35 || 35 ^{o-o} frt add || 36 ^{a-a} frt add || ^b cf v 30 ||
 Cp 9, 1 ^a ט 8,66 ט^{βL} מֵת || ^b frt l c ט 8,66 וְהָאֲדָמִי || 6 ^a prb add || ^b sic ~~מ~~.

אֲבֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ בְּאִשְׁמָה גְדֹלָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וּבְעוֹנֹתֵינוּ נִתְּנוּ
אֲנַחְנוּ^a מַלְכֵינוּ כְּהִנֵּנוּ^a בְּיַד מַלְכֵי הָאָרְצוֹת בַּחֲרֹב בְּשָׁבִי^b וּבְכַזָּה
וּבְכַשֵּׁת פָּנִים כְּהַיּוֹם הַזֶּה: ⁸ וְעַתָּה כַּמַּעֲטָרֵנִעַ הִיָּתָה תַּחֲנָה מֵאֵת
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְהַשְׁאִיר לָנוּ פְּלִיטָה וּלְתַת־לָנוּ יִתְד בְּמִקְוֶם קֹדֶשׁ
לְהַאִיר עֵינֵינוּ אֱלֹהֵינוּ וּלְתַתְּנוּ מַחֲיָה מַעֲט בְּעַבְדָּתָנוּ: ⁹ כִּי־עַבְדִּים
אֲנַחְנוּ וּבְעַבְדָּתָנוּ לֹא עֲזָבָנוּ אֱלֹהֵינוּ וַיִּט־עֲלֵינוּ חֶסֶד לִפְנֵי מַלְכֵי
פָּרַס לְתַת־לָנוּ מַחֲיָה לְרוּזִים אֶת־בֵּית אֱלֹהֵינוּ וּלְהַעֲמִיד אֶת־חֲרֻבֹתָיו
וּלְתַת־לָנוּ גָּדָר בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַם: ¹⁰ וְעַתָּה מֵה־נֹּאמַר אֱלֹהֵינוּ
אַחֲר־זֹאת כִּי עֲזָבָנוּ מִצֹּתִיךָ: ¹¹ אֲשֶׁר צִוִּיתָ בְּיַד עַבְדְּךָ הַנְּבִיאִים
לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּאִים לְרִשְׁתָּהּ אָרֶץ גְּדֵה הִיא בְּנִדָּה^a עַמִּי
הָאָרְצוֹת בְּתוֹעֲבֹתֵיהֶם^b אֲשֶׁר מְלֹאוֹת מַפָּה אֶל־פָּה בְּטִמְאַתֶּם: ¹² וְעַתָּה
בְּנֹזְתֵיכֶם אֶל־תַּתְּנוּ לְבָנִיהֶם וּבְנֵיהֶם אֶל־תִּשְׁאוּ לְבָנֵיכֶם וְלֹא־
תִּרְשְׁוּ שְׁלֹמֶם וְטוֹבָתָם עַד־עוֹלָם לְמַעַן תַּחֲזִקוּ וְאִכְלֹתֶם אֶת־טוֹב
הָאָרֶץ וְהוֹרִשְׁתֶּם לְבָנֵיכֶם עַד־עוֹלָם: ¹³ וְאַחֲרֵי כֹל־הַבָּא עָלֵינוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ
הָרָעִים וּבְאִשְׁמָתָנוּ הַגְּדֹלָה כִּי אֲתָה אֱלֹהֵינוּ חֲשַׁכְתָּ לְמַטָּה מִעוֹנֵינוּ
וְנִתְּתָה לָנוּ פְּלִיטָה כְּזֹאת: ¹⁴ הַנִּשְׁוֹב לְהַפֵּר מִצֹּתֶיךָ וּלְהַתְּחַתֵּן בְּעַמִּי
הַתְּעַבּוֹת הָאֵלֶּה הִלּוּא תִּאָּנֶף־בָּנוּ עַד־כֹּלָה לְאִין שְׂאֲרִית וּפְלִיטָה:
¹⁵ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל צִדִּיק אַתָּה כִּי־נִשְׁאַרְנוּ פְּלִיטָה כְּהַיּוֹם
הַזֶּה הִנֵּנוּ לִפְנֶיךָ בְּאִשְׁמָתֵנוּ כִּי אִין לַעֲמֹד לִפְנֶיךָ עַל־זֹאת:
פ 10 וְכִהֵת־פִּלֵּל עֲזָרָא וְכִהֵתוֹדֹתוֹ בְּכָה וּמִתְנַפֵּל לִפְנֵי
בֵּית הָאֱלֹהִים נִקְבְּצוּ אֵלָיו מִיִּשְׂרָאֵל קָהָל רַב־מְאֹד אֲנָשִׁים וְנָשִׁים
וְיֻלְדִים כִּי־בָכוּ הָעָם הַרְבֵּה בְּכָה: ² וַיַּעַן שְׂכַנְיָה בֶן־יִחִיָּאל מִבְּנֵי
עוֹלָם וַיֹּאמֶר לְעֲזָרָא אֲנַחְנוּ מַעֲלָנוּ בְּאֱלֹהֵינוּ וְנָשָׁב נָשִׁים נִכְרִיּוֹת
מִעַמִּי הָאָרֶץ וְעַתָּה יִשְׁמְקוּהָ לְיִשְׂרָאֵל עַל־זֹאת: ³ וְעַתָּה נִכְרַת־בְּרִית
לְאֱלֹהֵינוּ לְהוֹצִיא כָּל־נָשִׁים וְהַנּוֹלֵד מֵהֶם בַּעֲצַת^b אֲדָנָי וְהַחֲרִידִים
בְּמִצְוֹת אֱלֹהֵינוּ וְכַתּוּרָה יַעֲשֶׂה: ⁴ קוּם כִּי־עֲלֶיךָ הַדָּבָר וְאֲנַחְנוּ עִמָּךְ
חֲזָק וַעֲשֵׂה: פ ⁵ וַיָּקָם עֲזָרָא וַיִּשָּׁבַע אֶת־שָׂרֵי הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם
וְכָל־יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת כְּדָבָר הַזֶּה וַיִּשָּׁבְעוּ: ⁶ וַיָּקָם עֲזָרָא מִלִּפְנֵי בֵּית

7 פִּנְדָּת II^a 1 c 15 MSS || ובש' item^b || ומ' וכ' β^L β^L 8,74 6^L 7^a frt 1 c 6 || 7 MSS || כֵּת || 13 9 MSS 8 || חֲשַׁכְתָּ || Cp 10, 1 mlt MSS || וְכִהֵתוֹ, וְכִהֵתוֹ || 7 MSS ||
^c 1 || כַּע' || Or^b || נָשִׁינוּ הַנִּכְרִיּוֹת β^L 8,90 6^L 3^a 1 c 6 || עוֹלָם K, עוֹלָם || 2 1 c Q || אֲדָנָי || 5 1 c 6 || אֲדָנָי || 5 1 c 6 || אֲדָנָי ||

הָאֱלֹהִים וַיֵּלֶךְ אֶל-לִשְׁכַּת יְהוֹחָנָן בֶּן-אֱלִישָׁיָב וַיֵּלֶךְ שָׁם לֶחֶם לֹא-
אָכַל וַיָּמִים לֹא-שָׁתָה כִּי מִתְאַבֵּל עַל-מַעַל הַגּוֹזְלָהּ: ⁷ וַיַּעֲבִירוּ קוֹל
בִּיהוּדָה וִירוּשָׁלַם לְכָל בְּנֵי הַגּוֹזְלָהּ לְהִקְבֹּץ יְרוּשָׁלַם: ⁸ וְכָל אֲשֶׁר
לֹא-יָבֹא לִשְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים כַּעֲצַת הַשָּׂרִים וְהַזְקֵנִים יִחָרֵם כָּל-רְכוּשׁוֹ
וְהוּא יִבְדֵּל מִקֶּהֶל הַגּוֹזְלָהּ: ⁹ וַיִּקְבְּצוּ כָל-אֲנָשֵׁי-יְהוּדָה וּבְנֵימָן
יְרוּשָׁלַם לִשְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים^a הוּא תָדַשׁ הַתְּשִׁיעִי בַּעֲשָׂרִים בַּחֹדֶשׁ^b וַיָּשָׁבוּ
כָּל-הָעָם בִּרְחוּבֵי בֵּית הָאֱלֹהִים מִרְעִידִים עַל-הַדְּבָר וּמַהֲנִשְׁמִים:
¹⁰ וַיִּקָּם עֲזָרָא הַכֹּהֵן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַתֶּם מַעֲלֹתֶם וַתֵּשְׁבוּ
נָשִׁים נְכָרִיזֹת לְהוֹסִיף עַל-אֲשַׁמַּת יִשְׂרָאֵל: ¹¹ וַעֲתָה תָּנוּ תוֹדָה לַיהוָה
אֱלֹהֵי-אַבְתִּיכֶם וַעֲשׂוּ רְצוֹנוֹ וְהַבְדִּילוּ מֵעַמִּי הָאָרֶץ וּמִן-הַנָּשִׁים
הַנְּכָרִיזֹת: ¹² וַיַּעֲנוּ כָל-הַקֹּהֶל וַיֹּאמְרוּ קוֹל גָּדוֹל^b בֶּן כְּדֻרִיָּה^a עָלֵינוּ^b
לַעֲשׂוֹת: ¹³ אֲבָל הָעָם רַב וְהָעֵת נִשְׁמִים וְאֵין כֹּחַ לַעֲמֹד בַּחוּץ
וְהַמְּלָאכָה לֹא-לְיוֹם אֶחָד וְלֹא לִשְׁנָיִם כִּי-הִרְבִּינוּ לַפֶּשַׁע בַּדְּבָר הַזֶּה:
¹⁴ וַיַּעֲמִדוּ-נָא שָׂרֵינוּ לְכָל-הַקֹּהֶל וְכָל אֲשֶׁר בָּעֲרִינוּ^a הַהֲשִׁיב נָשִׁים
נְכָרִיזֹת יָבֹא לַעֲתִים מִזְמָנִים וְעַמָּהֶם זִקְנֵי-עִיר וָעִיר וּשְׁפָטִיָּה עֹד
לְהָשִׁיב חֲרוֹן אַף-אֱלֹהֵינוּ מִמֶּנּוּ^b עַד לַדְּבָר^b הַזֶּה: ¹⁵ אָנֹכִי וְזִנְתָן בֶּן-
עֲשָׂהאֵל וַיַּחֲזִיחַ בֶּן-תִּקְוָה עָמְדוּ עַל-זֹאת וּמִשְׁלֵם וּשְׁבָתִי הַלֹּוֹי
עֲזָרָם: ¹⁶ וַיַּעֲשׂוּ-כֵן בְּנֵי הַגּוֹזְלָהּ וַיִּבְדְּלוּ^a עֲזָרָא הַכֹּהֵן אֲנָשִׁים רָאשֵׁי
הָאֲבוֹת לְבֵית אֲבֹתָם וְכָלֵם בְּשִׁמּוֹת וַיָּשָׁבוּ בַּיּוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי
לְדִרְיוֹשׁ^b הַדְּבָר: ¹⁷ וַיָּכֻלוּ בְּכָל אֲנָשִׁים הַהֲשִׁיבוּ נָשִׁים נְכָרִיזֹת עַד
יוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן: ¹⁸ וַיִּמָּצֵא מִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר הֲשִׁיבוּ נָשִׁים נְכָרִיזֹת מִבְּנֵי יִשׁוּעַ

בְּרִיזְעָדֶק וְאַחִיו מַעֲשִׂיָה וְאַלְעָזָר וַיְרִיב וַיְגַדְּלִיָּה: ¹⁹ וַיִּתְּנוּ יָדָם
לְהוֹצִיא נְשִׁיהֶם וְאֲשָׁמִים אֵיל-צֶאֱן עַל-אֲשַׁמָּתָם: ²⁰ וּמִבְּנֵי אֹמֶר חֲנָנִי
וְזִכְרִיָּה: ²¹ וּמִבְּנֵי חָרֵם מַעֲשִׂיָה וְאַלְיָה וּשְׁמַעְיָה וַיַּחֲזִיחַ וַעֲזִיָּה:
²² וּמִבְּנֵי פֶשְׁחֹר אֱלִיזֵעִי מַעֲשִׂיָה וּשְׁמַעְיָל נְתַנְאֵל וַיִּזְבְּד וְאַלְעָשָׂה:
²³ וּמִן-הַלֹּוִיִּם וַיִּזְבְּד וּשְׁמַעִי וְקִלְיָה^a הוּא קְלִיטָא^b פְּתַחְיָה יְהוּדָה
וְאַלְעָזָר: ²⁴ וּמִן-הַמְּשֻׁרָּרִים אֱלִישָׁיָב^a

6 l c 9,2 || 7 mlt MSS וְיִלָּן || 9^a prb exc nom mens || 10^b l c ||
4MSS 9,5 || 12^a l c Q כְּדֻרִיָּה || 12^{b-b} l c Var^G עָלֵינוּ ||
14^a Var^G בָּעֲרִינוּ || 16^a l c 9,16 (cf 9,16 et 9,16) ||
17^b l c || 17^b l c || 19 prps וְאֲשָׁמִים || 20 9MSS 3 ||
23^a Var^G וְקִלְיָה || 24^a ins c 9,24 ||

וּמִן־הַשְּׁעָרִים שְׁלֹם^b וְטָלֵם וְאוּרִי:

25 וּמִיִּשְׂרָאֵל מִבְּנֵי פֶרֶעַשׁ רָמִיָּה וְיֹזִיָּה וּמִלְכִּיָּה וּמִיָּמָן וְאַלְעָזָר
וּמִלְכִּיָּה וּבְנֵיהֶם: 26 וּמִבְּנֵי עֵילָם מִתְנִיָּה זְכַרְיָה וַיְחִיאֵל וְעִבְדֵי וִירְמוּת
וְאַלְיָה: 27 וּמִבְּנֵי זְתוּא אֶלְיָזָעֲנִי אֶלְיָשִׁיב מִתְנִיָּה וִירְמוּת וְזִבְדָּ
וְעִזִּיזָא: 28 וּמִבְּנֵי בְּבִי יְהוֹחָנָן חֲנַנְיָה זְבִי עֵתְלִי: 29 וּמִבְּנֵי בְּנִיָּ
מִשְׁלֹם מִלּוּךְ וְעִדְיָה^b יֵשׁוּב וּשְׂאֵל^c וִירְמוּת^d: 30 וּמִבְּנֵי פַחַת מִזָּאב
עֲדָנָא וּכְלָל בְּנֵיהֶם מַעֲשִׂיָּה מִתְנִיָּה בְּצִלָּאֵל וּבְנָוִי וּמִנְשָׁה: 31 וּבְנֵי
חָרִם אֶלְעָזָר יֵשִׁיָּה מִלְכִּיָּה שְׁמַעְיָה שְׁמַעְזִין: 32 בְּנֵיָּמָן מִלּוּךְ שְׁמַרְיָה:
33 מִבְּנֵי חָשִׁם מִתְנִיָּה מִתְתָּה זְבִד אֶלְיָפָלֵט יִרְמִי מִנְשָׁה שְׁמַעִי: 34 מִבְּנֵי
בְנֵי מַעֲרִי עֲמָרָם וְאוּאֵל: 35 בְּנֵיהֶם בְּדִיָּה כְלוּהִי: 36 וְנִיָּה מִרְמוּת
אֶלְיָשִׁיב: 37 מִתְנִיָּה מִתְנִיָּה וַיַּעֲשׂוּ: 38^a וּבְנֵי וּבְנָוִי שְׁמַעִי: 39 וּשְׁלֹמִיָּה
וְנָתָן וְעִדְיָה: 40 מִכְּנָדְבִי שְׁשִׁי שָׂרִי: 41 עֲזֹרָאֵל וּשְׁלֹמִיָּהוּ שְׁמַרְיָה:
42 שְׁלֹם אֲמַרְיָה יֹסֵף: 43 מִבְּנֵי נָבֻז יַעֲיָאֵל מִתְתָּה זְבִדָּ וּבִנְיָא יְדִי^b
וְיֹזָאֵל בְּנֵיהֶם: 44 כָּל־אֵלֶּה נְשָׂאִיָּה נָשִׁים נְכָרִיּוֹת וַיֵּשׁ מֵהֶם נָשִׁים
וַיִּשְׁמְעוּ בָנִים^b: פ

ספר
נחמיה
1° וַיְדַבְּרִי נַחֲמִיָּה בֶן־חַכְלִיָּה^a וַיְהִי בַחֲדָשׁ־כֶּסֶלֹ שְׁנַת
עֶשְׂרִים וְאַנִּי הָיִיתִי בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה: 2 וַיָּבֵא חֲנָנִי אֶחָד מֵאֲחָי הוּא
וְנָשִׁים מִיהוּדָה וְאַשְׁשֹׁאֲלִים עַל־הַיְּהוּדִים הַפְּלִטָּה אֲשֶׁר־נִשְׁאַרוּ מִן־
הַשָּׁבִי וְעַל־יְרוּשָׁלָּם: 3 וַיֹּאמְרוּ לִי הַנְּשָׂאִים אֲשֶׁר נִשְׁאַרוּ מִן־הַשָּׁבִי
שֵׁם בְּמִדְיָנָה בְּרָעָה גְדֻלָּה וּבְחַרְפָּה וְחֻזְמַת יְרוּשָׁלַם מִפְּרָצַת וּשְׁעָרֶיהָ
נָצְתוּ בְּאֵשׁ: 4 וַיְהִי כִשְׁמַעִי וְאֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה יִשְׁבְּתִי וְאַבְכֶּה
וְאֶת־אֲבָלָה יָמִים וְאֶתִּי צֹם וּמִתְפַּלֵּל לִפְנֵי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם: 5 וַיֹּאמֶר
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם הָאֵל הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא שֹׁמֵר הַבְּרִית וְחֹתֵם
לְאַהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָיו: 6 תְּהִי נָא אֲזִנְךָ־קִשְׁבֹת וְעִנְיֶךָ פְּתוּחוֹת
לְשִׁמְעַ אֶל־תְּפִלַּת עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר אֲנִכִּי מִתְפַּלֵּל לִפְנֶיךָ הַיּוֹם יוֹמָם

24^b Hill שְׁלֹם || 25 9,26 om, 9^L Μιχαίας, quod 9^{Lβ} pr ומלכיה 1° ||
28 9,29 9^{Lβ} בְּקִי || 29^a IMS & בְּכִי || 9^b IMS & וְעִזִּיָּה || 9^c sic Occ, Or^K
וּשְׂאֵל Or^Q וּשְׂאֵל 9,30 || 9^d Q וִירְמוּת || 9,30 lepreuωθ 31 l c mlt MSS
Vrs וּמִבְּנֵי 34 prps c 9,34 9^{Lβ} וְיֹזָאֵל (?) || 35 Q כְלוּהוּ || 36 crpp ||
9^b IoMSS וּמִבְּנֵי בְנָוִי 9,34 9^β || 38^{a-a} firt l c 9,34 9^β || 37 Q וַיַּעֲשׂוּ || crpp ||
40 9^{BA} 34 וּמִבְּנֵי עֲזֹר (ב' מִבְּנֵי) || 43^a IMS & זְכָר || 9^b Q יְדִי || 44^a l c Q
Cp I, I In libro Neh וַיִּשְׁלַחוּ מֵהֶם נָשִׁים וְב' 9,36 || 9^{b-b} crpp; prps c || נְשָׂאו
(9^{BA}, non 9^L) ubique 9^{*} = Εσδρ α, 9 = Εσδρ β || 9^a 9 Χελακεια || 9^{b-b} Var^G
וַיְהִי בַחֲדָשׁ 5 || וְהַחֲסֵד 1 || 6 prps קִשְׁבֹת || 6 °

וְלִילָה עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ וּמִתּוֹדָה עַל־חַטָּאוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
חָטְאוּ לָךְ וְאֲנִי וּבֵית־אֲבִי חָטְאוּנוּ: ⁷ חָבַל חָבַלְנוּ לָךְ וְלֹא־שִׁמְרָנוּ
אֶת־הַמִּצְוֹת וְאֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֶת־מֹשֶׁה
עַבְדְּךָ: ⁸ וְכִרְגָא אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֶת־מֹשֶׁה עַבְדְּךָ לֵאמֹר אַתֶּם
תִּמְעְלוּ אֲנִי אֶפִּיץ אֶתְכֶם בַּעֲמִים: ⁹ וְשַׁבְתֶּם אֵלַי וּשְׁמַרְתֶּם מִצְוֹתַי
וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אִם־יִהְיֶה נִדְחֲכֶם בְּקִצֵּה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם אֶקְבְּצֶם
וְהִבִּיאֲתִים אֶל־הַמִּקְדָּשׁ אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי לִשְׁכֵּן אֶת־שְׁמִי שָׁם: ¹⁰ וְהֵם
עַבְדֶּיךָ וְעַמְּךָ אֲשֶׁר פָּדִיתָ בְּכַחֲךָ הַגָּדוֹל וּבִינְךָ הַחֲזָקָה: ¹¹ אֲנִי
אֲדֹנִי תִּהְיֶה נָא אֲזִנְךָ־קִשְׁבָּתִי אֶל־תִּפְלַת עַבְדְּךָ וְאֶל־תִּפְלַת עַבְדֶּיךָ
הַחֹפְצִים לִירְאָה אֶת־שְׁמֶךָ וְהַעֲלִיחָה־נָא לְעַבְדְּךָ הַיּוֹם וּתְנֶהוּ לְרַחֲמִים
לִפְנֵי הָאִישׁ הַזֶּה וְאֲנִי תִּיַּתִּי מִשְׁקָה לְמֶלֶךְ: ² וַיְהִי
בַּחֹדֶשׁ גִּיסָן שְׁנַת עֶשְׂרִים לְאַרְתַּחשֶׁסְתָּא הַמֶּלֶךְ: ^a וַיֵּן לִפְנֵיָו וַאֲשָׁא
אֶת־הַיֵּין וְאֶתְנָה לְמֶלֶךְ וְלֹא־הִיַּתִּי רָע לִפְנֵיָו: ^b וַיֹּאמֶר לִי הַמֶּלֶךְ
מִדּוּעַ וּפְנִיךָ רָעִים וְאַתָּה אֵינְךָ חוֹלָה אֵין זֶה כִּי־אִם רָע לֵב וַאֲיִרָא
הַרְבֵּה מָאֵד: ³ וַיֹּאמֶר לְמֶלֶךְ הַמֶּלֶךְ לְעוֹלָם יִחְיֶה מִדּוּעַ לֹא־יָרְעוּ פְּנֵי
אֲשֶׁר הָעִיר בֵּית־קְבָרוֹת אֲבֹתֶי חֲרָבָה וּשְׁעָרֶיהָ אֲפֵלוּ בָאֵשׁ: ⁴ וַיֹּאמֶר
לִי הַמֶּלֶךְ עַל־מַה־זֶּה אַתָּה מִבְקָשׁ וְאַתָּה פֹּלֵל אֶל־אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם: ⁵
וַיֹּאמֶר לְמֶלֶךְ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם־יֵיטֵב עַבְדְּךָ לִפְנִיךָ אֲשֶׁר
תִּשְׁלַחַנִי אֶל־יְהוּדָה אֶל־עִיר קְבָרוֹת אֲבֹתִי וְאֶבְנֶנָּה: ⁶ וַיֹּאמֶר לִי
הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂגְלוֹ וַיִּשְׁבַּת אֲצִלּוֹ עַד־מָתִי יִהְיֶה מִהֲלַכְךָ וּמָתִי תִשּׁוּב
וַיֵּיטֵב לִפְנֵי־הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַחַנִי וְאֶתְנָה לוֹ זָמֹן: ⁷ וַיֹּאמֶר לְמֶלֶךְ אִם־
עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב אֲנֻדֹּת יִתְּנוּ־לִי עַל־פְּחֻזוֹת עֶבֶר הַנֶּהָר אֲשֶׁר יַעֲבִירוּנִי
עַד אֲשֶׁר־אָבּוֹא אֶל־יְהוּדָה: ⁸ וְאַנְּרָת אֶל־אֶסְף שֹׁמֵר הַפְּרָדָּם אֲשֶׁר
לְמֶלֶךְ אֲשֶׁר יִתֵּן־לִי עֲצִים לְקָרוֹת אֶת־שְׁעָרֵי הַבִּירָה אֲשֶׁר לַבַּיִת
וּלְחֻזְמַת הָעִיר וּלְבַיִת אֲשֶׁר־אָבּוֹא אֵלָיו וַיִּתֵּן־לִי הַמֶּלֶךְ כִּיד־אֱלֹהֵי
הַטּוֹבָה עָלַי: ⁹ וְאַבּוֹא אֶל־פְּחֻזוֹת עֶבֶר הַנֶּהָר וְאֶתְנָה לָהֶם אֶת
אֲנָדוֹת הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח עִמִּי הַמֶּלֶךְ שְׁרֵי חֵיל וּפָרָשִׁים: ¹⁰ וַיִּשְׁמַע
סַנְבַלַּט הַחֹרֶנִי וּמִזְבִּיָּה הָעֶבֶד הָעַמְּנִי וַיָּרַע לָהֶם רָעָה גְדוֹלָה אֲשֶׁר־
בָּא אֲדָם לְבַקֵּשׁ טוֹבָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל:

7 °° prps עוֹל עוֹלְנוּ aut חָבַל חָבַלְנוּ °° cf II 11 אִם BAL c ante 8 || עוֹל עוֹלְנוּ aut חָבַל חָבַלְנוּ °° 7
v 6 || Cp 2, I a-a l c BAL(L) || בְּנֵי לִפְנֵי °° b prps לִפְנֵים 6 || BAL u שְׁבַת 6 ||
8 IMS ssa ולחמת || 10 VarG סנבלט.

11 וְאָבּוֹא אֶל־יְרוּשָׁלַם וְאֶהֱי־שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה: 12 וְאָקוּם לַיְלָה
 אֲנִי וְאֲנָשִׁים וּמַעֲטַ עִמִּי וְלֹא־הִנֵּדְתִּי לְאָדָם מִהָּ אֱלֹהֵי נָתַן אֶל־לִבִּי
 לַעֲשׂוֹת לִירוּשָׁלַם וּבִהְמָה אֵין עִמִּי כִּי אִם־הִבְהֵמָה אֲשֶׁר אֲנִי רֹכֵב
 בָּהּ: 13 וְאָצֹאָה בְּשַׁעַר־הַנָּיָא לַיְלָה וְאֶל־פָּנַי עֵין הַתְּנִין וְאֶל־שַׁעַר
 הָאֲשַׁפָּת וְאֵהִי שֹׁבֵר בְּחוֹמָתָא יְרוּשָׁלַם אֲשֶׁר־הִמּוּ פְּרוּצִים^b וּשְׁעָרֶיהָ
 אָכְלוּ בָּאֵשׁ: 14 וְאָעֲבֹר אֶל־שַׁעַר הָעֵין וְאֶל־בְּרֶכֶת הַמֶּלֶךְ וְאִין־מְקוֹם
 לַבְּהֵמָה לַעֲבֹר תַּחְתָּיו: 15 וְאֵהִי עֹלָה בְּנַחַל לַיְלָה וְאֵהִי שֹׁבֵר בְּחוֹמָה
 וְאָשׁוּב וְאָבּוֹא בְּשַׁעַר הַנָּיָא וְאָשׁוּב: 16 וְהַסִּגְנִים לֹא יָדְעוּ אֲנִי
 הֵלַכְתִּי וּמָה אֲנִי עֹשֶׂה וְלִיהוּדִים וְלִכְהֵנָּהִים וְלַחֲרִים וְלַסִּגְנִים וְלִיתֵר
 עֹשֶׂה^a הַמֶּלֶאכָה עַד־כֵּן לֹא הִגֵּדְתִּי: 17 וְאֹמַר אֲלֵהֶם אַתֶּם רְאִים
 הָרַעָה אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ כָּהָ אֲשֶׁר יְרוּשָׁלַם חֲרָבָה וּשְׁעָרֶיהָ נִצְתּוּ בָּאֵשׁ
 לָכֵן וּנְבָנָה אֶת־חוֹמַת יְרוּשָׁלַם וְלֹא־נִהְיָה עוֹד חֲרָבָה: 18 וְאֶנִּיד לָהֶם
 אֶת־יְדֵי אֱלֹהֵי אֲשֶׁר־הִיא מוֹבָה עָלַי וְאֶף־דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר אָמַר־לִי
 וַיֹּאמְרוּ נָקוּם וּבְנִינוּ וַיַּחֲזְקוּ יְדֵיהֶם לַמּוֹבָה: 19 וַיִּשְׁמַע סַנְבַלֵּט
 הַחֹרֶלִי וּטְבִיָּה וְהַעֲבָד הָעַמּוּזִי וְנָשָׁם הָעִרְכִּי וַיִּלְעָגוּ לָנוּ וַיִּבְזּוּ עָלֵינוּ
 וַיֹּאמְרוּ מִה־הַדְּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹשִׂים הֵעַל הַמֶּלֶךְ אַתֶּם מְרִידִים:
 20 וְאָשִׁיב אֲתֶם דְּבָר וַיֹּאמְרָ לָהֶם אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם הוּא יַעֲלִית לָנוּ
 וְאֲנַחְנוּ עֲבָדָיו נָקוּם וּבְנִינוּ וְלָכֶם אֵין־חֶלֶק וַיַּדְקָה וּזְכָרוֹן בִּירוּשָׁלַם:
 3 וַיָּקָם אֱלִישִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאַחֲתּוֹ הַכֹּהֲנִים וַיִּבְנוּ אֶת־שַׁעַר
 הַצֹּאן הַמָּה קִדְשׁוֹהוּ וַיַּעֲמִידוּ דִלְתָתּוֹ וְעַד־מִגְדַּל הַמָּאָה קִדְשׁוֹהוּ
 עַד מִגְדַּל חֲנָנְאֵל: 2 וְעַל־יָדוֹ בָּנוּ אֲנָשֵׁי יְרֵחוֹ וְעַל־יָדוֹ בָּנָה זַכּוֹר בֶּן־
 אֲמָרִי: 3 וְאֵת שַׁעַר הַדָּגִים בָּנוּ בְנֵי הַסִּנְאָה הַמָּה קְרוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ
 דִלְתָתּוֹ מִנְעוּלָיו וּבְרִיחָיו: 4 וְעַל־יָדָם הַחֲזִיק מְרִמּוֹת בֶּן־אוּרִיָּה בֶן־
 הַקּוֹץ וְעַל־יָדָם הַחֲזִיק מִשְׁלֵם בֶּן־בְּרַכְיָה בֶּן־מִשִּׁיזְבָּאֵל וְעַל־יָדָם
 הַחֲזִיק צִדּוֹק בֶּן־בַּעֲנָא: 5 וְעַל־יָדָם הַחֲזִיקוּ הַתְּקוּצִים וְאֶדְרִיָּהֶם לֹא־
 הִבִּיאוּ צוּרָם בַּעֲבֹדֶת אֲדֹנֵיהֶם: 6 וְאֵת שַׁעַר הַיִּשְׁנָה הַחֲזִיקוּ וַיַּדְעוּ
 בֶּן־פֶּסֶחַ וּמִשְׁלֵם בֶּן־בְּסוּדִיָּה הַמָּה קְרוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דִלְתָתּוֹ וּמִנְעוּלָיו
 וּבְרִיחָיו: 7 וְעַל־יָדָם הַחֲזִיק מְלִטְיָה הַגִּבְעָנִי וַיְדוֹן הַמִּרְנָתִי אֲנָשֵׁי
 גִבְעוֹן וְהַמִּצְפָּה לְכַסָּא פַחַת עֹבֵר הַנֶּהָר: 8 וְעַל־יָדוֹ הַחֲזִיק עֲזִיָּאֵל

12 Var^G מה לאדם || 13 ^a nonn MSS ט בחומת || ^{b-b} K frt pro המפרצים,
 Q הם פרוצים || 16 ^a mlt MSS עשי || ^b nonn MSS על || 19 cf 10 || Cp 3,
 וְעַל Var^G 8 || ומרנות prps 7 || המשנה prps 6 || קרוהו prps, קדשו BA 1.

בְּתַרְתִּיהָ^b צוּרַיִם וְעַל־יָדוֹ הַחֲזִיק חֲנַנְיָה בֶן־הַרְקָחִים וַיַּעֲזֹבוּ יְרוּשָׁלַם עַד הַחֹמֶה הָרְחֹבָה: ⁹וְעַל־יָדָם הַחֲזִיק רַפְיָה בֶן־חֹזֶר שֹׁר חֲצִי פֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם: ¹⁰וְעַל־יָדָם הַחֲזִיק יִדְיָה בֶן־חֲרוּמָה וְנָגַד בֵּיתוֹ וְעַל־יָדוֹ הַחֲזִיק חֲטוּשׁ בֶּן־חֲשַׁבְנָה: ¹¹מִדָּה שְׁנִית הַחֲזִיק מַלְכִּיָּה בֶן־חֶלֶם וְחֲשׁוֹב בֶּן־פַּחַת מוֹאָב וְאֵת מִגְדָּל הַתְּנוּרִים: ¹²וְעַל־יָדוֹ הַחֲזִיק שְׁלוֹם בֶּן־הַלּוֹחֶשׁ שֹׁר חֲצִי פֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם הוּא וּבְנוֹתָיו: ¹³אֵת שֶׁעַר הַנֶּיֶא הַחֲזִיק חֲנוּן וַיֵּשְׁבִי זְנוּחַ הַמָּה בְּלוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דְלֹתָיו מִנְעָלָיו וּבְרִיחָיו וְאֶלֶף אָמָה בַּחֹמֶה עַד שֶׁעַר הַשְּׁפוֹת: ¹⁴וְאֵת שֶׁעַר הָאֲשָׁפוֹת הַחֲזִיק מַלְכִּיָּה בֶן־רָכָב שֹׁר פֶּלֶךְ בֵּית־הַכֶּרֶם הוּא וּבְנָנּוּ וַיַּעֲמִיד דְלֹתָיו מִנְעָלָיו וּבְרִיחָיו: ¹⁵וְאֵת שֶׁעַר הָעֵין הַחֲזִיק שְׁלוֹן^a בֶּן־כָּל־חֹהֶה שֹׁר פֶּלֶךְ הַמִּצְפָּה הוּא וּבְנָנּוּ וַיִּסְלְלוּ וַיַּעֲמִידוּ דְלֹתָיו מִנְעָלָיו וּבְרִיחָיו וְאֵת חֹמֶת בִּרְכַת הַשְּׁלַח לָנֹךְ הַפֶּלֶךְ וְעַד־הַמַּעֲלֹת הַיּוֹרְדֹת מֵעִיר דָּוִד: ¹⁶אֲחֵרָיו הַחֲזִיק נַחֲמִיָּה בֶן־עֲזֹבוֹק שֹׁר חֲצִי פֶלֶךְ בֵּית־צוּר עַד־נָגַד קִבְרֵי דָוִד וְעַד הַבִּרְכָּה הַעֲשׂוּיָה וְעַד בֵּית הַגִּבּוֹרִים: ¹⁷אֲחֵרָיו הַחֲזִיקוּ הַלּוּיִם רַחוּם בֶּן־בְּנִי עַל־יָדוֹ הַחֲזִיק חֲשַׁבְיָה שֹׁר־חֲצִי־פֶלֶךְ קַעִילָה לְפִלְפּוֹ: ¹⁸אֲחֵרָיו הַחֲזִיקוּ אַחִיהֶם בְּנֵי בֶן־חַנְּנָד שֹׁר חֲצִי פֶלֶךְ קַעִילָה: ¹⁹וַיַּחֲזֹק עַל־יָדוֹ עֹזַר בֶּן־יִשׁוּעַ שֹׁר הַמִּצְפָּה מִדָּה שְׁנִית מִגְדָּל עֶלֶת הַנֶּשֶׁק הַמִּקְצָע: ²⁰אֲחֵרָיו הָחֵרָה^a הַחֲזִיק בְּרוּךְ בֶּן־זִבְיָ מִדָּה שְׁנִית מִן־הַמִּקְצָע עַד־פֶּתַח בֵּית אֱלִישִׁיב הַכֶּהֵן הַגָּדוֹל: ²¹אֲחֵרָיו הַחֲזִיק מִרְמוֹת בֶּן־אֹרִיָּה בֶן־הַקֹּזֶץ מִדָּה שְׁנִית מִפֶּתַח בֵּית אֱלִישִׁיב וְעַד־תַּכְלִית בֵּית אֱלִישִׁיב: ²²וְאֲחֵרָיו הַחֲזִיקוּ הַכֹּהֲנִים אֲנָשֵׁי הַכֹּכֶר: ²³אֲחֵרָיו הַחֲזִיק בְּנִימָן וְחֲשׁוֹב נָגַד בֵּיתָם אֲחֵרָיו הַחֲזִיק עֲזַרְיָה בֶן־מַעֲשִׂיָּה בֶן־עֲנַנְיָה אֶצֶל בֵּיתוֹ: ²⁴אֲחֵרָיו הַחֲזִיק בְּנֵי בֶן־חַנְּנָד מִדָּה שְׁנִית מִבֵּית עֲזַרְיָה עַד־הַמִּקְצָע וְעַד־הַפִּנָּה: ²⁵פֶּלֶל בֶּן־אוּזִי מִגְדָּל הַמִּקְצָע וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא מִבֵּית הַפֶּלֶךְ הָעֹלֶיזִין אֲשֶׁר לַחֲצַר הַמִּטְרָה

8 ^b 1 c mlt MSS תַּרְתִּיָּה, ^{GL} Βαραχίου || ^c prps 'בְּתַרְתִּיָּה' || 10 1 c Var^G הוּא וּבְנָיו ^{GL} BAL || 14 ^{GL} BAL || 13 1 c, הָאֲשָׁפוֹת, cf v 14 || 14 || 11 prps c || נָגַד ^{GL} S || 15 ^a 5MSS שְׁלוֹם || ^b prps בְּנָהוּ || 18 1 c || 18 1 c Q || וַיַּעֲמִיד || 19 ^{BA} πύργου ἀναβάσεως τῆς συναπτουόσης τῆς γωνίας, ^{GL} ἐξ ἐναντίας π. α. τῶν ὀπλων τ. σ. εἰς τὴν γωνίαν (ὁπισω εἰς τὸ ὄρος αὐτοῦ [pro אֲחֵרָיו הָחֵרָה 20?]) || 20 ^a dl; 7MSS ^{GL} om, sed cf ad 19 || ^b 1 c Q וַיֵּשְׁבִי, cf 23MSS ^{GL} || 25 ^a frt ins אֲחֵרָיו הַחֲזִיק.

אֲחֵרֵי^b פָּדִיָה בֶן־פֶּרֶעֶשׁ^c וְהַנְּתִינִים הָיוּ יוֹשְׁבִים בְּעַפְלָה עַד נֶגֶד
שַׁעַר הַפִּיִּם לַמִּזְרָח וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא²⁶ אֲחֵרֵי²⁷ הַחֲזִיקוּ הַתִּקְעִים
מִדֶּה שְׁנִית מִנֶּגֶד הַמִּגְדָּל הַגָּדוֹל הַיּוֹצֵא וְעַד חוֹמַת הָעַפְלָה²⁸ מֵעַל
שַׁעַר הַסּוּסִים הַחֲזִיקוּ הַכְּהֵלִים אִישׁ לִנְגַד בֵּיתוֹ²⁹ אֲחֵרֵי³⁰ הַחֲזִיק
צִדּוֹק בֶּן־אֹמֶר נֶגֶד בֵּיתוֹ וְאֲחֵרֵי³¹ הַחֲזִיק שְׁמַעִיָּה בֶן־שַׁכְנַיָּה שֹׁמֵר
שַׁעַר הַמִּזְרָח³² אֲחֵרֵי³³ הַחֲזִיק חַנְּנִיָּה בֶן־שְׁלֵמְיָה וְחַנּוּן בֶּן־צִלְחַי
הַשִּׁשִּׁי מִדֶּה שְׁנִי³⁴ אֲחֵרֵי³⁵ הַחֲזִיק מִשְׁלֵם בֶּן־בְּרַכְיָה נֶגֶד נִשְׁכָּתוֹ
אֲחֵרֵי³⁶ הַחֲזִיק מַלְכִּיָּה בֶן־הַצֹּרְפִי³⁷ עַד־בֵּית הַנְּתִינִים וְהַכְּלָיִם נֶגֶד
שַׁעַר הַמִּפְקָד וְעַד עֲלִית הַפִּנָּה³⁸ וּבֵין עֲלִית הַפִּנָּה לְשַׁעַר הַצֹּאן
הַחֲזִיקוּ הַצֹּרְפִים וְהַכְּלָיִם ׀

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע סַנְבַלַּט כִּי־אֶנְחֲנוּ בּוֹנִים אֶת־הַחוֹמָה וַיַּחֲר
לֹא וַיִּכְעַס הָרַבָּה וַיִּלְעַג עַל־הַיְּהוּדִים׃³⁹ וַיֹּאמֶר לַפְּנֵי אָחִיו וְחִיל
שְׁמִרֹן וַיֹּאמֶר⁴⁰ מַה הַיְּהוּדִים הָאֵלֶּלֶּיךָ עֹשִׂים הַיּוֹעֲזִבּוּ לָהֶם הַיּוֹצֵחוּ
הַיִּכְלוּ בַּיּוֹם הַיְּחִי אֶת־הָאֲבָנִים מֵעֶרְמוֹת הָעֵפֶר וְהִמָּה שְׂרוּפוֹת׃⁴¹
וַיִּטְוִיָּה הָעַמִּי אֲצִלּוֹ וַיֹּאמֶר גַּם אֲשֶׁר־הֵם בּוֹנִים אִם־יַעֲלֶה שׁוֹעַל
וּפָרָץ חוֹמַת אֲבָנֵיהֶם׃ ׀⁴² שָׁמַע אֱלֹהֵינוּ כִּי־הִינּוּ בּוֹזֵה וְהִשָּׁב
חֲרַפְתָּם אֶל־רֹאשָׁם וַתֵּגַם לְבֹזֶה בְּאֶרֶץ שְׁבִיָּה׃⁴³ וְאַל־תִּכְסֶּם עַל־עֲוֹנָם
וְחִטְּאתָם מִלִּפְנֵיךָ אֶל־תִּמְחָה כִּי הַכְּעִיסוּ לִנְגַד הַבּוֹנִים׃⁴⁴ וַנִּבְנֶה
אֶת־הַחוֹמָה וַתִּקְשֶׁר כָּל־הַחוֹמָה עַד־חֲצִיָּה וַיְהִי לֵב לָעָם לַעֲשׂוֹת׃
פ 4 ׀ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע סַנְבַּלַּט⁴⁵ וַיִּטְוִיָּה וְהָעֲרָבִים
וְהָעַמִּיִּם וְהָאֲשׁוּדוּדִים⁴⁶ כִּי־עָלְתָה אֲרוּכָה⁴⁷ לַחֲמוֹת יְרוּשָׁלַם כִּי־הִתְלוּ
הַפְּרָצִים לַהֲסִתָּם וַיַּחֲר לָהֶם מְאֹד׃⁴⁸ וַיִּקְשְׁרוּ כָלֶם יַחְדוֹ לְבֹא לְהִלָּחֵם
בִּירוּשָׁלַם וְלַעֲשׂוֹת לֹא תוֹעָה׃⁴⁹ וַנִּתְפָּלֵל אֶל־אֱלֹהֵינוּ וַנַּעֲמִיד מִשְׁמֹר
עֲלֵיהֶם יוֹמָם וְלַיְלָה מִפְּנֵיהֶם׃⁵⁰ וַיֹּאמֶר יְהוָה כֹּשֶׁל כַּחַס הַסִּפֵּל
וְהָעֵפֶר הָרַבָּה וַאֲנִי־חֲנוּ לֹא נוּכַל לְבָנוֹת בַּחוֹמָה׃⁵¹ וַיֹּאמְרוּ צָרִינוּ לֹא
יִדְעוּ וְלֹא יֵרְאוּ עַד אֲשֶׁר־נִבְּזָא אֶל־תּוֹכֶם וְהִרְגָּנוּם וְהִשְׁבַּתָּנוּ אֶת־
הַמְּלָאכָה׃⁵² וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּאוּ הַיְּהוּדִים הַיּוֹשְׁבִים אֲצִלָּם וַיֹּאמְרוּ לָנוּ

25 ^b ins frt || הַחֲזִיק || ^c : prb dl || 26 °° prb add || 30 ^a 1 c Q Vrs || אֲחֵרֵי ||
^b dub || ^c Seb || שְׁנִית || 31 ^a cf v 30^a || ^b prps || בֶּן־הַצֹּרְפִים || 34 ^a 6^{BAL} aliter ||
^b prps || לֹא־אֵמַר || ^c prps || לֹא־אֵלֵהֶם || 36 ^a 6^{BAL} || לְבֹזֶה || ^b 19MSS || שְׁבִיָּה || 37 sic ||
Occ et Q^{Or}, K^{Or} || אֶל־ || 38 18MSS || הָעָם || Cp 4, 1 ^a cf 2, 10, id postea ||
^b 6^B om || ^c 6^{BAL} || הָאֵל || ^d 15MSS Vrs || לַחֲמוֹת || ^e prps || הַפְּרָצִים || 2 prps || לָהֶם.

עָשׂוּ פְעָמִים מְבֹלֵה־מַקְמוֹת אֲשֶׁר־תָּשׁוּבוּ עָלֵינוּ: ^aוְאַעֲמִיד^b מִתַּחַת־יָדָיִם
לְמָקוֹם מֵאַחֲרֵי לַחֲזוּמָה בְּצַחֲתִיִּים^c וְאַעֲמִיד אֶת־הָעָם לְמִשְׁפָּחוֹת
עִם־חֲרֻב־תִּיָּהֶם רַמְתִּיהֶם וְקִשְׁתֵּיהֶם: ⁸וְאַרְאֶה וְאַקוּם וְאֹמַר אֶל־הַחֲרִים
וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־יֵתֶר הָעָם אֶל־תִּירָאוּ מִפְּנֵיהֶם אֶת־אֲדֹנָי הַגָּדוֹל
וְהַנּוֹרָא זָכְרוּ וְהִלַּחְמוּ עַל־אַחֲכֶם בְּגִיכֶם וּבְנִתִיכֶם נִשְׁכֶּם וּבְתִיכֶם:
ס ⁹וַיְהִי כֹאֲשֶׁר שָׁמְעוּ אוֹיְבֵינוּ כִּי־נִזְדַּע לָנוּ וַיִּפְּר הָאֱלֹהִים אֶת־
עֲצָתָם וַיָּשׁוּב בְּלִנּוּ אֶל־הַחֲזוּמָה אִישׁ אֶל־מְלֹאכְתּוֹ: ¹⁰וַיְהִי מִן־הַיּוֹם
הַהוּא חֲצִי נְעָרִי עֹשִׂים בְּמֹלָאכָה וְחֻצִּים מַחֲזִיקִים וְהַרְמָתִים^a הַמְּגָנִים^b
וְהַקִּשְׁתוֹת וְהַשְּׂרִיגִים וְהַשָּׂרִים אַחֲרֵי כָּל־בֵּית יְהוּדָה: ¹¹וְהַבּוֹנִים
בַּחֲזוּמָה^a וְהַנְּשָׂאִים בְּסֶבֶל עֲמָשִׁים^b בְּאַחַת יָדוֹ עֹשֶׂה בְּמֹלָאכָה וְאַחַת
מִחֲזֻקַּת הַשִּׁלַּח: ¹²וְהַבּוֹנִים אִישׁ חֲרָבֻ אֲסוּרִים עַל־מִתְּנוֹ וּבּוֹגִים
וְהַתּוֹקֵעַ בַּשּׁוֹפָר אֲצִלִּי: ¹³וְאֹמַר אֶל־הַחֲרִים וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־יֵתֶר
הָעָם הַמְּלֹאכָה הַרְבֵּה וְרַחֲבָה וְאַנְחֵנוּ נִפְרָדִים עַל־הַחֲזוּמָה רַחֲזִיקִים
אִישׁ מֵאֲחִיו: ¹⁴בְּמָקוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר שָׁמָּה תִקְבְּצוּ
אֵלֵינוּ אֱלֹהֵינוּ וְלֶחֶם לָנוּ: ¹⁵וְאַנְחֵנוּ עֹשִׂים בְּמֹלָאכָה וְחֻצִּים מַחֲזִיקִים
בְּרַמְתִּים מַעֲלֹת הַשֹּׁחַר עַד צֵאת הַפּוֹזְכִּים: ¹⁶גַּם בָּעֵת הַהִיא
אָמַרְתִּי לָעָם אִישׁ וְנַעֲרֹ וְלֵינוּ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַם וְהִיוּ־לָנוּ הַלֵּילָה
מִשְׁמֶר וְהַיּוֹם מְלֹאכָה: ¹⁷וְאֵין^a אֲנִי וְאַתִּי וְנַעֲרֵי וְאֲנָשֵׁי הַמִּשְׁמֶר
אֲשֶׁר אַחֲרַי אֵין־אַנְחֵנוּ פְּשָׁטִים בְּגִדֵּנוּ אִישׁ שִׁלְחוֹ הַמַּיִם^b:

5 ¹וַתְּהִי צַעֲקַת הָעָם וּנְשִׁיהֶם גְּדוֹלָה אֶל־אַחֵיהֶם הַיְּהוּדִים: ²וַיֵּשׁ
אֲשֶׁר אָמְרִים בְּגִינוּ וּבְנִתֵינוּ אֲנַחְנוּ רַבִּים וְנִקְחָה דָּגָן וְנֹאכְלָה וְנִחְיָה:
³וַיֵּשׁ אֲשֶׁר אָמְרִים שְׂדֵתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ וּבְתֵינוּ אֲנַחְנוּ עֲרֻבִים וְנִקְחָה
דָּגָן בָּרָעֵב: ⁴וַיֵּשׁ אֲשֶׁר אָמְרִים לָנוּ כֶּסֶף לְמִנְתַּת הַמֶּלֶךְ שְׂדֵתֵינוּ
וּכְרָמֵינוּ: ⁵וַעֲתָה כִּבְשָׁר אֲחֵינוּ בְּשָׂרֵנוּ בְּבִנְיָהֶם בְּגִינוּ וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ
לְבָשִׁים אֶת־בְּגִינוּ וְאֶת־בְּנֵיתֵנוּ לְעִבָדִים וַיֵּשׁ מִבְּנֵיתֵנוּ נִכְבָּשׁוֹת וְאֵין־
לָאֵל יָדָנוּ^a וּשְׂדֵתֵנוּ וּכְרָמֵנוּ לְאַחֲרִים^b: ⁶וַיִּחַר לִי מְאֹד כֹּאֲשֶׁר
שָׁמַעְתִּי אֶת־זַעֲקָתָם וְאֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: ⁷וַיִּמְלֹךְ לִפְנֵי עָלִי וְאַרְבִּיבָה

6 frt c ⁶BAL ins יַעֲלוּ || 7 ^a ⁶AL וַיַּעֲמִדוּ || ^{b-b} dub || ^c Q בְּצַחֲתִיִּים, K
1 || ^b 1 הָר' || ^a 10 || וַיָּשׁוּב || 9 Q || יִרְאֶתֶם || 8 frt ins (בְּצַרִּיחִים) prps —; תִּיִּים
לְמִשְׁמֶר || 16 nonn MSS || חֲמָשִׁים || ^b prps || 10 || ^{a-a} frt trsp ad fin v || 11 || וְהַמִּ'
וְאִישׁ אֲשֶׁר שִׁלְחוֹ ⁶AL, בִּידוֹ || ^b prps || 17 ^a > Vrs || 17 || לְמֹלָאכָה || et
4 || ^o prb dl || 5 ^a mlt || 5 || עֲרֻבִים || 2 || Cp 5, || עַל־הַמַּיִם אִישׁ וְשִׁלְחוֹ אֶל־הַמַּיִם
MSS || ^b frt c ⁶BAL 1 || לַחֲרִים || 1 || ⁶ = מ.

אֶת־הַחֲרִים וְאֶת־הַסִּנְגָּנִים וְאָמְרָה לָהֶם מִשָּׂא אִישׁ־בְּאֶחָיו אַתֶּם
נִשְׂאִים וְאַתֶּן עֲלֵיהֶם קֹהֶלֶת גְּדוֹלָה׃⁸ וְאָמְרָה לָהֶם אֲנַחְנוּ קִנְיֵנוּ אֶת־
אֲחֵינוּ הַיְּהוּדִים הַנִּמְכָּרִים לַגּוֹיִם כְּדִי בָנוּ וְגַם־אַתֶּם תִּמְכְּרוּ אֶת־
אֲחֵיכֶם וְנִמְכְּרוּ־לָנוּ וַיִּתְּרִישׁוּ וְלֹא מָצְאוּ דָבָר׃⁹ וַיֹּאמְרוּ לֹא־טוֹב
הַדָּבָר אֲשֶׁר־אַתֶּם עֹשִׂים הֲלוֹא בִּירְאָת אֱלֹהֵינוּ תֵּלְכוּ מִחֲרַפַּת הַגּוֹיִם
אֲזִיבֵינוּ׃¹⁰ וְגַם־אֲנִי אֲחִי וְנַעֲרֵי נָשִׁים בָּהֶם כֶּסֶף וְדָגָן נַעֲזֹכָה־נָא
אֶת־הַמִּשָּׂא הַזֶּה׃¹¹ הָשִׁיבוּ נָא לָהֶם כְּהִיזִם שְׂדֵתֵיהֶם כְּרִמֵּיהֶם זֵיתֵיהֶם^a
וּבְתֵיהֶם וּמֵאֵת^b הַכֶּסֶף וְהַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ וְהַיֶּצֶהֹר אֲשֶׁר אַתֶּם נֹשִׂים
בָּהֶם׃¹² וַיֹּאמְרוּ נָשִׁיב וּמֵהֶם לֹא נִבְקָשׁ כֵּן נַעֲשֶׂה כְּאֲשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר
וְאֶקְרָא אֶת־הַכֹּהֲנִים וְאֲשַׁבְּיָעֵם לַעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה׃¹³ גַּם־חֲצֹנְי
נָעֲרַתִּי וְאָמְרָה כִּכָּה יִנְעָר הָאֱלֹהִים אֶת־כָּל־הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־יָקִים
אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה מִבֵּיתוֹ וּמִיָּגִיעֹו וְכִכָּה יִהְיֶה נָעוֹר וְרַק וַיֹּאמְרוּ כָל־
הַקָּהָל אָמֵן וַיִּהְלְלוּ אֶת־יְהוָה וַיַּעַשׂ הָעָם כַּדָּבָר הַזֶּה׃¹⁴ ס
מִיּוֹם וְאֲשֶׁר־צִוָּה אוֹתִי לַהֲנִיחַ פָּתָח בְּאַרְץ יְהוּדָה מִשְׁנַת עֶשְׂרִים וְעַד
שְׁנַת שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם לְאַרְתַּחְשֶׁסְתָּא הַמֶּלֶךְ שְׁנַיִם שָׁנִים עָשְׂרָה אָנִי
וְאֲחִי לָחֶם הַפָּתָח לֹא אָכַלְתִּי׃¹⁵ וְהַפָּחוֹת הָרֹאשִׁימִים אֲשֶׁר־לִפְנֵי
הַכְּבִידִי עַל־הָעָם וַיִּקְחוּ מֵהֶם בֶּלֶחֶם וַיֵּינְן אַחֲרֵי כֶסֶף־שִׁקְלִים אַרְבָּעִים
גַּם נִעְרֵיהֶם שָׁלְטוּ עַל־הָעָם וְאֲנִי לֹא־עָשִׂיתִי כֵּן מִפְּנֵי יְרֵאת אֱלֹהִים׃
¹⁶ וְגַם בְּמִלְאֶת הַחֲזוּמָה הַזֹּאת הִחֲזַקְתִּי וְשָׂדֶה לֹא קָנִינוּ וְכָל־נַעֲרֵי
קְבוּצִים שָׁם עַל־הַמִּלְאָכָה׃¹⁷ וְהַיְּהוּדִים וְהַסִּנְגָּנִים מֵאָה וּחֲמִשִּׁים
אִישׁ וְהַבָּאִים אֵלֵינוּ מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־סָבִיבֵתִינוּ עַל־שִׁלְחָנִי׃¹⁸ וְאֲשֶׁר־
הָיָה נַעֲשֶׂה לַיּוֹם אֶחָד שׁוֹר אֶחָד צֹאן שֵׁשׁ־בָּרָרוֹת וּצְפָרִים נַעֲשׂוּ־
לִי וַיֵּבֶן עֲשָׂרַת יָמִים בְּכָל־יֵינִי לְהַרְבֶּה וְעַם־זֶה לָחֶם הַפָּתָח לֹא בִקְשָׁתִי
כִּי־כִבְרָה הָעֲבֹדָה עַל־הָעָם הַזֶּה׃¹⁹ זָכַרְתִּי־לִי אֱלֹהֵי לְטוֹבָה כָּל־אֲשֶׁר־
עָשִׂיתִי עַל־הָעָם הַזֶּה׃ פ

6 וַיְהִי כְּאֲשֶׁר^a נִשְׁמַע לְסַנְבַּלֵּט וְטוֹבִיָּה^b וּלְגִשְׁם הָעֶרְכִּי וּלְיִתָּר
אֲזִיבֵנוּ כִּי בָנִיתִי אֶת־הַחֲזוּמָה וְלֹא־נֹתַר בָּהּ פָּרִץ גַּם עַד־הָעֵת
הַהִיא דִּלְתוֹת לֹא־הָעֲמַדְתִּי בְּשַׁעְרִים׃² וַיִּשְׁלַח סַנְבַּלֵּט וּלְגִשְׁם אֵלַי

7 1 c Q נִשְׂאִים K נִשְׂאִים || 9 1 c Q וְאָמַר || 11^a Var^G וַיִּנְעָר || 1^b וּמִשָּׂא || 16 1
c Var^G וְהָיָה || 13 Var^G וַיִּנְעָר || 14 1 c ט^{BAL} פָּתָחָם || 15 1 c ט אֶחָד || 16 1
c 5MSS Vrs קָנִיתִי || 18^{oo} 2MSS נִבְלִיִּין fit dl || 19 Var^G בְּכָל־ || Cp 6, 1^a Hill כְּאֲשֶׁר || 1^b 1 c 23MSS וּלְטוֹבִיָּה.

לֵאמֹר לָכֶּה וְנִנְעֶזְהָ יַחְדָּו בַּכְּפָרִים בְּבִקְעַת אֲזַנֹּי וְהִמָּה חֲשָׁבִים
לַעֲשׂוֹת לִי רָעָה: ³ וַאֲשַׁלְּחָה עֲלֵיהֶם מַלְאָכִים לֵאמֹר מְלֹאכָה גְדוֹלָה
אֲנִי עֹשֶׂה וְלֹא אוֹכֵל לָרֶדֶת לָמָּה תִּשְׁבֶּת הַמְּלֹאכָה כַּאֲשֶׁר אֲרַפֶּה
וְיִרְדְּתִי אֲלֵיכֶם: ⁴ וַיִּשְׁלְחוּ אֵלַי בְּדִבְרֵי הַזֶּה אַרְבַּע פְּעָמִים וְאָשִׁיב
אוֹתָם בְּדִבְרֵי הַזֶּה: ⁵ וַיִּשְׁלַח אֵלַי סַנְבַלַּט בְּדִבְרֵי הַזֶּה פַּעַם חֲמִישִׁית
אֶת־נִנְעָרוֹ וְאֶנְרֵת פְּתוּחָה בִּידָיו: ⁶ כְּתוּבָה^a בָּהּ בְּנוֹיִם נִשְׁמָע וְנִשְׁמָו
אֵמַר אַתָּה וְהַיְּהוּדִים חֲשָׁבִים לְמַרְדּוֹד עַל־כֵּן אַתָּה בּוֹנֶה הַחֻזְמָה
וְאַתָּה הוֹזֶה לְהֵם לְמֶלֶךְ^b בְּדִבְרֵים הָאֵלֶּה: ⁷ וְגַם־גְּבִיָּאִים הַעֲמַדְתָּ
לְקָרֵא עָלֶיךָ בִּירוּשָׁלַם לֵאמֹר מֶלֶךְ בִּיהוּדָה וְעַתָּה יִשְׁמָע לְמֶלֶךְ בְּדִבְרֵים
הָאֵלֶּה וְעַתָּה לָכֶּה וְנִנְעֶזְהָ יַחְדָּו: ⁸ וַאֲשַׁלְּחָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא נִהְיָה
בְּדִבְרֵים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר כִּי מֶלֶכְךָ אַתָּה בּוֹדָאִם: ⁹ כִּי כָל־
מִירָאִים אוֹתָנִי לֵאמֹר יִרְפוּ יְדֵיהֶם מִן־הַמְּלֹאכָה וְלֹא תַעֲשֶׂה וְעַתָּה^a
חֲזַק^b אֶת־יְדֵי: ¹⁰ וְאֲנִי בָאתִי בֵּית שְׁמַעִיָּה בֶן־דָּלִיָּה בֶן־
מְהִיטְבָּאֵל וְהוּא עֲצוּר וַיֹּאמֶר נִנְעָר אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים אֶל־תִּדּוֹךְ הַהִיכָל
וְגַסְנָרָה דִּלְתוֹת הַהִיכָל כִּי בָאִים לְהִרְנָה וְלִילָה בָּאִים לְהִרְנָה:
¹¹ וְאִמְרָה הָאִישׁ כְּמוֹנִי יִבְרַח וּמִי כְמוֹנִי אֲשֶׁר־יָבֹא אֶל־הַהִיכָל וְחִי
לֹא אֲבֹא: ¹² וְאֶפְיָרָה וְהִנֵּה לֹא־אֱלֹהִים שְׁלַחוּ כִּי הִנְבּוֹאָה דִּבְרֵי עָלִי
וְטוֹבִיָּה וְסַנְבַּלַּט שְׂכָרָיו: ¹³ לְמַעַן שְׂכוֹר הוּא לְמַעַן אִירָא וְאֶעֱשֶׂה־כֵּן
וְחִטָּאתִי וְהִיָּה לָהֶם לְשֵׁם רָע לְמַעַן יִחַרְפוּנִי: ׀ ¹⁴ זָכְרָה אֱלֹהֵי
לְטוֹבִיָּה וְלְסַנְבַּלַּט כְּמַעֲשֵׂיו אֱלֹהֵי וְגַם לְנִנְעָדִיָּה הַנְּבִיאָה וּלְיִתָּר
הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הָיוּ מִירָאִים אוֹתִי: ¹⁵ וְתִשְׁלֹם הַחֻזְמָה בְּעֶשְׂרִים
וּחֲמִשָּׁה לְאֵלוֹל לְחֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם יוֹם: ׀ ¹⁶ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
שָׁמְעוּ כָל־אֲזִיבֵינוּ וַיֵּרְאוּ כָל־הַנּוֹזִים אֲשֶׁר סְבִיבִלֵינוּ וַיִּפְּלוּ מְאֹד
בְּעֵינֵיהֶם וַיִּדְּעוּ כִּי מֵאֵת אֱלֹהֵינוּ נַעֲשֶׂתָה הַמְּלֹאכָה הַזֹּאת: ¹⁷ גַּם
בְּיָמִים הָהֵם מַרְבִּים חָרִי יְהוּדָה אֲנִיתִיהֶם הוֹלְכוֹת עַל־טוֹבִיָּה וְאֲשֶׁר
לְטוֹבִיָּה בָּאוֹת אֲלֵיהֶם: ¹⁸ כִּי־רַבִּים בִּיהוּדָה בְּעָלֵי שְׁבוּעָה לֹא כִי־חָתָן
הוּא לְשִׁכְנָיָה בֶן־אַרְחָ וַיהוֹחָנָן בָּנוּ לָקַח אֶת־בֶּת־מִשְׁלֵם בֶּן בְּרִכְיָה:
¹⁹ גַּם טוֹבִלְתִּיו הָיוּ אֹמְרִים לִפְנֵי וַדְּבָרֵי הָיוּ מוֹצִיאִים לוֹ אֲנִרוֹת שְׁלַח
טוֹבִיָּה לִירָאֵנִי: ׀

2 sic Occ et K^{Or}, Q^{Or} בַּכְּפָרִים || 3 ioMSS SA אֲרַפֶּה || 6 ^a BAL וְכְתוּבָה ||
b-b > BAL || 8 Q בּוֹדָם, K בּוֹדָאִם || 9 ^a VarG וְאַתָּה || ^b BAS אֲחִיק, l מ ||
c VarG יְדֵי || 13 °° dl || 16 7MSS וַיִּירָאוּ || 19 BAS וְאִנְרוֹת.

7¹ ויהי כאשר גבנתה החומה ואעמיד הדלתות ויפקדו השוערים
 ויהמשורים והלויים: ² ואצוה את-חנני אחי ואת-חנניה שר הביצה
 על-ירושלם כי-הוא באיש אמת וירא את-האלהים מרבים: ³ ויאמר
 להם לא יפתחו שערי ירושלם עד-תם השמש ⁴ ועד הם עמדים
 יגיפו הדלתות ואחזו ⁵ והעמיד ⁶ משמרות ישבי ירושלם איש
 במשמרו ואיש נגד ביתו: ⁷ והעיר רחבת ידים וגדלה והעם
 מעט בתוצה ואין בתים בנוים: ⁸ ויתן אלהי אל-לבי ואקבצה את-
 החרים ואת-הסגנים ואת-העם להתיתש ואמצא ספר היחש
 העולים בראשונה ⁹ ואמצא כתוב בו: ¹⁰

6¹¹ אלה ובני המדינה העלים משבי הגולה אשר הגלה גבוכדנצר
 מלך בבל וישבו לירושלם וליהודה איש לעירו: ¹² הבאים עם-
 זרבבל ישוע נחמיה עזריה רעמיה נחמני מרדכי ¹³ בלשן מספרת
 בני נחום ¹⁴ בענה ¹⁵

מספר אנשי עם ישראל: ¹⁶ בני פרעש אלפים מאה ושבעים
 ושנים: ¹⁷ בני שפטיה שלש מאות שבעים ושנים: ¹⁸ בני
 ארח שש מאות חמשים ושנים: ¹⁹ בני-פחת מואב לבני ישוע
 ויואב אלפים ושמונה מאות שמונה עשר: ²⁰ בני עילם אלף
 מאתים חמשים וארבעה: ²¹ בני ותוא שמונה מאות ארבעים
 וחמשה: ²² בני זכי שבע מאות ושישים: ²³ בני בנור ²⁴ שש
 מאות ארבעים ושמונה: ²⁵ בני בכי ²⁶ שש מאות עשרים
 ושמונה: ²⁷ בני עזנר אלפים שלש מאות עשרים ושנים:
²⁸ בני אדניקם שש מאות ששים ושבעה: ²⁹ בני בני
 אלפים ששים ושבעה: ³⁰ בני עדין שש מאות חמשים
 וחמשה: ³¹ בני-אטר לחזקיה תשעים ושמונה: ³² בני
 חשם שלש מאות עשרים ושמונה: ³³ בני בציי שלש מאות
 עשרים וארבעה: ³⁴ בני חרף מאה שנים עשר: ³⁵ בני

Cp 7, 1^{oo} frt add || 3^a 1 c Q ואמר || ^{b-b} prps aut ועד תחם עמד || ^{b-b} prps c 6^{oo} add || 6 Esr 2 || 5^{oo} add || והעמד || ^d sic Occ, Or ויאתו || ^c prps c 6^{oo} add || הוא עמד || ^a cf ad Est 2,5 || 7^a cf E 2 || ^b cf E 2 || ^c cf E 2 || 10^{oo} cf E 5 || 11^{oo} cf E 6 || 13^{oo} cf E 8 || 15^a sic Occ, KOr בניו, QOr בניו, cf E 10 || ^{b-b} cf E 10 || 16^a 6MSS & בכי || ^{b-b} E 11 || 17^{oo} cf E 12 || 18^{oo} cf E 13 || 19^{oo} cf E 14 || 20^{oo} cf E 15 || 21 cf E 16 || 22^{oo} cf E 19 || 23^{oo} cf E 17 || 24 cf E 18.

גִּבְעוֹן תִּשְׁעִים וַחֲמִשָּׁה: ׀ 26 אֲנָשִׁי בֵּית־לֶחֶם וְנִטְפָּה מֵאָה שְׁמֹנִים
 וּשְׁמֹנֶה: ׀ 27 אֲנָשִׁי עֲנָתוֹת מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנֶה: ׀ 28 אֲנָשִׁי
 בֵּית־עֲזֻמֹּת אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם: ׀ 29 אֲנָשִׁי קִרְיַת יַעֲרִים כְּפִירָה
 וּבְאֵרוֹת שֶׁבַע מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁלֹשָׁה: ׀ 30 אֲנָשִׁי הָרְמָה וְגִבְעָה
 שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וְאַחַד: ׀ 31 אֲנָשִׁי מִכְמָם מֵאָה וְעֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם:
 ׀ 32 אֲנָשִׁי בֵּית־אֵל^a וְהַעֲזִי^b מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה: ׀ 33 אֲנָשִׁי
^aנֶבֶז אַחֲרָב^{ab} חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם: ׀ 34 בְּנֵי עֵילָם אַחֲרָאֵלָף מֵאֹתִים
 חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה: ׀ 35 בְּנֵי חָרֹם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים: ׀
 36 בְּנֵי יִרְחֹו שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה: ׀ 37 בְּנֵי־לֹד חֲדִיד
 וְאִנֹּו שֶׁבַע מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים וְאַחַד: ׀ 38 בְּנֵי סִנְאָה שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
 תִּשְׁעַ מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים: ׀
 39 הַכֹּהֲנִים בְּנֵי יִדְעִיָּה לְבֵית יִשׁוּעַ תִּשְׁעַ מֵאוֹת שֶׁבַעִים וּשְׁלֹשָׁה:
 ׀ 40 בְּנֵי אֶמֶר אֲלָף חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם: ׀ 41 בְּנֵי פִשְׁחֹור אֲלָף
 מֵאֹתִים אַרְבָּעִים וּשְׁבַעִים: ׀ 42 בְּנֵי חָרֹם אֲלָף שֶׁבַעַה עֶשֶׂר ׀
 43 הַלְוִיִּם בְּנֵי־יִשׁוּעַ^a לְקַדְמִיָּאֵל לְבְנֵי לְהוֹדָה^{ab} שֶׁבַעִים וְאַרְבָּעָה: ׀
 44 הַמְשָׁרְרִים בְּנֵי אֶסְפָּה מֵאָה אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנֶה: ׀
 45 הַשְּׂעִירִים בְּנֵי־שָׁלֹם בְּנֵי־אֶטֶר בְּנֵי־טַלְמָן בְּנֵי־עֲקֹוב בְּנֵי חֲטִיטָא
 בְּנֵי שִׁבִי מֵאָה שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנֶה: ׀
 46 הַנְּתִינִים בְּנֵי־צִחָא בְּנֵי־חֲשָׁפָא בְּנֵי טַבְעוֹת: ׀ 47 בְּנֵי־קִירָם
 בְּנֵי־סִיעָא בְּנֵי פְדוֹן: ׀ 48 בְּנֵי־לִבְנָא בְּנֵי־חֲנָבָא בְּנֵי שְׁלָמִי: ׀
 49 בְּנֵי־חֲנָן בְּנֵי־גִדְל בְּנֵי־גִחַר: ׀ 50 בְּנֵי־רֵאֲיָה בְּנֵי־רִצִּין בְּנֵי נְקוּדָא:
 ׀ 51 בְּנֵי־גִזָּם בְּנֵי־עֲזָא בְּנֵי פֶסֶח: ׀ 52 בְּנֵי־בֶסֶר^a בְּנֵי־מַעֲוִינִים
 בְּנֵי נְפֹושִׁים: ׀ 53 בְּנֵי־בִקְבוּק בְּנֵי־חֲקוּפָא בְּנֵי חֲרָחֹור: ׀
 54 בְּנֵי־בְצִלִּית^a בְּנֵי־מַחֲדָא^b בְּנֵי חֲרָשָׁא: ׀ 55 בְּנֵי־בִרְקוֹם בְּנֵי־
 סִיסְרָא בְּנֵי תַמַּח: ׀ 56 בְּנֵי נְצִית בְּנֵי חֲטִיפָא: ׀
 57 בְּנֵי עֲבָדֵי שְׁלֹמֹה בְּנֵי־סוֹטִי בְּנֵי־סַפְרַת בְּנֵי פְרִידָא: ׀
 58 בְּנֵי־יַעֲלָא בְּנֵי־דִרְקוֹן בְּנֵי גִדְל: ׀ 59 בְּנֵי שְׁפַטְיָה בְּנֵי־חַטִּיל

25 cf E 20 || 26 cf E 21 s || 28 °° cf E 24 || 29 °° cf E 25 || 30 cf E 26 ||
 32 ^a Occ בֵּית־אֵל || ^{b-b} cf E 28 || 33 ^{a-a} cf E 29; ὁ ΒΑΣ ΝΑΒΙΑ ΑΡΡ = ΝΑΒΙΑΑ
 ρ' vel ΝΑΒΙΑ(Α) ἑκατόν || ^b 26MSS אַחַד || 34 9MSS אַחַד || 37 °° cf E 33 ||
 38 °° cf E 35 || 43 ^{a-a} cf E 40 || ^b Q לְהוֹדָה || 44 °° cf E 41 || 45 °° cf E 42 ||
 47 cf E 44 || 48 cf E 45 s || 52 ^a cf E 50 || ^b K נְפֹושִׁים, Q נְפִי, sed cf E 50 ||
 54 ^a K^{MSS} לִית —, Q^{MSS} בְּצִלּוֹת || ^b pl MSS מַחֲדָא || 57 °° cf E 55.

בְּנֵי פִכְרֵת הַצְּבִיִּים בְּנֵי אֲמוֹן: ⁶⁰ כָּל־הַנְּתִינִים וּבְנֵי עַבְדֵי
שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת תִּשְׁעִים וּשְׁנָיִם: ⁶¹ וְאֵלֶּה הָעוֹלָם
מִתַּל מֶלֶח תַּל חֲרָשָׁא כְּרוֹב אֲדוֹן וְאֹמֶר וְלֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד בֵּית־אֲבֹתָם
וְזָרָעָם אִם מִי־שְׂרָאֵל הֵם: ⁶² בְּנֵי־דִלְיָה בְּנֵי־טוֹבִיָּה בְּנֵי נְקוּדָא שֵׁשׁ
מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם:

⁶³ וּמִן־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי חֲבִיָּה בְּנֵי הַקּוֹץ בְּנֵי בְרוּלִי אֲשֶׁר לָקַח
מִבְּנוֹת בְּרוּלִי הַגִּלְעָדִי אִשָּׁה^b וַיִּקְרָא עַל־שֵׁמָם: ⁶⁴ אֵלֶּה בִקְשׁוֹ כְּתָבָם
הַמְתִּיחִשִׁים וְלֹא נִמְצָא וַיִּגְאֻלוּ מִן־הַכֹּהֲנִים: ⁶⁵ וַיֹּאמֶר הַתִּרְשָׁתָא
לָהֶם אֲשֶׁר לֹא־יֹאכְלוּ מִקֹּדֶשׁ הַקֹּדָשִׁים עַד עַמֹּד הַכֶּהֱן לְאוֹרִים וְתַמִּים:
⁶⁶ כָּל־הַקֹּהֵל כָּאֶחָד אַרְבַּע רִבּוֹא אֲלָפִים שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת וּשְׁשִׁים:
⁶⁷ מִלְּבַד עַבְדֵיהֶם וְאִמְהַתֵּיהֶם אֵלֶּה^a שִׁבְעַת אֲלָפִים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
שְׁלֹשִׁים וּשְׁבַעַה וְלָהֶם מִשְׁרָרִים וּמִשְׁרָרוֹת מֵאֲתָם וְאַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה^b:
⁶⁸ גַּמְלִים אַרְבַּע מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה חֲמִיִּם שִׁשַּׁת אֲלָפִים שִׁבַּע
מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים: ⁶⁹ וּמִקְצֵת רָאשֵׁי הָאֲבוֹת נָתְנוּ לַמְּלָאכָה הַתִּרְשָׁתָא
נָתַן לְאוֹצֵר זֶהָב דִּרְכֻּמָּנִים אֶלֶף מֵזֻקָּת חֲמִשִּׁים כְּתָנוֹת כֹּהֲנִים
שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשׁ מֵאוֹת: ⁷⁰ וּמִרָאשֵׁי הָאֲבוֹת נָתְנוּ לְאוֹצֵר
הַמְּלָאכָה זֶהָב דִּרְכֻּמָּנִים שְׁתֵּי רִבּוֹת וְכֶסֶף מָנִים אֲלָפִים וּמֵאֲתָם:
⁷¹ וַיֹּאשֶׁר נָתְנוּ שְׁאֲרִית הָעָם זֶהָב דִּרְכֻּמָּנִים שְׁתֵּי רִבּוֹא וְכֶסֶף מָנִים
אֲלָפִים וְכְתָנוֹת כֹּהֲנִים שְׁשִׁים וּשְׁבַעַה: ⁷² וַיֵּשְׁבוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַמִּשְׁרָרִים וּמִן־הָעָם^a וְהַנְּתִינִים וְכָל־יִשְׂרָאֵל בְּעֶרְיָהֶם^b
וַיַּגִּעַ הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֶרְיָהֶם: ⁸ וַיֹּאסְפוּ כָל־
הָעָם כְּאִישׁ אֶחָד אֶל־הֶרְחוֹב אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר־הַמִּים וַיֹּאמְרוּ לְעֹזְרָא
הַסֹּפֵר לְהָבִיא אֶת־סֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל:
² וַיָּבִיא עֹזְרָא הֵכֵהֶן אֶת־הַתּוֹרָה לִפְנֵי הַקֹּהֵל מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה וְכָל
מִבֵּין לְשִׁמְעַע בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי: ³ וַיִּקְרָא־בוֹ לִפְנֵי הֶרְחוֹב
אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר־הַמִּים מִן־הָאוֹר עַד־מַחְצִית הַיּוֹם נֶגֶד הָאֲנָשִׁים
וְהַנְּשִׁים וְהַמְּבִינִים וְאֲזַנִּי כָל־הָעָם אֶל־סֵפֶר הַתּוֹרָה: ⁴ וַיַּעֲמֵד עֹזְרָא
הַסֹּפֵר עַל־מַגְדִּל־עֵץ אֲשֶׁר־עָשׂוּ לְדָבָר וַיַּעֲמֵד אֲצִלּוֹ מִתְּתִיָּה וְשִׁמְעַ

59 °° cf E 57 || 61 °° cf E 59 || 62 Var^G וַא' cf E 60 || 63 ^a cf E 61 ||

^b Seb לאשה || 64 mlt MSS נִמְצָאוּ cf E 62 || 65 °° cf E 63 || 67 ^a conjg
אלה c אלה שבעת cf E 65 || ^b nonn MSS Edd addunt E 66, sed deest in optim
MSS || 69 °° prb c & dl || 72 ^{a-a} prb add || ^b mlt MSS interv.

וְעָנִיָּה וְאוֹרִיָּה וְחִלְקִיָּה וּמַעֲשִׂיָּה עַל־יְמֵינִי^b וּמִשְׁמָאלָא פָּדִיָּה וּמִיִּשְׁשָׁאֵל
 וּמִלִּכְיָה וְחִשָּׁם וְחִשְׁבַּנְנָה זְכַרְיָה מִשְׁלָם^b:⁵ וַיִּפְתַּח עֲזָרָא הַסֵּפֶר
 לְעֵינַי כָּל־הָעָם כִּי־מַעַל כָּל־הָעָם הָיָה^b וּכְפַתְחוּ עֵמָדוֹ כָּל־הָעָם:
⁶ וַיִּבְרַךְ עֲזָרָא אֶת־יְהוָה הָאֱלֹהִים הַגָּדוֹל וַיַּעֲזֹר כָּל־הָעָם אֱמֹן וְאֶמֶן
 בְּמַעַל יְדֵיהֶם וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה אֲפִים אֶרְצָה:⁷ וַיִּשְׁוֹעַ וּבְגִי
 וְשִׁרְבִיתָה וַיִּמֵּן עָקֹב שִׁבְתִּי הוֹדִיָּה מַעֲשִׂיָּה קְלִיטָא עֲזַרְיָה יוֹזְבֵד חֲנָן
 פְּלֹאִיָּה וְהִלּוּיִם מְבִינִים אֶת־הָעָם לַתּוֹרָה וְהָעָם עַל־עַמְדָם:⁸ וַיִּקְרָאוּ
 בַּסֵּפֶר בְּתוֹרַת הָאֱלֹהִים מִפְּרֹשׁ וְשׁוֹם שְׁכָל וַיִּבְיֵנוּ בַּמִּקְרָא: ׀
⁹ וַיֹּאמֶר^a נְחֻמְיָה הוּא הַתַּרְשָׁתָא^a וְעֲזָרָא^b הַכְּתָן הַסֵּפֶר וְהִלּוּיִם
 הַמְבִינִים אֶת־הָעָם לְכָל־הָעָם הַיּוֹם קָדַשׁ־הוּא לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶל־
 תִּתְאַבְּלוּ וְאֶל־תִּבְּכוּ כִּי בּוֹכִים כָּל־הָעָם כְּשִׁמְעָם אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה:
¹⁰ וַיֹּאמֶר לָהֶם לְכוּ אֲכָלוּ מִשְׁמָנִים וּשְׁתּוּ מִמֵּתָקִים וּשְׁלַחוּ מְנוֹת
 לְאֵין גִּבּוֹן לֹא כִּי־קָדוֹשׁ הַיּוֹם לְאֲדֹנֵינוּ וְאֶל־תִּעַצְבוּ כִּי־חֲדוֹת יְהוָה
 הִיא מַעֲזוֹכֶם:¹¹ וְהִלּוּיִם מַחֲשִׁים לְכָל־הָעָם לֵאמֹר הִסּוּ כִּי הַיּוֹם קָדַשׁ
 וְאֶל־תִּעַצְבוּ:¹² וַיֵּלְכוּ כָל־הָעָם לֵאכֹל וּלְשִׁתּוֹת וּלְשַׁלַּח מְנוֹת וּלְעֲשׂוֹת
 שִׂמְחָה גְדוֹלָה כִּי הִבְיֵנוּ בְּדִבְרִים אֲשֶׁר הוֹדִיעוּ לָהֶם: ׀
¹³ וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי נֶאֱסַפּוּ רָאשֵׁי הָאֲבוֹת לְכָל־הָעָם הַכְּהֹנִים וְהִלּוּיִם
 אֶל־עֲזָרָא הַסֵּפֶר וְלִהְשִׁילָא^a אֶל־בְּדִבְרֵי הַתּוֹרָה:¹⁴ וַיִּמְצְאוּ כְּתוּב
 בַּתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה אֲשֶׁר יֹשְׁבוּ בְּגִי־יִשְׂרָאֵל בַּסִּפּוֹת
 בְּחָג בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי:¹⁵ וְאֲשֶׁר יִשְׁמָיעוּ וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בְּכָל־עֲרִיָּהֶם
 וּבִירוּשָׁלַם לֵאמֹר צָאוּ הָרָר וְהִבִּיאוּ עָלֵינוּ וְעַל־עַיִן שָׁמֹן וְעַל־י
 הַדָּם וְעַל־י תַּמְרִים וְעַל־י עֵץ עֲבוֹת לַעֲשֹׂת סֶכֶת כַּכְּתוּב:¹⁶ וַיִּצְאוּ
 הָעָם וַיִּבִּיאוּ וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם סִכּוֹת אִישׁ עַל־גֹּזֹ וּבַחֲצֵרֵיהֶם וּבַחֲצֵרוֹת
 בֵּית הָאֱלֹהִים וּבִרְחוֹב שַׁעַר הַמִּים וּבִרְחוֹב שַׁעַר אֶפְרַיִם:¹⁷ וַיַּעֲשׂוּ
 כָל־הַקָּהָל הַשָּׂבִים מִן־הַשְּׂכִי סִכּוֹת וַיֵּשְׁבוּ בַּסִּפּוֹת כִּי לֹא־עָשׂוּ
 מִימֵי יִשׁוּעַ בֶּן־נֹון כֵּן בְּגִי יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַהוּא וַתְּהִי שִׂמְחָה
 גְּדוֹלָה מְאֹד:¹⁸ וַיִּקְרָא בַּסֵּפֶר תּוֹרַת הָאֱלֹהִים יוֹם בַּיּוֹם מִן־הַיּוֹם
 הָרִאשׁוֹן עַד הַיּוֹם הָאַחֲרֹן וַיַּעֲשׂוּ־חֵג שִׁבְעַת יָמִים וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי
 עֲצֵרַת כַּמִּשְׁפָּט: ׀

Cp 8, 4^a ⑥* 9,43 + וְעֲזַרְיָה (> 11⑥) || ^{b-b} add? || 5^a prps c ⑥: ins הוא ||
^b item: 7¹ ה' 8 1 c 8 MSS || וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ Q^{Or} וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ || 6 sic Occ, K^{Or} || וַיְהִי כַפ' || 9^{a-a} prb add, cf ⑥ et ⑥* 9,49 || 1^b עֲזָרָא || ⑥* 9,50 הָיָה || תּוֹרַת ⑥SS ||
 וַיִּקְרָאוּ 5 MSS 3 || אֶת־ 2 MSS ⑥SA || אֶת־ 14 || אֶת־ Var^G || להשכיל ⑥ 1 c 13^a

9 וביזום עשרים וארבעה לחדש הזה נאספו בני־ישראל בצום
 ובשקים ואדמה עליהם: ¹²ויבדלו זרע ישראל מכל בני נכר
 ויעמדו ויתודו על־חטאתיהם ועונות אבותיהם: ¹³ויקומו על־עמדם
 ויקראו בספר תזרת יהוה אלהיהם רבעית היום ורבעית מתרים
 ומשתחווים ליהוה אלהיהם: ¹⁴ויקם על־מעלה הלזים ישוע
 ובני^a קדמיאל שבניה^b בני^c שרביה בני^d כנני ויזעקו בקול גדול
 אליהוה אלהיהם: ¹⁵ויאמרו הלזים ישוע וקדמיאל בני חשבניה
 שרביה הודיה שבניה^a פתחיה קומו ברכו את־יהוה אלהיכם^b
 מן־העולם עד־העולם ויברכו^c שם כבוד^d ומרומם על־כל־ברכה
 ותהלה: ¹⁶אתה־הוא יהוה לבדך את^b עשית את־
 השמים שמי^c השמים וכל־צבאם הארץ וכל־אשר עליה הימים
 וכל־אשר בהם ואתה מחיה את־כלם וצבא השמים לך משתחווים:
¹⁷אתה הוא יהוה האלהים אשר בחרת באברהם והוצאתו מאור
 פשרים ושמת שמו אברהם: ¹⁸ומצאת את־לבבו נאמן לפניך
 וכרות עמו הברית לתת את־ארץ הכנעני החתי האמרי והפרזי
 והיבויסי והנרגשי לתת לזרעו ותקם את־דברך כי צדיק אתה:
¹⁹ותרא את־עני אבתינו במצרים ואת־זעקתם שמעת עליהם־סוף:
¹⁰ותתן אתת ומפתים בפרעה ובכל־עבדיו ובכל־עם ארצו כי ידעת
 כי הזידו עליהם ותעש־לך שם כהיום הזה: ¹¹והיום בקעת לפניהם
 ויעברו בתוך־הים ביבשה ואת־רדפיהם השלכת במצולת כמו־אבן
 במים עזים: ¹²ובעמוד ענן הנחיתם יומם ובעמוד אש לילה להאיר
 להם את־הדרך אשר ילכו־בה: ¹³ועל הר־סיני ירדת ודבר עמהם
 משמים נתתן להם משפטים ישירים ותורות אמת חקים ומצות
 טובים: ¹⁴ואת־שבת קדשך הודעת להם ומצוות וחקים ותורה צנית
 להם ביד משה עבדך: ¹⁵ולחם משמים נתתה להם לרעבם ומים
 מסלע הוצאת להם לצמאם ותאמר להם לבוא לרשת את־הארץ
 אשר־נשאת את־ידך לתת להם: ¹⁶והם ואבתינו הזידו
 ויקשו את־ערפם ולא שמעו אל־מצותיך: ¹⁷וימאנו לשמע ולא־

Cp 9, 4 ^a ובני ט || ^b 20MSS ט שכניה || ^c 2MSS ט בן 5MSS ||
^d 4MSS ט א || ^a 14MSS ט שכניה || ^b prps c ט אלהינו || ^c prps c ט אלהינו ||
^d prps c ט אלהינו || ^a 6 ins c ט ויאמר עזרא || ^b Q אתה ||
^c ט לז ולו || 8 frt add ? A וולו || 15 sic B c Or, Occ נתת.

זָכְרוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּהֶם וַיִּקְשׁוּ אֶת־עַרְפָּם וַיִּתְּנוּ־רֹאשׁ
לְשׁוֹב לַעֲבֹדְתָם בְּמִרְיָם^a וְאַתָּה אֱלֹהֵי סִלְחוֹת חַנּוּן וְרַחוּם אֲרֹךְ־
אֲפִים וּרְבוּ־יֹחַסֵּד^b וְלֹא עֲזַבְתָּם¹⁸ אֵף כִּי־עָשׂוּ לָהֶם עֲגָל מִסֶּכֶה
וַיֹּאמְרוּ זֶה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הֶעֱלֶךָ מִמִּצְרַיִם^b וַיַּעֲשׂוּ גִּלְיוֹת גְּדֻלּוֹת:
¹⁹ וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לֹא עֲזַבְתָּם בַּמִּדְבָּר אֶת־עַמּוּד הָעָנָן לֹא־סָר
מֵעֲלֵיהֶם בְּיוֹמָם^a לְהַנַּחֲתָם בַּהֲדָרָךְ וְאַתָּה־עַמּוּד הָאֵשׁ בַּלַּיְלָה לְהַצִּיר
לָהֶם וְאַתָּה־הַדָּרָךְ אֲשֶׁר יָלְכוּ־בָהּ²⁰ וַיְרוּיָחֶךָ הַטּוֹבָה נָתַתָּ לְהַשְׂכִּילָם
וּמִנֶּה לֹא־מִנְעַת מִפִּיהֶם וּמִים נָתַתָּה לָהֶם לְצִמְאָם²¹ וְאַרְבָּעִים
שָׁנָה כָּל־כֶּלֶתָם בַּמִּדְבָּר לֹא חָסְרוּ שְׁלֹמֹתֵיהֶם לֹא בָלוּ וַיְרַגְלֵיהֶם לֹא
בָּצָקוּ²² וַתִּתֵּן לָהֶם מַמְלָכוֹת וְעַמֻּמִּים וַתַּחֲלֶקֶם לְפָאָה^a וַיִּירָשׁוּ
אֶת־אֶרֶץ סִיחוֹן וְאֶת־אֶרֶץ^b מִלֶּךְ חֲשִׁבּוֹן וְאֶת־אֶרֶץ עֹז מֶלֶךְ־הַבְּשָׁן:
²³ וַיְבַנִּינֵהם הָרְבִית כָּל־כְּבִי הַשָּׁמַיִם וַתְּבִיאֵם אֶל־הָאֶרֶץ אֲשֶׁר־אָמַרְתָּ
לְאַבְתִּיהֶם לָבוֹא לְרִשְׁתָּ: ²⁴ וַיָּבֹאוּ הַבָּנִים וַיִּירָשׁוּ אֶת־הָאֶרֶץ וַתִּכְנַע
לִפְנֵיהֶם אֶת־יֹשְׁבֵי הָאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִים וַתִּתְּנֵם בְּיָדָם וְאֶת־מַלְכֵיהֶם
וְאֶת־עַמְּמֵי הָאֶרֶץ לַעֲשׂוֹת בָּהֶם כְּרָצוֹנָם²⁵ וַיִּלְכְּדוּ עָרִים בְּצוּרֹת
וַיֹּאדְמָה שָׁמָנָה וַיִּירָשׁוּ בָתִּים מְלָאִים־כָּל־טוֹב בָּרוֹת חֲצוּבִים כְּרָמִים
וְזִיתִים וְעֵץ מֵאֵכֶל לָרֹב וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ וַיִּשְׂמְיֵנוּ וַיִּתְּעַדְנוּ בְּטוֹבֶכָה
הַגְּדוֹל:²⁶ וַיֹּאמְרוּ וַיִּמְרְדּוּ בָךְ וַיִּשְׁלְכוּ אֶת־תּוֹרָתְךָ אַחֲרֵי גִבּוֹם
וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הָרְגוּ אֲשֶׁר־הֶעִידוּ בָם לְהַשִּׁיבָם אֵלֶיךָ וַיַּעֲשׂוּ גִלְיוֹת גִּלְיוֹת
גְּדֻלּוֹת:²⁷ וַתִּתְּנֵם בְּיַד צָרִיהֶם וַיִּצְרוּ לָהֶם וּבָעַת צָרְתָם יִצְעֲקוּ אֵלֶיךָ
וְאַתָּה מִשְׁמַיִם^a תִּשְׁמָע וּכְרַחֲמֶיךָ^b הַרְבִּים תִּתֵּן לָהֶם מִזִּשְׁעִים
וּיִזְשִׁיעוּם מִיַּד צָרֵיהֶם²⁸ וּכְנָנֹת לָהֶם יֵשׁוּבוּ לַעֲשׂוֹת רַע לִפְנֵיךָ
וַתַּעֲזָבֵם בְּיַד אִיְבֵיהֶם וַיִּרְדּוּ בָהֶם וַיֵּשׁוּבוּ וַיִּזְעַקוּךָ וְאַתָּה מִשְׁמַיִם
תִּשְׁמָע וַתַּצִּילֵם כְּרַחֲמֶיךָ^a בְּרַבּוֹת עֲתִים^b: ²⁹ וַתַּעַד בָּהֶם לְהַשִּׁיבָם
אֶל־תּוֹרָתְךָ וְהִמָּה הִזִּידוּ וְלֹא־שָׁמְעוּ לְמִצְוֹתֶיךָ^a וּבְמִשְׁפָּטֶיךָ חָטְאוּ־
בָם^b אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה אָדָם וַחֲמָה בָהֶם וַיִּתְּנוּ כְּתָף סוּרָרֶת וְעַרְפָּם הִקְשׁוּ
וְלֹא שָׁמְעוּ³⁰ וַתִּמְשַׁךְ עֲלֵיהֶם שָׁנִים רַבּוֹת וַתַּעַד בָּם בְּרוּיָחֶךָ בִּיד־

17 ^a 1 c 7 MSS ט במצרים || ^b 1 c Q mlt MSS חסד || 18 ^a mlt MSS העלוק ||
^b 19 MSS מצרים || 19 ^a 1 prb ביום || ^b 1 c 10 MSS טס את־הד ||
21 ^a ^o ^{NA} S (τά) ὑποδήματα αὐτῶν οὐ διεββήτησαν || 22 ^a > ט, ^L εἰς πρό-
σωπον, S לריש אנש, prps לפ' לפ' || ^b dl c 1 MS ט || 24 ^a ^o ^{frt} dl c ט ^{BA} ||
27 ^a ט εἰ οὐκ οὐρανοῦ σου || ^b 1 c mlt MSS ט וברחמך || 28 ^a cf 27^b || ^{b-b} prps
c ט הרבים || 29 ^a Var^G אל־מ' || ^b dl מ' ?.

נְבִיאֶיךָ וְלֹא הֶאֱזִינוּ וַתִּתְּנָם בְּיַד עַמִּי הָאֲרָצִית: ³¹ וּבְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים
 לֹא-עָשִׂיתָם כָּלָה וְלֹא עֲזַבְתָּם כִּי אֶל-חֲנוּן וְרַחוּם אָתָּה:
³² וַעֲתָה^a אֱלֹהֵינוּ הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שׁוֹמֵר הַבְּרִית וְהַחֲסִיד
 אֶל-יִמְעַט לִפְנֶיךָ אֶת כָּל-הַתְּלָאָה אֲשֶׁר-מָצָאתָנוּ לְמַלְכֵינוּ לְשָׂרֵינוּ^b
 וּלְכֹהֲנֵינוּ וּלְנְבִיאֵינוּ וּלְאַבְתֵּינוּ וּלְכָל-עַמֶּךָ מִימֵי מַלְכֵי אֲשׁוּר עַד
 הַיּוֹם הַזֶּה: ³³ וְאַתָּה צֹדִיק עַל כָּל-הַבָּא עָלֵינוּ כִּי-אַמַּת עֲשִׂיתָ וְאַנְחָנוּ
 הָרָשָׁעִנוּ: ³⁴ וְאַתָּה מַלְכֵנוּ שָׂרֵינוּ כֹּהֲנֵנוּ וְאַבְתֵּינוּ לֹא עָשׂוּ תֹרַתְךָ
 וְלֹא הִקְשִׁיבוּ אֶל-מִצְוֹתֶיךָ וּלְעֲדוֹתֶיךָ אֲשֶׁר הֵעִידְתָּ בָהֶם: ³⁵ וְהֵם
 בְּמַלְכוּתָם וּבִטּוּבָךָ הָרַב אֲשֶׁר-נָתַתָּ לָהֶם וּבְאֶרֶץ הָרַחֲבָה וְהַשְׂמֵנָה
 אֲשֶׁר-נָתַתָּה לַפְּנִיָּהִם לֹא עָבְדוּךָ וְלֹא-שָׁבוּ מִמַּעַלְלֵיהֶם הָרָעִים: ³⁶ הִנֵּה
 אֲנַחְנוּ הַיּוֹם עֲבָדִים וְהָאֶרֶץ אֲשֶׁר-נָתַתָּ לְאַבְתֵּינוּ לֶאֱכָל אֶת-פְּרִיָּהּ
 וְאֶת-טוּבָהּ הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֲבָדִים עָלֶיהָ: ³⁷ וַתְּבוֹאֲתָה מִרְכָּה לְמַלְכִּים
 אֲשֶׁר-נָתַתָּה עָלֵינוּ בַּחֲטָאוֹתֵינוּ וְעַל-זְוִיתָנוּ מִשְׁלִים וּבִבְהֻמָּתָנוּ
 כְּרִצּוֹנָם וּבְצָרָה גְדֹלָה אֲנַחְנוּ: פ ¹⁰ וּבְכָל-זֹאת אֲנַחְנוּ
 כֹּתְרִים אִמָּנָה וְכַתְּבִים וְעַל הַחֲתוּם שָׂרֵינוּ לוֹיֵנוּ כֹּהֲנֵינוּ:

² וְעַל^a הַחֲתוּמִּים נַחֲמִיָּה הַתִּרְשָׁתָא^b בֶּן-חַכְלִיָּה^c וְצִדְקִיָּה: ³ שָׂרֵי
 עִזְרִיָּה יִרְמְיָה: ⁴ פִּשְׁחֹר אֲמַרְיָה מַלְכִּיָּה: ⁵ חֲטוּשׁ שְׁבַנְיָה מַלְוִי:
⁶ חֶרֶם מִרְמוֹת עֲבִדְיָה: ⁷ דְּנִיָּאל גִּנְתָּן בְּרוּךְ: ⁸ מְשֻׁלֵּם אַבְיָה מִיָּמִן:
⁹ מַעֲזִיָּה בִלְנִי שְׁמַעְיָה אֵלָה הַכֹּהֲנִים: ס

¹⁰ וְהַלּוּיִם וְיִשׁוּעַ בֶּן-אֲזַנְיָה בְנֵי מִבְּנֵי חַנְדָּן קְדַמְיָאֵל: ¹¹ וְאַחִיהֶם
 שְׁבַנְיָה הַזֹּדִיָּה קְלִיטָא פְּלֹאֲיָה חֲנוּן: ¹² מִיכָא רְחוּב חֲשַׁבְיָה: ¹³ זַכָּר
 שְׂרָבְיָה שְׁבַנְיָה: ¹⁴ הַזֹּדִיָּה בְנֵי בְנֵינוּ: פ

¹⁵ רָאשֵׁי הָעָם פֶּרַעַשׁ פַּחַת מֹזָאב עֵילָם זַחְוָא בְּנֵי: ¹⁶ בְּנֵי עֲזַנָּד
 בְּנֵי: ¹⁷ אֲדַנְיָה בְּנֵי עֲדִין: ¹⁸ אֲטַר חֲזַקְיָה עֲזִיר: ¹⁹ הַזֹּדִיָּה חָשִׁם
 בְּצִי: ²⁰ חֲרִיף עֲנַתּוֹת גּוֹבִי: ²¹ מִגְּפִיעֵשׁ מְשֻׁלֵּם חֲזִיר: ²² מִשִּׁזְבָּאֵל
 צְדוֹק יְדוּעַ: ²³ פְּלִטְיָה חֲנָן עֲנִיָּה: ²⁴ הַזֹּשֶׁעַ חַנְיָה חֲשׁוּב: ²⁵ הַלּוּחַשׁ
 פֶּלְחָא שׁוֹבֵק: ²⁶ רְחוּם חֲשַׁבְנָה מַעֲשִׂיָּה: ²⁷ וְאַחִיָּה חֲנָן עֲנָן: ²⁸ מַלְוִי
 חֶרֶם בַּעֲנָה:

31 34 prps || ולשרינו 31 34 prps || יהוה + 32^a || ואתה בר' 31 34 prps ||
 35 2MSS 3A || במלכותך 35 2MSS 3A || Cp 10, 2^a prps c 3A || וכל אלה 35 2MSS 3A ||
 35 2MSS 3A || שכינה 35 2MSS 3A || 10 1 c 29MSS Vrs || ישוע 11 17MSS 3A ||
 35 2MSS 3A || 5 22MSS 3A || שכינה 35 2MSS 3A || 18 prps c 7, 21 Esr 2, 16 || לח' 20 K || גובי Q, גובי 20 K || שכינה 35 2MSS 3A ||

29 וְשָׂאָר הָעָם הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם הַשּׁוֹעֲרִים^a הַמְשָׁרְרִים הַנְּתִינִים
 וְכָל-הַנִּבְדָּל מֵעַמִּי הָאֲרָצוֹת אֶל-תּוֹרַת הָאֱלֹהִים נָשִׂיהֶם בְּנִיהֶם
 וּבְנֹתֵיהֶם כָּל יוֹדֵעַ מִבֵּין^b: 30 מִתּוֹזִיקִים עַל-אֲחֵיהֶם אֲדִירֵיהֶם וּבָאִים
 בָּאֵלָה וּבִשְׂבוּעָה לָלֶכֶת בְּתוֹרַת הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נָתַן בְּיַד מֹשֶׁה
 עַבְד־הָאֱלֹהִים וּלְשִׁמּוֹר וּלְעֲשׂוֹת אֶת-כָּל-מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּמִשְׁפָּטָיו
 וַחֲקָיו: 31 וְאֲשֶׁר לֹא-נָתַן בְּנֵתָנוּ לְעַמִּי הָאָרֶץ וְאֶת-בְּנֵתֵיהֶם לֹא נָקַח
 לְבָנֵינוּ: 32 וְעַמִּי הָאָרֶץ הַמְּבִיאִים אֶת-הַמִּקְחֹת וְכָל-שֹׁכֵר בְּיוֹם הַשַּׁבָּת
 לַמִּכּוֹר לֹא-נָקַח מֵהֶם בַּשַּׁבָּת וּבְיוֹם קָדֹשׁ וְנִטַּשׁ אֶת-הַשִּׁנְיָה הַשְּׂבִיעִית
 וּמִשָּׂא כָל-יָד: 33 וְהָעַמְדָנוּ עָלֵינוּ מִצְוֹת לָתֵת עָלֵינוּ שְׁלִישִׁית הַשֶּׁקֶל
 בַּשָּׁנָה לַעֲבֹדֶת בֵּית אֱלֹהֵינוּ: 34 לֶלֶחֶם הַמַּעֲרֶכֶת וּמִנַּחַת הַתָּמִיד
 וְלַעֲזוֹלַת הַתָּמִיד הַשַּׁבָּתוֹת הַחֲדָשִׁים לְמוֹעֲדִים וּלְקֹדְשִׁים וּלְחַטָּאוֹת
 לְכַפֵּר עַל-יִשְׂרָאֵל וְכָל מְלָאכֶת בֵּית-אֱלֹהֵינוּ: 35 וְהַגְזֵרֹת הַפְּלָנוּ
 עַל-קֶרֶבֶן הָעֲצִים הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם^a וְהָעָם לְהָבִיא לְבֵית אֱלֹהֵינוּ
 לְבֵית^b אֲבֹתֵינוּ לְעֵתִים מְזֻמָּנִים שָׁנָה בַּשָּׁנָה לְבַעַר עַל-מִזְבֵּחַ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ כַּכְּתוּב בַּתּוֹרָה: 36 וְלִהְיוֹת אֶת-כַּפּוּרֵי אֲדָמָתָנוּ וּבַכּוּרֵי כָל-
 פְּרִי כָל-עֵץ שָׁנָה בַּשָּׁנָה לְבֵית יְהוָה: 37 וְאֶת-בְּכוֹרֹת בָּנֵינוּ וּבַהֲמָתָנוּ
 כַּכְּתוּב בַּתּוֹרָה וְאֶת-בְּכוּרֵי בְקָרֵינוּ^a וְצֹאנֵינוּ^b לְהָבִיא לְבֵית אֱלֹהֵינוּ
 לַכֹּהֲנִים הַמְשָׁרְתִים בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ: 38 וְאֶת-רֵאשִׁית עֲרִיסֹתֵינוּ
 וְתֵרוֹמֹתֵינוּ^a וּפְרִי כָל-עֵץ תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר נָבִיא לַכֹּהֲנִים אֶל-לִשְׁכּוֹת
 בֵּית-אֱלֹהֵינוּ וּמַעֲשֵׂר אֲדָמָתָנוּ לְלוֹיִם^b וְהֵם הַלְוִיִּם הַמַּעֲשִׂיִם בְּכָל
 עֲרֵי עֲבֹדָתָנוּ: 39 וְהָיָה הַכֹּהֵן בֶּן-אֶהֱרֹן עַם-הַלְוִיִּם בַּעֲשׂוֹר הַלְוִיִּם
 וְהַלְוִיִּם יַעֲלוּ אֶת-מַעֲשֵׂר הַמַּעֲשֵׂר לְבֵית אֱלֹהֵינוּ אֶל-לִשְׁכּוֹת לְבֵית
 הָאֹצֵר: 40 כִּי אֶל-לִשְׁכּוֹת יָבִיאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי הַלְוִי אֶת-תְּרוֹמַת
 הַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר וְשֵׁם כָּלִי הַמִּקְדָּשׁ וְהַכֹּהֲנִים הַמְשָׁרְתִים
 וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשָׁרְרִים^b וְלֹא נַעֲזֹב אֶת-בֵּית אֱלֹהֵינוּ:

11 וַיָּשְׁבוּ שְׂרֵי-הָעָם בִּירוּשָׁלַם וּשְׂאָר הָעָם הִפִּילוּ גִזְרֹת
 לְהָבִיא וְאֶחָד מִן-הָעֲשָׂרָה לַשַּׁבָּת בִּירוּשָׁלַם עִיר הַקֹּדֶשׁ וְתַשֵּׁעַ
 הַיָּדוֹת בָּעָרִים: 2 וַיְבָרְכוּ הָעָם לְכָל הָאֲנָשִׁים הַמִּתְנַדְּבִים לַשַּׁבָּת
 בִּירוּשָׁלַם: ׀

29 ^a Var^G והשוערים || ^b frt add || 33 add? || 35 ^a 6 || ^b prps
 לְבֵית־ || 36 >19MSS 8 || 37 ^a Var^G בְּקָרָנוּ || ^b Var^G וְצֹאנֵנוּ || 38 ^a >6^{BA},
 prb add || ^{b-b} v 38 b—40a add || 39 1 בעשור.

17^a nom exc || ^b prps למעויה, cf v 5 || ^c nonn MSS פלטי טט || 20^a 1 f1t
 סלו, cf v 7 || ^b עבר ט || 21 prps לעדיה, cf v 7 || 22^a 1 c 16MSS
 (שלום) || 24^a 1 c 16MSS || 25^{a-a} conjg c fin v 24 || ^b cf ad 1Ch 9,17
 c-c 1 invers || 27^a 4MSS (cf ^{BA} év) || ^b prps c בש' טל || 28^a prps
 בנ' לו, cf v 27. 30 || ^{b-b} prps c טל || 30 Var^G ויטהרו || 31 prps
 הלקת, cf v 38 || 35 sic Occ, Or^K מיקה, Or^Q מיקה || 36^a >טל, prb
 dl || ^b Var^G מעי || 38^a 1 הולכת || ^b Q למזל, ל, לשמאל.

וְאֲנִי אֲחִירָהּ וְחֲצִי־הָעָם מֵעַל לְהַחֲזֹמָה מֵעַל לְמַגְדֵּל הַתְּנוּרִים וְעַד
הַחֲזֹמָה הָרְחֹבָה: ³⁹ וּמֵעַל לְשַׁעַר־אֲפֵרִים וְעַל־שַׁעַר הַיִּשְׁנָה וְעַל־
שַׁעַר הַדְּגִים וּמַגְדֵּל חֲנַנְאֵל וּמַגְדֵּל הַמָּאָה וְעַד שַׁעַר הַצֶּאֱנָן ^b וְעַמּוּדֵי
בִּשְׁעַר הַמִּטְרָה: ⁴⁰ וְתַעֲמִדְנָה שְׁתֵּי הַתּוֹדֹת בְּבֵית הָאֱלֹהִים וְאֲנִי
וְחֲצִי הַסַּנְגִּים עִמִּי: ⁴¹ וְהַכְּהֵנִים אֲלִיָּקִים מַעֲשֵׂיָה מְנִימִן מִיכָה
אֶלְיָזִיעִי וְזַכְרִיָּה חֲנַנְיָה בַּחֲצֹצְרוֹת: ⁴² וּמַעֲשֵׂיָה וּשְׁמַעְיָה וְאַלְעָזָר וְעִזִּי
וַיהוֹחָנָן וּמִלְכָּיָה וְעִילָם וְעֶזֶר וַיִּשְׁמִיעוּ הַמְּשָׁרְרִים וַיִּזְרְחֶיהָ הַפְּקִיד:
⁴³ וַיִּזְבְּחוּ בַיּוֹם הַהוּא זִבְחִים גְּדוּלִּים וַיִּשְׁמְחוּ כִּי הָאֱלֹהִים שִׂמְחָם
שִׂמְחָה גְּדוּלָּה וְגַם הַנָּשִׁים וְהַיְלָדִים שִׂמְחוּ וַתִּשְׁמַע שִׂמְחַת יְרוּשָׁלַם
עַד־מֶרְחֹק:

⁴⁴ וַיִּפְקְדוּ בַיּוֹם הַהוּא אֲנָשִׁים עַל־הַנְּשֻׁכֹּת לְאַצְרוֹת לְתַרּוּמוֹת
לְרָאשִׁית וְלַמַּעֲשָׂרוֹת לְכֹזֵם בָּהֶם לְשֹׁדֵי הָעָרִים מִנָּאוֹת הַתּוֹרָה ^b
לְכַהֲנִים וְלִלְוִיִּם כִּי שִׂמְחַת יְהוּדָה עַל־הַכְּהֵנִים וְעַל־הַלְוִיִּם הָעֹמְדִים:
⁴⁵ וַיִּשְׁמְרוּ מִשְׁמֶרֶת אֱלֹהֵיהֶם וּמִשְׁמֶרֶת הַטְּהָרָה וְהַמְּשָׁרְרִים וְהַשְּׁעָרִים
כַּמִּצְוֹת דָּוִד שְׁלֹמֶה בְּנוֹ: ⁴⁶ כִּי־בִימֵי דָוִד וְאַסָּף ^a מִקְדָּם ^b רָאשֵׁי
הַמְּשָׁרְרִים וְשִׁיר־תְּהִלָּה וְהוֹדוֹת לָאֱלֹהִים: ⁴⁷ וְכָל־יִשְׂרָאֵל בִּימֵי זֶרְבָבָל
וּבִימֵי נְחֻמְיָה נְתָנִים מְנִיזֹת הַמְּשָׁרְרִים וְהַשְּׁעָרִים וְדַבְר־יוֹם בַּיּוֹמוֹ
וּמִקְדָּשִׁים לְלוֹאִים וְהַלְוִיִּם מִקְדָּשִׁים לְבְנֵי אֶהֱרֹן: ^c 13 בַּיּוֹם
הַהוּא נִקְרָא בְּסֶפֶר מֹשֶׁה בְּאָזְנֵי הָעָם וְנִמְצָא כְּתוּב בּוֹ אֲשֶׁר לֹא־
יָבוֹא עִמָּנִי וּמוֹאָבִי בִקְהֵל הָאֱלֹהִים עַד־עוֹלָם: ² כִּי לֹא קִדְּמוּ אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּלֶחֶם וּבִסֻּמִּים וַיִּשְׁכְּרוּ ^a עָלָיו אֶת־בִּלְעָם לְקַלְלוֹ וַיַּהֲפֹךְ אֱלֹהֵינוּ
הַקֹּלֶלֶת ^b לְבִרְכָּה: ³ וַיְהִי כְּשָׁמַעַם אֶת־הַתּוֹרָה וַיִּבְדְּלוּ כָל־עָרֹב
מִיִּשְׂרָאֵל:

⁴ וּלְפָנַי מָזָה אֲלִישִׁיב הַכֹּהֵן נָתַן בְּלִשְׁכַּת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ קְרוֹב
לְטוֹבִיָּה: ⁵ וַיַּעַשׂ לֹא לְשִׁכָּה גְּדוּלָּה וְשֵׁם הָיוּ לְפָנִים נְתָנִים אֶת־
הַמִּנְחָה הַלְבוּשָׁה וְהַכִּלִּים וּמַעֲשֵׂר הַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר מִצֹּת
הַלְוִיִּם וְהַמְּשָׁרְרִים וְהַשְּׁעָרִים וְתַרּוּמַת הַכְּהֵנִים: ⁶ וּבְכָל־זֶה לֹא הָיִיתִי

38 ^c frt ins שָׁרִי, cf v 32 || 39 ^a Seb וְעַד־ || ^{b-b} > ^{BA} || 40 frt vb nonn
exc || 43 sic B > 6oMSS, Var^G עַד־לִמ' || 44 ^a 9MSS טַשׁ לְשָׁרִי || ^b ca
16MSS ט הַתּוֹרָה || 45 l c 26MSS Vrs וּשְׁלֹמֶה || 46 ^a 1MS טַשׁ אֶסָּף ||
^b dub || ^c Q mlt MSS ט רָאשֵׁי || 47 ^{oo} > ^B (ט^L kai Neeuiov), frt add ||
Cp 13, 1 ט^L+ תּוֹרַת || 2 ^a ט kai ἐμισθώσαντο || ^b Var^G אֶת־הַקֹּלֶל || 4 1
|| 5 ט וְהַלְבוּשָׁה || בְּלִשְׁכַּת.

בירושלם כִּי בִשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם לְאַרְתַּחְשַׁסְתָּא מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאתִי
 אֶל־הַמֶּלֶךְ וּלְקָץ יָמִים נִשְׁאַלְתִּי מֶן־הַמֶּלֶךְ: ⁷ וַאֲבֹא לִירוּשָׁלַם וְאֲבִינָה
 בָּרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלִישִׁיב לְטוֹבָיָה לַעֲשׂוֹת לוֹ נִשְׁכָּה בְּחֻצְרֵי בֵּית
 הָאֱלֹהִים: ⁸ וַיֵּרַע לִי מְאֹד וַאֲשַׁלִּיכָה אֶת־כָּל־כְּלִי בֵּית־טוֹבִיָּה הַחוּץ
 מִן־הַלְשָׁכָה: ⁹ וְאִמְרָה וַיִּטְהָרוּ הַלְשָׁכוֹת וַאֲשִׁיבָה שָׁם כְּלִי בֵּית
 הָאֱלֹהִים אֶת־הַמִּנְחָה וְהַלְבוּנָה: ¹⁰ וַאֲדַעָה כִּי־מִנְחוֹת הַלִּוִּים
 לֹא נִתְּנָה וַיִּבְרָחוּ אִישׁ־לְשֹׁדָהּ הַלִּוִּים וְהַמְשָׁרִים עֲשֵׂי הַמִּלָּאכָה:
¹¹ וְאִרְיָבָה אֶת־הַסִּנָּגִים וְאִמְרָה מִדּוּעַ נִעְזָב בֵּית־הָאֱלֹהִים וְאֶקְבָּצֵם
 וְאֶעֱמַדֵם עַל־עַמְדָם: ¹² וְכָל־יְהוּדָה הֵבִיאוּ מַעֲשֵׂר הַדֶּגֶן וְהַתִּירוֹשׁ
 וְהַיֵּצֶהָר לְאֻצְרוֹת: ¹³ וְאֻצְרָה עַל־אֻצְרוֹת שְׁלֹמִיָּה הַכֹּהֵן וְצִדְקָה
 הַסּוֹפֵר וּפְדִיָּה מִן־הַלִּוִּים וְעַל־יָדָם תִּנֶּן בֶּן־זִכּוֹר בֶּן־מִתְנָה כִּי נְאֻמָּנִים
 נַחֲשָׁבוּ וְעַלִּיהֶם לְחַלֵּק לְאַחֵיהֶם: ¹⁴ זָכְרָה־לִּי אֱלֹהֵי עַלְזָאֵת
 וְאַל־תִּמַּח חֲסִדִּי אֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּבֵית אֱלֹהֵי וּבַמְשָׁמְרוֹ: ¹⁵ בַּיָּמִים
 הָהֵמָּה רָאִיתִי בִיהוּדָה וְדָרְכִים נְתוּתֹת וּבִשְׁבָּת וּמִבְּיָאִים הָעֶרְמוֹת
 וְעַמָּסִים^a עַל־הַחֲמָרִים וְאַף־יֵין עֲנָבִים וְתַאֲנִים וְכָל־מִשְׂא וּמִבְּיָאִים
 יְרוּשָׁלַם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְאֶעִיד^b בְּיוֹם מִכְרָם צִיד: ¹⁶ וְהַצִּירִים יֵשְׁבוּ כֹּה
 מִבְּיָאִים דָּאג וְכָל־מִכָּר וּמוֹזְכָּרִים בַּשַּׁבָּת לִבְנֵי יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלַם:
¹⁷ וְאִרְיָבָה אֶת חֲרִי יְהוּדָה וְאִמְרָה לָהֶם מִה־הַדָּבָר הָרַע הַזֶּה אֲשֶׁר־
 אַתֶּם עֹשִׂים וּמַחְלָלִים אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת: ¹⁸ הֲלוֹא כֹּה עָשׂוּ אֲבֹתֵיכֶם
 וַיָּבֹא אֱלֹהֵינוּ^a עָלֵינוּ אֶת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת וְעַל הָעִיר הַזֹּאת וְאַתֶּם
 מוֹסִיפִים חֲרוֹן עַל־יִשְׂרָאֵל לְחַלֵּל אֶת־הַשַּׁבָּת: ¹⁹ וַיְהִי כֹּאֲשֶׁר
 צִלְּלוּ שְׁעָרֵי יְרוּשָׁלַם לִפְנֵי הַשַּׁבָּת וְאִמְרָה^a וַיִּסְגְּרוּ הַדְּלָתוֹת וְאִמְרָה
 אֲשֶׁר לֹא יִפְתְּחוּם עַד אַחֵר הַשַּׁבָּת וּמִנְעָרֵי הָעִמָּדָתִי עַל־הַשְּׁעָרִים
 לֹא־יָבֹא מִשְׂא בְּיוֹם הַשַּׁבָּת: ²⁰ וַיִּלְּנוּ הַרְבָּלִים וּמִכָּרֵי כָּל־מִמְכָּר
 מַחוּץ לִירוּשָׁלַם פָּעַם וּשְׁתַּיִם: ²¹ וְאֶעֱיֶדָה בָּהֶם וְאִמְרָה אֲלֵהֶם מִדּוּעַ
 אַתֶּם לִנְיָם נִגְדַת חֻמָּתָה אִם־תִּשְׁנֹו יָד אֲשַׁלַּח בָּכֶם מִן־הָעֵת הַהִוא
 לֹא בָּאוּ בַּשַּׁבָּת: ²² וְאִמְרָה לַלִּוִּים אֲשֶׁר יִהְיוּ מִטְהָרִים^a וּבָאִים^b שְׁמֵרִים
 הַשְּׁעָרִים לְקַדֵּשׁ אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת גַּם־זֹאת זָכְרָה־לִּי אֱלֹהֵי וְחוּסָה עָלִי

7 ^{BAL} 9 || בְּחֻצְרֵי || 10 sic Occ, K^{Or} נִתְּנָה Q^{Or} נִתְּנוּ || 11 ^B || נִתְּנוּ || 12 ^B || נִתְּנָה || 13 l c ^{AL} 15 || וְאֻצְרָה || 15 ^a sic Occ, Or וְעַמָּסִים || ^b IMS SA + בָּם ||
 16 l c 11 MSS SA || בִּי || 18 ^a ^{BAL} + וְעַלִּיהֶם || ^b mlt MSS SA הִשׁ || 19 ^a ^B om, frt dl || ^b l c 6 MSS ^{BL} אֲשֶׁר לא aut c 5 MSS || 21 sic
 22 || 22 ^a Var^G מִטְהָרִים || ^b Var^G וּבָאִים.

כָּרַב חֲסִידָה: ²³ גַּם וּבְיָמֵי הֵהֱם רָאִיתִי אֶת־הַיְּהוּדִים הַשִּׁיבִי^a
 נָשִׁים אֲשֶׁר־זָזוּת^b עֲמֻנִיּוֹת^c מִזֹּאבִיּוֹת: ²⁴ וּבְגִיָּהֶם חָצִי מְדַבֵּר אֲשֶׁר־זָזוּת
 וְאִינָם^a מְפִירִים לְדַבֵּר יְהוּדִית^b וְכָל־שׁוֹן^c עִם וְעִם^b: ²⁵ וְאָרִיב עִמָּם
 וְאֶקְלָלֶם וְאֶכָּה מֵהֶם אֲנָשִׁים וְאֶמְרָטֶם וְאֶשְׁפִּיעַם בְּאֱלֹהִים אִם־תִּתְּנוּ
 בְּנִתֵיכֶם לְבְגִיָּהֶם וְאִם־תִּשְׁאוּ מִבְּנֵי־הֶם לְבְגֵיכֶם וְלָכֶם: ²⁶ הֲלֹא
 עַל־אֱלֹהִים חָטָא־שְׁלֵמָה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וּבְגֻזִּים הָרַבִּים לֹא־הָיָה מֶלֶךְ
 כָּמָהוּ וְאֶהוּב לְאֱלֹהֵיוֹ הָיָה וַיִּתְּנֵהוּ אֱלֹהִים מֶלֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל גַּם־
 אוֹתוֹ הִחְטִיאוּ הַנָּשִׁים הַנִּכְרִיּוֹת: ²⁷ וְלָכֶם הַנִּשְׁמָע לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל־
 הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת לְמַעַל בְּאֱלֹהֵינוּ לְהַשִּׁיב נָשִׁים נִכְרִיּוֹת:
²⁸ וּמִבְּנֵי יוֹדָע בֶּן־אֱלִישִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל חָתָן לְסַנְבַּלֵּט הַחֹרֶנִּי
 וְאֶבְרִיחֵהוּ מֵעָלַי: ²⁹ זָכְרָה לָהֶם אֱלֹהֵי עַל־גִּילִי הַכְּהֵנָה וּבְרִית
 הַכְּהֵנָה וְהַלְוִיִּם: ³⁰ וְטַהֲרֵתִים מִכָּל־נֹכֶר וְאֶעֱמִידָה מִשְׁמֶרֶת
 לַכְּהֲנִים וְלַלְוִיִּם אִישׁ בְּמָלְאכְתּוֹ: ³¹ וְלִקְרֹבָן הָעֲצִים בְּעֵתִים מְזֻמָּנוֹת
 וְלִבְכוּרִים זָכְרָה־לִּי אֱלֹהֵי לְטוֹבָה:

²³ ^a I || הַשִּׁיבִי || ^b Q || אֲשֶׁר־זָזוּת || ^c Q || עֲמֻנִיּוֹת || ²⁴ ^a S || וְחָצִי אִינָם || ^{b-b} > ^{BA} ||
^c 7MSS || וּבְלִשׁוֹן || ²⁹ ^l c IMS || הַכְּהֲנִים || ³⁰ ^{BAL} || כְּמִלְאכְתּוֹ.

דברי הימים א ב. CHRONICA I. II.

1 אדם שש אנזש: ² קינן^a מהללא^b ירד: ³ חנוך מתושלח
למד: ⁴ נח שם חם ויפת: ⁵ בני יפת גמר ומגוג ומדי וינו^a
ותובל ומשך^b ותירס: ⁶ ובני גמר אשכנז ודיפת ותוגרמה: ⁷ ובני
ינו אלישה ותשישה^a כתים ורזנים^b: ⁸ בני חם כוש ומצרים
פוט וכנען: ⁹ ובני כוש סבא וחילא וסבתא ורעמא וסבתא ובני
רעמא שבא ודן: ¹⁰ וכוש ילד את גמרוז הוא החל להיות גבור
בארץ: ¹¹ ומצרים ילד את לודיים^a ואת ענמים ואת
להבים ואת נפתחים: ¹² ואת פתרים ואת כסלחים^a אשר יצאו
משם פלשתים ואת כפתרים^b: ¹³ וכנען ילד את צידון בכרז ואת
חת: ¹⁴ ואת היבוס ואת האמרי ואת הגרנשי: ¹⁵ ואת החתי ואת
הערקי ואת הסיני: ¹⁶ ואת הארורי ואת הצמרי ואת החמתי: ¹⁷ ובני
שם עילם ואשור וארפכשד ולוד וארם ועוז ויחול וגתר ומשך^b:
¹⁸ וארפכשד ילד את שלח ושלח ילד את עבר: ¹⁹ וילעבר ילד
שני בנים שם האחד פלג כי בימיו נפלגה הארץ ושם אחיו יקטן:
²⁰ ויקטן ילד את אלמוזד ואת שלף ואת חצרמות ואת ירח: ²¹ ואת
הדורם ואת אוזל ואת דקלה: ²² ואת עיבל ואת אבימאל ואת שבא:
²³ ואת אופיר ואת תוילה ואת יוזב כל אלה בני יקטן: ²⁴
שם^a ארפכשד^b שלח: ²⁵ עבר פלג רעו: ²⁶ שרוג נחור תרח:

Cp I, 2 ^a טו Kaivav, Cainan || ^b l frt מהללא cf ad Gn 5,12 ss || 5 ^a ט +
Ελεισα cf 7 || ^b ט Moσox (Gn 10,2 מושוך) || 6 l c ca 30 MSS Edd ט Gn 10,3
+ || 7 ^a l c ט Gn שיש || ^b pl MSS Edd ט Gn (pro 'ויר') || 10 ט +
κυνητός cf Gn 10,9 || II—23 > ^B (S^h); cf ad Gn 10,13 ss || II ^a Q לודים, K
+ || 12 ^a ט^A+MSS Χασωνιειμ ^{al} MSS Gn⁶ Χασμ. || ^{b-b} trsp
ante אשר cf Am 9,7 || 17 ^a l c MS^{Ken} 175 ^A Gn 10,23 עוז || ^b l c
6 MSS S Gn ומש || 18 ^{AL} + add ut Gn 10,24 || 19 ט Gn מו || 21 ^{AL} MSS
Gn מו || 22 19 MSS S Gn עובל || 24 ^a ins c ט בני || ^b ^L + Kaivav.

27 אַבְרָם הָיָא אַבְרָהָם: ׀ 28 בְּנֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׁמָעֵאל: 29 אֵלֶּה
תְּלִדָתָם בְּכוֹר יִשְׁמָעֵאל נְבוֹזָת וְקָדָר וְאַדְבָּאֵל וּמִבְשָׁם: 30 מִשְׁמַע
וְדוֹמָה מִשָּׂא חֲדָד וְחִימָא: 31 יִטּוֹר נָפִישׁ וְקֹדְמָה אֵלֶּה הֵם בְּנֵי
יִשְׁמָעֵאל: ׀ 32 וּבְנֵי קְטוֹרָה פִּילָגֶשׁ אַבְרָהָם יִלְדָה אֶת־זִמְרֹן וַיִּקְשֹׁן
וַיִּמְדֵּן וַיִּשְׁבֶּק וְשׁוּחַ וּבְנֵי יִקְשָׁן שָׁבָא וְדָן: 33 וּבְנֵי מִדְּיָן
עִיפָה וְעֶפְרָיִם וְחֲנֹנִי וְאַבְדֵּעַ וְאַלְדֵּעָה כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי קְטוֹרָה: ׀
34 וַיִּוְלֵד אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנֵי יִצְחָק עָשׂו וְיִשְׂרָאֵל: 35 בְּנֵי עָשׂו
אֶלְיָפֹז רְעוּאֵל וַיַּעֲשֹׂשׁ וַיַּעֲלָם וְקָרַח: ׀ 36 בְּנֵי אֶלְיָפֹז תִּימָן וְאוֹמֵר
צָפִי וְגַעְתָּם קִנְזִי וְתַמְנָע וְעַמְלָק: 37 בְּנֵי רְעוּאֵל גִּחַת זָרַח שִׁמְהָ
וּמִזָּה: 38 וּבְנֵי שְׁעִיר לֹזְטָן וְשׁוּבָל וְצַבְעוֹן וְעֵנָה וְדִישׁוֹן:
39 וּבְנֵי לֹזְטָן חֹזִי וְהוֹמָם^a וְאַחָז וְלֹזְטָן תַּמְנָע^b: 40 בְּנֵי שׁוּבָל עֲלִיָּן^a
וּמִנְחַת וְעִיבָל^b שְׁפִי^c וְאוֹנָם^d וּבְנֵי צַבְעוֹן אִיָּה וְעֵנָה^e: 41 בְּנֵי עֵנָה
דִּישׁוֹן^b וּבְנֵי דִישׁוֹן חֲמֹן^c וְאַשְׁכָּן וַיִּתְּרֹן וַיִּכְרוּ: 42 בְּנֵי־אַצָּר בִּלְהָן^b
וְזַעֲוֹן^c יַעֲקֹן^d בְּנֵי דִישׁוֹן עֵיץ וְאַרְזֵן: ׀

43 וְאַלֶּה^a הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאַרְצֵי אֲדוֹם לִפְנֵי מֶלֶךְ־מֶלֶךְ לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל^a בָּלַע^b בֶּן־בְּעוֹר^c וְשֵׁם עִירָו דִּנְהָבָה: 44 וַיָּמָת בָּלַע נִימְלֹךְ
תַּחֲתָיו יוֹבָב בֶּן־זָרַח מִבְּצֻרָה: 45 וַיָּמָת יוֹבָב נִימְלֹךְ תַּחֲתָיו חֹיָשָׁם
מֵאַרְצֵי הַתִּימָנִי: 46 וַיָּמָת חֹיָשָׁם נִימְלֹךְ תַּחֲתָיו הֲדָד בֶּן־בְּדוּד^a הַמִּכָּה
אֶת־מִדְּיָן בְּשָׂדֶה מוֹאָב וְשֵׁם עִירָו עֵיוֹת: 47 וַיָּמָת הֲדָד נִימְלֹךְ תַּחֲתָיו

27 ^{oo} > 6^B || 29 6^{BA} (kai) Naβδa(ι)ηλ || 30 ^a Gn 25,14 'ומ' || ^b nonn
MSS 6^A Χοδδαδ 6^L Αδαδ; cf ad Gn || ^c 6^Θ Θαιμαν || 31 5,19 גִּזְרָב ||
32 ^a 6^B Σοβακ || ^b 6^{BA} Δαιδαν 6^L Δαρδ. 6^{MSS} = 6^Θ || ^c 6^A + vb nonn ||
33 ^{oo} 6^B Γαφερ (6^A Γαιφαρ) κ. Οφερ, 6^L Γαιφα κ. Γοφερ || 34 ^{oo} 1 c 6^B
6^A || 36 ^a ca 30MSS 6^{MSS} (Σαφω) Gn 36,11 זָפֹ; 6^{BA}
Σωφαρ = צָפֹ? || ^b VarJ וק' || ^c > MS^{Ken} 495 || 38 ^{oo} 6^B Ωvan (e 40?), 6^{AL+}
MSS κ. Ασαρ κ. Ρισων (6^L Δισαν) || 39 ^a 6^{B+MSS} κ. Αιμαν (6^L Ημαν); 1 ut
Gn 36,22 || ^{b-b} 6^B κ. Αιλαθ κ. Ναμνα || 40 ^a 1 c mlt MSS 6^L(S) Gn 36,23
6^B Γαιβηλ 6^L Ουβαλ || ^c 6^{BA} Σωβ Σωφαρ 6^L Σαφει, Gn 6^Θ ||
cf 36 || ^d 1 MS 6^{BL} 6^Θ || ^e 6^A Ωναμ 6^L Avav (sic et 41) 6^{MSS} = 6^Θ ||
41 ^a Seb בִּן || ^b Gn 36,26 6^{AL+} + κ. Ελιβαμα θυγ. Α. || ^c 1 c mlt MSS
6^{A(L)} Αμαδα(μ) Gn 6^B חֲמֹן || 42 ^a 6^B Ωσαρ || ^b 6^Θ Βαλααμ || ^c cf ad Gn 36,27;
6^L κ. Zavav || ^d 1 c 22MSS 6^A Gn וַעֲקֹן vel c 6^{AL} וַיַּעֲקֹן cf Nu 33,31s; Dt
10,6 || 43 ^{a-a} 6^B מְלִכֵיהֶם || ^b 6^Θ Βαλακ (6^{Cpl} Βαλα) || ^c 6^L Σεφωρ || 45 6^Θ
(Ασομ) S חֹשׁוֹם || 46 ^a 6^{BA} בֶּרֶד || ^b S אֲדָם S^a = 6^Θ || ^c K עֵיוֹת? Q 6^{MSS}
Cpl (= L) Gn 36,35 (S) עֵיוֹת; 6^{B(A)+MSS} Γεθθα(ι)μ (?עֵתִים).

שִׁמְלָה מִמִּשְׁרָקָה: 48 וַיָּמָת שִׁמְלָה וַיִּמְלֶךְ תַּחֲתָיו שְׂאוּל מִרַחֲבֹת הַנֶּהָר: 49 וַיָּמָת שְׂאוּל וַיִּמְלֶךְ תַּחֲתָיו בָּעַל חֲנָן בֶּן-עֶכְבָּז: 50 וַיָּמָת בָּעַל חֲנָן וַיִּמְלֶךְ תַּחֲתָיו הַדָּד וְשֵׁם עִירוֹ פִּעִי^d וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מְהִיטְבָּאֵל בֶּת-מִטְרָד בֶּת־מִי זָהָב^d: 51 וַיָּמָת הַדָּד וַיִּהְיֶה אֱלֹפִי אָדָם אֱלֹהֶם תִּמְנָע^a אֱלֹהֶם עָלֶיהָ^b אֱלֹהֶם יִתָּת: 52 אֱלֹהֶם אֲהִלְיָבָמָה אֱלֹהֶם אֱלֹהֶם פִּינָן: 53 אֱלֹהֶם קִנְזֵי אֱלֹהֶם תִּימָן אֱלֹהֶם מִבְּצָר: 54 אֱלֹהֶם מַגִּדְיָאֵל אֱלֹהֶם עִירָם אֱלֹהֶם אֱלֹפִי אָדָם: פ

2 אֱלֹהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי יְהוּדָה יִשְׁשָׁכָר וִזְבֻּלֹן: 2 דָּן יוֹסֵף וּבְנֵימָן נַפְתָּלִי גָד וְאָשֶׁר: מ 3 בְּנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וְשִׁלָּה^a שְׁלוֹשָׁה נִזְלָד לֹא מִבֶּת-שׁוּעַ^b הַכְּנַעֲנִית וַיְהִי עֵר וּבְכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיָּמִיתֵהוּ: 4 וְתָמָר כָּלְתָו יִלְדָה לֹא אֶת-פָּרֶץ וְאֶת-זָרַח כָּל-בְּנֵי יְהוּדָה חֲמִשָּׁה: מ 5 בְּנֵי פָרֶץ חֲצִרֹן וְחָמוּל: 6 וּבְנֵי זָרַח זְמָרִי^a וְאִיתָן וְהִימָן וְכָלכָל וְדָרַע^b כָּלָם חֲמִשָּׁה: 7 וּבְנֵי פָרְמִי עֶכָר עֹזָר יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מַעַל בַּחֲרָם: 8 וּבְנֵי אִיתָן עֲזַרְיָה: מ 9 וּבְנֵי חֲצִרֹן אֲשֶׁר נִזְלָד-לֹא אֶת-יִרְחִמְאֵל וְאֶת-רָם^a וְאֶת-פְּלוּבִי^b: 10 וְרָם הוֹלִיד אֶת-עֲמִינָדָב וְעֲמִינָדָב הוֹלִיד אֶת-נַחֲשׁוֹן נָשִׂיא בְּנֵי יְהוּדָה: 11 וְנַחֲשׁוֹן הוֹלִיד אֶת-שִׁלְמָא וְשִׁלְמָא הוֹלִיד אֶת-בְּעֹז: 12 וּבְעֹז הוֹלִיד אֶת-עֹזֶבֶד וְעֹזֶבֶד הוֹלִיד אֶת-יִשִׁי: 13 וְאִשִּׁי הוֹלִיד אֶת-בְּכוֹר אֶת-אֱלִיאָב וְאֶבְיָנָדָב הַשֵּׁנִי וְשִׁמְעָא הַשְּׁלִישִׁי: 14 נְתַנְאֵל הָרְבִיעִי רֵדִי הַחֲמִישִׁי: 15 אֲצֵם הַשֵּׁשִׁי דָּוִיד הַשְּׁבַעִי: 16 וְאַחִיתִּיהֶם צְרוּיָה וְאַבְיָגַיל וּבְנֵי צְרוּיָה אֲבָשִׁי וְיֹזָבֵב וַעֲשָׂה-אֵל שְׁלֹשָׁה: 17 וְאַבְיָגַיל יִלְדָה אֶת-עֲמָשָׂא וְאַבִּי עֲמָשָׂא יֵתָר הַיִּשְׁמְעֵאלִי: מ 18 וְכָלכָב בֶּן-חֲצִרֹן הוֹלִיד אֶת-עֹזֶבֶדָה אִשָּׁה וְאֶת-יְרִיעֹזָת וְאֵלָה בְּנֵיהֶם יִשָּׂר^b וְשׁוּבָב^c

47 ^a Σαμαα (pr —λα) || 50 ^a pl MSS ^{BA} Gn 36,39+ || ^b pl MSS Gn ^m הדר; ^{BL} + υἱὸς Βαραδ || ^c mlt MSS ^{LS} Gn פָּעו; ^{BA} Φοῦρω || ^{d-d} > ^B || ^e 1 frt c Gn ^{SS} בֶּן || 51 ^a ^B Θαιμαν || ^b Q mlt MSS ^{LS} Gn עֲלוּהָ || ^{BA} עולה || 52 ^B Ελιβ. || 53 ^B Μαζαρ Μαβσαρ (^L Βαραηλ) || 54 ^L Αιραμ (^B Ζαφωειν cf ad Gn) || Cp 2, 3 ^a ^B —wv || ^b 1 ? c ^{Bab A} שׁוּעַ || 5 ^{BA} [ε]μουηαλ = חֲמוּאֵל cf S et Gn 46,12 || 6 ^a Jos 7,1 ^m וְבָדִי (frt false) || ^b 1 c mlt MSS ^{L+MSS} S IR 5,11 וְדָרַע || 7 pc MSS עֵר || 8 Seb וְזָרַח || 9 ^a ^L Αραμ, ^{BA+9MSS} = ^m cf ^b || ^b ^{(B)A} כָּלָב || ^{BA} + κ. Αραμ || 10 ^a ^B Appav || ^b ^B בית || 11 ^{BL} (bis) Ru 4,21 ^m וְזָרַח || 13 ^{BA} Αμ. || 15 ^{BA} Ασομ || ^{AL} Αβισσα || 16 al loc אֲבִישִׁי, ^B Αβεισα || 17 MS^{Ken 172} ^L 2S 17,25 ^m הַיִּשְׂרָאֵלִי || 1 ^m || 18 ^{a-a} 1 c S אֶת || cf ^B מִן || 19 ^a ^{BA} Ιωασαφ || ^c ^B κ. Ιασουβ.

וְאֶרְדּוֹן^d: ¹⁹וַתָּמָת עֲזוֹבָה וַיִּקַּח לָזָרָה כָּלֵב אֶת־אֶפְרַת וַתֵּלֶד לָזָרָה אֶת־
חֹר: ²⁰וַחֹר הוֹלִיד אֶת־אוּרִי וְאוּרִי הוֹלִיד אֶת־בְּצִלְאֵל: ²¹וְאַחֲרֵי
כָּא חֲצֹרֹן אֶל־בֶּת־מְכִיר אָבִי גִלְעָד וְהוּא לִקְחָהּ וְהוּא בֶן־שָׁשִׁים
שָׁנָה וַתֵּלֶד לָזָרָה אֶת־שָׁנֹב: ²²וְשָׁנֹב הוֹלִיד אֶת־יֶאֱרִיר וַיְהִי־לָזָרָה עֶשְׂרִים
וּשְׁלוּשׁ עָרִים בְּאֶרֶץ הַגִּלְעָד: ²³וַיִּקַּח גִּשּׁוּר־וָאֶרֶם אֶת־חֹתָן יֶאֱרִיר
מֵאֶתָם אֶת־קִנְיָן וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ שְׁשִׁים עֶיר כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי מְכִיר אָבִי־
גִלְעָד: ²⁴וְאַחֲרֵי מוֹת־חֲצֹרֹן בְּכָל־בָּא אֶפְרַתָּה וְאַשְׁתָּה^b חֲצֹרֹן אָבִיהָ^c
וַתֵּלֶד לָזָרָה אֶת־אֶשְׁחֹר^d אָבִי תִקְוָע: ²⁵וַיְהִי בְּנֵי־יִרְחִמְאֵל
בְּכֹר חֲצֹרֹן הַבְּכֹר וְרָם וּבִוְנָה^a וְאֶרֶן וְאַצֶּם^b אֶחֱיָה^c: ²⁶וַתְּהִי אִשָּׁה
אַחֲרֵת לִירְחִמְאֵל וְשִׁמְיָה עֲטָרָה הִיא אִם אוֹנָם: ²⁷וַיְהִי בְּנֵי־
רָם בְּכֹר יִרְחִמְאֵל מֵעֵץ וַיְמִין וְעֶקֶר: ²⁸וַיְהִי בְּנֵי־אוֹנָם שְׁמִי^a וְיֹדָע^b
וּבְנֵי שְׁמִי^b נָדָב וְאַבִּישׁוּר: ²⁹וְשֵׁם אִשָּׁתוֹ אֶבִּישׁוּר אָבִיהֶל^a וַתֵּלֶד
לָזָרָה אֶת־אֶחָבֶן וְאֶת־מוֹלִיד^b: ³⁰וּבְנֵי נָדָב סֹלָד^a וְאַפִּים^b וַיָּמָת סֹלָד לֹא
בָּנִים: ³¹וּבְנֵי אֶפֶס יִשְׁעִי^b וּבְנֵי יִשְׁעִי^a וּבְנֵי שְׁשׁוֹן^c וּבְנֵי שְׁשׁוֹן^c אֶחָלִי^d:
³²וּבְנֵי יֹדָע אֶחָי שְׁמִי יֵתֶר וַיִּזְנֹתֶן וַיָּמָת יֵתֶר לֹא בָנִים: ³³וּבְנֵי
יִזְנֹתֶן פִּלֵּת וְזֹזָא אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי יִרְחִמְאֵל: ³⁴וְלֹא־הָיָה לְשְׁשׁוֹן
בָּנִים כִּי אִם־בְּנוֹת וּלְשְׁשׁוֹן עֶבֶד מִצָּרִי וְשִׁמְזוֹ וְרָחֵע: ³⁵וַיְהִי לְשְׁשׁוֹן
אֶת־בִּתּוֹ לִירְחֵעַ עֶבֶדָה לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לָזָרָה אֶת־עֲתִי: ³⁶וְעֲתִי הִלִּיד אֶת־
נָתָן וְנָתָן הוֹלִיד אֶת־זִבְדָּ: ³⁷וְזִבְדָּ הוֹלִיד אֶת־אֶפְלָל וְאֶפְלָל הוֹלִיד
אֶת־עֹזֶבֶד: ³⁸וְעֹזֶבֶד הִלִּיד אֶת־יְהוּא וַיְהוּא הִלִּיד אֶת־עֲזַרְיָה: ³⁹וְעֲזַרְיָה
הִלִּיד אֶת־חֶלֶץ וְחֶלֶץ הִלִּיד אֶת־אֶלְעָשָׂה: ⁴⁰וְאֶלְעָשָׂה הִלִּיד אֶת־סֶסְמִי
וְסֶסְמִי הִלִּיד אֶת־שָׁלוֹם: ⁴¹וְשָׁלוֹם הוֹלִיד אֶת־יִקְמִיָה וַיִּקְמִיָה הִלִּיד

18 ^d ^B κ. Opva (ארונה = ארנן) ^L κ. Αβδωμ || 19 ^Ω ρ || 20 ^ט ט ||
21 ^B Σερου(κ) || 24 ^a 1 c ^ט ט || ^b dl 1 || ^c 1 אֶבִּיהָ || ^d = חור 19. 50
et 4,3 (cf 8,30 בעל = אשבעל) || 25 ^a 3MSS^{Ken} בנה ^{BA} al κ. Βαβα(ι)α,
Βααβα cf ^S || ^{b-b} vocal dub cf ^ט ט || ^c ^{BA} אֶחֱיָה (אֶחֱיָה), ^L Αχιαμ; 1 frt
אֶחֱיָה || 26 ^B Οζομ ^{A+MSS} Ουννομ[a] ^L Avav || 27 ^{BA} κ. Akop ^L Ikap v et
Acar || 28 ^a ^L שְׁמִי cf v || ^{b-b} > ^L || ^c cf 32 || 29 ^a 1 c mlt MSS ^B (—χατα pr
χαιλ) —חֵיל (—גִּיל ^A) || ^b ^B Μωηλ ^{mlt} MSS = מו || 30 ^a ^B Αλσαλαδ || ^b 1 c
^B ואֶפְרַיִם (cf 1MS^{Ken}); id 31 (אֶ) || 31 ^a Seb v וְכֵן || ^b ^B Ισεμνηλ ^S אֶשְׁמִי;
1 prb יִשְׁוִי (= יִשְׁוִי, אֶשְׁוִי) cf ^L Ιεσσουει || ^c nonn MSS^{Ken} ^L שִׁי, ^{BA} ^S שִׁי ||
^d ^B Αχαι ^L Ουλαει ^{MSS} Ουααλ(ε)ι vel sim || 32 ^B Ιδουδα; 1 frt c ^S
יֹדָע || 33 vocal inc cf ^ט ט || 34 ^{BA} Ιωχηλ || 35 cf ad 33 || 37 ^B Αφαμηλ
^A Οφλαδ ^L Ελφαελ || 39 ^B Εμας (crrp) || 40 cf ad 33.

42^a 6^L מו' || 1 prb c 6^{BA} מְרִשֶׁתָּהּ || ^b 43° 6^L Καρθε κ. Φεθρουθ
κ. Ρωκημ || 44 6^B Ιακλαν ^A Ιερκααν ^L Ιερεκαμ; 1 frt יִקְדָּעַם cf Jos 15,56 ||
45 6^B Γεδσουρ || 46^a 6^L Ωρων || ^b 6^{B(A)} Ιωσα(ν) || ^c 6^{BA} Γεζουε ^L Γαζελ
et Γαζας 6^{MSS} Γαζερ; prps גִּזָּו (3MSS גזון) || 47^a Var^{BG} יֵה' (MS^{Ken} 147 יֵה') ||
^b 1 c 6^{A+mlt} MSS גִּרְשֵׁן (שם) || 48 1 c nonn MSS יִלְדָּה || 49 1 וַיִּזְלֹד || 50 1
c 6^(v?) בְּנֵי || 51^a 6^{BA} Σαλαμων || ^b 6^L חרם || ^c 6^L frt בֵּית־גְּדֹדֹר || 52^a 1 frt
(cf 4,2) רִאֲיָה || ^b 1 prb (cf 54) הַמִּנְחָתִי || 55^a K יֵשְׁבוּ Q יֵשְׁבִי || ^b 6^A ἐξ
Αιμαθ || Cp 3, 1 ^a 1 c 6^L הַשְּׂנִי || ^b 1 c 6^L כְּלָאֵב cf 2S 3,3 et 6^L (כלב) || 2^a dl ל c
ca 2oMSS 2S || ^b 6^{MSS} תּוֹלָמִי cf 6^L || ^c 6^L Ορνιας || 3^a 6^L אִסְטוֹרַעַם 6^A = 6 ||
5^a mlt MSS נוֹלְדִי || ^b 14,4; 2S 5,14 6^M שְׁמוֹעַ cf 1S 16,9 || ^c MS^{Ken} 170 6^L
לִבְת־שֶׁבַע || 6^a 1 prb c 2MSS 14,5 2S 5,15 שׁוֹעַ — 6/7 ^{b-b} >2S; dl (dittoгр)
(^a >1MS).

7^a 1 prb c Q⁶MS^S וַיִּצְחָר (צ^B+MS^S); K^u וַיִּצְחָר || ^b ins frt וְקִוִּין cf 7^a 1 prb c Q⁶MS^S וַיִּצְחָר || 8^a 1 ? vel ins ? יַעֲבֹךְ cf 9^b cf ad 2,33 || 9^a 6^B ὡς γαβης || 10^a 6^B γυνῶσιν (מַדְעָה); prps מַדְעָה (cf 5⁶.93 + βόσκησιν) vel מַרְפָּה; 1 frt antea וּפְרִיָּתָ || 11^a 6^S וְכָלֵב || ^{b-b} 6^{BA} πατήρ Ασχα(ς), 10MS^S אָבִי || 12^a ins (cf 13⁶) עִיר || ^b 6^{BL} רַכֵּב cf 2,55 || 13^a ins c 6^L וּמַעֲזֹנָתִי || 15^{a-a} 1 c 6^(S) וְיָהּ || ^b Seb וְיָהּ || ^c pl MSS 6^{MS} om 1; 1 sic vel ins antea nom || 16^a ins וְיָהּ (cf 6^B al υἱός (υἱοί) αὐτοῦ) || ^b 6^{BA} καὶ ι(ε)σεραηλ (6^L + λωαχειμ) cf 25,2^a || 17^a 1 c pl MSS 6^(S) וְיָהּ || ^{b-b} 1 c 6^(S) (cf 6^(S)) וְיָהּ || 18^a 6^B (αὐτῇ Αδεια) וְיָהּ || 19^a 6^B Γελια (עֲלִיָּה) || ^c 6^B Γελια (עֲלִיָּה) || ^L φαθθουια (הִיָּא); cf 19 ? || ^b cf ad 2,33 || ^c 6^B Γελια (עֲלִיָּה) || ^L φαθθουια || 20^a 6^B+MS^S וְיָהּ || ^d exc ? vbb; cf ad 17 || 19^a 6^B Ἰδουιας^A Ιουδαιας || ^b ins frt c 6^(B)+MS^S וְיָהּ || ^c 6^(B)+MS^S וְיָהּ || ^b K^{Occ} 6^L וְיָהּ || ^c 6^{MS} (ι)εθ(ι) וְיָהּ || ^d exc ? vbb || 21^a 6^(S) Σηλωμ(v) || 22^a 1 בית (בֵּית) וְיָהּ.

24 בְּנֵי שִׁמְעוֹן גְּמוּאֵל^a וַיְמִין יָרִיב^b זָרַח^c שְׂאוּל^c: 25 שְׁלֹם בֶּנוֹ מְבִשֵּׁם
 בֶּנוֹ מִשְׁמַע בֶּנוֹ: 26 וּבְנֵי מִשְׁמַע חֲמוּאֵל בֶּנוֹ זְכוּר בֶּנוֹ שִׁמְעִי בֶּנוֹ:
 27 וּלְשִׁמְעִי בָנִים שֵׁשָׁה עָשָׂר וּבָנוֹת שֵׁשׁ וּלְאַחִיו אֵין בָּנִים רַבִּים
 וְכָל מִשְׁפַּחְתָּם לֹא הָרְבוּ עַד-בְּנֵי יְהוּדָה: 28 וַיֵּשְׁבוּ בְּבֶאֱר־
 שָׁבַע וּמִזְלָדָה וַחֲצֹר שׁוּעַל: 29 וּבְבִלְתָּהּ וּבְעֵצִים וּבְתוֹלָד^b: 30 וּבְבִתּוֹאֵל
 וּבְחֶרְמָה וּבְצִקְלָג: 31 וּבְבֵית מֶרְכָּבוֹת וּבְחֶצֶר סוּסִים^a וּבְבֵית בְּרָאִי^b
 וּבְשַׁעְרִים^c אֵלֶּה עָרֵיהֶם עַד-מֶלֶךְ^d דָּוִיד: 32 וַחֲצֹרֵיהֶם עֵיטִים^a וְעִין
 רַמְזוֹן^b וְתָכָן וְעֵשָׂן עָרִים חָמֹשׁ: 33 וְכָל-חֲצֹרֵיהֶם אֲשֶׁר סְבִיבוֹת הָעָרִים
 הָאֵלֶּה עַד-בְּעַל^a זֹאת מוֹשְׁבָתָם וְהַתִּיחָשִׁם לָהֶם: 34 וּמִשׁוֹכָב
 וּמִלֶּךְ^a וַיֹּשֶׁה^b בֶּן-אַמְצִיָּה: 35 וַיִּזְאֵל וַיְהִי^a בֶּן-יֹשְׁבִיָּה בֶן-שָׂרִיָּה
 בֶּן-עִשְׂיָאֵל^b: 36 וַאֲלוֹעִינִי וַעֲקָבָה וַיִּשׁוּחִיָּה וַעֲשִׂיָּה וַעֲדִיאֵל^a וַיִּשְׁמֵאֵל^b
 וּבְנֵיהֶם: 37 וַיִּזְאֵל^a בֶּן-שַׁפְּעִי^b בֶּן-אַלְזוֹן^c בֶּן-יִרְיָה בֶן-שִׁמְעִיָּה^c:
 38 אֵלֶּה הַבָּאִים בְּשִׁמּוֹת נְשִׂאִים בְּמִשְׁפַּחֹתָם וּבֵית אֲבוֹתֵיהֶם פָּרְצוּ
 לְרֹב: 39 וַיֵּלְכוּ לְמִבְּזָא גִדְרָה עַד לְמִזְרַח הַגֵּיא לְבִקֶּשׁ מְרֵעָה לְצֹאנָם:
 40 וַיִּמְצְאוּ מְרֵעָה שָׁמֶן וְטוֹב וְהָאֶרֶץ רַחֲבַת יָדַיִם וְשִׁקְטָת וּשְׁלָלָה כִּי
 מִן-חֶם הַיֹּשְׁבִים שָׁם לִפְנֵים: 41 וַיָּבֹאוּ אֵלֶּה הַכְּתוּבִים בְּשִׁמּוֹת בְּיָמָיו
 יַחֲזִיקֵיהוּ מֶלֶךְ-יְהוּדָה וַיָּכּוּ אֶת-אַהֲלֵיהֶם וְאֶת-הַמְּעִינִים^a אֲשֶׁר נִמְצְאוּ
 שָׁמָּה וַיַּחְרִימֵם עַד-הַיּוֹם הַזֶּה^b וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתֵּיהֶם כִּי-מְרֵעָה לְצֹאנָם
 שָׁם: 42 וּמֵהֶם מִן-בְּנֵי שִׁמְעוֹן הָלְכוּ לְהָר שִׁעִיר אֲנָשִׁים חָמֹשׁ מֵאוֹת
 וּפְלִטָּה וְנִעְרֵיהָ^a וּרְפִיָּה וַעֲזִיאֵל בְּנֵי יִשְׁעִי^b בְּרֹאשָׁם: 43 וַיָּכּוּ אֶת-
 שְׂאֵרֵית הַפְּלִטָּה לַעֲמָלֶק וַיֵּשְׁבוּ שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה: 44

24 ^a al loc י' cf ad Nu 26,12 || ^b Nu יכין ^B lapeiv || ^c cf ad Nu ||
 25 cf ad 2,33 || 27 ^{BA+9MSS} τρεῖς || 28 ^B + κ. Σαμ(α)α cf Jos 19,2^B;
 15,26 (1? ^M) || 29 ^a Jos 15,29 בַּעֲלָה, 19,3 בָּלָה || ^b Jos אֶלְתוֹלָד || 30 Jos 19,4
 בָּתוֹל || 31 ^a Jos 19,5 סוּסָה || ^b ^A βαρουμ ^L βαρεiv Jos 15,32; 19,6 (בֵּית)
 לְבָאוֹת || ^c Jos 15 שְׁלֹחִים Jos 19 שְׂרוּחַן || ^d pl MSS Vrs מֶלֶךְ || ^e trsp : ad
 'וַחֲצִי' || 32 ^a 1 'בַּע'; Jos 15,42 עֶתֶר 19,7 עֶתֶר (IS 30,30 עֶתֶר?) || ^b 1 frt (sed
 false) c pl MSS ^{Cpl} 56 Jos 15,32^M וְ' || v 33 cf Jos 19,8 || ^a ^{B(L)} Jos בַּעֲלָת ||
 34 ^{a-a} ^L κ. ἐπιστρέφων ἐβασίλευσεν || ^b ^{BA} Ιωσ(ε)ια(ς) ^L Ιωας (cf ^{a-a}) ||
 35 ^a ^{B+8MSS} וְהוּא || ^b prb = עֲשִׂיָּה = עֲשֶׂהֶאל || 36 ^a ^B υἱοὶ Ἀωσαλ [υἱοῦ
 Σαφαλ υἱοῦ Ἀμων] || ^b Var^B וַיִּשְׁמֵאֵל; 2MSS^{Ken} וַיִּשְׁמֵאֵל, ^{AL} κ. Ισμαηλ ||
 37 ^a ^A וְזוֹן || ^b ^B Σαφαλ || ^c ^B Ἀμων || ^d ^B שְׁמֶר ^A Σαμαριου || ^e ^B
 Συμειων ¹²¹ Σαμαα; prps שְׁמֵעִי cf 26 || 39 1 c ^B (גִּרְרָה) || 40 ^B + בְּנֵי ||
 41 ^a K 'הַמְּעִי' (cf ^B Μιναίους), Q 'הַמְּעִי' || ^b ^L + שָׁם (Var?) ||
 42 ^a ^{BA} Νωαδ(ε)ια || ^b ^L Ιεσουε cf 2,31^b || 43 [∞] > ^B.

וּבְנֵי־גֵר לִגְדָּם יֵשְׁבוּ בְּאֶרֶץ הַבָּשָׁן עַד־סֻלְכָּה׃ ¹² וַיֹּאֶל הָרֹאשׁ
וּשְׁשָׁם ^a הַמִּשְׁנָה וַיַּעֲנִי ^b וּשְׁפָט ^c בְּבָשָׁן׃ ¹³ וַאֲחֵיהֶם לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם
מִיכָאֵל וּמִשְׁלֵם וְשָׁבַע וְיִזְרִי וַיַּעֲקֹב ^a וַיָּזִיעַ ^b וְעֵבֶר ^b שִׁבְעָה׃ ¹⁴ אֵלֶּה
בְּנֵי אֲבִיחֵל ^a בֶּן־חֹרִי בֶן־יְרוּחַ ^b בֶּן־גִּלְעָד בֶּן־מִיכָאֵל בֶּן־יִשְׁשִׁי ^c בֶּן־
יִחְזִי ^d בֶּן־בוֹז׃ ¹⁵ אֵתִי בֶן־עֲבִדְיָאֵל בֶּן־גּוֹנִי רֹאשׁ לְבֵית אֲבוֹתָם׃
¹⁶ וַיֵּשְׁבוּ בְּגִלְעָד בְּבָשָׁן וּבְבִנְתֵּיהֶם וּבְכָל־מִגְרָשֵׁי שְׂרֹזָן ^b עַל־תּוֹצְאוֹתָם׃
¹⁷ כָּלֶם הִתְיַחֲשׁוּ בִּימֵי יוֹתָם ^a מִלֶּךְ־יְהוּדָה וּבִימֵי יִרְבֶּעֶם ^b מִלֶּךְ־יִשְׂרָאֵל׃
ס ¹⁸ בְּנֵי־רֵאוּבֵן וְגָדִי ^a וַחֲצִי שִׁבְט־מְנַשֶּׁה מִן־בְּנֵי־חֵל ^b אֲנָשִׁים
גִּשְׂאֵי מִגֵּן וַחֲרָב וַנְּרָכִי קָשֶׁת וְלִמּוּדֵי מִלְחָמָה אַרְבָּעִים וָאַרְבָּעָה
אֵלֶּף וּשְׁבַע־מֵאוֹת וְשָׁשִׁים וְצֵאִי צָבָא׃ ¹⁹ וַיַּעֲשׂוּ מִלְחָמָה עִם־
הַהִגְרִיאִים וַיִּטּוּר וַנִּפְּיֵשׁ וַנִּזְדָּב׃ ²⁰ וַיַּעֲזְרוּ ^a עֲלֵיהֶם וַיִּנָּתְנוּ בְיָדָם
הַהִגְרִיאִים וְכָל־שְׁעָמָהֶם ^b כִּי לֹאֲלֵהִים זַעֲקוֹ בַּמִּלְחָמָה וַנַּעֲתֹזר לָהֶם

Cp 5, 1 ^{BA} לָבְנוּ ^{BA} + καὶ || 2 ^{BA} δύνατος ἰσχύι || 3 ^{BA} כָּתַן ב' לָבְנוּ || 4 ^a לָבְנוּ || ^b dub; 1 ? c ^{SA} כִּרְמִי || ^c שְׁמָעִי, sed 1 ^M || 5 ^B לִי || 6 ^a 24MSS ^{BA} תִּגְלַת || ^b ^L sine נ || 7 ^B לִי || 8 ^a ^L יוֹעֵז || ^b ^L שְׁמָעִי || 9 ^a ^{BA} τ. παροίκους (הַגֵּרִים) || ^b ^{BA} יֹשְׁבִים || ^{c-c} ^{BA} עַד-כָּל || 10 ^a ^L — (^B —) || ^b ^L κ. Ιωανν || ^c ^B + ὁ γραμματεὺς ^L + κ. Σαφαν || 11 ^a ^L κ. Ιωαχ || ^{b-b} ^{BA} וְעֵבֶד וְזוֹעַ (9MSS ועבד) || 12 ^a ^L Αβηλ || ^b dub; ^B Ἰδαι || 13 ^a ^L Αδαι ^L Απουε ^B Iara ^{SA} זרה ^{IMS^{Ken}} ירוע || ^c ^B Ισαι ^{A+MSS} Ιεσσαί ^L Σουσι ^B Iesesi || ^d Var^B יתדי; ^B Ιουπει ^A Ιεδδαι ^L ^B Ιεδδω; 1 ? ^B יתדי || 14 ^a ^B Αχιβουζ cf 15 || 15 ^a ^B ^{BA} וְכָל, 1 ^M || ^b 1 c ^B (Γεριαμ pro Σερ.) || 16 ^a ^L שְׁרִין || ^c 1 c ^{BA} עַד || 17 ^a ^L Ιωας || ^b ^L + τοῦ Ιωας || 18 ^a ^{BL} וְגַד || ^b ^L + כל || 19 ^a Gn 25,15 ^{BA} וְקִרְמָה κ. Ναδαβαίων ^L κ. Νηδαβ. κ. Ναδιβ. || 20 ^a ^B וַיַּעֲזְרוּ ^L וַיַּזְעֲקוּ || ^b ^L τὰ σκηνώματα αὐτῶν.

כִּי־כָּטְחוּ בּוֹ: ²¹וַיָּשָׁבוּ מִקְּגִיהֶם גְּמִלִיָּהֶם תִּמְשִׁים אֵלָיו וְצֹאן מֵאֲתָיִם
וְחִמְשִׁים אֵלָיו וְחִמּוּרִים אֲלֵפִים וְנֶפֶשׁ אָדָם מֵאָה אֵלָיו: ²²כִּי־
חָלְלִים רַבִּים נָפְלוּ כִּי מֵהָאֱלֹהִים הַמְּלַחֲמָה וַיָּשָׁבוּ תַּחֲתֵיהֶם עַד־
הַגִּלָּה: ׀

²³אֲוֹבְנִי חֲצִי^a שָׁבַט מְנַשֶּׁה יָשָׁבוּ בְּאַרְצָן^b מִבְּשָׁן עַד־^cבָּעַל חֶרְמוֹן^c
וּשְׁנִיר וְהַר־חֶרְמוֹן^d הִמָּה רָבוּ: ²⁴וְאֵלֶּה רָאשֵׁי בֵית־אֲבוֹתָם וְעַפְרָא^a
וְיִשְׁעִי וְאַדְרָאֵל וְעִזְרִיאֵל^b וְיִרְמְיָה וְהוֹדוּיָה^c וַיְחִידִיאֵל^b אֲנָשִׁים גְּבוּרֵי
חֵיל אֲנָשֵׁי שְׁמוֹת רָאשִׁים לְבֵית אֲבוֹתָם: ²⁵וַיִּמְעְלוּ בָּאֱלֹהֵי
אֲבֹתֵיהֶם וַיִּזְנוּ אַחֲרָיו אֱלֹהֵי עַמִּי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הִשְׁמִיד אֱלֹהִים מִפְּנֵיהֶם:
²⁶וַיַּעַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־רוּחַ פּוֹלֵא^a מִלֶּךְ־אֲשׁוּר וְאֶת־רוּחַ תַּלְגַּת^b
פִּלְגֶסֶר מֶלֶךְ אֲשׁוּר וַיִּגְלֹם^c לָרְאוּבֵנִי וְלִגְדִי וְלַחֲצִי שָׁבַט מְנַשֶּׁה
וַיָּבִיִּאֵם לַחֲלָח^d וְדָבָר וְהָרָא^e וַנְּהַר גִּזּוֹן עַד הַיּוֹם הַזֶּה: ׀

²⁷בְּנֵי לֹוי גִּרְשֹׁן קָהָת וּמֶרָרִי: ²⁸וּבְנֵי קָהָת עֲמָרָם יִצְחָר וַחֲבֵרֹן
וְעִזִּיאֵל: ׀ ²⁹וּבְנֵי עֲמָרָם אֶהֱרֹן וּמִשָּׁה וּמָרִים וּבְנֵי אֶהֱרֹן גִּדְּיָה
וְאַבִּיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר: ³⁰אֶלְעָזָר הוֹלִיד אֶת־פִּינְחָס פִּינְחָס הִלִּיד
אֶת־אַבְיָשׁוּעַ: ³¹וְאַבְיָשׁוּעַ הוֹלִיד אֶת־בִּקְיָה וּבְקִי הוֹלִיד אֶת־עֹזִי: ³²וְעֹזִי
הוֹלִיד אֶת־זֶרְחִיָּה וְזֶרְחִיָּה הוֹלִיד אֶת־מְרִיזָה: ³³מְרִיזָה הוֹלִיד אֶת־
אַמְרִיָּה וְאַמְרִיָּה הוֹלִיד אֶת־אַחִיטֹוב: ³⁴וְאַחִיטֹוב הוֹלִיד אֶת־צִדּוֹק
וְצִדּוֹק הוֹלִיד אֶת־אַחִימֶעֶךְ: ³⁵וְאַחִימֶעֶךְ הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה וְעֲזַרְיָה
הוֹלִיד אֶת־יוֹחָנָן: ³⁶וְיוֹחָנָן הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה הוּא אֲשֶׁר כָּהֵן בְּבֵית
אֲשֶׁר־בָּנָה שְׁלֹמֹה בִּירוּשָׁלַם: ³⁷וַיּוֹלֵד עֲזַרְיָה אֶת־אַמְרִיָּה וְאַמְרִיָּה
הוֹלִיד אֶת־אַחִיטֹוב: ³⁸וְאַחִיטֹוב הוֹלִיד אֶת־צִדּוֹק וְצִדּוֹק הוֹלִיד אֶת־
שְׁלֹום: ³⁹וְשְׁלֹום הוֹלִיד אֶת־חֶלְקִיָּה וְחֶלְקִיָּה הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה:
⁴⁰וְעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת־שָׁרְיָה וְשָׁרְיָה הוֹלִיד אֶת־יְהוֹצָדָק: ⁴¹וַיְהוֹצָדָק
הָלַךְ בְּהַגְלֹת יְהוָה אֶת־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם בְּיַד נְבֻכַדְנֶאצַּר: ׀
6 בְּנֵי לֹוי גִּרְשֹׁם קָהָת וּמֶרָרִי: וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־גִרְשֹׁם לְבְנֵי

21 IMSKen 5000 || 23 ^aa BAL kai oi hímiseis || ^bb >B || c-c Bab
Βασιλειμ cf 4,33 || ^dd + וּבְלִכְנוֹן || 24 ^aa dl i c B; BBA Oφep MSS Γoφep ||
^bb B et וְיִחִי? || ^cc cf ad 3,24 || 26 ^aa B(A) Φαλwx(ς) (>S) || ^bb cf ad 5,6;
B תגלת || ^cc וַיִּגַּל || ^dd 8 לחלח || ^ee cf 2R 17,6^e; 1? וְהָרָה (>BBA,
L תרן) || 29 B הור — || 30 L Αβιουδ || 31 B Bwe || 32 B Μαρειηλ ||
33. 37 B — מוב || 34 L צדוק, id 38 || 38 cf ad 2,33 || 40 B — צדק — S
41 — BBA בגלות || Cp 6, i v 27; Ex 6,16; Nu 3,17 —.

וּשְׁמָעִי: ³ וּבְנֵי קֹהֶת עֲמֶרֶם וַיִּצְהָר וַחֲבֵרֹן וְעִזִּיאֵל: ⁴ בְּנֵי מְרָרִי מַחֲלִי
וּמִשִּׁי^a וְאַלְהָ מִשְׁפַּחֹת הַלְוִי לְאַבְתִּיהֶם: ⁵ לְגִרְשֹׁם לְבְנֵי בְנוֹ
יַחֲת בְּנוֹ זִמָּה בְּנוֹ: ⁶ וַיֵּאָחֵז בְּנוֹ עֲדִי^b בְּנוֹ יִרְחָ^c בְּנוֹ יֶאֱתָרִי^d בְּנוֹ:
⁷ בְּנֵי קֹהֶת עֲמִינָדָב^a בְּנוֹ קָרַח בְּנוֹ אֶסִּיר בְּנוֹ: ⁸ אֶלְקָנָה בְּנוֹ וְאַבִּיסָף
בְּנוֹ וְאֶסִּיר בְּנוֹ: ⁹ תַּחַת בְּנוֹ אֲוִירְאֵל בְּנוֹ עֲזִיָּה בְּנוֹ וְשָׂאֵל בְּנוֹ:
¹⁰ וּבְנֵי אֶלְקָנָה עֲמִשִּׁי וְאַחִימֹז: ¹¹ אֶלְקָנָה^a בְּנוֹ אֶלְקָנָה^a צוֹפִי^b בְּנוֹ
וְנַחֲת^c בְּנוֹ: ¹² אֶלְיָאֵב^a בְּנוֹ יִרְחָם^b בְּנוֹ אֶלְקָנָה בְּנוֹ: ¹³ וּבְנֵי שְׁמוּאֵל
הַכֹּהֵן וְשִׁנִּי וְאַבְיָה: ¹⁴ בְּנֵי מְרָרִי מַחֲלִי^a לְבְנֵי בְנוֹ שְׁמָעִי בְנוֹ
עֲזִיָּה^b בְּנוֹ: ¹⁵ שְׁמַעְיָא בְנוֹ חַגִּיָּה^b בְנוֹ^a עֲשִׂיָּה בְנוֹ: ׀
¹⁶ וְאַלְהָ אֲשֶׁר הָעֵמִיד דָּוִיד °עַל־יְדֵי־שִׁיר °בֵּית יְהוָה גִּמְנוֹת הָאָרֶזֶן:
¹⁷ וַיְהִיו מְשֻׁרְתִּים לִפְנֵי מִשְׁכַּן אֱהֱל־מוֹעֵד בְּשִׁיר עַד־בָּנוֹת שְׁלֹמֹה
אֶת־בֵּית יְהוָה בִּירוּשָׁלַם וַיַּעֲמֵדוּ כַּמִּשְׁפָּטָם עַל־עֲבֹדָתָם: ¹⁸ וְאַלְהָ
הָעֹמְדִים וּבְנֵיהֶם מִבְּנֵי הַקֹּהֲלִי הַיָּמִן הַמְּשֻׁרָר כִּי־יִזְאֵל בֶּן־שְׁמוּאֵל:
¹⁹ בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־יִרְחָם^a בֶּן־אֶלְיָאֵל^b בֶּן־תּוֹחַ^c: ²⁰ בֶּן־צִיָּה^a בֶּן־אֶלְקָנָה
בֶּן־מַחֲת^b בֶּן־עֲמִשִּׁי: ²¹ בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־יִזְאֵל בֶּן־עֲזִיָּה בֶּן־צַפְנִיָּה:
²² בֶּן־תַּחַת בֶּן־אֶסִּיר בֶּן־אַבִּיסָף בֶּן־קָרַח: ²³ בֶּן־יִצְהָר בֶּן־קֹהֶת בֶּן־לְוִי
בֶּן־יִשְׂרָאֵל: ׀ ²⁴ וְאַחִיו אֶסֶף הָעֹמֵד עַל־מִנּוֹ אֶסֶף בֶּן־בְּרַכְיָהוּ
בֶּן־שְׁמַעְיָא: ²⁵ בֶּן־מִיכָאֵל בֶּן־בַּעֲשִׂיָּה^a בֶּן־מַלְכִּיָּה^b: ²⁶ בֶּן־אַתָּנִיָּה^a
בֶּן־זִרְחָ^b בֶּן־עֲדִיָּה: ²⁷ בֶּן־אִיתָן בֶּן־זִמָּה בֶּן־שְׁמָעִי: ²⁸ בֶּן־יַחֲת בֶּן־
גִּרְשֹׁם בֶּן־לְוִי: ׀ ²⁹ וּבְנֵי מְרָרִי אֲחִיהֶם עַל־הַשְּׂמֹאֵל אִיתָן בֶּן־
קִישִׁי^b בֶּן־עֲבָדִי בֶן־מְלֹךְ: ³⁰ בֶּן־חֲשִׁנָּה בֶּן־אַמְצִיָּה בֶּן־חֲלָקִיָּה:

4 ^a 6 [o]μους(ε)ι || ^b Nu 3,20 לבית אבתם || 6 ^a 6B יואב || ^b 6B Aδεi
A Addi 3MSS Aδai cf עֲדִיָּה 26 || ^c 6B λααπα (crpp?) || ^d 6 leθp(ε)ι Iethrai
cf 26? (§ Iatur) || v 7 cf Ex 6,23s || ^a 6A(L) יִצְהָר (L + בְּנוֹ) || 8 6B אֲבִיתָר ||
10 6L Αμιωθ cf מחת 20 || 11 ^{a-a} 1 c K בְּנוֹ et dl 'אל c nonn MSS 6S || ^b 1
c 6 צופי cf 1S 1,1 || ^c 6L+MSS = מ; 1prb (cf 19 et 1S 1,1) וְתוֹחַ vel וְתָחוּ ||
12 ^a 1S 1,1 אֱלִיהוּא || ^b 6L+MSS יִחְמָאֵל || ^c ins c 6L שְׁמוּאֵל בְּנוֹ || 13 1 c
6L אֶלְקָנָה אֲבִיָּה || יִזְאֵל וְהַשְׁנִי אֲבִיָּה || 14 ^{a-a} >6B* || ^b 6MSS (= L) ΟΖια(ς) || 15 ^{a-a} >S ||
^b 6L Αβαia || 16 °° v super cantores || 17 6BA εν οργάνοις (בְּכִלֵּי שִׁיר) ||
18 6S קֹהֶת || 19 ^a cf 12^b || ^b 6L אֶלְיָאֵב cf 12^a || ^c 6B הִיתָ? A טו תהו ||
20 ^a K צִיָּה, Q 6BA צוֹף, צוֹפִי 6L; cf 11^b || ^b 6L Αμιωθ cf ad 10 || ^c S Musi ||
22 6* ut 8; 6L+nonn vb || 25 ^a 1 c nonn MSS 6B מ' || ^b S Malachia ||
26 ^a 6L Ηθαvia (אִיתָנִיָּה?) BA Αθαvei || ^b 6B Ζαapai A ΑΖαριου || ^c 6B ΑΖεια
L Αδia (§ Aria) cf 6^b || 27 6A Ουρι || 28 6B Ηχα crpp? cf 5 || 29 ^a Seb
וְבֶן־ || ^b mlt MSS KOr 6L קוֹשִׁי 6L || ^c 6L Αβδia || 30 °° 6BA sol Ασεβ(ε)ι.

³¹ בֶּן־אֲמִיעַי^a בֶּן־בְּנֵי בֶן־שָׁמַר^b: ³² בֶּן־מַחֲלִי בֶן־מוֹשִׁי בֶן־מְרִירִי בֶן־לִיִּי:
³³ וְאַחֵיהֶם הַלְוִיִּם נְתוּנִים לְכָל־עֲבֹדַת מִשְׁכַּן בֵּית
הָאֱלֹהִים: ³⁴ וְאַהֲרֹן וּבָנָיו מִקְטִירִים עַל־מִזְבֵּחַ הָעֹלָה וְעַל־מִזְבֵּחַ
הַקְטֹרֶת לְכָל מְלֹאכֶת קֹדֶשׁ הַקִּדְשִׁים וּלְכַפֵּר עַל־יִשְׂרָאֵל כָּל־אֲשֶׁר־
צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד הָאֱלֹהִים: ׀ ³⁵ וְאַלֶּה בְנֵי אַהֲרֹן אֲלֻעָזָר בֶּנוֹ פִּינְחָס
בֶּנוֹ אֲבִישׁוּעַ בֶּנוֹ: ³⁶ בְּקִי בֶנוֹ עֲזִי בֶנוֹ זֶרְחִיָּה בֶנוֹ: ³⁷ מְרִיזֹת^a בֶּנוֹ
אַמְרִיָּה בֶנוֹ אַחִיטוֹב^b בֶּנוֹ: ³⁸ צִדְוֶק^a בֶּנוֹ אַחִימַעֲזִי^b בֶּנוֹ: ׀
³⁹ וְאַלֶּה מוֹשְׁבוֹתָם לְטִירוֹתָם בְּגִבּוֹלָם לְבְנֵי אַהֲרֹן לְמִשְׁפַּחַת הַקֹּהֲנִי
כִּי לָהֶם הָיָה הַנֹּזֶל: ⁴⁰ וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־חֲבֻרֹן בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וְאֶת־
מִגְרָשֶׁיהָ סְבִיבֹתֶיהָ: ⁴¹ וְאֶת־שָׂדֶה הָעִיר וְאֶת־חֲצָרֶיהָ נָתַנוּ לְכָל־ב
בְּנֵי־יִפְנָה: ׀ ⁴² וּלְבְנֵי אַהֲרֹן נָתַנוּ אֶת־עָרֵי^a הַמִּקְלָט אֶת־חֲבֻרֹן^b
וְאֶת־לִבְנָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־יֵתָר^c וְאֶת־אַשְׁתַּמֶּעַ וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ:
⁴³ וְאֶת־חִילָן^a וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ אֶת־דְּבִיר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ: ⁴⁴ וְאֶת־עֶשֶׂן
וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ^a וְאֶת־בֵּית שֹׁמֶשׁ וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ^b: ׀ ⁴⁵ וּמִמֶּטְהָ
בְּנִימָן^a אֶת־גִּבְעֵי וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עֵלְמָת^b וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־
עֲנָתוֹת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ כָּל־עָרֵיהֶם שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה עִיר בְּמִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם:
׀ ⁴⁶ וּלְבְנֵי קָהָת הַנֹּזְתִּים^a מִמִּשְׁפַּחַת הַמֶּטֶה^a מִמֶּטְהָ^a מִמֶּטְהָ^a מִמֶּטְהָ^a
חֲצִי^b מִנִּשְׂה בַּנֹּזֶל עָרִים עֶשֶׂר: ׀ ⁴⁷ וּלְבְנֵי גֵרְשֹׁם לְמִשְׁפַּחֹתָם
מִמֶּטְהָ יִשְׁשֹׁכָר וּמִמֶּטְהָ אָשֶׁר וּמִמֶּטְהָ גִפְתָּלִי וּמִמֶּטְהָ^a מִנִּשְׂה
בְּבִשְׁוֹן^b עָרִים שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה: ׀ ⁴⁸ לְבְנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפַּחֹתָם מִמֶּטְהָ
רְאוּבֵן וּמִמֶּטְהָ־גֵר^a וּמִמֶּטְהָ זְבֻלוֹן בַּנֹּזֶל^b עָרִים שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה:
⁴⁹ וַיִּתְּנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְלוֹיִם אֶת־הָעָרִים וְאֶת־מִגְרָשֵׁיהֶם: ⁵⁰ וַיִּתְּנוּ
בַּנֹּזֶל^a מִמֶּטְהָ בְנֵי־יְהוּדָה וּמִמֶּטְהָ בְנֵי־שֹׁמְעוֹן^b וּמִמֶּטְהָ בְנֵי בְּנִימָן^b

³¹ ^a $\Theta^B(v)$ Αμεσσεια ^A Μαεσσια + 2 nomm cf 30 || ^b v *Somer* || ³⁶ Θ^L
אֲמִיעַי || ³⁷ ^a Θ^B Μαπειηλ $\S$ *Maru* || ^b Θ^v מַזִּב — || ³⁸ ^a Θ^L Σαδουκ || ^b Θ^B
Αχεισαμα || ⁴² ^a l c Jos 21,13 עִיר || ^b $\S$ Jos + וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ || ^c Θ^B Σελνα
^{A+3MSS} (N)ηλων ^L Αλωμ cf חִילָן 43 || ⁴³ ^a v *Helon* Jos 21,15 חִלָן || Θ^B Ιεθαρ
^A v Ιεθαρ cf יֵתָר 42 (mlt MSS חִילוֹ) || ⁴⁴ ^a ins c Θ^B ($\S$?) Jos 21,16 וְאֶת־
⁴⁵ ^a ins || וְאֶת־בֵּית־צִוֹר (?) ו' מ' || $\Theta^A(L)+MSS$ + מ' || Θ^B Ατταν $\S$ (עֲטָרָא) ו' מ'
c Jos 21,17 (cf Θ^A) מ' מ' || ^b $\Theta^L(S)$ Αλαμωθ v *Almath* || ^c l c
Jos 21,19 וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ || ⁴⁶ ^{a-a} l (cf ad Jos 21,5 et Θ^{BA} $\S$ ἐκ τ. φυλῆς)
אַפְרַיִם וּמִמֶּטְהָ (v *sua*) לְמִשְׁפַּחָתָם et tum ins c Jos (cf Θ^L + Εφραιμ)
בַּנֹּזֶל || ^b Jos + וּמִחֲצִי (וּמִמֶּטְהָ) מִטְהָ || ^a l prb c Jos 21,6 || ^b dl || ⁴⁷ ^a l prb c Jos 21,6 || ^b dl || ⁴⁸ ^a Θ^B $\S$ דָּן || ^b > Jos 21,7 || ⁴⁹ Jos 21,8 + הָאֵלֶּה et in fin + vb nonn ||
⁵⁰ ^a > $\S$ Jos 21,9 || ^{b-b} > Θ^{BA} Jos.

50 c-c 6^B ἐκάλεσεν αὐτάς Jos בָּשָׁם .. יִקְרָא || 51 a 1 c 6^L Jos 21,20 קָבְצִים || b 1 c Jos גּוֹרְלָם || 52 1 c Jos 21,21 עִיר cf 42 || 53 Jos 21,22 יְבֻלָּעַם || 55 a 1 c Jos 21,25 תַּעֲנֶדָּה || b 1 c nonn MSS 6^{AL} (cf § et ad Jos) לְמִשְׁפַּחָתָם || c-c 1 c Jos 21,26 לְמִשְׁפַּחַת בְּנֵי || 56 a-a 6^B πατριῶν; 1 (cf 46 etc) עֶשְׂתוֹר || 57 a Jos בַּעֲשֻׁתָּהּ || b Jos עֶשְׂתוֹר || 58 >6^B || a, a 1 c Jos 21,29 עֵין גִּנִּים et יְרֵמוֹת (עֵינִים) || 59 1 c Jos 21,30 מִשְׁאֵל || 60 1 c Jos 21,31 חֲלָקֶת || 61 a 6^{BL} Χαμωθ Jos 19,35 תַּחַת || 21,32 תַּחַת דָּאָר; 1 prb תַּחַת || b Jos 21 קֶרְתָּן || 62 a 6^(A+)MSS Jos 21,34 + Jokneam .. et Qarta (6^A Qedes) .. || b 1 c 6^B רְמוֹנָה vel c Jos 19,13* רְמוֹן || c 6^B Θαχχεια, Jos 21,35 גִּהֲלֵל || 63 a 6^{BA} κατὰ δυσμάς || b-b >6^B || 64 6^B Μαεφλα L Mwφασθ || 65 6^B Παμμων L Παμαθ || 66 6^{BA} Γαζε(η)ρ Jos 21,39 יַעֲזֹר || Cp 7, 1 a 6^B Φουτ, Nu 26,23 פְּזֹה || b K יֵשִׁיב, Q (cf 67) יֵשׁוּב || c 6^L Σουβραν.

אֶחָתָ^d מִעֵכָה וְשֵׁם הַשְּׁנִי^d צִלְפָּחָד וַתִּהְיֶה לְצִלְפָּחָד בְּנוֹת: ¹⁶וַתֵּלֶד
מִעֵכָה אִשֶּׁת־מְכִירָ^a בֶּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ^b פָּרָשׁ וְשֵׁם אָחִיו^b שָׂרָשׁ וּבָנָיו
אוּלָם^d וִרְקָם: ¹⁷וּבָנֵי אוּלָם בֶּדֶן אֵלֶּה בְּנֵי גִלְעָד בֶּן־מְכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה:
¹⁸וַאֲחָתוֹ הַמְּלָכָה יִלְדָה אֶת־אִישָׁהוּד וְאֶת־אַבְיֶעָזָר וְאֶת־מַחֲלָה:
¹⁹וַיְהִיו בְּנֵי שְׁמִידָע^a אֲחִיו^b וְשֵׁכָם וְלִקְחִי^c וְאַנִּיעָם: ׀
²⁰וּבָנֵי אֶפְרַיִם שׁוּתֵלָח^a וּבָרָד^b בֶּנוֹ^c וַתִּחַת בֶּנוֹ^c וְאַלְעָדָה^d בֶּנוֹ
וַתִּחַת^e בֶּנוֹ: ²¹וְזַבְדִּי בֶנוֹ וְשׁוּתֵלָח בֶּנוֹ וְעָזָר וְאַלְעָד וְהַרְגוֹם
אֲנָשֵׁי־גֵת הַנּוֹלָדִים בְּאֶרֶץ כִּי יִרְדּוּ לִקְחַת אֶת־מִקְנֵיהֶם: ²²וַיִּתְּאָבֵל
אֶפְרַיִם אֲבִיהֶם יָמִים רַבִּים וַיָּבֹאוּ אֲחִיו לְנַחֲמוֹ: ²³וַיָּבֹא אֶל־אִשְׁתּוֹ
וַתֵּהֵר וַתֵּלֶד בֶּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ בְּרִיעָה^b כִּי בְרִיעָה הָיְתָה בְּבִיתוֹ:
²⁴וּבִתּוֹ שְׂאִירָה וַתִּבֶּן אֶת־בֵּית־חֻזְרוֹן הַתְּחָתוֹן וְאֶת־הָעֶלְיוֹן וְאֵת אֲזִן
שְׂאִירָה: ²⁵וַיִּרְפָּח בֶּנוֹ וְרִשָּׁף וַתֵּלֶח בֶּנוֹ וַתִּחַן בֶּנוֹ: ²⁶לְעֶרְן בֶּנוֹ
עַמִּיהוּד בֶּנוֹ אֱלִישָׁמַע בֶּנוֹ: ²⁷גִּזֹּן בֶּנוֹ יְהוֹשֻׁעַ בֶּנוֹ: ²⁸וַאֲחֻזָּתָם
וּמִשְׁבּוֹתָם בֵּית אֵל וּבִנְתֵיהֶם וְלִמְזֻרָח גַּעֲזָן^a וְלִמְעָרָב גִּזֹּר וּבִנְתֵיהֶם
וְשֵׁכָם וּבִנְתֵיהֶם עַד־עֵינָה^b וּבִנְתֵיהֶם: ²⁹וְעַל־יִרְיָ^a בְּנֵי־מְנַשֶּׁה בֵּית־שֶׁאֵן
וּבִנְתֵיהֶם תַּעֲנֹךְ וּבִנְתֵיהֶם^b מְגִדוֹ וּבִנְתֵיהֶם דּוֹר וּבִנְתֵיהֶם בְּאֵלָה יֵשְׁבוּ
בְנֵי יוֹסֵף בֶּן־יִשְׂרָאֵל: ׀

³⁰בְּנֵי אֲשֵׁר וּמִנָּה וַיִּשְׁוֹה וַיִּשְׁוִי וּבְרִיעָה וְשָׂרָח אֲחֻזָּתָם: ³¹וּבְנֵי
בְרִיעָה חֶבֶר וּמִלְכִּיאֵל הוּא אָבִי בְרוֹזוֹת: ³²וַחֲבֵר הוּלִיד אֶת־יִפְלָט^a
וְאֶת־שׁוּמֵר^b וְאֶת־חֻזָּתָם וְאֵת שׁוּעָא אֲחֻזָּתָם: ³³וּבְנֵי יִפְלָט פֶּסֶד^a
וּבְמַהֲלָב^b וְעִשּׂוֹת^c אֵלֶּה בְּנֵי יִפְלָט: ³⁴וּבְנֵי שְׁמֵרָא^a אֲחִי וְרוּהֲנָה^b יַחֲבֶה^c

15 ^{d-d} 1 frt וְשֵׁם אָחִיו ׀ ׀ cf Nu 26,33^a || 16 ^a 1 frt גִּלְעָד || ^{b-b} >B ||
^c B Σουρος || ^d L אֵלִים ׀ || 17 Seb וְכִן ׀ || 18 B^{BA} (η) Μαλεχεθ L Μελχαθ
 v regina || 19 ^a B רָה — || ^b L (α)αιμ(v) || ^c B κ. Λακειειμ L κ. Λο — ||
 20 ^a B Σωθαλαθ || ^b L^{Li} κ. Πααμ (vel pro Θααμ?); S Nu 36,35 בָּכָר ? ||
^{c-c} >4MSS; Nu תַּחַן cf B^{MSS} Θααμ || ^d B^{BA} Ελεαλα, λααδα L Ελεαδ S אֶלְדֵּעָה ||
^e B^{BA} Νοομε || 21 B^B וְהוּ — || 23 ^a 4MSS S וַתִּי ׀ || ^b B Βαργα || 24 L
 Ηρ — (עִיר?) || 25 B Σαραφ; ins בֶּנוֹ c 10MSS || 26 B^A aliter || 27 B^{BA}
 Nouμ, v Nun; al loc נֹון || 28 ^a Jos 16,7 נַעֲרָתָה || ^b sic optim MSS c B^B;
 S mlt MSS Edd עֵנָה || 29 ^{a-a} B^{BA} κ. ξως ὀρίων || ^b B^{BA} + κ. Βαλα(α)δ . .
 cf Jos 17,11 (יַבְלֵעִם) || 30 > Nu 26,44^M sed cf Gn 46,17^M || 31 Q בְּרוֹיֹת,
 K ?; 1 c B^B (Βη[ρ]ζαιθ) בְּרוֹיֹת || 32 ^a B Ιφαμηλ (crpp) || ^b B^B prb שְׁמֵר (sed cf
 34^a) || ^c B — || 33 ^a Var^G Φασεχ A Φεσηχι || ^b B^B [ι]υαβαηλ pro
 Βαμαηλ A; L Βααμαθ || ^c Var^G c ש; B^{BA} וְעִשּׂוֹת v וְעִשְׂיֹת || 34 ^a B^B Σε(μ)μηρ
 (יַחֲבֶה?) 1MS B^{AL} שׁוּ ׀ || ^o 1 c Q וְרוּהֲנָה, K וְרוּהֲנָה || ^c 1 c Q יַחֲבֶה; K יַחֲבֶה.

בַּיהוָה הַגָּלוּיִם לְכַבֵּל בְּמַעֲלָם: ² וַהֲיוֹשְׁבִים הָרֵאשִׁים אֲשֶׁר בְּאַחֲזָתָם
 בְּעִרְיָהֶם יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְהַנְּתִינִים: ³ וּבִירוּשָׁלַם יֵשְׁבוּ
 מִן־בְּנֵי יְהוּדָה וּמִן־בְּנֵי בְנִימִן וּמִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם וּמִנְשֵׁה: ⁴ עוֹתִי^b
 בֶּן־עַמִּיהוּד בֶּן־עֲמָרִי בֶן־אֶמְרִי^c בֶּן־בְּלִימָן־בְּנֵי פֶרֶץ בֶּן־יְהוּדָה: ⁵ וּמִן־
 הַשִּׁילֹנִי^a עֲשִׂיָה הַבְּכוֹר וּבְנָיו: ⁶ וּמִן־בְּנֵי זְרַח יַעֲזָאֵל וְאַחֵיהֶם שֵׁשׁ־
 מֵאוֹת וְתִשְׁעִים: ⁷ וּמִן־בְּנֵי בְנִימִן סְלֹא^a בֶּן־מִשְׁלֵם^b בֶּן־הַזִּדְוִיָּה^b
 בֶּן־הַסִּנְאָה: ⁸ וַיְבַנְּהָ בֶן־יִרְחָם^a וְאַלְהָ בֶן־עֲזַי בֶּן־מִכְיָה^b וּמִשְׁלֵם בֶּן־
 שַׁפְטִיָּה בֶן־רְעוּאֵל בֶּן־יְבֻנְנָה^c: ⁹ וְאַחֵיהֶם לְתַלְדוֹתָם תִּשְׁעַ מֵאוֹת
 וְחֲמִשִּׁים וְשֵׁשׁ כָּל־אֶלֶּה אַנְשֵׁים רָאשֵׁי אֲבוֹת לְבֵית אֲבֹתֵיהֶם:
 ם ¹⁰ וּמִן־הַכֹּהֲנִים יִדְעִיָה^a וַיְהוֹזִיב^b וַיְכִין: ¹¹ וַעֲזַרְיָה^a בֶּן־חֶלְקִיָּה
 בֶּן־מִשְׁלֵם בֶּן־צִדְקָה^b בֶּן־מְרִיזָה בֶן־אַחִיטוֹב נָגִיד בֵּית הָאֱלֹהִים: ם
¹² וַעֲזַרְיָה^a בֶּן־יִרְחָם בֶּן־פֶּשְׁחֹר בֶּן־מַלְכִּיָּה^b וּמַעֲשִׂיָה בֶן־עֲדִיָּאל בֶּן־
 יַחֲזָקִיָּה בֶן־מִשְׁלֵם^c בֶּן־מִשְׁלֵמִית^d בֶּן־אֶמְרִי: ¹³ וְאַחֵיהֶם רָאשֵׁים לְבֵית
 אֲבוֹתָם אֶלֶף וְשֶׁבַע מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים בְּכוֹרֵי חִיל מְלֹאכֶת עֲבוֹדַת
 בֵּית־הָאֱלֹהִים: ¹⁴ וּמִן־הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָה בֶן־חֲשׂוֹב בֶּן־עֲזַרְיָה בֶּן־
 חֲשַׁבְיָה מִן־בְּנֵי מְרָרִי: ¹⁵ וּבִקְבֶקֶר חֲרָשׁ^a וְגִלְלֹם וּמַתְנִיָּה בֶן־מִיכָא
 בֶּן־זַכְרִיָּה בֶן־אַסָּף: ¹⁶ וַעֲבַדְיָה^a בֶּן־שְׁמַעְיָה^b בֶּן־גִּלְלֹם בֶּן־יְדוּתָן וּבִרְכִיָּה
 בֶּן־אַסָּף^c בֶּן־אֶלְקָנָה הַיּוֹשֵׁב בַּחֲצֵרִי נְטוּפָתִי: ¹⁷ וְהַשְּׁעָרִים
 שְׁלֹם וַעֲקוֹב וְסַלְמֹן וְאַחִימֵן וְאַחֵיהֶם שְׁלֹם הָרֹאשׁ: ¹⁸ וַעֲדֵה־הַנָּה
 בַּשַּׁעַר הַמִּלֹּךְ מִזְרַחָה הַמָּה הַשְּׁעָרִים לְמַחֲנֹת בְּנֵי לֵוִי: ¹⁹ וְשְׁלֹם
 בֶּן־קִיּוֹרָא בֶּן־אַבִּי־סָף בֶּן־קָרַח וְאַחֵיו לְבֵית־אֲבִיו הַקְּרָחִים עַל מְלֹאכֶת
 הָעֲבֹדָה שְׁמָרִי הַסָּפִים לְאַהֵל וְאַבְתִּיחֵם עַל־מַחֲנֶה יְהוָה שְׁמָרִי
 הַמְּבֹא: ²⁰ וּפִינָחָם בֶּן־אֶלְעָזָר נָגִיד הָיָה עֲלֵיהֶם לְפָנִים יְהוָה וְעַמּוֹ:

I b-b 6^{BA} בְּמַגְלִים — (trsp ^a), sim v || 2 ^{oo} 6^B invers; L + kai . . kai ||
 4 ^a ins (cf 7. 10. 14; Neh 11,4) מְבַנֵּי יְהוּדָה || ^b = עֲתִיָּה ? Neh; 6^A Γωθι
 L Ouθι || ^c = אֶמְרִיָּה ? Neh; 6^{BA} om || ^d 1 c Q 64MSS 6 מִן בְּנֵי מִן (בְּנִימִן) ||
 5 ^a 1 השִׁילֹנִי cf Nu 26,20 || ^b 3 et Basia frater ipsius || 6 6^A יַעֲזָאֵל || 7 ^a 6^{BL}
 Σαλωμ cf 2,33 || ^{b-b} 1 prb c Neh 11,9 וַיְהוּדָה || 8 ^{a-a} nonn MSS 6^{BL} וְאַלְהָ
 6^L 10 ^a 6^{BA} יִדְעִיָּה ? 6^L 10 ^a 6^{BA} יִדְעִיָּה || 10 ^a 6^{BA} יִדְעִיָּה || 10 ^a 6^{BA} יִדְעִיָּה || 10 ^a 6^{BA} יִדְעִיָּה ||
 12 ^a 4MSS 3 וַעֲזַרְיָה || ^{b-b} Neh 11,13 בֶּן־אֶחָיו || 13 Var^G חִיל (exc עֲשִׂי) || 15 ^{a-a} 6^B κ. Bakap κ. Pa-
 παηλ || ^b nonn MSS 3 Neh 11,17 וַיְבַנְּהָ || 16 ^a 6^B κ. Αβδεια Neh 11,17 וַיְבַנְּהָ ||
^b Neh שְׁמוֹעַ || ^c 32MSS 3 אֶסָף || 17 cf 7^a; 26,1. 14 Neh 12,25 (מ) שְׁלֵמִיָּהוּ ||
 18 6^{BA} (ai) πύλαι || 20 6^{BA} וְהַמָּה.

21 וְזָכְרָהּ בֶּן מִשְׁלֵמְיָה שֶׁעָר פָּתַח לְאַהֵל מוֹעֵד: 22 כָּלֶם הַבְּרוּרִים
לְשָׁעָרִים בְּסָפִים מֵאֲתִים וּשְׁנַיִם עָשָׂר הָמָּה בְּחֲצִירֵיהֶם הִתְיַחֲשֻׁם
הָמָּה יִסַּד דָּוִיד וּשְׁמוּאֵל הָרָאָה בְּאַמוֹנָתָם: 23 וְהֵם וּבְנֵיהֶם עַל-
הַשְּׁעָרִים לְבֵית-יְהוָה לְבֵית הָאֵהֶל לְמִשְׁמְרוֹת: 24 לְאַרְבַּע רוּחוֹת
יְהוָה הַשְּׁעָרִים מִזְרַח יָמָּה צָפוֹנָה וְנֹגְבָה: 25 וְאַחֵיהֶם בְּחֲצִירֵיהֶם
לְבֹא לְשַׁבַּעַת הַיָּמִים מֵעַת אֶל-עַת עִם-אֵלֶּה: 26 כִּי בְּאַמוֹנָה הָמָּה
אַרְבַּעַת גְּבֻרֵי הַשְּׁעָרִים^a הֵם הַלְוִיִּם וְהִי^b עַל-הַלְשָׁכוֹת וְעַל-
הָאוֹצְרוֹת בֵּית הָאֵלֶּהִים: 27 וְסִבִּיבוֹת בֵּית-הָאֵלֶּהִים יִלְנוּ כִּי-עָלִיהֶם
מִשְׁמֶרֶת וְהֵם עַל-הַמִּפְתָּח וּלְבָקֶר לְבָקֶר: 28 וּמֵהֶם עַל-כָּלִי הָעֹבְדָה
כִּי-בְמִסְפָּר יְבִיאוּם וּבְמִסְפָּר יוֹצִיאוּם: 29 וּמֵהֶם מִמָּנִים עַל-הַכֵּלִים
וְעַל כָּל-כָּלִי הַקֹּדֶשׁ וְעַל-הַסֵּלֶת וְתִינּוּ וְהַשָּׁמֶן וְהַלְבוֹנָה וְהַבְּשָׂמִים:
30 וּמִן-בְּנֵי הַכֹּהֲנִים רִקְחִי הַמִּרְקַחַת לְבָשָׂמִים: 31 וּמִתַּתִּיהָ^a מִן-הַלְוִיִּם
הוּא הַכֹּזֵר לְשֵׁלֶם^b הַקֶּרְחִי בְּאַמוֹנָה עַל מַעֲשֵׂה הַחֲבָתִים: 32 וּמִן-
בְּנֵי הַקֹּהֲתִי מִן-אַחֵיהֶם עַל-לֶחֶם הַמַּעֲרֶכֶת לְהַכִּין שִׁבְת שִׁבְת:
33 וְאֵלֶּה הַמְּשֻׁרִים רְאִשֵׁי אֲבוֹת לְלוֹיִם בְּלִשְׁכַת פְּטִירִים^a כִּי-יוֹמָם
וּלְיָלָה עָלֵיהֶם בְּמִלְאָה^b: 34 אֵלֶּה רְאִשֵׁי הָאֲבוֹת לְלוֹיִם לְתַלְדוֹתָם
רְאִשִׁים אֵלֶּה יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלַם: 35 וּבְגִבְעוֹן יָשְׁבוּ אֲבִי-
גִבְעוֹן יְעוֹאֵל^a וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ^b מַעֲכָה: 36 וּבְנֵי הַכֹּזֵר עֲבָדוֹן וְצוּר וְקִישׁ
וּבַעַל וְנָר וְנָדָב: 37 וּבְנִדָּוָר וְאַחִיו^a וְזָכְרִיהָ^b וּמִקְלוֹת: 38 וּמִקְלוֹת הַזֹּלִיד
אֶת-שִׁמְעָאֵם וְאַף-הֵם נָגַד אַחֵיהֶם יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלַם עִם-אַחֵיהֶם: 39
וְנָר הַזֹּלִיד אֶת-קִישׁ וְקִישׁ הַזֹּלִיד אֶת-שִׁמְעָאֵל וְשִׁמְעָאֵל הַזֹּלִיד אֶת-
יְהוֹנָתָן וְאֶת-מִלְכִּי-שׁוּעַ וְאֶת-אַבִּינָדָב וְאֶת-אַשְׁבַּעֵל: 40 וּבְכַיִּי-הַזֹּנָתָן
מִרְיָב בַּעַל וּמִרְיָבֶעַל הַזֹּלִיד אֶת-מִיכָה: 41 וּבְנֵי מִיכָה פִּיתוֹן וּמִלְךָ^a
וְתַחֲרַע^b: 42 וְאַחִיו הַזֹּלִיד אֶת-יַעֲרָה וְיַעֲרָה הַזֹּלִיד אֶת-עֲלָמַת וְאֶת-

21 ט^A מְשָׁלִם || 22 ט^{BA} בְּשַׁעְרִים || 23 ט^{BA} לְשֹׁמֵר ל' לְשֹׁמֵר מִשֵּׁ' (trspos :
ad רוחות) || 24 ט^{BA} ut 22 || 26 ^a Var^G ט^{BA}(ס) ut 22 || ^{b-b} ט^{BA} οἱ Λ. ἡσαν
(sim ס); prps הָיוּ וּמִן־הֶל' || 27 ט + ἀνοίγειν τ. θύρας τ. ἱεροῦ || 31 ^a ט
|| ^b cf ad 7 || ^c ט + (L τῶν τηγανιστῶν) τοῦ μεγάλου ἱερέως || 32 ^{oo} ט
שִׁמְרִי (שִׁמְרִי) διατεταγμένοι ἐφημερίᾳ || 33 ^a Q פְּטו' K פְּטו' ט פְּטו' מְשָׁמְרִי || 34 ^a Q פְּטו' K פְּטו' ט פְּטו' מְשָׁמְרִי || 35 ^a K יְעו' Q יְעו' || ^b c pc MSS mlt Edd אֶחָדוּ || 37 ^a ט^L וְאֶחָדוּ || 38 ט
|| ^b ט^L κ. Αἰοὺν κ. Ζεῖρει ^A κ. Ζαχχουρ 8,31 וְזָכַר || 39 1 אֶבְנֵי || 40 1 ? c Vrs מְרִי (pl MSS מְרִיב) || 41 ^a ט^A Μαλῶχ || 42 ^a ט^L Ιωδα || 43 1 c ca 15 MSS יְעִידָה vel c 8,36 יְהוֹעֲזָה.

עֲזָמוֹת^b וְאֶת־זִמְרֵי הַזִּלְדִּי אֶת־מוֹצָא^c: 43 וּמוֹצָא הַזִּלְדִּי אֶת־
בְּנֵעָא^a וּרְפִיָּה בְּנוֹ אֶלְעָשָׂה בְּנוֹ אֶצֶל^b בְּנוֹ: 44 וּלְאַצֵּל שָׁשָׂה בָּנִים
וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם עֲזִירְקָם וּבְכֹרָא^a וְיִשְׁמַעְאֵל וְשַׁעְרִיָּה^b וְעַבְדִּיהָ^c וְחָגֹן
אֵלֶּה בְּנֵי אֶצֶל: פ

10 וּפְלִשְׁתִּים נִלְחָמוּ^a בְּיִשְׂרָאֵל וַיָּגֶם אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מִפָּנָי פְּלִשְׁתִּים
וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים בְּהַר גִּלְבָּע^b: 12 וַיִּדְבְּקוּ פְּלִשְׁתִּים אַחֲרֵי שָׂאוּל וְאַחֲרֵי
בָּנָיו וַיָּבֹו פְּלִשְׁתִּים אֶת־יוֹנָתָן וְאֶת־אַבִּינֶדָב וְאֶת־מִלְכִּי־שׁוּעַ בְּנֵי
שָׂאוּל: 13 וַתִּכְבֹּד הַמֶּלֶךְמָחָה עַל־שָׂאוּל וַיִּמְצָאֻהוּ הַמּוֹזְרִים בַּקֶּשֶׁת וַיַּחֲלֵל
מִן־הַיּוֹזְרִים: 14 וַיֵּאמֶר שָׂאוּל^a אֶל־נִשְׂא כִלְיוֹ שְׁלָף חֶרֶבָה וַיִּדְקַרְנֵי בָּהּ
פָּנָי־בָּאוּ הָעֲרָלִים הָאֵלֶּה וְהַתְּעַלְלוּ־בִי וְלֹא אָבָה נִשְׂא כִלְיוֹ כִּי יֵרָא
מֵאֹד וַיִּקַּח שָׂאוּל אֶת־הַחֶרֶב וַיִּפֹּל עָלֶיהָ: 15 וַיֵּרָא נִשְׂא־כִלְיוֹ כִּי־מֵת
שָׂאוּל וַיִּפֹּל גַּם־הוּא עַל־הַחֶרֶב וַיָּמָת: 16 וַיָּמָת שָׂאוּל וּשְׁלֹשֶׁת בָּנָיו־
וְכָל־בֵּיתוֹ יַחְדָּו מָתוּ: 17 וַיֵּרָאוּ כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בְּעֵמֶק כִּי נָסוּ־
וְכִי־מָתוּ שָׂאוּל וּבָנָיו וַיַּעֲזְבוּ עָרֵיהֶם וַיָּגֶסוּ וַיָּבֹאוּ פְּלִשְׁתִּים וַיִּשְׁבּוּ
בָּהֶם: 18 וַיְהִי מִמַּחֲרָת וַיָּבֹאוּ פְּלִשְׁתִּים לְפֶשֶׁט אֶת־הַחֲלָלִים
וַיִּמְצְאוּ אֶת־שָׂאוּל וְאֶת־בָּנָיו נָפְלִים בְּהַר גִּלְבָּע: 19 וַיִּפְשִׁטֻהוּ וַיִּשְׂאוּ
אֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־כִּלְיוֹ^a וַיִּשְׁלְחוּ בְּאַרְצ־פְּלִשְׁתִּים סָבִיב לְבָשָׂר אֶת־
עֲצָבֵיהֶם וְאֶת־הָעֵם: 10 וַיִּשְׁלִימוּ אֶת־כִּלְיוֹ בֵּית אֱלֹהֵיהֶם^a וְאֶת־גִּלְגָּלְתּוֹ
תָּקְעוּ בֵּית דָּגוֹן: 11 וַיִּשְׁמְעוּ כָּל־יִבֵּשׁ גִּלְגָּד אֶת כָּל־בְּנֵי־אֲשֶׁר־
עָשׂוּ פְּלִשְׁתִּים לְשָׂאוּל: 12 וַיִּקְוֹמוּ כָּל־אִישׁ חֵיל^a וַיִּשְׂאוּ אֶת־גּוֹפֶת־
שָׂאוּל וְאֶת גּוֹפֶת־בָּנָיו וַיָּבִיאוּם^c וַיִּבְיֶשָׁה^d וַיִּקְבְּרוּ אֶת־עֲצָמוֹתֵיהֶם
תַּחַת הָאֵלֶּה בְּיָבֵשׁ וַיַּצְמוּ שְׁבַעַת יָמִים: 13 וַיָּמָת שָׂאוּל בְּמַעֲלֹ
אֲשֶׁר־מַעַל בֵּיהוָה עַל־דְּבַר יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־שָׁמַר וְגַם־לְשָׂאוּל בְּאֹזֶב
לְדָרוֹשׁ: 14 וְלֹא־דָרַשׁ בֵּיהוָה וַיָּמִיתָהוּ וַיִּסַּב אֶת־הַמְּלוּכָה לְדָוִיד
בֶּן־יִשְׁי: פ

42 ^b cf 8,36^b || ^c 6^{BAK} Ma(σ)σα || 43 ^a cf ad 8,37 || ^b 6^B Eσαηλ ^L Aσαηλ ||
44 ^{a-c} ut 8,38 || Cp 10, 1 ^a IS 31,1 part || ^b IS 'הג', id 8 || 2 IS 31,2 .. אֶת־
וְאֵת־ || 3 l prb c 6^L (ἐτροπώθη) וַיַּחֲלֵל || 4 IS 31,4 + וַיִּדְקַרְנֵי || 5 >6^B, 3 IS 31,5 +
עָמוֹ || 6 6 (IS 31,6) + בַּיּוֹם הַהוּא (IS + add) || 7 6 + lσαηλ 3 + 'יש' ins c
IS 31,7 וַיִּשְׂאֵל || 9 ^{a-a} IS 31,9 aliter || ^b 6^L בְּתִי 5 MSS 3 בֵּית cf IS^m ||
10 ^a IS 31,10^m עֲשִׂתָּרַת || ^b 10 b IS aliter, sim 36 || 11 ^a IS 31,11 אֱלֹו יִשְׁבִּי ||
6 (3) || ^b >IS || 12 ^{a-a} IS אֶת־גִּוִּית || ^d IS + add || ^c IS הָאֶשֶׁל || 13 6 + add.

Cp II, I^{a-a} 2S 5, I וַיָּבֹאוּ כָל-שְׂבִטֵי ||^b 2S + וַיֹּאמְרוּ ||^c 2S הֲגִנוּ ||^a 2S
 5, 2 + הָיְתָה ||^b > 6^B 2S ||^c > 6^{BA} 2S || 3 IMS שֶׁס 2S 5, 3 + הַמֶּלֶךְ ||^{a-a} 6^{BA}
 2S 5, 6 וַאֲנִישָׁיו ||^{b-b} 2S הַמֶּלֶךְ וַאֲנִישָׁיו ||^c 6^B יְבוּם ||^{a-a} 2S וַיֹּאמֶר ||^{a-a} 2S
 8 frt 1 בַּמִּצְדָּה וַיִּקְרָא- (sic) לָהּ ||^c 7 °° 2S 5, 9 לָהּ ||^b 2S + vb nonn ||^c 7 °° 2S
 II^a 1 c 2S 23, 8 שְׂמוֹת ||^b 1 c 6^{L+MSS} (leose- βααλ, ισβααλ) יִשְׁבַּעַל ||^c 1 c 6^L הַשְּׁלוּשִׁים (Ks false השְׁלוּשִׁים) ||^d 8^A 2S שְׂמוֹנָה (6^L תִּשְׁעַ) ||^e 12 6 17, 4 Δωδαι (6^K —δε) 2S 23, 9 דְּרִי ||^f 13^a 6^{MSS} בְּאַפִּם (cf 1S 17, 1); 6^L ἐν τοῖς Σερραῖν (pro 'ב' ד') ||^b 6^L 2S 23, 10 עֲרֻשִׁים ||^a 1 c 6 2S 23, 12 sing ||^b 1 c 6 2S וַיַּעַשׂ ||^a e 2S 23, 13 מִצְדָּת ||^b 1 c 6 2S 23, 14 וַחֲתִית ||^c 16 2S 23, 14 וַיִּמְצָב ||^d 17 6 או—.

מִי יִשְׁקֵנִי מִיָּם מְבוֹר בֵּית-לָחֶם אֲשֶׁר בַּשָּׂעַר: ¹⁸ וַיִּבְקְעוּ הַשְּׁלֹשָׁה
בְּמַחְנֶה פְּלִשְׁתִּים וַיִּשְׁאַבוּ-מִיָּם מְבוֹר בֵּית-לָחֶם אֲשֶׁר בַּשָּׂעַר וַיִּשְׁאוּ
וַיָּבֹאוּ אֶל-דָּוִיד וְלֹא-אָבָה דָּוִיד לְשִׁתּוֹתָם וַיִּנְסֹךְ אֹתָם לַיהוָה: ¹⁹ וַיֹּאמֶר
חֲלִילָה לִּי ^a מֵאֱלֹהֵי מַעֲשׂוֹת ^a זֹאת הָרָם הָאֲנָשִׁים ^b הָאֵלֶּה אֲשֶׁתָּה
בְּנַפְשׁוֹתֶם כִּי ^b בְּנַפְשׁוֹתֶם הֵבִיאוּם וְלֹא אָבָה לְשִׁתּוֹתָם אֵלֶּה עָשׂוּ
שְׁלֹשֶׁת הַגְּבוּרִים: ²⁰ וַאֲבִישִׁי ^a אֶחָיִיזָאב הוּא הָיָה רֹאשׁ הַשְּׁלֹשָׁה ^b
וְהוּא עֹזֵר אֶת-תְּנִיתוֹ עַל-שְׁלֹשׁ מֵאוֹת חֲלָל וְלֹא-^c שָׁם בַּשְּׁלֹשָׁה ^b:
²¹ מִן-הַשְּׁלֹשָׁה ^a בְּשָׁנִים ^b נִכְבְּד וַיְהִי לָהֶם לְשׂוֹר וְעַד-הַשְּׁלֹשָׁה לֹא
בָּא: ²² בְּנִיָּה בֶן-יְהוֹיָדָע בֶּן-אִישׁ-חֵיל רַב-פְּעָלִים מִן-קִבְצָאֵל
הוּא הִפָּה אֶת שְׁנֵי ^b אַרְיָאֵל מוֹאֲב ^b וְהוּא יָרַד וְהִפָּה אֶת-הָאֲרִי בְּתוֹךְ
הַבּוֹר בְּיוֹם הַשָּׁלֹג: ²³ וְהוּא הִפָּה אֶת-הָאִישׁ הַמַּצְרִי אִישׁ מִדָּה ^a ו
^b חֲמֵשׁ בָּאֵמָה ^b וּבִלְד הַמַּצְרִי תְּנִית ^c כְּמִנְזֹר אֲרָגִים ^c וַיִּרַד אֵלָיו בַּשַּׁבָּת
וַיִּגְזַל אֶת-הַתְּנִית מִיַּד הַמַּצְרִי וַיַּהַרְגֵהוּ בַּתְּנִיתוֹ: ²⁴ אֵלֶּה עָשָׂה בְּנִיָּהוּ
בֶן-יְהוֹיָדָע וְלֹא שָׁם בַּשְּׁלֹשָׁה הַגְּבוּרִים: ²⁵ מִן-הַשְּׁלֹשָׁה הַנִּזְכָּרִים נִכְבְּד
הוּא וְאֶל-הַשְּׁלֹשָׁה לֹא-בָא וַיִּשְׁימָהוּ דָּוִיד עַל-מִשְׁמַעְתּוֹ: ^b ׀
²⁶ וַגְּבוּרֵי הַחֲלָלִים עָשָׂה אֵל אֶחָי יוֹאָב אֶלְחָנָן בֶּן-דּוֹדוֹ מִבֵּית לָחֶם:
²⁷ שְׁמוֹתָ ^a הַהֲרוּרִי ^b חֲלָץ הַפְּלוּנִי: ²⁸ עִירָא בֶן-עֲקֵשׁ הַתְּקוּעִי
אַבְיֶעָזָר הָעֲנֹתוֹתִי: ²⁹ סִבְכִּי הַחֲשָׁתִי עִלְי הָאֲחֻזִּי: ²⁹ ׀
³⁰ מִהֲרִי ^a הַנְּטוּפָתִי תִלְד ^b בֶּן-בַּעְנָה הַנְּטוּפָתִי: ³¹ אִתִּי בֶן-רִיבִי
מִגְבַּעַת בְּנִי בְנִימָן בְּנִיָּה הַפְּרַעַתְנִי: ³² חוּרִי ^a מִנְחִלִי גִעַשׁ
אַבְיָאֵל ^b הָעֶרְכָּתִי: ³³ עֲזֻמָּוֹת הַבְּחֻרוֹמִי אֶלִּיחֻבָּא הַשַּׁעֲלִבְנִי:
³⁴ בְּנֵי הַשֵּׁם הַנְּזוּנִי ^a וַיָּנֹתָן בֶּן-שָׁנָא ^b הַהֲרָרִי: ³⁵ אֲחִיאָם
בֶּן-שָׁכָר הַהֲרָרִי אֶלִּיפֶלַס בֶּן-אוּרִי: ³⁶ חֲפָר הַמִּכְרָתִי ^a אֲחִיָּה ^b

18 > ^{6B}; ^{6AL} ויבאו || 19 ^{a-a} 2S 23,17 תי — יהוה || ^{b-b} 2S cf 3 ||
20 ^a ט — ?; 2S 23,18 וַאֲבִישִׁי || ^b 1 c 3 — שִׁים || ^c 1 c Q mlt MSS Vrs 2S
וְלֹא || 21 ^a ut 20 ^b || ^b ט ὑπὲρ (^{6MS} ἐπὶ) τοὺς δύο (cf 25^a); 1 ? בִּשׁ vel בִּשׁ,
vel potius הִנֵּן ut 25 || 22 ^a dl c 3 2S 23,20 ^{6BA} || ^{b-b} 1 (cf ^{6L} 2S⁶) ||
23 ^a ^{6BA} ut 2S 23,21 ^{6M} מִרְאָה || ^{b-b} > 2S || ^{c-c} > 2S || 24 1 שִׁים || 25 ^a ט ^L
ὑπὲρ τοὺς δύο cf 21 ^b || ^b ט משפחתו || 27 ^a ^{6B} Σαυωθ 27,8 שְׁמֵהוּ; 2S
23,25 שְׁמָה || ^b 2S —, prb sic 1 || ^c 1 c 3 2S 23,26 הַפְּלָמִי || 28 ^{6BA} Ωραι
27,9 ^{6B} Οδοῦας || 29 1 ? c 2S 23,28 צִלְמוֹן (^{6B} Ηλει) || 30 ^a ט ^{6B} נִי || ^b 27,15
הַבְּחֻרוֹמִי 1 || 33 ^a אֲבִיבֶעֱלִי || ^b 2S 23,31 חֲדִי cf 3 || ^a 1 prb c 2S 23,30 חֲדִי || 32
34 ^{a-a} 1 יִשָּׁן הַנְּזוּנִי cf ^{6A}+^{6MSS} Ασσυ ὁ Γωυνι et 2S 23,11 ^{6M} יִשָּׁן || ^b 2S 23,11
^{6B} Σωλα ^A שְׁמָה, 2S 23,33 שְׁמָה || 35 ^a MS^{Ken} 117 2S 23,33 שָׁרֵר ^{6L} Ισσαχαρ ||
^b 1 prb c 2S 23,34 אֶלִּיפֶלַס || 36 ^a 2S הַמַּעֲכָתִי (ט = מ).

הַפְּלִגִּי^b: ׀ ׀ 37 חֲצִירָא^a הַפְּרָמְלִי^b בְּנֵעֲרִי בֶן־אֲזֹבִי^b: ׀ ׀ 38 יִזְאֵל^a אֲחִי^b
 נָתַן מִבְּחָר^c בֶּן־הַגְּרִי^d: ׀ ׀ 39 צֶלֶק הָעֲמוֹנִי נְחֲרִי הַפְּרָתִי נָשָׂא כָּלִי
 יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה: ׀ ׀ 40 עִירָא הַיִּתְרִי גָרָב הַיִּתְרִי: ׀ ׀ 41 אֲוִרְיָה
 הַחֲתִי זָכָר בֶּן־אֲחִלִּי: ׀ ׀ 42 עֲדִינָא בֶן־שִׁינָא הָרְאוּבֵנִי רֹאשׁ לָרְאוּבֵנִי
 יוֹעֲלִי שְׁלֹשִׁים^b: ׀ ׀ 43 חֲנָן בֶּן־מַעֲכָה וַיִּשְׁפֹּט הַמִּתְנִי: ׀ ׀ 44 עֲזִינָא
 הָעֲשִׂתְרִתִּי שָׁמַע וַיַּעֲוֹל^b בְּנֵי חֲזַתָם הָעֲרֻעִי: ׀ ׀ 45 יִדְיַעֲאֵל בֶּן־
 שְׁמִרִי וַיִּזְחָא אֲחִיו הַתִּיצִי^b: ׀ ׀ 46 אֱלִיאֵל הַמִּקְחוּזִים וַיְרִיבִי וַיִּשְׁוִיָּה^b
 בְּנֵי אֶלְנָעָם וַיִּתְמָה הַמִּזְאָבִי: ׀ ׀ 47 אֱלִיאֵל וַעֲזֹד וַיַּעֲשִׂיֵאל
 הַמִּצְבִּיָּה:

12 וַאֲלֵה הַבָּאִים אֶל־דָּוִיד לְצִיָּקָלָנ עוֹד עֲצוֹר מִפְּנֵי שְׂאוּל בֶּן־
 קִישׁ וְהַמָּה בַּגְּבוּזִים עֲזָרִי הַמִּלְחָמָה: 2 נִשְׁקִי קֶשֶׁת מִיָּמִינִים
 וּמִשְׁמָאלִים בְּאַבְנִים וּבְחֻצִּים בְּקֶשֶׁת מֵאֲחִי שְׂאוּל מִבְּנֵימָן: 3 הָרֹאשׁ
 אֲחִיעֶזֶר וַיִּזְאֵשׁ בְּגִיָּה שְׁמַעְיָה^b הַגִּבְעָתִי וַיִּזְוֹאֵל^c וּפְלַט^d בְּנֵי עֲזֻמָּת
 וּבִרְכָּה וַיְהִיָּה הָעֲנָתִיתִי: 4 וַיִּשְׁמַעְיָה^a הַגִּבְעָזִנִי גִבּוֹר בְּשָׁלְשִׁים וְעַל־
 הַשְּׁלֹשִׁים^b: 5 וַיְרַמְיָה וַיִּחֲזִיאֵל וַיִּזְחָנָן וַיִּזְכָּד הַגִּדְרָתִי: 6 אֶלְעֻזַּיָּה
 וַיְרִימוֹז וּבְעֵלְיָה וּשְׁמִרְיָהוּ וּשְׁפַטְיָהוּ הַחֲרִיפִי^b: 7 אֶלְקָנָה וַיִּשְׁוִיָּהוּ
 וַעֲזֹרָאֵל^b וַיַּעֲזֹר וַיִּשְׁבַּעִם^c הַקְּרָחִים^d: 8 וַיִּזְעַאֲלָה^a וּזְבֻדְיָה בְּנֵי יֶרֶחַם
 מִן־הַגִּדּוֹר^c: ׀ ׀ 9 וּמִן־הַגָּלִי גִבְדָּלוֹ אֶל־דָּוִיד לַמְּצָדָה מִדְּבָרָה גִּבְרִי
 הַחִיל אֲנָשִׁי עֶבְאָ לַמִּלְחָמָה עֲרֻכִּי צִנָּה וְרַמַּח^b וּפְנִי אֲרִיָּה פְּנִיָּהם
 וּכְצַבָּאִים^c עַל־הַהָרִים לְמָהָר: 10 עֶזֶר הָרֹאשׁ עֲבֻדְיָה הַשֹּׁנִי אֱלִיאָב
 הַשְּׁלִישִׁי: 11 מִשְׁמָנָה הַרְבִּיעִי יֶרֶמְיָה הַחֲמִשִּׁי: 12 עֲתִי^a הַשְּׁשִׁי אֱלִיאֵל^b

36 ^{b-b} 2S 1 frt (cf 2S 23,34) || אליעם הגילוני || 37 ^a 2S 23,35 Q חצרי || ^{b-b} 2S
 יזאל; dub || 38 ^a 2S 23,36 יגאל || ^b 2S 23,36 בן || ^c 2S מצבה; dl ? ||
 d-d 2S הגדי || 1 ? בן־נר || 40 ^B Hθnpei, lθ.; || 1 ? c 2S היתרי cf ad 2S
 23,38 || 42 ^a 2S Σαίζα || ^{b-b} 1 c 2S על־הש' || 43 ^B Βαιθавеi, Βεθ. || 44 ^a 2S
 הִתו' || ^b K ויעו' Q ויעו' || 45 ^a 2S ^{MSS} κ. Ιωζαε, Ιεας || ^b 2S ^{AL} ||
 46 ^a dub; || ^b ^B κ. Ιωσ(ε)ια || ^c 2S ^B || 47 dub; 1 ? ||
 Cp 12, 1 || 3 ^a 1 c MS^{Ken} ^B || ^b 1 c K (בנו) בן־ || 4 ^a ? =
 —, ר' || ^b Q ^{AL} || 6 ^a 2S Αζαi, Ελιεζερ || ^b Q ^{AL} ||
 K ^B || 7 ^a 2S κ. Ιεσσουε (וישו') || ^b 2S ^{MSS} ^{Ken} ^B || 8 pl MS^{Ken} || 1 ? (cf 2S) || ^b 2S ^{AL} ||
 c 2S || 9 ^a 2S || ^b 2S contra || 10 cf 2S ut 7,3 || 11 2S || 12 ^a 2S Εττι 2S || ^b pc MS
 2S Ελιαβ.

השבעי: ¹³ ויזחנן השמיני אלזכר התשיעי: ¹⁴ וירמיהו העשירי מכבני
עשתי עשר: ׀ ¹⁵ אלה מבני-גד ראשי הצבא אחד למאה הקטן
והגדול לאלף: ¹⁶ אלה הם אשר עברו את-הירדן בחדש הראשון
ותוא ממלא על-כל-גדיתיו ויבריתו את-כל-העמקים למזרח ולמערב:
׀ ¹⁷ ויבאו מן-בני בנימן ויהודה עד-למצד לדוד: ¹⁸ ויצא דויד
לפניהם ויען ויאמר להם אם-לשלוש באתם אלי לעזרני^a יהיה-לי
עליכם לבב ליחד ואם-לרמותני לצרי^b בלא חמם בכפי^b ורא אלהי
אבותינו ויזכח: ׀ ¹⁹ ורוח לבשה את-עמשי^a ראש השלושים^b

לך דויד ועמך בני-ישי

שלוש ושלום לך ושלום לעזרך^d

כי עזרך אלהיך

ויקבלם דויד ויתנם בראשי הגדוד: ׀ ²⁰ וממנשה נפלו על-
דויד בבאו עם-פלשתים על-שאוול למלחמה ולא עזרם כי בעצה
שלחהו סרגי פלשתים לאמר בראשינו יפול אל-אדניו שאוול:
²¹ בלכתו אל-ציקלג נפלו עליו וממנשה עדנת^b ויוזבד וידיעאל
ומיכאל ויוזבד ואליהוא^c וצלתי ראשי האלפים אשר למנשה:
²² והמה עזרו עם-דויד על-הגדוד כי-גבורי חיל כלם ויהיו שרים
בצבא: ²³ כי לעת-יום ביום יבאו על-דויד לעזרו עד-למחנה גדול
במחנה אלהים: ׀

²⁴ ואלה מספרי ראשי החלוקי^b לצבא באו על-דויד חברונה
להסב מלכות שאוול אליו כפי יהזה^c: ׀ ²⁵ בני יהודה נשאי
צנה ורמח ששת אלפים ושמנה מאות חלוצי צבא: ׀ ²⁶ מן-
בני שמעון גבורי חיל לצבא שבעת אלפים ומאה: ׀ ²⁷ מן-בני
הלוי ארבעת אלפים ושש מאות: ׀ ²⁸ ויהויאדע הגביר לאהרן
ועמו שלשת אלפים ושבע מאות: ׀ ²⁹ ויצדק נער גבור חיל
ובית-אביו שרים עשרים ושנים: ׀ ³⁰ ומן-בני בנימן אחי שאוול
שלשת אלפים ועד-הנה מרביתם שמרים משמרת בית שאוול:

13 ^B Ελιαζερ || 16 Q ג'ד' || 17 ^G εις βοήθειαν (?) (למען) || 18 ^a > ^{BAN} ||
b-b ^{BANL} οὐκ ἐν ἀληθείᾳ χεῖρός || 19 ^a 1 אבשי cf 11,20 || ^b 1 c KΘSV השלו'
^G 1 c || לכ(ה) ד' בני' (אתה) ועמך (בשלום) ^{A(L)} || ועמך ^c || (השליש' Q) ||
22 ^G || וד ^{(B)A} || — || ג'ה ^B Var || ^b 1 c ad i || 21 ^a cf || — || רם ^{AL} (v) || 20 1 c || — || ר'ר' ||
23 > ^{BAN} || 24 ^a ^G || שמות || ^b > ^G || ^c ^L || המספר + ^L || וזה || 8^c cf || 23 > ^{BAN} || 29 ^G κ. Σαδδουκ.

ס 131 וּמִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם עֲשָׂרִים אָלֶף וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת גְּבוּרֵי חֵיל
 אֲנָשֵׁי שְׁמוֹת לְבֵית אָבוֹתָם: ס 32 וּמִחֲצִי מִטָּה מְנַשֶּׁה שְׁמוֹנֶה
 עָשָׂר אָלֶף אֲשֶׁר נִקְבְּלוּ בְּשִׁמּוֹת לָבוֹא לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד: ס
 33 וּמִבְּנֵי יִשָּׁשְׁכָר יוֹדְעֵי בִינָה לַעֲתִים לָדַעַת מַה־יַּעֲשֶׂה יִשְׂרָאֵל
 רֹאשֵׁיהֶם מֵאֲתִים וְכָל־אֲחֵיהֶם עַל־פִּיהֶם: ס 34 מִזְבוֹלָן יוֹצְאֵי
 צָבָא עֲרֹכֵי מִלְחָמָה בְּכָל־כְּלֵי מִלְחָמָה חֲמִשִּׁים אָלֶף וְלַעֲדָה^a בְּלֹא־
 לֵב וְלֵב^b: ס 35 וּמִנִּפְתָּלֵי שָׁרִים אָלֶף וְעֶמְמֶהֶם בְּצִנָּה וְחִנִּית שְׁלֹשִׁים
 וּשְׁבַע אָלֶף: ס 36 וּמִן־הַדְּנִי עֲרֹכֵי מִלְחָמָה עֲשָׂרִים־וּשְׁמוֹנֶה אָלֶף
 וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: ס 37 וּמֵאֲשֶׁר יוֹצְאֵי צָבָא לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה אַרְבָּעִים
 אָלֶף: ס 38 וּמֵעֶבֶר לַיַּרְדֵּן מִן־הָרְאוּבֵנִי וְהַגָּדִי וְחֲצִי־שִׁבְט מְנַשֶּׁה
 בְּכָל כְּלֵי צָבָא מִלְחָמָה מֵאָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף: ס 39 כָּל־
 אֵלֶּה אֲנָשֵׁי מִלְחָמָה עֲדָרָה^a מְעַרְכָּה בְּלִבָּב שָׁלֵם בָּאוּ חֲבֵרָנָה לְהַמְלִיךְ
 אֶת־דָּוִיד עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְגַם כָּל־שְׂרִית^b יִשְׂרָאֵל לֵב אֶחָד לְהַמְלִיךְ
 אֶת־דָּוִיד: 40 וַיְהִי־יֵשֶׁם עַם־דָּוִיד יָמִים שְׁלוּשָׁה אֲכָלִים וְשׁוֹתִים כִּי־
 הִכְיֵנוּ לָהֶם אֲחֵיהֶם: 41 וְגַם הַקְּרוֹזִיִּים־אֵלֵיהֶם עַד־יִשָּׁשְׁכָר וּזְבוֹלָן
 וְנִפְתָּלֵי מְבִיאִים לָחֶם בַּחֲמוּזִים וּבְגַמְלִים וּבַפָּרְדִּים וּבַבָּקָר מֵאֲכָל־
 קָמַח דְּבָלִים וְצִמְקִים וַיִּיּוֹן־וְשָׁמֹן וּבָקָר וְצֹאן לָרֹב כִּי שִׁמְחָה
 בְּיִשְׂרָאֵל: ס

13 וַיַּוָּעֵץ דָּוִיד עִם־אֲשֵׁרֵי הָאֱלֹפִים וְהַמֵּאוֹת לְכָל־נְגִיד: 2 וַיֹּאמֶר
 דָּוִיד לְכָל־וְקָהֵל יִשְׂרָאֵל אִם־עָלֵיכֶם טוֹב וּמִן־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נִפְרָצָה
 נִשְׁלָחָה עַל־אֲחֵינוּ הַנְּשָׂאִים בְּכָל אַרְצוֹת יִשְׂרָאֵל וְעִמָּהֶם הַכֹּהֲנִים
 וְהַלְוִיִּם בְּעֲרֵי מִגְרִשֵׁיהֶם וַיִּקְבְּצוּ אֵלָיו: 3 וַיִּנְסָכָה אֶת־אֲרוֹן אֱלֹהֵינוּ
 אֵלָיו כִּי־לֹא דִרְשָׁנָהּ בִּימֵי שְׁאוּל: 4 וַיֹּאמְרוּ כָל־הַקָּהֵל לַעֲשׂוֹת כִּן
 כִּי־יֹשֶׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי כָל־הָעָם: 5 וַיִּקָּהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל מִן־
 שִׁיחֹר מִצְרִים וְעַד־לָבוֹא חֲמַת לְהָבִיא אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים מִקְרִית
 יַעֲרִים: 6 וַיַּעַל דָּוִיד וְכָל־יִשְׂרָאֵל בַּעֲלֹתָה אֶל־קְרִית יַעֲרִים אֲשֶׁר
 לַיהוּדָה^a לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיְהוֶה יוֹשֵׁב הַכְּרוֹזִיִּים
 אֲשֶׁר־נִקְרָא שֵׁם^b: 7 וַיִּרְכִּיבוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עַל־עֲגֹלָה חֲדָשָׁה^a

33 1MSKen 3 לעתם || 34 ^a 9MSS ט 34 || ^{b-b} 9MSS οὐ χερσὶ
 κένως || 36 6 al num || 37 6 ut 34^a || 39 ^a nonn MSSKen ערכי ||
 παρατασσόμενοι ^L —ἐδάμενοι || ^b Q^{MSS} שארית || Cp 13, 1 ^a 6L + ||
^b 6L || ועם כל || 21 c 6 נרצתה || 3 6^{BA} דרשהו || 5 6 ὁρίων || 6 ^{a-a} 2S 6,2 aliter ||
^b ca 10MSS שם; 1 שמו עליו (2S sed invers), cf 6 || 7 ^a 2S 6,3 + וישאאו.

מבית אביננדב ועזא ואחיו^b נהגים בעגלה^c:⁸ ודוד וכל־ישראל משחקים לפני האלהים בכל־עז ובשירים ובכנרות ובנבלים ובתפים ובמזלותים ובחצצרות:⁹ ויבאו עד־נרן בידן^a וישלח עזא את־ידו לאחו את־הארון כי שמטו הבקר^b:¹⁰ ויחר־אף יהוה בעזא ויבהו על אשר־שלח ידו על־הארון וימת שם לפני אלהים:¹¹ ויחר לדוד כי־פרץ יהוה פרץ בעזא ויקרא למקום ההוא פרץ עזא עד היום הזה:¹² ויירא דוד את־האלהים ביזם ההוא לאמר הִיךְ אביא אלי את ארון האלהים: ואל־הסיר דוד את־הארון אליו אל־עיר דוד וישׁתהו אל־בית עבד־אדם הנתי:¹⁴ וישׁב ארון האלהים עם־בית עבד אדם בביתו^a שלשה חדשים ויברך יהוה^b את־בית עבד־אדם ואת־כל־אשר־לו^b: פ

14 וישלח חירם מלך־צר מלאכים אל־דוד ויעצו ארזים וחרשי קור וחרשי עצים לבנות לו בית:² ויבדע דוד כי־הכינו יהוה למלך על־ישראל כי־נשאת למעלה מלכותו^b בעבור עמו ישראל: ם
³ ויקח דוד עוד נשים בירושלם ויוולד דוד^b עוד בנים ובנות: ואלה שמות הילודים אשר היו־לו בירושלם שמוע^b ושזב נתן ושלמה:⁵ ויבחר ואלישוע ואליפלט:⁶ וננה ונפג ויפיע:⁷ ואלישמע ובעלדע ואליפלט: ם ⁸ וישמעו פלשתים כי־נמשח דוד למלך על־כל־ישראל ויעלו כל־פלשתים לבקש את־דוד וישמע דוד ויצא לפניהם:⁹ ופלשתים באו ויפשוטו בעמק רפאים:¹⁰ וישאל דוד באלהים לאמר האעלה על־פלשתים ונתתם בידי ויאמר לו יהוה עלה ונתתם בידך:¹¹ ויעלו^a בבעל־פרצים ויבם שם דוד ויאמר דוד פרץ את־אויבי בידי^b בפרץ מים על־כן קראו שם־המקום ההוא בעל־פרצים:¹² ויעזבו־שם את־אלהיהם^a ויאמר

ובמנענעים 2S 6,5 || 8 || את־ה' 2S 6,3 || ב' 2S 6,3 || c 1 Var^G || ואחיו 7^b || עם־ 2S 6,7 || 10 || שמוטו cf ad 2S || 1 || נכון 2S 6,6 || > 9^a || ובצללים || הנתי 2S 6,11 || 1 || > 14 || איד 2S 6,9 || 12 || ויצר 1 || ארון || חורם cf 1 prb c Q || חירם 1K 8,3 || Cp 14,1 || את ע' א' ואת־כל־ביתו 2S b-b || פלגשים 1 || 3 || 2S 5,13 || נשא ממלכתו 2S b-b || וכי 2S 5,12 || 2 || 2S 5,11 || ad 2S || שמוע 3,5 || 3 || BL Σαμαα || 3,5 || הילדים 2S 5,14 || 4 || 2S 5,14 || a-a || ויולדו לך 2S b-b || 5 || 7 || cf ad 3,6ss || 8 || 2S 5,17 || aliter || 9 || 2S 5,18 || וינמשו || 10 || K יים —, Q יים — || 11 || 2MSS 2S 5,20 || 12 || 2S 5,20 || לפני 2S 5,20 || b || ויבא דוד 2S 5,20 || ויעל || (+ διακοπή) || 12 || 2S 5,21 || עציבהם || 12 || 2S 5,21 || m.

דָּוִד בְּיִשְׂרָאֵל בְּאֶשׁ׃ ׀ 13 וַיִּסִּיפוּ עוֹד פְּלִשְׁתִּים וַיִּפְשְׁטוּ^a בְּעַמְק׃
 14 וַיִּשְׁאַל עוֹד דָּוִד בָּאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לוֹ הָאֱלֹהִים לֹא תַעֲלֶה אַחֲרֵיהֶם
 הַסֵּב^a מֵעֲלֵיהֶם וּבָאתָ לָהֶם מִמּוֹל הַבְּכָאִים׃ 15 וַיְהִי בְשִׁמְעוֹן^a אֶת־
 קוֹל הַצֹּעֲדָה בְּרֹאשֵׁי הַבְּכָאִים אֹז בְּתֹצֵא בַמִּלְחָמָה^b כִּי־יֵצֵא הָאֱלֹהִים
 לַפָּנֶיךָ לְהַכּוֹת אֶת־מַחֲנֶה פְּלִשְׁתִּים׃ 16 וַיַּעַשׂ דָּוִד כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ
 הָאֱלֹהִים וַיִּכּוּ^a אֶת־מַחֲנֶה פְּלִשְׁתִּים מִגִּבְעוֹן^b וְעַד־גִּזְרָה׃ 17 וַיֵּצֵא
 שֵׁם־דָּוִד בְּכָל־הָאֲרָצוֹת וַיְהִיזָה נָתַן אֶת־פַּחְדּוֹ עַל־כָּל־הַגּוֹיִם׃

15 וַיַּעַשׂ־לוֹ בָתִּים בְּעִיר דָּוִד וַיִּבֶן מְקוֹם לְאֲרוֹן הָאֱלֹהִים
 וַיֵּט־לוֹ אֹהֶל׃ 2 אֹז אָמַר דָּוִד לֹא לִשְׂאֵת אֶת־אֲרוֹן
 הָאֱלֹהִים כִּי אִם־הַלּוֹיִם כִּי־בָם וּבְתָר יִהְיֶה לִשְׂאֵת אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
 וּלְשִׁרְתּוֹ עַד־עוֹלָם׃ ׀ 3 וַיִּקְהַל דָּוִד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְרוּשָׁלַם
 לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר־הִכִּין לוֹ׃ 4 וַיֵּאָסֶף דָּוִד
 אֶת־בְּנֵי אֹהֶלן וְאֶת־הַלּוֹיִם׃ ׀ 5 לְבָנֵי קֹהַת אֹוִיֶאֱלֵה הַשָּׂר וְאֶחָיו
 מֵאֵה וְעֹשְׁרִים׃ ׀ 6 לְבָנֵי מְרָרִי עֲשִׂיָה הַשָּׂר וְאֶחָיו מֵאֵתִים וְעֹשְׁרִים׃
 ׀ 7 לְבָנֵי גֵרְשֹׁם יִזְאֵל הַשָּׂר וְאֶחָיו מֵאֵה וּשְׁלֹשִׁים׃ ׀ 8 לְבָנֵי
 אֶלִּיצָפָן שְׁמַעְיָה הַשָּׂר וְאֶחָיו מֵאֵתִים׃ ׀ 9 לְבָנֵי חֲבֵרוֹן אֶלִּיאֵל
 הַשָּׂר וְאֶחָיו שְׁמוֹנִים׃ ׀ 10 לְבָנֵי עִזִּיאֵל עֲמִינָדָב הַשָּׂר וְאֶחָיו מֵאֵה
 וּשְׁנַיִם עֹשָׂר׃ פ 11 וַיִּקְרָא דָּוִד לְצֹדֶק וּלְאַבִּיתָר הַכֹּהֲנִים
 וְלַלְוִיִם לְאֹוִיֶאֱלֵה עֲשִׂיָה וּיִזְאֵל שְׁמַעְיָה וְאֶלִּיאֵל וְעֲמִינָדָב׃ 12 וַיֹּאמֶר
 לָהֶם אַתֶּם רֹאשֵׁי הָאֲבֹת לַלְוִיִם הַתְּקַדְּשׁוּ אַתֶּם וְאַחֲיֵכֶם וְהַעֲלִיתֶם
 אֶת אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הַכִּינּוֹתֵי לוֹ׃ 13 כִּי לְמִבְּרָאשׁוֹנָה^a
 לֹא אַתֶּם^b פָּרִץ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּנוּ כִּי־לֹא דִרְשָׁנָהוּ כַּמִּשְׁפָּט׃ 14 וַיִּתְּקַדְּשׁוּ
 הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִם לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 15 וַיִּשְׁאוּ
 בְנֵי־הַלְוִיִם אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה בְּדִבְרֵי יְהוָה
 בְּכַתְּפָם^b בַּמַּטְוֹת עֲלֵיהֶם׃ ׀ 16 וַיֹּאמֶר דָּוִד לְשָׂרֵי הַלְוִיִם לְהַעֲמִיד
 אֶת־אֲחֵיהֶם הַמְּשֻׁרְרִים בְּכָל־שִׁיר נְבָלִים וּכְנָרוֹת וּמִצְלִתִּים מִשְׁמִיעִים

12 ^{b-b} 2S aliter || 13 ^a cf 9 (3MSS ut 2S) || ^b 1MS 5S 2S 5,22 בְּע' רְפָאִים ||
 14 ^a 1? סב || ^b 6L הַבָּכִים (id 15) || 15 ^a 6 2S 5,24 ב' || ^{b-b} 2S תַּחֲרִץ ||
 16 ^a Vrs 2S 5,25 וַיִּד || ^b 2S מִגִּבְעָה || Cp 15, 1 ca 20MSS 8v וַיִּבֶן || 2 sic 8
 c Hill; mlt MSS Edd יהוה || 3 הַמְּקוֹם || 4 > 6B || in 5—10 6 partim al
 hab numeros || 7 4MSS מֵאֵתִים || 11 6L Σαδουκ || 12 4MSS + אֲשֶׁר ||
 13 ^a 1? c Var^G לִמ' vel potius ב' לְמָה ב' || ^b 6L + ετοίμους || 15 ^a 6 ב' || ^b זכ' ||
 > 6BAK, על' || > 6L; hoc vel illud gloss.

לְהַרִּים-בְּקוֹל לְשִׁמְחָה: ם 17 וַיַּעֲמִידוּ הַלְוִיִּם אֶת הַיָּמֵן בֶּן-יִזְאֵל
 וּמִן-אַחֲיוֹ אֶסָּף בֶּן-בְּרֻכָּהוּ וּמִן-בְּנֵי מְרָרִי אַחִיהֶם אִיתָן בֶּן-קִישִׁיָּהוּ:
 18 וַעֲמָהֶם אַחֵיהֶם הַמְּשֻׁנִּים זִכְרִיָּהוּ ^a בֶּן יִיעֲזִיאֵל ^a וּשְׁמִירָמוֹת וַיְחִיאֵל
 וְעֲנִי ^b אֱלִיאָב ^c וּבְנֵיהֶם וּמַעֲשִׂיָּהוּ וּמַתְתִּיָּהוּ וְאֵלִיפַלְהוּ ^d וּמִקְנִיָּהוּ
 וְעֶבֶד־אָדָם וַיַּעֲזִיאֵל ^f הַשְּׁוֹעֲרִים: 19 וְהַמְּשֻׁרִּים הַיָּמֵן אֶסָּף וְאִיתָן
 בַּמַּצְלָתִים נָחֶשֶׁת לְהַשְׁמִיעַ: 20 וְזִכְרִיָּה וְעִזִּיאֵל ^a וּשְׁמִירָמוֹת וַיְחִיאֵל
 וְעֲנִי וְאֱלִיאָב וּמַעֲשִׂיָּהוּ וּבְנֵיהֶם בְּנִבְלִים ^b עַל-עֲלָמוֹת ^b: 21 וּמַתְתִּיָּהוּ
 וְאֵלִיפַלְהוּ וּמִקְנִיָּהוּ וְעֶבֶד אָדָם וַיַּעֲזִיאֵל וְעִזִּיָּהוּ בְּכַנְרוֹת עַל-הַשְּׁמִינִית
 לְנֶצֶחַ: 22 וּכְנָנִיָּהוּ ^a שַׂר-הַלְוִיִּם בַּמִּשְׁאֵב ^b יֹסֵף ^c בַּמִּשְׁאֵב כִּי מִבֵּין הוּא:
 23 וּבְרֻכָּהוּ וְאֶלְקָנָה שְׁעָרִים לְאַרְזֹן: 24 וּשְׁבַנְיָהוּ ^a וַיִּשְׁפָּט וּנְתַנְאֵל
 וְעַמְשִׁי וְזִכְרִיָּהוּ וּבְנֵיהֶם וְאֵלִיעֶזֶר הַכֹּהֲנִים מַחְצֻצִּים ^b בַּחֲצֻצוֹת
 לִפְנֵי אֶרְצֹן הָאֱלֹהִים וְעֶבֶד־אָדָם וַיְחִיָּה ^d שְׁעָרִים לְאַרְזֹן: 25 וַיְהִי דָוִיד
 וְזַקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים הַחֲלָכִים לְהַעֲלֹת אֶת-אַרְצֹן בְּרִית-
 יְהוָה מִן-בֵּית עֶבֶד-אָדָם בְּשִׁמְחָה: ם 26 וַיְהִי בַּעֲזָר הָאֱלֹהִים
 אֶת-הַלְוִיִּם נִשְׂאֵי אֶרְצֹן בְּרִית-יְהוָה וַיִּזְבְּחוּ שִׁבְעָה-פָּרִים וְשִׁבְעָה
 אֵילִים: 27 וַדָּוִיד מְכַרְבֵּל וּבֹמֶעִיל בּוֹץ וְכָל-הַלְוִיִּם הַנִּשְׂאִים אֶת-הָאֶרֶץ
 וְהַמְּשֻׁרִּים וּכְנָנִיָּהוּ ^a הַשָּׂר הַמִּשְׁאֵב ^b הַמְּשֻׁרִּים וְעַל-דָּוִיד אֶפֶוד בָּד:
 28 וְכָל-יִשְׂרָאֵל מַעֲלִים אֶת-אַרְצֹן בְּרִית-יְהוָה בַּתְּרוּעָה וּבְקוֹל שׁוֹפָר
 וּבַחֲצֻצוֹת וּבַמַּצְלָתִים מִשְׁמָעִים בְּנִבְלִים וְכַנְרוֹת: 29 וַיְהִי אֶרְצֹן
 בְּרִית-יְהוָה בָּא עַד-עִיר דָּוִיד וּמִכָּל בֵּת-שָׂאֵל נִשְׁקָפָה וּבְעַד הַחֲלוֹן
 וַתֵּרָא אֶת-הַמֶּלֶךְ דָּוִיד ^b מְרַקֵּד וּמִשְׁתַּחֲקֵב וַתָּבֹז לוֹ בִּלְבָה: ם
 16 וַיָּבִיאוּ אֶת-אֶרְצֹן הָאֱלֹהִים וַיַּצִּיגוּ אֹתוֹ בַּתּוֹךְ הָאֹהֶל אֲשֶׁר

16 dl ל (dittogr) || 17 ט קי cf 6,29^m (v) Casaiae cf 3 || 18 a-a 1 c ט^{Bk}
 (κ. OZειηλ) וַעֲזִיאֵל (cf 20^m; >3MSS; nonn MSS^{Ken} יַעֲזִי sine 1; v sol וַבֵּן ||
 b dub; ט^(B)א (Ελ)ιωηλ A Avī (sic v) L Avaviaς; in 20 ט^B Ωvei (IMS^{Ken} עוֹנִי;
 Neh 12,9^K עֲנוּ || c 1 c 5MSS^{Ken} ט (cf 20) וְאֵל || d ט^{AL} κ. Ελιφαλ(α), sim v ||
 c ט κ. Αβ(ε)δ || f ט + κ. OZιας cf 21^m || 19 o-a ט^L invers || v 20. 21 cf ad 18 ||
 20 a 1 וַעֲזִיאֵל (v et Oziel) || b-b ט^L περὶ τ. κρυφίωv ט^{MSS} עַל-עֲלָמוֹת cf ad
 ψ 9,1; 46,1 || 21 1 c nonn MSS ט וַעֲזִיָּהוּ, sed frt dl cf 18^m et 16,5^{GL} || 22 a 1 c
 ט^{BAN} וְכֹנֵן cf 27 || b >ט^{BAN} || c = יֹשֵׁר, sic 8MSS ט; ט שַׂר הַמִּי || 24 a ט^B
 κ. Σομνια * Σοβνεια A Σωβνεια || b Q^{Occ} מַחְצֻצִּים, K^{Occ}Or ? מַחְצֻצִּים vel
 מַחְצֻצִּים || c cf 18^c || d 1 ? וַיַּעֲזִיָּהוּ vel (cf ט^L) וַיַּעֲזִיאֵל cf 18 || 25 dl ה c ט^A ||
 27 a cf 22^a (ט^L; ט^B וַיְכֹנִיָּהוּ) || b-b 1 שַׂר בָּמ׳ cf 22 et ט^{BAN} vel c ט^L sol שַׂר ||
 28 ט ἀναφωνοῦντες || 29 a > pl MSS 2S 6,16 || b 2S וּמְכַרְבֵּל.

בִּיד-אֶסֶף וְאַחֵיו: מ

9 שִׁירוּ לֹא זָמְרוּ-לֹא שִׁיחוּ בְּכָל-גִּפְּלֹתֵיכֶם:

II דָּרָשׁוּ יְהוָה וְעֹז׃ בִּקְשׁוּ פָנָיו תָּמִיד׃

13 זרע ישראל^a עבדו^b בני יעקב בחיריו:

15 זָכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתִי דְּבַר עֲנִה לְאַלְף דָּזָר:

ויעמידה ליעקב לחק לישראל ברית עולם

19 בְּהִיזְתְּכֶם מִתִּי מִסֵּפֶר כִּמְעַט וְגֵרִים בָּהֶם:

21 לא-הניח לאיש לעשקם ויזבח עליהם מלכים:

23 שִׁירוּ לַיהוָה כָּל-הָאָרֶץ בְּשָׁרָם מִיּוֹם-אֶל-יוֹם יִשְׁמַעְתֶּם:

הָעַם לַכָּל־ 3^a 2S 6,19 || צְבָאוֹת + 2 2S 6,18 || וַיַּעַל דָּוִד 2S 6,17 Cp 16, 1 || הַמּוֹן
 בְּרִית + 4 6 || κ. ἀμορ(ε)ιτην 6^{BA} || ? אָחָד + 6^{BA} || חֵלֶת 2S 6^b || הַמּוֹן
 6^{BA} || 1 6^a || וַיֵּצֵא (1 6^a sed cf 5^a) || וַיֵּצֵא 6^b || 20 et not 15,18. ad cf 5^a || וַיֵּצֵא 5^a
 אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ + 9 6 || praem ὡδή 6^{BA} || 8 6 || ? 6^c conjg 6 || 7 6 || וַיֵּצֵא
 10 6 || τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ. || 11 6 || וַיֵּצֵא, 1 6 || 12 6 || ψ 105,5 פִּי || 13^a 2MSS 8
 ψ 105,6 אֲבָרְקָה || 6^b || עָבְדוּ 6 || 1 sic vel postea בָּחִירוֹ || 15 1 c ψ 105,8 זָכַר (6^{AL})
 —תָּם || 105,12 ψ 105,8 || 19 1MS 6 || אֶת- + 18 Or ψ 105,11 || לִישׁ' || 105,9 ψ 105,9 || זָכַר
 (melius) || 23 96,2 ψ 105,15 || וּלְנִי || 22 6 || אָדָם || 105,14 ψ 105,14 || אִישׁ Var 21 ||

24° סִפְרוּ בְּגוֹיִם אֶת־כְּבוֹדִי בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאוּתִי:
 25 כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמִהַלֵּל מְאֹד וְנוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים:
 26 כִּי כָל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים וַיְהוָה שְׁמַיִם עָשָׂה:
 27 הוֹד וְהָדָר לִפְנֵי עֹז וְחֲדָוָה^a בְּמִקְמוֹ^b:
 28 הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפָּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד וְעֹז:
 29^a הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ^a שְׂאוּ מִנְחָה וּבִאוּ^b לִפְנֵי^c
 הַשְׁתַּחֲוִי לַיהוָה בַּהֲדַר־קֹדֶשׁ: 30 חִילוּ מִלִּפְנֵי^a כָּל־הָאָרֶץ
 אֶרֶץ־תְּכוּן^b תָּבֵל בַּל־תִּמְוֹט:
 31 יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ וַיֹּאמְרוּ בְּגוֹיִם יְהוָה מֶלֶךְ:
 32 יִרְעוּ הַיָּם וּמִלֹּאֲוֹ יַעֲלֶן הַשְּׁדָה וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ: [הָאָרֶץ:
 33 אֲזִי יִרְנְנוּ^a עֲצֵי הַיַּעַר^b מִלִּפְנֵי יְהוָה כִּי־בָא^d לִשְׁפֹט אֶת־^c
 34 הָעָדִי לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד:
 35 וַיֹּאמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ^a וְקַבְּצֵנוּ^b וְהַצִּילֵנוּ^c מִן־הַגּוֹיִם
 לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קֹדֶשְׁךָ לְהַשְׁתַּבַּח בְּתִהְלָתְךָ:
 36 בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעֹלָם:
 וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעָם אָמֵן וְהִלֵּל לַיהוָה: פ
 37 וַיַּעֲזֹב־שָׁם לִפְנֵי אֶרֶץ בְּרִית־יְהוָה לְאַסָּף וּלְאַחֵיו לְשֹׁרֹת לִפְנֵי
 הָאָרֶץ תָּמִיד לְדַבְּרֵיהֶם בְּיוֹמוֹ: 38 וַעֲבַד^a אָדָם וְאֶתִּיהֶם^b שְׂשִׁים
 וּשְׁמוֹנֶה וְעֶבֶד אָדָם^c בְּיָדֵיתוֹן^d וְחִסָּה^e לְשָׁעִירִים: 39 וְאֶת־וְצִדְקָה הִכְהִין
 וְאֶחָיו הִכְהִינִים לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה בַּבִּמָּה אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן: 40 לְהַעֲלוֹת
 עֹלוֹת לַיהוָה עַל־מִזְבֵּחַ הָעֹלָה תָּמִיד לְבָקָר וְלַעֲרֹב וּלְכָל־הַבְּתוֹב
 בַּתּוֹרַת יְהוָה אֲשֶׁר צִוָּה עַל־יִשְׂרָאֵל: 41 וְעַמָּהֶם הֵימָן וִידוּתוֹן^a וְשֹׁאֵר
 הַבְּרוּרִים^b אֲשֶׁר נִקְבְּוּ בַשְּׁמוֹת לְהוֹדוֹת לַיהוָה כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד:
 42 וְעַמָּהֶם^a הֵימָן וִידוּתוֹן^a חֲצֻצֹת וּמַצְלִיתִים לְמִשְׁמִיעִים^b וּכְלֵי שִׁיר

v 24 > ^{BAK} || ^a > ψ 96,3 || 26 || וְאֶלְהִינוּ || 27 ^a || ψ 96,6 || וְתַפְאֶרֶת || ^b || ^L ||
^{BAK} || לְחֻצְרוֹתָיו || 28 || ψ 96,8 || וְהִבִּיאוּ || ^c || ^{BAK} || 29 ^{a-a} > ^{BAK} || בְּמִקְדָּשׁוֹ ||
	30 ^a		ψ 96,9		מִפְּנֵי		^b		1 c		תָּבֵן; cf ad 31													
	31 ^{oo}		ψ 96,10 ante		אֶף		30 (et אמרו)		32 ^{oo}		עֵץ ה'		ψ 96,12		יַעֲלֶן									
	33 ^a		ψ 96,12 +		כָּל־		^b		יַעַר:		^c		ψ 96,13		ל'		^d		ψ +		כִּי בָא		^e > ψ	
	35 ^{a-a}		ψ 106,47		יְהוָה אֱלֹהֵינוּ		^b > ^{BAK}		^c > ψ		36 ^{oo}		וַיִּהְיוּ											
	38 ^a cf 15,18^e		^b		וְאֶחָיו		1 sic, vel potius ins antea ^{c-c} et dl 'א'																	
	posterius		^d		nonn MSSQ		יְדוּ		39		Σαδδουκ		40		+ vb nonn									
	41 ^a		ψ 96,12		id 42		^{b-b} >		42 ^{a-a} dl c		^{BAK}		(		+ vb nonn)		^b		1 c					
	להשמיע cf 15,19.																							

17 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָשָׁב דָּוִיד בְּבֵיתוֹ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־נָתָן הִנְיָא
הַזֶּה^a אֲנִכִּי יוֹשֵׁב בְּבֵית הָאֲרוֹזִים וַאֲרוֹן^b בְּרִית־יְהוָה תַּחַת יְרִיעוֹת^b׃
2 וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־דָּוִיד כֹּל אֲשֶׁר בְּלִבְּךָ^c עֲשֵׂה כִּי הָאֱלֹהִים עִמָּךְ׃
ס 3 וַיְהִי בַלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי דְבַר אֱלֹהִים אֶל־נָתָן לֵאמֹר׃ 4 לֵךְ
וְאָמַרְתָּ אֶל־דָּוִיד עַבְדִּי כֹה אָמַר יְהוָה^a לֹא אֶתָּה^a תִּבְנֶה־לִּי^b הַבַּיִת
לְשֹׁבַת^b׃ 5 כִּי לֹא יִשְׁבְּתִי בְּבֵית^a מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הֶעֱלִיתִי^a אֶת־יִשְׂרָאֵל
עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְאַהֲיָה^b מֵאֲהֵל אֶל־אֲהֵל וּמִמִּשְׁכָּן^b׃ 6 בְּכֹל אֲשֶׁר־
הִתְהַלַּכְתָּ בְּכָל־יִשְׂרָאֵל הַדְּבָר^a וּדְבַרְתִּי אֶת־אֶחָד שְׁפָטִי^b יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר צִוִּיתִי לַרְעוֹת אֶת־עַמִּי^c לֵאמֹר לָמָּה לֹא־בִנִּיתֶם לִי בֵּית אֲרוֹזִים׃
7 וְעַתָּה כֹה תֹאמַר לְעַבְדִּי דָּוִיד כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי לְקַחְתִּיךָ
מִן־הַגִּזָּה מִן־אַחֲרֵי הַצָּאן לַהֲיוֹת גִּזָּד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ 8 וְאַהֲיָה עִמָּךְ
בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלַכְתָּ וְאַכְרִיתָ^a אֶת־כָּל־אֻזִּיבֶיךָ מִפְּנֶיךָ^b וְעָשִׂיתִי לְךָ שֵׁם^c
כַּשֵּׁם הַגְּדוֹלִים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ׃ 9 וְשִׁמְתִּי מְקוֹם לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל וְנִטְעַתִּיהָ
וְשָׁכַן תַּחְתָּיו וְלֹא יִרְגָּז עוֹד וְלֹא־יִזְסִיפוּ בְנֵי־עוֹלָה^a לְבַלְתּוֹ^b כַּאֲשֶׁר
בְּרָאשׁוֹנָה׃ 10 וְלִמְיָמִים^a אֲשֶׁר צִוִּיתִי שְׁפָטִים עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל
^bוְהִכְנַעְתִּי אֶת־כָּל־אֻזִּיבֶיךָ^b וְאַנְד לְךָ^c וּבֵית^d יִבְנֶה־לְךָ יְהוָה׃ 11 וְהָיָה
כִּי־מִלְאוּ^a יָמֶיךָ לָלֶכֶת^b עִם־אֲבֹתֶיךָ וְהִקִּימוּתִי אֶת־זֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ
אֲשֶׁר יְהִי מִבְּנֶיךָ^c וְהִכְנִינוּתִי אֶת־מְלָכוֹתוֹ׃ 12 הוּא יִבְנֶה־לִּי בַּיִת
וְכִנֵּנְתִּי אֶת־כִּסְאוֹ עַד־עוֹלָם׃ 13 אֲנִי אֶהְיֶה־לָּז לְאָב וְהוּא יְהִי־לִּי
לְבָן וְחִסְדִּי לֹא־אָסִיר מֵעַמּוֹ כַּאֲשֶׁר הִסִּירוּתִי מֵאֲשֶׁר הָיָה לְפָנֶיךָ^b׃
14 וְהִעַמְדַתִּיהָ^a בְּבֵיתִי וּבְמְלָכוֹתִי עַד־הָעוֹלָם^b וְכִסְאוֹ יְהִי גָבוֹן עַד־
עוֹלָם׃ 15 כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְכָל־הַחֲזוֹן הַזֶּה כֵּן דִּבֶּר נָתָן אֶל־

Cp 17, 1^a 2S 7,2 רָאָה || ^{b-b} 2S האֱלֹהִים יֵשֵׁב בְּתוֹךְ הִירִיעָה || 2S 7,3 +
 בֵּית לְשִׁבְתִּי || ^{b-b} 2S הָאֵתָה || ^{a-a} 2S 7,5 הַנְּבִיא + 6MSS 3 || לֶךְ
 מִתְּהִלָּךְ בְּאֵהָל וּבִמ' || ^{b-b} ins? 2S אֶל מִשׁ' || ^{a-a} 2S 7,6 לְמִיּוֹם הָעֲלִיתִי || 5
 אֶת־יִשְׂרָאֵל || ^c 2S + שְׁבִמְי || ^b 2S 7,7 הִדְבֵּר || ^a 2S 7,8 אֶת־יִשְׂרָאֵל || 7
 גְּדוֹל || ^a 2S 7,9 מֵאֲחֶר || ^b trsp huc : || ^c 7MSS 2S + || 8
 וְהִנֵּחִיתִי לְךָ מִכָּל || ^{b-b} 2S 7,10 לְעֲנוּתוֹ || ^a 2S 7,10 אֲדִיקִיא || 10
 וְאֶגְדֶּלְךָ || ^d 1 c 2S ב' כִּי || ^c 2S יַעֲשֶׂה || ^{c-c} 2S 7,11 כ. αὐξήσω σε (A σοι) = || 1
 מִמַּעֲיָד || ^c 2S וּשְׁכִבְתָּ || ^a 1 c 2S 7,12 יִמְלֹאוּ || 11
 אֲלֵי || ^a 2S 7,13 מִשְׁמִי || ^{b-b} 2S 7,14 εἰς λαόν (I υἰόν?) || ^a 2S 7,15 aliter || 14
 לִפְנֵי || ^b 2S + et postea 2. pers. || 16

דָּוִד: ם 16 וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיָּשָׁב לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר מִי־אֲנִי
 יְהוָה אֱלֹהִים וּמִי בִיתִי כִּי הֵבִיאֲתָנִי עַד־הַלָּם: 17 וַתִּקְטֹן וְאֵת
 בְּעִינֶיהָ אֱלֹהִים וַתְּדַבֵּר עַל־בֵּית־עַבְדָּךָ לְמַרְחֹק בִּירְאִיתָנִי כְּתוֹר־
 הָאָדָם הַמַּעֲלָה^b יְהוָה אֱלֹהִים: 18 מִה־יּוֹסִיף עוֹד דָּוִד אֵלָיךָ לְכַבֹּד
 אֶת־עַבְדְּךָ וְאֶתָּה אֶת־עַבְדְּךָ יַדְעָתָ: 19 יְהוָה בָּעֲבוּר עַבְדְּךָ^a וּכְלָכְךָ
 עָשִׂיתָ אֵת כָּל־הַגְּדֻלָּה הַזֹּאת לְהַדְרִיעַ אֶת־כָּל־הַגְּדֻלֹּת^b: 20 יְהוָה^a
 אֵין כְּמוֹךָ וְאֵין אֱלֹהִים זְוִלְתְּךָ בְּכָל^b אֲשֶׁר־שָׁמַעְנוּ בְּאֲזַנֵּינוּ: 21 וּמִי
 כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גִּזִּי אֶחָד^a בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר הָלַךְ^b הָאֱלֹהִים לִפְדּוֹת לוֹ עַם
 לְשׁוֹם לֹךְ^c שָׁם גְּדֻלֹּת וְנוֹרָאוֹת לְגִישׁ מִפְּנֵי עַמְּךָ^d אֲשֶׁר־פָּרִיתָ
 מִמִּצְרַיִם גִּזִּים: 22 וְתָתֵן אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לָךְ לְעַם עַד־עוֹלָם וְאֶתָּה
 יְהוָה הָיִיתָ לָּהֶם לֵאלֹהִים: 23 וְעַתָּה יְהוָה הִדְבָּר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ עַל־
 עַבְדְּךָ וְעַל־בֵּיתוֹ יֵאֱמָן עַד־עוֹלָם וַעֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: 24 וַיֵּאֱמָן וַיִּגְדַּל
 שִׁמְךָ עַד־עוֹלָם לֵאמֹר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל
 וּבֵית־דָּוִד עַבְדְּךָ נִכְזָן לִפְנֶיךָ: 25 כִּי וְאֶתָּה אֱלֹהֵי גְלִיתָ אֶת־אֲזֹן
 עַבְדְּךָ לְבָנוֹת לוֹ בֵּית^a עַל־כֵּן מֵצָא עַבְדְּךָ^b לְהַתְּפַלֵּל לִפְנֶיךָ: 26 וְעַתָּה
 יְהוָה אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים וַתְּדַבֵּר עַל־עַבְדְּךָ הַטּוֹבָה הַזֹּאת: 27 וְעַתָּה
^a הוֹאֵלֶת לְבָרְךָ אֶת־בֵּית עַבְדְּךָ לְהִיזֹת לְעוֹלָם לִפְנֶיךָ כִּי־אַתָּה יְהוָה
 בְּרַכְתָּ וּמְבָרֵךְ לְעוֹלָם^b: ם

18 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיָּךְ דָּוִד אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיִּכְנִיעֵם וַיִּקַּח^a אֶת־בִּגְדֵי
 וּבִגְדֵיהֶם מִיַּד פְּלִשְׁתִּים: 2 וַיָּךְ אֶת־מוֹאָב וַיַּהֲרֹג מוֹאָב עַבְדִּים לְדָוִד
 גִּשְׁאִי מִנְחָה: 3 וַיָּךְ דָּוִד אֶת־הַדְּרֵעִזִּיר^a מֶלֶךְ־צוּבָה חֲמֹתָה^b בְּלָכְתּוֹ
 לְהַצִּיב^c יָדוֹ בְּגִתָּה פָּרִיתָ: 4 וַיִּלְכֹּד דָּוִד מִמֶּנּוּ אֶלֶף רֶכֶב^a וּשְׁבַעַת
 אֲלָפִים^b פָּרָשִׁים וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי וַיַּעֲקֹר דָּוִד אֶת־כָּל־הָרֶכֶב
 נִיזְתָר מִמֶּנּוּ מֵאָה רֶכֶב: 5 וַיָּבֹא^a אֲרָם דְּרִמְשֶׁק^b לַעְזֹז לְהַדְרֵעֹר^c

16 וְאֵת תּוֹרַת הָאֵל' 2S¹⁶ || עוֹד || 17^a 2S 7,19 + || b-b crpp; 2S¹⁶ || cf ad 2S || c pl MSS בְּתוֹךְ || 18 || 1 c 2S 7,20 || 19^a 2S 7,21 || 20^a 2S 7,22 + vb nonn || b 1 c mlt MSS || 21^a 2S 7,23 || 22 || 1 c 2S 7,24 || 23 || 1 c 2S 7,25 || 24 || 1 c 2S 7,26 || 25 || 1 c 2S 7,27 || 26 || 1 c 2S 7,28 || 27 || 1 c 2S 7,29 || 28 || 1 c 2S 7,30 || 29 || 1 c 2S 7,31 || 30 || 1 c 2S 7,32 || 31 || 1 c 2S 7,33 || 32 || 1 c 2S 7,34 || 33 || 1 c 2S 7,35 || 34 || 1 c 2S 7,36 || 35 || 1 c 2S 7,37 || 36 || 1 c 2S 7,38 || 37 || 1 c 2S 7,39 || 38 || 1 c 2S 7,40 || 39 || 1 c 2S 7,41 || 40 || 1 c 2S 7,42 || 41 || 1 c 2S 7,43 || 42 || 1 c 2S 7,44 || 43 || 1 c 2S 7,45 || 44 || 1 c 2S 7,46 || 45 || 1 c 2S 7,47 || 46 || 1 c 2S 7,48 || 47 || 1 c 2S 7,49 || 48 || 1 c 2S 7,50 || 49 || 1 c 2S 7,51 || 50 || 1 c 2S 7,52 || 51 || 1 c 2S 7,53 || 52 || 1 c 2S 7,54 || 53 || 1 c 2S 7,55 || 54 || 1 c 2S 7,56 || 55 || 1 c 2S 7,57 || 56 || 1 c 2S 7,58 || 57 || 1 c 2S 7,59 || 58 || 1 c 2S 7,60 || 59 || 1 c 2S 7,61 || 60 || 1 c 2S 7,62 || 61 || 1 c 2S 7,63 || 62 || 1 c 2S 7,64 || 63 || 1 c 2S 7,65 || 64 || 1 c 2S 7,66 || 65 || 1 c 2S 7,67 || 66 || 1 c 2S 7,68 || 67 || 1 c 2S 7,69 || 68 || 1 c 2S 7,70 || 69 || 1 c 2S 7,71 || 70 || 1 c 2S 7,72 || 71 || 1 c 2S 7,73 || 72 || 1 c 2S 7,74 || 73 || 1 c 2S 7,75 || 74 || 1 c 2S 7,76 || 75 || 1 c 2S 7,77 || 76 || 1 c 2S 7,78 || 77 || 1 c 2S 7,79 || 78 || 1 c 2S 7,80 || 79 || 1 c 2S 7,81 || 80 || 1 c 2S 7,82 || 81 || 1 c 2S 7,83 || 82 || 1 c 2S 7,84 || 83 || 1 c 2S 7,85 || 84 || 1 c 2S 7,86 || 85 || 1 c 2S 7,87 || 86 || 1 c 2S 7,88 || 87 || 1 c 2S 7,89 || 88 || 1 c 2S 7,90 || 89 || 1 c 2S 7,91 || 90 || 1 c 2S 7,92 || 91 || 1 c 2S 7,93 || 92 || 1 c 2S 7,94 || 93 || 1 c 2S 7,95 || 94 || 1 c 2S 7,96 || 95 || 1 c 2S 7,97 || 96 || 1 c 2S 7,98 || 97 || 1 c 2S 7,99 || 98 || 1 c 2S 7,100 || 99 || 1 c 2S 7,101 || 100 || 1 c 2S 7,102 || 101 || 1 c 2S 7,103 || 102 || 1 c 2S 7,104 || 103 || 1 c 2S 7,105 || 104 || 1 c 2S 7,106 || 105 || 1 c 2S 7,107 || 106 || 1 c 2S 7,108 || 107 || 1 c 2S 7,109 || 108 || 1 c 2S 7,110 || 109 || 1 c 2S 7,111 || 110 || 1 c 2S 7,112 || 111 || 1 c 2S 7,113 || 112 || 1 c 2S 7,114 || 113 || 1 c 2S 7,115 || 114 || 1 c 2S 7,116 || 115 || 1 c 2S 7,117 || 116 || 1 c 2S 7,118 || 117 || 1 c 2S 7,119 || 118 || 1 c 2S 7,120 || 119 || 1 c 2S 7,121 || 120 || 1 c 2S 7,122 || 121 || 1 c 2S 7,123 || 122 || 1 c 2S 7,124 || 123 || 1 c 2S 7,125 || 124 || 1 c 2S 7,126 || 125 || 1 c 2S 7,127 || 126 || 1 c 2S 7,128 || 127 || 1 c 2S 7,129 || 128 || 1 c 2S 7,130 || 129 || 1 c 2S 7,131 || 130 || 1 c 2S 7,132 || 131 || 1 c 2S 7,133 || 132 || 1 c 2S 7,134 || 133 || 1 c 2S 7,135 || 134 || 1 c 2S 7,136 || 135 || 1 c 2S 7,137 || 136 || 1 c 2S 7,138 || 137 || 1 c 2S 7,139 || 138 || 1 c 2S 7,140 || 139 || 1 c 2S 7,141 || 140 || 1 c 2S 7,142 || 141 || 1 c 2S 7,143 || 142 || 1 c 2S 7,144 || 143 || 1 c 2S 7,145 || 144 || 1 c 2S 7,146 || 145 || 1 c 2S 7,147 || 146 || 1 c 2S 7,148 || 147 || 1 c 2S 7,149 || 148 || 1 c 2S 7,150 || 149 || 1 c 2S 7,151 || 150 || 1 c 2S 7,152 || 151 || 1 c 2S 7,153 || 152 || 1 c 2S 7,154 || 153 || 1 c 2S 7,155 || 154 || 1 c 2S 7,156 || 155 || 1 c 2S 7,157 || 156 || 1 c 2S 7,158 || 157 || 1 c 2S 7,159 || 158 || 1 c 2S 7,160 || 159 || 1 c 2S 7,161 || 160 || 1 c 2S 7,162 || 161 || 1 c 2S 7,163 || 162 || 1 c 2S 7,164 || 163 || 1 c 2S 7,165 || 164 || 1 c 2S 7,166 || 165 || 1 c 2S 7,167 || 166 || 1 c 2S 7,168 || 167 || 1 c 2S 7,169 || 168 || 1 c 2S 7,170 || 169 || 1 c 2S 7,171 || 170 || 1 c 2S 7,172 || 171 || 1 c 2S 7,173 || 172 || 1 c 2S 7,174 || 173 || 1 c 2S 7,175 || 174 || 1 c 2S 7,176 || 175 || 1 c 2S 7,177 || 176 || 1 c 2S 7,178 || 177 || 1 c 2S 7,179 || 178 || 1 c 2S 7,180 || 179 || 1 c 2S 7,181 || 180 || 1 c 2S 7,182 || 181 || 1 c 2S 7,183 || 182 || 1 c 2S 7,184 || 183 || 1 c 2S 7,185 || 184 || 1 c 2S 7,186 || 185 || 1 c 2S 7,187 || 186 || 1 c 2S 7,188 || 187 || 1 c 2S 7,189 || 188 || 1 c 2S 7,190 || 189 || 1 c 2S 7,191 || 190 || 1 c 2S 7,192 || 191 || 1 c 2S 7,193 || 192 || 1 c 2S 7,194 || 193 || 1 c 2S 7,195 || 194 || 1 c 2S 7,196 || 195 || 1 c 2S 7,197 || 196 || 1 c 2S 7,198 || 197 || 1 c 2S 7,199 || 198 || 1 c 2S 7,200 || 199 || 1 c 2S 7,201 || 200 || 1 c 2S 7,202 || 201 || 1 c 2S 7,203 || 202 || 1 c 2S 7,204 || 203 || 1 c 2S 7,205 || 204 || 1 c 2S 7,206 || 205 || 1 c 2S 7,207 || 206 || 1 c 2S 7,208 || 207 || 1 c 2S 7,209 || 208 || 1 c 2S 7,210 || 209 || 1 c 2S 7,211 || 210 || 1 c 2S 7,212 || 211 || 1 c 2S 7,213 || 212 || 1 c 2S 7,214 || 213 || 1 c 2S 7,215 || 214 || 1 c 2S 7,216 || 215 || 1 c 2S 7,217 || 216 || 1 c 2S 7,218 || 217 || 1 c 2S 7,219 || 218 || 1 c 2S 7,220 || 219 || 1 c 2S 7,221 || 220 || 1 c 2S 7,222 || 221 || 1 c 2S 7,223 || 222 || 1 c 2S 7,224 || 223 || 1 c 2S 7,225 || 224 || 1 c 2S 7,226 || 225 || 1 c 2S 7,227 || 226 || 1 c 2S 7,228 || 227 || 1 c 2S 7,229 || 228 || 1 c 2S 7,230 || 229 || 1 c 2S 7,231 || 230 || 1 c 2S 7,232 || 231 || 1 c 2S 7,233 || 232 || 1 c 2S 7,234 || 233 || 1 c 2S 7,235 || 234 || 1 c 2S 7,236 || 235 || 1 c 2S 7,237 || 236 || 1 c 2S 7,238 || 237 || 1 c 2S 7,239 || 238 || 1 c 2S 7,240 || 239 || 1 c 2S 7,241 || 240 || 1 c 2S 7,242 || 241 || 1 c 2S 7,243 || 242 || 1 c 2S 7,244 || 243 || 1 c 2S 7,245 || 244 || 1 c 2S 7,246 || 245 || 1 c 2S 7,247 || 246 || 1 c 2S 7,248 || 247 || 1 c 2S 7,249 || 248 || 1 c 2S 7,250 || 249 || 1 c 2S 7,251 || 250 || 1 c 2S 7,252 || 251 || 1 c 2S 7,253 || 252 || 1 c 2S 7,254 || 253 || 1 c 2S 7,255 || 254 || 1 c 2S 7,256 || 255 || 1 c 2S 7,257 || 256 || 1 c 2S 7,258 || 257 || 1 c 2S 7,259 || 258 || 1 c 2S 7,260 || 259 || 1 c 2S 7,261 || 260 || 1 c 2S 7,262 || 261 || 1 c 2S 7,263 || 262 || 1 c 2S 7,264 || 263 || 1 c 2S 7,265 || 264 || 1 c 2S 7,266 || 265 || 1 c 2S 7,267 || 266 || 1 c 2S 7,268 || 267 || 1 c 2S 7,269 || 268 || 1 c 2S 7,270 || 269 || 1 c 2S 7,271 || 270 || 1 c 2S 7,272 || 271 || 1 c 2S 7,273 || 272 || 1 c 2S 7,274 || 273 || 1 c 2S 7,275 || 274 || 1 c 2S 7,276 || 275 || 1 c 2S 7,277 || 276 || 1 c 2S 7,278 || 277 || 1 c 2S 7,279 || 278 || 1 c 2S 7,280 || 279 || 1 c 2S 7,281 || 280 || 1 c 2S 7,282 || 281 || 1 c 2S 7,283 || 282 || 1 c 2S 7,284 || 283 || 1 c 2S 7,285 || 284 || 1 c 2S 7,286 || 285 || 1 c 2S 7,287 || 286 || 1 c 2S 7,288 || 287 || 1 c 2S 7,289 || 288 || 1 c 2S 7,290 || 289 || 1 c 2S 7,291 || 290 || 1 c 2S 7,292 || 291 || 1 c 2S 7,293 || 292 || 1 c 2S 7,294 || 293 || 1 c 2S 7,295 || 294 || 1 c 2S 7,296 || 295 || 1 c 2S 7,297 || 296 || 1 c 2S 7,298 || 297 || 1 c 2S 7,299 || 298 || 1 c 2S 7,300 || 299 || 1 c 2S 7,301 || 300 || 1 c 2S 7,302 || 301 || 1 c 2S 7,303 || 302 || 1 c 2S 7,304 || 303 || 1 c 2S 7,305 || 304 || 1 c 2S 7,306 || 305 || 1 c 2S 7,307 || 306 || 1 c 2S 7,308 || 307 || 1 c 2S 7,309 || 308 || 1 c 2S 7,310 || 309 || 1 c 2S 7,311 || 310 || 1 c 2S 7,312 || 311 || 1 c 2S 7,313 || 312 || 1 c 2S 7,314 || 313 || 1 c 2S 7,315 || 314 || 1 c 2S 7,316 || 315 || 1 c 2S 7,317 || 316 || 1 c 2S 7,318 || 317 || 1 c 2S 7,319 || 318 || 1 c 2S 7,320 || 319 || 1 c 2S 7,321 || 320 || 1 c 2S 7,322 || 321 || 1 c 2S 7,323 || 322 || 1 c 2S 7,324 || 323 || 1 c 2S 7,325 || 324 || 1 c 2S 7,326 || 325 || 1 c 2S 7,327 || 326 || 1 c 2S 7,328 || 327 || 1 c 2S 7,329 || 328 || 1 c 2S 7,330 || 329 || 1 c 2S 7,331 || 330 || 1 c 2S 7,332 || 331 || 1 c 2S 7,333 || 332 || 1 c 2S 7,334 || 333 || 1 c 2S 7,335 || 334 || 1 c 2S 7,336 || 335 || 1 c 2S 7,337 || 336 || 1 c 2S 7,338 || 337 || 1 c 2S 7,339 || 338 || 1 c 2S 7,340 || 339 || 1 c 2S 7,341 || 340 || 1 c 2S 7,342 || 341 || 1 c 2S 7,343 || 342 || 1 c 2S 7,344 || 343 || 1 c 2S 7,345 || 344 || 1 c 2S 7,346 || 345 || 1 c 2S 7,347 || 346 || 1 c 2S 7,348 || 347 || 1 c 2S 7,349 || 348 || 1 c 2S 7,350 || 349 || 1 c 2S 7,351 || 350 || 1 c 2S 7,352 || 351 || 1 c 2S 7,353 || 352 || 1 c 2S 7,354 || 353 || 1 c 2S 7,355 || 354 || 1 c 2S 7,356 || 355 || 1 c 2S 7,357 || 356 || 1 c 2S 7,358 || 357 || 1 c 2S 7,359 || 358 || 1 c 2S 7,360 || 359 || 1 c 2S 7,361 || 360 || 1 c 2S 7,362 || 361 || 1 c 2S 7,363 || 362 || 1 c 2S 7,364 || 363 || 1 c 2S 7,365 || 364 || 1 c 2S 7,366 || 365 || 1 c 2S 7,367 || 366 || 1 c 2S 7,368 || 367 || 1 c 2S 7,369 || 368 || 1 c 2S 7,370 || 369 || 1 c 2S 7,371 || 370 || 1 c 2S 7,372 || 371 || 1 c 2S 7,373 || 372 || 1 c 2S 7,374 || 373 || 1 c 2S 7,375 || 374 || 1 c 2S 7,376 || 375 || 1 c 2S 7,377 || 376 || 1 c 2S 7,378 || 377 || 1 c 2S 7,379 || 378 || 1 c 2S 7,380 || 379 || 1 c 2S 7,381 || 380 || 1 c 2S 7,382 || 381 || 1 c 2S 7,383 || 382 || 1 c 2S 7,384 || 383 || 1 c 2S 7,385 || 384 || 1 c 2S 7,386 || 385 || 1 c 2S 7,387 || 386 || 1 c 2S 7,388 || 387 || 1 c 2S 7,389 || 388 || 1 c 2S 7,390 || 389 || 1 c 2S 7,391 || 390 || 1 c 2S 7,392 || 391 || 1 c 2S 7,393 || 392 || 1 c 2S 7,394 || 393 || 1 c 2S 7,395 || 394 || 1 c 2S 7,396 || 395 || 1 c 2S 7,397 || 396 || 1 c 2S 7,398 || 397 || 1 c 2S 7,399 || 398 || 1 c 2S 7,400 || 399 || 1 c 2S 7,401 || 400 || 1 c 2S 7,402 || 401 || 1 c 2S 7,403 || 402 || 1 c 2S 7,404 || 403 || 1 c 2S 7,405 || 404 || 1 c 2S 7,406 || 405 || 1 c 2S 7,407 || 406 || 1 c 2S 7,408 || 407 || 1 c 2S 7,409 || 408 || 1 c 2S 7,410 || 409 || 1 c 2S 7,411 || 410 || 1 c 2S 7,412 || 411 || 1 c 2S 7,413 || 412 || 1 c 2S 7,414 || 413 || 1 c 2S 7,415 || 414 || 1 c 2S 7,416 || 415 || 1 c 2S 7,417 || 416 || 1 c 2S 7,418 || 417 || 1 c 2S 7,419 || 418 || 1 c 2S 7,420 || 419 || 1 c 2S 7,421 || 420 || 1 c 2S 7,422 || 421 || 1 c 2S 7,423 || 422 || 1 c 2S 7,424 || 423 || 1 c 2S 7,425 || 424 || 1 c 2S 7,426 || 425 || 1 c 2S 7,427 || 426 || 1 c 2S 7,428 || 427 || 1 c 2S 7,429 || 428 || 1 c 2S 7,430 || 429 || 1 c 2S 7,431 || 430 || 1 c 2S 7,432 || 431 || 1 c 2S 7,433 || 432 || 1 c 2S 7,434 || 433 || 1 c 2S 7,435 || 434 || 1 c 2S 7,436 || 435 || 1 c 2S 7,437 || 436 || 1 c 2S 7,438 || 437 || 1 c 2S 7,439 || 438 || 1 c 2S 7,440 || 439 || 1 c 2S 7,441 || 440 || 1 c 2S 7,442 || 441 || 1 c 2S 7,443 || 442 || 1 c 2S 7,444 || 443 || 1 c 2S 7,445 || 444 || 1 c 2S 7,446 || 445 || 1 c 2S 7,447 || 446 || 1 c 2S 7,448 || 447 || 1 c 2S 7,449 || 448 || 1 c 2S 7,450 || 449 || 1 c 2S 7,451 || 450 || 1 c 2S 7,452 || 451 || 1 c 2S 7,453 || 452 || 1 c 2S 7,454 || 453 || 1 c 2S 7,455 || 454 || 1 c 2S 7,456 || 455 || 1 c 2S 7,457 || 456 || 1 c 2S 7,458 || 457 || 1 c 2S 7,459 || 458 || 1 c 2S 7,460 || 459 || 1 c 2S 7,461 || 460 || 1 c 2S 7,462 || 461 || 1 c 2S 7,463 || 462 || 1 c 2S 7,464 || 463 || 1 c 2S 7,465 || 464 || 1 c 2S 7,466 || 465 || 1 c 2S 7,467 || 466 || 1 c 2S 7,468 || 467 || 1 c 2S 7,469 || 468 || 1 c 2S 7,470 || 469 || 1 c 2S 7,471 || 470 || 1 c 2S 7,472 || 471 || 1 c 2S 7,473 || 472 || 1 c 2S 7,474 || 473 || 1 c 2S 7,475 || 474 || 1 c 2S 7,476 || 475 || 1 c 2S 7,477 || 476 || 1 c 2S 7,478 || 477 || 1 c 2S 7,479 || 478 || 1 c 2S 7,480 || 479 || 1 c 2S 7,481 || 480 || 1 c 2S 7,482 || 481 || 1 c 2S 7,483 || 482 || 1 c 2S 7,484 || 483 || 1 c 2S 7,485 || 484 || 1 c 2S 7,486 || 485 || 1 c 2S 7,487 || 486 || 1 c 2S 7,488 || 487 || 1 c 2S 7,489 || 488 || 1 c 2S 7,490 || 489 || 1 c 2S 7,491 || 490 || 1 c 2S 7,492 || 491 || 1 c 2S 7,493 || 492 || 1 c 2S 7,494 || 493 || 1 c 2S 7,495 || 494 || 1 c 2S 7,496 || 495 || 1 c 2S 7,497 || 496 || 1 c 2S 7,498 || 497 || 1 c 2S 7,499 || 498 || 1 c 2S 7,500 || 499 || 1 c 2S 7,501 || 500 || 1 c 2S 7,502 || 501 || 1 c 2S 7,503 || 502 || 1 c 2S 7,504 || 503 || 1 c 2S 7,505 || 504 || 1 c 2S 7,506 || 505 || 1 c 2S 7,507 || 506 || 1 c 2S 7,508 || 507 || 1 c 2S 7,509 || 508 || 1 c 2S 7,510 || 509 || 1 c 2S 7,511 || 510 || 1 c 2S 7,512 || 511 || 1 c 2S 7,513 || 512 || 1 c 2S 7,514 || 513 || 1 c 2S 7,515 || 514 || 1 c 2S 7,516 || 515 || 1 c 2S 7,517 || 516 || 1 c 2S 7,518 || 517 || 1 c 2S 7,519 || 518 || 1 c 2S 7,520 || 519 || 1 c 2S 7,521 || 520 || 1 c 2S 7,522 || 521 || 1 c 2S 7,523 || 522 || 1 c 2S 7,524 || 523 || 1 c 2S 7,525 || 524 || 1 c 2S 7,526 || 525 || 1 c 2S 7,527 || 526 || 1 c 2S 7,528 || 527 || 1 c 2S 7,529 || 528 || 1 c 2S 7,530 || 529 || 1 c 2S 7,531 || 530 || 1 c 2S 7,532 || 531 || 1 c 2S 7,533 || 532 || 1 c 2S 7,534 || 533 || 1 c 2S 7,535 || 534 || 1 c 2S 7,536 || 535 || 1 c 2S 7,537 || 536 || 1 c 2S 7,538 || 537 || 1 c 2S 7,539 || 538 || 1 c 2S 7,540 || 539 || 1 c 2S 7,541 || 540 || 1 c 2S 7,542 || 541 || 1 c 2S 7,543 || 542 || 1 c 2S 7,544 || 543 || 1 c 2S 7,545 || 544 || 1 c 2S 7,546 || 545 || 1 c 2S 7,547 || 546 || 1 c 2S 7,548 || 547 || 1 c 2S 7,549 || 548 || 1 c 2S 7,550 || 549 || 1 c 2S 7,551 || 550 || 1 c 2S 7,552 || 551 || 1 c 2S 7,553 || 552 || 1 c 2S 7,554 || 553 || 1 c 2S 7,555 || 554 || 1 c 2S 7,556 || 555 || 1 c 2S 7,557 || 556 || 1 c 2S 7,558 || 557 || 1 c 2S 7,559 || 558 || 1 c 2S 7,560 || 559 || 1 c 2S 7,561 || 560 || 1 c 2S 7,562 || 561 || 1 c 2S 7,563 || 562 || 1 c 2S 7,564 || 563 || 1 c 2S 7,565 || 564 || 1 c 2S 7,566 || 565 || 1 c 2S 7,567 || 566 || 1 c 2S 7,568 || 567 || 1 c 2S 7,569 ||

מֶלֶךְ צוּבָה נִיָּד דָּוִיד בְּאֶרֶם עֲשָׂרִים־וּשְׁנַיִם אֶלֶף אִישׁ׃⁶ וַיֵּשֶׁם דָּוִיד׃
 בְּאֶרֶם דְּרָמָשֶׁק^b וַיְהִי׃ אֲרָם לְדָוִיד עֲבָדִים נִשְׂאִי מִנְחָה וַיִּזְשַׁע יְהוָה
 לְדָוִיד בְּכָל אֲשֶׁר הָלָךְ׃⁷ וַיִּקַּח דָּוִיד אֶת שְׁלֹטִי הַזֶּהָב אֲשֶׁר הָיוּ עַל
 עַבְדֵי הַדְּרָעָזָר וַיָּבִיאוּם יְרוּשָׁלַם׃⁸ וּמִטְבַּחַת^a וּמִכּוֹן^b עָרֵי הַדְּרָעָזָר
 לָקַח דָּוִיד נְחֹשֶׁת רַבָּה מְאֹד בָּהּ וַעֲשָׂה שְׁלֹמֹה אֶת־יָם׃ הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־
 הָעַמּוּדִים׃^d וְאֶת כָּלִי הַנְּחֹשֶׁת׃ ם׃⁹ וַיִּשְׁמַע תָּעִי׃^a מֶלֶךְ חֲמַת כִּי
 הִכָּה דָּוִיד אֶת־כָּל־חֵיל הַדְּרָעָזָר׃^b מֶלֶךְ־צוּבָה׃^b וַיִּשְׁלַח אֶת־הַדּוֹרָם־^a
 בְּנֵי אֶל־הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לִשְׁאוֹל־לֹ לֹ לְשָׁלוֹם וּלְבָרְכוֹ עַל אֲשֶׁר נָלַחֵם
 בַּהַדְּרָעָזָר וַיִּכְהוּ כִּי־אִישׁ מִלַּחֲמֹת תָּעִי הָיָה הַדְּרָעָזָר וְכָל־כָּלִי
 זָהָב וְכֶסֶף וְנְחֹשֶׁת׃¹¹ גַּם־אֹתָם הִקְדִּישׁ הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לַיהוָה עִם־
 הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב אֲשֶׁר נָשָׂא^a מִכָּל־הַנּוֹזִים׃^b מֵאֲדָוִם וּמִמּוֹאָב וּמִבְּנֵי עַמּוֹן
 וּמִפְּלִשְׁתִּים וּמִעַמְלָק׃׃¹² וְאַבְשִׁי בֶן־צְרוּיָה הִכָּה אֶת־אֲדָוִם
 בְּגִיא הַמֶּלַח שְׁמוֹנָה עָשָׂר אֶלֶף׃¹³ וַיֵּשֶׁם בְּאֲדָוִם נְצִיבִים וַיְהִי כָל־
 אֲדָוִם עֲבָדִים לְדָוִיד וַיִּזְשַׁע יְהוָה אֶת־דָּוִיד בְּכָל אֲשֶׁר הָלָךְ׃
¹⁴ וַיִּמְלֹךְ דָּוִיד עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיְהִי עֹשֶׂה מִשְׁפָּט וַיִּצְדָּקָה לְכָל־עַמּוֹ׃
¹⁵ וַיִּזְאָב בֶּן־צְרוּיָה עַל־הַצֶּבֶא וַיְהוֹשִׁפָּט בֶּן־אַחִילֹד מִזְכִּיר׃¹⁶ וַיִּצְדִּיק׃
 בֶּן־אַחִיטֹב וַאֲבִימֶלֶךְ^b בֶּן־אַבְיָתָר כֹּהֲנִים וְשׁוֹשָׁא׃^c סִפָּר׃¹⁷ וַיִּבְנֶיהוּ
 בֶּן־יְהוֹיָדָע עַל־הַכֹּהֲנִי וְהַפְּלִתִי^a וּבְנֵי־דָוִיד^b הָרֵאשִׁימִים לְיַד הַמֶּלֶךְ׃^b פ׃
 19 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיָּמָת נְחֹשֶׁת׃^a מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן וַיִּמְלֹךְ^b בְּנֵי
 תַחְתָּיו׃² וַיֹּאמֶר דָּוִיד אַעֲשֶׂה־חֶסֶד וְעִם־חֲנוּן בֶּן־נְחֹשׁ כִּי־עָשָׂה אָבִיו
 עִמִּי חֶסֶד וַיִּשְׁלַח דָּוִיד מַלְאָכִים לְנַחֲמֹו עַל־אָבִיו וַיָּבֵאוּ עַבְדֵי דָּוִיד
 אֶל־אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹן אֶל־חֲנוּן לְנַחֲמֹו׃^b וַיֹּאמְרוּ שָׂרֵי בְנֵי־עַמּוֹן לְחֲנוּן׃^a
 הַמַּכְבֵּד דָּוִיד אֶת־אָבִיו בְּעֵינָיו כִּי־שָׁלַח לָן מְנַחֲמִים הֲלֹא בָעֵבוֹר
 לַחֲקֹר׃^b וְלַהֲפֹךְ וּלְרַגֵּל׃^b הָאֶרֶץ׃^c בָּאוּ עַבְדָּיו אֵלָיו׃^d ם׃⁴ וַיִּקַּח חֲנוּן

6 ^a ins c IMSS^{Ken} (mg) Vrs 2S 8,6 נְצִיבִים || ^b cf 5^b || ^c 2S וְהַי' 8 ^a 2S 8,8*
 מִטְבַּח || ^b 2S וּמִכּוֹנִי || וּמִכּוֹנִי || κ. ἐκ τ. ἐκλεκτῶν πολε(μ)ων || ^c Var^B יָם || ^d S + et
 boues aeneos || 9 ^a 2S 8,9 תָּעִי || ^{b-b} > 2S || 10 ^a 2S 8,10 δούραμ 2S
 8,10^{am} וַיִּזְרֹם || 11 (vel frt הַדּוֹרָם) || ^b Q לְשָׁאֵל || ^c 1 frt c 2S הָיוּ ||
 11 ^a 2S 8,11 וַיִּקְדִּישׁ || ^{b, c} 2S + vb nonn || 12 1 (cf 2S 8,13) וַיִּבְשׁוּבוּ ||
 κ. Σαδδουκ || ^b 12MSS Vrs 2S 8,17 וְאַחֲרֵי || ^c 2S וְשָׂרֵיהֶם || 17 ^a nonn
 MSS וְעַל פ' (Var^{JG} וְעַל־הַפ') || ^{b-b} 2S 8,18 כֹּהֲנִים הָיוּ || Cp 19, 1 ^a > 2S
 2S 10,1 || ^b 4MSS 2S 2S + חֲנוּן (חֲנָן) || ^a 2S 10,2 בָּאֲשֶׁר || ^{b-b} > 2S ||
 3 ^a 2S 10,3 וַיִּבְנֶיהוּ || ^{b-b} frt trsp (cf 2S) vel 1 וְלַחֲפֹר pr || ^c 2S
 וְלַחֲפֹר || ^d S אֵלָיו || (pro וְלַחֲפֹר) || הָעִיר

אֶת־עֲבָדֵי דָוִד וַיִּגְלַחֲם^a וַיִּכְרֹת אֶת־מְדוּיָהֶם בַּחֲצִי עַד־הַמִּפְשָׁעָה^b
 וַיִּשְׁלַחֲם: ⁵וַיִּלְכְּוּ^a וַיִּגְדּוּ לְדָוִד^b עַל־הָאֲנָשִׁים^b וַיִּשְׁלַח לְקִרְאָתָם כִּי־
 הָיוּ הָאֲנָשִׁים גְּבָלִים מְאֹד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שָׁבוּ בִירוּחוֹ עַד אֲשֶׁר־
 יִצְמַח זַקְנָכֶם וְשִׁבְתֶּם: ⁶וַיֵּרְאוּ בְנֵי עֲמֹן כִּי הִתְבַּאֲשׁוּ עִם־
 דָּוִד וַיִּשְׁלַח חֲנוּן וּבְנֵי עֲמֹן אֵלָיו כְּכַר־כֶּסֶף לְשֹׁכֵר לָהֶם מִן־אֲרָם
 גִּהְרִים וּמִן־אֲרָם מַעֲכָה וּמִצּוֹכָה רֶכֶב וּפָרָשִׁים: ⁷וַיִּשְׁכְּרוּ לָהֶם שָׁנִים
 וּשְׁלָשִׁים אֵלָיו רֶכֶב וְאֶת־מֶלֶךְ מַעֲכָה וְאֶת־עֲמֹז וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי
 מִידְבָּא וּבְנֵי עֲמֹן גָּאֲסוּ מֵעֲרִיהֶם וַיָּבֹאוּ לְמַלְחָמָה: ⁸וַיִּשְׁמַע
 דָּוִד וַיִּשְׁלַח אֶת־יֹאבֵב וְאֶת כָּל־צָבָא הַגְּבוּרִים: ⁹וַיֵּצְאוּ בְנֵי עֲמֹן
 וַיַּעֲרְכוּ מַלְחָמָה פָּתַח הָעִיר וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר־בָּאוּ לְבָדֶם בַּשָּׂדֶה:
¹⁰וַיֵּרָא יֹאבֵב כִּי־הָיְתָה פְּגִי־הַמַּלְחָמָה אֵלָיו פָּגִים וְאַחֲזֹר וַיִּבְחַר
 מִכָּל־בְּחֹר בִּישְׂרָאֵל וַיַּעֲרֹךְ לְקִרְאָת אֲרָם: ¹¹וְאֵת יֵתֵר הָעָם נָתַן
 בֶּן־אֲבִשִׁי אָחִיו וַיַּעֲרְכוּ^b לְקִרְאָת בְּנֵי עֲמֹן: ¹²וַיֹּאמֶר אִם־תִּחְזַק
 מִמֶּנִּי אֲרָם וְהָיִיתִי לִי לְתִשׁוּעָה וְאִם־בְּנֵי עֲמֹן יִחְזְקוּ מִמֶּנִּי וְהִזְשַׁעְתִּידָהּ:
¹³חֲזַק וְנִתְחַזְּקָה בְּעַד־עֲמֹנוּ וּבְעַד עָרֵי אֱלֹהֵינוּ וַיְהִי־הָהּ הַטּוֹב בְּעֵינָיו
 יַעֲשֶׂה: ¹⁴וַיִּגְשׂ יֹאבֵב וְהָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ^b לִפְנֵי אֲרָם לְמַלְחָמָה^b וַיָּנוּסוּ
 מִפְּנָיו: ¹⁵וּבְנֵי עֲמֹן רָאוּ כִּי־גָס אֲרָם^a וַיָּנוּסוּ^b גַּם־הֵם^b מִפְּנֵי אֲבִשִׁי
 אָחִיו וַיָּבֹאוּ הָעִירָה וַיָּבֹא יֹאבֵב יְרוּשָׁלָּם: ¹⁶וַיֵּרָא אֲרָם כִּי
 גִּפְּפוּ^a לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל^b וַיִּשְׁלַחוּ מַלְאָכִים וַיִּזְעִיאוּ^b אֶת־אֲרָם אֲשֶׁר מַעֲבָר
 הַנָּהָר וְשׁוּפָד^c שַׁר־צָבָא הַדְּרָעֹז^d לִפְנֵיהֶם: ¹⁷וַיִּנָּד לְדָוִד וַיֹּאסֶף
 אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֵר הִירְדֵן וַיָּבֹא אֲלֵהֶם^a ^bוַיַּעֲרֹךְ אֲלֵהֶם^b וַיַּעֲרֹךְ
 דָּוִד לְקִרְאָת אֲרָם מַלְחָמָה וַיִּלָּחֲמוּ עִמּוֹ: ¹⁸וַיִּגָּס אֲרָם מִלִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל
 וַיִּהְיֶה דָּוִד מְאֹם שִׁבְעַת אֲלָפִים רֶכֶב וְאַרְבָּעִים אֵלָיו אִישׁ רִגְלִי
 וְאֵת שׁוּפָד שַׁר־הַצָּבָא הָמִית: ¹⁹וַיֵּרְאוּ עֲבָדֵי הַדְּרָעֹז כִּי גִפְּפוּ לִפְנֵי
 יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלִימוּ עִם־דָּוִד וַיַּעֲבְדֵהוּ וְלֹא־אָבְהָ אֲרָם לְהוֹשִׁיעַ אֶת־
 בְּנֵי־עֲמֹן עוֹד: 20 וַיְהִי^a לַעֲתָ תְּשׁוּבַת^a הַשָּׁנָה לַעֲתָ

4 ^a 2S 10,4 aliter || ^b 2S שתותיהם || 5 ^{a, b-b} > 2S 10,5 || 7 ^{B(s)} Ματαβα ||
 8 l c ^c צבא (2S 10,7^{al} הצבא) || 9 2S 10,8^{al} השער || II ^a al loc אבישי ||
 cf II,20 || ^b ^{AL} 2S 10,10 — || 14 ^a ^c κ. παρεδέετο (cf 10. 11) || ^{b-b} 2S ||
 10,13 || ^a ^{ins} (cf ^{BA}) מפני יואב vel dl c 2S 10,14 אחיו || ^{b-b} > 2S ||
 16 ^a 2S 10,15 גנף || ^{b-b} 2S 10,16 ויצא (הדר) || ^c 2S וישלח הדרעור (הדר) ||
 17 ^a l c 2S 10,17 חלאמה || ^{b-b} dl c || ^d nonn MSS 'הדר cf 18,3 || 19 ^a 2S 10,19 ויראו || Cp 20, 1 ^{a-a} 2S 11,1 לת.
^c Cpl+2MSS || 18 2S 10,18: 700 || 19 ^o 2S 10,19 ויראו || Cp 20, 1 ^{a-a} 2S 11,1 לת.

צאת המלכים^ב וינהג יואב את-חיל הצבא וישחת את-ארץ בני-
 עמון ויבא ויצר את-רבה ודויד ישב בירושלם ויך יואב את-רבה
 ויהרסה: ²ויקח דויד את-עמרת-מלכם^א מעל ראשו^ב וימצאהו
 משקל^ב כפר-זהב ובה אבן יקרה נתתי על-ראש דויד ושלל העיר
 הוציא הרבה מאד: ³ואת-העם אשר-בה הוציא וישר^א במגרה
 ובחריצי הברזל ובמגרות^ב וכן יעשה דויד לכל ערי בני-עמון וישב
 דויד וכל-העם וירושלם: ^דויהי אחרי-כן^א ויתעמד מלחמה
 בגזר^א עם-פלשתים אז הנה סבכי החשתי^ב את-ספי^ג מילידי
 הרפא^ד ויכניעו: ⁵ונתתי-עוד מלחמה את-פלשתים ויך אלחנן
 בן-יעור^א את-לחמי אחי גלית הגתי ועץ חניתו כמנור ארנים:
⁶ונתתי-עוד מלחמה בנת ויהי איש מדה ואצבעתיו שש-
 ושש עשרים וארבע וגם-הוא גולד להרפא: ⁷ויחרף את-ישראל
 ויבהו יהונתן בן-שמעא אחי דויד: ⁸אל^א גולדו להרפא בגת^ב
 ויפלו ביד-דויד וביד-עבדיו: ^פ

21 ¹ויעמד שטן על-ישראל ויסת את-דויד למנות את-ישראל:
²ויאמר דויד אל-יואב ואל-שרי העם לכו ספרו את-ישראל מבאר
 שבע ועד-גן והביאו אלי ואדעה את-מספרם: ³ויאמר יואב יוסף
 יהיה על-עמזיבהם מאה פעמים הלא אדני המלך כלם לאדני
 לעבדים למה יבקש זאת אדני למה יהיה לאשמה לישראל: ⁴ודבר-
 המלך חזק על-יואב ויצא יואב ויתהלך בכל-ישראל ויבא וירושלם:
⁵ויתן יואב את-מספר מפקד-העם אל-דויד ויהי כל-ישראל אלף
 אלפים ומאה אלף איש שלף חרב ויהודה ארבע מאות ושבעים
 אלף איש שלף חרב: ⁶ולוי ובנימן לא פקד בתוכם כי-נתעב
 דבר-המלך את-יואב: ⁷וירע בעיני האלהים על-הדבר
 הזה ויך את-ישראל: ⁸ויאמר דויד אל-האלהים חטאתי מאד
 אשר עשיתי את-הדבר הזה ועתה העבר-נא את-עונן עבדך כי

י^ב 1? c 2SK המלכים || 2^a cf ad 2S 12,30. IR II,5; (6^{BA} Μολχομ[λ] βασι-
 λέως αὐτῶν) || ^{b-b} 1 המשקל || 3^a 1 c 2S 12,31 וישם || ^b 1 c IMS (2S)
 וימצא || 4^{a-a} 1 c 2S 21,19 (cf 6^S) בגב || ^b 6^L ה' cf ad
 27,11 || ^c 2S סף || ^d mlt MSS Edd הרפאים || ^e 6^{BAL} ויכניעו || v 5 cf 2S
 21,19 || ^a 1 c Q 6^S יעיר; K יעור || 7 cf ad 2S 21,21 || 8^a Seb 2S 21,22 אלף ||
^b 6 + vb nonn || Cp 21, 3 6 + vb nonn cf 2S 24,3 || 4^{oo} > 6^B || 5^{oo} > 6^{BA}
 (add?) || 6 6^B κατίσχυσεν (cf 4), 6^L κατετάχυνεν.

נִסְכַּלְתִּי מְאֹד: ׀ 9 וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־גִּד חֲזָה דָּוִיד לֵאמֹר: 10 לָךְ
וּדְבַרְתָּ אֶל־דָּוִיד לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה שְׁלוֹשׁ אָנִי נָטָה עָלֶיךָ בְּחַר־
לָךְ אֶחָת מֵהֵנָּה וַאֲעֲשֶׂה־לָּךְ: 11 וַיָּבֹא גִד אֶל־דָּוִיד וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה־
אָמַר יְהוָה קִבַּל־לָךְ: 12 אִם־שְׁלוֹשׁ שָׁנִים רָעַב וְאִם־שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים
נִסְכַּתָּ מִפְּנֵי־צָרֶיךָ וְחָרַב אֲזִיכֶיךָ וְלִמְשַׁנָּתָ וְאִם־שְׁלֹשַׁת יָמִים תָּרַב
יְהוָה וְיִדְבֹּר בְּאַרְצְךָ וּמִלְאָךְ יְהוָה מִשְׁחִית בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה
רְאֵה מָה־אֲשִׁיב אֶת־שְׁלָחֶיךָ דָּבָר: ׀ 13 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־גִּד צֵר־לִי
מְאֹד אֲפֹלֶה־נָּא בִּיד־יְהוָה כִּי־רַבִּים רַחֲמָיו מְאֹד וּבִיד־אָדָם אֶל־
אֲפֹל: 14 וַיִּתֵּן יְהוָה דָּבָר בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּפֹּל מִיִּשְׂרָאֵל שִׁבְעִים אֲלָף אִישׁ:
15 וַיִּשְׁלַח הָאֱלֹהִים מִלְאָךְ לִירוּשָׁלַם לְהַשְׁחִיתָהּ וּכְהַשְׁחִיתָ רְאֵה
יְהוָה וַיִּגָּחֶם עַל־הָרָעָה וַיֹּאמֶר לַמִּלְאָךְ הַמִּשְׁחִית רַב עֲתָה^b הֲרַף
יָדְךָ וּמִלְאָךְ יְהוָה עֹמֵד^c עִם־גֶּרֶן אֲרָגָן^d הִיבִיטִי: ׀ 16 וַיֵּשֶׁא דָּוִיד
אֶת־עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת־מִלְאָךְ יְהוָה עֹמֵד בֵּין הָאֲרָץ וּבֵין הַשָּׁמַיִם
וְחָרְבוּ שְׁלוֹפָה בִּידֹו נְטוּיָה עַל־ירוּשָׁלַם וַיִּפֹּל דָּוִיד וְהַזְקָנִים מִכְּסִים
בַּשָּׁקִים עַל־פְּנֵיהֶם: 17 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־הָאֱלֹהִים הֲלֹא אָנִי אֲמַרְתִּי
לְמַנּוֹת בָּעָם וְאֲנִי־הוּא אֲשֶׁר־תִּטָּאֲתִי וְהִרַע הַרְעוֹתִי וְאֵלֶּה הַצֹּאן מָה
עָשׂוּ יְהוָה אֱלֹהֵי תִהְיֶה נָּא יָדְךָ בִּי וּבְבֵית אָבִי וּבְעַמֶּךָ לֹא לְמַגָּפָה:
׀ 18 וּמִלְאָךְ יְהוָה אָמַר אֶל־גִּד לֵאמֹר לְדָוִיד כִּי־יַעֲלֶה דָּוִיד
לְהַקִּים מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּגֶרֶן אֲרָגָן הִיבִטִּי: 19 וַיַּעַל דָּוִיד בְּדִבְרֵי־גִד
אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּשֵׁם יְהוָה: 20 וַיָּשֶׁב אֲרָגָן וַיֵּרָא אֶת־הַמִּלְאָךְ^a וְאַרְבַּעַת
בָּנָיו עִמּוֹ מִתַּחֲבָאִים^b וְאַרְגָּן דָּשׁ חֲטִים: 21 וַיָּבֹא דָּוִיד עַד־אַרְגָּן^a וַיִּבֶט
אַרְגָּן וַיֵּרָא אֶת־דָּוִיד^a וַיֵּצֵא^b מִן־הַגֶּרֶן^b וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לְדָוִיד אַפָּיִם אָרְצָה:
22 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־אַרְגָּן תִּנְהַל־לִי מִקּוֹם הַגֶּרֶן וְאַבְנֶה־בּוֹ מִזְבֵּחַ לַיהוָה
בְּכֶסֶף מָלֵא תִנְהוּ לִי וְתַעֲצֹר הַמַּגָּפָה מֵעַל הָעָם: 23 וַיֹּאמֶר אֲרָגָן
אֶל־דָּוִיד קַח־לָךְ וַיַּעַשׂ אֲדָנִי הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב בְּעֵינָיו רְאֵה נָתַתִּי הַבָּקָר
לְעֹלֹת וְהַמְּזוּרִגִּים^a לְעַצִּים^b וְהַחֲטִים לְמַגָּחָה^b הַכֹּל נָתַתִּי: 24 וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לְאַרְגָּן לֹא כִּי־קָנָה אֶקְנֶה בְּכֶסֶף מָלֵא כִּי לֹא־אֲשֵׁא אֲשֶׁר־

10 11 MSS 6^{BL} 2S 24,12^m נוטל || 12^a 1 c 6^U 2S 24,13 גִּסְכָּה (ה) || b-b 6^L
καταδιώκειν σε ἢ; 1 c 2S וְאִם הָיוּ || 13 6 + καὶ τὰ τρία (A + ταῦτα) || 15^a pl
MSS 'וְכ' || b 6^U σοι || c 2S 24,16 הָיָה || d 6^U Opva, 2S אֲרוֹנָה || 16^a 3 MSS
8^U invers || 19 1 c Vrs 2S 24,19 כִּד || 20^a 1 c MS^{Ken} 587 6^U 2S 24,20 הַמֶּלֶךְ ||
b 1 c 6^L 2S עֲבָרִים || 21^{a-a} > 6^{BA} || b-b prps || 23^a 6^{BA} τὸ ἄροτρον
(A + κ. τ. ἀμδξας) 2S 24,22 + וְכִלִּי הַבָּקָר || b-b > 2S.

לָךְ לַיהוָה וְהַעֲלֹזָה עֹלָה חֲנֹם²⁵ וַיִּתֵּן דָּוִיד לְאַרְגָּן בַּמָּקוֹם שֶׁקָּלִי
 זָהָב מִשְׁקַל שֵׁשׁ מֵאוֹת²⁶ וַיִּבֶן שֵׁם דָּוִיד מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיַּעַל עֹלֹת
 וּשְׁלָמִים וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֶהוּ בְּאֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם עַל מִזְבֵּחַ הָעֹלָה׃
 ׀ ²⁷ וַיֹּאמֶר יְהוָה לְמֹלָךְ וַיֵּשֶׁב חֲרָבוֹ אֶל־נִדְנָה׃ ²⁸ בָּעֵת
 הַהִיא בָּרְאוֹת דָּוִיד כִּי־עָנָהוּ יְהוָה בְּגִן אֲרָגָן הַיְּבוּסִי וַיִּזְכֹּחַ שֵׁם׃
²⁹ וּמִשְׁכַּן יְהוָה אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹשֶׁה בַּמִּדְבָּר וּמִזְבֵּחַ הָעֹלָה בָּעֵת הַהִיא
 בַּכְּמֹה בְּגִבְעוֹן׃ ³⁰ וְלֹא־יָכַל דָּוִיד לָלֶכֶת לִפְנֵי לְדַרֵּשׁ אֱלֹהִים כִּי נִבְעַת
 מִפְּנֵי חָרָב מֹלָךְ יְהוָה׃ 22 וַיֹּאמֶר דָּוִיד זֶה הוּא בֵּית יְהוָה
 הָאֱלֹהִים וְזֶה־מִּזְבֵּחַ לְעֹלָה לְיִשְׂרָאֵל׃

¹² וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכָנוֹס אֶת־הַגִּידִים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲמֵד חֲצִבִּים
 לַחֲצוֹב אֲבָנֵי גֹזִית לְבָנוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים׃ ³ וּבִרְזֹל לָרֹב לְמַסְמְרִים
 לְדַלְתוֹת הַשְּׁעָרִים וּלְמַחְבְּרוֹת הַכִּין דָּוִיד וּנְחָשֶׁת לָרֹב אֵין מִשְׁקַל׃
⁴ וַעֲצֵי אֲרָזִים לְאֵין מִסְפָּר כִּי־הֵבִיאוּ הַצִּידֹלִים וְהַצֹּרִים עֲצֵי אֲרָזִים
 לָרֹב לְדָוִיד׃ ׀ ⁵ וַיֹּאמֶר דָּוִיד שְׁלֹמֹה בְנִי נָעַר וְרָךְ וְהַבִּית לְבָנוֹת
 לַיהוָה לְהַגְדִּיל וּלְמַעַלָּה לְשֵׁם וּלְתַפְאֶרֶת לְכָל־הָאֲרָצוֹת אֲכִינָה נָא
 לָזֶה וַיִּבֶן דָּוִיד לָרֹב לִפְנֵי מוֹתוֹ׃ ⁶ וַיִּקְרָא לְשְׁלֹמֹה בְּנֹו וַיַּעֲוֶהוּ
 לְבָנוֹת בֵּית לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ ׀ ⁷ וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְשְׁלֹמֹה בְּנֹו
 אֲנִי הִנֵּה עִם־לִבִּי לְבָנוֹת בֵּית לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי׃ ⁸ וַיְהִי עָלַי דְּבַר־
 יְהוָה לֵאמֹר דָּם לָרֹב שִׁפְכָתָ וּמִלְחָמוֹת גְּדֹלוֹת עָשִׂיתָ לֹא־תִבְנֶה
 בֵּית לְשִׁמִּי כִּי דָמִים רַבִּים שִׁפְכָתָ אֶרֶץ לִפְנֵי׃ ⁹ הִנֵּה־בֶן נֹוֹלֵד לָךְ
 הוּא יִהְיֶה אִישׁ מְנוּחָה וְהִנִּיחוֹתִי לָזֶה מִכָּל־אֲוִיבָיו מִסָּבִיב כִּי שְׁלֹמֹה
 יִהְיֶה שְׁמוֹ וְשָׁלוֹם וְשָׁקֵט אֲתֵן עַל־יִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו׃ ¹⁰ הוּא־יִבְנֶה בֵּית
 לְשִׁמִּי וְהוּא יִהְיֶה־לִּי לְבֵן וְאֲנִי־לֹו לְאָב וְהִכִּינוֹתִי אֶת־כֶּסֶּא מַלְכוּתוֹ
 עַל־יִשְׂרָאֵל עַד־עוֹלָם׃ ¹¹ עֲתָה בְנִי יְהִי יְהוָה עִמָּךְ וְהַצְלַחְתָּ וּבָנִיתָ
 בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר עֲלֶיךָ׃ ¹² אַךְ יִתֵּן־לָךְ יְהוָה שָׂכָל
 וּבִינָה וַיְצִיחֶךָ עַל־יִשְׂרָאֵל וּלְשִׁמּוֹר אֶת־תּוֹרַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ ¹³ אֲזִי
 תַּעֲלִיחַ אִם־תִּשְׁמָר לַעֲשׂוֹת אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה
 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה עַל־יִשְׂרָאֵל חֹזֵק וְאַמֵּץ אֶל־תִּירָא וְאֶל־תַּחַת׃ ¹⁴ וְהִנֵּה
 בָּעָנִי הַכִּינוֹתִי לְבֵית־יְהוָה זָהָב בַּכָּרִים מֵאֶה־אֶלָּה וְכֶסֶף אֶלָּה

24 ^a 1 ? 'לה' || ^b 6 || ליהוה + 6 || 25 ^a 6 || במקומו || ^b 2S 24,24: 50 || 26 ^{BA} +
 vb nonn || 29 ^B 6 || בבמות; pl MSS + אשר || Cp 22, 5 ^{oo} 6 παιδάριον ἀπα-
 λόν || 7 Q 18MSS 6 || בני || K בנו || 9 2MSS 8 || יהיה || 12 6 κατισχύσαι σε

אֲלֵפִים כְּבָרִים וְלִנְחָשֶׁת וּלְבָרָזַל אֵין מִשְׁקָל כִּי לָרֹב הָיָה וְעַצִּים
וְאֲבָנִים הַכִּינּוּתִי וְעָלִיהֶם תּוֹסִיף: ¹⁵ וְעַמּוּדָה לָרֹב עָשִׂי מִלֵּאכָה חֲצָבִים
וְחֲרָשֵׁי אָבֹן וְעֵץ וְכָל־חֶכֶם בְּכָל־מִלֵּאכָה: ¹⁶ לְזָהָב לְכֶסֶף וְלִנְחָשֶׁת
וּלְבָרָזַל אֵין מִסְפָּר קוֹם וַעֲשֵׂה וִיהִי יְהוָה עִמָּךְ: ¹⁷ וַיֵּצֵא דָוִיד
לְכָל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל לַעְזֹר לְשִׁלְמָה בְּנוֹ: ¹⁸ הֲלֹא יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם עִמָּכֶם
וְהֵנִיחַ לָכֶם מִסָּבִיב כִּי וְנָתַן בְּיָדִי אֶת יִשְׂרָאֵל וְהָאָרֶץ וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ
לִפְנֵי יְהוָה וּלְפָנַי עַמּוֹ: ¹⁹ עַתָּה תָּנוּ לְבַבְכֶם וּנְפֹשְׁכֶם לְדָוִד לַיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם וְקוֹמוּ וּבְנוּ אֶת־מִקְדָּשׁ יְהוָה הָאֱלֹהִים לְהָבִיא אֶת־אֲרוֹן
בְּרִית־יְהוָה וְכָל־קָדֹשׁ הָאֱלֹהִים לְבֵית הַנִּבְנֶה לְשֵׁם־יְהוָה: פ

23 וַיְדוּד יָקֹן וְשָׁבַע יָמִים וַיִּמְלֹךְ אֶת־שִׁלְמָה בְּנוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל:
² וַיֵּאסֹף אֶת־כָּל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם: ³ וַיִּסְפְּרוּ הַלְוִיִּם מִבֶּן
שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּמַעְלָה וִיהִי מִסְפָּרָם לְגִלְגֻלָּתָם לַגְּבָרִים שְׁלֹשִׁים
וּשְׁמֹנֶה אָלֶף: ⁴ מֵאֵלֶּה לְנִצָּחַ עַל־מִלֵּאכֶת בֵּית־יְהוָה עֹשָׂרִים וָאַרְבָּעָה
אָלֶף וְשֹׁטְרִים וְשֹׁפְטִים שֵׁשֶׁת אָלֶפִים: ⁵ וָאַרְבָּעַת אָלֶפִים שְׁעָרִים
וָאַרְבָּעַת אָלֶפִים מְהַלְלִים לַיהוָה בַּבָּלִים אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְהֵלֵל: פ
⁶ וַיַּחְלֶקֶם דָּוִיד מַחְלָקוֹת ׀ לִבְנֵי לֹוִי לְגִרְשׁוֹן קָהָת וּמֵרָרִי:
׀ וּלְגִרְשֹׁנִי לַעֲדֹן וְשִׁמְעִי: ׀ ⁸ בְּנֵי לַעֲדֹן הָרֹאשׁ יַחִיאל וְזֵתָם
וַיֹּאֵל שְׁלֹשָׁה: ׀ ⁹ בְּנֵי שִׁמְעִי שְׁלֹמֹה וְיַחִיאל וְהָרֹן שְׁלֹשָׁה
אֵלֶּה רֹאשֵׁי הָאָבוֹת לַלַּעֲדֹן: ׀ ¹⁰ וּבְנֵי שִׁמְעִי יַחֲת זִינָא וַיַּעֲוֹשׁ^b
וּבְרִיעָה אֵלֶּה בְּנֵי־שִׁמְעִי אַרְבָּעָה: ¹¹ וַיַּהֲיִי־יַחֲת הָרֹאשׁ וַיִּזְוֶה הַשֹּׁנִי
וַיַּעֲוֹשׁ וּבְרִיעָה לֹא־הָרְבּוּ בָנִים וַיְהִי לְבֵית אָב לַפְקָדָה אַחַת:
׀ ¹² בְּנֵי קָהָת עֶמְרָם וַיַּהֲרֹ חִבְרֹן וַעֲזִיאל אַרְבָּעָה: ׀
¹³ בְּנֵי עֶמְרָם אֶהֱרֹן וּמֹשֶׁה וַיִּבְדֵּל אֶהֱרֹן לְהַקְדִּישׁוֹ קָדֹשׁ קְדָשִׁים הוּא־
וּבְנָיו עַד־עוֹלָם לְהַקְטִיר לִפְנֵי יְהוָה לְשִׁרְתּוֹ וּלְבָרְךְ בְּשֵׁמוֹ עַד־עוֹלָם:
¹⁴ וּמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים בָּנוּ יִקְרָאוּ עַל־שֵׁבֶט הַלְוִי: ׀ ¹⁵ בְּנֵי
מֹשֶׁה גִרְשֹׁם וְאַלְעָזָר: ׀ ¹⁶ בְּנֵי גִרְשֹׁם שְׁבֹוֹאֵל הָרֹאשׁ: ¹⁷ וַיְהִי

15 $\Theta^{BA} + \pi\rho\acute{o}\sigma\theta\epsilon\varsigma$ || 18 $\Theta^B \acute{\epsilon}\nu \chi\epsilon\rho\sigma\acute{\iota}\nu$ $\Lambda \acute{\epsilon}\nu \chi\epsilon\iota\rho\acute{\iota} \acute{\upsilon}\mu\omega\nu$ || Cp 23, 1 $\Theta +$
ליהוה || 3 Θ^{BA} וַיִּסְפְּרוּ ? || 5 $\Theta^B \acute{\epsilon}\pi\omicron\iota\eta\sigma\epsilon\nu$ ($\Lambda -\alpha\nu$ $L -\alpha$); ca 10 MSS + ליהוה
cf Θ || 6 α sic $\mathfrak{M}$ (Kimhi); Var^E 1.3.5 וַיַּחְלֶקֶם || $\Theta^{BL} \Gamma\epsilon\delta\omega\nu$ || 7 Θ שֹׁן — ||
9 α K שלמות Θ^{AL} מִית—; cf 18 || Θ^B κ. Εἰειηλ (?) וַיַּחֲיִיאל || Θ^{AL} κ. ΑΖιηλ
(וַיַּחֲיִיאל) || 10 α 1 c IMS שֵׁט וַיֹּא cf 11 et 4,37 || Θ^{BL} κ. Ιωας, id 11 || 13 IMS
sine 1; IMS להקריב $\nu\varsigma$ ut ministraret || 15 Θ שֵׁם—, id 16 || 16 1 frt c Θ^{BA}
et 24,20 שְׁבֹוֹאֵל (Θ^L Σουβηλ); S שמ'.

בְּנֵי־אֱלִיעֶזֶר רַחֲבִיָּה הָרֹאשׁ וְלֹא־הָיָה לְאֱלִיעֶזֶר בָּנִים אַחֲרָיו וּבְנֵי
רַחֲבִיָּה רָבוּ לְמַעַלְהָ: ׀ ¹⁸ בְּנֵי יִצְחָק שְׁלֹמִית הָרֹאשׁ: ׀ ¹⁹ בְּנֵי
חֲבֵרוֹן יִרְיָהוּ^a הָרֹאשׁ אָמְרִיהָ הַשָּׂנִי יַחֲזִיאֵל^b הַשְּׁלִישִׁי וַיִּקְמַעֲמָם
הָרְבִיעִי: ׀ ²⁰ בְּנֵי עֲזִיאֵל מִיכָה הָרֹאשׁ וַיִּשְׁיָה הַשָּׂנִי:

²¹ בְּנֵי מָרְרִי מַחֲלִי וּמוֹשִׁי בְּנֵי מַחֲלִי אֱלִעֶזֶר וְקִישׁ: ²² וַיָּמָת אֱלִעֶזֶר
וְלֹא־הָיוּ לוֹ בָּנִים כִּי אִם־בָּנוֹת וַיִּשְׁאָוּם בְּנֵי־קִישׁ אַחֲיָהֶם: ²³ בְּנֵי
מוֹשִׁי מַחֲלִי וְעֶדְרָה וַיִּרְמְזוּת שְׁלוֹשָׁה: ²⁴ אֵלֶּה בְּנֵי־לֹוִי לְבֵית

אֲבוֹתֵיהֶם רָאשֵׁי הָאֲבוֹת לְפָקוּדֵיהֶם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת לְגַלְגָּלָתָם עָשָׂה
הַמֶּלֶךְ אֲלֶּה לַעֲבֹדֶת בֵּית יְהוָה מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעַלְהָ: ²⁵ כִּי אָמַר
דָּוִיד הַנִּיחַ יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל לְעַמּוֹ וַיִּשְׁכֵּן בִּירוּשָׁלַם עַד־לְעוֹלָם:

²⁶ וְגַם לְלוֹוִים אֵין־לִשְׂאֵת אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־כְּלָיו לַעֲבֹדָתוֹ: ²⁷ כִּי
בִדְבָרֵי דָוִיד הָאֲחֵרוֹזִים הָמָּה מִסְפַּר בְּנֵי־לֹוִי מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
וּלְמַעַלְהָ: ²⁸ כִּי מַעֲמָדָם^a לִיד בְּנֵי־אֶהֱרֹן לַעֲבֹדֶת בֵּית יְהוָה עַל־

הַחֲצֹצֳרוֹת וְעַל־הַלְשָׁכוֹת וְעַל־טְהָרַת לְכָל־קֹדֶשׁ וּמַעֲשֵׂה^b עֲבֹדֶת בֵּית
הָאֱלֹהִים: ²⁹ וּלְלַחֵם הַמַּעֲרֶכֶת וּלְסַלֵּת לַמִּנְחָה וּלְרִקְקֵי הַמִּצּוֹת
וּלְמַחֲכֶת וּלְמַרְבֶּכֶת וּלְכָל־מְשׁוּרָה וּמִדָּה: ³⁰ וְלַעֲמֹד בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר

לַהֲדוֹת וּלְהַלֵּל לַיהוָה וְכֵן לָעָרֹב: ³¹ וּלְכָל הַעֲלֹזֹת עֲלֹזֹת לַיהוָה לַשְּׁבָתוֹת
לַחֲדָשִׁים וּלְמַעֲרִים בְּמִסְפַּר כְּמִשְׁפַּט עֲלֵיהֶם תְּמִיד לִפְנֵי יְהוָה: ³² וַשְׁמֹרוּ
אֶת־מִשְׁמֶרֶת אֹהֶל־מוֹעֵד וְאֶת מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ וּמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי אֶהֱרֹן

אֲחֵיהֶם לַעֲבֹדֶת בֵּית יְהוָה: ׀ ²⁴ וּלְבְנֵי אֶהֱרֹן מַחֲלֻקֹתָם
בְּנֵי אֶהֱרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֱלִעֶזֶר וְאִיתָמָר: ² וַיָּמָת נָדָב וַאֲבִיהוּא
לִפְנֵי אֲבֵיהֶם וּבָנִים לֹא־הָיוּ לָהֶם וַיִּכְהָנוּ אֱלִעֶזֶר וְאִיתָמָר: ³ וַיַּחֲלֻקֵם^a

דָּוִיד וְצִדְקָ^b מִן־בְּנֵי אֱלִעֶזֶר וַאֲחִימֶלֶךְ מִן־בְּנֵי אִיתָמָר לְפָקוּדָתָם
בְּעֹבְדָתָם: ⁴ וַיִּמָּצְאוּ בְנֵי־אֱלִעֶזֶר רַבִּים לְרָאשֵׁי הַגְּבֵרִים^a מִן־בְּנֵי
אִיתָמָר וַיַּחֲלֻקוּם לְבְנֵי אֱלִעֶזֶר רָאשִׁים לְבֵית־אֲבוֹתָ^b שָׁשָׁה עָשָׂר וּלְבְנֵי

אִיתָמָר לְבֵית אֲבוֹתָם שְׁמוֹנָה: ⁵ וַיַּחֲלֻקוּם בְּגֹזְלוֹת אֵלֶּה עִם־אֵלֶּה
כִּי־הָיוּ שְׁרֵי־קֹדֶשׁ וְשְׁרֵי הָאֱלֹהִים מִבְּנֵי אֱלִעֶזֶר וּבְבְנֵי אִיתָמָר: ׀ ⁶
וַיִּכְתְּבֵם שְׁמֵעִיָּה בֶן־נַתָּנָאֵל הַסּוֹפֵר מִן־הַלְוִי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים

18 ^{BA} וַיָּמָת — cf 9^a || 19 ^a ^B ἰδοὺ L ἰεδδὺ 93 ?; 1 prb M || ^b ^B ΟΖιηλ; 1 prb עֲזִיאֵל cf 20 et 15,18 || 24 1 c pl MSS 60(S) עָשִׂי || 28 ^a ⁶ ἔστησεν αὐτοῦς || ^b ⁶ וְעַל־מִ' || 29 ^{oo} >^{BA} || 32 ^{oo} >^{BA} || Cp 24, 1 cf 5,29 || 3 ^a cf 23,6 || ^b ^L κ. Σαδδουκ || ^c ⁶ + לְבֵית אֲבוֹתָם || 4 ^a pl MSS 60(?) || 5 1 c ca 30MSS 63S וּמִבְּנֵי. || ^b 1 c 5MSS 36 אֲבוֹתָם || 5 1 c ca 30MSS 63S וּמִבְּנֵי.

וַעֲדֹק הַכֶּהֵן וַאֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֲבִיתָר וְרָאשֵׁי הָאֲבֹת לַכֹּהֲנִים וְלָלוּם
 בֵּית־אֵב אֶחָד אַחַד לְאֶלְעָזָר וְאֶחָז אֶחָז לְאִיתָמָר: ⁵ וַיֵּצֵא ⁷
 הַגִּזְרִל הָרֹאשׁוֹן לִיהוֹיָדָיב לְיַדְעִיָה הַשָּׁנִי: ⁸ לְחֶרֶם הַשְּׁלִישִׁי לְשַׁעֲרִים
 הָרִבְעִי: ⁹ לְמִלְכָּיָהּ ^a הַחֲמִישִׁי לְמִימֹן ^b הַשֵּׁשִׁי: ¹⁰ לְהַקִּיץ הַשְּׁבַעִי לְאֲבִיהָ
 הַשְּׁמִינִי: ¹¹ לְיִשׁוּעַ הַתְּשַׁעִי לְשִׁבְנִיהוּ הָעֲשָׂרִי: ¹² לְאֵלִישִׁיב ^a עֲשֵׂתִי
 עֶשֶׂר לְיָקִים ^b שְׁנִים עֶשֶׂר: ¹³ לְחֶפְזָה שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר לְיִשְׁבָּאֵב אַרְבָּעָה
 עֶשֶׂר: ¹⁴ לְבִלְגָּה חֲמֵשֶׁה עֶשֶׂר לְאִמֶּר שֵׁשֶׁה עֶשֶׂר: ¹⁵ לְחִזְיָרָה שִׁבְעָה
 עֶשֶׂר לְהַפְצִץ ^b שְׁמוֹנֶה עֶשֶׂר: ¹⁶ לְפַתְחִיָּה תְשַׁעָה עֶשֶׂר לִיחִזְקָאֵל
 הָעֲשָׂרִים: ¹⁷ לְיִכִּיָּא אֶחָד וְעֲשָׂרִים לְנְמוּל ^b שְׁנִים וְעֲשָׂרִים: ¹⁸ לְדָלְיָהוּ
 שְׁלֹשָׁה וְעֲשָׂרִים לְמַעֲזִיָּהוּ אַרְבָּעָה וְעֲשָׂרִים: ¹⁹ אֵלָה פְקֻדָּתָם
 לַעֲבֹדָתָם לְבֹא לְבֵית־יְהוָה כְּמִשְׁפָּטָם בֵּין אֶהֱרֹן אֲבִיהֶם כְּאֲשֶׁר
 צִוָּהוּ ^b יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ²⁰ וּלְבָנֵי לֵוִי הַנּוֹתָרִים לְבָנֵי
 עֲמֶרָם שׁוּבְאֵל לְבָנֵי שׁוּבְאֵל יְחִידֵיהוּ: ²¹ לְרַחֲבִיָּהוּ לְבָנֵי רַחֲבִיָּהוּ
 הָרֹאשׁ יִשָּׂיָה: ²² לְיִצְחָרִי שְׁלֹמֹתָ ^a לְבָנֵי שְׁלֹמֹת יִתְחָ ^b: ²³ וּבְנֵי
 יִרְיָהוּ ^b אֲמַרְיָהוּ הַשָּׁנִי יַחֲזִיאֵל ^c הַשְּׁלִישִׁי יִקְמַעַם ^d הָרִבִּיעִי: ²⁴ בְּנֵי
 עֲזִיָּאֵל מִיכָה ^a לְבָנֵי מִיכָה שְׁמֹרָה ^b: ²⁵ אַחִי מִיכָה יִשָּׂיָה לְבָנֵי יִשָּׂיָה
 זְכַרְיָהוּ: ²⁶ בְּנֵי מְרָרִי מַחֲלִי וּמוֹשִׁי בְּנֵי ^a יַעֲזִיָּהוּ בְנוֹ: ²⁷ בְּנֵי מְרָרִי
 לְיַעֲזִיָּהוּ ^a בְּנוֹ וְשֵׁהֶם ^b וְזִכּוֹר וְעִבְרִי: ²⁸ לְמַחֲלִי אֶלְעָזָר ^a וְלֹא־הָיָה ^b לוֹ
 בָּנִים: ²⁹ לְקִישׁ בְּנֵי־קִישׁ יִרְחֻמָּאֵל: ³⁰ וּבְנֵי מוֹשִׁי מַחֲלִי וְעֹדָר
 יִירִימֹת אֵלָה בְּנֵי הַלִּוִּים לְבֵית אֲבֹתֵיהֶם: ³¹ וַיִּפְּלוּ
 נִסְיָהֶם גִּזְרֵי לֹאֹת לַעֲמֹת וְאֲחֵיהֶם בְּנֵי־אֶהֱרֹן לְפָנֵי דָוִד הַמֶּלֶךְ וַעֲדֹק

6 8 MSS ^{BA} ^{us} אחד אחד . . . אחד, sed 1 ^M et trsp 'לאל' et 'לאית' ||
 7 ^{BA} ^{τῷ} λαρεῖμ, —β || 8 ^B ^{τ.} Χαρηβ ^L Χειραμ || 9 ^a ^{AL} —אל || ^b ^B ^{אל} ^{לאל} cf ^S ||
 'לבני' || 10 ^B ^ל לקוז? || 11 ^B ^ל לישיב? || 12 ^a ^{AL} —שוב || ^b ^A ^{לאל} cf ^S ||
 13 1 frt c ^{AL} ^ל לישיבעל (^u ^A ^{Isbaal}) || 15 ^a ^B —ן || ^b ^B ^{τ.} Αφεσ(σ)η, —ει ||
 16 ^{AL} ^{τ.} Φαθια || 17 ^a ^B —ם (ליקים) || ^b ^{A(L)} ^ל לנמואל || 19 ^a 1 פקדתם || 20 ^a ^B ^{lwβaηλ} ^L Σουβιηλ και Αβια (sim in 21) || 22 ^a ^{AL} cf ^B || ^b ^S ^{צנה} || 20 ^B ^{lwβaηλ} ^L Σουβιηλ και Αβια (sim in 21) || 22 ^a ^{AL} cf ^B || ^b ^B ^{lvaθ} (crp?) || 23 ^a sic ^M; 1 c Var^G ^A ^{ובני} et ins c MSS Ken 157. 224 mrg (בני חברון) ^{AL} et 23, 19 ^b cf 23, 19^a (^A ^{λεδιου}) ||
 c 1 frt ^ל עזיאל cf v 24 et 23, 19^b, sed etiam cf 23, 9 (^B ^{λαση}) || ^d ^B ^{lokoμ} ||
 24 ^a ^{AL} ^ל + השני וישיה השני || ^b K ^{שמור} ^Q ^{BA} ^{שמיר} ^{AL} ^{שמר} || 25 ^{AL} ^ל ^{עזיהו} cf ^B ^ל ^{עזיהו} || 26 ^a 1 וגם (vel? 26 a Var ad 27 a) || ^b 1 c ^ל ^{עזיהו} cf ^B ^ל ^{עזיהו} || 27 ^a 1 לע' cf 26^b || ^b dl || ^ל ^{σσοαμ}, ^{λεσσαμ} || c ^A ^{Ωβδ} ^L ^{Αβαρια} || 28 ^a ^{BL} ^ל + και Ιθαμαρ κ. τ. λ. || ^b pl MSS ^ל ^{היו} || c ins frt ^ל ^{וקיש} || 29 nonn MSS ^ל ^{בן} || 30 ^B ^{κ.} Ηλα (crp?).

וַאֲחִימֶלֶךְ וְרָאשֵׁי הָאֲבֹת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם^a אֲבֹת הָרָאשׁ^b לְעֹמֶת אָחִיו
הַקָּטָן: ס

25ⁱ וַיִּבְדֵּל דָּוִיד וְשָׂרֵי הַצָּבָא לַעֲבֹדָה לִבְנֵי אֶסָף וְהִימָן וִידֹוֹתָן^a
הַנְּבִיאִים^b בַּכְנָזֹת בְּנִבְלִים וּבְמַצְלֵתִים וַיְהִי מִסְפָּרָם^c אֲנָשֵׁי מְלֹאכָה
לַעֲבֹדָתָם: ² לִבְנֵי אֶסָף זָכֹור וַיֹּסֶף וַנְּתַנְיָה וְאַשְׂרָאֵלָה^a בְּנֵי אֶסָף
עַל יַד-אֶסָף הַנָּבִיא^b עַל-יְדֵי הַמֶּלֶךְ: ³ לִידֹוֹתָן בְּנֵי יְדֹוֹתָן
גְּדַלְיָהוּ וְצָרִי^a וַיִּשְׁעִיהוּ^b חֲשַׁבְיָהוּ וּמַתַּתְיָהוּ שָׁשָׂה עַל יְדֵי אֲבִיהֶם
יְדֹוֹתָן^c בַּכְנָזֹר הַנָּבִיא^c עַל-הַזֹּזֹת וְהַלֵּל לַיהוָה: ס ⁴ לַהִימָן בְּנֵי
הִימָן בְּקִלְיָהוּ מַתַּנְיָהוּ עֲזִיאל^a שְׁבוּאֵל^b וִירִמְיָהוּ חַנְיָה^c חַנְנִי אֱלִיאָתָה
גְּדַלְתִּי וְרַמְמַתִּי עֶזֶר יִשְׁבָּקֶשָׁה מַלְּזָתִי הַזֹּתִיר מַחֲזִיאַת^c: ⁵ כָּל-אֵלֶּה
בָּנִים לַהִימָן חֹזֶה הַמֶּלֶךְ בְּדִבְרֵי הָאֱלֹהִים לְהָרִים קָרָן וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים
לַהִימָן בָּנִים אַרְבָּעָה עָשָׂר וּבָנֹת שְׁלֹשׁ: ⁶ כָּל-אֵלֶּה עַל-יְדֵי אֲבִיהֶם
בְּשִׁיר בֵּית יְהוָה בְּמַצְלֵתִים גְּבִלִים וּכְנָזֹת לַעֲבֹדַת בֵּית הָאֱלֹהִים
עַל יְדֵי הַמֶּלֶךְ אֶסָף וִידֹוֹתָן וְהִימָן: ⁷ וַיְהִי מִסְפָּרָם עִם-אֲחֵיהֶם
מְלַמְּדֵי-שִׁיר לַיהוָה כָּל-הַמִּבִּין מֵאֲתִים שְׁמוֹנִים וּשְׁמֹנֶה: ⁸ וַיִּפְּלוּ^a
גְּזֻרֹת מִשְׁמֶרֶת לְעֹמֶת^b בַּקָּטָן בַּגָּדוֹל מִבֵּין עִם-תְּלָמִיד:

⁹ וַיֵּצֵא הַגֹּזֶל הָרָאשֹׁן לְאֶסָף^a לְיוֹסֵף^b
גְּדַלְיָהוּ^c הַשֹּׁנִי^d הוּא-וְאָחִיו וּבְנָיו שְׁנַיִם עָשָׂר:
¹⁰ הַשְּׁלִשִׁי זָכֹור בְּנָיו וְאָחִיו שְׁנַיִם עָשָׂר:
¹¹ הָרְבִיעִי לִיצְרִי בְנָיו וְאָחִיו שְׁנַיִם עָשָׂר:
¹² הַחֲמִישִׁי נְתַנְיָהוּ בְנָיו וְאָחִיו שְׁנַיִם עָשָׂר:
¹³ הַשִּׁשִּׁי בְקִלְיָהוּ בְנָיו וְאָחִיו שְׁנַיִם עָשָׂר:
¹⁴ הַשְּׁבַעִי יִשְׂרָאֵלָה בְנָיו וְאָחִיו שְׁנַיִם עָשָׂר:

31^a $\Theta^L + \text{παρεστῶτες}$ || ^b $\Theta^A \alpha\rho\omega\varsigma$ ^B crrp || Cp 25, I^a Θ^B id 3. 6 ||
^b 1 c Q Θ הַנְּבִיאִים K הַנְּבִיאִים || ^c $\Theta + \text{κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν}$ ($\text{ἄνδρῶν} = \text{M}$) ||
² ^a Θ וְאִשׁ; in 14 יִשׁ, cf ad 4, 16 (Θ^L Ασειρηλα ^B E[σ?]ραηλ); 1? וְאִשׁ cf Θ^A
λεσηλ || ^b nonn MSS הַנְּבִיא || ³ ^a Θ κ. (Σ)ουρι Ψ Sori (cf 17); 1 (cf 11)
יְצָרִי || ^b ins c IMS Θ^{BA} (cf 17) || ^{c-c} frt trsp || ⁴ ^a Θ^B עֶזְרָאֵל || ^b 1
חַנְנִי יְהִי חַנְנִי אֱלִי אָתָּה || ^{c-c} prps וְיִשְׁבָּקֶשָׁה || ^c Θ שְׁבָאֵל ut 20 et 24, 20 ||
גְּדַלְתִּי וְרַמְמַתִּי עֶזֶר יִשְׁבָּקֶשָׁה
מַלְּזָתִי הַזֹּתִיר מַחֲזִיאַת

9^a prb || מִשְׁמֶרֶת + Θ MSS 5 || ^b $\Theta + \text{גַּם הָמָּה}$ || 8^a Θ האל || ad et trsp? קָרָנוּ 1 ||
gloss || ^b ins עָשָׂר שְׁנַיִם בְּנָיו וְאָחִיו הוּא cf Θ || ^c in vv 9. 10. 12—18. 20. 21
1 prb לַגְּדַלְיָהוּ etc || ^d $\Theta^{BA} + \text{Hv}(\epsilon)\alpha$ || 11 Θ^L Ασειρηλα cf 14 || 12 Θ^B
נָתַן || 14 cf ad 2; Θ^B Ισειρηλ ^A Ισρηηλ (id Ψ) ^L Ιεζδρει cf 11.

15 הַשְּׁמִינִי יִשְׁעֵהוּ בָּנָיו וְאַחֵיו שְׁנָיִם עָשָׂר:
 16 הַתְּשִׁיעִי מִתְּנִיָּהוּ בָּנָיו וְאַחֵיו שְׁנָיִם עָשָׂר:
 17 הָעֲשִׂירִי שְׁמֹעִי בָּנָיו וְאַחֵיו שְׁנָיִם עָשָׂר:
 18 עֲשֶׂתִּי-עָשָׂר עֲזָרָאֵל בָּנָיו וְאַחֵיו שְׁנָיִם עָשָׂר:
 19 הַשְּׁנָיִם עָשָׂר לַחֲשֹׁבִיָּה בָּנָיו וְאַחֵיו שְׁנָיִם עָשָׂר:
 20 לְשִׁלְשָׁה עָשָׂר שׁוּבְאֵל בָּנָיו וְאַחֵיו שְׁנָיִם עָשָׂר:
 21 לְאַרְבַּעַה עָשָׂר מִתְּנִיָּהוּ בָּנָיו וְאַחֵיו שְׁנָיִם עָשָׂר:
 22 לַחֲמִשָּׁה עָשָׂר לִירְמוֹת בָּנָיו וְאַחֵיו שְׁנָיִם עָשָׂר:
 23 לְשִׁשָּׁה עָשָׂר לַחֲנַנְיָהוּ בָּנָיו וְאַחֵיו שְׁנָיִם עָשָׂר:
 24 לְשִׁבְעָה עָשָׂר לְיִשְׁבָּבֶשֶׁה בָּנָיו וְאַחֵיו שְׁנָיִם עָשָׂר:
 25 לְשִׁמוּנָה עָשָׂר לַחֲנָנִי בָּנָיו וְאַחֵיו שְׁנָיִם עָשָׂר:
 26 לְתִשְׁעָה עָשָׂר לְמִלֹּזַי בָּנָיו וְאַחֵיו שְׁנָיִם עָשָׂר:
 27 לְעֲשָׂרִים לְאַלְיָתָה בָּנָיו וְאַחֵיו שְׁנָיִם עָשָׂר:
 28 לְאַחַד וְעֲשָׂרִים לְהוֹתִיר בָּנָיו וְאַחֵיו שְׁנָיִם עָשָׂר:
 29 לְשָׁנָיִם וְעֲשָׂרִים לְגִדְלָתִי בָּנָיו וְאַחֵיו שְׁנָיִם עָשָׂר:
 30 לְשִׁלְשָׁה וְעֲשָׂרִים לְמַחְזִיאֹת בָּנָיו וְאַחֵיו שְׁנָיִם עָשָׂר:
 31 לְאַרְבַּעַה וְעֲשָׂרִים לְרוּמְמָתִי עֶזֶר בָּנָיו וְאַחֵיו שְׁנָיִם עָשָׂר: ׀
 26 1 לְמַחְלָקוֹת לְשָׁעָרִים^a לְקָרְתִּים מִשְׁלָמִיהוּ^b בֶּן-קְרָא מִן-בָּנֵי
 אֶסְפָּה: 2 וְלִמְשָׁלְמִיהוּ בָּנִים זְכָרִיהוּ הַבְּכוֹר יִדְעֵאל הַשְּׁנִי זְבַדְיָהוּ^a
 הַשְּׁלִישִׁי יִתְנִיאל^b הָרְבִיעִי: 3 עֵילָם הַחֲמִישִׁי יְהוֹחָנָן הַשְּׁשִׁי אֱלִיהוּעִינִי
 הַשְּׁבִיעִי: 4 וְלַעֲבָד^a אֲדָם בָּנִים שְׁמַעְיָה הַבְּכוֹר יְהוֹזָבָד הַשְּׁנִי יוֹאֵת
 הַשְּׁלִישִׁי וְשֹׁכָר הָרְבִיעִי וְנַתְנָאֵל^b הַחֲמִישִׁי: 5 עַמִּיאֵל הַשְּׁשִׁי יִשְׁשַׁבֵּר
 הַשְּׁבִיעִי פַּעֲלָתִי הַשְּׁמִינִי כִי בָּרְכוּ אֱלֹהִים: ׀ 6 וְלִשְׁמַעְיָה בִּנְיָ
 נוֹלָד בָּנִים הַמְּשָׁלִים לְבֵית אָבִיהֶם כִּי-גִבּוֹרֵי חֵיל הֵמָּה: 7 בָּנֵי
 שְׁמַעְיָה עֲתָנִי וּרְפָאֵל וְעוֹבֵד^a אֶלְזָבָד אָחִיו^a בְּנֵי-חֵיל אֱלֹהֵיוּ וּסְמַכְיָהוּ^b:
 8 כָּל-אֵלֶּה מִבְּנֵי עֲבָד אֲדָם הֵמָּה וּבְנֵיהֶם וְאֶחָיהֶם אִישׁ-חֵיל בְּכַת

15 ^{Θ^B} Ιωσεια ^A Ισιας || 17 ^{Θ^L} Σουπει (cf 3^a) 2MSS ^υ שְׁמַעְיָה || 18 l frt
 c ^{Θ^L} לְעִיָאֵל (^{Θ^B} ΑΖαρια ^A ΕΖρηλ) || 20 ^{Θ^L} Σουβηλ || In vv 20—31 l articul
 ante numeros (הַשְּׁלִישָׁה, הַשְּׁלִישָׁה etc) || Cp 26, 1 ^a ^Θ (τῶν) πυλῶν || ^b ^{Θ^B}
 Μοσολαηλ ^A Μοσολλαμ || c 1 c ^{Θ^B} (Αβιασαφ[αρ]) אֲבִיָאֶסֶף vel אֲבִי cf 9,19 ||
 2 ^a nonn MSS ³ זְכָרִיהוּ || ^b ^{Θ^L} Ναθαναηλ, cf 3 || 3 ^{Θ^L} נָתַן — || 4 ^a ^Θ Αβδ — ||
^b ^{Θ^B} Ναας Ιειηλ (crp?) || 5 ^{Θ^L} Φελλαθι ^A Φο — || 6 ^{Θ^{BA}} πρωτωτόκου
 Ρωσαι (e ראשִׁים, Var ad מִמֶּשׁ) τοῦ (^A τῷ), ^{Θ⁴⁴} + 5 nomina || 7 ^{a-a} 1 (cf nonn
 MSS^{Ken} ^Θ וְאַחֵיו וְאָלֶן || ^b ^Θ + κ. Ισβακωμ, —χαμ, Ιεβακωβ.

לַעֲבֹדָה שְׁשִׁים וּשְׁנָיִם לְעֶבֶד אָדָם: ⁹ וְלַמְשָׁלְמִיהוּ בָנִים וְאֶחָיו בְּנֵי־
 חֵיל שְׁמוֹנֶה עָשָׂר: ¹⁰ וּלְחֶסֶה מִן־בְּנֵי־מָרִי בָנִים שְׁמֹרִי ^a הָרֹאשׁ כִּי
 לֹא־הָיָה כְּזֹרֵב ^b וַיְשִׁימָהוּ אָבִיהוּ לְרֹאשׁ: ^c ¹¹ חִלְקִיָּהוּ הַשֵּׁנִי ^a טְבִלְיָהוּ ^b
 הַשְּׁלִישִׁי זִכְרִיָּהוּ הָרְבִיעִי כָּל־בָּנִים וְאֶחָיו לְחֶסֶה שְׁלֹשָׁה עָשָׂר:
 ׀ ¹² לְאַלֶּה מַחְלָקוֹת ^a הַשְּׁעָרִים ^b לְרֹאשֵׁי הַגְּבֵרִים מִשְׁמֹרוֹת
 לַעֲמֹת אֲחֵיהֶם לְשָׂרָת בְּבֵית יְהוָה: ¹³ וַיִּפְּלוּ גִזְרֹת פֶּקֶטָן בְּגִזּוֹל
 לְבֵית אֲבוֹתָם לְשָׁעַר וְשָׁעַר: ׀ ¹⁴ וַיִּפֹּל הַגִּזְרֹל מִזְרַחָה לְשִׁלְמִיָּהוּ
 וּזְכָרְיָהוּ בָנָיו יִזְעַן בְּשֹׂכֶל הַפִּילוֹ גִּזְרֹת וַיֵּצֵא גִזְרָלוֹ צָפוֹנָה: ¹⁵ לְעֶבֶד
 אָדָם גִּנְבָה וּלְבָנָיו בֵּית הָאֶסְפִּים: ¹⁶ לְשָׁפִים ^a וּלְחֶסֶה לְמַעְרָב עִם
 שָׁעַר שְׁלֹכֶת ^b בְּמִסְלָה הָעֹזֶלָה מִשְׁמֶר לַעֲמֹת מִשְׁמֶר: ¹⁷ לְמִזְרָח הַלְוִיִּם
 שֹׁשֶׁה לְצָפוֹנָה לַיּוֹם אַרְבָּעָה לַגִּנְבָה לַיּוֹם אַרְבָּעָה וּלְאֶסְפִּים שְׁנָיִם
 שָׁנִים: ¹⁸ לְפָרָבָר לְמַעְרָב אַרְבָּעָה לְמִסְלָה שְׁנָיִם לְפָרָבָר: ¹⁹ אֶלֶּה
 מַחְלָקוֹת הַשְּׁעָרִים לְבְנֵי הַקָּרוֹת וּלְבְנֵי מָרִי:

²⁰ וְהַלְוִיִּם אֲחֵיהֶם עַל־אֲצֻרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים וּלְאֲצֻרוֹת הַקִּדְשִׁים:
²¹ בְּנֵי לַעֲזָן בְּנֵי הַגִּרְשָׁנִי לַלַּעֲזָן רֹאשֵׁי הָאֲצֻרוֹת לַלַּעֲזָן הַגִּרְשָׁנִי
 יְחִיאֵלִי: ²² בְּנֵי יְחִיאֵלִי זֶתָם וַיִּזְאֵל אֲחִיו עַל־אֲצֻרוֹת בֵּית יְהוָה:
²³ לְעַמְרָמִי לַיִּצְהָרִי לְחִבְרוֹנִי לְעִזִּיאֵלִי: ²⁴ וּשְׁבָאֵל ^a בֶּן־גִּרְשֹׁם ^b
 בֶּן־מֹשֶׁה גִּיד עַל־הָאֲצֻרוֹת: ²⁵ וְאֲחִיו לְאַלְיָעָזָר רַחֲבִיָּהוּ בָנָיו וַיִּשְׁעִיָּהוּ
 בָּנָיו וַיִּרְם בָּנָיו וּזְכָרִי בָנָיו וּשְׁלֵמֹת בָּנָיו: ²⁶ הֵוא וּשְׁלֵמֹת ^a וְאֲחִיו עַל
 כָּל־אֲצֻרוֹת הַקִּדְשִׁים אֲשֶׁר הַקֹּדֶשׁ דָּוִד הַמֶּלֶךְ וְרֹאשֵׁי הָאֲצֻרוֹת לְשָׂרֵי־
 הָאֱלֹפִים וְהַמַּאֲזוֹת וְשָׂרֵי הַצָּבָא: ²⁷ מִן־הַמִּלְחָמוֹת וּמִן־הַשָּׁלָל הַקִּדְשִׁים
 לְחֹזֶק לְבֵית יְהוָה: ²⁸ וְכָל הַהַקְדִּישׁ שְׂמוּאֵל הָרֹאֶה וְשָׂאוֹל בֶּן־קִישׁ
 וְאַבְנֵר בֶּן־נֵר וַיִּזָּאב בֶּן־צְרוּיָה כָּל הַמְּקֹדֶשׁ עַל יַד־שְׁלֵמִית וְאֲחִיו:
 ׀ ²⁹ לַיִּצְהָרִי כִנְיָהוּ וּבְנָיו לְמִלְאכָה חֲתִיצוֹנָה עַל־יִשְׂרָאֵל לְשֹׁטְרִים
 וּלְשֹׁפְטִים: ³⁰ לְחִבְרוֹנִי חֲשַׁבְיָהוּ וְאֲחִיו בְּנֵי־חֵיל אֶלֶף וּשְׁבַע־מֵאוֹת
 עַל פִּקְדַת יִשְׂרָאֵל מֵעֶבֶר לַיָּרְדֵן מִעֲרֹבָה לְכָל מִלְאכָת יְהוָה וְלַעֲבֹדָת

¹⁰ ^a ^{BA} שְׁמֹרִי || ^b 1' הַב' || ^c ^{BA} + τ. διαίρέσεως τ. δευτέρας (e I I^a-a?) ||
¹¹ ^{a-a} > ^B cf I^o ^b || ^b ^L Ταβηλ || ¹² ^a 1' לַמ' || ^b cf I^a || ¹⁴ 1 c ^L וְלִי || ¹⁵ ^{SA}
⁹³ לְשָׁפָה || ^b || ¹⁶ ^a dl c ⁹ MSS (ditto); ^{BL} εἰς δεύτερον (לְשָׁנִי ?) || ¹⁷ 1 frt c ^{BA} לַיּוֹם || ¹⁸ ^ε εἰς διαδεχομένων || ¹⁹ ^B Κααθ || ²⁰ 1 c ^ε אֲחֵיהֶם || ²¹ ^L גִּרְשָׁם || ²² ^v Zathan ||
²⁴ ^a cf ad 23, 16 et ^A || ^b ^ε — || ²⁵ ^K ^{BA} וְאִת —, pl MSS ^Q ^L וְאִת — ||
²⁶ ^a ^ε ut 25 || ^b 1 c 2 MSS ^v et 29, 6 || ²⁷ ^ε τοῦ μὴ καθυστερήσαι ||
²⁸ ^{BA} וְאִת — || ²⁹ ^ε בֹּנֵי cf ad 15, 22. 27.

וארבעה אֵלֶּף: ׀ 15 הַשָּׁנִים עָשָׂר לְשָׁנִים עָשָׂר הַחֹדֶשׁ חֲלָצִי
הַנְּטוּפָתִי לְעֵת־נִיּוֹל וְעַל מַחֲלָקָתוֹ עֲשָׂרִים וָאַרְבָּעָה אֵלֶּף: ׀
16 וְעַל שְׁבֻטֵי יִשְׂרָאֵל לְרֹאוּבֵנִי נָגִיד אֱלִיעֶזֶר בֶּן־זִכְרִי לְשִׁמְעוֹנִי
שַׁפְטִיָּהוּ בֶן־מַעֲכָה: ׀ 17 לִלְוִי חֲשַׁבְיָה בֶן־קִמּוּאֵל לְאַהֲרֹן צְדוּק:
18 לְיִהוֹדָה אֱלִיהוּ מֵאֲחֵי דָוִיד לִישָׁשְׁכָר עֲמָרִי בֶן־מִיכָאֵל: ׀
19 לְזַבְוִלֵן יִשְׁמַעִיָּהוּ^a בֶן־עֲבִדְיָהוּ^b לְנִפְתָּלִי יִרְמֻת^c בֶּן־עֲזַרְיָאֵל: ׀
20 לְבִנְיָ אֶפְרַיִם הוֹשֶׁעַ בֶּן־עֲזִיָּהוּ לְחֻצִי שֹׁבֵט מְנַשֶּׁה יוֹאֵל בֶּן־פְּדִיָּהוּ:
21 לְחֻצִי^a הַמְנַשֶּׁה גִּלְעָדָה יִדְיָ^b בֶּן־זִכְרִיָּהוּ לְבִנְיָמִן יַעֲשִׂיאֵל
בֶּן־אֲבִנָּר: ׀ 22 לְדָן עֲזַרְיָאֵל^a בֶּן־יִרְחָם^b אֵלֶּה שְׂרָי שְׁבֻטֵי יִשְׂרָאֵל:
23 וְלֹא־נָשָׂא דָוִיד מִסָּפָרָם לְמִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה וּלְמִטָּה כִּי אָמַר
יְהוָה לְהַרְבּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל כְּכֹזְבֵי הַשָּׁמַיִם: 24 יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה הַחַל
לְמִנּוּת וְלֹא כָלָה וַיְהִי בְּזֹאת קֶצֶף עַל־יִשְׂרָאֵל וְלֹא עָלָה הַמִּסָּפֵר
בַּמִּסָּפֵר דְּבָרֵי הַיָּמִים לְמֶלֶךְ דָּוִיד: ׀ 25 וְעַל אֲצָרוֹת הַמֶּלֶךְ
עֲזֻמָּתָ^a בֶּן־עֲדִיאֵל^b וְעַל־הָאֲצָרוֹת בִּשְׂדֵה בָּעָרִים וּבְכַפְרִים וּבְמִגְדָּלוֹת
יְהוֹנָתָן בֶּן־עֲזִיָּהוּ: ׀ 26 וְעַל עֲשֵׂי מְלָאכָת הַשָּׂדֶה לַעֲבֹדֶת הָאֲדָמָה
עֲזָרִי בֶן־כְּלוּב: ׀ 27 וְעַל־הַכְּרָמִים שִׁמְעִי הַרְמָתִי וְעַל שְׁבַכְרָמִים
לְאֲצָרוֹת הַיִּין וּבְדִיר^a הַשִּׁפְמִי^b: ׀ 28 וְעַל־הַזִּיתִּים וְהַשִּׁקְמִים אֲשֶׁר
בַּשְּׂפֵלָה בָּעַל חֲגֹן הַגִּדְרִי וְעַל־אֲצָרוֹת הַשֶּׁמֶן יוֹעָשׁ: ׀ 29 וְעַל־
הַבֶּקֶר הָרָעִים בַּשְּׂרֹזִן שִׁטְרִי^a הַשְּׂרֹזִי וְעַל־הַבֶּקֶר בַּעֲמָקִים שִׁפְטָ^b בֶּן־
עֲדִלִי: ׀ 30 וְעַל־הַגִּמְלִים אוּבִילִ^a הַיִּשְׁמַעֲלִי^b וְעַל־הָאֲתָנוֹת יְחִידְיָהוּ^c
הַמֶּרְנָתִי: ׀ 31 וְעַל־הַצֹּאן יִיזִיז הַהֲגָרִי כָל־אֵלֶּה שְׂרָי הָרְכוּשׁ
אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ דָּוִיד: ׀ 32 וַיְהוֹנָתָן דָּוִד־דָּוִיד יוֹעָץ אִישׁ־מִבֵּין וְסוֹפֵר
הוּא וַיְחִיאֵל בֶּן־חַכְמָנוֹי עִם־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ: 33 וַאֲחִיתָפֵל יוֹעָץ לְמֶלֶךְ
וַחֲוָשִׁי הָאֶרְכִּי רֹעֵ הַמֶּלֶךְ: 34 וַאֲחִירִי אֲחִיתָפֵל יְהוֹיָדָע בֶּן־בְּנִיָּהוּ
וַאֲבִיתָר וְשֹׁר־צָבָא לְמֶלֶךְ יוֹאָב: ׀

15 ^{BL} 15 —? יִה —? || 16 ^L 16 —כְּתִי || 17 ^L 17 Σαδδουκ || 18 ^Q 18 —הוא; 1 c ^U —
|| 19 ^a 19 ? שָׁמִי || ^b 19 Αβδ(ε)ιου || ^c 19 ^{AL} 19 —ות || cf 2,13; IS 16,6; 17,13 || 20 ^a 20 l frt c nonn MSSKen ^U 20 —עֲזִיָּה || 21 ^a 21 pc
^d cf 5,24^b (^U); ^{AL} 21 —עֲזִיָּה || 22 ^a 22 cf 19^d; ^U 22 ΕΖρηηλ || ^b 22 ^U 22 Ιαδδαι Ιαδδο || ^c 22 ^{BA} 22 —זבדיה || 23 ^a 23 et conjg c ^U 23 —המספר || 24 ^a 24 l c ^U 24 —
|| ^b 24 ^{BA} 24 Ιωραμ || 25 ^a 25 ^U 25 Αφονιτες || ^b 25 ^{BA} 25 —? ני || 26 ^a 26 ^U 26 —? רִי || 27 ^a 27 ^U 27 —? זכרי || 28 ^a 28 ^U 28 —הגדרי || 29 ^a 29 ^U 29 —
|| ^b 29 ^U 29 —עֲזִיָּה || 30 ^a 30 ^U 30 —? || ^b 30 ^U 30 —? || 31 ^a 31 ^U 31 —? || 32 ^a 32 ^U 32 —? || 33 ^a 33 ^U 33 —? || 34 ^a 34 ^U 34 —? || 35 ^a 35 ^U 35 —? || 36 ^a 36 ^U 36 —? || 37 ^a 37 ^U 37 —? || 38 ^a 38 ^U 38 —? || 39 ^a 39 ^U 39 —? || 40 ^a 40 ^U 40 —? || 41 ^a 41 ^U 41 —? || 42 ^a 42 ^U 42 —? || 43 ^a 43 ^U 43 —? || 44 ^a 44 ^U 44 —? || 45 ^a 45 ^U 45 —? || 46 ^a 46 ^U 46 —? || 47 ^a 47 ^U 47 —? || 48 ^a 48 ^U 48 —? || 49 ^a 49 ^U 49 —? || 50 ^a 50 ^U 50 —? || 51 ^a 51 ^U 51 —? || 52 ^a 52 ^U 52 —? || 53 ^a 53 ^U 53 —? || 54 ^a 54 ^U 54 —? || 55 ^a 55 ^U 55 —? || 56 ^a 56 ^U 56 —? || 57 ^a 57 ^U 57 —? || 58 ^a 58 ^U 58 —? || 59 ^a 59 ^U 59 —? || 60 ^a 60 ^U 60 —? || 61 ^a 61 ^U 61 —? || 62 ^a 62 ^U 62 —? || 63 ^a 63 ^U 63 —? || 64 ^a 64 ^U 64 —? || 65 ^a 65 ^U 65 —? || 66 ^a 66 ^U 66 —? || 67 ^a 67 ^U 67 —? || 68 ^a 68 ^U 68 —? || 69 ^a 69 ^U 69 —? || 70 ^a 70 ^U 70 —? || 71 ^a 71 ^U 71 —? || 72 ^a 72 ^U 72 —? || 73 ^a 73 ^U 73 —? || 74 ^a 74 ^U 74 —? || 75 ^a 75 ^U 75 —? || 76 ^a 76 ^U 76 —? || 77 ^a 77 ^U 77 —? || 78 ^a 78 ^U 78 —? || 79 ^a 79 ^U 79 —? || 80 ^a 80 ^U 80 —? || 81 ^a 81 ^U 81 —? || 82 ^a 82 ^U 82 —? || 83 ^a 83 ^U 83 —? || 84 ^a 84 ^U 84 —? || 85 ^a 85 ^U 85 —? || 86 ^a 86 ^U 86 —? || 87 ^a 87 ^U 87 —? || 88 ^a 88 ^U 88 —? || 89 ^a 89 ^U 89 —? || 90 ^a 90 ^U 90 —? || 91 ^a 91 ^U 91 —? || 92 ^a 92 ^U 92 —? || 93 ^a 93 ^U 93 —? || 94 ^a 94 ^U 94 —? || 95 ^a 95 ^U 95 —? || 96 ^a 96 ^U 96 —? || 97 ^a 97 ^U 97 —? || 98 ^a 98 ^U 98 —? || 99 ^a 99 ^U 99 —? || 100 ^a 100 ^U 100 —?

28 וַיִּקְהַל דָּוִיד אֶת-כָּל-שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל שָׂרֵי הַשְּׁבָטִים^a וְשָׂרֵי
הַמַּחְלָקוֹת הַמִּשְׁרָתִים^b אֶת-הַמֶּלֶךְ וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת
וְשָׂרֵי כָל-רֶכֶשׁ-וּמִקְנֶה^c לַמֶּלֶךְ וּלְבָנָיו עִם-הַסָּרִיסִים וְהַנְּבֹרִים וְלִכְל-
גִּבּוֹר חֵיל אֶל-יְרוּשָׁלַם^d: ²וַיָּקָם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ עַל-רַגְלָיו וַיֹּאמֶר שְׁמָעוּנִי
אֲתִי וְעָמִי אֲנִי עִם-לִבְכִי לִבְנוֹת בֵּית מִנוּחָה לְאַרְצוֹן בְּרִית-יְהוָה
וּלְהֵדֵם רִגְלִי אֱלֹהֵינוּ וְהַכִּינוּתִי לִבְנוֹת^e: ³וְהָאֱלֹהִים אָמַר לִי לֹא-
תִבְנֶה בֵּית לְשָׁמִי כִּי אִישׁ מִלְחָמוֹת אָתָּה וְדָמִים שָׁפַכְתָּ^f: ⁴וַיִּבְחָר
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בִּי מִכָּל בֵּית-אָבִי לְהִיּוֹת לַמֶּלֶךְ עַל-יִשְׂרָאֵל
לְעוֹלָם כִּי בִיהוּדָה בָּחַר לְנָגִיד וּבְבֵית יְהוּדָה בֵּית אָבִי וּבְבָנִי אָבִי
בִּי רָצָה לְהַמְלִיךְ עַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל^g: ⁵וּמִכָּל-בָּנָי בִּי רַבִּים בָּנִים גָּתָן
לִי יְהוָה וַיִּבְחָר בְּשַׁלְמָה בְּנִי לְשֹׁבֵת עַל-כִּפֹּס מַלְכוּת יְהוָה עַל-
יִשְׂרָאֵל^h: ⁶וַיֹּאמֶר לִי שַׁלְמָה בְּנִי הוּא-יִבְנֶה בֵּיתִי וַיַּחְצְרוּתִי כִּי-
בָחַרְתִּי כֹו לִי לְבֵן וְאֲנִי אֶהְיֶה-לּוֹ לֹאֲבִיⁱ: ⁷וְהַכִּינוּתִי אֶת-מַלְכוּתוֹ
עַד-לְעוֹלָם אִם-יִחְזֹק לַעֲשׂוֹת מִצְוֹתַי וּמִשְׁפָּטַי כַּיּוֹם הַזֶּה^j: ⁸וְעַתָּה
לְעִנִּי כָל-יִשְׂרָאֵל קְהַל-יְהוָה וּבָאֲזִנִּי אֱלֹהֵינוּ שְׁמְרוּ וּדְרָשׁוּ כָל-
מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְמַעַן תִּירָשׁוּ אֶת-הָאָרֶץ הַטּוֹבָה וְהַנְּחַלְתֶּם
לְבָנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם עַד-עוֹלָם^k: ⁹וְאַתָּה שַׁלְמָה-בְּנִי דַע אֶת-אֱלֹהֵי אָבִיךָ^l
וְעֲבֹדְהוּ בְּלֵב שָׁלֵם וּבְגִפְשׁ חַפְצָה כִּי כָל-לִבְבוֹת דּוֹרָשׁ יְהוָה וְכָל-
יִצְרָ^m מַחֲשָׁבוֹת מִבֵּין אִם-תִּדְרָשְׁנִי יִמְצָא לָךְ וְאִם-תִּעְזָבֵנִי יִזְנִיחֶךָ
לְעַדⁿ: ¹⁰רְאֵה וְעַתָּה כִּי-יְהוָה בָּחַר בְּךָ לִבְנוֹת-בֵּית לַמֶּקְדָּשׁ חֹזֶק
וְעֹשֶׂה^o: ¹¹וַיִּתֵּן דָּוִיד לְשַׁלְמָה בְּנֹו אֶת-תְּבַנִּית הָאוֹלָם^p ^bוְאֶת-
בְּתִיּוֹ^q וּנְגֻזָּיו וְעֹלִיתָיו וְחִדְרָיו הַפְּנִימִיִם וּבֵית הַפְּסֶרֶת^r: ¹²וְתִבְנִית
כָּל אֲשֶׁר הָיָה בְּרוּחַ עֲמֹו לַחֲצֹרוֹת בֵּית-יְהוָה וְלִכְל-הַלְשָׁכוֹת סָבִיב
לְאַצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים וּלְאַצְרוֹת הַקִּדְשִׁים^s: ¹³וְלַמַּחְלָקוֹת הַכְּהֹנִים
וְהַלְוִיִּם וְלִכְל-מְלָאכֶת עֲבֹדַת בֵּית-יְהוָה וְלִכְל-כְּלֵי עֲבֹדַת בֵּית-יְהוָה:
¹⁴וְלִזְהָב בְּמִשְׁקַל לִזְהָב לְכָל-כְּלֵי עֲבֹדָה וְעֲבֹדָה לְכָל כְּלֵי הַכֶּסֶף
בְּמִשְׁקַל לְכָל-כְּלֵי עֲבֹדָה וְעֲבֹדָה^t: ¹⁵וּמִשְׁקָל לְמִנְחוֹת הַזָּהָב וּנְגֻזָּתָהֶם
וְהָב בְּמִשְׁקַל-מְנוּחָה וּמְנוּחָה וּנְגֻזָּתָהּ וּלְמִנְחוֹת הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקָל
לְמִנְחוֹת וּנְגֻזָּתָהּ כְּעֲבֹדַת מְנוּחָה וּמְנוּחָה^u: ¹⁶וְאֶת-הַזָּהָב מִשְׁקָל

Cp 28, 1 ^a 6^{BA} השָׂרֵי || ^b 6^{BA} τῶν περὶ τὸ σῶμα || ^{c-c} 6^{BA} partim aliter ||

2 6^{BA} ἐν μέσῳ τῆς ἐκκλησίας || 3 6^{BA} לְקָרָא שְׁמִי עָלָיו || 9 ^a 6^{BA} אָבוֹתֶיךָ || ^b >6^{BA} ||

11 ^a cf 1R 6,3^a (6 τ. vaou), id 20 || ^{b-b} 1 c 6^{BA} וּבְתִיּוֹ || v 14ss 6^{BA} aliter ||

15 pl MSS 'ב'.

לְשַׁלְחָנֹת הַמַּעֲרֶכֶת לְשַׁלְחָן וּשְׁלֹחַן וְכֶסֶף לְשַׁלְחָנֹת הַכֶּסֶף:
 17 וְהַמְזֻלָּנֹת וְהַמְזֻרְקֹת וְהַקְשָׁוֹת זָהָב טָהוֹר וְלִכְפוּרֵי הַזָּהָב בְּמִשְׁקַל
 לִכְפוֹר וְכֶפֶז וְלִכְפוּרֵי הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקַל לִכְפוֹר וְכֶפֶז: 18 וּלְמִזְבֵּחַ
 הַקְטָרֶת זָהָב מְזֻקָּק בְּמִשְׁקַל וּלְתִבְנִית הַמִּרְכָּבָה הַכְּרוּבִים זָהָב
 לְפָרָשִׁים וְסֻכָּיִם עַל-אֲרוֹן בְּרִית-יְהוָה: 19 הָכֵל בְּכֹתֵב מִיַּד יְהוָה
 עָלֵי הַשָּׁפִיל כָּל מִלְּאָכֹת הַתִּבְנִיֹת: 20 וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְשַׁלְמָה
 בְּנֹו חֶזֶק וְאַמֶּץ וַעֲשֵׂה אֶל-תִּירָא וְאֶל-תַּחַת כִּי יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי
 עַמּוֹךְ לֹא יִרְפֶּךָ וְלֹא יַעֲזֹבְךָ עַד-לְכָלוֹת כָּל-מִלְּאָכֶת עֲבוֹדַת בֵּית-
 יְהוָה: 21 וְהִנֵּה מַחְלָקֹת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְכָל-עֲבוֹדַת בֵּית הָאֱלֹהִים
 וְעַמּוֹךְ בְּכָל-מִלְּאָכָה לְכָל-נָדִיב בְּחֻקָּמָה לְכָל-עֲבוֹדָה וְהַשָּׂרִים וְכָל-הָעָם
 לְכָל-דְּבָרָה: 29 פ וַיֹּאמֶר דָּוִיד הַפֶּלֶךְ לְכָל-הַקָּהָל שְׁלֹמָה בְּנִי
 אַחֲדָה בְּחֵר-בּוֹ אֱלֹהִים גֵּעַר וְרָךְ וְהַמְלֵאכָה גְדוֹלָה כִּי לֹא לְאָדָם
 הַבִּירָה^b כִּי לַיהוָה אֱלֹהִים: 2 וְכָכָל-כַּחַי הַכִּינּוֹתִי לְבֵית-אֱלֹהֵי הַזָּהָב
 לְזָהָב וְהַכֶּסֶף לְכֶסֶף וְהַנְחָשֶׁת לְנַחֲשֶׁת הַבְּרִזָּל לְבְרִזָּל וְהָעֵצִים לָעֵצִים
 אֲבָגִי-שֵׁהֶם וּמַלּוּאִים אֲבָגִי-פֹדֶן וְרֻקְמָה וְכָל-אֶבֶן יִקְרָה וְאֲבָגִי-שִׂישׁ
 לָרֹב: 3 וְעוֹד בְּרֻצּוֹתִי בְּבֵית אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל סִגְלָה זָהָב וְכֶסֶף נִתְּתִי
 כְּבֵית-אֱלֹהֵי לְמַעַלָּה מִכָּל-הַכִּינּוֹתִי לְבֵית הַקֹּדֶשׁ: 4 שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
 כֶּכְרֵי זָהָב מִזָּהָב אוֹפִיר וְשִׁבְעַת אֲלָפִים כֶּכֶר-כֶּסֶף מְזֻקָּק לְטוֹחַ
 קִירֹת הַבַּתִּיִּם: 5 לְזָהָב לְזָהָב וְלִכֶּסֶף לִכֶּסֶף וְלִכָּל-מִלְּאָכָה בְּיַד
 חֲרָשִׁים וּמִי מִתְנַדֵּב לְמַלְאוֹת^b יָדוֹ הַיּוֹם לַיהוָה: 6 וַיִּתְּנֻדְּבוּ
 שְׁרֵי הָאֲבֹת וְשְׁרֵי שְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל וְשְׁרֵי הָאֲלָפִים וְהַמְּאֹת וְלִשְׁרֵי
 מִלְּאָכֶת הַמֶּלֶךְ: 7 וַיִּתְּנוּ לְעֲבוֹדַת בֵּית-הָאֱלֹהִים זָהָב כֶּכְרִים חֲמִשָּׁת-
 אֲלָפִים וְאַדְרֻכְנִים רַבּוֹ וְכֶסֶף כֶּכְרִים עֶשְׂרֵת אֲלָפִים וְנַחֲשֶׁת רַבּוֹ
 וְשִׁמְזוֹנֹת אֲלָפִים כֶּכְרִים וּבְרִזָּל מֵאָה-אַלֶּף כֶּכְרִים: 8 וְהַנְּמֻצָּא אֹתוֹ
 אֲבָנִים נִתְּנוּ לְאוֹצֵר בֵּית-יְהוָה עַל יַד-יִחִיָּאל הַגִּרָשָׁנִי: 9 וַיִּשְׁמְחוּ
 הָעָם עַל-הַתְּנֻדָּכֶם כִּי בָלַב שָׁלֹם הַתְּנֻדְּבוּ לַיהוָה וְגַם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ
 שִׂמַּח שִׂמְחָה גְדוֹלָה: 10 וַיִּבְרַךְ דָּוִיד אֶת-יְהוָה לַעֲיֹנִי כָל-הַקָּהָל
 וַיֹּאמֶר דָּוִיד בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד-
 עוֹלָם: 11 לְךָ יְהוָה הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנִּצָּח וְהַחֹד כִּי-

17 l c 6 זל' (ter) || 19 00 6 aliter || 20 6 + add || Cp 29, 1 ^a > IMS; 6^{BA}
 frt melius אשר || ^b > 6^B || 2 l frt נפק cf Jes 54, 11 || 3 00 1 ? לבית ||
 4 6 τοῦ ἱεροῦ || 5 ^{a-a} > 6^{BA} || ^b Q^{MSS} למלות.

כָּל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ^a לָךְ יְהוָה הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכָל וּלְרֹאשׁ^b׃
¹² וְהָעָשָׂר וְהַכְּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל וּבִידֶךָ פֶּתַח וּגְבוּרָה
 וּבִידֶךָ לְגִדְּלָהּ וּלְחַזֵּק לְכָל׃ ¹³ וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ וּמַהֲלָלִים
 לְשֵׁם תִּפְאָרְתֶּךָ׃ ¹⁴ וְכִי מִי אֲנִי וּמִי עָמִי כִּי־נַעֲצֹר פֶּתַח לְהַתְנַדֵּב׃
 כְּזֹאת כִּי־מִמֶּךָ הִפָּל וּמִיָּדֶךָ נִתְּנוּ לָךְ׃ ¹⁵ כִּי־גִרִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ
 וְחוֹשָׁבִים כָּכָל־אֲבוֹתֵינוּ כְּצֹל וּמִינוּ עַל־הָאָרֶץ וְאִין מִקּוֹה׃ ¹⁶ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ כָּל הַהֶמְזֶן הִזָּה אֲשֶׁר הִכִּינוּנוּ לְבָנוֹת־לָךְ בֵּית לְשֵׁם קֹדֶשְׁךָ
 מִיָּדֶךָ הִיא וְלָךְ הַכֹּל׃ ¹⁷ וַיִּדְעֵתִי אֱלֹהִי כִּי אַתָּה בָּחֵן לִבִּי וּמִישְׁרִים
 תִּרְצֶה אֲנִי בְּיֶשֶׁר לִבִּי הַתְּנַדֵּבְתִּי כָל־אֵלֶּה וְעַתָּה עִמָּךְ הִנֵּמְצָאוּ־
 פֶּה רְאִיתִי בְּשִׁמְחָה לְהַתְנַדֵּב־לָךְ׃ ¹⁸ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹרָהֶם יַעֲזֹק
 וְיִשְׂרָאֵל אֲבֹתֵינוּ שְׁמִרָה־נָּא לְעוֹלָם לִיצֹר מַחֲשָׁבוֹת לִבִּי עִמָּךְ
 וְהִכֵּן לִבְכֶּם אֱלֹהֵי׃ ¹⁹ וְלִשְׁלֹמָה בְּנִי תֵּן לִבִּי שָׁלֹם לְשִׁמּוֹר מִצּוֹתֶיךָ
 עֲדוֹתֶיךָ וְחֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת הַכֹּל וּלְבָנוֹת הַבֵּיָרָה אֲשֶׁר־הִכִּינוֹתִי׃ ם
²⁰ וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכָל־הַקָּהָל בָּרְכוּ־נָא אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וַיְבָרְכוּ כָל־
 הַקָּהָל לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיהֶם וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ לַיהוָה וּלְמִלְכֶּךָ׃
²¹ וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה זִבְחִים וַיַּעֲלוּ עֹלֹת לַיהוָה לְמַחֲרַת הַיּוֹם הַהוּא
 פָּרִים אֵלֶּף אֵלִים אֵלֶּף כִּבְשִׁים אֵלֶּף וְנִסְכֵּיהֶם וּזְבָחִים לָרֹב לְכָל־
 יִשְׂרָאֵל׃ ²² וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ לִפְנֵי יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא בְּשִׁמְחָה גְּדוֹלָה
 וַיִּמְלִיכוּ שְׁנִיתָ^a לְשֹׁלֹמָה בֶּן־דָּוִיד וַיִּמָּשְׁחוּ לַיהוָה לְנָגִיד וּלְעֲדוּקָ^b
 לְכֹהֵן׃ ²³ וַיָּשָׁב שְׁלֹמָה עַל־כִּפֹּא יְהוָה וּלְמִלְכֶּךָ תַּחַת־דָּוִיד אָבִיו וַיַּעֲלֶה
 וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ ²⁴ וְכָל־הַשָּׂרִים וְהַגְּבָרִים וְגַם כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ
 דָּוִיד נִתְּנוּ יָד תַּחַת שְׁלֹמָה הַמֶּלֶךְ׃ ²⁵ וַיִּגְדֵּל יְהוָה אֶת־שְׁלֹמָה לְמַעַלָּה
 לְעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן עָלָיו הוֹד מַלְכוּת אֲשֶׁר לֹא־הָיָה עַל־כָּל־מֶלֶךְ
 לְפָנָיו עַל־יִשְׂרָאֵל׃ ם
²⁶ וְדָוִיד בֶּן־יִשִׁי מָלָךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃
²⁷ וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלָךְ עַל־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּחֶבְרוֹן מָלָךְ שִׁבְעַ
 שָׁנִים וּבִירוּשָׁלַם מָלָךְ שְׁלֹשִׁים וּשְׁלוּשׁ׃ ²⁸ וַיָּמָת בְּשִׁיבָה טוֹבָה שִׁבְעַ
 יָמִים עָשָׂר וּכְבוֹד וַיִּמְלֹךְ שְׁלֹמָה בְּנוֹ תַּחֲתָיו׃ ²⁹ וּדְבָרֵי דָוִיד
 הַמֶּלֶךְ הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרָנִים הֵנָּה כְּתוּבִים עַל־דְּבָרֵי שְׁמוּאֵל הָרִאֶה
 וְעַל־דְּבָרֵי נָתָן הַנָּבִיא וְעַל־דְּבָרֵי גֵד הַחֹזֶה׃ ³⁰ עַם כָּל־מַלְכוּתוֹ

II ^a ins לָךְ (trsp א) || ^b 8MSS ראש (in II b 6 frt aliter) || 14 6 + לָךְ ||
 17 K היא Q היא || 21 6 6 κ. εἰς θεὸν Δαυὶδ . . κ. ἀνῆνεν || 22 ^a > 6^B ||
^b 6^L ולצדוק.

וַיְגִדְתֶּם וַהֲעֵתִים אֲשֶׁר עָבְרוּ עָלֵינוּ וְעַל-יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל-מַמְלָכוֹת
הָאָרְצוֹת: ׀

1 וַיִּתְחַזַּק שְׁלֹמֹה בֶן-דָּוִד עַל-מַלְכוּתוֹ וַיְהִיָּה אֱלֹהֵיו עִמּוֹ
וַיִּגְדֻּלְהוּ לְמַעַנָּה: ² וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לְכָל-יִשְׂרָאֵל לְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת
וְלַשְׁפָּטִים וְלִכְלֵל נָשִׂיא לְכָל-יִשְׂרָאֵל רֹאשֵׁי הָאֲבוֹת: ³ וַיֵּלְכוּ שְׁלֹמֹה
וְכָל-הַקָּהָל עִמּוֹ לְבָמָה אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן כִּי-שֵׁם הָיָה אֵהָל מוֹעֵד
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה עֲבַד-יְהוָה בַּמִּדְבָּר: ⁴ אֲכָל אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
הָעֵלָה דָּוִד מִקְרִית יְעָרִים בַּהֲכִין לוֹ דָּוִד כִּי נָטָה-לוֹ אֵהָל בִּירוּשָׁלַם:
⁵ וּמִזִּבְחַת הַנֶּחֱשֶׁת אֲשֶׁר עָשָׂה בְּעִלְאֵל בֶּן-אוּרִי בֶן-חֹר שֵׁם לִפְנֵי
מִשְׁכַּן יְהוָה וַיִּדְרָשׁהוּ שְׁלֹמֹה וְהַקָּהָל: ⁶ וַיַּעַל שְׁלֹמֹה שֵׁם עַל-מִזִּבְחַת
הַנֶּחֱשֶׁת לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר לְאֵהָל מוֹעֵד וַיַּעַל עָלָיו עֹלֹת אֵלֶּף:
׀ ⁷ בְּלִילָה הַהוּא נִרְאָה אֱלֹהִים לְשְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר לוֹ שְׂאֵל מֶה
אֲתֵן-לָךְ: ⁸ וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לְאֱלֹהִים אֲתָה עָשִׂיתָ עִם-דָּוִד אָבִי חֶסֶד
גָּדוֹל וְהַמְלַכְתָּנִי תַחְתָּיו: ⁹ עַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים יֹאמֶן דְּבָרְךָ עִם דָּוִד
אָבִי כִּי אֲתָה הַמְלַכְתָּנִי עַל-עַם רַב כַּעֲפַר הָאָרֶץ: ¹⁰ עַתָּה חֲכָמָה
וּמוֹדֵעַ תֵּן-לִי וְאַצָּאָה לִפְנֵי הָעָם הַזֶּה וְאַבּוֹאָה כִּי-מִי יִשְׁפֹּט אֶת-עַמּוֹ
הַזֶּה הַגָּדוֹל: ׀ ¹¹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְשְׁלֹמֹה יַעַן אֲשֶׁר הָיִיתָ זֹאת
עִם-לִבְבְּךָ וְלֹא-שָׁאֲלָתָ עֵשֶׂר נֶכְסִים וְכִבּוֹד וְאֵת גִּפְשׁ שְׂנְאִיךָ וְגַם-
יָמִים רַבִּים לֹא שָׁאֲלָתָ וְתִשְׁאֲלֶנִּי חֲכָמָה וּמוֹדֵעַ אֲשֶׁר תִּשְׁפּוּט אֶת-
עַמִּי אֲשֶׁר הַמְלַכְתִּיךָ עָלָיו: ¹² הִחֲכָמָה וְהַמּוֹדֵעַ נָתַן לָךְ וְעֵשֶׂר וְנֶכְסִים
וְכִבּוֹד אֲתֵן-לָךְ אֲשֶׁר לֹא-הָיָה כֵן לְמַלְכִּים אֲשֶׁר לִפְנֶיךָ וְאַחֲרֶיךָ לֹא
יְהִי־כֵן: ¹³ וַיָּבֹא שְׁלֹמֹה לְבָמָה אֲשֶׁר-בְּגִבְעוֹן וַיְרוּשָׁלַם מִלִּפְנֵי אֵהָל
מוֹעֵד וַיִּמְלֹךְ עַל-יִשְׂרָאֵל: ׀ ¹⁴ וַיֹּאסֶף שְׁלֹמֹה רֶכֶב וּפָרָשִׁים וַיְהִי-לוֹ
אֵלֶף וָאַרְבַּע-מֵאוֹת רֶכֶב וּשְׁנַיִם-עָשָׂר אֵלֶף פָּרָשִׁים וַיַּנְיחֵם בְּעָרֵי
הָרֶכֶב וְעַם-הַמִּלָּךְ בִּירוּשָׁלַם: ¹⁵ וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת-הַכֶּסֶף וְאֶת-הַזָּהָב
בִּירוּשָׁלַם כְּאַבְנִים וְאֶת-הָאָרְזִים נָתַן כְּשִׁקְמִים אֲשֶׁר-בְּשִׁפְלָה לָרֶב:
¹⁶ וּמוֹצָא הַסּוּסִים אֲשֶׁר לְשְׁלֹמֹה מִמִּצְרַיִם וּמִקְדָּא סַחְרֵי הַמֶּלֶךְ מִקְדָּא
יִקְחוּ בַמַּחִיר: ¹⁷ וַיַּעַל וַיִּצְיֵאוּ^a מִמִּצְרַיִם מִרְכָּבָה בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף

Cp I, 3 ׀ oũ ékei || 5 ^a Βεσπλεηλ || ^b β minus bene שם || ^c nonn
MSS 6A 38 וְכִלְיָה || 6 Seb 8A + אֲשֶׁר || 9 6A τὸ ὄνομά σου || 10. 11 β
וּמוֹדֵעַ || 12 6 (δίδωμι) נָתַן || 13 1 c 6 מִהֲבָמָה || 15 ׀ > IR 10,27 ||
v 16. 17 cf ad IR 10,28s || 16 ^a 1 frt וּמִקְדָּא (trsp א) et postea מִקְדָּא ||
17 ^{a-a} IR וַתַּעַל וַתִּצְא.

לַעֲשׂוֹת בְּזָהֶב־וְכֶסֶף בְּנִחָשֶׁת בְּבָרָזַל בְּאַבְנִים וּבַעֲצִים^b בְּאַרְגָּמָן
בְּתַכְלֵת וּבַבּוּיָן וּבַכְרָמִיל וּלְפִתְחָהּ כָּל־פִּתְחוֹהָ וּלְחֹשֶׁב כָּל־מַחֲשַׁבֶּתָהּ
אֲשֶׁר וַיִּתֵּן־לָזָרְעַם־חֲכָמִיד וְחֲכָמֵי אֲדָנִי דָוִיד אָבִיד: ¹⁴וַעֲתָה הַחֲטָאִים
וְהַשְׁעָרִים הַשָּׁמֶן וְהַיִּין אֲשֶׁר־אָמַר אֲדָנִי יִשְׁלַח לַעֲבָדָיו: ¹⁵וַיֵּאֲנַחְנוּ
נִכְרֹת עֲצִים מִן־הַלְבָּנוֹן כָּל־צִרְכָּךְ וַיָּבִיֵּאֵם לָךְ רַפְסָדוֹת עַל־יָם יָפוֹ
וְאַתָּה תַעֲלֶה אֹתָם יְרוּשָׁלָּם: ¹⁶וַיִּסְפָּר שְׁלֹמֹה כָּל־הָאֲנָשִׁים
הַנִּירִים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי הַסִּפָּר אֲשֶׁר סָפַר דָּוִיד אָבִיו
וַיִּמְצְאוּ מֵאָה וַחֲמִשִּׁים אֵלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: ¹⁷וַיַּעַשׂ
מֵהֶם שִׁבְעִים אֵלֶף סָבָל וּשְׁמֹנִים אֵלֶף חֲצֹב בָּהָר וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
וְשֵׁשׁ מֵאוֹת מְנַצְחִים לְהַעֲבִיד אֶת־הָעָם:

3 ¹וַיַּחֲל שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בַּיִת־יְהוָה בִּירוּשָׁלַם בְּהָר הַמִּזְרֵיָה
אֲשֶׁר נִרְאָה^a לְדָוִיד אָבִיהוּ^b אֲשֶׁר הָכִין בַּמָּקוֹם^b דָּוִיד בְּגֵרֶן אֲרָגָן
הַיְבוּסִי: ²וַיַּחֲל לִבְנוֹת בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בַּשְּׁנִי בִשְׁנַת אַרְבַּע לְמַלְכוּתוֹ:
³וְאַלֶּה הַיּוֹסֵד שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בַּיִת הָאֱלֹהִים הָאָרֶךְ אֲמֹת בַּמִּדָּה
הָרֵאשׁוֹנָה אֲמֹת שָׁשִׁים וְרֹחֵב אֲמֹת עֶשְׂרִים: ⁴וְהָאֹלָם^a אֲשֶׁר עַל־
פְּנֵי^b הָאָרֶץ^b עַל־פְּנֵי רֹחֵב־הַבַּיִת^c אֲמֹת עֶשְׂרִים וְהַגִּבֵּה מֵאָה
וְעֶשְׂרִים^c וַיִּצְפֶּהוּ מִפְּנִימָה זָהָב טָהוֹר: ⁵וְאַתִּי הַבַּיִת הַגָּדוֹל חֲפָה
עֵץ^a בְּרוֹזִשִׁים וַיַּחֲפֶהוּ זָהָב טוֹב^b וַיַּעַל עָלָיו תַּמְרִים^c וְשִׁרְשָׁרֹת: ⁶וַיִּצָּף
אֶת־הַבַּיִת אֲבָן יִקְרָה לְתַפְאֶרֶת וְהַזָּהָב זָהָב פָּרוֹנִים: ⁷וַיַּחֲף אֶת־
הַבַּיִת הַקְּרוֹת הַסָּפִים וַיְקִירוּתָיו וַיְדַלְתוּתָיו זָהָב וּפִתְחָ כְּרוֹבִים עַל־
הַקִּירוֹת: ⁸וַיַּעַשׂ אֶת־בַּיִת־קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים אָרְכּוֹ עַל־פְּנֵי רֹחֵב־
הַבַּיִת אֲמֹת עֶשְׂרִים וְרֹחֵבּוֹ אֲמֹת עֶשְׂרִים וַיַּחֲפֶהוּ זָהָב טוֹב לְכַפְרִים
שֵׁשׁ מֵאוֹת: ⁹וּמִשְׁקַל לְמַסְמְרוֹת לְשִׁשְׁקִלִים חֲמִשִּׁים זָהָב וְהָעֲלִיזוֹת
חֲפָה זָהָב: ¹⁰וַיַּעַשׂ בַּבַּיִת־קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים כְּרוֹבִים שָׁנִים מַעֲשֵׂה
צַעֲצָעִים וַיִּצְפוּ אֹתָם זָהָב: ¹¹וַיִּכְנְפֵי הַכְּרוֹבִים אֲרָכָם אֲמֹת עֶשְׂרִים
בְּנֶף הָאֶחָד לְאֲמֹת חֲמֵשׁ מִנְעַת לְקִיר הַבַּיִת וְהַכְּנָף הָאַחֶרֶת אֲמֹת
חֲמֵשׁ מִנְיַע לְכְנָף הַכְּרוֹב הָאֶחָד: ¹²וַיִּכְנָף הַכְּרוֹב הָאֶחָד אֲמֹת חֲמֵשׁ
מִנְיַע לְקִיר הַבַּיִת וְהַכְּנָף הָאַחֶרֶת אֲמֹת חֲמֵשׁ דִּבְקָה לְכְנָף הַכְּרוֹב

13 ^b 6 + καὶ ὑπαίειν || 16 6 ut 2,1 || Cp 3, 1 ^a ins c 6 יהוה || ^{b-b} 1 c
68u || 2 dl c 3MSS 68u || 3 6 ἤρξατο || 4 ^a cf IR 6,3^a ||
^{b-b} 1 (cf IR) וְהָ אֲמֹת 6^A 158 8ALU || ^{c-c} 1 c 6 היכל הבית עשרים אמה ארכו ||
6^a 5 || 7 || 8 ut 5^b || 7 || 8 || 9 || 10 || 11 || 12 || 13 || 14 || 15 || 16 || 17 || 18 || 19 || 20 || 21 || 22 || 23 || 24 || 25 || 26 || 27 || 28 || 29 || 30 || 31 || 32 || 33 || 34 || 35 || 36 || 37 || 38 || 39 || 40 || 41 || 42 || 43 || 44 || 45 || 46 || 47 || 48 || 49 || 50 || 51 || 52 || 53 || 54 || 55 || 56 || 57 || 58 || 59 || 60 || 61 || 62 || 63 || 64 || 65 || 66 || 67 || 68 || 69 || 70 || 71 || 72 || 73 || 74 || 75 || 76 || 77 || 78 || 79 || 80 || 81 || 82 || 83 || 84 || 85 || 86 || 87 || 88 || 89 || 90 || 91 || 92 || 93 || 94 || 95 || 96 || 97 || 98 || 99 || 100 || 101 || 102 || 103 || 104 || 105 || 106 || 107 || 108 || 109 || 110 || 111 || 112 || 113 || 114 || 115 || 116 || 117 || 118 || 119 || 120 || 121 || 122 || 123 || 124 || 125 || 126 || 127 || 128 || 129 || 130 || 131 || 132 || 133 || 134 || 135 || 136 || 137 || 138 || 139 || 140 || 141 || 142 || 143 || 144 || 145 || 146 || 147 || 148 || 149 || 150 || 151 || 152 || 153 || 154 || 155 || 156 || 157 || 158 || 159 || 160 || 161 || 162 || 163 || 164 || 165 || 166 || 167 || 168 || 169 || 170 || 171 || 172 || 173 || 174 || 175 || 176 || 177 || 178 || 179 || 180 || 181 || 182 || 183 || 184 || 185 || 186 || 187 || 188 || 189 || 190 || 191 || 192 || 193 || 194 || 195 || 196 || 197 || 198 || 199 || 200 || 201 || 202 || 203 || 204 || 205 || 206 || 207 || 208 || 209 || 210 || 211 || 212 || 213 || 214 || 215 || 216 || 217 || 218 || 219 || 220 || 221 || 222 || 223 || 224 || 225 || 226 || 227 || 228 || 229 || 230 || 231 || 232 || 233 || 234 || 235 || 236 || 237 || 238 || 239 || 240 || 241 || 242 || 243 || 244 || 245 || 246 || 247 || 248 || 249 || 250 || 251 || 252 || 253 || 254 || 255 || 256 || 257 || 258 || 259 || 260 || 261 || 262 || 263 || 264 || 265 || 266 || 267 || 268 || 269 || 270 || 271 || 272 || 273 || 274 || 275 || 276 || 277 || 278 || 279 || 280 || 281 || 282 || 283 || 284 || 285 || 286 || 287 || 288 || 289 || 290 || 291 || 292 || 293 || 294 || 295 || 296 || 297 || 298 || 299 || 300 || 301 || 302 || 303 || 304 || 305 || 306 || 307 || 308 || 309 || 310 || 311 || 312 || 313 || 314 || 315 || 316 || 317 || 318 || 319 || 320 || 321 || 322 || 323 || 324 || 325 || 326 || 327 || 328 || 329 || 330 || 331 || 332 || 333 || 334 || 335 || 336 || 337 || 338 || 339 || 340 || 341 || 342 || 343 || 344 || 345 || 346 || 347 || 348 || 349 || 350 || 351 || 352 || 353 || 354 || 355 || 356 || 357 || 358 || 359 || 360 || 361 || 362 || 363 || 364 || 365 || 366 || 367 || 368 || 369 || 370 || 371 || 372 || 373 || 374 || 375 || 376 || 377 || 378 || 379 || 380 || 381 || 382 || 383 || 384 || 385 || 386 || 387 || 388 || 389 || 390 || 391 || 392 || 393 || 394 || 395 || 396 || 397 || 398 || 399 || 400 || 401 || 402 || 403 || 404 || 405 || 406 || 407 || 408 || 409 || 410 || 411 || 412 || 413 || 414 || 415 || 416 || 417 || 418 || 419 || 420 || 421 || 422 || 423 || 424 || 425 || 426 || 427 || 428 || 429 || 430 || 431 || 432 || 433 || 434 || 435 || 436 || 437 || 438 || 439 || 440 || 441 || 442 || 443 || 444 || 445 || 446 || 447 || 448 || 449 || 450 || 451 || 452 || 453 || 454 || 455 || 456 || 457 || 458 || 459 || 460 || 461 || 462 || 463 || 464 || 465 || 466 || 467 || 468 || 469 || 470 || 471 || 472 || 473 || 474 || 475 || 476 || 477 || 478 || 479 || 480 || 481 || 482 || 483 || 484 || 485 || 486 || 487 || 488 || 489 || 490 || 491 || 492 || 493 || 494 || 495 || 496 || 497 || 498 || 499 || 500 || 501 || 502 || 503 || 504 || 505 || 506 || 507 || 508 || 509 || 510 || 511 || 512 || 513 || 514 || 515 || 516 || 517 || 518 || 519 || 520 || 521 || 522 || 523 || 524 || 525 || 526 || 527 || 528 || 529 || 530 || 531 || 532 || 533 || 534 || 535 || 536 || 537 || 538 || 539 || 540 || 541 || 542 || 543 || 544 || 545 || 546 || 547 || 548 || 549 || 550 || 551 || 552 || 553 || 554 || 555 || 556 || 557 || 558 || 559 || 560 || 561 || 562 || 563 || 564 || 565 || 566 || 567 || 568 || 569 || 570 || 571 || 572 || 573 || 574 || 575 || 576 || 577 || 578 || 579 || 580 || 581 || 582 || 583 || 584 || 585 || 586 || 587 || 588 || 589 || 590 || 591 || 592 || 593 || 594 || 595 || 596 || 597 || 598 || 599 || 600 || 601 || 602 || 603 || 604 || 605 || 606 || 607 || 608 || 609 || 610 || 611 || 612 || 613 || 614 || 615 || 616 || 617 || 618 || 619 || 620 || 621 || 622 || 623 || 624 || 625 || 626 || 627 || 628 || 629 || 630 || 631 || 632 || 633 || 634 || 635 || 636 || 637 || 638 || 639 || 640 || 641 || 642 || 643 || 644 || 645 || 646 || 647 || 648 || 649 || 650 || 651 || 652 || 653 || 654 || 655 || 656 || 657 || 658 || 659 || 660 || 661 || 662 || 663 || 664 || 665 || 666 || 667 || 668 || 669 || 670 || 671 || 672 || 673 || 674 || 675 || 676 || 677 || 678 || 679 || 680 || 681 || 682 || 683 || 684 || 685 || 686 || 687 || 688 || 689 || 690 || 691 || 692 || 693 || 694 || 695 || 696 || 697 || 698 || 699 || 700 || 701 || 702 || 703 || 704 || 705 || 706 || 707 || 708 || 709 || 710 || 711 || 712 || 713 || 714 || 715 || 716 || 717 || 718 || 719 || 720 || 721 || 722 || 723 || 724 || 725 || 726 || 727 || 728 || 729 || 730 || 731 || 732 || 733 || 734 || 735 || 736 || 737 || 738 || 739 || 740 || 741 || 742 || 743 || 744 || 745 || 746 || 747 || 748 || 749 || 750 || 751 || 752 || 753 || 754 || 755 || 756 || 757 || 758 || 759 || 760 || 761 || 762 || 763 || 764 || 765 || 766 || 767 || 768 || 769 || 770 || 771 || 772 || 773 || 774 || 775 || 776 || 777 || 778 || 779 || 780 || 781 || 782 || 783 || 784 || 785 || 786 || 787 || 788 || 789 || 790 || 791 || 792 || 793 || 794 || 795 || 796 || 797 || 798 || 799 || 800 || 801 || 802 || 803 || 804 || 805 || 806 || 807 || 808 || 809 || 810 || 811 || 812 || 813 || 814 || 815 || 816 || 817 || 818 || 819 || 820 || 821 || 822 || 823 || 824 || 825 || 826 || 827 || 828 || 829 || 830 || 831 || 832 || 833 || 834 || 835 || 836 || 837 || 838 || 839 || 840 || 841 || 842 || 843 || 844 || 845 || 846 || 847 || 848 || 849 || 850 || 851 || 852 || 853 || 854 || 855 || 856 || 857 || 858 || 859 || 860 || 861 || 862 || 863 || 864 || 865 || 866 || 867 || 868 || 869 || 870 || 871 || 872 || 873 || 874 || 875 || 876 || 877 || 878 || 879 || 880 || 881 || 882 || 883 || 884 || 885 || 886 || 887 || 888 || 889 || 890 || 891 || 892 || 893 || 894 || 895 || 896 || 897 || 898 || 899 || 900 || 901 || 902 || 903 || 904 || 905 || 906 || 907 || 908 || 909 || 910 || 911 || 912 || 913 || 914 || 915 || 916 || 917 || 918 || 919 || 920 || 921 || 922 || 923 || 924 || 925 || 926 || 927 || 928 || 929 || 930 || 931 || 932 || 933 || 934 || 935 || 936 || 937 || 938 || 939 || 940 || 941 || 942 || 943 || 944 || 945 || 946 || 947 || 948 || 949 || 950 || 951 || 952 || 953 || 954 || 955 || 956 || 957 || 958 || 959 || 960 || 961 || 962 || 963 || 964 || 965 || 966 || 967 || 968 || 969 || 970 || 971 || 972 || 973 || 974 || 975 || 976 || 977 || 978 || 979 || 980 || 981 || 982 || 983 || 984 || 985 || 986 || 987 || 988 || 989 || 990 || 991 || 992 || 993 || 994 || 995 || 996 || 997 || 998 || 999 || 1000 ||

הָאֲחֵרָא: ¹³ כִּנְפֵי הַכְּרוּבִים הָאֵלֶּה פָּרְשִׁים אֲמוֹת עֶשְׂרִים וְהֵם עֹמְדִים
עַל-רַגְלֵיהֶם וּפְנֵיהֶם לְבַיִת: ¹⁴ וַיַּעַשׂ אֶת-הַפְּרָכֶת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן
וְכֶרְמִיל וּבֹיָן וַיַּעַל עָלָיו כְּרוּבִים: ׀ ¹⁵ וַיַּעַשׂ לִפְנֵי הַבַּיִת עֲמוּדִים
שְׁנַיִם אֲמוֹת שְׁלֹשִׁים וַחֲמֵשׁ^א אָרְךְ^ב וְהַצֵּפֶת אֲשֶׁר-עַל-רֹאשׁוֹ^ב אֲמוֹת
חֲמֵשׁ: ׀ ¹⁶ וַיַּעַשׂ שְׁרָשְׁרוֹת בְּבִכּוּר וַיִּתֵּן עַל-רֹאשׁ הָעֲמֻדִים
וַיַּעַשׂ רִמּוֹנִים מֵאָה וַיִּתֵּן בְּשְׁרָשְׁרוֹת: ¹⁷ וַיִּקֶּם אֶת-הָעֲמוּדִים עַל-פְּנֵי
הַהִיכָל אֶתֶד מִיָּמִין וְאֶתֶד מִשְׁמָאל וַיִּקְרָא שֵׁם-הַיְּמִינִי יִכִּין וְשֵׁם
הַשְּׁמָאֲלִי בְעֹז: ׀

4 וַיַּעַשׂ מִזְבֵּחַ נְחֹשֶׁת עֲשָׂרִים אַמָּה אָרְפוֹ וְעֶשְׂרִים אַמָּה רָחְבוֹ
וְעֶשֶׂר אַמּוֹת קוֹמָתוֹ׃ 5 וַיַּעַשׂ אֶת־הַיָּם מוֹצֵק עֶשֶׂר בָּאֶמָה מִשְׁפָּתוֹ
אֶל־שְׁפָתוֹ עָנּוּל סָבִיב וְחֲמֵשׁ בָּאֶמָה קוֹמָתוֹ וְקָרָן שְׁלֹשִׁים בָּאֶמָה
יָסֹב אֹתוֹ סָבִיב׃ 3 וּדְמוֹת בְּקָרִים^a תַּחַת לוֹ סָבִיב סָבִיב^b סוֹבְבִים
אֹתוֹ עֶשֶׂר בָּאֶמָה מִקְיָפִים אֶת־הַיָּם סָבִיב שְׁנַיִם טוּרִים הַבְּקָר^a
יִצּוּקִים בְּמַצָּקָתוֹ׃ 4 עוֹמֵד עַל־שְׁנַיִם עֶשֶׂר בְּקָר שְׁלֹשָׁה פָּנִים וְצִפּוֹנָה
וּשְׁלֹשָׁה פָּנִים יָמָה וּשְׁלֹשָׁה וּפָנִים נִגְבָּה וּשְׁלֹשָׁה פָּנִים מִזְרָחָה וְהַיָּם
עָלִיהֶם מִלְּמַעְלָה וְכָל־אַחֲרֵיהֶם בֵּיתָה׃ 5 וַעֲבִיז טָפַח וּשְׁפָתוֹ בְּמַעֲשֵׂה
שְׁפַת־כּוֹס פָּרַח שׁוֹשְׁנָה מְחוֹזֵק בְּתִים שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים יָכִיל׃ 5
6 וַיַּעַשׂ כִּיּוּרִים עֲשָׂרָה וַיִּתֵּן חֲמִשָּׁה מִיָּמִין וְחֲמִשָּׁה מִשְׁמָאוּל לְרַחֲצָה
בָּהֶם אֶת־מַעֲשֵׂה הָעוֹלָה יִדְּיָחוּ בָּם וְהַיָּם לְרַחֲצָה לִפְתָּנִים בּוֹ׃ 5
7 וַיַּעַשׂ אֶת־מְנוֹת הָזָהָב עֶשֶׂר כֶּמֶשׁפָּטִם וַיִּתֵּן בַּהֵיכָל חֲמֵשׁ מִיָּמִין
וְחֲמֵשׁ מִשְׁמָאוּל׃ 8 וַיַּעַשׂ שְׁלֹחַנוֹת עֲשָׂרָה וַיִּנָּח בַּהֵיכָל חֲמִשָּׁה
מִיָּמִין וְחֲמִשָּׁה מִשְׁמָאוּל וַיַּעַשׂ מִזְרָקֵי זָהָב מֵאָה׃ 9 וַיַּעַשׂ חֲצֵר
הַכֹּהֲנִים וְהָעֹזֶרֶת הַגְּדוֹלָה וְדִלְתוֹת לַעֲזָרָה וְדִלְתוֹתֵיהֶם צִפָּה נְחֹשֶׁת׃
10 וְאֶת־הַיָּם נָתַן מִכְתָּף^a הַיָּמָנִית קִדְמָה מִמּוֹל נִגְבָּה׃^b 5
11 וַיַּעַשׂ חוֹרָם^a אֶת־הַפִּירוֹת וְאֶת־הַיְעִים וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת וַיִּכַּל חִירָם^b
לַעֲשׂוֹת אֶת־הַמֶּלֶאכָה אֲשֶׁר עָשָׂה לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּבֵית הָאֱלֹהִים׃

[illegible]

12 עֲמוּדִים שְׁנִים וְהַגָּלוֹת וְהַכְּתָרוֹת עַל־רֹאשׁ הָעֲמוּדִים שְׁתֵּים וְהַשְּׂבָכוֹת
 שְׁתֵּים לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גָלוֹת הַכְּתָרוֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעֲמוּדִים׃
 13 וְאֶת־הָרְמוֹנִים אַרְבַּע מֵאוֹת לְשְׁתֵּי הַשְּׂבָכוֹת שְׁנִים טוֹרִים רְמוֹנִים
 לְשַׁבְּכָה הָאֶחָת לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גָלוֹת הַכְּתָרוֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
 הָעֲמוּדִים׃ 14 וְאֶת־הַמְּכַנּוֹת עָשָׂה וְאֶת־הַכִּירֹת עָשָׂה עַל־הַמְּכַנּוֹת׃
 15 אֶת־הַיָּם אֶחָד וְאֶת־הַבֶּקֶר שְׁנַיִם־עֶשֶׂר תַּחְתָּיו׃ 16 וְאֶת־הַסִּירוֹת
 וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמְּזֻלָּנוֹת^a וְאֶת־כָּל־כְּלִיָּהֶם^b עָשָׂה חֹרֵם אָבִיו^c לַמֶּלֶךְ
 שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה נְחֹשֶׁת מְרוֹק׃ 17 בְּכֶכֶר הִירְדֵן יִצְקֵם הַמֶּלֶךְ
 בַּעֲבִי^a הָאֲדָמָה בֵּין סָפוֹת וּבֵין צִרְתָּהּ^b׃ 18 וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה כָּל־הַכֵּלִים
 הָאֵלֶּה לְרֹב מְאֹד כִּי לֹא נִחְקַר מִשְׁקַל הַנְּחֹשֶׁת׃ 19 וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה
 אֶת־כָּל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר בֵּית הָאֱלֹהִים וְאֶת^a מִזְבַּח הַזֹּהֵב וְאֶת־הַשְּׁלֹחָנוֹת
 וְעַל־יָהֶם^b לֶחֶם הַפָּנִים׃ 20 וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת וְנִרְתִּיהֶם לְבַעֲרֵם כַּמִּשְׁפָּט׃
 לְפָנֵי הַדְּבִיר זֶהָב סָגוֹר׃ 21 וְהַפָּרֹחַ וְהַנִּירוֹת וְהַמְּלָקָחִים זֶהָב הוּא
 מְכֻלֹּת זֶהָב׃ 22 וְהַמְּזֻמְרוֹת וְהַמְּזֻרְקוֹת וְהַכַּפּוֹת וְהַמַּחְתָּוֹת זֶהָב
 סָגוֹר וּפֶתַח הַבַּיִת דְּלֹתוֹתיו^b הַפָּנִימִיּוֹת לְקֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים וְדֹלְתֵי^c
 הַבַּיִת לַהֲיָכָל זֶהָב׃ 5 וְנֹת־שֶׁלֶם כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר־עָשָׂה^a
 שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה וַיָּבֵא שְׁלֹמֹה אֶת־קֹדְשֵׁי וְדוּיָד אָבִיו וְאֶת־הַכֶּסֶף
 וְאֶת־הַזֶּהָב וְאֶת־כָּל־הַכֵּלִים נָתַן בְּאֲצִרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים׃ 6
 2 אֹיִי יִקְהִיל שְׁלֹמֹה אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־רֹאשֵׁי הַמִּטָּוֹת
 נְשִׂאֵי הָאֲבוֹת לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְרוּשָׁלַם לְהַעֲלוֹת אֶת־אָרוֹן בְּרִית־
 יְהוָה מֵעִיר דָּוִיד הִיא צִיּוֹן׃ 3 וַיִּקְהֲלוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל
 בַּחֹג הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבַעִי׃ 4 וַיָּבֵאוּ כָּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁאוּ הָלוֹיִם
 אֶת־הָאָרוֹן׃ 5 וַיַּעֲלוּ אֶת־הָאָרוֹן וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ
 אֲשֶׁר בְּאֹהֶל הָעֵלֹי^a אֹתָם הַכֹּהֲנִים הָלוֹיִם׃ 6 וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְכָל־עַדְת

12 °° l c IR 7,41 'הכ' וגלות הכ' || 13 6 ἐπάνω; dl? (vel l שני?) cf IR || 14 l c
 IR 7,43 עֶשֶׂר et עֲשָׂרָה cf 6 || 15 IR 7,44 'הא' || 16 a l הַמְּזֻרְקוֹת cf II et IR
 7,45 || b l c 8 (cf IR) הַכֵּלִים || c l אָבִי ut 2,12 || d IR מְרוֹק || 17 a Var^G
 —תן IR 7,46^{at} בַּמַּעֲבָה || b IR צִרְתָּן || 19 a l c IR 7,48 אֶת || b-b IR
 20 °° > IR || 21 °° > IR (מְכֻלֹּת 2MSS) || 22 a IR 7,50 +
 (לְד' 6BA) cf ad IR || b-b l cf IR וּפֶתַח הַבַּיִת לְד' || c l וְדֹלְתֵי cf ad IR (6BA
 Cp 5, I a II MSS IR 7,51 + הַמֶּלֶךְ || b 6BASU IR אֶת; prb sic l (trsp: ad
 > 18MSS 6BAS IR || 2 a 2MSS 6LS + כל || b 8 סָגוֹר (S^A = at) || 3 IR
 8,2 + בִּירַח הָאֲתָנִים l prb at || 4 IR 8,3 הַכֹּהֲנִים || 5 a IR 8,4 וַיַּעֲלוּ || b l c
 24MSS Vrs IR 'וה'.

יִשְׂרָאֵל הַנּוֹעֲדִים עָלָיו לִפְנֵי הָאָרֶז מִזִּבְחִים צֶאֱן וּבִקְרָא אֲשֶׁר לֹא־
 יִסְפְּרוּ וְלֹא יִמְנוּ מִרְבִּי: ⁷וַיִּבְרְאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרֹן בְּרִית־יְהוָה אֶל־
 מְקוֹמוֹ אֶל־דְּבִיר הַבַּיִת אֶל־קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים אֶל־תַּחַת כְּנָפֵי הַכְּרוּבִים:
⁸וַיִּהְיוּ הַכְּרוּבִים פְּרָשִׁים כְּנָפִים עַל־מְקוֹם הָאָרֶז וַיִּכְסּוּ הַכְּרוּבִים
 עַל־הָאָרֶז וְעַל־בְּדִיו מִלְמַעְלָה: ⁹וַיֹּאדְרִיכוּ הַבָּדִים וַיִּרְאוּ רֹאשֵׁי הַבָּדִים
 מִן־הָאָרֶז^a עַל־פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יִרְאוּ הַחֹצֶה וַיְהִי־שָׁם עַד הַיּוֹם
 הַזֶּה: ¹⁰אֵין בָּאָרֶז רַק שְׁנֵי הַלְחֹזֹת אֲשֶׁר־נָתַן^a מֹשֶׁה בְּחֶרֶב^b אֲשֶׁר
 כָּרַת יְהוָה עִם־כְּנָי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם: ¹¹וַיְהִי בְּצֵאת
 הַכֹּהֲנִים מִן־הַקֹּדֶשׁ כִּי כָּל־הַכֹּהֲנִים הִנְמַצְאִים הִתְקַדְּשׁוּ אֵין לְשִׁמּוֹר
 לְמַחְלָקוֹת: ¹²וְהַלְוִים הַמְשַׁרְרִים לְכֻלָּם לְאַסֶּף לְהִימָן לְיֹדְתָן וּלְבָנֵיהֶם
 וּלְאֲחֵיהֶם מְלַכְשִׁים בּוֹץ בְּמַצְלֵתִים וּבִנְבָלִים וּכְנָרוֹת עֲמֻדִים מִזְרָח^a
 לְמִזְבֵּחַ וְעַמֻּהָם כֹּהֲנִים לְמִאָּה וְעֹשָׂרִים מַחְצָרִים^b בַּחֲצֵצְרוֹת: ¹³וַיְהִי
 כְּאֶחָד לְמַחְצָרִים^a וּלְמַשְׁרָרִים לְהַשְׁמִיעַ קוֹל־אֶחָד לְהַלֵּל וּלְהַדוֹת
 לַיהוָה וּכְהָרִים קוֹל בַּחֲצֵצְרוֹת וּבְמַצְלֵתִים וּבְכֻלֵּי הַשִּׁיר וּבְהַלֵּל
 לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ וְהַבַּיִת מִלֵּא^b עֲנָן בֵּית יְהוָה: ¹⁴וְלֹא־
 יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לַעֲמֹד לְשֶׁרֶת מִפְּנֵי הָעֲנָן כִּי־מִלֵּא כְבוֹד־יְהוָה אֶת־
 בֵּית הָאֱלֹהִים: ⁶ אֵאז אָמַר שְׁלֹמֹה

יְהוָה אָמַר לְשָׁכֹן בְּעַרְפֶּל:

¹²וַאֲנִי^a בְּנִיתִי בֵּית־זֶבֶל לָךְ וּמִכֹּזֶן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים:
¹³וַיִּסָּב הַמֶּלֶךְ אֶת־פָּנָיו וַיִּכְרֹךְ אֶת כָּל־קֶתֶל יִשְׂרָאֵל וְכָל־קֶתֶל יִשְׂרָאֵל
 עוֹמֵד: ¹⁴וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּפִיו אֶת דְּוִיד
 אָבִי וּבִדְרֹו מִלֵּא לֵאמֹר: ⁵מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶת־עַמִּי מִמִּצְרָיִם
 מִצְרַיִם לֹא־בְחֶרְתִּי בְּעִיר מִכָּל שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל לְבָנֹת בָּיִת לַיהוָה
 שְׁמִי שָׁם וְלֹא־בְחֶרְתִּי בְּאִישׁ לַיהוָה נָגִיד עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל: ⁶וַאֲבָחַר
 בִּירוּשָׁלַם לַיהוָה שְׁמִי שָׁם^a וַאֲבָחַר בְּדוִיד לַיהוָה^b עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל:
⁷וַיְהִי עִם־לִבִּי דְוִיד אָבִי לְבָנֹת בָּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
⁸וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דְּוִיד אָבִי יָעַן אֲשֶׁר הָיָה עִם־לִבְבְּךָ לְבָנֹת בָּיִת

6 IR 8,5 + אֵתוּ || 8 IR 8,7 וַיִּסָּב || 9 ^a 1 ft c 5MSS || IR 8,8 הַקֹּדֶשׁ ||
^b 1 c pl MSS || IR 8,9 וַיְהִי || IO ^a ἔθηκε (L + ἐν αὐτῇ) || ^b ins c IR 8,9⁶
 לחות הַבַּיִת || I2 ^a ἔκαθεναντι (מְנִי?) || ^b Q מַחְצָרִים, K cf ad I, 15,24 ||
 I3 ^a Q מַחְצָרִים, K cf ad I, 15,24 || ^{b-b} 1 c || BA עֲנָן כְּבוֹד || Cp 6, 2 ^a IR 8,13
 כָּנָה || ^b IR 'מ' || 4 IR 8,15 וּבִדְרֹו || 5/6 ^{a-a} > IR 8,16 || 6 ^{a-a} > || totus
 v 6 > 8MSS || 6 ^b 3MSS || נָגִיד + ||

לַשָּׁמַי הַמִּיבֹּת כִּי הָיָה עִם־לִבְבָךְ: ⁹ וְכָךְ אֵתָּה לֹא תִבְנֶה הַבַּיִת כִּי
 בְנֶךָ הַיּוֹצֵא מִחֻלְצִיךָ הוּא־יִבְנֶה הַבַּיִת לַשָּׁמַי: ¹⁰ וַיִּקְרָם יְהוָה אֶת־
 דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר וְאָקוּם תַּחַת דָּוִיד אָבִי וְאֶשְׁבֹּעַ עַל־כֶּסֶּא יִשְׂרָאֵל
 כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וְאִבְנֶה הַבַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ¹¹ וְאֲשִׁים
 שֵׁם אֶת־הָאֲזִיזָן ^a אֲשֶׁר־שָׁם בְּרִית יְהוָה אֲשֶׁר כָּרַת עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ^b
¹² וַיַּעֲמֵד ^a לִפְנֵי מִזְבֵּחַ יְהוָה נֶגֶד כָּל־קֹהֵל יִשְׂרָאֵל
 וַיִּפְרֹשׁ כִּפְיוֹ: ¹³ ^a כִּי־עָשָׂה שְׁלֹמֹה כִּיזָר נְחֹשֶׁת וַיִּתְּנֶהוּ בְּתוֹךְ הָעֶזְרָה ^b
 חֲמֵשׁ אַמּוֹת אַרְבֹּז וְחֲמֵשׁ אַמּוֹת רָחֳבּוֹ וְאַמּוֹת שְׁלוֹשׁ קוֹמָתוֹ וַיַּעֲמֵד
 עָלָיו וַיִּבְרַךְ עַל־בְּרָכְיוֹ נֶגֶד כָּל־קֹהֵל יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרֹשׁ כִּפְיוֹ הַשָּׁמַיָּה: ^a
¹⁴ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵין־כְּמוֹד אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ שֹׁמֵר
 הַבְּרִית וְהַחֲסֵד לַעֲבָדָיִךְ הַחֲלָכִים לִפְנֶיךָ בְּכָל־לֵבָם: ¹⁵ אֲשֶׁר שָׁמְרָתָּ
 לַעֲבָדְךָ דָּוִיד אָבִי אֶת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ לוֹ וְתִדְבֵּר בְּפִיךָ וּבִידְךָ מִלֵּאתָ
 כִּיזֶם הַזֶּה: ¹⁶ וְעָתָה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שֹׁמֵר לַעֲבָדְךָ דָּוִיד אָבִי
 אֶת אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לוֹ לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מִלִּפְנֵי יוֹשֵׁב עַל־כֶּסֶּא
 יִשְׂרָאֵל רֶק אִם־יִשְׁמְרוּ בְנֶיךָ אֶת־דִּרְכָּם לֵלְכַת בְּתוֹרָתִי כְּאֲשֶׁר הִלַּכְתָּ
 לִפְנֵי: ¹⁷ וְעָתָה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֵאֱמֹן דְּבָרְךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לַעֲבָדְךָ
 לְדָוִיד: ¹⁸ כִּי הָאֱמָנִים יֹשֵׁב אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם עַל־הָאָרֶץ הַזֶּה
 שָׁמַיִם וּשְׁמַי הַשָּׁמַיִם לֹא יִכְלְלוּךָ אֲף־כִּי־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בְּנִיתִי:
¹⁹ וּפְנִיתִי אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תַּחֲנֻתוֹ יְהוָה אֱלֹהֵי לְשִׁמְעַ אֶל־הַרְנָה
 וְאֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר עַבְדְּךָ מֵתַפְּלֵל לִפְנֶיךָ: ²⁰ לְהִיזוֹת עֵינֶיךָ פְּתוּחוֹת
 אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה יוֹמָם וָלַיְלָה אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַרְתָּ לְשׁוֹם שְׁמוֹ:
 שֵׁם לְשִׁמּוֹעַ אֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר יִתְפַּלֵּל עַבְדְּךָ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה:
²¹ וְשִׁמְעֵתָ אֶל־תַּחֲנוּנֵי עַבְדְּךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִתְפַּלְלוּ אֶל־
 הַמָּקוֹם הַזֶּה וְאַתָּה תִשְׁמָע ^b מִמָּקוֹם שִׁבְתְּךָ מִן־הַשָּׁמַיִם ^b וְשִׁמְעֵתָ
 וְסִלַּחְתָּ: ²² אִם־יִחַטָּא אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּנְשָׂא־בּוֹ אָלָה לְהָאֵלָתוֹ
 וּכְאֵלָה לִפְנֵי מִזְבֵּחַ בַּבַּיִת הַזֶּה: ²³ וְאַתָּה וְתִשְׁמָע מִן־הַשָּׁמַיִם
 וְעָשִׂיתָ וְשִׁפְטֵתָ אֶת־עַבְדְּךָ ^b לְהֵשֵׁב לְרִשְׁעָ ^b לְתֵת דֶּרֶכּוֹ בְּרָאשׁוֹ

9 Seb pl MSS IR 8,19 כִּי־אִם || 11 ^a IR 8,21 מָקוֹם לֹא || ^{b-b} IR aliter ||
 12 ^a IMS § IR 8,22 + שְׁלֹמֹה || ^b IMS § IR + הַשָּׁמַיִם cf I3 || I3 ^{a-a} > IR ||
^b 6 αὐτῆς τοῦ ἱεροῦ || 16 IR 8,25 לִפְנֵי || 17 4MSS 6 § IR 8,26 +
 בְּשָׁמַי || 17 4MSS 6 § IR 8,26 + || 18 ^{a-a} > IR 8,27 || 19 IR 8,28 6 + הַיּוֹם || 20 ^{a-a} IR 8,29 שְׁמִי ||
 יְהִיָּה שְׁמִי || 21 ^a IR 8,30 תַּחֲנֻת || ^{b-b} IR ... אֶל־מָקוֹם ... אֶל־הַשָּׁמַיִם || 22 ^a IR 8,31 אֶת־אֲשֶׁר ||
^b Var^G וְנִשְׂא || ^c 1 בָּאֵלָה || 23 ^a > IR 8,32 || ^{b-b} 1 c IR לְהַרְשִׁיעַ רִשְׁעָ.

וְלִהְיוּ צְדִיקִים לְתֵת לּוֹ כְּצִדְקָתוֹ: ׀ ²⁴ וְאִם יִגְלֶה עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל
 לִפְנֵי אוֹיֵב כִּי יִחְטְאוּ לָךְ וְשָׁבוּ^b וְהוֹדוּ אֶת־שִׁמְךָ וְהִתְפַּלְּלוּ וְהִתְחַנְּנוּ
 לִפְנֶיךָ בְּבֵית הַזֶּה: ²⁵ וְאַתָּה תִשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְסִלַּחְתָּ לַחַטָּאת
 עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְהַשִּׁיבוֹתֶם אֶל־הָאָדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה^b לָהֶם וּלְאַבְתֵּיהֶם:
 ׀ ²⁶ בְּהֶעֱצָר הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר כִּי יִחְטְאוּ לָךְ וְהִתְפַּלְּלוּ
 אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְהוֹדוּ אֶת־שִׁמְךָ מִחַטָּאתָם^a יִשׁוּבוּן כִּי תַעֲנֶם^b:
²⁷ וְאַתָּה וְתִשְׁמַע הַשָּׁמַיִם וְסִלַּחְתָּ לַחַטָּאת עַבְדֶּיךָ^b וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
 כִּי תוֹרֵם אֶל־הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יִלְכוּ־בָהּ וְנָתַתָּה מָטָר עַל־אֶרְצְךָ
 אֲשֶׁר־נָתַתָּה לְעַמְּךָ לְנַחֲלָה: ׀ ²⁸ רָעַב כִּי־יִהְיֶה בָאָרֶץ דָּבָר כִּי־
 יִהְיֶה שָׂדֶפֶז וְיִרְקוֹן אֲרָבָה וְחִסִּיל כִּי יִהְיֶה כִּי יֵצְרוּ אִיָּבוֹ^a בָּאָרֶץ^b
 שְׁעָרָיו כָּל־גִּנֵּעַ וְכָל־מִחְלָה: ²⁹ כָּל־תְּפִלָּה כָּל־תַּחֲנֹנָה אֲשֶׁר יִהְיֶה^b
 לְכָל־הָאָדָם וְלִכְלָל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִדְעוּ אִישׁ גִּנְעוֹ וּמִכְאָבוֹ^c
 וּפְרָשׁ בָּפוּי אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה: ³⁰ וְאַתָּה תִשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם מִכּוֹן שְׁבִתְךָ
 וְסִלַּחְתָּ וְנָתַתָּה לְאִישׁ כָּל־דֶּרֶכְיוֹ אֲשֶׁר תִּדַּע אֶת־לִבּוֹ כִּי־אַתָּה
 לְבִדְךָ יֹדַעַת אֶת־לִבְּךָ בְּנֵי הָאָדָם: ³¹ לְמַעַן יִירָאוּךָ לְלַכֵּת בְּדֶרֶכֶיךָ^c
 כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־הֵם חַיִּים עַל־פְּנֵי הָאָדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לְאַבְתֵּינוּ:
 ׀ ³² וְגַם אֶל־הַנְּכָרִי אֲשֶׁר לֹא־מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הוּא וּבְאִמָּאָרָן
 רַחוּמָה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְיִרְךָ הַחֲזָקָה וְיִזְרְעֶךָ הַנְּטוּיָה וּבְאוֹ
 וְהִתְפַּלְּלוּ אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה: ³³ וְאַתָּה תִשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם מִמִּכּוֹן שְׁבִתְךָ
 וְעֲשִׂיתָ כְּכָל אֲשֶׁר־יִקְרָא אֵלֶיךָ הַנְּכָרִי לְמַעַן יִדְעוּ כָל־עַמֵּי הָאָרֶץ
 אֶת־שִׁמְךָ וְלִירְאָה אֶתְךָ כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִדְעַת כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־
 הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בְּנִיתִי: ׀ ³⁴ כִּי־יֵצֵא עַמְּךָ לְמִלְחָמָה עַל־אִיָּבוֹ
 בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר תִּשְׁלַחֵם וְהִתְפַּלְּלוּ אֵלֶיךָ דֶּרֶךְ הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר בְּחֶרֶת
 בָּהּ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־בְּנִיתִי לְשִׁמְךָ: ³⁵ וְשִׁמְעַתָּ מִן־הַשָּׁמַיִם אֶת־תְּפִלָּתָם
 וְאֶת־תַּחֲנֹנָתָם וְעֲשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם: ³⁶ כִּי יִחְטְאוּ לָךְ כִּי אֵין אָדָם אֲשֶׁר
 לֹא־יִחְטָא וְאַנְפָּתָ^a בָּם וְנָתַתָּם לִפְנֵי אוֹיֵב וְשָׁבוּם שׁוֹבֵיהֶם אֶל־

²⁴ ^a IR 8,33 אֲשֶׁר || ^b IR + אֵלֶיךָ || ^c IR אֵלֶיךָ || ²⁵ ^{a, b-b} > IR 8,34 ||
²⁶ ^a l c mlt MSS Edd 68v IR 8,35 וּמִ || ^b l c 68 || ²⁷ ^a ins c 68 || תַּעֲנֶם || ²⁸ ^a l c 68 || אִיָּבוֹ || ^b l c 68 (κατέναντι pr
κατὰ μέαν) IR 8,36 ^{68BL} || עַבְדֶּיךָ || ²⁹ ^a l c 68 || וְכָל || ^b l c IR 8,38 || תִּ || ^{c-c} IR 8 41/42 + ||
³⁰ pl MSS 8 IR 8,39 || כָּל || ³¹ ^{oo} > IR 8,40 cf 68 || ³² IR 8 41/42 + || שִׁמְךָ: ||
³³ ^{oo} > IR 8,43 || הָשָׁמַיִם || ³⁴ IR 8,44 || אֶל־יְהוָה || ³⁵ > IR 8,45 || ³⁶ ^a 68^{BA} καὶ πατρίεις αὐτοῦς.

36^b BA IR 8,46 + הַאֲיִב || 38^a 1 c S שְׁבִיחֵם (IR 8,48 || אֲבִיחֵם) ||
b-b > BA || c 1 frt c IR 8,48 || וְהַב' || 39^{oo} cf ad 33 || 42^{oo} B sol פְּנִיָּה || Cp 7,
5^{oo} >4MSS B || 6^{a-a} BA sol τοῦ Δαυειδ || ^b cf ad I 15,24 || 7^{oo} S τῆς
ἐν οὐκᾶ || 9^{oo} BA sol חג (conjg c ימים).

שְׁמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב עַל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְדָוִיד וּלְשָׁלֹמֶה
וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ:

¹¹ וַיִּכְלַ שְׁלֹמֶה אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־הַבָּא
עַל־לֵב שְׁלֹמֶה לַעֲשׂוֹת בְּבֵית־יְהוָה וּבְבֵיתוֹ הַצֵּלִיחַ: ¹² וַיֵּרָא יְהוָה
אֶל־שְׁלֹמֶה בַּלַּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ שָׁמַעְתִּי אֶת־תַּפְלִתְךָ וּבָחֳרָתִי בַּמָּקוֹם
הַזֶּה לִי לְבֵית זִבְחִי: ¹³ הֵן אֶעֱצֹר הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָיָה אֲצִנָּה
עַל־חֲגָב לֶאֱכֹל הָאָרֶץ וְאִם־אֲשַׁלַּח דָּבָר בְּעַמִּי: ¹⁴ וַיִּכְנָעוּ עַמִּי אֲשֶׁר
נִקְרְאוּ־שְׁמִי עֲלֵיהֶם וַיִּתְפַּלְלוּ וַיִּבְקְשׁוּ פָנַי וַיָּשֻׁבוּ מִדַּרְכֵיהֶם הָרָעִים
וַאֲנִי אֲשַׁמֶּע מִן־הַשָּׁמַיִם וְאֶסְלַח לַחַטָּאתָם וְאֶרְפָּא אֶת־אֲרָצָם: ¹⁵ עַתָּה
עֵינִי יְהוָה פָּתַחוֹת וְאֶזְנִי קִשְׁבוֹת לַתַּפְלִת הַמָּקוֹם הַזֶּה: ¹⁶ וְעַתָּה
בְּחֳרָתִי וְהַקְדַּשְׁתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה לַיהוָה שְׁמִי שָׁם עַד־עוֹלָם וְהָיָה
עֵינִי וְלִבִּי שָׁם כָּל־הַיָּמִים: ¹⁷ וְאַתָּה^a אִם־תִּלְךָ לִפְנֵי כֹאֲשֶׁר תֵּלֵךְ
דָּוִיד אָבִיךָ וְלַעֲשׂוֹת^b כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ וְחָקִי וּמִשְׁפָּטִי תִשְׁמֹר:
¹⁸ וְהִקְיִמוּתִי אֶת כִּסֵּא מַלְכוּתְךָ כֹּאֲשֶׁר בְּרָתִי לְדָוִיד אָבִיךָ לֵאמֹר
לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מִשָּׁל בְּיִשְׂרָאֵל: ¹⁹ וְאִם־תִּשְׁוִיבוּן אַתֶּם וְעִזְבוּתֶם
חֻקֹּתַי וּמִצְוֹתַי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם וְהִלַּכְתֶּם וְעִבַּדְתֶּם אֱלֹהִים
אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: ²⁰ וְנָתַשְׁתִּים מֵעַל אֲדָמָתִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי
לָהֶם וְאֶת־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־הִקְדַּשְׁתִּי לְשְׁמִי אֲשַׁלִּיךְ מֵעַל פָּנָי
וְאֶתְנַנֶּנּוּ לְמִשָּׁל וּלְשִׁנְיָה בְּכָל־הָעַמִּים: ²¹ וְהַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־הָיָה
עָלָיו לְכָל־עֹבֵר עָלָיו יֵשֶׁם וַאֲמַר בְּמָה עָשָׂה יְהוָה כִּכָּה לְאָרֶץ
הַזֹּאת וְלַבַּיִת הַזֶּה: ²² וַאֲמָרוּ עַל־אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם
אֲשֶׁר הוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיַּחֲזִיקוּ בָּאֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָהֶם
וַיַּעֲבְדוּם עַל־כֵּן הֵבִיא עֲלֵיהֶם אֶת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת: פ

8 ¹ וַיְהִי מִקֵּץ וָעֶשְׂרִים שָׁנָה אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֶה אֶת־בֵּית יְהוָה
וְאֶת־בֵּיתוֹ: ² וְהָעָרִים אֲשֶׁר נָתַן חִזְרֵם לְשְׁלֹמֶה בָּנָה שְׁלֹמֶה אוֹתָם
וַיּוֹשֶׁב שָׁם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ³ וַיִּלְךְ שְׁלֹמֶה חֲמַת צוּבָה וַיַּחֲזֹק
עָלֶיהָ: ⁴ וַיִּבֶן אֶת־תֵּדְמָר בַּמִּדְבָּר וְאֵת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכָּנוֹת אֲשֶׁר בָּנָה
בְּחֲמַת: ⁵ וַיִּבֶן אֶת־בֵּית חוּרֹן הָעָלָיוֹן וְאֶת־בֵּית חוּרֹן הַתַּחְתּוֹן עָרֵי

וְעַתָּה 3MSS ¹⁷ || (נִתְדַּכְרוּן) *S et resipiscent* || 14 *S* || כל + *S* nonn MSS 10

—תִּיכֶם 1 c *S* || 20 || דְּבִרְתִּי 1 c *IR* 9,5 || 18 || (6 κ. ποιήσης) 'לע' 9,4 c *IR* 1 b
et postea c *S*^L || לָכֶם || 21 || 1 c *IR* 9,8 || כל || Cp 8, 2 cf ad 2,2 || 3 || *S*^B Bai-
σωβα || 4 dl c *S*^B.

מִצֹּר חֲזָמֹת דִּלְתִּים וּבְרִיחַ׃⁶ וְאֶת-בְּעֵלָת וְאֶת כָּל-עַרְי הַמִּסְכְּנוֹת
אֲשֶׁר-הָיוּ לְשִׁלֹּמֹה וְאֶת כָּל-עַרְי הָרֶכֶב וְאֶת עַרְי הַפָּרָשִׁים וְאֶת כָּל-
חֶשֶׁק שִׁלֹּמֹה אֲשֶׁר חֶשֶׁק לְבָנוֹת בִּירוּשָׁלַם וּבִלְבָּנוֹן וּבְכָל אֶרֶץ
מִמְּשַׁלְתּוֹ׃⁷ כָּל-הָעַם הַנּוֹתָר מִן-הַחֹתִי וְהָאֹמֶרִי וְהַפְּרוֹזִי וְהַחֲזִי

הָיָה עִם־לִבָּבָהּ: ²וַיִּגְדֹּלָהּ שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־דְּבָרֶיהָ וְלֹא־נִעְלַם דְּבָר
 מִשְׁלֹמֹה אֲשֶׁר לֹא הָיָה לָהּ: ³וַתֵּרָא מַלְכַּת־שָׁבָא אֶת חָכְמַת שְׁלֹמֹה
 וְהַבֵּית אֲשֶׁר בָּנָה: ⁴וּמֵאֵכֶל שְׁלֹחָנָו וּמִזֶּשֶׁב עֲבָדָיו וּמִעֲמֹד מִשְׁרָתָיו
 וּמִלְבוּשֵׁיהֶם^a וּמִשְׁקִיו וּמִלְבוּשֵׁיהֶם^b וַעֲלִיתָו^c אֲשֶׁר יַעֲלֶה בֵּית יְהוָה
 וְלֹא־הָיָה עוֹד בָּהּ רוּחַ: ⁵וַתֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֵמֶת הִדְּבַר אֲשֶׁר
 שָׁמַעְתִּי בָּאָרֶץ עַל־דְּבָרֶיךָ וְעַל־חָכְמָתְךָ: ⁶וְלֹא־הֵאֱמַנְתִּי לְדְבָרֵיהֶם
 עַד אֲשֶׁר־בָּאתִי וַתֵּרָאֵנִי עֵינִי וְהִנֵּה לֹא הָגִיד־לִי חָצִי מִרְבֵּית
 חָכְמָתְךָ וַיִּסְפֹּת עַל־הַשְּׁמוּעָה אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי: ⁷אֲשֶׁר־אֲנִישֶׁךָ וְאֲשֶׁר־
 עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה הָעֹמְדִים לִפְנֶיךָ תָּמִיד וְשֹׁמְעִים אֶת־חָכְמָתְךָ: ⁸יְהִי
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּרוּךְ אֲשֶׁר וַחֲפָץ בָּךְ לְתִתֶּךָ עַל־כִּסְאוֹ לְמֶלֶךְ לַיהוָה
 אֱלֹהֶיךָ בְּאַהֲבַת אֱלֹהֶיךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל לְהַעֲמִידוֹ לְעוֹלָם וַיִּתְּנֶךָ עֲלֵיהֶם
 לְמֶלֶךְ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּצְדָקָה: ⁹וַתִּתֵּן לְמֶלֶךְ מֵאָה וְעֶשְׂרִים וּפְכָר
 זָהָב וּבָשָׂמִים לָרֶב מְאֹד וְאֶבֶן יָקָרָה וְלֹא הָיָה כִּבְשָׁם הַהוּא אֲשֶׁר
 נָתַנָּה מַלְכַּת־שָׁבָא לְמֶלֶךְ שְׁלֹמֹה: ¹⁰וְגַם עֲבָדָי^a חִירָם^b וְעַבְדֵי
 שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר־הֵבִיאוּ זָהָב מֵאוּפִיר הֵבִיאוּ^d עֲצֵי אֶלְנוֹמִים^c וְאֶבֶן
 יָקָרָה: ¹¹וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ אֶת־עֲצֵי הָאֶלְנוֹמִים מִסֻּלֹּת^a לְבֵית־יְהוָה וּלְבֵית
 הַמֶּלֶךְ וּכְנָזוֹת וּנְבָלִים לְשָׂרִים^b וְלֹא־נִרְאוּ כָהֶם לִפְנֵים בָּאָרֶץ יְהוּדָה^c:
¹²וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה נָתַן לְמַלְכַּת־שָׁבָא אֶת־כָּל־חֲפָצָהּ אֲשֶׁר
 שָׁאַלָה מִלְּבָד^a אֲשֶׁר־הֵבִיאהּ אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתִּהְפֹּךְ^a וַתִּלָּךְ לְאַרְצָהּ^b הִיא
 וְעַבְדֶּיהָ^b: ¹³וַיְהִי מִשְׁקַל הַזָּהָב אֲשֶׁר־בָּא לְשְׁלֹמֹה בַּשָּׁנָה אֶחָת
 שֵׁשׁ מֵאוֹת וְשֵׁשִׁים וְשֵׁשׁ כִּכָּרֵי זָהָב: ¹⁴לְבָד מֵאֲנָשִׁים^a הַתָּרִים^b
^cוְהַסֹּחְרִים מִבִּיּוֹמִים^c וְכָל־מַלְכֵי עֲרָב^d וּפְתוֹת הָאָרֶץ^e מִבִּיּוֹמִים זָהָב
 וְכֶסֶף לְשְׁלֹמֹה: ¹⁵וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מֵאוֹתִים צָנָה זָהָב שְׁחוּט
 שֵׁשׁ מֵאוֹת זָהָב שְׁחוּט יַעֲלֶה עַל־הַצָּנָה הָאֶחָת: ¹⁶וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת
 מִגְּנִים זָהָב שְׁחוּט^a שְׁלֹשׁ מֵאוֹת^b זָהָב יַעֲלֶה עַל־הַמִּגְן הָאֶחָת^a
 וַיִּתְּנֶם הַמֶּלֶךְ בְּבֵית יַעַר הַלְבָנוֹן: ¹⁷וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כֶּסֶף־שֵׁן

2 6 παρῆλθεν (עבר?) || 4 ^a cf ad 1R 10,5 || ^b > 1R || ^c l c 1R
 וְעָלְתוּ cf 6S || 6 ^{oo} 1R 10,7 aliter || 7 l c 6^L 1R 10,8⁶² נִישֶׁךְ || 8 > 1R
 10,9 || 10 ^a 1R 10,11 אָנִי || ^b Q חוֹרִם cf ad 2,2 || ^c > 6 || ^d > 6 || ^e 1R 10,15*
 id 11 || 11 ^a 6 ἀναβάσεις, 1R 10,12 מִסְעָד || ^{b-b} 1R aliter || 12 ^{a-a} 1R aliter ||
^{b-b} > 6 || 14 ^a l מֵאֲשֶׁר || ^b l frt c 8 הָעָרִים vel l הַתְּנָרִים* || ^{c-c} 1R 10,15*
 וּמִסְחָר הָרִקְלִים || ^d 2MSS מַעֲרָב || ^{e-e} > 1R || 16 ^{a-a} > 6^B || ^{a-b} 1R 10,17⁶¹
 שְׁלֹשֶׁת מִגְּנִים.

17 1R 10,18 מוֹפֵן || 18^a ט + ἐνδεσμένοι χρυσίῳ || ^{b-b} > ^{BA} || ^c sic B; MSS
Edd ש—; 1R 10,19* עָגַל || ^d 1 c 1R מאַהֲרִי || 19 dl c 1R 10,20 ^{BL} || 21 ^{a-a} ט
הלך . . אָנִי (1R 10,22 אָנִי) || ^b 1R אָנִי || ^{c-c} 1R sing || 23 > 1R 10,24 || 27 ט +
וְהָיָה || 28 וּמוֹצָא ט || 29 K יַעֲדֵי Q יַעֲדֵי (= עָדֹ cf ^L יועל [Iwḥd?]) || 31 B
hic incip cp 10 || Cp 10, v 1 trsp post 2 || 2^a 1R 12,2 + עוֹרְנוּ || ^b ^{BL} + ?
בְּמִ' cf 1R 12,2^m || 3 l frt c ^{BA} (cf ^{SA} דָּבְרוּ et trsp_Λ ad רִבְעָם, sed
cf ad 1R 12,3 (3a add) || 4 8MSS וְאַתָּה ט, 1R 12,4 + אַתָּה .

עָלֵינוּ וְנַעֲבֹדָה: ⁵ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים ^a עֹדֵב ^b שְׁלֹשֶׁת יָמִים וְשׁוּבוּ אֵלַי וַיִּלְךָ
הָעָם: ⁶ וַיִּזְעַץ הַמֶּלֶךְ רַחֲבֵעַם אֶת־הַזִּקְנִים אֲשֶׁר־הָיוּ עִמָּדִים
לִפְנֵי שְׁלֹמֹה אָבִיו בְּהִיתוֹ חַי לֵאמֹר אִיךָ אַתֶּם נֹזְעִים לְהָשִׁיב לָעָם־
הַזֶּה דְּבַר: ⁷ וַיַּדְּבְרוּ אֵלָיו לֵאמֹר אִם־תִּהְיֶה לְטוֹב ^b לְהָעָם הַזֶּה
וּרְצִיתָם וּדְבַרְתָּ אֲלֵהֶם דְּבָרִים טוֹבִים וְהָיוּ לָךְ עֲבָדִים כָּל־הַיָּמִים:
⁸ וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲצַת הַזִּקְנִים אֲשֶׁר יַעֲזָהוּ וַיִּזְעַץ אֶת־הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ
אִתּוֹ הָעַמָּדִים לִפְנָיו: ⁹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים מָה אַתֶּם נֹזְעִים וְנָשִׁיב דְּבַר
אֶת־הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלַי לֵאמֹר הִקַּל מִן־הָעַל אֲשֶׁר־נָתַן אֲבִיךָ
עָלֵינוּ: ¹⁰ וַיַּדְּבְרוּ אִתּוֹ הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר
לָעָם אֲשֶׁר־דִּבְּרוּ אֵלָיךְ לֵאמֹר

אֲבִיךָ הַכְּבִיד אֶת־עַלְנוּ וְאַתָּה הִקַּל מֵעַלְנוּ
כֹּה תֹאמַר אֱלֹהִים קִטְנִי עָבָה מִמֶּתְנִי אָבִי: ¹¹ וְעַתָּה אָבִי הָעַמִּים
עֲלִיכֶם עַל כָּבֵד וַאֲנִי אֲסִיף עַל־עֲלֵכֶם

אָבִי יִסֵּר אֶתְכֶם בְּשׁוֹטִים וַאֲנִי בַּעֲקָרָבִים: ¹² וַיָּבֹא יִרְבֵּעַם וְכָל־הָעָם אֶל־רַחֲבֵעַם בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר שׁוּבוּ אֵלַי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי: ¹³ וַיַּעֲנֶם הַמֶּלֶךְ קָשָׁה וַיַּעֲזֹב
הַמֶּלֶךְ רַחֲבֵעַם אֶת עֲצַת הַזִּקְנִים: ¹⁴ וַיַּדְּבֵר אֱלֹהִים בַּעֲצַת הַיְלָדִים
לֵאמֹר

אָבִי הַכְּבִיד־ אֶת־עֲלֵכֶם וַאֲנִי אֲסִיף עָלֶיךָ
אָבִי יִסֵּר אֶתְכֶם בְּשׁוֹטִים וַאֲנִי בַּעֲקָרָבִים:
¹⁵ וְלֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶל־הָעָם כִּי־הָיְתָה נִסְכָּה מֵעַם הָאֱלֹהִים לְמַעַן
הַקִּים יְהוָה אֶת־דִּבְרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד אַחֲתָהוּ הַשְּׁלוּזִי אֶל־יִרְבֵּעַם
בֶּן־נֶבֶט: ¹⁶ וְכָל־יִשְׂרָאֵל כִּי לֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ לָהֶם וַיָּשִׁיבוּ
הָעָם אֶת־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר

מִה־לָּנוּ חֵלֶק בְּדָוִיד וְלֹא־נַחֲלָה בְּבֶן־יִשְׁי
אִישׁ ^b לְאַהֲלֵיךָ יִשְׂרָאֵל עַתָּה רְאֵה בֵּיתְךָ דָּוִיד
נִיָּלָךְ כָּל־יִשְׂרָאֵל לְאַהֲלָיו: ¹⁷ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי
יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עֲלֵיהֶם רַחֲבֵעַם: ¹⁸ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ רַחֲבֵעַם אֶת־הַדָּרָם
אֲשֶׁר עַל־הַפֶּס וַיִּרְגְּמוּ־בּוֹ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲבָן וַיָּמָת וְהַמֶּלֶךְ רַחֲבֵעַם

⁵ ^a ins c ⑥ IR 12,5 לְכוּ || ^b Vrs עַד || ⁷ ^a ins c ⑥ IR 12,7 הַיּוֹם || ^b IR 12,15 || ^c IR 12,15 || ^d IR 12,15 || ^e IR 12,15 || ^f IR 12,15 || ^g IR 12,15 || ^h IR 12,15 || ⁱ IR 12,15 || ^j IR 12,15 || ^k IR 12,15 || ^l IR 12,15 || ^m IR 12,15 || ⁿ IR 12,15 || ^o IR 12,15 || ^p IR 12,15 || ^q IR 12,15 || ^r IR 12,15 || ^s IR 12,15 || ^t IR 12,15 || ^u IR 12,15 || ^v IR 12,15 || ^w IR 12,15 || ^x IR 12,15 || ^y IR 12,15 || ^z IR 12,15 || ^{aa} IR 12,15 || ^{ab} IR 12,15 || ^{ac} IR 12,15 || ^{ad} IR 12,15 || ^{ae} IR 12,15 || ^{af} IR 12,15 || ^{ag} IR 12,15 || ^{ah} IR 12,15 || ^{ai} IR 12,15 || ^{aj} IR 12,15 || ^{ak} IR 12,15 || ^{al} IR 12,15 || ^{am} IR 12,15 || ^{an} IR 12,15 || ^{ao} IR 12,15 || ^{ap} IR 12,15 || ^{aq} IR 12,15 || ^{ar} IR 12,15 || ^{as} IR 12,15 || ^{at} IR 12,15 || ^{au} IR 12,15 || ^{av} IR 12,15 || ^{aw} IR 12,15 || ^{ax} IR 12,15 || ^{ay} IR 12,15 || ^{az} IR 12,15 || ^{ba} IR 12,15 || ^{bb} IR 12,15 || ^{bc} IR 12,15 || ^{bd} IR 12,15 || ^{be} IR 12,15 || ^{bf} IR 12,15 || ^{bg} IR 12,15 || ^{bh} IR 12,15 || ^{bi} IR 12,15 || ^{bj} IR 12,15 || ^{bk} IR 12,15 || ^{bl} IR 12,15 || ^{bm} IR 12,15 || ^{bn} IR 12,15 || ^{bo} IR 12,15 || ^{bp} IR 12,15 || ^{bq} IR 12,15 || ^{br} IR 12,15 || ^{bs} IR 12,15 || ^{bt} IR 12,15 || ^{bu} IR 12,15 || ^{bv} IR 12,15 || ^{bw} IR 12,15 || ^{bx} IR 12,15 || ^{by} IR 12,15 || ^{bz} IR 12,15 || ^{ca} IR 12,15 || ^{cb} IR 12,15 || ^{cc} IR 12,15 || ^{cd} IR 12,15 || ^{ce} IR 12,15 || ^{cf} IR 12,15 || ^{cg} IR 12,15 || ^{ch} IR 12,15 || ^{ci} IR 12,15 || ^{cj} IR 12,15 || ^{ck} IR 12,15 || ^{cl} IR 12,15 || ^{cm} IR 12,15 || ^{cn} IR 12,15 || ^{co} IR 12,15 || ^{cp} IR 12,15 || ^{cq} IR 12,15 || ^{cr} IR 12,15 || ^{cs} IR 12,15 || ^{ct} IR 12,15 || ^{cu} IR 12,15 || ^{cv} IR 12,15 || ^{cw} IR 12,15 || ^{cx} IR 12,15 || ^{cy} IR 12,15 || ^{cz} IR 12,15 || ^{da} IR 12,15 || ^{db} IR 12,15 || ^{dc} IR 12,15 || ^{dd} IR 12,15 || ^{de} IR 12,15 || ^{df} IR 12,15 || ^{dg} IR 12,15 || ^{dh} IR 12,15 || ^{di} IR 12,15 || ^{dj} IR 12,15 || ^{dk} IR 12,15 || ^{dl} IR 12,15 || ^{dm} IR 12,15 || ^{dn} IR 12,15 || ^{do} IR 12,15 || ^{dp} IR 12,15 || ^{dq} IR 12,15 || ^{dr} IR 12,15 || ^{ds} IR 12,15 || ^{dt} IR 12,15 || ^{du} IR 12,15 || ^{dv} IR 12,15 || ^{dw} IR 12,15 || ^{dx} IR 12,15 || ^{dy} IR 12,15 || ^{dz} IR 12,15 || ^{ea} IR 12,15 || ^{eb} IR 12,15 || ^{ec} IR 12,15 || ^{ed} IR 12,15 || ^{ee} IR 12,15 || ^{ef} IR 12,15 || ^{eg} IR 12,15 || ^{eh} IR 12,15 || ^{ei} IR 12,15 || ^{ej} IR 12,15 || ^{ek} IR 12,15 || ^{el} IR 12,15 || ^{em} IR 12,15 || ^{en} IR 12,15 || ^{eo} IR 12,15 || ^{ep} IR 12,15 || ^{eq} IR 12,15 || ^{er} IR 12,15 || ^{es} IR 12,15 || ^{et} IR 12,15 || ^{eu} IR 12,15 || ^{ev} IR 12,15 || ^{ew} IR 12,15 || ^{ex} IR 12,15 || ^{ey} IR 12,15 || ^{ez} IR 12,15 || ^{fa} IR 12,15 || ^{fb} IR 12,15 || ^{fc} IR 12,15 || ^{fd} IR 12,15 || ^{fe} IR 12,15 || ^{ff} IR 12,15 || ^{fg} IR 12,15 || ^{fh} IR 12,15 || ^{fi} IR 12,15 || ^{fi} IR 12,15 || ^{gj} IR 12,15 || ^{gk} IR 12,15 || ^{gl} IR 12,15 || ^{gm} IR 12,15 || ^{gn} IR 12,15 || ^{go} IR 12,15 || ^{gp} IR 12,15 || ^{gq} IR 12,15 || ^{gr} IR 12,15 || ^{gs} IR 12,15 || ^{gt} IR 12,15 || ^{gu} IR 12,15 || ^{gv} IR 12,15 || ^{gw} IR 12,15 || ^{gx} IR 12,15 || ^{gy} IR 12,15 || ^{gz} IR 12,15 || ^{ha} IR 12,15 || ^{hb} IR 12,15 || ^{hc} IR 12,15 || ^{hd} IR 12,15 || ^{he} IR 12,15 || ^{hf} IR 12,15 || ^{hg} IR 12,15 || ^{hh} IR 12,15 || ^{hi} IR 12,15 || ^{hj} IR 12,15 || ^{hk} IR 12,15 || ^{hl} IR 12,15 || ^{hm} IR 12,15 || ^{hn} IR 12,15 || ^{ho} IR 12,15 || ^{hp} IR 12,15 || ^{hq} IR 12,15 || ^{hr} IR 12,15 || ^{hs} IR 12,15 || ^{ht} IR 12,15 || ^{hu} IR 12,15 || ^{hv} IR 12,15 || ^{hw} IR 12,15 || ^{hx} IR 12,15 || ^{hy} IR 12,15 || ^{hz} IR 12,15 || ^{ia} IR 12,15 || ^{ib} IR 12,15 || ^{ic} IR 12,15 || ^{id} IR 12,15 || ^{ie} IR 12,15 || ^{if} IR 12,15 || ^{ig} IR 12,15 || ^{ih} IR 12,15 || ⁱⁱ IR 12,15 || ^{ij} IR 12,15 || ^{ik} IR 12,15 || ^{il} IR 12,15 || ^{im} IR 12,15 || ⁱⁿ IR 12,15 || ^{io} IR 12,15 || ^{ip} IR 12,15 || ^{iq} IR 12,15 || ^{ir} IR 12,15 || ^{is} IR 12,15 || ^{it} IR 12,15 || ^{iu} IR 12,15 || ^{iv} IR 12,15 || ^{iw} IR 12,15 || ^{ix} IR 12,15 || ^{iy} IR 12,15 || ^{iz} IR 12,15 || ^{ja} IR 12,15 || ^{jb} IR 12,15 || ^{jc} IR 12,15 || ^{jd} IR 12,15 || ^{je} IR 12,15 || ^{jf} IR 12,15 || ^{jg} IR 12,15 || ^{jh} IR 12,15 || ^{ji} IR 12,15 || ^{jj} IR 12,15 || ^{jk} IR 12,15 || ^{jl} IR 12,15 || ^{jm} IR 12,15 || ^{jn} IR 12,15 || ^{jo} IR 12,15 || ^{jp} IR 12,15 || ^{jq} IR 12,15 || ^{jr} IR 12,15 || ^{js} IR 12,15 || ^{jt} IR 12,15 || ^{ju} IR 12,15 || ^{jv} IR 12,15 || ^{jw} IR 12,15 || ^{jx} IR 12,15 || ^{iy} IR 12,15 || ^{iz} IR 12,15 || ^{ka} IR 12,15 || ^{kb} IR 12,15 || ^{kc} IR 12,15 || ^{kd} IR 12,15 || ^{ke} IR 12,15 || ^{kf} IR 12,15 || ^{kg} IR 12,15 || ^{kh} IR 12,15 || ^{ki} IR 12,15 || ^{kj} IR 12,15 || ^{kl} IR 12,15 || ^{km} IR 12,15 || ^{kn} IR 12,15 || ^{ko} IR 12,15 || ^{kp} IR 12,15 || ^{kq} IR 12,15 || ^{kr} IR 12,15 || ^{ks} IR 12,15 || ^{kt} IR 12,15 || ^{ku} IR 12,15 || ^{kv} IR 12,15 || ^{kw} IR 12,15 || ^{kx} IR 12,15 || ^{ky} IR 12,15 || ^{kz} IR 12,15 || ^{la} IR 12,15 || ^{lb} IR 12,15 || ^{lc} IR 12,15 || ^{ld} IR 12,15 || ^{le} IR 12,15 || ^{lf} IR 12,15 || ^{lg} IR 12,15 || ^{lh} IR 12,15 || ^{li} IR 12,15 || ^{lj} IR 12,15 || ^{lk} IR 12,15 || ^{ll} IR 12,15 || ^{lm} IR 12,15 || ^{ln} IR 12,15 || ^{lo} IR 12,15 || ^{lp} IR 12,15 || ^{lq} IR 12,15 || ^{lr} IR 12,15 || ^{ls} IR 12,15 || ^{lt} IR 12,15 || ^{lu} IR 12,15 || ^{lv} IR 12,15 || ^{lw} IR 12,15 || ^{lx} IR 12,15 || ^{ly} IR 12,15 || ^{lz} IR 12,15 || ^{ma} IR 12,15 || ^{mb} IR 12,15 || ^{mc} IR 12,15 || ^{md} IR 12,15 || ^{me} IR 12,15 || ^{mf} IR 12,15 || ^{mg} IR 12,15 || ^{mh} IR 12,15 || ^{mi} IR 12,15 || ^{mj} IR 12,15 || ^{mk} IR 12,15 || ^{ml} IR 12,15 || ^{mm} IR 12,15 || ^{mn} IR 12,15 || ^{mo} IR 12,15 || ^{mp} IR 12,15 || ^{mq} IR 12,15 || ^{mr} IR 12,15 || ^{ms} IR 12,15 || ^{mt} IR 12,15 || ^{mu} IR 12,15 || ^{mv} IR 12,15 || ^{mw} IR 12,15 || ^{mx} IR 12,15 || ^{my} IR 12,15 || ^{mz} IR 12,15 || ^{na} IR 12,15 || ^{nb} IR 12,15 || ^{nc} IR 12,15 || nd IR 12,15 || ^{ne} IR 12,15 || ^{nf} IR 12,15 || ^{ng} IR 12,15 || ^{nh} IR 12,15 || ⁿⁱ IR 12,15 || ^{nj} IR 12,15 || ^{nk} IR 12,15 || ^{nl} IR 12,15 || ^{nm} IR 12,15 || ⁿⁿ IR 12,15 || ^{no} IR 12,15 || ^{np} IR 12,15 || ^{nq} IR 12,15 || ^{nr} IR 12,15 || ^{ns} IR 12,15 || ^{nt} IR 12,15 || ^{nu} IR 12,15 || ^{nv} IR 12,15 || ^{nw} IR 12,15 || ^{nx} IR 12,15 || ^{ny} IR 12,15 || ^{nz} IR 12,15 || ^{oa} IR 12,15 || ^{ob} IR 12,15 || ^{oc} IR 12,15 || ^{od} IR 12,15 || ^{oe} IR 12,15 || ^{of} IR 12,15 || ^{og} IR 12,15 || ^{oh} IR 12,15 || ^{oi} IR 12,15 || ^{oj} IR 12,15 || ^{ok} IR 12,15 || ^{ol} IR 12,15 || ^{om} IR 12,15 || ^{on} IR 12,15 || ^{oo} IR 12,15 || ^{op} IR 12,15 || ^{oq} IR 12,15 || ^{or} IR 12,15 || ^{os} IR 12,15 || ^{ot} IR 12,15 || ^{ou} IR 12,15 || ^{ov} IR 12,15 || ^{ow} IR 12,15 || ^{ox} IR 12,15 || ^{oy} IR 12,15 || ^{oz} IR 12,15 || ^{pa} IR 12,15 || ^{pb} IR 12,15 || ^{pc} IR 12,15 || ^{pd} IR 12,15 || ^{pe} IR 12,15 || ^{pf} IR 12,15 || ^{pg} IR 12,15 || ^{ph} IR 12,15 || ^{pi} IR 12,15 || ^{pj} IR 12,15 || ^{pk} IR 12,15 || ^{pl} IR 12,15 || ^{pm} IR 12,15 || ^{pn} IR 12,15 || ^{po} IR 12,15 || ^{pp} IR 12,15 || ^{pq} IR 12,15 || ^{pr} IR 12,15 || ^{ps} IR 12,15 || ^{pt} IR 12,15 || ^{pu} IR 12,15 || ^{pv} IR 12,15 || ^{pw} IR 12,15 || ^{px} IR 12,15 || ^{py} IR 12,15 || ^{pz} IR 12,15 || ^{qa} IR 12,15 || ^{qb} IR 12,15 || ^{qc} IR 12,15 || ^{qd} IR 12,15 || ^{qe} IR 12,15 || ^{qf} IR 12,15 || ^{qg} IR 12,15 || ^{qh} IR 12,15 || ^{qi} IR 12,15 || ^{qj} IR 12,15 || ^{qk} IR 12,15 || ^{ql} IR 12,15 || ^{qm} IR 12,15 || ^{qn} IR 12,15 || ^{qo} IR 12,15 || ^{qp} IR 12,15 || ^{qq} IR 12,15 || ^{qr} IR 12,15 || ^{qs} IR 12,15 || ^{qt} IR 12,15 || ^{qu} IR 12,15 || ^{qv} IR 12,15 || ^{qw} IR 12,15 || ^{qx} IR 12,15 || ^{qy} IR 12,15 || ^{qz} IR 12,15 || ^{ra} IR 12,15 || ^{rb} IR 12,15 || ^{rc} IR 12,15 || rd IR 12,15 || ^{re} IR 12,15 || ^{rf} IR 12,15 || ^{rg} IR 12,15 || ^{rh} IR 12,15 || ^{ri} IR 12,15 || ^{rj} IR 12,15 || ^{rk} IR 12,15 || ^{rl} IR 12,15 || ^{rm} IR 12,15 || ^{rn} IR 12,15 || ^{ro} IR 12,15 || ^{rp} IR 12,15 || ^{rq} IR 12,15 || ^{rr} IR 12,15 || ^{rs} IR 12,15 || ^{rt} IR 12,15 || ^{ru} IR 12,15 || ^{rv} IR 12,15 || ^{rw} IR 12,15 || ^{rx} IR 12,15 || ^{ry} IR 12,15 || ^{rz} IR 12,15 || ^{sa} IR 12,15 || ^{sb} IR 12,15 || ^{sc} IR 12,15 || ^{sd} IR 12,15 || ^{se} IR 12,15 || ^{sf} IR 12,15 || ^{sg} IR 12,15 || ^{sh} IR 12,15 || ^{si} IR 12,15 || ^{sj} IR 12,15 || ^{sk} IR 12,15 || ^{sl} IR 12,15 || ^{sm} IR 12,15 || ^{sn} IR 12,15 || ^{so} IR 12,15 || ^{sp} IR 12,15 || ^{sq} IR 12,15 || ^{sr} IR 12,15 || ^{ss} IR 12,15 || st IR 12,15 || ^{su} IR 12,15 || ^{sv} IR 12,15 || ^{sw} IR 12,15 || ^{sx} IR 12,15 || ^{sy} IR 12,15 || ^{sz} IR 12,15 || ^{ta} IR 12,15 || ^{tb} IR 12,15 || ^{tc} IR 12,15 || ^{td} IR 12,15 || ^{te} IR 12,15 || ^{tf} IR 12,15 || ^{tg} IR 12,15 || th IR 12,15 || ^{ti} IR 12,15 || ^{tj} IR 12,15 || ^{tk} IR 12,15 || ^{tl} IR 12,15 || ^{tm} IR 12,15 || ^{tn} IR 12,15 || ^{to} IR 12,15 || ^{tp} IR 12,15 || ^{tq} IR 12,15 || ^{tr} IR 12,15 || ^{ts} IR 12,15 || ^{tt} IR 12,15 || ^{tu} IR 12,15 || ^{tv} IR 12,15 || ^{tw} IR 12,15 || ^{tx} IR 12,15 || ^{ty} IR 12,15 || ^{tz} IR 12,15 || ^{ua} IR 12,15 || ^{ub} IR 12,15 || ^{uc} IR 12,15 || ^{ud} IR 12,15 || ^{ue} IR 12,15 || ^{uf} IR 12,15 || ^{ug} IR 12,15 || ^{uh} IR 12,15 || ^{ui} IR 12,15 || ^{uj} IR 12,15 || ^{uk} IR 12,15 || ^{ul} IR 12,15 || ^{um} IR 12,15 || ^{un} IR 12,15 || ^{uo} IR 12,15 || ^{up} IR 12,15 || ^{uq} IR 12,15 || ^{ur} IR 12,15 || ^{us} IR 12,15 || ^{ut} IR 12,15 || ^{uu} IR 12,15 || ^{uv} IR 12,15 || ^{uw} IR 12,15 || ^{ux} IR 12,15 || ^{uy} IR 12,15 || ^{uz} IR 12,15 || ^{va} IR 12,15 || ^{vb} IR 12,15 || ^{vc} IR 12,15 || ^{vd} IR 12,15 || ^{ve} IR 12,15 || ^{vf} IR 12,15 || ^{vg} IR 12,15 || ^{vh} IR 12,15 || ^{vi} IR 12,15 || ^{vj} IR 12,15 || ^{vk} IR 12,15 || ^{vl} IR 12,15 || ^{vm} IR 12,15 || ^{vn} IR 12,15 || ^{vo} IR 12,15 || ^{vp} IR 12,15 || ^{vq} IR 12,15 || ^{vr} IR 12,15 || ^{vs} IR 12,15 || ^{vt} IR 12,15 || ^{vu} IR 12,15 || ^{vv} IR 12,15 || ^{vw} IR 12,15 || ^{vx} IR 12,15 || ^{vy} IR 12,15 || ^{vz} IR 12,15 || ^{wa} IR 12,15 || ^{wb} IR 12,15 || ^{wc} IR 12,15 || ^{wd} IR 12,15 || ^{we} IR 12,15 || ^{wf} IR 12,15 || ^{wg} IR 12,15 || ^{wh} IR 12,15 || ^{wi} IR 12,15 || ^{wj} IR 12,15 || ^{wk} IR 12,15 || ^{wl} IR 12,15 || ^{wm} IR 12,15 || ^{wn} IR 12,15 || ^{wo} IR 12,15 || ^{wp} IR 12,15 || ^{wq} IR 12,15 || ^{wr} IR 12,15 || ^{ws} IR 12,15 || ^{wt} IR 12,15 || ^{wu} IR 12,15 || ^{wv} IR 12,15 || ^{ww} IR 12,15 || ^{wx} IR 12,15 || ^{wy} IR 12,15 || ^{wz} IR 12,15 || ^{xa} IR 12,15 || ^{xb} IR 12,15 || ^{xc} IR 12,15 || ^{xd} IR 12,15 || ^{xe} IR 12,15 || ^{xf} IR 12,15 || ^{xg} IR 12,15 || ^{xh} IR 12,15 || ^{xi} IR 12,15 || ^{xj} IR 12,15 || ^{xk} IR 12,15 || ^{xl} IR 12,15 || ^{xm} IR 12,15 || ^{xn} IR 12,15 || ^{xo} IR 12,15 || ^{xp} IR 12,15 || ^{xq} IR 12,15 || ^{xr} IR 12,15 || ^{xs} IR 12,15 || ^{xt} IR 12,15 || ^{xu} IR 12,15 || ^{xv} IR 12,15 || ^{xw} IR 12,15 || ^{xx} IR 12,15 || ^{xy} IR 12,15 || ^{xz} IR 12,15 || ^{ya} IR 12,15 || ^{yb} IR 12,15 || ^{yc} IR 12,15 || ^{yd} IR 12,15 || ^{ye} IR 12,15 || ^{yf} IR 12,15 || ^{yg} IR 12,15 || ^{yh} IR 12,15 || ^{yi} IR 12,15 || ^{yj} IR 12,15 || ^{yk} IR 12,15 || ^{yl} IR 12,15 || ^{ym} IR 12,15 || ^{yn} IR 12,15 || ^{yo} IR 12,15 || ^{yp} IR 12,15 || ^{yq} IR 12,15 || ^{yr} IR 12,15 || ^{ys} IR 12,15 || ^{yt} IR 12,15 || ^{yu} IR 12,15 || ^y

הַתָּאֲמִין לַעֲלוֹת בַּמֶּרְכָּבָה לָנוּס יְרוּשָׁלָּם: ¹⁹ וַיִּפְשְׁעוּ יִשְׂרָאֵל בְּבֵית
דָּוִיד עַד הַיּוֹם הַזֶּה: **11** ¹ וַיָּבֹא רַחֲבֶעַם יְרוּשָׁלָּם וַיִּקְהֵל

אֶת־בֵּית יְהוּדָה וּבְנֵימָן מֵאָה וּשְׁמוֹנִים אָלֶף בָּחוּר עֹשֶׂה מִלְחָמָה
לְהִלָּחֵם עִם־יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב אֶת־הַמַּמְלָכָה לְרַחֲבֶעַם: ² וַיְהִי דִבְר־
יְהוָה אֶל־שֹׁמְעֵיהֶוּ אִישׁ־הָאֱלֹהִים לֵאמֹר: ³ אֲמַר אֶל־רַחֲבֶעַם בֶּן־
שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאֵל כָּל־יִשְׂרָאֵל בִּיהוּדָה וּבְנֵימָן לֵאמֹר: ⁴ כֹּה
אָמַר יְהוָה לֹא־תֵעָלוּ וְלֹא־תִלָּחֲמוּ עִם־אֲחֵיכֶם שׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ
כִּי מֵאִתִּי נִהְיָה הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי יְהוָה וַיָּשׁוּבוּ מִלִּכְתּוֹ
אֶל־יְרֵבֶעָם: **פ**

⁵ וַיָּשָׁב רַחֲבֶעַם בִּירוּשָׁלָּם וַיָּבֶן עָרִים לְמִצּוֹר בִּיהוּדָה: ⁶ וַיָּבֶן אֶת־
בֵּית־לָחֶם וְאֶת־עֵיטָם וְאֶת־תְּקוּעָה: ⁷ וְאֶת־בֵּית־צִוִּיר וְאֶת־שׁוֹכֹו וְאֶת־
עֵדְלָם: ⁸ וְאֶת־נֶת וְאֶת־מֶרְשָׁה וְאֶת־זִיף: ⁹ וְאֶת־אֲדוּרִים וְאֶת־לָכִישׁ
וְאֶת־עֲזֹקָה: ¹⁰ וְאֶת־צָרְעָה וְאֶת־אֵילֹון וְאֶת־חֲבֹזֹן אֲשֶׁר בִּיהוּדָה
וּבְנֵימָן עָרֵי מִצּוֹרוֹת: ¹¹ וַיַּחֲזֹק אֶת־הַמִּצּוֹרוֹת וַיִּתֵּן בָּהֶם נִגְדִים
וְאֲצִרוֹת מֵאֵכֶל וְשֶׁמֶן וַיִּין: ¹² וּבְכָל־עִיר וְעִיר צִנּוֹת וּרְמָחִים וַיַּחֲזֹקֵם
לְהִרְבֶּה מֵאֹד וַיְהִי־לֹו יְהוּדָה וּבְנֵימָן: ¹³ וַיַּהֲפֹהֲנִים וְהַלּוּיִם אֲשֶׁר
בְּכָל־יִשְׂרָאֵל הִתִּיצְבוּ עָלָיו מִכָּל־גִּבּוֹלָם: ¹⁴ כִּי־עָזְבוּ הַלּוּיִם אֶת־
מִנְרָשִׁיהֶם וַאֲחֻזָּתָם וַיֵּלְכוּ לִיהוּדָה וּלְיִרְמְיָהּ כִּי־הִזְנִיתָם יְרֵבֶעַם
וּבְנָיו מִכֶּהֶן לִיהוָה: ¹⁵ וַיַּעֲמֵד־לוֹ כֹּהֲנִים לְבָמֹזַת וּלְשַׁעֲרִים וּלְעֵגְלִים
אֲשֶׁר עָשָׂה: ¹⁶ וַאֲחֲרֵיהֶם מִכָּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל הִנָּתְנִים אֶת־לִבָּכֶם
לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּאוֹ יְרוּשָׁלָּם לְזָבוֹחַ לִיהוָה אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵיהֶם: ¹⁷ וַיַּחֲזֹקוּ אֶת־מַלְכוּת יְהוּדָה וַיֹּאמְצוּ אֶת־רַחֲבֶעַם בֶּן־
שְׁלֹמֹה לְשָׁנִים שְׁלוֹשׁ כִּי הָלְכוּ בְּדֶרֶךְ דָּוִיד וּשְׁלֹמֹה לְשָׁנִים שְׁלוֹשׁ:
ס ¹⁸ וַיִּקְחֻ־לוֹ רַחֲבֶעַם אִשָּׁה אֶת־מַחֲלָתָה בֶן־יִרְמְיָה בֶּן־
דָּוִיד אֲבִיהֶ'לָה בַת־אֵלִיאָב בֶּן־יִשִׁי: ¹⁹ וַתֵּלֶד לוֹ בָנִים אֶת־יַעֲוִשׁ וְאֶת־
שִׁמְרִיָּה וְאֶת־זֶהֱרָם: ²⁰ וַאֲחֲרֶיהָ לָקַח אֶת־מַעֲכָה בַת־אֲבִשְׁלֹום וַתֵּלֶד
לוֹ אֶת־אֲבִיָּה וְאֶת־עֲתִיָּה וְאֶת־זִיזָא וְאֶת־שְׁלֹמִיתָה: ²¹ וַיֹּאֲהֵב רַחֲבֶעַם
אֶת־מַעֲכָה בַת־אֲבִשְׁלֹום מִכָּל־נָשָׁיו וּפִילָגְשָׁיו כִּי נָשִׁים שְׁמוֹנֶה־

Cp II, 15 § 21 || 17 הַלֶּךְ cf II, 1 || 18 ^a § מחלת ^{BA} Mol(λ)αθ ^L Μαελ-
λεθ || ^b K בֶּן, 1 c Q טט בת || ^c 1 c ^A וַאֲ || 19 ^A Ζαλαμ ^B Πολλαμ
(crrp) || 20 ^a § Ιεθθ(ε)ι יעתי || ^b ^(B)A Σαλημωθ || 21 ^α ^B Joseph. Arch.
8, 10, 1: 30.

עָשָׂרָה נָשָׂא וּפִילָגְשִׁים שְׁשִׁים וְיָזַלְד עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה בָּנִים וְשִׁשִּׁים
 בָּנוֹת: ²² וַיַּעֲמֵד לְרֹאשׁ רְחֻבָּעַם אֶת־אֲבִיהַּ בֶּן־מַעֲכָה לְנָגִיד בְּאֲחֵיו
 כִּי לְהַמְלִיכוֹ: ²³ וַיָּבֹךְ וַיִּפְרֹץ מִכָּל־בְּנוֹיָא לְכָל־אַרְצוֹת יְהוּדָה וּבְנֵימָן
 לְכָל־^b עָרֵי הַמְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן לָהֶם הַמָּזוֹן לָרֹב וַיִּשְׁאַל הַמָּזוֹן נָשִׁים:
 12 וַיְהִי כִּהְלִין מַלְכוּת רְחֻבָּעַם וַיַּחֲזִקְתּוּ עֹזֵב אֶת־
 תּוֹרַת יְהוָה וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ: ² וַיְהִי בַשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לַמֶּלֶךְ
 רְחֻבָּעַם עָלָה שִׁישַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־יְרוּשָׁלַם כִּי מָעָלוּ בַיהוָה:
³ בְּאַלְף וּמֵאוֹתָיִם רָכֵב וּבָשִׁשִׁים אֲלָף פָּרָשִׁים וְאִין מִסְפָּר לָעָם אֲשֶׁר־
 בָּאוּ עִמּוֹ מִמִּצְרַיִם לִוְבִים סָפִיִּים וְכוֹשִׁים: ⁴ וַיִּלָּכֵד אֶת־עָרֵי הַמְּצֻרוֹת
 אֲשֶׁר לַיהוּדָה וַיָּבֹא עַד־יְרוּשָׁלַם: ⁵ וַיִּשְׁמַעֶיהָ הַנְּבִיא בָּא אֶל־
 רְחֻבָּעַם וְשָׂרֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר־נֹאֲסָפוּ אֶל־יְרוּשָׁלַם מִפְּנֵי שִׁישַׁק וַיֹּאמֶר
 לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱתֶם עֹזְבֵתֶם אֹתִי וְאֶף־אֲנִי עֹזְבֵתִי אֶתְכֶם
 בְּיַד־שִׁישַׁק: ⁶ וַיִּכְנָעוּ שָׂרֵי־יִשְׂרָאֵל וְהַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ צְדִיק יְהוָה:
⁷ וּבִרְאוֹת יְהוָה כִּי גִכְנָעוּ הָיָה דְּבַר־יְהוָה אֶל־שְׁמַעִיָּה וַיֹּאמֶר גִּכְנָעוּ
 לֹא אֲשַׁחֲיֶתֶם וְנָתַתִּי לָהֶם כְּמַעֲט לְפָלִיטָה וְלֹא־תִתֵּךְ חֲמַתִּי בִירוּשָׁלַם
 בְּיַד־שִׁישַׁק: ⁸ כִּי יִהְיוּ־לוֹ לַעֲבָדִים וַיִּדְעוּ עֲבוֹדָתִי וַעֲבוֹדַת מַמְלְכוֹת
 הָאָרְצוֹת: ⁹ וַיַּעַל שִׁישַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־יְרוּשָׁלַם וַיִּקָּח אֶת־
 אֲצִרוֹת בֵּית־יְהוָה וְאֶת־אֲצִרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ אֶת־הַכֹּל לָקַח וַיִּקָּח אֶת־
 מִגְדֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה: ¹⁰ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ רְחֻבָּעַם תַּחֲתֵיהֶם
 מִגְדֵי נְחֹשֶׁת וְהַפְקִיד עַל־יָד שָׂרֵי הָרָצִים הַשְּׂמָרִים פֶּתַח בֵּית הַמֶּלֶךְ:
¹¹ וַיְהִי מִדֵּי־בּוֹא הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה בָּאוּ הָרָצִים וּנְשָׂאוֹם וַהֲשִׁבוֹם
 אֶל־תַּא הָרָצִים: ¹² וּבִהֲכָנָעוֹ שָׁב מִמֶּנּוּ אֶף־יְהוָה וְלֹא לְהַשְׁחִית לְכֻלָּהּ
 וְגַם בִּיהוּדָה הָיָה דְּבָרִים טוֹבִים: ¹³ וַיִּתְחַזַּק הַמֶּלֶךְ רְחֻבָּעַם
 בִירוּשָׁלַם וַיִּמְלֹךְ כִּי בֶן־אַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה רְחֻבָּעַם בָּמָלְכוֹ וּשְׁבַע
 עָשָׂרָה שָׁנָה מֶלֶךְ בִירוּשָׁלַם הָעִיר אֲשֶׁר־בָּחַר יְהוָה לָשׁוּם אֶת־
 שְׁמוֹ שָׁם מִכָּל שְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם אִמּוֹ נַעֲמָה הָעַמֻּנִית: ¹⁴ וַיַּעַשׂ
 הָרַע כִּי לֹא הִכִּין לְבּוֹ לְדָרוֹשׁ אֶת־יְהוָה: ¹⁵ וַיְדַבְּרִי רְחֻבָּעַם
 הָרָאשִׁיִּים וְהָאֲחֻרָּזִים הֵלֹא־הֶם כְּתוּבִים בְּדִבְרֵי שְׁמַעִיָּה הַנְּבִיא
 וַעֲדוֹ^a הַחֲזָה לְהַתִּיחַשׁ^b וּמִלְחָמוֹת רְחֻבָּעַם וַיִּרְבָּעַם כָּל־הַיָּמִים:

ולכל ²² ins frt c 6 קשב || ²³ a prps לפניו אשר sed cf c-c || ^b 1 c 93 Cp1 ||
 c-c 1 להם || Cp 12, 2 Var^G שני 6 Σουσακειμ; 1 prb שושק cf ad 1R
 14,25; id in vv sqq || 11 c-c 1R 14,28 ישאום הרצים || 15 a cf ad 9,29 || ^b frt
 dl; 6BA(Lt) και (ai) πρᾶξις αὐτοῦ.

16 וישָׁכֵב רַחֲבֵעַם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבֹּר בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ אָבִיָּה בְּנוֹ
תַּחְתָּיו: פ

13¹ בַּשָּׁנָה שְׁמוֹנֶה עָשָׂרָה לַמֶּלֶךְ יִרְבֵּעַם וַיִּמְלֹךְ אָבִיָּה עַל־
יְהוּדָה: ²שְׁלוֹשׁ שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ מִיכָיָהוּ^a בֶּת־^bאֹרִיאֵל
מִן־גִּבְעָה^b וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין אָבִיָּה וּבֵין יִרְבֵּעַם: ³וַיֹּאסֶר^a אָבִיָּה
אֶת־הַמִּלְחָמָה בְּחֵיל גְּבוּרָתוֹ מִלְחָמָה אַרְבַּע־מֵאוֹת^b אֵלֶּף אִישׁ בְּחֹזֶק
וַיִּרְבְּעֵם עָבֶד עִמּוֹ מִלְחָמָה בַּשְּׁמוֹנֶה מֵאוֹת אֵלֶּף אִישׁ בְּחֹזֶק גְּבוּרָתוֹ
חֵיל: ס ⁴וַיָּקָם אָבִיָּה מֵעַל לְהָר צְמֹרִים אֲשֶׁר בְּהָר אֶפְרַיִם וַיֹּאמֶר
שְׁמַעְיָי יִרְבֵּעַם וְכָל־יִשְׂרָאֵל: ⁵הֲלֹא לָכֶם לָדַעַת כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל נָתַן מַמְלָכָה לְדָוִיד עַל־יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם לוֹ וּלְבָנָיו בְּרִית מַלְחָ:
⁶וַיָּקָם יִרְבֵּעַם בֶּן־גִּבְטָה עָבֶד שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד וַיִּמְרֹד עַל־אֲדָנָיו:
⁷וַיִּקְבְּצוּ עָלָיו אֲנָשִׁים רַקִּים בְּנֵי בְלִיעֵל וַיִּתְּאֲמָצוּ עַל־רַחֲבֵעַם בֶּן־
שְׁלֹמֹה וַיִּרְחֲבֵעַם הָיָה נָעַר וְרֹד־לֵבָב וְלֹא הִתְחַזַּק לִפְנֵיהֶם: ⁸וַעֲשָׂתָהוּ
אַתֶּם אֲמֹרִים לְהִתְחַזֵּק לִפְנֵי מַמְלַכֶּת יְהוָה בֶּן־דָּוִיד בְּנֵי דָוִיד וְאַתֶּם
הַמּוֹזֵן רֹב וַעֲמֻכְכֶם עֹגְלֵי זָהָב אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם יִרְבֵּעַם לֵאלֹהִים: ⁹הֲלֹא
הִדְחַתֶּם אֶת־כִּהְנֵי יְהוָה אֶת־בְּנֵי אֹהֶל־וְהַלְוִיִּם וַתַּעֲשׂוּ לָכֶם כִּהְנִים
כַּעֲמֵי הָאָרְצוֹת כָּל־הַכָּא לְמִלָּא יָדוּ בַּפֶּר בֶּן־בִּקְרָ וַאֲיִלָם שִׁבְעָה
וְהָיָה כֹהֵן לֹלָא אֱלֹהִים: ¹⁰וַאֲנַחְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא עֲזַבְנָהוּ וְכֹהֲנֵים
מְשֻׁרְתִּים לִיהוָה בְּנֵי אֹהֶל־וְהַלְוִיִּם בַּמִּלֻּאֲכָת: ¹¹וּמִקְטָרִים לִיהוָה
עֹלֹת בַּבֶּקֶר־בַּבֶּקֶר וּבַעֲרֹב־בַּעֲרֹב וּקְטָר־סַמִּים וּמַעֲרֹכַת לֶחֶם עַל־
הַשֻּׁלְחָן הַטָּהוֹר וּמִנֹּזֶת הַזָּהָב וְנִרְתִּיָּה לְבָעַר בַּעֲרֹב בַּעֲרֹב כִּי־
שֹׁמְרִים אֲנַחְנוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַתֶּם עֹזְבֹתֶם אֹתוֹ:
¹²וְהִנֵּה עִמָּנוּ בְּרָאשׁ הָאֱלֹהִים וְכֹהֲנָיו וְחַצְצֹרֹת הַתְּרוּעָה לְהַרְיֵעַ
עֲלֵיכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־תִּלְחַמוּ עִם־יְהוָה אֱלֹהֵי־אֲבֹתֵיכֶם כִּי־לֹא
תַּעֲלִיחוּ: ¹³וַיִּרְבֵּעַם הִסֵּב אֶת־הַמַּאֲרֵב לָבוֹא מֵאַחֲרֵיהֶם וַיְהִי
לִפְנֵי יְהוָה וְהַמַּאֲרֵב מֵאַחֲרֵיהֶם: ¹⁴וַיִּפְּנוּ יְהוּדָה וְהִנֵּה לָהֶם הַמִּלְחָמָה
פָּנִים וְאַחֲזֹר וַיִּצְעְקוּ לִיהוָה וְהַכֹּהֲנִים מִחַצְצֹרִים בַּחֲצֹצְרוֹת: ¹⁵וַיִּרְעוּ
אִישׁ יְהוּדָה וַיְהִי בַּהֲרִיעַ אִישׁ יְהוּדָה וְהָאֱלֹהִים נִגַּף אֶת־יִרְבֵּעַם
וְכָל־יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אָבִיָּה וַיְהוּדָה: ¹⁶וַיָּנוּסוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי יְהוּדָה

Cp 13, 1 IR 15, 1 אבים || 2^a 1 c 68 IR 15, 2 מַעֲכָה || ^{b-b} 6L IR אֲבִישָׁלוֹם ||
3^a 6 παρατάτατο; 1 M || ^b IMS עֶשֶׂר || ^c Seb גְּבוּרָתוֹ || 4 6 Σομορων || 7 1 c
pc MSS 68u אֵלָיו || 10 6 בְּמַחֲלָקְתוֹ || 14 cf ad I 15, 24.

וַיִּתְּנֵם אֱלֹהִים בְּיָדָם: ¹⁷ וַיָּכּוּ בָהֶם אֲבִיָּה וְעַמּוֹ מִכָּה רַבָּה וַיִּפְּלוּ
חֲלָלִים מִיִּשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ בַּחֹר: ¹⁸ וַיִּכְנְעוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
בַּעַת הַהִיא וַיֹּאמְצוּ בְּנֵי יְהוּדָה כִּי נִשְׁעֲנוּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם:
¹⁹ וַיִּרְדֹּף אֲבִיָּה אַחֲרָי יִרְבְּעָם וַיִּלְכֹּד מִמֶּנּוּ עָרִים אֶת־בֵּית־אֵל וְאֶת־
בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־יִשְׁנָהּ וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־עַפְרֹן וּבְנֹתֶיהָ: ²⁰ וְלֹא־עָצַר
כָּח יִרְבְּעָם עוֹד בְּיָמָיו אֲבִיָּהּ וַיִּגְפְּהוּ יְהוָה וַיָּמָת: ²¹ וַיִּתְחַזַּק
אֲבִיָּהּ וַיִּשְׂא־לֹו נָשִׁים אַרְבַּע עֲשָׂרָה וַיִּזְלֹד עֲשָׂרִים וּשְׁנַיִם בָּנִים
וְשֵׁשׁ עֲשָׂרָה בָנוֹת: ²² וַיִּתֵּר דְּבָרָי אֲבִיָּה וּדְרָכָיו וַיְדַבְּרוּ כְּתוּבִים
בְּמִדְרָשׁ הַנְּבִיא עֲדֹ: ²³ וַיִּשְׁכַּב אֲבִיָּה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ
בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ אָסָא בֶּנּוּ תַחְתָּיו בְּיָמָיו שָׁקֵטָה הָאָרֶץ עֲשָׂר
שָׁנִים: ס

14 וַיַּעַשׂ אָסָא הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו: ² וַיִּסֶּר אֶת־
מִזְבְּחוֹת הַנֶּכֶר וְהַבָּמֹת וַיִּשְׁבֹּר אֶת־הַמִּצְבּוֹת וַיַּגְדֵּעַ אֶת־הָאֲשֵׁרִים:
³ וַיֹּאמֶר לַיהוָה לְדָרוֹשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וְלַעֲשׂוֹת הַתּוֹרָה
וְהַמִּצְוָה: ⁴ וַיִּסֶּר מִכָּל־עָרֵי יְהוּדָה אֶת־הַבָּמֹת וְאֶת־הַחֲמֻצִּים וְתִשְׁקֹט
הַסְּמִלְכָה לִפְנֵיו: ⁵ וַיָּבֶן עָרֵי מְצוּרָה בִּיהוּדָה כִּי־שָׁקֵטָה הָאָרֶץ וְאִין־
עַמּוֹ מִלְחָמָה בְּשָׁנִים הָאֵלֶּה כִּי־הִנִּיחַ יְהוָה לֹו: ⁶ וַיֹּאמֶר לַיהוָה
נִבְּנָה וְאֶת־הָעָרִים הָאֵלֶּה וְנִסְכַּב חוֹמָה וּמִגְדָּלִים וְדִלְתִּים וּבְרִיחִים
^a עוֹדְנוּ הָאָרֶץ לִפְנֵינוּ^a כִּי דָרְשָׁנוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דָרְשָׁנוּ^b וַיִּנַּח
לָנוּ מִסְכָּב^c וַיִּבְנוּ וַיַּעֲלִיחוּ: ס ⁷ וַיְהִי לְאָסָא חֵיל נֶשֶׂא צָנָה
וְרַמַּח מִיהוּדָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וּמִבְּנֵימֶן נֶשֶׂאִי מִגֹּן וְדָרָכִי קִשְׁת
מֵאתִים וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף כָּל־אֵלֶּה גִבּוֹרֵי חֵיל: ⁸ וַיֵּצֵא אֱלִיהֶם
זָרַח הַפּוֹשֵׁי בְּחֵיל אֶלֶף אֶלְפִים וּמִרְפָּבוֹת שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיָּבֵא עַד־
מִרְשָׁה: ⁹ וַיֵּצֵא אָסָא לִפְנֵיו^a וַיַּעֲרֹכוּ מִלְחָמָה בְּגִיא צְפָתָה^b לְמִרְשָׁה:
¹⁰ וַיִּקְרָא אָסָא אֶל־יְהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמֶר יְהוָה אִין־עִמָּךְ לַעְזֹר בֵּין
רַב לְאִין כָּח עוֹדְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־עָלִיךָ נִשְׁעֲנוּ וּבִשְׁמֶךָ כָּאוּנו
עַל־הַקָּמּוֹן הַזֶּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֵתָה אֶל־עֶצֶר עִמָּךְ אֲנֹשׁ: ס
¹¹ וַיִּגַּף יְהוָה אֶת־הַפּוֹשִׁים לִפְנֵי אָסָא וּלְפָנָי יְהוּדָה וַיִּגְסּוּ הַפּוֹשִׁים:

19 K Vrs עֲפֹרֹן, Q עֲפֹרִין || 22 6 Ad(δ)w cf ad 9,29 || 23 8 hic incip
cp 14 || Cp 14, 4 ^{o-o} 6^{BA} καὶ εἰρήνευσεν (crrp) || 6 ^{a-a} 6^{AL} ἐν ᾧ (^B ἐνώπιον)
τῆς γῆς κυριεύ(σ)ομεν || ^b 6 דָרְשָׁנוּ || c-c 6^{BA} לָנוּ || 8 ^{o-o} 6^B ἐν χιλι-
δαίσι || 9 ^a cf ad I 14,8 || ^b Var^G צְפֹתָה; 1 frt c 6 צְפֹנָה (בְּגִיא).

12 וַיִּרְדְּפֵם אִסָּא וְהָעָם אֲשֶׁר-עִמּוֹ עַד-לְגֶרֶךְ וַיִּפֹּל מִבּוֹשִׁים לְאִין-לָהֶם
 מִחַיָּה כִּי-נִשְׁכְּרוּ לִפְנֵי-יְהוָה וּלְפָנָי מִחֲנֵהוּ וַיִּשְׁאוּ שָׁלָל הַרְבֵּה
 מְאֹד: 13 וַיָּכּוּ אֶת כָּל-הָעָרִים סְבִיבֹת גֶּרֶךְ כִּי-הָיָה פֶתַח-יְהוָה
 עֲלֵיהֶם וַיִּבְזּוּ אֶת-כָּל-הָעָרִים כִּי-בָזָה רַבָּה הָיְתָה בָּהֶם: 14 וְגַם-
 אֶהֱלִי מִקְנֵה הַכּוֹ וַיִּשְׁבּוּ צֶאֱן לָרֹב וְגַמְלִים וַיִּשְׁבּוּ יְרוּשָׁלַם: ס
 15 וַעֲזַרְיָהוּ בֶן-עֹזִיד הָיְתָה עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים: 16 וַיֵּצֵא לִפְנֵי אִסָּא
 וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁמַעוּנִי אִסָּא וְכָל-יְהוּדָה וּבְנֵימָן יְהוָה עִמָּכֶם בְּהוֹיֹתְכֶם
 עִמּוֹ וְאִם-תִּדְרָשְׁהוּ יִמָּצֵא לָכֶם וְאִם-תִּעֲזֹבֻהוּ יַעֲזֹב אֶתְכֶם: 17 וַיָּמִים
 רַבִּים לְיִשְׂרָאֵל לְלֹא אֱלֹהֵי אֲמֹת וְלֹלֵא בְּתֵן מוֹרָה וְלֹלֵא תוֹרָה:
 14 וַיֵּשֶׁב בְּצֹר-לוֹ עַל-יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּבְקֹשְׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם:
 15 וַיִּבְעֲתִים הָהֵם אֵין שָׁלוֹם לַיִּצָּא וּלְבָא כִּי מֵהוֹמוֹת רַבּוֹת עַל כָּל-
 יִשְׂרָאֵל הָאָרְצוֹת: 16 וַיִּכְתְּתוּ גַזִּי-בְּגָזִי וְעִיר בְּעִיר כִּי-אֱלֹהִים הִמָּמֵם
 בְּכָל-צָרָה: 17 וְאַתֶּם חֲזָקוּ וְאַל-יִרְפוּ וְיִדְכֶם כִּי יֵשׁ שָׂכָר לַפְּעֻלַּתְכֶם:
 ס 18 וַיִּשְׁמַע אִסָּא הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַהֲנִיחָהּ אֵת עַד הַנְּבִיאָה^a עַד הַתַּחֲנוּק
 וַיַּעֲבֵר הַשְׁקֻצִּים מִכָּל-אָרֶץ יְהוּדָה וּבְנֵימָן וּמִן-הָעָרִים אֲשֶׁר לְכָד
 מִהָרַב אֶפְרַיִם וַיַּחֲדֹשׁ אֶת-מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר לִפְנֵי אוֹלָם יְהוָה:
 19 וַיִּקְבֹּץ אֶת-כָּל-יְהוּדָה וּבְנֵימָן וְהַגִּרִּים עִמָּהֶם מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה
 וּמִשְׁמַעוֹן כִּי-נָפְלוּ עָלָיו מִיִּשְׂרָאֵל לָרֹב בְּרֹאֲתָם כִּי-יְהוָה אֱלֹהֵיו
 עִמּוֹ: ס 20 וַיִּקְבְּצוּ יְרוּשָׁלַם בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי לַשָּׁנָה חֲמִשָּׁ-עֶשְׂרֵה
 לַמַּלְכוּת אִסָּא: 21 וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה בַּיּוֹם הַהוּא מִן-הַשָּׁלָל הַבָּיִאוּ בְּקָר
 שִׁבְעַת מֵאוֹת וְצֹאן שִׁבְעַת אֲלָפִים: 22 וַיָּבִיאוּ בַבָּרִית לְדָוִד אֶת-
 יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם בְּכָל-לִבָּבָם וּבְכָל-נַפְשָׁם: 23 וְכָל אֲשֶׁר לֹא-
 יִדְרֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי-יִשְׂרָאֵל יוֹמָת לְמֹן-קִטָּן וְעַד-גָּדוֹל לְמֵאִישׁ וְעַד-
 אִשָּׁה: 24 וַיִּשְׁבְּעוּ לַיהוָה בְּקוֹל גָּדוֹל וּבְתִרְעָה^a וּבְחִצְצָרוֹת וּבְשׁוֹפָרוֹת:^b
 25 וַיִּשְׁמְחוּ כָל-יְהוּדָה עַל-הַשְּׁבוּעָה כִּי בְּכָל-לִבָּבָם נִשְׁבְּעוּ וּבְכָל-
 רִצּוֹנָם בִּקְשָׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם וַיִּגַּח יְהוָה לָהֶם מִסְּבִיב: 26 וְגַם-
 מַעֲכָה^a אִם אִסָּא הַמֶּלֶךְ הַסִּירָה^b מִגְּבִירָה אֲשֶׁר-עָשְׂתָה לְאַשְׁרָה
 מִפְּלִצָּת^c וַיִּכְרֹת אִסָּא אֶת-מִפְּלִצָּתָהּ וַיִּדְקֶה^d וַיִּשְׂרָף בְּגַחַל קִדְרוֹן:

12 12 00 6^{BA} ξως Γεδωρ sim 13 || 14 6 + τοὺς Αμαζον(ι)εις || Cp 15, 1 6^A
 Αδαδ || 3 00 >6^B || 5 6 יהוה || 6 8 MSS 6 וכתתו || 8 a-a gloss; vel ins ?
 אֲשֶׁר-יִדְבֹּר עֲזַרְיָהוּ בֶן cf 8^(A) || b 1 c 6^{BA}(8) בְּהָר || c cf ad IR 6,3 (6 τ.
 ναού) || II Seb + אֲשֶׁר || 14 a >6^{BA} || b >6^B || 16 a-a 6^{BA} IR 15,13 אִמּוֹ || b IR
 וַיִּסְרָה || c-c 6 aliter || d >6 IR.

17 וְהַבְּמוֹת לֹא־סָרוּ מִיִּשְׂרָאֵל רַק לְבַב־אֲסָא הָיָה שָׁלֵם כָּל־יָמָיו׃
 18 וַיָּבֵא אֶת־קֹדְשֵׁי אָבִיו וְקֹדְשֵׁי בֵּית הָאֱלֹהִים בְּסֹף וְזָהָב וְכֹלִים׃
 19 וּמִלְחָמָה לֹא הָיְתָה עַד שְׁנַת־שְׁלֹשִׁים וְחֲמִשׁ לְמַלְכוּת
 אֲסָא׃ ׀ 16 בְּשַׁנַּת שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ לְמַלְכוּת אֲסָא עָלָה בַּעֲשָׂא^b
 מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל עַל־יְהוּדָה וַיִּבֶן אֶת־הָרְמָה לְבִלְתִּי תֵּת יוֹצֵא וְכֹא לְאֲסָא
 מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ 17 וַיֵּצֵא אֲסָא בְּסֹף וְזָהָב מֵאֲצִרוֹת בֵּית יְהוָה וּבֵית
 הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח^a אֶל־בֶּן־הֲדָד מֶלֶךְ אֲרָם הַיּוֹשֵׁב בְּדִרְמַשְׁק לֵאמֹר׃
 3 בְּרִית בֵּינִי וּבֵינְךָ וּבֵין אָבִי וּבֵין אָבִיךָ הִנֵּה שָׁלַחְתִּי לָךְ בְּסֹף
 וְזָהָב לָךְ הֲפֹר בְּרִיתְךָ אֶת־בַּעֲשָׂא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלֶה מֵעָלָי׃ 4 וַיִּשְׁמַע
 בֶּן־הֲדָד אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲסָא וַיִּשְׁלַח אֶת־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־לוֹ אֶל־עָרֵי
 יִשְׂרָאֵל וַיִּכְּרֹ^a אֶת־עֵיזֹן^b וְאֶת־דֹּן וְאֶת אֲבֵל מַיִם וְאֶת כָּל־מִסְכְּנוֹת^d
 עָרָיו נִפְתָּלִי׃ 5 וַיְהִי כִשְׁמַע בַּעֲשָׂא וַיַּחְדֵּל מִבְּנוֹת אֶת־הָרְמָה וַיִּשְׁבֹּת
 אֶת־מִלְאכְתּוֹ׃ ׀ 6 וְאֲסָא הַמֶּלֶךְ לָקַח אֶת־כָּל־יְהוּדָה וַיִּשְׁאֲוֶה אֶת־
 אֲבְנֵי הָרְמָה וְאֶת־עֲצֵיהָ אֲשֶׁר בָּנָה בַּעֲשָׂא וַיִּבֶן בָּהֶם אֶת־גִּבְעֹה
 וְאֶת־הַמִּצְפָּה׃ ׀ 7 וּבָעֵת הַהִיא בָּא חֲנָנִי הָרֹאֶה אֶל־אֲסָא
 מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּהַשְׁעֲנֶךָ עַל־מֶלֶךְ אֲרָם וְלֹא נִשְׁעַנְתָּ עַל־
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן נִמְלֹט חֵיל מֶלֶךְ־אֲרָם מִיָּדְךָ׃ 8 הֲלֹא הַבּוֹשִׁים
 וְהַלּוּכִים הָיוּ לַחֲיָלוֹ לָרֹב לָרֹב וּלְפָרָשִׁים לְהַרְבֵּה מְאֹד וּבְהַשְׁעֲנֶךָ
 עַל־יְהוָה נִתְּנָם בְּיָדְךָ׃ 9 כִּי יְהוָה עֵינָיו מִשְׁטָטוֹת בְּכָל־הָאָרֶץ לְהַתְחַזֵּק
 עִם־לִבָּבָם שָׁלֵם אֵלָיו נִסְכְּלָתָ עַל־זֹאת כִּי מַעֲתָה יֵשׁ עִמָּךְ מִלְחָמוֹת׃
 10 וַיִּכְעַס אֲסָא אֶל־הָרֹאֶה וַיִּתְּנֶהוּ בֵּית הַמַּהֲפָכָת כִּי־בִזְעָף עָמַז
 עַל־זֹאת נִירָצָן אֲסָא מִן־הָעָם בָּעֵת הַהִיא׃ 11 וַיְהִיגָה דְּבָרֵי
 אֲסָא הָרֹאשׁוֹנִים וְהָאֲחֵרוֹנִים הַנֶּגַם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר הַמְּלָכִים לִיהוּדָה
 וּיִשְׂרָאֵל׃ 12 וַיַּחֲלֹא אֲסָא בְּשַׁנַּת שְׁלֹשִׁים וְתִשְׁעָה לְמַלְכוּתוֹ
 בָּרַגְלָיו עַד־לְמַעְלָה חָלָיו וְגַם־בְּחָלָיו לֹא־דָרַשׁ אֶת־יְהוָה כִּי בָרָפָאִים׃
 13 וַיִּשְׁכַּב אֲסָא עִם־אֲבֹתָיו וַיָּמָת בְּשַׁנַּת אַרְבָּעִים וְאַחַת לְמָלְכוֹ׃
 14 וַיִּקְבְּרֶהוּ בְּקִבְרֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָה־לּוֹ בְּעִיר דָּוִיד וַיִּשְׁכְּבִיָּהוּ בַּמִּשְׁכָּב

17 IR I5,I4 + יהוה || עם יהוה || 19 °-° dub, cf IR I6,8 || Cp I6, I ^{a-a} 38
 L 30 || ^b Var^G בעשא || 2 ^{a-a} IR I5,I8 aliter || ^b Var^G ר— cf ad IR (6 Adep) ||
 3 6 + διαθου || 4 ^a 6 IR I5,20 וַיֵּךְ || ^b 6 AL ט עיון || ^c IR בית־מעכה || ^d 1? c IR
 (רמת) בְּנִימִין || 6 IMS (SA) + עַל־כָּל־אָרֶץ || ^e 1? c IR || 6 MS (SA) + בְּנִימִין || 6
 8 6 + εις θάρος || 9 3 MSS 6 מה— || 13 6 ^{Bab} 39 (AL = 38) || 14 Var^G
 בְּקִבְרֹתָיו || 6 רתו ט— .

אֲשֶׁר מָלֵא בְּשָׂמִים וְזָנִים מְרַקְחִים בְּמִרְקַחַת מַעֲשֵׂה וַיִּשְׁרְפוּ-לוֹ
שָׂרָפָה גְדוֹלָה עַד-לְמָאֹד: ׀

17 וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ תַחְתָּיו וַיִּתְחַזַּק עַל-יִשְׂרָאֵל: ²וַיִּתֵּן-
חֵיל בְּכָל-עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן נָצִיבִים בָּאָרֶץ יְהוּדָה וּבְעָרֵי
אֲפֹרִים אֲשֶׁר לְבֶד אֶסָּא אָבִיו: ³וַיְהִי יְהוָה עִם-יְהוֹשָׁפָט כִּי הָלַךְ
בְּדַרְכֵי דָוִד אָבִיו הָרָאשׁוֹנִים וְלֹא דָרַשׁ לְבַעֲלִים: ⁴כִּי לֹאֱלֹהֵי אָבִיו
דָּרַשׁ וּבְמַצּוֹתָיו הָלַךְ וְלֹא כָמַעֲשֵׂה יִשְׂרָאֵל: ⁵וַיִּכְנֶן יְהוָה אֶת-הַמַּמְלָכָה
בְּיָדוֹ וַיִּתְּנוּ כָל-יְהוּדָה מִנְחָה לַיהוֹשָׁפָט וַיְהִי-לוֹ עֹשֶׁר וּכְבוֹד לָרֹב:
⁶וַיִּגְבְּהָ לְבָו בְּדַרְכֵי יְהוָה וְעוֹד הִסִּיר אֶת-הַבְּמֹזוֹת וְאֶת-הָאֲשֵׁרִים
מִיְהוּדָה: ׀ ⁷וּבִשְׁנַת שְׁלוֹשׁ לְמַלְכוֹ שָׁלַח לְשָׂרָיו לִבְנוֹ-חֵיל וּלְעַבְדֵיהָ^b
וּלְזִכְרִיָּה וּלְנִתְנָאֵל וּלְמִיכָיָהוּ לְלַמֵּד בְּעָרֵי יְהוּדָה: ⁸וְעַמָּהם הַלְוִיִּם
שִׁמְעֵיָהוּ^a וְנִתְנָיָהוּ וְזַבְדִּיָהוּ^b וַעֲשֵׂהֲאֵל^c וְשִׁמְרִימוֹת^d וַיְהוֹנָתָן וַאֲדֹנִיָּהוּ
וְטוֹבִיָּהוּ וְטוֹב אֲדוֹנִיָּה הַלְוִיִּם וְעַמָּהם אֱלִישַׁמֶּעַ וַיהוֹרָם הַכֹּהֲנִים:
⁹וַיִּלְמְדוּ בִּיהוּדָה וְעַמָּהם סֵפֶר תּוֹרַת יְהוָה וַיִּסְבּוּ בְּכָל-עָרֵי יְהוּדָה
וַיִּלְמְדוּ בָּעָם: ¹⁰וַיְהִי וַפָּחַד יְהוָה עַל כָּל-מַמְלָכוֹת הָאָרְצוֹת
אֲשֶׁר סְבִיבוֹת יְהוּדָה וְלֹא גָלְחָמוּ עִם-יְהוֹשָׁפָט: ¹¹וּמִן-פְּלִשְׁתִּים
מְבִיאִים לַיהוֹשָׁפָט מִנְחָה וְכֶסֶף מִשָּׂא^a גַּם הָעֶרְבִיאִים מְבִיאִים לוֹ
צֹאן אֵילִים שִׁבְעַת אֲלָפִים וּשְׁבַע מֵאוֹת^b וַתִּשְׂשִׁים שִׁבְעַת אֲלָפִים
וּשְׁבַע מֵאוֹת^b: ׀ ¹²וַיְהִי יְהוֹשָׁפָט הָלַךְ וַגְּדַל עַד-לְמַעְלָה וַיִּבֶן
בִּיהוּדָה בִּירְנִיּוֹת וְעָרֵי מִסְכְּנוֹת: ¹³וּמִלֹּאכָה רֶבֶה הָיָה לוֹ בְּעָרֵי
יְהוּדָה וְאֲנָשֵׁי מִלְחָמָה גְּבוּרֵי חֵיל בִּירוּשָׁלַם: ¹⁴וְאֵלֶּה פְקֻדֹתָם
לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם לַיהוּדָה שָׂרֵי אֲלָפִים עֲדָנָה הָשָׂר וְעַמּוֹ גְּבוּרֵי חֵיל
שֹׁלֵשׁ מֵאוֹת אָלֶף: ׀ ¹⁵וְעַל-יָדוֹ יְהוֹחָנָן הָשָׂר וְעַמּוֹ מֵאֲתָיִם
וּשְׁמוֹנִים אָלֶף: ׀ ¹⁶וְעַל-יָדוֹ^a עַמְסִיָּה בֶן-זִכְרִיָּה הַמִּתְנַהֵּב לַיהוָה
וְעַמּוֹ מֵאֲתָיִם אָלֶף גְּבוּרֵי חֵיל: ׀ ¹⁷וּמִן-בְּנֵימֹן גְּבוּרֵי חֵיל אֲלִידָע
וְעַמּוֹ נִשְׁקִי-קֶשֶׁת וּמִן מֵאֲתָיִם אָלֶף: ׀ ¹⁸וְעַל-יָדוֹ יְהוֹזָבָד וְעַמּוֹ
מֵאֵה וּשְׁמוֹנִים אָלֶף חֲלוּצֵי צָבָא: ׀ ¹⁹אֵלֶּה הַמְּשֻׁרָתִים אֶת-הַמֶּלֶךְ
מִלְכָּד אֲשֶׁר-נָתַן הַמֶּלֶךְ בְּעָרֵי הַמְּבָצָר בְּכָל-יְהוּדָה: ׀

Cp 17, 7 ^a 𐤔𐤊 וְלִבְנֵי ^b 𐤁𐤁𐤀𐤁𐤀𐤁𐤁𐤀 || 8 ^a 𐤁𐤁𐤀𐤁𐤀𐤁𐤁𐤀𐤁𐤁𐤀 || 8 MSS &
וּזְכִּירָה 𐤁𐤁𐤀𐤁𐤀𐤁𐤁𐤀𐤁𐤁𐤀 || ^c 𐤁𐤁𐤀𐤁𐤀𐤁𐤁𐤀𐤁𐤁𐤀 || ^d 𐤁𐤁𐤀𐤁𐤀𐤁𐤁𐤀𐤁𐤁𐤀 || K ? || ^e > 𐤁𐤁𐤀𐤁𐤀 ||
II ^a 𐤔𐤊 וּמִן || ^{b-b} > 𐤁𐤁𐤀𐤁𐤀 || I3 5 MSS הֵיטָה || I4 𐤁𐤁𐤀𐤁𐤀𐤁𐤁𐤀 || I6 ^{a-a} 𐤁𐤁𐤀𐤁𐤀𐤁𐤁𐤀
𐤁𐤁𐤀𐤁𐤀 || ^b Seb pl MSS גְּבוּרֵי.

18 וַיְהִי לַיהוֹשָׁפָט עֶשֶׂר וּכְבוֹד לְרֹב וַיִּתְחַתֵּן לְאַחָאָב: ²וַיֵּרֶד לְקָץ שָׁנִים אֶל-אַחָאָב לְשִׁמְרוֹן וַיִּזְבַּח-לוֹ אַחָאָב צֹאן וּבָקָר לְרֹב וּלְעֹם אֲשֶׁר-עִמּוֹ וַיְסִיתֵהוּ לַעֲלֹת אֶל-רָמֹת גִּלְעָד: ³וַיֹּאמֶר אַחָאָב מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל אֶל-יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה הִתְלַךְ עִמִּי רָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר לוֹ כְּמוֹנִי כְמוֹךָ וּכְעַמֶּךָ עִמִּי וְעַמֶּךָ בְּמִלְחָמָה: ⁴וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אֶל-מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל דָּרֶשׁ-נָא כִּיֹּם אֶת-דִּבְרֵי יְהוָה: ⁵וַיִּקְבֹּץ מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל אֶת-הַנְּבִיאִים אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הַגִּלְגָל אֶל-רָמֹת גִּלְעָד לְמִלְחָמָה אִם-אֶחָדֹל וַיֹּאמְרוּ עָלָה וַיֵּתֶן הָאֱלֹהִים בְּיַד הַמֶּלֶךְ: ⁶וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט הֲאִין פֹּה נָבִיא לַיהוָה עוֹד וַנְּדַרְשֶׁה מֵאֲתָו: ⁷וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל אֶל-יְהוֹשָׁפָט עוֹד אִישׁ-אֶחָד לְדְרוֹשׁ אֶת-יְהוָה מֵאֲתָו: ⁸וַאֲנִי שָׁנֵאתִיהוּ כִּי אֵינֶנּוּ מִתְנַבְּא עָלַי לְטוֹבָה כִּי ^bכָּל-יָמַי ^bלְרָעָה הוּא מִיְכִיָּהוּ בֶן-יִמְלָא וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אֶל-יִמְלָא בֶן: ⁸וַיִּקְרָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל-סָרִיס אֶחָד וַיֹּאמֶר מֵהָר מִיְכָּהוּ בֶן-יִמְלָא: ⁹וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ-יְהוּדָה יוֹשְׁבִים אִישׁ עַל-כִּסְאוֹ מִלְּבָשִׁים בְּגָדִים וַיּוֹשְׁבִים בְּגֶרֶן פֶּתַח שַׁעַר שִׁמְרוֹן וְכָל-הַנְּבִיאִים מִתְנַבְּאִים לִפְנֵיהֶם: ¹⁰וַיַּעַשׂ לוֹ צִדְקִיָּהוּ בֶן-בְּנַעֲנָה קִרְנֵי בְרוֹזַל וַיֹּאמֶר כֹּה-אָמַר יְהוָה בָּאֵלָה תִּנָּגַח אֶת-אַרְצָם עַד-כְּלוּתָם: ¹¹וְכָל-הַנְּבִיאִים נִבְּאִים כֵּן לֵאמֹר עָלָה רָמֹת גִּלְעָד וְהִצַּלְתָּ וְנָתַתָּ יְהוָה בְּיַד הַמֶּלֶךְ: ¹²וְהַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר-הִלָּךְ לִקְרָא לְמִיכָיָהוּ דִּבֵּר אֵלָיו לֵאמֹר הִנֵּה דִבְרֵי הַנְּבִיאִים כֹּה-אֶחָד טוֹב אֶל-הַמֶּלֶךְ וַיְהִי-נָא דִּבְרָךְ כָּאֶחָד מֵהֶם וְדִבַּרְתָּ טוֹב: ¹³וַיֹּאמֶר מִיכָיָהוּ חִי-יְהוָה כִּי אֶת-אֲשֶׁר-יֹאמֶר אֱלֹהִי אֲתוֹ אֲדַבֵּר: ¹⁴וַיָּבֹא אֶל-הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו מִיכָה הַגִּלְגָל אֶל-רָמֹת גִּלְעָד לְמִלְחָמָה אִם-אֶחָדֹל ^bוַיֹּאמֶר עָלוּ וְהִצַּלְתֶּם ^cוַיִּנָּתְנוּ בְּיַדְכֶם: ¹⁵וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַמֶּלֶךְ עַד-כַּמָּה פְּעָמִים אָנִי מִשְׁבִּיעֶךָ אֲשֶׁר לֹא-תְדַבֵּר אֵלַי רַק אִמָּת בִּשְׁם יְהוָה: ¹⁶וַיֹּאמֶר

רֵאִיתִי אֶת-כָּל-יִשְׂרָאֵל נְפוּצִים עַל-הַהָרִים

כְּצֹאן אֲשֶׁר אֵין-לָהֶן רֹעֶה

Cp 18, 2 ^{6L} רָמֹת, id in v sqq (cf ad IR 22,3) || 3 1 > ^{6BA} (frt dl); IR 22,4 aliter || 4 דִּבֵּר > ^{6BA} || 5 1 c ⁶ IR 22,6 הָא || 6 ut 7^a || 7^a 1 c nonn MSS מֵאֲתָו || ^{b-b} IR 22,8 אִם || 8 K מִיכָהוּ, Q מִיכָיָהוּ || 9 ^{c-c} ⁶ cultu regio pro || 10 ^c IR; prps (אֲרָנָן) || 11 hic prb ⁶ et cf ad IR 22,10 || 12 1 c ⁶ (ἐλδλησαν) IR 22,13 ⁶ דִּבְרוּ || 13 IR 22,14 ⁶ וְאֵלַי || 14^a ⁶ ut 5, 1 ⁶ || ^b 1 c IR 22,15 נָתַח || ^{c-c} IR aliter || 16 pl MSS IR 22,17 לָהֶם.

וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־אֲדַנִּים לְאַלֶּה יִשׁוּבוּ אִישׁ־לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם׃
 17 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט הֲלֹא אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ לֹא־יִתְּנָבָא
 עָלַי טוֹב כִּי אִם־לָרָע׃ 18 וַיֹּאמֶר לָכֵן^a שָׁמְעוּ^b דְּבַר־יְהוָה רְאִיתִי
 אֶת־יְהוָה יוֹשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ וְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם עִמָּדִים^c עַל־יְמִינוֹ וּשְׂמָאלוֹ׃
 19 וַיֹּאמֶר יְהוָה מִי יִפְתָּה אֶת־אֲחֵיכֶם מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְיַעַל וְיַפֹּל בְּרַמַּת
 גִּלְעָד וַיֹּאמֶר זֶה אָמַר כָּכָה וְזֶה אָמַר כָּכָה׃ 20 וַיֵּצֵא הָרוֹחַ וַיַּעֲמֵד
 לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲנִי אֶפְתְּנֶנּוּ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו בְּמָה׃ 21 וַיֹּאמֶר
 אֲצֵא וְהִיִּיתִי לְרוֹחַ שָׁקַר בְּפִי כָל־נְבִיאָיו וַיֹּאמֶר תִּפְתָּה וְגַם־תֹּכֵל
 צֵא וַעֲשֵׂה־כֵן׃ 22 וַעֲתָה הִנֵּה נָתַן יְהוָה רוֹחַ שָׁקַר בְּפִי נְבִיאֶיךָ אֵלֶּה
 וְיְהוָה דִּבֶּר עָלֶיךָ רָעָה׃ 23 וַיִּגַּשׁ צִדְקִיָּהוּ בֶן־כַּנְעָנָה בֶּן־דָּבָר
 מִיְכִיָּהוּ עַל־הַלְלִי וַיֹּאמֶר אֵי זֶה הַדָּבָר^d עָבַר רוּחַ־יְהוָה מֵאִתִּי לְדַבֵּר
 אִתְּךָ׃ 24 וַיֹּאמֶר מִיְכִיָּהוּ הִנֵּךְ רֹאֵה בַיּוֹם הַהוּא אֲשֶׁר תָּבוֹא חֹדֶר
 בְּחֹדֶר לְהַחֲבֹא׃ 25 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל קַח־אֶת־מִיְכִיָּהוּ וְהַשִּׁיבֵהוּ
 אֶל־אֲמֹנָן שֹׁר־הָעִיר וְאֶל־יוֹאָשׁ^e בֶּן־הַמֶּלֶךְ׃ 26 וַאֲמַרְתֶּם^a כֹּה אָמַר
 הַמֶּלֶךְ שִׁימוּ זֶה בֵּית הַכֹּלֵא וְהֶאֱכִלְהוּ לֶחֶם לַחֲיִי^b וּמִים לַחֵץ עַד
 שׁוֹבֵי בְּשָׁלוֹם׃ 27 וַיֹּאמֶר מִיְכִיָּהוּ אִם־שׁוֹב תִּשׁוּב בְּשָׁלוֹם לֹא־דָבָר
 יְהוָה בִּי׃ 28 וַיֹּאמֶר שָׁמְעוּ עַמִּים כֻּלָּם׃ 28 וַיַּעַל מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
 וַיְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־רַמַּת גִּלְעָד׃ 29 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־
 יְהוֹשָׁפָט אֶתְחַפֵּשׁ וְבֹזֵא^a בַּמִּלְחָמָה וְאַתָּה לְבָשׁ בְּגָדֶיךָ^b וְיִתְחַפֵּשׁ
 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ בַּמִּלְחָמָה׃ 30 וּמֶלֶךְ אֲרָם צִוָּה אֶת־שָׂרֵי הָרֶכֶב
 אֲשֶׁר־לוֹ לֵאמֹר לֹא תִלָּחֲמוּ אֶת־הַקָּמָן אֶת־הַנֶּדּוּל כִּי אִם־אֶת־מֶלֶךְ
 יִשְׂרָאֵל לְבָד׃ 31 וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב אֶת־יְהוֹשָׁפָט וְהָמָּה אָמְרוּ
 אֶמֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הוּא וַיִּסָּבּוּ^b עָלָיו לְהִלָּחֵם וַיִּזְעַק יְהוֹשָׁפָט^c וַיְהוָה עֲזָרוֹ
 וַיִּסִּיתֶם^d אֱלֹהִים מִמֶּנּוּ׃ 32 וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב כִּי לֹא־הָיָה
 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיִּשׁוּבוּ מֵאַחֲרָיו׃ 33 וְאִישׁ מָשַׁךְ בִּקְשָׁת לְתַמּוֹ וַיִּךְ אֶת־
 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בֵּין הַדְּבָקִים וּבֵין הַשָּׂרִיָּן וַיֹּאמֶר לָרֶכֶב הֲפֹךְ יָדֶיךָ^a

עמד עליו (מימ) ^c IR || שמע ^b IR 22,19 || לא כן ^a IR 22,18 || רע ^c IR 22,18 || 17 l c 6 IR 22,18
 כָּל־ ^b IR 22,23 || 22 ins c 6^{AL} IR 22,23 || רוח ^a IR 22,22 || 21 IR 22,22 || 19 dl c 6^{BL} IR 22,20 ||
 23 ^a > IR 22,24 || ^b 1 אִתְּךָ || 25 ^a 6^{B+8MSS} Vn Εμ(μ)ηρ 6^{IMS} Ιμηρ || ^b 6 + ἄρ-
 χοντα || 26 ^a 6^B IR 22,27 sing; cf ad IR 22,26 || ^b 5MSS צר ^c IR 22,27 ||
 27 ^a in IR gloss (6^h*) || 29 ^a 1 c 6^{LS} וְאָבֹא || ^b 6 .. μου; 1 4 ||
^c ca 30MSS 6^{SV} IR 22,30 sing || 30 l c Var^G Vrs IR 22,31 וְאַתָּה || 31 ^a IR
 22,32 + אִךְ || ^b 1R minus bene וַיִּסָּבּוּ (וַיִּסָּבּוּ 8) || ^c > IR || ^d 6 וַיִּסִּיתֶם || 33 ^a K
 יָדֶיךָ, Q6SV יָדֶיךָ.

וְהוֹצֵאתִנִּי מִן־הַמִּחְנֶה^b כִּי הִחֲלִיתִי: ³⁴וַתַּעַל הַמֶּלֶחֶמָה בַּיּוֹם הַהוּא
וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הָיָה מַעֲמִיד^a בַּמִּרְכָּבָה נֹכַח אֲרָם^b עַד־הָעֶרֶב וַיָּמָת
לַעֵת כּוֹא הַשָּׁמֶשׁ^b: 19 וַיָּשָׁב יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־בֵּיתוֹ
בְּשָׁלוֹם לִירוּשָׁלַם: ²וַיֵּצֵא אֶל־פָּנָיו יְהוּא בֶן־חֲנָנִי הַחֹזֶה וַיֹּאמֶר אֶל־
הַמֶּלֶךְ יְהוֹשָׁפָט הֲלָרָשָׁע לַעֲזֹר וּלְשֹׁנָאִי יִהְיֶה תֹאֲהָב וּכְזֹאת עָלֶיךָ
קָצָף מִלִּפְנֵי יְהוָה: ³אָבָל דְּבָרִים טוֹבִים נִמְצְאוּ עִמָּךְ כִּי־בִעַרְתָּ
הָאֲשֵׁרוֹת מִן־הָאָרֶץ וַהֲכִינוֹתָ לְבָבְךָ לְדֶרֶשׁ הָאֱלֹהִים:

14 וַיָּשָׁב יְהוֹשָׁפָט בִּירוּשָׁלַם וַיָּשָׁב וַיֵּצֵא בָעָם^a מִבְּאֵר שֶׁבַע^a עַד־הָרֹאִים
וַיֵּשִׁיבֵם אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם^b: ⁵וַיַּעֲמֵד שְׁפָטִים בָּאָרֶץ
בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת לַעִיר וָעִיר: ⁶וַיֹּאמֶר אֶל־הַשְּׁפָטִים רְאוּ
מָה־אַתֶּם עֹשִׂים כִּי לֹא לְאָדָם תִּשְׁפָּטוּ כִּי לַיהוָה וְעִמָּכֶם בְּדֹבָר
מִשְׁפָּט: ⁷וַעֲתָה יְהִי פַחַד־יְהוָה עֲלֵיכֶם שִׁמְרוּ וַעֲשׂוּ כִּי־אֵין עִם־יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ עֹלָה וּמִשָּׂא פָנִים וּמִקַּח־שֹׁחַד: ⁸וְגַם בִּירוּשָׁלַם הָעִמִּיד
יְהוֹשָׁפָט מִן־הַלְוִיִּם וְהַכֹּהֲנִים וּמֵרָאִשֵׁי הָאֲבוֹת לִישְׂרָאֵל לְמִשְׁפַּט
יְהוָה וְלָרִיב וַיֵּשְׁבוּ יְרוּשָׁלַם: ⁹וַיֵּצֵאוּ עֲלֵיהֶם לֵאמֹר כֹּה תַעֲשׂוּן בִּירְאֵת
יְהוָה בְּאֻמוֹנָה וּבְלִבָּב שָׁלֵם: ¹⁰וְכָל־רִיב אֲשֶׁר־יִבֹּא עֲלֵיכֶם מֵאֲחֵיכֶם
הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵיהֶם בֵּין־דָּם וּלְדָם בֵּין־תּוֹרָה לְמִצְוָה לַחֲקִים וּלְמִשְׁפָּטִים
וְהִזְהַרְתֶּם אֹתָם וְלֹא יֵאָשְׁמוּ לַיהוָה וְהָיָה־קֶצֶף עֲלֵיכֶם וְעַל־אֲחֵיכֶם
כֹּה תַעֲשׂוּן וְלֹא תֵאָשְׁמוּ: ¹¹וְהִנֵּה אֲמַרְיָהוּ כֹהֵן הָרֹאשׁ עֲלֵיכֶם לְכָל־
דָּבָר יְהוָה וּזְבִלְהוּ בֶן־יִשְׁמָעֵאל הַנָּגִיד לְבֵית־יְהוּדָה לְכָל־דְּבַר־
הַמֶּלֶךְ וְשֹׁטְרִים הַלְוִיִּם לִפְנֵיכֶם חֲזָקוּ וַעֲשׂוּ וַיְהִי יְהוָה עִם־הַטּוֹב:
פ 20 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן בָּאוּ בְנֵי־מִזְאֵב וּבְנֵי עַמּוֹן וְעַמָּהָם

מִהָעַמּוֹנִים עַל־יְהוֹשָׁפָט לְמִלְחָמָה: ²וַיָּבֹאוּ וַיַּגִּידוּ לַיהוֹשָׁפָט לֵאמֹר
בָּא עָלֶיךָ הָעָמּוֹן^a רַב מֵעֶבֶר לַיָּם מֵאֲרָם^b וְהֵנִם בַּחֲצֻצוֹן תִּמָּר הִיא
עֵין גִּדִּי: ³וַיֹּרֶא וַיִּתֵּן יְהוֹשָׁפָט אֶת־פָּנָיו לְדְרוֹשׁ לַיהוָה וַיִּקְרָא־צוֹם
עַל־כָּל־יְהוּדָה: ⁴וַיִּקְבְּצוּ יְהוּדָה לְבַקֵּשׁ מִיְהוָה גַּם מִכָּל־עָרֵי יְהוּדָה
בָּאוּ לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה: ⁵וַיַּעֲמֵד יְהוֹשָׁפָט בִּקְהֵל יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם
בְּבֵית יְהוָה לִפְנֵי הַחֲצֵר הַחֲדָשָׁה: ⁶וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ

33^b 1 prb c 6 (v acie) הַמֶּלֶחֶמָה || 34^a IR 22,35 melius מַעֲמִיד || ^{b-b} IR
בָּא עָלֶיךָ הָעָמּוֹן || Cp 19, 2 6 μισοῦμένω (ℓv = ℔) || 3 6 יהוה || 4 ^{a-2} > 19. 108 ||
^b 8 ינו || 6 6 דְּבָרֵי || 8 1 יִשְׁבִּי (trsp λ) cf 6 ℓv || 10 1 c 6^{BA} MSS v
כָּל־ || II nonn MSS 8 וּזְכָרְהוּ || Cp 20, 1 1 c 6^{BA} מהמענים cf ad I 4,41 ||
2^a 8 ה' || ^b 1 c IMS מאדם || 5 9 MSS 6 ב'.

הלא אתה-הוא אלהים בשמים ואתה מושל בכל ממלכות הנוֹיִם
 וביִיֶּדֶךָ כַּח וּנְבוֹנָה ואין עִמָּךְ לְהַתִּיצֵב: ⁷ הלא אתה אלהינו הורֵשֶׁת
 אֶת-יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת מִלִּפְנֵי עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל וְתַתְּנָה לָזֶרַע אֲבָרָהֶם
 אֶהְבֶּךָ לְעוֹלָם: ⁸ וַיֵּשְׁבוּ-בָהּ וַיִּבְנוּ לָהּ וּבֵהּ מִקְדָּשׁ לְשִׁמְךָ לֵאמֹר:
⁹ אִם-תָּבוֹא עָלֵינוּ רָעָה חֲרִב־שְׁפוּט וְדָבָר וְרָעָב נַעֲמֹדָה לְפָנֶיךָ הַבַּיִת
 הַזֶּה וּלְפָנֶיךָ כִּי שִׁמְךָ בַּבַּיִת הַזֶּה וְנִזְעַק אֵלֶיךָ מִצָּרֵתָנוּ וְתִשְׁמַע
 וְתוֹשִׁיעַ: ¹⁰ וְעָתָה הִנֵּה בְנֵי-עַמּוֹן וּמֹזָב וְהַר-שֹׁעִיר אֲשֶׁר לֹא-נָתַתָּה
 לְיִשְׂרָאֵל לָבוֹא בָהֶם בְּבֹאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כִּי סָרוּ מֵעֲלֵיהֶם וְלֹא
 הִשְׁמִידוּם: ¹¹ וְהִנֵּה-הֵם גְּמֹלִים עָלֵינוּ^a לָבוֹא לְגַרְשָׁנוּ מִיִּרְשָׁתְךָ^b אֲשֶׁר
 הוֹרֵשְׁתָּנוּ: ¹² אֱלֹהֵינוּ הֲלֹא תִשְׁפֹּט-בָּם כִּי אֵין בָּנוּ כַּח לְפָנֶיךָ הַקָּדוֹן
 הָרַב הַזֶּה הֲבֵא עָלֵינוּ וְאַנְחָנוּ לֹא גִדַע מִה-נַּעֲשֶׂה כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ:
¹³ וְכָל-יְהוּדָה עֹמְדִים לְפָנֶיךָ יְהוָה גַּם-טַפָּם נְשִׁיהֶם וּבְנֵיהֶם: פ
¹⁴ וַיַּחֲזִיאֵל^a בֶּן-זִכְרְיָהוּ בֶן-בְּנִיָּה בֶן-יִעֲזִיאֵל^b בֶּן-מַתַּנְיָה הַלֵּוִי מִן-בְּנֵי
 אָסָף הָיְתָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה בְּתוֹךְ הַקָּהָל: ¹⁵ וַיֹּאמֶר הִקְשִׁיבוּ כָל-
 יְהוּדָה וַיֹּשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וְהַמֶּלֶךְ יְהוֹשָׁפָט כֹּה-אָמַר יְהוָה לָכֶם אַתֶּם
 אֵל-תִּירָאוּ וְאֵל-תַּחֲתוּ מִפְּנֵי הַקָּדוֹן הָרַב הַזֶּה כִּי לֹא לָכֶם הַמְּלִחָמָה
 כִּי לְאֱלֹהִים: ¹⁶ מִחֵר רָדוּ עֲלֵיהֶם הַגָּם עֲלִים בְּמַעֲלָה הַצִּיץ^a וּמִצָּאתֶם
 אֹתָם בְּסוּף הַנֶּחֱל פָּנֵי מִדְּבַר יְרוּשָׁלַם: ¹⁷ לֹא לָכֶם לְהִלָּחֵם בְּזֹאת
 הַתִּיצֵבוּ עִמָּדוֹ וּרְאוּ אֶת-יִשׁוּעַת יְהוָה עִמָּכֶם יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם אֵל-
 תִּירָאוּ וְאֵל-תַּחֲתוּ מִחֵר צֹאוּ לְפָנֶיהֶם וְיְהוָה עִמָּכֶם: ¹⁸ וַיִּקָּד יְהוֹשָׁפָט
 אִפִּים אֶרֶץ וְכָל-יְהוּדָה וַיֹּשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם נָפְלוּ לְפָנֶיךָ יְהוָה לְהִשְׁתַּחֲוֹת
 לַיהוָה: ¹⁹ וַיָּקָמוּ הַלְוִיִּם מִן-בְּנֵי הַקָּהָלִים וּמִן-בְּנֵי הַקָּרְתִּים לְהַלֵּל
 לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּקוֹל גָּדוֹל לְמַעַלָּה: ²⁰ וַיִּשְׁכְּחוּ בַּבֶּקֶר
 וַיֵּצְאוּ לְמִדְּבַר תִּקְוָע וּבִצְאָתָם עָמַד יְהוֹשָׁפָט וַיֹּאמֶר שְׁמְעוּנִי יְהוּדָה
 וַיֹּשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם הָאֲמִינוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְתִאֲמִנוּ הָאֲמִינוּ בְּנְבִיאָיו
 וְהִצִּילֵחוּ: ²¹ וַיִּזְעַן אֶל-הָעָם וַיַּעֲמֵד מִשְׁרָרִים לַיהוָה וּמַהֲלָלִים לְהַדְרַת-
 קֹדֶשׁ בִּצְאָתָה לְפָנֶיךָ הַחֲלוֹץ וְאֹמְרִים
 הוֹדִי לַיהוָה כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:

7 ^{BA} τῷ ἡγαπημένῳ σου || 8 >^{BA} || 9 l ? וְשִׁפְט || II ^a nonn MSS +
 רָעָה || ^b תְּנוּ || 13 ^{BA} κ. τὰ παιδία αὐτῶν κ. αἱ γυναῖκες || 14 ^a ^{BA}
 κ. τῷ ΟΖ(ε)ηλ cf ad I 15,18 || ^b ^A Ελεηλ (אֱלִיאֵל?) || 15 ^{BA} ἡ παράταξις ||
 16 ^a ^B Ἀσαε L Ἀσισα ^{MSS} Ἀσισσ || ^b ^{BA} || 17 ^{BA} L κ. σύνετε || 21 13MSS
 8 + טוֹב כִּי.

22 וּבָעִתָּה הִחֲלוּ בִרְנָה וּתְהִלָּה נָתַן יְהוָה וּמְאָרְבִּים עַל-בְּנֵי עַמּוּן
 מוֹאָב וְהֶרֶם שְׁעֵיר הַבָּאִים לְיְהוּדָה וַיִּגְנְפוּ: 23 וַיַּעֲמֵדוּ בְנֵי עַמּוּן
 וּמוֹאָב עַל-יֹשְׁבֵי הֶרֶם שְׁעֵיר לְהַחֲרִים וּלְהַשְׁמִיד וּכְכֹלֹתָם בְּיוֹשְׁבֵי
 שְׁעֵיר עֲזָרוּ אִישׁ בִּרְעֵהוּ לְמַשְׁחִית: 24 וַיְהִי־הוּדָה בָּא עַל-הַמַּצֵּפֶה לַמִּדְבָּר
 וַיִּפְּנוּ אֶל-תְּהֹמֹת וְהִנֵּם פְּגָרִים גְּפָלִים אֶרֶצָה וְאִין פְּלִיטָה: 25 וַיֵּבֹא
 יְהוֹשָׁפָט וַעֲמֹ לָבֹז אֶת-שָׁלָלָם וַיִּמָּצְאוּ בָהֶם לָרֹב וּרְכוֹשׁ וּפְגָרִים^b
 וּבְנֵי חֲמֹדֹת וַיִּנְצְלוּ לָהֶם לְאִין מִשָּׂא וַיְהִי יָמִים שְׁלוֹשָׁה בְּיוֹנִים
 אֶת-הַשָּׁלָל כִּי רַב-הוּא: 26 וּבָיִזם הָרַבִּיעִי נִקְהָלוּ לַעֲמֹק בִּרְכָה כִּי
 שָׁם בָּרְכוּ אֶת-יְהוָה עַל-כֵּן קָרְאוּ אֶת-שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא עֲמֹק בִּרְכָה
 עַד-הַיּוֹם: 27 וַיָּשֻׁבוּ כָל-אִישׁ יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם וַיְהוֹשָׁפָט בְּרֹאשׁם
 לְשׁוֹב אֶל-יְרוּשָׁלַם בְּשִׁמְחָה כִּי-שִׁמְחָתָם יְהוָה מֵאִזְבִּייהֶם: 28 וַיֵּבֹאוּ
 יְרוּשָׁלַם בְּנִבְלִים וּבְכִנְרוֹת וּבְחֻצְרוֹת אֶל-בֵּית יְהוָה: 29 וַיְהִי פֶתַח
 אֱלֹהִים עַל כָּל-מַמְלָכוֹת הָאָרֶצוֹת בְּשִׁמְעָם כִּי גָלְתָם יְהוָה עִם אוֹיְבֵי
 יִשְׂרָאֵל: 30 וַתִּשְׁקַט מַלְכוּת יְהוֹשָׁפָט וַיָּנַח לוֹ אֱלֹהָיו מִסְּבִיב: ׀
 31 וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט עַל-יְהוּדָה בֶּן-שְׁלֹשִׁים וְחֲמִשׁ שָׁנָה בְּמָלְכוֹ
 וַעֲשָׂרִים וְחֲמִשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם וְשָׁם אָמַז עֲזוּבָה בַת-שִׁלְחִי:
 32 וַיִּלְךְ בְּדֶרֶךְ אָבִיו אָסָא וְלֹא-סָר מִמֶּנָּה לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי
 יְהוָה: 33 אֲךָ הַבְּמוֹת לֹא-סָרוּ וְעוֹד הָעָם לֹא-הִכִּינוּ לְבָבָם לֵאלֹהֵי
 אֲבֹתֵיהֶם: 34 וַיִּתֵּר דְּבָרֵי יְהוֹשָׁפָט הָרֹאשִׁנִּים וְהָאֲחֵרִים הֵנָּה כְּתוּבִים
 בְּדִבְרֵי יְהוּא בֶן-חֲנָנִי אֲשֶׁר הָעֵלָה עַל-סֶפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל: ׀
 35 וְאַחֲרֵי-כֵן אֶתְחַבֵּר יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ-יְהוּדָה עִם אַחֲזִיָּה מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל
 הוּא הִרְשִׁיעַ לַעֲשׂוֹת: 36 וַיִּתְּבְּרֵהוּ עַמּוֹ לַעֲשׂוֹת אֲנִיּוֹת לָלֶכֶת תַּרְשִׁישׁ
 וַיַּעֲשׂוּ אֲנִיּוֹת בַּעֲצִיזֹן גָּבֹר: 37 וַיִּתְּנָבֵא אֱלִיעֶזֶר בֶּן-דִּדְדָּה^a מִמַּרְשָׁה
 עַל-יְהוֹשָׁפָט לֵאמֹר כֹּה־תִחַבֶּרְךָ עִם-אַחֲזִיָּהוּ פֶרֶץ יְהוָה אֶת-מַעֲשֵׂיךָ
 וַיִּשְׁבְּרוּ אֲנִיּוֹת^b וְלֹא עָצְרוּ לָלֶכֶת אֶל-תַּרְשִׁישׁ:

21 וַיִּשְׁכַּב יְהוֹשָׁפָט עִם-אֲבֹתָיו וַיִּקְבֹּר עִם-אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד
 וַיִּמְלֹךְ יְהוֹרָם בֶּנּוֹ תַחְתָּיו: 2 וְלֹז-אֲחִים בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט^a עֲזָרְיָה^b וַיְחִיאֵל
 וַיִּזְכְּרִיָּהוּ וְעֲזָרְיָהוּ וּמִיכָאֵל^d וּשְׁפָטִיָּהוּ כָל-אֵלֶּה בְנֵי יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ

22 prps יהודה || 25 ^a 1 c 6 בהמה || ^b 1 c 7 MSS ויבגדים || 32 ^{oo} VarG
 IR 22,43 invers || 34 6 κατέγραψεν v digessit || 36 6 sing || 37 ^a 6 (BA)L
 יהודה || ^b 6 6 naves tuas || Cp 21, 1 ^{oo} > 6B || 2 ^a 6 + εε || ^b, c > 6B; dub ||
^d 6BA Μεισανλ.

יִשְׂרָאֵל: ¹³ וַיִּתֵּן לָהֶם וְאֲבִיהֶם מִתְּנוֹת רַבּוֹת לְכֶסֶף וּלְזָהָב וּלְמִגְדָּנוֹת
 עִם־עָרֵי מִצְרוֹת בִּיהוּדָה וְאֶת־הַמַּמְלָכָה נָתַן לַיהוָה כִּי־הוּא הַבְּכוֹר:
 ׀ ¹⁴ וַיָּקֶם יְהוָה עַל־מַמְלַכַת אָבִיו וַיִּתְחַזַּק וַיִּהְיֶה אֶת־כָּל־אֲחָיו
 בְּחֶרֶב וְגַם מִשְׁרֵי יִשְׂרָאֵל: ¹⁵ בֶּן־שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה יְהוָה בְּמָלְכוֹ
 וַשְׁמָנָה שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם: ¹⁶ וַיָּלֶךְ בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר
 עָשׂוּ בֵּית אַחְזָב כִּי בֶת־אַחְזָב הָיְתָה לוֹ אִשָּׁה ^b וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי
 יְהוָה: ¹⁷ וְלֹא־אָבָה יְהוָה לְהַשְׁחִית אֶת־בְּנוֹת דָּוִד לְמַעַן הַבְּרִית אֲשֶׁר
 כָּרַת לְדָוִד ^a וְכַאֲשֶׁר אָמַר לָתֵת לוֹ נִיר וּלְבָנָיו ^b כָּל־הַיָּמִים:
¹⁸ בְּיָמָיו פָּשַׁע אָדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה וַיִּמְלִיכוּ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ: ¹⁹ וַיַּעֲבֹר
 יְהוָה ^a עִם־שָׂרָיו ^a וְכָל־הָרֶכֶב עִמּוֹ וַיְהִי קָם לַיְלָה וַיָּךְ אֶת־אָדוֹם
 הַסּוֹבֵב אֵלָיו וְאֵת ^b שָׂרֵי הָרֶכֶב: ¹⁰ וַיִּפְשַׁע אָדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה
 עַד הַיּוֹם הַזֶּה אֲזִי תִפְשַׁע לְבָנָה בַּעַת הַהִיא מִתַּחַת יָדוֹ כִּי עֹזֵב
 אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו: ¹¹ גַּם־הוּא עָשָׂה בְּמוֹת בְּהָרֵי יְהוּדָה וַיִּזֶן
 אֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וַיִּדַּח אֶת־יְהוּדָה: ׀ ¹² וַיָּבֹא אֵלָיו מִכְתָּב
 מֵאֲלֵיהֵי הַנְּבִיא לֵאמֹר כֹּה וְאָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי דָוִד אָבִיךָ תַּחַת אֲשֶׁר
 לֹא־הִלַּכְתָּ בְּדַרְכֵי יְהוֹשֻׁפָט אָבִיךָ וּבְדַרְכֵי אָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה: ¹³ וַתֵּלֶךְ
 בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַתִּזְנֶה אֶת־יְהוּדָה וְאֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם כַּהֲזֹנוֹת
 בֵּית אַחְזָב וְגַם אֶת־אֲחִיךָ בֵּית־אָבִיךָ הַטּוֹבִים מִמֶּךָ הֲרַגְתָּ: ¹⁴ הִנֵּה
 יְהוָה גִּנָּף מִגִּפָּה גְדוֹלָה בְּעַמְּךָ וּבְבָנֶיךָ וּבְנָשֶׁיךָ וּבְכָל־רֶכְוֶשֶׁךָ:
¹⁵ וְאֵתָה בַּחֲלָיִים רַבִּים בְּמַחֲלֶה מַעֲיָךְ עַד־יֵצְאוּ מֵעִיךָ מִן־הַחֲלִי יָמִים
 עַל־יָמִים: ¹⁶ וַיַּעַר יְהוָה עַל־יְהוָה אֶת־רֹחַ הַפְּלִשְׁתִּים וְהָעַרְבִים
 אֲשֶׁר עַל־יַד פּוֹשִׁים: ¹⁷ וַיַּעֲלוּ בִיהוּדָה וַיִּבְקְעוּהָ וַיִּשְׁבּוּ אֶת כָּל־
 הָרֶכֶשׁ הַנִּמְצָא לְבֵית־הַמֶּלֶךְ וְגַם־בָּנָיו וְנָשָׁיו ^a וְלֹא נִשְׁאַר־לּוֹ בֶן כִּי
 אִם־יְהוֹאָחָז ^b קָטָן בָּנָיו: ¹⁸ וְאַחֲרֵי כֵל־זֶאת נִגְפּוֹ יְהוָה וּבְמַעֲוֵי לַחֲלִי
 לָאִין מָרַף: ¹⁹ וַיְהִי לְיָמִים מִיָּמִים וַכַּעַת צֵאת הַקֶּץ לְיָמִים שָׁנִים
 יֵצְאוּ מֵעִיר עַם־חֲלָיו וַיָּמָת בְּתַחֲלָאִים רָעִים וְלֹא־עָשׂוּ לוֹ עִמּוֹ שְׂרָפָה
 כַּשְׂרָפָת אֲבֹתָיו: ²⁰ בֶּן־שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם הָיָה בְּמָלְכוֹ וַשְׁמָנָה שָׁנִים

קָם (κατέστη) ⁵ על ממלכתו ^{BA} 5 || יהודה || 1 c Seb ca 40MSS Vrs || 6 ^a 6 || מֶלֶךְ ^b 6 || 7 ^{a-a} 2R 8,19 aliter || 7 ^b cf ad 2R || 8 ^{a-a} 2R 8,21 || צִעֲרָה || prps || 9 ^b 1 frt || וְאֵתָה ^c 6 2R + nonn vb || 10 ^{oo} > 2R 8,22 || 11 l prb c Seb pl MSS 14 || בְּעָרֵי ¹⁴ 6 || 12 pc MSS 15 || רָעִים ¹⁶ 6 || 17 ^a 6 || וּבְנֹתָיו ^b 1MS 6 || אֲחִיהוּ

II^c 2R הַמִּצְוָה || I2 l c ὁ ἀσλ 2R II,3 אֶתָּה || Cp 23, i^a ἡ δαε || ^b ὁ
 ἰωραμ || ^c ὁ M(α)ασ(σα)ῖαν v Maasiam cf I 9,12 || ^d ὁ — || ^e ὁ BA זְכַרְיָה ||
 f ὁ B בְּבֵית, l מ || 3 ὁ + κ. εἰδεν αὐτοῖς (^L κ. ἐχρισαν) τ. υἱὸν τοῦ βασι-
 λέως || 5 ὁ (τῇ μέσῃ) תְּחִינָן vel תְּחִינָן (cf Jer 39,3) § הַמְּבָחִים; 2R II,6^m
 סור: prps סום || 6 ὁ + וְהַלּוֹיִם; l מ || 7 9MSS וְהָיוּ || 9 ^{oo} > ὁ BA ||
 II prps הַעֲדָיִים vel הַעֲדָרוֹת || I2 ὁ תְּמָלֶךְ || I3 ^a l ? עָמְדוּ || ^b pc MSS 2R
 II,14^e וְהַשְׂרִים, ὁ, ובמבוא הש'; l מ.

קָשָׁר: ¹⁴וַיֵּצֵא^a יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֶת־שָׂרֵי הַמַּאֲזוּת וּפְקוּדֵי^b הַחֵיל וַיֹּאמֶר
 אֲלֵהֶם הוֹצִיאוּהָ^c אֶל־מִבֵּית הַשְּׂדֵרוֹת^d וְהִבָּא אַחֲרֶיהָ יוֹמֶת^e בַּחֲרֹב
 כִּי אָמַר הַכֹּהֵן לֹא תִמְיֹתוּהָ בֵּית יְהוָה: ¹⁵וַיִּשְׁמְעוּ לָהּ יָדִים וַתָּבֹוא
 אֶל־מִבְּוֹא שַׁעַר־הַסּוּסִים בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיִּמְיֹתוּהָ שָׁם: פ
¹⁶וַיִּכְרֹת יְהוֹיָדָע בְּרִית בֵּינוֹ וּבֵין כָּל־הָעָם וּבֵין הַמֶּלֶךְ לַהֲנוֹת לָעַם
 לַיהוָה: ¹⁷וַיָּבֹאוּ כָל־הָעָם בֵּית־הַפֶּעַל וַיִּתְּצוּהוּ וְאֶת־מִזְבַּחַתּוֹ וְאֶת־
 צִלְמֹי שִׁבְרוּ וְאֶת מִתָּן בֶּתֶן הַפֶּעַל הָרָגוּ לִפְנֵי הַמִּזְבְּחוֹת: ¹⁸וַיִּשָּׁם
 יְהוֹיָדָע פְּקוּדֹת בֵּית יְהוָה בְּיַד הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם^a אֲשֶׁר חָלַק דָּוִיד עַל־
 בֵּית יְהוָה לְהַעֲלֹת עֹלֹת יְהוָה^b בַּכְּתוּב בַּתּוֹרַת מֹשֶׁה בְּשִׁמְחָה
 וּבְשִׁיר עַל יְדֵי דָוִיד: ¹⁹וַיַּעֲמֹד הַשּׁוֹעֲרִים עַל־שַׁעְרֵי בֵּית יְהוָה וְלֹא־
 יָבֹוא טָמֵא לְכָל־דָּבָר: ²⁰וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמַּאֲזוּת וְאֶת־הָאֲדִירִים וְאֶת־
 הַמּוֹשְׁלִים בָּעָם וְאֶת־כָּל־עַם הָאָרֶץ וַיִּזְרַד^a אֶת־הַמֶּלֶךְ מִבֵּית יְהוָה
 וַיָּבֹאוּ בַּתּוֹךְ־שַׁעַר הָעֶלְיוֹן בֵּית הַמֶּלֶךְ^b וַיּוֹשִׁיבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ^c עַל כִּסֵּא
 הַמַּמְלָכָה: ²¹וַיִּשְׁמָחוּ כָל־עַם־הָאָרֶץ וְהָעִיר שִׂקְטָה וְאֶת־עַתִּלְיָהּ
 הַמִּיתָו בַּחֲרֹב: ס

24 ¹בֶּן־שֶׁבַע שָׁנִים יָאֵשׁ בְּמַלְכוֹ וְאַרְבָּעִים שָׁנָה מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם
 וְשֵׁם אִמּוֹ צִבְיָה מִבְּאֵר שֶׁבַע: ²וַיַּעַשׂ יוֹאָשׁ הַיִּשְׂרָאֵל בְּעֵינֵי יְהוָה כָּל־
 יְמֵי יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן: פ ³וַיִּשְׁאֲלוּ יְהוֹיָדָע נָשִׁים שְׂתוּמִים וַיִּזְלַד בָּנִים
 וּבָנוֹת: ⁴וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן הָיָה עִם־לֵב יוֹאָשׁ לְחַדֵּשׁ אֶת־
 בֵּית יְהוָה: ⁵וַיִּקְבֹּץ אֶת־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וַיֹּאמֶר לָהֶם צֵאוּ לְעָרֵי
 יְהוּדָה וּקְבְּצוּ מִכָּל־יִשְׂרָאֵל כֶּסֶף לְחֹזֶק וְאֶת־בֵּית אֱלֹהֵיכֶם מִדֵּי שָׁנָה
 בְּשָׁנָה וְאַתֶּם תִּמְהַרְרוּ לְדַבֵּר וְלֹא מִהָרָו הַלְוִיִּם: ⁶וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ
 לַיהוֹיָדָע הָרֹאשׁ וַיֹּאמֶר לוֹ מִדּוֹעַ לֹא־דִרְשָׁתָּ עַל־הַלְוִיִּם לְהָבִיא מִיְהוּדָה
 וּמִירוּשָׁלַם אֶת־מִשְׁאֵת מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה וְהִקְהֵל לְיִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
 הָעֲדוֹת: ⁷כִּי עַתִּלְיָהּ הַמְרַשֶּׁעַת בָּנְיָה פָּרְצוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים וְגַם
 כָּל־קְדוֹשֵׁי בֵּית־יְהוָה עָשׂוּ לְבָעָלִים: ⁸וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂוּ אֲרֹנָן אֶחָד
 וַיִּתְּנָהּ בְּשַׁעַר בֵּית־יְהוָה חֹצֵצָה: ⁹וַיִּתְּנוּ־קוֹל בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַם
 לְהָבִיא לַיהוָה מִשְׁאֵת מֹשֶׁה עֶבֶד־הָאֱלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר:

¹⁴ ^a 1 c ⑥¹ 2R II,15 (וַיֵּצֵא ט) || ^b 1 c ט פְּקוּדֵי || ^{c-c} ⑥ ἐκ τὸς τοῦ οἴκου ὃ extra septa templi; prps אֶל מַחֲוִין לְחִצְרוֹת || ^d 2R הַמֶּת || ^e 16 1 c 2R וְהִבָּא אַחֲרֶיהָ יוֹמֶת || ¹⁸ ^a 1 c pc MSS^{Ken} ⑥ טו וְהַ || ^b pl MSS ⑥ לִי || ²⁰ ^a ⑥ 2R וְהַ || ^{b-b} 2R וַיִּשָּׁם || Cp 24, 1 ⑥ (Σ)αβια s^{MSS} צוּבָא A = ④ || 6 ⑥^{AL(B)} ⑥ τε ἐξεκκλησίασε τὸν ἴσρ. || 7 1 c ט וּבָנְיָה.

10 וַיִּשְׁמְחוּ כָל-הַשָּׂרִים וְכָל-הָעָם וַיָּבִיאוּ וַיִּשְׁלִיכוּ לְאַרְזֹן עַד-לְכָלָּהּ:
 11 וַיְהִי בַעֲתָ יָבִיֹא אֶת-הָאָרְזִן אֶל-פִּקְדַת הַמֶּלֶךְ בֵּינָה הַלְוִיִּם וַכְּרָאוֹתָם
 בִּי־רֶב הַכֶּסֶף וַבָּא סוּפֵר הַמֶּלֶךְ וּפְקִיד כְּהֵן הָרֹאשׁ וַיַּעֲרוּ אֶת-הָאָרְזִן
 וַיִּשְׂאוּהוּ וַיִּשְׁיבֻהוּ אֶל-מִקְמוֹ כֹּה עָשׂוּ לְיוֹם בְּיוֹם וַיֹּאסְפוּ-כֶּסֶף לָרֶב:
 12 וַיִּתְּנֵהוּ הַמֶּלֶךְ וַיהוֹיָדָע^a אֶל-עוֹשֶׂה^b מְלָאכָה עֲבוֹדַת בֵּית-יְהוָה
 וַיְהִיו שָׂרִים חֲצָבִים וְחֲרָשִׁים לְחָדָשׁ בֵּית יְהוָה וְגַם לְחָרָשֵׁי בְרוֹזַל
 וּנְחָשֶׁת לְחֻזַּק אֶת-בֵּית יְהוָה: 13 וַיַּעֲשׂוּ עָשִׂי הַמְּלָאכָה וַתַּעַל אֲרוֹכָה
 לְמְלָאכָה בָּיָדָם וַיַּעֲמִידוּ אֶת-בֵּית הָאֱלֹהִים עַל-מַתְכָּנָתוֹ וַיֹּאמְצֻהוּ:
 14 וַכְּכֹלֹתָם הֵבִיאוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיהוֹיָדָע אֶת-שָׂאֵר הַכֶּסֶף וַיַּעֲשֵׂהוּ
 כָלִים לְבֵית-יְהוָה כְּלֵי שָׁרֵת וְהַעֲלוֹת וּכְפֹת וְכָלִי זָהָב וְכֶסֶף וַיְהִיו
 מַעֲלִים עֲלוֹת בְּבֵית-יְהוָה תָּמִיד כָּל יְמֵי יְהוֹיָדָע: ם
 15 וַיִּזְקֶן יְהוֹיָדָע וַיִּשְׁבַּע יָמִים נִימָת בֶּן-מֵאָה וּשְׁלָשִׁים שָׁנָה בְּמוֹתוֹ:
 16 וַיִּקְבְּרֵהוּ בְּעִיר-דָּוִיד עִם-הַמְּלָכִים כִּי-עָשָׂה טוֹבָה בְּיִשְׂרָאֵל וְעַם-
 הָאֱלֹהִים וּבֵיתוֹ: ם 17 וְאַחֲרֵי מוֹת יְהוֹיָדָע בָּאוּ שָׂרֵי יְהוּדָה וַיִּשְׁתַּחֲוּ
 לַמֶּלֶךְ אֲזִי שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֲלֵיהֶם: 18 וַיַּעֲזֹבוּ אֶת-בֵּית^a יְהוָה אֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵיהֶם וַיַּעֲבְדוּ אֶת-הָאֲשֵׁרִים^b וְאֶת-הַעֲצָבִים וַיְהִי-קֶצֶף עַל-יְהוּדָה
 וַיְרוּשָׁלַם^c בְּאִשְׁמָתָם זֹאת: 19 וַיִּשְׁלַח בָּהֶם נְבִיאִים לְהַשִּׁיבָם אֶל-
 יְהוָה וַיַּעֲדֻו בָּם וְלֹא הִאָּזִינוּ: ם 20 וַרְוֹת אֱלֹהִים לִבְשָׂה אֶת-
 זִכְרִיָּה בֶן-יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּעֲמֵד מַעַל לָעָם וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה וְאָמַר
 הָאֱלֹהִים לָמָּה אַתֶּם עוֹבְרִים אֶת-מִצְוֹת יְהוָה וְלֹא תַעֲלִיחוּ כִּי-עֲזַבְתֶּם
 אֶת-יְהוָה וַיַּעֲזֹב אֶתְכֶם: 21 וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו וַיַּרְגְּמוּהוּ אַבְנֵי בְּמִצְוֹת הַמֶּלֶךְ
 בַּחֲצֵר בֵּית יְהוָה: 22 וְלֹא-זָכַר יוֹאָשׁ הַמֶּלֶךְ הַחֹסֵד אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוֹיָדָע
 אֲבִיו עִמּוֹ וַיַּהַרֵּג אֶת-בָּנָיו וַכְּמוֹתוֹ אָמַר יֵרָא יְהוָה וַיִּדְרָשׁ: ם
 23 וַיְהִי לְתַקּוּפַת הַשָּׁנָה עָלָה עָלָיו חֵיל אָרֶם וַיָּבֹאוּ אֶל-יְהוּדָה
 וַיְרוּשָׁלַם וַיִּשְׁתִּיתוּ אֶת-כָּל-שָׂרֵי הָעָם מֵעַם וְכָל-שָׁלָלָם שָׁלְחוּ לַמֶּלֶךְ
 דִּרְמָשֶׁק: 24 כִּי בְּמַצֵּר אֲנָשִׁים בָּאוּ חֵיל אָרֶם וַיְהוָה נָתַן בְּיָדָם חֵיל
 לָרֶב מָאֹד כִּי עֲזָבוּ אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וְאֶת-יוֹאָשׁ עָשׂוּ
 שָׁפְטִים: 25 וּבְלָכְתָּם מִמֶּנּוּ כִּי-עֲזָבוּ אֹתוֹ בְּמַחֲלָיִים רַבִּים הִתְקַשְּׁרוּ
 עָלָיו עֲבָדָיו בְּדָמֵי בְנֵי יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּהַרְגֵהוּ עַל-מִטָּתוֹ וַיָּמָת וַיִּקְבְּרֵהוּ

10 ^{BA} κ, ἔδωκαν cf ad 19,20 || 12 ^a IMS 6 + הַכֹּהֵן || ^b 1 c I4MSS Vrs
 עוֹשִׂי || 14 c ^{LU} trsp || ad והעלות || 18 ^a >^{BA} SA || ^b ^{B(AL)} ταῖς Ἀσάρταις ||
 c-c ^{BA} ההוא בְּיוֹם || 19 Or וַיִּשְׁלַח || 20 ^{BA} עֲזָרְיָה || 25 1 c ^{LU} בֶּן.

שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וַיָּבִיזוּ בָּזָה רַבָּה: ¹⁴ וַיְהִי אַחֲרֵי כֵּן וְאִמְצִיָּהּ
מִהַכּוֹת אֶת־אֲדוֹמִים וַיָּבֹא אֶת־אֱלֹהֵי בְנֵי שַׁעִיר וַיַּעֲמִדֵם לֹא לְאֱלֹהִים
וּלְפָנֵיהֶם יִשְׁתַּחֲוֶה וְלָהֶם יִקְפֹּר: ¹⁵ וַיַּחֲרֹאֲף יְהוָה בְּאִמְצִיָּהּ וַיִּשְׁלַח
אֵלָיו נְבִיא וַיֹּאמֶר לוֹ לָמָּה דִּרְשָׁתָּ אֶת־אֱלֹהֵי הָעָם אֲשֶׁר לֹא־הִצִּילוּ
אֶת־עַמָּם מִיָּדָה: ¹⁶ וַיְהִי וּבְדַבְּרוֹ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלוֹעֵץ לְפָלֶךְ נִתְּנָה
חֲדַל־לָךְ לָמָּה יָבוֹד וַיַּחֲדַל הַנְּבִיא וַיֹּאמֶר יָדַעְתִּי כִּי־עֵץ אֱלֹהִים
לֹהֵשְׁחִיתָךְ כִּי־עָשִׂיתָ זֹאת וְלֹא שָׁמַעְתָּ לְעֻצְתִּי: ¹⁷ וַיִּזְעַץ אִמְצִיָּהּ
מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּשְׁלַח אֶל־יוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז בֶּן־יְהוּא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר לָךְ נִתְּרָאָה פָּנִים: ¹⁸ וַיִּשְׁלַח יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־אִמְצִיָּהּ
מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר תַּחֲזֹחַ אֲשֶׁר בְּלִבְנוֹן שְׁלַח אֶל־הָאֲרוֹ אֲשֶׁר בְּלִבְנוֹן
לֵאמֹר תִּנְהַ־אֶת־בֵּיתְךָ לִבְנֵי לֹאֲשָׁה וַתַּעֲבֹר חַיִּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר בְּלִבְנוֹן
נִתְרַמָּס אֶת־הַחֹחַ: ¹⁹ אָמַרְתָּ ^a הִנֵּה ^b הַכִּיתָ ^c אֶת־אֲדוֹם וַיִּשְׁאַק לְבָרְךָ
לְהַכְבִּיד ^d עֲתָה שָׁבָה בְּבֵיתְךָ לָמָּה תִּתְּנָה בְּרָעָה וַנִּפְלֹת אֶתְּךָ
וַיְהוּדָה עֲמָדָה: ²⁰ וְלֹא־שָׁמַע אִמְצִיָּהּ כִּי מִהָאֱלֹהִים הִיא לְמַעַן תִּתֵּם
בְּיָד כִּי דָרְשׁוּ אֶת אֱלֹהֵי אֲדוֹם: ²¹ וַיַּעַל יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּרָאוּ
פָּנִים הוּא וְאִמְצִיָּהּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּבֵית שֶׁמֶשׁ אֲשֶׁר לְיְהוּדָה: ²² וַיִּגְנֹף
יְהוּדָה לְפָנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּגְסּוּ אִישׁ לְאֵהָלָיו: ²³ וְאֵת אִמְצִיָּהּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה
בֶּן־יוֹאָשׁ ^a בֶּן־יְהוֹאָחָז ^a תָּפַשׁ יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בְּבֵית שֶׁמֶשׁ וַיְבִיֵּאֵהוּ
יְרוּשָׁלַם וַיִּפְרֹץ בַּחֲזֹמֶת יְרוּשָׁלַם מִשְׁעַר אֶפְרַיִם עַד־שַׁעַר הַפּוֹנֵה ^b
אַרְבַּע מֵאוֹת אַמָּה: ²⁴ וְכָל־הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וְאֵת כָּל־הַכֵּלִים הַנִּמְצְאִים
בְּבֵית־הָאֱלֹהִים עִם־עַבְדָּב ^b אֲדוֹם וְאֶת־אֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת בְּנֵי
הַתַּעֲרָבוֹת וַיָּשֶׁב שֹׁמְרוֹן: ²⁵ וַיְהִי אִמְצִיָּהּ בֶּן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה
אַחֲרֵי מוֹת יוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ עָשָׂר שָׁנָה: ²⁶ וַיִּתֵּר
דָּבָר אִמְצִיָּהּ הָרָאשִׁים וְהָאֲחֻרָנִים הֵלֵא הֵנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר
מַלְכֵי יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל: ²⁷ וּמָעַתָּה אֲשֶׁר־סָר אִמְצִיָּהּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה
וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו קֶשֶׁר בִּירוּשָׁלַם וַיִּגְסּוּ לְכִישָׁה וַיִּשְׁלַחוּ אַחֲרָיו לְכִישָׁה
וַיָּמָתוּהוּ שָׁם: ²⁸ וַיִּשְׁאַהוּ עַל־הַסּוֹסִים וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר
יְהוּדָה:

15 $\mathfrak{L} + \text{Baneam}$ || 18 $\text{MSS } \alpha\chi\chi\text{o}\upsilon\chi$ || 19 ^a > 2R 14,10 || ^b 1 c 2R הִנֵּה ||
^c 1 ? תִּי || ^d 1 ? לְהַכְבִּיד cf $\mathfrak{U}$ (in *superbiam*) $\mathfrak{S}$; 2R הִכְ || 20 1 ? יוֹאָשׁ ||
23 ^{a-a} > $\mathfrak{B}^A$; 6MSS $\mathfrak{L}$ 2R 14,13 בֶּן־יְהוֹאָחָז || ^b 1 c nonn MSS $\mathfrak{U}$ 2R הַפּוֹנֵה ||
24 ^a 1 c 2R 14,14 אֶת־כָּל (vel ? וְלִקְחָה ?) || ^b $\mathfrak{U}$ A δ || 26 > 3MSS $\mathfrak{S}$; dl vel 1 c
7MSS $\mathfrak{U}$ 2R 14,18 הֵם pro || 27 $\mathfrak{U}$ וְכָ || 28 1 c 12MSS Vrs 2R 14,20 דָּוִיד.

26 וַיִּקְחוּ כָל־עַם יְהוּדָה אֶת־עֲזִיָּהוּ וְהוּא בֶן־שֵׁשׁ עָשָׂר שָׁנָה
וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ תַּחַת אָבִיו אַמְצִיָּהוּ: ² הוּא בָנָה אֶת־אֵילֹוֹת וַיִּשְׁיֶבֶת
לַיהוּדָה אַחֲרֵי שֹׁכֵב־הַמֶּלֶךְ עִם־אֲבֹתָיו: ³ בֶּן־שֵׁשׁ עָשָׂר שָׁנָה
עָזִיָּהוּ בְּמָלְכוֹ וַחֲמִשִּׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה מָלָךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אָמוֹ
יְכִיָּלָיָה מִן־יְרוּשָׁלַם: ⁴ וַיַּעַשׂ הַיֶּשֶׁר בְּעֵינָי יְהוָה כָּכָל אֲשֶׁר־עָשָׂה
אַמְצִיָּהוּ אָבִיו: ⁵ וַיְהִי לְדָרֶשׁ אֱלֹהִים בִּימֵי זְכָרְיָהוּ הַמִּבְּיֵן בְּרֹאֵת^a
הָאֱלֹהִים וּבִימֵי דָרָשׁוֹ אֶת־יְהוָה הַצִּלִּיתוֹ הָאֱלֹהִים: ⁶ וַיֵּצֵא וַיִּלְחֶם
בַּפְּלִשְׁתִּים וַיִּפְרֹץ אֶת־חֹזַמַת גֵּת וְאֶת חֹזַמַת יִבְנָה וְאֶת חֹזַמַת
אֲשָׁדּוֹד וַיִּבְנֶה^a עָרִים בְּאֲשָׁדּוֹד^a וּבַפְּלִשְׁתִּים: ⁷ וַיַּעֲזֹרֵהוּ הָאֱלֹהִים
עַל־פְּלִשְׁתִּים וְעַל־הָעַרְבִיִּים^a הַיֹּשְׁבִים בְּגִזְר־בָּעַל^b וְהַמַּעֲוֹנִים: ⁸ וַיִּתְּנוּ
הַמַּעֲוֹנִים מִנְּחָה לְעֲזִיָּהוּ וַיִּלָּךְ שְׁמוֹ עַד־לְבֹאֵא מִצְרִים כִּי הִחֲזִיק
עַד־לְמַעְלָה: ⁹ וַיָּבֶן עֲזִיָּהוּ מִגְדָּלִים בִּירוּשָׁלַם עַל־שַׁעַר הַפִּנֶּה וְעַל־
שַׁעַר הַגֵּיָא וְעַל־הַמִּקְצוֹעַ וַיִּחֲזַקֻם: ¹⁰ וַיָּבֶן מִגְדָּלִים בַּמִּדְבָּר וַיַּחֲצֹב
בְּרוֹת רַבִּים כִּי מִקְנֵה־רֶב הָיָה לוֹ וּבִשְׂפֵלָה וּבִמְיֹשֹׁר אַפְרַיִם וְכַרְמִים
בְּהָרִים וּבַכְּרָמֶל כִּי־אֵתָב אֲדָמָה הָיָה: ¹¹ וַיְהִי לְעֲזִיָּהוּ חֵיל
עֲשָׂה^a מִלְחָמָה וַיֵּצֵא צֶבָא לְגָדּוֹד בְּמִסְפָּר פְּקָדָתָם בְּיָד יַעֲזָאֵל^b
הַסּוֹפֵר וּמַעֲשִׂיָּהוּ^c הַשּׁוֹטֵר עַל יַד־חַנְנִיָּהוּ מִשְׁרִיד־הַמֶּלֶךְ: ¹² כָּל מִסְפָּר
רָאשֵׁי הָאֲבֹת לַגְּבֻרֵי חֵיל אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: ¹³ וְעַל־יָדָם חֵיל
צָבָא שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֲלָף וּשְׁבַע־ת אלָפִים וַחֲמִשׁ מֵאוֹת עוֹשֵׁי מִלְחָמָה
בְּכַח חֵיל לַעֲזֹר לַמֶּלֶךְ עַל־הָאֻזִּיב: ¹⁴ וַיָּבֶן לָהֶם עֲזִיָּהוּ לְכָל־הַצָּבָא
מִגְדָּיִם וּרְמָחִים וְכוֹבָעִים וְשַׁרְיָנוֹת וְקִשְׁתוֹת וְלֵאבָנֵי קִלְעִים: ¹⁵ וַיַּעַשׂ
בִּירוּשָׁלַם חֲשִׁבָנוֹת מִחֲשֻׁבֶּת חוֹשֵׁב לַהֲיוֹת עַל־הַמִּגְדָּלִים וְעַל־הַפִּנּוֹת
לִירֹא בַחֲצִים וּבְאַבְנִים גְּדֹלוֹת וַיֵּצֵא שְׁמוֹ עַד־לְמַרְחֹק כִּי־הַפְּלִיא
לְהַעֲזֹר עַד כִּי־חֲזָק: ¹⁶ וַיִּכְחָזְקֵהוּ גִבְיָה לְבֹז עַד־לְהַשְׁחִית
וַיַּמְעַל בִּיהוָה אֱלֹהָיו וַיָּבֵא אֶל־הֵיכַל יְהוָה לְהַקְטִיר עַל־מִזְבֵּחַ
הַקְטָרֶת: ¹⁷ וַיָּבֵא אַחֲרָיו עֲזָרְיָהוּ הַכֹּהֵן וְעַמּוֹ כֹּהֲנִים לַיהוָה שְׂמוֹנִים

Cp 26, 1 2R 14,21 עֲזִיָּהוּ || 2 2R 14,22 אֵילֹוֹת || 3 Q 2R 15,2 יְכִיָּלָיָה
K וַיִּלְחֶם^{AL} lexelia (Xαλια?) || 5^a mlt MSS בִּירֹאֵת || 1 c nonn MSS
בְּרֹאֵת^{BA} || 6^{a-a} 2R אֵי || 7^a K בָּיִים — Q
וְהַמַּעֲוֹנִים || 8^c 5MSS בְּמִדְבָּר || 9^c 5MSS עָשִׂי sed
M(ε)ivaious, cf ad I 4,41 || 10^c 5M oi M(ε)ivaioi || 11^a 6 c 5M עָשִׂי, sed
cf 13 || 12^b K יַעֲזָאֵל || 13^c cf 23,1 || 14^d 5M τοῦ διαδόχου || 15 5M κατασκευή
(crrp?).

בְּנֵי-חִיל: ¹⁸ וַיַּעֲמֵדוּ עַל-עֲזִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא-לֶךְ עֲזִיָּהוּ
 לְהִקְטִיר לַיהוָה כִּי לִכְהֲנִים בְּנֵי-אַהֲרֹן הַמִּקְדָּשִׁים לְהִקְטִיר צָא מִן-
 הַמִּקְדָּשׁ כִּי מַעֲלָת וְלֹא-לֶךְ לְכַבֹּד מִיְהוָה אֱלֹהִים: ¹⁹ וַיִּזְעַק עֲזִיָּהוּ
 וּבִינָו מִקְטֶרֶת לְהִקְטִיר וּבִזְעָפוֹ עִם-הַכֹּהֲנִים וְהַצִּרְעַת זָרְחָה בְּמִצְחֹו
 לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים בְּבֵית יְהוָה מַעַל לְמִזְבֵּחַ הַקְטָרֶת: ²⁰ וַיִּפֹּן אֵלָיו עֲזִיָּהוּ
 כֹּהֵן הָרֹאשׁ וְכָל-הַכֹּהֲנִים וְהַנְּהִי-הוּא מִצְרַע בְּמִצְחֹו וַיִּבְהִלֻּהוּ מִשֵּׁם
 וְגַם-הוּא נִדְחָף לָצֵאת כִּי נִגְעָו יְהוָה: ²¹ וַיְהִי עֲזִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ מִצְרַע ו
 עַד-יוֹם מוֹתֹו וַיֵּשֶׁב בֵּית ^a הַחֲפָשׁוֹת ^b מִצְרַע כִּי נִגְזַר מִבֵּית יְהוָה
 וְיוֹתָם בְּנוֹ ^c עַל-בֵּית הַמֶּלֶךְ ^c שׁוּפָט אֶת-עַם הָאָרֶץ: ²² וַיֵּתֶר דְּבָרֵי
 עֲזִיָּהוּ הָרֹאשִׁים וְהָאַחֲרָיִם כְּתָב יִשְׁעֵיהוּ בֶן-אַמְוִיץ הַנָּבִיא:
²³ וַיֵּשְׁכֵב עֲזִיָּהוּ עִם-אַבְתָּיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עִם-אַבְתָּיו בַּשָּׂדֶה הַקְּבוּרָה
 אֲשֶׁר לַמְּלָכִים כִּי אָמְרוּ מִצְרַע הוּא וַיִּמְלֹךְ יוֹתָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו: פ
 27 ¹ בֶּן-עֶשְׂרִים וַחֲמֵשׁ שָׁנָה יוֹתָם בְּמָלְכֹו וַשִּׁשְׁ-עֶשְׂרֵה שָׁנָה
 מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם וַשֵּׁם אָמֹו יְרוּשָׁה בֶּת-צְדֹק: ² וַיַּעַשׂ הַיֵּשֶׁר בְּעֵינָיו
 יְהוָה כָּל אֲשֶׁר-עָשָׂה עֲזִיָּהוּ אָבִיו רַק לֹא-בָא אֶל-הִיכָל יְהוָה וְעוֹד
 הָעָם מִשְׁחִיתִים: ³ הוּא בָנָה אֶת-שַׁעַר בֵּית-יְהוָה הָעֶלְיוֹן וּבְחֻמַּת
 הָעֶפֶל בָּנָה לָרֶב: ⁴ וְעָרִים בָּנָה בְּהָר יְהוּדָה וּבְחֻרָשִׁים בָּנָה בִּירוּשָׁלַם
 וּמִגְדָּלִים: ⁵ וְהוּא נָלַח עִם-מֶלֶךְ ^a בְּנֵי-עַמּוֹן וַיִּחָזֵק עֲלֵיהֶם וַיִּתְּנוּ-לוֹ
 בְּנֵי-עַמּוֹן ^b בַּשָּׁנָה הַהִיא ^b מֵאָה כֶּכֶר-כֶּסֶף וְעֶשְׂרֵת אֲלָפִים כֶּרֶם
 חֲטִים וְשִׁעוּרִים עֶשְׂרֵת אֲלָפִים זֹאת הִשְׁיבוּ לוֹ בְּנֵי עַמּוֹן ^c וּבַשָּׁנָה
 הַשְּׁנִית וְהַשְּׁלִישִׁית: ⁶ וַיִּתְחַזֵּק יוֹתָם כִּי הָכִין דֶּרֶכָיו לִפְנֵי יְהוָה
 אֱלֹהָיו: ⁷ וַיֵּתֶר דְּבָרֵי יוֹתָם וְכָל-מַלְחָמָתּוֹ וְדַרְכָּיו הֵנָּם כְּתוּבִים
 עַל-סֵפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַיְהוּדָה: ⁸ בֶּן-עֶשְׂרִים וַחֲמֵשׁ שָׁנָה הָיָה
 בְּמָלְכֹו וַשִּׁשְׁ-עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם: ⁹ וַיֵּשְׁכֵב יוֹתָם עִם-אַבְתָּיו
 וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ אָחֹז בְּנוֹ תַּחְתָּיו: ס

28 ¹ בֶּן-עֶשְׂרִים שָׁנָה אָחֹז בְּמָלְכֹו וַשִּׁשְׁ-עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ

19 6 + ἐν τῷ ναῷ 2 + in ara || 20 3 עוויא || 21 ^a Seb 'כב || ^b Q 2R 15,5
 שית — K שות —, 6^{AL} αἰφροσυνωθ; v in domo separata; cf ad 2R || ^{c-c} 6 ἐπὶ τ.
 βασιλείας αὐτοῦ || 22 ^{a-a} >6^{BA} (ὑπὸ ἰεσσεῖου) || 23 ^{a-a} >6MSS 3 || Cp 27,
 1 6^L Σαδδουκ || 4 6^L frt + בִּירוּשָׁלַם || 5 ^a >2MSS (3)A || ^{b-b} 6
 κατ' ἐνιαυτόν || ^c sic mlt MSS (interv); 6^{BA} + κατ' ἐνιαυτόν ἐν τῷ πρώτῳ
 ἔτει || v 8 >6^B || 9 ^{a-a} 2R 15,38^{al} aliter (sed dub) || Cp 28, 1 ^a ins prb c
 MS593 6^{MSS} 3A וַחֲמֵשׁ.

בִּירוּשָׁלַם וְלֹא־עָשָׂה הַיִּשְׂרָאֵל בְּעֵינֵי יְהוָה^b כְּדֹרִיד אָבִיו: ² וַיֵּלֶךְ בְּדַרְכֵי
מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וְגַם מִסְכּוֹת עָשָׂה לְבַעָלִים: ³ וְהוּא הִקְטִיר בְּגִיא בֶן־
הַגִּם וַיִּבְעֶר^a אֶת־בְּנֵי^b בָּאֵשׁ כְּתֻעֲבוֹת הַגִּזּוֹם אֲשֶׁר הָרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ⁴ וַיִּזְבַּח וַיִּקְטֹר בְּבָמֹת וְעַל־הַנִּבְעֹת וְתַחַת כָּל־עֵץ
רִעְנוֹ: ⁵ וַיִּתְּלֵהוּ יְהוָה אֱלֹהֵיוֹ בְּיַד מֶלֶךְ אֲרָם וַיִּכּוּ־בּוֹ וַיִּשְׁבּוּ מִמֶּנּוּ
שְׁבִיָּה גְדוֹלָה וַיָּבִיאוּ וַרְמֶשֶׁק וְגַם בְּיַד־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל נָתַן וַיִּדְּבּוּ
מִכָּה גְדוֹלָה: ׀ ⁶ וַיַּהֲרֹג פֶּקֶח בֶּן־רַמְלֵיָהוּ בִּיהוּדָה מֵאָה וְעֶשְׂרִים
אֶלֶף בָּרוּם אֶחָד הַכָּל בְּנֵי־חֵיל בְּעֶזְרָם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתָם: ׀
⁷ וַיַּהֲרֹג זַכְרְיָא וְגִבּוֹר אֶפְרַיִם אֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ^b בֶּן־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־עֲזַרְיָהם
גִּנְיָד הַבֵּית וְאֶת־אֶלְקָנָה מִשִּׁנָּה הַמֶּלֶךְ: ⁸ וַיִּשְׁבּוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֲחֵיהֶם
מֵאֲתִים אֶלֶף גָּשִׁים בָּנִים וּבָנוֹת וְגַם־שָׁלָל רַב בָּזְזוּ מֵהֶם וַיָּבִיאוּ
אֶת־הַשָּׁלָל לְשֹׁמְרוֹן: ׀ ⁹ וְשֵׁם הָיָה גָבִיא לִיהוָה עֹדֵד שְׁמוֹ וַיֵּצֵא
לִפְנֵי הַצָּבָא הַבָּא לְשֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר לָהֶם הִנֵּה בַחֲמַת יְהוָה אֱלֹהֵי־
אֲבוֹתֵיכֶם עַל־יְהוּדָה נָתַנָּם בְּיֹדְכֶם וְתַהֲרֹגוּ־בָם בְּזַעַף עַד לַשָּׁמַיִם
הַיֵּעַ: ¹⁰ וְעַתָּה בְּנֵי־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם אַתֶּם אֲמֹרִים לִכְבֹּשׁ לַעֲבָדִים
וְלַשְׁפָּחוֹת לָכֶם הֲלֹא רַק־אַתֶּם עִמָּכֶם אֲשָׁמוֹת לִיהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
¹¹ וְעַתָּה שְׁמַעוּנִי וְהַשִּׁיבוּ הַשְׁבִּיָּה אֲשֶׁר שְׁבִיתֶם מֵאֲחֵיכֶם כִּי חֲרוֹן
אִף־יְהוָה עֲלֵיכֶם: ׀ ¹² וַיִּקְמוּ אַנְשִׁים מֵרָאשֵׁי בְנֵי־אֶפְרַיִם עֲזַרְיָהוּ^a
בֶּן־יְהוֹחָנָן בְּרִכְיָהוּ^b בֶּן־מִשְׁלֵמוֹת וַיַּחֲזִקֵּהוּ בֶן־שָׁלֹם^d וַעֲמָשָׂא בֶן־
חַדְלָי^c עַל־הַבָּאִים מִן־הַצָּבָא: ¹³ וַיֹּאמְרוּ לָהֶם לֹא־תָבִיאוּ אֶת־הַשְׁבִּיָּה
הַנִּה כִּי לְאַשְׁמַת יְהוָה עָלִינוּ אַתֶּם אֲמֹרִים לְהַסִּיף עַל־חַטֹּאתֵינוּ
וְעַל־אַשְׁמַתֵּנוּ כִּי־רַבָּה אַשְׁמָה לָנוּ וְחֲרוֹן אָף עַל־יִשְׂרָאֵל: ׀
¹⁴ וַיַּעֲזֹב הַחֲלוּץ אֶת־הַשְׁבִּיָּה וְאֶת־הַבָּזָה לִפְנֵי הַשָּׂרִים וְכָל־הַקָּהָל:
¹⁵ וַיִּקְמוּ הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־נָקְבוּ בְּשִׁמּוֹת וַיַּחֲזִיקוּ בַשְׁבִּיָּה וְכָל־מַעֲרִמֶיהֶם
הַלְבִּישׁוּ מִן־הַשָּׁלָל וַיַּלְבִּשׁוּם וַיַּנְעִלוּם וַיַּאֲכִלוּם וַיִּשְׁקוּם וַיַּסְכּוּם
וַיַּנְהִלוּם בַּחֲמָרִים לְכָל־כּוֹשֵׁל וַיָּבִיאוּם יִרְחוֹ עִיר־הַתְּמָרִים אֲצֵל
אֲחֵיהֶם וַיִּשׁוּבוּ שְׁמֹרוֹן: ׀ ¹⁶ בַּעֲתָה הָהִיא שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אֶת־
עַל־מַלְכֵי אַשּׁוּר לַעֲזֹר לוֹ: ¹⁷ וְעוֹד אֲדוּמִים בָּאוּ וַיִּכּוּ בִּיהוּדָה וַיִּשְׁבּוּ־

1 ^b pl MSS 2R 16,2 + אֱלֹהֵיוּ || 2 ^B βασιλέως || 3 ^a IMS 6S וַיַּעֲבֹר, 2R 16,3 הַעֲבִיר || ^b S 2R בָּנוּ || 7 ^a ^{BA} EZεῖρε(ε)ι L Ζαχαρίας || ^b cf 26,11 || 12 ^a ^B Ουδεῖα (pr OZεῖα = עֲזַיָּהוּ?) || ^b ^B Ζαχαρίας (crrp?) || ^c ^{BA} ? || ^d S 2R Σαλαμ, —ειμ || ^e S 2R κ. Αμασ(ε)ιας || ^f ^B Χοαδ (crrp?) || 13 3MSS S אִף יְהוּדָה || 16 1 f1t c IMS Vrs מֶלֶךְ (sed cf 32,4).

29 יִחְזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ בֶּן-עֲשָׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה וְעֲשָׂרִים וְתֵשַׁע שָׁנָה
מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אָמֹן אָבִיהָ בֶּת-זַכְרְיָהוּ׃¹ וַיַּעַשׂ הַיֵּשָׁר בְּעֵינֵי
יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר-עָשָׂה דָוִד אָבִיו׃² הָיָה בְּשָׁנָה הָרְאשׁוֹנָה
לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן פָּתַח אֶת-דִּלְתוֹת בֵּית-יְהוָה וַיִּחְזַק׃³ וַיָּבֵא
אֶת-הַכֹּהֲנִים וְאֶת-הַלְוִיִּם וַיֹּאסֶפֶם לְרִחּוֹב הַמִּזְבֵּחַ׃⁴ וַיֹּאמֶר לָהֶם
שִׁמְעוּנִי הַלְוִיִּם עַתָּה הִתְקַדְּשׁוּ וְקִדְּשׁוּ אֶת-בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם
וְהוֹצִיאוּ אֶת-הַנִּבְרָה מִן-הַקֹּדֶשׁ׃⁵ כִּי-מָעַלּוּ אֲבֹתֵינוּ וַעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינֵי
יְהוָה וְאַלֹהֵינוּ וַיַּעֲזֹבֵהוּ וַיִּסָּבּוּ פְּגִיעָהּ מִמֶּשְׁכַּן יְהוָה וַיִּתְּנוּ-עֶרְפָּה׃⁶ גַּם
סָגְרוּ דִּלְתוֹת הָאֱלֹהִים וַיִּכְבְּדוּ אֶת-הַנִּבְרָה וּקְטִירֹת לֹא הִקְטִירוּ וְעֹלָה
לֹא-הָעִלוּ בְּקֹדֶשׁ לְאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃⁷ וַיְהִי קֶצֶף יְהוָה עַל-יְהוּדָה
וּבִירוּשָׁלַם וַיִּתְּנֵם לַזּוֹעָה^a לְשִׁמְהָ^b וּלְשָׂרָקָה כַּאֲשֶׁר אַתֶּם רְאוּם בְּעֵינֵיכֶם׃

18 ^{AL} Γαμ(αι)ζαι || 19 Seb ca 12MSS Vrs יהודה || 20 ^a ca 20MSS ^{AL}
 תְּגַלַּת || ^b 1MS ^{BLS} פִּלְאֶסֶר || ^c 1 הִזְקוּ || 22 ^{oo} לוֹ ^o פִּי אִם לִצְרָה || conjg
 c 2I; 1 ^{AM} || 23 1MS מְלִךְ || 24 ^{oo} ^o αὐτά || 27 ^{oo} ^o καὶ ἐγένετο ὡς (ἡνίκα) ἔστη (ΕΖ.) ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ || 7 cf
 ad 1R 6,3; ^o τοῦ ναοῦ || 8 ^a K לוועה Q לוועה cf Jer 15,4 || ^b ^o ^B.

9 וַהֲנֵה נָפְלוּ אֲבוֹתֵינוּ בַּחֶרֶב וּבְגִבּוֹתֵינוּ וּנְשֵׁינוּ בַּשָּׂבִי ^bעַל-
 זֹאת: ¹⁰עָתָה עִם-לִבִּי לַכְּרוֹת בְּרִית לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּשָׁב
 מִמֶּנּוּ חֲרוֹן אַפּוֹ: ¹¹בָּנִי עָתָה אֵל תִּשְׁלֹךְ כִּי-כָכֶם בָּחַר יְהוָה לַעֲמֹד
 לִפְנֵינוּ לְשִׁרְתּוֹ וּלְהִנֹּחַ לִזְ מַשְׁרֵתִים וּמִקְטָרִים: ¹²וַיִּקְמוּ הָלְוִיִּם
 מִחַת בֶּן-עֲמָשִׁי וַיֹּאמֶר בֶּן-עֲזַרְיָהוּ ^aמִן-בְּנֵי הַקֹּהֲתִי וּמִן-בְּנֵי מְרָרִי
 קִישׁ בֶּן-עֲבִדִי וְעֲזַרְיָהוּ ^aבֶּן-יְהִלְיָאֵל ^bוּמִן-הַנְּרָשָׁנִי יִזְאָחָר ^cבֶּן-זִמְהָה
 וְעֵדֶן ^dבֶּן-יִזְאָח: ¹³וּמִן-בְּנֵי אֶלְיָצֶפֶן שֹׁמֵרִי וַיְעֹאֵל ^aוּמִן-בְּנֵי אֶסָף
 זִכְרִיָּהוּ ^bוּמִתְנִיָּהוּ: ¹⁴וּמִן-בְּנֵי הַיָּמִן יְחֹאֵל ^aוְשִׁמְעִי וּמִן-בְּנֵי
 יְדוּתוּן ^bשִׁמְעִיָּה וְעִזִּיאֵל: ¹⁵וַיֹּאסְפוּ אֶת-אֲחֵיהֶם וַיִּתְקַדְּשׁוּ וַיָּבֹאוּ
 כַּמִּצּוֹת-הַמֶּלֶךְ בְּדִבְרֵי יְהוָה לְטַהֵר בֵּית יְהוָה: ¹⁶וַיָּבֹאוּ הַכֹּהֲנִים
 לִפְנִימָה בֵּית-יְהוָה לְטַהֵר וַיִּזְצִיאוּ אֶת כָּל-הַטְּמֵאָה אֲשֶׁר מִצְאוּ
 בַּהֵיכַל יְהוָה לַחֲצֹר בֵּית יְהוָה וַיִּקְבְּלוּ הָלְוִיִּם לְהוֹצִיא לַנְּחַל-קְדֻרוֹן
 חִוצָה: ¹⁷וַיִּתְּלוּ ^aבְּאַחָד לַחֲדָשׁ ^aהָרֹאשׁוֹן לְקֹדֶשׁ וּבִיּוֹם שְׁמוֹנֶה לַחֲדָשׁ
 בָּאוּ לְאוֹלָם ^bיְהוָה וַיִּקְדְּשׁוּ אֶת-בֵּית-יְהוָה לַיָּמִים שְׁמוֹנֶה וּבִיּוֹם שֵׁשֶׁה ^c
 עָשָׂר לַחֲדָשׁ הָרֹאשׁוֹן כָּלוּ: ¹⁸וַיָּבֹאוּ פְּנִימָה אֶל-חִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ
 וַיֹּאמְרוּ טַהֲרֵנוּ אֶת-כָּל-בֵּית יְהוָה אֶת-מִזְבְּחַ הָעֹלָה וְאֶת-כָּל-כֵּלָיו
 וְאֶת-שִׁלְחָן הַמַּעֲרֶכֶת וְאֶת-כָּל-כֵּלָיו: ¹⁹וְאֵת כָּל-הַכֵּלִים אֲשֶׁר הִזְנִיתָ
 הַמֶּלֶךְ אֲחִי בְּמַלְכוּתוֹ בְּמַעַלֹי הַכֶּנֶז וְהַקִּדְשָׁנוּ וְהַנֶּחֱסֵם לִפְנֵי מִזְבְּחַ
 יְהוָה: ²⁰וַיִּשְׁכֹּם יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאסֶף אֶת שָׂרֵי הָעִיר וַיַּעַל
 בֵּית יְהוָה: ²¹וַיָּבִיאוּ פָרִים-שִׁבְעָה וְאִילִים שִׁבְעָה וּכְבָשִׂים שִׁבְעָה
 וּצִפְרִי עִזִּים שִׁבְעָה לַחֲטָאת עַל-הַמִּמְלָכָה וְעַל-הַמִּקְדָּשׁ וְעַל-יְהוָה
 וַיֹּאמֶר לִבְנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים לְהַעֲלוֹת עַל-מִזְבְּחַ יְהוָה: ²²וַיִּשְׁחֲטוּ
 הַבָּקָר וַיִּקְבְּלוּ הַכֹּהֲנִים אֶת-הַדָּם וַיִּזְרְקוּ הַמִּזְבְּחָה וַיִּשְׁחֲטוּ הָאֵילִים
 וַיִּזְרְקוּ הַדָּם הַמִּזְבְּחָה וַיִּשְׁחֲטוּ הַכְּבָשִׂים וַיִּזְרְקוּ הַדָּם הַמִּזְבְּחָה:
²³וַיִּגִּישׁוּ אֶת-שְׁעִירֵי הַחֲטָאת לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַקֹּהֵל וַיִּסְמְכוּ יְדֵיהֶם
 עֲלֵיהֶם: ²⁴וַיִּשְׁחֲטוּם הַכֹּהֲנִים וַיַּחֲטִיאוּ אֶת-דָּמָם הַמִּזְבְּחָה לְכַפֵּר עַל-
 כָּל-יִשְׂרָאֵל כִּי לְכָל-יִשְׂרָאֵל אָמַר הַמֶּלֶךְ הָעֹלָה וְהַחֲטָאת: ²⁵וַיַּעֲמֹד

9 ^a IMS Ⓞ^{BA} יִכֶּם—, sic Ⓞ^{BA} per tot v 9 || ^{b-b} Ⓞ conj c 10; Ⓞ + ἐν γῇ
 οὐκ αὐτῶν (^{BA} + δ καὶ νῦν ἐστιν) || ¹¹ >Ⓞ || ¹² ^a Ⓞ^{BA} (ו)זְכְּרִיָּהוּ || ^b Ⓞ^B Ἑλλή
 A λαλλῆλ || ^c Ⓞ^L Ιωδασαθ || ^d Ⓞ καὶ [ι]ω(α)δαν (3I, I5 Oδομ) || ^c Ⓞ^{BA} בְּנֵי ||
¹³ ^a K וַיְעֹאֵל Q Ⓞ^ט וַיַּעֲזִי || ^b Ⓞ^B עֲזַרְיָהוּ || ¹⁴ ^a K יְחִי Q Ⓞ^ט יְחִי || ^b Ⓞ^B ||
¹⁷ ^{a-a} Ⓞ^L μιὰ τοῦ μηνός (Ⓞ^{B*} false τρίτη) || ^b cf ad 7 || ^c Ⓞ^B τρισκαίδεκάτη
 (crrp?) || ¹⁸ Ⓞ || ²¹ Ⓞ Ισραηλ.

אֶת־הַלְוִיִּם בֵּית יְהוָה בַּמִּצְלָתִים בַּנִּבָּלִים וּבַכְנָרֹת בַּמִּצֹּנֹת דָּוִד
וְגַד יְחִזְקֵה־הַמֶּלֶךְ וְנָתַן הַנְּבִיא כִּי בִיד־יְהוָה הַמִּצֹּנָה בְּיַד נְבִיאָיו:
26 וַיַּעֲמֵדוּ הַלְוִיִּם בְּכָל־דָּוִד וְהַכֹּהֲנִים בַּחֲצָצְרוֹת: ²⁷ וַיֹּאמֶר
יְחִזְקִיָּהוּ לְהַעֲלוֹת הָעֹלָה לְהַמְזִיבָה וּבָעֵת הַחֵל הָעֹלָה הַחֵל שִׁיר־יְהוָה
וְהַחֲצָצְרוֹת וְעַל־יָדָיו כָּל־דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל: ²⁸ וְכָל־הַקֹּהֵל מִשְׁתַּחֲוִים
וְהַשִּׁיר מִשׁוֹרֵר וְהַחֲצָצְרוֹת מַחֲצִצִּים הִלֵּל עַד לְכָל־זֶמֶן הָעֹלָה: ²⁹ וְכָל־זֶמֶן
לְהַעֲלוֹת כָּרְעוּ הַמֶּלֶךְ וְכָל־הַנְּמַצִּים אִתּוֹ וַיִּשְׁתַּחֲוּ: ³⁰ וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ
הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים לְלוֹאִים לְהַלֵּל לַיהוָה בְּדַבְרֵי דָוִד וְאַסָּף הַחֹזֶה וַיְהַלֵּל
עַד־לְשֹׁמְחָה וַיִּקְרְאוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ: ³¹ וַיֵּעַן יְחִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר עֲתָה
מֵלֵאתֶם יָדְכֶם לַיהוָה גִּשּׁוּ וְהִבִּיאוּ זִבְחִים וְתֹדֹת לְבֵית יְהוָה וַיְבִיאוּ
הַקֹּהֵל זִבְחִים וְתֹדֹת וְכָל־נָגִיב לֵב עֲלֹת: ³² וַיְהִי מִסְפַּר הָעֹלָה
אֲשֶׁר־הִבִּיאוּ הַקֹּהֵל בְּקָר שִׁבְעִים אֵילִים מֵאָה כִּבְשִׂים מֵאֲתִים לְעֹלָה
לַיהוָה כָּל־אֵלֶּה: ³³ וְהַקֹּדְשִׁים בְּקָר שֵׁשׁ מֵאוֹת וְצֹאן שְׁלֹשָׁת אֲלָפִים:
³⁴ רַק הַכֹּהֲנִים הָיוּ לְמַעַט וְלֹא יָכְלוּ לְהַפְשִׁיט אֶת־כָּל־הָעֲלֹת וַיְחִזְקֵם
אֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם עַד־כָּל־זֶמֶן הַמִּלֻּאכָה וְעַד־יִתְקַדְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים כִּי הַלְוִיִּם
יִשְׂרָאֵל יִלָּכְבּ לְהַתְקַדֵּשׁ מִהַכֹּהֲנִים: ³⁵ וְגַם־עֹלָה לָרֹב בַּחֲלָבִי הַשְּׁלָמִים
וּבַנְּסֻכִּים לְעֹלָה וּתְבוֹן עֲבֹדַת בֵּית־יְהוָה: ³⁶ וַיִּשְׁמַח יְחִזְקִיָּהוּ וְכָל־
הָעָם עַל הַהִכִּין הָאֱלֹהִים לָעָם כִּי בִפְתָאם הָיָה הַדָּבָר: פ

30 וַיִּשְׁלַח יְחִזְקִיָּהוּ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיְהוּדָה וְגַם־אֲגָרוֹת כְּתַב עַל־
אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה לְבֹא לְבֵית־יְהוָה בִּירוּשָׁלַם לַעֲשׂוֹת פֶּסַח לַיהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ¹ וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו וְכָל־הַקֹּהֵל בִּירוּשָׁלַם לַעֲשׂוֹת
הַפֶּסַח בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי: ² כִּי לֹא יָכְלוּ לַעֲשׂוֹת בָּעֵת הַהִיא כִּי הַכֹּהֲנִים
לֹא־הִתְקַדְּשׁוּ לְמִדֵּי וְהָעָם לֹא־גָאֲסָפוּ לִירוּשָׁלַם: ³ וַיִּישָׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי
הַמֶּלֶךְ וּבְעֵינֵי כָל־הַקֹּהֵל: ⁴ וַיַּעֲמִידוּ דָבָר לְהַעֲבִיר קוֹל בְּכָל־יִשְׂרָאֵל
מִבְּאֵר־שֶׁבַע וְעַד־דָּן לְבֹא לַעֲשׂוֹת פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלַם
כִּי לֹא לָרֹב עָשׂוּ כְּתוֹב: ⁵ וַיִּלָּכוּ הָרָצִים בְּאֲגָרוֹת מִיַּד הַמֶּלֶךְ
וְשָׂרָיו בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וַיְהוּדָה וּבְמִצְרָתָהּ הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר בְּגִי יִשְׂרָאֵל שׁוּבוּ
אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם וַיִּחַק יִשְׂרָאֵל ⁶ וַיֵּשֶׁב אֶל־הַפְּלִיטָה הַנִּשְׁאָרָה
לָכֶם מִכָּף מַלְכֵי אֲשׁוּר: ⁷ וְאֵל־תִּהְיוּ כְּאֲבֹתֵיכֶם וּכְאֲחֵיכֶם אֲשֶׁר מַעֲלִי
בִּיהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם וַיִּתְּנֶם לְשִׁמָּה כַּאֲשֶׁר אַתֶּם רְאִים: ⁸ עֲתָה

25 °° 6B הנביא || 27 °° 6A πρὸς || 28 cf ad I 15,24 || Cp 30, 6 a pl
MSS וְגַם־אֲגָרוֹת || 1 c IMS (2MSS במ) 6B || b-b 6A את־וַיֵּשֶׁב.

אֶל־תִּקְשׁוּ עִרְפָּכֶם בְּאֲבוֹתֵיכֶם תִּנּוּגֶיךָ^a לִיהוָה וּבֹאוּ לְמִקְדָּשׁוֹ אֲשֶׁר
 הִקְדִּישׁ לְעוֹלָם וַעֲבֹדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וַיֵּשֶׁב^b מִכֶּם חֲרוֹן אַפּוֹ:
 9 כִּי בְשׁוּבְכֶם עַל־יְהוָה אֲחִיכֶם וּבְנִיכֶם לְרַחֲמִים לִפְנֵי שׁוֹבֵיהֶם
 וּלְשׁוֹב לָאָרֶץ הַזֹּאת כִּי־תָנוּן וְרַחוּם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלֹא־יִסִּיר פָּנָיִם
 מִכֶּם אִם־תֵּשׁוּבוּ אֵלָיו: 10 וַיִּהְיוּ הָרָצִים עֲבָרִים מְעִיר וְלַעִיר
 בְּאֶרֶץ־אֲפָרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְעַד־זִבְלוֹן וַיִּהְיוּ מִשְׁחִיקִים עֲלֵיהֶם וַיִּזְלַעְגוּ
 בָּם: 11 אַךְ אֲנָשִׁים מֵאֲשֶׁר וּמְנַשֶּׁה וּמִזִּבְלוֹן נִכְנָעוּ וַיָּבֹאוּ לִירוּשָׁלַם:
 12^a גַּם בִּיהוָה^a הָיְתָה יָד הָאֱלֹהִים^b לָתֵת לָהֶם לֵב אֶחָד לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת
 הַמִּלָּה וְהַשָּׂרִים בְּדַבָּר^c יְהוָה: 13 וַיֵּאָסְפוּ יְרוּשָׁלַם עַם־רַב לַעֲשׂוֹת
 אֶת־חֹג הַמִּצְוֹת בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי קֹהֵל לָרֹב מְאֹד: 14 וַיִּקְמוּ וַיִּסִּירוּ אֶת־
 הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם וְאֶת כָּל־הַמִּקְדָּשׁוֹת הַסִּירוּ וַיִּשְׁלִיכוּ לַגָּחַל
 קֶרֶדוֹן: 15 וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח בְּאֶרְבַּעַת עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי וַיִּהְיוּ הַכֹּהֲנִים
 וְהַלְוִיִּם נִכְלָמוּ וַיִּתְקַדְּשׁוּ וַיָּבִיאוּ עֹלוֹת בֵּית יְהוָה: 16 וַיַּעֲמְדוּ עַל־
 עֲמֻדָם כְּמִשְׁפָּטָם כְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים הַכֹּהֲנִים^a זִרְקִים אֶת־
 הָדָם^b מִיַּד הַלְוִיִּם^b: 17 כִּי־רַבַּת בִּקְהָל אֲשֶׁר לֹא־הִתְקַדְּשׁוּ וְהַלְוִיִּם
 עַל־שְׁחִיטַת הַפֶּסַחִים לְכָל לֹא טָהוֹר לְהִקְדִּישׁ לַיהוָה: 18 כִּי מִרְבֵּית
 הָעָם רַבַּת מְאֹדִים וּמְנַשֶּׁה יִשָּׁשְׁכָר וּזְבֻלוֹן לֹא הִטְהָרוּ כִּי־אָכְלוּ
 אֶת־הַפֶּסַח בְּלֹא כִכְתוּב כִּי הִתְפַּלֵּל יְחִזְקִיָּהוּ עֲלֵיהֶם לֵאמֹר יְהוָה
 הַטּוֹב יִכַּפֵּר בָּעֵד: 19 כָּל־לִבָּבוֹ הִכִּין לְדָרַשׁ הָאֱלֹהִים וַיְהוָה אֱלֹהֵי
 אֲבוֹתָיו וְלֹא כִטְהַרַת הַקֹּדֶשׁ: 20 וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶל־יְחִזְקִיָּהוּ
 וַיִּרְפָּא אֶת־הָעָם: 21 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָאִים בִּירוּשָׁלַם
 אֶת־חֹג הַמִּצְוֹת שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׁמְחָה גְּדוֹלָה וּמִהִלָּלִים לַיהוָה^a יוֹם
 בָּיּוֹם הַלְוִיִּם וְהַכֹּהֲנִים^b בְּכָלִי עֹז^b לַיהוָה: 22 וַיִּדְבֹּר יְחִזְקִיָּהוּ עַל־לֵב
 כָּל־הַלְוִיִּם הַמִּשְׁכִּילִים שְׂכָל־טוֹב לַיהוָה וַיֵּאָכְלוּ אֶת־הַמִּזְעֵר שִׁבְעַת
 הַיָּמִים מִזִּבְחִים זִבְחֵי שְׁלָמִים וּמִתּוֹדִים לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם:
 23 וַיַּעֲצוּ כָל־הַקֹּהֵל לַעֲשׂוֹת שִׁבְעַת יָמִים אַחֲרָיִם וַיַּעֲשׂוּ שִׁבְעַת יָמִים
 שִׁמְחָה: 24 כִּי חִזְקִיָּהוּ מִלֶּךְ־יְהוּדָה הָרִים לַקֹּהֵל אֶלֶף פָּרִים וְשִׁבְעַת
 אֶלְפִים צֹאן וְהַשָּׂרִים הָרִימוּ לַקֹּהֵל פָּרִים אֶלֶף וְצֹאן עֶשְׂרֵת אֶלְפִים

8 ^a 6 δόξαν || ^b 6 וישב || 12 ^{a-a} > 6^{BA} || ^b 6^{BA} יהוה || ^c pl MSS 6S 6S כד ||

14 6U in quibus idolis adolebatur incensum 3 excelsa (^A + simulacrorum) ||

15 ^{oo} prps התק' ותכ' || 16 ^a pl MSS 6U וה' || ^{b-b} prps dl(?) || 18 dl : cf

6U(SA) || 19 > 6U cf Paseq || 21 ^a dl || ^{b-b} 1 ככל־עז || 22 l c 6 ויכלו ||

23 20MSS בש'.

וַיִּתְקַדְּשׁוּ כְהֹנִים לָרֹב: ²⁵ וַיִּשְׁמְחוּ כָּל־קָהָל יְהוּדָה וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
וְכָל־הַקָּהָל הַבָּאִים מִיִּשְׂרָאֵל וְהַגֵּרִים הַבָּאִים מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהַיּוֹשֵׁבִים
בִּיהוּדָה: ²⁶ וַתְּהִי שִׂמְחָה גְדוֹלָה בִּירוּשָׁלַם כִּי מִיָּמֵי שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד
מִלֹּךְ יִשְׂרָאֵל לֹא־כָזְאת בִּירוּשָׁלַם: ׀ ²⁷ וַיָּקֻמוּ הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם
וַיְבָרְכוּ אֶת־הָעָם וַיִּשְׁמַע בְּקוֹלָם וַתָּבֹא תַפְלֹתָם לְמַעַן קַדְּשׁוּ
לְשָׁמַיִם: ׀

31 ¹ וַיִּכְבְּלוּת כָּל־זֹאת יֵצְאוּ כָל־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָאִים לְעָרֵי יְהוּדָה
וַיִּשְׁבְּרוּ הַמַּצְבּוֹת וַיִּגְדְּעוּ הָאֲשָׁרִים וַיִּנְתְּצוּ אֶת־הַבְּמוֹת וְאֶת־הַמִּזְבְּחוֹת
מִכָּל־יְהוּדָה וּבְנִימָן וּבְאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה עַד־לְכֹלָה וַיָּשׁוּבוּ כָל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אִישׁ לְאַחֲזָתוֹ לְעָרֵיהֶם: ׀ ² וַיַּעֲמֵד יְחִזְקִיָּהוּ אֶת־מַחְלְקוֹת
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם עַל־מַחְלְקוֹתָם אִישׁ וּכְפִי עֲבֹדָתוֹ לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם
לְעֹלָה וּלְשִׁלְמִים לְשָׁרֵת^a וּלְהַדְּוֹת^b וּלְהַלֵּל^b בְּשַׁעְרֵי מַחְנֵזֶת: יְהוָה:
׀ ³ וּמִנֵּת הַמֶּלֶךְ מִן־רְכוּשׁוֹ לְעֹלֹת לְעֹלֹת הַבֶּקֶר וְהָעֶרֶב וְהַעֲלֹת
לְשִׁבְתּוֹת וּלְחֻדְשִׁים וּלְמוֹעֲדִים בְּכָתוּב בְּתוֹרַת יְהוָה: ⁴ וַיֹּאמֶר לָעָם
לְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם לָתֵת מִנֵּת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְמַעַן יַחֲזִקוּ בְּתוֹרַת
יְהוָה: ⁵ וּכְפָרֶץ הַדָּבָר הִרְבּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל רֹאשִׁית דָּגָן תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר
וּדְבַשׁ וְכָל תְּבוּאָת שָׂדֶה וּמַעֲשֵׂר הַכֹּל לָרֹב הֵבִיאוּ: ⁶ וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל
וְיְהוּדָה הַיּוֹשֵׁבִים^a בְּעָרֵי יְהוּדָה גַּם־הֵם^b מַעֲשֵׂר בָקָר וְצֹאן וּמַעֲשֵׂר
קֹדְשִׁים^c הַמִּקְדָּשִׁים לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם הֵבִיאוּ וַיִּתְּנוּ עֲרֻמּוֹת עֲרֻמּוֹת:
׀ ⁷ בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִשִׁי הִתְּלוּ הָעֲרֻמּוֹת לְיִסּוֹד וּבַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי כָּלִי:
׀ ⁸ וַיָּבִיאוּ יְחִזְקִיָּהוּ וְהַשָּׂרִים וַיִּרְאוּ אֶת־הָעֲרֻמּוֹת וַיְבָרְכוּ אֶת־
יְהוָה וְאֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל: ׀ ⁹ וַיִּדְרֹשׁ יְחִזְקִיָּהוּ עַל־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
עַל־הָעֲרֻמּוֹת: ¹⁰ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עֲזְרִיָּה הַכֹּהֵן הָרִאשׁ לְבֵית צְדֹק^a וַיֹּאמֶר
מִהֵלֶל הַתְּרוּמָה לְבִיָּא^b בֵּית־יְהוָה אֲכֹל וְשָׂבֹעַ וְהוֹתֵר עַד־לָרֹב כִּי
יְהוָה בָּרַךְ אֶת־עַמּוֹ וְהַנּוֹתֵר^c אֶת־הַקְּמוֹן הַזֶּה: ׀ ¹¹ וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ
לְהַכִּין לְשִׁכּוֹת בְּבֵית יְהוָה וַיְכִינּוּ: ¹² וַיָּבִיאוּ אֶת־הַתְּרוּמָה וְהַמַּעֲשֵׂר
וְהַקְּדָשִׁים^a בְּאֻמוֹנָה וְעֲלִיהֶם נָגִיד כֹּהֲנִיָּהוּ^b הַלְוִי וְשִׁמְעִי אָחִיהוּ

24 ^{BA} וְקָדְשִׁי || 25 ° add? || 26 ins c Var^G Vrs הִיָּתָה || 27 l c pl MSS
^{AUS} וְהִי || Cp 3I, 2 ^a ^U conjg c 'בש' || ^{b-b} ^U invers (add?) || ^c ^U οἰκου ||
5 ^U καὶ ὡς προσέταξεν (cf arab) || 6 ^a ^U בני et 'והיו' (trspōs : ad ויהודה) ||
^b ^U + הביאו || ^c ^U αἰτῶν; l frt וְהָק' et dl 'וַיִּמ' || 7 ^a ^U לִיִּם || 10 ^a ^U Σαδδουκ ||
^b Seb להביא || ^c l c ^U וְהוֹתֵר || 12 ^a > ^U || ^b K כֹּהֲנִיָּהוּ Q כֹּהֲנִי cf I. 15,22. 27.

מִשְׁנָה: ¹³ וַיְחִיאל וַעֲזַרְיָה וְנָחַת וַעֲשָׂהאל וִירִימֹות וַיִּזְבֹּד וְאַלִיאל^ב
וַיִּסְמְכֶיהוּ וַמַּחַת וּבְנֵיהוּ פְקִידִים מִיַּד כְּוֹנְנֵיהוּ^ד וְשִׁמְעִי אֶחָיו בְּמַפְקֹד
יְחֻזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַעֲזַרְיָהוּ נָגִיד בֵּית־הָאֱלֹהִים: ¹⁴ וְקֹזֶרָא בֶן־יִמְנָה הַלֵּוִי
הַשּׁוֹעֵר לַמִּזְבֵּחַ עַל נִדְבֹת הָאֱלֹהִים לַתַּת תְּרוּמַת יְהוָה וְקֹדְשֵׁי
הַקֹּדֶשִׁים: ¹⁵ וְעַל־יָדוֹ עֲדָן^א וְמִנִּימֹן^ב וַיִּשְׁוֹעַ וְשִׁמְעֵיהוּ^ג אָמְרִיהוּ וּשְׁכַנִּיָּהוּ
בְּעָרֵי^ד הַכֹּהֲנִים בְּאֶמּוֹנָה לַתַּת לְאַחֵיהֶם בְּמַחֲלָקֹת בְּנָדוֹל בְּקָטָן:
¹⁶ מֶלֶכְד הַתִּיחַשִׁם^א לְזָכְרִים מִבֶּן שְׁלֹשׁ שָׁנִים וְלַמַּעֲלָה לְכָל־הַבָּא
לְבֵית־יְהוָה לְדַבְר־יוֹם בְּיוֹמוֹ לַעֲבֹדָתָם בְּמִשְׁמְרוֹתָם בְּמַחֲלָקֹתֵיהֶם:^ב
¹⁷ וְאַתָּה^א הַתִּיחַשׁ הַכֹּהֲנִים לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם וְהַלְוִיִּם^ב מִבֶּן
עֶשְׂרִים שָׁנָה וְלַמַּעֲלָה בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם^ג בְּמַחֲלָקֹתֵיהֶם: ¹⁸ וְהַתִּיחַשׁ
בְּכָל־סֻפָּם נָשִׂיָּהֶם וּבְנֵיהֶם וּבָנוֹתֵיהֶם לְכָל־קָהֵל כִּי בְּאֶמּוֹנָתָם
יִתְקַדְּשׁוּ־קֹדֶשׁ: ¹⁹ וְלִבְנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים^א בְּשָׁרֵי^ב מִגְרֵשׁ עָרֵיהֶם בְּכָל־
עִיר וְעִיר אַנְשִׁים אֲשֶׁר נָקְבוּ בְּשִׁמּוֹת לַתַּת מְנוֹת לְכָל־זָכָר בְּכֹהֲנִים
וְלְכָל־הַתִּיחַשׁ בָּלוּיִם: ²⁰ וַיַּעַשׂ כִּנְאֹת יְחֻזְקִיָּהוּ בְּכָל־יְהוּדָה
וַיַּעַשׂ הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר וְהָאֱמֶת לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו: ²¹ וּבְכָל־מַעֲשֵׂה
אֲשֶׁר־הִתֵּל וּבַעֲבֹדַת בֵּית־הָאֱלֹהִים וּבַתּוֹרָה וּבַמִּצְוָה לְדָרֵשׁ לְאֱלֹהָיו
בְּכָל־לִבָּבוֹ עָשָׂה וְהַעֲלִיתָ: פ

32 ¹ אַחֲרֵי הַדְּבָרִים וְהָאֱמֶת הָאֵלֶּה בָּא סִנְחַרִּיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר
וַיָּבֹא בִיהוּדָה וַיִּחַן עַל־הָעָרִים הַבְּצֻרוֹת וַיֹּאמֶר לְבַקְעָם אֵלָיו:
² וַיֵּרָא יְחֻזְקִיָּהוּ כִּי־בָא סִנְחַרִּיב וּפָנָיו לְמַלְחָמָה עַל־יְרוּשָׁלַם: ³ וַיִּוָּעַן
עִם־שָׂרָיו וַגְּבָרָיו לְסִתּוֹם אֶת־מִימֵי הָעִינֹזֹת אֲשֶׁר מַחֲוִין לָעִיר
וַיַּעֲזְרֶהוּ: ⁴ וַיִּקְבְּצוּ עִם־רֹב וַיִּסְתַּמּוּ אֶת־כָּל־הַמַּעֲנִיזֹת וְאֶת־הַנֶּחֱל
הַשּׁוֹטֵף בְּתוֹד־הָאָרֶץ^ב לֵאמֹר לָמָּה יִבּוֹאוּ^ג מַלְכֵי אֲשּׁוּר וּמִצְרָאִי
מִיָּם רַבִּים:^ד ⁵ וַיִּתְחַזַּק וַיִּבֶן אֶת־כָּל־הַחוֹמָה הַפְּרוּצָה וַיַּעַל^א עַל־
הַמִּגְדָּלוֹת^א וְלַחוּצָה הַחוּצָה^ב אַחֲרֵת וַיִּחַזַּק אֶת־הַמְּלֹאָא עִיר דָּוִיד
וַיַּעַשׂ שֵׁלַח לָרֹב וּמַגְנִים: ⁶ וַיִּתֵּן שָׂרֵי מַלְחָמוֹת עַל־הָעָם וַיִּקְבְּצֵם

¹³ ^a nonn MSS^{Ken} ^{BL}SA וַעֲזַרְיָה ^v et Azarias || ^b ^{BA} κ. I(ε)ειηλ || ^c ^Θ
+ || ^d cf I2^b || ¹⁴ ^B Αἰμαυ || ¹⁵ ^a cf 29, I2^d || ^b 3MSS^{Ken} Vrs 'וב' || ^c ^Θ
אִישׁ וּמִפָּם || ^d ^{BA}(L) עַל־יָד || ¹⁶ ^{a-a} ^B ἕκαστος τῆς ἐπιτροπῆς; prps וְשִׁמְעִי
|| ^c frt || ^b pl MSS 'במ' || ¹⁷ ^a I c ^Θ וְאַתָּה || ^b trsp frt c ^Θ huc 'במח' || ^c frt
gloss || ¹⁸ 3MSS 'הת'; prps 'יקדשו הק' cf ^Θ || ¹⁹ ^a IMS 'הכהן' || ^b pl MSS
— || Cp 32, 4 ^a מִימֵי ^Θ || ^b הָעִיר ^Θ || ^c ^Θ sing cf 28, I6 || ^d ^Θ + kai
κατισχύου || ⁵ ^{a-a} I c ^v עָלֶיהָ מִגְדָּלוֹת || ^b I prb 'חו'.

אֵלָיו אֶל־רְחוֹב שַׁעַר הָעִיר וַיְדַבֵּר עַל־לִבְכֶם לֵאמֹר: ⁷חֲזְקוּ וְאַמְצוּ
 אֶל־תִּירְאֹו וְאֶל־תַּחַתּוֹ מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר וּמִלִּפְנֵי כָל־הַהֲמוֹן אֲשֶׁר־
 עִמּוֹ כִּי־עֲמָנוּ רַב מֵעִמּוֹ: ⁸עֲמֹז זָרַע בָּשָׂר וְעֲמָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 לַעְזֹרָנוּ וּלְהִלָּחֵם מִלַּחֲמֹתֵינוּ וַיִּסְמְכוּ הָעָם עַל־דְּבָרֵי יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־
 יְהוּדָה: ⁹אֲחֵר זֶה שָׁלַח סִנְחָרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עֲבָדָיו יְרוּשָׁלַיִם
 וְהוּא עַל־לָכִישׁ וְכָל־מַמְשָׁלָתוֹ עִמּוֹ עַל־יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וְעַל־
 כָּל־יְהוּדָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם לֵאמֹר: ¹⁰כֹּה אָמַר סִנְחָרִיב מֶלֶךְ אַשּׁוּר
 עַל־מָה אַתֶּם בְּטֹחִים וַיֹּשְׁבִים בְּמִצּוֹר בִּירוּשָׁלַם: ¹¹הֲלֹא יְחִזְקִיָּהוּ
 מִסִּית אֶתְכֶם לַתֵּת אֶתְכֶם לְמוֹת בָּרָעַב וּבְצָמָא לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 יַצִּילֵנוּ מִכַּף מֶלֶךְ אַשּׁוּר: ¹²הֲלֹא־הוּא יְחִזְקִיָּהוּ הִסִּיר אֶת־בְּמוֹתָיו
 וְאֶת־מִזְבְּחָתָיו וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה וּלְיִרְוֶשָׁלַם לֵאמֹר לִפְנֵי מִזְבֵּחַ אֶחָד
 תִּשְׁתַּחֲוּוּ וְעָלְיוֹ תִקְטִירוּ: ¹³הֲלֹא תִדְעוּ מָה עָשִׂיתִי אֲנִי וְאֲבוֹתַי
 לְכָל עַמֵּי הָאָרְצוֹת הַיְכֹוֹל יָכְלוּ אֱלֹהֵי גֹוִי הָאָרְצוֹת לְהַצִּיל אֶת־
 אֲרָצָם מִיָּדִי: ¹⁴מִי בְּכָל־אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הִתְרִימוּ אֲבוֹתַי
 אֲשֶׁר יָכֹוֹל לְהַצִּיל אֶת־עַמּוֹ מִיָּדִי כִי יוֹכַל אֱלֹהֵיכֶם לְהַצִּיל אֶתְכֶם
 מִיָּדִי: ¹⁵וְעַתָּה אֵל־יִשְׂרָאֵל אֶתְכֶם חֲזָקָהוּ וְאֶל־יִסִּית אֶתְכֶם כְּזֹאת
 וְאֶל־תֹּאמִינוּ לוֹ כִּי־לֹא יוֹכַל כָּל־אֱלֹהֵי כָל־גּוֹי וּמִמְלָכָה לְהַצִּיל עַמּוֹ
 מִיָּדִי וּמִיָּד אֲבוֹתַי אֲפִי כִי אֱלֹהֵיכֶם לֹא־יַצִּילוּ^a אֶתְכֶם מִיָּדִי:
¹⁶וְעוֹד דְּבָרָיו עֲבָדָיו עַל־יְהוָה הָאֱלֹהִים וְעַל יְחִזְקִיָּהוּ עֲבָדוֹ: ¹⁷וּסְפָרִים
 כָּתַב לְחֹרֵף לִיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וּלְאֹמֶר עָלְיוֹ לֵאמֹר כָּאֱלֹהֵי גֹוִי
 הָאָרְצוֹת אֲשֶׁר לֹא־הִצִּילוּ עִמָּם מִיָּדִי כֵּן לֹא־יַצִּיל אֱלֹהֵי יְחִזְקִיָּהוּ
 עִמּוֹ מִיָּדִי: ¹⁸וַיִּקְרָאוּ בְּקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית עַל־עַם יְרוּשָׁלַם אֲשֶׁר
 עַל־הַחֹמֶה לִירָאָם וּלְבַהֲלָם לְמַעַן יִלְכְּדוּ אֶת־הָעִיר: ¹⁹וַיְדַבְּרוּ אֶל־
 אֱלֹהֵי יְרוּשָׁלַם כְּעַל אֱלֹהֵי עַמֵּי הָאָרֶץ מַעֲשֵׂה יְדֵי הָאָדָם: ²⁰
²⁰וַיִּתְפַּלֵּל יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁעִיהוּ בֶן־אַמּוּץ הַנְּבִיא עַל־זֹאת וַיִּזְעַקוּ
 הַשָּׂמָיִם: ²¹וַיִּשְׁלַח יְהוָה מַלְאָךְ וַיַּכֵּחַד כָּל־גִּבּוֹר חֵיל וְנָגִיד
 וְשָׂר בַּמִּחְנֶה מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיֵּשֶׁב בְּבִשְׁת פָּנִים לְאַרְצוֹ וַיָּבֹא בֵּית
 אֱלֹהָיו וּמִיִּצְיָאוֹ מָעִיו שָׁם הִפְלָהוּ בְּחָרִב: ²²וַיִּזְשַׁע יְהוָה אֶת־
 יְחִזְקִיָּהוּ וְאֶת יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם מִיַּד סִנְחָרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וּמִיַּד־כָּל־^a

6 ^{BA} τῆς φαρμακῆς || 15 ^a >6 (ditto gr?) || ^b pl MSS Vrs יציל cf 17 ||

17 ^L + Σευναχ. || 18 ³MSS ^{BA} ויקרא || 19 Hill Vrs שי — || 21 Q אִי —;
⁸Q כָּל־אִיכֵיו || 22 ^a pl MSS וּמִיִּצְיָאוֹ (frt orig וּמִיִּצְיָאוֹ) ||

וַיִּגְהַלֵּם מִסְכִּיבִי: ²³ וְרָבִים מְבִיאִים מִנְחָה לַיהוָה לִירוּשָׁלַם וּמִגְדָּנוֹת
 לַיְחֻזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּצְטָא לַעֲיָנִי כָּל־הַגּוֹיִם מֵאַחֲרֵי־כֵן: פ
²⁴ בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה יְחֻזְקִיָּהוּ עַד־^a לָמוֹת וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה
 נִיאֲמָר^b לֹא וּמוֹצֶת גָּתָן לֹא: ²⁵ וְלֹא־כִנְמוּל עָלָיו הִשִּׁיב יְחֻזְקִיָּהוּ כִּי
 גָּבַהּ לְבֹו וַיְהִי עָלָיו קֶצֶף וְעַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם: ²⁶ וַיִּכְנַע יְחֻזְקִיָּהוּ
 בַּגָּבַהּ לְבֹו הוּא וַיּוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וְלֹא־בָא עֲלֵיהֶם קֶצֶף יְהוָה בַּיָּמִי
 יְחֻזְקִיָּהוּ: ²⁷ וַיְהִי לַיְחֻזְקִיָּהוּ עֶשֶׂר וּכְבוֹד הַרְבֵּה מְאֹד וְאוֹצְרוֹת
 עָשָׂה־לֹּא לְכֶסֶף וּלְזָהָב וּלְאַבֵּן יָקָרָה וּלְבָשִׁמִּים וּלְמִגְנָוִים וּלְכָל כְּלִי
 חֲמֻדָּה: ²⁸ וּמִסְכָּנוֹת לְתַבּוּאָת דָּגָן וּתִירוֹשׁ וַיִּצְהָר וְאֲרוֹת לְכָל־בְּהֵמָה
 וּבְהֵמָה יַעֲדָרִים לְאֹרוֹתָיִם: ²⁹ וְעָרִים עָשָׂה לֹא וּמִקְנֵה־צֹאן וּבִקָּר לָרֹב
 כִּי גָתָן־לֹא אֱלֹהִים רְכוֹשׁ רַב מְאֹד: ³⁰ וְהוּא יְחֻזְקִיָּהוּ סָתַם אֶת־
 מוֹצָא מִיָּמִי גִיחוֹן הָעֹלִיזֹן וַיִּישָׁרֵם^a לְמִטָּה־מַעֲרֵבָה^b לַעִיר דְּוִיד
 וַיַּצֵּלֶח יְחֻזְקִיָּהוּ בְּכָל־מַעֲשָׂהוּ: ³¹ וַיָּכֵן בְּמִלְצֵי וּשְׂרָיָה^a בְּכָל הַמִּשְׁלָחִים^b
 עָלָיו לְדָרֵשׁ הַמוֹצֵת אֲשֶׁר הָיָה בְּאַרְץ עֲזָבֹו הָאֱלֹהִים לְנַסּוֹתֹו לְדַעַת
 כָּל־בְּלָבָבוֹ: ³² וַיִּתֵּר דְּבָרֵי יְחֻזְקִיָּהוּ וַחֲסִדּוֹ הֵנָּם כְּתוּבִים בַּחֲזוֹן
 יִשְׁעִיָּהוּ בֶן־אֲמוּזִן הַנָּבִיא עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל: ³³ וַיִּשְׁכַּב
 יְחֻזְקִיָּהוּ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֵהוּ בְּמַעְלֵה קִבְרֵי בְנֵי־דָוִיד וּכְבוֹד עָשׂוֹ־
 לֹו כְּמוֹתֹו כָּל־יְהוּדָה וַיִּשְׁבֵּי יְרוּשָׁלַם וַיִּמְלֹךְ מִנִּשְׂחָה בְּנֹו תַחֲתָיו:

33 ¹ בֶּן־שְׁתַּיִם עָשְׂרָה שָׁנָה מִנִּשְׂחָה בְּמָלְכוֹ וַחֲמִשִּׁים וַחֲמִשׁ
 שָׁנָה מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם: ² וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּתוֹעֵבוֹת הַגּוֹיִם
 אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפָּנָי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ³ וַיָּשָׁב וַיִּבֶן אֶת־הַבָּמוֹת
 אֲשֶׁר נָתַץ יְחֻזְקִיָּהוּ אֲבָיו וַיָּקָם מִזִּבְחֹת לְבַעֲלִים^b וַיַּעַשׂ אֲשֵׁרוֹת^b
 וַיִּשְׁתַּחֲוִי לְכָל־צִבָּא הַשָּׁמַיִם וַיַּעֲבֹד אֹתָם: ⁴ וּבִנְתָה מִזְבְּחֹת^a בְּבֵית
 יְהוָה אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה בִּירוּשָׁלַם יְהִי־הָשָׁמַי לְעוֹלָם^b: ⁵ וַיִּבֶן מִזְבְּחֹת
 לְכָל־צִבָּא הַשָּׁמַיִם בְּשְׁתֵּי חֲצֹרוֹת בֵּית־יְהוָה: ⁶ וְהוּא הֶעֱבִיר אֶת־
 בְּגָיו^a בָּאֵשׁ^b בְּנֵי־הַנָּס^b וְעוֹגָן וְנַחֲשׁ וְכִשְׁף וַעֲשָׂה אוֹב וַיִּדְעָנִי
 הַרְבֵּה לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ: ⁷ וַיִּשָּׂם אֶת־פָּסֶל הַסָּמֶל^a

22 ^b 1 c טו וַיִּנַּח לָהֶם || 23 Var^G וַיִּנְשָׂא || 24 ^a > 2R 20,1 || ^b 1 ft c ט
 וְאֲרוֹת לַעֲדָרִים טו || 26 ט מִנְּ, sed cf טו (eo quod . .) || 28 ^o 1 c טו וַיִּשְׁרָם || 30 ^a Q וַיִּשְׁרָם, K וַיִּשְׁרָם || ^b S^A מוֹרְתָה || 31 ^a frt gloss (pl MSS + מֶלֶךְ) ||
 מִכְּלִיתֹו^{BA} ט כְּכִלְתֹו^L || Cp 33, 2 ט || 32 1 c טו וְעַל || 33 ^b 1 c טו הַמִּשְׁלָחִים || 34 ^a 2R 21,3 אֲבָד || ^b 2R sing || 4 ^a 1 ? הַמִּ || ^{b-b} 2R 21,4 אֲשֵׁים אֶת־שָׁמַי ||
 6 ^a 2R 21,6 בְּנֹו || ^{b-b} > 2R || ^c > 2R || 7 ^a 2R 21,7 הָאֲשֵׁרָה.

אשר עשה בבית האלהים אשר אמר אלהים אל־דוד ואֶל־שלמה
בְּנוּ בַּיִת הַזֶּה וּבִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בְּחַרְתִּי מִכָּל שְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל
אֲשִׁים אֶת־שְׁמִי לְעִלּוֹם^b: ⁸ וְלֹא אוֹסִיף לְהִסִּיר אֶת־רִגְלִי יִשְׂרָאֵל
מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר הָעֲמַדְתִּי^b לְאַבְתִּיכֶם^c כֹּכ. וְאִם־יִשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת
אֶת כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתִים לְכָל־הַתּוֹרָה^d וְהַחֲקִים וְהַמִּשְׁפָּטִים בְּיַד־מֹשֶׁה^e:
⁹ וַיֵּתֶע מִנִּשָּׁה אֶת־יְהוּדָה וַיֵּשְׁבִי יְרוּשָׁלַם לַעֲשׂוֹת רָע מִן־הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר הִשְׁמִיד יְהוָה מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: ¹⁰ וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־
מִנִּשָּׁה וְאֶל־עַמּוּז וְלֹא הִקְשִׁיבוּ: ¹¹ וַיָּבֹא יְהוָה עֲלֵיהֶם אֶת־שָׂרֵי הַצָּבָא
אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ אֲשׁוּר וַיִּלְכְּדוּ אֶת־מִנִּשָּׁה בַּחֲזוֹתִים וַיֹּאסְרוּהָ בְּגִחְשָׁתִּים
וַיִּזְלִיכוּהָ בְּבִלְהָ: ¹² וַכְּהָצֵר לוֹ חָלָה אֶת־פָּנֶי יְהוָה אֱלֹהָיו וַיִּכְנַע
מְאֹד מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו: ¹³ וַיִּתְפַּלֵּל אֵלָיו וַיַּעֲתֶר לוֹ וַיִּשְׁמַע
תַּחֲנָתוֹ וַיִּשְׁיבָהוּ יְרוּשָׁלַם לְמִלְכוּתוֹ וַיַּדַּע מִנִּשָּׁה כִּי יְהוָה הוּא
הָאֱלֹהִים: ¹⁴ וְאַחֲרֵי־כֵן בָּנָה חוֹמָה חִיצוֹנָה וְלַעֲרִידֹיֹד מַעֲרָבָה
לְגִיחֹץ בְּנָחַל וּלְבֹזא בְּשַׁעַר הַדְּגִים וְסָבַב לְעַפְלָ וַיִּגְבִּיהָ מְאֹד
וַיִּשֶׂם שְׂרֵי־חֵיל בְּכָל־הָעָרִים הַבְּצֻרוֹת בִּיהוּדָה: ¹⁵ וַיֹּסֶר אֶת־אֱלֹהֵי
הַנֶּכֶד וְאֶת־הַסֶּמֶל מִבֵּית יְהוָה וְכָל־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בְּהַר
בֵּית־יְהוָה וּבִירוּשָׁלַם וַיִּשְׁלַךְ תּוֹצָה לָעִיר: ¹⁶ וַיִּכְן אֶת־מִזְבֵּחַ יְהוָה
וַיִּזְבַּח עָלָיו זִבְחֵי שְׁלָמִים וְתוֹדָה וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ¹⁷ אָבֵל עוֹד הָעָם זִבְחִים בַּבָּמֹת כֹּכ לִיהוָה אֱלֹהֵיהֶם:
¹⁸ וַיֵּתֶר דְּבָרֵי מִנִּשָּׁה וַתִּפְלְתוּ אֶל־אֱלֹהָיו וּדְבָרֵי הַחֲזִים הַמְדַּבְּרִים
אֵלָיו בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הֵנָּם עַל־דְּבָרֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל:
¹⁹ וַתִּפְלְתוּ וַהֲעֵתֶר־לוֹ וְכָל־תַּטְּאוּ וּמַעֲלוֹ וְהַמְקֻמֹּת אֲשֶׁר בָּנָה
בָּהֶם בָּמֹת וְהָעֲמִיד הָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסָלִים לִפְנֵי הַכְּנַעֲנִי הֵנָּם כְּתוּבִים
עַל דְּבָרֵי חֲזוֹי^b: ²⁰ וַיִּשְׁכַּב מִנִּשָּׁה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּהָ^a בֵּיתוֹ וַיִּמְלֹךְ
אֲמֹז^b בֶּנוֹ תַּחֲתָיו: ²¹ בְּן־עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אֲמֹז בְּמָלְכוֹ וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מָלַךְ
בִּירוּשָׁלַם: ²² וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כֹּכ אֲשֶׁר עָשָׂה מִנִּשָּׁה אָבִיו וּלְכָל־

|| לְהַגִּיד (moveri) v (σαλεῦσαι) 8 || לעולם MSS 1 c b 7 ||
|| e-c 2R aliter; || 1 prb || ולכל 2R || —תם 1 c 2R Vrs || נתתי ט 1 c 2R ||
BabA (ἀπο λιβὸς κατὰ Γων κ. νότον; L κ. νότον τοῦ Γ.), || 14 || > 13 || בְּתִיּוֹ 11 || 9a in item ||
|| 16 Q 3 || מִמֶּ' ל' || ad occidentem Gihon, || 18/19 || > 19 || וַיִּכְן ט MSS 25 ca 1 c || חֲזִים (ט?) || 1 c IMS ||
|| 20 || > 20 || בְּנִין ט || חֲזִיּוֹ prps || (cf 3); || 20 || > 20 || בְּנִין ט || id postea. BA 6

הַפְּסִילִים אֲשֶׁר עָשָׂה מִנְּשָׂה אָבִיו זָכַח אֶמּוֹן וַיַּעֲבֹדֶם: ²³ וְלֹא
נִכְנַע מִלִּפְנֵי יְהוָה כַּהֲנַנֶּע מִנְּשָׂה אָבִיו כִּי הוּא אֶמּוֹן הָרַבָּה
אֲשָׁמָה: ²⁴ וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו עֲבָדָיו וַיְמִיתֵהוּ בְּבֵיתוֹ: ²⁵ וַיָּכּוּ עַם-הָאָרֶץ
אֶת כָּל-הַקְּשָׁרִים עַל-הַמֶּלֶךְ אֶמּוֹן וַיִּמְלִיכוּ עַם-הָאָרֶץ אֶת-יֹאשִׁיָּהוּ
בֶּנֹּי תַחְתָּיו: ׀

34 ¹ בֶּן-שְׁמוֹנֶה שָׁנִים יֹאשִׁיָּהוּ בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה
מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם: ² וַיַּעַשׂ הַיֵּשֶׁר בְּעֵינָי יְהוָה וַיִּלְךְ בְּדַרְכֵי דָוִיד אָבִיו
וְלֹא-סָר יָמִין וּשְׁמֹאל: ³ וּבְשְׁמוֹנֶה שָׁנִים לְמָלְכוֹ וְהוּא
עֹזְרָנוּ נָעַר הַחָל לְדָוִד לְאֱלֹהֵי דָוִיד אָבִיו וּבִשְׁתַּיִם עָשָׂה שָׁנָה
הַחֵל לְטַהֵר אֶת-יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם מִן-הַבְּמוֹת וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִילִים
וְהַמַּסְכּוֹת: ⁴ וַיִּנְתְּצוּ לִפְנָיו^a אֶת מִזְבְּחוֹת הַבָּעַלִּים וְהַחֲמָנִים אֲשֶׁר-
לְמַעַלָּה מֵעֵלֵיהֶם גִּדְּעַ וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִילִים וְהַמַּסְכּוֹת שִׁבַּר וְהִזָּק
וַיִּזְרַק עַל-פָּנָי הַקְּבָרִים^b הַזֹּבְחִים לָהֶם: ⁵ וַעֲצֻמוֹת כְּהָנִים שָׂרָף עַל-
מִזְבְּחוֹתָיִם וַיְטַהֵר אֶת-יְהוּדָה וְאֶת-יְרוּשָׁלַם: ⁶ וּבְעָרֵי מִנְּשָׂה וְאֶפְרַיִם
וּשְׁמֹעוֹן וְעַד-נִפְתָּלִי^a בָּחַר בְּתֵיהֶם^a סָבִיב^b: ⁷ וַיִּנְתֵּן אֶת-הַמִּזְבְּחוֹת
וְאֶת-הָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִילִים כִּפְתָּת לְהִזָּק וְכָל-הַחֲמָנִים גִּדְּעַ בְּכָל-אָרֶץ
יִשְׂרָאֵל וַיָּשֶׁב לִירוּשָׁלַם: ׀ ⁸ וּבִשְׁנַת שְׁמוֹנֶה עָשָׂר לְמָלְכוֹ לְטַהֵר
אֶת-הָאָרֶץ וְהַבָּיִת שָׁלַח אֶת-שָׁפָן בֶּן-אַצְלָהוּ וְאֶת-מַעֲשִׂיָּהוּ שֹׁר־
הָעִיר וְאֶת יֹאָח בֶּן-יֹאָחָז הַמִּזְכִּיר לַחֲזֹק אֶת-בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵיו:
⁹ וַיָּבֹאוּ אֶל-חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַיִּתְּנוּ אֶת-הַכֶּסֶף הַמּוֹבָא בֵּית-
אֱלֹהִים אֲשֶׁר אֶסְפוּ-הַלְוִיִּם שְׁמָרֵי הַסֶּף מִיַּד מִנְּשָׂה וְאֶפְרַיִם^a וּמִכָּל
שְׂאֵרֵי יִשְׂרָאֵל וּמִכָּל-יְהוּדָה וּבְנֵימָן וַיֵּשְׁבוּ^b יְרוּשָׁלַם: ¹⁰ וַיִּתְּנוּ עַל-יַד
עָשָׂה הַמֶּלֶךְ הַמַּפְקָדִים בְּבֵית יְהוָה וַיִּתְּנוּ אֹתוֹ עֹשִׂי^b הַמֶּלֶךְ
אֲשֶׁר עָשִׂים בְּבֵית יְהוָה^c לְכַדּוֹק וְלַחֲזֹק הַבָּיִת: ¹¹ וַיִּתְּנוּ^a לַחֲרָשִׁים
וְלַבָּנִים^b לְקִנּוֹת^c אֲבָנֵי מַחֲצָב וְעֵצִים^d לְמַחְבְּרוֹת וּלְקִרּוֹת אֶת-הַבָּתִּים
אֲשֶׁר הִשְׁחִיתוּ מֶלֶכִי יְהוּדָה^d: ׀ ¹² וְהָאֲנָשִׁים עֹשִׂים בְּאֻמוֹנָה

Cp 34, 4 ^{a-a} ^{BL} κ. κατέσπασεν (^L —σκαψε) τὰ κατὰ πρόσωπον
αὐτοῦ (^L —ὤν) || ^b 1 c Vrs קבִּיר || 5 Q תָּם — || 6 ^{a-a} Q בְּחִרְבֵּיהֶם, K
בְּחִרְבֵּיהֶם; 1 בְּחִרְבֵּי (^{BL} καὶ [ἐν] τ. τόποις αὐτῶν ^S in plateis eorum =
בְּחִרְבֵּיהֶם) || ^b 1 ? סָבִיב || 7 1 וְהִזָּק vel לְהִזָּק || 9 ^a ^{BL} + καὶ τῶν ἀρχόντων ||
^b 1 c Q mlt MSS וַיֵּשְׁבוּ, K ^{BL} וַיֵּשְׁבוּ || 10 ^a 1 c pl MSS Vrs 2R 22,5
וְלַבָּנִים || ^b ^{BL} 2R 'לַע' || ^{c-c} 2R אֶת-בְּדָק || 11 ^a > 2R 22,6 || ^b 2R וְלַבָּנִים ||
^c ^{BL} 2R 'וְל' || ^{d-d} 2R aliter.

במלאכה ועליהם ומפקדים יחת ועבדיהו הלוים מן-בני מררי
 וזכריה ומשלם מן-בני הקהתים לנצח והלוים כל-מבין בכלי-שיר:
 13 ועל^a הסבלים ומנצחים לכל עשה^b מלאכה לעבודה ועבודה
 ומהללים סופרים ושטרים ושוערים: 14 ובהוציאם את-הכסף
 המובא בית יהוה מצא חלקיהו הכלן את-ספר תורת-יהוה ביד-
 משה: 15 ויען חלקיהו ויאמר אל-שפן הסופר ספר התורה מצאתי
 בבית יהוה ויתן חלקיהו את-הספר אל-שפן: 16 ויבא שפן את-
 הספר אל-המלך וישב עוד את-המלך דבר לאמר כל אשר-נתן
 ביד-עבדיך הם עשים: 17 ויתיכו את-הכסף הנמצא בבית-יהוה
 ויתנוהו על-יד המפקדים ועל-יד עושי המלאכה: 18 ויגד שפן
 הסופר למלך לאמר ספר נתן לי חלקיהו הכלן ויקרא-כו שפן
 לפני המלך: 19 ויהי כשמע המלך את דברי התורה ויקרע
 את-בגדיו: 20 ויצו המלך את-חלקיהו ואת-אחיקם בן-שפן ואת-
 עבדיו בן-מיכה ואת שפן הסופר ואת עשיה עבד-המלך לאמר:
 21 לכו דרשו את-יהוה בעדי ובעד^a הנשאר בישראל וביהודה^a על-
 דברי הספר אשר נמצא כיהודה חמת-יהוה אשר נתכה^b בנו
 על אשר לא-שמרו^c אבותינו את-דבר יהוה לעשות ככל-הכתוב
 על-הספר הזה: 22 ויילך חלקיהו ואשר^a המלך אל-חלדה
 הנביאה אשת שלם^b בן-תוקחת^c בן-חסרה^d שומר הבגדים והיא
 יושבת בירושלם במשנה וידברו אליה כזאת: 23 ותאמר להם כה-
 אמר יהוה אלהי ישראל אמרו לאיש אשר-שלח אתכם אלי: 24
 כה אמר יהוה הנני מביא רעה על-המקום הזה ועל-יושביו את
 כל-האלות^b הכתובות על-הספר אשר קראו לפני^c מלך יהודה:
 25 תחת אשר עזבוני וקטירו^a לאלהים אחרים למען הכעיסני בכל
 מעשי ידיהם ותתנו^b חמתי במקום הזה ולא תכבה: 26 ואל-מלך
 יהוה השלח אתכם לדרוש ביהוה כה תאמרו אליו כה-אמר

12 עשי MSS 18 2R 22,10 || על 1^a 13 || ועבדיהו ט 12
 עקבור בן-מיכה 2R 22,12 || 20 °° || ויקראהו 2R 22,13 ||
 שמעו 2R 22,13 || (היא) נצתה 2R 22,13 || 21 ^{a-a} 2R ||
 (שלם) BL 22,13 || (שלח) + (2R) 22,13 || העם ובעד כל-יהודה 22,13 ||
 אמר 22,13 || (2R) 22,13 || (2R) 22,13 || (2R) 22,13 ||
 חסדה 2R 22,13 || תקוה 2R 22,13 || תוקחת 2R 22,13 ||
 קרא 2R 22,13 || 25 ^a Q 2R 22,17 || דברי 24 ^{a-a} 2R 22,16 ||
 ויקטירו 24 ^{a-a} 2R 22,16 || ונצתה 2R 22,16 ||

יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ: ²⁷ עַן רַךְ-לִבְכָּךְ וּתְכַנְּעוּ
מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים בְּשִׁמְעֶךָ אֶת-דְּבָרֶיךָ עַל-הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל-יֹשְׁבָיו
^b וּתְכַנְּעַ לִפְנֵי^b וּתְקַרַע אֶת-בְּגָדֶיךָ וּתִבְכֶּה לִפְנֵי וְגַם-אֲנִי שָׁמַעְתִּי נָא
יְהוָה: ²⁸ הִנְנִי אֶסְפֹּךְ אֶל-אֲבֹתֶיךָ וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל-קְבָרוֹתַיךָ בְּשָׁלוֹם
וְלֹא-תֵרָאֶנָּה עֵינֶיךָ בְּכָל הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עַל-הַמָּקוֹם הַזֶּה
וְעַל-יֹשְׁבָיו וַיָּשִׁיבוּ אֶת-הַמֶּלֶךְ דָּבָר: ²⁹ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר
אֶת-כָּל-זִקְנֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם: ³⁰ וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ בֵּית-יְהוָה וְכָל-אִישׁ
יְהוּדָה וַיֹּשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכָל-הָעָם מִנָּדָו וְעַד-קֶטָן
וַיִּקְרָא בְּאָזְנֵיהֶם אֶת-כָּל-דְּבָרֵי סֵפֶר הַבְּרִית הַנִּמְצָא בֵּית יְהוָה:
³¹ וַיַּעֲמֵד הַמֶּלֶךְ עַל-עַמּוּדָיו וַיִּכְרַת אֶת-הַבְּרִית לִפְנֵי יְהוָה לְלָקֵת אַחֲרֵי
יְהוָה וּלְשַׁמּוֹר אֶת-מִצְוֹתָיו וְעֻדוּתָיו וְחֻקָּיו בְּכָל-לִבָּבוֹ וּבְכָל-נַפְשׁוֹ
לַעֲשׂוֹת אֶת-דְּבָרֵי הַבְּרִית הַפְתּוּכִים עַל-הַסֵּפֶר הַזֶּה: ³² וַיַּעֲמֵד אֶת
כָּל-הַנִּמְצָא בִירוּשָׁלַם וּבְנִימָן וַיַּעֲשׂוּ יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם כַּבְּרִית אֱלֹהִים
אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם: ³³ וַיִּסֶּר וַאֲשִׁיָּהוּ אֶת כָּל-הַתְּעִבּוֹת מִכָּל-הָאָרְצוֹת
אֲשֶׁר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֹד אֶת-כָּל-הַנִּמְצָא בְּיִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת-יְהוָה
אֱלֹהֵיהֶם כָּל-יָמָיו לֹא סָרוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם: ³⁴ וְ
³⁵ וַיַּעַשׂ וַאֲשִׁיָּהוּ בִירוּשָׁלַם פֶּסַח לַיהוָה וַיִּשְׁחָטוּ הַפֶּסַח
בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן: ² וַיַּעֲמֵד הַכֹּהֲנִים עַל-מִשְׁמְרוֹתָם
וַיַּחֲזִקֵם לַעֲבֹדֶת בֵּית יְהוָה: ³ וַיֹּאמֶר לְלוֹוִים הַמְּבֹנִים^a לְכָל-יִשְׂרָאֵל
הַקְּדוּשִׁים לַיהוָה ^b תָּנוּ אֶת-^b אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ בְּבֵית אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה
בֶּן-דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֵין-לָכֶם מִשָּׂא בִפְתָךְ עֲתָה עֲבֹדוּ אֶת-יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם וְאֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל: ⁴ וְהִכּוֹנוּ^a לְבֵית-אֲבוֹתֵיכֶם כַּמִּתְּלָקוֹתֵיכֶם
^b בְּכֹתֵב דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וּבִמְכַתֵּב^b שְׁלֹמֹה בֶּנוֹ: ⁵ וַעֲמְדוּ בַקֹּדֶשׁ
לְפָלְגוֹת בֵּית הָאֲבוֹת לְאַחֲיֶיכֶם בְּנֵי הָעָם וּחִלַּקְתָּ בֵּית-אָב לְלוֹוִים:
⁶ וַיִּשְׁחָטוּ הַפֶּסַח וְהַתְּקֵדָשׁ וְהַכִּינוּ לְאַחֲיֶיכֶם לַעֲשׂוֹת כְּדִבְרֵי-יְהוָה
כִּדְּ-מֹשֶׁה: ⁷ וַיִּירָם וַאֲשִׁיָּהוּ לְבְנֵי הָעָם צֶאֱן כִּבְשִׁים וּבְגֵי-עֲזִיִּם

26 lacuna: cf ad 2R 22,18; v *quoniam audisti verba voluminis* ²⁷ *atque emollitum est* . . || 27 ^a Var^G אֶת-דְּבָרֵי 2R 22,19 אֲשֶׁר דְּבָרָתִי || ^{b-b} 2R aliter ||
28 °° > 2R 22,20 || 29 2R 23,1 אֱלֹוִי || 30 2R 23,2 וְהַנְּבִיאִים || 31 2R 23,3 ||
32 v *adiuravit*; l frt בְּבִרִית pro ובְּנִימָן || 33 pc MSS ר — ||
Cp 35, 3 ^a K הַמְּבֹנִים Q pl MSS הַמְּבִי (τ. δυνάτοῖς τ. ^{Esr} ἱεροδούλοις) ||
^{b-b} prps מְנוּחַת (cf I 28,2); al הִנֵּה || 4 ^a Q ^{Esr} וְהִכּוֹנוּ; l c K ^{Ch} וְהִכּוֹנוּ ||
^{b-b} 1 c pc MSS Vrs כ' . . וְכ' || 6 > 6 (frt dl).

הכל לפסחים לכל-הנמצא למספר שלשים אלה ובקר שלשת אלפים
 אלה מרכוש המלך: ⁸ ושריו לנדבה^a לעם^b לכהנים וללוים^b הרימו
 חלקיה וזכריהו ויחאל^c נגיד בית האלהים לכהנים נתנו לפסחים
 אלפים ושש מאות ובקר שלש מאות: ⁹ וכוניהו^a ושמעיהו ונתנאל
 אחיו וחשביהו ויעאל^b ויזכר שרי הלוים הרימו ללוים לפסחים
 חמשת אלפים ובקר חמש מאות: ¹⁰ ותבון העבודה ויעמדו הכהנים
 על-עמדם והלוים על-מחלקותם כמצות המלך: ¹¹ וישחטו הפסח
 ויזרקו הכהנים מידם^a והלוים^b מפשיטים^a: ¹² ויסירו^a העלה^b לתתם
 למפלגות לבית-אבות לבני העם להקריב ליהוה ככתוב בספר
 משה וכן לבקר: ¹³ ויבשלו הפסח באש כמשפט והקדשים בשלו
 בסירות ובדודים ובצלחות ויריצו לכל-בני העם: ¹⁴ ואחר הכינו
 להם ולכהנים פי הכהנים בני אהלן בהעלות העולה והחלקים
 עד-לילה והלוים הכינו להם ולכהנים בני אהלן: ¹⁵ והמשררים
 בני-אסף על-מעמדם כמצות דוד ואסף והימן וידתן^a חזנה^b
 המלך והשערים לשער ושער אין להם לסור מעל עבדתם כי-
 אחיהם הלוים הכינו להם: ¹⁶ ותבון כל-עבודת יהוה ביום ההוא
 לעשות הפסח והעלות עלות על מזבח יהוה כמצות המלך ואשיהו:
¹⁷ ויעשו בני-ישראל הנמצאים את-הפסח בעת ההוא ואת-חג
 המצות שבעת ימים: ¹⁸ ולא-נעשה פסח כמהו בישראל מימי
 שמואל הנביא וכל-מלכי ישראל ולא-עשו כפסח אשר-עשה
 ואשיהו והכהנים והלוים וכל-יהודה וישראל הנמצא ויושבי
 ירושלם: ¹⁹ בשמונה עשרה שנה למלכות ואשיהו נעשה
 הפסח הזה: ²⁰ אחרי כל-זאת אשר הכין ואשיהו
^b את-הבית^a עלה^a נכו מלך-מצרים להלתם^c בכרכמיש על-פרת
 ויצא לקראתו ואשיהו: ²¹ וישלח אליו מלאכים לאמר ומה-לי ולך
 על-גהר.

8 ^a > 6 (add?) || ^{b-b} add? || ^c 6^L (Esr) κ. Ιωηλ || 9 ^a Q K^{Ch} וכן' || 10 ^a 6^{BA} (Esr) + frt c 6^{BA} (Esr) ויכניהו || ^b 6^B κ. Ιωηλ 6^{Aa} (Esr) ויעאל || 10 ^a 6^{BA} (Esr) + εχοντες τα ἄζυμα et in fine καὶ οὕτω τὸ πρωινόν cf 12^c || v II > 6^{BA} (Esr); habet hic v 13 || ^{a-a} add? || ^b 6^L (Esr) + שחטו העולה || 12 ^a l c 6^{excl} BA (Esr) ויכינו || ^b 6^{Li} (Esr) τοὺς μόσχους || ^c pl MSS Vrs לבקר || 13 ^a 6^{Esr} κ. τὰς θυσίας || 15 ^a 6 ויד' || ^b pc MSS Vrs חזו || 19 ^{a-o} > 6^{BA} (Ch); 6^{Ch} + 2R 23,24—27 sed pro השקצים καρ(υ)σειμ (= קדשים); 6^{Esr} aliud habet add || 20 ^{a-a} 6^{Ch} sol καὶ ἀνέβη || ^{b-b} > 6^{Esr} || ^{c-c} 6^{BA} (Ch) 2R 24,29 אשר על-מלך אשר על-גהר.

בִּישְׂרָאֵל וַיְהוּדָה^c וַיִּמְלֹךְ יְהוֹיָכִין^d בְּגֹז תַּחְתָּיו: פ 9 בֶּן־שְׁמוֹנֶה־
 שָׁנִים יְהוֹיָכִין בְּמִלְכּוֹ וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וְעֶשְׂרֵת יָמִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם
 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה: ¹⁰ וְלִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה שָׁלַח הַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶאצַּר
 וַיִּבְאֵהוּ בְּבֵלָה עִם־כָּלִי תַמְדַּת בֵּית־יְהוָה וַיִּמְלֹךְ אֶת־צִדְקִיָּהוּ אֲחִיו
 עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם: ¹¹ בֶּן־עֶשְׂרִים וְאַחַת שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ
 בְּמִלְכּוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם: ¹² וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
 אֱלֹהָיו לֹא נִכְנַע מִלִּפְנֵי יְרֵמְיָהוּ הַנָּבִיא מִפִּי יְהוָה: ¹³ וְגַם בְּמִלְכּוֹ
 נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶדֶד אֲשֶׁר הִשְׁבִּיעוּ בָּאלֹהִים וַיִּקְשׂ אֶת־עֲרֹפוֹ וַיֹּאמֶץ
 אֶת־לִבָּבוֹ מֵשׁוּב אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ¹⁴ גַּם כָּל־שָׂרֵי־הַכְּהֹנִים
 וְהָעָם הִרְבּוּ לַמְּעוֹל־מַעַל כָּכָל תַּעֲבֹזַת הַגּוֹיִם וַיִּטְמְאוּ אֶת־בֵּית
 יְהוָה אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ בִּירוּשָׁלַם: ¹⁵ וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם
 עֲלֵיהֶם בְּיַד־מַלְאָכָיו הַשָּׁכֵם וּשְׁלֹחַת כִּי־חָמַל עַל־עַמּוֹ וְעַל־מַעֲזָו:
¹⁶ וַיְהִי מִלְּעֵבִים בְּמַלְאָכֵי הָאֱלֹהִים וּבִזְזִים דְּבָרָיו וּמִתַּעֲתָעִים
 בְּנִבְיָאָיו עַד עֲלוֹת תַּמְדַּת־יְהוָה בְּעַמּוֹ עַד־לְאִין מִרְפָּא: ¹⁷ וַיַּעַל עֲלֵיהֶם
 אֶת־מֶלֶךְ כַּשְׂדִּיִּים^a וַיַּהֲרֹג בַּחֲוִרְיָהֶם בַּתְּרַב בְּבֵית מִקְדָּשָׁם וְלֹא חָמַל
^b עַל־בְּתוֹר וּבְתוֹלָה זִמּוֹן וַיִּשְׁשׁ^b הַכָּל נָתַן בְּיָדוֹ: ¹⁸ וְכָל כָּלִי בֵּית
 הָאֱלֹהִים הַגְּדֹלִים וְהַקְטָנִים וְאַצְרוֹת בֵּית יְהוָה וְאַצְרוֹת הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו
 הַכָּל הֵבִיא בָבֶל: ¹⁹ וַיִּשְׂרְפוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים וַיִּנְתְּצוּ אֶת חֹמַת
 יְרוּשָׁלַם וְכָל־אַרְמֹנֹתֶיהָ שָׂרְפוּ בָאֵשׁ וְכָל־כָּלִי מִחֲמֻדָּהּ לַהֲשִׁיחַת:
²⁰ וַיִּגְזַל הַשְּׂאֲרִית מִן־הַחֵרֶב אֶל־בָּבֶל וַיְהִי־לָז וּלְבָנָיו לַעֲבָדִים עַד־
 מֶלֶךְ מַלְכוּת פָּרֹם: ²¹ לְמַלְאוֹת דְּבַר־יְהוָה בְּפִי יְרֵמְיָהוּ עַד־רָצַתָה הָאָרֶץ
 אֶת־שִׁבְתוֹתֶיהָ כָּל־יְמֵי הַשָּׁמָה שְׁכָתָה לְמַלְאוֹת שִׁבְעִים שָׁנָה: פ
²² וּבִשְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרֹם לְכָלוֹת דְּבַר־יְהוָה בְּפִי יְרֵמְיָהוּ
 הָעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרֹם וַיַּעֲבֵר־קוֹל בְּכָל־מְלָכוֹתָיו
 וְגַם־בְּמַמְלָכָתָב לֵאמֹר: ²³ כֹּה־אָמַר כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרֹם כָּל־מַמְלָכוֹת
 הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהוּא־פָקֵד עָלַי לְבָנוֹת־לָז בֵּית
 בִּירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה מִי־בָכֶם מִכָּל־עַמּוֹ^b יְהוָה^c אֱלֹהָיו עַמּוֹ וַיַּעַל:

יִכְנִיָּה^d || ⁸ b-b > Ch || c Ch + 2R 24,6 a + עֶשְׂרֵה (שָׁנָה) || 10 1 c Esr 1,1 אֲחִי אָבִיו ||
 id 9 || 9 ins c MS^{Ken} 525 mg AL^S 2R || 17 ^a K — דִּים — Q — דִּים — || b-b > Ch || 14 ^a ins c Ch ||
 יְהוּדָה || Q — לְמַעַל || 17 ^a K — דִּים — Q — דִּים — || b-b > Ch || 20 Ch || 21 ^a Esr 1,1 מִפִּי || b > Ch ||
 Σεδεκίου κ. τὰς παρθένους αὐτῶν οὐκ ἤλέησαν κ. τ. πρεσβυτέρους αὐτῶν ἀπῆγαγον || 20 Ch || 21 ^a Esr 1,1 מִפִּי || b > Ch ||
 23 ^a Esr 1,1 אֲחִי אָבִיו || b > Ch || 23 ^a Esr 1,1 אֲחִי אָבִיו || b > Ch || 23 ^a Esr 1,1 אֲחִי אָבִיו || b > Ch ||
 c Ch || יְהִי || 1 c pc MSS BA (Esr α) L (Esr β) Esr 1,3 יְהִי.

MONITUM AD LECTOREM.

1. De horum Bibliorum ratione in Prolegomenis toti operi praepositis disserui. Hoc loco praeter Deum, qui vires et valetudinem praebuit, omnibus, qui his Bibliis operam navarunt, gratias agere maximas mihi liceat, imprimis sociis et viris in Prolegomenis, § 8 nominatis. I. I. KAHAN animum non solum ad corrigendas plagulas, sed etiam ad res ipsas attendit, id quod vario modo operi profuit; item DR. KRAMER in perlegendis plagulis locos in notis allegatos diligenter evolvit et errores nonnullos sustulit.

2. Quod attinet ad *editoris et sociorum laborem*, conferenda sunt huius operis Prolegomena, § 8. — Omnia, vel singula, quam diligentissime sunt deliberata; paene ubique contigit, ut editor eiusque socii inter se consentirent: non raro de singulis notis, priusquam in eam, quam lector in manibus tenet, formam redactae sunt, praesertim in Prov., Iob, Eccl., Dan. et in aliis quibusdam libris, uberrime per literas agebatur. In libris Jerem. et Ezech. adornandis editor nonnulla, in XII prophetis haud pauca — licentia, quam I. W. ROTHSTEIN et W. NOWACK obvia ei dederunt comitate — et ad formam metricam textus et ad notas contulit. — In Ez 40,7sqq I. W. ROTHSTEIN lectorem scire vult, ipsum formam אולם rectiorem putare. — In libro Amos corrigendo editori libellus manu scriptus EDUARDI SIEVERS (cui nondum ultimam apposuerat manum) praesto erat.

3. Inter *menda typographica* in Corrighendorum tabula collecta haud pauca orta sunt excisis mere in prelo literis vel vocalibus et accentibus. Cum nonnulla eiusdem generis menda non in omnibus exemplaribus inveniantur, alii fortasse alia in suis ipsorum operis exemplaribus reperient. In altera, si quando opus erit, editione praeparanda e tabulis stereotypis menda illa curabimus auferenda.

Scripsi Lipsiae

Kal. Iun. 1906.

R. KITTEL, D.

CORRIGENDA.

cf p. 552. — DR. KAHAN Znaimensis exemplar partis prioris correctionibus in margine adnotatis liberaliter nobis praebuit. Illis usi sumus, gratias viro docto habentes, in perficienda Corrighendorum tabula. † = in textu; n = in notis.

pag V (Proleg.) not ² 1 Jdc 7,18 (pro 7,20).

Gn 10,8 † 1 גְּבַר־ 14,2 † 1 עֶשׂוֹ 24,33 † 1 לַפְּנֵי 27,29 † 1 וַיִּשְׁתַּחוּ
30,7 † 1 בֶּן־ 36,23^b n 1 iCh 1,40^{6A} 36,40 † 1 יָתָּה: 39,1 † 1 פּוֹטִיפָרִי. — Ex 12,3
† 1 הוּא 30,7 † 1 הַנֶּלֶת 31,5 † 1 וּבַחֲרֹשֶׁת 37,5 † 1 וַיָּבֵא. — Lv 4,17 † 1 אֶת
12,1 † 1 לֵאמֹר 17,14 † 1 תֹאכְלוּ 18,8 † 1 בֶּת־אֹמֶךְ 19,33 † 1 בִּארְצֵכֶם 19,37 †
1 אַתֶּם 21,4 n 1 בְּעַל 23,10 † 1 וְהִבְאַתֶּם 23,17 † 1 תִּאֲפִינָה 23,40 † 1 יָמִים
26,31 n 1 מִקִּדְשֵׁכֶם. — Nu 3,28 † 1 וּמַעֲלָה 7,43 † 1 לַמִּנְחָה: 10,35 † 1 וַיָּגִסוּ
11,2 † 1 מֹשֶׁה 11,32 † 1 הַמַּחֲנֶה 11,32^b n adde: vel c מֹשֶׁה 15,33 †
1 מֹשֶׁה 19,19 † 1 הַשְּׁבִיעִי 23,23 † 1 פָּעַל 26,26 † 1 הָאֱלֹהִי 26,32 † 1 וַחֲפָר
32,40 † 1: בָּה: 33,24 † 1 בַּחֲרָה: 33,34 † 1 מִיִּטְבַּתָּה. — Dt 1,16 † 1 גִּרְזִי:
1,33 † 1 לַחֲנֹתְכֶם 5,10 † 1 מִצֻּתּוֹ: 5,16 † 1 אֶפֶךְ 12,21 † 1 כְּאִשֶּׁר et בְּשַׁעֲרֶיךָ
22,16 † 1 הַנֶּעַר et הוּא 28,25 † 1 לִזְעוּתָהּ 32,13 † 1 בְּמַתִּי 34,3 † 1 בִּקְעֵת.

CORRIGENDA

Jos 1,2 t 1 לבני 2,18 t 1 החלון 5,14 t 1 עבדו: 8,29 t 1 השמש
10,34 t 1 עליה: 11,23 t 1 ממלחמה: 14,6 t 1 יהושע et 19,1 t
1 ישא et יהוה 24,19 t 1 למטה.

Jdc 5,8 t 1 ורמח: 6,20 t 1 כן: 7,18 t 1 בשופרות 8,13 n 1 prb 8,33 t 1 מת
9,49 t 1 ויציתו 11,34 t 1 בת: 17,2 t 1 ואתי 17,5 t 1 יד 18,11 t 1 איש.

1S 1,28 t 1 הוא 2,11 t 1 יהוה 6,18 t 1 לעקרון 9,1 t 1 ושמו 11,2 t
1 וישב et 20,25 t 1 על 18,5 t 1 לאחיד 17,17 t 1 מעט 14,29 t 1 בואת
1 ויקם 20,33 t 1 כלה 21,2 t 1 דוד 21,16 t 1 הזה 23,16 t 1 ידו 26,17 t
1 והששי 3,5 t 1 שאל 1S 1,21 t 1 — 2S 1,21 t 1 שאל 3,5 t 1 ויכר
5,2 a-a n 1 (cf Ch) pro Ch 6,2 t 1 וילך 6,8 n ins: sed cf Jon 4,9 8,11 pro ויקדיש
1 c Ch נשא 10,16 t 1 הדרעור 10,19 t 1 הדרעור 11,26 t 1 אישה 12,5 t 1 ויחר-
1 גדול 13,36 t 1 שתי 13,6 t 1 מידה: 13,5 t 1 אפס. 12,14 t 1 יהוה. אף דוד
13,39 t 1 מת: 1 n 1 ותכל 23,22 ad בשלשה adde not: 1 שים — 23,33 t 1 אחיאם.

1R 1,26 t 1 עבדך 2,15 t 1 מיהוה 2,28 t 1 יהוה 5,3 t 1 ויחמיר 6,8 t
1 השלשים 7,42 t 1 הרמנים 8,37 a n 1: 1 c G (κατέναντι pr κατὰ μίαν) S
9,22 a n 1: 1 f1t c Ch לעבדים 10,26 n 1 2 Ch 1,14; 9,25 10,28 b n 1 מקנה
11,1 d n 1 צד' 13,1 t 1 בדבר 18,13 t 1 לחם 19,13 t 1 והנה. — 2R 4,41 t 1
אוריה 16,11 t 1 ויעש 15,24 t 1 ישראל 10,21 t 1 המרכבה 5,21 t 1 היה
18,2 t 1 היה et זכריה: 18,11 t 1 אשורה 18,21 t 1 יסמך 19,23 t 1 מרום
19,29 t 1 פרים: 22,13 a-a n 1 1oMSS 2Ch 34,21 23,24 ad השקצים adde
notam: 2Ch 35,19 G κατα(1)σειμ = קרשים 23,25 t 1 שב 23,33 b-b n 1 Ch
pag 552 linea 10 l Gn 46,21 b-b pag 552 linea 11 l Dt 27,19.

Jes 1,23 t 1 אהב 3,14 t 1 העני 8,11 t 1 הזה 45,14 b n 1 יגעי 64,6 n
1 ותמננו (pr גננו —) 65,1 a n 1 שאלוני.

Jer 1,13 b n adde: sed melius H 5,3 t 1 חוקו 5,8 b n adde: 1? מאשכים
5,31 n adde: prps יורו pr 'ר' 7,24 n adde: dl? et 1 במע' 10,6 7 ad מאין
adde notam: prps אין 10,23 c-c n 1: 1 הלך וחקין 13,19 ad הג' של' adde
notam: 1 נלות שלמה 14,4 b n adde: prps ותבו. 15,11 c n adde:
prps ויערביה vel השרתיה (ab aram שרר) 21,7 g n 1 G (pr G^{h}) 21,7 h-h n
1: G^{h} (*) G^{h} ; prb 1 c G^{h} 25,7 t et n dl d 31,13 d n 1 יחדו 36,4 t 1 דברי
49,1 a n 1 1R 11,5.

Ez 18,7 a n adde: G תבלת חיב (ἐνεχυρασμόν ὀφείλοντος) 18,28 t 1 וישוב
41,15 t 1 מפו. — Hos 2,19 t 1 וזכרו 5,15 t 1 יאלך I^{S} (pr יער I^{S}) 12,5 t 1
אל. — Mi 2,12 b n 1 sira . — Nah 2,9 n adde: vel potius מימיה
והמה. — Hgg 1,10 t 1 כן. — Sach 4,6 n 1 ביר זרבבל.

Ps 2,7 t 1 חק 5,7 t 1 יתעב 6,9 t 1 ממני 107,25 a n adde: prps ויעבר
cf Gn 8,1 107,29 ad יקם adde not: 1? ישם 110,3 c n 1 משחתך 127,2 ad
כן adde not: prps אכן.

Ru 2,18 t 1 ותרא. Est 2,5 n 1 excl. Esr 5,17 t 1 בירושלם 8,12 t 1 הקמן.

1Ch 11,11 b n 1 λεσσεβααλ 11,32 a n 1 הדי 11,34 b n 1 L Σαμαια (pr A שמיה)
12,3 a n dl v 12,12 a 1 Εθθι 12,41 t 1: 1 ישראל 17,6 b n 1 (G^{BL}) 18,10 a n 1
Ιδουρααμ 20,4 a-a n 1 המל' 26,6 n 1 πρωτοτόκου et praem τοῦ (A τῷ)
27,34 t 1 בניהו. — 2Ch 1,17 a-a n 1 ותעלה 2,13 a-a n 1 1R 7,14 11,21 t
pone ° ad ששים 24,10 n 1 21,20.

SIGLA ET COMPENDIA.

- A** = Aquila   **λ** = versio arabica   **Ä** = versio aethiopica
B = editio Bombergiana Jacobi ben Chajjim anni 1524/25   **E'** = Quinta
G = versio graeca LXX interpretum   **G^F** = codex Ambrosianus
G^s = codex Sinaiticus   **G^h** = recensio hexaplaris
G^A = codex Alexandrinus   **G^L** = recensio Luciana
G^B = codex Vaticanus   **G^N** = catena Nicephori
G^{C(om)pl} = editio Complutensis (1514—17)   **G^Q** = codex Marchalianus
G^D = codex Cottonianus Geneseos   (= XII Parsons)
G^E = codex Bodleianus Geneseos   **G^{Va}** = Aldina (Ven. 1518)
G* (**G^{B*}** etc.) = prima manus, **G^{Bab}** etc. secunda, tertia manus
Gⁱ (**G^{Br}** etc.) = altera versio (ex duplici)
G ipsum = omnes MSS vel gravissimi
Θ = Theodotion   **Ϡ** = versio coptica
K = Ketib (**K^{Or}**, **K^{Occ}** = **K** apud Orientales, Occidentales)
L = versio vetus latina (Italia) secundum Sabatier 1739—49 (1751)
L^L = codex Lugdunensis (ed. Ul. Robert 1881. 1900)
L^{Leg} = margo codicis Legionensis (ed. Vercellone, Var. Lect. Vulgatae,
M = Masora, textus masoreticus [1860. 64]
MS = codex manu scriptus   **MSS** = codices manu scripti
4MSS, **10MSS** etc. = 4 vel 10 MSS secundum de Rossi, *Variae Lectiones*
Vet. Test. 1784ss et *Supplem.* 1798, inclusis codicibus, qui prima,
exclusis illis, qui secunda manu lectionem tuentur (cf. *Var. Lect.*
I § XLI, pag. XLVI)
1MS^F, **MS^J**, **3MSS^M** etc. cf. Var. [pretum vel Targumi etc.
G^{MSS}, **G^{MSS}** (vel **G^{MSS}** **G^{MSS}**) etc. = codices manu scripti LXX inter-
Occ = Occidentales   **Or** = Orientales
Or^{B7} = codex Tschufut-Kale 7
Or^{Ka} = collatio Kahlii (cf. Kahle, *der masor. Text* etc., 1902)
Q = Qerē (**Q^{Or}**, **Q^{Occ}** = **Q** apud Orientales, Occidentales)
Ⲛ = Pentateuchi codex hebraeo-samaritanus
Ⲛ^T = versio samaritana (Targum samaritanum)
Σ = Symmachus [Walton, 1654ss
S = versio syriaca secundum editionem Polyglottam Londinensem Briani
S^A = codex Ambrosianus   **S^L** = editio Lee 1821. 23
S^h = versio syriaca hexaplaris cf. **G^h**   **S^U** = editio Urmiensis, 1852
T = Targum (in Pentateucho = **T^O**)
T^B = Targum editionis Bombergianae **B** 1524/5
T^J = Targum Pseudo-Jonatan (ed. Ginsburger, 1903)
T^{JII} = Targum Hiersolymitanum secundum (Fragmententargum) ed.
T^L = Targum editionis Lagardianae 1872. 73 [Ginsburger, 1899
T^M = Merx, chrestomathia targumica, 1888
T^O = Targum Onkelos (ed. Berliner, 1884)
T^{Pr} = Praetorius, Targum in jemen. Überlieferung (ad Jos et Jdc
T^W = Targum editionis polyglottae Waltonii [1899. 1900]
V = versio latina vulgata   **V^A** = codex Amiatinus
Var = varia lectio (cf. **MS**, **MSS**)
Var^B = Var secundum Baer
Var^{E 1. 2. 3} = Var cod. Erfurt. 1. 2. 3

Var ^F	= Var sec. Firkowitsch (cf. Harkavy und Strack, Catalog der hbr. Bibelhdshr. etc., 1875)
Var ^G	= Var sec. Ginsburgii Biblia masoretica [Bible, 1897] (MS ^G , MSS ^G = Var sec. Ginsburg, Introd. to the .. Hebr.
Var ^J	= Var codicis Jemenensis (cf. Hoerning, Karaites MSS, 1889)
Var ^{Ken}	= Var secundum Kennicott, Vet. Test. 1776ss.
Var ^M	= Var secundum Joh. H. Michaelis, 1720
Var ^P	= Var codicis Petropolitani anni 916
Var ^S	= Var secundum Strack, Gramm. des Bibl.-Aram. 4 1905.
Var ^W	= Var secundum Wickes (Hebrew Accent. 1881. 87)

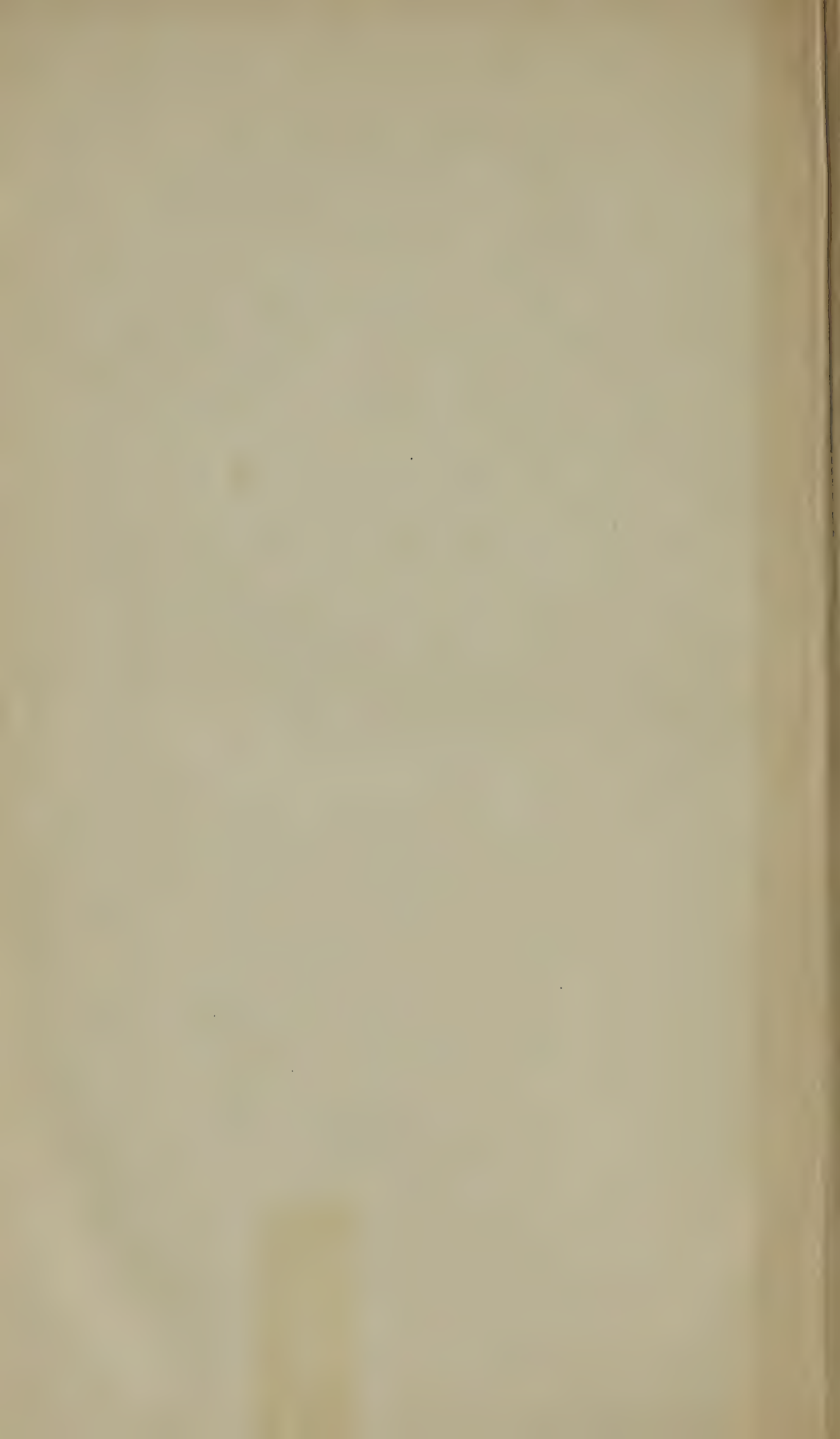
(G) (V) (C) etc. = G etc. non verbotenus, sed secundum rem

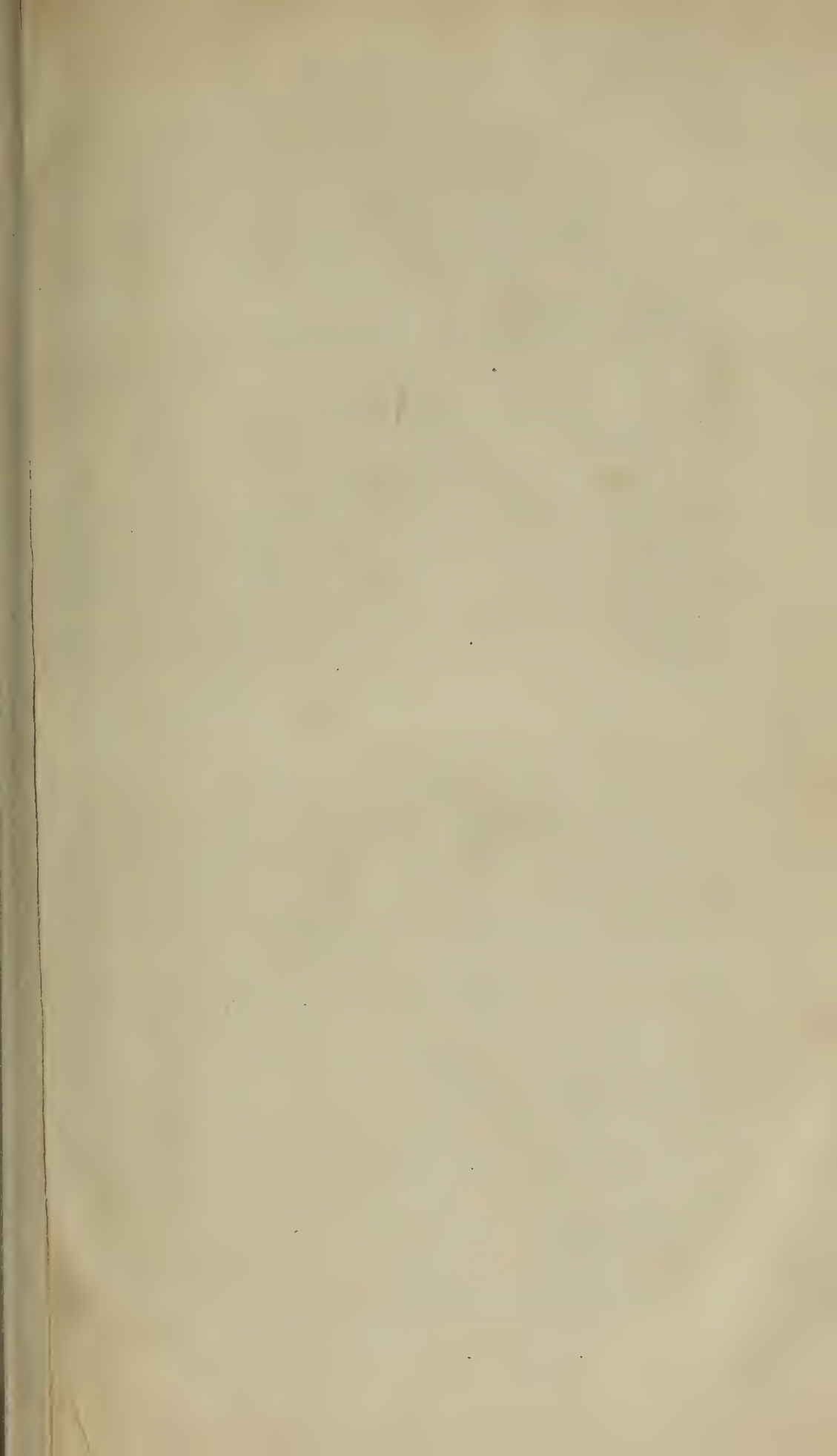
2SG, ψ^G etc. = G ad ψ etc.

add	= additum, additamentum	m(u)lt	= multi, -ae, -a etc.
al	= alii, -ae, -a etc.	nonn	= nonnulli etc.
al loc	= aliis locis	Occ	= Occidentales
c	= cum	om	= omittit, -unt
c ast	= cum asterisco (*)	Or	= Orientales
cf	= confer(endum)	orig	= originaliter
cod(d)	= codex, codices	p(au)c	= pauci etc.
(com)pl	= (com)plures	pr	= pro
conjg	= conjunge, -it	praem	= praemittit, —e
crrp	= corruptum	prb	= probabiliter
dl	= dele(ndum)	prp(o)n	= proponit, —unt (quidam scriptores recentiores)
dub	= dubium	prps	= propositum
Ed(d)	= editio(nes)	Q	= Qerē
exc	= excidit, -erunt	Seb	= Sebīr
frt	= fortasse	Sev	= codex Severi hebraicus
Hex, hex	= Hexapla, -ricum	sim(il)	= similiter
Hie(r)	= Hieronymus	soph pas	= sōph pasūq
Hill	= codex Hillel	s, ss(sqq)	= sequens, sequentes
hod	= hodiernum	s ast	= sine asterisco
inc(ert)	= incertum	sol	= solum
id	= idem	Tiq soph	= Tiqqūn sopherim
Jerus	= codex Hierosolymitanus	trsp	= transpone(ndum), -it, -unt
ins	= insere (-it)	v, vs	= versus
invers	= inverso ordine	Var	= varia lectio, cf. Sigla
interv	= intervallum	vb	= verbum, -a etc.
Jub	= liber Jubilaeorum	V(e)rs	= versiones (omnes vel
K	= Ketib	vid	= vide(n)tur [pleraeque]
l	= lege(ndum)	+	= addit (-unt); in enume-
leg	= legit, -unt		randis codd=praeterea
maj	= majusculum	>	= plus quam, deest in
min	= minusculum	*	= textus (forma) conjec-
MS	= codex manu scriptus		turā probabilis
MSS	= codices manu scripti, cf.		
m(tr) cs	= metri causa [Sigla	וְגוֹ	= וְגוֹמַר (et cetera)

Gn Ex Lv Nu Dt Jos Jdc 1S 2S 1R 2R Jes Jer Ez Hos Jo Am
Ob Jon Mi Na Hab Zeph Hag Sach Mal Ps (ψ) Prv Hi(Ij) Cant Ru
Thr Qoh Est Da Esr Neh 1Ch 2Ch

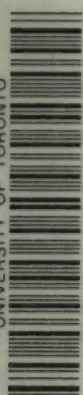

UNIVERSITY OF TORONTO

3 1761 00358731 8